

3 1761 09703115 7

Edm. John Sentler

1845.

Digitized by the Internet Archive
in 2014

Bible
Gk (O.T.)

Bible. Greek (O.T.)

Ε

(Ἡ ΠΑΛΑΙΑ

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ.

SEV

VETVS TESTAMENTVM

GRAECVM

IVXTA SEPTVAGINTA INTERPRETES

EX AVCTORITATE

SIXTI QVINTI PONTIFICIS MAXIMI

EDITVM.

IVXTA EXEMPLAR ORIGINALE VATICANVM

ROMAE EDITVM MDLXXXVII

QVOAD TEXTVM

ACCVRATISSIME ET AD AMVSSIM RECVSVM

CVRA ET STVDIO

LEANDRI VAN ESS

S. THEOL. DOCTORIS.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIAE

SVMTIBVS ET TYPIS CAROLI TAVCHNITII.

1835.

1880
(100)

9438
94/11/90

TESTAMENTUM
CHANN
XIA SEPTU
EX AUCTORITATE
SIXTI QUINTI PONTIFICIS MAXIMI
HUIUS
EXTRAORDINARIA ORIGINALI VISIONE
HONORABILIS REGIS
QUOD TESTAM
CORRATISSIME ET AD AMERIN REGES
CYRE ET STADIO
LEANDRI VAS RES
A THEOD. DONTORIS
EDITIO STEREOPLA
LIPSIÆ
STUDIO ET CURA THEOD. TAVENIUS
1884

P R A E F A M E N.

Qua hanc LXX editionem in lucem mittendi ratione movebar, prolixioris praefationis loco hisce fas sit paucis dicendi verbis.

Exemplaribus, quae Germaniae supererant manualibus LXX, ultimis editionis Halae 1759. 1-5 Vol. in 12mo, a me emtis, et inter Theologiae Studiosos dispersis, nullibi locorum manualis prostabat editionis LXX copia venalis. Penuriam quam perquam dolenter ferebam, sat plurima dum epistolaria apud me concurrebant vota Theologiae Studiosorum aequae ac aliorum litteratorum Virorum, mediocri pro pretio editionem LXX manualement perlubenter appetentium. Excitatis hisce votis ut me redderem gratum, sacrisque studiis excolendis utilem, non morabar, vires impendere omnes, nova ut manualis imprimeretur editio LXX. Et benedicens, favensque Deus summis et meis annuebat votis, annuebat curis, movendo benevolentia hominum corda, mites aperiendoque manus, quarum subsidiis foelicissimus novum aggrediebar imprimendum opus. Et seligendo inter textus LXX plures, notosque, non diu anceps haerebam, quin praeferrem *Romano-Sixtinum* textum, quippe faventiori qui iudicio omnibus doctissimis praeplacet Viris, catholicis aequae ac acatholicis.

Dictus ergo qui textus *Romano-Sixtinus* praesenti hac nova editione iuxta Exemplar Romae 1587 editum fidelissime typis reddatur cura mihi fuit exactissima, omissis tamen

hic variantibus lectionibus ibidem substratis, quas addere ideo dehortabar, quia editioni huic manuali superfluae aequae fuissent ac mole et libri pretio molestae; insuper et critico pro studio insufficientes, existentibus nempe copia infinitis variantibus lectionibus *Holmes-Parsonsonianis*, aliisque usu obviis editionibus plus voluminosis.

Ceterum nil magis in votis est, quam ut hisce sacris graecis litteris Studiosorum aliorumque Virorum commodis consulam et utilitati, salutique aeternae; quod sincere et pure voluisse mihi sat est, cui et Deus benedicens gratiam addat et effectum, incrementumque.

Dabam Darmstadii. ultimis anni 1823 diebus.

Dr. LEANDER van Ess.

Γ Ε Ν Ε Σ Ι Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Εν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ² ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος, καὶ σκότος ἐπᾶνω τῆς ἀβύσσου. καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπᾶνω τοῦ ὕδατος. ³ καὶ εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτω φῶς. καὶ ἐγένετο φῶς. ⁴ καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὸ φῶς, ὅτι καλόν. καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. ⁵ καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ φῶς ἡμέραν, καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα μία. ⁶ καὶ εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτω στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος. καὶ ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος. καὶ ἐγένετο οὕτως. ⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα. καὶ διεχώρισεν ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, ὃ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος. καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος, τοῦ ἐπάνω τοῦ στερεώματος. ⁸ καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὸ στερέωμα, οὐρανόν. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα δευτέρα. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεός, συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθῇ ἡ ξηρά. καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, καὶ ὤφθη ἡ ξηρά. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσεν ὁ θεὸς τὴν ξηρὰν, γῆν. καὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλόν. ¹¹ καὶ εἶπεν ὁ θεός, βλαστῆσάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. ¹² καὶ ἐξηγεγενεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλόν. καὶ ἐγένετο

ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα τρίτη. ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ θεός, γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός. καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα, καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἐνιαυτούς. ¹⁵ καὶ ἔστωσαν εἰς φαῦσιν ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλασσὸν εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστῆρας. ¹⁷ καὶ ἔθετο αὐτοὺς ὁ θεός ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁸ καὶ ἀρχαίαν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλόν. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα τέταρτη. ²⁰ καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἔξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἐρπετὰ ψυχῶν ζώων, καὶ πετεινὰ πετόμενα ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο οὕτως. ²¹ καὶ ἐποίησεν ὁ θεός τὰ κτήνη τὰ μεγάλα, καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἐρπετῶν, ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν. καὶ πᾶν πετεινὸν πτερωτὸν κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλὰ. ²² καὶ εὐλόγησεν αὐτὰ ὁ θεός, λέγων. αὐξάνεσθε καὶ πληθυνέσθε, καὶ πληρώσατε τὰ ὕδατα ἐν ταῖς θαλάσσαις. καὶ τὰ πετεινὰ πληθυνέσθωσαν ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωὶ, ἡμέρα πέμπτη. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ θεός, ἔξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζώων κατὰ γένος, τετράποδα καὶ ἐρπετὰ καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ ἐγένετο οὕτως. ²⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ θεός τὰ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ τὰ κτήνη κατὰ γένος αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἐρπετὰ τῆς γῆς κατὰ γένος. καὶ εἶδεν ὁ θεός, ὅτι καλὰ. ²⁶ καὶ εἶπεν ὁ

θεός. ποιησωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρποντῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον. κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. ²⁸ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ θεός, λέγων. αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. καὶ ἀρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάσης τῆς γῆς, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρποντῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεός. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν πάντα χόρτον σπόριμον σπείρον σπέρμα, ὃ ἐστὶν ἐπάνω πάσης τῆς γῆς. καὶ πᾶν ξύλον, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ καρπὸν σπέρματος σπορίμου, ὑμῖν ἐσται εἰς βρώσιν. ³⁰ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ παντὶ ἑρπετῷ ἑρποντι ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ ἔχει ἐν ἑαυτῷ ψυχὴν ζωῆς, καὶ πάντα χόρτον χλωρὸν εἰς βρώσιν. καὶ ἐγένετο οὕτως. ³¹ καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε. καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν. καὶ ἐγένετο ἑσπέρα, καὶ ἐγένετο πρωΐ, ἡμέρα ἑκτη.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ συνετελέσθησαν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν. ² καὶ συνετέλεσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε. καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἐποίησε. ³ καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην, καὶ ἡγάσεν αὐτήν. ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι. ⁴ αὐτῇ ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὅτε ἐγένετο. ἡ ἡμέρα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ⁵ καὶ πᾶν χλωρὸν ἄγρου πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα χόρτον ἄγρου πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι. οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι αὐτήν. ⁶ πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐπότιζε πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. ⁷ καὶ ἐπλασεν ὁ

θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν. ⁸ καὶ ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἐπλασε. ⁹ καὶ ἐξανέτειλεν ὁ θεὸς ἐκ τῆς γῆς πᾶν ξύλον ὠραῖον εἰς ὄρασιν, καὶ καλὸν εἰς βρώσιν. καὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. ¹⁰ ποταμὸς δὲ ἐκπορεύεται ἐξ Ἐδὲμ ποτίζειν τὸν παράδεισον. ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς. ¹¹ ὄνομα τῷ ἐνὶ, Φισὼν. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐλάτ. ἐκεῖ οὐ ἐστὶ τὸ χρυσίον. ¹² τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς ἐκείνης καλόν. καὶ ἐκεῖ ἐστὶν ὁ ἄνθραξ καὶ ὁ λίθος ὁ πράσινος. ¹³ καὶ ὄνομα τῷ ποταμῷ τῷ δευτέρῳ, Γεὼν. οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας. ¹⁴ καὶ ὁ ποταμὸς ὁ τρίτος, Τίγρις. οὗτος ὁ προπορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων. ὁ δὲ ποταμὸς ὁ τέταρτος, Εὐφράτης. ¹⁵ καὶ ἔλαβε κύριος ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐπλασε, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι αὐτὸν καὶ φυλάσσειν. ¹⁶ καὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ, λέγων. ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ. ¹⁷ ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ. ἢ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. ¹⁸ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός. οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον. ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν. ¹⁹ καὶ ἐπλασεν ὁ θεὸς ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ, ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά. καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδὰμ ψυχὴν ζῶσαν, τοῦτο ὄνομα αὐτῷ. ²⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ ὀνόματα πᾶσι τοῖς κτηνεσι, καὶ πᾶσι τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐκ εὗρέθη βοηθὸς ὁμοίος αὐτῷ. ²¹ καὶ ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἑστᾶσιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ, καὶ ὑπνωσε. καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς. ²² καὶ ἔκκοδη-

μῆσεν

μυσεν ὁ θεὸς τὴν πλευράν, ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, εἰς γυναῖκα. καὶ ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἀδὰμ. ²³ καὶ εἶπεν Ἀδὰμ. τοῦτο νῦν ὁστέον ἐκ τῶν ὀστέων μου, καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου. αὕτη κληθήσεται γυνή, ὅτι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐλήφθη. ²⁴ ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

Κ Ε Φ. Γ'.

²⁵ Καὶ ἦσαν οἱ δύο γυμνοί, ὃ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠσχύνοντο. ¹ ὁ δὲ ὄφις ἦν φρονιμώτατος πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν ἐποίησε κύριος ὁ θεός. καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί. τί ὅτι εἶπεν ὁ θεός, οὐ μὴ φάγητε ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ παραδείσου; ² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ ὄφει. ἀπὸ καρποῦ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου φαγοῦμεθα. ³ ἀπὸ δὲ τοῦ καρποῦ τοῦ ξύλου, ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου, εἶπεν ὁ θεός, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ, οὐ δὲ μὴ ἀψησθε αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ ὄφις τῇ γυναικί. οὐ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε. ⁵ ἦδει γὰρ ὁ θεός, ὅτι ἡ ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, διανοιχθήσονται ὕμῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἔσεσθε ὡς θεοί, γινώσκοντες καλὸν καὶ πονηρόν. ⁶ καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ, ὅτι καλὸν τὸ ξύλον εἰς βρώσιν, καὶ ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὅραϊόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι. καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ, ἔφαγε. καὶ ἔδωκε καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς μετ' αὐτῆς, καὶ ἔφαγον. ⁷ καὶ διηνοιχθήσαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι γυμνοὶ ἦσαν. καὶ ἐξόρυσαν φύλλα συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα. ⁸ καὶ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλινόν. καὶ ἐκρύβησαν ὃ τε Ἀδὰμ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου. ⁹ καὶ ἐκάλεσεν κύριος ὁ θεός τὸν Ἀδὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. Ἀδὰμ ποῦ εἶ; ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ. τῆς φωνῆς σου ἤκουσα περιπατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ, καὶ ἐφοβήθην ὅτι γυμνός εἰμι, καὶ ἐκρύβην. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. τίς ἀνήγγειλέ σοι ὅτι γυ-

μνός εἶ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετείλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες; ¹² καὶ εἶπεν ὁ Ἀδὰμ. ἡ γυνή, ἣν ἔδωκας μετ' ἐμοῦ, αὕτη μοι ἔδωκεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔφαγον. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός τῇ γυναικί. τί τοῦτο ἐποίησας; καὶ εἶπεν ἡ γυνή. ὁ ὄφις ἠπάτησέ με, καὶ ἔφαγον. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός τῷ ὄφει. ὅτι ἐποίησας τούτο, ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἐπὶ τῷ στήθει σου καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ. καὶ γῆν φαγῇ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁵ καὶ ἐχθραν θήσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς. αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν. ¹⁶ καὶ τῇ γυναικί εἶπε. πληθύνων πληθυνῶ τὰς λύπας σου καὶ τὸν στεναγμόν σου. ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα, καὶ πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἡ ἀποστροφὴ σου. καὶ αὐτός σου κυριεύσει. ¹⁷ τῷ δὲ Ἀδὰμ εἶπεν. ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, καὶ ἔφαγες ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετείλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες, ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου. ἐν λύπαις φαγῇ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. ¹⁸ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἀνατελεῖ σοι, καὶ φαγῇ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ. ¹⁹ ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, ἕως τοῦ ἀποστρέψαι σε εἰς τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθης. ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. ²⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἀδὰμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικός αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώντων. ²¹ καὶ ἐποίησε κύριος ὁ θεός τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ γυναικί αὐτοῦ χιτῶνας δερματίνους, καὶ ἐνέδυσεν αὐτούς. ²² καὶ εἶπεν ὁ θεός. ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν. καὶ νῦν μὴ ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ λαβὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ, καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²³ καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεός ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη. ²⁴ καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ, καὶ κατόικισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς. καὶ ἔταξε

τὰ Χερουβὶμ καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ἀδὰμ δὲ ἔγνω Ἐῶαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Κάιν. καὶ εἶπεν. ἔκτησαμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ θεοῦ. ² καὶ προσέθηκε τεκεῖν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ἀβέλ. καὶ ἐγένετο Ἀβέλ ποιμὴν προβάτων. Κάιν δὲ ἦν ἐργαζόμενος τὴν γῆν. ³ καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἤνεγκε Κάιν ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁴ καὶ Ἀβέλ ἤνεγκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν προβάτων αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν στείτων αὐτῶν. καὶ ἐπείδεν ὁ θεὸς ἐπὶ Ἀβέλ καὶ ἐπὶ τοῖς θωροῖς αὐτοῦ. ⁵ ἐπὶ δὲ Κάιν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε. καὶ ἐλυτήθη Κάιν λίαν, καὶ συνέπεσε τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ⁶ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ Κάιν. ἵνα τί περιλύπῃς ἐγένου, καὶ ἵνα τί συνέπεσε τὸ πρόσωπόν σου; ⁷ οὐκ ἔαν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἡμαρτες; ἡσύχασον. πρὸς σὲ ἡ ἀποστροφή αὐτοῦ, καὶ σὺ ἄρξεις αὐτοῦ. ⁸ καὶ εἶπε Κάιν πρὸς Ἀβέλ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. διέλθωμεν εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, ἀνέστη Κάιν ἐπὶ Ἀβέλ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ⁹ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Κάιν. ποῦ ἔστιν Ἀβέλ ὁ ἀδελφός σου; καὶ εἶπεν, οὐ γινώσκω. μὴ φύλαξ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐμὶ ἐγώ; ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος. τί πεποίηκας; φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ σου βοᾷ πρὸς με ἐκ τῆς γῆς. ¹¹ καὶ νῦν ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ τῆς γῆς, ἣ ἔχανε τὸ στόμα αὐτῆς δεῖσθαι τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκ τῆς χειρός σου. ¹² ὅτε ἐργᾷ τὴν γῆν, καὶ οὐ προσθήσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς δοῦναι σοι. στένων καὶ τρέμων ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶπε Κάιν πρὸς κύριον τὸν θεόν. μετῴζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναι με. ¹⁴ εἰ ἐκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρυβήσομαι, καὶ ἔσομαι στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔσται πᾶς ὁ εὐρίσκων με, ἀποκτενεῖ με. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος ὁ θεός. οὐχ οὕτω. πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάιν, ἑπτὰ ἐκδικούμενα

παράλυσαι. καὶ ἔθετο κύριος ὁ θεὸς σημεῖον τῷ Κάιν, τοῦ μὴ ἀνελθεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὐρίσκοντα αὐτόν. ¹⁶ ἐξῆλθε δὲ Κάιν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ. Ναὶδ κατέναντι Ἐδέμ. ¹⁷ καὶ ἔγνω Κάιν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνῶχ. καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν. καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἐνῶχ. ¹⁸ ἐγεννήθη δὲ τῷ Ἐνῶχ Γαϊδάδ. καὶ Γαϊδάδ ἐγέννησε τὸν Μαλελὴλ. καὶ Μαλελὴλ ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα. καὶ Μαθουσάλα ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. ¹⁹ καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Λάμεχ δύο γυναῖκας. ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἀδά. καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Σελλά. ²⁰ καὶ ἔτεκεν Ἀδά τὸν Ἰωβήλ. οὗτος ἦν πατὴρ οἰκούντων ἐν σκηναῖς κτηνοτρόφων. ²¹ καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰουβάλ. οὗτος ἦν ὁ καταδείξας ψαλτῆριον καὶ κιθάραν. ²² Σελλά δὲ καὶ αὐτὴ ἔτεκε τὸν Θόβελ. καὶ ἦν σφυροκόπος χαλκῆς χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ἀδελφὴ δὲ Θόβελ, Νοεμά. ²³ εἶπε δὲ Λάμεχ ταῖς ἑαυτοῦ γυναῖξιν, Ἀδὰ καὶ Σελλά. ἀκούσατέ μου τῆς φωνῆς γυναικῆς Λάμεχ. ἐνωτίσασθέ μου τοὺς λόγους. ὅτι ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦμα ἕμοι, καὶ νεανίσκον εἰς μῶλωπα ἕμοι. ²⁴ ὅτι ἐπτάκις ἐκδεδίκηται ἐκ Κάιν. ἐκ δὲ Λάμεχ, ἐβδουηκόντακις ἐπτά. ²⁵ ἔγνω δὲ Ἀδὰμ Ἐῶαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σῆθ, λέγουσα. ἔξανέστησε γάρ μοι ὁ θεὸς σπέρμα ἕτερον ἀντὶ Ἀβέλ, ὃν ἀπέκτεινε Κάιν. ²⁶ καὶ τῷ Σῆθ ἐγένετο υἱός. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἐνῶς. οὗτος ἥλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Αὕτη ἡ βίβλος γένεως ἀνθρώπων. ἡ ἡμέρα ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ, καὶ εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. ² ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀδὰμ, ἡ ἡμέρα ἐποίησεν αὐτούς. ³ ἔζησε δὲ Ἀδὰμ τριάκοντα καὶ διακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησε κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σῆθ. ⁴ ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ, ἃς ἔζησε

ἔζησε μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Σὴθ, ἔτη ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁵ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἀδὰμ, ὧς ἔζησε, τριάκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη. καὶ ἀπέθανεν. ⁶ ἔζησε δὲ Σὴθ πέντε καὶ διακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἐνῶς. ⁷ καὶ ἔζησε Σὴθ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Ἐνῶς, ἑπτὰ ἔτη καὶ ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁸ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Σὴθ, δώδεκα καὶ ἑννακόσια ἔτη. καὶ ἀπέθανε. ⁹ καὶ ἔζησεν Ἐνῶς ἔτη ἑκατὸν ἑνενήκοντα. καὶ ἐγέννησεν τὸν Καϊνᾶν. ¹⁰ καὶ ἔζησεν Ἐνῶς μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, πεντεκαίδεκα ἔτη καὶ ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹¹ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνῶς πέντε ἔτη καὶ ἑννακόσια. καὶ ἀπέθανε. ¹² καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαλελεήλ. ¹³ καὶ ἔζησε Καϊνᾶν μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Μαλελεήλ, τεσσαράκοντα καὶ ἑπτακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹⁴ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Καϊνᾶν δέκα ἔτη καὶ ἑννακόσια. καὶ ἀπέθανε. ¹⁵ καὶ ἔζησε Μαλελεήλ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἰάρεδ. ¹⁶ καὶ ἔζησε Μαλελεήλ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Ἰάρεδ, ἔτη τριάκοντα καὶ ἑπτακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ¹⁷ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαλελεήλ, ἔτη πέντε καὶ ἐνενήκοντα καὶ ὀκτακόσια. καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ δύο καὶ ἐξήκοντα ἔτη καὶ ἑκατὸν. καὶ ἐγέννησεν τὸν Ἐνῶχ. ¹⁹ καὶ ἔζησεν Ἰάρεδ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Ἐνῶχ, ὀκτακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ²⁰ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἰάρεδ, δύο καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη. καὶ ἀπέθανε. ²¹ καὶ ἔζησεν Ἐνῶχ πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησεν τὸν Μαθουσάλα. ²² εὐηρέστησε δὲ Ἐνῶχ τῷ θεῷ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Μαθουσάλα, διακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ²³ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνῶχ, πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη. ²⁴ καὶ εὐηρέστησεν Ἐνῶχ τῷ θεῷ. καὶ οὐχ εὐρίσκειτο, ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός.

²⁵ καὶ ἔζησε Μαθουσάλα ἑπτὰ ἔτη καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν. καὶ ἐγέννησεν τὸν Λάμεχ. ²⁶ καὶ ἔζησε Μαθουσάλα μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Λάμεχ, δύο καὶ ὀκτακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ²⁷ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Μαθουσάλα ὧς ἔζησεν, ἑννέα καὶ ἐξήκοντα καὶ ἑννακόσια ἔτη. καὶ ἀπέθανε. ²⁸ καὶ ἔζησε Λάμεχ ὀκτώ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ²⁹ καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νῶε, λέγων. οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν λυπῶν τῶν χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς κατηράσατο κύριος ὁ θεός. ³⁰ καὶ ἔζησε Λάμεχ μετὰ τὸ γεννηῖσαι αὐτὸν τὸν Νῶε, πεντακόσια καὶ ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ³¹ καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Λάμεχ, ἑπτακόσια καὶ πεντηκοντατρία ἔτη. καὶ ἀπέθανε.

Κ Ε Φ. Σ'.

³² Καὶ ἦν Νῶε ἐτῶν πεντακοσίων. καὶ ἐγέννησεν τρεῖς υἱοὺς τὸν Σὴμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰάφεθ. ¹ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ᾤξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θηγατέρες ἐγενήθησαν αὐτοῖς. ² ἰδόντες δὲ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαὶ εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ πασῶν. ὧν ἐξελέξαντο. ³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός. οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας. ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἰκοσιν ἔτη. ⁴ οἱ δὲ γίγαντες ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. καὶ μετ' ἐκεῖνο, ὥς ἂν εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγεννώσαν αὐτοῖς. ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶνος, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί. ⁵ ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεός, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς τις διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁶ καὶ ἐνεθυμήθη ὁ θεός, ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ διανοήθη, ⁷ καὶ εἶπεν ὁ θεός. ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον ὃν ἐποίησα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ

ἀπὸ ἐρπετῶν ἕως πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὅτι ἐνεθυμήθην, ὅτι ἐποίησα αὐτούς. ⁸ Νῶε δὲ εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ. ⁹ αὐταὶ δὲ αἱ γενέσεις Νῶε. Νῶε ἄνθρωπος δίκαιος, τέλειος ὢν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, τῷ θεῷ εὐχρόστησε Νῶε. ¹⁰ ἐγέννησε δὲ Νῶε τρεῖς υἱούς τὸν Σῆμ, τὸν Χάμ, τὸν Ἰαφεθ. ¹¹ ἐφθάρη δὲ ἡ γῆ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας. ¹² καὶ εἶδε κύριος ὁ θεὸς τὴν γῆν. καὶ ἦν κατεφθαρμένη. ὅτι κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῷ Νῶε. καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἦκει ἐναντίον μου. ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ ἀδικίας ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ καταφθείρω αὐτούς καὶ τὴν γῆν. ¹⁴ ποιήσον οὖν σεαυτῷ κιβωτὸν ἐκ ξύλων τετραγώνων. νοσσιᾶς ποιήσεις τὴν κιβωτόν. καὶ ἀσφαλτώσεις αὐτὴν ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν τῇ ἀσφάλτῳ. ¹⁵ καὶ οὕτω ποιήσεις τὴν κιβωτόν. τριακοσίων πήχεων τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ, καὶ πεντηκοντα πήχεων τὸ πλάτος, καὶ τριακοντα πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. ¹⁶ ἐπισυνάγων ποιήσεις τὴν κιβωτόν. καὶ εἰς πῆχυν συντελέσεις αὐτὴν ἄνωθεν. τὴν δὲ θύραν τῆς κιβωτοῦ ποιήσεις ἐκ πλαγίων. κατάγαια διώροφα καὶ τοιῶροφα ποιήσεις αὐτήν. ¹⁷ ἐγὼ δὲ ἰδοὺ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν, ὕδωρ ἐπὶ τὴν γῆν, καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα, ἐν ἣ ἔστι πνεῦμα ζωῆς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ὅσα ἂν ἦ ἐπὶ τῆς γῆς, τελευτήσει. ¹⁸ καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ. εἰσελεύσῃ δὲ εἰς τὴν κιβωτόν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ. ¹⁹ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπετῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων, καὶ ἀπὸ πάσης σαρκὸς δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσάξεις εἰς τὴν κιβωτόν, ἵνα τρέφῃς μετὰ σεαυτοῦ. ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔσονται, ²⁰ ἀπὸ πάντων τῶν ὀρνέων τῶν πετεινῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν κατὰ γένος, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, δύο δύο ἀπὸ πάντων εἰσελεύσονται πρὸς σέ, τρέφεσθαι μετὰ σοῦ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ²¹ σὺ δὲ λήψῃ σε-

αυτῷ ἀπὸ πάντων τῶν βρωμάτων ἃ ἔδεσθε, καὶ συνάξεις πρὸς σεαυτὸν, καὶ ἔσται σοὶ καὶ ἐκείνοις φαγεῖν. ²² καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός, οὕτως ἐποίησε.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός πρὸς Νῶε. εἰσελθε σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι σὲ εἶδον δίκαιον ἐναντίον μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ² ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν εἰσάγαγε πρὸς σέ ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ. ³ καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ τῶν καθαρῶν ἑπτὰ ἑπτὰ ἄρσεν καὶ θῆλυ, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν δύο δύο ἄρσεν καὶ θῆλυ, διαθρέψαι σπέρμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁴ ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἑπτὰ ἐγὼ ἐπάγω ὕετον ἐπὶ τὴν γῆν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. καὶ ἐξαλείψω πᾶν τὸ ἀναστήμα, ὃ ἐποίησα ἀπὸ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ⁵ καὶ ἐποίησε Νῶε πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός. ⁶ Νῶε δὲ ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων, καὶ ὁ κατακλυσμὸς τοῦ ὕδατος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. ⁷ εἰσηλθε δὲ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν, διὰ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ. ⁸ καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν τῶν μὴ καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν μὴ καθαρῶν. καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἐρποντων ἐπὶ τῆς γῆς ⁹ δύο δύο εἰσηλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν ἄρσεν καὶ θῆλυ, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεός τῷ Νῶε. ¹⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτι ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε τοῦ δευτέρου μηνός, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐβράβησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταρῥακταὶ τοῦ οὐρανοῦ ἠνεώχθησαν. ¹² καὶ ἐγένετο ὁ ὕετος ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ¹³ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἰσηλθε Νῶε, Σῆμ, Χάμ, Ἰαφεθ οἱ υἱοὶ Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ Νῶε, καὶ αἱ

αἱ τρεῖς γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κιβωτόν. ¹⁴ καὶ πάντα τὰ θηρία κατὰ γένος, καὶ πάντα τὰ κτήνη κατὰ γένος, καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος, καὶ πᾶν ὄρεον πετεινὸν κατὰ γένος αὐτοῦ ¹⁵ εἰσῆλθον πρὸς Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, δύο δύο ἄρσεν καὶ θήλυ ἀπὸ πάσης σαρκός, ἐν ᾧ ἔστι πνεῦμα ζωῆς. ¹⁶ καὶ τὰ εἰσπορευόμενα ἄρσεν καὶ θήλυ ἀπὸ πάσης σαρκός, εἰσῆλθε, καθὰ ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Νῶε. καὶ ἔκλεισε κύριος ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὁ κατακλυσμὸς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπεπληθύνθη τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπῆρε τὴν κιβωτὸν, καὶ ὑψώθη ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἐπεκράτει τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπληθύνετο σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐπεφέρετο ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος. ¹⁹ τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, ἃ ἦν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰ πεντεκαίδεκα πῆγαις ὑπεράνω ὑψώθη τὸ ὕδωρ. καὶ ἐπεκάλυψε πάντα τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά. ²¹ καὶ ἀπέθανε πᾶσα σὰρξ κινούμενη ἐπὶ τῆς γῆς τῶν πετεινῶν, καὶ τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων. καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶς ἄνθρωπος. ²² καὶ πάντα ὅσα ἔχει πνοὴν ζωῆς, καὶ πᾶν ὃ ἦν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπέθανε. ²³ καὶ ἐξήλειψε πᾶν τὸ ἀναστήμα, ὃ ἦν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἑρπετῶν, καὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ κατελείφθη μόνος Νῶε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. ²⁴ καὶ ὑψώθη τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς γῆς ἡμέρας ἑκατὸν πενήκοντα.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Νῶε, καὶ πάντων τῶν θηρίων, καὶ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ πάντων τῶν πετεινῶν, καὶ πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρπόντων, ὅσα ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ κιβωτῷ. καὶ ἐπήγαγεν ὁ θεὸς πνεῦμα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐκόπασε τὸ ὕδωρ. ² καὶ ἐπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, καὶ οἱ καταβάται τοῦ οὐρανοῦ. καὶ συνεσχέθη ὁ ὑετὸς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ³ καὶ

ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ πορευόμενον ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἡλαττοῦντο τὸ ὕδωρ μετὰ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας. ⁴ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀραράτ. ⁵ τὸ δὲ ὕδωρ ἡλαττοῦντο ἕως τοῦ δεκάτου μηνός. καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ, τῇ πρώτῃ τοῦ μηνός, ὠφθῆσαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὄρεων. ⁶ καὶ ἐγένετο μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἠνέωξε Νῶε τὴν θυρίδα τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. καὶ ἀπέστειλε τὸν κόρακα. ⁷ καὶ ἐξελθὼν οὐκ ἀνέστρεψεν ἕως τοῦ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ⁸ καὶ ἀπέστειλε τὴν περιστερὰν ὀπίσω αὐτοῦ ἰδεῖν, εἰ κεκόπασκε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ⁹ καὶ οὐκ εὐρούσα ἡ περιστέρα ἀνάπανσιν τοῖς ποσὶν αὐτῆς, ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν κιβωτόν, ὅτι ὕδωρ ἦν ἐπὶ πᾶν τὸ πρὸς ὡπὸν τῆς γῆς. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτήν πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὴν κιβωτόν. ¹⁰ καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἐτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹ καὶ ἀνέστρεψε πρὸς αὐτὸν ἡ περιστέρα τὸ πρὸς ἐσπέραν. καὶ εἶχε φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς. καὶ ἔγνω Νῶε, ὅτι κεκόπασκε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹² καὶ ἐπισχὼν ἔτι ἡμέρας ἑπτὰ ἐτέρας, πάλιν ἐξαπέστειλε τὴν περιστερὰν, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέφειν πρὸς αὐτὸν ἔτι. ¹³ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνὶ καὶ ἑξακοσιοστῷ ἔτει, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νῶε, τοῦ πρώτου μηνός, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τῆς κιβωτοῦ, ἣν ἐποίησε. καὶ εἶδεν, ὅτι ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ¹⁴ ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ ξηρανθῇ ἡ γῆ, ἑβδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε, λέγων. ¹⁶ ἐξέλθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σὺ, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν σου μετὰ σοῦ, ¹⁷ καὶ πάντα τὰ θηρία ὅσα ἔστι μετὰ σοῦ. καὶ πᾶσα σὰρξ ἀπὸ πετεινῶν ἕως κτηνῶν. καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξάγαγε μετὰ σεαυτοῦ. καὶ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἐξῆλθε Νῶε, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοί

υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ πάντα τὰ θηρία, καὶ πάντα τὰ κτήνη. καὶ πᾶν πετεινόν, καὶ πᾶν ἐρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ γένος αὐτῶν, ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ²⁰ καὶ ὠκοδόμησε Νῶε θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹ καὶ ὡσφράνθη κύριος ὁ θεὸς ὁσμὴν εὐωδίας. καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός διανοηθεὶς, οὐ προσθήσω ἔτι καταράσασθαι τὴν γῆν, διὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων. ὅτι ἐγκτεται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος αὐτοῦ. οὐ προσθήσω οὖν ἔτι πατάξαι πᾶσαν σάρκα ζῶσαν, καθὼς ἐποίησα ²² πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς. σπέρμα καὶ θερισμὸς, ψυχὸς καὶ καῦμα, θέρους καὶ ἔαρος, ἡμέραν καὶ νύκτα, οὐ καταπαύσουσι.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς τὸν Νῶε, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. ² καὶ ὁ τρόμος, καὶ ὁ φόβος ὑμῶν ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐπὶ πάντα τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης. ὑπὸ χεῖρας ὑμῶν δέδωκα. ³ καὶ πᾶν ἐρπετόν, ὃ ἐστι ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρώσιν. ὡς λάχανα χόρτου δέδωκα ὑμῖν τὰ πάντα. ⁴ πλὴν κρέας ἐν αἵματι ψυχῆς οὐ φάγεσθε. ⁵ καὶ γὰρ τὸ ὑμέτερον αἷμα τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θηρίων ἐκζητήσω αὐτό. καὶ ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου ἀδελφοῦ ἐκζητήσω τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. ⁶ ὃ ἐκχέαν αἷμα ἀνθρώπου, ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐκχυθήσεται, ὅτι ἐν εἰκόνι θεοῦ ἐποίησα τὸν ἄνθρωπον. ⁷ ὑμεῖς δὲ αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, καὶ πληρώσατε τὴν γῆν, καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγων. ⁹ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνίστημι τὴν διαθήκην μου ὑμῖν, καὶ τῷ σπέρματι ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς. ¹⁰ καὶ

πάσῃ ψυχῇ ζῶσῃ μεθ' ὑμῶν, ἀπὸ ὀρνέων, καὶ ἀπὸ κτηνῶν. καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ὅσα ἔστι μεθ' ὑμῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐξεληθόντων ἐκ τῆς κιβωτοῦ. ¹¹ καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς ὑμᾶς. καὶ οὐκ ἀποθανεῖται πᾶσα σὰρξ ἔτι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ κατακλυσμοῦ. καὶ οὐκ ἔτι ἔσται κατακλυσμὸς ὕδατος, καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν γῆν. ¹² καὶ εἶπε κύριος ὁ θεὸς πρὸς Νῶε. τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ὃ ἐγὼ δίδωμι ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης, ἥ ἐστι μεθ' ὑμῶν εἰς γενεὰς αἰώνιους. ¹³ τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς. ¹⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὁφθήσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ. ¹⁵ καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου, ἥ ἐστίν ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί. καὶ οὐκ ἔσται ἔτι τὸ ὕδωρ εἰς κατακλυσμόν, ὥστε ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα. ¹⁶ καὶ ἔσται τὸ τόξον μου ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ὄψομαι τοῦ μνησθῆναι διαθήκην αἰώνιον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον ψυχῆς ζώσης ἐν πάσῃ σαρκί, ἥ ἐστίν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Νῶε, τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης, ἥς διεθήμην ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον πάσης σαρκὸς, ἥ ἐστίν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ ἦσαν δὲ οἱ υἱοὶ Νῶε, οἱ ἐξεληθόντες ἐκ τῆς κιβωτοῦ, Σὴμ, Χάμ, Ἰάφεθ. Χάμ δὲ ἦν πατὴρ Χαναάν. ¹⁹ τρεῖς οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Νῶε. ἀπὸ τούτων διεσπάρησαν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ καὶ ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς γῆς. καὶ ἐφύτευσεν ἀμπέλων. ²¹ καὶ εἶπεν ἐκ τοῦ οἴνου, καὶ ἐμεθύσθη, καὶ ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²² καὶ εἶδε Χάμ ὁ πατὴρ Χαναάν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ἀηγγεῖλε τοῖς δυοῖν ἀδελφοῖς αὐτοῦ ἔξω. ²³ καὶ λαβόντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ τὸ ἱμάτιον, ἐπέθεντο ἐπὶ τὰ δύο ῥῶτα αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπισθοφανῶς, καὶ συνεκάλυψαν τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὀπισθοφανῶς, καὶ τὴν γύμνωσιν τοῦ πατρὸς αὐτῶν οὐκ εἶδον. ²⁴ ἐξέτησε δὲ

Νῶε ἀπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἔγνω ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ νεώτερος. ²⁵ καὶ εἶπεν. ἐπικατάρατος Χαναάν παῖς. οἰκίτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ²⁶ καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Σήμ. καὶ ἔσται Χαναάν παῖς οἰκίτης αὐτοῦ. ²⁷ πλατύναι ὁ θεὸς τῷ Ἰάφεθ, καὶ κατοικήσάτω ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Σήμ. καὶ γενηθήτω Χαναάν παῖς αὐτοῦ. ²⁸ ἔζησε δὲ Νῶε μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τριακόσια πενήκοντα. ²⁹ καὶ ἐγένοντο πάσαι αἱ ἡμέραι Νῶε ἑνακόσια πενήκοντα ἔτη. καὶ ἀπέθανεν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Αὗται δὲ αἱ γενέσεις τῶν υἱῶν Νῶε, Σήμ, Χαμ, Ἰάφεθ. καὶ ἐγεννήθησαν αὐτοῖς υἱοὶ μετὰ τὸν κατακλυσμόν. ² υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμὲρ, καὶ Μαγῶρ, καὶ Μαδοὶ, καὶ Ἰουάν, καὶ Ἐλισά, καὶ Θοβέλ, καὶ Μοσόχ, καὶ Θείρας. ³ καὶ υἱοὶ Γαμὲρ, Ἀσφανάξ, καὶ Ριφάθ, καὶ Θορραμά. ⁴ καὶ υἱοὶ Ἰουάν, Ἐλισά, καὶ Θάρσεις, Κήτιοι, Ρόδιοι. ⁵ ἐκ τούτων ἀφωρίσθησαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ἕκαστος κατὰ γλώσσαν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ⁶ υἱοὶ δὲ Χαμ, Χοῦς, καὶ Μεσοαῖν, Φοῦδ, καὶ Χαναάν. ⁷ υἱοὶ δὲ Χοῦς, Σαβά, καὶ Ενὶλὰ, καὶ Σαβαθά, καὶ Ρεγμά, καὶ Σαβαθακά. υἱοὶ δὲ Ρεγμά, Σαβά, καὶ Λαδάν. ⁸ Χοῦς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐρούσιν, ὡς Νεβρώδ γίγας κυνηγὸς ἐναντίον κυρίου. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλῶν, καὶ Οὐρέχ καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάννη, ἐν τῇ γῇ Σενάαρ. ¹¹ ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσοῦρ. καὶ ὠκοδόμησε τὴν Νινευῖ, καὶ τὴν Ρωσβώθ πόλιν, καὶ τὴν Χαλὰχ, ¹² καὶ τὴν Λασὴ ἀνά μέσον Νινευῖ, καὶ ἀνά μέσον Χαλὰχ. αὕτη ἡ πόλις μεγάλη. ¹³ καὶ Μεσοαῖν ἐγέννησε τοὺς Λουδιεῖμ, καὶ τοὺς Νεφθαλεῖμ, καὶ τοὺς Ἐνεμειεῖμ, καὶ τοὺς Λαβιεῖμ, καὶ τοὺς Πατροσωνιεῖμ, ¹⁴ καὶ τοὺς Χασμωνιεῖμ, ὅθεν ἐξῆλθε Φυλιστιεῖμ, καὶ τοὺς Γαφθοριεῖμ. ¹⁵ Χαναάν δὲ ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον αὐ-

τοῦ, ¹⁶ καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμοθθαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀρουκαῖον, ¹⁷ καὶ τὸν Ἀσενναῖον, καὶ τὸν Ἀράδιον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί. ¹⁸ καὶ μετὰ τούτου διεσπάρασαν αἱ φυλαὶ τῶν Χανααίων. ¹⁹ καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια τῶν Χανααίων ἀπὸ Σιδῶνος ἕως ἐλθεῖν εἰς Γεραρά καὶ Γαζάν, ἕως ἐλθεῖν ἕως Σοδόμων καὶ Γομόρρας. Ἀδαμὰ καὶ Σεβωῖμ ἕως Δασά. ²⁰ οὗτοι υἱοὶ Χαμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ²¹ καὶ τῷ Σήμ ἐγενήθη καὶ αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἑβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζονος. ²² υἱοὶ Σήμ, Ἐλὰμ, καὶ Ἀσσούρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοῦθ, καὶ Ἀράμ, καὶ Καϊνάν. ²³ καὶ υἱοὶ Ἀράμ, Οὐζ, καὶ Οὐλ, καὶ Γατέρ, καὶ Μοσόχ. ²⁴ καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνάν. καὶ Καϊνάν ἐγέννησε τὸν Σαλά. Σαλά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑβερ. ²⁵ καὶ τῷ Ἑβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. ὄνομα τῷ ἐνὶ, Φαλέγ. ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διμερίσθη ἡ γῆ. καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἰεκτάν. ²⁶ Ἰεκτάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδάδ, καὶ Σαλέθ, καὶ τὸν Σαρμωθ, καὶ Ἰαράχ, καὶ Ὀδοθρά, καὶ Αἰθρήλ, καὶ Λεκά, ²⁷ καὶ Ενὰλ, καὶ Ἀβιμαέλ, καὶ Σαβά, ²⁸ καὶ Οὐφείρ, καὶ Εὐελά, καὶ Ἰωβάβ. ²⁹ πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν. ³⁰ καὶ ἐγένετο ἡ κατοίκησις αὐτῶν, ἀπὸ Μασσῆ ἕως ἐλθεῖν εἰς Σαφρὰ ὅρος ἀνατολῶν. ³¹ οὗτοι υἱοὶ Σήμ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ³² αὗται αἱ φυλαὶ υἱῶν Νῶε κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ ἔθνη αὐτῶν. ἀπὸ τούτων διεσπάρασαν νῆσοι τῶν ἐθνῶν ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὸν κατακλυσμόν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἦν πάσα ἡ γῆ χεῖλος ἐν, καὶ φωνὴ μία πᾶσι. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινήσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, εὖρον πεδίον ἐν γῇ Σενάαρ καὶ κατόκησαν ἐκεῖ. ³ καὶ εἶπεν ἄνθρωπος τῷ πλησίον αὐτοῦ. δεῦτε πληθθεῖσωμεν πλίνθους, καὶ ὀπτήσωμεν αὐτάς πυρί. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἡ πλίνθος εἰς λίθον. καὶ ἄσφαλτος ἦν αὐτοῖς

αὐτοῖς ὁ πηλός. ⁴ καὶ εἶπαν. δεῦτε οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἔσται ἡ κεφαλὴ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ὄνομα, πρὸ τοῦ διασπαρῆναι ἡμᾶς ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ⁵ καὶ κατέβη κύριος ἰδεῖν τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, ὃν ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ⁶ καὶ εἶπε κύριος. ἰδοὺ γένος ἓν, καὶ χεῖλος ἓν πάντων. καὶ τοῦτο ἤρξαντο ποιῆσαι. καὶ νῦν οὐκ ἐκλείπει ἀπ' αὐτῶν πάντα, ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν. ⁷ δεῦτε, καὶ καταβάντες συγχώσωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν, ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίον. ⁸ καὶ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκείθεν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. ⁹ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, Σύγχυσις. ὅτι ἐκεῖ συνέχευε κύριος τὰ χεῖλη πάσης τῆς γῆς. καὶ ἐκεῖθεν διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ¹⁰ καὶ αὗται αἱ γενεαὶ Σὴμ. καὶ ἦν Σὴμ υἱὸς ἑκατὸν ἑτῶν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξὰδ, δευτέρου ἔτους μετὰ τὸν κατακλυσμὸν. ¹¹ καὶ ἔζησε Σὴμ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Ἀρφαξὰδ, ἔτη πεντακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ¹² καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. ¹³ καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Καϊνᾶν, ἔτη τετρακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν ἑκατὸν καὶ τριακόνα ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Σαλᾶ. καὶ ἔζησε Καϊνᾶν, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Σαλᾶ, ἔτη τριακόσια τριακόνα. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ ἀπέθανε. ¹⁴ καὶ ἔζησε Σαλᾶ ἑκατὸν τριακόνα ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Ἑβερ. ¹⁵ καὶ ἔζησε Σαλᾶ μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Ἑβερ, τριακόσια τριακόνα ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ καὶ ἔζησεν Ἑβερ ἑκατὸν τριακοντατέσσαρα ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Φαλὲγ. ¹⁷ καὶ ἔζησεν Ἑβερ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Φαλὲγ, ἔτη διακόσια ἐβδομήκοντα. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ¹⁸ καὶ ἔζησε Φαλὲγ τριακόνα καὶ ἑκατὸν ἔτη. καὶ

ἐγέννησε τὸν Ραγαῦ. ¹⁹ καὶ ἔζησε Φαλὲγ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Ραγαῦ, ἑννέα καὶ διακόσια ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ²⁰ καὶ ἔζησε Ραγαῦ ἑκατὸν τριακόνα καὶ δύο ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Σερούχ. ²¹ καὶ ἔζησε Ραγαῦ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Σερούχ, διακόσια ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ²² καὶ ἔζησε Σερούχ ἑκατὸν τριακόνα ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Ναχώρ. ²³ καὶ ἔζησε Σερούχ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Ναχώρ, ἔτη διακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ²⁴ καὶ ἔζησε Ναχώρ ἔτη ἑκατὸν ἐβδομηκονταεννέα. καὶ ἐγέννησε τὸν Θάδδᾶ. ²⁵ καὶ ἔζησε Ναχώρ, μετὰ τὸ γεννησαὶ αὐτὸν τὸν Θάδδᾶ, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιπέντε. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ ἀπέθανε. ²⁶ καὶ ἔζησε Θάδδᾶ ἐβδομήκοντα ἔτη. καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀδδᾶν. ²⁷ αὗται δὲ αἱ γενεαὶ Θάδδᾶ. Θάδδᾶ ἐγέννησε τὸν Ἀβραμ, καὶ τὸν Ναχώρ, καὶ τὸν Ἀδδᾶν. καὶ Ἀδδᾶν ἐγέννησε τὸν Λωτ. ²⁸ καὶ ἀπέθανεν Ἀδδᾶν ἐνώπιον Θάδδᾶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἣ ἐγαλήθη, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων. ²⁹ καὶ ἔλαβον Ἀβραμ καὶ Ναχώρ ἑαυτοῖς γυναῖκας. ὄνομα τῇ γυναικὶ Ἀβραμ, Σάρα. καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ Ναχώρ, Μελχᾶ, θυγατὴρ Ἀδδᾶν, καὶ πατὴρ Μελχᾶ, καὶ πατὴρ Ἰεσχά. ³⁰ καὶ ἦν Σάρα στείρα, καὶ οὐκ ἐτεκνοποίη. ³¹ καὶ ἔλαβε Θάδδᾶ τὸν Ἀβραμ υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Λωτ υἱὸν Ἀδδᾶν, υἱὸν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν Σάραν τὴν νύμφην αὐτοῦ, γυναῖκα Ἀβραμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαλδαίων, πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν. καὶ ἦλθον ἕως Χαρρᾶν. καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. ³² καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Θάδδᾶ ἐν γῇ Χαρρᾶν, διακόσια πέντε ἔτη. καὶ ἀπέθανε Θάδδᾶ ἐν Χαρρᾶν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἀβραμ. ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου. καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω, ² καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. καὶ εὐλογήσω σε.

σε, καὶ μεγαλυνῶ τὸ ὄνομά σου, καὶ ἔσῃ εὐλογημένος. ³ καὶ εὐλογήσω τοὺς εὐλογοῦντάς σε, καὶ τοὺς καταρωμένους σε καταράσσομαι. καὶ ἐνευλογηθῇ-
 σονται ἐν σοὶ πάντα αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ⁴ καὶ ἐπορεύθη Ἀβραμ, καθάπερ ἐλά-
 λησεν αὐτῷ κύριος. καὶ ὥχeto μετ' αὐ-
 τοῦ Ἀωτ. Ἀβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ἐβδομη-
 κονταπέντε, ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ Χαθόρ. ⁵ καὶ ἔλαβεν Ἀβραμ Σάραν τὴν γυναῖ-
 κα αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἀωτ υἱὸν τοῦ ἀδελ-
 φοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα
 αὐτῶν, ὅσα ἐκτήσαντο, καὶ πᾶσαν ψυ-
 χὴν, ἣν ἐκτήσαντο ἐκ Χαθόρ. καὶ
 ἐξῆλθον πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν. ⁶ καὶ διώδενεν Ἀβραμ τὴν γῆν εἰς τὸ
 μῆκος αὐτῆς ἕως τοῦ τόπου Συγῆ, ἐπὶ
 τὴν θρῶν τὴν ὑψηλὴν. οἱ δὲ Χανααῖτοι
 τότε κατῴκουν τὴν γῆν. ⁷ καὶ ὥφθη
 κύριος τῷ Ἀβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τῷ
 σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην.
 καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραμ θυσιαστήρι-
 ον κυρίῳ τῷ ὁφθέντι αὐτῷ. ⁸ καὶ
 ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος κατὰ ἀνατο-
 λὰς Βαιθήλ. καὶ ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκη-
 νὴν αὐτοῦ ἐν Βαιθήλ κατὰ θάλασσαν,
 καὶ Ἀγγαὶ κατὰ ἀνατολὰς. καὶ ὠκοδό-
 μησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ
 ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου. ⁹
 καὶ ἀπῆγεν Ἀβραμ, καὶ πορευθεὶς
 ἐστρατοπέδενεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰ καὶ
 ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ κατέβη
 Ἀβραμ εἰς Αἴγυπτον παροικῆσαι ἐκεῖ,
 ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ ἐγέ-
 νετο δὲ ἡνίκα ἤγγισεν Ἀβραμ εἰσελθεῖν
 εἰς Αἴγυπτον, εἶπεν Ἀβραμ Σάρα τῇ
 γυναικὶ. γινώσκω ἐγώ, ὅτι γυνὴ ὑπερβο-
 ῶπος εἶ. ¹² ἔσται οὖν ὡς ἂν ἰδωσί σε
 οἱ Αἰγύπτιοι, ἐροῦσιν ὅτι γυνὴ αὐτοῦ
 ἐστὶν αὕτη, καὶ ἀποκτενοῦσί με. σὲ δὲ
 περιποιήσονται. ¹³ εἶπον οὖν, ὅτι ἀδελφὴ
 αὐτοῦ εἰμι, ὅπως ἂν εὖ μοι γένηται δια-
 σὲ, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἕνεκέν σου.
¹⁴ ἐγένετο δὲ, ἡνίκα εἰσῆλθεν Ἀβραμ
 εἰς Αἴγυπτον, ἰδόντες οἱ Αἰγύπτιοι τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ, ὅτι καλὴ ἦν σφόδρα.
¹⁵ καὶ ἶδον αὐτὴν οἱ ἄρχοντες Φαραώ,
 καὶ ἐπῆρσαν αὐτὴν πρὸς Φαραώ, καὶ
 εἰσῆγαγον αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον Φαραώ.
¹⁶ καὶ τῷ Ἀβραμ εὖ ἐχρῆσαντο δι' αὐ-
 τήν. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ πρόβατα, καὶ

μόσχοι, καὶ ὄνοι, καὶ παῖδες, καὶ παι-
 δίσκαι, καὶ ἡμίονοι, καὶ κάμηλοι. ¹⁷ καὶ
 ἤτασεν ὁ θεὸς τὸν Φαραώ ἐτασμοῖς με-
 γάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐ-
 τοῦ, περὶ Σάρας τῆς γυναικὸς Ἀβραμ.
¹⁸ καλέσας δὲ Φαραώ τὸν Ἀβραμ, εἶπεν.
 τί τοῦτο ἐποίησάς μοι, ὅτι οὐκ ἀπήγ-
 γιλάς μοι, ὅτι γυνὴ σου ἐστίν; ¹⁹ ἵνατί
 εἶπας ὅτι ἀδελφὴ μου ἐστίν; καὶ ἔλα-
 βον αὐτὴν ἐμαυτῷ γυναῖκα. καὶ νῦν
 ἰδοὺ ἡ γυνὴ σου ἐναντί σου, λαβὼν
 ἀπότρεχε. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο Φαραώ
 ἀνδράσι περὶ Ἀβραμ συμποπτεύμηναι
 αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
 πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Ἀνέβη δὲ Ἀβραμ ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς,
 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ,
 καὶ Ἀωτ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρημον.
² Ἀβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτη-
 νεσι, καὶ ἄρρωθιρ, καὶ χροστῖον. ³ καὶ
 ἐπορεύθη ὁθεν ἦλθεν εἰς τὴν ἔρημον
 ἕως Βαιθήλ, ἕως τοῦ τόπου, οὗ ἦν ἡ
 σκηνὴ αὐτοῦ τὸ πρότερον. ἀνὰ μέσον
 Βαιθήλ καὶ ἀνὰ μέσον Ἀγγαί, ⁴ εἰς τὸν
 τόπον τοῦ θυσιαστήριου, οὗ ἐποίησεν
 ἐκεῖ τὴν ἀρχήν. καὶ ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ
 Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. ⁵ καὶ Ἀωτ
 τῷ συμπορευομένῳ μετὰ Ἀβραμ ἦν
 πρόβατα, καὶ βόες, καὶ σκηναί. ⁶ καὶ
 οὐκ ἐχῶρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα.
 ὅτι ἦν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν πολλά. καὶ
 οὐκ ἐχῶρει αὐτοὺς ἡ γῆ κατοικεῖν ἅμα.
⁷ καὶ ἐγένετο μάχη ἀνὰ μέσον τῶν ποι-
 μένων τῶν κτηνῶν τοῦ Ἀβραμ, καὶ ἀνὰ
 μέσον τῶν ποιμένων τῶν κτηνῶν τοῦ
 Ἀωτ. οἱ δὲ Χανααῖτοι καὶ οἱ Φερεζαῖτοι
 τότε κατῴκουν τὴν γῆν. ⁸ εἶπε δὲ Ἀβραμ
 τῷ Ἀωτ. μὴ ἔστω μαχὴ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ
 καὶ σοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων
 μου καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ποιμένων σου.
 ὅτι ἄνθρωποι ἀδελφοὶ ἐσμέν ἡμεῖς.
⁹ οὐκ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ ἐναντίον σου ἐστί;
 διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ. εἰ σὺ εἰς ἀρι-
 στερά, ἐγὼ εἰς δεξιὰ. εἰ δὲ σὺ εἰς δεξιὰ,
 ἐγὼ εἰς ἀριστερά. ¹⁰ καὶ ἐπάρas Ἀωτ
 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐπείδει πᾶσαν
 τὴν περιήωρον τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι πᾶσα
 ἦν ποτιζομένη πρὸ τοῦ καταστρέψαι
 τὸν θεὸν Σόδομα καὶ Γόμορρᾶ, ὡς ὁ
 παράδεισος τοῦ θεοῦ, καὶ ὡς ἡ γῆ Αἰ-
 γύπτου

γύπτου, ἕως ἔλθειν εἰς Ζόρορα. ¹¹ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Ἀὼτ πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἀπῆρε Ἀὼτ ἀπὸ ἀνατολῶν. καὶ διεχωρίσθησαν ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ¹² Ἀβραμ δὲ κατώκησεν ἐν γῇ Χαναάν. Ἀὼτ δὲ κατώκησεν ἐν πόλει τῶν περιχώρων, καὶ ἐσκηνώσεν ἐν Σοδόμοις. ¹³ οἱ δὲ ἀνθρώποι οἱ ἐν Σοδόμοις πονηροὶ καὶ ἑμαρτωλοὶ ἐναντίον τοῦ θεοῦ σφόδρα. ¹⁴ ὁ δὲ θεὸς εἶπε τῷ Ἀβραμ μετὰ τὸ διαχωρισθῆναι τὸν Ἀὼτ ἀπ' αὐτοῦ. ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ νῦν σὺ εἶ, πρὸς βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολὰς καὶ θαλάσσαν. ¹⁵ ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν σὺ ὄρας, σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου ἕως αἰῶνος. ¹⁶ καὶ ποιήσω τὸ σπέρμα σου, ὡς τὴν ἄμμον τῆς γῆς. εἰ δύναται τις ἐξαριθμῆσαι τὴν ἄμμον τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα σου ἐξαριθμηθήσεται. ¹⁷ ἀναστὰς διόδυσσον τὴν γῆν εἰς τε τὸ μῆκος αὐτῆς καὶ εἰς τὸ πλάτος. ὅτι σοὶ δώσω αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁸ καὶ ἀποσκηνώσας Ἀβραμ, ἔλθων κατώκησε παρὰ τὴν δρυὶν τὴν Μαμβορῇ, ἣ ἦν ἐν Χεβρώμ. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

ΚΕ Φ. ΙΔ'.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῇ Ἀμαρφαλ βασιλέως Σενναάρ, καὶ Αἰσιὼχ βασιλέως Ἑλλάσαρ, Χοδολλογομόρ βασιλεὺς Ἐλάμ, καὶ Θαργάλ βασιλεὺς ἐθνῶν ² ἐποίησαν πόλεμον μετὰ Βαλλὰ βασιλέως Σοδόμων, καὶ μετὰ Βαρσά βασιλέως Γομορῶας, καὶ μετὰ Σενναάρ βασιλέως Ἀδαμὰ, καὶ μετὰ Συμοβόρ βασιλέως Σεβωείμ, καὶ βασιλέως Βαλὰκ. αὕτη ἐστὶ Σηγώρ. ³ πάντες οὗτοι συνεφώνησαν ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἄλυσκην. αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν. ⁴ δώδεκα ἔτη αὐτοὶ ἐδούλευσαν τῷ Χοδολλογομόρ. τῷ δὲ τρισκαδικάτῳ ἔτει ἀπέστησαν. ⁵ ἐν δὲ τῷ τεσσαρεσκαδικάτῳ ἔτει ἤλθε Χοδολλογομόρ καὶ οἱ βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέκοψαν τοὺς γίγαντας τοὺς ἐν Ἀσταρῳθ, καὶ Καρναῖν, καὶ ἐθνη ἰσχυρὰ ἅμα αὐτοῖς. καὶ τοὺς Ὀμμαίους τοὺς ἐν Σαυῇ τῇ πόλει. ⁶ καὶ τοὺς Χορβαίους τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι Σηεῖρ, ἕως τῆς τερεβίνθου

τῆς Φαράν. ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁷ καὶ ἀναστρέψαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν πηγὴν τῆς κρίσεως. αὕτη ἐστὶ Κάδης. καὶ κατέκοψαν πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἀμαλκ, καὶ τοὺς Ἀμορραίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀσασονθαμάρ. ⁸ ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομορῶας, καὶ βασιλεὺς Ἀδαμὰ, καὶ βασιλεὺς Σεβωείμ, καὶ βασιλεὺς Βαλὰκ. αὕτη ἐστὶ Σηγώρ. καὶ παρετάξαντο αὐτοῖς εἰς πόλεμον ἐν τῇ κοιλάδι τῇ ἄλυσκῃ ⁹ πρὸς Χοδολλογομόρ βασιλέα Ἐλάμ, καὶ Θαργάλ βασιλέα ἐθνῶν, καὶ Ἀμαρφαλ βασιλέα Σενναάρ, καὶ Αἰσιὼχ βασιλέα Ἑλλάσαρ. οἱ τέσσαρες βασιλεῖς πρὸς τοὺς πέντε. ¹⁰ ἡ δὲ κοιλὰς ἡ ἄλυσκ, φρέατα ἀσφάλτου. ἐφυγε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων, καὶ βασιλεὺς Γομορῶας, καὶ ἐνέπεσαν ἐκεῖ. οἱ δὲ καταλειφθέντες εἰς τὴν ὄρεσιν ἐφυγον. ¹¹ ἔλαβον δὲ τὴν ἵππον πᾶσαν τὴν Σοδόμων καὶ Γομορῶας, καὶ πάντα τὰ βρώματα αὐτῶν. καὶ ἀπῆλθον. ¹² ἔλαβον δὲ καὶ τὸν Ἀὼτ τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ Ἀβραμ, καὶ τὴν ἀποσκηνὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπώχοντο. ἦν γὰρ κατοικῶν ἐν Σοδόμοις. ¹³ παραγενόμενος δὲ τῶν ἀνασωθέντων τις, ἀπήγγειλεν Ἀβραμ τῷ περάτῃ. αὐτὸς δὲ κατώκει παρὰ τὴν δρυὶ τῇ Μαμβορῇ Ἀμορραίου τοῦ ἀδελφοῦ Ἑσχὼλ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Αὐραν. οἱ ἦσαν συνωμόται τοῦ Ἀβραμ. ¹⁴ ἀκούσας δὲ Ἀβραμ ὅτι ἡχυμάλωκεται Ἀὼτ ὁ ἀδελφίδους αὐτοῦ, ᾠρίθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς αὐτοῦ, τριακοσίους δέκα καὶ ὀκτώ. καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Λάν. ¹⁵ καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως Χοβὰ, ἣ ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ Λαμασκῷ. ¹⁶ καὶ ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον Σοδόμων. καὶ Ἀὼτ τὸν ἀδελφίδου αὐτοῦ ἀπέστρεψε, καὶ πάντα τὰ ὑπόρχοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὸν λαόν. ¹⁷ ἐξῆλθε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων εἰς συνάντησιν αὐτῷ, μετὰ τὸ ὑποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοπῆς τοῦ Χοδολλογομόρ, καὶ τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Σαβύ. τοῦτο ἦν τὸ πεδίον τῶν βασιλέων. ¹⁸ καὶ Μελχισεδεκ βασιλεὺς Σαλήμ

Σαλήμ ἐξήνεγκε ἄρτους καὶ οἶνον. ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου. ¹⁹ καὶ εὐλόγησε τὸν Ἀβραμ, καὶ εἶπεν. εὐλογημένος Ἀβραμ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἐκτίσεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁰ καὶ εὐλογητός ὁ θεὸς ὁ ὑψίστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων. ²¹ εἶπε δὲ βασιλεὺς Σοδόμων πρὸς Ἀβραμ, δός μοι τοὺς ἄνδρας, τὴν δὲ ἵππον λάβε σεαυτῷ. ²² εἶπε δὲ Ἀβραμ πρὸς τὸν βασιλέα Σοδόμων. ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου πρὸς κύριον τὸν θεόν τὸν ὑψίστον, ὃς ἐκτίσεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ²³ εἰ ἀπὸ σπαρτίου ἕως σφυρωτῆρος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν, ἵνα μὴ εὔψης, ὅτι ἐγὼ ἐπλούτισα τὸν Ἀβραμ. ²⁴ πλὴν ὧν ἔφαγον οἱ νεανίσκοι, καὶ τῆς μερίδος τῶν ἀνδρῶν τῶν συμπορευθέντων μετ' ἐμοῦ Ἑσῶλ, Ἀνάν, Μαμβορῆ. οὗτοι λήψονται μερίδα.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Μετά δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἀβραμ ἐν ὁράματι, λέγων. μὴ φοβοῦ Ἀβραμ. ἐγὼ ὑπερασπίω σου. ὁ μισθός σου πολὺς ἐστὶ σφόδρα. ² λέγει δὲ Ἀβραμ. δέσποτα κυριε τί μοι δώσεις; ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος. ὁ δὲ υἱὸς Μασὲν τῆς οἰκογενεῶς μου, οὗτος Λαμασκὸς Ἐμῆξερ. ³ καὶ εἶπεν Ἀβραμ. ἐπειδὴ ἐμοὶ οὐκ ἔδωκας σπέρμα, ὁ δὲ οἰκογενής μου κληρονομήσει με. ⁴ καὶ εὐθὺς φωνὴ κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα. οὐ κληρονομήσει σε οὗτος. ἀλλ' ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σου, οὗτος κληρονομήσει σε. ⁵ ἐξήγαγε δὲ αὐτὸν ἔξω, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀνάβλεψον δὴ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνήσῃ ἑξαριθμῆσαι αὐτούς. καὶ εἶπεν. οὕτως ἐστὶ τὸ σπέρμα σου. ⁶ καὶ ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. ⁷ εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν. ἐγὼ ὁ θεὸς ὁ ἑξαγαγὼν σε ἐκ χώρας Χαλδαιῶν, ὥστε δοῦναί σοι τὴν γῆν ταύτην κληρονομήσαι. ⁸ εἶπε δέ. δέσποτα κύριε, κατὰ τί γνώσομαι, ὅτι κληρονομήσω αὐτήν; ⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ. λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν, καὶ αἶγα τριετίζουσαν, καὶ κριὸν τρι-

τίζοντα, καὶ τρυγόναν, καὶ περιστέρα. ¹⁰ ἔλαβε δὲ αὐτῷ πάντα ταῦτα. καὶ διεῖλεν αὐτὰ μέσα. καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις. τὰ δὲ ὄρεα οὐ διεῖλε. ¹¹ κατέβη δὲ ὄρεα ἐπὶ τὰ σώματα. ἐπὶ τὰ διχοτομήματα αὐτῶν. καὶ συνεκάθισεν αὐτοῖς Ἀβραμ. ¹² περὶ δὲ ἡλίου δυσμᾶς ἕκτασις ἐπέπεσε τῷ Ἀβραμ, καὶ ἰδοὺ φόβος σκοτεινὸς μέγας ἐπιπίπτει αὐτῷ. ¹³ καὶ ἐξῴεθη πρὸς Ἀβραμ. γνώσκων γνῶσιν ὅτι παροικον ἐστὶ τὸ σπέρμα σου ἐν γῇ οὐκ ἰδίᾳ. καὶ δουλώσουσιν αὐτούς, καὶ κακώσουσιν αὐτούς, καὶ ταπεινώσουσιν αὐτοὺς τετρακόσια ἔτη. ¹⁴ τὸ δὲ ἔθνος, ᾧ ἂν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐξελεύσονται ὧδε μετὰ ἀποσκευῆς πολλῆς. ¹⁵ σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ, τραφεῖς ἐν γῇ καλῇ. ¹⁶ τετάρτη δὲ γενεὰ ἀποστραφήσονται ὧδε. σὺ γὰρ ἀναπεπλήρωσαι αἱ ἁμαρτίαι τῶν Ἀμορραίων ἕως τοῦ νῦν. ¹⁷ εἶπε δὲ ὁ ἥλιος ἐγένετο πρὸς δυσμᾶς, φλὸξ ἐγένετο. καὶ ἰδοὺ κλίβανος καπνίζόμενος καὶ λαμπάδες πυρὸς, αἱ διήλθον ἀνὰ μέσον τῶν διχοτομημάτων τούτων. ¹⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διέθετο κύριος τῷ Ἀβραμ διαθήκην, λέγων. τῷ σπέρματί σου δώσω τὴν γῆν ταύτην, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου Εὐφράτου. ¹⁹ τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενεzaίους, καὶ τοὺς Κεδμωναίους, ²⁰ καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ τοὺς Φερεzaίους, καὶ τοὺς Ραφαεῖν, καὶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χαναταίους, καὶ τοὺς Εὐαῖους, καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰθουσαίους.

Κ Ε Φ. ΙΣ'.

Σάρα δὲ ἡ γυνὴ Ἀβραμ οὐκ ἔτικτεν αὐτῷ. ἦν δὲ αὐτῇ παιδίσκη Αἰγυπτία, ἥ ὄνομα Ἄγαρ. ² εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἀβραμ. ἰδοὺ συνέκλισέ με κύριος τοῦ μὴ τίκτειν. εἰσέλθε οὖν πρὸς τὴν παιδίσκην μου, ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς. ὑπήκουσε δὲ Ἀβραμ τῆς φωνῆς Σάρας. ³ καὶ λαβούσα Σάρα ἡ γυνὴ Ἀβραμ Ἄγαρ τὴν Αἰγυπτίαν τὴν ἑαυτῆς παιδίσκην, μετὰ δέκα ἔτη τοῦ οἰκῆσαι Ἀβραμ ἐν γῇ Χαναάν, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Ἀβραμ ἀνδρὶ αὐτῆς αὐτῷ γυναίκα.

γυναῖκα. ⁴ καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ἀγαρ. καὶ συνέλαβε. καὶ εἶδεν ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει. καὶ ἠτιμάσθη ἡ κυρία ἐναντίον αὐτῆς. ⁵ εἶπε δὲ Σάρα πρὸς Ἀβραμ. ἀδικούμαι ἐκ σοῦ. ἐγὼ δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου. ἰδοῦσα δὲ ὅτι ἐν γαστρὶ ἔχει, ἠτιμάσθη ἐναντίον αὐτῆς. κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ⁶ εἶπε δὲ Ἀβραμ πρὸς Σάραν. ἰδοὺ ἡ παιδίσκη σου ἐν ταῖς χερσὶ σου. χρῶ αὐτὴ ὡς ἂν σοι ἀρεστόν ᾔ. καὶ ἐκακώσεν αὐτὴν Σάρα. καὶ ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτῆς. ⁷ εὗρε δὲ αὐτὴν ἄγγελος κυρίου ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπὶ τῆς πηγῆς ἐν τῇ ὁδῷ Σούρ. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου. Ἀγαρ παιδίσκη Σάρας, πόθεν ἔρχη; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπεν. ἀπὸ προσώπου Σάρας τῆς κυρίας μου ἐγὼ ἀποδιδράσκω. ⁹ εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου. ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, καὶ ταπεινώθητι ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῆς. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου. πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, καὶ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πληθους. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ ἄγγελος κυρίου. ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαὴλ. ὅτι ἐπήκουσε κύριος τῇ ταπεινώσει σου. ¹² οὗτος ἔσται ἀγροίκος ἄνθρωπος. αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ πάντα, καὶ αἱ χεῖρες πάντων ἐπ' αὐτόν. καὶ κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατοικήσει. ¹³ καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτήν. σὺ ὁ θεὸς ὁ ἐπιδὼν με. ὅτι εἶπε. καὶ γὰρ ἐνώπιον εἶδον ὀφθέντα μοι. ¹⁴ ἔνεκεν τούτου ἐκάλεσε τὸ φρέαρ, φρέαρ οὐ ἐνώπιον εἶδον. ἰδοὺ ἀνὰ μέσον Κάδης καὶ ἀνὰ μέσον Βαράδ. ¹⁵ καὶ ἔτεκεν Ἀγαρ τῷ Ἀβραμ υἱόν, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Ἀγαρ, Ἰσμαὴλ. ¹⁶ Ἀβραμ δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκονταεξ, ἡνίκα ἔτεκεν Ἀγαρ τῷ Ἀβραμ τὸν Ἰσμαὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Ε γένητο δὲ Ἀβραμ ἐτῶν ἐνενηκονταεννέα. καὶ ὥφθη κύριος τῷ Ἀβραμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς σου. εὐαρέσκει ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος.

² καὶ θήσομαι τὴν διαθήκην μου ἀνὰ

μέσον ἐμοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον σου. καὶ πληθυνῶ σε σφόδρα. ³ καὶ ἔπεσεν Ἀβραμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ ὁ θεὸς, λέγων. ⁴ καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἡ διαθήκη μου μετα σοῦ. καὶ ἔση πατὴρ πλήθους ἐθνῶν. ⁵ καὶ οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἀβραμ, ἀλλ' ἔσται τὸ ὄνομά σου Ἀβραάμ. ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικα σε. ⁶ καὶ αὐξάνω σε σφόδρα σφόδρα. καὶ θήσω σε εἰς ἔθνη. καὶ βασιλεῖς ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. ⁷ καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου ἀνὰ μέσον σου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, εἰς διαθήκην αἰώνιον εἰναί σου θεός, καὶ τοῦ σπέρματός σου μετὰ σέ. ⁸ καὶ δώσω σοι καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σὲ τὴν γῆν, ἣν παροικεῖς, πᾶσαν τὴν γῆν Χαναάν εἰς κατασχέσιν αἰώνιον. καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραάμ. σὺ δὲ τὴν διαθήκην μου διατηρήσεις, σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁰ καὶ αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διατηρήσεις, ἀνὰ μέσον ἐμοῦ, καὶ ὑμῶν, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου μετὰ σὲ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. περιτμηθήσεται ὑμῶν πᾶν ἀρσενικόν. ¹¹ καὶ περιτμηθήσεσθε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας ὑμῶν, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν. ¹² καὶ παιδίον ὀκτῶ ἡμερῶν περιτμηθήσεται ὑμῖν, πᾶν ἀρσενικόν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. καὶ οἰκογενὴς καὶ ὁ ἀργυρώνητος. ἀπὸ παντός υἱοῦ ἄλλοτρίου, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματός σου, ¹³ περιτομῇ περιτμηθήσεται. ὁ οἰκογενὴς τῆς οἰκίας σου, καὶ ὁ ἀργυρώνητος. καὶ ἔσται ἡ διαθήκη μου ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὑμῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον. ¹⁴ καὶ ἀπεριτμητος ἄσθην, ὃς οὐ περιτμηθήσεται τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς. ὅτι τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. Σάρα ἡ γυνὴ σου οὐ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς Σάρα, Σάρρα ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς. ¹⁶ εὐλογῶ δὲ αὐτήν. καὶ δώσω σοι ἐξ αὐτῆς τέκνον. καὶ εὐλογῶ αὐτό. καὶ ἔσται εἰς ἔθνη. καὶ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐξ αὐτοῦ ἔσονται. ¹⁷ καὶ

ἔπεσε

ἔπεσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγέλασε. καὶ εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, λέγων. εἰ τῷ ἑκατονταετεί γενησεται υἱός; καὶ εἰ ἡ Σάρρα ἐνενήκοντα ἔτων τέκεται; ¹⁸ εἶπε δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεόν. Ἰσμαὴλ οὗτος ζῆτω ἐναντίον σου. ¹⁹ εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἀβραὰμ. ναί. ἰδοὺ Σάρρα ἡ γυνὴ σου τέκεται σοι υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσαάκ. καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτόν, εἰς διαθήκην αἰώνιον, εἶναι αὐτῷ θεὸς καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν. ²⁰ περὶ δὲ Ἰσμαὴλ ἰδοὺ ἐπηκουσά σου. καὶ ἰδοὺ εὐλόγηκα αὐτόν, καὶ αὐξανῶ αὐτόν, καὶ πληθυνῶ αὐτόν σφόδρα. δώδεκα ἔθνη γενήσεται. καὶ δώσω αὐτόν εἰς ἔθνος μέγα. τὴν δὲ διαθήκην μου στήσω πρὸς Ἰσαάκ, ὃν τέκεται σοι Σάρρα εἰς τὸν καιρὸν τούτον, ἐν τῷ ἑνιαυτῷ τῷ ἑτέρῳ. ²² συνετέλεσε δὲ λαλὼν πρὸς αὐτόν, καὶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἀπὸ Ἀβραὰμ. ²³ καὶ ἔλαβεν Ἀβραὰμ Ἰσμαὴλ τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάντας τοὺς οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀργυρωνήτους, καὶ πᾶν ἄρσεν τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβραὰμ, καὶ περιέτεμε τὰς ἀκροβυστίας αὐτῶν, ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθά ἑλάλησεν αὐτῷ ὁ θεός. ²⁴ Ἀβραὰμ δὲ ἐνενήκονταεννέα ἦν ἔτων, ἥνικα περιέτεμε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ²⁵ Ἰσμαὴλ δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἦν ἔτων δεκατριῶν, ἥνικα περιέτεμε τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ²⁶ ἐν δὲ τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας ἐκείνης περιετιμήθη Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσμαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀργυρώνητοι ἐξ ἄλλογενῶν ἔθνων.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

¹ Ὡφθῇ δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς πρὸς τῇ δρυὶ τῇ Μαμβορῇ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ² ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε. καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἄνδρες εἰστηκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ ἰδὼν, προσέδοξεν αὐτῷ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ προσεκίνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, ³ καὶ εἶπε. κύριε, εἰ ἄρα εὔροισιν χάριν ἐναντίον σου, μὴ παρέλθῃς τὸν παῖδά σου. ⁴ ληφθῆτω δὴ ὕδωρ,

καὶ νηψάτωσαν τοὺς πόδας ὑμῶν. καὶ κατανύξαιτε ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁵ καὶ λήψομαι ἄρτον, καὶ φάγεσθε. καὶ μετὰ τούτου παρελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, οὐ ἐνεκεν ἐξεκλίναιτε πρὸς τὸν παῖδα ὑμῶν. καὶ εἶπεν. οὕτω ποιήσον, καθὼς εἴρηκας. ⁶ καὶ ἔσπευσεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὴν σκηνὴν πρὸς Σάρραν, καὶ εἶπεν αὐτῇ. σπεύσον, καὶ φύρασον τρία μέτρα σμιδάλεως, καὶ ποιήσον ἐγκουφίας. ⁷ καὶ εἰς τὰς βόας ἔδραμεν Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβεν ἀπαλὸν μοσχάριον καὶ καλὸν, καὶ ἔδωκε τῷ παιδί, καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ⁸ ἔλαβε δὲ βούτυρον, καὶ γάλα, καὶ τὸ μοσχάριον ὃ ἐποίησε. καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. αὐτοὺς δὲ παρεστήκει αὐτοῖς ὑπὸ τὸ δένδρον. ⁹ εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν. ποῦ Σάρρα ἡ γυνὴ σου; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν. ἰδοὺ ἐν τῇ σκηνῇ. ¹⁰ εἶπε δὲ. ἐπαναστρέψων ἤξω πρὸς σέ κατὰ τὸν καιρὸν τούτον εἰς ὥρας, καὶ ἔξει υἱὸν Σάρρα ἡ γυνὴ σου. Σάρρα δὲ ἤκουσε πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς οὕσα ὀπισθεν αὐτοῦ. ¹¹ Ἀβραὰμ δὲ καὶ Σάρρα πρεσβύτεροι προβεβηκοτες ἡμερῶν. ἐξέλιπε δὲ τῇ Σάρρᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα. ¹² ἐγέλασε δὲ Σάρρα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα. οὐπω μὲν υιοὶ γέγονεν ἕως τοῦ νῦν. ὃ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος. ¹³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀβραὰμ. τί ὅτι ἐγέλασε Σάρρα ἐν ἑαυτῇ, λέγουσα. ἄρα γε ἀληθῶς τέξομαι; ἐγὼ δὲ γεγήρακα. ¹⁴ μὴ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; εἰς τὸν καιρὸν τούτον ἀναστρέψω πρὸς σέ εἰς ὥρας. καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. ¹⁵ ἠρνήσατο δὲ Σάρρα, λέγουσα. οὐκ ἐγέλασα. ἐφοβήθη γάρ. καὶ εἶπεν αὐτῇ. οὐχί, ἀλλὰ ἐγέλασας. ¹⁶ ἐξαναστάντες δὲ ἐκείθεν οἱ ἄνδρες κατέβλεψαν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας. Ἀβραὰμ δὲ συνεπορεύετο μετ' αὐτῶν συμπροπέπων αὐτούς. ¹⁷ ὃ δὲ κύριος εἶπε. οὐ μὴ κρύψω ἐγὼ ἀπὸ Ἀβραὰμ τοῦ παιδός μου ἃ ἐγὼ ποιῶ. ¹⁸ Ἀβραὰμ δὲ γινώμενος ἔσται εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ. καὶ ἐνευλογηθησονται ἐν αὐτῷ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ¹⁹ ἤδεν γάρ ὅτι συντάξει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτόν. καὶ φυλάξουσιν τὰς ὁδοὺς κυρίου ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν,

κρίσιν, ὅπως ἂν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβραὰμ πάντα ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. ²⁰ εἶπε δὲ κύριος. κραυγὴ Σοδόμων καὶ Γομόρρας πεπληθύνται πρὸς μέ, καὶ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν μεγάλαι σφόδρα. ²¹ καταβὰς οὖν ὄψομαι, εἰ κατὰ τὴν κραυγὴν αὐτῶν τὴν ἐρχομένην πρὸς μέ, συντελούνται. εἰ δὲ μὴ, ἵνα γινῶ. ²² καὶ ἀποστρέψαντες ἐκείθεν οἱ ἄνδρες ἦλθον εἰς Σόδομα. Ἀβραὰμ δὲ ἔτι ἦν ἐστηκώς ἐναντίον κυρίου. ²³ καὶ ἐγγίσας Ἀβραὰμ εἶπε. μὴ συναπολέσης δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς. καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. ²⁴ ἐὰν ὥσι πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀπολείς αὐτούς; οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον ἕνεκεν τῶν πεντήκοντα δικαίων, ἐὰν ὥσιν ἐν αὐτῇ; ²⁵ μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, τοῦ ἀποκτείνειν δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς. καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής. μηδαμῶς. ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, οὐ ποιήσεις κρίσιν; ²⁶ εἶπε δὲ κύριος. ἐὰν ὥσιν ἐν Σοδόμοις πεντήκοντα δίκαιοι ἐν τῇ πόλει, ἀφήσω ὅλην τὴν πόλιν, καὶ πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς. ²⁷ καὶ ἀποκριθεὶς Ἀβραὰμ εἶπε. νῦν ῥηξάμην λαλήσαι πρὸς τὸν κύριόν μου. ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός. ²⁸ ἐὰν δὲ ἐλαττωθῶσιν οἱ πεντήκοντα δίκαιοι εἰς τεσσαρακονταπέντε, ἀπολείς ἕνεκεν τῶν πέντε πᾶσαν τὴν πόλιν; καὶ εἶπεν. οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρῃ ἐκεῖ τεσσαρακονταπέντε. ²⁹ καὶ προσέθηκεν ἔτι λαλήσαι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν. ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ τεσσαράκοντα. καὶ εἶπεν. οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τεσσαράκοντα. ³⁰ καὶ εἶπε. μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω; ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ τριάκοντα; καὶ εἶπεν. οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν τριάκοντα. ³¹ καὶ εἶπεν. ἐπειδὴ ἔχω λαλήσαι πρὸς τὸν κύριον, ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ εἴκοσι; καὶ εἶπεν. οὐ μὴ ἀπολέσω, ἐὰν εὕρῃ ἐκεῖ εἴκοσι. ³² καὶ εἶπε. μή τι κύριε ἐὰν λαλήσω ἔτι ἅπαξ. ἐὰν δὲ εὕρεθῶσιν ἐκεῖ δέκα; καὶ εἶπεν. οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκεν τῶν δέκα. ³³ ἀπηλθε δὲ ὁ κύριος, ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τῷ Ἀβραὰμ. καὶ Ἀβραὰμ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Ἦλθον δὲ οἱ δύο ἄγγελοι εἰς Σόδομα

ἐσπέρας. Ἄωτ δὲ ἐκάθητο παρὰ τὴν πύλην Σοδόμων. ἰδὼν δὲ Ἄωτ, ἐξάνεστη εἰς συνάντησιν αὐτοῖς. καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ ἐπὶ τὴν γῆν, ² καὶ εἶπεν. ἰδοὺ κύριοι ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν, καὶ καταλύσατε, καὶ νύψασθε τοὺς πόδας ὑμῶν, καὶ ὀρθοῖσαντες ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. καὶ εἶπαν. οὐχί, ἀλλ' ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν. ³ καὶ κατεβιάσατο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον, καὶ ἄζυμας ἔπεισεν αὐτοῖς, καὶ ἔφαγον. πρὸ τοῦ κοιμηθῆναι δὲ, οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως οἱ Σοδομίται περιεκύκλωσαν τὴν οἰκίαν ἀπὸ νεανίσκου ἕως πρεσβυτέρου, ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. ⁵ καὶ ἐξεκαλούντο τὸν Ἄωτ. καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν. ποῦ εἰσιν οἱ ἄνδρες εἰσελθόντες πρὸς σὲ τὴν νύκτα; ἐξάγαγε αὐτούς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα συγγενώμεθα αὐτοῖς. ⁶ ἐξῆλθε δὲ Ἄωτ πρὸς αὐτούς πρὸς τὸ πρόθυρον, τὴν δὲ θύραν προσέωξεν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁷ εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. μηδαμῶς ἀδελφοί, μὴ πονηρεύσησθε. ⁸ εἰσὶ δέ μοι δύο θυγατέρες, αἱ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα. ἐξάξω αὐτὰς πρὸς ὑμᾶς, καὶ χρᾶσθε αὐταῖς καθὰ ἂν ἀρέσκει ὑμῖν. μόνον εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἀδίκον, οὐ ἔνεκεν ἐξῆλθον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν δοκῶν μου. ⁹ εἶπαν δὲ αὐτοῖς. ἀπόστα ἐκεῖ. εἰςῆλθες παροικεῖν, μὴ καὶ κρίσιν κρίνεις; νῦν οὖν σε κακώσωμεν μᾶλλον ἢ ἐκείνους. καὶ παρεβιάζοντο τὸν ἄνδρα τὸν Ἄωτ σφόδρα. καὶ ἤγγρισαν συντρίψαι τὴν θύραν. ¹⁰ ἐκτείναντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας εἰσεπάσαντο τὸν Ἄωτ πρὸς ἑαυτούς εἰς τὸν οἶκον, καὶ τὴν θύραν τοῦ οἴκου ἀπέκλεισαν. ¹¹ τοὺς δὲ ἄνδρας τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου ἐπάταξαν ἐν ἁορασίᾳ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. καὶ παρελύθησαν ζητοῦντες τὴν θύραν. ¹² εἶπαν δὲ οἱ ἄνδρες πρὸς τὸν Ἄωτ. εἰσὶ σοὶ ὧδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες; ἢ εἷτις σοι ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ¹³ ὅτι ἡμεῖς ἀπόλλυμεν τὸν τόπον τούτον. ὅτι ὑψώθη ἡ κραυγὴ αὐτῶν ἐναντι κυρίου, καὶ ἀπέστειλεν ἡμᾶς κύριος ἐκτρίψαι

ἐκτρίψαι αὐτήν. ¹⁴ ἔξηλθε δὲ Ἀὼτ, καὶ ἐλάλησε πρὸς τοὺς γαμβροὺς αὐτοῦ τοὺς εἰληφότας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἀνάστητε, καὶ ἐξέλθετε ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ὅτι ἐκτρίβει κύριος τὴν πόλιν. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ ἥνικα δὲ ὄρθρος ἐγένετο, ἐσπουδάσθη οἱ ἄγγελοι τὸν Ἀὼτ, λέγοντες. ἀναστὰς λάβε τὴν γυναῖκά σου, καὶ τὰς δύο θυγατέρας σου, ἃς ἔχεις, καὶ ἐξέλθε, ἵνα μὴ καὶ σὺ συναπόλῃ ταῖς ἀνομίαις τῆς πόλεως. ¹⁶ καὶ ἐταράχθησαν. καὶ ἐκράτησαν οἱ ἄγγελοι τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς χειρὸς τῆς γυναίκος αὐτοῦ, καὶ τῶν χειρῶν τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ἐν τῷ φείσασθαι κύριον αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ἥνικα ἐξήγαγον αὐτοὺς ἔξω, καὶ εἶπαν. σῶζων ὥστε τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν. μὴ περιβλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ δὲ στήσῃ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. εἰς τὸ ὅρος σωζου, μὴ ποτε συμπαράληφθῇς. ¹⁸ εἶπε δὲ Ἀὼτ πρὸς αὐτούς. δέομαι κύριε, ¹⁹ ἐπειδὴ εὗρεν ὁ παῖς σου ἕλος ἐναντίον σου, καὶ μεγάλυνας τὴν δικαιοσύνην σου, ὃ ποιεῖς ἐπ' ἐμέ τοῦ ζῆν τὴν ψυχὴν μου. ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὅρος. μὴ ποτε καταλάβῃ με τὰ κακὰ, καὶ ἀποθάνω. ²⁰ ἰδοὺ πόλις αὕτη ἐγγὺς τοῦ καταφυγεῖν με ἐκεῖ, ἥ ἐστὶ μικρά. καὶ ἐκεῖ διασωθήσομαι. οὐ μικρά ἐστὶ; καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐνεκέν σου. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἰδοὺ ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπὶ τῷ ῥήματι τούτῳ, τοῦ μὴ καταστρέφαι τὴν πόλιν περὶ ἧς ἐλάλησας. ²² σπεῦσον οὖν τοῦ σωθῆναι ἐκεῖ. οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα, ἕως τοῦ ἐλθεῖν σε ἐκεῖ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐκείνης, Σηγώρ. ²³ ὃ ἥλιος ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Ἀὼτ εἰσῆλθεν εἰς Σηγώρ. ²⁴ καὶ κύριος ἐβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρά θείον, καὶ πῦρ παρὰ κυρίου ἐξ οὐρανοῦ. ²⁵ καὶ κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας, καὶ πᾶσαν τὴν περιχώρον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὰ ἀνατέλλοντα ἐκ τῆς γῆς. ²⁶ καὶ ἐπέβλεπεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγένετο στήλη ἀλός. ²⁷ ὥρθησε δὲ Ἀβραάμ τῷ πρωτῷ εἰς τὸν τόπον, οὗ

εἰστήκει ἐναντίον κυρίου. ²⁸ καὶ ἐπέβλεπεν ἐπὶ πρόσωπον Σοδόμων καὶ Γομόρρας, καὶ ἐπὶ πρόσωπον τῆς περιχώρου, καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ ἀνέβαινεν φλὸς ἐκ τῆς γῆς, ὥσπερ ἀτμὶς καίνου. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκτρίψαι τὸν θεὸν πᾶσας τὰς πόλεις τῆς περιοίκου, ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ Ἀβραάμ. καὶ ἐξαπέστειλε τὸν Ἀὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, ἐν τῷ καταστρέφαι κύριον τὰς πόλεις, ἐν αἷς κατῴκει ἐν αὐταῖς Ἀὼτ. ³⁰ ἀνέβη δὲ Ἀὼτ ἐκ Σηγώρ. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ὄρει αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ἐφοβήθη γὰρ κατοικῆσαι ἐν Σηγώρ. καὶ κατέκρησεν ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτὸς, καὶ αἱ δύο θυγατέρες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ εἶπε δὲ ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν. ὁ πατὴρ ἡμῶν πρεσβύτερος, καὶ οὐδεὶς ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς, ὃς εἰσλεύσεται πρὸς ἡμᾶς, ὥς καθήκει πάσῃ τῇ γῇ. ³² δεῦρο καὶ ποτίσωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν οἶνον, καὶ κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³³ ἐπότισαν δὲ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ ἐξεληθοῦσα ἡ πρεσβυτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι. ³⁴ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐπαύριον, καὶ εἶπεν ἡ πρεσβυτέρα πρὸς τὴν νεωτέραν. ἰδοὺ ἐκοιμήθη γῆς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ποτίσωμεν αὐτὸν οἶνον καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ εἰσελθοῦσα κοιμήθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσωμεν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σπέρμα. ³⁵ ἐπότισαν δὲ καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τὸν πατέρα αὐτῶν οἶνον. καὶ ἐξεληθοῦσα ἡ νεωτέρα ἐκοιμήθη μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ οὐκ ᾔδει ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ ἀναστῆναι. ³⁶ καὶ συνέλαβον αἱ δύο θυγατέρες Ἀὼτ ἐκ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ³⁷ καὶ ἔτεκεν ἡ πρεσβυτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μωᾶβ, λέγουσα. ἐκ τοῦ πατρὸς μου. οὗτος πατὴρ Μωαβιτῶν ἕως τῆς σημερον ἡμέρας. ³⁸ ἔτεκε δὲ καὶ ἡ νεωτέρα υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀμμάν, λέγουσα. υἱὸς γένους μου. οὗτος πατὴρ Ἀμμανιτῶν ἕως τῆς σημερον ἡμέρας.

ΚΕΦ. Κ'.

Καὶ ἐκίνησεν ἐκείθεν Ἀβραὰμ εἰς γῆν πρὸς λίβα. καὶ ὤκησεν ἀνὰ μέσον Καδης, καὶ ἀνὰ μέσον Σούρ. καὶ παρώκησεν ἐν Γεράροις. ² εἶπε δὲ Ἀβραὰμ περὶ Σάρρας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν ὅτι γυνή μου ἐστὶ, μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως δι' αὐτήν. ἀπέστειλε δὲ Ἀβιμέλεχ, βασιλεὺς Γεράρων, καὶ ἔλαβε τὴν Σάρραν. ³ καὶ εἰζήλθεν ὁ θεὸς πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ σὺ ἀποθνήσκεις περὶ τῆς γυναικὸς, ἧς ἔλαβες. αὕτη δὲ ἐστὶ συνωκηκυῖα ἀνδρὶ. ⁴ Ἀβιμέλεχ δὲ οὐκ ᾔψατο αὐτῆς, καὶ εἶπε. κύριε, ἔθνος ἄγνοοῦν καὶ δίκαιον ἀπολαῖς; ⁵ οὐκ αὐτός μοι εἶπεν, ἀδελφή μου ἐστί; καὶ αὕτη μοι εἶπεν, ἀδελφός μου ἐστίν; ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν ἐποίησα τοῦτο. ⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεὸς καθ' ὕπνον. καὶ γὰρ ἔγνων ὅτι ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἐποίησας τοῦτο, καὶ ἐφεισάμην σου τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν σε εἰς ἐμέ. ἐνεκα τούτου οὐκ ἀφήκᾳ σε ἁψασθαι αὐτῆς. ⁷ νῦν δὲ ἀπόδος τὴν γυναῖκα τῷ ἀνθρώπῳ. ὅτι προφήτης ἐστὶ, καὶ προσεύξεταί περὶ σοῦ, καὶ ζήσῃ. εἰ δὲ μὴ ἀποδίδως, γνώσῃ ὅτι ἀποθάνῃ σὺ καὶ πάντα τὰ σά. ⁸ καὶ ὥρθησεν Ἀβιμέλεχ τῷ πρωΐ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν. ἐφοβήθησαν δὲ πάντες οἱ ἄνθρωποι σφοδρᾶ. ⁹ καὶ ἐκάλεσεν Ἀβιμέλεχ τὸν Ἀβραὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μή τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ὅτι ἐπῆγαγες ἐπ' ἐμέ καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἁμαρτίαν μεγάλην; ἔργον ὁ οὐδεὶς ποιήσει, πεποίηκας μοι. ¹⁰ εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ. τί ἐνιδὼν ἐποίησας τοῦτο; ¹¹ εἶπε δὲ Ἀβραὰμ. εἶπα γὰρ, ἄρα οὐκ ἐστὶ θεοσέβεια ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ἐμέ τε ἀποκτενοῦσιν ἐνεκεν τῆς γυναικὸς μου. ¹² καὶ γὰρ ἀληθῶς ἀδελφή μου ἐστὶν ἐκ πατρὸς, ἀλλ' οὐκ ἐκ μητρός. ἐγενήθη δέ μοι εἰς γυναῖκα. ¹³ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἐξήγαγέ με ὁ θεὸς ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου. καὶ εἶπα αὐτῇ. ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις εἰς

ἐμέ, εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν εἰσέλθωμεν ἐκεῖ. εἶπον ἐμέ, ὅτι ἀδελφός μου ἐστίν. ¹⁴ ἔλαβε δὲ Ἀβιμέλεχ χίλια δίδραχμα, καὶ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ παῖδας, καὶ παιδίσκας, καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβραὰμ. καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραὰμ. ἰδοὺ ἡ γῆ μου ἐναντίον σου. οὐ ἂν σοι ἀρέσκη, κατ-οίκει. ¹⁶ τῇ δὲ Σάρρᾳ εἶπεν. ἰδοὺ δέδωκα χίλια δίδραχμα τῷ ἀδελφῷ σου. ταῦτα ἐστὶ σοι εἰς τιμὴν τοῦ προσώπου σου, καὶ πάσαις ταῖς μετὰ σοῦ. καὶ πάντα ἀλήθευσον. ¹⁷ προσήνυκα δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἰάσατο ὁ θεὸς τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰς παιδίσκας αὐτοῦ. καὶ ἔτεκον. ¹⁸ ὅτι συγκλείων συνέκλεισε κύριος ἔξωθεν πᾶσαν μήτραν ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, ἐνεκεν Σάρρας τῆς γυναικὸς Ἀβραὰμ.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Καὶ κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάρραν, καθὰ εἶπε. καὶ ἐποίησε κύριος τῇ Σάρρᾳ καθὰ ἐλάλησε. ² καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἀβραὰμ υἱὸν εἰς τὸ γῆρας, εἰς τὸν καιρὸν καθὰ ἐλάλησεν αὐτῷ κύριος. ³ καὶ ἐκάλεσεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου αὐτοῦ, ὃν ἔτεκεν αὐτῷ Σάρρα, Ἰσαὰκ. περιέμετε δὲ Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. ⁵ καὶ Ἀβραὰμ ἦν ἑκατὸν ἑτῶν, ἡνίκα ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁶ εἶπε δὲ Σάρρα. γέλωτά μοι ἐποίησε κύριος. ὅς γὰρ ἂν ἀκούσῃ, συγχαρεῖταί μοι. ⁷ καὶ εἶπε. τίς ἀναγγελεῖ τῷ Ἀβραὰμ, ὅτι θηλάζει παιδίον Σάρρα, ὅτι ἔτεκον υἱὸν ἐν τῷ γῆρα μου; ⁸ καὶ ἠξήθη τὸ παιδίον καὶ ἀπεγαλακτίσθη. καὶ ἐποίησεν Ἀβραὰμ δοχὴν μεγάλην, ἥ ἡμέρα ἀπεγαλακτίσθη Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁹ ἰδοῦσα δὲ Σάρρα τὸν υἱὸν Ἀγαρ τῆς Αἰγυπτίας, ὃς ἐγένετο τῷ Ἀβραὰμ, παίζοντα μετὰ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. ¹⁰ καὶ εἶπε τῷ Ἀβραὰμ. ἐκβαλε τὴν παιδίσκην ταύτην, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς. οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης ταύτης μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἰσαὰκ. ¹¹ σκληρόν δὲ ἐφάνη τὸ ῥῆμα σφοδρᾶ ἐναν-

ἐναντίον Ἀβραάμ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ. ¹² εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. μὴ
σκληρὸν ἔστω ἐναντίον σου περὶ τοῦ
παιδίου, καὶ περὶ τῆς παιδείας. πάν-
τα ὅσα ἂν εἴπῃ σοι Σάρρα, ἀκουε τῆς
φωνῆς αὐτῆς. ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσε-
ται σοι σπέρμα. ¹³ καὶ τὸν υἱὸν δὲ τῆς
παιδείας ταύτης εἰς ἔθνος μέγα ποιή-
σω αὐτόν, ὅτι σπέρμα σόν ἐστιν.
¹⁴ ἀνέστη δὲ Ἀβραάμ τὸ πρωῒ, καὶ
ἔλαβεν ἄρτους καὶ ἄσκον ὕδατος, καὶ
ἔδωκεν τῇ Ἄγαρ. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ
τὸν ὦμον αὐτῆς τὸ παιδίον, καὶ ἀπέ-
στειλεν αὐτήν. ἀπελθοῦσα δὲ ἐπλά-
νῳτο κατὰ τὴν ἔρημον, κατὰ τὸ φρέαρ
τοῦ ὅρκου. ¹⁵ ἐξέλιπε δὲ τὸ ὕδωρ ἐκ
τοῦ ἀσκοῦ. καὶ ἔρριψε τὸ παιδίον ὑπο-
κάτω μᾶς ἐλάτης. ¹⁶ ἀπελθοῦσα δὲ
ἐκάθητο ἀπέναντι αὐτοῦ μακρόθεν,
ὥστε τόξου βολήν. εἶπε γὰρ, οὐ μὴ ἴδω
τὸν θάνατον τοῦ παιδίου μου, καὶ
ἐκάθισεν ἀπέναντι αὐτοῦ. ἀναβοῶσαν
δὲ τὸ παιδίον ἔκλαυσεν. ¹⁷ εἰσηκούσε δὲ
ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ παιδίου ἐκ τοῦ
τόπου οὗ ἦν. καὶ ἐκάλεσεν ἄγγελος
θεοῦ τὴν Ἄγαρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
εἶπεν αὐτῇ. τί ἐστὶν Ἄγαρ; μὴ φοβοῦ.
ἐπακηκοε γὰρ ὁ θεὸς τῆς φωνῆς τοῦ
παιδίου ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐστιν. ¹⁸ ἀνά-
στηθι καὶ λάβε τὸ παιδίον, καὶ κρά-
τησον τῇ χειρὶ σου αὐτό. εἰς γὰρ ἔθνος
μέγα ποιήσω αὐτό. ¹⁹ καὶ ἀνέωξεν ὁ
θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς. καὶ εἶδε
φρέαρ ὕδατος ζῶντος. καὶ ἐπορεύθη,
καὶ ἐπλήσσε τὸν ἀσκὸν ὕδατος. καὶ
ἐπότισε τὸ παιδίον. ²⁰ καὶ ἦν ὁ θεὸς
μετὰ τοῦ παιδίου. καὶ ἠϋξήθη, καὶ
κατώκησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐγένετο δὲ
τοξότης. ²¹ καὶ κατώκησεν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ. καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ γυναῖ-
κα ἐκ Φαράν Αἰγύπτου. ²² ἐγένετο
δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. καὶ εἶπεν Ἀβι-
μέλεχ, καὶ Ὀχοζάθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐ-
τοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς
δυναμείας αὐτοῦ πρὸς Ἀβραάμ, λέγων.
ὁ θεὸς μετὰ σοῦ ἐν πάσιν, οἷς ἐάν
ποιῇς. ²³ νῦν οὖν ὁμοσόν μοι τὸν θεόν,
μὴ ἀδικήσιν με, μὴ δὲ τὸ σπέρμα μου,
μὴ δὲ τὸ ὄνομά μου. ἀλλὰ κατὰ τὴν
δικαιοσύνην, ἣν ἐποίησα μετὰ σοῦ, ποιή-
σεις μετ' ἐμοῦ, καὶ τῇ γῇ ἣ σὺ παρῶ-

κησας ἐν αὐτῇ. ²⁴ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ.
ἐγὼ ὁμοῦμαι. ²⁵ καὶ ἤλεγξεν Ἀβραάμ
τὸν Ἀβιμέλεχ περὶ τῶν φρεάτων τοῦ
ὕδατος, ὧν ἀφείλοντο οἱ παῖδες τοῦ
Ἀβιμέλεχ. ²⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβιμέ-
λεχ. οὐκ ἔγνων τίς ἐποίησέ σοι τὸ ῥῆμα
τοῦτο. οὐδὲ σὺ μοι ἀπήγγειλας, οὐδὲ
ἐγὼ ἤκουσα, ἀλλ' ἡ σήμερον. ²⁷ καὶ
ἔλαβεν Ἀβραάμ προβάτα, καὶ μόσχους,
καὶ ἔδωκε τῷ Ἀβιμέλεχ, καὶ διέθεντο
ἀμφοτέροι διαθήκην. ²⁸ καὶ ἔστησεν
Ἀβραάμ ἑπτὰ ἀμνάδας προβάτων μό-
νας. ²⁹ καὶ εἶπεν Ἀβιμέλεχ τῷ Ἀβραάμ.
τί εἰσιν αἱ ἑπτὰ ἀμνάδες τῶν προβά-
των τούτων, ἃς ἔστησας μόνας; ³⁰ καὶ
εἶπεν Ἀβραάμ. ὅτι τὰς ἑπτὰ ἀμνάδας
λήψῃ παρ' ἐμοῦ, ἵνα ὥσὶ μοι εἰς μαρ-
τυριον, ὅτι ἐγὼ ὠρύξα τὸ φρέαρ του-
το. ³¹ διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα
τοῦ τόπου ἐκείνου, φρέαρ ὁρκισμοῦ.
ὅτι ἐκεῖ ὠμοσαν ἀμφοτέροι. ³² καὶ διέ-
θεντο διαθήκην ἐν τῷ φρεάτι τοῦ ὁρ-
κισμοῦ. ἀνέστη δὲ Ἀβιμέλεχ, Ὀχοζάθ
ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὸλ ὁ ἀρ-
χιστράτηγος τῆς δυναμείας αὐτοῦ, καὶ
ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν τῶν Φυλι-
στιείμ. ³³ καὶ ἐφύτευσεν Ἀβραάμ ἄρου-
ραν ἐπὶ τῷ φρεάτι τοῦ ὅρκου. καὶ
ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ τὸ ὄνομα κυρίου,
θεὸς αἰώνιος. ³⁴ παρῶκησε δὲ Ἀβρα-
ὰμ ἐν τῇ γῇ τῶν Φυλιστιείμ ἡμέρας
πολλὰς.

Κ Ε Φ. ΚΒ'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα
ὁ θεὸς ἐπέιασε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ. Ἀβραάμ Ἀβραάμ. καὶ εἶ-
πεν. ἰδοὺ ἐγώ. ² καὶ εἶπε. λάβε τὸν
υἱόν σου τὸν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας
τὸν Ἰσαὰκ, καὶ πορεύθητι εἰς τὴν γῆν
τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἀνένεγκε αὐτὸν ἐκεῖ
εἰς ὀλοκάρπωσιν ἐφ' ἐν τῶν ὁρέων ὧν
ἂν σοι εἴπω. ³ ἀναστὰς δὲ Ἀβραάμ
τὸ πρωῒ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ.
παρέλαβε δὲ μεθ' ἐαυτοῦ δύο παῖδας,
καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ σχίσας
ξύλα εἰς ὀλοκάρπωσιν, ἀναστὰς ἐπο-
ρεύθη. καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν
εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ.
⁴ καὶ ἀναβλέψας Ἀβραάμ τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς αὐτοῦ, εἶδε τὸν τόπον μακρόθεν.
⁵ καὶ εἶπεν Ἀβραάμ τοῖς παισὶν αὐτοῦ.

καθίσατε αὐτοῦ μετὰ τῆς ὄνου. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ παιδάριον διελευσόμεθα ἕως ὧδε. καὶ προσκνησαντες ἀναστρέψομεν πρὸς ὑμᾶς. ⁶ ἔλαβε δὲ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὀλοκαρπώσεως, καὶ ἐπέθηκεν Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ μετὰ χεῖρας καὶ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ἅμα. ⁷ εἶπε δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. πάτερ. ὁ δὲ εἶπε. τί ἐστι τέκνον; εἶπε δέ. ἰδοὺ τὸ πῦρ καὶ τὰ ξύλα, ποῦ ἐστι τὸ πρόβατον τὸ εἰς ὀλοκαρπώσιν; ⁸ εἶπε δὲ Ἀβραὰμ. ὁ θεὸς ὄψεται φαυτῷ πρόβατον εἰς ὀλοκαρπώσιν, τέκνον. πορευθέντες δὲ ἀμφοτέροι ἅμα, ⁹ ἤλθον ἐπὶ τὸν τόπον, ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἀβραὰμ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπέθηκε τὰ ξύλα. καὶ συμποδίσας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐπέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω τῶν ξύλων. ¹⁰ καὶ ἐξέτεινεν Ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν τὴν μάχαιραν, σφάζει τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐκάλεισεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν. Ἀβραὰμ Ἀβραὰμ. ὁ δὲ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ. ¹² καὶ εἶπε. μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, μὴ δὲ ποιήσῃς αὐτῷ μὴδέν. γυνὴ γὰρ ἔγνω, ὅτι φοβῆ ὑπὸ τὸν θεόν. καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ¹³ καὶ ἀναβλεψας Ἀβραὰμ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε. καὶ ἰδοὺ κριὸς εἰς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲν τῶν κεράτων. καὶ ἐπορεύθη Ἀβραὰμ, καὶ ἔλαβε τὸν κριὸν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν εἰς ὀλοκαρπώσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἐκάλεισεν Ἀβραὰμ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, κύριος εἶδεν. ἵνα εἴπωσι σήμερον, ἐν τῷ ὄρει κύριος ὤφθη. ¹⁵ καὶ ἐκάλεισεν ἄγγελος κυρίου τὸν Ἀβραὰμ δευτέρον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων. ¹⁶ κατ' ἐμαντοῦ ὥμοσα λέγει κύριος οὗ εἵνεκεν ἐποίησας τὸ ὄρημα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ. ¹⁷ ἡ μὲν εὐλογῶν εὐλογῆσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. καὶ κληρονομήσῃ τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν

ὑπεραντίων. ¹⁸ καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ἀνθ' ὧν ὑπήκουσας τῆς ἐμῆς φωνῆς. ¹⁹ ἀπεστράφη δὲ Ἀβραὰμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. καὶ ἀναστάντες ἐπορεύθησαν ἅμα ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. καὶ κατώκησεν Ἀβραὰμ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. ²⁰ ἐγένετο δὲ μετὰ τὰ ὅρημα ταῦτα, καὶ ἀγγέλη τῷ Ἀβραὰμ, λέγοντες. ἰδοὺ τέτοκε Μελχὰ καὶ αὕτη υἱοὺς τῷ Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ σου, ²¹ τὸν Οὐζ' πρωτοτοκόν, καὶ τὸν Βαυζ' ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν Καμουήλ πατέρα Σύρων, ²² καὶ τὸν Χαζὰδ, καὶ Ἀζαῦ, καὶ τὸν Φαλδές, καὶ τὸν Ἰελδάφ, καὶ τὸν Βαθουήλ. ²³ Βαθουήλ δὲ ἐγέννησε τὴν Ρεβέκκαν. ὁπῶν οὗτοι υἱοί, οὓς ἔτεκε Μελχὰ τῷ Ναχωρ τῷ ἀδελφῷ Ἀβραὰμ. ²⁴ καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἡ ὄνομα Ρεῦμα, ἔτεκε καὶ αὕτη τὸν Ταβὲκ, καὶ τὸν Ταὰμ, καὶ τὸν Τοχός, καὶ τὸν Μοχά.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Εγένετο δὲ ἡ ἡ ζωὴ Σάρρας ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ. ² καὶ ἀπέθανε Σάρρα ἐν πόλει Ἀρβὼκ, ἥ ἐστὶν ἐν τῷ κοιλώματι. αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ἤλθε δὲ Ἀβραὰμ κούφασθαι Σάρραν, καὶ πενήθησαι. ³ καὶ ἀνέστη Ἀβραὰμ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ, λέγων. ⁴ πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν. δότε μοι οὖν κτήσιν τάφου μεθ' ὑμῶν, καὶ θάψω τὸν νεκρόν μου ἀπ' ἐμοῦ. ⁵ ἀπεκρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Χέτ πρὸς Ἀβραὰμ, λέγοντες. ⁶ μὴ κύριε. ἀκουσον δὲ ἡμῶν. βασιλεὺς παρὰ θεοῦ σὺ εἶ ἐν ἡμῖν. ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς, μνημείοις ἡμῶν θάψον τὸν νεκρόν σου. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν οὐ μὴ κωλύσει τὸ μνημεῖον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, τοῦ θάψαι τὸν νεκρόν σου ἐκεῖ. ⁷ ἀναστὰς δὲ Ἀβραὰμ προσκύνησε τῷ κατ' τῆς γῆς, τοῖς υἱοῖς τοῦ Χέτ. ⁸ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ἀβραὰμ, λέγων. εἰ ἔχετε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ὥστε θάψαι τὸν νεκρόν μου ἀπὸ προσώπου μου, ἀκούσατέ μου, καὶ λαλήσατε περὶ ἐμοῦ Ἐφρώμ τῷ τοῦ Σαάρ. ⁹ καὶ δότω μοι τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐστὶν αὐτῷ, τὸ ὃν ἐν μέρει τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ. ἀργυρίου τοῦ

ἀξίου δότω μοι αὐτὸ ἐν ὑμῖν εἰς κτῆσιν
μνημείου. ¹⁰ Ἐφρών δὲ ἐκάθητο ἐν μέ-
σῳ τῶν υἱῶν Χέτ. ἀποκριθεὶς δὲ Ἐ-
φρών ὁ Χετταῖος πρὸς Ἀβραάμ, εἶπεν
ἀκουόντων τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ τῶν εἰς-
πορευομένων εἰς τὴν πόλιν πάντων, λέ-
γων. ¹¹ παρ' ἐμοὶ γενοῦ κύριε, καὶ
ἀκουσόν μου. τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπή-
λαιον τὸ ἐν αὐτῷ, σοὶ δίδωμι. ἐναντίον
πάντων τῶν πολιτῶν μου δεδωκά σοι.
θάψον τὸν νεκρὸν σου. ¹² καὶ προσκύ-
νησεν Ἀβραάμ ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς
γῆς. ¹³ καὶ εἶπε τῷ Ἐφρών εἰς τὰ ὦτα
ἐναντίον τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. ἐπεδὴ
πρὸς ἐμοῦ εἶ, ἀκουσόν μου. τὸ ἀργύ-
ριον τοῦ ἀγροῦ λάβε παρ' ἐμοῦ, καὶ
θάψον τὸν νεκρὸν μου ἐκεῖ. ¹⁴ ἀπεκρί-
θη δὲ Ἐφρών τῷ Ἀβραάμ, λέγων.
¹⁵ οὐχὶ κύριε. ἀκήκοα γὰρ, γῆ τετρα-
κοσίαν διδράχμων ἀργυρίου. ἀλλὰ τί
ἂν εἴη τούτο ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ;
σὺ δὲ τὸν νεκρὸν σου θάψον. ¹⁶ καὶ
ἤκουσεν Ἀβραάμ τοῦ Ἐφρών, καὶ ἀπε-
κατέστησεν Ἀβραάμ τῷ Ἐφρών τὸ
ἀργύριον, ὃ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα τῶν
υἱῶν Χέτ. τετρακόσια διδράχμα ἀρ-
γυρίου δοκίμου ἐμπόροις. ¹⁷ καὶ ἔσθη
ὁ ἀγρὸς Ἐφρών, ὃς ἦν ἐν τῷ διπλῷ
σπηλαίῳ, ὃς ἐστὶ κατὰ πρόσωπον
Μαμβρῆ, ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ
ἦν ἐν αὐτῷ, καὶ πᾶν δένδρον, ὃ ἦν ἐν τῷ
ἀγρῷ, καὶ πᾶν ὃ ἐστὶν ἐν τοῖς ὁρίοις
αὐτοῦ κύκλῳ. ¹⁸ τῷ Ἀβραάμ, εἰς κτῆ-
σιν ἐναντίον τῶν υἱῶν Χέτ, καὶ πάν-
των τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν πόλιν.
¹⁹ μετὰ ταῦτα ἔθαψεν Ἀβραάμ Σάρ-
ραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ
τοῦ ἀγροῦ τῷ διπλῷ, ὃ ἐστὶ ἀπέναντι
Μαμβρῆ. αὕτη ἐστὶ Χεβρῶν ἐν τῇ γῇ
Χαναάν. ²⁰ καὶ ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ
τὸ σπήλαιον ὃ ἦν ἐν αὐτῷ τῷ Ἀβραάμ
εἰς κτῆσιν τάφου, παρὰ τῶν υἱῶν Χέτ.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Καὶ Ἀβραάμ ἦν πρεσβύτερος προε-
βηκῶς ἡμερῶν. καὶ κύριος ἠλόγησε
τὸν Ἀβραάμ κατὰ πάντα. ² καὶ εἶπεν
Ἀβραάμ τῷ παιδί αὐτοῦ τῷ πρεσβυ-
τέρῳ τῆς οἰκίας αὐτοῦ τῷ ἀρχοντι
πάντων τῶν αὐτοῦ. Θες τὴν χεῖρα σου
ὑπὸ τὸν μηρὸν μου. ³ καὶ ἑξορκιῶ σε
κύριον τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν

θεὸν τῆς γῆς, ἵνα μὴ λάβῃς γυναῖκα
τῷ υἱῷ μου Ἰσαὰκ ἀπὸ τῶν θυγατέ-
ρων τῶν Χαναανίων, μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ
ἐν αὐτοῖς. ⁴ ἀλλ' ἢ εἰς τὴν γῆν μου σὺ
ἐγεννήθην πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλὴν
μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου
Ἰσαὰκ ἐκεῖθεν. ⁵ εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ
παῖς. μή ποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πο-
ρευθῆναι μετ' ἐμοῦ ὀπίσω εἰς τὴν γῆν
ταύτην, ἀποστρέψω τὸν υἱόν σου εἰς
τὴν γῆν, ὅθεν ἐξῆλθες ἐκεῖθεν; ⁶ εἶπε
δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀβραάμ. πρόσεξε σεαυ-
τῷ μὴ ἀποστρέψῃς τὸν υἱόν μου ἐκεῖ.
⁷ κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ
θεὸς τῆς γῆς, ὃς ἔλαβέ με ἐκ τοῦ οἴκου
τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐκ τῆς γῆς ἧς ἐγέν-
νηθην, ὃς ἐλάλησέ μοι, καὶ ὃς ὥμοσε
μοι, λέγων. σοὶ δώσω τὴν γῆν ταύτην
καὶ τῷ σπέρματί σου. αὐτὸς ἀποστε-
λεῖ τὸν ἄγγελόν αὐτοῦ ἔμπροσθέν σου.
καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν.
⁸ ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ ἡ γυνὴ πορευθῆναι
μετὰ σοῦ εἰς τὴν γῆν ταύτην, καθαρὸς
ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου μου. μόνον τὸν υἱόν
μου μὴ ἀποστρέψῃς ἐκεῖ. ⁹ καὶ ἔθηκεν
ὁ παῖς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν μηρὸν
Ἀβραάμ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. καὶ ὥμοσεν
αὐτῷ περὶ τοῦ ὅρκου τούτου. ¹⁰ καὶ
ἔλαβεν ὁ παῖς δέκα καμήλους ἀπὸ τῶν
καμήλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ
πάντων τῶν ἀγαθῶν τοῦ κυρίου αὐ-
τοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύ-
θη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν εἰς τὴν πό-
λιν Ναχώρ. ¹¹ καὶ ἐκοίμισε τὰς καμή-
λους ἕξω τῆς πόλεως παρὰ τὸ φρέαρ
τοῦ ὕδατος τὸ πρὸς ὅπῃ, ἥνίκα ἐκπο-
ρεύονται αἱ ὑδροδόμεναι. ¹² καὶ εἶπε.
κύριε ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ,
εὐδόωσον ἐναντίον ἐμοῦ σήμερον, καὶ
ποιήσον ἔλεος μετὰ τοῦ κυρίου μου
Ἀβραάμ. ¹³ ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς
πηγῆς τοῦ ὕδατος. αἱ δὲ θυγατέρες
τῶν οἰκούντων τὴν πόλιν ἐκπορεύονται
ἀντλήσαι ὕδωρ. ¹⁴ καὶ ἔσται ἡ παρθέ-
νος, ἥ ἂν ἐγὼ εἴπω, ἐπὶ κλινὴν τὴν ὑδρίαν
σου, ἵνα πίω, καὶ εἴτῃ μοι, πῖε σὺ, καὶ
τὰς καμήλους σου ποτιῶ, ἕως ἂν πάν-
σονται πίνουσαι, ταύτην ἡτοίμασας
τῷ παιδί σου τῷ Ἰσαὰκ. καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκωμαι, οὐκ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τοῦ
κυρίου μου Ἀβραάμ. ¹⁵ καὶ ἐγένετο

πρὸ τοῦ συντελέσαι αὐτὸν λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ Ῥεβέκκα ἐξεπορεύετο ἡ τεχθεῖσα Βαθουλή, υἱῶ Μελχὰς, τῆς γυναῖκος Ναχώρ, ἀδελφοῦ δὲ Ἀβραάμ, ἔχουσα τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς. ¹⁶ ἡ δὲ παρθένος ἦν καλὴ τῇ ὄψει σφόδρα. παρθένος ἦν. ἀνὴρ οὐκ ἔγνω αὐτήν. καταβάσα δὲ ἐπὶ τὴν πηγὴν ἐπλήρσε τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ἀνέβη. ¹⁷ ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς. καὶ εἶπε. πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. ¹⁸ ἡ δὲ εἶπε. πῆε κύριε. καὶ ἔσπενυσε καὶ καθεῖλε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς καὶ ἐπότισεν αὐτὸν, ἕως ἐπαύσατο πίνων. ¹⁹ καὶ εἶπε. καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πῖωσι. ²⁰ καὶ ἔσπενυσε καὶ ἐξεκένωσεν τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον. καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φορέα ἀντλήσαι πάλιν. καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς καμήλοις. ²¹ ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν. καὶ παρεσιώπα τοῦ γινῶναι εἰ εὐδῶκε κύριος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἢ οὐ. ²² ἐγένετο δὲ ἡνῖκα ἐπαύσαντο πᾶσαι αἱ καμήλοι πίνουσαι, ἔλαβεν ὁ ἄνθρωπος ἑνώτια χροῦσά ἀνὰ δραχμὴν ὀκτῆς, καὶ δύο ψέλλια ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς. δέκα χροῦσὼν ὀκτὴ αὐτῶν. ²³ καὶ ἐπηρώτησεν αὐτήν, καὶ εἶπε. θυγάτηρ τίς εἶ; ἀνάγγειλόν μοι. εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι. ²⁴ ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ. θυγάτηρ Βαθουλή εἰμι τοῦ Μελχὰς, ὃν ἔτεκε τῷ Ναχώρ. ²⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ. καὶ ἄχυρα καὶ χορτάσματα πολλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τόπος τοῦ καταλῦσαι. ²⁶ καὶ εὐδοκήσας ὁ ἄνθρωπος προσεκίνησε τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπεν. ²⁷ εὐλογητός κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ. ὅς οὐκ ἔγκατέλιπε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ κυρίου μου. ἐμέ τ' εὐδῶκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κυρίου μου. ²⁸ καὶ δραμοῦσα ἡ παῖς ἀνήγγειλε εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ²⁹ τῇ δὲ Ῥεβέκκα ἀδελφὸς ἦν, ᾧ ὄνομα Λαβαν. καὶ ἔδραμε Λαβαν πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔξω ἐπὶ τὴν πηγὴν. ³⁰ καὶ ἐγένετο ἡνῖκα εἶδε τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια ἐν ταῖς χερσὶ τῆς

ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτε ἤκουσε τὰ ῥήματα Ῥεβέκκας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, λεγούσης. οὕτω λελάληκέ μοι ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐστηκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν καμήλων ἐπὶ τῆς πηγῆς. ³¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ. δεῦρο εἰσελθε εὐλογητός κυρίου. ἵνατί ἐστηκας ἔξω; ἐγὼ δὲ ἡτοίμασα τὴν οἰκίαν καὶ τόπον ταῖς καμήλοις. ³² εἰσῆλθε δὲ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ ἀπέσαξε τὰς καμήλους. καὶ ἔδωκεν ἄχυρα καὶ χορτάσματα ταῖς καμήλοις, καὶ ὕδωρ νίψασθε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν μετ' αὐτοῦ. ³³ καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς ἄρτους φαγεῖν. καὶ εἶπεν. οὐ μὴ φάγω, ἕως τοῦ λαλήσαι με τὰ ῥήματα μου. καὶ εἶπεν. λάλησον. ³⁴ καὶ εἶπε. παῖς Ἀβραάμ ἐγὼ εἰμι. ³⁵ κύριος δὲ ἡλόγησε τὸν κύριόν μου σφόδρα, καὶ ὑψώθη. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ πρόβατα, καὶ μόσχους, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, παῖδας, καὶ παιδίσκας, καμήλους, καὶ ὄνους. ³⁶ καὶ ἔτεκε Σάρρα ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου μου υἱὸν ἓνα τῷ κυρίῳ μου μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὅσα ἦν αὐτῷ. ³⁷ καὶ ὠρμισέ με ὁ κύριός μου, λέγων. οὐ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἀπὸ τῶν θυγατρῶν τῶν Χαναανίων, ἐν οἷς ἐγὼ παροικῶ ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ³⁸ ἀλλ' εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πατρός μου πορεύσῃ, καὶ εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκεῖθεν. ³⁹ εἶπα δὲ τῷ κυρίῳ μου, μήποτε οὐ πορεύσεται ἡ γυνὴ μετ' ἐμοῦ. ⁴⁰ καὶ εἶπέ μοι. κύριος ὁ θεός, ᾧ εὐηρέστησα ἐναντίον αὐτοῦ, αὐτὸς ἔξαποστελεῖ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ μετὰ σοῦ καὶ εὐδοῶσει τὴν ὁδὸν σου. καὶ λήψῃ γυναῖκα τῷ υἱῷ μου ἐκ τῆς φυλῆς μου, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ⁴¹ τότε ἀθῶος ἔση ἀπὸ τῆς ἀρεῆς μου. ἡνῖκα γὰρ ἐὰν ἔλθῃς εἰς τὴν φυλὴν μου, καὶ μὴ σοι δῶσι, καὶ ἔση ἀθῶος ἀπὸ τοῦ ὀρκισμοῦ μου. ⁴² καὶ ἔλθὼν σήμερον ἐπὶ τὴν πηγὴν, εἶπα. κύριε ὁ θεός τοῦ κυρίου μου Ἀβραάμ, εἰ σὺ εὐδοῶς τὴν ὁδόν μου, ἐν ἣ νῦν ἐγὼ πορεύομαι ἐν αὐτῇ. ⁴³ ἰδοὺ ἐγὼ ἐφῆστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως ἐκπορεύον-
ται

ται ἀντλήσαι ὕδωρ. καὶ ἔσται ἡ παρ-
 θένος, ἥ ἂν ἐγὼ εἴπω, πότισόν με ἐκ
 τῆς ὑδρίας σου μικρὸν ὕδωρ, ⁴⁴ καὶ
 εἴπῃ μοι, καὶ σὺ πίε, καὶ ταῖς καμῆ-
 λους σου ὑδρεύσομαι. αὕτη ἡ γυνὴ ἦν
 ἡτοίμασε κύριος τῷ ἑαυτοῦ θεράποντι
 Ἰσαάκ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμαι, ὅτι πε-
 ποιήκας ἔλεος τῷ κυρίῳ μου Ἀβραάμ.
⁴⁵ καὶ ἐγένετο πρὸ τοῦ συντελέσαι με
 λαλοῦντα ἐν τῇ διανοίᾳ μου, εὐθύς Ρε-
 βέκκα ἐξεπορεύετο ἔχουσα τὴν ὑδρίαν
 ἐπὶ τῶν ὤμων. καὶ κατέβη ἐπὶ τὴν
 πηγὴν, καὶ ὑδρεύσατο. εἶπα δὲ αὐτῇ.
 πότισόν με. ⁴⁶ καὶ σπεύσασα καθεῖλε
 τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα αὐτῆς
 ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ εἶπε. πίε σὺ, καὶ τὰς
 καμήλους σου ποτιῶ. καὶ ἔπιον, καὶ
 τὰς καμήλους ἐπότισε. ⁴⁷ καὶ ῥώτη-
 σα αὐτήν, καὶ εἶπε. θυγάτηρ τίнос εἶ,
 ἀνάγγελόν μοι. ἡ δὲ ἔφη. θυγάτηρ
 Βαθουήλ εἰμι υἱοῦ τοῦ Ναχώρ, ὃν
 ἔτεκεν αὐτῷ Μελχὰ. καὶ περιέθηκεν
 αὐτῇ τὰ ἐνώτια καὶ τὰ ψέλλια περὶ
 τὰς χεῖρας αὐτῆς. ⁴⁸ καὶ εὐδοκήσας
 προσεκύνησα τῷ κυρίῳ. καὶ εὐλόγησα
 κύριον τὸν θεὸν τοῦ κυρίου μου Ἀ-
 βραάμ, ὃς εὐδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας,
 λαβεῖν τὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ
 κυρίου μου τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁴⁹ εἰ οὖν
 ποιεῖτε ὑμεῖς ἔλεος καὶ δικαιοσύνην
 πρὸς τὸν κύριόν μου. εἰ δὲ μή, ἀπαγ-
 γείλατέ μοι, ἵνα ἐπιστρέψω εἰς δεξιάν
 ἢ ἀριστεράν. ⁵⁰ ἀποκριθεὶς δὲ Δάβαν
 καὶ Βαθουήλ, εἶπαν. παρὰ κυρίου ἐξ-
 ῆλθε τὸ πρᾶγμα τούτο. οὐ δυνησόμε-
 θά σοι ἀντεπιτεῖν κακὸν ἢ καλόν. ⁵¹ ἰδοὺ
 Ῥεβέκκα ἐνώπιόν σου. λαβὼν ἀπότρε-
 χε. καὶ ἔστω γυνὴ τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου
 σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος. ⁵² ἐγένετο
 δὲ ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν παῖδα τοῦ Ἀ-
 βραάμ τῶν ῥημάτων αὐτῶν, προσεκύ-
 νησεν ἐπὶ τὴν γῆν τῷ κυρίῳ. ⁵³ καὶ
 ἐξενέγκας ὁ παῖς σκεὴν ἀργυρᾶ καὶ
 χρυσᾶ καὶ ἱματισμὸν, ἔδωκε τῇ Ῥεβέ-
 κκα. καὶ δῶρα ἔδωκε τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς,
 καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς. ⁵⁴ καὶ ἔφαγον καὶ
 ἔπιον καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ'
 αὐτοῦ ὄντες, καὶ ἐκοιμήθησαν. καὶ
 ἀναστὰς τὸ πρωὶ, εἶπεν. ἐκπέμψατέ με,
 ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου.
⁵⁵ εἶπαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς, καὶ ἡ

μήτηρ. μενῶτω ἡ παρθένος μετ' ἡμῶν
 ἡμέρας ὥσέ τι δέκα, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπ-
 ελεύσεται. ⁵⁶ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς.
 μὴ κατέχετέ με. καὶ κύριος εὐδωσεν
 τὴν ὁδὸν μου ἐν ἐμοί. ἐκπέμψατέ με,
 ἵνα ἀπέλθω πρὸς τὸν κύριόν μου. ⁵⁷ οἱ
 δὲ εἶπαν. καλέσωμεν τὴν παῖδα, καὶ
 ἐρωτήσωμεν τὸ στόμα αὐτῆς. ⁵⁸ καὶ
 ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπαν αὐ-
 τῇ. πορεύσῃ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τού-
 του; ἡ δὲ εἶπε. πορεύσομαι. ⁵⁹ καὶ
 ἐξέπεμψαν Ῥεβέκκαν τὴν ἀδελφὴν αὐ-
 τῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς, καὶ
 τὸν παῖδα τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τοὺς μετ'
 αὐτοῦ. ⁶⁰ καὶ εὐλόγησαν Ῥεβέκκαν,
 καὶ εἶπαν αὐτῇ. ἀδελφὴ ἡμῶν εἶ. γίνου
 εἰς χιλιάδας μυριάδων, καὶ κληρονομη-
 σάτω τὸ σπέρμα σου τὰς πόλεις τῶν
 ὑπερναντίων. ⁶¹ ἀναστᾶσα δὲ Ῥεβέκκα
 καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς, ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς
 καμήλους, καὶ ἐπορεύθησαν μετὰ τοῦ
 ἀνθρώπου. καὶ ἀναλαβὼν ὁ παῖς τὴν
 Ῥεβέκκαν ἀπῆλθεν. ⁶² Ἰσαάκ δὲ διε-
 πορεύετο διὰ τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ
 φρέαρ τῆς ὁράσεως. αὐτὸς δὲ κατώκει
 ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς λίβα. ⁶³ καὶ ἐξῆλθεν
 Ἰσαάκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον τὸ
 πρὸς δαίλῃς. καὶ ἀναβλέψας τοῖς
 ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε καμήλους ἐρ-
 χομένας. ⁶⁴ καὶ ἀναβλέψασα Ῥεβέκκα
 τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδε τὸν Ἰσαάκ. καὶ
 κατεπηδησεν ἀπὸ τῆς καμήλου. ⁶⁵ καὶ
 εἶπε τῷ παιδί. τίς ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος
 ἐκείνος ὁ πορευόμενος ἐν τῷ πεδίῳ εἰς
 συνάντησιν ἡμῖν; εἶπε δὲ ὁ παῖς. οὗτός
 ἐστὶν ὁ κύριός μου. ἡ δὲ λαβοῦσα τὸ
 θέριστρον περιεβάλετο. ⁶⁶ καὶ διηγῆ-
 σατο ὁ παῖς τῷ Ἰσαάκ πάντα τὰ ῥή-
 ματα, ἃ ἐποίησεν. ⁶⁷ ἐξῆλθε δὲ Ἰσαάκ
 εἰς τὸν οἶκον τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ
 ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν. καὶ ἐγένετο αὐ-
 τοῦ γυνή. καὶ ἠγάπησεν αὐτήν. καὶ
 παρεκλήθη Ἰσαάκ περὶ Σάρρας τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Προσθέμενος δὲ Ἀβραάμ ἔλαβε γυ-
 ναῖκα, ἥ ὄνομα Χεττοῦρα. ² ἔτεκε δὲ
 αὐτῷ τὸν Ζουβοῶν, καὶ τὸν Ἰζάν, καὶ
 τὸν Μαδάλ, καὶ τὸν Μαδιὰμ, καὶ τὸν
 Ἰσβὼκ, καὶ τὸν Σωιέ. ³ Ἰζάν δὲ
 ἐγέννησε τὸν Σαβὰ, καὶ τὸν Λεδάν.

υἱοὶ δὲ Λεδάν Ἀσπουριεὺς, καὶ Λα-
τουσιεὺς, καὶ Λαωμεί. ⁴ υἱοὶ δὲ Μα-
διάμ Γεφάρ, καὶ Ἀφείρ, καὶ Ἐνῶχ,
καὶ Ἀβειδά, καὶ Ἐλδαγά. πάντες οὗτοι
ἦσαν υἱοὶ Χεττούρας. ⁵ ἔδωκε δὲ
Ἀβραάμ πάντα τὰ υπάρχοντα αὐτοῦ
Ἰσαάκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁶ καὶ τοῖς υἱοῖς
τῶν παλλακῶν αὐτοῦ ἔδωκεν Ἀβραάμ
δόματα. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ
Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐ-
τοῦ πρὸς ἀνατολάς εἰς γῆν ἀνατολῶν.
⁷ ταῦτα δὲ τὰ ἔτη ἡμερῶν τῆς ζωῆς
Ἀβραάμ ὅσα ἔζησεν, ἑκατὸν ἑβδόμη-
κονταπέντε ἔτη. ⁸ καὶ ἐκλείπων ἀπέ-
θανεν Ἀβραάμ ἐν γῇ καλῶ πρεσβύ-
της, καὶ πλήρης ἡμερῶν. καὶ προσετέθη
πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔθαψαν
αὐτὸν Ἰσαάκ καὶ Ἰσμαὴλ οἱ υἱοὶ αὐ-
τοῦ εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, εἰς
τὸν ἀγρὸν Ἐφρών τοῦ Σαάρ τοῦ Χετ-
ταίου, ὅς ἐστιν ἀπέναντι Μαμβοῤ. ¹⁰
τὸν ἀγρὸν καὶ τὸ σπήλαιον, ὃ ἐκτή-
σατο Ἀβραάμ παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ
Χέτ. ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραάμ καὶ Σάρ-
ραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ¹¹ ἐγένετο δὲ
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ, εὐλόγησεν
ὁ θεὸς τὸν Ἰσαάκ υἱὸν αὐτοῦ. καὶ
κατάφησεν Ἰσαάκ παρὰ τὸ φρέαρ τῆς
ὁράσεως. ¹² αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἰσμαὴλ
τοῦ υἱοῦ Ἀβραάμ, ὃν ἔτεκεν Ἄγαρ ἡ
Αἰγυπτία ἡ παιδίσκη Σάρρας τῇ Ἀ-
βραάμ. ¹³ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν
υἱῶν Ἰσμαὴλ, κατ' ὀνόματα τῶν γε-
νῶν αὐτοῦ. πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, καὶ
Ναβαϊῶδ, καὶ Κηδάρ, καὶ Ναβδεὴλ,
καὶ Μασσάμ, ¹⁴ καὶ Μασμὰ, καὶ Λου-
μὰ, καὶ Μασσῆ, ¹⁵ καὶ Χοδδάν, καὶ
Θαιμάν, καὶ Ἰετοῦρ, καὶ Ναφές, καὶ
Κεδμὰ. ¹⁶ οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Ἰσμαὴλ.
καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐν ταῖς
σηφαῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν
αὐτῶν. δώδεκα ἄρχοντες κατὰ ἔθνη
αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ταῦτα τὰ ἔτη τῆς ζωῆς
Ἰσμαὴλ, ἑκατὸν τριακονταεπτὰ ἔτη.
καὶ ἐκλείπων ἀπέθανε. καὶ προσετέθη
πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁸ κατάφησε δὲ
ἀπὸ Εὐλάτ ἕως Σοῦρ, ἥ ἐστι κατὰ
πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως ἔλθειν πρὸς
Ἀσσυρίους. κατὰ πρόσωπον πάντων
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατάφησε. ¹⁹ καὶ
αὗται αἱ γενέσεις Ἰσαάκ τοῦ υἱοῦ Ἀ-

βραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ.
²⁰ ἦν δὲ Ἰσαάκ ἐτῶν τεσσαράκοντα,
ὅτε ἔλαβε τὴν Ῥεβέκκαν θυγατέρα
Βαθουρῆλ τοῦ Σύρου ἐκ τῆς Μεσοπο-
ταμίας Συρίας, ἀδελφῇ Λαβὰν τοῦ
Σύρου, ἐαυτῷ εἰς γυναῖκα. ²¹ ἑδέετο δὲ
Ἰσαάκ κυρίου περὶ Ῥεβέκκας τῆς γυ-
ναϊκὸς αὐτοῦ, ὅτι στείρα ἦν. ἐπῆκουσε
δὲ αὐτοῦ ὁ θεὸς, καὶ συνέλαβεν ἐν γασ-
τρὶ Ῥεβέκκα ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²² ἐσπίρ-
των δὲ τὰ παιδία ἐν αὐτῇ, εἶπε δέ. εἰ
οὕτω μοι μέλλει γίνεσθαι, ἵνα τί μοι
τοῦτο; ἐπορεύθη δὲ πνεύσθαι παρὰ
κυρίου. ²³ καὶ εἶπε κύριος αὐτῇ. δύο
ἔθνη ἐν γαστρὶ σου εἰσὶ. καὶ δύο λαοὶ
ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται. καὶ
λαὸς λαοῦ ὑπερέξει. καὶ ὁ μείζων δου-
λεύσει τῷ ἐλάσσονι. ²⁴ καὶ ἐπληρώθη-
σαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ
τῇδε ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς.
²⁵ ἐξῆλθε δὲ ὁ πρωτότοκος πυθόρακος.
ὄλος, ὡσεὶ δορὰ, δασύς. ἐπωνόμασε δὲ
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡσαῦ. ²⁶ καὶ μετὰ
τοῦτο ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. καὶ ἡ
χεὶρ αὐτοῦ ἐπιλημμένη τῆς πτέρνης
Ἡσαῦ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
Ἰακώβ. Ἰσαάκ δὲ ἦν ἐτῶν ἐξήκοντα,
ὅτε ἔτεκεν αὐτοὺς Ῥεβέκκα. ²⁷ ἡψῆ-
θησαν δὲ οἱ νεανίσκοι. καὶ ἦν Ἡσαῦ
ἄνθρωπος εἰδὼς κυνηγεῖν, ἀγροίκος.
Ἰακώβ δὲ, ἄνθρωπος ἀπλαστος, οἰκῶν
οἰκίαν. ²⁸ ἠγάπησε δὲ Ἰσαάκ τὸν Ἡ-
σαῦ, ὅτι ἡ θῆρα αὐτοῦ βρώσις αὐτοῦ.
Ῥεβέκκα δὲ ἠγάπα τὸν Ἰακώβ. ²⁹ ἠψῆ-
σε δὲ Ἰακώβ ἔφημα. ἦλθε δὲ Ἡσαῦ ἐκ
τοῦ πεδίου ἐκλείπων. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἡ-
σαῦ τῷ Ἰακώβ. γεῦσόν με ἀπὸ τοῦ
ἐψήματος πυθόρου τούτου, ὅτι ἐκλείπω.
διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
Ἐδώμ. ³¹ εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Ἡσαῦ.
ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά
σου ἐμοί. ³² καὶ εἶπεν Ἡσαῦ. ἰδοὺ ἐγὼ
πορεύομαι τελευτᾶν. καὶ ἵνα τί μοι
ταῦτα τὰ πρωτοτόκια; ³³ καὶ εἶπεν
αὐτῷ Ἰακώβ. ὁμοσὸν μοι σήμερον. καὶ
ὤμοσεν αὐτῷ. ἀπέδοτο δὲ Ἡσαῦ τὰ
πρωτοτόκια τῷ Ἰακώβ. ³⁴ Ἰακώβ δὲ
ἔδωκε τῷ Ἡσαῦ ἄρτον, καὶ ἐφημα
φακίου. καὶ ἔφαγε καὶ ἔπιε. καὶ ἀνα-
στάς ὤχετο. καὶ ἐφαύλισεν Ἡσαῦ τὰ
πρωτοτόκια.

Κ Ε Φ. Κ Σ'.

Εγένετο δὲ λιμός ἐπὶ τῆς γῆς, χωρὶς τοῦ λιμοῦ τοῦ προτερον, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Ἀβραάμ. ἐπορεύθη δὲ Ἰσαὰκ πρὸς Ἀβιμέλεχ βασιλέα Φυλιστιεὶμ εἰς Γέραρα. ² ὥφθη δὲ αὐτῷ κύριος, καὶ εἶπε. μὴ καταβῆς εἰς Αἴγυπτον. κατοικήσον δὲ ἐν τῇ γῇ, ἣ ἂν σοι εἴπω. ³ καὶ παροίκει ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ, καὶ εὐλογήσω σε. σοὶ γὰρ καὶ τῷ σπέρματί σου δώσω πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην. καὶ στήσω τὸν ὄρκον μου, ὃν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ τῷ πατρὶ σου. ⁴ καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου, ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. καὶ δώσω τῷ σπέρματί σου πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην. καὶ εὐλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ⁵ ἀνθ' ὧν ὑπέκρινεν Ἀβραάμ ὁ πατήρ σου τῆς ἑμῆς φωνῆς, καὶ ἐφύλαξε τὰ προσταγμάτά μου, καὶ τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ τὰ νόμίμά μου. ⁶ κατώκησε δὲ Ἰσαὰκ ἐν Γεράροις. ⁷ ἐπηρώτησαν δὲ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ρεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν. ἀδελφή μου ἐστίν. ἐφοβήθη γὰρ εἰπεῖν, ὅτι γυνὴ μου ἐστί. μὴ ποτε ἀποκτείνωσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου περὶ Ρεβέκκας, ὅτι ὡραία τῇ ὄψει ἦν. ⁹ ἐγένετο δὲ πολυχρόνιος ἐκεῖ. καὶ παρακύψας Ἀβιμέλεχ ὁ βασιλεὺς Γεράρων διὰ τῆς θυρίδος, εἶδε τὸν Ἰσαὰκ παίζοντα μετὰ Ρεβέκκας τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. ⁹ ἐκάλεσε δὲ Ἀβιμέλεχ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἄρά γε γυνὴ σου ἐστί; τί ὅτι εἶπας, ἀδελφή μου ἐστί; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσαὰκ. εἶπα γὰρ, μήποτε ἀποθάνω δι' αὐτήν. ¹⁰ εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικὸς σου, καὶ ἐπήγαγες ἂν ἐφ' ἡμᾶς ἄγνοιαν. ¹¹ συνῆταξε δὲ Ἀβιμέλεχ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων. πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, θανάτῳ ἔνοχος ἐσται. ¹² ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ ἔυρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστέουσιν κοιτῇ. εὐλόγησε δὲ αὐτὸν κύριος. ¹³ καὶ ὑψώθη ὁ ἄνθρωπος. καὶ προβαίνων, μεῖζων ἐγένετο ἕως οὗ μέγας

ἐγένετο σφόδρα. ¹⁴ ἐγένετο δὲ αὐτῷ κτήνη προβάτων, καὶ κτήνη βοῶν, καὶ γαῶργια πολλά. ἐξήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ Φυλιστιεῖμ. ¹⁵ καὶ πάντα τὰ φρέατα, ἃ ὥρυξαν οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ, καὶ ἐπλήσαν αὐτὰ γῆς. ¹⁶ εἶπε δὲ Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰσαὰκ. ἀπέλθε ἀφ' ἡμῶν. ὅτι δυνατώτερος ἡμῶν ἐγένου σφόδρα. ¹⁷ καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Ἰσαὰκ. καὶ κατέλυσεν ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων. καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ¹⁸ καὶ πάλιν Ἰσαὰκ ὥρυξε τὰ φρέατα τοῦ ὕδατος, ἃ ὥρυξαν οἱ παῖδες Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐνέφραξαν αὐτὰ οἱ Φυλιστιεῖμ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀβραάμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς ὀνόματα κατὰ τὰ ὀνόματα, ἃ ὠνόμασεν ὁ πατήρ αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ὥρυξαν οἱ παῖδες Ἰσαὰκ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων. καὶ ἔυρον ἐκεῖ φρέαρ ὕδατος ζώντος. ²⁰ καὶ ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες Γεράρων μετὰ τῶν ποιμένων Ἰσαὰκ, φάσκοντες αὐτῶν εἶναι τὸ ὕδωρ. καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ φρέατος, ἀδικία. ἠδίκησαν γὰρ αὐτόν. ²¹ ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὥρυξε φρέαρ ἕτερον. ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐχθρία. ²² ἀπάρας δὲ ἐκεῖθεν ὥρυξε φρέαρ ἕτερον, καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο περὶ αὐτοῦ. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐρυχωρία, λέγων. διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος ἡμῖν, καὶ ἠῤῥξησεν ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁸ ἀνέβη δὲ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὄρκου. ²⁴ καὶ ὥφθη αὐτῷ κύριος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς σου. μὴ φοβοῦ. μετὰ σοῦ γὰρ εἰμι. καὶ εὐλογήσω σε. καὶ πληθυνῶ τὸ σπέρμα σου δι' Ἀβραάμ τὸν πατέρα σου. ²⁵ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον. καὶ ἐπεκάλεσάτο τὸ ὄνομα κυρίου. καὶ ἐπῆξεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ. ὥρυξαν δὲ ἐκεῖ οἱ παῖδες Ἰσαὰκ φρέαρ ἐν τῇ φάραγγι Γεράρων. ²⁶ καὶ Ἀβιμέλεχ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Γεράρων, καὶ Οὐχιάθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ, καὶ Φιχὼλ ὁ ἀρχιστρατήγος τῆς δυναμείας αὐτοῦ. ²⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰσαὰκ. ἵνα τί ἦλθετε πρὸς με; ὑμεῖς δὲ ἐμισήσατέ

με, καὶ ἔξαπεστείλατέ με ἄφ' ὑμῶν.
 29 οἱ δὲ εἶπαν. ἰδόντες ἐωράκαμεν, ὅτι
 ἦν κύριος μετὰ σοῦ. καὶ εἶπαμεν. γενέ-
 σθω ἅρᾳ ἀνὰ μέσον ἡμῶν καὶ ἀνὰ μέ-
 στον σου, καὶ διαθησόμεθα μετὰ σοῦ
 διαθήκην. 29 μὴ ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν
 κακὸν, καθότι οὐκ ἐβδελυξάμεθα σε
 ἡμεῖς. καὶ ὃν τρόπον ἐχρησάμεθά σοι
 καλῶς, καὶ ἔξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰ-
 ρῆνης. καὶ νῦν εὐλογημένος σὺ ὑπὸ
 κυρίου. 30 καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς δοχὴν.
 καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. 31 καὶ ἀναστάν-
 τες τὸ πρωῒ, ὥμοσεν ἕκαστος τῷ πλη-
 σίον. καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰσαὰκ.
 καὶ ἀπώχοντο ἀπ' αὐτοῦ μετὰ σωτη-
 ρίας. 32 ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
 καὶ παραγενόμενοι οἱ παῖδες Ἰσαὰκ
 ἀπήγγειλαν αὐτῷ περὶ τοῦ φρέατος οὗ
 ὥρυξαν. καὶ εἶπαν. οὐκ εὑρομεν ὕδωρ.
 33 καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ, ὄρκος. διὰ τοῦτο
 ἐκάλεσεν ὄνομα τῇ πόλει ἐκείνῃ, φρέαρ
 ὄρκου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 34 ἦν
 δὲ Ἡσαῦ ἐτῶν τεσσαράκοντα. καὶ ἔλα-
 βε γυναῖκα Ἰουδίθ, θυγατέρα Βεῶχ
 τοῦ Χετταίου. καὶ τὴν Βασεμάθ, θυ-
 γατέρα Ἐλὼν Χετταίου. 35 καὶ ἦσαν
 ἐρίζουσαι τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῇ Ρεβέκκᾳ.

Κ Ε Φ. Κ Ζ'.

Εγένετο δὲ μετὰ τὸ γράσαι τὸν
 Ἰσαὰκ, καὶ ἡμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ
 αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν. καὶ ἐκάλεσεν Ἡσαῦ
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρεσβύτερον. καὶ
 εἶπεν αὐτῷ. υἱέ μου. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ
 ἐγώ. 2 καὶ εἶπεν. ἰδοὺ γεγῆρακα, καὶ
 οὐ γινώσκω τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς
 μου. 3 νῦν οὖν λάβε τὸ σκεῦός σου, τὴν
 τε φαρέτραν, καὶ τὸ τόξον. καὶ ἔξελθε
 εἰς τὸ πεδῖον, καὶ θήρευσόν μοι θήραν.
 4 καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ὥς φιλῶ
 ἐγώ. καὶ ἐνεγκέ μοι, ἵνα φάγω. ὅπως
 εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου, πρὶν ἀποθα-
 νεῖν με. 5 Ρεβέκκα δὲ ἤκουσε λαλοῦν-
 τος Ἰσαὰκ πρὸς Ἡσαῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.
 ἐπορεύθη δὲ Ἡσαῦ εἰς τὸ πεδῖον θη-
 ρεῦσαι θήραν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 6 Ρε-
 βέκκα δὲ εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ τὸν υἱὸν
 αὐτῆς τὸν ἐλάσσω. ἴδε, ἤκουσα τοῦ
 πατρός σου λαλοῦντος πρὸς Ἡσαῦ τὸν
 ἀδελφόν σου, λέγοντος. 7 ἐνεγκόν μοι
 θήραν. καὶ ποιήσόν μοι ἐδέσματα, ἵνα
 φαγὼν εὐλογήσω σε ἐναντίον κυρίου

πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. 8 νῦν οὖν υἱέ
 μου ἄκουσόν μου, καθὰ ἐγὼ σοι ἐντέλ-
 λουμαι. 9 καὶ πορευθεῖς εἰς τὰ πρόβατα
 λάβε μοι ἐκείθεν δύο ἐρίφους ἀπαλούς,
 καὶ καλούς. καὶ ποιήσω αὐτοὺς ἐδέ-
 σματα τῷ πατρὶ σου, ὥς φιλεῖ. 10 καὶ
 εἰσίοσεις τῷ πατρὶ σου καὶ φάγεται,
 ὅπως εὐλογήσῃ σε ὁ πατήρ σου πρὸ
 τοῦ ἀποθανεῖν αὐτόν. 11 εἶπε δὲ Ἰακώβ
 πρὸς Ρεβέκκαν τὴν μητέρα αὐτοῦ.
 ἔστιν Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου ἀνὴρ θα-
 σὺς, ἐγὼ δὲ ἀνὴρ λεῖος. 12 μὴ ποτε ψη-
 λαφήσῃ με ὁ πατήρ, καὶ ἔσομαι ἐναν-
 τίον αὐτοῦ ὥς καταφρονῶν, καὶ ἐπάξω
 ἐπ' ἐμαυτὸν κατάραν, καὶ οὐκ εὐλογίαν.
 13 εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ. ἐπ' ἐμὲ ἡ κα-
 τάρα σου τέκνον. μόνον ἔπακουσόν μου
 τῆς φωνῆς. καὶ πορευθεῖς ἐνεγκέ μοι.
 14 πορευθεῖς δὲ ἔλαβε καὶ ἤνεγκε τῇ
 μητρί. καὶ ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 ἐδέσματα, καθὰ ἐφίλει ὁ πατήρ αὐτοῦ.
 15 καὶ λαβοῦσα Ρεβέκκα τὴν στολὴν
 Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου
 τὴν καλὴν, ἣ ἦν παρ' αὐτῇ ἐν τῷ οἴκῳ,
 ἐνέδυσεν αὐτὴν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς
 τὸν νεώτερον. 16 καὶ τὰ δέρματα τῶν
 ἐρίφων περιέθηκεν ἐπὶ τοὺς βραχίονας
 αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰ γυνῆα τοῦ τραχή-
 λου αὐτοῦ. 17 καὶ ἔδωκε τὰ ἐδέσματα
 καὶ τοὺς ἄρτους οὓς ἐποίησεν, εἰς τὰς
 χεῖρας Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. 18 καὶ
 εἰσηνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ. εἶπε δέ. πά-
 τερ. ὁ δὲ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ. τίς εἰ σὺ
 τέκνον; 19 καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ πατρὶ.
 ἐγὼ Ἡσαῦ ὁ πρωτότοκός σου πεποίη-
 κα καθὰ ἐλάλησάς μοι. ἀναστὰς καθ-
 ισον καὶ φάγε ἀπὸ τῆς θύρας μου,
 ὅπως εὐλογήσῃ με ἡ ψυχὴ σου. 20 εἶπε
 δὲ Ἰσαὰκ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. τί τοῦτο, ὁ
 ταχὺ εὖρες ὦ τέκνον; ὁ δὲ εἶπεν. ὁ
 παρέδωκε κύριος ὁ θεός σου ἐναντίον
 μου. 21 εἶπε δὲ Ἰσαὰκ τῷ Ἰακώβ. ἐγ-
 γυσόν μοι, καὶ ψηλαφήσω τὰ τέκνον, εἰ
 σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ, ἢ οὐ. 22 ἤγγισε
 δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πατέρα αὐ-
 τοῦ. καὶ ἐψηλάφησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν.
 ἡ μὲν φωνὴ, φωνὴ Ἰακώβ. αἱ δὲ χεῖ-
 ρες, χεῖρες Ἡσαῦ. 23 καὶ οὐκ ἐπέρνω
 αὐτόν. ἦσαν γὰρ αἱ χεῖρες αὐτοῦ, ὥς
 αἱ χεῖρες Ἡσαῦ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
 δασεῖται. καὶ εὐλόγησεν αὐτόν, 24 καὶ

εἶπε.

εἶπε. σὺ εἶ ὁ υἱός μου Ἡσαῦ· ὁ δὲ εἶπεν. ἐγώ. ²⁵ καὶ εἶπε. προσάγαγέ μοι, καὶ φάγομαι ἀπὸ τῆς θήρας σου, τέκνον, ἵνα εὐλογήσῃ σε ἡ ψυχὴ μου. καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ, καὶ ἔφαγε. καὶ εἰσ-
ήνεγκεν αὐτῷ οἶνον, καὶ ἔπιε. ²⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγ-
γισόν μοι, καὶ φίλησόν με τέκνον. ²⁷ καὶ ἐγγίσας ἐφίλησεν αὐτόν. καὶ ὠσφράνθη τὴν ὀσμὴν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ εὐ-
λόγησεν αὐτόν. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ὀσμὴ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς ὀσμὴ ἀγροῦ πλήρους, ὃν εὐλόγησε κύριος. ²⁸ καὶ δώῃ σοι ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πλοῦτος τῆς γῆς, καὶ πλοῦτος σίτου, καὶ οἴνου. ²⁹ καὶ δουλεύσάτω-
σάν σοι ἔθνη, καὶ προσκυνήσάτωσάν σοι ἄρχοντες. καὶ γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου. καὶ προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου. ὁ καταρχημένος σε, ἐπικατάρατος. ὁ δὲ εὐλογῶν σε, εὐ-
λογημένος. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ παύ-
σασθαι Ἰσαὰκ εὐλογοῦντα Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο, ὡς ἂν ἐξηλ-
θεν Ἰακώβ ἀπὸ προσώπου Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς θήρας. ³¹ καὶ ἐποίησε καὶ αὐτὸς ἐδεσμάτα, καὶ προσ-
ήνεγκε τῷ πατρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπε τῷ πατρὶ. ἀναστήτω ὁ πατήρ μου. καὶ φα-
γέτω ἀπὸ τῆς θήρας τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅπως εὐλόγησῃ με ἡ ψυχὴ σου. ³² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. τίς εἶ σύ; ὁ δὲ εἶπεν. ἐγώ εἰμι ὁ υἱός σου ὁ πρωτότοκος Ἡσαῦ. ³³ ἐξέστη δὲ Ἰσαὰκ ἐκστασις μεγάλην σφόδρα. καὶ εἶπε. τίς οὖν ὁ θηρεύσας μοι θήραν καὶ εἰσενέγκας μοι, καὶ ἔφαγον ἀπὸ πάν-
των πρὸ τοῦ ἐλθεῖν σε; καὶ εὐλόγησα αὐτόν, καὶ εὐλογημένος ἔσται. ³⁴ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤκουσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήμα-
τα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ, ἀνέβησεν φωνὴν μεγάλην καὶ πικρὰν σφόδρα. καὶ εἶπεν. εὐλόγησον δὴ καὶ ἐγὼ πατέρ. ³⁵ εἶ-
πε δὲ αὐτῷ. ἔλθων ὁ ἀδελφός σου μετὰ δούλου, ἔλαβε τὴν εὐλογίαν σου. ³⁶ καὶ εἶπε. δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ. ἐπτέρυνε γὰρ με ἰδοὺ δεύτερον τοῦτο. τὰ τε πρωτοτοκία μου εἴληφε. καὶ νῦν ἔλαβε τὴν εὐλογίαν μου. καὶ εἶπεν Ἡσαῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. οὐχ

ὕπελπίτου μοι εὐλογίαν, πάτερ; ³⁷ ἀπο-
κριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ εἶπε τῷ Ἡσαῦ. εἰ κύριον αὐτὸν πεποίηκά σου, καὶ πάν-
τας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ πεποίηκα αὐτοῦ οἰκέτας. σίτω καὶ οἶνω ἐσθί-
ριζα αὐτόν. σοὶ δὲ τί ποιήσω τέκνον; ³⁸ εἶπε δὲ Ἡσαῦ πρὸς τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ. μὴ εὐλογία μία σοὶ ἔστι πάτερ; εὐλόγησον δὴ καὶ ἐγὼ πάτερ. κατανυχθέν-
τος δὲ Ἰσαὰκ, ἀνέβησεν φωνὴ Ἡσαῦ, καὶ ἔκλαυσεν. ³⁹ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰσαὰκ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ. ἰδοὺ ἀπὸ τῆς πλοῦτος τῆς γῆς ἔσται ἡ κατοί-
κησίς σου, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἄνωθεν. ⁴⁰ καὶ ἐπὶ τῇ μαχαίρᾳ σου ζήσῃ, καὶ τῷ ἀδελφῷ σου δουλεύ-
σεις. ἔσται δὲ ἡνίκα ἐὰν καθέλῃς καὶ ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου. ⁴¹ καὶ ἐνεκότει Ἡσαῦ τῷ Ἰακώβ περὶ τῆς εὐλογίας, ἧς εὐλό-
γησεν αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ. εἶπε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ. ἐγγισά-
τωσαν αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τοῦ πα-
τρός μου, ἵνα ἀποκτείνω Ἰακώβ τὸν ἀδελφόν μου. ⁴² ἀπηγγέλη δὲ Ῥεβέκκα τὰ ῥήματα Ἡσαῦ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τοῦ πρεσβυτέρου. καὶ πέμψασα ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεώτερον, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελ-
φός σου ἀπειλεῖ σοὶ τοῦ ἀποκτείνειν σε. ⁴³ νῦν οὖν, τέκνον, ἀκουσόν μου τῆς φωνῆς, καὶ ἀναστὰς ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Λάβαν τὸν ἀδελ-
φόν μου εἰς Χαρρὴν. ⁴⁴ καὶ οἰκήσον μετ' αὐτοῦ ἡμέρας τινάς, ⁴⁵ ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν, καὶ τὴν ὁργὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐπιλα-
θῇται ἡ πεποίηκά σου. καὶ ἀπο-
στείλασα μεταπέμφομαι σε ἐκεῖθεν, μὴ ποτε ἀποτεκνωθῶ ἀπὸ τῶν δύο ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ⁴⁶ εἶπε δὲ Ῥεβέκκα πρὸς Ἰσαὰκ. προσώχθικα τῇ ζωῇ μου διὰ τὰς θυνατέρας τῶν υἱῶν Χετ. εἰ λη-
ψεται Ἰακώβ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυ-
γατέρων τῆς γῆς ταύτης. ἵνα τί μοι τὸ ζῆν;

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Προσεκαλεσάμενος δὲ Ἰσαὰκ τὸν Ἰα-
κώβ εὐλόγησεν αὐτόν. καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων. οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων. ² ἀνα-
στίας

στας ἀπόδραθι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς τὸν οἶκον Βαθουήλ τοῦ πατρὸς τῆς μητρὸς σου. καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκεῖθεν γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀβραν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς σου. ³ ὁ δὲ θεὸς μου εὐλογῆσαι σε, καὶ αὐξήσαι σε, καὶ πληθύναι σε. καὶ ἔσῃ εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν. ⁴ καὶ δώῃ σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς μου σοι, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ, κληρονομῆσαι τὴν γῆν τῆς παροικησέως σου, ἣν ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ. ⁵ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ. καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν πρὸς Ἀβραν τὸν υἱὸν Βαθουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν Ῥεβέκκας τῆς μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ. ⁶ ἶδε δὲ Ἡσαῦ ὅτι εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα ἐκεῖθεν ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτόν. καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ, λέγων. οὐ λήψῃ γυναῖκα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν Χανααίων. ⁷ καὶ ἤκουσεν Ἰακώβ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας. ⁸ ἰδὼν δὲ καὶ Ἡσαῦ ὅτι πονηρὰ εἰσιν αἱ θυγατέρες Χαναάν ἐναντίον Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ⁹ ἐπορεύθη Ἡσαῦ πρὸς Ἰσμαήλ. καὶ ἔλαβε τὴν Μαλεθὺ θυγατέρα Ἰσμαήλ τοῦ υἱοῦ Ἀβραὰμ, ἀδελφῆν Ναβεὼθ, πρὸς ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ γυναῖκα. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου. καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρρὰν. ¹¹ καὶ ἀπῆντησε τόπῳ. καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος. καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῇ αὐτοῦ. καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ¹² καὶ ἐνυπνίσθη. καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἥς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτῇ. ¹³ ὁ δὲ κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς. καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρὸς σου, καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ. μὴ φοβοῦ. ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου. ¹⁴ καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου, ὥς ἡ ἄμμος τῆς γῆς. καὶ πλατυνθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ λίβρα, καὶ βορ-

ρὰν, καὶ ἐπὶ ἀνατολὰς. καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. ¹⁵ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ διαφυλάσσων σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ, οὗ ἂν πορευθῇς. καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην. ὅτι οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαι με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. ¹⁶ καὶ ἐξηγέρθη Ἰακώβ ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ὅτι ἔστι κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν. ¹⁷ καὶ ἐφοβήθη. καὶ εἶπεν. ὥς φοβερός ὁ τόπος οὗτος. οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἡ οἰκὸς θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁸ καὶ ἀνέστη Ἰακώβ τὸ πρωῒ, καὶ ἔλαβε τὸν λίθον ὃν ὑπέθηκεν ἐκεῖ πρὸς κεφαλῇ αὐτοῦ. καὶ ἔστησεν αὐτὸν στήλην, καὶ ἐπέχεεν ἔλαιον ἐπὶ τὸ ἄκρον αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, οἶκος θεοῦ. καὶ Οὐλαμιλὸς ἦν ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον. ²⁰ καὶ ἠΰστατο Ἰακώβ εὐχὴν, λέγων. ἐάν ᾗ κύριος ὁ θεὸς μετ' ἐμοῦ, καὶ διαφυλάξῃ με ἐν τῇ ὁδῷ ταύτῃ, ἥ ἐγὼ πορεύομαι, καὶ δῶ μοι ἄρτον φαγεῖν, καὶ ἱμάτιον περιβαλέσθαι, ²¹ καὶ ἀποστρέψῃ με μετὰ σωτηρίας εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου. καὶ ἔσται κύριός μοι εἰς θεόν. ²² καὶ ὁ λίθος οὗτος, ὃν ἔστησα στήλην, ἔσται μοι οἶκος θεοῦ. καὶ πάντων, ὧν ἐάν μοι δῶς, δεκάτην ἀποδεκατώσω αὐτά σοι.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Καὶ ἔξαρās Ἰακώβ τοὺς πόδας ἐπορεύθη εἰς γῆν ἀνατολῶν πρὸς Ἀβραν τὸν υἱὸν Βαθουήλ τοῦ Σύρου, ἀδελφὸν δὲ Ῥεβέκκας μητρὸς Ἰακώβ καὶ Ἡσαῦ. ² καὶ ὁρᾷ. καὶ ἰδοὺ φρέαρ ἐν τῷ πεδίῳ. ἥσαν δὲ ἐκεῖ τρία ποίμνια προβάτων ἀναπαυόμενα ἐπ' αὐτοῦ. ἐκ γὰρ τοῦ φρέατος ἐκείνου ἐπότιζον τὰ ποίμνια. λίθος δὲ ἦν μέγας ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ φρέατος. ³ καὶ συνήγοντο ἐκεῖ πάντα τὰ ποίμνια. καὶ ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζον τὰ πρόβατα, καὶ ἀπεκαθίστων τὸν λίθον ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ φρέατος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁴ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ. ἀδελφοί. πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς; οἱ δὲ εἶπαν. ἐκ Χαρρὰν ἐσμέν. ⁵ εἶπε δὲ αὐτοῖς. γινώσκετε Ἀβαν

βαν τὸν υἱὸν Ναχώρ· οἱ δὲ εἶπαν. γινώσκομεν. ⁶ εἶπε δὲ αὐτοῖς. ὑγιαίνει· οἱ δὲ εἶπαν. ὑγιαίνει. καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰακώβ. ἔτι ἐστὶν ἡμέρα πολλή. οὐπω ὥρᾳ συναχθῆναι τὰ κτήνη. ποτίσαντες τὰ πρόβατα, ἀπελθόντες βόσκετε. ⁸ οἱ δὲ εἶπαν. οὐδυνησόμεθα, ἕως τοῦ συναχθῆναι πάντας τοὺς ποιμένας, καὶ ἀποκυλίσουσι τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ποτιοῦμεν τὰ πρόβατα. ⁹ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, καὶ ἰδοὺ Ῥαχὴλ ἡ θυγάτηρ Λάβαν ἤρχετο μετὰ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς. αὐτὴ γὰρ ἔβασκε τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹⁰ ἐγένετο δὲ ὡς εἶδεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα Λάβαν ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν Ἰακώβ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, καὶ ἐπότιζε τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐφίλησεν Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ. καὶ βοήσας τῇ φωνῇ αὐτοῦ ἔκλαυσε. ¹² καὶ ἀπήγγειλε τῇ Ῥαχὴλ, ὅτι ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐστὶ, καὶ ὅτι υἱὸς Ῥεβέκκας ἐστὶ. καὶ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτῆς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ ἐγένετο δὲ ὡς ἤκουσε Λάβαν τὸ ὄνομα Ἰακώβ τοῦ υἱοῦ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, ἔδραμεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ. καὶ περιλαβὼν αὐτὸν ἐφίλησεν. καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ διηγήσατο τῷ Λάβαν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν. ἐκ τῶν ὁστών μου, καὶ ἐκ τῆς σαρκὸς μου εἰ σύ. καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ μῆνα ἡμερῶν. ¹⁵ εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ. ὅτι γὰρ ἀδελφός μου εἶ, οὐ δουλεύσεις μοι δωρεάν. ἀπάγγειλόν μοι τίς ὁ μισθός σου ἐστὶ· ¹⁶ τῷ δὲ Λάβαν ἦσαν δύο θυγατέρες. ὄνομα τῇ μείζονι, Λεία. καὶ ὄνομα τῇ νεωτέρᾳ, Ῥαχὴλ. ¹⁷ οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Λείας ἀσθενεῖς. Ῥαχὴλ δὲ ἦν καλὴ τῷ εἶδει, καὶ ὥραία τῇ ὄψει σφόδρα. ¹⁸ ἡγάπησε δὲ Ἰακώβ τὴν Ῥαχὴλ. καὶ εἶπε. δουλεύσω σοι ἑπτὰ ἔτη περὶ τῆς Ῥαχὴλ τῆς θυγατρὸς σου τῆς νεωτέρας. ¹⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν. βέλτιον

δοῦναί με αὐτὴν σοι, ἢ δοῦναί με αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ. οἰκήσον μετ' ἐμοῦ. ²⁰ καὶ ἐδούλευσεν Ἰακώβ περὶ Ῥαχὴλ ἑπτὰ ἔτη. καὶ ἦσαν ἐναντίον αὐτοῦ ὡς ἡμέραι ὀλίγαι, παρὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν αὐτὴν. ²¹ εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν. δός μοι τὴν γυναῖκά μου, πεπληρωνται γὰρ αἱ ἡμέραι, ὅπως εἰσέλθω πρὸς αὐτὴν. ²² συνήγαγε δὲ Λάβαν πάντας τοὺς ἀνδρας τοῦ τόπου, καὶ ἐποίησε γάμον. ²³ καὶ ἐγένετο ἑσπέρα. καὶ λαβὼν Λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, εἰσῆγαγεν πρὸς Ἰακώβ. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν Ἰακώβ. ²⁴ ἔδωκε δὲ Λάβαν Λείᾳ τὴν θυγατρὶ αὐτοῦ Ζελφάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ²⁵ ἐγένετο δὲ πρωΐ, καὶ ἰδοὺ ἦν Λεία. εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ Λάβαν. τί τοῦτο ἐποίησας μοι; οὐ περὶ Ῥαχὴλ ἐδούλευσα παρὰ σοί; καὶ ἵνατί παρελογίσω με; ²⁶ ἀπεκρίθη δὲ Λάβαν. οὐκ ἐστὶν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, δοῦναι τὴν νεωτέραν προῖνῃ τὴν πρεσβυτέραν. ²⁷ συντέλεσον οὖν τὰ ἑβδομα ταύτης, καὶ δώσω σοι καὶ ταύτην ἀντὶ τῆς ἐργασίας, ἧς ἐργά παρ' ἐμοῦ, ἔτι ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. ²⁸ ἐποίησε δὲ Ἰακώβ οὕτως. καὶ ἀνεπλήρωσε τὰ ἑβδομα ταύτης. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Λάβαν Ῥαχὴλ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ γυναῖκα. ²⁹ ἔδωκε δὲ Λάβαν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ Βαλλάν τὴν παιδίσκην αὐτοῦ αὐτῇ παιδίσκην. ³⁰ καὶ εἰσῆλθε πρὸς Ῥαχὴλ. ἡγάπησε δὲ Ῥαχὴλ μᾶλλον ἢ Λείαν. καὶ ἐδούλευσεν αὐτῷ ἑπτὰ ἔτη ἕτερα. ³¹ ἰδὼν δὲ κύριος ὁ θεὸς, ὅτι ἐμισεῖτο Λεία, ἤνοιξε τὴν μήτραν αὐτῆς. Ῥαχὴλ δὲ ἦν στεῖρα. ³² καὶ συνέλαβε Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν τῷ Ἰακώβ. ἐκάλεσε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ρουβὴν, λέγουσα. διότι εἶδε μου κύριος τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. νῦν οὖν ἀγαπήσει με ὁ ἀνὴρ μου. ³³ καὶ συνέλαβε πάλιν. καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ. καὶ εἶπεν. ὅτι ἤκουσε κύριος ὅτι μισοῦμαι, καὶ προσέδωκέ μοι καὶ τούτον. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Συμεὼν. ³⁴ καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν. καὶ εἶπεν. ἐν τῷ νῦν καιρῷ πρὸς ἐμοῦ ἐστὶ ὁ ἀνὴρ μου, τέτοκα γὰρ αὐτῷ τρεῖς υἱούς. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα

μα αὐτοῦ, Λεβὶ. ³⁵ καὶ συλλαβοῦσα ἔτι ἔτεκεν υἱόν. καὶ εἶπε. νῦν ἔτι τοῦτο ἐξομολογήσομαι κυρίῳ, διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰουδαν. καὶ ἔσθη τοῦ τέκνου.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ιδοῦσα δὲ Ῥαχὴλ, ὅτι οὐ τέτοκε τῷ Ἰακώβ. καὶ ἐξήλωσε Ῥαχὴλ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς. καὶ εἶπε τῷ Ἰακώβ. δός μοι τέκνα. εἰ δὲ μὴ, τελευτήσω ἐγώ. ² θυμωθεὶς δὲ Ἰακώβ τῇ Ῥαχὴλ, εἶπεν αὐτῇ. μὴ ἀντὶ θεοῦ ἐγὼ εἰμι, ὃς ἐστέρησέ σε καρπὸν κοιλίας; ³ εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῷ Ἰακώβ. ἰδοὺ ἡ παιδίσκη μου Βαλλὰ. εἰσέλθε πρὸς αὐτήν. καὶ τέξεται ἐπὶ τῶν γονάτων μου, καὶ τεκνοποιήσονται κατὰ ἐξ αὐτῆς. ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Βαλλὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, αὐτῷ γυναῖκα. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν Ἰακώβ. ⁵ καὶ συνέλαβε Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν. ⁶ καὶ εἶπε Ῥαχὴλ. ἐκρινέ μοι ὁ θεός, καὶ ἐπήκουσε τῆς φωνῆς μου. καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Δάν. ⁷ καὶ συνέλαβεν ἔτι Βαλλὰ ἡ παιδίσκη Ῥαχὴλ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον τῷ Ἰακώβ. ⁸ καὶ εἶπε Ῥαχὴλ. συναντελάβετό μου ὁ θεός. καὶ συνανεστράφην τῇ ἀδελφῇ μου. καὶ ἠδυνάσθη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Νεφθαλεμ. ⁹ εἰδε δὲ Λεία, ὅτι ἔσθη τοῦ τέκνου. καὶ ἔλαβε Ζελφὰν τὴν παιδίσκην αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτήν τῷ Ἰακώβ γυναῖκα. ¹⁰ καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ συνέλαβε Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν. ¹¹ καὶ εἶπε Λεία. ἐν τύχη. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Γάδ. ¹² καὶ συνέλαβεν ἔτι Ζελφὰ ἡ παιδίσκη Λείας, καὶ ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν δεύτερον. ¹³ καὶ εἶπε Λεία. μακαρία ἐγώ, ὅτι μακαριοῦσί με αἱ γυναῖκες. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἀσή. ¹⁴ ἐπορεύθη δὲ Ρουβὴν ἐν ἡμέρᾳ θρισμοῦ πυρῶν. καὶ εὗρε μῆλα μανδραγορῶν ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ πρὸς Λείαν τὴν μητέρα αὐτοῦ. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ τῇ Λείᾳ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς. δός μοι τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁵ εἶπε δὲ Λεία. οὐκ ἱκανόν σοι, ὅτι ἔλαβες τὸν ἄνδρα μου;

μὴ καὶ τοὺς μανδραγοράς τοῦ υἱοῦ μου λήψῃ; εἶπε δὲ Ῥαχὴλ. οὐκ οὕτως. κοιμηθήτω μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ σου. ¹⁶ εἰσῆλθεν δὲ Ἰακώβ ἐξ ἀγροῦ ἐσπέρας. καὶ ἐξῆλθε Λεία εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. καὶ εἶπε. πρὸς ἐμὲ εἰσελεύσῃ σήμερον. μεμίσθωμαι γάρ σε ἀντὶ τῶν μανδραγορῶν τοῦ υἱοῦ μου. καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς τὴν νύκτα ἐκείνην. ¹⁷ καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεός Λείας. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱὸν πέμπτον. ¹⁸ καὶ εἶπε Λεία. δέδωκέ μοι ὁ θεός τὸν μισθόν μου, ἀνθ' οὗ ἔδωκα τὴν παιδίσκην μου τῷ ἀνδρὶ μου. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἰσάακ, ὃ ἐστὶ μισθός. ¹⁹ καὶ συνέλαβεν ἔτι Λεία, καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἕκτον τῷ Ἰακώβ. ²⁰ καὶ εἶπε Λεία. δειδώρηται ὁ θεός μοι δῶρον καλὸν ἐν τῷ νῦν καιρῷ. αἰρετιεῖ με ὁ ἀνὴρ μου. τέτοκα γὰρ αὐτῷ υἱοὺς ἐξ. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ζαβουλών. ²¹ καὶ μετὰ τοῦτο ἔτεκε θυγατέρα. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς. Δίνα. ²² ἐμνήσθη δὲ ὁ θεός τῆς Ῥαχὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῆς ὁ θεός. καὶ ἀνέωξεν αὐτῆς τὴν μήτραν. ²³ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τῷ Ἰακώβ υἱόν. εἶπε δὲ Ῥαχὴλ. ἀφείλεν ὁ θεός μου τὸ ὄναδος. ²⁴ καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωσήφ, λέγουσα. προσθέντος ὁ θεός μοι υἱὸν ἕτερον. ²⁵ ἐγένετο δὲ ὡς ἔτεκε Ῥαχὴλ τὸν Ἰωσήφ, εἶπεν Ἰακώβ τῷ Λάβαν. ἀπόστειλόν με, ἵνα ἀπέλθω εἰς τὸν τόπον μου καὶ εἰς τὴν γῆν μου. ²⁶ ἀπόδος τὰς γυναῖκάς μου, καὶ τὰ παῖδια μου, περὶ ὧν δεδούλευκά σοι, ἵνα ἀπέλθω. σὺ γὰρ γινώσκεις τὴν δουλείαν, ἣν δεδούλευκά σοι. ²⁷ εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν. εἰ εὖρον χάριν ἐναντίον σου, οἰωνισάμην ἂν. ἐλόγησε γὰρ με ὁ θεός ἐπὶ τῇ σῇ εἰσόδῳ. ²⁸ διάστειλον τὸν μισθόν σου πρὸς με, καὶ δώσω. ²⁹ εἶπε δὲ Ἰακώβ. σὺ γινώσκεις ἃ δεδούλευκά σοι, καὶ ὅσα ἦν κτήνη σου μετ' ἐμοῦ. ³⁰ μικρὰ γὰρ ἦν ὅσα σοι ἐναντίον ἐμοῦ. καὶ ἠνέχθη εἰς πλήθος. καὶ ἐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός ἐπὶ τῷ ποδί μου. νῦν οὖν πότε ποιήσω κατὰ ἐμαυτῷ οἶκον; ³¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν. τί σοι δώσω; εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰακώβ. οὐ δώσεις μοι οὐθέν. ἐὰν ποιήσῃς

μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, πάλιν ποιμανῶ τὰ πρόβατά σου, καὶ φυλάξω. ³² παρελθῆναι πάντα τὰ πρόβατά σου σήμερον, καὶ διαχώρισον ἐκείθεν πᾶν πρόβατον φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν διαλευκὸν καὶ ῥαντὸν ἐν ταῖς αἰξίν, ἔσται μοι μισθός. ³³ καὶ ἐπακούσεται μοι ἡ δικαιοσύνη μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπαύριον. ὅτι ἐστὶν ὁ μισθός μου ἐναντίον σου. πᾶν ὃ ἐὰν μὴ ᾖ ῥαντὸν καὶ διαλευκὸν ἐν ταῖς αἰξίν, καὶ φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, κεκλεμμένον ἔσται παρ' ἐμοί. ³⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ Λάβαν. ἔστω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ³⁵ καὶ διέστειλεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς τράγους τοὺς ῥαντούς καὶ τοὺς διαλευκούς, καὶ πάσας τὰς αἰγας τὰς ῥαντάς καὶ τὰς διαλευκούς, καὶ πᾶν ὃ ἦν φαιὸν ἐν τοῖς ἄρνασι, καὶ πᾶν ὃ ἦν λευκὸν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἔδωκε διὰ χειρός τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ³⁶ καὶ ἀπέστειλεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἀνὰ μέσον Ἰακώβ. Ἰακώβ δὲ ἐποίμανε τὰ πρόβατα Λάβαν τὰ ὑπολειφθέντα. ³⁷ ἔλαβε δὲ ἑαυτῷ Ἰακώβ ῥάβδον στυρακίνην γλωρὰν καὶ καρυῖνν καὶ πλατάνου. καὶ ἐλέπισεν αὐτὰς Ἰακώβ λεπίσματα λευκά. καὶ περισύριον τὸ γλωρὸν, ἐφαίνετο ἐπὶ ταῖς ῥάβδοις τὸ λευκόν, ὃ ἐλέπισε, ποικίλον. ³⁸ καὶ παρέθηκε τὰς ῥάβδους, ἃς ἐλέπισεν ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος. ἵνα ὡς ἂν ἔλθωσι τὰ πρόβατα πιεῖν, ἐνώπιον τῶν ῥάβδων ἐλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πιεῖν, ἐγκισσῶσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους. ³⁹ καὶ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους, καὶ ἔτικτον τὰ πρόβατα διαλευκα καὶ ποικίλα καὶ σποδοειδῆ ῥαντά. ⁴⁰ τοὺς δὲ ἄμνους διέστειλεν Ἰακώβ. καὶ ἔστησεν ἐναντίον τῶν προβάτων κρὶν διαλευκόν, καὶ πᾶν ποικίλον ἐν τοῖς ἄμνοις. καὶ διεχώρισεν ἑαυτῷ ποίμνια καθ' ἑαυτὸν, καὶ οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λάβαν. ⁴¹ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα, ἔθηκεν Ἰακώβ τὰς ῥάβδους ἐναντίον τῶν προβάτων ἐν τοῖς ληνοῖς, τοῦ ἐγκισσῆσαι αὐτὰ κατὰ τὰς ῥάβδους. ⁴² ἡνίκα δ' ἂν ἔτεκε τὰ πρόβατα, οὐκ ἐτίθει. ἐγένετο δὲ τὰ μὲν ἄσχημα τοῦ Λάβαν,

τὰ δὲ ἐπίσημα τοῦ Ἰακώβ. ⁴³ καὶ ἐπλούτησεν ὁ ἄνθρωπος σφόδρα σφόδρα. καὶ ἐγένετο αὐτῷ κτήνη πολλὰ, καὶ βόες, καὶ παῖδες, καὶ παιδίσκαι, καὶ καμήλοι, καὶ ὄνοι.

ΚΕΦ. ΛΑ'.

Ἦκουσε δὲ Ἰακώβ τὰ ῥήματα τῶν υἱῶν Λάβαν, λεγόντων. εἴληφεν Ἰακώβ πάντα τὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς ἡμῶν πεποίηκε πᾶσαν τὴν δοξάν ταύτην. ² καὶ εἶδεν Ἰακώβ τὸ πρόσωπον τοῦ Λάβαν, καὶ ἰδὺς οὐκ ἦν πρὸς αὐτὸν ὥς ἐστι χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἰακώβ. ἀποστρέφου εἰς τὴν γῆν τοῦ πατρὸς σου, καὶ εἰς τὴν γενεάν σου, καὶ ἔσομαι μετὰ σοῦ. ⁴ ἀποστείλας δὲ Ἰακώβ ἐκάλεσε Λείαν καὶ Ραχὴλ εἰς τὸ πεδίον οὗ ἦν τὰ ποίμνια. ⁵ καὶ εἶπεν αὐταῖς. ὁρᾷ ἐγὼ τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἐστὶ πρὸς ἐμοῦ ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρὸς μου ἦν μετ' ἐμοῦ. ⁶ καὶ αὐταὶ δὲ οἶδατε, ὅτι ἐν πάσῃ τῇ ἰσχύϊ μου δεδούλευκα τῷ πατρὶ ὑμῶν. ⁷ ὁ δὲ πατήρ ὑμῶν παρεκρούσατό με, καὶ ἤλλαξε τὸν μισθόν μου τῶν δέκα ἡμῶν. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς κακοποιῆσαι με. ⁸ ἐὰν οὕτως εἴπῃ, τὰ ποικίλα ἔσται σου μισθός. καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα ποικίλα. ἐὰν δὲ εἴπῃ, τὰ λευκά ἔσται σου μισθός. καὶ τέξεται πάντα τὰ πρόβατα λευκά. ⁹ καὶ ἀφείλετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη τοῦ πατρὸς ὑμῶν, καὶ ἔδωκε μοι αὐτά. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐνεκίσσων τὰ πρόβατα ἐν γαστρὶ λαμβάνοντα. καὶ εἶδον τοὺς ὀφθαλμοῖς μου ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἰδοὺ οἱ τράγοι καὶ οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἰγας, διαλευκοὶ καὶ ποικίλοι καὶ σποδοειδεῖς ῥαντοί. ¹¹ καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ καθ' ὕπνον. Ἰακώβ. ἐγὼ δὲ εἶπα. τί ἐστί; ¹² καὶ εἶπεν. ἀναβλεψόν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τοὺς τράγους καὶ τοὺς κριοὺς ἀναβαίνοντας ἐπὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἰγας διαλευκούς καὶ ποικίλους καὶ σποδοειδεῖς ῥαντούς. ἐώρακα γὰρ ὅσα σοι Λάβαν ποιῇ. ¹³ ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τόπῳ θείου, οὗ ἤλειψάς μοι ἐκεῖ στήλην, καὶ ἤρξω μοι

μοι ἐκεί εὐχὴν. νῦν οὖν ἀνάστηθι, καὶ ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς ταύτης, καὶ ἀπέλθε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ ἔσονται μετὰ σοῦ. ¹⁴ καὶ ἀποκριθεῖσαι *Ραχὴλ* καὶ *Λεία* εἶπαν αὐτῷ. μὴ ἔστιν ἡμῖν ἐτι μερίς ἡ κληρονομία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν; ¹⁵ οὐχ ὥς αἱ ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ; πέπρακε γὰρ ἡμᾶς, καὶ καταβρώσει κατέφαγε τὸ ἀργύριον ἡμῶν. ¹⁶ πάντα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δόξαν, ἣν ἀφείλετο ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἡμῖν ἔσται καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν. νῦν οὖν ὅσα σοι εἴρηκεν ὁ θεός, ποίει. ¹⁷ ἀναστὰς δὲ *Ἰακώβ* ἔλαβε τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ παιδιά αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καμήλους. ¹⁸ καὶ ἀπήγαγε πάντα τὰ ὑπόρχοντα αὐτῷ, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτοῦ, ἣν περιποιήσατο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἀπέλθειν πρὸς *Ἰσαὰκ* τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς γῆν *Χα-ναάν*. ¹⁹ *Λάβαν* δὲ ὥχετο κείροι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ἔκλεψε δὲ *Ραχὴλ* τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ²⁰ ἔκρυψε δὲ *Ἰακώβ* *Λάβαν* τὸν *Σύρον*, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι ἀποδιδράσκει. ²¹ καὶ ἀπέδρα αὐτός, καὶ τὰ αὐτοῦ πάντα, καὶ διέβη τὸν ποταμὸν, καὶ ὤρμησεν εἰς τὸ ὄρος *Γαλαὰδ*. ²² ἀνηγγέλη δὲ *Λάβαν* τῷ *Σύρῳ* τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτι ἀπέδρα *Ἰακώβ*. ²³ καὶ παραλαβὼν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ, ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸν ἡμερῶν ἑπτὰ. καὶ κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει *Γαλαὰδ*. ²⁴ ἦλθε δὲ ὁ θεὸς πρὸς *Λάβαν* τὸν *Σύρον* καθ' ὕπνον τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. φύλαξαι σεαυτὸν, μὴ ποτε λαλήσῃς μετὰ *Ἰακώβ* πονηρά. ²⁵ καὶ κατέλαβε *Λάβαν* τὸν *Ἰακώβ*. *Ἰακώβ* δὲ ἐπῆξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει. *Λάβαν* δὲ ἔστησε τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει *Γαλαὰδ*. ²⁶ εἶπε δὲ *Λάβαν* τῷ *Ἰακώβ*. τί ἐποίησας; ἵνατί κρυφῇ ἀπέδρας, καὶ ἐκλοποφόρησάς με, καὶ ἀπήγαγες τὰς θυγατέρας μου, ὡς αἰχμαλώτιδας μαχαίρα; ²⁷ καὶ εἰ ἀνηγγεῖλάς μοι, ἔξαπέστειλα ἂν σε μετ' εὐφροσύνης, καὶ μετὰ μουσικῶν, καὶ τυμπάνων, καὶ κιθάρας. ²⁸ καὶ οὐκ ἤξιωθην καταφιλήσαι τὰ παιδιά μου, καὶ τὰς θυγατέρας μου.

νῦν δὲ ἀφρόνως ἔπραξας. ²⁹ καὶ νῦν ἰσχύει ἡ χεὶρ μου κακοποιῆσαι σε. ὁ δὲ θεὸς τοῦ πατρὸς σου χθές εἶπε πρὸς με, λέγων. φύλαξαι σεαυτὸν μὴ ποτε λαλήσῃς μετὰ *Ἰακώβ* πονηρά. ³⁰ νῦν οὖν πεπόρευσαι. ἐπιθυμία γὰρ ἐπεθύμησας ἀπέλθειν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου. ἵνατί ἔκλεψας τοὺς θεούς μου; ³¹ ἀποκριθεὶς δὲ *Ἰακώβ* εἶπε τῷ *Λάβαν*. ὅτι ἐφοβήθην. εἶπα γὰρ, μὴ ποτε ἀφῆλῃ τὰς θυγατέρας σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐμά. ³² καὶ εἶπεν *Ἰακώβ*. παρ' ᾧ ἂν εὗρῃς τοὺς θεούς σου, οὐ ζήσεται ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἐπίγνωθι τί ἐστι παρ' ἐμοὶ τῶν σῶν, καὶ λάβε. καὶ οὐκ ἐπέγνω παρ' αὐτῷ οὐθέν. οὐκ ᾔδει δὲ *Ἰακώβ*, ὅτι *Ραχὴλ* ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἔκλεπεν αὐτούς. ³³ εἰσελθὼν δὲ *Λάβαν* ἠρεύνησεν εἰς τὸν οἶκον *Λείας*, καὶ οὐχ εὔρεν. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ οἴκου *Λείας*, καὶ ἠρεύνησε τὸν οἶκον *Ἰακώβ*, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν δύο παιδισκῶν, καὶ οὐκ εὔρεν. εἰσῆλθε δὲ καὶ εἰς τὸν οἶκον *Ραχὴλ*. ³⁴ *Ραχὴλ* δὲ ἔλαβε τὰ εἰδῶλα, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰ σάγματα τῆς καμήλου, καὶ ἐπεκάθισεν αὐτοῖς. ³⁵ καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτῆς. μὴ βαρέως φέρε κύριε. οὐ δύναμαι ἀναστῆναι ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ καὶ ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοι ἐστίν. ἠρεύνῃς *Λάβαν* ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ, καὶ οὐχ εὔρε τὰ εἰδῶλα. ³⁶ ὥρ-γίσθη δὲ *Ἰακώβ*, καὶ ἐμαχέσατο τῷ *Λάβαν*. ἀποκριθεὶς δὲ *Ἰακώβ* εἶπε τῷ *Λάβαν*. τί τὸ ἀδίκημά μου; καὶ τί τὸ ἁμαρτημά μου, ὅτι κατεδίωξας ὀπίσω μου, ³⁷ καὶ ὅτι ἠρεύνησας πάντα τὰ σκεύη τοῦ οἴκου μου; τί εὔρες ἀπὸ πάντων τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου σου; θές ὥδε ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ ἐλεγξάτωσαν ἀνά μέσον τῶν δύο ἡμῶν. ³⁸ ταῦτά μοι εἰκοσι ἔτη ἐγὼ εἴμι μετὰ σοῦ. τὰ πρόβατά σου, καὶ αἱ αἰγες σου οὐκ ἠτεκνώθησαν. κριοὺς τῶν προβάτων σου οὐ κατέφαγον. ³⁹ θηριάλωτον οὐκ ἐνήνοχά σοι. ἐγὼ ἀπέτιννον παρ' ἑμαυτοῦ κλέμματα ἡμέρας, καὶ κλέμματα νυκτός. ⁴⁰ ἐγενόμην τῆς ἡμέρας συγκαιόμενος τῷ καύματι, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός. καὶ ἀφίστατο ὁ

ἵπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.
⁴¹ ταῦτά μοι εἴκοσι ἔτη ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου. ἐδούλευσά σοι δεκατέσσαρα ἔτη ἀντὶ τῶν δύο θυγατέρων σου, καὶ ἐξ ἑτῆ ἐν τοῖς προβάτοις σου. καὶ παρελόγισω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάσιν.
⁴² εἰ μὴ ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ φόβος Ἰσαὰκ ἦν μοι, νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας. τὴν ταπεινώσιν μου, καὶ τὸν κόπον τῶν χειρῶν μου εἶδεν ὁ θεός. καὶ ἤλεγξέ σε χθές.
⁴³ ἀποκριθεὶς δὲ Λάβαν εἶπε τῷ Ἰακώβ. αἱ θυγατέρες, θυγατέρες μου, καὶ υἱοί, υἱοί μου. καὶ τὰ κτήνη, κτήνη μου. καὶ πάντα ὅσα σὺ ὄρασ, ἐμά ἐστι, καὶ τῶν θυγατέρων μου. τί ποιήσω ταύταις σήμερον ἢ τοῖς τέκνοις αὐτῶν, οἷς ἔτεκεν; ⁴⁴ νῦν οὖν δεῦρο διαθώμαι διαθρήνην ἐγὼ τε καὶ σὺ. καὶ ἔσται εἰς μαρτύριον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. εἶπε δὲ αὐτῷ. ἰδοὺ οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν. ἴδε, ὁ θεὸς μάρτυς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ⁴⁵ λαβὼν δὲ Ἰακώβ λίθον, ἔστησεν αὐτὸν στήλην. ⁴⁶ εἶπε δὲ Ἰακώβ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. συλλέγετε λίθους. καὶ συνέλεξαν λίθους, καὶ ἐποίησαν βουνόν. καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. ⁴⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Λάβαν. ὁ βουνὸς οὗτος μαρτυρεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ σήμερον. ⁴⁸ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Λάβαν, βουνὸς τῆς μαρτυρίας. Ἰακώβ δὲ ἐκάλεσεν αὐτὸν, βουνὸς μάρτυς. εἶπε δὲ Λάβαν τῷ Ἰακώβ. ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ στήλη, ἣν ἔστησα ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. μαρτυρεῖ ὁ βουνὸς οὗτος, καὶ μαρτυρεῖ ἡ στήλη αὕτη. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα, βουνὸς μαρτυρεῖ. ⁴⁹ καὶ ἡ ὄρασις ἦν εἶπεν. ἐπίδοι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ὅτι ἀποστησόμεθα ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. ⁵⁰ εἰ ταπεινώσεις τὰς θυγατέρας μου, εἰ λάβης γυναῖκας πρὸς ταῖς θυγατράσι μου, ὅρα, οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν ἐστιν ὄρων. θεὸς μάρτυς μεταξὺ ἐμοῦ καὶ μεταξὺ σοῦ. ⁵¹ καὶ εἶπε Λάβαν τῷ Ἰακώβ. ἰδοὺ ὁ βουνὸς οὗτος καὶ ἡ μαρτυρὴ στήλη αὕτη. ⁵² ἐάν τε γὰρ ἐγὼ μὴ διαβῶ πρὸς σέ, μήτε σὺ διαβῇς πρὸς με τὸν βουνὸν τοῦτον καὶ τὴν στήλην ταύτην ἐπὶ κακίᾳ, ⁵³ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ναχωρ κρίναι ἀνὰ μέσον

ἡμῶν. ⁵⁴ καὶ ὤμοσεν Ἰακώβ κατὰ τοῦ φόβου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαὰκ. καὶ ἔθυσεν θυσίαν ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν τῷ ὄρει.
⁵⁵ ἀναστὰς δὲ Λάβαν τὸ πρῶν κατεφίλησε τοὺς υἱούς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἀποστραφεὶς Λάβαν ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΑΒ'.

Καὶ Ἰακώβ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν ἑαυτοῦ. καὶ ἀναβλέψας εἶδε παρεμβολὴν θεοῦ παρεμβεβληκυῖαν. καὶ συνήνησαν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ. ² εἶπε δὲ Ἰακώβ, ἥνίκα εἶδεν αὐτούς. παρεμβολὴ θεοῦ αὕτη. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἑκείνου, παρεμβολαί.
³ ἀπέστειλε δὲ Ἰακώβ ἄγγέλους ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἡσαῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ εἰς γῆν Σηεῖρ, εἰς χώραν Ἐδώμ.
⁴ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων. οὕτως ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ. οὕτως λέγει ὁ παῖς σου Ἰακώβ. μετὰ Λάβαν παρώκησα, καὶ ἐχρόνισα ἕως τοῦ νῦν.
⁵ καὶ ἐγένοντό μοι βόες, καὶ ὄνοι, καὶ πρόβατα, καὶ παῖδες, καὶ παιδικαί. καὶ ἀπέστειλα ἀναγγεῖλαι τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ, ἵνα εὕρῃ ὁ παῖς σου χάριν ἐναντίον σου. ⁶ καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰακώβ, λέγοντες. ἤλθομεν πρὸς τὸν ἀδελφόν σου Ἡσαῦ. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐρχεται εἰς συνάντησίν σου, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ.
⁷ ἐφοβήθη δὲ Ἰακώβ σφόδρα, καὶ ἠπορεύτο. καὶ διεῖλε τὸν λαὸν τὸν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς βόας, καὶ τὰς καμήλους, καὶ τὰ πρόβατα εἰς δύο παρεμβολάς. ⁸ καὶ εἶπεν Ἰακώβ. ἐάν ἐμὴ Ἡσαῦ εἰς παρεμβολὴν μίαν, καὶ κόψῃ αὐτήν, ἔσται ἡ παρεμβολὴ ἡ δευτέρα εἰς τὸ σώζεσθαι. ⁹ εἶπε δὲ Ἰακώβ. ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρὸς μου Ἰσαὰκ, κύριε σὺ, ὁ ἐπιπών μοι, ἀπότρεξε εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, καὶ εὖ σε ποιήσω. ¹⁰ ἱκανούσθω μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης, καὶ ἀπὸ πάσης ἀληθείας, ἧς ἐποίησας τῷ παιδί σου. ἐν γὰρ τῇ ῥάβδῳ μου ταύτῃ διέβην τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. νυνὶ δὲ γέγονα εἰς δύο παρεμβολάς. ¹¹ ἐξελοῦ με

ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἐκ χειρὸς Ἡσαῦ. ὅτι φοβοῦμαι ἐγὼ αὐτόν, μή ποτε ἔλθῶν πατάξῃ με, καὶ μητέρα ἐπὶ τέκνοις. ¹² σὺ δὲ εἶπας. εὖ σε ποιήσω, καὶ θήσω τὸ σπέρμα σου ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἀριθμηθήσεται ὑπὸ τοῦ πλήθους. ¹³ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ ἔλαβεν ὦν ἔαρεν δῶρα. καὶ ἐξαπέστειλεν Ἡσαῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ¹⁴ αἰγας διακόσιας, τράγους εἴκοσι, πρόβατα διακόσια, κριοὺς εἴκοσι, ¹⁵ καμήλους θηλαζούσας, καὶ τὰ παιδιά αὐτῶν τριᾶκοντα, βόας τεσσαράκοντα, ταύρους δέκα, ὄνους εἴκοσι, καὶ πώλους δέκα. ¹⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς παισὶν αὐτοῦ ποίμνιον κατὰ μόνας. εἶπε δὲ τοῖς παισὶν αὐτοῦ. προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ διάστημα ποιεῖτε ἀνὰ μέσον ποίμνης καὶ ποίμνης. ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, λέγων. ἐάν σοι συναντήσῃ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἐρωτᾷ σε, λέγων. τίνος εἶ; καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ τίνος ταῦτα τὰ προπορευόμενά σου; ¹⁸ ἐρεῖς. τοῦ παιδός σου Ἰακώβ. δῶρα ἀπέσταλκε τῷ κυρίῳ μου Ἡσαῦ. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ὀπίσω ἡμῶν. ¹⁹ καὶ ἐνετείλατο τῷ πρώτῳ, καὶ τῷ δευτέρῳ, καὶ τῷ τρίτῳ, καὶ πᾶσι τοῖς προπορευομένοις ὀπίσω τῶν ποιμνίων τούτων, λέγων. κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο λαλήσατε Ἡσαῦ ἐν τῷ εὐρεῖν ὑμᾶς αὐτόν, ²⁰ καὶ ἐρεῖτε. ἰδοὺ ὁ παῖς σου Ἰακώβ παραγίνεται ὀπίσω ἡμῶν. εἶπε γάρ. ἐξιλάσσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τοῖς δώροις τοῖς προπορευομένοις αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο ὄψομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. ἴσως γὰρ προσδέξεται τὸ πρόσωπόν μου. ²¹ καὶ προεπορεύετο τὰ δῶρα κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ἐκείνην ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²² ἀναστὰς δὲ τὴν νύκτα ἐκείνην, ἔλαβε τὰς δύο γυναῖκας, καὶ τὰς δύο παιδίσκας, καὶ τὰ ἑνδεκα παιδιά αὐτοῦ, καὶ διέβη τὴν διάβασιν τοῦ Ἰαβώχ. ²³ καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς, καὶ διέβη τὸν χειμάρρουν, καὶ διεβίβασε πάντα τὰ αὐτοῦ. ²⁴ ὑπελείφθη δὲ Ἰακώβ μόνος. καὶ ἐπάλειεν ἄνθρωπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ²⁵ εἶδε δὲ, ὅτι οὐ δύναται πρὸς αὐτόν. καὶ ἤψατο τοῦ

πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάγκησε τὸ πλάτος τοῦ μηροῦ Ἰακώβ ἐν τῷ παλαίειν αὐτόν μετ' αὐτοῦ. ²⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀπόστειλόν με. ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν. οὐ μὴ σε ἀποστείλω, ἐὰν μὴ με εὐλογήσῃς. ²⁷ εἶπε δὲ αὐτῷ. τί τὸ ὄνομά σου ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν. Ἰακώβ. ²⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ. οὐ κληθήσεται ἔτι τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἐστί τὸ ὄνομά σου. ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσῃ. ²⁹ ἠρώτησε δὲ Ἰακώβ, καὶ εἶπεν. ἀνάγκαιόν μοι τὸ ὄνομά σου. καὶ εἶπεν. ἵνατί τοῦτο ἐρωτᾷς σὺ τὸ ὄνομά μου; καὶ εὐλόγησεν αὐτόν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, εἶδος θεοῦ. εἶδον γὰρ θεόν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. ³¹ ἀνέτειλε δὲ αὐτῷ ὁ ἥλιος, ἥνίκα παρήλθε τὸ εἶδος τοῦ θεοῦ. αὐτὸς δὲ ἐπέσκαζε τῷ μηρῷ αὐτοῦ. ³² ἔνεκεν τούτου οὐ μὴ φαγῶσιν υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ νεῦρον, ὃ ἐνάγκησεν, ὃ ἐστίν ἐπὶ τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ὅτι ἤψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ Ἰακώβ τοῦ νεύρου, ὃ ἐνάγκησεν.

Κ Ε Φ. ΛΓ'.

Ἀναβλέψας δὲ Ἰακώβ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε. καὶ ἰδοὺ Ἡσαῦ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἐρχόμενος, καὶ τετρακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ. καὶ διέειπεν Ἰακώβ τὰ παιδιά ἐπὶ Λείαν, καὶ ἐπὶ Ραχὴλ, καὶ τὰς δύο παιδίσκας. ² καὶ ἔθετο τὰς δύο παιδίσκας καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πρώτοις, καὶ Λείαν καὶ τὰ παιδιά αὐτῆς ὀπίσω, καὶ Ραχὴλ καὶ Ἰωσήφ ἐσχάτους. ³ αὐτὸς δὲ προῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ προσεκίνησεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπτάκις, ἕως τοῦ ἐγγίσει τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ⁴ καὶ προσέδραμεν Ἡσαῦ εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. καὶ περιλαβὼν αὐτόν προσέπεσεν ἐπὶ τὸν τραχήλον αὐτοῦ, καὶ κατεφιλήσεν αὐτόν. καὶ ἔκλαυσαν ἀμφοτέροι. ⁵ καὶ ἀναβλέψας Ἡσαῦ εἶδε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά. καὶ εἶπε. τί ταῦτά σοι ἐστίν; ὁ δὲ εἶπε. τὰ παιδιά, οἷς ἡλέησεν ὁ θεὸς τὸν παῖδά σου. ⁶ καὶ προσήγγισαν αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προσεκίνησαν. ⁷ καὶ προσ-

ἤγγισε Δεία καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ προσεκύνησαν. καὶ μετὰ ταῦτα προσ-
ἤγγισε Ραχὴλ καὶ Ἰωσήφ, καὶ προσ-
εκύνησαν. ⁸ καὶ εἶπε. τί ταῦτα σοι
ἐστίν, πάσα αἱ παρεμβολαὶ αὗται, αἷς
ἀπήντηκα; ὁ δὲ εἶπεν. ἵνα εὖρῃ ὁ παῖς
σου χάριν ἐναντίον σου κύριε. ⁹ εἶπε
δὲ Ἡσαῦ. ἔστι μοι πολλὰ ἀδελφέ.
ἔστω σοι τὰ σά. ¹⁰ εἶπε δὲ Ἰακώβ. εἰ
εὖρον χάριν ἐναντίον σου, δέξαι τὰ δῶ-
ρα διὰ τῶν ἐμῶν χειρῶν. ἐνεκεν τούτου
εἶδον τὸ πρόσωπόν σου, ὥς ἂν τις ἴδοι
πρόσωπον θεοῦ. καὶ εὐδοκήσεις με.
¹¹ λάβε τὰς εὐλογίας μου, ἃς ἤνεγκά
σοι. ὅτι ἡλῆσέ με ὁ θεός, καὶ ἔστι μοι
πάντα. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ ἔλα-
βε. ¹² καὶ εἶπεν. ἀπαρანτες πορευσώ-
μεθα ἐπ' εὐθείαν. ¹³ εἶπε δὲ αὐτῷ. ὁ
κύριός μου γινώσκει, ὅτι τὰ παιδία
ἀπαλωτέρα, καὶ τὰ πρόβατα καὶ αἱ
βόες λοχεύονται ἐπ' ἐμέ. ἐὰν οὖν κατα-
διώξω αὐτὰ ἡμέραν μίαν, ἀποθανοῦν-
ται πάντα τὰ κτήνη. ¹⁴ προελθέτω ὁ
κύριός μου ἔμπροσθεν τοῦ παιδός αὐ-
τοῦ. ἐγὼ δὲ ἐνισχύσω ἐν τῇ ὁδῷ κατὰ
σχολὴν τῆς πορεύσεως τῆς ἐναντίον
μου, καὶ κατὰ πόδα τῶν παιδαρίων,
ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς τὸν κύριόν μου
εἰς Σηεῖρ. ¹⁵ εἶπε δὲ Ἡσαῦ. καταλείψω
μετὰ σοῦ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ.
ὁ δὲ εἶπεν. ἵνατί τοῦτο; ἱκανόν, ὅτι
εὖρον χάριν ἐναντίον σου κύριε. ¹⁶ ἀπέ-
στρεψε δὲ Ἡσαῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς Σηεῖρ. ¹⁷ καὶ
Ἰακώβ ἀπαίρει εἰς σκηνάς. καὶ ἐποίη-
σεν ἑαυτῷ ἐκεῖ οἰκίας, καὶ τοῖς κτήνε-
σιν αὐτοῦ ἐποίησε σκηνάς. διὰ τοῦτο
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου,
Σκηναὶ. ¹⁸ καὶ ἦλθεν Ἰακώβ εἰς Σα-
λήμ πόλιν Σηκίμων, ἣ ἐστίν ἐν γῇ Χα-
ραὰν, ὅτε ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Μεσοπο-
ταμίας Συρίας. καὶ παρενέλαβε κατὰ
πρόσωπον τῆς πόλεως. ¹⁹ καὶ ἐκή-
σατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ, οὗ ἔστη-
σεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, παρὰ Ἐμ-
μὼρ πατρός Συχέμ, ἐκατόν ἁμῶν.
²⁰ καὶ ἔστησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ
ἐπεκαλέσατο τὸν θεὸν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΑΔ'.

Ἐξῆλθε δὲ Δείνα, ἡ θυγάτηρ Δείας,
ἣν ἔτεκε τῷ Ἰακώβ, καταμαθεῖν τὰς

θυγατέρας τῶν ἐγγχωρίων. ² καὶ εἶδεν
αὐτὴν Συχέμ ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ ὁ Εὐαῖος,
ὁ ἀρχὼν τῆς γῆς. καὶ λαβὼν αὐτὴν,
ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. καὶ ἐταπεινώσεν
αὐτὴν. ³ καὶ προσέχε τῇ ψυχῇ Δείνας
τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ. καὶ ἠγάπησε
τὴν παρθένον. καὶ ἐλάλησε κατὰ τὴν
διάνοιαν τῆς παρθένου αὐτῆς. ⁴ εἶπε
Συχέμ πρὸς Ἐμμὼρ τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ, λέγων. λάβε μοι τὴν παῖδα ταύ-
την εἰς γυναῖκα. ⁵ Ἰακώβ δὲ ἤκουσεν,
ὅτι ἐμίανεν ὁ υἱὸς Ἐμμὼρ Δείναν τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ
ἦσαν μετὰ τῶν κτηνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πε-
δίῳ. παρεσιώπησε δὲ Ἰακώβ, ἕως τοῦ
ἐλθεῖν αὐτούς. ⁶ ἐξῆλθε δὲ Ἐμμὼρ ὁ
πατὴρ Συχέμ πρὸς Ἰακώβ, λαλῆσαι
αὐτῷ. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ ἦλθον ἐκ τοῦ
πεδίου. ὥς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν
οἱ ἄνδρες, καὶ λυπηρόν ἦν αὐτοῖς σφό-
δρα. ὅτι ἄσχημον ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ,
κοιμηθεῖς μετὰ τῆς θυγατρὸς Ἰακώβ.
καὶ οὐκ οὕτως ἔσται. ⁸ καὶ ἐλάλησεν
Ἐμμὼρ αὐτοῖς, λέγων. Συχέμ ὁ υἱός
μου προέλειτο τῇ ψυχῇ τὴν θυγατέρα
ὑμῶν. δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα,
⁸ καὶ ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν. τὰς θυ-
γατέρας ὑμῶν δότε ἡμῖν, καὶ τὰς θυ-
γατέρας ἡμῶν λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν.
¹⁰ καὶ ἐν ἡμῖν κατοικεῖτε. καὶ ἡ γῆ ἰδοὺ
πλατεῖα ἐναντίον ὑμῶν. κατοικεῖτε, καὶ
ἐμπορεύσεθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐγκτᾶσθε
ἐν αὐτῇ. ¹¹ εἶπε δὲ Συχέμ πρὸς τὸν
πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς
αὐτῆς. εὐροίμι χάριν ἐναντίον ὑμῶν.
καὶ ὁ ἐὰν εἴπητε, δώσωμεν. ¹² πληθύ-
νατε τὴν φερόν ἡ σφόδρα, καὶ δώσω
καθότι ἂν εἴπητέ μοι, καὶ δώσετε μοι
τὴν παῖδα ταύτην εἰς γυναῖκα. ¹³ ἀπε-
κρίθησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ τῷ Συχέμ,
καὶ Ἐμμὼρ τῷ πατρὶ αὐτοῦ μετὰ δό-
λου. καὶ ἐλάλησαν αὐτοῖς, ὅτι ἐμίαναν
Δείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ¹⁴ καὶ εἴ-
παν αὐτοῖς Συμεὼν καὶ Λευὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ Δείνας. οὐ δυνασόμεθα ποιῆσαι
τὸ ῥῆμα τοῦτο, δοῦναι τὴν ἀδελφὴν
ἡμῶν ἀνθρώπῳ, ὃς ἔχει ἀκροβυστίαν.
ἐστὶ γὰρ ὄνειδος ἡμῖν. ¹⁵ μόνον ἐν τού-
τῳ ὁμοιωθισόμεθα ὑμῖν, καὶ κατοική-
σωμεν ἐν ὑμῖν, ἐὰν γένησθε ὥς ἡμεῖς
καὶ ὑμεῖς, ἐν τῷ περικυμηθῆναι ὑμῶν

πάν ἀρσενικόν. ¹⁶ καὶ δώσομεν τὰς θυγατέρας ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων ὑμῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ οἰκήσομεν παρ' ὑμῖν, καὶ ἐσόμεθα ὡς γένος ἐν. ¹⁷ ἔαν δὲ μὴ εἰσακούσῃτε ἡμῶν τοῦ περιτεμέσθαι, λαβύντες τὴν θυγατέρα ἡμῶν ἀπέλευσόμεθα. ¹⁸ καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ, καὶ ἐναντίον Συχέμ τοῦ υἱοῦ Ἐμμώρ. ¹⁹ καὶ οὐκ ἐχρόνισεν ὁ ρεανίσκος τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ἐνέκειτο γὰρ τῇ θυγατρὶ Ἰακώβ. αὐτὸς δὲ ἦν ἐνδοξότατος πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ ἦλθε δὲ Ἐμμώρ καὶ Συχέμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς ἀνδρας τῆς πόλεως αὐτῶν, λέγοντες. ²¹ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰρηνικοὶ εἰσι, μεθ' ἡμῶν οἰκεῖτοσαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐμπορευέσθωσαν αὐτήν. ἡ δὲ γῆ ἰδοὺ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν. τὰς θυγατέρας αὐτῶν ληψόμεθα ἡμῖν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν δώσομεν αὐτοῖς. ²² ἐν τούτῳ μόνον ὁμοιωθήσονται ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κατοικεῖν μεθ' ἡμῶν, ὥστε εἶναι λαὸν ἓνα, ἐν τῷ περιτεμέσθαι ἡμῶν πᾶν ἀρσενικόν, καθὰ καὶ αὐτοὶ περιτέμνηται. ²³ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ τετράποδα, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν οὐχ ἡμῶν ἔσται· μόνον ἐν τούτῳ ὁμοιωθῶμεν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσουσι μεθ' ἡμῶν. ²⁴ καὶ εἰσήκουσαν Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ἐμπορευόμενοι τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ περιετέμοντο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτῶν πᾶς ἄρσην. ²⁵ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ὅτε ἦσαν ἐν τῷ πόνῳ, ἔλαβον οἱ δύο υἱοὶ Ἰακώβ Συμεὼν καὶ Λεὺ ἀδελφοὶ Λείνας, ἕκαστος τὴν μάχιραν αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ἀσφαλῶς, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικόν. ²⁶ τότε Ἐμμώρ καὶ Συχέμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν στόματι μαχαίρας. καὶ ἔλαβον τὴν Λείναν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Συχέμ, καὶ ἐξῆλθον. ²⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰακώβ εἰσῆλθον ἐπὶ τοὺς τραυματίας, καὶ διήρπασαν τὴν πόλιν, ἐν ἣ ἑμίανεν Λείναν τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ²⁸ καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶν, καὶ τοὺς βόας αὐτῶν, καὶ τοὺς

ὄνους αὐτῶν, ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῷ πεδίῳ, ἔλαβον. ²⁹ καὶ πάντα τὰ σώματα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἠχμαλώτευσαν. καὶ διήρπασαν ὅσα τε ἦν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅσα ἦν ἐν ταῖς οἰκίαις. ³⁰ εἶπε δὲ Ἰακώβ πρὸς Συμεὼν καὶ Λεὺ, μισητόν με ποιήκατε, ὥστε πονηρόν με εἶναι πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν, ἔντε τοῖς Χαναναίοις, καὶ ἐν τοῖς Φερεζαίοις. ἐγὼ δὲ ὀλγοστός εἰμι ἐν ἀριθμῷ. καὶ συναχθέντες ἐπ' ἐμὲ συγκόψουσίν με, καὶ ἐκτριβήσομαι ἐγώ, καὶ ὁ οἶκός μου. ³¹ οἱ δὲ εἶπαν. ἀλλ' ὥσεί πόρνη χρῆσονται τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν;

Κ Ε Φ. ΛΕ'.

Εἶπε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Ἰακώβ. ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς τὸν τόπον Βαιθὴλ. καὶ οἴκει ἐκεῖ. καὶ ποιήσων ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ὀφθέντι σοι, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν σε ἀπὸ προσώπου Ἡσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ² εἶπε δὲ Ἰακώβ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς μετ' ὑμῶν ἐκ μέσου ὑμῶν, καὶ καθαρίσθητε, καὶ ἀλλάξατε τὰς στολάς ὑμῶν. ³ καὶ ἀναστάντες ἀναβῶμεν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ θεῷ τῷ ἐπακούσαντί μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὃς ἦν μετ' ἐμοῦ, καὶ διέσωσέ με ἐν τῇ ὁδῷ, ἣ ἐπορεύθην. ⁴ καὶ ἔδωκεν τῷ Ἰακώβ τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους, οἱ ἦσαν ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐνώτια τὰ ἐν τοῖς ὤσιν αὐτῶν. καὶ κατέκρυπεν αὐτὰ Ἰακώβ ὑπὸ τὴν τερέβινθον τὴν ἐν Σηκίμοις. καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁵ καὶ ἐξῆρεν Ἰσραὴλ ἐκ Σηκίμων. καὶ ἐγένετο φόβος θεοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν. καὶ οὐ κατεδίωξαν ὅπισθω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶ ἦλθε δὲ Ἰακώβ εἰς Λοῦζά, ἣ ἐστὶ ἐν γῇ Χαναάν, ἣ ἐστὶ Βαιθὴλ, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαός, ὃς ἦν μετ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, Βαιθὴλ. ἐκεῖ γὰρ ἐφάνη αὐτῷ ὁ θεός, ἐν τῷ ἀποδιδράσκειν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Ἡσαὺ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁸ ἀπέθανε δὲ Λεβὶ ὁ υἱὸς Ἰσραὴλ ὁ υἱὸς Ἰακώβ, καὶ ἔταφεν

ἐτάφη κατωτερόν Βαιθὴλ ὑπὸ τὴν
βάλανον. καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα
αὐτῆς, βάλανος πένθους. ⁹ ὥφθη δὲ
ὁ θεὸς τῷ Ἰακώβ ἐν τῇ Λουζᾷ, ὅτε
παρεγένετο ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συ-
ρίας. καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός.
¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός· τὸ ὄνομά σου
οὐ κληθήσεται ἐν Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ
ἔσται τὸ ὄνομά σου. καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹¹ εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ θεός. ἐγὼ ὁ θεός σου. αὐξάνου, καὶ
πληθύνου. ἔθνη καὶ συναγωγαὶ ἐθνῶν
ἔσονται ἐκ σοῦ, καὶ βασιλεῖς ἐκ τῆς
ὀσφύος σου ἐξελεύσονται. ¹² καὶ τὴν
γῆν, ἣν ἔδωκα Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ, σοὶ
δέδωκα αὐτήν. σοὶ ἔσται, καὶ τὸ σπέρ-
ματί σου μετὰ σε δώσω τὴν γῆν ταύ-
την. ¹³ ἀνέβη δὲ ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ ἐκ
τοῦ τόπου, οὗ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ.
¹⁴ καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐν τῷ τό-
πῳ, ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ὁ θεός, στή-
λην λίθινην. καὶ ἔσπεισεν ἐπ' αὐτήν
σποδὴν, καὶ ἐπέχεεν ἐπ' αὐτήν ἔλαιον.
¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν Ἰακώβ τὸ ὄνομα τοῦ
τόπου, ἐν ᾧ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἐκεῖ ὁ
θεός, Βαιθὴλ. ¹⁶ ἀπάρας δὲ Ἰακώβ
ἐκ Βαιθὴλ, ἐπῆξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ
ἐπέκεινα τοῦ πυργοῦ Γαδέρ. ἐγένετο
δὲ ἡνίκα ἤγγισεν εἰς Χαβραθὰ τοῦ ἐλ-
θεῖν εἰς τὴν Ἐφραθᾶ, ἔτεκε Ῥαχὴλ.
καὶ ἔδυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ. ¹⁷ ἐγε-
νετο δὲ ἐν τῷ σκληρῷ αὐτὴν τίκτειν,
εἶπεν αὐτῇ ἡ μαῖα. θάρσει, καὶ γὰρ
οὗτος σοὶ ἔστιν υἱός. ¹⁸ ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀπέθνη-
σκε γὰρ, ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, υἱὸς
ὀδύνης μου. ὁ δὲ πατὴρ ἐκάλεσεν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, Βενιαμίν. ¹⁹ ἀπέθανε δὲ
Ῥαχὴλ, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπ-
ποδρόμου Ἐφραθᾶ. αὕτη ἐστὶ Βηθ-
λεὲμ. ²⁰ καὶ ἔστησεν Ἰακώβ στήλην ἐπὶ
τοῦ μνημείου αὐτῆς. αὕτη ἐστὶν ἡ στή-
λη ἐπὶ τοῦ μνημείου Ῥαχὴλ ἕως τῆς
ἡμέρας ταύτης. ²¹ ²² ἐγένετο δὲ ἡνίκα
κατώκησεν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ,
ἐπορεύθη Ῥουβὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετὰ
Βαλλᾶς τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ Ἰακώβ. καὶ ἤκουσεν Ἰσραὴλ, καὶ
πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ. ἦσαν
δὲ οἱ υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα. ²³ υἱοὶ Ἀίας,
πρωτότοκος Ἰακώβ, Ῥουβὴν, Συμεὼν,

Λεὺ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν.
²⁴ υἱοὶ δὲ Ῥαχὴλ, Ἰωσήφ, καὶ Βενια-
μίν. ²⁵ υἱοὶ δὲ Βαλλᾶς παιδίσκης Ῥα-
χὴλ, Δαν, καὶ Νεφθαλεὶμ. ²⁶ υἱοὶ δὲ
Ζεφᾶς παιδίσκης Ἀίας, Γαδ, καὶ
Ἀσηρ οὗτοι υἱοὶ Ἰακώβ, οἱ ἐγένοντο
αὐτῷ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας.
²⁷ ἦλθε δὲ Ἰακώβ πρὸς Ἰσαὰκ τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ εἰς Μαμβορῆ, εἰς πόλιν τοῦ
πεδίου. αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν γῇ Χα-
ναν, οὗ παρώκησεν Ἀβραάμ καὶ Ἰ-
σαὰκ. ²⁸ ἐγένοντο δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσαὰκ,
ἃς ἐξῆσεν, ἔτη ἐκατὸν ὀγδοήκοντα. ²⁹ καὶ
ἐκλείπων Ἰσαὰκ ἀπέθανε. καὶ προς-
ετέθη πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ πρεσβύτε-
ρος καὶ πλήρης ἡμερῶν. καὶ ἔθαψαν
αὐτὸν Ἡσαὺ καὶ Ἰακώβ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ας'.

Αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαὺ. αὐτός
ἐστιν Ἐδώμ. ² Ἡσαὺ δὲ ἔλαβε τὰς
γυναῖκας ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγατέρων
τῶν Χανααίων. τὴν Ἀδὰ, θυγατέρα
Αἰλῶμ τοῦ Χετταίου. καὶ τὴν Ὀλι-
βεμὰ, θυγατέρα Ἀνὰ τοῦ υἱοῦ Σεβε-
ρὸν τοῦ Εὐαίου. ³ καὶ τὴν Βασεμᾶθ,
θυγατέρα Ἰσμαὴλ, ἀδελφὴν Ναβαιώθ.
⁴ ἔτεκε δὲ αὐτῷ Ἀδὰ τὸν Ἐλιφάς. καὶ
Βασεμᾶθ ἔτεκε τὸν Ῥαγουὴλ. ⁵ καὶ
Ὀλιβεμὰ ἔτεκε τὸν Ἰεῦδ, καὶ τὸν Ἰε-
γλὼμ, καὶ τὸν Κορέ. οὗτοι υἱοὶ Ἡσαὺ,
οἱ ἐγένοντο αὐτῷ ἐν γῇ Χαναάν. ⁶ ἔλα-
βε δὲ Ἡσαὺ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ, καὶ
τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας
αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σώματα τοῦ οἴ-
κου αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάν-
τα ὅσα ἐκτήσατο, καὶ πάντα ὅσα πε-
ριποίησατο ἐν γῇ Χαναάν. καὶ ἐπο-
ρεύθη Ἡσαὺ ἐκ τῆς γῆς Χαναάν ἀπὸ
προσώπου Ἰακώβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.
⁷ ἦν γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ,
τοῦ οἰκεῖν ἅμα. καὶ οὐκ ἠδύνατο ἡ γῆ
τῆς παροικίσεως αὐτῶν φέρειν αὐτοὺς,
ἀπὸ τοῦ πληθους τῶν ὑπαρχόντων
αὐτῶν. ⁸ κατώκησε δὲ Ἡσαὺ ἐν τῷ
ὄρει Σηεῖρ. Ἡσαὺ αὐτός ἐστιν Ἐδώμ.
⁹ αὗται δὲ αἱ γενέσεις Ἡσαὺ πατρὸς
Ἐδώμ ἐν τῷ ὄρει Σηεῖρ. ¹⁰ καὶ ταῦτα
τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἡσαὺ. Ἐλιφάς
υἱὸς Ἀδὰς γυναικὸς Ἡσαὺ. καὶ Ῥα-
γουὴλ υἱὸς Βασεμᾶθ γυναικὸς Ἡσαὺ.

¹¹ ἐγένοντο δὲ Ἐλιφάς υἱοί. Θαιμάν, Ῥμάρ, Σωφάρ, Γοθώμ, καὶ Κενέζ.
¹² Θαιμὰ δὲ ἦν παλλακὴ Ἐλιφάς τοῦ υἱοῦ Ἡσαῦ. καὶ ἔτεκε τῷ Ἐλιφάς τὸν Ἀμαλήμ. οὗτοι υἱοὶ Ἀδάς γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹³ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ραγουήλ. Ναχὼθ, Ζαρὲ, Σομέ, καὶ Μοζέ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ.
¹⁴ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμάς θυγατρὸς Ἀνά τοῦ υἱοῦ Σεβεγών, γυναικὸς Ἡσαῦ. ἔτεκε δὲ τῷ Ἡσαῦ τὸν Ἰεούλ, καὶ τὸν Ἰεγλὼμ, καὶ τὸν Κορέ. ¹⁵ οὗτοι ἡγεμόνες υἱοὶ Ἡσαῦ. υἱοὶ Ἐλιφάς πρωτοτόκου Ἡσαῦ. ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Ῥμάρ, ἡγεμὼν Σωφάρ, ἡγεμὼν Κενέζ, ¹⁶ ἡγεμὼν Κορέ, ἡγεμὼν Γοθώμ, ἡγεμὼν Ἀμαλήμ. οὗτοι ἡγεμόνες Ἐλιφάς ἐν γῇ Ἰδουμαία. οὗτοι υἱοὶ Ἀδάς.
¹⁷ καὶ οὗτοι υἱοὶ Ραγουήλ υἱοῦ Ἡσαῦ. ἡγεμὼν Ναχὼθ, ἡγεμὼν Ζαρὲ, ἡγεμὼν Σομέ, ἡγεμὼν Μοζέ, οὗτοι ἡγεμόνες Ραγουήλ ἐν γῇ Ἐδώμ. οὗτοι υἱοὶ Βασεμάθ γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁸ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ὀλιβεμάς γυναικὸς Ἡσαῦ. ἡγεμὼν Ἰεούλ, ἡγεμὼν Ἰεγλὼμ, ἡγεμὼν Κορέ. οὗτοι ἡγεμόνες Ὀλιβεμάς θυγατρὸς Ἀνά γυναικὸς Ἡσαῦ. ¹⁹ οὗτοι υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οὗτοι ἡγεμόνες αὐτῶν. οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Ἐδώμ. ²⁰ οὗτοι δὲ υἱοὶ Σηεὶρ τοῦ Χορῳαίου, τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν. Ἀωτάν, Σωβάλ, Σεβεγών, Ἀνά, ²¹ καὶ Ἀησών, καὶ Ἀσάρ, καὶ Ρισών. οὗτοι ἡγεμόνες τοῦ Χορῳαίου, τοῦ υἱοῦ Σηεὶρ ἐν τῇ γῇ Ἐδώμ. ²² ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἀωτάν. Χορῳοί, καὶ Αἰμάν. ἀδελφὴ δὲ Ἀωτάν, Θαιμὰ. ²³ οὗτοι δὲ υἱοὶ Σωβάλ. Γωλάμ, καὶ Μαναχὰθ, καὶ Γαιβήλ, καὶ Σωφάρ, καὶ Ῥμάρ. ²⁴ καὶ οὗτοι υἱοὶ Σεβεγών. Αἰέ, καὶ Ἀνά. οὗτός ἐστιν Ἀνά, ὃς εὗρε τὸν Ἰαμεὶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτε ἔνεμε τὰ ὑποζύγια Σεβεγών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.
²⁵ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀνά. Ἀησών, καὶ Ὀλιβεμά θυγάτηρ Ἀνά. ²⁶ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀησών. Ἀμαδά, καὶ Ἀσβάν, καὶ Ἰθράν, καὶ Χαρῳάν. ²⁷ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ἀσαρ. Βαλαάμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἰουκάμ. ²⁸ οὗτοι δὲ υἱοὶ Ρισών. Ὠς, καὶ Ἀράν. ²⁹ οὗτοι δὲ ἡγεμόνες Χορῳοί. ἡγεμὼν Ἀωτάν, ἡγεμὼν Σωβάλ, ἡγεμὼν Σεβεγών, ἡγεμὼν Ἀνά, ³⁰ ἡγεμὼν

Ἀησών, ἡγεμὼν Ἀσάρ, ἡγεμὼν Ρισών. οὗτοι ἡγεμόνες Χορῳοί ἐν ταῖς ἡγεμονίαις αὐτῶν ἐν γῇ Ἐδώμ. ³¹ καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδώμ, πρὸ τοῦ βασιλεύσαι βασιλέα ἐν Ἰσραήλ.
³² καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἐδώμ Βαλαὰ υἱὸς Βεώρ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Λενναβά. ³³ ἀπέθανε δὲ Βαλαὰ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβάβ υἱὸς Ζαρά ἐκ Βοσόρῳας. ³⁴ ἀπέθανε δὲ Ἰωβάβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσώμ ἐκ τῆς γῆς Θαιμανών. ³⁵ ἀπέθανε δὲ Ἀσώμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ, ὁ ἐκκόπας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γετθαιμ. ³⁶ ἀπέθανε δὲ Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαυαδά ἐκ Μασσεκιάς. ³⁷ ἀπέθανε δὲ Σαυαδά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ρωβώθ τῆς παρὰ ποταμῶν. ³⁸ ἀπέθανε δὲ Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλλενών υἱὸς Ἀροβώρ. ³⁹ ἀπέθανε δὲ Βαλλενών υἱὸς Ἀροβώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀράδ υἱὸς Βαράδ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Φογώρ. ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Μετεβεήλ, θυγάτηρ Ματραῖθ, υἱοῦ Μαῖζωρῳβ. ⁴⁰ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἡγεμόνων Ἡσαῦ, ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ τόπον αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. ἡγεμὼν Θαιμὰ, ἡγεμὼν Γωλά, ἡγεμὼν Ἰεθέρ, ⁴¹ ἡγεμὼν Ὀλιβεμάς, ἡγεμὼν Ἡλὰς, ἡγεμὼν Φινών, ⁴² ἡγεμὼν Κενέζ, ἡγεμὼν Θαιμάν, ἡγεμὼν Μαζάρ, ⁴³ ἡγεμὼν Μαγεδιήλ, ἡγεμὼν Ζαφωίν. οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ, ἐν ταῖς κατοικοδομημέναις ἐν τῇ γῇ τῆς κτήσεως αὐτῶν. οὗτος Ἡσαῦ πατὴρ Ἐδώμ. ¹ κατῴκει δὲ Ἰακώβ ἐν τῇ γῇ, οὗ παρῴκησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐν γῇ Χαναάν. ² αὐταὶ δὲ αἱ γενεαὶς Ἰακώβ.

Κ Ε Φ. ΑΖ.

Ιωσήφ δὲ δέκα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἦν. ποιμαίνων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὧν νέος μετὰ τῶν υἱῶν Βαλλὰς, καὶ μετὰ τῶν υἱῶν Ζελφὰς τῶν γυναικῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. κατήγεγκαν δὲ Ἰωσήφ ψόγον πονηρὸν πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν. ³ Ἰακώβ δὲ ἰγάπα τὸν Ἰωσήφ

Ἰωσήφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς γήρως ἦν αὐτῷ. ἐποίησε δὲ αὐτῷ χιτῶνα ποικίλον. ⁴ ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸν ὁ πατὴρ φιλεῖ ἐκ πάντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἠδύναντο λαλεῖν αὐτῷ οὐδὲν εἰρηρικόν. ⁵ ἐνυπνιασθεὶς δὲ Ἰωσήφ ἐνύπνιον, ἀπήγγειλεν αὐτὸ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀκούσατε τοῦ ἐνυπνίου τούτου, οὗ ἐνυπνιασθῆν. ⁷ ὥμην ὑμᾶς δεσμεύειν δράγματα ἐν μέσῳ τῷ πεδίῳ. καὶ ἀνέστη τὸ ἐμὸν δράγμα, καὶ ὠρθάθη. περιστραφέντα δὲ τὰ δράγματα ὑμῶν προσεκύνησαν τὸ ἐμὸν δράγμα. ⁸ εἶπαν δὲ αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. μὴ βασιλεύων βασιλεύσεις ἐφ' ἡμᾶς, ἢ κυριεύων κυριεύσεις ἡμῶν, καὶ προσέθεντο ἐτι μισεῖν αὐτὸν ἕνεκεν τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, καὶ ἕνεκεν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. ⁹ εἶδε δὲ ἐνύπνιον ἕτερον, καὶ διηγήσατο αὐτὸ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον ἕτερον. ὥσπερ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ἑνδεκα ἀστέρες προσκύβουν με. ¹⁰ καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί τὸ ἐνύπνιον τούτο, ὃ ἐνυπνιασθῆς; ἄρα γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου προσκυνῆσαι σοι ἐπὶ τὴν γῆν; ¹¹ ἐξήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ὃ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διετήρησε τὸ ῥῆμα. ¹² ἐπορευθῆσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ βόσκων τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Συχέμ. ¹³ καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ. οὐχὶ οἱ ἀδελφοί σου ποιμαίνουσιν εἰς Συχέμ; δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς αὐτούς. εἶπε δὲ αὐτῷ. ἰδοὺ ἐγώ. ¹⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰσραὴλ. πορευθεὶς ἴδε, εἰ υἱαίνουσιν οἱ ἀδελφοί σου, καὶ τὰ πρόβατα. καὶ ἀνάγγειλόν μοι. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐκ τῆς κοιλάδος τῆς Χεβρών. καὶ ἦλθεν εἰς Συχέμ. ¹⁵ καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄνθρωπος πλανώμενον ἐν τῷ πεδίῳ. ἠρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος, λέγων. τί ζητεῖς; ¹⁶ ὃ δὲ εἶπε. τοὺς ἀδελφούς μου ζητῶ. ἀπάγγειλόν μοι ποῦ βόσκουσιν. ¹⁷ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄνθρωπος. ἀπῆρκασιν ἐντευθεν. ἤκουσα γὰρ αὐτῶν λεγόντων. πορευθῶμεν εἰς Δωθαεὶμ. καὶ

ἐπορευθῇ Ἰωσήφ κατόπισθε τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. καὶ εὗρεν αὐτούς ἐν Δωθαεὶμ. ¹⁸ προεῖδον δὲ αὐτὸν μακρόθεν πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν πρὸς αὐτούς. καὶ ἐπονηρεύοντο τοῦ ἀποκτείνειν αὐτόν. ¹⁹ εἶπε δὲ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται. ²⁰ νῦν οὖν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ῥίψωμεν αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν λάκκων, καὶ ἐροῦμεν. θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν. καὶ ὀψόμεθα, τί ἔσται τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. ²¹ ἀκούσας δὲ Ρουβὴν ἐξέειλετο αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. καὶ εἶπεν. οὐ πατάξωμεν αὐτόν εἰς ψυχὴν. ²² εἶπε δὲ αὐτοῖς Ρουβὴν. μὴ ἐκχέτε αἷμα. ἐμβάλλετε αὐτόν εἰς ἓνα τῶν λάκκων τούτων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ. ὅπως ἐξελεῖται αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποδῷ αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ²³ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἦλθεν Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐξέδυσαν Ἰωσήφ τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον τὸν περὶ αὐτόν. ²⁴ καὶ λαβόντες αὐτόν, ἔρριψαν εἰς τὸν λάκκον. ὃ δὲ λάκκος κενός, ὕδωρ οὐκ εἶχε. ²⁵ ἐκάθισαν δὲ φάγεῖν ἄρτον. καὶ ἀναβλέψαντες τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδον. καὶ ἰδοὺ ὁδοιπόροι Ἰσραηλῖται ἤρχοντο ἐκ Γαλαὰδ. καὶ αἱ κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς. ἐπορευόντο δὲ καταγαγεῖν εἰς Αἴγυπτον. ²⁶ εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. τί χρῆσιμον, ἐὰν ἀποκτείνωμεν τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρύψωμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ; ²⁷ δεῦτε ἀποδώμεθα αὐτόν τοῖς Ἰσραηλῖταις τούτοις. αἱ δὲ χεῖρες ἡμῶν μὴ ἔστωσαν ἐπ' αὐτόν, ὅτι ἀδελφός ἡμῶν, καὶ σὰρξ ἡμῶν ἐστίν. ἤκουσαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ παρεπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι οἱ Μαδιηναῖοι ἔμποροι, καὶ ἐξέικνυσαν καὶ ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσήφ ἐκ τοῦ λάκκου. καὶ ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ ἐκ τοῖς Ἰσραηλῖταις εἰκοσι χροσῶν. καὶ κατήγαγον τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον. ²⁹ ἀνέστρεψε δὲ Ρουβὴν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ οὐχ ὁρᾷ τὸν Ἰωσήφ ἐν τῷ λάκκῳ. καὶ διεφύλαξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. καὶ εἶπε. τὸ παιδάριον οὐκ ἔστιν

ἔστιν. ἐγὼ δὲ ποῦ πορεύομαι ἔτι; ³¹ λαβόντες δὲ τὸν χιτῶνα τοῦ Ἰωσήφ, ἔσφαξαν ἔριφον αἰγῶν, καὶ ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι. ³² καὶ ἀπέστειλαν τὸν χιτῶνα τὸν ποικίλον, καὶ εἰσ-
ήνεγκαν τῷ πατρὶ αὐτῶν. καὶ εἶπαν. τοῦτον εὗρομεν, ἐπίγνωθι εἰ χιτῶν τοῦ υἱοῦ σου ἔστιν, ἢ οὐ. ³³ καὶ ἐπέγνω αὐτόν, καὶ εἶπε. χιτῶν τοῦ υἱοῦ μου ἐστὶ. θηρίον πονηρὸν κατέφαγεν αὐτόν. θηρίον ἤρπασε τὸν Ἰωσήφ. ³⁴ διέρρηξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθη τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλὰς. ³⁵ συνήχθησαν δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν. καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων. ὅτι καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου πενθῶν εἰς ἄδου. καὶ ἔκλαυσεν αὐτόν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁶ οἱ δὲ Μαδιναῖοι ἀπέδοντο τὸν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον τῷ Πετεφρῇ τῷ σπάδοντι Φαραὼ ἀρχιμαγείρῳ.

Κ Ε Φ. ΔΗ'.

Εγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, κατέβη Ἰούδας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἀφίκετο ἕως πρὸς ἄνθρωπον τινὰ Ὀδολλαμίτην, ὃ ὄνομα Εἰρὰς. ² καὶ εἶδεν ἐκεῖ Ἰούδας θυγατέρα ἀνθρώπου Χαναναίου, ἥ ὄνομα Σανά. καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν. ³ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ἡρ. ⁴ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν υἱὸν ἔτι, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Αἰνάν. ⁵ καὶ προσθεῖσα ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σηλώμ. αὕτη δὲ ἦν ἐν Χασβί, ἡνίκα ἔτεκεν αὐτούς. ⁶ καὶ ἔλαβεν Ἰούδας γυναῖκα Ἡρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ, ἥ ὄνομα Θάμαρ. ⁷ ἐγένετο δὲ Ἡρ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντι κυρίου. καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ὁ Θεός. ⁸ εἶπε δὲ Ἰούδας τῷ Αἰνάν. εἰσελθε πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ἐπιγάμψουσαι αὐτήν, καὶ ἀνάστησον σπέρμα τῷ ἀδελφῷ σου. ⁹ γνοὺς δὲ Αἰνάν, ὅτι οὐκ αὐτῷ ἔσται τὸ σπέρμα, ἐγένετο ὅταν εἰσῆρχετο πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν γῆν ταῦ μὴ δοῦναι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰ πονηρὸν δὲ ἐφάνη ἐναντίον

τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐποίησε τοῦτο. καὶ ἐθανάτωσε καὶ τοῦτον. ¹¹ εἶπε δὲ Ἰούδας Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ. κάθου χῆρα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου, ἕως μέγας γένηται Σηλώμ ὁ υἱός μου. εἶπε γάρ. μὴ ποτε ἀποθάνῃ καὶ οὗτος, ὥσπερ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ. ἀπελθούσα δὲ Θάμαρ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς. ¹² ἐπληθύνθησαν δὲ αἱ ἡμέραι, καὶ ἀπέθανε Σανά ἡ γυνὴ Ἰούδα. καὶ παρακληθεὶς Ἰούδας ἀνέβη ἐπὶ τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ Εἰρὰς ὁ ποιμὴν αὐτοῦ ὁ Ὀδολλαμίτης εἰς Θαμνά. ¹³ καὶ ἀπηγγέλη Θάμαρ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, λέγοντες. ἰδοὺ ὁ πενθερός σου ἀναβαίνει εἰς Θαμνά, κείροι τὰ πρόβατα αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ περιελομένη τὰ ἱμάτια τῆς χρηστεύως ἀφ' ἑαυτῆς, περιέβαλε τὸ θέριστρον, καὶ ἐκαλλωπίσατο, καὶ ἐκάθισε πρὸς ταῖς πύλαις Αἰνάν, ἥ ἐστὶν ἐν παρόδῳ Θαμνά. Ἰδε γὰρ ὅτι μέγας γέγονε Σηλώμ. αὐτὸς δὲ οὐκ ἔδωκεν αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁵ καὶ ἰδὼν αὐτὴν Ἰούδας ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι. κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐπέγνω αὐτήν. ¹⁶ ἐξέκλινε δὲ πρὸς αὐτὴν τὴν ὁδόν. καὶ εἶπεν αὐτῇ. ἔασόν με εἰσελθεῖν πρὸς σέ. οὐ γὰρ ἔγνων, ὅτι νύμφη αὐτοῦ ἐστίν. ἢ δὲ εἶπε. τί μοι δώσεις, ἐὰν εἰσελθῇς πρὸς με; ¹⁷ ὁ δὲ εἶπεν. ἐγὼ σοι ἀποστελῶ ἔριφον αἰγῶν ἐκ τῶν προβάτων μου. ἢ δὲ εἶπεν. ἐὰν δῶς μοι ἀρῥαβῶνα, ἕως τοῦ ἀποστεῖλαί σε. ¹⁸ ὁ δὲ εἶπε. τίνα τὸν ἀρῥαβῶνά σοι δώσω; ἢ δὲ εἶπε, τὸν δακτύλιόν σου, καὶ τὸν ὀρμίσκον, καὶ τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ. καὶ εἰσηλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἕξ αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἀναστὰσα ἀπῆλθε, καὶ περιείλετο τὸ θέριστρον αὐτῆς ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χρηστεύως αὐτῆς. ²⁰ ἀπέστειλε δὲ Ἰούδας τὸν ἔριφον ἕξ αἰγῶν ἐν χειρὶ τοῦ ποιμένος αὐτοῦ τοῦ Ὀδολλαμίτου, κομίσασθαι παρὰ τῆς γυναίκος τὸν ἀρῥαβῶνα. καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν. ²¹ ἐπρωτῆσε δὲ τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου. ποῦ ἐστὶν ἡ πόρνη ἡ γενομένη ἐν Αἰνάν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ;

οδοῦ· καὶ εἶπαν. οὐκ ἦν ἐνταῦθα πόρ-
νη. ²² καὶ ἀπεστράφη πρὸς Ἰούδαν.
καὶ εἶπεν. οὐχ εὖρον. καὶ οἱ ἀνθρω-
ποι οἱ ἐκ τοῦ τόπου λέγουσι, μὴ εἶναι
ὥδε πόρνην. ²³ εἶπε δὲ Ἰούδας. ἐχέτω
αὐτά. ἀλλὰ μὴ ποτε καταγελασθῶμεν.
ἐγὼ μὲν ἀπέσταλκα τὸν ἔριφον τοῦτον,
σὺ δὲ οὐχ εὖρηκας. ²⁴ ἐγένετο δὲ μετὰ
τρίμηνον ἀνηγγέλῃ τῷ Ἰούδα, λέγον-
τες. ἐκπεπόρευκε Θάμαρ ἡ νύμφη σου,
καὶ ἰδοὺ ἐν γαστρὶ ἔχει ἐκ πορνείας. εἶ-
πε δὲ Ἰούδας. ἐξαγάγετε αὐτήν, καὶ
κατακαυθήτω. ²⁵ αὕτῃ δὲ ἀγομένη
ἀπέστειλε πρὸς τὸν πενθερὸν αὐτῆς,
λέγουσα. ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτινος
ταῦτά ἐστιν, ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔχω. καὶ
εἶπεν. ἐπίγνωθι, τίνος ὁ δακτύλιος
καὶ ὁ ὀρίσκος καὶ ἡ ῥάβδος αὐτῆς.
²⁶ ἐπέγνω δὲ Ἰούδας. καὶ εἶπε. δеди-
καίωται Θάμαρ ἡ ἐγώ. οὐ ἔνεκεν οὐκ
ἔδωκα αὐτὴν Σηλώμ τῷ υἱῷ μου.
καὶ οὐ προσέθετο ἔτι τοῦ γνῶναι αὐ-
τήν. ²⁷ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἔτικτε, καὶ
τῇδε ἦν διδύμα ἐκ τῇ γαστρὶ αὐτῆς.
²⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τίκτειν αὐτήν, ὁ
εἷς προεξήνεγκε τὴν χεῖρα. λαβοῦσα δὲ
ἡ μαῖα, ἔδωκεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
κοκκινόν, λέγουσα. οὗτος ἐξελεύσεται
πρότερος. ²⁹ ὥς δὲ ἐπισυνῆγαγε τὴν
χεῖρα, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν ὁ ἀδελφός
αὐτοῦ. ἡ δὲ εἶπε. τί διεκόπη διὰ σέ
φραγμός; καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ, Φαρές. ³⁰ καὶ μετὰ τοῦτο ἐξῆλθεν
ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ ἦν ἐπὶ τῇ χειρὶ
αὐτοῦ τὸ κόκκινον. καὶ ἐκάλεσε τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, Ζαρά.

ΚΕΦ. ΛΘ'.

Ιωσήφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον.
καὶ ἐκήσατο αὐτὸν Πετεφρὸς ὁ εὐ-
νοῦχος Φαραὼ, ὁ ἀρχιμάχιμος, ἀνὴρ
Αἰγύπτιος, ἐκ χειρῶν τῶν Ἰσμαηλι-
τῶν, οἱ κατήγαγον αὐτὸν ἐκεῖ. ² καὶ
ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ. καὶ ἦν ἀνὴρ
ἐπιτυγχάνων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ
παρὰ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ τῷ Αἰγυπτίῳ.
³ ἦδει δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, ὅτι ὁ κύριός
ἦν μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐὰν ποιῇ, κύ-
ριος εὐδοοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ⁴ καὶ
εὗρεν Ἰωσήφ χάριν ἐναντίον τοῦ κυ-
ρίου αὐτοῦ, καὶ εὐφρόστησεν αὐτῷ.
καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου

αὐτοῦ. καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ ἔδωκε
διὰ χειρὸς Ἰωσήφ. ⁵ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ
καταστήναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου αὐ-
τοῦ, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ, καὶ
ἠυλόγησε κύριος τὸν οἶκον τοῦ Αἰγυ-
πτίου διὰ Ἰωσήφ. καὶ ἐγενήθη εὐλογία
κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ
ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.
⁶ καὶ ἐπέτρεψε πάντα ὅσα ἦν αὐτῷ
εἰς χεῖρας Ἰωσήφ. καὶ οὐκ ἦδει τῶν
καθ' αὐτὸν οὐδέν, πλην τοῦ ἄρτου, οὗ
ἤσθιεν αὐτός. καὶ ἦν Ἰωσήφ καλὸς τῷ
εἶδει, καὶ ὥρατος τῇ ὥσει σφόδρα. ⁷ καὶ
ἐγένετο μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ
ἐπέβαλεν ἡ γυνὴ τοῦ κυρίου αὐτοῦ
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ. καὶ
εἶπεν. κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. ⁸ ὁ δὲ οὐκ
ἠθέλει. εἶπε δὲ τῇ γυναικὶ τοῦ κυρίου
αὐτοῦ. εἰ ὁ κύριός μου οὐ γινώσκει δι'
ἐμὲ οὐδέν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα
ὅσα ἐστὶν αὐτῷ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς
μου, ⁹ καὶ οὐχ ὑπερέχει ἐν τῇ οἰκίᾳ
ταύτῃ οὐθέν ἐμοῦ, οὐδὲ ὑπεξήρηται
ἀπ' ἐμοῦ οὐδέν, πλην σοῦ, διὰ τὸ σέ
γυναικα αὐτοῦ εἶναι, καὶ πῶς ποιήσω
τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, καὶ αμαρ-
τήσομαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ; ¹⁰ ἡνίκα
δὲ ἐλάλα τῷ Ἰωσήφ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας,
καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῇ καθεύδειν μετ'
αὐτῆς, τοῦ συγγενέσθαι αὐτῇ. ¹¹ ἐγέ-
νετο δὲ τοιαύτη τις ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν
Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν ποιεῖν τὰ ἔργα αὐ-
τοῦ, καὶ οὐθίς ἦν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἔσω.
¹² καὶ ἐπεσπάσατο αὐτὸν τῶν ἱματίων,
λέγουσα. κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ. καὶ κα-
ταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερ-
σὶν αὐτῆς ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω.
¹³ καὶ ἐγένετο ὥς εἶδεν, ὅτι καταλιπὼν
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς
ἔφυγε καὶ ἐξῆλθεν ἔξω, ¹⁴ καὶ ἐκάλεσε
τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ. καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς, λέγουσα. ἴδετε, εἰσῆγαγεν ἡμῖν
παῖδα Ἑβραῖον, ἐμπαΐζειν ἡμῖν. εἰς-
ῆλθε πρὸς με, λέγων. κοιμήθητι μετ'
ἐμοῦ. καὶ ἐβόησα φωνῇ μεγάλῃ. ¹⁵ ἐν
δὲ τῷ ἀκοῦσαι αὐτὸν, ὅτι ὑψώσα τὴν
φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοῦ ἔφυγε, καὶ
ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁶ καὶ καταλιμπάνει τὰ
ἱμάτια παρ' ἑαυτῇ, ἔως ἦλθεν ὁ κύριος
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐλάλησεν
αὐτᾶ

αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, λέγουσα. εἰςῆλθε πρὸς με ὁ παῖς ὁ Ἐβραῖος, ὃν εἰςῆγαγες πρὸς ἡμᾶς, ἐμπαῖξάι μοι. καὶ εἶπέ μοι. κοιμηθήσομαι μετὰ σοῦ. ¹⁸ ὥς δὲ ἤκουσεν, ὅτι ὑψωσα τὴν φωνήν μου καὶ ἐβόησα, καταλιπὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ παρ' ἐμοῦ ἔφυγε, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω. ¹⁹ ἐγένετο δὲ, ὥς ἤκουσεν ὁ κύριος αὐτοῦ τὰ ῥήματα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, λέγουσα. οὕτως ἐποίησέ μοι ὁ παῖς σου. καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ. ²⁰ καὶ λαβὼν ὁ κύριος Ἰωσήφ, ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ ὄχυρωμα, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται ἐκεῖ ἐν τῷ ὄχυρωματι. ²¹ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰωσήφ, καὶ κατέχευεν αὐτοῦ ἔλεος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιδεσμοφύλακος. ²² καὶ ἔδωκεν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τὸ δεσμοτήριον διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, καὶ πάντας τοὺς ἀπρημένους ὅσοι ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, καὶ πάντα ὅσα ποιοῦσιν ἐκεῖ, αὐτὸς ἦν ποιῶν. ²³ οὐκ ἦν ὁ ἀρχιδεσμοφύλαξ τοῦ δεσμοτηρίου γνώσκων δι' αὐτὸν οὐθέν. πάντα γὰρ ἦν διὰ χειρὸς Ἰωσήφ, διὰ τὸ τὸν κύριον μετ' αὐτοῦ εἶναι. καὶ ὅσα αὐτὸς ἐποίει, ὁ κύριος εὐλόου ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Μ'.

Εγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, ἤμαρτεν ὁ ἀρχιοιοχός τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ὁ ἀρχισιτοποιὸς τῷ κυρίῳ αὐτῶν βασιλεῖ Αἰγύπτου. ² καὶ ὠρίσθη Φαραὼ ἐπὶ τοῖς δυσὶν εὐνούχοις αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ ἀρχιοιοχῷ, καὶ ἐπὶ τῷ ἀρχισιποίῳ. ³ καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ εἰς τὸ δεσμοτήριον, εἰς τὸν τόπον, οὗ Ἰωσήφ ἀπῆκτο ἐκεῖ. ⁴ καὶ συνεστήσεν ὁ ἀρχιδεσμώτης τῷ Ἰωσήφ αὐτούς. καὶ παρέστη αὐτοῖς. ἦσαν δὲ ἡμέρας ἐν τῇ φυλακῇ. ⁵ καὶ εἶδον ἀμφοτέρω ἐνύπνιον ἐν μιᾷ νυκτί. ἡ δὲ ὁρασις τοῦ ἐνυπνίου τοῦ ἀρχιοιοχοῦ καὶ ἀρχισιποιοῦ, οἱ ἦσαν τῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, οἱ ὄντες ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ, ἦν αὕτη. ⁶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰωσήφ τὸ πρωῒ, καὶ εἶδεν αὐτούς, καὶ ἦσαν τεταραγμένοι. ⁷ καὶ ᾠρώτα τοὺς εὐνούχους Φαραὼ, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ φυλακῇ παρὰ τῷ κυ-

ρίῳ αὐτοῦ, λέγων. τί ὅτι τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπά σήμερον; ⁸ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ. ἐνύπνιον εἶδομεν, καὶ ὁ συγκοῖνων οὐκ ἔστιν αὐτό. εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ. οὐχὶ διὰ τοῦ θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν ἔστι; διηγήσασθε οὖν μοι. ⁹ καὶ διηγήσατο ὁ ἀρχιοιοχός τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ τῷ Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν. ἐν τῷ ὕπνῳ μου ἦν ἄμπελος ἐναντίον μου. ¹⁰ ἐν δὲ τῇ ἁμπέλῳ τρεῖς πυθμένες, καὶ αὕτῃ θάλλουσα ἀνενηνοχῆτα βλαστούς. πέπειροι οἱ βότρυες σταφυλῆς. ¹¹ καὶ τὸ ποτήριον Φαραὼ ἐν τῇ χειρί μου. καὶ ἔλαβον τὴν σταφυλὴν, καὶ ἐξέθλιψα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔδωκα τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραὼ. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωσήφ. τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. οἱ τρεῖς πυθμένες τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹³ ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ μνησθήσεται Φαραὼ τῆς ἀρχῆς σου, καὶ ἀποκαταστήσει σε ἐπὶ τὴν ἀρχιοιοχοῖαν σου, καὶ δώσεις τὸ ποτήριον Φαραὼ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν σου τὴν προτέραν, ὥς ἦσθα οἰνοχῶν. ¹⁴ ἀλλὰ μνησθήτῃ μου διὰ σεαυτοῦ, ὅταν εὖ γένηταί σοι. καὶ ποιήσεις ἐν ἐμοὶ ἔλεος. καὶ μνησθήσῃ περὶ ἐμοῦ πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐξάξεις με ἐκ τοῦ ὄχυρωματος τούτου. ¹⁵ ὅτι κλοπῇ ἐκλάπην ἐκ γῆς Ἐβραίων, καὶ ὠδε οὐκ ἐποίησα οὐδέν, ἀλλ' ἐνέβαλον με εἰς τὸν λακκὸν τούτον. ¹⁶ καὶ εἶδεν ὁ ἀρχισιτοποιός, ὅτι ὀρθῶς συνέκρινε. καὶ εἶπε τῷ Ἰωσήφ. κἀγὼ εἶδον ἐνύπνιον. καὶ ὦμην τρία κανᾶ χοινοτήτων αἶρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁷ ἐν δὲ κανῷ τῷ ἐπάνω ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν, ὧν Φαραὼ ἐσθίει ἔργον σιτοποιοῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατήσθιεν αὐτὰ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τοῦ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁸ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ εἶπεν αὐτῷ. αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. τὰ τρία κανᾶ τρεῖς ἡμέραι εἰσίν. ¹⁹ ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀφ' ἐλὲτ Φαραὼ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ. καὶ κορέμασι σε ἐπὶ ἔϋλον, καὶ φάγεται τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ τὰς σάρκας σου ἀπὸ σοῦ. ²⁰ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραὼ, καὶ ἐποίη πότον πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. καὶ ἐμνήσθη τῆς ἀρχῆς τοῦ οἴνοχόου

χόου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ σιτοποιοῦ ἐν μέσῳ τῶν παίδων αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἀποκατέστησε τὸν ἀρχιοινοχόον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε τὸ ποτήριον εἰς τὴν χεῖρα Φαραώ. ²² τὸν δὲ ἀρχισιτοποιὸν ἐφορέμασεν, καθὰ συνέκρινεν αὐτοῖς Ἰωσήφ. ²³ καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὁ ἀρχιοινοχόος τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλ' ἐπελάθετο αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Μ Α'.

Εγένετο δὲ μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν, Φαραώ εἶδεν ἐνύπνιον. ὥτεο ἐστάναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. ² καὶ ἰδοὺ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες, καλαὶ τῷ εἶδει, καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐβόσκοντο ἐν τῷ Ἀχει. ³ ἄλλαι δὲ ἑπτὰ βόες ἀνέβαινον μετὰ ταύτας ἐκ τοῦ ποταμοῦ, αἰσχροὶ τῷ εἶδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐνέμοντο παρὰ τὰς βόας ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ⁴ καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχροὶ καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί τὰς ἑπτὰ βόας τὰς καλὰς τῷ εἶδει καὶ τὰς ἐκλεκτὰς ταῖς σαρκί. ἡγέρθη δὲ Φαραώ, ⁵ καὶ ἐνυπνιασθῇ τὸ δεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν τῷ πυθμένι ἐνὶ ἐκλεκτοῖς καὶ καλοῖς. ⁶ καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνέφύοντο μετ' αὐτούς. ⁷ καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχους τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. ἡγέρθη δὲ Φαραώ, καὶ ἦν ἐνύπνιον. ⁸ ἐγένετο δὲ πρῶτον, καὶ ἔταραχθῇ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἑξηγητὰς Αἰγύπτου, καὶ πάντας τοὺς σοφοὺς αὐτῆς. καὶ διηγήσατο αὐτοῖς Φαραώ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων αὐτὸ τῷ Φαραώ. ⁹ καὶ ἐλάλησεν ὁ ἀρχιοινοχόος πρὸς Φαραώ, λέγων. τὴν ἀμαρτίαν μου ἀναμνήσκω σήμερον. ¹⁰ Φαραώ ὠργίσθη τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχιμαγείρου, ἐμὲ τε καὶ τὸν ἀρχισιτοποιόν. ¹¹ καὶ εἶδομεν ἐνύπνιον ἀμφοτέροι ἐν νυκτὶ μὴ ἐγὼ καὶ αὐτὸς, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἐνύπνιον εἶδομεν. ¹² ἦν δὲ ἐκτὶ μεθ' ἡμῶν νεανίσκος παῖς Ἑβραῖος τοῦ ἀρχιμαγείρου, καὶ διηγησάμεθα αὐτῷ, καὶ συνέκρινεν ἡμῖν. ¹³ ἐγενήθη δὲ,

καθὼς συνέκρινεν ἡμῖν, οὕτω καὶ συνέβη, ἐμὲ τε ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν μου, ἐκείνον δὲ κορμασθῆναι. ¹⁴ ἀποστείλας δὲ Φαραώ ἐκάλεσε τὸν Ἰωσήφ. καὶ ἐξηγαγὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐξύρῃσαν αὐτὸν, καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ. καὶ ἦλθε πρὸς Φαραώ. ¹⁵ εἶπε δὲ Φαραώ πρὸς Ἰωσήφ. ἐνύπνιον ἐώρακα, καὶ ὁ συγκρίνων οὐκ ἔστιν αὐτό. ἐγὼ δὲ ἀκήκοα περὶ σοῦ λεγόντων, ἀκούσαντά σε ἐνύπνια συγκρίναι αὐτά. ¹⁶ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωσήφ τῷ Φαραώ εἶπεν. ἄνευ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀποκριθήσεται τὸ σωτήριον Φαραώ. ¹⁷ ἐλάλησε δὲ Φαραώ τῷ Ἰωσήφ, λέγων. ἐν τῷ ὕπνῳ μου ὥμην ἐστάναι παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. ¹⁸ καὶ ὥσπερ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀνέβαινον ἑπτὰ βόες καλαὶ τῷ εἶδει καὶ ἐκλεκταὶ ταῖς σαρκί, καὶ ἐνέμοντο ἐν τῷ Ἀχει. ¹⁹ καὶ ἰδοὺ ἑπτὰ βόες ἕτεραι ἀνέβαινον ὀπίσω αὐτῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, πονηραὶ καὶ αἰσχροὶ τῷ εἶδει, καὶ λεπταὶ ταῖς σαρκί, οἷας οὐκ εἶδον τοιαύτας ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτου αἰσχροτέρας. ²⁰ καὶ κατέφαγον αἱ ἑπτὰ βόες αἱ αἰσχροὶ καὶ λεπταὶ τὰς ἑπτὰ βόας τὰς πρῶτας τὰς καλὰς καὶ τὰς ἐκλεκτάς. ²¹ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. καὶ οὐ διάδηλοι ἐγένοντο, ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὰς κοιλίας αὐτῶν. καὶ αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχροὶ, καθὰ καὶ τὴν ἀρχὴν. ἔξεγεροθὲς δὲ ἐκοιμήθη. ²² καὶ εἶδον πάλιν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβαινον ἐν πυθμένι ἐνὶ πλήρεις καὶ καλοῖς. ²³ ἄλλοι δὲ ἑπτὰ στάχυες λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι ἀνέφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν. ²⁴ καὶ κατέπιον οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ ἀνεμόφθοροι τοὺς ἑπτὰ στάχους τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πλήρεις. εἶπα οὖν τοῖς ἑξηγηταῖς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀπαγγέλλων μοι αὐτό. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τῷ Φαραώ. τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἐν ἔστιν. ὅσα ὁ θεὸς ποιῇ, ἐδείξε τῷ Φαραώ. ²⁶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ καλαὶ ἑπτὰ ἔτη ἔστί. καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ καλοὶ ἑπτὰ ἔτη ἔστί. τὸ ἐνύπνιον Φαραώ ἐν ἔστι. ²⁷ καὶ αἱ ἑπτὰ βόες αἱ λεπταὶ, αἱ ἀναβαίνουσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἔστί. καὶ οἱ ἑπτὰ στάχυες οἱ λεπτοὶ καὶ

καὶ ἀνεμόφθοροι ἑπτὰ ἔτη ἔστί. ἔσονται ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ. ²⁸ τὸ δὲ ῥῆμα ὃ εἶρηκα Φαραῶ, ὅσα ὁ θεὸς ποιῇ, ἔδειξε τῷ Φαραῶ. ²⁹ ἰδοὺ ἑπτὰ ἔτη ἔρχεται εὐθηνία πολλή ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ³⁰ ἦξει δὲ ἑπτὰ ἔτη λιμοῦ μετὰ ταῦτα. καὶ ἐπιλήσονται τῆς πλησμονῆς τῆς ἐσομένης ἐν ὅλῃ Αἰγύπτῳ. καὶ ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν. ³¹ καὶ οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ εὐθηνία ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοῦ ἐσομένου μετὰ ταῦτα. ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα. ³² περὶ δὲ τοῦ δευτερώσαι τὸ ἐνύπνιον Φαραῶ δις, ὅτι ἀληθὲς ἔσται τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ. καὶ ταχυνεῖ ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι αὐτό. ³³ νῦν οὖν σκέψαι ἄνθρωπον φρόνιμον καὶ συνετὸν, καὶ κατὰστησον αὐτὸν ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου. ³⁴ καὶ ποιησάτω Φαραῶ καὶ καταστησάτω τοπάρχας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα τῆς γῆς Αἰγύπτου τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῆς εὐθηνίας, ³⁵ καὶ συναγαγέτωσαν πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν τῶν ἐρχομένων τῶν καλῶν τούτων. καὶ συναχθῆτω ὁ σῖτος ὑπὸ χεῖρα Φαραῶ. βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι φυλαχθήτω. ³⁶ καὶ ἔσται τὰ βρώματα τὰ πεφυλαγμένα τῇ γῇ εἰς τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, ἃ ἔσονται ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῇ ἐν τῷ λιμῷ. ³⁷ ἤρξατο δὲ τὸ ῥημα ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν παίδων αὐτοῦ. ³⁸ καὶ εἶπε Φαραῶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. μὴ εὐρήσομεν ἄνθρωπον τοιοῦτον, ὃς ἔχει πνεῦμα θεοῦ ἐν αὐτῷ; ³⁹ εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ. ἐπεὶ δὲ ἔδειξεν ὁ θεὸς σοι πάντα ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος φρονιμώτερος καὶ συνετώτερός σου. ⁴⁰ σὺ ἔσῃ ἐπὶ τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἐπὶ τῷ στόματί σου ὑπακούσεται πᾶς ὁ λαὸς μου. πλὴν τὸν θρόνον ὑπερέξω σου ἐγώ. ⁴¹ εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ. ἰδοὺ καθίστημι σε σήμερον ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ⁴² καὶ περιελόμενος Φαραῶ τὸν δακτύλιον ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, περιέθηκεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν χεῖρα Ἰωσήφ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν στολὴν βυσσίνην. καὶ περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τραχήλον αὐτοῦ. ⁴³ καὶ ἀνέβιβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δεύ-

τερον τῶν αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυξεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κήρυξ. καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁴ εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ. ἐγὼ Φαραῶ. ἀνευσοῦ οὐκ ἔξαρεῖ οὐθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁵ καὶ ἐκάλεσε Φαραῶ τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, Ψενδομαφανήχ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσενὲθ θυγατέρα Πετεφοῦ ἱερέως Ἡλιουπόλεως αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁶ Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐτῶν τριάκοντα, ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου. ἔξηλθε δὲ Ἰωσήφ ἀπὸ προσώπου Φαραῶ, καὶ διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. ⁴⁷ καὶ ἐποίησεν ἡ γῇ ἐν τοῖς ἑπτὰ ἔτεσι τῆς εὐθηνίας δραγματα. ⁴⁸ καὶ συνήγαγε πάντα τὰ βρώματα τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, ἐν οἷς ἦν ἡ εὐθηνία ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου. καὶ ἔθηκε τὰ βρώματα ἐν ταῖς πόλεσι. βρώματα τῶν πεδίων τῆς πόλεως τῶν κύκλῳ αὐτῆς ἔθηκεν ἐν αὐτῇ. ⁴⁹ καὶ συνήγαγεν Ἰωσήφ σῖτον ὡσεὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης πολὺν σφόδρα, ἕως οὐκ ἠδύνατο ἀριθμηθῆναι. οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς. ⁵⁰ τῷ δὲ Ἰωσήφ ἐγένοντο υἱοὶ δύο πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ ἡ θυγάτηρ Πετεφοῦ ἱερέως Ἡλιουπόλεως. ⁵¹ ἐκάλεσε δὲ Ἰωσήφ τὸ ὄνομα τοῦ πρωτοτόκου, Μανασσῆ. ὅτι ἐπιλαθέσθαι με ἐποίησεν ὁ θεὸς πάντων τῶν πόνων μου, καὶ πάντων τῶν τοῦ πατρός μου. ⁵² τὸ δὲ ὄνομα τοῦ δευτέρου ἐκάλεσεν, Ἐφραΐμ. ὅτι ἠὔξησέ με ὁ θεὸς ἐν γῇ ταπεινώσεώς μου. ⁵³ παρῆλθον δὲ τὰ ἑπτὰ ἔτη τῆς εὐθηνίας, ἃ ἐγένοντο ἐν τῇ γῇ Αἰγύπτου. ⁵⁴ καὶ ἤρξατο τὰ ἑπτὰ ἔτη τοῦ λιμοῦ ἔρχεσθαι, καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ. καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐν δὲ πάσῃ τῇ γῇ Αἰγύπτου ἦσαν ἄρτοι. ⁵⁵ καὶ ἐπείνασε πᾶσα ἡ γῇ Αἰγύπτου. ἔκραξε δὲ ὁ λαὸς πρὸς Φαραῶ περὶ ἄρτων. εἶπε δὲ Φαραῶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. πορεύεσθε πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ὃ ἔαν εἴπῃ ὑμῖν ποιήσατε. ⁵⁶ καὶ ὁ λιμὸς ἦν ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς. ἀνέφωξε δὲ Ἰωσήφ πάντας τοὺς σιτοβολῶνας, καὶ ἐπώλε πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. ⁵⁷ καὶ πᾶσαι αἱ χώραι ἦλθον εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράζειν πρὸς Ἰωσήφ.

σήφ. ἐπεκράτησε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Κ Ε Φ. ΜΒ'.

Ἰδὼν δὲ Ἰακώβ, ὅτι ἐστὶ πρασις ἐν Αἰγύπτῳ, εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἱνατί ραθυμῶτε; ² ἰδοὺ ἀκήκοα, ὅτι ἐστὶ σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ. κατάρβητε ἐκεῖ, καὶ προΐασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα ἵνα ζήσωμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν. ³ κατέβησαν δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ οἱ δέκα, προΐασθαι σῖτον ἐξ Αἰγύπτου. ⁴ τὸν δὲ Βενιαμὴν τὸν ἀδελφὸν Ἰωσήφ οὐκ ἀπέστειλε μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. εἶπε γὰρ. μή ποτε συμβῇ αὐτῷ μαλακία. ⁵ ἦλθον δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀγοράζειν μετὰ τῶν ἐρχομένων. ἦν γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. ⁶ Ἰωσήφ δὲ ἦν ὁ ἀρχὼν τῆς γῆς. οὗτος ἐπώλει παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. ἐλθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπέγνω. καὶ ἠλλοτριούτο ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ποθεν ἦκατε; οἱ δὲ εἶπον. ἐκ γῆς Χαναάν, ἀγοράσαι βρώματα. ⁸ ἐπέγνω δὲ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν. ⁹ καὶ ἐμνήσθη Ἰωσήφ τῶν ἐνυπνίων αὐτοῦ, ὧν εἶδεν αὐτός. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. κατὰσκοποὶ ἐστε, κατανοῆσαι τὰ ἔργη τῆς χώρας ἦκατε. ¹⁰ οἱ δὲ εἶπαν. οὐχὶ κύριε. οἱ παῖδες σου ἦλθομεν προΐασθαι βρώματα. ¹¹ πάντες ἐσμέν υἱοὶ ἐνὸς ἀνθρώπου. εἰρηνικοὶ ἐσμεν, οὐκ εἰσιν οἱ παῖδες σου κατάσκοποι. ¹² εἶπε δὲ αὐτοῖς. οὐχὶ, ἀλλὰ τὰ ἔργη τῆς γῆς ἤλθετε ἰδεῖν. ¹³ οἱ δὲ εἶπαν. δώδεκα ἐσμέν οἱ παῖδες σου ἀδελφοὶ ἐν γῇ Χαναάν. καὶ ἰδοὺ ὁ νεώτερος μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον. ὁ δὲ ἕτερος οὐχ ὑπάρχει. ¹⁴ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ. τοῦτό ἐστιν ὁ εἰρηκα ὑμῖν, λέγων. ὅτι κατὰσκοποὶ ἐστε. ¹⁵ ἐν τούτῳ φανεῖσθε. νῆ τὴν ὑγίειαν Φαραὼ, οὐ μὴ ἐξεέλθητε ἐντεῦθεν, ἐὰν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος ἔλθῃ ὧδε. ¹⁶ ἀποστείλατε ἐξ ὑμῶν ἓνα, καὶ λάβετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν. ὑμεῖς δὲ ἀπάχθητε ἕως τοῦ φανερά γενέσθαι τὰ ῥήματα ὑμῶν, εἰ ἀληθεύετε ἢ οὐ. εἰ δὲ μὴ, νῆ τὴν ὑγίειαν

Φαραὼ, ἢ μὴν κατὰσκοποὶ ἐστε. ¹⁷ καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν φυλακῇ ἡμέρας τρεῖς. ¹⁸ εἶπε δὲ αὐτοῖς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. τοῦτο ποιῆσατε, καὶ ζήσεσθε. τὸν θεὸν γὰρ ἐγὼ φοβοῦμαι. ¹⁹ εἰ εἰρηνικοὶ ἐστε, ἀδελφὸς ὑμῶν κατασχεθήτω εἰς ἐν τῇ φυλακῇ. αὐτοὶ δὲ βαδίσατε, καὶ ἀπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας ὑμῶν. ²⁰ καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον ἀγάγετε πρὸς με, καὶ πιστευθήσονται τὰ ῥήματα ὑμῶν. εἰ δὲ μὴ ἀποθανεῖσθε. ἐποίησαν δὲ οὕτως. ²¹ καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ναί, ἐν ἁμαρτίαις γὰρ ἐσμεν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν, ὅτι ὑπερέδομεν τὴν θλίψιν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέδετο ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσῃκούσαμεν αὐτοῦ. καὶ ἔνεκεν τούτου ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ θλίψις αὕτη. ²² ἀποκριθεὶς δὲ Ρουβὴν εἶπεν αὐτοῖς. οὐκ ἐλάλησα ὑμῖν, λέγων. μὴ ἀδικήσητε τὸ παιδάριον, καὶ οὐκ εἰσῃκούσατέ μου; καὶ ἰδοὺ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκζητεῖται. ²³ αὐτοὶ δὲ οὐκ ᾔδεισαν, ὅτι ἀκούει Ἰωσήφ. ὁ γὰρ ἐρμηνευτὴς ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἦν. ²⁴ ἀποστραφεῖς δὲ ἀπ' αὐτῶν ἐκλαυσεν Ἰωσήφ. καὶ πάλιν προσῆλθε πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. καὶ ἔλαβε τὸν Συμεὼν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔδρυσεν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν. ²⁵ ἐντεταλατο δὲ Ἰωσήφ ἐμπλῆσαι τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν σίτου, καὶ ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῶν ἕκαστῳ εἰς τὸν σάκκον αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς οὕτως. ²⁶ καὶ ἐπιθέντες τὸν σῖτον ἐπὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἀπῆλθον ἐκεῖθεν. ²⁷ λύσας δὲ εἰς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, δοῦναι χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτοῦ, οὐ κατέλυσαν, καὶ εἶδε τὸν δεσμὸν τοῦ ἀργυρίου αὐτοῦ, καὶ ἦν ἐπάνω τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου. ²⁸ καὶ εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ἀπεδόθη μοι τὸ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἐν τῷ μαρσίπῳ μου. καὶ ἐξέστη ἡ καρδία αὐτῶν. καὶ ἐταράχθησαν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες. τί τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡμῖν; ²⁹ ἦλθον δὲ πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτοῖς, λέγοντες. ³⁰ λελάληκεν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς

γῆς πρὸς ἡμᾶς σκληρὰ, καὶ ἔθετο ἡμᾶς ἐν φυλακῇ, ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν. ³¹ εἵπαμεν δὲ αὐτῷ. εἰρηνικοί ἐσμεν, οὐκ ἐσμὲν κατάσκοποι. ³² δώδεκα ἀδελφοί ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ὁ εἷς οὐχ ὑπάρχει. ὁ δὲ μικρὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν σήμερον ἐν γῇ Χαναάν. ³³ εἶπε δὲ ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς. ἐν τούτῳ γνώσονται, ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. ἀδελφὸν ἓνα ἀφετε ὧδε μετ' ἐμοῦ. τὸν δὲ ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας τοῦ οἴκου ὑμῶν λαβόντες ἀπέλθατε. ³⁴ καὶ ἀγάγετε πρὸς με τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν νεώτερον. καὶ γνώσονται, ὅτι οὐ κατάσκοποι ἐστε, ἀλλ' ὅτι εἰρηνικοί ἐστε. καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν ἀποδώσω ὑμῖν, καὶ τῇ γῇ ἐμπορεύσεσθε. ³⁵ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ κατακενοῦν αὐτοὺς τοὺς σάκκους αὐτῶν, καὶ ἦν ἐκάστου ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου ἐν τῷ σάκκῳ αὐτῶν. καὶ εἶδον τοὺς δεσμοὺς τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν αὐτοί, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰακώβ ὁ πατὴρ αὐτῶν. ἐμὲ ἠτεκνώσατε. Ἰωσήφ οὐκ ἔστι, Συμεὼν οὐκ ἔστι, καὶ τὸν Βενιαμὴν λήψεσθε; ἐπ' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα πάντα. ³⁷ εἶπε δὲ Ρουβὴν τῷ πατρὶ αὐτῶν, λέγων. τοὺς δύο υἱούς μου ἀπόντενον, ἔάν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ. δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ γὰρ ἀνάξω αὐτὸν πρὸς σέ. ³⁸ ὁ δὲ εἶπεν. οὐ καταβήσεται ὁ υἱός μου μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς μόνος καταλείπεται. καὶ συμβήσεται αὐτὸν μαλακισθῆναι ἐν τῇ ὁδῷ, ἥ ἔάν πορεύσῃτε, καὶ κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου.

Κ Ε Φ. Μ Γ'.

³⁹ Ὁ δὲ λιμὸς ἐνίσχυεν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹ ἐγένετο δὲ ἡνίκα συνετέλεσαν καταφαγεῖν τὸν σίτον, ὃν ἤνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν. πάλιν πορευθέντες πρὸς σέ ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ² εἶπε δὲ αὐτῷ Ἰούδας, λέγων. διαμαρτυροῖα μεμαρτύρηται ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος ὁ κύριος τῆς γῆς, λέγων. οὐκ ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ἔάν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾗ. ³ εἰ μὲν οὖν ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, καταβήσόμεθα,

καὶ ἀγοράσομέν σοι βρώματα. ⁴ εἰ δὲ μὴ ἀποστέλλῃς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν μεθ' ἡμῶν, οὐ πορευσόμεθα. ὁ γὰρ ἄνθρωπος εἶπεν ἡμῖν, λέγων. οὐκ ὄψεσθέ μου τὸ πρόσωπον, ἔάν μὴ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν ᾗ. ⁵ εἶπε δὲ Ἰσραὴλ. τί ἐκακοποιήσατέ με, ἀναγγέλλαντες τῷ ἀνθρώπῳ ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; ⁶ οἱ δὲ εἶπαν. ἐρωτῶν ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν γενεὰν ἡμῶν, λέγων. εἰ ἐτι ὁ πατὴρ ὑμῶν ζῇ, καὶ εἰ ἐστὶν ὑμῖν ἀδελφός; καὶ ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐπερώτησιν ταύτην. μὴ ᾔδειμεν, ὅτι ἐοῖ ἡμῖν ἀγάγετε τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν; ⁷ εἶπε δὲ Ἰούδας πρὸς Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἀποστείλον τὸ παιδάριον μετ' ἐμοῦ. καὶ ἀναστάντες πορευσόμεθα, ἵνα ζώμεν καὶ μὴ ἀποθάνωμεν καὶ ἡμεῖς καὶ σὺ καὶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν. ⁸ ἐγὼ δὲ ἐκδέχομαι αὐτόν. ἐκ χειρὸς μου ζήτησον αὐτόν. ἔάν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐναντίον σου, ἡμαρτηκῶς ἔσομαι εἰς σέ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁹ εἰ μὴ γὰρ ἐβραδύναιμεν, ἥδη ἂν ὑπεστρέψαμεν δις. ¹⁰ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ αὐτῶν. εἰ οὕτως ἐστί, τοῦτο ποιήσατε. λαβετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς ἐν τοῖς ἀγγείοις ὑμῶν, καὶ καταγάγετε τῷ ἀνθρώπῳ δῶρα τῆς ῥητίνης, καὶ τοῦ μέλιτος, θυμιάμα τε καὶ στακτὴν, καὶ τερέβινθον, καὶ κάρυα. ¹¹ καὶ τὸ ἀργύριον δισσοῦν λάβετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ τὸ ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν. μὴ ποτε ἀγνοήμᾳ ἐστί. ¹² καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν λάβετε. καὶ ἀναστάντες κατὰβητε πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ¹³ ὁ δὲ θεὸς μου δώῃ ὑμῖν χάριν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποστείλαι τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν τὸν ἓνα, καὶ τὸν Βενιαμὴν. ἐγὼ μὲν γὰρ καθάπερ ἠτέκνωμαι, ἠτέκνωμαι. ¹⁴ λαβόντες δὲ οἱ ἄνδρες τὰ δῶρα ταῦτα καὶ τὸ ἀργύριον διπλοῦν, ἔλαβον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν καὶ τὸν Βενιαμὴν. καὶ ἀναστάντες κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἰωσήφ. ¹⁵ εἶδε δὲ Ἰωσήφ αὐτοὺς, καὶ τὸν Βενιαμὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον. καὶ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

αὐτοῦ. εἰσάγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σφάζον θύματα, καὶ ἐτοίμασον. μετ' ἐμοῦ γὰρ φάγονται οἱ ἄνθρωποι ἄρτους τὴν μεσημβρίαν. ¹⁶ ἐποίησε δὲ ὁ ἄνθρωπος καθὰ εἶπεν Ἰωσήφ. καὶ εἰσήγαγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν οἶκον Ἰωσήφ. ¹⁷ ἰδόντες δὲ οἱ ἄνδρες ὅτι εἰσήχθησαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰωσήφ, εἶπαν. διὰ τὸ ἀργύριον, τὸ ἀποστραφέν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν τὴν ἀρχὴν, ἡμεῖς εἰσαγομέθα, τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, τοῦ λαβεῖν ἡμᾶς εἰς παῖδας καὶ τοὺς ὄνους ἡμῶν. ¹⁸ προσελθόντες δὲ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐπὶ τοῦ οἴκου τοῦ Ἰωσήφ ἐλάλησαν αὐτῷ ἐν τῷ πυλῶνι τοῦ οἴκου, ¹⁹ λέγοντες. δεόμεθα κύριε. κατέβημεν τὴν ἀρχὴν πρίασθαι βρώματα. ²⁰ ἐγένετο δὲ ἡνίκα ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι, καὶ ἠγοίζαμεν τοὺς μαρσίππους ἡμῶν, καὶ τόδε τὸ ἀργύριον ἐκάστου ἐν τῷ μαρσίπτῳ αὐτοῦ. τὸ ἀργύριον ἡμῶν ἐν σταθμῷ ἀπεστρέψαμεν νῦν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. ²¹ καὶ ἀργύριον ἕτερον ἠνέγκαμεν μεθ' ἑαυτῶν, ἀγοράσαι βρώματα. οὐκ οἶδαμεν τίς ἐνέβαλεν τὸ ἀργύριον εἰς τοὺς μαρσίππους ἡμῶν. ²² εἶπε δὲ αὐτοῖς. ἴλεως ὑμῖν, μὴ φοβεῖσθε, ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν θησαυροὺς ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν. καὶ τὸ ἀργύριον ὑμῶν εὐδοκιμοῦν ἀπέχῃ. καὶ ἐξήγαγε πρὸς αὐτοὺς τὸν Συμεὼν. ²³ καὶ ἥνεκεν ὕδωρ νύφαι τοὺς πόδας αὐτῶν. καὶ ἔδωκε χορτάσματα τοῖς ὄνοις αὐτῶν. ²⁴ ἠτοίμασαν δὲ τὰ δῶρα, ἕως τοῦ ἔλθειν τὸν Ἰωσήφ μεσημβρίας. ἤκουσαν γὰρ ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν. ²⁵ εἰσῆλθε δὲ Ἰωσήφ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ τὰ δῶρα, ἃ εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, εἰς τὸν οἶκον. καὶ προσεκίνησαν αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁶ ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς, πῶς ἔχετε; καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰ ὑγιαίνει ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ πρεσβύτερος, ὃν εἵπατε, ἔτι ζῇ; ²⁷ οἱ δὲ εἶπαν. ὑγιαίνει ὁ παῖς σου ὁ πατὴρ ἡμῶν, ἔτι ζῇ. καὶ εἶπεν. εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῷ θεῷ. καὶ κύψαντες προσεκίνησαν αὐτῷ. ²⁸ ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ Ἰω-

σὴφ εἶδε Βενιαμὴν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ὁμομήτριον. καὶ εἶπεν. οὗτος ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος, ὃν εἵπατε πρὸς με ἀγαγεῖν; καὶ εἶπεν. ὁ θεὸς ἐλέησαι σε τέκνον. ²⁹ ἔταράχθη δὲ Ἰωσήφ. συνεστρέφετο γὰρ τὰ ἔγκρατα αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆτει κλαῦσαι. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον ἔκλαυσεν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ νιψάμενος τὸ πρόσωπον, ἐξελθὼν ἐνεκρατεύσατο. καὶ εἶπε. παράθετε ἄρτους. ³¹ καὶ παρέθηκαν αὐτῷ μόνῳ, καὶ αὐτοῖς καθ' ἑαυτοὺς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις τοῖς συνδειπνοῦσι μεθ' αὐτοῦ καθ' ἑαυτοὺς. οὐ γὰρ ἐδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι συνεσθίειν μετὰ τῶν Ἑβραίων ἄρτους. βδέλυγμα γὰρ ἐστὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. ³² ἐκάθισαν δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὁ πρωτότοκος κατὰ τὰ πρεσβεία αὐτοῦ, καὶ ὁ νεώτερος κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ. ἐξίσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ³³ ἦσαν δὲ μερίδας παρ' αὐτοῦ πρὸς ἑαυτοὺς. ἐμεγαλύνθη δὲ ἡ μερίς Βενιαμὴν παρὰ τὰς μερίδας πάντων πενταπλασίως πρὸς τὰς ἐκείνων. ἔπιον δὲ, καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Μ Α'.

Καὶ ἐνετείλατο ὁ Ἰωσήφ τῷ ὄντι ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, λέγων. πλήσατε τοὺς μαρσίππους τῶν ἀνθρώπων βρωμάτων, ὅσα ἐὰν δύνωνται ἄραι. καὶ ἐμβάλετε ἐκάστου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ μαρσίππου. ² καὶ τὸ κόνδυ μου τὸ ἀργυροῦν ἐμβάλετε εἰς τὸν μαρσίππον τοῦ νεωτέρου, καὶ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου αὐτοῦ. ἐγενήθη δὲ κατὰ τὸ ῥῆμα Ἰωσήφ, καθὼς εἶπε. ³ τὸ πρῶτ' ἐπέφραυσε. καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπεστάλησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ ὄνοι αὐτῶν. ⁴ ἐξελθόντων δὲ αὐτῶν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπέσχον μακράν. καὶ Ἰωσήφ εἶπε τῷ ἐπὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ἀναστὰς ἐπιδίωξον ὀπίσω τῶν ἀνθρώπων, καὶ καταλήψῃ αὐτοὺς, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. τί ὅτι ἀνταπεδώκατε πονηρὰ ἀντὶ καλῶν; ἵνατί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν; ⁵ οὐ τοῦτο ἐστίν, ἐν ᾧ πίνοι ὁ κύριός μου; αὐτοὺς δὲ οἰωνισμῷ οἰωνίζεσθαι ἐν αὐτῷ. πονηρὰ συντετέλέκατε ἃ πεποιήκατε. ⁶ εὐρῶν δὲ αὐ-

τοὺς

τοὺς εἶπεν αὐτοῖς κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁷ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ. ἵνατί λαλεῖ ὁ κύριος κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα; μή γένοιτο τοῖς παισὶ σου ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁸ εἰ τὸ μὲν ἀργύριον, ὃ εὗρομεν ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν, ἀπεστρέψαμεν πρὸς σέ ἐκ γῆς Χαναάν, πῶς ἂν κλέψαμεν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου σου ἀργύριον ἢ χρυσίον; ⁹ παρ' ὧ ἂν εὗρης τὸ κόνδου τῶν παίδων σου, ἀποθνησκέτω. καὶ ἡμεῖς δὲ ἐσόμεθα παῖδες τῷ κυρίῳ ἡμῶν. ¹⁰ ὃ δὲ εἶπε. καὶ νῦν ὡς λέγετε, οὕτως ἔσται. παρ' ὧ ἂν εὗρεθῇ τὸ κόνδου, ἔσται μου παῖς, ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροί. ¹¹ καὶ ἔσπυνσαν, καὶ καθεύλαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἦνοιξαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ. ¹² ἤρευνησε δὲ ἀπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀρξάμενος, ἕως ἦλθεν ἐπὶ τὸν νεώτερον. καὶ εὗρε τὸ κόνδου ἐν τῷ μάρσιππῳ τοῦ Βενιαμίν. ¹³ καὶ διεδόρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεθηκαν ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁴ εἰσῆλθε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ ἐτι αὐτοῦ ὄντος ἐκεῖ, καὶ ἔπυσον ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ. τί τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐποιήσατε; οὐκ οἶδατε ὅτι οἰωνισμῶ οἰωνεῖται ὁ ἄνθρωπος, οἷος ἐγώ; ¹⁶ εἶπε δὲ Ἰούδας. τί ἀντεροῦμεν τῷ κυρίῳ ἢ τί λαλήσομεν ἢ τί δικαιωθώμεν; ὁ θεὸς δὲ εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παίδων σου. ἰδοὺ ἔσμεν οἰκέται τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, καὶ παρ' ὧ εὗρεθῇ τὸ κόνδου. ¹⁷ εἶπε δὲ Ἰωσήφ. μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. ὁ ἄνθρωπος, παρ' ὧ εὗρεθῇ τὸ κόνδου, αὐτὸς ἔσται μου παῖς. ὑμεῖς δὲ ἀναβήτε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. ¹⁸ ἐγγίσας δὲ αὐτῷ Ἰούδας εἶπε. δεῖμαί κύριε. λαλησάτω ὁ παῖς σου ῥῆμα ἐναντίον σου, καὶ μὴ θυμωθῇς τῷ παιδί σου, ὅτι σὺ εἰ μετὰ Φαραῶ. ¹⁹ κύριε, σὺ ἠρώτησας τοὺς παῖδας σου, λέγων. εἰ ἔχετε πατέρα ἢ ἀδελφόν; ²⁰ καὶ εἶπαμεν τῷ κυρίῳ. ἔστιν ἡμῖν πατὴρ πρεσβύτερος, καὶ παιδίον γήρους νεώτερον αὐτῷ, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ μόνος ὑπε-

λείφθη τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὃ δὲ πατὴρ αὐτὸν ἡγάπησεν. ²¹ εἶπας δὲ τοῖς παισὶ σου. καταγάγετε αὐτὸν πρὸς με, καὶ ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ. ²² καὶ εἵπαμεν τῷ κυρίῳ. οὐκ δυνήσεται τὸ παιδίον καταλιπεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἐὰν δὲ καταλιπῇ τὸν πατέρα, ἀποθανεῖται. ²³ σὺ δὲ εἶπας τοῖς παισὶ σου. ἐὰν μὴ καταβῇ ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν ὁ νεώτερος μεθ' ὑμῶν, οὐ προσθήσεσθε ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ²⁴ ἐγένετο δὲ ἡνῖκα ἀνέβημεν πρὸς τὸν πατέρα σου πατέρα ἡμῶν, ἀπηγγείλαμεν αὐτῷ τὰ ῥήματα τοῦ κυρίου ἡμῶν. ²⁵ εἶπε δὲ ὁ πατὴρ ἡμῶν. βαδίσατε ἄλλοτε καὶ ἀγοράσατε ἡμῖν μικρὰ βρώματα. ²⁶ ἡμεῖς δὲ εἵπομεν. οὐκ δυνησόμεθα καταβῆναι. ἀλλ' εἰ μὲν ὁ ἀδελφὸς ἡμῶν ὁ νεώτερος καταβαίνει μεθ' ἡμῶν, καταβησόμεθα. οὐ γὰρ δυνησόμεθα ἰδεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ νεώτερου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν. ²⁷ εἶπε δὲ ὁ παῖς σου πατὴρ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς. ὑμεῖς γινώσκετε ὅτι δύο ἔτι μοι ἡ γυνή, ²⁸ καὶ ἐξῆλθεν ὁ εἰς ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἶπατε ὅτι θηριόβρωτος γέγονεν, καὶ οὐκ ἴδον αὐτὸν ἄχρι νῦν. ²⁹ ἐὰν οὖν λάβητε καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ συμβῇ αὐτῷ μαλακία ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ καταξέστῃ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³⁰ νῦν οὖν ἐὰν εἰσπορευώμαι πρὸς τὸν πατέρα σου, πατέρα δὲ ἡμῶν, καὶ τὸ παιδίον μὴ ἦ μεθ' ἡμῶν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς, ³¹ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν μὴ ὄν τὸ παιδίον μεθ' ἡμῶν, τελευτήσῃ, καὶ καταξέουσιν οἱ παῖδες σου τὸ γῆρας τοῦ πατρός σου, πατὴρ δὲ ἡμῶν, μετὰ λύπης εἰς ἄδου. ³² ὁ γὰρ παῖς σου παρὰ τοῦ πατρός, λέγων, ἐκδέδεκται τὸ παιδίον. ἐὰν μὴ ἀγάγω αὐτὸν πρὸς σέ, καὶ στήσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου, ἡμαρτηκὼς ἔσομαι εἰς τὸν πατέρα πάσας τὰς ἡμέρας. ³³ νῦν οὖν παραμένω σοι παῖς ἀντὶ τοῦ παιδίου, οἰκέτης τοῦ κυρίου. τὸ δὲ παιδίον ἀναβήτω μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ³⁴ πῶς γὰρ ἀναβήσομαι πρὸς τὸν πατέρα, τοῦ παιδίου μὴ ὄντος μεθ' ἡμῶν; ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὗρήσει τὸν πατέρα μου.

Κ Ε Φ. ΜΕ'.

Καὶ οὐκ ἠδύνατο Ἰωσήφ ἀνέχεσθαι πάντων τῶν παρεστηκότων αὐτῷ, ἀλλ' εἶπεν. ἔξαποστείλατε πάντας ἀπ' ἐμοῦ· καὶ οὐ παρεστήκει οὐδεὶς τῷ Ἰωσήφ, ἡνίκα ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ² καὶ ἀφῆκε φωνὴν μετὰ κλαυθμοῦ. ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἀκουστον ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ. ³ εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ. ἐτι ὁ πατήρ μου ζῇ· καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἀδελφοὶ ἀποκριθῆναι αὐτῷ. ἐταράχθησαν γάρ. ⁴ εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ἐγγίσατε πρὸς μέ. καὶ ἡγγισαν. καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι Ἰωσήφ ὁ ἀδελφός ὑμῶν, ὃν ἀπέδοσθε εἰς Αἰγύπτου. ⁵ νῦν οὖν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ὑμῖν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε. εἰς γὰρ ζῶν ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν. ⁶ τοῦτο γὰρ δεύτερον ἔτος λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐτι λοιπὰ πέντε ἔτη, ἐν οἷς οὐκ ἔστιν ἀροτρίασις, οὐδὲ ἀμητός. ⁷ ἀπέστειλε γὰρ με ὁ θεὸς ἔμπροσθεν ὑμῶν, ὑπολείπεσθαι ὑμῖν κατάλειμμα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκθρέψαι ὑμῶν κατάλειψιν μεγάλην. ⁸ νῦν οὖν οὐχ ὑμεῖς με ἀπεστάλκατε ὧδε, ἀλλὰ ὁ θεός. καὶ ἐποίησέ με ὡς πατέρα Φαραώ, καὶ κύριον παντὸς τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἀρχοντα πάσης γῆς Αἰγύπτου. ⁹ σπεύσαντες οὖν ἀνάβητε πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ εἵπατε αὐτῷ. τάδε λέγει ὁ υἱός σου Ἰωσήφ, ἐποίησέ με ὁ θεὸς κύριον πάσης γῆς Αἰγύπτου. κατέβηθι οὖν πρὸς μέ, καὶ μὴ μείνης. ¹⁰ καὶ κατοικήσεις ἐν γῇ Γεσὲμ Ἀραβίας. καὶ ἔσῃ ἐγγὺς μου σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου, τὰ πρόβατά σου, καὶ οἱ βόες σου, καὶ ὅσα σοι ἔστί. ¹¹ καὶ ἐκθρέψω σε ἐκεῖ. ἐτι γὰρ πέντε ἔτη λιμὸς. ἵνα μὴ ἐκτριβῇς σὺ, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά σου. ¹² ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν βλέπουσι, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Βενιαμὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου, ὅτι τὸ στόμα μου τὸ λαλοῦν πρὸς ὑμᾶς. ¹³ ἀπαγγείλατε οὖν τῷ πατρὶ μου πᾶσαν τὴν δόξαν μου τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅσα ἴδετε. καὶ ταχύναντες καταγάγετε τὸν πατέρα μου ὧδε. ¹⁴ καὶ

ἐπιπεσῶν ἐπὶ τὸν τραχήλον Βενιαμὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῷ. καὶ Βενιαμὴν ἔκλαυσεν ἐπὶ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ καταφιλήσας πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. ¹⁶ καὶ διεβόηθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραώ, λέγοντες. ἦκασιν οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ. ἐχώρη δὲ Φαραώ, καὶ ἡ θροαπεία αὐτοῦ. ¹⁷ εἶπε δὲ Φαραώ πρὸς Ἰωσήφ. εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς σου, τοῦτο ποιήσατε, γεμίσατε τὰ φορεῖα ὑμῶν, καὶ ἀπέλθετε εἰς γῆν Χαναάν. ¹⁸ καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, ἦκετε πρὸς με. καὶ δώσω ὑμῖν πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου. καὶ φάγεσθε τὸν μισθὸν τῆς γῆς. ¹⁹ σὺ δὲ ἐντείλει ταῦτα. λαβεῖν αὐτοῖς ἀμάξας ἐκ γῆς Αἰγύπτου τοῖς παιδιοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς γυναῖξιν ὑμῶν. καὶ ἀναλαβόντες τὸν πατέρα ὑμῶν παραγίνεσθε. ²⁰ καὶ μὴ φείσησθε τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν σκευῶν ὑμῶν. τὰ γὰρ πάντα ἀγαθὰ Αἰγύπτου ὑμῖν ἔσται. ²¹ ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ἔδωκε δὲ Ἰωσήφ αὐτοῖς ἀμάξας κατὰ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Φαραώ τοῦ βασιλέως. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν. ²² καὶ πᾶσιν ἔδωκε δισσὰς στολάς. τῷ δὲ Βενιαμὴν ἔδωκε τριακοσίους χροσούς, καὶ πέντε ἐξαλλασπούσας στολάς. ²³ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀπέστειλε κατὰ τὰ αὐτά. καὶ δέκα ὄνους αἰρόντας ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν Αἰγύπτου, καὶ δέκα ἡμιόνους αἰρούσας ἄρτους τῷ πατρὶ αὐτοῦ εἰς ὁδόν. ²⁴ ἔξαπέστειλε δὲ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. μὴ ὀργίζεσθε ἐν τῇ ὁδῷ. ²⁵ καὶ ἀνέβησαν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθον εἰς γῆν Χαναάν πρὸς Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες. ὅτι ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ζῇ, καὶ αὐτὸς ἀρχει πάσης γῆς Αἰγύπτου. καὶ ἐξέστη τῇ διανοίᾳ Ἰακώβ. οὐ γὰρ ἐπίστευσεν αὐτοῖς. ²⁷ ἐλάλησαν δὲ αὐτῷ πάντα τὰ ῥηθέντα ὑπὸ Ἰωσήφ, ὅσα εἶπεν αὐτοῖς. ἰδὼν δὲ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν, ἀνεξωπύρῃσε τὸ πνεῦμα Ἰακώβ τοῦ πατρὸς αὐτῶν.

28 εἶπε δὲ Ἰσραὴλ. μέγα μοι ἐστίν, εἰ ἔτι Ἰωσήφ ὁ υἱός μου ζῇ. πορευθεὶς ὁψομαι αὐτὸν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με.

Κ Ε Φ. Μς'.

Ἀπάρας δὲ Ἰσραὴλ, αὐτὸς καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὁσίου. καὶ ἐθυσεν θυσίαν τῷ θεῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰσαάκ. 2 εἶπε δὲ ὁ θεὸς τῷ Ἰσραὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς, εἰπών. Ἰακώβ, Ἰακώβ. ὁ δὲ εἶπε. τί ἐστίν; 3 ὁ δὲ λέγει αὐτῷ. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου. μὴ φοβοῦ καταβῆναι εἰς Αἴγυπτον. εἰς γὰρ ἔθνος μέγα ποιήσω σε ἐκεῖ. 4 καὶ ἐγὼ καταβήσομαι μετὰ σοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγὼ ἀναβιάσω σε εἰς τέλος. καὶ Ἰωσήφ ἐπιβαλεῖ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς σου. 5 ἀνέστη δὲ Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὁσίου. καὶ ἀνέλαβον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπὶ τὰς ἀμάξας, ἃς ἀπέστειλεν Ἰωσήφ ἄραι αὐτόν. 6 καὶ ἀναλαβόντες τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ πᾶσαν τὴν κτήσιν, ἣν ἐκτήσαντο ἐν γῇ Χαναάν, εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. 7 υἱοί, καὶ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. θυγατέρες, καὶ θυγατέρες τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. καὶ πᾶν τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἦγαγεν εἰς Αἴγυπτον. 8 ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσελθόντων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν. Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. πρωτότοκος Ἰακώβ Ρουβὴν. 9 υἱοὶ δὲ Ρουβὴν. Ἐνὼχ, καὶ Φαλλὸς, Ἀσρών, καὶ Χαρμί. 10 υἱοὶ δὲ Συμεὼν. Ἰεμουὴλ, καὶ Ἰαμεὶν, καὶ Ἀῶδ, καὶ Ἀχὲν, καὶ Σαῶρ, καὶ Σαοὺλ υἱὸς τῆς Χανανίτιδος. 11 υἱοὶ δὲ Λεβὶ. Γηρσὼν, Κὰθ, καὶ Μεραρί. 12 υἱοὶ δὲ Ἰούδα. Ἡρ, καὶ Ἀνὰν, καὶ Σηλὼν, καὶ Φαρὲς, καὶ Ζαρά. ἀπέθανε δὲ Ἡρ καὶ Ἀνὰν ἐν γῇ Χαναάν. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Φαρὲς. Ἐσρων, καὶ Ἰεμουὴλ. 13 υἱοὶ δὲ Ἰσάακ. Ὡλὰ, καὶ Φουά, καὶ Ἀσοῦν, καὶ Σαμβράν. 14 υἱοὶ δὲ Ζαβουλὼν. Σερέδ, καὶ Ἀλλὼν, καὶ Ἀχοὴλ. 15 οὗτοι υἱοὶ Λείας, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας, καὶ Λείαν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ.

πᾶσαι αἱ ψυχαὶ υἱοὶ καὶ θυγατέρες, τριάκοντα τρεῖς. 16 υἱοὶ δὲ Γὰδ. Σαφὼν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Σανίς, καὶ Θασοβὰν, καὶ Ἀηδεῖς, καὶ Ἀροηδεῖς, καὶ Ἀρεηλεῖς. 17 υἱοὶ δὲ Ἀσὴρ. Ἰεμὰν, Ἰεσουὰ, καὶ Ἰεοὺλ, καὶ Βαριά, καὶ Σάρα ἀδελφὴ αὐτῶν. υἱοὶ δὲ Βαριά. Χοβὼρ, καὶ Μελχίλ. 18 οὗτοι υἱοὶ Ζελεφὰς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Λείᾳ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ δεκαῖς ψυχάς. 19 υἱοὶ δὲ Ραχὴλ γυναῖκος Ἰακώβ. Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμίν. 20 ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Ἰωσήφ ἐν γῇ Αἰγύπτου, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ Ἀσενὲθ θυγάτηρ Πετεφρὸς ἱερέως Ἡλιουπόλεως, τὸν Μανασσῆ, καὶ τὸν Ἐφραΐμ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Μανασσῆ, οὓς ἔτεκεν αὐτῷ ἡ παλλακὴ ἡ Σύρα, τὸν Μαχίρ. Μαχίρ δὲ ἐγέννησε τὸν Γαλαὰδ. υἱοὶ δὲ Ἐφραΐμ ἀδελφοῦ Μανασσῆ. Σουταλαὰμ, καὶ Τααμ. υἱοὶ δὲ Σουταλαὰμ. Ἐδώμ. 21 υἱοὶ δὲ Βενιαμίν. Βαλὰ, καὶ Βοχὼρ, καὶ Ἀσβήλ. ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλὰ. Γηρὰ, καὶ Νοεμὰν, καὶ Ἀγγίς, καὶ Ρῶς, καὶ Μαμσὶμ. Γηρὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράδ. 22 οὗτοι υἱοὶ Ραχὴλ, οὓς ἔτεκε τῷ Ἰακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ δεκαοκτώ. 23 υἱοὶ δὲ Λέν. Ἀσοῦ. 24 καὶ υἱοὶ Νεφθαλί. Ἀσιήλ, καὶ Γωνί, καὶ Ἰσάακ, καὶ Σολλήμ. 25 οὗτοι υἱοὶ Βαλλὰς, ἣν ἔδωκε Λάβαν Ραχὴλ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Ἰακώβ. πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἑπτὰ. 26 πᾶσαι δὲ ψυχαὶ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, οἱ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ χωρὶς τῶν γυναικῶν υἱῶν Ἰακώβ, πᾶσαι αἱ ψυχαί, ἐξηκονταεξί. 27 υἱοὶ δὲ Ἰωσήφ οἱ γενόμενοι αὐτῷ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ψυχαὶ ἑννέα. πᾶσαι ψυχαὶ οἴκου Ἰακώβ αἱ εἰσελθοῦσαι μετὰ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, ψυχαὶ ἐξδομηκονταπέντε. 28 τὸν δὲ Ἰουδαν ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ πρὸς Ἰωσήφ συναντῆσαι αὐτῷ καθ' ἡρώων πόλιν, εἰς γῆν Ραμεσσῆ. 29 ζεύξας δὲ Ἰωσήφ τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἀνέβη εἰς συνάντησιν Ἰσραὴλ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καθ' ἡρώων πόλιν. καὶ ὁφθεὶς αὐτῷ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ. καὶ ἔκλαυσε κλαυθμῷ πῖον. 30 καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ. ἀποθάνομαι ἀπὸ

ἀπὸ τοῦ νῦν, ἐπεὶ ἐώρακα τὸ πρόσωπόν σου. ἔτι γὰρ σὺ ζῇς. ³¹ εἶπε δὲ Ἰωσήφ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ἀναβὰς ἀπαγγεῖλὼ τῷ Φαραῶ, καὶ ἐρῶ αὐτῷ. οἱ ἀδελφοί μου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου, οἳ ἦσαν ἐν γῇ Χαναάν, ἦκασιν πρὸς με. ³² οἱ δὲ ἄνδρες εἰσὶ ποιμένες. ἄνδρες γὰρ κτηνοτρόφοι ἦσαν. καὶ τὰ κτήνη, καὶ τοὺς βόας, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀγροχάσιν. ³³ ἔαν οὖν καλέσῃ ὑμᾶς Φαραῶ, καὶ εἴπῃ ὑμῖν. τί τὸ ἔργον ὑμῶν ἐστί; ³⁴ ἔρεῖτε. ἄνδρες κτηνοτρόφοι ἐσμὲν οἱ παῖδες σου ἐκ παιδὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ἵνα κατοικήσῃτε ἐν γῇ Γεσέμ Ἀραβίας. βδέλυγμα γὰρ ἐστὶν Αἰγυπτίοις πᾶς ποιμὴν προβάτων.

Κ Ε Φ. ΜΖ'.

Ἐλθὼν δὲ Ἰωσήφ ἀπήγγειλε τῷ Φαραῶ, λέγων. ὁ πατήρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἦλθον ἐκ γῆς Χαναάν. καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν γῇ Γεσέμ. ² ἀπὸ δὲ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ παρέλαβε πέντε ἄνδρας, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἐναντίον Φαραῶ. ³ καὶ εἶπε Φαραῶ τοῖς ἀδελφοῖς Ἰωσήφ. τί τὸ ἔργον ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπαν τῷ Φαραῶ. ποιμένες προβάτων οἱ παῖδες σου, καὶ ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ⁴ εἶπαν δὲ τῷ Φαραῶ. παροικεῖν ἐν τῇ γῇ ἠκαμεν. οὐ γὰρ ἐστὶ νομὴ τοῖς κτήνεσι τῶν παίδων σου. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς ἐν γῇ Χαναάν. νῦν οὖν κατοικήσομεν ἐν γῇ Γεσέμ. ⁵ ⁶ εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰωσήφ. κατοικεῖτωσαν ἐν γῇ Γεσέμ. εἰ δὲ ἐπίστη, ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς ἄνδρες δυνατοὶ, κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν ἐμῶν κτηνῶν. ἦλθον δὲ εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ἰωσήφ Ἰακώβ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσε Φαραῶ βασιλεὺς Αἰγύπτου. καὶ εἶπε Φαραῶ πρὸς Ἰωσήφ, λέγων. ὁ πατήρ σου, καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἦκασιν πρὸς σέ. ἰδοὺ ἡ γῇ Αἰγύπτου ἐναντίον σου ἐστίν. ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ κατοίκησον τὸν πατέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου. ⁷ εἰσηγάγε δὲ Ἰωσήφ Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Φαραῶ. καὶ ὑπολόγησεν Ἰακώβ τὸν Φαραῶ. ⁸ εἶπε δὲ Φαραῶ τῷ Ἰακώβ. πόσα ἔτῃ ἡμε-

ρῶν τῆς ζωῆς σου; ⁹ καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Φαραῶ. αἱ ἡμέραι τῶν ἔτων τῆς ζωῆς μου, ὡς παροικῶ, ἑκατὸν τριακοντα ἔτη. μικραὶ καὶ ποιηραὶ γεγένησιν αἱ ἡμέραι τῶν ἔτων τῆς ζωῆς μου. οὐκ ἀφίκοιτο εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ἔτων τῆς ζωῆς τῶν πατέρων μου, ὡς ἡμέρας παρώκησαν. ¹⁰ καὶ εὐλόγησας Ἰακώβ τὸν Φαραῶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ κατώκησεν Ἰωσήφ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ ἐν γῇ Ραμεσσῇ, καθὰ προσέταξε Φαραῶ. ¹² καὶ ἐπιτομέτρει Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ σῖτον κατὰ σῶμα. ¹³ σῖτος δὲ οὐκ ἦν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἐνίσχυσε γὰρ ὁ λιμὸς σφόδρα. ἐξέλιπε δὲ ἡ γῇ Αἰγύπτου καὶ ἡ γῇ Χαναάν ἀπὸ τοῦ λιμοῦ. ¹⁴ συνήγαγε δὲ Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ ἐν γῇ Χαναάν τοῦ σίτου, οὐ ἡρόραζον, καὶ ἐπιτομέτρει αὐτοῖς. καὶ εἰσηγάγεν Ἰωσήφ πᾶν τὸ ἀργύριον εἰς τὸν οἶκον Φαραῶ. ¹⁵ καὶ ἐξέλιπε πᾶν τὸ ἀργύριον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκ γῆς Χαναάν. ἦλθον δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς Ἰωσήφ, λέγοντες. δὸς ἡμῖν ἄρτους, καὶ ἵνατὶ ἀποθνήσκομεν ἐναντίον σου; ἐκλέλοιπε γὰρ τὸ ἀργύριον ἡμῶν. ¹⁶ εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἰωσήφ. φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν ἄρτους ἀντὶ τῶν κτηνῶν ὑμῶν, εἰ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ὑμῶν. ¹⁷ ἤγαγον δὲ τὰ κτήνη αὐτῶν πρὸς Ἰωσήφ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Ἰωσήφ ἄρτους ἀντὶ τῶν ἵππων, καὶ ἀντὶ τῶν προβάτων, καὶ ἀντὶ τῶν βοῶν, καὶ ἀντὶ τῶν ὄνων. καὶ ἐξέθρεψεν αὐτοὺς ἐν ἄρτοις ἀντὶ πάντων τῶν κτηνῶν αὐτῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. ¹⁸ ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο. καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, καὶ εἶπαν αὐτῷ. μὴ ποτε ἐκτριβῶμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν; εἰ γὰρ ἐκλέλοιπε τὸ ἀργύριον ἡμῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ κτήνη πρὸς σέ τὸν κύριον, καὶ οὐκ ὑπολείπεται ἡμῖν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν ἀλλ' ἡ τὸ ἴδιον σῶμα καὶ ἡ γῇ ἡμῶν, ¹⁹ ἵνα οὐκ μὴ ἀποθάνωμεν ἐναντίον σου, καὶ ἡ γῇ

ἐρημωθῇ, κτῆσαι ἡμᾶς καὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀντὶ ἄρτων, καὶ ἐσόμεθα ἡμεῖς καὶ ἡ γῆ ἡμῶν παῖδες τῷ Φαραῶ. δὲσ σπέρμα, ἵνα σπείρωμεν, καὶ ζῶμεν, καὶ μὴ ἀποθάνωμεν, καὶ ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθῇσεται. ²⁰ καὶ ἐκτήσατο Ἰωσήφ πᾶσαν τὴν γῆν τῶν Αἰγυπτίων τῷ Φαραῶ. ἀπέδοντο γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι τὴν γῆν αὐτῶν τῷ Φαραῶ. ἐπεκράτησε γὰρ αὐτῶν ὁ λιμὸς, καὶ ἐγένετο, ἡ γῆ τῷ Φαραῶ. ²¹ καὶ τὸν λαὸν κατεδουλώσατο αὐτῷ εἰς παῖδας, ἀπ' ἄκρων ὁρίων Αἰγύπτου ἕως τῶν ἄκρων, ²² χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ ἐκτήσατο ταύτην Ἰωσήφ. ἐν δόσει γὰρ ἔδωκε δόμα τοῖς ἱερεῦσι Φαραῶ. καὶ ἦσθιον τὴν δόσιν, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Φαραῶ. διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέδοντο τὴν γῆν αὐτῶν. ²³ εἶπε δὲ Ἰωσήφ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις. ἰδοὺ κέκτημαι ὑμᾶς καὶ τὴν γῆν ὑμῶν σήμερον τῷ Φαραῶ. λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα, καὶ σπείρατε τὴν γῆν. ²⁴ καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ δώσετε τὸ πέμπτον μέρος τῷ Φαραῶ. τὰ δὲ τέσσαρα μέρη ἔσται ὑμῖν αὐτοῖς εἰς σπέρμα τῇ γῇ, καὶ εἰς βρώσιν ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις ὑμῶν. ²⁵ καὶ εἶπαν. σέσωκας ἡμᾶς, εὐρομεν χάριν ἐναντίον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα παῖδες τῷ Φαραῶ. ²⁶ καὶ ἔθετο αὐτοῖς Ἰωσήφ εἰς πρόσταγμα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου τῷ Φαραῶ ἀποπεμπτοῦν, χωρὶς τῆς γῆς τῶν ἱερέων μόνον. οὐκ ἦν τῷ Φαραῶ. ²⁷ κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ γῆς Γεσέμ. καὶ ἐκληρονόμησαν ἐπ' αὐτῆς. καὶ ἠυξήθησαν καὶ ἐπληθύνθησαν σφόδρα. ²⁸ ἐπέζησε δὲ Ἰακώβ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δεκαεπτὰ ἔτη. καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι Ἰακώβ ἐνιαυτῶν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἑκατὸν τεσσαρακονταεπτὰ ἔτη. ²⁹ ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ τοῦ ἀποθάνειν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσήφ. καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χεῖρα σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου, καὶ ποιήσεις ἐπ' ἐμὲ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μὴ με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ, ³⁰ ἀλλὰ κοιμηθῶμαι μετὰ τῶν πατέρων μου. καὶ ἄρεις με ἐξ Αἰγύπτου, καὶ θάψεις με ἐν τῷ

τάφῳ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν. ἐγὼ ποιήσω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ³¹ εἶπε δέ. ὁμοσόν μοι. καὶ ὠμοσεν αὐτῷ. καὶ προσεκύνησεν Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΜΗ'.

Εγένετο δὲ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰωσήφ, ὅτι ὁ πατήρ σου ἐνοχλεῖται. καὶ ἀναλαβὼν τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τὸν Μανασσῆ καὶ τὸν Ἐφραΐμ, ἦλθε πρὸς Ἰακώβ. ² ἀπηγγέλη δὲ τῷ Ἰακώβ, λέγοντες. ἰδοὺ ὁ υἱός σου Ἰωσήφ ἐρχεται πρὸς σέ. καὶ ἐνισχύσας Ἰσραὴλ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην. ³ καὶ εἶπεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσήφ. ὁ θεός μου ὠφθη μοι ἐν Λουζᾷ ἐν γῇ Χαναάν, καὶ εὐλόγησέ με. ⁴ καὶ εἶπέ μοι. ἰδοὺ ἐγὼ αὐξάνω σε, καὶ πληθυνῶ σε, καὶ ποιήσω σε εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν. καὶ δώσω σοι τὴν γῆν ταύτην, καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον. ⁵ νῦν οὖν οἱ δύο υἱοί σου, οἱ γενομένοι σοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ πρὸ τοῦ με ἔλθειν πρὸς σέ εἰς Αἴγυπτον, ἐμοὶ εἰσιν, Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆ, ὡς Ρουβὴν καὶ Συμεὼν ἔσονται μοι. ⁶ τὰ δὲ ἔκγονα, ἃ ἔαν γενήσῃς μετὰ ταῦτα, ἔσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. κληθήσονται ἐπὶ τοῖς ἐκείνων κλίροις. ⁷ ἐγὼ δὲ ἦνίκα ἠρχόμην ἐκ Μεσοποταμίας τῆς Συρίας, ἀπέθανε Ραχὴλ ἡ μήτηρ σου ἐν γῇ Χαναάν, ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον Χαβραθὰ τῆς γῆς, τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθὰ. καὶ κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου. αὕτη ἐστὶ Βηθλεὲμ. ⁸ ἰδὼν δὲ Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰωσήφ, εἶπε. τίνες σοι οὗτοι; ⁹ εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. υἱοί μου εἰσιν, οὓς ἔδωκέ μοι ὁ θεὸς ἐνταῦθα. καὶ εἶπεν Ἰακώβ. προσάγαγέ μοι αὐτούς, ἵνα εὐλογήσω αὐτούς. ¹⁰ οἱ ὀφθαλμοὶ δὲ Ἰσραὴλ ἐβαρύνθησαν ἀπὸ τοῦ γήρως, καὶ οὐκ ἠδύνато βλέπειν. καὶ ἤγγισεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν. καὶ ἐφίλησεν αὐτούς, καὶ περιελαβεν αὐτούς. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσήφ. ἰδοὺ τοῦ προσώπου σου οὐκ ἐστερηθῇ, καὶ ἰδοὺ ἔδειξέ μοι ὁ θεὸς καὶ τὸ σπέρμα σου. ¹² καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς Ἰωσήφ ἀπὸ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ

αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς. ¹³ λαβὼν δὲ Ἰωσήφ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, τὸν τε Ἐφραΐμ ἐν τῇ δεξιᾷ, ἐξ ἀριστερῶν δὲ Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Μανασσῆ ἐξ ἀριστερῶν, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰσραὴλ, ἤγγισεν αὐτοὺς αὐτῷ. ¹⁴ ἐκτείνας δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραΐμ, οὗτος δὲ ἦν ὁ νεώτερος, καὶ τὴν ἀριστεράν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ, ἐναλλάξ τὰς χεῖρας. ¹⁵ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν. ὁ θεὸς, ὃς εὐηρόστησαν οἱ πατέρες μου ἐνώπιον αὐτοῦ, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ, ὁ θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητος ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ¹⁶ ὁ ἄγγελος ὁ ὀνόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογῇσαι τὰ παῖδια ταῦτα. καὶ ἐπικληθήσεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ τὸ ὄνομα τῶν πατέρων μου, Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ. καὶ πληθυνθήσονται εἰς πλῆθος πολὺ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ ἰδὼν δὲ Ἰωσήφ, ὅτι ἐπέβαλεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἐφραΐμ, βαρὺ αὐτῷ κατεφάνη. καὶ ἀντελάβετο Ἰωσήφ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀφελεῖν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἐφραΐμ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Μανασσῆ. ¹⁸ εἶπε δὲ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. οὐχ οὕτως πάτερ. οὗτος γὰρ ὁ πρωτότοκος. ἐπίθες τὴν δεξιάν σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ οὐκ ἠθέλησεν. ἀλλ' εἶπεν. οἶδα, τέκνον, οἶδα. καὶ οὗτος ἔσται εἰς λαόν, καὶ οὗτος ὑψωθήσεται. ἀλλ' ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ὁ νεώτερος μείων αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἔσται εἰς πλῆθος ἐθνῶν. ²⁰ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. ἐν ὑμῖν εὐλογηθήσεται Ἰσραὴλ, λέγοντες. ποιῆσαι σε ὁ θεὸς ὡς Ἐφραΐμ καὶ ὡς Μανασσῆ. καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ ἔμπροσθεν τοῦ Μανασσῆ. ²¹ εἶπε δὲ Ἰσραὴλ τῷ Ἰωσήφ. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω, καὶ ἔσται ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψει ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων ὑμῶν. ²² ἐγὼ δὲ δίδωμί σοι Σίκιμα ἑξαίρετον ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς σου, ἣν ἔλαβον ἐκ χειρὸς Ἀμορρᾶϊων ἐν μαχαίρᾳ μου καὶ τόξῳ.

Κ Ε Φ. Μ Θ'.

Ἐκάλεσε δὲ Ἰακώβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ,

καὶ εἶπεν αὐτοῖς, συνάχθητε, ἵνα ἀναγείλω ὑμῖν, τί ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. ² συνάχθητε, καὶ ἀκούσατέ μου υἱοὶ Ἰακώβ. ἀκούσατε Ἰσραὴλ, ἀκούσατε τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ³ Ρουβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου, σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αὐθάδης. ⁴ ἐξυβρίσας ὡς ὕδωρ. μὴ ἐκζέσης, ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς σου. τότε ἐμίανας τὴν στρωμνὴν, οὐ ἀνέβης. ⁵ Συμεὼν καὶ Λεὺ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξαίρεστος αὐτῶν. ⁶ εἰς βουλὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ τῇ συστάσει αὐτῶν μὴ ἐρίσαι τὰ ἥπατά μου. ὅτι ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους, καὶ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτῶν ἐνευροκόπησαν ταῦτον. ⁷ ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν ὅτι αὐθάδης, καὶ ἡ μῆις αὐτῶν ὅτι ἐσκληρύνθη. διαμεριῶ αὐτοὺς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ Ἰούδα, σὲ αἰνέσαισαν οἱ ἀδελφοί σου. αἱ χεῖρές σου ἐπὶ νώτου τῶν ἐχθρῶν σου. προσκυνήσουσί σοι οἱ υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου. ⁹ σκύμνος λέοντος Ἰούδα. ἐκ βλαστοῦ υἱέ μου ἀνέβης. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθης ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος. τίς ἐγερεῖ αὐτόν; ¹⁰ οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα, καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μνηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἑάν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ. καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν. ¹¹ δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ, καὶ τῇ ἑλικί τὸν πῶλον τῆς ὄνου αὐτοῦ. πλυνεῖ ἐν οἶνῳ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐν αἵματι σταφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτοῦ. ¹² χαροποιοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὲρ οἶνον, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἡ γάλα. ¹³ Ζαβουλὼν παράλιος κατοικησεί καὶ αὐτὸς παρ' ὅρμον πλοίων, καὶ παρατενεῖ ἕως Σιδῶνος. ¹⁴ Ἰσάακ ἐπεθύμησεν, ἀναπανόμενος ἀνὰ μέσον τῶν κληρῶν. ¹⁵ καὶ ἰδὼν τὴν ἀνάπαισιν ὅτι καλὴ, καὶ τὴν γῆν ὅτι πῖον, ὑπέθηκε τὸν ὤμον αὐτοῦ εἰς τὸ ποιεῖν. καὶ ἐγενήθη ἀνὴρ γεωργός. ¹⁶ Δὰν κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὥσει καὶ μία φυλὴ ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ γενήθητω Δὰν ὅφεις ἐφ' ὁδοῦ, ἐγκαθήμενος ἐπὶ τρίβου, δάκνων πτέρναν ἵππου.

καὶ

καὶ πεσεῖται ὁ ἵππεὺς εἰς τὰ ὀπίσω,
¹⁸ τὴν σωτηρίαν περιμένων κυρίου.
¹⁹ Γὰρ πειρατήριον πειρατεύσει αὐτόν.
 αὐτὸς δὲ πειρατεύσει αὐτόν κατὰ πό-
 δας. ²⁰ Ἀσὴρ, πῶν αὐτοῦ ὁ ἄρτος.
 καὶ αὐτὸς δώσει τρυφήν ἄρχουσι.
²¹ Νεφθαλὶ στέλεχος ἀνεμείνων ἐπιδι-
 δούς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος. ²² υἱὸς
 ἠῤῥημένος Ἰωσήφ, υἱὸς ἠῤῥημένος μου
 ζηλωτὸς, υἱὸς μου κωάτατος. πρὸς με
 ἀνάστρεψον. ²³ εἰς ὃν διαβουλευόμενοι
 ἐλοιδόρουν, καὶ ἐνεῖχον αὐτῷ κύριοι
 τοξευμάτων. ²⁴ καὶ συνετριβή μετὰ
 κράτους τὰ τόξα αὐτῶν. καὶ ἐξελύθη
 τὰ νεύρα βραχιόνων χειρὸς αὐτῶν, διὰ
 χεῖρας δυναστού Ἰακώβ. ἐκείθεν ὁ κα-
 τισχύσας Ἰσραὴλ παρὰ θεοῦ τοῦ πα-
 τρός σου. ²⁵ καὶ ἐβοήθησέ σοι ὁ θεὸς
 ὁ ἐμός. καὶ εὐλόγησέ σε εὐλογίαν οὐ-
 ρανοῦ ἄνωθεν, καὶ εὐλογίαν γῆς ἐχού-
 σης πάντα. εἵνεκεν εὐλογίας μαστῶν
 καὶ μητρᾶς. ²⁶ εὐλογίας πατρός σου
 καὶ μητρός σου. ὑπερίσχυεν ὑπὲρ εὐ-
 λογίας ὁρέων μονίμων, καὶ ἐπ' εὐλο-
 γίαις θινῶν ἀνέων, ἔσονται ἐπὶ κεφα-
 λὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς ὧν ἡγή-
 σατο ἀδελφῶν. ²⁷ Βενιαμὴν λύκος ἄρ-
 παξ τὸ προῦνδον ἔδεται ἔτι, καὶ εἰς τὸ
 ἑσπέρας δίδωσι τροφήν. ²⁸ πάντες οὖ-
 τοι υἱοὶ Ἰακώβ δώδεκα. καὶ ταῦτα
 ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν. καὶ
 εὐλόγησεν αὐτούς. ἕκαστον κατὰ τὴν
 εὐλογίαν αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς,
²⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἐγὼ προστίθεται
 πρὸς τὸν ἐμὸν λαόν. θάψατέ με μετὰ
 τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὃ
 ἐστι ἐν τῷ ἄρῳ Ἐφρων τοῦ Χετ-
 ταίου, ³⁰ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ διπλῷ,
 τῷ ἀπέναντι Μαμβρῇ, ἐν γῇ Χαναάν,
 ὃ ἐκήσατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον πα-
 ρὰ Ἐφρων τοῦ Χετταίου ἐν κτήσει
 μνημείου. ³¹ ἐκεῖ ἔθαψαν Ἀβραὰμ καὶ
 Σάρραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἐκεῖ ἔθα-
 ψαν Ἰσαὰκ καὶ Ρεβέκκαν τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ. ἐκεῖ ἔθαψαν Λείαν, ³² ἐν κτή-
 σει τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ σπηλαίου τοῦ
 ὄντος ἐν αὐτῷ, παρὰ τῶν υἱῶν Χετ.
³³ καὶ κατέπαυσεν Ἰακώβ ἐπιτάσσων
 τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐξάρας τοὺς πό-
 δας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην, ἐξέλιπε. καὶ
 προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ν'.

Καὶ ἐπιτεσὼν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐκλαυσεν αὐτόν, καὶ
 ἐφίλησεν αὐτόν. ² καὶ προσέταξεν Ἰω-
 σήφ τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς ἐνταφια-
 σταῖς ἐνταφιάσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ,
 καὶ ἐνταφίασαν οἱ ἐνταφιασταὶ τὸν
 Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τεσ-
 σαρακοντα ἡμέρας. οὕτω γὰρ κατα-
 ριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς. καὶ
 ἐπένθησεν αὐτόν Αἴγυπτος ἐβδομή-
 κοντα ἡμέρας. ⁴ ἐπεὶ δὲ παρήλθον αἱ
 ἡμέραι τοῦ πένθους, ἐλάλησεν Ἰωσήφ
 πρὸς τοὺς δυναστας Φαραῶ, λέγων. εἰ
 εὖρον χάριν ἐναντίον ἱμῶν, λαλήσατε
 περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ ὦτα Φαραῶ, λέγον-
 τες. ⁵ ὁ πατὴρ μου ὠρκισέ με, λέγων. ἐν
 τῷ μνημείῳ, ᾧ ὠρύξα ἐμαυτῷ ἐν γῇ
 Χαναάν, ἐκεῖ με θάψεις. νῦν οὖν ἀνα-
 βὰς θάψω τὸν πατέρα μου καὶ ἐπανε-
 λυσομαι. ⁶ καὶ εἶπε Φαραῶ τῷ Ἰω-
 σήφ. ἀνάβηθι, θάψον τὸν πατέρα σου,
 καθάπερ ὠρκισέ σε. ⁷ καὶ ἀνέβη Ἰω-
 σήφ θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. καὶ
 συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ παῖ-
 δες Φαραῶ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ
 οἴκου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ πρεσβύτε-
 ροι τῆς γῆς Αἰγύπτου, ⁸ καὶ πᾶσα ἡ
 πανοικία Ἰωσήφ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
 τοῦ, καὶ πᾶσα ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ αὐ-
 τοῦ, καὶ ἡ συγγένεια αὐτοῦ. καὶ τὰ
 πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑπελίποντο ἐν
 γῇ Γεσέμ. ⁹ καὶ συνανέβησαν μετ' αὐ-
 τοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἵπποις, καὶ ἐγένετο
 ἡ παρεμβολὴ μεγάλη σφόδρα. ¹⁰ καὶ
 παρεγένοντο εἰς ἄλωνα Ἀταδ, ὃ ἐστὶ
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐκόψαντο
 αὐτὸν κοπετὸν μέγαν καὶ ἰσχυρὸν σφό-
 δρα. καὶ ἐποίησε τὸ πένθος τῷ πατρὶ
 αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας. ¹¹ καὶ εἶδον οἱ
 κάτοικοι τῆς γῆς Χαναάν τὸ πένθος
 ἐπὶ ἄλωνι Ἀταδ, καὶ εἶπαν. πένθος
 μέγα τοῦτο ἐστὶ τοῖς Αἰγυπτίοις. διὰ
 τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, πένθος
 Αἰγύπτου, ὃ ἐστὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
¹² καὶ ἐποίησαν αὐτῷ οὕτως οἱ υἱοὶ αὐ-
 τοῦ. ¹³ καὶ ἀνέλαβον αὐτόν οἱ υἱοὶ αὐ-
 τοῦ εἰς γῆν Χαναάν. καὶ ἔθαψαν αὐ-
 τὸν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ διπλοῦν, ὃ ἐκή-
 σατο Ἀβραὰμ τὸ σπήλαιον ἐκ κτήσει
 μνημείου παρὰ Ἐφρων τοῦ Χετταίου,

κατέναντι Μαμβρη. ¹⁴ καὶ ὑπέστρεψεν Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ συναναβάντες θάψαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. ¹⁵ ἰδόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ Ἰωσήφ, ὅτι τέθνηκεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, εἶπαν, μὴ ποτε μνησικακήσῃ ἡμῖν Ἰωσήφ, καὶ ἀνταπόδομα ἀνταποδῶ ἡμῖν πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐνεδειξάμεθα εἰς αὐτόν. ¹⁶ καὶ παραγερόμενοι πρὸς Ἰωσήφ εἶπαν, ὁ πατήρ σου ὥρκισε πρὸ τοῦ τελευτῆσαι αὐτόν, λέγων. ¹⁷ οὕτως εἶπατε Ἰωσήφ, ἄφες αὐτοῖς τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ὅτι πονηρὰ σοι ἐνεδείξαντο. καὶ νῦν δέξαι τὴν ἀδικίαν τῶν θεραπόντων τοῦ θεοῦ τοῦ πατρός σου. καὶ ἐκλαυσεν Ἰωσήφ λαλούντων αὐτῶν πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτόν εἶπαν, οἶδε ἡμεῖς σοι οἰκέται. ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰωσήφ, μὴ φοβείσθε, τοῦ γὰρ θεοῦ ἔμι ἐγώ. ²⁰ ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρὰ, ὁ δὲ θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὥπως ἂν γενηθῇ ὡς σήμερον, καὶ τραφῇ λαὸς

πολύς. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, μὴ φοβείσθε. ἐγὼ διαθρέψω ὑμᾶς, καὶ τὰς οἰκίας ὑμῶν. καὶ παρεκάλεσεν αὐτοὺς, καὶ ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν. ²² καὶ κατῴκησεν Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ, αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ πανοικία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἔζησεν Ἰωσήφ ἔτη ἑκατὸν δέκα. ²³ καὶ εἶδεν Ἰωσήφ Ἐφραίμ παιδία, ἕως τριτῆς γενεᾶς. καὶ οἱ υἱοὶ Μαχείρ τοῦ υἱοῦ Μανασσῆ ἐτέχθησαν ἐπὶ μηρῶν Ἰωσήφ. ²⁴ καὶ εἶπεν Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, λέγων. ἐγὼ ἀποθνήσκω. ἐπισκοπῇ δὲ ἐπισκεψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνάξει ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν ὁ θεὸς τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ. ²⁵ καὶ ὥρκισεν Ἰωσήφ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων. ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἣ ἐπισκέψεται ὁ θεὸς ὑμᾶς, καὶ συνανοίσετε τὰ ὅστα μου ἐντὶθεν μεθ' ὑμῶν. ²⁶ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωσήφ ἑτῶν ἑκατὸν δέκα. καὶ ἐθαψαν αὐτόν καὶ ἔθηκεν ἐν τῇ σορῷ ἐν Αἴγυπτῳ.

ΕΞΟΛΟΣ.

Κ Ε Φ. Α'.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν εἰσπεπορευμένων εἰς Αἴγυπτον ἅμα Ἰακώβ τῷ πατρὶ αὐτῶν, ἕκαστος πανοικί αὐτῶν εἰρήλθοσαν. ² Ρουβὴν, Συμεὼν, Λεὺι, Ἰούδας, ³ Ἰσάακ, Ζαβουλὼν, Βενιαμὴν, ⁴ Λὺν, καὶ Νεφθαλὶ, Γαδ, καὶ Ἀσέρ. ⁵ Ἰωσήφ δὲ ἦν ἐν Αἴγυπτῳ. ἦσαν δὲ πᾶσαι ψυχαὶ ἑξ Ἰακώβ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα. ⁶ ἐτελεύτησε δὲ Ἰωσήφ, καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἠρῆθησαν, καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ χυδαῖοι ἐγένοντο, καὶ κατίσχυον σφόδρα σφόδρα. ἐπλήθυνε δὲ ἡ γῆ αὐτοὺς. ⁸ ἀνέστη δὲ βασιλεὺς ἕτερος ἐπ' Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. ⁹ εἶπε δὲ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. ἰδοὺ τὸ γένος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μέγα πλῆθος, καὶ ἰσχύει ὑπὲρ ἡμᾶς. ¹⁰ δεῦτε οὖν κατασφισίωμεθα αὐτοὺς, μήποτε πληθυνθῇ, καὶ ἡνίκα ἂν συμβῇ

ἡμῖν πόλεμος, προστεθήσονται καὶ οὗτοι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐπολημήσαντες ἡμᾶς ἐξελεύσονται ἐκ τῆς γῆς. ¹¹ καὶ ἐπέστησεν αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, ἵνα κακώσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔργοις. καὶ ὠκοδόμησαν πόλεις ὀχυράς τῷ Φαραῶ, τὴν τε Πειθῶ, καὶ Ραμεσσή, καὶ Ὠν, ἣ ἐστὶν Ἡλιούπολις. ¹² καθότι δὲ αὐτοὺς ἐταπείνουν, τοσοῦτω πλείους ἐγίνοντο, καὶ ἰσχυον σφόδρα σφόδρα. καὶ ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βία. ¹⁴ καὶ κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζωὴν ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς σκληροῖς, τῷ πηλῷ, καὶ τῇ πλινθείᾳ, καὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, κατὰ πάντα τὰ ἔργα, ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς μετὰ βίας. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων ταῖς μαίαις τῶν Ἑβραίων. τῇ μιᾷ αὐτῶν ὄνομα Σεφώρα. καὶ ἡ ὀνομα τῆς δευτέ-

δευτέρας Φουά. ¹⁶ καὶ εἶπεν. ὅταν
μαυνοῦσθε τὰς Ἑβραίας, καὶ ὥσι πρὸς
τῷ τίκτειν, ἐὰν μὲν ἄρσεν ἦ, ἀποκτεί-
νατε αὐτό. ἐὰν δὲ θῆλυ, περιποιεῖσθε
αὐτό. ¹⁷ ἐφοβήθησαν δὲ αἱ μαῖαι τὸν
θεόν, καὶ οὐκ ἐποίησαν καθότι συνέτα-
ξεν αὐταῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. καὶ
ἐξωογόουν τὰ ἄρσενα. ¹⁸ ἐκάλεσε δὲ
ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου τὰς μαῖας. καὶ
εἶπεν αὐταῖς. τί ὅτι ἐποιήσατε τὸ πρᾶγ-
μα τοῦτο, καὶ ἐξωογονεῖτε τὰ ἄρσενα;
¹⁹ εἶπαν δὲ αἱ μαῖαι τῷ Φαραῶ. οὐχ
ὥς γυναῖκες Αἰγύπτου αἱ Ἑβραῖαι.
τίκτουσι γὰρ πρὶν ἢ εἰσελθεῖν πρὸς
αὐτὰς τὰς μαῖας. καὶ ἔτικτον. ²⁰ εὖ δὲ
ἐποίει ὁ θεὸς ταῖς μαῖαις. καὶ ἐπλήθυ-
νεν ὁ λαὸς, καὶ ἴσχυε σφόδρα. ²¹ ἐπεὶ
δὲ ἐφοβούντο αἱ μαῖαι τὸν θεόν, ἐποίη-
σαν ἑαυταῖς οἰκίας. ²² συνέταξε δὲ Φα-
ραῶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, λέγων. πᾶν
ἄρσεν, ὃ ἐὰν τεχθῇ τοῖς Ἑβραίοις, εἰς
τὸν ποταμὸν ῥίψατε. καὶ πᾶν θῆλυ
ζωογονεῖτε αὐτό.

Κ Ε Φ. Β'.

Ην δέ τις ἐκ τῆς φυλῆς Λευὶ, ὃς ἔλα-
βεν τὸν θυγατέραν Λευί. ² καὶ ἐν γα-
στοὶ ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ἰδόντες
δὲ αὐτὸ ἄστειον, ἐκέκασαν αὐτὸ μῆ-
νας τρεῖς. ³ ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸ
ἔτι κρῦπτειν, ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ θίβιν. καὶ κατέχοισεν αὐτὴν ἀσφαλ-
τοπίσῃ, καὶ ἐνέβαλε τὸ παιδίον εἰς
αὐτήν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὸ ἔλος
παρὰ τὸν ποταμόν. ⁴ καὶ κατεσκό-
πεν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ μακρόθεν μα-
θεῖν, τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ. ⁵ κατέ-
βη δὲ ἡ θυγάτηρ Φαραῶ λούσασθαι
ἐπὶ τὸν ποταμόν. καὶ αἱ ἄβραι αὐτῆς
παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ
ἰδοῦσα τὴν θίβιν ἐν τῷ ἔλει, ἀποστεί-
λασα τὴν ἄβραν, ἀνείλατο αὐτήν. ⁶ ἀνοιξάσα δὲ ὁρᾷ παιδίον κλαῖον ἐν τῇ
θίβει. καὶ ἐφείσατο αὐτοῦ ἡ θυγάτηρ
Φαραῶ, καὶ ἔφη. ἀπὸ τῶν παιδίων
τῶν Ἑβραίων τοῦτο. ⁷ καὶ εἶπεν ἡ ἀδελ-
φὴ αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ Φαραῶ. θέλεις
καλέσω σοὶ γυναῖκα τροφεύουσιν ἐκ
τῶν Ἑβραίων, καὶ θηλάσει σοὶ τὸ παι-
δίον; ⁸ ἡ δὲ εἶπεν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ.
πορεύου. ἐλθοῦσα δὲ νεάνης ἐκάλεσε
τὴν μητέρα τοῦ παιδίου. ⁹ εἶπε δὲ πρὸς

αὐτὴν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ. διατήρησόν
μοι τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ θήλασόν μοι
αὐτό. ἐγὼ δὲ δώσω σοὶ τὸν μισθόν.
ἔλαβε δὲ ἡ γυνὴ τὸ παιδίον, καὶ ἐθήλα-
ξεν αὐτό. ¹⁰ ἄδρυνθέντος δὲ τοῦ παι-
δίου εἰρήγαγεν αὐτὸ πρὸς τὴν θυγα-
τέρα Φαραῶ. καὶ ἐγενήθη αὐτῇ εἰς
υἱόν. ἐπωνόμασε δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Μωσῆν, λέγουσα. ἐκ τοῦ ὕδατος αὐ-
τὸν ἀνείλωμην. ¹¹ ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς
ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις μέγας
γενόμενος Μωσῆς ἐξῆλθε πρὸς τοὺς
ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ.
κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν ὁρᾷ
ἄνθρωπον Αἰγύπτιον τύπτοντα τινὰ
Ἑβραῖον τῶν ἑαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ. ¹² περιβλεψάμενος δὲ ᾤδε καὶ
ᾤδε οὐχ ὁρᾷ οὐδένα. καὶ πατάξας
τὸν Αἰγύπτιον ἐκρουσεν αὐτὸν ἐν τῇ
ἄμμῳ. ¹³ ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευ-
τέρᾳ ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους δια-
πληκτιζομένους. καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦν-
τι. διὰ τί σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; ¹⁴ ὁ
δὲ εἶπε. τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ
δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; μὴ ἀνελὼν με σὺ
θέλεις, ὃν τροπὸν ἀνείλες χθές τὸν Αἰ-
γύπτιον; ἐφοβήθη δὲ Μωσῆς, καὶ εἶ-
πεν. εἰ οὕτως ἔμφανές γέγονε τὸ ῥῆμα
τοῦτο; ¹⁵ ἤκουσε δὲ Φαραῶ τὸ ῥῆμα
τοῦτο, καὶ ἐζήτην ἀνελὼν Μωσῆν.
ἀνεχώρησε δὲ Μωσῆς ἀπὸ προσώπου
Φαραῶ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ.
ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιάμ ἐκάθισεν ἐπὶ
τοῦ φρέατος. ¹⁶ τῷ δὲ ἱερεὶ Μαδιάμ
ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι
τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰοθὺρ.
παραγεγόμεναι δὲ ἤντλουν ἕως ἐπλησαν
τὰς δεξασμένας, ποτίσαι τὰ πρόβατα
τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰοθὺρ. ¹⁷ παρα-
γεγόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξεβάλλον αὐ-
τάς. ἀναστὰς δὲ Μωσῆς ἐξόρύσατο
αὐτάς, καὶ ἤντλησεν αὐταῖς, καὶ ἐπό-
τισε τὰ πρόβατα αὐτῶν. ¹⁸ παρεγέ-
νοντο δὲ πρὸς Ραγουήλ τὸν πατέρα
αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς. διατί ἐτα-
χύνατε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον;
¹⁹ αἱ δὲ εἶπαν. ἄνθρωπος Αἰγύπτιος
ἐξόρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ
ἤντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα
ἡμῶν. ²⁰ ὁ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν
αὐτοῦ. καὶ ποῦ ἐστιν; καὶ ἰνατί κατα-
λειλοί-

λελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτὸν, ὅπως φαγῇ ἄρτον. ²¹ κατεφίσθη δὲ Μωϋσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μωϋσῇ γυναῖκα. ²² ἐν γαστροῖ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνὴ ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσάμ, λέγων. ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἄλλοτρίᾳ. ²³ μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκείνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. καὶ κατεστέναξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ ἀνεβόησαν. καὶ ἀνέβη ἡ βοή αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν ἔργων. ²⁴ καὶ εἰσῆκουσεν ὁ θεὸς τὸν στεναγμὸν αὐτῶν. καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ. ²⁵ καὶ ἐπέειδεν ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ Μωϋσῆς ἦν ποιμαίνων τὰ πρόβατα Ἰοθάρ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως Μαδιάμ, καὶ ἦγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον. καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ὄρος Χωρήβ. ² ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐν πυρὶ φλογὸς ἐκ τοῦ βάλτου. καὶ ὄρα ὅτι ὁ βάτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βάτος οὐ κατεκαίετο. ³ εἶπε δὲ Μωϋσῆς. παρελθὼν ὄψομαι τὸ ὄραμα τὸ μέγα τοῦτο, ὅτι οὐ κατακαίεται ὁ βάτος. ⁴ ὡς δὲ εἶδε κύριος ὅτι προσάγει ἰδεῖν, ἐκάλεσεν αὐτὸν κύριος ἐκ τοῦ βάλτου, λέγων. Μωϋσῇ Μωϋσῇ. ὁ δὲ εἶπε. τί ἐστὶ; ⁵ ὁ δὲ εἶπε. μὴ ἐγγίσῃς ὧδε. λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἑστῆκας, γῆ ἁγία ἐστὶ. ⁶ καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς τοῦ πατρός σου, θεὸς Ἀβραάμ, καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ. ἀπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. εὐλαβεῖτο γὰρ κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ⁷ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωϋσῆν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τῆς κραυγῆς αὐτῶν ἀκήκοα ἀπὸ τῶν ἐργολιδωκτῶν. οἶδα γὰρ τὴν ὀδύνην αὐτῶν, ⁸ καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης, καὶ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλήν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, εἰς τὸν τόπον

τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων. ⁹ καὶ νῦν ἰδοὺ κραυγὴ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἤκει πρὸς με. καὶ γὰρ ἐώρακα τὸν θλιμμένον, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι θλίβουσιν αὐτούς. ¹⁰ καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξεις τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹¹ καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν. τίς εἰμι ἐγώ, ὅτι πορεύσομαι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου; ¹² εἶπε δὲ ὁ θεὸς Μωϋσῇ, λέγων. ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ. καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὅτι ἐγὼ σε ἐξαποστελῶ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τὸν λαόν μου ἐξ Αἰγύπτου, καὶ λατρεύσετε τῷ θεῷ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. ¹³ καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν θεόν. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξελεύσομαι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. ἐρωτήσουσί με, τί ὄνομα αὐτῷ; τί ἐρᾷ πρὸς αὐτούς; ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωϋσῆν, λέγων. ἐγὼ εἰμι ὁ ὢν. καὶ εἶπεν. οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ὁ ὢν ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πάλιν πρὸς Μωϋσῆν. οὕτως ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, θεὸς Ἀβραάμ, καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ, ἀπέσταλκέ με πρὸς ὑμᾶς. τοῦτό μου ἐστὶν ὄνομα αἰώνιον, καὶ μνημόσυνον γενεῶν γενεαῖς. ¹⁶ ἔλθων οὖν συνάγαγε τὴν γερούσιαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὥπται μοι, θεὸς Ἀβραάμ, καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ, λέγων. ἐπισκοπῇ ἐπέσκεμμαι ὑμᾶς, καὶ ὅσα συμβέβηκεν ὑμῖν ἐν Αἰγύπτῳ. ¹⁷ καὶ εἶπεν. ἀναβιβάσω ὑμᾶς ἐκ τῆς κακώσεως τῶν Αἰγυπτίων εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁸ καὶ εἰσακούσονται σου τῆς φωνῆς. καὶ ἐξελεύσῃ σὺ, καὶ ἡ γερούσια Ἰσραὴλ πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων

προς κέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ¹⁹ ἐγὼ δὲ οἶδα, ὅτι οὐ προήσεται ὑμᾶς Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου πορευθῆναι, ἐὰν μὴ μετὰ χειρὸς κραταιᾶς. ²⁰ καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα πατάξω τοὺς Αἰγυπτίους ἐν πᾶσι τοῖς θαυμασίοις μου, οἷς ποιήσω ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς. ²¹ καὶ δώσω χάριν τῷ λαῷ τούτῳ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων. ὅταν δὲ ἀποτρέχητε, οὐκ ἀπελεύσεσθε κοινοί. ²² ἀλλὰ αἰτήσῃ γυνὴ παρὰ γείτονος καὶ συσκήρου αὐτῆς σκεὴν ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ ἱματισμόν. καὶ ἐπιθήσεται ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ συνλεύσατε τοὺς Αἰγυπτίους.

Κ Ε Φ. Δ'.

Απεκρίθη δὲ Μωυσῆς καὶ εἶπεν. ἐὰν μὴ πιστεύσωσί μοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς μου, ἔροῦσι γὰρ, ὅτι οὐκ ὥπται σοι ὁ θεός, τί ἔρω πρὸς αὐτούς; ² εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος. τί τοῦτό ἐστι τὸ ἐν τῇ χειρὶ σου; ὁ δὲ εἶπε. ῥάβδος. ³ καὶ εἶπεν. ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔρριψεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ὄφεις. καὶ ἔφυγε Μωυσῆς ἀπ' αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἔκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ ἐπιλαβού τῆς κέρκου. ἐκείνας οὖν τὴν χεῖρα ἐπέλαβετο τῆς κέρκου. καὶ ἐγένετο ῥάβδος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁵ ἵνα πιστεύσωσί σοι, ὅτι ὥπται σοι ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν, θεὸς Ἀβραάμ, καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ. ⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος πάλιν. εἰσένεγκον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσηνεγκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡσεὶ χιών. ⁷ καὶ εἶπεν πάλιν. εἰσένεγκον τὴν χεῖρα σου εἰς τὸν κόλπον σου. καὶ εἰσηνεγκε τὴν χεῖρα εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὴν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπεκατέστη εἰς τὴν χροῖαν τῆς σαρκὸς αὐτῆς. ⁸ ἐὰν δὲ μὴ πιστεύσωσί σοι, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ πρώτου, πιστεύσουσί σοι τῆς φωνῆς τοῦ σημείου τοῦ δευτέρου. ⁹ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ πι-

στεύσωσί σοι τοῖς δυοῖς σημείοις τούτοις, μηδὲ εἰσακούσωσι τῆς φωνῆς σου, λήψῃ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκχεῖς ἐπὶ τὸ ξηρόν. καὶ ἔσται τὸ ὕδωρ, ὃ ἐὰν λάβῃς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, αἷμα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ. ¹⁰ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον. δέομαι κύριε. οὐχ ἱκανὸς εἰμι πρὸ τῆς γῆς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, οὐδὲ ἀπ' οὗ ἤρξω λαλεῖν τῷ θεράποντί σου. ἰσχνόφωνος καὶ βραδυγλωσσος ἐγὼ εἰμι. ¹¹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. τίς ἔδωκε στόμα ἀνθρώπῳ, καὶ τίς ἐποίησε δύσκαφον καὶ κωφόν, βλέποντα καὶ τυφλόν; οὐκ ἐγὼ ὁ θεός; ¹² καὶ νῦν πορεύου, καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ συμβιβάσω σε, ὃ μέλλεις λαλῆσαι. ¹³ καὶ εἶπε Μωυσῆς. δέομαι κύριε. προχειρίσαι δυνάμενον ἄλλον, ὃν ἀποστελεῖς. ¹⁴ καὶ θυμωθεὶς ὁργῇ κύριος ἐπὶ Μωυσῆν εἶπεν. οὐκ ἰδοὺ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ὁ Λευίτης; ἐπίσταμαι, ὅτι λαλῶν λαλήσει αὐτός σοι. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται εἰς συνάντησίν σοι, καὶ ἰδὼν σε χαρήσεται ἐν ἑαυτῷ. ¹⁵ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν, καὶ δώσεις τὰ ῥήματά μου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. καὶ ἐγὼ ἀνοίξω τὸ στόμα σου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ συμβιβάσω ὑμᾶς, ἃ ποιήσετε. ¹⁶ καὶ αὐτός σοι λαλήσει πρὸς τὸν λαόν, καὶ αὐτός ἔσται σου στόμα. σὺ δὲ αὐτῷ ἔρη τὰ πρὸς τὸν θεόν. ¹⁷ καὶ τὴν ῥάβδον ταύτην τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου, ἐν ᾗ ποιήσεις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα. ¹⁸ ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς Ἰσθὸρ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ. καὶ λέγει. πορεύσομαι, καὶ ἀποστρέψω πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὄψομαι, εἰ ἔτι ζῶσι. καὶ εἶπεν Ἰσθὸρ Μωυσῇ. βάδιζε ὑγιαίνων. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας τὰς πολλὰς ἐκεῖνας ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. ¹⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν Μαδιάμ. βαδίξ, ἀπέλθε εἰς Αἴγυπτον. τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ἱεροῦντές σου τὴν ψυχὴν. ²⁰ ἀναλαβὼν δὲ Μωυσῆς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παῖδια ἀνεβίβασεν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, καὶ ἐπέστρεphen εἰς Αἴγυπτον. ἔλαβε δὲ Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ²¹ εἶπε δὲ κύριος

ριος πρὸς Μωυσῆν. πορευομένου σου καὶ ἀποστρέφοντος εἰς Αἴγυπτον, ὅρα πάντα τὰ τέρατα, ἃ δέδωκα ἐν ταῖς χερσὶ σου, ποιήσεις αὐτὰ ἐναντίον Φαραώ. ἐγὼ δὲ σκλήρυνω τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξαποστείλῃ τὸν λαόν.
²² σὺ δὲ ἐρεῖς τῷ Φαραώ. τάδε λέγει κύριος. υἱὸς πρωτότοκός μου Ἰσραήλ.
²³ εἶπα δέ σοι, ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ. εἰ μὲν οὖν μὴ βούλει ἐξαποστεῖλαι αὐτοὺς, ὅρα οὖν ἐγὼ ἀποκτενῶ τὸν υἱόν σου τὸν πρωτότοκον.
²⁴ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι συνήνησεν αὐτῷ ἄγγελος κυρίου. καὶ ἐζήτη αὐτὸν ἀποκτεῖναι.
²⁵ καὶ λαβοῦσα Σεπφώρα ψῆφον περιέτεμε τὴν ἀκροβυστίαν τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. καὶ προσέειπε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.
²⁶ καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, διότι εἶπεν, ἔστη τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς τοῦ παιδίου μου.
²⁷ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Ἀαρών. πορευθῆτι εἰς συνάντησιν Μωυσῆ εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἐπορεύθη, καὶ συνήνησεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τοῦ θεοῦ, καὶ κατεφίλησαν ἀλλήλους.
²⁸ καὶ ἀνήγαγε Μωυσῆς τῷ Ἀαρών πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλε, καὶ πάντα τὰ ῥήματα, ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ.
²⁹ ἐπορεύθη δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρών, καὶ συνήγαγον τὴν γερούσιαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
³⁰ καὶ ἐλάλησεν Ἀαρών πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν. καὶ ἐποίησε τὰ σημεῖα ἐναντίον τοῦ λαοῦ.
³¹ καὶ ἐπίστευσεν ὁ λαὸς καὶ ἔχαρη, ὅτι ἐπισκέψατο ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ὅτι εἶδεν αὐτῶν τὴν θλίψιν. κύψας δὲ ὁ λαὸς προσεκύνησε.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρών πρὸς Φαραώ, καὶ εἶπαν αὐτῷ. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ. ἐξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι ἐορτάσωσιν ἐν τῇ ἔρῃμῳ. ² καὶ εἶπε Φαραώ. τίς ἐστίν οὗ εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ; οὐκ οἶδα τὸν κύριον, καὶ τὸν Ἰσραήλ οὐκ ἐξαποστελλω. ³ καὶ λέγουσιν αὐτῷ. ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων

προσκέκληται ἡμᾶς. πορευσόμεθα οὖν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπως θύσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, μὴ ποτε συναντήσῃ ἡμῖν θάνατος ἢ φόνος. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου. ἵνατί Μωυσῆ καὶ Ἀαρών διαστρέφετε τὸν λαόν ἀπὸ τῶν ἔργων; ἀπέλθατε ἕκαστος ὑμῶν πρὸς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ⁵ καὶ εἶπεν Φαραώ. ἰδοὺ νῦν πολυπληθεὶς ὁ λαός. μὴ οὖν καταπαύσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων. ⁶ συνετάξε δὲ Φαραώ τοῖς ἐργοδιώκταις τοῦ λαοῦ καὶ τοῖς γραμματεῦσι, λέγων. ⁷ οὐκέτι προστεθήσεσθε διδόναι ἄχυρον τῷ λαῷ εἰς τὴν πλινθοργίαν καθάπερ χθές καὶ τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' αὐτοὶ πορευέσθωσαν καὶ συναγέτωσαν ἑαυτοῖς ἄχυρα. ⁸ καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας, ἧς αὐτοὶ ποιοῦσι, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιβαλεῖς αὐτοῖς. οὐκ ἀφελεῖς οὐδέν. σχολάζουσι γάρ. διὰ τοῦτο κεκοράγασι, λέγοντες. ἐγερθῶμεν, καὶ θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁹ βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ μεριμνάτωσαν ταῦτα, καὶ μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς. ¹⁰ κατέσπευδον δὲ αὐτοὺς οἱ ἐργοδιώκται καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες. τάδε λέγει Φαραώ. οὐκέτι δίδωμι ὑμῖν ἄχυρα. ¹¹ αὐτοὶ ὑμεῖς πορευόμενοι συλλέγετε ἑαυτοῖς ἄχυρα, ὅθεν ἐὰν εὕρητε. οὐ γὰρ ἀφαιρέται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν. ¹² καὶ διεσάρη ὁ λαὸς ἐν ὅλῃ γῇ Αἰγύπτῳ, συναγαγεῖν καλὰμν ἑῖς ἄχυρα. ¹³ οἱ δὲ ἐργοδιώκται κατέσπευδον αὐτοὺς, λέγοντες. συντελεῖτε τὰ ἔργα τὰ καθήκοντα καθ' ἡμέραν, καθάπερ καὶ ὅτε τὸ ἄχυρον ἐδίδοτο ὑμῖν. ¹⁴ καὶ ἐμαστιγώθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ γένους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οἱ κατασταθέντες ἐπ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Φαραώ, λέγοντες. διατί οὐ συνετελέσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς πλινθείας καθάπερ χθές καὶ τρίτην ἡμέραν, καὶ τὸ τῆς σήμερον; ¹⁵ εἰσελθόντες δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ καταβόησαν πρὸς Φαραώ, λέγοντες. ἵνατί σὺ οὕτως ποιεῖς τοῖς σοῖς οἰκέταις; ¹⁶ ἄχυρον οὐ δίδοται τοῖς οἰκέταις σου, καὶ τὴν πλιν-

θον ἡμῖν λέγουσι ποιεῖν. καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες σου μεμαστίζονται. ἀδικήσεις οὖν τὸν λαόν σου. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. σχολάζετε. σχολασταὶ ἐστε. διὰ τοῦτο λέγετε. πορευθῶμεν, θύσωμεν τῷ θεῷ ἡμῶν. ¹⁸ νῦν οὖν πορευθέντες ἐργάζεσθε. τὸ γὰρ ἄχυρον οὐ δοθήσεται ἡμῖν, καὶ τὴν σύνταξιν τῆς πλινθείας ἀποδώσετε. ¹⁹ ὥρων δὲ οἱ γραμματεῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑαυτοὺς ἐν κακοῖς, λέγοντες. οὐκ ἀπολείπετε τῆς πλινθείας τὸ καθήκον τῇ ἡμέρᾳ. ²⁰ συνήντησαν δὲ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐρχομένοις εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Φαραώ. ²¹ καὶ εἶπαν αὐτοῖς. ἰδοὺ ὁ θεὸς ὑμᾶς καὶ κρίνει, ὅτι ἐβδελύξατε τὴν ὁσμὴν ἡμῶν ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, δοῦναι ῥομφαίαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς. ²² ἐπέστρεψε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε. δέομαι κύριε. τί ἐκάκωσας τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ ἵνατί ἀπέσταλκάς με; ²³ καὶ ἅψ' οὐ πεπόρευμαι πρὸς Φαραώ λαλῆσαι ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι, ἐκάκωσε τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ οὐκ ἐρύσω τὸν λαόν σου.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἥδη ὄψει, ἃ ποιῶσιν τῷ Φαραῷ. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξαποστείλει αὐτούς, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ ἐκβαλεῖ αὐτούς ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ² ἐλάλησε δὲ ὁ θεὸς πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἐγὼ κύριος. ³ καὶ ὥφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, θεὸς ὢν αὐτῶν. καὶ τὸ ὄνομά μου κύριος οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς. ⁴ καὶ ἔστησα τὴν διαθήκην μου πρὸς αὐτούς, ὥστε δοῦναι αὐτοῖς τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, τὴν γῆν, ἣν παρωκῆκασιν, ἐν ἣ καὶ παρώκησαν ἐπ' αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐγὼ ἐξήκουσα τὸν στεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι καταδουλοῦνται αὐτούς. καὶ ἐμνήσθην τῆς διαθήκης ὑμῶν. ⁶ βάδιζε, ἐπὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ἐγὼ κύριος. καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. καὶ ῥύσσομαι ὑμᾶς ἐκ τῆς δουλείας, καὶ λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ κρίσει μεγάλη. ⁷ καὶ λήψομαι ἑαυτῷ

ὑμᾶς λαὸν ἔμοι, καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός. καὶ γνώσεσθε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν Αἰγυπτίων. ⁸ καὶ ἐξάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν ἐξέτευνα τὴν χεῖρά μου, δοῦναι αὐτὴν τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. καὶ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κληρῷ. ἐγὼ κύριος. ⁹ ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς οὕτω τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ οὐκ ἐξήκουσαν Μωυσῆ ἀπὸ τῆς ὀλιγοψυχίας, καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν σκληρῶν. ¹⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹¹ εἰσελθε, λάλησον Φαραῷ βασιλεῖ Αἰγύπτου, ἵνα ἐξαποστείλῃ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹² ἐλάλησε δὲ Μωυσῆς ἐναντι κυρίου, λέγων. ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσηκουσάν μου, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραῷ; ἐγὼ δὲ ἄλογός εἰμι. ¹³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ συνέταξεν αὐτοῖς πρὸς Φαραῷ βασιλεῖα Αἰγύπτου, ὥστε ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁴ καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἰκῶν πατριῶν αὐτῶν. υἱοὶ Ρουβὴν πρωτότοκου Ἰσραὴλ. Ἐνὼχ, καὶ Φαλλοῦς, Ἀσρών, καὶ Χαρμεῖ. αὕτη ἡ συγγένεια Ρουβὴν. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Συμεὼν. Ἰεμουὴλ, καὶ Ἰαμεῖμ, καὶ Ἀῶδ, καὶ Ἰαχὲν, καὶ Σαὰρ, καὶ Σαοὺλ ὁ ἐκ τῆς Φωνίσσης. αὗται αἱ πατρίαι τῶν υἱῶν Συμεὼν. ¹⁶ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Λευὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν. Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρεί. καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Λευὶ ἑκατὸν τριακονταεπτὰ. ¹⁷ καὶ οὗτοι υἱοὶ Γεδσών. Λοβερεῖ, καὶ Σεμεῖ. οἰκοὶ πατριάς αὐτῶν. ¹⁸ καὶ υἱοὶ Καάθ. Ἀμβράμ, καὶ Ἰσπαάρ, Χεβρών, καὶ Ὀζειήλ. καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς Καάθ ἑκατὸν τριακοντατρία ἔτη. ¹⁹ καὶ υἱοὶ Μεραρεί. Μοολεῖ, καὶ Ομοусεῖ. οὗτοι οἱ οἰκοὶ πατριῶν Λευὶ, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔλαβεν Ἀμβράμ τὴν Ἰωχαβὲδ θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν τε Ἀαρὼν, καὶ τὸν Μωυσῆν, καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. τὰ δὲ ἔτη τῆς ζωῆς Ἀμβράμ ἑκατὸν τριακονταδυο ἔτη. ²¹ καὶ υἱοὶ Ἰσπαάρ. Κορεῖ, καὶ Ναφεκ, καὶ Ζεχερεῖ. ²² καὶ υἱοὶ Ὀζειήλ.

Μισαήλ, καὶ Ἐλισαφάν, καὶ Σεργεὶ.
²³ ἔλαβε δὲ Ἀαρὼν τὴν Ἐλισαβεθ θυγατέρα Ἀμιναδάβ ἀδελφὴν Ναασσὼν αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ τὸν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ.
²⁴ υἱοὶ δὲ Κορέ. Ἀσεῖρ, καὶ Ἐλκανά, καὶ Ἀβιάσαρ. αὐταὶ αἱ γενέσεις Κορέ.
²⁵ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Ἀαρὼν ἔλαβε τῶν θυγατέρων Φουτιήλ αὐτῷ γυναῖκα. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φινεές. αὐταὶ αἱ ἀρχαὶ πατριᾶς Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν.
²⁶ οὗτος Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς, οἷς εἶπεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ἔξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.
²⁷ οὗτοί εἰσιν οἱ διαλεγόμενοι πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου. καὶ ἐξηγαγόν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου αὐτὸς Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆς.
²⁸ ἡ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος Μωυσῇ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.
²⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ἐγὼ κύριος. λάλησον πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ὅσα ἐγὼ λέγω πρὸς σέ.
³⁰ καὶ εἶπε Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου. ἰδοὺ ἐγὼ ἰσχνόφω-νός εἰμι, καὶ πῶς εἰσακούσεται μου Φαραὼ;

ΚΕΦ. Ζ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ἰδοὺ δέδωκα σε θεὸν Φαραὼ, καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἔσται σου προφήτης.
² σὺ δὲ λαλήσεις αὐτῷ πάντα ὅσα σοι ἐντέλλομαι. ὁ δὲ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου λαλήσει πρὸς Φαραὼ, ὥστε ἔξαποστείλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ πληθυνῶ τὰ σημεῖά μου, καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.
⁴ καὶ οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραὼ. καὶ ἐπιβαλὼ τὴν χειρά μου ἐπ' Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξω σὺν δυνάμει μου τὸν λαόν μου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν ἐκδικήσει μεγάλῃ.
⁵ καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐκτείνων τὴν χεῖρά μου ἐπ' Αἰγύπτου, καὶ ἐξάξω τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν.
⁶ ἐποίησε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος, οὕτως ἐποίησαν.
⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἐτῶν ὀγδοηκοντα, Ἀαρὼν δὲ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ἐτῶν

ὀγδοηκοντατριῶν, ἥνικα ἐλάλησεν πρὸς Φαραὼ.
⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων.
⁹ καὶ ἐὰν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ, λέγων. δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἐρεῖς Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου. λάβε τὴν ῥάβδον, καὶ ῥίψον ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔσται δράκων.
¹⁰ εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἔρριψεν Ἀαρὼν τὴν ῥάβδον ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων.
¹¹ συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστάς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς φαρμακοὺς. καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαοιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως.
¹² καὶ ἔρριψαν ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτῶν, καὶ ἐγένοντο δράκοντες. καὶ κατέπιεν ἡ ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν τὰς ἐκείνων ῥάβδους.
¹³ καὶ κατίσχυσεν ἡ καρδία Φαραὼ. καὶ οὐκ εἰσηκούσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος.
¹⁴ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. βεβάρηται ἡ καρδία Φαραὼ, τοῦ μὴ ἔξαποστείλαι τὸν λαόν.
¹⁵ βάδισον πρὸς Φαραὼ τὸ πρωῒ. ἰδοὺ αὐτὸς ἐκπορεύεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἔσῃ συναντῶν αὐτῷ ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ. καὶ τὴν ῥάβδον τὴν στραφεῖσαν εἰς ὄφιν λήψῃ ἐν τῇ χειρὶ σου,
¹⁶ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων ἀπέσταλκέ με πρὸς σέ, λέγων. ἔξαπόστειλε τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσηκούσας ἕως τούτου.
¹⁷ τάδε λέγει κύριος. ἐν τούτῳ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω τὴν ῥάβδον τὴν ἐν τῇ χειρὶ μου ἐπὶ τὸ ὕδωρ το ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ μεταβαλεῖ εἰς αἷμα.
¹⁸ καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ τελευτήσουσι. καὶ ἐποζῆσει ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἐπιπνέονται οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ.
¹⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, λάβε τὴν ῥάβδον σου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ ἐκταῖνον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἐπὶ τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυ-

γας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν συνεσθηκὸς ὕδωρ αὐτῶν, καὶ ἔσται αἷμα. καὶ ἐγένετο αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου, ἔντε τοῖς ἔξοις καὶ ἐν τοῖς λίθοις. ²⁰ καὶ ἐποίησαν οὕτως Μωσῆς καὶ Ααρὼν, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς κύριος. καὶ ἐπάρας τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ ἐναντίον Φαραὼ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. καὶ μετέβαλε πᾶν τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῷ ποταμῷ εἰς αἷμα. ²¹ καὶ οἱ ἰχθύες οἱ ἐν τῷ ποταμῷ ἐτελεύτησαν. καὶ ἐπώξεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ Αἰγύπτιοι πιεῖν ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν τὸ αἷμα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ²² ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπαιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραὼ, καὶ οὐκ εἰσέκουσεν αὐτῶν, καθάπερ εἶπε κύριος. ²³ ἐπιστραφεὶς δὲ Φαραὼ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐπέστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τούτῳ. ²⁴ ὠρυξαν δὲ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πιεῖν ὕδωρ. καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. ²⁵ καὶ ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι μετὰ τὸ πατάξαι κύριον τὸν ποταμὸν.

ΚΕΦ. Η'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν. ἐξελθε πρὸς Φαραὼ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος. ἔξαπόστειλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν. ² εἰ δὲ μὴ βούλει σὺ ἐξαποστεῖλαι, ἰδοὺ ἐγὼ τύπτω πάντα τὰ ὄριά σου τοῖς βατράχοις, ³ καὶ ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους. καὶ ἀναβάντες εἰσелеύσονται εἰς τοὺς οἴκους σου, καὶ εἰς τὰ ταμεία τῶν κοιτῶνων σου, καὶ ἐπὶ τῶν κλινῶν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐν τοῖς φυρμασί σου, καὶ ἐν τοῖς κλιβάνοις σου. ⁴ καὶ ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἀναβήσονται οἱ βατράχοι. ⁵ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν. εἶπον Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου ἐπὶ τοὺς ποταμούς, καὶ ἐπὶ τὰς διώρυγας, καὶ ἐπὶ τὰ ἔλη, καὶ ἀνάγαγε τοὺς βατράχους. ⁶ καὶ

ἐξέτεινεν Ααρὼν τὴν χειρὰ ἐπὶ τὰ ὕδατα Αἰγύπτου, καὶ ἀνήγαγε τοὺς βατράχους. καὶ ἀνεβιάσθη ὁ βάτραχος, καὶ ἐκάλυψε τὴν γῆν Αἰγύπτου. ⁷ ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπαιδοὶ τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν, καὶ ἀνήγαγον τοὺς βατράχους ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ⁸ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωσῆν καὶ Ααρὼν, καὶ εἶπεν. εὐξασθε περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ περιελέτω τοὺς βατράχους ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἐξαποστελῶ αὐτούς, καὶ θύσωσι τῷ κυρίῳ. ⁹ εἶπε δὲ Μωσῆς πρὸς Φαραὼ. τάξαι πρὸς με πότε εὐξομαι περὶ σοῦ, καὶ περὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου, ἀφανίσαι τοὺς βατράχους ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ¹⁰ ὁ δὲ εἶπεν. εἰς αὐρίον. εἶπεν οὖν. ὡς εἰρηκας. ἵνα εἰδῆς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν κυρίου. ¹¹ καὶ περιαιεθήσονται οἱ βάτραχοι ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαύλων, καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου. πλὴν ἐν τῷ ποταμῷ ὑπολειφθήσονται. ¹² ἐξῆλθε δὲ Μωσῆς καὶ Ααρὼν ἀπὸ Φαραὼ. καὶ ἐβόησε Μωσῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν βατράχων, ὡς ἐτάξατο Φαραὼ. ¹³ ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωσῆς. καὶ ἐτελεύτησαν οἱ βάτραχοι ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλων, καὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν. ¹⁴ καὶ συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας. καὶ ὥξεν ἡ γῆ. ¹⁵ ἰδὼν δὲ Φαραὼ ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, ἐβαρύνθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ οὐκ εἰσέκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. ¹⁶ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν. εἶπον Ααρὼν, ἔκτεινον τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον σου, καὶ πάταξον τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἔσονται σκνίφες ἔντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁷ ἐξέτεινεν οὖν Ααρὼν τῇ χειρὶ τὴν ῥάβδον, καὶ ἐπάταξε τὸ χῶμα τῆς γῆς, καὶ ἐγένοντο οἱ σκνίφες ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἔντε τοῖς τετράποσι, καὶ ἐν παντὶ χῶματι τῆς γῆς ἐγένοντο οἱ σκνίφες. ¹⁸ ἐποίησαν δὲ ὡσαύτως καὶ οἱ ἑπαιδοὶ ταῖς

φαρμακίαις αὐτῶν, ἔξαγαγεῖν τὸν σκνίφα, καὶ οὐκ ἠδύναντο. καὶ ἐγένετο οἱ σκνίφες ἔντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετραπόσιν. ¹⁹ εἶπαν οὖν οἱ ἱσραηλῖται τῷ Φαραῶ. ἡ ἀντιλογία τοῦ θεοῦ ἐστὶ τοῦτο. καὶ ἐσκληρύνθη ἡ καρδία Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσέκουσεν αὐτῶν, καθάπερ ἐλάλησε κύριος. ²⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. ὁρῶντες τὸ πρῶτον, καὶ στήθι ἐναντίον Φαραῶ. καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτόν. τότε λέγει κύριος. ἔξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ²¹ ἔαν δὲ μὴ βούλῃ ἔξαποστέλλαι τὸν λαόν μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἔξαποστέλλω ἐπὶ σέ, καὶ ἐπὶ τοὺς θεράποντάς σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν κυνόμεναι. καὶ πλησθήσονται αἱ οἰκίαι τῶν Αἰγυπτίων τῆς κυνομίης, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἧς εἰσιν ἐπ' αὐτῆς. ²² καὶ παραδοξάσω ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν γῆν Γεσέμ, ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἐπεσθί ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς οὐκ ἔσται ἐκεῖ ἡ κυνόμενα. ἵνα εἰδῇς, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς πάσης τῆς γῆς. ²³ καὶ δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἔμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σου λαοῦ. ἐν δὲ τῇ αὐρίῳ ἔσται τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁴ ἐποίησε δὲ κύριος οὕτως. καὶ παρέγενετο ἡ κυνόμενα πληθος εἰς τοὺς οἴκους Φαραῶ, καὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἐξωλοθρεύθη ἡ γῆ ἀπὸ τῆς κυνομίης. ²⁵ ἐκάλεσε δὲ Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ἐλθόντες θύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ γῇ. ²⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς. οὐ δυνατὸν γενέσθαι οὕτως. τὰ γὰρ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων θύομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἔαν γὰρ θύσωμεν τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων ἐναντίον αὐτῶν, λιθοβολησόμεθα. ²⁷ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν πορευσόμεθα εἰς τὴν ἐρήμον. καὶ θύσομεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθάπερ εἶπεν κύριος ἡμῖν. ²⁸ καὶ εἶπε Φαραῶ. ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς, καὶ θύσατε τῷ θεῷ ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἀλλ' οὐ μακρὰν ἀποτενεῖτε πορευθῆναι. εὐξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον. ²⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς. ὁ δὲ ἐγὼ

ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, καὶ εὐξομαι πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀπελεύσεται ἡ κυνόμενα καὶ ἀπὸ τῶν θεραπόντων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου αὐρίον. μὴ προσθῇς ἐτι Φαραῶ ἔξαπατήσαι, τοῦ μὴ ἔξαποστέλλαι τὸν λαόν θύσαι κυρίῳ. ³⁰ ἦλθε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ Φαραῶ, καὶ ἠύξατο πρὸς τὸν θεόν. ³¹ ἐποίησε δὲ κύριος καθάπερ εἶπε Μωυσῆς. καὶ περιεῖλε τὴν κυνόμενα ἀπὸ Φαραῶ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεμία. ³² καὶ ἐβάρυνε Φαραῶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἔξαποστέλλαι τὸν λαόν.

ΚΕΦ. Θ'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. εἰσέλθε πρὸς Φαραῶ, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ. τότε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων. ἔξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα μοι λατρεύσωσι. ² εἰ μὲν οὖν μὴ βούλῃ ἔξαποστέλλαι τὸν λαόν μου, ἀλλὰ ἐτι ἐγκρατῆς αὐτοῦ, ³ ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπέσται ἐν τοῖς κτήνεσί σου τοῖς ἐν τοῖς πεδίοις, ἔντε τοῖς ἵπποις, καὶ ἐν τοῖς ὑπόζυγιοις, καὶ ταῖς καμήλοις, καὶ βουσί, καὶ προβάτοις θάνατος μέγας σφόδρα. ⁴ καὶ παραδοξάσω ἐγὼ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. οὐ τελευτήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν τοῦ Ἰσραὴλ υἱῶν ὀρνίον. ⁵ καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς ὄρον, λέγων. ἐν τῇ αὐρίῳ ποιήσει κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ καὶ ἐποίησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο τῇ ἐπαύριον. καὶ ἐτελεύτησε πάντα τὰ κτήνη τῶν Αἰγυπτίων. ἀπὸ δὲ τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἐτελεύτησεν οὐδέν. ⁷ ἰδὼν δὲ Φαραῶ, ὅτι οὐκ ἐτελεύτησεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐδέν, ἐβαρύνθη ἡ καρδία Φαραῶ, καὶ οὐκ ἔξαπέστειλε τὸν λαόν. ⁸ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. λάβετε ὑμεῖς πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμιντίας, καὶ πασάτω Μωυσῆς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ⁹ καὶ γενηθήτω κοριοστὸς ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου. καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ

τετρα-

τετράποδα ἔλκη φλυκτίδες ἀναξέουσai ἐντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι, ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ ἔλαβεν τὴν αἰθάλην τῆς καμινάιας ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἔπασεν αὐτὴν Μωσῆς εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἐγένετο ἔλκη φλυκτίδες ἀναξέουσai ἐντε τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἐν τοῖς τετράποσι. ¹¹ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ φαρυμακοὶ στήναι ἐναντίον Μωσῆ διὰ τὰ ἔλκη. ἐγένετο γὰρ τὰ ἔλκη ἐν τοῖς φαρυμακοῖς, καὶ ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ¹² ἐσκλήρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ, καὶ οὐκ εἰσέηκουσεν αὐτὸν καθὰ συνέταξε κύριος. ¹³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν. ὀρθρῖσον τὸ πρωῒ, καὶ στήθι ἐναντίον Φαραώ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν Ἑβραίων. ἔξαποστείλον τὸν λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ¹⁴ ἐν τῷ γὰρ νῦν καιρῷ ἐγὼ ἔξαποστέλλω πάντα τὰ συναντήματά μου εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τῶν θεραπόντων σου, καὶ τοῦ λαοῦ σου. ἵνα εἰδῇς, ὅτι οὐκ ἔστιν, ὡς ἐγὼ, ἄλλος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁵ νῦν γὰρ ἀποστείλας τὴν χεῖρα πατάξω σε, καὶ τὸν λαόν σου θανατώσω, καὶ ἐκτριβήσῃ ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁶ καὶ ἔνεκεν τούτου διετηρήθης, ἵνα ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν ἰσχύν μου, καὶ ὅπως διαγγεῖν τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁷ ἔτι οὖν σὺ ἐμποῖῃ τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἔξαποστεῖλαι αὐτούς; ¹⁸ ἰδού ἐγὼ ὡς ταύτην τὴν ὥραν αὐρίον χάλαζαν πολλὴν σφοδρά, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔκτισται, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹ νῦν οὖν κατάσπευσον συναγαγεῖν τὰ κτήνη σου, καὶ ὅσα σοι ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ. πάντες γὰρ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, ὅσα ἔαν εὐρεθῇ ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ μὴ ἐξέλθῃ εἰς οἰκίαν, πέσῃ δὲ ἐπ' αὐτὰ ἡ χάλαζα, τελευτήσῃ. ²⁰ ὁ φοβούμενος τὸ ῥῆμα κυρίου τῶν θεραπόντων Φαραώ συνήγαγε τὰ κτήνη αὐτοῦ εἰς τοὺς οἴκους. ²¹ ὃς δὲ μὴ προσέσχεν τῇ διαβολῇ εἰς τὸ ῥῆμα κυρίου, ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις. ²² εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν. ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔσται χάλαζα ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγυπτου, ἐπὶ τε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πᾶσαν

βοτάνην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ ἐξέτεινε δὲ Μωσῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κύριος ἔδωκε φωνάς καὶ χάλαζαν. καὶ διέτρεχε τὸ πῦρ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔβροξε κύριος χάλαζαν ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγυπτου. ²⁴ ἦν δὲ ἡ χάλαζα καὶ τὸ πῦρ φλογίζον ἐν τῇ χάλαζῃ. ἡ δὲ χάλαζα πολλὴ σφοδρά, ἣτις τοιαύτη οὐ γέγονεν ἐν Αἰγύπτῳ, ἀφ' ἧς ἡμέρας γεγένηται ἐπ' αὐτῆς ἔθνος. ²⁵ ἐπάταξε δὲ ἡ χάλαζα ἐν πάσῃ γῇ Αἰγυπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. καὶ πᾶσαν βοτάνην τὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπάταξεν ἡ χάλαζα. καὶ πάντα τὰ ζῦλα τὰ ἐν τοῖς πεδίοις συνέτριψεν ἡ χάλαζα. ²⁶ πλην ἐν γῇ Γεσέμ, οὗ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ἐγένετο ἡ χάλαζα. ²⁷ ἀποστείλας δὲ Φαραώ ἐκάλεσε Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἡμάρτηκα τὸ νῦν. ὁ κύριος δίκαιος, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ λαός μου ἀσεβεῖς. ²⁸ εὗξασθε οὖν περὶ ἐμοῦ πρὸς κύριον, καὶ παυσάσθω τοῦ γενηθῆναι φωνάς θεοῦ, καὶ χάλαζαν, καὶ πῦρ, καὶ ἔξαποστελῶ ὑμᾶς, καὶ οὐκέτι προστεθήσεσθε μένειν. ²⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Μωσῆς. ὡς ἂν ἐξέλθω τὴν πόλιν, ἐκπετάσω τὰς χεῖράς μου πρὸς τὸν κύριον καὶ αἱ φωναὶ παύσονται, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑέτος οὐκ ἔσται ἔτι. ἵνα γνῶς, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ γῇ. ³⁰ καὶ σὺ καὶ οἱ θεράποντές σου ἐπίσταμαι ὅτι οὐδέπω πεφόβησθε τὸν κύριον. ³¹ τὸ δὲ λίνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλήγη. ἡ γὰρ κριθὴ παρεστηκυῖα, τὸ δὲ λίνον σπερματίζον. ³² ὁ δὲ πυρὸς καὶ ἡ ὀλύρα οὐκ ἐπλήγησαν, ὅψιμα γὰρ ἦν. ³³ ἐξῆλθε δὲ Μωσῆς ἀπὸ Φαραώ ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας πρὸς κύριον, καὶ αἱ φωναὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἡ χάλαζα, καὶ ὁ ὑέτος οὐκ ἔσταξεν ἔτι ἐπὶ τὴν γῆν. ³⁴ ἰδὼν δὲ Φαραώ, ὅτι πέπauται ὁ ὑέτος καὶ ἡ χάλαζα καὶ αἱ φωναὶ, προσέθετο τοῦ ἁμαρτάνειν. καὶ ἐβάρυνεν αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἐσκλήρυνθη ἡ καρδία Φαραώ. καὶ οὐκ ἔξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωσῇ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. εἰέλθε

εἰσελθε πρὸς Φαραώ. ἐγὼ γὰρ ἐσκή-
 ρυνα αὐτοῦ τὴν καρδίαν καὶ τῶν थे-
 ραπόντων αὐτοῦ, ἵνα ἐξῆς ἐπέλθῃ τὰ
 σημεῖα ταῦτα ἐπ' αὐτούς. ² ὅπως διη-
 γησῇ εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν,
 καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν, ὅσα
 ἐμπέταιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ τὰ
 σημεῖά μου, ἃ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς, καὶ
 γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. ³ εἰσῆλθε δὲ
 Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐναντίον Φαραώ,
 καὶ εἶπαν αὐτῷ. τάδε λέγει κύριος ὁ
 θεὸς τῶν Εβραίων. ἕως τίνος οὐ βού-
 λει ἐντραπῆναί με; ἐξαπόστειλον τὸν
 λαόν μου, ἵνα λατρεύσωσί μοι. ⁴ ἔαν
 δὲ μὴ θέλῃς σὺ ἐξαποστείλαι τὸν λαόν
 μου, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ταύτην τὴν ὥραν
 αὐριον ἀκρίδα πολλὴν ἐπὶ πάντα τὰ
 ὅριά σου. ⁵ καὶ καλύψει τὴν ὄψιν τῆς
 γῆς, καὶ οὐ δυνήσῃ κατιδεῖν τὴν γῆν.
 καὶ κατέδετα πᾶν τὸ περισσὸν τῆς γῆς
 τὸ καταλειφθὲν, ὃ κατέλειπεν ὑμῖν ἡ
 χάλαζα, καὶ κατέδετα πᾶν ξύλον τὸ
 φυόμενον ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ καὶ πλη-
 σθήσονται σου αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ οἰκίαι
 τῶν θεραπόντων σου, καὶ πᾶσαι αἱ οἰ-
 κίαι ἐν πάσῃ γῇ τῶν Αἰγυπτίων. ἃ οὐ-
 δέποτε ἐώρακασιν οἱ πατέρες σου, οὐδ'
 οἱ πρόπαπποι αὐτῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας
 γεγόνασιν ἐπὶ τῆς γῆς ἕως τῆς ἡμέρας
 ταύτης. καὶ ἐκκλίνας Μωυσῆς ἐξῆλθεν
 ἀπὸ Φαραώ. ⁷ καὶ λέγουσιν οἱ θερά-
 ποντες Φαραώ πρὸς αὐτόν. ἕως τίνος
 ἔσται τοῦτο ἡμῖν σκῶλον; ἐξαπόστι-
 λον τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως λατρεύ-
 σωσι τῷ θεῷ αὐτῶν. ἢ εἰδέναι βούλει,
 ὅτι ἀπόλωλεν Αἴγυπτος; ⁸ καὶ ἀπέ-
 στρεψαν τὸν τε Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν
 πρὸς Φαραώ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. πο-
 ρεύεσθε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ
 ὑμῶν. τίνες δὲ καὶ τίνες εἰσὶν οἱ πο-
 ρεούμενοι; ⁹ καὶ λέγει Μωυσῆς. σὺν
 τοῖς νεανίσκοις καὶ πρεσβυτέροις πο-
 ρευσόμεθα, σὺν τοῖς υἱοῖς καὶ θυγα-
 τράσι, καὶ προβάτοις καὶ βουσὶν ἡμῶν.
 ἔστι γὰρ ἑορτὴ κυρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτούς. ἔστω οὕτω, κύριος μεθ' ὑμῶν.
 καθότι ἀποστέλλω ὑμᾶς, μὴ καὶ τὴν
 ἀποσκευὴν ὑμῶν; ἴδετε ὅτι πονηρία
 πρόσκειται ὑμῖν. ¹¹ μὴ οὕτως. πορευέ-
 σθωσαν δὲ οἱ ἄνδρες, καὶ λατρευσάτω-
 σαν τῷ θεῷ. τοῦτο γὰρ αὐτοὶ ἐκζη-

τεῖτε. ἐξέβαλον δὲ αὐτοὺς ἀπὸ προς-
 ῶπου Φαραώ. ¹² εἶπε δὲ κύριος πρὸς
 Μωυσῆν. ἔκτεινον τὴν χεῖρα ἐπὶ γῆν
 Αἰγύπτου. καὶ ἀναβήτω ἀκρίδις ἐπὶ
 τὴν γῆν, καὶ κατέδετα πᾶσαν βοτάνην
 τῆς γῆς, καὶ πάντα τὸν καρπὸν τῶν
 ξύλων, ὃν ὑπελίπετο ἡ χάλαζα. ¹³ καὶ
 ἐπῆρε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐ-
 ρανόν, καὶ κύριος ἐπήγαγεν ἄνεμον νό-
 τον ἐπὶ τὴν γῆν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκεί-
 νην, καὶ ὅλην τὴν νύκτα. τὸ πρωὶ ἐγε-
 νήθη, καὶ ὁ ἄνεμος ὁ νότος ἀνέλαβε
 τὴν ἀκρίδα, ¹⁴ καὶ ἀνήγαγεν αὐτὴν
 ἐπὶ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου. καὶ κατέ-
 παυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου
 πολλὴ σφόδρα. προτέρα αὐτῆς οὐ γέ-
 γονε τοιαύτη ἀκρίδις, καὶ μετὰ ταῦτα
 οὐκ ἔσται οὕτως. ¹⁵ καὶ ἐκάλυψε τὴν
 ὄψιν τῆς γῆς, καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ. καὶ
 κατέφαγε πᾶσαν βοτάνην τῆς γῆς, καὶ
 πάντα τὸν καρπὸν τῶν ξύλων, ὃς ὑπε-
 λείφθη ἀπὸ τῆς χαλᾶζης. οὐκ ὑπελεί-
 φθη χλωρόν οὐδὲν ἐν τοῖς ξύλοις, καὶ
 ἐν πάσῃ βοτάνῃ τοῦ πεδίου, ἐν πάσῃ
 γῇ Αἰγύπτου. ¹⁶ κατέσπευδε δὲ Φα-
 ραώ καλεῖσαι Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέ-
 γων. ἡμάρτηκα ἐναντίον κυρίου τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν, καὶ εἰς ὑμᾶς. ¹⁷ προσδέξα-
 σθε οὖν μου τὴν ἁμαρτίαν ἔτι νῦν, καὶ
 προσεύξασθε πρὸς κύριον τὸν θεόν
 ὑμῶν, καὶ περιέλτω ἀπ' ἐμοῦ τὸν θά-
 νατον τοῦτον. ¹⁸ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς
 ἀπὸ Φαραώ, καὶ ἠΰστατο πρὸς τὸν
 θεόν. ¹⁹ καὶ μετέβαλε κύριος ἄνεμον
 ἀπὸ θαλάσσης σφοδρόν, καὶ ἀνέλαβε
 τὴν ἀκρίδα καὶ ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν
 ἐρυθρὰν θάλασσαν. καὶ οὐκ ὑπελείφθη
 ἀκρίδις μία ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτου. ²⁰ καὶ
 ἐσκήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραώ,
 καὶ οὐκ ἐξαπέστειλε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
²¹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἔκτει-
 νον τὴν χεῖρά σου εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ
 γενηθήτω σκότος ἐπὶ γῆς Αἰγύπτου,
 ψηλαφητὸν σκότος. ²² ἔξέτεινε δὲ Μωυ-
 σῆς τὴν χεῖρα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἐγέ-
 νετο σκότος γνόφος, θυελλὰ ἐπὶ πᾶ-
 σαν γῆν Αἰγύπτου τρεῖς ἡμέρας. ²³ καὶ
 οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ
 τρεῖς ἡμέρας. καὶ οὐκ ἐξανέστη οὐδεὶς
 ἐκ τῆς κοίτης αὐτοῦ τρεῖς ἡμέρας. πᾶσι
 δὲ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ φῶς ἦν ἐν πᾶσιν

οἷς κατεγίνοντο. ²⁴ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. βαδίσετε, λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, πληρὴν τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν ὑπολείπεσθε. καὶ ἡ ἀποσκευὴ ὑμῶν ἀποτρεχέτω μεθ' ὑμῶν. ²⁵ καὶ εἶπε Μωσῆς. ἀλλὰ καὶ σὺ δώσεις ἡμῖν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας, ἃ ποιήσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ²⁶ καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν πορεύσεται μεθ' ἡμῶν, καὶ οὐκ ὑπολειφόμεθα ὀπλὴν. ἀπ' αὐτῶν γὰρ ληψόμεθα λατρεύσαι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ οὐκ οἶδαμεν τί λατρεύσομεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἡμᾶς ἐκεῖ. ²⁷ ἐσκήληρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ οὐκ ἐβουλήθη ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. ²⁸ καὶ λέγει Φαραῶ. ἀπελθε ἀπ' ἐμοῦ, πρόσεχε σεαυτῷ ἔτι προσθεῖναι ἰδεῖν μου τὸ πρόσωπον. ἡ δ' ἂν ἡμέρα ὀφθῇς μοι, ἀποθανῇ. ²⁹ λέγει δὲ Μωσῆς. εἰρηκας. οὐκ ἔτι ὀφθήσομαι σοι εἰς πρόσωπον.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἔτι μίαν πληγὴν ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ Φαραῶ, καὶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαποστελεῖ ὑμᾶς ἐντευθεν. ὅταν δὲ ἐξαποστελέῃ ὑμᾶς σὺν παντὶ, ἐκβαλεῖ ὑμᾶς ἐκβολῇ. ² λάλησον οὖν κρυφῇ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ αἰτησάτω ἕκαστος παρὰ τοῦ πλησίον σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³ κύριος δὲ ἔδωκε τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων. καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς. καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωσῆς μέγας ἐγενήθη σφόδρα ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐναντίον Φαραῶ, καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἶπε Μωσῆς. τάδε λέγει κύριος. περὶ μέσας νύκτας ἐγὼ ἐσπορεύομαι εἰς μέσον Αἰγύπτου. ⁵ καὶ τελευτήσῃ πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτότου Φαραῶ, ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἕως πρωτοτόκου τῆς θεραπαινῆς τῆς παρὰ τὸν μύλον, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους. ⁶ καὶ ἔσται κραυγὴ μεγάλη κατὰ πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, ἥτις τοιαύτη οὐ γέγονε, καὶ τοιαύτη οὐκ ἔτι προστεθήσεται. ⁷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ οὐ γρύξει κίων τῇ γλῶσση αὐτοῦ, ἀπὸ ἀνθρώ-

που ἕως κτήνους, ὅπως εἰδῇς ὅσα παραδοξάσει κύριος ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ καταβήσονται πάντες οἱ παῖδες σου οὗτοι πρὸς με, καὶ προσκυνήσουσί με, λέγοντες. ἐξῆλθε σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαός σου σὺ σὺ ἀφηγῇ. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσεται. ἐξῆλθε δὲ Μωσῆς ἀπὸ Φαραῶ μετὰ θυμοῦ. ⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. οὐκ εἰσακούσεται ὑμῶν Φαραῶ, ἵνα πληθύνων πληθυνῶ μου τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ Μωσῆς δὲ καὶ Ἀαρὼν ἐποίησαν πάντα τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ταῦτα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐναντίον Φαραῶ. ἐσκήληρυνε δὲ κύριος τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ οὐκ εἰσέκουσεν ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν ἐν γῇ Αἰγύπτου, λέγων. ² ὁ μὴν οὗτος ὑμῖν ἀρχὴ μηνῶν, πρῶτός ἐστιν ὑμῖν ἐν τοῖς μηνὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ³ λάλησον πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων. τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου λαβέτωσαν ἕκαστος πρόβατον κατ' οἶκον πατριῶν, ἕκαστος πρόβατον κατ' οἰκίαν. ⁴ ἐὰν δὲ ὀλιγοστοὶ ᾦσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὥστε μὴ εἶναι ἱκανοὺς εἰς πρόβατον, συλλήψεται μεθ' ἑαυτοῦ τὸν γείτονα τὸν πλησίον αὐτοῦ. κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν, ἕκαστος τὸ ἀρκοῦν αὐτῷ συναριθμησεται εἰς πρόβατον. ⁵ πρόβατον τέλειον, ἄρσεν, ἐνιαύσιον ἔσται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων λήψεσθε. ⁶ καὶ ἔσται ὑμῖν διατετηρημένον ἕως τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης τοῦ μηνὸς τούτου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ πᾶν τὸ πλῆθος συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς ἑσπέραν. ⁷ καὶ ληψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ θήσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἐπὶ τὴν φλάν, ἐν τοῖς οἴκοις ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς. ⁸ καὶ φάγονται τὰ κρέα τῇ νυκτὶ ταύτῃ ὅπτα πυρὶ, καὶ ἄζυμα ἐπὶ πικρίδων ἔδονται. ⁹ οὐκ ἔδεσθε ἀπ' αὐτῶν ὦμόν οὐδὲ ἡψημένον ἐν ὕδατι, ἀλλ' ἡ ὅπτα πυρὶ. κεφαλὴν σὺν τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς ἐνδοσθίοις. ¹⁰ οὐκ ἀπολείψεται ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωῒ. καὶ ὅσπου οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. τὰ δὲ κατα-

λειπόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωΐ ἐν πυρὶ κατακαύσετε. ¹¹ οὕτω δὲ φάγεσθε αὐτό. αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεζωσμέναι, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ αἱ βακτηρίαι ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. καὶ ἔδεσθε αὐτὸ μετὰ σπουδῆς. πάσχα ἔστι κυρίῳ. ¹² καὶ διελύσονται ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, καὶ πατάξω πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν Αἰγυπτίων ποιήσω τὴν ἐκδίκησιν. ἐγὼ κύριος. ¹³ καὶ ἔσται τὸ αἷμα ὑμῖν ἐν σημεῖῳ ἐπὶ τῶν οἰκιῶν, ἐν αἷς ὑμεῖς ἔστε ἐκεῖ. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, καὶ σκεπάσω ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν πληγὴ τοῦ ἐκτριβῆναι, ὅταν παῖω ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁴ καὶ ἔσται ἡ ἡμέρα ὑμῖν αὕτη μνημόσυνον, καὶ ἐορτάσετε αὐτὴν ἐορτὴν κυρίῳ εἰς πάσας τὰς γενεὰς ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἐορτάσετε αὐτήν. ¹⁵ ἐπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἀφανιεῖτε ζύμην ἐκ τῶν οἰκιῶν ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζύμην ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδόμης. ¹⁶ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κληθήσεται ἁγία. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐταῖς, πλην ὅσα ποιηθήσεται πάσῃ ψυχῇ, τοῦτο μόνον ποιηθήσεται ὑμῖν. ¹⁷ καὶ φυλάξετε τὴν ἐντολὴν ταύτην. ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξάξω τὴν δύναμιν ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ποιήσετε τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς γενεὰς ὑμῶν νόμιμον αἰώνιον. ¹⁸ ἐναρχόμενοι τῇ τεσσαρεσκαίδεκατῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα ἕως ἡμέρας μιᾶς καὶ εἰκάδος τοῦ μηνὸς, ἕως ἑσπέρας. ¹⁹ ἐπτὰ ἡμέρας ζύμην οὐχ εὐρεθήσεται ἐν ταῖς οἰκίαις ὑμῶν. πᾶς ὃς ἂν φάγῃ ζυμωτὸν ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, ἐντε τοῖς γεωροῖς, καὶ αὐτοχθόσι τῆς γῆς. ²⁰ πᾶν ζυμωτὸν οὐκ ἔδεσθε, ἐν παντὶ δὲ κατοικητηρίῳ ὑμῶν ἔδεσθε ἄζυμα. ²¹ ἐκάλεσε δὲ Μωυσῆς πᾶσαν γερούσιαν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀπελθόντες λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πρόβατον κατὰ συγγενείας

υμῶν, καὶ θυσατε τὸ πάσχα. ²² λήψεσθε δὲ δέσμην ὑσώπου, καὶ βάφραντες ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ παρὰ τὴν θύραν, καθίζετε τῆς φλιάς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν, ἀπὸ τοῦ αἵματος ὃ ἔστι παρὰ τὴν θύραν. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθε ἕκαστος τὴν θύραν τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἕως πρωΐ. ²³ καὶ παρελεύσεται κύριος πατάξαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὄψεται τὸ αἷμα ἐπὶ τῆς φλιάς, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν σταθμῶν. καὶ παρελεύσεται κύριος τὴν θύραν, καὶ οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρευόντα εἰσελθεῖν εἰς τὰς οἰκίας ὑμῶν πατάξαι. ²⁴ καὶ φυλάξασθε τὸ ῥῆμα τοῦτο νόμιμον σεσωτῶ, καὶ τοῖς υἱοῖς σου ἕως αἰῶνος. ²⁵ ἐὰν δὲ εἰσελθῇτε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἂν δῶ κύριος ὑμῖν, καθότι ἐλάλησε, φυλάξασθε τὴν λατρείαν ταύτην. ²⁶ καὶ ἔσται ἐὰν λέγωσι πρὸς ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, τίς ἡ λατρεία αὕτη; ²⁷ καὶ ἐρεῖτε αὐτοῖς. θυσία τὸ πάσχα τοῦτο κυρίῳ, ὥς ἐσκέπασε τοὺς οἴκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Αἰγύπτῳ, ἥνικα ἐπάταξε τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς δὲ οἴκους ἡμῶν ἐρύσατο. καὶ κύψας ὁ λαὸς προσεκύνησε. ²⁸ καὶ ἀπελθόντες ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν. ²⁹ ἐγενήθη δὲ μεσοῦσης τῆς νυκτὸς, καὶ κύριος ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ πρωτοτόκου Φαραὼ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος τῆς ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ ἕως πρωτοτόκου παντὸς κτήνους. ³⁰ καὶ ἀναστὰς Φαραὼ νυκτὸς, καὶ οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐγενήθη κραυγὴ μεγάλη ἐν πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. οὐ γὰρ ἦν οἰκία, ἐν ἣ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ τεθνηκώς. ³¹ καὶ ἐκάλεσε Φαραὼ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀνάστητε καὶ ἐξέλθατε ἐκ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ὑμεῖς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. βαδίζετε καὶ λατρεύσατε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, καθὰ λέγετε. ³² καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς βόας ὑμῶν ἀναλαβόντες πορεύεσθε, εὐλογήσατε δὴ καὶ ἐμὲ. ³³ καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαὸν σπουδῇ ἐκβαλεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. εἶπαν γὰρ, ὅτι πάντες ἡμεῖς ἀποθνή-

σκομεν. ³⁴ ἀνέλαβε δὲ ὁ λαὸς τὸ σταῖς αὐτῶν πρὸ τοῦ ζυμωθῆναι τὰ φυράματα αὐτῶν, ἐνδεδεμένα ἐν τοῖς ἱματίοις αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὤμων. ³⁵ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς. καὶ ἦρσαν παρὰ τῶν Αἰγυπτίων σκεύη ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν. ³⁶ καὶ ἔδωκε κύριος τὴν χάριν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν Αἰγυπτίων. καὶ ἔχρησαν αὐτοῖς. καὶ ἐσκύλευσαν τοὺς Αἰγυπτίους. ³⁷ ἀπάραντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσῆ εἰς Σοκχώθ εἰς ἑξακοσίας χιλιάδας πεζῶν οἱ ἄνδρες, πλὴν τῆς ἀποσκευῆς. ³⁸ καὶ ἐπίμικτος πολὺς συνανέβη αὐτοῖς, καὶ πρόβατα, καὶ βόες, καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα. ³⁹ καὶ ἔπεναν τὸ σταῖς ὁ ἐξήνεγκαν ἐξ Αἰγύπτου, ἐγκουφίας ἄζυμους, οὐ γὰρ ἐζυμώθη. ἐξεβάλον γὰρ αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἐπιμεῖναι, οὐδὲ ἐπισιτισμόν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰς τὴν ὁδόν. ⁴⁰ ἡ δὲ κατοίκησις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν κατώκησαν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν γῇ Χαναὰν, ἔτη τετρακόσια τριάκοντα. ⁴¹ καὶ ἐγένετο μετὰ τὰ τετρακόσια τριάκοντα ἔτη, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου ἐκ γῆς Αἰγύπτου νυκτός. ⁴² προφυλακὴ ἔστι τῷ κυρίῳ, ὥστε ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐκείνη ἡ νύξ αὐτὴ προφυλακὴ κυρίῳ, ὥστε πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἶναι εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁴³ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρών. οὗτος ὁ νόμος τοῦ πάσχα. πᾶς ἄλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁴ καὶ πάντα οἰκέτην ἢ ἀργυρῶνητον περικτεμεῖς αὐτόν. καὶ τότε φάγεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁵ πάροικος ἢ μισθωτὸς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁶ ἐν οἰκίᾳ μιᾶς βρωθήσεται. καὶ οὐκ ἐξοίσετε ἐκ τῆς οἰκίας τῶν κρεῶν ἔξω, καὶ ὅσπουν οὐ συντρίψετε ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁷ πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ποιήσει αὐτό. ⁴⁸ ἐὰν δέ τις προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ποιῆσαι τὸ πάσχα κυρίῳ, περικτεμεῖς αὐτοῦ πᾶν ἀρσενικόν. καὶ τότε προσελεύσεται ποιῆσαι αὐτό. καὶ ἔσται ὥσπερ καὶ ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς. πᾶς ἀπερίτμητος οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ. ⁴⁹ νόμος εἰς ἔσται τῷ ἐγγωρίῳ καὶ τῷ προσελθόντι προσηλύτῳ ἐν ὑμῖν. ⁵⁰ καὶ

ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρών πρὸς αὐτοὺς, οὕτως ἐποίησαν. ⁵¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξήγαγε κύριος τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² ἀγίασόν μοι πᾶν πρωτότοκον πρωτογενὲς διανοίγον πᾶσαν μήτραν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ἐμοὶ ἔστιν. ³ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν. μνημονεύετε τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐν ᾗ ἐξῆλθατε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ἐν γὰρ χειρὶ κραταίᾳ ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐντεῦθεν. καὶ οὐ βρωθήσεται ζύμη. ⁴ ἐν γὰρ τῇ σήμερον ὑμεῖς ἐμπορεύεσθε ἐν μηρὶ τῶν νέων. ⁵ καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναταίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορραίων, καὶ Εὐαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ Φερεαίων, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, δοῦναι σοὶ γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ποιήσεις τὴν λατρείαν ταύτην ἐν τῷ μηνὶ τούτῳ. ⁶ ἐξ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἑορτὴ κυρίου. ⁷ ἄζυμα ἔδεσθε ἑπτὰ ἡμέρας. οὐκ ὀφθῇσεται σοὶ ζυμῶν, οὐδὲ ἔσται σοὶ ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. ⁸ καὶ ἀναγχελεῖς τῷ υἱῷ σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. διὰ τοῦτο ἐποίησε κύριος ὁ θεός μοι, ὥς ἐξεπορευόμην ἐξ Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἔσται σοὶ σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ μνημόσυνον πρὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος κυρίου ἐν τῷ στόματί σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταίᾳ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ φυλάξασθε τὸν νόμον τοῦτον κατὰ καιροὺς ὥρων, ἀπ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. ¹¹ καὶ ἔσται ὥς ἂν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναταίων, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δώσει σοὶ αὐτήν. ¹² καὶ ἀφελεῖς πᾶν διανοίγον μήτραν, τὰ ἀρσενικὰ τῷ κυρίῳ. πᾶν διανοίγον μήτραν ἐκ βουκολίων ἢ ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ὅσα ἐὰν γένηται σοὶ, τὰ ἀρσενικὰ ἀγιάσεις τῷ κυρίῳ. ¹³ πᾶν διανοίγον μήτραν ὄνου ἀλλάξεις προβάτῳ. ἐὰν

δὲ μὴ ἀλλάξης, λυτρώσῃ αὐτό. πᾶν πρωτότοκον ἀνθρώπου τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. ¹⁴ ἔὰν δὲ ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου μετὰ ταῦτα, λέγων. τί τοῦτο; καὶ ἐρεῖς αὐτῷ. ὅτι ἐν χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγεν κύριος ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹⁵ ἥνίκα δὲ ἐσκλήρυνε Φαραὼ ἐξαποστείλαι ἡμᾶς, ἀπέκτεινε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ πρωτοτόκων ἀνθρώπων ἕως πρωτοτόκων κτηνῶν. διὰ τοῦτο ἐγὼ θύω πᾶν διανοίγον μητρὰν, τὰ ἄρσενικά τῷ κυρίῳ, καὶ πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν μου λυτρώσομαι. ¹⁶ καὶ ἔσται εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ἐν γὰρ χειρὶ κραταιᾷ ἐξήγαγέ σε κύριος ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁷ ὥς δὲ ἐξαπέστειλε Φαραὼ τὸν λαόν, οὐχ ὠδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁδὸν γῆς Φυλιστιίμ, ὅτι ἐγγὺς ἦν. εἶπε γὰρ ὁ θεός. μήποτε μεταμέλῃσῃ τῷ λαῷ ἰδόντι πόλεμον, καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον. ¹⁸ καὶ ἐκύκλωσεν ὁ θεός τὸν λαόν ὁδὸν τὴν εἰς τὴν ἔρημον, εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν. πέμπτη δὲ γενεᾷ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁹ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰ ὀστά Ἰωσήφ μεθ' ἑαυτοῦ. ὅρκω γὰρ ὥρκισεν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων. ἐπισκοπῇ ἐπισκέπεται ὑμᾶς κύριος, καὶ συνανοίσετέ μου τὰ ὀστά ἐντεῦθεν μεθ' ὑμῶν. ²⁰ ἐξάραντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Σοκωθ ἐστρατοπέδευσαν ἐν Ὀθώμ παρὰ τὴν ἔρημον. ²¹ ὁ δὲ θεός ἡγήτο αὐτῶν, ἡμέρας μὲν ἐν στύλῳ νεφέλης, δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν. τὴν δὲ νύκτα ἐν στύλῳ πυρός. ²² οὐκ ἐξελίπεν δὲ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἡμέρας, καὶ ὁ στύλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψαντες στρατοπεδεύσασαν ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἀνὰ μέσον Μαγδώλου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, ἐξεναντίας Βελσεπφῶν. ἐνώπιον αὐτῶν στρατοπεδεύσεις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ³ καὶ ἐρεῖ Φαραὼ τῷ λαῷ αὐτοῦ. οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλανῶνται οὗτοί ἐν τῇ γῇ. συγκέκλεικε γὰρ

αὐτοὺς ἡ ἔρημος. ⁴ ἐγὼ δὲ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραὼ, καὶ καταδιώξεται ὀπίσω αὐτῶν. καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐν Φαραὼ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ. καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁵ καὶ ἀνγγέλῃ τῷ βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων, ὅτι πέφευγεν ὁ λαός, καὶ μετεστράφη ἡ καρδιά Φαραὼ, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ εἶπαν. τί τοῦτο ἐποίησαμεν, τοῦ ἐξαποστεῖλαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, τοῦ μὴ δουλεύειν ἡμῖν; ⁶ ἔξευξε οὖν Φαραὼ τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαόν αὐτοῦ συναπῆγαγε μεθ' ἑαυτοῦ. ⁷ καὶ λαβὼν ἐξακόσια ἄρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τριστάτας ἐπὶ πάντων, ⁸ καὶ ἐσκλήρυνε κύριος τὴν καρδίαν Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξεπορεύοντο ἐν χειρὶ ὑψηλῇ. ⁹ καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εὗροσαν αὐτοὺς παρεμβληκότας παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ πᾶσα ἡ ἵππος, καὶ τὰ ἄρματα Φαραὼ, καὶ οἱ ἵππεῖς, καὶ ἡ στρατιά αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς ἐπαύλεως, ἐξεναντίας Βελσεπφῶν. ¹⁰ καὶ Φαραὼ προσῆγε. καὶ ἀναβλέψαντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὥρῳσι. καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐστρατοπέδευσαν ὀπίσω αὐτῶν. καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἀνεβόησαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ¹¹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσήν. παρὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν μνήματα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐξήγαγες ἡμᾶς θανατῶσαι ἐν τῇ ἐρήμῳ. τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν, ἐξαγαγὼν ἐξ Αἰγύπτου; ¹² οὐ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλαλήσαμεν πρὸς σέ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγοντες. πάρες ἡμᾶς, ὅπως δουλεύσωμεν τοῖς Αἰγυπτίοις. κρεῖσσον γὰρ ἡμᾶς δουλεύειν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἢ ἀποθανεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. ¹³ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν. θαρσεῖτε, στήτε καὶ ὁράτε τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ κυρίου, ἣν ποιήσει ἡμῖν σήμερον. ὃν τρόπον γὰρ ἐωράκατε τοὺς Αἰγυπτίους σήμερον, οὐ προσθήσεσθε ἐτι ἰδεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. ¹⁴ κύριος πολεμήσει περὶ ὑμῶν, καὶ ἡμεῖς

ὑμεῖς σιγήσετε. ¹⁵ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσήν. τί βοᾷς πρὸς με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀναξευξάτωσαν. ¹⁶ καὶ σὺ ἔπαρον τῇ ῥάβδῳ σου, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰσεληθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. ¹⁷ καὶ ἴδου ἐγὼ σκληρυνῶ τὴν καρδίαν Φαραῶ, καὶ τῶν Αἰγυπτίων πάντων, καὶ εἰσελεύσονται ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐνδοξασθήσονται ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ στρατίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἐν τοῖς ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ γνώσονται πάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐνδοξαζομένου μου ἐν Φαραῶ, καὶ ἐν τοῖς ἄρμασι, καὶ ἵπποις αὐτοῦ. ¹⁹ ἔξηρε δὲ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ὁ προπορευόμενος τῆς παρεμβολῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ἐκ τῶν ὀπισθεν. ἔξηρε δὲ καὶ ὁ στύλος τῆς νεφέλης ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἔστη ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν. ²⁰ καὶ εἰσῆλθεν ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἔστη. καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος. καὶ διήλθεν ἡ νύξ. καὶ οὐ συνέμειξαν ἀλλήλοις ὅλην τὴν νύκτα. ²¹ ἔξετεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ὑπήγαγε κύριος τὴν θάλασσαν ἐν ἀνέμῳ νότῳ βιαίῳ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν ξηράν. καὶ ἐσχίσθη τὸ ὕδωρ. ²² καὶ εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ²³ καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ εἰσῆλθον ὀπίσω αὐτῶν καὶ πᾶς ἵππος Φαραῶ, καὶ τὰ ἄρματα, καὶ οἱ ἀναβάται εἰς μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁴ ἐγενήθη δὲ ἐν τῇ φυλακῇ τῇ ἐωθινή, καὶ ἐπέβλεψε κύριος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐν στύλῳ πυρός καὶ νεφέλης, καὶ συνετάραξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Αἰγυπτίων. ²⁵ καὶ συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων αὐτῶν, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς μετὰ βίας. καὶ εἶπαν οἱ Αἰγύπτιοι. φύγωμεν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ. ὁ γὰρ κύριος πολεμεῖ περὶ αὐτῶν τοὺς Αἰγυπτίους. ²⁶ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσήν. ἔκτει-

νον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπικαλυφάτω τοὺς Αἰγυπτίους, ἐπὶ τε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας. ²⁷ ἔξετεινε δὲ Μωυσῆς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεκατέστη τὸ ὕδωρ πρὸς ἡμέραν ἐπὶ χώρας. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφυγον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. καὶ ἐξετίναξε κύριος τοὺς Αἰγυπτίους μέσον τῆς θαλάσσης. ²⁸ καὶ ἐπαναστραφέν τὸ ὕδωρ ἐκάλυψε τὰ ἄρματα καὶ τοὺς ἀναβάτας, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν Φαραῶ, τοὺς εἰσπεπορευμένους ὀπίσω αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ²⁹ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. τὸ δὲ ὕδωρ αὐτοῖς τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων. ³⁰ καὶ ἐρρύσατο κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. καὶ εἶδεν Ἰσραὴλ τοὺς Αἰγυπτίους τεθνηκότας παρα τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ³¹ εἶδε δὲ Ἰσραὴλ τὴν χεῖρα τὴν μεγάλην, ἃ ἐποίησε κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις. ἐφοβήθη δὲ ὁ λαὸς τὸν κύριον, καὶ ἐπίστευσαν τῷ θεῷ, καὶ Μωυσῇ τῷ θεράποντι αὐτοῦ. ¹ τότε ᾗσε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν ὁδὸν ταύτην τῷ θεῷ. καὶ εἶπαν, λέγοντες.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

² Ἀσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται. ἵππον καὶ ἀναβάτην ἐρρύψεν εἰς θάλασσαν. ² βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. οὗτός μου θεὸς, καὶ δοξάσω αὐτόν. θεὸς τοῦ πατρὸς μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν. ³ κύριος συντρίβων πολέμους, κύριος ὄνομα αὐτοῦ. ⁴ ἄρματα Φαραῶ, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐρρύψεν εἰς θάλασσαν, ἐπὶ λέκτους ἀναβάτας τριστάτας. κατεπόθησαν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, ⁵ πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτοὺς. κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὥς ἐκ λίθου. ⁶ ἡ δεξιὰ σου κύριε δεδοξασται ἐν ἰσχύϊ. ἡ δεξιὰ σου χεῖρ κύριε ἐθράυσεν ἐχθρούς. ⁷ καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνετρίψας τοὺς ὑπεναντίους. ἀπέστειλας τὴν ὁργὴν σου. κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς θαλάμην. ⁸ καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέσθη τὸ ὕδωρ. ἐπάγη ὥς ἐκ τεῖχος τὰ ὕδατα.

ἐπάγη

ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. ⁹ εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλήφομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου. ¹⁰ ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου. ἐκάλυπεν αὐτοὺς θάλασσα. ἔδυσαν ὥσεί μολύβος ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ¹¹ τίς ὁμοίος σοι ἐν θεοῖς κύριε, τίς ὁμοίος σοι; δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστός ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα. ¹² ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου. κατέπιεν αὐτοὺς γῆ. ¹³ ὠδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω. παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ σου εἰς κατάλυμα ἁγίον σου. ¹⁴ ἤκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν. ὠδίνες ἔλαβον κατοικούντας Φυλιστιεῖμ. ¹⁵ τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἑδὼμ, καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν. ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος. ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν. ¹⁶ ἐπιπέσοι ἐπ' αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος. μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθώθησαν, ἕως παρέλθῃ ὁ λαὸς σου κύριε, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαὸς σου οὗτος, ὃν ἐκτίσῃ. ¹⁷ εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὅρος κληρονομίας σου, εἰς ἐτοιμὸν κατοικητήριόν σου, ὃ κατηρτίσω κύριε. ἁγίασμα κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου. ¹⁸ κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι. ¹⁹ ὅτι εἰσηλθὲν ἵππος Φαραῶ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης. ²⁰ λαβοῦσα δὲ Μαριὰμ ἡ προφῆτις ἡ ἀδελφὴ Ἀαρών τὸ τύμπανον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον πάνσαι αἱ γυναῖκες ὅπως αὐτῆς μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν. ²¹ ἐξῆρχε δὲ αὐτῶν Μαριὰμ, λέγουσα. ἄσωμεν τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδοξασται. ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔβρουπεν εἰς θάλασσαν. ²² ἐξῆρχε δὲ Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον Σούρ. καὶ ἐπορεύοντο τρεῖς ἡμέρας ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἠύρισκον ὕδωρ, ὥστε πιεῖν. ²³ ἦλθον δὲ εἰς Μερῶν, καὶ οὐκ ἠδύναντο πιεῖν ἐκ Μερῶν. πικρὸν γὰρ ἦν. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖ-

νου, Πικρία. ²⁴ καὶ διεγόγγυζεν ὁ λαὸς ἐπὶ Μωυσῇ, λέγοντες. τί πιόμεθα; ²⁵ ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος ξύλον, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐγλυκάνθη τὸ ὕδωρ. ἐκεῖ ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐπείρασε. ²⁶ καὶ εἶπεν. ἔάν ἀκοῇ ἀκουσῆς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ ἀρεστά ἐναντίον αὐτοῦ ποιῆς, καὶ ἐνωτίσῃ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάξῃς πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, πᾶσαν νόσον, ἣν ἐπήγαγον τοῖς Αἰγυπτίοις, οὐκ ἐπάξω ἐπὶ σέ. ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου ὁ ἰώμενός σε. ²⁷ καὶ ἦλθον εἰς Αἰλεῖμ. καὶ ἦσαν ἐκεῖ δώδεκα πηγαὶ ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων. παρενέβαλον δὲ ἐκεῖ παρὰ τὰ ὕδατα.

ΚΕΦ. Ις'.

Ἀπῆραν δὲ ἐξ Αἰλεῖμ, καὶ ἦλθον πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον Σιν, ὃ ἐστὶν ἀνὰ μέσον Αἰλεῖμ, καὶ ἀνὰ μέσον Σινά. τῇ δὲ πεντεκαδekaτῇ ἡμέρᾳ τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐξεληλυθότες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ² διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωυσῇ καὶ Ἀαρών. ³ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσασμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἡσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν. ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην, ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ. ⁴ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῇ. ἰδοὺ ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐξελεῖσεται ὁ λαός, καὶ συλλέξευσι τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ὅπως πιράσω αὐτοὺς, εἰ πορεύονται τῷ νόμῳ μου ἢ οὐ. ⁵ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐκτῇ, καὶ ἐτοιμάσουσιν ὃ ἐάν εἰσενέγκωσι. καὶ ἔσται διπλοῦν ὃ ἐὰν συναγάγωσι τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν. ⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς καὶ Ἀαρών πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ. ἐσπέρας γνωσέσθε, ὅτι κύριος ἐξηγάγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁷ καὶ πρῶτ' ὤψεσθε τὴν δόξαν κυρίου ἐν τῷ εἰσακοῦσαι τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν ἐπὶ τῷ θεῷ. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν, ὅτι διαγογυζέτε

γύζετε καθ' ἡμῶν; ⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς, ἐν τῷ διδόναι κύριον ὑμῖν ἐσπέρας κρέα φαγεῖν καὶ ἄρτους τὸ πρωὶ εἰς πλησμονὴν, διὰ τὸ εἰσακοῦσαι κύριον τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς διαγογγύζετε καθ' ἡμῶν. ἡμεῖς δὲ τί ἐσμεν; οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ἐστὶν ὁ γογγυσμὸς ὑμῶν, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ θεοῦ. ⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών. εἶπον πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ. προσέλθετε ἐναντίον τοῦ θεοῦ. εἰσακήκοε γὰρ τὸν γογγυσμὸν ὑμῶν. ¹⁰ ἥνίκα δὲ ἐλάλει Ἀαρὼν πάσῃ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεστράφησαν εἰς τὴν ἐρήμον, καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ¹² εἰσακήκοα τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ἀλλήσον πρὸς αὐτοὺς, λέγων. τὸ πρὸς ἐσπέραν ἐδεσθε κρέα, καὶ τὸ πρωὶ πλησθήσεσθε ἄρτων. καὶ γνώσασθε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹³ ἐγένετο δὲ ἐσπέρα. καὶ ἀνέβη ὄρνυζομήτρα, καὶ ἐκάλυψε τὴν παρεμβολήν. τὸ πρωὶ ἐγένετο καταπανομένης τῆς δρόσου κύκλω τῆς παρεμβολῆς. ¹⁴ καὶ ἰδοὺ ἐπὶ πρόσωπον τῆς ἐρήμου λεπτὸν ὥσει κόριον λευκόν, ὥσει παγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁵ ἰδόντες δὲ αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν ἑτέρος τῷ ἐτέρῳ. τί ἐστι τοῦτο; οὐ γὰρ ᾔδεισαν τί ἦν. εἶπε δὲ Μωυσῆς αὐτοῖς. οὗτος ὁ ἄρτος, ὃν ἔδωκε κύριος ὑμῖν φαγεῖν. ¹⁶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος. συναγάγετε ἀπ' αὐτοῦ ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας γομὸν, κατὰ κεφαλὴν κατὰ ἀριθμὸν ψυχῶν ὑμῶν, ἕκαστος σὺν τοῖς συσκηνοῖς ὑμῶν συλλέξατε. ¹⁷ ἐποίησαν δὲ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ συνέλεξαν ὁ τὸ πολὺ καὶ ὁ τὸ ἕλαττον. ¹⁸ καὶ μετρήσαντες γομὸν, οὐκ ἐπλέονασεν ὁ τὸ πολὺ, καὶ ὁ τὸ ἕλαττον οὐκ ἡλαττόνησεν. ἕκαστος εἰς τοὺς καθήκοντας παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν. ¹⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς. μηδεὶς καταλείπετω ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωὶ. ²⁰ καὶ οὐκ εἰρήκουσαν Μωυσῆ, ἀλλὰ κατέλιπόν τινες ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωὶ. καὶ ἐξεῖσε σιῶληκας, καὶ ἐπῶξσε. καὶ ἐπικράνθη ἐπ' αὐτοῖς Μωυσῆς. ²¹ καὶ συνέλεξαν αὐτὸ πρωὶ πρῶτ' ἕκαστος τὸ καθήκον αὐτῷ. ἥνίκα δὲ διεθέρμαιναν ὁ ἥλιος, ἔτρεκετο.

²² ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ, συνέλεξαν τὰ δέοντα διπλά, δύο γομὸν τῷ ἐνί. εἰσῆλθουσαν δὲ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀνγγεῖλαν Μωυσεῖ. ²³ εἶπε δὲ Μωυσῆς πρὸς αὐτούς. οὐ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐστὶν ὃ ἐλάλησε κύριος; σάββατα ἀνάπανσις ἁγία τῷ κυρίῳ αὐρίον. ὅσα ἐὰν πέσσητε, πέσσετε. καὶ ὅσα ἐὰν ἐψητε, ἐψετε. καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον καταλείπετε αὐτὸ εἰς ἀποθήκην εἰς τὸ πρωὶ. ²⁴ καὶ κατέλιπον ἀπ' αὐτοῦ ἕως πρωὶ, καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς Μωυσῆς. καὶ οὐκ ἐπῶξεν, οὐδὲ σιῶληξ ἐγένετο ἐν αὐτῷ. ²⁵ εἶπε δὲ Μωυσῆς. φάγετε σήμερον. ἐστὶ γὰρ σάββατα σήμερον τῷ κυρίῳ. οὐχ εὐρεθήσεται ἐν τῷ πεδίῳ. ²⁶ ἕξ ἡμέρας συλλέξετε. τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα, ὅτι οὐκ ἐστὶ ἐν αὐτῇ. ²⁷ ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσῆλθουσαν τινες ἐκ τοῦ λαοῦ συλλέξαι, καὶ οὐκ εὗρον. ²⁸ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσήν. ἕως τίνος οὐ βούλεσθε εἰσακοῦν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὸν νόμον μου; ²⁹ ἴδετε. ὁ γὰρ κύριος ἔδωκεν ὑμῖν σάββατα τὴν ἡμέραν ταύτην. διὰ τοῦτο αὐτὸς ἔδωκεν ὑμῖν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ ἄρτους δύο ἡμερῶν. καθίσθετε ἕκαστος εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν. μηδεὶς ἐκπορεύεσθω ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ³⁰ καὶ ἐσαββάτισεν ὁ λαὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. ³¹ καὶ ἐπωνόμασαν αὐτὸ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μάν. ἦν δὲ ὥσει σπέρμα κορίου λευκόν. τὸ δὲ γεῦμα αὐτοῦ ὡς ἑγκρίς ἐν μέλιτι. ³² εἶπε δὲ Μωυσῆς. τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξεν κύριος, πλησάτε τὸ γομὸν τοῦ μάν εἰς ἀποθήκην εἰς τὰς γενεάς ὑμῶν, ἵνα ἴδωσι τὸν ἄρτον, ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὡς ἐξῆγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ³³ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρών. λαβε σάμνον χουσοῦν ἕνα, καὶ ἐμβαλε εἰς αὐτὸν πλήρες τὸ γομὸν τοῦ μάν, καὶ ἀποθήσεις αὐτὸ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, εἰς διαθήκην εἰς τὰς γενεάς ὑμῶν, ³⁴ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἀπέθηκεν Ἀαρὼν ἐναντίον τοῦ μαρτυρίου εἰς διαθήκην. ³⁵ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐφαγον τὸ μάν ἑτὴ τεσσαράκοντα, ἕως ἡλθον εἰς τὴν οἰκουμένην ἐφάγosan τὸ μάν,

μάν, ἕως παρεγένοντο εἰς μέρος τῆς Φοινίκης. ³⁶ τὸ δὲ γομὸν τὸ δέκατον τῶν τριῶν μέτρων ἦν.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἀπῆρε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς ἐρήμου Σιν κατὰ παρεμβολὰς αὐτῶν, διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ παρενέβαλον ἐν Ραφιδείν. οὐκ ἦν δὲ ὕδωρ τῷ λαῷ πίνειν. ² καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες. δὸς ἡμῖν ὕδωρ, ἵνα πῖωμεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς. τί λοιδορεῖσθέ μοι, καὶ τί πειράζετε κύριον; ³ ἐδάρησε δὲ ἐκεῖ ὁ λαὸς ὕδατι. καὶ διεγόγγυζεν ἐκεῖ ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες. ἵνατί τοῦτο; ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰ κτήνη τῷ ὕδατι; ⁴ ἐβόησε δὲ Μωυσῆς πρὸς κύριον, λέγων. τί ποιήσω τῷ λαῷ τούτῳ; ἔτι μικρόν, καὶ καταλιθοβολήσουσί με. ⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. προπορεύου τοῦ λαοῦ τούτου. λάβε δὲ σεαυτῷ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. καὶ τὴν ῥάβδον, ἐν ᾗ ἐπάταξας τὸν ποταμὸν, λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου καὶ πορεύσθ. ⁶ ὁ δὲ ἐγὼ ἔστηκα ἐκεῖ πρὸ τοῦ σέ ἐπὶ τῆς πέτρας ἐν Χωρήβ. καὶ πατάξεις τὴν πέτραν, καὶ ἐξελευσεται ἐξ αὐτῆς ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός. ἐποίησε δὲ Μωυσῆς οὕτως ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, πειρασμὸς καὶ λοιδορήσις, διὰ τὴν λοιδορίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διὰ τὸ πειράζειν κύριον, λέγοντας. εἴ ἐστι κύριος ἐν ἡμῖν ἢ οὐ. ⁸ ἦλθε δὲ Ἀμαλὴκ καὶ ἐπολέμει Ἰσραὴλ ἐν Ραφιδείν. ⁹ εἶπε δὲ Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ. ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας δυνατοὺς, καὶ ἐξελθὼν παράταξαι τῷ Ἀμαλὴκ αὐριον. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔστηκα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ χειρὶ μου. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο τῷ Ἀμαλὴκ. καὶ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὁρ ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὅταν ἐπῆρε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἰσραὴλ. ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας, κατίσχυεν Ἀμαλὴκ. ¹² αἱ δὲ χεῖρες Μωυσῆ βαρεῖαι. καὶ λαβόντες

λίθον ὑπέθηκαν ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐκάθηντο ἐπ' αὐτοῦ. καὶ Ἀαρὼν καὶ Ὁρ ἐστήριζον τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐντεῦθεν εἰς, καὶ ἐντεῦθεν εἰς. καὶ ἐγένοντο αἱ χεῖρες Μωυσῆ ἐστηρικμέναι ἕως δυσμῶν ἡλίου. ¹³ καὶ ἐτρέψατο Ἰησοὺς τὸν Ἀμαλὴκ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν φόβῳ μαχαίρας. ¹⁴ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. κατὰγραψον τοῦτο εἰς μνημόσυνον εἰς βιβλίον, καὶ δὸς εἰς τὰ ᾠτα Ἰησοῦ, ὅτι ἀλοιοῦ ἔξαλείψω τὸ μνημόσυνον Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ¹⁵ καὶ ὠκοδόμησε Μωυσῆς θυσιαστήριον κυρίῳ. καὶ ἐπωνόμασε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κύριος καταφυγὴ μου. ¹⁶ ὅτι ἐν χειρὶ κουφαίᾳ πολεμεῖ κύριος ἐπὶ Ἀμαλὴκ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Ἦκουσε δὲ Ἰοθὼρ ἱερεὺς Μαδιάμ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος Ἰσραὴλ τῷ ἑαυτοῦ λαῷ. ἐξῆγαγε γὰρ κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου. ² ἔλαβε δὲ Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ Σετφώραν τὴν γυναῖκα Μωυσῆ μετὰ τὴν ἀφесιν αὐτῆς, ³ καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτῆς. ὄνομα τῷ ἐν αὐτῶν Γηρσάμ, λέγων, πάροικος ἤμην ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. ⁴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἐλίεζρ, λέγων, ὁ γὰρ θεὸς τοῦ πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Φαραώ. ⁵ καὶ ἐξῆλθεν Ἰοθὼρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ καὶ οἱ υἱοὶ καὶ ἡ γυνὴ πρὸς Μωυσῆν εἰς τὴν ἐρήμον, οὐ παρενέβαλεν ἐπ' ὅρους τοῦ θεοῦ. ⁶ ἀνηγέλη δὲ Μωυσῆ, λέγοντες. ἰδοὺ ὁ γαμβρός σου Ἰοθὼρ παραγίνεται πρὸς σέ, καὶ ἡ γυνή, καὶ οἱ δύο υἱοὶ σου μετ' αὐτοῦ. ⁷ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς εἰς συνάντησιν τῷ γαμβρῷ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἡσπάσαντο ἀλλήλους, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν σκηνήν. ⁸ καὶ διηγῆσατο Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῷ Φαραῷ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἐνεκὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πάντα τὸν μόχθον τὸν γεγόμενον αὐτοῖς ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς Φαραῶ, καὶ ἐκ χειρὸς τῶν Αἰγυπτίων. ⁹ ἐξῆστη δὲ Ἰοθὼρ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησεν αὐτοῖς κύριος, ὅτι ἐξείλατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ

καὶ ἐκ χειρὸς Φαραώ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἰο-
θὴρ. εὐλογητὸς κύριος, ὅτι ἐξείλατο
αὐτοὺς ἐκ χειρὸς Αἰγυπτίων καὶ ἐκ
χειρὸς Φαραώ. ¹¹ νῦν ἔγνω ὅτι μέγας
κύριος παρὰ πάντας τοὺς θεοὺς ἔνεκεν
τούτου, ὅτι ἐπέθεντο αὐτοῖς. ¹² καὶ
ἔλαβεν Ἰοθὴρ ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ ὁλο-
καυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ. παρε-
γένετο δὲ Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσ-
βύτεροι Ἰσραὴλ συμφαγεῖν ἄρτον μετὰ
τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ, ἐναντίον τοῦ
θεοῦ. ¹³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπαύριον
συνεκάθισε Μωυσῆς κρίνειν τὸν λαόν.
παρειστήκει δὲ πᾶς ὁ λαὸς Μωυσῆ
ἀπὸ πρωῒθεν ἕως δειλῆς. ¹⁴ καὶ ἰδὼν
Ἰοθὴρ πάντα ὅσα ποιεῖ τῷ λαῷ, λέγει.
τί τοῦτο ὃ σὺ ποιεῖς τῷ λαῷ; διατί
οὐ κἀθήσαι μόνος, πᾶς δὲ ὁ λαὸς παρ-
έστηκέ σοι ἀπὸ πρωῒθεν ἕως δειλῆς;
¹⁵ καὶ λέγει Μωυσῆς τῷ γαμβρῷ. ὅτι
παραγίνεται πρὸς με ὁ λαὸς ἐκζητῆσαι
κρίσιν παρὰ τοῦ θεοῦ. ¹⁶ ὅταν γὰρ γέ-
νηται αὐτοῖς ἀντιλογία, καὶ ἔλθωσι
πρὸς με, διακρίνω ἕκαστον, καὶ συμβι-
βάσω αὐτοὺς τὰ προστάγματα τοῦ
θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ. ¹⁷ εἶπε δὲ
ὁ γαμβρὸς Μωυσῆ πρὸς αὐτόν. ¹⁸ οὐκ
ὀρθῶς σὺ ποιεῖς τὸ ῥῆμα τοῦτο. φθο-
ρὰ καταφθορήσῃ ἀνυπομονήτῳ καὶ
σὺ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὃς ἐστὶ μετὰ
σοῦ. βαρὺ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο, οὐ δυ-
νήσῃ ποιεῖν σὺ μόνος. ¹⁹ νῦν οὖν ἄκου-
σον μου, καὶ συμβουλευσώ σοι, καὶ
ἔσται ὁ θεὸς μετὰ σοῦ. γίνου σὺ τῷ
λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἀνοίσεις
τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεόν.
²⁰ καὶ διαμαρτύρη αὐτοῖς τὰ προστάγ-
ματα τοῦ θεοῦ καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ,
καὶ σημαίνεις αὐτοῖς τὰς ὁδοὺς ἐν αἷς
πορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ τὰ ἔργα
αὐτοῦ ποιήσουσι. ²¹ καὶ σὺ σεαυτῷ σκέψαι
ἀπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἄνδρας δυνα-
τοὺς, θεοσεβεῖς, ἄνδρας δικαίους, μι-
σοῦντας ὑπερηφανίαν, καὶ καταστήσεις
ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρ-
χους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκα-
δόχους. ²² καὶ κρινούσι τὸν λαὸν πᾶ-
σαν ὥραν. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπέρογκον
ἀνοίσουσιν ἐπὶ σέ. τὰ δὲ βραχέα τῶν
κοιμάτων κρινούσιν αὐτοί, καὶ κου-
φίουσιν ἀπὸ σοῦ, καὶ συναντιλήφονται

σοι. ²³ ἂν τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσης,
κατισχύσει σε ὁ θεός, καὶ δυνήσῃ πα-
ραστήναι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς
τὸν ἑαυτοῦ τόπον μετ' εἰρήνης ἔξει.
²⁴ ἤκουσε δὲ Μωυσῆς τῆς φωνῆς τοῦ
γαμβροῦ, καὶ ἐποίησε ὅσα εἶπεν αὐτῷ.
²⁵ καὶ ἐπέλεξε Μωυσῆς ἄνδρας δυνα-
τοὺς ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίη-
σεν αὐτοὺς ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ
ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους
καὶ δεκαδόχους. ²⁶ καὶ ἐκρίνισαν τὸν
λαὸν πᾶσαν ὥραν. πᾶν δὲ ῥῆμα ὑπέρ-
ογκον ἀνεφέρουσιν ἐπὶ Μωυσῆν. πᾶν
δὲ ῥῆμα ἐλαφρον ἐκρίνισαν αὐτοί.
²⁷ ἔξαπέστειλε δὲ Μωυσῆς τὸν ἑαυ-
τοῦ γαμβρὸν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν
αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Τοῦ δὲ μηνὸς τοῦ τρίτου τῆς ἐξόδου
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῇ
ἡμέρᾳ ταύτῃ ἦλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον
τοῦ Σινά. ² καὶ ἀπῆραν ἐκ Ραφιδείν,
καὶ ἦλθοσαν εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Σινά,
καὶ παρενέβαλεν ἐκεῖ Ἰσραὴλ κατέναντι
τοῦ ὄρους. ³ καὶ Μωυσῆς ἀνέβη εἰς
τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν
ὁ θεὸς ἐκ τοῦ ὄρους, λέγων. τάδε ἔρεῖς
τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴ αὐτοὶ ἐωράκατε ὅσα
πεποίηκα τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἀνέλα-
βον ὑμᾶς ὥς ἐπὶ πτερυγῶν αἰετῶν,
καὶ προσηγαγόνην ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν.
⁵ καὶ νῦν ἂν ἀκοῇ ἀκούσῃτε τῆς ἐμῆς
φωνῆς, καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην
μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ
πάντων τῶν ἐθνῶν. ἐμὴ γὰρ ἐστὶ πᾶ-
σα ἡ γῆ. ⁶ ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασι-
λειον ἱεράτευμα καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα
τὰ ῥήματα ἔρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.
⁷ ἦλθε δὲ Μωυσῆς, καὶ ἐκάλεσε τοὺς
πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ. καὶ παρέθηκεν
αὐτοῖς πάντας τοὺς λόγους τούτους,
οὓς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ θεός. ⁸ ἀπεκρί-
θη δὲ πᾶς ὁ λαὸς ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶ-
παν. πάντα ὅσα εἶπεν ὁ θεὸς ποιήσο-
μεν καὶ ἀκουσόμεθα. ἀνήγγεικε δὲ Μωυ-
σῆς τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν θεόν.
⁹ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἰδοὺ
ἐγὼ παραγίνομαι πρὸς σέ ἐν στίλῳ
νεφέλης, ἵνα ἀκούσῃ ὁ λαὸς λαλοῦντος
μου πρὸς σέ, καὶ σοὶ πιστεύσωσιν εἰς
τὸν

τὸν αἰῶνα. ἀνήγγειλε δὲ Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον. ¹⁰ εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσήν. καταβάς διαμαρτυρῶμαι τῷ λαῷ, καὶ ἄγνισον αὐτοὺς σήμερον καὶ αὔριον, καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια, ¹¹ καὶ ἔστωσαν ἔτοιμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην. τῇ γὰρ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καταβήσεται κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινὰ, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ. ¹² καὶ ἀφοριεῖς τὸν λαὸν κύκλω, λέγων. προσέχετε ἑαυτοῖς τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ὄρος, καὶ θίγειν τι αὐτοῦ. πᾶς ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους θανάτῳ τελευτήσει. ¹³ οὐχ ἄψεται αὐτοῦ χεῖρ. ἐν γὰρ λίθοις λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται. ἐάν τε κτῆνος ἐάν τε ἄνθρωπος, οὐ ζήσεται. ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τῶ ὄρους, ἐκείνοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὸ ὄρος. ¹⁴ κατέβη δὲ Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτούς. καὶ ἐπλυναν τὰ ἱμάτια. ¹⁵ καὶ εἶπε τῷ λαῷ. γίνεσθε ἔτοιμοι, τρεῖς ἡμέρας μὴ προσέλθῃτε γυναικί. ¹⁶ ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γεννηθέντος πρὸς ὄρθρον, καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἄστραπαι καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινὰ. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤκει μέγα. καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷ καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος. ¹⁸ τὸ ὄρος τὸ Σινὰ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ' αὐτὸ τὸν θεὸν ἐν πυρὶ. καὶ ἀνέβαινεν ὁ καπνὸς, ὥςτις καπνὸς καμίνου. καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα. ¹⁹ ἐγίνοντο δὲ αἱ φωναὶ τῆς σάλπιγγος προβαίνουσαι ἰσχυρότεραι σφόδρα. Μωυσῆς ἐλάλησεν, ὁ δὲ θεὸς ἀπεκρίνατο αὐτῷ φωνῇ. ²⁰ κατέβη δὲ κύριος ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. καὶ ἐκάλεσε κύριος Μωυσήν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. καὶ ἀνέβη Μωυσῆς. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Μωυσήν, λέγων. καταβάς διαμαρτυρῶμαι τῷ λαῷ, μὴ ποτε ἐγγίσωσι πρὸς τὸν θεὸν κατανοῆσαι, καὶ πέσωσιν ἐξ αὐτῶν πλῆθος. ²² καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἐγγίζοντες κυρίῳ τῷ θεῷ ἁγιασθήτωσαν, μὴ ποτε ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. ²³ καὶ εἶπε Μωυ-

σῆς πρὸς τὸν θεόν. οὐ δυνήσεται ὁ λαὸς προσαναβῆναι πρὸς τὸ ὄρος τὸ Σινὰ. σὺ γὰρ διαμεμαρτύρησαι ἡμῖν, λέγων. ἀφόρισαι τὸ ὄρος, καὶ ἁγιάσαι αὐτό. ²⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ κύριος. βιάδιζε, κατάρβηθι, καὶ ἀνάβηθι σὺ καὶ Ααρὼν μετὰ σοῦ. οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θεόν, μὴ ποτε ἀπολέσῃ ἀπ' αὐτῶν κύριος. ²⁵ κατέβη δὲ Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων. ² ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ³ οὐκ ἔσονται σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. ⁴ οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλόν, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ἐν ποταμῷ τῆς γῆς. ⁵ οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς. ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδοὺς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με, ⁶ καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου, ⁷ οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ. οὐ γὰρ μὴ καθάρισῃ κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. ⁸ μνησθήτι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτήν. ⁹ ἕξ ἡμέρας ἔργα, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου. ¹⁰ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σαββάτα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδική σου, ὁ βοῦς σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικίων ἐν σοί. ¹¹ ἐν γὰρ ἕξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ. διὰ τοῦτο εὐλόγησε κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ¹² τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου

σου δίδωσί σοι. ¹³ οὐ μοιχεύσεις. ¹⁴ οὐ κλέψεις. ¹⁵ οὐ φονεύσεις. ¹⁶ οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῇ. ¹⁷ οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρόν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. ¹⁸ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν, καὶ τὰς λαμπάδας, καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον. φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν. ¹⁹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν. λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλεῖτω πρὸς ἡμᾶς ὁ θεός, μὴ ἀποθάνωμεν. ²⁰ καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς. θαρσεῖτε. ἐνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ θεός πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. ²¹ εἰσῆλθε δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ θεός. ²² εἶπε δὲ κύριος πρὸς Μωυσῆν. τάδε ἔρεῖς τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ὑμεῖς ἑωράκατε, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κέκληκα πρὸς ὑμᾶς. ²³ οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς θεοὺς ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς. ²⁴ θυσιαστήριον ἐκ γῆς ποιήσετε μοι, καὶ θύσετε ἐπ' αὐτοῦ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἂν ἐπονομάσω τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ ἦξω πρὸς σέ, καὶ εὐλογῶ σε. ²⁵ ἂν δὲ θυσιαστήριον ἐκ λίθων ποιῇς μοι, οὐκ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς τμητοῦς. τὸ γὰρ ἐγχερίδιόν σου ἐπιβέβληκας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ μεμίσανται. ²⁶ οὐκ ἀναβήσῃ ἐν ἀναβαθμίῃ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, ὅπως ἂν μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην σου ἐπ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Α'.

Καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ἃ παραθήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν. ² ἂν κήσῃ παῖδα Ἑβραίων, ἔξ ἔτη δουλεύσει σοι. τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἔτι ἀπελεύσεται ἐλεύθερος δωρεάν. ³ ἂν αὐτὸς μόνος εἰέλθῃ,

καὶ μόνος ἐξελεύσεται. ἂν δὲ γυνὴ συνελθῇ μετ' αὐτοῦ, ἐξελεύσεται καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἂν δὲ ὁ κύριος δῶ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκῃ αὐτῷ υἱούς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παιδιά ἐσται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. ⁵ ἂν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς, ἡγάπηκα τὸν κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ παιδιά, οὐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος. ⁶ προσάξει αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς τὸ κρητήριον τοῦ θεοῦ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν ἐπὶ τὴν θύραν ἐπὶ τὸν σταθμόν, καὶ τρυπήσει ὁ κύριος αὐτοῦ τὸ οὖς τῷ ὀπητίῳ, καὶ δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁷ ἂν δέ τις ἀποδώται τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα οἰκέτω, οὐκ ἀπελεύσεται, ὥσπερ ἀποτρέχουσιν αἱ δοῦλαι. ⁸ ἂν μὴ εὐαρεστήσῃ τῷ κυρίῳ αὐτῆς, ἡ αὐτῷ καθωμολογήσατο, ἀπολυτρώσει αὐτὴν, ἔθνη δὲ ἄλλοτριῶ οὐ κύριός ἐστι πωλεῖν αὐτήν, ὅτι ἡθέτησεν ἐν αὐτῇ. ⁹ ἂν δὲ τῷ υἱῷ καθωμολογήσῃται αὐτήν, κατὰ τὸ δικαίωμα τῶν θυγατέρων ποιήσει αὐτῇ. ¹⁰ ἂν δὲ ἄλλην λάβῃ ἑαυτῷ, τὰ δέοντα καὶ τὸν ἱματισμόν καὶ τὴν ὀμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει. ¹¹ ἂν δὲ τὰ τρία ταῦτα μὴ ποιῇ αὐτῇ, ἐξελεύσεται δωρεάν ἄνευ ἀργυρίου. ¹² ἂν δὲ πατάξῃ τις τινα, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτω θανατούσθω. ¹³ ὃ δὲ οὐκ ἐκόν, ἀλλὰ ὁ θεός παρεδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δώσω σοι τόπον οὗ φεύζεται ἐκεῖ ὁ φονεύσας. ¹⁴ ἂν δὲ τις ἐπιθῇται τῷ πλησίον ἀποκτεῖναι αὐτὸν δόλω, καὶ καταφύγῃ, ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου λήψῃ αὐτὸν θανατώσαι. ¹⁵ ὃς τύπτει πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹⁶ ὃς κακολογῶν πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, τελευτήσει θανάτῳ. ¹⁷ ὃς ἂν κλέψῃ τις τινα τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώται, καὶ εὐρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανάτῳ τελευτήσει. ¹⁸ ἂν δὲ λιοδωρῶνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι τὸν πλησίον λίθῳ ἢ πικρῇ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ, κατακλιθῇ δὲ ἐπὶ τὴν κοίτην, ¹⁹ ἂν ἐξαναστὰς ὁ ἄνθρωπος περιπατήσῃ ἔξω ἐπὶ ῥάβδῳ, ἁθῶς ἐσται ὁ πατάξας. πλὴν τῆς ἀργείας αὐτοῦ ἀποτίσει, καὶ τὰ ἱατρῆα. ²⁰ ἂν

δὲ τις πατάξῃ τὸν παῖδα αὐτοῦ ἢ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, δίκη ἐκδικηθήσεται. ²¹ ἔὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο, οὐκ ἐκδικηθήτω. τὸ γὰρ ἀργύριον αὐτοῦ ἔστιν. ²² ἔὰν δὲ μάχωνται δύο ἄνδρες, καὶ πατάξωσι γυναῖκα ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, καὶ ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξακονισμένον, ἐπιζήμιον ζημιωθήσεται. καθότι ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἄνθρωπος τῆς γυναίκος, δώσει μετὰ ἀξιώματος. ²³ ἔὰν δὲ ἐξακονισμένον ἦ, δώσει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ²⁴ ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός, ²⁵ κατακαύμα ἀντὶ κατακαύματος, τραῦμα ἀντὶ τραύματος, μώλωπα ἀντὶ μώλωπος. ²⁶ ἔὰν δὲ τις πατάξῃ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ, ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ, καὶ ἐκτυφλώσῃ, ἐλευθέρους ἑξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν. ²⁷ ἔὰν δὲ τὸν ὀδόντα τοῦ οἰκέτου, ἢ τὸν ὀδόντα τῆς θεραπαίνης αὐτοῦ ἐκκόψῃ, ἐλευθέρους ἑξαποστελεῖ αὐτοὺς ἀντὶ τοῦ ὀδόντος αὐτῶν. ²⁸ ἔὰν δὲ κερατίσῃ ταῦρος ἄνδρα ἢ γυναῖκα καὶ ἀποθάνῃ, λίθοις λιθοβοληθήσεται ὁ ταῦρος, καὶ οὐ βρωθήσεται τὰ κρέα αὐτοῦ, ὁ δὲ κύριος τοῦ ταύρου ἀθῶος ἔσται. ²⁹ ἔὰν δὲ ὁ ταῦρος κερατιστὴς ἦ πρὸ τῆς χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης, καὶ διαμαρτυρῶνται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀνέλῃ δὲ ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται, καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ προσαποθανεῖται. ³⁰ ἔὰν δὲ λύτρα ἐπιβληθῇ αὐτῷ, δώσει λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὅσα ἔαν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ. ³¹ ἔὰν δὲ υἱὸν ἢ θυγατέρα κερατίσῃ, κατὰ τὸ δίκαιωμα τοῦτο ποιήσωσιν αὐτῷ. ³² ἔὰν δὲ παῖδα κερατίσῃ ὁ ταῦρος ἢ παιδίσκη, ἀργυρίου τριάκοντα διδραχμα δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ ὁ ταῦρος λιθοβοληθήσεται. ³³ ἔὰν δὲ τις ἀνοίξῃ λάκκον ἢ λατομήσῃ λάκκον, καὶ μὴ καλύψῃ αὐτόν, καὶ ἐμπέσῃ ἐκεῖ μόσχος ἢ ὄνος, ³⁴ ὁ κύριος τοῦ λάκκου ἀποτίσει, ἀργύριον δώσει τῷ κυρίῳ αὐτῶν, τὸ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται. ³⁵ ἔὰν δὲ κερατίσῃ τινὸς ταῦρος τὸν ταῦρον τοῦ

πλησίον, καὶ τελευτήσῃ, ἀποδώσονται τὸν ταῦρον τὸν ζῶντα, καὶ διελοῦνται τὸ ἀργύριον αὐτοῦ, καὶ τὸν ταῦρον τὸν τεθνηκότα διελοῦνται. ³⁶ ἔὰν δὲ γνωρίζηται ὁ ταῦρος ὅτι κερατιστὴς ἔστι πρὸ τῆς χθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης ἡμέρας, καὶ διαμαρτυρημένοι ὦσι τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφανίσῃ αὐτόν, ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύρου, ὁ δὲ τετελευτηκὸς αὐτῷ ἔσται.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

Εὰν δὲ τις κλέψῃ μόσχον ἢ πρόβατον, καὶ σφάξῃ ἢ ἀποδώται, πέντε μόσχους ἀποτίσει ἀντὶ τοῦ μόσχου, καὶ τέσσαρα πρόβατα ἀντὶ τοῦ προβάτου. ² ἔὰν δὲ ἐν τῷ διορυγματι εὐρεθῇ ὁ κλέπτης, καὶ πληγῆς ἀποθάνῃ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ φόνος. ³ ἔὰν δὲ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ἐνοχὸς ἔστιν, ἀναποθανεῖται. ἔὰν δὲ μὴ ὑπάρχῃ αὐτῷ, προαθήτω ἀντὶ τοῦ κλέμματος. ⁴ ἔὰν δὲ καταλειφθῇ καὶ εὐρεθῇ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κλέμμα ἀπὸ τε ὄνου ἕως προβάτου ζῶντα, διπλᾶ αὐτὰ ἀποτίσει. ⁵ ἔὰν δὲ καταβοσκήσῃ τις ἄγρον ἢ ἀμπελῶνα, καὶ ἀφῇ τὸ κτήνος αὐτοῦ καταβοσκήσαι ἄγρον ἑτερον, ἀποτίσει ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ γέννημα αὐτοῦ. ἔὰν δὲ πάντα τὸν ἄγρον καταβοσκήσῃ, τὰ βέλτιστα τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ καὶ τὰ βέλτιστα τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ ἀποτίσει. ⁶ ἔὰν δὲ ἐξελθὼν πῦρ εὐρῇ ἀκάνθας, καὶ προεμπρήσῃ ἄλωνας ἢ στάχους ἢ πεδῖον, ἀποτίσει ὁ τὸ πῦρ ἐκκαύσας. ⁷ ἔὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ἀργύριον ἢ σκεύη φυλάξαι, καὶ κλαπῇ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀνθρώπου, ἔὰν εὐρεθῇ ὁ κλέψας, ἀποτίσει τὸ διπλοῦν. ⁸ ἔὰν δὲ μὴ εὐρεθῇ ὁ κλέψας, προσελεύσεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ὁμείται ἢ μὴ μὴ αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι ἐφ' ὅλης τῆς παρακαταθήκης τοῦ πλησίον. ⁹ κατὰ πᾶν ῥητὸν ἀδίκημα, περὶ τε μόσχου, καὶ ὑποζυγίου, καὶ προβάτου, καὶ ἱματίου, καὶ πάσης ἀπωλείας τῆς ἐγκαλουμένης. ὅτι οὖν ἂν ἦ, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐλεύσεται ἢ κρίσις ἀμωτέρων, καὶ ὁ ἀλὼν διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν τῷ πλησίον. ¹⁰ ἔὰν δὲ τις δῶ τῷ πλησίον ὑποζύγιον ἢ μόσχον ἢ πρόβατον

βατον ἢ πᾶν κτήνος φυλάξαι, καὶ συν-
σφιγῇ ἢ τελευτήσῃ ἢ αἰχμάλωτον γένη-
ται, καὶ μηδεὶς γνῶ, ¹¹ ὅρκος ἐστὶν τοῦ
θεοῦ ἀνά μέσον ἀμφοτέρων, ἢ μὴν μὴ
αὐτὸν πεπονηρεῦσθαι καθόλου τῆς
παρακαταθήκης τοῦ πλησίον, καὶ οὐ-
τως προσδέξεται ὁ κύριος αὐτοῦ, καὶ
οὐκ ἀποτίσει. ¹² ἔὰν δὲ κλαπῇ παρ'
αὐτοῦ, ἀποτίσει τῷ κυρίῳ. ¹³ ἔὰν δὲ
θηριάλωτον γένηται, ἄξι αὐτὸν ἐπὶ
τὴν θήραν, καὶ οὐκ ἀποτίσει. ¹⁴ ἔὰν
δὲ αἰτήσῃ τις παρὰ τοῦ πλησίον, καὶ
συντριβῇ ἢ ἀποθάνῃ ἢ αἰχμάλωτον
γένηται, ὁ δὲ κύριος μὴ ἦ μετ' αὐτοῦ,
ἀποτίσει. ¹⁵ ἔὰν δὲ ὁ κύριος ἦ μετ'
αὐτοῦ, οὐκ ἀποτίσει. ἔὰν δὲ μισθωτός ᾖ,
ἐστὶν αὐτῷ ἀντὶ τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.
¹⁶ ἔὰν δὲ ἀπατήσῃ τις παρθένον ἀμνή-
στευτον, καὶ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, φε-
ρὴν φερονεῖ αὐτὴν αὐτῷ γυναῖκα. ¹⁷ ἔὰν
δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ, καὶ μὴ βούλη-
ται ὁ πατὴρ αὐτῆς δοῦναι αὐτὴν αὐ-
τῷ γυναῖκα, ἀργύριον ἀποτίσει τῷ πα-
τρὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἡ φερονὴ τῶν παρ-
θένων. ¹⁸ φαρμακὸς οὐ περιποιήσετε.
¹⁹ πᾶν κοιμώμενον μετὰ κτήνους θα-
νάτω ἀποκτενεῖτε αὐτούς. ²⁰ ὁ θυσια-
ζων θεοῖς θανάτω ἐξολοθρευθήσεται,
πλὴν κυρίῳ μόνο. ²¹ καὶ προσήλυτον
οὐ κακώσετε, οὐδὲ μὴ θλίψετε αὐτόν,
ἦτε γὰρ προσήλυτοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.
²² πᾶσαν χήραν καὶ ὀρφανὸν οὐ κακώ-
σετε. ²³ ἔὰν δὲ κακία κακώσῃτε αὐτούς,
καὶ κερᾶξαντες καταβοήσωσι πρὸς με,
ἀκοὴν εἰσακούσομαι τῆς φωνῆς αὐτῶν,
²⁴ καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ, καὶ ἀπο-
κτενῶ ὑμᾶς μαχαίρᾳ, καὶ ἔσονται αἱ
γυναῖκες ὑμῶν χῆραι, καὶ τὰ παῖδιά
ὑμῶν ὀρφανά. ²⁵ ἔὰν δὲ ἀργύριον
ἐκδανείσῃς τῷ ἀδελφῷ τῷ πενιχρῷ πα-
ρά σοί, οὐκ ἔσῃ αὐτὸν κατεπείγων, οὐκ
ἐπιθήσεις αὐτῷ τόκον. ²⁶ ἔὰν δὲ ἐνε-
χύρασμα ἐνεχυράσῃς τὸ ἱμάτιον τοῦ
πλησίον, πρὶν δυσμῶν ἡλίου ἀποδώσεις
αὐτῷ. ²⁷ ἐστὶ γὰρ τοῦτο περιβόλαιον
αὐτοῦ, μόνον τοῦτο τὸ ἱμάτιον ἀσχη-
μοσύνης αὐτοῦ. ἐν τίνι κοιμηθήσεται;
ἔὰν οὖν καταβοήσῃ πρὸς με, εἰσακού-
σομαι αὐτοῦ. ἐλήμων γὰρ εἰμι. ²⁸ θεοὺς
οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντα τοῦ
λαοῦ σου οὐ κακῶς ῥεῖς. ²⁹ ἀπαρχὰς

ἁλωνος καὶ ληνοῦ σου οὐ καθυστερή-
σεις. τὰ πρωτότοκα τῶν υἱῶν σου δώ-
σεις ἐμοί. ³⁰ οὕτω ποιήσεις. τὸν μό-
σχον σου καὶ τὸ πρόβατόν σου καὶ τὸ
ὑποζυγίον σου ἑπτὰ ἡμέρας ἐστὶν ὑπὸ
τὴν μητέρα, τῇ δὲ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἀπο-
δώσεις μοι αὐτό. ³¹ καὶ ἄνδρες ἅγιοι
ἔσεσθέ μοι. καὶ κρέας θηριάλωτον οὐκ
ἐδεσθε, τῷ κυνὶ ἀποδρίψατε αὐτό.

ΚΕ Φ. ΚΓ'.

Οὐ παραδέξῃ ἀκοὴν ματαίαν. οὐ
συγκαταθήσῃ μετὰ τοῦ ἀδίκου γενέ-
σθαι μάρτυς ἄδικος. ² οὐκ ἔσῃ μετὰ
πλειόνων ἐπὶ κακία. οὐ προστεθήσῃ
μετὰ πλήθους ἐκκληνίας μετὰ τῶν πλειό-
νων, ὥστε ἐκκλεῖσαι κρίσιν. ³ καὶ πέ-
νητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρίσει. ⁴ ἔὰν δὲ
συναντήσῃς τῷ βοὶ τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ
τῷ ὑποζυγίῳ αὐτοῦ πλανωμένοις, ἀπο-
στρέψας ἀποδώσεις αὐτῷ. ⁵ ἔὰν δὲ
ἴδῃς τὸ ὑποζυγίον τοῦ ἐχθροῦ σου πε-
πωκὸς ὑπὸ τὸν γόμον αὐτοῦ, οὐ παρ-
ελεύσῃ αὐτό, ἀλλὰ συναρᾷς αὐτό μετ'
αὐτοῦ. ⁶ οὐ διαστρέψεις κρίμα πένητος
ἐν κρίσει αὐτοῦ. ⁷ ἀπὸ παντὸς ῥήμα-
τος ἀδίκου ἀποστήσῃ. ἀδῶν καὶ δί-
καιον οὐκ ἀποκτενεῖς. καὶ οὐ δικαιοσύνης
τὸν ἀσεβῆ ἐνεκεν δώρων. ⁸ καὶ δῶρα
οὐ λήψῃ. τὰ γὰρ δῶρα ἐκτυφλοῖ
ὀφθαλμούς βλεπόντων, καὶ λυμαίνεται
ῥήματα δίκαια. ⁹ καὶ προσήλυτον οὐ
θλίψετε. ὑμεῖς γὰρ οἴδατε τὴν ψυχὴν
τοῦ προσελύτου. αὐτοὶ γὰρ προσ-
ήλυτοι ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ¹⁰ ἐξ ἔτη
σπερεῖς τὴν γῆν σου, καὶ σπάρῃς τὰ
γεννήματα αὐτῆς. ¹¹ τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἄφε-
σιν ποιήσεις, καὶ ἀνήσεις αὐτὴν, καὶ
ἐδονται οἱ πτωχοὶ τοῦ ἔθνους σου. τὰ
δὲ ὑπολειπόμενα ἔδεται τὰ ἄγρια θη-
ρία. τὸν ποιήσεις τὸν ἀμπελώνα σου,
καὶ τὸν ἐλαιώνα σου. ¹² ἐξ ἡμέρας ποιή-
σεις τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδό-
μῃ ἀναπαύσῃς. ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βοῦς
σου, καὶ τὸ ὑποζυγίον σου, καὶ ἵνα
ἀναψύξῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδείας σου καὶ
ὁ προσήλυτος. ¹³ πάντα ὅσα εἶρηκα
πρὸς ὑμᾶς φυλάξασθε. καὶ ὄνομα
θεῶν ἑτέρων οὐκ ἀναμνηροθήσεσθε, οὐ-
δὲ μὴ ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.
¹⁴ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἔνιαυτοῦ ἐορτά-
σατέ μοι. ¹⁵ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων
φυλά-

φυλάξασθε ποιεῖν. ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, καθάπερ ἐνετείλαμην σοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μηνὸς τῶν νέων. ἐν γὰρ αὐτῷ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. οὐκ ὀφθίση ἐνώπιόν μου κενός. ¹⁶ καὶ ἑορτὴν θερτισμοῦ πρωτογεννημάτων ποιήσεις τῶν ἔργων σου, ὧν ἔαν σπείρης ἐν τῷ ἄγρῳ σου, καὶ ἑορτὴν συντελείας ἐπ' ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ἔργων σου τῶν ἐκ τοῦ ἀγροῦ σου. ¹⁷ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἄρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. ¹⁸ ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐμπλατύνω τὰ ὄριά σου, οὐ θύσεις ἐπὶ ζύμῃ αἶμα θυμιάματός μου, οὐδὲ μὴ κοιμηθῇ στέαρ τῆς ἑορτῆς μου ἕως πρωῒ. ¹⁹ τὰς ἀπαρχὰς τῶν πρωτογεννημάτων τῆς γῆς σου εἰσίοις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ἵνα φυλάξῃ σε ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπως εἰσαγάγῃ σε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἡτοίμασά σοι. ²¹ πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ εἰσάκουε αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀπειθεῖς αὐτῷ, οὐ γὰρ μὴ ὑποστείληται σε. τὸ γὰρ ὄνομά μου ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ. ²² ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς ἑμῆς φωνῆς, καὶ ποιήσης πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, καὶ φυλάξῃτε τὴν διαθήκην μου, ἔσεσθέ μοι λαὸς περιούσιος ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ἐμὴ γὰρ ἐστὶν πᾶσα ἡ γῆ. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασιλείον ἱερατεῦμα, καὶ ἔθνος ἅγιον. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσητε πάντα ὅσα ἂν εἴπω σοι, ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ ἀντικείμεθα τοῖς ἀντικείμενοις σοι. ²³ πορεύσεται γὰρ ὁ ἄγγελός μου ἡγούμενός σου, καὶ εἰσάξει σε πρὸς τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ ἐκτρίψω αὐτούς. ²⁴ οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐδὲ μὴ λατρεύσης αὐτοῖς. οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσεις καθελείς, καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν. ²⁵ καὶ λατρεύσεις κυρίῳ τῷ Θεῷ σου. καὶ εὐλογήσω τὸν ἄρτον σου καὶ

τὸν οἶνόν σου καὶ τὸ ὕδωρ σου, καὶ ἀποστρέψω μαλακίαν ἀφ' ὑμῶν. ²⁶ οὐκ ἔσται ἄγονος, οὐδὲ στείρα ἐπὶ τῆς γῆς σου. τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν σου ἀναπληρῶν ἀναπληρώσω. ²⁷ καὶ τὸν γόβον ἀποστελῶ ἡγούμενόν σου, καὶ ἐκστήσω πάντα τὰ ἔθνη, εἰς οὓς σὺ εἰσπορεύῃ εἰς αὐτούς. καὶ δώσω πάντα τοὺς ὑπεναντίους σου φυγάδας. ²⁸ καὶ ἀποστελῶ τὰς σφηκίας προτέρας σου. καὶ ἐκβάλεις τοὺς Ἀμορραῖους, καὶ τοὺς Εὐαῖους, καὶ τοὺς Χαναναῖους, καὶ τοὺς Χετταῖους ἀπὸ σοῦ. ²⁹ οὐκ ἐκβαλῶ αὐτούς ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πολλὰ γένηται ἐπὶ σέ τὰ θηρία τῆς γῆς. ³⁰ κατὰ μικρὸν ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ, ἕως ἂν αὐξηθῇς καὶ κληρονομήσης τὴν γῆν. ³¹ καὶ θήσω τὰ ὄριά σου ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Φυλιστιείμ. καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ἕως τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. καὶ παραδώσω εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐκβαλῶ αὐτούς ἀπὸ σοῦ. ³² οὐ συγκαταθήσῃ αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν διαθήκην. ³³ καὶ οὐκ ἐγκαθήσονται ἐν τῇ γῇ σου, ἵνα μὴ ἁμαρτεῖν σε ποιήσωσι πρὸς με. ἐὰν γὰρ δουλεύσης τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὗτοι ἔσονται σοι πρόσκομμα.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Καὶ Μωυσῆ εἶπεν. ἀνάβηθι πρὸς τὸν κύριον σὺ καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ ἐβδομηκοντα τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, καὶ προσκυνήσουσι μακρόθεν τῷ κυρίῳ. ² καὶ ἐγγεῖ Μωυσῆς μόνος πρὸς τὸν θεόν, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγγιούσιν, ὁ δὲ λαὸς οὐ συναβήσεται μετ' αὐτῶν. ³ ἐξῆλθε δὲ Μωυσῆς, καὶ διηγῆσατο τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ δικαιώματα. ἀπεκρίθη δὲ πᾶς ὁ λαὸς φωνῇ μίᾳ, λέγοντες. πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁴ καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα κυρίου. ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωῒ ἐκδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τῷ ὄρει, καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἔξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήμεγκαν ὀλοκαυτώματα, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ θεῷ μοσχάρια. ⁶ λαβὼν δὲ Μωσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας. τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ⁷ καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ εἶπαν. πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. ⁸ λαβὼν δὲ Μωσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων. ⁹ καὶ ἀνέβη Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ ἐβδομήκοντα τῆς γερούσιας Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ εἶδον τὸν τόπον, οὗ εἰστήκει ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὥσει ἔργον πλίνθου σαπφείρου, καὶ ὡς περ εἶδος στερεώματος τοῦ οὐρανοῦ τῇ καθαριότητι. ¹¹ καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ἰσραὴλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς. καὶ ὠφθῆσαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωσῆν. ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἴσθι ἐκεῖ. καὶ δώσω σοι τὰ πυξία τὰ λίθινα, τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψα νομοθετήσαι αὐτοῖς. ¹³ καὶ ἀναστὰς Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ παρεστηκὼς αὐτῷ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ θεοῦ, ¹⁴ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν. ἡσυχάζετε αὐτοῦ, ἕως ἀναστρέψωμεν πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἰδοὺ Ἀαρὼν καὶ Ὡρ μεθ' ὑμῶν. ἐάν τι συμβῇ κρίσις, προσπορευέσθωσαν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἀνέβη Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἐκάλυπεν ἡ νεφέλη τὸ ὄρος. ¹⁶ καὶ κατέβη ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ, καὶ ἐκάλυπεν αὐτὸ ἡ νεφέλη ἕξ ἡμέρας. καὶ ἐκάλεσε κύριος τὸν Μωσῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐκ μέσου τῆς νεφέλης. ¹⁷ τὸ δὲ εἶδος τῆς δόξης κυρίου, ὥσει πῦρ φλέγον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ μέσον τῆς νεφέλης, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν,

λέγων. ² εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λάβετε ἀπαρχὰς παρὰ πάντων, οἷς ἂν δόξη τῇ καρδίᾳ, καὶ λήψεσθε τὰς ἀπαρχὰς μου. ³ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχή, ἣν λήψεσθε παρ' αὐτῶν. χρυσίον, καὶ ἀργύριον, καὶ χαλκόν, ⁴ καὶ ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ κόκκινον διπλοῦν, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγίας, ⁵ καὶ δέρματα κριῶν ἡρυνθοδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσηπτα, ^{6, 7} καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἑπωμίδα, καὶ τὸν ποδῆρον. ⁸ καὶ ποιήσεις μοι ἀγίασμα, καὶ ὁφθῆσομαι ἐν ὑμῖν. ⁹ καὶ ποιήσεις μοι κατὰ πάντα ὅσα σοι δεκνύω ἐν τῷ ὄρει, τὸ παράδειγμα τῆς σκηνῆς, καὶ τὸ παράδειγμα πάντων τῶν σκευῶν αὐτῆς. οὕτω ποιήσεις. ¹⁰ καὶ ποιήσεις κιβωτὸν μαρτυρίου ἐκ ξύλων ἄσηπτων, δύο πῆχεων καὶ ἡμίους τὸ μήκος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίους τὸ πλάτος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίους τὸ ὕψος. ¹¹ καὶ καταχρυσώσεις αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν χρυσώσεις αὐτήν. καὶ ποιήσεις αὐτῇ κυμάτια χρυσοῦ στρεπτά κύκλῳ. ¹² καὶ ἐλάσεις αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη. δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο δακτυλίους ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον. ¹³ ποιήσεις δὲ ἀναφορεῖς ξύλα ἄσηπτα, καὶ καταχρυσώσεις αὐτὰ χρυσίῳ. ¹⁴ καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους τοὺς ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς κιβωτοῦ, αἰρεῖν τὴν κιβωτὸν ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ ἐν τοῖς δακτυλίοις τῆς κιβωτοῦ ἔσονται οἱ ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. ¹⁶ καὶ ἐμβαλεῖς εἰς τὴν κιβωτὸν τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. ¹⁷ καὶ ποιήσεις ἱλαστήριον ἐπίθεμα χρυσοῦ καθαροῦ, δύο πῆχεων καὶ ἡμίους τὸ μήκος, καὶ πῆχεος καὶ ἡμίους τὸ πλάτος. ¹⁸ καὶ ποιήσεις δύο Χερουβὶμ χρυσοτοροῦντά, καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. ¹⁹ ποιηθήσονται Χερουῖβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τούτου, καὶ Χερουῖβ εἷς ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου. καὶ ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβὶμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. ²⁰ ἔσονται οἱ Χερουβὶμ ἐκτείνοντες τὰς πτε-

ρουγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἀλλήλα, εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβίμ. ²¹ καὶ ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν ἄνωθεν, καὶ εἰς τὴν κιβωτὸν ἐμβαλεῖς τὰ μαρτύρια, ἃ ἂν δῶ σοι. ²² καὶ γνωσθήσονται σοι ἐκείθεν, καὶ λαλήσω σοι ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβίμ, τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἔαν ἐντείλωμαί σοι πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²³ καὶ ποιήσεις τράπεζαν χρυσῇν χρυσαίου καθαροῦ, δύο πήχεων τὸ μήκος, καὶ πήχεος τὸ εὖρος, καὶ πήχεος καὶ ἡμίσεος τὸ ὕψος. ²⁴ καὶ ποιήσεις αὐτῇ στρεπτά κυμάτια χρυσᾷ κύκλῳ. καὶ ποιήσεις αὐτῇ στεφάνην παλαιστοῦ κύκλῳ. ²⁵ καὶ ποιήσεις στρεπτὸν κυμάτων τῇ στεφάνῃ κύκλῳ. ²⁶ καὶ ποιήσεις τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς τέσσαρας δακτυλίους ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῶν ποδῶν αὐτῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην. ²⁷ καὶ ἔσονται οἱ δακτύλιοι εἰς θήκας τοῖς ἀναφορεῦσιν, ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν. ²⁸ καὶ ποιήσεις τοὺς ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτοὺς χρυσαίῳ καθαροῦ, καὶ ἀρθήσεται ἐν αὐτοῖς ἡ τράπεζα. ²⁹ καὶ ποιήσεις τὰ τρυβλία αὐτῆς, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τοὺς κύαθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς, ἐκ χρυσαίου καθαροῦ ποιήσεις αὐτά. ³⁰ καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους ἐνωπίους ἐναντίον μου διαπαντός. ³¹ καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσαίου καθαροῦ, τορευτὴν ποιήσεις τὴν λυχνίαν. ὁ κανλὸς αὐτῆς, καὶ οἱ καλαμίσκοι, καὶ οἱ κρατῆρες, καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται. ³² ἐξ δὲ καλαμίσκοι ἐκπορευόμενοι ἐκ πλαγίων, τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνὸς αὐτῆς. καὶ τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου. ³³ καὶ τρεῖς κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους. ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρ καὶ κρίνον. οὕτω τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ

τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους. ἐν τῷ ἐνὶ καλαμίσκῳ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς. ὁ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς δύο καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς. καὶ σφαιρωτῆρ ὑπὸ τοὺς τέσσαρας καλαμίσκους ἐξ αὐτῆς. οὕτω τοῖς ἐξ καλαμίσκοις τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τῆς λυχνίας. ³⁴ ³⁵ καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ τέσσαρες κρατῆρες ἐκτετυπωμένοι καρυῖσκους. ³⁶ οἱ σφαιρωτῆρες καὶ οἱ καλαμίσκοι ἐξ αὐτῆς ἔστωσαν. ὅλη τορευτὴ ἐξ ἐνὸς χρυσαίου καθαροῦ. ³⁷ καὶ ποιήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς ἑπτὰ. καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους, καὶ φανοῦσιν ἐκ τοῦ ἐνὸς προσώπου. ³⁸ καὶ τὸν ἐπαρυστήρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὑποθέματα αὐτῆς ἐκ χρυσαίου καθαροῦ ποιήσεις. ³⁹ πάντα τὰ σκεύη ταῦτα τάλαντον χρυσαίου καθαροῦ. ⁴⁰ ὅρα ποιήσεις κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον σοι ἐν τῷ ὅρει.

Κ Ε Φ. Κς'.

Καὶ τὴν σκηνὴν ποιήσεις, δέκα αὐλαίας ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου Χερουβίμ. ἐργασία ὑφάντου ποιήσεις αὐτάς. ² μήκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς ὀκτώ καὶ εἴκοσι πήχεων, καὶ εὖρος τεσσάρων πήχεων ἡ αὐλαία ἢ μία ἔσται. μέτρον τὸ αὐτὸ ἔσται πασαι ταῖς αὐλαίαις. ³ πέντε δὲ αὐλαῖαι ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι ἢ ἑτέρα ἐκ τῆς ἑτέρας. καὶ πέντε αὐλαῖαι ἔσονται συνεχόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ. ⁴ καὶ ποιήσεις αὐταῖς ἀγκύλας ὑακινθίνας ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς, ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὴν συμβολήν. καὶ οὕτω ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς αὐλαίας τῆς ἐξωτερᾶς πρὸς τῇ συμβολῇ τῇ δευτέρᾳ. ⁵ πενήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις τῇ αὐλαίᾳ τῇ μιᾷ, καὶ πενήκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐκ τοῦ μέρους τῆς αὐλαίας κατὰ τὴν συμβολήν τῆς δευτέρας, ἀντιπρόσωποι ἀντιπίπτουσαι ἀλλήλαις εἰς ἑκάστην. ⁶ καὶ ποιήσεις κρίκους πενήκοντα χρυσοῦς. καὶ συνάψεις τὰς αὐλαίας ἑτέραν τῇ ἑτέρᾳ τοῖς κρίκοις. καὶ ἔσται ἡ σκηνὴ μία. ⁷ καὶ ποιήσεις δέξρεις τοιγίνας σκέπην ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἑνδεκα δέξρεις ποιήσεις αὐτάς. ⁸ τὸ μῆκος τῆς δέξ-

ρέως τῆς μιᾶς, τριάκοντα πήχεων, καὶ τεσσαράων πήχεων τὸ εὖρος τῆς δέξιός τῆς μιᾶς. τὸ αὐτὸ μέτρον ἔσται ταῖς ἑνδεκα δέξιαι. ⁹ καὶ συνάψεις τὰς πέντε δέξιαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ τὰς ἑξ δέξιαι ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπιδιπλώσεις τὴν δέξιον τὴν ἑκτὴν κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς. ¹⁰ καὶ ποιήσεις ἀγκύλας πεντηκοντα ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέξιός τῆς μιᾶς, τῆς ἀναμέσον κατὰ συμβολήν. καὶ πεντηκοντα ἀγκύλας ποιήσεις ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς δέξιός τῆς συναπτούσης τῆς δευτέρας. ¹¹ καὶ ποιήσεις κρίκους χαλκοῦς πεντηκοντα. καὶ συνάψεις τοὺς κρίκους ἐκ τῶν ἀγκυλῶν, καὶ συνάψεις τὰς δέξιαι, καὶ ἔσται ἓν. ¹² καὶ ὑποθήσεις τὸ πλεονάζον ἐν ταῖς δέξιαι τῆς σκηνῆς. τὸ ἥμισυ τῆς δέξιός τῆς ὑποκαλυμμένον ὑποκαλύψεις εἰς τὸ πλεονάζον τῶν δέξιων τῆς σκηνῆς. ὑποκαλύψεις ὀπίσω τῆς σκηνῆς. ¹³ πῆχυν ἐκ τούτου, καὶ πῆχυν ἐκ τούτου, ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος τῶν δέξιων, ἐκ τοῦ μήκους τῶν δέξιων τῆς σκηνῆς. ἔσται συγκαλύπτον ἐπὶ τὰ πλάγια τῆς σκηνῆς ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα καλύπτῃ. ¹⁴ καὶ ποιήσεις κατακάλυμμα τῇ σκηνῇ δέρματα κριῶν ἡροθροδανωμένα, καὶ ἐπικαλύμματα δέρματα ὑακίνθινα ἐπάνωθεν. ¹⁵ καὶ ποιήσεις στύλους τῆς σκηνῆς ἐκ ξύλων ἀσήπτων. ¹⁶ δέκα πήχεων ποιήσεις τὸν στύλον τὸν ἓνα, καὶ πήχεως ἑνὸς καὶ ἡμίσεως τὸ πλάτος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός. ¹⁷ δύο ἀγωνίσκους τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ, ἀντιπίπτοντας ἕτερον τῷ ἑτέρῳ. οὕτω ποιήσεις πᾶσι τοῖς στύλοις τῆς σκηνῆς. ¹⁸ καὶ ποιήσεις στύλους τῇ σκηνῇ, εἴκοσιν στύλους ἐκ τοῦ κλίτους τοῦ πρὸς βορρᾶν. ¹⁹ καὶ τεσσαράκοντα βάσεις ἀργυρᾶς ποιήσεις τοῖς εἴκοσι στύλοις. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²⁰ καὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον τὸ πρὸς νότον, εἴκοσι στύλους. ²¹ καὶ τεσσαράκοντα βάσεις αὐτῶν ἀργυρᾶς. δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ. ²² καὶ

ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς κατὰ τὸ μέτρος τὸ πρὸς θάλασσαν ποιήσεις ἑξ στύλους. ²³ καὶ δύο στύλους ποιήσεις ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς σκηνῆς ἐκ τῶν ὀπισθίων, ²⁴ καὶ ἔσται ἑξ ἴσου κάτωθεν. κατὰ τὸ αὐτὸ ἔσονται ἴσοι ἐκ τῶν κεφαλῶν εἰς σύμβλησιν μίαν. οὕτω ποιήσεις ἀμφοτέραις ταῖς δυσὶ γωνίαις. ἴσοι ἔστωσαν. ²⁵ καὶ ἔσονται ὀκτὼ στύλοι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν ἀργυραῖ δεκαῖξ. δύο βάσεις τῷ ἐνὶ στύλῳ εἰς ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, καὶ δύο βάσεις τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ. ²⁶ καὶ ποιήσεις μοχλοὺς ἐκ ξύλων ἀσήπτων πέντε τῷ ἐνὶ στύλῳ ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς σκηνῆς, ²⁷ καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ἐνὶ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ δευτέρῳ, καὶ πέντε μοχλοὺς τῷ στύλῳ τῷ ὀπίσθιῳ τῷ κλίτει τῆς σκηνῆς τῷ πρὸς θάλασσαν. ²⁸ καὶ ὁ μοχλὸς ὁ μέσος ἀναμέσον τῶν στύλων δίκνεϊσθω ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλίτους εἰς τὸ ἕτερον κλίτος. ²⁹ καὶ τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίῳ. καὶ τοὺς δακτυλίους ποιήσεις χρυσοῦς, εἰς οὓς εἰσάξεις τοὺς μοχλοὺς. καὶ καταχρυσώσεις τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. ³⁰ καὶ ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν κατὰ τὸ εἶδος τὸ δειγμένον σοι ἐν τῷ ὄρει. ³¹ καὶ ποιήσεις καταπέτασμα ἑξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίου κεκλωσμένον, καὶ βύσσου νενημένης. ἔργον ὕφαντόν ποιήσεις αὐτὸ Χερουβίμ. ³² καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ τεσσαράων στύλων ἀσήπτων κεχρυσωμένων χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ³³ καὶ θήσεις τὸ καταπέτασμα ἐπὶ τῶν στύλων. καὶ εἰσείσεις ἐκεῖ ἑσώτερον τοῦ καταπετάσματος τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου. καὶ διοικεῖ τὸ καταπέτασμα ὑμῖν ἀναμέσον τοῦ ἁγίου καὶ ἀναμέσον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων. ³⁴ καὶ κατακαλύψεις τὸ καταπέτασμα τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων. ³⁵ καὶ ἐπιθήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπεζῆς ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον. καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρους τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν. ³⁶ καὶ ποιήσεις ἐπίσπαστρον τῇ θύρᾳ

τῆς σκηρῆς ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ποικιλτοῦ. ³⁷ καὶ ποιήσεις τῷ καταπετάσματι πέντε στύλους, καὶ χουσώσεις αὐτοὺς χουσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χουσαῖ. καὶ ῥωνεύσεις αὐτοῖς πέντε βάσεις χαλκᾶς.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον ἐκ ξύλων ἀσήπτων, πέντε πήχεων τὸ μῆκος, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος. τετραγωνον ἔσται τὸ θυσιαστήριον, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτοῦ. ² καὶ ποιήσεις τὰ κέρατα ἐπὶ τῶν τεσσάρων ῥωνιῶν. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα, καὶ καλύψεις αὐτὰ χαλκῷ. ³ καὶ ποιήσεις στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ. καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ, καὶ τὰς φιάλας αὐτοῦ, καὶ τὰς κρεάγρας αὐτοῦ, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ ποιήσεις χαλκᾶ. ⁴ καὶ ποιήσεις αὐτῷ ἐσχάραν ἔργον δικτυωτῷ χαλκῇ. καὶ ποιήσεις τῇ ἐσχάρᾳ τέσσαρας δακτυλίους χαλκοὺς ὑπὸ τὰ τέσσαρα κλίτη. ⁵ καὶ ὑποθήσεις αὐτοὺς ὑπὸ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου κάτωθεν. ἔσται δὲ ἡ ἐσχάρα ἕως τοῦ ἡμίσεος τοῦ θυσιαστηρίου. ⁶ καὶ ποιήσεις τῷ θυσιαστηρίῳ ἀναφορεῖς ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ περιχαλκώσεις αὐτοὺς χαλκῷ. ⁷ καὶ εἰσάξεις τοὺς ἀναφορεῖς εἰς τοὺς δακτυλίους. καὶ ἔδωσαν ἀναφορεῖς κατὰ πλευρὰ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ αἵρῃ αὐτό. ⁸ κοῖλον σανιδωτὸν ποιήσεις αὐτό. κατὰ τὸ παραδειχθέν σοι ἐν τῷ ὄρει, οὕτως ποιήσεις αὐτό. ⁹ καὶ ποιήσεις αὐτὴν τῇ σκηρῇ. εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἰστία αὐτῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. μῆκος ἑκατὸν πήχεων τῷ ἐνὶ κλίτει. ¹⁰ καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν καὶ αἱ ψαλίδες ἀργυραῖ. ¹¹ οὕτως τῷ κλίτει τῷ πρὸς ἀπηλιωτῇ ἰστία ἑκατὸν πήχεων μῆκος. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι χαλκαῖ. καὶ οἱ κρίκοι καὶ αἱ ψαλίδες τῶν στύλων, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν περιῤῃγυρωμέναι ἀργυρίῳ. ¹² τὸ δὲ εὖρος τῆς αὐτῆς τὸ κατὰ θάλασσαν ἰστία πεντήκοντα πήχεων. στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις

αὐτῶν δέκα. ¹³ καὶ εὖρος τῆς αὐτῆς τῆς πρὸς νότον, ἰστία πεντήκοντα πήχεων. στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹⁴ καὶ πεντεκαίδεκα πήχεων τὸ ὕψος τῶν ἰστιῶν τῷ κλίτει τῷ ἐνὶ. στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁵ καὶ τὸ κλίτος τὸ δευτερον δεκαπέντε πήχεων τῶν ἰστιῶν τὸ ὕψος. στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁶ καὶ τῇ πύλῃ τῆς αὐτῆς κάλυμμα. εἴκοσι πήχεων τὸ ὕψος ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης τῇ ποικιλίᾳ τοῦ ῥαφιδευτοῦ. στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες. ¹⁷ πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐτῆς κύκλω κατηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁸ τὸ δὲ μῆκος τῆς αὐτῆς ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ εὖρος πεντήκοντα ἐπὶ πενήκοντα. καὶ ὕψος πέντε πήχεων ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, καὶ βάσεις αὐτῶν χαλκαῖ. ¹⁹ καὶ πᾶσα ἡ κατασκευὴ καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ οἱ πάσσαλοι τῆς αὐτῆς χαλκοῖ. ²⁰ καὶ σὺ σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐξ ἐλαίων ἄτρουγον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς καῦσαι, ἵνα κείηται λυχρος διαπαντός. ²¹ ἐν τῇ σκηρῇ τοῖ μαρτυρίου. ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἐπὶ τῆς διαθήκης καῦσαι αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀφ' ἐσπέρας ἕως πρωῒ, ἐναντίον κυρίου, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΚΗ'.

Καὶ σὺ προεργάσου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἱερατεύειν μοι Ἀαρὼν, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ υἱοὺς Ἀαρὼν. ² καὶ ποιήσεις στολὴν ἁγίαν Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ³ καὶ σὺ λήψουσιν πᾶσι τοῖς σοφοῖς τῇ διανοίᾳ, οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως. καὶ ποιήσουσιν τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον, ἐν ᾗ ἱερατεύσει μοι. ⁴ καὶ αὐταὶ αἱ στολαί, ὧς ποιήσουσι. τὸ περιστήριον, καὶ τὴν

ἐπωμίδα, καὶ τὸν ποδῆρη, καὶ χιτῶνα κοσμημάτων, καὶ κίδαριν, καὶ ζώνην. καὶ ποιήσουσι στολὰς ἁγίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερατεὺν μοι. ⁵ καὶ αὐτοὶ λήφονται τὸ χρυσίον, καὶ τὸν ὑάκινθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. ⁶ καὶ ποιήσουσι τὴν ἐπωμίδα ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὕφαντον ποικιλτοῦ. ⁷ δύο ἐπωμίδες συνέχουσαι ἔδονται αὐτῷ ἑτέρα τὴν ἑτέραν, ἐπὶ τοῖς δυοῖ μέρεσιν ἐξηρημέναι. ⁸ καὶ τὸ ὕφασμα τῶν ἐπωμιδῶν, ὃ ἐστὶν ἐπ' αὐτῷ, κατὰ τὴν ποίησιν ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἐκ χρυσίου καθαροῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανεηρησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ⁹ καὶ λήψῃ τοὺς δύο λίθους, λίθους σμαράγδου, καὶ γλύψει ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ ἐξ ὀνόματα ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα, καὶ τὰ ἐξ ὀνόματα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τὸν λίθον τὸν δεύτερον κατὰ τὰς γενεαὶς αὐτῶν, ¹¹ ἔργον λιθουργικῆς τέχνης. γλύμμα σφραγίδος διαγλύψει τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹² καὶ θήσῃ τοὺς δύο λίθους ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἐπωμίδος. λίθοι μνημοσύνου εἰσὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ ἀναλήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου ἐπὶ τῶν δύο ὤμων αὐτοῦ, μνημοσύνον περὶ αὐτῶν. ¹³ καὶ ποιήσῃ ἀσπίδασκας ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ¹⁴ καὶ ποιήσῃς δύο κροσσῶτά ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, καταμειγμένα ἐν ἄνθεσιν, ἔργον πλοκῆς. καὶ ἐπιθήσῃς τὰ κροσσῶτά τὰ πεπλεγμένα ἐπὶ τὰς ἀσπίδισκας, κατὰ τὰς παρωμίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων. ¹⁵ καὶ ποιήσῃς λογεῖον τῶν κρίσεων, ἔργον ποικιλτοῦ. κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐπωμίδος ποιήσῃς αὐτὸ ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου κεκλωσμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁶ ποιήσῃς αὐτὸ τετράγωνον. ἔσται διπλουν, σπιθαμῆς τὸ μῆκος αὐτοῦ, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος. ¹⁷ καὶ καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων ἔσται, σάρδιον, τοπάζιον, καὶ σμαράγδος, ὁ στίχος ὁ εἰς. ¹⁸ καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος,

ἄνθραξ, καὶ σάπφειρος, καὶ Ἰασπις. ¹⁹ καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον, ἀγάτης, ἀμέθυστος. ²⁰ καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος, καὶ βηρύλλιον, καὶ ὄνυχιον, περικεκαλυμμένα χρυσίῳ, συνδεμένα ἐν χρυσίῳ. ἔστωσαν κατὰ στίχους αὐτῶν. ²¹ καὶ οἱ λίθοι ἔστωσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δεκαδύο κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. γλυφαὶ σφραγίδων ἕκαστος κατὰ τὸ ὄνομα ἔστωσαν εἰς δεκαδύο φυλάς, ²² καὶ ποιήσῃς ἐπὶ τὸ λογεῖον κροσσούς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἀλυσιδωτὸν ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ. ²³ καὶ λήψεται Ἀαρὼν τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ λογείου τῆς κρίσεως ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον μνημόσυνον ἔναντιον τοῦ Θεοῦ. καὶ θήσῃς ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τοὺς κροσσούς. τὰ ἀλυσιδωτὰ ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ λογείου ἐπιθήσῃς. καὶ τὰς δύο ἀσπίδισκας ἐπιθήσῃς ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὤμους τῆς ἐπωμίδος κατὰ πρόσωπον. ³⁰ καὶ ἐπιθήσῃς ἐπὶ τὸ λογεῖον τῆς κρίσεως τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀληθειαν. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ στήθους Ἀαρὼν, ὅταν εἰσπορεύηται εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου. καὶ οἴσῃ Ἀαρὼν τὰς κρίσεις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔναντι κυρίου διαπαντός. ³¹ καὶ ποιήσῃς ὑποδύτην ποδῆρη ὅλον ὑακίνθινον. ³² καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὡς ἔχον κύκλω τοῦ περιστομίου. ἔργον ὕφαντον, τὴν συμβολὴν συνφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ῥαγῇ. ³³ καὶ ποιήσῃς ὑπὸ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν, ὥς ἐξανθούσης ῥόας ῥοίσκους ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανεηρησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ὑπὸ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω. τὸ αὐτὸ εἶδος ῥοίσκους χρυσοῦς, καὶ κάδωνα ἀναμέσον τούτων περικύκλω. ³⁴ παρὰ ῥοίσκον χρυσοῦν κάδωνα, καὶ ἄνθινον ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλω. ³⁵ καὶ ἔσται Ἀαρὼν ἐν τῷ λειτουργεῖν ἀκουστή ἡ φωνὴ αὐτοῦ, εἰσιόντι εἰς τὸ ἅγιον ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιόντι, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. ³⁶ καὶ ποιήσῃς πέταλον χρυσοῦν καθαρὸν. καὶ ἐκτυπώσῃς ἐν αὐτῷ ἐκτύπωμα σφραγίδος, ἁγίασμα κυρίου.

κυρίου. ³⁷ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὸ ἐπὶ ὑακίνθου κεκλωσμένης. καὶ ἔσται ἐπὶ τῆς μήτρας, κατὰ πρόσωπον τῆς μήτρας ἔσται. ³⁸ καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν. καὶ ἔξαρεῖ Ἀαρὼν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἁγίων, ὅσα ἂν ἁγιάσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παντὸς δόματος τῶν ἁγίων αὐτῶν. καὶ ἔσται ἐπὶ τοῦ μετώπου Ἀαρὼν διαπαντὸς δεκτὸν αὐτοῖς ἔναντι κυρίου. ³⁹ καὶ οἱ κοσμβωτοὶ τῶν χιτῶνων ἐκ βύσσου. καὶ ποιήσεις κίδαριον βυσσίνην. καὶ ζώνην ποιήσεις, ἔρογον ποικιλτοῦ. ⁴⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ποιήσεις χιτῶνας καὶ ζώνας, καὶ κιδάρεις ποιήσεις αὐτοῖς εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. ⁴¹ καὶ ἐνδύσεις αὐτὰ Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ χρίσεις αὐτούς, καὶ ἐμπλήσεις αὐτῶν τὰς χεῖρας. καὶ ἁγιάσεις αὐτούς, ἵνα ἱερατεύσῃ μοι. ⁴² καὶ ποιήσεις αὐτοῖς περισκελῆ λινὰ καλύψαι ἀσχημοσύνην χρωτὸς αὐτῶν, ἀπὸ ὀσφύος ἕως μηρῶν ἔσται. ⁴³ καὶ ἔξει Ἀαρὼν αὐτὰ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ ὅταν προσπορεύωνται λειτουργεῖν πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἁγίου. καὶ οὐκ ἐπάξονται πρὸς ἑαυτοὺς ἁμαρτίαν, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Καὶ ταῦτα ἐστίν, ἃ ποιήσεις αὐτοῖς. ἁγιάσεις αὐτούς. ὥστε ἱερατεύειν μοι αὐτούς. λήψῃ δὲ μοσχάριον ἐκ βοῶν ἓν, καὶ κριοὺς ἀμώμους δύο, ² καὶ ἄρτους ἄζιμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάβανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ. σμίδαλιν ἐκ πυρῶν ποιήσεις αὐτὰ. ³ καὶ ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐπὶ κανοῦν ἓν. καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τῷ κανῶ, καὶ τὸ μοσχάριον, καὶ τοὺς δύο κριοὺς. ⁴ καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτούς ἐν ὕδατι. ⁵ καὶ λαβὼν τὰς στολὰς ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν ποδήρη, καὶ τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογεῖον. καὶ συνάψεις αὐτῷ τὸ λογεῖον πρὸς τὴν ἐπωμίδα. ⁶ καὶ ἐπιθήσεις τὴν μήτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-

τοῦ, καὶ ἐπιθήσεις τὸ πέταλον τὸ ἁγίασμα ἐπὶ τὴν μήτραν. ⁷ καὶ λήψῃ τοῦ ἐλαίου τοῦ χρίσματος, καὶ ἐπιχεῖς αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ χρίσεις αὐτόν. ⁸ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας. ⁹ καὶ ζώσεις αὐτοὺς ταῖς ζώναις, καὶ περιθήσεις αὐτοῖς τὰς κιδάρεις. καὶ ἔσται αὐτοῖς ἱερατεία μοι εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τελειώσεις Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ προσάξεις τὸν μόσχον ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου, ἔναντι κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹¹ καὶ σφάξεις τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου, παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ θήσεις ἐπὶ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τῷ δακτυλῷ σου. τὸ δὲ λοιπὸν πᾶν αἷμα ἐκχεῖς παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹³ καὶ λήψῃ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ τὰ δὲ κρέατα τοῦ μόσχου, καὶ τὸ δέρμα, καὶ τὴν κοπρὸν κατακαύσεις πυρὶ ἕξω τῆς παρεμβολῆς. ἁμαρτίας γάρ ἐστι. ¹⁵ καὶ τὸν κριὸν λήψῃ τὸν ἓνα, καὶ ἐπιθήσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁶ καὶ σφάξεις αὐτόν, καὶ λαβὼν τὸ αἷμα προσχεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυκλῶ. ¹⁷ καὶ τὸν κριὸν διχοτομήσεις κατὰ μέλη. καὶ πλυνῇς τὰ ἐνδόσθια καὶ τοὺς πόδας ὕδατι, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὰ διχοτομήματα σὺν τῇ κεφαλῇ. ¹⁸ καὶ ἀνοίσεις ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. θυμίαμα κυρίῳ ἐστί. ¹⁹ καὶ λήψῃ τὸν κριὸν τὸν δευτερον, καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²⁰ καὶ σφάξεις αὐτόν, καὶ λήψῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτὸς Ἀαρὼν τοῦ δεξιῷ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ ἐπὶ τὸ

τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιῷ, καὶ ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὠτων τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. ²¹ καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ θάψῃ ἐπὶ Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀγιασθήσεται αὐτὸς καὶ ἡ στολὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ στολαὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ αἶμα τοῦ κριοῦ προσχεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλω. ²² καὶ λήψῃ ἀπὸ τοῦ κριοῦ τὸ στέαρ αὐτοῦ, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ἔστι γὰρ τελείωσις αὕτη. ²³ καὶ ἄρτον ἓνα ἐξ ἐλαίου, καὶ λάχανον ἐν ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῶν ἁγύμων τῶν προτεθειμένων ἐναντὶ κυρίου. ²⁴ καὶ ἐπιθήσεις τὰ πάντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ ἀφοριεῖς αὐτὰ ἀφόρισμα ἐναντὶ κυρίου. ²⁵ καὶ λήψῃ αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως εἰς ὁσμὴν εὐωδίας ἐναντὶ κυρίου. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ. ²⁶ καὶ λήψῃ τὸ στηθύνιον ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως, ὃ ἔστιν Ἀαρὼν. καὶ ἀφοριεῖς αὐτὸ ἀφόρισμα ἐναντὶ κυρίου, καὶ ἔσται σοι ἐν μερίδι. ²⁷ καὶ ἀγιάσεις τὸ στηθύνιον ἀφόρισμα, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, ὃς ἀφωρίσται καὶ ὃς ἀφῆρηται ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως ἀπὸ τοῦ Ἀαρὼν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ἔστι γὰρ ἀφόρισμα τοῦτο. καὶ ἀφαίρεμα ἔσται παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυμάτων τῶν σωτηρίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀφαίρεμα κυρίου. ²⁹ καὶ ἡ στολὴ τοῦ ἁγίου, ἣ ἔστιν Ἀαρὼν, ἔσται τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ μετ' αὐτὸν, χοισθῆναι αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐνδύσεται αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀντ'

αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃς ἐξελεύσεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λειτουργεῖν ἐν τοῖς ἁγίοις. ³¹ καὶ τὸν κριὸν τῆς τελειώσεως λήψῃ, καὶ ἐψησεις τὰ κρέα ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ³² καὶ ἔδονται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ κρέα τοῦ κριοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³³ ἔδονται αὐτὰ ἐν οἷς ἡγιάσθησαν ἐν αὐτοῖς τελειῶσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀγιάσαι αὐτούς, καὶ ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν. ἔστι γὰρ ἅγια. ³⁴ ἐὰν δὲ καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τῆς τελειώσεως καὶ τῶν ἄρτων ἕως πρωῒ, κατακαύσεις τὰ λοιπὰ πυρί. οὐ βρωθήσεται. ἁγίασμα γὰρ ἔστι. ³⁵ καὶ ποιήσεις Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ οὕτω κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλαμην σοι. ἑπτὰ ἡμέρας τελειώσεις τὰς χεῖρας αὐτῶν. ³⁶ καὶ τὸ μοσχάριον τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ. καὶ καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἀγιάζειν σε ἐπ' αὐτῷ. καὶ χρίσεις αὐτὸ ὥστε ἀγιάσαι αὐτό. ³⁷ ἑπτὰ ἡμέρας καθαριεῖς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀγιάσεις αὐτό. καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τοῦ ἁγίου. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ θυσιαστηρίου ἀγιασθήσεται. ³⁸ καὶ ταῦτά ἐστιν, ἃ ποιήσεις ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἁμνοὺς ἐνιαυσίους ἁμώμους δύο τὴν ἡμέραν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐνδελεχώς, κάρπωμα ἐνδελεχισμοῦ. ³⁹ τὸν ἁμνὸν τὸν ἓνα ποιήσεις τὸ πρωῒ, καὶ τὸν ἁμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν. ⁴⁰ καὶ δέκατον σειμυδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ κεκομμένῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ Εἴν. καὶ σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ Εἴν οἶνον τῷ ἁμνῷ τῷ ἐνί. ⁴¹ καὶ τὸν ἁμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ δειλινόν, κατὰ τὴν θυσίαν τὴν πρωϊνὴν, καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ποιήσεις εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ, ⁴² θυσίαν ἐνδελεχισμοῦ εἰς γενεὰς ὑμῶν, ἐπὶ θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐναντὶ κυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί σοι ἐκείθεν, ὥστε λαλήσαι σοι. ⁴³ καὶ τάξομαι ἐκεῖ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀγιασθήσομαι ἐν δόξῃ μου. ⁴⁴ καὶ ἀγιάσω τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ

αὐτοῦ ἀγιάσω, ἱερατεύειν μοι. ⁴⁵ καὶ ἐπικληθῆσμαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός. ⁴⁶ καὶ γινώσκονται, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐπικληθῆναι αὐτοῖς, καὶ εἶναι αὐτῶν θεός.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ποιήσεις θυσιαστήριον θυμιάματος ἐκ ξύλων ἀσήπτων. ² καὶ ποιήσεις αὐτὸ πῆχως τὸ μῆκος, καὶ πῆχως τὸ εὖρος. τετράγωνον ἔσται, καὶ δύο πῆχων τὸ ὕψος. ἐξ αὐτοῦ ἔσται τὰ κέρατα αὐτοῦ. ³ καὶ καταχρυσώσεις χρυσῷ καθαρῷ τὴν ἐσχάραν αὐτοῦ, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ κύκλῳ, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ στρεπτήν στεφάνην χρυσὴν κύκλῳ. ⁴ καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς καθαρούς ποιήσεις ὑπὸ τὴν στρεπτήν στεφάνην αὐτοῦ, εἰς τὰ δύο κλίτη ποιήσεις ἐν τοῖς δυσὶ πλευροῖς. καὶ ἔσονται ψαλίδες ταῖς σκιτάλαις, ὥστε αἶρεν αὐτὸ ἐν αὐταῖς. ⁵ καὶ ποιήσεις σκιτάλας ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ καταχρυσώσεις αὐτάς χρυσῷ. ⁶ καὶ θήσεις αὐτὸ ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τῶν μαρτυρίων, ἐν οἷς γνωσθήσονται σοὶ ἐκείθεν. ⁷ καὶ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν θυμιάμα συνθετον λεπτόν τὸ πρῶν πρῶν. ὅταν ἐπισκευάζῃ τοὺς λύχνους, θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ, ⁸ καὶ ὅταν ἐξάπτη Ἀαρὼν τοὺς λύχνους, ὁπὲ θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ. θυμιάμα ἐνδελεισμοῦ διαπαντὸς ἔναντι κυρίου εἰς γενεὰς αὐτῶν. ⁹ καὶ οὐκ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτοῦ θυμιάμα ἕτερον. κάρπωμα θυσίαν καὶ σπονδὴν οὐ σπείσεις ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐξιλιάσεται ἐπ' αὐτοῦ Ἀαρὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ. ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ καθαρισμοῦ καθαριεῖ αὐτό. εἰς γενεὰς αὐτῶν ἅγιον τῶν ἁγίων ἔστι κύριος. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹² ἂν λάβῃς τὸν συλλογισμόν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. καὶ δώσουσιν ἕκαστος λύτρα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς πῶσις ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν. ¹³ καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ δώσουσιν ὅσοι ἂν παραπορεύονται τὴν

ἐπίσκεψιν, τὸ ἥμισυ τοῦ δίδραχμου ὁ ἔστιν κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον, εἰκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ δίδραχμου εἰσφορά κυρίῳ. ¹⁴ πᾶς ὁ παραπορευόμενος εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ εἰκοσαετῶς καὶ ἐπάνω, δώσουσι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ. ¹⁵ ὁ πλουτῶν οὐ προσθήσει, καὶ ὁ πενόμενος οὐκ ἐλαττονήσει ἀπὸ τοῦ ἡμίσεως τοῦ δίδραχμου ἐν τῷ δίδοναι τὴν εἰσφορὰν κυρίῳ, ἐξιλιάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁶ καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον τῆς εἰσφορᾶς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ δώσεις αὐτὸ εἰς τὸν κἀτεργον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μνημόσυνον ἔναντι κυρίου, ἐξιλιάσασθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹⁸ ποίησον λουτήρα χαλκοῦν, καὶ βάσιν αὐτῷ χαλκῆν, ὥστε νίπτεσθαι. καὶ θήσεις αὐτὸν ἀνά μέσον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἀνά μέσον τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐκχεῖς εἰς αὐτὸν ὕδωρ. ¹⁹ καὶ νίπεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. ²⁰ ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίπονται ὕδατι, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσιν. ὅταν προσπορεύωνται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν καὶ ἀναφέρειν τὰ ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ²¹ νίπονται τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. ὅταν εἰσπορεύωνται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου νίπονται ὕδατι, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. καὶ ἔσται αὐτοῖς νόμιμον αἰώνιον, αὐτῷ καὶ ταῖς γενεαῖς αὐτοῦ μετ' αὐτόν. ²² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ²³ καὶ σὺ λάβε ἡδύσματα τὸ ἄνθος σμύρνης ἐκλεκτῆς πεντακοσίους σίκλους, καὶ κινναμώμου εὐώδους τὸ ἥμισυ τούτου διακοσίους πενήκοντα, καὶ καλάμου εὐώδους διακοσίους πενήκοντα, ²⁴ καὶ ἵρεως πεντακοσίους σίκλους τοῦ ἁγίου, καὶ ἔλαιον ἐξ ἔλαιων Ἑβρ. ²⁵ καὶ ποιήσεις αὐτὸ ἔλαιον χρίσμα ἅγιον μύρον μυρεψικὸν τέχρῃ μυρεψοῦ. ἔλαιον χρίσμα ἅγιον ἔσται. ²⁶ καὶ χρίσεις ἐξ αὐτοῦ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ²⁷ καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὴν λυχναίαν καὶ

καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυ-
σιαστήριον τοῦ θυμιάματος, ²⁸ καὶ τὸ
θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ
πάντα αὐτοῦ τὰ σκεύη, καὶ τὴν τρά-
πεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ
τὸν λουτήρα. ²⁹ καὶ ἁγιάσεις αὐτά.
καὶ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων. πᾶς ὁ
ἀπτόμενος αὐτῶν ἁγιασθήσεται. ³⁰ καὶ
Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ χρίσεις,
καὶ ἁγιάσεις αὐτοὺς ἱερατεῦν μοι.
³¹ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέ-
γων. ἔλαιον ἄλειμμα χρίσεως ἅγιον
ἔσται τοῦτο ὑμῖν εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν.
³² ἐπὶ σάρκα ἀνθρώπου οὐ χρισθήσε-
ται. καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην οὐ
ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς ὡσαύτως. ἅγιον
ἔστι, καὶ ἁγίασμα ἔσται ὑμῖν. ³³ ὃς ἂν
ποιήσῃ ὡσαύτως, καὶ ὃς ἂν δῶ ἀπ'
αὐτοῦ ἄλλογενεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ
τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ εἶπε κύριος
πρὸς Μωσὴν. λαβε σσαντῶ ἡδύσμα-
τα, στακτὴν, ὄνηχα, χαλβάνην ἡδυσμοῦ,
καὶ λίβανον διαφανή. ἶσον ἴσῳ ἔσται.
³⁵ καὶ ποιήσουσιν ἐν αὐτῷ θυμίαμα
μυρεψικὸν ἔργον μυρεψοῦ μεμιγμένον.
καθαρὸν ἔργον ἅγιον. ³⁶ καὶ συγκό-
ψεις ἐκ τούτων λεπτόν, καὶ θήσεις
ἐπέναντι τῶν μαρτυρίων ἐν τῇ σκηνῇ
τοῦ μαρτυρίου, ὅθεν γνωσθήσμαι σοι
ἐκείθεν. ἅγιον τῶν ἁγίων ἔσται ὑμῖν
³⁷ θυμίαμα. κατὰ τὴν σύνθεσιν ταύτην
οὐ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς. ἁγίασμα
ἔσται ὑμῖν κυρίῳ. ³⁸ ὃς ἂν ποιήσῃ ὡς-
αύτως, ὥστε ὀσφραίνεσθαι ἐν αὐτῷ,
ἀπολείται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΔΑ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσὴν,
λέγων. ² ἰδοὺ ἀνακέκλημαι ἐξ ὀνόμα-
τος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρείου τὸν
Ὁρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα. ³ καὶ ἐνέ-
πλησα αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ
συνέσεως καὶ ἐπιστήμης, ἐν παντὶ ἔργῳ
⁴ διανοεῖσθαι, καὶ ἀρχιτεκτονῆσαι, ἐρ-
γάζεσθαι τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον,
καὶ τὸν χαλκόν, καὶ τὴν ὑάκινθον, καὶ
τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον τὸ νη-
στὸν, ⁵ καὶ τὰ λιθουργικά, καὶ εἰς τὰ
ἔργα τὰ τεκτονικά τῶν ξύλων, ἐργά-
ζεσθαι κατὰ πάντα τὰ ἔργα. ⁶ καὶ
ἐγὼ ἔδωκα αὐτὸν καὶ τὸν Ἐλῖάβ τὸν
τοῦ Ἀρμισαμάχ ἐκ φυλῆς Δάν. καὶ παν-

τὶ συνετῶ καρδίᾳ δέδωκα σύνεσιν. καὶ
πονήσουσι πάντα ὅσα συνέταξά σοι.
⁷ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν
κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τὸ ἱλαστή-
ριον τὸ ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὴν διασκευὴν
τῆς σκηνῆς, ⁸ καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ
τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐ-
τῆς, καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν καὶ
πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ⁹ καὶ τὸν λου-
τήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ τὰς
στολὰς τὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, καὶ
τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἱερατεῦν
μοι, ¹¹ καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ
τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως τοῦ ἁγίου.
κατὰ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐνετείλαμην σοι,
ποιήσουσι. ¹² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς
Μωσὴν, λέγων. ¹³ καὶ σὺ σύνταξον
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ὁρᾶτε, καὶ
τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε. σημεῖόν
ἔστι παρ' ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν εἰς τὰς γε-
νεὰς ὑμῶν, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ
ἀγαθὸς ὑμᾶς. ¹⁴ καὶ φυλάξεσθε τὰ
σάββατα, ὅτι ἅγιον τοῦτο ἔστι κυρίῳ
ὑμῖν. ὁ βεβηλῶν αὐτὸ θανάτῳ θανα-
τωθήσεται. πᾶς ὃς ποιήσῃ ἐν αὐτῷ
ἔργον, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκεί-
νη ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁵ ἐξ ἡμέ-
ρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ
ἐβδόμῃ σάββατα, ἀνάπαυσις ἁγία τῷ
κυρίῳ. πᾶς ὃς ποιήσῃ ἔργον τῇ ἡμέρᾳ
τῇ ἐβδόμῃ, θανατωθήσεται. ¹⁶ καὶ φυ-
λάξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰ σάββατα
ποιεῖν αὐτὰ εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. δια-
θήκη αἰώνιος ¹⁷ ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς
Ἰσραὴλ, σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον.
ὅτι ἐξ ἡμέραις ἐποίησε κύριος τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
ἐβδόμῃ κατέπαυσε, καὶ ἐπαύσατο. ¹⁸ καὶ
ἔδωκε Μωσὴν ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν
αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινὰ τὰς δύο πλά-
κας τοῦ μαρτυρίου, πλάκας λιθίνας
γεγραμμένας τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ.

Κ Ε Φ. ΔΒ'.

Καὶ ἰδὼν ὁ λαὸς, ὅτι κειρόνικε Μωυ-
σῆς καταβῆναι ἐκ τοῦ ὄρους, συνέστη
ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ.
ἀνάστηθι, καὶ ποιήσον ἡμῖν θεοὺς, οἱ
προπορεύονται ἡμῶν. ὁ γὰρ Μωσὴς
οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγο-
νεν αὐτῷ. ² καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀαρὼν.
περιε-

περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὡσὶ τῶν γυναικῶν ὑμῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἐνέγκατε πρὸς με. ³ καὶ περιείλαντο πᾶς ὁ λαὸς τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ τὰ ἐν τοῖς ὡσὶν αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἀαρών. ⁴ καὶ ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπλασεν αὐτὰ ἐν τῇ γραφίδι. καὶ ἐποίησεν αὐτὰ μόσχον χωνευτὸν, καὶ εἶπεν. οὗτοι οἱ θεοὶ σου Ἰσραὴλ, οἱ τινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁵ καὶ ἰδὼν Ἀαρών ὠκοδόμησε θυσιαστήριον κατέναντι αὐτοῦ. καὶ ἐκήρυξεν Ἀαρών, λέγων. ἑορτὴ τοῦ κυρίου αὐρίον. ⁶ καὶ ὀρθοῖσας τῇ ἐπαύριον ἀνεβίβασεν ὀλοκαυτώματα, καὶ προσήνεγκε θυσίαν σωτηρίου. καὶ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. ⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. βιάδιζε τὸ ταχος, κατὰβηθι ἐντεῦθεν. ἠνόμησε γὰρ ὁ λαὸς σου, ὃν ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁸ παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον, καὶ προσκυνηκασιν αὐτῷ, καὶ τεθύκασιν αὐτῷ, καὶ εἶπαν. οὗτοι οἱ θεοὶ σου Ἰσραὴλ, οἱ τινες ἀνεβίβασάν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁹⁻¹⁰ καὶ νῦν ἔασόν με, καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ εἰς αὐτοὺς ἐκτρίψω αὐτούς, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα. ¹¹ καὶ ἐδεήθη Μωυσῆς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν. ἰνατί κύριε θυμοὶ ὀργῇ εἰς τὸν λαόν σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ; ¹² μὴ ποτε εἴπωσιν οἱ Αἰγύπτιοι, λέγοντες. μετὰ πονηρίας ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἀποκτεῖναι ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου, καὶ ἴλωος γενοῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ¹³ μνησθεὶς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν σῶν οἰκετῶν, οἷς ὥμοσας κατὰ σεαυτοῦ, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς, λέγων. πολυπληθυνῶ τὸ σπέρμα ὑμῶν ὥσει τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πληθει, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην ἢν εἶπας δούναι αὐτοῖς, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ καὶ ἰλάσθη κύριος περιποιῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἀποστρέψας Μωυσῆς κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες τοῦ

μαρτυρίου ἐν ταῖς χειρσὶν αὐτοῦ, πλάκες λίθιναι καταγεγραμμέναι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῶν, ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἦσαν γεγραμμέναι. ¹⁶ καὶ αἱ πλάκες ἐργον θεοῦ ἦσαν, καὶ ἡ γραφὴ γραφὴ θεοῦ κεκολλημένη ἐν ταῖς πλαξί. ¹⁷ καὶ ἀκούσας Ἰησοῦς τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ κραζόντων λέγει πρὸς Μωυσῆν. φωνὴ πόλεμου ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁸ καὶ λέγει. οὐκ ἔστι φωνὴ ἐξαρχόντων κατ' ἰσχύν, οὐδὲ φωνὴ ἐξαρχόντων τροπῆς, ἀλλὰ φωνὴν ἐξαρχόντων οἶνον ἐγὼ ἀκούω. ¹⁹ καὶ ἠνίκα ἤγγιζε τῇ παρεμβολῇ, ὄρα τὸν μόσχον καὶ τοὺς χορούς, καὶ ὀργισθεὶς θυμῷ Μωυσῆς ἐδόριψεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὰς δύο πλάκας, καὶ συνέτριψεν αὐτάς ὑπὸ τὸ ὄρος. ²⁰ καὶ λαβὼν τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν πυρὶ, καὶ κατήλεσεν αὐτὸν λεπτὸν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπότισεν αὐτὸ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ἀαρών. τί ἐποίησέ σοι ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην; ²² καὶ εἶπεν Ἀαρών πρὸς Μωυσῆν. μὴ ὀργίζου κύριε. σὺ γὰρ οἶδας τὸ ὄρημα τοῦ λαοῦ τούτου. ²³ λέγουσι γὰρ μοι. ποιήσον ἡμῖν θεοὺς, οἱ προπορεύονται ἡμῶν. ὁ γὰρ Μωυσῆς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. ²⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς. εἰνὶ ὑπάρχει χρυσία, περιέλεσθε. καὶ ἔδωκάν μοι. καὶ ἔξοψα εἰς τὸ πῦρ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος. ²⁵ καὶ ἰδὼν Μωυσῆς τὸν λαὸν ὅτι διεσκέδασται, διεσκέδασε γὰρ αὐτοὺς Ἀαρών ἐπίχαρμα τοῖς ὑπεναντίοις αὐτῶν. ²⁶ ἔστη δὲ Μωυσῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἶπε. τίς πρὸς κύριον; ἴτω πρὸς με. συνῆλθον οὖν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Λεβὶ. ²⁷ καὶ λέγει αὐτοῖς. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. θέσθε ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ῥομφαίαν ἐπὶ τὸν μηρὸν, καὶ διέλθατε καὶ ἀνακάμψατε ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην διὰ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἀποκτείνετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἑγγιστα αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Λεβὶ καθὰ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς.

καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τριςχιλίους ἄνδρας. ²⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωϋσῆς. ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν σήμερον κυρίῳ, ἕκαστος ἐν τῷ υἱῷ ἢ ἐν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, δοθῆναι ἐφ' ὑμᾶς εὐλογία. ³⁰ καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν αὖριον εἶπε Μωϋσῆς πρὸς τὸν λαόν. ὑμεῖς ἡμαρτήκατε ἁμαρτίαν μεγάλην. καὶ νῦν ἀναβήσομαι πρὸς τὸν θεόν, ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν. ³¹ ὑπέστρεψε δὲ Μωϋσῆς πρὸς κύριον, καὶ εἶπε. δέομαι κύριε. ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς οὗτος ἁμαρτίαν μεγάλην, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς θεοὺς χρυσοῦς. ³² καὶ νῦν εἰ μὲν ἀφεῖς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἄφες. εἰ δὲ μὴ, ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου σου, ἧς ἔγραψας. ³³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. εἰ τις ἡμάρτηκεν ἐνώπιόν μου, ἐξάλειψω αὐτοὺς ἐκ τῆς βίβλου μου. ³⁴ νυνὶ δὲ βάδιζε, κατάρβηθι, καὶ ὁδήγησον τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὸν τόπον, ὃν εἶπά σοι. ἰδοὺ ὁ ἄγγελός μου προπορεύεται πρό προσώπου σου. ἦ δ' ἂν ἡμέρα ἐπισκέπτωμαι, ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν. ³⁵ καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ μόσχου, οὗ ἐποίησεν Ἀαρών.

Κ Ε Φ. Λ Γ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. προπορεύου, ἀνάβηθι ἐντεῦθεν σὺ καὶ ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, λέγων. τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. ² καὶ συναποστελῶ τὸν ἄγγελόν μου πρό προσώπου σου. καὶ ἐκβαλεῖ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, ³ καὶ Χαναναῖον. καὶ εἰσάξω σε εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. οὐ γὰρ μὴ συναναβῶ μετὰ σοῦ, διὰ τὸ λαὸν σκληροτράχηλόν σε εἶναι, ἵνα μὴ ἐξαναλώσω σε ἐν τῇ ὁδῷ. ⁴ καὶ ἀκούσας ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, κατεπένθησεν ἐν πενθικοῖς. ⁵ καὶ εἶπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ὑμεῖς λαὸς σκληροτράχηλος. ὁρᾶτε, μὴ πληγὴν ἄλλην ἐπάξω ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσω ὑμᾶς. νῦν οὖν ἀφέλεσθε τὰς στολάς τῶν δοξῶν ὑμῶν, καὶ τὸν κόσ-

μον, καὶ δεῖξω σοὶ ἃ ποιήσω σοι. ⁶ καὶ περιεῖλαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν κόσμον αὐτῶν, καὶ τὴν περιστολὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Χωρήβ. ⁷ καὶ λαβὼν Μωϋσῆς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐπῆξεν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, μακρὰν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἐκλήθη σκηνὴ μαρτυρίου. καὶ ἐγένετο, πᾶς ὁ ζητῶν κύριον ἐξεπορεύετο εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ⁸ ἥνικα δ' ἂν εἰζεπορεύετο Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, εἰστίκει πᾶς ὁ λαὸς σκοπεύοντες ἕκαστος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. καὶ κατενοοῦσαν ἀπιόντος Μωϋσῆ ἕως τοῦ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν σκηνήν. ⁹ ὡς δ' ἂν εἰσῆλθε Μωϋσῆς εἰς τὴν σκηνήν, κατέβαιναν ὁ στύλος τῆς νεφέλης, καὶ ἕστατο ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἐλάλει Μωϋσῆ. ¹⁰ καὶ ἑώρα πᾶς ὁ λαὸς τὸν στύλον τῆς νεφέλης ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς. καὶ στάντες πᾶς ὁ λαὸς προσεκύνησαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωϋσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ, ὡς εἴτις λαλήσαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον. καὶ ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολήν. ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ νέος οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. ¹² καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς κύριον. ἰδοὺ σὺ μοι λέγεις, ἀνάγαγε τὸν λαὸν τοῦτον, σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὃν συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ. σὺ δὲ μοι εἶπας, οἶδά σε παρὰ πάντα, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. ¹³ εἰ οὖν εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. γνωστῶς ἵνα ἴδω σε, ὅπως ἂν ὦ εὐρηκὼς χάριν ἐναντίον σου, καὶ ἵνα γνῶ, ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τοῦ μέγα τοῦτο. ¹⁴ καὶ λέγει. αὐτὸς προπορεύσομαι σοι, καὶ καταπαύσω σε. ¹⁵ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν. εἰ μὴ αὐτὸς σὺ συμπορεύῃ, μὴ με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. ¹⁶ καὶ πῶς γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὗρηκα χάριν παρὰ σοὶ ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου μεθ' ἡμῶν; καὶ ἐνδοξασθήσομαι ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔστιν. ¹⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. καὶ τοῦτόν σοι τὸν λόγον, ὃν εἶρηκας, ποιῶ. εὗρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον ἐμοῦ.

καὶ οἶδά σε παρὰ πάντα. ¹⁸ καὶ λέγει. ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν. ¹⁹ καὶ εἶπεν. ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου, καὶ καλέσω τῷ ὀνόματί μου, κύριος ἐναντίον σου. καὶ ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω, ὃν ἂν οἰκτιρήσω. ²⁰ καὶ εἶπεν. οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. ²¹ καὶ εἶπε κύριος. ἰδοὺ τόπος παρ' ἐμοί, στήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας. ²² ἥνικα δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπὴν τῆς πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρὶ μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν παρέλθω. ²³ καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρα, καὶ τότε ὅψει τὰ ὀπίσω μου, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθῇσεται σοι.

ΚΕΦ. ΛΔ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. λάξουσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας, καθὼς καὶ αἱ πρώται, καὶ ἀνάβηθι πρὸς με εἰς τὸ ὄρος. καὶ γράψω ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα, ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις, αἷς συνέτριψας. ² καὶ γίνου ἔτοιμος εἰς τὸ πρῶτ', καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινά, καὶ στήσῃ μοι ἐκεῖ ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους. ³ καὶ μηδεὶς ἀναβήτω μετὰ σοῦ, μηδὲ ὀφθῇτω ἐν παντὶ τῷ ὄρει. καὶ τὰ πρόβατα καὶ βόες μὴ κεισθώσαν πλησίον τοῦ ὄρους ἐκείνου. ⁴ καὶ ἐλάξενσε δύο πλάκας λιθίνας, καθάπερ καὶ αἱ πρώται. καὶ ὀρθρίσας Μωυσῆς ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινά, καθότι συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας. ⁵ καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ παρέστη αὐτῷ ἐκεῖ, καὶ ἐκάλεσε τῷ ὀνόματι κυρίου. ⁶ καὶ παρῆλθε κύριος πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε. κύριος ὁ θεὸς οἰκτιρῶν καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός, ⁷ καὶ δικαιοσύνην διατηρῶν καὶ ἔλεος εἰς χιλιάδας, ἀφαιρῶν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας, καὶ ἁμαρτίας, καὶ οὐ καθαρῇ τὸν ἔνοχον, ἐπάγων ἀνομίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἐπὶ τέκνα τέκνων, ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν. ⁸ καὶ σπεύσας Μωυσῆς, κύψας ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησε, ⁹ καὶ εἶπεν. εἰ εὐρύκα χάριν ἐνώπιόν σου, συμπορευθήτω ὁ

κύριός μου μεθ' ἡμῶν. ὁ λαὸς γὰρ σκληροτράχηλός ἐστι. καὶ ἀφελεῖς σὺ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, καὶ ἐσόμεθα σοί. ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἰδοὺ ἐγὼ τίθημί σοι διαθήκην ἐνώπιον παντός τοῦ λαοῦ σου, ποιήσω ἐνδοξα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ ἔθνει. καὶ ὕψεται πᾶς ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἶ σὺ, τὰ ἔργα κυρίου, ὅτι θαυμαστά ἐστιν, ἃ ἐγὼ ποιήσω σοι. ¹¹ πρόσεχε σὺ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκβάλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Χετταῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον. ¹² πρόσεχε σεαυτῷ, μή ποτε θῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ εἰς αὐτήν, μή σοι γένηται πρόσκομμα ἐν ὑμῖν. ¹³ τοὺς βοήμους αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλσῃ αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρί. ¹⁴ οὐ γὰρ μὴ προσκυνήσητε θεοῖς ἐτέροις. ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός, ζηλωτὸν ὄνομα, θεὸς ζηλωτῆς ἐστὶ. ¹⁵ μή ποτε θῆς διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκπορνεύσωσιν ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ θυῶσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ καλέσωσί σε, καὶ φάγῃς τῶν αὐτῶν, ¹⁶ καὶ λάβῃς τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου ὡς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν αἱ θυγατέρες σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐκπορνεύσωσιν οἱ υἱοὶ σου ὀπίσω τῶν θεῶν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ θεοὺς χωνευτοὺς οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ¹⁸ καὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁζύμων φυλάξῃ. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἅζυμα, καθάπερ ἐντέταλμαί σοι, εἰς τὸν καιρὸν ἐν μηνὶ τῶν νέων. ἐν γὰρ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁹ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἐμοὶ τὰ ἀρσενικά, πᾶν πρωτότοκον μόσχου, καὶ πρωτότοκον προβάτου. ²⁰ καὶ πρωτότοκον ὑποζυγίου λυτρώσῃ προβάτῳ. ἐὰν δὲ μὴ λυτρώσῃ αὐτὸ, τιμὴν δώσεις. πᾶν πρωτότοκον τῶν υἱῶν σου λυτρώσῃ. οὐκ ὀφθῇσῃ ἐνώπιόν μου κενός. ²¹ ἔξ ἡμέρας ἔργα, τῇ δὲ ἐβδόμῃ καταπαύσεις. τῷ σπόρῳ καὶ τῷ ἀμῆτῳ κα-

τάπαυσις. ²² καὶ ἑορτὴν ἑβδομάδων ποιήσεις μοι, ἀρχὴν θερισμοῦ πυροῦ. καὶ ἑορτὴν συναγωγῆς μεσούντος τοῦ ἔνιαυτοῦ. ²³ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἔνιαυτοῦ ὀφθῆσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ ὅταν γὰρ ἐκβάλω τὰ ἔθνη πρὸ προσώπου σου, καὶ πλατυνῶ τὰ ὄριά σου, οὐκ ἐπιθυμᾷσει οὐθεὶς τῆς γῆς σου, ἥνικα ἂν ἀναβαίνης ὀφθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἔνιαυτοῦ. ²⁵ οὐ σφάξεις ἐπὶ ζύμῃ αἷμα θυμιαμάτων μου, καὶ οὐ κοιμηθῆσεται εἰς τὸ πρῶτ' ἑορτῆς τοῦ πάσχα. ²⁶ τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς σου θήσεις εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, γράψον σεαυτῷ τὰ ῥήματα ταῦτα. ἐπὶ γὰρ τῶν λόγων τούτων τέθειμαί σοι διαθήκην, καὶ τῷ Ἰσραὴλ. ²⁸ καὶ ἦν ἐκεῖ Μωυσῆς ἐναντίον κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. ἄρτον οὐκ ἔφαγε, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιε. καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τῶν πλακῶν τὰ ῥήματα ταῦτα τῆς διαθήκης, τοὺς δέκα λόγους. ²⁹ ὡς δὲ κατέβαινε Μωυσῆς ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ τῶν χειρῶν Μωυσῆ. καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὄρους, Μωυσῆς οὐκ ᾔδει ὅτι δεδοξασται ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν αὐτῷ. ³⁰ καὶ εἶδεν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ τὸν Μωυσῆν, καὶ ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἐφοβήθησαν ἐγγίσει αὐτῷ. ³¹ καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Μωυσῆς, καὶ ἐπεστράφησαν πρὸς αὐτὸν Ἀαρὼν καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς Μωυσῆς. ³² καὶ μετὰ ταῦτα προσῆλθον πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς πάντα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινά. ³³ καὶ ἐπειδὴ κατέπαυσε λαλῶν πρὸς αὐτοὺς, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κάλυμμα. ³⁴ ἥνικα δ' ἂν εἰεπορεύετο Μωυσῆς ἐναντι κυρίου λαλεῖν αὐτῷ, περιηρεῖτο τὸ κάλυμμα ἕως τοῦ ἐκπορεύεσθαι. καὶ ἐξελθὼν ἐλάλει πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσ-

ραὴλ, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. ³⁵ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον Μωυσέως, ὅτι δεδοξασται. καὶ περιέθηκε Μωυσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἕως ἂν εἰσέλθῃ συλλαλεῖν αὐτῷ.

Κ Ε Φ. ΑΕ'.

Καὶ συνήθροισε Μωυσῆς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. οὐτοι οἱ λόγοι, οὓς εἶπε κύριος ποιῆσαι αὐτοὺς. ² ἔξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ καταπαυσις, ἁγία σάββατα, ἀνάπαυσις κυρίῳ. πᾶς ὁ ποιοὺν ἔργον ἐν αὐτῇ τελευτάτω. ³ οὐ καύσετε πῦρ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. ἐγὼ κύριος. ⁴ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων. τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ συνέταξε κύριος, λέγων. ⁵ λάβετε παρ' ὑμῶν αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ. πᾶς ὁ καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ οἰδοῦσι τὰς ἀπαρχὰς κυρίῳ, χρυσίον, ἀργύριον, χαλκόν, ⁶ ὑάκινθον, πορφύραν, κόκκινον διπλοῦν διανενησμένον, καὶ βύσσον κεκλωσμένην, καὶ τρίχας αἰγίας, ⁷ καὶ δέρματα κριῶν ἡνυθρωδανωμένα, καὶ δέρματα ὑακίνθινα, καὶ ξύλα ἄσπῃα, ^{8, 9} καὶ λίθους σαρδίου, καὶ λίθους εἰς τὴν γλυφὴν εἰς τὴν ἐπωμίδα καὶ τὸν ποδῆρη. ¹⁰ καὶ πᾶς σοφὸς τῇ καρδίᾳ ἐν ὑμῖν ἐλθὼν ἐργαζέσθω πάντα, ὅσα συνέταξε κύριος. ¹¹ τὴν σκηνὴν, καὶ τὰ παραρῦματα, καὶ τὰ κατακαλύμματα, καὶ τὰ διατόνια, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους, ¹² καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς, καὶ τὸ ἱλαστήριον αὐτῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους τοὺς τῆς σμαράγδου, καὶ τὸ θυμιάμα, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, ¹³ καὶ τὴν τράπεζαν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁴ καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτός καὶ πάντα τὰ σκευῆ αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, ¹⁵ καὶ τὰς στολὰς τὰς ἁγίας Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ τὰς στολὰς ἐν αἷς λειτουργήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ τοὺς χιτῶνας τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τῆς ἱερατείας, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ τὸ θυμιάμα τῆς συνθέσεως.

²⁰ καὶ ἐξῆλθε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ Μωυσῆ. ²¹ καὶ ἤνεγκαν ἕκαστος ὧν ἔφερον ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ ὅσοις ἔδοξε τῇ ψυχῇ αὐτῶν ἀφαιρέμα. καὶ ἤνεγκαν ἀφαιρέμα κυρίῳ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ εἰς πάντα τὰ κάτεργα αὐτῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου. ²² καὶ ἤνεγκαν οἱ ἄνδρες παρὰ τῶν γυναικῶν, πᾶς ὃς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ, ἤνεγκαν σφραγίδας, καὶ ἐνώτια, καὶ δακτυλίους, καὶ ἐμπλόκια, καὶ περιδέξια, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν. καὶ πάντες ὅσοι ἤνεγκαν ἀφαιρέματα χρυσοῦ κυρίῳ, ²³ καὶ παρ' ὃς εὐρέθη βύσσος, καὶ δέσματα ὑακίνθινα, καὶ δέσματα κριῶν ἡρυθροδανωμένα ἤνεγκαν. ²⁴ καὶ πᾶς ὁ ἀφαιρῶν ἀφαιρέμα, ἤνεγκαν ἀργύριον καὶ χαλκόν, τὰ ἀφαιρέματα κυρίῳ. καὶ παρ' οἷς εὐρέθη ξύλα ἄσηπτα, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα τῆς παρασκευῆς ἤνεγκαν. ²⁵ καὶ πᾶσα γυνὴ σοφὴ τῇ διανοίᾳ ταῖς χερσὶ νήθειν, ἤνεγκαν νενησμένα, τὴν ὑακίνθον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον, καὶ τὴν βύσσον. ²⁶ καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, αἷς ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν ἐν σοφίᾳ, ἔνησαν τὰς τρίχας τὰς αἰγείας. ²⁷ καὶ οἱ ἄρχοντες ἤνεγκαν τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου, καὶ τοὺς λίθους τῆς πληρώσεως εἰς τὴν ἐπωμίδα, καὶ τὸ λογεῖον, ²⁸ καὶ τὰς συνθέσεις, καὶ εἰς τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος. ²⁹ καὶ πᾶς ἄνθρωπος καὶ γυνή, ὧν ἔφερον ἡ διάνοια αὐτῶν εἰσελθόντας ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι αὐτὰ διὰ Μωυσῆ, ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀφαιρέμα κυρίῳ. ³⁰ καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἀνακέκληκεν ὁ θεὸς ἕξ ὀνόματος τὸν Βεσελέηλ τὸν τοῦ Οὐρίου τὸν Ὠρ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ³¹ καὶ ἐνέπλησεν αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης πάντων, ³² ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας, ποιεῖν τὸ χρυσοῖον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν χαλκόν, ³³ καὶ λιθορρῆσαι τὸν λίθον, καὶ κατεργάσθαι τὰ ξύλα, καὶ ποιεῖν ἐν παντὶ ἔργον σοφίας, ³⁴ καὶ προβιάσαι γε ἔδωκεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῷ τε, καὶ τῷ Ἐλιὰβ τῷ

τοῦ Ἀχισαμάχ, ἐκ φυλῆς Δάν. ³⁵ καὶ ἐνέπλησεν αὐτοὺς σοφίας συνέσεως διανοίας, πάντα συνιέναι ποιῆσαι τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ ὑφάντα καὶ ποικιλτὰ ὑφάντα τῷ κοκκίνῳ, καὶ τῇ βύσσῳ, ποιεῖν πᾶν ἔργον ἀρχιτεκτονίας, ποικιλίας.

Κ Ε Φ. Λς'.

Καὶ ἐποίησε Βεσελέηλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πᾶς σοφὸς τῇ διανοίᾳ, ὃς ἔδόθη σοφία καὶ ἐπιστήμη ἐν αὐτοῖς συνιέναι ποιεῖν πάντα τὰ ἔργα, κατὰ τὰ ἅγια καθήκοντα, κατὰ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος. ² καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Βεσελέηλ καὶ Ἐλιὰβ, καὶ πάντας τοὺς ἔχοντας τὴν σοφίαν, ὃς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐπιστήμην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ πάντας τοὺς ἐκουσίως βουλομένους προσπορευεσθαι πρὸς τὰ ἔργα, ὥστε συντελεῖν αὐτά. ³ καὶ ἔλαβον παρὰ Μωυσῆ πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου ποιεῖν αὐτά. καὶ αὐτοὶ προσεδέχοντο ἔτι τὰ προσφερόμενα παρὰ τῶν φερόντων τὸ πρῶτον. ⁴ καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ σοφοὶ οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου, ἕκαστος κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔργον, ὃ ἐργάζοντο αὐτοί. ⁵ καὶ εἶπεν πρὸς Μωυσῆν. ὅτι πληθὺς φέρεי ὁ λαὸς κατὰ τὰ ἔργα ὅσα συνέταξε κύριος ποιῆσαι. ⁶ καὶ προσέταξε Μωυσῆς, καὶ ἐκήρυξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ, λέγων. ἄνθρωποι καὶ γυνὴ μηκέτι ἐργάζεσθωσαν εἰς τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἁγίου. καὶ ἐκωλύθη ὁ λαὸς ἔτι προσφέρειν. ⁷ καὶ τὰ ἔργα ἦν αὐτοῖς ἱκανὰ εἰς τὴν κατασκευὴν ποιῆσαι, καὶ προσκατέλιπον. ⁸ καὶ ἐποίησε πᾶς σοφὸς ἐν τοῖς ἐργαζομένοις Cap. 39, 1. τὰς στολὰς τῶν ἁγίων, αἱ εἰσιν Ἀαρῶν τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ² καὶ ἐποίησεν τὴν ἐπωμίδα ἐκ χρυσοῦ, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ³ καὶ ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσοῦ τριῖς, ὥστε συνυφάναι σὺν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ τῇ πορφύρᾳ, καὶ σὺν τῷ κοκκίνῳ τῷ διανενησμένῳ, καὶ τῇ βύσσῳ τῇ κεκλωσμένῃ. ἔργον ὑφάντου ἐποίησαν αὐτό. ⁴ ἐπωμίδας συνενχούσας ἕξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔργον ὑφάντων εἰς ἄλληλα συμπε-

συμπεπλεγμένα καθ' ἑαυτό. ⁵ ἔξ αὐτοῦ ἐποίησαν αὐτὸ κατὰ τὴν αὐτοῦ ποίησιν, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανηρημένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ⁶ καὶ ἐποίησαν ἀμφοτέρους τοὺς λίθους τῆς σμαράγδου συμπεπορημένους καὶ περισεσιαλωμένους χρυσίῳ, γεγλυμμένους καὶ ἐκκεκολλημένους ἐγκόλαμμα σφραγίδος ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐπέθηκαν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς ὦμους τῆς ἐπωμίδος, λίθους μνημοσύνου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ⁸ καὶ ἐποίησαν λογεῖον, ἔργον ὕφαντον ποικιλία, κατὰ τὸ ἔργον τῆς ἐπωμίδος, ἐκ χρυσίου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου διανηρημένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ⁹ τετράγωνον διπλοῦν ἐποίησαν τὸ λογεῖον. σπιθαμῆς τὸ μῆκος, καὶ σπιθαμῆς τὸ εὖρος διπλοῦν. ¹⁰ καὶ συνυφάνθη ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον. στίχος λίθων, σάρδιον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδος, ὁ στίχος ὁ εἰς. ¹¹ καὶ ὁ στίχος ὁ δεύτερος, ἀνθραξ καὶ σάπφειρος καὶ ἵασπις. ¹² καὶ ὁ στίχος ὁ τρίτος, λιγύριον καὶ ἀγάτης καὶ ἀμέθυστος. ¹³ καὶ ὁ στίχος ὁ τέταρτος, χρυσόλιθος καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνυχιον περικεκυκλωμένα χρυσίῳ, καὶ συνδεμένη χρυσίῳ. ¹⁴ καὶ οἱ λίθοι ἦσαν ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δώδεκα, ἐκ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐγγεγλυμμένα εἰς σφραγίδας, ἕκαστος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὰς δώδεκα φυλάς. ¹⁵ καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τὸ λογεῖον κροσσοὺς συμπεπλεγμένους, ἔργον ἐμπλοκίου, ἐκ χρυσίου καθαροῦ. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν δύο ἀσπιδίσκας χρυσᾶς, καὶ δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ ἐπέθηκαν τοὺς δύο δακτυλίους τοὺς χρυσοῦς ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς τοῦ λογεῖου. ¹⁷ καὶ ἐπέθηκαν τὰ ἐμπλόκια ἐκ χρυσίου ἐπὶ τοὺς δακτυλίους ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ λογεῖου. ¹⁸ καὶ εἰς τὰς δύο συμβολὰς τὰ δύο ἐμπλόκια. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰς δύο ἀσπιδίσκας. καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τοὺς ὦμους τῆς ἐπωμίδος ἑξεναντίας κατὰ πρόσωπον. ¹⁹ καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς. καὶ

ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ δύο πτερύγια ἐπ' ἄκρον τοῦ λογεῖου, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὀπισθίου τῆς ἐπωμίδος ἔσωθεν. ²⁰ καὶ ἐποίησαν δύο δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' ἀμφοτέρους τοὺς ὦμους τῆς ἐπωμίδος κάτωθεν αὐτοῦ, κατὰ πρόσωπον κατὰ τὴν συμβολὴν ἄνωθεν τῆς συνυφῆς τῆς ἐπωμίδος. ²¹ καὶ συνέσφιγξε τὸ λογεῖον ἀπὸ τῶν δακτυλίων τῶν ἐπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς δακτυλίους τῆς ἐπωμίδος, συνεχομένους ἐκ τῆς ὑακίνθου, συμπεπλεγμένους εἰς τὸ ὕφασμα τῆς ἐπωμίδος, ἵνα μὴ χαλάται τὸ λογεῖον ἀπὸ τῆς ἐπωμίδος, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ²² καὶ ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ἐπωμίδα, ἔργον ὕφαντον, ὅλον ὑακίνθινον. ²³ τὸ δὲ περιστόμιον τοῦ ὑποδύτου ἐν τῷ μέσῳ διωφασμένον συμπλεκτὸν, ὡς ἔχον κύκλῳ τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον. ²⁴ καὶ ἐποίησαν ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κάτωθεν ὡς ἑξανθούσης ῥόας ῥοίσκους, ἔξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενηρημένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης. ²⁵ καὶ ἐποίησαν κώδωνας χρυσοῦς, καὶ ἐπέθηκαν τοὺς κώδωνας ἐπὶ τὸ λῶμα τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ ἀνὰ μέσον τῶν ῥοίσκων. ²⁶ κώδων χρυσοῦς καὶ ῥοίσκος ἐπὶ τοῦ λώματος τοῦ ὑποδύτου κύκλῳ, εἰς τὸ λειτουργεῖν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ²⁷ καὶ ἐποίησαν χιτῶνας βυσσίνους, ἔργον ὕφαντον, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ²⁸ καὶ τὰς κιθάρεις ἐκ βύσσου, καὶ τὴν μίτραν ἐκ βύσσου, καὶ τὰ περισκέλη ἐκ βύσσου κεκλωσμένης, ²⁹ καὶ τὰς ζώνας αὐτῶν ἐκ βύσσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενηρημένου, ἔργον ποικιλτοῦ, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ³⁰ καὶ ἐποίησαν τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν, ἀφόρισμα τοῦ ἁγίου, χρυσίον καθαροῦ. καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ γραμματα ἐκτετυπωμένα σφραγίδος, ἁγίασμα κυρίου. ³¹ καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ λῶμα ὑακίνθινον, ὥστε ἐπικεῖσθαι ἐπὶ τὴν μίτραν ἄνωθεν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

ΚΕΦ. ΛΖ'.

Cap. 36, 8. Καὶ ἐποίησαν τὴν σκηνὴν δέκα αὐλαίας. ⁹ ὀκτώ καὶ εἰκοσι πύλων

ἔχων

χεων μῆκος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. τὸ αὐτὸ ἦν πάσαις. καὶ τέσσαρων πήχεων τὸ εὖρος τῆς αὐλαίας τῆς μιᾶς. ³⁵ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ. ³⁶ καὶ ἐπέθηκαν αὐτὸ ἐπὶ τέσσαρας στύλους ἀσηπτους κατακεχυσμένους ἐν χρυσίῳ. καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν χρυσαί, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες ἀργυραῖ. ³⁷ καὶ ἐποίησαν τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου κεκλωσμένης, ἔργον ὑφαντὸν Χερουβίμ. ³⁸ καὶ τοὺς στύλους αὐτῶν πέντε, καὶ τοὺς κρίκους καὶ τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ τὰς ψαλίδας αὐτῶν κατεχύσωσαν χρυσίῳ. καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν πέντε χαλκαῖ. Cap. 38, 9. καὶ ἐποίησαν τὴν αὐλὴν τὰ πρὸς λίβα, ἰστία τῆς αὐλῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. ¹⁰ καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ¹¹ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς νότον, ἑκατὸν ἐφ' ἑκατόν. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν εἴκοσι, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν εἴκοσι. ¹² καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν αὐλαῖαι πενήκοντα πήχεων. στύλοι αὐτῶν δέκα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν δέκα. ¹³ καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς πενήκοντα πήχεων, ἰστία ¹⁴ πεντεκαίδεκα πήχων τὸ κατὰ νότον. καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁵ καὶ ἐπὶ τοῦ νότου τοῦ δευτέρου ἔνθεν καὶ ἔνθεν κατὰ τὴν πύλῃν τῆς αὐλῆς, αὐλαῖαι πεντεκαίδεκα πήχεων. στύλοι αὐτῶν τρεῖς, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τρεῖς. ¹⁶ πᾶσαι αἱ αὐλαῖαι τῆς σκηνῆς ἐκ βύσσου κεκλωσμένης. ¹⁷ καὶ αἱ βάσεις τῶν στύλων αὐτῶν χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ, καὶ οἱ στύλοι περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ πάντες οἱ στύλοι τῆς αὐλῆς. ¹⁸ καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς ἔργον ποικιλοῦ ἐξ ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου νενησμένου, καὶ βύσσου

κεκλωσμένης εἴκοσι πήχεων τὸ μῆκος, καὶ τὸ ὕψος καὶ τὸ εὖρος πέντε πήχεων ἐξισούμενον τοῖς ἰστίοις τῆς αὐλῆς. ¹⁹ καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν τέσσαρες, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν τέσσαρες χαλκαῖ, καὶ αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, καὶ αἱ κεφαλίδες αὐτῶν περιηργυρωμέναι ἀργυρίῳ. ²⁰ καὶ πάντες οἱ πάσσαλοι τῆς αὐλῆς κύκλω χαλκοῖ, καὶ αὐτοὶ περιηργυρωμένοι ἀργυρίῳ. ²¹ καὶ αὕτη ἡ σύνταξις τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καθὰ συντάγη Μωσῇ, τὴν λειτουργίαν εἶναι τῶν Λευιτῶν διὰ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ²² καὶ Βεσελεὴλ ὁ τοῦ Οὐρείου, ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἐποίησε καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ. ²³ καὶ Ἐλιαβ ὁ τοῦ Ἀχισαμάχ, ἐκ φυλῆς Ἀσν, ὃς ἠοικτετόρησε τὰ ὑφάντα καὶ τὰ ὀραφιδεῦτά καὶ ποικιλτικὰ, ὑφάναι τῷ κοκκίνῳ καὶ τῇ βύσσῳ.

ΚΕΦ. ΛΗ'.

Cap. 37, 1. Καὶ ἐποίησε Βεσελεὴλ τὴν κιβωτὸν, ² καὶ κατεχύσωσεν αὐτὴν χρυσίῳ καθαρῷ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. ³ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους χρυσοῦς. δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ ἐν, καὶ δύο ἐπὶ τὸ κλίτος τὸ δεύτερον, ⁵ εὐρεῖς τοῖς διωστήρσιν, ὥστε αἶρειν αὐτὴν ἐν αὐτοῖς. ⁶ καὶ ἐποίησε τὸ ἱλαστήριον ἐπάνωθεν τῆς κιβωτοῦ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, ⁷ καὶ τοὺς δύο Χερουβίμ χρυσοῦς. ⁸ Χερουβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ ἐν, καὶ Χερουβ ἓνα ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ἱλαστηρίου τὸ δεύτερον ⁹ σκιάζοντα ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον. ¹⁰ καὶ ἐποίησε τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ¹¹ ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, ¹³ καὶ ἐχώνευσεν αὐτῇ τέσσαρας δακτυλίους, δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ ἐνός, καὶ δύο ἐπὶ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου, ¹⁴ εὐρεῖς, ὥστε αἶρειν τοῖς διωστήρσιν ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ τοὺς διωστήρας τῆς κιβωτοῦ καὶ τῆς τραπέζης ἐποίησε, καὶ κατεχύσωσεν αὐτοὺς χρυσίῳ. ¹⁶ καὶ ἐποίησε τὰ σκεύη τῆς τραπέζης, τὰ τε τρυβλία, καὶ τὰς θυύσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα, ἐν οἷς σπείσει ἐν αὐτοῖς, χρυσᾷ. ¹⁷ καὶ ἐποίησε τὴν λυχνίαν ἣν φωτίζει, χρυσὴν, στερεὰν τὸν καυλὸν, καὶ

καὶ τοὺς καλαμίσκους ἕξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν αὐτῆς. ¹⁸ ἐκ τῶν καλαμίσκων αὐτῆς οἱ βλαστοὶ ἐξέχοντες, τρεῖς ἐκ τούτου, καὶ τρεῖς ἐκ τούτου, ἐξισούμενοι ἀλλήλοις. ¹⁹ — ²² καὶ τὰ λαμπάδια αὐτῶν, ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν ἁκρῶν, καρυωτά ἐξ αὐτῶν. καὶ τὰ ἐνθέμια ἐξ αὐτῶν, ἵνα ὦσιν οἱ λύχνοι ἐπ' αὐτῶν. καὶ τὸ ἐνθέμιον τὸ ἐβδομον, τὸ ἐπ' ἁκροῦ τοῦ λαμπαδίου, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν, στερεὸν ὅλον χρυσοῦν. ²³ καὶ ἑπτὰ λύχνους ἐπ' αὐτῆς χρυσοῦς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς χρυσᾶς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῶν χρυσᾶς. Cap. 36, 34 — 36. οὗτος περιηργύρωσε τοὺς στύλους, καὶ ἐχώνευσε τῷ στύλῳ δακτυλίους χρυσοῦς, καὶ ἐχώνευσε τοὺς μοχλοὺς χρυσίῳ. καὶ κατεχούσασε τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος χρυσίῳ. καὶ ἐποίησε τὰς ἀγκύλας χρυσᾶς. οὗτος ἐποίησε καὶ τοὺς κρίκους τῆς σκηνῆς χρυσοῦς, καὶ τοὺς κρίκους τῆς αὐλῆς, καὶ κρίκους εἰς τὸ ἐκτείνειν τὸ κατακάλυμμα ἄνωθεν χαλκοῦς. οὗτος ἐχώνευσε τὰς κεφαλίδας τὰς ἀργυρᾶς τῆς σκηνῆς, καὶ τὰς κεφαλίδας τὰς χαλκᾶς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν πύλην τῆς αὐλῆς. καὶ ἀγκύλας ἐποίησεν τοῖς στύλοις ἀργυρᾶς, ἐπὶ τῶν στύλων. οὗτος περιηργύρωσεν αὐτάς. Cap. 38, 20. οὗτος ἐποίησε τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς χαλκοῦς. ¹ οὗτος ἐποίησε τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐκ τῶν πυρείων τῶν χαλκῶν, ἃ ἦσαν τοῖς ἀνδράσι τοῖς καταστασιάσασιν μετὰ τῆς Κορῆ συναγωγῆς. ³ οὗτος ἐποίησε πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ τὴν βάσιν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς κρεάγρας τὰς χαλκᾶς. ⁴ οὗτος ἐποίησε θυσιαστηρίῳ παράθεμα, ἔργον δικτυωτὸν κάτωθεν τοῦ πυρεῖου ὑπὸ αὐτὸ ἕως τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ. ⁵ ⁶ καὶ ἐπέθηκεν αὐτῷ τέσσαρας δακτυλίους ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ παραθέματος τοῦ θυσιαστηρίου χαλκοῦς, ⁷ εὐρεῖς τοῖς μοχλοῖς, ὥστε αἶρειν ἐν αὐτοῖς τὸ θυσιαστήριον. Cap. 37, 29. οὗτος ἐποίησε τὸ ἔλαιον τῆς κρίσεως τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ θυμιάματος καθαρὸν ἔργον

μυρεσίου. Cap. 38, 8. οὗτος ἐποίησε τὸν λουτήρα τὸν χαλκοῦν, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ χαλκῆν ἐκ τῶν κατόπτρων τῶν νηστευσασῶν, αἱ ἐνήστευσαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐν ἣ ἡμέρᾳ ἐπήξεν αὐτήν. Cap. 40, 30. ³¹ καὶ ἐποίησε τὸν λουτήρα, ἵνα νίπτωνται ἐξ αὐτοῦ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας, ³² εἰσπορευόμενον αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἣ ὅταν προσπορεύονται πρὸς τὸ θυσιαστήριον λειτουργεῖν, ἐνίπτοντο ἐξ αὐτοῦ, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

ΚΕΦ. ΛΘ'.

Cap. 38, 24. **Π**ᾶν τὸ χρυσίον, ὃ κατεργάσθη εἰς τὰ ἔργα κατὰ πάσαν τὴν ἐργασίαν τῶν ἁγίων, ἐγένετο χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς, ἑνέα καὶ ἑκοσι τάλαντα, καὶ ἑπτακόσιοι ἑκοσι σίκλοι κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ²⁵ καὶ ἀργυρίου ἀφαίρεμα παρὰ τῶν ἐπεσκεμμένων ἀνδρῶν τῆς συναγωγῆς ἑκατὸν τάλαντα, καὶ χίλιοι ἑπτακόσιοι ἐβδομηκονταπέντε σίκλοι. ²⁶ δραχμὴ μία τῇ κεφαλῇ τὸ ἡμισυ τοῦ σίκλου, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. πᾶς ὁ παραπορευόμενος τὴν ἐπίσκεψιν ἀπὸ ἐικοσαετοῦς καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ἐξήκοντα μυριάδας καὶ τρις χίλιους πεντακόσιους καὶ πενήκοντα. ²⁷ καὶ ἐγενήθη τὰ ἑκατὸν τάλαντα τοῦ ἀργυρίου εἰς τὴν χώνευσιν τῶν ἑκατὸν κεφαλίδων τῆς σκηνῆς, καὶ εἰς τὰς κεφαλίδας τοῦ καταπετάσματος, ἑκατὸν κεφαλίδες εἰς τὰ ἑκατὸν τάλαντα, τάλαντον τῇ κεφαλίδι. ²⁸ καὶ τοὺς χιλίους ἑπτακόσιους ἐβδομηκονταπέντε σίκλους ἐποίησεν εἰς τὰς ἀγκύλας τοῖς στύλοις. καὶ κατεχούσασε τὰς κεφαλίδας αὐτῶν, καὶ κατεκόσμησεν αὐτούς. ²⁹ καὶ ὁ χαλκὸς τοῦ ἀφαιρέματος ἐβδομήκοντα τάλαντα, καὶ χίλιοι πεντακόσιοι σίκλοι. ³⁰ καὶ ἐποίησαν ἐξ αὐτοῦ τὰς βάσεις τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς βάσεις τῆς αὐλῆς κυκλῶ, ³¹ καὶ τὰς βάσεις τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς πασσάλους τῆς αὐλῆς κυκλῶ, καὶ τὸ παράθεμα τὸ χαλκοῦν τοῦ θυσιαστηρίου,

ρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Cap. 39, 32. καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ, οὕτως ἐποίησαν. τὸ δὲ λοιπὸν χρυσίον τοῦ ἀραιρέματος ἐποίησαν σκεύη εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν αὐτοῖς ἐναντὶ κυρίου. ¹ καὶ τὴν καταλειφθεῖσαν ὑάκινθον, καὶ πορφύραν, καὶ τὸ κόκκινον ἐποίησαν στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, ὥστε λειτουργεῖν ἐν αὐταῖς ἐν τῷ ἁγίῳ. ³³ καὶ ἤνεγκαν τὰς στολὰς πρὸς Μωσῆν, καὶ τὴν σκηνήν, καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, τὰς βάσεις καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους. ³⁵ καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ τοὺς διωστήρας αὐτῆς. ³⁸ καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, ³⁷ καὶ τὴν λυχνίαν τὴν καθαρὰν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, λύχνους τῆς καύσεως, καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ φωτός. ³⁶ καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς. καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς προκειμένους. ⁴¹ καὶ τὰς στολὰς τοῦ ἁγίου, αἱ εἰσιν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς τὴν ἱερατείαν. ⁴⁰ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τοὺς στύλους. καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, καὶ τῆς πύλης τῆς αὐλῆς. καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα αὐτῆς. ³⁴ καὶ τὰς διφθέρας δέρματα κριῶν ἡουθροδανωμένα, καὶ τὰ καλύμματα ὑακίνθινα, καὶ τῶν λοιπῶν τὰ ἐπικαλύμματα. ⁴⁰ καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ πάντα τὰ ἐργαλεῖα τὰ εἰς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴² ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν ἀποσκευήν. ⁴³ καὶ εἶδε Μωσῆς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἦσαν πεποιηκότες αὐτὰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ, οὕτως ἐποίησαν αὐτά. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Μωσῆς.

ΚΕΦ. Μ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ² ἐν ἡμέρᾳ μᾶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου νομηνία στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ³ καὶ θήσεις τὴν κιβω-

τὸν τοῦ μαρτυρίου, καὶ σκεπάσεις τὴν κιβωτὸν τῷ καταπέτασματι. ⁴ καὶ εἰσίοις τὴν τράπεζαν, καὶ προθήσεις τὴν προθέσιν αὐτῆς. καὶ εἰσίοις τὴν λυχνίαν, καὶ ἐπιθήσεις τοὺς λύχνους αὐτῆς. ⁵ καὶ θήσεις τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, εἰς τὸ θυμιαν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ. καὶ ἐπιθήσεις κάλυμμα καταπέτασματος ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ⁶ καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων θήσεις παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ περιθήσεις τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ αὐτῆς ἁγιάσεις κυκλω. ⁹ καὶ λήψῃ τὸ ἔλαιον τοῦ χρίσματος, καὶ χρίσεις τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἁγιάσεις αὐτήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἔσται ἁγία. ¹⁰ καὶ χρίσεις τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ ἁγιάσεις τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσται τὸ θυσιαστήριον ἅγιον τῶν ἁγίων. ¹² καὶ προσάξεις Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λούσεις αὐτοὺς ὕδατι. ¹³ καὶ ἐνδύσεις Ἀαρὼν τὰς στολὰς τῆς ἁγίας, καὶ χρίσεις αὐτὸν, καὶ ἁγιάσεις αὐτὸν, καὶ ἱερατεύσει μοι. ¹⁴ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ προσάξεις, καὶ ἐνδύσεις αὐτοὺς χιτῶνας. ¹⁵ καὶ ἀλείψεις αὐτοὺς ὃν τρόπον ἤλειψας τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ ἱερατεύσουσί μοι. καὶ ἔσται, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χρίσμα ἱερατείας εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ¹⁶ καὶ ἐποίησε Μωσῆς πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, οὕτως ἐποίησε. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, τῷ δευτέρῳ ἔτι, ἐκπορευομένων αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου νομηνία, ἑστάθη ἡ σκηνή. ¹⁸ καὶ ἔστησε Μωσῆς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὰς κεφαλίδας, καὶ διενέβαλε τοὺς μοχλοὺς, καὶ ἔστησε τοὺς στύλους. ¹⁹ καὶ ἐξέτεινε τὰς αὐλαίας ἐπὶ τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς ἐπ' αὐτὴν ἄνωθεν, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ. ²⁰ καὶ λαβὼν τὰ μαρτύρια ἐνέβαλεν εἰς τὴν κιβωτὸν. καὶ ὑπέθηκε τοὺς διωστήρας ὑπὸ τὴν κιβωτὸν, ²¹ καὶ εἰσένεγκε τὴν κιβωτὸν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ἐπέθηκε τὸ κατα-

κάλυμμα τοῦ καταπετάσματος, καὶ ἐσκεπασε τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ²² καὶ ἐπέθηκε τὴν τράπεζαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, τὸ πρὸς βορρᾶν ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος τῆς σκηνῆς. ²³ καὶ προσέθηκεν ἐπ' αὐτῆς ἄρτους τῆς προθέσεως ἐναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ²⁴ καὶ ἔθηκε τὴν λυχνίαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ κλίτος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον. ²⁵ καὶ ἐπέθηκε τοὺς λύχνους αὐτῆς ἐναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ²⁶ καὶ ἔθηκε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τοῦ καταπετάσματος, ²⁷ καὶ ἐθυμίασεν ἐπ' αὐτοῦ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ²⁹ καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν καρπωμάτων ἔθηκε παρὰ τὰς θύρας

τῆς σκηνῆς. ³³ καὶ ἔστησε τὴν αὐλὴν κυκλῶ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ συνετέλεσε Μωϋσῆς πάντα τὰ ἔργα. ³⁴ καὶ ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ δόξης κυρίου ἐπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁵ καὶ οὐκ ἠδυνάσθη Μωϋσῆς εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ὅτι ἐπεσκίαζεν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ δόξης κυρίου ἐνεπλήσθη ἡ σκηνή. ³⁶ ἡνίκα δ' ἂν ἀνέβῃ ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, ἀνεξεύγνυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν. ³⁷ εἰ δὲ μὴ ἀνέβῃ ἡ νεφέλη, οὐκ ἀνεξεύγνυσαν ἕως ἡμέρας, ἧς ἀνέβῃ ἡ νεφέλη. ³⁸ νεφέλη γὰρ ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας, καὶ πῦρ ἦν ἐπ' αὐτῆς νυκτὸς ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ, ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν.

Τέλος τῆς ἐξόδου.

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦ. Α'.

Καὶ ἀνεκάλεσε Μωϋσὴν, καὶ ἐλάλησεν κύριος αὐτῷ ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνθρωπος ἔξ ὑμῶν ἔαν προσαγάγῃ δῶρα τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων προσοίσετε τὰ δῶρα ὑμῶν. ³ ἔαν ὀλοκαύτωμα τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἐκ τῶν βοῶν ἄρσεν ἁμωμον προσάξει πρὸς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, προσοίσει αὐτὸ δεκτὸν ἐναντίον κυρίου. ⁴ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καρπωματος δεκτὸν αὐτῷ, ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτοῦ. ⁵ καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον ἐναντι κυρίου, καὶ προσχοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσχοῦσιν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁶ καὶ ἐκδεῖραντες τὸ ὀλοκαύτωμα μελιούσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, ⁷ καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστοιβάσουσι ξύ-

λα ἐπὶ τὸ πῦρ. ⁸ καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὰ διχοτομήματα, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ὄντα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ⁹ τὰ δὲ ἐγκοιλία καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι. καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ πάντα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καρπωμά ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁰ ἔαν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἀπὸ τε τῶν ἀρνῶν, καὶ τῶν ἐρίφων εἰς ὀλοκαυτώματα, ἄρσεν ἁμωμον προσάξει αὐτό. καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐκ πλαγίων τοῦ θυσιαστηρίου πρὸς βορρᾶν ἐναντι κυρίου. καὶ προσχοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹² καὶ διελούσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, καὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ στέαρ. καὶ ἐπιστοιβάσουσιν οἱ ἱερεῖς αὐτὰ ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ¹³ καὶ τὰ ἐγκοιλία, καὶ τοὺς πόδας πλυνούσιν ὕδατι. καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς τὰ πάν-

τα, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. κάρπωμά ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁴ ἔάν δὲ ἀπὸ τῶν πετεινῶν κάρπωμα προσφέρει δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει ἀπὸ τῶν τρυγόνων, ἢ ἀπὸ τῶν περιστερῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ προσοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ στραγγίει τὸ αἷμα πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁶ καὶ ἀφελῇ τὸν πρόλοβον σὺν τοῖς πτεροῖς, καὶ ἐκβαλεῖ αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον κατ' ἀνατολὰς εἰς τὸν τόπον τῆς σποδοῦ. ¹⁷ καὶ ἐκκλάσει αὐτὸ ἐκ τῶν πτερύνγων, καὶ οὐ διελεῖ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ξύλα τὰ ἐπὶ τοῦ πυρός. κάρπωμά ¹ ἐστι θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ.

Κ Ε Φ. Β'.

^Ε ἂν δὲ ψυχὴ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν τῷ κυρίῳ, σμιδάλις ἐστί τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ ἐπιχεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον. θυσία ἐστί. ² καὶ οἶσει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς ἱερεῖς. καὶ δραξάμενος ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δρακὰ ἀπὸ τῆς σμιδάλεως σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ³ καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς θυσίας Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγιον τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν θυσιῶν κυρίου. ⁴ ἔάν δὲ προσφέρῃ δῶρον θυσίαν πεπεμμένην ἐκ κλιβάνου δῶρον κυρίῳ ἐκ σμιδάλεως, ἄρτους ἄζυμους πεφυραμένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεχειρισμένα ἐν ἐλαίῳ. ⁵ ἔάν δὲ θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου, σμιδάλις πεφυραμένη ἐν ἐλαίῳ, ἄζυμά ἐστι. ⁶ καὶ διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα, καὶ ἐπιχεῖς ἐπ' αὐτὰ ἔλαιον. θυσία ἐστί κυρίῳ. ⁷ ἔάν δὲ θυσία ἀπὸ ἐσχάρου τὸ δῶρόν σου, σμιδάλις ἐν ἐλαίῳ ποιηθήσεται. ⁸ καὶ προσοίσει τὴν θυσίαν ἣν ἂν ποιήσῃ ἐκ τούτων τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσεγγίσας πρὸς τὸ θυσιαστήριον ⁹ ἀφελῇ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς

θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. κάρπωμα ὁσμὴ εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁰ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τῆς θυσίας, Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ἅγια τῶν ἁγίων ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ¹¹ πᾶσαν θυσίαν, ἣν ἂν προσφέρῃτε κυρίῳ, οὐ ποιήσετε ζυμωτόν. πᾶσαν γὰρ ζύμην, καὶ πᾶν μέλι οὐ προσοίσετε ἀπ' αὐτοῦ, καρπῶσαι κυρίῳ. ¹² δῶρον ἀπαρχῆς προσοίσετε αὐτὰ κυρίῳ, ἐπὶ δὲ τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ¹³ καὶ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν ἀλλ' ἁλισθήσεται. οὐ διαπαύσατε ἄλλας διαθήκης κυρίου ἀπὸ θυσιασμάτων ὑμῶν. ἐπὶ παντὸς δώρου ὑμῶν προσοίσετε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ἄλλας. ¹⁴ ἔάν δὲ προσφέρῃς θυσίαν πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ, νεὰ πεφυρμένα χίδρα ἑρικτὰ τῷ κυρίῳ. καὶ προσοίσεις τὴν θυσίαν τῶν πρωτογεννημάτων, ¹⁵ καὶ ἐπιχεῖς ἐπ' αὐτὴν ἔλαιον, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὴν λίβανον, θυσία ἐστί. ¹⁶ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν χίδρων σὺν τῷ ἐλαίῳ, καὶ πάντα τὸν λίβανον αὐτῆς. κάρπωμά ἐστι κυρίῳ.

Κ Ε Φ. Γ'.

^Ε ἂν δὲ θυσία σωτηρίου τὸ δῶρον αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ἔάν μὲν ἐκ τῶν βοῶν αὐτὸ προσαγάγῃ, ἔάν τε ἄρσεν, ἔάν τε θῆλυ, ἁμωμον προσάξει αὐτὸ ἕναντι κυρίου. ² καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δωρου, καὶ σφάξει αὐτὸ ἑναντίον κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεύουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων κύκλῳ. ³ καὶ προσάξουσιν ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα κυρίῳ, τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. ⁴ καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελῇ. ⁵ καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὰ ὀλοκαυτω-

ματα ἐπὶ τὰ ξύλα, τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. κάρπωμα ὁσμῇ εὐωδίας κυρίῳ. ⁶ ἔαν δὲ ἀπὸ τῶν προβάτων τὸ δῶρον αὐτοῦ θυσία σωτηρίου τῷ κυρίῳ, ἄρσεν ἢ θήλυ, ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ⁷ ἔαν ἄρνα προσάγῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, προσάξει αὐτὸ ἔναντι κυρίου. ⁸ καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δώρου αὐτοῦ, καὶ σφάξει αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεύουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ⁹ καὶ προσοίσει ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου κάρπωμα τῷ κυρίῳ. τὸ στέαρ καὶ τὴν ὁσφύν ἄμωμον σὺν ταῖς ψόαις περιελεῖ αὐτό. καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, ¹⁰ καὶ ἄμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελών, ¹¹ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ὁσμὴ εὐωδίας κάρπωμα κυρίῳ. ¹² ἔαν δὲ ἀπὸ τῶν αἰγῶν τὸ δῶρον αὐτοῦ, καὶ προσάξει ἔναντι κυρίου. ¹³ καὶ ἐπιθήσει τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσχεύουσιν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁴ καὶ ἀνοίσει ἅπ' αὐτοῦ κάρπωμα κυρίῳ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὴν κοιλίαν, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας. ¹⁵ καὶ ἄμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ, ¹⁶ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. κάρπωμα ὁσμῇ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. πᾶν τὸ στέαρ τῷ κυρίῳ ¹⁷ νόμιμον εἰς τὸν αἰῶνα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. πᾶν στέαρ καὶ πᾶν αἷμα οὐκ ἔδεσθε.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² λάλησον πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων. ψυχὴ ἔαν ἁμάρτη ἔναντι κυρίου ἀκουσίως ἀπὸ πάντων

τῶν προσταγμάτων κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ ποιήσῃ ἐν τι ἅπ' αὐτῶν. ³ ἔαν μὲν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ κεχρισμένος ἁμάρτη τοῦ τὸν λαὸν ἁμαρτεῖν, καὶ προσάξει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἡμαρτε, μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τῷ κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας. ⁴ καὶ προσάξει τὸν μόσχον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, καὶ σφάξει τὸν μόσχον ἐνώπιον κυρίου. ⁵ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ὁ χριστός ὁ τετελειωμένος τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ εἰσοίσει αὐτὸ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁶ καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δάκτυλον εἰς τὸ αἷμα, καὶ προσρανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπτάκις ἔναντι κυρίου, κατὰ τὸ καταπέτασμα τοῦ ἁγίου. ⁷ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος τῆς συνθέσεως τοῦ ἐναντίον κυρίου, ὃ ἐστὶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ πᾶν τὸ αἷμα τοῦ μόσχου ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, ὃ ἐστὶ παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ πᾶν τὸ στέαρ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας, περιελεῖ ἅπ' αὐτοῦ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, ⁹ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς περιελεῖ αὐτό, ¹⁰ ὃν τρόπον ἀφαιρεῖται αὐτὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου τοῦ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς καρπώσεως ¹¹ καὶ τὸ δέσμα τοῦ μόσχου, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν σάρκα σὺν τῇ κεφαλῇ καὶ τοῖς ἀκρωτηρίοις καὶ τῇ κοιλίᾳ καὶ τῇ κόπρῳ. ¹² καὶ ἐξοίσουσιν ὅλον τὸν μόσχον ἕξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, οὗ ἐκχεοῦσι τὴν σποδιάν. καὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν ἐπὶ ξύλων ἐν πυρὶ. ἐπὶ τῆς ἐκχύσεως τῆς σποδιάς καθθήσεται. ¹³ ἔαν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως, καὶ λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς,

αγωγῆς, καὶ ποιήσωσι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσωσι. ¹⁴ καὶ γνωσθῇ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτον ἐν αὐτῇ, καὶ προσάξει ἡ συναγωγὴ μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ προσάξει αὐτὸν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου ἔναντι κυρίου, καὶ σφάξουσιν τὸν μόσχον ἔναντι κυρίου. ¹⁶ καὶ εἰσίοισι ὁ ἱερεὺς ὁ χοιστὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ¹⁷ καὶ βάψει ὁ ἱερεὺς τὸν δακτύλον ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου, κατενώπιον τοῦ καταπετάσματος τοῦ ἁγίου. ¹⁸ καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυσιμάτων τῆς συνθέσεως, ὃ ἔστιν ἐνώπιον κυρίου, ὃ ἔστιν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ πᾶν αἷμα ἐκχεεῖ πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν καρπώσεων, τοῦ πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁹ καὶ τὸ πᾶν στέαρ περιελεῖ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²⁰ καὶ ποιήσει τὸν μόσχον, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, οὕτω ποιηθήσεται. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία. ²¹ καὶ ἐξοίσουσιν τὸν μόσχον ὅλον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσι τὸν μόσχον, ὃν τρόπον κατέκαυσαν τὸν μόσχον τὸν πρότερον. ἁμαρτία συναγωγῆς ἔστιν. ²² ἐὰν δὲ ὁ ἄρχων ἁμάρτη, καὶ ποιήσῃ μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ἣ οὐ ποιηθήσεται ἀκουσίως, καὶ ἁμάρτη καὶ πλημμελήσῃ. ²³ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον αὐτοῦ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἄρσεν ἄμωμον. ²⁴ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χίμαρου, καὶ σφάξουσιν αὐτὸν ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου. ἁμαρτία ἐστὶ. ²⁵ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς

ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ τὸ πᾶν αἷμα αὐτοῦ ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων. ²⁶ καὶ τὸ πᾶν στέαρ αὐτοῦ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὥσπερ τὸ στέαρ θυσίας σωτηρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ²⁷ ἐὰν δὲ ψυχὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, ἐν τῷ ποιῆσαι μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ἣ οὐ ποιηθήσεται, καὶ πλημμελήσῃ. ²⁸ καὶ γνωσθῇ αὐτῷ ἡ ἁμαρτία ἣν ἤμαρτεν ἐν αὐτῇ, καὶ οὔσει χίμαιραν ἐξ αἰγῶν, θήλειαν ἄμωμον οὔσει περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἧς ἤμαρτε. ²⁹ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, καὶ σφάξουσιν τὴν χίμαιραν τὴν τῆς ἁμαρτίας ἐν τῷ τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁰ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων. καὶ πᾶν τὸ αἷμα αὐτῆς ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ³¹ καὶ πᾶν τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ ἀπὸ θυσίας σωτηρίου. καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ³² ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, θήλυ ἄμωμον προσοίσει αὐτό. ³³ καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας. καὶ σφάξουσιν αὐτὸ ἐν τόπῳ, οὗ σφάζουσιν τὰ ὀλοκαυτώματα. ³⁴ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς ἁμαρτίας τῷ δακτύλῳ, ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαρπώσεως. καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ αἷμα ἐκχεεῖ παρὰ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως. ³⁵ καὶ πᾶν αὐτοῦ τὸ στέαρ περιελεῖ, ὃν τρόπον περιαιρεῖται στέαρ προβάτου ἐκ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, καὶ ἐπιθήσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα κυρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς

περὶ

περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Εὰν δὲ ψυχὴ ἁμάρτη, καὶ ἀκούσῃ φωνὴν ὀρκισμοῦ, καὶ οὗτος μάρτυς ἡ εὐώρακεν ἡ σύνοιδεν, ἐὰν μὴ ἀπαγγέλλῃ, λήψεται τὴν ἁμαρτίαν. ² ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἣτις ἐὰν ἀψηται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἡ θνησιμαίου, ἡ θηριαλώτου ἀκαθάρτου, ἡ τῶν θνησιμαίων βδελυγμάτων τῶν ἀκαθάρτων, ἡ τῶν θνησιμαίων κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων. ³ ἡ ἀψηται ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, ἧς ἂν ἀψάμενος μιανθῇ, καὶ ἔλαθεν αὐτὸν, μετὰ τοῦτο δὲ γνῶ, καὶ πλημμελήσῃ ⁴ ἡ ψυχὴ ἡ ἄνομος, ἡ διαστελλούσα τοῖς χεῖλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλῶς ποιῆσαι κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν διαστελῇ ὁ ἄνθρωπος μεθ' ὅρκου, καὶ λάθῃ αὐτὸν πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ οὗτος γνῶ, καὶ ἁμάρτη ἐντιούτων. ⁵ καὶ ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν περὶ ὧν ἡμάρτηκε κατ' αὐτῆς. ⁶ καὶ οἶσει περὶ ὧν ἐπλημμέλησε κυρίῳ, περὶ τῆς ἁμαρτίας ἧς ἤμαρτε, θῆλυ ἀπὸ τῶν προβάτων. ἀμνάδα ἡ χίμαιραν ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία. ⁷ ἐὰν δὲ μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, οἶσει περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, δύο τρυγόνας, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν κυρίῳ, ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁸ καὶ οἶσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ προσάξει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας πρότερον. καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σπονδύλου, καὶ οὐ διελεῖ. ⁹ καὶ ῥανεῖ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θυσιαστηρίου. τὸ δὲ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγίει ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ἁμαρτία γάρ ἐστι. ¹⁰ καὶ τὸ δεύτερον ποιήσει ὀλοκάρπωμα, ὥς καθήκει. καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹¹ ἐὰν δὲ μὴ εἰρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζευγὸς τρυγό-

νων, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἶσει τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ οὗ ἤμαρτε τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σεμιδάλεως περὶ ἁμαρτίας. οὐκ ἐπιχεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτῷ λίβανον, ὅτι περὶ ἁμαρτίας ἐστί. ¹² καὶ οἶσει αὐτὸ πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ δραξάμενος ὁ ἱερεὺς ἀπ' αὐτῆς πλήρη τὴν δράκα, τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων κυρίῳ. ἁμαρτία ἐστί. ¹³ καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἧς ἤμαρτεν ἀφ' ἐνὸς τούτων, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται τῷ ἱερεῖ, ὥς θυσία τῆς σεμιδάλεως. ¹⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹⁵ ψυχὴ ἡ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, καὶ ἁμάρτη ἀκουσίως ἀπὸ τῶν ἁγίων κυρίου, καὶ οἶσει τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ κριὸν ἁμῶμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου σίκλων, τῷ σίκλῳ τῶν ἁγίων, περὶ οὗ ἐπλημμέλησε. ¹⁶ καὶ ὁ ἤμαρτεν ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποτίσει αὐτὸ, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει αὐτὸ τῷ ἱερεῖ· καὶ ὁ ἱερεὺς ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ κριῷ τῆς πλημμελείας, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁷ καὶ ἡ ψυχὴ ἡ ἂν ἁμάρτη, καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, ὧν οὐ δεῖ ποιεῖν, καὶ οὐκ ἔγνω, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν, ¹⁸ καὶ οἶσει κριὸν ἁμῶμον ἐκ τῶν προβάτων, τιμῆς ἀργυρίου εἰς πλημμέλειαν πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ἀγνοίας αὐτοῦ, ἧς ἠγνόησε, καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει. καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. ¹⁹ ἐπλημμέλησε γὰρ πλημμελεία ἐναντὶ κυρίου.

Κ Ε Φ. ζ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² ψυχὴ ἡ ἂν ἁμάρτη, καὶ παριδὼν παρίδῃ τὰς ἐντολάς κυρίου, καὶ ψεύσῃται τὰ πρὸς τὸν πλησίον ἐν παρρησίᾳ, ἢ περὶ κοινωνίας, ἢ περὶ ἀρπαγῆς, ἢ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον, ³ ἢ εὗρεν ἀπώλειαν, καὶ ψεύσῃται περὶ αὐτῆς, καὶ ὁμώσῃ ἀδίκως περὶ ἐνὸς ἀπὸ πάντων, ὧν ἐὰν ποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὥστε ἁμαρτεῖν ἐν τούτοις.

⁴ καὶ ἔσται ἡνίκα ἔαν ἁμαρτή, καὶ πλημμελήσῃ, καὶ ἀποδῶ τὸ ἄρπαγμα, ὃ ἤρπασεν, ἢ τὸ ἀδίκημα, ὃ ἠδίκησεν, ἢ τὴν παραθήκην, ἣτις παρετέθη αὐτῷ, ἢ τὴν ἀπώλειαν, ἣν εὗρεν ⁵ ἀπὸ παντός πράγματος, οὗ ὥμοσε περὶ αὐτοῦ ἀδίκως, καὶ ἀποτίσῃ αὐτὸ τὸ κφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσῃ ἐπ' αὐτὸ, τίνος ἐστὶν, αὐτῷ ἀποδώσει ἢ ἡμέρα ἐλεγχθῇ. ⁶ καὶ τῆς πλημμελείας αὐτοῦ οἴσῃ τῷ κυρίῳ κροῖον ἀπὸ τῶν προβάτων ἁμῶων, τιμῆς, εἰς ὃ ἐπλημμέλησε. ⁷ καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ περὶ ἐνός ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησε καὶ ἐπλημμέλησεν ἐν αὐτῷ. ⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ⁹ ἔντειλαι τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων. οὗτος ὁ νόμος τῆς ὀλοκαυτώσεως. αὕτη ἡ ὀλοκαυτώσις ἐπὶ τῆς καύσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῖ, καὶ τὸ πῦρ τοῦ θυσιαστηρίου καυθήσεται ἐπ' αὐτοῦ, οὐ σβεσθήσεται. ¹⁰ καὶ ἐνδύσεται ὁ ἱερεὺς χιτῶνα λινοῦν, καὶ περισκελές λινοῦν ἐνδύσεται περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀφελῇ τὴν κατακάρπωσιν, ἣν ἂν καταναλώσῃ τὸ πῦρ, τὴν ὀλοκαύτωσιν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ παραθήσῃ αὐτὸ ἐχόμενον τοῦ θυσιαστηρίου. ¹¹ καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται στολὴν ἄλλην. καὶ ἐξοίσει τὴν κατακάρπωσιν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν. ¹² καὶ πῦρ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καυθήσεται ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐ σβεσθήσεται, καὶ καύσει ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ξύλα τοπρωῖ πρωῖ, καὶ στοιβάσει ἐπ' αὐτοῦ τὴν ὀλοκαύτωσιν. καὶ ἐπιθήσῃ ἐπ' αὐτὸ τὸ στέαρ τοῦ σωτηρίου. ¹³ καὶ πῦρ διαπαντὸς καυθήσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, οὐ σβεσθήσεται. ¹⁴ οὗτος ὁ νόμος τῆς θυσίας, ἣν προσάξουσιν αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἔναντι κυρίου, ἅπεναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁵ καὶ ἀφελῇ ἀπ' αὐτοῦ τῇ δρακί ἀπὸ τῆς σμιδάλεως τῆς θυσίας σὺν τῷ ἐλαίῳ αὐτῆς, καὶ σὺν παντὶ τῷ λιβάνῳ αὐτῆς τὰ ὄντα ἐπὶ τῆς θυσίας. καὶ ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καρπῶμα ὁσμὴν εὐωδίας, τὸ μνημόσυ-

νον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. ¹⁶ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπ' αὐτῆς ἔδεται Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ. ἄζυμα βρωθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔδονται αὐτὴν. ¹⁷ οὐ πεφθῇσεται ἐξυμωμένη. μερίδα αὐτὴν ἔδωκα αὐτοῖς ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. ἁγία ἁγίων ἐστὶν, ὥσπερ τὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας. ¹⁸ πᾶν ἀρσενικὸν τῶν ἱερέων ἔδονται αὐτὴν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. πᾶς ὃς ἔαν ἄψῃται αὐτῶν, ἁγιασθήσεται. ¹⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ²⁰ τοῦτο τὸ δῶρον Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ὃ προσοίσουσι κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἢ ἂν κρίσης αὐτὸν, τὸ δέκατον τοῦ οἴφι σμιδάλεως εἰς θυσίαν διαπαντὸς, τὸ ἥμισυ αὐτῆς τοπρωῖ, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τοδειλινόν. ²¹ ἐπὶ τηγάνου ἐν ἐλαίῳ ποιθήσεται, πεφυραμένην οἴσει αὐτὴν ἐλικτὰ, θυσίαν ἐκ κλασμάτων, θυσίαν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ²² ὁ ἱερεὺς ὁ χριστός ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ποιήσει αὐτὴν. νόμος αἰώνιος. ἅπαν ἐπιτελεσθήσεται, ²³ καὶ πᾶσα θυσία ἱερέως ὀλοκαύτως ἔσται, καὶ οὐ βρωθήσεται. ²⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ²⁵ λάλησον τῷ Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων. οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας. ἐν τόπῳ οὗ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα, σφάζουσι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἔναντι κυρίου. ἁγία ἁγίων ἐστὶν. ²⁶ ὁ ἱερεὺς ὁ ἀναφέρων αὐτὴν, ἔδεται αὐτὴν. ἐν τόπῳ ἁγίῳ βρωθήσεται, ἐν αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²⁷ πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν κρεῶν αὐτῆς, ἁγιασθήσεται. καὶ ὃ ἔαν ἐπιθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπὶ τὸ ἱμάτιον ὃς ἔαν ἔντισθῇ ἐπ' αὐτὸ, πλυθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ²⁸ καὶ σκεὺς ὀστράκινον οὐ ἔαν ἐψηθῇ ἐν αὐτῷ, συντριβήσεται. ἔαν δὲ ἐν σκεύει χαλκῷ ἐψηθῇ, ἐκτρίψει αὐτὸ, καὶ ἐκκλύσει ὕδατι. ²⁹ πᾶς ἄρσεν ἐν τοῖς ἱερεῦσι φάγεται αὐτά. ἁγία ἁγίων ἐστὶ κυρίῳ. ³⁰ καὶ πάντα τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν ἔαν εἰσενεχθῇ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, οὐ

οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ¹ καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ κυρίου τοῦ περὶ τῆς πλημμελείας. ἅγια ἅγιον ἐστίν. ² ἐν τόπῳ οὐ σφάζουσι τὸ ὀλοκαύτωμα, σφάζουσι τὸν κυρίον τῆς πλημμελείας ἐναντι κυρίου. καὶ τὸ αἷμα προσχεῖ ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κύκλω. ³ καὶ πᾶν τὸ στέαρ αὐτοῦ προσοίσει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀσφυν καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ κατακάλυπτον τὰ ἐνδόσθια, καὶ πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων. ⁴ καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, τὸ ἐπὶ τῶν μηρίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος σὺν τοῖς νεφροῖς, περιελεῖ αὐτά. ⁵ καὶ ἀνοίσει αὐτά ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάρπωμα τῷ κυρίῳ, περὶ πλημμελείας ἐστί. ⁶ πᾶς ἄρσην ἐκ τῶν ἱερέων ἐδεται αὐτά, ἐν τόπῳ ἁγίῳ ἐδονται αὐτά. ἅγια ἅγιον ἐστίν. ⁷ ὥσπερ τὸ περὶ τῆς ἀμαρτίας, οὕτω καὶ τὸ τῆς πλημμελείας. νόμος εἰς αὐτῶν. ὁ ἱερεὺς ὃς τις ἐξιλιάσεται ἐν αὐτῷ, αὐτῷ ἔσται. ⁸ καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ προσάγων ὀλοκαύτωμα ἀνθρώπου, τὸ δέσμα τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἧς προσφέρει αὐτός, αὐτῷ ἔσται. ⁹ καὶ πᾶσα θυσία ἣτις ποιηθήσεται ἐν τῷ κλιβάνῳ, καὶ πᾶσα ἣτις ποιηθήσεται ἐπ' ἐσχάρας, ἢ ἐπὶ τηγάνου, τοῦ ἱερέως τοῦ προσφέροντος αὐτήν, αὐτῷ ἔσται. ¹⁰ καὶ πᾶσα θυσία ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ, καὶ μὴ ἀναπεποιημένη, πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔσται ἐκάστω τὸ ἴσον.

Κ Ε Φ. Ζ'.

¹¹ Οὗτος ὁ νόμος θυσίας σωτηρίου, ἣν προσοίσουσι κυρίῳ. ¹² ἐὰν μὲν περὶ αἰνέσεως προσφέρῃ αὐτήν, καὶ προσοίσει ἐπὶ τῆς θυσίας τῆς αἰνέσεως ἄρτους ἐκ σμιδάλεως ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα διακεκριμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ σμιδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ. ¹³ ἐπ' ἄρτοις ζυμίταις προσοίσει τὰ δῶρα αὐτοῦ ἐπὶ θυσία αἰνέσεως σωτηρίου. ¹⁴ καὶ προσάξει ἐν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ, ἀφάρημα κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσχέοντι τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. ¹⁵ καὶ τὰ κρέα θυσίας αἰνέσεως σωτηρίου, αὐτῷ ἔσται. καὶ ἐν ἡμέρᾳ δω-

ρεῖται, βρωθήσεται. οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ. ¹⁶ καὶ ἐὰν εὐχὴ ᾗ, ἢ ἐκούσιον θυσιάξῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, ἢ ἂν ἡμέρα προσάγαγῃ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, βρωθήσεται καὶ τῇ αὐριον. ¹⁷ καὶ τὸ καταλειφθὲν ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας ἕως ἡμέρας τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ¹⁸ ἐὰν δὲ φαγὼν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, οὐ δεχθήσεται αὐτῷ τῷ προσφέροντι αὐτό. οὐ λογισθήσεται αὐτῷ, μίσμα ἐστί. ἢ δὲ ψυχὴ ἣτις ἐὰν φάγῃ ἀπ' αὐτοῦ, τὴν ἀμαρτίαν λήψεται. ¹⁹ καὶ κρέα ὅσα ἐὰν ἄψῃται παντὸς ἀκαθάρτου, οὐ βρωθήσεται, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. πᾶς καθαρὸς φάγεται κρέα. ²⁰ ἢ δὲ ψυχὴ ἣτις ἐὰν φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστί κυρίου, καὶ ἢ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἀπολείται ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²¹ καὶ ἢ ψυχὴ ἢ ἂν ἄψῃται παντὸς πράγματος ἀκαθάρτου, ἢ ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἀνθρώπου, ἢ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἢ παντὸς βδελύγματος ἀκαθάρτου, καὶ φάγῃ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ὃ ἐστί κυρίου, ἀπολείται ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ²³ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. πᾶν στέαρ βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ αἰγῶν οὐκ ἐδεσθε. ²⁴ καὶ στέαρ θησιμαίων καὶ θηριαλώτων ποιηθήσεται εἰς πᾶν ἔργον, καὶ εἰς βρώσιν οὐ βρωθήσεται. ²⁵ πᾶς ὁ ἐσθίων στέαρ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ὧν προσάξει ἀπ' αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ, ἀπολείται ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²⁶ πᾶν αἷμα οὐκ ἐδεσθε ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἀπὸ τῶν κτηνῶν καὶ ἀπὸ τῶν πετεινῶν. ²⁷ πᾶσα ψυχὴ ἢ ἂν φάγῃ αἷμα, ἀπολείται ἢ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ²⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ²⁹ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων. ὁ προσφέρων θυσίαν σωτηρίου, οἷσι τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ καὶ ἀπὸ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου. ³⁰ αἱ χεῖρες αὐτοῦ προσοίσουσιν τὰ κάρπωματα κυρίῳ. τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τοῦ στηθνίου, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος

προσροίσει αὐτὰ, ὥστε ἐπιτιθέναι δόμα ἐναντι κυρίου. ³¹ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ στέαρ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἔσται τὸ στηθύνιον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ³² καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν δώσετε ἀφαίρεμα τῷ ἱερεῖ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. ³³ ὁ προσφέρων τὸ αἷμα τοῦ σωτηρίου, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, αὐτῷ ἔσται ὁ βραχίων ὁ δεξιὸς ἐν μεριδί. ³⁴ τὸ γὰρ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος εἴληφα παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὰ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, νόμιμον αἰώνιον παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁵ αὕτη ἡ χρῆσις Ἀαρὼν, καὶ ἡ χρῆσις τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, ἐν ἣ ἡμέρᾳ προσηγάγετο αὐτοὺς τοῦ ἱερατεῖν τῷ κυρίῳ, ³⁶ καθὰ ἐνετείλατο κύριος δοῦναι αὐτοῖς ἡ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτοὺς παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. ³⁷ οὗτος ὁ νόμος τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ θυσίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τῆς πλημμελείας, καὶ τῆς τελειώσεως, καὶ τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου, ³⁸ ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἡ ἡμέρᾳ ἐνετείλατο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, προσφέρειν τὰ δῶρα αὐτῶν ἐναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρημῇ Σινᾶ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² λάβε Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολάς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοὺς δύο κριοὺς, καὶ τὸ κανοὺν τῶν ἀζύμων, ³ καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἐκκλησίασον ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτῷ κύριος. καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ⁵ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῇ συναγωγῇ. τοῦτό ἐστι τὸ ῥῆμα, ὃ ἐνετείλατο κύριος ποιῆσαι. ⁶ καὶ προσήνεγκε Μωυσῆς τὸν Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔλουσεν αὐτοὺς ὕδατι. ⁷ καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν χιτῶνα, καὶ ἔζωσεν αὐτὸν τὴν ζώνην, καὶ

ἐνέδυσεν αὐτὸν τὸν ὑποδήτην, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐπωμίδα, καὶ συνέζωσεν αὐτὸν κατὰ τὴν ποίησιν τῆς ἐπωμίδος, καὶ συνέσφιγξεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ. ⁸ καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὴν τὸ λογιῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λογιῶν τὴν δῆλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. ⁹ καὶ ἐπέθηκε τὴν μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν μίτραν κατὰ προσωποῦν αὐτοῦ τὸ πέταλον τὸ χρυσοῦν τὸ καθηγιασμένον ἅγιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁰ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, ¹¹ καὶ ἔρράναν ἐπ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπτάκις. καὶ ἔχρισεν τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, καὶ πάντα τα ἐν αὐτῇ, καὶ τὸν λουτήρα, καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἡγίασεν αὐτά. καὶ ἔχρισε τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. ¹² καὶ ἐπέχεε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρὼν. καὶ ἔχρισεν αὐτὸν, καὶ ἡγίασεν αὐτόν. ¹³ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν, καὶ ἐνέδυσεν αὐτοὺς χιτῶνας, καὶ ἔζωσεν αὐτοὺς ζώνας, καὶ περιέθηκεν αὐτοῖς κιθάρεις, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁴ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας. καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ μόσχου τοῦ τῆς ἁμαρτίας. ¹⁵ καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐκαθάρισε τὸ θυσιαστήριον. καὶ τὸ αἷμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἡγίασεν αὐτὸ, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς πᾶν τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῶν ἐνδοσθίων, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος, καὶ ἀμφοτέρους τοὺς νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁷ καὶ τὸν μόσχον, καὶ τὴν βύρσαν αὐτοῦ, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁸ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριὸν τὸν εἰς ὀλοκαύτωμα. καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ

υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ¹⁹ καὶ ἔσφαξε Μωυσῆς τὸν κριόν. καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλω. ²⁰ καὶ τὸν κριὸν ἐκρεάνομησε κατὰ μέλη, καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰ μέλη, καὶ τὸ στέαρ. ²¹ καὶ τὴν κοιλίαν, καὶ τοὺς πόδας ἐπλυνεν ὕδατι. καὶ ἀνήνεγκε Μωυσῆς ὅλον τὸν κριὸν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ὁλοκαύτωμα ἐστὶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ²² καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὸν κριόν, τὸν δεύτερον κριὸν τελειώσεως. καὶ ἐπέθηκεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ κριοῦ. ²³ καὶ ἔσφαξεν αὐτόν. καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὡτός Ἀαρὼν τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁴ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν. καὶ ἐπέθηκε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐπὶ τοὺς λοβούς τῶν ὠτων τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν τῶν δεξιῶν. καὶ προσέχεε Μωυσῆς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλω. ²⁵ καὶ ἔλαβε τὸ στέαρ καὶ τὴν ὀσφύν, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος, καὶ τοὺς δύο νεφρούς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ κανοῦ τῆς τελειώσεως, τοῦ ὄντος ἔναντι κυρίου, καὶ ἔλαβεν ἄρτον ἓνα ἄζυμον, καὶ ἄρτον ἕξ ἐλαίου ἓνα, καὶ λάγανον ἓν. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ στέαρ, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιόν. ²⁷ καὶ ἐπέθηκεν ἅπαντα ἐπὶ τὰς χεῖρας Ἀαρὼν, καὶ ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἀφαίρεμα ἔναντι κυρίου. ²⁸ καὶ ἔλαβεν Μωυσῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ Μωυσῆς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἐπὶ τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς τελειώσεως, ὃ ἐστὶν ὁσμὴ εὐωδίας, κάρπωμά ἐστι τῷ κυρίῳ. ²⁹ καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὸ στήθινον ἀφείλεν αὐτὸ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου, ἀπὸ τοῦ κριοῦ τῆς τελειώσεως.

καὶ ἐγένετο Μωυσῇ ἐν μερίδι, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ³⁰ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τῆς χρίσεως, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ προσέθραν ἐπὶ Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡγίασεν Ἀαρὼν, καὶ τὰς στολὰς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς στολὰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ³¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ. ἐψησατε τὰ κρέα ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τόπῳ ἁγίῳ. καὶ ἐκεῖ φάγεσθε αὐτὰ, καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῷ κανῷ τῆς τελειώσεως, ὃν τρόπον συντέτακται μοι, λέγων. Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ φαγονται αὐτὰ. ³² καὶ τὸ καταλειφθὲν τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων ἐν πυρὶ κατακαύσατε. ³³ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελεύσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἕως ἡμέρα πληρωθῇ, ἡμέρα τελειώσεως ὑμῶν. ἑπτὰ γὰρ ἡμέρας τελειώσει τὰς χεῖρας ὑμῶν, ³⁴ καθάπερ ἐποίησεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἣ ἐνετείλατο κύριος τοῦ ποιῆσαι, ὥστε ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ³⁵ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καθήσεσθε ἑπτὰ ἡμέρας, ἡμέραν καὶ νύκτα. φυλάξεσθε τὰ φυλάγματα κυρίου, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. οὕτω γὰρ ἐνετείλατο μοι κύριος ὁ θεός. ³⁶ καὶ ἐποίησεν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἐκόλεσε Μωυσῆς Ἀαρὼν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν γερουσίαν Ἰσραὴλ. ² καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν. λάβε σεαυτῷ μοσχάριον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριόν εἰς ὁλοκαύτωμα ἁμώμα, καὶ προσένεγκε αὐτὰ ἔναντι κυρίου, ³ καὶ τῇ γερουσίᾳ Ἰσραὴλ ἀλήλουν, λέγων. λαβετε χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ μοσχάριον, καὶ ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωσιν, ἁμώμα, ⁴ καὶ μόσχον, καὶ κριόν εἰς θυσίαν σωτηρίου ἔναντι κυρίου, καὶ σεμίδαλιν πεφυραμένην ἐν ἐλαίῳ, ὅτι σήμερον κύριος

κύριος ὁφθήσεται ἐν ὑμῖν. ⁵ καὶ ἔλαβον καθὸ ἐνετείλατο Μωσῆς ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ προσῆλθεν πᾶσα συναγωγὴ, καὶ ἔστησαν ἔναντι κυρίου. ⁶ καὶ εἶπε Μωσῆς. τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ εἶπε κύριος, ποιήσατε, καὶ ὁφθήσεται ἐν ὑμῖν ἡ δόξα κυρίου. ⁷ καὶ εἶπε Μωσῆς τῷ Ἀαρὼν. πρόσελθε πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ποιήσον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου, καὶ ἐξίλασαι περὶ σεαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου σου. καὶ ποιήσον τὰ δῶρα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν, καθάπερ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωσῇ. ⁸ καὶ προσῆλθεν Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἔσφαξε τὸ μοσχάριον τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ⁹ καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὰ αἶμα πρὸς αὐτόν. καὶ ἔβαψε τὸν δακτύλον εἰς τὸ αἶμα, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ τὸ αἶμα ἐξέχεεν ἐπὶ τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁰ καὶ τὸ στέαρ καὶ τοὺς νεφροὺς καὶ τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος τοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωσῇ. ¹¹ καὶ τὰ κρέα καὶ τὴν βύρσαν κατέκαυσεν αὐτὰ πυρὶ, ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹² καὶ ἔσφαξε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἶμα πρὸς αὐτόν. καὶ προσέχεεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹³ καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα προσήνεγκαν αὐτὸ κατὰ μέλη. αὐτὰ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ καὶ ἐπλυνε τὴν κοιλίαν καὶ τοὺς πόδας ὕδατι. καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁵ καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον τοῦ λαοῦ. καὶ ἔλαβε τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. καὶ ἔσφαξεν αὐτόν, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτόν, καθὰ καὶ τὸν πρῶτον. ¹⁶ καὶ προσήνεγκε τὸ ὀλοκαύτωμα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς καθήκει. ¹⁷ καὶ προσήνεγκε τὴν θυσίαν, καὶ ἐπλησε τὰς χεῖρας ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον χωρὶς τοῦ ὀλοκαυτώματος τοῦ πρωϊνοῦ. ¹⁸ καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον, καὶ τὸν κριὸν τῆς θυσίας τοῦ σωτηρίου τῆς τοῦ λαοῦ. καὶ προσήνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν τὸ αἶ-

μα πρὸς αὐτόν, καὶ προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ. ¹⁹ καὶ τὸ στέαρ τὸ ἀπὸ τοῦ μόσχου, καὶ τοῦ κριοῦ τὴν ὀσφύν, καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας, καὶ τοὺς δύο νεφροὺς, καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὸν λοβὸν τὸν ἐπὶ τοῦ ἥπατος. ²⁰ καὶ ἐπέθηκεν τὰ στέατα ἐπὶ τὰ στηθύνια. καὶ ἀνήνεγκε τὰ στέατα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²¹ καὶ τὸ στηθύνιον, καὶ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν ἀφείλεν Ἀαρὼν ἀφαιρέμα ἔναντι κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ. ²² καὶ ἐξάρας Ἀαρὼν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν λαόν, εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ κατέβη ποιήσας τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου. ²³ καὶ εἰσῆλθε Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐξελθόντες εὐλόγησαν πάντα τὸν λαόν. καὶ ὥφθη δόξα κυρίου παντὶ τῷ λαῷ. ²⁴ καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τὰ τε ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ στέατα. καὶ εἶδε πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἐξέστη καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ λαβόντες οἱ δύο υἱοὶ Ἀαρὼν Ναθαβ καὶ Ἀβιουδ, ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὸ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ προσήνεγκαν ἔναντι κυρίου πῦρ ἄλλοτριον, ὃ οὐ προσέταξε κύριος αὐτοῖς. ² καὶ ἐξῆλθε πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ἀπέθανον ἔναντι κυρίου. ³ καὶ εἶπε Μωσῆς πρὸς Ἀαρὼν. τοῦτό ἐστιν, ὃ εἶπε κύριος, λέγων. ἐν τοῖς ἐγγίζουσίν μοι ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐν πάσῃ τῇ συναγωγῇ δοξασθήσομαι, καὶ κατενύχθη Ἀαρὼν. ⁴ καὶ ἐκάλεσε Μωσῆς τὸν Μισαδάη, καὶ τὸν Ἐλισαφάν, υἱοὺς Ὀζιήλ, υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς Ἀαρὼν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. προσέλθατε καὶ ἄρατε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἐκ προσώπου τῶν ἁγίων ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ⁵ καὶ προσῆλθον, καὶ ᾗραν αὐτούς ἐν τοῖς χιτῶσιν αὐτῶν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ὃν τρόπον εἶπε Μωσῆς. ⁶ καὶ εἶπε Μωσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς κατα-

λείψαι-

ῥαλειμμένους. τὴν κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδάρωσθε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν οὐ διαρρήξετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ἔσται θυμὸς. οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ κλαύουσιν τὸν ἐμπυρισμὸν, ὃν ἐνεπυρίσθησαν ὑπὸ κυρίου. ⁷ καὶ ἀπὸ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου οὐκ ἐξελύσεσθε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε. τὸ ἔλαιον γὰρ τῆς χρίσεως τὸ παρὰ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ῥῆμα Μωσῆ. ⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἀαρὼν, λέγων. ⁹ οἶνον καὶ σίκερα οὐ πίεσθε σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ, ἥνικα ἐὰν εἰσπορεύσθε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνητε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, ¹⁰ διαστεῖλαι ἀναμέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, καὶ ἀναμέσον τῶν ἀκάθαρτων καὶ τῶν καθαρῶν, ¹¹ καὶ συμβιβάζειν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἅπαντα τὰ νόμιμα, ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτοὺς διὰ χειρὸς Μωσῆ. ¹² καὶ εἶπε Μωσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλειφθέντας. λάβετε τὴν θυσίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου, καὶ φάγεσθε ἄζυμα παρὰ τὸ θυσιαστήριον, ἅγια ἁγίων ἐστί. ¹³ καὶ φάγεσθε αὐτὴν ἐν τόπῳ ἁγίῳ. νόμιμον γὰρ σοι ἐστί, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου τοῦτο ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. οὕτω γὰρ ἐντέταλται μοι. ¹⁴ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος, καὶ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος φάγεσθε ἐν τόπῳ ἁγίῳ, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ ὁ οἶκός σου μετὰ σοῦ. νόμιμον γὰρ σοι, καὶ νόμιμον τοῖς υἱοῖς σου ἐδόθη ἀπὸ τῶν θυσιῶν τοῦ σωτηρίου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁵ τὸν βραχίονα τοῦ ἀφαιρέματος, καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἀφορίσματος ἐπὶ τῶν καρπωμάτων τῶν στεάτων προσοίσουσιν ἀφορίσμα ἀφορίσαι ἔναντι κυρίου. καὶ ἔσται σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωσῆ. ¹⁶ καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας ζητῶν ἐξεζήτησε

Μωσῆς. καὶ ὁ δὲ ἐνεπεπύριστο. καὶ ἐθυμώθη Μωσῆς ἐπὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς καταλειμμένους, λέγων. ¹⁷ διατί οὐκ ἐφάγετε τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας ἐν τόπῳ ἁγίῳ; ὅτι γὰρ ἅγια ἁγίων ἐστί, τοῦτο ἔδωκεν ὑμῖν φαγεῖν, ἵνα ἀφέλητε τὴν ἁμαρτίαν τῆς συναγωγῆς, καὶ ἐξιλησθε περὶ αὐτῶν ἔναντι κυρίου. ¹⁸ οὐ γὰρ εἰσῆλθῃ τοῦ αἵματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον. κατὰ πρόσωπον ἔσω φάγεσθε αὐτὸ ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὃν τρόπον μοι συνέταξε κύριος. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν Ἀαρὼν πρὸς Μωσῆν, λέγων. εἰ σήμερον προσαγροχάσι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν ἔναντι κυρίου, καὶ συμβέβηκέ μοι τοιαῦτα, καὶ φάγομαι τὰ περὶ τῆς ἁμαρτίας σήμερον, μὴ ἀρεστόν ἐσται κυρίῳ; ²⁰ καὶ ἤκουσε Μωσῆς, καὶ ἤρρεσεν αὐτῷ.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ² λαλήσατε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες. ταῦτα τὰ κτήνη, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ³ πᾶν κτῆνος διχηλοῦν ὄπλῃν καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δυο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μνηρυσμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. ⁴ πλὴν ἀπὸ τούτων οὐ φάγεσθε, ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μνηρυσμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὀπλάς, καὶ ὀνυχίζόντων ὀνυχιστῆρας. τὸν κάμηλον, ὅτι ἀνάγει μνηρυσμὸν τοῦτο, ὄπλῃν δὲ οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁵ καὶ τὸν δασύποδα, ὅτι οὐκ ἀνάγει μνηρυσμὸν τοῦτο, καὶ ὄπλῃν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁶ καὶ τὸν χοιρογρύλλιον, ὅτι οὐκ ἀνάγει μνηρυσμὸν τοῦτο, καὶ ὄπλῃν οὐ διχηλεῖ, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁷ καὶ τὸν ὄν, ὅτι διχηλεῖ ὄπλῃν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὀνυχας ὄπλῃς, καὶ τοῦτο οὐκ ἀνάγει μνηρυσμὸν, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ⁸ ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, καὶ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἄψεσθε. ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν. ⁹ καὶ ταῦτα, ἃ φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασι. πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς περὶ ὕδατος καὶ λεπιδες ἐν τοῖς ὕδασι, καὶ ἐν ταῖς θαλάσ-

θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χεϊμάροισι, ταῦτα φάγεσθε. ¹⁰ καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες ἐν τῷ ὕδατι, ἢ ἐν ταῖς θαλάσσαις, καὶ ἐν τοῖς χεϊμάροισι, ἀπὸ πάντων ὧν ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, καὶ ἀπὸ πάσης ψυχῆς τῆς ζωῆς ἐν τῷ ὕδατι, βδελύγμα ἔστι, ¹¹ καὶ βδελύγματα ἔσονται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐκ ἔδεσθε, καὶ τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βδελύξεσθε. ¹² καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια, οὐδὲ λεπίδες τῶν ἐν τοῖς ὕδασι, βδελύγμα τοῦτό ἐστιν ὑμῖν. ¹³ καὶ ταῦτα, ἃ βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, καὶ οὐ βρωθήσεται, βδελύγμα ἔστι. τὸν αἰτὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἀλκίαιετον, ¹⁴ καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἱκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁵ καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λάρον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁶ καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁷ καὶ νυκτικόρακα, καὶ καταράκτην, καὶ ἴβιν, ¹⁸ καὶ πορφυρίωνα, καὶ πελεκᾶνα, καὶ κύκνον, ¹⁹ καὶ ἐρωδιὸν, καὶ χαρადριὸν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ ἔποπα, καὶ νυκτερίδα. ²⁰ καὶ πάντα τὰ ἐρπετὰ τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν. ²¹ ἀλλὰ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἐρπετῶν τῶν πετεινῶν, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἃ ἔχει σκελὴ ἀνώτερον τῶν ποδῶν αὐτοῦ, πηδᾶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. ²² καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. τὸν βροῦχον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ τὸν ἀττάκην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ ὀφιόμαχην, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ τὴν ἀκρίδα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῇ. ²³ πᾶν ἐρπετὸν ἀπὸ τῶν πετεινῶν, οἷς εἰσι τέσσαρες πόδες, βδελύγματά ἐστιν ὑμῖν, ²⁴ καὶ ἐν τούτοις μίανθήσεσθε. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁵ καὶ πᾶς ὁ αἶρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁶ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς κτήνεσιν ὃ ἐστὶ διχηλοῦν ὀπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζει, καὶ μηρυκισμόν οὐ μηρυκᾷται, ἀκάθαρτα ἔσονται ὑμῖν. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας.

²⁷ καὶ πᾶς ὃς πορεύεται ἐπὶ χειρῶν ἐν πᾶσι τοῖς θηρίοις, ἃ πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα, ἀκάθαρτα ἔστιν ὑμῖν. πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας, ²⁸ καὶ ὁ αἶρων τῶν θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ἀκάθαρτα ταῦτα ἔστιν ὑμῖν. ²⁹ καὶ ταῦτα ὑμῖν ἀκάθαρτα ἀπὸ τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ἡ γαλῆ, καὶ ὁ μῦς, καὶ ὁ κροκόδειλος ὁ χροσαῖος, ³⁰ μυγᾶλη, καὶ χαμαιλέον, καὶ χαλαβώτης, καὶ σαῦρα, καὶ ἀσπάλαξ. ³¹ ταῦτα ἀκάθαρτα ὑμῖν ἀπὸ πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῶν τεθνηκυῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ³² καὶ πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἐπιπέσῃ ἀπ' αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ τεθνηκότων αὐτῶν, ἀκάθαρτον ἔσται ἀπὸ παντὸς σκεύους ξυλίνου ἢ ἱματίου ἢ δέρματος ἢ σάκκου. πᾶν σκεῦος, ὃ ἂν ποιηθῇ ἔργον ἐν αὐτῷ, εἰς ὕδωρ βαφθήσεται, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἐσπέρας, καὶ καθαρὸν ἔσται. ³³ καὶ πᾶν σκεῦος ὀστράκινον, εἰς ὃ ἐὰν πέσῃ ἀπὸ τούτων ἐνδον, ὅσα ἐὰν ἐνδον ἢ, ἀκάθαρτα ἔσται, καὶ αὐτὸ συντριβήσεται. ³⁴ καὶ πᾶν βρώμα, ὃ ἐσθεται, εἰς ὃ ἂν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸ ὕδωρ, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ πᾶν ποτὸν, ὃ πίνεται ἐν παντὶ ἀγγείῳ, ἀκάθαρτον ἔσται. ³⁵ καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτον ἔσται. κλιβανοὶ καὶ χυτροπόδες καθαιρεθήσονται. ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστι, καὶ ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔσονται. ³⁶ πλὴν πηγῶν ὑδάτων καὶ λάκκου καὶ συναγωγῆς ὑδάτος, ἔσται καθαρὸν. ὁ δὲ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται. ³⁷ ἐὰν δὲ ἐπιπέσῃ ἀπὸ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπὶ πᾶν σπέρμα σπόριμον, ὃ σπαρθήσεται, καθαρὸν ἔσται. ³⁸ ἐὰν δὲ ἐπιχυθῇ ὕδωρ ἐπὶ πᾶν σπέρμα, καὶ ἐπιπέσῃ τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἐπ' αὐτὸ, ἀκάθαρτόν ἐστιν ὑμῖν. ³⁹ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ τῶν κτηνῶν, ὃ ἐστὶν ὑμῖν φεγεῖν τοῦτο, ὁ ἀπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴⁰ καὶ ὁ ἐσθίων ἀπὸ τῶν θνησιμαίων τούτων πλυνεῖ

τὰ ἱμάτια, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ὁ αἶρων ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ⁴¹ καὶ πᾶν ἔρπετον, ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς, βδέλυγμα ἔσται τοῦτο ὑμῖν, οὐ βρωθήσεται. ⁴² καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας, καὶ πᾶς ὁ πορευόμενος ἐπὶ τέσσαρα διαπαντός, ὃ πολυπληθεῖ ποσὶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ φάγεσθε αὐτό, ὅτι βδέλυγμα ὑμῖν ἔστι. ⁴³ καὶ οὐ μὴ βδελύξητε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς ἔρπουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἀκάθαρτοι ἔσεσθε ἐν αὐτοῖς, ⁴⁴ ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ ἁγιασθήσεσθε, καὶ ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. καὶ οὐ μανεῖτε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν πᾶσι τοῖς ἔρπετοῖς τοῖς κινουμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, ⁴⁵ ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ ἀναγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἶναι ὑμῶν θεός. καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγὼ κύριος. ⁴⁶ οὗτος ὁ νόμος περὶ τῶν κτηνῶν καὶ τῶν πετεινῶν καὶ πάσης ψυχῆς τῆς κινουμένης ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσης ψυχῆς ἔρπουσας ἐπὶ τῆς γῆς, ⁴⁷ διαστέλλαι ἀναμέσον τῶν ἀκαθάρτων καὶ ἀναμέσον τῶν καθαρῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ ἐσθιόμενα, καὶ ἀναμέσον τῶν ζωογονούντων τὰ μὴ ἐσθιόμενα.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. γυνὴ ἥτις ἐάν σπερματισθῇ, καὶ τέκῃ ἄρσεν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἐπτά ἡμέρας, κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀφόδου αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται. ³ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδοῇ πεοιτεμεῖ τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ. ⁴ καὶ τριᾶκοντα καὶ τρεῖς ἡμέρας καθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. παντὸς ἁγίου οὐχ ἄψεται, καὶ εἰς τὸ ἁγιαστήριον οὐκ εἰσελεύσεται, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς. ⁵ ἐάν δὲ θῆλυ τέκῃ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται δις ἐπτά ἡμέρας, κατὰ τὴν ἀφε-

δρον αὐτῆς. καὶ ἐξήκοντα ἡμέρας καὶ ἐξ καθεσθήσεται ἐν αἵματι ἀκαθάρτῳ αὐτῆς. ⁶ καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, προσοίσει ἁμὸν ἐνιαύσιον ἁμωμον εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ νοσσοὶν περιστεράς ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα. ⁷ καὶ προσοίσει αὐτὸν ἔναντι κυρίου. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ. ⁸ ἐάν δὲ μὴ εὐρίσκη ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἁμὸν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νοσσούς περιστερῶν, μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ² ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγῆς, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφῇ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἓνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων. ³ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἐν δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ἡ θορὶς ἐν τῇ ἀφῇ μεταβάλλῃ λευκῇ, καὶ ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέσματος τοῦ χρωτὸς, ἀφῇ λέπρας ἔστί. καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ μιανεῖ αὐτόν. ⁴ ἐάν δὲ καὶ τηλαυγῆς λευκῇ ἢ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ, καὶ ταπεινὴ μὴ ἢ ἡ ὄψις αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δέσματος, καὶ ἡ θορὶς αὐτοῦ οὐ μετέβαλε τρίχα λευκὴν, αὕτη δὲ ἔστιν ἀμυρὰ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν ἐπτά ἡμέρας. ⁵ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφὴ μένει ἐναντίον αὐτοῦ, οὐκ ἐπέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἐπτά ἡμέρας τοδεύτερον. ⁶ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ τοδεύτερον. καὶ ἰδοὺ ἀμυρὰ ἢ ἀφὴ, οὐκ ἐπέπεσεν ἡ ἀφὴ ἐν τῷ δέρματι. καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, σημάσια γὰρ ἔστι. καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καθαρὸς ἔσται. ⁷ ἐάν

δὲ μεταβαλοῦσα μεταπέσῃ ἡ σημασία ἐν τῷ δέσματι, μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἱερέα τοῦ καθαρῶσαι αὐτὸν, καὶ ὁφθῇ-
σεται τοδεύτερον τῷ ἱερεῖ. ⁸ καὶ ὅψε-
ται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέπεσεν
ἡ σημασία ἐν τῷ δέσματι, καὶ μianεῖ
αὐτὸν ὁ ἱερεὺς. λέπρα ἐστὶ. ⁹ καὶ ἀφ᾽
λέπρας ἐὰν γένηται ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ
ᾗξει πρὸς τὸν ἱερέα. ¹⁰ καὶ ὅψεται ὁ
ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ οὐλὴ λευκὴ ἐν τῷ δέ-
σματι, καὶ αὐτὴ μετέβαλε τρίχα λευκὴν,
καὶ ἀπὸ τοῦ ὕγιους τῆς σαρκὸς τῆς ζω-
σης ἐν τῇ οὐλῇ, ¹¹ λέπρα παλαιουμένη
ἐστὶν ἐν τῷ δέσματι τοῦ χρωτὸς, καὶ
μianεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀφοριεῖ αὐ-
τὸν, ὅτι ἀκάθαρτός ἐστιν. ¹² ἐὰν δὲ
ἀνθοῦσα ξανθήσῃ λέπρα ἐν τῷ δέ-
σματι, καὶ καλύψῃ ἡ λέπρα πᾶν τὸ δέ-
μα τῆς ἀφῆς ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν,
καθ' ὅλην τὴν ὄρασιν τοῦ ἱερέως. ¹³ καὶ
ὅψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἐκάλυψεν ἡ
λέπρα πᾶν τὸ δέσμα τοῦ χρωτὸς, καὶ
καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν, ὅτι
πᾶν μετέβαλε λευκὸν, καθαρὸν ἐστὶ.
¹⁴ καὶ ἡ ἂν ἡμέρα ὁφθῇ ἐν αὐτῷ χρώ-
σῳ, μianθησεται. ¹⁵ καὶ ὅψεται ὁ ἱε-
ρεὺς τὸν χρωτὰ τὸν ὕγι, καὶ μianεῖ
αὐτὸν ὁ χρωτὸς ὁ ὕγις, ὅτι ἀκάθαρτός
ἐστὶ. λέπρα ἐστὶν. ¹⁶ ἐὰν δὲ ἀποκατα-
στῇ ὁ χρωτὸς ὁ ὕγις, καὶ μεταβάλλῃ λευ-
κὴ, καὶ ἐλεύσεται πρὸς τὸν ἱερέα. ¹⁷ καὶ
ὅψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέβαλεν ἡ
ἀφῆ εἰς τὸ λευκὸν, καὶ καθαριεῖ ὁ ἱε-
ρεὺς τὴν ἀφῆν, καθαρὸς ἐστὶ. ¹⁸ καὶ
σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέσματι αὐτοῦ
ἐλκος, καὶ ὕγιασθῇ, ¹⁹ καὶ γένηται ἐν
τῷ τόπῳ τοῦ ἐλκους οὐλὴ λευκὴ, ἢ
τῆλαυγῆς λευκαίνουσα, ἢ πυρρῶϊζουσα,
καὶ ὁφθῇσεται τῷ ἱερεῖ. ²⁰ καὶ ὅψεται
ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἡ ὅψις ταπεινότερα
τοῦ δέματος, καὶ ἡ θοῖξ αὐτῆς μετέ-
βαλεν εἰς λευκὴν, καὶ μianεῖ αὐτὸν ὁ
ἱερεὺς, ὅτι λέπρα ἐστὶν. ἐν τῷ ἔλκει
ἐξηγήθησεν. ²¹ ἐὰν δὲ ἰδῇ ὁ ἱερεὺς, καὶ
ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ θοῖξ λευκὴ,
καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ τοῦ δέματος
τοῦ χρωτὸς, καὶ αὐτὴ ἢ ἀμαυρὰ, καὶ
ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας.
²² ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν τῷ δέ-
σματι, καὶ μianεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἀφ᾽
λέπρας ἐστὶν. ἐν τῷ ἔλκει ἐξηγήθησεν.

²³ ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύ-
γμα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἔλ-
κους ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς.
²⁴ καὶ σὰρξ ἐὰν γένηται ἐν τῷ δέσματι
αὐτοῦ, κατὰκαυμα πυρὸς, καὶ γένηται
ἐν τῷ δέσματι αὐτοῦ τὸ ὕγιασθῆν τοῦ
κατακαύματος αὐγάζον τῆλαυγῆς λευ-
κὸν, ὑποπυρρῶϊζον ἢ ἐκλευκον. ²⁵ καὶ
ὅψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ μετέ-
βαλε θοῖξ λευκὴ εἰς τὸ αὐγάζον, καὶ ἡ
ὅψις αὐτοῦ ταπεινὴ ἀπὸ τοῦ δέματος,
λέπρα ἐστὶν. ἐν τῷ κατακαύματι ἐξη-
γήσε. καὶ μianεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, ἀφ᾽
λέπρας ἐστὶν. ²⁶ ἐὰν δὲ ἰδῇ ὁ ἱερεὺς,
καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ αὐγάζοντι
θοῖξ λευκὴ, καὶ ταπεινὸν μὴ ἢ ἀπὸ
τοῦ δέματος, αὐτὸ δὲ ἀμαυρὸν, καὶ
ἀφοριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἑπτὰ ἡμέρας.
²⁷ καὶ ὅψεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ
τῇ ἐβδόμῃ. ἐὰν δὲ διαχύσει διαχέηται ἐν
τῷ δέσματι, καὶ μianεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς,
ἀφ᾽ λέπρας ἐστὶν. ἐν τῷ ἔλκει ἐξη-
γήσεν. ²⁸ ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ
αὐγάζον, καὶ μὴ διαχυθῇ ἐν τῷ δέ-
σματι, αὐτὴ δὲ ἀμαυρὰ ἢ, οὐλὴ τοῦ
κατακαύματος ἐστὶ, καὶ καθαριεῖ αὐ-
τὸν ὁ ἱερεὺς. ὁ γὰρ χαρακτὴρ τοῦ κα-
τακαύματος ἐστὶ. ²⁹ καὶ ἀνδοὶ ἢ γυ-
ναικὶ ἐὰν γένηται ἐν αὐτοῖς ἀφ᾽ ἑλ-
πρας ἐν τῇ κεφαλῇ ἢ ἐν τῷ πώγωνι.
³⁰ καὶ ὅψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν, καὶ
ἰδοὺ ἡ ὅψις αὐτῆς ἐγκοιλότερα τοῦ
δέματος, ἐν αὐτῇ δὲ θοῖξ ξανθίζουσα
λεπτὴ, καὶ μianεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς,
θραῦσμά ἐστὶ, λέπρα τῆς κεφαλῆς ἢ
λέπρα τοῦ πωγωνός ἐστὶ. ³¹ καὶ ἐὰν
ἰδῇ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν τοῦ θραύσματος,
καὶ ἰδοὺ οὐκ ἢ ὅψις ἐγκοιλότερα τοῦ
δέματος, καὶ θοῖξ ξανθίζουσα οὐκ
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν
ἀφῆν τοῦ θραύσματος ἑπτὰ ἡμέρας.
³² καὶ ὅψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἰδοὺ οὐ διεχύθη
τὸ θραῦσμα, καὶ θοῖξ ξανθίζουσα οὐκ
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἡ ὅψις τοῦ θραύ-
σματος οὐκ ἐστὶ κοίλῃ ἀπὸ τοῦ δέμα-
τος. ³³ καὶ ξυρηθήσεται τὸ δέσμα, τὸ
δὲ θραῦσμα οὐ ξυρηθήσεται, καὶ
ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θραῦσμα ἑπτὰ
ἡμέρας τὸ δεῦτερον. ³⁴ καὶ ὅψεται ὁ
ἱερεὺς τὸ θραῦσμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδό-

μη, και ιδου ου διεχύθη το θραῦσμα ἐν τῷ δερματι μετὰ τὸ ξυρηθῆναι αὐτόν, καὶ ἡ ὄψις τοῦ θραύσματος οὐκ ἔστι κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος, καὶ καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνάμενος τὰ ἱμάτια καθαρὸς ἔσται. ³⁵ ἔὰν δὲ διαχύσει διαχέηται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δερματι μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτόν. ³⁶ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ιδου διακέχυται τὸ θραῦσμα ἐν τῷ δερματι, οὐκ ἐπισκέπεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς τῆς ξανθῆς, ὅτι ἀκάθαρτος ἔστιν. ³⁷ ἔὰν δὲ ἐνώπιον μεῖνῃ ἐπὶ χώρας τὸ θραῦσμα, καὶ θριξ μελαῖνα ἀνατεῖλῃ ἐν αὐτῷ, ὑγίαιε τὸ θραῦσμα, καθαρὸς ἔστι, καὶ καθαριεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς. ³⁸ καὶ ἀνδρὶ ἢ γυναικί, ἔὰν γένηται ἐν δερματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα. ³⁹ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ιδου ἐν δερματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκανθίζοντα ἀλφός ἔστιν, ἔξανθει ἐν τῷ δερματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καθαρὸς ἔστι. ⁴⁰ ἔὰν δὲ τινι μαδήσῃ ἢ κεφαλῇ αὐτοῦ, φαλακρὸς ἔστιν, καθαρὸς ἔστιν. ⁴¹ ἔὰν δὲ κατὰ πρόσωπον μαδήσῃ ἢ κεφαλῇ αὐτοῦ, ἀναφάλαντός ἔστι, καθαρὸς ἔστιν. ⁴² ἔὰν δὲ γένηται ἐν τῷ φαλακρωματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ ἀφῇ λευκὴ ἢ πυθόριζουσα, λέπρα ἔστιν ἐν τῷ φαλακρωματι αὐτοῦ, ἢ ἐν τῷ ἀναφαλαντώματι αὐτοῦ. ⁴³ καὶ ὄψεται αὐτόν ὁ ἱερεὺς, καὶ ιδου ἡ ὄψις τῆς ἀφῆς λευκὴ ἢ πυθόριζουσα ἐν τῷ φαλακρωματι αὐτοῦ ἢ ἐν τῷ φαλαντώματι αὐτοῦ ὡς εἶδος λέπρας ἐν δερματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ⁴⁴ ἄνθρωπος λεπρὸς ἔστι. μιάνησι μιανεῖ αὐτόν ὁ ἱερεὺς, ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἢ ἀφῇ αὐτοῦ. ⁴⁵ καὶ ὁ λεπρὸς ἐν ᾧ ἔστιν ἢ ἀφῇ, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔστω παραλελυμένα, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκάλυπτος, καὶ περὶ τὸ στόμα αὐτοῦ περιβαλέσθω, καὶ ἀκάθαρτος κεκλήσεται. ⁴⁶ πάσας τὰς ἡμέρας, ὅσας ἔαν ᾗ ἐπ' αὐτόν ἢ ἀφῇ, ἀκάθαρτος ὢν ἀκάθαρτος ἔσται, κειχωρισμένος καθήσεται, ἔξω τῆς παρεμβολῆς αὐτοῦ ἔσται ἢ διατριβῇ. ⁴⁷ καὶ ἱματίῳ ἔαν γένηται ἀφῇ ἐν αὐτῷ λέπρας ἐν ἱματίῳ ἑρέω, ἢ ἐν ἱματίῳ

στυππύνῳ, ⁴⁸ ἢ ἐν στήμονι, ἢ ἐν κρόκῃ, ἢ ἐν τοῖς λινόις, ἢ ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν δερματι, ἢ ἐν παντὶ ἐργασίμῳ δερματι, ⁴⁹ καὶ γένηται ἢ ἀφῇ χλωρίζουσα ἢ πυθόριζουσα ἐν τῷ δερματι, ἢ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευὶ ἐργασίμῳ δερματος, ἀφῇ λέπρας ἔστί. καὶ δεῖξει τῷ ἱερεῖ, ⁵⁰ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν ἐπτα ἡμέρας. ⁵¹ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ. ἔὰν δὲ διαχέηται ἢ ἀφῇ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν τῷ δερματι, κατὰ πάντα ὅσα ἔαν ποιηθῇ δερμάτα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἔστιν ἢ ἀφῇ, ἀκάθαρτος ἔστι. ⁵² κατακαύσει τὸ ἱμάτιον, ἢ τὸν στήμονα, ἢ τὴν κρόκην ἐν τοῖς ἐρέοις, ἢ ἐν τοῖς λινόις, ἢ ἐν παντὶ σκευὶ δερματίνῳ, ἐν ᾧ ἂν ᾗ ἐν αὐτῷ ἢ ἀφῇ, ὅτι λέπρα ἔμμονός ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁵³ ἔὰν δὲ ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ διαχέηται ἢ ἀφῇ ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευὶ δερματίνῳ. ⁵⁴ καὶ συντάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ πλυνεῖ ἐφ' οὗ ἔαν ᾗ ἐπ' αὐτοῦ ἢ ἀφῇ, καὶ ἀφοριεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀφῆν ἐπτα ἡμέρας τὸ δεύτερον. ⁵⁵ καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ τὴν ἀφῆν, καὶ ἥδε οὐ μὴ μετέβαλεν ἢ ἀφῇ τὴν ὄψιν, καὶ ἢ ἀφῇ οὐ διαχέται, ἀκάθαρτος ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ἐπτήροικται ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ. ⁵⁶ καὶ ἔαν ἴδῃ ὁ ἱερεὺς, καὶ ᾗ ἄμαυρά ἢ ἀφῇ μετὰ τὸ πλυθῆναι αὐτὸ, ἀπορρήξει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, ἢ ἀπὸ τοῦ στήμονος, ἢ ἀπὸ τῆς κρόκης, ἢ ἀπὸ τοῦ δερματος. ⁵⁷ ἔὰν δὲ ὀφθῇ ἔτι ἐν τῷ ἱματίῳ, ἢ ἐν τῷ στήμονι, ἢ ἐν τῇ κρόκῃ, ἢ ἐν παντὶ σκευὶ δερματίνῳ, λέπρα ἔξανθοῦσά ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ἐν ᾧ ἔστιν ἢ ἀφῇ. ⁵⁸ καὶ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὁ στήμων, ἢ ἡ κρόκη, ἢ πᾶν σκεῦος δερματίνον, ὃ πλυθήσεται, καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ ἢ ἀφῇ, καὶ πλυθήσεται τὸ δεύτερον, καὶ καθαρὸν ἔσται. ⁵⁹ οὗτος ὁ νόμος ἀφῆς λέπρας ἱματίου ἐρέου, ἢ στυππύνου, ἢ στήμονος, ἢ κρόκης, ἢ παντός

παντός σκευους δερματίνου, εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸ ἢ μῖαναι αὐτό.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² οὗτος ὁ νόμος τοῦ λεπροῦ. ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ, καὶ προσαχθήσεται πρὸς τὸν ἱερέα. ³ καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἱερεὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὄψεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ἰδοὺ ἰάται ἢ ἀφῇ τῆς λέπρας ἀπὸ τοῦ λεπροῦ. ⁴ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ λήψονται τῷ κεκαθαρισμένῳ δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρὰ, καὶ ξύλον κέδροινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὕσσωπον. ⁵ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ σφάξουσι τὸ ὀρνίθιον τὸ ἐν εἰς ἀγέων ὀστροάκινον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁶ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν λήψεται αὐτὸ, καὶ τὸ ξύλον τὸ κέδροινον, καὶ τὸ κλωστὸν κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ βάψει αὐτὰ καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ σφαγέντος ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁷ καὶ περιόρνανε ἐπὶ τὸν καθαρισθέντα ἀπὸ τῆς λέπρας ἐπτάκις, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ ἐξαποστέλει τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν εἰς τὸ πεδῖον. ⁸ καὶ πλυνεῖ ὁ καθαρισθεὶς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ξυρηθήσεται αὐτοῦ πᾶσαν τὴν τρίχα, καὶ λούσεται ἐν ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσλελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ διατρίψει ἔξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐπτά ἡμέρας. ⁹ καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, ξυρηθήσεται πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν πῶγωνα, καὶ τὰς ὀφρυς, καὶ πᾶσαν τὴν τρίχα αὐτοῦ ξυρηθήσεται. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁰ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται δύο ἄμνους ἁμώμους ἐνιαυσίους, καὶ πρόβατον ἁμώμον ἐνιαύσιον, καὶ τρία δέκατα σμιδάλεως εἰς θυσίαν πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν. ¹¹ καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρίζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαριζόμενον καὶ ταῦτα ἔναντι κυρίου, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν ἄμνον τὸν ἕνα, καὶ προσάξει αὐτὸν τῆς πλημμελείας,

καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, καὶ ἀφοριεῖ αὐτὰ ἀφόρισμα ἔναντι κυρίου. ¹³ καὶ σφάξουσι τὸν ἄμνον ἐν τόπῳ, οὐ σφάξουσι τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ἔστι γὰρ τὸ περὶ ἁμαρτίας, ὥσπερ τὸ τῆς πλημμελείας ἔστι τῷ ἱερεῖ. ἅγια ἁγίων ἔστί. ¹⁴ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ¹⁵ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς κοτύλης τοῦ ἐλαίου ἐπιχεῖ ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. ¹⁶ καὶ βάψει τὸν δακτύλον τὸν δεξιὸν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ὄντος ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς ἀριστερᾶς. καὶ ὀρνεῖ τὸν δακτύλῳ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου. ¹⁷ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαίον τὸ ὄν ἐν τῇ χειρὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. ¹⁸ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἐλαίον τὸ ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος, καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. ¹⁹ καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. καὶ μετὰ τοῦτο σφάξει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύτωμα. ²⁰ καὶ ἀνοίσει ὁ ἱερεὺς τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ τὴν θυσίαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἔναντι κυρίου. καὶ ἐξιλιάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ καθαρισθήσεται. ²¹ ἐὰν δὲ πένηται, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ μὴ εὗρισκῃ, λήψεται ἄμνον ἕνα εἰς ὃ ἐπλημμέλῃσεν εἰς ἀφαιρέμα, ὥστε ἐξιλιάσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ δέκατον σμιδάλεως πεφυραμένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν, καὶ κοτύλην ἐλαίου μίαν, ²² καὶ δύο τρυγόνες, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, ὅσα εὗρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἡ μία περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἡ μία εἰς ὀλοκαύτωμα. ²³ καὶ προσοίσει αὐτὰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ εἰς τὸ καθαρίσαι αὐτὸν πρὸς τὸν ἱε-

ρέα, ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἔναντι κυρίου. ²⁴ καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν ἀμνὸν τῆς πλημμελείας, καὶ τὴν κοτύλην τοῦ ἐλαίου, ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου. ²⁵ καὶ σφάζει τὸν ἀμνὸν τὸν τῆς πλημμελείας, καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ. ²⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου ἐπιχεεὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως τὴν ἀριστεράν. ²⁷ καὶ ὕανει ὁ ἱερεὺς τῷ δακτύλῳ τῷ δεξιῷ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τῇ ἀριστερᾷ ἐπτάκις ἔναντι κυρίου. ²⁸ καὶ ἐπιθήσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τοῦ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός τοῦ καθαριζομένου τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, ἐπὶ τὸν τόπον τοῦ αἵματος τοῦ τῆς πλημμελείας. ²⁹ τὸ δὲ καταλειφθὲν ἀπὸ τοῦ ἐλαίου τὸ ὃν ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως ἐπιθήσει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καθαρισθέντος. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου. ³⁰ καὶ ποιήσει μίαν ἀπὸ τῶν τρυγόνων ἢ ἀπὸ τῶν νοσῶν τῶν περιστερῶν, καθότι εὗρεν αὐτοῦ ἡ χεὶρ, ³¹ τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα σὺν τῇ θυσίᾳ. καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τοῦ καθαριζομένου ἔναντι κυρίου. ³² οὗτος ὁ νόμος ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ ἀφή τῆς λέπρας, καὶ τοῦ μὴ εὐρίσκοντος τῇ χειρὶ εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ. ³³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ³⁴ ὥς ἂν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῶν Χαναταίων, ἡν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν ἐν κτήσει, καὶ δώσω ἀφήν λέπρας ἐν ταῖς οἰκίαις τῆς γῆς τῆς ἐγκτήτου ὑμῖν. ³⁵ καὶ ἥξει τίνος αὐτοῦ ἡ οἰκία, καὶ ἀναγγελεῖ τῷ ἱερεὶ, λέγων. ὥσπερ ἀφή ἐώραται μοι ἐν τῇ οἰκίᾳ. ³⁶ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν, πρὸ τοῦ εἰσελθόντα τὸν ἱερέα ἰδεῖν τὴν ἀφήν, καὶ οὐ μὴ ἀκάθαρτα γένηται ὅσα ἂν ᾖ ἐν τῇ οἰκίᾳ. καὶ μετὰ ταῦτα εἰς-

ελεύσεται ὁ ἱερεὺς καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν. ³⁷ καὶ ὄψεται τὴν ἀφήν, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀφή ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας, κοιλάδας γλωρίζουσας, ἢ πυθρίζουσας, καὶ ἡ ὄψις αὐτῶν ταπεινότερα τῶν τοίχων. ³⁸ καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς ἐκ τῆς οἰκίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ ἀφοριεὶ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν ἐπτά ἡμέρας. ³⁹ καὶ ἐπανήξει ὁ ἱερεὺς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ὄψεται τὴν οἰκίαν, καὶ ἰδοὺ διεχύθη ἡ ἀφή ἐν τοῖς τοίχοις τῆς οἰκίας. ⁴⁰ καὶ προστάξει ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐξελοῦσι τοὺς λίθους ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ἀφή, καὶ ἐκβαλοῦσιν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴¹ καὶ τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐκχεοῦσι τὸν χοῦν τὸν ἀπεξυσμένον ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴² καὶ λήγονται λίθους ἀπεξυσμένους ἐτέρους, καὶ ἀντιθήσουσιν ἀντὶ τῶν λίθων. καὶ χοῦν ἕτερον λήγονται, καὶ ἐξαλείφουσι τὴν οἰκίαν. ⁴³ ἔαν δὲ ἐπέλθῃ πάλιν ἡ ἀφή, καὶ ἀνατελεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξελεῖν τοὺς λίθους, καὶ μετὰ τὸ ἀποξυσθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι, ⁴⁴ καὶ εἰςλευσεται ὁ ἱερεὺς, καὶ ὄψεται εἰ διακέχυται ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ, λέπρα ἔμμονός ἐστιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτός ἐστι. ⁴⁵ καὶ καθελοῦσι τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, καὶ τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐξοίσουσιν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴⁶ καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν πάσας τὰς ἡμέρας, ὥς ἀφωρισμένη ἐστίν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴⁷ καὶ ὁ κοιμώμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. καὶ ὁ ἐσθων ἐν τῇ οἰκίᾳ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁴⁸ ἔαν δὲ παραγεγόμενος εἰσέλθῃ ὁ ἱερεὺς καὶ ἰδῇ, καὶ ἰδοὺ διαχύσει οὐ διαχέται ἡ ἀφή ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τὸ ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, καὶ καθαριεὶ ὁ ἱερεὺς τὴν οἰκίαν, ὅτι ἰαθῇ ἡ ἀφή. ⁴⁹ καὶ λήψεται ἀφαγνίσαι τὴν οἰκίαν δύο ὀρνίθια ζῶντα καθαρά, καὶ ξύλον κέδρινον, καὶ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ ὑσσωπον. ⁵⁰ καὶ σφάζει τὸ ὀρνίθιον τὸ ἐν εἰς σκεῦος ὀστράκι-

νον ἐφ' ὕδατι ζῶντι. ⁵¹ καὶ λήψεται τὸ ξύλον τὸ κεδρίνον, καὶ τὸ κεκλωσμένον κόκκινον, καὶ τὸν ὕσσωπον, καὶ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν. καὶ βάψει αὐτὸ εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὀρνιθίου τοῦ ἐσφαγμένου ἐφ' ὕδατι ζῶντι. καὶ περιθράνῃ ἐν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐπτάνκις, ⁵² καὶ ἀφαργίῃ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ὀρνιθίου, καὶ ἐν τῷ ὕδατι τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ὀρνιθίῳ τῷ ζῶντι, καὶ ἐν τῷ ξύλῳ τῷ κεδρίῳ, καὶ ἐν τῷ ὕσσωπῳ, καὶ ἐν τῷ κεκλωσμένῳ κόκκινῳ. ⁵³ καὶ ἐξαποστελεῖ τὸ ὀρνίθιον τὸ ζῶν ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸ πεδῖον. καὶ ἐξιλάσεται περὶ τῆς οἰκίας, καὶ καθαρὰ ἔσται. ⁵⁴ οὗτος ὁ νόμος κατὰ πᾶσαν ἀφὴν λέπρας, καὶ θανάσματος, ⁵⁵ καὶ τῆς λέπρας ἱματίου, καὶ οἰκίας, ⁵⁶ καὶ οὐλῆς, καὶ σημασίας, καὶ τοῦ αὐγάζοντος, ⁵⁷ καὶ τοῦ ἐξηγήσασθαι ἢ ἡμέρα ἀκάθαρτον, καὶ ἢ ἡμέρα καθαρισθῆσεται. οὗτος ὁ νόμος τῆς λέπρας.

Κ Ε Φ. Ι Ε'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μουσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. ἀνδρὶ ἀνδρὶ ὡς ἐὰν γένηται ῥύσις ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἢ ῥύσις αὐτοῦ ἀκάθαρτος ἔστι. ³ καὶ οὗτος ὁ νόμος τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ. ῥέων γόνον ἐκ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς ῥύσεως ἧς συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, αὕτη ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ. πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως σώματος αὐτοῦ ἢ συνέστηκε τὸ σῶμα αὐτοῦ διὰ τῆς ῥύσεως, ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἔστι. ⁴ πᾶσα κοίτη ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς ὁ γονοῤῥύης, ἀκάθαρτος ἔστι, καὶ πᾶν σκεῦος ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονοῤῥύης, ἀκάθαρτον ἔσται. ⁵ καὶ ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν ἀψῆται τῆς κοίτης αὐτοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁶ καὶ ὁ καθηήμενος ἐπὶ τοῦ σκεύους ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ὁ γονοῤῥύης πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁷ καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ χρωτός τοῦ γονοῤῥύου πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁸ ἐὰν δὲ

προσσιελίσῃ ὁ γονοῤῥύης ἐπὶ τὸν καθαρὸν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ⁹ καὶ πᾶν ἐσπίσασμα οἶνου, ἐφ' ὃ ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτὸ ὁ γονοῤῥύης, ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹⁰ καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος ὅσα ἂν ἢ ὑποκάτω αὐτοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. καὶ ὁ αἶρων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹¹ καὶ ὅσων ἐὰν ἀψῆται ὁ γονοῤῥύης, καὶ τὰς χεῖρας οὐ νέμῃται ὕδατι, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹² καὶ σκεῦος ὀστράκινον, οὗ ἂν ἀψῆται ὁ γονοῤῥύης, συντριβήσεται. καὶ σκεῦος ξύλινον νιφῆσεται ὕδατι, καὶ καθαρὸν ἔσται. ¹³ ἐὰν δὲ καθαρισθῇ ὁ γονοῤῥύης ἐκ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐξαριθμηθῇσεται αὐτῷ ἑπτὰ ἡμέρας εἰς τὸν καθαρισμὸν αὐτοῦ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁴ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται ἑαυτῷ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νοσσοὺς περιστερῶν, καὶ οἷσε αὐτὰ ἐναντὶ κυρίου ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσει αὐτὰ τῷ ἱερεῖ. ¹⁵ καὶ ποιήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐναντὶ κυρίου ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἄνθρωπος, ὡς ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹⁷ καὶ πᾶν ἱμάτιον, καὶ πᾶν δέσμα ἐφ' ὃ ἂν ἢ ἐπ' αὐτὸ κοίτη σπέρματος, καὶ πλυνθήσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτον ἔσται ἕως ἐσπέρας. ¹⁸ καὶ γυνὴ ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λούσονται ὕδατι, καὶ ἀκάθαροί ἔσονται ἕως ἐσπέρας. ¹⁹ καὶ γυνὴ ἥτις ἂν ἢ ῥέουσα αἵματι, καὶ ἔσται ἡ ῥύσις αὐτῆς ἐν τῷ σώματι αὐτῆς, ἑπτὰ ἡμέρας ἔσται ἐν τῇ ἀφένδρῳ αὐτῆς. πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. ²⁰ καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζῃται ἐπ' αὐτὸ ἐν τῇ ἀφένδρῳ αὐτῆς, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ πᾶν, ἐφ' ὃ ἂν ἐπικαθίσῃ ἐπ' αὐτὸ,

ἀκάθαρτον ἔσται. ²¹ καὶ πᾶς, ὃς ἂν ἄψηται τῆς κοίτης αὐτῆς, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²² καὶ πᾶς ὁ ἀπτόμενος παντὸς σκεύους, οὗ ἔαν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²³ ἔαν δὲ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς οὖσης, ἢ ἐπὶ τοῦ σκεύους, οὗ ἔαν καθίσῃ ἐπ' αὐτῷ ἐν τῷ ἄπτεσθαι αὐτὸν αὐτῆς, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁴ ἔαν δὲ κοίτῃ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς, καὶ γένηται ἡ ἀκαθαρσία αὐτῆς ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἣ ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῇ, ἀκάθαρτος ἔσται. ²⁵ καὶ γυνὴ ἔαν ῥέῃ ῥύσει αἵματος ἡμέρας πλείους, οὐκ ἔνν καιρῷ τῆς ἀφόδρου αὐτῆς, ἔαν καὶ ῥέῃ μετὰ τὴν ἀφόδρον αὐτῆς, πᾶσαι αἱ ἡμέραι ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καθάπερ αἱ ἡμέραι τῆς ἀφόδρου αὐτῆς, ἔσται ἀκάθαρτος. ²⁶ καὶ πᾶσα κοίτη, ἐφ' ἧς ἂν κοιμηθῇ ἐπ' αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ῥύσεως, κατὰ τὴν κοίτην τῆς ἀφόδρου ἔσται αὐτῇ. καὶ πᾶν σκεῦος, ἐφ' ὃ ἂν καθίσῃ ἐπ' αὐτό, ἀκάθαρτον ἔσται κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀφόδρου. ²⁷ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς ἀκάθαρτος ἔσται, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια καὶ λούσεται τὸ σῶμα ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁸ ἔαν δὲ καθαρισθῇ ἀπὸ τῆς ῥύσεως, καὶ ἐξαριθμησεται αὐτῇ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα καθαρισθήσεται. ²⁹ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ λήψεται αὐτὴ δύο τρυγόνας, ἢ δύο νοσοῦς περιστερῶν, καὶ οἶσει αὐτὰ πρὸς τὸν ἱερέα ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³⁰ καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὴν μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς ἐναντὶ κυρίου ἀπὸ ῥύσεως ἀκαθαρσίας αὐτῆς. ³¹ καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν. καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῶν, ἐν τῷ μιαίνειν αὐτοὺς τὴν σκηνὴν μου τὴν ἐν αὐτοῖς. ³² οὗτος ὁ νόμος τοῦ γονοῤῥου. καὶ ἔαν τι ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτῃ σπέρ-

ματος, ὥστε μανθῆναι ἐν αὐτῇ. ³³ καὶ τῇ αἰμοῤῥοοῦσῃ ἐν τῇ ἀφόδρῳ αὐτῆς, καὶ ὁ γονοῤῥὸς ἐν τῇ ῥύσει αὐτοῦ τῷ ἄρσενι ἢ τῇ θηλείᾳ, καὶ τῷ ἀνδρὶ, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἀποκαθήμενης.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν μετὰ τὸ τελευτῆσαι τοὺς δύο υἱοὺς Ἀαρὼν ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἐναντὶ κυρίου, καὶ ἐτελεύτησαν. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσὴν. λάλησον πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι πᾶσαν ὥραν εἰς τὸ ἅγιον ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰς πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου, ὃ ἔστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. ἐν γὰρ νεφέλῃ ὀφθήσομαι ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου. ³ οὕτως εἰσελεύσεται Ἀαρὼν εἰς τὸ ἅγιον. ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴ καὶ χιτῶνα λινοῦν ἡγιασμένον ἐνδύσεται, καὶ περισκελές λινοῦν ἔσται ἐπὶ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ. καὶ ζώνη λινῇ ζώσεται, καὶ κίδαριν λινὴν περιθήσεται, ἱμάτια ἁγία ἔστι. καὶ λούσεται ὕδατι πᾶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται αὐτά. ⁵ καὶ παρὰ τῆς συναγωγῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψεται δύο χιμᾶρους ἐξ αἰγῶν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κριὸν ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁶ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁷ καὶ λήψεται τοὺς δύο χιμᾶρους, καὶ στήσει αὐτοὺς ἐναντὶ κυρίου παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν ἐπὶ τοὺς δύο χιμᾶρους κλήρους. κλῆρον ἓνα τῷ κυρίῳ, καὶ κλῆρον ἓνα τῷ ἀποπομπαίῳ. ⁹ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν χιμᾶρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τῷ κυρίῳ, καὶ προσοίσει περὶ ἁμαρτίας. ¹⁰ καὶ τὸν χιμᾶρον, ἐφ' ὃν ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ὁ κλῆρος τοῦ ἀποπομπαίου, στήσει αὐτὸν ζῶντα ἐναντὶ κυρίου, τοῦ ἐξιλάσασθαι ἐπ' αὐτοῦ, ὥστε ἀποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν, καὶ ἀφήσει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον, ¹¹ καὶ προσάξει Ἀαρὼν τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἑαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου

οἴκου. καὶ σφάξει τὸν μόσχον περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ. ¹² καὶ λήψεται τὸ πυρεῖον πλήρες ἀνθρώκων πυρὸς ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, τοῦ ἀπέναντι κυρίου. καὶ πλησεί τὰς χεῖρας θυμιάματος συνθέσεως λεπτῆς. καὶ εἰσίοισι ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ¹³ καὶ ἐπιθήσει τὸ θυμίαμα ἐπὶ τὸ πῦρ ἔναντι κυρίου. καὶ καλύψει ἡ ἀτμίς τοῦ θυμιάματος τὸ ἱλαστήριον τὸ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται. ¹⁴ καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ῥανεῖ τῷ δακτύλῳ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον κατὰ ἀνατολάς. κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου ῥανεῖ ἑπτὰκις ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ. ¹⁵ καὶ σφάξει τὸν χίμαρον τὸν περὶ ἁμαρτίας, τὸν περὶ τοῦ λαοῦ ἔναντι κυρίου. καὶ εἰσίοισι τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, καὶ ποιήσει τὸ αἷμα αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐποίησε τὸ αἷμα τοῦ μόσχου. καὶ ῥανεῖ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἱλαστηρίου. ¹⁶ καὶ ἐξιλάσεται τὸ ἅγιον ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀδικημάτων αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. καὶ οὕτω ποιήσει τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἐκτισμένῃ ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἔσται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, εἰσπορευομένου αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἕως ἂν ἐξέλθῃ. καὶ ἐξιλάσεται περὶ ἐαυτοῦ, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἐξελεύσεται ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὄν ἀπέναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσεται ἐπ' αὐτοῦ. καὶ λήψεται ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ μόσχου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ χίμαρου, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου κύκλῳ. ¹⁹ καὶ ῥανεῖ ἐπ' αὐτὸ ἀπὸ τοῦ αἵματος τῷ δακτύλῳ ἑπτὰκις, καὶ καθαριεῖ αὐτὸ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ συντελέσει ἐξιλασκόμενος τὸ ἅγιον, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ. καὶ προσάξει τὸν χίμαρον τὸν ζῶντα. ²¹ καὶ ἐπιθήσει Ἀαρὼν τὰς χεῖρας αὐ-

τοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χίμαρου τοῦ ζῶντος, καὶ ἐξαγορεύσει ἐπ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἀνομίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ πάσας τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσει αὐτὰς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χίμαρου τοῦ ζῶντος. καὶ ἐξαποστέλει ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἐτοίμου εἰς τὴν ἔρημον. ²² καὶ λήψεται ὁ χίμαρος ἐφ' αὐτῷ τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς γῆν ἄβατον. καὶ ἐξαποστέλει τὸν χίμαρον εἰς τὴν ἔρημον. ²³ καὶ εἰσелеύσεται Ἀαρὼν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκδύσεται τὴν στολὴν τὴν λινὴν, ἣν ἐνδεδύκει, εἰσπορευομένου αὐτοῦ εἰς τὸ ἅγιον. καὶ ἀποθήσει αὐτὴν ἐκεῖ. ²⁴ καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν αὐτοῦ, καὶ ἐξελθὼν ποιήσει τὸ ὅλοκαύτωμα αὐτοῦ καὶ τὸ ὀλοκάρπωμα τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ λαοῦ, ὡς περὶ τῶν ἱερέων. ²⁵ καὶ τὸ στέαρ τὸ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀνοίσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²⁶ καὶ ὁ ἐξαποστέλλων τὸν χίμαρον τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεςιν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσелеύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁷ καὶ τὸν μόσχον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ τὸν χίμαρον τὸν περὶ τῆς ἁμαρτίας, ὧν τὸ αἷμα εἰσηνέχθη ἐξιλάσασθαι ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐξοίσουσιν αὐτὰ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ κατακαύσουσιν αὐτὰ ἐν πυρὶ, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν καὶ τὰ κρέα αὐτῶν καὶ τὴν κόπρον αὐτῶν. ²⁸ ὁ δὲ κατακαίων αὐτὰ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσелеύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁹ καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰῶνιον. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ὃ αὐτόχθων, καὶ ὃ προσήλυτος ὃ προσκείμενος ἐν ὑμῖν. ³⁰ ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξιλάσεται περὶ ὑμῶν, καθαρίσαι ὑμᾶς ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ἔναντι κυρίου, καὶ καθαρισθήσεσθε. ³¹ σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις αὕτη ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, νόμιμον

μιμον αἰώνιον. ³² ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς ὃν ἂν χρίσωσιν αὐτόν, καὶ ὃν ἂν τελειώσωσι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ἱερατεύειν μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐνδύσεται τὴν στολὴν τὴν λευκὴν στολὴν ἁγίαν. ³³ καὶ ἐξιλιάσεται τὸ ἅγιον τοῦ ἁγίου, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐξιλιάσεται, καὶ περὶ τῶν ἱερέων, καὶ περὶ πάσης συναγωγῆς ἐξιλιάσεται. ³⁴ καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐξιλιάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹ λάλησον πρὸς Ἀαρὼν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτούς. τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο κύριος, λέγων. ² ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἔαν σφάξῃ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ³ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ, ὥστε ποιῆσαι αὐτὸ εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ σωτήριον κυρίῳ δεκτὸν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. καὶ ὃς ἂν σφάξῃ ἔξω, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ αὐτὸ, ὥστε προσενέγκαι δῶρον τῷ κυρίῳ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς κυρίου. καὶ λογισθήσεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ αἷμα. αἷμα ἐξέχεεν. ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁴ ὅπως ἀναφέρωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν, ὅσας ἂν αὐτοὶ σφάξουσιν ἐν τοῖς πεδίοις καὶ οἴσουσιν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα. καὶ θύσουσι θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ αὐτά. ⁵ καὶ προσχεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυκλῶ ἀπέναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἀνοίσει τὸ στέαρ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁶ καὶ οὐ θύσουσιν ἐπὶ τὰς θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις, οἷς αὐτοὶ ἐκπορνεύουσιν ὀπίσω αὐτῶν. νόμιμον αἰώνιον ἔσται ὑμῖν εἰς τὰς γε-

νεὰς ὑμῶν. ⁸ καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν ποιῇ ὀλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, ⁹ καὶ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου μὴ ἐνέγκῃ ποιῆσαι αὐτὸ τῷ κυρίῳ, ἐξολοθρευθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν φάγῃ πᾶν αἷμα, καὶ ἐπιστήσῃ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν τὴν ἔδουσιν τὸ αἷμα, καὶ ἀπολώ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹¹ ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι. καὶ ἐγὼ δέδωκα αὐτὸ ὑμῖν ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐξιλιάσκεσθαι περὶ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. τὸ γὰρ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ ψυχῆς ἐξιλιάσεται. ¹² διὰ τοῦτο εἴρηκα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. πᾶσα ψυχὴ ἐξ ὑμῶν οὐ φάγεται αἷμα. καὶ ὁ προσήλυτος ὁ προσκειμένος ἐν ὑμῖν οὐ φάγεται αἷμα. ¹³ καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν, ὃς ἂν θηρεύσῃ θήρευμα θηρίον, ἢ πετεινόν, ὃ ἔσθεται, καὶ ἐκχεῖ τὸ αἷμα, καὶ καλύψει αὐτὸ τῇ γῇ. ¹⁴ ἡ γὰρ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι. καὶ εἶπα τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. αἷμα πάσης σαρκὸς οὐ φάγεσθε, ὅτι ἡ ψυχὴ πάσης σαρκὸς αἷμα αὐτοῦ ἔστι. πᾶς ὁ ἔσθων αὐτὸ ἐξολοθρευθήσεται. ¹⁵ καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις φάγεται θνησιμαῖον, ἢ θηριώλωτον ἐν τοῖς αὐτόχθοσι, ἢ ἐν τοῖς προσηλύτοις, πληθεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκαθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας, καὶ καθαρὸς ἔσται. ¹⁶ ἐὰν δὲ μὴ πλύνῃ τὰ ἱμάτια, καὶ τὸ σῶμα μὴ λούσεται ὕδατι, καὶ λήψεται ἀνόμημα αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτούς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ² κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου, ἐν ἧ κατωκίσητε ἐπ' αὐτῇ, οὐ ποιήσετε. καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα γῆς Χαναάν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσαγάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, οὐ ποιήσετε, καὶ τοῖς νομίμοις αὐ-

τῶν οὐ πορεύσεσθε. ⁴ τὰ κρίματα μου ποιήσετε, καὶ τὰ προστάγματά μου φυλάξεσθε, καὶ πορεύεσθε ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁵ καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ πάντα τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἃ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁶ ἄνθρωπος ἄνθρωπος πρὸς πάντα οἰκεία σαρκὸς αὐτοῦ οὐ προσελεύσεται ἀποκαλύψαι ἀσχημοσύνην. ἐγὼ κύριος. ⁷ ἀσχημοσύνην πατρός σου, καὶ ἀσχημοσύνην μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, μήτηρ γάρ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ⁸ ἀσχημοσύνην γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη πατρός σου ἐστίν. ⁹ ἀσχημοσύνην τῆς ἀδελφῆς σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου ἐνδογενοῦς ἢ γεγεννημένης ἔξω, οὐκ ἀποκαλύψεις ἀσχημοσύνην αὐτῶν. ¹⁰ ἀσχημοσύνην θυγατρὸς υἱοῦ σου ἢ θυγατρὸς θυγατρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, ὅτι σὴ ἀσχημοσύνη ἐστίν. ¹¹ ἀσχημοσύνην θυγατρὸς γυναικὸς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ὁμοπατρία ἀδελφῇ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹² ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, οἰκεία γάρ πατρός σου ἐστίν. ¹³ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, οἰκεία γάρ μητρός σου ἐστίν. ¹⁴ ἀσχημοσύνην ἀδελφοῦ τοῦ πατρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ οὐκ εἰσελεύσῃ, συγγενὴς γάρ σου ἐστίν. ¹⁵ ἀσχημοσύνην νύμφης σου οὐκ ἀποκαλύψεις, γυνὴ γάρ υἱοῦ σου ἐστίν, οὐκ ἀποκαλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹⁶ ἀσχημοσύνην γυναικὸς ἀδελφοῦ σου οὐκ ἀποκαλύψεις, ἀσχημοσύνη ἀδελφοῦ σου ἐστίν. ¹⁷ ἀσχημοσύνην γυναικὸς καὶ θυγατρὸς αὐτῆς οὐκ ἀποκαλύψεις, τὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῶν, οἰκείαι γάρ σου εἰσίν. ἀσέβημά ἐστι. ¹⁸ γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ ἀντίζηλον ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς ἐπ' αὐτῇ, ἔτι ζωῆς αὐτῆς. ¹⁹ καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν

χωρισμῷ ἀκαθαρσίας αὐτῆς οὐκ εἰσελεύσῃ ἀποκαλύψαι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ²⁰ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐ δώσεις κοίτην σπέρματος σου, ἐκμεινθῆναι πρὸς αὐτήν. ²¹ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος σου οὐ δώσεις λατρεύειν ἄρχοντι. καὶ οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον. ἐγὼ κύριος. ²² καὶ μετὰ ἄρσενος οὐ κοιμηθήσῃ κοίτην γυναικίαν, βδελύγμα γάρ ἐστι. ²³ καὶ πρὸς πᾶν τετραπουν οὐ δώσεις τὴν κοίτην σου εἰς σπερματισμόν, ἐκμεινθῆναι πρὸς αὐτό. καὶ γυνὴ οὐ στήσεται πρὸς πᾶν τετράπουν βιβασθῆναι, μυσαρὸν γάρ ἐστι. ²⁴ μὴ, μαινεσθε ἐν πᾶσι τούτοις. ἐν πᾶσι γάρ τούτοις ἐμεινθήσαν τὰ ἔθνη, ἃ ἐγὼ ἐξαποστέλλω πρὸ προσώπου ὑμῶν, ²⁵ καὶ ἐξεμεινθή ἡ γῆ, καὶ ἀνταπέδωκα ἀδικίαν αὐτοῖς δι' αὐτήν, καὶ προσώχθισεν ἡ γῆ τοῖς ἐγκαθημένοις ἐπ' αὐτῆς. ²⁶ καὶ φυλάξεσθε πάντα τὰ νόμιμά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ οὐ ποιήσετε ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων ὁ ἐγχώριος, καὶ ὁ προσγενόμενος προσήλυτος ἐν ὑμῖν. ²⁷ πάντα γάρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς, οἱ ὄντες πρότερον ὑμῶν, καὶ ἐμεινθή ἡ γῆ. ²⁸ καὶ ἵνα μὴ προσωχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ ἐν τῷ μαιίνειν ὑμᾶς αὐτήν, ὃν τρόπον προσώχθισε τοῖς ἔθνεσι τοῖς πρὸ ὑμῶν. ²⁹ ὅτι πᾶς ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τούτων, ἐξολοθρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ποιοῦσαι ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ³⁰ καὶ φυλάξετε τὰ προστάγματά μου, ὅπως μὴ ποιήσητε ἀπὸ πάντων τῶν νομίμων τῶν ἐβδελυγμένων, ἃ γέγονε πρὸ τοῦ ὑμᾶς. καὶ οὐ μισανθήσεσθε ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κ Ε Φ. Ι Θ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² λάλησον τῇ συναγωγῇ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς. ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³ ἕκαστος πατέρα αὐτοῦ καὶ μητέρα αὐτοῦ φοβείσθω, καὶ τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴ οὐκ ἐπακολουθήσετε εἰδώλοις, καὶ θεοῖς χωνευτοῖς οὐ ποιή

ποιήσετε ὑμῖν, ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
⁵ καὶ ἐὰν θύσητε θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, δεκτὴν ὑμῶν θύσετε. ⁶ ἢ ἂν ἡμέρα θύσετε, βρωθήσεται καὶ τῇ αὐ-
 ριον. καὶ ἐὰν καταλειφθῇ ἕως ἡμέρας
 τρίτης, ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται. ⁷ ἐὰν
 δὲ βρώσει βρωθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ,
 ἅθυτόν ἐστιν, οὐ δεχθήσεται. ⁸ ὁ δὲ
 ἐσθων αὐτὸ ἁμαρτίαν λήψεται, ὅτι
 τὰ ἅγια κυρίου ἐβεβήλωσε. καὶ ἐξολο-
 θρευθήσονται αἱ ψυχαὶ αἱ ἐσθουσai ἐκ
 τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐκθερίζοντων
 ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ
 συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ
 ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπί-
 πτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις,
¹⁰ καὶ τὸν ἀμπελώνα σου οὐκ ἐπανα-
 τουγήσεις, οὐδὲ τὰς ῥώγας τοῦ ἀμπε-
 λῶνός σου συλλέξεις. τῷ πτωχῷ καὶ
 τῷ προσηλύτῳ καταλείψεις αὐτά. ἐγὼ
 εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹¹ οὐ κλέψε-
 τε, οὐ ψεύσεσθε, οὐδὲ συκοφαντήσει
 ἕκαστος τὸν πλησίον. ¹² καὶ οὐκ ὀμεί-
 σθε τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἄδικον, καὶ οὐ
 βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον τοῦ
 θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς
 ὑμῶν. ¹³ οὐκ ἄδικήσεις τὸν πλησίον.
 καὶ οὐχ ἄρπᾶ, καὶ οὐ μὴ κοιμηθήσεται
 ὁ μισθὸς τοῦ μισθωτοῦ σου παρὰ σοὶ
 ἕως πρωῒ. ¹⁴ οὐ κακῶς ἔρεῖς κωφόν,
 καὶ ἀπέναντι τυφλοῦ οὐ προσθήσεις
 σκάνδαλον. καὶ φοβηθήσῃ κυρίον τὸν
 θεόν σου. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
¹⁵ οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει. οὐ λή-
 ψῃ πρόσωπον πτωχοῦ, οὐδὲ μὴ θαν-
 μάσης πρόσωπον δυνάστου. ἐν δικαιο-
 σύνῃ κρινεῖς τὸν πλησίον σου. ¹⁶ οὐ
 πορεύσῃ δόλω ἐν τῷ ἔθνει σου. οὐκ
 ἐπιστήσῃ ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου.
 ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁷ οὐ μι-
 σήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ διανοίᾳ σου.
 ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν πλησίον σου, καὶ
 οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν. ¹⁸ καὶ
 οὐκ ἐκδικᾶται σου ἡ χεὶρ. καὶ οὐ μη-
 νιεῖς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου. καὶ ἀγα-
 πῆσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
 ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹⁹ τὸν νόμον μου φυ-
 λάξεσθε. τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις
 ἑτεροζύγω, καὶ τὸν ἀμπελώνά σου οὐ
 κατασπερεῖς διάφορον. καὶ ἱμάτιον ἐκ
 δύο ὑφασμένων κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλεῖς

σεαυτῷ. ²⁰ καὶ ἐὰν τις κοιμηθῇ μετὰ
 γυναικὸς κοίτην σπέρματος, καὶ αὕτη
 ἢ οἰκέτις διαπεφυλαγμένη ἀνδρῶπι,
 καὶ αὕτη λυτροῖς οὐ λλυτρωται, ἡ
 ἐλευθερία οὐκ ἐδοθῇ αὐτῇ, ἐπισκοπῇ
 ἔσται αὐτοῖς, οὐκ ἀποθanoῦνται, ὅτι
 οὐκ ἀπληλευθερώθη, ²¹ καὶ προσάξει
 τῆς πλημμελείας αὐτοῦ τῷ κυρίῳ πα-
 ρα τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυ-
 ρίου κριὸν πλημμελείας. ²² καὶ ἐξιλά-
 σεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ κριῷ
 τῆς πλημμελείας ἐναντι κυρίου περὶ
 τῆς ἁμαρτίας, ἧς ἤμαρτε, καὶ ἀφεθή-
 σεται αὐτῷ ἡ ἁμαρτία, ἣν ἤμαρτεν.
²³ ὅταν δὲ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν, ἣν
 κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ
 καταφυτεύετε πᾶν ξύλον βρώσιμον,
 καὶ περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν
 αὐτοῦ. ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔσται
 ὑμῖν ἀπερικάθαρος, οὐ βρωθήσεται.
²⁴ καὶ τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἔσται πᾶς
 ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἅγιος αἰνετὸς τῷ κυ-
 ρίῳ. ²⁵ ἐν δὲ τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ γά-
 γεσθε τὸν καρπὸν, πρόσθεμα ὑμῖν τὰ
 γεννήματα αὐτοῦ. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ
 θεὸς ὑμῶν. ²⁶ μὴ ἐσθῆτε ἐπὶ τῶν ὀρέων,
 καὶ οὐκ οἰωνεῖσθε, οὐδὲ ὀρνιθοσκο-
 πήσεσθε. ²⁷ οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς
 κομῆς τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖ-
 τε τὴν ὄψιν τοῦ πάγωνος ὑμῶν. ²⁸ καὶ
 ἐντομίδας οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ
 σώματι ὑμῶν. καὶ γράμματα στικτὰ
 οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ
 θεὸς ὑμῶν. ²⁹ οὐ βεβηλώσεις τὴν θυ-
 γατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν. καὶ
 οὐκ ἐκπορνεῦσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ πλη-
 σθήσεται ἀνομίας. ³⁰ τὰ σάββατά μου
 φυλάξεσθε. καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου
 φοβηθήσεσθε. ἐγὼ εἰμι κύριος. ³¹ οὐκ
 ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθους, καὶ
 τοῖς ἐπακοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε,
 ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ εἰμι κύριος
 ὁ θεὸς ὑμῶν. ³² ἀπὸ προσώπου πολλοῦ
 ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμῆσεις πρόσωπον
 πρεσβυτέρου. καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν
 σου. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
³³ ἐὰν δὲ τις προσέλθῃ ὑμῖν προσήλυ-
 τος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν.
³⁴ ὡς ὁ αὐτοχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ
 προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς
 ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτόν ὡς σεαυ-

τόν. ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ³⁵ οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίαις καὶ ἐν ζυγοῖς. ³⁶ ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος ἔσται ἐν ὑμῖν. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ³⁷ καὶ φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

ΚΕ Φ. Κ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσὴν, λέγων. ² καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καλήσεις. ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ ἀπὸ τῶν γεγεννημένων προσελύτων ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν δῶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω. τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. ³ καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγια μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τῶν ἡγιασμένων μοι. ⁴ ἐάν δὲ ὑπερόψῃ ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτείναι αὐτόν. ⁵ καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς ὁμονοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορευεῖν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. ⁶ καὶ ψυχὴ ἢ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορευεῖν ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτήν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ⁷ καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁸ καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. ⁹ ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἂν μακρῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ κακῶς εἶπεν, ἑνοχος ἔσται. ¹⁰ ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα ἀνδρός, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσῃται γυναῖκα

τοῦ πλησίον, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ ἡ μοιχευομένη. ¹¹ καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναῖκός τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἀμφότεροι ἑνοχοὶ εἰσιν. ¹² καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, ἡσέβηκαςι γὰρ, ἑνοχοὶ εἰσιν. ¹³ καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσεως ποίτην γυναῖκός, βδελύγμα ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἑνοχοὶ εἰσιν. ¹⁴ ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμιμα ἔστιν, ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται ἀνομία ἐν ὑμῖν. ¹⁵ καὶ ὃς ἂν δῶ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀποκτενεῖτε. ¹⁶ καὶ γυνή, ἣτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτήνος βιβασθῆναι αὐτὴν ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτήνος, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἑνοχοὶ εἰσιν. ¹⁷ ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἰδῇ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἰδῇ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδος ἔστιν, ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν, ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν κομιοῦνται. ¹⁸ καὶ ἀνὴρ, ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναῖκός ἀποκαθμένης, καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, ἐξολοθρευθήσονται ἀμφότεροι ἐκ τῆς γενεᾶς αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρὸς σου, καὶ ἀδελφῆς μητρὸς σου οὐκ ἀποκαλύψεις. τὴν γὰρ οἰκειότητα ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν ἀποίεσονται. ²⁰ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενεῖας αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἅτενκοι ἀποθάνουσι. ²¹ ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν. ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἅτενκοι ἀποθάνουσι. ²² καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ κρίματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσαγάγω ὑμᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν

κεῖν ἐπ' αὐτῆς. ²³ καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὐς ἐξαποστέλλω ἀφ' ὑμῶν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν, καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. ²⁴ καὶ εἶπα ὑμῖν. ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. ²⁵ καὶ ἀφοριεῖτε αὐτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων. καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πάσι τοῖς ἔρπετοῖς τῆς γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσία. ²⁶ καὶ ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἶναι μοι. ²⁷ καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρούμυθος ἢ ἐπασιδὸς, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφοτέροι, λίθοις λιθοβολήσετε αὐτούς, ἐνοχοὶ εἰσι.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. εἶπον τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν, καὶ ἑρέξτε πρὸς αὐτούς. ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ μιανθήσονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, ² ἀλλ' ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, ἐπ' ἀδελφῶν ³ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ μὴ ἐκδεδομένη ἀνδρὶ, ἐπὶ τούτοις μιανθήσεται. ⁴ οὐ μιανθήσεται ἑξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ. ⁵ καὶ φαλάκρωμα οὐ ξυρρήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ. καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πάγονος οὐ ξυρῇσονται. καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμούσιν ἐντοιμίδας. ⁶ ἅγιοι ἔσονται τὸ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν. τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔδονται ἅγιοι. ⁷ γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήψονται, καὶ γυναῖκα ἐκβεβηλωμένην ἀπὸ ἀνδρός αὐτῆς, ὅτι ἅγιός ἐστι κύριός τῷ θεῷ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἁγιάσεις αὐτόν. τὰ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν

οὗτος προσφέρει, ἅγιός ἐσται. ὅτι ἅγιός ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. ⁹ καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἂν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορεύεσθαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται. ¹⁰ καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιδάρῳσιν, καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαρρήξει, ¹¹ καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυῖα οὐκ εἰσλεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται, ¹² καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ἐγὼ κύριος. ¹³ οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ λήψεται. ¹⁴ χήραν δὲ καὶ ἐκβεβηλωμένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λήψεται γυναῖκα. ¹⁵ καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹⁷ εἶπον Ἀαρὼν. ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τινὲς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ¹⁸ πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται. ἄνθρωπος τυφλός, ἢ χωλός, ἢ κολοβόριν, ἢ ὠτότμητος. ¹⁹ ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς, ἢ σύντριμμα ποδός, ²⁰ ἢ κυρτός, ἢ ἄηλος, ἢ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς. ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἢ ἐν αὐτῷ ψώρα ἁγρία, ἢ λειχήν, ἢ μονόρχις, ²¹ πᾶς ὃς ἐστὶν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, οὐκ ἐγγίει τοῦ προσεγγεῖν τὰς θυσίας τοῦ θεοῦ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ. τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσεγγεῖν. ²² τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται. ²³ πλην πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγίει, ὅτι μῶμον ἔχει. καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐγὼ εἰμι

κύριος

κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ²⁴ καὶ ἐλάλησε Μωσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ² εἶπον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ προσεχέτως ἀπὸ τῶν ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἀγιάζουσι μοι. ἐγὼ κύριος. ³ εἶπον αὐτοῖς. εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἀγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἦ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴ καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ οὗτος λεπρᾶ ἢ γονορροεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ. καὶ ὁ ἀπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος, ⁵ ἢ ὅστις ἂν ἀψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὁ μιανεῖ αὐτὸν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ. ⁶ ψυχὴ ἥτις ἐὰν ἀψηται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἐσπέρας. οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἕαν μὴ λούσῃται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι. ⁷ καὶ δὴν ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται. καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι ἄρτος αὐτοῦ ἔστι. ⁸ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος. ⁹ καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λαβῶσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι δι' αὐτὰ, ἕαν βεβηλώσουσιν αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ¹⁰ καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια. πάροικος ἱερέως, ἢ μισθωτὸς οὐ φάγεται ἅγια. ¹¹ ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσῃται ψυχὴν ἐγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ. καὶ οἱ οἰκογενεῖς αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. ¹² καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἄλλογενεῖ, αὐτῇ τῶν ἀπαρχῶν ἁγίου οὐ φάγεται. ¹³ καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται χή-

ρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ μὴ ἦ αὐτῇ, ἐπαναστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητά αὐτῆς. ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς ἄλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσῃ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' αὐτό, καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸ ἅγιον. ¹⁵ καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ ἀφαιροῦσι τῷ κυρίῳ. ¹⁶ καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτούς. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ¹⁸ λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάσῃ συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ θεῷ εἰς ὀλοκαύτωμα. ¹⁹ δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν. ²⁰ πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προσάξουσιν κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. ²¹ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, διαστείλας εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἐορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰςδεκτὸν, πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. ²² τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότιμον ἢ μυρμηκίῳντα ἢ ψωραγίῳντα ἢ λευχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσιν ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. ²³ καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότιμον, ἢ κολοβοκέρον σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, εἰς δὲ εὐχὴν σου οὐ δεχθήσεται. ²⁴ θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ ἐκτομίαν καὶ ἀπεσπασμένον οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε. ²⁵ καὶ ἐκ χειρὸς ἄλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων. ὅτι φθάρματα ἔστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθή-

δεχθῇσεται ταῦτα ὑμῖν. ²⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ²⁷ μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὥς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἐπτά ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδοῇ καὶ ἐπέκεινα δεχθῇσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα κυρίου. ²⁸ καὶ μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδιά αὐτῆς, οὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ²⁹ ἔαν δὲ θύσης θυσίαν εὐχὴν χαρισούνης κυρίῳ, εἰςδεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό. ³⁰ αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται. οὐκ ἀπολείπετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τοπρωῖ. ἐγὼ εἰμι κύριος. ³¹ καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσετε αὐτάς. ³² καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς, ³³ ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² ἁλάησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. αἱ ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτάς κλητὰς ἁγίας, αὐταὶ εἰσιν αἱ ἑορταὶ μου. ³ ἕξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις, σάββατά ἐστι τῷ κυρίῳ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. ⁴ αὐταὶ αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ κληταὶ ἅγαι, ἃς καλέσετε αὐτάς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. ⁵ ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἀναμέσον τῶν ἐσπερινῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός τούτου ἑορτὴ τῶν ἁζύμων τῷ κυρίῳ. ἐπτά ἡμέρας ἁζυμα ἔδεσθε. ⁷ καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁸ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπτά ἡμέρας. καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ¹⁰ εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζετε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν πρὸς τὸν ἱερέα. ¹¹ καὶ ἀνοίσει τὸ δρά-

μα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεὺς. ¹² καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ἣ ἂν φέρετε τὸ δράγμα, πρόβατον ἁμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. ¹³ καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δυο δέκατα σμιδάλως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, θυσία τῷ κυρίῳ, ὁσμὴ εὐωδίας κυρίῳ, καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν οἴνου. ¹⁴ καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε. ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν. ¹⁵ καὶ ἀριθμήσετε ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέματος, ἐπτά ἑβδομάδας ὀλοκλήρους, ¹⁶ ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς ἑσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν νέαν τῷ κυρίῳ, ¹⁷ ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους. ἐκ δύο δεκάτων σμιδάλως ἔσονται, ἐξυμωμένοι πεφθῇσονται πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ. ¹⁸ καὶ προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἐπτά ἁμνοὺς ἁμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ βοικολίου, καὶ κρινοὺς δύο ἁμώμους, καὶ ἔσονται ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν θυσία ὁσμὴ εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ¹⁹ καὶ ποιήσουσι χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἁμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος. ²⁰ καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος ἐπίθεμα ἑναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἁμνῶν, ἁγία ἔσονται τῷ κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέρουσι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται. ²¹ καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητὴν. ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. ²² καὶ ὅταν θερίζετε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἄγρου σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπύπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις.

τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ ὑπολείψαι αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
²³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ²⁴ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου μιᾶ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλπίγγων. κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. ²⁵ πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κυρίῳ. ²⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ²⁷ καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου ἡμέρα ἐξιλασμοῦ, κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ²⁸ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ²⁹ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις μὴ ταπεινωθῇσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³⁰ καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολείται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ³¹ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. ³² σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς, ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἐσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. ³³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ³⁴ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. τῇ πεντεκαδικῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ. ³⁵ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία, πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ³⁶ ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ἐξὸδιόν ἐστι. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ³⁷ αὗται ἑορταὶ κυρίῳ, αἷς καλέσετε κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν τὸ καθ' ἡμέραν εἰς ἡμέραν, ³⁸ πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν τῶν ἐκουσίων ὑμῶν,

ἂν δώτε τῷ κυρίῳ. ³⁹ καὶ ἐν τῇ πεντεκαδικῇ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσατε τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. ⁴⁰ καὶ λήψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὠραίου, καὶ καλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους ξύλου δασεῖς, καὶ ἵτεας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χεϊμάρου, εὐφρανθῆναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁴¹ τοῦ ἐνιαυτοῦ, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ ἑορτάσατε αὐτήν, ⁴² ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσας ἐν σκηναῖς, ⁴³ ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατώκησα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξαχαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰς ἑορτάς κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων. ² ἐντείλει τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ λαβέτωσάν σοι ἔλαιον ἐλαῖνον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διαπαντός, ³ ἐξῶθεν τοῦ καταπέτασματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἐσπέρας ἕως πρωῇ ἐνώπιον κυρίου ἐν δαλεχῶς, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁴ ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαράς καύσετε τοὺς λυχνοὺς ἐναντίον κυρίου ἕως εἰς τοπρωῇ. ⁵ καὶ λήψεσθε σμῖδαλιν, καὶ ποιήσετε αὐτήν δώδεκα ἄρτους. δύο δεκάτων ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς. ⁶ καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἐξ ἄρτους τὸ ἐν θέμα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυρίου. ⁷ καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν καὶ ἅλα, καὶ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκειμένα τῷ κυρίῳ. ⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσθήσεται ἔναντι κυρίου διαπαντός ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διαθήκην αἰώνιον. ⁹ καὶ ἔσται Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. καὶ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ. ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων τοῦτο αὐτῶν ἀπὸ τῶν

τῶν θυσιάζομένων τῷ κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης. ¹¹ καὶ ἐπονομάσας ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν. καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμειθ θυγάτηρ Ααβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν. ¹² καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν διακρίναν αὐτὸν διὰ προστάγματος κυρίου. ¹³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹⁴ ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ¹⁵ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λέλησον, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνθρωπος ὃς ἔαν καταράσῃται θεόν, ἁμαρτίαν λήψεται. ¹⁶ ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου, θανάτῳ θανατούσθω. λίθοις λιθοβολεῖτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ἰσραὴλ. ἔαν τε προσήλυτος ἔαν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου, τελευτάτω. ¹⁷ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ¹⁸ καὶ ὃς ἂν πατάξῃ κτῆνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. ¹⁹ καὶ ἔαν τις δῶ μῶμον τῷ πλησίον, ὥς ἐποίησεν αὐτῷ, ὥσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. ²⁰ σύντριμμα ἀντὶ συντριμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῶ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, οὕτω δοθήσεται αὐτῷ. ²¹ ὃς ἂν πατάξῃ ἄνθρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. ²² δικαίωσις μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ἐγγενεῖ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²³ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν ἐν λίθοις. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν

ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, λέγων. ² λέλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν εἰσελθῃτε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, σάββατα τῷ κυρίῳ. ³ ἔξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἔξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἀμπελὸν σου, καὶ συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς. ⁴ τῷ δὲ ἔτι τῷ ἐβδόμῳ σάββατα. ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἀμπελὸν σου οὐ τεμεῖς, ⁵ καὶ τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἀγιάσματος σου οὐκ ἐκτρογγύσεις. ἐνιαυτὸς ἀναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ. ⁶ καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ παροίκῳ τῷ προσκεμένῳ πρὸς σέ. ⁷ καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔσται πᾶν τὸ γέννημα αὐτοῦ εἰς βρώσιν. ⁸ καὶ ἐξαριθμησεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἑτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις. καὶ ἔσονται σοι ἑπτὰ ἐβδομάδες ἑτῶν ἑννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁹ διαγγεῖτε σάλπιγγος φωνὴ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ τῇ δεκατῇ τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱλασμοῦ διαγγεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸν πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἀφ᾽ ἐσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν. καὶ ἀπελεύσεται εἰς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν πατρίαν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. ¹¹ ἀφέσεως σημασία αὕτη τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν. οὐ σπερεῖτε, οὐδὲ ἀμῆσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρογγύσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, ¹² ὅτι ἀφέσεως σημασία ἔστί. ἅγιον ἔσται ὑμῖν. ἀπὸ τῶν πεδίων φάγεσθε τὰ γεννήματα αὐτῆς. ¹³ ἐν τῷ ἔτι τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσεται εἰς τὴν ἐγκτῆσιν αὐτοῦ. ¹⁴ ἔαν δὲ ἀποδῶ πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, ἔαν δὲ καὶ κτῆσιν παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. ¹⁵ κατὰ ἀριθμὸν

μὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, κατὰ ἀριθμὸν ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεται σοι. ¹⁶ καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν πληθυνεῖ τὴν ἐγκτήσιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσῃ τὴν ἐγκτήσιν αὐτοῦ. ὅτι ἀριθμὸν γεννημάτων αὐτοῦ, οὕτως ἀποδώσεται σοι. ¹⁷ μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁸ καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πιάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς πεποιθότες. ¹⁹ καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοικήσετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς. ²⁰ ἔὰν δὲ λέγητε, τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἔὰν μὴ σπείρωμεν μὴ δὲ συναγάγωμεν τὰ γεννήματα ἡμῶν; ²¹ καὶ ἀποστέλλω τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἔκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ γεννήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία ἔτη. ²² καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου. ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ γέννημα αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. ²³ καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν. ἐμὴ γὰρ ἔστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοί ὑμεῖς ἔστε ἐναντίον μου. ²⁴ καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν λύτρα δώσετε τῆς γῆς. ²⁵ ἔὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁶ ἔὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρὶ καὶ εὐρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν λύτρα αὐτοῦ, ²⁷ καὶ συλλογιέται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσῃ ὁ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ὃ ἀπέδοτο αὐτὸ αὐτῷ, καὶ ἀπελευθεύσῃ εἰς τὴν κατάσχασιν αὐτοῦ. ²⁸ ἔὰν δὲ μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανὸν ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἔκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελευθεύεται εἰς τὴν κατάσχασιν αὐτοῦ. ²⁹ ἔὰν

δὲ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένην, καὶ ἔσται ἡ λυτρωσις αὐτῆς, ἕως πληρωθῇ. ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λυτρωσις αὐτῆς. ³⁰ ἔὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος βεβαίως τῷ κησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει. ³¹ αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται. λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται, καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. ³² καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν οἰκίαι τῶν πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς Λευίταις. ³³ καὶ ὅς ἂν λυτρώσῃται παρὰ τῶν Λευιτῶν καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἔστιν. ³⁵ ἔὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσήλυτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁶ οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πληθί, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγὼ κύριος. καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. ³⁷ τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά σου. ³⁸ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἔξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναάν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ³⁹ ἔὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοί, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου. ⁴⁰ ὡς μισθωτὸς ἡ πάροικος ἔσται σοι. ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργάται παρὰ σοί. ⁴¹ καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς τὴν κατάσχασιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται. ⁴² διότι οἰκέται μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξηγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου. οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέ-

οικέτου. ⁴³ οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ κύριον τὸν θεόν σου. ⁴⁴ καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνται σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλω σου εἰσὶν ἀπ' αὐτῶν κτήσεσθε δούλον καὶ δούλην, ⁴⁵ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. ⁴⁶ καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς. καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχμοι εἰς τὸν αἰῶνα. τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς μόχθοις. ⁴⁷ ἔὰν δὲ εὖρη ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοί, καὶ ἀπορηθεῖς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ σοί, ἢ ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, ⁴⁸ μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτῷ, λύτρωσις ἔσται αὐτοῦ. εἰς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ⁴⁹ ἀδελφὸς πατὴρ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατὴρ αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ λυτρώται αὐτόν. ἔὰν δὲ εὐπορηθεῖς ταῖς χερσὶ λυτρώται ἑαυτόν. ⁵⁰ καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτόν αὐτῷ ἕως τοῦ ἑνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως. καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου. ἔτος ἐξ ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. ⁵¹ ἔὰν δὲ τινι πλεῖον τῶν ἑτῶν ἦ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. ⁵² ἔὰν δὲ ὀλίγον καταλαφθῇ ἀπὸ τῶν ἑτῶν εἰς τὸν ἑνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως. καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ ὡς μισθωτός. ⁵³ ἑνιαυτὸν ἐξ ἑνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ. οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου. ⁵⁴ ἔὰν δὲ μὴ λυτρώται κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτὸς καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ⁵⁵ ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἰκέται εἰσὶν, παῖδές μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Κ Ε Φ. Κς'.

Ε γὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα, οὐδὲ γλυπτὰ, οὐδὲ ὀτήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ² τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγὼ εἰμι κύριος. ³ ἔὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ ποιήσῃτε αὐτάς. ⁴ καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν. ⁵ καὶ καταλήψεται ὑμῖν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητὸν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον. καὶ φάγεσθε τὸν ἄροτον ὑμῶν εἰς πληροσιν. καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν, ⁶ καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν. καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβὼν. καὶ ἀπολωῖ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁷ καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καὶ πεσοῦνται ἐναντίον ὑμῶν φόνοι. ⁸ καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατὸν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας. καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρα. ⁹ καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξάνω ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' ὑμῶν. ¹⁰ καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε. ¹¹ καὶ θήσω τὴν σιηνὴν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύσσεται ἡ ψυχὴ μου ὑμᾶς, ¹² καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός. ¹³ ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων. καὶ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παθήσεως. ¹⁴ ἔὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μὴ δὲ ποιήσῃτε τὰ προστάγματά μου ταῦτα, ¹⁵ ἀλλὰ ἀπειθήσῃτε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ¹⁶ καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν.

ὑμῖν. καὶ ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τὴν τε ψώραν, καὶ τὸν ἕντερα σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτῆκουσαν. καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδονται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. ¹⁷ καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισούντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐθενὸς διώκοντος ὑμᾶς. ¹⁸ καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἐπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁹ καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν. καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν, καὶ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλκὴν. ²⁰ καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχύς ὑμῶν. καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα πορεύσθε πλάγιοι, καὶ μὴ βούλησθε ὑπακοῦν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἐπτά κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ²² καὶ ἀποστελέλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς ποιήσω ὑμᾶς, καὶ ἐρημωθήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. ²³ καὶ ἐπὶ τούτοις ἐὰν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ πορεύσθε πρὸς με πλάγιοι, ²⁴ πορεύσομαι καὶ γὰρ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλάγιω, καὶ πατάξω ὑμᾶς καὶ γὰρ ἐπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν. ²⁵ καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν. καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν. ²⁶ ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδεία ἄρτων, καὶ πέψουσιν δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἐνὶ, καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῆτε. ²⁷ ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ πορεύσθε πρὸς με πλάγιοι, ²⁸ καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλάγιω, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ ἐπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ²⁹ καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν

φάγεσθε. ³⁰ καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθεὶ ἡ ψυχὴ μου ὑμῖν. ³¹ καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὁσφρανθῶ τῆς ὁσμῆς τῶν θυσιῶν ὑμῶν. ³² καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θανατωσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ³³ καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἐρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν ἔσονται ἐρημοί. ³⁴ τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς. ³⁵ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς. σαββατιεῖ ἂν οὐκ ἐσαββατίσεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἡνίκα κατακείτε αὐτήν. ³⁶ καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώκοντος. ³⁷ καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὡσεὶ ἐν πολέμῳ, οὐθενὸς κατατρέχοντος. καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν. ³⁸ καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ³⁹ καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐφ' ὑμῶν καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακήσονται. ⁴⁰ καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν ἐναντίον μου πλάγιοι, ⁴¹ καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ πλάγιω. καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⁴² καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ.

κὼς, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαὰκ, καὶ τῆς διαθήκης Ἀβραὰμ μνησθήσομαι. καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, ⁴³ καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν. τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι' αὐτοὺς. καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν. ⁴⁴ καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν οὐκ ὑπερεῖδον αὐτοὺς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαλλῶσαι αὐτοὺς τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. ⁴⁵ καὶ μνησθήσομαι διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἐναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός. ἐγὼ εἰμι κύριος. ⁴⁶ ταῦτα τὰ κρίματά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου. καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ῥεῖς αὐτοῖς. ὅς ἂν εὐξῆται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, ³ ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἕως ἐξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πενήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ. ⁴ τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δίδραχμα. ⁵ ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς ἕως εἰκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἰκοσι δίδραχμα. τῆς δὲ θηλείας δέκα δίδραχμα. ⁶ ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε δίδραχμα. τῆς δὲ θηλείας τρία δίδραχμα ἀργυρίου. ⁷ ἐὰν δὲ ἀπὸ ἐξηκονταετῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου. ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. ⁸ ἐὰν δὲ ταπεινός ᾖ τῇ τιμῇ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως. καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς. καθάπερ ἰσχύει ἡ γέρο τοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεὺς. ⁹ ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομέ-

νων ἀπ' αὐτῶν δώρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῶ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται ἅγιον. ¹⁰ οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῶ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτήνος κτήναι, ἔσται αὐτὸ καὶ τὸ ἀλλάγμα ἅγια. ¹¹ ἐὰν δὲ πᾶν κτήνος ἀκάθαρτον, ἀφ' ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ' αὐτῶν δώρον τῷ κυρίῳ, στήσῃ τὸ κτήνος ἐναντι τοῦ ἱερέως, ¹² καὶ τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ. καὶ καθότι ἂν τιμησῇται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς, οὕτω στήσεται. ¹³ ἐὰν δὲ λυτρῶνεν λυτρώσῃται αὐτὸ, προσθήσῃ τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἅγιαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς. ὡς ἂν τιμησῇται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, οὕτω σταθήσεται. ¹⁵ ἐὰν δὲ ὁ ἀγιάσας αὐτὴν λυτρώται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσῃ ἐπ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ ἔσται αὐτῷ. ¹⁶ ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἀγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου. ¹⁷ ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ στήσεται. ¹⁸ ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἀφῆσιν ἀγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ. ¹⁹ ἐὰν δὲ λυτρώται τὸν ἀγρὸν ὁ ἀγιάσας αὐτόν, προσθήσῃ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. ²⁰ ἐὰν δὲ μὴ λυτρώται τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσῃται αὐτόν. ²¹ ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθῆναι τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται κατασχέσις αὐτοῦ. ²² ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὐ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, ἀγιάσῃ τῷ κυρίῳ, ²³ λογεῖται πρὸς αὐτόν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς

μῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἁγίαν τῷ κυρίῳ. ²⁴ καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρός τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέκτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατὰσχέσις τῆς γῆς. ²⁵ καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίσις ἀγρίοις, εἴκοσι ὀβολοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον. ²⁶ καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήρεσί σου, ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐ καθαγιαίνει αὐτὸ οὐδεὶς. ἐὰν τε μόσχον, ἐὰν τε πρόβατον, τῷ κυρίῳ ἔστί. ²⁷ ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων, ἀλλάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσεται τὸ ἐπιπλεοντὸν πρὸς αὐτὸ, καὶ ἔσται αὐτῷ. ἐὰν δὲ μὴ λυτῶται, πρᾶθήσεται κατὰ τὸ τίμημα αὐτοῦ. ²⁸ πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων, ὅσα αὐτῷ ἔστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτηνούς, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατὰσχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται,

οὐδὲ λυτῶσεται. πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ. ²⁹ καὶ πᾶν, ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ λυτῶθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται. ³⁰ πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, τῷ κυρίῳ ἔστί, ἅγιον τῷ κυρίῳ. ³¹ ἐὰν δὲ λυτῶται λυτῶ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπιπλεοντὸν προσθήσεται πρὸς αὐτόν, καὶ ἔσται αὐτῷ. ³² καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἐλθῇ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δεκάτον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ. ³³ οὐκ ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσῃς ἀλλάξῃς αὐτὸ, καὶ τὸ ἀλλάγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτῶθήσεται. ³⁴ αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐντολαί, ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

ΚΕΦ. Α'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων. ² λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν. ³ πᾶς ἄρσην ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐμπορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν. σὺ καὶ Ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς. ⁴ καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἕκαστου ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. ⁵ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἱ τινες παρυστήσονται μεθ' ὑμῶν. τῶν Ρουβὴν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ. ⁶ τῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί. ⁷ τῶν Ἰούδα, Ναασσῶν υἱὸς Ἀμιναδάβ. ⁸ τῶν Ἰσάακ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. ⁹ τῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιάβ υἱὸς Χαιλῶν.

τῶν υἱῶν Ἰωσήφ τῶν Ἐφραϊμ, Ἐλισαμά υἱὸς Ἐμιούδ. ¹⁰ τῶν Μανασσῇ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασούρ. ¹¹ τῶν Βενιαμὴν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδειωνί. ¹² τῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί. ¹³ τῶν Ἀσῆρ, Φαγαίηλ υἱὸς Ἐχράν. ¹⁴ τῶν Γὰδ, Ἐλισάφ υἱὸς Ραγουήλ. ¹⁵ τῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ¹⁶ οὗτοι ἐπὶ κλητοὶ τῆς συναγωγῆς, ἀρχόντες τῶν φυλῶν κατὰ πατρίδας αὐτῶν, χιλιάρχοι Ἰσραὴλ εἰσι. ¹⁷ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἀνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, ¹⁸ καὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους. καὶ ἐπηξονούσαν κατὰ γενεαίς αὐτῶν, κατὰ πατρίδας αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ¹⁹ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. ²⁰ καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ρουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ

δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ρουβὴν, ἕξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²² τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἑνnea καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ²⁶ τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁷ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ²⁸ τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ, τέσσαρες καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³⁰ τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑπτά καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³² τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, τε-

σαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ³⁴ τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁵ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ³⁶ τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁷ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁴ τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ²⁵ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήκοντα. ³⁸ τοῖς υἱοῖς Λαὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ³⁹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Λαὶν, δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ⁴⁰ τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, ⁴¹ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ⁴² τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἶκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος

ρευομενος ἐν τῇ δυνάμει, ⁴³ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, τρεῖς καὶ πενήτηνκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁴⁴ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄνδρες, ἀνὴρ εἰς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ φυλὴν οἰκων πατριᾶς ἦσαν. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετούς καὶ ἐπ' αὐτοῖς, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάσσεται ἐν Ἰσραὴλ, ⁴⁶ ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ τριεχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πενήτηνκοντα. ⁴⁷ οἱ δὲ Λευῖται ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁴⁹ ὅρα τὴν φυλὴν Λεὺ οὐ συνεπισκέψη, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁵⁰ καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευῖτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνήν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ κύκλω τῆς σκηνῆς παρεμβалоῦσι. ⁵¹ καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνήν, καθελούσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνήν, ἀναστήσουσι. καὶ ὁ ἄλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθάνει. ⁵² καὶ παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν. ⁵³ οἱ δὲ Λευῖται παρεμβάλλετωσαν ἐναντίοι κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμαρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁵⁴ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα, ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ² ἄνθρωπος ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, παρεμβάλλετωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐναντίοι, κύκλω τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ.

³ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολὰς, ταγμα παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ. ⁴ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι τέσσαρες καὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ⁵ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσάαχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσάαχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. ⁶ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πενήτηνκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁷ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιαβ υἱὸς Χαϊλὼν. ⁸ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πενήτηνκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁹ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑκατὴν χίλιοι, καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν πρῶτοι ἐξαροῦσι. ¹⁰ τάγματα παρεμβολῆς Ρουβὴν πρὸς ἄρβυλα δυνάμεις αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ρουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ. ¹¹ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑξ καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ¹² καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆς Συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί. ¹³ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑννέα καὶ πενήτηνκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ¹⁴ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Γὰδ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Γὰδ, Ἐλισάφ υἱὸς Ραγουήλ. ¹⁵ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι καὶ πενήτηνκοντα. ¹⁶ πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ρουβὴν, ἑκατὸν πενήτηνκοντα μία χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι καὶ πενήτηνκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν δεῦτεροι ἐξαροῦσι. ¹⁷ καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν Λευιτῶν μέσον τῶν παρεμβολῶν. ὥς καὶ παρεμβалоῦσιν, οὕτω καὶ ἐξαροῦσιν ἑκαστος ἐχόμενος καθ' ἡγεμονίας. ¹⁸ τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἐλισαμὴ υἱὸς Ἐμιούδ. ¹⁹ δυνάμεις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ

πεντακόσιοι. ²⁰ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιήλ υἱὸς Φαδασσοῦ. ²¹ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ²² καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Βενιαμίν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδαν υἱὸς Γαδεωνί. ²³ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁴ πάντες οἱ ἐπισκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Ἐφραΐμ, ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑκατὸν, σὺν δυνάμει αὐτῶν τρίτοι ἔξαροῦσι. ²⁵ τάγμα παρεμβολῆς Δάν πρὸς βορρᾶν σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμοσαδαί. ²⁶ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, δύο καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ²⁷ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλῆ Ἀσῆρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσῆρ, Φαγεήλ υἱὸς Ἐχράν. ²⁸ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, μία καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁹ καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Νεφθαλί, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχιρέ υἱὸς Αἰνάν. ³⁰ δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπισκεμμένοι, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ³¹ πάντες οἱ ἐπισκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δάν, ἑκατὸν καὶ πεντηκονταεπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχατοι ἔξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν. ³² αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι πεντακόσιοι πεντήκοντα. ³³ οἱ δὲ Λευῖται οὐ συνεπισκέπησαν ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ³⁴ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῆρον ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γ'.

Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆ, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωυσῇ ἐν ὄρει Σινᾶ. ² καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν. πρω-

τότοκος Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, Ἠλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ³ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, οἱ ἱερεῖς οἱ ἡλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἱερατεύειν. ⁴ καὶ ἐτελεύτησε Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ ἐναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἐναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς. καὶ ἱερατεύσεν Ἠλεάζαρ καὶ Ἰθάμαρ μετὰ Ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁶ λάβε τὴν φυλὴν Λεβὶ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ, ⁷ καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλάκας αὐτοῦ, καὶ τὰς φυλάκας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁸ καὶ φυλάξουσιν πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλάκας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. ⁹ καὶ δώσεις τοὺς Λευίτας Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι. δεδομένοι δόμα οὗτοί μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ φυλάξουσιν τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος. καὶ ὁ ἄλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθανεῖται. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ¹² καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λεῦνται. ¹³ ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον. ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ἰσραὴλ. ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται. ἐγὼ κύριος. ¹⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, λέγων. ¹⁵ ἐπίσκειψαι τοὺς υἱοὺς Λεβὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηναιίου καὶ ἐπάνω, ἐπίσκειψασθε αὐτούς. ¹⁶ καὶ ἐπισκέψαντο αὐτοὺς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν αὐτοῖς κύριος

οιος. ¹⁷ καὶ ἦσαν οὗτοι οἱ υἱοὶ Αὐτὸς ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν. Γεδσών, Καὰθ, καὶ Μεραρί. ¹⁸ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών, κατὰ δῆμους αὐτῶν. Λοβεὶ καὶ Σεμεΐ. ¹⁹ καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δῆμους αὐτῶν. Ἀμοράμ καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρών καὶ Ὀζιήλ. ²⁰ καὶ υἱοὶ Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν. Μοολὶ, καὶ Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ²¹ τῷ Γεδσών δῆμος τοῦ Λοβεὶ, καὶ δῆμος τοῦ Σεμεΐ. οὗτοι δῆμοι τοῦ Γεδσών. ²² ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. ²³ καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσών ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρεμβالοῦσι παρὰ θάλασσαν. ²⁴ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, Ἐλισάφ υἱὸς Δαηλ. ²⁵ καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσών ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἡ σκηνὴ καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, ²⁶ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ καταλοιπα πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. ²⁷ τῷ Καὰθ δῆμος ὁ Ἀμοράμ εἰς, καὶ δῆμος ὁ Ἰσσαὰρ εἰς, καὶ δῆμος ὁ Χεβρών εἰς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιήλ εἰς. οὗτοί εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ Καὰθ, ²⁸ κατὰ ἀριθμὸν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. ²⁹ οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ παρεμβالοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ λίβα. ³⁰ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τῶν δῆμων τοῦ Καὰθ Ἐλισάφ, υἱὸς Ὀζιήλ. ³¹ καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ³² καὶ ὁ ἄρχων ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν Ἐλεάζαρ ὁ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. ³³ τῷ Μεραρί δῆμος ὁ Μοολὶ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ Μεραρί. ³⁴ ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν

κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ πενήκοντα. ³⁵ καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Μεραρί, Σουριήλ υἱὸς Ἀβιχαὶλ, ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβالοῦσι πρὸς βορρᾶν. ³⁶ ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρί, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, ³⁷ καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλω, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. ³⁸ οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ ἀνατολῆς, Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἀπτόμενος ἀποθάνειται. ³⁹ πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, οὗς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δῆμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δυο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ⁴⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ἐπίσκειναι πᾶν πρωτότοκον ἀρσεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω. καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος. ⁴¹ καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοὶ, ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴² καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴³ καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ πρωτότοκα τὰ ἀρσενικά κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακόσιοι. ⁴⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁴⁵ λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. ἐγὼ κύριος. ⁴⁶ καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν

υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴⁷ καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλὴν, κατὰ τὸ δίδαρχμον τὸ ἅγιον λήψῃ, εἴκοσι ὀβολοὺς τοῦ σίκλου. ⁴⁸ καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεοναζόντων ἐν αὐτοῖς. ⁴⁹ καὶ ἔλαβε Μωσῆς τὸ ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων εἰς τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν. ⁵⁰ παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἐξηκονταπέντε σίκλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ⁵¹ καὶ ἔδωκε Μωσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ.

ΚΕΦ. Δ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ² λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευὶ, κατὰ δῆμους αὐτῶν, καὶ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ³ ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πενήνκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ἅγιον τῶν ἁγίων. ⁵ καὶ εἰσελευσεται Ἀαρὼν καὶ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἔξαίρη ἡ παρεμβολή, καὶ κατελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου. ⁶ καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς. ⁷ καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θυϊσκάς, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει, καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντός ἐπ' αὐτῆς ἔσονται. ⁸ καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβалоῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀναφορεῖς. ⁹ καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσι τὴν λυχρίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λυχνοὺς αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ παν-

τα τὰ ἄγγεῖα τοῦ ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, εἰς κάλυμμα δερματίνον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων. ¹¹ καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. ¹² καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις. καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. ¹³ καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὀλοπόρφυρον. ¹⁴ καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάσρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερματίνον ὑακίνθινον, καὶ διεμβалоῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτήρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερματίνον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. ¹⁵ καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἑξαίρειν τὴν παρεμβολήν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται υἱοὶ Καὰθ αἶρην, καὶ οὐκ ἄψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ¹⁶ ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἐλαίον τοῦ φωτός, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἐλαίον τῆς χρήσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ¹⁸ μὴ ὀλοθρευσητε τῆς φυλῆς τὸν δῆμον τὸν Καὰθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. ¹⁹ τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι, προσπορευομέ-

ρευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων. Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ προσπορεύεσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτούς ἕκαστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ, ²⁰ καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἑξάπινα τὰ ἅγια, καὶ ἀποθάνουσι. ²¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ²² λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν Γεδσών, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δῆμους αὐτῶν, ²³ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπίσκειναι αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁴ αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ δήμου τοῦ Γεδσών, λειτουργεῖν καὶ αἰρεῖν. ²⁵ καὶ ἀρεῖ τὰς δεξιὰς τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὄν ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ κάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²⁶ καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ περισσὰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι. ²⁷ κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσών κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἐπισκέψῃ αὐτούς ἕξ ὀνόματος πάντα τὰ ἄρτια ὑπ' αὐτῶν. ²⁸ αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσών ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ²⁹ οἱ υἱοὶ Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν ἐπισκέψασθε αὐτούς, ³⁰ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτούς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³¹ καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στύλοι αὐτῶν, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς, ³² καὶ τοὺς

στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν, ἕξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτούς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν. ³³ αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν Μεραρί ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ³⁴ καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ³⁵ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ³⁶ καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, διςχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα. ³⁷ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Καὰθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ³⁸ καὶ ἐπεσκέπησαν υἱοὶ Γεδσών κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ³⁹ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁰ καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, διςχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. ⁴¹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὗς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁴² ἐπεσκέπησαν δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴³ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁴ καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δῆμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τριςχίλιοι καὶ διακόσιοι. ⁴⁵ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις

δήμου

δήμου υἱὸν Μωραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωσῆ. ⁴⁶ πάντες οἱ ἐπεσκημένοι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ δήμους καὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ⁴⁷ ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, καὶ τὰ ἔργα τὰ αἰρομένα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁴⁸ καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπισκεπέντες, ὀκταμισχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. ⁴⁹ διὰ φωνῆς κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωσῆ ἄνδρα κατὰ ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν αἰρουσιν αὐτοί. καὶ ἐπεσκέπησαν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ² πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔξαποστείλατωσαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, καὶ πάντα γορροῦν, καὶ πάντα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ, ³ ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἔξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐ μὴ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς. ⁴ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. καθὰ ἐλάλησε κύριος Μωσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ⁶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ἄνθρωπος ἢ γυνή, ὅς τις ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ παριδὼν παρίδῃ καὶ πλημμελήσῃ ἢ ψυχὴ ἐκείνη, ⁷ ἔξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, ἣν ἐποίησε, καὶ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν. τὸ κεφάλαιον, καὶ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. ⁸ ἂν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ ἀγχιστεύων ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτόν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλην τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ. ⁹ καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἂν προσφέρωσι κυρίῳ,

τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσται, ¹⁰ καὶ ἐκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται. καὶ ἄνθρωπος, ὅς ἂν δῶ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται. ¹¹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ¹² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἄνδρός ἂν ἀνδρὸς ἐάν παρὰ βῆ ἢ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτόν, ¹³ καὶ κοιμηθῇ τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, αὐτὴ δὲ ἢ μεμιασμένη, καὶ μάστιγος μὴ ἦν μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ἦ συνειλημμένη, ¹⁴ καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μεμιάσεται, ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ἦ μεμιασμένη, ¹⁵ καὶ ἄξιε ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἴφι ἄλευρον κριθίνον, οὐκ ἐπιχειεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον. ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, ἀναμνησκούσα ἁμαρτίαν. ¹⁶ καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ στήσει αὐτὴν ἐναντι κυρίου. ¹⁷ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγεῖῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβλεῖ εἰς τὸ ὕδωρ. ¹⁸ καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναίκος, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. ¹⁹ καὶ ὀρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί. εἰ μὴ κεκοιμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. ²⁰ εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὑπανδρὸς οὕσα ἢ μεμιάσσαι, καὶ ἔδοκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοὶ, πλην τοῦ ἀνδρὸς σου, ²¹ καὶ ὀρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης. καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί. ὀφῇ σε κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐν ὀρκίῳ ἐν μέσῳ τοῦ

τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα, καὶ τὴν κοιλίαν σου πεπρησμένην. ²² καὶ εἰς-ελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρῶμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ ἐρεῖ ἡ γυνή. γένοιτο γένοιτο. ²³ καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀράς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἔλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρῶμενου. ²⁴ καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἔλεγκμοῦ τοῦ ἐπικαταρῶμενου. καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρῶμενον τοῦ ἔλεγκμοῦ. ²⁵ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναίκος τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἐναντὶ κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν πρὸς τὸ θυσιαστήριον. ²⁶ καὶ δραξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ ἀνοίσεται αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. ²⁷ καὶ ἔσται, ἐὰν ἡ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἔλεγκμοῦ τὸ ἐπικαταρῶμενον, καὶ προησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἁρὰν τῷ λαῷ αὐτῆς. ²⁸ ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνή, καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῶα ἔσται καὶ ἐκπευματιεῖ σπέρμα. ²⁹ οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ὃ ἂν παραβῇ ἡ γυνὴ ὑπανδρὸς οὕσα, καὶ μιανθῇ. ³⁰ ἢ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ στήσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐναντὶ κυρίου, καὶ ποιήσῃ αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ³¹ καὶ ἀθῶος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας. καὶ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

Κ Ε Φ. §.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν μεγάλως εὕξηται εὐχὴν ἀφ' ἀγνί-σασθαι ἀγνείαν κυρία, ³ ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἀγνισθήσεται. καὶ ὅξος ἐξ οἴνου καὶ ὅξος ἐκ σίκερα οὐ πίνεται. καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίνεται. καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ

σταφίδα οὐ φάγεται ⁴ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ. ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρτου οὐ φάγεται ⁵ πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ ἀγνισμοῦ. ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, ὅσας ἤψατο κυρία. ἅγιος ἔσται τρέφων κόμην τριῖα κεφαλῆς ⁶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρία. ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυία οὐκ εἰσελεύσεται. ⁷ ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ, καὶ ἐπ' ἀδελφῷ καὶ ἐπ' ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ' αὐτοῖς ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ. ⁸ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἅγιος ἔσται κυρία. ⁹ ἐὰν δὲ τις ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτῷ ἐξ ἁπίνων, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ. καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἢ ἂν ἡμέρα καθαρισθῇ. τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ξυρηθήσεται. ¹⁰ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ οἶσει δύο τρυγόνας, ἢ δυο νοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹¹ καὶ ποιήσῃ ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὀλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἡμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς. καὶ ἀγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ¹² ἢ ἡγιασθῇ κυρία, τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς. καὶ προσάξει ἄμνον ἐνιαύσιον εἰς πλημμελίαν. καὶ αἱ ἡμέραι αἱ πρότεροι ἄλογοι ἔδονται, ὅτι ἐμιάνθη ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ. ¹³ καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου. ἢ ἂν ἡμέρα πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁴ καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρία ἄμνον ἐνιαύσιον ἁμῶμον ἕνα εἰς ὀλοκαύτωσιν, καὶ ἁμνάδα ἐνιαυσίαν μίαν ἁμῶμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ κριὸν ἕνα ἁμῶμον εἰς σωτήριον, ¹⁵ καὶ κανοὺν ἄζυμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, καὶ θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. ¹⁶ καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἐναντὶ κυρίου, καὶ ποιήσῃ τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ τὸν

κριὸν

κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῶ τῶν ἄζυμων. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ξυρῆσεται ὁ ἡγούμενος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὃ ἐστὶν ὑπὸ τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου. ¹⁹ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἐφθὺν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον ἓνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον ἄζυμον ἓν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ἡγούμενου μετὰ τὸ ξυρῆσασθαι αὐτὸν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, ²⁰ καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου. ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεὶ ἐπὶ τοῦ στηθηνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος. καὶ μετὰ ταῦτα τίεται ὁ ἡγούμενος οἶνον. ²¹ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὕξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν εὐρῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ κατὰ δυνάμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἢ ἂν εὕξηται κατὰ νόμον ἀγνεύας. ²² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν, λέγων. ²³ λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων. οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες αὐτοῖς. ²⁴ εὐλογῆσαι σε κύριος, καὶ φυλάξαι σε. ²⁵ ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ ἐλεῆσαι σε. ²⁶ ἐπάροι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σέ, καὶ δώῃ σοι εἰρήνην. ²⁷ καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο ἡ ἡμέρα συνετέλεσε Μωυσῆς, ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν, καὶ ἡγίασεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγίασεν αὐτά. ² καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ δώδεκα ἄρχοντες οἰκῶν πατρῶν αὐτῶν. οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς. ³ καὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἕξ ἀμάξας λαμπηρίας, καὶ δώδεκα βόας. ἀμάξαν παρὰ δύο ἄρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ

ἐκάστου. καὶ προσήγαγον ἔναντιόν τῆς σκηνῆς. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσὴν, λέγων. λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔδονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, ἐκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. ⁵ καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς βόας, ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις. ⁶ καὶ τὰς δύο ἀμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γεδσών κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. ⁷ καὶ τὰς τέσσαρας ἀμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. ⁸ καὶ τοῖς υἱοῖς Καάθ οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν. ἐπ' ὧμεν ἀροῦσιν. ⁹ καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἔγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσὴν. ἄρχων εἰς καθ' ἡμέραν, ἄρχων καθ' ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἔγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. ¹¹ καὶ ἦν ὁ προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ, ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα. ¹² καὶ ἦν ὁ προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλην αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ¹³ θυίσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ¹⁴ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνὸν ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. ¹⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ¹⁶ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλας δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀμιναδάβ. ¹⁷ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Ζαχάρ, ὁ ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰσάχαρ. ¹⁸ καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὅλην αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα

πλήρη

πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ²⁰ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ²¹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ²² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ²³ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ. ²⁴ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιάβ υἱὸς Χαιλὼν. ²⁵ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ²⁶ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ²⁷ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ²⁸ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ²⁹ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιάβ υἱοῦ Χαιλὼν. ³⁰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ρουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ. ³¹ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ³² θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ³³ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ³⁴ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ³⁵ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοῦρ υἱοῦ Σεδιούρ. ³⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί. ³⁷ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ³⁸ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιά-

ματος. ³⁹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁴¹ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμιὴλ υἱοῦ Σουρισαδαί. ⁴² τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Γαδ, Ἐλυσάφ υἱὸς Ραγουήλ. ⁴³ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁴⁴ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁴⁵ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁴⁶ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁴⁷ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλυσάφ υἱοῦ Ραγουήλ. ⁴⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, Ἐλισαμά υἱὸς Ἐμιούδ. ⁴⁹ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁵⁰ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁵¹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁵² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁵³ καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισαμά υἱοῦ Ἐμιούδ. ⁵⁴ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Μανασσὴ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασσοῦρ. ⁵⁵ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἄργυροῦν ἐν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἄργυρᾶν, ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁵⁶ θυΐσκη μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. ⁵⁷ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁵⁸ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν

γῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁵⁹ καὶ εἰς θυ-
σίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς
πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυ-
σίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιήλ
υἱοῦ Φαθασσοῦρ. ⁶⁰ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνά-
τῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδὰν
υἱὸς Γαδεωνί. ⁶¹ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ-
βλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκα-
τὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν,
ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον
τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδιά-
λεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
σίαν. ⁶² θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
πλήρη θυμιάματος. ⁶³ μόσχον ἓνα ἐκ
βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον
εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁶⁴ καὶ χίμαρον ἕξ αἰ-
γῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁶⁵ καὶ εἰς θυ-
σίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς
πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυ-
σίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀβιδὰν
υἱοῦ Γαδεωνί. ⁶⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ
ἄρχων τῶν υἱῶν Δάν, Ἀχιέζερ υἱὸς
Ἀμισαδαί. ⁶⁷ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυ-
βλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκα-
τὸν ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν,
ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον
τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδιάλεως
ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. ⁶⁸
θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη
θυμιάματος. ⁶⁹ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν,
κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον εἰς ὀλο-
καύτωμα. ⁷⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα
περὶ ἁμαρτίας. ⁷¹ καὶ εἰς θυσίαν σω-
τηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε,
τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέν-
τε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμι-
σαδαί. ⁷² τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρ-
χων τῶν υἱῶν Ἀσήρ, Φαγεήλ υἱὸς
Ἐχράν. ⁷³ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον
ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν,
ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον
τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδιά-
λεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
σίαν. ⁷⁴ θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
πλήρη θυμιάματος. ⁷⁵ μόσχον ἓνα ἐκ
βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἐνιαύσιον ἓνα
εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁷⁶ καὶ χίμαρον ἕξ αἰ-
γῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁷⁷ καὶ εἰς θυ-
σίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς
πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυ-

σίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεήλ
υἱοῦ Ἐχράν. ⁷⁸ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ
ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλί, Ἀχιρὲ υἱὸς
Αἰνάν. ⁷⁹ τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον
ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν
ὀλκή αὐτοῦ. φιάλην μίαν ἀργυρᾶν,
ἐβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον
τὸν ἅγιον. ἀμφότερα πλήρη σμιδιά-
λεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ-
σίαν. ⁸⁰ θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν,
πλήρη θυμιάματος. ⁸¹ μόσχον ἓνα ἐκ
βοῶν, κριὸν ἓνα, ἄμνον ἓνα ἐνιαύσιον
εἰς ὀλοκαύτωμα. ⁸² καὶ χίμαρον ἕξ αἰ-
γῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. ⁸³ καὶ εἰς θυ-
σίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς
πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυ-
σίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ
υἱοῦ Αἰνάν. ⁸⁴ οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς
τοῦ θυσιαστηρίου ἡ ἡμέρα ἔχρισεν αὐ-
τὸ παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραήλ, τρυβλία ἀργυρᾶ δώδεκα, φιάλαι
ἀργυραὶ δώδεκα, θυΐσκαι χρυσαὶ δώ-
δεκα. ⁸⁵ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων
τὸ τρυβλίον τὸ ἓν, καὶ ἐβδομήκοντα
σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία. πᾶν τὸ ἀργύ-
ριον τῶν σκευῶν, διεχίλιοι καὶ τετρα-
κόσιοι σίκλοι. σίκλοι, ἐν τῷ σίκλῳ τῷ
ἁγίῳ. ⁸⁶ θυΐσκαι χρυσαὶ δώδεκα, πλῆ-
ρεις θυμιάματος. πᾶν τὸ χρυσίον τῶν
θυΐσκων, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοί.
⁸⁷ πᾶσαι αἱ βόες αἱ εἰς ὀλοκαύτωσιν,
μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἄμνοι
ἐνιαύσιοι δώδεκα, καὶ αἱ θυσῖαι αὐ-
τῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. καὶ χίμα-
ροι ἕξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας.
⁸⁸ πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου,
δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἐξήκον-
τα, τράγοι ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνά-
δες ἐξήκοντα ἐνιαύσιοι ἄωμοι. αὕτη
ἡ ἐγκαίνωσις τοῦ θυσιαστηρίου, μετὰ
τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ
μετὰ τὸ χρίσαι αὐτόν, ⁸⁹ ἐν τῷ εἰς-
πορεύεσθαι Μωσὴν εἰς τὴν σκηνὴν
τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ. καὶ
ἤκουσε τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος
πρὸς αὐτόν ἀνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου,
ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυ-
ρίου, ἀναμέσον τῶν δύο Χερουβὶμ, καὶ
ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσὴν,
λέγων.

λέγων. ² λάλησον τῷ Ἀαρὼν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. ὅταν ἐπιτιθῇς τοὺς λύχνους, ἐκ μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. ³ καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρὼν. ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ⁴ καὶ αὐτῇ ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας. στερεὰ, χρυσῇ ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη. κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἐδείξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν. ⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁶ λάβε τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφαγνίευσ αὐτούς. ⁷ καὶ οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἀγνισμόν αὐτῶν. περιῶνάεις αὐτοὺς ὕδωρ ἀγνισμοῦ. καὶ ἐπλευσεται ξυρὸν ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ ἔσονται. ⁸ καὶ λήψονται μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμίδαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ. καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βοῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας. ⁹ καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ συναξεις πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ προσάξεις τοὺς Λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευίτας. ¹¹ καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. ¹² οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων. καὶ ποιήσεις τὸν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἓνα εἰς ὀλοκαύτωμα κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. ¹³ καὶ στήσεις τοὺς Λευίτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. ¹⁴ καὶ διαστείλεις τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσονται μοι. ¹⁵ καὶ μετὰ ταῦτα ἐιζελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ καθαριεῖς αὐτοὺς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἔναντι κυρίου. ¹⁶ ὅτι ἀπόδομα ἀποδομένοι οὗτοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ. ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν

πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἴληφα αὐτοὺς ἐμοί. ¹⁷ ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνθρώπων ἕως κτήνους. ἡ ἡμέρα ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα αὐτοὺς ἐμοί, ¹⁸ καὶ ἔλαβον τοὺς Λευίτας ἀντὶ παντός πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευίτας ἀπόδομα δεδομένους Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια. ²⁰ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται, καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια. καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν ἀφαγνίσασθαι αὐτούς. ²² καὶ μετὰ ταῦτα εἰζήλθον οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευιτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. ²³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ²⁴ τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευιτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοὺς καὶ ἐπάνω εἰζελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ²⁵ καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοὺς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας καὶ οὐκ ἐργάται ἔτι. ²⁶ καὶ λειτουργήσῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακὰς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργάται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευίταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων. ² εἶπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ' ὥραν αὐτοῦ, ³ τῇ τεσσαρεκκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν ποιήσεις αὐτὸ κατὰ

κατὰ καιρούς. κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις αὐτό. ⁴ καὶ ἐλάλησε Μωσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα ⁵ ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἐρημῳ τοῦ Σινᾶ. καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἱ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωσῆ καὶ Ααρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ⁷ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκείνοι πρὸς αὐτόν. ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, μὴ οὖν ὑστερήσωμεν προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ; ⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωσῆς. στήτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος περὶ ὑμῶν. ⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ¹⁰ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιῇσι τὸ πάσχα κυρίῳ ¹¹ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ. τὸ πρὸς ἐσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' αὔρῳ καὶ πικρίδων φάγονται αὐτό. ¹² οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωῒ, καὶ ὅσπου οὐ συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐτό. ¹³ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι, καὶ ὑστερήσῃ ποιῆσαι τὸ πάσχα, ἐξολοθρευθήσεται ἢ ψυχῇ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ¹⁴ ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ποιῇσι αὐτό. νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς γῆς. ¹⁵ καὶ τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυπεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἐσπέρας ἦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως

πρωῒ. ¹⁶ οὕτως ἐγένετο διαπαντός. ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁷ καὶ ἦν ἡ ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔσθῃ ἡ νεφέλη, ἐκεῖ παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. πάσας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάσσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι. ²⁰ καὶ ἔσται ὅταν σκεπάσῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβалоῦσι, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. ²¹ καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἐσπέρας ἕως πρωῒ, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τοπρωῒ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ νυκτός. ²² μηνὸς ἡμέρας πλεονάζουσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβалоῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν. ²³ ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. τὴν φυλακὴν κυρίου ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωσῆ.

Κ Ε Φ. Γ.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων. ² ποιήσον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυράς, ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς. καὶ ἔσονται σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. ³ καὶ σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναγθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁴ ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσῃσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρχοντες ἀρχηροὶ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς. ⁶ καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι λίβα. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν. καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι

λουσαι πρὸς βορρᾶν. σημασία σαλπιοῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. ⁷ καὶ ὅταν συναγάγῃτε τὴν συναγωγὴν, σαλπιεῖτε, καὶ οὐ σημασία. ⁸ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ταῖς σάλπιγξι. καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ⁹ ἔὰν δὲ ἐξέλθῃτε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὀλοκαυτώμασι, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηριῶν ὑμῶν. καὶ ἔσται ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹² καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. καὶ ἔσθη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. ¹³ καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ¹⁴ καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσών υἱὸς Ἀιναθαβ. ¹⁵ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. ¹⁶ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιάβ υἱὸς Χαιλών. ¹⁷ καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ Μεραρὶ, οἱ αἰρόντες τὴν σκηνήν. ¹⁸ καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ρουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισούρ υἱὸς Σεδιούρ. ¹⁹ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισδαί. ²⁰ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γαδ, Ἐλισαφ ὁ τοῦ Ραγουὴλ. ²¹ καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Κααθ αἰρόντες τὰ ἄγρια. καὶ στήσουσι τὴν σκηνήν ἕως παραγένωνται. ²² καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραΐμ σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἐλισαμὰ υἱὸς Σεμιούδ. ²³ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως

φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσοῦρ. ²⁴ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Βενιαμίν, Ἀβιδάν ὁ τοῦ Γαδωνί. ²⁵ καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δάν ἑσχατοὶ πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν. καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἀχιέζερ ὁ τοῦ Ἀμισαδαί. ²⁶ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. ²⁷ καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Νεφθαλὶ, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. ²⁸ αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἐξῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. ²⁹ καὶ εἶπε Μωυσῆς τῷ Ὁβάβ υἱῷ Ραγουὴλ τῷ Μαδιανίτῃ τῷ γεμβρῶ Μωυσῆ. ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, τοῦτον δώσω ὑμῖν. δέυρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν, ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ πορεύομαι, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, καὶ εἰς τὴν γενεάν μου. ³¹ καὶ εἶπε. μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς οὐ ἕνεκεν ἡσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ ἐν ἡμῖν προεσβύτης. ³² καὶ ἔσται ἔὰν πορευθῇς μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, καὶ εὖ σε ποιήσομεν. ³³ καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν. καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρᾳ αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκἐύασθαι αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. ³⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν κιβωτὸν, καὶ εἶπε Μωυσῆς. ἐξεγέρθητι κύριε, καὶ διασκορπισθῇτωσαν οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μισοῦντές σε. ³⁶ καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν. ἐπίστρεφε κύριε χιλιάδας μυριάδας ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁴ καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι κυρίου. καὶ ἤκουσε κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ, καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς. ² καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν. καὶ ἠύξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπασε τὸ πῦρ. ³ καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, ἐμπυρισμός. ὅτι

ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς παρὰ κυρίου. ⁴ καὶ ὁ ἐπίμικτος ὁ ἐν αὐτοῖς ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν. καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν. τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ⁵ ἐμνησθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἡσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ δουραίν, καὶ τοὺς σκύους, καὶ τοὺς πέποινας, καὶ τὰ πράσα, καὶ τὰ κρόμυνα, καὶ τὰ σκόρδα. ⁶ νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατὰξηρος. οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ⁷ τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐπὶ, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρουστάλλου. ⁸ καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς καὶ συνέλεγον, καὶ ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυνίᾳ, καὶ ἤψουν αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποιοῦν αὐτὸ ἐγκρυφίας. καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὥστε γεῦμα ἐγκρὺς ἐξ ἐλαίου. ⁹ καὶ ὅταν κατέβῃ ἡ δροσὸς ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτός, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. ¹⁰ καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαίωντων αὐτῶν κατὰ δήμεους αὐτῶν, ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα, καὶ ἐναντὶ Μωυσῆ ἦν πονηρόν. ¹¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον. ἵνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διατί οὐχ εὗρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; ¹² μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον πάντα τὸν λαὸν τούτον, ἢ ἐγὼ ἔτεκον αὐτούς, ὅτι λέγεις μοι, λάβε αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὥστε ἄραι τιθῆνός τὸν θηλάζοντα, εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ¹³ πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν ἐπ' ἐμοὶ, λέγοντες. δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν. ¹⁴ οὐ δύνησμαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τούτον, ὅτι βαρύτερόν μοι ἐστὶ τὸ ῥῆμα τούτο. ¹⁵ εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὗρηκα ἔλεος παρὰ σοί, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κἀκωσίν μου. ¹⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. συνάγαγε μοι ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας, ὅτι οὗτοί. εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν. καὶ ἄξεις αὐτούς πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. ¹⁷ καὶ καταβήσομαι,

καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοί, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς. καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος. ¹⁸ καὶ τῷ λαῷ ἔρεῖς. ἀγνίσασθε εἰς αὐρίον, καὶ φάγεσθε κρέα. ὅτι ἐκλαύσατε ἐναντὶ κυρίου, λέγοντες. τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν ἡμῖν ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν φαγεῖν κρέα, καὶ φάγεσθε κρέα. ¹⁹ οὐχ ἡμέραν μίαν φαγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέκα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας, ²⁰ ἕως μηνὸς ἡμερῶν φαγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν. καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἡπειθήσατε κυρίῳ, ὃς ἐστὶν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες. ἱνατί ἡμῖν ἐξελεθῆν ἐξ Αἰγύπτου; ²¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς. ἔξακόσαιοι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαὸς, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς. καὶ σὺ εἶπας. κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. ²² μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγῇσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς, ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ²³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. μὴ χεῖρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γινώσκῃ εἰ ἐπικαταλήψεται σε ὁ λόγος μου ἢ οὐ. ²⁴ καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου. καὶ συνηγαγεν ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς κύκλῳ τῆς σκηνῆς. ²⁵ καὶ κατέβῃ κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἐβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους. ὡς δὲ ἐπαυσατο πνεῦμα ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι προσέθεντο. ²⁶ καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἐνὶ Ἑλλάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ. καὶ ἐπαυσατο ἐπ' αὐτοὺς πνεῦμα. καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθον πρὸς τὴν σκηνήν. καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²⁷ καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε Μωυσῇ. καὶ εἶπε, λέγων. Ἑλλάδ καὶ Μω-

Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ²⁸ καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ὁ παρεστηκὼς Μωυσῇ ὁ ἐκλεκτός, εἶπε. κύριε Μωυσῇ, κώλυσον αὐτούς. ²⁹ καὶ εἶπε Μωυσῆς αὐτῷ. μὴ ζηλοῖς ἐμέ; καὶ τίς δώη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῶ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς; ³⁰ καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ προεσβύτεροι Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὁρτυγομήτραν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡς εἰ δίπληγν ἀπὸ τῆς γῆς. ³² καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὁρτυγομήτραν. ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα κορύμβους. καὶ ἔψυξαν ἐ- αὐτοῖς ψυγμοὺς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. ³³ τὰ κρέα ἐτὶ ἦν ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν. καὶ κύριος ἐ- θυμώθη εἰς τὸν λαὸν, καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. ³⁴ καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, μνηματα τῆς ἐπιθυμίας. ὅτι ἐκεῖ ἔθασαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητὴν. ³⁵ ἀπὸ μνημάτων ἐπιθυμίας ἐξῆρξεν ὁ λαὸς εἰς Ἀσρηώθ. καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσρηώθ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐλάλησε Μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῇ ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσσης ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι γυναῖκα Αἰθιοπίσσαν ἔλαβε. ² καὶ εἶπαν. μὴ Μωυσῇ μόνῳ ἐλάλησε κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύριος. ³ καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πρῶτος σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴ καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν, καὶ Ἀαρὼν, καὶ Μαριὰμ. ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. ⁵ καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ Μαριὰμ, καὶ ἐξήλθον ἀμφοτε-

ροι. ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀκούσατε τῶν λόγων μου. ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσονται, καὶ ἐν ὕπνῳ λαλήσω αὐτῷ. ⁷ οὐχ οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστι. ⁸ στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἰδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν δόξαν κυρίου εἶδε, καὶ διατί οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωυσῆ; ⁹ καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἀπῆλθεν. ¹⁰ καὶ ἡ νεφέλη ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς. καὶ ἰδὼν Μαριὰμ λεπρῶσα ὡς εἰ χιών. καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν ἐπὶ Μαριὰμ, καὶ ἰδὼν λεπρῶσα. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν. δέομαι κύριε μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἡγνοήσαμεν καθ' ὅτι ἡμαρτομεν. ¹² μὴ γένηται ὡς εἰ ἴσον θανάτῳ, ὡς εἰ ἔκτρομα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ τῶν σαρκῶν αὐτῆς. ¹³ καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον, λέγων. ὁ θεὸς δέομαι σου, ἴασαι αὐτήν. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας; ἀφορισθῆτω ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. ¹⁵ καὶ ἀφωρίσθη Μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρξεν, ἕως ἐκαθαρίσθη Μαριὰμ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρξεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσρηώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρημῳ τοῦ Φαράν. ² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ³ ἀποστείλον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ κατασκοπεύσασθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναανίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν. ἄνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δῆμους πατριῶν αὐτῶν, ἀποστελεῖς αὐτούς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαράν διὰ φωνῆς κυρίου. πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι. ⁵ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. τῆς φυλῆς Ρουβὴν, Σαμουὴλ υἱὸς Ζαχούρ. ⁶ τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαφάτ υἱὸς Σουρί. ⁷ τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χαλεβ υἱὸς

Ἰεφοννή. ⁸ τῆς φυλῆς Ἰσάαχαρ, Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ. ⁹ τῆς φυλῆς Ἐφραΐμ, Αὐσὴ υἱὸς Ναυή. ¹⁰ τῆς φυλῆς Βενιαμίν, Φαλτί υἱὸς Ῥαφού. ¹¹ τῆς φυλῆς Ζαβουλών, Γουδιήλ υἱὸς Σουδί. ¹² τῆς φυλῆς Ἰωσήφ τῶν υἱῶν Μανασσῆ, Γαδδὶ, υἱὸς Σουσί. ¹³ τῆς φυλῆς Λάβ, Ἀμιήλ υἱὸς Γαμαλί. ¹⁴ τῆς φυλῆς Ἀσήρ, Σαθούρ υἱὸς Μιχαήλ. ¹⁵ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, Ναβί, υἱὸς Σαβί. ¹⁶ τῆς φυλῆς Γάδ, Γουδιήλ υἱὸς Μακχί. ¹⁷ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκεύασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ υἱὸν Ναυή, Ἰησοῦν. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκεύασθαι τὴν γῆν Χαναάν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀναβήτε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ ὄρος, ¹⁹ καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς, εἰ ἰσχυρὸς ἐστὶν ἢ ἀσθενής, ἢ ὀλίγοι εἰσὶν ἢ πολλοί. ²⁰ καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκαθίστηνται ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλὴ ἐστὶν ἢ πονηρά. καὶ τίνας αἱ πόλεις αἷς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχεύουσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. ²¹ καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πίον ἢ παρειμένη. εἰ ἐστὶν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὐ. καὶ προσκαρτερήσαντες λήψετε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι, ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς. ²² καὶ ἀναβάντες κατεσκεύασαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρημοῦ Σὶν ἕως Ῥοὸβ, εἰσπορευομένων Αἰμιάθ. ²³ καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἐρήμον, καὶ ἀπῆλθον ἕως Χεβρών, καὶ ἐκεῖ Ἀχιμάν, καὶ Σεσοί, καὶ Θελαμὶ, γενεαὶ Ἐνάχ. καὶ Χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ὠκοδομήθη πρὸ τοῦ Τανὶν Αἰγύπτου. ²⁴ καὶ ἦλθον ἕως φάραγγος βότρου, καὶ κατεσκεύασαντο αὐτὴν. καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλημα καὶ βότρου σταφυλῆς ἓνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἦσαν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν συκῶν. ²⁵ καὶ τὸν τόπον ἐκείνον ἐπωνόμασαν φάραγξ βότρου, διὰ τὸν βότρου, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²⁶ καὶ ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκευάμενοι τὴν γῆν μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας. ²⁷ καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ

πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἐρημον Φαράν Κάδης. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάσῃ συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, ²⁸ καὶ διηγήσαντο αὐτῷ καὶ εἶπαν. ἦλθαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. ²⁹ ἀλλ' ἡ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ κατοικοῦν ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ὄχυραί τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα. καὶ τὴν γενεὰν Ἐνάχ ἐωράκαμεν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον. καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὄρεινῃ. καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρά θάλασσαν, καὶ παρά τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. ³¹ καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. οὐχί, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβήσομεθα, καὶ κατακληρονομήσομεν αὐτήν, ὅτι δυνατοὶ δυνήσομεθα πρὸς αὐτούς. ³² καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναβάντες μετ' αὐτοῦ εἶπαν. οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστὶ μάλλον. ³³ καὶ ἐξηγεῖσαν ἐκστασιν τῆς γῆς ἣν κατεσκεύασαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες. τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκεύασθαι, γῇ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστὶ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἐωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερηφάνους. ³⁴ καὶ ἐκεῖ ἐωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἤμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὥς ἐκ ἀκρίδων. ἀλλὰ καὶ οὕτως ἤμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐνέδωκε φωνήν. καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, ² καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγὴ. ὅφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ εἰ ἀπεθάνομεν. ³ καὶ ἵνατί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ παῖδιά ἐσονται εἰς διαρπαγὴν. νῦν οὖν βέλτιόν ἐστιν ἀποστραφῆναι εἰς Αἴγυπτον. ⁴ καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ.

ἐτέρω. δώμεν ἀρχηγόν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον. ⁵ καὶ ἔπεσε Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶ Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυὶ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφονῆ τῶν κατασκευασμένων τὴν γῆν, διέβόηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ⁷ καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες. ἡ γῆ, ἣν κατεσκευάσαμεθα αὐτὴν, ἀγαθὴ ἐστὶ σφόδρα σφόδρα. ⁸ εἰ αἰρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν. γῆ ἥτις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. ⁹ ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε. ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῖν ἐστίν. ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. ¹⁰ καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτούς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου ὠφθῆ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς; ¹² πατάξω αὐτούς θανάτῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτούς. καὶ ποιήσω σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹³ καὶ εἶπε Μωϋσῆς πρὸς κύριον. καὶ ἀκούσεται Αἴγυπτος, ὅτι ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν. ¹⁴ ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ εἰ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅς τις ὀφθαλμοῖς κατ' ὀφθαλμούς ὀπτάξῃ, κύριε, καὶ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. ¹⁵ καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὥστε ἀνθρώπον ἓνα. καὶ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασιν τὸ ὄνομά σου, λέγοντες. ¹⁶ παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁷ καὶ νῦν ὑψωθῆτω ἡ ἰσχύς σου κύριε ὃν τρόπον εἶπας, λέγων. ¹⁸ κύριος μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος, καὶ ἀληθινός, ἀφαιρῶν ἀνομιὰς καὶ ἀδικίας καὶ ἀ-

μαρτίας, καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαρῶν τὸν ἔνοχον, ἀποδιδούς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς. ¹⁹ ἄφες τὴν ἀμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεος σου, καθάπερ ἔλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ' Αἰγύπτου ἕως τοῦ νῦν. ²⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν. ἔλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ²¹ ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ καὶ ζῶν τὸ ὄνομά μου, καὶ ἐμπλησεί ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν. ²² ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὀρώντες τὴν δόξαν μου, καὶ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασάν με τοὺς δέκατον, καὶ οὐκ εἰσέκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²³ ἢ μὴν οὐκ ὀφνοῦνται τὴν γῆν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ἀλλ' ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐστὶ μετ' ἐμοῦ ὡς, ὅσοι οὐκ οἶδασιν ἀγαθὸν οὐδὲ κακόν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τοῖς δώσω τὴν γῆν. πάντες δὲ οἱ παροξυναντές με οὐκ ὀφνοῦνται αὐτὴν. ²⁴ ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπηκολούθησέ μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτὴν. ²⁵ ὁ δὲ Ἀμαλὴν καὶ ὁ Χανααῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι. αὐτοῖον ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἐρήμον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρουθρᾶν. ²⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωϋσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ²⁷ ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηράν ταύτην, ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα. ²⁸ εἶπον αὐτοῖς. ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος. ἢ μὴν ὃν τρόπον λεκαλήκατε εἰς τὰ ὠτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν. ²⁹ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν, καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν καὶ οἱ κατηγορημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυσαν ἐπ' ἐμοί. ³⁰ εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτανα τὴν χεῖρά μου κατασκηνώσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς. ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφονῆ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὶ, ³¹ καὶ τὰ παιδία ἃ εἶπατε ἐν διαρπαγῇ ἕσθαι, εἰσάξω αὐτούς εἰς τὴν γῆν. καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. ³² καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται

ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ. ³³ οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ ἀνοίσουσι τὴν πορείαν ὑμῶν, ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ³⁴ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψετε τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ γνώσεσθε τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου. ³⁵ ἐγὼ κύριος ἐλάλησα. ἢ μὴ οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθαρύονται. ³⁶ καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς. ³⁷ καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατεῖπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ πληγῇ ἔναντι κυρίου. ³⁸ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ, καὶ Χαλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατασκέψασθαι τὴν γῆν. ³⁹ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα. ⁴⁰ καὶ ὀρθρίζαντες τοπρωὶ ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, λέγοντες. ἰδοὺ οἶδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν. ⁴¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς. ἵνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὐδοα ἔσται ὑμῖν. ⁴² μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ⁴³ ὅτι ὁ Ἀμαλῆκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν. ⁴⁴ καὶ διαβιασάμενοι ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν ἐκ τῆς παρεμβολῆς. ⁴⁵ καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλῆκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθημένος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ ἐτρόψαντο αὐτοὺς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως Ἑρμᾶν, καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

Κ Ε Φ. Ι Ε'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν εἰέλθῃτε εἰς τὴν γῆν τῆς κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, ³ καὶ ποιήσεις ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, ὀλοκαύτωμα ἢ θυσίαν, μεγαλύναι εὐχὴν ἢ καθ' ἐκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὁσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων. ⁴ καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ, θυσίαν σμιδάλεως δέκατον τοῦ οἴφ' ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν. ⁵ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας. τῷ ἁμνῷ τῷ ἐνὶ ποιήσεως τοσοῦτο, κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῇτε αὐτὸν εἰς ὀλοκαύτωμα ἢ εἰς θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἴν. ⁷ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἴν προσοίσετε εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁸ ἐὰν δὲ ποιῇτε ἀπὸ τῶν βοῶν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν μεγαλύναι εὐχὴν ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ, ⁹ καὶ προσοίσει ἐπὶ τῷ μόσχῳ θυσίαν σμιδάλεως τρία δέκατα ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἡμισυ τοῦ ἴν, ¹⁰ καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἡμισυ τοῦ ἴν, κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ¹¹ οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ, ἢ τῷ ἁμνῷ τῷ ἐνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. ¹² κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὧν ἐὰν ποιήσῃτε, οὕτως ποιήσετε τῷ ἐνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹³ πᾶς ὁ αὐτόχθων ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ¹⁴ ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένῃται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὅς ἂν γένῃται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ ποιῇσι κάρπωμα ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, οὕτω ποιήσει ἢ συναγωγὴ κυρίῳ. ¹⁵ νόμος εἰς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ προσήλυτος ἔσται ἔναντι κυρίου. ¹⁶ νόμος εἰς ἔσται καὶ δικαίωμα ἐν ἔσται

υμῖν καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκει-
μένῳ ἐν ὑμῖν. ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος
πρὸς Μωυσήν, λέγων. ¹⁸ λάλησον τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς.
ἐν τῷ εἰσπορευέσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν,
εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, ¹⁹ καὶ
ἔσται ὅταν ἔσθῃτε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρ-
των τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφο-
ρισμα κυρίῳ, ²⁰ ἀπαρχὴν φυράματος
ὑμῶν. ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐ-
τό. ὡς ἀφαίρεμα ἀπὸ ἄλλω, οὕτως
ἀφελεῖτε αὐτόν, ²¹ ἀπαρχὴν φυράμα-
τος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα
εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ²² ὅταν δὲ δια-
μαρτητε καὶ μὴ ποιήσῃτε πᾶσας τὰς
ἐντολάς ταύτας, ὥς ἐλάλησε κύριος
πρὸς Μωυσήν, ²³ καθὰ συνέταξε κύ-
ριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ
τῆς ἡμέρας ἣ συνέταξε κύριος πρὸς
ὑμᾶς καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν,
²⁴ καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συν-
αγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιῇσιν
πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν
ἁμιμον εἰς ὀλοκαύτωμα εἰς ὁσμὴν εὐω-
δίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ
σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν σύνταξιν, καὶ
χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας.
²⁵ καὶ ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης
συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσε-
ται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιον ἔστι. καὶ αὐ-
τοὶ ἡνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα
κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι
κυρίου περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.
²⁶ καὶ ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συν-
αγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προς-
ηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι
παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. ²⁷ ἐὰν τε ψυ-
χὴ μία ἁμάρτη ἀκουσίως, προσάξει
αἷμα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας.
²⁸ καὶ ἐξιλιάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυ-
χῆς τῆς ἀκουσιασθείσης καὶ ἁμαρτού-
σης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, ἐξιλιάσα-
σθαι περὶ αὐτοῦ. ²⁹ τῷ ἐγχωρίῳ ἐν
υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ
προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἰς ἔσται
αὐτοῖς, ὅς ἐὰν ποιήσῃ ἀκουσίως. ³⁰ καὶ
ψυχὴ ἥτις ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας
ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν
προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος παρο-
ξυνεῖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη
ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ³¹ ὅτι τὸ ῥῆμα κυ-

ρίου ἐφαύλισε, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ
διεσκεδάσεν. ἐκτρίψει ἐκτρίβησεται ἡ
ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ.
³² καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρη-
μῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα
τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ³³ καὶ προς-
ῆγαγον αὐτὸν οἱ εὐρόντες συλλέγοντα
ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς
Μωυσήν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν
συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ καὶ ἀπέ-
θεντο αὐτὸν εἰς φυλακὴν, οὐ γὰρ συν-
έκριναν τί ποιήσωσιν αὐτόν. ³⁵ καὶ
ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέγων.
θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος.
λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πᾶσα ἡ
συναγωγὴ. ³⁶ καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶ-
σα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς.
καὶ ἐλιθοβολήσεν αὐτὸν πᾶσα ἡ συν-
αγωγὴ λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς,
καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.
³⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσήν, λέ-
γων. ³⁸ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. καὶ ποιησάτω-
σαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύ-
για τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς
αὐτῶν. καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπε-
δα τῶν πτερυγίων κλωσμα ὑακίνθινον.
³⁹ καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κράσπεδοις,
καὶ ὕψεσθε αὐτά. καὶ μνησθήσεσθε
πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, καὶ ποιή-
σετε αὐτάς. καὶ οὐ διαστραφήσεσθε
ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν
ὀφθαλμῶν ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε
ὀπίσω αὐτῶν, ⁴⁰ ὅπως ἂν μνησθῇτε
καὶ ποιήσῃτε πᾶσας τὰς ἐντολάς μου,
καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν. ⁴¹ ἐγὼ
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός.
ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς Ἰσαὰρ υἱοῦ
Καὰθ υἱοῦ Λευὶ, καὶ Λαθὰν καὶ Ἀβει-
ρῶν υἱοὶ Ἐλιαβ, καὶ Ἀν υἱὸς Φα-
λὲθ υἱοῦ Ρουβὴν. ² καὶ ἀνέστησαν
ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ πεντηκοντα καὶ διακόσιοι, ἄρ-
χηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι βουλήs,
καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί. ³ συνέστησαν
ἐπὶ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν, καὶ εἶπαν.
ἐχέτω ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ
πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος.

καὶ διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου; ⁴ καὶ ἀκούσας Μωυσῆς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. ⁵ καὶ ἔλαλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων. ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτὸν. καὶ οὐς ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτὸν. ⁶ τοῦτο ποιήσατε. λάβετε ὑμῖν αὐτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, ⁷ καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὐρίον, καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ ὃν ἐκλέλεκται κύριος, οὗτος ἅγιος. ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ Λεὺί. ⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ. εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λεὺί. ⁹ μὴ μικρὸν ἐστὶ τοῦτο ὑμῖν, ὅτι διέστειλεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἔναντι τῆς σκηνῆς λατρεύειν αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱούς Λεὺί μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν. ¹¹ οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν. καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστιν, ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ; ¹² καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱούς Εὐλιάβ. καὶ εἶπαν. οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹³ μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ὅτι κατάρχαις ἡμῶν; ἄρχων εἶ. ¹⁴ καὶ σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κληρὸν ἀγροῦ καὶ ἀμπελώνας. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέκοψας. οὐκ ἀναβαίνομεν. ¹⁵ καὶ ἐβαρυνθῆκε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον. μὴ πρόσχης εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν. οὐκ ἐπιθυμία οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκάκωσα οὐδένα αὐτῶν. ¹⁶ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ. ἁγιάσον τὴν συναγωγὴν σου, καὶ γίνεσθε ἑτοιμοὶ ἔναντι κυρίου σὺ καὶ Ἀαρὼν καὶ αὐτοὶ αὐρίον. ¹⁷ καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου

ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα. καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν. ¹⁹ καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς Κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὥφθη ἡ δόξα κυρίου πάση τῇ συναγωγῇ. ²⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ²¹ ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰς ἀπαξ. ²² καὶ ἔπασαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν. θεὸς θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός. εἰ ἄνθρωπος εἰς ἡμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ὀργὴ κυρίου; ²³ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ²⁴ λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων. ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς Κορὲ. ²⁵ καὶ ἀνέστη Μωυσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ. ²⁶ καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων. ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων καὶ μὴ ἄπτεσθε ἀπὸ πάντων, ὧν ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλῃσθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. ²⁷ καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς Κορὲ κύκλῳ. καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἰστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. ²⁸ καὶ εἶπε Μωυσῆς. ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος ἀπέστείλῃ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἑμαυτοῦ. ²⁹ εἰ καὶ τὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος ἀπέσταλκέ με; ³⁰ ἀλλ' ἡ ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνας αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ἄδου, καὶ γνώσε-

σθε,

σθε, ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὐ-
τοι τὸν κύριον. ³¹ ὥς δὲ ἐπαύσατο λα-
λῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρ-
ράγη ἡ γῆ ὑποκάτω αὐτῶν. ³² καὶ
ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς,
καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας
τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας μετὰ Κο-
ρὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ³³ καὶ κατ-
έβησαν αὐτοὶ, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν
ζῶντα εἰς ἄβυδον, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς
ἡ γῆ, καὶ ἀπώλοντο ἐκ μέσου τῆς συν-
αγωγῆς. ³⁴ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλω
αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν,
ὅτι λέγοντες. μὴ ποτε καταπίῃ ἡμᾶς
ἡ γῆ. ³⁵ καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου,
καὶ κατέφαγε τοὺς πενήκοντα καὶ
διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας
τὸ θυμίαμα. ³⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς
Μωυσήν, ³⁷ καὶ πρὸς Ἑλεάζαρ τὸν
υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα. ἀνέλεσθε τὰ
πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατα-
κεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον
τοῦτο σπείρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν τὰ
πυρεῖα τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν
ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, ³⁸ καὶ ποιήσων
αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθημα τῷ θυ-
σιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἐναντι
κυρίου καὶ ἠγιάσθησαν. καὶ ἐγένοντο
εἰς σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ³⁹ καὶ
ἔλαβεν Ἑλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱε-
ρέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσ-
ήνγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσ-
έθηκαν αὐτὰ περίθημα τῷ θυσιαστη-
ρίῳ ⁴⁰ μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἀλλογε-
νὴς ὅς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος
Ἀαρὼν, ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἐναντι κυ-
ρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορὲ καὶ
ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε
κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ αὐτῷ. ⁴¹ καὶ
ἐγόγγυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαρίῳ
ἐπὶ Μωυσὴν καὶ Ἀαρὼν, λέγοντες.
ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε τὸν λαὸν κυρίου.
⁴² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυστρέφειν
τὴν συναγωγὴν ἐπὶ Μωυσὴν καὶ Ἀα-
ρὼν, καὶ ὠρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ
μαρτυρίου. καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν
ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου.
⁴³ καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν
κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρ-
τυρίου. ⁴⁴ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς

Μωυσὴν καὶ Ἀαρὼν, λέγων. ⁴⁵ ἐκχω-
ρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύ-
της, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰςάπαξ.
καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. ⁴⁶ καὶ
εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν λάβε τὸ
πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ
τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ'
αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τοτάχος
εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐξίλασαι περὶ
αὐτῶν. ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσ-
ώπου κυρίου, ἤρκεται θραῦναι τὸν λαόν.
⁴⁷ καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλά-
λησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς
τὴν συναγωγὴν. καὶ ἤδη ἐνῆρκετο ἡ
θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἐπέβαλε τὸ
θυμίαμα, καὶ ἐξίλασατο περὶ τοῦ λαοῦ.
⁴⁸ καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων
καὶ τῶν ζώντων, καὶ ἐκόπασεν ἡ
θραῦσις. ⁴⁹ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκό-
τες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χι-
λιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς τῶν τε-
θνηκότων ἕνεκεν Κορὲ. ⁵⁰ καὶ ἐπέ-
στρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσὴν ἐπὶ τὴν
θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ
ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

ΚΕ Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν,
λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
καὶ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον
κατ' οἴκους πατριῶν παρὰ πάντων
τῶν ἄρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πα-
τριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους. καὶ
ἐκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον
ἐπὶ τῆς ῥάβδου. ³ καὶ τὸ ὄνομα Ἀα-
ρὼν ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί.
ἔστι γὰρ ῥάβδος μία. κατὰ φυλὴν οἴ-
κου πατριῶν αὐτῶν δώσουσι. ⁴ καὶ
θήσεις αὐτάς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυ-
ρίου, κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς
γνωσθήσομαι σοι ἐκεῖ. ⁵ καὶ ἔσται ὁ
ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλεξωμαι αὐτὸν, ἡ
ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει. καὶ περιε-
λῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ, ἃ αὐτοὶ γογγύουσιν ἐφ' ὑμῖν.
⁶ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσ-
ραὴλ. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρ-
χοντες αὐτῶν ῥάβδον. τῷ ἄρχοντι τῷ
ἐνὶ ῥάβδον κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους
πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους. καὶ
ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀναμέσον τῶν ῥάβ-
δων αὐτῶν. ⁷ καὶ ἀπέθηκε Μωυσῆς

τὰς ῥάβδους ἐναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ⁸ καὶ ἐγένετο τῇ ἑπαύριον, καὶ ἐξεῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Δαυὶ, καὶ ἐξηνεγκε βλαστὸν, καὶ ἐξηνηθησθαι ἀνθή, καὶ ἐβλάστησε κάρυα. ⁹ καὶ ἐξηνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ εἶδον, καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων. καὶ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι. ¹¹ καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καθά συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν. ¹² καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες. ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολωλάμεν, παρὰ νηλώμεθα. ¹³ πᾶς ὁ ἀπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου ἀποθνήσκει. ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, λέγων. σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ² καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Δαυὶ δῆμον τοῦ πατρὸς σου προσάγαγον πρὸς σεαυτὸν, καὶ προστεθήτωσάν σοι, καὶ λειτουργεῖτωσάν σοι καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ³ καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακάς τῆς σκηνῆς. πλην πρὸς τὰ σκευὴ τὰ ἅγια καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθάνονται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. ⁴ καὶ προστεθήσονται πρὸς σέ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς. καὶ ὁ ἄλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. ⁵ καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακάς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακάς τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ οὐκ ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν τοὺς Δαυίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσ-

ραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ⁷ καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἐνδοθεν τοῦ καταπετάσματος. καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἄλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος ἀποθανεῖται. ⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ νόμιμον αἰώνιον. ⁹ καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. ¹⁰ ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά. πᾶν ἄρσενικὸν φάγεται αὐτά. σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου. ἅγια ἔσται σοι. ¹¹ καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. σοὶ δέδωκα αὐτά καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. ¹² πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου ἀπαρχὴ αὐτῶν, ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. ¹³ τὰ πρωτογεννήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ, σοὶ ἔσται. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. ¹⁴ πᾶν ἀνατεθεματισμένον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ σοὶ ἔσται. ¹⁵ καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκός, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται. ἀλλ' ἡ λύτρωσις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. ¹⁶ καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ ἀπὸ μὴνταίου. ἡ συντίμησις πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον, εἴκοσι ὄβολοι εἰσι. ¹⁷ πλην πρωτότοκα μωσχω-

καὶ

καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ. ἁγία ἔστι. καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.
¹⁸ καὶ τὰ κρέα ἔσται σοι, καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος. καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, σοὶ ἔσται.
¹⁹ πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων, ὅσα ἔαν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίῳ, δέδωκα σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον. διαθήκη ἄλως αἰωνίου ἔστιν ἔναντι κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρματί σου μετὰ σέ.
²⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν. ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερίς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
²¹ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀεὺλ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.
²² καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανατηφόρον.
²³ καὶ λειτουργήσῃ ὁ Ἀεὺλ τις αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. καὶ ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν.
²⁴ ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅσα ἔαν ἀφορίσωσι κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Ἀεὺλταις ἐν κλήρῳ. διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς, ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον.
²⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων.
²⁶ καὶ τοῖς Ἀεὺλταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ἔαν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκατον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου,
²⁷ καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς σίτος ἀπὸ ἄλλω, καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ.
²⁸ οὕτως ἀφελεῖτε αὐτούς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρέματων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα

ἔαν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ἀαρὼν τῷ ἱερεῖ.
²⁹ ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα κυρίῳ, ἢ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμένον ἀπ' αὐτοῦ.
³⁰ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὅταν ἀφαιρῇτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Ἀεὺλταις ὡς γέννημα ἀπὸ ἄλλω, καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ ληνοῦ.
³¹ καὶ ἔδεσθε αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἔστιν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑμῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου.
³² καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀφαιρῇτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων.
² αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος, λέγων. λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ λαβέτωσαν πρὸς σέ δαμαλινὴν πυθρᾶν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ ἥ οὐκ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός.
³ καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα. καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρὸν, καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ.
⁴ καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῆς ἐπτάκις.
⁵ καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ. καὶ τὸ δέρμα καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται.
⁶ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως.
⁷ καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας.
⁸ καὶ ὁ κατακαίων αὐτὴν πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.
⁹ καὶ σὺν ἀξίῳ ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθῇ ἔξω τῆς παρεμ-

παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν. καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱὸν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν. ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἄγνισμά ἐστι. ¹⁰ καὶ ὁ συνάγων τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προσηλύτοις προσκειμένοις νόμιμον αἰώνιον. ¹¹ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. ¹² οὗτος ἁγισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ καθαρὸς ἔσται. ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, οὐ καθαρὸς ἔσται. ¹³ πᾶς ὁ ἀπτόμενος τοῦ τεθνηκότος ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν. ἐκτροιβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῤῥαντίσθη ἐπ' αὐτόν. ἀκάθαρτός ἐστιν. ἐτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστι. ¹⁴ καὶ οὗτος ὁ νόμος. ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. ¹⁵ καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεωγμένον ὅσα οὐχὶ δεσμὸν καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστι. ¹⁶ καὶ πᾶς ὃς ἂν ἄψηται ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκάθαρτος ἔσται. ¹⁷ καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος. ¹⁸ καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ περιεῤῥανεῖ ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεῦη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχὰς, ὅσαι ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμέμον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου, ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος. ¹⁹ καὶ περιεῤῥανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ. καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²⁰ καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, ἐξο-

λοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ περιεῤῥαντίσθη ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστι. ²¹ καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. καὶ ὁ περιεῤῥαίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. ²² καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἄψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον ἔσται. καὶ ψυχὴ ἢ ἀπτομένη ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν ἔρημον Σίν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμεινεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριάμ, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ² καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ. καὶ ἠθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν. ³ καὶ ἔλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες. ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐναντὶ κυρίου. ⁴ καὶ ἵνατί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; ⁵ καὶ ἵνατί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον. τόπος οὗ οὐ σπείρεται, οὐδὲ σικαί, οὐδὲ ἄμπελοι, οὔτε ῥοαί, οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πίνειν. ⁶ καὶ ἦλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ὦφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτοὺς. ⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁸ λάβε τὴν ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λήσσετε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει ταῦτα ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁹ καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ συνέταξε κύριος. ¹⁰ καὶ ἐξεκκλησίασε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. ἀκουσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς. μὴ ἐκ τῆς πέτρας ταύτης ἐξάξο-

μεν ὑμῖν ὕδωρ· ¹¹ καὶ ἐπάρας Μω-
σῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπάταξε τὴν πέ-
τραν τῇ ῥάβδῳ δις. καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ
πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ, καὶ τὰ
κτῆνη αὐτῶν. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς
Μωσὴν καὶ Ἀαρὼν. ὅτι οὐκ ἐπιστεύ-
σατε ἀγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς
τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν
δεδωκα αὐτοῖς. ¹³ τοῦτο τὸ ὕδωρ ἀν-
τιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ ἐναντι κυρίου, καὶ ἠγιάσθη ἐν
αὐτοῖς. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλε Μωσὴς ἀγ-
γέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδῶμ,
λέγων. τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσ-
ραήλ. σὺ ἐπίστη πάντα τὸν μόχθον
τὸν ἐνυρόντα ἡμᾶς. ¹⁵ καὶ κατέβησαν οἱ
πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρ-
ωκήσαμεν ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλεί-
ους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι
καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν. ¹⁶ καὶ ἀνε-
βοήσαμεν πρὸς κύριον, καὶ εἰσήκουσε
κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ ἀποστεί-
λας ἄγγελον ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύ-
πτου. καὶ νῦν ἐσμέν ἐν Κάδης πόλει,
ἐκ μέρους τῶν ὁρίων σου. ¹⁷ παρελευ-
σόμεθα διὰ τῆς γῆς σου. οὐ διελευσό-
μεθα δι' ἀγρῶν, οὐδὲ δι' ἀμπελώνων,
οὐδὲ πίόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου.
ὁδῶ βασιλικῇ πορευσόμεθα. οὐκ ἐκ-
κλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ ἐξωνύμα, ἕως
ἂν παρελθῶμεν τὰ ὅρια σου. ¹⁸ καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐδῶμ. οὐ διελεύσῃ
δι' ἐμοῦ. εἰ δὲ μὴ, ἐν πολέμῳ ἐξελεύσο-
μαι εἰς συνάντησίν σοι. ¹⁹ καὶ λέγου-
σιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. παρὰ τὸ
ὅρος παρελευσόμεθα. ἐὰν δὲ τοῦ ὕδα-
τός σου πίωμεν ἐγὼ τε καὶ τὰ κτῆνη
μου, δώσω τιμὴν σοι. ἀλλὰ τὸ πρᾶγ-
μα οὐδὲν ἔστι. παρὰ τὸ ὅρος παρε-
λευσόμεθα. ²⁰ ὁ δὲ εἶπεν. οὐ διελεύσῃ
δι' ἐμοῦ. καὶ ἐξῆλθεν Ἐδῶμ εἰς συνάν-
τησιν αὐτῷ ἐν ὅλῳ βαρεῖ, καὶ ἐν χει-
ρὶ ἰσχυρᾷ. ²¹ καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδῶμ
δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν
ὁρίων αὐτοῦ. καὶ ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ
ἀπ' αὐτοῦ. ²² καὶ ἀπῆσαν ἐκ Κάδης.
καὶ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα
ἡ συναγωγὴ εἰς Ὠρ τὸ ὄρος. ²³ καὶ
εἶπε κύριος πρὸς Μωσὴν καὶ Ἀαρὼν
ἐν Ὠρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων γῆς

Ἐδῶμ, λέγων. ²⁴ προστεθήτω Ἀαρὼν
πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰς-
έλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς υἱ-
οῖς Ἰσραὴλ, διότι παρωξύνάτε με ἐπὶ
τοῦ ὕδατος τῆς λοιδορίας. ²⁵ λάβε
τὸν Ἀαρὼν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αἰ-
τοῦ, καὶ ἀναβίβασον αὐτοὺς εἰς Ὠρ
τὸ ὄρος ἐναντι πάσης τῆς συναγωγῆς.
²⁶ καὶ ἐκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ. καὶ Ἀαρὼν προστεθεὶς ἀπο-
θανεῖτο ἐκεῖ. ²⁷ καὶ ἐποίησε Μωσὴς
καθὰ συνέταξε κύριος αὐτῷ. καὶ ἀνε-
βίβασεν αὐτὸν εἰς Ὠρ τὸ ὄρος ἐναντί-
ον πάσης τῆς συναγωγῆς. ²⁸ καὶ ἐξε-
δυσε τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱματῖα αὐτοῦ, καὶ
ἐνέδυσε αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ. καὶ ἀπέθανεν Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς
κορυφῆς τοῦ ὄρους. καὶ κατέβη Μω-
σῆς καὶ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ ὄρους. ²⁹ καὶ
εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ, ὅτι ἀπελύθη
Ἀαρὼν. καὶ ἐκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τρι-
άκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Καὶ ἤκουσεν ὁ Χανανεὺς βασιλεὺς
Ἀραδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον,
ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν Ἀθαρεῖν, καὶ
ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραὴλ, καὶ κατε-
προενόμυσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν.
² καὶ ἠΰξατο Ἰσραὴλ ἐν γῇ κυρίῳ,
καὶ εἶπεν. ἐάν μοι παραδῷς τὸν λαὸν
τούτον ὑποχείριον, ἀναθemaτιῶ αὐ-
τοῦ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. ³ καὶ εἰσή-
κουσε κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραὴλ, καὶ
παρέδωκε τὸν Χανανεὶν ὑποχείριον
αὐτοῦ. καὶ ἀνεθemaτίσεν αὐτὸν καὶ
τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ
ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀνάθema.
⁴ καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὠρ τοῦ ὄρους ὁ-
δὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν περικύ-
κλωσαν γῆν Ἐδῶμ. καὶ ὠλογοψύχη-
σεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁδῷ. ⁵ καὶ κατελά-
λει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατα
Μωσῇ, λέγοντες. ἵνατί τοῦτο; ἐξή-
γαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, ἀποκτεῖναι
ἐν τῇ ἐρήμῳ. ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος οὐ-
δὲ ὕδωρ. ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσηύχθη
ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ.
⁶ καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν
τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔ-
δακνον τὸν λαόν, καὶ ἀπέθινε λαὸς
πολὺς

πολὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁷καὶ παρα-
γεγόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, ἔλε-
γον. ὅτι ἡμάρτομεν, ὅτι κατελάλησα-
μεν κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ σοῦ.
εὖζαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω
ἅψ ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ἠΐξατο Μωυ-
σῆς πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. ⁸καὶ
εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ποιήσον
σεαυτῷ ὄφιν, καὶ θές αὐτὸν ἐπὶ ση-
μείου. καὶ ἔσται ἔαν δακῇ ὄφιν ἀν-
θρῶπον, πᾶς ὁ δειδηγμένος ἰδὼν αὐ-
τὸν ζήσεται. ⁹καὶ ἐποίησε Μωυσῆς
ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ
σημείου. καὶ ἐγένετο ὅταν ἔδανκνεν ὄ-
φιν ἀνθρῶπον, καὶ ἐπέβλειπεν ἐπὶ τὸν
ὄφιν τὸν χαλκοῦν, καὶ ἔζη. ¹⁰καὶ ἀπ-
ῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβα-
λον ἐν Ὠβωθ. ¹¹καὶ ἐξάραντες ἐξ
Ὠβωθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀχαλαί
ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἣ ἔστι κα-
τὰ πρόσωπον Μωάβ κατ' ἀνατολὰς
ἡλίου. ¹²καὶ ἐκείθεν ἀπῆραν, καὶ
παρανέβαλον εἰς φάραγγα Ζαρεδ.
¹³καὶ ἐκείθεν ἀπάραντες παρενέβα-
λον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ
τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορ-
ραίων. ἔστι γὰρ Ἀρνῶν ὄρια Μωάβ
ἀναμέσον Μωάβ καὶ ἀναμέσον τοῦ
Ἀμορραίου. ¹⁴διὰ τοῦτο λέγεται ἐν
βιβλίῳ. πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν Ζωρὸβ
ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χιμαρῶνους Ἀρνῶν,
¹⁵καὶ τοὺς χιμαρῶνους κατέστησε κατ-
οικίσαι Ἡρ. καὶ πρόκειται τοῖς ὁρί-
οις Μωάβ. ¹⁶καὶ ἐκείθεν τὸ φρέαρ.
τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ-
σῆν. συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ δώσω
αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν. ¹⁷τότε ᾤσεν Ἰσ-
ραὴλ τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος.
ἐξάοχετε αὐτῷ ¹⁸φρέαρ. ὥρυξαν αὐτὸ
ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς
ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ
κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος
εἰς Μανθαναίν. ¹⁹καὶ ἀπὸ Μανθα-
ναεῖν εἰς Νααλιήλ. καὶ ἀπὸ Νααλιήλ
εἰς Βαμωθ. ²⁰καὶ ἀπὸ Βαμωθ εἰς
Ἰανὴν ἣ ἔστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ ἀπὸ
κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου τὸ βλέπον
κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. ²¹καὶ
ἀπέστειλε Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Ση-
ῶν βασιλεῖα Ἀμορραίων λόγοις εἰρη-
νοῖς, λέγων. ²²παρελευσόμεθα δακ

τῆς γῆς σου. τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα.
οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρόν, οὔτε
εἰς ἀμπελώνα. οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ
φρεατός σου. ὁδῷ βασιλικῇ πορευσό-
μεθα, ἕως παρελθωμεν τὰ ὄρια σου.
²³καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ
παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. καὶ
συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ
Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἐρήμον. καὶ ἦλθεν εἰς
Ἰασα, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ.
²⁴καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ
μαχαίρας. καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς
αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸν, ἕως
υἱῶν Ἀμμάν. ὅτι Ἰαζήρ ὄρια υἱῶν
Ἀμμών ἐστι. ²⁵καὶ ἔλαβεν Ἰσραὴλ
πάσας τὰς πόλεις ταύτας. καὶ κατώ-
κησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι
τῶν Ἀμορραίων ἐν Ἑσεβὼν, καὶ ἐν
πάσαις ταῖς συγκυρούσαις αὐτῇ. ²⁶ἔ-
στι γὰρ Ἑσεβὼν πόλις Σηὼν τοῦ βα-
σιλέως τῶν Ἀμορραίων ἐστίν. καὶ οὗ-
τος ἐπολέμησε βασιλεῖα Μωάβ τὸ πρό-
τερον. καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐ-
τοῦ ἀπὸ Ἀροῆς ἕως Ἀρνῶν. ²⁷διὰ
τοῦτο ἐροῦσιν οἱ αἰνιγματισταί. ἔλ-
θετε εἰς Ἑσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ
κατασκευασθῇ πόλις Σηὼν. ²⁸ὅτι
πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἑσεβὼν, φλόξ ἐκ πό-
λεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν ἕως Μω-
άβ, καὶ κατέπτε στήλας Ἀρνῶν. ²⁹οὐ-
αἶ σοι Μωάβ. ἀπώλου λαὸς Χαμώς.
ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζε-
σθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμά-
λωτοι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων
Σηὼν, ³⁰καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπο-
λείται Ἑσεβὼν ἕως Δαιβῶν. καὶ αἱ
γυναῖκες ἐνὶ προσέξικανσαν πῦρ ἐπὶ
Μωάβ. ³¹κατώκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν
πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων.
³²καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέ-
ψασθαι τὴν Ἰαζήρ, καὶ κατελάβοντο
αὐτήν, καὶ τὰς κομὰς αὐτῆς. καὶ ἐξέ-
βαλον τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦν-
τα ἐκεῖ. ³³καὶ ἐπιστρέψαντες ἀνέβη-
σαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν
Ὁρ βασιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συναντη-
σιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς
πόλεμον εἰς Ἐδραεῖν. ³⁴καὶ εἶπε κύ-
ριος πρὸς Μωυσῆν. μὴ φοβηθῇς αὐ-
τὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέ-

δωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορρῶν, ὃς κατώκει ἐν Ἑσβεῶν. ³⁵ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωργίαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΒ'

Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωᾶβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἱεριχώ. ² καὶ ἰδὼν Βαλαὰ υἱὸς Σεφωρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ Ἀμορρῶν, ³ καὶ ἐφοβήθη Μωᾶβ τὸν λαὸν σφόδρα ὅτι πολλοὶ ἦσαν, καὶ προσώχθισε Μωᾶβ ἀπὸ προσώπου υἱὸν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ εἶπε Μωᾶβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιάμ. νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλω ἡμῶν, ὥστε ἐκλείξει ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ Βαλαὰ υἱὸς Σεφωρ βασιλεὺς Μωᾶβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον. ⁵ καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαὰ υἱὸν Βεωρ Φαθουρά, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτόν, λέγων. ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθεται ἐχόμενος μου. ⁶ καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι ἰσχύει οὗτος ἡ ἡμεῖς. ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς. ὅτι οἶδα οὗς ἐὰν εὐλογήσῃ σὺ, εὐλογηγῇται. καὶ οὗς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατήρηνται. ⁷ καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία Μωᾶβ, καὶ ἡ γερουσία Μαδιάμ. καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰ, καὶ εἶπαν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλαὰ. ⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ ἂν λαλήσῃ κύριος πρὸς μέ. καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωᾶβ παρὰ Βαλαὰ. ⁹ καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; ¹⁰ καὶ εἶπε Βαλαὰ πρὸς τὸν θεόν. Βαλαὰ υἱὸς Σεφωρ βασιλεὺς Μωᾶβ ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς μέ, λέγων. ¹¹ ἰδοὺ λαὸς

ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κεκάλυψεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθεται ἐχόμενος μου. καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτόν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτόν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτόν ἀπὸ τῆς γῆς. ¹² καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰ. οὐ πορεύσῃ μετ' αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν λαόν. ἐστὶ γὰρ εὐλογημένος. ¹³ καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρῶν εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλαὰ. ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν. οὐκ ἀφήσιν με ὁ θεὸς πορεύεσθαι μετ' ὑμῶν. ¹⁴ καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωᾶβ ἦλθον πρὸς Βαλαὰ, καὶ εἶπαν. οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μετ' ἡμῶν. ¹⁵ καὶ προσέθετο Βαλαὰ ἐτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμοτέρους τούτων. ¹⁶ καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ. τάδε λέγει Βαλαὰ ὁ τοῦ Σεφωρ. ἀξιώ σε, μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρὸς μέ. ¹⁷ ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς, ποιήσω σοι. καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον. ¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη Βαλαὰμ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλαὰ. ἐὰν δῶ μοι Βαλαὰ πληρὴ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου. ¹⁹ καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί πορθήσῃ κύριος λαλήσαι πρὸς μέ. ²⁰ καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς. ἀλλὰ τὸ ῥῆμα, ὃ ἐὰν λαλήσω πρὸς σέ, τοῦτο ποιήσεις. ²¹ καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρῶν ἐπέσασε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τῶν ἄρχόντων Μωᾶβ. ²² καὶ ὠρίσθη θυμῷ ὁ θεός, ὅτι ἐπορεύθη αὐτός. καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ διαβαλεῖν αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²³ καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ

ῥάβδω αὐτοῦ τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ. ²⁴ καὶ ἔσθῃ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ἀμπέλων. φραγμὸς ἐντεῦθεν, καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν. ²⁵ καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψε τὸν πόδα Βαλαάμ πρὸς τὸν τοῖχον. καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτὴν. ²⁶ καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ. καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τῷ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλίνειν δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν. ²⁷ καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ. καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ. ²⁸ καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τοῦ ὄνου, καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ. τί ἐποίησά σοι, ὅτι πέπαικας με τρίτον τοῦτο; ²⁹ καὶ εἶπε Βαλαάμ τῇ ὄνῳ. ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ χειρὶ, ἥδη ἂν ἐξεκέντησά σε. ³⁰ καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ. οὐκ ἐγὼ ἡ ὄνος σου, ἐφ' ἧς ἐπέβαινες ἀπὸ νεότητός σου ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως; ὁ δὲ εἶπεν. οὐχί. ³¹ ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ, καὶ ὄρᾷ τὸν ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κυνὰς προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. ³² καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ. διατί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολὴν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, ³³ καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ τρίτον τοῦτο, καὶ εἰ μὴ ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' ἂν περιποιήσαμην. ³⁴ καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ ἄγγέλῳ κυρίου. ἡμάρτηκα. οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν. καὶ νῦν εἰ μὴ σοὶ ἀρκέσει, ἀποστραφήσομαι. ³⁵ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλαάμ. συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων. πλην τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, τοῦτο φυλάξῃ λαλήσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ τῶν ἀρχόντων Βαλὰκ. ³⁶ καὶ ἀκούσας Βαλὰκ, ὅτι ἦκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάν-

τησιν αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀρῶν, ἣ ἐστὶν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων. ³⁷ καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ. οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σέ καλέσαι σε; διατί οὐκ ἤρχου πρὸς μέ; ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαι σε. ³⁸ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλὰκ. ἰδοὺ ἤκω πρὸς σέ νῦν. δυνατὸς ἔσομαι λαλήσαι τί; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλη ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. ³⁹ καὶ ἐπορεύθη Βαλαάμ μετὰ Βαλὰκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. ⁴⁰ καὶ ἔθυσε Βαλὰκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαάμ καὶ τοῖς ἀρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. ⁴¹ καὶ ἐγενήθη πρωΐ. καὶ παραβὰν Βαλὰκ τὸν Βαλαάμ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βααλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Καὶ εἶπε Βαλαάμ τῷ Βαλὰκ. οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἐτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς. ² καὶ ἐποίησε Βαλὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ. καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ³ καὶ εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλὰκ. παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, καὶ πορεύσομαι εἰ μοι φανεῖται ὁ θεὸς ἐν συνάντησει, καὶ ῥῆμα, ὃ ἐὰν μοι δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ. καὶ Βαλαάμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν. ⁴ καὶ ἐφάνη ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαάμ. τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ⁵ καὶ ἐνέβαλεν ὁ θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαάμ, καὶ εἶπεν. ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ οὕτω λαλήσεις. ⁶ καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν. καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἀρχόντες Μωάβ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ⁷ καὶ ἀναλαβὰν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν. ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ βασιλεὺς Μωάβ ἐξ ὁρέων ἀπ' ἀνατολῶν, λέγων. δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακώβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί

μοι τὸν Ἰσραήλ. ⁸ τί ἀράσσωμαι ὃν
μὴ ἀράται κύριος; ἢ τί καταράσσωμαι
ὃν μὴ καταράται ὁ θεός; ⁹ ὅτι ἀπὸ
κορυφῆς ὄρεων ὄψομαι αὐτόν, καὶ
ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν. ἰδοὺ
λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν ἔθνεσιν
οὐ συλλογισθήσεται. ¹⁰ τίς ἐξηκριθά-
σατο τὸ σπέρμα Ἰακώβ, καὶ τίς ἐξα-
ριθμήσεται δῆμους Ἰσραήλ; ἀποθά-
ναι ἡ ψυχὴ μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ
γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα
τούτων. ¹¹ καὶ εἶπε Βαλακ πρὸς Βα-
λαάμ. τί πεποίηκας μοι; εἰς καταρά-
σιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ
εὐλόγηκας εὐλογίαν. ¹² καὶ εἶπε Βα-
λαάμ πρὸς Βαλὰκ. οὐχὶ ὅσα ἂν ἐμ-
βάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο
φυλάξω λαλήσαι; ¹³ καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν Βαλὰκ. δεῦρο ἔτι μετ' ἐμοῦ εἰς
τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ ὄψει αὐτόν
ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἡ μέρος τι αὐτοῦ ὄψει,
πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ καταράσαι
μοι αὐτόν ἐκεῖθεν. ¹⁴ καὶ παρέλαβεν
αὐτόν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν
λελαξευμένου. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ
ἐπτὰ βωμοὺς, καὶ ἀνέβιβασεν μόσχον
καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ¹⁵ καὶ εἶπε
Βαλαάμ πρὸς Βαλὰκ. παράστηθι ἐπὶ
τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι
ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. ¹⁶ καὶ συνήν-
τησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαάμ, καὶ ἐνέβαλε
ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν.
ἀποστράφηθι πρὸς Βαλὰκ, καὶ τάδε
λαλήσεις. ¹⁷ καὶ ἀπεστράφη πρὸς
αὐτόν. καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς
ὀλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ
ἀρχόντες Μωαβ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν
αὐτῷ Βαλὰκ. τί ἐλάλησε κύριος; ¹⁸ καὶ
ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶ-
πεν. ἀνάστηθι Βαλὰκ καὶ ἄκουε, ἐν-
ώτισαι μάρτυς υἱὸς Σεφῳρ. ¹⁹ οὐχ
ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι,
οὐδ' ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι.
αὐτὸς εἶπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει,
καὶ οὐχὶ ἐμμενεῖ; ²⁰ ἰδοὺ εὐλογεῖν
παρείλημμαι. εὐλόγησω, καὶ οὐ μὴ
ἀποστρέψω. ²¹ οὐκ ἔσται μόχθος ἐν
Ἰακώβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσ-
ραήλ. κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ
τά ἐνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ. ²² θεὸς
ὁ ἐξαγαγὼν αὐτόν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς

δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. ²³ οὐ γάρ
ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαν-
τεία ἐν Ἰσραήλ. κατὰ καιρὸν ῥηθήσε-
ται Ἰακώβ, καὶ τῷ Ἰσραήλ τι ἐπιτε-
λέσει ὁ θεός. ²⁴ ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος
ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων γανρωθή-
σεται. οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θη-
ραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται.
²⁵ καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ. οὔτε
κατάραις καταράσῃ μοι αὐτόν, οὔτε
εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν. ²⁶ καὶ
ἀποκριθεὶς Βαλαάμ εἶπε τῷ Βαλὰκ.
οὐκ ἐλάλησά σοι λέγων, τὸ ῥῆμα ὃ
ἐὰν λαλήσῃ ὁ θεός, τοῦτο ποιήσω;
²⁷ καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ. δεῦ-
ρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ
ἀρέσει τῷ θεῷ, καὶ καταράσαι μοι αὐ-
τόν ἐκεῖθεν. ²⁸ καὶ παρέλαβε Βαλὰκ
τὸν Βαλαάμ ἐπὶ κορυφὴν τοῦ Φογῶρ,
τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. ²⁹ καὶ
εἶπε Βαλαάμ πρὸς Βαλὰκ. οἰκοδό-
μησόν μοι ὡς ἐπτὰ βωμοὺς, καὶ ἐτοι-
μασόν μοι ὡς ἐπτὰ μόσχους, καὶ ἐπτὰ
κριούς. ³⁰ καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθά-
περ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ. καὶ ἀνῆνεγκε
μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Καὶ ἰδὼν Βαλαάμ ὅτι καλὸν ἔστιν
ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ,
οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ
εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέ-
στρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἔρη-
μον. ² καὶ ἐξάρας Βαλαάμ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ, καθορᾷ τὸν Ἰσραήλ
ἐστρατοπεδευκὸτα κατὰ φυλάς. καὶ
ἐγένετο ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ. ³ καὶ
ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπε.
φησὶ Βαλαάμ υἱὸς Βεῶρ, φησὶν ὁ ἄν-
θρωπος ὁ ἀληθινῶς ὄρῶν, ⁴ φησὶν
ἀκούων λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὄρασιν
θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ. ἀποκεκαλυμμένοι
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. ⁵ ὡς καλοὶ οἱ οἴ-
κοί σου Ἰακώβ, αἱ σκηναὶ σου Ἰσραήλ.
⁶ ὡς εἰ νάπαι σκιαζοῦσαι, καὶ ὡς εἰ
παράδεισοι ἐπὶ ποταμῷ, καὶ ὡς εἰ σκηναί,
αἱ ἐπῆξε κύριος, καὶ ὡς εἰ κέδροι παρ'
ὑδάτα. ⁷ ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν
πολλῶν. καὶ ὑψωθήσεται ἡ Γῶγ βα-
σιλεία, καὶ αὐξηθήσεται βασιλεία αὐ-
τοῦ. ⁸ θεὸς ὠδήγησεν αὐτόν ἐξ Αἰ-

γύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. ἐδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυνελεῖ, καὶ ταῖς βολί-
σιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν. ⁹ κα-
τακληθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ
ὡς σκύμνος. τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ
εὐλογοῦντές σε εὐλογηῖνται. καὶ οἱ
καταρώμενοί σε κεκαθήρανται. ¹⁰ καὶ
ἐθυμώθη Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ
συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ
εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ. καταρᾶ-
σθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ
ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας τρίτον τοῦτο.
¹¹ νῦν οὖν φέυγε εἰς τὸν τόπον σου.
εἶπα τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε
κύριος τῆς δόξης. ¹² καὶ εἶπε Βαλαάμ
πρὸς Βαλὰκ. οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις
σου, οὓς ἀπέστειλας πρὸς με, ἐλάλησα,
λέγων; ¹³ ἔάν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη
τὸν οἶκον αὐτοῦ ἄργυρου καὶ χρυ-
σίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥή-
μα κυρίου ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πο-
νηρὸν παρ' ἑμαυτοῦ. ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ
θεός, ταῦτα ἐροῶ. ¹⁴ καὶ νῦν ἰδοὺ ἀπο-
τρέχω εἰς τὸν τόπον μου. δεῦρο συμ-
βουλεύσω σοι, τί ποιῇσιν ὁ λαὸς οὗτος
τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν.
¹⁵ καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐ-
τοῦ εἶπε. φησὶ Βαλαάμ υἱὸς Βεῶρ,
φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν,
¹⁶ ἀκούων λόγια θεοῦ, ἐπιστάμενος
ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου, καὶ ὁρασιν
θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. ἀποκεκαλυμμένοι
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. ¹⁷ δεῖξω αὐτῷ,
καὶ οὐχὶ νῦν. μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγί-
ζει. ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ἀνα-
στήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ. καὶ
θραύσει τοὺς ἀρχηγούς Μωάβ, καὶ
προνομήσει πάντας υἱούς Σὴθ. ¹⁸ καὶ
ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται
κληρονομία Ἡσαὺ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ.
καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν ἐν ἰσχύϊ. ¹⁹ καὶ
ἐξεγροθήσεται ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀπολεῖ
σωζόμενον ἐκ πόλεως. ²⁰ καὶ ἰδὼν τὸν
Ἀμαλῆκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβο-
λὴν αὐτοῦ εἶπεν. ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμα-
λῆκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται.
²¹ καὶ ἰδὼν τὸν Κεναὶον, καὶ ἀναλα-
βὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν.
ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου. καὶ ἔάν θῇς ἐν
πέτρᾳ τὴν νοσσιάν σου, ²² καὶ ἔάν γέ-

νηται τῷ Βεῶρ νοσσιὰ πανουργίας,
Ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί σε. ²³ καὶ
ἰδὼν τὸν Ὠγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν πα-
ραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν. ὦ ὦ, τίς ζήσε-
ται, ὅταν θῇ ταῦτα ὁ θεός; ²⁴ καὶ
ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶν Κιτιαίων, καὶ
κακώσουσιν Ἀσσοῦρ, καὶ κακώσουσιν
Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπο-
λύνται. ²⁵ καὶ ἀναστὰς Βαλαάμ ἀπ-
ῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐ-
τοῦ. καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτόν.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττεῖν,
καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορευῆσαι εἰς
τὰς θυγατέρας Μωάβ, ² καὶ ἐκάλε-
σαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώ-
λων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν
θυσιῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τοῖς
εἰδώλοις αὐτῶν, ³ καὶ ἐτελέσθη Ἰσ-
ραὴλ τῷ Βεελφεγώρ. καὶ ὠργίσθη
θυμῷ κύριος τῷ Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ εἶπε
κύριος τῷ Μωυσῇ. λάβε πάντας τοὺς
ἀρχηγούς τοῦ λαοῦ, καὶ παραδειγμά-
τισον αὐτοὺς κυρίῳ κατέναντι τοῦ
ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὁργῇ θυ-
μοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ εἶπε
Μωυσὴς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ. ἀπο-
κτείνετε ἕκαστος τὸν οἰκεῖόν αὐτοῦ
τὸν τετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ. ⁶ καὶ
ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλ-
θων προσήγαγε τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ
πρὸς τὴν Μαδιανίτιν ἐναντίον Μωυ-
σῇ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς
υἱῶν Ἰσραὴλ, αὐτοὶ δὲ ἔκλειον παρὰ
τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
⁷ καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ
Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως ἔξανέστη ἐκ μέσου
τῆς συναγωγῆς, καὶ λαβὼν σειρομά-
στην ἐν τῇ χειρὶ ⁸ εἰσῆλθεν ὅπως τοῦ
ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλῆτινος εἰς τὴν κί-
μινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους,
τόν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ
τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς, καὶ
ἐπαύσατο ἡ πληγὴ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.
⁹ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ
πληγῇ, τέσσαρες καὶ ἑκοσι χιλιάδες.
¹⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν,
λέγων. ¹¹ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ
Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυ-
μὸν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζη-
λώσῃ μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ
οἶκ

οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ Σηλω μου. ¹² οὕτως εἶπον. ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης, ¹³ καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνθ' ὧν ἐξήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξήλαστο περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁴ τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβροί, υἱὸς Σαλμων ἄρχων οἴκου πατριᾶς τῶν Συμεῶν. ¹⁵ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγνύᾳ, Χασβί, θυγάτηρ Σουρ, ἄρχοντος ἐθνους Ὀμμωθ, οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν Μαδιάμ. ¹⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ¹⁷ ἐχθραίνετε τοῖς Μαδιανταῖς καὶ πατάξατε αὐτοὺς, ¹⁸ ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογῶρ καὶ διὰ Χασβί θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιάμ ἀδελφὴν αὐτῶν τὴν πεπληγνύαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογῶρ.

ΚΕΦ. Κς'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, λέγων. ² λάβε τὴν ἄρχην πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ἐν Ἀραβὼθ Μωᾶβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχὼ, λέγων. ⁴ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου, ⁵ Ρουβὴν πρωτότοκος Ἰσραὴλ. υἱοὶ δὲ Ρουβὴν Ἐνώχ, καὶ ἄρχος τοῦ Ἐνώχ. τῷ Φαλλοῦ, ἄρχος τοῦ Φαλλοῦ. ⁶ τῷ Ἀσρών, ἄρχος τοῦ Ἀσρωνί. τῷ Χαροῦ, ἄρχος τοῦ Χαροῦ. ⁷ οὗτοι δῆμοι Ρουβὴν. καὶ ἐγένετο ἡ ἐπισκέψις αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα. ⁸ καὶ υἱοὶ Φαλλοῦ, Ἐλιάβ. ⁹ καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ, Ναμουήλ, καὶ Λαθάν, καὶ Ἀβειρών. οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς συναγωγῆς. οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπισυνσταντες ἐπὶ Μωυσῇ καὶ Ἀσρών ἐν τῇ συναγωγῇ Κορέ, ἐν τῇ

ἐπισυντάσει κυρίου. ¹⁰ καὶ ἀνοξάσα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς καὶ Κορέ, ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ, ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ τοῦ πεντήκοντα καὶ διακοσίου, καὶ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ. ¹¹ οἱ δὲ υἱοὶ Κορέ οὐκ ἀπέθανον. ¹² καὶ οἱ υἱοὶ Συμεῶν, ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεῶν. τῷ Ναμουήλ, ἄρχος ὁ Ναμουηλί. τῷ Ἰαμὶν, ἄρχος ὁ Ἰαμινί. τῷ Ἰαχὶν, ἄρχος Ἰαχινί. ¹³ τῷ Ζαρά, ἄρχος ὁ Ζαραΐ. τῷ Σαοὺλ, ἄρχος ὁ Σαουλί. ¹⁴ οὗτοι δῆμοι Συμεῶν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἰκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁵ υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἡρ καὶ Αὐνάν. καὶ ἀπέθανον Ἡρ καὶ Αὐνάν ἐν γῇ Χαναάν. ¹⁶ καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δῆμους αὐτῶν τῷ Σηλωμ, ἄρχος ὁ Σηλωνί. τῷ Φαρέ, ἄρχος ὁ Φαρεσί. τῷ Ζαρά, ἄρχος ὁ Ζαραΐ. ¹⁷ καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Φαρέ, τῷ Ἀσρών, ἄρχος ὁ Ἀσρωνί. τῷ Ἰαμοῦν, ἄρχος ὁ Ἰαμουινί. ¹⁸ οὗτοι δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἑξ καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ¹⁹ καὶ υἱοὶ Ἰσάχαρ κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Θωλᾶ, ἄρχος ὁ Θωλαΐ. τῷ Φουᾶ, ἄρχος ὁ Φουαΐ. ²⁰ τῷ Ἰασοῦβ, ἄρχος ὁ Ἰασουβί. τῷ Σαμουῦν, ἄρχος ὁ Σαμουαί. ²¹ οὗτοι δῆμοι Ἰσάχαρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²² υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Σαρεδ, ἄρχος ὁ Σαρεδί. τῷ Ἀλλων, ἄρχος ὁ Ἀλλωνί. τῷ Ἀλλήλ, ἄρχος ὁ Ἀλληλί. ²³ οὗτοι δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, ἐξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁴ υἱοὶ Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Σαφών, ἄρχος ὁ Σαφωνί. τῷ Ἀργί, ἄρχος ὁ Ἀργί. τῷ Σουνί, ἄρχος ὁ Σουνί. ²⁵ τῷ Ἀζενί, ἄρχος ὁ Ἀζενί. τῷ Ἀδδί, ἄρχος ὁ Ἀδδί. ²⁶ τῷ Ἀροαδί, ἄρχος ὁ Ἀροαδί. τῷ Ἀριήλ, ἄρχος ὁ Ἀριηλί. ²⁷ οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ²⁸ υἱοὶ Ἀσὴρ κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Ἰαμὶν, ἄρχος ὁ Ἰαμινί. τῷ Ἰεσοῦ, ἄρχος ὁ Ἰεσουί. τῷ Βαριά, ἄρχος ὁ Βαριαΐ. ²⁹ τῷ Χοβέρ, ἄρχος ὁ Χοβερί. τῷ

Μελχιήλ, δῆμος ὁ Μελχιηλί. ⁴⁶ καὶ τὸ ὄνομα θυγατρὸς Ἀσὴρ, Σάρα. ⁴⁷ οὗτοι δῆμοι Ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ²⁸ υἱοὶ Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν, Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. ²⁹ υἱοὶ Μανασσῆ, τῷ Μαχίρ, δῆμος ὁ Μαχίρ. καὶ Μαχίρ ἐγέννησε τὸν Γαλαὰδ. τῷ Γαλαὰδ δῆμος ὁ Γαλααδί. ³⁰ καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλααδ. Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ Ἀχιεζέρι. τῷ Χελέγ, δῆμος ὁ Χελεγί. ³¹ τῷ Ἐσριήλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί. τῷ Συχέμ, δῆμος ὁ Συχεμί. ³² τῷ Συμαέρ, δῆμος ὁ Συμαερί. καὶ τῷ Ὀφέρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. ³³ καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱὸς Ὀφέρ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαὰδ. Μαλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μελχά, καὶ Θερσαί. ³⁴ οὗτοι δῆμοι Μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ πενήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. ³⁵ καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ. τῷ Σουθαλά, δῆμος ὁ Σουθαλαί. τῷ Ταναχ, δῆμος ὁ Ταναχί. ³⁶ οὗτοι υἱοὶ Σουθαλά. τῷ Ἐδέν, δῆμος ὁ Ἐδενί. ³⁷ οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσήφ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³⁸ υἱοὶ Βενιαμὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Βαλέ, δῆμος ὁ Βαλί. τῷ Ἀσυβήρ, δῆμος ὁ Ἀσυβηρί. τῷ Ἰαχιοὰν, δῆμος ὁ Ἰαχιοανί. ³⁹ τῷ Σωφάν, δῆμος ὁ Σωφανί. ⁴⁰ καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλέ, Ἀδάρ, καὶ Νοεμάν. τῷ Ἀδάρ, δῆμος ὁ Ἀδαρί. καὶ τῷ Νοεμάν, δῆμος ὁ Νοεμανί. ⁴¹ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ⁴² καὶ υἱοὶ Λέβι κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Σαμὲ, δῆμος ὁ Σαμεί. οὗτοι δῆμοι Λέβι κατὰ δῆμους αὐτῶν. ⁴³ πάντες οἱ δῆμοι Σαμὲ κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. ⁴⁸ υἱοὶ Νεφθαλί κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Ἀσιήλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί. τῷ Γαυνί, δῆμος ὁ Γαυνί. ⁴⁹ τῷ Ἰεσέρ, δῆμος ὁ Ιεσερί. τῷ Σέλλημ, δῆμος ὁ Σέλλημί. ⁵⁰ οὗτοι δῆμοι Νεφθαλί ἐξ ἐπισκέ-

ψεως αὐτῶν, τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. ⁵¹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριακόντα. ⁵² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ⁵³ τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ αἰσίου ὀνομάτων. ⁵⁴ τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. ἑκάστῳ καθὼς ἐπεσκέπησαν, δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵⁵ διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι, κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν. ⁵⁶ ἐκ τοῦ κλήρου μερίεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων. ⁵⁷ καὶ υἱοὶ Λεβὶ κατὰ δῆμους αὐτῶν. τῷ Γεδσὼν, δῆμος ὁ Γεδσωνί. τῷ Καὰθ, δῆμος ὁ Κααθί. τῷ Μεραρί, δῆμος ὁ Μεραρί. ⁵⁸ οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λεβί. δῆμος ὁ Δοβενί, δῆμος ὁ Χεβρωνί, δῆμος ὁ Κορέ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί. καὶ Καὰθ ἐγέννησε τὸν Ἀμραμ. ⁵⁹ τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ἰωχαβὲδ, θυγατὴρ Λεβί, ἡ ἔτεκε τούτους τῷ Λεβί ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ Ἀμραμ τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆν, καὶ Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. ⁶⁰ καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὁ, τε Ναδάβ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ⁶¹ καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἐναντὶ κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά. ⁶² καὶ ἐγεννήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηρναίου καὶ ἐπάνω. οὐ γὰρ συνετεσκέπησαν ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁶³ καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἱ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβωθ Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ⁶⁴ καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκειμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὓς ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινά. ⁶⁵ ὅτι εἶπε κύριος αὐτοῖς, θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλην Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ προελθούσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφρὸ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχίρ, τοῦ δήμου Μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερεὰ, ² καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, λέγουσιν. ³ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορε, ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτοῦ. ⁴ μὴ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός. δότε ἡμῖν κατάσχεσιν ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡμῶν. ⁵ καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι κυρίου. ⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. Ὅρθως θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαληκασί. δώμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν αὐταῖς. ⁸ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, λέγων. ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτοῦ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. ⁹ ἐὰν δὲ μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοί, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀδελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹¹ ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκίῳ τῷ ἔγγιστῳ αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομήσαι τὰ αὐτοῦ. καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαὺν, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναάν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχεσί. ¹³ καὶ ὤψῃ αὐτήν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σὺ, καθὰ προστεθῇ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὄρ-

τῷ ὄρει. ¹⁴ διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν ἀγιάσαι με, οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι ἔναντι αὐτῶν. τοῦτ' ἐστὶ τὸ ὕδωρ ἀντιλογίας ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. ¹⁵ καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον. ¹⁶ ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγωγῆς ταύτης, ¹⁷ ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτοὺς, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου, ὥς ἐι πρόβατα οἷς οὐκ ἔστι ποιμήν. ¹⁸ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. λάβε πρὸς σεαυτὸν Ἰησοὺν υἱὸν Ναυή, ἄνθρωπον ὅστις ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτόν. ¹⁹ καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ ἔναντι πάσης συναγωγῆς, καὶ ἐντελῇ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν. ²⁰ καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ' αὐτόν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται, καὶ ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν δῆλων ἔναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ ἐξελεύσονται αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδόν, καὶ πάσα ἡ συναγωγὴ. ²² καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοὺν ἔστησεν αὐτὸν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς, ²³ καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

Κ Ε Φ. ΚΗ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ² ἐντείλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, λέγων. τὰ δῶρά μου δώματα μου καρπώματά μου εἰς ὁσμὴν εὐωδίας διατηρήσετε προσφέρειν ἐμοὶ ἐν ταῖς ἐορταῖς μου. ³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς. ταῦτα τὰ καρπώματα ὅσα προσάξετε κυρίῳ, ἁμνοὺς ἐνιαυσίους ἁμώμους δυο τὴν ἡμέραν εἰς ὀλοκαύτωσιν ἐνδελεχῶς ⁴ τὸν ἁμνόν

ἀμνὸν τὸν ἓνα ποιήσεις τὸ τοπρῶν, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δευτέρον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν. ⁵ καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφί σεμίδαλιν εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν. ⁶ ὀλοκαύτωμα ἐνδελειχισμοῦ, ἡ γενομένη ἐν τῷ ὅρει Σινᾶ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁷ καὶ σπονδὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί. ἐν τῷ ἁγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ. ⁸ καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δευτέρον ποιήσεις τὸ πρὸς ἐσπέραν. κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. ⁹ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ σπονδὴν ¹⁰ ὀλοκαύτωμα σαββάτων ἐν τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, καὶ κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ¹² τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ¹³ δέκατον δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, θυσίαν ὁσμὴν εὐωδίας καρπωμα κυρίῳ. ¹⁴ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί. καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἐνί. καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί οἴνου. τοῦτο τὸ ὀλοκαύτωμα μῆνα ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. ¹⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός ποιηθήσεται. καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς πάσχα κυρίῳ. ¹⁷ καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτῇ, ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ¹⁸ καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ¹⁹ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα καρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ. ἄμωμοι ἔσον-

ται ὑμῖν. ²⁰ καὶ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ²¹ δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς, ²² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ²³ πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός τῆς πρωΐνης, ὃ ἔστιν ὀλοκαύτωμα ἐνδελειχισμοῦ. ταῦτα ²⁴ κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον καρπωμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὀλοκαυώματος τοῦ διαπαντός ποιήσεις τὴν σπονδὴν αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἡμέρα ἡ ἐβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. ²⁶ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρῃτε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἐβδομάδων, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ²⁷ καὶ προσάξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ²⁸ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ²⁹ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. ³⁰ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ³¹ πλὴν τοῦ ὀλοκαυώματος τοῦ διαπαντός. καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν ποιήσέτε μοι, ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΚΘ'.

Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. ἡμέρα σημασίας ἔσται ὑμῖν. ² καὶ ποιήσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἓνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἓνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. ³ ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἐνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνί. ⁴ δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἐνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. ⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν. ⁶ πλὴν τῶν ὀλοκαυτῶματων τῆς νεομηνίας. καὶ αἱ θυσίαι αὐ-

τῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμα τὸ διαπαντός. καὶ αἱ θυ-
σίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κα-
τὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὁσμὴν
εὐωδίας κυρίῳ. ⁷ καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ
μηνὸς τούτου ἐπικλητὸς ἁγία ἔσται
ὑμῖν. καὶ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν,
καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. ⁸ καὶ προς-
οίσετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμὴν εὐω-
δίας κυρίῳ καρπώματα κυρίῳ, μόσχον
ἐκ βοῶν ἓνα, κριὸν ἓνα, ἄμνους ἐνιαυ-
σίους ἑπτὰ. ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. ⁹ ἡ
θυσία αὐτῶν σμιδαλις ἀναπεποιημέ-
νη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ μόσχῳ
τῷ ἐνὶ, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ
ἐνὶ. ¹⁰ δέκατον δέκατον τῷ ἄμνῳ τῷ
ἐνὶ, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἄμνους. ¹¹ καὶ χί-
μαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας,
ἐξιλιάσασθαι περὶ ὑμῶν. πλην τὸ περὶ
τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλιάσεως, καὶ ἡ
ὀλοκαύτωσις ἡ διαπαντός. ἡ θυσία
αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν
σύγκρισιν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καρπώμα
κυρίῳ. ¹² καὶ τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ
τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου τούτου ἐπί-
κλητὸς ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον
λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ ἐορτάσα-
τε αὐτὴν ἐορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας.
¹³ καὶ προσάξατε ὀλοκαυτώματα καρ-
πώμα εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς
καὶ δέκα, κριούς δύο, ἄμνους ἐνιαυ-
σίους δεκατέσσαρας. ἄμωμοι ἔσονται.
¹⁴ αἱ θυσίαι αὐτῶν σμιδαλις ἀναπε-
ποιημένη ἐν ἐλαίῳ. τρία δέκατα τῷ
μόσχῳ τῷ ἐνὶ, τοῖς τριεκαίδεκα μό-
σχους. καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἐνὶ,
ἐπὶ τοὺς δύο κριούς. ¹⁵ δέκατον δέκα-
τον τῷ ἄμνῳ τῷ ἐνὶ, ἐπὶ τοὺς τέσσα-
ρας καὶ δέκα ἄμνους. ¹⁶ καὶ χίμαρον
ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας. πλην τῆς
ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυ-
σίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.
¹⁷ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους
δώδεκα, κριούς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους
τέσσαρας καὶ δέκα ἁμώμους. ¹⁸ ἡ θυ-
σία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς
μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις
κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγ-
κρισιν αὐτῶν. ¹⁹ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν
ἓνα περὶ ἁμαρτίας. πλην τῆς ὀλοκαυ-

τώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐ-
τῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ²⁰ τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἑνδεκα, κριούς
δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ
δέκα ἁμώμους. ²¹ ἡ θυσία αὐτῶν καὶ
ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς
κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν
αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.
²² καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρ-
τίας. πλην τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς δια-
παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
δαὶ αὐτῶν. ²³ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ
μόσχους δέκα, κριούς δύο, ἄμνους
ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἁμώ-
μους. ²⁴ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς
κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν
αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.
²⁵ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρ-
τίας. πλην τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς δια-
παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
δαὶ αὐτῶν. ²⁶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ
μόσχους ἑννέα, κριούς δύο, ἄμνους
ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἁμώ-
μους. ²⁷ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
δαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς
καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν,
κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. ²⁸ καὶ χί-
μαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρτίας.
πλην τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαν-
τός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ
αὐτῶν. ²⁹ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑκτῇ μόσχους
ὀκτώ, κριούς δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους
δεκατέσσαρας ἁμώμους. ³⁰ αἱ θυσίαι
αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μό-
σχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις
κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγ-
κρισιν αὐτῶν. ³¹ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν
ἓνα περὶ ἁμαρτίας. πλην τῆς ὀλοκαυ-
τώσεως τῆς διαπαντός. αἱ θυσίαι αὐ-
τῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. ³² τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ ἐβδόμῃ μόσχους ἑπτὰ, κριούς
δύο, ἄμνους ἐνιαυσίους δεκατέσσαρας
ἁμώμους. ³³ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς
κριοῖς καὶ τοῖς ἄμνοις κατὰ ἀριθμὸν
αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν.
³⁴ καὶ χίμαρον ἕξ αἰγῶν ἓνα περὶ ἁμαρ-
τίας. πλην τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς δια-
παντός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
δαὶ αὐτῶν. ³⁵ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ
ἐξόδιον

ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευ-
τόν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. ³⁶ καὶ προσ-
άξετε ὀλοκαυτώματα εἰς ὁσμήν εὐω-
δίας καρπώματα τῷ κυρίῳ, μόσχον
ένα, κριὸν ένα, ἀμνοὺς ἐναντίους ἐπὶ
ἀμώμους. ³⁷ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ
σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ
καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν,
κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. ³⁸ καὶ χί-
μαρον ἕξ αἰγῶν ένα περὶ ἁμαρτίας.
πλὴν τῆς ὀλοκαυτώσεως τῆς διαπαν-
τός. αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ
αὐτῶν. ³⁹ ταῦτα ποιήσετε κυρίῳ ἐν
ταῖς ἐορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν
ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ
ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας
ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ
σωτήρια ὑμῶν.

ΚΕΦ. Α'.

Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσ-
ραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύ-
ριος τῷ Μωυσῇ. ² καὶ ἐλάλησε Μωυ-
σῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων. τοῦτο τὸ ῥῆμα
ὃ συνέταξε κύριος. ³ ἄνθρωπος ἄνθρω-
πος ὃς ἂν εὐξῆται εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὁμό-
σῃ ὄρκον, ἢ ὀρίσῃται ὀρισμῶ περὶ τῆς
ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα
αὐτοῦ. πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. ⁴ ἐὰν δὲ
εὐξῆται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὀρίσῃται
ὀρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς
ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, ⁵ καὶ ἀκούσῃ ὁ
πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ
τοὺς ὀρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὥρίσατο
κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιω-
πῇ αὐτῆς ὁ πατὴρ, καὶ στήσονται
πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ
ὀρισμοί, οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ⁶ ἐὰν δὲ ἀνα-
νέων ἀνανέυσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἢ ἂν
ἡμέρα ἀκούσῃ πᾶσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς
καὶ τοὺς ὀρισμοὺς, οὓς ὥρίσατο κατὰ
τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται. καὶ
κύριος καθαριεῖ αὐτὴν, ὅτι ἀνένευσεν
ὁ πατὴρ αὐτῆς. ⁷ ἐὰν δὲ γενομένη γέ-
νηται ἀνδρὶ, καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπὶ
αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων
αὐτῆς, οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, ⁸ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ
παρασιωπῇ αὐτῇ ἢ ἂν ἡμέρα ἀκού-

σῇ, καὶ οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐ-
χαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ αὐτῆς, οὓς
ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στή-
σονται. ⁹ ἐὰν δὲ ἀνανέων ἀνανέυσῃ
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ,
πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ ὀρισμοὶ
αὐτῆς, οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευ-
σεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ κύριος καθαριεῖ
αὐτὴν. ¹⁰ καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλη-
μένης ὅσα ἐὰν εὐξῆται κατὰ τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. ¹¹ ἐὰν δὲ ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἢ εὐχὴ αὐτῆς,
ἢ ὁ ὀρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς
μεθ' ὄρκου, ¹² καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς, καὶ παρασιωπῇ αὐτῇ, καὶ μὴ
ἀνανέυσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι
αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ὀρισμοὶ
αὐτῆς, οὓς ὥρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς
αὐτῆς, στήσονται κατ' αὐτῆς. ¹³ ἐὰν
δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
ἢ ἂν ἡμέρα ἀκούσῃ πάντα ὅσα ἐὰν
ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ
τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὀρι-
σμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ
μενεῖ αὐτῇ. ὁ ἀνὴρ αὐτῆς περιεῖλε, καὶ
κύριος καθαριεῖ αὐτὴν. ¹⁴ πᾶσα εὐχὴ
καὶ πᾶς ὄρκος δεσμοῦ κακῶσαι ψυχὴν,
ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσῃ αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς περιελεῖ. ¹⁵ ἐὰν δὲ σιωπῶν πα-
ρασιωπῇ αὐτῇ ἡμέραν ἕξ ἡμέρας,
καὶ στήσῃ αὐτῇ πᾶσας τὰς εὐχὰς αὐ-
τῆς, καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τοὺς ἐπ' αὐτῆς
στήσῃ αὐτῇ, ὅτι ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ ἢ ἡκουσεν. ¹⁶ ἐὰν δὲ περιελὼν
περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν
ἣν ἡκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρτίαν
αὐτοῦ. ¹⁷ ταῦτα τὰ δικαιώματα, ὅσα
ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ἀναμέ-
σον ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ
ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν
νεότητι ἐν οἴκῳ πατρὸς.

ΚΕΦ. ΑΑ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν,
λέγων. ² ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν υἱῶν
Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχα-
τον προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου.
³ καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαόν,
λέγων. ἐξοπλίσασθε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας,
καὶ παρατάξασθε ἐναντὶ κυρίου ἐπὶ
Μαδιὰν, ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν παρὰ
τοῦ

τοῦ κυρίου τῇ Μαδιάν. ⁴ χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱὸν Ἰσραὴλ, ἀποστείλατε παρατάξασθαι. ⁵ καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιάδας ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. ⁶ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἐκ φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. καὶ τὰ σκεύη τὰ ἁγία, καὶ αἱ σάλπιγγες τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁷ καὶ παρετάξαντο ἐπὶ Μαδιάν, καθὰ ἐνετείλατο κύριος Μωυσῇ. καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἄρσενικόν. ⁸ καὶ τοὺς βασιλεῖς Μαδιάν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. καὶ τὸν Εὐν, καὶ τὸν Ροκὸν, καὶ τὸν Σοῦρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν Ροβὸκ, πέντε βασιλεῖς Μαδιάν. καὶ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἀπέκτειναν ἐν ὁμοφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐπρονόμεισαν τὰς γυναῖκας Μαδιάν, καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἐγκτήνη αὐτῶν. καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμεισαν, ¹⁰ καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ¹¹ καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. ¹² καὶ ἤγαγον πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκύλα, καὶ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβωθ Μωάβ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ¹³ καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹⁴ καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις καὶ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς. ἵνατί ἔξωργήσατε πᾶν θῆλυ; ¹⁶ αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαάμ τοῦ ἀποστήσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου, ἕνεκεν Φογώρ. καὶ ἐγένετο ἡ πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου.

¹⁷ καὶ νῦν ἀποκτείνετε πᾶν ἄρσενικόν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, πᾶσαν γυναῖκα, ἣτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος ἀποκτείνετε. ¹⁸ καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἣτις οὐκ οἶδε κοίτην ἄρσενος, ζωορῆσατε αὐτάς. ¹⁹ καὶ ὑμεῖς παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ ἀνελὼν καὶ ὁ ἀπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἀγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ὑμεῖς καὶ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν. ²⁰ καὶ πᾶν περιβίλημα καὶ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, καὶ πᾶσαν ἐροασίαν ἐξ αἰγείας, καὶ πᾶν σκεῦος ξύλινον ἀφαινεῖτε. ²¹ καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὁ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. ²² πλὴν τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μολίβου καὶ κασιτέρου. ²³ πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρὶ, καὶ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἡ τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἀγνισθήσεται. καὶ πάντα ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς, διελεύσεται δι' ὕδατος. ²⁴ καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ καθαρισθήσεσθε. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν παρεμβολήν. ²⁵ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων. ²⁶ λάβε το κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῆς συναγωγῆς. ²⁷ καὶ διελεῖτε τὰ σκύλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, καὶ ἀναμέσον πάσης συναγωγῆς. ²⁸ καὶ ἀφελῖτε τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων. ²⁹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσου αὐτῶν λήψεσθε. καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεὶ τὰς ἀπαρχὰς κυρίου. ³⁰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσου τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἓνα ἀπὸ πενήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῶν βοῶν, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων.

καὶ

καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν. καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλάκας ἐν τῇ σκηνῇ κυρίου. ³¹ καὶ ἐποίησε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ³² καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ προενόμεισαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιοι χιλιάδες καὶ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε χιλιάδες. ³³ καὶ βόες, δύο καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες. ³⁴ καὶ ὄνοι, μῖα καὶ ἐξήκοντα χιλιάδες. ³⁵ καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν, αἱ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός, πᾶσαι ψυχαί, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες. ³⁶ καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, τριακόσιοι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια. ³⁷ καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων ἑξακόσιοι ἑβδομήκοντα πέντε. ³⁸ καὶ βόες, ἑξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ, δύο καὶ ἑβδομήκοντα. ³⁹ καὶ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ, εἰς καὶ ἐξήκοντα. ⁴⁰ καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, ἑκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν κυρίῳ δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί. ⁴¹ καὶ ἔδωκε Μωϋσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ⁴² ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὓς διεῖλε Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν. ⁴³ καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων, τριακόσιοι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεντακόσια. ⁴⁴ καὶ βόες, ἑξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες. ⁴⁵ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. ⁴⁶ καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἑξ καὶ δέκα χιλιάδες. ⁴⁷ καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλάκας τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωϋσῇ. ⁴⁸ καὶ προσῆλ-

θον πρὸς Μωϋσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως χιλιαρχοὶ καὶ ἑκατοντάρχοι, ⁴⁹ καὶ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν. οἱ παῖδες σου εἰλήφασιν τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ⁵⁰ καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ ἀνὴρ ὃ εὗρε σκευὸς χρυσίου καὶ χλιδῶνα καὶ ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον ἐξιλάσασθαι περὶ ἡμῶν ἐναντὶ κυρίου. ⁵¹ καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν πᾶν σκευὸς εἰργασμένον. ⁵² καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφείλυν κυρίῳ, ἑκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πενήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιαρχῶν καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων. ⁵³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐπρονόμεισαν ἕκαστος ἑαυτοῦ. ⁵⁴ καὶ ἔλαβε Μωϋσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιαρχῶν καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ εἰζήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐναντὶ κυρίου.

Κ Ε Φ. ΑΒ'.

Καὶ κτήνη πλήθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ρουβὴν, καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ, πλήθος σφόδρα. καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζήρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαὰδ. καὶ ἦν ὁ τόπος τόπος κτήνεσι. ² καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ εἶπαν πρὸς Μωϋσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῆς συναγωγῆς, λέγοντες. ³ Ἀταρῶθ καὶ Λαιβὼν, καὶ Ἰαζήρ, καὶ Ναμρά, καὶ Ἐσεβὼν, καὶ Ἐλεαλή, καὶ Σεβαμά, καὶ Ναβαὶ, καὶ Βαϊὰν, ⁴ τὴν γῆν ἣν παρὰδédωκε κύριος ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, γῆ κτηνοτροφος ἐστὶ, καὶ τοῖς παισὶ σου κτήνη ὑπάρχει. ⁵ καὶ ἔλεγον. εἰ εὗρομεν χάριν ἐνοπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτῃ τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάζῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην. ⁶ καὶ εἶπε Μωϋσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ρουβὴν. οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; ⁷ καὶ ἵνατί διαστρέφετε τὰς δια-

νοίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μὴ διαβῆναι εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; ⁸ οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάνης Βαρονὴ κατανοῆσαι τὴν γῆν; ⁹ καὶ ἀνέβησαν φάραγγα βότρου, καὶ κατένοησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅπως μὴ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκεν κύριος αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ὤμοσε, λέγων. ¹¹ εἰ ὄνουνται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἑπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου, ¹² πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφονὴ ὁ διακεχωρισμένος, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὲ, ὅτι συνετηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου. ¹³ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. καὶ κατερομβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, ἕως ἕξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεά, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἐναντι κυρίου. ¹⁴ ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, σύντριμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁵ ὅτι ἀποστραφῆσεθε ἀπ' αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην. ¹⁶ καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον. ἐπαύλεις προβάτων οἰκοδομήσομεν ὥδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς ἀποσκευαῖς ἡμῶν. ¹⁷ καὶ ἡμεῖς ἐνωπλισάμενοι προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἐαυτῶν τόπον. καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁸ οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν, ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ οὐκέτι κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχουμεν τοὺς κληρούς ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς. ἐὰν ποιήσῃτε κατὰ τὸ ῥῆμα

τοῦτο, ἐὰν ἐξοπλισήσθε ἐναντι κυρίου εἰς πόλεμον, ²¹ καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς ὀπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἐναντι κυρίου, ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ²² καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἐναντι κυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφῆσεθε καὶ ἔσεσθε ἄθωοι ἐναντι κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ. καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχεσει ἐναντι κυρίου. ²³ ἐὰν δὲ μὴ ποιήσῃτε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἐναντι κυρίου. καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά. ²⁴ καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ ἀποσκευῇ ὑμῶν, καὶ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν ὑμῶν. καὶ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν ποιήσετε. ²⁵ καὶ εἶπαν υἱοὶ Ρουβὴν καὶ υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες. οἱ παῖδες σου ποιήσουσι καθὰ ὁ κύριος ἡμῶν ἐντέλλεται. ²⁶ ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν, καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαὰδ. ²⁷ οἱ δὲ παῖδες σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμένοι καὶ ἐκτεταγμένοι ἐναντι κυρίου εἰς τὸν πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει. ²⁸ καὶ συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὲ, καὶ τοὺς ἀρχοντας πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ²⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς. ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἐναντι κυρίου, καὶ κατακυριεύσῃτε τῆς γῆς ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ ἐν κατασχεσει. ³⁰ ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνωπλισμένοι μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν πόλεμον ἐναντι κυρίου, καὶ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν πρότερον ὑμῶν εἰς γῆν Χαναάν, καὶ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑμῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. ³¹ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, λέγοντες. ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν, οὕτω ποιήσομεν. ³² ἡμεῖς διαβησόμεθα ἐνωπλισμένοι ἐναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναάν, καὶ δώσετε τὴν κατασχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ³³ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μω-

σῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ρουβὴν, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ υἱὸν Ἰωσήφ, τὴν βασιλείαν Σιών βασιλέως Ἀμορραίων, καὶ τὴν βασιλείαν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, τὴν γῆν καὶ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, πόλεις τῆς γῆς κύκλῳ. ³⁴ καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Γὰδ τὴν Δαιβὼν, καὶ τὴν Ἀταρώθ, καὶ τὴν Ἀροὴρ, ³⁵ καὶ τὴν Σοφάρ, καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ ὕψωσαν αὐτάς, ³⁶ καὶ τὴν Ναμράμ καὶ τὴν Βαιθαράν πόλεις ὀχυράς, καὶ ἐπαύλεις προβάτων. ³⁷ καὶ οἱ υἱοὶ Ρουβὴν ὠκοδόμησαν τὴν Ἑσβὼν, καὶ Ἐλεάλην, καὶ Καριαθάμ, ³⁸ καὶ τὴν Βελεμῶν, περικυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά. καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ὠκοδόμησαν. ³⁹ καὶ ἐπορεύθη υἱὸς Μαχίρ υἱοῦ Μανασσὴ Γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀμορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. ⁴⁰ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὴν Γαλαὰδ τῷ Μαχίρ υἱῷ Μανασσῆ, καὶ κατώκησεν ἐκεῖ. ⁴¹ καὶ Ἰαῖρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς ἐπαύλεις Ἰαῖρ. ⁴² καὶ Ναβαὺ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Καὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτάς Ναβὼθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΛΓ'.

Καὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών. ² καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰς ἀπάρσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. ³ ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, τῇ ἐκταύτῳ τοῦ μηνὸς ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων. ⁴ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας, οὓς ἐπάταξε κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν κύριος. ⁵ καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ Ῥαμεσῆ παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ.

⁶ καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχώθ παρενέβαλον εἰς Βουθάν, ὃ ἐστὶ μέρος τι τῆς ἐρήμου. ⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθάν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρώθ, ὃ ἐστὶν ἀπέναντι Βεελεσεφῶν, καὶ παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. ⁸ καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρώθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἐρήμον. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοῖ, καὶ παρενέβαλον ἐν Πικρίαῖς. ⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν, καὶ ἦλθον εἰς Αἰλίμ. καὶ ἐν Αἰλίμ δώδεκα πηγαὶ ὕδατων, καὶ ἐβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. ¹⁰ καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλείμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν, ¹¹ καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἐρήμον Σίν. ¹² καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥαφακά. ¹³ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακά, καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς. ¹⁴ καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλούς, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαφιδίν. καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. ¹⁵ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφιδίν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. ¹⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν μνημασί τῆς ἐπιθυμίας. ¹⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσρηώθ. ¹⁸ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσρηώθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾶ. ¹⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμμὼν Φαρές. ²⁰ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὼν Φαρές, καὶ παρενέβαλον εἰς Λεβωνᾶ. ²¹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ῥεσσάν. ²² καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεσσάν, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακελλάθ. ²³ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακελλάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Σαφάρ. ²⁴ καὶ ἀπῆραν ἐκ Σαφάρ, καὶ παρενέβαλον εἰς Χαραδάθ. ²⁵ καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μακηλώθ. ²⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλώθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Καταάθ. ²⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταάθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ταράθ. ²⁸ καὶ ἀπῆραν ἐκ Ταράθ, καὶ παρενέβαλον εἰς Μαθεκκά. ²⁹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκκά, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελμωνᾶ. ³⁰ καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ,

καὶ παρενέβαλον εἰς Μασουρούθ.
³¹ καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουρούθ, καὶ
 παρενέβαλον εἰς Βαναία. ³² καὶ ἀπῆ-
 ραν ἐκ Βαναία, καὶ παρενέβαλον εἰς
 τὸ ὄρος Γαδγὰδ. ³³ καὶ ἀπῆραν ἐκ
 τοῦ ὄρους Γαδγὰδ, καὶ παρενέβαλον
 εἰς Ἐτεβαθά. ³⁴ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐτε-
 βαθά, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἐβρωνά.
³⁵ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἐβρωνά, καὶ παρεν-
 έβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ. ³⁶ καὶ ἀπῆ-
 ραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ, καὶ παρεν-
 έβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. καὶ ἀπῆραν
 ἐκ τῆς ἐρήμου Σίν, καὶ παρενέβαλον
 εἰς τὴν ἐρήμον Φαράν. αὕτη ἐστὶ Κά-
 δης. ³⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ
 παρενέβαλον εἰς Ὄρ τὸ ὄρος πλησίον
 γῆς Ἐδὼμ. ³⁸ καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ ἱε-
 ρεὺς διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπ-
 έθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει
 τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς
 Αἰγύπτου τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ
 μηνός. ³⁹ καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴ-
 κοσι καὶ ἑκατὸν ἔτων, ὅτε ἀπέθνησκειν
 ἐν Ὄρ τῷ ὄρει. ⁴⁰ καὶ ἀκούσας ὁ Χα-
 νανὶς βασιλεὺς Ἀράδ, καὶ οὗτος κατώ-
 κει ἐν γῇ Χαναάν, ὅτε εἰσπορεύοντο
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁴¹ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὄρ
 τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον εἰς Σελ-
 μωνά. ⁴² καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνά, καὶ
 παρενέβαλον εἰς Φινώ. ⁴³ καὶ ἀπῆραν
 ἐκ Φινώ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ.
⁴⁴ καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠβώθ, καὶ παρενέ-
 βαλον ἐν Γαῖ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν
 ὀρίων Μωάβ. ⁴⁵ καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαῖ,
 καὶ παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ.
⁴⁶ καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν Γάδ, καὶ
 παρενέβαλον ἐν Γελμὼν Δεβλαθαίμ.
⁴⁷ καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δεβλαθαίμ,
 καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβα-
 ρίμ, ἀπέναντι Ναβαῦ. ⁴⁸ καὶ ἀπῆραν
 ἀπὸ ὀρέων Ἀβαρίμ, καὶ παρενέβαλον
 ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου
 κατὰ Ἰεριχώ. ⁴⁹ καὶ παρενέβαλον πα-
 ρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀναμέσον Αἰσιμὼθ,
 ἕως Βελά το κατὰ δυσμὰς Μωάβ.
⁵⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν
 ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδά-
 νην κατὰ Ἰεριχώ, λέγων. ⁵¹ λάλησον
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐ-
 τοὺς. ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην
 εἰς γῇν Χαναάν. ⁵² καὶ ἀπολεῖτε πάν-

τας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ προ
 προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκο-
 πιάς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα τὰ
 χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτὰ, καὶ
 πάσας τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε.
⁵³ καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοι-
 κοῦντας τὴν γῇν, καὶ κατοικήσετε ἐν
 αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέδωκα τὴν γῇν αὐτῶν
 ἐν κλήρῳ. ⁵⁴ καὶ κατακληρονομήσετε
 τὴν γῇν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλάς
 ὑμῶν, τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν
 κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν
 ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, εἰς
 ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐ-
 τοῦ ἔσται, κατὰ φυλάς πατριῶν ὑμῶν
 κληρονομήσετε. ⁵⁵ ἐὰν δὲ μὴ ἀπολεσῇ-
 τε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ
 προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται οὗς ἐὰν
 καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν
 ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθροὺς σουσιν
 ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἣν ὑμεῖς κατοι-
 κήσετε. ⁵⁶ καὶ ἔσται καθότι διεγνώ-
 κειν ποιῆσαι αὐτοὺς, ποιήσω ὑμᾶς.

Κ Ε Φ. ΛΔ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσήν,
 λέγων. ² ἐντείλει τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
 καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς εἰσπορεύ-
 εσθε εἰς τὴν γῇν Χαναάν, αὕτη ἔσται
 ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, γῇ Χαναάν σὺν
 τοῖς ὀρίοις αὐτῆς. ³ καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ
 κλίτος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σίν
 ἕως ἐχόμενον Ἐδὼμ, καὶ ἔσται ὑμῖν
 τὰ ὅρια πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους τῆς
 θαλάσσης τῆς ἀλκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν.
⁴ καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ λι-
 βὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβὶν, καὶ παρ-
 ελεύσεται Ἐννὰκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος
 αὐτοῦ πρὸς λίβα Κάδης τοῦ Βαρονή,
 καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἑπταλιν Ἀράδ, καὶ
 παρελεύσεται Ἀσεμωνά. ⁵ καὶ κυκλώ-
 σει τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀσεμωνά χαιμάρῳ
 Αἰγύπτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θά-
 λασσα. ⁶ καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης
 ἔσται ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁρεῖ,
 τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια τῆς θαλάσ-
 σης. ⁷ καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια
 πρὸς βορρᾶν, ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς
 μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς
 παρὰ τὸ ὄρος τὸ ὄρος. ⁸ καὶ ἀπὸ τοῦ
 ὄρους τὸ ὄρος καταμετρήσετε αὐτοῖς,

εἰσπορευομένων εἰς Ἐλλάδ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὄρια Σαραδάκ.
⁹ καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὄρια Λεφρωνά, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ Ἀρσεναῖν, τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὄρια ἀπὸ βορρᾶ.
¹⁰ καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ὄρια ἀνατολῶν ἀπὸ Ἀρσεναῖν Σεπφάρμαρ.
¹¹ καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἀπὸ Σεπφάρμαρ Βηλά ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Βηλά, ἐπὶ νότον θαλάσσης Χενερέθ ἀπὸ ἀνατολῶν.
¹² καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἀλμυκή. αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλω.
¹³ καὶ ἐνετείλατο Μωσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἑνέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ.
¹⁴ ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν Ρουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γαδ κατ' οὐκούς πατριῶν αὐτῶν. καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κληρούς αὐτῶν.
¹⁵ δύο φυλαὶ καὶ ἡμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κληρούς αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ ἀπὸ νότου κατ' ἀνατολὰς.
¹⁶ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων.
¹⁷ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἱ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν. Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυή.
¹⁸ καὶ ἄρχοντα ἓνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομήσαι ὑμῖν τὴν γῆν.
¹⁹ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν. τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ.
²⁰ τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σεμιούδ.
²¹ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, Ἐλδὰδ υἱὸς Χασλῶν.
²² τῆς φυλῆς Δάν, ἄρχων Βακχίρ υἱὸς Ἐγλί.
²³ τῶν υἱῶν Ἰωσήφ φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιήλ υἱὸς Σουφί.
²⁴ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραΐμ, ἄρχων Καμουήλ υἱὸς Σαβαθάν.
²⁵ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἄρχων Ἐλισαφάν υἱὸς Φαρονάχ.
²⁶ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ, ἄρχων Φαλτιήλ υἱὸς Ὀζά.
²⁷ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσέρ, ἄρχων Ἀχιώρ υἱὸς Σελεμί.
²⁸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ἄρχων Φαδαήλ υἱὸς Ἰαμιουδ.
²⁹ τούτοις ἐνετείλατο κύριος καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν.

Κ Ε Φ. Δ Ε'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ Ἰεριχώ, λέγων.
² σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κληρῶν κατασχέσεως αὐτῶν πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλω αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις.
³ καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήρεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐτῶν.
⁴ καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ ἔξω διεχιλίους πήχεις κύκλω.
⁵ καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς διεχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα διεχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν διεχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν διεχιλίους πήχεις. καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ ὁμοῖα τῶν πόλεων.
⁶ καὶ τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἔξ πόλεως τῶν φυγαδευτῆριων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεί τῷ φωνεύσαντι, καὶ πρὸς ταῦταις τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις.
⁷ πάσας τὰς πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις. ταύτας καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν.
⁸ καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλὰ. καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλάττω. ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις.
⁹ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν, λέγων.
¹⁰ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χαναάν.
¹¹ καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις. φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεί τὸν φωνεῦτην, πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως.
¹² καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στή ἑναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.
¹³ καὶ αἱ πόλεις ἃς δώσετε τὰς ἔξ πόλεις, φυγαδευτήρια ἔσονται ὑμῖν.
¹⁴ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε πέραν

πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις δώσετε ἐν γῇ Χαναάν. φυγαδεῖον ἔσται ¹⁵ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν. ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, φυγεῖν ἐκεῖ παντὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. ¹⁶ ἂν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ αὐτὸν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσθῳ ὁ φονευτής. ¹⁷ ἂν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσθῳ ὁ φονευτής. ¹⁸ ἂν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἔξ οὗ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσθῳ ὁ φονευτής. ¹⁹ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα, οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα. ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ οὗτος, ἀποκτενεῖ αὐτόν. ²⁰ ἂν δὲ δι' ἐχθραν ὦσῃ αὐτόν, καὶ ἐπιθροῖψῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶν σκεῦος ἔξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, ²¹ ἢ διὰ μῆριν ἐπάταξεν αὐτόν τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθῳ ὁ πατάξας, φονευτὴς ἔστι, θανάτῳ θανατούσθῳ ὁ φονεύων. ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ συναντήσῃ αὐτῷ. ²² ἂν δὲ ἔξ ἀπίνα οὐ δι' ἐχθραν ὦσῃ αὐτόν, ἢ ἐπιθροῖψῃ ἐπ' αὐτόν πᾶν σκεῦος οὐκ ἔξ ἐνέδρου, ²³ ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ οὐκ εἰδώς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν κακοποιῆσαι αὐτόν. ²⁴ καὶ κρινεῖ ἡ συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ κρίματα ταῦτα. ²⁵ καὶ ἐξελεῖται ἡ συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγε, καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ὥς ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτόν τῷ ἔλαιῳ τῷ ἁγίῳ. ²⁶ ἂν δὲ ἔξ ὁδοῦ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως εἰς ἣν κατέφυγεν ἐκεῖ, ²⁷ καὶ εὔρῃ αὐτόν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων

τὸ αἷμα τὸν φονεύσαντα, οὐκ ἐνοχὸς ἔστι. ²⁸ ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς καταφυγῆς κατοικεῖτω ὥς ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κατοικίαις ὑμῶν. ³⁰ πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων φονεύσεις τὸν φονεύσαντα, καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθανεῖν. ³¹ καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναιρεθῆναι, θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. ³² οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ὥς ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ³³ καὶ οὐ μὴ φοροκτονήσῃτε τὴν γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς κατοικεῖτε, τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φοροκτονεῖ τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἐξίλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχέοντος. ³⁴ καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ κατασκευῶ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ γὰρ εἰμι κύριος κατασκευῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Ας'.

Καὶ προσῆλθον οἱ ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ Μαχίρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσήφ, καὶ ἐλάλησαν ἐναντὶ Μωυσῆ, καὶ ἐναντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντὶ τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπαν. τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ τῷ κυρίῳ συνέταξε κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ. ³ καὶ ἔσονται ἐνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες. καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κληρὸς αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. ⁴ ἂν δὲ γένηται ἡ ἀφesis τῶν

τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. ⁵ καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος κυρίου, λέγων. οὕτως φυλὴ υἱῶν Ἰωσήφ λέγουσι. ⁶ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαὰδ, λέγων. οὐ ἀρέσκει ἐναντίον αὐτῶν, ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν γυναῖκες. ⁷ καὶ οὐχὶ περιστραφῆσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα

ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ. ⁹ καὶ οὐ περιστραφῆσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ¹⁰ ὃν τρόπον συνέταξε κύριος Μωυσῆ, οὕτως ἐποίησαν θυγατράσι Σαλπαὰδ. ¹¹ καὶ ἐγένοντο Θερσά καὶ Ἐγλά καὶ Μελχὰ καὶ Νούα καὶ Μαλαὰ θυγατέρες Σαλπαὰδ τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν, ¹² ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσήφ ἐγενήθησαν γυναῖκες. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹³ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωᾶβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

Τέλος τῶν ἀριθμῶν.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ.

Κ Ε Φ. Α'.

Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον Φαράν Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ Αὐλῶν, καὶ Καταρούσεα. ² ἑνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεὶ ἕως Κάδης Βαρνή. ³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτούς, ⁴ μετὰ τὸ πατάξαι Σηὸν βασιλεῖα Ἀμορρᾶίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἑσεβὼν, καὶ τὸν Ὠγ βασιλεῖα τῆς Βασάν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν Ἐδραῖν, ⁵ ἐν ταῖς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωᾶβ, ἤρξατο Μωυσῆς διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, λέγων. ⁶ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ, λέγων. ἱκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. ⁷ ἐπιστρέψατε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύε-

σθε εἰς ὄρος Ἀμορρᾶίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους Ἀραβα, εἰς ὄρος καὶ πεδῖον, καὶ πρὸς λίβα, καὶ παραλίαν γῆν Χαναναίων, καὶ Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου. ⁸ ἴδετε παραδίδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ δούναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτούς. ⁹ καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων. οὐ δυνήσομαι μόνος φερεῖν ὑμᾶς. ¹⁰ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστέ σήμερον ὥσθι τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει. ¹¹ κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθήη ὑμῖν ὥς ἐστέ χίλιοι πλάσιος, καὶ εὐλογῆσαι ὑμᾶς καθ' ὅτι ἐλάλησεν ὑμῖν. ¹² πῶς δυνήσομαι μόνος φερεῖν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; ¹³ δότε ἑαυτοῖς ἀνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς

αἰτίας

φυλάς ὑμῶν, καὶ καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἵπατε, καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. ¹⁵ καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγέσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, καὶ δεκάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. ¹⁶ καὶ ἐνετείλαμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων. διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ κρίνατε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον ἀδελφοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλύτου αὐτοῦ. ¹⁷ οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου. ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν σκληρόν ᾖ ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμεῖ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. ¹⁸ καὶ ἐνετείλαμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ποιήσετε. ¹⁹ καὶ ἀπάραντες ἐκ Χωρηβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβεράν ἐκείνην, ἣν εἶδετε ὁδὸν ὅρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑμῖν, καὶ ἦλθομεν ἕως Κάδης Βαρονή. ²⁰ καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς. ἦλθατε ἕως τοῦ ὅρους τοῦ Ἀμορραίου, ὁ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ²¹ ἴδετε παρὰδεδωκε ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες κληρονομήσατε, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν. μὴ φοβεῖσθε, μὴ δὲ δειλιάσητε. ²² καὶ προσήλθατέ μοι πάντες, καὶ εἵπατε. ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδυσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγελάτωσαν ἡμῖν ἀποκρισὶν τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς. ²³ καὶ ἤρρεσεν ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα. καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἓνα κατὰ φυλὴν. ²⁴ καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἦλθοσαν ἕως φαραγγοῦ βότρου, καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν. ²⁵ καὶ ἐλάβωσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς

ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον. ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. ²⁶ καὶ οὐκ ἠθέλησατε ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ²⁷ καὶ διεγογγύζετε ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἵπατε. διὰ τὸ μισεῖν κύριον ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς εἰς χεῖρας Ἀμορραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. ²⁸ ποῦ ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν τὴν καρδίαν ὑμῶν, λέγοντες. ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἐωράκαμεν ἐκεῖ. ²⁹ καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς. μὴ πτήξῃτε, μὴ δὲ φοβηθῇτε ἀπ' αὐτῶν. ³⁰ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτοὺς συνεκπολεμήσει αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ³¹ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἣν εἶδετε ὁδὸν ὅρους τοῦ Ἀμορραίου. ὥς τροφοφορήσει σε κύριος ὁ θεὸς σου, ὥς εἴτις τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε ἕως ἡλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. ³² καὶ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατέ κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ³³ ὃς προπορεύεται πρότερος ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τὸν ποταμὸν, ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, διεικνύων ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφελῇ ἡμέρας. ³⁴ καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν, καὶ παρεξυνθίεις ὡμοσε, λέγων. ³⁵ εἰ ὅψεται τις τῶν ἀνθρώπων τούτων τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, ἣν ὡμοσα τοῖς πατέρεσιν αὐτῶν. ³⁶ πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφονῆ, οὗτος ὅψεται αὐτήν, καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκείσθαι αὐτὸν τὰ πρὸς κύριον. ³⁷ καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς, λέγων. οὐδὲ σύ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. ³⁸ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσλεύσεται ἐκεῖ. αὐτὸν καταΐσχυσον, ὅτι αὐτὸς κατακληρονομήσει αὐτήν τῷ Ἰσραὴλ. ³⁹ καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, οὗτοι εἰσλεύσονται

ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτήν, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. ⁴⁰ καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. ⁴¹ καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ εἶπατε. ἡμάρτομεν ἐναντὶ κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ἡμεῖς ἀναβάντες πολεμήσομεν κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες ἀνέβαινετε εἰς τὸ ὄρος. ⁴² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. εἶπον αὐτοῖς. οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γὰρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῇτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴³ καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου, καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα κυρίου. καὶ παραβιασάμενοι ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. ⁴⁴ καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορρᾶιος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηείρ ἕως Ἐρμαῖ. ⁴⁵ καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσηκουσε κύριος τῆς φωνῆς ὑμῶν οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν. ⁴⁶ καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλὰς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθράν, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ, καὶ ἐκυκλώσαμεν τὸ ὄρος τὸ Σηείρ ἡμέρας πολλὰς. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ³ ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο. ἐπιστραφῇτε οὖν ἐπὶ βορρᾶν. ⁴ καὶ τῷ λαῷ ἐντείλαι, λέγων. ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἡσαῦ, οἱ κατοικοῦσιν ἐν Σηείρ, καὶ φοβηθήσονται ἡμᾶς, καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα. ⁵ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αἰτῶν οὐδὲ βῆμα ποδός, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ Σηείρ. ⁶ ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ἴδωρ μέτρω λήψεσθε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε. ⁷ ὁ γὰρ κύριος ὁ

Θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διαγνώθι πῶς διήλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ Θεὸς σου μετὰ σοῦ. οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος. ⁸ καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν υἱούς Ἡσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηείρ παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἀραβα ἀπὸ Αἰλῶν καὶ ἀπὸ Γεσιῶν Γάβερ. καὶ ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. ⁹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Ἀὼτ δέδωκα τὴν Ἀροὴρ κληρονομεῖν. ¹⁰ οἱ Ὅμμιν πρότεροι ἐνεκάθητο ἐπ' αὐτῆς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ ἰσχύοντες, ὥσπερ οἱ Ἐνακίμ. ¹¹ Ῥαφαὶν λογισθήσονται καὶ οὗτοι ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ. καὶ οἱ Μωαβίται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ὅμμιν. ¹² καὶ ἐν Σηείρ ἐνεκάθητο ὁ Χορρᾶιος τὸ πρότερον, καὶ υἱοὶ Ἡσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ κατοκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησαν Ἰσραὴλ τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν δέδωκε κύριος αὐτοῖς. ¹³ νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζαρέτ. ¹⁴ καὶ αἱ ἡμέραι αἱ παραπορευθῆμεν ἀπὸ Κάδης Βαρθὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέτ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπτεσε πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ὅτι ὥμοσε κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς ἐξανάλωσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, ἕως οὗ διέπτεσαν. ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπесαν πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ, ¹⁷ καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ, λέγων. ¹⁸ σὺ παραπορεύῃ σήμερον τὰ ὅρια Μωάβ τὴν Ἀροὴρ, ¹⁹ καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν. μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, μὴ δὲ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον. οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Ἀμμάν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Ἀὼτ δέδωκα αὐτήν

αὐτὴν ἐν κλήρῳ. ²⁰ γῇ 'Ραφαὶν λογι-
σθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' αὐτῆς κατώ-
κουν οἱ 'Ραφαὶν τὸ πρότερον, καὶ οἱ
'Αμμαῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς Ζο-
χομῖν. ²¹ ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ
δυνατώτερον ὑμῶν, ὥς περ καὶ οἱ 'Ε-
νακίμ. καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος
πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκλη-
ρονόμησαν, καὶ κατωκίσθησαν ἀντ'
αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²² ὥς-
περ ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς 'Ησαὺ τοῖς
κατοικοῦσιν ἐν Σηεῖρ, ὃν τρόπον ἐξέ-
τριψαν τὸν Χορβάϊον ἀπὸ προσώπου
αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐ-
τοὺς, καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²³ καὶ οἱ
'Ευαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν 'Ασηδῶθ
ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ ἐξ-
ελθόντες ἐκ Καππαδοκίας ἐξέτριψαν
αὐτοὺς, καὶ κατωκίσθησαν ἀντ' αὐ-
τῶν. ²⁴ νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπά-
ρατε, καὶ παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φά-
ραγμα 'Αρῶν. ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς
τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλεῖα 'Ε-
σεβῶν τὸν 'Αμορῳαῖον, καὶ τὴν γῆν
αὐτοῦ. ἐνάρχου κληρονομεῖν. συναπτε
πρὸς αὐτὸν πόλεμον ²⁵ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ταύτῃ. ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον
σου καὶ τὸν φόβον σου ἐπὶ προσώπου
πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ
οὐρανοῦ, οἳ τινες ἀκούσαντες τὸ ὄνο-
μά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας
ἐξουσιν ἀπὸ προσώπου σου. ²⁶ καὶ
ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου
Κεδαμῶθ πρὸς Σηὼν βασιλεῖα 'Εσε-
βῶν λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων. ²⁷ παρ-
ελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου. ἐν τῇ ὁδῷ
πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ οὐδ'
ἀριστερά. ²⁸ βρώματα ἀργυρίου ἀπο-
δώσω μοι, καὶ φάγομαι. καὶ ὕδωρ ἀρ-
γυρίου ἀποδώσω μοι, καὶ πίομαι.
πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς ποσὶ,
²⁹ καθὼς ἐποίησαν μοι οἱ υἱοὶ 'Ησαὺ
οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηεῖρ, καὶ οἱ Μω-
αβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν 'Αροῆρ ἕως
ἂν παρέλθω τὸν 'Ιορδάνην εἰς τὴν γῆν
ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.
³⁰ καὶ οὐκ ἠθέλησε Σηὼν βασιλεὺς
'Εσεβῶν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ,
ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ
πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρ-

δίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰς
χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ.
³¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἰδοὺ ἤργ-
μαι παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου
τὸν Σηὼν βασιλεῖα 'Εσεβῶν τὸν 'Αμορῳ-
ραῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐναρξαι
κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτοῦ. ³² καὶ
ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς 'Εσεβῶν εἰς συν-
άντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς
αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς 'Ιασσά. ³³ καὶ
παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
πρὸ προσώπου ἡμῶν. καὶ ἐπατάξαμεν
αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα
τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἐκρατήσαμεν
πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ και-
ρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξολοθρεύσαμεν πᾶσαν
πόλιν, ἐξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν
καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. οὐ κατελίπομεν
ζωογρίαν. ³⁵ πλὴν τὰ κτήνη ἐπρονο-
μεύσαμεν, καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων
ἐλάβομεν. ³⁶ ἐξ 'Αροῆρ, ἣ ἐστι παρὰ
τὸ χεῖλος χεμαῶρου 'Αρῶν, καὶ τὴν
πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ
ἕως ὄρους τοῦ Γαλααδ. οὐκ ἐγενήθη
πόλις ἣτις διεφυγεν ἡμᾶς. τὰς πάσας
παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς
χεῖρας ἡμῶν. ³⁷ πλὴν ἐγγυς υἱῶν 'Αμ-
μάν οὐ προσήλθομεν, πάντα τὰ συγ-
κυροῦντα χεμαῶρου 'Ιαβὸκ καὶ τὰς
πόλεις τὰς ἐν τῇ ὄρεινῃ, καθότι ἐνε-
τείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβημεν ὁδὸν
τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν 'Ωγ βα-
σιλεὺς τῆς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν,
αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλε-
μον εἰς 'Εδραῖμ. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς
μέ. μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς
χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ
πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν
τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ,
ὥς περ ἐποίησας Σηὼν βασιλεῖ τῶν 'Α-
μορῳαίων, ὃς κατώκει ἐν 'Εσεβῶν. ³ καὶ
παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν
εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ τὸν 'Ωγ βασι-
λεῖα τῆς Βασάν, καὶ πάντα τὸν λαὸν
αὐτοῦ. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν, ἕως
τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα.
⁴ καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων
αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. οὐκ ἦν πό-
λις, ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν. ἐξῆ-

κοντα πόλεις, πάντα τα περίχωρα Ἀργοῦ βασιλέως Ὁγ ἐν Βασάν. ⁵ πᾶσαι πόλεις ὄχυραι, τείχη ὑψηλά, πύλαι καὶ μοχλοί. πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαίων τῶν πολλῶν σφόδρα ⁶ ἐξωλοθεύσαμεν ὥσπερ ἐποιήσαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἑσβῶν, καὶ ἐξωλοθεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἐξῆς καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παῖδια, ⁷ καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ τὰ σκύλα τῶν πόλεων ἐπρονομήσαμεν ἑαυτοῖς. ⁸ καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορρῶν, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χεμαῶρου Ἀρνῶν καὶ ἕως Ἀερωμῶν. ⁹ οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερωμῶν Σανιὼρ, καὶ ὁ Ἀμορρῶτης ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σανίρ. ¹⁰ πᾶσαι πόλεις Μισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασάν ἕως Ἐλχᾶ καὶ Ἐδραῖμ, πόλεις βασιλείας τοῦ Ὁγ ἐν τῇ Βασάν. ¹¹ ὅτι πλὴν Ὁγ βασιλεὺς Βασάν κατελείφθη ἀπὸ τῶν Ραφαῖν. ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν Ἀμμάν. ἐννέα πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσαρῶν πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πήχει ἀνδρός. ¹² καὶ τὴν γῆν ἐκίνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροῆρ, ἡ ἐστὶ παρὰ τὸ χεῖλος χεμαῶρου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ ὄρους Γαλαὰδ. καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ ἔδωκα τῷ Ρουβὴν καὶ τῷ Γάδ. ¹³ καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασάν βασιλείαν Ὁγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν περίχωρον Ἀργοῦ, πᾶσαν Βασάν ἐκίνην, γῆ Ραφαῖν λογισθήσεται. ¹⁴ καὶ Ἰαῖρ υἱὸς Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργοῦ ἕως τῶν ὁρίων Γαργασὶ καὶ Μαχαθί. ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασάν Θανὼθ Ἰαῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁵ καὶ τῷ Μαχίρ ἔδωκα τὴν Γαλαὰδ. ¹⁶ καὶ τῷ Ρουβὴν καὶ τῷ Γάδ δέδωκα, ὑπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χεμαῶρου Ἀρνῶν μέσον τοῦ χεμαῶρου ὁριον καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ. ὁ χεμαῶρους ὁριον τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν. ¹⁷ καὶ ἡ Ἀραβα καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριον Μαχαναρεθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἀραβα, θαλάσσης ἁλυκῆς ὑπὸ

Ἀσρηὼθ τὴν Φασγὰ ἀνατολῶν. ¹⁸ καὶ ἐνετείλαμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων. κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ. ἐνοπλισάμενοι προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός. ¹⁹ πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ κτήνη ὑμῖν, κατοικεῖτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, αἷς ἔδωκα ὑμῖν, ²⁰ ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ κατακληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν. ²¹ καὶ τῷ Ἰησοῖ ἐνετείλαμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων. οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐωρακάσι πάντα, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς δυοῖν βασιλεύσιν τούτοις. οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πάσας τὰς βασιλείας ἐφ' αἷς σὺ διαβαίνεις ἐκεῖ. ²² οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ ὑμῶν. ²³ καὶ ἐδεήθην κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων. ²⁴ κύριε θεέ σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου καὶ τὴν δυνάμιν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. τίς γάρ ἐστι θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθά ἐποίησας σὺ καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου; ²⁵ διαβάς οὖν ὀψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸν Ἀντιλίβανον. ²⁶ καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἔνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσῆκουσέ μου. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἱκανοῦσθαι σοι, μὴ προσθῆς ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον τούτον. ²⁷ ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶν καὶ λίβα καὶ ἀνατολάς. καὶ ἰδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τούτον. ²⁸ καὶ ἐντείλει Ἰησοῖ καὶ κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτὸν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ

λαοῦ τούτου, καὶ οὗτος κατακληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ἐώρακας. ²⁹ καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπη συνέγγυς οἴκου Φογῶρ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ νῦν Ἰσραὴλ ἀκούε τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν κρίμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα ζητε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ ἐξελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ² οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ' αὐτοῦ. φυλάσσετε τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ³ οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐωράκασιν πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τῷ Βεελφεγῶρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγῶρ, ἐξέτρωπεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐξ ὑμῶν. ⁴ ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν ζητε πάντες ἐν τῇ σήμερον. ⁵ ἴδετε, δέδεικα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐντετέλατό μοι κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς ἐσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν, ⁶ καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε. ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα. καὶ ἐροῦσιν. ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο. ⁷ ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ὃ ἐστὶν αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὥς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν αὐτὸν ἐπικαλεσώμεθα; ⁸ καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ὃ ἐστὶν αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; ⁹ πρόσθε σεαυτοῦ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχὴν σου σφόδρα. μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱοὺς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου ¹⁰ ἡμέραν ἣν ἔσθῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, ὅτι εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἐκκλησίασον πρὸς μέ τὸν

λαόν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαι με πάσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξουσιν. ¹¹ καὶ προσήλθετε καὶ ἔσθῃτε ὑπὸ τὸ ὄρος. καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. σκότος, γνόφος, θύελλα. ¹² καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνὴν ῥημάτων, ἣν ὑμεῖς ἤκούσατε. καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἶδετε, ἀλλ' ἡ φωνήν. ¹³ καὶ ἀνήγγειλεν ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἣν ἐντετέλατο ὑμῖν ποιεῖν τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. ¹⁴ καὶ ἐμοὶ ἐντετέλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις ποιεῖν ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς ἐσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ¹⁵ καὶ φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι οὐκ εἶδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς. ¹⁶ μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα, πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ. ¹⁷ ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων ἐπὶ τῆς γῆς. ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου πτερωτοῦ, ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ¹⁸ ὁμοίωμα παντὸς ἐρπετοῦ, ὃ ἔρπει ἐπὶ τῆς γῆς. ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ¹⁹ καὶ μὴ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεὸς σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ. ²⁰ ὑμᾶς δὲ ἐλάβε ὁ θεός, καὶ ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου τῆς σιδηρᾶς ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαόν ἐγκληρον ὥς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²¹ καὶ κύριος ὁ θεὸς ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων ὑφ' ὑμῶν. καὶ ὤμοσεν ἵνα μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ²² ἐγὼ γὰρ ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ἡμεῖς

ὕμεις δὲ διαβαίνετε, καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ²³ πρὸς-έχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάβησθε τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἣν διέθετο πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν συνέταξέ σοι κύριος ὁ Θεός σου. ²⁴ ὅτι κύριος ὁ Θεός σου πῦρ καταναλίσκων ἐστί, Θεός ζηλωτής. ²⁵ ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν, ²⁶ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλεία ἀπολείσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι. οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ἐκτριβὴ ἐκτριβήσεσθε. ²⁷ καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε ὀλίγοι ἀριθμῶ ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. ²⁸ καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄνουνται, οὔτε μὴ ἀκούσωσιν, οὔτε μὴ φάγωσιν, οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι. ²⁹ καὶ ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν, καὶ εὐρήσετε αὐτόν, ὅταν ἐκζητήσετε αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν τῇ θλίψει σου. ³⁰ καὶ εὐρησάτωσι σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ πρὸς κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ³¹ ὅτι Θεὸς οἰκτίρων κύριος ὁ Θεός σου. οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ ἐκτρίψει σε. οὐκ ἐπιλήσεται τὴν διαθήκην τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς κύριος. ³² ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἔκτισεν ὁ Θεός ἀνθρώπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, εἰ ἡκουσται τοιοῦτο. ³³ εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν Θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας. ³⁴ εἰ ἐπείρασεν ὁ

Θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυτῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῶ, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ Θεός ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος. ³⁵ ὥστε εἰδῆσαι σε, ὅτι κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐστί, καὶ οὐκ ἐστὶν ἕτι πλην αὐτοῦ. ³⁶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀκουστὴ ἔγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ παιδεῦσαι σε, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐδειξέ σοι τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἠκούσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ³⁷ διὰ τὸ ἀγαπήσαι αὐτόν τοὺς πατέρας σου, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς, καὶ ἐξήγαγε σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, ³⁸ ἐξολοθρεῦσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα σου πρὸ προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναι σοι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις σήμερον. ³⁹ καὶ γνώσῃ σήμερον καὶ ἐπιστραφήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος ὁ Θεός σου οὗτος Θεός ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, καὶ οὐκ ἐστὶν ἕτι πλην αὐτοῦ. ⁴⁰ καὶ φυλάξασθε τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σέ, ὅπως μακροήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ Θεός σου δίδωσιν σοι πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴¹ τότε ἀφώρισε Μωσὴς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, ⁴² φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονετὴν, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτόν πρὸ τῆς χθὲς καὶ τῆς τρίτης, καὶ καταφεύζεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται. ⁴³ τὴν Βοσόρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ τῷ Ρουβὴν, καὶ τὴν Ραμὸθ ἐν Γαλαὰθ τῷ Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν Βασάν τῷ Μανασσή. ⁴⁴ οὗτος ὁ νόμος ὃν παρέθετο Μωσὴς ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴⁵ ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐλάλησε Μωσὴς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ἐξελεθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐν

γὺς οἴκου Φογὼρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορρᾶιων, ὃς κατοικεῖ ἐν Ἑσβεῶν, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ⁴⁷ καὶ ἐκκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασιλέως τῆς Βασάν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορρᾶιων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ⁴⁸ ἀπὸ Ἀροήρ, ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χείλους χεϊμάροῦ Ἀρνωῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὃ ἐστὶν Ἀερμών. ⁴⁹ πᾶσαν τὴν Ἀραβα πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ ἀνατολὰς ἡλίου ὑπὸ Ἀσθιδὼθ τὴν λαφευτήν.

ΚΕΦ. Ε΄.

Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὡσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. ² κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς διαθήκην ἐν Χωρήβ. ³ οὐχὶ τοῖς πατέρας ὑμῶν διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ' ἡ πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς ὡδε πάντες ζῶντες σήμερον. ⁴ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ⁵ καὶ γὰρ εἰστήκειν ἀναμέσον κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων. ⁶ ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς σου ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ⁷ οὐκ ἔδονται σοι θεοὶ ἕτεροι πρὸ προσώπου μου. ⁸ οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. ⁹ οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς σου, θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδὼς ἀμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεάν τοῖς μισοῦσί με, ¹⁰ καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προσταγμάτα μου. ¹¹ οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ, οὐ γὰρ μὴ καθαρὶς κύριος ὁ θεὸς σου τὸν λαμβάνοντα τὸ

ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. ¹² φυλάξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεὸς σου. ¹³ ἐξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, ¹⁴ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδομῇ σάββατα κυρίου τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτήνός σου, καὶ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοὶ, ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, ὡς περ καὶ σὺ. ¹⁵ καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκείθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. διὰ τοῦτο συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου, ὥστε φυλάσσεισθαί τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ ἀγιάζειν αὐτήν. ¹⁶ τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ¹⁷ οὐ φονεύσεις. ¹⁸ οὐ μοιχεύσεις. ¹⁹ οὐ κλέψεις. ²⁰ οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῇ. ²¹ οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. ²² ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός. σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη, καὶ οὐ προσέθηκε. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας, καὶ ἔδωκε μοι. ²³ καὶ ἐγένετο ὥς ἠκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ τὸ ὄρος ἔκαίετο πυρὶ, καὶ προσήλθετε πρὸς με πάντες οἱ ἠγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ ἡ γερονσία ὑμῶν, ²⁴ καὶ ἐλέγετε. ἰδοὺ ἐδείξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἶδομεν, ὅτι λαλήσει

λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. ²⁵ καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκούσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα. ²⁶ τίς γὰρ σάοξ ἦτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὡς ἡμεῖς, καὶ ζήσεται; ²⁷ πρόξελθε σὺ καὶ ἀκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σέ, καὶ ἀκουσόμεθα καὶ ποιήσομεν. ²⁸ καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρὸς μέ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς σέ. ὁρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. ²⁹ τίς δώσει εἶναι οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβέσθαι με καὶ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾦ αὐτοῖς, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι' αἰῶνος; ³⁰ βάδισον, εἶπον αὐτοῖς. ἀποστραφῆτε ὑμεῖς εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν. ³¹ σὺ δὲ αὐτοῦ στήθι μετ' ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σέ τὰς ἐντολάς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα διδάξεις αὐτοὺς, καὶ ποιήσωσαν οὕτως ἐν τῇ γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κληρῷ. ³² καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου. οὐκ ἐκκλινεῖτε εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά ³³ κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ᾦ. καὶ μακροημερεύητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν κληρονομήσετε.

Κ Ε Φ. ζ'.

Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομήσαί αὐτήν. ² ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακρο-

μερεύσητε. ³ καὶ ἀκουσον Ἰσραὴλ, καὶ φυλάξον ποιεῖν ὅπως εὖ σοι ᾦ, καὶ ἵνα πληθυνθῇτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναι σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἀκουε Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστι. ⁵ καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. ⁶ καὶ ἔδται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου. ⁷ καὶ προβιάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζόμενος, καὶ διανιστάμενος. ⁸ καὶ ἀφάψῃς αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. ⁹ καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιάς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναι σοι πόλεις μετὰ ἡμάς καὶ καλὰς ἃς οὐκ ᾤκοδόμησας, ¹¹ οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν ἃς οὐκ ἐνέπληρας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, ἀμπελώνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, καὶ φαγῶν καὶ ἐμπλησθεῖς, ¹² πρόσχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάβῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹³ κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κοληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὁμῇ. ¹⁴ οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλῳ ὑμῶν, ¹⁵ ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτῆς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί. μὴ ὀργισθεῖς θυμῷ κύριος ὁ θεός σου σοὶ ἐξολοθρεύσῃ σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. ¹⁶ οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον ἐξεπειρασάτε ἐν τῷ πειρασμῷ. ¹⁷ φυλάσσω φυλάξῃ τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ μα-

τύρια, καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετεί-
λατό σοι. ¹⁸ καὶ ποιήσεις τὸ ἀρεστόν
καὶ τὸ καλὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ
σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς
καὶ κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγα-
θὴν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν
ὑμῶν. ¹⁹ ἐκδιώξαι πάντας τοὺς ἐχθρούς
σου πρὸ προσώπου σου, καθά ἐλάλησε
κύριος. ²⁰ καὶ ἔσται ὅταν ἐρωτήσῃ
σε ὁ υἱός σου αὐρίον, λέγων. τί ἐστὶ
τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ
τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ
θεὸς ἡμῶν ἡμῖν; ²¹ καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ
σου. οἰκείται ἡμεν τῷ Φαραὼ ἐν γῇ
Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος
ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βρα-
χίονι ὑψηλῷ. ²² καὶ ἔδωκε κύριος ση-
μεῖα καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν
Αἰγύπτῳ ἐν Φαραὼ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν, ²³ καὶ ἡμᾶς ἐξή-
γαγεν ἐκεῖθεν δούναί ἡμῖν τὴν γῆν ταυ-
τὴν, ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν ἡ-
μῶν. ²⁴ καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος ποι-
εῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα. φοβεῖ-
σθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἵνα εὖ ᾗ ἡ-
μῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὥσπερ
καὶ σήμερον. ²⁵ καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται
ἡμῖν ἐὰν φυλάσσῳμεθα ποιεῖν πάσας
τὰς ἐντολάς ταύτας ἐναντίον κυρίου
τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθά ἐνετείλατο ἡμῖν.

ΚΕΦ. Ζ'.

Εὰν δὲ εἰσαγγῇ σε κύριος ὁ θεὸς σου
εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κλη-
ρονοῦσαι αὐτὴν, καὶ ἐξάσῃ ἔθνη με-
γάλα ἀπὸ προσώπου σου, τὸν Χετ-
ταῖον καὶ Γεργεσαῖον καὶ Ἀμορραῖον
καὶ Χαναταῖον καὶ Φερεαῖον καὶ
Εὐαῖον καὶ Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ ἔθνη
πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν. ² καὶ πα-
ραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς
τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις αὐτούς.
ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς. οὐ διαθη-
σῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ ἐ-
λεήσῃ αὐτούς, ³ οὐδὲ μὴ γαμβρεύ-
σῃ πρὸς αὐτούς. τὴν θυγατέρα σου
οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ τὴν θυ-
γατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου.
⁴ ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐ-
μοῦ, καὶ λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις. καὶ
ὀργισθῇσεται θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς,
καὶ ἐξολοθρεύσει σε τοταχός. ⁵ ἀλλ'

οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς. τοὺς βωμοὺς
αὐτῶν καθελείτε, καὶ τὰς στήλας αὐ-
τῶν συντρίβετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν
ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν
αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ. ⁶ ὅτι λαὸς
ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. καὶ σὲ
προεῖλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐ-
τῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ
ἔθνη, ὅσα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.
⁷ οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα
τὰ ἔθνη, προεῖλετο κύριος ὑμᾶς, καὶ
ἐξελέξατο κύριος ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ ἔστε
ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. ⁸ ἀλ-
λά παρὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον ὑμᾶς, καὶ
διατηρῶν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πα-
τράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος ἐν
χειρὶ κραταιᾷ. καὶ ἐλυτρώσατό σε κύ-
ριος ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ χειρὸς Φα-
ραὼ βασιλέως Αἰγύπτου. ⁹ καὶ γνώσῃ,
ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός.
θεός πιστός, ὁ φυλάσσων διαθήκην
καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ
τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ
εἰς χιλίας γενεάς. ¹⁰ καὶ ἀποδιδούς
τοῖς μισοῦσιν κατὰ πρόσωπον ἐξολο-
θρεῦσαι αὐτούς. καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ
τοῖς μισοῦσι. κατὰ πρόσωπον ἀποδώ-
σει αὐτοῖς. ¹¹ καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντο-
λάς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρί-
ματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι
σήμερον ποιεῖν. ¹² καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν
ἀκούσῃτε τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ
φυλάξῃτε καὶ ποιήσῃτε αὐτὰ, καὶ δια-
φυλάξῃ κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν δια-
θήκην καὶ τὸ ἔλεος, ὃ ὤμοσε τοῖς πα-
τράσιν ὑμῶν. ¹³ καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ
εὐλογῇ σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐ-
λογῇ τὰ ἔγγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ
τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου,
καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἐλαιόν σου, τὰ
βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια
τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤ-
μοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναι
σοι. ¹⁴ ἐυλογητός ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ
ἔθνη. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος οὐδὲ
στεῖρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί σου. ¹⁵ καὶ
περιελεῖ κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶ-
σαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύ-
πτου τὰς πονηράς, ἃς ἐώρακας, καὶ
ὅσα ἐγnows, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σέ, καὶ
ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ πάντα τοὺς μι-

σοῦντάς σε. ¹⁶ καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῶ-
λα τῶν ἐθνῶν, ἃ κυριος ὁ θεός σου
δίδωσί σοι. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός
σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ λατρεύσης
τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ὅτι σκῶλον τοῦτο
ἐστὶ σοι. ¹⁷ ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ
σου, ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ,
πῶς δυνήσομαι ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς;
¹⁸ οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς. μνεία μνη-
σθήσῃ, ὅσα ἐποίησε κυριος ὁ θεός σου
τῷ Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυπτίοις.
¹⁹ τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, οὓς
ἴδosan οἱ ὀφθαλμοὶ σου, τὰ σημεῖα
καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκείνα, τὴν
χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα
τὸν ὑψηλόν. ὥς ἐξήγαγέ σε κυριος ὁ
θεός σου, οὕτω ποιήσῃ κυριος ὁ θεός
ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὓς σὺ φοβῇ
ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁰ καὶ τὰς
σφηκίας ἀποστελεῖ κυριος ὁ θεός σου
εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ κα-
ταλειμμένοι καὶ οἱ κεκουμμένοι ἀπὸ
σοῦ. ²¹ οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου
αὐτῶν, ὅτι κυριος ὁ θεός σου ἐν σοί,
θεός μέγας καὶ κραταιός. ²² καὶ κατα-
ναλώσει κυριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη
ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μι-
κρὸν μικρόν. οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι
αὐτοὺς τοτάχως, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ
ἐρημος, καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ θη-
ρία τὰ ἄγρια. ²³ καὶ παραδώσει αὐ-
τοὺς κυριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖρας
σου, καὶ ἀπολεῖς αὐτοὺς ἀπώλειά με-
γάλη, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσητε αὐτούς.
²⁴ καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν
εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ
ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου.
οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσω-
πόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσης αὐτούς.
²⁵ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ
σετε πυρί. οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον
οὐδὲ χρυσίον ἀπ' αὐτῶν οὐ λήψῃ σε-
αὐτῷ, μὴ πταίσης δι' αὐτὸ, ὅτι βδέ-
λυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ. ²⁶ καὶ
οὐκ εἰσίοσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν
σου, καὶ ἀνάθημα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο.
προσοχθίσματι προσοχθίεις, καὶ βδέ-
λυγματι βδέλυσῃ, ὅτι ἀνάθημά ἐστι.

Κ Ε Φ. Η'.

Πάσας τὰς ἐντολάς ἃς ἐγὼ ἐντέλλο-
μαι ὑμῖν σημερον φυλάξεσθε ποιεῖν,

ἵνα ζήτε καὶ πολυπλασιασθῇτε, καὶ
εἰσέλθῃτε καὶ κληρονομήσητε τὴν γῆν,
ἣν ὤμοσε κυριος ὁ θεός ὑμῶν τοῖς πα-
τράσιν ὑμῶν. ² καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν
τὴν ὁδόν, ἣν ἤγαγέ σε κυριος ὁ θεός
σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅπως ἂν κακώσῃ σε
καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνώσῃ τὰ ἐν
τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς
αὐτοῦ ἢ οὐ. ³ καὶ ἐκάνωσέ σε, καὶ ἐ-
λιμαχόνήσέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ
μάννα, ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου.
ἵνα ἀναγγεῖλῃ σοί, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ
μόνῳ ζῆσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ
παντὶ ὀρήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ
στόματος θεοῦ ζῆται ὁ ἄνθρωπος.
⁴ τὰ ἱμάτιά σου οὐκ ἐπαλαιώθη ἀπὸ
σοῦ, τὰ ὑποδήματά σου οὐ κατετριβή-
θη ἀπὸ σοῦ. οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθη-
σαν, ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁵ καὶ
γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὥς εἷτις ἄν-
θρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, οὕ-
τω κυριος ὁ θεός σου παιδεύσει σε.
⁶ καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ
θεοῦ σου πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐ-
τοῦ, καὶ φοβεῖσθαι αὐτόν. ⁷ ὁ γὰρ
κυριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε εἰς γῆν ἀ-
γαθὴν καὶ πολλήν, οὗ χεῖμαρρόοι ὑδά-
των, καὶ πηγὰι ἀβύσσων ἐκπορευόμε-
ναι διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων.
⁸ γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συ-
καὶ, ῥοαὶ, γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μελι-
τος. ⁹ γῆ ἐφ' ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φα-
γῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ
ἐπ' αὐτῆς οὐδέν. γῆ ἧς οἱ λίθοι σίδη-
ρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλ-
λεύσεις χαλκόν. ¹⁰ καὶ φαγῇ καὶ ἐμ-
πλησθήσῃ, καὶ εὐλογῆσεις κυρίον τὸν
θεόν σου ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς
δédωκέ σοι. ¹¹ προσεχε σεαυτὸ μὴ ἐπι-
λάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ μὴ
φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ
κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ,
ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹² μὴ
φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας κα-
λὰς οἰκοδομήσας καὶ κατοικήσας ἐν
αὐταῖς, ¹³ καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν
προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀρ-
γυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι,
καὶ πάντων ὧν σοι εἶσται πληθυνθέν-
των σοι, ¹⁴ ὑψωθῇς τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπι-
λάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγα-
γόν-

ρόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας. ¹⁵ τοῦ ἀγαρόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβεράς ἐκείνης, οὐ ὅφρι δακνῶν, καὶ σκορπίος, καὶ δίψα, οὐ οὐκ ἦν ὕδωρ. τοῦ ἐξαγαρόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος. ¹⁶ τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὃ οὐκ ᾔδεις σὺ, καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου. ¹⁷ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου. ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. ¹⁸ καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὴν τοῦ ποιῆσαι δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον. ¹⁹ καὶ ἔσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλαθῇ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἐτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπολεία ἀπολεισθε. ²⁰ καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεισθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

ΚΕΦ. Θ.

Ἀκουε Ἰσραὴλ, σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν κληρονομήσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις μεγάλας καὶ τευχήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ² λαὸν μέγαν καὶ πολὺν καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶσθα, καὶ σὺ ἀκήκοας. τίς ἀντιστήσεται κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ; ³ καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεὸς σου οὗτος προπορεύεται πρὸ προσώπου σου. πῦρ καταναλίσκον ἐστίν. οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, καθάπερ εἶπέ σοι κύριος. ⁴ μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἔξαναλῶσαι κύριον τὸν θεὸν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων. διὰ τὴν δικαιοσύνην μου εἰσήγαγέ με κύριος κληρονομήσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην. ⁵ οὐχὶ διὰ τὴν

δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ. ⁶ καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ θεὸς σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομήσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ. ⁷ μνησθήτι μὴ ἐπιλαθῇ ὅσα παρωξύνας κύριον τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἦλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύριον. ⁸ καὶ ἐν Χωρὴβ παρωξύνετε κύριον, καὶ ἐθυμώθῃ κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεύσαι ὑμᾶς, ⁹ ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἃς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς. καὶ κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. ¹⁰ καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπ' αὐταῖς ἐγγράπτο πάντες οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἡμέρα ἐκκλησίας. ¹¹ καὶ ἐγένετο διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ διὰ τεσσαράκοντα νυκτῶν ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἀνάστηθι, κατάβηθι τοτάχος ἐντεῦθεν, ὅτι ἠνόμησεν ὁ λαὸς σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου. παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα. ¹³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ, λέγων. λελάληκα πρὸς σέ ἅπαξ καὶ δις, λέγων. ἑώρακα τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν. ¹⁴ καὶ νῦν ἑάσόν με ἐξολοθρεύσαι αὐτούς, καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. ¹⁵ καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους. καὶ τὸ ὄρος

ὅρος ἑκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων ἐπὶ ταῖς δυοὶ χερσὶ μου. ¹⁶ καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτητε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν αὐτοῖς ῥυτιδίαν, καὶ παρέβητε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἣς ἐνετείλατο κύριος ὑμῖν ποιεῖν, ¹⁷ καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν ἐξόρυξα αὐτάς ἀπὸ τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν. ¹⁸ καὶ ἐδεήθην ἐναντίον κυρίου δευτέρον καθάπερ καὶ τὸ πρότερον τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ παροξύναι αὐτόν. ¹⁹ καὶ ἔκφοβός εἰμι διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παροξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ εἰσῆκουσε κύριος ἔμου καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. ²⁰ καὶ ἐπὶ Ἀαρὼν ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ ἠψάμην καὶ περὶ Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ²¹ καὶ τὴν ἀμαρτίαν ὑμῶν ἣν ἐποιήσατε τὸν μόσχον ἔλαβον αὐτόν, καὶ κατέκαυσα αὐτόν ἐν πυρὶ, καὶ συνέκοψα αὐτόν καταλένας σφόδρα ἕως ἐγένετο λεπτὸν, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτός, καὶ ἐξόρυξα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χεῖμαρρὸν τοῦ καταβαίνοντα ἐκ τοῦ ὄρους. ²² καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας παροξύναντες ἦτε κύριον. ²³ καὶ ὅτε ἔξαπέστειλεν ὑμᾶς κύριος ἐκ Κάδης Βαρνή, λέγων. ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐσηκούσατε τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ²⁴ ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς αὐτόν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἣς ἐγνωσθῇ ὑμῖν. ²⁵ καὶ ἐδεήθην ἐναντι κυρίου τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην, εἶπε γὰρ κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. ²⁶ καὶ εὐξάμην πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπα. κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν μὴ ἐξολοθρεύσης τὸν λαόν σου καὶ τὴν μερίδα σου, ἣν ἔλυτρώσω, οὐς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ

χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ. ²⁷ μνήσθητι Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν θεραπευόντων σου, οἷς ὥμοσας κατὰ σελαντοῦ. μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τὰ ἀσεβήματα, καὶ ἐπὶ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν. ²⁸ μὴ εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ μισῆσαι αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἔρημῳ ἀποκτεῖναι αὐτούς. ²⁹ καὶ οὗτοι λαὸς σου καὶ κληρὸς σου, οὐς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου τῇ κραταίᾳ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

Κ Ε Φ. Ι'.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρὸς μέ. λάξουσιν σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας ὡςπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀναβηθὶ πρὸς μέ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις σεαυτῷ κιβωτὸν ξυλίνην. ² καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα, ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτάς εἰς τὴν κιβωτόν. ³ καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα τὰς πλάκας λιθίνας ὡς αἱ πρώται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς χερσὶ μου. ⁴ καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ ἔδωκεν αὐτάς κύριος ἐμοί. ⁵ καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτόν ἣν ἐποίησα. καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος. ⁶ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρώθ υἱῶν Ἰακίμ Μισαδαί. ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρὼν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγὰδ. καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ εἰς Ἐτεβάθα, γῆ χεῖμαρρὸς ὑδάτων. ⁸ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευὶ, αἰρεῖν τὴν κιβωτόν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἐναντι κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως

τῆς ἡμέρας ταυτης. ⁹ διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κληρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, κύριος αὐτὸς κληρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ.

¹⁰ καὶ γὰρ εἰστήκειν ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσηκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. ¹¹ καὶ εἵπε κύριος πρὸς μέ. βιάδιζε, ἄπαρον ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομήτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς. ¹² καὶ νῦν Ἰσραὴλ τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ ἄλλῃ ἢ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν, καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ¹³ φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα εὖ σοι ᾔ; ¹⁴ ἰδοὺ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. ¹⁵ πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν προεῖλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτοὺς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁶ καὶ περικυκλώσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ σκληρυνεῖτε. ¹⁷ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ φοβερός, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ δῶρον. ¹⁸ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀφθαλμῷ καὶ χήρᾳ, καὶ ἀγαπᾶ τὸν προσηλύτον δοῦναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. ¹⁹ καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσηλύτον, προσηλύτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ²⁰ κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτὸ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὁμῇ. ²¹ οὗτος καύχημά σου, καὶ οὗτος θεός σου, ὅστις ἐποίησε ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἐνδοξα ταῦτα, ἃ ἴδωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου. ²² ἐν ἐξδομήμοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυ-

πτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὥσει τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ² καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδιά ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἶδασιν οὐδὲ ἴδωσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν, ³ καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ⁴ καὶ ὅσα ἐποίησε τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὥς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ⁵ καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἕως ἡλθετε εἰς τὸν τόπον τούτον, ⁶ καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Λαθὰν καὶ Ἀβιερὼν υἱοῖς Ἐλιαβίου Ῥουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνάς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ' αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσραὴλ. ⁷ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἐώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα ὅσα ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον. ⁸ καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἵνα ζήτε, καὶ πολυπλασιασθῇτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσετε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ⁹ ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ' αὐτοὺς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ὑμεῖς ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, οὐχ ὥσπερ γῆ Αἰγύπτου ἐστὶν, ὅθεν ἐκπετόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον, καὶ ποτί-

ζωσι τοῖς ποσὶν αὐτῶν, ὥς ἐι κῆπον λαχανείας. ¹¹ ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινὴ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ. ¹² γῆ, ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διαπαντός, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ' αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἑναιαυτοῦ καὶ ἕως συντελείας τοῦ ἑναιαυτοῦ. ¹³ ἔὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. ¹⁴ καὶ δώσει τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου καθ' ὥραν πρῶτον καὶ ὀψιμον, καὶ εἰσίοσεις τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου. ¹⁵ καὶ δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς σου τοῖς κτήνεσί σου. ¹⁶ καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδιά σου, καὶ παραβῇ τε, καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἐτέροις, καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ θυμωθεὶς ὀργῇ κύριος ἐφ' ὑμῖν, καὶ συσχῇ τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετός, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολείσθῃ ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς κύριος ἔδωκεν ὑμῖν. ¹⁸ καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν, καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν ὑμῶν. ¹⁹ καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν λαλεῖν ἐν αὐτοῖς καθημένου σου ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένου σου ἐν ὁδῷ, καὶ καθεύδοντός σου καὶ διανισταμένου σου. ²⁰ καὶ γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιάς τῶν οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ²¹ ἵνα μακροημερεύσητε, καὶ αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ²² καὶ ἔσται ἔὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν ἡμῶν, καὶ πορευέσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολᾶσθαι αὐτῷ, ²³ καὶ ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη μεγάλα

καὶ ἰσχυρά μᾶλλον, ἢ ὑμεῖς. ²⁴ πάντα τὸν τόπον οὗ ἔὰν πατήσῃ τὸ ἵγρος τοῦ ποδὸς ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται. ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν ἔσται τὰ ὄριά σου. ²⁵ οὐκ ἀντιστήσεται οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον ὑμῶν. καὶ τὸν φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει κύριος ὁ θεός ὑμῶν ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἂν ἐπιβῇ ἐπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς. ²⁶ ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σημερον τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. ²⁷ τὴν εὐλογίαν, ἔὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. ²⁸ καὶ τὴν κατάραν, ἔὰν μὴ ἀκούσητε τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῇτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, πορευθέντες λατρεύειν θεοῖς ἐτέροις, οὓς οὐκ οἴδατε. ²⁹ καὶ ἔσται ὅταν ἐξαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν διαβαίνει ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν, καὶ δώσει εὐλογίαν ἐπ' ὄρος Γαριζὶν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος Γαιβάλ. ³⁰ οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναὰν τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ Γολγὸλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς. ³¹ ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθόντες κληρονομήσαι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. ³² καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις ταύτας, ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σημερον.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ταῦτα τὰ προστάγματα καὶ αἱ κρίσεις, ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς ὑμεῖς ζητεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς. ² ἀπωλεία ἀπολείτε πάντας τοὺς τοπούς ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς κληρονομεῖτε αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὁρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν

τῶν θινῶν, καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέως. ³ καὶ κατασκάψετε τοὺς βομοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ πόπου ἐκείνου. ⁴ οὐ ποιήσετε οὕτω κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. ⁵ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων ὑμῶν, ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ καὶ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκστῆσετε καὶ ἐλεύσεσθε ἐκεῖ. ⁶ καὶ οἴσσετε ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἐκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν, καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν. ⁷ καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὐ ἔαν ἐπιβάλητε τὴν χεῖρα, ὑμεῖς καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν, καθότι εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου. ⁸ οὐ ποιήσετε πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον ἕκαστος τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁹ οὐ γὰρ ἤκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπανσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν κύριος ὁ θεός ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹⁰ καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς κύριος ὁ θεός ἡμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κληρῶν, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας. ¹¹ καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δωρῶν ὑμῶν, ὅσα ἂν εὗξησθε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν. ¹² καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευΐτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κληρὸς μεθ' ὑμῶν. ¹³ πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὀλοκαυτωματά σου

ἐν παντὶ τόπῳ οὐ ἔαν ἴδῃς, ¹⁴ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ἐν μιᾷ τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ ἀνοίσετε τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹⁵ ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρός ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγεται αὐτὸ, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. ¹⁶ πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεῖτε αὐτὸ, ὡς ὕδωρ. ¹⁷ οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσι σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ πᾶσας τὰς εὐχὰς, ὅσας ἂν εὗξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν σου. ¹⁸ ἀλλ' ἢ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν. καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα, οὐ ἔαν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου. ¹⁹ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν Λευΐτην πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂν ζῇς ἐπὶ τῆς γῆς. ²⁰ ἔαν δὲ ἐμπλατύνῃς κύριος ὁ θεός σου τὰ ὄρια σου, καθάπερ ἐλάλησέ σοι. καὶ ἔρεῖς, φάγομαι κρέα. ἔαν ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχὴ σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα. ²¹ ἔαν δὲ μακρὰν ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου, ὧν ἂν δῷ ὁ θεός σοι, ὃν τρόπον ἐνετείλαμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου. ²² ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, οὕτω φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρός ὥσαυτως ἔδεται. ²³ πρόσεχε ἰσχυροῦς τοῦ μὴ φαγεῖν αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχῆ. οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ τῶν κρεῶν. ²⁴ οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεῖτε αὐτό

αὐτὸ ὡς ὕδωρ. ²⁵ οὐ φαγῇ αὐτὸ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ ἔαν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ²⁶ πλὴν τὰ ἁγία σου, ἔαν γένηται σοι, καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἤξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ²⁷ καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, τὰ κρέα ἀνοίσῃς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ κρέα φαγῇ. ²⁸ φυλάσσου καὶ ἀκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἔαν ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ²⁹ ἔαν δὲ ἐξολοθρεύῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι τὴν γῆν αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ³⁰ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, λέγων. πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιῶσω καὶ ἐγώ. ³¹ οὐ ποιήσεις οὕτω τῷ θεῷ σου. τὰ γὰρ βδελύγματα κυρίου, ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ³² πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν. οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ε ἂν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος τὸ ἐνύπνιον, καὶ δῶ σοι σημεῖον ἢ τέρας, ² καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σὲ, λέγων. πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἐτέροις οὓς οὐκ οἴδατε, ³ οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ θεός σου ὑμᾶς εἰδέναι, εἰ ἀγαπᾶτε τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁴ ὁπίσω

κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύσεσθε, καὶ τούτων φοβηθήσεσθε, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ αὐτῷ προσεθήσεσθε. ⁵ καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος ἀποθανέται. ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαι σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἑξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαι σε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ ἀφανεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ⁶ ἔαν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρὸς σου ἢ ἐκ μητρὸς σου, ἢ ὁ υἱός σου, ἢ ἡ θυγάτηρ, ἢ ἡ γυνὴ σου ἢ ἐν κόλπῳ σου, ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου, λάθρα λέγων. βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἐτέροις, οὓς οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, ⁷ ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, ⁸ οὐ συνθέλῃς αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ' αὐτῷ, οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν. ⁹ ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτὸν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτῳ. ¹⁰ καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανέται, ὅτι ἐξήτησεν ἀποστήσαι σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἑξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. ¹¹ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐ προσθήσει ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. ¹² ἔαν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατοικεῖν σε ἐκεῖ, λεγόντων. ¹³ ἐξήλθοσαν ἄνδρες παρὰ νομοῦ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν αὐτῶν, λέγοντες. πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἐτέροις, οὓς οὐκ ᾔδατε, ¹⁴ καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις, καὶ ἐρευνησεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος γεγένηται, τὸ βδελύγμα τοῦτο ἐν ὑμῖν, ¹⁵ ἀναιρῶν ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόρῳ

μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. ¹⁶ καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ σκύλα αὐτῆς πανδημεί ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθήσεται ἔτι. ¹⁷ καὶ οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρὶ σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ δώσῃ σοι ἔλεος, καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πληθύνῃ σε, ὃν τρόπον ὥμοσε τοῖς πατράσι σου. ¹⁸ ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

Κ Ε Φ. ΙΔ.

Υἱοὶ ἔστε κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ. ² ὅτι λαὸς ἅγιος εἰ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σε ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς σου γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ³ οὐ φάγεσθε πᾶν βδέλυγμα. ⁴ ταῦτα κτήνη ἃ φάγεσθε, μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν. ⁵ ἔλαφον, καὶ δορκάδα, καὶ πύγαρχον, ὄρουγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν. ⁶ πᾶν κτήνος διχηλοῦν ὀπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μρυκισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. ⁷ καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὀπλὰς, καὶ ὀνυχίζοντων ὀνυχιστῆρας, τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ χοιρογρύλιον. ὅτι ἀνάγουσι μρυκισμὸν, καὶ ὀπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, ἀκάθαρτα ταῦτα ὑμῖν ἔστι. ⁸ καὶ τὸν ὕν, ὅτι διχηλεῖ ὀπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει ὀνυχιστῆρας ὀπλῆς, καὶ τοῦτο μρυκισμὸν οὐ μρυκεῖται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ φάγεσθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐκ ἄψεσθε. ⁹ καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τῷ ὕδατι, πάντα ὅσα ἔστιν ἐν αὐτοῖς πτερυγία καὶ λεπίδες, φάγεσθε.

¹⁰ καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερυγία καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε. ἀκάθαρτα ὑμῖν ἔστιν. ¹¹ πᾶν ὄρεον καθαρὸν φάγεσθε. ¹² καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν, τὸν αἶτον, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν ἄλμαιοτον. ¹³ καὶ τὸν γύπα, καὶ τὸν ἵκτινον, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. ¹⁵ καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ λᾶρον, ¹⁶ καὶ ἐρωδιόν, καὶ κύκνον, καὶ ἴβιν, ¹⁷ καὶ καταράκην, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ ἔποπα, καὶ νυκτικόρακα, ¹⁸ καὶ πελαγκᾶνα, καὶ χαραδριόν, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῶ. καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτερίδα. ¹⁹ πάντα τὰ ἐροπετὰ τῶν πετεινῶν ἀκάθαρτα ἔστιν ὑμῖν. οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. ²⁰ πᾶν πετεινὸν καθαρὸν φάγεσθε, ²¹ πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε. τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσιν σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἄλλοτριῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἰ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐχ ἐψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ. ²² δεκάτην ἀποδεκατώσεις παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματος σου, τὸ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν. ²³ καὶ φαγῇ αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πᾶσας τὰς ἡμέρας. ²⁴ ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτὰ, ὅτι μακρὰν ἀπο σοῦ ὁ τόπος ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου, ²⁵ καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶ σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. ²⁶ καὶ δώσεις ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου, ἐπὶ βουσὶν ἢ ἐπὶ προβάτοις, ἢ ἐπ' οἴῳ ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐψφρανθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, ²⁷ καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσιν σου, ὅτι οὐκ

ἔστιν αὐτῷ μερίς οὐδὲ κληρος μετὰ σοῦ. ²⁸ μετὰ τρία ἔτη ἔξοισεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου, ἐν τῷ ἑνιαυτῷ ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου, ²⁹ καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευίτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερίς οὐδὲ κληρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἢ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθῶσονται, ἵνα εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις οἷς ἔαν ποιῇς.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Δι' ἐπτά ἔτων ποιήσεις ἄφεσιν, ² καὶ οὕτω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἰδιον, ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις. ἐπικέκληται γὰρ ἄφεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ³ τὸν ἄλλοτριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἔαν ᾗ σοι παρ' αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου. ⁴ ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομεῖν σε αὐτήν. ⁵ ἔαν δὲ ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σημερον, ⁶ ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλογῇ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι, καὶ δανειῖς ἔθνησι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις ἐθνῶν πολλῶν, σὺ δὲ οὐκ ἄρξουσι. ⁷ ἔαν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεής ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου ἐν τῇ γῇ, ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, οὐδ' οὐκ μὴ συσφίξεις τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου. ⁸ ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεῖται. ⁹ πρόσχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτόν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων. ἐγγίξει τὸ ἔτος τὸ ἑβδομον, ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσεται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, καὶ καταβόησεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία μεγάλη. ¹⁰ διδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται,

καθότι ἐνδεῖται. καὶ οὐ λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις, καὶ ἐν πᾶσιν οὐ ἂν ἐπιβύλης τὴν χεῖρά σου. ¹¹ οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεής ἀπὸ τῆς γῆς σου. διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων. ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πέννι καὶ τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. ¹² ἔαν δὲ πρᾶθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοι ἕξ ἔτη, καὶ τῷ ἑβδομῷ ἔξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ. ¹³ ὅταν δὲ ἔξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ, οὐκ ἔξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν. ¹⁴ ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου σου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου. καθὰ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐτῷ. ¹⁵ καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης οἶσθα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκ Αἰγύπτου. διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁶ ἔαν δὲ λέγῃ πρὸς σέ, οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἡγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ ἔστιν αὐτῷ παρὰ σοί. ¹⁷ καὶ λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὴν παιδεία σου ὡσαύτως ποιήσεις. ¹⁸ οὐ σκληρόν ἐσται ἐναντίον σου ἔξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἕξ ἔτη, καὶ εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἔαν ποιῇς. ¹⁹ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἔαν τεχθῇ ἐν ταῖς βουσί σου, καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐκ ἔργα ἐν τῷ πρωτοτοκῷ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρης τὰ πρωτοτοκα τῶν προβάτων σου. ²⁰ ἐναντι κυρίου φάγῃ αὐτὸ ἑνιαυτὸν ἕξ ἑνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἔαν ἐκλεῖξηται κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκος σου. ²¹ ἔαν δὲ ᾗ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλόν, μωμον πονηρόν, οὐ θυσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ²² ἐν ταῖς πόλεσι σου φάγῃ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοί, καὶ ὁ κα-

θαρὸς ὡς αὐτῶς ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. ²³ πλὴν αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

Κ Ε Φ. Ιε'.

Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. ² καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³ οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξῆλθετε ἐξ Αἰγύπτου, ἵνα μνησθῇτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου πασας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. ⁴ οὐκ ὀφθῇσεται σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν ἂν θύσῃς τὸ ἐσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τοπρῶν. ⁵ οὐ δύνησιν θύσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμίᾳ τῶν πόλεων σου ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ⁶ ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, θύσεις τὸ πάσχα ἐσπέρας πρὸς δυσμὰς ἡλίου ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου. ⁷ καὶ ἐψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φαγῇ ἐν τῷ τόπῳ, οὗ ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. καὶ ἀποστραφήσιν τοπρῶν, καὶ ἐλεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου. ⁸ ἐξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἐξοδιὸν ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ. ⁹ ἑπτὰ ἐβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ, ἄρξαμένου σου ὀρεπανον ἐπ' ἀμνητόν ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἐβδομάδας. ¹⁰ καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἐβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἡ χεὶρ σου ἰσχύει, ὅσα ἂν δῶ κύριος ὁ θεός σου. ¹¹ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρα ἢ οὗσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.

¹² καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκίτης ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς ταύτας. ¹³ ἑορτὴν σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τῆς ἀλωνός σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. ¹⁴ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανός, καὶ ἡ χήρα ἢ οὗσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. ¹⁵ ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ. ἂν δὲ εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι γεννημασί σου, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραϊνόμενος, ¹⁶ τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθῇσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξῃται αὐτόν κύριος, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἐβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας. οὐκ ὀφθῇσιν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κείος. ¹⁷ ἕκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ σοι. ¹⁸ κριτὰς καὶ γραμματοῖς αἰσχρολογεῖς ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρινούσι τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν. ¹⁹ οὐκ ἐκκλινούσι κρίσιν, οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόςωπον, οὐδὲ λήψονται δῶρον. τὰ γὰρ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαίρει λόγους δικαίων. ²⁰ δικαίως τὸ δίκαιον διώξῃ, ἵνα ζῇτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ²¹ οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. ²² οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

Κ Ε Φ. ΙΖ.

Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ᾧ ἔστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρὸν, ὅτι βδελύγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστίν. ² ἂν δὲ εὐρεθῇ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ποιήσει τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυ-

ρίου τοῦ θεοῦ σου, παρελθεῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ³ καὶ ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἐτέροις, καὶ προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τὰ ἥλιω ἢ τῇ σελήνῃ, ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ προσέταξέ σοι, ⁴ καὶ ἀναγελῇ σοι καὶ ἐκζητήσης σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδελυγμα τοῦτο ἐν Ἰσραὴλ, ⁵ καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν. ⁶ ἐπὶ δυσὶ μαρτυσίῃ ἢ ἐπὶ τρισὶ μαρτυσίῃ ἀποθανῆται. ὁ ἀποθνήσκων οὐκ ἀποθανῆται ἐφ' ἐνὶ μαρτυρίῃ. ⁷ καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ' αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατώσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ λαοῦ ἐπ' ἐσχάτων. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ⁸ ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἀφ' ἀφῆς, καὶ ἀναμέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, ⁹ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας καὶ πρὸς τὸν κριτὴν ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν, ¹⁰ καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγελοῦσί σοι ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἐὰν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι. ¹¹ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις. οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐὰν ἀναγγελοῦσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. ¹² καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς ἂν ἦ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθάνῃται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἐτι. ¹⁴ ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ κληρονομίῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, καὶ εἴπῃς, καταστή-

σω ἐπ' ἐμαυτὸν ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κυκλῶ μου, ¹⁵ καθιστῶν καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός αὐτόν. ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα. οὐ δυνήσῃ καταστήσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί. ¹⁶ διότι οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἰγύπτου, ὅπως μὴ πληθύνῃ αὐτῷ ἵππον. ὁ δὲ κύριος εἶπεν, οὐ προσθήσεσθε ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἐτι. ¹⁷ καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία. καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ σφόδρα. ¹⁸ καὶ ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψῃ αὐτῷ τὸ δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν, ¹⁹ καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι κυρίον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολάς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα ποιεῖν. ²⁰ ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ αὐτός καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλη φυλὴ Λεὺ μερὶς οὐδὲ κληρὸς μετὰ Ἰσραὴλ. καρπῶματα κυρίου ὁ κληρὸς αὐτῶν, φάγονται αὐτά. ² κληρὸς δὲ οὐκ ἔσται αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. κύριος αὐτὸς κληρὸς αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. ³ καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα, ἐὰν τε μόσχον, ἐὰν τε πρόβατον. καὶ δώσεις τὸν βραχίονα τῷ ἱερεῖ καὶ τὰ σιαγόνια καὶ τὸ ἐνυστρον. ⁴ καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου. καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων σου δώσεις αὐτῷ. ⁵ ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι

ματι αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁶ ἔὰν δὲ παρ-
γένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν πόλεων
ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οὗ αὐ-
τὸς παροικεῖ, καθ' ὅτι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυ-
χή αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξη-
ται, ⁷ λατουργήσει τῷ ὀνόματι κυρίου
τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἄ-
δελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστη-
κότες ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ
σου. ⁸ μερίδα μεμερισμένην φάγεται,
πλήν τῆς πράσεως τῆς κατὰ πατριάν.
⁹ ἔὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος
ὁ θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ
ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν
ἐκείνων. ¹⁰ οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ πε-
ρικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρὶ, μαντευόμε-
νος μαντεῖαν, κληδονίζόμενος, καὶ οἰ-
ωνίζόμενος, φαρμακός. ¹¹ ἐπαείδων ἐπ-
αιδοῦν, ἐγγαστριμύθος, καὶ τερατο-
σκόπος, ἐπερωτῶν τοὺς νεκρούς. ¹² ἔ-
στι γὰρ βδελύγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου
πᾶς ποιὼν ταῦτα. ἔνεκεν γὰρ τῶν
βδελυγμάτων τούτων κύριος ἐξολο-
θρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου.
¹³ τέλειος ἔσῃ ἐναντίον κυρίου τοῦ θε-
οῦ σου. ¹⁴ τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ
κατακληρονομήεις αὐτοὺς, οὗτοι κλη-
δόνων καὶ μαντεῶν ἀκούσονται. καὶ
σοι οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός
σου. ¹⁵ προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν
σου, ὡς ἐγὼ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ
θεός σου. αὐτοῦ ἀκούσεσθε. ¹⁶ κατὰ
πάντα ὅσα ἡγήσω παρὰ κυρίου τοῦ
θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκ-
κλησίας, λέγοντες, οὐ προσθήσομεν
ἀκούσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ
σου, καὶ τὸ πῦρ τοῦτο τὸ μέγα οὐκ
ὀνομαζα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν.
¹⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ὁδοῦως
πάντα ὅσα ἐλάλησεν πρὸς σέ. ¹⁸ προ-
φήτην ἀναστήσῃς αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελ-
φῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ. καὶ δώσω τὰ
ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λα-
λήσει αὐτοῖς καθ' ὅτι ἂν ἐντείλωμαι
αὐτῷ. ¹⁹ καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἔαν μὴ
ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης
ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδι-
κῶω ἐξ αὐτοῦ. ²⁰ πλήν ὁ προφήτης
ὃς ἂν ἀσεβήσῃ λαλήσαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι

τί μου ῥῆμα ὃ οὐ προσέταξα λαλήσαι,
καὶ ὃς ἂν λαλήσῃ ἐν ὀνόματι θεῶν ἑ-
τέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖ-
νος. ²¹ ἔὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου,
πῶς γνωσόμεθα τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλά-
λησε κύριος; ²² ὅσα ἔαν λαλήσῃ ὁ
προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι κυρίου,
καὶ μὴ γένηται, καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο
τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος. ἐν ἁ-
σεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος.
οὐκ ἀφέξεσθε αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου
τὰ ἔθνη, ἃ ὁ θεός δίδωσί σοι τὴν γῆν,
καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτοὺς, καὶ
κατοικήσῃς ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν,
καὶ ἐν τοῖς οἰκοῖς αὐτῶν, ² τρεῖς πό-
λεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς
σου, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.
³ στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμερι-
εῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερί-
ζει σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἔσται
ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονεῦτῃ. ⁴ τοῦτο
δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονεῦτοῦ,
ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται, ὃς ἂν
πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ εἰδώς,
καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς
χθὲς καὶ τρίτης. ⁵ καὶ ὃς ἔαν εἰσέλθῃ
μετὰ τοῦ πλησίον εἰς τὸν δρυμὸν συν-
αγαγεῖν ξύλα, καὶ ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ
αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον,
καὶ ἐκπεσὼν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύ-
λου τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ,
οὗτος καταφύεσθαι εἰς μίαν τῶν πο-
λεων τούτων, καὶ ζήσεται. ⁶ ἵνα μὴ
διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος ὀ-
πίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατε-
θέρμανται τῇ καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ
αὐτὸν, ἔαν μακροτέρα ἢ ἡ ὁδός, καὶ
πατάξῃ αὐτοῦ ψυχὴν. καὶ τοῦτω οὐκ
ἔστι κρίσις θανάτου, ὅτι οὐ μισῶν ἦν
αὐτὸν πρὸ τῆς χθὲς. οὐδὲ πρὸ τῆς
τρίτης. ⁷ διὰ τοῦτο ἐγὼ σοι ἐντέλλο-
μαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων. τρεῖς πό-
λεις διαστελεῖς σεαυτῷ. ⁸ ἔὰν δὲ ἐμ-
πλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά
σου, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι
σου, καὶ δῶ σοι κύριος πᾶσαν τὴν γῆν,
ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πατράσι σου. ⁹ ἔὰν
ἀκούσης ποιεῖν πᾶσας τὰς ἐντολάς
ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμε-
ρον,

ρον, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, πο-
ρευεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ
πάσας τὰς ἡμέρας, προσθήσεις σεαυ-
τῷ ἔτι τρεῖς πόλεις πρὸς τὰς τρεῖς
ταύτας. ¹⁰ καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται αἷμα
ἀναίτιον ἐν τῇ γῇ, ἣ κύριος ὁ θεός
σου δίδωσί σοι ἐν κληρῷ, καὶ οὐκ ἔ-
σται ἐν σοὶ αἵματι ἐνοχος. ¹¹ ἐὰν δὲ
γένηται ἐν σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν
πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ αὐτὸν, καὶ
ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ αὐ-
τοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ
εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων. ¹² καὶ
ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως
αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν,
καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας
τῶν ἀγχιστευνόντων τοῦ αἵματος, καὶ
ἀποθανεῖται. ¹³ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλ-
μός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς τὸ
αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὖ
σοι ἔσται. ¹⁴ οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ
πλησίον ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου ἐν
τῇ κληρονομίᾳ, ἣ κατεκληρονομήθης
ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί
σοι ἐν κληρῷ. ¹⁵ οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς
εἰς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου κατὰ
πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρ-
τημα, καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν, ἣν
ἐὰν ἁμάρτῃ. ἐπὶ στόματος δύο μαρ-
τύρων, καὶ ἐπὶ στόματος τριῶν μαρ-
τύρων, στήσεται πᾶν ῥῆμα. ¹⁶ ἐὰν δὲ
καταστή μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώ-
που, καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν, ¹⁷ καὶ
στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἷς ἔστιν
αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία ἐναντὶ κυρίου, καὶ
ἐναντὶ τῶν ἱερέων, καὶ ἐναντὶ τῶν κρι-
τῶν, οἱ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις, ¹⁸ καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀ-
κριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρ-
τύρησεν ἄδικα, ἀνέστη κατὰ τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ ποιήσετε αὐτῷ
ὃν τρόπον ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κα-
τὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔξαρες τὸ
πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁰ καὶ οἱ
ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται,
καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κα-
τὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν.
²¹ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐ-
τῷ, ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀν-
τὶ ὀφθαλμοῦ, ὄδοντα ἀντὶ ὀδόντος,
χεῖρα ἀντὶ χειρὸς, πόδα ἀντὶ ποδός.

Κ Ε Φ. Κ'.

^Ε ἂν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς
ἐχθρούς σου, καὶ ἰδῇς ἵππον καὶ ἀνα-
βάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φο-
βηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός
σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς
Αἰγύπτου. ² καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς
τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς
λαλήσει τῷ λαῷ ³ καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐ-
τούς. ἀκούε Ἰσραὴλ. ὑμεῖς πορευέ-
σθε σήμερον εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς
ἐχθρούς ὑμῶν, μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδιά
ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραυέσθε μη-
δὲ ἐκκλίνετε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.
⁴ ὅτι κύριος ὁ θεός ὑμῶν ὁ προπο-
ρευόμενος μετ' ὑμῶν, συνεκπολεμήσαι
ὑμῖν τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν διασῶσαι ὑ-
μᾶς. ⁵ καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς
πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες. τίς ὁ ἄνθρω-
πος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινὴν, καὶ
οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω
καὶ ἀποστραφῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-
τοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ
ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινέῃ αὐτήν.
⁶ καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευ-
σεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ εὐφράνθῃ ἐξ
αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφῆ-
τω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ
ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος
εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ. ⁷ καὶ τίς ὁ
ἄνθρωπος ὅστις μεμνήσεται γυναῖ-
κα, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω
καὶ ἀποστραφῆτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-
τοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ
ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν. ⁸ καὶ
προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλήσαι
πρὸς τὸν λαόν, καὶ ἐροῦσι. τίς ὁ ἄν-
θρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ
καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφῆ-
τω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δει-
λιάνῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
τοῦ, ὥσπερ ἡ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔσται ὅταν
παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες
πρὸς τὸν λαόν, καὶ καταστήσουσιν
ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμέ-
νους τοῦ λαοῦ. ¹⁰ ἐὰν δὲ προσέλθῃς
πρὸς πόλιν ἐκπολεμήσαι αὐτούς, καὶ
ἐκκαλέσαι αὐτούς μετ' εἰρήνης. ¹¹ ἐὰν
μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀν-
οίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὐρε-
θέντες ἐν αὐτῇ ἔσονται σοι φορολό-
γηται

γῆτοι καὶ ὑπήκοοί σου, ¹² ἐὰν δὲ μὴ ὑπακουσῶσί σοι, καὶ ποιῶσι πρὸς σέ πόλεμον, περικαθίεις αὐτήν, ¹³ ἕως ἂν παραδῷ σοι αὐτὴν κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἄρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας, ¹⁴ πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς. καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομήσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομήν τῶν ἐχθρῶν σου, ὣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ¹⁵ οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὐσας σου σφόδρα, οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν τούτων, ¹⁶ ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν, οὐ ζωοῦσθετε πᾶν ἐμπνέον, ¹⁷ ἀλλ' ἡ ἀναθέματα ἀναθεματίζετε αὐτοὺς, τὸν Χετταῖον, καὶ Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ¹⁸ ἵνα μὴ διδάξῃσι ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ¹⁹ ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, ἀλλ' ἡ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκοψείς. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν τῷ ἄγρῳ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; ²⁰ ἀλλὰ ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χάρακωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σέ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

Κ Ε Φ. Κ Α'.

Εὰν δὲ εὐρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, ἢ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, πεπτωκώς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ οἶδασι τὸν πατάξαντα, ² ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου, καὶ ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυματίου, ³ καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς

πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἰργασται, καὶ ἥτις οὐχ εἰλκυσε ζυγόν, ⁴ καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχείαν, ἥτις οὐκ εἰργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ φάραγγι. ⁵ καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς ἐπέλεξεν κύριος ὁ θεός παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ πᾶσα ἀφή. ⁶ καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίβονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νευροκοπημένης ἐν τῇ φάραγγι. ⁷ καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν. αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐκ ἐωράκασιν. ⁸ ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, οὐς ἐλυτρώσω κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐξίλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. ⁹ σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹⁰ ἐὰν δὲ ἐξελθῶν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ προνομήσῃς τὴν προνομήν αὐτῶν, ¹¹ καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἶδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, ¹² καὶ εἰσάξῃς αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρῇσθαι τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ περιονυχίεις αὐτήν, ¹³ καὶ περιελῖς τὰ ἱμάτια τῆς αἰχμαλωσίας ἀπ' αὐτῆς, καὶ καθιέται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθῇσιν αὐτῇ, καὶ ἔσται σου γυνή. ¹⁴ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτήν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἑλευθέραν, καὶ πράξει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου. οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. ¹⁵ ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπων δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἡγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται

γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, ¹⁶ καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρα κατακληρονομῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι τῷ υἱῷ τῆς ἡγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον, ¹⁷ ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὔρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. ¹⁸ ἔαν δέ τινι ἡ υἱὸς ἀπειθῆς καὶ ἐρεθιστῆς, οὐχ ὑπακούων φωνὴν πατρὸς καὶ φωνὴν μητρὸς, καὶ παιδεύωσιν αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν, ¹⁹ καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ τόπου. ²⁰ καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως αὐτῶν, ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ. ²¹ καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθάνειται. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται. ²² ἔαν δὲ γένηται ἐν τινι ἁμαρτία κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ κρεμάσῃται αὐτὸν ἐπὶ ξύλου, ²³ οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. καὶ οὐ μὴ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ ὑπεριδῆς αὐτά. ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ² ἔαν δὲ μὴ ἐγρίῃ ὁ ἀδελφός σου πρὸς σέ, μὴ δὲ ἐπίστη αὐτὸν, συνάξεις αὐτὸν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. ³ οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις τὸ ἵμάτιον αὐτοῦ, καὶ οὕτω ποιήσεις κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ

σου. ὅσα ἔαν ἀπολήται παρ' αὐτοῦ καὶ εὔρης, οὐ δυνήσῃ ὑπεριδεῖν. ⁴ οὐκ ὄψῃ τὸν ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπεριδῆς αὐτούς, ἀνίστων ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ. ⁵ οὐκ ἔσται σκεὴ ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ ἐνδύσεται ἀνὴρ στολὴν γυναικίαν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ πᾶς ποιῶν ταῦτα. ⁶ ἔαν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾷ ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ παντὶ δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς νοσσοῖς ἢ ὥοις, καὶ ἡ μήτηρ θάλλῃ ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ ἐπὶ τῶν ὥων, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων. ⁷ ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ πολυήμερος γένῃ. ⁸ ἔαν οἰκοδομήσῃς οἰκίαν καινὴν, καὶ ποιήσεις στεφανὴν τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσεις φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἔαν πέσῃ ὁ πεσὼν ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ οὐ κατασπερεῖς τὸν ἀμπελώνα σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ τὸ γέννημα καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἔαν σπείρῃς μετὰ τοῦ γεννήματος τοῦ ἀμπελώνος σου. ¹⁰ οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹¹ οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον, ἕρια καὶ λίνον ἐν τῷ αὐτῷ. ¹² στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, ἃ ἔαν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς. ¹³ ἔαν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ μισήσῃ αὐτὴν ¹⁴ καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα πονηρὸν καὶ λέγῃ, τὴν γυναῖκα ταύτην εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὔρηκα αὐτῆς τὰ παρθένια, ¹⁵ καὶ λαβὼν ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γερουσίαν ἐπὶ τὴν πύλην, ¹⁶ καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς παιδὸς τῇ γερουσίᾳ. τὴν θυγατέρα μου ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα, καὶ μισήσας αὐτὴν ¹⁷ νῦν οὗτος ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικούς λόγους, λέγων. οὐχ εὔρηκα τῇ θυγατρὶ σου παρθένια. καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρὸς μου. καὶ ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς πόλεως. ¹⁸ καὶ λήφεται ἡ γερουσία

ρουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, καὶ παιδεύουσιν αὐτόν, ¹⁹ καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλους, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεανίδος, ὅτι ἐξηγγενεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλίτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή. οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον. ²⁰ ἔὰν δὲ ἐπ' ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὐρεθῇ παρθένια τῇ νεανίδι, ²¹ καὶ ἐξάξουσιν τὴν νεάνιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτήν ἐν λίθοις καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²² ἔὰν δὲ εὐρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνφικισμένης ἀνδρὶ, ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραὴλ. ²³ ἔὰν δὲ γένηται παῖς παρθένου μεμνηστευμένης ἀνδρὶ, καὶ εὐρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ²⁴ ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται. τὴν νεάνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει. καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ²⁵ ἔὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε τὸν κοιμώμενον μετ' αὐτῆς μόνον. ²⁶ καὶ τῇ νεανίδι οὐκ ἔστι ἀμάρτημα θανάτου. ὥς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν πλησίον, καὶ φονευσῇ αὐτοῦ ψυχὴν, οὕτω τὸ πρᾶγμα τούτου, ²⁷ ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὕρῃ αὐτήν. ἐβόησεν ἡ νεάνις ἡ μεμνηστευμένη, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ. ²⁸ ἔὰν δὲ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἣτις οὐ μεμνήσεται, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὐρεθῇ, ²⁹ δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεανίδος πεντήκοντα δίδραγμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, ἀνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν. οὐ δυνήσεται ἐξαπο-

στεῖλαι αὐτήν τὸν ἅπαντα χρόνον. ³⁰ οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει συγγάλλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Οὐκ εἰσелеύσεται θλαδίας, οὐδὲ ἀποκομμένος εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ² οὐκ εἰσелеύσεται ἐκ πόρνῃς εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ³ οὐκ εἰσелеύσεται Ἀμμωνίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσелеύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, ⁴ παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαάμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Μισοποταμίας καταρᾶσθαι σε. ⁵ καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεὸς σου εἰσακοῦσαι τοῦ Βαλαάμ. καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεὸς σου τὰς καταράς εἰς εὐλογίαν, ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου. ⁶ οὐ προσαγορεύσεις ἐιρηνικά αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πᾶσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁷ οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν. οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁸ υἱοὶ ἔαν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεᾷ τρίτῃ εἰσелеύσονται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. ⁹ ἔὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβάlein ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντός ὀήματος πονηροῦ. ¹⁰ ἔὰν ᾗ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσелеύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, ¹¹ καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἐσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσелеύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν. ¹² καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω. ¹³ καὶ πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, καὶ ἔσται ὅταν διακαθίσανῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν ἀσχημοσύνην σου. ¹⁴ ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ παρεμβολῇ σου, ἐξελεῖσθαι σε καὶ παραδούναί τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἔσται ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος,

ματος, καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ σοῦ. ¹⁵ οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειται σοι παρὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁶ μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν κατοικήσει οὐ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ, οὐ θλίψεις αὐτόν. ¹⁷ οὐκ ἔσται πόρνη ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται πορνέων ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται τελεσκομένος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης, οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχὴν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμφοτέρω. ¹⁹ οὐκ ἔκτοικεῖς τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὐ ἂν ἐκδανείσῃς. ²⁰ τῷ ἄλλοτριῷ ἔκτοικεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἔκτοικεῖς, ἵνα εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ²¹ ἔαν δὲ εὕξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσῃ κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. ²² ἔαν δὲ μὴ θέλῃς εὕξασθαι, οὐκ ἔστι ἐν σοὶ ἁμαρτία. ²³ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χιλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ἠῦξω κυρίῳ τῷ θεῷ δόμα, ὃ ἐλάλησας τῷ στοματί σου.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

²⁵ Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσὶ σου στάχυς, καὶ ὀρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς ἐπ' ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου. ²⁴ ἔαν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλὴν, ὅσον ψυχὴν σου ἐμπλησθῇναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβάλῃς. ¹ ἔαν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἔαν μὴ εὗρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ² καὶ ἀπελθούσα γενήται ἀνδρὶ ἐτέρω, ³ καὶ μισήσῃ αὐτήν ὁ ἀνὴρ ὃ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς

χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτήν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὃ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα, ⁴ οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὃ πρότερος ὃ ἐξαποστείλας αὐτήν ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτήν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖται τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. ⁵ ἔαν δὲ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ οὐδὲν πρᾶγμα. ἄθως ἐστὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐναυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν. ⁶ οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. ⁷ ἔαν δὲ ἄλῳ ἄνθρωπος κλέπτῃ ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδώται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ⁸ πρόσχεε σεαυτῷ ἐν τῇ ἀφῇ τῆς λέπρας. φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται. ὃν τρόπον ἐνετείλαμην ὑμῖν, φυλάξασθε ποιεῖν. ⁹ μνησθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῇ Μαριάμ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ¹⁰ ἔαν ὀφείλημα ᾗ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα ὅτιοῦν, οὐκ ἐξελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ. ¹¹ ἔξω στησῇ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δανειόν σου ἐστὶν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον ἔξω. ¹² ἔαν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ. ¹³ ἀποδόσει ἀποδώσεις τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἡματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογῇ σε, καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹⁴ οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου. ¹⁵ αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ, καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν

σοὶ ἁμαρτία. ¹⁶ οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων. ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθάνει. ¹⁷ οὐκ ἐκκληνέει κρίσιν προσηλύτων καὶ ὀρφανῶν καὶ χήρας. οὐκ ἐνεχυράσεις ἱματίον χήρας. ¹⁸ καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁹ ἐὰν δὲ ἀμῆσης ἀμῆτον ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάβῃ θράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό. τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. ²⁰ ἐὰν δὲ ἐλαιολογῇς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμῆσασθαι τὰ ὀπίσω σου. τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. ²¹ ἐὰν δὲ τρουγῆσῃ τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ ἐπανατρουγῆσῃ αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου. τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ²² καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. διὰ τοῦτο ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Εὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσων ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον, καὶ καταγνώσι τοῦ ἀσεβοῦς, ² καὶ ἔσται ἐὰν ἄξιός ᾗ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καὶ καθιέις αὐτὸν ἐναντὶ τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, ³ καὶ ἀριθμῶν τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν. οὐ προσθήσουσιν. ἐὰν δὲ προσθῇς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσῃ ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. ⁴ οὐ φιμώσεις βουὴν ἀλοῶντα. ⁵ ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἀποθάνῃ τις ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾗ αὐτῷ, οὐκ ἔσται ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι, ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτήν, καὶ λήψεται αὐτήν ἑαυτῷ γυναῖκα,

καὶ συνοικήσει αὐτῇ. ⁶ καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἐὰν τέκῃ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξ Ἰσραὴλ. ⁷ ἐὰν δὲ μὴ βούληται ὁ ἀνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλνῃ ἐπὶ τὴν γερούσιαν καὶ ἐρεῖ. οὐ θέλει ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀδελφός τοῦ ἀνδρός μου. ⁸ καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερούσια τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ. καὶ στὰς εἴπῃ, οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν. ⁹ καὶ προσελθούσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐναντὶ τῆς γερούσιας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ. οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, ¹⁰ καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα. ¹¹ ἐὰν δὲ μάχωνται ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἐνός αὐτῶν ἐξελεῖσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τυπτοντος αὐτόν, καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων αὐτοῦ, ¹² ἀποκόψῃ τὴν χεῖρα. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ. ¹³ οὐκ ἔσται ἐν τῷ μαρσίππῳ σου στάθμιον καὶ στάθμιον, μέγα ἢ μικρόν. ¹⁴ οὐκ ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον καὶ μέτρον, μέγα ἢ μικρόν. ¹⁵ στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσται σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κληρῷ. ¹⁶ ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποιῶν ἄδικον. ¹⁷ μνησθήτι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ ἐκπορευομένου σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ¹⁸ πῶς ἀντέστη σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐκοψέ σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπεινας καὶ ἐκοπίας, καὶ οὐκ ἐφοβήθη τὸν θεόν. ¹⁹ καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου

σου ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ ἣ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλῆκ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάβῃ.

Κ Ε Φ. Κς'.

Καὶ ἔσται ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομήσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτήν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτήν, ² καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέξῃται κύριος ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. ³ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ῥεῖς πρὸς αὐτόν. ἀναγγέλλω σημερον κυρίῳ τῷ θεῷ μου, ὅτι εἰσέλθυσθα εἰς τὴν γῆν ἣν ὡμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. ⁴ καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσῃ αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ⁵ καὶ ἀποκριθεὶς ῥεῖ ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρώκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πληθὺς πολὺ. ⁶ καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά. ⁷ καὶ ἀνεβόησαμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, καὶ τὸν θλιμὸν ἡμῶν. ⁸ καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν ἰσχυί αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν χειροῖ κραταίᾳ, καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὀράμασι μεγάλοις, καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασιν. ⁹ καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν γεννημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας μοι κύριε, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ¹¹ καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς

ἔδωκε σοι κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἡ οἰκία σου, καὶ ὁ Λευίτης καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί. ¹² ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν γεννημάτων σου ἐν τῷ ἔτι τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ εὐφρανθήσονται. ¹³ καὶ ῥεῖς ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Ἐξεκάθαρε τὰ ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας σου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολὰς αἷς ἐνετείλω μοι, οὐ παρέλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπelaθόμην. ¹⁴ καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὁδῷ μου ἀπ' αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ' αὐτῶν εἰς ἀκαθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ' αὐτῶν τῷ τεθνηκότι, ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα καθὰ ἐνετείλω μοι. ¹⁵ κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὡμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι. ¹⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα. καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ¹⁷ τὸν θεὸν εἴλου σημερον εἶναι σου θεόν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ κύριος εἰλάτο σε σημερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ εἶπε φυλάττειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ¹⁹ καὶ εἶναι σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστὸν, εἶναι σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ προσέταξε Μωυσὴς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ, λέγων. φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐπέλλομαι ὑμῖν σημερον. ² καὶ ἔσται ἡ ἂν ἡμέρα διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι,

σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονία. ³ καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων τούτων πάντα τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὥς ἂν διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην, ἥνικα ἂν εἰσέλθῃτε εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου σοί. ⁴ καὶ ἔσται ὥς ἂν διαβῇτε τὸν Ἰορδάνην, στήσετε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον ἐν ὄρει Γαϊβάλ, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονία. ⁵ καὶ οἰκοδομήσεις ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων. οὐκ ἐπιβαλεῖς ἐπ' αὐτὸ σίδηρον. ⁶ λίθους ὀλοκληροὺς οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις ἐπ' αὐτὸ ὅλο-καυτώματα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ⁷ καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου. καὶ φάγῃ, καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐφρανθήσῃ ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ⁸ καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τούτου σαφῶς σφόδρα. ⁹ καὶ ἐλάλησε Μωσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ, λέγοντες. σιώπα καὶ ἄκουε Ἰσραὴλ. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ¹⁰ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον. ¹¹ καὶ ἐνετείλατο Μωσῆς τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. ¹² οὐ-τοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας, Ἰσάχαρ, Ἰωσήφ, καὶ Βενιαμίν. ¹³ καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει Γαϊβάλ, Ρουβὴν, Γὰδ, καὶ Ἀσῆρ, Ζαβουλὼν, Δάν, καὶ Νεφθαλί. ¹⁴ καὶ ἀποκριθέντες ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ. ¹⁵ ἐπικατάρατος ἄνθρωπος ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν τεχνιτῶν, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς ἐροῦσι. γένοιτο. ¹⁶ ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός.

γένειτο. ¹⁷ ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ¹⁸ ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ¹⁹ ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνη κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²⁰ ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²¹ ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ παντὸς κτήνους. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²² ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²³ ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ νύμφης αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²⁴ ἐπικατάρατος ὁ ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²⁵ ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλω. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²⁶ ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθώου. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ²⁷ ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου ποιῆσαι αὐτούς. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός. γένοιτο.

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Καὶ ἔπαι ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν καὶ ποιῇν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ δώσει σε κύριος ὁ θεός σου ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ² καὶ ἤξουσιν ἐπὶ σέ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὐταί, καὶ εὐρήσουσί σε. ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσης τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ³ εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. ⁴ εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου. ⁵ εὐλογημεῖν αἱ ἀποθνήσκει σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματα σου. ⁶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε. ⁷ παραδῶ

κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου. ὁδῶ μὶα̃ ἐξελεύσονται πρὸς σέ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου σου. ⁸ ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σέ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς ταμίοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὓς ἂν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. ⁹ ἀναστήσαι σε κύριος ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὥμοσε τοῖς πατράσι σου. ἔὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ὀψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονται σε. ¹¹ καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς γῆς σου ἧς ὥμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναι σοι. ¹² ἀνοίξει σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν, τὸν οὐρανὸν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ καιροῦ. εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐκ δανειῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοὺ δὲ οὐκ ἄρξουσιν. ¹³ καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλὴν, καὶ μὴ εἰς οὐρανόν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω. ἔὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον φυλάσσειν, ¹⁴ οὐ παραβήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σέ παῖσαι αἱ κατάραι αὐταί, καὶ καταλήψονται σε. ¹⁵ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σέ παῖσαι αἱ κατάραι αὐταί, καὶ καταλήψονται σε. ¹⁶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ὄρει, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν ἄγρῳ. ¹⁷ ἐπικατάρατοι αἱ ἀποθηκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. ¹⁸ ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν

προβάτων σου. ¹⁹ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι σε. ²⁰ ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σέ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλίμιν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὓς ἂν ἐπιβάλης τὴν χεῖρά σου, ἕως ἂν ἐξολοθρευθῇ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, διότι ἐγκατελίπες με. ²¹ προσκολλήσαι κύριος εἰς σέ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορευῇ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ²² πατάξαι σε κύριος ἐν ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ὀίγῃ, καὶ ἐρεθισμῷ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ἀχρᾳ, καὶ καταδιώξονται σε ἕως ἂν ἀπολέσωσί σε. ²³ καὶ ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρὰ. ²⁴ δῶν κύριος ὁ θεός σου τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κοριοτὸν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει. ²⁵ δῶν σε κύριος ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν. ἐν ὁδῷ μὶα̃ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ ἔσῃ διασπορὰ ἐν πάσαις βασιλείαις τῆς γῆς. ²⁶ καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν. ²⁷ πατάξαι σε κύριος ὡς Αἰγυπτίῳ εἰς τὴν ἔδραν, καὶ ψώρα ἄγρια, καὶ κνήφῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι σε ἰαθῆναι. ²⁸ πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ, καὶ ἄορασίᾳ, καὶ ἐκστάσει διανοίας. ²⁹ καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, ὥς τις ψηλαφῆσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐδοῶσει τὰς ὁδοὺς σου. καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος, καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ βοηθῶν. ³⁰ γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἔξει αὐτήν. οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ. ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ μὴ τρυγήσεις αὐτόν. ³¹ ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ. ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπο σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεται σοι. τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν. ³² οἱ υἱοὶ σου

καὶ

καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομένοι ἐθνεῖ
 ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου βλέπον-
 ται σφακελίζοντες εἰς αὐτὰ, οὐκ ἰσχύ-
 σαι ἡ χεὶρ σου. ³³ τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς
 σου, καὶ πάντας τοὺς πόρους σου φά-
 γεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι. καὶ ἔ-
 σῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πά-
 σας τὰς ἡμέρας. ³⁴ καὶ ἔσῃ παρά-
 πλῆκτος διὰ τὰ ὁράματα τῶν ὀφθαλ-
 μῶν σου, ἃ βλέψη. ³⁵ πατάξαι σε κύ-
 ριος ἐν ἔλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ ρόνατα
 καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνα-
 σθαι ἰαθῆναι σε ἀπὸ ἵχνους τῶν πο-
 δῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου. ³⁶ ἀπ-
 αργοὶ κύριός σε καὶ τοὺς ἄρχοντας
 σου οὓς ἂν καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν
 ἐπ' ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ
 πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θε-
 οὺς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις. ³⁷ καὶ
 ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ
 καὶ διηγῆματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν,
 εἰς οὓς ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ.
³⁸ σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πε-
 δῖον, καὶ ὀλίγα εἰσίοις, ὅτι κατέδε-
 ται αὐτὰ ἡ ἀκρίς. ³⁹ ἀμπελῶνα φυ-
 τεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίε-
 σαι, οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι
 καταφάγεται αὐτὰ ὁ σκώληξ. ⁴⁰ ἐλατ-
 ται ἔσονται σοὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις
 σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυη-
 σεται ἡ ἐλαία σου. ⁴¹ υἱοὺς καὶ θυ-
 γατέρας γενήσεις καὶ οὐκ ἔσονται,
 ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
⁴² πάντα τὰ ξύλινά σου, καὶ τὰ γεν-
 νήματα τῆς γῆς σου ἐξανάλωσει ἡ ἐ-
 ρισύβη. ⁴³ ὁ προσήλυτος, ὃς ἐστὶν ἐν
 σοί, ἀναβήσεται ἄνω ἄνω, σὺ δὲ κα-
 ταβήσῃ κάτω κάτω. ⁴⁴ οὗτος δανειεῖ
 σοὶ σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανειεῖς. οὗτος
 ἔσται κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔσῃ οὐρά. ⁴⁵ καὶ
 ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι
 αὐται, καὶ καταδιώξονται σε, καὶ κα-
 ταλήψονται σε, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ
 σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. ὅτι οὐκ
 εἰσῆκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θε-
 οῦ σου, φυλάξαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ,
 καὶ τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατό
 σοι. ⁴⁶ καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα καὶ
 τέρατα ἐν τῷ σπέρματί σου ἕως τοῦ
 αἰῶνος, ⁴⁷ ἀνθ' ὧν οὐκ ἐλάτρευσας
 κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ

καὶ ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος
 πάντων. ⁴⁸ καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχ-
 θροῖς σου, οὓς ἐπαποστελεῖ κύριος
 ἐπὶ σὲ, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν
 γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων.
 καὶ ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν
 τραχήλόν σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε.
⁴⁹ ἐπάξει ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος μακρό-
 θεν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ὥσεί ὄρημα
 ἀετοῦ, ἔθνος ὃ οὐκ ἀκουσῇ τῆς φωνῆς
 αὐτοῦ, ⁵⁰ ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅς-
 τις οὐ θαυμάσει πρόσωπον πρῆεσβύ-
 του, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει. ⁵¹ καὶ κατέ-
 δεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ
 τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ
 καταλιπεῖν σοὶ σῖτον, οἶνον, ἔλαιον,
 τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ
 ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν
 ἀπολέσῃ σε, ⁵² καὶ ἐκτρίψῃ σε ἐν ταῖς
 πόλεσί σου. ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ
 τείχη τὰ ὑψηλά καὶ τὰ ὀχυρά, ἐφ' οἷς
 σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ
 γῇ σου. καὶ θλίψει σε ἐν ταῖς πόλεσί
 σου, αἷς ἑδωκὲ σοι. ⁵³ καὶ φάγῃ τὰ
 ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου
 καὶ θυγατέρων σου, ὅσα ἑδωκὲ σοι,
 ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλί-
 ψει σου, ἣ θλίψει σε ὁ ἐχθρὸς σου.
⁵⁴ ὁ ἀπαλὸς ὁ ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς
 σφόδρα βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐ-
 τοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυ-
 ναῖκα τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, καὶ
 τὰ καταλειμμένα τέκνα, ἃ ἂν κατα-
 λειφθῇ αὐτῷ. ⁵⁵ ὥστε δοῦναι ἐνὶ αὐ-
 τῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐ-
 τοῦ, ὧν ἂν κατέσθῃ διὰ τὸ μὴ κατα-
 λειφθῆναι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ στενοχω-
 ρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ἣ ἂν
 θλίψωσί σε οἱ ἐχθροὶ σου ἐν πασῶσι
 ταῖς πόλεσί σου. ⁵⁶ καὶ ἡ ἀπαλὴ ἐν
 ὑμῖν καὶ ἡ τρυφερὰ, ἥς οὐχὶ πείραν
 ἔλαβεν ὁ πούς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς
 γῆς διὰ τὴν τρυφεροτητα καὶ διὰ τὴν
 ἀπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ
 αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν ἐν κόλπῳ
 αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα
 αὐτῆς. ⁵⁷ καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξ-
 ελθὼν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ
 τέκνον αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκῃ. καταφάγε-
 ται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἐνδειαν πάντων
 κρυφῇ ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν

τῇ θλίψει σου ἢ θλίψει σε ὁ ἐχθρὸς σου ἐν ταῖς πόλεσί σου, ⁵⁸ ἐὰν μὴ εἰσακούσης ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἐντιμον τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, κύριον τὸν θεόν σου. ⁵⁹ καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγὰς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματος σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστάς, καὶ νόσους πονηράς καὶ πιστάς. ⁶⁰ καὶ ἐπιστρέψει πᾶσαν τὴν ὁδὴν Αἰγύπτου τὴν πονηράν, ἣν διενυλαβοῦ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοί. ⁶¹ καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει κύριος ἐπὶ σέ, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε. ⁶² καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βροχεῖ, ἀνθ' ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ εἰσηκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ⁶³ καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφράνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν εὐ ποιῆσαι ὑμᾶς, καὶ πληθύναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ' ὑμῖν ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομήσαι αὐτήν. ⁶⁴ καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ' ἅκρου τῆς γῆς ἕως ἅκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἐτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, οὓς οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. ⁶⁵ ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, οὐδ' οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἵχνει τοῦ ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ καρδίαν ἐτέραν ἀπειθοῦσαν, καὶ ἐκλείποντας ὀφθαλμούς, καὶ τηκομένην ψυχὴν. ⁶⁶ καὶ ἔσται ἡ ζωὴ σου κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου. καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου. ⁶⁷ τοπρῶ ἔρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο ἐσπέρα. καὶ τὸ ἐσπέρας ἔρεῖς, πῶς ἂν γένοιτο πρῶτ', ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὀραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν σου ὧν ὅψῃ. ⁶⁸ καὶ ἀποστρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις ἐν τῇ ὁδῷ ἣ εἶπα, οὐ προσθή-

σῃ ἐτι ἰδεῖν αὐτήν, καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωυσῇ στήσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωαβ, πλην τῆς διαθήκης ἣς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρηβ. ² καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραὼ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ. ³ τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους οὓς ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα. ⁴ καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεός ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς βλέπειν, καὶ ὠτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁵ καὶ ἤγαγεν ὑμᾶς τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὐκ ἐπαλαιώθη τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατερίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν. ⁶ ἄρτον οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε, ἵνα γνῶτε ὅτι κύριος ὁ θεός ὑμῶν ἐγώ. ⁷ καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου. καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἑσβεῶν, καὶ Ὁγ βασιλεὺς Βασάν εἰς συνάντησιν ἡμῖν ἐν πολέμῳ. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτούς, ⁸ καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα αὐτὴν ἐν κληρῷ τῷ Ρουβὴν, καὶ τῷ Γαδδί, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῇ. ⁹ καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντα τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, ἵνα συνῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε. ¹⁰ ὑμεῖς ἐστήκατε πάντες σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχιφυλοὶ ὑμῶν, καὶ ἡ γερονσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ γραμματοεξαγωγαῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ. ¹¹ αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ τὰ ἔκγονα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν, ¹² παρελθεῖν ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σέ σήμερον. ¹³ ἵνα στήσῃ σε αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεός, ὃν τρόπον εἶπέ σοι,

σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πα-
 τράσι σου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰα-
 κώβ. ¹⁴ καὶ οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ δια-
 τίθεμαι τὴν διαθήκην ταύτην καὶ τὴν
 ἀράν ταύτην, ¹⁵ ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε
 οὔσι μεθ' ὑμῶν σήμερον ἐναντίον κυ-
 ρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ τοῖς μὴ οὔσι
 μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμερον. ¹⁶ ὅτι ὑμεῖς
 οἴδατε πῶς κατακῆσαμεν ἐν γῇ Αἰγύ-
 πτω, ὡς παρήλθομεν ἐν μέσῳ τῶν
 ἐθνῶν οὓς παρήλθετε. ¹⁷ καὶ ἴδετε τὰ
 βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἰδωλα αὐ-
 τῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον καὶ
 χρυσίον, ἃ ἔστι παρ' αὐτοῖς. ¹⁸ μή τις
 ἔστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνή ἢ πατριὰ ἢ
 φυλὴ, τινὸς ἡ διανοία ἐξέκλινεν ἀπὸ
 κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, πορευθέντες
 λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκεί-
 νων. μή τις ἔστιν ἐν ὑμῖν ῥίζα ἄνω
 φύουσα ἐν χολῇ καὶ πικρίᾳ. ¹⁹ καὶ
 ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς
 ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρ-
 διά αὐτοῦ, λέγων. ὅσια μοι γένοιτο,
 ὅτι ἐν τῇ ἀποπλάνῃσιν τῆς καρδίας
 μου πορευσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ
 ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. ²⁰ οὐ
 μὴ θελήσει ὁ θεὸς εὐίλατεῦσαι αὐτῷ,
 ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου
 καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
 ἐκείνῳ. καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ
 πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης,
 αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
 καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ ὄνομα αὐτοῦ
 ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ²¹ καὶ δια-
 στέλει αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάν-
 των υἱῶν Ἰσραὴλ, κατὰ πάσας τὰς
 ἀρὰς τῆς διαθήκης τὰς γεγραμμένας
 ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου. ²² καὶ
 ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἐτέρα οἱ υἱοὶ ὑμῶν,
 οἱ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλ-
 λότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν,
 καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκεί-
 νης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστει-
 λε κύριος ἐπ' αὐτήν, ²³ θεῖον καὶ ἄλλα
 κατακεκαυμένον, πᾶσα ἡ γῇ αὐτῆς οὐ
 σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ
 ἀναβῇ ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν. ὥσπερ
 καταστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα,
 Ἀδαμα καὶ Σεβωῖμ, ἃς κατέστρεψε
 κύριος ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ. ²⁴ καὶ ἐροῦσι
 πάντα τὰ ἔθνη. διατί ἐποίησε κύριος

οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ θυμὸς τῆς
 ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος; ²⁵ καὶ ἐροῦσιν.
 ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου
 τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέ-
 θετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγα-
 γεν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ²⁶ καὶ
 πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις
 οὓς οὐκ ᾔπισταντο, οὐδὲ διένειμεν αὐ-
 τοῖς. ²⁷ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ
 τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτήν
 κατὰ πάσας τὰς κατάρας τὰς γεγραμ-
 μένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.
²⁸ καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῆς
 γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παρ-
 οξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν
 αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν ὥσει νῦν. ²⁹ τὰ
 κρυπτά κυρίου τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ
 φανερά ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς
 τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα
 τοῦ νόμου τούτου.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάν-
 τα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ
 ἡ κατάρα, ἣν ἔδωκα πρὸ προσώπου
 σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν
 πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν διασκορπίσῃ
 σε κύριος ἐκεῖ, ² καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ
 κύριον τὸν θεόν σου, καὶ εἰσακούσῃ
 τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἐγὼ
 ἐντέλλομαι σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς
 καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
 σου, ³ καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρ-
 τίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν
 συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς
 οὓς διεσκορπίσες σε κύριος ἐκεῖ. ⁴ ἐὰν
 ἢ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐ-
 ρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν
 συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖ-
 θεν λήψεται σε κύριος ὁ θεός σου.
⁵ καὶ εἰσάξει σε ὁ θεός σου ἐκεῖθεν εἰς
 τὴν γῆν, ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες
 σου. καὶ κληρονομήσεις αὐτήν, καὶ εὖ
 σε ποιήσει, καὶ πλεοναστόν σε ποιήσει
 ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. ⁶ καὶ περι-
 καθαριεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ
 τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγα-
 πᾶν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς
 καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
 σου, ἵνα ζῇς σὺ. ⁷ καὶ δώσει κύριος
 ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς
 ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μισοῦντάς

σε, οὐκ ἐδίωξάν σε. ⁸ καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον. ⁹ καὶ εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐγκόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς ἐγκόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς γεννήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι ἐπὶ σοὶ εἰς ἀγαθὰ, καθότι εὐφρανθήνῃ ἐπὶ τοῖς πατράσι σου. ¹⁰ ἂν εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἂν ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου. ¹¹ ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη, ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐκ ὑπερογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν. ¹² οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστὶ, λέγων. τίς ἀναβήσεται ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ληψεται ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκούσαντες αὐτήν ποιήσωμεν; ¹³ οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶ, λέγων. τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ λάβῃ ἡμῖν αὐτήν, καὶ ἀκουστήν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτήν, καὶ ποιήσωμεν; ¹⁴ ἐγγὺς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ταῖς χερσὶ σου ποιεῖν αὐτό. ¹⁵ ἰδὼν δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. ¹⁶ ἂν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἅς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, πορευέσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογῇ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν. ¹⁷ καὶ ἂν μεταστῇ ἡ καρδιά σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεῖς προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ¹⁸ ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπώλεια ἀπολείψετε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς γῆς,

εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομησαὶ αὐτήν. ¹⁹ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. ἐκλεξαι τὴν ζωὴν σὺ, ἵνα ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, ²⁰ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχυσθαι αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἡ ζωὴ σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ δοῦναι αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. ΔΑ'.

Καὶ συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον. οὐκ ἰσχύω εἶναι εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι. κύριος δὲ εἶπε πρὸς μέ. οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τούτον. ³ κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, οὗτος ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσει αὐτοὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος. ⁴ καὶ ποιήσῃ κύριος ὁ θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὼν καὶ Ὠρ δυοὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς. ⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑμῖν. καὶ ποιήσετε αὐτοῖς, καθότι ἐνετείλαμην ὑμῖν. ⁶ ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλιάσῃς, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ὅτι κύριος ὁ θεός σου ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν ἐν ὑμῖν, οὔτε μὴ σε ἀνῇ, οὔτε μὴ σε ἐγκαταλίπῃ. ⁷ καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ἰσραὴλ. ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, σὺ γὰρ εἰσέλευσθαι πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κατακληρονομήσεις αὐτοῖς. ⁸ καὶ κύριος ὁ συμπορευόμενος μετὰ σοῦ οὐκ ἀνήσει σε, οὐδὲ μὴ σε ἐγκαταλίπῃ. μὴ φοβοῦ, μηδὲ δειλιά. ⁹ καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰ ῥήματα τοῦ νόμου

νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἰρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἐνετείλατο Μωσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἑσέως ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, ¹¹ ἐν τῷ συμπορευεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὁφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς τὰ ὥτα αὐτῶν, ¹² ἐκκλησιάσας τὸν λαὸν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα, καὶ τὸν προσηλυτὸν τὸν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, ἢ ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. ¹³ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, οἱ οὐκ οἶδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομησάμενοι αὐτήν. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωσῆν. ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου. κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στήτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁵ καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἔσθη ὁ στύλος τῆς νεφέλης παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ¹⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωσῆν. ἰδοὺ σὺ κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορευέσεται ὀπίσω θεῶν ἄλλοτριῶν τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψει με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ ὀργισθήσομαι θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα. καὶ εὐρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. καὶ ἑρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. διότι οὐκ ἔστι κύ-

ριος ὁ θεός μου ἐν ἑμοί, εὐροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. ¹⁸ ἐγὼ δὲ ἀποστρέψω ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διὰ πάσας τὰς κακίας αἷς ἐποίησαν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτριους. ¹⁹ καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ὥδῆς ταύτης, καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ²⁰ εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσουσι ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτριους, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνούσιν με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου. ²¹ καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ὥδῃ αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα. οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὥδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²² καὶ ἔγραψε Μωσῆς τὴν ὥδην ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ²³ καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν. ἀνδρίζου καὶ ἰσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὥμοσεν αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ. ²⁴ ἡνῖκα δὲ συνετέλεσε Μωσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, ²⁵ καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἰρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, λέγων. ²⁶ λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον, ²⁷ ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ῥεθισμόν σου, καὶ τὸν τραχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι γὰρ ἐμοὺ ζώντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραιοποιήσονται ἡτε τὰ πρὸς τὸν θεόν, πῶς οὐκ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; ²⁸ ἐκκλησιάσατε πρὸς με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, καὶ τοὺς πρεσβυτέ-

ρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κοιτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντα τοὺς λόγους τούτους, καὶ διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁹ οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομία ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετείλαμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε τὰ πονηρὰ ἐναντίον κυρίου παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

Κ Ε Φ. Α Β'.

³⁰ Καὶ ἐλάλησε Μωσῆς εἰς τὰ ὦτα πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα τῆς ὥδης ταύτης ἕως εἰς τέλος. ¹ πρόσχε οὐρανὸν, καὶ λαλήσω, καὶ ἀκούετω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. ² προσδοκᾶσθω ὡς ὑετός τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβῆτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματα μου, ὥσει ὄμβρος ἐπ' ἄγρωσιν, καὶ ὥσει νιφετός ἐπὶ χόρτον. ³ ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα. δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν. ⁴ θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσεις. θεός πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία. δίκαιος καὶ ὁσιος κύριος. ⁵ ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά. γενὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη, ⁶ ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὕτω λαὸς μωρός καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὐτός σου πατὴρ ἐκτίσάτο σε καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἐπλασέ σε; ⁷ μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεῶν γενεαίς. ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ ἐροῦσί σοι. ⁸ ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδὰμ, ἔστησεν ὅρια ἔθνων κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ. ⁹ καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ. σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁰ αὐτάρκτησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος ἐν γῇ ἀνύδρῳ. ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτὸν, καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. ¹¹ ὡς ἀετός σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε. διείς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτούς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. ¹² κύριος μόνος ἤγεν αὐτούς,

οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἄλλότριος. ¹³ ἀνέβιβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὴν τῆς γῆς. ἐφώμισεν αὐτοὺς γεννήματα ἀγρῶν. ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας. ¹⁴ βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἰῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς ἐπιεν οἶνον. ¹⁵ καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος, ἐλπὶν ἔσθλη, ἐπαχύνθη, ἐπλάτυνθη, καὶ ἐγκατέλιπε τὸν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. ¹⁶ παρώξυνάν με ἐπ' ἄλλοτρίοις. ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν παρεπίκρανάν με. ¹⁷ ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ οὐ θεῷ. θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν. καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἦκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. ¹⁸ θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε. ¹⁹ καὶ εἶδε κύριος, καὶ ἐξήλωσε. καὶ παρώξυνθη δι' ὀργὴν υἰῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων, ²⁰ καὶ εἶπεν. ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δεῖξω τί ἐστὶ αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν, ὅτι γενὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν. υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. ²¹ αὐτοὶ παρεξήλωσάν με ἐπ' οὐ θεῷ. παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ γὰρ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει. ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτω παροργίζω αὐτούς. ²² ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἁδου κάτω. καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς. φλέξει θεμέλια ὀρέων. ²³ συνάξω εἰς αὐτοὺς κακὰ, καὶ τὰ βέλη μου συμπολεμήσω εἰς αὐτούς. ²⁴ τηχόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνιάτος. ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆν. ²⁵ ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάκαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος. νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβύτου. ²⁶ εἴπα, διασπέρω αὐτούς, παύσω δὲ ἔξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. ²⁷ εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπερσυνταί. μὴ εἰπωσιν, ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλὴ, καὶ οὐχὶ

οὐχὶ κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.
 28 ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλὴν ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. 29 οὐκ ἐφρόνησαν συνέναι, ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπινότια χρόνον. 30 πῶς διώζεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδοτο αὐτοὺς, καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτούς; 31 ὅτι οὐκ εἰσὶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι. 32 ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἢ ἀμπέλος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας. σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρους πικρίας αὐτοῖς. 33 θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνιάτος. 34 οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνήκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφραγίσται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; 35 ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω ὅταν σφαλῇ ὁ πούς αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτοῖς, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν. 36 ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς καὶ ἐκλειπόμενους ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους. 37 καὶ εἶπε κύριος. πού εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποιθείσαν ἐπ' αὐτοῖς; 38 ὡν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν. ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γεννητόσων ὑμῖν σκεπασταί. 39 ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλην ἐμοῦ. ἐγὼ ἀποκτείνω, καὶ ζῆν ποιῶ. πατάξω, καὶ γὰρ ἰάσομαι. καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεύεται ἐκ τῶν χειρῶν μου. 40 ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὁμοῦμαι τὴν δεξιάν μου. καὶ ἐρῶ. ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα. 41 ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κοίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω. 42 μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἱμαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν. 43 εὐφρανθήκεν οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ

λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ, ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικαίται. καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει. καὶ ἐκκαθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. 44 καὶ ἔγραψε Μωσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ εἰσῆλθε Μωσῆς, καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή. 45 καὶ ἔξετέλεσε Μωσῆς λαλῶν παντὶ Ἰσραὴλ. 46 καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. προσέχετε τῇ καρδίᾳ ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον. ἂ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσωεν καὶ ποιῶεν πάντα τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. 47 ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν. ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἐνεκεν τοῦ λόγου τούτου μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομήσαι. 48 καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, λέγων. 49 ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ Ἀβαρίμ, τοῦτο ὄρος Ναβαὺ ὃ ἔστιν ἐν γῇ Μωὰβ κατὰ πρόσωπον Ἰεριχῶ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναὰν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, 50 καὶ τελευτά ἐν τῷ ὄρει εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν ὄρει, καὶ προστέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σὶν, διότι οὐχ ἠγιάσατέ με ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. 52 ἀπέναντι ὅψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

Κ Ε Φ. ΛΓ'.

Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἣν ἠυλόγησε Μωσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. 2 καὶ εἶπε. κύριος ἐκ Σινὰ ἤκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηεὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαράν, σὺν μυριάδι Κάδης ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ. 3 καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖρας

ράς σου. καὶ οὗτοι ὑπὸ σέ εἰσί. καὶ ἔδεξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ ⁴ νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωυσῆς, κληρονομίαν συναγωγαῖς Ἰακώβ. ⁵ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἡγαπημένῳ ἄρχων, συναρχόντων ἀρχόντων λαὸν ἅμα φυλαῖς Ἰσραὴλ. ⁶ ζήτω Ρουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, καὶ ἔστω πολὺς ἐν ἀριθμῷ. ⁷ καὶ αὕτη Ἰούδα. εἰσάκουσον κύριε φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἔλθοις ἄν. αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινούσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔσθ. ⁸ καὶ τῷ Λευὶ εἶπε. δότε Λευὶ δῆλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ. ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ' ὕδατος ἀντιλογίας. ⁹ ὁ λέγων τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνων, καὶ τοὺς υἱούς αὐτοῦ ἀπέγνων. ἐφύλαξε τὰ λόγια σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε. ¹⁰ δηλώσουσι τὰ δικαίωματά σου τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραὴλ. ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διαπαντός ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου. ¹¹ εὐλόγησον κύριε τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι. κάταξον ὁσρῶν ἐχθρῶν ἐπανεστῆκότων αὐτῷ, καὶ οἱ μισούντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. ¹² καὶ τῷ Βενιαμὴν εἶπεν. ἡγαπημένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ ὁ θεὸς σκιαῇ ἐπ' αὐτὸ πάσαις τὰς ἡμέρας, καὶ ἀναμείσον τῶν ὤμων αὐτοῦ κατέπαυσε. ¹³ καὶ τῷ Ἰωσήφ εἶπεν. ἀπ' εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, ἀπὸ ὠρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν κάτωθεν. ¹⁴ καὶ καθ' ὥραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων μηνῶν, ¹⁵ ἀπὸ κορυφῆς ὄρεων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυφῆς βουνῶν ἀναίων. ¹⁶ καὶ καθ' ὥραν γῆς πληρώσεως. καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βράτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσήφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐπ' ἀδελφοῖς. ¹⁷ πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ. κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ. ἐν αὐτοῖς ἔθνη κεραιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ' ἄκρου γῆς. αὐταὶ μυριάδες Ἐφραὶμ, καὶ αὐταὶ χιλιadaς Μανασσῆ. ¹⁸ καὶ τῷ Ζαβουλὼν

εἶπεν. εὐφράνθητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσαάκ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ. ¹⁹ ἔθνη ἐξολοθρεύσουσι. καὶ ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης, ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, καὶ ἐμπορία παράλιον κατοικούντων. ²⁰ καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν. εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γὰδ. ὡς λέων ἀνεπαύσατο, συντρίβιας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. ²¹ καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα ἀρχηγοῖς λαῶν. δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραὴλ. ²² καὶ τῷ Δάν εἶπεν. Δάν σκύμνος λέοντος, καὶ ἐκπηθήσεται ἐκ τοῦ βασάν. ²³ καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἶπε. Νεφθαλὶ πλησμονὴ δεκτῶν. καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου. θάλασσαν καὶ λίβα κληρονομήσει. ²⁴ καὶ τῷ Ἀσὴρ εἶπεν. εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσὴρ. καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. βάψει ἐν ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ. ²⁵ σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται. ὡς αἱ ἡμέραι σου ἡ ἰσχύς σου. ²⁶ οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἡγαπημένου. ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. ²⁷ καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχή, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων. καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου ἐχθρὸν, λέγων. ἀπόλοιτο. ²⁸ καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ πεποιθὸς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ. ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ. καὶ ὁ οὐρανὸς σοι συννεφὴς δρόσω. ²⁹ μακάριος σὺ Ἰσραὴλ. τίς ὁμοίως σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου. καὶ ψευδονται σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβῇ.

Κ Ε Φ. ΔΔ'.

Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβιῶθ Μωάβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαῦ, ἐπὶ κορυφὴν Φασγὰ ἥ ἐστι ἐπὶ προσώπου Ἰεριχώ. καὶ ἔδειξεν αὐτῷ κυριος πάσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ ἕως Δάν. ² καὶ πάσαν τὴν γῆν Νεφθαλὶ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης. ³ καὶ τὴν ἔρημον, καὶ

τὰ περιχώρα Ἱεριχὼ, πόλιν φοινίκων ἕως Σηγώρ. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν. αὕτη ἡ γῆ ἦν ὥμοσα τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ λέγων, τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω αὐτήν. καὶ ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. ⁵ καὶ ἐτελεύτησε Μωυσῆς ὁ οἰκέτης κυρίου ἐν γῇ Μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. ⁶ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Γαῖ ἐγγυὲς οἴκου Φογώρ. καὶ οὐκ εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν. οὐκ ἡμυνώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χεῖλα αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ Μωυσῆν ἐν Ἀραβῶθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ τρίακοντα ἡμέρας. καὶ συνετελέσθησαν αἱ ἡμέ-

ραι πένθους κλαυθμοῦ Μωυσῆ. ⁹ καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως, ἐπέθηκε γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. καὶ εἰσεήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. ¹⁰ καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς. ὃν ἔγνω κύριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ¹¹ ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις καὶ τέρασιν. ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραῶ καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ. ¹² τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιάν, ἃ ἐποίησε Μωυσῆς ἐναντι παντὸς Ἰσραὴλ.

Τέλος τοῦ δευτερονομίου.

ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωυσῆ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ, λέγων. ² Μωυσῆς ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν ἀναστὰς διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ καὶ πᾶς ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς. ³ πᾶς ὁ τόπος ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῇτε τῷ ἵχνει τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐτόν, ὃν τρόπον εἶρηκα τῷ Μωυσῇ. ⁴ τὴν ἔρημον καὶ τὸν Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχατῆς. ἀφ' ἡλίου δυσμῶν ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. ⁵ οὐκ ἀντιστήσεται ἄνθρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ ὥσπερ ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω σε, οὐδ' ὑπερόψομαι σε. ⁶ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, σὺ γὰρ ἀποδιελθὼς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὥμοσα τοῖς πατέράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. ⁷ ἴσχυε οὖν καὶ ἀνδρίζου φυλάσσεσθαι καὶ ποιεῖν καθότι ἐνετείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου. καὶ οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐ-

δὲ εἰς ἀριστερά, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν οἷς ἔαν πράσῃς. ⁸ καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματος σου, καὶ μελετήσεις ἐν αὐτῇ ἡμέρας καὶ νυκτός, ἵνα εὐδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα. τότε εὐδοιωθήσῃ, καὶ εὐδωῶσεις τὰς ὁδοὺς σου, καὶ τότε συνήσεις. ⁹ ἰδοὺ ἐντέταλμαί σοι. ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μὴ δὲ φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ θεός σου εἰς πάντα οὗ ἔαν πορεύῃ. ¹⁰ καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ, λέγων. ¹¹ εἰσέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμβολῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ, λέγοντες. ἐτοιμάζεσθε ἐπισιτισμόν, ὅτι ἔτι τρεῖς ἡμέρας καὶ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τούτον, εἰσελθόντες κατασχεῖν τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. ¹² καὶ τῷ Ρουβὴν, καὶ τῷ Γαδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῇ Μανασσῇ εἶπεν Ἰησοῦς. ¹³ μνήσθητε τὸ ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, λέγων. κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην. ¹⁴ αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδιά ὑμῶν

καὶ

καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικεῖτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἣ ἔδωκεν ὑμῖν. ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὐζωνοί. πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς ὁ ἰσχύων. καὶ συμμαχησάτε αὐτοῖς ¹⁵ ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν, ὡς περ καὶ ὑμᾶς, καὶ κληρονομησῶσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς. καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωσῆς εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῶν ἡλίου. ¹⁶ καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν. πάντα ὅσα ἔαν ἐντείλῃ ἡμῖν ποιήσωμεν, καὶ εἰς πάντα τόπον, οὐ ἔαν ἀποστείλῃς ἡμᾶς, πορευομεθα. ¹⁷ κατὰ πάντα ὅσα ἡκούσαμεν Μωσῆ, ἀκουσόμεθα σου. πλην ἔστω κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωσῆ. ¹⁸ ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι ἔαν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέντω. ἀλλὰ ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐκ Σαττὶν δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων. ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱεριχῶ. καὶ πορευθέντες οἱ δύο νεανίσκοι εἰσῆλθοσαν εἰς Ἱεριχῶ. καὶ εἰσῆλθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς πόρνης, ἣ ὀνομαζέσθαι Ραάβ. καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ. ² καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἱεριχῶ, λέγοντες. εἰσπεπόρευνται ὧδε ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. ³ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἱεριχῶ, καὶ εἶπε πρὸς Ραάβ, λέγων. ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύκτα, κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἥκασι. ⁴ καὶ λαβοῦσα ἡ γυνὴ τοὺς δύο ἄνδρας ἔκρυπεν αὐτούς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα. εἰσληλύθασι πρὸς μὲ οἱ ἄνδρες, ⁵ ὡς δὲ ἡ πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκοτεινῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται. καταδιώξατε ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε αὐτούς. ⁶ αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ ἔκρυπεν αὐτούς ἐν τῇ λινοκαλᾷ τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. ⁷ καὶ οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐ-

τῶν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ ἡ πύλη ἐκλείσθη. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθοσαν οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτούς ἐπὶ τὸ δῶμα, ⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκε ὑμῖν κύριος τὴν γῆν, ἐπιπέτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁰ ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατέξηραν κύριος ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυοῖν βασιλεῦσι τῶν Ἀμορρῶων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ Ὠγ, οὓς ἐξωλοθρέυσate αὐτούς. ¹¹ καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι ἐτι πνεῦμα ἐν οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς γῆς κάτω. ¹² καὶ νῦν ὁμολογᾶτέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου. ¹³ καὶ ζωγρησάτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, τὴν μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου. ¹⁴ καὶ εἶπαν αὕτῃ οἱ ἄνδρες. ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν ἐν θανάτῳ. καὶ αὕτῃ εἶπεν. ὡς ἂν παραδῶ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, πρήσσετε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. ¹⁵ καὶ κατεχάλασεν αὐτούς διὰ τῆς θυρίδος, ¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰς τὴν ὀρεινὴν ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. ¹⁷ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες. ἀθῶοι ἐσμέν τῷ ὀρκῷ σου τούτῳ. ¹⁸ ἴδου ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖόν, τὸ σπαρτίον τὸ κοκκινόν τοῦτο ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς δι' αὐτῆς, τὸν δὲ πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν εἰς τὴν οἰκίαν σου. ¹⁹ καὶ ἔσται

ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἐνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῶοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. καὶ ὅσοι ἂν γένονται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἐνοχοὶ ἐσόμεθα. ²⁰ ἔὰν δέ τις ἡμᾶς ἀδικήσῃ ἢ καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, ἐσόμεθα ἀθῶοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. κατὰ τὸ ῥῆμα ὑμῶν ἔστω. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς, ²² καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ ἦλθον εἰς τὴν ὀρεινὴν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας. καὶ ἐξέζητησαν οἱ καταδιώκοντες πᾶσας τὰς ὁδοὺς, καὶ οὐχ εὗρον. ²³ καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους. καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. ²⁴ καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, ὅτι παραδεδώκε κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἅφ' ἡμῶν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ὠρθρισεν Ἰησοῦς τοπρωῖ, καὶ ἀπῆρεν ἐκ Σαττὶν, καὶ ἦλθον ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. ² καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας διήλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς ³ καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες. ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἰρόντας αὐτήν, ἀπαρῆτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς. ⁴ ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δις-χιλίους πῆχας στήσεσθε. μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπιστησθε τὴν ὁδόν, ἣν πορεύσεσθε αὐτήν. οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐχθρῶν καὶ τρίτης ἡμέρας. ⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ. ἀγνίσασθε εἰς αὐριον, ὅτι αὐριον ποιήσει κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. ⁶ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν. ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ πορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀρχομαι ὑψῶσαί σε ἐκ-ἐνωπλιον πάντων υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα

γνώσιν ὅτι, καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ. ⁸ καὶ νῦν ἐντείλει τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἰρόνσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων. ὥς ἂν εἰσέλθῃτε ἐπὶ μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῳ στήσεσθε. ⁹ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ ἐν τούτῳ γνώσεσθε, ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, ¹¹ ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην. ¹² προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἀνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕνα ἅφ' ἐκάστης φυλῆς. ¹³ καὶ ἔσται ὥς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταβαῖνον στήσεται. ¹⁴ καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνομάτων αὐτῶν διαβῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς ἤρσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου πρότεροι τοῦ λαοῦ. ¹⁵ ὥς δὲ εἰσπορεύοντο οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐβάφησαν εἰς μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, ὃ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ' ὅλην τὴν κορηπίδα αὐτοῦ ὥς ἐι ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν. ¹⁶ καὶ ἔστη τὰ ὕδατα τὰ καταβαίνοντα ἄνωθεν, ἔστη πῆγμα ἐν ἀφεστηκὸς μακρὰν σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιαοὶμ. τὸ δὲ καταβαῖνον κατέβη εἰς τὴν θάλασσαν Ἀραβα θάλασσαν ἄλος ἕως εἰς τὸ τέλος ἐξέλιπε. καὶ ὁ λαὸς εἰστήκει ἀπέναντι Ἰεριχώ. ¹⁷ καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τοῦ Ἰορδάνου. καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέβαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην.

ΚΕΦ. Δ'.

Καὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ, λέγων. ² παραλαβὼν ἄνδρας ἀπὸ τοῦ λαοῦ, ἕνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ³ σύνταξον αὐτοῖς. καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου ἐτοιμοὺς δώδεκα λίθους, καὶ τούτους διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς, θέτε αὐτοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ ὑμῶν, οὗ ἔαν παρεμβῇ λητε ἐκεῖ τὴν νύκτα. ⁴ καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησοὺς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕνα ἀφ' ἐκάστης φυλῆς, ⁵ εἶπεν αὐτοῖς. προσαγάγετε ἔμπροσθέν μου πρὸ προσώπου κυρίου εἰς μέσον τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαστος λίθον ἁράτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁶ ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον διαπαντός. ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σου αὐριον λέγων, τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι ἡμῖν; ⁷ καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σου λέγων, ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπου κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς, ὡς διέβαιναν αὐτόν. καὶ ἔσονται οἱ λίθοι οὗτοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τοῦ αἰῶνος. ⁸ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διεκομίσαν ἅμα ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀπέθηκαν ἐκεῖ. ⁹ ἔστησε δὲ Ἰησοὺς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ τῷ Ἰορδάνῃ ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹⁰ εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοὺς πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ. καὶ ἔσπευσεν ὁ λαὸς, καὶ διέβησαν. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹² καὶ διέ-

βησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. ¹³ τετρακιςμύριοι εὗζωνοι εἰς μάχην διέβησαν ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἱεριχώ πόλιν. ¹⁴ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἠΐξῃσε κύριος τὸν Ἰησοῦν ἐναντίον τοῦ παντός γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν, ὡς περ Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ, λέγων. ¹⁶ ἐντείλαι τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς αἰρούσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου κυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο Ἰησοὺς τοῖς ἱερεῦσι, λέγων. ἐκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐκ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἔθνηκαν τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι' ὅλης τῆς κορητιδος. ¹⁹ καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολᾶς ἀπὸ τῆς Ἱεριχώ. ²⁰ καὶ τοὺς δώδεκα λίθους τούτους οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου ἔστησεν Ἰησοὺς ἐν Γαλγάλοις, ²¹ λέγων. ὅταν ἐρωτῶσιν ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν λέγοντες, τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; ²² ἀναγγεῖλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς διέβη Ἰσραὴλ τὸν Ἰορδάνην τούτον, ²³ ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν. καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπέξηρανε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν, ἕως παρήλθομεν. ²⁴ ὅπως γινώσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρὰ ἐστὶ, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

ΚΕΦ. Ε'.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορρᾶϊων οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπε-

ξήρανε

ἤσανε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ διαβαίνειν αὐτοὺς, καὶ ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φόβησις οὐδὲμία ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ² ὑπὸ δὲ τούτου τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ. ποιήσον σεαυτῷ μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου. ³ καὶ ἐποίησεν Ἰησοὺς μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου, βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. ⁴ ὃν δὲ τρόπον περιεκάθαρσεν Ἰησοὺς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοὺς. ⁶ τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο εἴη ἀνέστραπται Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαριτιδί. διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν δοῦναι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ⁷ ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, οὓς Ἰησοὺς περιέτεμεν, διὰ τὸ αὐτοὺς γεγενῆσθαι κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπερίτμητους. ⁸ περιτμηθέντες δὲ ἡσυχίαν εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. ⁹ καὶ εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ. ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφείλον τὸν ὀνειδισμόν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Γάλαλα. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἀφ' ἐσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἱεριχώ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέδιῳ. ¹¹ καὶ ἐφάγosan ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς ἄζυμα καὶ νέα. ¹² ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάννα μετὰ τὸ βρωσκέειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα. ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ ἐναυτῷ ἐκείνῳ. ¹³ καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοὺς ἐν Ἱεριχώ, καὶ

ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἐστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ὁμοφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν Ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ. ἡμέτερος εἶ, ἡ τῶν ὑπεναντίων; ¹⁴ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ. ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ παραγέγονα. καὶ Ἰησοὺς ἐπέσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. δέσποτα, τί προστάσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; ¹⁵ καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν. λύσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος, ἐφ' ᾧ νῦν ἐστηκας ἐπ' αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι.

Κ Ε Φ. §'.

¹⁶ Καὶ Ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐτῆς, οὐδὲ εἰσπορεύετο. ¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν. ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑποχείριόν σοι τὴν Ἱεριχώ, καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ. ² σὺ δὲ περίστησον αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ. ⁴ καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσῃτε τῇ σάλπιγγι, ἀνακραγέτω πᾶς ὁ λαὸς ἅμα, καὶ ἀνακραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσλεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὀρμήσας ἕκαστος κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν πόλιν. ⁵ καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων. παραγγέιλαιτε τῷ λαῷ περιελθεῖν, καὶ κυκλώσαι τὴν πόλιν. καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἐνωπλισμένοι ἐναντίον κυρίου. ⁷ καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς παρελθέτωσαν ὡς αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ κυρίου, καὶ σημαίνέτωσαν εὐτόνως. καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθεῖτω. ⁸ οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου σαλπίζοντες. ⁹ τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοὺς, λέγων. μὴ βοᾷτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτοὺς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε ἀναβοήσετε. ¹⁰ καὶ περιελθούσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹¹ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέ-

στη Ἰησοῦς τοπρωῖ, καὶ ἦσαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. ¹² καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὀπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιξι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἑξάκις ἐγγύθεν, ¹³ καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἑξ ἡμέρας. ¹⁴ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ὄρθρου, καὶ περιήλθουσιν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑπτάνκις. ¹⁵ καὶ ἐγένετο τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς. καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. κεκραῖατε, παρέδωκε γὰρ κυριὸς ὑμῖν τὴν πόλιν. ¹⁶ καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὕτη καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, κυρίῳ Σαβαώθ. πλην Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτήν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. ¹⁷ ἀλλὰ ὑμεῖς φυλάξεσθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος καὶ ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. ¹⁸ καὶ πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον, ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος, ἅγιον ἔσται τῷ κυρίῳ. εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται. ¹⁹ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιξι οἱ ἱερεῖς. ὥς δὲ ἤκουσεν ὁ λαὸς τῶν σάλπιγγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ. καὶ ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ. καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν. ²⁰ καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτήν Ἰησοῦς, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως πρεσβύτου, καὶ ἕως μόσχου καὶ ὑποζυγίου ἐν στόματι ῥομφαίας. ²¹ καὶ τοῖς δυσὶ νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασιν εἶπεν Ἰησοῦς. εἰσελθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξαγάγετε αὐτήν ἐκείθεν, καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. ²² καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξηγάγosan Ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ

τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῆς, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ. καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ. ²³ καὶ ἡ πόλις ἐνεπορήσθη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ. πλην ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθῆναι. ²⁴ καὶ Ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐξώρρησεν Ἰησοῦς καὶ κατώκισεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεύσαι τὴν Ἰεριχώ. ²⁵ καὶ ὥρτισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐναντίον κυρίου, λέγων. ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην. ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελίωσει αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὅζαν ὁ ἐκ Βαιθήλ. ἐν τῷ Ἀβριὼν τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέστησε τὰς πύλας αὐτῆς. ²⁶ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΚΕΦ. Ζ'.

Καὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλην, καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἔλαβεν Ἀχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ Ζαμβοὶ υἱοῦ Ζαρά ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ² καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαὶ ἡ ἔστι κατὰ Βαιθήλ, λέγων. κατασκέψασθε τὴν Γαί. ³ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο τὴν Γαί, καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν. μὴ ἀναβῆτω πᾶς ὁ λαὸς, ἀλλ' ὥσει διςχίλιοι ἢ τριςχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ ἐκπολιορκήσάτωσαν τὴν πόλιν. μὴ ἀναγᾶγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γὰρ εἰσι. ⁴ καὶ ἀνέβησαν ὥσει τριςχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαί. ⁵ καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαί, εἰς τριακονταεξ ἄνδρας. καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης, καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταγεροῦς καὶ

ἐπιτόκῳ

ἐπτοίγη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ. ⁶ καὶ διέδρόξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον κυρίου ἕως ἐσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ. καὶ ἐπεβάλλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς. δέομαι κύριε. ἵνατί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορραῖῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατωκίσθημεν παρὰ τὸν Ἰορδάνην. ⁸ καὶ τί ἐρῶ ἔπει μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; ⁹ καὶ ἀκούσας ὁ Χαναταῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα; ¹⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν. ἀνάστηθι, ἵνατί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; ¹¹ ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην, ἣν διεθήκην πρὸς αὐτοὺς, κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθήματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη αὐτῶν, ¹² καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. αὐχένα ὑποστρέψουσιν ἐναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα. οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάγητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. ¹³ ἀναστὰς ἀγίασον τὸν λαόν, καὶ εἶπον ἀγίασθῆναι εἰσαύριον. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν. οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάγητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. ¹⁴ καὶ συναχθήσεσθε πάντες τοπῶϊ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατὰ δήμους, καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' οἶκον. καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα. ¹⁵ καὶ ὃς ἂν ἐνδείχθῃ, κατακαυθήσεται ἐν πυρὶ, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ. ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ ὠρθρίσεν Ἰησοῦς, καὶ προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλάς. καὶ ἐνεδείχθη ἡ φυλὴ Ἰούδα. ¹⁷ καὶ προσήχθη κατὰ δήμους, καὶ

ἐνεδείχθη δῆμος Ζαβαὶ. καὶ προσήχθη κατ' ἄνδρα, ¹⁸ καὶ ἐνεδείχθη Ἀχας υἱὸς Ζαμβοὶ υἱοῦ Ζαρά. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἀχαρ. δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀνάγγελόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰ καὶ ἀπεκρίθη Ἀχαρ τῷ Ἰησοῖ, καὶ εἶπεν. ἀληθῶς ἤμαρτον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. ²¹ εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν ποικίλην, καὶ διακόσια διδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσὴν πεντήκοντα διδράχμων, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον. καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. ²² καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν. καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. ²³ καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἐναντι κυρίου. ²⁴ καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἀχαρ υἱὸν Ζαρά, καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς Ἐμεκαχώρ. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ Ἀχαρ. τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς; ἐξολοθρεῦσαι σε κύριος, καθά καὶ σήμερον. καὶ ἔλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις πᾶς Ἰσραὴλ, ²⁶ καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν. καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχώρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

ΚΕΦ. Η'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν. μὴ φοβηθῇς, μηδὲ δειλιάσῃς. λάβε μετὰ σου παντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀναβῇθι εἰς Γαί. ἰδοὺ δέδοκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλεῖα Γαί, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ² καὶ ποιήσεις τὴν Γαί, ὃν τρόπον ἐποίησας τὴν

τὴν Ἱερικὴν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς. καὶ τὴν προνομήν τῶν κτηνῶν προνομήσεις σεαυτῶν. κατὰστησον δὲ σεαυτῷ ἐνέδρα τῇ πόλει εἰς τὰ ὀπίσω. ³ καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί. ἐπέλεξεν δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχυρί, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός. ⁴ καὶ ἐντείλατο αὐτοῖς, λέγων. ὑμεῖς ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως. μὴ μακρὰν γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἔσσεσθε πάντες ἑτοιμοί. ⁵ καὶ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν. καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαί εἰς συνάντησιν ἡμῶν καθάπερ καὶ πρῶην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ⁶ καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, ἀποσπάσομεν αὐτούς ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἐροῦσι. φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν ὃν τρόπον καὶ ἔμπροσθεν. ⁷ ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πόλιν. ⁸ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσετε. ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν. καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαιθὴλ καὶ ἀναμέσον Γαί, ἀπὸ θαλάσσης τῆς Γαί. ¹⁰ καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπρῶϊ, ἐπεσκέψατο τὸν λαόν. καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαί. ¹¹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν. καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ τὰ ἐνέδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θαλάσσης. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν βασιλεὺς Γαί, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι ἐνέδρα αὐτῷ ἔστιν ὀπίσω τῆς πόλεως. ¹⁵ καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς καὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁶ καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως. ¹⁷ οὐ κατεδίωξεν οὐδαίς ἐν τῇ Γαί, ὅς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω Ἰσραὴλ. καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἡγεωργμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ εἶπε

κύριος πρὸς Ἰησοῦν. ἔκτανον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῶ τῷ ἐν τῇ χειρί σου ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰς γὰρ τὰς χεῖρας σου παραδέδωκα αὐτήν. καὶ τὰ ἐνέδρα ἐξαναστήσονται ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. καὶ ἐξέτεινεν Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν. ¹⁹ καὶ τὰ ἐνέδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ ἐξῆλθον ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα. καὶ ἐξῆλθον ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν. καὶ σπεύσαντες ἐνέπηρσαν τὴν πόλιν ἐν πυρί. ²⁰ καὶ περιβλέψαντες οἱ κάτοικοι Γαί εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ οὐκ ἔτι εἶχον τοῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε. ²¹ καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον, ὅτι ἔλαβον τὰ ἐνέδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἀνδρας τῆς Γαί. ²² καὶ οὗτοι ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν. καὶ ἐγενήθησαν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν. καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεωσμένον καὶ διασφευγόντα. ²³ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰησοῦν. ²⁴ καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτείνοντες πάντας τοὺς ἐν τῇ Γαί, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὐ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας. ²⁵ καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, δώδεκα χιλιάδες πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. ²⁷ πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ πόλει πάντα ἃ ἐπρονόμεισαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῦ. ²⁸ καὶ ἐνεπύρσιεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί. χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτήν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁹ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου. καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως ἐσπέρας. καὶ ἐπιδύνοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς,

σοῦς, καὶ κατέκλυσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον. καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. Θ.

Ως δὲ ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορρῳαίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλίβανῳ, καὶ οἱ Χετταῖοι, καὶ οἱ Χαναναῖοι, καὶ οἱ Φερεζαῖοι, καὶ οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἀμορρῳαῖοι, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, ² συνήλθουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα πάντες. **Κ. 8. 30.** τότε ὠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν ὄρει Γαιβάλ. ³¹ καθότι ἐνετείλατο Μωσῆς ὁ θεράπων κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος. καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, καὶ θυσίαν σωτηρίου. ³² καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτερονόμιον, νόμον Μωυσῆ, ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³³ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ δικασταί, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, οἱ ἦσαν ἡμισυ πλησίον ὄρους Γαριζίν, καὶ οἱ ἦσαν ἡμισυ πλησίον ὄρους Γαιβάλ, καθότι ἐνετείλατο Μωσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν λαὸν ἐν πρώτοις. ³⁴ καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ. ³⁵ οὐκ ἦν ῥήμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωσῆς τῷ Ἰησοῦ, ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὥτα πάσης ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραὴλ. **Κ. 9. 3.** καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκουσαν

πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος τῇ Ἱερικῇ καὶ τῇ Γαί. ⁴ καὶ ἐποίησαν καὶ γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας. καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο καὶ ἠτοιμάσαντο. καὶ λαβόντες σάκκους παλαίους ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν, καὶ ἄσκους οἴνου παλαιούς καὶ κατερρώγοντας ἀποδεξιμένους. ⁵ καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματομένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα ἐπάνω αὐτῶν. καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρωμένος. ⁶ καὶ ἦλθουσιν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ. ἐκ γῆς μακρόθεν ἤκαμεν. καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. ⁷ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν Χορρῳαῖον. ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικῇς. καὶ πῶς σοι διαθῶμαι διαθήκην; ⁸ καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν. οὐκ ἔται σου ἐσμέν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς. πόθεν ἐστὲ, καὶ πόθεν παραγερόντατε; ⁹ καὶ εἶπαν. ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἤκασιν οἱ παῖδες σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, ¹⁰ καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορρῳαίων, οἱ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου. τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορρῳαίων, καὶ τῷ Ὠγ βασιλεῖ τῆς Βασάν, ὃς κατῳκεῖ ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν Ἐδραῖν. ¹¹ καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες. λάβετε ἑαυτοὺς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδόν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτούς. οἰκῆται σου ἐσμέν, καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν τὴν διαθήκην. ¹² οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμοὺς ἐφ' ὧς διάσθημεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι πρὸς υμᾶς. νῦν δὲ ἐξηράνθησαν, καὶ γεγόνασιν βεβρωμένοι. ¹³ καὶ οὗτοι οἱ ἄσκοι τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν καινοὺς, καὶ οὗτοι ἐρρώγασι. καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν πεπαλαιώται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἔλαβον οἱ ἄρχοντες τοῦ ἐπισιτισμοῦ

τισμοῦ αὐτῶν, καὶ κύριον οὐκ ἐπηρεώ-
τησαν. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς
αὐτοὺς εἰρήνην, καὶ διέθεντο πρὸς αὐ-
τοὺς διαθήκην τοῦ διασῶσαι αὐτούς.
καὶ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς
συναγωγῆς. ¹⁶ καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς
ἡμέρας μετὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐ-
τοὺς διαθήκην, ἤκουσαν ὅτι ἐγγύθεν
αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς κατοι-
κοῦσι. ¹⁷ καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
καὶ ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. αἱ δὲ
πόλεις αὐτῶν Γαβῶν καὶ Κεφίρα
καὶ Βηθλὼτ, καὶ πόλεις Ἰαρίν. ¹⁸ καὶ
οὐκ ἐμαχέσαντο αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσρα-
ὴλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς πάντες οἱ ἄρ-
χοντες κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. καὶ
διεόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ
τοῖς ἄρχουσι. ¹⁹ καὶ εἶπαν οἱ ἄρχον-
τες πᾶσιν τῇ συναγωγῇ. ἡμεῖς ὤμοσα-
μεν αὐτοῖς κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ,
καὶ νῦν οὐ δυνησόμεθα ἄψασθαι αὐ-
τῶν. ²⁰ τοῦτο ποιήσομεν. ζωοῦνται
αὐτοὺς καὶ περιποιησόμεθα αὐτούς.
καὶ οὐκ ἔσται καθ' ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν
ὅρκον, ὃν ὤμοσαμεν αὐτοῖς. ²¹ ζήσον-
ται, καὶ ἔσονται ξυλοκόποι καὶ ὕδρο-
φόροι πᾶσιν τῇ συναγωγῇ, καθάπερ
εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες. ²² καὶ συν-
εκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς. διατί παρελογίσασθέ με λέγον-
τες, μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἔσμεν σφόδρα.
ὕμεις δὲ ἐγγώριοι ἐστέ τῶν κατοικούν-
των ἐν ἡμῖν; ²³ καὶ νῦν ἐπικατάρρα-
τοί ἐστε, οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἔξ ὑμῶν δοῦ-
λος οὐδὲ ξυλοκόπος οὐδὲ ὕδροφόρος
ἐμοὶ καὶ τῷ θεῷ μου. ²⁴ καὶ ἀπεκρί-
θησαν τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες. ἀγγέλη
ἡμῖν ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεὸς σου
Μωυσῇ τῷ παιδί αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν
τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐξολοθρεῦσαι ἡ-
μᾶς καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας
ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ
ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυχῶν
ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐποι-
ήσαμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. ²⁵ καὶ νῦν
ἰδοὺ ἡμεῖς υποχρεοιοι ὑμῖν, ὥς ἀρέσκει
ὑμῖν καὶ ὡς δοκεῖ ὑμῖν, ποιήσατε ἡμῖν.
²⁶ καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς οὕτως. καὶ
ἐξεῖλατο αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἐκ χειρῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ
ἀντίστον αὐτούς. ²⁷ καὶ κατέστησεν

αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυ-
λοκόπους καὶ ὕδροφόρους πᾶσιν τῇ
συναγωγῇ καὶ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ
θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοι-
κοῦντες Γαβῶν ξυλοκόποι καὶ ὕδρο-
φόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἕως
τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰς τὸν τό-
πον ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος.

ΚΕΦ. Ι'.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεξὲς βασιλεὺς
Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν
Γαῖ, καὶ ἐξολόθρευσεν αὐτήν, ὃν τρό-
πον ἐποίησαν τὴν Ἱερικῶ καὶ τὸν βα-
σιλέα αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν καὶ τὴν
Γαῖ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι
ἠτύμολησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβῶν
πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραὴλ, ² καὶ
ἐφοβήθησαν ἀπ' αὐτῶν σφόδρα. ἦδει
γὰρ ὅτι πόλις μεγάλη Γαβῶν, ὥσει
μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ
ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί. ³ καὶ ἀπέστει-
λεν Ἀδωνιβεξὲς βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ
πρὸς Ἐλάμ βασιλέα Χεβρών, καὶ
πρὸς Φιδῶν βασιλέα Ἱεριμὸνθ, καὶ
πρὸς Ἰεφθᾶ βασιλέα Λαχίς, καὶ πρὸς
Λαβὶν βασιλέα Ὀδολλάμ, λέγων. ⁴ δεῦ-
τε ἀνάβητε πρὸς με καὶ βοηθήσατέ
μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν Γαβῶν. ἠτύ-
μολησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς
τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἀνέβησαν
οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἱερουσαίων,
βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ, καὶ βασιλεὺς
Χεβρών, καὶ βασιλεὺς Ἱεριμὸνθ, καὶ
βασιλεὺς Λαχίς, καὶ βασιλεὺς Ὀδολ-
λάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν.
καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβῶν, καὶ
ἐξεπολιόρκουν αὐτήν. ⁶ καὶ ἀπέστει-
λεν οἱ κατοικοῦντες Γαβῶν πρὸς
Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ
εἰς Γάλαλα, λέγοντες. μὴ ἐκλύσῃς
τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παιδῶν σου.
ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τοτάχος, καὶ βοή-
θησον ἡμῖν καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς. ὅτι συν-
ηγμένοι εἰσὶν ἐφ' ἡμᾶς πάντες οἱ βα-
σιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦν-
τες τὴν ὀρεινὴν. ⁷ καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς
ἐκ Γαλαθῶν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ, πᾶς δυνα-
τὸς ἐν ἰσχύϊ. ⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς
Ἰησοῦν. μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ
τὰς χεῖράς σου παραδédωκα αὐτούς.

οὐχ

οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. ⁹ καὶ ἐπεὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα εἰσεπορεύθη ἐκ Γαλιλάων. ¹⁰ καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς κύριος συντρίψει μεγάλη ἐν Γαβαὼν. καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως Ὠρωνίν, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως Ἀζηκά καὶ ἕως Μακκηδά. ¹¹ ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως Ὠρωνίν, καὶ κύριος ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζηκά. καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἣ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ. ¹² τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ἥ ἡμέρα παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον Ἰσραὴλ, ἥρκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαὼν, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν Ἰησοῦς. στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαὼν, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αἰλών. ¹³ καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἡμῖνατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μίας. ¹⁴ καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαυτή οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον ὥστε ἐπακούσαι θεὸν ἀνθρώπου, ὅτι κύριος συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπηλαῖον τὸ ἐν Μακκηδά. ¹⁶ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες. εὗρηται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακκηδά. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς. κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς. κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ' αὐτούς. ¹⁹ ὑμεῖς δὲ μὴ ἐστίκατε καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφήτε ἐξελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν, παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ

κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς. ²¹ καὶ ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακκηδὰ ὑγιεῖς, καὶ οὐκ ἔργουξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῇ γλώσσει αὐτοῦ. ²² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς. ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ σπηλαίου. ²³ καὶ ἐξηγάγosan τοὺς πέντε βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν βασιλέα Χεβρών, καὶ τὸν βασιλέα Ἱεριμούθ, καὶ τὸν βασιλέα Λαχίς, καὶ τὸν βασιλέα Ὀδολλάμ. ²⁴ καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ, λέγων αὐτοῖς. προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς. μὴ φοβηθῆτε αὐτοὺς, μηδὲ δειλιάσητε, ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι οὕτω ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. ²⁶ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων. καὶ ἦσαν κορεάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἐσπέρας. ²⁷ καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς, ἐνετείλατο Ἰησοῦς, καὶ καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἐξόρισαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον, εἰς ὃ κατεφύγosan ἐκεῖ, καὶ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ²⁸ καὶ τὴν Μακκηδὰ ἐλάβosan ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόρευsan αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευsan πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ. καὶ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασσωσμένος καὶ διαπεφυγώς. καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακκηδὰ, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. ²⁹ καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Μακκηδὰ εἰς Λεβνά, καὶ ἐπολιόρχη Λεβνά. ³⁰ καὶ παρέδωκε αὐτὴν κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ. καὶ ἔλαβον αὐτὴν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στό-

ματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ. καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ διασπασμένος καὶ διαπεφυγώς. καὶ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἰεριχώ. ³¹ καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λεβνά εἰς Λαχίς. καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐπολιορκεῖ αὐτήν. ³² καὶ παρέδωκε κύριος τὴν Λαχίς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραὴλ. καὶ ἔλαβεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐφόνευσαν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Λεβνά. ³³ τότε ἀνέβη Ἐλάμ βασιλεὺς Γαζερ βοηθήσων τῇ Λαχίς. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ διαπεφυγόντα. ³⁴ καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Λαχίς εἰς Ὀδολλάμ, καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, καὶ ἐξεπολιορκεῖ αὐτήν. ³⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτήν κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἔλαβεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Λαχίς. ³⁶ καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ εἰς Χεβρών. καὶ περιεκάθισεν αὐτήν, ³² καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ πᾶν τὸ ἐμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. οὐκ ἦν διασπασμένος. ὃν τρόπον ἐποίησαν τὴν Ὀδολλάμ, ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. ³⁸ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς Λαβίρ. καὶ περιεκάθισαν αὐτήν ³⁹ ἔλαβον αὐτήν, καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. καὶ ἐπάταξεν αὐτήν ἐν στόματι ξίφους, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν, καὶ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ. καὶ οὐ κατέλιπον αὐτῇ οὐδένᾳ διασπασμένον. ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ Χεβρών καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ Λαβίρ καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. ⁴⁰ καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὀρεινῆς καὶ τὴν Ναγὲβ, καὶ τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν Ἀσηδὼθ, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς. οὐ κατέλιπον αὐτῶν σεσωσμένον. καὶ πᾶν ἐμπνέον ζωῆς ἐξωλόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος

ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ⁴¹ ἀπὸ Κάδης Βαρηῖν ἕως Γάζης πᾶσαν τὴν Γοσσὸν ἕως τῆς Γαβαὼν. ⁴² καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰςάπαξ. ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσώρ, ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβαβ βασιλεῖα Μαρωῶν, καὶ πρὸς βασιλεῖα Συμοῶν, καὶ πρὸς βασιλεῖα Ἀζίφ, ² καὶ πρὸς βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σιδῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὀρεινὴν καὶ εἰς Ἀραβα ἀπέναντι Κερεθθ, καὶ εἰς τὸ πεδῖον καὶ εἰς Φεναεδδώρ, ³ καὶ εἰς τοὺς παραλίους Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ εἰς τοὺς παραλίους Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ Φεριζαίους, καὶ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμών εἰς γῆν Μασσῦμα. ⁴ καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν μετ' αὐτῶν, ὥσπερ ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τῷ πλήθει, καὶ ἵπποι καὶ ἄρματα πολλὰ σφόδρα. ⁵ καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτοὶ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαρωῶν πολέμησαι τὸν Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν. μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι αὐριοι ταυτὴν τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰσραὴλ. τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν κατακαύσεις ἐν πυρὶ. ⁷ καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ Μαρωῶν ἑξάπινα. καὶ ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὀρεινῇ. ⁸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ἰσραὴλ. καὶ κόπτοντες αὐτοὺς κατέδωκον ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης, καὶ ἕως Μασερών, καὶ ἕως τῶν πεδίων Μασσῶχ κατ' ἀνατολάς. καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν διασπασμένον. ⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησεν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν ἐνέπρησε πυρὶ. ¹⁰ καὶ ἐπεστράφη Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ κατέλαβετο Ἀσώρ, καὶ τὸν βασιλεῖα αὐτῆς.

ἦν δὲ Ἀσὼρ τοπρότερον ἄρχουσα πα-
σῶν τῶν βασιλειῶν τούτων. ¹¹ καὶ
ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐν
ξίφει, καὶ ἐξωλόθρευσαν πάντας, καὶ
οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ ἐμπνέον. καὶ
τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρί. ¹² καὶ
πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλειῶν, καὶ
τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς,
καὶ ἀνείλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους.
καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς, ὃν τρόπον
συνέταξε Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. ¹³ ἀλ-
λὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κερματι-
σμένας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ. πλην
Ἀσὼρ μόνην ἐνέπρησεν Ἰσραὴλ, ¹⁴ καὶ
πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμεισαν
ἐαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. αὐτοὺς δὲ
πάντας ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξί-
φους, ἕως ἀπώλεσεν αὐτοὺς, οὐ κατ-
έλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲν ἐμπνέον. ¹⁵ ὃν
τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ
παιδί αὐτοῦ, καὶ Μωυσῆς ὡσαύτως
ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ. καὶ οὕτως ἐποίη-
σεν Ἰησοῦς, οὐ παρέβη οὐδὲν ἀπὸ
πάντων ὧν συνέταξε αὐτῷ Μωυσῆς.
¹⁶ καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν
τὴν ὀρεινὴν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Να-
γέβ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσοῦ, καὶ
τὴν πεδινὴν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ
τὸ ὄρος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ ταπεινά ¹⁷ τὰ
πρὸς τῷ ὄρει ἀπὸ ὄρους Χέλχα, καὶ
ὃ προσαναβαίνει εἰς Σηεῖρ, καὶ ἕως
Βαλαγαδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου
ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών. καὶ πάντας
τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνεί-
λεν καὶ ἀπέκτεινε. ¹⁸ καὶ ἡμέρας πλείους
ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς
τούτους τὸν πόλεμον. ¹⁹ καὶ οὐκ ἦν
πόλις, ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ. πάντα
ἐλάβοσαν ἐν πολέμῳ. ²⁰ ὅτι διὰ κυρίου
ἐγένετο κατισχύσαι αὐτῶν τὴν καρ-
δίαν συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσ-
ραὴλ, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ
δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα ἐξολο-
θρευθῶσιν ὃν τρόπον εἶπε κύριος πρὸς
Μωυσῆν. ²¹ καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ
καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἐξωλόθρευσε τοὺς
Ἐνακίμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς ἐκ Χεβρών καὶ
ἐκ Λαβίρ, καὶ ἐξ Ἀναβῶθ, καὶ ἐκ
παντὸς γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ παντὸς
ὄρους Ἰούδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν,
καὶ ἐξωλόθρευσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. ²² οὐ

κατελείφθη τῶν Ἐνακίμ ἀπὸ τῶν
υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ πλην ἐν Γάζῃ καὶ
ἐν Γεθ, καὶ ἐν Ἀσελδῷ κατελείφθη.
²³ καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν,
καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ.
καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρο-
νομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυ-
λὰς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πο-
λεμουμένη.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οὐς
ἀνείλεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατεκλη-
ρονόμησαν τὴν γῆν αὐτῶν πέραν τοῦ
Ἰορδάνου ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν ἀπὸ
φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερ-
μών, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Ἀραβα ἀπ'
ἀνατολῶν. ² Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν
Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν,
κυριεύων ἀπὸ Ἀρνῶν, ἣ ἐστὶν ἐν τῇ
φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγγος,
καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ ἕως Ἰαβὼκ,
ὅρια υἱῶν Ἀμμων. ³ καὶ Ἀραβα ἕως
τῆς θαλάσσης Χενερὲθ κατ' ἀνατολὰς,
καὶ ἕως τῆς θαλάσσης Ἀραβα, θάλασ-
σαν τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ὁδὸν
τὴν κατὰ Ἀσεμὼθ, ἀπὸ Θαιμὰν τὴν
ὑπὸ Ἀσηδὼθ Φασγά. ⁴ καὶ Ὁγ βα-
σιλεὺς Βασάν ὑπελείφθη ἐκ τῶν Γι-
γάντων, ὁ κατοικῶν ἐν Ἀσταρῶθ καὶ
ἐν Ἐδραῖν, ⁵ ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερ-
μών καὶ ἀπὸ Σερχαί. καὶ πᾶσαν τὴν
γῆν Βασάν ἕως ὀρίων Γεργεσί, καὶ
τὴν Μαχί, καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ ὀ-
ρίων Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν. ⁶ Μωυ-
σῆς ὁ παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
ἐπάταξαν αὐτοὺς. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν
Μωυσῆς ἐν κληρονομίᾳ Ρουβὴν καὶ
Γαδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῇ.
⁷ καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων
οὓς ἀνείλεν Ἰησοῦς καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ
ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θά-
λασσαν Βαλαγαδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λι-
βάνου καὶ ἕως ὄρους τοῦ Χέλχα ἀνα-
βαινόντων εἰς Σηεῖρ. καὶ ἔδωκεν αὐ-
τὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κλη-
ρονομεῖν κατὰ κληρὸν αὐτῶν ⁸ ἐν τῇ
ὄρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἀραβα,
καὶ ἐν Ἀσηδῶθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
Ναγέβ, τὸν Χετταῖον, καὶ τὸν Ἀμορ-
ραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν
Φερεξαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν

Ἰερουσαλὶν. ⁹ τὸν βασιλέα Ἰεριχώ καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαί, ἣ ἐστὶ πλησίον Βαιθλή, ¹⁰ βασιλέα Ἰερουσαλὴμ, βασιλέα Χεβρόν, ¹¹ βασιλέα Ἰοιμουθ, βασιλέα Λαχίς, ¹² βασιλέα Αἰλαμ, βασιλέα Γαζερ, ¹³ βασιλέα Λαβίρ, βασιλέα Γαδέρ, ¹⁴ βασιλέα Ἐριμθ, βασιλέα Ἀδέρ, ¹⁵ βασιλέα Λεβνὰ, βασιλέα Ὀδολλάμ, ¹⁶ βασιλέα Ἡλάθ, ¹⁷ βασιλέα Ταφούτ, βασιλέα Ὁφέρ, ¹⁸ — ²² βασιλέα Ὁφεί τῆς Ἀρών, βασιλέα Ἀσώμ, βασιλέα Συμόν, βασιλέα Μαμβρώθ, βασιλέα Ἀζίφ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα Ζαχάκ, βασιλέα Μαρεδώθ, βασιλέα Ἰεχόμ τοῦ Χερμελ, ²³ βασιλέα Ὀδολλάμ τοῦ Φενκαλδῶρ, βασιλέα Γεῖ τῆς Γαλιλαίας, ²⁴ βασιλέα Θερσά. πάντες οὗτοι βασιλεῖς εἰκοσιεννέα.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Καὶ Ἰησοῦς προσβύτερος προβεβηκώς τῶν ἡμερῶν. καὶ εἶπε κυρίως πρὸς Ἰησοῦν. σὺ προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑποτέλειται πολλῇ εἰς κληρονομίαν. ² καὶ αὕτη ἡ γῆ καταλειμμένη, ὅρια Φυλιστιεῖμ. ὁ Γεσιρί, καὶ ὁ Χαναναῖος, ³ ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὀρίων Ἀκκαρῶν ἕξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε στραπέαις τῶν Φυλιστιεῖμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ, καὶ τῷ Γετθαίῳ, καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ Εὐαίῳ, ⁴ ἐκ Θαίμιν καὶ πάσῃ γῇ Χαναὰν ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδωνιοὶ ἕως Ἀφεί ἕως τῶν ὀρίων τῶν Ἀμορραίων. ⁵ καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γαλιὰθ Φυλιστιεῖμ, καὶ πάντα τὸν Λίβανον ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Γαλγὰλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών ἕως τῆς εἰσόδου Ἐμαθ. ⁶ πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως τῆς Μασερέθ Μεμφωμαίμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ. ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον σοὶ ἐνετείλαμην. ⁷ καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομία ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς

ἡλίου δώσεις αὐτὴν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ. ⁸ ταῖς δυσὶ φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ, τῷ Ρουβὴν, καὶ τῷ Γαδ ἔδωκεν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. κατ' ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν αὐτῷ Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου ⁹ ἀπὸ Ἀροὴ ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χεῖλους χειμάρρου Ἀρονῶν. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ἀπὸ Μαυδαβάν. ¹⁰ πᾶσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλείως Ἀμορραίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἑσεβῶν ἕως τῶν ὀρίων νιῶν Ἀμμῶν. ¹¹ καὶ τὴν Γαλααδίτιδα καὶ τὰ ὅρια Γεσιρί, καὶ τοὺς Μαχατί πᾶν ὄρος Ἀερμών, καὶ πᾶσαν τὴν Βασανίτιν ἕως Ἀχά. ¹² πᾶσαν τὴν βασιλείαν ὧν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρῶθ καὶ ἐν Ἐδραῖν. οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν Γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Μωυσῆς, καὶ ἐξωλόθρευσε. ¹³ καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν Γεσιρί, καὶ τὸν Μαχατί, καὶ τὸν Χαναναῖον. καὶ κατῴκει βασιλεὺς Γεσιρί καὶ ὁ Μαχατί ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹⁴ πλην τῆς φυλῆς Λευὶ, οὐκ ἐδόθη κληρονομία. κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος. καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς, ὃν κατέμερισε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβῶθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἰεριχώ. ¹⁵ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ρουβὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν. ¹⁶ καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀροὴ ἣ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἀρονῶν, καὶ ἡ πόλις ἣ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρονῶν. καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ ¹⁷ ἕως Ἑσεβῶν, καὶ πᾶσας τὰς πόλεις τὰς οὐσας ἐν τῇ Μισὼρ, καὶ Λαιβῶν, καὶ Βαιμῶν Βαὰλ, καὶ οἴκου Μεελβῶθ, ¹⁸ καὶ Βασάν, καὶ Βακεδμῶθ, καὶ Μαιφαὰδ, ¹⁹ καὶ Καριαθαίμ, καὶ Σεβαμά, καὶ Σεραδά, καὶ Σιών ἐν τῷ ὄρει Ἐνὰβ. ²⁰ καὶ Βαιθφογὼρ, καὶ Ἀσηδῶθ Φασγά, καὶ Βαιθθασεινῶθ. ²¹ καὶ πᾶσας τὰς πόλεις τοῦ Μισὼρ. καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλείως τῶν Ἀμορραίων, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιάμ, καὶ τὸν

Εὐί, καὶ τὸν Ροβὸκ, καὶ τὸν Σούρ, καὶ τὸν Οὐρ, καὶ τὸν Ροβὲ ἄρχοντα Ἐνὰρ Σιών, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιών. ²² καὶ τὸν Βαλααμ τὸν τοῦ Βαιώρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ὁπῇ. ²³ ἐγένετο δὲ τὰ ὄρια Ρουβὴν, Ἰορδάνης ὄριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ρουβὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ²⁴ ἔδωκε δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν Ἰαζήρ. πᾶσαι πόλεις Γαλαὰδ καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Αὐμῶν ἕως Ἀραβ, ἣ ἔστι κατὰ πρόσωπον Ἀράδ. ²⁶ καὶ ἀπὸ Ἑσεβὼν ἕως Ἀραβὼθ κατὰ τὴν Μασσηγά. καὶ Βοτανίμ, καὶ Μαὰν ἕως τῶν ὁρίων Δαβὼν ²⁷ καὶ Ἐναδὼμ καὶ Ὀθαργαὶ καὶ Βαινθαναβοὰ καὶ Σοχωθά καὶ Σαφάν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλείῳς Ἑσεβὼν. καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀριεὶ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης Χερεθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ' ἀνατολῶν. ²⁸ αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ κατὰ δῆμους αὐτῶν καὶ κατὰ πόλεις αὐτῶν. κατὰ δῆμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέφουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κατὰ δῆμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ²⁹ καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσὴ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³⁰ καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια αὐτῶν ἀπὸ Μαὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία Βασάν, καὶ πᾶσα βασιλεία Ὀγ βασιλείῳς τῆς Βασάν, καὶ πᾶσαι τὰς κώμας Ἰαῖρ, αἱ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἔξῃ-κοντα πόλεις. ³¹ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ. καὶ ἐν Ἀσταρὼθ, καὶ ἐν Ἐδραῖν πόλεις βασιλείας Ὀγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, τοῖς υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσὴ. καὶ τοῖς ἡμίσειν υἱοῖς Μαχίρ υἱοῖς Μανασσὴ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³² οὗτοι οὖν κατεκληρονομήσεν Μωυσῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβὼθ Μωάβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἰεριχώ ἀπ' ἀνατολῶν.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, οἷς κατεκληρονομήσαν αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναφθ, καὶ οἱ

ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ² κατὰ κληροῦς ἐκληρονομήσαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς ³ ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κληρὸν ἐν αὐτοῖς. ⁴ ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ δύο φυλαὶ Μανασσὴ καὶ Ἐφραΐμ. καὶ οὐκ ἔδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἡ πόλις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῶν τοῖς κτήνεσιν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ⁵ ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐμερίσαν τὴν γῆν. ⁶ καὶ προσήλθουσιν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν ἐν Γαλγάλ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφονὴ ὁ Κενεζαῖος. σὺ ἐπίστη τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσὴν ἀνθρώπον τοῦ θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ ἐν Κάδης Βαρνῇ, ⁷ τέσσαράκοντα γὰρ ἔτων ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνῇ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν αὐτοῦ. ⁸ οἱ ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθην ἐπακολουθεῖν κυρίῳ τῷ θεῷ μου. ⁹ καὶ ὡμοσε Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων. ἡ γῆ, ἐφ' ἣν ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι προσετέθης ἐπακολουθεῖν κυρίῳ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰ καὶ νῦν διέθρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε. τοῦτο τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος, ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσὴν. καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ὀργανιζόμενα καὶ πέντε ἔτων. ¹¹ ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων ὥς τε ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς, ὥς αὐτὸς ἰσχύω νῦν ἐξελεθῆν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ¹² καὶ νῦν αἰτοῦμαι ἐς τὸ ὅρος τοῦτο καθὰ εἶπε κύριος τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. νῦν δὲ οἱ Ἐνακίμ ἐκεῖ εἰσι πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι. ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ἢ, ἐξολοθρεύσω αὐτούς ὃν τρόπον εἶπέ μοι κύριος. ¹³ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, καὶ ἔδωκε Χε-

βρών τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφονῇ υἱῷ Κενὲς ἐν κλήρῳ. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρών τῷ Χάλεβ τῷ τοῦ Ἰεφονῇ τοῦ Κενεαίου ἐν κλήρῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ τὸ δὲ ὄνομα τῆς Χεβρών ἦν τὸ πρότερον πόλις Ἀροῦθ μητρόπολις τῶν Ἐνακίμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ δῆμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ἰουμαίας ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σιν ἕως Κάδης πρὸς λίβα. ² καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἀλυκῆς ἀπὸ τῆς λοφιαῆς τῆς φερούσης ἐπὶ λίβα. ³ καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως Ἀκραβὶν. καὶ ἐκπεριπορεύεται Σενά, καὶ ἀναβαίνει ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ Κάδης Βαρνῇ. καὶ ἐκπορεύεται Ἀσωρών, καὶ προσαναβαίνει εἰς Σάραδα. καὶ ἐκπορεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης, ⁴ καὶ ἐκπορεύεται ἐπὶ Σελμωνάν, καὶ διεκβάλλει ἕως φάραγγος Αἰγύπτου. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν. τοῦτό ἐστιν αὐτῶν ὅρια ἀπὸ λιβός. ⁵ καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἀλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀπὸ τῆς λοφιαῆς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορδάνου ⁶ ἐπιβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ Βαιθαγλαάμ. καὶ παραπορεύεται ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ Βαιθάραβα, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱοῦ Ρουβὴν. ⁷ καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει ἐπὶ Γαλγάλ, ἡ ἐστὶν ἀπέναντι τῆς προσβάσεως Ἀδαμὶν, ἡ ἐστὶ κατὰ λίβα τῇ φάραγγι, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ἡλίου. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διεξοδος πηγῇ Ρωγὴλ. ⁸ καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα Ἐννὸμ ἐπὶ νώτου τοῦ Ἰεβούς ἀπὸ λιβός. αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ. καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια ἐπὶ κορυφὴν ὄρους ἡ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἡ ἐστὶν ἐκ μέρους γῆς Ραφαὶν ἐπὶ βορρᾶ.

⁹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθῶ, καὶ διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών. καὶ ἄξει τὸ ὄριον εἰς Βαάλ. αὕτη ἐστὶ πόλις Ἰαρίμ. ¹⁰ καὶ περιελεύσεται ὄριον ἀπὸ Βαάλ ἐπὶ θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος Ἀσάρ ἐπὶ νώτου πόλιν Ἰαρίν ἀπὸ βορρᾶ. αὕτη ἐστὶ Χασλὼν. καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ λίβα. ¹¹ καὶ διεκβάλλει τὸ ὄριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ βορρᾶν, καὶ διεκβαλεῖ τὰ ὅρια εἰς Σοκχώθ, καὶ παρελεύσεται ὄρια ἐπὶ λίβα, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Λεβνά, καὶ ἔσται ἡ διεξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν, ¹² καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὀριεῖ. ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ¹³ καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφονῇ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν Ἀρβὸν μητρόπολιν Ἐνάκ. αὕτη ἐστὶ Χεβρών. ¹⁴ καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφονῇ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ τὸν Σουσί καὶ Θολαμί καὶ τὸν Ἀχιμᾶ. ¹⁵ καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κοινοκούντας Δαβὶρ. τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ ἦν τὸ πρότερον πόλις γραμμάτων. ¹⁶ καὶ εἶπε Χάλεβ. ὅς ἂν λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹⁷ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲς ἀδελφοῦ Χάλεβ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀσχὰν θυγατέρα αὐτοῦ γυναῖκα. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνεβουλευσατο αὐτῷ, λέγουσα. αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν. καὶ ἐβόησεν ἐκ τοῦ ὄνου. καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ. τί ἐστὶ σοι; ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ. δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Ναγὲβ δέδωκάς με. δός μοι τὴν Βοθθανίς. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν Γοναιθλὰν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γοναιθλὰν τὴν κάτω. ²⁰ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. ²¹—²⁴ ἐγενήθησαν δὲ πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα ἐφ' ὁρίων Ἐδὼμ ἐπὶ τῆς ἐρήμου καὶ Βαιτελεὴλ, καὶ Ἀρά, καὶ Ἀσώρ,

καὶ

καὶ Ἰκᾶμ, καὶ Ρεγμὰ, καὶ Ἀρουήλ, καὶ Κάδης, καὶ Ἀσοριωναῖν, καὶ Μαι-
νὰμ, καὶ Βαλμαινὴν, καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῶν, καὶ αἱ πόλεις. ²⁵ Ἀσρών, αὐ-
τῇ Ἀσώρ. ²⁶ καὶ Σὴν, καὶ Σαλμαά,
καὶ Μωλαδᾶ, ²⁷ καὶ Σερί, καὶ Βαι-
φαλαθ, ²⁸ καὶ Χολασεωλά, καὶ Βηρ-
σαβεὲ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ
ἐπαύλεις αὐτῶν. ²⁹ Βαλὰ, καὶ Βα-
κὼκ, καὶ Ἀσὸμ, ³⁰ καὶ Ἐλβωυδάδ,
καὶ Βαιθὴλ, καὶ Ἑρμὰ, ³¹ καὶ Σεκ-
λὰκ, καὶ Μαχαρίμ, καὶ Σεθεννάκ,
³² καὶ Λαβῶς, καὶ Σαλή, καὶ Ἑρω-
μῶθ, πόλεις εἰκοσιεννέα, καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῶν. ³³ ἐν τῇ πεδινῇ Ἀσταὼλ, καὶ
Ράα, καὶ Ἀσά, καὶ Ράμεν, ³⁴ καὶ
Τανὼ, καὶ Ἰλουθῶθ, καὶ Μαιανί,
³⁵ καὶ Ἰερμουθ, καὶ Ὀδολλὰμ, καὶ
Μεμβρά, καὶ Σαωχώ, καὶ Ἰαζηκὰ,
³⁶ καὶ Σακαρίμ, καὶ Γάδθρα, καὶ αἱ
ἐπαύλεις αὐτῆς, πόλεις δεκατέσσαρες.
καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ³⁷ Σεννά, καὶ
Ἀδασάν, καὶ Μαγαδαλαῖδ, ³⁸ καὶ
Λαλαδ, καὶ Μασσά, καὶ Ἰαχαρεήλ,
καὶ Βασηδῶθ, καὶ Ἰδαδαλέα, καὶ Χα-
βρά, καὶ Μαχές, καὶ Μααχώς, ⁴¹ καὶ
Γεδδώρ, καὶ Βαγαδιήλ, καὶ Νωμάν,
καὶ Μαχρδάν, πόλεις ἐξκαιδεκα. καὶ
αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁴²⁻⁴³ Λεβνά, καὶ
Ἰθὰκ, καὶ Ἀνὼχ, καὶ Ἰανά, καὶ Να-
σιβ, ⁴⁴ καὶ Κεϊλάμ, καὶ Ἀνιεζι, καὶ
Κεζιβ, καὶ Βαθησάο, καὶ Αἰλωμ, πό-
λεις δέκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁴⁵ Ἀκ-
κάρων, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ
ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁴⁶ ἀπὸ Ἀκκάρων
Γεμνά. καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον
Ασηδῶθ. καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁴⁷ Ἀ-
σιδῶθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ
ἐπαύλεις αὐτῆς. Γάζα, καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῆς, καὶ ἐπαύλεις αὐτῆς ἕως τοῦ
χειμαρῶντος Αἰγύπτου, καὶ ἡ θάλασσα
ἡ μεγάλη διορίζει. ⁴⁸ καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ
Σαμίρ καὶ Ἰεθέρ, καὶ Σωχά, ⁴⁹ καὶ
Ρεννά, καὶ πόλεις γραμματῶν. αὕτη
Λαβίρ. ⁵⁰ καὶ Ἀνών, καὶ Ἑς, καὶ
Μάν, καὶ Αἰσάμ, ⁵¹ καὶ Γοσὸμ, καὶ
Χαλὸν, καὶ Χαννά, καὶ Γηλωμ, πό-
λεις ἑνδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
⁵² Αἰρὲμ, καὶ Ρεμνά, καὶ Σομά, ⁵³ καὶ
Ἰεμαῖν, καὶ Βαιθαχὸν, καὶ Φακόνά,
⁵⁴ καὶ Εὐμά, καὶ πόλεις Ἀρβὸκ. αὕτη

ἐστὶ Χεβρών. καὶ Σωραῖθ, πόλεις ἑν-
νέα, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁵⁵ Μαώρ,
καὶ Χεμελ, καὶ Ὀξιβ, καὶ Ἰτάν,
⁵⁶ καὶ Ἰαριήλ, καὶ Ἀρικὰμ, καὶ Ζα-
καναῖμ, ⁵⁷ καὶ Γαβαά, καὶ Θαμναθά,
πόλεις ἑννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
⁵⁸ Αἰλουά, καὶ Βηθσούρ, καὶ Γεδδών,
⁵⁹ καὶ Μαγαρῶθ, καὶ Βαιθανὰμ,
καὶ Θεκούμ, πόλεις ἕξ, καὶ αἱ κῶμαι
αὐτῶν. Θεκὼ, καὶ Ἐφραθά. αὕτη ἐστὶ
Βαιθλεέμ. καὶ Φαγὼρ, καὶ Αἰτάν,
καὶ Κουλὸν, καὶ Τατάμ, καὶ Θωβῆς,
καὶ Καρὲμ, καὶ Γαλέμ, καὶ Θεθρ,
καὶ Μανοχώ, πόλεις ἑνδεκα, καὶ αἱ
κῶμαι αὐτῶν. ⁶⁰ Καριαθβαάλ, αὕτη
ἡ πόλις Ἰαρίμ. καὶ Σωθηβᾶ, πόλεις
δύο, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. ⁶¹ καὶ
Βαδδαργεῖς, καὶ Θαραβαάμ, καὶ Αἰ-
νών, καὶ Αἰοχιοζά, ⁶² καὶ Ναφλαζών,
καὶ αἱ πόλεις Σαδὼν καὶ Ἀγκάδης,
πόλεις ἑπτὰ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.
⁶³ καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ οὐκ ἠδυνέσθησαν οἱ υἱοὶ
Ἰούδα ἀπολέσαι αὐτούς. καὶ κατῴκη-
σαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως
τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσήφ
ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχώ
ἀπὸ ἀνατολῶν. καὶ ἀναβήσεται ἀπὸ
Ἱεριχώ εἰς τὴν ὀρεινὴν τὴν ἔρημον εἰς
Βαιθὴλ Λουζά. ² καὶ ἐξελεύσεται εἰς
Βαιθὴλ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια
τοῦ Ἀχαταρωθί. ³ καὶ διελυσεται ἐπὶ
τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπταλὶμ
ἕως τῶν ὁρίων Βαιθωρὼν τὴν κάτω,
καὶ ἔσται ἡ διεξοδος αὐτῶν ἐπὶ τὴν
θάλασσαν. ⁴ καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ
υἱοὶ Ἰωσήφ Ἐφραῖμ καὶ Μανασσῆ.
⁵ καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν Ἐφραῖμ κατὰ
δήμους αὐτῶν. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια
τῆς κληρονομίας αὐτῶν ἀπ' ἀνατολῶν
Ἀταρῶθ καὶ Ἐρὼκ ἕως Βαιθωρὼν
τὴν ἄνω, καὶ Γαζαρά. ⁶ καὶ ἐλεύσεται
τὰ ὅρια ἐπὶ τὴν θάλασσαν εἰς Ἰκασ-
μὼν ἀπὸ βορρᾶ Θερμά. περιελεύσεται
ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηρασά, καὶ Σέλλης,
καὶ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς
Ἰανωκά, ⁷ καὶ εἰς Μαχὼ, καὶ Ἀτα-
ρῶθ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ ἐλεύ-
σεται ἐπὶ Ἱεριχώ, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ

τὸν Ἰορδάνην. ⁸ καὶ ἀπὸ Τάφου πορεύεται τὰ ὄρια ἐπὶ θάλασσαν ἐπὶ Χελκανά. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς Ἐφραὶμ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ⁹ καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραὶμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶσαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ¹⁰ καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραὶμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζερ. καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραὶμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως ἀνέβη Φαραώ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐνέπηρσεν αὐτήν ἐν πυρί. καὶ τοὺς Χαναναίους καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζερ ἐξεκέντησαν. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραώ ἐν φερῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐγένετο τὰ ὄρια φυλῆς υἱῶν Μανασσῆ ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ Μαχὶρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαὰδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. ² καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δῆμους αὐτῶν. τοῖς υἱοῖς Ἰεζὶ, καὶ τοῖς υἱοῖς Κελέξ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰεζιήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συχέμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Συμαρίμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ. οὗτοι ἄρσενες κατὰ δῆμους αὐτῶν. ³ καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφέρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ' ἡ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαὰδ. Μααλά, καὶ Νουά, καὶ Ἐγλά, καὶ Μελχά, καὶ Θερσά. ⁴ καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον Ἰησοῦ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι. ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς διὰ προστάγματος κυρίου κληρὸς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα καὶ πεδίον Λαβὲκ ἐκ τῆς γῆς Γαλαὰδ, ἣ ἔστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ⁶ ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκκληρονόμησαν κληρὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς κατα-

λειμμένοις. ⁷ καὶ ἐγενήθη ὄρια υἱῶν Μανασσῆ Δηλανάθ, ἣ ἔστι κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ Ἰασοῖβ ἐπὶ πηγὴν Θαφθώθ. ⁸ τῷ Μανασσῆ ἔσται. καὶ Θαφθὲ ἐπὶ τῶν ὁρίων Μανασσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἐφραὶμ. ⁹ καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ φάραγμα Καρανά ἐπὶ λίβα κατὰ φάραγμα Ἰαριήλ τερέμινθος τῷ Ἐφραὶμ ἀναμέσον πόλεως Μανασσῆ. καὶ ὄρια Μανασσῆ ἐπὶ τὸν βορρᾶν εἰς τὸν χεϊμάρθουν. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος θάλασσα ¹⁰ ἀπὸ λιβὸς τῷ Ἐφραὶμ. καὶ ἐπὶ βορρᾶν Μανασσῆ. καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὄρια αὐτοῖς. καὶ ἐπὶ Ἀσηβ συνάμουν ἐπὶ βορρᾶν. καὶ τῷ Ἰσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν. ¹¹ καὶ ἔσται Μανασσῆ ἐν Ἰσάχαρ καὶ ἐν Ἀσὴρ Βαιθσάν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δώρ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαχεδδώ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ τρίτον τῆς Μαφετά, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ¹² καὶ οὐκ ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ¹³ καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους, ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν. ¹⁴ ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες. διατί ἐκκληρονόμησας ἡμᾶς κληρὸν ἓνα, καὶ σχοινισμὸν ἓν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολὺς εἰμι, καὶ ὁ θεὸς εὐλόγησέ με. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς. εἰ λαὸς πολὺς εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμόν, καὶ ἐκκαθάρον σεαυτῷ εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος τὸ Ἐφραὶμ. ¹⁶ καὶ εἶπαν. οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ ὄρος τὸ Ἐφραὶμ. καὶ ἵππος ἐπίλεκτος, καὶ σίδηρος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθσάν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραὴλ. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσήφ. εἰ λαὸς πολὺς εἶ, καὶ ἰσχύς μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κληρὸς εἰς. ¹⁸ ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμὸς ἔστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν, καὶ ἔσται σοι. καὶ ὅταν ἐξολοθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλε-

πτος αὐτῷ ἐστι. σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ, καὶ ἐπηξάν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. ² καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἳ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί. ³ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ἕως τίνος ἐκλυθήσεσθε κληρονομήσαι τὴν γῆν ἣν ἔδωκεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ⁴ δότε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραφάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελθῆν αὐτήν. καὶ διήλθοσαν πρὸς αὐτὸν, ⁵ καὶ διέλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὄριον ἀπὸ λιβός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσήφ στήσονται αὐτοῖς ἀπὸ βορρᾶ. ⁶ ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε ὧδε πρὸς μὲ, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁷ οὐ γὰρ ἐστι μερίς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν. ἱερατεία γὰρ κυρίου μερίς αὐτοῦ. καὶ Γαδ καὶ Ρουβὴν καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσὴ ἐλάβοσαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν πέτραι τοῦ Ἰορδάνου ἐπ' ἀνατολῆς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου. ⁸ καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν. καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πορευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων. πορεύεσθε καὶ χωροβατῆσατε τὴν γῆν, καὶ παραγενήθητε πρὸς μὲ, καὶ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον ἔναντι κυρίου ἐν Σηλῶ. ⁹ καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν. καὶ εἶδον αὐτήν, καὶ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ πόλεις ἑπτὰ μερίδας εἰς βιβλίον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν. ¹⁰ καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆρον ἐν Σηλῶ ἔναντι κυρίου. ¹¹ καὶ ἐξηλθεν ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δῆμους αὐτῶν. καὶ ἐξηλθεν ὄρια τοῦ κλήρου αὐτῶν ἀναμέσον υἱῶν Ἰούδα καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ. ¹² καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὄρια ἀπὸ βορρᾶ, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου προσαναβήσεται τὰ ὄρια κατὰ νότον Ἰεριχῶ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ ὄρος ἐπὶ τὴν

θάλασσαν, καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος ἡ Μαβδαρίτις Βαιθῶν. ¹³ καὶ διελύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὄρια Λουζᾶ ἐπὶ νότου Λουζᾶ ἀπὸ λιβός αὐτῆς. αὕτη ἐστὶ Βαιθήλ. καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια Μασαταρῶβ Ὁρέχ ἐπὶ τὴν ὄρειν, ἣ ἐστὶ πρὸς λίβα Βαιθωρὼν ἡ κάτω. ¹⁴ καὶ διελύσεται τὰ ὄρια καὶ παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον παρὰ θάλασσαν ἀπὸ λιβός ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ πρόσωπον Βαιθωρὼν λίβα. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος εἰς Καριαθ Βαάλ. αὕτη ἐστὶ Καριαθιαὶν, πόλις υἱῶν Ἰούδα. τοῦτό ἐστι τὸ μέρος τὸ πρὸς θάλασσαν. ¹⁵ καὶ μέρος τὸ πρὸς λίβα ἀπὸ μέρους Καριαθ Βαάλ. καὶ διελύσεται ὄρια εἰς Γασίν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος Ναφθῶ. ¹⁶ καὶ καταβήσεται τὰ ὄρια ἐπὶ μέρους, τοῦτό ἐστι κατὰ πρόσωπον νάπης Σοννάμ, ὃ ἐστὶν ἐκ μέρους Ἐμεκ Ἑφαῖν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται Γαιεννα ἐπὶ νότον Ἰεβουσαι ἀπὸ λιβός. καταβήσεται ἐπὶ πηγὴν Ρωγήλ. ¹⁷ καὶ διελύσεται ἐπὶ πηγὴν Βαιθσαιῖς, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ Γαλιωθ, ἣ ἐστὶν ἀπέναντι πρὸς ἀνάβασιν Αἰθαμίν. καὶ καταβήσεται ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱῶν Ρουβὴν. ¹⁸ καὶ διελύσεται κατὰ νότον Βαιθαράβα ἀπὸ βορρᾶ, καὶ καταβήσεται ¹⁹ ἐπὶ τὰ ὄρια ἐπὶ νότον θάλασσαν ἀπὸ βορρᾶ. καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὀρίων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν ἐπὶ βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ λιβός. ταῦτα τὰ ὄρια ἐστὶν ἀπὸ λιβός. ²⁰ καὶ ὁ Ἰορδάνης ὀρεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμὶν τὰ ὄρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ δῆμους. ²¹ καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν Βενιαμὶν κατὰ δῆμους αὐτῶν Ἰεριχῶ, καὶ Βεθεγαὶώ, καὶ Ἀμεκαῖς, ²² καὶ Βαιθαβαρα, καὶ Σαρά, καὶ Βησανά, ²³ καὶ Αἰεὶν, καὶ Φαρά, καὶ Ἐφραθὰ, ²⁴ καὶ Καραφά, καὶ Κεφιά, καὶ Μο-νὶ, καὶ Γαβαά. πόλεις δώδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ²⁵ Γαβαὼν, καὶ Ραμὰ, καὶ Βεθρωθὰ, ²⁶ καὶ Μασσημὰ, καὶ Μιρὼν, καὶ Ἀμωκὴ, ²⁷ καὶ Φιρὰ, καὶ Καφὰν, καὶ Νακὰν, καὶ Σελικὰν, καὶ Θαρειλὰ, ²⁸ καὶ Ἰηβούς. αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλὴμ. καὶ Γαβαὼθ, Ἰα-
ρίμ,

ρίμ, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Βενιαμὴν κατὰ δῆμους αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεὼν. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἀναμέσον κλῆρων υἱῶν Ἰούδα. ² καὶ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεὲ καὶ Σαμαά, καὶ Καλαδάμ, ³ καὶ Ἀρσωλά, καὶ Βωλά, καὶ Ἰασόν, ⁴ καὶ Ἐρθουλὰ, καὶ Βουλὰ, καὶ Ἐρμὰ, ⁵ καὶ Σικελὰκ, καὶ Βαιθμαχερεβ, καὶ Σαρσουσὶν, ⁶ καὶ Βαθαρώθ, καὶ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν, πόλεις δεκατρεῖς, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ⁷ Ἐρεμμὼν, καὶ Θαλχὰ, καὶ Ἰεθέρ, καὶ Ἀσάν, πόλεις τέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν ⁸ κύκλω τῶν πόλεων αὐτῶν ἕως Βαλέκ πορευομένων Βαμὲθ κατὰ λίβα. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν. ⁹ ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, ὅτι ἐγενήθη ἡ μερίς υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν. ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας αὐτῶν, Ἐσδεκωλά ὅρια αὐτῶν. ¹¹ ἡ θάλασσα καὶ Μαγελδά, καὶ συνάψει ἐπὶ Βαιθάραβα εἰς τὴν φάραγγα, ἥ ἐστὶ κατὰ πρόσωπον Ἰεκμάν. ¹² καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ Σεδδούκ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ ἀνατολῶν Βαιθσαμὺς ἐπὶ τὰ ὅρια Χασελωθαῖθ, καὶ διελύσεται ἐπὶ Λαβιρώθ, καὶ προσαναβήσεται ἐπὶ Φαγγαί. ¹³ καὶ ἐκείθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναντίας ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερεὲ ἐπὶ πόλιν Κατασέμ, καὶ διελύσεται ἐπὶ Ρεμμωναὰ Μαθαραιοζά. ¹⁴ καὶ περιελεύσεται ὅρια ἐπὶ βορρᾶν ἐπὶ Ἀμώθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαίλ, ¹⁵ καὶ Κατανάθ, καὶ Ναβαάλ, καὶ Συμοὼν, καὶ Ἰεριχώ, καὶ Βαιθμάν. ¹⁶ αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν. πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ¹⁷ καὶ τῷ Ἰσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τέταρτος. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζήλ, καὶ Χασαλωθ, καὶ Σουνάμ, ¹⁹ καὶ Ἀγίν, καὶ Σιωνά,

καὶ Ρεηρώθ, ²⁰ καὶ Ἀναχερεθ, καὶ Λαβιρῶν, καὶ Κισῶν, καὶ Ρεβές, ²¹ καὶ Ρεμμὰς, καὶ Ἰεὼν, καὶ Τομμιάν, καὶ Αἰμαρὲν, καὶ Βηρσαφής. ²² καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ Γαῖθβώρ, καὶ ἐπὶ Σαλίμ κατὰ θάλασσαν καὶ Βαιθσαμὺς. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης. ²³ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσάχαρ κατὰ δῆμους αὐτῶν. αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσήρ κατὰ δῆμους αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Ἐξελεκθ, καὶ Ἀλέφ, καὶ Βαιθὼκ, καὶ Κεάφ, ²⁶ καὶ Ἐλμελέχ, καὶ Ἀμιήλ, καὶ Μασσά. καὶ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, καὶ τῷ Σιὼν, καὶ Λαβανάθ. ²⁷ καὶ ἐπιστρέψει ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίον καὶ Βαιθεγενέθ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν καὶ Ἐγκαῖ, καὶ Φθαιήλ κατὰ βορρᾶν, καὶ εἰσελεύσεται ὅρια Σαφθαμβαιθμὲ, καὶ Ἰναήλ, καὶ διελύσεται εἰς Χωβαμασομὲ, ²⁸ καὶ Ἐλβὼν, καὶ Ρααβ, καὶ Εμεμαὼν, καὶ Κανθάν ἕως Σιδῶνος τῆς μεγάλης. ²⁹ καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ραμὰ καὶ ἕως πηγῆς Μασφασσάτ καὶ τῶν Τυρίων, καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰασίφ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα, καὶ Ἀπολέβ, καὶ Ἐχοζόβ, ³⁰ καὶ Ἀρχόβ, καὶ Ἀφέκ, καὶ Ρααῦ. ³¹ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ κατὰ δῆμους αὐτῶν. πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. ³² καὶ τῷ Νεφθαλί ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. ³³ καὶ ἐγενήθη τὸ ὅρια αὐτῶν Μοολάμ, καὶ Μωλά, καὶ Βεσεμὺν, καὶ Ἀρμὲ, καὶ Ναβὼκ, καὶ Ἰεφθαμαὶ ἕως Ἀωδάμ. καὶ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι αὐτοῦ Ἰορδάνης. ³⁴ καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν ἐν Ἀθθαβωρ, καὶ διελύσεται ἐκείθεν Ἰακανὰ, καὶ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ νότου, καὶ Ἀσήρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, καὶ ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. ³⁵ καὶ αἱ πόλεις τειχέρις τῶν Τυρίων. Τύρος, καὶ Ὠμαθαδάκ, καὶ Κενερεθ, ³⁶ καὶ Ἀρμαῖθ, καὶ Ἀραήλ, καὶ Ἀσώρ, ³⁷ καὶ Κάδες, καὶ Ἀσσαρί, καὶ πηγὴ Ἀσὼρ, ³⁸ καὶ Κερωὲ, καὶ Μεγαλαορίμ, καὶ Βαιθθαμὲ, καὶ Θεσσαμὺς. ³⁹ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς

φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί. ⁴⁰ καὶ τῷ Δάν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἑβδομος. ⁴¹ καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν Σαράθ, καὶ Ἀσά, καὶ πόλεις Σαμμάς, ⁴² καὶ Σαλαμίν, καὶ Ἀμμών, καὶ Σιλαθὰ, ⁴³ καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμναθὰ, καὶ Ἀκκαρῶν, ⁴⁴ καὶ Ἀλκαθὰ, καὶ Βεγεθὼν, καὶ Γεβεελάν, ⁴⁵ καὶ Ἀζὼρ, καὶ Βαναμβακάτ, καὶ Γεθρεμμῶν, ⁴⁶ καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἰεράκων ὄριον πλησίον Ἰόππης. ⁴⁸ αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Δάν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ οὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ Δάν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει. καὶ οὐκ εἶον αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἐθλίψαν ἀπ' αὐτῶν τὸ ὄριον τῆς μερίδος αὐτῶν. ⁴⁷ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δάν καὶ ἐπολέμησαν τὴν Λαχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ κατώκησαν αὐτήν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λασενδάν. καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλῶν καὶ ἐν Σαλαμίν. καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Εφραὶμ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. ⁴⁹ καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὄριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κληρὸν τῷ Ἰησοῖ τῷ υἱῷ Ναυῆ ἐν αὐτοῖς ⁵⁰ διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν ἣν ᾔτήσατο Θαμνασαράχ, ἡ ἐστὶν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ. καὶ οικοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατοκεῖ ἐν αὐτῇ. ⁵¹ αὗται αἱ διαιρέσεις αἱ κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλῶ, ἐναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων. ² λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων. δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, αἷς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ. ³ φυγαδευτήριον τῷ φονεῦτῃ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀπο-

θανεῖται ὁ φονεὺς ὑπὸ τοῦ ἀρχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστή ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν. ⁷ καὶ διέστειλεν τὴν Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ Νεφθαλί, καὶ Συγχέμ ἐν τῷ ὄρει τῷ Εφραὶμ, καὶ τὴν πόλιν Ἀρβὼν, αὕτη ἐστὶ Χεβρών, ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἰούδα. ⁸ καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ρουβὴν, καὶ Ἀρημὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γαδ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μανασσῆ. ⁹ αὐταὶ αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ ἐν χειρὶ τοῦ ἀρχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστή ἐναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Καὶ προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Δεὺι πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ² καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλῶ ἐν γῇ Χαναάν, λέγοντες. ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις κατοικεῖν καὶ τὰ περισπόμενα τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν. ³ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Δευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καὰθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Δευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ ἀπὸ φυλῆς Βενιαμὴν κληρωτὶ πόλεις δεκατοεῖς. ⁵ καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλειμμένοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ κληρωτὶ πόλεις δέκα. ⁶ καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσάαχάρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλί καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν πόλεις δεκατριεῖς. ⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ρουβὴν καὶ ἀπὸ φυλῆς Γαδ καὶ ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλὼν κληρωτὶ πόλεις δώδεκα. ⁸ καὶ ἔδωκαν

ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευítais τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ κληρωτί. ⁹ καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἐπεκλήθησαν ¹⁰ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ τῶν υἱῶν Λευὶ, ὅτι τοῦτοις ἐγενήθη ὁ κληρὸς. ¹¹ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρβὼκ μητρόπολιν τῶν Ἑνὰκ. αὕτη ἐστὶ Χεβρών ἐν τῷ ὄρει Ἰούδα. τὰ δὲ περισπόρια κύκλῳ αὐτῆς, ¹² καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χαλεβ υἱοῦ Ἰεφονῆ ἐν κατασχέσει. ¹³ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τῷ φονεύσαντι, τὴν Χεβρών, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ σὺν αὐτῇ. καὶ τὴν Λεμνά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ. ¹⁴ καὶ τὴν Αἰλωμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Τεμά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁵ καὶ τὴν Γέλλα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Δαβὶρ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁶ καὶ Ἀσά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Τανὺ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις ἑννέα παρὰ τῶν δυο φυλῶν τούτων. ¹⁷ καὶ παρὰ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Γαθῆθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ¹⁸ καὶ Ἀναθὼθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Γάμαλα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ¹⁹ πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων δεκατρεῖς. ²⁰ καὶ τοῖς δῆμοις υἱοῖς Καὰθ τοῖς Λευítais τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ, καὶ ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν ἀπὸ φυλῆς Ἐφραΐμ. ²¹ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ φονεύσαντος, τὴν Συχέμ καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Γάζαρα καὶ τὰ πρὸς αὐτήν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²² καὶ Βαιθωρὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα τὰ αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ²³ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δάν τὴν Ἐλκωθαίμ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Γεδεδὰν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²⁴ καὶ Αἰλὼν, καὶ τὰ

ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Γεθερεμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ²⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Τανάχ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Ἰεβαθά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο. ²⁶ πᾶσαι πόλεις δέκα, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ τὰ πρὸς αὐταῖς τοῖς δῆμοις υἱῶν Καὰθ τοῖς ὑπολελειμμένοις. ²⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν τοῖς Λευítais ἐκ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασιν, τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Βοσοράν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις δύο. ²⁸ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσασαχάρ τὴν Κισσὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Δεββά, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ²⁹ καὶ τὴν Ρεμμάθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Πηγὴν γραμμάτων, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ³⁰ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσέρ τὴν Βασιελάν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Δαββὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. ³¹ καὶ Χέλκāt, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Ραάβ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τέσσαρες. ³² καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην τῷ φονεύσαντι, τὴν Καδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ τὴν Νεμμάθ, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ. καὶ Θεμμὼν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ, πόλεις τρεῖς. ³³ πᾶσαι αἱ πόλεις τοῦ Γεδσὼν κατὰ δῆμους αὐτῶν πόλεις δεκατρεῖς. ³⁴ καὶ τῷ δήμῳ υἱῶν Μεραρί τοῖς Λευítais τοῖς λοιποῖς ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν τὴν Μαάν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν Κάδης, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ³⁵ καὶ Σέλλα, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τρεῖς. ³⁶ καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἰεριχώ ἐκ τῆς φυλῆς Ρουβὴν τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντος, τὴν Βοσορ ἐν τῇ ἔρημῳ. τὴν Μισώ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ³⁷ καὶ τὴν Λεκμὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν Μαφά, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πόλεις τέσσαρες. ³⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Γαδ τὴν πόλιν τὸ φυγαδευτήριον τοῦ φονεύ-

γονεύσαντος καὶ τὴν Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλααδ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. τὴν Καμὴν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ³⁹ καὶ τὴν Ἑσβὼν, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. καὶ τὴν Ἰαζήρ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, πᾶσαι αἱ πόλεις τέσσαρες. ⁴⁰ πᾶσαι αἱ πόλεις τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ δῆμους αὐτῶν τῶν καταλείμενων ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Λευί. καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αἱ πόλεις δεκαδύο. ⁴¹ πᾶσαι πόλεις τῶν Λευιτῶν ἐν μέσῳ κατασχέσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, τεσσαρακονταοκτὼ πόλεις, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων, ⁴² πόλεις καὶ τὰ περισπόρια κύκλῳ τῆς πόλεως πάσαις ταῖς πόλεσι ταύταις. καὶ συνετέλεσεν Ἰησοῦς διαμερίσας τὴν γῆν ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μερίδα τῷ Ἰησοῖ διὰ πρόσταγμα κυρίου. ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾔησάτο. τὴν Θαμνασαχάρ ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ὠκοδόμησεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν, καὶ ὠκῆσεν ἐν αὐτῇ. καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔθνηκεν αὐτὰς ἐν Θαμνασαχάρ. ⁴³ καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν ἣν ὥμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτήν, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ. ⁴⁴ καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὥμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οὐκ ἀντέστη οὐδεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁴⁵ οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, πάντα παρεγένετο.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ, ² καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, καὶ ὑπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὑμῖν. ³ οὐκ ἐγκαταλείοπατε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν

ταύτας τὰς ἡμέρας πλείους. ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ⁴ νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς. νῦν οὖν ἀποστραφέντες ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ⁵ ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολάς καὶ τὸν νόμον, ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσασθαι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ προσκείσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεῖν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. ⁶ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. ⁷ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῇ Βασανίτιδι, καὶ τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν αὐτούς, ⁸ καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ⁹ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν Σηλῷ ἐν γῇ Χαναὰν ἀπέλθειν εἰς τὴν Γαλααδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ¹⁰ καὶ ἦλθον εἰς Γαλααδ τοῦ Ἰορδάνου, ἣ ἐστὶν ἐν γῇ Χαναὰν. καὶ ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου βωμὸν μέγαν τοῦ ἰδεῖν. ¹¹ καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων. ἰδοὺ ὠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ' ὁρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ Γαλααδ τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσρα-

Ἰσραὴλ. ¹² καὶ συνθηροῖσθῃσαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλῶ ὥστε ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. ¹³ καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γαδ καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς ἡμισυ φυλῆς Μανασσὴ εἰς γῆν Γαλαὰδ τὸν τε Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως ¹⁴ καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ' αὐτοῦ. ἀρχῶν εἰς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ἀρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσιν χίλιαρχοι Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ρουβὴν, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γαδ, καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς Μανασσὴ εἰς γῆν Γαλαὰδ. καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτούς, λέγοντες. ¹⁶ τάδε λέγει πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου. τίς ἡ πλημμελία αὐτῇ, ἣν ἐπλημμελήσατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ ἀποστραφῆναι σήμερον ἀπὸ κυρίου οἰκοδομήσαντες ὑμῖν ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι ἀπὸ τοῦ κυρίου; ¹⁷ μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ ἀμάρτημα Φογῶρ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθημεν ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενήθη πληγὴ ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου. καὶ ἔσται ἕαν ἀποστήτε σήμερον ἀπὸ κυρίου καὶ αὐριον, ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ ἔσται ἡ ὄρχη. ¹⁹ καὶ νῦν εἰ μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε εἰς τὴν γῆν τῆς κυρίου κατασχέσεως, οὗ κατασκηνοῖ ἐκεῖ ἡ σκηνὴ κυρίου καὶ κατακυλιρονομήσετε ἐν ἡμῖν, καὶ μὴ ἀπὸ θεοῦ ἀποστάται γενήθητε, καὶ ὑμεῖς μὴδ' ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου, διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ²⁰ οὐκ ἰδοὺ Ἀχαρ ὁ τοῦ Ζαοῦ πλημμελεῖα ἐπλημμέλησεν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὄρχη; καὶ οὗτος εἰς αὐτὸς ἀπέθανεν τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτίᾳ. ²¹ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ, καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσὴ, καὶ ἐλάλησαν τοῖς χιλιαρχοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες. ²² ὁ θεὸς θεὸς κυρίου ἐστὶ, καὶ ὁ θεὸς θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς γινώσεται. εἰ ἐν ἀποστασίᾳ ἐπλημμέλησαμεν ἕνακ-

τι τοῦ κυρίου, μὴ ῥύσαιτο ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²³ καὶ εἰ ὠκοδομήσαμεν ἑαυτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστήναι ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὥστε ἀναβιάσαι ἐπ' αὐτὸν θυσίαν ὀλοκαυτωμάτων, ὥστε ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, κύριος ἐκζητήσῃ. ²⁴ ἀλλ' ἐνεκεν εὐλαβείας ὀήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες, ἵνα μὴ εἴπωσι αὐριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν. τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ; ²⁵ καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην, καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερίς κυρίου, καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. ²⁶ καὶ εἴπαμεν ποιῆσαι οὕτω τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν βωμὸν τοῦτον οὐχ ἐνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἐνεκεν θυσιῶν, ²⁷ ἀλλ' ἵνα ἡ τοῦτο μαρτύριον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς τοῦ λατρεύειν λατρείαν κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν. καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὐριον, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερίς κυρίου. ²⁸ καὶ εἴπαμεν. ἕαν γένηται ποτε καὶ καλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, ἡ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὐριον, καὶ ἐροῦσιν, ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν οὐχ ἐνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἐνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριον ἐστὶν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν ἡμῶν. ²⁹ μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀποστήναι ἀπὸ κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμὴν καὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ σωτηρίου, πλην τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὃ ἐστὶν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἀρχοντες τῆς συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ τοὺς λόγους οὐς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ρουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γαδ καὶ τὸ ἡμισυ φυλῆς Μανασσὴ, καὶ ἤρρεεν αὐτοῖς. ³¹ καὶ εἶπε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ρουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γαδ καὶ τῷ

τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ. σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν κύριος διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν, καὶ ὅτι ἐρρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς κυρίου. ³² καὶ ἀπέστρεψε Φινεὺς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ρουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους. ³³ καὶ ἤρρεσεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ρουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ. καὶ κατώκησαν ἐπ' αὐτῆς. ³⁴ καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοὺς τὸν βωμὸν τῶν Ρουβὴν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀγαμέσων αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐστι.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοὺς πρεσβύτερος προβεβηκώς ταῖς ἡμέραις. ² καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοὺς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ τὴν γερούσιαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. ³ ὑμεῖς δὲ ἐωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ἡμῖν. ⁴ ἴδετε ὅτι ἐπερόριφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐξολόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὀριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. ⁵ κύριος δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ἕως ἂν ἀπόλωνται. καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια ἕως ἂν ἐξολοθρευθῇ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀ-

πὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑμῖν. ⁶ κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ ἢ εὐώνυμα, ⁷ ὅπως μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα. καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, οὐδὲ μὴ λατρεύσῃτε, οὐδὲ μὴ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς, ⁸ ἀλλὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ καὶ ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά. καὶ οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ εἰς ὑμῶν ἐδίωξε χιλιούς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν. ¹¹ καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. ¹² ἐὰν γὰρ ἀποστραφῇτε καὶ προσθῇσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι τούτοις τοῖς μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσῃτε πρὸς αὐτοὺς, καὶ συγκαταμιγῇτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, ¹³ γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ κύριος τοῦ ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας καὶ εἰς σκάνδαλα καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέραις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλῃσθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης ἣν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ¹⁴ ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδόν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ γινώσεσθε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, διότι οὐκ ἔπεισεν εἰς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων ὧν εἶπε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἦκει πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ ἃ ἐλάλησε κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει κύριος ὁ θεὸς ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ ἕως ἂν ἐξολοθρευθῇ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἥς ἔδωκεν κύριος ὑμῖν, ¹⁶ ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἣν ἐνετείλατο ἡμῖν, καὶ πορευθέντες

λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Καὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς πάσας φυλάς Ἰσραὴλ εἰς Σηλώ, καὶ συνεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς πάντα τὸν λαὸν. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. πέραν τοῦ ποταμοῦ παρώκησαν οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα ὁ πατὴρ Ἀβραάμ, καὶ ὁ πατὴρ Ναχώρ, καὶ ἐλατρευσαν θεοῖς ἑτέροις. ³ καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν Ἀβραάμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὠδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ ἐπληθυνα αὐτοῦ σπέρμα, καὶ ἔδωκα αὐτῷ τὸν Ἰσαάκ, ⁴ καὶ τῷ Ἰσαάκ τὴν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαὺ. καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαὺ τὸ ὄρος τὸ Σηεῖρ κληρονομήσαι αὐτῷ. καὶ Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταίον. καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. ⁵ καὶ ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξήγαγεν ⁶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰρήλθατε εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. ⁷ καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον. καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκάλυψεν αὐτούς. καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. ⁸ καὶ ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. καὶ κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐξωλοθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁹ καὶ ἀνέστη Βαλακ ὁ τοῦ Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωάβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας ἐκάλεσε τὸν Βαλαάμ ἀράσα-

σθαι ἡμῖν. ¹⁰ καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεὸς σου ἀπολέσαι σε. καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν ἡμᾶς, καὶ ἐξέιλато ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς. ¹¹ καὶ διεβήτη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἱεριχὼ. καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ἱεριχὼ ὁ Ἀμορραῖος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. ¹² καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σπηκίαν. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ὁμοφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόφῳ σου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ἃς οὐκ ὠκοδομηκατε, καὶ κατοικήσθητε ἐν αὐταῖς. καὶ ἀμπέλωνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε ὑμεῖς, ἔδεσθε. ¹⁴ καὶ νῦν φοβήθητε κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ ἐν εὐθύτῃ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε κυρίῳ. ¹⁵ εἰ δὲ μὴ ἀρεσκεῖ ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν. ἐγὼ δὲ καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι. ¹⁶ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε. μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον, ὥστε λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις. ¹⁷ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς θεὸς ἐστίν. αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς παρήλθομεν δι' αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἐξέβαλε κύριος τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς λατρεύσομεν κυρίῳ, οὗτος γάρ θεὸς ἡμῶν ἐστι. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν κυρίῳ, ὅτι ὁ θεὸς

ἅγιός

ἅγιός ἐστι. καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν, ²⁰ ἥνικα ἂν ἐγκαταλίπητε κύριον καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις. καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὧν εὖ ἐποίησεν ὑμᾶς. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν. οὐχί, ἀλλὰ κυρίῳ λατρεύσομεν. ²² καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. μάστιγες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέσασθε κυρίῳ λατρεῖν αὐτῷ. ²³ καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνετε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν. κυρίῳ λατρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα. ²⁵ καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλῷ ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. ²⁶ καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον νόμων τοῦ θεοῦ. καὶ ἔλαβεν λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν τέρμινθον ἀπέναντι κυρίου. ²⁷ καὶ εἶπε Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν. ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου. ὅτι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον, καὶ οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἥνικα ἂν ψεύσησθε κυρίῳ τῷ θεῷ μου. ²⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ³¹ καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἶδosan παν-

τα τὰ ἔργα κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραὴλ. ²⁹ καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δούλος κυρίου ἑκατὸν δέκα ἔτων. ³⁰ καὶ ἔθασαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὄροις τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν Θαμνασαράχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραιμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλααδ. ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνήμα εἰς ὃ ἔθασαν αὐτὸν ἐκεῖ τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος. καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³² καὶ τὰ ὅσα Ἰωσήφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρουξαν ἐν Σικίμοις ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακώβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσήφ ἐν μερίδι. ³³ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν Γαβααρ Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραιμ. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ περιεμέροσαν ἐν ἑαυτοῖς. καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ κατωρύγη ἐν Γαβααρ τῇ ἑαυτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀστάρτην, καὶ Ἀσταρῶθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ τῷ βασιλεὶ Μωάβ, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτὼ.

Κ Ρ Ι Τ Α Ι.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίαν Ἰησοῦ καὶ ἐπρωτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διὰ τοῦ κυρίου, λέγοντες. τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς; ² καὶ εἶπε κύριος. Ἰούδας ἀναβήσεται,

ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³ καὶ εἶπεν Ἰούδας τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ παραταξάμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, καὶ πορεύσομαι καὶ γὰρ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεὼν. ⁴ καὶ

ἀνέβη Ἰούδας, καὶ παρέδωκε κύριος τὸν Χαναταῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν Βεζεκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁵ καὶ κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζεκ ἐν τῇ Βεζεκ, καὶ παρετάξαντο πρὸς αὐτόν, καὶ ἔκοψαν τὸν Χαναταῖον καὶ Φερεζαῖον. ⁶ καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζεκ, καὶ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐλάβοσαν αὐτόν, καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁷ καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζεκ, ἐβδόμηκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου, καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός, καὶ ἄγουσιν αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἐπολέμουν υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέλαβον αὐτήν, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ. ⁹ καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναταῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινὴν. ¹⁰ καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναταῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών, καὶ ἐξῆλθε Χεβρών ἐξ ἐναντίας, καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρών τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφὲρ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Σισσί καὶ Ἀρμυὰν καὶ Θολμὶ γεννήματα τοῦ Ἐνακ. ¹¹ καὶ ἀνέβησαν ἐκείθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ, τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβίρ ἦν ἔμπροσθεν Καριαθσεφὲρ, πόλις γραμματίων. ¹² καὶ εἶπε Χάλεβ, ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν γραμματίων καὶ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν Ἀσχά θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. ¹³ καὶ προκατέλαβετο αὐτήν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲς ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ νεώτερος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀσχά θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ ἐπέσεισεν αὐτήν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἄγρόν, καὶ ἐγόγγυζεν καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσάί με, καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, τί ἐστι σοι; ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐ-

τῷ Ἀσχά, δὲς δὴ μοι εὐλογία, ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσάί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς λύτρωσιν μετεώρων καὶ λύτρωσιν ταπεινῶν. ¹⁶ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰοθάρ τοῦ Κιναίου τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ πόλεως τῶν φοινίκων μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ Ἰούδα ἣ ἐστὶν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ κατώκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ. ¹⁷ καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τὸν ἀδελφεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε τὸν Χαναταῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφέθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Ἀνάθεμα. ¹⁸ καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν οὐδὲ τὰ ὄρια αὐτῆς, τὴν Ἀζωτον οὐδὲ τὰ περιτόρια αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα, καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἠδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ρηγὰβ διεστρίλατο αὐτοῖς. ²⁰ καὶ ἔδωκεν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς, καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκείνη τὰς τρεῖς πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνακ. ²¹ καὶ τὸν Ἰερουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν, καὶ κατώκησεν ὁ Ἰερουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμίν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²² καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσηφ καὶ γε αὐτοὶ εἰς Βαιθήλ, καὶ κύριος ἦν μετ' αὐτῶν. ²³ καὶ παρενέβαλον, καὶ κατέσκέψαντο Βαιθήλ, τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά. ²⁴ καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ, δεῖξον ἡμῖν τῆς πόλεως τὴν εἰσοδον, καὶ ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος. ²⁵ καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἰσοδον τῆς πόλεως, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας, τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγενεὴν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν. ²⁶ καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττίν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζά, τοῦτο ὄνομα αὐτῆς

αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁷ καὶ οὐκ ἐξῆρε Μανασσὴ τὴν Βαιθσάν ἢ ἐστὶ Σκνθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν Θανάκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τὸν κατοικοῦντα Βυλακ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδώ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαάμ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ ᾤρετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ²⁸ καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησεν τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξάιρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν. ²⁹ καὶ Ἐφραὶμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ. καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζέρ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. ³⁰ καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Κέδρων, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωμανά. καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. ³¹ καὶ Ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀκχώ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδώνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Λαλάφ, τὸν Ἀσχαζὶ, καὶ τὸν Χεβδά, καὶ τὸν Ναῦ, καὶ τὸν Ἐρεώ. ³² καὶ κατώκησεν ὁ Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ ἠδυνήθη ἔξαιράν αὐτόν. ³³ καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαιθσαμὺς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθανάχ. καὶ κατώκησεν Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν. οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθσαμὺς καὶ τὴν Βαιθενέθ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. ³⁴ καὶ ἐξέθλιπεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δαν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ ἀφῆκαν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. ³⁵ καὶ ᾤρετο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τῷ ὀστρακῶδει ἐν ᾧ αἱ ἄρκοι καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλωπεκες ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν Θαλαβίν. καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσήφ ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ ἐγε-

νήθη αὐτοῖς εἰς φόρον. ³⁶ καὶ τὸ ὄριον τοῦ Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλαλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κυριος. ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰσῆγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὠμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν. καὶ εἶπα. οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ² καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν καθελείτε. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτι ταῦτα ἐποίησατε. ³ καὶ γὰρ εἶπον. οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλυνσαν. ⁵ καὶ ἐπωνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κλαυθμῶνες. καὶ ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν, καὶ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρουσίαν αὐτοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν. ⁷ καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἐγνώσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα ὅσα ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δούλος κυρίου υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. ⁹ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὄρει τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρές, ἐν ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαζ. ¹⁰ καὶ πάντα ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ ἀνέστη γενεὰ τέτρα μετ' αὐτούς, οἱ οὐκ ἐγνώσαν τὸν κύριον, καὶ γε τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ. ¹² καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύ-

ριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἔθνων τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς. καὶ παρώργισαν τὸν κύριον ¹³ καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν, καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις. ¹⁴ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας προνομευόντων, καὶ κατεπρόνομευσαν αὐτούς. καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν κυκλόθεν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν ἔτι ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ¹⁵ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύοντο. καὶ χεῖρ κυρίου ἦν ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ καθὼς ὥμοσε κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. ¹⁶ καὶ ἤγειρε κύριος κριτὰς, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς. ¹⁷ καὶ γε τῶν κριτῶν οὐχ ὑπήκουσαν, ὅτι ἐξεπόρευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς. καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακοῦνεν τῶν λόγων κυρίου. οὐκ ἐποίησαν οὕτω. ¹⁸ καὶ ὅτι ἤγειρε κύριος αὐτοῖς κριτὰς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ ἐκθλιβόντων αὐτούς. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτὴς, καὶ ἀπεστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ ἀπεῤῥῃσαν τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὰς σκληράς. ²⁰ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπον τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσέηκουσαν τῆς φωνῆς μου, ²¹ καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἔξαιραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὧν κατέλιπεν Ἰησοὺς υἱὸς Ναυῆ ἐν τῇ γῇ. καὶ ἀφῆκε ²² τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς

τὸν Ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἡ οὐ. ²³ καὶ ἀφῆκε κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἔξαιραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφῆκε κύριος αὐτὰ ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους Χαναάν. ² πλὴν διὰ τὰς γενεὰς υἱὸν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐγνώσαν αὐτά. ³ τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Σιδωνίον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Ἀερμών ἕως Λαβωειμάθ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γινῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ. ⁵ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατώκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορρῆαίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου. ⁶ καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ⁷ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλλοις. ⁸ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Χουσαρσαθαίμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν. καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρσαθαίμ ἔτη ὀκτώ. ⁹ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρε κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς, τὸν Γοθονιὴν υἱὸν Κενεὲ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ. καὶ ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς Χουσαρσαθαίμ. καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαίμ βασιλεῖα Συρίας ποταμῶν. καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθαίμ. ¹¹ καὶ ἡσύχασεν

ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ ἀπέθανε Γοθονιήλ υἱὸς Κενέζ. ¹² καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Ἐγλώμ βασιλέα Μωάβ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τὸ πεποιημέναι αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἐναντι κυρίου. ¹³ καὶ συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκλήρονομησε τὴν πόλιν τῶν φονίκων. ¹⁴ καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλώμ βασιλεὶ Μωάβ ἔτη δεκαοκτώ. ¹⁵ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς σωτήρα τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρά υἱὸν τοῦ Ἰμενὶ ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον. καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Ἐγλώμ βασιλεὶ Μωάβ. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον σπιθαμῆς τὸ μήκος αὐτῆς, καὶ περιέζωσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν δεξιόν. ¹⁷ καὶ ἐπορεύθη καὶ προσηνεγκε τὰ δῶρα τῷ Ἐγλώμ βασιλεὶ Μωάβ. καὶ Ἐγλώμ ἀνὴρ ἀστείος σφόδρα. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἥνικα συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς φέροντας τὰ δῶρα ¹⁹ καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν τῶν μετὰ τῆς Γαλγάλ. καὶ εἶπεν Ἀὼδ. λόγος μοι κρύφιος πρὸς σὲ βασιλεῦ. καὶ εἶπεν Ἐγλώμ πρὸς αὐτόν. σιώπα. καὶ ἐξαπέστειλεν ἀφ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐφεστωτάς ἐπ' αὐτόν. ²⁰ καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ θεινῷ τῷ ἑαυτοῦ μονώατος. καὶ εἶπεν Ἀὼδ. λόγος θεοῦ μοι πρὸς σὲ βασιλεῦ. καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Ἐγλώμ ἐγγὺς αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτόν, καὶ ἐξέτεινεν Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστεράν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε τὴν μάχαιραν ἐπάνωθεν τοῦ μηροῦ αὐτοῦ τοῦ δεξιοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτοῦ, ²² καὶ ἐπειρήνεκε καὶ γε τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλογός, καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐξῆλθεν Ἀὼδ τὴν προστάδα. καὶ ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμέ-

νους, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐσφηνώσεν. ²⁴ καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπῆλθον καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερώου ἐσφηνωμέναι. καὶ εἶπαν. μὴ ποτε ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν τῷ ταμείῳ τῷ θεινῷ; ²⁵ καὶ ὑπέμειναν ἕως ἡσχύοντο. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου. καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα, καὶ ἤνοιξαν. καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὸς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς. ²⁶ καὶ Ἀὼδ διεσώθη ἕως ἐθοροβοῦντο, καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ. καὶ αὐτὸς παρήλθε τὰ γλυπτὰ, καὶ διεσώθη εἰς Σετερωθά. ²⁷ καὶ ἐγένετο ἥνικα ἤλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραὴλ καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραιμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ ὄρους, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. κατάρβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν τὴν Μωάβ ἐν χειρὶ ἡμῶν. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατέλάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα διαβῆναι. ²⁹ καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὥς ἐι δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν πᾶν λιπαρὸν, καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ διεσώθη ὁ ἀνὴρ. ³⁰ καὶ ἐνετροπή Μωάβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ χεῖρα Ἰσραὴλ, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὀρθοηκόντα ἔτη. καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ ἕως οὐ ἀπέθανε. ³¹ καὶ μετ' αὐτὸν ἀνέστη Σαμεγάρ υἱὸς Δινάκ, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, καὶ ἔσωσε καὶ γε αὐτοὺς τὸν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε. ² καὶ ἀπέδοτο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὶν βασιλέως Χαναάν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ. καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Ἀρισωθ τῶν ἐθνῶν. ³ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ. καὶ αὐτὸς ἐθλίψεν τὸν Ἰσραὴλ κατακρά-

τος εἰκοσιν ἔτη. ⁴ καὶ Δεββώρα γυνὴ προφήτις γυνὴ Λαφιδώθ, αὕτη ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ⁵ καὶ αὕτη ἐκάθητο ὑπὸ φοῖνικα Δεββώρα ἀναμέσον τῆς Ραμὰ καὶ ἀναμέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν. ⁶ καὶ ἀπέστειλε Δεββώρα καὶ ἐκάλεσε τὸν Βαράκ υἱὸν Ἀβινεὺμ ἐκ Κάδης Νεφθαλί, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ σοι, καὶ ἀπέλευσθαι εἰς ὄρος Θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλί, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλῶν, ⁷ καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χεμαρῶν Κισῶν ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ἰαβὶν, καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω αὐτὸν εἰς χεῖράς σου. ⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Βαράκ. ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς οὐ πορεύσομαι, ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ εἶπε. πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ. πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισάρα. καὶ ἀνέστη Δεββώρα, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαράκ ἐκ Κάδης. ¹⁰ καὶ ἐβόησε Βαράκ τὸν Ζαβουλῶν καὶ τὸν Νεφθαλί ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, καὶ ἀνέβη Δεββώρα μετ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη ἀπὸ Καινᾶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ. καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἕως δρυὸς πλεονεκτούντων, ἣ ἐστὶν ἔχομενα Κεδές. ¹² καὶ ἀνηγγέλη Σισάρα, ὅτι ἀνέβη Βαράκ υἱὸς Ἀβινεὺμ εἰς ὄρος Θαβώρ. ¹³ καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρισῶθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χεμαρῶν Κισῶν. ¹⁴ καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ. ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ παρεδώκε κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ χειρὶ σου, ὅτι κύριος ἐξελύσεται ἐμπροσθέν σου. καὶ κατέβη Βαράκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβώρ,

καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ. καὶ κατέβη Σισάρα ἐπάνωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ Βαράκ διώκων ὀπίσω τῶν ἁρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς ἕως Ἀρισῶθ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἔπεσε πᾶσα παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας. οὐ κατελείφθη ἕως ἐνός. ¹⁷ καὶ Σισάρα ἔφυγεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαὴλ γυναικὸς Χαβὲρ ἐταίρου τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσώρ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Χαβὲρ τοῦ Κιναίου. ¹⁸ καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς συνάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐκκλινον κύριέ μου, ἐκκλινον πρὸς μέ, μὴ φοβοῦ. καὶ ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν. καὶ περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ. ¹⁹ καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτὴν. πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξε τὴν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐπότισεν αὐτόν, καὶ περιέβαλεν αὐτόν. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σισάρα. στήθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται ἐὰν ἀνὴρ ἔλθῃ πρὸς σέ, καὶ ἐρωτήσῃ σε, καὶ εἴπῃ εἰ ἔστιν ὥδε ἀνὴρ, καὶ ἐρεῖς, οὐκ ἔστι. ²¹ καὶ ἔλαβεν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκε τὴν σφύραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἐν κρυφῇ, καὶ ἔπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ. καὶ αὐτὸς ἐξεστῶς ἐσκοτώθη, καὶ ἀπέθανε. ²² καὶ ἰδοὺ Βαράκ διώκων τὸν Σισάρα, καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν. καὶ ἰδοὺ Σισάρα ἐρρύμιμένος νεκρὸς, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμπροσθεν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἦσαν Δεββώρα καὶ Βαράκ υἱὸς Ἀβινέμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγοντες. ² ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἔκουσιασθῆναι λαὸν, εὐλογεῖτε κύριον. ³ ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε σατραπάι. ἄσσομαι ἐγὼ εἰμι τῷ κυρίῳ ἐγὼ εἰμι, ψαλῶ τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁴ κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐν Σηεὶ ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἄγρου Ἐδὼμ γῇ ἐσείσθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἔσταξε δρόσους, καὶ αἱ νεφέλαι ἔστειξαν ὕδωρ. ⁵ ὅρῃ ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου Ἑλωὶ, τοῦτο Σινὰ ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁶ ἐν ἡμέραις Σαμεγάρ υἱοῦ Ἀνάθ ἐν ἡμέραις Ἰαήλ, ἐξέλιπον ὁδοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραποὺς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. ⁷ ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραὴλ, ἐξέλιπον ἕως οὗ ἀνέστη Δεββώρα, ἕως οὗ ἀνέστη μήτηρ ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ ἐξελέξαντο θεοὺς καινοὺς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων. θυρεὸς ἦν ὀφθῇ καὶ λόγῃ ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραὴλ, ⁹ ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ ἔκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε κύριον. ¹⁰ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὄνου θηλείας μεσημβρίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνόδων ἐφ' ὁδῷ. ¹¹ διηγείσθε ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀναμέσον ὑδρευομένων. ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας. κύριε δικαιοσύνας αὖξησον ἐν Ἰσραὴλ. τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις λαὸς κυρίου. ¹² ἐξεγείρου ἐξεγείρου Δεββώρα. ἐξεγείρου ἐξεγείρου λάλησον ᾠδὴν, ἀνάστα Βαράκ, καὶ αἰχμαλωτίσον αἰχμαλωσίαν σου υἱὸς Ἀβινέμ. ¹³ τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς. λαὸς κυρίου κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἑμοῦ. ¹⁴ Εφραὶμ ἐξερόζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλῃ, ὅπισω σου Βενιαμὴν ἐν τοῖς λαοῖς σου. ἐν ἑμοῖ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες. καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἔλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγῆσεως γραμματέως. ¹⁵ καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσάακ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράκ. οὕτω Βαράκ ἐν κοιλάσιν ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς μερίδας Ρουβὴν, μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρδίαν.

¹⁶ εἰς τί ἐκάθισαν ἀναμέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκούσαι συρισμοῦ ἀγγέλων εἰς διαιρέσεις Ρουβὴν; μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρδίας ¹⁷ Γαλαὰδ. ἐν τῷ πέτρῳ τοῦ Ἰορδάνου οὐ ἐσκήνωσε. καὶ Δαν εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ ἐκάθισεν παραλίαν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνῶσει. ¹⁸ Ζαβουλὼν λαὸς ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ Νεφθαλὶ ἐπὶ ὕψι ἀγροῦ ¹⁹ ἦλθον αὐτῶν. βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θαναὰχ ἐπὶ ὕδατι Μαγεδδῷ, δῶρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. ²⁰ ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τρίβων αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα. ²¹ χιμαῤῥοὺς Κισῶν ἐξέστυρεν αὐτούς, χιμαῤῥοὺς ἀρχαίων χιμαῤῥοὺς Κισῶν. καταπατήσῃ αὐτὸν ψυχὴ μου δυνατή. ²² ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρονα ἵππου, σπουδῇ ἐσπενσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ ²³ καταρᾶσθαι Μηρώζ, ἔπεν ἄγγελος κυρίου, καταρᾶσθε. ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτὴν, ὅτι οὐκ ἦλθον ἐἰς βοήθειαν κυρίου, εἰς βοήθειαν ἐν δυνατοῖς. ²⁴ ἐλογηθεῖ ἐν γυναιξὶν Ἰαήλ γυνὴ Χαβερ τοῦ Κιναίου, ἀπὸ γυναικῶν ἐν σκηναῖς εὐλογηθεῖ. ²⁵ ὕδωρ ἤτησεν, γάλα ἔδωκεν ἐν λεκάνῃ. ὑπερέχοντων προσήνεγκε βούτυρον. ²⁶ χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφύραν κοπιῶντων, καὶ ἐσφυροκόπησεν Σισάρα, διήλωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν, διήλωσεν κρόταφον αὐτοῦ, ²⁷ ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη. ἔπεσεν καὶ ἐκοιμήθη ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, κατακλιθεῖς ἔπεσεν, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσεν ἐξοδευθεῖς. ²⁸ διὰ τῆς θυρίδος παρέκυνεν μήτηρ Σισάρα ἐκτός τοῦ τοξικοῦ, διότι ἠσχύνθη ἄρμα αὐτοῦ. διότι ἐχρόνισαν πόδες ἁρμάτων αὐτοῦ, ²⁹ αἱ σοφαὶ ἄρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὴν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψεν λόγους αὐτῆς ἐαυτῇ. ³⁰ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκύλα. οἰκτιρῶν οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός. σκύλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκύλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ

αὐτοῦ σκῦλα. ³¹ οὕτως ἀπόλοιτο πάντες οἱ ἐχθροί σου κύριε. καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν, ὡς ἔξοδος ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ ποτηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιάμ ἑπτὰ ἔτη. ² καὶ ἰσχυσε χεὶρ Μαδιάμ ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ τὰς τρυφὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ τὰ σπῆλαια, καὶ τὰ κρεμαστά. ³ καὶ ἐγένετο ἕαν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβαιναν Μαδιάμ καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν συνανέβαινον αὐτοῖς, καὶ παρενέβαλον εἰς αὐτούς, ⁴ καὶ διέφθειρον τοὺς καρπούς αὐτῶν ἕως ἐλθεῖν εἰς Γάζαν. καὶ οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ, οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταύρων καὶ ὄνων. ⁵ οἳ αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκρίς εἰς πληθος, καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός. καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ διέφθειρον αὐτήν. ⁶ καὶ ἐπρωχυσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. ⁸ καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἐγὼ εἰμι ὃς ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν. ⁹ καὶ ἐβόυσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν. καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ εἶπα ὑμῖν. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς κάθησθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου. ¹¹ καὶ ἤλθεν ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθα ἐν γῇ Ἰωὰς πατρὸς τοῦ Ἐσδρί. καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ῥαβδίζων σίτον ἐν ληνῷ εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μα-

διάμ. ¹² καὶ ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. κύριος μετὰ σοῦ ἰσχυρὸς τῶν δυνάμεων. ¹³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν. ἐν ἐμοὶ, κύριέ μου. καὶ εἰ ἔστι κύριος μεθ' ἡμῶν, εἰς τί ἔυρεν ἡμᾶς τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἐστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες. μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν ἐξεβόησεν ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. ¹⁴ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπεν. πορεύου ἐν τῇ ἰσχυί σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν. ἐν ἐμοὶ, κύριέ μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραὴλ; ἰδοὺ ἡ χιλιὰς μου ἠσθένησεν ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγὼ εἰμι μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου. ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος κυρίου. κύριος ἐστὶ μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιάμ ὥσει ἄνδρα ἓνα. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Γεδεὼν. εἰ δὴ ἔυρον ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ποιήσεις μοι σήμερον πᾶν ὃ, τι ἐλάλησας μετ' ἐμοῦ, ¹⁸ μὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ, καὶ ἐξιῶσω τὴν θυσίαν καὶ θυῶω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι καθίσουμαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. ¹⁹ καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθε καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἶκον ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα ἔθηκεν ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ πρὸς αὐτόν ὑπὸ τὴν τερέμινθον καὶ προσήγγισεν. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ. λάβε τὰ κρέα καὶ τὰ ἄζυμα, καὶ θές πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν ζωμὸν ἐχόμενα ἔκχεε. καὶ ἐποίησεν οὕτως. ²¹ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥαβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἤψατο τὸν κρεῶν καὶ τῶν ἁζύμων. καὶ ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἁζύμους. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐπορεύθη ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²² καὶ εἶδε Γεδεὼν, ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτός ἐστι. καὶ εἶπε Γεδεὼν. ἃ ἃ κύριέ μου κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. ²³ καὶ

²³ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος. εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ²⁴ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῷ, εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Εφραθᾷ πατὴρ τοῦ Ἑσδρί. ²⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος. λάβε τὸν μόσχον τὸν ταύρον ὃς ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ μόσχον δεύτερον ἐπταετῆ, καὶ καθελείς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὃ ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτὸ ὀλοθρεύσεις. ²⁶ καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ κορυφῇ Μαωζί τοῦτου ἐν τῇ παρατάξει, καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις ὀλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους, οὗ ἐξολοθρεύσεις. ²⁷ καὶ ἔλαβε Γεδεὼν δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησε ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν κύριος. καὶ ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως τοῦ ποιήσαι ἡμέρας, καὶ ἐποίησε νυκτός. ²⁸ καὶ ὠρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τοπωῖ. καὶ ἰδοὺ καθήρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ὠλόθρευτο. καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὠκοδομημένον. ²⁹ καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. τίς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἐπζητήσαν καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ³⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωᾶς. ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ὠλόθρευσε τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. ³¹ καὶ εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν, οἱ ἐπανεστήσαν αὐτῷ. μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε ὑπὲρ τοῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; ὃς ἐὰν δικάσῃται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως προῦ. εἰ θεὸς ἐστι, δικάζεσθω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. ³² καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἱεροβάαλ, λέγων. δικάζεσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι καθηρέθη τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. ³³ καὶ πᾶσα Μα-

διάμ, καὶ Ἀμαλήμ, καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνηχθήσαν ἐπὶ τοαυτὸ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραὴλ. ³⁴ καὶ πνεῦμα κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβιέξερ ὀπίσω αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα Μαρασσή, καὶ ἐν Ἀσὴρ, καὶ ἐν Ζαβουλὼν, καὶ ἐν Νεφθαλί. καὶ ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν. ³⁶ καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν. εἰ σὺ σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ καθὼς ἐλάλησας, ³⁷ ἰδοὺ ἐγὼ τίθωμι τὸν πόκον τοῦ ξρίου ἐν τῇ ἁλῶνι. ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, γνώσομαι ὅτι σώσεις ἐν χειρὶ μου τὸν Ἰσραὴλ, καθὼς ἐλάλησας. ³⁸ καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ὠρθρισε τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξεπιάσε τὸν πόκον, καὶ ἔσταξε δρόσος ἀπὸ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη ὕδατος. ³⁹ καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν θεόν. μὴ δὴ ὀργισθήτω ὁ θυμὸς σου ἐν ἐμοί, καὶ λάλήσω ἐτι ἅπαξ, πειράσω δὴ καὶ γε ἐτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ, καὶ γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος. ⁴⁰ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ. καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη δρόσος.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ὠρθρισεν Ἱεροβάαλ, αὐτὸς ἐστι Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ. καὶ παρεμβολὴ Μαδιάμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ Γαβααθαμωραὶ ἐν κοιλάδι. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν. πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναι με τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μη ποτε καυχήσῃται Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ, λέγων. ἡ χεὶρ μου ἔδωκε με. ³ καὶ νῦν λάλησον δὴ ἐν ὧσι τοῦ λαοῦ, λέγων. τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρεῖτω ἀπὸ ὄρους Γαλαὰδ. καὶ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν. ἔτι ὁ λαὸς πολὺς ἐστι. κατένεγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκαθαρώ σοι αὐτόν ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ, οὕτως

οὗτος πορεύσεται σὺν σοί, αὐτὸς πορεύσεται σὺν σοί. καὶ πᾶς ὃν ἂν εἶπω πρὸς σέ, οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ. ⁵ καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν πρὸς τὸ ὕδωρ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν. πᾶς ὃς ἂν λάψῃ τῇ γλῶσση αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἕαν λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας, καὶ πᾶς ὃς ἕαν κλίνη ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ πιεῖν. ⁶ καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες. καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ. ⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν. ἐν τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι σώσω ὑμᾶς, καὶ δώσω τὴν Μαδιάμ ἐν χειρὶ σου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς πορεύσονται ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς κερατῖνας αὐτῶν. καὶ τὸν πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς σκηνὴν αὐτοῦ. καὶ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας κατίσχυσεν. καὶ ἡ παρεμβολὴ Μαδιάμ ἦσαν αὐτοῦ ὑποκάτω ἐν τῇ κοιλάδι. ⁹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος. ἀνάστα κατὰβηθι ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁰ καὶ εἰ φοβῇ σὺ καταβῆναι, κατὰβηθι σὺ καὶ Φαρά τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν, ¹¹ καὶ ἀκούσῃ τί λαλήσουσι, καὶ μετὰ τοῦτο ἰσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. καὶ κατέβη αὐτός καὶ Φαρά τὸ παιδάριον αὐτοῦ πρὸς ἀρχὴν τῶν πεντήκοντα, οἳ ἦσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹² καὶ Μαδιάμ καὶ Ἀμαλὴν, καὶ πάντες οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν βεβλημένοι ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἄκρις εἰς πλῆθος, καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ χεῖλους τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος. ¹³ καὶ ἦλθε Γεδεὼν, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξηγούμενος τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐνύπνιον, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐνυπνιασάμην ἐνύπνιον, καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄροτου κοιθίνου στρεφόμενη ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιάμ, καὶ ἦλθεν ἕως τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ ἔπασεν, καὶ ἀνέστρεψεν

αὐτὴν ἄνω, καὶ ἔπασεν ἡ σκηνή. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. οὐκ ἔστιν αὕτη εἰ μὴ ῥομφαία Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωᾶς ἀνδρὸς Ἰσραὴλ. παρέδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιάμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησε κυρίῳ, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολήν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν τὴν παρεμβολήν Μαδιάμ. ¹⁶ καὶ διεῖλε τοὺς τριακοσίους ἄνδρας εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἔδωκε κερατῖνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας κενὰς καὶ λαμπάδας ἐν ταῖς ὑδρίαις, ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀπ' ἐμοῦ ὕψεσθε, καὶ οὕτω ποιήσετε. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔσται καθὼς ἂν ποιῇσω, οὕτω ποιήσετε. ¹⁸ καὶ σαλπῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγὼ, καὶ πάντες μετ' ἐμοῦ σαλπείτε ἐν ταῖς κερατῖναις κύκλω ὅλης τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε, τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν. ¹⁹ καὶ εἰςῆλθε Γεδεὼν καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρεμβολῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φυλακῆς μέσης. καὶ ἐγείροντες ἤγειραν τοὺς φυλάσσοντας, καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς κερατῖναις, καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατῖναις, καὶ συνέτριψαν τὰς ὑδρίας, καὶ ἐκράτησαν ἐν χερσὶν ἀριστεραῖς αὐτῶν τὰς λαμπάδας, καὶ ἐν χερσὶ δεξιᾶς αὐτῶν τὰς κερατῖνας τοῦ σαλπίζειν. καὶ ἀνέκραξαν, ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεὼν. ²¹ καὶ ἔστησεν ἀνὴρ ἐφ' ἑαυτῷ κύκλω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔδραμεν πᾶσα ἡ παρεμβολή, καὶ ἐσῆμαναν καὶ ἔφυγον. ²² καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς τριακοσίοις κερατῖναις. καὶ ἔθηκε κύριος τὴν ῥομφαίαν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ παρεμβολῇ. καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολή ἕως Βηθσεὶδ Ταχαραγαθὰ Ἀβελμουλὰ ἐπὶ Ταβάθ. ²³ καὶ ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ Νεφθαλὶ, καὶ ἀπὸ Ἀσὴρ, καὶ ἀπὸ παντὸς Μανασσῆ, καὶ ἐδίωξαν ὑπίσῳ Μαδιάμ. ²⁴ καὶ ἀγγέλους ἀπέστειλε Γεδεὼν ἐν

παντί ὄρει Ἐφραΐμ, λέγων. κατάρητε εἰς συνάντησιν Μαδιάμ, καὶ καταλάβετε ἑαυτοὺς τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην. καὶ ἐβόησε πᾶς ἀνὴρ Ἐφραΐμ, καὶ προκατέλαβον τὸ ὕδωρ ἕως Βαιθηρά καὶ τὸν Ἰορδάνην.
²⁵ καὶ συνέλαβον τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ καὶ τὸν Ῥοῦβ καὶ τὸν Ζήβ, καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ῥοῦβ ἐν Σουρ Ῥοῦβ, καὶ τὸν Ζήβ ἀπέκτειναν ἐν Ἰακεφζήφ. καὶ κατεδίωξαν τὴν Μαδιάμ, καὶ τὴν κεφαλὴν Ῥοῦβ καὶ Ζήβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεὼν ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ εἶπαν πρὸς Γεδεὼν ἀνὴρ Ἐφραΐμ. τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐπορεύθης παρατάξασθαι ἐν Μαδιάμ; καὶ διέλεξαντο πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶς. ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς; ἢ οὐχὶ κρείττων ἐπιφυλλίς Ἐφραΐμ ἢ τρυγητὸς Ἀβιέξερ; ³ ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκε κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν Ῥοῦβ καὶ τὸν Ζήβ. καὶ τί ἠδυνήθην ποιῆσαι ὡς ὑμεῖς; τότε ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον. ⁴ καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ πεινῶντες καὶ διώκοντες. ⁵ καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοκχώθ. δοτε δὴ ἄρτους εἰς τροφήν τῷ λαῷ τούτῳ τῷ ἐν ποσὶν μου ὅτι ἐκλείπουσιν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι διώκων ὀπίσω τοῦ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά βασιλέων Μαδιάμ. ⁶ καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες Σοκχώθ. μὴ χεῖρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τῇ δυνάμει σου ἄρτους; ⁷ καὶ εἶπε Γεδεὼν. διὰ τοῦτο ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά ἐν χειρὶ μου, καὶ ἐγὼ ἀλόησω τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου, καὶ ἐν ταῖς Βαρκηνίμ. ⁸ καὶ ἀνέβη ἐκείθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὡς αὐτῶς. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουήλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν ἄνδρες Σοκχώθ. ⁹ καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς ἄνδρας Φανουήλ. ἐν ἐπιστροφῇ μου μετ' εἰρήνης κατασκάψω τὸν πύργον τοῦτον. ¹⁰ καὶ Ζιβεὲ καὶ

Σαλμανά ἐν Καρκάρ, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ δεκαπέντε χιλιάδες. πάντες οἱ καταλειμμένοι ἀπὸ πάσης παρεμβολῆς ἀλλοφυλῶν, καὶ οἱ πεπτωκότες, ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν σπομένων ῥομφαίαν. ¹¹ καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν τῶν σκηνοῦντων ἐν σκηναῖς ἀπὸ ἀνατολῶν τῆς Ναβαὶ καὶ Ἰεγεράλ. καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολήν, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἦν πεποιοῦσα, ¹² καὶ ἔφυγον Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά. καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐκράτησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιάμ τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν ἐξέστησε. ¹³ καὶ ἐπέστρεψε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἀπὸ τῆς παρατάξεως ἀπὸ ἐπάνωθεν τῆς παρατάξεως Ἀρές. ¹⁴ καὶ συνέλαβε παιδάριον ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σοκχώθ, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν. καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ὀνόματα τῶν ἀρχόντων Σοκχώθ καὶ τῶν πρεσβυτέρων αὐτῶν, ἐβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας. ¹⁵ καὶ παρεγένετο Γεδεὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχώθ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά ἐν οἷς ὠνεδίσατέ με, λέγοντες. μὴ χεῖρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά νῦν ἐν χειρὶ σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου τοῖς ἐκλείπουσιν ἄρτους; ¹⁶ καὶ ἔλαβε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς Βαρκηνίμ, καὶ ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. ¹⁷ καὶ τὸν πύργον Φανουήλ κατέστρεψε, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά. ποῦ οἱ ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνετε ἐν Θαβώρ; καὶ εἶπαν. ὡς σὺ, ὡς αὐτοὶ, εἰς ὁμοίωμα υἱοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ εἶπε Γεδεὼν. ἀδελφοί μου καὶ υἱοὶ τῆς μητροῦ μου ἦσαν, ζῇ κύριος εἰ ἐξωγογηκατε αὐτοὺς, οὐκ ἂν ἀπέκτεινα ὑμᾶς. ²⁰ καὶ εἶπεν Ἰεδὲρ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ. ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς. καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὅτι ἔτι νεώτερος ἦν. ²¹ καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά ἀνάστα σὺ καὶ συνάντησον ἡμῖν, ὅτι ὡς ἄνδρὸς ἡ δυνάμεις σου. καὶ ἀνέστη Γεδεὼν, καὶ ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά. καὶ ἔλαβε τοὺς μνη-

σκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμῆλων αὐτῶν. ²² καὶ εἶπον ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς Γεδεὼν. κύριε ἄρξον ἡμῶν καὶ σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ὁ υἱός τοῦ υἱοῦ σου, ὅτι σὺ ἔσωσας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. ²³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν. οὐκ ἄρξω ἐγώ, καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου ἐν ὑμῖν. κύριος ἄρξει ὑμῶν. ²⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεὼν. αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἷτημα, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον ἐκ σκύλων αὐτοῦ, ὅτι ἐνώτια χουσαῖ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν Ἰσραηλίται. ²⁵ καὶ εἶπαν. διδόντες δώσομεν. καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔβαλεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον σκύλων αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐγένετο ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χουσαῖ ὧν ἤτησε, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χουσοὶ παρὲς τῶν μηνίσκων καὶ τῶν στραγγαλίδων καὶ τῶν ἱματίων καὶ πορφυρίδων τῶν ἐπὶ βασιλεῦσι Μαδιάμ, καὶ ἐκτὸς τῶν περιθεμάτων ἃ ἦν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμῆλων αὐτῶν. ²⁷ καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Γεδεὼν εἰς Ἐφῶδ, καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφραθᾷ. καὶ ἐξεπόρευσε πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ. καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ εἰς σκῶλον. ²⁸ καὶ συνεστάλη Μαδιάμ ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθηκαν ἄραι κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεὼν. ²⁹ καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰωᾶς, καὶ ἐκάθισεν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ³⁰ καὶ τῷ Γεδεὼν ἦσαν υἱοὶ ἑβδομήκοντα ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐτῷ. ³¹ καὶ παλλακὴ αὐτοῦ ἦν ἐν Συχέμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ καὶ γε αὐτῇ υἱόν, καὶ ἔθηκε τὸ ὄνομα, Ἀβιμέλεχ. ³² καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωᾶς ἐν πόλει αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ἰωᾶς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Ἐφραθᾷ Ἀβι Ἐσδρί. ³³ καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανε Γεδεὼν, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρευσαν ὀπίσω τῶν Βααλὶμ, καὶ ἔθηκαν ἑαυτοῖς τῷ Βααλ διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν. ³⁴ καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων αὐτοὺς κυκλόθεν. ³⁵ καὶ οὐκ

ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἱεροβάαλ, αὐτὸς ἐστὶ Γεδεὼν, κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε μετὰ Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ υἱὸς Ἱεροβάαλ εἰς Συχέμ πρὸς ἀδελφούς μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν συγγένειαν οἴκου πατρὸς μητρὸς αὐτοῦ, λέγων. ² λαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ. τί τὸ ἀγαθὸν ὑμῖν κυριεῦσαι ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἀνδρας πάντας υἱούς Ἱεροβάαλ, ἢ κυριεῦν ὑμῶν ἀνδρα ἓνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὅστούν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν εἰμι. ³ καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὡσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Συχέμ πάντας τοὺς λόγους τούτους. καὶ ἐκλινεν ἡ καρδιά αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, ὅτι εἶπαν, ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστι. ⁴ καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου ἐξ οἴκου Βααλβερίθ. καὶ ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἀνδρας κερνοὺς καὶ δειλοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτοῦ. ⁵ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφραθᾷ, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ υἱούς Ἱεροβάαλ ἑβδομήκοντα ἀνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα. καὶ κατέλειφθη Ἰωάθαμ υἱὸς Ἱεροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη. ⁶ καὶ συνήχθησαν πάντες ἀνδρες Σικίμων, καὶ πᾶς οἶκος Βηθμααλῶ, καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἀβιμέλεχ πρὸς τῇ βαλάνῳ τῇ εὔρετῇ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σικίμοις. ⁷ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάθαμ, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔστη ἐπὶ κορυφὴν ὄρους Γαριζὶν, καὶ ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀκούσατέ μου ἄνδρες Σικίμων, καὶ ἀκούσεται ὑμῶν ὁ θεός. ⁸ πορευόμενα ἐπορεύθη τὰ ξύλα τοῦ χρίσαι ἐφ' ἑαυτὰ βασιλέα, καὶ εἶπον τῇ ἑλαίᾳ. βασιλεύσον ἐφ' ἡμῶν. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἑλαία. μὴ ἀπολείψασα τὴν πίστητά μου, ἐν ἣ δοξάσουςι τὸν θεὸν ἄνδρες, πορευέσθαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁰ καὶ εἶπον τὰ ξύλα τῇ συκῇ. δεῦρο βασιλεύσον ἐφ' ἡμῶν. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκὴ. μὴ ἀπολείψασα ἐγὼ τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὰ γεννήματά μου

τὰ ἀγαθὰ, πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹² καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ἄμπελον. δεῦρο βασιλεύσον ἐφ' ἡμῶν. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπελος. μὴ ἀπολείψασα τὸν οἶνόν μου τὸν εὐφραίνοντα θεὸν καὶ ἀνθρώπους πορεύσομαι κινεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξύλων; ¹⁴ καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα τῇ ῥάμνῳ. δεῦρο σὺ βασιλεύσον ἐφ' ἡμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπεν ἡ ῥάμνος πρὸς τὰ ξύλα. εἰ ἐν ἀληθείᾳ χρίτετέ με ὑμεῖς τοῦ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς, δεῦτε ὑπόσπῃτε ἐν τῇ σκιά μου. καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπ' ἐμοῦ καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. ¹⁶ καὶ νῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ εἰ ἀγαθωσύνην ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ ὡς ἀνταπόδοσις χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, ¹⁷ ὡς παρετάξατο ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἐξέβριμψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξεναντίας, καὶ ἐρύύσατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ, ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἐπανεστήτε ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου σήμερον, καὶ ἀπεκτείνετε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐβδομηκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἓνα, καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστι. ¹⁹ καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ἱεροβάαλ, καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, εὐφρανθεῖτε ἐν Ἀβιμέλεχ, καὶ εὐφρανθεῖη καὶ γε αὐτὸς ἐφ' ὑμῖν. ²⁰ εἰ δὲ οὐ, ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ Ἀβιμέλεχ, καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας Σικίμων καὶ τὸν οἶκον Βηθμααλῶ, καὶ ἐξέλθοι πῦρ ἀπὸ ἄνδρων Σικίμων, καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Βηθμααλῶ, καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ. ²¹ καὶ ἐφυγεν Ἰωάθαμ καὶ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη ἕως Βαιθ, καὶ ὤκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Ἀβιμέλεχ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²² καὶ ᾗξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ Ἰσραὴλ τρία ἔτη. ²³ καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα πονηρὸν ἀνήμεσον Ἀβιμέλεχ καὶ ἀναμέσον τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἠθέτησαν ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβιμέλεχ, ²⁴ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομηκοντα υἱῶν Ἱεροβάαλ, καὶ τὰ αἵματα

αὐτῶν τοῦ θείναι ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ὃς ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ ἄνδρας Σικίμων, ὅτι ἐνίσχυσαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἀποκτείνει τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἔθνηκαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐνεδρευόντας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων, καὶ διήρπαζον πάντα ὃς παρεπορεύετο ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Ἀβιμέλεχ. ²⁶ καὶ ἦλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ παρήλθον ἐν Σικίμοις, καὶ ἤλπισαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων. ²⁷ καὶ ἐξήλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν, καὶ ἐπάτησαν, καὶ ἐποίησαν Ἐλλουλίμ. καὶ εἰσῆνεγκαν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ κατηράσαντο τὸν Ἀβιμέλεχ. ²⁸ καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ. τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ, καὶ τίς ἐστιν υἱὸς Συχέμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ υἱὸς Ἱεροβάαλ, καὶ Ζεβούλ ἐπίσκοπος αὐτοῦ, δούλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς; ²⁹ καὶ τίς δώῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρὶ μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτόν. πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἐξελθε. ³⁰ καὶ ἤκουσε Ζεβούλ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γαὰλ υἱοῦ Ἰωβήλ, καὶ ὠργίσθη θυμῷ αὐτός. ³¹ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ ἐν κρυφῇ, λέγων. ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐρχονται εἰς Συχέμ, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ περικάθηται τὴν πόλιν ἐπὶ σε. ³² καὶ νῦν ἀνάστηθι νυκτὸς, καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ, ³³ καὶ ἔσται τοπρῶν ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, ὀρθοίεῖς καὶ ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ ἰδοὺ αὐτοὺς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὅσα ἂν εὖρη ἡ χεὶρ σου. ³⁴ καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἐνήδρευσαν ἐπὶ Συχέμ τέτρασιν ἀρχαῖς. ³⁵ καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ, καὶ ἔστη πρὸς τὴν θύρα τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου. ³⁶ καὶ εἶδε Γαὰλ υἱὸς Ἰωβήλ τὸν λαόν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ.

Ζεβούλ. ἰδοὺ λαὸς καταβαίνει ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ὄρεων. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ. τὴν σκιὰν τῶν ὄρεων σὺ βλέπεις ὡς ἄνδρας. ³⁷ καὶ προσέθετο ἐπὶ Γαὰλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐχόμενα ὀμφαλοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀρχὴ ἐτέρα ἔρχεται δι' ὁδοῦ Ἡλωνιμαωνενίμ. ³⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ζεβούλ. καὶ ποῦ ἔστι τὸ στόμα σου ὡς ἐλάλησας, τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ, ὅτι δουλεύομεν αὐτῷ; μὴ οὐχὶ οὗτος ὁ λαὸς ὃν ἐξουδένωσας; ἐξέλθε δὴ νῦν καὶ παράταξαι αὐτῷ. ³⁹ καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἐνώπιον ἀνδρῶν Συχέμ, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἀβιμέλεχ. ⁴⁰ καὶ ἐδιώξεν αὐτὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον τραυματῖαι πολλοὶ ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης. ⁴¹ καὶ ἐξῆλθεν Ἀβιμέλεχ ἐν Ἀορμαῖ, καὶ ἐξέβαλε Ζεβούλ τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, μὴ οἰκεῖν ἐν Συχέμ. ⁴² καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀνῆγγειλε τῷ Ἀβιμέλεχ. ⁴³ καὶ ἔλαβε τὸν λαὸν, καὶ διεῖλεν αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ ἐνήδρευεν ἐν ἀγρῷ. καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἀνέστη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. ⁴⁴ καὶ Ἀβιμέλεχ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξέτειναν, καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης τῆς πόλεως. καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἐξέτειναν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς. ⁴⁵ καὶ Ἀβιμέλεχ παρετάσσεται ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινεν, καὶ τὴν πόλιν καθεῖλε καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας. ⁴⁶ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ, καὶ ἦλθον εἰς συνέλευσιν Βαιθηλβερίθ. ⁴⁷ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ, ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Συχέμ. ⁴⁸ καὶ ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς ὄρος Σελμών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ τὰς ἀξίνας ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε κλάδον ξύλου, καὶ ᾗ ᾗ ἔθηκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ. καὶ εἶπε τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ. ὁ εἰδέτε με ποιῶντα, ταχέως ποιήσατε ὡς ἐγώ. ⁴⁹ καὶ

ἔκοψαν καὶ γε ἄνθρωποι κλάδον πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν συνέλευσιν, καὶ ἐνεπύρισαν ἐπ' αὐτοὺς τὴν συνέλευσιν ἐν πυρὶ. καὶ ἀπέθανον καὶ γε πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικίμων ὡς καὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ⁵⁰ καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ἐκ Βαιθηλβερίθ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Θήβης, καὶ κατέλαβεν αὐτήν. ⁵¹ καὶ πύργος ἰσχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως, καὶ ἔκλεισαν ἐξωθεν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου. ⁵² καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ παρετάξαντο αὐτῷ. καὶ ἤγγισεν Ἀβιμέλεχ ἕως τῆς θύρας τοῦ πύργου τοῦ ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρὶ. ⁵³ καὶ ἐβόησε γυνὴ μία κλάσμα ἐπιμύλιον ἐπὶ κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ ἔκλασε τὸ κρανίον αὐτοῦ. ⁵⁴ καὶ ἐβόησε ταχὺ πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. σπάσον τὴν ῥομφαίαν μου καὶ θανάτωσόν με, μὴ ποτε εἴπωσιν, γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἐξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. ⁵⁵ καὶ εἶδεν ἄνθρωπος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀπέθανεν Ἀβιμέλεχ. καὶ ἐπορεύθησαν ἄνθρωποι εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁵⁶ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν πονηρίαν Ἀβιμέλεχ ἣν ἐποίησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀποκτεῖναι τοὺς ἐρδομήκοντα ἀδελφούς αὐτοῦ. ⁵⁷ καὶ τὴν πᾶσαν πονηρίαν ἀνδρῶν Συχέμ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς κεφαλὴν αὐτῶν. καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἱεροβάαλ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ σώσαι τὸν Ἰσραὴλ Ὁυλά υἱὸς Φουά, υἱὸς πατραδελφου αὐτοῦ, ἄνθρωπος Ἰσάχαρ, καὶ αὐτὸς ὥκα ἐν Σαμίρ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. ² καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι τρία ἔτη, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμίρ. ³ καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ἰαῖρ ὁ Γαλααδ, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι δύο ἔτη. ⁴ καὶ ἦσαν αὐτῷ τρίακοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβαίοντες ἐπὶ τρίακοντα δύο πώλους, καὶ τρίακοντα δύο πόλεις αὐτοῖς. καὶ ἐκάλουν αὐτὰς ἐπαύλεις Ἰαῖρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης

ἐν γῇ Γαλααδ. ⁵ καὶ ἀπέθανεν Ἰαῖρ, καὶ ἐτάφη ἐν Ῥαμνών. ⁶ καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐδούλευσαν τοῖς Βααλίμ, καὶ ταῖς Ἀσταρώθ, καὶ τοῖς θεοῖς Ἀράμ, καὶ τοῖς θεοῖς Σιδωνος, καὶ τοῖς θεοῖς Μωάβ, καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν Ἀμμών, καὶ τοῖς θεοῖς Φυλιστιῖμ, καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ. ⁷ καὶ ὠροίσθη θυμῷ κύριος ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Φυλιστιῖμ, καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμών. ⁸ καὶ ἐθλίψαν καὶ ἐθλάσαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ τοῦ Ἀμορρί τοῦ ἐν Γαλααδ. ⁹ καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών τὸν Ἰορδάνην παρατάξασθαι πρὸς Ἰούδαν, καὶ Βενιαμὴν, καὶ πρὸς Ἐφραΐμ. καὶ ἐθλίβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σφόδρα. ¹⁰ καὶ ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, λέγοντες. ἡμάρτομέν σοι, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν θεόν, καὶ ἐδουλεύσαμεν τῷ Βααλίμ. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀμορρῆαιον, καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἀπὸ Φυλιστιῖμ, ¹² καὶ Σιδωνίων, καὶ Ἀμαλῆκ, καὶ Μαδιαμ, οἱ ἐθλίψαν ὑμᾶς; καὶ ἐβοήσατε πρὸς με, καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν; ¹³ καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με, καὶ ἐδουλεύσατε θεοῖς ἑτέροις; διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς. ¹⁴ πορεύεσθε καὶ βοήσατε πρὸς τοὺς θεοὺς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. ἡμάρτομεν, ποιήσον σὺ ἡμῖν κατὰ πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, πλην ἔξελου ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁶ καὶ ἐξέκλιναν τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἐδούλευσαν τῷ κυρίῳ μόνῳ, καὶ ὀλιγώθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν κόπῳ Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλααδ. καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ σκοτιᾷ. ¹⁸ καὶ εἶπον ὁ λαὸς οἱ ἄρχοντες Γαλααδ, ἄνῃρ πρὸς τὸν πλησίον

αὐτοῦ. τίς ὁ ἄνῃρ ὅστις ἂν ἄρξεται παρατάξασθαι πρὸς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλααδ;

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης ἐπληρώσεν δύναμι, καὶ αὐτὸς υἱὸς γυναικὸς πόρνης, ἣ ἐγέννησε τῷ Γαλααδ τὸν Ἰεφθάε. ² καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλααδ αὐτῷ υἱόν. καὶ ἡδούνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθάε, καὶ εἶπαν αὐτῷ. οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναικὸς ἐταίρας σὺ. ³ καὶ ἔφυγεν Ἰεφθάε ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ὤκησεν ἐν γῇ Τῶβ. καὶ συνεστράφησαν πρὸς Ἰεφθάε ἄνδρες κενοὶ, καὶ ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἐγένετο ἥνίκα παρετάξαντο οἱ υἱοὶ Ἀμμών μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ λαβεῖν τὸν Ἰεφθάε ἀπὸ τῆς γῆς Τῶβ, ⁶ καὶ εἶπαν τῷ Ἰεφθάε. δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἄρχηγόν, καὶ παραταξόμεθα πρὸς υἱοὺς Ἀμμών. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰεφθάε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλααδ. οὐχὶ ὑμεῖς ἐμίσησατέ με, καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἔξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ διατί ἤλθατε πρὸς με νῦν ἥνίκα χορήγετε; ⁸ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ἰεφθάε. διὰ τοῦτο νῦν ἐπιστρέψαμεν πρὸς σέ, καὶ πορεύσῃ μεθ' ἡμῶν, καὶ παρατάξῃ πρὸς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἄρχοντα πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Γαλααδ. ⁹ καὶ εἶπεν Ἰεφθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλααδ. εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμών, καὶ παραδῶ αὐτοὺς κύριος ἐνώπιον ἑοῦ, καὶ ἐγὼ ὑμῖν ἔδομαι εἰς ἄρχοντα. ¹⁰ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ἰεφθάε. κύριος ἔστω ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά σου οὕτω ποιήσῃ. ¹¹ καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλααδ, καὶ ἐθῆκαν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐπ' αὐτοὺς εἰς κεφαλὴν καὶ εἰς ἄρχηγόν. καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσηφά. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμών, λέγων.

λέγων. τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὅτι ἦλθες πρὸς με τοῦ παρατάξασθαι ἐν τῇ γῇ μου; ¹³ καὶ εἶπε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε. ὅτι ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Ἀρνὼν ἕως Ἰαβὼκ καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὰς ἐν εἰρήνῃ καὶ πορεύσομαι. ¹⁴ καὶ προσεθῆκε ἐτι Ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν, ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ. οὕτω λέγει Ἰεφθάε. οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν Μωάβ, καὶ τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμὼν, ¹⁶ ὅτι ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης Σιφ, καὶ ἦλθεν εἰς Κάδης. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Ἐδῶμ, λέγων. παρελεύσομαι δὴ ἐν τῇ γῇ σου. καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς Ἐδῶμ. καὶ γε πρὸς βασιλέα Μωάβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ εὐδόκησεν. καὶ ἐκάθισεν Ἰσραὴλ ἐν Κάδης, ¹⁸ καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν Ἐδῶμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ. καὶ ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου τῇ γῇ Μωάβ, καὶ παρενέβαλεν ἐν πέραν Ἀρνὼν, καὶ οὐκ εἰσῆλθεν ἐν ὁρίοις Μωάβ, ὅτι Ἀρνὼν ὄριον Μωάβ. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασιλέα τοῦ Ἀμορραίου βασιλέα Ἐσεβὼν, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰσραὴλ. παρελθωμεν δὴ ἐν τῇ γῇ σου ἕως τοῦ τόπου ἡμῶν. ²⁰ καὶ οὐκ ἐνεπίστευσεν Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν ἐν τῷ ὁρίῳ αὐτοῦ. καὶ συνῆξε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον εἰς Ἰασά, καὶ παρετάξατο πρὸς Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. καὶ ἐκληρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Ἀμορραίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ἐκείνην ²² ἀπὸ Ἀρνὼν καὶ ἕως τοῦ Ἰαβὼκ, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐρήμου ἕως τοῦ Ἰορδάνου. ²³ καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐξῆρε τὸν Ἀμορραῖον ἀπὸ προσώπου λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτόν; ²⁴ οὐχὶ ἃ ἐὰν κληρονομήσει σε Χαμὼς ὁ θεὸς σου, αὐτὰ κληρονομήσεις, καὶ τοὺς πάντας,

οὓς ἐξῆρε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, αὐτοὺς κληρονομήσομεν; ²⁵ καὶ νῦν μὴ ἐν ἀγαθῷ ἀγαθώτερος σὺ ὑπὲρ Βαλακ υἱὸν Σετφῶρ βασιλέως Μωάβ; μὴ μαχόμενος ἐμάχεσάτο μετὰ Ἰσραὴλ, ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτόν ²⁶ ἐν τῷ οἰκῆσαι ἐν Ἐσεβὼν καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν γῇ Ἀροὴρ καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρά τὸν Ἰορδάνην τριακόσια ἐτη; καὶ διατί οὐκ ἐρύδυσω αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ; ²⁷ καὶ νῦν ἐγὼ εἰμι οὐχ ἡμαρτόν σοι, καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν τοῦ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί. κρίναι κύριος ὁ κρίνων σήμερον ἀναμέσον υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον υἱῶν Ἀμμὼν. ²⁸ καὶ οὐκ ἤκουσε βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν τῶν λόγων Ἰεφθάε, ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα κυρίου, καὶ παρῆλθε τὸν Γαλαὰδ, καὶ τὸν Μανασσῆ, καὶ παρῆλθε τὴν σκοπιὰν Γαλαὰδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμὼν. ³⁰ καὶ ἤρξατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ κυρίῳ, καὶ εἶπεν. ἐὰν διδὼς δῶς μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐν τῇ χειρὶ μου, ³¹ καὶ ἔσται ὁ ἐκπορευόμενος ὃς ἂν ἐξέλθῃ ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς συνάντησιν μου ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ, ἀνοίσω αὐτόν ὁλοκαύτωμα. ³² καὶ παρῆλθεν Ἰεφθάε πρὸς υἱοὺς Ἀμμὼν παρατάξασθαι πρὸς αὐτούς. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ³³ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως ἐλθεῖν ἄχρις Ἀρνὼν ἐν ἀριθμῷ εἴκοσι πόλεις καὶ ἕως Ἐβελαχρμὴν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. καὶ συνεστάλησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ³⁴ καὶ ἦλθεν Ἰεφθάε εἰς Μασσηφά εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο εἰς ὑπάντησιν ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς. καὶ αὕτη ἦν μονογενὴς αὐτῷ. οὐκ ἦν αὐτῷ ἕτερος υἱὸς ἢ θυγάτηρ. ³⁵ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν αὐτὴν αὐτὸς, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἃ ἃ θυγάτηρ μου ταραχῇ ἐτάραξάς με, καὶ σὺ ἥς ἐν τῷ ταραχῇ μου, καὶ ἐγὼ εἰμι ἡνοιξα κατὰ σοὺ τὸ στόμα μου πρὸς κύριον; καὶ οὐ δυνή-

σονται

σομαι ἀποστρέφαι. ³⁶ ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν. πάτερ ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον; ποιήσόν μοι ὃν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ στόματός σου ἐν τῷ ποιῆσαι σοι κύριον ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν σου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμων. ³⁷ καὶ ἥδε εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς. ποιήσω δὴ ὁ πατήρ μου τὸν λόγον τοῦτον. ἔασόν με δύο μῆνας καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθενία μου ἐγὼ εἰμι καὶ αἱ συνεταίριδες μου. ³⁸ καὶ εἶπε. πορεύου. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὴν δύο μηνῶν. καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταίριδες αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθενία αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὄρη. ³⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τέλει τῶν δύο μηνῶν, καὶ ἐπέστρεψε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν ᾠξάτο. καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ἄνδρα. καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσραὴλ. ⁴⁰ ἀπὸ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐπορεύοντο θυγατέρες Ἰσραὴλ θορνεῖν τὴν θυγατέρα Ἰεφθάε τοῦ Γαλααδίτου ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐβόησεν ἀνὴρ Ἐφραιμ καὶ παρῆλθαν εἰς βορρᾶν, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰεφθάε. διατί παρῆλθες παρατάξασθαι ἐν υἱοῖς Ἀμμων, καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρόησμεν ἐπὶ σὲ ἐν πυρί. ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰεφθάε. ἀνὴρ μαχητὴς ἦμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμων σφόδρα. καὶ ἐβόησα ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ³ καὶ εἶδον ὅτι οὐκ εἶ σωτὴρ, καὶ ἔθνηκα τὴν ψυχὴν μου ἐν χειρὶ μου, καὶ παρῆλθον πρὸς υἱοὺς Ἀμμων, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μου. καὶ εἰς τί ἀνέβητε ἐπ' ἐμὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ παρατάξασθαι ἐν ἐμοί; ⁴ καὶ συνέστρεφεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλαὰδ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἐφραίμ. καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλαὰδ τὸν Ἐφραίμ, ὅτι εἶπαν οἱ διασωζόμενοι τοῦ Ἐφραίμ, ὑμεῖς Γαλαὰδ ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραίμ καὶ ἐν μέσῳ τοῦ Μανασσῆ. ⁵ καὶ προκατελάβετο Γαλαὰδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραίμ. καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ διασωζόμε-

μενοι Ἐφραίμ. διαβῶμεν. καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ. μὴ Ἐφραθίτης εἶ; καὶ εἶπεν. οὐ. ⁶ καὶ εἶπαν αὐτῷ. εἶπον δὴ σταχυς. καὶ οὐ κατεύθυνεν τοῦ λαλῆσαι οὕτως. καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν αὐτὸν πρὸς τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἔπεσαν ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀπὸ Ἐφραίμ δύο καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες. ⁷ καὶ ἔκρινεν Ἰεφθάε τὸν Ἰσραὴλ ἐξ ἑτῆ. καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει αὐτοῦ Γαλαὰδ. ⁸ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβαισσαν ἀπὸ Βηθλεέμ. ⁹ καὶ ἦσαν αὐτῷ τριάκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα θυγατέρες, ἃς ἐξαπέστειλεν ἔξω, καὶ τριάκοντα θυγατέρας εἰσῆνεγκεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν. καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἑπτὰ ἑτῆ. ¹⁰ καὶ ἀπέθανεν Ἀβαισσαν, καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεέμ. ¹¹ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Αἰλῶμ ὁ Ζαβουλωνίτης δέκα ἑτῆ. ¹² καὶ ἀπέθανεν Αἰλῶμ ὁ Ζαβουλωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Αἰλῶμ ἐν γῇ Ζαβουλών. ¹³ καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης. ¹⁴ καὶ ἦσαν αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοί, καὶ τριάκοντα υἱῶν υἱοὶ ἐπιβαίνοντες ἐπὶ ἐβδομήκοντα πῶλους. καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἑτῆ. ¹⁵ καὶ ἀπέθανεν Ἀβδὼν υἱὸς Ἑλλήλ ὁ Φαραθωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φαραθῶν ἐν γῇ Ἐφραίμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀυαλήκ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ προσέθηκαν ἑτ' οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Φυλιστίμ τεσσαράκοντα ἑτῆ. ² καὶ ἦν ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Σαραὰ ἀπὸ δήμου συγγενείας τοῦ Δανὶ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωὲ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτεκεν. ³ καὶ ὤφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. ἰδοὺ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας, καὶ συλλήψῃ υἱόν. ⁴ καὶ νῦν φύλαξαι δὴ καὶ μὴ πῖς οἶνον καὶ μεθύσμα, καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ⁵ ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ οὐκ ἀναβήσεται, ὅτι Ναζιρ θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς κοιλίας, καὶ αὐτὸς

ἄρξεται σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Φυλιστιῖμ. ⁶ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, λέγουσα. ἄνθρωπος θεοῦ ἦλθε πρὸς μέ, καὶ εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου θεοῦ, φοβερόν σφόδρα, καὶ οὐκ ἤρωτήσα αὐτὸν πόθεν ἐστὶ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ μοι. ⁷ καὶ εἶπέ μοι. ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἔχεις καὶ τέξῃ υἱόν. καὶ νῦν μὴ πῆρς οἶνον καὶ μέθυσμα, καὶ μὴ φαγῆς πᾶν ἀκάθαρτον, ὅτι θεοῦ ἄγιον ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ γαστροῦ ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. ⁸ καὶ προσηύξατο Μανωὲ πρὸς κύριον, καὶ εἶπεν. ἐν ἐμοὶ κύριε Ἀδωναῖε, τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας, ἐλθέτω δὴ ἐτι πρὸς ἡμᾶς, καὶ συμβιβάσάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδίῳ τῷ τικτομένῳ. ⁹ καὶ εἰσῆκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωῆ, καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἐτι πρὸς τὴν γυναῖκα. καὶ αὕτη ἐκάθητο ἐν ἀγοῇ, καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν μετ' αὐτῆς. ¹⁰ καὶ ἐταχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἔδραμε καὶ ἀνήγγειλε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ ὥπται πρὸς μέ ὁ ἀνὴρ ὃς ἦλθεν ἐν ἡμέρᾳ πρὸς μέ. ¹¹ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὅπισω τῆς γυναίκος αὐτοῦ, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν ἄνδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος. ἐγώ. ¹² καὶ εἶπε Μανωῆ. νῦν ἐλεύσεται ὁ λόγος, τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ; ¹³ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωῆ. ἀπὸ πάντων ὧν εἶρηκα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλάξεται, ¹⁴ ἀπὸ παντός ὃ ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου τοῦ οἴνου, οὐ φάγεται, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα μὴ πίετω, καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω, πάντα ὅσα ἐνετείλαμην αὐτῇ, φυλάξεται. ¹⁵ καὶ εἶπε Μανωῆ πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου. κατὰσχωμεν ὠδὲ σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώπιον σου ἔριφον αἰγῶν. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωῆ. ἐὰν κατάσχης, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν ἄρτων σου. καὶ ἐὰν ποιήσης ὀλοκαύτωμα, τῷ κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό. ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωῆ, ὅτι ἄγγελος κυρίου αὐτός. ¹⁷ καὶ εἶπε Μανωῆ πρὸς τὸν ἄγ-

γελον κυρίου. τί τὸ ὄνομά σοι, ὅτι ἔλθοι τὸ ῥῆμά σου, καὶ δοξάσομέν σε; ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου. εἰς τί τοῦτο ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι θαυμαστόν. ¹⁹ καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν, καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ, καὶ διεχώρισε ποιῆσαι, καὶ Μανωῆ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες ²⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβῆναι τὴν φλόγα ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογί. καὶ Μανωῆ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βλέποντες, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ καὶ οὐ προσέθηκεν ἐτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὁφθῆναι πρὸς Μανωῆ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. τότε ἔγνω Μανωῆ, ὅτι ἄγγελος κυρίου οὗτος. ²² καὶ εἶπε Μανωῆ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. θανάτῳ ἀποθανούμεθα, ὅτι θιόν εἶδομεν. ²³ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. εἰ ἤθελεν ὁ κύριος θανατῶσαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἔλαβεν ἐκ χειρὸς ἡμῶν ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίαν, καὶ οὐκ ἂν ἔδειξεν ἡμῖν ταῦτα πάντα, καὶ καθὼς καιρὸς οὐκ ἂν ἤκούτισεν ἡμᾶς ταῦτα. ²⁴ καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σαμψών. καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸ κύριος. ²⁵ καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συνεκπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δὰν καὶ ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἐσθαὸλ.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθὰ, καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἄλλοφύλων. ² καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε. γυναῖκα ἐώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων Φυλιστιῖμ, καὶ νῦν λαβετε αὐτήν μοι εἰς γυναῖκα. ³ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. μὴ οὐκ εἰσὶ θυγατέρες τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐκ παντός τοῦ λαοῦ μου γυνή, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἀπὸ τῶν ἄλλοφύλων τῶν ἀπεριτμητῶν; καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ταύτην λάβε μοι, ὅτι αὕτη εὐθεῖα ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ⁴ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ

αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι παρὰ κυρίου ἐστίν, ὅτι ἐκδίκησιν αὐτὸς ζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ ἀλλοφυλοὶ κυριεύοντες ἐν Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθὰ. καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀμπελῶνος Θαμναθὰ, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρουμένος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἦλato ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ συνέτριψεν αὐτὸν ὥς τι συντρίψει ἔριπον αἰγῶν, καὶ οὐδὲν ἦν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὃ ἐποίησε. ⁷ καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικὶ, καὶ ηνθύνθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμψὼν. ⁸ καὶ ὑπέστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτήν, καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτώμα τοῦ λέοντος, καὶ ἰδοὺ συναγωγὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι. ⁹ καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐσθίων. καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον, καὶ οὐκ ἀνήγγειλε αὐτοῖς ὅτι ἀπὸ στόματος τοῦ λέοντος ἐξεῖλε τὸ μέλι. ¹⁰ καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψὼν πότον ἡμέρας ἑπτὰ, ὅτι οὕτως ποιοῦσιν οἱ νεανίσκοι. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὅτε εἶδον αὐτὸν, καὶ ἔλαβον τριάκοντα κλητούς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ. ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. πρόβλημα ὑμῖν προβάλλομαι, ἔὰν ἀπαγγέλλοντες ἀπαγγείλητε αὐτὸ ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου καὶ εὕρητε, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολὰς ἱματίων. ¹³ καὶ ἐὰν μὴ δύνησθε ἀπαγγεῖλαι μοι, δώσετε ὑμεῖς ἑμὶ τριάκοντα ὀθόνην καὶ τριάκοντα ἀλλασσομένας στολὰς ἱματίων. καὶ εἶπαν αὐτῷ. προβάλου τὸ πρόβλημά σου, καὶ ἀκουσόμεθα αὐτό. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τί βρωτὸν ἐξηλήθην ἐκ βιβρώσκοντος, καὶ ἀπὸ ἰσχυροῦ γλυκύ. καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψὼν. ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγεῖλάτω

σοι τὸ πρόβλημα, μὴ ποτε κατακείσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐν πυρὶ. ἢ ἐκβιάσαι ἡμᾶς κεκήκατε, ¹⁶ καὶ ἐκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπεν. πλὴν μεμίσσηκάς με καὶ οὐκ ἠγάπησάς με, ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου, οὐκ ἀπήγγειλās μοι αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψὼν. εἰ τῷ πατρὶ μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγειλα, σοὶ ἀπαγγεῖλω; ¹⁷ καὶ ἐκλαυσεν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, ὥς ἦν αὐτοῖς ὁ πότος. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ ὅτι παρηνόχησεν αὐτῷ. καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς. ¹⁸ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον. τί γλυκύτερον μέλιτος καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. εἰ μὴ ἠροτριάσατε ἐν τῇ δαμάλει μου, οὐκ ἂν ἔγνωτε τὸ πρόβλημά μου. ¹⁹ καὶ ἦλato ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐπάταξεν ἕξ αὐτῶν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ ἔλαβε τὰ ἱματία αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τὰς στολὰς τοῖς ἀπαγγεῖλασι τὸ πρόβλημα. καὶ ὠργίσθη θυμῷ Σαμψὼν, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ Σαμψὼν ἐνὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὧν ἐφιλίασεν.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θείσμου πυρῶν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐν ἔριφῳ αἰγῶν, καὶ εἶπεν. εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου καὶ εἰς τὸ ταμεῖον. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν. ² καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς, λέγων. εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσσησας αὐτήν, καὶ ἔδωκα αὐτήν ἐνὶ τῶν ἐκ τῶν φίλων σου, μὴ οὐχὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα ἀγαθωτέρα ὑπὲρ αὐτήν; ἔστω δὴ σοι ἀντὶ αὐτῆς. ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. ἠθώωμαι καὶ τὸ ἀπαξ ἀπὸ ἀλλοφύλων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν πονηρίαν. ⁴ καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν, καὶ συνέλαβε τριακοσίας ἁλωπενκας, καὶ ἔλαβε λαμπάδας, καὶ ἐπέστρεψε κέρκον πρὸς κέρκον, καὶ

ἐθῆκε λαμπάδα μίαν ἀναμέσον τῶν δύο κέρκων καὶ ἔδρασε. ⁶ καὶ ἐξέκασε πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν τοῖς στάχυσι τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐκάησαν ἀπὸ ἄλωνος καὶ ἕως σταχυῶν ὀρθῶν, καὶ ἕως ἀμπελώνος καὶ ἐλαίας. ⁶ καὶ εἶπαν οἱ ἀλλοφύλοι. τίς ἐποίησε ταῦτα; καὶ εἶπαν. Σαμψὼν ὁ νυμφίος τοῦ Θαμνὶ, ὅτι ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ ἐκ τῶν φίλων αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλοφύλοι, καὶ ἐνέβησαν αὐτὴν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν πυρὶ. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. ἐὰν ποιήσῃτε οὕτως ταύτην, ὅτι ἡ μὴν ἐκδικήσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἔσχατον κοπάσω. ⁸ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν πληγὴν μεγάλην. καὶ κατέβη καὶ ἐκάθισεν ἐν τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας Ἡτάμ. ⁹ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλοφύλοι, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἰούδα. καὶ ἐξερόβησαν ἐν Δελί. ¹⁰ καὶ εἶπαν ἀνὴρ Ἰούδα. εἰς τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπον οἱ ἀλλοφύλοι. δῆσαι τὸν Σαμψὼν ἀνέβημεν, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν. ¹¹ καὶ κατέβησαν τρις-χίλιοι ἀπὸ Ἰούδα ἄνδρες εἰς τρυμαλιὰν πέτρας Ἡτάμ, καὶ εἶπαν πρὸς Σαμψὼν. οὐκ οἶδας ὅτι κυριεύουσιν οἱ ἀλλοφύλοι ἡμῶν, καὶ τί τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. ὃν τρόπον ἐποίησάν μοι, οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν αὐτῷ. δῆσαι σε κατέβημεν τοῦ δοῦναι σε ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψὼν. ὁμῶσατέ μοι μὴ ποτε συναντήσῃτε ἐν ἔμοι ὑμεῖς. ¹³ καὶ εἶπον αὐτῷ, λέγοντες. οὐχὶ ὅτι ἀλλ' ἡ δεσμῷ δέσμεν σε, καὶ παραδώσωμέν σε ἐν χειρὶ αὐτῶν, καὶ θανατῶ οὐ θανατώσωμέν σε. καὶ ἔδρασαν αὐτὸν ἐν δυσὶ καλωδίοις καινοῖς, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας ἐκείνης, ¹⁴ καὶ ἦλθον ἕως Σιαγόνος. καὶ οἱ ἀλλοφύλοι ἠλάλαξαν, καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. καὶ ἐγενήθη τὰ καλωδία τὰ ἐπὶ βραχίουσιν αὐτοῦ ὥσπερ στιπτίον ὃ ἐξεκαύθη ἐν πυρὶ. καὶ ἐτάκησαν δεσμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ χειρῶν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εὗρε σιαγὸνα ὄνου ἐξερόμικτήν, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα

αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμψὼν. ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτοὺς, ὅτι ἐν τῇ σιαγόνι τοῦ ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὥς ἐπαύσατο λαλῶν, καὶ ἐβόησε τὴν σιαγὸνα ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον, Ἀναίρεσις σιαγόνος. ¹⁸ καὶ ἐδίφησε σφόδρα, καὶ ἔκλασε πρὸς κύριον, καὶ εἶπε. σὺ εὐδόκησας ἐν χειρὶ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι τῷ δίψει καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμητῶν; ¹⁹ καὶ ἐβόησεν ὁ θεὸς τὸν λάκκον τὸν ἐν τῇ σιαγόνι, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδωρ, καὶ ἔπιε. καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἔζησεν. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς, πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου, ἡ ἔστιν ἐν σιαγόνι, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁰ καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων ἑικοσιν ἔτη.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ ἐζήλθε πρὸς αὐτήν. ² καὶ ἀνηγγέλη τοῖς Γαζαίοις, λέγοντες. ἦκει Σαμψὼν ὧδε. καὶ ἐκύνκλωσαν, καὶ ἐνῆδρευσαν ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα, λέγοντες. ἕως διαφανῇ ὁ ὄρθρος, καὶ φωνεύσωμεν αὐτόν. ³ καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν ἕως μεσονυκτίου, καὶ ἀνέστη ἐν ἡμισὶ τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως σὺν τοῖς δυσὶ σταθμοῖς, καὶ ἀνεβάσταξεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ ἔθῃκεν ἐπὶ ὤμων αὐτοῦ. καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Χεβρόν, καὶ ἔθῃκεν αὐτὰ ἐκεῖ. ⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο, καὶ ἠγάθησε γυναῖκα ἐν Ἀλσωρή. καὶ ὄνομα αὐτῇ Λαλιδά. ⁵ καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτήν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ εἶπαν αὐτῇ. ἀπάγησον αὐτόν, καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα αὐτῷ, καὶ δηρώμεν αὐτόν τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν. καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους, καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. ⁶ καὶ εἶπε Λαλιδά πρὸς Σαμψὼν. ἀπάγγειλον

δὴ μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δεθῇσθαι τοῦ ταπεινωθῆναι σε. ⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Σαμψών. ἂν δῆσώσιν με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ⁸ καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευράς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμένας, καὶ ἔδρυσεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς. ⁹ καὶ τὸ ἐνεδρον αὐτῇ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμείῳ. καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψών. καὶ διέσπασεν τὰς νευράς ὡς εἴ τις ἀποσπάσῃ στρέμμα στιππύου ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτὸ πυρὸς, καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών. ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῇ. νῦν οὖν ἀναγγεῖλόν μοι ἐν τίνι δεθῇσθαι. ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν. ἂν δεσμευόντες δῆσώσιν με ἐν καλωδίσις καινοῖς οἷς οὐκ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἔργον, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων. ¹² καὶ ἔλαβε Δαλιδὰ καλωδία καινὰ, καὶ ἔδρυσεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ἐνεδρα ἐξηλθεν ἐκ τοῦ ταμείου. καὶ εἶπεν. ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψών. καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ βραχιόνων αὐτοῦ ὥσει σπαρτίον. ¹² καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών. ἰδοὺ ἐπλάνησάς με, καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῇ. ἀναγγεῖλόν δὴ μοι ἐν τίνι δεθῇσθαι. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν. ἂν ὑφάνης τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς μου σὺν τῷ διάσματι, καὶ ἐγκρούσῃς τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοίχον, καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων ἀσθενής. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κοιμᾶσθαι αὐτὸν, καὶ ἔλαβε Δαλιδὰ τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὕφανεν ἐν τῷ διάσματι, καὶ ἐπῆξεν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοίχον, καὶ εἶπεν. ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψών. καὶ ἐξυπνίσθη ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξῆρε τὸν πασσαλὸν τοῦ ὑφάσματος ἐκ τοῦ τοίχου. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς Σαμψών Δαλιδὰ. πῶς λέγεις, ἡγάπηκά σε, καὶ ἡ καρδιά σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ; τοῦτο τρίτον ἐπλάνησάς με, καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἡ μεγάλη. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ὅτε ἐξέθλιψεν αὐτὸν ἐν λόγοις αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ ἔστενο-

χώρησεν αὐτὸν, καὶ ὀλιγοψύχησεν ὥς τοῦ ἀποθανεῖν. ¹⁷ καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. σίδηρος οὐκ ἀνέβη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου, ὅτι ἅγιος θεοῦ ἐγὼ εἰμι ἀπὸ κοιλίας μητρός μου. ἂν οὖν ξυρῶμαι, ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου καὶ ἀσθενήσω, καὶ ἔσομαι ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι. ¹⁸ καὶ εἶδε Δαλιδὰ, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτῇ πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκάλεσε τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀλλοφύλων, λέγουσα. ἀνάβητε ἐπὶ τὸ ἄπαξ τοῦτο, ὅτι ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἀνήνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν χερσὶν αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἐκοίμισε Δαλιδὰ τὸν Σαμψών ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῆς. καὶ ἐκάλεσεν ἄνδρα, καὶ ἐξύρησε τὰς ἑπτὰ σειράς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ταπεινῶσαι αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπε Δαλιδὰ. ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψών. καὶ ἐξυπνίσθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἐξέλευσάμαι ὡς ἄπαξ καὶ ἄπαξ, καὶ ἐκτιναγθήσομαι. καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ κύριος ἀπέστη ἀπάνωθεν αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξέκοψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν εἰς Γάζαν, καὶ ἐπέδρυσαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκείας. καὶ ἦν ἀληθὼν ἐν οἴκῳ τοῦ δεσμοτηρίου. ²² καὶ ἤρξατο θοῖξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ βλαστάνειν καθὼς ἐξυρῆσατο. ²³ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων συνήχθησαν θυσιάσαι θυσίασμα μέγα τῷ Δαγῶν θεῷ αὐτῶν, καὶ εὐφρανθῆναι, καὶ εἶπαν. ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν Σαμψών τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν. ²⁴ καὶ εἶδον αὐτὸν ὁ λαὸς, καὶ ὑμνήσαν τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν ἐρημούντα τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ ὃς ἐπλήθυνε τοὺς τραυματίας ἡμῶν. ²⁵ καὶ ὅτε ἡγαθύνθη ἡ καρδιά αὐτῶν, καὶ εἶπαν. καλέσατε τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ παιξάτω ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψὼν ἐξ οἴκου δεσμοτηρίου, καὶ ἔπαιζεν ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ ἐβόρᾳπιζον αὐ-

τὸν, καὶ ἔστησάν αὐτὸν ἀναμέσον τῶν κίωνων. ²⁶ καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν νεανίαν τὸν κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ἄφες με, καὶ ψηλαφήσω τοὺς κίονας ἐφ' οἷς ὁ οἶκος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιστηριχθῆσομαι ἐπ' αὐτοὺς, ²⁷ καὶ ὁ οἶκος πλήρης τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἐπὶ τὸ δῶμα ὥσει τριεχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες οἱ θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψῶν. ²⁸ καὶ ἔκλαυσεν Σαμψὼν πρὸς κυρίον, καὶ εἶπε. Ἀδωναῖς κύριε μνησθητι δὴ μου, καὶ ἐνίσχυσόν με ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο θεε, καὶ ἀνταποδώσω ἀνταπόδοσιν μίαν περὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου τοῖς ἄλλοφύλοις. ²⁹ καὶ περιέλαβε Σαμψὼν τοὺς δύο κίονας τοῦ οἴκου ἐφ' οὓς ὁ οἶκος εἰστήκει, καὶ ἐπεστηρίχθη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐκράτησεν ἓνα τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἓνα τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ. ³⁰ καὶ εἶπε Σαμψὼν. ἀποθανέτω ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἄλλοφύλων. καὶ ἐβάσταξεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ. καὶ ἦσαν οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσε Σαμψὼν ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, πλείους ἢ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ³¹ καὶ κατέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον αὐτόν. καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέσον Ἑσθαὸλ ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἰκοσιν ἔτη.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἀπὸ ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχαίας ² καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ. οἱ χίλιοι καὶ ἑκατὸν οὓς ἔλαβε ἀργυρίου σεαυτῇ, καὶ με ἡράσω, καὶ προσέϊπας ἐν ᾧσί μου. ἰδοὺ τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. εὐλογητὸς ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ. ³ καὶ ἀπέδωκε τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ἀγιάζουσα ἡγίασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρὸς μου τῷ υἱῷ μου τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν, καὶ νῦν ἀποδώσω αὐτό σοι.

⁴ καὶ ἀπέδωκε τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ἀργυροκόπῳ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν. καὶ ἐγενήθη ἐν οἴκῳ Μιχαία. ⁵ καὶ ὁ οἶκος Μιχαία αὐτῷ οἶκος θεοῦ. καὶ ἐποίησεν Ἐφωδ καὶ Θεοαφίν. καὶ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα ἀπὸ ἐνὸς υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα. ⁶ ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ. ἀνὴρ τὸ εὐθεὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει. ⁷ καὶ ἐγενήθη νεανίας ἐκ Βηθλεὲμ δημῶν Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Δευίτης, καὶ οὗτος παρώκει ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς πόλεως Ἰούδα παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔαν εὖρῃ τόπῳ. καὶ ἦλθεν ἕως ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἕως οἴκου Μιχαία τοῦ ποιῆσαι ὁδὸν αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας. πόθεν ἐρχῇ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Δευίτης εἰμὶ ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικῆσαι ἐν ᾧ ἔαν εὖρῳ τόπῳ. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχαίας. κάθου μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέραν, καὶ στολὴν ἱματίων, καὶ τὰ πρὸς ζωὴν σου. ¹¹ καὶ ἐπορεύθη ὁ Δευίτης, καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρὶ. καὶ ἐγενήθη ὁ νεανίας αὐτῷ ὥς εἰς ἀπὸ υἱῶν αὐτοῦ. ¹² καὶ ἐπλήρωσε Μιχαίας τὴν χεῖρα τοῦ Δευίτου, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς ἱερέα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχαία. ¹³ καὶ εἶπε Μιχαίας. νῦν ἔγνω ὅτι ἀγαθυνεῖ μοι κύριος, ὅτι ἐγένετό μοι ὁ Δευίτης εἰς ἱερέα.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡ φυλὴ Δὰν ἐζήτη ἐαυτῇ κληρονομίαν κατοικῆσαι, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐν μέσῳ φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κληρονομία. ² καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δὰν ἀπὸ δῆμων αὐτῶν πέντε ἄνδρας υἱοὺς δυναμῶς ἀπὸ Σαραὰ καὶ ἀπὸ Ἑσθαὸλ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτήν. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς. πορεύεσθε καὶ ἐξιχνιάσατε τὴν γῆν. καὶ ἦλθον ἕως ὄρους Ἐφραΐμ

ἕως οἴκου Μιχαία. καὶ ἠγλίσθησαν αὐτοὶ ἐκεῖ ³ ἐν οἴκῳ Μιχαία, καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου, καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ. καὶ εἶπαν αὐτῷ. τίς ἤνεγκέν σε ὧδε; καὶ σὺ τί ποιεῖς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ; καὶ τί σοι ὧδε; ⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦς. οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι Μιχαίας, καὶ ἐμισθώσατό μοι καὶ ἐγένονην αὐτῷ εἰς ἱερέα. ⁵ καὶ εἶπαν αὐτῷ. ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ, καὶ γνωσόμεθα εἰ εὐδοκωθήσεται ἡ ὁδὸς ἡμῶν, ἐν ᾗ ἡμεῖς πορευόμεθα ἐν αὐτῇ. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεὺς. πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, ἐν ᾗ πορεύεσθε ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες, καὶ ἦλθον εἰς Λαϊσά. καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς καθήμενον ἐπ' ἐλπίδι ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, καὶ οὐκ ἔστιν διατρέπων ἢ κατασχύων λόγον ἐν τῇ γῇ, κληρονόμος ἐκτιέζων θησαυροὺς, καὶ μακρὰν εἰσι Σιδωνίων, καὶ λόγον οὐκ ἔχουσι πρὸς ἀνθρωπον. ⁸ καὶ ἦλθον οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραά καὶ Ἐσθαὺλ, καὶ εἶπον τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. τί ὑμεῖς κάθησθε; ⁹ καὶ εἶπαν. ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτοὺς, ὅτι εἵδουμεν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα, καὶ ὑμεῖς ἡσυχάζετε. μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εἰσελθεῖν τοῦ κληρονομησαί τὴν γῆν. ¹⁰ καὶ ἡνίκα ἐὰν ἔλθητε, εἰσελεύσεσθε πρὸς λαὸν ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡ γῆ πλατεῖα, ὅτι ἔδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν. τόπος ὅπου οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέροhma παντὸς ῥήματος τῶν ἐν τῇ γῇ. ¹¹ καὶ ἀπῆραν ἐκεῖθεν ἀπὸ δῆμων τοῦ Λὲν ἀπὸ Σαραά καὶ ἀπὸ Ἐσθαὺλ ἑξακόσιοι ἄνδρες ἑξωσμένοι σκευὴ παρατάξεως. ¹² καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν Καριαθιὰρὶ ἐν Ἰούδα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ, παρεμβολὴ Λὲν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ἰδοὺ ὀπίσω Καριαθιὰρὶ. ¹³ καὶ παρῆλθον ἐκεῖθεν ὄρος Ἐφραὶμ, καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μιχαία. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν Λαϊσά, καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς.

ἔγνωτε ὅτι ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ Ἐφωδ καὶ Θεραφὶν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτὸν. καὶ νῦν γινώτε ὅτι ποιήσετε. ¹⁵ καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ νεανίσκου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον Μιχαία, καὶ ῥωτήσαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην. ¹⁶ καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἀνέξωσμένοι τὰ σκευὴ τῆς παρατάξεως αὐτῶν ἑστώτες παρὰ θύρας τῆς πύλης οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Λὲν. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευθέντες κατασκέψασθαι τὴν γῆν, ¹⁸ καὶ εἰσῆλθον ἐκεῖ εἰς οἶκον Μιχαία, καὶ ὁ ἱερεὺς ἑστώς. καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ Ἐφωδ καὶ τὸ Θεραφὶν καὶ τὸ χωνευτὸν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἱερεὺς. τί ὑμεῖς ποιεῖτε; ¹⁹ καὶ εἶπαν αὐτῷ. κώφευσον. ἐπίθετε τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου, καὶ δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ γένου ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ἱερέα. μὴ ἀγαθὸν εἶναι σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἐνὸς ἢ γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ οἴκου εἰς δῆμον Ἰσραὴλ; ²⁰ καὶ ἡγαθύνθη ἡ καρδιά τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὸ Ἐφωδ καὶ τὸ Θεραφὶν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτὸν, καὶ ἦλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ²¹ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον καὶ ἔθηκαν τὰ τέκνα καὶ τὴν κτῆσιν καὶ τὸ βάρος ἔμπροσθεν αὐτῶν. ²² αὐτοὶ ἐμάκρυναν ἀπὸ οἴκου Μιχαία, καὶ ἰδοὺ Μιχαίας, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς μετὰ οἴκου Μιχαία ἐβόησαν καὶ κατελάβοντο τοὺς υἱοὺς Λὲν. ²³ καὶ ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Λὲν τὸ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν τῷ Μιχαία. τί ἔστι σοι, ὅτι ἐβόησας; ²⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας. ὅτι τὸ γλυπτὸν μου ὁ ἐποίησα ἐλάβετε καὶ τὸν ἱερέα, καὶ ἐπορεύθητε, καὶ τί μοι ἔτι; καὶ τί τοῦτο λέγεται πρὸς μέ, τί κράξεις; ²⁵ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Λὲν. μὴ ἀκουσθήτω δὴ φωνὴ σου μεθ' ἡμῶν, μὴ ποτε συναντήσωσιν ἡμῖν ἄνδρες πικροὶ ψυχῇ, καὶ προσθήσουσι ψυχὴν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου σου. ²⁶ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Λὲν εἰς ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἶδε Μιχαίας, ὅτι δυνατότεροί εἰσιν ὑπὲρ αὐτόν. καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ Λὲν ἔλαβον ὃ ἐποίησε Μιχαίας,

ας, και τον ιερέα ὃς ἦν αὐτῶ, και ἤλ-
θον ἐπὶ Λαῖσα ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα
και πεποιθότα ἐπ' ἐλπίδι. και ἐπά-
ταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας,
και τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ,
²⁸ και οὐκ ἦν ὁ θυόμενος, ὅτι μακράν
ἐστιν ἀπὸ Σιδωνίων, και λόγος οὐκ
ἐστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου, και αὐ-
τὴ ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ οἴκου Ρααβ. και
ὠκοδόμησαν τὴν πόλιν, και κατεσκεῆ-
νωσαν ἐν αὐτῇ, ²⁹ και ἐκάλεσαν τὸ
ὄνομα τῆς πόλεως Δαν, ἐν ὀνόματι
Δαν πατρὸς αὐτῶν, ὃς ἐτέχθη τῷ Ἰσ-
ραήλ, και ἦν Ουλαμαῖς ὄνομα τῆς πό-
λεως τοπρότερον. ³⁰ και ἔστησαν ἐ-
αυτοῖς οἱ υἱοὶ Δαν τὸ γλυπτόν. και
Ἰωνάθαν υἱὸς Γηρσὼν υἱὸς Μανασ-
σῆ αὐτὸς και οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱε-
ρεῖς τῇ φυλῇ Δαν ἕως ἡμέρας τῆς ἀπ-
οικίας τῆς γῆς. ³¹ και ἔθηκαν ἑαυτοῖς
τὸ γλυπτόν ὃ ἐποίησε Μιχαίας πάσας
τὰς ἡμέρας αἷς ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν
Σηλῶμ. ¹ και ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Και ἐγένετο ἀνὴρ Δευίτης παροικῶν
ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραῖμ, και ἔλαβεν
αὐτῷ γυναῖκα παλλακὴν ἀπὸ Βηθ-
λεὲμ Ἰούδα. ² και ἐπορεύθη ἀπ' αὐ-
τοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, και ἀπῆλθε
παρ' αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτῆς
εἰς Βηθλεὲμ Ἰούδα, και ἦν ἐκεῖ ἡμέ-
ρας μηνῶν τεσσάρων. ³ και ἀνέστη ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς και ἐπορεύθη ὀπίσω αὐ-
τῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς,
τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτὴν αὐτῷ. και νε-
ανίας αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, και ζεύγος
ὄνων. ἡ δὲ εἰζήνεγκεν αὐτὸν εἰς οἶκον
πατρὸς αὐτῆς. και εἶδεν αὐτὸν ὁ πα-
τὴρ τῆς νεανίδος, και ἠυφράνθη εἰς
συνάντησιν αὐτοῦ. ⁴ και κατέσχεν αὐ-
τὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς
νεανίδος, και ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ
τρεῖς ἡμέρας, και ἔφαγον και ἔπιον
και ἠύλισθησαν ἐκεῖ. ⁵ και ἐγένετο τῇ
ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, και ὥρθρισαν το-
πρωὶ και ἀνέστη τοῦ πορευθῆναι, και
εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεανίδος πρὸς τὸν
νυμφίον αὐτοῦ. στήρισον τὴν καρδίαν
σου ψωμῷ ἄρτου, και μετὰ τοῦτο πο-
ρεύεσθε ⁶ και ἐκάθισαν και ἔφαγον

οἱ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ και ἔπιον. και εἶ-
πεν ὁ πατὴρ τῆς νεανίδος πρὸς τὸν
ἀνδρα. ἄγε δὴ αὐλίσθητι. και ἀγα-
θυνθήσεται ἡ καρδία σου. ⁷ και ἀνέστη
ὁ ἀνὴρ τοῦ πορεύεσθαι αὐτός. και
ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, και
ἐκάθισε και ἠύλισθη ἐκεῖ. ⁸ και ὥρ-
θρισε τοπρωὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ
τοῦ πορευθῆναι. και εἶπεν ὁ πατὴρ
τῆς νεανίδος. στήρισον δὴ τὴν καρδίαν
σου, και στράτευσον ἕως κλῖναι τὴν
ἡμέραν, και ἔφαγον οἱ δύο. ⁹ και ἀνέ-
στη ὁ ἀνὴρ τοῦ πορευθῆναι αὐτός,
και ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, και ὁ νεανίας
αὐτοῦ. και εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐ-
τοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεανίδος. ἰδοὺ δὴ
ἡσθῆνησεν ἡμέρα εἰς τὴν ἐσπέραν.
αὐλίσθητι ὡδε και ἀγαθυνθήσεται ἡ
καρδία σου, και ὀρθριεῖτε αὐριον εἰς
ὁδὸν ὑμῶν, και πορεύσῃ εἰς τὸ σκή-
νωμά σου. ¹⁰ και οὐκ εὐδόκησεν ὁ ἀ-
νὴρ αὐλίσθῃναι, και ἀνέστη και ἀπ-
ῆλθε και ἦλθεν ἕως ἀπέναντι Ἰεβούς,
αὕτη ἐστὶν Ἰερουσαλὴμ, και μετ' αὐ-
τοῦ ζεύγος ὄνων ἐπισεσαγμένον, και
ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, ¹¹ και
ἦλθον ἕως Ἰεβούς. και ἡ ἡμέρα
προβεβῆκει σφόδρα, και εἶπεν ὁ νεα-
νίας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. δεῦρο δὴ
και ἐκκλίνωμεν εἰς πόλιν τοῦ Ἰεβουσί
ταύτην, και αὐλισθῶμεν ἐν αὐτῇ.
¹² και εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐ-
τοῦ. οὐκ ἐκκλινούμεν εἰς πόλιν ἄλλο-
τριάν ἐν ἣ οὐκ ἔστιν ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ
ὡδε, και παρελευσόμεθα ἕως Γαβαά.
¹³ και εἶπε τῷ νεανίᾳ αὐτοῦ. δεῦρο
και ἐγγίσωμεν ἐνὶ τῶν τόπων, και αὐ-
λισθησόμεθα ἐν Γαβαά ἢ ἐν Ραμᾶ.
¹⁴ και παρήλθον και ἐπορεύθησαν,
και ἔδω αὐτοῖς ὁ ἥλιος ἐχόμενα τῆς
Γαβαά, ἢ ἐστὶ ἐν τῷ Βενιαμίν. ¹⁵ και
ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν αὐλισθῆ-
ναι ἐν Γαβαά. και εἰσῆλθον και ἐκα-
θισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, και
οὐκ ἦν ἀνὴρ συνάγων αὐτοὺς εἰς οἰ-
κίαν αὐλισθῆναι. ¹⁶ και ἰδοὺ ἀνὴρ
προσβύτης ἤρχετο ἕξ ἔργων αὐτοῦ ἕξ
ἀγροῦ ἐν ἐσπέρᾳ, και ὁ ἀνὴρ ἦν ἕξ ὀ-
ρους Ἐφραῖμ, και αὐτὸς παρῳκεῖ ἐν
Γαβαά, και οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ
Βενιαμίν. ¹⁷ και ᾗρε τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ.

αὐτοῦ, καὶ εἶδε τὸν ὁδοιπόρον ἄνδρα ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτες. ποῦ πορεύῃ, καὶ πόθεν ἔρχῃ; ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτον. παραπορευόμεθα ἡμεῖς ἀπὸ Βηθλεὲμ Ἰούδα ἕως μηρῶν ὄρους Ἐφραΐμ. ἐκείθεν ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐπορεύθην ἕως Βηθλεὲμ Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ πορεύομαι, καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν. ¹⁹ καὶ γε ἄχυρα καὶ χορτάσματα ἔστι τοῖς ὄνοις ἡμῶν, καὶ ἄρτος καὶ οἶνός ἐστι ἐμοὶ καὶ τῇ παιδίσκῃ καὶ τῷ νεανίσκῳ μετὰ τῶν παίδων σου, οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος. ²⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρεσβύτες. εἰρήνῃ σοι. πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημα σου ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ οὐ μὴ αὐλισθῇσῃ. ²¹ καὶ εἰςήγγεκεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τόπον ἐποίησε τοῖς ὄνοις, καὶ αὐτοὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. ²² αὐτοὶ δὲ ἀγαθύνοντες καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων ἐκύκλωσαν τὴν οἰκίαν, κρουόντες ἐπὶ τὴν θύραν. καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τοῦ οἴκου τὸν πρεσβύτεν, λέγοντες. ἐξένεγκε τὸν ἄνδρα ὃς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἵνα γινῶμεν αὐτόν. ²³ καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τοῦ οἴκου, καὶ εἶπε. μὴ ἀδελφοί, μὴ κακοποιήσητε δὴ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ²⁴ ἴδε ἡ θυγάτηρ μου ἣ παρθένος, καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ. ἐξάξω αὐτάς, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς, καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης. ²⁵ καὶ οὐκ εὐδόκησαν οἱ ἄνδρες τοῦ εἰσακούσαι αὐτοῦ. καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς πολλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω. καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν, καὶ ἐνέπαιζον ἐν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωῶ, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ὡς ἀνέβη τοπρωῶ. ²⁶ καὶ ἦλθεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ὄρθρον, καὶ ἔπεσε παρα τὴν θύραν τοῦ οἴκου οὗ ἦν αὐτῆς ἐκεῖ ὁ ἀνὴρ, ἕως οὗ διέφραυσεν. ²⁷ καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς

τοπρωῶ, καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ ἐξῆλθε τοῦ πορευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ παλλακὴ πεπτωκυῖα παρὰ τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον. ²⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν. ἀνάστα καὶ ἀπέλθωμεν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, ὅτι ἦν νεκρά. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐκράτησε τὴν παλλακὴν αὐτοῦ. καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν εἰς δώδεκα μέλη, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰ ἐν παντὶ ὄριῳ Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ βλέπων ἔλεγεν. οὐκ ἐγένετο καὶ οὐχ ἑώραται ἀπὸ ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγυπτίου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς αὕτη. θέσθε ὑμῖν αὐτοῖς βουλήν ἐπ' αὐτὴν καὶ λαλήσατε.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαββε, καὶ γῇ τοῦ Γαλαὰδ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφά. ² καὶ ἐστάθησαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ τετρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἔλκοντες ῥομφαίαν. ³ καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν, ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφά. καὶ ἐλθόντες εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ πονηρία αὕτη; ⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης, ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς φονευθείσης, καὶ εἶπεν. εἰς Γαβαὰ τῆς Βενιαμίν ἦλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακὴ μου τοῦ αὐλισθῆναι, ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες τῆς Γαβαὰ, καὶ ἐκύκλωσαν ἐπ' ἐμὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυκτός. ἐμὲ ἠθέλησαν φονεῦσαι, καὶ τὴν παλλακὴν μου ἐταπεινώσαν, καὶ ἀπέθανε. ⁶ καὶ ἐκράτησα τὴν παλλακὴν μου, καὶ ἐμέλισα αὐτὴν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν παντὶ ὄριῳ κληρονομίας υἱῶν Ἰσραὴλ. ὅτι ἐποίησαν ζῆμα καὶ ἀπόπτωμα ἐν Ἰσραὴλ. ⁷ ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς υἱοὶ Ἰσραὴλ δότε ἑαυτοῖς λόγον καὶ βουλήν ἐκεῖ. ⁸ καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς, λέγοντες. οὐκ ἀπελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς

σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπιστρέψο-
 μεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁹ καὶ
 νῦν τοῦτο τὸ ῥῆμα, ὃ ποιηθήσεται τῇ
 Γαβαᾶ. ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν
 κλήρῳ. ¹⁰ πλὴν ληψόμεθα δέκα ἄν-
 δρας τοῖς ἑκατὸν εἰς πάσας φυλάς Ἰσ-
 ραὴλ, καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χι-
 λίους τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν
 τοῦ ποιῆσαι ἐλθεῖν αὐτοὺς εἰς Γαβαᾶ
 Βενιαμὴν, ποιῆσαι αὐτῇ κατὰ πᾶν τὸ
 ἀπόπτωμα, ὃ ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ.
¹¹ καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς
 τὴν πόλιν ὡς ἀνὴρ εἰς, ¹² καὶ ἀπέστει-
 λαν αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ
 φυλῇ Βενιαμὴν, λέγοντες. τίς ἡ πονη-
 ρία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν; ¹³ καὶ
 νῦν δότε τοὺς ἄνδρας υἱοὺς παρανό-
 μων τοὺς ἐν Γαβαᾶ, καὶ θανατώσο-
 μεν αὐτοὺς, καὶ ἐκκαθαριοῦμεν πονη-
 ρίαν ἀπὸ Ἰσραὴλ. καὶ οὐκ εὐδόκησαν
 οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς
 τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.
¹⁴ καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν
 ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαᾶ ἐξ-
 ελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς υἱοὺς Ἰσ-
 ραὴλ. ¹⁵ καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ
 Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν
 πόλεων εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες ἀνὴρ ἑλ-
 κων ῥομφαίαν, ἐκτὸς τῶν οἰκουντων
 τὴν Γαβαᾶ, οἱ ἐπεσκέπησαν ἑπτακό-
 σιοι ἄνδρες ἑκλεκτοὶ ¹⁶ ἐκ παντὸς λαοῦ
 ἀμφοτεροδέξιοι. πάντες οὗτοι σφεν-
 δονῆται ἐν λίθοις πρὸς τρίχα, καὶ οὐκ
 ἔξαμφορτάνοντες. ¹⁷ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ
 ἐπεσκέπησαν ἐκτὸς τοῦ Βενιαμὴν, τε-
 τρακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐλκόντων
 ῥομφαίαν. πάντες οὗτοι ἄνδρες παρα-
 τάξεως. ¹⁸ καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβη-
 σαν εἰς Βαιθήλ, καὶ ἠρώτησαν ἐν τῷ
 θεῷ. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. τίς
 ἀναβήσεται ἡμῖν ἐν ἀρχῇ εἰς παράτα-
 ξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν; καὶ εἶπε κύ-
 ριος. Ἰούδας ἐν ἀρχῇ ἀναβήσεται ἀφ-
 ηγούμενος. ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ τοπρῶν, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ
 Γαβαᾶ. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον πρὸς ἀνὴρ Ἰσ-
 ραὴλ εἰς παράταξιν πρὸς Βενιαμὴν,
 καὶ συνῆψαν αὐτοῖς ἐπὶ Γαβαᾶ. ²¹ καὶ
 ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ τῆς
 Γαβαᾶ, καὶ διέφθιραν ἐν Ἰσραὴλ ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιά-

δας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν. ²² καὶ ἐνί-
 σχυσαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ, καὶ προσέθηκαν
 συνάψαι παράταξιν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου
 συνῆψαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ.
²³ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ
 ἔκλυσαν ἐνώπιον κυρίου ἕως ἐσπέ-
 ρας, καὶ ἠρώτησαν ἐν κυρίῳ, λέγον-
 τες. εἰ προσθώμεν ἐγγίσει εἰς παρά-
 ταξιν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφούς
 ἡμῶν; καὶ εἶπε κύριος. ἀνάβητε πρὸς
 αὐτοὺς. ²⁴ καὶ προσῆλθον οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡ-
 μέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. ²⁵ καὶ ἐξῆλθον οἱ
 υἱοὶ Βενιαμὴν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς
 ἀπὸ τῆς Γαβαᾶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευ-
 τέρᾳ, καὶ διέφθιραν ἀπὸ υἱῶν Ἰσρα-
 ῆλ ἑτὶ ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν
 ἐπὶ τὴν γῆν. πάντες οὗτοι ἔλκοντες
 ῥομφαίαν. ²⁶ καὶ ἀνέβησαν πάντες
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ
 ἦλθον εἰς Βαιθήλ. καὶ ἔκλυσαν, καὶ
 ἐκάθισαν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐνή-
 στευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕως ἐσπέ-
 ρας, καὶ ἀνῆνεγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ
 τελείας ἐνώπιον κυρίου. ²⁷ ὅτι ἐκεῖ
 κιβωτὸς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ²⁸ καὶ Φινεὲς
 υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν παρεστη-
 κὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις
 ἐκείναις. καὶ ἐπρωώτησαν οἱ υἱοὶ Ἰσ-
 ραὴλ ἐν κυρίῳ, λέγοντες. εἰ προσθώ-
 μεν ἑτὶ ἐξελθεῖν εἰς παράταξιν πρὸς
 υἱοὺς Βενιαμὴν ἀδελφούς ἡμῶν; καὶ
 εἶπε κύριος. ἀνάβητε, αὐριοῖον δώσω
 αὐτοὺς εἰς χεῖρας ὑμῶν. ²⁹ καὶ ἔθηκεν
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνεδρα τῇ Γαβαᾶ κύ-
 κλω. ³⁰ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
 πρὸς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ
 τρίτῃ, καὶ συνῆψαν πρὸς τὴν Γαβαᾶ
 ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ. ³¹ καὶ ἐξῆλθον οἱ
 υἱοὶ Βενιαμὴν εἰς συνάντησιν τοῦ λα-
 οῦ, καὶ ἐξεκενώθησαν ἐκ τῆς πόλεως,
 καὶ ἤρξαντο πατασσεῖν ἀπὸ τοῦ λαοῦ
 τραυματίας ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ ἐν
 ταῖς ὁδοῖς, ἧ ἔστι μία ἀναβαίνουσα
 εἰς Βαιθήλ, καὶ μία εἰς Γαβαᾶ ἐν ἁ-
 γρῷ, ὡς τριακόντα ἄνδρας ἐν Ἰσραὴλ.
³² καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν. πί-
 πτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς τὸ πρῶτον.
 καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἶπαν. φυγώμεν
 καὶ ἐκκενώσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πό-
 λεως.

λεως εἰς τὰς ὁδοὺς. καὶ ἐποίησαν οὕτω. ³³ καὶ πᾶς ἀνὴρ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ συνῆψαν ἐν Βαβυλῶνι. καὶ τὸ ἕνδρον Ἰσραὴλ ἐπήρχετο ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ Μαραθαβέ. ³⁴ καὶ ἦλθον ἐξεναντίας Γαβαὰ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ. καὶ παράταξις βαρεῖα. καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ἡ κακία. ³⁵ καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Βενιαμὶν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τοῦ Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑικοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ἀνδρας. πάντες οὗτοι εἰλκον ῥομφαίαν. ³⁶ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ὅτι ἐπλήγησαν. καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ Βενιαμὶν τόπον, ὅτι ἤλπισαν πρὸς τὸ ἕνδρον ὃ ἐθήκαν ἐπὶ τῇ Γαβαᾷ. ³⁷ καὶ ἐν τῷ αὐτοὺς ὑποχωρῆσαι, καὶ τὸ ἕνδρον ἐκινήθη. καὶ ἐξέτειναν ἐπὶ τὴν Γαβαὰ, καὶ ἐξεχύθη τὸ ἕνδρον, καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας. ³⁸ καὶ σημείον ἦν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μετὰ τοῦ ἐνέδρου τῆς μάχης ἀνενέγκαι αὐτοὺς σύσσημον καπνοῦ ἀπὸ τῆς πόλεως. ³⁹ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι προκατελάβετο τὸ ἕνδρον τὴν Γαβαὰ, καὶ ἔστησαν ἐν τῇ παρατάξει καὶ Βενιαμὶν ἤρξατο πατάσσειν τραυματίας ἐν ἀνδράσιν Ἰσραὴλ ὡς τριακοντα ἀνδρας, ὅτι εἶπαν. ἄλλιν πτώσει πίπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν ὡς ἡ παρατάξις ἡ πρώτη. ⁴⁰ καὶ τὸ σύσσημον ἀνέβη ἐπὶ πλεῖον ἐπὶ τῆς πόλεως ὡς στύλος καπνοῦ. καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως ἕως οὐρανοῦ. ⁴¹ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψε. καὶ ἔσπευσαν ἀνδρες Βενιαμὶν, ὅτι εἶδον ὅτι συνήντησαν ἐπ' αὐτοὺς ἡ πονηρία. ⁴² καὶ ἐπέβλεψαν ἐνώπιον υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου, καὶ ἔφυγον. καὶ ἡ παρατάξις ἐφθασεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειρον αὐτοὺς ἐν μέσῳ αὐτῶν, ⁴³ καὶ κατέκοπτον τὸν Βενιαμὶν, καὶ ἐδίωξαν αὐτὸν ἀπὸ Νουὰ κατὰ πόδα αὐτοῦ ἕως ἀπέναντι Γαβαὰ πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου. ⁴⁴ καὶ ἔπεσον ἀπὸ Βενιαμὶν ὀκτωκαίδεκα χι-

λιάδες ἀνδρῶν, οἱ πάντες οὗτοι ἀνδρες δυνάμεως. ⁴⁵ καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἐρήμον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν. καὶ ἐκαλαμήσαντο ἐξ αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πεντακισχιλίους ἀνδρας. καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτῶν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως Γεδδᾶν, καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν διςχιλίους ἀνδρας. ⁴⁶ καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἀπὸ Βενιαμὶν, ἑικοσιπέντε χιλιάδες ἀνδρῶν ἐλκόντων ῥομφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οἱ πάντες οὗτοι ἀνδρες δυνάμεως. ⁴⁷ καὶ ἐπέβλεψαν οἱ λοιποὶ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἐρήμον πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμῶν ἑξακόσιοι ἀνδρες, καὶ ἐκάθισαν ἐν πέτρᾳ Ῥεμμῶν τέσσαρας μῆνας. ⁴⁸ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπέστρεψαν πρὸς υἱοὺς Βενιαμὶν, καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως Μεθλὰ καὶ ἕως κτήνους, καὶ ἕως παντὸς τοῦ εὐρισκομένου εἰς πάσας τὰς πόλεις. καὶ τὰς πόλεις τὰς εὐρεθείσας ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὤμωσαν ἐν Μασσηφὰθ, λέγοντες. ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμὶν εἰς γυναῖκα. ² καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς Βαιθλὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἕως ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ ἦσαν φωτὴν αὐτῶν, καὶ ἐκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν, ³ καὶ εἶπαν. εἰς τί κύριε θεέ Ἰσραὴλ ἐγενήθη αὕτη τοῦ ἐπισκεπῆναι σημερον ἀπὸ Ἰσραὴλ φυλὴν μίαν; ⁴ καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ὥρθησαν ὁ λαὸς, καὶ ὤκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον, καὶ ἀνῆγγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ τελείας. ⁵ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. τίς οὐκ ἀνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ πρὸς κύριον; ὅτι ὁ ὅρκος μέγας ἦν τοῖς οὐκ ἀναβεηκόσι πρὸς κύριον ἐν Μασσηφὰθ, λέγοντες. θανάτῳ θανατωθήσεται. ⁶ καὶ παρεκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Βενιαμὶν ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ εἶπαν. ἐξεκόπη σημερον φυλὴ μία ἀπὸ Ἰσραὴλ. ⁷ τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς περισσοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὁμόσαμεν ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγα-

τέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας. ⁸ καὶ εἶπαν. τίς εἰς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, ὃς οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς Μασσηφάθ; καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ἰαβεὶς Γαλαὰδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ⁹ καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαὸς, καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ υἱῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς, λέγοντες. πορεύεσθε καὶ πατάξατε τοὺς οἰκοῦντας Ἰαβεὶς Γαλαὰδ ἐν στόματι ῥομφαίας, ¹¹ καὶ τοῦτο ποιήσετε. πᾶν ἄρσεν καὶ πᾶσαν γυναῖκα εἰδυῖαν κοίτην ἄρσενος, ἀναθεματιεῖτε. τὰς δὲ παρθένους περιποιήσετε. καὶ ἐποίησαν οὕτως. ¹² καὶ εὗρον ἀπὸ οἰκούντων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους, αἱ τινες οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος, καὶ ἠνεγκαν αὐτάς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλὼμ τὴν ἐν γῇ Χαναάν. ¹³ καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Βενιαμὴν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν, καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην. ¹⁴ καὶ ἐπέστρεψε Βενιαμὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς γυναῖκας ἃς ἔωποίησαν ἀπὸ τῶν θυγατέρων Ἰαβεὶς Γαλαὰδ. καὶ ἥρεσεν αὐτοῖς οὕτω. ¹⁵ καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμὴν, ὅτι ἐποίησε κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς. τί ποιήσωμεν τοῖς περισσοῖς εἰς γυναῖκας; ὅτι ἠφανίσθη ἀπὸ Βενιαμὴν γυνή. ¹⁷ καὶ εἶπαν. κληρονομία διασωζομένων τῶν Βενιαμίν. καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται φυλὴ ἀπὸ Ἰσραὴλ, ¹⁸ ὅτι ἡμεῖς οὐ δύνη-

σόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἡμῶν, ὅτι ὠμώσαμεν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες. ἐπικατάρατος ὁ διδούς γυναῖκα τῷ Βενιαμίν. ¹⁹ καὶ εἶπαν. ἰδοὺ δὴ ἐορτὴ κυρίου ἐν Σηλὼμ ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, ἡ ἐστὶν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθὴλ κατ' ἀνατολὰς ἡλίου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβαινούσης ἀπὸ Βαιθὴλ εἰς Συχέμ, καὶ ἀπὸ νότου τῆς Λεβωνά. ²⁰ καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμίν, λέγοντες. πορεύεσθε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσι, ²¹ καὶ ὄψεσθε, καὶ ἰδοὺ, ἐὰν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν οἰκούντων Σηλὼμ χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς, καὶ ἐξελεύσεσθε ἐκ τῶν ἀμπελῶνων, καὶ ἀρπάσατε αὐτοῖς ἄνηρ γυναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλὼμ, καὶ πορεύεσθε εἰς γῆν Βενιαμίν. ²² καὶ ἔσται ὅταν ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐροῦμεν αὐτοῖς, ἔλεος ποιήσατε ἡμῖν αὐτάς, ὅτι οὐκ ἐλάβομεν ἄνηρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῇ παρατάξει, ὅτι οὐχ ὑμεῖς ἐδώκατε αὐτοῖς ὡς κληρὸς πλημμελήσατε. ²³ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμίν. καὶ ἔλαβον γυναῖκας εἰς ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευουσῶν ὧν ἤρπασαν. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν. καὶ ὠκοδομήσαν τὰς πόλεις, καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐταῖς. ²⁴ καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνηρ εἰς φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς συγγένειαν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἄνηρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ²⁵ ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραὴλ. ἄνηρ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐποίει.

Τέλος τῶν κριτῶν.

Ρ Ο Υ Θ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίναι τοὺς κριτάς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν τῇ γῇ. καὶ ἐπορεύθη ἄνηρ ἀπὸ Βηθλέμ Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, αὐτὶς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ

αὐτοῦ. ² καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ Ἐλμιέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναίκῃ αὐτοῦ Νωεμὴν, καὶ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν, καὶ Χελαιὼν, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλέμ τῆς Ἰούδα. καὶ ἦλθosan εἰς ἀγρὸν Μωάβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ. ³ καὶ ἀπέθα-

ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ τῆς Νωεμὶν, καὶ κατελείφθη αὐτὴ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας. ὄνομα τῇ μιᾷ, Ὀρφα. καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Ρούθ. καὶ κατοίκησαν ἐκεῖ ὡς δέκα ἔτη. ⁵ καὶ ἀπέθανον καὶ γε ἀμφότεροι Μααλὼν καὶ Χελαιὼν. καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς. ⁶ καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψαν ἔξ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσεν ἐν ἀγρῷ Μωάβ ὅτι ἐπέσκεπται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, δοῦναι αὐτοῖς ἀρτους. ⁷ καὶ ἐξηλθεν ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ' αὐτῆς. καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἐπιστρέφειν εἰς τὴν γῆν Ἰούδα. ⁸ καὶ εἶπε Νωεμὶν ταῖς δυοὶ νύμφαις αὐτῆς· πορεύεσθε δὴ ἀποστράφητε ἐκάστη εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς. ποιῆσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ. ⁹ δῶν κύριος ὑμῖν καὶ εὗρητε ἀνάπαυσιν ἐκάστη ἐν οἴκῳ ἀνδρὸς αὐτῆς. καὶ κατεφίλησεν αὐτάς. καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν. ¹⁰ καὶ εἶπαν αὐτῇ. μετὰ σοῦ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαὸν σου. ¹¹ καὶ εἶπε Νωεμὶν. ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου. καὶ ἵνατί πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἀνδρας; ¹² ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι ἀνδρί. ὅτι εἶπα, ὅτι ἔστι μοι ὑπόστασις τοῦ γεννηθῆναι με ἀνδρί. καὶ τέξομαι υἱούς. ¹³ μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως οὗ ἀδουνθῶσιν; ἢ αὐτοῖς κατασχεθῆσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί; μὴ δὴ θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη μοι ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξηλθεν ἐν ἐμοὶ χεῖρ κυρίου. ¹⁴ καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἔτι. καὶ κατεφίλησεν Ὀρφα τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ρούθ δὲ ἠκολούθησεν αὐτῇ. ¹⁵ καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ρούθ. ἰδοὺ ἀνέστρεψε σύννυμός σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς, ἐπιστράφηθι δὴ καὶ σὺ ὅπισω τῆς συννύμφου σου. ¹⁶ εἶπε δὲ Ρούθ. μὴ ἀπάν-

τησαί μοι τοῦ καταλιπεῖν σε, ἢ ἀποστρέψαι ὀπισθὲν σου, ὅτι σὺ ὅπου ἂν πορευθῇς, πορεύσομαι, καὶ οὐ ἂν ἀλισθῇς, ἀλισθήσομαι. ὁ λαός σου, λαός μου, καὶ ὁ θεός σου, θεός μου. ¹⁷ καὶ οὐ ἂν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι, καὶ κενεῖ ταφήσομαι. τάδε ποιῆσαι μοι κύριος, καὶ τάδε προσθέη, ὅτι θάνατος διαστελεῖ ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ¹⁸ ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε τοῦ λαλήσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. ¹⁹ ἐπορευθῆσαν δὲ ἀμφότεραι, ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτάς εἰς Βηθλέμ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτάς εἰς Βηθλέμ, καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς, καὶ εἶπον. εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμὶν; ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς. μὴ δὴ καλεῖτέ με Νωεμὶν. καλέσατέ με πικράν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα. ²¹ ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ κύριος. καὶ ἵνατί καλεῖτέ με Νωεμὶν, καὶ κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσε με; ²² καὶ ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ Ρούθ ἡ Μωαβίτις ἡ νύμφη αὐτῆς ἐπιστρέφουσιν εἰς ἀγροῦ Μωάβ. αὐταὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλέμ ἐν ἀρχῇ θειρισμοῦ κριθῶν.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυρὸς ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοός. ² καὶ εἶπε Ρούθ ἡ Μωαβίτις πρὸς Νωεμὶν. πορευθῶ δὴ εἰς ἀγρὸν, καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι κατόπισθεν οὐ ἂν εὗρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτῇ. πορεύου θυγατερ. ³ καὶ ἐπορεύθη. καὶ ἐλθοῦσα συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισθεν τῶν θεριζόντων. καὶ περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοός τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ. ⁴ καὶ ἰδοὺ Βοός ἦλθεν ἐκ Βηθλέμ, καὶ εἶπε τοῖς θερίζουσι. κύριος μεθ' ὑμῶν. καὶ εἶπον αὐτῷ. εὐλογῆσαι σε κύριος. ⁵ καὶ εἶπε Βοός τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας. τίνας ἢ κείνης αὐτῆς; ⁶ καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, καὶ εἶπεν. ἡ παῖς ἡ Μωαβίτις ἐστίν

ἐστὶν ἡ ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροῦ Μωάβ. ⁷ καὶ εἶπε. συλλέξω δὴ καὶ συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ὀπισθεν τῶν θεριζόντων. καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἀπὸ πρωῒθεν καὶ ἕως ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν. ⁸ καὶ εἶπε Βοὺς πρὸς Ροῦθ. οὐκ ἤκουσας θυγάτερ; μὴ πορευθῆς ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρω. καὶ σὺ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν, ὥδε κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου. ⁹ οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρόν οὐ ἔαν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐτῶν. ἰδοὺ ἐνετείλαμαι τοῖς παιδαρίοις τοῦ μὴ ἄψασθαι σου. καὶ ὅτε διψήσεις καὶ πορευθῇς εἰς τὰ σκεύη, καὶ πίεσαι ὅθεν ἔαν ὑδροεύνεται τὰ παιδάρια. ¹⁰ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τί ὅτι εὖρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ ἐπιγνώναί με, καὶ ἐγὼ εἰμι ξένη; ¹¹ καὶ ἀπεκρίθη Βοὺς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. ἀπαγγελία ἀπηγγέλη μοι ὅσα πεποίηκας μετὰ τῆς πενθεράς σου μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα σου. καὶ πῶς κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τὴν γῆν γενέσθός σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς λαὸν ὃν οὐκ ἤδεις ἐχθρὸς καὶ τρίτης. ¹² ἀποτίσαι κύριος τὴν ἐργασίαν σου. γένοιτο ὁ μισθός σου πλήρης παρὰ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποινθῆναι ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ. ¹³ ἡ δὲ εἶπεν. εὖροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριε, ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι ὥς μία τῶν παιδισκῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ Βοὺς. ἦδη ὥρα τοῦ φαγεῖν, πρόσελθε ὥδε καὶ φάγεσαι τῶν ἄρτων, καὶ βάψεις τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὀξει. καὶ ἐκάθισε Ροῦθ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων. καὶ ἐβούνησεν αὐτῇ Βοὺς ἄλφιτον, καὶ ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε, ¹⁵ καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν. καὶ ἐνετείλατο Βοὺς τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων. καὶ γε ἀναμέσον τῶν δραγμάτων συλλεγέτω, καὶ μὴ κατασχύνητε αὐτήν. ¹⁶ καὶ βαστάζοντες βαστάσατε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβουνισμένων, καὶ φάγεται καὶ συλ-

λέξει, καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ. ¹⁷ καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἐρρόαβδισεν ἅ συνέλεξε, καὶ ἐγενήθη ὡς οἶφι κριθῶν. ¹⁸ καὶ ᾗρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἶδεν ἡ πενθερά αὐτῆς ἃ συνέλεξε, καὶ ἐξενέγκασα Ροῦθ ἔδωκεν αὐτῇ ἃ κατέλιπεν ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη. ¹⁹ καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερά αὐτῆς. ποῦ συνέλεξας σήμερον καὶ ποῦ ἐποίησας; εἰη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλογημένος. καὶ ἀνήγγειλε Ροῦθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε, καὶ εἶπε. τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον, Βοὺς. ²⁰ εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς. εὐλογητός ἐστι τῷ κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν τεθνηκότων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Νωεμὶν. ἐγγίξει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ τῶν ἀγχιστενόντων ἡμῖν ἐστι. ²¹ καὶ εἶπε Ροῦθ πρὸς τὴν πενθεράν αὐτῆς. καὶ γε ὅτι εἶπε πρὸς μὲ, μετὰ τῶν κορασίων τῶν ἐμῶν προσκολλήθητι ἕως ἂν τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμντόν ὃς ὑπάρχει μοι. ²² καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ροῦθ τὴν νύμφην αὐτῆς. ἀγαθὸν θυγάτερ, ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπαντήσονται σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. ²³ καὶ προσεκολλήθη Ροῦθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοὺς τοῦ συλλέγειν ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν θερισμὸν τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἐκάθισεν μετὰ τῆς πενθεράς αὐτῆς. ¹ εἶπε δὲ αὐτῇ Νωεμὶν ἡ πενθερά αὐτῆς. θυγάτερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηται σοι; ² καὶ νῦν οὐχὶ Βοὺς γνωρίμος ἡμῶν οὐ ᾗς μετὰ τῶν κορασίων αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λιμαῖ τὸν ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτη τῇ νυκτί. ³ σὺ δὲ λούσῃ καὶ ἀλείψῃ, καὶ περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σέ, καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἄλω. μὴ γνωρισθῇς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ συντελέσαι αὐτόν τοῦ φαγεῖν καὶ παῖν. ⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψῃς τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ, καὶ αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσεις. ⁵ εἶπε δὲ Ροῦθ πρὸς αὐτήν. πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς

εἴπης ποιήσω. ⁶ καὶ κατέβη εἰς τὸν ἄλω, καὶ ἐποίησε κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ ἡ πενθερά αὐτῆς. ⁷ καὶ ἔφαγε Βοὸζ καὶ ἔπιε, καὶ ἡγαθύνθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ ἤλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς. ἡ δὲ ἤλθεν ἐν κρυφῇ, καὶ ἀπεκάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁸ ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ καὶ ἐξέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἐταράχθη, καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμάται πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, ⁹ εἶπε δέ. τίς εἰ σύ; ἡ δὲ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι Ροῦθ ἡ δούλη σου, καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερυγίόν σου ἐπὶ τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἰ σύ. ¹⁰ καὶ εἶπε Βοὸζ. εὐλογημένη σύ τῷ κυρίῳ θεῷ θύγατερ, ὅτι ἡγάθυνας τὸ ἔλός σου τὸ ἔσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον μὴ πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν εἴτοι πτωχὸς εἴτοι πλούσιος. ¹¹ καὶ νῦν θύγατερ μὴ φοβοῦ, πάντα ὅσα ἔαν εἴπης ποιήσω σοι. οἶδε γάρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἰ σύ. ¹² καὶ νῦν ὁ ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγὼ εἰμι. καὶ γε ἔστιν ἀγχιστεὺς ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. ¹³ αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ ἔσται τοπρῶν ἔαν ἀγχιστεύσῃ σε, ἀγαθόν. ἀγχιστεύετω. ἔαν δὲ μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαι σε, ἀγχιστεύου σε ἐγώ. ¹⁴ καὶ ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν αὐτοῦ ἕως πρωῒ. ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ τοῦ ἐπιγυνῶναι ἄνδρα τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ εἶπε Βοὸζ. μὴ γνωσθῆτω, ὅτι ἤλθε γυνὴ εἰς τὸν ἄλω. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῇ. φέρε τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου. καὶ ἐκράτησεν αὐτὸ, καὶ ἐμέτρησεν ἕξ κριθῶν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁶ καὶ Ροῦθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς. ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ, θύγατερ. καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνὴρ. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῇ. τὰ ἕξ τῶν κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε πρὸς μέ. μὴ εἰςέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν πενθερὰν σου. ¹⁸ ἡ δὲ εἶπε. καθὼς θύγατερ ἕως τοῦ ἐπιγυνῶναι σε πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα. οὐ γάρ μὴ ἤσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ ἕως ἂν τελεσθῇ τὸ ῥῆμα σήμερον.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεὺς

παρεπορεύετο ὃν ἐλάλησε Βοὸζ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βοὸζ. ἐκκλίνας κάθισον ὧδε κρύφει. καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. ² καὶ ἔλαβε Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε. καθίσαιτε ὧδε. καὶ ἐκάθισαν. ³ καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ ἀγχιστεῖ. τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ ἣ ἔστι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἑλμελέχ ἣ δέδοται Νωεμὶν τῇ ἐπιστροφῇ ἐξ ἀγροῦ Μωαβ, ⁴ κἀγὼ εἶπα, ἀποκαλύψω τὸ οὗς σου λέγων, κτήσαι ἐναντίον τῶν καθήμενων, καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου. εἰ ἀγχιστεύεις, ἀγχιστενε. εἰ δὲ μὴ ἀγχιστεύεις, ἀναγγεῖλόν μοι καὶ γνώσομαι, ὅτι οὐκ ἔστι παρὲς σοῦ τοῦ ἀγχιστεῦσαι, κἀγὼ εἰμι μετὰ σέ. ὁ δὲ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι, ἀγχιστεύσω. ⁵ καὶ εἶπε Βοὸζ. ἐν ἡμέρᾳ τοῦ κτήσασθαι σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ροῦθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαι σε δεῖ, ὥστε ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. ⁶ καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς. οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἑμαυτῷ, μὴ ποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου. ἀγχίστευσον σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, ὅτι οὐ δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. ⁷ καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα ἐμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στήσαι πάντα λόγον, καὶ ὑπελύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ. καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοὸζ. κτήσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, καὶ ὑπελύσατο τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁹ καὶ εἶπε Βοὸζ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ. μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἑλμελέχ, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ Χελαίων, καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ χειρὸς Νωεμὶν. ¹⁰ καὶ γε Ροῦθ τὴν Μωαβίτιν τὴν γυναῖκα Μααλὼν κέκτημαι ἑμαυτῷ εἰς γυναῖκα, τοῦ ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθῆσεται τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ,

τοῦ, καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ. μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. ¹¹ καὶ εἶπosan πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ. μάρτυρες. καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπosan. δῶν κυριος τὴν γυναῖκα σου τὴν εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου ὡς Ραχὴλ καὶ ὡς Λίαν, αἱ ὠκοδόμησαν ἀμφοτέραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐν Ἐφραθᾷ, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν Βηθλεέμ. ¹² καὶ γένοιτο οἶκός σου, ὡς οἶκος Φαρὲς, ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ δώσει κύριός σοι ἐκ τῆς παιδείας ταύτης. ¹³ καὶ ἔλαβε Βοὸζ τὴν Ρούθ, καὶ ἐγένηθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐσῆλθε πρὸς αὐτήν. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ κυριος κῆσιν, καὶ ἔτεκεν υἱόν. ¹⁴ καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς Νωεμὶν. εὐλογητός κύριος ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν ἀγχιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν, καὶ τοῦ διαθρέψαι

τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ ἀγαπήσά σε, ἔτεκεν αὐτόν, ἡ ἔστιν ἀγαθή σοι ὑπὲρ ἑπτα υἱούς. ¹⁶ καὶ ἔλαβε Νωεμὶν τὸ παιδίον, καὶ ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθηνόν. ¹⁷ καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ γείτονες ὄνομα, λέγουσαι. ἐτέχθη υἱὸς τῇ Νωεμὶν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁβήδ. οὗτος πατὴρ Ἰεσσαὶ πατρὸς Δαυὶδ. ¹⁸ καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φαρὲς. Φαρὲς ἐγέννησε τὸν Ἐσρῶμ. ¹⁹ Ἐσρῶμ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ. καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ. ²⁰ καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασσών. καὶ Ναασσών ἐγέννησε τὸν Σαλμών. ²¹ καὶ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ. καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὁβήδ. ²² καὶ Ὁβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί. καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν Δαυίδ.

Τέλος τῆς Ρουθ.

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α΄.

Ἄνθρωπος ἦν ἐξ Ἀρμαθαὶμ Σιφά, ἐξ ὅρους Ἐφραὶμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἐλκανὰ υἱὸς Ἰερεμὴλ υἱοῦ Ἡλίου υἱοῦ Οὐκὲ ἐν Νασιβ Ἐφραὶμ. ² καὶ τούτῳ δύο γυναῖκες. ὄνομα τῇ μιᾷ, Ἄννα. καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ, Φεννάνα. καὶ ἦν τῇ Φεννάνα παιδία. καὶ τῇ Ἄννᾳ οὐκ ἦν παιδίον. ³ καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαὶμ πρὸς κυνεῖν καὶ θύειν κυρίῳ τῷ θεῷ Σαβῶθ εἰς Σηλωμ. καὶ ἐκὶ Ἡλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Ὁρνὶ καὶ Φινεὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. ⁴ καὶ ἐγενήθη ἡμέρα, καὶ ἔθυσεν Ἐλκανὰ, καὶ ἔδωκε τῇ Φεννάνα γυναικὶ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς μερίδας. ⁵ καὶ τῇ Ἄννᾳ ἔδωκε μερίδα μίαν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῇ παιδίον, πλὴν ὅτι τὴν Ἄνναν ἡγάπα Ἐλκανὰ ὑπὲρ ταύτην. καὶ κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς, ⁶ ὅτι οὐκ ἔδωκεν αὐτῇ κύριος παιδίον κατὰ τὴν θλίψιν

αὐτῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτῆς. καὶ ἠθύμει διὰ τοῦτο, ὅτι συνέκλεισε κύριος τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς τοῦ μὴ δοῦναι αὐτῇ παιδίον. ⁷ οὕτως ἐποίει ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ' αὐτόν, ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτήν εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἠθύμει, καὶ ἔκλαιε, καὶ οὐκ ἤσθιε. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. Ἄννα. καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἰδοὺ ἐγὼ κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῇ. τί ἐστί σοι ὅτι κλαίεις; καὶ ἵνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἵνατί τυπτε σε ἡ καρδία σου; οὐκ ἀγαθὸς ἐγὼ σοι ὑπὲρ δέκα τέκνα; ⁹ καὶ ἀνέστη Ἄννα μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτοὺς ἐν Σηλωμ, καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἡλὶ ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τοῦ θύρου ἐπὶ τῶν φλιῶν ναοῦ κυρίου. ¹⁰ καὶ αὐτὴ κατώδυνος ψυχῇ, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ κλαίουσα ἔκλαυσε. ¹¹ καὶ ἠύξατο εὐχὴν κυρίῳ, λέγουσα. Ἀδωναὶ κύριε Ἐλωὲ Σαβῶθ, ἐὰν ἐπιβλέπων ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν ταπεινώσειν τῆς δούλης σου, καὶ

καὶ μνησθῆς μου, καὶ δῶς τῇ δούλῃ σου σπέρμα ἀνδρῶν, καὶ δώσω αὐτὸν ἐνώπιόν σου δοτὸν ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πίνεται, καὶ σίδηρος οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹² καὶ ἐγενήθη ὅτε ἐπλήθυνε προσερχομένη ἐνώπιον κυρίου, καὶ Ἡλὶ ὁ ἱερεὺς ἐφύλαξε τὸ στόμα αὐτῆς. ¹³ καὶ αὕτη ἐλάλει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐκίγντο, καὶ φωνὴ αὐτῆς οὐκ ἤκούετο. καὶ ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλὶ εἰς μεθύουσιν. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ τὸ παιδάριον Ἡλὶ. ἕως πότε μεθύσῃ; περιελῶ τὸν οἶνόν σου, καὶ πορεύου ἐκ προσώπου κυρίου. ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Ἄννα, καὶ εἶπεν. οὐκί κύριε. γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγὼ εἰμι, καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέπωκα, καὶ ἐκχέω τὴν ψυχὴν μου ἐνώπιον κυρίου. ¹⁶ μὴ δῶς τὴν δούλῃ σου εἰς θυγατέρα λοιμῆν, ὅτι ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας μου ἐκτέτακα ἕως νῦν. ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη Ἡλὶ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. πορεύου εἰς εἰρήνην, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δώῃ σοι πᾶν αἰτήμα σου, ὃ ἤτησω παρ' αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἶπεν. εὗρεν ἡ δούλη σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῆς. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς, καὶ ἔφαγε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ ἔπινε, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς οὐ συνέπεσεν ἔτι. ¹⁹ καὶ ὀρθρίζουσι τοπρῶ καὶ προσκυνοῦσι τῷ κυρίῳ, καὶ πορεύονται τὴν ὁδὸν αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθεν Ἐλκανὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ Ἀρμαθαίμ, καὶ ἔγνω τὴν Ἄνναν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐμνήσθη αὐτῆς κύριος, ²⁰ καὶ συνέλαβε. καὶ ἐγενήθη τῷ καιρῷ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν. ὅτι παρὰ κυρίου θεοῦ Σαβωῶτ ἤτησάμην αὐτόν. ²¹ καὶ ἀνέβη ὁ ἄνθρωπος Ἐλκανὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ θῦσαι ἐν Σηλὼμ τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν, καὶ τὰς εὐχὰς αὐτοῦ, καὶ πᾶσας τὰς δεκάτας τῆς γῆς αὐτοῦ. ²² καὶ Ἄννα οὐκ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ, ὅτι εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον, ἕαν ἀπογαλακτίσω αὐτό, καὶ ὀφθῇσεται τῷ προσώπῳ κυρίου, καὶ καθῆσεται ἕως αἰῶνός ἐκεῖ.

²³ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἐλκανὰ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. ποίει τὸ αγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, κάθου ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃς αὐτό, ἀλλὰ στήσαι κύριος τὸ ἐξελθόν ἐκ τοῦ στόματός σου. καὶ ἐκάθισεν ἡ γυνὴ καὶ ἐθῆλασε τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως ἂν ἀπογαλακτίσῃ αὐτόν. ²⁴ καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ εἰς Σηλὼμ ἐν μόσχῳ τριετίζοντι, καὶ ἄρτοις, καὶ οἶφι σμιδάλεως, καὶ νέβελ οἴνου. καὶ εἰσῆλθεν εἰς οἶκον κυρίου ἐν Σηλὼμ, καὶ τὸ παιδάριον μετ' αὐτῶν. καὶ προσήγαγον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ τὴν θυσίαν ἣν ἐποίει ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας τῷ κυρίῳ. καὶ προσήγαγε τὸ παιδάριον, ²⁵ καὶ ἔσφαξε τὸν μόσχον. καὶ προσήγαγεν Ἄννα ἡ μητὴρ τοῦ παιδαρίου πρὸς Ἡλὶ, ²⁶ καὶ εἶπεν. ἐν ἱμοὶ κύριε, ζῇ ἡ ψυχὴ σου. ἐγὼ ἡ γυνὴ ἡ καταστᾶσα ἐνώπιόν σου μετὰ σοῦ ἐν τῷ προσεῦξασθαι πρὸς κύριον, ²⁷ ὑπὲρ τοῦ παιδαρίου τούτου προσηξάμην. καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὸ αἰτήμά μου ὃ ἤτησάμην παρ' αὐτοῦ. ²⁸ καὶ γὰρ κίχρῳ αὐτόν τῷ κυρίῳ πᾶσας τὰς ἡμέρας ἄς ζῇ αὐτός, χρήσιν τῷ κυρίῳ. ¹ καὶ εἶπεν.

ΚΕΦ. Β'.

Εστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου, ἐπλάτυνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου. ² ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐκ ἔστι ἅγιος πλὴν σου. ³ μὴ κανησθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά. μὴ ἐξελητέω μεγαλοῤῃμοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ὅτι θεὸς γνώσεων κύριος, καὶ θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. ⁴ τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ ἀσθενοῦντες περιορίζσαντο δύναμιν. ⁵ πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρήκαν γῆν. ὅτι στείρα ἔτεκεν ἑπτὰ, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησε. ⁶ κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει. ⁷ κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ. ⁸ ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πέννητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, καθίσαι μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς, ⁹ διδόνς

εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ. καὶ εὐλόγησεν ἐτὶ δικαίου, ὅτι οὐκ ἐν ἰσχύϊ δυνατὸς ἀνὴρ.
¹⁰ κύριος ἀσθενῇ ποιήσει ἀντίδικον αὐτοῦ, κύριος ἅγιος. μὴ καυχᾶσθω ὁ φρόνιμος ἐν τῇ φρονήσει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχᾶσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ. ἀλλ' ἐν τούτῳ καυχᾶσθω ὁ καυχώμενος, συνιέναι καὶ γινώσκειν τὸν κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς· κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς, καὶ ἐβρόντησεν. αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, καὶ δίδωσιν ἰσχύν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ. ¹¹ καὶ κατέλιπεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαίμ. καὶ τὸ παιδάριον ἦν λειτουργῶν τῷ προσώπῳ κυρίου ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως. ¹² καὶ οἱ υἱοὶ Ἡλὶ τοῦ ἱερέως υἱοὶ λοιμοὶ, οὐκ εἰδότες τὸν κύριον. καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως παρὰ τοῦ λαοῦ παντοῦ τοῦ θύοντος. ¹³ καὶ ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως ὡς ἂν ἠψῆθη τὸ κρέας, καὶ κραάγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν εἰς τὸν λέβητα τὸν μέγαν ἢ εἰς τὸ χαλκεῖον ἢ εἰς τὴν χύτραν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνέβῃ ἐν τῇ κραάγρα, ἐλάμβανεν ἑαυτὸς ὁ ἱερεὺς. κατὰ ταδε ἐποιοῦν παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς ἐρχομένοις θυῖσαι κυρίῳ ἐν Σηλώμ. ¹⁵ καὶ πρὶν θυμαθῆναι τὸ στέαρ, ἤρχετο τὸ παιδάριον τοῦ ἱερέως, καὶ ἔλεγε τῷ ἀνδρὶ τῷ θύοντι. δὸς κρέας ὀπτήσαι τῷ ἱερεῖ, καὶ οὐ μὴ λάβω παρὰ σοῦ κρέας ἐφθὸν ἐκ τοῦ λέβητος. ¹⁶ καὶ ἔλεγεν ὁ ἀνὴρ ὁ θύων. θυμαθῆτω πρῶτον ὡς καθήκει τὸ στέαρ, καὶ λάβε σεαυτῷ ἐκ πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου. καὶ εἶπεν. οὐχί. ὅτι νῦν δώσεις. καὶ ἐὰν μὴ, λήψομαι κραταιῶς. ¹⁷ καὶ ἦν ἡ ἁμαρτία ἐνώπιον κυρίου τῶν παιδαρίων μεγάλη σφόδρα, ὅτι ἡθέλουν τὴν θυσίαν κυρίου. ¹⁸ καὶ Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν ἐνώπιον κυρίου παιδάριον περιεζωσμένον Ἐφουὶδ Βάδ. ¹⁹ καὶ διπλοῖδα μικρὰν ἐποίησεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ ἕξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θυῖσαι τὴν θυσίαν τῶν ἡμερῶν. ²⁰ καὶ

εὐλόγησεν Ἡλὶ τὸν Ἐλκανὰ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, λέγων. ἀποτίσαι σοι κύριος σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἀντὶ τοῦ χρέους οὗ ἔχρησας τῷ κυρίῳ. καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνθρώπος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὴν Ἄνναν, καὶ ἔτεκεν ἔτι τρεῖς υἱούς, καὶ δύο θυγατέρας. καὶ ἐμεγαλύνθη τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐνώπιον κυρίου. ²² καὶ Ἡλὶ πρεσβυτὴς σφόδρα. καὶ ἤκουσεν ἃ ἐποιοῦν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἵνατί ποιεῖτε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ ἐγὼ ἀκούω ἐκ στόματος παντὸς τοῦ λαοῦ κυρίου; ²⁴ μὴ τέκνα, ὅτι οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοὴ ἣν ἐγὼ ἀκούω. μὴ ποιεῖτε οὕτως, ὅτι οὐκ ἀγαθαὶ αἱ ἀκοαὶ ἃς ἐγὼ ἀκούω τοῦ μὴ δουλεύειν λαὸν θεῶν. ²⁵ ἐὰν ἁμαρτάνων ἁμαρτή ἀνὴρ εἰς ἀνδρα, καὶ προσεύχονται ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς κύριον. καὶ ἐὰν τῷ κυρίῳ ἁμαρτή, τίς προσεύξεται ὑπὲρ αὐτοῦ; καὶ οὐκ ἤκουον τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅτι βουλόμενος ἐβούλετο κύριος διαφθεῖραι αὐτούς. ²⁶ καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἐπορεύετο, καὶ ἦν ἀγαθὸν μετὰ κυρίου καὶ μετὰ ἀνθρώπων. ²⁷ καὶ ἦλθεν ὁ ἀνθρώπος θεοῦ πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπε. ταδε λέγει κύριος. ἀποκαλυφθεὶς ἀπεκαλύφθη πρὸς οἶκον τοῦ πατρὸς σου ὧντων αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ δούλων τῷ οἴκῳ Φαραὼ, ²⁸ καὶ ἐξελεξάμην τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἐκ πάντων τῶν σκήπτρων Ἰσραὴλ ἐμοὶ ἱερατεύειν, τοῦ ἀναβαίνειν ἐπὶ θυσιαστήριόν μου, καὶ θυμιαῖν θυμίαμα, καὶ αἶρειν Ἐφουὶδ. καὶ ἔδωκα τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου τὰ πάντα τοῦ πυρὸς υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς βρῶσιν. ²⁹ καὶ ἵνατί ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸ θυμίαμά μου καὶ εἰς τὴν θυσίαν μου ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ; καὶ ἐδόξασας τοὺς υἱούς σου ὑπὲρ ἐμὲ ἐνευλογεῖσθαι ἀπαρχῆς πάσης θυσίας τοῦ Ἰσραὴλ ἐμπροσθέν μου; ³⁰ διὰ τοῦτο ταδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. εἶπα, ὁ οἶκός σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς σου διελεύσεται ἐνώπιόν μου ἕως αἰῶνος. καὶ νῦν φησι κύριος. μηδαμῶς ἐμοὶ, ὅτι ἄλλ' ἢ τοὺς δοξάζοντας με δοξάσω, καὶ ὁ ἐξουθενῶν με ἀτιμωθήσεται.

31. 32 ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι, καὶ ἐξολοθρεύσω τὸ σπέρμα σου καὶ τὸ σπέρμα οἴκου πατρὸς σου. καὶ οὐκ ἔσται σοι προεσβύτης ἐν οἴκῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας. 33 καὶ ἄνδρα οὐκ ἐξολοθρεύσω σοι ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου μου, ἐκλείπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ καταρῥεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ πᾶς περισσεύων οἴκου σου πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ ἀνδρῶν. 34 καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον ὃ ἔξει ἐπὶ τοὺς δύο υἱούς σου, Ὁφνὶ καὶ Φινεές, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀποθανοῦνται ἀμφοτέρω. 35 καὶ ἀναστήσω ἐμαυτῷ ἱερέα πιστὸν, ὃς πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ τὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ποιήσει. καὶ οἰκοδομήσω αὐτῷ οἶκον πιστὸν, καὶ διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου πάσας τὰς ἡμέρας. 36 καὶ ἔσται ὁ περισσεύων ἐν οἴκῳ σου ἃς προσκυνέει αὐτῷ ὀβολοῦ ἀργυρίου, λέγων. παράρρησόν με ἐπὶ μίαν τῶν ἱερατειῶν σου φαγεῖν ἄρτον.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ κυρίῳ ἐνώπιον Ἡλὶ τοῦ ἱερέως. καὶ ῥῆμα κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὄρασις διαστελλούσα. 2 καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ Ἡλὶ ἐκάθευden ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι, καὶ οὐκ ἠδύναντο βλέπειν. 3 καὶ ὁ λύχνος τοῦ θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευden ἐν τῷ ναῷ οὗ ἡ κιβωτός τοῦ θεοῦ. 4 καὶ ἐκάλεσε κύριος. Σαμουὴλ Σαμουὴλ. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ. 5 καὶ ἑώραμε πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. καὶ εἶπεν. οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, κάθευde, καὶ ἀνέστρεψε καὶ ἐκάθευde. 6 καὶ προσέθετο κύριος, καὶ ἐκάλεσε. Σαμουὴλ Σαμουὴλ. καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ τὸ δεύτερον, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. καὶ εἶπεν. οὐ κέκληκά σε, ἀνάστρεφε, κάθευde. 7 καὶ Σαμουὴλ πρὶν γνῶναι θεόν, καὶ ἀποκαλυφθῆναι αὐτῷ ῥῆμα κυρίου. 8 καὶ προσέθετο κύριος καλεσαι Σαμουὴλ ἐν τρίτῳ, καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ, ὅτι κέκληκάς με. καὶ ἐσοφίστατο Ἡλὶ ὅτι κύριος

κέκληκε τὸ παιδάριον, 9 καὶ εἶπεν. ἀνάστρεφε, κάθευde τέκνον. καὶ ἔσται ἂν καλέσῃ σε, καὶ ἔρεῖς. λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ, καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. 10 καὶ ἦλθε κύριος καὶ κατέστη, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ὡς ἅπαξ καὶ ἅπαξ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ. λάλει, ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλός σου. 11 καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ τὰ ῥήματά μου ἐν Ἰσραὴλ, παντός ἀκουοντος αὐτὰ, ἤχησιν ἀμφοτέρω τὰ ὠτα αὐτοῦ. 12 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπεγεγῶ ἐπὶ Ἡλὶ πάντα ὅσα ἐλάλησα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω. 13 καὶ ἀνήγγελκα αὐτῷ ὅτι ἐκδικῶ ἐγὼ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐν ἀδικίαις υἱῶν αὐτοῦ, ὅτι κακολογοῦντες θεὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτοὺς. καὶ οὐδ' οὕτως. 14 ὥμοσα τῷ οἴκῳ Ἡλὶ, εἰ ἐξιλασθήσεται ἀδικία οἴκου Ἡλὶ ἐν θυμιάματι καὶ ἐν θυσίαις ἕως αἰῶνος. 15 καὶ κοιμᾶται Σαμουὴλ ἕως πρωῒ, καὶ ὥρθρισε τοπρωῒ καὶ ἤνοιξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου. καὶ Σαμουὴλ ἐφοβήθη ἀπαγγεῖλαι τὴν ὄρασιν, 16 καὶ εἶπεν Ἡλὶ πρὸς Σαμουὴλ. Σαμουὴλ τέκνον. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ. 17 καὶ εἶπε. τί τὸ ῥῆμα τὸ λαληθὲν πρὸς σέ; μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ. τάδε ποιῆσαι σοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθελίῃ, ἂν κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα ἐκ πάντων τῶν λόγων τῶν λαληθέντων σοι ἐν τοῖς ὡσί σου. 18 καὶ ἀπήγγειλε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους, καὶ οὐκ ἔκρυπεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἡλὶ. κύριος αὐτὸς τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσει. 19 καὶ ἐμεγαλύνθη Σαμουὴλ, καὶ ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. 20 καὶ ἔγνωσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν καὶ ἕως Βηρσαβεε, ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφῆτην τῷ κυρίῳ. 21 καὶ προσέθετο κύριος δηλωθῆναι ἐν Σηλὼμ, ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουὴλ. καὶ ἐπιστεύθη Σαμουὴλ τοῦ προφήτης γενέσθαι τῷ κυρίῳ εἰς πάντα Ἰσραὴλ ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς καὶ ἕως ἄκρων. καὶ Ἡλὶ προεσβύτης σφόδρα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πορευομενοὶ ἐπο-

ρεύοντο, καὶ ποτηρὰ ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἐνώπιον κυρίου.

ΚΕΦ. Δ'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συναθροίζονται ἄλλοφυλοι ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον. καὶ ἐξήλθεν Ἰσραὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. καὶ παρεμβάλλουσιν ἐπὶ Ἀβεν-ἔξερ. καὶ οἱ ἄλλοφυλοι παρεμβάλλουσιν ἐν Ἀφέν. ² καὶ παρατάσσονται ἄλλοφυλοι εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἔκλινεν ὁ πόλεμος, καὶ ἔπταισεν ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἄλλοφύλων, καὶ ἐπλήγησαν ἐν τῇ παρατάξει ἐν ἀρχῇ τέσσαρες χιλιάδες ἀνδρῶν. ³ καὶ ἦλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ. κατὰ τί ἔπταισεν ἡμᾶς κύριος σήμερον ἐνώπιον ἄλλοφύλων; λάβωμεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκ Σηλὼμ, καὶ ἐξελθέτω ἐκ μέσου ἡμῶν, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν. ⁴ καὶ ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλὼμ, καὶ αἰρούσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν κυρίου καθημένου Χερουβίμ. καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἡλὶ μετὰ τῆς κιβωτοῦ Ὁφνὶ καὶ Φινεές. ⁵ καὶ ἐγενήθη ὡς ἦλθεν ἡ κιβωτὸς κυρίου εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀνέκραξε πᾶς Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἤχησεν ἡ γῆ. ⁶ καὶ ἤκουσαν οἱ ἄλλοφυλοι τῆς κραυγῆς, καὶ εἶπον οἱ ἄλλοφυλοι. τίς ἡ κραυγὴ ἡ μεγάλη αὕτη ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἑβραίων; καὶ ἔγνωσαν ὅτι κιβωτὸς κυρίου ἦκει εἰς τὴν παρεμβολήν. ⁷ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄλλοφυλοι, καὶ εἶπον. οὗτοι οἱ θεοὶ ἦκασιν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν παρεμβολήν. οὐαὶ ἡμῖν, ἐξελοῦ ἡμᾶς κύριε σήμερον, ὅτι οὐ γέγονε τοιαύτη ἐχθρὸς καὶ τρίτην. ⁸ οὐαὶ ἡμῖν, τίς ἐξελεῖται ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν θεῶν τῶν στερεῶν τούτων; οὗτοι οἱ θεοὶ, οἱ πατάξαντες τὴν Αἴγυπτον ἐν πάσῃ πληγῇ καὶ ἐν τῇ ἔρημῳ. ⁹ κραταιούσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἀνδρας ἄλλοφυλοι, ὅπως μὴ δουλεύσητε τοῖς Ἑβραίοις, καθὼς ἐδούλευσαν ἡμῖν, καὶ ἐσεσθε εἰς ἀνδρας καὶ πολεμήσατε αὐτούς. ¹⁰ καὶ ἐπολέμησαν αὐτούς. καὶ πταίνει ἄνθρωπος Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς σκήνωμα αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο πληγὴ

μεγάλῃ σφόδρα. καὶ ἔπεσον ἐξ Ἰσραὴλ τριάκοντα χιλιάδες ταγμάτων. ¹¹ καὶ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ Ἡλὶ ἀπέθανον, Ὁφνὶ καὶ Φινεές. ¹² καὶ ἔδραμεν ἄνθρωπος Ἰεμναῖος ἐκ τῆς παρατάξεως, καὶ ἦλθεν εἰς Σηλὼμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεθρόωγόντα, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἦλθε, καὶ ἰδοὺ Ἡλὶ ἐπὶ τοῦ δίφρου παρὰ τὴν πύλην σκοπεύων τὴν ὁδόν, ὅτι ἦν καρδία αὐτοῦ ἐξεστηκυῖα περὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰσήλθεν εἰς τὴν πόλιν ἀπαγγέλλαι. καὶ ἀνέβόησεν ἡ πόλις. ¹⁴ καὶ ἤκουσεν Ἡλὶ τὴν φωνὴν τῆς βοῆς, καὶ εἶπε. τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; καὶ ὁ ἄνθρωπος σπένσας εἰσήλθε, καὶ ἀπηγγεῖλε τῷ Ἡλὶ. ¹⁵ καὶ Ἡλὶ υἱὸς ἐπεννηκοντα ἔτων, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανεστήσαν καὶ οὐκ ἐπέβλεπε. καὶ εἶπεν Ἡλὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς περιεστηκόσιν αὐτῷ. τίς ἡ φωνὴ τοῦ ἤχου τούτου; ¹⁶ καὶ ὁ ἄνθρωπος σπένσας προσῆλθε πρὸς Ἡλὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐγὼ εἰμι ὁ ἦκων ἐκ τῆς παρεμβολῆς, καὶ γὰρ πέφευγα ἐκ τῆς παρατάξεως σήμερον. καὶ εἶπεν Ἡλὶ. τί τὸ γεγονός ῥῆμα τέκνον; ¹⁷ καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, καὶ εἶπε. πέφευγεν ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου ἄλλοφύλων, καὶ ἐγένετο πληγὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ σου τεθνήκασιν, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐλήφθη. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐμνήσθη τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ δίφρου ὀπισθίως ἐχόμενος τῆς πύλης, καὶ συνετρίβη ὁ νῶτος αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν, ὅτι πρεσβύτης ὁ ἄνθρωπος καὶ βαρὺς, καὶ αὐτὸς ἐκρινε τὸν Ἰσραὴλ εἰκόσιν ἔτη. ¹⁹ καὶ νύμφη αὐτοῦ γυνὴ Φινεές συνειληφυῖα τοῦ τεκεῖν, καὶ ἤκουσε τὴν ἀγγελίαν ὅτι ἐλήφθη ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ὅτι τεθνήκεν ὁ πενθερὸς αὐτῆς καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν, ὅτι ἐπεστραφισαν ἐπ' αὐτὴν ὠδίνες αὐτῆς, ²⁰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ αὐτῆς ἀποθνήσκει. καὶ εἶπον αὐτῇ αἱ γυναῖκες αἱ παρεστηκυῖαι αὐτῇ. μὴ φοβοῦ, ὅτι υἱὸν τέτοκας. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἐνόησεν ἡ καρδία αὐτῆς. ²¹ καὶ

ἐκά-

ἐκάλεσεν τὸ παιδάριον Οὐαιβαραχ-
βῶθ ὑπὲρ τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ
ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ²² καὶ εἶπαν. ἀπώ-
κισται δόξα Ἰσραὴλ ἐν τῷ ληφθῆναι
τὴν κιβωτὸν κυρίου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἀλλόφυλοι ἔλαβον τὴν κιβωτὸν
τοῦ θεοῦ, καὶ εἰσῆνεγκαν αὐτὴν ἐξ Ἀ-
βενεζερ εἰς Ἀζωτον. ² καὶ ἔλαβον ἀλ-
λόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου, καὶ εἰς-
ήνεγκαν αὐτὴν εἰς οἶκον Δαγών, καὶ
παρέστησαν αὐτὴν παρὰ Δαγών. ³ καὶ
ὠρθρισαν οἱ Ἀζώτιοι, καὶ εἰσῆλθον
εἰς οἶκον Δαγών. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ
Δαγὼν πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐ-
τοῦ ἐνώπιον κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ
ἤγειραν τὸν Δαγών, καὶ κατέστησαν
εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ ἐβαρύνθη
χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς Ἀζωτίους, καὶ
ἐβασάνισεν αὐτούς. καὶ ἐπάταξεν αὐ-
τοὺς εἰς τὰς ἑδρας αὐτῶν, τὴν Ἀζω-
τον καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐγένετο
ὅτε ὠρθρισαν τοπρῶν, καὶ ἰδοὺ Δα-
γὼν πεπτωκὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ
ἐνώπιον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου.
καὶ κεφαλὴ Δαγών καὶ ἀμφοτέρα τὰ
ἔγχεα χειρῶν αὐτοῦ ἀφρησμένα ἐπὶ τὰ
ἐμπροσθία Ἀμαφεθ ἕκαστοι, καὶ ἀμ-
φότεροι οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
πεπτωκότες ἐπὶ τὸ πρόθυρον, πλὴν
ἡ ῥάχις Δαγών ὑπελείφθη. ⁵ διὰ τού-
το οὐκ ἐπιβαίνουσιν οἱ ἱερεῖς Δαγών,
καὶ πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς οἶκον
Δαγών ἐπὶ βαθμὸν οἴκου Δαγών ἐν
Ἀζώτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι
ὑπερβαίνοντες ὑπερβαίνουσι. ⁶ καὶ ἐ-
βαρύνθη ἡ χεὶρ κυρίου ἐπὶ Ἀζωτον,
καὶ ἐπληρώθη αὐτοῖς, καὶ ἐξέεσεν αὐ-
τοῖς εἰς τὰς ναῦς, καὶ μέσον τῆς χώ-
ρας αὐτῆς ἀνεφύσαν μύες. καὶ ἐγένε-
το σύγχυσις θανάτου μεγάλη ἐν τῇ
πόλει. ⁷ καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἀζώτου
ὅτι οὕτως, καὶ λέγουσιν. ὅτι οὐ κατή-
σεται κιβωτὸς τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ μεθ'
ἡμῶν, ὅτι σκληρὰ χεὶρ αὐτοῦ ἐφ' ἡ-
μᾶς καὶ ἐπὶ Δαγών θεὸν ἡμῶν. ⁸ καὶ
ἀποστέλλουσι καὶ συνάγουσι τοὺς σα-
τράπας τῶν ἀλλοφύλων πρὸς αὐτούς,
καὶ λέγουσι. τί ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ
θεοῦ Ἰσραὴλ; καὶ λέγουσιν οἱ Γεθαῖ-

οι. μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ θεοῦ πρὸς
ἡμᾶς. καὶ μετῆλθεν κιβωτὸς τοῦ θεοῦ
Ἰσραὴλ εἰς Γέθ. ⁹ καὶ ἐγενήθη μετὰ
τὸ μετελθεῖν αὐτὴν, καὶ γίνεται χεὶρ
κυρίου τῇ πόλει, τάραχος μέγας σφό-
δρα. καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄνδρας τῆς
πόλεως ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ
ἐπάταξεν αὐτοὺς εἰς τὰς ἑδρας αὐτῶν.
καὶ ἐποίησαν οἱ Γεθαῖοι ἑαυτοῖς ἑ-
δρας, ¹⁰ καὶ ἐξαποστέλλουσι τὴν κι-
βωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἀσκάλωνα. καὶ
ἐγενήθη ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ εἰς
Ἀσκάλωνα, καὶ ἐβόησαν οἱ Ἀσκαλω-
νῖται, λέγοντες. τί ἀπεστρέψατε τὴν
κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς
θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν;
¹¹ καὶ ἐξαποστέλλουσι καὶ συνάγουσι
τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ
εἶπον. ἐξαποστείλατε τὴν κιβωτὸν τοῦ
θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καθίσάτω εἰς τὸν
τόπον αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ θανατώσῃ ἡ-
μᾶς καὶ τὸν λαὸν ἡμῶν. ὅτι ἐγενήθη
σύγχυσις ἐν ὅλῃ τῇ πόλει βαρεῖα σφό-
δρα, ὡς εἰσῆλθεν κιβωτὸς θεοῦ Ἰσρα-
ὴλ ἐκεῖ. ¹² καὶ οἱ ζῶντες καὶ οὐκ ἀπο-
θανόντες ἐπλήγησαν εἰς τὰς ἑδρας.
καὶ ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως εἰς τὸν
οὐρανόν.

Κ Ε Φ. ς'.

Καὶ ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλ-
λοφύλων ἐπτά μῆνας, καὶ ἐξέεσεν ἡ
γῆ αὐτῶν μύας. ² καὶ καλοῦσιν ἀλλό-
φυλοι τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς μάντις καὶ
τοὺς ἐπαοιδούς αὐτῶν, λέγοντες. τί
ποιήσωμεν τῇ κιβωτῷ κυρίου; γνωρί-
σατε ἡμῖν ἐν τίνι ἀποστελοῦμεν αὐτὴν
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. ³ καὶ εἶπαν. εἰ
ἐξαποστείλατε ἡμεῖς τὴν κιβωτὸν δια-
θήκης κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, μὴ δὴ ἐξ-
αποστείλητε αὐτὴν κερὴν, ἀλλὰ ἀπο-
διδόντες ἀπόδοτε αὐτῇ τῆς βασιάνου,
καὶ τότε ἰαθήσεσθε, καὶ ἐξίλασθήσε-
ται ὑμῖν. μὴ οὐκ ἀποστῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ
ἀφ' ὑμῶν. ⁴ καὶ λέγουσι. τί τὸ τῆς
βασιάνου ἀποδώσωμεν αὐτῇ; καὶ εἶ-
παν. κατὰ ἀριθμὸν τῶν σατράπων
τῶν ἀλλοφύλων πέντε ἑδρας χρυσᾶς,
ὅτι πταῖμα ἐν ὑμῖν καὶ τοῖς ἀρχουσιν
ὑμῶν καὶ τῷ λαῷ, ⁵ καὶ μῦς χρυσοῦς
ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν τῶν διαφθει-
ρόντων τὴν γῆν. καὶ δώσετε τῷ κυ-

ρίῳ δόξαν, ὅπως κουφίσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ⁶ καὶ ἵνατί βαρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐβάρυνεν Αἴγυπτος καὶ Φαραὼ τὴν καρδίαν αὐτῶν; οὐχὶ ὅτε ἐνέπαιξεν αὐτοῖς, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον; ⁷ καὶ νῦν λάβετε καὶ ποιήσατε ἅμαξαν καινὴν, καὶ δύο βόας πρωτοτοκούσας ἀνευ τῶν τέκνων. καὶ ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ ἀπαγάγετε τὰ τέκνα ἀπὸ ὀπισθεν αὐτῶν εἰς οἶκον. ⁸ καὶ λήψετε τὴν κιβωτὸν, καὶ θήσετε αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἁμαξάν, καὶ τὰ σκευὴ τὰ χρυσὰ ἀποδώσετε αὐτῇ τῆς βασάνου, καὶ θήσετε ἐν θέματι Βερεσεχθὰν ἐκ μέρους αὐτῆς. καὶ ἐξαποστελεῖτε αὐτὴν, καὶ ἀπελάσατε αὐτὴν, καὶ ἀπελεύσεσθε, ⁹ καὶ ὄψεσθε, εἰ ὁδὸν ὁρίων αὐτῆς πορεύσεται μετὰ Βεθσαμὺς, αὐτὸς πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην ταύτην. καὶ ἔαν μὴ, καὶ γνωσόμεθα ὅτι οὐ χεῖρ αὐτοῦ ἥπται ἡμῶν, ἀλλὰ σύμπτωμα τοῦτο γέγονεν ἡμῖν. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι οὕτω. καὶ ἔλαβον δύο βόας πρωτοτοκούσας, καὶ ἐζεύξαν αὐτὰς ἐν τῇ ἁμάξῃ, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπεκώλυσαν εἰς οἶκον. ¹¹ καὶ ἔθεντο τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐπὶ τὴν ἁμαξάν, καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ καὶ τοὺς μῦς τοὺς χρυσοῦς. ¹² καὶ κατεύθυναν αἱ βόες ἐν τῇ ὁδῷ εἰς ὁδὸν Βαιθσαμὺς, ἐν τρίβῳ ἐνὶ ἐπορεύοντο καὶ ἐκοπίων, καὶ οὐ μεδίستانτο δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτῆς ἕως ὁρίων Βαιθσαμὺς. ¹³ καὶ οἱ ἐν Βεθσαμὺς ἐθερίζον θερισμὸν πυρῶν ἐν κοιλάδι. καὶ ἦσαν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶδον κιβωτὸν κυρίου, καὶ ἠυφράνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς. ¹⁴ καὶ ἡ ἁμαξα εἰσηλθεν εἰς ἀγρὸν Ὡσηὲ τὸν ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ παρ' αὐτῇ λίθον μέγαν. καὶ σχίζουσι τὰ ξύλα τῆς ἁμάξης, καὶ τὰς βόας ἀνέγκαν εἰς ὀλοκαυτώσιν τῷ κυρίῳ. ¹⁵ καὶ οἱ Λευῖται ἀνέγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου, καὶ τὸ θέμα Ἐργάβ μετ' αὐτῆς καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σκευὴ τὰ χρυσὰ, καὶ ἔθεντο ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ με-

γάλου. καὶ οἱ ἄνδρες Βαιθσαμὺς ἀνέγκαν ὀλοκαυτώσεις καὶ θυσίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῷ κυρίῳ. ¹⁶ καὶ οἱ πέντε σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐώρων, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἀσκάλωνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁷ καὶ αὐταὶ αἱ ἑδραὶ αἱ χρυσαῖ, ἃς ἀπέδωκαν οἱ ἀλλόφυλοι τῆς βασάνου τῷ κυρίῳ, τῆς Ἄζωτου μίαν, τῆς Γάζης μίαν, τῆς Ἀσκάλωνος μίαν, τῆς Γεθ μίαν, τῆς Αἰκκαρῶν μίαν. ¹⁸ καὶ μῦς οἱ χρυσοὶ κατ' ἀριθμὸν πασῶν πόλεων τῶν ἀλλοφύλων τῶν πέντε σατραπῶν ἐκ πόλεως ἑσπερεωμένης καὶ ἕως κόμης τοῦ Φερεζαίου, καὶ ἕως λίθου τοῦ μεγάλου, οὗ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, τοῦ ἐν ἀγρῷ Ὡσηὲ τοῦ Βαιθσαμυσίτου. ¹⁹ καὶ οὐκ ἠσμένισαν οἱ υἱοὶ Ἰερχονίου ἐν τοῖς ἀνδράσι Βαιθσαμὺς, ὅτι εἶδαν κιβωτὸν κυρίου. καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐξδομήκοντα ἄνδρας, καὶ πενήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐπένθησαν ὁ λαός, ὅτι ἐπάταξε κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην σφόδρα. ²⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ ἐκ Βαιθσαμὺς. τίς δυνήσεται διελθεῖν ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ἁγίου τούτου; καὶ πρὸς τίνα ἀναβήσεται κιβωτὸς κυρίου ἀφ' ἡμῶν; ²¹ καὶ ἀποστέλλουσιν ἀγγέλους πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Καριαθαρὶμ, λέγοντες. ἀπεστρόφασιν ἀλλόφυλοι τὴν κιβωτὸν κυρίου, κατάρβητε καὶ ἀναγάγετε αὐτὴν πρὸς ἑαυτοὺς.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἔρχονται οἱ ἄνδρες Καριαθαρὶμ, καὶ ἀνάγουσιν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. καὶ εἰσάγουσιν αὐτὴν εἰς οἶκον Αἰνιναδάβ τὸν ἐν τῷ βουνῷ. καὶ τὸν Ἐλεάζαρ τὴν υἱὸν αὐτοῦ ἡγάσαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. ² καὶ ἐγενήθη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦν ἡ κιβωτὸς ἐν Καριαθαρὶμ, ἐπλήθυναν αἱ ἡμέραι. καὶ ἐγένετο ἑκοσι ἔτη, καὶ ἐπέβλεψεν πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὀπίσω κυρίου. ³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ, λέγων. εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν ὑμεῖς ἐπιστρέφετε πρὸς κύριον, περιέχετε θεοὺς ἄλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν καὶ τὰ ἄλλα, καὶ ἐτοιμασατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς

πρὸς κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μό-
 νῳ, καὶ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἁλ-
 λοφύλων. ⁴ καὶ περιεῖλον οἱ υἱοὶ Ἰσ-
 ραὴλ τὰς Βααλὶμ καὶ τὰ ἄλση Ἀστα-
 ράθ, καὶ ἐδούλευσαν κυρίῳ μόνῳ.
⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ. ἀθροίσατε πάν-
 τα Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ, καὶ προσ-
 εὔξομαι περὶ ὑμῶν πρὸς κύριον. ⁶ καὶ
 συνήχθησαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ ὑ-
 δρευόνται ὕδωρ, καὶ ἐξέχεαν ἐνώπιον
 κυρίου ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐνήστευσαν
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπαν. ἡμαρ-
 τήκαμεν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐδίκασε
 Σαμουὴλ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς Μασ-
 σηφάθ. ⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ ἁλλόφυλοι
 ὅτι συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ
 Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφάθ. καὶ ἀνέβησαν
 σατράπαι ἁλλοφύλων ἐπὶ Ἰσραὴλ.
 καὶ ἀκούουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐ-
 φοβήθησαν ἀπὸ προσώπου ἁλλοφύ-
 λων. ⁸ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς
 Σαμουὴλ. μὴ παρασιωπήσης ἀφ' ἡ-
 μῶν τοῦ μὴ βοᾶν πρὸς κύριον θεόν
 σου, καὶ σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἁλ-
 λοφύλων. ⁹ καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ ἄρνα
 γαλαθηνὸν ἓνα, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὸν
 ὀλοκαύτωςιν σὺν παντὶ τῷ λαῷ τῷ
 κυρίῳ. καὶ ἐβόησε Σαμουὴλ πρὸς κύ-
 ριον περὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπήκουσεν αὐ-
 τοῦ κυρίου. ¹⁰ καὶ ἦν Σαμουὴλ ἀνα-
 φέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν. καὶ ἁλλό-
 φυλοι προσῆγον εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσ-
 ραὴλ. καὶ ἐβρόντησε κύριος ἐν φωνῇ
 μεγάλῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τοὺς
 ἁλλοφύλους, καὶ συνεχύθησαν καὶ ἔ-
 πταισαν ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ ἐξῆλ-
 θον ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ Μασσηφάθ,
 καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἁλλοφύλους, καὶ
 ἐπάταξαν αὐτούς ἕως ὑποκάτω τοῦ
 Βαιθγόρ. ¹² καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ λί-
 θον ἓνα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἀναμέσον
 Μασσηφάθ καὶ ἀναμέσον τῆς παλαι-
 ᾶς. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβεν-
 ἔξερ, λίθος τοῦ βοηθοῦ. καὶ εἶπεν.
 ἕως ἐνταῦθα ἐβοήθησεν ἡμῖν κύριος.
¹³ καὶ ἐταπείνωσε κύριος τοὺς ἁλλο-
 φύλους, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι προσ-
 ελθεῖν εἰς ὄριον Ἰσραὴλ. καὶ ἐγενήθη
 χεὶρ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἁλλοφύλους πά-
 σας τὰς ἡμέρας τοῦ Σαμουὴλ. ¹⁴ καὶ
 ἀπεδόθησαν αἱ πόλεις ὥς ἔλαβον οἱ

ἁλλόφυλοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
 καὶ ἀπέδωκαν αὐτὰς τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ
 Ἀσκάλωνος ἕως Ἀζόβ. καὶ τὸ ὄριον
 Ἰσραὴλ ἀφείλοντο ἐκ χειρὸς ἁλλοφύ-
 λων. καὶ ἦν εἰρήνῃ ἀναμέσον Ἰσραὴλ
 καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου. ¹⁵ καὶ
 ἐδίκασε Σαμουὴλ τὸν Ἰσραὴλ πάσας
 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ
 ἐπορεύετο κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτὸν καὶ
 ἐκύνκλυ Βαιθὴλ καὶ τὴν Γαλγαλά
 καὶ τὴν Μασσηφάθ. καὶ ἐδίκασε τὸν
 Ἰσραὴλ ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τού-
 τοις. ¹⁷ ἡ δὲ ἀποστορφή αὐτοῦ εἰς
 Ἀρμαθαίμ, ὅτι ἐκεῖ ἦν ὁ οἶκος αὐτοῦ,
 καὶ ἐδίκασεν ἐκεῖ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὠκο-
 δόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο ὥς ἐγήρασε Σαμουὴλ,
 καὶ κατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ δικα-
 στὰς τῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ταῦτα τὰ ὀ-
 νόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ. πρωτότοκος
 Ἰωὴλ καὶ ὄνομα τοῦ δευτέρου Ἀβιά,
 δικασταὶ ἐν Βηρσαβέε. ³ καὶ οὐκ ἐπο-
 ρεύθησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν ὁδῷ αὐ-
 τοῦ. καὶ ἐξέκλιναν ὀπίσω τῆς συντε-
 λείας, καὶ ἐλάμβανον δῶρα, καὶ ἐξέ-
 κλινον δικαιώματα. ⁴ καὶ συναθροί-
 ζονται ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ παραγίνον-
 ται εἰς Ἀρμαθαίμ πρὸς Σαμουὴλ, ⁵ καὶ
 εἶπαν αὐτῷ. ἰδοὺ σὺ γεγῆρακας, καὶ
 οἱ υἱοὶ σου οὐ πορεύονται ἐν τῇ ὁδῷ
 σου. καὶ νῦν κατὰστησον ἐφ' ἡμᾶς
 βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς καθά καὶ τὰ
 λοιπὰ ἔθνη. ⁶ καὶ πονηρὸν τὸ ῥῆμα
 ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμουὴλ, ὥς εἶπαν, δὸς
 ἡμῖν βασιλέα δικάζειν ἡμᾶς. καὶ προσ-
 ηύξατο Σαμουὴλ πρὸς κύριον. ⁷ καὶ
 εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. ἀκουε τῆς
 φωνῆς τοῦ λαοῦ, καθά ἂν λαλώσῃ
 σοί, ὅτι οὐ σὲ ἐξουθενήκασιν, ἀλλ' ἡ
 ἐμὲ ἐξουθενήκασιν τοῦ μὴ βασιλεύειν
 ἐπ' αὐτῶν. ⁸ κατὰ πάντα τὰ ποιήμα-
 τα ἃ ἐποίησάν μοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνή-
 γαγον αὐτούς ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς
 ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐγκατέλιπόν με,
 καὶ ἐδούλευον θεοῖς ἑτέροις, οὕτως
 αὐτοὶ ποιοῦσι καὶ σοί. ⁹ καὶ νῦν ἀκουε
 τῆς φωνῆς αὐτῶν, πλην ὅτι διαμαρτυ-
 ρόμενος διαμαρτύρη αὐτοῖς, καὶ ἀπα-
 γγελεῖς αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ βα-
 σιλεύουσ ὡς βασιλεύσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁰ καὶ

εἶπε Σαμουὴλ πᾶν τὸ ῥῆμα τοῦ κυρίου πρὸς τὸν λαὸν τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ βασιλέα. ¹¹ καὶ εἶπε. τοῦτο ἔσται τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως ὃς βασιλεύσει ἐφ' ὑμᾶς. τοὺς υἱοὺς ὑμῶν λήψεται, καὶ θήσεται αὐτοὺς ἐν ἁρμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἵππευσιν αὐτοῦ, καὶ προτρέχοντας τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, ¹² καὶ θέσθαι αὐτοὺς ἐαυτῶ ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους, καὶ θεορῖζεν θεορισμὸν αὐτοῦ, καὶ τρυγᾶν τρυγητὸν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖν σκευὴ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ σκευὴ ἁρμάτων αὐτοῦ. ¹³ καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν λήψεται εἰς μυρεψοὺς, καὶ εἰς μαγειρίστας, καὶ εἰς πεσοῦσας. ¹⁴ καὶ τοὺς ἀγροὺς ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν τοὺς ἀγαθοὺς λήψεται, καὶ δώσει τοῖς δούλοις ἐαυτοῦ. ¹⁵ καὶ τὰ σπέρματα ὑμῶν καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ δώσει τοῖς εὐνούχοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ τοὺς δούλους ὑμῶν καὶ τὰς δούλας ὑμῶν καὶ τὰ βουκόλια ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς ὄνους ὑμῶν λήψεται, καὶ ἀποδεκατώσει εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ τὰ ποίμνια ὑμῶν ἀποδεκατώσει, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε αὐτῷ δούλοι. ¹⁸ καὶ βόήσεσθε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου βασιλέως ὑμῶν οὗ ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἐπακούσεται κύριος ὑμῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ὅτι ὑμεῖς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς βασιλέα. ¹⁹ καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ λαὸς ἀκοῦσαι τοῦ Σαμουὴλ, καὶ εἶπαν αὐτῷ. οὐχί, ἀλλ' ἡ βασιλεὺς ἔσται ἐφ' ἡμᾶς, ²⁰ καὶ ἔσομεθα καὶ ἡμεῖς καθὰ πάντα τὰ ἔθνη. καὶ δικάσει ἡμᾶς βασιλεὺς ἡμῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἔμπροσθεν ἡμῶν, καὶ πολεμήσει τὸν πόλεμον ἡμῶν. ²¹ καὶ ἤκουσε Σαμουὴλ πάντας τοὺς λόγους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοὺς εἰς τὰ ὦτα κυρίου. ²² καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. ἄκουε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ βασιλεύσον αὐτοῖς βασιλέα. καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς ἄνδρας Ἰσραὴλ. ἀποτρεχέτω ἕκαστος εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἀνὴρ ἐξ υἱῶν Βενιαμὴν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Κίς, υἱὸς Ἀβιήλ, υἱοῦ Ἰαρέδ,

υἱοῦ Βαχίρ, υἱοῦ Ἀφέν, υἱοῦ ἀνδρὸς Ἰεμιναιίου, ἀνὴρ δυνατός. ² καὶ τοῦτω υἱός, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαουλ, εὐμεγέθης, ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ οὐκ ἦν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀγαθὸς ὑπὲρ αὐτόν, ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν. ³ καὶ ἀπώλοντο αἱ ὄνοι Κίς πατρὸς Σαουλ. καὶ εἶπε Κίς πρὸς Σαουλ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. λάβε μετὰ σεαυτοῦ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ ἀνάστητε καὶ πορεύθητε καὶ ζητήσατε τὰς ὄνους. ⁴ καὶ διήλθον δι' ὄρους Ἐφραϊμ, καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σελχά, καὶ οὐκ εὔρον. καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Σεγαλίμ, καὶ οὐκ ἦν. καὶ διήλθον διὰ τῆς γῆς Ἰαμὴν, καὶ οὐκ εὔρον. ⁵ αὐτῶν δὲ ἐλθόντων εἰς τὴν Σίφ, καὶ Σαουλ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ. δεῦρο καὶ ἀποστρέψωμεν, μὴ ἀνείς ὁ πατήρ μου τὰς ὄνους φροντίξῃ τὰ περὶ ἡμῶν. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ τὸ παιδαρίον. ἰδοὺ δὴ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐνδοξος, πᾶν ὃ ἐὰν λαλήσῃ παραγινόμενον παρέσται. καὶ νῦν πορευθῶμεν, ὅπως ἀπαγγεῖλῃ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐφ' ἣν ἐπορεύθημεν ἐπ' αὐτήν. ⁷ καὶ εἶπε Σαουλ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ πορευσόμεθα. καὶ τί οἴσομεν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, ὅτι οἱ ἄρτοι ἐκκλειόπασιν ἐκ τῶν ἀγγείων ἡμῶν, καὶ πλεον οὐκ ἔστι μετ' ἡμῶν εἰς ενεγκεῖν τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ τὸ ὑπάρχον ἡμῖν; ⁸ καὶ προσέθετο τὸ παιδαρίον ἀποκριθῆναι τῷ Σαουλ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ εὔρηται ἐν τῇ χειρὶ μου τέταρτον σίκλον ἀργυρίου, καὶ δώσεις τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπαγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν ἡμῶν. ⁹ καὶ ἔμπροσθεν ἐν Ἰσραὴλ τότε ἔλεγεν ἕκαστος ἐν τῷ πορευεσθαι ἐπερωτᾶν τὸν θεόν. δεῦρο καὶ πορευθῶμεν πρὸς τὸν βλέποντα. ὅτι τὸν προφήτην ἐκάλει ὁ λαὸς ἔμπροσθεν, ὁ βλέπων. ¹⁰ καὶ εἶπε Σαουλ πρὸς τὸ παιδαρίον αὐτοῦ. ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα, δεῦρο καὶ πορευθῶμεν. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν πόλιν οὗ ἦν ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος ὁ τοῦ θεοῦ. ¹¹ αὐτῶν ἀναβαινόντων τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ εὗρισκον τὰ κοράσια ἐξεληλυθότα ὑδρεύεσθαι ὕ-

δωρ, καὶ λέγουσιν αὐταῖς. εἰ ἔστιν ἐν-
ταῦθα ὁ βλέπων; ¹² καὶ ἀπεκρίθη τὰ
κοράσια αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς,
ἔστιν. ἰδοὺ κατὰ πρόσωπον ὑμῶν. νῦν
διὰ τὴν ἡμέραν ἦκει εἰς τὴν πόλιν, ὅτι
θυσία σημερον τῷ λαῷ ἐν Βαμᾶ. ¹³ ὥς
ἂν εἰσελθῆτε εἰς τὴν πόλιν, οὕτως εὐ-
ρήσετε αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, πρὶν ἀνα-
βῆναι αὐτὸν εἰς Βαμᾶ τοῦ φαγεῖν. ὅτι
οὐ μὴ φάγῃ ὁ λαὸς ἕως τοῦ εἰσελθεῖν
αὐτὸν, ὅτι οὕτως εὐλογεῖ τὴν θυσίαν,
καὶ μετὰ ταῦτα ἐσθίουσιν οἱ ξένοι.
καὶ νῦν ἀνάβητε, ὅτι διὰ τὴν ἡμέραν
εὐρήσετε αὐτόν. ¹⁴ καὶ ἀναβαίνουνσιν
τὴν πόλιν. αὐτῶν εἰσπορευομένων εἰς
μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ Σαμουὴλ
ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν, τοῦ
ἀναβῆναι εἰς Βαμᾶ. ¹⁵ καὶ κύριος ἀπε-
κάλυψε τὸ ὥτιον Σαμουὴλ ἡμέρα μῆ
ἔμπροσθεν τοῦ ἔλθεῖν πρὸς αὐτόν
Σαοὺλ, λέγων. ¹⁶ ὥς ὁ καιρὸς, αὐριον
ἀποστελῶ πρὸς σέ ἄνδρα ἐκ γῆς Βεν-
ιαμίν, καὶ κρίσεις αὐτόν εἰς ἄρχοντα
ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ σώσει
τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, ὅτι
ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ λαοῦ
μου, ὅτι ἤλθε βοή αὐτῶν πρὸς μέ.
¹⁷ καὶ Σαμουὴλ εἶδε τὸν Σαοὺλ, καὶ
κύριος ἀπεκρίθη αὐτῷ. ἰδοὺ ὁ ἄνθρω-
πος ὃν εἶπά σοι, οὗτος ἄρξει ἐν τῷ
λαῷ μου. ¹⁸ καὶ προσήγαγε Σαοὺλ
πρὸς Σαμουὴλ εἰς μέσον τῆς πόλεως,
καὶ εἶπεν. ἀπάγγειλον δὴ ποῖος ὁ οἶκος
τοῦ βλέποντος. ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη Σα-
μουὴλ τῷ Σαοὺλ, καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι
αὐτός. ἀνάβηθι ἔμπροσθέν μου εἰς
Βαμᾶ, καὶ φάγε μετ' ἐμοῦ σημερον,
καὶ ἐξαποστελῶ σε πρῶτ' καὶ πάντα
τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀπαγγελῶ σοι.
²⁰ καὶ περὶ τῶν ὄνων σου τῶν ἀπολω-
λυῶν σημερον τριταίων, μὴ θῆς τὴν
καρδίαν σου αὐταῖς, ὅτι εὐογονται. καὶ
τίνι τὰ ὄρατα τοῦ Ἰσραὴλ, οὐ σοί,
καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς σου; ²¹ καὶ
ἀπεκρίθη Σαοὺλ, καὶ εἶπεν. οὐχὶ ἄν-
δρὸς υἱὸς Ἰεμιναιὸν ἐγὼ εἰμι τοῦ μι-
κροῦ σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; καὶ
τῆς φυλῆς τῆς ἐλαχίστης ἐξ ὅλου σκήπ-
τρου Βενιαμίν; καὶ ἵνατί ἐλάλησας
πρὸς ἐμὲ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο; ²² καὶ
ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ καὶ τὸ

παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἰσῆγαγεν αὐ-
τοὺς εἰς τὸ κατάλυμα, καὶ ἔθετο αὐ-
τοῖς ἐκεῖ τόπον ἐν πρώτοις τῶν κεκλη-
μένων ὥς ἐβδομήκοντα ἀνδρῶν. ²³ καὶ
εἶπε Σαμουὴλ τῷ μαγείρῳ. δός μοι
τὴν μερίδα ἣν ἔδωκά σοι, ἣν εἶπά σοι
θεῖναι αὐτὴν παρὰ σοί. ²⁴ καὶ ἤψησεν
ὁ μάγειρος τὴν κωλέαν, καὶ παρέθηκεν
αὐτὴν ἐνώπιον Σαοὺλ. καὶ εἶπε Σα-
μουὴλ τῷ Σαοὺλ. ἰδοὺ ὑπόλειμμα,
παράδες αὐτὸ ἐνώπιόν σου καὶ φάγε,
ὅτι εἰς μαρτύριον τέθειταί σοι παρὰ
τοὺς ἄλλους, ἀποκνίξε. καὶ ἔφαγε
Σαοὺλ μετὰ Σαμουὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ. ²⁵ καὶ κατέβη ἐκ τῆς Βαμᾶ εἰς
τὴν πόλιν. καὶ διέστρωσαν τῷ Σαοὺλ
ἐπὶ τῷ δώματι, καὶ ἐκοιμήθη. ²⁶ καὶ
ἐγένετο ὥς ἀνέβαινεν ὁ ὄρθρος, καὶ
ἐκάλεσε Σαμουὴλ τὸν Σαοὺλ ἐπὶ τῷ
δώματι, λέγων. ἀνάστα, καὶ ἐξαπο-
στελῶ σε. καὶ ἀνέστη Σαοὺλ, καὶ ἐξῆλ-
θεν αὐτὸς καὶ Σαμουὴλ ἕως ἔξω.
²⁷ αὐτῶν καταβαινόντων εἰς μέρος τῆς
πόλεως, καὶ Σαμουὴλ εἶπε τῷ Σαοὺλ.
εἶπον τῷ νεανίσκῳ, καὶ διελθέτω ἔμ-
προσθεν ἡμῶν. καὶ σὺ στήθι εἰς σῆ-
μερον, καὶ ἄκουσον ῥῆμα θεοῦ.

Κ Ε Φ. Γ.

Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸν φακὸν τοῦ
ἐλαίου, καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. καὶ ἐφίλησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν
αὐτῷ. οὐχὶ κέχοικέ σε κύριος εἰς ἄρ-
χοντα ἐπὶ τὸν λαόν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ;
καὶ σὺ ἄρξεις ἐν λαῷ κυρίου, καὶ σὺ
σώσεις αὐτόν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτοῦ.
² καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον, ὅτι ἔχρισέ
σε κύριος ἐπὶ κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς
ἄρχοντα. ὥς ἂν ἀπέλθῃς σημερον ἀπ'
ἐμοῦ, καὶ εὐρήσεις δύο ἄνδρας πρὸς
τοῖς τάφοις Ραχὴλ ἐν τῷ ὄρει Βενια-
μίν ἀλλομένους μεγάλα, καὶ ἐροῦσί
σοι. εὐογοντα αἱ ὀνοὶ ἅς ἐπορεύθητε
ζητεῖν. καὶ ἰδοὺ ὁ πατήρ σου ἀποτε-
τίνεσται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων, καὶ ἔδα-
ψιλεύσατο δι' ὑμᾶς, λέγων. τί ποιήσω
ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου; ³ καὶ ἀπελεύσῃ
ἐκεῖθεν, καὶ ἐπέκεινα ἥξεις ἕως τῆς
δουρὸς Θαβῶρ, καὶ εὐρήσεις ἐκεῖ τρεῖς
ἄνδρας ἀναβαίνοντας πρὸς τὸν θεὸν
εἰς Βαιθὴλ, ἓνα αἰρόντα τρία αἰγίδια,
καὶ ἓνα αἰρόντα τρία ἄγγεια ἄρτων,

καὶ ἓνα αἶροντα ἄσκον οἴνου ⁴ καὶ ξρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ δώσουσί σοι δύο ἀπαρχὰς ἄρτων, καὶ λήψῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. ⁵ καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ εἰς τὸν βουνὸν τοῦ θεοῦ, οὗ ἐστὶν ἐκεῖ τὸ ἀνάστημα τῶν ἀλλοφύλων. ἐκεῖ Νασιβ ὁ ἀλλόφυλος. καὶ ἔσται ὡς ἂν εἰσέλθῃ ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃς χορῶ προφητῶν καταβαινόντων ἐκ τῆς Βαμὰ, καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν νάβλα, καὶ τύμπανον, καὶ αὐλὸς, καὶ κινύρα, καὶ αὐτοὶ προφητεύοντες. ⁶ καὶ ἐφαλεῖται ἐπὶ σὲ πνεῦμα κυρίου, καὶ προφητεύσεις μετ' αὐτῶν, καὶ στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον. ⁷ καὶ ἔσται ὅταν ᾗξῃ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπὶ σὲ, ποίει πάντα ὅσα ἔαν εὔρῃ ἢ χεῖρό σου, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ. ⁸ καὶ καταβήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Γαλγάλ, καὶ ἰδοὺ καταβαίνω πρὸς σὲ ἀνενεγκεῖν ὀλοκαύτωσιν καὶ θυσίας εἰρηνικὰς. ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ γνωρίσω σοι ἃ ποιήσεις. ⁹ καὶ ἐγενήθη ὥστε ἐπιστραφῆναι τῷ ὥμῳ αὐτοῦ ἀπελθεῖν ἀπὸ Σαμουὴλ, μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην. καὶ ἦλθε πάντα τὰ σημεῖα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁰ καὶ ἔρχεται ἐκεῖθεν εἰς τὸν βουνόν, καὶ ἰδοὺ χορὸς προφητῶν ἑξεναντίας αὐτοῦ, καὶ ἤλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα θεοῦ, καὶ προεφθέκον ἐν μέσῳ αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐγενήθησαν πάντες οἱ εἰδότες αὐτὸν ἐχθὲς καὶ τρίτης καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐν μέσῳ τῶν προφητῶν. καὶ εἶπεν ὁ λαὸς ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. τί τοῦτο τὸ γεγρονὸς τῷ υἱῷ Κίς; ἢ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; ¹² καὶ ἀπεκρίθη τις αὐτῶν, καὶ εἶπε. καὶ τίς πατὴρ αὐτοῦ; καὶ διὰ τοῦτο ἐγενήθη εἰς παραβολὴν, ἢ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις; ¹³ καὶ συνετέλεσε προφητεύων, καὶ ἔρχεται εἰς τὸν βουνόν. ¹⁴ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ παιδάριον αὐτοῦ. ποῦ ἐπορεύθητε; καὶ εἶπαν. ζητεῖν τὰς ὄνους, καὶ εἶδαν ὅτι οὐκ εἰσὶ, καὶ εἰσῆλθον πρὸς Σαμουὴλ. ¹⁵ καὶ εἶπεν ὁ οἰκεῖος πρὸς Σαοὺλ. ἀπάγγαλον δὴ μοι τί εἶπέ σοι Σαμουὴλ; ¹⁶ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν

οἰκεῖον αὐτοῦ. ἀπήγγειλεν ἀπαγγέλλων μοι, ὅτι εὕρηται αἱ ὄνοι. τὸ δὲ ὄημα τῆς βασιλείας οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. ¹⁷ καὶ παρήγγειλε Σαμουὴλ παντὶ τῷ λαῷ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφάθ. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς υἱοὺς Ἰσραὴλ. τάδε εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων. ἐγὼ ἀνῆγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐξεilaμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν βασιλείων τῶν θλιβουσῶν ὑμᾶς. ¹⁹ καὶ ὑμεῖς σήμερον ἔξουδενήκατε τὸν θεόν, ὃς αὐτὸς ἐστὶν ὑμῶν σωτὴρ ἐκ πάντων τῶν κακῶν ὑμῶν καὶ θλίψεων ὑμῶν. καὶ εἵπατε. οὐχί, ἀλλ' ἢ ὅτι βασιλεία καταστήσεις ἐφ' ἡμῶν. καὶ νῦν κατήσθητε ἐνώπιον κυρίου κατὰ τὰ σκῆπτρα ὑμῶν καὶ κατὰ τὰς φυλάς ὑμῶν. ²⁰ καὶ προσήγαγε Σαμουὴλ πάντα τὰ σκῆπτρα Ἰσραὴλ. καὶ κατακληροῦται σκῆπτρον Βενιαμὴν, ²¹ καὶ προσάγει σκῆπτρον Βενιαμὴν εἰς φυλάς, καὶ κατακληροῦται φυλὴ Ματταρί. καὶ προσάγουσι τὴν φυλὴν Ματταρί εἰς ἄνδρας, καὶ κατακληροῦται Σαοὺλ υἱὸς Κίς. καὶ ἐζητεῖ αὐτὸν, καὶ οὐχ' εὕρισκετο. ²² καὶ ἐπρωτόησε Σαμουὴλ ἔτι ἐν κυρίῳ. εἰ ἔρχεται ὁ ἀνὴρ ἐνταῦθα; καὶ εἶπε κύριος. ἰδοὺ αὐτὸς κέκρυπται ἐν τοῖς σκέυσι. ²³ καὶ ἔδραμε καὶ λαμβάνει αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ κατέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, καὶ ὑψώθη ὑπὲρ πάντα τὸν λαὸν ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω. ²⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα τὸν λαόν. εἰ ἐωράκατε ὃν ἐκλέλεκται ἐαυτῷ κύριος, ὅτι οὐκ ἐστὶν ὁμοῖος αὐτῷ ἐν πᾶσιν υἱῶν; καὶ ἔγνωσαν πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπαν. ζητω ὁ βασιλεὺς. ²⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως. καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, καὶ ἔθηκεν ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐξαπέστειλε Σαμουὴλ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ²⁶ καὶ Σαοὺλ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Γαβὰ. καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ δυνάμεων, ὧν ἦψατο κύριος καρδίας αὐτῶν μετὰ Σαοὺλ. ²⁷ καὶ υἱοὶ λοιμοὶ εἶπαν. τίς σώσει ὑμᾶς οὗτος; καὶ ἠτίμασαν αὐτὸν, καὶ οὐκ ἤνεγκαν αὐτῷ δῶρα.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἐγενήθη ὡς μετὰ μῆνα, καὶ ἀνέβη Νάας ὁ Ἀμμανίτης, καὶ παρεβάλλει ἐπὶ Ἰαβίς Γαλααδ. καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην. διάθου ἡμῖν διαθήκην, καὶ δουλεύσομέν σοι. ² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Νάας ὁ Ἀμμανίτης. ἐν ταύτῃ διαθήσομαι διαθήκην ὑμῖν, ἐν τῷ ἐξορύξαι ὑμῶν πάντα ὀφθαλμὸν δεξιῶν, καὶ θήσομαι ὀνειδος ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Ἰαβίς. ἄνεις ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ἀποστελοῦμεν ἀγγέλους εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ. ἐὰν μὴ ἢ ὁ σῶζων ἡμᾶς, ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς. ⁴ καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι εἰς Γαβαὰ πρὸς Σαοὺλ, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. καὶ ᾤοντο πᾶς ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλυσαν. ⁵ καὶ ἰδὼν Σαοὺλ ἤρχετο μετὰ τοπρωῇ ἐξ ἄγρου. καὶ εἶπε Σαοὺλ. τί ὅτι κλαίει ὁ λαός; καὶ διηγοῦνται αὐτῷ τὰ ῥήματα τῶν ἀνδρῶν Ἰαβίς. ⁶ καὶ ἐφῆλτο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Σαοὺλ ὡς ἤκουσε τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐθυμώθη ἐπ' αὐτοὺς ὁργῇ αὐτοῦ σφόδρα. ⁷ καὶ ἔλαβε δύο βόας, καὶ ἐμέλεισεν αὐτάς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλων, λέγων. ὅς οὐκ ἔστιν ἐκπορευόμενος ὀπίσω Σαοὺλ καὶ ὀπίσω Σαμουὴλ, κατὰ τάδε ποιήσουσι τοῖς βουσὶν αὐτοῦ. καὶ ἐπῆλθεν ἐκστασις κυρίου ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐβόησαν ὡς ἀνὴρ εἰς. ⁸ καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Βεζέκ ἐν Βαμῖ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ ἐξακοσίας χιλιάδας, καὶ ἄνδρας Ἰούδα ἐβδομήκοντα χιλιάδας, ⁹ καὶ εἶπε τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἔρχομένοις. τάδε ἐρεῖτε τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς. αὐριοὶ ὑμῖν ἡ σωτηρία διαθεοράναντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαγγέλλουσιν τοῖς ἀνδράσιν Ἰαβίς, καὶ εὐφράνθησαν. ¹⁰ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Ἰαβίς πρὸς Νάας τὸν Ἀμμανίτην. αὐριοὶ ἐξελευσόμεθα πρὸς ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιον ὑμῶν. ¹¹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὴν αὐριον, καὶ ἔθετο Σαοὺλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, καὶ εἰσπορεύονται μέσον τῆς παρεμβολῆς ἐν φυλακῇ τῇ ἐω-

θυνῇ, καὶ ἔνυπτον τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἕως διεθεοράνανθ' ἡ ἡμέρα. καὶ ἐγενήθη καὶ ὑπολειμμένοι διεσπάρησαν, καὶ οὐχ ὑπελείφθησαν ἐν αὐτοῖς δύο κατὰ τὸ αὐτό. ¹² καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ. τίς ὁ εἶπας ὅτι Σαοὺλ οὐ βασιλεύσει ἡμῶν; παράδος τοὺς ἀνδρας, καὶ θανατώσομεν αὐτούς. ¹³ καὶ εἶπε Σαοὺλ. οὐκ ἀποθαναίεται οὐδεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὅτι σήμερον ἐποίησε κύριος σωτηρίαν ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, λέγων. πορευθῶμεν εἰς Γάλαλα, καὶ ἐγκαινίσωμεν ἐκεῖ τὴν βασιλείαν. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς εἰς Γάλαλα, καὶ ἔχρισε Σαμουὴλ ἐκεῖ τὸν Σαοὺλ εἰς βασιλεῖα ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλαάλοις. καὶ ἔθυσεν ἐκεῖ θυσίας καὶ εἰρηνικὰς ἐνώπιον κυρίου. καὶ εὐφράνθη Σαμουὴλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὥστε λίαν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ. ἰδὼν ἤκουσα φωνῆς ὑμῶν εἰς πάντα ὅσα εἶπατέ μοι, καὶ ἐβασίλευσα ἐφ' ὑμᾶς βασιλεῖα, ² καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς διαπορεύεται ἐνώπιον ὑμῶν. κἀγὼ γεγήρακα καὶ καθήσομαι, καὶ οἱ υἱοί μου ἰδοὺ ἐν ὑμῖν. κἀγὼ ἰδοὺ διελήλυθα ἐνώπιον ὑμῶν ἐκ νεότητος καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³ ἰδοὺ ἐγὼ, ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐνώπιον χριστοῦ αὐτοῦ, μόσχον τίνος εἴληφα ἢ ὄνον τίνος εἴληφα ἢ τίνα κατεδυνάστευσα ὑμῶν, ἢ τίνα ἐξεπίεσα, ἢ ἐκ χειρὸς τίνος εἴληφα ἐξίλασμα καὶ ὑπόδημα; ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἀποδώσω ὑμῖν, ⁴ καὶ εἶπαν πρὸς Σαμουὴλ. οὐκ ἤδικησας ἡμᾶς, καὶ οὐ κατεδυνάστευσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐθλάσας ἡμᾶς, καὶ οὐκ εἴληφας ἐκ χειρὸς οὐδενός οὐδέν. ⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν. μάρτυς κύριος ἐν ὑμῖν, καὶ μάρτυς χριστός αὐτοῦ σήμερον ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτι οὐχ εὐρήκατε ἐν χειρὶ μου οὐδέν. καὶ εἶπαν. μάρτυς. ⁶ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν, λέγων. μάρτυς κύριος ὁ ποιήσας τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ααρὼν, ὁ ἀναγαγὼν τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. ⁷ καὶ νῦν κατὰσθητε καὶ δικάσω ὑμᾶς ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἀπαγγελωῦ ὑμῖν τὴν

πᾶσαν δικαιοσύνην κυρίου, ἃ ἐποίησεν ἐν ὑμῖν καὶ ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ⁸ ὥς εἰσῆλθεν Ἰακώβ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτοὺς Αἴγυπτος, καὶ ἐβόησαν οἱ πατέρες ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Μωυσῆν καὶ τὸν Ἀαρὼν, καὶ ἐξήγαγον τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώκισεν αὐτοὺς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁹ καὶ ἐπελάθοντο κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας Σισάρα ἀρχιστρατήγῳ Ἰαβὶς βασιλέως Ἀσώρ, καὶ εἰς χεῖρας ἄλλοφύλων, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Μωᾶβ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ ἔλεγον, ἡμάρτομεν, ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν κύριον, καὶ ἐδουλεύσαμεν τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλλοις. καὶ νῦν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ δουλεύσομέν σοι. ¹¹ καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰεροβάαλ, καὶ τὸν Βαράκ, καὶ τὸν Ἰεφθαί, καὶ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἐξέλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν τῶν κυκλόθεν, καὶ κατοικεῖτε πεποιθότες. ¹² καὶ ἴδετε ὅτι Νάας βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν ἦλθεν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ εἶπατε, οὐχί, ἀλλ' ἡ ὅτι βασιλεὺς βασιλεύσει ἐφ' ἡμῶν. καὶ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν βασιλεὺς ἡμῶν. ¹³ καὶ νῦν ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ὃν ἐξελέξασθε. καὶ ἰδοὺ δέδωκε κύριος ἐφ' ὑμᾶς βασιλεία. ¹⁴ ἐὰν φοβηθῆτε τὸν κύριον, καὶ δουλεύσητε αὐτῷ, καὶ ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἦτε καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύων ἐφ' ὑμῶν ὀπίσω κυρίου πορευόμενοι. ¹⁵ ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, καὶ ἔσται χεὶρ κυρίου ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα ὑμῶν. ¹⁶ καὶ νῦν κατὰστητε, καὶ ἴδετε τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, ὃ ὁ κύριος ποιήσει ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ¹⁷ οὐχί θεορισμὸς πυρῶν σήμερον· ἐπικαλέσονται κύριον, καὶ δώσει φωνὰς καὶ ὑετόν. καὶ γνώτε καὶ ἴδετε, ὅτι ἡ κακία ὑμῶν μεγάλη ἦν ἐποιήσατε ἐνώπιον κυρίου, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλεία. ¹⁸ καὶ ἐπεκαλέσατο Σαμουὴλ τὸν κύριον, καὶ ἔδωκε κύριος φωνὰς καὶ ὑετόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

καὶ ἐφοβήθησαν πᾶς ὁ λαὸς τὸν κύριον σφόδρα καὶ τὸν Σαμουὴλ. ¹⁹ καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Σαμουὴλ, πρόσευξαι ὑπὲρ τῶν δούλων σου πρὸς κυριον θεόν σου, καὶ οὐ μὴ ἀποθανώμεν, ὅτι προστεθείκαμεν πρὸς πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κακίαν, αἰτήσαντες ἑαυτοῖς βασιλεία. ²⁰ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς τὸν λαόν. μὴ φοβεῖσθε, ὑμεῖς πεποιθήκατε τὴν πᾶσαν κακίαν ταύτην, πλην μὴ ἐκκλίνετε ἀπὸ ὀπίσθεν κυρίου, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν. ²¹ καὶ μὴ παραβῆτε ὀπίσω τῶν μηθὲν ὄντων, οἳ οὐ περανοῦσιν οὐθέν, καὶ οἳ οὐκ ἐξελοῦνται, ὅτι οὐθέν εἰσιν. ²² ὅτι οὐκ ἀπόσεται κύριος τὸν λαόν αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ μέγα, ὅτι ἐπικαλῶς κύριος προσελάβετο ὑμᾶς ἑαυτῷ εἰς λαόν. ²³ καὶ ἐμοὶ μηδαμῶς τοῦ ἁμαρτεῖν τῷ κυρίῳ ἀνιέναι τοῦ προσεύχεσθαι περὶ ὑμῶν. καὶ δουλεύσω τῷ κυρίῳ, καὶ δείξω ὑμῖν τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν. ²⁴ πλην φοβεῖσθε τὸν κύριον, καὶ δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὅτι ἴδετε ἃ ἐμεγάλυνε μεθ' ὑμῶν. ²⁵ καὶ ἐὰν κακία κακοποιήσητε, καὶ ὑμεῖς καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν προστεθήσεσθε.

Κ Ε Φ . Ι Γ' .

² Καὶ ἐκλέγεται ἑαυτῷ Σαοὺλ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐκ τῶν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἦσαν μετὰ Σαοὺλ διεχίλιοι οἱ ἐν Μαχιάς, καὶ ἐν τῷ ὄρει Βαιθὴλ, καὶ χίλιοι ἦσαν μετὰ Ἰωνάθαν ἐν Γαβαὰ τοῦ Βενιαμίν. καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἐξαπέστειλεν ἕκαστον εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ³ καὶ ἐπάταξεν Ἰωνάθαν τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον τὸν ἐν τῷ βουνῷ. καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ Σαοὺλ σάλπιγγι σαλπίζει εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, λέγων. ἤθετήκασιν οἱ δούλοι. ⁴ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἤκουσε λεγόντων, πέπαικε Σαοὺλ τὸν Νασιβ τὸν ἀλλόφυλον, καὶ ἠσχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω Σαοὺλ ἐν Γαλαάλοις. ⁵ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συναγονται εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἀναβαίνουν ἐπὶ Ἰσραὴλ τριακόντα χιλιάδες ἀσμάτων, καὶ ἐξ χιλιάδες ἰππέων,

πέων, καὶ λαὸς ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν τῷ πλήθει. καὶ ἀναβαίνουνσι καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν Μαχμὰς ἐξ ἐναντίας Βαιθωρὼν κατὰ νότον. ⁶ καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἶδεν ὅτι στενὼς αὐτῷ μὴ προσάγειν αὐτὸν, καὶ ἐκρύβη ὁ λαὸς ἐν τοῖς σπηλαίοις, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις, καὶ ἐν ταῖς πέτραις, καὶ ἐν τοῖς βόθροις, καὶ ἐν τοῖς λάκκοις. ⁷ καὶ οἱ διαβαίνοντες διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Γὰδ καὶ Γαλαὰδ. καὶ Σαοὺλ ἔτι ἦν ἐν Γαλγάλοις, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξέστη ὀπίσω αὐτοῦ. ⁸ καὶ διέλιπεν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ μαρτυρίῳ ὡς εἶπε Σαμουὴλ, καὶ οὐ παρεγένετο Σαμουὴλ εἰς Γάλαα, καὶ διεσπάρη ὁ λαὸς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπε Σαοὺλ. προσαγάγετε ὅπως ποιήσω ὀλοκαύτωςιν καὶ εἰρηνικάς. καὶ ἀνήνεγκε τὴν ὀλοκαύτωςιν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ἀναφέρων τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ Σαμουὴλ παραγίνεται. καὶ ἐξῆλθε Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ εὐλογῆσαι αὐτόν. ¹¹ καὶ εἶπε Σαμουὴλ. τί πεποίηκας; καὶ εἶπε Σαοὺλ. ὅτι εἶδον ὡς διεσπάρη ὁ λαὸς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ σὺ οὐ παρεγένου ὡς διετάξω ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν εἰς Μαχμὰς, ¹² καὶ εἶπα, νῦν καταβήσονται οἱ ἀλλόφυλοι πρὸς με εἰς Γάλαα, καὶ τοῦ προσώπου τοῦ κυρίου οὐκ ἐδεήθην, καὶ ἐνεκρατευσάμην καὶ ἀνήνεγκα τὴν ὀλοκαύτωςιν. ¹³ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαοὺλ. μεματαιώταί σοι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολήν μου ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος, ὡς νῦν ἡτοίμασε κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹⁴ καὶ νῦν ἡ βασιλεία σου οὐ στήσεται σοι, καὶ ζητήσῃ κύριος ἑαυτῷ ἄνθρωπον κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ. καὶ ἐντελεῖται κύριος αὐτῷ εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἐφύλαξας ὅσα ἐνετείλατό σοι κύριος. ¹⁵ καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκ Γαλγάλων. καὶ τὸ κατάλειμμα τοῦ λαοῦ ἀνέβη ὀπίσω Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν ὀπίσω τοῦ λαοῦ τοῦ πολεμιστοῦ. αὐτῶν παραγενομένων ἐκ Γαλγάλων εἰς Γαβαὰ Βενιαμίν, καὶ ἐπεσκέψατο Σαοὺλ τὸν λαὸν τὸν εὐρεθέντα μετ'

αὐτοῦ ὡς ἑξακοσίους ἄνδρας. ¹⁶ καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς οἱ εὐρεθέντες μετ' αὐτῶν ἐκάθισαν ἐν Γαβαὰ Βενιαμίν καὶ ἔλαιον, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παρεμβεβλήκεισαν ἐν Μαχμὰς. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων τρισὶν ἄρχαῖς. ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γοφερα ἐπὶ γῆν Σωγαλ, ¹⁸ καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Βαιθωρὼν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπιβλέπουσα ὁδὸν Γαβαὰ τὴν εἰσκύπτουσαν ἐπὶ Γαὶ τὴν Σαβίμ. ¹⁹ καὶ τέκτων σιδήρου οὐκ εὕρισκετο ἐν πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπον οἱ ἀλλόφυλοι, μὴ ποιήσωσιν οἱ Ἑβραῖοι ῥομφαίαν καὶ δόρυ. ²⁰ καὶ κατεβαίνουν πᾶς Ἰσραὴλ εἰς γῆν ἀλλοφύλων χαλκεύειν ἕκαστος τὸ θέριστρον αὐτοῦ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὴν ἄξινην αὐτοῦ καὶ τὸ δρέπανον αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἦν ὁ τρυγητὸς ἐτοιμος τοῦ θερίζειν. τὰ δὲ σκεύη ἦν τρεῖς σίκλοι εἰς τὸν ὀδόντα, καὶ τῇ ἄξινῃ καὶ τῷ δρεπάνῳ ὑπόστασις ἦν ἡ αὐτή. ²² καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πολέμου Μαχμὰς, καὶ οὐχ' εὐρέθη ῥομφαία καὶ δόρυ ἐν χειρὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τοῦ μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ Ἰωνάθαν. καὶ εὐρέθη τῷ Σαοὺλ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν Μαχμὰς.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ γίνεται ἡ ἡμέρα, καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν υἱὸς Σαοὺλ τῷ παιδαρίῳ τῷ αἵροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ. δεῦρο καὶ διαβῶμεν εἰς Μεσσὰβ τῶν ἀλλοφύλων τὴν ἐν τῷ πέραν ἐκείνῳ. καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλε. ² καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐπ' ἄκρου τοῦ βουνοῦ ὑπὸ τὴν ῥοὰν τὴν ἐν Μαγδῶν, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς ἑξακόσιοι ἄνδρες. ³ καὶ Ἀγιά υἱὸς Ἀχιτῶβ ἀδελφοῦ Ἰωχαβὴδ υἱοῦ Φινεὲς υἱοῦ Ἡλὶ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ ἐν Σηλωμ αἵρων Ἐφουὶδ. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ᾔδει ὅτι πεπόρευται Ἰωνάθαν. ⁴ καὶ ἀναμέσον τῆς διαβάσεως οὐ ἐξήτει Ἰωνάθαν διαβῆναι εἰς τὴν ὑπόστασιν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ὁδοὺς ἐκ τούτου, καὶ ὁδοὺς πέτρας ἐκ τούτου. ὄνομα τῷ ἐνὶ Βασῆς, καὶ ὄνομα

τῷ ἄλλῳ Σενά. ⁵ ἡ ὁδὸς ἡ μία ἀπὸ βορρᾶ ἑρχομένου Μαχμάς, καὶ ἡ ὁδὸς ἡ ἄλλη ἀπὸ νότου ἑρχομένου Γαβαέ. ⁶ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸ παιδάριον τὸ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. δεῦρο διαβῶμεν εἰς Μεσσάβ τῶν ἀπεριτμητῶν τούτων εἴτι ποιῆσαι κύριος ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τῷ κυρίῳ συνεχόμενον σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ποίει πᾶν ὃ ἐὰν ἡ καρδιά σου ἐκκλήνῃ, ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σου, ὥς ἡ καρδιά σου καρδιά μου. ⁸ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν. ἰδοὺ ἡμεῖς διαβαίνομεν πρὸς τοὺς ἄνδρας, καὶ κατακυλισθῇσόμεθα πρὸς αὐτούς. ⁹ ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀπόστητε ἐκεῖ ἕως ἂν ἀπαγγείλωμεν ὑμῖν. καὶ στησόμεθα ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς. ¹⁰ ἐὰν τάδε εἴπωσι πρὸς ἡμᾶς, ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀναβῇσόμεθα, ὅτι παραδέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας ἡμῶν. τοῦτο ἡμῖν τὸ σημεῖον. ¹¹ καὶ εἰσῆλθον ἀμφοτέροι εἰς Μεσσάβ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ λέγουσιν οἱ ἀλλόφυλοι. ἰδοὺ Ἐβραῖοι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν τρωγλῶν αὐτῶν, οὗ ἐκρύβησαν ἐκεῖ. ¹² καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἄνδρες Μεσσάβ πρὸς Ἰωνάθαν καὶ πρὸς τὸν αἶρωνα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ λέγουσιν. ἀνάβητε πρὸς ἡμᾶς, καὶ γνωριούμεν ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς τὸν αἶρωνα τὰ σκεύη αὐτοῦ. ἀνάβηθι ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ ἀνέβη Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐπέβλεψαν κατὰ πρόσωπον Ἰωνάθαν, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. καὶ ὁ αἶρων τα σκεύη αὐτοῦ ἐπείδιδον ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἐγενήθη ἡ πληγὴ ἡ πρώτη ἦν ἐπάταξεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὥς εἴκοσιν ἄνδρες ἐν βολίσι καὶ ἐν πετροβόλοις καὶ ἐν κόχλαξι τοῦ πεδίου. ¹⁵ καὶ ἐγενήθη ἐκστασις ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ ἐν ἀγρῷ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν Μεσσάβ, καὶ οἱ διαφθείροντες ἐξέστησαν, καὶ αὐτοὶ οὐκ ᾔθελον ποιεῖν. καὶ ἐθάμβησεν ἡ γῆ, καὶ ἐγενήθη ἐκστασις παρὰ κυρίου. ¹⁶ καὶ εἶδον οἱ σκοποὶ τοῦ Σαοὺλ ἐν

Γαβαὰ Βενιαμὴν, καὶ ἰδοὺ ἡ παρεμβολὴ τεταραγμένη ἐνθεν καὶ ἐνθεν. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ. ἐπισκέψασθε δὴ, καὶ ἴδετε τίς πεπόρευται ἐξ ὑμῶν. καὶ ἐπεσκέψαντο, καὶ ἰδοὺ οὐχ' εὗρίσκετο Ἰωνάθαν καὶ ὁ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἶπε Σαοὺλ τῷ Ἀχιᾶ. προσάγαγε τὸ Ἐφραὶμ, ὅτι αὐτὸς ᾔρεν τὸ Ἐφραὶμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἐγενήθη ὥς λαλεῖ Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὁ ἦχος ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐπλήθυνε. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν ἱερέα. συνάγαγε τὰς χεῖράς σου. ²⁰ καὶ ἀνέβη Σαοὺλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἑρχονται ἕως τοῦ πολέμου. καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ῥομφαία ἀνδρὸς ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, σύγχυσις μεγάλη σφόδρα. ²¹ καὶ οἱ δοῦλοι οἱ ὄντες ἐχθές καὶ τρίτην ἡμέραν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, οἱ ἀναβάντες εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοὶ εἶναι μετὰ Ἰσραὴλ τῶν μετὰ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν. ²² καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἤκουσαν ὅτι πεφύγασιν οἱ ἀλλόφυλοι. καὶ συνάπτουσι καὶ αὐτοὶ ὀπίσω αὐτῶν εἰς πόλεμον. ²³ καὶ ἔσωσε κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὸν Ἰσραὴλ. καὶ ὁ πόλεμος διήλθε τὴν Βαμῶθ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν μετὰ Σαοὺλ ὥς δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν. καὶ ἦν ὁ πόλεμος διεσπαρμένος εἰς ὅλην πόλιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ. ²⁴ καὶ Σαοὺλ ἠγνόησεν ἄγνοιαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀρᾶται τῷ λαῷ, λέγων. ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς φάγεται ἄρτον ἕως ἐσπέρας, καὶ ἐκδικῶσιν τὸν ἑχθρόν μου. καὶ οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτον. καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἥριστα. ²⁵ καὶ Ἰαὺλ δοῖμος ἦν μελισσῶνος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ. ²⁶ καὶ εἰσῆλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸν μελισσῶνα, καὶ ἰδοὺ ἐπορεύετο λαλῶν. καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἐπιστρέφων τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη ὁ λαὸς τὸν ὄρκον κυρίου. ²⁷ καὶ Ἰωνάθαν οὐκ ἀνῆκόν ἐν τῷ ὀρίζειν τὸν πατέρα αὐτοῦ τὸν λαόν. καὶ ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔβραψεν αὐ-

τὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, καὶ ἐπέ-
στρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα
αὐτοῦ, καὶ ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τοῦ
λαοῦ, καὶ εἶπεν. ὀρκίσας ὥρκισε τὸν
λαὸν ὁ πατήρ σου, λέγων. ἐπικατά-
ρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται ἄρτον
σήμερον, καὶ ἐξελύθη ὁ λαός. ²⁹ καὶ
ἔγνω Ἰωνάθαν, καὶ εἶπεν. ἀπήλλαχεν
ὁ πατήρ μου τὴν γῆν. ἶδε διότι εἶδον
οἱ ὀφθαλμοί μου ὅτι ἐγευσάμην βοαχύ-
τι τοῦ μέλιτος τούτου, ³⁰ ἀλλ' ὅτι
ἔφαγεν ἔσθων σήμερον ὁ λαός τῶν
σκύλων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὧν εὗρεν,
ὅτι νῦν ἂν μείζων ἦν ἡ πληγὴ ἢ ἐν τοῖς
ἄλλοφύλοις. ³¹ καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων ἐν
Μαχμάς. καὶ ἐκοπίασεν ὁ λαός σφό-
δρα. ³² καὶ ἐκλήθη ὁ λαός εἰς τὰ σκύλα.
καὶ ἔλαβεν ὁ λαός ποίμνια, καὶ βουκό-
λια, καὶ τέκνα βοῶν, καὶ ἔσφαξεν ἐπὶ
τὴν γῆν, καὶ ἥσθιεν ὁ λαός σὺν τῷ
αἵματι. ³³ καὶ ἀπηγγέλη Σαούλ, λέ-
γοντες. ἡμάρτηκεν ὁ λαός τῷ κυρίῳ,
φαγὼν σὺν τῷ αἵματι. καὶ εἶπε Σαούλ.
ἐκ Γεθθαίμ κηλίσάτε μοι λίθον ἐν-
ταῦθα μέγαν. ³⁴ καὶ εἶπε Σαούλ. δια-
σπάρετε ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἴπατε αὐ-
τοῖς προσαγαγεῖν ἐνταῦθα ἕκαστος
τὸν μόσχον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸ
πρόβατον αὐτοῦ. καὶ σφαζέτω ἐπὶ
τούτου, καὶ οὐ μὴ ἁμάρτητε τῷ κυρίῳ
τοῦ ἔσθιεν σὺν τῷ αἵματι. καὶ προσ-
ῆγεν ὁ λαός ἕκαστος τὸ ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
τοῦ, καὶ ἔσφαζον ἐκεῖ. ³⁵ καὶ ὠκοδό-
μησεν ἐκεῖ Σαούλ θυσιαστήριον τῷ
κυρίῳ. τοῦτο ἤρξατο Σαούλ οἰκοδο-
μῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ. ³⁶ καὶ
εἶπε Σαούλ. καταβῶμεν ὀπίσω τῶν
ἄλλοφύλων τὴν νύκτα, καὶ διαρπά-
σωμεν ἐν αὐτοῖς ἕως διαφάυση ἡμέρα,
καὶ μὴ ὑπολείπωμεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρα.
καὶ εἶπαν. πᾶν τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν
σου ποιεῖ. καὶ εἶπεν ὁ ἱερεύς. προσέλ-
θωμεν ἐνταῦθα πρὸς τὸν θεόν. ³⁷ καὶ
ἐπηρώτησε Σαούλ τὸν θεόν. εἰ καταβῶ
ὀπίσω τῶν ἄλλοφύλων, εἰ παραδώσεις
αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ἰσραὴλ; καὶ οὐκ
ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
³⁸ καὶ εἶπε Σαούλ. προσαγαγετε ἐν-
ταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραὴλ,

καὶ γινώτε καὶ ἴδετε ἐν τίνι γέγονεν ἡ
ἁμαρτία αὕτη σήμερον. ³⁹ ὅτι ζῇ κυ-
ριος ὁ σῶσας τὸν Ἰσραὴλ, ὅτι ἔαν
ἀποκριθῇ κατὰ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ
μου, θανάτῳ ἀποθανεῖται. καὶ οὐκ
ἦν ὁ ἀποκρινόμενος ἐκ παντὸς τοῦ
λαοῦ. ⁴⁰ καὶ εἶπε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ.
ὑμεῖς ἔσεσθε εἰς δουλείαν, καὶ ἐγὼ καὶ
Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς μου ἐσόμεθα εἰς δου-
λείαν. καὶ εἶπεν ὁ λαός πρὸς Σαούλ.
τὸ ἀγαθὸν ἐνώπιόν σου ποιεῖ. ⁴¹ καὶ
εἶπε Σαούλ. κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, τί
ὅτι οὐκ ἀπεκρίθης τῷ δούλῳ σου σή-
μερον; εἰ ἐν ἔμοι ἢ ἐν Ἰωνάθαν τῷ υἱῷ
μου ἡ ἀδικία; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ δὸς
δῆλous. καὶ ἔαν τάδε εἴπῃ, δὸς δὴ τῷ
λαῷ σου Ἰσραὴλ, δὸς δὴ ὁσίωτητα.
καὶ κληροῦται Ἰωνάθαν καὶ Σαούλ,
καὶ ὁ λαός ἐξῆλθε. ⁴² καὶ εἶπε Σαούλ.
βάλλετε ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον
Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ μου. ὃν ἂν κατα-
κληρώσῃται κύριος, ἀποθανέτω. καὶ
εἶπεν ὁ λαός πρὸς Σαούλ. οὐκ ἔστι τὸ
ῥῆμα τούτο. καὶ κατεκράτησε Σαούλ
τοῦ λαοῦ, καὶ βάλλουσιν ἀναμέσον
αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ κατακληροῦται Ἰω-
νάθαν. ⁴³ καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Ἰωνά-
θαν. ἀπάγγειλόν μοι τί πεποίηκας.
καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωνάθαν, καὶ
εἶπε. γευόμενος ἐγευσάμην ἐν ἄκρῳ τῷ
σκήπτρῳ τῷ ἐν τῇ χειρὶ μου βοαχύ μέ-
λι, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποθνήσκω. ⁴⁴ καὶ
εἶπεν αὐτῷ Σαούλ. τάδε ποιήσαι μοι
ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθήθι, ὅτι θανάτῳ
ἀποθανῇ σήμερον. ⁴⁵ καὶ εἶπεν ὁ λαός
πρὸς Σαούλ. εἰ σήμερον θανατωθήσε-
ται ὁ ποιήσας τὴν σωτηρίαν τὴν με-
γάλην ταύτην ἐν Ἰσραὴλ; ζῇ κύριος,
εἰ πεσεῖται τριχὸς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν γῆν, ὅτι ὁ λαός τοῦ θεοῦ
ἐποίησεν τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ προσ-
ῆξατο ὁ λαός περὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἀπέθανε. ⁴⁶ καὶ
ἀνέβη Σαούλ ἀπὸ ὀπισθε τῶν ἄλλο-
φύλων. καὶ οἱ ἄλλοφυλοι ἀπῆλθον εἰς
τὸν τόπον αὐτῶν. ⁴⁷ καὶ Σαούλ ἔλαχε
τοῦ βασιλεύειν, κατακληροῦται ἔργον
ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἐπολέμει κύκλῳ πάν-
τας τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ εἰς τὸν Μωάβ,
καὶ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἀμμων, καὶ εἰς τοὺς

υἱοὺς Ἐδώμ, καὶ εἰς τὸν Βαιθαιῶρ, καὶ εἰς βασιλέα Σουβά, καὶ εἰς τοὺς ἄλλοφύλους. οὐκ ἂν ἐστράφη, ἐσώζετο. ⁴⁸ καὶ ἐποίησε δύναμιν, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἀμαλήκ. καὶ ἐξείλετο τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς τῶν καταπατούντων αὐτόν. ⁴⁹ καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Σαουλ Ἰωνάθαν, καὶ Ἰεσσιον, καὶ Μελχισά. καὶ ὀνόματα τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ, ὀνοματῇ πρωτοτόκῳ Μερόβ, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ Μελχόλ. ⁵⁰ καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀχινοὺμ, θυγάτηρ Ἀχιμάας. καὶ ὄνομα τῷ ἀρχιστρατήγῳ αὐτοῦ Ἀβεννήρ, υἱὸς Νῆρ, υἱοῦ οἰκείου Σαουλ. ⁵¹ καὶ Κίς πατὴρ Σαουλ, καὶ Νῆρ πατὴρ Ἀβεννήρ υἱὸς Ἰαμὴν, υἱοῦ Ἀβὴλ. ⁵² καὶ ἦν ὁ πόλεμος κραταῖος ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους πάσας τὰς ἡμέρας Σαουλ. καὶ ἰδὼν Σαουλ πάντα ἀνδρα δυνατὸν, καὶ πάντα ἄνδρα υἱὸν δυνάμεως, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαουλ. ἐμὲ ἀπέστειλε κύριος χρίσαι σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ νῦν ἀκούε τῆς φωνῆς κυρίου. ² τότε εἶπε κύριος Σαβαώθ. νῦν ἐκδικήσω ἃ ἐποίησεν Ἀμαλήκ τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἀπῆντησεν αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου. ³ καὶ νῦν πορεύου, καὶ κατάξεις τὸν Ἀμαλήκ καὶ Ἰερίμ καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ περιποιήσῃς ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσεις αὐτόν. καὶ ἀναθεματιεῖς αὐτόν καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσῃς ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀποκτενεῖς ἀπὸ ἀνδρός καὶ ἕως γυναικὸς καὶ ἀπὸ νηπίου ἕως θηλάζοντος, καὶ ἀπὸ μόσχου ἕως προβάτου, καὶ ἀπὸ κνήμου ἕως ὄνου. ⁴ καὶ παρήγγειλε Σαουλ τῷ λαῷ, καὶ ἐπισκέπτεται αὐτοὺς ἐν Γαλγάλοις τετρακοσίας χιλιάδας ταγμάτων, καὶ τὸν Ἰούδαν τριάκοντα χιλιάδας ταγμάτων. ⁵ καὶ ἦλθε Σαουλ ἕως τῶν πόλεων Ἀμαλήκ, καὶ ἐνήρθευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. ⁶ καὶ εἶπε Σαουλ πρὸς τὸν Κιναῖον. ἀπέλθε καὶ ἐκκλινον ἐκ μέσου τοῦ Ἀμαληκίτου, μὴ προσθῶ σε μετ' αὐτοῦ, καὶ σὺ ἐποίησας ἔλεος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου.

καὶ ἐξέκλινεν ὁ Κιναῖος ἐκ μέσου Ἀμαλήκ. ⁷ καὶ ἐπάταξε Σαουλ τὸν Ἀμαλήκ ἀπὸ Εὐλάτ ἕως Σούρ ἐπὶ προσώπου Αἰγύπτου. ⁸ καὶ συνέλαβε τὸν Ἀγὰγ βασιλέα Ἀμαλήκ ζῶντα, καὶ πάντα τὸν λαὸν καὶ Ἰερίμ ἀπέκτεινεν ἐν στόματι ῥομφαίας. ⁹ καὶ περιποιήσατο Σαουλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἀγὰγ ζῶντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ποιμνίων, καὶ τῶν βοικολίων, καὶ τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν ἀμπελώνων, καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐκ ἐβούλοντο ἐξολοθρεῦσαι αὐτά. καὶ πᾶν ἔργον ἡτιμωμένον καὶ ἐξουδενωμένον ἐξολόθρευσαν. ¹⁰ καὶ ἐγενήθη ῥῆμα κυρίου πρὸς Σαμουὴλ, λέγων. ¹¹ παρακέκλημαι ὅτι ἐβασίλευσα τὸν Σαουλ εἰς βασιλέα, ὅτι ἀπέστρεψεν ἀπὸ ὀπίσθέν μου, καὶ τοὺς λόγους μου οὐκ ἐτήρησε. καὶ ἠθύμῃσε Σαμουὴλ, καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον ὅλην τὴν νύκτα. ¹² καὶ ὤρθρισε Σαμουὴλ, καὶ ἐπορεύθη εἰς ἀπάντησιν Ἰσραὴλ τοπρῶ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαουλ, λέγοντες. ἦκε Σαμουὴλ εἰς Κάρμηλον, καὶ ἀνέστακεν αὐτῷ χεῖρα. καὶ ἐπέστρεψε τὸ ἄρμα, καὶ κατέβη εἰς Γάλαγα ¹³ πρὸς Σαουλ, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἀνέφερεν ὀλοκαύτωσιν τῷ κυρίῳ, τὰ πρῶτα τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκεν ἐξ Ἀμαλήκ. καὶ παρεγένετο Σαμουὴλ πρὸς Σαουλ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαουλ. εὐλογητὸς σὺ τῷ κυρίῳ. ἔστησα πάντα ὅσα ἐλάλησε κύριος. ¹⁴ καὶ εἶπε Σαμουὴλ. καὶ τίς ἡ φωνὴ τοῦ ποιμνίου τούτου ἐν τοῖς ὧσί μου, καὶ φωνὴ τῶν βοῶν ἦν ἐγὼ ἀκούω; ¹⁵ καὶ εἶπε Σαουλ. ἐξ Ἀμαλήκ ἤνεγκα αὐτὰ ἃ περιποιήσατο ὁ λαὸς τὰ κράτιστα τοῦ ποιμνίου, καὶ τῶν βοῶν, ὅπως τυθῇ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ τὰ λοιπὰ ἐξολόθρευσαν. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαουλ. ἄνε, καὶ ἀπαγγέλω σοι ἃ ἐλάλησε κύριος πρὸς μετὰ τὴν νύκτα. καὶ εἶπεν αὐτῷ. λάλησον. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Σαουλ. οὐχὶ μικρὸς εἶ σὺ ἐνώπιον αὐτοῦ ἡγούμενος σκήπτρου φυλῆς Ἰσραὴλ; καὶ ἐχρίσέ σε κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλέ σε κύριος ἐν ὁδῷ, καὶ εἶπέ σοι, πορεύθητι, καὶ ἐξολόθρευσον. ἀνελεῖς τοὺς ἀμαρτάνοντας εἰς ἐμὲ, τὸν Ἀμα-

λήν, και πολεμήσεις αὐτοὺς ἕως συν-
τελέσης αὐτούς. ¹⁹ και ἵνατί οὐκ ἤκου-
σας φωνῆς κυρίου, ἀλλ' ὠρμησας τοῦ
θέσθαι ἐπὶ τὰ σκῦλα, και ἐποίησας
τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου; ²⁰ και
εἶπε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ. διὰ τὸ
ἀκοῦσαί με τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, και
ἐπορεύθην τῇ ὁδῷ ἣ ἀπέσταί με κύ-
ριος, και ἤγαγον τὸν Ἀγὰν βασιλέα
Ἀμαλῆν, και τὸν Ἀμαλῆν ἐξωλόθρευ-
σα. ²¹ και ἔλαβεν ὁ λαὸς τῶν σκύλων
ποίμνια και βουκόλια τὰ πρῶτα τοῦ
ἐξολοθρευμάτος, θῦσαι ἐνώπιον κυ-
ρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν Γαλγάλοις. ²² και
εἶπε Σαμουὴλ· εἰ θέλητόν τῷ κυρίῳ
ὀλοκαυτώματα και θυσίας ὡς τὸ ἀκού-
σαι φωνῆς κυρίου; ἰδοὺ ἀκοῇ ὑπὲρ
θυσίαν αγαθὴν, και ἡ ἐπακρόασις
ὑπὲρ στέαρ κριῶν. ²³ ὅτι ἁμαρτία οἰώ-
νισμά ἐστιν, ὁδὸν και πόρους θερα-
φίῳ ἐπάγουσιν. ὅτι ἐξουδένωσας τὸ
ῥῆμα κυρίου, και ἐξουδένωσαι σε κύριος
μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²⁴ και
εἶπε Σαοὺλ πρὸς Σαμουὴλ. ἡμάρτηκα,
ὅτι παρέβην τὸν λόγον κυρίου και τὸ
ῥῆμά σου, ὅτι ἐφοβήθην τὸν λαόν, και
ἤκουσα τῆς φωνῆς αὐτῶν. ²⁵ και νῦν
ἄρον δὴ τὸ ἁμάρτημά μου, και ἀνά-
στρεψον μετ' ἐμοῦ, και προσκυνήσω
κυρίῳ τῷ θεῷ σου. ²⁶ και εἶπε Σα-
μουὴλ πρὸς Σαοὺλ. οὐκ ἀναστρέφω
μετὰ σοῦ, ὅτι ἐξουδένωσας τὸ ῥῆμα
κυρίου. και ἐξουδένωσαι σε κύριος τοῦ
μὴ εἶναι βασιλέα ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.
²⁷ και ἐπέστρεψε Σαμουὴλ τὸ πρὸς-
ωπον αὐτοῦ τοῦ ἀπελθεῖν, και ἐκρά-
τησε Σαοὺλ τοῦ πτερυγίου τῆς διπλοῦ-
δος αὐτοῦ, και διέρρηξεν αὐτό. ²⁸ και
εἶπε πρὸς αὐτὸν Σαμουὴλ. διέρρηξε
κύριος τὴν βασιλείαν σου ἀπὸ Ἰσραὴλ
ἐκ χειρὸς σου σήμερον, και δώσει αὐ-
τὴν τῷ πλησίον σου τῷ αγαθῷ ὑπὲρ
σέ. ²⁹ και διαιρεθῆσεται Ἰσραὴλ εἰς
δύο, και οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετα-
νοήσει, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ
μετανοῆσαι αὐτός. ³⁰ και εἶπε Σαοὺλ.
ἡμάρτηκα, ἀλλὰ δόξασόν με δὴ ἐνώ-
πιον πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ και ἐν-
ώπιον λαοῦ μου, και ἀνάστρεψον μετ'
ἐμοῦ και προσκυνήσω κυρίῳ τῷ θεῷ
σου. ³¹ και ἀνέστρεψε Σαμουὴλ ὀπίσω

Σαοὺλ, και προσκύνησε τῷ κυρίῳ.
³² και εἶπε Σαμουὴλ. προσαγάγετέ μοι
τὸν Ἀγὰν βασιλέα Ἀμαλῆν. και προσ-
ῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἀγὰν τρέμων. και
εἶπεν Ἀγὰν. εἰ οὕτω πικρὸς ὁ θάνα-
τος; ³³ και εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἀγὰν.
καθότι ἠτέκνωσε γυναῖκας ἡ ὁμοφαία
σου, οὕτως ἀτεκνωθήσεται ἐκ γυναι-
κῶν ἡ μήτηρ σου. και ἔσφαξε Σαμουὴλ
τὸν Ἀγὰν ἐνώπιον κυρίου ἐν Γαλγάλ.
³⁴ και ἀπῆλθεν Σαμουὴλ εἰς Ἀρμα-
θαίμ. και Σαοὺλ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ εἰς Γαβαά. ³⁵ και οὐ προσέθετο
ἐτι Σαμουὴλ ἰδεῖν τὸν Σαοὺλ ἕως ἡμέ-
ρας θανάτου αὐτοῦ, ὅτι ἐπένθει Σα-
μουὴλ ἐπὶ Σαοὺλ, και κύριος μετεμε-
λήθη ὅτι ἐβασίλευσε τὸν Σαοὺλ ἐπὶ
Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Ις'.

Και εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. ἕως
πότε σὺ πενθεῖς ἐπὶ Σαοὺλ, κἀγὼ
ἐξουδένωκα αὐτόν, μὴ βασιλεύειν ἐπὶ
Ἰσραὴλ; πλησον τὸ κέρας σου ἐλαίου,
και δεῦρο ἀποστείλω σε πρὸς Ἰεσσαὶ
ἕως Βηθλεὲμ, ὅτι εἶωρακα ἐν τοῖς
υἱοῖς αὐτοῦ ἐμοὶ βασιλέα. ² και εἶπε
Σαμουὴλ. πῶς πορευθῶ; και ἀκού-
σεται Σαοὺλ, και ἀποκτενεῖ με. και
εἶπε κύριος. δαμαλιν βοῶν λάβε ἐν τῇ
χειρί σου και ἔρεις, θῦσαι τῷ κυρίῳ
ἥκω. ³ και καλέσεις τὸν Ἰεσσαὶ εἰς τὴν
θυσίαν, και γνωριῶ σοι ἃ ποιήσεις.
και χρίσεις ὃν ἂν εἴπω πρὸς σέ.
⁴ και ἐποίησε Σαμουὴλ πάντα ἃ ἐλά-
λησεν αὐτῷ κύριος. και ἦλθεν εἰς
Βηθλεὲμ, και ἐξέστησαν οἱ πρεσβύτε-
ροι τῆς πόλεως τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ,
και εἶπαν. ἡ εἰρήνη ἡ εἰσόδός σου ὁ
βλέπων; ⁵ και εἶπεν. εἰρήνη. θῦσαι τῷ
κυρίῳ ἥκω, ἀγιάσθητε και εὐφράν-
θητε μετ' ἐμοῦ σήμερον. και ἡγίασε
τὸν Ἰεσσαὶ και τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, και
ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὴν θυσίαν. ⁶ και
ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσιεῖναι αὐτοὺς, και εἶδε
τὸν Ἐλιαβ, και εἶπεν. ἀλλὰ, και ἐν-
ώπιον κυρίου χριστὸς αὐτοῦ. ⁷ και
εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. μὴ ἐπιβλέ-
ψης ἐπὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ, μηδὲ εἰς τὴν
ἐξὶν μεγέθους αὐτοῦ, ὅτι ἐξουδένωκα
αὐτόν. ὅτι οὐχ ὡς ἐμβλέπεται ἄνθρω-
πος, ὕψεται ὁ θεός. ὅτι ἄνθρωπος
ὕψεται

ὄψεται εἰς πρόσωπον, ὁ δὲ θεὸς ὄψεται εἰς καρδίαν. ⁸ καὶ ἐκάλεσεν Ἰεσσαὶ τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ παρήλθε κατὰ πρόσωπον Σαμουὴλ, καὶ εἶπεν. οὐδὲ τούτων ἐξελέξατο ὁ θεός. ⁹ καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τὸν Σαμά. καὶ εἶπε. καὶ ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο κύριος. ¹⁰ καὶ παρήγαγεν Ἰεσσαὶ τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς αὐτοῦ ἐνώπιον Σαμουὴλ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ. οὐκ ἐξελέξατο κύριος ἐν τούτοις. ¹¹ καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί. ἐκλελοίπασι τὰ παιδάριά; καὶ εἶπεν. ἔτι ὁ μικρὸς ἰδοὺ ποιμαίνει ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς Ἰεσσαί. ἀπόστειλον καὶ λάβε αὐτόν, ὅτι οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἔλθεῖν αὐτόν. ¹² καὶ ἀπέστειλε καὶ εἰσήγαγεν αὐτόν. καὶ αὐτὸς πυθόμην μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν, καὶ ἀγαθὸς δράσει κυρίῳ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαμουὴλ. ἀνάστα καὶ χρίσον τὸν Δαυὶδ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀγαθός. ¹³ καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτόν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. καὶ ἐφήλατο πνεῦμα κυρίου ἐπὶ Δαυὶδ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπάνω. καὶ ἀνέστη Σαμουὴλ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀρμαθαΐμ. ¹⁴ καὶ πνεῦμα κυρίου ἀπέστη ἀπὸ Σαοὺλ, καὶ ἐπνίγεν αὐτόν πνεῦμα πονηρὸν παρὰ κυρίου. ¹⁵ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες Σαοὺλ πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ δὴ πνεῦμα κυρίου πονηρὸν πνίγει σε, ¹⁶ εἰπάτωσαν δὴ οἱ δούλοι σου ἐνώπιόν σου, καὶ ζητησάτωσαν τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἄνδρα εἰδότα ψάλλειν ἐν κινύρα. καὶ ἔσται ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ σοί, καὶ ψαλῆ ἐν τῇ κινύρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγαθὸν σοι ἔσται καὶ ἀναπαύσει σε. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. ἴδετε δὴ μοι ἄνδρα ὀρθῶς ψάλλοντα, καὶ εἰσαγάγετε αὐτόν πρὸς μέ. ¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἑώρακα υἱὸν τῷ Ἰεσσαί Βηθλεεμίτην καὶ αὐτόν εἰδότα ψαλμὸν, καὶ ὁ ἄνθρωπος συνετός, καὶ πολέμισθης, καὶ σοφὸς λόγῳ, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀγαθὸς τῷ εἶδει, καὶ κύριός μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους πρὸς Ἰεσσαί, λέγων. ἀπόστειλον πρὸς με τὸν υἱόν σου Δαυὶδ τὸν ἐν τῷ ποιμνίῳ σου. ²⁰ καὶ ἔλαβεν Ἰεσσαί γόμορον

ἄρτων, καὶ ἄσκον οἴνου, καὶ ἔριπον αἰῶν ἓνα, καὶ ἐξαπέστειλεν ἐν χειρὶ Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πρὸς Σαοὺλ. ²¹ καὶ εἰσῆλθε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, καὶ παρειστήκει ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἡγάπησεν αὐτὸν σφόδρα. καὶ ἐγενήθη αὐτῷ αἶρων τὰ σκεύη αὐτοῦ. ²² καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ πρὸς Ἰεσσαί, λέγων. παριστάσθω δὴ Δαυὶδ ἐνώπιον ἐμοῦ, ὅτι εὗρε χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ²³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ ἐλάμβανε Δαυὶδ τὴν κινύραν, καὶ ἔψαλλεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαοὺλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀφίστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ συνάγουσιν ἄλλόφυλοι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς πόλεμον, καὶ συνάγονται εἰς Σοκχώθ τῆς Ἰουδαίας, καὶ παρεμβάλλουσιν ἀναμέσον Σοκχώθ, καὶ ἀναμέσον Ἀζηκὰ Ἐφεομέν. ² καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ συνάγονται, καὶ παρεμβάλλουσιν ἐν τῇ κοιλάδι αὐτοῖ, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον ἑξεναντίας τῶν ἀλλοφύλων. ³ καὶ οἱ ἄλλόφυλοι ἴστανται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ Ἰσραὴλ ἴσταται ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐνταῦθα, καὶ ὁ αὐλὼν ἀναμέσον αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐξῆλθεν ἀνὴρ δυνατός ἐκ τῆς παρατάξεως τῶν ἀλλοφύλων, Γολιάθ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ Γεθ, ὕψος αὐτοῦ τεσσαρὼν πήχεων καὶ σπιθαμῆς. ⁵ καὶ περιεφασαία ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ θώρακα ἀλυσιδωτῶν αὐτὸς ἐνδεδυκώς. καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ θώρακος αὐτοῦ, πέντε χιλιάδες σίκλων χαλκοῦ καὶ σιδήρου. ⁶ καὶ κνημίδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ, καὶ ἀσπίς χαλκῇ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ. ⁷ καὶ ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὥσπερ μέσυχλον ὑφαινότων, καὶ ἡ λόγχη αὐτοῦ ἑξακοσίων σίκλων σιδήρου. καὶ ὁ αἶρων τὰ ὄπλα αὐτοῦ προεπορεύετο αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔσθη καὶ ἀνέβησεν εἰς τὴν παρατάξιν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τί ἐκπορεύεσθε παρατάσσασθαι πολέμῳ ἑξεναντίας ἡμῶν; οὐκ ἐγὼ εἰμι ἄλλόφυλος, καὶ ὑμεῖς Ἑβραῖοι τοῦ Σαοὺλ; ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς ἄνδρα, καὶ καταβήτω πρὸς με. ⁹ καὶ ἐὰν δυνηθῇ πολεμήσαι

λεμῆσαι πρὸς με καὶ ἐὰν πατάξῃ με, καὶ ἐσόμεθα ὑμῖν εἰς δούλους. ἐὰν δὲ ἐγὼ δυνηθῶ καὶ πατάξω αὐτὸν, ἐσεσθε ἡμῖν εἰς δούλους καὶ δουλεύετε ἡμῖν.¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος. ἰδοὺ ἐγὼ ὠνεΐδισα τὴν παράταξιν Ἰσραὴλ σήμερον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. δότε μοι ἀνδρα, καὶ μονομαχήσωμεν ἀμφοτέρω.¹¹ καὶ ἤκουσε Σαοὺλ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ τὰ ῥήματα τοῦ ἀλλοφύλου ταῦτα, καὶ ἐξέστησαν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.³² καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ. μὴ δὴ συμπεσέτω καρδία τοῦ κυρίου μου ἐπ' αὐτόν. ὁ δούλος σου πορεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ ἀλλοφύλου τούτου.³³ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν Δαυὶδ. οὐ μὴ δυνήσῃ πορευθῆναι πρὸς τὸν ἀλλόφυλον τοῦ πολεμεῖν μετ' αὐτοῦ, ὅτι παιδάριον εἶ σύ, καὶ αὐτὸς ἀνὴρ πολεμιστὴς ἐκ νεότητος αὐτοῦ.³⁴ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ. ποιμαίνων ἦν ὁ δούλος σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ. καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων, καὶ ἡ ἄρκος, καὶ ἐλάβανε πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης,³⁵ καὶ ἐξεπορεύομην ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτόν, καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξα, καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν.³⁶ καὶ τὸν λέοντα καὶ τὴν ἄρκον ἔτυπεν ὁ δούλος σου, καὶ ἔσται ὁ ἀλλόφυλος ὁ ἀπερίτμητος ὡς ἐν τούτων. οὐχὶ πορεύσομαι καὶ πατάξω αὐτόν, καὶ ἀφελῶ σήμερον ὄνειδος ἐξ Ἰσραὴλ; διότι τίς ὁ ἀπερίτμητος οὗτος, ὃς ὠνεΐδισε παράταξιν θεοῦ ζῶντος;³⁷ κύριος ὃς ἐξεῖλατό με ἐκ χειρὸς τοῦ λέοντος καὶ ἐκ χειρὸς τῆς ἄρκου, αὐτὸς ἐξελεῖταιί με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀλλοφύλου τοῦ ἀπεριτμήτου τούτου. καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ. πορεύου, καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ.³⁸ καὶ ἐνέδυσσε Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ μανδύαν, καὶ τὴν περικεφαλαίαν χαλκῇν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,³⁹ καὶ ἔξωσε τὸν Δαυὶδ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ μανδύου αὐτοῦ, καὶ ἐκοπίασε περιπατήσας ἅπαξ καὶ δις. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ. οὐ μὴ δύνωμαι πορευθῆναι ἐν τούτοις, ὅτι οὐ πεπείραμαι. καὶ ἀφαιροῦσιν αὐτὰ ἀπ'

αὐτοῦ.⁴⁰ καὶ ἔλαβε τὴν βακτηρίαν αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ πέντε λίθους λείους ἐκ τοῦ χειμάρρου, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ τῷ ποιμενικῷ τῷ ὄντι αὐτῷ εἰς συλλογὴν, καὶ σφενδόνῃ αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσῆλθε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἀλλόφυλον.⁴² καὶ εἶδε Γολιάθ τὸν Δαυὶδ, καὶ ἐξητίμασεν αὐτόν. ὅτι αὐτὸς ἦν παιδάριον καὶ αὐτὸς πυθόακης μετὰ κάλλους ὀφθαλμῶν.⁴³ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ. ὥσει κύων ἐγὼ εἰμι, ὅτι σὺ ἔρχῃ ἐπ' ἐμὲ ἐν ῥάβδῳ καὶ λίθοις; καὶ εἶπε Δαυὶδ. οὐχί, ἀλλ' ἡ χεῖρων κυνός. καὶ κατηράσατο ὁ ἀλλοφυλος τὸν Δαυὶδ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῦ.⁴⁴ καὶ εἶπεν ὁ ἀλλόφυλος πρὸς Δαυὶδ. δεῦρο πρὸς με, καὶ δώσω τὰς σάρκας σου τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς κτήνεσι τῆς γῆς.⁴⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἀλλόφυλον. σὺ ἔρχῃ πρὸς με ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν δόρατι καὶ ἐν ἀσπίδι, κἀγὼ πορεύομαι πρὸς σέ ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ Σαβαώθ παρατάξεως Ἰσραὴλ, ἣν ὠνεΐδισας σήμερον,⁴⁶ καὶ ἀποκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ ἀποκτενῶ σε, καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν σου ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσω τὰ κῶλά σου καὶ τὰ κῶλα παρεμβολῆς ἀλλοφύλων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. καὶ γνωσεται πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι ἔστι θεὸς ἐν Ἰσραὴλ,⁴⁷ καὶ γνωσεται πᾶσα ἡ ἐκκλησία αὕτη, ὅτι οὐκ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ δόρατι σώζει κύριος, ὅτι τοῦ κυρίου ὁ πόλεμος, καὶ παραδώσει κύριος ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν.⁴⁸ καὶ ἀνέστη ὁ ἀλλόφυλος καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Δαυὶδ.⁴⁹ καὶ ἐξέτεινε Δαυὶδ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸ κἀδιον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν λίθον ἓνα, καὶ ἐσφενδόνησε καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ διέδυν ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας εἰς τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν.⁵¹ καὶ ἔδραμε Δαυὶδ, καὶ ἐπέστη ἐπ' αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἀφείλεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ εἶδον οἱ ἀλλόφυλοι. ὅτι τέθνη-

και ο δυνατός αὐτῶν, καὶ ἔφυγον.
⁵² καὶ ἀνίστανται ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ
 Ἰούδα, καὶ ἠγάλαξαν, καὶ κατεδίωξαν
 ὀπίσω αὐτῶν ἕως εἰσόδου Γεθ καὶ ἕως
 τῆς πύλης Ἀσκόλωνος. καὶ ἔπесον
 τραυματῖαι τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ
 ὁδῷ τῶν πυλῶν καὶ ἕως Γεθ, καὶ ἕως
 Ἀκκαρών. ⁵³ καὶ ἀνέστρεψαν ἄνδρες
 Ἰσραὴλ ἐκκλινόντες ὀπίσω τῶν ἀλλο-
 φύλων, καὶ κατεπάτουν τὰς παρεμβο-
 λὰς αὐτῶν. ⁵⁴ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν
 κεφαλὴν τοῦ ἀλλοφύλου, καὶ ἤνεγκεν
 αὐτὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰ σκεύη
 αὐτοῦ ἔθηκεν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΗ.

⁶ Καὶ ἐξῆλθον αἱ χορεύουσαι εἰς συν-
 ἀντησιν Δαυὶδ ἐκ πασῶν πόλεων Ἰσ-
 ραὴλ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν χαρμοσύνῃ,
 καὶ ἐν κυμβάλοις. ⁷ καὶ ἐξήρχον αἱ
 γυναῖκες, καὶ ἔλεγον. ἐπάταξε Σαοὺλ
 ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυ-
 ριάσιν αὐτοῦ. ⁸ καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ
 ῥήμα ἐν ὀφθαλμοῖς Σαοὺλ περὶ τοῦ
 λόγου τούτου, καὶ εἶπεν. τῷ Δαυὶδ
 ἔδωκαν τὰς μυριάδας, καὶ ἐμοὶ ἔδω-
 καν τὰς χιλιάδας. ¹² καὶ ἐφοβήθη
 Σαοὺλ ἀπὸ προσώπου Δαυὶδ, ¹³ καὶ
 ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ κατ-
 ἔστησεν αὐτὸν ἐαυτῷ χιλιάρχον, καὶ
 ἐξεπορεύετο καὶ εἰσεπορεύετο ἔμπρο-
 σθεν τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ ἦν Δαυὶδ ἐν
 πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ συνιῶν, καὶ
 κύριος ἦν μετ' αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶδε
 Σαοὺλ ὡς αὐτὸς συνεῖ σφόδρα, καὶ
 εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ
 πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἠγάπα τὸν
 Δαυὶδ, ὅτι αὐτὸς εἰσεπορεύετο καὶ ἐξε-
 πορεύετο πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ.
²⁰ καὶ ἠγάπησε Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ
 Σαοὺλ τὸν Δαυὶδ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ
 Σαοὺλ, καὶ ἠθύνθη ἐν τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς αὐτοῦ. ²¹ καὶ εἶπε Σαοὺλ. δώσω
 αὐτὴν αὐτῷ, καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς σκάν-
 δαλον. καὶ ἦν ἐπὶ Σαοὺλ χεὶρ ἀλλο-
 φύλων. ²² καὶ ἐνετείλατο Σαοὺλ τοῖς
 παισιν αὐτοῦ, λέγων. λαλήσατε ὑμεῖς
 λάθρα τῷ Δαυὶδ, λέγοντες. ἰδοὺ θέλει
 ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ παῖ-
 δες αὐτοῦ ἀγαπῶσί σε, καὶ σὺ ἐπιγάμ-
 βουσον τῷ βασιλεῖ. ²³ καὶ ἐλάλησαν
 οἱ παῖδες Σαοὺλ εἰς τὰ ὦτα Δαυὶδ τὰ

ῥήματα ταῦτα. καὶ εἶπε Δαυὶδ. εἰ κοῦ-
 φον ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ἐπιγαμβρεῦ-
 σαι βασιλεῖ; κἀγὼ ἀνὴρ ταπεινός, καὶ
 οὐχὶ ἔνδοξος. ²⁴ καὶ ἀπήγγειλαν οἱ
 παῖδες Σαοὺλ αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα
 ταῦτα ἃ ἐλάλησε Δαυὶδ. ²⁵ καὶ εἶπε
 Σαοὺλ. τάδε ἐρεῖτε τῷ Δαυὶδ. οὐ βού-
 λεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι, ἀλλ' ἢ ἐν
 ἐκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ἐνδι-
 κῆσαι ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως, καὶ
 Σαοὺλ ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς
 χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. ²⁶ καὶ ἀπαγ-
 γέλλουσιν οἱ παῖδες Σαοὺλ τῷ Δαυὶδ
 τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠθύνθη ὁ λό-
 γος ἐν ὀφθαλμοῖς Δαυὶδ ἐπιγαμβρεῦ-
 σαι τῷ βασιλεῖ. ²⁷ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ,
 καὶ ἐπορεύθη αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐ-
 τοῦ, καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις
 ἐκατὸν ἄνδρας. καὶ ἀνῆνεγκε τὰς ἀκρο-
 βυστίας αὐτῶν, καὶ ἐπιγαμβρεύεται
 τῷ βασιλεῖ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν
 Μελχὼλ θυγατέρα αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυ-
 ναῖκα. ²⁸ καὶ εἶδε Σαοὺλ ὅτι κύριος
 μετὰ Δαυὶδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἠγάπα
 αὐτόν. ²⁹ καὶ προσέθετο εὐλαβεῖσθαι
 ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἐλάλησε Σαοὺλ πρὸς Ἰωνάθαν
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ πρὸς πάντας τοὺς
 παῖδας αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ,
² καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Σαοὺλ ἠρεῖτο
 τὸν Δαυὶδ σφόδρα. καὶ ἀπήγγειλεν
 Ἰωνάθαν τῷ Δαυὶδ, λέγων. Σαοὺλ
 ζητεῖ θανατῶσαι σε. φύλαξαι οὖν αὐ-
 ριον πρῶτ', καὶ κρύβηθι καὶ κάθισον
 κρυφῇ, ³ καὶ ἐγὼ ἐξελεύσομαι καὶ
 στήσομαι ἐχόμενος τοῦ πατρός μου
 ἐν ἀγρῷ οὗ ἐὰν ᾗς ἐκεῖ. καὶ ἐγὼ λα-
 λήσω περὶ σοῦ πρὸς τὸν πατέρα μου,
 καὶ ὅψομαι ὅ, τι ἐὰν ᾗ, καὶ ἀπαγγεῶ
 σοι. ⁴ καὶ ἐλάλησεν Ἰωνάθαν περὶ
 Δαυὶδ ἀγαθὰ πρὸς Σαοὺλ τὸν πατέρα
 αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. μὴ
 ἁμαρτησάτω ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν δοῦ-
 λόν σου Δαυὶδ, ὅτι οὐχ ἡμάρτηκεν εἰς
 σέ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ ἀγαθὰ
 σφόδρα, ⁵ καὶ ἔθετο τὴν ψυχὴν αὐ-
 τοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε
 τὸν ἀλλοφύλον, καὶ ἐποίησε κύριος
 σωτηρίαν μεγάλην, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ
 εἶδον, καὶ ἐχάρησαν, καὶ ἵνατί ἁμαρ-
 τάνεις

τάνεις εἰς αἷμα ἀθῶων θανατῶσαι τὸν Δαυὶδ δωρεάν; ⁶ καὶ ἤκουσε Σαοὺλ τῆς φωνῆς Ἰωνάθαν, καὶ ὤμοσε Σαοὺλ, λέγων. ζῇ κύριος, εἰ ἀποθανεῖται. ⁷ καὶ ἐκάλεσεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ εἰςήγαγεν Ἰωνάθαν τὸν Δαυὶδ πρὸς Σαοὺλ, καὶ ἦν ἐνωπιον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς καὶ τρίτην ἡμέραν. ⁸ καὶ προσέθετο ὁ πόλεμος γενέσθαι πρὸς Σαοὺλ, καὶ κατίσχυσε Δαυὶδ, καὶ ἐπολέμησε τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην σφόδρα, καὶ ἔφυγον ἐκ προσώπου αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἐγένετο πνεῦμα θεοῦ πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ αὐτὸς ἐν οἴκῳ καθεύδων, καὶ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἔπαιλθεν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐξήτει Σαοὺλ πατάξαι τὸ δόρυ εἰς Δαυὶδ. καὶ ἀπέστη Δαυὶδ ἐκ προσώπου Σαοὺλ. καὶ ἐπάταξε τὸ δόρυ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ Δαυὶδ ἀνεχώρησε καὶ διεσώθη. ¹¹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους εἰς οἶκον Δαυὶδ φυλάξαι αὐτὸν τοῦ θανατῶσαι αὐτὸν πρωῒ, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ Μελχὸλ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, λέγουσα. ἂν μὴ σὺ σώσης τὴν ψυχὴν σου τὴν νύκτα ταύτην, αὐριον θανατωθήσῃ. ¹² καὶ κατάγει ἡ Μελχὸλ τὸν Δαυὶδ διὰ τῆς θυρίδος, καὶ ἀπῆλθε καὶ ἔφυγε καὶ σώζεται. ¹³ καὶ ἔλαβεν ἡ Μελχὸλ τὰ κενοτάφια, καὶ ἔθετο ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν ἔθετο πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκάλυπεν αὐτὰ ἱματίῳ. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ λέγουσιν ἐνοχλεῖσθαι αὐτόν. ¹⁵ καὶ ἀποστέλλει ἐπὶ τὸν Δαυὶδ, λέγων. ἀγάγετε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς μὲ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἔρχονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἰδοὺ τὰ κενοτάφια ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἦπαρ τῶν αἰγῶν πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ τῇ Μελχὸλ. ἵνατί οὕτως παρελογίσω με, καὶ ἐξαπέστειλας τὸν ἐχθρόν μου, καὶ διεσώθη; καὶ εἶπε Μελχὸλ τῷ Σαοὺλ. αὐτὸς εἶπεν, ἐξαπόστειλόν με, εἰ δὲ μὴ, θανατώσω σε. ¹⁸ καὶ Δαυὶδ ἔφυγε καὶ διεσώθη, καὶ παραγίνεται πρὸς Σαμουὴλ εἰς Ἀρμα-

θαῖμ, καὶ ἀπαγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ Σαοὺλ. καὶ ἐπορεύθη Σαμουὴλ καὶ Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισαν ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ. ¹⁹ καὶ ἀπήγγελλε τῷ Σαοὺλ, λέγοντες. ἰδοὺ Δαυὶδ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ. ²⁰ καὶ ἀπέστειλε Σαοὺλ ἀγγέλους λαβεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶδον τὴν ἐκκλησίαν τῶν προφητῶν, καὶ Σαμουὴλ εἰστήκει καθεστῆκως ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἐγενήθη ἐπὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Σαοὺλ πνεῦμα θεοῦ, καὶ προφητεύουσιν. ²¹ καὶ ἀπήγγελλε τῷ Σαοὺλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ἐτέρους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. καὶ προσέθετο Σαοὺλ ἀποστέλλαι ἀγγέλους τρίτους, καὶ ἐπροφήτευσαν καὶ αὐτοί. ²² καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Σαοὺλ, καὶ ἐπορεύθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἀρμαθαῖμ, καὶ ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἄλλο τοῦ ἐν τῷ Σεφὶ, καὶ ἠρώτησε καὶ εἶπε. ποῦ Σαμουὴλ καὶ Δαυὶδ; καὶ εἶπαν. ἰδοὺ ἐν Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ. ²³ καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ, καὶ ἐγενήθη καὶ ἐπ' αὐτῷ πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐπορεύετο προφητεύων ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ. ²⁴ καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπροφήτευσεν ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ ἐπεσε γυμνὸς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα. διὰ τοῦτο ἔλεγον, εἰ καὶ Σαοὺλ ἐν προφήταις;

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἀπέδρα Δαυὶδ ἐκ Ναυὰθ ἐν Ῥαμᾶ, καὶ ἔρχεται ἐνώπιον Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε. τί πεποίηκα, καὶ τί τὸ ἀδικημά μου, καὶ τί ἡμαρτήκα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου, ὅτι ἐπιζητεῖ τὴν ψυχὴν μου; ² καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωνάθαν. μηδαμῶς σοι, οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ἰδοὺ οὐ μὴ ποιήσῃ ὁ πατήρ μου ὄψμα μέγα, ἢ μικρόν, καὶ οὐκ ἀποκαλύψει τὸ ὀπίσθιον μου. καὶ τί ὅτι κρούει ὁ πατήρ μου ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο; οὐκ ἔστι τοῦτο. ³ καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε. γνώσκων οἶδεν ὁ πατήρ σου, ὅτι εὗρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ εἶπε. μὴ γινῶναι τοῦτο Ἰωνάθαν, μὴ οὐ βούληται. ἀλλὰ ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, ὅτι καθὼς εἶπον, ἐμπέπλησται ἀναμέσον ἐ-

μου καὶ τοῦ θανάτου. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ. τί ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τί ποιήσω σοι; ⁵ καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἰωνάθαν. ἰδοὺ δὴ νεομηνία αὐριον, καὶ ἐγὼ καθίσας οὐ καθήσομαι φαγεῖν, καὶ ἐξαποστέλεις με καὶ κουβήσομαι ἐν τῷ πεδίῳ ἕως δέιλης. ⁶ καὶ ἂν ἐπισκεπτόμενος ἐπισκέψηταί με ὁ πατήρ σου, καὶ ἐρεῖς. παραιτούμενος παρητήσατο ἀπ' ἐμοῦ Δαυίδ δραμεῖν ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ, ὅτι θυσία τῶν ἡμερῶν ἐκεῖ ὅλη τῇ φυλῇ. ⁷ ἂν τάδε εἶπῃ, ἀγαθῶς, εἰρήνῃ τῷ δούλῳ σου. καὶ ἂν σκληρῶς ἀποκριθῇ σοι, γινώθι ὅτι συντελέσται ἡ κακία παρ' αὐτοῦ. ⁸ καὶ ποιήσεις ἔλεος μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι εἰσέγαγες εἰς διαθήκην κυρίου τὸν δούλον σου μετὰ σεαυτοῦ. καὶ εἰ ἐστὶν ἀδικία ἐν τῷ δούλῳ σου, θανάτωσόν με σὺ, καὶ ἕως τοῦ πατρὸς σου ἵνατί οὕτως εἰσάγεις με; ⁹ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν. μηδαμῶς σοι, ὅτι ἂν γινώσκων γινῶ ὅτι συντελέσται ἡ κακία παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἔλθειν ἐπὶ σέ, καὶ ἂν μὴ ᾗ εἰς τὰς πόλεις σου, ἐγὼ ἀπαγγελῶ σοι. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἰωνάθαν. τίς ἀπαγγεῖλή μοι, ἂν ἀποκριθῇ ὁ πατήρ σου σκληρῶς; ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ. πορεύου, καὶ μένε εἰς ἄγρόν. καὶ ἐκπορεύονται ἀμφοτέροισι εἰς ἄγρόν. ¹² καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν πρὸς Δαυίδ. κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ οἶδεν, ὅτι ἀνακρινῶ τὸν πατέρα μου ὡς ἂν ὁ καιρὸς τρισσῶς, καὶ ἰδοὺ ἀγαθὸν ᾗ περὶ Δαυίδ, καὶ οὐ μὴ ἀποστείλω πρὸς σέ εἰς ἄγρόν. ¹³ τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Ἰωνάθαν καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ἀνοίσω τὰ κακὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἀποκαλύψω τὸ ὥτιόν σου, καὶ ἐξαποστελῶ σε καὶ ἀπελεύσῃ εἰς εἰρήνῃ, καὶ ἔσται κύριος μετὰ σοῦ καθὼς ἦν μετὰ τοῦ πατρὸς μου. ¹⁴ καὶ ἂν μὲν ἔτι μου ζῶντος καὶ ποιήσεις ἔλεος μετ' ἐμοῦ. καὶ ἂν θανάτῳ ἀποθάνω, ¹⁵ οὐκ ἐξαρεῖς ἔλεός σου ἀπὸ τοῦ οἴκου μου ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ εἰ μὴ, ἐν τῷ ἐκαστεῖν κύριον τοὺς ἐχθρούς Δαυίδ ἐκαστον ἀπὸ τοῦ προσησπου τῆς γῆς, εὐρεθῇαι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωνάθαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Δαυίδ, καὶ ἐκζη-

τῆσαι κύριος ἐχθρούς τοῦ Δαυίδ. ¹⁷ καὶ προσέθετο ἔτι Ἰωνάθαν ὁμοσαι τῷ Δαυίδ, ὅτι ἡγάπησε ψυχὴν ἀγαπώντος αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν. αὐριον νεομηνία καὶ ἐπισκεπήσῃ, ὅτι ἐπισκεπήσεται καθέδρα σου. ¹⁹ καὶ τρισσέυσεις καὶ ἐπισκέψῃ καὶ ἥξεις εἰς τὸν τόπον σου οὐ κουβῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐργασίμῃ, καὶ καθήσῃ παρὰ τὸ Ἐργαβ' ἐκεῖνο. ²⁰ καὶ ἐγὼ τρισσέσω ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, ἐκπέμπων εἰς τὴν Ἀματταρί. ²¹ καὶ ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸ παιδάριον, λέγων. δεῦρο εὐρέ μοι τὴν σχίζαν. ἂν εἶπω λέγων τῷ παιδαρίῳ. ὥδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ὥδε, λάβε αὐτήν, παραγίνου, ὅτι εἰρήνῃ σοι, καὶ οὐκ ἔστι λόγος. ζῇ κύριος. ²² ἂν τάδε εἶπω τῷ νεανίσκῳ. ὥδε ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα, πορεύου ὅτι ἐξαπέσταλκέ σε κύριος. ²³ καὶ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλαλήσαμεν ἐγὼ καὶ σὺ, ἰδοὺ κύριος μάρτυς ἀναμέσων ἐμοῦ καὶ σοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁴ καὶ κρύπτεται Δαυίδ ἐν ἄγρῳ, καὶ παραγίνεται ὁ μὴν, καὶ ἔρχεται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ φαγεῖν. ²⁵ καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ ὡς ἀπαξ καὶ ἀπαξ ἐπὶ τῆς καθέδρας παρὰ τοῖχον, καὶ προσέφθασε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐκάθισεν Ἀβενῆρ ἐκ πλαγίων Σαούλ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος Δαυίδ. ²⁶ καὶ οὐκ ἐλάλησε Σαούλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι εἶρηκε σύμπτωμα φαίνεται, μὴ καθαρὸς εἶναι, ὅτι οὐ κεκαθάρισται. ²⁷ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον τοῦ μηνὸς τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ ἐπεσκέπη ὁ τόπος τοῦ Δαυίδ. καὶ εἶπε Σαούλ πρὸς Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. τί ὅτι οὐ παραγέγονεν ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ καὶ ἐχθρὸς καὶ σήμερον ἐπὶ τὴν τράπεζαν; ²⁸ καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαούλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. παρητήται παρ' ἐμοῦ Δαυίδ ἕως εἰς Βηθλεὲμ τὴν πόλιν αὐτοῦ πορευθῆναι. ²⁹ καὶ εἶπεν, ἐξαπόστειλον δὴ με, ὅτι θυσία τῆς φυλῆς ἡμῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐντείλαντο πρὸς με οἱ ἀδελφοί μου. καὶ νῦν εἰ εὐρηκα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σοι, διαβήσομαι δὴ καὶ ὅψομαι τοὺς ἀδελφούς μου. διὰ τοῦτο οὐ παραγέγονεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. ³⁰ καὶ ἐθυμώθη

ὁργῇ Σαούλ ἐπὶ Ἰωνάθαν σφόδρα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων, οὐ γὰρ οἶδα ὅτι μέτοχος εἶ σὺ τῷ υἱῷ Ἰεσσαὶ εἰς αἰσχύνην σου, καὶ εἰς αἰσχύνην ἀποκαλύψεως μητρὸς σου; ³¹ ὅτι πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ζῇ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἔτοιμασθήσεται ἡ βασιλεία σου. νῦν οὖν ἀποστείλας λάβε τὸν νεανίαν, ὅτι υἱὸς θανάτου οὗτος. ³² καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν τῷ Σαούλ. ἵνατί ἀποθνήσκει; τί πεποίηνεν; ³³ καὶ ἐπῆρε Σαούλ τὸ δόρυ ἐπὶ Ἰωνάθαν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν ὅτι συνετέλεσται ἡ κακία αὐτῇ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ θανατῶσαι τὸν Δαυίδ. ³⁴ καὶ ἀνεπήδησεν Ἰωνάθαν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐν ὁργῇ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἐν τῇ δευτέρᾳ τοῦ μηνὸς ἄρτον, ὅτι ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαυίδ, ὅτι συνετέλεσεν ἐπ' αὐτόν ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³⁵ καὶ ἐγενήθη πρῶτ' καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἄγρον, καθὼς ἐτάξατο εἰς τὸ μαρτύριον Δαυίδ, καὶ παιδάριον μικρὸν μετ' αὐτοῦ, ³⁶ καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ. δράμε, εὗρέ μοι τὰς σχίζας ἐν αἷς ἐγὼ ἀκοντίζω. καὶ τὸ παιδάριον ἔδραμε, καὶ αὐτὸς ἠκόντισε τῇ σχίζῃ, καὶ παρήγαγεν αὐτήν. ³⁷ καὶ ἦλθε τὸ παιδάριον ἕως τοῦ τόπου τῆς σχίζης οὗ ἠκόντιζεν Ἰωνάθαν. ³⁸ καὶ ἀνέβησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ νεανίου, καὶ εἶπεν. ἐκεῖ ἡ σχίζα ἀπὸ σοῦ καὶ ἐπέκεινα. καὶ ἀνέβησεν Ἰωνάθαν ὀπίσω τοῦ παιδαρίου αὐτοῦ, λέγων. ταχύνας σπεῦσον, καὶ μὴ στήῃς. καὶ ἀνέλεξε τὸ παιδάριον Ἰωνάθαν τὰς σχίζας, καὶ ἤνεγκεν τὰς σχίζας πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. ³⁹ καὶ τὸ παιδάριον οὐκ ἔγνω οὐθέν πάρεξ Ἰωνάθαν καὶ Δαυίδ. ⁴⁰ καὶ Ἰωνάθαν ἔδωκε τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐπὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ. πορεύου, εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν. ⁴¹ καὶ ὡς εἰσῆλθε τὸ παιδάριον, καὶ Δαυίδ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ Ἀργάβ, καὶ ἔπесεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ τρεῖς, καὶ κατεφίλησεν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσεν ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, ὥς συντελείας μεγάλης. ⁴² καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τῷ Δαυίδ. πο-

ρεύου εἰς εἰρήνην, καὶ ὡς ὁμωμόκαμεν ἡμεῖς ἀμφοτέρω ἐν ὀνόματι κυρίου, λέγοντες. κύριος ἔσται μαρτυς ἀναμέσον ἡμῶν καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός μου, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου ἕως αἰῶνος. ⁴³ καὶ ἀνέστη Δαυίδ καὶ ἀπῆλθε, καὶ Ἰωνάθαν εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν.

Κ Ε Φ. Κ Α'.

Καὶ ἔρχεται Δαυίδ εἰς Νομβᾶ πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν ἱερέα. καὶ ἐξέστη Ἀβιμέλεχ τῇ ἀπαντήσῃ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί ὅτι σὺ μόνος, καὶ οὐθίς μετὰ σοῦ; ² καὶ εἶπε Δαυίδ τῷ ἱερεῖ. ὁ βασιλεὺς ἐντέταλται μοι ῥῆμα σήμερον, καὶ εἶπέ μοι. μηδεὶς γνώτω τὸ ῥῆμα περὶ οὗ ἐγὼ ἀποστέλλω σε καὶ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ ἐντέταλμαι σοι, καὶ τοῖς παιδαρίοις διαμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ τῷ λεγομένῳ θεοῦ πίστις Φελανὶ Μαμμωνί. ³ καὶ νῦν εἰ εἰσὶν ὑπὸ τὴν χεῖρά σου πέντε ἄρτοι, δὸς εἰς χεῖρά μου τὸ εὐρεθέν. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν. οὐκ εἰσὶν ἄρτοι βέβηλοι ὑπὸ τὴν χεῖρά μου, ὅτι ἄλλ' ἢ ἄρτοι ἅγιοι εἰσιν. εἰ πεφυλαγμένα τὰ παιδάρια ἐστὶ πλην ἀπὸ γυναικὸς καὶ φάγεται. ⁵ καὶ ἀπεκρίθη Δαυίδ τῷ ἱερεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀλλὰ ἀπὸ γυναικὸς ἀπεσχήμεθα ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. ἐν τῷ ἐξελθεῖν με εἰς ὁδὸν γέγονε πάντα τὰ παιδιά ἡγνισμένα, καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς βέβηλος, διότι ἁγιασθήσεται σημερον διὰ τὰ σκεύη μου. ⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἀβιμέλεχ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, ὅτι ἐκεῖ οὐκ ἦν ἄρτοι, ἀλλ' ἢ ἄρτοι τοῦ προσώπου οἱ ἀφηρημένοι ἐκ προσώπου κυρίου, τοῦ παρατεθῆναι ἄρτον θεομὸν ἢ ἡμέρα ἔλαβεν αὐτούς. ⁷ καὶ ἐκεῖ ἦν ἐν τῶν παιδαρίων τοῦ Σαούλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συνεχόμενος Νεσσαράν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὄνομα αὐτῷ Λωὴκ ὁ Σύρος νέμων τὰς ἡμιόνας Σαούλ. ⁸ καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Ἀβιμέλεχ. ἴδε εἰ ἔστιν ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν χεῖρά σου δόρυ, ἢ ῥομφαία, ὅτι τὴν ῥομφαίαν μου καὶ τὰ σκεύη οὐκ εἴληφα ἐν τῇ χειρὶ μου, ὅτι ἦν τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως κατὰ σπουδὴν. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ ἱερεὺς. ἰδοὺ ἡ ῥομφαία Γολιάθ τοῦ ἀλ-
λοφύλου,

λοφύλου, ὃν ἐπάταξας ἐν τῇ κοιλάδι Ἡλᾶ. καὶ αὕτη ἐνείλημμένη ἦν ἐν ἱματίῳ. εἰ ταύτην λήψῃ, σεαυτῷ λάβε, ὅτι οὐκ ἔστιν ἑτέρα πάρεξ ταύτης ἐν ταύθᾳ. καὶ εἶπε Δαυὶδ. ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὥσπερ αὕτη. δός μοι αὐτήν. ¹⁰ καὶ ἔδωκεν αὐτήν αὐτῷ. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἔφυγεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ προσώπου Σαοὺλ. καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς βασιλέα Γέθ, ¹¹ καὶ εἶπον οἱ παῖδες Ἀγχοῦς πρὸς αὐτόν. οὐχὶ οὗτος Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς τῆς γῆς; οὐχὶ τούτῳ ἐξήρχον αἱ χορεύουσαι, λέγουσαι. ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιᾶσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; ¹² καὶ ἔθετο Δαυὶδ τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου Ἀγχοῦς βασιλέως Γέθ. ¹³ καὶ ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ προσηποήσατο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως, καὶ παρεφέρετο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πύλης, καὶ τὰ σιελα αὐτοῦ κατέβη ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. ἰδοὺ ἴδετε ἄνδρα ἐπιληπτον, ἵνατί εἰρηγάγετε αὐτὸν πρὸς μέ; ¹⁵ μὴ ἐλαττοῦμαι ἐπιληπτῶν ἐγὼ, ὅτι εἰσαγρόχατε αὐτὸν ἐπιληπτεῦσθαι πρὸς μέ; οὗτος οὐκ εἰσελεύσεται εἰς οἰκίαν.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν Δαυὶδ, καὶ διεσώθη, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ σπήλαιον τὸ Ὀδολλάμ, καὶ ἀκούουσιν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ καταβαίνουνσιν πρὸς αὐτὸν ἐκεῖ. ² καὶ συνήγοντο πρὸς αὐτὸν πᾶς ἐν ἀνάγκῃ, καὶ πᾶς ὑπόχρεως, καὶ πᾶς κατωδύνος ψυχῇ, καὶ ἦν ἐπ' αὐτῶν ἡγούμενος, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. ³ καὶ ἀπῆλθεν Δαυὶδ ἐκεῖθεν εἰς Μασσηγάθ τῆς Μωάβ, καὶ εἶπε πρὸς βασιλέα Μωάβ. γινέσθωσαν δὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μητηρ μου παροῖ σοί, ἕως ὅτου γνῶ τί ποιήσει μοι ὁ θεός. ⁴ καὶ παρεκάλεσε τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Μωάβ, καὶ κατόικουν μετ' αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ὅντος τοῦ Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. ⁵ καὶ εἶπε

Γὰρ ὁ προφήτης πρὸς Δαυὶδ. μὴ καθου ἐν τῇ περιοχῇ. πορεύου, καὶ ἔξεις εἰς γῆν Ἰούδα. καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν πόλει Σαρίκ. ⁶ καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, ὅτι ἐγνώσται Δαυὶδ, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ ἐκάθητο ἐν τῷ βουνῷ ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ραμᾶ, καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ παρεστήκισαν αὐτῷ. ⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς παρεστηκότας αὐτῷ. ἀκούσατε δὴ υἱοὶ Βενιαμὴν, εἰ ἀληθῶς πάνσιν ὑμῖν δώσει ὁ υἱὸς Ἰεσσαὶ ἀγροὺς καὶ ἀμπέλωνας, καὶ πάντας ὑμᾶς τάξει ἐκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους; ⁸ ὅτι σύγκαισθε πάντες ὑμεῖς ἐπ' ἐμὲ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸ ὥτιόν μου, ἐν τῷ διαθέσθαι τὸν υἱόν μου διαθήκην μετὰ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί, καὶ οὐκ ἔστι πονῶν περὶ ἐμοῦ ἐξ ὑμῶν, καὶ ἀποκαλύπτων τὸ ὥτιόν μου, ὅτι ἐπήγγειρεν ὁ υἱός μου τὸν δουλόν μου ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁹ καὶ ἀποκρίνεται Δαὶδ ὁ Σύρος ὁ καθεστηκώς ἐπὶ τὰς ἡμιόνας Σαοὺλ, καὶ εἶπεν. εἶώρακα τὸν υἱόν Ἰεσσαί παραγινόμενον εἰς Νομβᾶ πρὸς Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτῶβ τὸν ἱερέα. ¹⁰ καὶ ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιστισμὸν ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν Γολιάθ τοῦ ἀλλοφύλου ἔδωκεν αὐτῷ. ¹¹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἀχιτῶβ καὶ πάντας τοὺς υἱούς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν Νομβᾶ. καὶ παρεγένοντο πάντες πρὸς τὸν βασιλέα. ¹² καὶ εἶπε Σαοὺλ. ἀκούε δὴ υἱὲ Ἀχιτῶβ. καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγὼ, λάλει κυριε. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαοὺλ. ἵνατί συνέθου κατ' ἐμοῦ σὺ καὶ ὁ υἱός Ἰεσσαί δοῦναί σε αὐτῷ ἄρτον καὶ ῥομφαίαν, καὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ θέσθαι αὐτὸν ἐπ' ἐμὲ εἰς ἐχθρόν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη; ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε. καὶ τίς ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις σου ὡς Δαυὶδ πιστός; καὶ γαμβρός τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχων παντός παραγγεلماتός σου, καὶ ἐνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ σου; ¹⁵ ἡ σήμερον ἡργμαὶ ἐρωτᾶν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ; μηδαμῶς, μὴ δότω

ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ
λογον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον τοῦ πα-
τρός μου, ὅτι οὐκ ἦδει ὁ δούλός σου
ἐν πᾶσι τούτοις ῥῆμα μικρὸν, ἢ μέγα.
¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Σαούλ. θανά-
τω ἀποθανῇ Ἀβιμέλεχ σὺν, καὶ πᾶς ὁ
οἶκος τοῦ πατρός σου. ¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ
βασιλεὺς τοῖς παρατρέχοσι τοῖς ἐφε-
στηκόσι πρὸς αὐτόν. προσάγαγετε καὶ
θανατοῦτε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου, ὅτι
ἡ χεὶρ αὐτῶν μετὰ Δαυὶδ, καὶ ὅτι ἐ-
γνώσαν ὅτι φεύγει αὐτός, καὶ οὐκ ἀπε-
κάλυψαν τὸ ὄτιόν μου. καὶ οὐκ ἐβου-
λήθησαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐπε-
νεγκεῖν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἀπαντῆσαι
εἰς τοὺς ἱερεῖς κυρίου. ¹⁸ καὶ εἶπεν ὁ
βασιλεὺς τῷ Δωὴκ. ἐπιστρέφου σὺ,
καὶ ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἐπε-
στράφη Δωὴκ ὁ Σύρος, καὶ ἐθανά-
τωσε τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἐκείνῃ, τριακοσίους καὶ πέντε ἄν-
δρας, πάντας αἰρόντας Ἐφουδ. ¹⁹ καὶ
τὴν Νομβᾶ τὴν πόλιν τῶν ἱερέων ἐπά-
ταξεν ἐν στόματι ῥομφαίας ἀπὸ ἄν-
δρός ἕως γυναικός, ἀπὸ νηπίου ἕως
θηλάζοντος, καὶ μοσχου, καὶ ὄνου, καὶ
προβάτου. ²⁰ καὶ διασώζεται υἱὸς εἰς
τῷ Ἀβιμέλεχ υἱῷ Ἀχιτῶβ, καὶ ὄνομα
αὐτῷ Ἀβιάθαρ, καὶ ἔφυγεν ὀπίσω
Δαυὶδ. ²¹ καὶ ἀπήγγειλεν Ἀβιάθαρ
τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἐθανάτωσε Σαοὺλ πάν-
τας τοὺς ἱερεῖς τοῦ κυρίου. ²² καὶ εἶπε
Δαυὶδ τῷ Ἀβιάθαρ. ἦδεν ὅτι ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι Δωὴκ ὁ Σύρος ὅτι
ἀπαγγέλλων ἀπαγγελεῖ τῷ Σαοὺλ.
ἐγὼ εἰμι αἵτιος τῶν ψυχῶν οἴκου τοῦ
πατρός σου. ²³ κάθου μετ' ἐμοῦ. μὴ
φοβοῦ, ὅτι οὐ ἔαν ζητῶ τῇ ψυχῇ μου
τόπον, ζητήσω καὶ τῇ ψυχῇ σου, ὅτι
πεφύλαξαι σὺ παρ' ἐμοί.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Καὶ ἀπήγγελλεν τῷ Δαυὶδ, λέγοντες.
ἰδοὺ οἱ ἀλλοφύλοι πολέμοῦσιν ἐν τῇ
Κεῖλᾳ καὶ αὐτοὶ διαρπάζουσι, κατα-
πατοῦσι τοὺς ἄλλω. ² καὶ ἐπρωτότησε
Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου, λέγων. εἰ πο-
ρευθῶ, καὶ πατάξω τοὺς ἀλλοφύλους
τούτους; καὶ εἶπε κύριος. πορεύου,
καὶ πατάξεις ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις τού-
τοις, καὶ σώσεις τὴν Κεῖλᾳ. ³ καὶ εἶ-
πον οἱ ἄνδρες τοῦ Δαυὶδ πρὸς αὐτόν.

ἰδοὺ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
φοβούμεθα, καὶ πῶς ἔσται ἔαν πο-
ρευθῶμεν εἰς Κεῖλᾳ, εἰς τὰ σκύλα τῶν
ἀλλοφύλων εἰσπορευσόμεθα; ⁴ καὶ
προσέθετο Δαυὶδ ἔτι ἐπερωτήσῃαι διὰ
τοῦ κυρίου. καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύ-
ριος, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀνάστηθι καὶ
κατάβηθι εἰς Κεῖλᾳ, ὅτι ἐγὼ παραδί-
δωμι τοὺς ἀλλοφύλους εἰς χεῖράς σου.
⁵ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες
οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Κεῖλᾳ, καὶ ἐπολέμη-
σε τοῖς ἀλλοφύλοις. καὶ ἔφυγον ἐκ
προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγε τὰ
κτήνη αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς
πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔσωσε Δαυὶδ
τοὺς κατοικοῦντας Κεῖλᾳ. ⁶ καὶ ἐγε-
νετο ἐν τῷ φεύγειν Ἀβιάθαρ υἱὸν Ἀχι-
μέλεχ πρὸς Δαυὶδ, καὶ αὐτὸς μετὰ
Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾳ κατέβη ἔχων Ἐφουδ
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἀπήγγελλεν τῷ
Σαοὺλ, ὅτι ἦκει ὁ Δαυὶδ εἰς Κεῖλᾳ,
καὶ εἶπε Σαοὺλ. πέπρακεν αὐτόν ὁ
θεὸς εἰς τὰς χεῖράς μου, ὅτι ἀποκέ-
κλεισται εἰσελθὼν εἰς πόλιν θυρῶν καὶ
μοχλῶν. ⁸ καὶ παρηγγεῖλε Σαοὺλ
παντὶ τῷ λαῷ καταβαίνειν εἰς πόλε-
μον εἰς Κεῖλᾳ, συνέχεν τὸν Δαυὶδ καὶ
τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἔγνω Δα-
υὶδ, ὅτι οὐ παρασιωπᾷ Σαοὺλ περὶ
αὐτοῦ τὴν κακίαν. καὶ εἶπε Δαυὶδ
πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα. προσάγαγε
τὸ Ἐφουδ κυρίου. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ.
κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούων ἀκήκοεν
ὁ δούλός σου, ὅτι ζητεῖ Σαοὺλ ἐλθεῖν
ἐπὶ Κεῖλᾳ διαφθεῖραι τὴν πόλιν δι' ἐ-
μέ, ¹¹ εἰ ἀποκλεισθήσεται; καὶ νῦν εἰ
καταβήσεται Σαοὺλ καθὼς ἤκουσεν ὁ
δοῦλός σου; κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπ-
άγγελον τῷ δούλῳ σου. καὶ εἶπε κύ-
ριος. ἀποκλεισθήσεται. ¹² καὶ ἀνέστη
Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὡς
τετρακόσιοι, καὶ ἐξῆλθον ἐκ Κεῖλᾳ,
καὶ ἐπορεύοντο, οὐ ἔαν ἐπορεύοντο.
καὶ τῷ Σαοὺλ ἀπήγγελλεν, ὅτι διασέ-
σωσται Δαυὶδ ἐκ Κεῖλᾳ, καὶ ἀνῆκεν
τοῦ ἐλθεῖν. ¹⁴ καὶ ἐκάθισεν ἐν Μασ-
σρεμ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τοῖς στενοῖς, καὶ
ἐκάθητο ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ ὄρει Ζιφ,
ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμῳδεῖ. καὶ ἐζητεῖ αὐ-
τὸν Σαοὺλ πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐ
παρέδωκεν αὐτόν κύριος εἰς τὰς χεῖ-
ρας

ρας αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶδε Δαυὶδ, ὅτι ἐξ-
 ἔρχεται Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν τὸν Δαυὶδ.
 καὶ Δαυὶδ ἦν ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμῶδει
 ἐν τῇ Καινῇ Ζίφ. ¹⁶ καὶ ἀνέστη Ἰω-
 νάθαν υἱὸς Σαοὺλ καὶ ἐπορεύθη πρὸς
 Δαυὶδ εἰς καινὴν, καὶ ἐκραταίωσε τὰς
 χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ, ¹⁷ καὶ εἶπε
 πρὸς αὐτόν. μὴ φοβοῦ, ὅτι οὐ μὴ εὖ-
 ρη σε ἡ χεὶρ Σαοὺλ τοῦ πατρὸς μου,
 καὶ σὺ βασιλεύσεις ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ
 ἐγὼ ἔσομαι σοι εἰς δεύτερον, καὶ Σαοὺλ
 ὁ πατὴρ μου οἶδεν οὕτως. ¹⁸ καὶ διέ-
 θετο ἀμφότεροι διαθήκην ἐνώπιον
 κυρίου. καὶ ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν Καινῇ,
 καὶ Ἰωνάθαν ἀπῆλθεν εἰς οἶκον αὐ-
 τοῦ. ¹⁹ καὶ ἀνέβησαν οἱ Ζιφαῖοι ἐκ
 τῆς αὐχμῶδους πρὸς Σαοὺλ ἐπὶ τὸν
 βουνὸν, λέγοντες. οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ κέ-
 κρυπται παρ' ἡμῖν ἐν Μεσσαρὰ ἐν
 τοῖς στενοῖς ἐν τῇ Καινῇ ἐν τῷ βουνῷ
 τοῦ Ἐχελά τοῦ ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰεσσαί-
 μοῦ; ²⁰ καὶ νῦν πᾶν τὸ πρὸς ψυχὴν
 τοῦ βασιλέως εἰς κατάβασιν καταβαι-
 νέτω πρὸς ἡμᾶς. κεκλίκασιν αὐτὸν
 εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ²¹ καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς Σαοὺλ. εὐλογημένοι ὑμεῖς
 τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐπονέσατε περὶ ἐμοῦ.
²² πορεύθητε δὴ καὶ ἐτοιμάσατε ἔτι,
 καὶ γινώτε τὸν τόπον αὐτοῦ ὅ ἔσται
 ὁ πούς αὐτοῦ ἐν τάχει ἐκεῖ οὐ εἴπατε,
 μὴ ποτε πανουργήσεται. ²³ καὶ ἴδετε
 καὶ γινώτε, καὶ πορεύσονται μεθ' ὑμῶν.
 καὶ ἔσται εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐξ-
 ερευνήσω αὐτὸν ἐν πάσαις χιλιάσιν
 Ἰούδα. ²⁴ καὶ ἀνέστησαν οἱ Ζιφαῖοι,
 καὶ ἐπορεύθησαν ἔμπροσθεν Σαοὺλ.
 καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ
 ἐρήμῳ τῇ Μαὼν κατ' ἐσπέραν ἐκ δε-
 ξιῶν τοῦ Ἰεσσαίμοῦ. ²⁵ καὶ ἐπορεύθη
 Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ζητεῖν αὐ-
 τόν. καὶ ἀπῆγγελλαν τῷ Δαυὶδ, καὶ
 κατέβη εἰς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ ἐρή-
 μῳ Μαὼν, καὶ ἤκουσε Σαοὺλ, καὶ
 κατεδίωξεν ὀπίσω Δαυὶδ εἰς τὴν ἐρη-
 μὸν Μαὼν. ²⁶ καὶ πορεύονται Σαοὺλ
 καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄ-
 ρους ἐκ τούτου, καὶ ἦν Δαυὶδ καὶ οἱ
 ἄνδρες αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ
 τούτου. καὶ ἦν Δαυὶδ σκεπαζόμενος
 πορεύεσθαι ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ.
 καὶ Σαοὺλ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεν-

έβαλον ἐπὶ Δαυὶδ καὶ τοὺς ἄνδρας
 αὐτοῦ, συλλαβεῖν αὐτούς. ²⁷ καὶ πρὸς
 Σαοὺλ ἦλθεν ἄγγελος, λέγων. σπεῦδε
 καὶ δεῦρο, ὅτι ἄλλοφυλοι ἐπέθεντο
 ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁸ καὶ ἀνέστρεψε Σαοὺλ
 μὴ καταδιώκειν ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ
 ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν τῶν ἄλλοφύ-
 λων. διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη ὁ τόπος
 ἐκεῖνος, πέτρα ἡ μερισθεῖσα.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκείθεν, καὶ ἐκά-
 θισεν ἐν τοῖς στενοῖς Ἐγγαδδί. ² καὶ
 ἐγενήθη ὡς ἀνέστρεψε Σαοὺλ ἀπὸ ὀ-
 πισθεν τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἀπηγγέ-
 λη αὐτῷ, λεγόντων. ὅτι Δαυὶδ ἐν τῇ
 ἐρήμῳ Ἐγγαδδί. ³ καὶ ἔλαβε μεθ' ἐ-
 αυτοῦ τρεῖς χιλιάδας ἀνδρῶν ἐλεκτούς
 ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθη ζη-
 τεῖν τὸν Δαυὶδ, καὶ τοὺς ἄνδρας αὐ-
 τοῦ ἐπὶ πρόσωπον Σαδδαίμ. ⁴ καὶ
 ἦλθεν εἰς τὰς ἀγέλας τῶν ποιμνίων
 τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἦν ἐκεῖ σπηλαιο-
 ν. καὶ Σαοὺλ εἰζήλθε παρασκευάσα-
 σθαι, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ
 ἐσώτερον τοῦ σπηλαίου ἐκάθητο.
⁵ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες Δαυὶδ πρὸς αὐ-
 τόν. ἰδοὺ ἡ ἡμέρα αὕτη, ἣν εἶπε κύ-
 ριος πρὸς σέ παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν
 σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ ποιήσεις
 αὐτῷ ὡς ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου.
 καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ ἀφείλε τὸ πτε-
 ρύγιον τῆς διπλοῖδος τοῦ Σαοὺλ λα-
 θραίως. ⁶ καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα,
 καὶ ἐπαταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτόν, ὅτι
 ἀφείλε τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος
 αὐτοῦ. ⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς
 ἄνδρας αὐτοῦ. μηδαμῶς μοι παρὰ κυ-
 ρίου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυ-
 ρίῳ μου τῷ χριστῷ κυρίου ἐπενέγκαι
 χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, ὅτι χριστὸς κυ-
 ρίου ἐστὶν οὗτος. ⁸ καὶ ἔπεισε Δαυὶδ
 τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ἐν λόγοις, καὶ οὐκ
 ἔδωκεν αὐτοῖς ἀναστάντας θῦσαι τὸν
 Σαοὺλ. καὶ ἀνέστη Σαοὺλ καὶ κατέ-
 βη τὴν ὁδόν. ⁹ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ὀπί-
 σω αὐτοῦ ἐκ τοῦ σπηλαίου. καὶ ἐβόη-
 σεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαοὺλ, λέγων. κύριε
 βασιλεῦ. καὶ ἐπέβλεψε Σαοὺλ εἰς τὰ
 ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐκυψε Δαυὶδ ἐπὶ
 πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ
 προσεκίνησεν αὐτῷ. ¹⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ
 πρὸς

πρὸς Σαοὺλ. ἵνατί ἀκούεις τῶν λόγων τοῦ λαοῦ λεγόντων, ἰδοὺ Δαυὶδ ζητεῖ τὴν ψυχὴν σου; ¹¹ ἰδοὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς παρέδωκε σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, καὶ οὐκ ἤβουλήθη ἀποκτείναι σε, καὶ ἐφεισάμην σου καὶ εἶπα, οὐκ ἐποιῶω χεῖρά μου ἐπὶ κύριόν μου, ὅτι χριστὸς κυρίου οὗτός ἐστι. ¹² καὶ ἰδοὺ τὸ πτερύγιον τῆς διπλοῖδος σου ἐν τῇ χειρί μου, ἐγὼ ἀφήρηκα τὸ πτερύγιον, καὶ οὐκ ἀπέκταγκά σε. καὶ γινώθι καὶ ἴδε σήμερον, ὅτι οὐκ ἔστι κακία ἐν τῇ χειρί μου οὐδὲ ἀσέβεια καὶ ἀθέτησις, καὶ οὐχ ἡμάρτηκα εἰς σέ, καὶ σὺ δεσμεύεις τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹³ δικάσαι κύριος ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σου, καὶ ἐκδικῆσαι σοι κύριος ἐκ σοῦ. καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ, ¹⁴ καθὼς λέγεται ἡ παραβολὴ ἡ ἀρχαῖα. ἔξ ἀνόμων ἐξελεύσεται πλημμέλεια. καὶ ἡ χεὶρ μου οὐκ ἔσται ἐπὶ σέ. ¹⁵ καὶ νῦν ὀπίσω τίνος σὺ ἐκπορεύῃ βασιλεῦ Ἰσραὴλ; ὀπίσω τίνος καταδιώκεις σὺ; ὀπίσω κυρὸς τεθνηκότος, καὶ ὀπίσω ψύλλου ἐνός; ¹⁶ γένοιτο κύριος εἰς κριτὴν καὶ δικαστὴν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σου, ἴδοι κύριος καὶ κρίναι τὴν κρίσιν μου καὶ δικάσαι μοι ἐκ χειρὸς σου. ¹⁷ καὶ ἐγένετο, ὡς συνετέλεσε Δαυὶδ τὰ ῥήματα ταῦτα λαλῶν πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶπε Σαοὺλ. ἡ φωνὴ σου αὕτη τέκνον Δαυὶδ; καὶ ἤρε Σαοὺλ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε. ¹⁸ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ. δίκαιος σὺ ὑπὲρ ἐμὲ, ὅτι σὺ ἀνταπέδωκάς μοι ἀγαθὰ, ἐγὼ δὲ ἀνταπέδωκά σοι κακά. ¹⁹ καὶ σὺ ἀπήγγειλάς μοι σήμερον ἃ ἐποίησάς μοι ἀγαθὰ, ὡς ἀπέκλεισέ με κύριος εἰς χεῖράς σου σήμερον, καὶ οὐκ ἀπέκτεινάς με. ²⁰ καὶ ὅτι εἰ εὖροι τις τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ ἐν θλίψει, καὶ ἐκπέμψοι αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἀγαθῇ, καὶ κύριος ἀποτίσει αὐτῷ ἀγαθὰ, καθὼς πεποίηκας σήμερον. ²¹ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ γινώσκω, ὅτι βασιλεύων βασιλεύσεις, καὶ στήσεται ἐν χειρί σου ἡ βασιλεία Ἰσραὴλ. ²² καὶ νῦν ὁμοσόν μοι ἐν κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐξολοθρεύσεις τὸ σπέρμα μου ὀπίσω μου, οὐκ ἀφανιεῖς τὸ ὄνομά μου ἐκ

τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ²³ καὶ ὤμοσε Δαυὶδ τῷ Σαοὺλ, καὶ ἀπῆλθε Σαοὺλ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀνέβησαν εἰς τὴν Μεσσερὰ στενὴν.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Καὶ ἀπέθανε Σαμουὴλ, καὶ συναθροίζονται πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ κόπτονται αὐτὸν, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐν Ἀρμαθαίμ. καὶ ἀνέστη Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Μαὼν. ² καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐν τῇ Μαὼν, καὶ τὰ ποίμνια αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμὴλῳ, καὶ ὁ ἄνθρωπος μέγας σφοδρα. καὶ τούτῳ ποίμνια τριεχίλια, καὶ αἶγες χίλια. καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ κείρειν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν τῷ Καρμὴλῳ, ³ καὶ ὄνομα τῷ ἀνθρώπῳ Νάβαλ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Ἀβιγαῖα. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀγαθὴ συνέσει καὶ ἀγαθὴ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ πονηρὸς ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ ὁ ἄνθρωπος κυνικός. ⁴ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κείρει Νάβαλ ὁ Καρμηλιὸς τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ δέκα παιδάρια, καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις. ἀνάβητε εἰς Κάρμηλον καὶ ἀπέλθατε πρὸς Νάβαλ, καὶ ἐρωτήσατε αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου εἰς εἰρήνην, ⁶ καὶ ἐρεῖτε τάδε. εἰς ὥρας καὶ σὺ ὑγιαίνων καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ πάντα τὰ σὰ ὑγιαίνουντα. ⁷ καὶ νῦν ἰδοὺ ἀκήκοα ὅτι κείρουσί σοι νῦν οἱ ποιμένες σου οἱ ἦσαν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἀπεκωλύσαμεν αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετείλαμεθα αὐτοῖς οὐθὲν πάσας τὰς ἡμέρας ὄντων αὐτῶν ἐν Καρμὴλῳ. ⁸ ἐρώτησον τὰ παιδάριά σου, καὶ ἀπαγγελοῦσί σοι. καὶ εὐρέτωσαν τὰ παιδάριά σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι ἐφ' ἡμέραν ἀγαθὴν ἤκομεν. δὸς δὴ ὃ ἐὰν ἐύρη ἡ χεὶρ σου τῷ υἱῷ σου τῷ Δαυίδ. ⁹ καὶ ἐρχονται τὰ παιδάρια, καὶ λαλοῦσι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Νάβαλ κατὰ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῷ ὀνόματι Δαυίδ. καὶ ἀνεπήδησε ¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη Νάβαλ τοῖς παισὶ Δαυίδ, καὶ εἶπε. τίς ὁ Δαυὶδ, καὶ τίς ὁ υἱὸς Ἰεσσαί; σήμερον πεπληθυμένοι εἰσὶν οἱ δούλοι ἀναχωροῦντες

ροῦντες ἕκαστος ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹¹ καὶ λήψομαι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸν οἶνόν μου καὶ τὰ θυμὰτά μου ἃ τέθυκα τοῖς κείρουσί μου τὰ πρόβατα, καὶ δώσω αὐτὰ ἀνδράσιν, οἷς οὐκ οἶδα πόθεν εἰσὶ; ¹² καὶ ἀπεστράφησαν τὰ παιδάκια Δαυὶδ εἰς ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἤλθον, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυὶδ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς ἀνδράσιν αὐτοῦ. ζώσασθε ἕκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβησαν ὀπίσω Δαυὶδ ὡς τετρακόσιοι ἄνδρες. καὶ οἱ διακόσιοι ἐκάθισαν μετὰ τῶν σκευῶν. ¹⁴ καὶ τῇ Ἀβιγαίᾳ γυναικὶ Νάβαλ ἀπήγγειλεν ἐν τῶν παιδαρίων, λέγων. ἰδοὺ Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἄγγέλους ἐκ τῆς ἐρήμου εὐλογῆσαι τὸν κύριον ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῶν. ¹⁵ καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ ἡμῖν σφοδρὰ οὐκ ἀπεκώλυσαν ἡμᾶς, οὐδὲ ἐνετείλαντο ἡμῖν οὐδὲν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἤμεν παρ' αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐν τῷ εἶναι ἡμᾶς ἐν ἀγρῷ, ὡς τεῖχος ἦσαν περὶ ἡμᾶς καὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἤμεν παρ' αὐτοῖς ποιμαίνοντες τὸ ποίμνιον. ¹⁷ καὶ νῦν γινώθι καὶ ἴδε σὺ τί ποιήσεις, ὅτι συντετέλεσται ἡ κακία εἰς τὸν κύριον ἡμῶν καὶ εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ οὗτος υἱὸς λοιμοῦ, καὶ οὐκ ἔστι λαλῆσαι πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἔσπευσεν Ἀβιγαία καὶ ἔλαβε διακοσίους ἄρτους καὶ δύο ἀγγεῖα οἶνου, καὶ πέντε πρόβατα πεποιημένα, καὶ πέντε οἰφὶ ἀλφίτου, καὶ γόμορ ἐν σταφίδος, καὶ διακοσίας παλάθας, καὶ ἔθετο ἐπὶ τοὺς ὄνους. ¹⁹ καὶ εἶπε τοῖς παιδαρίοις αὐτῆς. προπορεύεσθε ἔμπροσθέν μου, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὀπίσω ὑμῶν παραγίνομαι, καὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς οὐκ ἀπήγγειλε. ²⁰ καὶ ἐγενήθη, αὐτῆς ἐπιβεβηκυῖν ἐπὶ τὴν ὄνον καὶ καταβαινούσης ἐν σκέπῃ τοῦ ὄρου, καὶ ἰδοὺ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ κατέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῆς, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς. ²¹ καὶ Δαυὶδ εἶπε. ἴσως εἰς ἀδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ οὐκ ἐνετείλαμεθα λαβεῖν ἐκ πάντων τῶν αὐτοῦ οὐθέν, καὶ ἀνταπέδωκέ μοι ὀπνηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. ²² τάδε ποιῆσαι

ὁ θεὸς τῷ Δαυὶδ καὶ τάδε προσθεῖν, εἰ ὑπολείψομαι ἐκ πάντων τῶν τοῦ Νάβαλ ἕως προῦ ὀυροῦντα πρὸς τοῖχον. ²³ καὶ εἶδεν Ἀβιγαία τὸν Δαυὶδ καὶ ἔσπευσε καὶ κατεπήδησεν ἀπὸ τῆς ὄνου, καὶ ἔπεσεν ἐνώπιον Δαυὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁴ ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. ἐν ἐμοὶ κύριέ μου ἡ ἀδικία μου, λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου εἰς τὰ ὠτά σου, καὶ ἀκουσον λόγων τῆς δούλης σου. ²⁵ μὴ δὴ θέσθω ὁ κύριός μου καρδίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον τὸν λοιμὸν τοῦτον, ὅτι κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὗτός ἐστι. Νάβαλ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀφροσύνη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἡ δούλη σου οὐκ εἶδον τὰ παιδάκια τοῦ κυρίου μου ἃ ἀπέστειλας. ²⁶ καὶ νῦν κύριέ μου, ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, καθὼς ἐκώλυσέ σε κύριος τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἶμα ἀθῶον, καὶ σώζειν τὴν χεῖρά σου σοί. καὶ νῦν γένοιντο ὡς Νάβαλ οἱ ἐχθροί σου καὶ οἱ ζητοῦντες τῷ κυρίῳ μου κακὰ. ²⁷ καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν ταύτην, ἣν ἐνήνοχεν ἡ δούλη σου τῷ κυρίῳ μου, καὶ δώσεις τοῖς παιδαρίοις τοῖς παρεστηκόσι τῷ κυρίῳ μου. ²⁸ ἄρον δὴ τὸ ἀνέμνημα τῆς δούλης σου, ὅτι ποιῶν ποιήσει κύριος τῷ κυρίῳ μου οἶκον πιστόν, ὅτι πόλεμον κυρίου μου ὁ κύριος πολεμεῖ, καὶ κακία οὐχ εὐρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε. ²⁹ καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος καταδιώκων σε καὶ ζητῶν τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔσται ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ ψυχὴν ἐχθρῶν σου σφενδονήσεις ἐν μέσῳ τῆς σφενδόνης. ³⁰ καὶ ἔσται ὅτε ποιήσῃ κύριος τῷ κυρίῳ μου πάντα ὅσα ἐλάλησεν ἀγαθὰ ἐπὶ σέ, καὶ ἐντελεῖταί σοι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο βδελυγμὸς καὶ σκάνδαλον τῷ κυρίῳ μου ἐκχέαι αἶμα ἀθῶον δωρεάν, καὶ σῶσαι χεῖρα κυρίῳ μου αὐτῷ. καὶ ἀγαθῶσαι κύριος τῷ κυρίῳ μου, καὶ μνησθήσῃ τῆς δούλης σου ἀγαθῶσαι αὐτῇ. ³² καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ Ἀβιγαίᾳ. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπέστειλέ σε σήμερον ἐν ταύτῃ εἰς ἀπάντησέν μοι. ³³ καὶ εὐλο-

γῆτος ὁ τρόπος σου, καὶ εὐλογημένη
 σύ ἡ ἀποκωλύσασά με σήμερον ἐν ταύ-
 τη μὴ ἔλθειν εἰς αἵματα, καὶ σῶσαι
 χεῖρά μου ἔμοι. ³⁴ πλὴν ὅτι ζῇ κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἀπεκώλυσε με σή-
 μερον τοῦ κακοποιῆσαι σε, ὅτι ἐκ μὴ
 ἐσπευσας καὶ παρεγένου εἰς ἀπάντησίν
 μοι, τότε εἶπα. εἰ ὑπολειφθήσεται τῷ
 Νάβαλ ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ οὐρῶν
 πρὸς τοῖχον. ³⁵ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ
 χειρὸς αὐτῆς πάντα ἃ ἔφερον αὐτῷ,
 καὶ εἶπεν αὐτῇ. ἀνάβηθι εἰς εἰρηνὴν
 εἰς οἶκόν σου, βλέπε, ἤκουσα τῆς φω-
 νῆς σου, καὶ ἡρέτισα τὸ πρόσωπόν
 σου. ³⁶ καὶ παρεγνήθη Ἀβιγαία πρὸς
 Νάβαλ. καὶ ἰδοὺ αὐτῷ πότος ἐν οἴκῳ
 αὐτοῦ, ὡς πότος βασιλέως. καὶ ἡ
 καρδιά Νάβαλ ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν. καὶ
 αὐτὸς μεθύνων ἕως σφόδρα. καὶ οὐκ
 ἀπηγγεilen αὐτῷ ῥῆμα μικρὸν ἢ μέγα
 ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ. ³⁷ καὶ ἐγένετο
 πρωῒ, ὡς ἐξένηψεν ἀπὸ τοῦ οἴνου Νά-
 βαλ, ἀπηγγεilen ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὰ ῥή-
 ματα ταῦτα. καὶ ἐναπέθανεν ἡ καρδιά
 αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς γίνεται ὡς
 λίθος. ³⁸ καὶ ἐγένετο ὥσεί δέκα ἡμέ-
 ραι, καὶ ἐπάταξε κύριος τὸν Νάβαλ,
 καὶ ἀπέθανε. ³⁹ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ
 εἶπεν. εὐλογητὸς κύριος, ὃς ἔκρινε τὴν
 κρίσιν τοῦ ὀνειδισμοῦ μου ἐκ χειρὸς
 Νάβαλ, καὶ τὸν δούλον αὐτοῦ περι-
 ποιήσατο ἐκ χειρὸς κακῶν, καὶ τὴν
 κακίαν Νάβαλ ἀπέστρεψε κύριος εἰς
 κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ
 καὶ ἐλάλησε περὶ Ἀβιγαίας, λαβεῖν
 αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴⁰ καὶ ἤλ-
 θον οἱ παῖδες Δαυὶδ πρὸς Ἀβιγαίαν
 εἰς Κάρμηλον, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ,
 λέγοντες. Δαυὶδ ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς
 σέ λαβεῖν σε αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴¹ καὶ
 ἀνέστη καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν
 ἐπὶ πρόσωπον, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἡ δούλη
 σου εἰς παιδίσκην νύμφαι πόδας τῶν
 παίδων σου. ⁴² καὶ ἀνέστη Ἀβιγαία,
 καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὴν ὄνον, καὶ πέντε κο-
 ράσια ἠκολούθουν αὐτῇ, καὶ ἐπορεύ-
 θη ὀπίσω τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ γί-
 νεται αὐτῷ εἰς γυναῖκα. ⁴³ καὶ τὴν
 Ἀχινάαμ ἔλαβε Δαυὶδ ἐξ Ἰεζραὴλ, καὶ
 ἀμφότεραι ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες. ⁴⁴ καὶ
 Σαοὺλ ἔδωκε Μελχὸλ τὴν θυγατέρα

αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Δαυὶδ τῷ Φαλτί
 υἱῷ Ἀμὶς τῷ ἐκ Ῥομῶ.

Κ Ε Φ. Κς'.

Καὶ ἔρχονται οἱ Ζιφαῖοι ἐκ τῆς αὐχ-
 μῶδους πρὸς τὸν Σαοὺλ εἰς τὸν βουνόν,
 λέγοντες. ἰδοὺ Δαυὶδ σκεπάζεται μεθ'
 ἡμῶν ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχέλα, κατὰ
 πρόσωπον τοῦ Ἰεσσαεμοῦ. ² καὶ ἀνέστη
 Σαοὺλ καὶ κατέβη εἰς τὴν ἔρημον Ζίφ,
 καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες ἀνδρῶν
 ἐκλεκτοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ζητεῖν τὸν Δαυὶδ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ Ζίφ. ³ καὶ παρενέβαλε
 Σαοὺλ ἐν τῷ βουνῷ τῷ Ἐχέλα τῷ ἐπὶ
 προσώπου τοῦ Ἰεσσαεμοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ,
 καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ
 εἶδε Δαυὶδ, ὅτι ἦκει Σαοὺλ ὀπίσω αὐ-
 τοῦ εἰς τὴν ἔρημον. ⁴ καὶ ἀπέστειλε
 Δαυὶδ κατασκοπούς, καὶ ἔγνων ὅτι
 ἦκει Σαοὺλ ἔτοιμος ἐκ Κεῖλά. ⁵ καὶ
 ἀνέστη Δαυὶδ λάθρα, καὶ εἰσπορεύε-
 ται εἰς τὸν τόπον οὗ ἐκάθευden ἐκεῖ
 Σαοὺλ, καὶ ἐκεῖ Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ
 ἀρχιστρατήγος αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ ἐκα-
 θευden ἐν λαμπήνῃ, καὶ ὁ λαὸς παρεμ-
 βεβληκῶς κύκλω αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπεκρί-
 θη Δαυὶδ, καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμέλεχ τὸν
 Χετταῖον, καὶ πρὸς Ἀβεσσά υἱὸν Σα-
 ρουῖας ἀδελφόν Ἰωάβ, λέγων. τίς
 εἰσελεύσεται μετ' ἐμοῦ πρὸς Σαοὺλ εἰς
 τὴν παρεμβολήν; καὶ εἶπεν Ἀβεσσά.
 ἐγὼ εἰσελεύσομαι μετὰ σοῦ. ⁷ καὶ εἰς-
 πορεύεται Δαυὶδ καὶ Ἀβεσσά εἰς τὸν
 λαὸν τὴν νύκτα. καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ καθ-
 εύδων ὑπνῷ ἐν λαμπήνῃ, καὶ τὸ δόρυ
 αὐτοῦ ἐμπέτηγος εἰς τὴν γῆν πρὸς κε-
 φαλῆς αὐτοῦ. καὶ Ἀβεννήρ καὶ ὁ λαὸς
 αὐτοῦ ἐκάθευden κύκλω αὐτοῦ. ⁸ καὶ
 εἶπεν Ἀβεσσά πρὸς Δαυὶδ. ἀπέκλεισε
 κύριος σήμερον τὸν ἐχθρόν σου εἰς χεῖ-
 ράς σου, καὶ νῦν πατάξω αὐτόν τῷ
 δόρατι εἰς τὴν γῆν ἅπαξ καὶ οὐ δευτε-
 ρώσω αὐτῷ. ⁹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς
 Ἀβεσσά. μὴ ταπεινώσης αὐτόν, ὅτι
 τίς ἐποίει χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ χριστὸν κυ-
 ρίου καὶ ἀθωωθήσεται; ¹⁰ καὶ εἶπε
 Δαυὶδ. ζῇ κύριος, ἐὰν μὴ κύριος παῖσῃ
 αὐτόν, ἢ ἡμέρα αὐτοῦ ἔλθῃ καὶ ἀπο-
 θάνῃ, ἢ εἰς πόλεμον καταβῇ καὶ προσ-
 τεθῇ, ¹¹ μηδαμῶς μοι παρὰ κυρίου
 ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυ-
 ρίου. καὶ νῦν λάβε δὴ τὸ δόρυ ἀπὸ

προς-

προσκεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος, καὶ ἀπέλθωμεν ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς. ¹² καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸ δόρυ καὶ τὸν φακὸν τοῦ ὕδατος ἀπὸ προσκεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον καθ' ἑαυτούς. καὶ οὐκ ἦν ὁ βλέπων, καὶ οὐκ ἦν ὁ γινώσκων, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξεγερόμενος, πάντες ὑπνοῦντες, ὅτι θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτούς. ¹³ καὶ διέβη Δαυὶδ εἰς τὸ πέραν, καὶ ἔστη ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους μακρόθεν, καὶ πολλὴ ἡ ὁδὸς ἀναμέσον αὐτῶν. ¹⁴ καὶ προσκαλέσατο Δαυὶδ τὸν λαὸν, καὶ τῷ Ἀβεννήρῳ ἐλάλησε, λέγων. οὐκ ἀποκριθῆσθ' Ἀβεννήρ; καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεννήρ, καὶ εἶπε. τίς εἰ σὺ ὁ καλῶν; ¹⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεννήρ. οὐκ ἀνὴρ σὺ; καὶ τίς ὡς σὺ ἐν Ἰσραὴλ; καὶ διατί οὐ φυλάσσεις τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα; ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἐκ τοῦ λαοῦ διαφθεῖραι τὸν κύριόν σου τὸν βασιλέα. ¹⁶ καὶ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὃ πεποίηκας. ζῇ κύριος, ὅτι υἱοὶ θανατώσεως ὑμεῖς, οἱ φυλάσσοντες τὸν βασιλέα τὸν κύριον ὑμῶν τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ νῦν ἴδε δὴ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ φακὸς τοῦ ὕδατος ποῦ ἔστι τὰ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐπέγνω Σαοὺλ τὴν φωνὴν Δαυὶδ, καὶ εἶπε. ἡ φωνὴ σου αὕτη τέκνον Δαυὶδ; καὶ εἶπε Δαυὶδ. δούλός σου κύριε βασιλεῦ, ¹⁸ καὶ εἶπε. ἵνατί τοῦτο καταδιώκει ὁ κύριος ὀπίσω τοῦ δούλου αὐτοῦ; ὅτι τί ἡμαρτηκα; καὶ τί εὗρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα; ¹⁹ καὶ νῦν ἀκουσάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τοῦ δούλου αὐτοῦ, εἰ ὁ θεὸς ἐπιστεῖ σε ἐπ' ἐμὲ, ὁσφρανθεῖν θυσία σου. καὶ εἰ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἐπικατάρατοι οὗτοι ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ἐξέβαλόν με σήμερον μὴ ἐστηρίχθαι ἐν κληρονομία κυρίου, λέγοντες. πορεύου, δούλευε θεοῖς ἑτέροις. ²⁰ καὶ νῦν μὴ πέσοι τὸ αἵμά μου ἐπὶ τὴν γῆν ἐξεναντίας προσώπου κυρίου, ὅτι ἐξέληλυθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ζητεῖν ψυχὴν μου καθὼς καταδιώκει ὁ νυκτικόραξ ἐν τοῖς ὄρεσι. ²¹ καὶ εἶπε Σαοὺλ. ἡμαρτηκα, ἐπίστρεψε τέκνον Δαυὶδ, ὅτι οὐ κακοποιήσω σε ἀνθ' ὧν ἐντίμος ψυχῇ μου ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐν τῇ σήμε-

ρον μεματαίωμαι καὶ ἡγνόηκα πολλὰ σφόδρα. ²² καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ τὸ δόρυ τοῦ βασιλέως, διελθέτω εἰς τῶν παιδαρίων καὶ λαβέτω αὐτὸ, ²³ καὶ κύριος ἐπιστρέψει ἐκάστῳ κατὰ τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ. ὡς παρέδωκέ σε κύριος σήμερον εἰς χεῖράς μου, καὶ οὐκ ἠθέλησα ἐπενεγκεῖν χεῖρά μου ἐπὶ χριστὸν κυρίου. ²⁴ καὶ ἰδοὺ καθὼς ἐμεγαλύνθη ἡ ψυχὴ σου σήμερον ἐν ταύτῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, οὕτως μεγαλυνθεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐνώπιον κυρίου, καὶ σκεπάσαι με, καὶ ἐξελεῖται με ἐκ πάσης θλίψεως. ²⁵ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς Δαυὶδ. εὐλογημένος σὺ τέκνον, καὶ ποιῶν ποιήσεις, καὶ δυνάμενος δυνήσῃ. καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ Σαοὺλ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων. νῦν προστεθήσομαι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ εἰς χεῖρας Σαοὺλ, καὶ οὐκ ἔστι μοι ἀγαθὸν ἂν μὴ σωθῶ εἰς γῆν ἀλλοφύλων καὶ ἀνῆ ἀπ' ἐμοῦ Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, καὶ σωθήσομαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ² καὶ ἀνέστη Δαυὶδ καὶ οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Ἀγχοῦς υἱὸν Ἀμνὼχ βασιλέα Γέθ. ³ καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ μετὰ Ἀγχοῦς αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἕκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Ἀχινάαμ Ἰεζραηλίτις καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁴ καὶ ἀνηγγέλῃ τῷ Σαοὺλ ὅτι πέφευγε Δαυὶδ εἰς Γέθ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ζητεῖν αὐτόν. ⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς. εἰ δὴ εὗρηκεν ὁ δούλος σου χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, δότωσαν δὴ μοι τόπον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν κατ' ἄγρον καὶ καθήσομαι ἐκεῖ, καὶ ἵνατί καθήται ὁ δούλός σου ἐν πόλει βασιλευσόμενη μετὰ σοῦ; ⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν Σεκελάκ. διὰ τοῦτο ἐγενήθη Σεκελάκ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ὧν ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων, τέσσαρας μῆνας. ⁸ καὶ ἀνέβαινε

ἀνέβαινε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, καὶ ἐπετίθεντο ἐπὶ πάντα τὸν Γεσιρὶ καὶ ἐπὶ τὸν Ἀμαληκίτην. καὶ ἰδοὺ ἡ γῆ κατωκίετο ἀπὸ ἀνημόντων ἢ ἀπὸ Γελαμψοῦ τετειχισμένων καὶ ἕως γῆς Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἔτυπτε τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἔξωογόνη ἀνδρα ἢ γυναῖκα. καὶ ἐλάμβανον ποίμνια καὶ βουκόλια καὶ ὄνους καὶ καμήλους καὶ ἱματισμὸν, καὶ ἀνέστρεψαν καὶ ἤρχοντο πρὸς Ἀγχοῦς. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ. ἐπὶ τίνα ἐπέθεσθε σήμερον; καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς. κατὰ νότον τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ νότον Ἰεμέα καὶ κατὰ νότον τοῦ Κενεζὶ, ¹¹ καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα οὐκ ἔξωογόνησα τοῦ εἰσαγαγεῖν εἰς Γεθ, λέγων. μὴ ἀναγγείλωσιν εἰς Γεθ καθ' ἡμῶν, λέγοντες, τάδε Δαυὶδ ποιεῖ. καὶ τότε τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἐκάθητο Δαυὶδ ἐν ἀγρῷ τῶν ἀλλοφύλων. ¹² καὶ ἐπιστεύθη Δαυὶδ ἐν τῷ Ἀγχοῦς σφόδρα, λέγων. ἤσχηνται αἰσχυρόμενος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔσται μοι δοῦλος εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συναθροίζονται ἀλλόφυλοι ἐν ταῖς παρεμβολαῖς αὐτῶν ἐξελεῖν πολεμεῖν μετὰ Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ. γινώσκων γνώση, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐξελεύσῃ εἰς πόλεμον σὺ, καὶ οἱ ἄνδρες σου. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς. οὕτω νῦν γνώση ἃ ποιήσει ὁ δοῦλός σου. καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ. οὕτως ἀρχισωματοφύλακα θήσομαι σε πάσας τὰς ἡμέρας. ³ καὶ Σαμουὴλ ἀπέθανε, καὶ ἐκόπαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν Ἀρμαθαίμ ἐν πόλει αὐτοῦ. καὶ Σαοὺλ περιεῖλε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ καὶ συναθροίζονται οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἔρχονται καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Σωνάμ. καὶ συναθροῖε Σαοὺλ πάντα ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ παρεμβάλλουσιν εἰς Γελβουέ. ⁵ καὶ εἶδε Σαοὺλ τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφοβήθη καὶ ἐξέστη ἡ καρδιά αὐτοῦ σφόδρα. ⁶ καὶ ἐπληρώθη Σαοὺλ διὰ κυρίου, καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ κύριος ἐν τοῖς ἐνυπνίοις

καὶ ἐν τοῖς δῆλοις καὶ ἐν τοῖς προφήταις. ⁷ καὶ εἶπε Σαοὺλ τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ζητήσατέ μοι γυναῖκα ἐγγαστριμύθον, καὶ πορεύσομαι πρὸς αὐτήν, καὶ ζητήσω ἐν αὐτῇ. καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ γυνὴ ἐγγαστριμύθος ἐν Ἀενδώρ. ⁸ καὶ συνεκαλύψατο Σαοὺλ καὶ περιβάλετο ἱμάτια ἕτερα, καὶ πορεύεται αὐτὸς καὶ δύο ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται πρὸς τὴν γυναῖκα νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῇ. μάντευσαι δὴ μοι ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ, καὶ ἀναγαγέ μοι ὃν ἐὰν εἴπω σοι. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνή. ἰδοὺ δὴ σὺ οἶδας ὅσα ἐποίησε Σαοὺλ, ὥς ἐξωλόθρευσε τοὺς ἐγγαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνατί σὺ παγιδεύεις τὴν ψυχὴν μου θανατῶσαι αὐτήν; ¹⁰ καὶ ὤμοσεν αὐτῇ Σαοὺλ, λέγων. ἤ κύριος, εἰ ἀπαντήσεται σοι ἀδικία ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹¹ καὶ εἶπεν ἡ γυνή. τίνα ἀνάγασέ σοι; καὶ εἶπε. τὸν Σαμουὴλ ἀναγάγε μοι. ¹² καὶ εἶδεν ἡ γυνὴ τὸν Σαμουὴλ, καὶ ἀνεβόησε φωνῇ μεγάλῃ. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ. ἵνατί παρελογίσω με; καὶ σὺ εἶ Σαοὺλ. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς. μὴ φοβοῦ, εἶπον τίνα ἑώρακας. καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνή. θεοὺς ἑώρακα ἀναβαίνοντας ἐκ τῆς γῆς. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ. τί ἔγνω; καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἄνδρα ὄρθιον ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς γῆς, καὶ οὗτος διπλοῖδα ἀναβλημένος. καὶ ἔγνω Σαοὺλ, ὅτι οὗτος Σαμουὴλ, καὶ ἔκρυψε ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁵ καὶ εἶπε Σαμουὴλ. ἵνατί παρηνώχλησάς μοι ἀναβῆναι με; καὶ εἶπε Σαοὺλ. θλίβονται σφόδρα, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι πολεμοῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ ὁ θεὸς ἀφέστηκεν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μοι ἔτι καὶ ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνυπνίοις. καὶ νῦν κέκληκά σε γνωρίσαι μοι τί ποιήσω. ¹⁶ καὶ εἶπε Σαμουὴλ. ἵνατί ἐπερωτᾷς με, καὶ κύριος ἀφέστηκεν ἀπὸ σου, καὶ γέγονε μετὰ τοῦ πλησίον σου; ¹⁷ καὶ πεποίηκε κύριός σοι, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ μου, καὶ διαδόξῃς κύριος τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσει αὐτὴν τῷ πλησίον σου τῷ Δαυίδ.

Δαυίδ. ¹⁸ διότι οὐκ ἤκουσας φωνῆς κυρίου, καὶ οὐκ ἐποίησας θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ ἐν Ἀμαλῇ, διὰ τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐποίησε κύριος σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ καὶ παραδώσει κύριος τὸν Ἰσραὴλ μετὰ σοῦ εἰς χεῖρας ἄλλοφύλων, καὶ αὐρίον σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου μετὰ σοῦ πεσοῦνται, καὶ τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ δώσει κύριος εἰς χεῖρας ἄλλοφύλων. ²⁰ καὶ ἔσπευσε Σαοὺλ καὶ ἔπεσεν ἐστικῶς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐφύβηθη σφόδρα ἀπὸ τῶν λόγων Σαμουὴλ, καὶ ἐν αὐτῷ οὐκ ἦν ἰσχύς ἐτι, οὐκ γάρ ἐφαγεν ἄρτον ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ²¹ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς Σαοὺλ, καὶ εἶδεν ὅτι ἔσπευσε σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ δὴ ἤκουσεν ἡ δούλη σου τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐθέμην τὴν ψυχὴν μου ἐν τῇ χειρί μου, καὶ ἤκουσα τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησάς μοι. ²² καὶ νῦν ἀκουσον δὴ φωνῆς τῆς δούλης σου, καὶ παραθήσω ἐνώπιόν σου ψωμὸν ἄρτου καὶ φάγε, καὶ ἔσται σοὶ ἰσχύς ὅτι πορεύῃ ἐν ὁδῷ. ²³ καὶ οὐκ ἐβουλήθη φαγεῖν. καὶ παρεβιάζοντο αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸν δίφρον. ²⁴ καὶ τῇ γυναικὶ ἦν δάμαλις νομάς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἔσπευσε καὶ ἔθυσεν αὐτήν. καὶ ἔλαβεν ἄλευρα καὶ ἐφύρασε, καὶ ἔπειρεν ἄζυμα, ²⁵ καὶ προσήγαγεν ἐνώπιον Σαοὺλ, καὶ ἐνώπιον τῶν παίδων αὐτοῦ. καὶ ἔφαγον καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπῆλθον τὴν νύκτα ἐκείνην.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Καὶ συναθροίζουσιν ἄλλόφυλοι πάσας τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν εἰς Ἀφὲκ, καὶ Ἰσραὴλ παρενέβαλεν ἐν Αἰνδώρ τὴν ἐν Ἰεζραὲλ. ² καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἄλλοφύλων παρεπορεύοντο εἰς ἐκατοντάδας καὶ χιλιάδας, καὶ Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ παρεπορεύοντο ἐπ' ἐσχάτων μετὰ Ἀγχοῦς. ³ καὶ εἶπον οἱ σατράπαι τῶν ἄλλοφύλων. τίνες οἱ διαπορευόμενοι οὗτοι; καὶ εἶπεν Ἀγχοῦς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἄλλοφύλων. οὐχ οὗτος Δαυὶδ ὁ δούλος Σαοὺλ βασιλεὺς Ἰσραὴλ; γέγονε μεθ' ἡμῶν ἡμέρας τοῦτο δευτέρον ἔτος, καὶ

οὐχ εὔρηκα ἐν αὐτῷ οὐθὲν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνέπεσε πρὸς μὲ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁴ καὶ ἐλυπήθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ στρατηγοὶ τῶν ἄλλοφύλων, καὶ λέγουσιν αὐτῷ. ἀποστρεψον τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, οὐ κατέστησας αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μὴ ἐρχέσθω μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ μὴ γινέσθω ἐπίβουλος τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἐν τίνι διαλλαγῆσεται οὗτος τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; οὐχὶ ἐν ταῖς κεφαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων; ⁵ οὐχ οὗτος Δαυὶδ, ὃς ἐξήρχον ἐν χοροῖς, λέγοντες, ἐπάταξε Σαοὺλ ἐν χιλιάσιν αὐτοῦ, καὶ Δαυὶδ ἐν μυριάσιν αὐτοῦ; ⁶ καὶ ἐκάλεσεν Ἀγχοῦς τὸν Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ζῇ κύριος, ὅτι εὐθύς σὺ καὶ ἀγαθὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἡ ἐξοδός σου καὶ ἡ εἰσοδός σου μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ ὅτι οὐχ εὔρηκα κατὰ σοῦ κακίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤκεις πρὸς μὲ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν οὐκ ἀγαθὸς σὺ. ⁷ καὶ νῦν ἀνάστρεφε καὶ πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃς κακίαν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν σατραπῶν τῶν ἄλλοφύλων. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀγχοῦς. τί πεποιθήκα σοι καὶ τί εὔρης ἐν τῷ δούλῳ σου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤμην ἐνώπιόν σου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ὅτι οὐ μὴ ἔλθω πολέμησας τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλεως; ⁹ καὶ ἀπεκρίθη Ἀγχοῦς πρὸς Δαυὶδ. οἶδα ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐν ὀφθαλμοῖς μου, ἀλλ' οἱ σατράπαι τῶν ἄλλοφύλων λέγουσιν, οὐχ ἦξε μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον. ¹⁰ καὶ νῦν ὀρθρίσον τοπρῶν σὺ καὶ οἱ παῖδες τοῦ κυρίου σου οἱ ἥκοντες μετὰ σοῦ, καὶ πορεύεσθε εἰς τὸν τόπον οὗ κατέστησα ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ λόγον λοιπὸν μὴ θῆς ἐν καρδίᾳ σου, ὅτι ἀγαθὸς σὺ ἐνώπιόν μου, καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ καὶ φωτισάτω ὑμῖν καὶ πορευθήτε. ¹¹ καὶ ὠρθρίσε Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπελθεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν γῆν τῶν ἄλλοφύλων, καὶ οἱ ἄλλοφυλοι ἀνέβησαν πολεμεῖν ἐπὶ Ἰεζραὴλ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγενήθη εἰσελθόντος Δαυὶδ καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ τὴν Σεκελὰν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ Ἀμαλῇ ἐπέτειο ἐπὶ

ἐπὶ τὸν νότον καὶ ἐπὶ τὴν Σεκελὰν, καὶ ἐπάταξε τὴν Σεκελὰν καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὴν ἐν πυρὶ. ² καὶ τὰς γυναῖκας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου οὐκ ἐθανάτωσαν ἄνδρα καὶ γυναῖκα, ἀλλ' ἤχμαλώτευσαν, καὶ ἀπήλθον εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν. ³ καὶ ἦλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ ἐμπεπύρισται ἐν πυρὶ, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν ἤχμαλωτευμένοι. ⁴ καὶ ἦρε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυσαν ἕως ὅτου οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ἰσχύς ἔτι τοῦ κλαίειν. ⁵ καὶ ἀμφοτέραι αἱ γυναῖκες Δαυὶδ ἤχμαλωτεύθησαν Ἀχιναὰμ ἡ Ἰεζραηλίτις, καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ⁶ καὶ ἐθλίβη Δαυὶδ σφόδρα, ὅτι εἶπεν ὁ λαὸς λιθοβολήσας αὐτὸν, ὅτι καταδύνοψεν ψυχὴν παντός τοῦ λαοῦ ἐκάστου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη Δαυὶδ ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ. ⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβιάθαρ τὸν ἱερέα υἱὸν Ἀχιμέλεχ· προσάγαγε τὸ Ἐφροῦν. ⁸ καὶ ἐπρωτότησε Δαυὶδ διὰ τοῦ κυρίου, λέγων· εἰ καταδιώξω ὀπίσω τοῦ Γεδδούρου τούτου, εἰ καταλήψομαι αὐτούς; καὶ εἶπεν αὐτῷ· καταδίωκε, ὅτι καταλαμβάνων καταλήψῃ αὐτούς, καὶ ἐξαιρουμένος ἐξελθῇ. ⁹ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ αὐτὸς καὶ οἱ ἐξακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔρχονται ἕως τοῦ χεϊμάρρου Βοσὸρ, καὶ οἱ περικοποὶ ἔστησαν, ¹⁰ καὶ κατεδίωξεν ἐν τετρακοσίοις ἀνδράσιν· ὑπέστησαν δὲ διακοσίοι ἄνδρες οἱ τινες ἐκάθισαν πέραν τοῦ χεϊμάρρου τοῦ Βοσὸρ. ¹¹ καὶ εὗρισκουσιν ἄνδρα Αἰγύπτιον ἐν ἄγρῳ, καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ· καὶ διδάσιν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε, καὶ ἐπότισαν αὐτὸν ὕδωρ. ¹² καὶ διδάσιν αὐτῷ κλάσμα παλαῆθης καὶ ἔφαγε, καὶ κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, ὅτι οὐ βεβρώκει ἄρτον καὶ οὐ πεπόκει ὕδωρ τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· τίνος σὺ εἶ, καὶ πόθεν εἶ; καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ Αἰγύπτιον· ἐγὼ εἰμι δούλος ἀνδρὸς Ἀμαληκίτου, καὶ κατ-

έλιπέ με ὁ κύριός μου, ὅτι ἠγωνλήθην ἐγὼ σήμερον τριταῖος. ¹⁴ καὶ ἡμεῖς ἐπεθέμεθα ἐπὶ τὸν νότον τοῦ Χελεθὶ, καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἰουδαίας μέρη, καὶ ἐπὶ νότον Χελούβ, καὶ τὴν Σεκελὰν ἐνεπύρισαμεν ἐν πυρὶ. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ· εἰ κατάξεις με ἐπὶ τὸ Γεδδούρου τούτου; καὶ εἶπεν· ὁμοσον δὴ μοι κατὰ τοῦ θεοῦ μὴ θανατώσῃν με, καὶ μὴ παραδοῦναι με εἰς χεῖρας τοῦ κυρίου μου, καὶ κατὰξω σε ἐπὶ τὸ Γεδδούρου τούτου. ¹⁶ καὶ κατήγαγεν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ οὗτοι διακεχυμένοι ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, ἐσθιοντες καὶ πίνοντες καὶ εορτάζοντες ἐν πᾶσι τοῖς σκύλοις τοῖς μεγάλοις οἷς ἔλαβον ἐκ γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ γῆς Ἰούδα. ¹⁷ καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ ἑωσφόρου ἕως δέλτης καὶ τῇ ἐπαύριον, καὶ οὐκ ἐσώθη ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ, ὅτι ἀλλ' ἡ τετρακοσία παιδάρια ἃ ἦν ἐπιβεβηκότα ἐπὶ τὰς καμήλους, καὶ ἔφυγον. ¹⁸ καὶ ἀφείλατο Δαυὶδ πάντα ἃ ἔλαβον οἱ Ἀμαληκίται, καὶ ἀμφοτέρας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἐξείλατο. ¹⁹ καὶ οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἕως υἱῶν καὶ θυγατέρων, καὶ ἕως πάντων ὧν ἔλαβον αὐτῶν, καὶ πάντα ἐπέστρεψε Δαυὶδ. ²⁰ καὶ ἔλαβε πάντα τὰ ποίμνια, καὶ τὰ βουκόλια, καὶ ἀπήγαγεν ἔμπροσθεν τῶν σκύλων. καὶ τοῖς σκύλοις ἐκείνοις ἐλέγετο· ταῦτα τὰ σκύλα Δαυὶδ. ²¹ καὶ παραγίνεται Δαυὶδ πρὸς τοὺς διακοσίους ἄνδρας τοὺς ὑπολειφθέντας τοῦ πορευέσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισεν αὐτοὺς ἐν τῷ χεϊμάρρῳ τοῦ Βοσὸρ, καὶ ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν Δαυὶδ καὶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ τοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ προσήγαγε Δαυὶδ ἕως τοῦ λαοῦ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην. ²² καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρὸς τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν πορευθέντων μετὰ Δαυὶδ, καὶ εἶπον ὅτι οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν, οὐ δώσωμεν αὐτοῖς ἐκ τῶν σκύλων ὧν ἐξείλομεθα, ὅτι ἀλλ' ἡ ἕκαστος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀπαγέσθωσαν, καὶ ἀποστρεφέτωσαν. ²³ καὶ εἶπε

εἶπε Δαυὶδ. οὐ ποιήσετε οὕτως, μετὰ τὸ παραδοῦναι τὸν κύριον ἡμῖν καὶ φυλάξαι ἡμᾶς, καὶ παρέδωκε κύριος τὸν Γεδδὸν τὸν ἐπερχόμενον ἐφ' ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἡμῶν. ²⁴ καὶ τίς ἐπακούσεται ὑμῶν τῶν λόγων τούτων; ὅτι οὐχ ἦττον ἡμῶν εἰσι, διότι κατὰ τὴν μερίδα τοῦ καταβαίνοντος εἰς τὸν πόλεμον, οὕτως ἔσται ἡ μερίς τοῦ καθημέρου ἐπὶ τὰ σκεύη, κατὰ τὸ αὐτὸ μεριοῦνται. ²⁵ καὶ ἐγενήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐπάνω καὶ ἐγένετο εἰς πρόσταγμα καὶ εἰς δικαίωμα τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον. ²⁶ καὶ ἦλθε Δαυὶδ εἰς Σικελὰν, καὶ ἀπέστειλε τοὺς πρεσβυτέρους τῶν σκύλων Ἰούδα καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, λέγων. ἰδοὺ ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν ἐχθρῶν κυρίου, ²⁷ τοῖς ἐν Βαιθσοῦρ, καὶ τοῖς Ῥαμᾶ νότου, καὶ τοῖς ἐν Γεθὸρ, ²⁸ καὶ τοῖς ἐν Ἀροὴρ, καὶ τοῖς ἐν Ἀμμαδὶ, καὶ τοῖς ἐν Σαφί, καὶ τοῖς ἐν Ἑσθιὲ, ²⁹ καὶ τοῖς ἐν Γεθ, καὶ τοῖς ἐν Κιμάθ, καὶ τοῖς ἐν Σαφὲν, καὶ τοῖς ἐν Θηιάθ, καὶ τοῖς ἐν Καρμήλω, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰερεμὴλ, καὶ τοῖς ἐν ταῖς πόλεσι τοῦ Κενεζὶ, ³⁰ καὶ τοῖς ἐν Ἰεριμουθ, καὶ τοῖς ἐν Βηρσαβιὲ, καὶ τοῖς ἐν Νομβέ, ³¹ καὶ τοῖς ἐν Χεβρών, καὶ πάντας τοὺς τόπους οὓς διήλθε Δαυὶδ ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΛΑ'.

Καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπολέμουν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ ἐκ προσώπου τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πίπτουσι τραυματῖαι ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ. ² καὶ συνάπτουσιν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τύπτουσιν ἀλλόφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμιναδάβ καὶ τὸν Μελχισᾶ υἱὸν Σαοὺλ. ³ καὶ βαρύνεται ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ εὐρίσκουσιν αὐτὸν οἱ ἀκοντισταὶ ἄνδρες τοξοταί, καὶ ἐτραυματίσθη εἰς τὰ ὑποχόνδρια. ⁴ καὶ εἶπε Σαοὺλ πρὸς τὸν αἰῶντα τὰ σκεύη

αὐτοῦ. σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου καὶ ἀποκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἀποκεντήσωσί με καὶ ἐμπαΐξωσιν ἐμοί. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἰῶν τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη σφόδρα. καὶ ἔλαβε Σαοὺλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. ⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἰῶν τὰ σκεύη αὐτοῦ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ, καὶ ἐπέπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε μετ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ καὶ οἱ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ αἰῶν τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατὰ τὸ αὐτό. ⁷ καὶ εἶδον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅτι ἔφυγον οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καταλείπουσι τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ φεύγουσι. καὶ ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι καὶ κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς. ⁸ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον ἔρχονται οἱ ἀλλόφυλοι ἐκδιδύσκειν τοὺς νεκροὺς, καὶ εὐρίσκουσιν τὸν Σαοὺλ καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐπὶ τῷ ὄρει Γελβουέ. ⁹ καὶ ἀποστρέφουσιν αὐτὸν, καὶ ἐξέδυσαν τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτὰ εἰς γῆν ἀλλοφύλων κύκλῳ εὐαγγελίζοντες τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰ καὶ ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει Βαιθσάμ. ¹¹ καὶ ἀκούουσιν οἱ κατοικοῦντες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαοὺλ. ¹² καὶ ἀνέστησαν πᾶς ἀνὴρ δυνάμειος, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαοὺλ καὶ τὸ σῶμα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τείχους Βαιθσάμ, καὶ φέρουσιν αὐτοὺς εἰς Ἰαβὶς, καὶ κατακαίουσιν αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹³ καὶ λαμβάνουσι τὰ ὀστά αὐτῶν, καὶ θάπτουσιν ὑπὸ τὴν ἄρουραν τὴν ἐν Ἰαβίς, καὶ νηστεύουσιν ἑπτὰ ἡμέρας.

Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Ω Ν

Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαοὺλ, καὶ Δαυὶδ ἀνέστρεψε τύπτων τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν Σεκελάκ ἡμέρας δύο. ² καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἦλθεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαοὺλ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διεβρώγوتا, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσκύνησεν αὐτῷ. ³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. πόθεν σὺ παραγίνῃ; καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἰσραὴλ ἐγὼ διασέσωμαι. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. τίς ὁ λόγος οὗτος; ἀπαγγείλον μοι. καὶ εἶπεν, ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ πεπτώκασιν πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθανον, καὶ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθανε. ⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ. πῶς οἶδας ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ; ⁶ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ. περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὄρει τῷ Γελβουέ, καὶ ἰδοὺ Σαοὺλ ἔπεσθῆναι ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἱππάρχαι συνῆψαν αὐτῷ. ⁷ καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶδε με, καὶ ἐκάλεσέ με, καὶ εἶπα. ἰδοὺ ἐγώ. ⁸ καὶ εἶπέ μοι. τίς εἰ σὺ; καὶ εἶπα. Ἀμαληκίτης ἐγὼ εἰμι. ⁹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. στήθι δὴ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν με, ὅτι κατέσχε με σκότος δαινόν, ὅτι πᾶσα ἡ ψυχὴ μου ἐν ἐμοί. ¹⁰ καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτόν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν, ὅτι ᾗδεν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν. καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν χλιδόνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὡδε. ¹¹ καὶ ἐκράτησε Δαυὶδ τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διεβρόχξεν αὐτά. καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ διεβρόχξαν τὰ ἱμάτια

αὐτῶν. ¹² καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλυσαν καὶ ἐνήστεισαν ἕως δέλτης ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπλήγγσαν ἐν ῥομφαίᾳ. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ. πόθεν εἰ σὺ; καὶ εἶπεν. υἱὸς ἀνδρὸς παροίκου Ἀμαληκίτου ἐγὼ εἰμι. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπενεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου; ¹⁵ καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ ἐν τῶν παιδαρίων αὐτοῦ, καὶ εἶπε. προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε. ¹⁶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Δαυὶδ. τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου, ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγον, ὅτι ἐγὼ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν κυρίου. ¹⁷ καὶ ἐθρήνησε Δαυὶδ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ Ἰωνάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ εἶπε τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα. ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθουῶς. ¹⁹ στήλωσον Ἰσραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τῇ ὕψι σου τραυματιῶν. πῶς ἔπесαν δυνατοί; ²⁰ μὴ ἀναγγεῖλητε ἐν Γέθ, καὶ μὴ εὐαγγελίσῃσθε ἐν ταῖς ἐξόδοις Ἀσκάλωνος, μὴ ποτε εὐφρανθῶσι θυγατέρες ἄλλοφύλων, μὴ ποτε ἀγαλλιάσονται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμητῶν. ²¹ ὅρη τὰ ἐν Γελβουέ μὴ καταβάτω δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν. θυρεὸς Σαοὺλ οὐκ ἐχρίσθη ἐν ἐλαίῳ. ²² ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ ἀπὸ στέατος δυνατῶν, τόξον Ἰωνάθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ῥομφαία Σαοὺλ οὐκ ἀνέκαμψε κενή. ²³ Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν οἱ ἡγαπημένοι καὶ ὠραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι, εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν. ὑπὲρ αἰτούς κούφοι, καὶ ὑπὲρ λέοντας ἐκραταιώθησαν. ²⁴ θυγατέρες Ἰσραὴλ ἐπὶ

Σαούλ κλαύσατε, τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινᾳ μετὰ κόσμου ὑμῶν, τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν. ²⁵ πῶς ἔπесαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου, Ἰωνάθαν ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματία; ²⁶ ἀλγῶ ἐπὶ σοὶ ἀδελφέ μου Ἰωνάθαν, ὥραιώ-θης μοι σφόδρα, ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν. ²⁷ πῶς ἔπесαν δυνατοί, καὶ ἀπώλοντο σκεὺς πολεμικά;

Κ Ε Φ. Β .

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώ-τησε Δαυὶδ ἐν κυρίῳ, λέγων. εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ἰούδα; καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν. ἀνάβηθι. καὶ εἶπε Δαυὶδ. ποῦ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν. εἰς Χεβρών. ² καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ, Ἀχινάα ἡ Ἰεζραηλίτης, καὶ Ἀβιγαία ἡ γυνὴ Νάβαλ τοῦ Καρμηλίου. ³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἕκαστος, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ κατώ-κουν ἐν ταῖς πόλεσι Χεβρών. ⁴ καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ἰουδαίας, καὶ χροῖουσι τὸν Δαυὶδ ἐκεί τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα. καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ, λέγοντες. ὅτι οἱ ἄνδρες Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος ἔθαψαν τὸν Σαοὺλ. ⁵ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ ἀγγέ-λους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ἰαβὶς τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Δαυὶδ. εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ Σαοὺλ τὸν χριστὸν κυρίου, καὶ ἐθάψατε αὐτὸν καὶ Ἰω-νάθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ καὶ νῦν ποι-ῆσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλή-θειαν, καὶ γε ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὸ ἀγαθὸν τοῦτο, ὅτι ἐποιήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁷ καὶ νῦν κραταιούσθω-σαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοὺς, ὅτι τέθνηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαοὺλ, καὶ γε ἐμὲ κέχοικεν ὁ οἶ-κος Ἰούδα ἐφ' ἐαυτὸν εἰς βασιλέα. ⁸ καὶ Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ ἀριστοράτη-ρος τοῦ Σαοὺλ ἔλαβε τὸν Ἰεβοσθέ υἱ-ὸν Σαοὺλ, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μανασῆμ, ⁹ καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδί-

τιν, καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρὶ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰεζραήλ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἐφραῖμ, καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. ¹⁰ τεσσαράκοντα ἐτῶν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσρα-ήλ, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσε, πληρὴν τοῦ οἴκου Ἰούδα, οἱ ᾗσαν ὀπίσω Δαυὶδ. ¹¹ καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἃς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, ἑπτὰ ἔτη καὶ μῆνας ἕξ. ¹² καὶ ἐξῆλθεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ, καὶ οἱ παῖδες Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοὺλ ἐκ Μα-ναεμ εἰς Γαβαὼν. ¹³ καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουία, καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐξῆλ-θον ἐκ Χεβρών, καὶ συναντῶσιν αὐ-τοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαὼν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀβεν-νήρ πρὸς Ἰωάβ. ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια, καὶ παιζάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν. καὶ εἶπεν Ἰωάβ. ἀναστήτωσαν. ¹⁵ καὶ ἀνέστησαν καὶ παρήλθον ἐν ἀ-ριθμῷ τῶν παίδων Βενιαμὴν δώδεκα τῶν Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοὺλ, καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυὶδ. ¹⁶ καὶ ἐκράτη-σαν ἕκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ πίπτουσι κατὰ τὸ αὐτό. καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μερὶς τῶν ἐπιβούλων, ἡ ἔστιν ἐν Γαβαὼν. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὡς-τε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ἔπται-σεν Ἀβεννήρ καὶ ἄνδρες Ἰσραήλ ἐνώ-πιον παίδων Δαυὶδ. ¹⁸ καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρουία, Ἰωάβ, καὶ Ἀβεσσὰ, καὶ Ἀσαήλ. καὶ Ἀσαήλ κοῦ-φος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ, ὥςτις μία δορ-κὰς ἐν ἀγῶ. ¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ἀσα-ήλ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ πορεύεσθαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀρι-στερα κατόπισθεν Ἀβεννήρ. ²⁰ καὶ ἐπέβλεψεν Ἀβεννήρ εἰς τὰ ὀπίσω αὐ-τοῦ, καὶ εἶπεν. εἰ σὺ εἶ αὐτὸς Ἀσαήλ; καὶ εἶπεν. ἐγὼ εἰμι. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀβεννήρ. ἐκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερά, καὶ κάτασχε σεαυτῷ ἐν τῶν παιδαρίων, καὶ λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ. καὶ οὐκ ᾔθέ-λησεν Ἀσαήλ ἐκκλίνειν ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ.

αὐτοῦ. ²² καὶ προσέθετο ἔτι Ἀβεννήρ λέγων τῷ Ἀσαήλ. ἀποστῆθι ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν. καὶ πῶς ἄρῳ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ἰωάβ; ²³ καὶ πού ἐστι ταῦτα; ἐπίστρεψε πρὸς Ἰωάβ τὸν ἀδελφόν σου. καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι. καὶ τύπτει αὐτὸν Ἀβεννήρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψῆαν, καὶ διεξήλθε τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἕως τοῦ τόπου οὗ ἔπιεσαν ἐκεῖ Ἀσαήλ καὶ ἀπέθανε καὶ ὑφίστατο. ²⁴ καὶ κατεδίωξεν Ἰωάβ καὶ Ἀβессά ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ὁ ἥλιος ἔδυε. καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἕως τοῦ βουνοῦ Ἀμμάν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ προσώπου Γαῖ, ὁδὸν ἔρημον Γαβαὼν. ²⁵ καὶ συναθροίζονται οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν οἱ ὀπίσω Ἀβεννήρ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἑνός. ²⁶ καὶ ἐκάλεσεν Ἀβεννήρ Ἰωάβ, καὶ εἶπεν. μὴ εἰς νῆκος καταφάγεται ἡ ῥομφαία; ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα; καὶ ἕως πότε οὐ μὴ εἴπῃς τῷ λαῷ ἀποστρέφειν ἀπὸ ὀπίσθε τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν; ²⁷ καὶ εἶπεν Ἰωάβ. ζῆ κύριος, ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας, διότι τότε ἐκ πρωϊόθεν ἀνέβη ἂν ὁ λαὸς ἑκαστος κατόπισθε τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ τῇ σάλπιγγι, καὶ ἀπέστησαν πᾶς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὀπίσω τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν. ²⁹ καὶ Ἀβεννήρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην, καὶ διέβαινον τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμβολήν. ³⁰ καὶ Ἰωάβ ἀνέστρεψεν ὀπίσθεν ἀπὸ τοῦ Ἀβεννήρ, καὶ συνήθροισε πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παίδων Δαυὶδ ἑννεακαίδεκα ἄνδρες. ³¹ καὶ Ἀσαήλ καὶ οἱ παῖδες Δαυὶδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀνδρῶν Ἀβεννήρ τριακοσίους ἐξήκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ. ³² καὶ αἰρουνσι τὸν Ἀσαήλ, καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ. καὶ ἐπορεύθη Ἰωάβ καὶ οἱ ἄν-

δρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ διέφαιναν αὐτοὺς ἐν Χεβρών.

Κ Ε Φ. Γ.

Καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ. καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο, καὶ ὁ οἶκος Σαοὺλ ἐπορεύετο καὶ ἡσθάνει. ² καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ υἱοὶ ἐν Χεβρών, καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ἀμων τῆς Ἀχινόομ τῆς Ἰσραηλίτιδος, ³ καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ Δαλουΐα τῆς Ἀβιγαίας τῆς Καρμηλίας, καὶ ὁ τρίτος Ἀβессαλὼμ υἱὸς Μααχά θυγατρὸς Θολμὶ βασιλέως Γεσσὶρ, ⁴ καὶ ὁ τέταρτος Ὀρνά υἱὸς Ἀγγιδ, καὶ ὁ πέμπτος Σαφατία τῆς Ἀβιτὰλ, ⁵ καὶ ὁ ἕκτος Ἰεθεραὶμ τῆς Αἰγὰλ γυναικὸς Δαυὶδ. οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυὶδ ἐν Χεβρών. ⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀναμέσον τοῦ οἴκου Σαοὺλ καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Δαυὶδ, καὶ Ἀβεννήρ ἦν κρατὼν τοῦ οἴκου Σαοὺλ. ⁷ καὶ τῷ Σαοὺλ παλλακὴ Ῥεσφά θυγάτηρ Ἰωλ. καὶ εἶπεν Ἰεβοσθέ υἱὸς Σαοὺλ πρὸς Ἀβεννήρ. τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρὸς μου; ⁸ καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Ἀβεννήρ περὶ τοῦ λόγου τούτου τῷ Ἰεβοσθέ. καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς αὐτόν. μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγώ εἰμι; ἐποίησα σημεῖον ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Σαοὺλ τοῦ πατρὸς σου, καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ περὶ γνωρίμων, καὶ οὐκ ἠτομόλησα εἰς τὸν οἶκόν Δαυὶδ, καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμὲ σὺ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον; ⁹ τάδε ποιῆσαι ὁ θεὸς τῷ Ἀβεννήρ καὶ τάδε προσθήῃ αὐτῷ, ὅτι καθὼς ὡμοσε κύριος τῷ Δαυὶδ ὅτι οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ¹⁰ περιελὲν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαοὺλ, καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν ἀπὸ Δὶν ἕως Βηρσεβέ. ¹¹ καὶ οὐκ ἠδυνάσθη ἔτι Ἰεβοσθέ ἀποκριθὴναι τῷ Ἀβεννήρ ὅρῃα, ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεννήρ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ εἰς Θαϊλὰμ οὗ ἦν παραχρῆμα, λέγων. διάθου διαθήκην σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ χεὶρ μου μετὰ

σοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σέ πάντα τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ. καλῶς ἐγὼ διαθήσομαι πρὸς σέ διαθήκην, πλὴν λόγον ἓνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, λέγων. οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου, ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχὼλ θυγατέρα Σαοὺλ παραγινομένου σου ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου. ¹⁴ καὶ ἐξ-ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Ἰεβοσθὲ υἱὸν Σαοὺλ ἀγγέλους, λέγων. ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα μου τὴν Μελχὼλ, ἣν ἔλαβον ἐν ἑκατὸν ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν Ἰεβοσθὲ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παρὰ Φαλτιήλ υἱοῦ Σελλῆς. ¹⁶ καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὀπίσω αὐτῆς ἕως Βαρακίμ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβεννήρ. πορεύου, ἀνάστρεφε. καὶ ἀνέστρεψε. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, λέγων. χθὲς καὶ τρίτην ἐξητεῖτε τὸν Δαυὶδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμᾶς. ¹⁸ καὶ νῦν ποιήσατε, ὅτι κύριος ἐλάλησε περὶ Δαυὶδ, λέγων. ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυὶδ σώσω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν Ἀβεννήρ ἐν τοῖς ὡσὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐπορεύθη Ἀβεννήρ τοῦ λαλήσαι εἰς τὰ ὅτα τοῦ Δαυὶδ εἰς Χεβρών πάντα ὅσα ἤρουν ἐν ὀφθαλμοῖς Ἰσραὴλ καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς οἴκου Βενιαμὴν. ²⁰ καὶ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες. καὶ ἐποίησε Δαυὶδ τῷ Ἀβεννήρ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον. ²¹ καὶ εἶπεν Ἀβεννήρ πρὸς Δαυὶδ. ἀναστήσομαι ἡγὼ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διαθήσομαι μετ' αὐτοῦ διαθήκην, καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμῇ ἡ ψυχὴ σου. καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν Ἀβεννήρ, καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ. ²² καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδες Δαυὶδ καὶ Ἰωάβ παρέγοντο ἐκ τῆς ἐξορίας, καὶ σκύλα πολλὰ ἔφερον μετ' ἑαυτῶν. καὶ Ἀβεννήρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυὶδ εἰς Χεβρὼν, ὅτι ἀπέσταλκε αὐτὸν, καὶ ἀπέληλυθει ἐν εἰρήνῃ. ²³ καὶ Ἰωάβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἀπη-

γέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες. ἦκει Ἀβεννήρ υἱὸς Νήρ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ. ²⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπε. τί τοῦτο ἐποίησας; ἰδοὺ ἦλθεν Ἀβεννήρ πρὸς σέ, καὶ ἵνατί ἐξαπέσταλκας αὐτὸν καὶ ἀπέληλυθεν ἐν εἰρήνῃ; ²⁵ ἢ οὐκ οἶδας τὴν κακίαν Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ, ὅτι ἀπατήσῃ σε παρεγένετο καὶ γινῶναι τὴν ἐξοδὸν σου καὶ τὴν ἐισοδὸν σου καὶ γινῶναι ἅπαντα ὅσα σὺ ποιεῖς; ²⁶ καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἀβεννήρ ὀπίσω, καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρεάτιος τοῦ Σειράμ, καὶ Δαυὶδ οὐκ ᾔδει. ²⁷ καὶ ἐπέστρεψε τὸν Ἀβεννήρ εἰς Χεβρὼν, καὶ ἐξεκλινεν αὐτὸν Ἰωάβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης, λαλήσαι πρὸς αὐτὸν ἐνεδρεύων. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν ψῆαν, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἵματι Ἀσαήλ τοῦ ἀδελφοῦ Ἰωάβ. ²⁸ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ μετὰ ταῦτα, καὶ εἶπεν. ἄθωός εἰμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου καὶ ἕως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἱμάτων Ἀβεννήρ υἱοῦ Νήρ. ²⁹ καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωάβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκλείποι ἐκ τοῦ οἴκου Ἰωάβ γονοθῶνς καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης, καὶ πίπτων ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐλασσούμενος ἄρτοις. ³⁰ Ἰωάβ δὲ καὶ Ἀβессά ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαπαρετηροῦντο τὸν Ἀβεννήρ ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσε τὸν Ἀσαήλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαὼν, ἐν τῷ πολέμῳ. ³¹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ. διαρρήξατε τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐνώπιον Ἀβεννήρ. καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπορεύετο ὀπίσω τῆς κλίνης. ³² καὶ θάπτουσι τὸν Ἀβεννήρ ἐν Χεβρὼν. καὶ ᾤον ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, καὶ ἔκλαυσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀβεννήρ. ³³ καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Ἀβεννήρ, καὶ εἶπεν. εἰ κατὰ τὸν θάνατον Νάβαλ ἀποθανεῖται Ἀβεννήρ; ³⁴ αἱ χεῖρές σου οὐκ ἐδέθησαν, οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδαις. οὐ προσή-

γαγεν ὡς Νάβαλ, ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπτας. καὶ συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτόν. ³⁵ καὶ ἦλθε πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνῆσαι τὸν Δαυὶδ ἄρτοις ἐτι οὔσης ἡμέρας. καὶ ὥμοσε Δαυὶδ, λέγων. τάδε ποιῆσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη, ὅτι ἂν μὴ δύῃ ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύσωμαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντὸς τινός. ³⁶ καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς, καὶ ἤρесе ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. ³⁷ καὶ ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως θανατώσαι τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νῆρ. ³⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε, ὅτι ἡγούμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ Ἰσραὴλ; ³⁹ καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι συγγενὴς σήμερον καὶ καθεσταμένος ὑπὸ βασιλέως; οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουίας σκληρότεροί μου εἰσίν. ἀποδώ κύριος τῷ ποιοῦντι τὰ πονηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἤκουσε Ἰεβοσθὲ υἱὸς Σαοὺλ, ὅτι τέθνηκεν Ἀβεννήρ υἱὸς Νῆρ ἐν Χεβρών, καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ἰσραὴλ παρείδθησαν. ² καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθὲ υἱῷ Σαοὺλ. ὄνομα τῷ ἐνι, Βαανὰ. καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ρηχάβ, υἱοὶ Ρεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμὴν, ὅτι Βηρωθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν. ³ καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαῖοι εἰς Γεθαίμ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁴ καὶ τῷ Ἰωνάθαν υἱῷ Σαοὺλ υἱὸς πεπληγῶς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε, καὶ οὗτος ἐν τῷ ἔλθειν τὴν ἀγγελίαν Σαοὺλ καὶ Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ἰεζραὴλ, καὶ ἤρην αὐτὸν ἢ τιθηνὸς αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὸν καὶ ἀναχωρεῖν, καὶ ἔπεσε καὶ ἐχολάνθη, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μμφιβοσθέ. ⁵ καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ρεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου Ρηχάβ καὶ Βαανὰ, καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Ἰεβοσθέ, καὶ αὐτὸς ἐκάθευden ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας. ⁶ καὶ

ἰδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρε πυρούς, καὶ ἐνύσταξε καὶ ἐκάθειυde, καὶ Ρηχάβ καὶ Βαανὰ οἱ ἀδελφοὶ διέλαθον, ⁷ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον. καὶ Ἰεβοσθὲ ἐκάθευden ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ, καὶ τυπτουσιν αὐτὸν καὶ θανατοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀφαιροῦσι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμὰς ὄλην τὴν νύκτα. ⁸ καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ τῷ Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα. ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ἰεβοσθέ υἱοῦ Σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου, ὃς ἐξῆλθε τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἔδωκε κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ Σαοὺλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἀπεκρίθη Δαυὶδ τῷ Ρηχάβ καὶ τῷ Βαανὰ ἀδελφῶ αὐτοῦ υἱοῖς Ρεμμὼν τοῦ Βηρωθαίου, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ζῆ κύριος, ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ¹⁰ ὅτι ὁ ἀπαγγέλλας μοι ὅτι τέθνηκε Σαοὺλ, καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐαγγελιζόμενος ἐνώπιόν μου, καὶ κατέσχον αὐτόν καὶ ἀπέκτεινα αὐτόν ἐν Σεκελάκ, ὃ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια. ¹¹ καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. καὶ νῦν ἐκλήτῃσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ ἐξολοθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς. ¹² καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἀποκτέννουσιν αὐτούς, καὶ κολοβοῦσι τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἐκρέμασαν αὐτούς ἐπὶ τῆς κορῆς ἐν Χεβρών, καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰεβοσθέ ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Ἀβεννήρ υἱοῦ Νῆρ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών, καὶ εἶπαν αὐτῷ. ἰδοὺ ὅσα σου, καὶ σάρκες σου ἡμεῖς. ² καὶ ἐχθὲς καὶ τρίτην ὄντος Σαοὺλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν, σὺ ἦσθα ὁ ἐξάγων καὶ εἰσαγων τὸν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς σέ. σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἔρχονται πάντες οἱ

προεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρών, καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐνώπιον κυρίου, καὶ χρίουσι τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. ⁴ υἱὸς τριακοντα ἔτων Δαυὶδ ἐν τῷ βασιλεύσει αὐτὸν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν. ⁵ ἐπὶ τὰ ἔτη καὶ μῆνας ἑξ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρών ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ ἀπῆλθε Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν Ἰεβουσαὶν τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, καὶ ἐρῶσθη τῷ Δαυίδ. οὐκ εἰςέλευσθ ὦδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοὶ λέγοντες, ὅτι οὐκ εἰςέλευσεται Δαυὶδ ὦδε. ⁷ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τὴν περιοχὴν Σιών. αὕτη ἡ πόλις τοῦ Δαυίδ. ⁸ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· πᾶς τυπτῶν Ἱεβουσαῖον ἀπτέσθω ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυίδ. διὰ τοῦτο ἐροῦσι τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰςελεύσονται εἰς οἶκον κυρίου. ⁹ καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυίδ. καὶ ὠκοδόμησεν αὐτὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ διεπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ τέκτονας ξύλων καὶ τέκτονας λίθων, καὶ ὠκοδόμησαν οἶκον τῷ Δαυίδ. ¹² καὶ ἔγνω Δαυὶδ, ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἐπῆρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἑπτὰ γυναῖκας καὶ παλλακάς ἑξ Ἱερουσαλὴμ μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρών. καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυίδ ἑπτὰ υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ¹⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Σαμμὺς, καὶ Σωβάβ, καὶ Νάθαν, καὶ Σαλωμών, ¹⁵ καὶ Ἐβεάρ, καὶ Ἐλισουνέ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ἰεφιάς, ¹⁶ καὶ Ἐλισαμὰ, καὶ Ἐλιδὰς, καὶ Ἐλifaλάθ, Σαμαέ, Ἰεσσιβάθ, Νάθαν, Γαλαμαὰν, Ἰεβαάρ, Θεησοῦς,

Ἐλφαλάτ, Ναγὲδ, Ναφὲκ, Ἰανάθαν, Λεασαμὺς, Βααλιμαὰθ, Ἐλifaλάθ. ¹⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ ἄλλοφύλοι ὅτι κέχρισται Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἄλλοφύλοι ζητεῖν τὸν Δαυίδ. καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχὴν. ¹⁸ καὶ οἱ ἄλλοφύλοι παραγίνονται, καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Τιτάνων. ¹⁹ καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ διὰ κυρίου, λέγων. εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυίδ. ἀναβαίνει, ὅτι παραδίδους παραδώσω τοὺς ἄλλοφύλους εἰς τὰς χεῖράς σου. ²⁰ καὶ ἦλθε Δαυὶδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν, καὶ ἔκοψε τοὺς ἄλλοφύλους ἐκεῖ. καὶ εἶπε Δαυίδ. διέκοψε κύριος τοὺς ἐχθροὺς ἄλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ, ὥς διακόπτεται ὕδατα. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἐπάνω διακοπῶν. ²¹ καὶ καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ. ²² καὶ προσέθεντο ἔτι ἄλλοφύλοι τοῦ ἀναβῆναι, καὶ συνέπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τιτάνων. ²³ καὶ ἐπρωτόησε Δαυὶδ διὰ κυρίου. καὶ εἶπε κύριος. οὐκ ἀναβήσῃ εἰς συνάντησιν αὐτῶν, ἀποστρέψου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέσθῃ αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. ²⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλλου τοῦ κλαυθμῶνος, τότε καταβήσῃ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι τότε ἐξελεύσεται κύριος ἐμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἄλλοφύλων. ²⁵ καὶ ἐποίησε Δαυὶδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄλλοφύλους ἀπὸ Γαβαὼν ἕως τῆς γῆς Γαζήρα.

Κ Ε Φ. 5'.

Καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυὶδ πάντα ρεαρίαν ἑξ Ἰσραὴλ, ὥς ἑβδομήκοντα χιλιάδας. ² καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰούδα ἐν ἀνάβασει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἔφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τῶν δυνάμεων καθημένου ἐπὶ τῶν Χερουβὶν ἐπ' αὐτῆς. ³ καὶ ἐπεβίβασαν τὴν κιβωτὸν κυρίου

ἐφ' ἄμαξαν καινὴν, καὶ ἦσαν αὐτὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ τοῦ ἐν τῷ βουναῷ. καὶ Ὡζὰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἀμιναδάβ ἦγαν τὴν ἄμαξαν ⁴ σὺν τῇ κιβωτῷ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ. ⁵ καὶ Δαυὶδ καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὀργάνοις ἡρμωσμένοις ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἐν ᾠδαῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν αὐλοῖς, ⁶ καὶ παργίνονται ἕως ἄλλω Ναχώρ. καὶ ἐξέτεινεν Ὡζὰ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν, καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν, ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ⁷ καὶ ἐθυμώθη ὁ ὁρῶν κύριος τῷ Ὡζᾷ, καὶ ἔπεισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ θεός, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ⁸ καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ ὑπὲρ οὗ διέκοιπε κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Ὡζᾷ. καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκείνος Διακοπή Ὡζὰ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. πῶς εἰσλεύσεται πρὸς με ἡ κιβωτὸς κυρίου; ¹⁰ καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυὶδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ. καὶ ἀπέκλινεν αὐτὴν Δαυὶδ εἰς οἶκον Ἀβεδδαρά τοῦ Γεθαίου, ¹¹ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον Ἀβεδδαρά τοῦ Γεθαίου μῆνας τρεῖς. καὶ εὐλόγησε κύριος ὅλον τὸν οἶκον Ἀβεδδαρά, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ. ¹² καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεὶ Δαυὶδ, λέγοντες. εὐλόγησε κύριος τὸν οἶκον Ἀβεδδαρά καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ, καὶ ἀνήγαγε τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Ἀβεδδαρά εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹³ καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ αἰρόντες τὴν κιβωτὸν ἑπτὰ χοροὶ, καὶ θύμα μόσχος καὶ ἄρνες. ¹⁴ καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμωσμένοις ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὁ Δαυὶδ ἐνδεδυκὸς στολὴν ἐξάλ-λον. ¹⁵ καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κρουγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγ-γος. ¹⁶ καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἕως πόλεως Δαυὶδ, καὶ

Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ διέκλυπτε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε τὸν βασιλεῖα Δαυὶδ ὀρχούμενον, καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ¹⁷ καὶ φέρουσι τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου, καὶ ἀνέθη-καν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς, ἧς ἐπήξεν αὐτῇ Δαυίδ. καὶ ἀνήνεγκε Δαυὶδ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου, εἰρηνικάς. ¹⁸ καὶ συνετέλεσε Δαυὶδ συναναφέρων τὰς ὀλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικάς, καὶ εὐλόγησε τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ διεμέρισε παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ Ἀν ἕως Βηρσαβεὲ, καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικὸς ἕκαστῳ κολλυρίδα ἄρτου, καὶ ἐσχαρίτην, καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου. καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε Μελχὼλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ εἰς ἀπάντησιν Δαυίδ, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε. τί δεδοξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ; ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὀφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἑαυτοῦ, καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὀρχουμένων. ²¹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Μελχὼλ. ἐνώπιον κυρίου ὀρχήσομαι. εὐλογητὸς κύριος ὃς ἐξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ, τοῦ καταστήσαι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ παῖξομαι καὶ ὀρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου, ²² καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἐτι οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀρχεὶος ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν εἶπας με μὴ δοξασθῆναι. ²³ καὶ τῇ Μελχὼλ θυγατρὶ Σαοὺλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Νάθαν τὸν προφῆτην. ἰδοὺ δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς. ³ καὶ εἰ-

πεν Νάθαν πρὸς τὸν βασιλέα. πάντα ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, βράδιζε καὶ ποίει, ὅτι κύριος μετὰ σοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Νάθαν, λέγων. ⁵ πορεύου, καὶ εἶπον πρὸς τὸν δούλόν μου Δαυὶδ, τάδε λέγει κύριος, οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον καὶ κατοικῆσαι με. ⁶ ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἅψ ἧς ἡμέρας ἀνῆγαγον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἡμῖν ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ ⁷ ἐν πᾶσιν οἷς διήλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ. εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ ὃ ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, λέγων. ἵνατί οὐκ ὠκοδομηκατέ μοι οἶκον κέδρινον; ⁸ καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μήτρας τῶν προβάτων τοῦ εἶναι σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, ⁹ καὶ ἡμῖν μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστόν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν, καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι. καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ¹¹ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κοίτας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. καὶ ἀπαπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν σου. καὶ ἀπαγγελεῖ σοι κύριος, ὅτι οἶκον οἰκοδομήσεις αὐτῷ. ¹² καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου, καὶ κοιμηθῇ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ, ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹³ αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ, καὶ ἐλέγξω αὐτόν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν, καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων. ¹⁵ τὸ δὲ ἑλέος μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ καθὼς ἀπέστησα

ἀπ' ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου. ¹⁶ καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἕως αἰῶνος ἐνώπιόν μου. καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος εἰς τὸν αἰῶνα ¹⁷ κατὰ πάντα τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην. οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ. ¹⁸ καὶ ἐβλήθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπε. τίς ἐμὶ ἐγὼ κύριέ μου κύριε, καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἕως τούτων; ¹⁹ καὶ κατεσμικρύνθη μικρὸν ἐνώπιόν σου κύριέ μου κύριε, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν. οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου κύριέ μου κύριε. ²⁰ καὶ τί προσθήσει Δαυὶδ ἐτι τοῦ καλῆσαι πρὸς σέ; καὶ νῦν σὺ οἶδας τὸν δούλόν σου κύριέ μου κύριε, ²¹ καὶ διὰ τὸν δούλόν σου πεποίηκας, καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην, γνωρίσαι τῷ δούλῳ σου, ²² ἐνεκεν τοῦ μεγαλύναι σε κύριέ μου. ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σὺ, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἠκούσαμεν ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν. ²³ καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; ὡς ὠδήγησεν αὐτόν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαόν, τοῦ θέσθαι σε ὄνομα, τοῦ ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν, τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου, οὗς ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη καὶ σκηνώματα. ²⁴ καὶ ἡτοίμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ εἰς λαόν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς θεόν. ²⁵ καὶ νῦν κύριέ μου, ῥῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πίστωσον ἕως τοῦ αἰῶνος, κύριε παντοκράτωρ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας, ²⁶ μεγαλυνθεῖ τὸ ὄνομά σου ἕως αἰῶνος. ²⁷ κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπεκάλυψας τὸ ὀπίον τοῦ δούλου σου λέγων, οἶκον οἰκοδομήσω σοι. διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ δούλός σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σέ τὴν προσευχὴν ταύτην. ²⁸ καὶ νῦν κύριέ μου κύριε, σὺ εἰ θεὸς, καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί, καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ

ταῦτα. ²⁹ καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου, ὅτι σὺ κύριέ μου κύριε ἐλάλησας, καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς. καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἄλλοφύλων. ² καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν Μωάβ, καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινοῖς, κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανάτου, καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐξώγρησε. καὶ ἐγένετο Μωάβ τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. ³ καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ υἱὸν Ραάβ βασιλέα Σουβά, πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα, καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππεων, καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν. καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἑαυτῷ ἑκατὸν ἄρματα. ⁵ καὶ παραγίνεται Συρία Λαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβά, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἰκοσιδύο χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Λαμασκὸν, καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυὶδ εἰς δούλους φέροντας ξένια. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοὺς οἱ ἦσαν ἐπὶ τῶν παιδῶν τῶν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβά, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακὶμ βασιλεὺς Αἰγύπτου, ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ροβοὰμ υἱοῦ Σολομῶντος. ⁸ καὶ ἐκ τῆς Μετεβὰν καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Ἀδρααζάρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα. ἐν αὐτῷ ἐποίησε Σαλομὼν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τοὺς λουτήρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη. ⁹ καὶ ἤκουσε Θεοῦ ὁ βασιλεὺς Ἡμᾶθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀδρααζάρ, ¹⁰ καὶ

ἀπέστειλε Θεοῦ Ἰεδδουράμ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυὶδ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ, καὶ ἐπάταξε αὐτὸν, ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Ἀδρααζάρ, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἦσαν σκευὴ ἀργυρᾶ, καὶ σκευὴ χρυσᾶ, καὶ σκευὴ χαλκᾶ. ¹¹ καὶ ταῦτα ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσοῦ οὗ ἠγάσεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὧν κατεδυνάστευσεν, ¹² ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἐκ τῆς Μωάβ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἐξ Ἀμαλῆ, καὶ ἐκ τῶν σκύλων Ἀδρααζάρ υἱοῦ Ραάβ βασιλέως Σουβά. ¹³ καὶ ἐποίησε Δαυὶδ ὄνομα. καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελὲμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. ¹⁴ καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰν ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ. καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι δούλοι τῷ βασιλεῖ. καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ¹⁵ καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραήλ. καὶ ἦν Δαυὶδ ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς. καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλουὶ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων. ¹⁷ καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτωβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ, ἱερεῖς. καὶ Σασά ὁ γραμματεὺς. ¹⁸ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ σύμβουλος. καὶ ὁ Χελεθὶ, καὶ ὁ Φελετὶ, καὶ οἱ υἱοὶ Δαυὶδ ἀνλόρχαι ἦσαν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ. εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολειμμένος ἐν τῷ οἴκῳ Σαοὺλ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἐνεκὲν Ἰωνάθαν; ² καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ ἦν παῖς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σιβά. καὶ καλοῦσιν αὐτὸν πρὸς Δαυὶδ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς. σὺ εἶ Σιβά; καὶ εἶπεν. ἐγὼ δούλος σός. ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. εἰ ὑπολείπεται ἐκ τοῦ οἴκου Σαοὺλ ἔτι ἀνὴρ, καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος Θεοῦ; καὶ εἶπε Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα. ἔτι ἔστιν υἱὸς τῷ Ἰωνάθαν πεπληγὼς τοὺς πόδας. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ποῦ οὗτος; καὶ εἶπεν Σιβά πρὸς τὸν βασιλέα. ἰδοὺ ἐν οἴκῳ Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμὴλ

Ἀμιήλ ἐκ τῆς Λοδάβαρ. ⁵ καὶ ἀπέστει-
 λεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ ἔλαβεν αὐ-
 τὸν ἐκ τοῦ οἴκου Μαχὶρ υἱοῦ Ἀμιήλ
 ἐκ τῆς Λοδάβαρ. ⁶ καὶ παραγίνεται
 Μεμφιβοσθέ υἱὸς Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαούλ
 πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ, καὶ ἔπασεν
 ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσεκύνη-
 σεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. Μεμ-
 φιβοσθέ; καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου.
⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. μὴ φοβοῦ,
 ὅτι ποιῶν ποιήσω μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ
 Ἰωνάθαν τὸν πατέρα σου, καὶ ἀπο-
 καταστήσω σοι πάντα ἄγρὸν Σαούλ
 πατρὸς τοῦ πατρὸς σου, καὶ σὺ φαγῇ
 ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διαπαν-
 τός. ⁸ καὶ προσεκύνησεν Μεμφιβοσθέ,
 καὶ εἶπε. τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου, ὅτι
 ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθνη-
 κότα τὸν ὅμοιον ἐμοί; ⁹ καὶ ἐκάλεσεν
 ὁ βασιλεὺς Σιβᾶ τὸ παιδάριον Σαούλ,
 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. πάντα ὅσα ἐστὶ
 τῷ Σαούλ καὶ ὅλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
 δέδωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου. ¹⁰ καὶ
 ἐργᾷ αὐτῷ τὴν γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου,
 καὶ οἱ δοῦλοί σου, καὶ εἰσίοσεις τῷ
 υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους, καὶ ἔδεται
 ἄρτους, καὶ Μεμφιβοσθέ υἱὸς τοῦ κυ-
 ρίου σου φάγεται διαπαντὸς ἄρτον ἐπὶ
 τῆς τραπέζης μου. καὶ τῷ Σιβᾶ ἦσαν
 πεντεκαίδεκα υἱοί, καὶ εἴκοσι δοῦλοι.
¹¹ καὶ εἶπε Σιβᾶ πρὸς τὸν βασιλέα.
 κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός
 μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὕ-
 τως ποιήσει ὁ δούλος σου. καὶ Μεμ-
 φιβοσθέ ἦσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δα-
 υὶδ καθὼς εἷς τῶν υἱῶν αὐτοῦ τοῦ
 βασιλέως. ¹² καὶ τῷ Μεμφιβοσθέ υἱὸς
 μικρὸς ἦν, καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχά, καὶ
 πᾶσα ἡ κατοίκησις τοῦ οἴκου Σιβᾶ
 δοῦλοι τοῦ Μεμφιβοσθέ. ¹³ καὶ Μεμ-
 φιβοσθέ κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι
 ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως αὐτὸς
 διαπαντὸς ἦσθιε, καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς
 ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανε
 βασιλεὺς υἱὸν Ἀμμών, καὶ ἐβασίλευσεν
 Ἀννὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ
 εἶπε Δαυὶδ. ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀννὼν
 υἱοῦ Ναὰς, ὃν τρόπον ἐποίησεν ὁ πα-
 τὴρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος. καὶ ἀπέ-

στείλε Δαυὶδ παρακαλέσαι αὐτὸν ἐν
 χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πα-
 τρὸς αὐτοῦ, καὶ παρεγένοντο οἱ παῖ-
 δες Δαυὶδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Ἀμμών.
³ καὶ εἶπον οἱ ἀρχόντες υἱῶν Ἀμμών
 πρὸς Ἀννὼν τὸν κύριον αὐτῶν. μὴ πα-
 ρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου
 ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέστειλές σοι παρα-
 καλοῦντας; ἀλλ' ὅπως οὐχὶ ἐρευνή-
 σωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν
 αὐτήν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτήν
 ἀπέστειλε Δαυὶδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ
 πρὸς σέ; ⁴ καὶ ἔλαβεν Ἀννὼν τοὺς
 παῖδας Δαυὶδ, καὶ ἐξύρησε τοὺς πώ-
 γωνας αὐτῶν, καὶ ἀπέκοψε τοὺς μαν-
 δύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἕως τῶν
 ἰσχυρίων αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐ-
 τοὺς. ⁵ καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ
 τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαν-
 τήν αὐτῶν, ὅτι ἦσαν οἱ ἄνδρες ἡτι-
 μασμένοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασι-
 λεὺς. καθίσατε ἐν Ἱεριχώ ἕως τοῦ ἀνα-
 τεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἐπι-
 στραφήσεσθε. ⁶ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμ-
 μών ὅτι κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ.
 καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ ἐμι-
 σθώσαντο τὴν Συρίαν Βαυθαάμ, καὶ
 τὴν Συρίαν Σουβὰ, καὶ Ρωῶβ, εἴκοσι
 χιλιάδας πεζῶν, καὶ τὸν βασιλέα Ἀμα-
 λὴκ χιλίους ἄνδρας, καὶ Ἰστώβ δώ-
 δεκα χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁷ καὶ ἤκουσε
 Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωάβ καὶ
 πᾶσαν τὴν δύναμιν τοὺς δυνατούς.
⁸ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμών καὶ παρ-
 ετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς
 πύλης Συρίας Σουβὰ καὶ Ρωῶβ καὶ
 Ἰστώβ καὶ Ἀμαλὴκ μόνοι ἐν ἄγρῳ.
⁹ καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐ-
 τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ
 κατὰ πρόσωπον ἐξεναντίας καὶ ἐκ τοῦ
 ὀπισθεν, καὶ ἐπέλεξάτο ἐκ πάντων
 τῶν νεανιῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρετάξαντο
 ἐξ ἐναντίας Συρίας. ¹⁰ καὶ τὸ κατά-
 λοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσ-
 σὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετά-
 ξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμών, ¹¹ καὶ
 εἶπεν. ἔαν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμὲ,
 καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν. καὶ ἔαν
 κραταιωθῶσιν υἱοὶ Ἀμμών ὑπὲρ σέ,
 καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαι σε. ¹² ἀνδρί-
 ζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ
 ἡμῶν

ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ¹³ καὶ προσῆλθεν Ἰωάβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδαν ὅτι ἔφυγε Συρία, καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου Ἀβессά, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀνέστρεψεν Ἰωάβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ παρεγένετο εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ καὶ εἶδε Συρία ὅτι ἔπταισεν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹⁶ καὶ ἀπέστειλεν Ἀδρααζάρ, καὶ συνηγάγε τὴν Οὐρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμακ, καὶ παρεγένοντο εἰς Αἰλάμ. καὶ Σωβὰκ ἄρχων τῆς δυνάμεως Ἀδρααζάρ ἔμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυίδ, καὶ συνηγάγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγένετο εἰς Αἰλάμ. καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυίδ, καὶ ἐπολέμησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἔφυγε Συρία ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ ἀνείλε Δαυίδ ἐκ τῆς Συρίας ἑπτακόσια ἄρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ὑπέων, καὶ τὸν Σωβὰκ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξε, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ¹⁹ καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δούλοι Ἀδρααζάρ ὅτι ἔπταισεν ἔμπροσθεν Ἰσραὴλ, καὶ ἠυδομήσαν μετὰ Ἰσραὴλ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς. καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶσαι ἔτι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνι-
αυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξοδίας τῶν
βασιλέων, καὶ ἀπέστειλε Δαυίδ τὸν
Ἰωάβ, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ μετ' αὐ-
τοῦ καὶ τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέ-
φθειραν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν. καὶ διεκά-
θισαν ἐπὶ Ῥαββὰθ. καὶ Δαυίδ ἐκά-
θισεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐγένετο
πρὸς ἑσπέραν, καὶ ἀνέστη Δαυίδ ἀπὸ
τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει ἐπὶ
τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως,
καὶ εἶδε γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ
δώματος, καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῷ εἶδει
σφόδρα. ³ καὶ ἀπέστειλε Δαυίδ, καὶ
ἐζητήσε τὴν γυναῖκα, καὶ εἶπεν. οὐχὶ

αὕτη Βηρσαββὲ θυγάτηρ Ἐλιὰβ γυνὴ
Οὐρίου τοῦ Χετταίου; ⁴ καὶ ἀπέστει-
λεν Δαυίδ ἀγγέλους, καὶ ἔλαβεν αὐ-
τήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοι-
μήθη μετ' αὐτῆς. καὶ αὕτη ἀγιαζομένη
ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἀπέστρε-
ψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐν γασ-
τρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ. καὶ ἀποστείλασα
ἀπήγγειλε τῷ Δαυίδ, καὶ εἶπεν. ἐγὼ
εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω. ⁶ καὶ ἀπέστειλε
Δαυίδ πρὸς Ἰωάβ, λέγων. ἀπόστειλον
πρὸς μὲ τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον. καὶ
ἀπέστειλεν Ἰωάβ τὸν Οὐρίαν πρὸς Δα-
υίδ. ⁷ καὶ παραγίνεται Οὐρίας καὶ εἰς-
ῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπρωῶτησεν
Δαυίδ εἰς εἰρήνην Ἰωάβ, καὶ εἰς εἰρή-
νην τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πο-
λέμου. ⁸ καὶ εἶπε Δαυίδ τῷ Οὐρίᾳ.
κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ νύφαι
τοὺς πόδας σου. καὶ ἐξῆλθεν Οὐρίας
ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξῆλθεν
ὀπίσω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως. ⁹ καὶ
ἐκοιμήθη Οὐρίας παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ
βασιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ, καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυίδ,
λέγοντες. ὅτι οὐ κατέβη Οὐρίας εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ. καὶ εἶπε Δαυίδ πρὸς Οὐ-
ρίαν. οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ; τί ὅτι οὐ
κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου; ¹¹ καὶ εἶπεν
Οὐρίας πρὸς Δαυίδ. ἡ κιβωτός, καὶ
Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας κατοικοῦσιν ἐν
σκηναῖς, καὶ ὁ κύριος μου Ἰωάβ, καὶ
οἱ δούλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσω-
πον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσι, καὶ
ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν μου τοῦ
φαγεῖν, καὶ πιεῖν καὶ κοιμηθῆναι μετὰ
τῆς γυναικὸς μου; πῶς; ζῇ ἡ ψυχὴ
σου, εἰ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹² καὶ
εἶπε Δαυίδ πρὸς Οὐρίαν. κάθισον ἐν-
ταῦθα καὶ γε σήμερον, καὶ αὔριον ἐξα-
ποστελῶ σε. καὶ ἐκάθισεν Οὐρίας ἐν
Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ
ἐπαύριον. ¹³ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυίδ
καὶ ἔφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔπιε,
καὶ ἐμέθυσεν αὐτόν, καὶ ἐξῆλθεν ἐσπέ-
ρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης
αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου
αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέ-
βη. ¹⁴ καὶ ἐγένετο πρῶτ', καὶ ἔγραψε
Δαυίδ βιβλίον πρὸς Ἰωάβ, καὶ ἀπέ-
στειλεν

στεileen ἐν χειρὶ Οὐρίου. ¹⁵ καὶ ἔγραψεν ἐν βιβλίῳ, λέγων. εἰσάγαγε τὸν Οὐρίαν ἐξεναντίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταιοῦ, καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται. ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ἰωάβ ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔθηκεν τὸν Οὐρίαν εἰς τὸν τόπον οὗ ᾗδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεῖ. ¹⁷ καὶ ἐξηλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ἰωάβ. καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυὶδ, καὶ ἀπέθανε καὶ γε Οὐρίας ὁ Χετταῖος. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ, καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλήσαι πρὸς τὸν βασιλέα. ¹⁹ καὶ ἐνετείλατο τῷ ἀγγέλῳ, λέγων. ἐν τῷ συντελέσαι πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλήσαι πρὸς τὸν βασιλέα, ²⁰ καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῇ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως, καὶ εἴπῃ σοι, τί ὅτι ἡγγίσαιτε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι; οὐκ ᾗδετε ὅτι τοξεύουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους; ²¹ τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ υἱοῦ Νήρ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψε κλάσμα μύλου ἐπ' αὐτὸν ἀπὸ ἄνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἵνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τείχος; καὶ ἐρεῖς. καὶ γε ὁ δούλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. ²² καὶ ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγγειλε τῷ Δαυὶδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ἰωάβ πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου. καὶ ἐθυμώθη Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ, καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄγγελον. ἵνατί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι; οὐκ ᾗδετε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους; τίς ἐπάταξε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν Ἱεροβάαλ; οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασί; ἵνατί προσηγάγετε πρὸς τὸ τείχος; ²³ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυὶδ. ὅτι ἐκραταίωσαν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἐξηλθον ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἕως τῆς θύρας τῆς πύλης. ²⁴ καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξευόντες πρὸς τοὺς παῖδάς σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους, καὶ ἀπέθανον τῶν παιδῶν

τοῦ βασιλέως, καὶ γε ὁ δούλος σου Οὐρίας ὁ Χετταῖος ἀπέθανε. ²⁵ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν ἄγγελον. τάδε ἐρεῖς πρὸς Ἰωάβ. μὴ πονηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα. κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν, καὶ κατάσπασον αὐτήν, καὶ κραταίωσον αὐτήν. ²⁶ καὶ ἤκουσεν ἡ γυνὴ Οὐρίου ὅτι ἀπέθανεν Οὐρίας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ²⁷ καὶ διήλθε τὸ πένθος, καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ, καὶ συνήγαγεν αὐτήν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα ὃ ἐποίησε Δαυὶδ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἀπέστειλε κύριος τὸν Νάθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. δύο ἦσαν ἄνδρες ἐν πόλει μὲν, εἰς πλουσίους, καὶ εἰς πένη. ² καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα. ³ καὶ τῷ πένητι οὐδὲν ἀλλ' ἡ ἀμνάς μία μικρὰ, ἣν ἐκτήσατο καὶ περιποίησατο καὶ ἐξέθρεψεν αὐτήν καὶ ἡδύνθη μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἐκ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἔσθιε, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπινε, καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδε, καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ. ⁴ καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ, καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ξένῳ ὁδοιπόρῳ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλαβε τὴν ἀμνάδα τοῦ πένητος, καὶ ἐποίησεν αὐτήν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν. ⁵ καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Δαυὶδ σφόδρα τῷ ἀνδρὶ. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν. **Ζῇ** κύριος, ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο, ⁶ καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει ἑπταπλασίονα ἀνδ' ὧν ὅτι ἐποίησε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ περὶ οὗ οὐκ ἐφείσατο. ⁷ καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ. σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο. τάδε λέγει κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. ἐγὼ εἰμι ὁ κρίνας σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ εἰμι ἔρρυ-
σαιην

σάμην σε ἐκ χειρὸς Σαούλ. ⁸ καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου. καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ Ἰούδα, καὶ εἰ μικρόν ἐστι, προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα. ⁹ τί ὅτι ἐφάυλισας τὸν λόγον κυρίου, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ; τὸν Οὐρίαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες σεαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ῥομφαίᾳ υἱῶν Ἀμμών. ¹⁰ καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἐως αἰῶνος ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με, καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Οὐρίου τοῦ Χετταίου, τοῦ εἶναι σοι εἰς γυναῖκα. ¹¹ τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγερῶ ἐπὶ σέ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου, καὶ λήψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ' ὀφθαλμούς σου, καὶ δώσω τῷ πλησίον σου, καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου τούτου. ¹² ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῆ, καὶ γὰρ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἡλίου τούτου. ¹³ καὶ εἶπε Δαυὶδ τῷ Νάθαν. ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ. καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ. καὶ κύριος παρεβίβασε τὸ ἁμάρτημά σου, οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ¹⁴ πλην ὅτι παροργίζων παρώρισας τοὺς ἐχθροὺς κυρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ, καὶ γὰρ ὁ υἱός σου ὁ τεχθεὶς σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται. ¹⁵ καὶ ἀπῆλθε Νάθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ἔθραυσε κύριος τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Οὐρίου τοῦ Χετταίου τῷ Δαυίδ, καὶ ἠρρώσθησε. ¹⁶ καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, καὶ ἐνήστευσε Δαυὶδ νηστείαν, καὶ εἰςῆλθε καὶ νηλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐγεῖραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἠθέλησε, καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ, καὶ ἀπέθανε τὸ παιδάριον. καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυὶδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ, ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, ὅτι εἶπον. ἰδοὺ ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἐτιζῇ ἐλαλήσαμεν πρὸς αὐτὸν, καὶ οὐκ εἰσκούσε τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν

ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον, καὶ ποιήσει κακὰ; ¹⁹ καὶ συνῆκε Δαυὶδ ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσι, καὶ ἐνόησε Δαυὶδ ὅτι τέθνηκε τὸ παιδάριον. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. εἰ τέθνηκε τὸ παιδάριον; καὶ εἶπαν. τέθνηκε. ²⁰ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἐλούσατο, καὶ ἠλείψατο, καὶ ἠλλαξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἰςῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν, καὶ παρέθηκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἔφαγε. ²¹ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἐνεκα τοῦ παιδαρίου; ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἐκλαίεις καὶ ἠγρύπνεις, καὶ ἡνίκα ἀπέθανε τὸ παιδάριον, ἀνέστης καὶ ἔφαγες ἄρτον καὶ πέπωκας; ²² καὶ εἶπε Δαυὶδ. ἐν τῷ τῷ παιδάριον ἐτιζῇ ἐνήστευσα καὶ ἐκλαυσα, ὅτι εἶπα, τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος, καὶ ζήσεται τὸ παιδάριον; ²³ καὶ νῦν τέθνηκεν, ἵνατί τοῦτο ἐγὼ νηστεύω; μὴ δυνησώμαι ἐπιστρέφειν αὐτὸν ἐτι; ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει πρὸς μέ. ²⁴ καὶ παρεκάλεισε Δαυὶδ Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμών, καὶ κύριος ἠγάπησεν αὐτόν. ²⁵ καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδδεδὶ ἐνεκεν κυρίου. ²⁶ καὶ ἐπολέμησεν Ἰωάβ ἐν Βαββὰθ υἱῶν Ἀμμών, καὶ κατέλαβε τὴν πόλιν τῆς βασιλείας. ²⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν. ἐπολέμησα ἐν Βαββὰθ, καὶ κατελαβόμην τὴν πόλιν τῶν υδάτων. ²⁸ καὶ νῦν συναγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ, καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ προκαταλαβοῦμαι αὐτήν, ἵνα μὴ προκαταλαβώμαι ἐγὼ τὴν πόλιν, καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτήν. ²⁹ καὶ συνηγαγε Δαυὶδ πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐπορεύθη εἰς Βαββὰθ, καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατελάβετο αὐτήν. ³⁰ καὶ ἔλαβε τὸν στέφανον Μολχόμ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ σταθμὸς

σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυὶδ, καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξηνεγκε πολλὰ σφόδρα. ³¹ καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς, καὶ ὑποτομεῦσι σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου. καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱὼν Ἀμμὼν. καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ἱερουσαλὴμ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Ἀβεσσαλώμ υἱῷ Δαυὶδ ἀδελφῇ καλῇ τῷ εἶδει σφόδρα, καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ, καὶ ἡγάπησεν αὐτὴν Ἀμμὼν υἱὸς Δαυὶδ. ² καὶ ἐθλίβετο Ἀμμὼν ὥστε ἀβρῶσταιν διὰ Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὅτι παρθένος ἦν αὕτη, καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀμμὼν τοῦ ποιῆσαι τι αὐτῇ. ³ καὶ ἦν τῷ Ἀμμὼν ἐταῖρος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωναδάβ, υἱὸς Σαμαὰ τοῦ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. καὶ Ἰωναδάβ, ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα, ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί σοι ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενῇς υἱὲ τοῦ βασιλέως τοπορῶϊ πρωῒ; οὐκ ἀπαγγέλλεις μοι; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμμὼν. Θημάρ τὴν ἀδελφὴν Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωναδάβ. κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἰδεῖν σε, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτόν. ἔλθétω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου, καὶ ψωμισάτω με, καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου βρῶμα, ὅπως ἴδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς. ⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἀμμὼν καὶ ἠρῳάσθη, καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν αὐτόν. καὶ εἶπεν Ἀμμὼν πρὸς τὸν βασιλέα. ἔλθétω δὴ Θημάρ ἡ ἀδελφὴ μου πρὸς μὲ, καὶ κολλυρίσάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. ⁷ καὶ ἀπέστειλε Δαυὶδ πρὸς Θημάρ εἰς τὸν οἶκον, λέγων. πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα. ⁸ καὶ ἐπορεύθη Θημάρ εἰς τὸν οἶκον Ἀμμὼν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ αὐτὸς κοιμώμενος. καὶ ἔλαβε τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασε, καὶ ἐκολύρισε κατ' ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ ἡ-

ψησε τὰς κολλυρίδας. ⁹ καὶ ἔλαβε τὸ τηγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησε φαγεῖν. καὶ εἶπεν Ἀμμὼν. ἔξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθέν μου. καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἀμμὼν πρὸς Θημάρ. εἰσένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμίειον, καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου. καὶ ἔλαβε Θημάρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησε, καὶ εἰσῆνεγκε τῷ Ἀμμὼν ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς τὸν κοιτώνα. ¹¹ καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν, καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. δεῦρο κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ ἀδελφὴ μου. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ. μὴ ἀδελφέ μου μὴ ταπεινώσης με, διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ἰσραὴλ, μὴ ποιήσης τὴν ἀφροσύνην ταύτην. ¹³ καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄνειδός μου; καὶ σὺ ἔση ὡς εἰς τῶν ἀφρόνων ἐν Ἰσραὴλ. καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ. ¹⁴ καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμμὼν τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν, καὶ ἐταπεινώσεν αὐτὴν, καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς. ¹⁵ καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Ἀμμὼν μῖσος μέγα σφόδρα, ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἣν ἡγάπησεν αὐτὴν, ὅτι μείζων ἡ κακία ἢ ἐσχάτη ἡ ἡ πρώτη. καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμμὼν. ἀνάστηθι, καὶ πορεύου. ¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημάρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἐτέραν ἣν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ τοῦ ἐξαποστεῖλαί με. καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἀμμὼν ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς. ¹⁷ καὶ ἐκάλεσε τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προσεθηκότα τοῦ οἴκου, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. ¹⁸ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτὼν καρπωτός, ὅτι οὕτως ἐνεδιδύσκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπενδύτας αὐτῶν. καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν ὀπίσω αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἔλαβε Θημάρ σποδὸν, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διεβρόντησε, καὶ ἐπέθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν

κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κράζουσα. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἀβессαλώμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς. μὴ Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ; καὶ νῦν ἀδελφή μου κώφευσον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστί. μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλήσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐκάθισε Θημάρ χηρεύουσα ἐν τῷ οἴκῳ Ἀβессαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. ²¹ καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πάντας τοὺς λόγους τοὺς καὶ ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ οὐκ ἐλύπησε τὸ πνεῦμα Ἀμνὼν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι ἡγάπα αὐτόν, ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν. ²² καὶ οὐκ ἐλάλησεν Ἀβессαλώμ μετὰ Ἀμνὼν ἀπὸ πονηροῦ ἕως ἀγαθοῦ, ὅτι ἐμίσει Ἀβессαλώμ τον Ἀμνὼν ἐπὶ λόγῳ οὗ ἐταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐγένετο εἰς διετηρίδα ἡμερῶν καὶ ἦσαν κείροντες τῷ Ἀβессαλώμ ἐν Βελασὼρ τῇ ἐχόμενῃ Ἐφραιμ, καὶ ἐκάλεσεν Ἀβессαλώμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. ²⁴ καὶ ἦλθεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ δὴ κείρουσι τῷ δούλῳ σου, πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀβессαλώμ. μὴ δὴ υἱέ μου, μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς, καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ. καὶ ἐβιάσατο αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε τοῦ πορευθῆναι, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν. ²⁶ καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς αὐτόν. καὶ εἰ μὴ, πορευθήτω δὴ μεθ' ἡμῶν Ἀμνὼν ὁ ἀδελφός μου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ἵνατί πορευθῇ μετὰ σοῦ; ²⁷ καὶ ἐβιάσατο αὐτόν Ἀβессαλώμ, καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ τὸν Ἀμνὼν καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. καὶ ἐποίησεν Ἀβессαλώμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως. ²⁸ καὶ ἐνετείλατο Ἀβессαλώμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, λέγων. ἴδετε ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία Ἀμνὼν ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ εἴπω πρὸς ὑμᾶς, πατάξατε τὸν Ἀμνὼν, καὶ θανατώσατε αὐτόν. μὴ φοβηθῆτε, ὅτι οὐχὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἐντελλόμενος ὑμῖν; ἀνδρίξθετε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως. ²⁹ καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Ἀβессαλώμ τῷ Ἀμνὼν, καθὰ ἐνετεί-

λατο αὐτοῖς Ἀβессαλώμ. καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον. ³⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἡ ἀκοὴ ἦλθε πρὸς Δαυὶδ, λέγων. ἐπάταξεν Ἀβессαλώμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ³¹ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέβροῦξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστώτες αὐτῷ διέβροῦξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ³² καὶ ἀπεκρίθη Ἰωναδὰβ υἱὸς Σαμαὰ ἀδελφοῦ Δαυὶδ, καὶ εἶπε. μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν, ὅτι ἐπὶ στόματός Ἀβессαλώμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐταπείνωσε Θημάρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ. ³³ καὶ νῦν μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ῥῆμα, λέγων. πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθανον, ὅτι ἄλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανε. ³⁴ καὶ ἀπέδρα Ἀβессαλώμ. καὶ ἦρε τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐν τῇ καταβάσει. καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπεν. ἄνδρας ἑώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ὠρωνῆν ἐκ μέρους τοῦ ὄρους. ³⁵ καὶ εἶπεν Ἰωναδὰβ πρὸς τὸν βασιλέα. ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεσι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου σου οὕτως ἐγένετο. ³⁶ καὶ ἐγένετο ἡνῖκα συνετέλεσε λαλῶν καὶ ἰδοὺ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦλθον, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἐκλαυσαν, καὶ γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐκλαυσαν κλαυθμόν μέγαν σφόδρα. ³⁷ καὶ Ἀβессαλώμ ἔφυγε καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμί υἱὸν Ἐμιοῦδ βασιλέα Γεδσοῦρ εἰς γῆν Χαμααχὰδ. καὶ ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πασας τὰς ἡμέρας. ³⁸ καὶ Ἀβессαλώμ ἀπέδρα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἦν ἐκεῖ ἔτη τρία. ³⁹ καὶ ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοῦ ἐξελθεῖν πρὸς Ἀβессαλώμ,

ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Ἀμωὺν ὅτι ἀπέθανε.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἔγνω Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ὅτι ἡ καρδιά τοῦ βασιλέως ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ.² καὶ ἀπέστειλεν Ἰωάβ εἰς Θεκωῆ, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. πένθησον δὴ καὶ ἐνδυσαι ἱμάτια πενθικὰ, καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ ἔσῃ ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλὰς,³ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἔθηκεν Ἰωάβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς.⁴ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἢ Θεκωΐτις πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔπεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ εἶπε. σῶσον βασιλεῦ, σῶσον.⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν ὁ βασιλεὺς. τί ἔστι σοι; ἡ δὲ εἶπε. καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ μου.⁶ καὶ γε τῇ δούλῃ σου δύο υἱοί, καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφοτέροι ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἀναμέσον αὐτῶν. καὶ ἐπαισεν ὁ εἰς τὸν ἕνα ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν.⁷ καὶ ἰδοὺ ἐπανέστη ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου, καὶ εἶπαν. δὸς τὸν παῖσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐ ἀπέκτεινε, καὶ ἔξαρούμεν καὶ γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν. καὶ σβέσουσι τὸν ἀνδρακά μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς.⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα. ὑγιαίνουσα βιάδιζε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ γὰρ ἐντελούμαι περὶ σοῦ.⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἢ Θεκωΐτις πρὸς τὸν βασιλέα. ἐπ' ἐμὲ κύριέ μου βασιλεῦ ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἁθῶς.¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἄξιεις αὐτὸν πρὸς ἐμὲ, καὶ οὐ προσθήσει ἔτι ἁψασθαι αὐτοῦ.¹¹ καὶ εἶπεν. μνημονεύσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν κύριον θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ οὐ μὴ ἔξαρωσι τὸν υἱόν μου. καὶ

εἶπε. ὦ κύριος, εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τοιχῆς τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν.¹² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου βασιλέα ῥήμα. καὶ εἶπε. ἀλήθσον.¹³ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. ἵνατί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν θεοῦ; ἡ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ;¹⁴ ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ λήψεται ὁ θεὸς ψυχὴν, καὶ λογιζόμενος τοῦ ἐξῶσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐξωσμένον.¹⁵ καὶ νῦν ὁ ἦλθον λαλήσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ῥῆμα τοῦτο, ὅτι ὄψεται με ὁ λαὸς, καὶ ἔρεῖ ἡ δούλη σου. λαλησάτω δὴ πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, εἴπως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ῥῆμα τῆς δούλης αὐτοῦ,¹⁶ ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς. ἑυσάσθω τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ζητοῦντος ἐξάραι με καὶ τὸν υἱόν μου ἀπὸ κληρονομίας θεοῦ.¹⁷ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. εἰ ἤδη ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίας. ὅτι καθὼς ἄγγελος θεοῦ, οὕτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν, καὶ κύριος ὁ θεὸς σου ἔσται μετὰ σοῦ.¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα. μὴ δὴ κρούψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα, ὃ ἐγὼ ἐπερωτῶ σε. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς.¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. μὴ ἡ χεὶρ Ἰωάβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ βασιλεῖ. ὦ ψυχὴ σου κύριέ μου βασιλεῦ, εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ὁ δούλός σου Ἰωάβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι, καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους.²⁰ ἐνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δούλός σου Ἰωάβ τὸν λόγον τούτον. καὶ ὁ κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφία ἀγγέλου τοῦ θεοῦ τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ γῇ.²¹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ. ἰδοὺ δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον

λόγον σου τοῦτον. πορεύου, ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Ἀβεσσαλώμ.
²² καὶ ἔπεσεν Ἰωάβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε, καὶ εὐλόγησε τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν Ἰωάβ. σήμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὖρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ.
²³ καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσοῦρ, καὶ ἤγαγε τὸν Ἀβεσσαλώμ εἰς Ἱερουσαλήμ. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλέπτω. καὶ ἀπέστρεψεν Ἀβεσσαλώμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. ²⁵ καὶ ὥς Ἀβεσσαλώμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ αἰνετός σφόδρα, ἀπὸ Ἰγνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἕως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ μῶμος. ²⁶ καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ὡς ἂν ἐκείρετο, ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτὸν, καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ. ²⁷ καὶ ἐτέχθησαν τῷ Ἀβεσσαλώμ τρεῖς υἱοὶ, καὶ θυγάτηρ μία. καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημάρ. αὕτη ἦν γυνὴ καλὴ σφόδρα. καὶ γίνεται γυνὴ Ροβοὰμ υἱῷ Σαλωμών, καὶ τίκει αὐτῷ τὸν Ἀβιά. ²⁸ καὶ ἐκάθισεν Ἀβεσσαλώμ ἐν Ἱερουσαλήμ δύο ἔτη ἡμερῶν, καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδε. ²⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς Ἰωάβ ἀποστείλα αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν. καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, καὶ οὐκ ἠθέλησε παραγενέσθαι. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. ἴδετε ἡ μερίς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ἰωάβ ἐχόμενά μου, καὶ αὐτῷ ἐκεῖ κριθαι, πορεύεσθε καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρί. καὶ ἐνέπρησαν οἱ παῖδες Ἀβεσσαλώμ τὴν μερίδα. καὶ παραγίνονται οἱ δούλοι Ἰωάβ πρὸς αὐτὸν διερῶνχότες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ εἶπον. ἐνεπύρισαν οἱ δούλοι Ἀβεσσαλώμ τὴν μερίδα ἐν πυρί. ³¹ καὶ ἀνέστη Ἰωάβ, καὶ ἦλθε πρὸς Ἀβεσσα-

λὼμ εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν. ἵνατί ἐνεπύρισαν οἱ παῖδες σου τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρί; ³² καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς Ἰωάβ. ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ λέγων, ἦκε ὥδε, καὶ ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων, ἵνα τί ἦλθον ἐκ Γεδσοῦρ; ἀγαθόν μοι ἦν εἶναι ἐκεῖ. καὶ νῦν ἰδοὺ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον. εἰ δέ ἐστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία, καὶ θανάτωσόν με. ³³ καὶ εἰςῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἰςῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως. καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβεσσαλώμ ἄρματα καὶ ἵππους, καὶ πεντήκοντα ἀνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ² καὶ ὠρθρισεν Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης. καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ ὃς ἐγένετο κρίσις, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν, καὶ ἐβόησε πρὸς αὐτόν Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔλεγεν αὐτῷ. ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ; καὶ εἶπεν. ἐκ μίας φυλῶν Ἰσραὴλ ὁ δοῦλός σου. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἀβεσσαλώμ. ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκολοί, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως. ⁴ καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ. τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ ὃς ἂν ἦ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιώσω αὐτόν; ⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν ἀνδρα τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁶ καὶ ἐποίησεν Ἀβεσσαλώμ κατὰ τὸ ὄψμα τοῦτο παντὶ Ἰσραὴλ τοῖς παραγινόμενοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλώμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν, καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλώμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. πορεύσομαι δὴ, καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου ἃς ἠψάμην τῷ κυρίῳ ἐν Χιβρών. ⁸ ὅτι εὐχὴν ἠψάτο ὁ δού-

λός σου ἐν τῷ οἰκεῖν με ἐν Γεδσοῦρ ἐν Συρία, λέγων. ἐὰν ἐπιστρέψω ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ λατρεύσω τῷ κυρίῳ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. βάδιζε εἰς εἰρήνην. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρών. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγων. ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἔρεϊτε, βεβασιλεύκε βασιλεὺς Ἀβεσσαλὼμ ἐν Χεβρών. ¹¹ καὶ μετὰ Ἀβεσσαλὼμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ἱερουσαλὴμ κλητοί. καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότῃ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ῥημα. ¹² καὶ ἀπέστειλεν Ἀβεσσαλὼμ τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκωνὶ σύμβουλον Δαυὶδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλὰ ἐν τῷ θυσιάξιν αὐτόν. καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρόν. καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Ἀβεσσαλὼμ. ¹³ καὶ παρεγένετο ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ, λέγων. ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλὼμ. ¹⁴ καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ. ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλὼμ. ταχυνάτε τοῦ πορευθῆναι ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς, καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν, καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν στόματι μαχαίρας. ¹⁵ καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα. κατὰ πάντα ὅσα αἰρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἰδοὺ οἱ παῖδες σου. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν. καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ πεζῇ, καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακρῷ. ¹⁸ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρήγον, καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες, καὶ παῖδες οἱ μαχηταὶ ἑξακόσιοι ἄνδρες. καὶ παῖδες οἱ περὶ αὐτόν. καὶ πᾶς ὁ Χελεθὶ, καὶ πᾶς ὁ

Φελεθὶ, καὶ πάντες οἱ Γεθαῖοι οἱ ἐξ-
κόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν
αὐτῶν ἐκ Γεδ, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ
πρόσωπον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ εἶπεν
ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθὶ τὸν Γεθαῖον.
ἵνατί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπί-
στρεψε, καὶ οἶκει μετὰ τοῦ βασιλέως,
ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ ὅτι μετώκηκας σὺ
ἐκ τοῦ τόπου σου. ²⁰ εἰ ἔχθες παρα-
γέγονας, καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ'
ἡμῶν; καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τό-
πον σου. χθές ἡ ἐξέλευσίς σου, καὶ
σήμερον μετακινήσω σε μεθ' ἡμῶν τοῦ
πορευθῆναι; καὶ ἐγὼ πορευσομαι οὐ
ἐὰν ἐγὼ πορευθῶ. ἐπιστρέφου καὶ
ἐπιστρέψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ
σοῦ, καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος
καὶ ἀλήθειαν. ²¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐθὶ
τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε. ζῇ κύριος καὶ ζῇ
ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι εἰς τὸν
τόπον οὐ ἐὰν ἦ ὁ κύριός μου, καὶ ἐὰν
εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωὴν, ὅτι ἐκεῖ
ἔσται ὁ δούλός σου. ²² καὶ εἶπεν ὁ βα-
σιλεὺς πρὸς Ἐθὶ. δεῦρο, καὶ διάβαινε
μετ' ἐμοῦ. καὶ παρήλθεν Ἐθὶ ὁ Γε-
θαῖος καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες οἱ
παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ'
αὐτοῦ. ²³ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλειε φω-
νῇ μεγάλῃ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπο-
ρεύοντο ἐν τῷ χεμαζῶφ τῶν κέδρων.
καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χεμαζῶφον
Κέδρων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασι-
λεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον ὁ-
δοῦ τὴν ἔρημον. ²⁴ καὶ ἰδοὺ καὶ γε
Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ' αὐ-
τοῦ, αἰρόντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης
κυρίου ἀπὸ Βαιθάρ. καὶ ἔστησαν τὴν
κιβωτὸν τοῦ θεοῦ. καὶ ἀνέβη Ἀβιά-
θαρ ἕως ἐπαυσато πᾶς ὁ λαὸς παρ-
ελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ
βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδὼκ. ἀπόστρε-
ψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πό-
λιν. ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς κυ-
ρίου, καὶ ἐπιστρέψῃ με, καὶ δείξει μοι
αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. ²⁶ καὶ
ἐὰν εἴπῃ οὕτως. οὐκ ἠθέληκα ἐν σοὶ,
ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι, ποικίτω μοι κατὰ τὸ ἀ-
γαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²⁷ καὶ
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ.
ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν
εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμαὰς ὁ υἱός σου, καὶ
Ἰωνά-

Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μετ' ὑμῶν. ²⁸ ἴδετε, ἐγὼ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβῶθ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ἔλθῃν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαι μοι. ²⁹ καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ. ³⁰ καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινε ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἑλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνὴρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες. ³¹ καὶ ἀνγγέλη Δαυὶδ, λέγοντες. καὶ Ἀχιτόφελ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Ἀβεσσαλώμ. καὶ εἶπε Δαυὶδ. διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ, κύριε ὁ θεός μου. ³² καὶ ἦν Δαυὶδ ἐρχόμενος ἕως τοῦ Ῥώε, οὐ προσεκυνήσεν ἐκεῖ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσί ὁ ἀρχιεταῖρος Δαυὶδ διδῶν ῥήγχιος τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυὶδ. ἐὰν μὲν διαβῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα. ³⁴ καὶ ἐὰν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἔρεῖς τῷ Ἀβεσσαλώμ. διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου. καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέ μου διελήλυθεν ὁ πατήρ σου. καὶ νῦν παῖς σου εἰμὶ βασιλεῦς, ἑάσόν με ζῆσαι. παῖς τοῦ πατρὸς σου ἤμην τότε καὶ ἄρτίως, καὶ νῦν ἐγὼ δούλος σός, καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. ³⁵ καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετὰ σοῦ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς. καὶ ἔσται πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπαγγεῖλῃς τῷ Σαδὼκ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τοῖς ἱερεῦσιν. ³⁶ ἰδοὺ ἐκεῖ μετ' αὐτῶν δύο υἱοὶ αὐτῶν Ἀχιμάας υἱὸς τῷ Σαδὼκ, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς τῷ Ἀβιάθαρ. καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς με πᾶν ῥῆμα ὃ ἐὰν ἀκούσῃτε. ³⁷ καὶ ἐξῆλθε Χουσί ὁ ἐταῖρος Δαυὶδ εἰς τὴν πόλιν, καὶ Ἀβεσσαλώμ ἄρτι εἰσεπορεύετο εἰς Ἱερουσαλὴμ.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ Δαυὶδ παρῆλθε βραχὺ τι ἀπὸ τῆς Ῥώε, καὶ ἰδοὺ Σιβὰ τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθὲ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ. καὶ

ζεύγος ὄνων ἐπισεσαγμένων, καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι, καὶ ἑκατὸν σταφίδες, καὶ ἑκατὸν φοίνικες, καὶ νέβελ οἶνου. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβὰ. τί ταῦτά σοι; καὶ εἶπε Σιβὰ. τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρωσὶν τοῖς παιδαρίοις, καὶ ὁ οἶνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου; καὶ εἶπε Σιβὰ πρὸς τὸν βασιλέα. ἰδοὺ κάθηται ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι εἶπε. σήμερον ἐπιστρέψουσίν μοι οἶκος Ἰσραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρὸς μου. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβᾶ. ἰδοὺ σοι πάντα ὅσα ἐστὶ Μεμφιβοσθὲ. καὶ εἶπε Σιβὰ προσκυνήσας. εὐροίμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ. ⁵ καὶ ἤλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἕως Βαορὶμ. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαοὺλ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά. ἐξῆλθε ἐμπορεύμενος καὶ καταρῶμενος ⁶ καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυὶδ, καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυὶδ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν, καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ. εὐωνύμων τοῦ βασιλέως. ⁷ καὶ οὕτως ἔλεγε Σεμεὶ ἐν τῷ καταρᾶσθαι αὐτόν. ἐξέλθε ἐξέλθε ἀνὴρ αἱμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος. ⁸ ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἵματα τοῦ οἴκου Σαοὺλ, ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἔδωκε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Ἀβεσσαλώμ τοῦ υἱοῦ σου. καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ καινίᾳ σου, ὅτι ἀνὴρ αἱμάτων σὺ. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀβεσσά υἱὸς Σαρουΐας πρὸς τὸν βασιλέα. ἵνατί καταράται ὁ κύων ὁ τεθνηκώς οὗτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουΐας; καὶ ἀφετε αὐτόν, καὶ οὕτως καταράσθω, ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ καταρᾶσθαι τὸν Δαυίδ. καὶ τίς ἐρεῖ, ὥς τί ἐποίησας οὕτως; ¹¹ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀβεσσά καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ. ἰδοὺ ὁ υἱὸς μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιτίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου, καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμίνι. ἀφετε αὐτόν

αὐτὸν καταρᾶσθαι, ὅτι εἶπεν αὐτῷ κύριος. ¹² εἰπὼς ἴδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹³ καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ Σεμὶ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἐρχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρῶμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῖ πάσων. ¹⁴ καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκκελυμένοι, καὶ ἀνέμυσαν ἐκεῖ. ¹⁵ καὶ Ἀβессαλώμ καὶ πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἀχιτόφελ μετ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἦλθε Χουσί ὁ ἀρχιεπαῖρος Δαυὶδ πρὸς Ἀβессαλώμ, καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ. ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς Χουσί. τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; ἵνατί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἐταίρου σου; ¹⁸ καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ. οὐχί, ἀλλὰ κατόπισθεν οὐ ἐξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ, αὐτῷ ἔσομαι, καὶ μετὰ αὐτοῦ καθήσομαι. ¹⁹ καὶ τὸ δεύτερον τίνι ἐγὼ δουλεύσω, οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ; καθάπερ ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρὸς σου, οὕτως ἔσομαι ἐνώπιόν σου. ²⁰ καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς Ἀχιτόφελ. φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν; ²¹ καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλώμ. εἰσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς σου ἃς κατέλιπε φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκούσεται πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι κατήσχυνας τὸν πατέρα σου, καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρες πάντων τῶν μετὰ σου. ²² καὶ ἔπλησαν τὴν σκηνὴν τῷ Ἀβессαλώμ ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ εἰσῆλθεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ὀφθαλμοὺς παντὸς Ἰσραὴλ. ²³ καὶ ἡ βουλὴ Ἀχιτόφελ ἦν ἐβουλευσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις, ὃν τρόπον ἐπερωτήρη τις ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ, οὕτως πᾶσα ἡ βουλὴ τοῦ Ἀχιτόφελ καὶ γε τῷ Δαυὶδ καὶ γε τῷ Ἀβессαλώμ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ εἶπεν Ἀχιτόφελ πρὸς Ἀβессαλώμ. ἐπιλέξω δὴ ἑμαυτῷ δώδεκα χι-

λιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὀπίσω Δαυὶδ τὴν νύκτα. ² καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτὸν καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκκελυμένος χερσὶ, καὶ ἐκστήσω αὐτὸν καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ, καὶ πατάξω τὸν βασιλεῖα μονώτατον. ³ καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ, ὃν τρόπον ἐπιστρέψει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. πλην ψυχὴν ἀνδρὸς ἐνὸς σὺ ζητεῖς, καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη. ⁴ καὶ εὐθύς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς Ἀβессαλώμ, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ. καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσί τὸν Ἀραχί, καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ γε αὐτοῦ. ⁶ καὶ εἰσῆλθε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ. καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς αὐτὸν, λέγων. κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐλάλησεν Ἀχιτόφελ. ποιήσομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ; εἰ δὲ μὴ, σὺ λάλησον. ⁷ καὶ εἶπε Χουσί πρὸς Ἀβессαλώμ. οὐκ ἀγαθὴ αὕτη ἡ βουλὴ ἣν ἐβουλευσατο Ἀχιτόφελ τὸ ἀπαξ τοῦτο. ⁸ καὶ εἶπε Χουσί. σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ εἰσι σφόδρα καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν. ὥς ἄρκος ἡτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ, καὶ ὥς ὅς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ. καὶ ὁ πατήρ σου ἄνθρωπος πολεμιστῆς, καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν. ⁹ ἴδου γὰρ αὐτοὺς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν βουνῶν ἢ ἐν ἐνὶ τῶν τόπων. καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ, καὶ ἀκούσῃ ἀκούων καὶ εἴπῃ, ἐγενήθη θραῦσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὀπίσω Ἀβессαλώμ. ¹⁰ καὶ γε αὐτὸς υἱὸς δυνάμεως, οὗ ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος τηκομένη τακῆσεται, ὅτι οἶδεν πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου, καὶ υἱοὶ δυνάμεως, οἱ μετ' αὐτοῦ. ¹¹ ὅτι οὕτως συμβουλευόν ἐγὼ συνεβούλευσα, καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σέ πᾶς Ἰσραὴλ ἐπὶ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεὲ, ὥς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πληθός. καὶ τὸ πρὸς-ωπὸν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν. ¹² καὶ ἤξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἓνα τῶν τόπων οὗ ἂν εὕρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν, ὥς πίπτει δρόσος

δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ οὐχ ὑπολει-
ψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν
αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ γε ἕνα.
¹³ καὶ ἔὰν εἰς τὴν πόλιν συναχθῇ, καὶ
λήψεται πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὴν πόλιν
ἐκείνην σχοινία, καὶ συροῦμεν αὐτὴν
ἕως εἰς τὸν χειμᾶρόν, ὅπως μὴ κα-
ταλειφθῇ ἐκεῖ μηδὲ λίθος. ¹⁴ καὶ εἴ-
πεν Ἀβессαλώμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ.
ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσί τοῦ Ἀραχί
ὑπὲρ τὴν βουλὴν Ἀχιτόφελ. καὶ κύριος
ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλὴν
τοῦ Ἀχιτόφελ τὴν ἀγαθὴν, ὅπως ἂν
ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Ἀβессαλώμ τὰ
κακὰ πάντα. ¹⁵ καὶ εἶπε Χουσί ὁ τοῦ
Ἀραχί πρὸς Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τοὺς
ἱερεῖς. οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν
Ἀχιτόφελ τῷ Ἀβессαλώμ καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις Ἰσραὴλ. καὶ οὕτως καὶ
οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ. ¹⁶ καὶ νῦν
ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγεῖλατε τῷ
Δαυὶδ, λέγοντες. μὴ αὐλισθῇς τὴν
νύκτα ἐν Ἀραβῶθ τῆς ἐρήμου, καὶ γε
διαβαίνων σπεῦσον μὴ ποτε καταπίσῃ
τὸν βασιλεῖα, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν
μετ' αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ Ἰωνάθαν καὶ Ἀχι-
μάας εἰστήκεισαν ἐν τῇ πηγῇ Ῥωγὴλ,
καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη, καὶ ἀνήγ-
γειλεν αὐτοῖς. καὶ αὐτοὶ πορεύονται
καὶ ἀναγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ,
ὅτι οὐκ ἠδύναντο ὀφθῆναι τοῦ εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁸ καὶ εἶδεν αὐτοὺς
παιδάριον, καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἀβεσ-
σαλώμ. καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο τα-
χέως, καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν
Βαουρίμ. καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐ-
λῇ, καὶ κατέβησαν ἐκεῖ. ¹⁹ καὶ ἔλα-
βεν ἡ γυνὴ, καὶ διεπέτασε τὸ ἐπικά-
λυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ
ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ Ἀραφῶθ, καὶ οὐκ
ἐγνώσθη ὄμμα. ²⁰ καὶ ἦλθον οἱ παῖδες
Ἀβессαλώμ πρὸς τὴν γυναικα εἰς τὴν
οἰκίαν, καὶ εἶπαν. ποῦ Ἀχιμάας καὶ
Ἰωνάθαν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνή.
παρῆλθαν μικρὸν τοῦ ὕδατος, καὶ
ἐξήτησαν, καὶ οὐχ εὔραν, καὶ ἀνέστρε-
ψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ²¹ ἐγένετο δὲ μετὰ
τὸ ἀπέλθειν αὐτοὺς, καὶ ἀνέβησαν ἐκ
τοῦ λάκκου, καὶ ἐπορεύθησαν. καὶ
ἀπήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυὶδ, καὶ εἶ-
παν πρὸς Δαυὶδ. ἀνάστητε καὶ διάβητε

ταχέως τὸ ὕδωρ, ὅτι οὕτως ἐβουλεύ-
σατο περὶ ὑμῶν Ἀχιτόφελ. ²² καὶ ἀνέ-
στη Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐ-
τοῦ καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην ἕως
τοῦ φωτὸς τοῦ πρωῒ, ἕως ἑνὸς οὐκ
ἔλαθεν ὃς οὐ διήλθε τὸν Ἰορδάνην.
²³ καὶ Ἀχιτόφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη
ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον
αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ. καὶ
ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἀπήγ-
ξατο καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ
τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁴ καὶ Δαυὶδ
διήλθεν εἰς Μαναΐμ, καὶ Ἀβессαλώμ
διέβη τὸν Ἰορδάνην αὐτὸς καὶ πᾶς
ἀνὴρ Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ τὸν
Ἀμεσσαὶ κατέστησεν Ἀβессαλώμ ἀντὶ
Ἰωάβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως. καὶ Ἀμεσσαὶ
υἱὸς ἀνδρὸς, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰεθὲρ ὁ
Ἰεζραηλίτης, οὗτος εἰσῆλθε πρὸς Ἀβι-
γαίαν θυγατέρα Νάας ἀδελφῆν Σα-
ρουΐας μητρὸς Ἰωάβ. ²⁶ καὶ παρενέβα-
λεν πᾶς Ἰσραὴλ καὶ Ἀβессαλώμ εἰς
τὴν γῆν Γαλαάδ. ²⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα
ἦλθε Δαυὶδ εἰς Μαναΐμ καὶ Οὐεσβὶ
υἱὸς Νάας ἐκ Ῥαββὰθ υἱὸν Ἀμμών,
καὶ Μαχίρ υἱὸς Ἀμιήλ ἐκ Ἀωδαβάρ,
καὶ Βερελλὶ ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ῥωγελ-
λὶμ ²⁸ ἦνεγκαν δέκα κοίτας ἀμυγτά-
πους, καὶ λέβητας δέκα, καὶ σκεύη κε-
ράμου, καὶ πυροὺς καὶ κριθάς, καὶ
ἄλευρον καὶ ἄλφιτον, καὶ κύαμον, καὶ
φακόν, ²⁹ καὶ μέλι, καὶ βούτυρον, καὶ
πρόβατα, καὶ Σαφῶθ βοῶν. καὶ προσ-
ῆνεγκαν τῷ Δαυὶδ, καὶ τῷ λαῷ τῷ
μετ' αὐτοῦ φαγεῖν. ὅτι εἶπεν, ὁ λαὸς
πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν
τῇ ἐρήμῳ.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐπεσκεψατο Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸν
μετ' αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν
χιλίαρχους καὶ ἑκατοντάρχους. ² καὶ
ἀπέστειλε Δαυὶδ τὸν λαὸν τὸ τρίτον
ἐν χειρὶ Ἰωάβ, καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ
Ἀβессά υἱοῦ Σαρουΐας ἀδελφοῦ Ἰωάβ,
καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ἐθὶ τοῦ Γε-
θαίου. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν λαόν.
ἐξελθὼν ἐξελεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μεθ'
ὑμῶν. ³ καὶ εἶπον. οὐκ ἐξελεύσῃ, ὅτι
ἐὰν φυγῇ φύγωμεν, οὐ θήσουσιν ἐφ'
ἡμᾶς καρδίαν. καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν

τὸ ἡμῶν ἡμῶν, οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν, ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες. καὶ νῦν ἀγαθὸν, ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. ⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς. ὁ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ποιήσω. καὶ ἔσθι ὁ βασιλεὺς ἀνά χειρὰ τῆς πύλης. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἑκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας. ⁵ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωάβ καὶ τῷ Ἀβессά καὶ τῷ Ἐθὶ, λέγων. φείσασθέ μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Ἀβессαλωμ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελ-
 λομένου τοῦ βασιλέως πᾶσι τοῖς ἀρχουσιν ὑπὲρ Ἀβессαλωμ. ⁶ καὶ ἐξῆλθε πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἑξεναντίας Ἰσραὴλ. καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Ἐφραΐμ. ⁷ καὶ ἔπταισεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ ἐγένετο ἡ θραύσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν. ⁸ καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ οὗς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁹ καὶ συνήντησεν Ἀβессαλωμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυὶδ, καὶ Ἀβессαλωμ ἦν ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμίονου αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης, καὶ περιεπλάκη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυὶ, καὶ ἐκρεμάσθη ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθε. ¹⁰ καὶ εἶδεν ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τῷ Ἰωάβ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἑώρακα τὸν Ἀβессαλωμ κρεμᾶμενον ἐν τῇ δρυὶ. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀναγγέλλοντι αὐτῷ. καὶ ἰδοὺ ἑώρακας, τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν ἐκεῖ εἰς τὴν γῆν; καὶ ἐγὼ ἂν δέδωκεν σοι δέκα ἀργυρίου καὶ παραζώνην μίαν. ¹² εἶπε δὲ ὁ ἄνθρωπος πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐγὼ εἰμι ἴστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὐ μὴ ἐπιβάλω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, ὅτι ἐν τοῖς ὥσιν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοι καὶ τῷ Ἀβессά καὶ τῷ Ἐθὶ λέγων, φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Ἀβессαλωμ, ¹³ μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐ-

τοῦ ἀδίκου, καὶ πᾶς ὁ λόγος οὐκ ᾔφηται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ σὺ στήσῃ ἑξεναντίας. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἰωάβ. τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι, οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου. καὶ ἔλαβεν Ἰωάβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Ἀβессαλωμ ἐν αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυὸς. ¹⁵ καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια αἰρόντα τὰ σκευὴ Ἰωάβ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἀβессαλωμ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἐσάλπισεν Ἰωάβ ἐν κερατίνῃ, καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διωκεῖν ὀπίσω Ἰσραὴλ, ὅτι ἐφείδετο Ἰωάβ τοῦ λαοῦ. ¹⁷ καὶ ἔλαβεν τὸν Ἀβессαλωμ, καὶ ἐβύριψεν αὐτόν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν, καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐφυγεν ἄνθρωπος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ Ἀβессαλωμ ἐν τῷ ζῶν ἔλαβε καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην ἐν ἣ ἐλήφθη καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶπεν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἕνεκα τοῦ ἀναμνησθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐκάλεσε τὴν στήλην Χεῖρ Ἀβессαλωμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁹ καὶ Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ εἶπε. δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἔκρινεν κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ. οὐκ ἄνθρωπος εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ εὐαγγελιῇ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ. ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῇ, οὐκ εἵνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανε. ²¹ καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Χουσί. βαδίσας ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες. καὶ προσκύνησε Χουσί τῷ Ἰωάβ, καὶ ἐξῆλθε. ²² καὶ προσέθετο ἐπὶ Ἀχιμάας υἱὸς Σαδὼκ, καὶ εἶπε πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἔστω, ὅτι δράμω καὶ γε ἐγὼ ὀπίσω τοῦ Χουσί. καὶ εἶπεν Ἰωάβ. ἰναὶ σὺ τοῦτο τρέχεις υἱέ μου; δέυρο, οὐκ ἔστι σοι εὐαγγελία εἰς ὠφέλιμα πορευομένη. ²³ καὶ εἶπεν. τί γὰρ ἐὰν δράμω; καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰωάβ. δράμε. καὶ ἔδραμεν Ἀχιμάας τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχαρ, καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσί. ²⁴ καὶ Δαυὶδ ἐκάθητο ἀναμέσον τῶν δύο πυλῶν. καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα

τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἀνέβησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. εἰ μόνος ἐστίν, εὐαγγέλια ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων. ²⁶ καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἀνδρα ἕτερον τρέχοντα. καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τὴν πύλην, καὶ εἶπεν. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἕτερος τρέχων μόνος. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. καὶ γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος. ²⁷ καὶ εἶπεν ὁ σκοπὸς. ἐγὼ ὁρῶ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Ἀχιμάας υἱοῦ Σαδώκ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος, καὶ γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται. ²⁸ καὶ ἐβόησεν Ἀχιμάας, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, εἰρήνη. καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς κυρίου ὁ θεὸς σου ὃς ἀπέκλεισε τοὺς ἀνδρας τοὺς ἐπαραμένους τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ. ²⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν Ἀχιμάας. εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δούλον τοῦ βασιλέως Ἰωάβ καὶ τὸν δούλόν σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ. ³⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἐπίστρεψον, στηλώθητι ὡδε. καὶ ἐπεστράφη, καὶ ἔστη. ³¹ καὶ ἰδοὺ ὁ Χουσί παρεγένετο, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ. εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐκρίνέ σοι κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεχειρομένων ἐπὶ σέ. ³² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσί. εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Ἀβεσσαλώμ; καὶ εἶπεν ὁ Χουσί. γίνονται ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ πάντες ὅσοι ἐπανεστήσαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά. ³³ καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῶον τῆς πύλης, καὶ ἔκλαυσε, καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτόν. υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, τίς δώῃ τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σοῦ; ἐγὼ ἀντὶ σοῦ Ἀβεσσαλώμ, υἱέ μου υἱέ μου.

Κ Ε Φ. ΙΘ.

Καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ἰωάβ, λέγοντες.

ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πενθεῖ ἐπὶ Ἀβεσσαλώμ. ² καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ³ καὶ διεκλήπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, καθὼς διακλύπεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυρόμενοι ἐν τῷ αὐτοὺς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκρούπε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων. υἱέ μου Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλώμ υἱέ μου. ⁵ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἶπε. κατήσχυνας σήμερον τὰ πρόσωπα πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαιρουμένων σε σήμερον, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου, καὶ τῶν θυγατέρων σου, καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου, καὶ τῶν παλλακῶν σου, ⁶ τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε, καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε. καὶ ἀνηγγείλας σήμερον, ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ ἀρχόντες σου, οὐδὲ παῖδες. ὅτι ἔγνων σήμερον, ὅτι εἰ Ἀβεσσαλώμ ἔζη, πάντες ἡμεῖς σήμερον νεκροὶ, ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁷ καὶ νῦν ἀναστὰς ἐξελθε καὶ λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν δούλων σου, ὅτι ἐν κυρίῳ ὡμοσα ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταυτην. καὶ ἐπίγνωνθι σεαυτῷ καὶ κακόν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἕως τοῦ νῦν. ⁸ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνηγγεῖλαν, λέγοντες. ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς καθήται ἐν τῇ πύλῃ. καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν πύλην. καὶ Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κοινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες. ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβόησεν ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸς ἐξέλειτο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων. καὶ νῦν πέφενγεν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἀβεσσαλώμ. ¹⁰ καὶ Ἀβεσσαλώμ, ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ νῦν

ἰνατί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα; καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. ¹¹ καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἀπέστειλε πρὸς Σαδὼκ καὶ πρὸς Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς, λέγων. λαλήσατε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα, λέγοντες. ἰνατί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹² ἀδελφοί μου ὑμεῖς, ὅσαί μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς, ἰνατί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέφαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ; ¹³ καὶ τῷ Ἀμεσσαὶ ἔρεῖτε. οὐχὶ ὅστουν μου καὶ σὰρξ μου σύ; καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθεῖη, εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ἰωάβ. ¹⁴ καὶ ἔκλινε τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ἰούδα ὡς ἀνδρὸς ἐνός. καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες. ἐπιστράφηθι σύ καὶ πάντες οἱ δοῦλοί σου. ¹⁵ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἄνδρες Ἰούδα ἦλθαν εἰς Γάλγαλα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ἰορδάνην. ¹⁶ καὶ ἐτάχυνε Σεμεὶ υἱὸς Γηρά υἱοῦ τοῦ Ἰεμνὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ἰούδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, ¹⁷ καὶ χίλιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν, καὶ Σιβά τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαοὺλ, καὶ πεντεκαίδεκα υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἑξήκοντι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως, ¹⁸ καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα. καὶ διέβη ἡ διάβασις τοῦ ἐξεγείραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά ἔπescen ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα. μὴ δὴ λογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν, καὶ μὴ μνησθῇς ὅσα ἠδίκησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ὁ κύριός μου ἐξεπορεύετο ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐ-

τοῦ. ²⁰ ὅτι ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐγὼ ἡμαρτον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἦλθον σήμερον πρότερος παντὸς Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰωσήφ, τοῦ καταβῆναι με εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ²¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἀβεσσαὶ υἱὸς Σαρουΐας, καὶ εἶπε. μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεὶ, ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου; ²² καὶ εἶπε Δαυίδ. τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουΐας, ὅτι γίνεσθέ μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον; σήμερον οὐ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ²³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ. οὐ μὴ ἀποθάνῃς. καὶ ὤμωσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ²⁴ καὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸς υἱοῦ Σαοὺλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἐθεράπευσεν τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ἄνωγισατο, οὐδὲ ἐποίησεν τὸν μύστακα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἀπέπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ. ²⁵ καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ Μεμφιβοσθὲ; ²⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθὲ. κύριέ μου βασιλεῦ, ὁ δοῦλός μου παρελογίσατό με, ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ, ἐπίσαξόν μοι τὴν ὄνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτὴν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι χωλὸς ὁ δοῦλός σου, ²⁷ καὶ μεθώδευsen ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα. καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὡς ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ποιήσων τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ²⁸ ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου, ἀλλ' ἡ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔθηκας τὸν δούλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τράπεζάν σου. καὶ τί ἔστι μοι ἐτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κερραγέαι με ἐπὶ πρὸς τὸν βασιλέα; ²⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ἰνατί λαλεῖς ἐτι τοὺς λόγους σου; εἶπον. σύ καὶ Σιβά διαλεισθε τὸν ἀγρόν. ³⁰ καὶ εἶπε Μεμφιβοσθὲ πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ γε τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ

εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³¹ καὶ Βερζελλὶ ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ῥωγελλίμ, καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰορδάνην ἐκπέμψαι αὐτὸν τὸν Ἰορδάνην. ³² καὶ Βερζελλὶ ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα υἱὸς ὀγδοηκοντα ἑτῶν, καὶ αὐτὸς διέθρεψε τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἰκεῖν αὐτὸν ἐν Μαναΐμ, ὅτι ἀνὴρ μέγας ἦν σφόδρα. ³³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζελλί. σὺ διαβήσῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁴ καὶ εἶπε Βερζελλὶ πρὸς τὸν βασιλέα. πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου, ὅτι ἀναβήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλὴμ; ³⁵ υἱὸς ὀγδοηκοντα ἑτῶν ἐγὼ εἰμι σήμερον. εἰ μὴν γνώσομαι ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ; εἰ γεύσεται ὁ δοῦλός σου ἔτι ὁ φάγομαι ἢ πίομαι; ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ἄδοντων καὶ ἄδουσῶν; καὶ ἵνα τί ἔσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα; ³⁶ ὥς βραχὺ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ἰορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως; καὶ ἵνα τί ἀνταποδίδωσί μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύτην; ³⁷ καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου, καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου. καὶ ἰδοὺ ὁ δοῦλός σου Χαμαὰμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, καὶ ποιήσων αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ³⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. μετ' ἐμοῦ διαβήτω Χαμαὰμ, καὶ γὰρ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ πάντα ὅσα ἂν ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοὶ ποιήσω σοι. ³⁹ καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη, καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζελλί, καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁴⁰ καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γάλαλα, καὶ Χαμαὰμ διέβη μετ' αὐτοῦ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ. ⁴¹ καὶ ἰδοὺ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα. τί ὅτι ἔκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ Ἰούδα, καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ἰορδάνην, καὶ πάντες

ἄνδρες Δαυὶδ μετ' αὐτοῦ; ⁴² καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα πρὸς ἄνδρα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπαν. διότι ἐγγίζει πρὸς μὲ ὁ βασιλεὺς. καὶ ἵνατί οὕτως ἐθυμώθης περὶ τοῦ λόγου τούτου; μὴ βρώσῃ ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλείως, ἢ δόμα ἐδωκεν, ἢ ἄρσιν ἤρεν ἡμῖν; ⁴³ καὶ ἀπεκρίθη ἀνὴρ Ἰσραὴλ τῷ ἀνδρὶ Ἰούδα, καὶ εἶπεν. δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεῖ, καὶ πρωτότοκος ἐγὼ ἢ σὺ, καὶ γε ἐν τῷ Δαυὶδ εἰμι ὑπὲρ σέ. καὶ ἵνατί τοῦτο ὕβρισάς με, καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί; καὶ ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρός Ἰούδα ὑπὲρ τὸν λόγον ἀνδρός Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παρὰνομος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεὲ, υἱὸς Βοχορί ἀνὴρ ὁ Ἰεμινί, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν. οὐκ ἔστιν ἡμῖν μερίς ἐν Δαυὶδ, οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ἰεσσαί. ἀνὴρ εἰς τὰ σιγηώματά σου Ἰσραὴλ. ² καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀπὸ ὀπισθεν Δαυὶδ ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἕως Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ ἐξηλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ ἅς ἀφῆκε φυλάσσειν τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτάς ἐν οἴκῳ φυλακῆς, καὶ διέθρεψεν αὐτάς, καὶ πρὸς αὐτάς οὐκ ἐξηλθε, καὶ ἦσαν συνεχόμεναι ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτῶν χῆραι ζῶσαι. ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀμεσσαΐ. βόησόν μοι τὸν ἄνδρα Ἰούδα τρεῖς ἡμέρας, σὺ δὲ αὐτοῦ στηθι. ⁵ καὶ ἐπορεύθη Ἀμεσσαΐ τοῦ βοῆσαι τὸν Ἰούδαν, καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυὶδ. ⁶ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ἀμεσσαΐ. νῦν κακοποιήσῃ ἡμᾶς Σαβεὲ υἱὸς Βοχορί ὑπὲρ Ἀβεσσαλωμ. καὶ νῦν σὺ λάβε μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας αὐτοῦ κυρίου σου, καὶ καταδίωξον ὀπίσω αὐτοῦ, μή ποτε ἑαυτῷ εὖρη πόλεις οχυράς, καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. ⁷ καὶ ἐξηλθον ὀπίσω αὐτοῦ Ἀβεσσαΐ καὶ οἱ ἄνδρες Ἰωάβ, καὶ ὁ Χερεθὶ καὶ ὁ

Φελεθὶ καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ, καὶ ἐξῆλθον ἐξ Ἱερουσαλὴμ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. ⁸ καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβαὼν. καὶ Ἀμεσσαὶ ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ Ἰωάβ περιζωσμένος μανδύαν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἔζωσμένος μάχαιραν ἔξυγμένην ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολῳ αὐτῆς. καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθε. καὶ αὕτῃ ἐξῆλθε καὶ ἔπεσε. ⁹ καὶ εἶπεν Ἰωάβ τῷ Ἀμεσσαί. εἰ ὑγιαίνεις σὺ ἀδελφέ; καὶ ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωάβ τοῦ πώγωνος Ἀμεσσαὶ τοῦ καταφιλήσαι αὐτόν. ¹⁰ καὶ Ἀμεσσαὶ οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ἰωάβ. καὶ ἔπαισεν αὐτόν ἐν αὐτῇ Ἰωάβ εἰς τὴν ψῆαν, καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἔδεντέρωσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέθανε. καὶ Ἰωάβ καὶ Ἀβεσσαὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. ¹¹ καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ' αὐτόν τῶν παιδαρίων Ἰωάβ, καὶ εἶπε. τίς ὁ βουλούμενος Ἰωάβ, καὶ τίς τοῦ Δαυὶδ, ὀπίσω Ἰωάβ; ¹² καὶ Ἀμεσσαὶ πεφυρμένος ἐν τῷ αἵματι ἐν μέσῳ τῆς τρίβου. καὶ εἶδεν ἀνὴρ, ὅτι εἰστήκει πᾶς ὁ λαός. καὶ ἀπέστρεψε τὸν Ἀμεσσαὶ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρόν. καὶ ἐπέβρισην ἐπ' αὐτόν ἱμάτιον, καθ' ὅτι εἶδεν πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν ἐστηκότα. ¹³ ἥνικα δὲ ἔφθασεν ἐκ τῆς τρίβου, παρῆλθε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἰωάβ τοῦ διώξαι ὀπίσω Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. ¹⁴ καὶ διῆλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ εἰς Ἀβὲλ καὶ εἰς Βεθμαχά. καὶ πάντες ἐν Χαβὶ καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν, καὶ ἦλθον κατόπισθεν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρουν ἐπ' αὐτόν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχά. καὶ ἐξέχεαν πρὸς χῶμα πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰωάβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος. ¹⁶ καὶ ἐβόησε γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τεύχους, καὶ εἶπεν. ἀκούσατε ἀκούσατε, εἶπατε δὴ πρὸς Ἰωάβ, ἔγγισον ἕως ὧδε, καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν. ¹⁷ καὶ προσήγγισε πρὸς αὐτήν. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. εἰ σὺ εἰ Ἰωάβ; ὁ δὲ εἶπεν. ἐγώ. εἶπε δὲ αὐτῷ. ἀκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου. καὶ

εἶπεν Ἰωάβ. ἀκούω ἐγώ εἰμι. ¹⁸ καὶ εἶπε λέγουσα. λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις, λέγοντες. ἡρωτημένος ἡρωτήθη ἐν τῇ Ἀβὲλ καὶ ἐν Δάν εἰ ἐξέλιπον ἅ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ἰσραὴλ. ἐρωτῶντες ἐπερωτῆσουσιν ἐν Ἀβὲλ, καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον. ¹⁹ ἐγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων Ἰσραὴλ, σὺ δὲ ζητεῖς θανατώσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ἰσραὴλ. ἵνατί καταποντίσεις κληρονομίαν κυρίου; ²⁰ καὶ ἀπεκρίθη Ἰωάβ, καὶ εἶπεν. Ἰλεὼς μοι Ἰλεὼς μοι εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ φθερῶ. ²¹ οὐχ οὕτως ὁ λόγος, ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὅρους Ἐφραὶμ, Σαβεὲ υἱὸς Βοχορί ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔπηρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Δαυὶδ. δότε αὐτόν μοι μόνον, καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἰωάβ. ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ῥιφῆσεται πρὸς σὲ διὰ τοῦ τεύχους. ²² καὶ ἐξῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς. καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν Σαβεὲ υἱοῦ Βοχορί. καὶ ἀφείλε καὶ ἔβαλε πρὸς Ἰωάβ. καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπ' αὐτοῦ ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. καὶ Ἰωάβ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλεῖα. ²³ καὶ ὁ Ἰωάβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ. καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθί, καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί. ²⁴ καὶ Ἀδωνιὰ ἐπὶ τοῦ φόρου. καὶ Ἰωσαφάθ υἱὸς Ἀχιλοῦθ ἀναμνησκῶν. ²⁵ καὶ Σουσὰ γραμματεὺς. καὶ Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς. ²⁶ καὶ γε Ἰσὰς ὁ Ἰακὼβ ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυὶδ.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυὶδ τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐρχόμενος ἐνιαυτοῦ. καὶ ἐζήτησε Δαυὶδ τὸ πρὸς ὦπον κυρίου. καὶ εἶπε κύριος. ἐπὶ Σαοὺλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία ἐν θανάτῳ αἱμάτων αὐτοῦ, περὶ οὗ ἐθανάτωσε τοὺς Γαβαωνίτας. ² καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τοὺς Γαβαωνίτας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. καὶ οἱ Γαβαωνίται οὐχ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰσιν ὅτι ἄλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἐλλείμματος τοῦ Ἀμορραίου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὥμοσαν αὐτοῖς.

αὐτοῖς. καὶ ἐζήτησε Σαοὺλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλωσάι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας. τί ποιήσω ὑμῖν, καὶ ἐν τίνι ἐξιλάσωμαι, καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου; ⁴ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνίται. οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον ἢ χρυσίον μετὰ Σαοὺλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατῶσαι ἐν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπε. τί ὑμεῖς λέγετε, καὶ ποιήσω ὑμῖν; ⁵ καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ ἀνὴρ ὃς συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς ὃς παρελογίσατο ἐξολοθεῦσαι ἡμᾶς, ἀφανίσωμεν αὐτὸν, τοῦ μὴ ἐστάναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὀρίῳ Ἰσραὴλ. ⁶ δότω ἡμῖν ἑπτὰ ἀνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ κυρίῳ ἐν τῷ Γαβαὼν Σαοὺλ ἐκλεκτοὺς κυρίου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἐγὼ δώσω. ⁷ καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθὲ υἱὸν Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ διὰ τὸν ὄρκον κυρίου τὸν ἀναμέσον αὐτῶν, καὶ ἀναμέσον Δαυὶδ, καὶ ἀναμέσον Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαοὺλ. ⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ῥεσφᾶ θυγατρὸς Αἰᾶ οὗς ἔτεκε τῷ Σαοὺλ, τὸν Ἑρμωνοῦ καὶ τὸν Μεμφιβοσθὲ, καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς τῆς Μιχὸλ θυγατρὸς Σαοὺλ οὗς ἔτεκε τῷ Ἑσδριὴλ υἱῷ Βερζελλὶ τῷ Μωουλαδί. ⁹ καὶ ἔδωκεν αὐτούς ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνιτῶν, καὶ ἐξηλίασαν αὐτούς ἐν τῷ ὄρει ἔναντι κυρίου. καὶ ἔπεσαν οἱ ἑπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ αὐτοὶ δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θειρισμοῦ, ἐν πρώτοις, ἐν ἀρχῇ θειρισμοῦ κριθῶν. ¹⁰ καὶ ἔλαβε Ῥεσφᾶ θυγάτηρ Αἰᾶ τὸν σάκκον καὶ ἐπῆξεν αὐτῇ πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θειρισμοῦ κριθῶν, ἕως ἔσταξεν ἐπ' αὐτοὺς ὕδωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός. ¹¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ ὅσα ἐποίησε Ῥεσφᾶ θυγάτηρ Αἰᾶ παλλακὴ Σαοὺλ, καὶ ἐξελύθησαν. καὶ κατέλαβεν αὐτοὺς Δαν υἱὸς Ἰωᾶ ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων. ¹² καὶ ἐπορεύθη Δαυὶδ καὶ ἔλαβε τὰ ὅσα Σαοὺλ καὶ τὰ ὅσα

Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ἰαβὶς Γαλαὰδ οἱ ἔκλεψαν αὐτοὺς ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσάν, ὅτι ἔστησαν αὐτοὺς ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαοὺλ ἐν Γελβουέ. ¹³ καὶ ἀνῆγγεν ἐκεῖθεν τὰ ὅσα Σαοὺλ καὶ τὰ ὅσα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ συνήγαγε τὰ ὅσα τῶν ἐξηλιασμένων. ¹⁴ καὶ ἔθαψαν τὰ ὅσα Σαοὺλ καὶ τὰ ὅσα Ἰωνάθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ὅσα τῶν ἡλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμὴν ἐν τῇ πλευρᾷ ἐν τῷ τάφῳ Κίς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς. καὶ ἐπῆκουσεν ὁ θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα. ¹⁵ καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ἰσραὴλ. καὶ κατέβη Δαυὶδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἔπορεύθη Δαυὶδ ¹⁶ καὶ Ἰεσβὶ ὃς ἦν ἐν τοῖς ἐκγόνοις τοῦ Ῥαφᾶ, καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ, τριακοσίων σίκλων ὀκτὴ χαλκοῦ. καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην, καὶ διανοεῖτο τοῦ πατάξαι τὸν Δαυὶδ. ¹⁷ καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Ἀβεσσᾶ υἱὸς Σαρουίας, καὶ ἐπάταξε τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. τότε ὤμοσαν οἱ ἄνδρες Δαυὶδ, λέγοντες. οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον, καὶ οὐ μὴ σβέσης τὸν λύχνον Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. τότε ἐπάταξε Σεβοχὰ ὁ Ἀστατωθὶ τὸν Σέφ ἐν τοῖς ἐγγόνοις τοῦ Ῥαφᾶ. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Ῥομ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανὰν υἱὸς Ἀριωργίμ ὁ Βαιθλεεμίτης τὸν Γολιάθ τὸν Γεθαῖον. καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινότων. ²⁰ καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γέθ. καὶ ἦν ἀνὴρ Μιδών, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ, εἰκοσιτέσσαρες ἀριθμῷ. καὶ γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ῥαφᾶ. ²¹ καὶ ὠνείδισε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς Σεμεὶ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. ²² οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γέθ τῷ Ῥαφᾶ οἴκος, καὶ ἔπεσαν ἐν

χειρὶ

χειρὶ Δαυὶδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Καὶ ἐλάλησε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὥδης ταύτης ἐν ἣ ἡμέρᾳ ἐξείλετο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ. ² καὶ εἶπεν ὡδῇ. κύριε πέτρα μου καὶ ὀχύρωμά μου, καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοί, ³ ὁ θεός μου φύλαξ μου ἔσται μοι, πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. ὑπερασπιστῆς μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγῇ μου σωτηρίας μου, ἐξ ἀδίκου σώσεις με. ⁴ αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. ⁵ ὅτι περιέσχον με συντριμμοὶ θανάτου, χεῖμα ὁδοὶ ἀνομίας ἐθάμβησάν με. ⁶ ὡδίνες θανάτου ἐκύκλωσαν με, προέφθασάν με σκληρότητες θανάτου. ⁷ ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπικαλέσομαι τὸν κύριον, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου βοήσομαι, καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐν τοῖς ὤσιν αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν, ὅτι ἐθυμώθη κύριος αὐτοῖς. ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδετα. ἄνθρωποι ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη, καὶ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ τῷ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, καὶ ὦφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου, ¹² καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ. κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων, ἐπάχυνεν ἐν νεφέλαις ἀέρος. ¹³ ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν ἄνθρωποι πυρός. ¹⁴ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὑψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλε βέλη, καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς. καὶ ἤστραψεν ἀστραπὴν, καὶ ἐξέστησεν αὐτούς. ¹⁶ καὶ ὦφθησαν ἀφ᾽ ὧς θαλάσσης, καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμῇ κυρίου ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ. ¹⁷ ἀπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, εἴλκυσέ με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁸ ἐρύσατό με ἐξ

ἐχθρῶν μου ἰσχύος, ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. ¹⁹ προέφθασάν με ἡμέραι θλίψεως μου. καὶ ἐγένετο κύριος ἐπιστήριγμά μου, ²⁰ καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν, καὶ ἐξείλετό με, ὅτι ἠυδόκησεν ἐν ἐμοί. ²¹ καὶ ἀνταπέδωκέ μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέ μοι. ²² ὅτι ἐφύλαξα ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. ²³ ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναντίον μου καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ, καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. ²⁵ καὶ ἀποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²⁶ μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσῃ. ²⁷ καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτός ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ στρεβλωθήσῃ. ²⁸ καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μετεωρῶν ταπεινώσεις. ²⁹ ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου κύριε, καὶ κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου. ³⁰ ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τείχος. ³¹ ὁ ἰσχυρὸς ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. τὸ ῥῆμα κυρίου κραταῖον πεπυρωμένον. ὑπερασπιστῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτόν. ³² τίς ἰσχυρὸς πλην κυρίου; καὶ τίς κτίστης ἔσται πλην τοῦ θεοῦ ἡμῶν; ³³ ὁ ἰσχυρὸς ὁ κραταῖος με δυνάμει, καὶ ἐξετίναξεν ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. ³⁴ τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφων, καὶ ἐπὶ τὰ ὕψη ἴσταν με. ³⁵ διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον, καὶ κατὰξας τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου. ³⁶ καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμόν σωτηρίας μου, καὶ ἡ ὑπακοή σου ἐπληθύνε με. ³⁷ εἰς πλατυσμόν εἰς τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου. ³⁸ διώξω ἐχθρούς μου, καὶ ἀφανιώ αὐτούς, καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἕως ἄν συντελέσω αὐτούς. ³⁹ καὶ θλάσω αὐτούς καὶ οὐκ ἀναστήσονται, καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. ⁴⁰ καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον, κάμψεις

ψεις τους ἐπιστανομενους μοι ὑποκάτω μου. ⁴¹ καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκας μοι νῶτον, τοὺς μισοῦντάς με, καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς. ⁴² βοηθοῦνται καὶ οὐκ ἔστι βοηθός, πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἐπήκουσεν αὐτῶν. ⁴³ καὶ ἔλεενα αὐτούς ὡς χοῦν γῆς, ὡς πληθὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα αὐτούς. ⁴⁴ καὶ ῥύσῃ με ἐκ μάχης λαῶν, φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἔθνων. λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω ἐδούλευσαν μοι, ⁴⁵ υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ἤκουσάν μου. ⁴⁶ υἱοὶ ἀλλότριοι ἀποῤῥιφθῶσιν, καὶ σφαλοῦσιν ἐκ τῶν συγκλισμῶν αὐτῶν. ⁴⁷ ζῇ κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου, καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου. ⁴⁸ ἰσχυρὸς κύριος ὁ διδούς ἐκδικήσεις ἔμοι, παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου. ⁴⁹ καὶ ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου, καὶ ἐκ τῶν ἐπεχειρομένων μοι ὑψώσεις με, ἐξ ἀνδρῶν ἀδικημάτων ῥύσῃ με. ⁵⁰ διὰ τοῦτο ἐξομολογησάμην σοι κύριε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ, ⁵¹ μεγαλύνων τὰς σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυὶδ οἱ ἔσχατοι. πιστὸς Δαυὶδ υἱὸς Ἰεσσαί, καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησε κύριος ἐπὶ χριστὸν θεοῦ Ἰακώβ, καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοὶ Ἰσραὴλ. ² πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἔμοι, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου. ³ λέγει ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἔμοι ἐλάλησε φύλαξ ἐξ Ἰσραὴλ παραβολὴν, εἶπον ἐν ἀνθρώπῳ. πῶς κραταιώσητε φόβον χριστοῦ, ⁴ καὶ ἐν φωτὶ θεοῦ πρωΐας; ἀνατεῖλαι ἡλῖος τοπρωῇ οὐ κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους, καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς. ⁵ οὐ γὰρ οὕτως ὁ οἶκός μου μετὰ ἰσχυροῦ. διαθήκην γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἐτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην. ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα, ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ ὁ παράνομος. ⁶ ὥσπερ ἄκανθα ἐξωσμένη πάντες οὗτοι, ὅτι οὐ χεοὶ ληφθήσονται, ⁷ καὶ ἀνὴρ οὐ κοπιᾷ ἐν αὐτοῖς. καὶ πληρεῖς σιδήρου, καὶ ξύλον δόρατος, καὶ ἐν πυρὶ

καύσει, καὶ καυθήσονται αἰσχύνῃ αὐτῶν. ⁸ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Δαυὶδ. Ἰεβοσθέ ὁ Χαναταῖος, ἄρχων τοῦ τρίτου ἑστίν. Ἀδινὼν ὁ Ἀσωναῖος, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥωμαφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ οὐτακοσίους στρατιώτας εἰσάπαξ. ⁹ καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεανὰν υἱὸς πατραδέλφου αὐτοῦ υἱὸς Δουδὶ τοῦ ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς μετὰ Δαυὶδ. καὶ ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις, συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἀνέβησεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ. ¹⁰ αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις, ἕως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν. καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο ὀπίσω αὐτοῦ πλην ἐκδιδύσκειν. ¹¹ καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαΐα υἱὸς Ἀσα ὁ Ἀρουχαῖος, καὶ συνήχθησαν οἱ ἄλλοφύλοι οἱ εἰς Θηρία. καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ. καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσωποῦ ἄλλοφύλων, ¹² καὶ ἐστηλώθη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος. καὶ ἐξείλατο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξε τοὺς ἄλλοφύλους. καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. ¹³ καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριακοντα καὶ κατέβησαν εἰς Κασὼν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ τάγμα τῶν ἄλλοφύλων. καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ραφαὶν. ¹⁴ καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἄλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁵ καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ, καὶ εἶπε. τίς ποτιέ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; τὸ δὲ σύστημα τῶν ἄλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁶ καὶ διέβροξεν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ὕδρευσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ. καὶ ἔλαβαν καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό. καὶ ἐσπείσεν αὐτό τῷ κυρίῳ, ¹⁷ καὶ εἶπε. ἵλεώς μοι κύριε τοῦ ποιῆσαι τοῦτο, εἰ αἷμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι. καὶ οὐκ ἠθέλησε πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ¹⁸ καὶ Ἀβεσσα ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ υἱὸς Σαρουΐας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς

τοῖς τρισὶ, καὶ αὐτὸς ἐξήγειρε τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας. καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν, ¹⁹ ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἔνδοξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθε. ²⁰ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ἔργοις ἀπὸ Καβεσεὶν, καὶ αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς δύο υἱοὺς Ἀριὴλ τοῦ Μωάβ. καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χιόρος. ²¹ αὐτὸς ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον ἄνδρα ὁρατὸν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ὡς ξύλον διαβάθρας. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἤρπασε τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ. ²² ταῦτα ἐποίησε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ, καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν τοῖς δυνατοῖς, ²³ ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἦλθε, καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν δυνατῶν Λαυὶδ τοῦ βασιλέως. ²⁴ Ἀσαὴλ ἀδελφὸς Ἰωάβ. οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα. Ἐλεανὰν υἱὸς Δουδὶ πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βηθλεέμ. ²⁵ Σαϊμὰ ὁ Ρουθαῖος. ²⁶ Σέλλης ὁ Κελωθί. Ἰρας υἱὸς Ἰσκα ὁ Θεκωῖτης. ²⁷ Ἀβιέξερ ὁ Ἀνωθίτης, ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀνωθίτου. ²⁸ Ἑλλων ὁ Ἀωῖτης. Νοερέ ὁ Νετωφατίτης. ²⁹ Ἐσθαὶ υἱὸς Ριβὰ ἐκ Γαβαεθ υἱὸς Βενιαμὴν τοῦ Ἐφραθαίου. ³¹ Ἀσμωνθ ὁ Βαρδιαμίτης. ³² Ἐμασοῦ ὁ Σαλαβωνίτης. υἱοὶ Ἀσάν. Ἰωνάθαν. ³³ Σαμνάν ὁ Ἀρωδίτης. Ἀμνάν υἱὸς Ἀραὶ Σαραουρίτης. ³⁴ Ἀλιφαλὲθ υἱὸς τοῦ Ἀσβίτου, υἱὸς τοῦ Μαχαχαχί. Ἐλιάβ υἱὸς Ἀχιτόφελ τοῦ Γελωνίτου. ³⁵ Ἀσαραὶ ὁ Καρμήλιος τοῦ Οὐραιοερχί. ³⁶ Γάαλ υἱὸς Ναθανά. Πολυδυνάμεως υἱὸς Γαλααδδί. ³⁷ Ἐλιέ ὁ Ἀμμανίτης. Ἀρροὶ ἀπὸ χεμάρρων. Γαδαβιὴλ υἱὸς τοῦ Ἀραβωθαίου. Γέλωρ ὁ Βηθωραῖος αἰρὼν τὰ σκεύη. Ἰωάβ υἱὸς Σαρουῖας. ³⁸ Ἰρας ὁ Ἐθιραῖος. Γηράβ ὁ Ἐθιναῖος. ³⁹ Οὐρίας ὁ Χετταῖος. οἱ πάντες τριάκοντα καὶ ἑπτά.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Καὶ προσέθετο ὁργὴν κύριος ἐκκα-

ναι ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπέσεισε τὸν Δαυὶδ ἐν αὐτοῖς, λέγων. βαδίξε, ἀριθμησον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς ἰσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ. διέλθε δὴ πάσας φυλάς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἀπὸ Δάν καὶ ἕως Βηρσαβέ, καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαόν, καὶ γνῶσμαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ. ³ καὶ εἶπεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ προσετίθει κύριος ὁ θεὸς πρὸς τὸν λαόν ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ἑκατονταπλασίονα, καὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὁρῶντες. καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἵνατί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; ⁴ καὶ ὑπερίσχυεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως. καὶ ἐξῆλθεν Ἰωάβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἰσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαόν τὸν Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀροὴρ ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φαραγγοῦ Γὰδ καὶ Ἐμιέξερ. ⁶ καὶ ἦλθον εἰς Γαλααδ καὶ εἰς γῆν Θαβασὼν ἣ ἐστὶν Ἀδασαί, καὶ παρεγένοντο εἰς Δανιδὰν καὶ Οὐδὰν, καὶ ἐκύκλωσαν Σιδωῶνα. ⁷ καὶ ἦλθον εἰς Μάψαρ Τύρου καὶ εἰς πάσας τὰς πόλεις τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Χαναναίου. καὶ ἦλθον κατὰ νότον Ἰούδα εἰς Βηρσαβέ, ⁸ καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἐγένετο Ἰσραὴλ, ὀκτακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως σπομένων ῥομφαίαν. καὶ ἀνὴρ Ἰούδα, πεντακόσιοι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν. ¹⁰ καὶ ἐπάταξε καρδίᾳ Δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν. καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον. ἡμαρτον σφόδρα ὁ ἐποίησα νῦν κυριε. παραβίβασον δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμωράνθην σφόδρα. ¹¹ καὶ ἀνέστη Δαυὶδ τοπρωί. καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Γὰδ τὸν προφήτην τὸν ὁρῶντα, λέγων. ¹² πορεύθητι καὶ λάλησον πρὸς Δαυὶδ, λέγων. ταδε λέγει κύριος. τρία ἐγὼ εἰμι αἰρῶ ἐπὶ σέ; καὶ ἐκλέξει σε αὐτῷ

αὐτῷ ἐν ἑξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοί.
¹³ καὶ εἰσῆλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ ἀνήγγειλε, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐκλέξαι σεαυτῷ γενέσθαι, εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμός ἐν τῇ γῇ σου, ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἔμπροσθεν τῶν ἐχθρῶν σου, καὶ ἔσονται διώκοντές σε, ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου. νῦν οὖν γινώθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστείλαντί με ῥήμα. ¹⁴ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γὰδ. στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστί. ἐμπέσοῦμαι δὴ εἰς χεῖρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα, εἰς δὲ χεῖρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁵ καὶ ἐξελέξατο ἑαυτῷ Δαυὶδ τὸν θάνατον. καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ὥρας ἀρίστου, καὶ ἤρξατο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Αὐν καὶ ἕως Βηρσαβέε, ἑβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁶ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ, καὶ εἶπε τῷ ἁγγέλῳ τῷ διαφθεῖροντι ἐν τῷ λαῷ. πολὺ νῦν, ἄνες τὴν χεῖρά σου. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἦν παρὰ τῇ ἁλῷ Ὁρνά τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς κύριον, ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τὸν τυπτοντα ἐν τῷ λαῷ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ἡδίκησα. καὶ οὗτοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; γενέσθω δὴ ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοί, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου. ¹⁸ καὶ ἦλθε Γὰδ πρὸς Δαυὶδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐ-

τῷ. ἀνάβηθι, καὶ στῆσον τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλῳ Ὁρνά τοῦ Ἰεβουσαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυὶδ κατὰ τὸν λόγον Γὰδ, καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος. ²⁰ καὶ διέκνηψεν Ὁρνά, καὶ εἶδε τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν Ὁρνά, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ ἐπὶ προσώπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²¹ καὶ εἶπεν Ὁρνά. τί ὅτι ἦλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ; καὶ εἶπε Δαυὶδ. κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, καὶ συσχεθῇ ἡ θραῦσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ. ²² καὶ εἶπεν Ὁρνά πρὸς Δαυὶδ. λαβέτω καὶ ἀνεγκάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ἰδοὺ οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα, καὶ οἱ τροχοὶ καὶ τὰ σκεύη τῶν βοῶν εἰς ξύλα. ²³ τὰ πάντα ἔδωκεν Ὁρνά τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν Ὁρνά πρὸς τὸν βασιλέα. κύριος ὁ θεός σου εὐλογῆσαι σε. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὁρνά. οὐχί, ὅτι ἄλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀναλλάγματι, καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ κυρίῳ μου θεῷ ὀλοκαύτωμα δωρεάν. καὶ ἐκτήσατο Δαυὶδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πενήκοντα. ²⁵ καὶ οἰκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς. καὶ πρὸς ἐθνη Σαλαμῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτω, ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις. καὶ ἐπήκουσε κύριος τῇ γῇ, καὶ συνέσχεθῃ ἡ θραῦσις ἐπάνωθεν Ἰσραὴλ.

Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Ω Ν

Τ Ρ Ι Τ Η.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ πρεσβύτερος προβεβηκώς ἡμέραις, καὶ περιέβαλλον αὐτὸν ἱματίοις, καὶ οὐκ ἐθερμαίνετο. ² καὶ εἶπον οἱ παῖδες αὐτοῦ. ζητήσωσαν τῷ βασιλεῖ παρθένον νεάνίδα, καὶ παραστήσεται τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔσται αὐτὸν θάλπουσα, καὶ κοιμηθή-

σεται μετ' αὐτοῦ, καὶ θερμανθήσεται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς. ³ καὶ ἐζήτησαν νεάνδα καλὴν ἐκ παντὸς ὁρίου Ἰσραὴλ. καὶ εὗρον τὴν Ἀβισὰν τὴν Σωμανίτιν, καὶ ἤνεγκαν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα. ⁴ καὶ ἡ νεάνις καλὴ ἕως σφόδρα. καὶ ἦν θάλπουσα τὸν βασιλέα, καὶ ἐκλιτούργει αὐτῷ. καὶ ὁ βα-

σιλεύς οὐκ ἔγνω αὐτήν. ⁵καὶ Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶθ ἐπήρето, λέγων. ἐγὼ βασιλεύσω. καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἄρματα καὶ ἵππεις, καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ⁶καὶ οὐκ ἀπεκώλυσε αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ οὐδέποτε λέγων, διατί σὺ ἐποίησας; καὶ γὰρ αὐτὸς ὥρατος τῇ ὕψει σφόδρα, καὶ αὐτὸν ἔτεκεν ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. ⁷καὶ ἐγένοντο οἱ λόγοι αὐτοῦ μετὰ Ἰωάβ τοῦ υἱοῦ Σαρουίας, καὶ μετὰ Ἀβιάθα τοῦ ἱερέως, καὶ ἐβρόχον ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁸καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαε, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Σεμὶ, καὶ Ῥοὶ, καὶ υἱοὶ δυνατοὶ τοῦ Δαυὶδ οὐκ ἦσαν ὀπίσω Ἀδωνίου. ⁹καὶ ἐθυσίασεν Ἀδωνίας πρόβατα καὶ μόσχους καὶ ἄρνας μετὰ αἰθή τοῦ Ζωελεθί, ὃς ἦν ἐχόμενα τῆς Ῥωγῆλ. καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἀδρούς Ἰούδα παῖδας τοῦ βασιλέως, ¹⁰καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν Σαλωμών ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐκάλεσε. ¹¹καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Βηρσαβεὲ μητέρα Σαλωμών, λέγων. οὐκ ἤκουσας ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγὶθ, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Δαυὶδ οὐκ ἔγνω; ¹²καὶ νῦν δεῦρο συμβουλεύσω σοι δὴ συμβουλίαν, καὶ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν σου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ σου Σαλωμών. ¹³δεῦρο εἰσελθε πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ καὶ ἑρεῖς πρὸς αὐτόν, λέγουσα. οὐχὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ ὥμοσας τῇ δούλῃ σου λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ αὐτὸς καθιεῖται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; καὶ τί ὅτι ἐβασίλευσεν Ἀδωνίας; ¹⁴καὶ ἰδοὺ ἐτι λαλούσης σου ἐκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐγὼ εἰσέλυσομαι ὀπίσω σου, καὶ πληρώσω τοὺς λόγους σου. ¹⁵καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβεὲ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸ ταμεῖον. καὶ ὁ βασιλεὺς πρεσβύτης σφόδρα. καὶ Ἀβισὰ ἡ Σωμανίτις ἦν λειτουργοῦσα τῷ βασιλεῖ. ¹⁶καὶ ἔκνυε Βηρσαβεὲ, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. τί ἐστὶ σοι; ¹⁷ἡ δὲ εἶπε. κύριε σὺ ὥμοσας ἐν κυρίῳ τῷ θεῷ

σου τῇ δούλῃ σου λέγων, ὅτι ὁ υἱός σου Σαλωμών βασιλεύσει μετ' ἐμέ, καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. ¹⁸καὶ νῦν ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐβασίλευσε, καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ οὐκ ἔγνως. ¹⁹καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πληθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱούς τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀβιάθα τὸν ἱερέα, καὶ Ἰωάβ τὸν ἀρχοντα τῆς δυνάμεως, καὶ τὸν Σαλωμών τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσε. ²⁰καὶ σὺ κύριέ μου βασιλεῦ οἱ ὀφθαλμοὶ παντός Ἰσραὴλ πρὸς σέ. ἀπαγγέλαι αὐτοῖς τίς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν. ²¹καὶ ἔσται ὥς ἂν κοιμηθῇ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σαλωμών ὁ υἱός μου ἀμαρτωλοί. ²²καὶ ἰδοὺ ἐτι αὐτῆς λαλούσης μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἤλθε. ²³καὶ ἀγγέλη τῷ βασιλεῖ, ἰδοὺ Νάθαν ὁ προφήτης. καὶ εἰσῆλθε κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. ²⁴καὶ εἶπεν Νάθαν, κύριέ μου βασιλεῦ σὺ εἶπας, Ἀδωνίας βασιλεύσει ὀπίσω μου, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου; ²⁵ὅτι κατέβη σήμερον καὶ ἐθυσίασε μόσχους καὶ ἄρνας καὶ πρόβατα εἰς πληθος, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς υἱούς τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως, καὶ Ἀβιάθα τὸν ἱερέα. καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπαν. ζήτω ὁ βασιλεὺς Ἀδωνίας. ²⁶καὶ ἐμὲ αὐτόν τὸν δοῦλόν σου, καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαε, καὶ Ἀσλωμών τὸν δοῦλόν σου οὐκ ἐκάλεσεν. ²⁷εἰ διὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ἐγνώρισας τῷ δούλῳ σου τίς καθήσεται ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως μετ' αὐτόν; ²⁸καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ, καὶ εἶπε. καλέσατέ μοι τὴν Βηρσαβεὲ. καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἔσθη ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁹καὶ ὥμοσεν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε. ζῇ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ πάσης θλίψεως, ³⁰ὅτι

καθώς

καθὼς ὥμοσά σοι ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ λέγων, ὅτι Σαλωμών ὁ υἱός σου βασιλεύσει μετ' ἐμὲ, καὶ αὐτὸς καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου ἀντ' ἐμοῦ, ὅτι οὕτω ποιήσω τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ³¹ καὶ ἐκυψε Βηρσαβέ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε. ζήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ εἰς τὸν αἰῶνα. ³² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ. καλέσατέ μοι Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν υἱὸν Ἰωδαέ. καὶ εἰσῆλθον ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ³³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτοῖς. λάβετε τοὺς δούλους τοῦ κυρίου ὑμῶν μετ' ὑμῶν καὶ ἐπιβιάσατε τὸν υἱόν μου Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὴν ξιμὴν, καὶ καταγάγετε αὐτὸν εἰς τὴν Γιών, ³⁴ καὶ χρυσάτω αὐτὸν ἐκτὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης εἰς βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ σιμπίσατε κερατίνην, καὶ εἶρατε. ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. ³⁵ καὶ καθήσεται ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ βασιλεύσει ἀντ' ἐμοῦ. καὶ ἐγὼ ἐνετείλαμην τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν. ³⁶ καὶ ἀπεκρίθη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπε. γένοιτο οὕτως. πιστώσαι κύριος ὁ θεὸς τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως. ³⁷ καθὼς ἦν κύριος μετὰ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως, οὕτως εἴη μετὰ Σαλωμών, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως Δαυὶδ. ³⁸ καὶ κατέβη Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαέ, καὶ ὁ Χερεθὶ, καὶ ὁ Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν τὸν Σαλωμών ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως Δαυὶδ, καὶ ἀπηγάγον αὐτὸν εἰς τὴν Γιών. ³⁹ καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκιρῆς, καὶ ἔχοισε τὸν Σαλωμών, καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός. ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών. ⁴⁰ καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἐχόρευον ἐν χοροῖς καὶ εὐφραίνόμενοι εὐφροσύνην μεγάλην, καὶ ἑρῳάγῃ ἡ γῆ ἐν τῇ φωνῇ αὐτῶν. ⁴¹ καὶ ἤκουσεν Ἀδωνίας καὶ πάντες οἱ κλητοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ συνετέλεσαν φαγεῖν. καὶ ἤκουσεν Ἰωάβ

τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, καὶ εἶπε. τίς ἡ φωνὴ τῆς πόλεως ἠχούσης; ⁴² ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, καὶ ἰδοὺ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως εἰσῆλθε. καὶ εἶπεν Ἀδωνίας. εἰσελθε, ὅτι ἀνὴρ δυνάμεως εἶ σύ, καὶ ἀγαθὰ εὐαγγέλισαι. ⁴³ καὶ ἀπεκρίθη Ἰωνάθαν, καὶ εἶπε. καὶ μάλα, ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ ἐβασίλευσε τὸν Σαλωμών, ⁴⁴ καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα, καὶ Νάθαν τὸν προφήτην, καὶ Βαναίαν τὸν υἱὸν Ἰωδαέ, καὶ τὸν Χερεθὶ, καὶ τὸν Φελεθὶ, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τοῦ βασιλέως. ⁴⁵ καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς καὶ Νάθαν ὁ προφήτης ἐν τῇ Γιών, καὶ ἀνέβησαν ἐκείθεν εὐφραίνόμενοι, καὶ ἤχησεν ἡ πόλις. αὕτη ἡ φωνὴ ἦν ἠκούσατε. ⁴⁶ καὶ ἐκάθισε Σαλωμών ἐπὶ θρόνον βασιλείας, ⁴⁷ καὶ εἰσῆλθον οἱ δοῦλοι τοῦ βασιλέως εὐλογήσαι τὸν κύριον ἡμῶν τὸν βασιλέα Δαυὶδ, λέγοντες. ἀγαθὸν αἰ ὁ θεὸς τὸ ὄνομα Σαλωμών ὑπὲρ τὸ ὄνομά σου, καὶ μεγαλύναι τὸν θρόνον αὐτοῦ ὑπὲρ τὸν θρόνον σου. καὶ προσεκύνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν κοίτην. ⁴⁸ καὶ γε οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἔδωκε σήμερον ἐκ τοῦ σπέρματός μου καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου μου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ μου βλέπουσι. ⁴⁹ καὶ ἐξέστησαν πάντες οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου, καὶ ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ⁵⁰ καὶ Ἀδωνίας ἐφοβήθη ἀπὸ προσώπου Σαλωμών, καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε καὶ ἐπελάβετο τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ⁵¹ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Σαλωμών, λέγοντες. ἰδοὺ Ἀδωνίας ἐφοβήθη τὸν βασιλέα Σαλωμών, καὶ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων. ὁμοσάτω μοι σήμερον Σαλωμών, εἰ οὐ θανατώσει τὸν δούλον αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ. ⁵² καὶ εἶπε Σαλωμών. ἐὰν γένηται εἰς υἱὸν δυνάμεως, εἰ πεσῇται τῶν τριῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἐὰν κακία εὗρεθῇ ἐν αὐτῷ, θανατωθήσεται. ⁵³ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ κατήνεγκαν αὐτὸν ἀπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ εἰσῆλθε, καὶ προσεκύνησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. καὶ

εἶπεν αὐτῷ Σαλωμών. δεῦρο εἰς τὸν οἶκόν σου.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι Δαυὶδ ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ ἀπεκρίνατο Σαλωμών νύμφῃ αὐτοῦ, λέγων. ² ἐγὼ εἰμι πορεύομαι ἐν ὁδῷ πάσης τῆς γῆς. καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔσῃ εἰς ἄνδρα, ³ καὶ φυλάξεις φυλακὴν κυρίου Θεοῦ σου τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως. ἵνα συνήσῃς ἃ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι. ⁴ ἵνα στήσῃ κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἐλάλησε, λέγων. ἂν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου ἐν ἀληθείᾳ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγων. οὐκ ἐξολοθρευθήσεται σοι ἀνὴρ ἐπ' αὐθιγὴν θρόνου Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ γε σὺ ἔγνωσ ὅσα ἐποίησέ μοι Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας, ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶν ἄρχουσι τῶν δυνάμεων Ἰσραὴλ, τῷ Ἀβεννήρ υἱῷ Νηρ, καὶ τῷ Ἀμεσαὶ υἱῷ Ἰεθέρ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, καὶ ἔταξε τὰ αἵματα πολέμου ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἔδωκεν αἷμα ἀθῶον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ τῇ ἐν τῇ ὀσφρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὑποδήματι αὐτοῦ τῷ ἐν τῷ ποδὶ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ποιήσεις κατὰ τὴν σοφίαν σου, καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἄδου. ⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Βερζελλὶ τοῦ Γαλααδίτου ποιήσεις ἔλεος, καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἐσθίουσι τὴν τροπὴν σου. ὅτι οὕτως ἤγγισάν μοι ἐν τῷ με ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσσαλώμ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁸ καὶ ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρὰ υἱὸς τοῦ Ἰεμεὶ ἐκ Βαουρίμ, καὶ αὐτὸς κατηρξατό με κατὰρκα ὀδυνηρὰν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπορευόμην εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς ἀπαντὴν μου εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ ὥμοσα αὐτῷ ἐν κυρίῳ, λέγων. εἰ θανατώσω σε ἐν ῥομφαίᾳ. ⁹ καὶ οὐ μὴ ἀθωώσης αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ σοφὸς εἰ σὺ, καὶ γνώσῃς ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατάξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου. ¹⁰ καὶ ἐκοιμήθη Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δα-

νὶδ. ¹¹ καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, τεσσαράκοντα ἔτη. ἐν Χεβρὼν ἐβασίλευσεν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τριακοντατρία ἔτη. ¹² καὶ Σαλωμών ἐκαθίσεν ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ σφόδρα. ¹³ καὶ εἰσῆλθεν Ἀδωνίας υἱὸς Ἀγγίδ προδὸς Βηρσαβὲ μητέρα Σαλωμών, καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ. ἡ δὲ εἶπεν. εἰρήνῃ ἡ εἰσδοὸς σου; καὶ εἶπεν. εἰρήνῃ. ¹⁴ λόγος μοι πρὸς σέ. καὶ εἶπεν αὐτῷ. λάλησον. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῇ. σὺ οἶδας, ὅτι ἐμοὶ ἦν βασιλεία, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔθετο πᾶς Ἰσραὴλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς βασιλεία, καὶ ἐστράφη ἡ βασιλεία, καὶ ἐγένετο τῷ ἀδελφῷ μου, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγενήθη αὐτῷ. ¹⁶ καὶ νῦν αἰτήσιν μίαν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βηρσαβέ. λάλει. ¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῇ. εἶπον δὴ πρὸς Σαλωμών τὸν βασιλέα, ὅτι οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ δώσει μοι τὴν Ἀβισὰν τὴν Σωμανίτιν εἰς γυναῖκα. ¹⁸ καὶ εἶπεν Βηρσαβέ. καλῶς. ἐγὼ λαλήσω περὶ σοῦ τῷ βασιλεῖ. ¹⁹ καὶ εἰσῆλθε Βηρσαβέ πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών λαλήσαι αὐτῷ περὶ Ἀδωνίου. καὶ ἐξανέστη ὁ βασιλεὺς εἰς ἀπαντὴν αὐτῇ, καὶ κατεφίλησεν αὐτήν, καὶ ἐκαθίσεν ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ἐτέθη θρόνος τῇ μητρὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκαθίσεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ. αἰτήσιν μίαν μικρὰν ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν μου. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς. αἰτῆσαι μὴτερ ζυγὴν, καὶ οὐκ ἀποστρέψω σε. ²¹ καὶ εἶπε. δοθήτω δὴ Ἀβισὰν ἡ Σωμανίτις τῷ Ἀδωνίᾳ τῷ ἀδελφῷ σου εἰς γυναῖκα. ²² καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ εἶπε τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ ἵνατί σὺ ἤτησαι τὴν Ἀβισὰν τῷ Ἀδωνίᾳ; καὶ αἰτῆσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν, ὅτι οὗτος ἀδελφός μου ὁ μέγας ὑπὲρ ἐμὲ, καὶ αὐτῷ Ἀβιάθαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ αὐτῷ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουίας ἀρχιστράτηγος ἐταῖρος. ²³ καὶ ὥμοσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κατὰ τοῦ κυρίου, λέγων. τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ

τάδε προσθείη, ὅτι κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐλάλησεν Ἀδωνίας τὸν λόγον τούτον. ²⁴ καὶ νῦν ζῇ κύριος ὃς ἡτοίμασέ με καὶ ἔθετό με ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρός μου, καὶ αὐτὸς ἐποίησέ μοι οἶκον καθὼς ἐλάλησε κύριος, ὅτι σήμερον θανατωθήσεται Ἀδωνίας. ²⁵ καὶ ἔξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν χειρὶ Βαναίου υἱοῦ Ἰωδαῆ, καὶ ἀνείλεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν Ἀδωνίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ²⁶ καὶ τῷ Ἀβιάθαρ τῷ ἱερεῖ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἀπότρεχε σὺ εἰς Ἀναθώθ εἰς ἄγρον σου, ὅτι ἀνὴρ θανάτου εἶ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οὐ θανατώσω σε, ὅτι ἤρας τὴν κυριωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ὅτι ἐκακουχῆθης ἐν πᾶσιν οἷς ἐκακουχῆθη ὁ πατήρ μου. ²⁷ καὶ ἐξέβαλε Σαλωμών τὸν Ἀβιάθαρ τοῦ μὴ εἶναι ἱερεὰ τοῦ κυρίου, πληρωθῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἡλὶ ἐν Σηλώμ. ²⁸ καὶ ἡ ἀκοή ἦλθεν ἕως Ἰωάβ υἱοῦ Σαρουίας, ὅτι Ἰωάβ ἦν κεκληκὼς ὀπίσω Ἀδωνίου, καὶ ὀπίσω Σαλωμών οὐκ ἐκλινε. καὶ ἔφυγεν Ἰωάβ εἰς τὸ σκῆνωμα τοῦ κυρίου, καὶ κατέσχε τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. ²⁹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμῶν λέγοντες, ὅτι πέφευγεν Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ κατέχει τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἰωάβ, λέγων. τί γέγονέ σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ἰωάβ. ὅτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς κύριον. καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαῆ, λέγων. πορεύου καὶ ἄνελε αὐτὸν, καὶ θάψον αὐτόν. ³⁰ καὶ ἦλθε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ πρὸς Ἰωάβ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς. ἔξελθε. καὶ εἶπεν Ἰωάβ. οὐκ ἐκπορεύομαι, ὅτι ὠδε ἀποθανοῦμαι. καὶ ἐπέστρεψε Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ, λέγων. τάδε λελάληκέν Ἰωάβ, καὶ τάδε ἀποκρίνεται μοι. ³¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. πορεύου, καὶ ποιήσον αὐτῷ καθὼς εἶρηκε, καὶ ἄνελε αὐτόν καὶ θάψεις αὐτόν καὶ ἔξαρεῖς σήμερον τὸ αἷμα ὃ

δωρεάν ἐξέχεεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου. ³² καὶ ἐπέστρεψε κύριος τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, ὥς ἀπῆντησε τοῖς δυσὶν ἀνθρώποις τοῖς δικαίοις καὶ ἀγαθοῖς ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ ὁ πατήρ μου Δαυὶδ οὐκ ἔγνω τὸ αἷμα αὐτῶν. τὸν Ἀβεννήρ υἱὸν Νῆρ ἀρχιστράτηγον Ἰσραὴλ, καὶ τὸν Ἀμεσσά υἱὸν Ἰεθὲρ ἀρχιστράτηγον Ἰούδα. ³³ καὶ ἐπεστράφη τὰ αἵματα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς κεφαλὴν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τῷ Δαυὶδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ τῷ θρόνῳ αὐτοῦ γένοιτο εἰρήνη ἕως αἰῶνος παρὰ κυρίου. ³⁴ καὶ ἀνέβη Βαναίας υἱὸς Ἰωδαῆ, καὶ ἀπῆντησεν αὐτῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν, καὶ ἔθαψεν αὐτόν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρημῳ. ³⁵ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βαναίου υἱὸν Ἰωδαῆ ἀντὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν στρατηγίαν. καὶ ἡ βασιλεία κατωρθοῦτο ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ Σαδὼκ τὸν ἱερεὰ ἔδωκεν αὐτόν ὁ βασιλεὺς εἰς ἱερεὰ πρῶτον ἀντὶ Ἀβιάθαρ. καὶ Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμῶν, καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα, καὶ πλάτος καρδίας, ὥς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὴν θάλασσαν.

Κ Ε Φ. Γ'.

¹ Καὶ ἐπληθύνθη ἡ φρόνησις Σαλωμών σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων υἱῶν ἀρχαίων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Φαραὼ, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὴν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελέσαι αὐτόν οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶκον κυρίου ἐν πρώτοις, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κυκλόθεν. ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἐποίησε καὶ συνετέλεσε. καὶ ἦν τῷ Σαλωμῶν ἐβδουμήκοντα χιλιάδες αἰῶντες ἄρσιν, καὶ οὐδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει. καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν, καὶ τὰ ὑποστηρίγματα, καὶ τοὺς λουτήρας τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς στύλους, καὶ τὴν κρήνην τῆς αὐλῆς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῇν. καὶ οἰκοδόμησεν τὴν ἄκρην

ἄκραν ἔπαλξιν ἐπ' αὐτῆς, διέκοψε τὴν πόλιν Δαυὶδ. οὕτως θυγάτηρ Φαραὼ ἀνέβαιναν ἐκ τῆς πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ. τότε ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν, καὶ Σαλωμών ἀνέφερε τρεῖς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικὰς ἐπὶ τὸ θυσιάστηριον ὃ ὠκοδόμησε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐθυμίᾳ ἐνώπιον κυρίου, καὶ συνετέλεσε τὸν οἶκον. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ ἔργα τοῦ Σαλωμών, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιοούντων τὰ ἔργα. καὶ ὠκοδόμησε τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδώ, καὶ τὴν Γάζερ, καὶ τὴν Βαιθωρὼν ἐπάνω, καὶ τὰ Βαλλάθ. πλὴν μετὰ τὸ οἰκοδομήσαι αὐτὸν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ κύκλῳ, μετὰ ταῦτα ὠκοδόμησε τὰς πόλεις ταύτας. καὶ ἐν τῷ ἔτι Δαυὶδ ἤην, ἐνετείλατο τῷ Σαλωμών, λέγων. ἰδοὺ μετὰ σοῦ Σεμεὶ υἱὸς Γηρά υἱὸς τοῦ σπέρματος τοῦ Ἰεμεὶ ἐκ Χεβρών. οὗτος κατηράσατό με κατὰραν ὀδυνηράν ἐν ἣ ἡμέρα ἐπορευομένη εἰς παρεμβολάς, καὶ αὐτὸς κατέβαιναν εἰς ἀπαντὴν μοι ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην; καὶ ὥμοσα αὐτῷ κατὰ τοῦ κυρίου λέγων, εἰ θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ. καὶ νῦν μὴ ἀθωώσης αὐτὸν, ὅτι ἀνὴρ φρόνιμος σύ. καὶ γνώσῃ ἃ ποιήσεις αὐτῷ, καὶ κατὰξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου. ³⁶ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὠκοδόμησον σεαυτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ κάθου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐκείθεν οὐδαμοῦ. ³⁷ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐξόδου σου καὶ διαβήσῃ τὸν χεῖμαρρον Κέδρων, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. τὸ αἷμά σου ἔσται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου. καὶ ὥρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ³⁸ καὶ εἶπε Σεμεὶ πρὸς τὸν βασιλέα. ἀγαθὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας κύριέ μου βασιλεῦ. οὕτω ποιήσει ὁ δούλος σου. καὶ ἐκάθισε Σεμεὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τρία ἔτη. ³⁹ καὶ ἐγενήθη μετὰ τὰ τρία ἔτη, καὶ ἀπέδρασαν δύο δούλοι τοῦ Σεμεὶ πρὸς Ἀγχούς υἱὸν Μααχά βασιλέα Γέθ. καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σεμεὶ, λέγοντες. ἰδοὺ οἱ δούλοί σου ἐν Γέθ. ⁴⁰ καὶ

ἀνέστη Σεμεὶ καὶ ἐπέσاختε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Γέθ πρὸς Ἀγχούς τοῦ ἐκζητῆσαι τοὺς δούλους αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη Σεμεὶ, καὶ ἤγαγε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐκ Γέθ. ⁴¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Σαλωμών, λέγοντες. ὅτι ἐπορεύθη Σεμεὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γέθ, καὶ ἀνέστρεψε τοὺς δούλους αὐτοῦ. ⁴² καὶ ἀπεστείλει ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσε τὸν Σεμεὶ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐχὶ ὥρκισά σε κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ ἐπεμαρτυράμην σοι, λέγων. ἐν ἣ ἂν ἡμέρᾳ ἐξέλθῃς ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πορευθῇς εἰς δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερά, γινώσκων γνώσῃ ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ; ⁴³ καὶ τί ὅτι οὐκ ἐφύλαξας τὸν ὅρκον κυρίου, καὶ τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλαμην κατὰ σοῦ; ⁴⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεὶ. σὺ οἶδας πᾶσαν τὴν κακίαν σου ἣν οἶδεν ἡ καρδιά σου, ἃ ἐποίησας Δαυὶδ τῷ πατρί μου, καὶ ἀνταπέδωκε κύριος τὴν κακίαν σου εἰς κεφαλὴν σου. ⁴⁵ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών εὐλογημένος, καὶ ὁ θρόνος Δαυὶδ ἔσται ἑτοιμος ἐνώπιον κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁴⁶ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τῷ Βαναίᾳ νύῳ Ἰωδαὲ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἀνέειλεν αὐτόν. καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών φρόνιμος σφόδρα καὶ σοφός, καὶ Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πολλοὶ σφόδρα, ὥς ἡ ἄμμος ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες καὶ χαίροντες. καὶ Σαλωμών ἦν ἄρχων ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις. καὶ ἦσαν προσφέροντες δῶρα, καὶ ἐδοῦλεον τῷ Σαλωμών πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. καὶ Σαλωμών ἠρξάτο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου. καὶ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Θεομαὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμών. τριάκοντα κόροι σμιδαλεως, καὶ ἑξήκοντα κόροι αλευρου κικοπανισμένου. δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα, ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν νομάδων. ὅτι ἦν ἄρχων ἐν παντὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἀπὸ Ραφὶ ἕως Γάζης ἐν πᾶσι τοῖς βασιλείῃσι πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνη ἐκ πάντην τῶν μερῶν αὐτοῦ κυκλόθεν. καὶ κατῴκει Ἰούδα

Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ πεποιοῦτες ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν συκὴν αὐτοῦ, ἐσθίωντες καὶ πίνοντες καὶ ἐορτάζοντες ἀπὸ Λὲν καὶ ἕως Βηρσαβιὲ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών. καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τοῦ Σαλωμών. Ἀχαρίου υἱὸς Σαδὼκ τοῦ ἱερέως, καὶ Ὀρνίου υἱὸς Νάθαν ἄρχων τῶν ἐφεστηκότων. καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ Σουβὰ γραμματεὺς, καὶ Βασὰ υἱὸς Ἀχιθαλάμ ἀναμνησκων, καὶ Ἀβὶ υἱὸς Ἰωαβ ἄρχιστρατήγος, καὶ Ἀχιρὲ υἱὸς Ἐδραὶ ἐπὶ τὰς ἄρσεις, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τῆς αὐλαρχίας καὶ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ Καχοὺρ υἱὸς Νάθαν ὁ σύμβουλος. καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμὼν τεσσαράκοντα χιλιάδες τοκάδες ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππων. καὶ ἦν ἄρχων ἐν πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἄλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. καὶ Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² πλὴν ὁ λαὸς ἦσαν θυμῶντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς, ὅτι οὐκ ὠκοδομήθη οἶκος τῷ κυρίῳ ἕως τοῦ νῦν. ³ καὶ ἠγάπησε Σαλωμών τὸν κύριον πορεύεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασι Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, πλὴν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ἔδυε καὶ ἐθυμία. ⁴ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Γαβαὼν θῦσαι ἐκεῖ, ὅτι αὕτη ὑψηλοτάτη, καὶ μεγάλη. χιλίαν ὀλοκαυτῶσιν ἀνήνεγκε Σαλωμών ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν Γαβαὼν. ⁵ καὶ ὦφθη κύριος τῷ Σαλωμὼν ἐν ὕπνῳ τὴν νύκτα. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών. αἰτῆσαι τι αἰτήμα σεαυτῷ. ⁶ καὶ εἶπε Σαλωμών. σὺ ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου ἔλεος μέγα, καθὼς διήλθεν ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι καρδίας μετὰ σοῦ, καὶ ἐφύλαξας αὐτῷ τὸ ἔλεος τὸ μέγα τοῦτο δοῦναι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ καὶ νῦν κύριε ὁ θεός μου, σὺ ἔδωκας τὸν δούλον σου ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου. καὶ ἐγὼ εἰμι παιδάριον μικρὸν, καὶ οὐκ οἶδα τὴν ἐξοδὸν μου καὶ τὴν εἰσδὸν μου. ⁸ ὁ δὲ δούλος σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ὃν

ἐξελέξω λαὸν πολὺν, ὃς οὐκ ἀριθμηθήσεται. ⁹ καὶ δώσεις τῷ δούλῳ σου καρδίαν ἀκούειν καὶ διακρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοῦ συνιεῖν ἀναμέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ. ὅτι τίς δυνηθήσεται κρίνειν τὸν λαόν σου τὸν βαρὺν τούτων; ¹⁰ καὶ ἤρесе ἐνώπιον κυρίου, ὅτι ᾔτησατὸ Σαλωμών τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν. ἀνθ' ὧν ᾔτησω παρ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ οὐκ ᾔτησω σεαυτῷ ἡμέρας πολλὰς, καὶ οὐκ ᾔτησω πλοῦτον, οὐδὲ ᾔτησω ψυχὰς ἐχθρῶν σου, ἀλλ' ᾔτησω σεαυτῷ τοῦ συνιεῖν τοῦ εἰσακούειν κρίμα, ¹² ἰδοὺ πεποίηκα κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ἰδοὺ δέδωκά σοι καρδίαν φρονίμην καὶ σοφὴν. ὥς σὺ οὐ γέγονεν ἐμπροσθέν σου, καὶ μετὰ σέ οὐκ ἀναστήσεται ὁμοίος σοι. ¹³ καὶ ἃ οὐκ ᾔτησω δέδωκά σοι καὶ πλοῦτον καὶ δόξαν, ὥς οὐ γέγονεν ἀνὴρ ὁμοίός σοι ἐν βασιλεῦσι. ¹⁴ καὶ ἐὰν πορευθῇς ἐν τῇ ὁδῷ μου φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου, ὥς ἐπορεύθη Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ πληθυνῶ τὰς ἡμέρας σου. ¹⁵ καὶ ἐξυπνίσθη Σαλωμών, καὶ ἰδοὺ ἐνύπνιον. καὶ ἀνέστη καὶ παραγίνεται εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστη κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ κατὰ πρόσωπον κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐν Σιών, καὶ ἀνήγαγεν ὀλοκαυτῶσεις, καὶ ἐποίησεν εἰρηνικὰς, καὶ ἐποίησε πότον μέγαν ἑαυτῷ καὶ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ¹⁶ τότε ὦφθησαν δύο γυναῖκες πόρνοι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ μία. ἐν ἐμοὶ κύριε, ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ὠκοῦμεν ἐν οἴκῳ ἐνί, καὶ ἐτέκομεν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁸ καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ τεκούσης μου ἔτεκε καὶ ἡ γυνὴ αὕτη. καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ αὐτό. καὶ οὐκ ἔστιν οὐθεὶς μεθ' ἡμῶν πάρεξ ἀμφοτέρων ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ. ¹⁹ καὶ ἀπέθανεν ὁ υἱὸς τῆς γυναίκος ταύτης τὴν νύκτα ὥς ἐπεκοιμήθη ἐπ' αὐτόν. ²⁰ καὶ ἀνέστη μέσης τῆς νυκτὸς καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν μου ἐκ τῶν ἀγκάλων μου, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν τετηνηκότα ἐκοίμισεν ἐν τῷ κόλπῳ μου. ²¹ καὶ ἀνέστην

τοπρωὶ θηλάσαι τὸν υἱὸν μου, καὶ ἐκείνος ἦν τεθνηκώς. καὶ ἰδοὺ κατενόησα αὐτὸν πρῶν, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ υἱός μου ὃν ἔτεκον. ²² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ ἑτέρα. οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, ὁ δὲ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. καὶ ἐλάλησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐταῖς. σὺ λέγεις, οὗτος ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός ταύτης ὁ τεθνηκώς. καὶ σὺ λέγεις οὐχί, ἀλλὰ ὁ υἱός μου ὁ ζῶν, καὶ ὁ υἱός σου ὁ τεθνηκώς. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, λάβετε μάχαιραν. καὶ προσήνεγκαν τὴν μάχαιραν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. διέλετε τὸ παιδίον τὸ ζῶν τὸ θηλάζον εἰς δύο, καὶ δότε τὸ ἡμῖν αὐτοῦ ταύτη, καὶ τὸ ἡμῖν αὐτοῦ ταύτη. ²⁶ καὶ ἀπεκριθὴ ἡ γυνὴ ἥ ἦν ὁ υἱός ὁ ζῶν, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι ἐταράχθη ἡ μήτρα αὐτῆς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς, καὶ εἶπεν. ἐν ἐμοὶ κύρει, δότε αὐτῇ τὸ παιδίον, καὶ θανάτω μὴ θανατώσῃτε αὐτό. καὶ αὕτη εἶπε. μήτε ἐμοὶ μήτε αὐτῇ ἔδω, διέλετε. ²⁷ καὶ ἀπεκριθὴ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπε. δότε τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ, δότε αὐτῇ αὐτό, καὶ θανάτω μὴ θανατώσῃτε αὐτό, αὕτη ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἤκουσαν πᾶς Ἰσραὴλ τὸ κρίμα τοῦτο ὃ ἔκρινεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως, ὅτι εἶδον ὅτι φρόνησις θεοῦ ἐν αὐτῷ τοῦ ποιεῖν δικαίωμα.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών βασιλεύων ἐπὶ Ἰσραὴλ. ² καὶ οὗτοι ἄρχοντες οὓς ἦσαν αὐτῷ. Ἀζαρίας υἱὸς Σαδώκ. ³ Ἐλιαφ καὶ Ἀχιά υἱὸς Σηβὰ γραμματεῖς. καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλὺδ ἀναμνηστικῶν. ⁴ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωθαὲ ἐπὶ τῆς δυνάμεως. καὶ Σαδώκ καὶ Ἀβιάθαρ ἱερεῖς. ⁵ καὶ Ὀρνία υἱὸς Νάθαν ἐπὶ τῶν καθεσταμένων. καὶ Ζαβούθ υἱὸς Νάθαν ἐταῖρος τοῦ βασιλέως. ⁶ καὶ Ἀχισάρ ἦν οἰκονόμος. καὶ Ἐλιακ ὁ οἰκονόμος. καὶ Ἐλιαβ υἱὸς Σάφ ἐπὶ τῆς πατριᾶς. καὶ Ἀδωνираμ υἱὸς Αὐδῶν ἐπὶ τῶν φόρων. ⁷ καὶ τῷ Σαλωμῶν δώδεκα καθεσταμένοι ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, χορηγεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, μῆνα ἐν

τῷ ἐνιαυτῷ ἐγένετο ἐπὶ τὸν ἕνα χορηγεῖν. ⁸ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Βεὲν υἱὸς Ὁρ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ εἰς. ⁹ υἱὸς Δακὰρ ἐν Μακὲς, καὶ ἐν Σαλαβὶν, καὶ Βαιθσαμὺς, καὶ Ἐλὼν ἕως Βηθανὰν εἰς. ¹⁰ υἱὸς Ἐσδὶ ἐν Ἀραβῶθ, αὐτοῦ Σωχὼ καὶ πᾶσα ἡ γῆ Ὀφέρ. ¹¹ υἱοῦ Ἀμιναδάβ πᾶσα Νεφθαδώρ. Τεφὰθ θυγάτηρ Σαλωμών ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, εἰς. ¹² Βανὰ υἱὸς Ἀχιλὺθ τὴν Ἰθανάχ, καὶ Μαγεδδώ, καὶ πᾶς ὁ οἶκος Σὰν ὁ παρὰ Σεσαθὰν ὑποκάτω τοῦ Ἐσραὲ, καὶ ἐκ Βηθσὰν ἕως Σαβελμαουλά, ἕως Μαεβέρ Λουκάμ, εἰς. ¹³ υἱὸς Ναβέρ ἐν Ραβῶθ Γαλααδ. τούτῳ σχοίνισμα Ἐργάβ ἐν τῇ Βασὰν, ἐξήκοντα πόλεις μεγάλας τεχνήρεις καὶ μοχλοὶ χαλκοὶ, εἰς. ¹⁴ Ἀμιναδάβ υἱὸς Σαδδώ Μααναΐμ. ¹⁵ Ἀχιμαὰς ἐν Νεφθαλίμ. καὶ οὗτος ἔλαβε τὴν Βασεμιαθ θυγατέρα Σαλωμών εἰς γυναῖκα, εἰς. ¹⁶ Βαανὰ υἱὸς Χουσί ἐν Ἀσὴρ καὶ ἐν Βααλὼθ εἰς. ¹⁸ Σεμεὶ υἱὸς Ἡλὰ ἐν τῷ Βενιαμίν. ¹⁹ Γαβέρ υἱὸς Ἀδαὶ ἐν τῇ γῇ Γὰδ Σηὼν βασιλέως τοῦ Ἐσεβὼν καὶ Ὁγ βασιλέως τοῦ Βασὰν, καὶ Νασέφ εἰς ἐν γῇ Ἰούδα. ¹⁷ Ἰωσαφάτ υἱὸς Φουασοῦδ ἐν Ἰσάχαρ. ²⁷ καὶ ἐχορήγουν οἱ καθεσταμένοι οὕτως τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. καὶ πάντα τὰ διαγγέλματα ἐπὶ τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως ἕκαστος μῆνα αὐτοῦ οὐ παραλλάσσουσι λόγον. ²⁸ καὶ τὰς κοιθὰς καὶ τὸ ἄχυρον τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασιν ἦσαν εἰς τὸν τόπον οὗ ἂν ἡ ὁ βασιλεὺς ἕκαστος κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ. ²² καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμῶν. ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τριάκοντα κόροι σιμιδάλεως, καὶ ἐξήκοντα κόροι ἀλεύρου κεκοπανισμένου, ²³ καὶ δέκα μόσχοι ἐκλεκτοὶ, καὶ εἴκοσι βόες νομάδες, καὶ ἑκατὸν πρόβατα ἐκτὸς ἐλάφων καὶ δορκάδων ἐκλεκτῶν σιτευτὰ, ²⁴ ὅτι ἦν ἄρχων πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦν αὐτῷ εἰρήνῃ ἐκ πάντων τῶν μερῶν κυκλόθεν. ²⁹ καὶ ἔδωκε κύριος φρόνησιν τῷ Σαλωμῶν καὶ σοφίαν πολλὴν σφόδρα καὶ χύμα καρδίας, ὥς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὴν θάλασσαν. ³⁰ καὶ ἐπληθύνθη Σαλωμῶν σφόδρα ὑπὲρ τὴν φρόνησιν πάντων ἀρχαίων

χαίων ἀνθρώπων, καὶ ὑπὲρ πάντας φρονίμους Αἰγύπτου. ³¹ καὶ ἐσοφίσαστο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ἐσοφίσαστο ὑπὲρ Γαϊθὰν τὸν Ζαρίτην, καὶ τὸν Αἰνὰν, καὶ τὸν Χαλκὰδ καὶ Δαράλα υἱοὺς Μάλ. ³² καὶ ἐλάλησε Σαλωμών τρισχίλιας παραβολάς, καὶ ἦσαν ὥδαί αὐτοῦ πεντακισχίλια. ³³ καὶ ἐλάλησε ὑπὲρ τῶν ξύλων ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἕως τῆς ὑσσώπου τῆς ἐμπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου. καὶ ἐλάλησε περὶ τῶν κτηνῶν καὶ περὶ τῶν πετεινῶν καὶ περὶ τῶν ἔρπετων καὶ περὶ τῶν ἰχθύων. ³⁴ καὶ παρεγίνοντο πάντες οἱ λαοὶ, ἀκοῦσαι τῆς σοφίας Σαλωμών. καὶ παρὰ πάντων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, ὅσοι ἤκουον τῆς σοφίας αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε Σαλωμών τὴν θυγατέρα Φαραὼ αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ εἰσηγεν αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν Δαυὶδ ἕως συντελεῖσαι αὐτὸν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ. τότε ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ προκατελάβετο τὴν Γαζέρ, καὶ ἐνεπύρτισεν αὐτὴν, καὶ τὸν Χανανίτην τὸν κατοικοῦντα ἐν Μεργαβ. καὶ ἔδωκεν αὐτάς Φαραὼ ἀποστολάς θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών, καὶ Σαλωμὼν ὠκοδόμησε τὴν Γαζέρ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἀπέστειλε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρίσαι τὸν Σαλωμὼν ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χιράμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. ² καὶ ἀπέστειλε Σαλωμὼν πρὸς Χιράμ, λέγων. ³ σὺ οἶδας τὸν πατέρα μου Δαυὶδ, ὅτι οὐκ ἠδύνατο οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου ἀπὸ προσώπου τῶν πολλέμων τῶν κυκλοσάντων αὐτόν, ἕως τοῦ δοῦναι κύριον αὐτοῦς ὑπὸ τὰ ἰγνῶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ καὶ νῦν ἀνέπαισε κύριος ὁ θεός μου ἔμοι κυκλόθεν, οὐκ ἔστιν ἐπίβουλος καὶ οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα πονηρόν. ⁵ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ λέγω οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, καθὼς ἐλάλησε κύριος ὁ θεός πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, λέγων. ὁ υἱός σου ὃν δώ-

σω ἀντὶ σοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ⁶ καὶ νῦν ἐντεilai, καὶ κοψάτωσάν μοι ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ οἱ δούλοι μου μετὰ τῶν δούλων σου, καὶ τὸν μισθὸν δουλείας σου δώσω σοι κατὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ὅτι σὺ οἶδας, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰδὼς ξύλα κόπτειν καθὼς οἱ Σιδώνιοι. ⁷ καὶ ἐγενήθη καθὼς ἤκουσε Χιράμ τῶν λόγων Σαλωμών, ἐχώρη σφόδρα, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς ὁ θεὸς σημερον, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ υἱὸν φρόνιμον ἐπὶ τὸν λαὸν τὸν πολλὸν τοῦτον. ⁸ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμὼν, λέγων. ἀκήκοα περὶ πάντων ὧν ἀπέσταλκας πρὸς μέ. ἐγὼ ποιήσω πᾶν θέλημά σου. ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα ⁹ οἱ δούλοι μου κατὰξουσιν αὐτὰ ἐκ τοῦ Λιβάνου εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ θήσομαι αὐτὰ σχεδίας, ἕως τοῦ τόπου οὗ ἔαν ἀποστεilhῇ πρὸς μέ, καὶ ἐκτινάξω αὐτὰ ἐκεῖ καὶ σὺ ἄρῃς. καὶ ποιήσεις τὸ θέλημά μου, τοῦ δοῦναι ἄρτους τῷ οἴκῳ μου. ¹⁰ καὶ ἦν Χιράμ διδούς τῷ Σαλωμὼν κέδρους καὶ πεύκας καὶ πᾶν θέλημα αὐτοῦ. ¹¹ καὶ Σαλωμὼν ἔδωκε τῷ Χιράμ ἑικοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ καὶ μαχέρ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἑικοσι χιλιάδας βαίθ ἐλαίου κεκομμένου. κατὰ τοῦτο εἰδίδου Σαλωμὼν τῷ Χιράμ κατ' ἐνιαυτόν. ¹² καὶ κύριος ἔδωκε σοφίαν τῷ Σαλωμὼν καθὼς ἐλάλησεν αὐτῷ. καὶ ἦν εἰρήνῃ ἀναμέσων Χιράμ καὶ ἀναμέσων Σαλωμών, καὶ διέθεντο διαθήκην ἀναμέσων αὐτῶν. ¹³ καὶ ἀνήγεγεν ὁ βασιλεὺς φόρον ἐκ παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ὁ φόρος τριάκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν Λίβανον, δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι. μῆνα ἦσαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ δύο μῆνας ἐν οἴκῳ αὐτῶν. καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου. ¹⁵ καὶ ἦν τῷ Σαλωμὼν ἐβδομήκοντα χιλιάδες αἰρόντες ἄρσεν, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδες λατόμων ἐν τῷ ὄρει, ¹⁶ χωρὶς τῶν ἀρχόντων τῶν καθεσταμένων ἐπὶ τῶν ἔργων τῷ Σαλωμὼν, τρεῖς χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες τὰ ἔργα. ¹⁸ καὶ ἡτοίμασαν τοὺς λίθους καὶ τὰ ξύλα τρία ἔτη.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ βασιλευ-
οντος τοῦ βασιλέως Σαλωμών ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, c. 5, 17. καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς ἵνα αἰρώσι λίθους μεγάλους τιμίους εἰς τὸν θεμέλιον τοῦ οἴκου καὶ λίθους ἀπελεκήτους. c. 5, 18. καὶ ἐπε-
λέκησαν οἱ υἱοὶ Σαλωμών, καὶ οἱ υἱοὶ Χιράμ, καὶ ἔβαλαν αὐτούς. ³⁷ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ ἐθεμελίωσε τὸν οἶκον κυρίου ἐν μηνὶ Ζιοῦ, καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί. ³⁸ ἐν ἐνδεκάτῳ ἡνιαυτῷ, ἐν μηνὶ Βαὰλ, οὗτος ὁ μὴν ὁ ὄρθρος, συνετε-
λέσθη ὁ οἶκος εἰς πάντα λόγον αὐτοῦ, καὶ εἰς πᾶσαν διάταξιν αὐτοῦ. ² καὶ ὁ οἶκος ὃν ᾠκοδόμησεν ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ, τεσσαράκοντα ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ, καὶ εἴκοσιν ἐν πήχει πλάτος αὐτοῦ, καὶ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐν πήχει τὸ ὕψος αὐτοῦ. ³ καὶ τὸ αἰλᾶμ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ εἴκοσιν ἐν πήχει μῆκος αὐτοῦ εἰς τὸ πλάτος τοῦ οἴκου κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου. καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. ⁴ καὶ ἐποίησε τῷ οἴκῳ θυρίδας παρακλυπτομένας κρυπτάς. ⁵ καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα κυκλόθεν τῷ ναῷ καὶ τῷ θαβίρῳ. ⁶ ἡ πλευρὰ ἡ ὑποκάτω πέντε πήχεων ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ τὸ μέσον ἕξ, καὶ ἡ τρίτη ἑπτά ἐν πήχει τὸ πλάτος αὐτῆς. ὅτι διάστημα ἔδωκε τῷ οἴκῳ κυκλόθεν ἔξωθεν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐπιλαμβάνωνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ⁷ καὶ ὁ οἶκος ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτὸν λίθοις ἀκροτόμοις ἀγοῖς ᾠκοδομήθη. καὶ σφύρα καὶ πέλεκυς καὶ πᾶν σκεῦος σιδηροῦν οὐκ ἠκούσθη ἐν τῷ οἴκῳ ἐν τῷ οἰκοδομεῖσθαι αὐτόν. ⁸ καὶ ὁ πυλὼν τῆς πλευρᾶς τῆς ὑποκάτωθεν ὑπὸ τὴν ὤμιαν τοῦ οἴκου τὴν δεξιάν, καὶ ἐλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐκ τῆς μέσης ἐπὶ τὰ τριόροφα. ⁹ καὶ ᾠκοδόμησε τὸν οἶκον καὶ συνετέλεσεν αὐτόν. καὶ ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον κέδρους. ¹⁰ καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς ἐνδέσμους δι' ὅλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν τῇχει τὸ ὕψος

αὐτοῦ, καὶ συνέσχε τὸν σύνδεσμον ἐν ξύλοις κεδρίνοις. ¹⁵ καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου ἔσωθεν διὰ ξύλων κεδρίνων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ οἴκου καὶ ἕως τῶν τοίχων καὶ ἕως τῶν δοκῶν. ἐκοιλοστάθμησε συνεχόμενα ξύλοις ἔσωθεν. καὶ περιέσχε τὸ ἔσω τοῦ οἴκου ἐν πλευραῖς πευκίταις. ¹⁶ καὶ ᾠκοδόμησε τοὺς εἴκοσι πῆχεις ἀπ' ἀκρου τοῦ τοίχου τὸ πλευρὸν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν δοκῶν. καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ θαβίρῳ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. ¹⁷ καὶ τεσσαράκοντα πῆχεων ἦν ὁ ναὸς ¹⁹ κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβίρῳ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν δοῦναι ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου. ²⁰ εἴκοσι πῆχεις μῆκος, καὶ εἴκοσι πῆχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πῆχεις τὸ ὕψος αὐτοῦ. καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ συγκεκλεισμένῳ. καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβίρῳ, καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσίῳ. ²¹ καὶ ὅλον τὸν οἶκον περιέσχε χρυσίῳ, ἕως συντελείας παντὸς τοῦ οἴκου. ²³ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ θαβίρῳ δύο Χερουβὶμ δέκα πῆχεων μέγεθος ἑσταθμωμένον. ²⁴ καὶ πέντε πῆχεων πτερύγιον τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἑνὸς, καὶ πέντε πῆχεων πτερύγιον αὐτοῦ τὸ δεύτερον ἐν πήχει δέκα ἀπὸ μέρους πτερυγίου αὐτοῦ εἰς μέρος πτερυγίου αὐτοῦ. ²⁵ οὕτως τῷ Χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ ἐν μέτρῳ ἐνὶ συντελείᾳ μία ἀμφοτέροις. ²⁶ καὶ τὸ ὕψος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἑνὸς δέκα ἐν πήχει. καὶ οὕτω τῷ Χερουβὶμ τῷ δευτέρῳ. ²⁷ καὶ ἀμφοτέρα Χερουβὶμ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου. καὶ διεπέτασε τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἤπτετο πτέρυξ μία τοῦ τοίχου, καὶ πτέρυξ Χερουβὶμ τοῦ δευτέρου ἤπτετο τοῦ τοίχου τοῦ δευτέρου. καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἤπτοντο πτέρυξ πτέρυγος. ²⁸ καὶ περιέσχε τὰ Χερουβὶμ χρυσίῳ. ²⁹ πάντα τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου κύκλῳ, ἐγκολλαπτά ἔγραψε γραφίδι Χερουβὶμ, καὶ φοίνικας τῷ ἐσωτέρῳ καὶ τῷ ἔξωτέρῳ. ³⁰ καὶ τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου περιέσχε χρυσίῳ τοῦ ἐσωτάτου καὶ τοῦ ἔξωτάτου. ³¹ καὶ τῷ θυρώματι του θαβίρῳ ἐποίησε θύρας ξύλων ἀρκευθί-

νων, ³³ στοαὶ τετραπλῶς, ³⁴ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς θύραις ξύλα πύκνινα. δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ μία καὶ στροφεῖς αὐτῶν, καὶ δύο πτυχαὶ ἡ θύρα ἡ δευτέρα στρεφόμενα ³⁵ ἐγκεκολλημένα Χερουβὶμ καὶ φοῖνικες, καὶ διαπεπτασμένα πέταλα, καὶ περιεχόμενα χρυσίῳ καταγομένῳ ἐπὶ τὴν ἐκτύπωσιν. ³⁶ καὶ ὠκοδόμησε τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτάτην. τρεῖς στίχους ἀπελεκήτων, καὶ στίχος κατιεργασμένης κέδρου κυκλόθεν. καὶ ὠκοδόμησε τὸ καταπέτασμα τῆς αὐλῆς τοῦ αἵλαμ τοῦ οἴκου τοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ.

Κ Ε Φ. Ζ'.

¹³ Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ ἔλαβε τὸν Χιράμ ἐκ Τύρου ¹⁴ υἱὸν γυναικὸς χήρας, καὶ οὗτος ἀπὸ τῆς φυλῆς τῆς Νεφθαλίμ. καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, τέκτων χαλκοῦ καὶ πεπληρωμένος τῆς τέχνης καὶ συνέσεως καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ ποιεῖν πᾶν ἔργον ἐν χαλκῷ. καὶ εἰσηνέχθη πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών. καὶ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα. ¹⁵ καὶ ἐχώνευσε τοὺς δύο στύλους τῷ αἵλαμ τοῦ οἴκου. ὀκτωκαίδεκα πῆγαις ὕψος τοῦ στύλου. καὶ περίμετρον τεσσαρεσκαίδεκα πῆγαις ἐκύνκλου αὐτὸν τὸ πάχος τοῦ στύλου. τεσσάρων δακτύλων τὰ κοιλώματα. καὶ οὕτως ὁ στύλος ὁ δεύτερος. ¹⁶ καὶ δύο ἐπιθέματα ἐποίησε δοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων χωνευτά. πέντε πῆγαις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ ἐνός, καὶ πέντε πῆγαις τὸ ὕψος τοῦ ἐπιθέματος τοῦ δευτέρου. ¹⁷ καὶ ἐποίησε δύο δίκτυα περικαλύψαι τὸ ἐπίθεμα τῶν στύλων. καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ ἐνὶ, καὶ δίκτυον τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. ¹⁸ καὶ ἔργον κρεμαστόν, δύο στίχοι ῥοῶν χαλκῶν, δεδικτυωμένοι ἔργον κρεμαστόν. στίχος ἐπὶ στίχον. καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ ἐπιθέματι τῷ δευτέρῳ. ²¹ καὶ ἔστησε τοὺς στύλους τοῦ αἵλαμ τοῦ ναοῦ. καὶ ἔστησε τὸν στύλον τὸν ἕνα, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰαχοὺμ. καὶ ἔστησε τὸν στύλον τὸν δεύτερον, καὶ ἐπεκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βολωζ. ¹⁹ καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων ἔργον κρίνου κατὰ τὸ αἵλαμ τεσσάρων

πηγῶν. ²⁰ καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων. καὶ ἐπάνωθεν τῶν πλευρῶν ἐπίθεμα τὸ μέλαθρον τῷ πάχει. ²³ καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν δέκα ἐν πῆχει ἀπὸ τοῦ χείλους αὐτῆς ἕως τοῦ χείλους αὐτῆς, στρογγύλον κύκλῳ τὸ αὐτό. πέντε ἐν πῆχει τὸ ὕψος αὐτῆς. καὶ συνηγμένη τρεῖς καὶ τριακόντα ἐν πῆχει. ²⁴ καὶ ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς κυκλόθεν ἐκύνκουν αὐτὴν δέκα ἐν πῆχει κυκλόθεν. καὶ τὸ χείλος αὐτῆς ὡς ἔργον χείλους ποτηρίου βλαστὸς κρίνου. καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ παλαιστής. ²⁵ καὶ δώδεκα βόες ὑποκάτω τῆς θαλάσσης. οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες νότον, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες ἀνατολήν. καὶ πάντα τὰ ὀπίσθια εἰς τὸν οἶκον καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἐπάνωθεν. ²⁷ καὶ ἐποίησε δέκα μεωνῶθ χαλκᾶς. πέντε πῆγαις μήκος τῆς μεωνῶθ τῆς μιᾶς, καὶ τέσσαρες πῆγαις τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ ἕξ ἐν πῆχει ὕψος αὐτῆς. ²⁸ καὶ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεωνῶθ συγκλειστὸν αὐτοῖς, καὶ συγκλειστὸν ἀναμέσον τῶν ἐξεχόμενων. ²⁹ καὶ ἐπὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῶν ἀναμέσον ἐξεχόμενων λέοντες καὶ βόες καὶ Χερουβὶμ. καὶ ἐπὶ τῶν ἐξεχόμενων οὕτως καὶ ἐπάνωθεν, καὶ ὑποκάτωθεν τῶν λέοντων καὶ τῶν βοῶν χῶραι, ἔργον καταβάσεως. ³⁰ καὶ τέσσαρες τροχοὶ χαλκοῖ τῇ μεωνῶθ τῇ μιᾷ καὶ τὰ προσέχοντα χαλκᾶ καὶ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, ὁμίαι ὑποκάτω τῶν λουτήρων. ³² καὶ χεῖρες ἐν τοῖς τροχοῖς ἐν τῇ μεωνῶθ. καὶ τὸ ὕψος τοῦ τροχοῦ τοῦ ἐνός πῆγαις καὶ ἡμίους. ³³ καὶ τὸ ἔργον τῶν τροχῶν ἔργον τροχῶν ἄρματος. αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν πάντα χωνευτά. ³⁴ αἱ τέσσαρες ὁμίαι ἐπὶ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς μεωνῶθ τῆς μιᾶς, ἐκ τῆς μεωνῶθ οἱ ὅμοι αὐτῆς. ³⁵ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεωνῶθ ἡμισυ τοῦ πῆγαις μέγεθος αὐτῆς στρογγύλον κύκλῳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μεωνῶθ. καὶ ἄρχῃ χειρῶν αὐτῆς καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς

τῆς. καὶ ἡνοίγετο ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χειρῶν αὐτῆς. ³⁶ καὶ τὰ συγκλείσματα αὐτῆς Χερουβὶμ καὶ λέοντες καὶ φοίνικες ἐστῶτα, ἐχόμενον ἕκαστον κατὰ πρόσωπον ἑσω καὶ τὰ κυκλόθεν. ³⁷ καὶ αὐτὴν ἐποίησε πᾶσας τὰς δέκα μεωνῶθ τάξιν μίαν καὶ μέτρον ἐν πασαις. ³⁸ καὶ ἐποίησε δέκα χυτροκαύλους χαλκοῦς τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὸν ἕνα χυτροκαύλον μετρήσει τεσσάρων πηχῶν. χυτροκαύλος ὁ εἰς ἐπὶ τῇ μεωνῶθ τῇ μιᾷ ταῖς δέκα μεωνῶθ. ³⁹ καὶ ἔθετο τὰς πέντε μεωνῶθ ἀπὸ τῆς ὁμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν, καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ὁμίας τοῦ οἴκου ἐξ ἀριστερῶν. καὶ ἡ θάλασσα ἀπὸ τῆς ὁμίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν κατ' ἀνατολὰς ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ νότου. ⁴⁰ καὶ ἐποίησε Χιράμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας, καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῶν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ κυρίου. ⁴¹ στύλους δύο καὶ τὰ στρεπτά τῶν στύλων ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο. καὶ τὰ δίκτυα δύο τοῦ καλύπτειν ἀμφοτέρα τὰ στρεπτά τῶν γλυφῶν τὰ ὄντα ἐπὶ τῶν στύλων. ⁴² τὰς ῥοὰς τετρακοσίας ἀμφοτέροις τοῖς δικτύοις. δύο στίχοι ῥοῶν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ, περικαλύπτειν ἀμφοτέρα τὰ ὄντα τὰ στρεπτά τῆς μεωνῶθ ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς στύλοις. ⁴³ καὶ τὰ μεωνῶθ δέκα, καὶ τοὺς χυτροκαύλους δέκα ἐπὶ τῶν μεωνῶθ. ⁴⁴ καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς βόας δώδεκα ὑποκάτω τῆς θαλάσσης. ⁴⁵ καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς καὶ τὰς φιάλας καὶ πάντα τὰ σκεύη, ἃ ἐποίησε Χιράμ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών τῷ οἴκῳ κυρίου. καὶ οἱ στύλοι τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ οἴκου κυρίου. πάντα τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως ἃ ἐποίησε Χιράμ χαλκᾷ ἄρδην. ⁴⁷ οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ οὐ ἐποίησε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα ἐκ πλήθους σφόδρα. οὐκ ἦν τέρεμα τῶν σταθμῶν τοῦ χαλκοῦ. ⁴⁶ ἐν τῷ περιόικῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐκόνευσε αὐτὰ ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἀναμένον Σοκχῶθ καὶ ἀναμέσον Σιρά. ⁴⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς

Σαλωμών τὰ σκεύη ἃ ἐποίησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς οἱ ἄρτοι τῆς προσφορᾶς χρυσοῦν. ⁴⁹ καὶ τὰς λυχνίας πέντε ἐξ ἀριστερῶν, καὶ πέντε ἐκ δεξιῶν κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσᾶς συγκλειομένας, καὶ τὰ λαμπάδια, καὶ τοὺς λύχνους, καὶ τὰς ἐπαρυστρὶς χρυσᾶς. ⁵⁰ καὶ τὰ πρόθυρα, καὶ οἱ ἥλοι, καὶ αἱ φιάλαι, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ αἱ θυῖσκαί χρυσαῖ, συγκλειστά. καὶ τὰ θυρώματα τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου τοῦ ἐσωτάτου ἁγίου τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. ⁵¹ καὶ ἀνεπληρώθη τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε Σαλωμών οἴκου κυρίου. καὶ εἰσῆνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅγια Σαλωμών, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσοῖον καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου. ¹ καὶ τὸν οἶκον ἑαυτοῦ ὠκοδόμησε Σαλωμών τριεκαίδεκα ἔτεσι. ² καὶ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον δομῶν τοῦ Λιβάνου. ἑκατὸν πήχεις μῆκος αὐτοῦ, καὶ πεντήκοντα πήχεις πλάτος αὐτοῦ, καὶ τριάκοντα πηχῶν ὕψος αὐτοῦ. καὶ τριῶν στίχων στύλων κεδρίνων, καὶ ὁμίαι κέδρινοι τοῖς στύλοις. ³ καὶ ἐφάτνωσε τὸν οἶκον ἀνωθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῶν στύλων. καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὁ στίχος, ⁴ καὶ μελᾶθρα τρία, καὶ χῶρα ἐπὶ χῶραν τρισσῶς. ⁵ καὶ πάντα τὰ θυρώματα, καὶ αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελᾶθρωμένοι. καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς. ⁶ καὶ τὸ αἶλᾶμ τῶν στύλων, πεντήκοντα μῆκος, καὶ πεντήκοντα ἐν πλάτει ἐκχυγμένα αἶλαμ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. καὶ στύλοι καὶ πάχος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς τοῖς αἶλαμίν. ⁷ καὶ τὸ αἶλαμ τῶν θρόνων οὐ κρινεῖ ἐκεῖ, αἶλαμ τοῦ κριτηρίου. ⁸ καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν ἐν ᾧ καθήσεται ἐκεῖ, αὐλὴ μία ἐξελισσομένη τοῦτοις κατὰ τὸ ἔργον τοῦτο. καὶ οἶκον τῇ θυγατρὶ Φαραὼ ἦν ἔλαβε Σαλωμών κατὰ τὸ αἶλαμ τοῦτο. ⁹ πάντα ταῦτα ἐκ λίθων τιμίων κεκολλημένα ἐκ διαστήματος ἔσσωθεν καὶ ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γειῶν. καὶ ἔξωθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην

μεγάλην ¹⁰ τὴν τεθεμελιωμένην ἐν τιμίοις λίθοις μεγάλοις λίθοις δεκαπῆχ-
σι καὶ τοῖς ὀκταπῆχεσι. ¹¹ καὶ ἐπάνω-
θεν τιμίοις κατὰ τὸ μέτρον ἀπελεκη-
των. καὶ κέδρους ¹² τῆς αὐλῆς τῆς με-
γάλης κύκλω τρεῖς στίχοι ἀπελεκητων,
καὶ στίχος νεκολαμμένης κέδρου. καὶ
συνετέλεσε Σαλωμών ὅλον τὸν οἶκον
αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών
τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου καὶ
τὸν οἶκον αὐτοῦ μετὰ εἴκοσι ἔτη, τότε
ἐξεκκλησίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών
πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ ἐν
Σιών, τοῦ ἐνεγκεῖν τὴν κιβωτὸν δια-
θήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὕτη
ἐστὶ Σιών, ² ἐν μηνὶ Ἀθανίν. ³ καὶ
ῥραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν ⁴ καὶ τὸ
σκήνωμα τοῦ μαρτυρίου καὶ τὰ σκεύη
τὰ ἅγια τὰ ἐν τῷ σκηνώματι τοῦ μαρ-
τυρίου. ⁵ καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς Ἰσ-
ραὴλ ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες
πρόβατα βόας ἀναρίθμητα. ⁶ καὶ εἰς-
φέρουσιν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν εἰς τὸν
τόπον αὐτῆς εἰς τὸ δαβίρ τοῦ οἴκου
εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὑπὸ τὰς πτε-
ρυγας τῶν Χερουβίμ. ⁷ ὅτι τὰ Χερου-
βίμ διαπεπετασμένα ταῖς πτέρυξιν ἐπὶ
τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ. καὶ περιεκά-
λυπτον τὰ Χερουβίμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν
καὶ ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῆς ἐπάνωθεν,
⁸ καὶ ὑπερεῖχον τὰ ἡγιασμένα. καὶ ἐν-
εβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἡγιασμέ-
νων ἐκ τῶν ἁγίων εἰς πρόσωπον τοῦ
δαβίρ, καὶ οὐκ ὥπτανοντο ἔξω. ⁹ οὐκ
ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πληρὸν δύο πλάκες λί-
θιναι, πλάκες τῆς διαθήκης ὥς ἔθηκεν
Μωυσῆς ἐν Χωρήβ, ὥς διεθετο κύριος
μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκπο-
ρεύεσθαι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.
¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον οἱ ἱερεῖς ἐκ
τοῦ ἁγίου, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλησε τὸν
οἶκον. ¹¹ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς
στήκειν λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου
τῆς νεφέλης, ὅτι ἐπλησε δόξα κυρίου
τὸν οἶκον. ¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν ὁ βασι-
λεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ εὐλό-
γησεν ὁ βασιλεὺς πάντα Ἰσραὴλ. καὶ
πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραὴλ εἰστήκει. ¹⁵ καὶ
εἶπεν. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσρα-

ὴλ σήμερον ὃς ἐλάλησεν ἐν τῷ στόμα-
τι αὐτοῦ περὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου
καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε,
λέγων. ¹⁶ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τὸν
λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου,
οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἐν ἐνὶ σκήπ-
τῳ Ἰσραὴλ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον
τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. καὶ ἐξε-
λεξάμην ἐν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ ὄνο-
μά μου ἐκεῖ. καὶ ἐξελεξάμην τὸν Δα-
υὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου τὸν
Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ἐπὶ τῆς καρ-
δίας τοῦ πατρὸς μου οἰκοδομῆσαι οἶ-
κον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ.
¹⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ τὸν πα-
τέρα μου. ἀνθ' ὧν ἦλθεν ἐπὶ τὴν καρ-
δίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ
ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας ὅτι ἐγε-
νήθην ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. ¹⁹ πληρὸν
σὺ οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ἀλλ' ἡ
ὁ υἱός σου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῶν πλευρῶν
σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ
ὀνόματί μου. ²⁰ καὶ ἀνέστησε κύριος
τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησε. καὶ ἀνέ-
στην ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, καὶ
ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἰσραὴλ κα-
θὼς ἐλάλησε κύριος, καὶ οἰκοδόμησα
τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ
Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ἐθέμην ἐκεῖ τόπον τῇ
κιβωτῷ ἐν ᾗ ἔστιν ἐκεῖ διαθήκη κυρίου
ἣν διεθετο κύριος μετὰ τῶν πατέρων
ἡμῶν ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν αὐτὸν αὐτοὺς
ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ²² καὶ ἀνέστη Σα-
λωμών κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσια-
στηρίου κυρίου ἐνώπιον πάσης ἐκκλη-
σίας Ἰσραὴλ. καὶ διεπέτασε τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, ²³ καὶ εἶ-
πε. κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν
ὡς σὺ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς κάτω, φυλάσσων διαθήκην
καὶ ἔλεος τῷ δούλῳ σου τῷ πορευο-
μένῳ ἐνώπιόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ, ²⁴ ἃ ἐφύλαξας τῷ δούλῳ σου
Δαυὶδ τῷ πατρί μου. καὶ γὰρ ἐλάλη-
σας ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν χερσὶ
σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
²⁵ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ φύλα-
ξον τῷ δούλῳ σου Δαυὶδ τῷ πατρί
μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ, λέγων. οὐκ
ἐξαρθήσεται σου ἀνὴρ ἐκ προσώπου
μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ,
πληρὸν

πλὴν ἐὰν φυλάξωται τὰ τέκνα σου τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιόν μου καθὼς ἐπορεύθης ἐνώπιον ἐμοῦ. ²⁶ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθῆτω δὴ τὸ ῥήμα σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου. ²⁷ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει ὁ θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀρκέσουσί σοι, πλὴν καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου; ²⁸ καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν δέησίν μου κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκούειν τῆς προσευχῆς ἧς ὁ δούλος σου προσευχεται ἐνώπιόν σου πρὸς σέ σήμερον ²⁹ τοῦ εἶναι τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἠνεωγμένους εἰς τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπας, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ τοῦ εἰσακούειν τῆς προσευχῆς ἧς προσευχεται ὁ δούλος σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός. ³⁰ καὶ εἰσακούσῃ τῆς δέσεως τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἃ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐν οὐρανῷ. καὶ ποιήσεις καὶ ἵλεως ἔσῃ. ³¹ ὅσα ἂν ἁμαρτήνῃς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ. καὶ ἐὰν λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἄρᾶν τοῦ ἀρᾶσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἐξαγορεύσῃ κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³² καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις. καὶ κρινεῖς τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ, ἀνομηθῆναι ἄνομον δοῦναι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ διακωῦσαι δίκαιον δοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ³³ ἐν τῷ πταῖσαι τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐνώπιον ἐχθρῶν, ὅτι ἁμαρτήσονται σοι. καὶ ἐπιστρέψουσιν καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθήσονται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ³⁴ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ³⁵ ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑέτον ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-

τῶν ἀποστρέψουσιν ὅταν ταπεινώσῃς αὐτοὺς, ³⁶ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἵλεως ἔσῃ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ. ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑέτον ἐπὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου ἐν κληρονομίᾳ. ³⁷ λιμὸς ἐὰν γένηται, θάνατος ἐὰν γένηται, ὅτι ἔσται ἐμπυρισμὸς, βροῦχος, ἐρυσίβη ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἐν μιᾷ τῶν πόλεων αὐτοῦ, πάν συναντήμα, πάν πόνον, ³⁸ πᾶσαν προσευχήν, πᾶσαν δέησιν ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὥς ἂν γνῶσιν ἕκαστος ἀφ' ἑνὸς καρδίας αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁹ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἵλεως ἔσῃ, καὶ ποιήσεις καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καθὼς ἂν γνῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων υἱῶν ἀνθρώπων, ⁴⁰ ὅπως φοβῶνται σε πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁴¹ καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ λαοῦ σου οὗτος, ⁴² καὶ ἥξουσιν καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ⁴³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τὸ ὄνομά σου, καὶ φοβῶνται σε, καθὼς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησα. ⁴⁴ ὅτι ἐξελεύσεται ὁ λαὸς σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἐπιστρέψῃς αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται ἐν ὀνόματι κυρίου ὁδὸν τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ οἴκου οὗ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ⁴⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς δέσεως αὐτῶν, καὶ τῆς προσευχῆς αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δίκαιωμα αὐτοῖς, ⁴⁶ ὅτι ἁμαρτήσονται σοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἁμαρτήσεται. καὶ ἐπάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς ἐνώπιον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτιούσιν οἱ αἰχμαλωτίζοντες εἰς γῆν μακρὰν

μακράν ἢ ἑγγύς, ⁴⁷ καὶ ἐπιστρέφουσιν καρδίας αὐτῶν ἐν τῇ γῇ οὐ μετηχθῆσαν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστρέψωσι ἐν γῇ μεταοικίας αὐτῶν καὶ δεηθῶσί σου λέγοντες, ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠνομήσαμεν, ⁴⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ ἐχθρῶν αὐτῶν οὐ μετήγαγες αὐτούς, καὶ προσεύξονται πρὸς σέ ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξέλεξω, καὶ τοῦ οἴκου οὐ ὠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ⁴⁹ καὶ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξέτοιμου κατοικητηρίου σου, ⁵⁰ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν αἷς ἡμαρτόν σοι, καὶ καὶ πάντα τὰ ἀθετήματα αὐτῶν, ἃ ἠθέτησάν σοι. καὶ δώσεις αὐτούς εἰς οἰκτιρομένους ἐνώπιον αἰμαλωτευνόντων αὐτούς, καὶ οἰκτιρήσουσιν εἰς αὐτούς, ⁵¹ ὅτι λαός σου καὶ κληρονομία σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ μέσου χωνευτηρίου σιδήρου. ⁵² καὶ ἔτρωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου καὶ τὰ ὠτά σου ἠνεωγμένα εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν δέησιν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, εἰσακουεῖν αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἷς ἂν ἐπικαλέσωνταί σε. ⁵³ ὅτι σὺ διέστειλας αὐτούς σεαυτῷ εἰς κληρονομίαν ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς, καθὼς ἐλάλησας ἐν χειρὶ δούλου σου Μωυσῆ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν σε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου κύριε κύριε. τότε ἐλάλησε Σαλωμών ὑπὲρ τοῦ οἴκου ὡς συνετέλεσε τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτόν. ἤλιον ἐγνώρισεν ἐν οὐρανῷ. κύριος εἶπε τοῦ κατοικεῖν ἐν γνόφῳ. οἰκοδόμησον οἶκόν μου. οἶκον εὐπρεπῆ σεαυτῷ τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ καινότητος. οὐκ ἰδοὺ αὐτῇ γέγραπται ἐν βιβλίῳ τῆς ὠδῆς; ⁵⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε Σαλωμών προσευχόμενος πρὸς κύριον ὅλην τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν ταύτην, καὶ ἀνέστη ἀπὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ὀκλακῶς ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαπεπτασμέναι εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵⁵ καὶ ἔστη καὶ εὐλόγησε πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλη, λέγων. ⁵⁶ εὐλογητὸς κύριος σήμερον ὃς ἔδωκε κατάπαντα τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα

ἐλάλησεν. οὐ διεφώνησε λόγος εἰς ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Μωυσῆ. ⁵⁷ γένοιτο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν μεθ' ἡμῶν καθὼς ἦν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν. μὴ ἐγκαταλίποιο ἡμᾶς μηδὲ ἀποστρέψοιο ἡμᾶς ⁵⁸ ἐπικλῖναι καρδίας ἡμῶν ἐπ' αὐτόν τοῦ πορευεσθαι ἐν πάσαις ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν πάσας ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τα προστάγματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ⁵⁹ καὶ ἔτρωσαν οἱ λόγοι οὗτοι ὡς δεδέχμαι ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ἐγγίζοντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός, τοῦ ποιεῖν τὸ δικαίωμα τοῦ δούλου σου, καὶ τὸ δικαίωμα λαοῦ Ἰσραὴλ ὅημα ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ. ⁶⁰ ὅπως γνῶσι πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς, αὐτὸς θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι. ⁶¹ καὶ ἔτρωσαν αἱ καρδίαί ἡμῶν τέλειαι πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν, καὶ ὅσῳ πορευεσθαι ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ, καὶ φυλάσσειν ἐντολάς αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁶² καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔθυσαν θυσίαν ἐνώπιον κυρίου. ⁶³ καὶ ἔθυσεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ἃς ἔθυσεν τῷ κυρίῳ, βοῶν δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας, προβάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκένισεν τὸν οἶκον κυρίου ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁶⁴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἠγάσεν ὁ βασιλεὺς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου. ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ στέατα τῶν εἰρηλικῶν, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν τὸ ἐνώπιον κυρίου μικρόν τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ὀλοκαύτωσιν καὶ τὰς θυσίας τῶν εἰρηλικῶν ὑπενεγκεῖν ⁶⁵ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὴν ἐορτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη ἀπὸ τῆς εἰσόδου Ἡμᾶθ ἕως ποταμοῦ Αἰγύπτου ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ὠκοδόμησεν ἐσθίον καὶ πίνων καὶ εὐφρανόμενος ἐνώπιον κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἑπτὰ ἡμέρας. ⁶⁶ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξαπέστειλε τὸν λαόν, καὶ εὐλόγησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἀπῆλθεν

ἐκαστος εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ καίροντες. καὶ ἀγαθὴ ἡ καρδιά ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυιδ δούλῳ αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἐγενήθη ὡς συνετέλεσεν Σαλωμών οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πᾶσαν τὴν πραγματείαν Σαλωμών, ὅσα ἡθέλησε ποιῆσαι, ² καὶ ὥφθη κύριος τῷ Σαλωμών δεύτερον καθὼς ὥφθη ἐν Γαβων, ³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν κύριος. ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου, καὶ τῆς δεήσεώς σου ἥς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου. πεποίηκά σοι κατὰ πᾶσαν τὴν προσευχὴν σου, ἡρίκαν τὸν οἶκον τοῦτον ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά μου πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴ καὶ σὺ ἂν πορευθῇς ἐνώπιον ἐμοῦ, καθὼς ἐπορεύθη Δαυιδ ὁ πατήρ σου, ἐν ὁσιότητι καρδίας καὶ ἐν εὐθύτητι, καὶ τοῦ ποιεῖν κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην αὐτῷ, καὶ τὰ προσταγμάτα μου καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάξης, ⁵ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ἐν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καθὼς ἐλάλησα Δαυιδ πατρί σου λέγων, οὐκ ἔξαρθήσεται σοι ἀνὴρ ἡγούμενος ἐν Ἰσραὴλ. ⁶ ἂν δὲ ἀποστραφέντες ἀποστραφῇτε ὑμεῖς καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ μὴ φυλάξητε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προσταγμάτα μου ἃ ἔδωκε Μωϋσῆς ἐνώπιον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ δουλεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, ⁷ καὶ ἔξαρώ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἥς ἔδωκα αὐτοῖς, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ἡρίασα τῷ ὀνόματί μου, ἀποθρύψω ἐκ προσώπου μου. καὶ ἔσται Ἰσραὴλ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαούς. ⁸ καὶ ὁ οἶκος οὗτος ἔσται ὁ ὑψηλός, πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτοῦ ἐκστήσεται καὶ συριεῖ, καὶ ἔροῦσιν. ἐνεκεν τίνος ἐποίησεν κύριος οὕτως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ⁹ καὶ ἔροῦσιν. ἂνθ' ὧν ἐγκατέλιπον κύριον θεὸν αὐτῶν, ὃς ἐξήγαγε τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξ οἴκου δουλείας, καὶ ἀν-

έλαβοντο θεῶν ἄλλοτροίων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο ἐπήγαγε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τὴν κακίαν ταύτην. τότε ἀνήγαγε Σαλωμών τὴν θυγάτερα Φαραὼ ἐκ πόλεως Δαυιδ εἰς οἶκον αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. ¹⁰ εἰκοσιν ἔτη ἐν οἷς ᾠκοδόμησε Σαλωμών τοὺς δύο οἴκους, τὸν οἶκον κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, ¹¹ Χιρὰμ βασιλεὺς Τύρου ἀντελάβετο τοῦ Σαλωμών ἐν ξύλοις κεδρίνοις καὶ ἐν ξύλοις πευκίνοις, καὶ ἐν χρυσίῳ, καὶ ἐν παντὶ θελήματι αὐτοῦ. τότε ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τῷ Χιρὰμ εἰκοσι πόλεις ἐν τῇ γῇ τῇ Γαλιλαίᾳ. ¹² καὶ ἐξῆλθε Χιρὰμ ἐκ Τύρου, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν τοῦ ἰδεῖν τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν αὐτῷ Σαλωμών. καὶ οὐκ ἤρεσαν αὐτῷ, ¹³ καὶ εἶπε. τί αἱ πόλεις αὗται ἃς ἔδωκάς μοι ἀδελφέ; καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ὅριον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴ καὶ ἤνεγκε Χιρὰμ τῷ Σαλωμών ἑκατὸν καὶ εἰκοσι τάλαντα χρυσοῦ. ¹⁵ καὶ ναῦν ὑπὲρ οὗ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐν Γασίῳ Γαβρὸν τὴν οὖσαν ἐχρομένην Αἰλὰθ ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς ἐσχατῆς θαλάσσης ἐν γῇ Ἑδῶμ. ¹⁶ καὶ ἀπέστειλε Χιρὰμ ἐν τῇ νηὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἄνδρας ναυτικούς ἐλαύνειν εἰδότες θάλασσαν μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών. ¹⁷ καὶ ἦλθον εἰς Σωφίρα, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν χρυσοῦ ἑκατὸν καὶ εἰκοσι τάλαντα, καὶ ἤνεγκαν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών καὶ τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ ἦλθε πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι. ² καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμει βασιλείας σφόδρα. καὶ κάμηλοι αἰρῶσιν ἡδύσματα καὶ χρυσὸν πολὺν σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. καὶ εἰσῆλθε πρὸς Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ³ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς. οὐκ ἦν λόγος παρεωραμένος παρὰ τοῦ βασιλέως, ὃν οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτῇ. ⁴ καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ πᾶσαν τὴν φρόνησιν Σαλωμών, καὶ τὸν οἶκον ὃν ᾠκοδόμησε, ⁵ καὶ τὰ βρώματα

βρώματα Σαλωμών, καὶ τὴν καθέδραν παιδῶν αὐτοῦ, καὶ τὴν στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς οἰνοχοοὺς αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωςιν αὐτοῦ ἣν ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁶ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών. ἀλληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου ⁷ περὶ τοῦ λόγου σου καὶ περὶ τῆς φρονήσεώς σου. καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λαλοῦσί μοι ἕως ὅτου παρεγενόμην καὶ ἐωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί μου. καὶ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶ τὸ ἡμῖς καθὼς ἀπήγγειλάν μοι. προστέθεικας ἀγαθὰ πρὸς αὐτὰ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου. ⁸ μακάριοι αἱ γυναικὲς σου. μακάριοι οἱ παῖδές σου οὗτοι οἱ παρεστηκότες ἐνώπιόν σου διόλου, οἱ ἀκούοντες πᾶσαν τὴν φρόνησίν σου. ⁹ γένοιτο κύριος ὁ θεὸς σου εὐλογημένος, ὃς ἠθέλησεν ἐν σοὶ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον Ἰσραὴλ, διὰ τὸ ἀγαπᾶν κύριον τὸν Ἰσραὴλ στήσαι εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔδωτό σε βασιλέα ἐπ' αὐτοῖς, τοῦ ποιεῖν κρίμα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασιν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἔδωκε τῷ Σαλωμών ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσοῦ, καὶ ἡδύσματα πολλὰ σφόδρα, καὶ λίθον τίμιον. οὐκ ἐληλύθει κατὰ τὰ ἡδύσματα ἐκεῖνα ἔτι εἰς πλῆθος, ἃ ἔδωκε βασιλίσσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹¹ καὶ ἡ ναὺς Χιράμ ἡ αἰρουσα τὸ χρυσίον ἐκ Σουφίρ, ἤνεγκε ξύλα τελεκητὰ πολλὰ σφόδρα καὶ λίθον τίμιον. ¹² καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ τελεκητὰ ὑποστηρίγματα τοῦ οἴκου κυρίου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ νάβλας καὶ κινύρας τοῖς ὥδοις. οὐκ ἐληλύθει τοιαῦτα ξύλα ἀτελέκητα ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὥφθησαν ποὺ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹³ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ Σαβὰ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὅσα ἠτήσατο, ἐκτὸς πάντων ὧν ἐδεδώκει αὐτῇ διὰ χειρὸς τοῦ βασιλέως Σαλωμών. καὶ ἀπεστράφη, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτὴ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς. ¹⁴ καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐληλυθότος τῷ Σαλωμών ἐν ἐνιαυτῷ ἐνί, ἑξακόσια καὶ ἐξηκονταεξὶ τάλαντα χρυσοῦ, ¹⁵ χωρὶς τῶν

φόρων τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ πάντων τῶν βασιλέων τοῦ πέραν, καὶ τῶν σατραπῶν τῆς γῆς. ¹⁶ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τριακόσια δόρατα χρυσᾶ ἑλατά. τριακόσιοι χρυσοὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸ δόρου τὸ ἐν. ¹⁷ καὶ τριακόσια ὅπλα χρυσᾶ ἑλατά. καὶ τρεῖς μναὶ ἐνήσαν χρυσοῦ εἰς τὸ ὄπλον τὸ ἐν. καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφάντινον μέγαν, καὶ περιεχύρυσσεν αὐτὸν χρυσῷ δοκίμῳ. ¹⁹ ἐξ ἀναβαθμῶν τῷ θρόνῳ, καὶ προτομαὶ μούσων τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ χεῖρες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας, καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας, ²⁰ καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν. οὐ γέγονεν οὕτως πάση βασιλείᾳ. ²¹ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ὑπὸ τοῦ Σαλωμών γεγνότα χρυσᾶ, καὶ λουτήρες χρυσοὶ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου χρυσῷ συγκεκλεισμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογίζομενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σαλωμών. ²² ὅτι ναὺς Θαρσίς τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν τῇ θαλάσῃ μετὰ τῶν νηῶν Χιράμ. μία διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο τῷ βασιλεῖ ναὺς ἐκ Θαρσίς χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ καὶ λίθων τορευτῶν καὶ τελεκητῶν. αὕτη ἦν ἡ πραγματεία τῆς προνομῆς ἧς ἀνήνεγκεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τεῖχος Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν ἄκραν, τοῦ περιφράξαι τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ, καὶ τὴν Ἀσσοῦρ, καὶ τὴν Μαγδάλ, καὶ τὴν Γαζερ, καὶ τὴν Βαιθωρων τὴν ἀνωτέραν, καὶ τὴν Ἱεθεριμάθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἐρημάτων, καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἱππέων. καὶ τὴν πραγματείαν Σαλωμών ἣν ἐπραγματεύσατο οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ τοῦ μὴ κατάρχει αὐτοῦ πάντα τὸν λαὸν τὸν ὑπολειμμένον ὑπὸ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Ἀμορρᾶίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Χαναταίου καὶ τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου καὶ τοῦ Γεργεσαίου τῶν

μὴ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὄντων, τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ὑπολειμμένα μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐδύναντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, καὶ ἀνῆγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών πρᾶγμα, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἄνδρες οἱ πολεμισταί, καὶ παῖδες αὐτοῦ καὶ ἄρχοντες καὶ τρισσοὶ αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντες τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ ἱππεῖς αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς πλουτῶ καὶ φρονήσει. ²⁴ καὶ πάντες βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζήτουν τὸ πρόσωπον Σαλωμών, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φρονήσεως αὐτοῦ ἧς ἔδωκε κύριος τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα σκεύη χρυσᾶ καὶ ἱματισμόν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα καὶ ἵππους καὶ ἡμιόνους τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτῷ. ²⁶ καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἅρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων. καὶ ἔθετο αὐτὰς ἐν ταῖς πόλεσι τῶν ἁρμάτων καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων καὶ ἕως ὀρίων Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συμκαίμινους τὰς ἐν τῇ πεδυνῇ εἰς πλήθος. ²⁸ καὶ ἡ ἐξοδος τῶν Σαλωμών τῶν ἱππέων καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ Θεκουὲ ἔμποροι τοῦ βασιλέως. καὶ ἐλάβανον ἐκ Θεκουὲ ἐν ἀλλάγματι, ²⁹ καὶ ἀνέβαινεν ἡ ἐξοδος ἐξ Αἰγύπτου ἅρμα ἀντὶ ἑκατὸν ἀργυρίου, καὶ ἵππος ἀντὶ πεντήκοντα ἀργυρίου. καὶ οὕτως πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι Χεττῶν, καὶ βασιλεῦσι Συρίας κατὰ θάλασσαν ἐξεπορεύοντο.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἦν φιλόγυνος. ³ καὶ ἦσαν αὐτῷ γυναῖκες ἄρχουσαι ἑπτακόσiai, καὶ παλλακαὶ τριακόσiai. ¹ καὶ ἔλαβε γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ τὴν θυγατέρα Φαραῶ, Μωαβίτιδας, Ἀμμανίτιδας, Σύρας, καὶ Ἰδουμαίας, Χετταίας, καὶ Ἀμορ-

ραίας, ² ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν ἀπέιπε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, οὐκ ἐξελεύσεσθε εἰς αὐτοὺς, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἐξελεύσονται εἰς ὑμᾶς, μὴ ἐκκλίνωσι τὰς καρδίας ὑμῶν ὀπίσω εἰδῶλων αὐτῶν, εἰς αὐτοὺς ἐκολλήθητ' Σαλωμών, τοῦ ἀγαπήσαι. ⁴ καὶ ἐγενήθη ἐν καιρῷ γήγρους Σαλωμών, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἡ καρδία Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ³ καὶ ἐξέκλιναν γυναῖκες αἱ ἀλλοτρίαι τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὀπίσω θεῶν αὐτῶν. ⁷ τότε ὠκοδόμησε Σαλωμών ὑψηλὸν τῷ Χαμῶς, εἰδῶλῳ Μωᾶβ, καὶ τῷ βασιλεὶ αὐτῶν εἰδῶλῳ υἱῶν Ἀμμὼν, ⁵ καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων. ⁸ καὶ οὕτως ἐποίησε πάσαις ταῖς γυναῖξιν αὐτοῦ ταῖς ἀλλοτρίαις, αἱ ἐθυμίον καὶ ἔθυον τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ⁶ καὶ ἐποίησε Σαλωμών τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. οὐκ ἐπορεύθη ὀπίσω κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ὠργίσθη κύριος ἐπὶ Σαλωμών, ὅτι ἐξέκλινε καρδίαν αὐτοῦ ἀπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ δις, ¹⁰ καὶ ἐντειλαμένου αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ λόγου τούτου τὸ παράπαν μὴ πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἐτέρων, καὶ φυλάξασθαι ποιῆσαι ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος ὁ θεός. οὐδ' ἦν ἡ καρδία αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου κατὰ τὴν καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Σαλωμών. ἀνθ' ὧν ἐγένετο ταῦτα μετὰ σοῦ, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ προστάγματά μου ἃ ἐνετείλαμην σοι, διαρρήσων διαρρήξω τὴν βασιλείαν σου ἐκ χειρὸς σου, καὶ δώσω αὐτὴν τῷ δούλῳ σου. ¹² πλὴν ἐν ταῖς ἡμέραις σου οὐ ποιήσω αὐτὰ διὰ Δαυὶδ τὸν πατέρα σου. ἐκ χειρὸς υἱοῦ σου λήψομαι αὐτήν. ¹³ πλὴν ὅλην τὴν βασιλείαν οὐ μὴ λάβω. σκηπτρον ἐν δώσω τῷ υἱῷ σου διὰ Δαυὶδ τὸν δούλόν μου καὶ διὰ Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην. ¹⁴ καὶ ἦγρε κύριος Σατάν τῷ Σαλωμών τὸν Ἀδὲρ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ τὸν Ἑσρῶν υἱὸν Ἐλιαδάε τὸν ἐν Ραεμὰ Ἀδαδέεω βασιλεῖα Σουβά κύριον αὐτοῦ. καὶ συνηθροίσθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες, καὶ ἦν ἄρχων

συστρέμματος, και προκατελάβετο την Δαμασκήν. και ἦσαν Σατάν τῷ Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Σαλωμών, και Ἄδερ ὁ Ἰδουμαῖος ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας ἐν Ἰδουμαίᾳ. ¹⁵ και ἐγένετο ἐν τῷ ἐξολοθρεῦσαι Δαυὶδ τὸν Ἐδώμ ἐν τῷ πορευθῆναι Ἰωάβ ἄρχοντα τῆς στρατιᾶς θάπτειν τοὺς τραυματίας, και ἔκοψαν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁶ ὅτι ἐξ ἡμέρας ἐνεκάθητο ἐκεῖ Ἰωάβ και πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ, ἕως ὅτου ἐξωλόθρευsen πᾶν ἀρσενικὸν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ¹⁷ και ἀπέδρα Ἄδερ αὐτὸς και πάντες ἄνδρες Ἰδουμαῖοι τῶν παίδων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, και εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, και Ἄδερ παιδάριον μικρὸν. ¹⁸ και ἀνίστανται ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιάμ, και ἔρχονται εἰς Φαραὴν, και λαμβάνουσιν ἄνδρας μετ' αὐτῶν, και ἔρχονται πρὸς Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου. και εἰσῆλθεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ, και ἔδωκεν αὐτῷ οἶκον, και ἄρτους διέταξεν αὐτῷ. ¹⁹ και εὗρεν Ἄδερ χάριν ἐναντίον Φαραῶ σφόδρα, και ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἀδελφὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἀδελφὴν Θεκεμίνας μεῖζω. ²⁰ και ἔτεκεν αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ Θεκεμίνας τῷ Ἄδερ τὸν Γανηβὰθ υἱὸν αὐτῆς. και ἐξέθρεψεν αὐτὸν Θεκεμίνα ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ. και ἦν Γανηβὰθ ἐν μέσῳ υἱῶν Φαραῶ. ²¹ και Ἄδερ ἤκουσεν ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι κεκοίμηται Δαυὶδ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, και ὅτι τέθνηκεν Ἰωάβ ὁ ἄρχων τῆς στρατιᾶς, και εἶπεν Ἄδερ πρὸς Φαραῶ. ἔξαποστείλόν με, και ἀποστρέψω εἰς τὴν γῆν μου. ²² και εἶπε Φαραῶ τῷ Ἄδερ. τίτι σὺ ἐλαττονῇ μετ' ἐμοῦ; και ἰδοὺ σὺ ζητεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν σου; και εἶπεν αὐτῷ Ἄδερ, ὅτι ἔξαποστέλλων ἔξαποστελεῖς με. και ἀνέστρεψεν Ἄδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία ἦν ἐποίησεν Ἄδερ. και ἐβαρυθύμησεν Ἰσραὴλ, και ἐβασίλευsen ἐν γῇ Ἐδώμ. ²⁶ και Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ναβὰτ ὁ Ἐφραθὶ ἐκ τῆς Σαριρᾶ υἱὸς γυναικὸς χήρας δούλος Σαλωμών. ²⁷ και τοῦτο τὸ πρᾶγμα ὡς ἐπῆρατο χεῖρας ἐπὶ βασιλεῖα Σαλωμών. και ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ὠκοδόμησε τὴν ἄκραν, συνέκλεισε

τὸν φραγμὸν τῆς πόλεως Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁸ και ὁ ἄνθρωπος Ἰεροβοὰμ ἰσχυρὸς δυνάμει. και εἶδε Σαλωμών τὸ παιδάριον ὅτι ἀνὴρ ἔρχων ἐστὶ, και κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ. ²⁹ και ἐγενήθη ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ, και Ἰεροβοὰμ ἐξῆλθεν ἐξ Ἱερουσαλήμ, και εὗρεν αὐτὸν Ἀχιά ὁ Σηλωνίτης ὁ προφήτης ἐν τῇ ὁδῷ, και ἀπέστησεν αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ. και Ἀχιά περιβεβλημένος ἱματίῳ καινῷ, και ἀμφοτέροι μοῖνοι ἐν τῷ πεδίῳ. ³⁰ και ἐπελάβετο Ἀχιά τοῦ ἱματίου αὐτοῦ τοῦ καινοῦ τοῦ ἐπ' αὐτῷ, και διέῤῥηξεν αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, ³¹ και εἶπε τῷ Ἰεροβοὰμ. λαβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα, ὅτι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ ῥήσω τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς Σαλωμών, και δώσω σοι δέκα σκῆπτρα. ³² και δύο σκῆπτρα ἔσονται αὐτῷ, διὰ τὸν δούλόν μου Δαυὶδ, και διὰ Ἱερουσαλήμ τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην ἐν αὐτῇ ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, ³³ ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπέ με και ἐποίησε τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων, και τῷ Χαμῶς και τοῖς εἰδώλοις Μωάβ και τῷ βασιλεῖ αὐτῶν προσοχθίσματι υἱῶν Αμμὼν, και οὐκ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς μου τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³⁴ και οὐ μὴ λάβω τὴν βασιλείαν ὅλην ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, διότι ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, διὰ τὸν Δαυὶδ τὸν δούλόν μου ὃν ἐξελεξάμην αὐτόν. ³⁵ και λήψομαι τὴν βασιλείαν ἐκ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, και δώσω σοι τὰ δέκα σκῆπτρα. ³⁶ τῷ δὲ υἱῷ αὐτοῦ δώσω τὰ δύο σκῆπτρα, ὅπως ἡ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελεξάμην ἐμαυτῷ τοῦ θέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ³⁷ και σὲ λήψομαι και βασιλεύσεις ἐν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ σου, και σὺ ἔσῃ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ³⁸ και ἔσται ἐὰν φυλάξης πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι, και πορευθῆς ἐν ταῖς ὁδοῖς μου, και ποιήσης τὸ εὐθὲς ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ φυλάξασθαι τὰ προστάγματά μου και τὰς ἐντολάς

μου, καθὼς ἐποίησε Δαυὶδ ὁ δούλος μου, καὶ ἔδομαι μετὰ σοῦ καὶ οἰκοδομήσω σοι οἶκον πιστὸν, καθὼς ᾠκοδόμησα τῷ Δαυίδ. ⁴⁰ καὶ ἐζήτησε Σαλωμών θανατώσαι τὸν Ἱεροβοάμ. καὶ ἀνέστη καὶ ἀπέθρα εἰς Αἴγυπτον πρὸς Σουσάκιμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν ἐν Αἰγύπτῳ ἕως οὗ ἀπέθανε Σαλωμών. ⁴¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σαλωμών καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ πᾶσαν τὴν φρόνησιν αὐτοῦ, οὐκ ἴδου ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ ᾠμάτων Σαλωμών; ⁴² καὶ αἱ ἡμέραι ἃς ἐβασίλευε Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ⁴³ καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοάμ υἱὸς Ναβάτ, καὶ αὐτοῦ ἔτι ὄντος ἐν Αἰγύπτῳ ὡς ἐφυγεν ἐκ προσώπου Σαλωμών καὶ ἐκάθητο ἐν Αἰγύπτῳ, κατευθύνει καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραΐμ. καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοάμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ πορεύεται βασιλεὺς Ῥοβοάμ εἰς Σίκιμα, ὅτι εἰς Σίκιμα ἤρχοντο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεύσαντες αὐτόν. ³ καὶ ἐλάλησεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοάμ, λέγοντες. ⁴ ὁ πατὴρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέως, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλευσόμεν σοι. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀπέλθετε ἕως ἡμερῶν τριῶν, καὶ ἀναστρέψατε πρὸς μέ. καὶ ἀπῆλθον. ⁶ καὶ ἀπήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῖς πρεσβυτέροις, οἳ ἦσαν παρεστῶτες ἐνώπιον Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἔτι ζώντος αὐτοῦ, λέγων. πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε καὶ ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; ⁷ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν, λέγοντες. εἰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἔση δούλος τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ δουλεύσεις αὐτοῖς, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς λόγους αγαθοὺς, καὶ ἔσονται σοι δούλοι πασας τὰς ἡμέρας. ⁸ καὶ ἐγκατέλιπε

τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλευσάντο αὐτῷ, καὶ συνεβουλευσάτο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν ἐκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν παρεστηκότων πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τί ὑμεῖς συμβουλευέτε; καὶ τί ἀποκριθῶ τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λέγουσι πρὸς μέ λεγόντων, κούφισον ἀπὸ τοῦ κλοιοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατὴρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰ καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ οἱ παρεστηκότες πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγοντες. τάδε λαλήσεις τῷ λαῷ τούτῳ τοῖς λαλήσασιν πρὸς σέ λέγοντες, ὁ πατὴρ σου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ἡμῶν, καὶ σὺ νῦν κούφισον ἀφ' ἡμῶν. τάδε λαλήσεις πρὸς αὐτούς. ἡ μικρότης μου παχυτέρα τῆς ὀφύς τοῦ πατρὸς μου. ¹¹ καὶ νῦν ὁ πατήρ μου ἐπεσάσσετο ὑμᾶς κλοιῷ βαρεῖ, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν. ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, ἐγὼ δὲ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹² καὶ παρεγένοντο πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Ῥοβοάμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καθότι ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, λέγων. ἀναστράφητε πρὸς μέ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν λαὸν σκληρά. καὶ ἐγκατέλιπεν Ῥοβοάμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων ἃ συνεβουλευσάντο αὐτῷ, ¹⁴ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν παιδαρίων, λέγων. ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν κλοιὸν ὑμῶν, καὶ γὰρ προσθήσω ἐπὶ τὸν κλοιὸν ὑμῶν. ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ γὰρ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ κυρίου, ὅπως στήσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ. ¹⁶ καὶ εἶδον πᾶς Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς τῷ βασιλεῖ, λέγων. τίς ἡμῖν μερὶς ἐν Ἀνιδ; καὶ οὐκ ἔστι ἡμῖν κληρονομία ἐν νιδ Ἰσσαί. ἀπότρεχε Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματά σου, νῦν βόσκει τὸν οἶκόν σου Δαυίδ. καὶ ἀπῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιζάμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου,

φόρου, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτὸν ἐν λίθοις καὶ ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔφθασεν ἀναβῆναι τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁹ καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσε πᾶς Ἰσραὴλ ὅτι ἀνέκαμψεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἦν ὀπίσω οἴκου Δαυὶδ παρὲς σκήπτρου Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν μόνοι. ²¹ καὶ Ῥοβοὰμ εἰσῆλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὴν συναγωγὴν Ἰούδα καὶ σκῆπτρον Βενιαμὴν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας νεανιῶν ποιοῦντων πόλεμον, τοῦ πολεμεῖν πρὸς οἶκον Ἰσραὴλ. ἐπιστρέψαι τὴν βασιλείαν Ῥοβοὰμ υἱῶ Σαλωμών. ²² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαϊάν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, λέγων. ²³ εἶπον τῷ Ῥοβοὰμ υἱῶ Σαλωμών βασιλεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ τῷ καταλοιπῷ τοῦ λαοῦ, λέγων. ²⁴ τάδε λέγει κύριος. οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμήσετε μετὰ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ἀποστρέφετω ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον ἑαυτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου κυρίου, καὶ κατέπαυσαν τοῦ πορευθῆναι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών κοιμάται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ. καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, υἱὸς ὧν ἐξαίδεκα ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δώδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ναανὰν, θυγατὴρ Ἀνα υἱοῦ Ναὰς βασιλέως υἱῶν Ἀμμων. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξ ὅρους Ἐφραὶμ δοῦλος τῷ Σαλωμών, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἱεροβοὰμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαριρὰ, γυνὴ πόρνη. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Σαλωμών εἰς ἄρχοντα σκυτάλης ἐπὶ ἄρσεν οἴκου Ἰωσήφ. καὶ ὠκοδόμησε τῷ Σαλωμών τὴν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραὶμ. καὶ ἦσαν

αὐτῷ τριακόσια ἄρματα ἵππων. οὗτος ὠκοδόμησε τὴν ἄκρην ἐν ταῖς ἄρσεσιν οἴκου Ἐφραὶμ, οὗτος συνέκλεισε τὴν πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἦν ἐπαιρόμενος ἐπὶ τὴν βασιλείαν. καὶ ἐξῆτε Σαλωμών θανατῶσαι αὐτόν. καὶ ἐφοβήθη καὶ ἀπέδρα αὐτὸς πρὸς Σουσακὶμ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε Σαλωμών. καὶ ἤκουσεν Ἱεροβοὰμ ἐν Αἰγύπτῳ ὅτι τέθηκε Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν εἰς τὰ ὦτα Σουσακὶμ βασιλέως Αἰγύπτου, λέγων. ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι ἐγὼ εἰς τὴν γῆν μου. καὶ εἶπεν αὐτῷ Σουσακὶμ. αἴτησά τι αἶτημα, καὶ δώσω σοι. καὶ Σουσακὶμ ἔδωκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὴν Ἀνὼ ἀδελφὴν Θεκεμίναν τὴν πρεσβυτέραν τῆς γυναῖκος αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. αὕτη ἦν μεγάλη ἐν μέσῳ τῶν θυγατέρων τοῦ βασιλέως, καὶ ἔτεκε τῷ Ἱεροβοὰμ τὸν Ἀβιά υἱὸν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς Σουσακὶμ. ὄντως ἐξαπόστειλόν με, καὶ ἀπελεύσομαι. καὶ ἐξῆλθεν Ἱεροβοὰμ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Σαριρὰ τὴν ἐν ὄρει Ἐφραὶμ. καὶ συνάγεται ἐκεῖ πᾶν σκῆπτρον Ἐφραὶμ. καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Ἱεροβοὰμ χάρακα. καὶ ἡρῶσθησε τὸ παιδαριον αὐτοῦ ἀρῶστίᾳ κραταῖᾳ σφόδρα. καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβοὰμ ἐρωτῆσαι περὶ τοῦ παιδαρίου. καὶ εἶπε πρὸς Ἀνὼ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἀνάστηθι, πορεύου, ἐπερώτησον τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου εἰ ζῆσται ἐκ τῆς ἀρῶστίας αὐτοῦ. καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλωμ, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἐξήκοντα ἐτῶν, καὶ ῥῆμα κυρίου μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. ἀνάστηθι, καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ ἄρτους καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον μέλιτος. καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ, καὶ ἔλαβε εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρτους καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον μέλιτος τῷ Ἀχιά. καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἡμβλύωπουν τοῦ ἰδεῖν. καὶ ἀνέστη ἐκ Σαριρὰ καὶ πορεύεται. καὶ ἐγένετο ἐλθουσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν πρὸς Ἀχιά τὸν Σηλω-

Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀγία τῷ παιδα-
ριῷ αὐτοῦ. ἔξελθε δὴ εἰς ἀπαντὴν Ἀ-
νὰ τῇ γυναικὶ Ἱεροβοάμ, καὶ ἔρεῖς αὐ-
τῇ. εἰσελθε, καὶ μὴ στήῃς, ὅτι τάδε λέγει
κύριος. σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπὶ
σέ. εἰςῆλθεν Ἀνὰ πρὸς τὸν ἀνθρω-
πον τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀγία.
ἰνατί ἐνήνοχάς μοι ἄρτους, καὶ στα-
φυλὴν, καὶ κολλύρια, καὶ στάμνον μέ-
λιτος; τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ σὺ ἀπ-
ελεύσῃ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἔσται εἰσελθού-
σης σου τὴν πόλιν εἰς Σαριρὰ, καὶ τὰ
κοράσιά σου ἐξελεύσονται σοι εἰς συν-
άντησιν καὶ ἐροῦσί σοι, τὸ παιδάριον
τέθνηκεν. ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ
ἐγὼ ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἱεροβοάμ οὖ-
ροῦντα πρὸς τοῖχον, καὶ ἔσονται οἱ
τεθνηκότες τοῦ Ἱεροβοάμ ἐν τῇ πόλει
καταφαγονταὶ οἱ κύνες, καὶ τὸν τέ-
θνηκον ἐν τῷ ἄρῳ καταφάγεται τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδά-
ριον κόψεται. οὐαὶ κύριε, ὅτι εὐρέθη
ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ κυρίου.
καὶ ἀπῆλθεν ἡ γυνή, ὡς ἤκουσεν. καὶ
ἐγένετο ὡς εἰςῆλθεν εἰς τὴν Σαριρὰ,
καὶ τὸ παιδάριον ἀπέθανε. καὶ ἐξῆλ-
θεν ἡ κραυγὴ εἰς ἀπαντὴν. καὶ ἐπο-
ρεύθη Ἱεροβοάμ εἰς Σίκιμα τὴν ἐν ὄρει
Ἐφραιμ, καὶ συνήθροισεν ἐκεῖ τὰς φυ-
λὰς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Ῥο-
βοάμ υἱὸς Σαλωμών. καὶ λόγος κυρίου
ἐγένετο πρὸς Σαμαίαν τὸν Ἐνλαμί,
λέγων. λάβε σεαυτῷ ἱμάτιον καινὸν τὸ
οὐκ εἰςῆλθυς εἰς ὕδωρ, καὶ ῥῆξον
αὐτὸ δώδεκα ῥήγματα, καὶ δώσεις τῷ
Ἱεροβοάμ, καὶ ἔρεῖς αὐτῷ. τάδε λέγει
κύριος. λάβε σεαυτῷ δέκα ῥήγματα
τοῦ περιβαλέσθαι σε. καὶ ἔλαβεν Ἱε-
ροβοάμ. καὶ εἶπε Σαμαίας. τάδε λέγει
κύριος ἐπὶ τὰς δέκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.
καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοάμ υἱὸν
Σαλωμών. ὁ πατήρ σου ἐβάρυνε τὸν
κλοιὸν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐβάρυνε
τὰ βρώματα τῆς τραπέζης αὐτοῦ. καὶ
νῦν κουφίεις ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσο-
μέν σοι. καὶ εἶπεν Ῥοβοάμ πρὸς τὸν
λαόν. ἔτι τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἀποκρι-
θήσομαι ὑμῖν ῥῆμα. καὶ εἶπεν Ῥοβοάμ.
εἰσαγάγετέ μοι τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ
συμβουλευέσονται μετ' αὐτῶν τί ἀπο-
κριθῶ τῷ λαῷ ῥῆμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ

τρίτῃ. καὶ ἐλάλησε Ῥοβοάμ εἰς τὰ ὅτα
αὐτῶν, καθὼς ἀπέστειλεν ὁ λαὸς πρὸς
αὐτόν. καὶ εἶπον οἱ πρεσβύτεροι τοῦ
λαοῦ. οὕτως ἐλάλησεν πρὸς σέ ὁ λαός.
καὶ διεσκέδασε Ῥοβοάμ τὴν βουλὴν αὐ-
τῶν, καὶ οὐκ ἤρесе ἐνώπιον αὐτοῦ.
καὶ ἀπέστειλε, καὶ εἰσῆγαγε τοὺς συν-
τρόφους αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς.
ταῦτα καὶ ταῦτα ἀπέσταλκεν ὁ λαὸς
πρὸς μὲ λέγων. καὶ εἶπαν οἱ σύντρο-
φοι αὐτοῦ. οὕτως λαλήσεις πρὸς τὸν
λαόν, λέγων. ἡ μικρότης μου παχυτέρα
ὑπὲρ τὴν ὁσφὺν τοῦ πατρὸς μου. ὁ
πατήρ μου ἐμαστίγον ὑμᾶς μαστίξιν,
ἐγὼ δὲ κατάρξω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις.
καὶ ἤρесе τὸ ῥῆμα ἐνώπιον Ῥοβοάμ.
καὶ ἀπεκρίθη τῷ λαῷ καθὼς συνεβού-
λευσαν αὐτῷ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τὰ
παιδαρια. καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαὸς ὡς
ἀνὴρ εἰς ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ,
καὶ ἀνέκραξαν ἅπαντες, λέγοντες. οὐ
μερίς ἡμῖν ἐν Δαυὶδ οὐδὲ κληρονομία
ἐν υἱῷ Ἰεσσαί. ἕκαστος εἰς τὰ σκηνώ-
ματά σου Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ ἄνθρωπος
οὗτος οὐκ εἰς ἀρχοντα οὐδὲ εἰς ἡγού-
μενον. καὶ διεσπάρη πᾶς ὁ λαὸς ἐκ Σι-
κίμων, καὶ ἀπῆλθον ἕκαστος εἰς τὸ
σκηνῶμα αὐτοῦ. καὶ κατεκράτησε Ῥο-
βοάμ, καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ
ἄρμα αὐτοῦ, καὶ εἰςῆλθεν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ. καὶ πορεύονται ὀπίσω αὐτοῦ
πᾶν σκῆπτρον Ἰούδα, καὶ πᾶν σκῆπ-
τρον Βενιαμίν. καὶ ἐγένετο ἐπισταμέ-
νουν τοῦ ἑναυτοῦ, καὶ συνήθροισε Ῥο-
βοάμ πάντα ἄνδρα Ἰούδα καὶ Βενια-
μίν, καὶ ἀνέβη τοῦ πολεμῆν πρὸς Ἱε-
ροβοάμ εἰς Σίκιμα. καὶ ἐγένετο ῥῆμα
κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ
θεοῦ, λέγων. εἶπον τῷ Ῥοβοάμ βασι-
λεῖ Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα οἶκον Ἰου-
δα καὶ Βενιαμίν, καὶ πρὸς τὸ κατά-
λειμμα τοῦ λαοῦ, λέγων. τάδε λέγει
κύριος. οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ πολεμή-
σετε πρὸς τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν υἱούς
Ἰσραὴλ, ἀναστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ γέγονε τὸ
ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἤκουσαν τοῦ λόγου
κυρίου, καὶ ἀνέσχον μὴ πορευθῆναι
κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ²⁵ καὶ ὠκοδό-
μησεν Ἱεροβοάμ τὴν Σίκιμα τὴν ἐν
ὄρει Ἐφραιμ, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ, καὶ
ἐξῆλθεν

ἐξήλθεν ἐκείθεν καὶ ὠκοδόμησε τὴν Φανουήλ. ²⁶ καὶ εἶπεν Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ἰδοὺ νῦν ἐπιστρέψει ἡ βασιλεία εἰς οἶκον Δαυὶδ. ²⁷ ἂν ἀναβῇ ὁ λαὸς οὗτος ἀναφέρειν θυσίαν ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιστραφήσεται καρδίᾳ τοῦ λαοῦ πρὸς κύριον καὶ κύριον αὐτῶν πρὸς Ῥοβοὰμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀποκτενοῦσί με. ²⁸ καὶ ἐβουλευσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐποίησε δύο δαμάλεις χρυσαῖς, καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν. ἱκανούσθω ὑμῖν ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ. ἰδοὺ θεοὶ σου Ἰσραὴλ οἱ ἀναγαγοντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ²⁹ καὶ ἔθετο τὴν μίαν ἐν Βαιθὴλ, καὶ τὴν μίαν ἔδωκεν ἐν Δάν. ³⁰ καὶ ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος εἰς ἁμαρτίαν. καὶ ἐπορεύετο ὁ λαὸς πρὸς πρόσωπον τῆς μιᾶς εἰς Δάν, καὶ εἶασαν τὸν οἶκον κυρίου. ³¹ καὶ ἐποίησεν οἴκους ἐφ' ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησεν ἱερεῖς μέρους τι ἐκ τοῦ λαοῦ, οἳ οὐκ ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν Δαυὶδ. ³² καὶ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ ἑορτὴν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς κατὰ τὴν ἑορτὴν τὴν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησεν ἐν Βαιθὴλ τοῦ θύειν ταῖς δαμάλεσιν αἷς ἐποίησε, καὶ παρέστησεν ἐν Βαιθὴλ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησε. ³³ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε τῇ πεντεκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἐν τῇ ἑορτῇ ἣ ἐπλάσαστο ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἑορτὴν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ ἐπιθυῖσαι.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐξ Ἰούδα παρεγένετο ἐν λόγῳ κυρίου εἰς Βαιθὴλ, καὶ Ἱεροβοὰμ εἰσῆλκε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιθυῖσαι. ² καὶ ἐπεκάλεσεν πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐν λόγῳ κυρίου, καὶ εἶπε. θυσιαστήριον θυσιαστήριον, τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ υἱὸς τίκτεται τῷ οἴκῳ Δαυὶδ, Ἰωσίας ὄνομα αὐτῷ, καὶ θύσει ἐπὶ σὲ τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τῶν ἐπιθυόντων ἐπὶ σέ, καὶ ὅσα ἄνθρωπων καύσει ἐπὶ σέ, ³ καὶ δώσει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τέρας,

λέγων. τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος λέγων, ἰδοὺ τὸ θυσιαστήριον ῥήγνυται, καὶ ἐκχυθήσεται ἡ πύκτης ἡ ἐπ' αὐτῷ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῶν λόγων τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικαλεσαμένου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐξέτεινεν ὁ βασιλεὺς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγων. συλλάβετε αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐδυνήθη ἐπιστρέφειν αὐτὴν πρὸς αὐτόν. ⁵ καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐρράγη, καὶ ἐξεχύθη ἡ πύκτης ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ τὸ τέρας ὃ ἔδωκεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. ⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἱεροβοὰμ τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. δέηθι τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ἐπιστρεψάτω ἡ χεὶρ μου πρὸς ἐμέ. καὶ ἐδεήθη ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐπέστρεψε τὴν χεῖρα τοῦ βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ ἐγένετο καθὼς τὸ πρότερον. ⁷ καὶ ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ. εἰσελθε μετ' ἐμοῦ εἰς οἶκον, καὶ ἀρίστησον, καὶ δώσω σοι δόμα. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ἂν δῶς μοι τὸ ἥμισυ τοῦ οἴκου σου, οὐκ εἰσελεύσομαι μετὰ σου, οὐδὲ μὴ φάγω ἄρτον, οὐδὲ μὴ πίνω ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁹ ὅτι οὕτως ἐνετείλατό μοι κύριος ἐν λόγῳ, λέγων. μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πίνῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. ¹⁰ καὶ ἀπῆλθεν ἐν ὁδῷ ἄλλῃ, καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν ἐν αὐτῇ εἰς Βαιθὴλ. ¹¹ καὶ προφήτης εἰς πρεσβύτης κατόκει ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἔρχονται οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Βαιθὴλ, καὶ τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπέστρεψαν τὸ πρὸς ὦπον τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ¹² καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ πατὴρ αὐτῶν, λέγων. ποία ὁδὸς πεπόρευται; καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὴν ὁδὸν ἐν ἣ ἀνῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃ ἐλθὼν ἐξ Ἰούδα. ¹³ καὶ εἶπε τοῖς

τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἐπισάξατέ μοι τὸν ὄνον. καὶ ἐπέσaxαν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέβη ἐπ' αὐτόν. ¹⁴ καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ εὔρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ δρυὶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ σὺ εἶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὁ ἐληλυθὼς ἐξ Ἰούδα; καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐγώ. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ. δεῦρο μετ' ἐμοῦ, καὶ φάγε ἄρτον. ¹⁶ καὶ εἶπεν. οὐ μὴ δύνωμαι τοῦ ἐπιστρέψαι μετὰ σοῦ, οὐδὲ μὴ φαγῶαι ἄρτον οὐδὲ πόμα· ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ¹⁷ ὅτι οὕτως ἐντέλλεται μοι ἐν λόγῳ κύριος, λέγων. μὴ φάγῃς ἄρτον ἐκεῖ καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς ἐκεῖ ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθης ἐν αὐτῇ. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. κἀγὼ προφήτης εἰμι καθὼς σὺ, καὶ ἄγγελος λελάληκε πρὸς μὲ ἐν ῥήματι κυρίου, λέγων. ἐπίστρεψον αὐτὸν πρὸς σεαυτὸν εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ φαγέτω ἄρτον καὶ πίετω ὕδωρ, καὶ ἐψεύσατο αὐτῷ. ¹⁹ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν καὶ ἔφαγεν ἄρτον καὶ ἐπιεν ὕδωρ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν καθημένων ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς τὸν προφήτην τὸν ἐπιστρέψαντα αὐτόν. ²¹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ τὸν ἥκοντα ἐξ Ἰούδα, λέγων. τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν παρεπίκρανας τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ οὐκ ἐφύλαξας τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ²² καὶ ἐπέστρεψας καὶ ἔφαγας ἄρτον καὶ ἐπιες ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ λέγων, οὐ μὴ φάγῃς ἄρτον καὶ μὴ πίῃς ὕδωρ, οὐ μὴ εἰσέλθῃ τὸ σῶμα σου εἰς τὸν ταφόν τῶν πατέρων σου. ²³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ φαγεῖν αὐτὸν ἄρτον καὶ πιεῖν ὕδωρ, καὶ ἐπέσaxεν αὐτῷ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἀπῆλθε. ²⁴ καὶ εὔρεν αὐτὸν λέων ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν. καὶ ἦν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐξόρμιζόμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος εἰστήκει παρ' αὐτό, καὶ ὁ λέων εἰστήκει παρὰ τὸ σῶμα. ²⁵ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες παραπορευόμενοι καὶ εἶδον τὸ θνησιμαῖον ἐξόρμιζόμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ λέων εἰστήκει ἐχόμενα τοῦ θνησιμαίου. καὶ εἰζηλθον, καὶ ἐλάλησαν ἐν τῇ πόλει

οὗ ὁ προφήτης ὁ πρεσβύτερος κατῴκει ἐν αὐτῇ. ²⁶ καὶ ἤκουσεν ὁ ἐπιστρέψας αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ οὗτός ἐστιν ὃς παρεπίκρανε τὸ ῥῆμα κυρίου, ²⁸ καὶ ἐπορεύθη καὶ εὔρε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐξόρμιζόμενον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὁ ὄνος καὶ ὁ λέων εἰστήκεισαν παρὰ τὸ σῶμα, καὶ οὐκ ἔφαγεν ὁ λέων τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ συνέτριψε τὸν ὄνον. ²⁹ καὶ ἤρην ὁ προφήτης τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπέσθηκεν αὐτὸ ἐπὶ τὸν ὄνον, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν. ³⁰ ὁ προφήτης, τοῦ θάψαι αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ ἐαυτοῦ, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν, οὐαὶ ἀδελφέ. ³¹ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ κόψασθαι αὐτόν, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων. ἐὰν ἀποθάνω, θάψατέ με ἐν τῷ τάφῳ τούτῳ οὗ ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τέθαιπται ἐν αὐτῷ, παρὰ τὰ ὁστὰ αὐτοῦ θέτε με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὁστὰ μου μετὰ τῶν ὁστίων αὐτοῦ. ³² ὅτι γινόμενον ἔσται τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν ἐν λόγῳ κυρίου ἐπὶ τῷ θυσιαστηρίῳ ἐν Βαιθίλ καὶ ἐπὶ τοὺς οἴκους τοὺς ὑψηλοὺς τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ. ³³ καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο οὐκ ἐπέστρεψεν Ἱεροβοὰμ ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψεν καὶ ἐποίησεν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἱερεῖς ὑψηλῶν. ὁ βουλόμενος ἐπλήρου τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἱερεὺς εἰς τὰ ὑψηλά. ³⁴ καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν τῷ οἴκῳ Ἱεροβοὰμ καὶ εἰς ὄλεθρον καὶ εἰς ἀφανισμόν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

²¹ Καὶ Ῥοβοὰμ υἱὸς Σαλωμών ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν. υἱὸς τεσσαράκοντα καὶ ἐνὸς ἐνιαυτῶν Ῥοβοὰμ ἐν τῷ βασιλείῳ αὐτόν. καὶ ἐπτακαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει, ἣν ἐξελέξατο κύριος θεῖσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Νααμὰ ἡ Ἀμμωνίτις. ²² καὶ ἐποίησεν Ῥοβοὰμ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. καὶ παρεξήλωσεν αὐτόν ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν αἷς ἡμάρτων. ²³ καὶ ὠκοδόμησεν ἑαυτοῖς ὑψηλά καὶ

στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντός ξύλου συσκίου. ²⁴ καὶ σύνδεσμος ἐγενήθη ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐποίησαν ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πέμπτῳ βασιλεύοντος Ῥοβοὰμ, ἀνέβη Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰγυπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τὰ δόρατα τὰ χρυσᾶ ἃ ἔλαβε Δαυὶδ ἐκ χειρὸς τῶν παιδῶν Ἀδραζαὰρ βασιλέως Σουβᾶ. καὶ εἰσηνεγεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλὴμ τὰ πάντα ἃ ἔλαβεν ὄπλα τὰ χρυσᾶ, ὅσα ἐποίησε Σαλωμών, καὶ ἀπηνεγεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον, ²⁷ καὶ ἐποίησε Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς ὄπλα χαλκᾶ ἀντ' αὐτῶν. καὶ ἐπέθεντο ἐπ' αὐτὸν οἱ ἡγούμενοι τῶν παρατρεχόντων οἱ φυλάσσοντες τὸν πυλῶνα οἴκου βασιλέως. ²⁸ καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσπορεύετο ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἤρρον αὐτὰ οἱ παρατρεχόντες καὶ ἀπηρείδοντο αὐτὰ εἰς τὸ Θεὸς τῶν παρατρεχόντων. ²⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ῥοβοὰμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ³⁰ καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ῥοβοὰμ καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ πάσας τὰς ἡμέρας. ³¹ καὶ ἐκοιμήθη Ῥοβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιού ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐν τῷ ὀκτωκαιεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβατ βασιλεύει Ἀβιού υἱὸς Ῥοβοὰμ ἐπὶ Ἰούδαν. ² καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μααχά, θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ³ καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ἀμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ αἵς ἐποίησεν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἡ καρδιά αὐτοῦ τελεία μετὰ κυρίου Θεοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ καρδιά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ⁴ ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν αὐτῷ κύριος κατάλειμμα, ἵνα στήσῃ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ'

αὐτὸν, καὶ στήσῃ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ⁵ ὡς ἐποίησε Δαυὶδ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁷ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀβιού καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιού καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοὰμ. ⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἀβιού μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ἱεροβοὰμ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ. καὶ βασιλεύει Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁹ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Ἱεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ βασιλεύει Ἀσά ἐπὶ Ἰούδαν, ¹⁰ καὶ τσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνὰ θυγάτηρ Ἀβεσσαλώμ. ¹¹ καὶ ἐποίησεν Ἀσά τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹² καὶ ἀφείλε τὰς τελετάς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐξαπέστειλε πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ¹³ καὶ τὴν Ἀνὰ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, καθὼς ἐποίησε σύνοδον ἐν τῷ ἄλσει αὐτῆς. καὶ ἐξέκοψεν Ἀσά τὰς κατὰδύσεις αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησε πυρὶ ἐν τῷ χεῖμαθῶ τῶν Κέδρων. ¹⁴ τὰ δὲ ὑψηλά οὐκ ἐξῆρε. πλήν ἡ καρδιά Ἀσά ἦν τελεία μετὰ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἰσηνεγκε τοὺς κίονας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς κίονας αὐτοῦ εἰσηνεγεν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἀργυροὺς καὶ χρυσοὺς καὶ σκεύη. ¹⁶ καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀσά καὶ ἀναμέσον Βαασά βασιλέως Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀνέβη Βαασά βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾤκοδόμησε τὴν Ραμὰ, τοῦ μὴ εἶναι ἐκπορευόμενον καὶ εἰσπορευόμενον τῷ Ἀσά βασιλεῖ Ἰούδα. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν Ἀσά σύμπαν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον τὸ εὐρεθὲν ἐν τοῖς θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ ἐν τοῖς θησαυροῖς τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς χεῖρας παιδῶν αὐτοῦ. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Ἀσά πρὸς υἱόν

υἱὸν Ἄδερ υἱὸν Ταβερεμὰ υἱοῦ Ἀζὶν βασιλέως Συρίας τοῦ κατοικοῦντος ἐν Λαμασκῷ, λέγων. ¹⁹ διάθου διαθήκην ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρός μου καὶ τοῦ πατρὸς σου. ἰδοὺ ἐξαπέσταλκά σοι δῶρα ἀργύριον καὶ χρυσίον. δέυρο διασκεδάσον τὴν διαθήκην σου τὴν πρὸς Βαασά βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται ἀπ' ἐμοῦ. ²⁰ καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἄδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἀρχοντας τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ταῖς πόλεσι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξαν τὴν ΑἼν, τὴν Λάν, καὶ τὴν Ἀβὲλ οἴκου Μααχά, καὶ πᾶσαν τὴν Χεννερῆθ, ἕως πάσης τῆς γῆς Νεφθαλί. ²¹ καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσε Βαασά, καὶ διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν Ραμὰ, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς Θερσά. ²² καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀσά παρηγγίλει παντὶ Ἰούδα εἰς Ἐνακίμ, καὶ αἴρουσι τοὺς λίθους τῆς Ραμὰ, καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς ἃ ᾠκοδόμησε Βαασά, καὶ ᾠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Ἀσά πᾶν βουνὸν Βενιαμὴν καὶ τὴν σκοπιάν. ²³ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀσά καὶ πᾶσα ἡ δύναστία αὐτοῦ ἦν ἐποίησε, καὶ τὰς πόλεις ἃς ᾠκοδόμησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; πλὴν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ γήρους αὐτοῦ ἐπόνεσε τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ Ναβὰτ υἱὸς Ἱεροβοάμ βασιλεύει ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἔτη δύο. ²⁶ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξῆμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ περιοκάδισεν αὐτὸν Βαασά υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ τὸν οἶκον Βελαάν υἱοῦ Ἀχιά, καὶ ἐγάρραξεν αὐτὸν ἐν Γαβαθὼν τῇ τῶν ἀλλοφύλων. καὶ Ναβὰτ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ περιοκάθητο ἐπὶ Γαβαθὼν. ²⁸ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Βαασά ἐν ἔτει τρίτῳ τοῦ Ἀσά υἱοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα,

καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ²⁹ καὶ ἐγένετο ὥς ἐβασίλευσεν, καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ καὶ οὐχ ὑπέλειπετο πᾶσαν πνοὴν τοῦ Ἱεροβοάμ ἕως τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἀχιά τοῦ Σηλωνίτου ³⁰ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοάμ, ὃς ἐξῆμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τῷ παροργισμῷ αὐτοῦ ᾧ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ναβὰτ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐστὶν ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ³³ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ τοῦ Ἀσά βασιλέως Ἰούδα βασιλεύει Βαασά υἱὸς Ἀχιά ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Θερσά εἰκοσι καὶ τέσσαρα ἔτη. ³⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ὥς ἐξῆμαρτε τὸν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΣ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ πρὸς Βαασά. ² ἀνθ' ὧν ὕψωσά σε ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἔδωκά σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐπορεύθης ἐν τῇ ὁδῷ Ἱεροβοάμ, καὶ ἐξῆμαρτες τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ παροργίσει με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν, ³ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ὀπίσω Βαασά καὶ ὀπισθεν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου ὥς τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ. ⁴ τὸν τεθνηκότα τοῦ Βαασά ἐν τῇ πόλει καταφάγονται αὐτὸν οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ καταφάγονται αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Βαασά καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ⁶ καὶ ἐκοιμήθη Βαασά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται ἐν Θερσά, καὶ βασιλεύει Ἡλὰ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐν χειρὶ Ἰοῦ υἱοῦ Ἀνανὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Βαασά καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πᾶσαν τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν ἐνώπιον κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ εἶναι κατὰ τὸν οἶκον

οἶκον Ἱεροβοάμ, καὶ ὑπὲρ τοῦ πατά-
ξαι αὐτόν. ⁸ καὶ Ἠλὰ υἱὸς Βαασά
ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ δύο ἔτη ἐν
Θεοσᾶ. ⁹ καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτόν
Ζαμβοὶ ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσεως τῆς ἵπ-
που, καὶ αὐτὸς ἦν ἐν Θεοσᾶ πίνων με-
θύων ἐν τῷ οἴκῳ Ὡσᾶ τοῦ οἰκονόμου,
ἐν Θεοσᾶ. ¹⁰ καὶ εἰσῆλθε Ζαμβοὶ καὶ
ἐπάταξεν αὐτόν καὶ ἐθανάτωσεν αὐ-
τόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ
ἐγενήθη ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν ἐν τῷ
καθίσει αὐτόν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,
καὶ ἐπάταξεν ὅλον τὸν οἶκον Βαασά
¹² κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ
τὸν οἶκον Βαασά, καὶ πρὸς Ἰου τὸν
προφῆτην ¹³ περὶ πασῶν τῶν ἁμαρ-
τιῶν Βαασά καὶ Ἠλὰ τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ, ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, τοῦ
παροργίσει κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ἐν
τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ¹⁴ καὶ τὰ λοιπὰ
τῶν λόγων Ἠλὰ ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ
ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν
ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ¹⁵ καὶ
Ζαμβοὶ ἐβασίλευσεν ἐν Θεοσᾶ ἡμέρας
ἑπτὰ. καὶ ἡ παρεμβολὴ Ἰσραὴλ ἐπὶ
Γαβαθὼν τὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶ καὶ
ἤκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ παρεμβολῇ, λε-
γόντων. συνεστράφη Ζαμβοὶ καὶ ἔπαι-
σε τὸν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσαν ἐν
Ἰσραὴλ τὸν Ἀμβοὶ τὸν ἡγούμενον τῆς
στρατιᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ. ¹⁷ καὶ ἀνέβη Ἀμ-
βοὶ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ ἐκ Γα-
βαθῶν, καὶ περιεκάθισαν ἐπὶ Θεοσᾶ.
¹⁸ καὶ ἐγενήθη ὡς εἶδε Ζαμβοὶ ὅτι προ-
κατείληπται αὐτοῦ ἡ πόλις, καὶ πο-
ρεύεται εἰς ἄντρον τοῦ οἴκου τοῦ βα-
σιλέως, καὶ ἐνεπύρισεν ἐπ' αὐτόν τὸν
οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν
¹⁹ ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίη-
σε τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
κυρίου πορευθῆναι ἐν ὁδῷ Ἱεροβοάμ
υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις
αὐτοῦ ὡς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ
τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαμβοὶ καὶ τὰς
συνάψεις αὐτοῦ ἃς συνῆψεν, οὐκ ἰδοὺ
ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων
τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ;
²¹ τότε μερίζεται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ. ἡμισυ
τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Θαμνὶ υἱοῦ
Γωνάθ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ τὸ

ἡμισυ τοῦ λαοῦ γίνεται ὀπίσω Ἀμβοὶ.
²² ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω Ἀμβοὶ ὑπερε-
κράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω Θαμνὶ
υἱοῦ Γωνάθ. καὶ ἀπέθανε Θαμνὶ καὶ
Ἰωράμ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμβοὶ μετὰ
Θαμνί. ²³ ἐν τῷ ἔτι τῷ τριακοστῷ
καὶ πρώτῳ τοῦ βασιλέως Ἀσὰ βασι-
λεύει Ἀμβοὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ δώδεκα ἔτη.
ἐν Θεοσᾶ βασιλεύει ἐξ ἔτη. ²⁴ καὶ ἐκτη-
σατο Ἀμβοὶ τὸ ὄρος τὸ Σεμερὼν παρὰ
Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους ἐν δύο
ταλάντων ἀργυρίου. καὶ ὠκοδόμησε
τὸ ὄρος, καὶ ἐπικάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ
ὄρους οὗ ὠκοδόμησεν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
Σεμὴρ τοῦ κυρίου τοῦ ὄρους Σεμερῶν.
²⁵ καὶ ἐποίησεν Ἀμβοὶ τὸ πονηρὸν ἐν-
ώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ
πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν
αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ
Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ, καὶ ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσ-
ραὴλ, τοῦ παροργίσει τὸν κύριον θεὸν
Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν. ²⁷ καὶ
τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμβοὶ καὶ πάντα
ἃ ἐποίησε, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐ-
τοῦ, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν
βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασι-
λέων Ἰσραὴλ; ²⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἀμβοὶ
μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτε-
ται ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ βασιλεύει Ἀχαάβ
ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ
ἐνιαυτῷ τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτι τοῦ Ἀμβοὶ
βασιλεύει Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσὰ ἐτῶν
τριάκοντα καὶ πέντε ἐν τῇ βασιλείᾳ
αὐτοῦ, καὶ εἰκοσιπέντε ἔτη ἐβασίλευ-
σεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ὄνομα τῆς μη-
τρὸς αὐτοῦ Γαζουβὰ, θυγάτηρ Σελί.
καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ ὁδῷ Ἀσὰ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐ-
τῆς τοῦ ποιεῖν τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυ-
ρίου. πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆραν.
ἐθυον ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐθυμίων.
καὶ ἃ συνέθετο Ἰωσαφάτ μετὰ βασι-
λέως Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία
ἣν ἐποίησε, καὶ οὓς ἐπολέμησεν, οὐκ
ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λό-
γων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰου-
δα; καὶ τὰ λοιπὰ τῶν συμπλοκῶν ἃς
ἐπέθεντο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσὰ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ ἐξῆρεν ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ
βασι-

βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Συρίᾳ. Νασιβ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰωσαφάτ ἐποίησε ναὺν εἰς Θαορίς πορεύεσθαι εἰς Σωφὶρ ἐπὶ τὸ χουσίον. καὶ οὐκ ἐπορεύθη, ὅτι συνετρίβη ἡ ναὺς ἐν Γασιὼν Γαβέρ. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. ἔξαποστελῶ τοὺς παῖδας σου καὶ τὰ παιδιάρια μου ἐν τῇ νηϊ, καὶ οὐκ ἐβούλετο Ἰωσαφάτ. καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ θάπτεται μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαβὶδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.²⁹ ἐν ἔτει δευτέρῳ τοῦ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα Ἀχαάβ υἱὸς Ἀμβρί ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη.³⁰ καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐπονηρεύσατο ὑπὲρ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν αὐτοῦ.³¹ καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ ἱκανὸν τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ἀμαρτίαις Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ναβατ, καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν Ἰεζάβελ θυγατέρα Ἰεδεβαὰλ βασιλέως Σιδωνίων. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐδούλευσε τῷ Βάαλ, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.³² καὶ ἔστησε θυσιαστήριον τῷ Βάαλ ἐν οἴκῳ τῶν προσοχθισμάτων αὐτοῦ, ὃν ᾠκοδόμησεν ἐν Σαμαρείᾳ.³³ καὶ ἐποίησεν Ἀχαάβ τοῦ ποιῆσαι παροργίσματα, τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἐξολοθρεῖσθαι, ἐκακοποίησεν ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς Ἰσραὴλ τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ.³⁴ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν Ἀχιζὰ ὁ Βαιθηλίτης τὴν Ἱεριχώ, ἐν τῷ Ἀβριὼν πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ τῷ Σεγούβ τῷ νεωτέρῳ αὐτοῦ ἐπέστησε θύρας αὐτῆς κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυή.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ εἶπεν Ἠλιού ὁ προφῆτης Θεοβίτης ὁ ἐκ Θεοβῶν τῆς Γαλαὰδ πρὸς Ἀχαάβ. Ἰὴ κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ἔσται τὰ ἔτη ταῦτα δρόσος καὶ ὑετός, ὅτι εἰ μὴ διὰ στόματος λόγου μου.² καὶ ἐγένετο ῥῆμα

κυρίου πρὸς Ἠλιού.³ πορευοὺν ἐντεῦθεν κατὰ ἀνατολάς, καὶ κοῦβηθι ἐν τῷ χεϊμάρῳ Χορβάθ τοῦ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου.⁴ καὶ ἔσται ἐκ τοῦ χεϊμάρῳ πίεσαι ὕδωρ, καὶ τοῖς κόραξιν ἐντελοῦμαι διατρέφειν σε ἐκεῖ.⁵ καὶ ἐποίησεν Ἠλιού κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χεϊμάρῳ Χορβάθ ἐπὶ προσώπου τοῦ Ἰορδάνου.⁶ καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτους τοπρωῖ, καὶ κρέα τοδείλης, καὶ ἐκ τοῦ χεϊμάρῳ ἔπινεν ὕδωρ.⁷ καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, καὶ ἐξηράνθη ὁ χεϊμάρους, ὅτι οὐκ ἐγένετο ὑετός ἐπὶ τῆς γῆς.⁸ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου πρὸς Ἠλιού.⁹ ἀνάστηθι, καὶ πορεύου εἰς Σαρεπτά τῆς Σιδωνίας. ἰδοὺ ἐντέταλμαί ἐκεῖ γυναικὶ χήρᾳ τοῦ διατρέφειν σε.¹⁰ καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαρεπτά, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυνὴ χήρα συνέλεγε ξύλα. καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιού, καὶ εἶπεν αὐτῇ. λάβε δὴ μοι ὀλίγον ὕδωρ εἰς ἄγγος, καὶ πίωμαί.¹¹ καὶ ἐπορεύθη λαβεῖν, καὶ ἐβόησεν ὀπίσω αὐτῆς Ἠλιού, καὶ εἶπεν. λήψη δὴ μοι ψωμὸν ἄρτου τοῦ ἐν τῇ χειρὶ σου.¹² καὶ εἶπεν ἡ γυνή. Ἰὴ κύριος ὁ θεός σου εἰ ἔστι μοι ἐγκουφίας, ἀλλ' ἡ ὅσον δραξ ἀλεύρου ἐν τῇ ὑδρίᾳ, ἀλλ' ὀλίγον ἔλαιον ἐν τῷ καψάκῳ. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλλέξω δύο ξυλάρια, καὶ εἰσελεύσομαι καὶ ποιήσω αὐτὸ ἐμαυτῇ καὶ τοῖς τέκνοις μου, καὶ φαγόμεθα, καὶ ἀποθανούμεθα.¹³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ἠλιού. θάρσει, εἰσελθε καὶ ποιήσον κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ἀλλὰ ποιήσόν μοι ἐκεῖθεν ἐγκουφίαν μικρὸν, καὶ ἐξοίσεις μοι ἐν πρώτοις, σαυτὴ δὲ καὶ τοῖς τέκνοις σου ποιήσεις ἐπ' ἐσχάτῳ.¹⁴ ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐκλείπει, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἑλαττονησέως ἡμέρας τοῦ δοῦναι κύριον τὸν ὑετὸν ἐπὶ τῆς γῆς.¹⁵ καὶ ἐπορεύθη ἡ γυνή, καὶ ἐποίησε καὶ ἥσθιεν αὐτὴ καὶ αὐτὸς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς.¹⁶ καὶ ἡ ὑδρία τοῦ ἀλεύρου οὐκ ἐξέλιπε, καὶ ὁ καψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἑλαττονηθῆ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλιού.¹⁷ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἡ

ἠρώσθησεν ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς κυρίας τοῦ οἴκου. καὶ ἦν ἡ ἀρρώστια αὐτοῦ κραταῖα σφόδρα ἕως οὐχ ὑπελείφθη ἐν αὐτῷ πνεῦμα. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς Ἡλιοῦ. τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ; εἰσῆλθες πρὸς μέ τοῦ ἀναμνησáι ἀδικίας μου, καὶ θανατῶσαι τὸν υἱόν μου; ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἡλιὸς πρὸς τὴν γυναῖκα. δός μοι τὸν υἱόν σου. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτῆς, καὶ ἀνῆγεγεν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπερώον ἐν ᾧ αὐτὸς ἐκάθητο ἐκεῖ, καὶ ἐκοίμισε αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. ²⁰ καὶ ἀνεβόησεν Ἡλιὸς, καὶ εἶπεν. οἶ μοι κύριε, ὁ μάρτυς τῆς χήρας μεθ' ἧς ἐγὼ κατοικῶ μετ' αὐτῆς, σὺ κεκάκωκας τοῦ θανατῶσαι τὸν υἱόν αὐτῆς. ²¹ καὶ ἐνεφύσησε τὸν παιδαρίω τρίς, καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον, καὶ εἶπε. κύριε ὁ θεός μου, ἐπιστραφῆτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. ²² καὶ ἐγένετο οὕτως. καὶ ἀνεβόησε ²³ τὸ παιδάριον, καὶ κατήγαγεν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερώου εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἡλιὸς. βλέπε, ζῇ ὁ υἱὸς σου. ²⁴ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ἡλιοῦ. ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι σὺ ἄνθρωπος θεοῦ, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐν τῷ στόματί σου ἀληθινόν.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ ῥῆμα κυρίου ἐγένετο πρὸς Ἡλιοῦ ἐν τῷ ἐναντιῷ τῷ τρίτῳ, λέγων. πορεύθητι, καὶ ὀφθῇτι τῷ Ἀχαάβ, καὶ δώσω ὑετὸν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ² καὶ ἐπορεύθη Ἡλιὸς τοῦ ὀφθῆναι τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἡ λιμὸς κραταῖα ἐν Σαμαρείᾳ. ³ καὶ ἐκάλεσεν Ἀχαάβ τὸν Ἀβδιὸν τὸν οἰκονόμον. καὶ Ἀβδιὸς ἦν φοβούμενος τὸν κύριον σφόδρα. ⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τύπτειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφῆτας κυρίου, καὶ ἔλαβεν Ἀβδιὸς ἑκατὸν ἄνδρας προφῆτας καὶ κατέκρυψεν αὐτοὺς κατὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ, καὶ διέτρεφεν αὐτοὺς ἐν ἄρτῳ καὶ ὕδατι. ⁵ καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἀβδιὸν. δεῦρο, καὶ διέλθωμεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐπὶ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ χεϊμάρυδον, ἕαν πως ἐύρωμεν βοτάνην, καὶ περαιοισώμεθα ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ οὐκ ἐξολοθρευθῇσονται ἀπὸ

τῶν σκηνῶν. ⁶ καὶ ἐμέρισαν ἑαυτοῖς τὴν ὁδὸν τοῦ διελθεῖν αὐτήν. Ἀχαάβ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ μιᾷ, καὶ Ἀβδιὸς ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ ἄλλῃ μόνος. ⁷ καὶ ἦν Ἀβδιὸς ἐν τῇ ὁδῷ μόνος. καὶ ἦλθεν Ἡλιὸς εἰς συνάντησιν αὐτοῦ μόνος. καὶ Ἀβδιὸς ἔσπευσε καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. εἰ σὺ εἰ αὐτὸς κύριέ μου Ἡλιός; ⁸ καὶ εἶπεν Ἡλιὸς αὐτῷ. ἐγώ. πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἡλιός. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀβδιός. τί ἡμάρτηκα, ὅτι δίδως τὸν δούλόν σου εἰς χεῖρα Ἀχαάβ τοῦ θανατῶσαι με; ¹⁰ ζῇ κύριος ὁ θεός σου, εἰ ἔστιν ἔθνος ἢ βασιλεία, οὐ οὐκ ἀπέστειλεν ὁ κύριός μου ζητεῖν σε, καὶ εἰ εἶπον, οὐκ ἔστι. καὶ ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν καὶ τὰς χώρας αὐτῆς, ὅτι οὐχ εὗρηκε σε. ¹¹ καὶ νῦν σὺ λέγεις, πορεύου ἀναγγέλε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἡλιός. ¹² καὶ ἔσται ἂν ἐγὼ ἀπέλθω ἀπὸ σοῦ, καὶ πνεῦμα κυρίου ἀρεῖ σε εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ οἶδα, καὶ εἰσελεύσομαι ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἀχαάβ, καὶ οὐχ εὗρήσει σε, καὶ ἀποκτενεῖ με. καὶ ὁ δούλος σου ἔστι φοβούμενος τὸν κύριον ἐκ νεότητος αὐτοῦ. ¹³ ἢ οὐκ ἀπηγγέλη σοι τῷ κυρίῳ μου, ὅσα πεποίηκα ἐν τῷ ἀποκτείνειν τὴν Ἰεζάβελ τοὺς προφῆτας κυρίου, καὶ ἔκρυψα ἀπὸ τῶν προφητῶν κυρίου ἑκατὸν ἄνδρας, ἀνὰ πεντήκοντα ἐν σπηλαίῳ καὶ ἔθρεψα ἐν ἄρτοις καὶ ὕδατι; ¹⁴ καὶ νῦν σὺ λέγεις μοι, πορεύου, λέγε τῷ κυρίῳ σου, ἰδοὺ Ἡλιός, καὶ ἀποκτενεῖ με; ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἡλιός. ζῇ κύριος τῶν δυνάμεων ὃ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι σήμερον ὀφθῇσονται αὐτῷ. ¹⁶ καὶ ἐπορεύθη Ἀβδιὸς εἰς συναντήν τῷ Ἀχαάβ, καὶ ἀπηγγέλειν αὐτῷ. καὶ ἐξέδραμεν Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύθη εἰς συνάντησιν Ἡλιός. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὥς εἶδεν Ἀχαάβ τὸν Ἡλιόν, καὶ εἶπεν Ἀχαάβ πρὸς Ἡλιός. εἰ σὺ εἰ αὐτὸς ὁ διαστρέφων τὸν Ἰσραὴλ; ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἡλιός. οὐ διαστρέφω τὸν Ἰσραὴλ, ὅτι ἀλλ' ἢ σὺ καὶ οἶκος τοῦ πατρός σου ἐν τῷ καταλιμπάνειν ὑμᾶς τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν, καὶ ἐπορεύθης ὀπίσω τῶν Βααλῶν. ¹⁹ καὶ νῦν ἀπόστειλον, συνάθροισον πρὸς μέ πάντα Ἰσραὴλ εἰς ὄρος τὸ

Καρυήλιον καὶ τοὺς προφῆτας τῆς αἰσχύνῃς τετρακοσίους καὶ πενήκοντα, καὶ τοὺς προφῆτας τῶν ἁλῶν τετρακοσίους ἐσθίοντας τράπεζαν Ἰεζάβελ. ²⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαάβ εἰς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἐπισυνήγαγε πάντας τοὺς προφῆτας εἰς ὄρος τὸ Καρυήλιον. ²¹ καὶ προσήγαγεν Ἥλιου πρὸς πάντας. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἥλιου. ἕως ποῦτε ὑμεῖς χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἡγνύαις; εἰ ἔστι κύριος ὁ θεός, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. εἰ δὲ Βαάλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς λόγον. ²² καὶ εἶπεν Ἥλιου πρὸς τὸν λαόν. ἐγὼ ὑπολέλειμμαι προφήτης τοῦ κυρίου νυνώτατος. καὶ οἱ προφῆται τοῦ Βαάλ τετρακόσιοι καὶ πενήκοντα ἄνδρες, καὶ οἱ προφῆται τοῦ ἄλλους τετρακόσιοι, ²³ δότωσαν ἡμῖν δύο βόας, καὶ ἐκλεξάσθωσαν ἑαυτοῖς τὸν ἕνα, καὶ μελισάτωσαν, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τῶν ξύλων, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθέτωσαν. καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸν βουνὸν τὸν ἄλλον, καὶ πῦρ οὐ μὴ ἐπιθῶ. ²⁴ καὶ βοᾷτε ἐν ὀνόματι θεῶν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ ἐπικαλέσομαι ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔσται ὁ θεός, ὃς ἂν ἐπακούσῃ ἐν πυρὶ, οὗτος θεός. καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶς ὁ λαός, καὶ εἶπον. καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἥλιου τοῖς προφῆταις τῆς αἰσχύνῃς. ἐκλεξάσθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα, καὶ ποιήσατε πρῶτοι, ὅτι πολλοὶ ὑμεῖς. καὶ ἐπικαλέσασθε ἐν ὀνόματι θεοῦ ὑμῶν, καὶ πῦρ μὴ ἐπιθῇτε. ²⁶ καὶ ἔλαβον τὸν μόσχον καὶ ἐποίησαν, καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν ὀνόματι τοῦ Βαάλ ἐκ πρωΐθεν ἕως μεσημβρίας, καὶ εἶπον. ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Βαάλ ἐπάκουσον ἡμῶν. καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις. καὶ διέτρεχον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου οὐ ἐποίησαν. ²⁷ καὶ ἐγένετο μεσημβρία, καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς Ἥλιος ὁ Θεσβίτης, καὶ εἶπεν. ἐπικαλεῖσθε ἐν φωνῇ μεγάλη, ὅτι θεός ἐστιν, ὅτι ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστιν, καὶ ἅμα μὴ ποτε χορηματίζει αὐτὸς, ἢ μὴ ποτε καθεύδει αὐτὸς, καὶ ἔξανασθησεται. ²⁸ καὶ ἐπεκαλοῦντο ἐν φωνῇ μεγάλη, καὶ κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμόν αὐτῶν ἐν μαχαίραις

καὶ σειρομάσταις ἕως ἐκχύσεως αἵματος ἐπ' αὐτούς, ²⁹ καὶ προεφῆτεον ἕως οὐ παρήλθε τὸ δειλινόν. καὶ ἐγένετο ὡς ὁ καιρὸς τοῦ ἀναβῆναι τὴν θυσίαν, καὶ ἐλάλησεν Ἥλιος ὁ Θεσβίτης πρὸς τοὺς προφῆτας τῶν προσοχθισμάτων, λέγων. μετὰστῆτε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ ἐγὼ ποιήσω τὸ ὀλοκαύτωμά μου. καὶ μετέστησαν, καὶ ἀπῆλθον. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἥλιος πρὸς τὸν λαόν. προσαγάγετε πρὸς μέ. καὶ προσήγαγε πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτόν. ³¹ καὶ ἔλαβεν Ἥλιος δώδεκα λίθους κατὰ ἀριθμὸν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησε κύριος πρὸς αὐτὸν λέγων, Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομα σου. ³² καὶ ὠκοδόμησε τοὺς λίθους ἐν ὀνόματι κυρίου, καὶ ἰάσατο τὸ θυσιαστήριον τὸ κατεσκευαμένον. καὶ ἐποίησε θάλασσαν χωροῦσαν δύο μετροτάς σπέρματος κυκλόθεν τοῦ θυσιαστηρίου. ³³ καὶ ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὃ ἐποίησε. καὶ ἐμέλισε τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὰς σχίδακας, καὶ ἐστοίβασεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ³⁴ καὶ εἶπε. λάβετε μοι τέσσαρας ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐπιχέετε ἐπὶ τὸ ὀλοκαύτωμα καὶ ἐπὶ τὰς σχίδακας. καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ εἶπε. δευτερώσατε. καὶ ἐδευτέρωσαν. καὶ εἶπε. τρισερώσατε. καὶ ἐτρισερῶσαν. ³⁵ καὶ διεπορεύετο τὸ ὕδωρ κύκλῳ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὴν θάλασσαν ἐπλησαν ὕδατος. ³⁶ καὶ ἀνέβησεν Ἥλιος εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε. κύριε ὁ θεός Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, ἐπάκουσόν μου κύριε, ἐπάκουσόν μου σήμερον ἐν πυρὶ, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ εἰ κύριος ὁ θεός Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ δοῦλός σου, καὶ διὰ σέ πεποίηκα τὰ ἔργα ταῦτα. ³⁷ ἐπάκουσόν μου κύριε, ἐπάκουσόν μου, καὶ γνώτω ὁ λαὸς οὗτος, ὅτι σὺ εἰ κύριος ὁ θεός, καὶ σὺ ἔστρεψας τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ τούτου ὀπίσω. ³⁸ καὶ ἔπεσε πῦρ παρὰ κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς σχίδακας καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν χοῦν ἐξέλειξε τὸ πῦρ. ³⁹ καὶ ἔπεσε πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπον. ἀληθῶς κύριος ὁ θεός

θεὸς αὐτὸς ὁ θεός. ⁴⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιοὺ πρὸς τὸν λαόν. συλλάβετε τοὺς προφήτας τοῦ Βαάλ, μηδεὶς σωθῆτω ἐξ αὐτῶν. καὶ συνέλαβον αὐτοὺς, καὶ κατέαγει αὐτοὺς Ἡλιὸς εἰς τὸν χειμάρρουν Κισσῶν, καὶ ἔφαξεν αὐτοὺς ἐκεῖ. ⁴¹ καὶ εἶπεν Ἡλιὸς τῷ Ἀχαάβ. ἀνάβηθι, καὶ φάγε καὶ πίε, ὅτι φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ ἑτοῦ. ⁴² καὶ ἀνέβη Ἀχαάβ τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. καὶ Ἡλιὸς ἀνέβη ἐπὶ τὴν Καρμηλον καὶ ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔθηκε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτοῦ, ⁴³ καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ. ἀνάβηθι, καὶ ἐπύλεψον ὁδὸν τῆς θαλάσσης. καὶ ἐπέβλεψε τὸ παιδάριον, καὶ εἶπεν. οὐκ ἔστιν οὐθέν. καὶ εἶπεν Ἡλιός. καὶ σὺ ἐπίστρεψον ἐπτάκις. ⁴⁴ καὶ ἐπέστρεψε τὸ παιδάριον ἐπτάκις. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐβδόμῳ, καὶ ἰδοὺ νεφέλη μικρὰ ὡς ἵχνος ἀνδρός ἀνάγουσα ὕδωρ. καὶ εἶπεν. ἀνάβηθι, καὶ εἶπον Ἀχαάβ. ζεύξον τὸ ἄρμα σου καὶ καταβῆθι, μὴ καταλάβῃ σε ὁ ὑετός. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο ἕως ὧδε καὶ ὧδε, καὶ ὁ οὐρανὸς συνέσκότασε νεφέλαις καὶ πνεύματι, καὶ ἐγένετο ὑετός μέγας. καὶ ἔκλαιεν καὶ ἐπορεύετο Ἀχαάβ ἕως Ἰεζράελ. ⁴⁶ καὶ χεῖρ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἡλιόν, καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ ἔτρεχεν ἔμπροσθεν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζράελ.

Κ Ε Φ. ΙΘ.

Καὶ ἀνήγγειλεν Ἀχαάβ τῇ Ἰεζάβελ γυναικὶ αὐτοῦ πάντα ἃ ἐποίησεν Ἡλιός, καὶ ὡς ἀπέκτεινε τοὺς προφῆτας ἐν ῥομφαίᾳ. ² καὶ ἀπέστειλεν Ἰεζάβελ πρὸς Ἡλιόν, καὶ εἶπεν. εἰ σὺ εἶ Ἡλιὸς καὶ ἐγὼ Ἰεζάβελ, τάδε ποιῆσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθῇ, ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐρίον θήσομαι τὴν ψυχὴν σου καθὼς ψυχὴν ἐνός ἐξ αὐτῶν. ³ καὶ ἐφοβήθη Ἡλιὸς καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθε κατὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται εἰς Βηρσαβεὶ γῆν Ἰούδα, καὶ ἀφήκε τὸ παιδάριον αὐτοῦ ἐκεῖ. ⁴ καὶ αὐτὸς ἐπορεύθη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδὸν ἡμέρας, καὶ ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ὑποκάτω Ραθμὲν, καὶ ἠτήσατο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀποθανεῖν. καὶ εἶπεν. ἱκανοῦσθω νῦν, λάβε δὴ τὴν ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ κύριε, ὅτι οὐ κρείσσων ἐγὼ εἰμι ὑπὲρ

τοὺς πατέρας μου. ⁵ καὶ ἐκοιμήθη καὶ ὑπνώσεν ἐκεῖ ὑπὸ φυτῶν. καὶ ἰδοὺ τις ἤψατο αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀνάστηθι καὶ φάγε. ⁶ καὶ ἐπέβλεψεν Ἡλιός. καὶ ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐγκρυφίας ὀλυρίτης καὶ καπνάκης ὕδατος. καὶ ἀνέστη καὶ ἔφαγε καὶ ἔπινε, καὶ ἐπιστρέψας ἐκοιμήθη. ⁷ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος κυρίου ἐκ δευτέρου, καὶ ἤψατο αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀνάστα φάγε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός. ⁸ καὶ ἀνέστη, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔπινε. καὶ ἐπορεύθη ἐν ἰσχυρί τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας ἕως ὄρους Χωρήβ. ⁹ καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον, καὶ κατέλυσεν ἐκεῖ. καὶ ἰδοὺ ῥῆμα κυρίου πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε. τί σὺ ἐνταῦθα Ἡλιός; ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιός. ζηλῶν ἐξήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπόν σε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμα ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹¹ καὶ εἶπεν. ἐξελεύσῃ αὐρίον, καὶ στήσῃ ἐνώπιον κυρίου ἐν τῷ ὄρει. ἰδοὺ παρελεύσεται κύριος. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα μέγα κραταίον διαλύον ὄρη καὶ συντρίβον πέτρας ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἐν τῷ πνεύματι κύριος. καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα συσσεισμός, οὐκ ἐν τῷ συσσεισμῷ κύριος. ¹² καὶ μετὰ τὸν συσσεισμόν πυρ, οὐκ ἐν τῷ πυρὶ κύριος. καὶ μετὰ τὸ πῦρ φωνὴ αὐρας λεπτῆς. ¹³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἡλιός, καὶ ἐπεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῇ μηλωτῇ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε καὶ ἔστη ὑπὸ σπήλαιον. καὶ ἰδοὺ πρὸς αὐτόν φωνή, καὶ εἶπε. τί σὺ ἐνταῦθα Ἡλιός; ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἡλιός. ζηλῶν ἐξήλωκα τῷ κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην σου οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέειλαν, καὶ τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ὑπολέλειμμα ἐγὼ μονώτατος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου λαβεῖν αὐτήν. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν. πορεύου ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδόν σου, καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Λαμασκοῦ. καὶ ἤξεις καὶ

καὶ κρίσεις τὸν Ἀζαήλ εἰς βασιλεία τῆς Συρίας. ¹⁶ καὶ τὸν Ἰού υἱὸν Ναμεσσὶ κρίσεις εἰς βασιλεία ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ τὸν Ἐλισαῖ υἱὸν Σαφάτ κρίσεις εἰς προφήτην ἀντὶ σοῦ. ¹⁷ καὶ ἔσται τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἀζαήλ θανατώσει Ἰού. καὶ τὸν σωζόμενον ἐκ ῥομφαίας Ἰού θανατώσει Ἐλισαῖ. ¹⁸ καὶ καταλείψεις ἐν Ἰσραήλ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, πάντα γόνατα ἃ οὐκ ὤκλασαν γόνυ τῷ Βάαλ, καὶ πᾶν στόμα ὃ οὐ προσεκύνησεν αὐτῷ. ¹⁹ καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ εὗρίσκει τὸν Ἐλισαῖ υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἡροτρία ἐν βουσί. δώδεκα ζεύγη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα. καὶ ἀπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπέρριψε τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. ²⁰ καὶ κατέλιπεν Ἐλισαῖ τὰς βόας, καὶ κατέδραμεν ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ εἶπε. καταφίλῃσω τὸν πατέρα μου, καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου. καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ. ἀνάστρεφε, ὅτι πεποίηκά σοι. ²¹ καὶ ἀνέστρεφεν ἐξ ὀπισθεν αὐτοῦ. καὶ ἔλαβε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν, καὶ ἔθυσε καὶ ἠψησεν αὐτὰ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον. καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ.

ΚΕΦ. Κ'. (C. 21.)

Καὶ ἀμπελῶν εἰς ἣν τῷ Ναβουθαί τῷ Ἰεζραηλίτῃ παρὰ τῇ ἁλῷ Ἀχαάβ βασιλέως Σαμαρείας. ² καὶ ἐλάλησεν Ἀχαάβ πρὸς Ναβουθαί, λέγων. δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων, ὅτι ἐγγίζων οὗτος τῷ οἴκῳ μου, καὶ δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν. εἰ δὲ ἀρέσκει ἐνώπιόν σου, δώσω σοι ἀργύριον ἄλλαγμα ἀμπελῶνός σου τούτου, καὶ ἔσται μοι εἰς κῆπον λαχάνων. ³ καὶ εἶπεν Ναβουθαί πρὸς Ἀχαάβ. μὴ γένοιτό μοι παρὰ θεοῦ μου δοῦναι κληρονομίαν πατέρων μου σοί. ⁴ καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Ἀχαάβ τεταραγμένον, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ συνεκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔφαγεν ἄρτον. ⁵ καὶ εἰσῆλθεν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. τί τὸ πνεῦμά σου τεταραγμένον, καὶ οὐκ εἶ σὺ ἐσθίων

ἄρτον; ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. ὅτι ἐλάλησα πρὸς Ναβουθαί τὸν Ἰεζραηλίτην, λέγων. δός μοι τὸν ἀμπελῶνά σου ἀργυρίου. εἰ δὲ βούλη, δώσω σοι ἀμπελῶνα ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν. οὐ δώσω σοι κληρονομίαν πατέρων μου. ⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. σὺ νῦν οὕτω ποιεῖς βασιλεία ἐπὶ Ἰσραήλ; ἀνάστηθι καὶ γάγε ἄρτον καὶ σαυτοῦ γενοῦ, ἐγὼ δὲ δώσω σοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου. ⁸ καὶ ἔγραψε βιβλίον ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἀχαάβ, καὶ ἐσφραγίσασατο τῇ σφραγίδι αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε τὸ βιβλίον πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐλευθέρους τοὺς κατοικοῦντας μετὰ Ναβουθαί. ⁹ καὶ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις, λέγων. νηστεύσατε νηστείαν, καὶ καθίσατε τὸν Ναβουθαί ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹⁰ καὶ ἐγκαθίστατε δύο ἄνδρας υἱούς παρανόμων ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτυρησάτωσαν αὐτοῦ, λέγοντες. εὐλόγησε θεὸν καὶ βασιλεία. καὶ ἐξαγαγέτωσαν αὐτόν, καὶ λιθοβολησάτωσαν αὐτόν, καὶ ἀποθανέτω. ¹¹ καὶ ἐποίησαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐλεύθεροι, οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ, καθὼς ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰεζάβελ, καὶ καθὰ ἐγγράπτο ἐν τοῖς βιβλίοις οἷς ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς. ¹² καὶ ἐκάλεσαν νηστείαν, καὶ ἐκάθισαν τὸν Ναβουθαί ἐν ἀρχῇ τοῦ λαοῦ. ¹³ καὶ εἰσῆλθον δύο ἄνδρες υἱοὶ παρανόμων, καὶ ἐκάθισαν ἐξεναντίας αὐτοῦ, καὶ καταμαρτύρησαν αὐτοῦ, λέγοντες. εὐλόγηκας θεὸν καὶ βασιλεία. καὶ ἐξήγαγον αὐτόν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐλιθοβολήσαν αὐτόν ἐν λίθοις, καὶ ἀπέθανε. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλαν πρὸς Ἰεζάβελ, λέγοντες. λιθοβολήσεται Ναβουθαί, καὶ τέθνηκε. ¹⁵ καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσεν Ἰεζάβελ, καὶ εἶπεν πρὸς Ἀχαάβ. ἀνάστα κληρονόμοι τὸν ἀμπελῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου, ὃς οὐκ ἔδωκε σοι ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἔστι Ναβουθαί ζῶν, ὅτι τέθνηκε. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσεν Ἀχαάβ ὅτι τέθνηκε Ναβουθαί ὁ Ἰεζραηλίτης, καὶ διεφόρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον. καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἀνέ-

στη καὶ κατέβη Ἀχαάβ εἰς τὸν ἀμπε-
λῶνα Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίου κλη-
ρονομήσαι αὐτόν. ¹⁷ καὶ εἶπε κύριος
πρὸς Ἡλιοῦ τὸν Θεσβίτην, λέγων.
¹⁸ ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς ἀπαν-
τὴν Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ τοῦ ἐν
Σαμαρείᾳ, ὅτι οὗτος ἐν ἀμπελῶνι
Ναβουθαί, ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ κλη-
ρονομήσαι αὐτόν. ¹⁹ καὶ λαλήσεις
πρὸς αὐτόν, λέγων. τάδε λέγει κύριος.
ὡς σὺ ἐφόνευσας καὶ ἐκληρονόμησας,
διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐν παντὶ
τόπῳ ᾧ ἔλειξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ
αἷμα Ναβουθαί, ἐκεῖ λείξουσιν αἱ κύ-
νες τὸ αἷμά σου, καὶ αἱ πόρνοι λού-
σονται ἐν τῷ αἱματί σου. ²⁰ καὶ εἶπεν
Ἀχαάβ πρὸς Ἡλιοῦ. εἰ εὐρηκὰς με ὁ
ἐχθρός μου; καὶ εἶπεν. εὐρηκα, διότι
μάτην πέπρασαι, ποιῆσαι τὸ πονηρὸν
ἐνώπιον κυρίου, παροργίζσαι αὐτόν.
²¹ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ κακὰ. καὶ
ἐκκαύσω ὀπίσω σου καὶ ἐξολοθρεύσω
τοῦ Ἀχαάβ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον καὶ
συνεχόμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον ἐν
Ἰσραὴλ. ²² καὶ δώσω τὸν οἶκόν σου
ὡς τὸν οἶκον Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ,
καὶ ὡς τὸν οἶκον Βαασά υἱοῦ Ἀχιά
περὶ τῶν παροργισμάτων ὧν παρωρ-
γίσας καὶ ἐξήμαρτες τὸν Ἰσραὴλ.
²³ καὶ τῇ Ἰεζάβελ ἐλάλησε κύριος, λέ-
γων. οἱ κύνες καταφάγονται αὐτὴν ἐν
τῷ προτειγίσματι τοῦ Ἰεζράελ. ²⁴ τὸν
τεθνηκότα τοῦ Ἀχαάβ ἐν τῇ πόλει
φάγονται οἱ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα
αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ φάγονται τὰ πε-
ταῖνά τοῦ οὐρανοῦ. ²⁵ πλὴν μεταίως
Ἀχαάβ ὃς ἐπράθῃ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν
ἐνώπιον κυρίου, ὡς μετέθηκεν αὐτόν
Ἰεζάβελ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐβδελύ-
χθῃ σφόδρα πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν
βδελυγμάτων κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν
ὁ Ἀμορραίος, ὃν ἐξωλόθρευσε κύριος
ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ
ὑπὲρ τοῦ λόγου ὡς κατενύγη Ἀχαάβ
ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἐπο-
ρεύετο κλαίων, καὶ διέδρῃξε τὸν χιτῶ-
να αὐτοῦ, καὶ ἐξώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ
σῶμα αὐτοῦ, καὶ ἐνήστευσεν. καὶ πε-
ριεβάλετο σάκκον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἐπά-
ταξεν Ναβουθαί τὸν Ἰεζραηλίτην, καὶ
ἐπορεύθη. ²⁸ καὶ ἐγένετο ῥῆμα κυρίου

ἐν χερσὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιοῦ περὶ
Ἀχαάβ, καὶ εἶπε κύριος. ²⁹ εὐράκαις
ὡς κατενύγη Ἀχαάβ ἀπὸ προσώπου
μου; οὐκ ἐπάξω τὴν κακίαν ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐπάξω τὴν κακίαν.

Κ Ε Φ. ΚΑ'. (C. 20.)

Καὶ συνήθροισεν υἱὸς Ἀδερ πᾶσαν
τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἀνέβη καὶ πε-
ρικιάθισεν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ τρια-
κονταδύο βασιλεῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ
πᾶς ἵππος καὶ ἄρμα. καὶ ἀνέβησαν
καὶ περικιάθισαν ἐπὶ Σαμάρειαν, καὶ
ἐπολέμησαν ἐπ' αὐτήν. ² καὶ ἀπέστει-
λεν πρὸς Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ εἰς
τὴν πόλιν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τάδε
λέγει υἱὸς Ἀδερ. ³ τὸ ἀργυρίον σου
καὶ τὸ χρυσίον σου ἐμόν ἐστι, καὶ αἱ
γυναῖκές σου καὶ τὰ τέκνα σου ἐμὰ ἐ-
στι. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη βασιλεὺς Ἰσραὴλ,
καὶ εἶπε. καθὼς ἐλάλησας κύριε μου
βασιλεῦ, σὸς ἐγὼ εἰμι καὶ πάντα τὰ
ἐμὰ. ⁵ καὶ ἀνέστρεψαν οἱ ἄγγελοι, καὶ
εἶπαν. τάδε λέγει ὁ υἱὸς Ἀδερ. ἐγὼ
ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων. τὸ ἀργύ-
ριόν σου καὶ τὸ χρυσίον σου καὶ τὰς
γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα σου δώσεις ἐ-
μοί, ⁶ ὅτι ταύτην τὴν ὥραν αὐρίον
ἀποστέλω τοὺς παῖδάς μου πρὸς σὲ,
καὶ ἐρευνήσουσι τὸν οἶκόν σου καὶ τοὺς
οἴκους τῶν παίδων σου, καὶ ἔσται
πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν ἐφ' ἃ ἂν ἐπιβάλωσι τὰς
χεῖρας αὐτῶν, καὶ λήψονται. ⁷ καὶ
ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς γῆς, καὶ εἶπε.
γινώτε δὴ καὶ ἴδετε ὅτι κακίαν οὗτος
ζητεῖ, ὅτι ἀπέσταλκε πρὸς μέ περὶ τῶν
γυναικῶν μου καὶ περὶ τῶν υἱῶν μου
καὶ περὶ τῶν θυγατέρων μου. τὸ ἀρ-
γυρίον μου καὶ τὸ χρυσίον μου οὐκ
ἀπεκώλυσα ἀπ' αὐτοῦ. ⁸ καὶ εἶπαν
αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι καὶ πᾶς ὁ λαός.
μὴ ἀκούσης, καὶ μὴ θελήσης. ⁹ καὶ εἶ-
πε τοῖς ἀγγέλοις υἱοῦ Ἀδερ. λέγετε
τῷ κυρίῳ ὑμῶν. πάντα ὅσα ἀπέσταλ-
κας πρὸς τὸν δούλόν σου ἐν πρώτοις
ποιήσω, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦτο οὐ δυνήσο-
μαι ποιῆσαι. καὶ ἀπῆραν οἱ ἄνδρες,
καὶ ἐπέστρεψαν αὐτῷ λόγον. ¹⁰ καὶ
ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν υἱὸς Ἀδερ, λέ-
γων

γων. τάδε ποιῆσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθέιη, εἰ ἐκποιήσῃ ὁ χοῦς Σαμαρείας ταῖς ἀλώπεξι παντὶ τῷ λαῷ τοῖς πεζοῖς μου. ¹¹ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. ἱκανούσθω. μὴ καυχᾶσθω ὁ κυρτός, ὥς ὁ ὀρθός. ¹² καὶ ἐγένετο ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον, πίνων ἦν αὐτός καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν σκηναῖς. καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ. οἰκοδομησατέ χάρακα. καὶ ἔθεντο χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν. ¹³ καὶ ἰδοὺ προφήτης εἰς προσῆλθε τῷ Ἀχαάβ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος, εἰ εἶώρας τὸν ὄχλον τὸν μέγαν τοῦτον; ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτὸν σήμερον εἰς χεῖρας σὰς, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἀχαάβ. ἐν τίνι; καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος. ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν. καὶ εἶπεν Ἀχαάβ. τίς συνάψει τὸν πόλεμον; καὶ εἶπεν. σύ. ¹⁵ καὶ ἐπεσκέπαστο Ἀχαάβ τοὺς ἀρχοντας τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν. καὶ ἐγένοντο διακόσια τριάκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεσκέπαστο τὸν λαὸν πάντα υἱὸν δυνάμεως, ἑπτὰ χιλιάδας. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθε μεσημβρίας. καὶ υἱὸς Ἄδερ πίνων μεθύων ἐν Σοκωθ αὐτὸς καὶ οἱ βασιλεῖς, τριάκοντα καὶ δύο βασιλεῖς συμφορητοὶ αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθον ἀρχοντες παιδάρια τῶν χωρῶν ἐν πρώτοις. καὶ ἀποστέλλουσι καὶ ἀπαγγέλλουσι τῷ βασιλεῖ Συρίας, λέγοντες. ἄνδρες ἐξελήλυθασιν ἐκ Σαμαρείας. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰ εἰς εἰρήνην ἐκπορεύονται, συλλαβεῖν αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰ εἰς πόλεμον, ζῶντας συλλαβεῖν αὐτούς. ¹⁹ καὶ μὴ ἐξελθάωσαν ἐκ τῆς πόλεως ἀρχοντα τὰ παιδάρια τῶν χωρῶν. καὶ ἡ δύναμις ὀπίσω αὐτῶν ²⁰ ἐπάταξεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐδευτέρωσεν ἕκαστος τὸν παρ' αὐτοῦ. καὶ ἔφυγε Συρία. καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἰσραὴλ. καὶ σώζεται υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἐφ' ἵππον ἱππέως. ²¹ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἄρματα, καὶ ἐπάταξε πληγὴν μεγάλην ἐν Συρία. ²² καὶ προσῆλθεν ὁ προφήτης πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε. κρα-

ταιοῦ καὶ γινῶθι καὶ ἴδε τί ποιήσεις ὅτι ἐπιστρέφοντας τοῦ ἐνιαντοῦ υἱὸς Ἄδερ βασιλεὺς Συρίας ἀναβαίνει ἐπὶ σέ ²³ καὶ οἱ παῖδες βασιλέως Συρίας, καὶ εἶπον. θεὸς ὀρέων θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων, διὰ τοῦτο ἐκραταίωσεν ὑπὲρ ἡμᾶς. εἰ δὲ πολεμήσωμεν αὐτοὺς κατ' εὐθὺν, εἰ μὴν κραταίωσωμεν ὑπὲρ αὐτούς. ²⁴ καὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο ποιήσων. ἀπόστησον τοὺς βασιλεῖς ἕκαστον εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ τοῦ ἀντ' αὐτῶν σατράπας, ²⁵ καὶ ἀλλάξομέν σοι δύναμιν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν πεσοῦσαν, καὶ ἵππον κατὰ τὴν ἵππον, καὶ ἄρματα κατὰ τὰ ἄρματα, καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτούς κατ' εὐθὺν, καὶ κραταίωσωμεν ὑπὲρ αὐτούς. καὶ ἤκουσε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν οὕτως. ²⁶ καὶ ἐγένετο ἐπιστρέφοντας τοῦ ἐνιαντοῦ, καὶ ἐπεσκέπαστο υἱὸς Ἄδερ τὴν Συρίαν, καὶ ἀνέβη εἰς Ἀφεκά εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπασαν, καὶ παρεγένοντο εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν. καὶ παρενέβαλεν Ἰσραὴλ ἐξεναντίας αὐτῶν ὥσει δύο ποίμνια αἰγῶν. καὶ Συρία ἐπλησε τὴν γῆν. ²⁸ καὶ προσῆλθεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν εἶπε Συρία, θεὸς ὀρέων κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων αὐτὸς, καὶ δώσω τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην εἰς χεῖρά σὴν, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ κύριος. ²⁹ καὶ παρεμβάλλουσιν οὗτοι ἀπέναντι τούτων ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ προσήγαγεν ὁ πόλεμος, καὶ ἐπάταξεν Ἰσραὴλ τὴν Συρίαν ἑκατὸν χιλιάδας πεζῶν μὲν ἡμέρᾳ. ³⁰ καὶ ἔφυγον οἱ καταλοιποὶ εἰς Ἀφεκά εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔπεσε τὸ τεῖχος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν τῶν καταλοίπων. καὶ υἱὸς Ἄδερ ἔφυγε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος, εἰς τὸ ταμιεῖον. ³¹ καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ. οἶδα ὅτι βασιλεῖς Ἰσραὴλ βασιλεῖς ἐλεύους εἰσίν. ἐπιθώμεθα δὴ σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας ἡμῶν καὶ σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ἐξέλθωμεν πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ εἰ πως ζωογονήσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν

ἡμῶν. ³² καὶ περιεζώσαντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ ἔθεσαν σχοινία ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ. δοῦλός σου υἱὸς Ἄδερ λέγει. ζήσάτω δὴ ἡ ψυχὴ ἡμῶν. καὶ εἶπεν. εἰ ἔτι ζῇ, ἀδελφός μου ἐστί. ³³ καὶ οἱ ἄνδρες οἰωνίσαντο, καὶ ἐσπείσαντο. καὶ ἀνέλεξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἶπον. ἀδελφός σου υἱὸς Ἄδερ. καὶ εἶπεν. εἰσέλθατε καὶ λάβετε αὐτόν. καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν υἱὸς Ἄδερ, καὶ ἀναβιβάζουσιν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ³⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τὰς πόλεις ἃς ἔλαβεν ὁ πατήρ μου παρὰ τοῦ πατρός σου ἀποδώσω σοι. καὶ ἐξόδους θήσεις σεαυτῷ ἐν Ἀμμασκιῷ, καθὼς ἔθετο ὁ πατήρ μου ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐγὼ ἐν διαθήκῃ ἐξαποστελέω σε. καὶ διέθετο αὐτῷ διαθήκην, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτόν. ³⁵ καὶ ἄνθρωπος εἷς ἐκ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν εἶπε πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐν λόγῳ κυρίου. πάταξον δὴ με. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἄνθρωπος πατάξαι αὐτόν. ³⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἀνθ' ὧν οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἰδοὺ σὺ ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πατάξει σε λέων. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εὗρίσκει αὐτόν λέων, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν. ³⁷ καὶ εὗρίσκει ἄνθρωπον ἄλλον, καὶ εἶπε. πάταξόν με δὴ. καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ὁ ἄνθρωπος, πατάξας καὶ συνέτριψε. ³⁸ καὶ ἐπορεύθη ὁ προφήτης καὶ ἐστὶ τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁹ καὶ ἐγένετο ὡς παρεπορεύετο ὁ βασιλεὺς, καὶ οὗτος ἐβόα πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν. ὁ δοῦλός σου ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν στρατιάν τοῦ πολέμου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἰσῆγαγε πρὸς με ἄνδρα, καὶ εἶπε πρὸς μέ. φύλαξον τοῦτον τὸν ἄνδρα, ἐὰν δὲ ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ τάλαντον ἀργυρίου στήσεις. ⁴⁰ καὶ ἐγενήθη, περιεβλέφατο ὁ δοῦλός σου ὧδε καὶ ὧδε, καὶ οὗτος οὐκ ἦν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ καὶ τὰ ἐνδρα παρ' ἐμοὶ ἐφονεύσας. ⁴¹ καὶ ἔσπευσε καὶ ἀφείλε

τὸν τελαμῶνα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. καὶ ἐπέγνω αὐτόν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐκ τῶν προφητῶν οὗτος. ⁴² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος. διότι ἐξήνεγκας σὺ ἄνδρα ὀλέθριον ἐκ τῆς χειρός σου, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ λαός σου ἀντὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁴³ καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ συγκεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος, καὶ ἔρχεται εἰς Σαμαρείαν.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Καὶ ἐκάθισε τὰ τρία ἔτη, καὶ οὐκ ἦν πόλεμος ἀναμέσον Συρίας καὶ ἀναμέσον Ἰσραὴλ. ² καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐνι-αὐτῷ τῷ τρίτῳ, καὶ κατέβη Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. ³ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. εἰ οἶδατε ὅτι ἡμῖν Ῥεμμάθ Γαλαὰδ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν λαβεῖν αὐτήν ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας; ⁴ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. ἀναβήσῃ μεθ' ἡμῶν εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ. καθὼς ἐγὼ, καὶ σὺ οὕτως. καθὼς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου. καθὼς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. ⁵ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. ἐπωστήσατε δὴ σήμερον τὸν κύριον. ⁶ καὶ συνήθροισεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πάντας τοὺς προφήτας ὡς τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. εἰ πορευθῶ εἰς Ῥεμμάθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπισχῶ; καὶ εἶπον. ἀνάβαινε, καὶ διδοὺς δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁷ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου, καὶ ἐπερωτήσομεν τὸν κύριον δι' αὐτοῦ; ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. εἷς ἐστιν ἀνὴρ εἰς τὸ ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ τὸν κύριον, καὶ ἐγὼ μείσσηκα αὐτόν, ὅτι οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ καλὰ ἀλλ' ἢ κακὰ, Μιχαίας υἱὸς Ἰεμβλαά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα. μὴ λεγέτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁹ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εὐνοῦχον ἓνα, καὶ εἶπε. τοτάρχος Μιχαίαν υἱὸν Ἰεμβλαά. ¹⁰ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐκάθηντο ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἐνοπλοὶ ἐν ταῖς πύλαις

Σαμαρείας. καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτεον ἐνώπιον αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρά, καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος. ἐν τούτοις κεραιαὶς τὴν Συρίαν ἕως συντελεσθῇ. ¹² καὶ πάντες οἱ προφῆται ἐπροφήτεον οὕτως, λέγοντες. ἀνάβαινε εἰς Ῥεμμαθ Γαλαὰδ, καὶ εὐδοῶσαι καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖράς σου καὶ τὸν βασιλέα Συρίας. ¹³ καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς καλεῖσαι τὸν Μιχαῖαν ἐλάλησεν αὐτῷ λέγων. ἰδοὺ δὴ λαλοῦσι πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ καλῇ περὶ τοῦ βασιλέως, γίνου δὴ καὶ σὺ εἰς τοὺς λόγους σου κατὰ τοὺς λόγους ἐνὸς τούτων, καὶ λάλησον καλὰ. ¹⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας. ἔξ κύριος ὅτι ἂν ἐὰν εἴπῃ κύριος πρὸς με, ταῦτα λαλήσω. ¹⁵ καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. Μιχαία, εἰ ἀναβῶ εἰς Ῥεμμαθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπισχῶ; καὶ εἶπεν. ἀνάβαινε, καὶ εὐδοῶσαι κύριος εἰς χεῖρα τοῦ βασιλέως. ¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ποσὰ κίς ἐγὼ ὀρκίζω σε, ὅπως λαλήσῃς πρὸς με ἀλήθειαν ἐν ὀνόματι κυρίου; ¹⁷ καὶ εἶπε. οὐχ οὕτως. ἑώρακα πάντα τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένον ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς ποιμνιον, ὃ οὐκ ἔστι ποιμήν. καὶ εἶπε κύριος. οὐ κύριος τούτοις θεός; ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ ἀναστρεφέτω. ¹⁸ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα. οὐκ εἶπα πρὸς σέ, ὅτι οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλὰ, διότι ἄλλῃ ἢ κακὰ; ¹⁹ καὶ εἶπε Μιχαίας. οὐχ οὕτως. οὐκ ἐγώ. ἀκούε ῥῆμα κυρίου. οὐχ οὕτως. εἶδον θεὸν Ἰσραὴλ καθημένον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰστήκει περὶ αὐτὸν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ εὐνύμων αὐτοῦ. ²⁰ καὶ εἶπε κύριος. τίς ἀπατήσῃ τὸν Ἀχαὰβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσεῖται ἐν Ῥεμμαθ Γαλαὰδ; καὶ εἶπεν οὗτος οὕτως, καὶ οὕτως οὕτως. ²¹ καὶ ἐξῆλθε πνεῦμα καὶ ἔστη ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν. ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. ²² καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν κύριος. ἐν τίνι; καὶ εἶπεν. ἐξελεύσονται, καὶ ἔσομαι πνεῦμα ψευδὲς εἰς

τὸ στόμα πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν. ἀπατήσῃς, καὶ γε δυνησῇ. ἐξέλθε καὶ ποιήσον οὕτως. ²³ καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ. ²⁴ καὶ προσῆλθε Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαῖαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπε. ποῖον πνεῦμα κυρίου τὸ λαλήσαν ἐν σοί; ²⁵ καὶ εἶπε Μιχαίας. ἰδοὺ σὺ ὀψῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν εἰέλθῃς ταμεῖον τοῦ ταμείου τοῦ κρυβῆναι ἐκεῖ. ²⁶ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ. λάβετε τὸν Μιχαῖαν, καὶ ἀποστρέψατε αὐτὸν πρὸς Σεμὴρ τὸν βασιλέα τῆς πόλεως. καὶ τῷ Ἰωᾶς υἱῷ τοῦ βασιλέως ²⁷ εἶπον θέσθαι τούτον ἐν φυλακῇ, καὶ ἐσθίειν αὐτὸν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁸ καὶ εἶπε Μιχαίας. ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐ λελάληκε κύριος ἐν ἐμοί. ²⁹ καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφὰτ βασιλεὺς Ἰούδα μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥεμμαθ Γαλαὰδ. ³⁰ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα. συγκαλύψομαι καὶ εἰσλεύσομαι εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδυσαι τὸν ἱματισμόν μου. καὶ συνεκαλύψατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³¹ καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐπετίλατο τοῖς ἄρχουσιν τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ τριακόντα καὶ δυοὶ, λέγων. μὴ πολεμεῖτε μικρὸν καὶ μέγαν, ἀλλ' ἡ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μονώτατον. ³² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφὰτ βασιλέα Ἰούδα, καὶ αὐτοὶ εἶπαν. φαίνεται βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἐκυκλώσαν αὐτὸν πολεμῆσαι. καὶ ἀνέκραξεν Ἰωσαφὰτ. ³³ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων ὅτι οὐκ ἔστι βασιλεὺς Ἰσραὴλ οὗτος, καὶ ἀνέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἐπέτεινεν εἰς τὸ τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσων τοῦ θώρακος. καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ αὐτοῦ. ἐπιστρέψον τὰς χεῖράς σου καὶ ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι τέτρωμαι. ³⁵ καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος

λεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐστῆκώς ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐξεναντίας Συρίας ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας, καὶ ἀπέκνυε τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἄρματος, καὶ ἀπέθανεν ἑσπέρας, καὶ ἐξεπορεύετο τὸ αἷμα τῆς τροπῆς ἕως τοῦ κόλπου τοῦ ἄρματος. ³⁶ καὶ ἔστη ὁ στρατοκῆρυξ δυνοντος τοῦ ἡλίου, λέγων. ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ³⁷ ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς. καὶ ἦλθον εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἔθαψαν τὸν βασιλέα ἐν Σαμαρείᾳ. ³⁸ καὶ ἀπένιψαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὴν κρήνην Σαμαρείας, καὶ ἐξέλιξαν αἱ ὕες καὶ οἱ κύνες τὸ αἷμα, καὶ αἱ πόρνοι ἐλούσαντο ἐν τῷ αἵματι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησε. ³⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαάβ καὶ πάντα ἃ ἐποίησε, καὶ οἶκον ἐλεφάντινον ὃν ᾠκοδόμησε, καὶ πάσας τὰς πόλεις ἃς ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ; ⁴⁰ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαάβ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὁχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁴¹ καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀσά ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰούδαν. ἐν ἔτει τετάρτῳ τοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν ⁴² Ἰωσαφάτ, υἱὸς τριάκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν. καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσα-

λήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλαί. ⁴³ καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Ἀσά τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὁφθαλμοῖς κυρίου. ⁴⁴ πλὴν τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρεν. ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁴⁵ καὶ εἰργνευσεν Ἰωσαφάτ μετὰ βασιλέως Ἰσραὴλ. ⁴⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσαφάτ καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν βασιλέων Ἰούδα; ⁵¹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη παρὰ τοῖς πατράσιν αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωράμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁵² καὶ Ὁχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ. ἐν ἔτει ἑπτακαθεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα Ὁχοζίας υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ⁵³ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐν ὁδῷ Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβάτ ὃς ἐξημαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ⁵⁴ καὶ ἐδούλευσε τοῖς Βααλὶμ καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς, καὶ παρώργισε τὸν κύριον θεὸν Ἰσραὴλ κατὰ πάντα τὰ γέγονενα ὑπὲρ αὐτοῦ.

Β Α Σ Ι Λ Ε Ι Ω Ν Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η .

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἠθέτησε Μωάβ ἐν Ἰσραὴλ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ. ² καὶ ἔπεσεν Ὁχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερώῳ αὐτοῦ τῷ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἠρῳόσθησε. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βάαλ μύαν θεὸν Ἀκκαρῶν, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρῳαστίας μου ταύτης. καὶ ἐπορεύθησαν ἐπερωτῆσαι δι' αὐτοῦ. ³ καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκάλεσεν Ἠλιοῦ τὸν Θεσβίτην, λέγων. ἀναστὰς δεῦρο εἰς συνάντησιν

τῶν ἀγγέλων Ὁχοζίου βασιλέως Σαμαρείας, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς. εἰ παρὰ τὸ μὴ εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ ὑμεῖς πορεύεσθε ἐπιζητήσαι ἐν τῷ Βάαλ μύαν θεὸν Ἀκκαρῶν; καὶ οὐχ οὕτως. ⁴ ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεί οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπορεύθη Ἠλιοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ⁵ καὶ ἐπεστράφησαν οἱ ἄγγελοι πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. τί ὅτι ἐπεστρέψατε; ⁶ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν. ἀνὴρ ἀνέβη εἰς συνάντησιν ἡμῶν, καὶ

καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς. δεῦτε ἐπιστρέ-
φῃτε πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἀποστεί-
λαντα ὑμᾶς, καὶ λαλήσατε πρὸς αὐ-
τόν. τάδε λέγει κύριος. εἰ παρὰ τὸ μὴ
εἶναι θεὸν ἐν Ἰσραὴλ σὺ πορεύῃ ἐπι-
ζητῆσαι ἐν τῷ Βάαλ μύτιαν θεὸν Ἀκ-
καρῶν; οὐχ οὕτως. ἡ κλίνη ἐφ' ἧς
ἀνέβης ἐκεῖ οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς,
ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. καὶ ἐπιστρέ-
ψαντες ἀπηγγείλαν τῷ βασιλεῖ καθὰ
ἐλάλησεν Ἡλιοῦ. ⁷ καὶ ἐλάλησε πρὸς
αὐτούς. τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ
ἀναβάντος εἰς συνάντησιν ὑμῖν καὶ λα-
λήσαντος πρὸς ὑμᾶς τοὺς λόγους τού-
τους; ⁸ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. ἀνὴρ
δαυὶς, καὶ ζώνην δερματίνην περιέζω-
σμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν.
Ἡλιοῦ ὁ Θεοβίτης οὗτός ἐστι. ⁹ καὶ
ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πεντηκόνταρ-
χον καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ, καὶ
ἀνέβη πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδοὺ Ἡλιοῦ
ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους.
καὶ ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς
αὐτόν, καὶ εἶπεν. ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ,
ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσέ σε, κατάρθῃ.
¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη Ἡλιοῦ, καὶ εἶπεν
πρὸς τὸν πεντηκόνταρχον, καὶ εἰ ἄν-
θρωπος θεοῦ ἐγὼ, καταβήσεται πῦρ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε
καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κατέβη
πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν
αὐτόν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ.
¹¹ καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπέ-
στειλε πρὸς αὐτόν ἄλλον πεντηκόνταρ-
χον, καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ. καὶ
ἐλάλησεν ὁ πεντηκόνταρχος πρὸς αὐ-
τόν, καὶ εἶπεν. ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ,
τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς, ταχέως κατάρ-
θῃ. ¹² καὶ ἀπεκρίθη Ἡλιοῦ καὶ ἐ-
λάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν. εἰ ἄν-
θρωπος θεοῦ ἐγὼ, καταβήσεται πῦρ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ καταφάγεται σε
καὶ τοὺς πεντήκοντά σου. καὶ κατέβη
πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν
αὐτόν καὶ τοὺς πεντήκοντα αὐτοῦ.
¹³ καὶ προσέθετο ὁ βασιλεὺς ἔτι ἀπο-
στείλαι ἡγούμενον καὶ τοὺς πεντήκον-
τα αὐτοῦ. καὶ ἦλθεν ὁ πεντηκόνταρ-
χος ὁ τρίτος, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γό-
νατα αὐτοῦ κατέναντι Ἡλιοῦ, καὶ ἐ-
δείχθη αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν,

καὶ εἶπεν. ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἐντι-
μωθήτω ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ψυχὴ τῶν
δούλων σου τούτων τῶν πεντηκοντα
ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁴ ἰδοὺ κατέβη πῦρ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τοὺς
δύο πεντηκοντάρχους τοὺς πρώτους.
καὶ νῦν ἐντιμωθήτω δὴ ἡ ψυχὴ μου ἐν
ὀφθαλμοῖς σου. ¹⁵ καὶ ἐλάλησεν ἄγ-
γελος κυρίου πρὸς Ἡλιοῦ, καὶ εἶπε.
κατάρθῃ μετ' αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς ἀ-
πὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ ἀνέστη Ἡ-
λιοῦ καὶ κατέβη μετ' αὐτοῦ πρὸς τὸν
βασιλέα, ¹⁶ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτόν,
καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ. τάδε λέγει κύριος.
τί ὅτι ἀπέστειλας ἀγγέλους ἐκζητῆσαι
ἐν τῷ Βάαλ μύτιαν θεὸν Ἀκκαρῶν;
οὐχ οὕτως. ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης ἐκεῖ
οὐ καταβήσῃ ἀπ' αὐτῆς, ὅτι θανάτῳ
ἀποθανῇ. ¹⁷ καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ
ῥῆμα κυρίου ὁ ἐλάλησεν Ἡλιοῦ. ¹⁸ καὶ
τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ὁχοζίου ἃ ἐποίη-
σεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν
βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασι-
λεῦσιν Ἰσραὴλ; καὶ Ἰωρὰμ υἱὸς Ἀχα-
άβ βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ
ἔτη δεκαδύο, ἐν ἔτι ὀκτωκαίδεκάτῳ
Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα. καὶ ἐποίη-
σεν τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. πλην
οὐχ ὥς οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οὐδὲ ὥς ἡ
μήτηρ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστησε τὰς στή-
λας τοῦ Βάαλ ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ, καὶ συνέτριψεν αὐτάς. πλην
ἐν ταῖς ἁμαρτίαις οἴκου Ἱεροβοάμ ὃς
ἐξημαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ
ἀπέστη ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἐθυμώθη ὁρ-
γῇ κύριος εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν κύριον ἐν
συσσεισμῷ τὸν Ἡλιοῦ ὥς εἰς τὸν οὐ-
ρανόν, καὶ ἐπορεύθη Ἡλιοῦ καὶ Ἐλι-
σαι ἐκ Γαλιλάων. ² καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ
πρὸς Ἐλισαί. κἀθού δὴ ἐνταῦθα,
ὅτι ὁ θεὸς ἀπέσταλκέ με ἕως Βαιθίλ.
καὶ εἶπεν Ἐλισαί. ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ
ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἦλ-
θον εἰς Βαιθίλ. ³ καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ
τῶν προφητῶν οἱ ἐν Βαιθίλ πρὸς
Ἐλισαί, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. εἰ ἐ-
γνώς, ὅτι κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν
κύριόν σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου;
καὶ εἶπε. κἀγὼ ἐγνώκα, σιωπᾷτε.

⁴ καὶ εἶπεν Ἡλιὸν πρὸς Ἑλισαιέ. κάθου δὴ ἐνταῦθα, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με εἰς Ἱεριχώ. καὶ εἶπεν. ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἦλθον εἰς Ἱεριχώ, ⁵ καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ πρὸς Ἑλισαιέ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. εἰ ἔγνως, ὅτι σήμερον λαμβάνει κύριος τὸν κυρίον σου ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε. καὶ γε ἐγὼ ἔγνω, σιωπάτε. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡλιού. κάθου δὴ ὧδε, ὅτι κύριος ἀπέσταλκέ με ἕως εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι ⁷ καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἔστησαν ἑξεναντίας μακρόθεν. καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου. ⁸ καὶ ἔλαβεν Ἡλιὸν τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ εἴλησε καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἑρῆμῳ. ⁹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς, καὶ Ἡλιὸς εἶπε πρὸς Ἑλισαιέ. αἰτήσαι τί ποιήσω σοι πρὶν ἢ ἀναληφθῆναι με ἀπὸ σοῦ. καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. γενηθήτω δὴ διπλᾶ ἐν πνεύματί σου ἐπ' ἐμέ. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἡλιὸς. ἐσκήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι. ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔσται σοι οὕτως. καὶ ἐὰν μὴ, οὐ μὴ γένηται. ¹¹ καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων, ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν. καὶ ἰδοὺ ἄρμα πυρὸς καὶ ἵπποι πυρὸς, καὶ διέστειλεν ἀνάμεσον ἀμφοτέρων. καὶ ἀνελήφθη Ἡλιὸς ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. ¹² καὶ Ἑλισαιέ ἑώρα, καὶ ἔβόα. πάτερ πάτερ ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵππεὺς αὐτοῦ. καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν ἔτι. καὶ ἐπελάβετο τῶν ἱματίων αὐτοῦ, καὶ διέρρηξεν αὐτὰ εἰς δύο ῥήγματα. ¹³ καὶ ὕψωσεν τὴν μηλωτὴν Ἡλιού, ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν Ἑλισαιέ. καὶ ἐπέστρεψεν Ἑλισαιέ, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ Ἰορδάνου. ¹⁴ καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν Ἡλιού ἣ ἔπεσεν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ εἶπε. ποῦ ὁ θεὸς Ἡλιού ἀφώ; καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ διεβήθησαν ἐνθα καὶ ἐνθα. καὶ διέβη Ἑλισαιέ. ¹⁵ καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ

τῶν προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχῷ ἑξεναντίας, καὶ εἶπον. ἐπαναπέπαιται τὸ πνεῦμα Ἡλιού ἐπὶ Ἑλισαιέ. καὶ ἦλθον εἰς συναντὴν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ¹⁶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ δὴ μετὰ τῶν παίδων σου πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ δυναμῆως. πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν τὸν κυρίον σου, μὴ ποτε ᾔρειν αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἐξόριψεν αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἣ ἐφ' ἐν τῶν ὁρέων ἣ ἐφ' ἐνα τῶν βουνῶν. καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. οὐκ ἀποστελεῖτε. ¹⁷ καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, ἕως οὗ ᾔσχυνετο. καὶ εἶπεν. ἀποστείλατε. καὶ ἀπέστειλαν πεντήκοντα ἄνδρας, καὶ ἐζητήσαν τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὐκ εὗρον αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ἱεριχῷ, καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. οὐκ εἶπον πρὸς ὑμᾶς μὴ πορευθῆτε; ¹⁹ καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἑλισαιέ. ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθὴ, καθὼς ὁ κύριος βλέπει, καὶ τὰ ὕδατα πονηρά, καὶ ἡ γῆ ἀτεκνουμένη. ²⁰ καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. λάβετέ μοι ὑδοίσκην καινὴν, καὶ θέτε ἐκεῖ ἄλλα. καὶ ἔλαβον, καὶ ἤνεγκαν πρὸς αὐτόν. ²¹ καὶ ἐξηλθεν Ἑλισαιέ εἰς τὴν διέξοδον τῶν ὑδάτων καὶ ἐξόριψεν ἐκεῖ ἄλλα, καὶ εἶπε. ἰδε λέγει κύριος. ἴαμαι τὰ ὕδατα ταῦτα, οὐκ ἔσται ἔτι ἐκεῖθεν θάνατος καὶ ἀτεκνουμένη. ²² καὶ ἰάθησαν τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης κατὰ τὸ ῥῆμα Ἑλισαιέ ὃ ἐλάλησε. ²³ καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Βαιθὴλ. καὶ ἀναβαίνοντος αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ παιδάρια μικρὰ ἐξηλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ κατέπαιζον αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ. ἀνάβαινε φαλακρὲ, ἀνάβαινε. ²⁴ καὶ ἐξένευσεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἶδεν αὐτὰ, καὶ κατηράσατο αὐτοὺς ἐν ὀνόματι κυρίου. καὶ ἰδοὺ ἐξηλθον δύο ἄρκοι ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ ἀνέρρόησαν ἀπ' αὐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δύο παῖδας. ²⁵ καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος τὸ Καρμήλιον, καὶ ἐκείθεν ἐπέστρεψεν εἰς Σεμάρειαν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ Ἰωραμ υἱὸς Ἀχαάβ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ ἐν ἔτει οὐκωκαίδεκάτῳ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσε

λευσε δώδεκα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. πλὴν οὐχ ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὡς ἡ μητὴρ αὐτοῦ. καὶ μετέστησε τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, ἃς ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ πλὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβαὶ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ ἐκολλήθη, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. ⁴ καὶ Μωσὰ βασιλεὺς Μωάβ ἦν Νωκίδ, καὶ ἐπέστρεψε τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἑκατὸν χιλιάδας ἄρων, καὶ ἑκατὸν χιλιάδας κριῶν ἐπὶ πόκων. ⁵ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἀχαάβ, καὶ ἠθέτησε βασιλεὺς Μωάβ ἐν βασιλεῖ Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ἰωραμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ Σαμαρείας, καὶ ἐπεσκέψατο τὸν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα, λέγων. βασιλεὺς Μωάβ ἠθέτησεν ἐν ἐμοὶ, εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Μωάβ εἰς πόλεμον; καὶ εἶπεν. ἀναβήσομαι. ὁμοίός μοι, ὁμοίός σοι. ὡς ὁ λαός μου, ὁ λαός σου. ὡς οἱ ἵπποι μου, οἱ ἵπποι σου. ⁸ καὶ εἶπε. ποῖα ὁδὸν ἀναβῶ; καὶ εἶπεν. ὁδὸν ἔρημον Ἐδὼμ. ⁹ καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ ὁ βασιλεὺς Ἐδὼμ, καὶ ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἑπτὰ ἡμερῶν. καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ παρεμβολῇ καὶ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ. ὦ, ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς παρερχομένους δοῦναι αὐτοὺς ἐν χεῖρὶ Μωάβ. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ. οὐκ ἔστιν ὧδε προφήτης τοῦ κυρίου καὶ ἐπιζητήσωμεν τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ; καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδῶν τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. ὧδε Ἐλισαῖ υἱὸς Σαφατ, ὃς ἐπέχεεν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας Ἡλιοῦ. ¹² καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ. ἔστιν αὐτῷ ῥῆμα κυρίου. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καὶ βασιλεὺς Ἐδὼμ. ¹³ καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. τί ἐμοὶ καὶ σοί; δεῦρο πρὸς τοὺς προφῆτας τοῦ πατρός σου καὶ τοὺς προφῆτας τῆς μητρός σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ. μὴ ὅτι κέκληκε κύριος τοὺς τρεῖς βασιλεῖς τοῦ παραδοῦναι

αὐτοὺς εἰς χεῖρας Μωάβ; ¹⁴ καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ. ἤ κύριος τῶν δυνάμεων ὧ παρέστη ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα ἐγὼ λαμβάνω, εἰ ἐπέβλεψα πρὸς σέ, καὶ εἶδον σε. ¹⁵ καὶ νῦν λάβε μοι ψάλλοντα. καὶ ἐγένετο ὡς ἔψαλλον ὁ ψάλλον, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν χεὶρ κυρίου, ¹⁶ καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος. ποιήσατε τὸν χεμαῖρῶν τοῦτον βοθύνους βοθύνους. ¹⁷ ὅτι τάδε λέγει κύριος. οὐκ ὄψεσθε πνεῦμα, καὶ οὐκ ὄψεσθε ἑαυτόν, καὶ ὁ χεμαῖρῶν οὗτος πλησθήσεται ὕδατος, καὶ πίεσθε ὑμεῖς καὶ αἱ κτήσεις ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν. ¹⁸ καὶ κούφη αὐτὴ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. καὶ παραδώσω τὴν Μωάβ ἐν χεῖρὶ ὑμῶν. ¹⁹ καὶ πατάξετε πᾶσαν πόλιν ὀχυράν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε, καὶ πᾶσαν πηγὰς ὕδατος ἐμφράξεσθε, καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις. ²⁰ καὶ ἐγένετο πρῶτ' ἀναβαινούσης τῆς θυσίας, καὶ ἰδοὺ ὕδατα ἤρχοντο ἐξ ὁδοῦ Ἐδὼμ, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ ὕδατος. ²¹ καὶ πᾶσα Μωάβ ἤκουσαν ὅτι ἀνέβησαν οἱ τρεῖς βασιλεῖς πολεμεῖν αὐτοὺς. καὶ ἀνεβόησαν ἐκ παντός περιεζωσμένοι ζώνην. καὶ εἶπον, ὦ. καὶ ἔσθησαν ἐπὶ τοῦ ὁρίου, ²² καὶ ὠρθησαν τοπρῶτ', καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐπὶ τὰ ὕδατα. καὶ εἶδε Μωάβ ἐξεναντίας τὰ ὕδατα τυθρὰ ὡς αἶμα. ²³ καὶ εἶπον. αἶμα τοῦτο τῆς δομφαίας. καὶ ἐμαχέσαντο οἱ βασιλεῖς, καὶ ἐπάταξαν ἀνὴρ τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ νῦν ἐπὶ τὰ σκῦλα Μωάβ. ²⁴ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ. καὶ Ἰσραὴλ ἀνέστησαν καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωάβ, καὶ ἐφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ εἰσῆλθον εἰς πορευόμενοι καὶ τύπτοντες τὴν Μωάβ, ²⁵ καὶ τὰς πόλεις καθεῖλον. καὶ πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἐρύψαν ἀνὴρ τὸν λίθον καὶ ἐνέπλησαν αὐτήν, καὶ πᾶσαν πηγὴν ἐνέφραξαν, καὶ πᾶν ξύλον ἀγαθὸν κατέβαλον ἕως τοῦ καταλιπεῖν τοὺς λίθους τοῦ τοίχου καθηρημένους. καὶ ἐκύκλωσαν οἱ σφειδονῆται, καὶ ἐπάταξαν αὐτήν. ²⁶ καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς Μωάβ ὅτι ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὸν ὁ πόλεμος, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτα

ἐπτακοσίους ἄνδρας ἐσπασμένους ὁμοφραίαν διακόψαι πρὸς βασιλέα Ἐδωμ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ²⁷ καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν πρωτότοκον ὃν ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἀνῆνεγκεν αὐτὸν ὀλοκαύτωμα ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ ἐγένετο μετὰμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἀπῆραν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ γυνὴ μία ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν ἐβόα πρὸς τὸν Ἐλισαίῃ, λέγουσα. ὁ δοῦλός σου ἀνὴρ μου ἀπέθανε, καὶ σὺ ἔγνως, ὅτι δοῦλός σου ἦν φοβούμενος τὸν κυρίον. καὶ ὁ δανειστής ἦλθε λαβεῖν τοὺς δύο υἱοὺς μου ἐαυτῷ εἰς δούλους. ² καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ. τί ποιήσω σοι; ἀνάγγειλόν μοι τί ἔστιν σοι ἐν τῷ οἴκῳ; ἡ δὲ εἶπεν. οὐκ ἔστι τῇ δούλῃ σου οὐδὲν ἐν τῷ οἴκῳ, ὅτι ἀλλ' ἢ ὁ ἀλείφουμαι ἔλαιον. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν. δεῦρο αἰτήσαι σεαυτῇ σκευὴ ἔξωθεν παρὰ πάντων τῶν γειτόνων σκευὴ κενά, μὴ ὀλγώσης. ⁴ καὶ εἰςελεύσῃ καὶ ἀποκλείσει τὴν θύραν κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῶν υἱῶν σου, καὶ ἀποχεῖς εἰς τὰ σκευὴ ταῦτα, καὶ τὸ πληρωθὲν ἀρεῖς. ⁵ καὶ ἀπῆλθε παρ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν καθ' ἑαυτῆς καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς. αὐτοὶ προσηγγίζον πρὸς αὐτήν, καὶ αὕτῃ ἐπέχεεν ἕως ἐπλησθῆσαν τὰ σκευή. ⁶ καὶ εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῆς. ἐργίσατε ἔτι πρὸς μὲ τὸ σκεῦος. καὶ εἶπον αὐτῇ. οὐκ ἔστιν ἔτι σκεῦος, καὶ ἔσθῃ τὸ ἔλαιον. ⁷ καὶ ἦλθε, καὶ ἀπῆγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ. δεῦρο καὶ ἀπόδος τὸ ἔλαιον καὶ ἀποτίσεις τοὺς τόκους σου, καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ζήσεσθε ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ ἐλαίῳ. ⁸ καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ διέβη Ἐλισαίῃ εἰς Σωμάν, καὶ ἐκεῖ γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον. καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν, ἐξέκλινε τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν. ⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ἰδοὺ δὴ ἔγνω ὅτι ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς διαπαντός. ¹⁰ ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶν τόπον μικρὸν, καὶ θώμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην, καὶ τρά-

πεζαν, καὶ δίφρον, καὶ λυχνίαν. καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. ¹² καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ. κάλεσον μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην. καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔσθῃ ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹³ καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἶπον δὴ πρὸς αὐτήν, ἰδοὺ ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν ταύτην, τί δεῖ ποιῆσαι σοι; εἰ ἔστι λόγος σοι πρὸς τὸν βασιλέα ἢ πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως; ἡ δὲ εἶπεν. ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐγὼ εἰμι οἰκῶ. ¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ. τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ. καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. ¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔσθῃ παρὰ τὴν θύραν. ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ πρὸς αὐτήν. εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὥς ἡ ὥρα, ζῶσα σὺ, περιεκληψαῖα υἱόν. ἡ δὲ εἶπε. μὴ κύριε, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. ¹⁷ καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ὥς ἡ ὥρα, ζῶσα, ὥς ἐλάλησε πρὸς αὐτήν Ἐλισαίῃ. ¹⁸ καὶ ἠδρύνθη τὸ παιδάριον. καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς θεοῖς, ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. τὴν κεφαλὴν μου, τὴν κεφαλὴν μου. καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ. ἄρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ᾤρεν αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε. ²¹ καὶ ἀνῆνεγκεν αὐτὸν, καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. καὶ ἀπέκλεισε κατ' αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθε, ²² καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἶπεν. ἀπόστειλον δὴ μοι ἐν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιστρέψω. ²³ καὶ εἶπε. τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον, οὐ νεομηρία οὐδὲ σάββατον; ἡ δὲ εἶπεν. εἰρήνη. ²⁴ καὶ ἐπέσαξε τὴν ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς. ἄγε πορεύου, μὴ ἐπίσῃς μοι τοῦ ἐπιβῆναι ὅτι ἐὰν εἴπω σοι. ²⁵ δεῦρο καὶ πορεύσῃ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ

θεοῦ εἰς ὄρος τὸ Καρμήλιον. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ὄρος. καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἑλισαῖ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ. ἰδοὺ δὴ ἡ Σωμανίτις ἐκείνη. ²⁶ νῦν δρᾶμε εἰς ἀπαντὴν αὐτῆς, καὶ ἐρεῖς· ἡ εἰρήνη σοι; ἡ εἰρήνη τῷ ἀνδρὶ σου; ἡ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; ἡ δὲ εἶπεν. εἰρήνη. ²⁷ καὶ ἦλθε πρὸς Ἑλισαῖ εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐπелάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ. καὶ ἡγγισεν Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν. καὶ εἶπεν Ἑλισαῖ. ἄφες αὐτήν. ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατώδυνος αὐτῇ, καὶ κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. ²⁸ ἡ δὲ εἶπε. μὴ ἡτρησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ κυρίου μου; ὅτι οὐκ εἶπα, οὐ πλανήσεις μετ' ἐμοῦ; ²⁹ καὶ εἶπεν Ἑλισαῖ τῷ Γιεζὶ. ζῶσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο, ὅτι ἔαν εὕρῃς ἄνδρα, οὐκ εὐλογῆσεις αὐτόν, καὶ ἔαν εὐλογῇ σε ἄνθρωπος, οὐκ ἀποκριθῇς αὐτῷ. καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. ³⁰ καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου. ζῇ κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἔγκαταλείψω σε. καὶ ἀνέστη Ἑλισαῖ, καὶ ἐπορεύθη ὁπίσω αὐτῆς. ³¹ καὶ Γιεζὶ διηλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἀπέθηκε τὴν βακτηρίαν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου, καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκοάς. καὶ ἐπέστρεψεν εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων. οὐκ ἡγέρθη τὸ παιδάριον. ³² καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισαῖ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκὸς κεκοιμισμένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ³³ καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισαῖ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο ἑαυτῶν, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον. ³⁴ καὶ ἀνέβη καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον. καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ. καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. ³⁵ καὶ ἐπέστρεψε, καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνθεν καὶ ἐνθεν. καὶ ἀνέβη καὶ συνέκαμψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον

ἕως ἐπτάκις. καὶ ἤνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ³⁶ καὶ ἐξεβόησεν Ἑλισαῖ πρὸς Γιεζὶ, καὶ εἶπε. κάλεσον τὴν Σωμανίτιν ταύτην. καὶ ἐκάλεσεν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν Ἑλισαῖ. λάβε τὸν υἱόν σου. ³⁷ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθε. ³⁸ καὶ Ἑλισαῖ ἐπέστρεψεν εἰς Γάλαλα. καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ γῇ, καὶ υἱοὶ τῶν προφητῶν ἐκάθηντο ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ εἶπεν Ἑλισαῖ τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ. ἐπίστησον τὸν λέβητα τὸν μέγαν. καὶ ἔψε ἔψεμα τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν. ³⁹ καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἀγρὸν συλλέξαι Ἀριώθ. καὶ εὗρεν ἄμπελον ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν πληῖρες τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λέβητα τοῦ ἐψέματος, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν. ⁴⁰ καὶ ἐνέχει τοῖς ἀνδράσι φαγεῖν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἐψέματος, καὶ ἰδοὺ ἀνεβόησαν καὶ εἶπαν. θάνατος ἐν τῷ λέβητι ἀνθρώπε τοῦ θεοῦ. καὶ οὐκ ἠδύναντο φαγεῖν. ⁴¹ καὶ εἶπε. λάβετε ἄλευρον, καὶ ἐμβάλετε εἰς τὸν λέβητα. καὶ εἶπεν Ἑλισαῖ πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον. ἔρχε τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν. καὶ οὐκ ἐγενήθη ἐκτὸς ἔτι ὄμμα πονηρὸν ἐν τῷ λέβητι. ⁴² καὶ ἄνθρωπος διηλθεν ἐκ Βαιθαριᾶ, καὶ ἦνεγκε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ πρωτογεννημάτων εἰκοσι ἄρτους κριθίνους καὶ παλάθας, καὶ εἶπε. δοτε τῷ λαῷ, καὶ ἐσθιέτωσαν. ⁴³ καὶ εἶπεν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ. τί δῶ τοῦτο ἐνώπιον ἑκατὸν ἀνδρῶν; καὶ εἶπε. δὸς τῷ λαῷ καὶ ἐσθιέτωσαν, ὅτι τάδε λέγει κύριος. φάγονται καὶ καταλείψουσιν. ⁴⁴ καὶ ἔφαγον καὶ κατέλιπον κατὰ τὸ ὄμμα κυρίου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ Ναιμὰν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας ἦν ἄνθρωπος μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ τεθνασμένος προσώπῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν Συρίᾳ. καὶ ὁ ἄνθρωπος ἦν δυνατὸς ἰσχύϊ λελερωμένος. ² καὶ Συρία ἐξῆλθον μονόζωνοι, καὶ ἡχημαλῶτευσαν ἐκ γῆς Ἰσραὴλ νεάνιδα μικράν, καὶ ἦν ἐνώπιον

ἐνώπιον τῆς γυναικὸς Ναϊμάν. ³ ἡ δὲ εἶπε τῇ κυρίᾳ αὐτῆς. ὄφελον ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Σαμαρείᾳ, τότε ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἰσῆλθε καὶ ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ ἐαν- τῆς, καὶ εἶπεν. οὕτως καὶ οὕτως ἐλά- λησεν ἡ νεάνις ἡ ἐκ γῆς Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ εἶπε βασιλεὺς Συρίας πρὸς Ναϊμάν. δεῦρο, εἰσελθε καὶ ἐξαποστελῶ βιβλίον πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δέκα τά- λαντα ἀργυρίου, καὶ ἐξακισχίλιους χρυσούς, καὶ δέκα ἀλλασσομένας στο- λάς. ⁶ καὶ ἤνεγκε τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων. καὶ νῦν ὡς ἂν ἔλθῃ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς σέ, ἰδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σέ Ναϊμάν τὸν δούλόν μου, καὶ ἀποσυνάξεις αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὸ βιβλίον, διέβόηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ εἶπε. ὁ θεὸς ἐγὼ τοῦ θανατῶσαι καὶ ζωο- ποιῆσαι, ὅτι οὕτος ἀποστέλλει πρὸς με ἀποσυνάξαι ἄνδρα ἀπὸ τῆς λέπρας αὐτοῦ; ὅτι πλην γνώτε δὴ καὶ ἴδετε, καὶ εἰ προφασίζεται οὗτός μοι. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἐλισαῖ, ὅτι διέβόη- ξεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τὰ ἱμάτια αὐ- τοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων. ἵνατί διέβόηξας τὰ ἱμάτιά σου; ἐλθέτω δὴ πρὸς με Ναϊ- μάν καὶ γνώτω, ὅτι ἐστὶ προφήτης ἐν Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἦλθε Ναϊμάν ἐν ἵππῳ καὶ ἄρματι, καὶ ἔστη ἐπὶ θύρας οἴκου Ἐλισαῖ. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἐλισαῖ ἄγγελον πρὸς αὐτὸν, λέγων. πορευ- θεὶς λούσαι ἐπτάκις ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ ἐπιστρέψει ἡ σὰρξ σου σοὶ καὶ καθαρισθήσῃ. ¹¹ καὶ ἐθυμώθη Ναϊ- μάν καὶ ἀπῆλθε, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ εἶπον, πρὸς με πάντως ἐξελενέσεται καὶ στή- σεται, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τόπον, καὶ ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν. ¹² οὐχὶ ἀγαθὸς Ἀβανὰ καὶ Φαρφαρ ποταμοὶ Λαμασκού ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραὴλ; οὐχὶ πορευ- θεὶς λούσομαι ἐν αὐτοῖς, καὶ καθαρι- σθήσομαι; καὶ ἐξέλιγε καὶ ἀπῆλθεν ἐν θυμῷ. ¹³ καὶ ἤγγισαν οἱ παῖδες αὐ-

τοῦ, καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν. μέγαν λόγον ἐλάλησεν ὁ προφήτης πρὸς σέ. οὐχὶ ποιήσεις; καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σέ, λούσαι καὶ καθαρισθήτι. ¹⁴ καὶ κατ- ἔβη Ναϊμάν καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐπτάκις κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλι- σαιέ. καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ὡς σὰρξ παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρί- σθη. ¹⁵ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Ἐλισαῖ αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ ἔγνωκα ὅτι οὐκ ἐστὶ θεὸς ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι ἀλλ' ἡ ἐν τῷ Ἰσ- ραὴλ. καὶ νῦν λάβε τὴν εὐλογίαν παρὰ τοῦ δούλου σου. ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ. ζῇ κύριος ᾧ παρέστην ἐνώπιον αὐτοῦ, εἰ ληψομαι. καὶ παρεβιάσατο αὐτὸν λαβεῖν, καὶ ἡπειθήσῃ. ¹⁷ καὶ εἶπε Ναϊ- μάν. καὶ εἰ μὴ, δοθήτω δὴ τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγος ἡμιόνων, ὅτι οὐ ποιήσει ἔτι ὁ δούλός σου ὀλοκαύτωμα καὶ θυσίασμα θεοῖς ἑτέροις ἀλλ' ἡ τῷ κυρίῳ τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁸ καὶ ἰλά- σεται κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ εἰς- πορεύεσθαι τὸν κύριόν μου εἰς οἶκον Ῥεμμάν προσκυνῆσαι ἐκεῖ. καὶ αὐτὸς ἐπαναπαύσεται ἐπὶ τῆς χειρὸς μου, καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτὸν ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν, καὶ ἰλάσεται δὴ κύριος τῷ δούλῳ σου ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἐλισαῖ πρὸς Ναϊμάν. δεῦρο εἰς εἰρήνην. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς Διβροθαδὰ τῆς γῆς. ²⁰ καὶ εἶπε Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαῖ. ἰδοὺ ἐφείσατο ὁ κύριός μου τοῦ Ναϊμάν τοῦ Σύρου τούτου, τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ ἃ ἐνήνοχε. ζῇ κύριος, ὅτι εἰ μὴ δραμοῦμαι ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ λήψομαι ἀπ' αὐτοῦ τι. ²¹ καὶ ἐδίωξε Γιεζὶ ὀπίσω τοῦ Ναϊμάν. καὶ εἶδεν αὐτὸν Ναϊμάν τρέχοντα ὀπί- σω αὐτοῦ, καὶ ἐπεστρεψεν ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν. εἰρήνη. ²² ὁ κύριός μου ἀπέστειλέ με λέγων, ἰδοὺ νῦν ἦλθον πρὸς με δύο παιδάρια ἐξ ὅρους Ἐφραὶμ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν. δὸς δὴ αὐτοῖς τάλαντον ἀργυρίου, καὶ δύο ἀλλασ- σομένας στολάς. ²³ καὶ εἶπε. λάβε δι- τάλαντον ἀργυρίου. καὶ ἔλαβε δύο τάλαντα ἀργυρίου ἐν δυσὶ θυλάκοις, καὶ

καὶ δύο ἀλλασσομένας στολὰς, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ δύο παιδάρια αὐτοῦ, καὶ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σκοτεινόν, καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ παρέθετο ἐν οἴκῳ, καὶ ἔξαπέστειλε τοὺς ἀνδρας. ²⁵ καὶ αὐτὸς εἰσῆλθε, καὶ παρεισηται πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἑλισαιέ. πόθεν Γιεζί; καὶ εἶπε Γιεζί. οὐ πεπόρευται ὁ δούλός σου ἐνθα καὶ ἐνθα. ²⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἑλισαιέ. οὐχὶ ἡ καρδιά μου ἐπορεύθη μετὰ σοῦ ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἄρματος εἰς συναντήν σοι; καὶ νῦν ἔλαβες τὸ ἄρμαριον, καὶ νῦν ἔλαβες τὰ ἱμάτια, καὶ ἑλαιοῦνας καὶ ἀμπελῶνας καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας, ²⁷ καὶ ἡ λέπρα Ναϊμὰν κοληθήσεται ἐν σοὶ καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξῆλθεν ἐκ προσώπου αὐτοῦ λελερωμένος ὡσεὶ χιών.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ εἶπον υἱοὶ τῶν προφητῶν πρὸς Ἑλισαιέ. ἰδοὺ δὴ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν ἐνώπιόν σου στενὸς ἄφ' ἡμῶν. ² πορευθῶμεν δὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ λάβωμεν ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς δοκὸν μίαν, καὶ ποιήσωμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ τοῦ οἰκεῖν ἐκεῖ. καὶ εἶπε. δεῦτε. ³ καὶ εἶπεν ὁ εἰς ἐπιεικῶς. δεῦρο μετὰ τῶν δούλων σου. καὶ εἶπεν. ἐγὼ πορεύσομαι. ⁴ καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔτεμνον τὰ ξύλα. ⁵ καὶ ἰδοὺ ὁ εἰς καταβάλλων τὴν δοκὸν, καὶ τὸ σιδήριον ἐξέπεσεν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐβόησεν ὦ κύριε, καὶ αὐτὸ κεκρυμμένον. ⁶ καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. ποῦ ἔπεσε; καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τὸν τόπον. καὶ ἀπέκνισε ξύλον καὶ ἐξόρυξεν ἐκεῖ, καὶ ἐπεπόλασε τὸ σιδήριον. ⁷ καὶ εἴρηκεν. ὕψωσον σεαυτῷ. καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔλαβεν αὐτό. ⁸ καὶ ὁ βασιλεὺς Συρίας ἦν πολεμῶν ἐν Ἰσραὴλ. καὶ ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, λέγων. εἰς τὸν τόπον τόνδε τινα ἔλμωνι παρεμβάλω. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἑλισαιέ πρὸς τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων. φύλαξαι μὴ παρελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸν τόπον ὃν εἶ-

πεν αὐτῷ Ἑλισαιέ, καὶ ἐφυλάξατο ἐκεῖθεν οὐ μίαν οὐδὲ δύο. ¹¹ καὶ ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ βασιλέως Συρίας περὶ τοῦ λόγου τούτου. καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. οὐκ ἀναγγελεῖτέ μοι τίς προδίδωσί με βασιλεῖ Ἰσραὴλ; ¹² καὶ εἶπεν εἰς τῶν παίδων αὐτοῦ. οὐχὶ κύριέ μου βασιλεῦ, ὅτι Ἑλισαιέ ὁ προφήτης ὁ ἐν Ἰσραὴλ ἀναγγέλλει τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ πάντας τοὺς λόγους οὓς ἐὰν λαλήσῃς ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ κοιτῶνός σου. ¹³ καὶ εἶπε. δεῦτε ἴδετε ποῦ οὗτος, καὶ ἀποστείλας ληρωμαὶ αὐτόν. καὶ ἀπήγγελλαν αὐτῷ, λέγοντες. ἰδοὺ ἐν Λωθαίμ. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν ἐκεῖ ἵππον καὶ ἄρμα καὶ δύναμιν βαρεῖαν, καὶ ἦλθον νυκτὸς καὶ περιεκύκλωσαν τὴν πόλιν. ¹⁵ καὶ ὠρθρισεν ὁ λειτουργὸς Ἑλισαιέ ἀναστῆναι, καὶ ἐξῆλθε. καὶ ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν, καὶ ἵππος καὶ ἄρμα. καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς αὐτόν. ὦ κύριε, πῶς ποιήσομεν; ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁷ καὶ προσηύξατο Ἑλισαιέ, καὶ εἶπε. κύριε, διανοίξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου καὶ ἴδέτω. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδε. καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πληρὲς ἵππων, καὶ ἄρμα πυρὸς περικύκλω Ἑλισαιέ, ¹⁸ καὶ κατέβησαν πρὸς αὐτόν. καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον καὶ εἶπε. πάταξον δὴ τὸ ἔθνος τοῦτο Ἀρααμία. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς Ἀρααμία κατὰ τὸ ῥῆμα Ἑλισαιέ. ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἑλισαιέ. οὐχὶ αὕτη ἡ πόλις καὶ αὕτη ἡ ὁδός. δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ἄξω ἡμᾶς πρὸς τὸν ἀνδρα ὃν ζητεῖτε. καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς Σαμάρειαν. ²⁰ καὶ ἐγένετο ὡς εἰσῆλθον εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν Ἑλισαιέ. ἀνοιξον δὴ κύριε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἴδέτωσαν. καὶ διήνοιξε κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ ἦσαν ἐν μέσῳ Σαμαρείας. ²¹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἑλισαιέ, ὡς εἶδεν αὐτούς. εἰ πατάξας πατάξω πάτερ; ²² καὶ εἶπεν. οὐ πατάξεις, εἰ μὴ οὓς ῥυαλωτεύσας, ἐν ῥομφαίᾳ σου καὶ τοξῷ σου σὺ τύπτεις. παράθεθι ἄρτους καὶ ὕδωρ ἐνώπιον

ἐνώπιον αὐτῶν καὶ φαγέτωσαν καὶ πιέτωσαν, καὶ ἀπελθέτωσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. ²³ καὶ παρέθηκεν αὐτοῖς παράθεσιν μεγάλην καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον. καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι μονόζωνοι Συρίας τοῦ ἔλθεῖν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἠθροίσεν υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη, καὶ περιέκτισε ἐπὶ Σαμαρείαν. ²⁵ καὶ ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἰδοὺ περιεκάθητο ἐπ' αὐτὴν ἕως οὗ ἐγενήθη κεφαλὴ ὄνου πεντήκοντα ἀργυρίου, καὶ τέταρτον τοῦ κάβου κόπρου περιστερῶν πέντε ἀργυρίου. ²⁶ καὶ ἦν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ διαπορευόμενος ἐπὶ τοῦ τείχους. καὶ γυνὴ ἐβόησε πρὸς αὐτὸν, λέγουσα. σῶσον κυριε βασιλεῦ. ²⁷ καὶ εἶπεν αὐτῇ. μὴ σὲ σῶσαι κύριος. πόθεν σῶσω σέ, μὴ ἀπὸ ἁλωνος ἢ ἀπὸ ληνοῦ; ²⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς. τί ἔστι σοι; καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ. αὕτη εἶπεν πρὸς με, δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φαγόμεθα αὐτὸν σήμερον. καὶ τὸν υἱόν μου φαγόμεθα αὐτὸν αὔριον. ²⁹ καὶ ἠψήσαμεν τὸν υἱόν μου καὶ ἐφάγομεν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. δὸς τὸν υἱόν σου καὶ φάγομεν αὐτόν, καὶ ἔκρουεν τὸν υἱόν αὐτῆς. ³⁰ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς λόγους τῆς γυναικὸς, διέδρῳξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διεπορεύετο ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὸν σάκκον ἐπὶ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἔσωθεν. ³¹ καὶ εἶπεν. τάδε ποιῆσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προστεῖν. εἰ στήσεται ἡ κεφαλὴ Ἐλισαίῃ ἐπ' αὐτὸ σήμερον. ³² καὶ Ἐλισαίῃ ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκάθητο μετ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν ἄνδρα πρὸ προσώπου αὐτοῦ πρὶν ἔλθεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν, καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους. εἰ εἴδετε ὅτι ἀπέστειλε ὁ υἱὸς τοῦ φονευτοῦ οὗτος ἀφελῆν τὴν κεφαλὴν μου; ἴδετε ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἄγγελος, ἀποκλείσατε τὴν θύραν, καὶ παραθλίψατε αὐτὸν ἐν τῇ θύρᾳ. οὐχὶ φωνὴ τῶν ποδῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ

κατόπισθεν αὐτοῦ; ³⁵ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος μετ' αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κατέβη πρὸς αὐτόν καὶ εἶπεν. ἰδοὺ αὕτη ἡ κακία παρὰ κυρίου, τί ὑπομείνω τῷ κυρίῳ ἔτι;

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ εἶπεν Ἐλισαίῃ. ἀκουσον λόγον κυρίου, τάδε λέγει κύριος. ὡς ἡ ὥρα αὐτῇ, αὐριον μέτρον σιμιδάλεως σίκλου, καὶ δίμετρον κοιθῶν σίκλου ἐν ταῖς πύλαις Σαμαρείας. ² καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ Ἐλισαίῃ, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ποιήσει κύριος καταράκτας ἐν οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ Ἐλισαίῃ εἶπεν. ἰδοὺ σὺ ὄψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκείθεν οὐ φαγῇ. ³ καὶ τέσσαρες ἄνδρες ἦσαν λεπροὶ παρὰ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. τί ἡμεῖς καθήμεθα ὥδε ἕως ἀποθάνωμεν; ⁴ ἐὰν εἴπωμεν, εἰσέλθωμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει καὶ ἀποθανούμεθα ἐκεῖ. καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὥδε, καὶ ἀποθανούμεθα. καὶ νῦν δεῦτε, καὶ ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας. ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς, καὶ ζήσόμεθα. καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς, καὶ ἀποθανούμεθα. ⁵ καὶ ἀνέστησαν ἐν τῷ σκότει εἰσελθεῖν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας. καὶ ἦλθον εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐκεῖ. ⁶ καὶ κύριος ἀκουστὴν ἐποίησε παρεμβολὴν τὴν Συρίας φωνὴν ἄρματος καὶ φωνὴν ἵππου φωνὴν δυνάμεως μεγάλης. καὶ εἶπεν ἄνθρωπος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. νῦν ἐμισθώσατο ἐφ' ἡμᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς βασιλεῖς τῶν Χετταίων καὶ τοὺς βασιλεῖς Αἰγύπτου τὸν ἔλθειν ἐφ' ἡμᾶς, ⁷ καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀπέδρασαν ἐν τῷ σκότει καὶ ἐγκατέλιπον τὰς σκηναὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄνους αὐτῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ ὡς ἔστι, καὶ ἔφυγον πρὸς τὴν ψυχὴν ἑαυτῶν. ⁸ καὶ εἰσῆλθον οἱ λεπροὶ οὗτοι ἕως μέρους τῆς παρεμβολῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν μίαν, καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ἦσαν ἐκείθεν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμόν. καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπέστρεψαν ἐκείθεν καὶ εἰσῆλθον

εἰσῆλθον εἰς σκηνὴν ἄλλην, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ κατέκρυψαν. ⁹ καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. οὐχ οὕτως ἡμεῖς ποιούμεν; ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμέρα εὐαγγελίας ἐστὶ, καὶ ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ μένομεν ἕως φωτός τοῦ πρωῒ, καὶ εὐρίσσομεν ἀνομίαν. καὶ νῦν δεῦρο, καὶ εἰσελθόμεν καὶ ἀναγγεῖλωμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως. ¹⁰ καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐβόησαν πρὸς τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτοῖς λέγοντες. εἰσῆλθομεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Συρίας, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἀνὴρ καὶ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅτι εἰ μὴ ἵππος δεδεμένος καὶ ὄνος, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν ὡς εἰσὶ. ¹¹ καὶ ἐβόησαν οἱ θυρωροί, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἕσω. ¹² καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς νυκτός, καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ. ἀναγγεῖλὲθ δὴ ὑμῖν ἃ ἐποίησεν ὑμῖν Συρία. ἔγνωσαν ὅτι πεινῶμεν ἡμεῖς, καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐκρούβησαν ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγοντες. ὅτι ἐξελευσονται ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συλληψόμεθα αὐτοὺς ζῶντας, καὶ εἰς τὴν πόλιν εἰσελευσόμεθα. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη εἰς τῶν παιδῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε. λαβέτωσαν δὴ πέντε τῶν ἵππων τῶν ὑπολειμμένων οἱ κατελείφθησαν ὧδε, ἰδοὺ εἰσὶ πρὸς πᾶν τὸ πλήθος Ἰσραὴλ το ἐκλεῖπον, καὶ ἀποστελοῦμεν ἐκεῖ καὶ ὀφόμεθα. ¹⁴ καὶ ἔλαβον δύο ἐπιβάτας ἵππων, καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ὀπίσω τοῦ βασιλέως Συρίας, λέγων. δεῦτε, καὶ ἴδετε. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν ἕως τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ ὁδὸς πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν ὧν ἐξόρισε Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ. ¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς καὶ διήρπασαν τὴν παρεμβολὴν Συρίας. καὶ ἐγένετο μέτρον σμειδάλεως σίκλου, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου, καὶ δίμετρον κριθῶν σίκλου. ¹⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησε τὸν τριστάτην ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς πύλης. καὶ συνεπάτησεν αὐτὸν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε καθὰ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ὃς

ἐλάλησεν ἐν τῷ καταβῆναι τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἐγένετο καθὰ ἐλάλησεν Ἐλισαῖε πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων. δίμετρον κριθῆς σίκλου καὶ μέτρον σμειδάλεως σίκλου. καὶ ἔσται ὡς ἡ ὥρα αὐρίον ἐν τῇ πύλῃ Σαμαρείας. ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη ὁ τριστάτης τῷ Ἐλισαῖε, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ κύριος ποιεῖ καταράντας ἐν τῷ οὐρανῷ, μὴ ἔσται τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαῖε. ἰδοὺ ὅψει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἐκεῖθεν οὐ μὴ φάγῃ. ²⁰ καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ συνεπάτησεν αὐτόν ὁ λαὸς ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἀπέθανε.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ Ἐλισαῖε ἐλάλησε πρὸς τὴν γυναῖκα ἧς ἐξωπύρησε τὸν υἱόν, λέγων. ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ παροίκει οὐ ἐὰν παροικήσῃς, ὅτι κέκληκε κύριος λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γε ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ἑπτὰ ἔτη. ² καὶ ἀνέστη ἡ γυνὴ καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ ῥῆμα Ἐλισαῖε καὶ αὕτη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, καὶ παρώκει ἐν γῇ ἀλλοφύλων ἑπτὰ ἔτη. ³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ γυνὴ ἐκ γῆς ἀλλοφύλων εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἦλθε βοῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῆς. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐλάλει πρὸς Γιεζὶ τὸ παιδάριον Ἐλισαῖε τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, λέγων. διήγησαι δὴ ἐμοὶ πάντα τὰ μεγάλα ἃ ἐποίησεν Ἐλισαῖε. ⁵ καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἐξηγουμένου τῷ βασιλεῖ, ὡς ἐξωπύρησεν υἱὸν τεθνηκότα, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἧς ἐξωπύρησε τὸν υἱὸν αὐτῆς Ἐλισαῖε, βοῶσα πρὸς τὸν βασιλέα περὶ τοῦ οἴκου ἑαυτῆς καὶ περὶ τῶν ἀγρῶν ἑαυτῆς. καὶ εἶπε Γιεζὶ. κύριε βασιλεῦ, αὕτη ἡ γυνὴ καὶ οὗτος ὁ εἶδος αὐτῆς ὃν ἐξωπύρησεν Ἐλισαῖε. ⁶ καὶ ἐπληρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα. καὶ διηγήσατο αὐτῷ. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἓνα, λέγων. ἐπίστρεψον πάντα τὰ αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς κατέλιπε τὴν γῆν ἕως τοῦ νῦν. ⁷ καὶ ἦλθεν Ἐλισαῖε εἰς Λαμασκόν. καὶ υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἠρώσθησε. καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες. ἦμε ὁ ἄνθρωπος:

θρῶπος τοῦ θεοῦ ἕως ὧδε. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἀζαήλ. λάβε ἐν τῇ χειρὶ σου μαναά, καὶ δεῦρο εἰς ἀπαντήν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιζητήσον τὸν κύριον παρ' αὐτοῦ λέγων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης; ⁹ καὶ ἐπορεύθη Ἀζαήλ εἰς ἀπαντήν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε μαναά ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ Δαμασκοῦ, ἅσιν τεσσαράκοντα καμήλων, καὶ ἦλθε καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς Ἐλισαιέ. υἱὸς σου υἱὸς Ἀδερ βασιλεὺς Συρίας ἀπέστειλέ με πρὸς σέ ἐπερωτῆσαι λέγων, εἰ ζήσομαι ἐκ τῆς ἀρρώστιας μου ταύτης; ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ. δεῦρο εἶπον, ζωῇ ζήσῃ, καὶ ἔδειξέ μοι κύριος ὅτι θανάτῳ ἀποθανῇ. ¹¹ καὶ παρέστη τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθηκεν ἕως αἰσχύνης. καὶ ἔκλυσεν ὁ ἀνθρώπος τοῦ θεοῦ. ¹² καὶ εἶπεν Ἀζαήλ. τί ὅτι ὁ κύριός μου κλαίει; καὶ εἶπεν. ὅτι οἶδα ὅσα ποιήσεις τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κακά. τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν ἐξαποστέλεις ἐν πυρὶ, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενεῖς, καὶ τὰ νηπια αὐτῶν ἐνσεύσεις, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχρούσας αὐτῶν ἀναρρόξεις. ¹³ καὶ εἶπεν Ἀζαήλ. τίς ἐστιν ὁ δοῦλός σου ὁ κύων ὁ τεθνηκὼς ὅτι ποιήσει τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ εἶπεν Ἐλισαιέ. ἰδεῖξέ μοι κύριος σὲ βασιλεύοντα ἐπὶ Συρίαν. ¹⁴ καὶ ἀπῆλθεν ἀπὸ Ἐλισαιέ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί εἶπέ σοι Ἐλισαιέ; καὶ εἶπεν. εἶπέ μοι, ζωῇ ζήσῃ. ¹⁵ καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, καὶ ἔλαβε τὸ μαχβάρ καὶ ἔβαψεν ἐν τῷ ὕδατι, καὶ περιέβαλεν ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀζαήλ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁶ ἐν ἔτει πέμπτῳ τῷ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα ἐβασίλευσαν Ἰωράμ υἱὸς Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα. ¹⁷ υἱὸς τριάκοντα καὶ δύο ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ὀκτὼ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁸ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ καθὼς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ¹⁹ καὶ οὐκ ἠθέλησε κύ-

ριος διαφθεῖραι τὸν Ἰούδαν διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ, καθὼς εἶπε δοῦναι αὐτῷ λύχνον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ²⁰ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἠθέτησεν Ἐδὼμ ὑποκατωθεὶς χειρὸς Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' αὐτὸν βασιλεῖα. ²¹ καὶ ἀνέβη Ἰωράμ εἰς Σιὼρ, καὶ πάντα τὰ ἄρματα τὰ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀναστάσιος, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ τὸν κυκλώσαντα ἐπ' αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν ἀρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ²² καὶ ἠθέτησεν Ἐδὼμ ὑποκάτω τῆς χειρὸς Ἰούδα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἠθέτησεν Δοβνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ²³ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωράμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραπταὶ ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁴ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωράμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἰωράμ υἱὸς Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ. ²⁶ υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ὀχοζίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνιαυτὸν ἓνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβοὶ βασιλέως Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου καθὼς ὁ οἶκος Ἀχαάβ. ²⁸ καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ εἰς πόλεμον μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως ἄλλοφύλων ἐν Ρεμμὼθ Γαλαὰδ, καὶ ἐπάταξαν οἱ Συροὶ τὸν Ἰωράμ. ²⁹ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς Ἰωράμ τοῦ ἰατρειθῆναι ἐν Ἰεζραὲλ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν Ρεμμὼθ, ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν μετὰ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ κατέβη τοῦ ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ ἐν Ἰεζραὲλ, ὅτι ἠρώσται αὐτός.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ Ἐλισαιέ ὁ προφῆτης ἐκάλεσεν ἐνα τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ζῶσαι τὴν ὁσρὺν σου, καὶ λάβε τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου τούτου ἐν τῇ χειρὶ

χειρί σου, καὶ δεῦρο εἰς Ῥεμμώθ Γα-
λαὰδ. ² καὶ εἰσελεύσῃ ἐκεῖ, καὶ ὄψει
ἐκεῖ Ἰοὺ υἱὸν Ἰωσαφάτ υἱοῦ Ναμεσσί,
καὶ εἰσελεύσῃ καὶ ἀναστήσεις αὐτὸν ἐκ
μέσου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ εἰσά-
ξεις αὐτὸν εἰς τὸ ταμεῖον ἐν ταμεῖω.
³ καὶ λήψῃ τὸν φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ
ἐπιχεεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ
εἶπον. τάδε λέγει κύριος, κέχοικα σε εἰς
βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἀνοίξεις τὴν
θύραν, καὶ φεύξῃ καὶ οὐ μενεῖς. ⁴ καὶ
ἐπορεύθη τὸ παιδάριον ὁ προφήτης
εἰς Ῥεμμώθ Γαλαὰδ, ⁵ καὶ εἰσῆλθε.
καὶ ἰδοὺ οἱ ἄρχοντες τῆς δυνάμεως ἐ-
κάθηντο, καὶ εἶπε. λόγος μοι πρὸς σέ
ὁ ἄρχων. καὶ εἶπεν Ἰοὺ. πρὸς τίνα ἐκ
πάντων ἡμῶν; καὶ εἶπε. πρὸς σέ ὁ
ἄρχων. ⁶ καὶ ἀνέστη καὶ εἰσῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον, καὶ ἐπέχεεν τὸ ἔλαιον ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ.
τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, κέ-
χοικα σε εἰς βασιλέα ἐπὶ λαὸν κυρίου
ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐξολοθρεύσεις
τὸν οἶκον Ἀχαὰβ τοῦ κυρίου σου ἐκ
προσώπου μου, καὶ ἐκδικήσεις τὰ αἵ-
ματα τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν,
καὶ τὰ αἵματα πάντων τῶν δούλων
κυρίου ἐκ χειρὸς Ἰεζάβελ, ⁸ καὶ ἐκ χει-
ρὸς ὅλου τοῦ οἴκου Ἀχαὰβ, καὶ ἐξολο-
θρεύσεις τῷ οἴκῳ Ἀχαὰβ οὐροῦντα
πρὸς τοῖχον, καὶ συνεχόμενον καὶ ἐγκα-
ταλειμμένον ἐν Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ δώσω
τὸν οἶκον Ἀχαὰβ ὡς τὸν οἶκον Ἱερο-
βοὰμ υἱοῦ Ναβατ, καὶ ὡς τὸν οἶκον
Βασα υἱοῦ Ἀχιά. ¹⁰ καὶ τὴν Ἰεζάβελ
καταφάγονται οἱ κύνες ἐν τῇ μερίδι
Ἰεζράελ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ θάπτων. καὶ
ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔφυγεν. ¹¹ καὶ
Ἰοὺ ἐξῆλθε πρὸς τοὺς παῖδας τοῦ κυ-
ρίου αὐτοῦ, καὶ εἶπαν αὐτῷ. εἰρήνη;
τί ὅτι εἰσῆλθεν ὁ ἐπὶληπτος οὗτος
πρὸς σέ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς οὐ-
δατε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν ἀδολεσχίαν
αὐτοῦ. ¹² καὶ εἶπον. ἄδικον, ἀπάγ-
γειλον δὴ ἡμῖν. καὶ εἶπεν Ἰοὺ πρὸς
αὐτούς. οὕτω καὶ οὕτω ἐλάλησε πρὸς
μὲ λέγων, καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος,
κέχοικα σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ.
¹³ καὶ ἀκούσαντες ἔσπευσαν, καὶ ἔλα-
βεν ἕκαστος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔ-
θηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ τὸ γαρεμ

τῶν ἀναβάθμων. καὶ ἐσάλπισαν ἐν
κερατίνῃ, καὶ εἶπαν. ἐβασίλευσεν Ἰοὺ.
¹⁴ καὶ συνεστράφη Ἰοὺ υἱὸς Ἰωσαφάτ
υἱοῦ Ναμεσσί πρὸς Ἰωράμ. καὶ Ἰω-
ράμ αὐτὸς ἐφύλασσεν ἐν Ῥεμμώθ Γα-
λαὰδ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου
Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας. ¹⁵ καὶ ἀπέ-
στρεψεν Ἰωράμ ὁ βασιλεὺς ἱατροεuth-
ναι ἐν Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν πληγῶν ὧν
ἐπαισαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν τῷ πολε-
μῇ αὐτὸν μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συ-
ρίας. καὶ εἶπεν Ἰοὺ. εἴ ἔστι ψυχὴ ὑ-
μῶν μετ' ἐμοῦ, μὴ ἐξελθῆτω ἐκ τῆς πό-
λεως διαπεφευγὼς τοῦ πορευθῆναι καὶ
ἀπαγγεῖλαι ἐν Ἰεζράελ. ¹⁶ καὶ ἵππευ-
σε καὶ ἐπορεύθη Ἰοὺ, καὶ κατέβη εἰς
Ἰεζράελ, ὅτι Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ
ἐθεραπεύετο ἐν τῷ Ἰεζράελ ἀπὸ τῶν
τοξευμάτων ὧν κατετόξευσαν αὐτὸν
οἱ Ἀραμῖν ἐν τῇ Ῥαμμάθ ἐν τῷ πολέ-
μῳ μετὰ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας, ὅτι
αὐτὸς δυνατὸς καὶ ἀνὴρ δυνάμεως.
καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη
ἰδεῖν τὸν Ἰωράμ. ¹⁷ καὶ ὁ σκοπὸς ἀνέ-
βη ἐπὶ τὸν πύργον Ἰεζράελ, καὶ εἶδε
τὸν κοινορτὸν Ἰοὺ ἐν τῷ παραγίνε-
σθαι αὐτὸν, καὶ εἶπε. κοινορτὸν ἐγὼ
βλέπω. καὶ εἶπεν Ἰωράμ. λάβε ἐπιβά-
την, καὶ ἀπόστειλον ἐμπροσθεν αὐτῶν
καὶ εἰπάτω, ἡ εἰρήνη. ¹⁸ καὶ ἐπορεύ-
θη ἐπιβάτης ἵππου εἰς ἀπαντὴν αὐ-
τῶν, καὶ εἶπεν. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς,
ἡ εἰρήνη. καὶ εἶπεν Ἰοὺ. τί σοι καὶ
εἰρήνη; ἐπίστρεφε εἰς τὰ ὀπίσω μου.
καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων. ἤλ-
θεν ὁ ἄγγελος ἕως αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀν-
έστρεψεν. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν ἐπιβάτην
ἵππου δεύτερον, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὸν
καὶ εἶπεν. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς. ἡ εἰ-
ρήνη. καὶ εἶπεν Ἰοὺ. τί σοι καὶ εἰρή-
νη; ἐπιστρέφου εἰς τὰ ὀπίσω μου.
²⁰ καὶ ἀπήγγειλεν ὁ σκοπὸς, λέγων.
ἦλθεν ἕως αὐτῶν καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν,
καὶ ὁ ἄγων ἦγεν τὸν Ἰοὺ υἱὸν Ναμεσ-
σί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἐγένετο. ²¹ καὶ
εἶπεν Ἰωράμ. ζευξόν. καὶ ἔευξεν ἄρ-
μα. καὶ ἐξῆλθεν Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰσ-
ραὴλ, καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα,
ἀνὴρ ἐν τῷ ἄρματι αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλ-
θεν εἰς ἀπαντὴν Ἰοὺ, καὶ εὗρον αὐτὸν
ἐν τῇ μερίδι Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλι-
του

του. ²² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἰωραμ τὸν Ἰού, καὶ εἶπεν. ἡ εἰρήνη Ἰού; καὶ εἶπεν Ἰού. τί εἰρήνη; ἐταίρι πορεύεται Ἰεζάβελ τῆς μητρὸς σου καὶ τὰ φάρμακα αὐτῆς τὰ πολλά. ²³ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωραμ τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἔφυγε. καὶ εἶπε πρὸς Ὀχοζιαν. δόλος Ὀχοζία. ²⁴ καὶ ἐπλησεν Ἰού τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ τόξῳ, καὶ ἐπάταξεν τὸν Ἰωραμ ἀναμέσων τῶν βραχιόνων αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε τὸ βέλος αὐτοῦ διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. ²⁵ καὶ εἶπε πρὸς Βαδεδρὸν τὸν τριστάτην αὐτοῦ. ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι ἀγροῦ Ναβουθαί τοῦ Ἰεζραηλίτου, ὅτι μνημονεύω ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ζεύγῃ ὀπίσω Ἀχαάβ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ κύριος ἔλαβεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο. ²⁶ εἰ μὴ τὰ αἵματα Ναβουθαί καὶ τὰ αἵματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἶδον ἐχθές, φησι κύριος, καὶ ἀνταποδώσω αὐτῶ ἐν τῇ μερίδι ταύτῃ, φησὶ κύριος. καὶ νῦν ἄρας δὴ ῥίψον αὐτὸν ἐν τῇ μερίδι κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ²⁷ καὶ Ὀχοζίας βασιλεὺς Ἰούδα εἶδε καὶ ἔφυγεν ὁδὸν Βαιθαν. καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἰού, καὶ εἶπε, καὶ γε αὐτόν. καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν πρὸς τῷ ἄρματι ἐν τῷ ἀναβαίνειν Γαῖ, ἡ ὅστις Ἰεβλααμ, καὶ ἔφυγεν εἰς Μαγεδδώ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἐπεβίβασαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρμα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. ²⁹ καὶ ἐν ἔτει ἐνδεκάτῳ Ἰωραμ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας ἐπὶ Ἰούδα. ³⁰ καὶ ἦλθεν Ἰού ἐπὶ Ἰεζράελ. καὶ Ἰεζάβελ ἤκουσε καὶ ἐστιμμίσατο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ διέκνυε διὰ τῆς θυρίδος. ³¹ καὶ Ἰού εἰσπορεύετο ἐν τῇ πόλει, καὶ εἶπεν. ἡ εἰρήνη Ζαμβοὶ ὁ φονευτὴς τοῦ κυρίου αὐτοῦ; ³² καὶ ἐπῆρεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θυρίδα, καὶ εἶδεν αὐτήν, καὶ εἶπε. τίς εἰ σὺ; κατάρβηθι μετ' ἐμοῦ. καὶ κατέκνυσαν πρὸς αὐτὸν δύο εὐνοῦχοι. ³³ καὶ εἶπε. κυλίσατε αὐτήν, καὶ ἐκύλισαν αὐτήν, καὶ ἐξόαντίσθη τοῦ αἵματος αὐτῆς πρὸς τὸν

τοῖχον καὶ πρὸς τοὺς ἵππους, καὶ συνεπάτησαν αὐτήν. ³⁴ καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔφαγε καὶ ἐπие, καὶ εἶπεν. ἐπισκέψασθε δὴ τὴν κατρωμένην ταύτην, καὶ θάψατε αὐτήν, ὅτι θυγάτηρ βασιλέως ἔστί. ³⁵ καὶ ἐπορεύθησαν θάψαι αὐτήν, καὶ οὐκ εὗρον ἐν αὐτῇ ἄλλο τι ἢ τὸ κρανίον καὶ οἱ πόδες καὶ τὰ ἵγνη τῶν χειρῶν. ³⁶ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ. καὶ εἶπε. λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἠλίου τοῦ Θεσβίτου, λέγων. ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ καταφάγονται οἱ κύνες τὰς σάρκας Ἰεζάβελ. ³⁷ καὶ ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία ἐπὶ προσώπου τοῦ ἀγροῦ ἐν τῇ μερίδι Ἰεζράελ, ὥστε μὴ εἰπεῖν αὐτοὺς, Ἰεζάβελ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ τῷ Ἀχαάβ ἑβδομήκοντα υἱοὶ ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἔγραψεν Ἰού βιβλίον, καὶ ἀπέστειλεν ἐν Σαμαρείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σαμαρείας καὶ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ πρὸς τοὺς τιθηνοὺς Ἀχαάβ, λέγων. ² καὶ νῦν ὡς ἂν ἐλθῇ τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, καὶ μεθ' ὑμῶν οἱ υἱοὶ τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ μεθ' ὑμῶν τὸ ἄρμα καὶ οἱ ἵπποι καὶ πόλεις ὀχυραὶ καὶ τὰ ὄπλα. ³ καὶ ὤψεσθε τὸν ἀγαθὸν καὶ τὸν εὐθὴ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ καταστήσετε αὐτὸν ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πολεμεῖτε ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ὑμῶν. ⁴ καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ εἶπον. ἰδοὺ οἱ δύο βασιλεῖς οὐκ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πῶς στησόμεθα ἡμεῖς; ⁵ καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἐπὶ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ τιθηνοὶ πρὸς Ἰού, λέγοντες. παῖδες σου ἡμεῖς, καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς ποιήσομεν, οὐ βασιλεύσομεν ἄνδρα, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ποιήσομεν. ⁶ καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς Ἰού βιβλίον δευτερόν, λέγων. εἰ ἐμοὶ ὑμεῖς, καὶ τῆς φωνῆς μου ὑμεῖς εἰσακούετε, λάβετε τὴν κεφαλὴν ἀνδρῶν τῶν υἱῶν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς μὲ, ὡς ἡ ὥρα αὐρίον ἐν Ἰεζράελ. καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἦσαν ἑβδομήκοντα ἄνδρες, οὗτοι ἄνδρὸς τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτούς. ⁷ καὶ

ἐγένετο ὡς ἦλθε τὸ βιβλίον πρὸς αὐ-
τοὺς, καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τοῦ βα-
σιλέως, καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἑβδομή-
κοντα ἄνδρας, καὶ ἔθηκαν τὰς κεφα-
λὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις, καὶ ἀπέ-
στειλαν αὐτάς πρὸς αὐτὸν εἰς Ἰεζράελ.
⁸ καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος καὶ ἀπήγγειλε,
λέγων. ἤνεγκαν τὰς κεφαλὰς τῶν υἱῶν
τοῦ βασιλέως. καὶ εἶπε. θέτε αὐτάς
βουνοὺς δύο παρὰ τὴν θύραν τῆς πύ-
λης εἰς πρωί. ⁹ καὶ ἐγένετο πρωί. καὶ
ἐξηλθε καὶ ἔσθη, καὶ εἶπε πρὸς πάντα
τὸν λαόν. δίκαιοι ὑμεῖς, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι
συνεστράφην ἐπὶ τὸν κύριόν μου, καὶ
ἀπέκτεινα αὐτόν. καὶ τίς ἐπάταξε
πάντας τούτους; ¹⁰ ἴδετε ἄφω, ὅτι
οὐ πεσεῖται ἀπὸ τοῦ ῥήματος κυρίου
εἰς τὴν γῆν οὐ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν
οἶκον Ἀχαάβ. καὶ κύριος ἐποίησεν ὅσα
ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἡλιοῦ.
¹¹ καὶ ἐπάταξεν Ἰοὺ πάντας τοὺς κατα-
ληφθέντας ἐν τῷ οἴκῳ Ἀχαάβ ἐν Ἰεζ-
ράελ, καὶ πάντα τοὺς ἄδρους αὐτοῦ,
καὶ τοὺς γνωστούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς
ιερεῖς αὐτοῦ, ὥστε μὴ καταλιπεῖν αὐ-
τοῦ κατάλειμμα. ¹² καὶ ἀνέστη καὶ
ἐπορεύθη εἰς Σαμάρειαν, αὐτὸς ἐν
Βαιθανὰθ τῶν ποιμένων ἐν τῇ ὁδῷ.
¹³ καὶ Ἰοὺ εὗρε τοὺς ἀδελφούς Ὁχο-
ζίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ εἶπε. τίνες
ὑμεῖς; καὶ εἶπον. ἀδελφοὶ Ὁχοζίου
ἡμεῖς, καὶ κατέβημεν εἰς εἰρήνην τῶν
υἱῶν τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν τῆς
δυναστευούσης. ¹⁴ καὶ εἶπε. συλλάβε-
τε αὐτοὺς ζώντας. καὶ ἔσφαξαν αὐ-
τοὺς εἰς Βαιθανὰθ τεσσαράκοντα καὶ
δύο ἄνδρας. οὐ κατέλιπεν ἄνδρα ἐξ
αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἐπορεύθη ἐκείθεν καὶ
εὗρε τὸν Ἰωναδάβ υἱὸν Ῥηχάβ εἰς ἀπ-
αντὴν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἰοὺ. εἰ ἔστι καρ-
δία σου μετὰ καρδίας μου εὐθεῖα κα-
θὼς ἡ καρδία μου μετὰ τῆς καρδίας
σου; καὶ εἶπεν Ἰωναδάβ. ἔστιν. καὶ
εἶπεν Ἰοὺ. καὶ εἰ ἔστι, δὸς τὴν χεῖρά
σου. καὶ ἔδωκε τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ
ἀνεβίβασεν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸ
ἄρμα, ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. δεῦρο
μετ' ἐμοῦ, καὶ ἴδε ἐν τῷ ζηλωσαί με
τῷ κυρίῳ. καὶ ἐπεκάθισεν αὐτόν ἐν
τῷ ἅρματι αὐτοῦ, ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς

Σαμάρειαν. καὶ ἐπάταξε πάντας τοὺς
καταληφθέντας τοῦ Ἀχαάβ ἐν Σαμα-
ρείᾳ ἕως τοῦ ἀφανίσει αὐτὸν κατὰ τὸ
ῥῆμα κυρίου, ὃ ἐλάλησεν πρὸς Ἡλιοῦ.
¹⁸ καὶ συνηθροίσεν Ἰοὺ πάντα τὸν
λαόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Ἀχαάβ
ἐδούλευσε τῷ Βάαλ ὀλίγα, Ἰοὺ δου-
λεύσει αὐτῷ πολλὰ. ¹⁹ καὶ νῦν πάν-
τες οἱ προφῆται τοῦ Βάαλ πάντας
τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ τοὺς ἱερεῖς
αὐτοῦ καλέσατε πρὸς με, ἀνὴρ μὴ ἐπι-
σκεπήτω, ὅτι θυσία μεγάλη μοι τῷ
Βάαλ. πᾶς ὃς ἐὰν ἐπισκεπῇ, οὐ ζήσε-
ται. καὶ Ἰοὺ ἐποίησεν ἐν πετρνισμῷ,
ἵν' ἀπολέσῃ τοὺς δούλους τοῦ Βάαλ.
²⁰ καὶ εἶπεν Ἰοὺ. ἀγιάσατε ἱερεῖαν τῷ
Βάαλ. καὶ ἐκήρυξαν. ²¹ καὶ ἀπέστει-
λεν Ἰοὺ ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, λέγων. καὶ
νῦν πάντες οἱ δούλοι, καὶ πάντες οἱ
ιερεῖς αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται
αὐτοῦ, μηδεὶς ἀπολιπέσθω, ὅτι θυσί-
αν μεγάλην ποιῶ. ὃς ἂν ἀπολεαθῇ,
οὐ ζήσεται. καὶ ἦλθον πάντες οἱ δού-
λοι τοῦ Βάαλ, καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς
αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ προφῆται αὐτοῦ.
οὐ κατελείφθη ἀνὴρ ὃς οὐ παρεγένε-
το. καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον τοῦ
Βάαλ. καὶ ἐπλήσθη ὁ οἶκος τοῦ Βά-
αλ στόμα εἰς στόμα. ²² καὶ εἶπεν τῷ
ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ. ἐξάγαγε ἐν-
δυμα πᾶσι τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ.
καὶ ἐξήνεγκεν αὐτοῖς ὁ στολιστής.
²³ καὶ εἰσῆλθεν Ἰοὺ καὶ Ἰωναδάβ υἱὸς
Ῥηχάβ εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ, καὶ εἶπε
τοῖς δούλοις τοῦ Βάαλ. ἐρευνησατε
καὶ ἴδετε, εἰ ἔστι μεθ' ὑμῶν τῶν δού-
λων κυρίου, ὅτι ἄλλ' ἢ οἱ δούλοι τοῦ
Βάαλ μονώτατοι. ²⁴ καὶ εἰσῆλθε τοῦ
ποιῆσαι τὰ θύματα καὶ τὰ ὀλοκαυ-
τώματα. καὶ Ἰοὺ ἔταξεν ἑαυτῷ ἐξω
ὀγδοήκοντα ἄνδρας, καὶ εἶπεν. ἀνὴρ
ὃς ἐὰν διασωθῇ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν ὧν
ἐγὼ ἀνάγω ἐπὶ χεῖρα ὑμῶν, ἡ ψυχὴ
αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ
ἐγένετο ὡς συνετέλεσε ποιῶν τὴν ὀλο-
καύτουσιν, καὶ εἶπεν Ἰοὺ τοῖς παρα-
τρέχουσιν καὶ τοῖς τριστάταις. εἰσελ-
θόντες πατάξατε αὐτοὺς, μὴ ἐξελθά-
τω ἐξ αὐτῶν ἀνὴρ. καὶ ἐπάταξαν αὐ-
τοὺς ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐθό-
ψαν οἱ παρατρέχοντες καὶ οἱ τριστά-
ται

ται. καὶ ἐπορεύθησαν ἕως πόλεως οἴκου τοῦ Βάαλ. ²⁶ καὶ ἐξήνεγκαν τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, καὶ ἐνέπρησαν αὐτήν. ²⁷ καὶ κατέσπασαν τὰς στήλας τοῦ Βάαλ, καὶ ἔταξαν αὐτὸν εἰς λυτῶνα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁸ καὶ ἠφάνισεν Ἰοὺ τὸν Βάαλ. ²⁹ ἔξ Ἰσραὴλ. ²⁹ πλὴν ἀμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβατ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, οὐκ ἀπέστη Ἰοὺ ἀπὸ ὀπισθεν αὐτῶν. αἱ δαμάλεις αἱ χροσαὶ ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἐν Λάν. ³⁰ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰοὺ. ἂνθ' ὧν ὅσα ἡγάθυνας ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς μου κατὰ πάντα ὅσα ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐποίησας τῷ οἴκῳ Ἀχασ, υἱοὶ τέταρτοι καθίσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ. ³¹ καὶ Ἰοὺ οὐκ ἐφύλαξε πορεύεσθαι ἐν νόμῳ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὐκ ἀπέστη ἀπάνωθεν ἀμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ³² ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ᾔρξατο κύριος συγκοπτειν ἐν τῷ Ἰσραὴλ. καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς Ἀζαὴλ ἐν παντὶ ὁρίῳ Ἰσραὴλ, ³³ ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἀνατολὰς ἡλίου πᾶσαν τὴν γῆν Γαλαὰδ τοῦ Γαδδί, καὶ τοῦ Ρουβὴν, καὶ τοῦ Μανασσὴ, ἀπὸ Ἀροὴρ ἣ ἐστὶν ἐπὶ τοῦ χείλους χεϊμάρου Ἀρον, καὶ τὴν Γαλαὰδ καὶ τὴν Βασάν. ³⁴ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰοὺ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ πᾶσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, καὶ τὰς συνάψεις αἷς συνῆψεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ³⁵ καὶ ἐκοιμήθη Ἰοὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ³⁶ καὶ αἱ ἡμέραι αἷς ἐβασίλευσεν Ἰοὺ ἐπὶ Ἰσραὴλ, εἰκοσιοκτὼ ἔτη ἐν Σαμαρείᾳ.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας. ² καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἰωρὰμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου τὸν Ἰωὰς υἱὸν ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἐκλείψεν αὐτὸν ἐκ μέσου τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ταμεῖῳ

τῶν κλινῶν, καὶ ἐκρυψεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου Γοθολίας καὶ οὐκ ἐθανατώθη. ³ καὶ ἦν μετ' αὐτῆς κρυβόμενος ἐν οἴκῳ κυρίου ἔξ ἔτη. καὶ Γοθολία βασιλεύουσα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χοθ-ρί καὶ τῶν Ρασίμ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον κυρίου, καὶ διέθετο αὐτοῖς διαθήκην κυρίου, καὶ ὥρκωσε. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἰωδαὲ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως ⁵ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων. οὗτος ὁ λόγος ὃν ποιήσετε. τὸ τρίτον ἔξ ὑμῶν εἰσελθέτω τὸ σάββατον, καὶ φυλάξατε φυλακὴν οἴκου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πυλῶνι. ⁶ καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ τρίτον τῆς πύλης ὀπίσω τῶν παρατρεχόντων, καὶ φυλάξατε τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. ⁷ καὶ δύο χεῖρες ἐν ὑμῖν. πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος τὸ σάββατον, καὶ φυλάξουσι τὴν φυλακὴν οἴκου κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα. ⁸ καὶ κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνῆρ, καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰς σάδρωθ ἀποθανεῖται. καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὸν καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν. ⁹ καὶ ἐποίησαν οἱ ἑκατοντάρχοι πάντα ὅσα ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ συνετός. καὶ ἔλαβεν ἀνῆρ τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ καὶ τοὺς εἰσπορευομένους τὸ σάββατον μετὰ τῶν ἐκπορευομένων τὸ σάββατον, καὶ εἰσῆλθον πρὸς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα. ¹⁰ καὶ ἔδωκεν ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς τοῦ βασιλέως Δαυὶδ τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹¹ καὶ ἔστησαν οἱ παρατρεχόντες ἀνῆρ καὶ τὸ σκεῦος αὐτοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς ἐκωνόμου τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλῳ. ¹² καὶ ἔξαπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν νεῖερον καὶ τὸ μαρτύριον, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν. καὶ ἐκροτήσαν τῇ χειρὶ, καὶ εἶπαν. ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹³ καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τῶν τρεχόντων τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν

τὸν λαὸν εἰς οἶκον κυρίου ¹⁴ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς εἰστήκει ἐπὶ τοῦ στύλου κατὰ τὸ κρίμα. καὶ οἱ ὧδοι καὶ αἱ σάλπιγγες πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς χαίρων καὶ σαλπίζων ἐν σάλπιγγι. καὶ διέβροῦξε Γοθολία τὰ ἱμάτια ἑαυτῆς, καὶ ἐβόησε. σύνδεσμος σύνδεσμος. ¹⁵ καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχου τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἔξαγάγετε αὐτὴν ἔσωθεν τῶν σαδρωθῶ. ὁ εἰσπορευόμενος ὀπίσω αὐτῆς θανάτω θανατωθήσεται ἐν ῥομφαίᾳ, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, καὶ μὴ ἀποθάνῃ ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁶ καὶ ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας, καὶ εἰςῆλθον ὁδὸν εἰσόδου τῶν ἵππων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ¹⁷ καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον κυρίου καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ τοῦ εἶναι εἰς λαὸν τῷ κυρίῳ. καὶ ἀναμέσον τοῦ βασιλέως καὶ ἀναμέσον τοῦ λαοῦ. ¹⁸ καὶ εἰςῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον τοῦ Βάαλ καὶ κατέσπασαν αὐτὸν, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς. καὶ τὸν Μαθὰν τὸν ἱερέα τοῦ Βάαλ ἀπέκτειναν κατὰ πρόσωπον τῶν θυσιαστηρίων. καὶ ἔθνηκε ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπους εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁹ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ τὸν Χορρί, καὶ τὸν Ῥασίμ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ κατήγαγον τὸν βασιλέα ἐξ οἴκου κυρίου. καὶ εἰςῆλθον ὁδὸν πύλης τῶν παρατρεχόντων οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ θρόνον τῶν βασιλέων. ²⁰ καὶ ἐχάρη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε. καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως. ²¹ υἱὸς ἑπτά ἐτῶν Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλείῳ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Εν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἰου ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαβία ἐκ τῆς Βηρσαβέ. ² καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας ὡς ἐφώτισεν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς. ³ πλὴν

τῶν ὑψηλῶν οὐ μετεστάθησαν, καὶ ἐκεῖ ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε, καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωᾶς πρὸς τοὺς ἱερεῖς. πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν ἁγίων τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου ἀργύριον συντιμήσεως, ἀνὴρ ἀργύριον λαβὼν συντιμήσεως, πᾶν ἀργύριον ὃ ἐὰν ἀναβῇ ἐπὶ καρδίαν ἀνδρὸς ἐνεγκεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου, ⁵ λαβέτωσαν ἑαυτοῖς οἱ ἱερεῖς ἀνὴρ ἀπὸ τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὐ ἐὰν ἐυρεθῇ ἐκεῖ βεδέκ. ⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωᾶς οὐκ ἐκραταίωσαν οἱ ἱερεῖς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁷ καὶ ἐκάλεσεν Ἰωᾶς ὁ βασιλεὺς Ἰωδαὲ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. τί ὅτι οὐκ ἐκραταίωτε τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου; καὶ νῦν μὴ λάβητε ἀργύριον ἀπὸ τῶν πράσεων ὑμῶν, ὅτι εἰς τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου δώσετε αὐτό. ⁸ καὶ συνεφώνησαν οἱ ἱερεῖς τοῦ μὴ λαβεῖν ἀργύριον παρὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ μὴ ἐπισχῆσαι τὸ βεδέκ τοῦ οἴκου. ⁹ καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς κιβωτὸν μίαν, καὶ ἔτρησε τρώγλην ἐπὶ τῆς σαλπίδος αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν παρὰ Ἀμμαζεβὶ ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς οἴκου κυρίου. καὶ ἔδωκαν οἱ ἱερεῖς οἱ φυλάσσοντες τὸν σταθμὸν πᾶν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον ὅτι πολὺ τὸ ἀργύριον ἐν τῇ κιβωτῷ, καὶ ἀνέβη ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἐσφίγξαν καὶ ἠρίθμυσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹¹ καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ ἐτοίμασθὲν ἐπὶ χεῖρας ποιούντων τὰ ἔργα τῶν ἐπισκόπων οἴκου κυρίου. καὶ ἐξέδωσαν τοῖς τέκτοσι τῶν ξύλων, καὶ τοῖς οἰκοδόμοις τοῖς ποιούσιν ἐν οἴκῳ κυρίου, ¹² καὶ τοῖς τεχισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων τοῦ κτίσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομητοὺς τοῦ κατασκευῆν τὸ βεδέκ οἴκου κυρίου, εἰς πάντα ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ κραταίωσαι. ¹³ πλὴν οὐ ποιήθησονται οἴκῳ κυρίου θύραι ἀργυραῖ, ἤλοι, φιάλαι, καὶ σάλπιγγες, πᾶν σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν ἐκ τοῦ

τοῦ ἀργυρίου τοῦ εἰσνεχθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου, ¹⁴ ὅτι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα δώσουσιν αὐτό. καὶ ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁵ καὶ οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἄνδρας οἷς ἐδίδουν τὸ ἀργύριον ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν δοῦναι τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ὅ, τι ἐν πίστει αὐτῶν ποιοῦσιν. ¹⁶ ἀργύριον περὶ ἁμαρτίας καὶ ἀργύριον περὶ πλημμελείας, ὅ, τι εἰσνεχθήν ἐν οἴκῳ κυρίου, τοῖς ἱερεῦσιν ἐγένετο. ¹⁷ τότε ἀνέβη Ἀζαήλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἐπολέμησεν ἐπὶ Γεθ, καὶ προκατελάβετο αὐτήν. καὶ ἔταξεν Ἀζαήλ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀναβῆναι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα πάντα τὰ ἅγια ὅσα ἡγίασεν Ἰωσαφάτ καὶ Ἰωραὰμ καὶ Ὀχοζίος οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ τὰ ἅγια αὐτοῦ, καὶ πᾶν τὸ χρυσίον τὸ εὐρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ Ἀζαήλ βασιλεῖ Συρίας καὶ ἀνέβη ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ¹⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁰ καὶ ἀνέστησαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ ἔδhsαν πάντα σύνδεσμον, καὶ ἐπάταξαν τὸν Ἰωᾶς ἐν οἴκῳ Μαλλὼ τῷ ἐν Σελά. ²¹ καὶ Ἰεζιοχάρ υἱὸς Ἰεμουάθ, καὶ Ἰεζεβούθ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σωμὴρ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμεσσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει τῷ Ἰωᾶς υἱῷ Ὀχοζίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωάχαζ υἱὸς Ἰού ἐν Σαμαρείᾳ ἑπτακαίδεκα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβατ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς. ³ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἀζαήλ βασιλέως Συρίας, καὶ ἐν χειρὶ υἱοῦ Ἀδεο υἱοῦ Ἀζαήλ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴ καὶ ἐδεήθη Ἰωάχαζ τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ

ἐπήκουσεν αὐτοῦ κύριος, ὅτι εἶδε τὴν θλίψιν Ἰσραήλ, ὅτι ἔθλιψεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας. ⁵ καὶ ἔδωκε κύριος σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἐξηλθεν ὑποκάτωθεν χειρὸς Συρίας. καὶ ἐκάθισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης. ⁶ πλὴν οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ ἁμαρτιῶν οἴκου Ἱεροβοὰμ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη. καὶ γε τὸ ἄλσος ἐστάθη ἐν Σαμαρείᾳ. ⁷ ὅτι οὐκ ὑπελείφθη τῷ Ἰωάχαζ λαὸς ἀλλ' ἡ πεντήκοντα ἱππεῖς καὶ δέκα ἄρματα καὶ δέκα χιλιάδες πεζῶν, ὅτι ἀπώλεσεν αὐτοὺς βασιλεὺς Συρίας, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ὡς χοῦν εἰς καταπάτησιν. ⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάχαζ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; ⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁰ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῷ Ἰωᾶς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰωᾶς υἱὸς Ἰωάχαζ ἐπὶ Ἰσραήλ ἐν Σαμαρείᾳ ἑκαίδεκα ἔτη. ¹¹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πάσης Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβατ ἁμαρτίας ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραήλ, ἐν αὐτῇ ἐπορεύθη. ¹² καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ ἃς ἐποίησε μετὰ Ἀμεσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραήλ; ¹³ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωᾶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ Ἱεροβοὰμ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔταφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραήλ. ¹⁴ καὶ Ἐλισαῖ ἡρῴωσθη τὴν ἀρρώστιαν αὐτοῦ, δι' ἣν ἀπέθανε. καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραήλ, καὶ ἔκλυσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. πάτερ πάτερ ἄρμα Ἰσραήλ καὶ ἱππεὺς αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐλισαῖ. λάβε τόξον καὶ βέλη. καὶ ἔλαβε πρὸς ἑαυτὸν τόξον καὶ βέλη. ¹⁶ καὶ εἶπε τῷ βασιλεῖ. ἐπιβίβασον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ τόξον. καὶ ἐπεβίβα-

σεν Ἰωᾶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐπέθη-
κεν Ἐλισαιὲ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς
χεῖρας τοῦ βασιλέως, ¹⁷ καὶ εἶπεν. ἀν-
οῖξον τὴν θυρίδα κατ' ἀνατολάς. καὶ
ἤνοιξε. καὶ εἶπεν Ἐλισαιὲ. τόξευσον.
καὶ ἐτόξευσε. καὶ εἶπε. βέλος σωτηρίας
τῷ κυρίῳ, καὶ βέλος σωτηρίας ἐν Συ-
ρίᾳ, καὶ πατάξεις τὴν Συρίαν ἐν Ἀφέν
ἕως συντελείας. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐ-
λισαιὲ. λάβε τόξα. καὶ ἔλαβε. καὶ εἶπε
τῷ βασιλεῖ Ἰσραὴλ. πάταξον εἰς τὴν
γῆν. καὶ ἐπάταξεν ὁ βασιλεὺς τοῖς, καὶ
ἔστη. ¹⁹ καὶ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ ὁ ἄν-
θρωπος τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν. εἰ ἐπά-
ταξας πεντάκις ἢ ἑξάκις, τότε ἂν ἐπά-
ταξας τὴν Συρίαν ἕως συντελείας, καὶ
νῦν τοῖς πατάξεις τὴν Συρίαν. ²⁰ καὶ
ἀπέθανεν Ἐλισαιὲ, καὶ ἔθαψαν αὐτόν.
καὶ μονόζωνοι Μωᾶβ ἦλθον ἐν τῇ γῇ,
ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ. ²¹ καὶ ἐγένετο
αὐτῶν θαπτόντων τὸν ἄνδρα, καὶ
ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, καὶ ἔρριψαν
τὸν ἄνδρα ἐν τῷ τάφῳ Ἐλισαιὲ. καὶ
ἐπορεύθη καὶ ἤψατο τῶν ὀστέων Ἐλι-
σαιὲ, καὶ ἔζησε καὶ ἀνέστη ἐπὶ τοὺς
πόδας αὐτοῦ. ²² καὶ Ἀζαὴλ ἐξέθλιψε
τὸν Ἰσραὴλ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωά-
χαζ. ²³ καὶ ἠλέησε κύριος αὐτοὺς καὶ
ὥκτειώρσεν αὐτοὺς, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπ'
αὐτοὺς διὰ τὴν διαθήκην αὐτοῦ τὴν
μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος διαφθεῖραι
αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀπέρριψεν αὐτοὺς
ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἀπ-
έθανεν Ἀζαὴλ βασιλεὺς Συρίας, καὶ
ἐβασίλευσεν υἱὸς Ἀδερ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ'
αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωᾶς υἱὸς
Ἰωάχαζ, καὶ ἔλαβε τὰς πόλεις ἐκ χει-
ρὸς υἱοῦ Ἀδερ υἱοῦ Ἀζαὴλ, ὡς ἔλα-
βεν ἐκ χειρὸς Ἰωάχαζ τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. τοῖς ἐπάταξεν αὐ-
τόν Ἰωᾶς, καὶ ἐπέστρεψε τὰς πόλεις
Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Ἐν ἔτει δευτέρῳ τῷ Ἰωᾶς υἱῷ Ἰωά-
χαζ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν
Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα.
² υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ
βασιλεύειν αὐτόν, καὶ εἴκοσι καὶ ἑννέα
ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἰωαδὴμ ἐξ

Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν
ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλην οὐχ ὡς Δα-
υὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. κατὰ πάντα ὅσα
ἐποίησε Ἰωᾶς ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐποίη-
σεν. ⁴ πλην τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρσεν. ἔτι
ὁ λαὸς ἐθυσιάζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς
ὕψηλοις. ⁵ καὶ ἐγένετο ὅτε κατίσχυσεν
ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε
τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς πατάξαντας
τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁶ καὶ τοὺς υἱοὺς
τῶν πατάξαντων οὐκ ἐθανάτωσε, κα-
θὼς γέγραπται ἐν βιβλίῳ νόμων Μωυ-
σῆ, ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων. οὐκ
ἀποθаноῦνται πατέρες ὑπὲρ υἱῶν,
καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθаноῦνται ὑπὲρ πα-
τέρων. ὅτι ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανέται. ⁷ αὐ-
τὸς ἐπάταξε τὴν Ἐδὼμ ἐν Γεμελὲδ δέ-
κα χιλιάδας, καὶ συνέλαβε τὴν πέτραν
ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα
αὐτῆς Ἰεθοῦλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
⁸ τότε ἀπέστειλεν Ἀμεσσίας ἀγγέλους
πρὸς Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰού βα-
σιλέως Ἰσραὴλ, λέγων. δεῦρο ὀφθῶ-
μεν προσώποις. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς
βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμεσσίαν βασι-
λέα Ἰούδα, λέγων. ὁ ἄκαν ὁ ἐν τῷ
Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον
τὴν ἐν τῷ Ἀβράνῳ λέγων, δὸς τὴν θυ-
γατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα,
καὶ διήλθον τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ
ἐν τῷ Ἀβράνῳ καὶ συνεπάτησαν τὴν
ἄκανα. ¹⁰ τύπτων ἐπάταξας τὴν Ἰδου-
μαίαν, καὶ ἐπῆρέ σε καρδιά σου, ἐνδο-
ξάσθητι καθημένος ἐν τῷ οἴκῳ σου,
καὶ ἱνατί ἐοῖζεις ἐν κακίᾳ σου; καὶ πε-
σῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ. ¹¹ καὶ οὐκ
ἤκουσεν Ἀμεσσίας. καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς
βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν προσ-
ώποις αὐτὸς καὶ Ἀμεσσίας βασιλεὺς
Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς τῇ τοῦ Ἰούδα,
¹² καὶ ἐπταίσεν Ἰούδας ἀπὸ προσώπου
Ἰσραὴλ, καὶ ἔφηνεν ἄνθρωπος εἰς τὸ σκῆ-
νωμα αὐτοῦ. ¹³ καὶ τὸν Ἀμεσσίαν υἱὸν
Ἰωᾶς υἱοῦ Ὀχοζίου συνέλαβεν Ἰωᾶς
βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς. καὶ
ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ καθεῖλεν
ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ πύλῃ
Ἐφραὶμ ἕως πύλης τῆς γωνίας τετρα-
κοσίους πήχεις. ¹⁴ καὶ ἔλαβε τὸ χρυ-
σίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πάντα τὰ
σκεῆνη

σκεύη τὰ εὑρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμύξεων, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Σαμαρείαν. ¹⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωᾶς ὅσα ἐποίησεν ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, ἃ ἐπολέμησε μετὰ Ἀμεσσίου βασιλέως Ἰούδα, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ¹⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωᾶς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ μετὰ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἔζησεν Ἀμεσσίας υἱὸς Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ, πεντεκαίδεκα ἔτη. ¹⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁹ καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν σύστρεμμα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐφυγεν εἰς Λαχίς, καὶ ἀπέστειλαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁰ καὶ ᾤον αὐτὸν ἐφ' ἵππων, καὶ ἐτάφη ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ. ²¹ καὶ ἔλαβε πᾶς ὁ λαὸς Ἰούδα τὸν Ἀζαρίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμεσίου. ²² αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Αἰλῶθ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ²³ ἐν ἔτει πεντεκαδεκάτῳ τοῦ Ἀμεσίου υἱῷ Ἰωᾶς βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ἰεροβοὰμ υἱὸς Ἰωᾶς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ τεσσαράκοντα καὶ ἐν ἔτος. ²⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ αὐτὸς ἀπέστησε τὸ ὄριον Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰσόδου Αἰμὰθ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς Ἀραβᾶ, κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ὃ ἐλάλησεν ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ἰωνά υἱοῦ Ἀμαθὶ τοῦ προφήτου τοῦ ἐκ Γεθχοφὲρ. ²⁶ ὅτι εἶδε κύριος τὴν ταπεινώσιν Ἰσραὴλ πικρὰν σφόδρα, καὶ ὀλιγοστοὺς συνεχομένους, καὶ ἐσπανισμένους, καὶ ἐγκαταλελειμμένους, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοή-

θῶν τῷ Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐξαλεῖψαι τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ χειρὸς Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωᾶς. ²⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰεροβοὰμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ αἱ δυναστεῖαι αὐτοῦ, ὅσα ἐπολέμησε, καὶ ὅσα ἐπέστρεψε τὴν Λαμασκὸν καὶ τὴν Αἰμὰθ τῷ Ἰούδα ἐν Ἰσραὴλ, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰσραὴλ; ²⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ἰεροβοὰμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ μετὰ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσε Ζαχαρίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Ἐν ἔτει εἰκοστῷ καὶ ἐβδόμῳ τῷ Ἰεροβοὰμ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἀζαρίας υἱὸς Ἀμεσίου βασιλέως Ἰούδα. ² υἱὸς ἐκκαίδεκα ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεῦν αὐτὸν, καὶ πεντηκονταδυὸς ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἐξ Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμεσσίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴ πλην τῶν ὑψηλῶν οὐκ ἐξῆρκεν, ἔτι ὁ λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμίων ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. ⁵ καὶ ἤψατο κύριος τὸν βασιλέα, καὶ ἦν λελερωμένος ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ ἀφουσώθ. καὶ Ἰωαθὰμ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τῷ οἴκῳ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀζαρίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ⁷ καὶ ἐκοιμήθη Ἀζαρίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωαθὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁸ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ὀγδῷ τῷ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ζαχαρίας υἱὸς Ἰεροβοὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ ἐξάμηνον. ⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν Ἰεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ συνεστράφησαν ἐπ' αὐτὸν Σελλοὺμ υἱός

υἱὸς Ἰαβὶς. καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν Κεβλαὰμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ¹¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ζαχαρίου ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ. ¹² ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε πρὸς Ἰούλ λέγων, υἱοὶ τέταρτοι καθήσονται σοι ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, καὶ ἐγένετο οὕτως. ¹³ καὶ Σελλούμ υἱὸς Ἰαβὶς ἐβασίλευσεν. καὶ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰουδα ἐβασίλευσε Σελλούμ μῆνα ἡμερῶν ἐν Σαμαρείᾳ. ¹⁴ καὶ ἀνέβη Μαναῆμ υἱὸς Γαδδὶ ἐκ Θαρσιλά, καὶ ἦλθεν εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἐπάταξε τὸν Σελλούμ υἱὸν Ἰαβὶς ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. ¹⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Σελλούμ, καὶ ἡ συστροφὴ αὐτοῦ ἢ συνεστράφη, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ. ¹⁶ τότε ἐπάταξε Μαναῆμ καὶ τὴν Θερσά καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ ὅσια αὐτῆς ἀπὸ Θερσά, ὅτι οὐκ ἤνοιξαν αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτήν, καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἀνέθρῃξε. ¹⁷ ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ ἐννάτῳ τῷ Ἀζαρία βασιλεῖ Ἰουδα ἐβασίλευσε Μαναῆμ υἱὸς Γαδδὶ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δέκα ἔτη. ¹⁸ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁹ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φουὰ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ Μαναῆμ ἔδωκε τῷ Φουὰ χίλια τάλαντα ἀργυρίου εἶναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐξήργηκε Μαναῆμ τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐπὶ πᾶν δυνατὸν ἰσχύϊ δοῦναι τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων πεντήκοντα σίκλους τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνί. καὶ ἀπέστρεψε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἔστη ἐκεῖ ἐν τῇ γῇ. ²¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μαναῆμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ; ²² καὶ ἐκοιμήθη Μαναῆμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Φακεσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²³ ἐν ἔτει πεντηκοστῷ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰουδα ἐβασίλευσε Φα-

κεσίας υἱὸς Μαναῆμ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ δύο ἔτη. ²⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁵ καὶ συνεστράφη ἐπ' αὐτὸν Φακεὺς υἱὸς Ρομελίου ὁ τριστάτης αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν Σαμαρείᾳ ἐναντίον οἴκου τοῦ βασιλέως μετὰ τοῦ Ἀργὸβ καὶ μετὰ τοῦ Ἀρία, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήκοντα ἄνδρες ἀπὸ τῶν τετρακοσίων, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ. ²⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ εἰσι γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ. ²⁷ ἐν ἔτει πενήκοντῳ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀζαρίου βασιλεῖ Ἰουδα ἐβασίλευσε Φακεὺς υἱὸς Ρομελίου ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Σαμαρείᾳ εἴκοσιν ἔτη. ²⁸ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, οὐκ ἀπέστη ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβὰτ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ. ²⁹ ἐν ταῖς ἡμέραις Φακεὺς βασιλέως Ἰσραὴλ ἦλθε Θαλγαθφελλασὰρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων καὶ ἔλαβε τὴν Αἰν καὶ τὴν Ἀβέλ καὶ τὴν Θαμααχα καὶ τὴν Ἀνώχ καὶ τὴν Κενὲς καὶ τὴν Ἀσώρ καὶ τὴν Γαλααν καὶ τὴν Γαλιλαίαν πᾶσαν γῆν Νεφθαλί, καὶ ἀπώκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους. ³⁰ καὶ συνέστρεψε σύστρεμμα Ὠσηὺ υἱὸς Ἠλὰ ἐπὶ Φακεὺς υἱὸν Ρομελίου, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσαν, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ ἐν ἔτει εἰκοστῷ Ἰωάθαμ υἱοῦ Ἀζαρίου. ³¹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Φακεὺς καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίων λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσιν Ἰσραὴλ. ³² ἐν ἔτει δευτέρῳ Φακεὺς υἱοῦ Ρομελίου βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς Ἀζαρίου βασιλέως Ἰουδα. ³³ υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεῦν αὐτόν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγάτηρ Σαδώκ. ³⁴ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀζαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ. ³⁵ πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἐξῆρκεν, ἔτι ὁ λαός

λαὸς ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς. αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλιν οἴκου κυρίου τὴν ἑπανω. ³⁶ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάθαμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ³⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἤρξατο κύριος ἐξαποστέλλειν ἐν Ἰούδα τὸν Ῥασσῶν βασιλέα Συρίας, καὶ τὸν Φακεὲ υἱὸν Ῥομελίου. ³⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ις'.

Ἐν ἔτει ἑπτακαδικατῶ Φακεὲ υἱοῦ Ῥομελίου ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα. ² υἱὸς εἴκοσι ἑτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου θεοῦ αὐτοῦ πιστῶς ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ διῆγεν ἐν πυρὶ κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία ἐν τοῖς ὑψηλοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἁλσώδους. ⁵ τότε ἀνέβη Ῥασσῶν βασιλεὺς Συρίας καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπολιορκούν ἐπὶ Ἀχαζ, καὶ οὐκ ἠδύναντο πολεμεῖν. ⁶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπέστρεψε Ῥασσῶν βασιλεὺς Συρίας τὴν Αἰλὰθ τῇ Συρίᾳ, καὶ ἐξέβαλε τοὺς Ἰουδαίους ἐξ Αἰλὰθ, καὶ Ἰδουμαῖοι ἦλθον εἰς Αἰλὰθ, καὶ κατόκησαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ἀχαζ ἀγγέλους πρὸς Θαλαφθελλασάρ βασιλέα Ἀσσυρίων, λέγων. δοῦλός σου καὶ υἱός σου ἐγώ, ἀνάβηθι σῶσόν με ἐκ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἰσραὴλ, τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμέ. ⁸ καὶ ἔλαβεν Ἀχαζ ἀργύριον καὶ χρυσίον τὸ εὐρεθὲν ἐν θησαυροῖς οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ δῶρα. ⁹ καὶ ἤκου-

σεν αὐτοῦ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἀσσυρίων εἰς Λαμασκόν, καὶ συνέλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπόκισεν αὐτὴν, καὶ τὸν Ῥασσῶν βασιλέα ἐθανάτωσε. ¹⁰ καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἀχαζ εἰς Λαμασκόν εἰς ἀπαντὴν Θαλαφθελλασάρ βασιλεῖ Ἀσσυρίων εἰς Λαμασκόν. καὶ εἶδε τὸ θυσιαστήριον ἐν Λαμασκῷ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ πρὸς Οὐρίαν τὸν ἱερέα τὸ ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸν ὕμνον αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ποίησιν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ὠκοδόμησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον κατὰ πάντα ὅσα ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ ἐκ Λαμασκοῦ. ¹² καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτό, ¹³ καὶ ἐθυμίασε τὴν ὀλοκαύτωσιν αὐτοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ, καὶ προσέχεε τὸ αἷμα τῶν εἰρηνικῶν τῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ¹⁴ τὸ χαλκοῦν τὸ ἀπέναντι κυρίου. καὶ προσήγαγε τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου κυρίου ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀναμέσον τοῦ οἴκου κυρίου. καὶ ἔδειξεν αὐτὸ ἐπὶ μνηρὸν τοῦ θυσιαστηρίου κατὰ βοθρῶν. ¹⁵ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τῷ Οὐρίᾳ τῷ ἱερεῖ, λέγων. ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ μέγα πρόσφερε τὴν ὀλοκαύτωσιν τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν θυσίαν τὴν ἑσπερινὴν, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ βασιλέως καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀλοκαύτωσιν παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ τὴν θυσίαν αὐτῶν καὶ τὴν σπονδὴν αὐτῶν, καὶ πᾶν αἷμα ὀλοκαυτώσεως, καὶ πᾶν αἷμα θυσίας ἐπ' αὐτῷ ἐκχεῖς. καὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἔσται μοι εἰς τοπρωῖ. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν Οὐρίας ὁ ἱερεὺς κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ. ¹⁷ καὶ συνέκοπεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαζ τὰ συγκλείσματα τῶν μηχανῶν, καὶ μετῆγεν ἀπ' αὐτῶν τὸν λουτήρα, καὶ τὴν θάλασσαν καθεῖλεν ἀπὸ τῶν βοῶν τῶν χαλκῶν τῶν ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐπὶ βᾶσιν λιθίνην. ¹⁸ καὶ τὸν θεμέλιον τῆς καθέδρας ὠκοδόμησεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὴν εἰσοδὸν τοῦ βασιλέως τὴν ἔξω ἐπέστρεψεν ἐν οἴκῳ κυρίου ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσυρίων

συρίων. ¹⁹ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀχαζ ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁰ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαζ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῷ Ἀχαζ βασιλέως Ἰούδα ἐβασίλευσεν Ὡση υἱὸς Ἡλὰ ἐν Σαμαρείᾳ ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐννέα ἔτη. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, πλὴν οὐχ ὥς οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ οἱ ἦσαν ἐμπροσθεν αὐτοῦ. ³ ἐπ' αὐτὸν ἀνέβη Σαλαμανασσάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ὡσὴ δούλος, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μαναά. ⁴ καὶ εὗρε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν τῷ Ὡσῇ ἀδικίαν, ὅτι ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Σηγὼρ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἤνεγκεν μαναά τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. καὶ ἐπολιόρησεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἔδρην αὐτὸν ἐν οἴκῳ φυλακῆς. ⁵ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἀνέβη εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἐπολιόρησεν ἐπ' αὐτὴν τρία ἔτη. ⁶ ἐν ἔτει ἐννάτῳ Ὡσὴ συνέλαβε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν Σαμαρείαν, καὶ ἀπώκισεν Ἰσραὴλ εἰς Ἀσσυρίους, καὶ κατώκησεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαὲ καὶ ἐν Ἀβὼρ ποταμοῖς Γωζάν, καὶ ὄρῃ Μήδων. ⁷ καὶ ἐγένετο ὅτι ἡμαρτον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν τῷ ἀναγαγόντι αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ὑποκατάθεν χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ ἐφοβήθησαν θεοὺς ἐτέρους, ⁸ καὶ ἐπορεύθησαν τοῖς δικαιομασί τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ὅσοι ἐποίησαν, ⁹ καὶ ὅσοι ἡμφέσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους. οὐχ οὕτως κατὰ κυρίου θεοῦ αὐτῶν. καὶ ὠκοδόμησαν ἑαυτοῖς ὑψηλὰ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπὸ ὑψόρου φυλασσόντων ἕως πόλεως ὀχυράς. ¹⁰ καὶ ἐστήλωσαν ἑαυτοῖς στήλας καὶ ἄλση ἐπὶ παντὶ βουνῷ ὑψηλῷ καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἁλσώδους. ¹¹ καὶ ἐθυμίασαν ἐκεῖ ἐν πᾶσιν ὑψηλοῖς, καθὼς τὰ ἔθνη

ἃ ἀπώκισεν κύριος ἐκ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν κοινωνούς, καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσαι τὸν κύριον. ¹² καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς εἰδώλοις οἷς εἶπε κύριος αὐτοῖς, οὐ ποιήσετε τὸ ῥῆμα τοῦτο τῷ κυρίῳ. ¹³ καὶ διεμαρτύρατο κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα καὶ ἐν χειρὶ πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παντὸς ὁρῶντος λέγων, ἀποστράφητε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ φυλάξτε τὰς ἐντολάς μου καὶ τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὸν νόμον ὃν ἐνετείλαμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ὅσα ἀπέστειλα αὐτοῖς ἐν χειρὶ τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν. ¹⁴ καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐσκήλυναν τὸν νότον αὐτῶν ὑπὲρ τὸν νότον τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁵ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ ὅσα διεμαρτύρατο αὐτοῖς οὐκ ἐφύλαξαν, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν καὶ ὀπίσω τῶν ἐθνῶν τῶν περικύκλω αὐτῶν, ὧν ἐνετείλατο κύριος αὐτοῖς μὴ ποιῆσαι κατὰ ταῦτα. ¹⁶ ἐγκατέλιπον τὰς ἐντολάς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα δύο δαμάλεις, καὶ ἐποίησαν ἄλση, καὶ προσέκυνησαν πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Βααλ. ¹⁷ καὶ διήγον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, καὶ ἐμαντεύοντο μαντείας, καὶ οἰωνίζοντο. καὶ ἐπράθησαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἐθυμώθη κύριος σφόδρα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὑπελείφθη πλὴν φυλὴ Ἰούδα μονωσάτη. ¹⁹ καὶ γε Ἰούδας οὐκ ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν. καὶ ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιομασιν Ἰσραὴλ οἷς ἐποίησαν, ²⁰ καὶ ἀπέωσαντο τὸν κύριον. καὶ ἐθυμώθη κύριος παντὶ σπέρματι Ἰσραὴλ, καὶ ἐσάλειυσεν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτοὺς, ἕως οὗ ἀπέρρουεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ²¹ ὅτι πλὴν Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν οἴκου Δαυὶδ. καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Ἱεροβοάμ υἱὸν Ναβὰτ, καὶ ἐξέωσεν Ἱεροβοάμ τὸν Ἰσραὴλ ἐξόπισθε κυρίου, καὶ ἐξήμαρ-

τεν αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην. ²² καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πάσῃ ἁμαρτία Ἰεροβοὰμ ἧς ἐποίησεν. οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῆς ²³ ἕως οὐ μετέστησε κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. καὶ ἀπωκίσθη Ἰσραὴλ ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ εἰς Ἀσσυρίους ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁴ καὶ ἤγαγε βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐκ Βαβυλῶνος τὸν ἐκ Χουθὰ ἀπὸ Αἰὰ, καὶ ἀπὸ Αἰμάθ, καὶ Σεφαρουαῖμ, καὶ κατοκίσθησαν ἐν πόλεσιν Σαμαρείας ἀντὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν Σαμαρείαν, καὶ κατοκίσθησαν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῆς. ²⁵ καὶ ἐγένετο ἐν ἀρχῇ τῆς καθέδρας αὐτῶν οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν κύριον, καὶ ἀπέστειλε κύριος ἐν αὐτοῖς τοὺς λέοντας, καὶ ἦσαν ἀποκτείνοντες ἐν αὐτοῖς. ²⁶ καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, λέγοντες. τὰ ἔθνη ἃ ἀπόκισας καὶ ἀντεκάθισας ἐν πόλεσι Σαμαρείας οὐκ ἔγνωσαν τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τοὺς λέοντας, καὶ ἰδοὺ εἰσι θανατοῦντες αὐτοὺς καθότι οὐκ οἶδασι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. ²⁷ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, λέγων. ἀπαγάγετε ἐκείθεν, καὶ πορευέσθωσαν, καὶ κατοικήτωσαν ἐκεῖ, καὶ φωτιοῦσιν αὐτοὺς τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ τῆς γῆς. ²⁸ καὶ ἤγαγον ἕνα τῶν ἱερέων ὧν ἀπόκισαν ἀπὸ Σαμαρείας, καὶ ἐκάθισεν ἐν Βαιθὴλ, καὶ ἦν φωτίζων αὐτοὺς πῶς φοβηθῶσι τὸν κύριον. ²⁹ καὶ ἦσαν ποιοῦντες ἔθνη ἔθνη θεοὺς αὐτῶν. καὶ ἔθηκαν ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν ὧν ἐποίησαν οἱ Σαμαρεῖται ἔθνη ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἐν αἷς κατοικούν. ³⁰ καὶ οἱ ἄνδρες Βαβυλῶνος ἐποίησαν τὴν Σωκχωθ Βενιθ, καὶ οἱ ἄνδρες Χουθ ἐποίησαν τὴν Ἐργέλ, καὶ οἱ ἄνδρες Αἰμάθ ἐποίησαν τὴν Ἀσιμάθ, ³¹ καὶ οἱ Εὐαῖοι ἐποίησαν τὴν Ἐβλαζέο καὶ τὴν Θαρθάν, καὶ ὁ Σεφαρουαῖμ ἠνίκα κατέκαιον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρὶ τῷ Ἀδραμέλεχ καὶ Ἀνημελέχ θεοῖς Σεφαρουαῖμ. ³² καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον. καὶ κατοκισαν τὰ βδε-

λύγματα αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν ὑψηλῶν ἃ ἐποίησαν ἐν Σαμαρείᾳ ἔθνος ἔθνος ἐν πόλει, ἐν ἣ κατόικουν ἐν αὐτῇ. καὶ ἦσαν φοβούμενοι τὸν κύριον. καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἐν οἴκῳ τῶν ὑψηλῶν. ³³ καὶ τὸν κύριον ἐφοβούντο, καὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐλάτρευον κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἐθνῶν, ὃθεν ἀπόκισαν αὐτοὺς ἐκεῖθεν. ³⁴ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης αὐτοὶ ἐποιοῦν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν. αὐτοὶ φοβούνται καὶ αὐτοὶ ποιοῦσι κατὰ τὰ δικαιώματα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν ἐντολὴν, ἣν ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰακώβ οὐ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ³⁵ καὶ διέθετο κύριος μετ' αὐτῶν διαθήκην, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων. οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους, καὶ οὐ προσκυνήσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ λατρεύσετε αὐτοῖς, καὶ οὐ θυσιάσετε αὐτοῖς, ³⁶ ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ κυρίῳ ὃς ἀνήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν ἰσχύϊ μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. αὐτὸν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτῷ προσκυνήσετε, αὐτῷ θύσετε. ³⁷ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα καὶ τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς, ἃς ἔγραψεν ὑμῖν ποιεῖν, φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἡμέρας καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους. ³⁸ καὶ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο μετ' ὑμῶν οὐκ ἐπιλήσεσθε. καὶ οὐ φοβηθήσεσθε θεοὺς ἐτέρους, ³⁹ ἀλλ' ἢ τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν φοβηθήσεσθε, καὶ αὐτὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴⁰ καὶ οὐκ ἀκούσεσθε ἐπὶ τῷ κρίματι αὐτῶν, ὃ αὐτοὶ ποιοῦσι. ⁴¹ καὶ ἦσαν τὰ ἔθνη ταῦτα φοβούμενοι τὸν κύριον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν ἦσαν δουλεύοντες. καὶ γε οἱ υἱοὶ καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν καθὰ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτῶν, ποιοῦσιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν ἔτι τρίτῳ τῷ Ῥοσὴ υἱῷ Ἡλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς Ἀχαζ βασιλεὺς Ἰουδα. ² υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ εἴκοσι καὶ ἑννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ

καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἄβου θυγάτηρ Ζαχαρίου. ³καὶ ἐποίησε τὸ εὐ-
θὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα
ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
⁴αὐτὸς ἐξῆρε τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτρι-
ψε τὰς στήλας, καὶ ἐξωλόθρευσε τὰ
ἄλσῃ, καὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν ὃν
ἐποίησε Μωσῆς, ὅτι ἕως τῶν ἡμερῶν
ἐκείνων ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ θυμιῶν-
τες αὐτῷ. καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Νε-
σθάν. ⁵ἐν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἤλπισε,
καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἐγενήθη ὁμοίος
αὐτῷ ἐν βασιλεῦσιν Ἰούδα καὶ ἐν τοῖς
γενομένοις ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ⁶καὶ
ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ. οὐκ ἀπέστη ὅπι-
σθεν αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαξε τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ ὅσας ἐνετείλατο Μωσῆς. ⁷καὶ
ἦν κύριος μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσιν οἷς
ἐποίει συνῆκε. καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ
βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ οὐκ ἐδούλευσεν
αὐτῷ. ⁸αὐτὸς ἐπάταξε τοὺς ἄλλοφύ-
λους ἕως Γάζης καὶ ἕως ὁρίου αὐτῆς
ἀπὸ πύργου φυλασσόντων καὶ ἕως
πόλεως ὀχυρᾶς. ⁹καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ἔτει τῷ τετάρτῳ βασιλεῖ Ἐzekία, αὐ-
τὸς ἐνιαυτὸς ὁ ἑβδομὸς τῷ Ὁσηὲ υἱῷ
Ηλὰ βασιλεῖ Ἰσραὴλ, ἀνέβη Σαλαμα-
νασάρ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Σα-
μάρειαν, καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν,
¹⁰καὶ κατελάβειτ' αὐτήν ἀπὸ τέλους
τριῶν ἑτῶν ἐν ἔτει ἕκτῳ τῷ Ἐzekia,
αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἑννατὸς τῷ Ὁσηὲ βα-
σιλεῖ Ἰσραὴλ, καὶ συνελήφθη Σαμάρεια.
¹¹καὶ ἀπώκισεν βασιλεὺς Ἀσ-
συρίων τὴν Σαμάρειαν εἰς Ἀσσυρί-
ους, καὶ ἔθρηνεν αὐτοὺς ἐν Ἀλαῇ
καὶ ἐν Ἀβρὼ ποταμῷ Γωζὰν καὶ ὄρη
Μήδων, ¹²ἀνθ' ὧν οἱ οὐκ ἤκουσαν
τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ
παρέβησαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ πάν-
τα ὅσα ἐνετείλατο Μωσῆς ὁ δοῦλος
κυρίου, καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἐποί-
ησαν. ¹³καὶ τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἔτει
τοῦ βασιλείως Ἐzekia ἀνέβη Σεννα-
χηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πό-
λεις Ἰούδα τὰς ὀχυρὰς, καὶ συνέλαβεν
αὐτάς. ¹⁴καὶ ἀπέστειλεν Ἐzekias βα-
σιλεὺς Ἰούδα ἀγγέλους πρὸς βασιλέα
Ἀσσυρίων εἰς Λαχίς, λέγων. ἡμάρτη-
κα, ἀποστράφηθι ἀπ' ἐμοῦ. ὁ ἐάν
ἐπιθῇ ἐπ' ἐμέ, βαστάσω. καὶ ἐπέθη-

κεν ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ Ἐzekia
βασιλέα Ἰούδα τριακόσια τάλαντα
ἄργυριον, καὶ τριακόσια τάλαντα χρυ-
σίου. ¹⁵καὶ ἔδωκεν Ἐzekias πᾶν τὸ
ἄργυριον τὸ εὐρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου,
καὶ ἐν θησαυροῖς οἴκου τοῦ βασιλείως.
¹⁶ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέκοψεν Ἐze-
kias τὰς θύρας ναοῦ, καὶ τὰ ἐστηριγ-
μένα ἃ ἐχρυσώσεν Ἐzekias ὁ βασιλεὺς
Ἰούδα, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ βασιλεῖ Ἀσ-
συρίων. ¹⁷καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσ-
συρίων τὸν Θαρθάν καὶ τὸν Ραφίς
καὶ τὸν Ραψάκην ἐκ Λαχίς πρὸς τὸν
βασιλέα Ἐzekia ἐν δυνάμει βαρεῖα ἐπὶ
Ιερουσαλήμ. καὶ ἀνέβησαν καὶ ἦλθον
εἰς Ιερουσαλήμ, καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑ-
δραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω,
ἣ ἐστὶν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γνα-
φῆως. ¹⁸καὶ ἐβόησαν πρὸς Ἐzekia,
καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν Ἐλιακίμ υἱὸς
Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνάς ὁ
γραμματεὺς, καὶ Ἰωᾶς ὁ υἱὸς Σαφατ
ὁ ἀναμνηστικῶν. ¹⁹καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς Ραψάκης. εἰπάτε δὴ πρὸς Ἐze-
kian. τὰδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας
βασιλεὺς Ἀσσυρίων. τί ἡ πεποιθήσις
αὕτη ἣν πέποιθας; ²⁰εἶπας. πλὴν
λόγοι χειλέων, βουλὴ καὶ δύναμις εἰς
πόλεμον. νῦν οὖν τίμη πέποιθώς ἡθέ-
τησας ἐν ἐμοί; ²¹νῦν ἰδοὺ πέποιθας
σαυτῷ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην
τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυ-
πτον; ὃς ἂν στηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐ-
τήν, καὶ εἰσέλυσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐ-
τοῦ, καὶ τρήσει αὐτήν. οὕτως Φαραὼ
βασιλεὺς Αἰγύπτου πᾶσι τοῖς πεποι-
θόσιν ἐπ' αὐτόν. ²²καὶ ὅτι εἶπας
πρὸς μέ, ἐπὶ κύριον θεόν πεποιθήαμεν.
οὐχὶ αὐτὸς οὗτος ἀπέστησεν Ἐzekias
τὰ ὑψηλά αὐτοῦ καὶ τὰ θυσιαστήρια
αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδᾳ καὶ τῇ Ιε-
ρουσαλήμ ἐνώπιον τοῦ θυσιαστηρίου
τούτου προσκυνήσετε ἐν Ιερουσαλήμ;
²³καὶ νῦν μίχηθτε δὴ τῷ κυρίῳ μου
βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω σοι δις-
χιλίους ἵππους, εἰ δυνησῇ δοῦναι σε-
αυτῷ ἐπιβάτας ἐπ' αὐτούς. ²⁴καὶ πῶς
ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπον τοπάρχου
ἐνὸς τῶν δούλων τοῦ κυρίου μου τῶν
ἐλαχίστων; καὶ ἤλπισας σαυτῷ ἐπ'
Αἴγυπτον εἰς ἄρματα καὶ ἵππεϊς. ²⁵καὶ

νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ διαφθεῖραι αὐτόν; κύριος εἶπε πρὸς με, ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν.
²⁶ καὶ εἶπεν Ἐλιακὶμ υἱὸς Χελκίου καὶ Σωμνὰς καὶ Ἰωᾶς πρὸς Ραψάκη. λάλησον δὴ πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συρι-
 στί, ὅτι ἀκούομεν ἡμεῖς, καὶ οὐ λαλή-
 σεις μεθ' ἡμῶν Ἰουδαῖστί, καὶ ἵνατί
 λαλεῖς ἐν τοῖς ὡσὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ
 τοῦ τείχους; ²⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
 Ραψάκης. μὴ ἐπὶ τὸν κύριόν σου καὶ
 πρὸς σέ ἀπέστείλε με ὁ κύριός μου
 λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους, οὐχὶ
 ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καθημένους ἐπὶ
 τοῦ τείχους, τοῦ φαγεῖν τὴν κόπρον
 αὐτῶν, καὶ πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν μεθ'
 ὑμῶν ἅμα; ²⁸ καὶ ἔστη Ραψάκης καὶ
 ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστί, καὶ
 ἐλάλησε καὶ εἶπεν. ἀκούσατε τοὺς λό-
 γους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων.
²⁹ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς. μὴ ἐπαιρέτω
 ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, ὅτι οὐ μὴ δύνη-
 ται ὑμᾶς ἐξελεῖσθαι ἐκ χειρὸς αὐτοῦ.
³⁰ καὶ μὴ ἐπελπιζέτω ὑμᾶς Ἐζεκίας
 πρὸς κύριον, λέγων. ἐξαίρουμένους ἐξε-
 λῆται κύριος, οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πό-
 λις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων.
³¹ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου, ὅτι τάδε λέγει
 ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. ποιήσατε μετ'
 ἐμοῦ εὐλογίαν, καὶ ἐξέλθατε πρὸς με,
 καὶ πίνεται ἄνθρωπος τὴν ἄμπελον αὐτοῦ,
 καὶ ἄνθρωπος τὴν συκὴν αὐτοῦ φάγεται,
 καὶ πίνεται ὕδωρ τοῦ λάκκου αὐτοῦ,
³² ἕως ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν
 ὡς γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ
 ἄρτου καὶ ἀμπελώνων, γῆ ἐλαίας ἐλαί-
 ου καὶ μέλιτος, καὶ ζήσετε καὶ οὐ μὴ
 ἀποθάνητε. καὶ μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου
 ὅτι ἀπατᾷ ὑμᾶς λέγων, κύριος ὀύσεται
 ὑμᾶς. ³³ μὴ ὀυόμενοι ἐξῴουσιντο οἱ
 θεοὶ τῶν ἔθνων ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ
 χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων;
³⁴ ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς Αἰμαθ, καὶ Αῶ-
 φάδ; ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς Σεφραουραῖμ
 Ἀνὰ καὶ Ἀβὰ, ὅτι ἐξείλαντο Σαμάρει-
 αν ἐκ χειρὸς μου; ³⁵ τίς ἐν πᾶσι τοῖς
 θεοῖς τῶν γαιῶν, οἱ ἐξείλαντο τὰς γὰς
 αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ἐξελεῖται κύ-
 ριος τὴν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς μου;
³⁶ καὶ ἐκώφευσαν καὶ οὐκ ἀπεκρίθη-

σαν αὐτῷ λόγον, ὅτι ἐντολὴ τοῦ βα-
 σιλέως λέγων, οὐκ ἀποκριθήσεσθε
 αὐτῷ. ³⁷ καὶ ἐξηλθεν Ἐλιακὶμ υἱὸς
 Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σωμνὰς ὁ
 γραμματεὺς, καὶ Ἰωᾶς υἱὸς Σαφὰτ ὁ
 ἀναμνησκων πρὸς Ἐζεκίαν διεδῶ-
 χότες τὰ ἱμάτια, καὶ ἀγγέειλαν αὐ-
 τῷ τοὺς λόγους Ραψάκου.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς
 Ἐζεκίας, καὶ διεδῶρξε τὰ ἱμάτια αὐ-
 τοῦ, καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ εἰς-
 ἦλθεν εἰς οἶκον κυρίου. ² καὶ ἀπέστει-
 len Ἐλιακὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σω-
 μνὰν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυ-
 τέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους
 σάκκους πρὸς Ἡσαΐαν τὸν προφήτην
 υἱὸν Ἀμὼς, ³ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν.
 τάδε λέγει Ἐζεκίας. ἡμέρα θλίψεως
 καὶ ἐλεγοῦ καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα
 αὕτη. ὅτι ἦλθον υἱοὶ ἕως ὠδίνων, καὶ
 ἰσχυρὸς οὐκ ἔστι τῇ τικτούσῃ. ⁴ εἴ πως
 εἰσακούσεται κύριος ὁ θεός σου πάν-
 τας τοὺς λόγους Ραψάκου ὃν ἀπέστει-
 len αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὁ κύριος
 αὐτοῦ ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ βλασ-
 φημεῖν ἐν λόγοις οἷς ἤκουσε κύριος ὁ
 θεός σου, καὶ λήψῃ προσευχὴν περὶ
 τοῦ λείμματος τοῦ εὐρισκομένου. ⁵ καὶ
 ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐζε-
 κίου πρὸς Ἡσαΐαν, ⁶ καὶ εἶπεν αὐ-
 τοῖς Ἡσαΐας. τάδε ἐρεῖτε πρὸς τὸν
 κύριον ὑμῶν, τάδε λέγει κύριος. μὴ
 φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας,
 ὧν ἐβλασφήμησαν τὰ παιδάκια βασι-
 λέως Ἀσσυρίων. ⁷ ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐν
 αὐτῷ πνεῦμα καὶ ἀκούσεται ἀγγελίαν
 καὶ ἀποστραφῆσεται εἰς τὴν γῆν αὐ-
 τοῦ. καὶ καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ
 ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐπέστρεψε Ρα-
 ψάκης, καὶ εὔρε τὸν βασιλέα Ἀσσυρί-
 ων πολемоῦντα ἐπὶ Λοβνὰ, ὅτι ἤκου-
 σεν ὅτι ἀπῆρεν ἐκ Λαχίς. ⁹ καὶ ἤκουσε
 περὶ Θαρακά βασιλέως Αἰθιοπίων λέ-
 γων, ἰδοὺ ἐξηλθε πολεμεῖν μετὰ σοῦ.
 καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέ-
 λους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων. ¹⁰ μὴ ἐπ-
 αιρέτω σε ὁ θεός σου ἐφ' ᾧ σὺ πέποι-
 θας ἐν αὐτῷ λέγων, οὐ μὴ παραδοθῇ
 Ἱερουσαλήμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσ-
 συρίων. ¹¹ ἰδοὺ σὺ ἤκουσας πάντα ὅσα

ἐποίη-

ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσαις ταῖς γαίαις τοῦ ἀναθεματίσαι αὐτάς, καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; ¹² μὴ ἐξαιρούμενοι ἐξέιλαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς διέφθειραν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζὰν, καὶ τὴν Χαρρὰν, καὶ τὴν Ραφίς, καὶ υἱοὺς Ἐδὲμ τοὺς ἐν Θαεσθὲν; ¹³ ποῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς Αἰμάθ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀρφαδ; καὶ ποῦ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως Σεπαραουαῖν Ἀνά καὶ Ἀβά; ¹⁴ καὶ ἔλαβεν Ἐξεκίας τὰ βιβλία ἐκ χειρὸς τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω αὐτά. καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὰ Ἐξεκίας ἐναντίον κυρίου ¹⁵ καὶ εἶπεν. κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος ἐν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁶ κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ ἀκουσον, ἀνοιξον κύριε τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε καὶ ἀκουσον τοὺς λόγους Σενναχηρίμ οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα. ¹⁷ ὅτι ἀληθείᾳ κύριε ἠρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὰ ἔθνη, ¹⁸ καὶ ἔδωκαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, ὅτι οὐ θεοὶ εἰσιν, ἀλλ' ἡ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπόλεσαν αὐτούς. ¹⁹ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ γνώσονται πάσαι αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς μόνος. ²⁰ καὶ ἀπέστειλεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμώς πρὸς Ἐξεκίαν, λέγων. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων θεὸς Ἰσραὴλ. ἃ προσῆύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἤκουσα. ²¹ οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε κύριος ἐπ' αὐτόν. ἔξουδένυσέ σε καὶ ἐμνητήρισέ σε παρθένος θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν αὐτῆς ἐκίνησε θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ. ²² τίνα ὠνειδίσας καὶ τίνα ἐβλασφήμησας; καὶ ἐπὶ τίνα ὑψώσας φωνήν, καὶ ῥῆρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου; εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ. ²³ ἐν χειρὶ ἀγγέλων σου ὠνειδίσας κύριον, καὶ εἶπας. ἐν τῷ πληθύνει τῶν ἀρμάτων μου ἐγὼ ἀναβήσομαι εἰς ὕψος ὁρέων μετὰ τοῦ Λιβάνου, καὶ ἔκοψα τὸ μέγεθος τῆς κέδρου αὐτοῦ, τὰ ἐκλεκτὰ κυπαρίσσεων αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς μέ-

σον δρυμοῦ καὶ Καρμήλου. ²⁴ ἐγὼ ἔψυξα καὶ ἔπιον ὕδατα ἀλλότρια, καὶ ἐξερῆμωσα τῷ ἔνχει τοῦ ποδοῦ μου πάντας ποταμούς περιόχης. ²⁵ ἔπλασα αὐτήν, συνήγαγον αὐτήν. καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπάρσεις ἀποικιστῶν μαχίμων πόλεις ὀχυράς. ²⁶ καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς ἠσθένησαν τῇ χειρὶ, ἐπτήξαν καὶ κατησχύνθησαν. ἐγένοντο χόρτος ἀγροῦ, ἡ γλῶσσα βοτάνης, γλῶσση δωμάτων, καὶ πάτημα ἀπέναντι ἐσθνητότος. ²⁷ καὶ τὴν καθέδραν σου καὶ τὴν ἐξοδὸν σου ἔγνων, καὶ τὸν θυμὸν σου ἐπ' ἐμὲ, ²⁸ διὰ τὸ ὀργισθῆναί σε ἐπ' ἐμὲ, καὶ τὸ στρέψω σου ἀνέβη ἐν τοῖς ὡσὶ μου. καὶ θῆσον τὰ ἀγνίστρά μου ἐν τοῖς μυκῆσσί σου, καὶ χαλινὸν ἐκ τοῖς χεῖλεσί σου, καὶ ἀποστρέψω σε ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθες ἐν αὐτῇ. ²⁹ καὶ τοῦτό σοι τὸ σημεῖον. φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν αὐτομάτα, καὶ τῷ ἔτι τῷ δευτέρῳ τὰ ἀνατέλλοντα, καὶ ἔτι τρίτῳ σπορά καὶ ἀμητὸς καὶ φυτεῖα ἀμπελώνων, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ³⁰ καὶ προσθήσει τὸν διασπασμένον οἶκον Ἰουδα τὸ ὑπολειφθὲν ὅστις κατὰ, καὶ ποιήσει καρπὸν ἄνω. ³¹ ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξελεύσεται κατάλειμμα, καὶ ἀνασωζόμενος ἐξ ὄρους Σιών. ὁ ἄγγελος κυρίου τῶν δυνάμεων ποιήσει τοῦτο. ³² οὐχ οὕτως; τάδε λέγει κύριος πρὸς βασιλέα Ἀσσυρίων. οὐκ ἐξελεύσεται εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ οὐ τοξεύσει ἐκεῖ βέλος, καὶ οὐ προσθάσει ἐπ' αὐτὴν θυρεὸς, καὶ οὐ μὴ ἐκχέῃ πρὸς αὐτὴν πρόσχωμα. ³³ τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐκ ἐξελεύσεται, λέγει κύριος. ³⁴ καὶ ὑπερασπιώ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Λαὸν τὸν δούλόν μου. ³⁵ καὶ ἐγένετο νυκτὸς, καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐπάταξεν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας, καὶ ὥρθησαν τοπρωῖ, καὶ ἰδοὺ πάντες σώματα νεκρά. ³⁶ καὶ ἀπῆγε καὶ ἐπορεύθη καὶ ἀπέστρεψε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ὤκησεν ἐν Νινευῇ. ³⁷ καὶ ἐγένετο αὐτοῦ προσκυνοῦντος ἐν οἴκῳ Μεσεράχ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ Ἀδραμέλεχ καὶ Σαρσάδ

οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ. καὶ αὐτοὶ ἐσώθησαν εἰς γῆν Ἀσσοράθ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ'.

Εν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρῳώστησεν Ἐζεκίας εἰς θάνατον. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμιὸς ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος. ἐντείλαι τῷ οἴκῳ σου, ἀποθήσκεις σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. ² καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἠϋζατο πρὸς κύριον, λέγων. ³ κύριε μνησθητι δὴ ὅσα περιπάτησα ἐνώπιόν σου ἐν ἀληθείᾳ καὶ καρδίᾳ πλήρει, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου ἐποίησα. καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ μεγάλῳ. ⁴ καὶ ἦν Ἡσαΐας ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, καὶ ὅῃμα κυρίου ἐγένετο πρὸς αὐτόν, λέγων. ⁵ ἐπίστρεψον, καὶ ἐροῖς πρὸς Ἐζεκίαν τὸν ἠγούμενον τοῦ λαοῦ μου. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς σου. ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, εἶδον τὰ δάκρυά σου. ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαι σε. τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναβήσῃ εἰς οἶκον κυρίου. ⁶ καὶ προσθήσω ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη. καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου. ⁷ καὶ εἶπε. λαβέτωσαν παλάθην σύκων, καὶ ἐπιθέτωσαν ἐπὶ τὸ ἔλκος, καὶ ὑγιαίνει. ⁸ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν. τί τὸ σημεῖον ὅτι ἰάσεται με κύριος, καὶ ἀναβήσομαι εἰς οἶκον κυρίου τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ; ⁹ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας. τοῦτο τὸ σημεῖον παρὰ κυρίου, ὅτι ποιήσει κύριος τὸν λόγον ὃν ἐλάλησε. πορεύεται ἡ σκιά δέκα βαθμοὺς, ἐὰν ἐπιστρέψῃ δέκα βαθμοὺς. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας. κοῦφον τὴν σκιὰν κλίνει δέκα βαθμοὺς. οὐχί, ἀλλ' ἐπιστραφῆτω ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς δέκα βαθμοὺς εἰς τὰ ὀπίσω. ¹¹ καὶ ἐβόησεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς κύριον, καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σκιά ἐν τοῖς ἀναβαθμοῖς εἰς τὰ ὀπίσω δέκα βαθμοὺς. ¹² ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδάχ Βαλαδὰν υἱὸς Βαλαδὰν βασιλεὺς Βαβυλῶνος βιβλία

καὶ μαναὰ πρὸς Ἐζεκίαν, ὅτι ἤκουσεν ὅτι ἠρῳώστησεν Ἐζεκίας. ¹³ καὶ ἐχάραξεν ἐπ' αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς ὅλον τὸν οἶκον τοῦ νεχωθά, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, τὰ ἀρώματα καὶ τὸ ἐλαιον τὸ ἀγαθόν, καὶ τὸν οἶκον τῶν σκευῶν, καὶ ὅσα ἠρῳέθη ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ, οὐκ ἦν λόγος ὃν οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς Ἐζεκίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τί ἐλάλησαν οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας. ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασι πρὸς μὲ ἐκ Βαβυλῶνος. ¹⁵ καὶ εἶπε. τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπε. πάντα ὅσα ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, οὐκ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ ἔδειξα αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ¹⁶ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐζεκίαν. ἀκουσον λόγον κυρίου. ¹⁷ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, καὶ ληφθήσεται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα. καὶ οὐχ ὑπολειφθήσεται ῥῆμα ὃ εἶπε κύριος. ¹⁸ καὶ οἱ υἱοὶ σου οἱ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ οὐς γεννήσεις λήψεται, καὶ ἔσονται εὐνοῦχοι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ¹⁹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας πρὸς Ἡσαΐαν. ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησεν, ἔστω εἰρήνῃ ἐν ταῖς ἡμέραις μου. ²⁰ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἐζεκίου καὶ πάσα ἡ δυναστεία αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησε, τὴν κοήνῃ καὶ τὸν ὕδρα γωγόν, καὶ εἰσῆγαγε τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλευσίν Ιουδα; ²¹ καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Υἱὸς δαώδεκα ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ πενήκοντα καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμφιά. ² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν

τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἐπέστρεψε καὶ ὠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ ἃ κατέσπασεν Ἐξεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον τῇ Βάαλ, καὶ ἐποίησε τὰ ἄλλα καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ προσεκύνησε πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ⁴ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου, ὡς εἶπε, ἐν Ἱερουσαλὴμ θήσω τῷ ὀνόμαί μου. ⁵ καὶ ὠκοδόμησε θυσιαστήριον πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ ἐν ταῖς δυσὶν αὐτῶν οἴκῳ κυρίου. ⁶ καὶ διηγέετο τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκκληρονίζετο καὶ οἰωνίζετο. καὶ ἐποίησε τεμένη, καὶ γνώστας ἐπλήθυνε τοῦ ποιεῖν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου παροργίσαι αὐτόν. ⁷ καὶ ἔθνη τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους ἐν τῷ οἴκῳ ὃ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἥ ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα, ⁸ καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλευσάι τὸν πόδα Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, οἳ τινες φυλάξουσιν πάντα ὅσα ἐνετείλαμην κατὰ πᾶσαν τὴν ἐντολὴν ἣν ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ δούλός μου Μωϋσῆς. ⁹ καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου ὑπὲρ τὰ ἔθνη, ἃ ἠφάνισε κύριος ἐκ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν, λέγων. ¹¹ ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ βασιλεὺς Ἰούδα τὰ βδελύγματα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ Ἀμορφαῖος ὁ ἑμπροσθεν, καὶ ἐξήμαρτε καὶ γε τὸν Ἰούδαν ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ¹² οὐχ οὕτως. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς ἀκούοντος ἡγήσει ἀμφοτέρω τὰ ὅσα αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐκτενὸς ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸ στάθμιον οἴκου Ἀχαάβ. καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλὴμ καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάστρος ἀπαλειφόμενος καὶ καταστρέφεται ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ

ἀπεώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονομίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ εἰς προνομὴν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, ¹⁵ ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγον τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁶ καὶ γε αἷμα ἁθῶν ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα ἕως οὗ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα εἰς στόμα, πληρὴ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. ¹⁷ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησε, καὶ ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ ἣν ἥμαρτεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ¹⁸ καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν κήπῳ Ὁζᾶ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁹ υἱὸς εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν Ἀμὼς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Μεσολλὰμ θυγάτηρ Ἀρουῦς ἐξ Ἰετέβα. ²⁰ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου καθὼς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ ἣ ἐπορεύθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐλάτρευσε τοῖς εἰδώλοις οἷς ἐλάτρευσε ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν αὐτοῖς. ²² καὶ ἐγκατέλιπε τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ κυρίου. ²³ καὶ συνεστράφησαν οἱ παῖδες Ἀμὼς πρὸς αὐτόν, καὶ ἐθανάτωσαν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς πάντας τοὺς συστραφέντας ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀμὼς, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσὶάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ²⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἀμὼς ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁶ καὶ ἐθαψαν αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ ἐν τῷ κήπῳ Ὁζᾶ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΒ'.

Υἱὸς ὁκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασι-
 λείῳ αὐτὸν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν
 ἔτος ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
 ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεδία θυγάτηρ
 Ἐδεῖα ἐκ Βασουρώθ. ² καὶ ἐποίησε
 τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, καὶ
 ἐπορεύθη ἐν πάσῃ ὁδῷ Δαυὶδ τοῦ πα-
 τρός αὐτοῦ, οὐκ ἀπέστη δεξιὰ καὶ ἀρι-
 στερά. ³ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ὀκτωκαι-
 δεκάτῳ ἔτει τῷ βασιλεῖ Ἰωσία ἐν τῷ
 μηνὶ τῷ ὀγδόῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς
 τὸν Σαπφάν υἱὸν Ἐξελίου υἱοῦ Με-
 σολλάμ τὸν γραμματέα οἴκου κυρίου,
 λέγων. ⁴ ἀνάβηθι πρὸς Χελκίαν τὸν
 ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ σφράγισον τὸ
 ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν ἐν οἴκῳ κυ-
 ρίου ὃ συνήγαγον οἱ φυλάσσοντες τὸν
 σταθμὸν παρὰ τοῦ λαοῦ, ⁵ καὶ δώτω-
 σαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα
 τῶν καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου.
 καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα
 τοῖς ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ κατισχύσαι τὸ
 βεδεκ τοῦ οἴκου ⁶ τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς
 οἰκοδόμοις καὶ τοῖς τεχνισταῖς καὶ τοῦ
 κτήσασθαι ξύλα καὶ λίθους λατομη-
 τούς, τοῦ κραταιῶσαι τὸ βεδεκ τοῦ
 οἴκου. ⁷ πλὴν οὐκ ἐξελογίζοντο αὐτοὺς
 τὸ ἀργύριον τὸ διδόμενον αὐτοῖς, ὅτι
 ἐν πίστει αὐτοὶ ποιοῦσι. ⁸ καὶ εἶπε
 Χελκίας ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας πρὸς Σαπφάν
 τὸν γραμματέα. βιβλίον τοῦ νόμου εὗ-
 ρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε Χελ-
 κίας τὸ βιβλίον πρὸς Σαπφάν, καὶ
 ἀνέγνω αὐτό. ⁹ καὶ εἰσῆλθεν ἐν οἴκῳ
 κυρίου πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέ-
 στρεψε τῷ βασιλεῖ ῥήμα, καὶ εἶπεν.
 ἐχώνευσαν οἱ δοῦλοί σου τὸ ἀργύριον
 τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν
 αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιούντων τὰ ἔργα
 καθεσταμένων ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰ καὶ
 εἶπε Σαπφάν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὸν
 βασιλέα, λέγων. βιβλίον ἔδωκέ μοι Χελ-
 κίας ὁ ἱερεὺς, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαπ-
 φάν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ¹¹ καὶ ἐγέ-
 νετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λό-
 γους βιβλίου τοῦ νόμου, καὶ διέβόηξε
 τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ. ¹² καὶ ἐνετείλατο ὁ
 βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ, καὶ τῷ
 Ἀχικὰμ υἱῷ Σαπφάν, καὶ τῷ Ἀχοβώρ
 υἱῷ Μιχαίου, καὶ τῷ Σαπφάν τῷ

γραμματεῖ, καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ δούλῳ τοῦ
 βασιλέως, λέγων. ¹³ δεῦτε ἐκζητήσατε
 τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντός
 τοῦ λαοῦ καὶ περὶ παντός τοῦ Ἰούδα
 καὶ περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ
 εὑρεθέντος τούτου, ὅτι μεγάλη ἡ ὁργὴ
 κυρίου ἐκκεκαυμένη ἐν ἡμῖν, ὑπὲρ οὗ
 οὐκ ἤκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λό-
 γων τοῦ βιβλίου τούτου τοῦ ποιεῖν
 κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα καθ' ἡμῶν.
¹⁴ καὶ ἐπορεύθη Χελκίας ὁ ἱερεὺς, καὶ
 Ἀχικὰμ, καὶ Ἀχοβώρ, καὶ Σαπφάν,
 καὶ Ἀσαΐας πρὸς Ὀλδαν τὴν προφη-
 τιν μητέρα Σελλὴμ υἱοῦ Θεκουὰν υἱοῦ
 Ἀράς τοῦ ἱματιοφύλακος. καὶ αὕτη
 κατοικεῖ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ μασενᾷ.
 καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτήν. ¹⁵ καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσ-
 ραήλ. εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστεί-
 λαντι ὑμᾶς πρὸς με, ¹⁶ τάδε λέγει κύ-
 ριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ τὸν
 τόπον τούτον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦν-
 τας αὐτὸν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βι-
 βλίου οὓς ἀνέγνω βασιλεὺς Ἰούδα,
¹⁷ ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἐθυ-
 μίων θεοῖς ἐτέροις, ὅπως παροργίσωσί
 με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν,
 καὶ ἐκκαυνθήσεται θυμὸς μου ἐν τῷ
 τόπῳ τούτῳ καὶ οὐ σβεσθήσεται. ¹⁸ καὶ
 πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστείλαν-
 τα ὑμᾶς ἐπιζητήσαι τὸν κύριον, τάδε
 ἐρεῖτε πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος
 ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. οἱ λόγοι οὓς ἤκουσας,
¹⁹ ἀνθ' ὧν ὅτι ἠπαλύνθη ἡ καρδία
 σου καὶ ἐνετράπης ἀπὸ προσώπου ὡς
 ἤκουσας ὅσα ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον
 τούτον καὶ ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας αὐ-
 τὸν τοῦ εἶναι εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς
 κατάραν, καὶ διέβόηξας τὰ ἱμάτιά σου
 καὶ ἔκλαυσας ἐνώπιόν μου, καὶ γε ἐγὼ
 ἤκουσα, λέγει κύριος. ²⁰ οὐχ οὕτως,
 ἰδοὺ προστίθῃμί σε πρὸς τοὺς πατέρας
 σου, καὶ συναχθήσῃ εἰς τὸν τάφον σου
 ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν τοῖς
 ὀφθαλμοῖς σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς
 ἐγὼ εἶμι ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τούτον.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Καὶ ἐπέστρεψαν τῷ βασιλεῖ τὸ ῥῆμα.
 καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συν-
 ἤγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς προ-
 σβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ.

² καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ προφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τῆς διαθήκης τοῦ εὐρεθέντος ἐν οἴκῳ κυρίου. ³ καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐνώπιον κυρίου τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ, τοῦ ἀναστήσαι τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, τὰ γεγραμμένα ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἔστη πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῇ διαθήκῃ. ⁴ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ τῷ ἱερεῖ τῷ μεγάλῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὸν σταθμὸν, τοῦ ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ ναοῦ κυρίου πάντα τὰ σκεύη τὰ πεποιημένα τῷ Βάαλ καὶ τῷ ἄλσει καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. καὶ κατέκαυσεν αὐτὰ ἕξω Ἱερουσαλὴμ ἐν σαδημῶθ Κέδρων, καὶ ἔβαλε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς Βαιθήλ. ⁵ καὶ κατέκαυσε τοὺς Χωμαοὶμ οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα. καὶ ἐθυμίῳν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ τοῖς περικύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοὺς θυμιῶντας τῷ Βάαλ, καὶ τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, καὶ τοῖς μαζουρωθ, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ. ⁶ καὶ ἐξήνεγκε τὸ ἄλσος ἐξ οἴκου κυρίου ἕξωθεν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων καὶ κατέκαυσεν αὐτὸν ἐν τῷ χειμάρρῳ Κέδρων, καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν. καὶ ἐξόρισε τὸν χοῦν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ. ⁷ καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν Καθησὶμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, οὗ αἱ γυναῖκες ὕφαινον ἐκεῖ Χεττίμ τῷ ἄλσει. ⁸ καὶ ἀνήγαγεν πάντας τοὺς ἱερεῖς ἐκ πόλεων Ἰούδα, καὶ ἐμίανε τὰ ὑψηλὰ οὗ ἐθυμίᾱσαν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς ἀπὸ Γαιβὰλ καὶ ἕως Βηροαβεέ. καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν πυλῶν τὸν παρὰ τὴν θύραν τῆς πύλης Ἰησοῦ ἀρχοντος τῆς πόλεως τῶν ἐξ αἰσιτερῶν ἀνδρῶς ἐν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως. ⁹ πλὴν οὐκ

ἀνέβησαν οἱ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι εἰ μὴ ἔφαγον ἄζυμα ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐμίανε τὸν Ταφῆθ τὸν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ διαγαγεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἄνδρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολὸχ ἐν πυρὶ. ¹¹ καὶ κατέκαυσε τοὺς ἵππους οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ ἐν τῇ εἰσόδῳ οἴκου κυρίου εἰς τὸ γαζοφυλάκιον Νάθαν βασιλέως τοῦ εὐνούχου ἐν Φαρουρίμ. καὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου κατέκαυσεν πυρὶ, ¹² καὶ τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ ὑπερῶου Ἀχαζ, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰούδα. καὶ τὰ θυσιαστήρια ἃ ἐποίησε Μανασσῆς ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς οἴκου κυρίου καθεῖλεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατέσπασεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐξόρισε τὸν χοῦν αὐτῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. ¹³ καὶ τὸν οἶκον τὸν ἐπὶ πρόσωπον Ἱερουσαλὴμ τὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄρους τοῦ Μοσθαθ ὃν ὠκοδόμησε Σαλωμών βασιλεὺς Ἰσραὴλ τῇ Ἀστάρτῃ προσοχθίσματι Σιδωνίων, καὶ τῷ Χαμῶς προσοχθίσματι Μωάβ, καὶ τῷ Μολὸχ βδελυγματι υἱῶν Ἀμμὼν, ἐμίανε ὁ βασιλεὺς. ¹⁴ καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξολόθρευσε τὰ ἄλση, καὶ ἐπλησε τοὺς τόπους αὐτῶν ὁστέων ἀνθρώπων. ¹⁵ καὶ γε τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Βαιθήλ τὸ ὑψηλὸν ὃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ υἱὸς Ναβατ ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ γε τὸ θυσιαστήριον ἐκεῖνο τὸ ὑψηλὸν κατέσπασε, καὶ συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν εἰς χοῦν, καὶ κατέκαυσε τὸ ἄλσος. ¹⁶ καὶ ἐξένευsen Ἰωσίας καὶ εἶδε τοὺς τάφους τοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἀπέστειλε, καὶ ἔλαβε τὰ ὅσα ἐκ τῶν τάφων, καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐμίανε αὐτὸ κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου ὃ ἐλάλησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐσθᾶναι Ἱεροβοὰμ ἐν τῇ εορτῇ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐπιστρέψας ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ τοῦ λαλήσαντος τοὺς λόγους τούτους, ¹⁷ καὶ εἶπεν. τί τὸ σκόπελον ἐκεῖνο ὃ ἐγὼ ὀρῶ; καὶ εἶπον αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως. ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃ ἐξεληλυθὼς ἐξ Ἰούδα, καὶ ἐπι-
κατε-

καλεσάμενος τοὺς λόγους τούτους οὗς ἐπεκαλέσατο ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον Βαιθήλ. ¹⁸ καὶ εἶπεν. ἄφετε αὐτόν, ἀνὴρ μὴ κινήσάτωσαν τὰ ὀστέα αὐτοῦ. καὶ ἐρύσθησαν τὰ ὀστέα αὐτοῦ μετὰ τῶν ὀστέων τοῦ προφήτου τοῦ ἡκοντος ἐκ Σαμαρείας. ¹⁹ καὶ γε πάντας τοὺς οἴκους τῶν ὑψηλῶν τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι Σαμαρείας, οὗς ἐποίησαν βασιλεῖς Ἰσραὴλ παροργίζειν κύριον, ἀπέστησεν Ἰωσίας, καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτοῖς πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησεν ἐν Βαιθήλ. ²⁰ καὶ ἐθυσίασε πάντας τοὺς ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν τοὺς ὄντας ἐκτὶ ἐπὶ τῶν θυσιαστηρίων, καὶ κατέκαυσε τὰ ὀστέα τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αὐτὰ, καὶ ἐπεστράφη εἰς Ἱερουσαλὴμ. ²¹ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς παντὶ τῷ λαῷ, λέγων. ποιήσατε πάσχα τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν καθὼς γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τῆς διαθήκης ταύτης. ²² ὅτι οὐκ ἐγενήθη τὸ πάσχα τοῦτο ἀφ' ἡμερῶν τῶν κοιτῶν οἱ ἔκρινον τὸν Ἰσραὴλ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ βασιλέων Ἰούδα. ²³ ὅτι ἀλλ' ἢ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτι τοῦ βασιλέως Ἰωσίου ἐγενήθη τὸ πάσχα τῷ κυρίῳ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁴ καὶ γε τοὺς θελήτας, καὶ τοὺς γνωριστάς, καὶ τὰ Θραφὶν, καὶ τὰ εἰδῶλα, καὶ πάντα τὰ προσοχθίσματα τὰ γεγονότα ἐν τῇ γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξῆσεν Ἰωσίας, ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν οἴκῳ κυρίου. ²⁵ ὁμοίως αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἐμπροσθεν αὐτοῦ βασιλεὺς, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὁμοίος αὐτῷ. ²⁶ πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ τῆς μεγάλης οὗ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰούδα ἐπὶ τοὺς παροργισμοὺς, οὗς παρώργισεν αὐτὸν Μανασσῆς. ²⁷ καὶ εἶπε κύριος. καὶ γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ τοῦ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπεώσομαι τὴν πόλιν ταύτην ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον οὗ εἰ-

πον, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ²⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωσίου καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐχὶ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίῳ λόγων ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ²⁹ ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ βασιλεῖα Ἀσσυρίων ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη Ἰωσίας εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτὸν Νεχαὼ ἐν Μαγεδδῷ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτόν. ³⁰ καὶ ἐπεβίβασαν αὐτόν οἱ παῖδες αὐτοῦ νεκρὸν ἐκ Μαγεδδῷ, καὶ ἤγαγον αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐθαψαν αὐτόν ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἐχρίσαν αὐτόν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτόν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ³¹ υἱὸς ἑξήκοντα καὶ τριῶν ἐτῶν ἦν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεῦναι αὐτόν, καὶ τριμήνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Αμιτὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Δοβνά. ³² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ³³ καὶ μετέστησεν αὐτόν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Βαβυλῶνι ἐν γῇ Ἐμαθ τοῦ μη βασιλεῦναι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδωκεν ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑκατὸν τάλαντα χρυσοῦ, ³⁴ καὶ ἐβασίλευσε Φαραὼ Νεχαὼ ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἐλιακὴν υἱὸν Ἰωσίου βασιλέως Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐπέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακὴμ. καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἔλαβε καὶ εἰσήνεγκεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. ³⁵ καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκεν Ἰωακὴμ τῷ Φαραῶ, πλὴν ἐτιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόματος Φαραῶ. ἀνὴρ κατὰ τὴν συντίμησιν αὐτοῦ ἔδωκεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον μετὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοῦ δοῦναι τῷ Φαραῶ Νεχαῶ. ³⁶ υἱὸς ἑξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακὴμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, καὶ ἑνδεκά ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰελδὰφ θυγάτηρ Φαδαῖλ ἐκ Ρουμά. ³⁷ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Εν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ Ἰωακὴμ δούλος τρία ἔτη, καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἠθέτησεν ἐν αὐτῷ. ² καὶ ἀπέστειλε κύριος αὐτῷ τοὺς μονοζώνους τῶν Χαλδαίων, καὶ τοὺς μονοζώνους Συρίας, καὶ τοὺς μονοζώνους Μωάβ, καὶ τοὺς μονοζώνους υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα τοῦ κατισχυῖναι κατὰ τὸν λόγον κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ³ πλὴν ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐν τῷ Ἰούδα ἀποστῆσαι αὐτὸν ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐν ἁμαρτίαις Μανασσῇ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε. ⁴ καὶ γε τὸ αἷμα ἁθῶν ἐξέχεε, καὶ ἐπληρεσεν τὴν Ἱερουσαλὴμ αἵματος ἁθώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἰλασθῆναι. ⁵ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὴμ καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐπὶ βιβλίου λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; ⁶ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωακὴμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ οὐ προσέθετο ἔτι βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐξελεῖσθαι ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἐλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ χεμαῖόρου Αἰγύπτου ἕως τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου πάντα ὅσα ἦν τοῦ βασιλέως Αἰγύπτου. ⁸ υἱὸς ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν Ἰωακὴμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Νέσθα, θυγάτηρ Ἑλλανασθαῖμ ἐξ Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ. ¹¹ καὶ εἰς ἦλθεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς πόλιν, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπολιόρχουν ἐπ' αὐτήν. ¹² καὶ ἐξῆλθεν Ἰωακὴμ βασιλεὺς Ἰούδα ἐπὶ βασιλείᾳ Βαβυλῶνος, αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ, καὶ οἱ εὐνοῦχοι αὐτοῦ, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν βασιλεὺς

Βαβυλῶνος ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἐξῆνεγεν ἐκείθεν πάντας τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ συνέκοψε πάντα τὰ σκευὴ τὰ χρυσὰ ἃ ἐποίησε Σαλωμὼν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ναῷ κυρίου κατὰ τὸ ῥῆμα κυρίου. ¹⁴ καὶ ἀπώκισε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δυνατοὺς ἰσχυρὶ αἰχμαλωσίας δέκα χιλιάδας αἰχμαλωτίσας καὶ πᾶν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα, καὶ οὐκ ὑπελείφθη πλὴν οἱ πτωχοὶ τῆς γῆς. ¹⁵ καὶ ἀπώκισε τὸν Ἰωακὴμ εἰς Βαβυλῶνα καὶ τὴν μητέρα τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς εὐνοῦχους αὐτοῦ. καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς ἐπήγαγεν εἰς ἀποικισίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁶ καὶ πάντας τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως ἑπτακισχιλίους, καὶ τὸν τέκτονα καὶ τὸν συγκλείοντα χιλίους. πάντες δυνατοὶ ποιοῦντες πόλεμον. καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικισίαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁷ καὶ ἐβασίλευσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Βαθθανιάν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Σεδεκίας. ¹⁸ υἱὸς εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἐνιαυτῶν Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἐνδεκάς ἐτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμιτὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου. ¹⁹ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰωακὴμ. ²⁰ ὅτι ἐπὶ τὸν θυμὸν κυρίου ἦν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδα, ἕως ἀπερῶσεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἠθέτησε Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. καὶ παρεβάλεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' αὐτὴν περίτειχος κύκλω. ² καὶ ἦλθεν ἡ πόλις ἐν περιοχῇ ἕως τοῦ ἐνδεκάτου ἔτους τοῦ βασιλέως Σεδεκίου ἐννάτῃ τοῦ μηνός. ³ καὶ ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ᾔσαν ἄρτοι τῷ

τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁴ καὶ ἐξῆλθεν ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πολέμου ἐξῆλθον νυκτὸς ὁδὸν πύλης τῆς ἀναμέσον τῶν τευχῶν, αὕτη ἐστὶ τοῦ κήπου τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τὴν πόλιν κύκλῳ. καὶ ἐπορεύθη ὁδὸν τὴν Ἀραβα, ⁵ καὶ ἐδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν Ἀραβίῳ Ἱεριχώ, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ διασπάρη ἐπάνωθεν αὐτοῦ. ⁶ καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ρεβλαθά. καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν. ⁷ καὶ τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου ἐσφαξε κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ⁸ καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ἐβδόμῃ τοῦ μηνός, αὐτὸς ἐνιαυτὸς ἐνεακαιδέκατος τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὶ Βαβυλῶνος, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐστὼς ἐνώπιον βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁹ καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντας τοὺς οἴκους Ἱερουσαλήμ, καὶ πᾶν οἶκον ἐνέπρησεν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹⁰ καὶ τὸ τείχος Ἱερουσαλήμ κυκλόθεν κατέσπασεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων. ¹¹ καὶ τὸ περισπὸν τοῦ λαοῦ τὸ καταλειφθὲν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοὺς ἐμπεπτωκότας οἱ ἐνέπεσον πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ σιτηρίματος μετήρσε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹² καὶ ἀπὸ τῶν πτωχῶν τῆς γῆς ὑπέλειπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουροὺς καὶ εἰς γαβὶν. ¹³ καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰς μηχανὰς, καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἦσαν τὸν χαλκὸν αὐτῶν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁴ καὶ τοὺς λέβητας, καὶ τὰ ἱαμὶν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυίσκας, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἔλαβεν. ¹⁵ καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς φιάλας τὰς χρυσὰς καὶ τὰς ἀργυρὰς ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος, ¹⁶ στύλους δύο, καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τὰς μηχανὰς ὥς ἐποίησε Σαλωμὼν τῷ οἴκῳ

κυρίου. οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ πάντων τῶν σκευῶν. ¹⁷ ὀκτωκαιδέκα πῆχων ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ τὸ χωθάρ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χαλκοῦν. καὶ τὸ ὕψος τοῦ χωθάρ τριῶν πῆχων σαβαχά, καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τῷ χωθάρ κύκλῳ τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ τῷ σαβαχά. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν Σαραϊάν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν Σοφονίαν υἱὸν τῆς δευτερώσεως, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάσσοντας τὸν σταθμὸν. ¹⁹ καὶ ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβον εὐνοῦχον ἓνα, ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ πέντε ἄνδρας τῶν ὀρώντων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματεῖα τοῦ ἀρχόντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἄνδρας τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει. ²⁰ καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Ρεβλαθά. ²¹ καὶ ἔπαισεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς εἰς Ρεβλαθά ἐν γῇ Αἰμαῖθ, καὶ ἀπώκισθη Ἰούδας ἐπάνωθεν τῆς γῆς αὐτοῦ. ²² καὶ ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ γῇ Ἰούδα οὐς κατέλιπε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχικὰμ υἱὸν Σαφάν. ²³ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἀρχοντες τῆς δυνάμεως αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν, καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφάθ, καὶ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰωνά υἱὸς Καρηθ, καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναμὰθ ὁ Νετωφαθίτης, καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ Μαχαθὶ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. ²⁴ καὶ ὥμοσε Γοδολίας αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. μὴ φοβεῖσθε πάροδον τῶν Χαλδαίων. καθίσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ δουλεύσατε τῷ βασιλεὶ Βαβυλῶνος, καὶ καλῶς ἔσται ὑμῖν. ²⁵ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλισαμὰ ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν βασιλέων, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὸν Γοδολίαν καὶ ἀπέθα-

νε, καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Χαλδαίους, οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφά. ²⁶ καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν δυνάμεων, καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων. ²⁷ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ ἔτει τῆς ἀποικίας τοῦ Ἰωαχὶμ βασιλέως Ἰούδα ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐβδόμῃ καὶ εἰκαδι τοῦ μηνὸς, ὕψωσεν Εὐαλιμαρωδὲκ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν Ἰωαχὶμ τοῦ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐξη-

γαγὲν αὐτὸν ἐξ οἴκου φυλακῆς αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ ἀγαθὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνωθεν τῶν θρόνων τῶν βασιλέων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ²⁹ καὶ ἠλλοίωσε τὰ ἱμάτια τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διαπαντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ³⁰ καὶ ἡ ἐστιατορία αὐτοῦ ἐστιατορία διαπαντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

Π Ρ Ω Τ Ο Ν .

Κ Ε Φ . Α .

Ἀδὰμ, Σῆθ, Ἐνὼς, ² καὶ Καϊνὰν, Μαλεεὴλ, Ἰάρεθ, ³ Ἐνὰχ, Μαθουσάλα, Λάμεχ, ⁴ Νῶε. υἱοὶ Νῶε, Σῆμ, Χάμ, Ἰάφεθ. ⁵ υἱοὶ Ἰάφεθ, Γαμέρ, Μαγὼρ, Μαδαϊμ, Ἰωῦάν, Ἐλισάθοβελ, Μοσόχ, καὶ Θίρας. ⁶ καὶ οἱ υἱοὶ Γαμέρ, Ἀσχανάζ, καὶ Ριφάθ, καὶ Θοργαμά. ⁷ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωῦάν, Ἐλισά, καὶ Θασοῖς, Κίτιοι, καὶ Ρόδιοι. ⁸ καὶ υἱοὶ Χάμ, Χοὺς, καὶ Μεσραιμ, Φοῦδ, καὶ Χαναάν. ⁹ καὶ υἱοὶ Χοὺς, Σαβὰ, καὶ Εὐβίλα, καὶ Σαβαθά, καὶ Ρεγμά, καὶ Σεβεθαγά. καὶ υἱοὶ Ρεγμά, Σαβὰ, καὶ Λαδάν. ¹⁰ καὶ Χοὺς ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας κυνηγὸς ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ υἱοὶ Σῆμ, Αἰλὰμ, καὶ Ἀσσοῦρ, καὶ Ἀρφαξάδ, ¹² Σάλα, ¹³ Ἐβερ, Φαλέγ, Ραγὰν, ¹⁴ Σερούχ, Ναχώρ, Θάρρά, ¹⁵ Ἀβραάμ. ¹⁶ υἱοὶ δὲ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσμαὴλ. ¹⁷ αὐταὶ δὲ αἱ γενεαὶ αὐτῶν. πρωτότοκος Ἰσμαὴλ, Ναβαιώθ, καὶ Κηδὰρ, Ναβδεὴλ, Μασσάμ, ¹⁸ Μασμὰ, Ἰδομὰ, Μασσῆ, Χονδὰν, Θαιμὰν, ¹⁹ Ἰεττοῦρ, Ναφές, Κεδμά. οὗτοι υἱοὶ Ἰσμαὴλ. ²⁰ καὶ υἱοὶ Χεττούρας παλλακῆς Ἀβραάμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ζεμβράμ, Ἰεζὰν, Μαδιάμ, Μαδάμ, Σοβὰν, Σωέ. καὶ υἱοὶ Ἰεζὰν, Λαϊδὰν, καὶ Σαβαΐ. ²¹ καὶ υἱοὶ Μαδιάμ, Γεφάρ, καὶ Ὀφέρ, καὶ Ἐνώχ, καὶ Ἀ-

βιδά, καὶ Ἑλδαδά. πάντες οὗτοι υἱοὶ Χεττούρας. ²² καὶ ἐγέννησεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ. καὶ υἱοὶ Ἰσαὰκ, Ἰακώβ, καὶ Ἡσαῦ. ²³ υἱοὶ Ἡσαῦ, Ἐλιφάζ, καὶ Ραγουήλ, καὶ Ἰεοὺλ, καὶ Ἰεγλὼμ, καὶ Κορέ. ²⁴ υἱοὶ Ἐλιφάζ, Θαιμὰν, καὶ Ὠμάρ, Σωφάρ, καὶ Γοωθάμ, καὶ Κενέζ, καὶ Θαιμνά, καὶ Ἀμαλήκ. ²⁵ καὶ υἱοὶ Ραγουήλ, Ναχές, Ζαρέ, Σομέ, καὶ Μοζέ. ²⁶ υἱοὶ Σῆθ, Ἀωτὰν, Σωβάλ, Σεβεγὼν, Ἀνὰ, Δησὼν, Ὠσάρ, καὶ Λισάν. ²⁷ καὶ υἱοὶ Ἀωτὰν, Χοθόι, καὶ Αἰμὰν, ἀδελφὴ δὲ Ἀωτὰν Θαιμνά. ²⁸ υἱοὶ Σωβάλ, Ἀλὼν, Μαχρανὰθ, Ταιβήλ, Σωφι, καὶ Ὠνάν. υἱοὶ δὲ Σεβεγὼν, Αἰθ, καὶ Σωνάν. ²⁹ υἱοὶ Σωνάν, Δαισὼν. υἱοὶ δὲ Δαισὼν, Ἐμερὼν, καὶ Ἀσεβὼν, καὶ Ἰεθράμ, καὶ Χαρθάβ. ³⁰ καὶ υἱοὶ Ὠσάρ, Βαλαάμ, καὶ Ζουκάμ, καὶ Ἀκάν. υἱοὶ Λισάν, Ὠς, καὶ Ἀράν. ³¹ καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς αὐτῶν. Βαλὰκ υἱὸς Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Λενναβά. ³² καὶ ἀπέθανε Βαλὰκ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωβὰβ υἱὸς Ζαρά ἐκ Βοσοόρας. ³³ καὶ ἀπέθανεν Ἰωβὰβ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀσὼμ ἐκ γῆς Θαιμανῶν. ³⁴ καὶ ἀπέθανεν Ἀσὼμ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδὰδ υἱὸς Βαράδ, ὁ πατάξας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωαβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐ-

τοῦ Γεδαιμ. ⁴⁷ καὶ ἀπέθανεν Ἀδάδ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σεβλά ἐκ Μασεκκάς. ⁴⁸ καὶ ἀπέθανε Σεβλά, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Σαοὺλ ἐκ Ρωβώθ τῆς παρὰ ποταμόν. ⁴⁹ καὶ ἀπέθανε Σαοὺλ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Βαλαεννώρ υἱὸς Ἀχωβώρ. ⁵⁰ καὶ ἀπέθανε Βαλαεννώρ, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀδάδ υἱὸς Βαράδ. καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ, Φογώρ. ⁵¹ ἡγεμόνες Ἐδώμ, ἡγεμῶν Θαιμά, ἡγεμῶν Γωλαδά, ἡγεμῶν Ἰεθέρ, ἡγεμῶν Ἐλιβαμάς, ἡγεμῶν Ἡλὰς, ἡγεμῶν Φινῶν, ἡγεμῶν Κενέζ, ἡγεμῶν Θαιμάν, ἡγεμῶν Βαβσάρ, ἡγεμῶν Μαγεδιήλ, ἡγεμῶν Ζαφωῖν. οὗτοι ἡγεμόνες Ἐδώμ.

Κ Ε Φ. Β'.

Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ρουβὴν, Συμεὼν, Λεὺι, Ἰούδα, Ἰσάχαρ, Ζαβουλὼν, ² Δάν, Ἰωσήφ, Βενιαμὴν, Νεφθαλὶ, Γαδ, Ἀσήρ. ³ υἱοὶ Ἰούδα, Ἦρ, Αὐνάν, Σηλώμ. τρεῖς ἐγεννήθησαν αὐτῷ ἐκ τῆς θυγατρὸς Σαύας τῆς Χανανίτιδος. καὶ ἦν Ἦρ ὁ πρωτότοκος Ἰούδα πονηρὸς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ⁴ καὶ Θάμαρ ἡ νύμφη αὐτοῦ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Φαρές, καὶ τὸν Ζαρά. πάντες υἱοὶ Ἰούδα πέντε. ⁵ υἱοὶ Φαρές, Ἐσρώμ, καὶ Ἰεμουήλ. ⁶ καὶ υἱοὶ Ζαρά, Ζαμβοί, καὶ Αἰθάμ, καὶ Αἰμουάν, καὶ Καλχάλ, καὶ Δαράδ, πάντες πέντε. ⁷ καὶ υἱοὶ Χαρμὶ, Ἀχάρ ὁ ἐμποδοστάτης Ἰσραήλ, ὃς ἡθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα. ⁸ καὶ υἱοὶ Αἰθάμ, Ἀζαρίας. ⁹ καὶ υἱοὶ Ἐσρώμ οἱ ἐτέχθησαν αὐτῷ, ὁ Ἰεραμεήλ, καὶ ὁ Ἀράμ, καὶ ὁ Χαλέβ. ¹⁰ καὶ Ἀράμ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Νασσών ἀρχοντα οἴκου Ἰούδα. ¹¹ καὶ Νασσών ἐγέννησε τὸν Σαλιμών, καὶ Σαλιμών ἐγέννησε τὸν Βοός, ¹² καὶ Βοός ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, καὶ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, ¹³ καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ τὸν Ἐλιάβ. Ἀμιναδάβ ὁ δεύτερος, Σαμαά ὁ τρίτος, ¹⁴ Ναθαναήλ ὁ τέταρτος, Ζαβδαὶ ὁ πέμπτος, ¹⁵ Ἀσάμ ὁ ἕκτος, Δαυὶδ ὁ ἕβδομος, ¹⁶ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῶν Σαρουΐα, καὶ Ἀβιγαία. καὶ υἱοὶ Σαρουΐα,

Ἀβισά, καὶ Ἰωάβ, καὶ Ἀσαήλ, τρεῖς. ¹⁷ καὶ Ἀβιγαία ἐγέννησε τὸν Ἀμεσσάβ. καὶ πατὴρ Ἀμεσσάβ Ἰοθὼρ ὁ Ἰσμαηλίτης. ¹⁸ καὶ Χαλέβ υἱὸς Ἐσρώμ ἔλαβε τὴν Γαζουβά γυναῖκα, καὶ τὴν Ἰεριώθ. καὶ οὗτοι υἱοὶ αὐτῆς, Ἰασάρ, καὶ Σουβάβ, καὶ Ἀρδών. ¹⁹ καὶ ἀπέθανε Γαζουβά, καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ Χαλέβ τὴν Ἐφραθ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ὠρ. ²⁰ καὶ Ὠρ ἐγέννησε τὸν Οὐρί. καὶ Οὐρί ἐγέννησε τὸν Βεσελεήλ. ²¹ καὶ μετὰ ταῦτα ἐζηήτην Ἐσρών πρὸς τὴν θυγατέρα Μαχὶρ πατρὸς Γαλαάδ, καὶ αὐτὸς ἔλαβεν αὐτήν, καὶ αὐτὸς ἐξηκονταπέντε ἐτῶν ἦν. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Σερούχ. ²² καὶ Σερούχ ἐγέννησε τὸν Ἰαῖρ. καὶ ἦσαν αὐτῷ εἴκοσι καὶ τρεῖς πόλεις ἐν τῇ Γαλαάδ. ²³ καὶ ἔλαβε Γεδσουρ καὶ Ἀράμ τὰς κόμας Ἰαῖρ ἕξ αὐτῶν, τὴν Κανάθ καὶ τὰς κόμας αὐτῆς, ἐξηκοντα πόλεις. πᾶσαι αὗται υἱῶν Μαχὶρ πατρὸς Γαλαάδ. ²⁴ καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἐσρών ἦλθε Χαλέβ εἰς Ἐφραθά. καὶ ἡ γυνὴ Ἐσρών Ἀβιά. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀσχὼ πατέρα Θεκωέ. ²⁵ καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰεραμεήλ πρωτοτόκου Ἐσρών, ὁ πρωτότοκος Ράμ, καὶ Βαναά, καὶ Ἀράμ, καὶ Ἀσάν ἀδελφὸς αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἦν γυνὴ ἑτέρα τῷ Ἰεραμεήλ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἀτάρα. αὕτη ἐστὶ μήτηρ Ὀζόμ. ²⁷ καὶ ἦσαν υἱοὶ Ράμ πρωτοτόκου Ἰεραμεήλ, Μάας, καὶ Ἰαμὴν, καὶ Ἀκόρ. ²⁸ καὶ ἦσαν υἱοὶ Ὀζόμ, Σαμαΐ, καὶ Ἰαδαέ. καὶ υἱοὶ Σαμαΐ, Ναδάβ, καὶ Ἀβισούρ. ²⁹ καὶ ὄνομα τῆς γυναικὸς Ἀβισούρ, Ἀβιγαία. καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀχαβάρ, καὶ τὸν Μωήλ. ³⁰ καὶ υἱοὶ Ναδάβ, Σαλαδ, καὶ Ἀπφαῖν. καὶ ἀπέθανε Σαλαδ οὐκ ἔχων τέκνα. ³¹ καὶ υἱοὶ Ἀπφαῖν Ἰσμηήλ. καὶ υἱοὶ Ἰσμηήλ, Σωσάν. καὶ υἱοὶ Σωσάν, Λαδαί. ³² καὶ υἱοὶ Λαδαί, Ἀχισαμάς, Ἰεθέρ, Ἰωνάθαν. καὶ ἀπέθανεν Ἰεθέρ οὐκ ἔχων τέκνα. ³³ καὶ υἱοὶ Ἰωνάθαν, Φαλὲθ, καὶ Ὀζάμ. οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Ἰεραμεήλ. ³⁴ καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Σωσάν υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρες. καὶ τῷ Σωσάν παῖς Αἰγύπτιος, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωρήλ. ³⁵ καὶ ἔδωκε Σωσάν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Ἰω-

χήλ παιδί αὐτοῦ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔτε-
κεν αὐτῷ τὸν Ἐθί.³⁶ καὶ Ἐθὶ ἐγέννη-
σε τὸν Ναθάν. καὶ Ναθάν ἐγέννησε
τὸν Ζαβὲδ.³⁷ καὶ Ζαβὲδ ἐγέννησε τὸν
Ἀφαιήλ. καὶ Ἀφαιήλ ἐγέννησε τὸν
Ὠβήδ.³⁸ καὶ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰηοῦ.
καὶ Ἰηοῦ ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν.³⁹ καὶ
Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Χελλῆς. καὶ
Χελλῆς ἐγέννησε τὸν Ἐλεασά.⁴⁰ καὶ
Ἐλεασά ἐγέννησε τὸν Σοσομαΐ. καὶ
Σοσομαΐ ἐγέννησε τὸν Σαλούμ.⁴¹ καὶ
Σαλούμ ἐγέννησε τὸν Ἰεχεμίαν. καὶ
Ἰεχεμίας ἐγέννησε τὸν Ἐλισαμά. καὶ
Ἐλισαμά ἐγέννησε τὸν Ἰσμαήλ.⁴² καὶ
υἱοὶ Χαλεβ ἀδελφοὺ Ἰεραμεήλ, Μα-
ρισά ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ. οὗτος πα-
τήρ Ζίφ. καὶ υἱοὶ Μαρισά πατρὸς
Χεβρών.⁴³ καὶ υἱοὶ Χεβρών Κορὲ,
καὶ Θαπφούς, καὶ Ρεκὸμ, καὶ Σαμαά.
⁴⁴ καὶ Σαμαά ἐγέννησε τὸν Ραὲμ πα-
τέρα Ἰεκλάν. καὶ Ἰεκλάν ἐγέννησε τὸν
Σαμαΐ.⁴⁵ καὶ υἱὸς αὐτοῦ Μαὼν. καὶ
Μαὼν πατήρ Βαιθσούρ.⁴⁶ καὶ Γαι-
φά ἡ παλλακὴ Χαλεβ ἐγέννησε τὸν Ἀ-
ράμ, καὶ τὸν Μοσά, καὶ τὸν Γεζουέ.
⁴⁷ καὶ υἱοὶ Ἀδδαΐ, Ραγὲμ, καὶ Ἰωά-
θαμ, καὶ Σωγάρ, καὶ Φαλέκ, καὶ
Γαιφά, καὶ Σαγαέ.⁴⁸ καὶ ἡ παλλα-
κὴ Χαλεβ Μωχά ἐγέννησε τὸν Σαβέρ,
καὶ τὸν Θαράμ.⁴⁹ καὶ ἐγέννησε Σαγαέ
πατέρα Μαδμηνά, καὶ τὸν Σαοῦ πα-
τέρα Μαχαβηνά, καὶ πατέρα Γαιβάλ.
καὶ θυγάτηρ Χαλεβ, Ἀσχά.⁵⁰ οὗτοι
ἦσαν υἱοὶ Χαλεβ. υἱοὶ Ὁρ πρωτοτό-
κου Ἐφραθά. Σωβάλ πατήρ Καραθι-
αρίμ.⁵¹ Σαλωμών πατήρ Βαιθά.
Λαμιὼν πατήρ Βαιθαλαῆμ. καὶ Ἀ-
ρίμ πατήρ Βεθγεδώρ.⁵² καὶ ἦσαν υἱ-
οὶ τῷ Σωβάλ πατρὶ Καραθιαρίμ Ἀ-
ραά καὶ Αἰσί, καὶ Ἀμμανιθ,⁵³ καὶ
Οὐμασφαί, πόλεις Ἰαῖρ, Αἰθαλίμ,
καὶ Μιφιθίμ, καὶ Ἡσαμαθίμ, καὶ ἡ
Μασαραίμ. ἐκ τούτων ἐξήλθον οἱ
Σαραθαῖοι, καὶ υἱοὶ Ἐσθαάμ,⁵⁴ υἱ-
οὶ Σαλωμών Βαιθαλαῆμ ὁ Νετωφα-
τί, Ἀταρώθ οἴκου Ἰωάβ, καὶ ἡμισυ τῆς
Μαλαθί, Ἡσαρί,⁵⁵ πατριοὶ γραμ-
ματέων κατοικοῦντες ἐν Ἰάβις Θαρ-
γαθίμ, καὶ Σαμαθίμ, καὶ Σωχαθίμ.
οὗτοι οἱ Κιναῖοι οἱ ἐλθόντες ἐξ Αἰ-
μαθ πατρὸς οἴκου Ρηγάβ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ οὗτοι ἦσαν υἱοὶ Δαυὶδ οἱ τε-
χθέντες αὐτῷ ἐν Χεβρών. ὁ πρωτό-
τοκος Ἀμὼν τῇ Ἀχινάαμ τῇ Ἰεζραη-
λίτιδι. ὁ δεύτερος Δαμιήλ τῇ Ἀβι-
γαία τῇ Καρμηλίᾳ.² ὁ τρίτος Ἀβεσ-
σαλώμ, υἱὸς Μωχά θυγατρὸς Θολμαΐ
βασιλέως Γεδσουρ. ὁ τέταρτος Ἀδω-
νία υἱὸς Ἀγγίθ.³ ὁ πέμπτος Σαφα-
τία τῆς Ἀβιτάλ. ὁ ἕκτος Ἰεθραάμ τῇ
Ἀγλαῖ γυναικὶ αὐτοῦ.⁴ ἐξ ἐγγενήθη-
σαν αὐτῷ ἐν Χεβρών. καὶ ἐβασίλευ-
σεν ἐκεῖ ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἐξάμηνον. καὶ
τριάκοντα καὶ τρία ἔτη ἐβασίλευσεν
ἐν Ἱερουσαλὴμ.⁵ καὶ οὗτοι ἐτέχθησαν
αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Σαμαά, Σωβάβ,
Νάθαν, καὶ Σαλωμών. τέσσαρες τῇ
Βηρσαβέ θυγατρὶ Ἀμὴλ.⁶ καὶ Ἐβα-
άρ, καὶ Ἐλισά, καὶ Ἐλιφαλήθ,⁷ καὶ
Ναγαί, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ἰαφιέ,⁸ καὶ
Ἐλισαμά, καὶ Ἐλιαδά, καὶ Ἐλιφαλά,
ἐννέα.⁹ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ, πλην τῶν
υἱῶν τῶν παλλακῶν, καὶ Θήμαρ ἀδελ-
φῇ αὐτῶν.¹⁰ υἱοὶ Σαλωμών, Ροβοάμ,
Ἀβιά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ,
Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ,¹¹ Ἰωράμ υἱὸς
αὐτοῦ, Οχοζίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάς υἱὸς
αὐτοῦ,¹² Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἀζα-
ρίας υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωάθαν υἱὸς αὐτοῦ,
¹³ Ἀχάζ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐζεκίας υἱὸς αὐ-
τοῦ, Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ,¹⁴ Ἀμὼν
υἱὸς αὐτοῦ, Ἰωσία υἱὸς αὐτοῦ.¹⁵ καὶ
υἱοὶ Ἰωσία, πρωτότοκος Ἰωανάν, ὁ
δεύτερος Ἰωακίμ, ὁ τρίτος Σεδεκίας,
ὁ τέταρτος Σαλούμ.¹⁶ καὶ υἱοὶ Ἰω-
ακίμ, Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ, Σεδεκίας
υἱὸς αὐτοῦ.¹⁷ καὶ υἱοὶ Ἰεχονία, Ἀσίρ,
Σαλαθιήλ υἱὸς αὐτοῦ,¹⁸ Μελχिरάμ,
καὶ Φαδαΐας καὶ Σανεσάρ, καὶ Ἰεκε-
μία, καὶ Ῥοσαμάθ, καὶ Ναβαδίας.
¹⁹ καὶ υἱοὶ Φαδαΐας, Ζοροβάβελ, καὶ
Σεμεΐ. καὶ υἱοὶ Ζοροβάβελ, Μοσολ-
λάμ, καὶ Ἀνανία, καὶ Σαλωμεθὶ ἀδελ-
φῇ αὐτῶν,²⁰ καὶ Ἀσουβέ, καὶ Ὀδλ,
καὶ Βαραχία, καὶ Ἀσαδία, καὶ Ἀσο-
βεδ, πέντε.²¹ καὶ υἱοὶ Ἀνανία, Φα-
λεττία, καὶ Ἰεσίας υἱὸς αὐτοῦ, Ραφάμ
υἱὸς αὐτοῦ, Ὀρνά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀρδία
υἱὸς αὐτοῦ, Σεχενίας υἱὸς αὐτοῦ.²² καὶ
υἱὸς Σεχενία, Σαμαΐα. καὶ υἱοὶ Σα-
μαΐα, Χαττούς, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βεζούι,
καὶ

καὶ Νωαδία, καὶ Σαφάθ, ἔξ. ²³ καὶ υἱοὶ Νωαδία, Ἐλιθενάν, καὶ Ἐξεκία, καὶ Ἐζοικὰμ, τρεῖς. ²⁴ καὶ υἱοὶ Ἐλιθενάν, Ὀδολία, καὶ Ἐλιασεβών, καὶ Φαδαΐα, καὶ Ἀκούβ, καὶ Ἰωανάν, καὶ Δαλααΐα, καὶ Ἀνάν, ἑπτὰ.

Κ Ε Φ . Δ'.

Καὶ υἱοὶ Ἰούδα, Φαρές, Ἐσρώμ, καὶ Χαριμ, καὶ Ὄρ, Σουβάλ, ² καὶ Ράδα υἱὸς αὐτοῦ. καὶ Σουβάλ ἐγέννησε τὸν Ἰέθ. καὶ Ἰέθ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμαϊ, καὶ τὸν Λαάδ. αὗται αἱ γενέσεις τοῦ Ἀραθί. ³ καὶ οὗτοι υἱοὶ Αἰτάμ, Ἰεζραήλ, καὶ Ἰεσιάν, καὶ Ἰεβδάς. καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτῶν Ἐσηλεββών. ⁴ καὶ Φαρουήλ πατὴρ Γεδώρ, καὶ Ἰαζήρ πατὴρ Ῥσαν. οὗτοι υἱοὶ Ὄρ τοῦ πρωτοτόκου Ἐφραθά πατρὸς Βαιθαλαέν. ⁵ καὶ τῷ Ἀσοῦ πατρὶ Θεκωὲ ἦσαν δύο γυναῖκες Ἀωδά, καὶ Θαοά. ⁶ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ Ἀωδά τὸν Ῥχαία, καὶ τὸν Ἡφάλ, καὶ τὸν Θαιμάν, καὶ τὸν Ἀασθήρ. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἀωδάς. ⁷ καὶ υἱοὶ Θαοάς, Σιρέθ, καὶ Σαάρ, καὶ Ἐσθανάμ. ⁸ καὶ Κωὲ ἐγέννησε τὸν Ἐνώβ, καὶ τὸν Σαβαθά. καὶ γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχάβ, υἱοῦ Ἰαρίν. ⁹ καὶ ἦν Ἰγαβῆς ἐνδοξος ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. καὶ ἡ μήτηρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰγαβῆς, λέγουσα. ἔτεκεν ὡς γαβῆς. ¹⁰ καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰγαβῆς τὸν θεὸν Ἰσραήλ, λέγων. ἐὰν εὐλογῶν εὐλογήσῃς με, καὶ πληθύνῃς τὰ ὄριά μου, καὶ ἡ ἡ χεὶρ σου μετ' ἐμοῦ, καὶ ποιήσῃς γνώσιν τοῦ μὴ ταπεινώσαι με. καὶ ἐπήγαγίν ὁ θεὸς πάντα ὅσα ᾔτήσατο. ¹¹ καὶ Χαλεβ πατὴρ Ἀσχά ἐγέννησε τὸν Μαχίρ. οὗτος πατὴρ Ἀσσαθων. ¹² ἐγέννησε τὸν Βαθραϊάν, καὶ τὸν Βεσση, καὶ τὸν Θαιμάν πατέρα πόλεως Ναῶς ἀδελφοῦ Ἐσελώμ τοῦ Κενεζί. οὗτοι ἄνδρες Ῥηχάβ. ¹³ καὶ υἱοὶ Κενεζ, Γοθονήλ, καὶ Σαραΐα. καὶ υἱοὶ Γοθονήλ, Ἀθάθ. ¹⁴ καὶ Μαναθὶ ἐγέννησε τὸν Γοφερά. καὶ Σαραΐα ἐγέννησε τὸν Ἰωβάβ, πατέρα Ἀρεαδδαΐο, ὅτι τέκτονες ἦσαν. ¹⁵ καὶ υἱοὶ Χαλεβ υἱοῦ Ἰεφονή Ἡρ, Ἀδὰ, καὶ Νοόμ. καὶ υἱοὶ Ἀδὰ Κενεζ, ¹⁶ καὶ υἱοὶ Ἀλεήλ, Ζιβ, καὶ Ζερά, καὶ Θιριά, καὶ Ἐσερήλ. ¹⁷ καὶ υἱοὶ Ἐσροῖ, Ἰεθέρ, Μωράδ, καὶ Ἀφερ, καὶ Ἰα-

μών. καὶ ἐγέννησεν Ἰεθέρ τὸν Μαρών, καὶ τὸν Σεμεϊ, καὶ τὸν Ἰεσβά πατέρα Ἐσθαιμών. ¹⁸ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ αὕτη Ἀδία ἔτεκε τὸν Ἰαρεδ πατέρα Γεδώρ, καὶ τὸν Ἀβέρ πατέρα Σωχών, καὶ τὸν Χετιήλ πατέρα Ζαμών. καὶ οὗτοι υἱοὶ Βεθθία θυγατρὸς Φαραώ, ἣν ἔλαβε Μωρῆδ. ¹⁹ καὶ υἱοὶ γυναικὸς τῆς Ἰδουΐας ἀδελφῆς Ναχαΐμ πατρὸς Κεϊλά, Γαριμ, καὶ Ἐσθαιμών, Νωχαθί. ²⁰ καὶ υἱοὶ Σεμών, Ἀμνών, καὶ Ἀνὰ υἱὸς Φανά, καὶ Ἰωνν. καὶ υἱοὶ Σε, Ζωάν, καὶ υἱοὶ Ζωάβ, ²¹ υἱοὶ Σηλὼμ υἱοῦ Ἰούδα, Ἡρ πατὴρ Ἀηχάβ. καὶ Λααδὰ πατὴρ Μαρισά. καὶ γενέσεις οἰκείων Ἐφραθάβαν τῷ οἴκῳ Ἐσοβὰ, ²² καὶ Ἰωακίμ, καὶ ἄνδρες Χωζήβ, καὶ Ἰωας, καὶ Σαράφ, οἱ κατώκησαν ἐν Μωάβ. καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς Ἀβδηρὸν, Ἀθουκίμ. ²³ οὗτοι κραμεῖς οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀταΐμ καὶ Γαδιρὰ μετὰ τοῦ βασιλέως. ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐνίσχυσαν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ. ²⁴ υἱοὶ Σεμείων, Ναμουήλ, καὶ Ἰαμίν, Ἰαριβ, Ζαρές, Σαούλ, ²⁵ Σαλέμ υἱὸς αὐτοῦ, Μαβασάμ υἱὸς αὐτοῦ, Μασμά υἱὸς αὐτοῦ, ²⁶ Ἀμουήλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαβουδ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαχκούρ υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεϊ υἱὸς αὐτοῦ. ²⁷ τῷ Σεμεϊ υἱοὶ ἐκκαίδεκα, καὶ θυγατέρες ἕξ. καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν οὐκ ἦσαν υἱοὶ πολλοί. καὶ πᾶσαι αἱ πατριαὶ αὐτῶν οὐκ ἐπλήθυναν ὥς υἱοὶ Ἰούδα. ²⁸ καὶ κατώκησαν ἐν Βηρσαβέ, καὶ Μωλαδά, καὶ ἐν Ἐσερσουά, ²⁹ καὶ ἐν Βαλαά, καὶ ἐν Αἰσέμ καὶ ἐν Θωλάδ, ³⁰ καὶ ἐν Βαθουήλ, καὶ ἐν Ἐρμά, καὶ ἐν Σικελάγ, ³¹ καὶ ἐν Βαιθυμαριμῶθ, καὶ Ἡμισουσεωσίν, καὶ οἴκου Βαρουσεωρίμ. αὗται αἱ πόλεις αὐτῶν ἕως βασιλείας Δαυίδ. ³² καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν Αἰτάν, καὶ Ἡν, Ρεμνών, καὶ Θοκκά, καὶ Αἰσάρ, πόλεις πέντε. ³³ καὶ πᾶσαι ἐπαύλεις αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων τούτων ἕως Βάαλ. αὕτη κατασχέσεις αὐτῶν, καὶ ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. ³⁴ καὶ Μοσωβάβ, καὶ Ἰμολὸχ, καὶ Ἰωσία υἱὸς Ἀμασία, ³⁵ καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰηὸν υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Σαραῦ, υἱὸς Ἀσιήλ, ³⁶ καὶ Ἐλιωνά, καὶ

καὶ Ἰωκαβὰ, καὶ Ἰασουῖα, καὶ Ἀσαῖα, καὶ Ἰεδιήλ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Βαναίας, ³⁷ καὶ Ζουζὰ υἱὸς Σαφαὶ υἱοῦ Ἀλὼν, υἱοῦ Ἰεδιὰ, υἱοῦ Σεμοὶ, υἱοῦ Σαμαίου. ³⁸ οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων ἐν ταῖς γενέσεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν οἴκοις πατριῶν αὐτῶν ἐπληθύνθησαν εἰς πλῆθος, ³⁹ καὶ ἐπορεύθησαν ἕως τοῦ ἔλθειν Γέρορα ἕως τῶν ἀνατολῶν τῆς Γαί, τοῦ ζητῆσαι νομὰς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ εὗρον νομὰς πλείονας καὶ ἀγαθὰς. καὶ ἡ γῆ πλατεῖα ἐναντίον αὐτῶν, καὶ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, ὅτι ἐκ τῶν υἱῶν Χάμ τῶν κατοικούντων ἐκεῖ ἔμπροσθεν. ⁴¹ καὶ ἤλθοσαν οὗτοι οἱ γεγραμμένοι ἐπ' ὀνόματος ἐν ἡμέραις Ἐξεκίου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐπάταξαν τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ τοὺς Μιναίους οὓς εὗρσαν ἐκεῖ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ὤκησαν ἀντ' αὐτῶν, ὅτι νομαὶ τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν ἐκεῖ. ⁴² καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Συμεὼν ἐπορεύθησαν εἰς ὄρος Σηὶρ ἄνδρες πεντακόσιοι, καὶ Φαλαεττία, καὶ Νωαδία, καὶ Ραφαῖα, καὶ Ὀζιήλ υἱοὶ Ἰεσὶ ἀρχοντες αὐτῶν. ⁴³ καὶ ἐπάταξαν τοὺς καταλοιποὺς τοὺς καταλειφθέντας τοῦ Ἀμαλήκ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ υἱοὶ Ρουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔδωκε τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰωσήφ υἱῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτότοκια, ² ὅτι Ἰούδας δυνατὸς ἰσχυρὶ καὶ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ εἰς ἡγούμενον ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Ἰωσήφ. ³ υἱοὶ Ρουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ Ἐνώχ, καὶ Φαλλοὺς, Ἀσρώμ, καὶ Χαρομί. ⁴ υἱοὶ Ἰωὴλ, Σεμεὶ, καὶ Βαναία υἱὸς αὐτοῦ. καὶ υἱοὶ Γουγ υἱοῦ Σεμεὶ, ⁵ υἱὸς αὐτοῦ Μιχά, υἱὸς αὐτοῦ Ρηχά, υἱὸς αὐτοῦ Ἰωὴλ, ⁶ υἱὸς αὐτοῦ Βεήλ, ὃν μετόκισε Θαγλαφαλλασάρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ. οὗτος ἀρχὼν τῶν Ρουβήν. ⁷ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλοιποῖς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν,

ὁ ἀρχὼν Ἰωὴλ, καὶ Ζαχαρία, ⁸ καὶ Βαλέκ υἱὸς Ἀζούζ, υἱὸς Σαμὰ, υἱὸς Ἰωὴλ. οὗτος κατώκησεν ἐν Ἀροῦρ, καὶ ἐπὶ Ναβαὺ, καὶ Βεελμασσών. ⁹ καὶ πρὸς ἀνατολὰς κατώκησεν ἕως ἐρχομένων τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ὅτι κτήνη αὐτῶν πολλὰ ἐν γῇ Γαλαὰδ. ¹⁰ καὶ ἐν ἡμέραις Σαοὺλ ἐποίησαν πόλεμον πρὸς τοὺς παροίκους, καὶ ἔπεσον ἐν χερσίν αὐτῶν κατοικούντες ἐν σικηναῖς αὐτῶν πάντες κατ' ἀνατολὰς τῆς Γαλαὰδ. ¹¹ υἱοὶ Γὰδ κατέναντι αὐτῶν κατώκησαν ἐν γῇ Βασάν ἕως Σελά. ¹² Ἰωὴλ πρωτότοκος, καὶ Σαφάμ ὁ δευτέρος, καὶ Ἰανὶν ὁ γραμματεὺς ἐν Βασάν. ¹³ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. Μιχαὴλ, Μοσολλὰμ, καὶ Σεβεὲ, καὶ Ἰωρεὲ, καὶ Ἰωαχὰν, καὶ Ζουὲ, καὶ Ὠβηδ, ἑπτὰ. ¹⁴ οὗτοι υἱοὶ Ἀβιχαία υἱοῦ Οὐοὶ, υἱοῦ Ἰδαὶ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μιχαὴλ, υἱοῦ Ἰεσαὶ, υἱοῦ Ἰεδθαὶ, υἱοῦ Βουζ ¹⁵ ἀδελφοῦ υἱοῦ Ἀβδιήλ, υἱοῦ Γουοὶ, ἀρχὼν οἴκου πατριῶν. ¹⁶ κατώκουν ἐν Γαλαὰδ, ἐν Βασάν, καὶ ἐν ταῖς κώμας αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ περιχώρα Σαρωὼν ἕως ἑξόδου. ¹⁷ πάντων ὁ καταλογισμὸς ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοὰμ βασιλέως Ἰσραὴλ. ¹⁸ υἱοὶ Ρουβὴν, καὶ Γὰδ καὶ ἡμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐξ υἱῶν δυνάμεως, ἄνδρες αἰρόντες ἀσπίδας καὶ μάχαιραν, καὶ τείνοντες τόξον, καὶ δεδιδασμένοι πόλεμον, τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρες χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἐξήκοντα ἐκπορευόμενοι εἰς παράταξιν. ¹⁹ καὶ ἐποίουν πόλεμον μετὰ τῶν Ἀγαρηῶν, καὶ Ἰουραίων, καὶ Ναφισαίων, καὶ Ναδαβαίων, ²⁰ καὶ κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἐδόθησαν εἰς χεῖρας αὐτῶν Ἀγαραῖοι, καὶ πάντα τὰ σικηνώματα αὐτῶν, ὅτι πρὸς τὸν θεὸν ἐβρόησαν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἐπῆκουσεν αὐτοῖς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν. ²¹ καὶ ἤχημαλώτευσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καμήλους πεπτακισχίλιας, καὶ προβάτων διακοσίας πενήκοντα χιλιάδας, ὄρους διεσχίλους, καὶ ψυχὰς ἀνδρῶν ἑκατὸν χιλιάδας. ²² ὅτι τραυματῖαι πολλοὶ ἔπεσον, ὅτι παρα

τοῦ θεοῦ ὁ πόλεμος. καὶ κατώκησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως μετοικεσίας. ²³ καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ κατώκησαν ἀπὸ Βασάν ἕως Βαάλ, Ἑρμών, καὶ Σανὶρ, καὶ ὄρος Ἀερμών. καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ αὐτοὶ ἐπλεονάσθησαν. ²⁴ καὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν αὐτῶν, Ὁφὲρ, καὶ Σεῖ, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἱερεμία, καὶ Ὠδουΐα, καὶ Ἰεδιήλ. ἄνδρες ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄνδρες ὀνομαστοὶ, ἀρχόντες τῶν οἴκων πατριῶν αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἠθέτησαν ἐν θεῷ πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐπόρνευσαν ὅπως θεῶν τῶν λαῶν τῆς γῆς, οὓς ἐξήρξεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἐπήγειρεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τὸ πνεῦμα Φαλώχ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ τὸ πνεῦμα Θαλαφαλλασὰρ βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ μετώκισεν τὸν Ρουβὴν, καὶ τὸν Γαδδί, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Χαάκ, καὶ Χαβῶρ, καὶ ἐπὶ ποταμὸν Γωζάν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. ζ'.

Υἱοὶ Λευὶ, Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί. ² καὶ υἱοὶ Καάθ, Ἀμβραμ, καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ. ³ καὶ υἱοὶ Ἀμβραμ, Ἀαρών, καὶ Μωϋσῆς, καὶ Μαριάμ. καὶ υἱοὶ Ἀαρών, Ναδάβ, καὶ Ἀβιούδ, Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. ⁴ Ἐλεάζαρ ἐγέννησε τὸν Φινεές. Φινεές ἐγέννησε τὸν Ἀβισού. ⁵ Ἀβισού ἐγέννησε τὸν Βοκκί. καὶ Βοκκί ἐγέννησε τὸν Ὀζι. ⁶ Ὀζι ἐγέννησε τὸν Ζαραία. Ζαραία ἐγέννησε τὸν Μαριήλ. ⁷ καὶ Μαριήλ ἐγέννησε τὸν Ἀμαρία. καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχινώβ. ⁸ καὶ Ἀχινώβ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ. καὶ Σαδώκ ἐγέννησε τὸν Ἀχιμάς. ⁹ καὶ Ἀχιμάς ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν. καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Ἰωανάν. ¹⁰ καὶ Ἰωανάν ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν. οὗτος ἱεράτευσεν ἐν τῷ οἴκῳ ᾧ ᾠκοδόμησε Σαλωμών ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹¹ καὶ ἐγέννησεν Ἀζαρίας τὸν Ἀμαρία. καὶ Ἀμαρία ἐγέννησε τὸν Ἀχινώβ. ¹² καὶ Ἀχινώβ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ. καὶ Σαδώκ ἐγέννησε τὸν Σαλωμ. ¹³ καὶ Σαλωμ ἐγέννησε τὸν Χελκίαν. καὶ Χελκίας ἐγέννησε τὸν Ἀζαρίαν. ¹⁴ καὶ Ἀζαρίας ἐγέννησε τὸν Σαραία. καὶ Σαραίας

ἐγέννησε τὸν Ἰωσαδάκ. ¹⁵ καὶ Ἰωσαδάκ ἐπορεύθη ἐν τῇ μετοικίᾳ μετὰ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ Ναβουχοδονόσορ. ¹⁶ υἱοὶ Λευὶ, Γεδσών, Καάθ, καὶ Μεραρί. ¹⁷ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδσών, Λοβερί, καὶ Σεμεῖ. ¹⁸ υἱοὶ Καάθ, Ἀμβραμ, καὶ Ἰσσαὰρ, Χεβρών, καὶ Ὀζιήλ. ¹⁹ υἱοὶ Μεραρί, Μοολί, καὶ ὁ Μουσί. καὶ αὐταὶ αἱ πατρίαι τοῦ Λευὶ κατὰ πατρίαν αὐτῶν. ²⁰ τῷ Γεδσών, τῷ Λοβερί υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαμμιάθ υἱὸς αὐτοῦ, ²¹ Ἰωάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀδδὶ υἱὸς αὐτοῦ, Ζαρά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰεθρί υἱὸς αὐτοῦ. ²² υἱοὶ Καάθ, Ἀμιναδάβ υἱὸς αὐτοῦ, Κορὲ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσηρ υἱὸς αὐτοῦ, ²³ Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισάφ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσηρ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁴ Θαάθ υἱὸς αὐτοῦ, Οὐριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζία υἱὸς αὐτοῦ, Σαούλ υἱὸς αὐτοῦ. ²⁵ καὶ υἱοὶ Ἐλκανά, Ἀμεσσί, καὶ Ἀχιμώθ, ²⁶ Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ, Σουφι υἱὸς αὐτοῦ, Καϊναάθ υἱὸς αὐτοῦ, ²⁷ Ἐλιάβ υἱὸς αὐτοῦ, Ἱεροβοάμ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλκανά υἱὸς αὐτοῦ. ²⁸ υἱοὶ Σαμουὴλ, ὁ πρωτότοκος Σανί, καὶ Ἀβιά. ²⁹ υἱοὶ Μεραρί, Μοολί, Λοβερί υἱὸς αὐτοῦ, Σεμεῖ υἱὸς αὐτοῦ, Ὀζά υἱὸς αὐτοῦ, ³⁰ Σαμαά υἱὸς αὐτοῦ, Ἀγγία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀσαΐας υἱὸς αὐτοῦ. ³¹ καὶ οὗτοι οὓς κατέστησε Λαυὶ ἐπὶ χεῖρας ἀδόντων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν τῇ καταπαύσει τῆς κιβωτοῦ. ³² καὶ ἦσαν λειτουργοῦντες ἐναντίον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν ὀργάνοις ἕως οὗ ᾠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔστησαν κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν ἐπὶ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. ³³ καὶ οὗτοι οἱ ἔστηκοτες, καὶ υἱοὶ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Καάθ, Αἰμάν ὁ ψαλτωδὸς υἱὸς Ἰωήλ, υἱοῦ Σαμουὴλ, ³⁴ υἱοῦ Ἐλκανά, υἱοῦ Ἱεροβοάμ, υἱοῦ Ἐλιήλ, υἱοῦ Θεοῦ, ³⁵ υἱοῦ Σούφ, υἱοῦ Ἐλκανά, υἱοῦ Μαάθ, υἱοῦ Ἀμαθὶ, ³⁶ υἱοῦ Ἐλκανά, υἱοῦ Ἰωήλ, υἱοῦ Ἀζαρία, υἱοῦ Σαφάβια, ³⁷ υἱοῦ Θαάθ, υἱοῦ Ἀσηρ, υἱοῦ Ἀβιασάφ, υἱοῦ Κορὲ, ³⁸ υἱοῦ Ἰσαὰρ, υἱοῦ Καάθ, υἱοῦ Λευὶ, υἱοῦ Ἰσραὴλ. ³⁹ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀσάφ ὁ ἔστηκὼς ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ. Ἀσάφ υἱὸς Βα-
ραχία,

ραχία, υἱοῦ Σαμαα, ⁴⁰ υἱοῦ Μιχαήλ, υἱοῦ Βαασία, υἱοῦ Μελχία, ⁴¹ υἱοῦ Ἀθανί, υἱοῦ Ζααράϊ, υἱοῦ Ἀδαϊ, ⁴² υἱοῦ Αἰθάμ, υἱοῦ Ζαμμάμ, υἱοῦ Σεμεϊ, ⁴³ υἱοῦ Ἰεθ, υἱοῦ Γεδσών, υἱοῦ Λευί. ⁴⁴ καὶ υἱοὶ Μεραρί οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐξ ἀριστερῶν. Αἰθάμ υἱὸς Κισά, υἱοῦ Ἀβαϊ, υἱοῦ Μαλωχ, ⁴⁵ υἱοῦ Ἀσεβί, ⁴⁶ υἱοῦ Ἀμεισσία, υἱοῦ Βανί, υἱοῦ Σεμή, ⁴⁷ υἱοῦ Μοολί, υἱοῦ Μουσί, υἱοῦ Μεραρί, υἱοῦ Λευί. ⁴⁸ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, οἱ Λευῖται οἱ δεδομένοι εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας σκηνῆς οἴκου τοῦ θεοῦ. ⁴⁹ καὶ Ἀαρών, καὶ υἱοὶ αὐτοῦ θυμιῶντες ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἁγία τῶν ἁγίων, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ Ἰσραὴλ κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο Μωϋσῆς παῖς τοῦ θεοῦ. ⁵⁰ καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἀαρών. Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ, Φινεές υἱὸς αὐτοῦ, Ἀβισού υἱὸς αὐτοῦ, ⁵¹ Βοκκί υἱὸς αὐτοῦ, ⁵² Οἰλ υἱὸς αὐτοῦ, Σαραΐα υἱὸς αὐτοῦ, ⁵² Μαριήλ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀμαρία υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιτῶβ υἱὸς αὐτοῦ, ⁵³ Σαδώκ υἱὸς αὐτοῦ, Ἀχιμάας υἱὸς αὐτοῦ. ⁵⁴ καὶ αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμας αὐτῶν, ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῶν τοῖς υἱοῖς Ἀαρών τῇ πατριᾷ αὐτῶν τοῖς Κααθί, ὅτι αὐτοῖς ἐγένετο ὁ κληρὸς. ⁵⁵ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν Χεβρὼν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς κύκλῳ αὐτῆς. ⁵⁶ καὶ τὰ πεδία τῆς πόλεως, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκαν τῷ Χαλεβ υἱῷ Ἰεφοννή. ⁵⁷ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἀαρών ἔδωκαν τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Χεβρὼν, καὶ τὴν Δοβνὰ, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Σελνὰ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐσθαμὸν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁵⁸ καὶ τὴν Ἰεθάρ, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβίρ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁵⁹ καὶ τὴν Ἀσάν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθσαμὺν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁶⁰ καὶ ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν τὴν Γαβαὶ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Γαλεμαθ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀναθὼθ καὶ

τὰ περισπόμενα αὐτῆς. πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῶν τρισκαίδεκα πόλεις κατὰ πατριὰς αὐτῶν. ⁶¹ καὶ τοῖς υἱοῖς Κααθ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ τῶν πατριῶν ἐκ τῆς φυλῆς ἐκ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ, κληρῶ πόλεις δέκα. ⁶² καὶ τοῖς υἱοῖς Γεδσών κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἰσάαχάρ, ἐκ φυλῆς Ἀσέρ, ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί ἐκ φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ Βασάν, πόλεις τρισκαίδεκα. ⁶³ καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί κατὰ πατριὰς αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, ἐκ φυλῆς Γάδ, ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, κληρῶ πόλεις δεκάδυο. ⁶⁴ καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῶν. ⁶⁵ καὶ ἔδωκαν ἐν κληρῶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, καὶ ἐκ φυλῆς υἱῶν Βενιαμὴν τὰς πόλεις ταύτας ὥς ἐκάλεσεν αὐτάς ἐπ' ὀνόματος, ⁶⁶ καὶ ἀπὸ τῶν πατριῶν υἱῶν Κααθ. καὶ ἐγένοντο πόλεις τῶν ὁρίων αὐτῶν ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. ⁶⁷ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, τὴν Συχημ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ τὴν Γαζερ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁶⁸ καὶ τὴν Ἰεκμαὰν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Βαιθαρώων καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁶⁹ καὶ τὴν Αἰλὼν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Γεθρεμμὼν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Ἀνὰρ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεμβλάαν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, κατὰ πατριὰν τοῖς υἱοῖς Κααθ τοῖς καταλοιποῖς. ⁷¹ τοῖς υἱοῖς Γεδσών ἀπὸ πατριῶν ἡμίσεος φυλῆς Μανασσῆ τὴν Γωλὰν ἐκ τῆς Βασάν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσρηὼθ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς. ⁷² καὶ ἐκ φυλῆς Ἰσάαχάρ τὴν Κέδεξ, καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Λεβερί καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Δαβὼρ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁷³ καὶ τὴν Ῥαμὼθ, καὶ τὴν Αἰνὰν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς. ⁷⁴ καὶ ἐκ φυλῆς Ἀσέρ τὴν Μασσάλ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀβδὼν καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, ⁷⁵ καὶ τὴν Ἀκὰκ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς, καὶ τὴν Ῥωὼβ καὶ τὰ περισπόμενα αὐτῆς. ⁷⁶ καὶ ἀπὸ φυλῆς Νεφθαλί

Νεφθαλί τὴν Κέδες ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Χαμῶθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Καριαθαΐμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁷⁷ τοῖς υἱοῖς Μεραοὶ τοῖς καταλοιποῖς ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν τὴν Ῥεμμὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Θαβὼρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁸ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου τὴν Ἰεριχώ κατὰ δυσμὰς τοῦ Ἰορδάνου. ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν τὴν Βοσόρ ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰασὰ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁷⁹ καὶ τὴν Καδμῶθ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μαεφλά καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. ⁸⁰ ἐκ φυλῆς Γαδ τὴν Ραμμῶθ Γαλαὰδ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Μααναΐμ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, ⁸¹ καὶ τὴν Ἑσεβὼν καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰαζήρ καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσάχαρ Θωλὰ, καὶ Φουὰ, καὶ Ἰασοῦβ, καὶ Σεμερὼν, τέσσαρες. ² καὶ υἱοὶ Θωλὰ, Ὀζι, Ῥαφαΐα, καὶ Ἰεριήλ, καὶ Ἰαμαΐ, καὶ Ἰεμασάν, καὶ Σαμουήλ, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν τῷ Θωλὰ ἰσχυροὶ δυνάμει κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐν ἡμέραις Δαυὶδ, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. ³ καὶ υἱοὶ Ὀζι, Ἰεζραΐα. καὶ υἱοὶ Ἐζραΐα, Μιχαήλ, Ἀβδιὸν, καὶ Ἰωήλ, καὶ Ἰεσία, πέντε, ἄρχοντες πάντες. ⁴ καὶ ἐπ' αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἰσχυροὶ παρατάσσασθαι εἰς πόλεμον, τριάκοντα καὶ ἑξ χιλιάδες, ὅτι ἐπλήθυναν γυναῖκας καὶ υἱούς. ⁵ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς πάσας πατριάς Ἰσάχαρ, καὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ὀγδοηκοντα καὶ ἑπτὰ χιλιάδες, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν πάντων. ⁶ υἱοὶ Βενιαμὴν, καὶ Βαλὲ, καὶ Βαχίρ, καὶ Ἰεδιήλ, τρεῖς. ⁷ καὶ υἱοὶ Βαλὲ, Ἑσεβὼν, καὶ Ὀζι, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Ἰεριμουθ, καὶ Οὐρὶ, πέντε. ἄρχοντες οἴκων πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ τριακοντατέσσαρες. ⁸ καὶ υἱοὶ Βαχίρ, Ζεμιρά, καὶ Ἰωὰς, καὶ Ἐλιέζερ, καὶ Ἐλθιανάν, καὶ Ἀμαρία, καὶ Ἰεριμουθ, καὶ Ἀβιουδ, καὶ Ἀναθῶθ,

καὶ Ἐλμεθ, πάντες οὗτοι υἱοὶ Βαχίρ, ⁹ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, εἴκοσι χιλιάδες καὶ διακόσιοι. ¹⁰ καὶ υἱοὶ Ἰεδιήλ, Βαλαάν, καὶ υἱοὶ Βαλαάν, Ἰαοὺς, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἀῶθ, καὶ Χανανά, καὶ Ζαϊθάν, καὶ Θαρσί, καὶ Ἀχισάαρ, ¹¹ πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεδιήλ. ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἰσχυροὶ δυνάμει, ἑπτακαίδεκα χιλιάδες καὶ διακόσιοι, ἐκπορευόμενοι δυνάμει πολεμεῖν, ¹² καὶ Σαπφίν, καὶ Ἀπφίν. καὶ υἱοὶ Ὠρ, Ἀσώμ, υἱὸς αὐτοῦ Ἀόρ. ¹³ υἱοὶ Νεφθαλί, Ἰασιήλ, Γωνί, καὶ Ἀσὴρ, καὶ Σελλὸν, υἱοὶ αὐτοῦ. Βαλαμ υἱὸς αὐτοῦ. ¹⁴ υἱοὶ Μανασσῆ, Ἑσριήλ, ὃν ἔτεκεν ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ Σύρα, ἔτεκε δὲ αὐτῷ καὶ Μαχίρ πατέρα Γαλαὰδ. ¹⁵ καὶ Μαχίρ ἔλαβε γυναῖκα τῷ Ἀπφίν καὶ Σαπφίν. καὶ ὄνομα ἀδελφῆς αὐτοῦ Μωωχά, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Σαπφαὰδ. ἐγεννήθησαν δὲ τῷ Σαπφαὰδ θυγατέρες. ¹⁶ καὶ ἔτεκε Μωωχά γυνὴ Μαχίρ υἱόν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Φαρές. καὶ ὄνομα ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σοῦρος. υἱοὶ αὐτοῦ Οὐλάμ, καὶ Ροκόμ. ¹⁷ καὶ υἱοὶ Οὐλάμ, Βαδάμ. οὗτοι υἱοὶ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχίρ, υἱοῦ Μανασσῆ. ¹⁸ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἡ Μαλεχεθ ἔτεκε τὸν Ἰσοῦδ, καὶ τὸν Ἀβιέζερ, καὶ τὸν Μαελά. ¹⁹ καὶ ἦσαν υἱοὶ Σεμιρά, Αἴμ, καὶ Συχέμ, καὶ Λα-νιμ, καὶ Ἀνιάν. ²⁰ καὶ υἱοὶ Ἐφραΐμ, Σωθαλάθ, καὶ Βαραδ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Θαὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλαδὰ υἱὸς αὐτοῦ, Σαὰθ υἱὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ Ζαβὰδ υἱὸς αὐτοῦ, Σωθιελὲ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀζέρ, καὶ Ἐλεὰδ. καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες Γεθ, οἱ τεχθέντες ἐν τῇ γῇ, ὅτι κατέβησαν τοῦ λαβεῖν τὰ κτήνη αὐτῶν, ²² καὶ ἐπένθησεν Ἐφραΐμ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἡμέρας πολλὰς. καὶ ἤλθον ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ²³ καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν ἐν γαστρὶ, καὶ ἔτεκεν υἱόν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Βερία, ὅτι ἐν κακοῖς ἐγένετο ἐν οἴκῳ μου. ²⁴ καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Σαραα. καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς καταλοιποῖς. καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω καὶ

καὶ τὴν ἄνω. καὶ υἱοὶ Ὁζὰν Σηερά,²⁵ καὶ Ῥαφὴ υἱὸς αὐτοῦ, Σαράφ καὶ Θαλῆες υἱοὶ αὐτοῦ, Θαέν υἱὸς αὐτοῦ.²⁶ τῷ Λααδὰν υἱῷ αὐτοῦ υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς Ἐλισαμαΐ,²⁷ υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησουνέ, υἱοὶ αὐτοῦ.²⁸ καὶ κατὰσχεσις αὐτῶν καὶ κατοικία αὐτῶν Βαιθὴλ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς κατ' ἀνατολὰς Νοαράν πρὸς δυσμαῖς Γάξερ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. καὶ Συχέμ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς ἕως Γάξης, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς,²⁹ καὶ ἕως ὁρίων υἱῶν Μαρασσῆ, Βαιθσαὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Θαναχ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Μαγεδδὼ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, Δωρ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς. ἐν ταύτῃ κατώκησαν υἱοὶ Ἰωσήφ υἱοῦ Ἰσραὴλ.³⁰ υἱοὶ Ἀσήρ, Ἰεμνὰ, καὶ Σουΐα, καὶ Ἰσουΐ, καὶ Βεριὰ, καὶ Σορὲ ἀδελφὴ αὐτῶν.³¹ καὶ υἱοὶ Βεριὰ, Χάβερ, καὶ Μελχίλ. οὗτος πατήρ Βερθαΐθ.³² καὶ Χάβερ ἐγέννησε τὸν Ἰαφλήτ, καὶ τὸν Σαμρὴ, καὶ τὸν Χωθὰν, καὶ τὴν Σολὰ ἀδελφὴν αὐτῶν.³³ καὶ υἱοὶ Ἰαφλήτ, Φασέκ, καὶ Βαμαήλ, καὶ Ἀσίθ. οὗτοι υἱοὶ Ἰαφλήτ.³⁴ καὶ υἱοὶ Σεμμήρ, Ἀχί, καὶ Ῥοογὰ, καὶ Ἰαβὰ, καὶ Ἀράμ,³⁵ καὶ Βανηελάμ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σωφὰ, καὶ Ἰμανὰ, καὶ Σελλῆς, καὶ Ἀμάλ.³⁶ υἱοὶ Σωφὰς, Σουὲ καὶ Ἀρναφάρ, καὶ Σουδά, καὶ Βαρίν, καὶ Ἰμράν,³⁷ καὶ Βασάν, καὶ Ῥὰ, καὶ Σαμὰ, καὶ Σαλισὰ, καὶ Ἰεθρά, καὶ Βεηρά.³⁸ καὶ υἱοὶ Ἰεθρ, Ἰεφινὰ, καὶ Φασφὰ, καὶ Ἀρά.³⁹ καὶ υἱοὶ Ὀλά, Ὀρέχ, Ἀνιήλ, καὶ Ῥασιά.⁴⁰ πάντες ἄρχοντες πατριῶν, ἐκλεκτοὶ ἰσχυροὶ δυνάμει, ἄρχοντες ἡγούμενοι. ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς παρατάξιν τοῦ πολεμεῖν, ἀριθμὸς αὐτῶν ἄνδρες εἰκοσιεὶς χιλιάδες.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ Βενιαμὴν ἐγέννησε Βαλὲ πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ Ἀσβήλ τὸν δευτέρον, Ἀαρά τὸν τρίτον,² Νωὰ τὸν τέταρτον, καὶ Ῥαφὰ τὸν πέμπτον.³ καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Βαλὲ, Ἀδὶρ, καὶ Γηρά, καὶ Ἀβιουδ,⁴ καὶ Ἀβεσσουὲ, καὶ Νοαμὰ, καὶ Ἀχιά,⁵ καὶ Γερά, καὶ Σεφουφάμ, καὶ Οὐράμ.⁶ οὗτοι υἱοὶ Ἀδὼδ, οὗτοί εἰσιν ἄρχοντες πατριῶν

τοῖς κατοικοῦσι Γαβέε. καὶ μετῴκισαν αὐτοὺς εἰς Μαχαναθί,⁷ καὶ Νοομὰ, καὶ Ἀχιά, καὶ Γηρά. οὗτος Ἰεγλαὰμ, καὶ ἐγέννησε τὸν Ἀζὰ, καὶ τὸν Ἰαρχώ.⁸ καὶ Σααρίν ἐγέννησεν ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ μετὰ τὸ ἀποστελεῖν αὐτὸν Ῥοσὶν καὶ τὴν Βααδὰ γυναῖκα αὐτοῦ.⁹ καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῆς Ἀδὰ γυναῖκός αὐτοῦ τὸν Ἰωλαβ, καὶ τὸν Σεβιά, καὶ τὸν Μισὰ, καὶ τὸν Μελχὰς,¹⁰ καὶ τὸν Ἰεβούς, καὶ τὸν Ζαβιά, καὶ τὸν Μαρμὰ. οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν.¹¹ καὶ ἐκ τῆς Ῥοσὶν ἐγέννησε τὸν Ἀβιτωὴλ, καὶ τὸν Ἀλφαάλ.¹² καὶ υἱοὶ Ἀλφαάλ, Ῥεβήδ, Μισαάλ, Σεμμήρ. οὗτος ὠκοδομήσεν τὴν Ῥνάν, καὶ τὴν Δωδ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς.¹³ καὶ Βεριὰ, καὶ Σαμὰ. οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τοῖς κατοικοῦσιν Αἰλάμ, καὶ οὗτοι ἐξεδίωξαν τοὺς κατοικοῦντας Γεθ.¹⁴ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σωσηρ, καὶ Αριμωθ,¹⁵ καὶ Ζαβαδία, καὶ Ῥορὴδ, καὶ Ἐδερ,¹⁶ καὶ Μιχαήλ, καὶ Ἰεσφὰ, καὶ Ἰωδὰ, υἱοὶ Βεριὰ,¹⁷ καὶ Ζαβαδία, καὶ Μοσολλὰμ, καὶ Ἀζακί, καὶ Ἀβάρ,¹⁸ καὶ Ἰσαμαρὶ, καὶ Ἰεζλίας, καὶ Ἰωβὰβ, υἱοὶ Ἐλφαάλ.¹⁹ καὶ Ἰακίμ, καὶ Ζαχοὶ, καὶ Ζαβδί,²⁰ καὶ Ἐλιωναΐ, καὶ Σαλαθὶ, καὶ Ἐλιηλὶ,²¹ καὶ Ἀδαΐα, καὶ Βαραΐα, καὶ Σαμαράθ υἱοὶ Σαμαΐθ.²² καὶ Ἰεσφάν, καὶ Ῥεβήδ, καὶ Ἐλεήλ,²³ καὶ Ἀβδών, καὶ Ζεχοὶ, καὶ Ἀνάν,²⁴ καὶ Ἀνανία, καὶ Ἀμβροί, καὶ Αἰλάμ, καὶ Ἀναθωθ,²⁵ καὶ Ἰαθὶν, καὶ Ἰεφαδίας, καὶ Φανουήλ, υἱοὶ Σωσῆκ,²⁶ καὶ Σαμσαρί, καὶ Σααρίας, καὶ Γοθολία,²⁷ καὶ Ἰαρασία, καὶ Ἐριά, καὶ Ζεχοὶ υἱὸς Ἰροάμ.²⁸ οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἄρχοντες. οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ.²⁹ καὶ ἐν Γαβαὼν κατώκησε πατήρ Γαβαὼν. καὶ ὄνομα γυναῖκι αὐτοῦ Μοαχὰ,³⁰ καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς ὁ πρωτότοκος Ἀβδών, καὶ Σοὺρ, καὶ Κίς, καὶ Βαάλ, καὶ Ναδαβ, καὶ Νηρ,³¹ καὶ Γεδουρ καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ζακχούρ,³² καὶ Μακελώθ. καὶ Μακελώθ ἐγέννησε τὸν Σαμαα. καὶ γὰρ οὗτοι κατέναντι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν.³³ καὶ Νηρ ἐγέννησε τὸν

Κίς.

Κίς, καὶ Κίς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰονάθαν, καὶ τὸν Μελχισουέ, καὶ τὸν Ἀμινάδαβ, καὶ τὸν Ἀσαβάλ. ³⁴ καὶ υἱὸς Ἰονάθαν Μεριβαάλ. καὶ Μεριβαάλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. ³⁵ καὶ υἱοὶ Μιχά, Φιθὼν, καὶ Μελάχ, καὶ Θαράχ, καὶ Ἀχάζ, ³⁶ καὶ Ἀχάζ ἐγέννησε τὸν Ἰαδὰ. καὶ Ἰαδὰ ἐγέννησε τὸν Σαλαιμάθ καὶ τὸν Ἀσμιώθ, καὶ τὸν Ζαμβροί. καὶ Ζαμβροί ἐγέννησε τὸν Μαισά. ³⁷ καὶ Μαισά ἐγέννησε τὸν Βαανά. Ῥαφαία υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. ³⁸ καὶ τῷ Ἐσὴλ ἕξ υἱοί. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Σαραΐα, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἀνάν, καὶ Ἀσά. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ. ³⁹ καὶ υἱοὶ Ἀσὴλ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Αἰλάμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰὰς ὁ δεύτερος, καὶ Ἐλιφαλέτ ὁ τρίτος. ⁴⁰ καὶ ἦσαν υἱοὶ Αἰλάμ ἰσχυροὶ ἄνδρες δυνάμει, πείνοντες τόξον, καὶ πληθύνοντες υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν, ἑκατὸν πενήκοντα. πάντες οὗτοι ἕξ υἱῶν Βενιαμίν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ συλλοχισμὸς αὐτῶν, καὶ οὗτοι καταγεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδα μετὰ τῶν ἀποικισθέντων εἰς Βαβυλῶνα ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ² καὶ οἱ κατοικοῦντες πρότερον ἐν ταῖς κατασχέσεσιν αὐτῶν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰσραὴλ. οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, καὶ οἱ δεδωμένοι. ³ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατῴκησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βενιαμίν, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ Μανασσῆ. ⁴ καὶ Γνωθί, καὶ υἱὸς Σαμιουὺν υἱοῦ Ἀμοὶ, υἱοῦ Ἀμβραϊμ, υἱοῦ Βουνί, υἱοῦ υἱῶν Φαρές, υἱοῦ Ἰούδα. ⁵ καὶ ἐκ τῶν Σηλών, Ἀσαΐα πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαρά Ἰεήλ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἑξακόσιοι καὶ ἑννεήκοντα. ⁷ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμίν Σαλώμ υἱὸς Μοσολλάμ υἱοῦ Ῥδουΐα, υἱοῦ Ἀσινοῦ. ⁸ καὶ Ἰεμναὰ υἱὸς Ἱεροβοάμ, καὶ Ἡλώ. οὗτοι υἱοὶ Ὅζι υἱοῦ Μαχίρ. καὶ Μοσολλάμ υἱὸς Σαφατία, υἱοῦ Ραγουήλ, υἱοῦ Ἰεμναΐ. ⁹ καὶ ἀδελ-

φοὶ αὐτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν ἑννακόσιοι πενήκονταῖς, πάντες οἱ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων Ἰωδαὲ, καὶ Ἰωαβὴμ, καὶ Ἰαχίν, ¹¹ καὶ Ἀζαρία υἱὸς Χελκία υἱοῦ Μοσολλάμ, υἱοῦ Σαδὼκ, υἱοῦ Μαράϊωθ, υἱοῦ Ἀχιτῶβ ἡγουμένου οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹² καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἰσαὰμ υἱοῦ Φασχώρ, υἱοῦ Μελχία, καὶ Μασαΐα υἱὸς Ἀδιήλ, υἱοῦ Ἐζιρά, υἱοῦ Μοσολλάμ, υἱοῦ Μασελμῶθ, υἱοῦ Ἐμμήρ. ¹³ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἑξήκοντα, ἰσχυροὶ δυνάμει εἰς ἐρασίαν λειτουργίας οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹⁴ καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν Σαμαΐα υἱὸς Ἀσὼβ, υἱοῦ Ἐζρικὰμ, υἱοῦ Ἀσαβία ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί. ¹⁵ καὶ Βακβακάρ, καὶ Ἀρῆς, καὶ Γαλαὰλ, καὶ Ματθανίας υἱὸς Μιχά, υἱοῦ Ζεχοὶ, υἱοῦ Ἀσάφ. ¹⁶ καὶ Ἀβδία υἱὸς Σαμίας, υἱοῦ Γαλαὰλ, υἱοῦ Ἰδιθούν, καὶ Βαραχία υἱὸς Ὁσσα υἱοῦ Ἐλκανά, ὁ κατοικῶν ἐν ταῖς κώμαις Νωτεφατί. ¹⁷ οἱ πυλωροὶ, Σαλώμ, Ἀκούμ, Τελμών, καὶ Λιμάν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν, Σαλώμ ὁ ἄρχων ¹⁸ καὶ ἕως ταύτης ἐν τῇ πύλῃ τοῦ βασιλείως κατ' ἀνατολάς. αὗται αἱ πύλαι τῶν παρεμβολῶν υἱῶν Λευί. ¹⁹ καὶ Σελλοῖμ υἱὸς Κορέ υἱοῦ Ἀβιασάφ, υἱοῦ Κορέ. καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς οἶκον πατρὸς αὐτοῦ, οἱ Κοριταὶ ἐπὶ τῶν ἔργων τῆς λειτουργίας φυλάσσοντες τὰς φυλάκας τῆς σκηνῆς. καὶ πατέρες αὐτῶν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς κυρίου φυλάσσοντες τὴν εἴσοδον. ²⁰ καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ ἡγούμενος ἦν ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν κυρίου, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ. ²¹ Ζαχαρίας υἱὸς Μοσολλαμί πυλωρὸς τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. ²² πάντες οἱ ἐκλεκτοὶ ἐπὶ τῆς πύλης ἐν ταῖς πύλαις διακόσιοι καὶ δεκαδυο. οὗτοι ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν, ὁ καταλοχισμὸς αὐτῶν. τούτους ἔστησε Δαυὶδ καὶ Σαμουὴλ ὁ βλέπων τῇ πίστει αὐτῶν. ²³ καὶ οὗτοι καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ τῆς σκηνῆς τοῦ φυλάσσειν. ²⁴ κατὰ τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ἦσαν αἱ πύλαι, κατὰ ἀνατολάς, θαλάσσαν, βορρᾶν,

βορράν, νότον. ²⁵ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς αὐτῶν τοῦ εἰσπορευέσθαι κατὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετὰ τούτων. ²⁶ ὅτι ἐν πίστει εἰσὶ τέσσαρες δυνατοὶ τῶν πυλῶν. καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν ἐπὶ τῶν παστοφορίων, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου τοῦ θεοῦ παρεμβάλλουσιν, ²⁷ ὅτι ἐπ' αὐτοὺς ἡ φυλακή. καὶ οὗτοι ἐπὶ τῶν κλειδῶν τοπρῶν πρῶτῷ ἀνοίγουν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ, ²⁸ καὶ ἔξ αὐτῶν ἐπὶ τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, ὅτι ἐν ἀριθμῷ εἰσίσουσιν, καὶ ἐν ἀριθμῷ ἐξίσουσιν. ²⁹ καὶ ἔξ αὐτῶν καθεσταμένοι ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἅγια, καὶ ἐπὶ τῆς σμιδάλεως, τοῦ οἴνου, τοῦ ἐλαίου, τοῦ λιβανωτοῦ, καὶ τῶν ἁρωμάτων. ³⁰ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερέων ἦσαν μυρεφοὶ τοῦ μύρου, καὶ εἰς τὰ ἁρώματα. ³¹ καὶ Ματθαθίας ἐκ τῶν Λευιτῶν, οὗτος ὁ πρωτότοκος τῷ Σαλῶμ τῷ Κορίτῃ ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱεροῦς. ³² καὶ Βαναάς ὁ Κααθίτης ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἁρτων τῆς προθέσεως, τοῦ ἐτοιμάσαι σάββατον κατὰ σάββατον. ³³ καὶ οὗτοι ἠρατρωδοὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν διατεταγμένοι ἐφημερίαι, ὅτι ἡμέρα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. ³⁴ οὗτοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν Λευιτῶν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, ἄρχοντες οὗτοι κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁵ καὶ ἐν Γαβῶν κατώκησε πατήρ Γαβῶν Ἰεὴλ. καὶ ὄνομα γυναικὸς αὐτοῦ Μωωχά. ³⁶ καὶ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρωτότοκος Ἀβδὼν, καὶ Σούρ, καὶ Κίς, καὶ Βαὰλ, καὶ Νῆρ, καὶ Ναδάβ, ³⁷ καὶ Γεδούρ καὶ ἀδελφός, καὶ Ζακχὼρ καὶ Μακελῶθ. ³⁸ καὶ Μακελῶθ ἐγέννησε τὸν Σαμαά. καὶ οὗτοι ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν κατώκησαν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ³⁹ καὶ Νῆρ ἐγέννησε τὸν Κίς, καὶ Κίς ἐγέννησε τὸν Σαούλ, καὶ Σαούλ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ τὸν Μελχισουέ, καὶ τὸν Ἀμναδάβ, καὶ τὸν Ἀσαβάλ. ⁴⁰ καὶ υἱὸς Ἰωνάθαν Μεριβαάλ. καὶ Μεριβαάλ ἐγέννησε τὸν Μιχά. ⁴¹ καὶ υἱοὶ Μιχά Φιθῶν, καὶ Μαλάχ, καὶ Θαράχ. ⁴² καὶ Ἀχάζ ἐγέννησε

τὸν Ἰαδά. καὶ Ἰαδά ἐγέννησε τὸν Γαλεμῆθ, καὶ τὸν Γαζμῶθ, καὶ τὸν Ζαμβροί. καὶ Ζαμβροί ἐγέννησε τὸν Μασσά, ⁴³ καὶ Μασσά ἐγέννησε τὸν Βαανά, καὶ Ῥαφαῖα υἱὸς αὐτοῦ, Ἐλασά υἱὸς αὐτοῦ, Ἐσὴλ υἱὸς αὐτοῦ. ⁴⁴ καὶ τῷ Ἐσὴλ ἔξ υἱοί. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Ἐζρικὰμ πρωτότοκος αὐτοῦ, καὶ Ἰσμαὴλ, καὶ Σαράϊα, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἀνὰν, καὶ Ἀσά. οὗτοι υἱοὶ Ἐσὴλ.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ἄλλοφυλοι ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἄλλοφυλῶν, καὶ ἔπεσον τραυματαῖα ἐν ὄρει Γελβουέ. ² καὶ κατεδίωξαν οἱ ἄλλοφυλοι ὀπίσω Σαούλ καὶ ὀπίσω τῶν υἱῶν αὐτοῦ. καὶ ἐπάταξαν ἄλλοφυλοι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τὸν Ἀμναδάβ καὶ τὸν Μελχισουέ υἱοὺς Σαούλ. ³ καὶ ἐβαρύνθη ὁ πόλεμος ἐπὶ Σαούλ. καὶ εὗρον αὐτὸν οἱ τοξόται ἐν τόξοις καὶ πόνοις, καὶ ἐπόνεσαν ἀπὸ τῶν τόξων. ⁴ καὶ εἶπε Σαούλ τῷ αἵροντι τὰ σκεύη αὐτοῦ. σπάσαι τὴν ῥομφαίαν σου, καὶ ἐκκέντησόν με ἐν αὐτῇ, μὴ ἔλθωσιν οἱ ἀπερίτμητοι οὗτοι καὶ ἐμπαΐξωσί μοι. καὶ οὐκ ἐβούλετο ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβεῖτο σφόδρα. καὶ ἔλαβε Σαούλ τὴν ῥομφαίαν, καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτήν. ⁵ καὶ εἶδεν ὁ αἷρων τὰ σκεύη αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε Σαούλ, καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἀπέθανε Σαούλ, καὶ τρεῖς υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπέθανε. ⁷ καὶ εἶδε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ αὐλῶνι ὅτι ἔφυγεν Ἰσραὴλ, καὶ ὅτι ἀπέθανε Σαούλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ κατέλιπον τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ ἔφυγον. καὶ ἦλθον οἱ ἄλλοφυλοι, καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς. ⁸ καὶ ἐγένετο τῇ ἐχομένῃ, καὶ ἦλθον ἄλλοφυλοι τοῦ σκελεῖν τοὺς τραυματίας, καὶ εὗρον τὸν Σαούλ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεπτωκότας ἐν τῷ ὄρει Γελβουέ. ⁹ καὶ ἐξέδυσαν αὐτὸν, καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς γῆν ἄλλοφυλῶν κύκλῳ τοῦ εὐαγγελίσασθαι τοῖς εἰδούλοις αὐτῶν, καὶ τῷ λαῷ. ¹⁰ καὶ ἔθηκαν τὰ σκεύη αὐτῶν ἐν οἴκῳ θεοῦ αὐτῶν. καὶ τὴν

τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔθνηκαν ἐν οἴκῳ
 Δαγών. ¹¹ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ κατοικούντες Γαλαὰδ ἅπαντα ἃ ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι τῷ Σαούλ καὶ τῷ Ἰσραήλ. ¹² καὶ ἠγέρθησαν ἐκ Γαλαὰδ πᾶς ἀνὴρ δυνατός, καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα Σαούλ καὶ τὸ σῶμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αὐτὰ εἰς Ἰαβίς, καὶ ἔθαψαν τὰ ὀστέα αὐτῶν ὑπὸ τὴν δρυὴν ἐν Ἰαβίς. καὶ ἐνήστευσαν ἑπτὰ ἡμέρας. ¹³ καὶ ἀπέθανε Σαούλ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτοῦ, αἷς ἠνόμησεν τῷ θεῷ κατὰ τὸν λόγον κυρίου. διότι οὐκ ἐβύλαξεν, ὅτι ἐπρωτότησεν Σαούλ ἐν τῷ ἐγγαστριμύθῳ τοῦ ζητῆσαι, καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουὴλ ὁ προφήτης, ¹⁴ καὶ οὐκ ἐξήτησε κύριον. καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεψε τὴν βασιλείαν τῷ Δαυὶδ υἱῷ Ἰεσσαί.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἦλθε πᾶς Ἰσραὴλ πρὸς Δαυὶδ ἐν Χεβρών λέγοντες. ἰδοὺ ὅσῃ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς, ² καὶ ἐχθρὸς καὶ τρίτην ὄντος Σαούλ βασιλέως, σὺ ἦσθα ὁ ἐξαγών καὶ εἰσαγών τὸν Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν Ἰσραὴλ κυριὸς σοι. σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ, καὶ σὺ ἔσῃ εἰς ἡγούμενον ἐπὶ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἦλθον πάντες πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ πρὸς τὸν βασιλεῖα εἰς Χεβρών. καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ διαθήκην ἐν Χεβρών ἐναντι κυρίου, καὶ ἔχρισαν τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Σαμουὴλ. ⁴ καὶ ἐπορεύθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, αὕτη Ἰεβούς, καὶ ἐκεῖ οἱ Ἰεβουσαῖοι οἱ κατοικούντες τὴν γῆν ⁵ εἶπον τῷ Δαυὶδ. οὐκ εἰσελεύσῃ ὧδε. καὶ προκατελάβετο τὴν περιοχὴν Σιών. αὕτη ἡ πόλις Δαυὶδ. ⁶ καὶ εἶπε Δαυὶδ. πᾶς τύπτων Ἰεβουσαῖον ἐν πρώτοις, καὶ ἔσται εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς στρατηγόν. καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἐν πρώτοις Ἰωάβ υἱὸς Σαρουία, καὶ ἐγένετο εἰς ἄρχοντα. ⁷ καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ. διὰ τοῦτο ἐκάλεσεν αὐτὴν, πόλιν Δαυὶδ. ⁸ καὶ ὠκοδόμησε τὴν πόλιν κύκλῳ. ⁹ καὶ ἐπορεύετο Δαυὶδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος, καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες

τῶν δυνατῶν, οἱ ἦσαν τῷ Δαυὶδ, οἱ κατισχύοντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μετὰ παντός Ἰσραὴλ, τοῦ βασιλεύσαι αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνατῶν τοῦ Δαυὶδ. Ἰεσεβαδὰ υἱὸς Ἀχαμὰν πρῶτος τῶν τριάκοντα. οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἅπαξ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί. ¹² καὶ μετ' αὐτὸν Ἐλεάζα υἱὸς Δωδαὶ ὁ Ἀχωχί, οὗτος ἦν ἐν τοῖς τρισὶ δυνατοῖς. ¹³ οὗτος ἦν μετὰ Δαυὶδ ἐν Φασοδαμὶν, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον, καὶ ἦν μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης κριθῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου ἀλλοφύλων. ¹⁴ καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῆς μερίδος, καὶ ἔσωσεν αὐτήν, καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐποίησε κύριος σωτηρίαν μεγάλην. ¹⁵ καὶ κατέβησαν τρεῖς ἐκ τῶν τριάκοντα ἀρχόντων εἰς τὴν πέτραν πρὸς Δαυὶδ εἰς τὸ σπήλαιον Ὀδολλάμ, καὶ παρεμβολὴ τῶν ἀλλοφύλων ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁶ καὶ Δαυὶδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ. ¹⁷ καὶ ἐπεθύμησε Δαυὶδ, καὶ εἶπε. τί ποτιεῖ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου Βηθλεέμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ; ¹⁸ καὶ διέβρῆξαν οἱ τρεῖς τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βηθλεέμ, ὃς ἦν ἐν τῇ πύλῃ, καὶ ἔλαβον καὶ ἦλθον πρὸς Δαυὶδ. καὶ οὐκ ἠθέλησε Δαυὶδ τοῦ πιεῖν αὐτὸ, καὶ ἐπείσειεν αὐτὸ τῷ κυρίῳ, ¹⁹ καὶ εἶπεν. ἰλεώς μοι ὁ θεὸς τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, εἰ αἷμα ἀνδρῶν τούτων πίωμαι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν, ὅτι ἐν ψυχαῖς αὐτῶν ἠνεγκαν. καὶ οὐκ ἐβούλετο πιεῖν αὐτό. ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοί. ²⁰ καὶ Ἀβισὰ ἀδελφὸς Ἰωάβ, οὗτος ἦν ἄρχων τῶν τριῶν, οὗτος ἐσπάσατο τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας ἐν καιρῷ ἐνί, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστός ἐν τοῖς τρισίν. ²¹ ἀπὸ τῶν τριῶν ὑπὲρ τοὺς δύο ἐνδοξος, καὶ ἦν αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα, καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦρχετο. ²² καὶ Βαναία υἱὸς Ἰωδαὲ υἱὸς ἀνδρὸς δυνατοῦ, πολλὰ ἔργα αὐτοῦ ὑπὲρ Καθασαήλ, οὗτος ἐπάταξε τοὺς δύο ἀριεὶς Μωάβ,

καὶ οὗτος κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν
λέοντα ἐν τῷ λακκῷ ἐν ἡμέρᾳ χιόνος,
²³ καὶ οὗτος ἐπάταξε τὸν ἄνδρα τὸν
Αἰγύπτιον, ἄνδρα ὁρατὸν πεντάπη-
χυν, καὶ ἐν χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρου
ὡς ἄντιον ὑφαινότων, καὶ κατέβη ἐπὶ
αὐτὸν Βαναία ἐν ῥάβδῳ, καὶ ἀφείλατο
ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου τὸ δόρυ,
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐ-
τοῦ. ²⁴ ταῦτα ἐποίησε Βαναία υἱὸς
Ἰωδαὲ, καὶ τούτῳ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶ
τοῖς δυνατοῖς, ²⁵ ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα
ἦν ἔνδοξος οὗτος, καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς
οὐκ ἤρχετο, καὶ κατέστησεν αὐτὸν Δα-
υὶδ ἐπὶ τὴν πατριὰν αὐτοῦ. ²⁶ καὶ δυ-
νατοὶ τῶν δυνάμεων Ἀσαήλ ἀδελφὸς
Ἰωαβ, Ἐλεαν υἱὸς Δωδωὲ ἐκ Βηθ-
λέμ. ²⁷ Σαμαωὺθ ὁ Ἀρωρί, Χελλὴς
ὁ Φελωνί, ²⁸ Ὠρὰ υἱὸς Ἐκκίς ὁ Θε-
κωί, Ἀβιέξερ ὁ Ἀναθωθί, ²⁹ Σοβοκαὶ
ὁ Οὐσαθί, Ἡλὶ ὁ Ἀχωνί, ³⁰ Μαράϊ
ὁ Νετωφαθί, Χθαὸδ υἱὸς Νοοζὰ ὁ
Νετωφαθί, ³¹ Αἰρί υἱὸς Ρεβιὲ ἐκ βου-
νοῦ Βενιαμὴν, Βαναίας ὁ Φαραθωνί,
³² Οὐρί ἐκ Ναχαλὶ Γάας, Ἀβιήλ ὁ Γα-
ραβαθί, ³³ Ἀζβὼν ὁ Βαρωμί, Ἐλια-
βὰ ὁ Σαλαβωνί, ³⁴ υἱὸς Ἀσάμ τοῦ Γι-
ζωνίτου, Ἰωνάθαν υἱὸς Σωλὰ ὁ Ἀρα-
ρί, ³⁵ Ἀχιμ υἱὸς Ἀρχὸ ὁ Ἀραρί, Ἐλ-
φατ υἱὸς Θυροφαρ, ³⁶ ὁ Μεχωραθρί,
Ἀχία ὁ Φελλωνί, ³⁷ Ἡσερὲ ὁ Χαρμα-
δαῖ, Νααράι υἱὸς Ἀζοβαί, ³⁸ Ἰωήλ
υἱὸς Νάθαν, Μεβαάλ υἱὸς Ἀγαρί,
³⁹ Σελή ὁ Ἀμμωνί, Ναχώρ ὁ Βηρωθί,
αἰρων σκευὴ νιῶ Σαρουία, ⁴⁰ Ἰρά ὁ
Ἰεθρί, Γαρηβ ὁ Ἰεθρί, ⁴¹ Οὐρία ὁ
Χεττί, Ζαβὲτ υἱὸς Ἀγαΐα, ⁴² Ἀδινὰ
υἱὸς Σαϊζὰ τοῦ Ρουβὴν ἄρχων, καὶ
ἐπ' αὐτῷ τριάκοντα. ⁴³ Ἀνὰ υἱὸς
Μωωχ, καὶ Ἰωσαφὰτ ὁ Ματθανί,
⁴⁴ Ὀζία ὁ Ἀσταραθί, Σαμαθὰ, καὶ
Ἰεὶήλ υἱοὶ Χωθαὺμ τοῦ Ἀραρί, ⁴⁵ Ἰε-
διήλ υἱὸς Σαμερί, καὶ Ἰωζαὲ ὁ ἀδελ-
φὸς αὐτοῦ ὁ Θωσαῖ, ⁴⁶ Ἐλήλ ὁ
Μαωί, καὶ Ἰαριβί, καὶ Ἰωσία υἱὸς αὐ-
τοῦ, Ἐλλαὰμ καὶ Ἰεθαμά ὁ Μωαβί-
της, ⁴⁷ Δαλιήλ, καὶ Ὠβήθ, καὶ Ἰε-
σήλ ὁ Μεσωβία.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ οὗτοι οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς
Σικελὰγ, ἔτι συνεχομένου ἀπὸ προσ-

ώπου Σαοὺλ υἱοῦ Κίς. καὶ οὗτοι ἐν
τοῖς δυνατοῖς βοηθοῦντες ἐν πολέμῳ
² καὶ τόξῳ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν,
καὶ σφενδονῆται ἐν λίθοις καὶ τόξοις.
ἐκ τῶν ἀδελφῶν Σαοὺλ ἐκ Βενιαμὴν
³ ὁ ἄρχων Ἀμιέξερ, καὶ Ἰωάς υἱὸς
Ἀσμὰ τοῦ Γαβαθίτου, καὶ Ἰωήλ, καὶ
Ἰωφαλήτ υἱοὶ Ἀσμῶθ, καὶ Βερχία
καὶ Ἰηοὺλ ὁ Ἀναθωθί, ⁴ καὶ Σαμαΐας
ὁ Γαβαωνίτης δυνατὸς ἐν τοῖς τριά-
κοντα. καὶ ἐπὶ τῶν τριάκοντα Ἱερε-
μία, καὶ Ἰεζήλ, καὶ Ἰωανάν, καὶ Ἰωα-
ζαβὰθ ὁ Γαδαραθίμ, ⁵ Ἀζαῖ, καὶ
Ἀριμουθ, καὶ Βααλιά, καὶ Σαμαραΐα,
καὶ Σαφατίας ὁ Χαραιφιήλ, ⁶ Ἐλκα-
νὰ, καὶ Ἰησουνί, καὶ Ὀζοιήλ, καὶ Ἰω-
ζαρά, καὶ Σοβοκάμ, καὶ οἱ Κορίται,
⁷ καὶ Ἰελία, καὶ Ζαβαδία υἱοὶ Ἰσοάμ,
καὶ οἱ τοῦ Γεδώρ. ⁸ καὶ ἀπὸ τοῦ Γαδ-
δί ἐχωρίσθησαν πρὸς Δαυὶδ ἀπὸ τῆς
ἐρήμου ἰσχυροὶ δυνατοὶ ἄνδρες παρα-
τάξεως πολέμου, αἰρόντες θυρεοὺς καὶ
δόρατα, καὶ πρόσωπον λέοντος τὰ
πρόσωπα αὐτῶν, καὶ κοῦφοι ὡς δορ-
κίδες ἐπὶ τῶν ὁρέων τῷ τάχει. ⁹ Ἀζὰ
ὁ ἄρχων, Ἀβδία ὁ δευτέρος, Ἐλιάβ ὁ
τρίτος, ¹⁰ Μασμανὰ ὁ τέταρτος, Ἱε-
ρεμίας ὁ πέμπτος, ¹¹ Ἰεθὶ ὁ ἕκτος, Ἐ-
λιάβ ὁ ἑβδομος, ¹² Ἰωανάν ὁ ὀγδοος,
Ἐλιαξερ ὁ ἔννατος, ¹³ Ἱερεμία ὁ δέκα-
τος, Μελχαβαναῖ ὁ ἐνδέκατος. ¹⁴ οὗ-
τοι ἐκ τῶν νιῶν Γὰδ ἄρχοντες τῆς
στρατιᾶς, εἰς τοῖς ἑκατὸν μικροὺς καὶ
μέγας τοῖς χιλίοις. ¹⁵ οὗτοι οἱ διαβάν-
τες τὸν Ἰορδάνην ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρῶ-
τῳ. καὶ οὗτος πεπληρωκὴς ἐπὶ πᾶσαν
κρηπίδα αὐτοῦ. καὶ ἐξειδίωξαν πάντας
τοὺς κατοικοῦντας αὐλῶνας ἀπὸ ἀνα-
τολῶν ἕως δυσμῶν. ¹⁶ καὶ ἦλθον ἀπὸ
τῶν νιῶν Βενιαμὴν καὶ Ἰούδα εἰς βοή-
θειαν τοῦ Δαυὶδ. ¹⁷ καὶ Δαυὶδ ἐξήλ-
θεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς. εἰ εἰς εἰρήνην ἤκατε πρὸς με,
εἴη μοι καρδιά καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς.
καὶ εἰ τοῦ παραδοῦναι με τοῖς ἐχθροῖς
μου οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ἴδοι ὁ θεὸς
τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ ἐλέγξατο.
¹⁸ καὶ πνεῦμα ἐνέδυσεν τὸν Ἀμасаὶ ἄρ-
χοντα τῶν τριάκοντα, καὶ εἶπεν. πο-
ρεύου καὶ ὁ λαὸς σου Δαυὶδ υἱὸς Ἰε-
σαί, εἰρήνη εἰρήνη σοι, καὶ εἰρήνη τοῖς
βοηθοῖς

βοηθοῖς σου, ὅτι ἐβοήθησέ σοι ὁ θεός σου. καὶ προσεδέξατο αὐτοὺς Δαυὶδ, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας τῶν δυνάμεων. ¹⁹ καὶ ἀπὸ Μανασσῆ προσ-
εχώρησαν πρὸς Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλθεῖν
τοὺς ἄλλοφύλους ἐπὶ Σαούλ εἰς πόλε-
μον. καὶ οὐκ ἐβοήθησεν αὐτοῖς ὅτι ἐν
βουλῇ ἐγένετο παρὰ τῶν στρατηγῶν
τῶν ἄλλοφύλων λεγόντων, ἐν ταῖς κε-
φαλαῖς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπιστρέ-
ψαι πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ Σαούλ.
²⁰ ἐν τῷ πορευθῆναι τὸν Δαυὶδ εἰς Σι-
κελὰν προσχώρησαν αὐτῷ ἀπὸ Μα-
νασσῆ Ἐδνὰ, καὶ Ἰωζαβὰθ, καὶ Ῥω-
διήλ, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ἰωσαβαὶθ, καὶ
Ἑλμουθ, καὶ Σεμαθὶ, ἄρχηγοὶ χιλιά-
δων εἰς τοῦ Μανασσῆ. ²¹ καὶ αὐτοὶ
συνεμάχησαν τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τὸν Γεδ-
δούρ, ὅτι δυνατοὶ ἰσχύος πάντες. καὶ
ἦσαν ἡγούμενοι ἐν τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ
δυνάμει, ²² ὅτι ἡμέραν ἕξ ἡμέρας ἡρ-
χοντο πρὸς Δαυὶδ εἰς δύναμιν μεγάλην
ὡς δυνάμεις τοῦ θεοῦ. ²³ καὶ ταῦτα τὰ
ὀνόματα τῶν ἀρχόντων τῆς στρατίας,
οἱ ἐλθόντες πρὸς Δαυὶδ εἰς Χεβρών
τοῦ ἀποστρέψαι τὴν βασιλείαν Σαούλ
πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν λόγον κυρίου.
²⁴ υἱοὶ Ἰούδα θυρεοφόροι καὶ δορατο-
φόροι, ἕξ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυ-
νατοὶ παρατάξεως. ²⁵ τῶν υἱῶν Συ-
μεὼν, δυνατοὶ ἰσχύος εἰς παρατάξιν,
ἑπτὰ χιλιάδες καὶ ἑκατόν. ²⁶ τῶν υἱῶν
Λευὶ, τετρακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι.
²⁷ καὶ Ἰωαβὴς ὁ ἡγούμενος τῷ Ἀα-
ρὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ τρεῖς χιλιάδες καὶ
ἑπτακόσιοι. ²⁸ καὶ Σαδὼκ νέος δυνα-
τὸς ἰσχυί, καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας αὐ-
τοῦ ἄρχοντες εἰκοσιδυό. ²⁹ καὶ τῶν
υἱῶν Βενιαμὴν τῶν ἀδελφῶν Σαούλ,
τρεῖς χιλιάδες. καὶ ἔτι τὸ πλεῖστον αὐ-
τῶν ἀπεσκόπει τὴν φυλακὴν οἴκου
Σαούλ. ³⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐφραὶμ, εἴ-
κοσι χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι δυνατοὶ
ἰσχυί ἄνδρες ὀνομαστοὶ κατ' οἴκους
πατριῶν αὐτῶν. ³¹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμί-
σου φυλῆς Μανασσῆ, δεκαοκτὼ χι-
λιάδες, καὶ οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνό-
ματι τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ. ³² καὶ
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσάχαρ γινώσκοντες
σύνεσιν εἰς τοὺς καιροὺς, γινώσκοντες
τί ποιῆσαι Ἰσραὴλ διακόσιοι, καὶ πάν-

τες ἀδελφοὶ αὐτῶν μετ' αὐτῶν. ³³ καὶ
ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐκπορευόμενοι εἰς πα-
ράταξιν πολέμου ἐν πᾶσι σκεύεσι πο-
λεμικοῖς πεντήκοντα χιλιάδες βοηθη-
σαι τῷ Δαυὶδ οὐ χεροκένως. ³⁴ καὶ
ἀπὸ Νεφθαλὶ ἄρχοντες χίλιοι, καὶ μετ'
αὐτῶν ἐν θυρεοῖς καὶ δόρασι τριακον-
ταεπτὰ χιλιάδες. ³⁵ καὶ ἀπὸ τῶν Δα-
νιτῶν παρατασσόμενοι εἰς πόλεμον εἰ-
κοσιοκτὼ χιλιάδες καὶ ὀκτακόσιοι.
³⁶ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀσὴρ ἐκπορευόμενοι
βοηθῆσαι εἰς πόλεμον, τεσσαράκοντα
χιλιάδες. ³⁷ καὶ ἐκ πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου ἀπὸ Ῥουβὴν, καὶ Γαδδὶ, καὶ ἀπὸ
τοῦ ἡμίσου φυλῆς Μανασσῆ ἐν πᾶσι
σκεύεσι πολεμικοῖς ἑκατὸν εἰκοσι χιλιά-
δες. ³⁸ πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ
παρατασσόμενοι παράταξιν ἐν ψυχῇ
εἰρηκῇ. καὶ ἦλθον εἰς Χεβρὼν τοῦ
βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσ-
ραὴλ. καὶ ὁ κατάλοιπος Ἰσραὴλ ψυχὴ
μία τοῦ βασιλεῦσαι τὸν Δαυὶδ. ³⁹ καὶ
ἦσαν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς ἐσθίοντες καὶ
πίνοντες, ὅτι ἡτοιμάσαν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ οἱ ὁμοροῦντες αὐτοῖς
ἕως Ἰσάχαρ καὶ Ζαβουλὼν καὶ Νε-
φθαλὶ, ἔφερον αὐτοῖς ἐπὶ τῶν καμή-
λων καὶ τῶν ὄνων καὶ τῶν ἡμιόνων
καὶ ἐπὶ τῶν μόσχων βρώματα, ἄλευρα,
παλάθας, σταφίδας, οἶνον, καὶ ἔλαιον,
μόσχους καὶ πρόβατα εἰς πληθός, ὅτι
εὐφροσύνη ἐν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἐβουλεύσατο Δαυὶδ μετὰ τῶν
χιλιάρχων καὶ τῶν ἑκατοντάρχων παν-
τὶ ἡγούμενῳ. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ πάση
ἐκκλησίᾳ Ἰσραὴλ. εἰ ἐφ' ὑμῖν ἀγαθὸν
καὶ παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐο-
δωθῇ, ἀποστείλωμεν πρὸς τοὺς ἀδελ-
φοὺς ἡμῶν τοὺς ὑπολελειμμένους ἐν
πάσῃ γῇ Ἰσραὴλ, καὶ μετ' αὐτῶν οἱ
ιερεῖς οἱ Λευῖται ἐν πόλεσι κατασχέ-
σεως αὐτῶν, καὶ συναχθήσονται πρὸς
ἡμᾶς, ³ καὶ μετενέγκωμεν τὴν κιβωτὸν
τοῦ θεοῦ ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ὅτι οὐκ
ἐζήτησαν αὐτὴν ἀφ' ἡμερῶν Σαούλ.
⁴ καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία τοῦ ποιῆ-
σαι οὕτως, ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος ἐν ὀφθαλ-
μοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁵ καὶ ἐξεκκλη-
σίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσραὴλ ἀπὸ
ὀρίων Αἰγύπτου καὶ ἕως εἰσόδου
Ἡμὰθ

Ἡμᾶθ τοῦ εἰσενέγκαι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐκ πόλεως Ιαρίμ. ⁶ καὶ ἀνῆγαγεν αὐτὴν Δαυὶδ. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀνέβη εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣ ἦν τοῦ Ἰούδα, τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κυρίου καθήμενον ἐπὶ Χερουβὶμ, οὗ ἐπεκλήθη ὄνομα αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐπέθηκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἁμαξαν καὶνὴν ἐξ οἴκου Ἀμιναδάβ. καὶ Ὅζά καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἤγον τὴν ἁμαξαν. ⁸ καὶ Δαυὶδ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παίζοντες ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ ἐν ψαλτῳδοῖς, καὶ ἐν κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν σάλπιγξι. ⁹ καὶ ἤλθοσαν ἕως τῆς ἁλωρος. καὶ ἐξέτεινεν Ὅζά τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ κατασχεῖν τὴν κιβωτὸν, ὅτι ἐξέκλινεν αὐτὴν ὁ μόσχος. ¹⁰ καὶ ἐθυμώθη κύριος ὀργῇ ἐπὶ Ὅζά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ διὰ τὸ ἐκτεῖναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. ¹¹ καὶ ἠθύμησε Δαυὶδ, ὅτι διέκοψε κύριος διακοπὴν ἐν Ὅζά, καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον ἐκεῖνον Διακοπὴν Ὅζά ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹² καὶ ἐφοβήθη Δαυὶδ τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων. πῶς εἰσοίσω τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ πρὸς ἑμαυτόν; ¹³ καὶ οὐκ ἀπέστρεψε Δαυὶδ τὴν κιβωτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς πόλιν Δαυὶδ, καὶ ἐξέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον Ἀβεδδαρά τοῦ Γεθαίου. ¹⁴ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ ἐν οἴκῳ Ἀβεδδαρά τρεῖς μῆνας. καὶ εὐλόγησεν ὁ θεὸς Ἀβεδδαρά, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυὶδ, καὶ ξύλα κέδρινα, καὶ οἰκοδόμους, καὶ τέκτονας ξύλων, τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτὰς οἶκον. ² καὶ ἔγνω Δαυὶδ ὅτι ἠτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλείαν ἐπὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ἠυξήθη εἰς ὕψος ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ ἔτι γυναῖκας ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐτέχθησαν Δαυὶδ ἔτι υἱοὶ καὶ θυγατέρες. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν τεχθέντων οὗ ἦσαν αὐτῶ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Σαμαά, Σωβάβ, Νάθαν, καὶ Σαλωμών, ⁵ καὶ Βαάρ, καὶ

Ἐλισά, καὶ Ἐλισαλήθ, ⁶ καὶ Ναγέθ, καὶ Ναφαθ, καὶ Ἰαφιέ, ⁷ καὶ Ἐλισαμαέ, καὶ Ἐλιαδὲ καὶ Ἐλισαφά. ⁸ καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι ἐχρίσθη Δαυὶδ βασιλεὺς ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ. καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητῆσαι τὸν Δαυὶδ. καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς. ⁹ καὶ ἀλλόφυλοι ἤλθον, καὶ συνέπεσον ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁰ καὶ ἐπηρώτησε Δαυὶδ διὰ τοῦ θεοῦ, λέγων. εἰ ἀναβῶ ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς μου; καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος. ἀνάβηθι, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖράς σου. ¹¹ καὶ ἀνέβη εἰς Βαὰλ Φαρασὶν, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐκεῖ Δαυὶδ. καὶ εἶπε Δαυὶδ. διέκοψεν ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς μου ἐν χειρὶ μου, ὥς διακοπὴν ὕδατος. διὰ τοῦτο ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκεῖνου, Διακοπὴν Φαρασίν. ¹² καὶ ἐγκατέλιπον ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀλλόφυλοι. καὶ εἶπε Δαυὶδ κατακαῦσαι ἐν πυρὶ. ¹³ καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι, καὶ συνέπεσαν ἔτι ἐν τῇ κοιλάδι τῶν γιγάντων. ¹⁴ καὶ ἠρώτησε Δαυὶδ ἔτι ἐν θεῷ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός. οὐ πορεύσῃ ὀπίσω αὐτῶν. ἀποστρέψου ἀπ' αὐτῶν. καὶ παρεσθὲν αὐτοῖς πλησίον τῶν ἀπίων. ¹⁵ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ συσσειμοῦ αὐτῶν ἄκρων τῶν ἀπίων, τότε εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι ἐξῆλθεν ὁ θεός ἐμπροσθέν σου τοῦ πατάξαι τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων. ¹⁶ καὶ ἐποίησε καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ θεός. καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων ἀπὸ Γαβαὼν ἕως Γαζηρά. ¹⁷ καὶ ἐγένετο ὄνομα Δαυὶδ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ κύριος ἔδωκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ οἰκίας ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἠτοίμασε τὸν τόπον τῇ κιβωτῷ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνήν. ² τότε εἶπε Δαυὶδ. οὐκ ἔστιν ἄραι τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἡ τοὺς Λευίτας, ὅτι αὐτοὺς ἐξελέξατο κύριος αἰρεῖν τὴν κιβωτὸν κυρίου, καὶ λειτουργεῖν αὐτῷ ἕως αἰῶνος. ³ καὶ

ἐξεκ-

ἔξεκκλησίασε Δαυὶδ τὸν πάντα Ἰσρα-
ὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνενέγκαι τὴν
κιβωτὸν κυρίου εἰς τὸν τόπον ὃν ἡτοί-
μασεν αὐτῇ. ⁴ καὶ συνήγαγε Δαυὶδ
τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν τοὺς Λευίτας. ⁵ τῶν
υἱῶν Καὰθ Οὐριήλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν εἰκοσι. ⁶ τῶν
υἱῶν Μεραρι Ἀσαΐα ὁ ἄρχων καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι εἰκοσι. ⁷ τῶν
υἱῶν Γεδσὼν Ἰωὴλ ὁ ἄρχων καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν τριάκοντα. ⁸
τῶν υἱῶν Ἐλισαφὰτ Σεμεὶ ὁ ἄρχων
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, διακόσιοι.
⁹ τῶν υἱῶν Χεβρών Ἐλιήλ ὁ ἄρχων
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὀγδοήκοντα.
¹⁰ τῶν υἱῶν Ὀζιήλ Ἀμιναδάβ ὁ ἄρχων
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἑκατὸν δεκαοῦο.
¹¹ καὶ ἐκάλεσε Δαυὶδ τὸν Σαδὼκ καὶ
Ἀβιάθαρ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευί-
τας, τὸν Οὐριήλ, Ἀσαΐαν, καὶ Ἰωὴλ,
καὶ Σεμαΐαν, καὶ Ἐλιήλ, καὶ Ἀμινα-
δάβ, ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἄρχον-
τες πατριῶν τῶν Λευιτῶν, ἁγνίσθητε
ὑμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, καὶ ἀνοί-
σετε τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, οὗ
ἡτοίμασα αὐτῇ. ¹³ ὅτι οὐκ ἐν τῷ πρό-
τερον ὑμᾶς εἶναι διέκοιπεν ὁ θεὸς ἡ-
μῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐξεῖλητήσαμεν ἐν
κοίματι. ¹⁴ καὶ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς
καὶ οἱ Λευῖται, τὸν ἀνενέγκαι τὴν κι-
βωτὸν θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ ἔλαβον οἱ
υἱοὶ τῶν Λευιτῶν τὴν κιβωτὸν τοῦ
θεοῦ, ὡς ἐνετείλατο Μωυσῆς ἐν λόγῳ
θεοῦ κατὰ τὴν γραφὴν, ἐν ἀναφορεῦ-
σιν ἐπ' αὐτούς. ¹⁶ καὶ εἶπε Δαυὶδ τοῖς
ἄρχουσι τῶν Λευιτῶν, στήσατε τοὺς
ἀδελφούς αὐτῶν τοὺς ψαλτωδοὺς ἐν
ὄργаноις, νάβλαις, κινύραις, καὶ κυμ-
βάλοις τοῦ φωνῆσαι εἰς ὕψος ἐν φωνῇ
εὐφροσύνης. ¹⁷ καὶ ἔστησαν οἱ Λευί-
ται τὸν Αἰμὰν υἱὸν Ἰωὴλ. ἐκ τῶν ἀ-
δελφῶν αὐτοῦ Ἀσάφ υἱὸς Βαραχία.
καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρι ἀδελφῶν αὐ-
τοῦ Αἰθὰν υἱὸς Κισαίου. ¹⁸ καὶ μετ'
αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ δεῦτεροι,
Ζαχαρίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σεμιραμὼθ,
καὶ Ἰεὴλ, καὶ Ἐλιωὴλ, καὶ Ἐλιάβ,
καὶ Βαναΐα, καὶ Μαασαΐα, καὶ Ματ-
θαθία, καὶ Ἐλιφερά, καὶ Μακελλία,
καὶ Ἀβδεδὺμ, καὶ Ἰεὴλ, καὶ Ὀζίας,
οἱ πυλωροί. ¹⁹ καὶ οἱ ψαλτωδοί, Αἰ-

μὰν, Ἀσάφ, καὶ Αἰθὰν ἐν κυμβάλοις
χαλκοῖς τοῦ ἀκουσθῆναι ποιῆσαι.
²⁰ Ζαχαρίας, καὶ Ὀζιήλ, Σεμιραμὼθ,
Ἰεὴλ, Ὠνὶ, Ἐλιάβ, Μαασαΐας, Βα-
ναΐας ἐν νάβλαις ἐπὶ ἀλαιμῶθ. ²¹ καὶ
Ματθαθίας, καὶ Ἐλιφελοῦ, καὶ Μα-
κενία, καὶ Ἀβδεδὺμ, καὶ Ἰεὴλ, καὶ
Ὀζίας ἐν κινύραις ἀμασενιθ τοῦ ἐπισχῦ-
σαι. ²² καὶ Χωνενία ἄρχων τῶν Λευι-
τῶν ἄρχων τῶν ᾠδῶν, ὅτι συνετὸς ἦν.
²³ καὶ Βαραχία καὶ Ἐλκανὰ πυλωροὶ
τῆς κιβωτοῦ. ²⁴ καὶ Σομνία, καὶ Ἰω-
σαφὰτ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἀμασαΐ,
καὶ Ζαχαρία, καὶ Βαναΐα, καὶ Ἐλιέ-
ξερ οἱ ἱερεῖς σάλπιγγοντες ταῖς σάλπιγ-
ξιν ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ.
καὶ Ἀβδεδὺμ, καὶ Ἰεΐα πυλωροὶ τῆς
κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ. ²⁵ καὶ ἦν Δαυὶδ
καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ οἱ χι-
λίσχοι οἱ πορευόμενοι, τοῦ ἀναγα-
γεῖν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐξ οἴ-
κου Ἀβδεδὺμ ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁶ καὶ ἐ-
γένετο ἐν τῷ κατισχύσαι τὸν θεὸν τοὺς
Λευίτας αἰρόντας τὴν κιβωτὸν τῆς
διαθήκης κυρίου, καὶ ἔθυσαν ἀν' ἑπτὰ
μόσχους, καὶ ἀν' ἑπτὰ κριούς. ²⁷ καὶ
Δαυὶδ περιεζωσμένους ἐν στολῇ βυσσί-
νῃ, καὶ πάντες οἱ Λευῖται αἰρόντες
τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, καὶ οἱ
ψαλτωδοί, καὶ Χωνενίας ὁ ἄρχων τῶν
ᾠδῶν τῶν ᾄδόντων, καὶ ἐπὶ Δαυὶδ
στολῇ βυσσίνῃ. ²⁸ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ
ἀνάγοντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυ-
ρίου ἐν σημασίᾳ, καὶ ἐν φωνῇ σωφῆρ,
καὶ ἐν σάλπιγγι, καὶ ἐν κυμβάλοις ἀ-
ναφωνοῦντες ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύ-
ραις. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἡ κιβωτὸς διαθή-
κης κυρίου, καὶ ἦλθεν ἕως πόλεως Δα-
υίδ. καὶ Μελχὶὸλ ἡ θυγάτηρ Σαοὺλ
παρέκρυψε διὰ τῆς θυρίδος, καὶ εἶδε
τὸν βασιλέα Δαυὶδ ὀρχούμενον καὶ
παίζοντα, καὶ ἐξουδένωσεν αὐτὸν ἐν
τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

ΚΕ Φ. Ις'.

Καὶ εἰζήνεγκαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θε-
οῦ, καὶ ἀπηρεΐσαντο αὐτὴν ἐν μέσῳ
τῆς σκηνῆς ἧς ἐπήξεν αὐτῇ Δαυὶδ, καὶ
προεζήνεγκαν ὀλοκαυτώματα καὶ σω-
τηρίου ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ² καὶ συνε-
τέλεσε Δαυὶδ ἀναφέρον ὀλοκαυτώμα-
τα καὶ σωτηρίου, καὶ εὐλόγησε τὸν
λαὸν

λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου. ³ καὶ διεμέρισε παντὶ ἀνδρὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ ἀνδρός καὶ ἕως γυναικός, τῷ ἀνδρὶ ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπικόν, καὶ ἀμορίτην. ⁴ καὶ ἔταξε κατὰ πρόσωπον τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου ἐκ τῶν Λευιτῶν λειτουργούντας ἀναφωνούντας, καὶ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ. ⁵ Ἀσάφ ὁ ἡγούμενος, καὶ δευτερέων αὐτῷ Ζαχαρίας, Ἰεὶήλ, Σεμιραμὼθ, καὶ Ἰεὶήλ, Ματταθίας, Ἐλιαβ, καὶ Βαναΐας, καὶ Ἀβδεδομ. καὶ Ἰεὶήλ ἐν ὄργανοις, νάβλαις, κινύραις, καὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις ἀναφωνῶν. ⁶ καὶ Βαναΐας, καὶ Ὀζιήλ οἱ ἱερεῖς ἐν ταῖς σάλπιξι διαπαντὸς ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ. ⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τότε ἔταξε Δαυὶδ ἐν ἀρχῇ τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον ἐν χειρὶ Ἀσάφ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ⁸ **ΩΔΗ'.** ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ἐπικαλεῖσθε αὐτὸν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ. γνωρίσατε ἐν λαοῖς τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ, ⁹ ἄσατε αὐτῷ καὶ ὑμνήσατε αὐτῷ, διηγῆσασθε πᾶσι τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε κύριος. ¹⁰ αἰνεῖτε ἐν ὀνόματι ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐφρανθήσεται καρδιά ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. ¹¹ ζητήσατε τὸν κύριον καὶ ἰσχυράτε, ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός. ¹² μνημονεύετε τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐποίησε, τέρατα καὶ κρίματα τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹³ σπέρμα Ἰσραὴλ παῖδες αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. ¹⁴ αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. ¹⁵ μνημονεύομεν εἰς αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. λόγον αὐτοῦ ὃν ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς, ¹⁶ ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸν ὅρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. ¹⁷ ἐστήσεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον, ¹⁸ λέγων. σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. ¹⁹ ἐν τῷ γενέσθαι αὐτοὺς ὀλιγοστοὺς ἀριθμῶ ὡς ἐσμικρυνθήσαν, καὶ παρώκησαν ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ ἐπορεύθησαν ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἀπὸ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. ²¹ οὐκ ἀφῆκεν ἄνδρα τοῦ δυναστεῦσαι αὐτούς. καὶ ἡλέγξε περὶ αὐτῶν βασιλεῖς. ²² μὴ ἀ-

ψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρέυσθε. ²³ ἄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῇ, ἀναγγέλατε ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν σωτηρίαν αὐτοῦ. ²⁴ ἐξηγεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. ²⁵ ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ²⁶ ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν εἰδωλα, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν οὐρανοὺς ἐποίησε. ²⁷ δόξα καὶ ἔπαινος κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ἰσχύς καὶ καύχημα ἐν τόπῳ αὐτοῦ. ²⁸ δότε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, δότε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ ἰσχύν, ²⁹ δότε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ. λάβετε δῶρα καὶ ἐνέγκατε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε κυρίῳ ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ. ³⁰ φοβηθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῇ, κατορθωθήτω ἡ γῇ, καὶ μὴ σαλευθήτω. ³¹ εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῇ, καὶ εἰπάτωσαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κύριος βασιλεὺς. ³² βομβήσει ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι, καὶ ξύλον ἄγρου καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. ³³ τότε εὐφρανθήσεται τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὅτι ἤλθε κρίναι τὴν γῆν. ³⁴ ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἄγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ³⁵ καὶ εἰπάτε, σωσον ἡμᾶς, ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, καὶ ἄθροισον ἡμᾶς, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν, τοῦ αἰνεῖν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, καὶ καυχᾶσθαι ἐν ταῖς αἰνεσίαις σου. ³⁶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαὸς, ἀμήν. καὶ ἤνεσαν τῷ κυρίῳ. ³⁷ καὶ κατέλιπον ἐκεῖ ἐναντὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου τὸν Ἀσάφ καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοῦ λειτουργεῖν ἐναντίον τῆς κιβωτοῦ διαπαντὸς τὸ τῆς ἡμέρας εἰς ἡμέραν. ³⁸ καὶ Ἀβδεδομ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ. καὶ Ἀβδεδομ υἱὸς Ἰδιθούν, καὶ Ὁσά εἰς τοὺς πυλωροὺς. ³⁹ καὶ τὸν Σαδὼκ τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς ἱερεῖς ἐναντίον τῆς σκηνῆς κυρίου ἐν Βαμὰ τῇ ἐν Γαβαὼν, ⁴⁰ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τοῦ θυ-

θυσιαστηρίου τῶν ὀλοκαυτωμάτων διαπαντός τοπρωῦ καὶ τοεσπέρας, καὶ κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου ὅσα ἐνετείλατο ἐφ' υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ Μωυσῆ τοῦ θεράποντος τοῦ θεοῦ. ⁴¹ καὶ μετ' αὐτοῦ Αἰμάν καὶ Ἰδιθὺν, καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλεγέντες ἐπ' ὀνόματος τοῦ αἰνεῖν τὸν κύριον, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴² καὶ μετ' αὐτῶν σάλπιγγες καὶ κύμβαλα τοῦ ἀναφωνεῖν καὶ ὄργανα τῶν ᾠδῶν τοῦ θεοῦ, οἱ δὲ υἱοὶ Ἰδιθὺν εἰς τὴν πύλην. ⁴³ καὶ ἐπορεύθη πᾶς ὁ λαὸς ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψε Δαυὶδ τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐγένετο ὡς κατώκησε Δαυὶδ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Νάθαν τὸν προφήτην. ἰδοὺ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίῳ, καὶ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ὑποκάτω δεόρῳ. ² καὶ εἶπε Νάθαν πρὸς Δαυὶδ. πᾶν τὸ ἐν τῇ ψυχῇ σου ποίει, ὅτι θεὸς μετὰ σοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Νάθαν. ⁴ πορεύου καὶ εἶπον πρὸς Δαυὶδ τὸν δούλόν μου. οὕτως εἶπε κύριος. οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικήσαι με ἐν αὐτῷ. ⁵ ὅτι οὐ κατώκησα ἐν οἴκῳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀνήγαγον τὸν Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἤμην ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι ⁶ ἐν πᾶσιν οἷς διήλθον ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ἰσραὴλ οἷς ἐνετείλαμην τοῦ ποιμαίνειν τὸν λαόν μου λέγων, ὅτι οὐκ ὠκοδομήσατέ μοι οἶκον κεδρίνον; ⁷ καὶ νῦν οὕτως ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυίδ. τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐγὼ ἔλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας ἐξόπισθεν τῶν ποιμνίων τοῦ εἶναι εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, ⁸ καὶ ἤμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύθης, καὶ ἐξωλόθρευσα πάντας τοὺς ἐχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἐποίησά σοι ὄνομα κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω αὐτόν, καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτόν, καὶ οὐ μεριμνήσει ἔτι, καὶ οὐ

προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινώσαι αὐτὸν καθὼς ἀρχῆς, ¹⁰ καὶ ἀφ' ἡμερῶν ὧν ἔταξα κρίτας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ ἐταπεινώσω πάντας τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ αὐξήσω σε καὶ οἶκον οἰκοδομήσει σοι κύριος. ¹¹ καὶ ἔσται ὅταν πληρωθῶσιν ἡμέραι σου καὶ κοιμηθῇσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹² αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον, καὶ ἀνωρθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. ¹³ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. καὶ τὸ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ, ὡς ἀπέστησα ἀπὸ τῶν ὄντων ἐμπροσθέν σου. ¹⁴ καὶ πιστώσω αὐτὸν ἐν οἴκῳ μου καὶ ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος ἕως αἰῶνος. ¹⁵ κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὅρασιν ταύτην, οὕτως ἐλάλησε Νάθαν πρὸς Δαυίδ. ¹⁶ καὶ ἤλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυίδ καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι κυρίου, καὶ εἶπε. τίς εἰμι ἐγὼ κύριε ὁ θεός; καὶ τίς ὁ οἶκός μου, ὅτι ἡγάπησάς με ἕως αἰῶνος; ¹⁷ καὶ ἐσμικρύνθη ταῦτα ἐνώπιόν σου ὁ θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς σου ἐκ μακρῶν, καὶ ἐπέιδές με ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ὑψώσας με κύριε ὁ θεός. ¹⁸ τί προσθήσει ἔτι Δαυίδ πρὸς σέ τοῦ δοξάσαι; καὶ σὺ τὸν δούλόν σου οἶδας, ¹⁹ καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας τὴν πᾶσαν μεγαλωσύνην. ²⁰ κύριε οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σοῦ κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν ἐν ᾠαῖς ἡμῶν. ²¹ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἔτι ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὠδήγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι λαὸν ἑαυτῷ, τοῦ θέσθαι ἑαυτῷ ὄνομα μέγα καὶ ἐπιφανές, τοῦ ἐκβαλεῖν ἀπὸ προσώπου λαοῦ σου οὓς ἐλυτρώσω ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη. ²² καὶ ἔδωκας τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ σεαυτῷ λαὸν ἕως αἰῶνος, καὶ σὺ κύριος ἐγενήθης αὐτοῖς εἰς θεόν. ²³ καὶ νῦν κύριε ὁ λόγος σου ὃν ἐλάλησας πρὸς τὸν παῖδά σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, πιστωθήτω ἕως αἰῶνος. καὶ ποιήσον καθὼς ἐλάλησας, ²⁴ καὶ

πιστωθήτω καὶ μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομα σου ἕως αἰῶνος, λεγόντων, κύριε κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος Δαυὶδ παῖδός σου ἀνωρθώμενος ἐναντίον σου. ²⁵ ὅτι σὺ κύριος ὁ θεός μου ἤνοιξας τὸ οὖς τοῦ παῖδός σου τοῦ οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον, διὰ τοῦτο εὗρεν ὁ παῖς σου τοῦ προσεύξασθαι κατὰ πρόςωπόν σου. ²⁶ καὶ νῦν κύριε σὺ εἶ αὐτὸς θεός, καὶ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. ²⁷ καὶ νῦν ἤρξαι τοῦ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον τοῦ παῖδός σου, τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐναντίον σου. ὅτι σὺ κύριε εὐλόγησας, καὶ εὐλόγησον εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τοὺς ἄλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὴν Γεδ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἐκ χειρὸς ἄλλοφύλων. ² καὶ ἐπάταξε τὴν Μωάβ, καὶ ἦσαν Μωάβ παῖδες τῷ Δαυὶδ φέροντες δῶρα. ³ καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ τὸν Ἀδρααζάρ βασιλέα Σουβὰ Ἡμὰθ πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην. ⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυὶδ αὐτῶν χίλια ἄρματα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας ἵππων καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πέζων. καὶ παρέλυσε Δαυὶδ πάντα τὰ ἄρματα, καὶ ὑπελείπετο ἕξ αὐτῶν ἑκατὸν ἄρματα, ⁵ καὶ ἦλθε Σύρος ἐκ Λαμασκού βοηθησά Ἀδρααζάρ βασιλεῖ Σουβὰ, καὶ ἐπάταξε Δαυὶδ ἐν τῷ Σύρῳ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας ἀνδρῶν. ⁶ καὶ ἔθετο Δαυὶδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Λαμασκὸν, καὶ ἦσαν τῷ Δαυὶδ εἰς παῖδας φέροντας δῶρα. καὶ ἔσωσε κύριος Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ⁷ καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιοὺς τοὺς χρυσοὺς οἱ ἦσαν ἐπὶ τοὺς παῖδας Ἀδρααζάρ, καὶ ἠνεγκεν αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁸ καὶ ἐκ τῆς Ματαβεθ καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τῶν Ἀδρααζάρ ἔλαβε Δαυὶδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα. ἕξ αὐτοῦ ἐποίησε Σαλωμών τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν, καὶ τοὺς στύλους καὶ τὰ σκευὴ τὰ χαλκᾶ. ⁹ καὶ ἤκουσε Θωὰ βασιλεὺς Ἡμὰθ, ὅτι ἐπάταξε Δαυὶδ τὴν πᾶσαν δυνάμιν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σουβὰ. ¹⁰ καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἀδουράμ υἱὸν

αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Δαυὶδ τοῦ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην, καὶ τοῦ εὐλογῆσαι αὐτὸν ὑπὲρ οὗ ἐπολέμησε τὸν Ἀδρααζάρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ πολέμιος Θωὰ ἦν τῷ Ἀδρααζάρ. καὶ πάντα τὰ σκευὴ τὰ χρυσά, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, ¹¹ καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου οὗ ἔλαβεν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, ἕξ Ἰδουμαίας, καὶ Μωάβ, καὶ ἕξ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλοφύλων, καὶ ἕξ Ἀμαλῆκ. ¹² καὶ Ἀβεσὰ υἱὸς Σαρουῖας ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν κοιλάδι τῶν ἁλῶν, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας. ¹³ καὶ ἔθετο ἐν τῇ κοιλάδι φρουράς, καὶ ἦσαν πάντες οἱ Ἰδουμαῖοι παῖδες Δαυὶδ. καὶ ἔσωξε κύριος τὸν Δαυὶδ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο. ¹⁴ καὶ ἐβασίλευσε Δαυὶδ ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἦν ποιῶν κρίμα καὶ δικαιοσύνην τῷ παντὶ λαῷ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ Ἰωάβ υἱὸς Σαρουῖας ἐπὶ τῆς στρατίας, καὶ Ἰωσαφάτ υἱὸς Ἀχιλὸυδ ὁ ὑπομνηματογράφος, ¹⁶ καὶ Σαδὼκ υἱὸς Ἀχιτὼβ καὶ Ἀχιμέλεχ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ ἱερεῖς, καὶ Σουσά γραμματεὺς, ¹⁷ καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερεθὶ καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθί. καὶ υἱοὶ Δαυὶδ οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλείως.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἀπέθανε Ναὰς βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀνὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ. ποιήσω ἔλεος μετὰ Ἀνὰν υἱοῦ Ναὰς, ὥς ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος. καὶ ἀπέστειλεν ἄγγελους Δαυὶδ τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἦλθον παῖδες Δαυὶδ εἰς γῆν υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν τοῦ παρακαλέσαι αὐτόν. ³ καὶ εἶπον ἄρχοντες υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς Ἀνὰν. μὴ δοξάζωιν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐναντίον σου ἀπέστειλε σοὶ παρακαλοῦντας; οὐχί, ὅπως ἐξερευνησώσι τὴν πόλιν, καὶ τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν ἦλθον παῖδες αὐτοῦ πρὸς σέ; ⁴ καὶ ἔλαβεν Ἀνὰν τοὺς παῖδας Δαυὶδ καὶ ἐξύρῃσεν αὐτοὺς καὶ ἀφείλε τῶν μανδύων αὐτῶν τὸ ἥμισυ ἕως τῆς ἀναβολῆς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς. ⁵ καὶ ἦλθον

θον ἀπαγγεῖλαι τῷ Δαυὶδ περὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ἡτιμωμένοι σφόδρα. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. καθίσατε ἐν Ἱερικῷ ἕως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν, καὶ ἀνακάμψατε. ⁶ καὶ εἶδον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ὅτι ἡσχύνθη λαὸς Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλεν Ἀναν καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν χίλια τάλαντα ἀργυρίου τοῦ μισθώσασθαι ἑαυτοῖς ἐκ Συρίας Μεσοποταμίας καὶ ἐκ Συρίας Μααχὰ καὶ παρὰ Σωβὰλ ἄρματα καὶ ἱππεῖς. ⁷ καὶ ἐμισθώσαντο ἑαυτοῖς δύο καὶ τριακόνητα χιλιάδας ἄρμάτων, καὶ τὸν βασιλέα Μααχὰ καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἦλθον καὶ παρενέβαλον κατέναντι Μηδαβά. καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν συνήχθησαν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, καὶ ἦλθον εἰς τὸ πολεμῆσαι. ⁸ καὶ ἤκουσε Δαυὶδ, καὶ ἀπέστειλε τὸν Ἰωαβ καὶ πᾶσαν τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. ⁹ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ παρατάσσονται εἰς πόλεμον παρὰ τὸν πυλῶνα τῆς πόλεως. καὶ οἱ βασιλεῖς οἱ ἐλθόντες παρενέβαλον καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ. ¹⁰ καὶ εἶδεν Ἰωαβ ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμῆν πρὸς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον καὶ ἐξόπισθε, καὶ ἐξελέξατο ἐκ παντὸς νεανίου ἐξ Ἰσραὴλ καὶ παρετάξαντο ἐναντίον τοῦ Σύρου. ¹¹ καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Ἀβεσαὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ παρετάξαντο ἐξεναντίας υἱῶν Ἀμμὼν. ¹² καὶ εἶπεν. ἂν κρατήσῃ ὑπὲρ ἐμέ ὁ Σύρος καὶ ἔσῃ μοι εἰς σωτηρίαν. καὶ ἂν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν κρατήσωσιν ὑπὲρ σέ, καὶ σώσω σε. ¹³ ἀνδρίζου, καὶ ἐνισχύσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ κυριος τοῦ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ποιήσει. ¹⁴ καὶ παρετάξατο Ἰωαβ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ κατέναντι Σύρων εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγον ἀπ' αὐτῶν. ¹⁵ καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν εἶδον ὅτι ἔφυγον οἱ Σύροι, καὶ ἔφυγον καὶ αὐτοὶ ἀπὸ προσώπου Ἀβεσαὶ, καὶ ἀπὸ προσώπου Ἰωαβ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἦλθεν Ἰωαβ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁶ καὶ εἶδεν ὁ Σύρος ὅτι ἐτροπώσατο αὐτὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους. καὶ ἐξήγαγον τὸν

Σύρον ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σωφάθ ἀρχιστράτηγος δυνάμειος Ἀδρααζάρ ἐμπροσθεν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυὶδ, καὶ συνήγαγε τὸν πάντα Ἰσραὴλ, καὶ διέβη τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ παρετάξατο ἐπ' αὐτούς. καὶ παρατάσσεται Δαυὶδ ἐξεναντίας τοῦ Σύρου εἰς πόλεμον. καὶ ἐπολέμησαν αὐτόν. ¹⁸ καὶ ἔφυγε Σύρος ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ. καὶ ἀπέκτεινε Δαυὶδ ἀπὸ τοῦ Σύρου ἑπτὰ χιλιάδας ἄρμάτων, καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας πῆζων, καὶ τὸν Σωφάθ ἀρχιστράτηγον δυνάμειος ἀπέκτεινε. ¹⁹ καὶ εἶδον παῖδες Ἀδρααζάρ ὅτι ἐπταίκασιν ἀπὸ προσώπου Ἰσραὴλ, καὶ διέθεντο μετὰ Δαυὶδ, καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠθέλησε Σύρος τοῦ βοηθῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν ἔτι.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιόντι ἔτι ἐν τῇ ἐξόδῳ τῶν βασιλέων, καὶ ἤγαγεν Ἰωαβ πᾶσαν τὴν δύναμιν τῆς στρατιᾶς, καὶ ἔφθειραν τὴν χώραν υἱῶν Ἀμμὼν. καὶ ἦλθε καὶ περιεκάθισε τὴν Ραββὰ, καὶ Δαυὶδ ἐκάθισεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐπάταξεν Ἰωαβ τὴν Ραββὰ, καὶ κατέσκαψεν αὐτήν. ² καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν στέφανον Μολχὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εὐρέθη ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ λίθος τίμιος, καὶ ἦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Δαυὶδ. καὶ σὺλα τῆς πόλεως ἐξηγήγε πολλὰ σφόδρα, ³ καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἐξήγαγε, καὶ διέπρισε πρίοσι, καὶ ἐν σκεπάροις σιδηροῖς, καὶ ἐν διασχίζουσι. καὶ οὕτως ἐποίησε Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν υἱοῖς Ἀμμὼν. καὶ ἀνέστρεψε Δαυὶδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γαζερ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων. τότε ἐπάταξε Σοβοχαὶ Σωσαθὶ τὸν Σαφούτ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν γιγάντων, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτόν. ⁵ καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος μετὰ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐπάταξεν Ἐλεανάν υἱὸς Ἰαῖρ τὸν Λαχμὶ ἀδελφὸν Γολιάθ τοῦ Γετθαίου, καὶ ξύλον δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαιόντων. ⁶ καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ, καὶ ἦν ἀνὴρ ὑπεριμεγέθης,

καὶ

καὶ δάκτυλοι αὐτοῦ ἕξ καὶ ἕξ εἰκοσι-
τέσσαρες, καὶ οὗτος ἦν ἀπόγονος γι-
γάντων. ⁷ καὶ ὤνειδισε τὸν Ἰσραὴλ,
καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰωνάθαν υἱὸς Σα-
μαῶ ἀδελφοῦ Δαυὶδ. ⁸ οὗτοι ἐγένοντο
τῷ Ραφά ἐν Γέθ, πάντες ἦσαν τέσσα-
ρες γίγαντες, καὶ ἔπeson ἐν χειρὶ Δα-
υὶδ, καὶ ἐν χειρὶ παιδῶν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Α'.

Καὶ ἔστη διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ,
καὶ ἐπέσειε τὸν Δαυὶδ τοῦ ἀριθμη-
σαι τὸν Ἰσραὴλ. ² καὶ εἶπεν ὁ βασι-
λεὺς Δαυὶδ πρὸς Ἰωάβ καὶ πρὸς τοὺς
ἀρχοντας τῆς δυνάμεως. πορευθήτε
ἀριθμήσατε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσα-
βεὲ καὶ ἕως Δαν, καὶ ἐνέγκατε πρὸς
μέ, καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.
³ καὶ εἶπεν Ἰωάβ. προσθείη κύριος ἐπὶ
τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὥς αὐτοὶ ἑκατοντα-
πλασίον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κυρίου
μου τοῦ βασιλέως βλέποντες, πάντες
τῷ κυρίῳ μου παῖδες. ἵνατί ζητεῖ κύ-
ριός μου τοῦτο ἵνα μὴ γένηται εἰς
ἀμαρτίαν τῷ Ἰσραὴλ; ⁴ τὸ δὲ ῥῆμα
τοῦ βασιλέως ἰσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ, καὶ
ἐξῆλθεν Ἰωάβ, καὶ διήλθεν ἐν παντὶ
Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ.
⁵ καὶ ἔδωκεν Ἰωάβ τὸν ἀριθμὸν τῆς
ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ τῷ Δαυίδ. καὶ
ἦν πᾶς Ἰσραὴλ χίλια χιλιάδες καὶ ἑκα-
τὸν χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων μά-
χαιραν. καὶ υἱοὶ Ἰούδα τετρακόσια καὶ
ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπα-
σμένων μάχαιραν. ⁶ καὶ τὸν Δαυὶ καὶ
τὸν Βενιαμὴν οὐκ ἠρίθμησεν ἐν μέσῳ
αὐτῶν, ὅτι κατίσχυσε λόγος τοῦ βασι-
λέως τὸν Ἰωάβ. ⁷ καὶ πονηρὸν ἐναν-
τίον τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πράγματος
τούτου, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ
εἶπε Δαυὶδ πρὸς τὸν θεόν. ἡμάρτηκα
σφόδρα, ὅτι ἐποίησα τὸ πρᾶγμα τού-
το, καὶ νῦν περιέλε δὴ τὴν κακίαν παι-
δός σου, ὅτι ἐματαιώθην σφόδρα. ⁹ καὶ
ἐλάλησε κύριος πρὸς Γαδ τὸν ὀρῶν-
τα, λέγων. ¹⁰ πορεύου καὶ λάλησον
πρὸς Δαυὶδ, λέγων. οὕτως λέγει κύριος.
τρία αἰρῶ ἐγὼ ἐπὶ σέ, ἐκλεξαί σεαυτῷ
ἐν ἕξ αὐτῶν, καὶ ποιήσω σοι. ¹¹ καὶ
ἦλθε Γαδ πρὸς Δαυὶδ, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ. οὕτως λέγει κύριος. ἐκλεξαί σεαυ-
τῷ ¹² ἢ τρία ἔτη λιμοῦ, ἢ τρεῖς μῆνας

φεύγειν σε ἐκ προσώπου ἐχθρῶν σου,
καὶ μάχαιρα ἐχθρῶν σου τοῦ ἐξολο-
θρεῦσαι, ἢ τρεῖς ἡμέρας ῥομφαίαν κυ-
ρίου καὶ θάνατον ἐν τῇ γῇ, καὶ ἄγγε-
λος κυρίου ἐξολοθρεύων ἐν πάσῃ κλη-
ρονομίᾳ Ἰσραὴλ. καὶ νῦν ἴδε τί ἀπο-
κριθῶ τῷ ἀποστείλαντι λόγον. ¹³ καὶ
εἶπε Δαυὶδ πρὸς Γαδ. στένα μοι καὶ
τὰ τρία σφόδρα. ἐμπροσθαί μοι δὴ εἰς
χειρας κυρίου, ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ
αὐτοῦ σφόδρα, καὶ εἰς χειρας ἀνθρώ-
πων οὐ μὴ ἐμπέσω. ¹⁴ καὶ ἔδωκε κύ-
ριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἔπeson
ἕξ Ἰσραὴλ ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀν-
δρῶν. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς ἄγγε-
λον εἰς Ἱερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι
αὐτήν. καὶ ὡς ἐξωλόθρευεν, εἶδε κύ-
ριος, καὶ μετεμελήθη ἐπὶ τῇ κακίᾳ. καὶ
εἶπε τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐξολοθρεύοντι.
ἵκανούσθω σοι, ἄνεξ τὴν χεῖρά σου.
καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἐστῶς ἐν τῷ ἄλῳ
Ὅρνᾳ τοῦ Ἰερουσαίου, ¹⁶ καὶ ἐπῆρε
Δαυὶδ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. καὶ
εἶδε τὸν ἄγγελον κυρίου ἐστῶτα ἀνα-
μέσον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἡ
ρομφαία αὐτοῦ ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ ἐκτεταμένη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ,
καὶ ἔπесе Δαυὶδ καὶ οἱ πρεσβύτεροι
περιβεβλημένοι ἐν σάκκοις ἐπὶ πρὸς-
ωπον αὐτῶν. ¹⁷ καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς
τὸν θεόν. οὐκ ἐγὼ εἶπα τοῦ ἀριθμη-
σαι ἐν τῷ λαῷ, καὶ ἐγὼ εἰμι ὁ ἁμαρ-
τῶν, κακοποιῶν ἐκακοποίησα, καὶ
ταῦτα τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν; κύ-
ριε ὁ θεὸς γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐν ἐμοί,
καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου, καὶ
μὴ ἐν τῷ λαῷ σου εἰς ἀπώλειαν κυρίε.
¹⁸ καὶ ἄγγελος κυρίου εἶπε τῷ Γαδ τοῦ
εἰπεῖν πρὸς Δαυὶδ, ἵνα ἀναβῇ τοῦ στη-
σαι θυσιαστήριον κυρίῳ ἐν ἄλῳ Ὅρνᾳ
τοῦ Ἰερουσαίου. ¹⁹ καὶ ἀνέβη Δαυὶδ
κατὰ τὸν λόγον Γαδ, ὃν ἐλάλησεν ἐν
ὀνόματι κυρίου. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν
Ὅρνᾳ, καὶ εἶδε τὸν βασιλεῖα, καὶ τέσ-
σαρας υἱοὺς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ μεθ'
ἁχαβὶν. καὶ Ὅρνᾳ ἦν ἀλοῶν πυρούς.
²¹ καὶ ἦλθε Δαυὶδ πρὸς Ὅρνᾳ, καὶ
Ὅρνᾳ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἄλω καὶ προσε-
κύνησεν τῷ Δαυίδ τῷ προσώπῳ ἐπὶ
τὴν γῆν. ²² καὶ εἶπε Δαυὶδ πρὸς Ὅρνᾳ.
δός μοι τὸν τόπον σου τῆς ἄλω, καὶ

οικοδομήσω ἐπ' αὐτῷ θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ δός μοι αὐτόν, καὶ παύσεται ἡ πληγὴ ἐκ τοῦ λαοῦ. ²³ καὶ εἶπεν Ὁρὰ πρὸς Δαυὶδ. λάβε σεαυτῷ, καὶ ποιησάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸ ἀγαθὸν ἐναντίον ἑαυτοῦ. Ἰδε δέδωκα τοὺς μόσχους εἰς ὀλοκαύτωσιν καὶ τὸ ἄροτρον εἰς ξύλα καὶ τὸν σῖτον εἰς θυσίαν, τὰ πάντα δέδωκα. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τῷ Ὁρὰ. οὐχί, ὅτι ἀγοράζων ἀγοράσω ἐν ἀργυρίῳ ἀξίῳ, ὅτι οὐ μὴ λάβω ἃ ἐστὶ σοι κυρίῳ, τοῦ ἀνενεγκαι ὀλοκαύτωσιν δωρεὰν κυρίῳ. ²⁵ καὶ ἔδωκε Δαυὶδ τῷ Ὁρὰ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ σίκλους χρυσοῦ ὀκτῆς ἑξακοσίου. ²⁶ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δαυὶδ θυσιαστήριον κυρίῳ, καὶ ἀνένεγκεν ὀλοκαυτώματα καὶ σωτηρίου. καὶ ἐβόησε πρὸς κύριον, καὶ ἐπήκουσεν αὐτῷ ἐν πυρὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως, καὶ καταγαλάσσει τὴν ὀλοκαύτωσιν. ²⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν ἄγγελον. καὶ κατέστηκε τὴν ῥομφαίαν εἰς τὸν κολεὸν αὐτῆς. ²⁸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν Δαυὶδ ὅτι ἐπήκουσεν αὐτῷ κύριος ἐν ἄλλῳ Ὁρὰ τοῦ Ἰεβουσαιίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐκεῖ. ²⁹ καὶ σκηνὴ κυρίου ἦν ἐποίησε Μωυσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν Βαμὰ ἐν Γαβαὼν. ³⁰ καὶ οὐκ ἔδύνατο Δαυὶδ τοῦ πορευθῆναι ἔμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ ζητῆσαι τὸν θεόν, ὅτι οὐ κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας ἀγγέλου κυρίου.

Κ Ε Φ. ΚΒ'.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ. οὗτός ἐστιν ὁ οἶκος κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦτο τὸ θυσιαστήριον εἰς ὀλοκαύτωσιν τῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ εἶπε Δαυὶδ συναγαγεῖν πάντας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ, καὶ κατέστησε λατόμους λατομήσαι λίθους ἑστούς τοῦ οἰκοδομήσαντος οἶκον τῷ θεῷ. ³ καὶ σίδηρον πολὺν εἰς τοὺς ἥλους τῶν θυρωμάτων καὶ τῶν πυλῶν, καὶ τοὺς στροφεῖς ἡτοίμασε Δαυὶδ καὶ χαλκὸν εἰς πληθος, οὐκ ἦν σταθμός. ⁴ καὶ ξύλα κέδρινα, οὐκ ἦν ἀριθμός. ὅτι ἐφάρσαν οἱ Σιδωνιοὶ καὶ

οἱ Τύριοι ξύλα κέδρινα εἰς πληθος τῷ Δαυίδ. ⁵ καὶ εἶπε Δαυίδ. Σαλωμών ὁ υἱός μου παιδάριον ἀπαλὸν, καὶ ὁ οἶκος τοῦ οἰκοδομήσαι τῷ κυρίῳ εἰς μεγαλυσύνην ἄνω, εἰς ὄνομα καὶ εἰς δόξαν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐτοιμάσω αὐτῷ. καὶ ἡτοίμασε Δαυὶδ εἰς πληθος ἔμπροσθεν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἐκάλεσε Σαλωμών τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ τοῦ οἰκοδομήσαι τὸν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ εἶπεν Δαυὶδ Σαλωμών. τέκνον, ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ ψυχῇ τοῦ οἰκοδομήσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ. ⁸ καὶ ἐγένετό μοι λόγος κυρίου, λέγων. αἷμα εἰς πληθος ἐξέχεας, καὶ πολέμους μεγάλους ἐποίησας, οὐκ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ ὀνόματί μου, ὅτι αἵματα πολλὰ ἐξέχεας ἐπὶ τὴν γῆν ἐναντίον ἐμοῦ. ⁹ ἰδοὺ υἱός τίττεται σοι, οὗτος ἔσται ἀνὴρ ἀναπαύσεως, καὶ ἀναπαύσω αὐτόν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, ὅτι Σαλωμών ὄνομα αὐτῷ, καὶ εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν δώσω ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ. ¹⁰ οὗτος οἰκοδομήσει οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὗτος ἔσται μοι εἰς υἱόν, καὶ γὰρ αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ ἀνορθώσω θρόνον βασιλείας αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ ἕως αἰῶνος. ¹¹ καὶ νῦν υἱέ μου ἔσται μετὰ σοῦ κύριος, καὶ εὐδώσει καὶ οἰκοδομήσεις οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ σου, ὥς ἐλάλησε περὶ σοῦ. ¹² ἀλλ' ἡ δόξα σοι σοφίαν καὶ σύνεσιν κύριος καὶ κατισχύσαι σε ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ φυλάσσεισθαι καὶ τοῦ ποιεῖν τὸν νόμον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. ¹³ τότε εὐδώσει ἂν φυλάξης τοῦ ποιεῖν τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, καὶ φοβοῦ μὴδὲ πτοηθῇς. ¹⁴ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κατὰ τὴν πτωχείαν μου ἡτοίμασα εἰς οἶκον κυρίου χρυσοῦ ταλάντων ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀργυρίου ταλάντων χιλίας χιλιάδας, καὶ χαλκὸν καὶ σίδηρον, οὐ οὐκ ἔστι σταθμός, ὅτι εἰς πληθός ἐστι. καὶ ξύλα καὶ λίθους ἡτοίμασα, καὶ πρὸς ταῦτα πρόσθες. ¹⁵ καὶ μετὰ σοῦ πρόσθες εἰς πληθος ποιούντων ἔργα, τεχνῖται καὶ οἰκοδόμοι λίθων, καὶ τέκτονες ξύλων, καὶ

πᾶς σοφὸς ἐν παντί ἔργῳ, ¹⁶ ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. ἀνάστηθι καὶ ποίει, καὶ κύριος μετὰ σοῦ. ¹⁷ καὶ ἐνετείλατο Δαυὶδ τοῖς πᾶσιν ἄρχουσιν Ἰσραὴλ ἀντιλαβέσθαι τῷ Σαλωμῶν νιῷ αὐτοῦ. ¹⁸ οὐχὶ κύριος μεθ' ὑμῶν; καὶ ἀνέπαυσεν ὑμᾶς κυκλόθεν, ὅτι ἔδωκεν ἐν χερσὶν ὑμῶν τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ ὑπετάχῃ ἡ γῆ ἐναντίον κυρίου καὶ ἐναντίον λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ νῦν δότε καρδίας ὑμῶν καὶ ψυχὰς ὑμῶν τοῦ ζητήσαι τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἐγέρθητε καὶ οἰκοδομήσατε ἅγιασμα τῷ θεῷ ὑμῶν, τοῦ εἰσενεῖναι τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου, καὶ σκεύη τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ εἰς οἶκον τὸν οἰκοδομοῦμενον τῷ ὀνόματι κυρίου.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Καὶ Δαυὶδ πρεσβυτῆς καὶ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐβασίλευσε Σαλωμῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀνθ' αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραὴλ. ² καὶ συνήγαγε τοὺς πάντας ἄρχοντας Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας. ³ καὶ ἡρίθμυσαν οἱ Λευῖται ἀπὸ τριακονταετῶν καὶ ἐπάνω, καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν εἰς ἄνδρας τριακοντα καὶ ὀκτὼ χιλιάδας, ⁴ ἀπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα οἴκου κυρίου εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες, καὶ γραμματεῖς καὶ κριταὶ ἑξαχιλίοι. ⁵ καὶ τέσσαρες χιλιάδες αἰνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐν ὄργανοις οἷς ἐποίησεν τοῦ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. ⁶ καὶ διεῖλεν αὐτοὺς Δαυὶδ ἐφημερίας τοῖς υἱοῖς Λευὶ, τῷ Γεδσών, Καὰθ, καὶ Μεραρί. ⁷ καὶ τῷ Γεδσών, Ἐδάν καὶ Σεμεὶ. ⁸ υἱοὶ τῷ Ἐδάν ἄρχων Ἰεὴλ, καὶ Ζηθάν, καὶ Ἰωὴλ, τρεῖς. ⁹ υἱοὶ Σεμεὶ, Σαλωμίθ, Ἰεὴλ, καὶ Δάν, τρεῖς. οὗτοι ἄρχοντες πατριῶν τῶν Ἐδάν. ¹⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς Σεμεὶ, Ἰεθ, καὶ Ζιζά, καὶ Ἰωᾶς, καὶ Βεοιά, οὗτοι υἱοὶ Σεμεὶ τέσσαρες. ¹¹ καὶ ἦν Ἰεθ ὁ ἄρχων, καὶ Ζιζά ὁ δευτερος, καὶ Ἰωᾶς, καὶ Βεοιά οὐκ ἐπλήθυναν υἱοὺς, καὶ ἐγένοντο εἰς οἶκον πατριᾶς εἰς ἐπίσκεψιν μίαν. ¹² υἱοὶ Καὰθ, Ἀμβράμ, Ἰσαὰρ, Χεβρών, Ὀζιήλ, τέσσαρες. ¹³ υἱοὶ Ἀμβράμ, Ἀαρὼν καὶ Μωϋσῆς. καὶ διεστάλη Ἀαρὼν τοῦ

ἁγιάσθηναι ἅγια ἁγίων αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, τοῦ θυμιᾶν ἐναντίον τοῦ κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. ¹⁴ καὶ Μωϋσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευί. ¹⁵ υἱοὶ Μωϋσῆ, Γηρσάμ, καὶ Ἐλιέζερ. ¹⁶ υἱοὶ Γηρσάμ, Σουβαήλ ὁ ἄρχων. ¹⁷ καὶ ἦσαν υἱοὶ τῷ Ἐλιέζερ, Ραβιά ὁ ἄρχων. καὶ οὐκ ἦσαν τῷ Ἐλιέζερ υἱοὶ ἕτεροι. καὶ υἱοὶ Ραβιά ἠνέχθησαν εἰς ὕψος. ¹⁸ υἱοὶ Ἰσαὰρ, Σαλωμῶθ ὁ ἄρχων. ¹⁹ υἱοὶ Χεβρών, Ἰεριά ὁ ἄρχων, Ἀμαριά ὁ δευτερος, Ἰεζιήλ ὁ τρίτος, Ἰεκεμίας ὁ τέταρτος. ²⁰ υἱοὶ Ὀζιήλ, Μιχά ὁ ἄρχων, καὶ Ἰσιὰ ὁ δευτερος. ²¹ υἱοὶ Μεραρί, Μοολὶ, καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ Μοολὶ, Ἐλεάζαρ, καὶ Κίς. ²² καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ, καὶ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοί, ἀλλ' ἡ θυγατέρας. καὶ ἔλαβον αὐτὰς υἱοὶ Κίς ἀδελφοὶ αὐτῶν. ²³ υἱοὶ Μουσί, Μοολὶ καὶ Ἐδερ, καὶ Ἰαριμῶθ, τρεῖς. ²⁴ οὗτοι υἱοὶ Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἄρχοντες τῶν πατριῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, ποιοῦντες τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου κυρίου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁵ ὅτι εἶπε Δαυὶδ. κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ κατεσκηνώσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως αἰῶνος. ²⁶ καὶ οἱ Λευῖται οὐκ ἦσαν ἀΐροντες τὴν σκητὴν καὶ τὰ πάντα σκευὴ αὐτῆς εἰς τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. ²⁷ ὅτι ἐν τοῖς λόγοις Δαυὶδ τοῖς ἐσχάτοις ἔστιν ὁ ἀριθμὸς υἱῶν Λευὶ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω. ²⁸ ὅτι ἔστησεν αὐτοὺς ἐπὶ χερσὶ Ἀαρὼν τοῦ λειτουργεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπὶ τὰς αὐλὰς καὶ ἐπὶ τὰ παστοφόρια, καὶ ἐπὶ τὸν καθαρισμόν τῶν πάντων ἁγίων, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα λειτουργείας οἴκου τοῦ θεοῦ. ²⁹ καὶ εἰς τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ εἰς τὴν σμιδαλὴν τῆς θυσίας, καὶ εἰς τὰ λάγανα τὰ ἄζυμα, καὶ εἰς τήγανον, καὶ εἰς τὴν πεφυραμένην καὶ εἰς πᾶν μέτρον, ³⁰ καὶ τοῦ στήναι πρὸς τοῦ αἰνεῖν καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ οὕτω τοιοσπεύρας. ³¹ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀναγερομένων ὁλο-

καυτωμάτων τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς σαββά-
τοις καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις καὶ ἐν ταῖς
εορταῖς, κατὰ ἀριθμὸν, κατὰ τὴν κρί-
σιν ἐπ' αὐτοῖς διαπαντός τῷ κυρίῳ.
³² καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς σκηπῆς
τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν φυλακὴν τοῦ
ἁγίου, καὶ τὰς φυλακὰς υἱῶν Ἀαρὼν
ἀδελφῶν αὐτῶν, τοῦ λειτουργεῖν ἐν
οἴκῳ κυρίου.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Καὶ τοὺς υἱούς Ἀαρὼν διαίρεσει Να-
δάβ καὶ Ἀβιούδ, καὶ Ἐλεάζαρ καὶ Ἰθά-
μαρ. ² καὶ ἀπέθανε Ναδάβ καὶ Ἀβιούδ
ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ υἱοὶ
οὐκ ἦσαν αὐτοῖς, καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεά-
ζαρ καὶ Ἰθάμαρ υἱοὶ Ἀαρὼν. ³ καὶ
διέδωκεν αὐτοὺς Δαυὶδ καὶ Σαδὼκ ἐκ
τῶν υἱῶν Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀχιμέλεχ ἐκ
τῶν υἱῶν Ἰθάμαρ, κατὰ τὴν ἐπίσκε-
ψιν αὐτῶν, κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐ-
τῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. ⁴ καὶ
ἐνρέθησαν οἱ υἱοὶ Ἐλεάζαρ πλείους εἰς
ἄρχοντας τῶν δυνατῶν παρὰ τοὺς υἱούς
Ἰθάμαρ. καὶ διέδωκεν αὐτοὺς τοὺς υἱούς
Ἐλεάζαρ ἄρχοντας εἰς οἴκους πατριῶν
ἐκκαίδεκα, τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ κατ' οἴ-
κους πατριῶν ὀκτώ. ⁵ καὶ διέδωκεν αὐ-
τοὺς κατὰ κλήρους τούτους πρὸς τού-
τους, ὅτι ἦσαν ἄρχοντες τῶν ἁγίων,
καὶ ἄρχοντες κυρίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἐ-
λεάζαρ καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰθάμαρ. ⁶ καὶ
ἔγραψεν αὐτοὺς Σαμαΐας υἱὸς Ναθα-
ναὴλ ὁ γραμματεὺς ἐκ τοῦ Λευὶ κατ-
ἐναντι τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόν-
των, καὶ Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἀχιμέλεχ
υἱὸς Ἀβιάθαρ, καὶ ἄρχοντες τῶν πα-
τριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν οἱ-
κου πατριᾶς εἰς εἰς τῷ Ἐλεάζαρ, καὶ
εἰς εἰς τῷ Ἰθάμαρ. ⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ
κλήρος ὁ πρῶτος τῷ Ἰσααὶμ, τῷ Ἰε-
δία ὁ δεύτερος, ⁸ τῷ Χαριβὶ ὁ τρίτος,
τῷ Σεωρίμ ὁ τέταρτος, ⁹ τῷ Μελχία
ὁ πέμπτος, τῷ Μεϊαμὶν ὁ ἕκτος, ¹⁰ τῷ
Κῶς ὁ ἑβδομος, τῷ Ἀβία ὁ ὀγδοος,
¹¹ τῷ Ἰησοῦ ὁ ἕνατος, τῷ Σεγενία ὁ
δέκατος, ¹² τῷ Ἐλιαβὶ ὁ ἑνδέκατος,
τῷ Ἰακίμ ὁ δωδέκατος, ¹³ τῷ Ὀφφᾶ
ὁ τρισεκαδέκατος, τῷ Ἰεσβαὺλ ὁ τεσ-
σαρεκαδέκατος, ¹⁴ τῷ Βελγὰ ὁ πεν-
τεκαδέκατος, τῷ Ἐμμήρ ὁ ἑκκαδέκα-
τος, ¹⁵ τῷ Χηζὶν ὁ ἑπτακαδέκατος,

τῷ Ἀφεισὴ ὁ ὀκτωκαδέκατος, ¹⁶ τῷ
Φεταία ὁ ἑννεακαδέκατος, τῷ Ἐζεκιήλ
ὁ εἰκοστός, ¹⁷ τῷ Ἀχιμ ὁ εἰς καὶ εἰκο-
στός, τῷ Γαμουὺλ ὁ δευτερός καὶ εἰκο-
στός, ¹⁸ τῷ Ἀδαιλλαι ὁ τρίτος καὶ εἰ-
κοστός, τῷ Μασαὶ ὁ τέταρτος καὶ
εἰκοστός. ¹⁹ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν
κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν τοῦ εἰς-
πορεύεσθαι εἰς οἶκον κυρίου κατὰ τὴν
κρίσιν αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἀαρὼν πα-
τρὸς αὐτῶν, ὡς ἐνετείλατο κυριὸς ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ. ²⁰ καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ
τοῖς καταλοίποις, τοῖς υἱοῖς Ἀμβράμ
Σωβαήλ. τοῖς υἱοῖς Σωβαήλ Ἰεδία
²¹ τῷ Ρααβία ὁ ἄρχων. ²² καὶ τῷ
Ἰσααρί, Σαλωμῳθ. τοῖς υἱοῖς Σαλω-
μῳθ, Ἰάθ. ²³ υἱοὶ Ἐκδιοῦ, Ἀμαδία ὁ
δεύτερος, Ἰαζήλ ὁ τρίτος, Ἰεκμοάμ
ὁ τέταρτος. ²⁴ τοῖς υἱοῖς Ὀζιήλ, Μι-
χά. υἱοὶ Μιχά, Σαμήρ. ²⁵ ἀδελφὸς
Μιχά Ἰσία. υἱὸς Ἰσία, Ζαχαρία. ²⁶ υἱοὶ
Μεραρί, Μοολὶ καὶ ὁ Μουσί. υἱοὶ
Ὀζία ²⁷ τοῦ Μεραρί τῷ Ὀζία. υἱοὶ
αὐτοῦ Ἰσοάμ, καὶ Σακχοῦρ, καὶ Ἀβαί.
²⁸ τῷ Μοολὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθαμαρ.
καὶ ἀπέθανεν Ἐλεάζαρ καὶ οὐκ ἦσαν
αὐτῷ υἱοί. ²⁹ τῷ Κίς, υἱοὶ τοῦ Κίς
Ἰεραμὴλ. ³⁰ καὶ υἱοὶ τοῦ Μουσί, Μοο-
λὶ, καὶ Ἐδερ καὶ Ἰεριμῳθ. οὗτοι υἱοὶ
τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐ-
τῶν. ³¹ καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ κληροῦς
καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν υἱοὶ Ἀαρὼν
ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ Σαδὼκ,
καὶ Ἀχιμέλεχ, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πα-
τριῶν τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν
πατριάρχαι Ἀραὰβ, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ οἱ νεώτεροι.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Καὶ ἔστησε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
ἄρχοντες τῆς δυνάμεως εἰς τὰ ἔργα
τοὺς υἱούς Ἀσάφ, καὶ Αἰμάν, καὶ
Ἰδιθοὺν, τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν
κινύραις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κυμ-
βάλοις. καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν
κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν ἐργαζομένων ἐν
τοῖς ἔργοις αὐτῶν. ² υἱοὶ Ἀσάφ, Σακ-
χοῦρ, Ἰωσήφ, καὶ Ναθανίας, καὶ Ἐ-
ραήλ. υἱοὶ Ἀσάφ ἐχόμενοι τοῦ βασι-
λέως. ³ τῷ Ἰδιθοὺν, υἱοὶ Ἰδιθοὺν,
Γοδολίας, καὶ Σουρί, καὶ Ἰσέας, καὶ
Ἀσαβίας, καὶ Ματθαθίας, εἷς μετὰ
τὸν

τὸν πατέρα αὐτῶν Ἰδιθουν, ἐν κινύρα ἀνακρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ αἰνεσιν τῷ κυρίῳ. ⁴ τῷ Αἰμάν, υἱοὶ Αἰμάν, Βουκίας, καὶ Ματθαρίας, καὶ Ὀζιήλ, καὶ Σουβαήλ, καὶ Ἰεριμώθ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἄναν, καὶ Ἐλιαθά, καὶ Γοδολλαθι, καὶ Ῥωμεθιέξερ, καὶ Ἰεσβασακά, καὶ Μαλλιθι, καὶ Ὠθηρί, καὶ Μεαζώθ. ⁵ πάντες οὗτοι υἱοὶ τῷ Αἰμάν τῷ ἀνακρουομένῳ τῷ βασιλεῖ ἐν λόγοις θεοῦ, ὑψῶσαι κέρας. καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τῷ Αἰμάν υἱοὺς τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ θυγατέρας τρεῖς. ⁶ πάντες οὗτοι μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὑμνωδοῦντες ἐν οἴκῳ θεοῦ, ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάβλαις, καὶ ἐν κινύραις εἰς τὴν δουλείαν οἴκου τοῦ θεοῦ, ἐχόμενα τοῦ βασιλέως, καὶ Ἀσάφ, καὶ Ἰδιθουν, καὶ Αἰμάν. ⁷ καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν δεδιδαγμένοι ἄδειν κυρίῳ πᾶς συνιῶν, διακόσιοι ὀγδοήκοντα καὶ ὀκτώ. ⁸ καὶ ἔβαλον καὶ αὐτοὶ κληροὺς ἐφημεριῶν κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν τελείων καὶ μανθανόντων. ⁹ καὶ ἐξῆλθεν ὁ κληρὸς ὁ πρῶτος υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἀδελφῶν αὐτοῦ τῷ Ἀσάφ τοῦ Ἰωσήφ, Γοδολίας. ὁ δευτερός Ἡνεῖα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁰ ὁ τρίτος Ζακχοὺρ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹¹ ὁ τέταρτος Ἰεσρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹² ὁ πέμπτος Νάθαν, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹³ ὁ ἕκτος Βουκίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁴ ὁ ἕβδομος Ἰσεριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁵ ὁ ὀγδοὺς Ἰωσία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁶ ὁ ἕνατος Ματθανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁷ ὁ δέκατος Σεμεῖα, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁸ ὁ ἑνδέκατος Ἀσριήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ¹⁹ ὁ δωδέκατος Ἀσάβια, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁰ ὁ τριεκαίδεκατος Σουβαήλ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²¹ ὁ τεσσαρεσκαίδεκατος Ματθαθίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²² ὁ πεντεκαίδεκατος Ἰερι-

μώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²³ ὁ ἑκκαίδεκατος Ἀνανία, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁴ ὁ ἑπτακαίδεκατος Ἰεσβασακά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁵ ὁ ὀκτωκαίδεκατος Ἀνανίας, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁶ ὁ ἑννεακαίδεκατος Μαλλιθι, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁷ ὁ εἰκοστός Ἐλιαθά, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁸ ὁ εἰκοστός πρῶτος Ὠθηρί, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ²⁹ ὁ εἰκοστός δεύτερος Γοδολλαθι, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ³⁰ ὁ εἰκοστός τρίτος Μεαζώθ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο. ³¹ ὁ εἰκοστός τέταρτος Ῥωμεθιέξερ, υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαδύο.

Κ Ε Φ. Κς'.

Καὶ εἰς διαιρέσεις τῶν πυλῶν υἱοὶ Κορεῖμ Μοσελλεμία ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσάφ. ² καὶ τῷ Μοσελλαμία υἱὸς Ζαχαρίας ὁ πρωτότοκος, Ἰαδιήλ ὁ δεύτερος, Ζαβαδία ὁ τρίτος, Ἰεουήλ ὁ τέταρτος, ³ Ἰωλάμ ὁ πέμπτος, Ἰωνάθαν ὁ ἕκτος, Ἐλιωναὶ ὁ ἕβδομος, ⁴ Ἀβδεδὸμ ὁ ὀγδοὺς. καὶ τῷ Ἀβδεδὸμ υἱοὶ Σαμαίας ὁ πρωτότοκος, Ἰωζαβὰθ ὁ δεύτερος, Ἰωὰθ ὁ τρίτος, Σαχάρ ὁ τέταρτος, Ναθαναήλ ὁ πέμπτος, ⁵ Ἀμιήλ ὁ ἕκτος, Ἰσάχαρ ὁ ἕβδομος, Φελαθι ὁ ὀγδοὺς, ὅτι εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός. ⁶ καὶ τῷ Σαμαίᾳ υἱῶ αὐτοῦ ἐτέχθησαν υἱοὶ τοῦ πρωτοτόκου Ῥωσαι εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν αὐτοῦ, ὅτι δυνατοὶ ἦσαν. ⁷ υἱοὶ Σαμαῖ, Ὀθνή, καὶ Ῥαφαήλ, καὶ Ὠβήδ, καὶ Ἐλξαβὰθ, καὶ Ἀχιούδ, υἱοὶ δυνατοὶ Ἐλιού, καὶ Σαβαχία, καὶ Ἰσβακώμ. ⁸ πάντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀβδεδὸμ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες δυνατῶς ἐν τῇ ἐργασίᾳ οἱ πάντες ἐξηκονταδύο τῷ Ἀβδεδὸμ. ⁹ καὶ τῷ Μοσελλεμίᾳ υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ δεκακαικτω δυνατοί. ¹⁰ καὶ τῷ Ὁσᾶ τῶν υἱῶν Μεραρί υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχήν, ὅτι οὐκ ἦν πρωτότοκος. καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἄρχοντα τῆς διαιρέσεως τῆς δευτέρας. ¹¹ Χελκίας ὁ δεύτερος, Ταβλαι ὁ τρίτος,

τος, Ζαχαρίας ὁ τέταρτος. πάντες οὗτοι υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τῷ Ὅσᾳ τρισκαίδεκα. ¹² τούτοις αἱ διαιρέσεις τῶν πυλῶν τοῖς ἄρχουσι τῶν δυνατῶν ἐφημερίαι, καθὼς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν λειτουργοῦν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹³ καὶ ἔβαλον κλήρους κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς πυλῶνα καὶ πυλῶνα. ¹⁴ καὶ ἔπεσεν ὁ κλήρος τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῷ Σελεμῖα, καὶ Ζαχαρία. υἱοὶ Σωᾶς τῷ Μελχία ἔβαλον κλήρους, καὶ ἐξήλθεν ὁ κλήρος Βορῶᾶ. ¹⁵ τῷ Ἀβδεδομ Νότον κατέναντι οἴκου Ἑσεφίμ. ¹⁶ εἰς δευτέρον τῷ Ὅσᾳ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην παστοφορίου τῆς ἀναβάσεως. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς. ¹⁷ πρὸς ἀνατολὰς ἔξ τὴν ἡμέραν. Βορῶᾶ τῆς ἡμέρας τέσσαρες. Νότον τῆς ἡμέρας τέσσαρες. καὶ εἰς τὸν Ἑσεφίμ δύο ¹⁸ εἰς διαδεχομένους. καὶ τῷ Ὅσᾳ πρὸς δυσμαῖς μετὰ τὴν πύλην τοῦ παστοφορίου τρεῖς. φυλακὴ κατέναντι φυλακῆς τῆς ἀναβάσεως πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἡμέρας ἔξ, καὶ τῷ Βορῶᾶ τέσσαρες, καὶ τῷ Νότῳ τέσσαρες. καὶ Ἑσεφίμ δύο εἰς διαδεχομένους, καὶ πρὸς δυσμαῖς τέσσαρες, καὶ εἰς τὸν τρίβον δύο διαδεχομένους. ¹⁹ αὐταὶ αἱ διαιρέσεις τῶν πυλωρῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ Κορέ, καὶ τοῖς υἱοῖς Μεραρί. ²⁰ καὶ οἱ Λευῖται ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν καθηγιασμένων. ²¹ υἱοὶ Λαδὰν οὗτοι, υἱοὶ τῷ Γηρσωνί. τῷ Λαδὰν ἄρχοντες πατριῶν τῷ Λαδὰν, τῷ Γηρσωνί Ἰειήλ. ²² υἱοὶ Ἰειήλ Ζεθόμ, καὶ Ἰωήλ οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν οἴκου κυρίου. ²³ τῷ Ἀμβράμ καὶ Ἰσασαὶρ Χεβρων, καὶ Ὀζιήλ. ²⁴ καὶ Σουβαήλ ὁ τοῦ Γηρσάμ τοῦ Μωϋσῆ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν. ²⁵ καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐλιέξερ Ῥαβίας υἱός, καὶ Ἰωσίας, καὶ Ἰωράμ, καὶ Ζεχοὶ, καὶ Σαλωμώνθ. ²⁶ αὐτὸς Σαλωμώνθ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν τῶν ἁγίων, οὓς ἡγίασε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι καὶ ἄρχηγοὶ τῆς δυνάμεως. ²⁷ ἃ ἔλαβεν ἐκ πόλεων καὶ ἐκ τῶν λαφύρων, καὶ ἡγίασεν ἀπ' αὐτῶν

τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. ²⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Σαμουὴλ τοῦ προφήτου, καὶ Σαοὺλ τοῦ Κις, καὶ Ἀβεννερ τοῦ Νῆρ, καὶ Ἰωᾶβ τοῦ Σαρουϊά, πᾶν ὃ ἡγίασαν διὰ χειρὸς Σαλωμώνθ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. ²⁹ τῷ Ἰσσααρί Χωνενία, καὶ υἱοὶ τῆς ἐργασίας τῆς ἔξω ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ γραμματεῦν καὶ διακρίνειν. ³⁰ τῷ Χεβρωνί Ἀσαβίας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ, χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι ἐπὶ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἰσραὴλ, πέτραν τοῦ Ἰορδάνου πρὸς δυσμαῖς εἰς πᾶσαν λειτουργίαν κυρίου καὶ ἐργασίαν τοῦ βασιλέως. ³¹ τοῦ Χεβρωνί Οὐρίας ὁ ἄρχων τῶν Χεβρωνι κατὰ γενέσεις αὐτῶν κατὰ πατριάς, ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτι τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐπισκέπησαν, καὶ εὗρέθη ἄνθρωπος δυνατὸς ἐν αὐτοῖς ἐν Ἰαζῆρ τῆς Γαλααδίτιδος. ³² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δις χίλιοι ἑπτακόσιοι οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Ρουβηνι, καὶ Γαδδι, καὶ ἡμίους φυλῆς Μανασσῆ εἰς πᾶν πρόσταγμα κυρίου καὶ λόγον βασιλέως.

Κ Ε Φ. Κ Ζ'.

Καὶ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν ἄρχοντες τῶν πατριῶν χιλιάρχοι καὶ ἑκατόνταρχοι, καὶ γραμματεῖς οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ καὶ εἰς πᾶν λόγον τοῦ βασιλέως κατὰ διαιρέσεις, πᾶν λόγον τοῦ εἰσπορευομένου καὶ ἐκπορευομένου μῆνα ἐκ μηνός, εἰς πάντας τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, διαίρεσις μία εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ² καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ πρώτου, Ἰσβραῖς ὁ τοῦ Ζαβδιήλ, ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ³ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές, ἄρχων πάντων τῶν ἄρχόντων τῆς δυνάμεως τοῦ μηνός τοῦ πρώτου. ⁴ καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ μηνός τοῦ δευτέρου Λωδία ὁ ἐκ Χωκ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ, καὶ Μακελλῶθ ὁ ἡγούμενος, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἄρχοντες δυνάμεως. ⁵ ὁ τρίτος τὸν μῆνα τὸν τρίτον Βαναΐας ὁ τοῦ Ἰωδαῖ

Ἰωθαὲ ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁶ αὐτὸς Βαναΐας ὁ δυνατώτερος τῶν τριακοντα καὶ ἐπὶ τῶν τριακοντα. καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ Ζαβὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. ⁷ ὁ τέταρτος εἰς τὸν μῆνα τὸν τέταρτον Ἀσαήλ ὁ ἀδελφὸς Ἰωάβ, καὶ Ζαβαδίας υἱὸς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁸ ὁ πέμπτος τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ ὁ ἡγούμενος Σαμαὼθ ὁ Ἰσραὲ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ⁹ ὁ ἕκτος τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ Οδοῦϊας ὁ τοῦ Ἐκκῆς ὁ Θεκωΐτης, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁰ ὁ ἑβδόμος τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ Χελλῆς ὁ ἐκ Φαλλοῦς ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹¹ ὁ ὄγδοος τῷ μηνὶ τῷ ὄγδῳ Σοβοχαΐ, ὁ Οὔσαθὶ τῷ Ζαραΐ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹² ὁ ἔννατος τῷ μηνὶ τῷ ἔννατῳ Ἀβιεζερ ὁ ἐξ Ἀναθὼθ ὁ ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. ¹³ ὁ δέκατος τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ Μεηρά ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Ζαραΐ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁴ ὁ ἐνδέκατος τῷ μηνὶ τῷ ἐνδεκάτῳ Βαναΐας ὁ ἐκ Φαραθὼν ἐκ τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁵ ὁ δωδέκατος εἰς τὸν μῆνα τὸν δωδέκατον, Χολδία ὁ ἐκ Νετωφαθὶ τῷ Γοθονιήλ, καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως αὐτοῦ εἴκοσι καὶ τέσσαρες χιλιάδες. ¹⁶ καὶ ἐπὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τῷ Ρουβὴν ἡγούμενος Ἐλιέζερ ὁ τοῦ Ζεχοί. τῷ Συμεὼν, Σαφατίας ὁ τοῦ Μασρά. ¹⁷ τῷ Λεὺι, Ἀσάβιας ὁ τοῦ Καμουήλ. τῷ Ἀσρὼν, Σαδώκ. ¹⁸ τῷ Ἰουδά, Ἐλιάβ τῶν ἀδελφῶν Δαυὶδ. τῷ Ἰσάακ, Ἀμβροὶ ὁ τοῦ Μιχαήλ. ¹⁹ τῷ Ζαβουλὼν, Σαμαΐας ὁ τοῦ Ἀβδίου. τῷ Νεφθαλί, Ἰεριμὼθ ὁ τοῦ Οὔζι. ²⁰ τῷ Ἐφραΐμ, Ῥοσὴ ὁ τοῦ Οὔζιου. τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῇ, Ἰωήλ υἱὸς Φαδαΐα. ²¹ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῇ τῷ ἐν γῇ Γα-

λαὰδ, Ἰαδαὶ ὁ τοῦ Ζαδαίου. τοῖς υἱοῖς Βενιαμὴν, Ἰασιήλ ὁ τοῦ Ἀβεννῆρ. ²² τῷ Λὼν, Ἀζαριήλ ὁ τοῦ Ἰρωάβ. οὗτοι πατριαρχαὶ τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ. ²³ καὶ οὐκ ἔλαβε Δαυὶδ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ κάτω, ὅτι εἶπε κύριος πληθῦναι τὸν Ἰσραὴλ ὥς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ. ²⁴ καὶ Ἰωάβ ὁ τοῦ Σαρουΐα ἤρξατο ἀριθμεῖν ἐν τῷ λαῷ, καὶ οὐ συνετέλεσε. καὶ ἐγένετο ἐν τούτοις ὁργὴ ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῦ βασιλέως Δαυὶδ. ²⁵ καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τοῦ βασιλέως, Ἀσμωνὶ ὁ τοῦ Ὀδιήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ἀγρῷ καὶ ἐν ταῖς κώμαις καὶ ἐν τοῖς ἐποίκιλοις καὶ ἐν τοῖς πύργοις Ἰωνάθαν ὁ τοῦ Οὔζιου. ²⁶ καὶ ἐπὶ τῶν γεωργούντων τὴν γῆν τῶν ἐργαζομένων, Ἐσδρὶ ὁ τοῦ Χελούβ. ²⁷ καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων Σεμεὶ ὁ ἐκ Ραήλ, καὶ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν τῶν ἐν τοῖς χωρίοις τοῦ οἴνου, Ζαβδὶ ὁ τοῦ Σεφνί. ²⁸ καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιῶνων, καὶ ἐπὶ τῶν συκαμίνων τῶν ἐν τῇ πεδινῇ, Βαλλανὰν ὁ Γεδωρίτης, ἐπὶ δὲ τῶν θησαυρῶν τοῦ ἐλαίου, Ἰωάς. ²⁹ καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν νομάδων τῶν ἐν τῷ Σαρὼν, Σατραὶ ὁ Σαρωνίτης. καὶ ἐπὶ τῶν βοῶν τῶν ἐν τοῖς αὐλώσι, Σωφάτ ὁ τοῦ Ἀδλί. ³⁰ ἐπὶ δὲ τῶν καμήλων, Ἀβίας ὁ Ἰσμαηλίτης. ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων, Ἰαδίας ὁ ἐκ Μεραθὼν. ³¹ καὶ ἐπὶ τῶν προβάτων, Ἰαζὶς ὁ Ἀγαρίτης. πάντες οὗτοι προστάται ὑπαρχόντων Δαυὶδ τοῦ βασιλέως. ³² καὶ Ἰωνάθαν ὁ πατράδελφος Δαυὶδ σύμβουλος, ἀνθρωπος συνετός. καὶ Ἰεήλ ὁ τοῦ Ἀχαμί μετὰ τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως. ³³ Ἀχιτόφελ σύμβουλος τοῦ βασιλέως, καὶ Χουσί ὁ πρῶτος φίλος τοῦ βασιλέως. ³⁴ καὶ μετὰ τοῦτον Ἀχιτόφελ ἐχόμενος Ἰωθαὲ ὁ τοῦ Βαναίου, καὶ Ἀβιάθαρ, καὶ Ἰωάβ ἀρχιστράτηγος τοῦ βασιλέως.

Κ Ε Φ. ΚΗ'.

Καὶ ἐξεκκλησίασε Δαυὶδ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰσραὴλ ἄρχοντας τῶν κριτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν ἐφημεριῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχοντας τῶν χιλιάδων καὶ

καὶ τῶν ἑκατοντάδων, καὶ τοὺς γαζοφύλακας, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς κτήσεως τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ σὺν τοῖς εὐνούχοις, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς μαχητὰς τῆς στρατιᾶς ἐν Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἔστη Δαυὶδ ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἶπεν. ἀκουσατέ μου ἀδελφοί μου, καὶ λαός μου. ἔμοι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν οἰκοδομῆσαι οἶκον ἀναπαύσεως τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου, καὶ στήσιν ποδῶν κυρίου ἡμῶν, καὶ ἡτοίμασα τὰ εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἐπιτήδεια, ³ καὶ ὁ θεὸς εἶπεν. οὐκ οἰκοδομήσεις ἐμοὶ οἶκον τοῦ ἐπονομάσαι τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος πολεμιστῆς εἶ σὺ, καὶ αἷμα ἐξέχεις. ⁴ καὶ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν ἐμοὶ ἀπὸ πάντος οἴκου πατρὸς μου εἶναι βασιλεῖα ἐπὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐν Ἰουδα ἡρέτικε τὸ βασίλειον, καὶ ἐξ οἴκου Ἰούδα τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ πατρός μου, ἐν ἐμοὶ ᾗθέλησε τοῦ γενέσθαι με εἰς βασιλεῖα ἐπὶ παντὶ Ἰσραήλ. ⁵ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν μου, ὅτι πολλοὺς υἱοὺς ἔδωκέ μοι κύριος, ἐξελέξατο ἐν Σαλωμών τῷ υἱῷ μου καθίσαι αὐτὸν ἐπὶ θρόνου βασιλείας κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ εἶπέ μοι ὁ θεός. Σαλωμών ὁ υἱός σου οἰκοδομήσει τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν αὐλήν μου, ὅτι ἡρέτικα ἐν αὐτῷ εἶναι μοι υἱόν, καὶ γὰρ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα. ⁷ καὶ κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἕως αἰῶνος, ἐὰν ἰσχύσῃ τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς μου, καὶ τὰ κρίματά μου ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν κατὰ πρόσωπον πάσης ἐκκλησίας κυρίου, καὶ ἐν ὧσί θεοῦ ἡμῶν, φυλάξασθε καὶ ζητήσατε πάσας τὰς ἐντολάς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἵνα κληρονομήσῃτε τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ κατακληρονομήσῃτε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς ἕως αἰῶνος. ⁹ καὶ νῦν Σαλωμών υἱέ, γινῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου, καὶ δούλευε αὐτῷ ἐν καρδίᾳ τελείᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, ὅτι πάσας καρδίας ἐτάζει κύριος, καὶ πᾶν ἐνθύμημα γινώσκει. ἐὰν ζητήσῃς αὐτόν, εὐρεθήσεται σοι. καὶ ἐὰν κατα-

λείψῃς αὐτόν, καταλείψει σε εἰς τέλος. ¹⁰ Ἰδε νῦν, ὅτι κύριος ἡρέτικε σε οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον εἰς ἀγίασμα, ἵσχυε καὶ ποίει. ¹¹ καὶ ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τῶν οἰκῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ζακχῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπερώων, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐσωτέρων, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἐξίλασμοῦ. ¹² καὶ τὸ παράδειγμα ὃ εἶχεν ἐν πνεύματι αὐτοῦ, τῶν αὐλῶν οἴκου κυρίου καὶ πάντων τῶν παστοφοριῶν τῶν κύκλῳ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἁγίων, ¹³ καὶ τῶν καταλυμάτων, καὶ τῶν ἐφημεριῶν τῶν ἱερέων, καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου, καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῶν λειτουργησίων σκευῶν τῆς λατρείας οἴκου κυρίου. ¹⁴ καὶ τὸν σταθμὸν τῆς ὀλκῆς αὐτῶν τῶν τε χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν ¹⁵ λυχνιῶν τὴν ὀλκὴν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν λύχνων. ¹⁶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁμοίως τὸν σταθμὸν τῶν τραπέζων τῆς προθέσεως, ἐκάστης τραπέζης χρυσοῦς, καὶ ὡσαύτως τῶν ἀργυρῶν. ¹⁷ καὶ τῶν κρεαγρῶν καὶ σπονδείων καὶ τῶν φιαλῶν τῶν χρυσῶν. καὶ τὸν σταθμὸν τῶν χρυσῶν καὶ τῶν ἀργυρῶν, καὶ θυῆσκων κεγουρῆ, ἐκάστου σταθμοῦ. ¹⁸ καὶ τῶν τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυμιαμάτων ἐκ χρυσοῦ δοκίμου σταθμὸν ὑπέδειξεν αὐτῷ, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ ἁρώματος τῶν Χερουβὶμ τῶν διαπεπτασμένων ταῖς πτέρυξι καὶ σκιαζόντων ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ διαθήκης κυρίου. ¹⁹ πάντα ἐν γραφῇ χειρὸς κυρίου ἔδωκε Δαυὶδ Σαλωμών, κατὰ τὴν περιγενηθεῖσαν αὐτῷ σύνεσιν τῆς κατεργασίας τοῦ παραδείγματος. ²⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ Σαλωμών τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἵσχυε καὶ ἀνδρίζου καὶ ποίει, μὴ φοβοῦ μηδὲ πτοηθῇς, ὅτι κύριος ὁ θεός μου μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπη ἕως τοῦ συντελέσαι σε πᾶσαν ἐργασίαν λειτουργίας οἴκου κυρίου. καὶ ἰδοὺ τὸ παράδειγμα τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ζακχῶ αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑπερῶα καὶ τὰς ἀποθήκας τὰς ἐσωτέρας, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἱλασμοῦ, καὶ τὸ παράδειγμα οἴκου κυρίου. ²¹ καὶ

ιδου αἱ ἐφημερίαι τῶν ἱερῶν καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πᾶσαν λειτουργίαν οἴκου κυρίου, καὶ μετὰ σοῦ ἐν πάσῃ πραγματείᾳ. καὶ πᾶς πρόθυμος ἐν σοφίᾳ κατὰ πᾶσαν τέχνην, καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς πάντας τοὺς λόγους σου.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Καὶ εἶπε Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ. Σαλωμών ὁ υἱὸς μου εἰς ὃν ἡρέτικεν ἐν αὐτῷ κύριος, νέος καὶ ἀπαλός, καὶ τὸ ἔργον μέγα, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἡ κυρίῳ θεῷ. ² κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν ἡτοίμακα εἰς οἶκον θεοῦ μου χρυσίον, ἀργύριον, χαλκὸν, σίδηρον, ξύλα, λίθους σοάμ, καὶ πληρώσεως λίθους πολυτελεῖς καὶ ποικίλους, καὶ πάντα λίθον τίμιον, καὶ Πάριον πολύν. ³ καὶ ἔτι ἐν τῷ εὐδοκῆσαι με ἐν οἴκῳ θεοῦ μου, ἔστι μοι ὁ περιπεποίημαι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ἰδοὺ δέδωκα εἰς οἶκον θεοῦ μου εἰς ὕψος, ἐκτὸς ὧν ἡτοίμακα εἰς τὸν οἶκον τῶν ἁγίων, ⁴ τρισχίλια τάλαντα χρυσίου τοῦ ἐκ Σουφίρ, καὶ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου δοκίμου ἐξαλιφῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ, ⁵ εἰς τὸ χρυσίον τῷ χρυσίῳ, καὶ εἰς τὸ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ, καὶ εἰς πᾶν ἔργον διὰ χειρὸς τῶν τεχνιτῶν. καὶ τίς ὁ προθυμούμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ σήμερον κυρίῳ; ⁶ καὶ προεθυμῆθησαν ἄρχοντες πατριῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ ἑκατόνταρχοι, καὶ οἱ προστάται τῶν ἔργων, καὶ οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλείου. ⁷ καὶ ἔδωκαν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου κυρίου χρυσίου τάλαντα πεντακισχίλια, καὶ χρυσοὺς μυρίους. καὶ ἀργυρίου ταλάντων δέκα χιλιάδας, καὶ χαλκοῦ τάλαντα μύρια ὀκτακισχίλια, καὶ σιδήρου ταλάντων χιλιάδας ἑκατόν. ⁸ καὶ οἷς εὐρέθη παρ' αὐτοῖς λίθος, ἔδωκαν εἰς τὰς ἀποθήκας οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς Ἰεὶλὴ τοῦ Γεδωνί. ⁹ καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς ὑπὲρ τοῦ προθυμηθῆναι, ὅτι ἐν καρδίᾳ πληρεῖ προεθυμῆθησαν τῷ κυρίῳ. καὶ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς εὐφράνθη μεγάλως, ¹⁰ καὶ εὐλόγησεν ὁ βασιλεὺς Δαυὶδ τὸν κύριον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, λέγων. εὐλο-

γητὸς εἰ κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ¹¹ σοὶ κύριε ἡ μεγαλωσύνη, καὶ ἡ δύναμις, καὶ τὸ καύχημα, καὶ ἡ νίκη, καὶ ἡ ἰσχύς, ὅτι σὺ πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζεις. ἀπὸ προσώπου σου ταρασσεται πᾶς βασιλεὺς, καὶ ἔθνος. ¹² παρὰ σοῦ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ δόξα, σὺ πάντων ἄρχεῖς κύριε, ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐν χειρὶ σου ἰσχύς καὶ δυναστεία, καὶ ἐν χειρὶ σου παντοκράτωρ μεγαλύναι καὶ κατισχύσαι τὰ πάντα. ¹³ καὶ νῦν κύριε ἐξομολογούμεθά σοι, καὶ αἰνοῦμεν τὸ ὄνομα τῆς καυχῆσεώς σου. ¹⁴ καὶ τίς εἰμι ἐγώ, καὶ τίς ὁ λαὸς μου ὅτι ἰσχύσαμεν προθυμηθῆναι σοι κατὰ ταῦτα; ὅτι σὰ τὰ πάντα, καὶ ἐκ τῶν σῶν δεδώκαμέν σοι. ¹⁵ ὅτι πάροικοι ἐσμέν ἐναντίον σου, καὶ παροικοῦντες ὡς πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν. ὡς σκία αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐπὶ γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπομονή. ¹⁶ κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς πᾶν τὸ πλῆθος τοῦτο, ὁ ἡτοίμακα οἰκοδομηθῆναι οἶκον τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ σου, ἐκ χειρὸς σου ἐστί, καὶ σοὶ τὰ πάντα. ¹⁷ καὶ ἔγνω κύριε, ὅτι σὺ εἰ ὁ ἐτάζων καρδίας, καὶ δικαιοσύνην ἀγαπᾷς. ἐν ἀπλότητι καρδίας προεθυμῆθην ταῦτα πάντα, καὶ νῦν τὸν λαόν σου τὸν εὐρεθέντα ὧδε εἶδον ἐν εὐφροσύνῃ προθυμηθέντα σοι. ¹⁸ κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰσραὴλ τῶν πατέρων ἡμῶν φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας λαοῦ σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρὸς σέ. ¹⁹ καὶ Σαλωμών τῷ υἱῷ μου δὸς καρδίαν ἀγαθὴν ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ μαρτύριά σου, καὶ τὰ προστάγματά σου, καὶ τοῦ ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν τὴν κατασκευὴν τοῦ οἴκου σου. ²⁰ καὶ εἶπε Δαυὶδ πάσῃ τῇ ἐκκλησίᾳ. εὐλογήσατε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. καὶ εὐλόγησε πᾶσα ἡ ἐκκλησία κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. καὶ κάμψαντες τὰ γόνατα προσεκύνησαν κυρίῳ καὶ τῷ βασιλεῖ. ²¹ καὶ ἔθυσσε Δαυὶδ τῷ κυρίῳ θυσίας, καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώματα τῷ θεῷ τῇ ἑπαύριον τῆς πρώτης ἡμέρας μόσχους χιλίους, κριοὺς χιλίους, ἄρνας χιλίους, καὶ τὰς σπονδάς

σπονδὰς αὐτῶν, καὶ θυσίας εἰς πλη-
θος παντὶ τῷ Ἰσραὴλ. ²² καὶ ἔφαγον
καὶ ἔπιον ἐναντίον τοῦ κυρίου ἐν ἐκεί-
νῃ τῇ ἡμέρᾳ μετὰ χάρας, καὶ ἐβασί-
λευσαν ἐκ δευτέρου τὸν Σαλωμών υἱ-
ὸν Δαυὶδ, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν τῷ κυ-
ρίῳ εἰς βασιλέα, καὶ Σαδὼν εἰς ἱερω-
σύνην. ²³ καὶ ἐκάθισε Σαλωμών ἐπὶ
θρόνου Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
εὐδοκῆθη, καὶ ὑπῆκουσαν αὐτοῦ πᾶς
Ἰσραὴλ. ²⁴ οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνα-
σται, καὶ πάντες υἱοὶ Δαυὶδ τοῦ βα-
σιλέως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπετάγησαν
αὐτῷ. ²⁵ καὶ ἐμεγάλυνε κύριος τὸν
Σαλωμών ἐπάνωθεν παντὸς Ἰσραὴλ,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν βασιλέως, ὃ
οὐκ ἐγένετο ἐπὶ παντὸς βασιλέως ἐμ-

προσθεν αὐτοῖ. ²⁶ καὶ Δαυὶδ υἱὸς
Ἰεσσαὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ ²⁷ ἔτη
τεσσαράκοντα, ἐν Χεβρών ἔτη ἑπτὰ,
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔτη τριακοντατρία.
²⁸ καὶ ἐτελεύτησεν ἐν γῇ ἁλῶ, πλη-
ρης ἡμερῶν, πλούτω καὶ δόξῃ, καὶ ἐ-
βασίλευσε Σαλωμών υἱὸς αὐτοῦ ἀντ'
αὐτοῦ. ²⁹ οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι τοῦ βα-
σιλέως Δαυὶδ οἱ πρότεροι καὶ οἱ ὕστε-
ροι, γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σα-
μουὴλ τοῦ βλέποντος, καὶ ἐπὶ λόγων
Ναθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ λόγων
Γαδ τοῦ βλέποντος ³⁰ περὶ πάσης τῆς
βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τῆς δυναστείας
αὐτοῦ, καὶ οἱ καιροὶ οἱ ἐγένοντο ἐπ'
αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ
πάσας βασιλείας τῆς γῆς.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦ. Α'.

Καὶ ἐνίσχυσε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ
ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ κύριος
ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐμεγά-
λυνεν αὐτὸν εἰς ὕψος. ² καὶ εἶπε Σαλω-
μών πρὸς πάντα Ἰσραὴλ τοῖς χιλιάρ-
χοις, καὶ τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς
κοιταῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἄρχουσι ἐναν-
τίον Ἰσραὴλ τοῖς ἄρχουσι τῶν πατρι-
ῶν. ³ καὶ ἐπορεύθη Σαλωμών καὶ
πᾶσα ἡ ἐκκλησία εἰς τὴν ὑψηλὴν τὴν
ἐν Γαβᾶν, οὗ ἐκεῖ ἦν ἡ σκηνὴ τοῦ
μαρτυρίου τοῦ θεοῦ, ἣν ἐποίησε Μω-
ϋσῆς παῖς κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ. ⁴ ἄλ-
λὰ κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἀνῆνεγκε Δαυὶδ
ἐκ πόλεως Καριαθαρὶμ, ὅτι ἡτοίμα-
σεν αὐτῇ Δαυὶδ, ὅτι ἐπῆξεν αὐτῇ σκη-
νὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ τὸ θυσια-
στήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Βεσε-
λεὴλ υἱὸς Οὐρίου, υἱοῦ Ῥο, ἐκεῖ ἦν
ἐναντι τῆς σκηνῆς κυρίου. καὶ ἐξεῆλ-
τησεν αὐτὸ Σαλωμών καὶ ἡ ἐκκλησία,
⁶ καὶ ἤνεγκε Σαλωμών ἐκεῖ ἐπὶ τὸ θυ-
σιαστήριον τὸ χαλκοῦν ἐνώπιον κυ-
ρίου τὸ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἤνεγκεν ἐπ'
αὐτῷ ὀλοκαύτωσιν χιλίαν. ⁷ ἐν τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ ὤφθη θεὸς τῷ Σαλωμών,
καὶ εἶπεν αὐτῷ. αἶτησαι τί σοι δῶ.

⁸ καὶ εἶπε Σαλωμών πρὸς τὸν θεόν.
σὺ ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς
μου ἔλεος μέγα, καὶ ἐβασίλευσάς με
ἀντ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς
πιστωθῆτω δὴ τὸ ὄνομά σου ἐπὶ Δα-
υὶδ τὸν πατέρα μου, ὅτι σὺ ἐβασίλευ-
σάς με ἐπὶ λαὸν πολὺν, ὥς ὁ χροὺς τῆς
γῆς. ¹⁰ νῦν σοφίαν καὶ σύνεσιν δός
μοι, καὶ ἐξελεύσομαι ἐνώπιον τοῦ λα-
οῦ τούτου καὶ εἰσελεύσομαι, ὅτι τίς
κρινεῖ τὸν λαόν σου τὸν μέγαν τούτον;
¹¹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Σαλωμών.
ἀνθ' ὧν ἐγένετο τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ
σου, καὶ οὐκ ἠτήσω πλοῦτον χρημά-
των, οὐδὲ δόξαν, οὐδὲ τὴν ψυχὴν τῶν
ὑπεναντίων, καὶ ἡμέρας πολλὰς οὐκ
ἠτήσω, καὶ ἤτησας σεαυτῷ σοφίαν
καὶ σύνεσιν, ὅπως κρίνῃς τὸν λαόν
μου, ἐφ' ὃν ἐβασίλευσας σὲ ἐπ' αὐτόν.
¹² τὴν σοφίαν, καὶ τὴν σύνεσιν δίδωμί
σοι, καὶ πλοῦτον καὶ χρημᾶτα, καὶ δό-
ξαν δώσω σοι, ὥς οὐκ ἐγενήθη ὁμοίός
σοι ἐν τοῖς βασιλεῦσι τοῖς ἐμπροσθέν
σου, καὶ μετὰ σὲ οὐκ ἔσται οὕτως.
¹³ καὶ ἦλθε Σαλωμών ἐκ Βαμὰ τῆς ἐν
Γαβᾶν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸ προσώ-
που τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ
ἐβασίλευσεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ συνῆ-

γαγε Σαλωμών ἄρματα καὶ ἵππεϊς, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ χίλια καὶ τετρακόσια ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἵππεων. καὶ κατέλιπεν αὐτὰ ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ καὶ ἔθηκεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὡς συκαμίνας τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πληθός. ¹⁶ καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ἵππων Σαλωμών ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἡ τιμὴ τῶν ἐμπορῶν τοῦ βασιλέως πορεύεσθαι, καὶ ἡ γόραζον. ¹⁷ καὶ ἐνέβαινον καὶ ἐξήγον ἐξ Αἰγύπτου ἄρμα ἐν ἑξακοσίῳ ἀργυρίου, καὶ ἵππον πεντηκοντα καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου. καὶ οὕτω πᾶσι τοῖς βασιλεῦσι τῶν Χετταίων, καὶ τοῖς βασιλεῦσι Συρίας ἐν χειρὶν αὐτῶν ἔφερον.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ εἶπε Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ² καὶ συνήγαγε Σαλωμών ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων ἐν τῷ ὄρει, καὶ οἱ ἐπιστάται ἐπ' αὐτῶν τριεχίλιοι ἑξακόσιοι. ³ καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χιράμ βασιλέα Τύρου, λέγων. ὡς ἐποίησας μετὰ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἀπέστειλας αὐτῷ κέδρους τοῦ οἰκοδομῆσαι ἑαυτῷ οἶκον κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ, ⁴ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ὁ υἱὸς αὐτοῦ οἰκοδομῶ οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ μου, ἀγιάσαι αὐτὸν αὐτῷ τοῦ θυμῶν ἀπέναντι αὐτοῦ θυμίαμα καὶ πρόσθεσιν διαπαντός, καὶ τοῦ ἀναφέρειν ὀλοκαυτώματα διαπαντός τοπρῶ καὶ τοδείλης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτο ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. ⁵ καὶ ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας, ὅτι μέγας κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν παρὰ πάντας τοὺς θεούς. ⁶ καὶ τίς ἰσχύσει οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον; ὅτι ὁ οὐρανός, καὶ ὁ οὐρανός τοῦ οὐρανοῦ οὐ φέρουσι τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ τίς ἐγὼ οἰκοδομῶν αὐτῷ οἶκον; ὅτι ἀλλ' ἢ τοῦ θυμῶν κατέναντι αὐτοῦ. ⁷ καὶ νῦν ἀπόστει-

λόν μοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα τοῦ ποιῆσαι ἐν τῷ χρυσίῳ, καὶ ἐν τῷ ἀργυρίῳ, καὶ ἐν τῷ χαλκῷ, καὶ ἐν τῷ σιδήρῳ, καὶ ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐπισταμένον γλύφαι γλυφὴν μετὰ τῶν σοφῶν τῶν μετ' ἐμοῦ ἐν Ἰουδᾷ, καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ ἃ ἡτοίμασε Δαυὶδ ὁ πατήρ μου. ⁸ καὶ ἀπόστείλόν μοι ξύλα κέδρινα καὶ ἀρκεύθινα καὶ πευκίνα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὅτι ἐγὼ οἶδα ὡς οἱ δοῦλοι σου οἶδασιν κόπτειν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου. καὶ ἰδοὺ οἱ παῖδές σου μετὰ τῶν παιδῶν μου ⁹ πορεύσονται ἐτοιμάσαι μοι ξύλα εἰς πληθός, ὅτι ὁ οἶκος ὃν ἐγὼ οἰκοδομῶ μέγας καὶ ἑνδοξός. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ τοῖς ἐργαζομένοις τοῖς κόπτουσι ξύλα εἰς βρώματα δέδωκα σῖτον εἰς δόματα τοῖς παισὶ σου κόρων πυροῦ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ κριθῶν κόρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ οἶνου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐλαίου μέτρων εἴκοσι χιλιάδας. ¹¹ καὶ εἶπε Χιράμ βασιλεὺς Τύρου ἐν γραφῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Σαλωμών, λέγων. ἐν τῷ ἀγαπήσαι κύριον τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἔδωκέ σε ἐπ' αὐτοὺς βασιλέα. ¹² καὶ εἶπε Χιράμ. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὃς ἔδωκε τῷ Δαυὶδ τῷ βασιλεῖ υἱὸν σοφόν, καὶ ἐπιστάμενον ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν, ὃς οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ, καὶ οἶκον τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ¹³ καὶ νῦν ἀπέστειλα σοι ἄνδρα σοφὸν καὶ εἰδότα σύνεσιν Χιράμ τὸν πατέρα μου, ¹⁴ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπὸ θυγατέρων Δαν, καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀνὴρ Τύριος, εἰδότα ποιῆσαι ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, καὶ ἐν χαλκῷ καὶ ἐν σιδήρῳ, καὶ ἐν λίθοις, καὶ ξύλοις, καὶ ὑφαίνων ἐν τῇ πορφύρᾳ, καὶ ἐν τῇ ὑακίνθῳ, καὶ ἐν τῇ βύσσῳ, καὶ ἐν τῷ κοκκίνῳ, καὶ γλύφαι γλυφάς, καὶ διανοεῖσθαι πᾶσαν διάνοησιν, ὅσα ἂν δῶς αὐτῷ μετὰ τῶν σοφῶν σου, καὶ σοφῶν Δαυὶδ κυρίου μου πατρὸς σου. ¹⁵ καὶ νῦν τὸν σῖτον καὶ τὴν κριθὴν, καὶ τὸ ἐλαιον, καὶ τὸν οἶνον ἃ εἶπεν ὁ κύριός μου, ἀποστείλατω τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἡμεῖς κόψομεν ξύλα ἐκ τοῦ Λιβάνου κατὰ

πάσαν

πάσαν τὴν χρεῖαν σου, καὶ ἄξομεν αὐτὰ σχεδιαίαι ἐπὶ θάλασσαν Ἰόππης, καὶ σὺ ἄξεις αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹⁷ καὶ συνήγαγε Σαλωμών πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς προσηλύτους τοὺς ἐν γῇ Ἰσραὴλ μετὰ τὸν ἀριθμὸν ὃν ῥοιθμήσεν αὐτοὺς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εὐρέθησαν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριεχίλιοι ἑξακόσιοι. ¹⁸ καὶ ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν ἑβδομήκοντα χιλιάδας νωτοφόρων, καὶ ὀγδοήκοντα χιλιάδας λατόμων, καὶ τριεχίλιους ἑξακόσιους ἐργοδιώκτας ἐπὶ τὸν λαόν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ᾔρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ ἐν ὄρει τοῦ Ἀμωρία, οὗ ὥφθη κύριος τῷ Δαυὶδ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ὃ ἠτοίμασε Δαυὶδ ἐν ἁλῶ Ὀρνᾶ τοῦ Ἱερουσαίου. ² καὶ ᾔρξατο οἰκοδομῆσαι ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ³ καὶ ταῦτα ᾔρξατο Σαλωμών τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, μήκος πήχεων ἢ διαμέτροις ἢ πρώτη πήχεων ἐξήκοντα, καὶ εὖρος πήχεων εἴκοσι. ⁴ καὶ αἶλαμ κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου μήκος ἐπὶ πρόσωπον πλάτους τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ ὕψος πήχεων ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ κατεχύρσωσεν αὐτὸν ἔσωθεν χρυσίῳ καθαρῷ. ⁵ καὶ τὸν οἶκον τὸν μέγαν ἐξύλωσε ξύλοις κεδρίοις, καὶ κατεχύρσωσε χρυσίῳ καθαρῷ. καὶ ἔγλυψεν ἐπ' αὐτοῦ φοινίκας καὶ χαλαστά. ⁶ καὶ ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίαις εἰς δόξαν, καὶ ἐχύρσωσε χρυσίῳ χρυσίου τοῦ ἐκ Φαρουῖμ, ⁷ καὶ ἐχύρσωσε τὸν οἶκον, καὶ τοὺς τοίχους αὐτοῦ, καὶ τοὺς πυλῶνας, καὶ τὰ ὀροφώματα, καὶ τὰ θυρώματα χρυσίῳ, καὶ ἔγλυψε Χερουβὶμ ἐπὶ τῶν τοίχων. ⁸ καὶ ἐποίησε τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, μήκος αὐτοῦ ἐπὶ πρόσωπον, πλάτος τοῦ οἴκου πήχεων εἴκοσι, καὶ τὸ μήκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἐχύρσωσεν αὐτὸν χρυσίῳ καθαρῷ εἰς Χερουβὶμ εἰς τάλαντα ἑξακόσια. ⁹ καὶ ὀλκὴ τῶν ἡλίων, ὀλκὴ τοῦ ἐνὸς πεντήκοντα σίκλου χρυσίου, καὶ τὸ ὑπερώων ἐχύρσωσε χρυσίῳ. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων Χερου-

βὶμ δύο, ἕρπον ἐκ ξύλων. καὶ ἐχύρσωσεν αὐτὰ χρυσίῳ. ¹¹ καὶ αἱ πτέρυγες τῶν Χερουβὶμ τὸ μήκος πήχεων εἴκοσι, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ μία πήχεων πέντε ἄπτομένη τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου, καὶ ἡ πτέρυξ ἡ ἑτέρα πήχεων πέντε ἄπτομένη τῆς πτέρουγος τοῦ Χερουβὶμ τοῦ ἐτέρου. ¹³ καὶ αἱ πτέρουγες τῶν Χερουβὶμ τούτων διαπεπετασμέναι πήχεων εἴκοσι, καὶ αὐτὰ ἐσθηκότα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον. ¹⁴ καὶ ἐποίησε τὸ καταπέτασμα ὑακίνθου, καὶ πορφύρας, καὶ κοκκίνου, καὶ βύσσου, καὶ ὕφανεν ἐν αὐτῷ Χερουβὶμ. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἔμπροσθεν τοῦ οἴκου στύλους δύο πήχεων τριακονταπέντε τὸ ὕψος, καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν πήχεων πέντε. ¹⁶ καὶ ἐποίησε σερσερῶθ ἐν τῷ δαυρί, καὶ ἔδωκεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, καὶ ἐποίησε ῥοίσκους ἑκατὸν, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τῶν χαλαστῶν. ¹⁷ καὶ ἔστησε τοὺς στύλους κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸν ἓνα ἐξ ἐκωνύμων, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ δεξιῶν Κατόρθωσις, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐξ ἀριστερῶν Ἰσχύς.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐποίησε θυσιαστήριον χαλκοῦν, εἴκοσι πήχεων τὸ μήκος, καὶ εἴκοσι πήχεων τὸ εὖρος, καὶ δέκα πήχεων τὸ ὕψος. ² καὶ ἐποίησε τὴν θάλασσαν χυτὴν, δέκα πήχεων τὴν διαμέτροσιν, στρογγύλην κυκλόθεν, καὶ πέντε πήχεων τὸ ὕψος, καὶ τὸ κύκλωμα τριακοντα πήχεων. ³ καὶ ὁμοίωμα μόσχων ὑποκάτω αὐτῆς κύκλῳ κυκλοῦσιν αὐτήν. δέκα πήχεις περιέχουσι τὸν λουτήρα κυκλόθεν. δύο γένη ἐχώνευσαν τοὺς μόσχους ἐν τῇ χωνέψει αὐτῶν ⁴ ἢ ἐποίησαν αὐτοὺς δώδεκα μόσχους, οἱ τρεῖς βλέποντες Βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς δυσμὰς, καὶ οἱ τρεῖς Νότον, καὶ οἱ τρεῖς κατ' ἀνατολὰς, καὶ ἡ θάλασσα ἐπ' αὐτῶν ἄνω, ἦσαν τὰ ὀπίσθια αὐτῶν ἔσω. ⁵ καὶ τὸ πάχος αὐτῆς παλαιστής, καὶ τὸ χεῖλος αὐτῆς, ὡς χεῖλος ποτηρίου, διαγεγλυμμένα βλαστὸς κρίνου, χωροῦσαν μετροῦσας τριεχίλιους, καὶ ἐξετέλεσε. ⁶ καὶ ἐποίησε λουτήρας δέκα, καὶ ἔθηκε τοὺς πέντε ἐκ δεξι-

δεξιῶν καὶ τοὺς πέντε ἐξ ἀριστερῶν, τοῦ πλύνειν ἐν αὐτοῖς τὰ ἔργα τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἀποκλύζειν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ θάλασσα εἰς τὸ νίπτεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ. ⁷ καὶ ἐποίησε τὰς λυχνίας τὰς χρυσᾶς δέκα κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ ἀριστερῶν. ⁸ καὶ ἐποίησε τραπέζας δέκα, καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ ναῷ, πέντε ἐκ δεξιῶν καὶ πέντε ἐξ εὐωνύμων, καὶ ἐποίησε φιάλας χρυσᾶς ἑκατόν, ⁹ καὶ ἐποίησε τὴν αὐλὴν τῶν ἱερέων, καὶ τὴν αὐλὴν τὴν μεγάλην, καὶ θύρας τῇ αὐλῇ, καὶ θυρώματα αὐτῶν κατακεκαλκωμένα χαλκῷ. ¹⁰ καὶ τὴν θάλασσαν ἔθηκεν ἀπὸ γωνίας τοῦ οἴκου ἐκ δεξιῶν ὡς πρὸς ἀνατολὰς κατέναντι. ¹¹ καὶ ἐποίησε Χιράμ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὴν ἐσχάραν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ. καὶ συνετέλεσε Χιράμ ποιῆσαι πᾶσαν τὴν ἐργασίαν ἣν ἐποίησε Σαλωμών τῷ βασιλεῖ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ¹² στύλους δύο καὶ ἐπ' αὐτῶν γωλᾶθ τῇ χωθαρεθ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων δύο, καὶ δίκτυα δύο συγκαλύψαι τὰς κεφαλὰς τῶν χωθαρεθ ἃ ἔστιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων, ¹³ καὶ κώδωνας χρυσοῦς τετρακοσίους εἰς τὰ δύο δίκτυα, καὶ δύο γένη ῥοῦσκων ἐν τῷ δικτύῳ τῷ ἐνὶ τοῦ συγκαλύψαι τὰς δύο γωλᾶθ τῶν χωθαρεθ ἃ ἔστιν ἐπάνω τῶν στύλων. ¹⁴ καὶ τοὺς μεκωνῶθ ἐποίησε δέκα, καὶ τοὺς λουτήρας ἐποίησεν ἐπὶ τοὺς μεκωνῶθ ¹⁵ καὶ τὴν θάλασσαν μίαν, καὶ τοὺς μόσχους τοὺς δώδεκα ὑποκάτω αὐτῆς. ¹⁶ καὶ τοὺς ποδιστήρας, καὶ τοὺς ἀναλημπτήρας, καὶ τοὺς λέβητας καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν ἃ ἐποίησε Χιράμ, καὶ ἀνήνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών ἐν οἴκῳ κυρίου χαλκοῦ καθαροῦ. ¹⁷ ἐν τῷ περικύρῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐχώνευσεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ πάχει τῆς γῆς ἐν οἴκῳ Σοκχώθ καὶ ἀνάμεσον Σαρηθαθά. ¹⁸ καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη ταῦτα εἰς πλήθος σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐξέλιπεν ὀλίγη τοῦ χαλκοῦ. ¹⁹ καὶ ἐποίησε Σαλωμών πάντα τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, καὶ τὸ θυσια-

στήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἄρτοι προθέσεως. ²⁰ καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τοὺς λύχνους τοῦ φωτὸς κατὰ τὸ κρίμα καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβὶρ χρυσοῦ καθαροῦ, ²¹ καὶ λαβίδες αὐτῶν, καὶ οἱ λύχνοι αὐτῶν, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυίσκας καὶ τὰ πυρεῖα χρυσοῦ καθαροῦ, ²² καὶ ἡ θύρα τοῦ οἴκου ἡ ἐσωτέρα εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὰς θύρας τοῦ οἴκου τοῦ ναοῦ χρυσᾶς. **Κ. 5, 1.** καὶ συνετέλεσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἣν ἐποίησε Σαλωμών ἐν οἴκῳ κυρίου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ εἰσήνεγκε Σαλωμών τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσοῖον, καὶ τὰ σκεύη, καὶ ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου κυρίου. ² τότε ἐξεκκλησίασε Σαλωμών πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ, καὶ πάντας τοὺς ἀρχοντας τῶν φυλῶν τοὺς ἡγουμένους πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ἀνεγίνειν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἐκ πόλεως Δαυὶδ, αὐτῇ Σιών. ³ καὶ ἐξεκκλησιάσθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐορτῇ, οὗτος ὁ μὴν ἑβδομῆς. ⁴ καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ, καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν κιβωτὸν, ⁵ καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ ἀνήνεγκαν αὐτὴν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. ⁶ καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών, καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ φοβούμενοι, καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἐμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα οἱ οὐκ ἀριμνηθήσονται καὶ οἱ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. ⁷ καὶ εἰσηνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τὸ δαβὶρ τοῦ οἴκου εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ὑποκάτω τῶν πτερυγίων τῶν Χερουβὶμ. ⁸ καὶ ἦν τὰ Χερουβὶμ διαπεπετακότα τὰς πτέρυγας αὐτῶν ἐπὶ τὸν τόπον τῆς κιβωτοῦ, καὶ συνεκάλυπτε τὰ Χερουβὶμ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς ἐπάνωθεν, ⁹ καὶ ὑπερέχον οἱ ἀναφορεῖς, καὶ ἐβλέποντο αἱ κεφαλαὶ τῶν ἀναφορέων ἐκ τῶν ἁγίων

γίων εἰς πρόσωπον τοῦ δαβὶρ, οὐκ ἐβλέποντο ἔξω, καὶ ἦσαν ἐκεῖ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁰ οὐκ ἦν ἐν τῇ κιβωτῷ πληρὸν δύο πλάκες ὥς ἔθηκε Μωϋσῆς ἐν Χωρήβ, ἃ διέθετο κύριος μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐκ τῷ ἐξελεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελεῖν τοὺς ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀγίων, ὅτι πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ εὐρεθέντες ἡγιασθήσαν, οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι κατ' ἐφημερίαν. ¹² καὶ οἱ Λευῖται οἱ ψαλτωδοὶ πάντες τοῖς υἱοῖς Ἀσάφ τῷ Αἰμάν τῷ Ἰδιθούν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ τῶν ἐνδεδυμένων στολὰς βυσσίνας ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν κινύραις, ἐστηκότες κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ μετ' αὐτὸν ἱερεῖς ἑκατὸν ἐκκομισαλπίζοντες ταῖς σάλπιγξι. ¹³ καὶ ἐγένετο μία φωνὴ ἐν τῷ σαλπίζειν καὶ ἐν τῷ ψαλτωδεῖν καὶ ἐν τῷ ἀναφωνεῖν φωνῇ μιᾷ τοῦ ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τῷ κυρίῳ. καὶ ὡς ὕψωσαν φωνὴν ἐν σάλπιγξι, καὶ ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν ὄργανοις τῶν ᾠδῶν, καὶ ἔλεγον. ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη νεφέλης δόξης κυρίου. ¹⁴ καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς τοῦ στήναι λειτουργεῖν ἀπὸ προσώπου τῆς νεφέλης, ὅτι ἐνέπλησε δόξα κυρίου τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

Κ Ε Φ. 5 .

Τότε εἶπε Σαλωμών. κύριος εἶπε τοῦ κατασκηνοῦσαι ἐν γνόφῳ, ² καὶ ἐγὼ ᾠκοδόμηκα οἶκον τῷ ὀνόματί σου ἄγιόν σοι καὶ ἔτοιμον τοῦ κατασκηνοῦσαι εἰς τοὺς αἰῶνας. ³ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν Ἰσραὴλ, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ παρῆσθη. ⁴ καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὡς ἐλάλησεν ἐν στόματι αὐτοῦ πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα μου, καὶ ἐν χερσὶν αὐτοῦ ἐπλήρωσε, λέγων. ⁵ ἀπὸ νῆς ἡμέρας ἤς ἀνῆγαγον τὸν λαόν μοι ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ ἐξελεξάμην ἐν πόλει ἀπὸ πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τοῦ εἶναι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ, καὶ οὐκ ἐξελεξάμην ἐν ἀνδρὶ τοῦ εἶναι εἰς

ηγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλὴμ γενέσθαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ καὶ ἐξελεξάμην ἐν Δαυὶδ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς μου, τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Δαυὶδ πατέρα μου. διότι ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν σου τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ ὀνόματί μου, καλῶς ἐποίησας, ὅτι ἐγένετο ἐπὶ τὴν καρδίαν σου. ⁹ πληρὸν οὐκ οἰκοδομήσεις τὸν οἶκον, ὅτι ὁ υἱός σου ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τῆς ὀσφύος σου, οὗτος οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τῷ ὀνόματί μου. ¹⁰ καὶ ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε, καὶ ἐγένηθη ἐν ἀντὶ Δαυὶδ πατρὸς μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ τὸν θρόνον Ἰσραὴλ, καὶ ὡς ἐλάλησε κύριος. καὶ ᾠκοδόμησα τὸν οἶκον τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹¹ καὶ ἔθνη ἐκεῖ τὴν κιβωτὸν ἐν ἣ ἐκεῖ διαθήκη κυρίου, ἣν διέθετο τῷ Ἰσραὴλ. ¹² καὶ ἔστη κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου ἐναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ¹³ ὅτι ἐποίησε Σαλωμών βάσιν χαλκῆν, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ, πέντε πήχεων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ πέντε πήχεων τὸ εὖρος αὐτῆς, καὶ τριῶν πήχεων τὸ ὕψος αὐτῆς. καὶ ἔστη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ γόνατα ἐναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, καὶ διεπέτασε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, ¹⁴ καὶ εἶπε. κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι θεὸς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, φυλάσσω τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς παισὶ σου τοῖς πορευομένοις ἐναντίον σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, ¹⁵ ἃ ἐφυλάξας τῷ παιδί σου Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου, ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, καὶ ἐλάλησας ἐν στόματί σου, καὶ ἐν χερσὶ σου ἐπλήρωσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ¹⁶ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ φύλαξον τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ τῷ πατρὶ μου ἃ ἐλάλησας αὐτῷ λέγων, οὐκ ἐκλείψει σοι ἀνὴρ ἀπὸ προσώπου μου καθήμενος ἐπὶ θρόνου Ἰσραὴλ, πληρὸν ἐὰν φυλάξωσιν οἱ υἱοὶ σου τὴν ὁδὸν αὐτῶν τοῦ πορεύε-

σθαι ἐν τῷ νόμῳ μου, ὡς ἐπορεύθης ἐναντίον μου. ¹⁷ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, πιστωθήτω δὴ τὸ ῥῆμά σου ὁ ἐλάλησας τῷ παιδί σου τῷ Δαυὶδ, ¹⁸ ὅτι εἰ ἀληθῶς κατοικήσει θεὸς μετὰ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς; εἰ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ οὐκ ἀκέσουσί σοι, καὶ τίς ὁ οἶκος οὗτος ὃν ᾠκοδόμησα; ¹⁹ καὶ ἐπιβλέψῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν παιδός σου καὶ ἐπὶ τὴν δέησίν μου κύριε ὁ θεός, τοῦ ἐπακοῦσαι τῆς δεήσεως καὶ τῆς προσευχῆς ἧς ὁ παῖς σου προσεύχεται ἐναντίον σου σήμερον, ²⁰ τοῦ εἶναι ὀφθαλμοὺς σου ἀνωγμένους ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν εἶπας ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐκεῖ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς προσευχῆς ἧς προσεύχεται ὁ παῖς σου εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ²¹ καὶ ἀκούσῃ τῆς δεήσεως τοῦ παιδός σου, καὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ᾧ ἂν προσεύξωνται εἰς τὸν τόπον τοῦτον. καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικήσεώς σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ καὶ ἴλεως ἔσῃ. ²² ἐὰν ἀμάσῃ ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἐπ' αὐτὸν ἀρὰν τοῦ ἀράσθαι αὐτόν, καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσῃ κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσεις, καὶ κρινεῖς τοὺς δούλους σου τοῦ ἀποδοῦναι τῷ ἀνόμῳ καὶ ἀποδοῦναι ὁδοὺς αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δικαιοῦσαι δίκαιον τοῦ ἀποδοῦναι αὐτῷ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐὰν θρασυθῇ ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ, ἐὰν ἀμάρτωσί σοι, καὶ ἐπιστρέψῃ καὶ ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, καὶ προσεύξονται καὶ δεηθῶσιν ἐναντίον σου ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ, ²⁵ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψεις αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς καὶ τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ²⁶ ἐν τῷ συσχεθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γενέσθαι ὑετόν, ὅτι ἀμαρτήσονται σοι, καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ αἰνέσουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν, ὅτι

ταπεινώσεις αὐτούς. ²⁷ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσῃ ταῖς ἀμαρτίαις τῶν παιδῶν καὶ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, ὅτι δηλώσεις αὐτοῖς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθὴν, ἐν ᾗ πορεύσονται ἐν αὐτῇ, καὶ δώσεις ὑετόν ἐπὶ τὴν γῆν σου, ἣν ἔδωκας τῷ λαῷ σου εἰς κληρονομίαν. ²⁸ λιμὸς ἐὰν γένηται ἐπὶ τῆς γῆς, θάνατος ἐὰν γένηται, ἀνέμοφθορία καὶ ἵκτερος, ἀκρίες καὶ βροῦχος ἐὰν γένηται, καὶ ἐὰν θλίψῃ αὐτὸν ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν, κατὰ πᾶσαν πληγὴν καὶ πάντα σῆνον, ²⁹ καὶ πᾶσα προσευχὴ, καὶ πᾶσα δέησις ἣ ἐὰν γένηται παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ παντὶ λαῷ σου Ἰσραὴλ, ἐὰν γινώσκῃ ἄνθρωπος τὴν ἀφῆν αὐτοῦ καὶ τὴν μαλακίαν αὐτοῦ, καὶ διαπετάσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ³⁰ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ἰάσῃ, καὶ δώσεις ἀνδρὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ὡς ἂν γινώσκῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτι μόνος γινώσκεις τὴν καρδίαν υἱῶν ἀνθρώπων, ³¹ ὅπως φοβῶνται πᾶσας ὁδοὺς σου πᾶσας τὰς ἡμέρας ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς, ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν ἡμῶν. ³² καὶ πᾶς ἀλλότριος ὃς οὐκ ἐκ τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ ἐστὶν αὐτός, καὶ ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα, καὶ τὴν χεῖρά σου τὴν κραταίαν, καὶ τὸν βραχίονά σου τὸν ὑψηλόν, καὶ ἔλθωσι καὶ προσεύξονται εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ³³ καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου, καὶ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐπικαλέσῃται σε ὁ ἀλλότριος, ὅπως γινώσκῃ πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς τὸ ὄνομά σου, καὶ τοῦ φοβεῖσθαι σε, ὡς ὁ λαὸς σου Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ γινῶναι ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησα. ³⁴ ἐὰν δὲ ἐξέλθῃ ὁ λαὸς σου εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ ἐν ὁδῷ ἢ ἀποστείλῃς αὐτούς, καὶ προσεύξονται πρὸς σὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ταύτης ἣν ἐξελέξω ἐν αὐτῇ, καὶ οἴκου οὐ ᾠκοδόμηκα τῷ ὀνόματί σου, ³⁵ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως

σεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις τὸ δικαίωμα αὐτῶν. ³⁶ ὅτι ἁμαρτησονται σοι, ὅτι οὐκ ἔσται ἄνθρωπος ὃς οὐχ ἁμαρτήσεται, καὶ πατάξεις αὐτοὺς καὶ παραδώσεις αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν, καὶ αἰχμαλωτεύσουσιν αὐτοὺς οἱ αἰχμαλωτεύοντες αὐτοὺς εἰς γῆν ἐχθρῶν εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγύς, ³⁷ καὶ ἐπιστρέψωσι καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ μετήχθησαν ἐκεῖ, καὶ γε ἐπιστρέψωσι καὶ δεηθῶσί σου ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ αὐτῶν, λέγοντες. ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν. ³⁸ καὶ ἐπιστρέψωσι πρὸς σέ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτῶν ἐν γῇ αἰχμαλωτευσάντων αὐτοὺς, ὅπου ἠχμαλώτευσαν αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται ὁδὸν γῆς αὐτῶν ἧς ἔδωκας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πόλεως ἧς ἐξελέξω καὶ τοῦ οἴκου οὐ ᾠκοδόμησα τῷ ὀνόματί σου, ³⁹ καὶ ἀκούσῃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου τῆς προσευχῆς αὐτῶν καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ποιήσεις κρίματα, καὶ ἵλεως ἔσῃ τῷ λαῷ τῷ ἁμαρτωνί σοι. ⁴⁰ καὶ νῦν κύριε ἔστωσαν δὴ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀνεωγμένοι, καὶ τὰ ὦτά σου ἐπήκοα εἰς τὴν δέσιν τοῦ τόπου τούτου. ⁴¹ καὶ νῦν ἀνάστηθι κύριε ὁ θεὸς εἰς τὴν κατάπασίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἰσχύος σου. ἱερεῖς σου κύριε ὁ θεὸς ἐνδύσαιντο σωτηρίαν, καὶ οἱ υἱοί σου εὐφρανθήτωσαν ἐν ἀγαθοῖς. ⁴² κύριε ὁ θεὸς μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου, μνησθῇ τὰ ἔλεη Δαυὶδ τοῦ δούλου σου.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ὡς συνετέλεσε Σαλωμὼν προσευχόμενος, καὶ τὸ πῦρ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγε τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας, καὶ δόξα κυρίου ἐπλήσῃ τὸν οἶκον. ² καὶ οὐκ ἠδύναντο οἱ ἱερεῖς εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι ἐπλήσῃ δόξα κυρίου τὸν οἶκον. ³ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἑώρων καταβαῖνον τὸ πῦρ, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ τὸν οἶκον. καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ τὸ λιθόστρωτον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ᾤνον τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθόν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴ καὶ

ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς θύοντες θύματα ἐναντι-κυρίου. ⁵ καὶ ἐθυσίασεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν τὴν θυσίαν μόσχων εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδας, βοσκημάτων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐνεκαίνισεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαός. ⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλὰς αὐτῶν ἕστηκότες, καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν κυρίου τοῦ Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἐναντι κυρίου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἐν ὕμνοις Δαυὶδ διὰ χειρὸς αὐτῶν. καὶ οἱ ἱερεῖς σάλπιγγοντες ταῖς σάλπιγξιν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἕστηκός. ⁷ καὶ ἡγίασε Σαλωμὼν τὸ μέσον τῆς αὐλῆς τῆς ἐν οἴκῳ κυρίου, ὅτι ἐποίησεν ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ στέατα τῶν σωτηρίων, ὅτι τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν ὃ ἐποίησε Σαλωμὼν οὐκ ἐξεποιεῖ δέξασθαι τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ μαναὰ καὶ τὰ στέατα. ⁸ καὶ ἐποίησε Σαλωμὼν τὴν ἐορτὴν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ μετ' αὐτοῦ, ἐκκλησία μεγάλη σφοδρά ἀπὸ εἰσόδου Αἰμαῦθ καὶ ἕως χειμάρρου Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἐποίησε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον, ὅτι ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας ἐορτὴν, ¹⁰ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τοῦ μηνὸς τοῦ ἐβδόμου ἀπέστειλε τὸν λαὸν εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν εὐφρανομένους καὶ ἀγαθῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐποίησε κύριος τῷ Δαυὶδ, καὶ τῷ Σαλωμῶντι, καὶ τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. ¹¹ καὶ συνετέλεσε Σαλωμὼν τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐν τῇ ψυχῇ Σαλωμὼν τοῦ ποιῆσαι ἐν οἴκῳ κυρίου καὶ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ εὐωδώθῃ. ¹² καὶ ὥφθῃ κύριας τῷ Σαλωμῶν τὴν νύκτα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου, καὶ ἐξελέξαμην ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐμαυτῷ εἰς οἶκον θυσίας. ¹³ ἐὰν συγχῶ τὸν οὐρανὸν καὶ μὴ γένηται ὑετὸς, καὶ ἐὰν ἐντείλωμαι τῇ ἀκρίδι καταφαγεῖν τὸ ξυλον, καὶ ἐὰν ἀποστείλω θάνατον ἐν τῷ λαῷ μου, ¹⁴ καὶ ἐὰν ἐντραπῇ ὁ λαὸς μου ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομα μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ προσεύξονται καὶ ζητή-

σωσι τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν ποταμῶν, καὶ ἐγὼ εἰσακούσομαι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν. ¹⁵ καὶ νῦν οἱ ὀφθαλμοί μου ἔσονται ἀνεωγμένοι, καὶ τὰ ὦτά μου ἐπήκοα τῇ προσευχῇ τοῦ τόπου τούτου. ¹⁶ καὶ νῦν ἐξελέξαμην καὶ ἡγίασα τὸν οἶκον τούτον, τοῦ εἶναι ὄνομά μου ἐκεῖ ἕως αἰῶνος, καὶ ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου ἐκεῖ πάσας τὰς ἡμέρας. ¹⁷ καὶ σὺ ἐὰν πορευθῇς ἐναντίον μου ὡς Δαυὶδ ὁ πατήρ σου, καὶ ποιήσῃς κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλαμην σοι, καὶ τὰ προστάγματά μου καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃς, ¹⁸ καὶ ἀναστήσω τὸν θρόνον τῆς βασιλείας σου ὡς διεθέμην Δαυὶδ τῷ πατρί σου λέγων, οὐκ ἐξαρθήσεται σοι ἡγούμενος ἀνὴρ ἐν Ἰσραὴλ. ¹⁹ καὶ ἐὰν ἀποστρέψῃτε ὑμεῖς, καὶ ἐγκαταλείπητε τὰ προστάγματά μου καὶ τὰς ἐντολάς μου ἃς ἔδωκα ἐναντίον ὑμῶν, καὶ πορευθῇτε καὶ λατρεύσῃτε θεοὺς ἑτέροις καὶ προσκυνήσῃτε αὐτοῖς. ²⁰ καὶ ἔξαρω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς. καὶ τὸν οἶκον τούτον ὃν ἡγίασα τῷ ὀνόματί μου ἀποστρέψω ἐκ προσώπου μου, καὶ δώσω αὐτὸν εἰς παραβολὴν καὶ εἰς δῆγμα ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. ²¹ καὶ ὁ οἶκος οὗτος ὁ ὑψηλὸς πᾶς ὁ διαπορευόμενος αὐτὸν ἐκστήσεται καὶ ἐρεῖ, χάριν τίνος ἐποίησε κυρίως τῇ γῇ ταύτῃ καὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ; ²² καὶ ἐροῦσι. διότι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἔξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀντελάβοντο θεῶν ἑτέρων, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν τὴν κακίαν ταύτην.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ εἰκοσιν ἔτη ἐν οἷς ὠκοδόμησε Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ² καὶ τὰς πόλεις ἃς ἔδωκεν Χιρὰμ τῷ Σαλωμών, ὠκοδόμησεν αὐτὰς Σαλωμών, καὶ κατόικισεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἦλθε Σαλωμών εἰς Βαισῶβα, καὶ κατίσχυσεν αὐτήν. ⁴ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Θεοδ-

μὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς ἃς ὠκοδόμησεν ἐν Ἡμάθ. ⁵ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βαιθωρὼν τὴν ἄνω καὶ τὴν Βαιθωρὼν τὴν κάτω, πόλεις ὀχυράς. τείχη, πύλαι, καὶ μοχλοί. ⁶ καὶ τὴν Βαλαὰθ, καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς αἱ ἦσαν τῷ Σαλωμών. καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν ἀρμάτων, καὶ τὰς πόλεις τῶν ἱππέων. καὶ ὅσα ἐπεθύμησε Σαλωμών κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ οἰκοδομῆσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ⁷ πᾶς ὁ λαὸς ὁ καταλειφθεὶς ἀπὸ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰβουσαίου οἱ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, ⁸ ἀλλ' ἦσαν ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν τῶν καταλειφθέντων μετ' αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ, οὓς οὐκ ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἀνήγαγεν αὐτοὺς Σαλωμών εἰς φόρον ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐκ ἔδωκε Σαλωμών εἰς παῖδας τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ὅτι ἰδοὺ ἄνδρες πολεμιστὰι καὶ ἄρχοντες, καὶ οἱ δυνατοὶ καὶ ἄρχοντες ἀρμάτων καὶ ἱππέων. ¹⁰ καὶ οὗτοι ἄρχοντες τῶν προστατῶν βασιλέως Σαλωμών, πενήκοντα καὶ διακόσιοι ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ. ¹¹ καὶ τὴν θυγατέρα Φαραὼ ἀνήγαγε Σαλωμών ἐκ πόλεως Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησεν αὐτῇ, ὅτι εἶπεν. οὐ κατοικήσει ἡ γυνὴ μου ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ, ὅτι ἅγιος ἐστὶν οὐ εἰσῆλθεν ἐκεῖ κιβωτὸς κυρίου. ¹² τότε ἀνήνεγκε Σαλωμών ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ὃ ὠκοδόμησε κυρίῳ ἀπέναντι τοῦ ναοῦ. ¹³ κατὰ τὸν λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ, τοῦ ἀναφέρειν κατὰ τὰς ἐντολάς Μωϋσῆ ἐν τοῖς σαββάτοις, καὶ ἐν τοῖς μηνσὶ, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν αἰλῶμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἐβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν σκηνῶν. ¹⁴ καὶ ἔστησε κατὰ τὴν κρίσιν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τὰς διαιρέσεις τῶν ἱερέων, καὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν. καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, τοῦ αἰνεῖν καὶ λειτουργεῖν κατέναντι τῶν ἱερέων κατὰ

τὸν λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ. καὶ οἱ πυλωροὶ κατὰ τὰς διαίρεσεις αὐτῶν εἰς πύλην καὶ πύλην, ὅτι οὕτως ἐντολαὶ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ. ¹⁵ οὐ παρήλθον τὰς ἐντολάς τοῦ βασιλέως περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν εἰς πάντα λόγον, καὶ εἰς τοὺς θησαυρούς. ¹⁶ καὶ ἡτοιμάσθη πᾶσα ἡ ἐργασία ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐθεμελιώθη ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμών τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁷ τότε ὦρχετο Σαλωμών εἰς Γασίων Γαβέρ, καὶ εἰς τὴν Αἰλάθ τὴν παραθαλασσίαν ἐν γῇ Ἰδουμαία. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλε Χιράμ ἐν χειρὶ παίδων αὐτοῦ πλοῖα καὶ παῖδας εἰδóτας θάλασσκν, καὶ ὦρχοντο μετὰ τῶν παίδων Σαλωμών εἰς Σωφίρα, καὶ ἔλαβον ἐκεῖθεν τὰ τετρακόσια καὶ πεντηκοντα τάλαντα χρυσίου, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Σαλωμών.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ βασίλισσα Σαβὰ ἤκουσε τὸ ὄνομα Σαλωμών, καὶ ἦλθε τοῦ πειρᾶσαι Σαλωμών ἐν αἰνίγμασιν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν δυνάμει βαρεῖα σφόδρα, καὶ κάμηλοι αἰρῶσαι ἄρώματα εἰς πλῆθος, καὶ χρυσίον, καὶ λίθον τίμιον. καὶ ἦλθε πρὸς Σαλωμών, καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς. ² καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῇ Σαλωμών πάντας τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ οὐ παρήλθε λόγος ἀπὸ Σαλωμών ὃν οὐκ ἀπηγγέλειν αὐτῇ. ³ καὶ εἶδε βασίλισσα Σαβὰ τὴν σοφίαν Σαλωμών καὶ τὸν οἶκον ὃν ὠκοδόμησε, ⁴ καὶ τὰ βρώματα τῶν τραπεζῶν, καὶ καθέδραν παίδων αὐτοῦ, καὶ στάσιν λειτουργῶν αὐτοῦ, καὶ ἱματισμὸν αὐτῶν, καὶ οἰνοχόους αὐτοῦ, καὶ στολισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα ἃ ἀνέφερεν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἐξ ἑαυτῆς ἐγένετο. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα. ἀληθινὸς ὁ λόγος ὃν ἤκουσα ἐν τῇ γῇ μου περὶ τῶν λόγων σου, καὶ περὶ τῆς σοφίας σου. ⁶ καὶ οὐκ ἐπίστευσα τοῖς λόγοις ἕως οὗ ἦλθον καὶ εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἀπηγγέλη μοι ἡμῖς τοῦ πλῆθους τῆς σοφίας σου, προσέθηκας ἐπὶ τὴν ἀκοὴν ἣν ἤκουσα. ⁷ μακάριοι οἱ ἄνδρες σου, μακάριοι οἱ παῖδες οὗτοι οἱ παρεστηκότες σοι διαπαντός καὶ

ἀκούοντες τὴν σοφίαν σου. ⁸ ἔστω κύριος ὁ θεός σου εὐλογημένος, ὃς ἡθέλησεν ἐν σοὶ τοῦ δοῦναί σε ἐπὶ θρόνον αὐτοῦ εἰς βασιλείαν κυρίου θεοῦ σου. ἐν τῷ ἀγαπᾶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὸν Ἰσραὴλ τοῦ στήσαι αὐτὸν εἰς αἰῶνα, καὶ ἔδωκε σε ἐπ' αὐτοὺς εἰς βασιλείαν τοῦ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην. ⁹ καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα χρυσίου, καὶ ἄρώματα εἰς πλῆθος πολὺ, καὶ λίθον τίμιον, καὶ οὐκ ἦν κατὰ τὰ ἄρώματα ἐκεῖνα ἃ ἔδωκε βασίλισσα Σαβὰ τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁰ καὶ οἱ παῖδες Σαλωμών καὶ οἱ παῖδες Χιράμ ἔφερον χρυσίον τῷ Σαλωμών ἐκ Σουφίρ, καὶ ξύλα πεύκινα, καὶ λίθον τίμιον. ¹¹ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς τὰ ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ κιθάρας καὶ νάβλας τοῖς ᾠδοῖς, καὶ οὐκ ὥφθησαν τοιαῦτα ἔμπροσθεν ἐν γῇ Ἰούδα. ¹² καὶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών ἔδωκε τῇ βασίλισσῃ Σαβὰ πάντα τὰ θελήματα αὐτῆς ἃ ἤτησεν ἐκτός πάντων ὧν ἤνεγκε τῷ βασιλεῖ Σαλωμών, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς. ¹³ καὶ ἦν ὁ σταθμὸς τοῦ χρυσίου τοῦ ἐνεχθέντος τῷ Σαλωμών ἐν ἑαυτῷ ἐνὶ, ἑξακόσια ἐξηκονταὲξ τάλαντα χρυσίου, ¹⁴ πλὴν τῶν ἀνδρῶν τῶν ὑποτεταγμένων καὶ τῶν ἐμπορευομένων ὧν ἔφερον. οἱ πάντων τῶν βασιλέων τῆς Ἀραβίας καὶ σατραπῶν τῆς γῆς, πάντες ἔφερον χρυσίον καὶ ἀργύριον τῷ βασιλεῖ Σαλωμών. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών διακοσίους θυρεοὺς χρυσοῦς ἑλατοὺς, ἑξακόσιοι χρυσοὶ καθαροὶ ἐπῆσαν ἐπὶ τὸν ἕνα θυρεόν. ¹⁶ καὶ τριακοσίας ἀσπίδας ἑλατὰς χρυσὰς, τριακοσίων χρυσῶν ἀνεφέρετο ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ἐκάστην, καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἐν οἴκῳ δρυμοῦ τοῦ Αἰβάνου. ¹⁷ καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς θρόνον ἐλεφαντίνων ὀδόντων μέγαν, καὶ κατεχρύσωσεν αὐτὸν χρυσῷ δοκίμῳ. ¹⁸ καὶ ἐξ ἀναβαθμοῦ τῷ θρόνῳ ἐνδεκαμίνοι χρυσοὶ, καὶ ἀγκῶνες ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς καθέδρας, καὶ δυολέοντες ἐσθηκότες παρὰ τοὺς ἀγκῶνας. ¹⁹ καὶ δώδεκαλέοντες ἐσθηκότες ἐκεῖ

ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβαθμῶν ἐνθεν καὶ ἐνθεν. οὐκ ἐγενήθη οὕτως ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ²⁰ καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ βασιλέως Σαλωμών χρυσοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου δρυμοῦ τοῦ Αἰβάτου χρυσοῦ κατελιμμένα. οὐκ ἦν ἀργύριον λογιζόμενον ἐν ἡμέραις Σαλωμών εἰς οὐθέν. ²¹ ὅτι ναὺς τῷ βασιλεῖ ἐπορευέτο εἰς Θαρσεῖς μετὰ τῶν παίδων Χιρὰμ, ἅπαξ διὰ τριῶν ἐτῶν ἤρχετο πλοῖα ἐκ Θαρσεῖς τῷ βασιλεῖ γέμοντα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου, καὶ ὀδόντων ἐλεφαντίνων, καὶ πιθήκων. ²² καὶ ἐμεγαλύνθη Σαλωμών ὑπὲρ πάντας τοὺς βασιλεῖς καὶ πλούτω καὶ σοφία. ²³ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐζητοῦν τὸ πρόσωπον Σαλωμών ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ αὐτοὶ ἔφερον ἕκαστος τὰ δῶρα αὐτοῦ, σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ, καὶ ἱματισμὸν, στακτὴν καὶ ἡδύσματα, ἵππους καὶ ἡμιόνους, τὸ κατ' ἐνιαυτὸν ἐνιαυτόν. ²⁵ καὶ ἦσαν τῷ Σαλωμών τέσσαρες χιλιάδες θήλειαι ἵπποι εἰς ἄρματα, καὶ δώδεκα χιλιάδες ἱππέων, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῶν ἁρμάτων, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἦν ἡγούμενος πάντων τῶν βασιλέων ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ ἕως γῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἕως ὁρίων Αἰγύπτου. ²⁷ καὶ ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ὡς συκαμίνους τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος. ²⁸ καὶ ἡ ἐξοδος τῶν ἵππων ἐξ Αἰγύπτου τῷ Σαλωμών καὶ ἐκ πάσης τῆς γῆς. ²⁹ καὶ οἱ κατὰλοιποι λόγοι Σαλωμών οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ οὗτοι γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν λόγων Νάθαν τοῦ προφήτου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου, καὶ ἐν ταῖς ὁράσεσιν Ἰωὴλ τοῦ ὁρῶντος περὶ Ἱεροβοάμ υἱοῦ Ναβὰτ. ³⁰ καὶ ἐβασίλευσεν Σαλωμών ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη. ³¹ καὶ ἐκοιμήθη Σαλωμών, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσε Ῥοβοάμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ἦλθε Ῥοβοάμ εἰς Συχὲμ, ὅτι εἰς

Συχὲμ ἤρχετο πᾶς Ἰσραὴλ βασιλεύσαι αὐτόν. ² καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἱεροβοάμ υἱὸς Ναβὰτ, καὶ αὐτὸς ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου Σαλωμών τοῦ βασιλέως καὶ κατώκησεν Ἱεροβοάμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἀπέστρεψεν Ἱεροβοάμ ἐξ Αἰγύπτου. ³ καὶ ἀπέστειλαν καὶ ἐκάλεσαν αὐτόν, καὶ ἦλθεν Ἱεροβοάμ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία πρὸς Ῥοβοάμ, λέγοντες. ⁴ ὁ πατὴρ σου ἐσκλήρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν, καὶ νῦν ἄφες ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρὸς σου τῆς σκληρᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ τοῦ βαρέος, οὗ ἔδωκεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ δουλεύσομέν σοι. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. πορευέσθε ἕως τριῶν ἡμερῶν, καὶ ἔρχεσθε πρὸς μέ. καὶ ἀπῆλθεν ὁ λαός. ⁶ καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ τοὺς πρεσβυτέρους τοὺς ἐσθηκώτας ἐναντίον τοῦ Σαλωμών τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτόν, λέγων. πῶς ὑμεῖς βουλευέσθε τοῦ ἀποκριθῆναι τῷ λαῷ τούτῳ λόγον; ⁷ καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ, λέγοντες. ἐὰν ἐν τῇ σήμερον γένῃ εἰς ἀγαθὸν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ εὐδοκῆσης καὶ λαλήσης αὐτοῖς λόγους ἀγαθούς, καὶ ἔσονται σοι παῖδες πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ καὶ κατέλιπε τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, οἱ συνεβουλεύσαντο αὐτῷ. καὶ συνεβουλεύσατο μετὰ τῶν παιδαρίων τῶν συνεκτραφέντων μετ' αὐτοῦ τῶν ἐσθηκῶτων ἐναντίον αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τί ὑμεῖς βουλευέσθε, καὶ ἀποκριθῆσομαι λόγον τῷ λαῷ τούτῳ, οἱ ἐλάλησαν πρὸς με λέγοντες, ἄνες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ οὗ ἔδωκεν ὁ πατὴρ σου ἐφ' ἡμᾶς; ¹⁰ καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὰ παιδάρια τὰ ἐκτραφέντα μετ' αὐτοῦ, λέγοντες. οὕτως λαλήσεις τῷ λαῷ τῷ λαλήσαντι πρὸς σέ λέγων, ὁ πατὴρ σου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ἡμῶν καὶ σὺ ἄφες ἅψ ἡμῶν, οὕτως ἔρεῖς. ὁ μικρὸς δάκτυλος μου παχύτερος τῆς ὀσφυὸς τοῦ πατρὸς μου. ¹¹ καὶ νῦν ὁ πατὴρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ζυγῷ βαρεῖ, καγὼ προσθήσω ἐπὶ τὸν ζυγὸν ὑμῶν. ὁ πατὴρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹² καὶ ἦλθεν Ἱεροβοάμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ῥοβοάμ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐλάλησεν

ἐλάλησεν ὁ βασιλεὺς λέγων, ἐπιστρέψατε πρὸς μὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ. ¹³ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς σκληρὰ, καὶ ἐγκατέλιπεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ τὴν βουλὴν τῶν πρεσβυτέρων, ¹⁴ καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὴν βουλὴν τῶν νεωτέρων, λέγων. ὁ πατήρ μου ἐβάρυνε τὸν ζυγὸν ὑμῶν, καὶ ἐγὼ προσθήσω ἐπ' αὐτόν. ὁ πατήρ μου ἐπαίδευσεν ὑμᾶς ἐν μάστιγι, καὶ ἐγὼ παιδεύσω ὑμᾶς ἐν σκορπίοις. ¹⁵ καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἦν μεταστροφή παρὰ τοῦ θεοῦ, λέγων. ἀνέστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἀχία τοῦ Σηλωνίτου περὶ Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ναβατ ¹⁶ καὶ πάντος Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ ἀπεκρίθη ὁ λαὸς πρὸς τὸν βασιλέα, λέγων. τίς ἡμῶν ἢ μερὶς ἐν Δαυὶδ καὶ κληρονομία ἐν υἱῷ Ἰεσσαί; εἰς τὰ σκηνώματά σου Ἰσραὴλ, νῦν βλέπε τὸν οἶκόν σου Δαυίδ. καὶ ἐπορεύθη πᾶς Ἰσραὴλ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἄνδρες Ἰσραὴλ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐπ' αὐτῶν Ῥοβοὰμ. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς Ῥοβοὰμ ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀδωνιράμ τὸν ἐπὶ τοῦ φόρου, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λίθοις, καὶ ἀπέθανε. καὶ ὁ βασιλεὺς Ῥοβοὰμ ἔσπευσεν τοῦ ἀναβῆναι εἰς τὸ ἄρμα, τοῦ φυγεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁹ καὶ ἠθέτησεν Ἰσραὴλ ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἦλθε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξεκκλησίασε τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδας νεανίσκων ποιούντων πόλεμον, καὶ ἐπολέμει πρὸς Ἰσραὴλ τοῦ ἐπιστρέφαι τὴν βασιλείαν τῷ Ῥοβοὰμ. ² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαίαν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ, λέγων. ³ εἶπον πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών καὶ πάντα Ἰούδαν καὶ Βενιαμὴν, λέγων. ⁴ τάδε λέγει κύριος. οὐκ ἀναβήσεσθε, καὶ οὐ πολεμήσεσθε πρὸς τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν. ἀποστρέφετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι παρ' ἐμοῦ ἐγένετο τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἐπῆκουσαν τοῦ λόγου κυ-

ρίου, καὶ ἀπεστράφησαν τοῦ μὴ πορευθῆναι ἐπὶ Ἱεροβοὰμ. ⁵ καὶ κατόκησε Ῥοβοὰμ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις τειχέρεις ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁶ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Βηθλεὲμ, καὶ Αἰτὰν, καὶ Θεκωὲ, ⁷ καὶ Βαιθσουρά, καὶ τὴν Σοχώθ, καὶ τὴν Ὀδολάμ, ⁸ καὶ τὴν Γεθ, καὶ τὴν Μαρισάν, καὶ τὴν Ζίφ, ⁹ καὶ τὴν Ἀδωραὶ καὶ Λαχίς, καὶ τὴν Ἀζηκά, ¹⁰ καὶ τὴν Σαραὰ, καὶ τὴν Αἰλὼμ, καὶ τὴν Χεβρών, ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, πόλεις τειχέρεις. ¹¹ καὶ ὠχύρωσεν αὐτὰς τειχέρεις, καὶ ἔδωκεν ἐν αὐταῖς ἡγουμένους, καὶ παραθέσεις βρωμάτων, ἐλαιον καὶ οἶνον, ¹² κατὰ πόλιν καὶ κατὰ πόλιν θυρεοὺς καὶ δόρατα, καὶ κατίσχυσε αὐτὰς εἰς πληθος σφόδρα, καὶ ἦσαν αὐτῷ Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν. ¹³ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἦσαν ἐν παντὶ Ἰσραὴλ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐν πάντων τῶν ὁρίων. ¹⁴ ὅτι ἐγκατέλιπον οἱ Λευῖται τὰ σκηνώματα τῆς κατασχέσεως αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐξέβαλεν αὐτοὺς Ἱεροβοὰμ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μὴ λειτουργεῖν κυρίῳ. ¹⁵ καὶ κατέστησεν ἐαυτῷ ἱερεῖς τῶν ὑψηλῶν καὶ τοῖς εἰδώλοις καὶ τοῖς ματαιοῖς καὶ τοῖς μόσχοις, ἃ ἐποίησεν Ἱεροβοὰμ. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἀπὸ φυλῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἔδωκαν καρδίαν αὐτῶν τοῦ ζητῆσαι κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ θύσαι κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν Ἰούδα. καὶ κατίσχυσε Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών εἰς ἔτη τρία, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς Δαυὶδ καὶ Σαλωμών ἔτη τρία. ¹⁸ καὶ ἔλαβεν ἐαυτῷ Ῥοβοὰμ γυναῖκα τὴν Μοολὰθ θυγατέρα Ἰερμοὺθ υἱοῦ Δαυὶδ, καὶ Ἀβιγαίαν θυγατέρα Ἐλιὰβ τοῦ Ἰεσσαί. ¹⁹ καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱοὺς τὸν Ἰεὺς, καὶ τὸν Σαμορία, καὶ τὸν Ζαάμ. ²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα ἔλαβεν ἐαυτῷ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ, καὶ ἔτεκεν αὐτῷ τὸν Ἀβία, καὶ τὸν Ἰεθθὶ, καὶ τὸν Ζηζὰ, καὶ τὸν Σαλημῶθ. ²¹ καὶ ἡγάγησε Ῥοβοὰμ τὴν Μααχὰ θυγατέρα Ἀβεσσαλώμ ὑπὲρ πάσας τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰς

παλλακὰς αὐτοῦ, ὅτι γυναῖκας δεκα-
οκτὼ εἶχε καὶ παλλακὰς ἐξήκοντα. καὶ
ἐγέννησεν υἱοὺς ἑκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ
θυγατέρας ἐξήκοντα. ²² καὶ κατέστη-
σεν εἰς ἄρχοντα Ἀβιά τὸν τῆς Μααχά
εἰς ἡγούμενον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,
ὅτι βασιλεύσαι διεοῖτο αὐτόν. ²³ καὶ
ἠῤῥῆθη παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐ-
τοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις Ἰούδα καὶ
Βενιαμὴν, καὶ ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυ-
ραῖς, καὶ ἔδωκεν αὐταῖς τροφὰς πλῆ-
θος πολὺ, καὶ ἡγήσατο πλῆθος γυ-
ναικῶν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία
Ῥοβοάμ, καὶ ὡς κατεκρατήθη, ἐγκα-
τέλιπε τὰς ἐντολάς κυρίου, καὶ πᾶς Ἰσ-
ραὴλ μετ' αὐτοῦ. ² καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ἔτει τῷ πέμπτῳ τῆς βασιλείας Ῥο-
βοάμ ἀνέβη Σουσακίμ βασιλεὺς Αἰ-
γύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἡμαρτον
ἐναντίον κυρίου, ³ ἐν χιλίοις καὶ δια-
κοσίοις ἀρμασι καὶ ἐξήκοντα χιλιάσιν
ἵππων, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ πλή-
θους τοῦ ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ ἐξ Αἰ-
γύπτου, Αἰθῦες, Τρωγοδύται καὶ Αἰ-
θίοπες. ⁴ καὶ κατεκράτησαν τῶν πό-
λεων τῶν ὀχυρῶν, αἱ ἦσαν ἐν Ἰούδα,
καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ Σα-
μαΐας ὁ προφήτης ἦλθε πρὸς Ῥοβοάμ
καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα τοὺς
συναχθέντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προζ-
ώπου Σουσακίμ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. οὐ-
τως εἶπε κύριος. ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ
με, καὶ ἐγὼ ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐν χειρὶ
Σουσακίμ. ⁶ καὶ ἥσυχνθησαν οἱ ἄρ-
χοντες Ἰσραὴλ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἴ-
παν. δίκαιος ὁ κύριος. ⁷ καὶ ἐν τῷ
ἰδεῖν κύριον ὅτι ἐνετράπησαν, καὶ ἐγέ-
νετο λόγος κυρίου πρὸς Σαμαΐαν, λέ-
γων. ἐνετράπησαν, οὐ καταφθερῶ αὐ-
τοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς
σπηρίαν, καὶ οὐ μὴ στάξῃ ὁ θυμὸς
μου ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁸ ὅτι ἔδονται εἰς
παῖδας, καὶ γνώσονται τὴν δουλείαν
μου, καὶ τὴν δουλείαν τῆς βασιλείας
τῆς γῆς. ⁹ καὶ ἀνέβη Σουσακίμ βασι-
λεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν οἴκῳ
κυρίου, καὶ τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἐν
οἴκῳ τοῦ βασιλέως, τὰ πάντα ἔλαβε.

καὶ ἔλαβε τοὺς θυρεοὺς τοὺς χρυσοῦς
οὓς ἐποίησε Σαλωμών, ¹⁰ καὶ ἐποίησεν
ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ θυρεοὺς χαλκοῦς
ἀντ' αὐτῶν. καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτόν
Σουσακίμ ἄρχοντας παρατρεχόντων,
τοὺς φυλάσσοντας τὸν πυλῶνα τοῦ
βασιλέως. ¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξελ-
θεῖν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, εἰς-
επορεύοντο οἱ φυλάσσοντες, καὶ οἱ
παρατρεχόντες, καὶ οἱ ἐπιστρεφόντες
εἰς ἀπάντησιν τῶν παρατρεχόντων.
¹² καὶ ἐν τῷ ἐντραπῆναι αὐτόν ἀπε-
στράφη ἀπ' αὐτοῦ ὀργὴ κυρίου, καὶ
οὐκ εἰς καταφθοράν εἰς τέλος, καὶ γὰρ
ἐν Ἰούδα ἦσαν λόγοι ἀγαθοί. ¹³ καὶ
κατίσχυσεν ὁ βασιλεὺς Ῥοβοάμ ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ, καὶ ἐβασίλευσεν. καὶ τεσ-
σαρακοντα καὶ ἐνὸς ἔτων Ῥοβοάμ ἐν
τῷ βασιλεύσαι αὐτόν, καὶ ἑπτακαί-
δεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ,
ἐν τῇ πόλει ἣ ἐξελέξατο κύριος ἐπονο-
μάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ἐκ πασῶν
φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς
μητρὸς αὐτοῦ Νοομιά ἡ Ἀρμινίτις.
¹⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν, ὅτι οὐ
κατεύθυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆ-
σαι τὸν κύριον. ¹⁵ καὶ λόγοι Ῥοβοάμ
οἱ πρῶτοι καὶ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γε-
γραμμένοι ἐν τοῖς λόγοις Σαμαΐα τοῦ
προφήτου, καὶ Ἀδδὼ τοῦ ὀρώντος,
καὶ πράξεις αὐτοῦ; καὶ ἐπολέμησε
Ῥοβοάμ τὸν Ἱεροβοάμ πασας τὰς ἡμέ-
ρας. ¹⁶ καὶ ἀπέθανε Ῥοβοάμ μετὰ τῶν
πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔταφη ἐν πόλει
Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀβιά υἱὸς αὐ-
τοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Εν τῷ ὀκτωκαιδεκατῷ ἔτει τῆς βα-
σιλείας Ἱεροβοάμ ἐβασίλευσεν Ἀβιά ἐπὶ
Ἰούδαν. ² τρία ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ
Μααχά θυγάτηρ Οὐριήλ ἀπὸ Γα-
βαὼν. καὶ πόλεμος ἦν ἀναμέσον Ἀβιά
καὶ ἀναμέσον Ἱεροβοάμ. ³ καὶ παρε-
τάξατο Ἀβιά ἐν δυνάμει πολεμισταῖς
δυνάμεως τετρακοσίαις χιλιάσιν ἀν-
δρῶν δυνατῶν. καὶ Ἱεροβοάμ παρετά-
ξατο πρὸς αὐτόν πόλεμον ἐν ὀκτακο-
σίαις χιλιάσιν, δυνατοὶ πολεμισταὶ δυ-
νάμεως. ⁴ καὶ ἀνέστη Ἀβιά ἀπὸ τοῦ
ἔρους Σομόρων, ὃ ἐστίν ἐν τῷ ὄρει
Ἐφραΐμ,

Ἐφραϊμ, καὶ εἶπεν. ἀκούσατε Ἱεροβοὰμ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. ⁵ οὐκ ὑμῖν γινῶναι ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἔδωκε βασιλείαν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ Δαυὶδ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ διαθήκη ἁλός; ⁶ καὶ ἀνέστη Ἱεροβοὰμ ὁ τοῦ Ναβατ ὁ παῖς Σαλωμών τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἀπέστη ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ⁷ καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέστη πρὸς Ῥοβοὰμ τὸν τοῦ Σαλωμών, καὶ Ῥοβοὰμ ἦν νεώτερος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ οὐκ ἀντέστη κατὰ προσώπον αὐτοῦ. ⁸ καὶ νῦν ὑμεῖς λέγετε ἀντιστήναι κατὰ πρόσωπον βασιλείας κυρίου διὰ χειρὸς υἱῶν Δαυὶδ. καὶ ὑμεῖς πλῆθος πολὺ, καὶ μεθ' ὑμῶν μόσχοι χρυσοὶ οὓς ἐποίησεν ὑμῖν Ἱεροβοὰμ εἰς θεοὺς. ⁹ ἢ οὐκ ἐξεβάλετε τοὺς ἱερεῖς κυρίου τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν καὶ τοὺς Λευῖτας, καὶ ἐποίησατε ἑαυτοῖς ἱερεῖς ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς πάσης; ὁ προσπορευόμενος πληρῶσαι τὰς χεῖρας ἐν μόσχῳ ἐκ βοῶν καὶ κριοῖς ἑπτά, καὶ ἐγίνετο εἰς ἱερέα τῷ μὴ ὄντι θεῷ. ¹⁰ καὶ ἡμεῖς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν οὐκ ἐγκατελίπομεν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ λειτουργοῦσι τῷ κυρίῳ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν ¹¹ θυμιῶσι τῷ κυρίῳ ὀλοκαύτωμα πρωῒ καὶ δείλης, καὶ θυμίαμα συνθέσεως, καὶ προθέσεις ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς καθαρᾶς, καὶ ἡ λυχνία ἡ χρυσή καὶ οἱ λυχνοὶ τῆς καύσεως ἀνάψαι δείλης. ὅτι φυλάσσομεν ἡμεῖς τὰς φυλακάς κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε αὐτόν. ¹² καὶ ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ αἱ σάλπιγγες τῆς σημασίας τοῦ σημαίνειν ἐφ' ἡμᾶς. οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ μὴ πολεμήσητε πρὸς κύριον θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, ὅτι οὐκ εὐδοῦσεται ὑμῖν. ¹³ καὶ Ἱεροβοὰμ ἀπέστρεψε τὸ ἔνδρον ἐλθεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν ὀπίσθε, καὶ ἐγένετο ἐμπροσθεν Ἰούδα, καὶ τὸ ἔνδρον ἐκ τῶν ὀπίσθεν. ¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας, καὶ ἰδοὺ αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἐκ τῶν ἐμπροσθε καὶ ἐκ τῶν ὀπίσθεν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιξι. ¹⁵ καὶ ἐβόησαν ἄν-

δρες Ἰούδα, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ βοᾷν ἄνδρας Ἰούδα, καὶ κυριὸς ἐπάταξε τὸν Ἱεροβοὰμ καὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐναντίον Ἀβιά καὶ Ἰούδα. ¹⁶ καὶ ἔφυγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου Ἰούδα, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς Ἀβιά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ πληγὴν μεγάλην, καὶ ἔπεσον τραυματῖαι ἀπὸ Ἰσραὴλ πεντακόσιοι χιλιάδες ἄνδρες δυνατοί. ¹⁸ καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ἀβιά ὀπίσω Ἱεροβοὰμ, καὶ προκατελάβετο παρ' αὐτοῦ τὰς πόλεις, τὴν Βαιθήλ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἰεσυνά καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Ἐφρών καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. ²⁰ καὶ οὐκ ἔσχεν ἰσχύϊν Ἱεροβοὰμ ἐπὶ πάσας τὰς ἡμέρας Ἀβιά, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος. καὶ ἐτελεύτησε. ²¹ καὶ κατίσχυεν Ἀβιά, - καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκας δεκατέσσαρας, καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς εἰκοσιδύο καὶ ἐκκαίδεκα θυγατέρας. ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀβιά καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ προφήτου Ἀδδῶ.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἀπέθανεν Ἀβιά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσά υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀσά ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα δέκα ἔτη, ² καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ³ καὶ ἀπέστησε τὰ θυσιαστήρια τῶν ἄλλοτριῶν καὶ τὰ ὑψηλά, καὶ συνέτριψε τὰς στήλας, καὶ ἐξέκοψε τὰ ἄλση, ⁴ καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ποιῆσαι τὸν νόμον καὶ τὰς ἐντολάς. ⁵ καὶ ἀπέστησεν ἀπὸ πασῶν πόλεων Ἰούδα τὰ θυσιαστήρια καὶ τὰ εἰδῶλα, καὶ εἰργένυσεν ⁶ πόλεις τειχόεις ἐν γῇ Ἰούδα, ὅτι εἰργένυσεν ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἦν αὐτῷ πόλεμος ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ὅτι κατέπαυσε κύριος αὐτῷ. ⁷ καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα. οἰκοδομήσωμεν τὰς πόλεις ταύτας, καὶ ποιήσωμεν τείχη καὶ πύργους

ρους και πύλας και μοχλους, ενώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν. ὅτι καθὼς ἐξεζητήσαμεν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἐξεζητήσεν ἡμᾶς, καὶ κατέπαυσεν ἡμᾶς κυκλόθεν, καὶ εὐδῶσεν ἡμῖν. ⁸ καὶ ἐγένετο δύναμις τῷ Ἀσά ὀπλοφόρων αἰρόντων θυρεοὺς καὶ δόρατα ἐν γῇ Ἰούδα, τριακόσiai χιλιάδες, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὶν πελτασταὶ καὶ τοξόται διακόσiai καὶ ὀρδοηκοντα χιλιάδες, πάντες οὗτοι πολεμισταὶ δυνάμεως. ⁹ καὶ ἐξῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς Ζαρέ ὁ Αἰθίοψ ἐν δυνάμει ἐν χιλίαις χιλιάσι καὶ ἄρμασι τριακοσίοις, καὶ ἦλθεν ἕως Μαρησά. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν Ἀσά εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ παρετάξατο πόλεμον ἐν τῇ φάραγγι κατὰ Βορρῶν Μαρησά. ¹¹ καὶ ἐβόησεν Ἀσά πρὸς κύριον θεὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπε. κύριε, οὐκ ἄδυνατεῖ παρὰ σοὶ σῶζειν ἐν πολλοῖς καὶ ἐν ὀλίγοις, κατίσχυσον ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ πεποιθᾶμεν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἦλθομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο. κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν μὴ κατισχυσάτω πρὸς σέ ἄνθρωπος. ¹² καὶ ἐπάταξε κύριος τοὺς Αἰθίοπας ἐναντίον Ἰούδα, καὶ ἐφυγον Αἰθίοπες, ¹³ καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς Ἀσά καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἕως Γεδώρ. καὶ ἔπεσον Αἰθίοπες ὥστε μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς περιποίησιν, ὅτι συνετρίβησαν ἐνώπιον κυρίου καὶ ἐναντίον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἐσκύλευσαν σκύλα πολλὰ. ¹⁴ καὶ ἐξέκοψαν τὰς κόμας αὐτῶν κύκλῳ Γεδώρ, ὅτι ἐγενήθη ἔκστασις κυρίου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐσκύλευσαν πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν, ὅτι, πολλὰ σκύλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ γε σιγνάς κτήσεων, καὶ τοὺς Ἀλμαζονεῖς ἐξέκοψαν, καὶ ἔλαβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Ὠδῆδ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου. ² καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν Ἀσά καὶ παντὶ Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν, καὶ εἶπεν. ἀκούσατέ μου Ἀσά, καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν. κυριος μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ εἶναι ὑμᾶς μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐὰν ἐκζητήσητε αὐτὸν, εὐρεθήσεται ὑμῖν. καὶ ἐὰν ἐγ-

καταλείπητε αὐτὸν, ἐγκαταλείψει ὑμᾶς. ³ καὶ ἡμέραι πολλαὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν οὐ θεῷ ἀληθινῷ καὶ οὐχ ἱερέως ὑποδεικνύντος, καὶ ἐν οὐ νόμῳ. ⁴ καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ εὐρεθήσεται αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ οὐκ ἔστιν εἰρήνη τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ, ὅτι ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὰς χώρας. ⁶ καὶ πολεμήσει ἔθνος πρὸς ἔθνος καὶ πόλις πρὸς πόλιν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει. ⁷ καὶ ὑμεῖς ἰσχύσατε καὶ μὴ ἐκλυέσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν, ὅτι ἔστι μισθὸς τῇ ἐργασίᾳ ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἀκούσαι τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν προφητείαν Ἀδὰδ τοῦ προφήτου, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐξέβαλε τὰ βδελύγματα ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεων ὧν κατέσχευεν Ἱεροβοὰμ ἐν ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ ἐνεκαίνισεν τὸ θυσιαστήριον κυρίου, ὃ ἦν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κυρίου. ⁹ καὶ ἐξεκκλησίασεν τὸν Ἰούδαν καὶ Βενιαμὶν καὶ τοὺς προσηλύτους τοὺς παροικοῦντας μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Ἐφραὶμ καὶ ἀπὸ Μανασσὴ καὶ ἀπὸ Συμεὼν, ὅτι προσετέθησαν πρὸς αὐτὸν πολλοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἰδεῖν αὐτοὺς, ὅτι κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἐν τῷ ἔτει τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀσά. ¹¹ καὶ ἔθυσεν τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ τῶν σκύλων ὧν ἤνεγκαν, μόσχους ἑπτακοσίους καὶ πρόβατα ἑπτακισχίλια. ¹² καὶ διῆλθεν ἐν διαθήκῃ ζητῆσαι κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν. ¹³ καὶ πᾶς ὃς ἐὰν μὴ ἐκζητήσῃ τὸν κύριον θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἀποθάνειται ἀπὸ νεωτέρου ἕως πρεσβυτέρου, ἀπὸ ἀνδρὸς ἕως γυναικός. ¹⁴ καὶ ὤμοσαν ἐν κυρίῳ ἐν φωνῇ μεγάλῃ καὶ ἐν σάλπιγγι καὶ ἐν κερατίταις. ¹⁵ καὶ εὐφράνθησαν πᾶς Ἰούδα περὶ τοῦ ὅρκου, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὤμοσαν, καὶ ἐν πάσῃ θελήσει ἐζητήσαν αὐτὸν, καὶ εὐρέθη αὐτοῖς, καὶ κατέπαυσε κύριος αὐτοῖς κυκλόθεν. ¹⁶ καὶ τὴν Μααχὰ τὴν μητέρα αὐτοῦ

αὐτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν, καὶ κατέκουρε τὸ εἶδωλον, καὶ κατέκαυσεν ἐν χειμάρρῳ Κεδρων. ¹⁷ πλὴν τὰ ὑψηλὰ οὐκ ἀπέστησαν, ἐτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἰσραήλ. ἀλλ' ἡ καρδία Ἀσά ἐγένετο πλήρης πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ εἰσηνεγεν τὰ ἅγια Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τὰ ἅγια οἴκου τοῦ θεοῦ, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σκεύη. ¹⁹ καὶ πόλεμος οὐκ ἦν μετ' αὐτοῦ ἕως τοῦ πέμπτου καὶ τριακοστοῦ ἔτους τῆς βασιλείας Ἀσά.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας Ἀσά ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ᾤκοδόμησε τὴν Ραμὰ τοῦ μὴ δοῦναι ἔξοδον καὶ εἰσοδὸν τῷ Ἀσά βασιλεῖ Ἰούδα. ² καὶ ἔλαβεν Ἀσά ἀργύριον καὶ χρυσίον ἐκ θησαυρῶν οἴκου κυρίου καὶ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ Ἀδερ βασιλέως Συρίας τὸν κατοικοῦντα ἐν Λαμασιῳ, λέγων. ³ διάθου διαθήκην ἐναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς μου καὶ ἀναμέσον τοῦ πατρὸς σου. ἰδοὺ ἀπέσταλκά σοι χρυσίον καὶ ἀργύριον. δέυρο καὶ διασκίδασον ἀπ' ἐμοῦ τὸν Βαασά βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀπελθέτω ἀπ' ἐμοῦ. ⁴ καὶ ἤκουσεν υἱὸς Ἀδερ τοῦ βασιλέως Ἀσά, καὶ ἀπέστειλε τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξε τὴν Αἰὼν, καὶ τὴν Δάν, καὶ τὴν Ἀβελμαῖν καὶ πάσας τὰς περιχώρους Νεφθαλί. ⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι Βαασά, ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν τὴν Ραμὰ, καὶ κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ. ⁶ καὶ Ἀσά βασιλεὺς ἔλαβε πάντα τὸν Ἰούδαν, καὶ ἔλαβε τοὺς λίθους τῆς Ραμὰ καὶ τὰ ξύλα αὐτῆς, ἃ ᾤκοδόμησε Βαασά, καὶ ᾤκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὴν Γαβαεὶ καὶ τὴν Μασφά. ⁷ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν Ἀνανὶ ὁ προφῆτης πρὸς Ἀσά βασιλέα Ἰούδα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ βασιλέα Συρίας, καὶ μὴ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον θεόν σου, διὰ τοῦτο ἐσώθη ἡ δύναμις Συρίας ἀπὸ τῆς χειρὸς σου. ⁸ οὐχ οἱ Αἰθίοπες καὶ Αἰθῦες ἦσαν εἰς δύναμιν πολλήν, εἰς θάρσος εἰς ἡπείεις εἰς πλη-

θος σφόδρα; καὶ ἐν τῷ πεποιθέναι σε ἐπὶ κύριον παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σου; ⁹ ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπιβλέπουσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, κατισχυσαὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ πληρεὶ πρὸς αὐτόν. ἡγνόηκας, ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ τοῦ νυν ἔσται μετὰ σοῦ πόλεμος. ¹⁰ καὶ ἐθυμώθη Ἀσά τῷ προφῆτῃ, καὶ παρέδωκε αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ὅτι ὠργίσθη ἐπὶ τούτῳ. καὶ ἐλυμήνατο Ἀσά ἐν τῷ λαῷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. ¹¹ καὶ ἰδοὺ οἱ λόγοι Ἀσά οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι γεγραμμένοι ἐν βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ¹² καὶ ἐμαλακίσθη Ἀσά ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑννάτῳ καὶ τριακοστῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοὺς πόδας, ἕως σφόδρα ἐμαλακίσθη. καὶ ἐν τῇ μαλακίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἐζήτησε τὸν κύριον, ἀλλὰ τοὺς ἰατροὺς. ¹³ καὶ ἐκοιμήθη Ἀσά μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὤρουξεν ἑαυτῷ ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐκοίμισαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἐπλήσαν ἀρωμάτων καὶ γένη μύρων μυρεψῶν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην ἕως σφόδρα.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ² καὶ ἔδωκε δύναμιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς, καὶ κατέστησεν ἡγουμένους ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν Ἐφραὶμ, ἃς προκατελάβετο Ἀσά ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο κύριος μετὰ Ἰωσαφάτ, ὅτι ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ταῖς πρώταις, καὶ οὐκ ἐξεζήτησε τὰ εἶδωλα, ⁴ ἀλλὰ κύριον τὸν θεὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐξεζήτησε, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπορεύθη, καὶ οὐχ ὡς τὰ ἔργα τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ κατεύθυνε κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκε πᾶς Ἰούδα δῶρα τῷ Ἰωσαφάτ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ πλοῦτος καὶ δόξα πολλή. ⁶ καὶ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν ὁδῷ κυρίου, καὶ ἐξῆρε τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ἄλσῃ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα. ⁷ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ ἔ-

τει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἀπέστειλε τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν δυνατῶν, τὸν Ἀβδὶαν, καὶ Ζαχαρίαν, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Μιχαῖαν, τοῦ διδάσκειν ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ⁸ καὶ μετ' αὐτῶν οἱ Λευῖται, Σαμαΐας, καὶ Ναθανάις, καὶ Ζαβδίας, καὶ Ἀσιήλ, καὶ Σεμιραμὼθ, καὶ Ἰωναθαν, καὶ Ἀδωνίας, καὶ Τωβίας, καὶ Τωβαδωνίας Λευῖται, καὶ οἱ μετ' αὐτῶν Ἑλισαμὰ, καὶ Ἰωρὰμ οἱ ἱερεῖς. ⁹ καὶ ἐδίδασκον ἐν Ἰούδα, καὶ μετ' αὐτῶν βίβλος νόμου κυρίου, καὶ διήλθον ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐδίδασκον τὸν λαόν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς κύκλῳ Ἰούδα, καὶ οὐκ ἐπολέμουν πρὸς Ἰωσαφάτ. ¹¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλοφύλων ἔφερον τῷ Ἰωσαφάτ δῶρα καὶ ἀργύριον καὶ δόματα. καὶ οἱ Ἀραβες ἔφερον αὐτῷ κριοὺς προβάτων ἑπτακισχίλιους ἑπτακοσίους. ¹² καὶ ἦν Ἰωσαφάτ πορευόμενος μείζων ἕως εἰς ὕψος, καὶ ᾠκοδομήσεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ οἰκῆσεις καὶ πόλεις ὀχυράς, ¹³ καὶ ἔργα πολλὰ ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. καὶ ἄνδρες πολεμισταὶ δυνατοὶ ἰσχύοντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, ¹⁴ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. καὶ τῷ Ἰούδα χιλίαρχοι, Ἐδνας ὁ ἄρχων, καὶ μετ' αὐτοῦ υἱοὶ δυνατοὶ δυνάμειος τριακόσιοι χιλιάδες. ¹⁵ καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωανὰν ὁ ἡγούμενος, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι ὀγδοήκοντα χιλιάδες. ¹⁶ καὶ μετ' αὐτὸν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ζαοὶ, ὁ προθυμούμενος τῷ κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι χιλιάδες δυνατοὶ δυνάμειος. ¹⁷ καὶ ἐκ τοῦ Βενιαμὴν δυνατὸς δυνάμειος καὶ Ἐλιαδὰ, καὶ μετ' αὐτοῦ τοξῆται καὶ πελτασταὶ διακόσιοι χιλιάδες. ¹⁸ καὶ μετ' αὐτὸν Ἰωζαβὰδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες δυνατοὶ πολέμου. ¹⁹ οὗτοι οἱ λειτουργοῦντες τῷ βασιλεῖ, ἐκτὸς ὧν ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς ὀχυραῖς ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐγενήθη τῷ Ἰωσαφάτ ἔτι πλοῦτος καὶ δόξα πολλή, καὶ ἐπεγαμβρεύσατο ἐν οἴκῳ Ἀχαάβ. ² καὶ κατέβη

διὰ τέλους ἑτῶν πρὸς Ἀχαάβ εἰς Σαμαρείαν, καὶ ἔθυσεν αὐτῷ Ἀχαάβ πρόβατα καὶ μόσχους πολλοὺς, καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος. ³ καὶ εἶπεν Ἀχαάβ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ βασιλέα Ἰούδα. εἰ πορεύσῃ μετ' ἐμοῦ εἰς Ῥαμὼθ τῆς Γαλααδίτιδος; καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὥς ἐγώ, οὕτω καὶ σύ. ὥς ὁ λαός σου, καὶ ὁ λαός μου μετὰ σοῦ εἰς πόλεμον. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ πρὸς βασιλέα Ἰσραὴλ. ζήτησον δὴ σήμερον τὸν κύριον. ⁵ καὶ συνήγαγεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ τοὺς προφῆτας τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπαν. ἀνάβαινε, καὶ δώσει ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ⁶ καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ. οὐκ ἔστιν ὥδε προφήτης τοῦ κυρίου ἔτι, καὶ ἐπίζητήσομεν παρ' αὐτοῦ; ⁷ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. ἔτι ἀνὴρ εἰς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον δι' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ ἐμίσησα αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστι προφητεῦν περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθὰ, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἰς κακὰ, οὗτος Μιχαῖας υἱὸς Ἰεμβιά. καὶ εἶπεν Ἰωσαφάτ. μὴ λαλήτω ὁ βασιλεὺς οὕτως. ⁸ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς εὐνοῦχον ἕνα, καὶ εἶπε. τάχος Μιχαῖαν υἱὸν Ἰεμβιά. ⁹ καὶ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα καθήμενοι ἕκαστος ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἐνδεδυμένοι στολὰς, καθήμενοι ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θύρας πύλης Σαμαρείας, καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφητεύον ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Σεδεκίας υἱὸς Χαναὰν κέρατα σιδηρᾶ, καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος. ἐν τούτοις κεραιαῖς τὴν Συρίαν ἕως ἂν συντελεσθῇ. ¹¹ καὶ πάντες οἱ προφῆται προεφητεύον οὕτω λέγοντες, ἀνάβαινε εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ, καὶ εὐδοθήσῃ, καὶ δώσει κύριος εἰς χεῖρας τοῦ βασιλέως. ¹² καὶ ὁ ἄγγελος ὁ πορευθεὶς τοῦ καλέσαι τὸν Μιχαῖαν, ἐλάλησεν αὐτῷ, λέγων. ἰδοὺ ἐλάλησαν οἱ προφῆται ἐν στόματι ἐνὶ ἀγαθὰ περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωσαν δὴ οἱ λό-

γοι σου ὡς ἐνὸς αὐτῶν, καὶ λαλήσεις ἀγαθὰ. ¹³ καὶ εἶπε Μιχαίας. ζῇ κύριος, ὅτι ὁ ἐὰν εἴπῃ ὁ θεὸς πρὸς μέ, αὐτὸ λαλήσω. ¹⁴ καὶ ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. Μιχαία, εἰ πορευθῶ εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ εἰς πόλεμον, ἢ ἐπίσχω; καὶ εἶπεν. ἀνάβαινε, καὶ εὐδοῦσαι, καὶ δοθήσονται εἰς χεῖρας ὑμῶν. ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ποσάνκις ὀρκίζω σε ἵνα μὴ λαλήσῃς πρὸς μέ πλην τῆν ἀληθείαν ἐν ὀνόματι κυρίου; ¹⁶ καὶ εἶπε. εἶδον τὸν Ἰσραὴλ διεσπαρμένους ἐν τοῖς ὄρεσιν ὡς πρόβατα, οἷς οὐκ ἔστι ποιμὴν. καὶ εἶπε κύριος. οὐκ ἔχουσιν η̅γούμενον οὗτοι, ἀναστρεφέτωσαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι οὐ προφητεύει περὶ ἐμοῦ ἀγαθὰ ἀλλ' ἢ κακὰ; ¹⁸ καὶ εἶπε. οὐχ οὕτως. ἀκούσατε λόγον κυρίου. εἶδον τὸν κυρίον καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ, καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οὐρανοῦ παρεστῆκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ εἶπε κύριος. τίς ἀπατήσει τὸν Ἀχαάβ βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ ἀναβήσεται, καὶ πεσέται ἐν Ῥαμὼθ Γαλαὰδ; καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως, καὶ οὗτος εἶπεν οὕτως. ²⁰ καὶ ἐξῆλθε τὸ πνεῦμα καὶ ἔσθη ἐνώπιον κυρίου, καὶ εἶπεν. ἐγὼ ἀπατήσω αὐτόν. καὶ εἶπε κύριος. ἐν τίνι; ²¹ καὶ εἶπεν. ἐξελεύσονται καὶ ἔσονται πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ. καὶ εἶπεν. ἀπατήσεις καὶ δυνήσῃ, ἔξελθε καὶ ποιήσον οὕτω. ²² καὶ νῦν ἰδοὺ ἔδωκε κύριος πνεῦμα ψευδὲς ἐν στόματι τῶν προφητῶν σου τούτων, καὶ κύριος ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ. ²³ καὶ ἤγγισε Σεδεκίας υἱὸς Χαναάν, καὶ ἐπάταξε τὸν Μιχαίαν ἐπὶ τὴν σιαγόνα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ποία τῇ ὁδῷ παρῆλθε πνεῦμα κυρίου παρ' ἐμοῦ τοῦ λαλήσαι πρὸς σέ; ²⁴ καὶ εἶπε Μιχαίας. ἰδοὺ ὁ πῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ εἰσελεύσῃ ταμεῖον ἐκ ταμείου τοῦ κατακουβῆναι. ²⁵ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ. λάβετε τὸν Μιχαίαν καὶ ἀποστρέψατε πρὸς Ἐμρὸ ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Ἰωᾶς ἄρχοντα υἱὸν

τοῦ βασιλέως, ²⁶ καὶ ἐρεῖτε. οὕτως εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς, καὶ ἐσθιέτω ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ θλίψεως, ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ. ²⁷ καὶ εἶπεν Μιχαίας. ἐὰν ἐπιστρέφων ἐπιστρέψῃς ἐν εἰρήνῃ, οὐκ ἐλάλησε κύριος ἐν ἐμοί. καὶ εἶπεν. ἀκούσατε λαοὶ πάντες. ²⁸ καὶ ἀνέβη βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς Ῥαμὼθ Γαλαὰδ. ²⁹ καὶ εἶπε βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἰωσαφάτ. κατακάλυψόν με, καὶ εἰσελεύσονται εἰς τὸν πόλεμον, καὶ σὺ ἐνδύσαι τὸν ἱματισμὸν μου. καὶ συνεκαλύφατο βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον. ³⁰ καὶ βασιλεὺς Συρίας ἐνετείλατο τοῖς ἀρχουσι τῶν ἀρμάτων τοῖς μετ' αὐτοῦ, λέγων. μὴ πολεμεῖτε τὸν μικρὸν καὶ τὸν μέγαν, ἀλλ' ἢ τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ μόνον. ³¹ καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων τὸν Ἰωσαφάτ, καὶ αὐτοὶ εἶπαν. βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐσθι, καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν τοὺ πολεμεῖν. καὶ ἐβόησεν Ἰωσαφάτ, καὶ κύριος ἔσωσεν αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἀπ' αὐτοῦ. ³² καὶ ἐγένετο ὡς εἶδον οἱ ἄρχοντες τῶν ἀρμάτων, ὅτι οὐκ ἦν βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψαν ἀπ' αὐτοῦ. ³³ καὶ ἀνὴρ ἔτεινε τόξον εὐστόχως, καὶ ἐπάταξε τὸν βασιλέα Ἰσραὴλ ἀναμέσον τοῦ πνεύμονος, καὶ ἀναμέσον τοῦ θώρακος. καὶ εἶπε τῷ ἡνιόχῳ. ἐπίστρεφε τὴν χεῖρά σου, ἐξάγαγέ με ἐκ τοῦ πολέμου, ὅτι ἐπόνεσα. ³⁴ καὶ ἐτροπώθη ὁ πόλεμος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἦν ἐσθνηκὼς ἐπὶ τοῦ ἀρματος ἐξεναντίας Συρίας ἕως ἐσπέρας, καὶ ἀπέθανε δύνοντας τοῦ ἡλίου.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. ² καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ Ἰηοὺ ὁ τοῦ Ἀνανὶ ὁ προφήτης. καὶ εἶπεν αὐτῷ. βασιλεὺς Ἰωσαφάτ, εἰ ἀμαρτωλῶ σὺ βοηθεῖς, ἢ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου φιλάεις; διὰ τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ σέ ὁ ὀργὴ παρὰ κυρίου, ³ ὅτι ἀλλ' ἢ λόγοι ἀγαθοὶ ἠρξέθησαν ἐν σοί. ὅτι ἐξήρας τὰ ἄλσῃ ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα,

Ιούδα, καὶ κατηύθυνας τὴν καρδίαν σου ἐκζητῆσαι τὸν κύριον. ⁴ καὶ κατήκνησεν Ἰωσαφάτ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάλιν ἐξηλθεν εἰς τὸν λαὸν ἀπὸ Βηρσαβὲ ἕως ὄρους Ἐφραιμ, καὶ ἐπέστρεψεν αὐτοὺς ἐπὶ κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁵ καὶ κατέστησε τοὺς κοιτάς ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν Ἰούδα ταῖς ὀχυραῖς ἐν πόλει καὶ πόλει. ⁶ καὶ εἶπε τοῖς κοιταῖς. ἴδετε τί ὑμεῖς ποιεῖτε, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων ὑμεῖς κρίνετε, ἀλλ' ἡ τῷ κυρίῳ, καὶ μεθ' ὑμῶν λόγοι τῆς κρίσεως. ⁷ καὶ νῦν γενέσθω φόβος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ φυλάσσετε καὶ ποιήσατε, ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἀδικία, οὐδὲ θανατῶσαι πρόσωπον, οὐδὲ λαβεῖν δῶρα. ⁸ καὶ γὰρ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατέστησεν Ἰωσαφάτ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰσραὴλ εἰς κρίσιν κυρίου, καὶ κρίνειν τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ ἐνετείλατο πρὸς αὐτοὺς, λέγων. οὕτω ποιήσετε ἐν φόβῳ κυρίου, ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐν πληρείᾳ καρδίας. ¹⁰ πᾶς ἀνὴρ κρίσιν τὴν ἐλθοῦσαν ἐφ' ὑμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀναμέσον αἵμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον τοῦ προστάγματος καὶ ἐντολῆς, καὶ δικαιώματα καὶ κρίματα. καὶ διαστελεῖσθε αὐτοῖς, καὶ οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὀργὴ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν. οὕτω ποιήσετε, καὶ οὐχ ἁμαρτήσεσθε. ¹¹ καὶ ἰδοὺ Ἀμαρίας ὁ ἱερεὺς ἡγούμενος ἐφ' ὑμᾶς εἰς πάντα λόγον κυρίου, καὶ Ζαβδίας υἱὸς Ἰσμαὴλ ὁ ἡγούμενος εἰς οἶκον Ἰούδα πρὸς πάντα λόγον βασιλέως, καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸ προσώπου ὑμῶν. ἰσχύσατε καὶ ποιήσατε, καὶ ἔσται κύριος μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον οἱ υἱοὶ Μωάβ, καὶ υἱοὶ Ἀμμων, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν Μιναιῶν πρὸς Ἰωσαφάτ εἰς πόλεμον, ² καὶ ἦλθον καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἰωσαφάτ, λέγοντες. ἦκει ἐπὶ σὲ πλῆθος πολὺ ἐκ πέραν τῆς θαλάσσης ἀπὸ Συρίας, καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἐν Ἀσασάν Θαμάρ, αὕτη ἐστὶν Ἐγγαδί. ³ καὶ

ἐφοβήθη, καὶ ἔδωκε Ἰωσαφάτ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκήρυξεν νηστείαν ἐν παντὶ Ἰούδα. ⁴ καὶ συνήχθη Ἰούδα ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα ἦλθον ζητῆσαι τὸν κύριον. ⁵ καὶ ἀνέστη Ἰωσαφάτ ἐν ἐκκλησίᾳ Ἰούδα ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν οἴκῳ κυρίου κατὰ πρόσωπον τῆς αὐλῆς τῆς καινῆς, ⁶ καὶ εἶπε. κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου, οὐχὶ σὺ εἶ θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν τῶν ἐθνῶν; καὶ ἐν τῇ χειρὶ σου ἰσχύς δυναστείας, καὶ οὐκ ἔστι πρὸς σὲ ἀντιστήναι; ⁷ οὐχὶ σὺ ὁ κύριος ὁ ἐξολοθρεύσας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἀπὸ προσώπου τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκας αὐτὴν σπέρματι Ἀβραὰμ τῷ ἡγαπημένῳ σου εἰς τὸν αἰῶνα; ⁸ καὶ κατήκνησεν ἐν αὐτῇ, καὶ ὠκοδόμησαν ἐν αὐτῇ ἁγίασμα τῷ ὀνόματί σου, λέγοντες. ⁹ ἂν ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, ῥομφαία, κρίσις, θάνατος, λιμὸς, στησόμεθα ἐναντίον τοῦ οἴκου τούτου καὶ ἐναντίον σου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπὶ τῷ οἴκῳ τούτῳ, καὶ βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, καὶ ἀκουσῇ καὶ σώσεις. ¹⁰ καὶ νῦν ἰδοὺ οἱ υἱοὶ Ἀμμων, καὶ Μωάβ, καὶ ὅρος Σηεὶρ εἰς οὓς οὐκ ἔδωκας τῷ Ἰσραὴλ διαλθεῖν δι' αὐτῶν, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξωλόθρευσαν αὐτούς. ¹¹ καὶ νῦν ἰδοὺ αὐτοὶ ἐπιχειροῦσιν ἐφ' ἡμᾶς ἐξελθεῖν ἐκβαλεῖν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκας ἡμῖν. ¹² κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν οὐ κρίνεις ἐν αὐτοῖς; ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰσχύς τοῦ ἀντιστήναι πρὸς τὸ πλῆθος τὸ πολὺ τοῦτο τὸ ἐλθόν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ οὐδαμὴν τί ποιήσαμεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἡ ἐπὶ σοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹³ καὶ πᾶς Ἰούδα ἐστηκὼς ἐναντὶ κυρίου, καὶ τὰ παιδιά αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. ¹⁴ καὶ τῷ Ὄζιῳ τῷ τοῦ Ζαχαρίου τῶν υἱῶν Βαναίου, τῶν υἱῶν Ἐλεὶὴλ τοῦ Ματθανίου τοῦ Λευῖτου ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ¹⁵ καὶ εἶπεν. ἀκουσατε πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ βασιλεὺς Ἰω-

Ἰωσαφάτ. τάδε λέγα κύριος ὑμῖν αὐτοῖς. μὴ φοβῆσθε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄχλου τοῦ πολλοῦ τούτου, ὅτι οὐχ ὑμῖν ἐστι ἡ παράταξις, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ. ¹⁶ αὐρίον καταβητε ἐπ' αὐτούς. ἰδοὺ ἀναβαίνουσι κατὰ τὴν ἀνάβασιν Ἀσσεῖς, καὶ εὐρήσετε αὐτοὺς ἐπ' ἄκρου ποταμοῦ τῆς ἐρῆμου Ἰεριήλ. ¹⁷ οὐχ ὑμῖν ἐστι πολεμῆσαι. ταῦτα σύνετε, καὶ ἴδετε τὴν σωτηρίαν κυρίου μεθ' ὑμῶν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε αὐρίον ἐξελθεῖν εἰς ἀπαντήσιν αὐτοῖς, καὶ κύριος μεθ' ὑμῶν. ¹⁸ καὶ κύπας Ἰωσαφάτ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ, ἔπεσον ἔναντι κυρίου προσκυνῆσαι κυρίῳ. ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ Ἀευταὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Καάθ, καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Κορέ, αἰνεῖν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ ἐν φωνῇ μεγάλῃ εἰς ὕψος, ²⁰ καὶ ὠρθρισαν πρῶτ', καὶ ἐξῆλθον εἰς τὴν ἐρῆμον Θεκωῆ. καὶ ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτούς, ἔστη Ἰωσαφάτ καὶ ἐβόησε, καὶ εἶπεν. ἀκούσατέ μου Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐμπιστεύσατε ἐν κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐμπιστευθήσεσθε. ἐμπιστεύσατε ἐν προφῆτῃ αὐτοῦ, καὶ εὐδοθήσεσθε. ²¹ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησε ψαλτῶδους καὶ αἰνοῦντας, ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια ἐν τῷ ἐξελθεῖν ἐμπροσθεν τῆς δυνάμεως, καὶ ἔλεγον. ἐξομολογήσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²² καὶ ἐν τῷ ἄρξασθαι αὐτοὺς τῆς αἰνέσεως καὶ τῆς ἐξομολογήσεως, ἔδωκε κύριος πολεμῆν τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐπὶ Μωάβ καὶ ὄρος Σηεῖρ τοὺς ἐξελθόντας ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐτροπώθησαν. ²³ καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ Μωάβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ὄρος Σηεῖρ, ἐξολοθρεῦσαι καὶ ἐκτρίφαι αὐτούς. καὶ ὡς συνετέλεσαν τοὺς κατοικοῦντας Σηεῖρ, ἀνέστησαν εἰς ἀλλήλους τοῦ ἐξολοθρευθῆναι. ²⁴ καὶ Ἰούδας ἦλθεν ἐπὶ τὴν σκοπίαν τῆς ἐρῆμου, καὶ ἐπέβλεψε, καὶ εἶδε τὸ πλήθος. καὶ ἰδοὺ πάντες νεκροὶ πεπτωκότες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐκ ἦν σωζόμενος. ²⁵ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωσαφάτ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ σκυλευsaί τὰ σκύλα

αὐτῶν, καὶ εὗρον κτήνη πολλὰ, καὶ ἀποσκευὴν, καὶ σκύλα, καὶ σκευὴ ἐπιθυμητὰ, καὶ ἐσκύλευσαν ἐν αὐτοῖς. καὶ ἐγένοντο ἡμέραι τρεῖς σκυλευόντων αὐτῶν τὰ σκύλα, ὅτι πολλὰ ἦν. ²⁶ καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐπισυνήχθησαν εἰς τὸν αὐλῶνα τῆς εὐλογίας, ἐκεῖ γὰρ ἠυλόγησαν τὸν κύριον. διὰ τοῦτο ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Κοιλὰς Εὐλογίας ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ²⁷ καὶ ἐπέστρεψε πᾶς ἀνὴρ Ἰούδα εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἰωσαφάτ ἡγούμενος αὐτῶν ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, ὅτι εὐφραίνεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ²⁸ καὶ εἰσῆλθον εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν νάβλαις καὶ κινύραις καὶ ἐν σάλπιγγιν εἰς οἶκον κυρίου. ²⁹ καὶ ἐγένετο ἔκστασις κυρίου ἐπὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, ἐν τῷ ἀκούσαι αὐτοὺς ὅτι κύριος ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ὑπεναντίους Ἰσραὴλ. ³⁰ καὶ εἰργήνησεν ἡ βασιλεία Ἰωσαφάτ, καὶ κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ κυκλόθεν. ³¹ καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωσαφάτ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν, ὧν ἔτων τριακονταπέντε ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀζουβὰ θυγάτηρ Σαλί. ³² καὶ ἐπορεύθη ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀσά, καὶ οὐκ ἐξέκλινε τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου. ³³ ἀλλὰ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἔτι ὑπῆρχε, καὶ ἔτι ὁ λαὸς οὐ κατευθύνει τὴν καρδίαν αὐτῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ³⁴ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωσαφάτ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐν λόγοις Ἰηοῦ τοῦ Ἀνανί, ὃς κατέγραψε βιβλίον βασιλέων Ἰσραὴλ. ³⁵ καὶ μετὰ ταῦτα ἔκοινώησεν Ἰωσαφάτ βασιλεὺς Ἰούδα πρὸς Ὀχοζίαν βασιλέα Ἰσραὴλ, καὶ οὗτος ἠρόμησεν, ³⁶ ἐν τῷ ποιῆσαι καὶ πορευθῆναι πρὸς αὐτὸν, τοῦ ποιῆσαι πλοῖα τοῦ πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς. καὶ ἐποίησε πλοῖα ἐν Γασίῳ Γαβέε. ³⁷ καὶ προεφῆτευσεν Ἐλιέξερ ὁ τοῦ Ἀωδία ἀπὸ Μαρισῆς ἐπὶ Ἰωσαφάτ, λέγων. ὡς ἐφιλίαςας τῷ Ὀχοζία, ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου, καὶ συνετρίβη τὰ πλοῖά σου. καὶ οὐκ ἐδυνάσθη πορευθῆναι εἰς Θαρσεῖς.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Καὶ ἐκοιμήθη Ἰωσαφάτ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωρὰν υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. ² καὶ αὐτῷ ἀδελφοὶ υἱοὶ Ἰωσαφάτ ἕξ, Ἀζαρίας, καὶ Ἰεὶήλ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μιχαήλ, καὶ Ζαφατίας. πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰωσαφάτ βασιλέως Ἰούδα. ³ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν δόματα πολλὰ, ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ὅπλα μετὰ τῶν πόλεων τετειχισμένων ἐν Ἰούδα, καὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε τῷ Ἰωρὰμ, ὅτι οὗτος ὁ πρωτότοκος. ⁴ καὶ ἀνέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἐκραταιώθη, καὶ ἀπέκτεινε πάντας τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰσραὴλ. ⁵ ὄντος αὐτοῦ τριάκοντα καὶ δύο ἔτων, κατέστη Ἰωρὰμ ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ὁκτώ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ βασιλέων Ἰσραὴλ, ὡς ἐποίησεν οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι θυγάτηρ Ἀχαάβ ἦν αὐτοῦ γυνή, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου. ⁷ καὶ οὐκ ἐβούλετο κύριος ἐξολοθρεῦσαι τὸν οἶκον Δαυίδ, διὰ τὴν διαθήκην ἣν διέθετο τῷ Δαυίδ, καὶ ὡς εἶπεν αὐτῷ, δοῦναι αὐτῷ λύχρον καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁸ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπέστη Ἐδὼμ ἀπὸ τοῦ Ἰούδα, καὶ ἐβασίλευσαν ἐφ' ἑαυτοὺς βασιλεῖα. ⁹ καὶ ὦχετο Ἰωρὰμ μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ πᾶσα ἡ ἵππος μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο καὶ ἡγέρθη νυκτὸς, καὶ ἐπάταξεν Ἐδὼμ τὸν κυκλοῦντα αὐτὸν, καὶ τοὺς ἀρχοντας τῶν ἁρμάτων, καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ἀπέστη ἀπὸ Ἰούδα Ἐδὼμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. τότε ἀπέστη Λομνὰ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἐγκατέλιπε κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ¹¹ καὶ γὰρ αὐτὸς ἐποίησεν ὑψηλὰ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξεπόρνευσε τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδα. ¹² καὶ ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ παρὰ Ἠλίου τοῦ προφήτου, λέγων. τάδε λέγει κύριος θεὸς Δαυίδ τοῦ πατρὸς σου. ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπορεύθης

ἐν ὁδῷ Ἰωσαφάτ τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐν ὁδοῖς Ἀσὰ βασιλέως Ἰούδα, ¹³ καὶ ἐπορεύθης ἐν ὁδοῖς βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐξεπόρνευσας τὸν Ἰούδα καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς ἐξεπόρνευσεν οἶκος Ἀχαάβ, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου υἱούς τοῦ πατρὸς σου τοὺς ἀγαθοὺς ὑπὲρ σὲ ἀπέκτεινας, ¹⁴ ἰδοὺ κύριος πατάξει σε πληγὴν μεγάλην ἐν τῷ λαῷ σου καὶ ἐν τοῖς υἱοῖς σου καὶ ἐν γυναίξί σου καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἀποσκευῇ σου. ¹⁵ καὶ σὺ ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ, ἐν νόσῳ κοιλίας, ἕως οὗ ἐξέλθῃ ἡ κοιλία σου μετὰ τῆς μαλακίας ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐπήγειρε κύριος ἐπὶ Ἰωρὰμ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ τοὺς Ἀραβας, καὶ τοὺς ὁμόρους τῶν Αἰθιοπίων. ¹⁷ καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἰούδα, καὶ κατεδυνάστευσαν, καὶ ἀπέστρεψαν πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν ἣν ἔϋρον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱούς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ οὐ κατελείφθη αὐτῷ υἱός, ἀλλ' ἡ Ὀχοζίας ὁ μικρότατος τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ἐπάταξεν αὐτὸν κύριος εἰς τὴν κοιλίαν μαλακίαν ἢ οὐκ ἔστιν ἰατρεία, ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας. καὶ ὡς ἦλθεν καιρὸς τῶν ἡμερῶν ἡμέρας δύο, ἐξῆλθεν ἡ κοιλία αὐτοῦ μετὰ τῆς νόσου, καὶ ἀπέθανεν ἐν μαλακίᾳ πονηρᾷ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκφορὰν, καθὼς ἐκφορὰν πατέρων αὐτοῦ. ²⁰ ἦν τριάκοντα καὶ δύο ἔτων ὅτε ἐβασίλευσε, καὶ ὁκτώ ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐπορεύθη οὐκ ἐν ἐπαίῳ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυίδ, καὶ οὐκ ἐν τάφοις τῶν βασιλέων.

Κ Ε Φ. ΚΒ'.

Καὶ ἐβασίλευσαν οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὸν Ὀχοζίαν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μικρὸν ἀντ' αὐτοῦ, ὅτι πάντας τοὺς προσβυτέρους ἀπέκτεινε τὸ ἐπελθὸν ἐπ' αὐτοὺς ληστήριον, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἀλμαζονεῖς. καὶ ἐβασίλευσεν Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωρὰμ βασιλέως Ἰούδα. ² ὧν ἔτων εἴκοσι Ὀχοζίας ἐβασίλευσε, καὶ ἐνιαυτὸν ἓνα ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Γοθολία θυγάτηρ Ἀμβοί. ³ καὶ οὗτος ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ οἴκου Ἀχαάβ, ὅτι

ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος τοῦ ἁμαρτάνειν. ⁴ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου ὡς οἶκος Ἀχαάβ, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν αὐτῷ σύμβουλοι, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, ⁵ καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν ἐπορεύθη. καὶ ἐπορεύθη μετὰ Ἰωράμ υἱοῦ Ἀχαάβ βασιλέως Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον ἐπὶ Ἀζαὴλ βασιλέως Συρίας εἰς Ῥαμὼθ Γαλααδ. καὶ ἐπάταξαν οἱ τοξόται τὸν Ἰωράμ, ⁶ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωράμ τοῦ ἱατροεῦθῆναι εἰς Ἰεζραὴλ ἀπὸ τῶν πληγῶν, ὧν ἐπάταξαν αὐτὸν οἱ Σύροι ἐν Ῥαμὼθ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν πρὸς Ἀζαὴλ βασιλέα Συρίας. καὶ Ὀχοζίας υἱὸς Ἰωράμ βασιλεὺς Ἰούδα κατέβη θειάσασθαι τὸν Ἰωράμ υἱὸν Ἀχαάβ εἰς Ἰεζραὴλ, ὅτι ἠρώσῃ. ⁷ καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο καταστροφή Ὀχοζία ἐλθεῖν πρὸς Ἰωράμ. καὶ ἐν τῷ ἔλθεῖν αὐτὸν, ἐξήλθε μετ' αὐτοῦ Ἰωράμ πρὸς Ἰηοὺ υἱὸν Ναμεσσεὶ χριστὸν κυρίου εἰς τὸν οἶκον Ἀχαάβ. ⁸ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξεδίκησεν Ἰηοὺ τὸν οἶκον Ἀχαάβ, καὶ εὔρε τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς Ὀχοζίου λειτουργοῦντας τῷ Ὀχοζία, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. ⁹ καὶ εἶπεν τοῦ ζητῆσαι τὸν Ὀχοζίαν, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἱατρούμενον ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰηοὺ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν, ὅτι εἶπαν, υἱὸς Ἰωσαφάτ ἐστιν, ὃς ἐζήτησε τὸν κύριον ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἐν οἴκῳ Ὀχοζία κατισχύσαι δύναμιν περὶ τῆς βασιλείας. ¹⁰ καὶ Γοθολία ἡ μήτηρ Ὀχοζίου εἶδεν ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη καὶ ἀπώλεσε πᾶν τὸ σπέρμα τῆς βασιλείας ἐν οἴκῳ Ἰούδα. ¹¹ καὶ ἔλαβεν Ἰωσαβεὲθ θυγατὴρ τοῦ βασιλέως τὸν Ἰωᾶς υἱὸν Ὀχοζίου, καὶ ἔκλεψεν αὐτὸν ἐκ μέσου υἱῶν τοῦ βασιλέως τῶν θανατουμένων, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν τροφὸν αὐτοῦ εἰς ταμίαν τῶν κλινῶν, καὶ ἔκρυπεν αὐτὸν Ἰωσαβεὲθ θυγατὴρ τοῦ βασιλέως Ἰωράμ ἀδελφὴ Ὀχοζίου γυνὴ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔκρυπεν αὐτὸν ἀπὸ προσώπου τῆς Γοθολίας, καὶ οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ¹² καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ ἐν

οἴκῳ τοῦ θεοῦ κατακεκρυμμένος ἕξ ἔτη, καὶ Γοθολία ἐβασίλευσεν ἐπὶ τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ ἐκραταίωσεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ἰωράμ, καὶ τὸν Ἰσμαὴλ υἱὸν Ἰωανάν, καὶ τὸν Ἀζαρίαν υἱὸν Ὠβηδ, καὶ τὸν Μασαΐαν υἱὸν Ἀδία, καὶ τὸν Ἐλισαφάν υἱὸν Ζαχαρίου μεθ' ἑαυτοῦ εἰς οἶκον κυρίου. ² καὶ ἐκύκλωσαν τὸν Ἰούδαν, καὶ συνήγαγον τοὺς Λευίτας ἐκ πασῶν τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ ἄρχοντας πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ διέθεντο πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα διαθήκη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ μετὰ τοῦ βασιλέως. καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδοὺ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως βασιλεύσάτω καθὼς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυίδ. ⁴ νῦν ὁ λόγος οὗτος, ὃν ποιήσετε. τὸ τρίτον ἐξ ὑμῶν εἰσπορευέσθωσαν τὸ σάββατον τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ εἰς τὰς πύλας τῶν εἰσόδων. ⁵ καὶ τὸ τρίτον ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸ τρίτον ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ⁶ καὶ μὴ εἰσελθέτω εἰς οἶκον κυρίου, ἐὰν μὴ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λειτουργοῦντες τῶν Λευιτῶν. αὐτοὶ εἰσλεύσονται ὅτι ἅγιοί εἰσι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς φυλασσέτω φυλάκας κυρίου. ⁷ καὶ κυκλώσουσιν οἱ Λευῖται τὸν βασιλέα κύκλῳ ἀνδρὸς σκευὸς σκευὸς ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθάνειται, καὶ ἔσονται μετὰ τοῦ βασιλέως ἐκπορευομένου καὶ εἰσπορευομένου αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς. καὶ ἔλαβον ἕκαστος τοὺς ἀνδρας αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ σαββάτου ἕως ἐξόδου τοῦ σαββάτου, ὅτι οὐ κατέλυσε Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας. ⁹ καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὲ τὰς μαχαίρας καὶ τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ὅπλα ἃ ἦν τοῦ βασιλέως Δαυίδ ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ¹⁰ καὶ ἔστησε τὸν λαὸν πάντα ἕκαστον ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς ὁμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὁμίας τῆς ἀριστερᾶς τοῦ θυ-

σιαστῆ-

σιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ἐπὶ τὸν βασιλέα κύκλω. ¹¹ καὶ ἐξήγαγε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ βασίλειον καὶ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐβασίλευσαν καὶ ἔχρισαν αὐτὸν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπαν, ζήτω ὁ βασιλεὺς. ¹² καὶ ἤκουσε Γοθολία τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ τρεχόντων, καὶ αἰνούντων τὸν βασιλέα. καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου. ¹³ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰσόδου οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ σάλπιγγες. καὶ οἱ ἄρχοντες περὶ τὸν βασιλέα, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς ἠψφράνθη, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι. καὶ οἱ ἄδοντες ἐν τοῖς ὄργανοις ᾠδοί, καὶ ὑμνοῦντες αἶνον. καὶ διέβηξε Γοθολία τὴν στολὴν αὐτῆς, καὶ ἐβόησε. ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐνετείλατο Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ἑκατοντάρχοις, καὶ τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐκβάλετε αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, καὶ εἰσέλθατε ὀπίσω αὐτῆς, καὶ ἀποθανέτω μαχαίρα, ὅτι εἶπεν ὁ ἱερεὺς, μὴ ἀποθανέτω ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁵ καὶ ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πύλης τῶν ἱππέων τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὴν ἐκεῖ. ¹⁶ καὶ διέθετο Ἰωδαὲ διαθήκην ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ βασιλέως, εἶναι λαὸν τῷ κυρίῳ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθε πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς εἰς οἶκον Βαάλ, καὶ κατέσπασαν αὐτὸν καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ εἰδωλα αὐτοῦ ἐλέπτυναν, καὶ τὸν Ματθάν ἱερέα Βαάλ ἐθανάτωσαν ἐναντίον τῶν θυσιαστηρίων αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἐνεχείρισεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων καὶ Λευιτῶν, καὶ ἀνέστησε τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὡς διέστειλε Δαυὶδ ἐπὶ τὸν οἶκον κυρίου, καὶ ἀνενέγκαι ὀλοκαυτώματα κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Μωϋσῆ, ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἐν ᾠδαῖς διὰ χειρὸς Δαυὶδ. ¹⁹ καὶ ἔστησαν οἱ πυλῶροί ἐπὶ τὰς πύλας οἴκου κυρίου, καὶ οὐκ εἰσελεύσεται ἀκάθαρτος εἰς πᾶν πρᾶγμα. ²⁰ καὶ ἔλαβε τοὺς πατριάρ-

χας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ ἐπεβίβασαν τὸν βασιλέα εἰς οἶκον κυρίου, καὶ εἰσῆλθε διὰ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάθισαν τὸν βασιλέα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας. ²¹ καὶ ἠψφράνθη πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἡ πόλις ἡσύχασε, καὶ τὴν Γοθολίαν ἐθανάτωσαν.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

²¹ Ὡν ἐτῶν ἑπτὰ Ἰωᾶς ἐν τῷ βασιλευν αὐτὸν, καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Σαβιά ἐκ Βηρσαβέε. ² καὶ ἐποίησεν Ἰωᾶς τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως. ³ καὶ ἔλαβεν Ἰωδαὲ δύο γυναῖκας ἑαυτῷ, καὶ ἐγέννησαν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. ⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν Ἰωᾶς ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου, ⁵ καὶ συνήγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἐξέλθατε εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ συναγάγετε ἀπὸ παντὸς Ἰσραὴλ ἀργύριον κατισχυῆσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐν αὐτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ σπεύσατε λαλῆσαι, καὶ οὐκ ἔσπενσαν οἱ Λευῖται. ⁶ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωᾶς τὸν Ἰωδαὲ τὸν ἄρχοντα, καὶ εἶπεν αὐτῷ. διατί οὐκ ἐπεσκέψω περὶ τῶν Λευιτῶν τοῦ εἰσενέγκαι ἀπὸ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ τὸ κεκριμένον ὑπὸ Μωϋσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐξεκκληρίασε τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου; ⁷ ὅτι Γοθολία ἦν ἡ ἄνομος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατέσπασαν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ γὰρ τὰ ἅγια οἴκου κυρίου ἐποίησαν ταῖς Βααλίμ. ⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. γεννηθήτω γλωσσόκομον, καὶ τεθήτω ἐν πύλῃ οἴκου κυρίου ἔξω. ⁹ καὶ κηρυξάτωσαν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰσενέγκαι κυρίῳ, καθὼς εἶπεν Μωϋσῆς παῖς τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν πάντες ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς, καὶ εἰσέφερον καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸ γλωσσόκομον ἕως οὗ ἐπληρώθη. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὡς εἰσέφερον τὸ γλωσσόκομον πρὸς τοὺς προστάτας τοῦ βασιλέως διὰ χει-

ρὸς τῶν Λευιτῶν, καὶ ὡς εἶδον ὅτι ἐπλεόνασε τὸ ἀργύριον, καὶ ἦλθεν ὁ γραμματεὺς τοῦ βασιλέως καὶ ὁ προστάτης τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ ἐξεκένωσαν τὸ γλωσσόκομον, καὶ κατέστησαν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. οὕτως ἐποιοῦν ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ συνηγαγον ἀργύριον πολὺ. ¹² καὶ ἔδωκεν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τοῖς ποιούσι τὰ ἔργα εἰς ἑορασίαν οἴκου κυρίου. καὶ ἐμισθοῦντο λατόμους καὶ τέκτονας ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου, καὶ χαλκῆς σιδήρου καὶ χαλκοῦ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου. ¹³ καὶ ἐποιοῦν οἱ ποιῶντες τὰ ἔργα, καὶ ἀνέβη μῆκος τῶν ἔργων ἐν χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἀνέστησαν τὸν οἶκον κυρίου ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνίσχυσαν. ¹⁴ καὶ ὡς συνετέλεσαν, ἤνεγκαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ πρὸς Ἰωδαὲ τὸ κατάλοιπον τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἐποίησαν σκεύη εἰς οἶκον κυρίου, σκεύη λειτουργικὰ ὀλοκαυτωμάτων, καὶ θυῖσθας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις ἐν οἴκῳ κυρίου διαπαντὸς πάσας τὰς ἡμέρας Ἰωδαέ. ¹⁵ καὶ ἐγήρασεν Ἰωδαὲ πλήρης ἡμερῶν, καὶ ἐτελεύτησεν ὢν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ἔτων ἐν τῷ τελευτᾷ αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ μετὰ τῶν βασιλέων, ὅτι ἐποίησεν ἀγαθωσύνην μετὰ Ἰσραὴλ καὶ μετὰ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰωδαέ εἰσῆλθον οἱ ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ προσέκυνησαν τὸν βασιλέα. τότε ἐπήκουσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ¹⁸ καὶ ἐγκατέλιπον τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ ἐδούλευον ταῖς Ἀστυρταῖς καὶ τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐγένετο ὄργη ἐπὶ Ἰουδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς προφῆτας ἐπιστρέφει πρὸς κύριον, καὶ οὐκ ἤκουσαν. καὶ διεμαρτύρατο αὐτοῖς, καὶ οὐχ ὑπήκουσαν. ²⁰ καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐνέδυσε τὸν Ἀζαρίαν τὸν τοῦ Ἰωδαέ τὸν ἱερέα, καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπεν. τάδε λέγει κύριος. τί παραπορεύεσθε τὰς ἐντολάς κυρίου; καὶ οὐκ εὐδωθήσεσθε, ὅτι ἐγκατέλιπετε τὸν κύριον,

καὶ ἐγκαταλήψει ὑμᾶς. ²¹ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν δι' ἐντολῆς Ἰωᾶς τοῦ βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου. ²² καὶ οὐκ ἐμνήσθη Ἰωᾶς τοῦ ἐλέους οὐ ἐποίησεν Ἰωδαὲ ὁ πατὴρ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔθανάτωσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, εἶπεν. ἴδοι κύριος καὶ κρίνάτω. ²³ καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν συντέλειαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν δύναμις Συρίας, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέφθειραν πάντας τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ ἐν τῷ λαῷ, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπέστειλαν τῷ βασιλεῖ Λαμασκού, ²⁴ ὅτι ἐν ὀλίγοις ἀνδράσι παρεγένετο δύναμις Συρίας. καὶ ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν δύναμιν πολλὴν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπον κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. καὶ μετὰ Ἰωᾶς ἐποίησε κρίματα. ²⁵ καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ ἐγκαταλιπεῖν αὐτὸν ἐν μαλακίαις μεγάλαις, καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐν αἵμασιν υἱοῦ Ἰωδαέ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανε. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ οὐκ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν βασιλέων. ²⁶ καὶ οἱ ἐπιθήμενοι ἐπ' αὐτὸν Ζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαάθ ὁ Ἀμμανίτης, καὶ Ἰωζαβὲδ ὁ τοῦ Σαμαρῆθ ὁ Μωαβίτης, ²⁷ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε. καὶ τὰ λοιπὰ ἰδοὺ γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν τῶν βασιλέων, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμασίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Ων εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ἀμασίας, καὶ εἰκοσιεννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰωδαῖν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ἀλλ' οὐκ ἐν καρδίᾳ πλήρει. ³ καὶ ἐγένετο ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς φονεύσαντας τὸν βασιλέα πατέρα αὐτοῦ. ⁴ καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν οὐκ ἀπέκτεινε κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ νόμου κυρίου, καθὼς γέγραπται ὡς ἐνετείλατο κύριος, λέγων. οὐκ ἀπο-

θανοῦν-

θανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, καὶ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων, ἀλλ' ἡ ἕκαστος τῇ ἑαυτοῦ ἀμαρτία ἀποθανοῦνται. ⁵ καὶ συνήγαγεν Ἀμασίας τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἀνέστησεν αὐτοὺς κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν εἰς χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους ἐν παντὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. καὶ ἠρίθμησεν αὐτοὺς ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, καὶ εὗρεν αὐτοὺς τριακοσίας χιλιάδας ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον δυνατοὺς, κρατοῦντας δόρου καὶ θυριόν. ⁶ καὶ ἐμισθώσατο ἀπὸ Ἰσραὴλ ἑκατὸν χιλιάδας δυνατοὺς ἰσχυροὶ ἑκατὸν ταλάντων ἀργυρίου. ⁷ καὶ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ ἦλθε πρὸς αὐτόν, λέγων. βασιλεῦ, οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ δύναμις Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἔστι κύριος μετὰ Ἰσραὴλ πάντων τῶν υἱῶν Ἐφραΐμ. ⁸ ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχύσαι ἐν τούτοις, καὶ τροπώσεται σε κύριος ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, ὅτι ἐστὶ παρὰ κυρίου καὶ ἰσχύσαι καὶ τροπώσασθαι. ⁹ καὶ εἶπεν Ἀμασίας τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ. καὶ τί ποιήσω τὰ ἑκατὸν τάλαντα ἃ ἔδωκα τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ; καὶ εἶπεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ. ἔστι τῷ κυρίῳ δοῦναί σοι πλεῖστα τούτων. ¹⁰ καὶ διεχώρισεν Ἀμασίας τῇ δυνάμει τῇ ἐλθούσῃ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἐφραΐμ, ἀπέλθειν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. καὶ ἐθυμώθησαν σφόδρα ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν ἐν ὀργῇ θυμοῦ. ¹¹ καὶ Ἀμασίας κατίσχυσε καὶ παρέλαβε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν κοιλάδα τῶν ἀλῶν, καὶ ἐπάταξεν ἐκεῖ τοὺς υἱοὺς Σηεῖρ, δέκα χιλιάδας. ¹² καὶ δέκα χιλιάδας ἐξώγαγον οἱ υἱοὶ Ἰούδα, καὶ ἔφερον αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρημνοῦ, καὶ κατεκρήμνισαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διερόήγνυντο. ¹³ καὶ υἱοὶ τῆς δυνάμεως οὗς ἀπέστρεψεν Ἀμασίας τοῦ μὴ πορευθῆναι μετ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα ἀπὸ Σαμαρείας ἕως Βαιθωρῶν. καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς τρεῖς χιλιάδας, καὶ ἐσκύλευσαν σκύλα πολλὰ. ¹⁴ καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἐλθεῖν Ἀμασίαν πατάξαντος τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἦνεγκε πρὸς αὐτὸν τοὺς θεοὺς υἱῶν

Σηεῖρ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς αὐτῷ εἰς θεοὺς, καὶ ἐναντίον αὐτῶν προσεκύνει, καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἔθνε. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ὀργὴ κυρίου ἐπὶ Ἀμασίαν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί ἐξήτησας τοὺς θεοὺς τοῦ λαοῦ, οἳ οὐκ ἐξέλιοντο τὸν λαὸν ἑαυτῶν ἐκ χειρὸς σου; ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ λαῶσαι αὐτῷ πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. μὴ σύμβουλον τοῦ βασιλέως δέδωκά σε; πρόσεχε ἵνα μὴ μαστιγωθῇς. καὶ ἐσιώπησεν ὁ προφήτης, καὶ εἶπεν. ὅτι γινώσκω, ὅτι ἐβούλετο ἐπὶ σοὶ τοῦ καταφθεῖρά σε, ὅτι ἐποίησας τοῦτο καὶ οὐκ ἐπήκουσας τῆς συμβουλίας μου. ¹⁷ καὶ ἐβουλεύσατο Ἀμασίας ὁ βασιλεὺς Ἰούδα, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωᾶς υἱὸν Ἰωάχαζ υἱοῦ Ἰηοὺ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων. δεῦρο, καὶ ὀφθῶμεν προσώποις. ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ πρὸς Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα, λέγων. ὁ ἀγκυρὺ ὁ ἐν τῷ Λιβάνῳ ἀπέστειλε πρὸς τὴν κέδρον τὴν ἐν τῷ Λιβάνῳ, λέγων. δός τὴν θυγατέρα σου τῷ υἱῷ μου εἰς γυναῖκα, καὶ ἰδοὺ ἐλεύσεται τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ τὰ ἐν τῷ Λιβάνῳ. καὶ ἦλθον τὰ θηρία, καὶ κατεπάτησαν τὸν ἀγκυρὺ. ¹⁹ εἶπας, ἰδοὺ ἐπάταξα τὴν Ἰδουμαίαν καὶ ἐπαίρει σε ἡ καρδιά σου ἢ βαρεία, νῦν καθίσω ἐν οἴκῳ σου, καὶ ἰνατί συμβάλλεις ἐν κακίᾳ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ Ἰούδας μετὰ σοῦ; ²⁰ καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἀμασίας, ὅτι παρὰ κυρίου ἐγένετο τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας, ὅτι ἐξεζήτησε τοὺς θεοὺς τῶν Ἰδουμαίων. ²¹ καὶ ἀνέβη Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὤφθησαν ἀλλήλοις αὐτὸς καὶ Ἀμασίας βασιλεὺς Ἰούδα ἐν Βαιθσαμὺς, ἣ ἐστὶ τοῦ Ἰούδα. ²² καὶ ἐτροπώθη Ἰούδας κατὰ πρόσωπον Ἰσραὴλ, καὶ ἔφυγεν ἕκαστος εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. ²³ καὶ τὸν Ἀμασίαν βασιλέα Ἰούδα τὸν τοῦ Ἰωᾶς υἱοῦ Ἰωάχαζ κατέλαβεν Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Βαιθσαμὺς, καὶ εἰσηγάγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέσπασεν ἀπὸ τοῦ τείχους Ἱερουσαλήμ ἀπὸ πύλης Ἐφραΐμ ἕως πύλης γωνίας τετρακοσίους πήχεις. ²⁴ καὶ πᾶν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ εὐρεθέντα ἐν οἴκῳ κυρίου

κυρίου καὶ παρὰ τῷ Ἀβδεδὸμ, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν συμμίξεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Σαμάρειαν. ²⁵ καὶ ἔξησεν Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἰωᾶς βασιλεὺς Ἰούδα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Ἰωᾶς τὸν τοῦ Ἰωᾶχαζ βασιλέα Ἰσραὴλ ἔτη δεκαπέντε. ²⁶ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἀμασίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι οὐκ ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ; ²⁷ καὶ ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἀπέστη Ἀμασίας ἀπὸ κυρίου, καὶ ἐπέθετο αὐτῷ ἐπίθεσιν, καὶ ἔφυγεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Λαχίς, καὶ ἀπέστειλαν κατόπισθεν αὐτοῦ εἰς Λαχίς, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν ἐκεῖ. ²⁸ καὶ ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἵππων, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν πόλει Δαυὶδ.

Κ Ε Φ. Κς'.

Καὶ ἔλαβεν πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ὀζίαν, καὶ αὐτὸς υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν, καὶ ἐβασίλευσαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἀμασίου. ² αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν Αἰλαθ, αὐτὸς ἐπέστρεψεν αὐτὴν τῷ Ἰούδα μετὰ τὸ κοιμηθῆναι τὸν βασιλέα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. ³ υἱὸς ἑκκαίδεκα ἐτῶν ἐβασίλευσεν Ὀζίας, καὶ πεντήκοντα καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἰεχελία ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἀμασίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἦν ἐκζητῶν τὸν κύριον ἐν ταῖς ἡμέραις Ζαχαρίου τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐξήτησε τὸν κύριον, καὶ ἐνώδωσεν αὐτῷ κύριος. ⁶ καὶ ἐξῆλθε καὶ ἐπολέμησε πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ κατέσπασε τὰ τεῖχη Γεδ, καὶ τὰ τεῖχη Ἰαβνήρ, καὶ τὰ τεῖχη Ἀζώτου, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις Ἀζώτου, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοφύλοις. ⁷ καὶ κατίσχυσεν αὐτὸν κύριος ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς πέτρας, καὶ ἐπὶ τοὺς Μιναῖους. ⁸ καὶ ἔδωκαν οἱ Μιναῖοι δῶρα τῷ Ὀζία, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕως εἰσόδου Αἰγύπτου, ὅτι κατίσχυσεν ἕως ἄνω. ⁹ καὶ ὠκοδόμησεν Ὀζίας πύργους ἐν Ἱερου-

σαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλιν τῆς γωνίας καὶ ἐπὶ τὴν πύλιν τῆς φάραγγος, καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, καὶ κατίσχυσε. ¹⁰ καὶ ὠκοδόμησε πύργους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐλατόμησε λάκκους πολλοὺς, ὅτι κτήνη πολλὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ ἐν σεφηλᾷ καὶ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ ἀμπελουργοὶ ἐν τῇ ὄρεινῇ καὶ ἐν τῷ Καρμήλῳ, ὅτι γεωργὸς ἦν. ¹¹ καὶ ἐγένετο τῷ Ὀζία δύναμις ποιοῦσα πόλεμον, καὶ ἐκπορευομένη εἰς παράταξιν εἰς πόλεμον καὶ εἰς πορευομένη εἰς παράταξιν εἰς ἀριθμόν. καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν διὰ χειρὸς Ἱεὴλ τοῦ γραμματέως, καὶ Μασίου τοῦ κριτοῦ, διὰ χειρὸς Ἀνανίου τοῦ διαδοχοῦ τοῦ βασιλέως. ¹² πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν πατριαρχῶν τῶν δυνατῶν εἰς πόλεμον διςχίλιοι ἑξακόσιοι, ¹³ καὶ μετ' αὐτῶν δύναμις πολεμική, τριακόσαιοι χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. οὗτοι οἱ ποιοῦντες πόλεμον ἐν δυνάμει ἰσχύος βοηθῆσαι τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους. ¹⁴ καὶ ἡτοίμασεν αὐτοῖς Ὀζίας πάσῃ τῇ δυνάμει θυρεὺς καὶ δοράτα καὶ περικεφαλαίας καὶ θώρακας καὶ τόξα καὶ εἰς λίθους σφενδόνας. ¹⁵ καὶ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ μηχανὰς μεμηχανεμένας λογιστοῦ, τοῦ εἶναι ἐπὶ τῶν πύργων καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν, βάλλειν βέλεσι καὶ λίθοις μεγάλοις. καὶ ἡκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πορθῶ. ὅτι ἐθαυμαστώθη τοῦ βοηθῆναι ἕως οὗ κατίσχυσε. ¹⁶ καὶ ὡς κατίσχυσεν, ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ τοῦ καταφθεῖραι. καὶ ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου θυμιάσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὀπίσω αὐτοῦ Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς, καὶ μετ' αὐτοῦ ἱερεῖς τοῦ κυρίου ὀδομήκοντα υἱοὶ δυνατοί. ¹⁸ καὶ ἔστησαν ἐπὶ Ὀζίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν αὐτῷ. οὐ σοὶ Ὀζία θυμιάσαι τῷ κυρίῳ, ἀλλ' ἢ τοῖς ἱερεῦσιν υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἡγιασμένοις θυῶσαι. ἔξελθε ἐκ τοῦ ἁγιασματος, ὅτι ἀπέστις ἀπὸ κυρίου. καὶ οὐκ ἔσται σοι τοῦτο εἰς δόξαν παρὰ κυρίου θεοῦ. ¹⁹ καὶ ἐθυμώθη Ὀζίας, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ θυμιατήριον τοῦ θυμιάσαι ἐν τῷ ναῷ. καὶ ἐν τῷ θυμωθῆναι αὐ-

τὸν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἱερέων ἐν οἴκῳ κυρίου ἐπάνω τοῦ θυσιαστηρίου τῶν θυσιμμάτων. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ πρῶτος καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς λεπρὸς ἐν τῷ μετώπῳ, καὶ κατέσπευσαν αὐτὸν ἐκείθεν, καὶ γὰρ αὐτὸς ἔσπευσεν ἐξελθεῖν, ὅτι ἤλεγξεν αὐτὸν κύριος. ²¹ καὶ Ὁζίας ὁ βασιλεὺς ἦν λεπρὸς ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ ἐν οἴκῳ ἀφρουσώθ' ἐκαθίτο λεπρὸς, ὅτι ἀπεσχίσθη ἀπὸ οἴκου κυρίου. καὶ Ἰωάθαμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ κρίνων τὸν λαὸν τῆς γῆς. ²² καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ὁζίου οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι, γεγραμμένοι ὑπὸ Ἰεσοῦ τοῦ προφήτου. ²³ καὶ ἐκοιμήθη Ὁζίας μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ταφῆς τῶν βασιλέων, ὅτι εἶπαν ὅτι λεπρὸς ἔστι. καὶ ἐβασίλευσεν Ἰωάθαμ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΖ'

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωάθαμ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἱερουσα θυγάτηρ Σαδὼκ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, κατὰ πάντα ἃ ἐποίησεν Ὁζίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρετο. ³ αὐτὸς ὠκοδόμησε τὴν πύλην οἴκου κυρίου τὴν ὑψηλὴν, καὶ ἐν τείχει Ὀπελ ὠκοδόμησε πολλὰ, ⁴ ἐν ὅρῳ Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς δρυμοῖς, καὶ οἰκήσεις καὶ πύργους. ⁵ αὐτὸς ἐμαχέσατο πρὸς βασιλεῆς υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου, καὶ δέκα χιλιάδας κόρων πυροῦ, καὶ κοιθῶν δέκα χιλιάδας· ταῦτα ἔφερεν αὐτῷ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τῷ τρίτῳ. ⁶ κατίσχυσεν Ἰωάθαμ, ὅτι ἠτοίμασε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐναντίον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ⁷ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι Ἰωάθαμ καὶ ὁ πόλεμος καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ, ἰδοὺ γεγραμμέ-

ναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ἐκοιμήθη Ἰωάθαμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἀχαζ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΗ'

Υἱὸς εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν ἦν Ἀχαζ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν, καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ οὐκ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου, ὡς Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ² καὶ ἐπορεύθη κατὰ τὰς ὁδοὺς βασιλέων Ἰσραὴλ. καὶ γὰρ γλυπτὰ ἐποίησε, ³ καὶ τοῖς εἰδωλοῖς αὐτῶν ἐν γῇ Βενεγνὸμ. καὶ διῆγε τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ πυρὸς κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξωλόθρευσε κύριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐθυμία ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων, καὶ ὑποκάτω παντός ξύλου ἀλσώδους, ⁵ καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ διὰ χειρὸς βασιλέως Συρίας, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ καὶ ἠχμαλώτευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν πολλήν, καὶ ἤγαγεν εἰς Ἀμασκὸν, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἰσραὴλ παρέδωκεν αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῷ πληγὴν μεγάλην. ⁶ καὶ ἀπέκτεινε Φακεὶς ὁ τοῦ Ρομελίας βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἰούδα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατῶν ἰσχυροῦ, ἐν τῷ καταλιπεῖν αὐτοὺς κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ⁷ καὶ ἀπέκτεινε Ζεχρὶ ὁ δυνατὸς τοῦ Ἐφραὶμ τὸν Μασσίαν τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν Ἐζοικὰν ἠγούμενον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ τὸν Ἐλκανὰ τὸν διαδοχὸν τοῦ βασιλέως. ⁸ καὶ ἠχμαλώτισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τριακοσίας χιλιάδας, γυναῖκας καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ σκύλα πολλὰ ἐσκύλευσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἤνεγκαν τὰ σκύλα εἰς Σαμάρειαν. ⁹ καὶ ἐκεῖ ἦν ὁ προφήτης τοῦ κυρίου, Ὡδὴδ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν τῆς δυνάμεως τῶν ἐρχομένων εἰς Σαμάρειαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδοὺ ὁρῇ κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν ἐπὶ Ἰούδα, καὶ παρῃδωκεν αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπεκτείνετε ἐν αὐτοῖς ἐν ὁρῇ καὶ ἕως τῶν οὐρανῶν ἔφθακε. ¹⁰ καὶ νῦν υἱοῦς

υἱοὺς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ὑμεῖς λέγετε κατακτήσασθαι εἰς δούλους καὶ δούλας. οὐκ ἰδοὺ εἰμι μεθ' ὑμῶν μαρτυρῆσαι κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, ¹¹ καὶ νῦν ἀκούσατέ μου, καὶ ἀποστρέψατε τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἡχμαλωτεύσατε τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὅτι ὁργὴ θυμοῦ κυρίου ἐφ' ὑμῖν. ¹² καὶ ἀνέστησαν ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ Οὐδεῖας ὁ τοῦ Ἰωανοῦ, καὶ Βαραχίας ὁ τοῦ Μωσο-λαμῶθ, καὶ Ἐζεκίας ὁ τοῦ Σελλήμ, καὶ Ἀμασίας ὁ τοῦ Ἑλδαὶ ἐπὶ τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ τοῦ πολέμου, ¹³ καὶ εἶπαν αὐτοῖς. οὐ μὴ εἰσαγάγητε τὴν αἰχμαλωσίαν ὧδε πρὸς ἡμᾶς, ὅτι εἰς τὸ ἀμαρτάνειν τῷ κυρίῳ ἐφ' ἡμᾶς ὑμεῖς λέγετε προσθεῖναι ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν, ὅτι πολλὴ ἡ ἁμαρτία ἡμῶν καὶ ὁργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ ἀφῆκαν οἱ πολεμισταὶ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ τὰ σκῆλα ἐναντίον τῶν ἀρχόντων καὶ πασης τῆς ἐκκλησίας. ¹⁵ καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες οἱ ἐπεκληθῆσαν ἐν ὀνόματι, καὶ ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ πάντας τοὺς γυμνοὺς περιέβαλον ἀπὸ τῶν σκύλων, καὶ ἐνέδυσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέδησαν αὐτοὺς, καὶ ἔδωκαν φαγεῖν καὶ ἀλείψασθαι, καὶ ἀντελάβοντο καὶ ἐν ὑπόζυγιοις παντὸς ἀσθενούντος, καὶ κατέστησαν αὐτοὺς εἰς Ἱεριχὼ πόλιν Φοινίκων πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Σαμάρειαν. ¹⁶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαὺ πρὸς βασιλέα Ἀσσοῦρ βοηθῆσαι αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ, ¹⁷ ὅτι οἱ Ἰδουμαῖοι ἐπέθεντο, καὶ ἐπάταξαν ἐν Ἰούδα, καὶ ἡχμαλώτισαν αἰχμαλωσίαν. ¹⁸ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἐπέθεντο ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς πεδινῆς, καὶ ἀπὸ λιβὸς τοῦ Ἰούδα, καὶ ἔλαβον τὴν Βαιθσαμὺν, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκαν τῷ βασιλεῖ τὴν Αἰλῶν, καὶ τὴν Γαληρῶ, καὶ τὴν Σωχωῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Θαμνὰ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὴν Γαμζῶ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. καὶ κατόκησαν ἐκεῖ, ¹⁹ ὅτι ἐταπείνωσε κύριος τὸν Ἰούδαν διὰ Ἀχαὺ βασιλέα Ἰούδα, ὅτι ἀπέστη ἀποστάσει ἀπὸ κυρίου.

²⁰ καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν Θαλγαφελλασάρ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ ἔδλωκεν αὐτόν. ²¹ καὶ ἔλαβεν Ἀχαὺ τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰ ἐν οἴκῳ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔδωκε τῷ βασιλεῖ Ἀσσοῦρ. καὶ οὐκ εἰς βοήθειαν αὐτῷ ἦν, ²² ἀλλ' ἡ τῷ θλιβῆναι αὐτόν. καὶ προσέθηκε τοῦ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαὺ. ²³ ἐκζητήσω τοὺς θεοὺς Ἀσσυριοῦ τοὺς τύπτοντάς με, καὶ εἶπεν. ὅτι θεοὶ βασιλέως Συρίας αὐτοὶ κατισχύσουσιν αὐτοὺς, αὐτοῖς τοίνυν θύσω, καὶ ἀντιλήφονται μου. καὶ αὐτοὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς σκῶλον καὶ παντὶ Ἰσραὴλ. ²⁴ καὶ ἀπέστησεν Ἀχαὺ τὰ σκευὴ οἴκου κυρίου, καὶ κατέκοψεν αὐτὰ, καὶ ἔκλεισε τὰς θύρας οἴκου κυρίου, καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ θυσιαστήρια ἐν πάσῃ γωνίᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁵ καὶ ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἐν Ἰούδα ἐποίησεν ὑψηλὰ θυμιᾶν θεοῖς ἄλλοτρίοις, καὶ παρώργισαν κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν. ²⁶ καὶ οἱ λοιποὶ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ πράξεις αὐτοῦ αἱ πρώται καὶ ἔσχαται, ἰδοὺ γεγραμμέναι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ. ²⁷ καὶ ἐκοιμήθη Ἀχαὺ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν πόλει Δαυὶδ, ὅτι οὐκ εἰσῆνεγκαν αὐτόν εἰς τοὺς τάφους τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἐζεκίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Καὶ Ἐζεκίας ἐβασίλευσεν ὧν εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων, καὶ εἴκοσι ἐννέα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀβία θυγάτηρ Ζαχαρίου. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Δαυὶδ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ ἀνέωξε τὰς θύρας οἴκου κυρίου καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτάς. ⁴ καὶ εἰσῆγαγε τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς Λευίτας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολάς, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀκούσατε οἱ Λεῦται, νῦν ἀγνίσθητε, καὶ ἀγνίσατε τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ ἐκβάλετε τὴν ἀκαθαρσίαν ἐκ τῶν ἁγίων.

⁶ ὅτι

⁶ ὅτι ἀπέστησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἐγκατέλιπον αὐτόν, καὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐχένα. ⁷ καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, καὶ ἔσβεσαν τοὺς λύχνους, καὶ θυμίαμα οὐκ ἐθυμίασαν, καὶ ὀλοκαυτώματα οὐ προσήνεγκαν ἐν τῷ ἁγίῳ θαρῶ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ ὠργίσθη ὁργὴ κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰουδα καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς ἔκστασιν καὶ εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς συρισμόν, ὡς ὑμεῖς ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν. ⁹ καὶ ἰδοὺ πεπλήγασιν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν αἰμαλωσίᾳ ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν, ὃ καὶ νῦν ἐστίν. ¹⁰ ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστὶν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστρέψει τὴν ὁργὴν τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν. ¹¹ καὶ νῦν μὴ διαλίπῃτε, ὅτι ἐν ὑμῖν ἤρτίκε κύριος στήναι ἐναντίον αὐτοῦ λειτουργεῖν, καὶ εἶναι αὐτῷ λειτουργοῦντας καὶ θυμιῶντας. ¹² καὶ ἀνέστησαν οἱ Λευῖται Μαᾶθ ὁ τοῦ Ἀμασί, καὶ Ἰωὴλ ὁ τοῦ Ἀζαρίου ἐκ τῶν υἱῶν Καάθ. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Μεραρί Κίς ὁ τοῦ Ἀβδὶ, καὶ Ἀζαρίας ὁ τοῦ Πλαελλή. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γεδσών, Ἰωδαὰ ὁ τοῦ Ζεμμάθ, καὶ Ἰωαδάμ. οὗτοι υἱοὶ Ἰωαχά. ¹³ καὶ τῶν υἱῶν Ἐλισταφάν, Ζαμβοὶ, καὶ Ἰειήλ. καὶ τῶν υἱῶν Ἀσάφ, Ζαχαρίας καὶ Ματθανίας. ¹⁴ καὶ τῶν υἱῶν Αἰμάν, Ἰειήλ καὶ Σεμεΐ. καὶ τῶν υἱῶν Ἰδιθὺν, Σαμαίας, καὶ Ὀζιήλ. ¹⁵ καὶ συνήγαγον τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ ἡγνίσθησαν κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως διὰ προστάγματος κυρίου, καθαρῶσαι τὸν οἶκον κυρίου. ¹⁶ καὶ εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς ἔσω εἰς τὸν οἶκον κυρίου ἀγνίσαι, καὶ ἐξέβαλον πᾶσαν τὴν ἀκαθαρσίαν τὴν εὐρεθείσαν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου. καὶ ἐδέξαντο οἱ Λευῖται ἐκβαλεῖν εἰς τὸν χιμάρθρον Κέδρων ἔσω. ¹⁷ καὶ ᾤξατο τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ νομηνία τοῦ πρώτου μηνὸς ἀγνίσαι, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀδγῇ τοῦ μηνὸς εἰσῆλθαν

εἰς τὸν ναὸν κυρίου, καὶ ἡγνίσαν τὸν οἶκον κυρίου ἐν ἡμέραις ὀκτώ, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου συνετέλεσαν. ¹⁸ καὶ εἰσῆλθαν ἔσω πρὸς Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν. ἡγνίσαμεν πάντα τὰ ἐν οἴκῳ κυρίου, τὸ θυσιαστήριον τῆς ὀλοκαυτώσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως καὶ τὰ σκεύη αὐτῆς, ¹⁹ καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐμίανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχάζ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποστασίᾳ αὐτοῦ, ἡτοιμάκαμεν καὶ ἡγνίσαμεν, ἰδοὺ ἐστὶν ἐναντίον τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου. ²⁰ καὶ ὥρθρισεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου. ²¹ καὶ ἀνήνεγκε μόσχους ἑπτὰ, κριοὺς ἑπτὰ, ἄμνους ἑπτὰ, χιμάρους αἰγῶν ἑπτὰ περὶ ἁμαρτίας, περὶ τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ περὶ Ἰσραὴλ. καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσιν ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου. ²² καὶ ἔθυσαν τοὺς μόσχους, καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα, καὶ προσέχεαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἔθυσαν τοὺς κριοὺς, καὶ προσέχεαν τὸ αἷμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἔθυσαν τοὺς ἄμνους, καὶ περιέχεον τὸ αἷμα τῷ θυσιαστηρίῳ. ²³ καὶ προσήγαγον τοὺς χιμάρους τοὺς περὶ ἁμαρτίας ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ²⁴ καὶ ἔθυσαν αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξιλάσαντο περὶ παντὸς Ἰσραὴλ, ὅτι εἶπεν ὁ βασιλεὺς, περὶ παντὸς Ἰσραὴλ ἡ ὀλοκαύτωσις, καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας. ²⁵ καὶ ἔσθησε τοὺς Λευῖτας ἐν οἴκῳ κυρίου ἐν κυμβάλοις, καὶ ἐν νάρχαις, καὶ ἐν κινύραις κατὰ τὴν ἐντολὴν Δαυὶδ τοῦ βασιλέως, καὶ Γαδ τοῦ ὀργῶντος τῷ βασιλεῖ, καὶ Νάθαν τοῦ προφήτου, ὅτι διὰ ἐντολῆς κυρίου τὸ πρῶταγμα ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν, ²⁶ καὶ ἔστησαν οἱ Λευῖται ἐν ὀργάνοις Δαυὶδ, καὶ οἱ ἱερεῖς ταῖς σάλπιγξι. ²⁷ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἀνενέγκαι τὴν ὀλοκαύτωσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. καὶ ἐν τῷ ᾠρῶσθαι ἀναφέρειν τὴν ὀλοκαύτωσιν, ᾠρῶσαντο ἅδην

κύριον,

κυρίῳ, καὶ σάλπιγγες πρὸς τὰ ὄργανα Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ. ²⁸ καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία προσκύνει, καὶ οἱ ψαλτωδοὶ ᾄδοντες, καὶ σάλπιγγες σαλπίζουσαι ἕως οὗ συνετελέσθῃ ἡ ὀλοκαύτως. ²⁹ καὶ ὡς συνετέλεσαν ἀναφέροντες, ἔκαμψεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ εὐρεθέντες, καὶ προσεκύνησαν. ³⁰ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τοῖς Λευίταις, ὑμνεῖν τὸν κύριον ἐν λόγοις Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ τοῦ προφήτου. καὶ ὑμνοῦν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἔπεσον καὶ προσεκύνησαν. ³¹ καὶ ἀπεκρίθη Ἐζεκίας, καὶ εἶπε. νῦν ἐπληρώσατε τὰς χεῖρας ὑμῶν κυρίῳ, προσάγαγετε καὶ φέρετε θυσίας αἰνέσεις εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἀνήγγεκεν ἡ ἐκκλησία θυσίας καὶ αἰνέσεις εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς πρόθυμος τῇ καρδίᾳ ὀλοκαυτώσεις. ³² καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀλοκαυτώσεως ἧς ἀνήγγεκεν ἡ ἐκκλησία, μόσχοι ἑβδομήκοντα, κριοὶ ἑκατὸν, ἀμνοὶ διακόσιοι, εἰς ὀλοκαύτωςιν κυρίῳ πάντα ταῦτα. ³³ καὶ οἱ ἡγιασμένοι μόσχοι ἑξακόσιοι, πρόβατα τριεχίλια. ³⁴ ἀλλ' ἢ οἱ ἱερεῖς ἦσαν ὀλίγοι, καὶ οὐκ ἠδύναντο ἐκδεῖραι τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ ἀντελάβοντο αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἕως οὗ συνετελέσθῃ τὸ ἔργον, καὶ ἕως οὗ ἡγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς, ὅτι οἱ Λευῖται προθύμως ἡγνισαν παρὰ τοὺς ἱερεῖς. ³⁵ καὶ ἡ ὀλοκαύτωςις πολλὴ ἐν τοῖς στέασι τῆς τελειώσεως τοῦ σωτηρίου καὶ τῶν σπογδῶν τῆς ὀλοκαυτώσεως. καὶ κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου, ³⁶ καὶ ἠυφράνθη Ἐζεκίας καὶ πᾶς ὁ λαὸς, διὰ τὸ ἡτοιμακέναι τὸν θεὸν τῷ λαῷ, ὅτι ἐξάπινα ἐγένετο ὁ λόγος.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἀπέστειλεν Ἐζεκίας ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, καὶ ἐπιστολάς ἔγραψεν ἐπὶ τὸν Ἐφραὶμ καὶ Μανασσὴ ἔλθειν εἰς οἶκον κυρίου εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἐβουλεύσατο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία ἐν Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι τὸ φασέκ τῷ μὲν τῷ δευτέρῳ. ³ οὐ γὰρ ἠδυνάσθησαν ποιῆσαι αὐτὸ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτι οἱ ἱερεῖς οὐκ ἡγνίσθη-

σαν ἱκανοὶ, καὶ ὁ λαὸς οὐ συνήχθη εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας. ⁵ καὶ ἔστησαν λόγον διελθεῖν κήρυγμα ἐν παντὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ Βηρσαβέ ἕως Λάν, ἐλθόντας ποιῆσαι τὸ φασέκ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι πλῆθος οὐκ ἐποίησε κατὰ τὴν γραφὴν. ⁶ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ τρέχοντες σὺν ταῖς ἐπιστολαῖς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἄρχόντων εἰς πάντα Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, λέγοντες. οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψατε πρὸς κύριον θεὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιστρέψατε τοὺς ἀνασσεσώσμενους τοὺς καταλειφθέντας ἀπὸ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦρ. ⁷ καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν, οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς ἐρημωσιν καθὼς ὑμεῖς ὁράτε. ⁸ καὶ νῦν μὴ σκληρονητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ, καὶ εἰσέλθετε εἰς τὸ ἅγιάσμα αὐτοῦ ὃ ἡγίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ ἀποστρέψαι ἀφ' ὑμῶν θυμὸν ὀργῆς. ⁹ ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ὑμᾶς πρὸς κύριον, οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν ἔσονται ἐν οἰκτιρμοῖς ἐναντὶ πάντων τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψει εἰς τὴν γῆν ταύτην, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ἐὰν ἐπιστρέψωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁰ καὶ ἦσαν οἱ τρέχοντες διαπορευόμενοι πόλιν ἐκ πόλεως ἐν τῷ ὄρει Ἐφραὶμ, καὶ Μανασσῇ, καὶ ἕως Ζαβουλὼν. καὶ ἐγένοντο ὡς καταγελῶντες αὐτῶν, καὶ καταμακρόμενοι. ¹¹ ἀλλὰ ἄνθρωποι Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ Μανασσῇ καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἐνετράπησαν, καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰούδα. ¹² καὶ ἐγένετο χεὶρ κυρίου δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν ἔλθειν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων ἐν λόγῳ κυρίου. ¹³ καὶ συνήχθησαν εἰς Ἱερουσαλὴμ λαὸς πολλὸς τοῦ ποιῆσαι

τὴν

τὴν ἑορτὴν τῶν ἁζύμων ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ, ἐκκλησία πολλή σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἀνέστησαν, καὶ καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντα ἐν οἷς ἐθυμίων τοῖς ψευδέσι, κατέσπασαν καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν χειμάρρουν Κέδρων. ¹⁵ καὶ ἐθύσαν τὸ φασέκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου. καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐνετρόπησαν καὶ ἤγνισαν, καὶ εἰσνεγκαν ὀλοκαυτώματα ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁶ καὶ ἔδρισαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, κατὰ τὴν ἐντολὴν Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐδέχοντο τὰ αἵματα ἐκ χειρὸς τῶν Λευιτῶν. ¹⁷ ὅτι πληθος τῆς ἐκκλησίας οὐχ ἤγνισθη, καὶ οἱ Λευῖται ἦσαν τοῦ θύνειν τὸ φασέκ παντὶ τῷ μὴ δυναμένῳ ἀγνισθῆναι τῷ κυρίῳ. ¹⁸ ὅτι πλεῖστον τοῦ λαοῦ ἀπὸ Ἐφραῖμ, καὶ Μανασσῆ, καὶ Ἰσάχαρ. Ζαβουλὼν οὐχ ἤγνισαν, ἀλλ' ἔφαγον τὸ φασέκ παρὰ τὴν γραφὴν. τοῦτο καὶ προσηρῆζατο Ἐξεκίας περὶ αὐτῶν, λέγων. κύριος ἀγαθὸς ἐξιλάσθω ¹⁹ ὑπὲρ πάσης καρδίας κατενθυνοῦσης ἐκζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἀγνείαν τῶν ἁγίων. ²⁰ καὶ ἐπήκουσε κύριος τῷ Ἐξεκίᾳ, καὶ ἰάσατο τὸν λαόν. ²¹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁζύμων ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ μεγάλῃ, καὶ καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέρας καθ' ἡμέραν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἐν ὄργανοις τῷ κυρίῳ. ²² καὶ ἐλάλησεν Ἐξεκίας ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν συνόντων σύνεσιν ἀγαθὴν τῷ κυρίῳ. καὶ συνετέλεσαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἁζύμων ἑπτὰ ἡμέρας θύοντες θυσίαν σωτηρίου, καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν. ²³ καὶ ἐβουλεύσατο ἡ ἐκκλησία ἅμα ποιῆσαι ἑπτὰ ἡμέρας ἄλλας. καὶ ἐποίησαν ἑπτὰ ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ. ²⁴ ὅτι Ἐξεκίας ἀπῆρξατο τῷ Ἰούδᾳ τῇ ἐκκλησίᾳ χιλίους μόσχους καὶ ἑπτακισχίλια πρόβατα, καὶ οἱ ἄρχοντες ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ μόσχους χιλίους καὶ πρόβατα δέκα χιλιάδας, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερέων

εἰς πληθος. ²⁵ καὶ ἠψοφράνθη πᾶσα ἡ ἐκκλησία οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰούδα, καὶ οἱ εὐρεθέντες ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ προσήλυτοι οἱ ἐλθόντες ἀπὸ γῆς Ἰσραὴλ, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰούδα. ²⁶ καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη ἐν Ἱερουσαλὴμ. ἀπὸ ἡμερῶν Σαλωμών υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐγένετο τοιαύτη ἑορτὴ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁷ καὶ ἀνέστησαν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται καὶ εὐλόγησαν τὸν λαόν, καὶ ἐπικουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτῶν, καὶ ἦλθεν ἡ προσευχὴ αὐτῶν εἰς τὸ κατοικητήριον τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν.

Κ Ε Φ. Δ Δ'.

Καὶ ὡς συνετέλεσθη πάντα ταῦτα, ἐξῆλθε πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ συνέτριψαν τὰς στήλας, καὶ ἔκοψαν τὰ ἄλση, καὶ κατέσπασαν τὰ ὑψηλά καὶ τοὺς βωμοὺς ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Βενιαμίν, καὶ ἐξ Ἐφραῖμ, καὶ ἀπὸ Μανασσῆ ἕως εἰς τέλος. καὶ ἐπέστρεψαν πᾶς Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν. ² καὶ ἔταξεν Ἐξεκίας τὰς ἐφημερίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τὰς ἐφημερίας ἐκάστου κατὰ τὴν ἑαυτοῦ λειτουργίαν τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις εἰς τὴν ὀλοκαύτωςιν, καὶ εἰς τὴν θυσίαν τοῦ σωτηρίου, καὶ αἰνεῖν, καὶ ἐξομολογεῖσθαι, καὶ λειτουργεῖν ἐν ταῖς πύλαις ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου κυρίου. ³ καὶ μερὶς τοῦ βασιλέως ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, εἰς τὰς ὀλοκαυτώσεις τὴν πρωΐνην καὶ τὴν δειλινὴν, καὶ ὀλοκαυτώσεις εἰς τὰ σαββάτα, καὶ εἰς τὰς νομηνίας, καὶ εἰς τὰς ἑορτάς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. ⁴ καὶ εἶπαν τῷ λαῷ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ, δοῦναι τὴν μερίδα τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, ὅπως κατισχύσωσιν ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου κυρίου. ⁵ καὶ ὡς προσέταξε τὸν λόγον, ἐπλεόνασεν Ἰσραὴλ ἀπαρχὴν σίτου, καὶ οἶνου, καὶ ἐλαίου, καὶ μέλιτος, καὶ πᾶν γέννημα ἀγροῦ καὶ ἐπιδέκατα πάντα εἰς πληθος ἤνεγκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ⁶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν ἐπιδέκατα μόσχων καὶ προβάτων,

βάτων, καὶ ἐπιδέκατα αἰγῶν, καὶ ἡγίασαν τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. καὶ εἰσηνεγκαν καὶ ἔθηκαν σωρούς σωρούς. ⁷ ἐν τῷ μηνὶ τῷ τρίτῳ ἤρξαντο οἱ σωροὶ θεμελιοῦσθαι, καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ συνετελέσθησαν. ⁸ καὶ ἦλθεν Ἐζεκίας καὶ οἱ ἄρχοντες, καὶ εἶδον τοὺς σωρούς, καὶ ἠλόγησαν τὸν κύριον καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ἐπυνθάνετο Ἐζεκίας τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν ὑπὲρ τῶν σωρῶν. ¹⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀζαρίας ὁ ἱερεὺς ὁ ἄρχων εἰς οἶκον Σαδωκ. καὶ εἶπεν. ἔξ οὗ ἤρκεται ἡ ἀπαρχὴ φέρεσθαι εἰς οἶκον κυρίου, ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν καὶ κατελίπομεν ἕως εἰς πλῆθος, ὅτι κύριος ἠλόγησε τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ κατελίπομεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦτο. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἐζεκίας ἔτι ἐτοιμάσαι παστοφῶρια εἰς οἶκον κυρίου. καὶ ἡτοίμασαν. ¹² καὶ ἤνεγκαν ἐκεῖ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰ ἐπιδέκατα ἐν πίστει, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπιστάτης Χωνετίας ὁ Λευίτης, καὶ Σεμεὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεχόμενος, ¹³ καὶ Ἰειήλ, καὶ Ὀζίας, καὶ Ναεθ, καὶ Ἀσαήλ, καὶ Ἰεριμῶθ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἐλιήλ, καὶ ὁ Σαμαχία, καὶ Μαὰθ, καὶ Βαναΐας, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καθεσταμένοι διὰ Χωνερίου καὶ Σεμεὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καθὼς προσέταξεν Ἐζεκίας ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀζαρίας ὁ ἡγούμενος οἴκου κυρίου. ¹⁴ καὶ Κορή ὁ τοῦ Ἰεμὰ ὁ Λευίτης ὁ πυλωρὸς κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν δομάτων, δοῦναι τὰς ἀπαρχὰς κυρίου, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ¹⁵ διὰ χειρὸς Ὁδὺμ, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Ἰησοῦς, καὶ Σεμεὶ καὶ Ἀμαρίας, καὶ Σεχονίας διὰ χειρὸς τῶν ἱερέων ἐν πίστει, δοῦναι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν κατὰ τὰς ἐφημερίας, κατὰ τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν, ¹⁶ ἐκτὸς τῆς ἐπιγονῆς τῶν ἀρσενικῶν ἀπο τριετοῦς καὶ ἐπάνω, παντὶ τῷ εἰσπορευομένῳ εἰς οἶκον κυρίου, εἰς λόγον ἡμερῶν εἰς ἡμέραν, εἰς λειτουργίαν ἐφημερίαις διατάξεως αὐτῶν. ¹⁷ οὗτος ὁ καταλοχισμὸς τῶν ἱερέων καὶ οἴκους πατριῶν. καὶ οἱ Λευῖται ἐν ταῖς ἐφημερίαις αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἐν διατάξει ¹⁸ ἐγκαταλοχίσαι ἐν πάσῃ ἐπιγονῇ υἱῶν

αὐτῶν καὶ θυγατέρων αὐτῶν εἰς πᾶν πλῆθος, ὅτι ἐν πίστει ἡγνισαν τὸ ἄριον. ¹⁹ τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερατεύουσι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει καὶ πόλει ἄνδρες οἱ ὠνομάσθησαν ἐν ὀνόματι, δοῦναι μερίδα παντὶ ἀρσενικῷ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ παντὶ καταριθμουμένῳ ἐν τοῖς Λευῖταις. ²⁰ καὶ ἐποίησεν οὗτος Ἐζεκίας ἐν παντὶ Ἰούδα, καὶ ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ εὐθὲς ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ ᾧ ἤρξατο ἐν ἐργασίᾳ ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προτάγμασιν ἐξεῆλθε τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐξ ὅλης ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καὶ εὐδοθή.

Κ Ε Φ. Α Β'.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἦλθεν Συναχρηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰούδα, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς τειχῆρας, καὶ εἶπε προκαταλαβέσθαι αὐτάς. ² καὶ εἶδεν Ἐζεκίας ὅτι ἦκει Συναχρηρὶμ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πολεμήσαι ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν πρεσβυτέρων αὐτοῦ καὶ τῶν δυνατῶν, ἐμφράξαι τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν ἃ ἦν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ συνεπίσχυσαν αὐτῷ. ⁴ καὶ συνήγαγε λαὸν πολλόν, καὶ ἐνέφραξε τὰ ὕδατα τῶν πηγῶν, καὶ τὸν ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, λέγων. μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Ἀσσοῦρ, καὶ εὖρη ὕδωρ πολὺ, καὶ κατισχύσῃ. ⁵ καὶ κατίσχυσεν Ἐζεκίας, καὶ ὠκοδόμησε πᾶν τὸ τεῖχος τὸ κατεσκαμμένον καὶ πύργους καὶ ἔξω προτείχισμα ἄλλο, καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα τοῦ πόλεως Δαυὶδ, καὶ κατεσκέυασεν ὅπλα πολλὰ. ⁶ καὶ ἔθετο ἄρχοντας τοῦ πολέμου ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὴν πλατείαν τῆς πύλης τῆς φάραγγος, καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν, λέγων. ⁷ ἰσχύσατε καὶ ἀνδριξέσθε, καὶ μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ πτοηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ ἀπὸ προσώπου παντὸς τοῦ ἔθνους τοῦ μετ' αὐτοῦ, ὅτι μετ' ἡμῶν πλείονες ἢ μετ' αὐτοῦ. ⁸ μετὰ αὐτοῦ βραχίονες σάρκινοι, μετ' ἡμῶν δὲ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν

ἡμῶν τοῦ σῶζειν καὶ τοῦ πολεμεῖν τὸν πόλεμον ἡμῶν. καὶ κατεθάρσυνεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις Ἐξεκίου βασιλέως Ἰούδα. ⁹ καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τοὺς παῖδας ἑαυτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Λαχίς, καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἐξεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ πρὸς πάντα Ἰούδα τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, λέγων. ¹⁰ οὕτως λέγει Σενναχηρίμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. ἐπὶ τί ὑμεῖς πεποιῖσθε, καὶ καθήσεσθε ἐν τῇ περιοχῇ ἐν Ἱερουσαλήμ; ¹¹ οὐχὶ Ἐξεκίας ἀπατά ὑμᾶς τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς εἰς θάνατον καὶ εἰς λιμὸν καὶ εἰς δίψαν λέγων, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν σώσει ἡμᾶς ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσοῦ; ¹² οὐχ οὐτός ἐστιν Ἐξεκίας, ὃς περιεῖλε τὰ θυσιαστήρια αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ, καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ λέγων, κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου τούτου προσκυνήσετε, καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμιάσατε; ¹³ οὐ γνῶσεσθε ὅτι ἐποίησα ἐγὼ καὶ οἱ πατέρες μου πᾶσι τοῖς λαοῖς τῶν χωρῶν, μὴ δυνάμενοι ἡδύναντο θεοὶ τῶν ἐθνῶν πάσης τῆς γῆς σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου; ¹⁴ τίς ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν τούτων οὐς ἐξωλόθρευσαν οἱ πατέρες μου; μὴ ἐδύναντο σῶσαι τὸν λαὸν αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, ὅτι δυνήσεται ὁ θεὸς ὑμῶν σῶσαι ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁵ νῦν οὖν μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐξεκίας, καὶ μὴ πεποιθέναι ὑμᾶς ποικίλῳ κατὰ ταῦτα, καὶ μὴ πιστεύετε αὐτῷ, ὅτι οὐ μὴ δύνηται ὁ θεὸς παντὸς ἐθνους καὶ βασιλείας τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου καὶ ἐκ χειρὸς πατέρων μου, ὅτι ὁ θεὸς ὑμῶν οὐ μὴ σώσει ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου. ¹⁶ καὶ ἔτι ἐλάλησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ τὸν κύριον θεόν, καὶ ἐπὶ Ἐξεκίαν παῖδα αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ βιβλίον ἔγραψεν ὀνειδίξαι τὸν κύριον θεόν Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε περὶ αὐτοῦ, λέγων. ὥς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς οὐκ ἐξείλαντο λαοὺς αὐτῶν ἐκ χειρὸς μου, οὕτως οὐ μὴ ἐξέλῃται ὁ θεὸς Ἐξεκίου λαὸν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου. ¹⁸ καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαῖστί ἐπὶ

τὸν λαὸν Ἱερουσαλήμ τὸν ἐπὶ τοῦ τέλους, τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς, καὶ κατασπάσαι, ὅπως προκαταλάβωνται τὴν πόλιν. ¹⁹ καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ θεὸν Ἱερουσαλήμ, ὡς καὶ ἐπὶ θεοὺς λαῶν τῆς γῆς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ²⁰ καὶ προσηύξατο Ἐξεκίας ὁ βασιλεὺς, καὶ Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης περὶ τούτων, καὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανόν. ²¹ καὶ ἀπέστειλε κύριος ἄγγελον καὶ ἐξέτριψε πάντα δυνατόν καὶ πολεμιστὴν καὶ ἄρχοντα καὶ στρατηγόν ἐν τῇ παρεμβολῇ βασιλέως Ἀσσοῦ. καὶ ἀπέστρεψε μετὰ αἰσχύνης προσώπου εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς οἶκον θεοῦ αὐτοῦ. καὶ τῶν ἐξέλθόντων ἐκ κοιλίας αὐτοῦ κατέβαλον αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ. ²² καὶ ἔσωσε κύριος τὸν Ἐξεκίαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ ἐκ χειρὸς Σενναχηρίμ βασιλέως Ἀσσοῦ καὶ ἐκ χειρὸς πάντων, καὶ κατέπαυσεν αὐτοὺς κυκλόθεν. ²³ καὶ πολλοὶ ἔφερον δῶρα τῷ κυρίῳ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ δῶματα τῷ Ἐξεκίᾳ βασιλεὶ Ἰούδα, καὶ ὑπερήρθη κατ' ὀφθαλμοὺς πάντων τῶν ἐθνῶν μετὰ ταῦτα. ²⁴ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἠρῳόστησεν Ἐξεκίας ἕως θανάτου, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον, καὶ ἐπλήκυσεν αὐτῷ, καὶ σημείον ἔδωκεν αὐτῷ. ²⁵ καὶ οὐ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ἀνταπέδωκεν Ἐξεκίας, ἀλλὰ ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ὀργή καὶ ἐπὶ Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ²⁶ καὶ ἐταπεινώθη Ἐξεκίας ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς καρδίας αὐτοῦ αὐτὸς καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴ κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐξεκίου. ²⁷ καὶ ἐγένετο τῷ Ἐξεκίᾳ πλοῦτος καὶ δόξα πολλὴ σφόδρα. καὶ θησαυροὺς ἐποίησεν αὐτῷ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ τοῦ λίθου τοῦ τιμίου, καὶ εἰς τὰ ἀρώματα, καὶ ὀπλοθήκας, καὶ εἰς σκευὴ ἐπιθυμητά, ²⁸ καὶ πόλεις εἰς τὰ γεννήματα τοῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ κώμας καὶ γάτνας παντὸς κτήνους, καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια, ²⁹ καὶ πόλεις ἃς ὠκοδόμησεν αὐτῷ καὶ ἀποσκευὴν προβάτων καὶ βοῶν εἰς πλῆθος, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ

κύριος

κύριος ἀποσκεύην πολλὴν σφόδρα.
³⁰ αὐτὸς Ἐζεκίας ἐνέφραξε τὴν ἔξοδον
 τοῦ ὕδατος γειῶν τὸ ἄνω, καὶ κατηρύ-
 θυνεν αὐτὰ κάτω πρὸς λίβα τῆς πό-
 λεως Δαυίδ. καὶ εὐδωδῆ Ἐζεκίας ἐν
 πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ³¹ καὶ οὕτως
 τοῖς πρεσβευταῖς τῶν ἀρχόντων ἀπὸ
 Βαβυλῶνος τοῖς ἀποσταλείσι πρὸς αὐ-
 τὸν, πυθέσθαι παρ' αὐτοῦ τὸ τέρας, ὃ
 ἔρχετο ἐπὶ τῆς γῆς, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν
 κύριος τοῦ πειράσαι αὐτὸν, εἰδέναι τὰ
 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ³² καὶ τὰ λοιπὰ
 τῶν λόγων Ἐζεκίου, καὶ τὸ ἔλεος αὐ-
 τοῦ, ἰδοὺ γέγραπται ἐν τῇ προφητείᾳ
 Ἡσαΐου υἱοῦ Ἀμὸς τοῦ προφήτου, καὶ
 ἐπὶ βιβλίου βασιλέων Ἰούδα καὶ Ἰσ-
 ραήλ. ³³ καὶ ἐκοιμήθη Ἐζεκίας μετὰ
 τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐ-
 τὸν ἐν ἀναβάσει τάφων υἱῶν Δαυίδ. καὶ
 δόξαν καὶ τιμὴν ἔδωκαν αὐτῷ ἐν τῷ
 θανάτῳ αὐτοῦ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατ-
 οικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐβασίλευ-
 σεν Μανασσῆς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Δ Γ'.

¹ Ὡν δεκαδύο ἐτῶν Μανασσῆς ἐν τῷ
 βασιλεῦσαι αὐτὸν, καὶ πεντηκοντα-
 πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.
² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυ-
 ρίου ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων
 τῶν ἐθνῶν, οὓς ἐξωλόθρευσε κύριος
 ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ³ καὶ
 ἐπέστρεψε καὶ ᾠκοδόμησε τὰ ὑψηλὰ,
 ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
 καὶ ἔστησε στήλας τοῖς Βααλὶμ, καὶ
 ἐποίησεν ἄλση, καὶ προσεκύνησε πᾶσιν
 τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδού-
 λευσεν αὐτοῖς. ⁴ καὶ ᾠκοδόμησε θυ-
 σιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, οὗ εἶπεν κύ-
 ριος, ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται τὸ ὄνομά
 μου εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵ καὶ ᾠκοδόμησε
 θυσιαστήρια πᾶσιν τῇ στρατιᾷ τοῦ
 οὐρανοῦ, ἐν ταῖς θυσίαις αὐταῖς οἴκου
 κυρίου. ⁶ καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα
 αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν γῇ Βενενομί. καὶ
 ἐκκληροδόμησε καὶ οἰωνίζετο καὶ ἐφαρ-
 μακεύετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύ-
 θους καὶ ἐπαοιδούς, καὶ ἐπλήθυνε τοῦ
 ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου
 τοῦ παροργίσαι αὐτόν. ⁷ καὶ ἔθηκε τὸ
 γλυπτὸν, τὸ χωνευτὸν, εἰκόνα ἣν ἐποίη-
 σεν ἐν οἴκῳ θεοῦ, οὗ εἶπε θεὸς πρὸς

Δαυὶδ καὶ πρὸς Σαλωμών υἱὸν αὐτοῦ,
 ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἣν
 ἐξελεξάμην ἐκ πασῶν φυλῶν Ἰσραήλ,
 θήσω τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα.
⁸ καὶ οὐ προσθήσω σαλευσάμεν τὸν πόδα
 Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς
 πατράσιν αὐτῶν, πλην ἐὰν φυλάσ-
 σονται τοῦ ποιῆσαι πάντα ἃ ἐνετείλα-
 μιν αὐτοῖς κατὰ πάντα τὸν νόμον καὶ
 τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα ἐν
 χειρὶ Μωϋσῆ. ⁹ καὶ ἐπλήρησε Μανασ-
 σῆς τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς κατοικοῦντας
 ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ποιῆσαι τὸ πονη-
 ρὸν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη ἃ ἔζηρε κύ-
 ριος ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραὴλ.
¹⁰ καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῇ
 καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπή-
 κουςαν. ¹¹ καὶ ἤγαγε κύριος ἐπ' αὐ-
 τοὺς τοὺς ἀρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ
 βασιλέως Ἀσσοῦρ, καὶ κατέλαβον τὸν
 Μανασσῆ ἐν δεσμοῖς, καὶ ἔδησαν αὐ-
 τὸν ἐν πέδαις, καὶ ἤγαγον εἰς Βαβυ-
 λῶνα. ¹² καὶ ὡς ἐθλίβη, ἐζήτησε τὸ
 πρόσωπον θεοῦ τοῦ κυρίου αὐτοῦ,
 καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώ-
 που θεοῦ πατέρων αὐτοῦ. ¹³ καὶ προσ-
 ήξατο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐπήκουσεν
 αὐτοῦ καὶ ἐπήκουσε τῆς βοῆς αὐτοῦ,
 καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ
 ἐπὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἔγνω
 Μανασσῆς, ὅτι κύριος αὐτός ἐστι
 θεός. ¹⁴ καὶ μετὰ ταῦτα ᾠκοδόμησε
 τεῖχος ἔξω τῆς πόλεως Δαυὶδ ἀπὸ Λι-
 βὸς κατὰ Νότον ἐν τῷ χειμᾶρῳ, καὶ
 κατὰ τὴν ἐξοδὸν τὴν διὰ τῆς πύλης
 τῆς ἰχθυϊκῆς ἐκπορευομένων τὴν πύ-
 λην τὴν κυκλόθεν καὶ εἰς Ὀπελ, καὶ
 ὕψωσε σφόδρα, καὶ κατέστησεν ἄρ-
 χοντας τῆς δυνάμεως ἐν πάσαις ταῖς
 πόλεσι ταῖς τειχίρεσιν ἐν Ἰούδα. ¹⁵ καὶ
 περιεῖλε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους
 καὶ τὸ γλυπτὸν ἔξ οἴκου κυρίου, καὶ
 πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ᾠκοδόμησεν
 ἐν ὄρει οἴκου κυρίου καὶ ἐν Ἱερουσα-
 λὴμ, καὶ ἔξωθεν τῆς πόλεως. ¹⁶ καὶ
 κατωρθώσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου,
 καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτὸ θυσίαν σωτη-
 ρίου καὶ αἰνέσεως. καὶ εἶπε τῷ Ἰούδα,
 τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ.
¹⁷ πλην ἔτι ὁ λαὸς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν
 ἐθυσίαζε, πλην κυρίῳ θεῷ αὐτῶν.

¹⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Μανασσῆ καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ ἡ πρὸς τὸν θεὸν καὶ λόγοι τῶν ὁρώντων τῶν λαλούντων πρὸς αὐτὸν ἐπ' ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁹ ἰδοὺ ἐπὶ λόγων προσευχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπηκουσεν αὐτοῦ. καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ καὶ ἀποστάσεις αὐτοῦ, καὶ οἱ τόποι ἐφ' οἷς ὠκοδόμησεν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑψηλά, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ ἄλση καὶ γλυπτὰ, πρὸ τοῦ ἐπιστρέψαι, ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν λόγων τῶν ὁρώντων. ²⁰ καὶ ἐκοιμήθη Μανασσῆς μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν παραδείσῳ οἴκου αὐτοῦ. καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀμὼν υἱὸς αὐτοῦ. ²¹ ὧν ἐτῶν εἴκοσι καὶ δύο Ἀμὼν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, ὡς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ πᾶσι τοῖς εἰδώλοις, οἷς ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἔθυνεν Ἀμὼν καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς. ²³ καὶ οὐκ ἐταπεινώθη ἐναντίον κυρίου, ὡς ἐταπεινώθη Μανασσῆς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὅτι υἱὸς αὐτοῦ Ἀμὼν ἐπληθύνει πλημμέλειαν. ²⁴ καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν ἐν οἴκῳ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐπάταξεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς ἐπιθεμέρους ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Ἀμὼν, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωσίαν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΛΔ'.

¹ Ὡν ὀκτὼ ἐτῶν Ἰωσίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τριάκοντα καὶ ἐν ἑτοῖς ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² καὶ ἐποίησε τὸ εὐθὲς ἐναντίον κυρίου, καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξέκλινε δεξιὰ καὶ ἀριστερά. ³ καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔτι παιδάριον ἤρξατο τοῦ ζητῆσαι κύριον τὸν θεὸν Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἤρξατο τοῦ καθαρῶσαι τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν, καὶ τῶν ἁλσεων, καὶ ἀπὸ τῶν περιβωρίων, καὶ ἀπὸ τῶν χωνευτῶν. καὶ κατέσπασε τὰ κατὰ πρὸς-

ωπον αὐτοῦ θυσιαστήρια τῶν Βαβυλῶν, καὶ τὰ ὑψηλὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἔκοψε τὰ ἄλση καὶ τὰ γλυπτὰ, καὶ τὰ χωνευτὰ συνέτριψε, καὶ ἐλέπτυνε καὶ ἐξόριψεν ἐπὶ πρόσωπον τῶν μνημάτων τῶν θυσιαζόντων αὐτοῖς ⁵ καὶ ὅσα ἱερέων κατέκαυσεν ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ ἐκαθάρισε τὸν Ἰούδαν καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, ⁶ καὶ ἐν πόλεσι Μανασσῆ, καὶ Ἐφραὶμ, καὶ Συμεὼν, καὶ Νεφθαλὶ, καὶ τοῖς τόποις αὐτῶν κυκλῶ. ⁷ καὶ κατέσπασε τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ ἄλση, καὶ εἰδωλα κατέκοψε λεπτά, καὶ πάντα τὰ ὑψηλὰ ἔκοψεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁸ καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ καθαρῶσαι τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον ἀπέστειλε τὸν Σαφάν υἱὸν Ἑσεία, καὶ τὸν Μασαῖ ἄρχοντα τῆς πόλεως, καὶ τὸν Ἰουάχ υἱὸν Ἰωάχαζ τὸν ὑπομνηματογράφον αὐτοῦ, κραταῖῶσαι τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς Χελκίαν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ ἔδωκαν τὸ ἀργύριον τὸ εἰσενεχθὲν εἰς οἶκον θεοῦ, ὃ συνήγαγον οἱ Λευῖται φυλάσσοντες τὴν πύλην ἐκ χειρὸς Μανασσῆ καὶ Ἐφραὶμ, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπὸ παντὸς καταλοῖπου ἐν Ἰσραὴλ, καὶ υἱῶν Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν καὶ οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ἐπὶ χεῖρα ποιοούντων τὰ ἔργα, οἱ καθεσταμένοι ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ποιοῦσι τὰ ἔργα οἱ ἐποιοῦν ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐπισκευάσαι καὶ κατισχύσαι τὸν οἶκον. ¹¹ καὶ ἔδωκαν τοῖς τέκτοσι καὶ τοῖς οἰκοδόμοις ἀγοράσαι λίθους τετραπέδους καὶ ξίλα εἰς δοκοὺς στεγάζαι τοὺς οἴκους οὓς ἐξωλόθρευσαν βασιλεῖς Ἰούδα. ¹² καὶ οἱ ἄνδρες ἐν πίστει ἐπὶ τῶν ἔργων, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπίσκοποι Ἰεθ καὶ Ἀβδίας οἱ Λευῖται ἐξ υἱῶν Μεραρὶ, καὶ Ζαχαρίας καὶ Μοσολλαῖμ ἐκ τῶν υἱῶν Καὰθ ἐπισκοπεῖν, καὶ πᾶς Λευίτης, καὶ πᾶς συνίων ἐν ὀργάνοις ᾠδῶν. ¹³ καὶ ἐπὶ τῶν ῥωτοφόρων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ποιοούντων τὰ ἔργα, ἐργασία καὶ ἐργασία. καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν γραμματεῖς καὶ κριταὶ καὶ πυλωροί. ¹⁴ καὶ ἐν

τῷ ἐκφέρειν αὐτοὺς τὸ ἀργύριον τὸ εἰσοδιασθέν ἐς οἶκον κυρίου εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς βιβλίον νόμου κυρίου διὰ χειρὸς Μωϋσῆ. ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθη Χελκίας, καὶ εἶπε πρὸς Σαφάν τὸν γραμματέα. βιβλίον νόμου εὔρον ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ ἔδωκε Χελκίας τὸ βιβλίον τῷ Σαφάν. ¹⁶ καὶ εἰσηνεγκε Σαφάν τὸ βιβλίον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέδωκεν ἐτι τῷ βασιλεῖ λόγον, πᾶν τὸ δοθέν ἀργύριον ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν ποιούντων. ¹⁷ καὶ ἐχώρευσαν τὸ ἀργύριον τὸ εὔρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ χεῖρα τῶν ἐπισκόπων, καὶ ἐπὶ χεῖρα τῶν ποιούντων τὴν ἐργασίαν. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλε Σαφάν ὁ γραμματεὺς τῷ βασιλεῖ λόγον, λέγων. βιβλίον δέδωκέ μοι Χελκίας ὁ ἱερεὺς. καὶ ἀνέγνω αὐτὸ Σαφάν ἐναντίον τοῦ βασιλέως. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ νόμου, καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Χελκίᾳ καὶ τῷ Ἀχικὰμ υἱῷ Σαφάν καὶ τῷ Ἀβδὸμ υἱῷ Μιχαῖα καὶ τῷ Σαφάν τῷ γραμματεῖ καὶ τῷ Ἀσαΐᾳ παιδί τοῦ βασιλέως, λέγων. ²¹ πορεύθητε ζητήσατε τὸν κύριον περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ παντὸς τοῦ καταλειφθέντος ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα περὶ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τοῦ εὔρεθέντος, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς κυρίου ἐκέκαυται ἐν ἡμῖν, διότι οὐκ εἰσήκουσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῶν λόγων κυρίου, τοῦ ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ²² καὶ ἐπορεύθη Χελκίας, καὶ οἷς εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ὀλδάν τὴν προφῆτιν γυναῖκα Σέλλῃ υἱοῦ Θεκωῆ υἱοῦ Ἀράς, φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς, καὶ αὕτη κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν μασαναὶ, καὶ ἐλάλησαν αὐτῇ κατὰ ταῦτα. ²³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. εἶπατε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀποστείλαντι ὑμᾶς πρὸς μέ. ²⁴ οὕτω λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον κακὰ, τοὺς πάντας λόγους τοὺς γεγραμμένους ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ ἀνεγνωσμένῳ ἐναντίον τοῦ βασιλέως Ἰούδα, ²⁵ ἀνθ' ὧν ἐγκατελίπον με καὶ ἐθυμίασαν θεοῖς ἄλλοτρίοις, ἵνα παρ-

οργίσωσί με ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. καὶ ἐξεκαύθη ὁ θυμὸς μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ οὐ ὀβρσθήσεται. ²⁶ καὶ ἐπὶ βασιλεῖ Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα ὑμᾶς τοῦ ζητῆσαι τὸν κύριον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ. οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. τοὺς λόγους οὓς ἤκουσας, ²⁷ καὶ ἐνετράπη ἡ καρδιά σου, καὶ ἐταπεινώθης ἀπὸ προσώπου μου ἐν τῷ ἀκοῦσαί σε τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν, καὶ ἐταπεινώθης ἐναντίον μου, καὶ διέρρηξας τὰ ἱμάτιά σου, καὶ ἐκλαυσας κατεναντίον μου, καὶ ἐγὼ ἤκουσα, ᾗ σοι κύριος. ²⁸ ἰδοὺ προστίθῃμί σε πρὸς τοὺς πατέρας σου, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὰ μνήματά σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ὄψονται οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν πᾶσι τοῖς κακοῖς οἷς ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτόν. καὶ ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον. ²⁹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἀνέβη ὁ βασιλεὺς εἰς οἶκον κυρίου, καὶ πᾶς Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἀνέγνω ἐν ὧσιν αὐτῶν πάντα λόγους βιβλίου τῆς διαθήκης τοὺς εὔρεθέντας ἐν οἴκῳ κυρίου. ³¹ καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν στύλον, καὶ διέθετο διαθήκην ἐναντίον κυρίου, τοῦ πορευθῆναι ἐνώπιον κυρίου, τοῦ φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ μαρτύρια καὶ προτάγματα αὐτοῦ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ, ὥστε ποιεῖν τοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³² καὶ ἔστησε πάντας τοὺς εὔρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Βενιαμὴν, καὶ ἐποίησαν οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ διαθήκην ἐν οἴκῳ κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτῶν. ³³ καὶ περικεῖλεν Ἰωσίας τὰ πάντα βδελύγματα ἐκ πάσης τῆς γῆς, ἥ ἦν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησε πάντας τοὺς εὔρεθέντας ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰσραὴλ, τοῦ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν πασας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ, οὐκ ἐξέκλινεν ἀπὸ ὀπίσθε κυρίου θεοῦ πατέρων αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΔΕ'.

Καὶ ἐποίησεν Ἰωσίας τὸ φασὲκ τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσεν τὸ φασὲκ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ² καὶ ἔστησε τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς φυλακὰς αὐτῶν, καὶ κατίσχυσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἔργα οἴκου κυρίου. ³ καὶ εἶπε τοῖς Λευítaις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, τοὺ ἁγιασθῆναι αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, καὶ ἔθηκαν τὴν κιβωτὸν τὴν ἁγίαν εἰς τὸν οἶκον, ὃν ὠκοδόμησε Σαλωμών υἱὸς Δαυὶδ τοῦ βασιλέως Ἰσραὴλ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐπ' ὤμων ἄραι οὐδέν. νῦν οὖν λειτουργήσατε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ ἐτοιμάσθητε κατ' οἴκους πατριῶν ὑμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐφημερίας ὑμῶν, κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ διὰ χειρὸς Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ. ⁵ καὶ στήτε ἐν τῷ οἴκῳ κατὰ τὰς διαιρέσεις οἴκων πατριῶν ὑμῶν τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν υἱοῖς τοῦ λαοῦ, καὶ μερὶς οἴκου πατριᾶς τοῖς Λευίταις. ⁶ καὶ θύσατε τὸ φασὲκ, καὶ ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου διὰ χειρὸς Μωσῆ. ⁷ καὶ ἀπῆρξατο Ἰωσίας τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ πρόβατα, καὶ ἄμνους, καὶ ἐρίφους ἀπὸ τῶν τέκνων τῶν αἰγῶν, πάντα εἰς τὸ φασὲκ, καὶ πάντα τοὺς εὐρεθέντας εἰς ἀριθμὸν τριακόντα χιλιάδας, καὶ μόσχων τρεῖς χιλιάδας, ταῦτα ἀπὸ τῆς ὑπαρξέως τοῦ βασιλέως. ⁸ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἀπῆρξαντο τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις. ἔδωκε δὲ Χελκίας καὶ Ζαχαρίας καὶ Ἰεὴλ οἱ ἄρχοντες τοῖς ἱερεῦσιν οἴκου θεοῦ, καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα, καὶ ἄμνους, καὶ ἐρίφους διεξίλια ἑξακόσια, καὶ μόσχους τριακοσίους. ⁹ καὶ Χωνείας, καὶ Βααΐας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ Ἀσαβίας, καὶ Ἰεὴλ, καὶ Ἰωῤαβὰδ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν ἀπῆρξαντο τοῖς Λευίταις εἰς τὸ φασὲκ πρόβατα πεντακισχίλια, καὶ μόσχους πεντακοσίους. ¹⁰ καὶ κατορθώθη ἡ λειτουργία, καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐπὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν κα-

τὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως. ¹¹ καὶ ἔθυσαν τὸ φασὲκ, καὶ προσέχεαν οἱ ἱερεῖς τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οἱ Λευῖται ἐξέδειραν. ¹² καὶ ἡτοίμασαν τὴν ὀλοκαύτωσιν παραδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν διαίρεσιν κατ' οἴκους πατριῶν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ, τοῦ προσάγειν τῷ κυρίῳ, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ Μωσῆ. καὶ οὕτως εἰς τὸ πρῶν. ¹³ καὶ ὥπτησαν τὸ φασὲκ ἐν πυρὶ κατὰ τὴν κρίσιν, καὶ τὰ ἁγία ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκίοις καὶ ἐν τοῖς λέβησι, καὶ εὐδωδῆθη, καὶ ἔδραμον πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ μετὰ τὸ ἐτοιμάσαι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἀναφέρειν τὰ ὀλοκαυτώματα καὶ τὰ σιέατα ἕως νυκτός, καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀσάφ. ¹⁵ καὶ οἱ ψαλτωδοὶ υἱοὶ Ἀσάφ ἐπὶ τῆς στάσεως αὐτῶν κατὰ τὰς ἐντολὰς Δαυὶδ καὶ Ἀσάφ, καὶ Αἰμάν, καὶ Ἰδιθὼμ οἱ προφῆται τοῦ βασιλέως. καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ πυλωροὶ πύλης καὶ πύλης, οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας τῶν ἁγίων, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ κατορθώθη καὶ ἡτοίμασθη πᾶσα ἡ λειτουργία κυρίου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ ποιῆσαι τὸ φασὲκ, καὶ ἐνεγκεῖν τὰ ὀλοκαυτώματα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες τὸ φασὲκ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων ἑπτὰ ἡμέρας. ¹⁸ καὶ οὐκ ἐγένετο φασὲκ ὅμοιον αὐτῷ ἐν Ἰσραὴλ, ἀπὸ ἡμερῶν Σαμουὴλ τοῦ προφήτου καὶ παντὸς βασιλέως Ἰσραὴλ οὐκ ἐποίησαν τὸ φασὲκ ὃ ἐποίησεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθείς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ. ¹⁹ τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτι τῆς βασιλείας Ἰωσίου ἐποιήθη τὸ φασὲκ τοῦτο. μετὰ ταῦτα πάντα ἃ ἔδρασαν Ἰωσίας ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ τοὺς ἐργαστριμύθους καὶ τοὺς γνώστας καὶ τὰ θεράφιν καὶ τὰ εἰδῶλα καὶ τὰ καθρησὶμ ἃ ἦν ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐνεπύρισεν ὁ βασιλεὺς Ἰωσίας.

ἵνα στήσῃ τοὺς λόγους τοῦ νόμου τοὺς γεγραμμένους ἐπὶ τοῦ βιβλίου οὗ εὗρε Χελκίας ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἐγενήθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὃς ἐπέστρεψε πρὸς κύριον ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ κατὰ πάντα τὸν νόμον Μωσῆ, καὶ μετ' αὐτὸν οὐκ ἀνέστη ὅμοιος. πλὴν οὐκ ἀπεστράφη κύριος ἀπὸ ὁργῆς θυμοῦ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου, οὐ ὥργισθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰούδα, ἐπὶ πάντα τὰ παροργίσματα αὐτοῦ ἃ παρώργισε Μανασσῆς. καὶ εἶπε κύριος. καὶ γε τὸν Ἰούδα ἀποστήσω ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέστησα τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπωσάμην τὴν πόλιν ἣν ἐξελεξάμην τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον ὃν εἶπα, ἔσται τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ²⁰ καὶ ἀνέβη Φαραὼ Νεχαὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Ἀσσυρίων ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην, καὶ ἐπορεύθη βασιλεὺς Ἰωσίας εἰς συνάντησιν αὐτῷ, ²¹ καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους, λέγων. τί ξμοὶ καὶ σοὶ βασιλεῦ Ἰούδα; οὐκ ἐπὶ σέ ἦκω σήμερον πόλεμον πολεμῆσαι. καὶ ὁ θεὸς εἶπε τοῦ κατασπεύσαι με. πρόεχε ἀπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ μετ' ἐμοῦ μὴ καταφθείρῃ σε. ²² καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν Ἰωσίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ πολυμειν αὐτὸν ἐκραταιώθη, καὶ οὐκ ἤκουσε τῶν λόγων Νεχαὼ διὰ στόματος θεοῦ, καὶ ἦλθε τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ πεδίῳ Μαγεδδώ. ²³ καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξόται ἐπὶ βασιλέα Ἰωσίαν, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν αὐτοῦ. ἔξαγάγετέ με, ὅτι ἐπόνεσα σφόδρα. ²⁴ καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρματος καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτερεῖον ὃ ἦν αὐτῷ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ. καὶ πᾶς Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ ἐπένθησαν ἐπὶ Ἰωσίαν. ²⁵ καὶ ἐθρήνησεν Ἰερεμίας ἐπὶ Ἰωσίαν, καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον ἐπὶ Ἰωσίαν ἕως τῆς σήμερον. καὶ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς πρός-ταγμα ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ τῶν θρηνων. ²⁶ καὶ ἦσαν οἱ λοι-

ποὶ λόγοι Ἰωσίου καὶ ἡ ἐλπίς αὐτοῦ γεγραμμένα ἐν νόμῳ κυρίου, ²⁷ καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οἱ πρῶτοι καὶ οἱ ἔσχατοι ἰδοὺ γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Κ Ε Φ. Αζ'.

Καὶ ἔλαβεν ὁ λαὸς τῆς γῆς τὸν Ἰωάχαζ υἱὸν Ἰωσίου, καὶ ἔχρισαν αὐτὸν, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. ² υἱὸς εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν Ἰωάχαζ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀμιτὰλ, θυγάτηρ Ἰερεμίου ἐκ Δοβνά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ἃ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Φαραὼ Νεχαὼ ἐν Δεβλαθὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, τοῦ μὴ βασιλεύειν αὐτὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ μετήγαγεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐπέβαλε φόρον ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα ἀργυρίου καὶ τάλαντον χρυσίου. ⁴ καὶ κατέστησε Φαραὼ Νεχαὼ τὸν Ἐλιακὶμ υἱὸν Ἰωσίου βασιλέα ἐπὶ Ἰούδα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ μετέστρεψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωακίμ. καὶ τὸν Ἰωάχαζ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔλαβε Φαραὼ Νεχαὼ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἔδωκε τῷ Φαραῷ. τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορολογεῖσθαι τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον ἐπὶ στόμα Φαραῷ. καὶ ἕκαστος κατὰ δύναμιν ἀπῆτει τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρὰ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, δοῦναι Φαραῷ Νεχαῷ. ⁵ ὧν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν Ἰωακίμ ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἑνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ζεχωρά, θυγάτηρ Νηρίου ἐκ Ραμά. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλώνης εἰς τὴν γῆν, καὶ ἦν αὐτῷ δουλεύων τρία ἔτη, καὶ ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλε κύριος ἐπ' αὐτοὺς τοὺς Χαλδαίους, καὶ ληστήρια Σύρων, καὶ ληστήρια Μωαβιτῶν, καὶ υἱὸν Ἀμμὼν, καὶ τῆς Σαμαρείας, καὶ ἀπέστη-

ἀπέστησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦτον κατὰ τὸν λόγον κυρίου ἐν χειρὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ τῶν προφητῶν. πλὴν θυμὸς κυρίου ἦν ἐπὶ Ἰούδαν τοῦ ἀποστῆναι αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ διὰ τὰς ἀμαρτίας Μανασσῆ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίησε, καὶ ἐν αἱματι ἀθώου ὃ ἔξεγεν Ἰωακὴμ, καὶ ἐπλήσεν τὴν Ἱερουσαλὴμ αἱμάτων ἀθώου, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς.
⁶ καὶ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν χαλκαῖς πέδαις, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα.
⁷ καὶ μέρος τῶν σκευῶν οἴκου κυρίου ἀπῆνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι.
⁸ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωακὴμ καὶ πάντα ἃ ἐποίησεν, οὐκ ἰδοὺ ταῦτα γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα; καὶ ἐκοιμήθη Ἰωακὴμ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν γανοζαῇ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἐβασίλευσεν Ἰεχονίας υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
⁹ ὁκτώ ἐτῶν Ἰεχονίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ τρίμηνον καὶ δέκα ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου.
¹⁰ καὶ ἐπιστρέφοντας τοῦ ἐνιαυτοῦ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἰλκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα μετὰ τῶν σκευῶν τῶν ἐπιθυμητῶν οἴκου κυρίου. καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκίας ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπὶ Ἰούδαν καὶ Ἱερουσαλὴμ.
¹¹ ἐτῶν εἴκοσιν υἱὸς καὶ ἐνὸς ἔτους Σεδεκίας ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν, καὶ ἑνδεκά ἐτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ.
¹² καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου θεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἐνετράφη ἀπὸ προσώπου Ἱερεμίου τοῦ προφήτου καὶ ἐκ στόματος κυρίου, ¹³ ἐν τῷ τὸ πρὸς τὸν βασιλεῖα Ναβουχοδονόσορ ἀθετήσας, ὃ ὥρισεν αὐτὸν κατὰ τὸ θεοῦ, καὶ ἐσκέληνε τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ κατίσχυσε, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραὴλ.
¹⁴ καὶ πάντες οἱ ἑνδοξοὶ Ἰούδα καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετήσαι ἀθετήματα βδελυγμάτων ἐθνῶν, καὶ ἐμίαναν τὸν οἶκον κυ-

ρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵ καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν χειρὶ τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὀρθρίζων καὶ ἀποστέλλων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὅτι ἦν φειδόμενος τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ.
¹⁶ καὶ ἦσαν μυκτηρίζοντες τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐξουθενούντες τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις αὐτοῦ, ἕως ἀνέβη ὁ θυμὸς κυρίου ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἕως οὐκ ἦν ἴαμα.
¹⁷ καὶ ἤγαγεν ἐπ' αὐτοὺς βασιλεῖα Χαλδαίων, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν οἴκῳ ἀγιάσματος αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐφείσατο τοῦ Σεδεκίου, καὶ τὰς παρθένους αὐτῶν οὐκ ἤλεσε, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῶν ἀπήγαγον, τὰ πάντα παρέδωκεν ἐν χειρὶν αὐτῶν, ¹⁸ καὶ πάντα τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων πάντα εἰλκεν εἰς Βαβυλῶνα.
¹⁹ καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ κατέσκαψε τὸ τεῖχος Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς βάρεις αὐτῆς ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ, καὶ πᾶν σκεῦος ὥρατον εἰς ἀφανισμόν.
²⁰ καὶ ἀπόκισε τοὺς καταλοιπούς εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ εἰς δούλους ἕως βασιλείας Μηδῶν,
²¹ τοῦ πληρωθῆναι λόγον κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἕως τοῦ προσδεῖσθαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς σαββατίσαι, πάσας τὰς ἡμέρας ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατίσαι εἰς συμπληρωσιν ἐτῶν ἑβδομήκοντα.
²² ἐτους πρωτοῦ Κύρου βασιλέως Περσῶν, μετὰ τὸ πληρωθῆναι ὅημα κυρίου διὰ στόματος Ἱερεμίου, ἐξῆγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ παρηγγεῖλε κηρύξαι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐν γραπτῷ, λέγων.
²³ τάδε λέγει Κύρος βασιλεὺς Περσῶν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς. ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. τίς ἐξ ὑμῶν ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ; ἔσται θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναρῆτω.

Τέλος τῶν παραλειπομένων.

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

Π Ρ Ω Τ Ο Ν .

Κ Ε Φ . Α'.

Και ἤγαγεν Ἰωσίας τὸ πάσχα ἐν Ἱερουσαλὴμ τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔθυσε τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ² στήσας τοὺς ἱερεῖς κατ' ἐφημερίας ἐστολισμένους ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ κυρίου. ³ καὶ εἶπε τοῖς Λευítais ἱεροδούλοις τοῦ Ἰσραὴλ, ἀγιάσαι ἑαυτοὺς τῷ κυρίῳ ἐν τῇ θέσει τῆς ἀγίας κιβωτοῦ τοῦ κυρίου ἐν τῷ οἴκῳ ὃ ὠκοδομήσῃ Σαλωμών ὁ τοῦ Δαυὶδ ὁ βασιλεὺς. ⁴ οὐκ ἔσται ὑμῖν ἄραι ἐπ' ὤμων αὐτὴν, καὶ νῦν λατρεύετε τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, καὶ θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐτοιμάσατε κατὰ τὰς πατριὰς καὶ τὰς φυλὰς ὑμῶν κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σαλωμών τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ⁵ καὶ σπάντες ἐν τῇ ἀγίῳ κατὰ τὴν μεριδαρχίαν τὴν πατρικὴν ὑμῶν τῶν Λευιτῶν, τῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ⁶ ἐν τάξει θύσατε τὸ πάσχα, καὶ τὰς θυσίας ἐτοιμάσατε τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ πάσχα κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου τὸ δοθέν τῷ Μωϋσῇ. ⁷ καὶ ἔδωρῃσατο Ἰωσίας τῷ λαῷ τῷ εὐρεθέντι ἁρῶν καὶ ξίφων τριάκοντα χιλιάδας, μόσχους τριεχίλιους. ταῦτα ἐκ τῶν βασιλικῶν ἐδόθη κατ' ἐπαγγελίαν τῷ λαῷ, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ Λευίταις. ⁸ καὶ ἔδωκε Χελκίας, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Συῆλος οἱ ἐπιστάται τοῦ ἱεροῦ τοῖς ἱερεῦσιν εἰς πάσχα πρόβατα διεχίλια ἑξακόσια, μόσχους τριακοσίους. ⁹ καὶ Ἰερονίας, καὶ Σαμαίας, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀδελφός, καὶ Ἀσάβιας, καὶ Ὀριήλος, καὶ Ἰωρὰμ χιλίαρχοι ἔδωκαν τοῖς Λευίταις εἰς πάσχα πρόβατα πεντακισχίλια, μόσχους ἑπτακοσίους. ¹⁰ καὶ ταῦτα τὰ γινόμενα εὐπρεπῶς ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, ἔχοντες τὰ ἄξυμα κατὰ τὰς φυλὰς καὶ κατὰ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων ἐμπροσθεν τοῦ λαοῦ, προσεγγεῖν τῷ κυρίῳ κατὰ

τὰ γεγραμμένα ἐν βιβλίῳ Μωϋσῇ, καὶ οὕτως τὸ προαῖνόν. ¹¹ καὶ ὥπτησαν τὸ πάσχα πυρὶ ὡς καθήκει, καὶ τὰς θυσίας ἤψησαν ἐν τοῖς χαλκίοις καὶ λέβησι μετ' εὐωδίας, καὶ ἀπὴνεγκαν πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹² μετὰ δὲ ταῦτα ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρῶν. ¹³ οἱ γὰρ ἱερεῖς ἀνέφερον τὰ στέατα ἕως ἁωρίας. καὶ οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἀδελφοῖς αὐτῶν υἱοῖς Ἀαρῶν. ¹⁴ καὶ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ ἦσαν ἐπὶ τῆς τάξεως αὐτῶν, κατὰ τὰ ὑπὸ Δαυὶδ τεταγμένα. καὶ Ἀσάφ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Ἐδδινούς ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως. ¹⁵ καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἑκάστου πυλῶνος. οὐκ ἔστι παραβῆναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ ἐφημερίαν. οἱ γὰρ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται ἡτοίμασαν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ συνετέλεσθη τὰ τῆς θυσίας τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀχθῆναι τὸ πάσχα, καὶ προσαχθῆναι τὰς θυσίας ἐπὶ τὸ τοῦ κυρίου θυσιαστήριον, κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως Ἰωσίου. ¹⁷ καὶ ἡγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὸ πάσχα καὶ τὴν ἐορτὴν τῶν ἁζύμων ἡμέρας ἑπτὰ. ¹⁸ καὶ οὐκ ἦχθη τὸ πάσχα τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν χρόνων Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. ¹⁹ καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ ἡγάγosan πάσχα τοιοῦτον, οἷον ἤγαγεν Ἰωσίας, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ὁ εὐρεθείς ἐν τῇ κατοικήσει αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ ὀκτωκαίδεκάτῳ ἔτει βασιλεύοντος Ἰωσίου ἤχθη τὸ πάσχα τοῦτο. ²¹ καὶ ὠρθώθη τὰ ἔργα Ἰωσίου ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ πλήρῃ εὐσεβείας. ²² καὶ τὰ κατ' αὐτὸν δὲ ἀναγράφονται ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις, περὶ τῶν ἡμαρτηκόντων καὶ ἡσεβηκόντων εἰς τὸν κύριον παρὰ πᾶν ἔθνος καὶ βασιλείαν, καὶ ἃ ἐλύπησαν αὐτόν ἐστι, καὶ οἱ λόγοι τοῦ κυρίου

κυρίου ἀνέστησαν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ²³ καὶ μετὰ πᾶσαν τὴν πράξιν ταύτην Ἰωσίου συνέβη Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου ἔλθοντα πόλεμον ἐγείραι ἐν Χαρκανὺς ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου. καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ Ἰωσίας. ²⁴ καὶ διεπέμψατο πρὸς αὐτὸν βασιλεὺς Αἰγύπτου, λέγων. τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἐστὶ βασιλεῦ τῆς Ἰουδαίας. ²⁵ οὐχὶ πρὸς σὲ ἐξαπέσταλμαι ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ. ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μου ἐστὶ. καὶ νῦν κύριος μετ' ἐμοῦ ἐστὶ, καὶ κύριος μετ' ἐμοῦ ἐπισπεύδων ἐστίν. ἀπόστηθι, καὶ μὴ ἐναντιοῦ τῷ κυρίῳ. ²⁶ καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ἑαυτὸν Ἰωσίας ἐπὶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πολεμεῖν αὐτὸν ἐπεχείρει, οὐ προσέχων ῥήμασιν Ἱερεμίου προφήτου ἐκ στόματος κυρίου, ²⁷ ἀλλὰ συνεστήσατο πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῷ πεδίῳ Μαρεδδώ. καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες πρὸς τὸν βασιλέα Ἰωσίαν. ²⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ. ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, ἡσθένησα γὰρ λίαν. καὶ εὐθέως ἀπέστησαν αὐτὸν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀπὸ τῆς παρατάξεως, ²⁹ καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἄρμα τὸ δευτέριον αὐτοῦ, καὶ ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετήλλαξε τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ πατρικῷ τάφῳ. ³⁰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ἐπένθησαν τὸν Ἰωσίαν, καὶ ἐθρήνησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης ὑπὲρ Ἰωσίου, καὶ οἱ προκαθήμενοι σὺν γυναῖξιν ἐθρηνοῦσαν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐξεδόθη τοῦτο γίνεσθαι αἰεὶ εἰς ἅπαν τὸ γένος Ἰσραὴλ. ³¹ ταῦτα δὲ ἀναγράφονται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὸ καθ' ἐν προαχθὲν τῆς πράξεως Ἰωσίου, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. τὰ τε προπαρχήντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τὰ νῦν, ἱστοροῦνται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ³² καὶ ἀναλαβόντες οἱ ἐκ τοῦ ἔθνους τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωσίου, ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι τριῶν. ³³ καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλὴμ μῆνας τρεῖς. καὶ ἀπέστησεν αὐτὸν βασιλεὺς Αὐύ-

πτου τοῦ μὴ βασιλεύειν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ³⁴ καὶ ἐξημίωσε τὸ ἔθνος ἀργυρίου ταλάντοις ἑκατὸν καὶ χρυσίου ταλάντῳ ἐνί. ³⁵ καὶ ἀνέδειξε βασιλεὺς Αἰγύπτου βασιλέα Ἰωακὴμ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ. ³⁶ καὶ ἔδρσεν Ἰωακὴμ τοὺς μεγιστάνας, Ζαράκην δὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ συλλαβὼν ἀνήγαγεν ἐξ Αἰγύπτου. ³⁷ ἐτῶν δὲ ἦν εἰκοσιπέντε Ἰωακὴμ, ὅτε ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου. ³⁸ μετ' αὐτὸν δὲ ἀνέβη Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἔδρσεν αὐτὸν ἐν χαλκίῳ δεσμῷ, καὶ ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ³⁹ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σκευῶν τοῦ κυρίου λαβὼν Ναβουχοδονόσορ καὶ ἀπενέγκας ἀπηρείσατο ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι. ⁴⁰ τὰ δὲ ἱστορηθέντα περὶ αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ καὶ δυσσεβείας, ἀναγράφονται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν χρόνων τῶν βασιλέων. ⁴¹ καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωακὴμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅτε γὰρ ἀνεδείχθη, ἦν ἐτῶν ὀκτώ. ⁴² βασιλεύει δὲ μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας δέκα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐναντὶ κυρίου. ⁴³ καὶ μετ' ἐνιαυτὸν ἀποστείλας Ναβουχοδονόσορ μετήγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἅμα τοῖς ἱεροῖς σκευαῖς τοῦ κυρίου, ⁴⁴ καὶ ἀνέδειξε Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, ὄντα ἐτῶν εἴκοσι ἐνός. βασιλεύει δὲ ἔτη ἑνδεκά, ⁴⁵ καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὐκ ἐνετραπή ἀπὸ τῶν ῥηθέντων λόγων ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου ἐκ στόματος τοῦ κυρίου. ⁴⁶ καὶ ὀρκισθεὶς ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ τῷ ὀνόματι κυρίου, ἐπιπορήσας ἀπέστη. καὶ σκληρύνας αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ παρεβίβη τὰ νόμιμα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁷ καὶ οἱ ἡγούμενοι δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερῶν πολλὰ ἡσέβησαν καὶ ὑπὲρ πάσας τὰς ἀκαθαρσίας πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ζήσαντες τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἁγιαζόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁴⁸ καὶ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ μετακαλέσασθαι αὐτοὺς, καθότι ἐφείδετο

ἐφείδετο αὐτῶν καὶ τοῦ σκηνώματος αὐτοῦ. ⁴⁹ αὐτοὶ δὲ ἐμνηστῆρισαν ἐν τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. καὶ ἡ ἡμέρα ἐλάλησε κύριος, ἦσαν ἐκπαΐζοντες τοὺς προφῆτας αὐτοῦ, ἕως οὐ θυμῶντα αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ, διὰ τὰ δυσσεβήματα προστάξαι, ἀναβιβάσαι ἐπ' αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων. ⁵⁰ οὗτοι ἀπέκτειναν τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ, περικύνλω τοῦ ἁγίου αὐτῶν ἱεροῦ. καὶ οὐκ ἐφείσαντο νεανίσκου καὶ παρθένου καὶ προσβύτου καὶ νεωτέρου, ἀλλὰ πάντα παρέδωκαν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁵¹ καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρά, καὶ τὰς κιβωτοὺς τοῦ κυρίου, καὶ τὰς βασιλικὰς ἀποθήκας ἀναλαβόντες ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. ⁵² καὶ ἐνεπύρισαν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου, καὶ ἔλυσαν τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ, ⁵³ καὶ συνετέλεσαν πάντα τὰ ἐνδοξα αὐτῆς ἀχρεῖῶσαι, καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀπήγαγεν μετὰ ῥομφαίας εἰς Βαβυλῶνα. ⁵⁴ καὶ ἦσαν παῖδες αὐτῷ καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, μέχρις οὐ βασιλεύσαι Πέρσας, εἰς ἀναπλήρωσιν ῥήματος τοῦ κυρίου ἐν στόματι Ἰερεμίου. ⁵⁵ ἕως τοῦ εὐδοκῆσαι τὴν γῆν τὰ σάββατα αὐτῆς, πάντα τὸν χρόνον τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς σαββατιεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἑτῶν ἑβδομήκοντα.

Κ Ε Φ. Β'.

Βασιλεύοντος Κυρίου Περσῶν ἔτους πρώτου εἰς συντέλειαν ῥήματος κυρίου ἐν στόματι Ἰερεμίου, ² ἦγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κυρίου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἐκήρυξεν ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἅμα διὰ γραπτῶν, λέγων. ³ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κύρος. ἐμὲ ἀνέδειξε βασιλέα τῆς οἰκουμένης ὁ κύριος τοῦ Ἰσραὴλ, κύριος ὁ ὑψιστος. ⁴ καὶ ἐσήμηνέ μοι οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἶκον ἐν Ἱερουσαλὴμ, τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁵ εἴτις ἐστὶν οὖν ὑμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, ἔστω ὁ κύριος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναβὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, οἰκοδομήτω τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τοῦ Ἰσραὴλ. οὗτος ὁ κύριος, ὁ κατασκευάσας ἐν Ἱε-

ρουσαλὴμ. ⁶ ὅσοι οὖν κατὰ τοὺς τόπους οἰκοῦσι, βοηθεῖτωσαν αὐτῷ οἱ ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, ἐν χρυσίῳ καὶ ἐν ἀργυρίῳ, ἐν δόσεσι μετ' ἵππων καὶ κτήνων σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς κατ' εὐχὰς προσεθεμένοις εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁷ καὶ καταστήσαντες οἱ ἀρχίφυλοι τῶν πατριῶν τῆς Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν φυλῆς, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ πάντων ὧν ἤγειρε κύριος τὸ πνεῦμα, ἀναβῆναι οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ κυρίῳ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁸ καὶ οἱ περὶ κύκλω αὐτῶν ἐβοήθησαν ἐν πᾶσιν ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, ἵπποις, κτήνεσιν, καὶ εὐχαῖς ὡς πλείσταις πολλῶν, ὧν ὁ νοὺς ἠγέσθη. ⁹ καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος ἐξήνεγκε τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ κυρίου, ἃ μετήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπηρεῖσάτο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ. ¹⁰ ἐξενέγκας δὲ αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν παρέδωκεν αὐτὰ Μιθραδάτῃ τῷ ἑαυτοῦ γαζοφύλακι, ¹¹ διὰ δὲ τούτου παρεδόθησαν Σαρμασάρῳ προστάτῃ τῆς Ἰουδαίας. ¹² ὁ δὲ τούτων ἀριθμὸς ἦν, σπονδεῖα χρυσᾶ χίλια, σπονδεῖα ἀργυρᾶ χίλια, θυτσκὰ ἀργυρᾶ εἰκοσιενεᾶ, φιάλα χρυσαῖ τριακόντα, ἀργυρᾶ δις χίλια τετρακόσσια δέκα, καὶ ἄλλα σκεύη χίλια. ¹³ τὰ δὲ πάντα σκεύη ἐκομίσθη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πεντακισχίλια τετρακόσια ἐξηκονταενεᾶ, ¹⁴ ἀννέχθη δὲ ὑπὸ Σαρμασάρου ἅμα τοῖς ἐκ τῆς αἰμαλώσεως ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵ ἐν δὲ τοῖς ἐπὶ Ἀρταξέρξου τῶν Περσῶν βασιλείῳ χρόνοις κατέγραψαν αὐτῷ κατὰ τῶν κατοικούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ Βήλμος, καὶ Μιθραδάτης, καὶ Ταβέλλιος, καὶ Ράθυμος, καὶ Βεέλτεθμος, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τούτους συντασσομένοι, οἰκούντες δὲ ἐν Σαρμαρείᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις τόποις, τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν. ¹⁶ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ κυρίῳ οἱ παῖδες σου Ράθυμος ὁ τὰ προσπίπτοντα, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ ἐπίλοιποι τῆς βουλῆς αὐτῶν, καὶ κοιταὶ οἱ ἐν κοίλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ. ¹⁷ καὶ νῦν γνωστὸν ἔστω τῷ κυρίῳ βασιλεῖ,

οἶτι

ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀναβάντες παρ' ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, οἰκοδομοῦσι τὰς τε ἀγοράς αὐτῆς, καὶ τὰ τείχη θεραπεύουσι, καὶ ναὸν ὑποβάλλονται. ¹⁸ ἂν οὖν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τείχη συντελεσθῇ, φορολογίαν οὐ μὴ ὑπομείνωσι δοῦναι, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσιν ἀντιστήσονται. καὶ ἐπεὶ ἐνεργεῖται τὰ κατὰ τὸν ναὸν, καλῶς ἔχων ὑπολαμβάνομεν μὴ ὑπεριδεῖν τὸ τοιοῦτο. ἀλλὰ προσφωνῆσαι τῷ κυρίῳ βασιλεῖ, ὅπως ἂν φαίνηται σοι, ἐπισκεφθῇ ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν πατέρων σου βιβλίοις. ¹⁹ καὶ εὐρήσεις ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς γεγραμμένα περὶ τούτων, καὶ γνώσῃ ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἦν ἀποστάτις, καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις ἐνοχλοῦσα, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀποστάται καὶ πολιορκίας συνιστάμενοι ἐν αὐτῇ ἔτι ἐξ αἰῶνος, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ²⁰ νῦν οὖν ὑποδεικνύομέν σοι κύριε βασιλεῦ ὅτι ἂν ἡ πόλις αὕτη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ ταύτης τείχη ἀνασταθῇ, κἀκδοδος οὐκ ἔτι σοι ἔσται εἰς κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²¹ τότε ἀντέγραψεν ὁ βασιλεὺς Ραθύμῳ τῷ γράφοντι τὰ προσπίπτοντα, καὶ Βελτέθμῳ, καὶ Σαμέλλῳ γραμματεῖ, καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντασσόμενοις καὶ οἰκοῦσιν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ, καὶ Συρίᾳ, καὶ Φοινίκῃ τὰ ὑπογεγραμμένα. ²² ἀνέγνων τὴν ἐπιστολὴν ἣν πετόμφατε πρὸς με. ἐπέταξα οὖν ἐπισκέψασθαι. καὶ εὐρέθη ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἔστιν ἐξ αἰῶνος βασιλευσὶν ἀντιπαράτασσαν, ²³ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀποστάσεις καὶ πολέμους ἐν αὐτῇ συντελοῦντες, καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ καὶ σκληροὶ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ κυριεύοντες καὶ φορολογοῦντες κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην. ²⁴ νῦν οὖν ἐπέταξα ἀποκωλύσαι τοὺς ἄνθρώπους ἐκείνους τοῦ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν, καὶ προνοηθῆναι ὅπως μηδὲν παρὰ ταῦτα γένηται, καὶ μὴ προσβῇ ἐπὶ πλεῖον τὰ τῆς κακίας εἰς τὸ βασιλεῖς ἐνοχλῆσαι. ²⁵ τότε ἀγαννοσθέντων τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου γραφέντων Ράθυμος, καὶ Σαμέλλιος ὁ γραμματεὺς, καὶ οἱ τούτοις

συντασσόμενοι, ἀναξεύξαντες εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ σπουδὴν μεθ' ἵππων καὶ ὄχλου παρατάξεως, ἤρξαντο κωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας. καὶ ἤρχει ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐποίησε δοχὴν μεγάλην πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν, καὶ πᾶσι τοῖς οἰκογενέσιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς μεγιστάσι τῆς Μηδίας καὶ τῆς Περσίδος, ² καὶ πᾶσι τοῖς σατραπαῖς καὶ στρατηγοῖς καὶ τοπάρχαις τοῖς ὑπ' αὐτὸν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς μέχρις Αἰθιοπίας ἐν ταῖς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις. ³ καὶ ἐφάργσαν καὶ ἐπίσαν, καὶ ἐμπλησθέντες ἀνέλυσαν. ὁ δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἀνέλυσεν εἰς τὸν κοιτῶνα ἑαυτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη, καὶ ἔξυπνος ἐγένετο. ⁴ τότε οἱ τρεῖς νεανίσκοι οἱ σωματοφύλακες οἱ φυλάσσοντες τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως, εἶπαν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον. ⁵ εἴπωμεν ἕκαστος ἡμῶν ἓνα λόγον, ὃς ὑπερισχύει. καὶ οὐ ἂν φανῇ τὸ ὄψμα αὐτοῦ σοφώτερον τοῦ ἑτέρου, δώσει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς δωρεὰς μεγάλας, καὶ ἐπινίκια μέγαλα, ⁶ καὶ πορφύραν περιβαλέσθαι, καὶ ἐν χρυσώμασι πίνειν, καὶ ἐπὶ χρυσῷ καθεῦδειν, καὶ ἄρμα χρυσοχαλινόν, καὶ κίδαριν βυσσίνην, καὶ μανιάκην περὶ τὸν τραχήλον, ⁷ καὶ δεύτερος καθιεῖται Δαρείου διὰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ συγγενῆς Δαρείου κληθήσεται. ⁸ καὶ τότε γράψαντες ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ λόγον, ἐσφραγίσαντο καὶ ἔθηκαν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον Δαρείου τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπαν. ⁹ ὅταν ἐγερθῇ ὁ βασιλεὺς, δώσουσιν αὐτῷ τὸ γράμμα. καὶ ὃν ἂν κρίνῃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες τῆς Περσίδος ὅτι οὗ ὁ λόγος αὐτοῦ σοφώτερος, αὐτῷ δοθήσεται τὸ νίκος καθὼς γέγραπται. ¹⁰ ὁ εἰς ἔγραψεν, ὑπερισχύει ὁ οἶνος. ¹¹ ὁ ἕτερος ἔγραψεν, ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς. ¹² ὁ τρίτος ἔγραψεν, ὑπερισχύουσιν αἱ γυναῖκες, ὑπὲρ δὲ πάντα νικᾷ ἡ ἀλήθεια. ¹³ καὶ ὅτε ἐξηγέρθη ὁ βασιλεὺς, λαβόντες τὸ γράμμα ἔδωκαν αὐτῷ, καὶ ἀνέγνω. ¹⁴ καὶ ἐξαπο-

πτείλας ἐκάλεσε πάντας τοὺς μεγιστάνας τῆς Περσίδος καὶ τῆς Μηδείας, καὶ τοὺς σατράπας καὶ στρατηγούς, καὶ τοπάρχας καὶ ὑπάτους, καὶ ἐκάθισεν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ, καὶ ἀνεγνώσθη τὸ γράμμα ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁵ καὶ εἶπε. καλέσατε τοὺς νεανίσκους, καὶ αὐτοὶ δηλώσουσι τοὺς λόγους ἑαυτῶν. καὶ ἐκλήθησαν, καὶ εἰσῆλθον. ¹⁶ καὶ εἶπαν αὐτοῖς. ἀπαγγέilate ἡμῖν περὶ τῶν γεγραμμένων. καὶ ἤρξατο οὐ πρῶτος ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ οἴνου, καὶ ἔφη οὕτως. ¹⁷ ἄνδρες, πῶς ὑπερισχύει ὁ οἶνος; πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πιόντας αὐτὸν πλανᾷ, τὴν διάνοιαν ¹⁸ τοῦ τε βασιλέως καὶ τοῦ ὀργανοῦ ποιεῖ τὴν διάνοιαν μίαν, τὴν τε τοῦ οἰκέτου καὶ τὴν τοῦ ἐλευθέρου, τὴν τε τοῦ πένητος καὶ τὴν τοῦ πλουσίου. ¹⁹ καὶ πᾶσαν διάνοιαν μεταστρέφει εἰς εὐωχίαν καὶ εὐφροσύνην, καὶ οὐ μέμνηται πᾶσαν λύπην καὶ πᾶν ὀφείλημα, ²⁰ καὶ πάσας καρδίας ποιεῖ πλουσίας, καὶ οὐ μέμνηται βασιλέα οὐδὲ σατράπην. καὶ πάντα διὰ ταλάντων ποιεῖ λαλεῖν, ²¹ καὶ οὐ μέμνηται ὅταν πίνωσιν φιλιᾷσιν φίλοις καὶ ἀδελφοῖς, καὶ μετ' οὐ πολὺ σπῶνται τὰς μαχαίρας. ²² καὶ ὅταν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἐγροθῶσιν, οὐ μέμνηται ἃ ἔπραξαν. ²³ ὡς ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύει ὁ οἶνος, ὅτι οὕτως ἀναγκάζει ποιεῖν; καὶ ἐσίγησεν οὕτως εἶπας.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἤρξατο ὁ δεύτερος λαλεῖν, ὁ εἶπας περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλέως. ² ὡς ἄνδρες, οὐχ ὑπερισχύουσιν οἱ ἄνθρωποι, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν κατακρατοῦντες καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς; ³ ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπερισχύει καὶ κυριεύει αὐτῶν καὶ δεσπόζει αὐτῶν, καὶ πᾶν ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς, ἑνακούουσιν. ⁴ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς ποιῆσαι πόλεμον ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ ἐξαποστείλῃ αὐτοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους, βαδίζουσι καὶ κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους, ⁵ φοβεύουσι καὶ φοβέονται, καὶ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως οὐ παραβαίνουσιν. ἐὰν δὲ νικήσωσι, τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα, καὶ ἐὰν προνομεύσωσι, καὶ τὰ

ἄλλα πάντα. ⁶ καὶ ὅσοι οὐ στρατεύονται οὐδὲ πολεμοῦσιν ἀλλὰ γεωργοῦσι τὴν γῆν, πάλιν ὅταν σπεύρωσι θερίσαντες ἀναφέρουσι τῷ βασιλεῖ. καὶ ἕτερος τὸν ἕτερον ἀναγκάζοντες ἀναφέρουσι τοὺς φόρους τῷ βασιλεῖ, ⁷ καὶ αὐτὸς εἰς μόνος ἐστίν. ἐὰν εἴπῃ ἀποκτεῖναι, ἀποκτείνουσιν. ἐὰν εἴπῃ ἀφεῖναι, ἀφιοῦσιν. ⁸ εἶπεν πατάξαι, τύπτουσιν. εἶπεν ἐρημοῦσαι, ἐρημοῦσιν. εἶπεν οἰκοδομῆσαι, οἰκοδομοῦσιν. ⁹ εἶπεν ἐκκόψαι, ἐκκόπτουσιν. εἶπε φυτεύσαι, φυτεύουσι. ¹⁰ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἑνακούουσι. πρὸς δὲ τούτοις, αὐτὸς ἀνάκειται ἐσθίει καὶ πίνει καὶ καθεύδει, ¹¹ αὐτοὶ δὲ τηροῦσι κύκλῳ περὶ αὐτόν. καὶ οὐ δύνανται ἕκαστος ἀπελθεῖν, καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐδὲ παρακούουσιν αὐτοῦ. ¹² ὡς ἄνδρες, πῶς οὐχ ὑπερισχύει ὁ βασιλεὺς, ὅτι οὕτως ἐπάκουστός ἐστι; καὶ ἐσίγησεν. ¹³ ὁ δὲ τρίτος ὁ εἶπας περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ὀληθείας, οὗτός ἐστι Ζοροβάβελ, ἤρξατο λαλεῖν. ἄνδρες, ¹⁴ οὐ μέγας ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλοὶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ οἶνος ἰσχύει; τίς οὖν ὁ δεσπότης αὐτῶν, ἢ τίς ὁ κυριεὺς αὐτῶν; οὐχ αἱ γυναῖκες; ¹⁵ αἱ γυναῖκες ἐγέννησαν τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν ὃς κυριεύει τῆς θαλάσσης καὶ τῆς γῆς, ¹⁶ καὶ ἐξ αὐτῶν ἐγένοντο, καὶ αὐταὶ ἐξέθρεψαν αὐτοὺς τοὺς φυτεύσαντας τοὺς ἀμπελῶνας ἐξ ὧν ὁ οἶνος γίνεται, ¹⁷ καὶ αὐταὶ ποιοῦσι τὰς στολὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐταὶ ποιοῦσι δόξαν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ οὐ δύνανται οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τῶν γυναικῶν εἶναι. ¹⁸ ἐὰν δὲ συναγάγῃ χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον, καὶ ἴδωσι γυναῖκα μίαν καλὴν τῷ εἶδει καὶ τῷ κάλλει, ¹⁹ ταῦτα πάντα ἀφέντες, εἰς αὐτὴν ἐκκέχρηναι, καὶ χάσκοντες τὸ στόμα θεωροῦσιν αὐτήν, καὶ πάντες αὐτὴν αἰρετίζουσιν μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ πᾶν πρᾶγμα ὥραϊον. ²⁰ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἐγκαταλείπει ὃς ἐξέθρεψεν αὐτόν, καὶ τὴν ἰδίαν χώραν, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται, ²¹ καὶ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀφίησι τὴν ψυχὴν, καὶ οὕτε

οὔτε τὸν πατέρα μένηται, οὔτε τὴν μητέρα, οὔτε τὴν χώραν. ²² καὶ ἐντευθὲν δὲ ὑμᾶς γινῶναι, ὅτι αἱ γυναῖκες κυριεύουσιν ὑμῶν. οὐχὶ πονεῖτε, καὶ μοχθεῖτε, καὶ πάντα ταῖς γυναῖξιν δίδοτε καὶ φέρετε; ²³ καὶ λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος τὴν ὁμοφαίαν αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύεται ἐξοδεύειν καὶ ληστεύειν καὶ κλέπτειν, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν πλεῖν καὶ ποταμούς, ²⁴ καὶ τὸν λέοντα θεωρεῖ, καὶ ἐν σκότει βαδίζει. καὶ ὅταν κλέψῃ καὶ ἀρπάσῃ καὶ λωποδυτήσῃ, τῇ ἐρωμένῃ ἀποφέρει. ²⁵ καὶ πλεῖον ἀγαπᾷ ἄνθρωπος τὴν ἰδίαν γυναῖκα μᾶλλον ἢ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. ²⁶ καὶ πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις διανοίαις διὰ τὰς γυναῖκας, καὶ δούλοι ἐγένοντο δι' αὐτάς, ²⁷ καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο καὶ ἐσφάλησαν καὶ ἡμάρτοσαν διὰ τὰς γυναῖκας. ²⁸ καὶ νῦν οὐ πιστεύετε μοι; οὐχὶ μέγας ὁ βασιλεὺς τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ; οὐχὶ πάσαι αἱ χώραι εὐλαβοῦνται ἄψασθαι αὐτοῦ; ²⁹ ἐθεώρουν αὐτὸν καὶ Ἀπάμην τὴν θυγατέρα Βασιτάκου τοῦ θαυμαστοῦ, τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως, καθήμενὴν ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως ³⁰ καὶ ἀφαιρουσαν τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπιτιθοῦσαν ἑαυτῇ. καὶ ἐρῳάπιζε τὸν βασιλέα τῇ ἀριστερᾷ, ³¹ καὶ πρὸς τοῦτοις ὁ βασιλεὺς χάσκων τὸ στόμα ἐθεώρει αὐτήν. καὶ ἂν προσγελάσῃ αὐτῷ, γελᾷ. ἂν δὲ πικρανθῇ ἐπ' αὐτὸν, κολακεύει αὐτήν, ὅπως διαλλαγῇ αὐτῷ. ³² ὧ ἄνδρες, πῶς οὐχὶ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες, ὅτι οὕτως πράσσουν; ³³ καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστάνες ἔβλεπον εἰς τὸν ἕτερον. καὶ ᾤρετο λαλεῖν περὶ τῆς ἀληθείας. ³⁴ ἄνδρες, οὐχὶ ἰσχυραὶ αἱ γυναῖκες; μεγάλη ἡ γῆ, καὶ ὑψηλὸς ὁ οὐρανὸς, καὶ ταχύς τῷ δρόμῳ ὁ ἥλιος, ὅτι στρέφεται ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάλιν ἀποτρέχει εἰς τὸν ἑαυτοῦ τόπον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. ³⁵ οὐχὶ μέγας ὁς ταῦτα ποιεῖ; καὶ ἡ ἀλήθεια μεγάλη καὶ ἰσχυροτέρα παρὰ πάντα. ³⁶ πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ, καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει, καὶ οὐκ ἔστι μετ' αὐτῆς ἄδικον οὐδέν. ³⁷ ἀδι-

κος ὁ οἶνος, ἄδικος ὁ βασιλεὺς, ἄδικοι αἱ γυναῖκες, ἄδικοι πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄδικα πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια, καὶ ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῶν ἀπολοῦνται. ³⁸ καὶ ἡ ἀλήθεια μένει καὶ ἰσχύει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ζῇ καὶ κρατεῖ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ³⁹ καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτὴν λαμβάνειν πρόσωπα, οὐδὲ διάφορα, ἀλλὰ τὰ δίκαια ποιεῖ ἀπὸ πάντων τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν. καὶ πάντες εὐδοκοῦσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς, ⁴⁰ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει αὐτῆς οὐδὲν ἄδικον. καὶ αὕτη, ἡ ἰσχυρὴ, καὶ τὸ βασιλείον, καὶ ἡ ἐξουσία, καὶ ἡ μεγαλειότης τῶν πάντων αἰώνων. εὐλογητὸς ὁ θεὸς τῆς ἀληθείας. ⁴¹ καὶ ἐσιώπησε τοῦ λαλεῖν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς τότε ἐφώνησε. καὶ τότε εἶπον. μεγάλη ἡ ἀλήθεια, καὶ ὑπερισχύει. ⁴² τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ. αἰτήσαι ὁ θέλεις πλείους τῶν γεγραμμένων, καὶ δώσωμέν σοι ὃν τρόπον εὐρέθης σοφώτερος, καὶ ἐχόμενός μου καθήσῃ, καὶ συγγενῆς μου κληθήσῃ. ⁴³ τότε εἶπε τῷ βασιλεῖ. μνήσθητι τὴν εὐχὴν, ἣν ἠΐξω, οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ τὸ βασιλείόν σου παρέλαβες, ⁴⁴ καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ληφθέντα ἐξ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐκπέμψαι ἃ ἐχώρισε Κύριος, ὅτε ἠΐξατο ἐκκόψαι Βαβυλῶνα, καὶ ἠΐξατο ἐξαποστεῖλαι ἐκεῖ. ⁴⁵ καὶ σὺ ἠΐξω οἰκοδομῆσαι τὸν ναὸν ὃν ἐνεπύρισαν οἱ Ἰδουμαῖοι, ὅτε ἡρηνιώθη ἡ Ἰουδαία ὑπὸ τῶν Χαλδαίων. ⁴⁶ καὶ νῦν τοῦτό ἐστιν ὁ σε ἀξιῷ κύριε βασιλεῦ, καὶ ὁ αὐτοῦμαί σε, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μεγαλωσύνη ἡ παρὰ σοῦ. δέομαι οὖν ἵνα ποιήσῃς τὴν εὐχὴν, ἣν ἠΐξω τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, ποιῆσαι ἐκ στόματός σου. ⁴⁷ τότε ἀναστὰς Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔγραψεν αἰ τῷ τὰς ἐπιστολάς πρὸς πάντας τοὺς οἰκονόμους, καὶ τοπάρχας, καὶ στρατηγούς, καὶ σατράπας, ἵνα προεμπῶσιν αὐτὸν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀναβαίνοντας οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ πᾶσι τοῖς τοπάρχοις ἐν κοίλῃ Συρία, καὶ Φοινίκη, καὶ τοῖς ἐν τῷ Λιβάνῳ ἔγραψεν ἐπιστολάς, μετα-

μεταφέρειν ξύλα κέδρινα ἀπὸ τοῦ Λιβαίνου εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅπως οἰκοδομήσωσι μετ' αὐτοῦ τὴν πόλιν. ⁴⁹ καὶ ἔγραψε πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τῆς βασιλείας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, πάντα δυνατόν, καὶ τοπάρχην, καὶ σατράπην, καὶ οἰκονόμον μὴ ἐπελεύσεσθαι ἐπὶ τὰς θύρας αὐτῶν, ⁵⁰ καὶ πᾶσαν τὴν χώραν, ἣν κρατοῦσιν, ἀφορολόγητον αὐτοῖς ὑπάρχειν. καὶ ἵνα οἱ Ἰδουμαῖοι ἀφίωσι τὰς κώμας, ἃς διακρατοῦσι τῶν Ἰουδαίων. ⁵¹ καὶ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἱεροῦ δοθῆναι κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα εἰκοσι μέχρι τοῦ οἰκοδομηθῆναι. ⁵² καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ὀλοκαυτώματα καρποῦσθαι καθ' ἡμέραν, καθὰ ἔχουσιν ἐντολὴν, ἑπτακαίδεκα προσφέρειν ἄλλα τάλαντα, δέκα κατ' ἐνιαυτὸν. ⁵³ καὶ πᾶσι τοῖς προσβαίνουσιν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας κτίσαι τὴν πόλιν, ὑπάρχειν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἐκγόνοις αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς προσβαίνουσιν. ⁵⁴ ἔγραψε δὲ καὶ τὴν χορηγίαν καὶ τὴν ἱερατικὴν στολὴν ἐν τίνι λατρεύουσιν ἐν αὐτῇ. ⁵⁵ καὶ τοῖς Λευίταις ἔγραψε δοῦναι τὴν χορηγίαν, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἐπιτελεσθῇ ὁ οἶκος καὶ Ἱερουσαλήμ οἰκοδομηθῆναι. ⁵⁶ καὶ πᾶσι τοῖς φρουροῦσι τὴν πόλιν ἔγραψε δοῦναι αὐτοῖς κλήρους καὶ ὀψώνια. ⁵⁷ καὶ ἔξαπέστειλε πάντα τὰ σκεύη ἃ ἐχώρισε Κύρος ἀπὸ Βαβυλώνος. καὶ πάντα ὅσα εἶπε Κύρος ποιῆσαι, καὶ αὐτὸς ἐπέταξε ποιῆσαι, καὶ ἔξαποστεῖλαι εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁸ καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ νεανίσκος, ἄρας τὸ πρόσωπον εἰς τὸν οὐρανὸν ἐναντίον Ἱερουσαλήμ εὐλόγησε τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, λέγων. ⁵⁹ παρὰ σοῦ νίκη, καὶ παρὰ σοῦ ἡ σοφία, καὶ σὴ ἡ δόξα, καὶ ἐγὼ σὸς οἰκέτης. ⁶⁰ εὐλογητὸς εἶ, ὃς ἔδωκάς μοι σοφίαν, καὶ σοὶ ὁμολογῶ δέσποτα τῶν πατέρων. ⁶¹ καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστολάς, καὶ ἐξῆλθε, καὶ ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἀπηγγεῖλε τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ πᾶσι. ⁶² καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ ἄφεσιν, ⁶³ ἀναβῆναι καὶ οἰκοδομῆσαι τὴν Ἱε-

ρουσαλήμ καὶ τὸ ἱερὸν οὗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἐκωθονίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρὰς ἡμέρας ἑπτά.

Κ Ε Φ. Ε'.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐξελέγησαν ἀναβῆναι ἀρχηγοὶ οἴκου πατριῶν κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ θυγατέρες καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. ² καὶ Δαρεῖος συναπέστειλε μετ' αὐτῶν ἵππεῖς χίλιους ἕως τοῦ ἀποκαταστήσαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ μετ' εἰρήνης, καὶ μετὰ μουσικῶν τυμπάνων, καὶ αὐλῶν. ³ καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν παίζοντες, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς συναναβῆναι μετ' ἐκείνων. ⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀναβαινόντων κατὰ πατριᾶς αὐτῶν εἰς τὰς φυλὰς, ἐπὶ τὴν μεριδαρχίαν αὐτῶν. ⁵ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Φινεές, υἱοὶ Δαρῶν, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ τοῦ Σαραίου καὶ Ἰωακὴμ ὁ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυὶδ, ἐκ τῆς γενεᾶς Φαρές, φυλῆς δὲ Ἰούδα, ⁶ ὃς ἐλάλησεν ἐπὶ Δαρεῖου τοῦ βασιλέως Περσῶν λόγους σοφοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ μηνὶ Νισάν τοῦ πρώτου μηνός. ⁷ εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἀναβάντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς παροικίας, οὓς μετωκισεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώνος εἰς Βαβυλῶνα, ⁸ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ἐλθόντες μετὰ Ζοροβάβελ, καὶ Ἰησοῦ, Νεμίου, Ζαροραίου, Ῥησαίου, Ἐννέος, Μαρδοχαίου, Βεελσάρου, Ασφαράσου, Ρεελίου, Ροΐμου, Βαανᾶ, τῶν προηγουμένων αὐτῶν. ⁹ ἀριθμὸς τῶν ἀπὸ τοῦ ἐθνους καὶ οἱ προηγούμενοι αὐτῶν. υἱοὶ Φόρος, δύο χιλιάδες καὶ ἑκατὸν ἑβδομηκονταδύο. υἱοὶ Σαφάτ, τετρακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. ¹⁰ υἱοὶ Ἀρές, ἑπτακόσιοι πεντηκονταεξί. ¹¹ υἱοὶ Φαᾶθ Μωᾶβ εἰς τοὺς υἱοὺς Ἰησοῦ καὶ Ἰωᾶβ, δις χίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο. ¹² υἱοὶ Ἡλᾶμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. υἱοὶ Ζαθουῦ, ἑννακόσιοι ἑβδομηκονταπέντε. υἱοὶ Χορβέ, ἑπτα-

ἐπτακόσιοι πέντε. υἱοὶ Βανί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ. ¹³ υἱοὶ Βηβαί, ἑξακόσιοι τριακοντατρεῖς. υἱοὶ Αργαί, χίλιοι τριακόσιοι εικοσιδύο. ¹⁴ υἱοὶ Ἀδωνιάν, ἑξακόσιοι τριακονταεπτὰ. υἱοὶ Βαγοῖ, διεχίλιοι ἑξακόσιοι ἑξ. υἱοὶ Ἀδινού, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. ¹⁵ υἱοὶ Ἀτηρ Ἐζεκίου, ἑννεηκονταδύο. υἱοὶ Κιλάν, καὶ Ἀζηράν, ἑξηκονταεπτὰ. υἱοὶ Ἀζαρού, τετρακόσιοι τριακονταδύο. ¹⁶ υἱοὶ Ἀννίς, ἑκατὸν εἰς. υἱοὶ Ἀρόμ, τριακονταδύο. υἱοὶ Βασσαι, τριακόσιοι εικοσιτρεῖς. υἱοὶ Ἀρσιφουριθ, ἑκατὸν δύο. ¹⁷ υἱοὶ Βαιτηρους, τριεχίλιοι πέντε. υἱοὶ ἐκ Βαιθλωμών, ἑκατὸν εικοσιτρεῖς. ¹⁸ οἱ ἐκ Νετωφάς, πεντηκονταπέντε. οἱ ἐξ Ἀναθώθ, ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ. οἱ ἐκ Βαιθασμών, τεσσαρακονταδύο. ¹⁹ οἱ ἐκ Καριαθιρί, εικοσιπέντε. οἱ ἐκ Καφέρας, καὶ Βηρώ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς. ²⁰ οἱ Χαδιασαι, καὶ Ἀμυίδιοι, τετρακόσιοι εικοσιδύο. οἱ ἐκ Κιραμῆς καὶ Γαββῆς, ἑξακόσιοι εἴκοσι εἰς. ²¹ οἱ ἐκ Μακαλὼν, ἑκατὸν εικοσιδύο. οἱ ἐκ Βετολίω, πεντηκονταδύο. υἱοὶ Νιφίς, ἑκατὸν πεντηκονταεξ. ²² υἱοὶ Καλαμωλάλου, καὶ Ὠνούς, ἑπτακόσιοι εικοσιπέντε. υἱοὶ Ἰερεχού, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ²³ υἱοὶ Σανάας, τριεχίλιοι τριακόσιοι εἰς. ²⁴ οἱ ἱερεῖς οἱ υἱοὶ Ἰεδδου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς υἱοὺς Σανασιβ, ὀκτακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. υἱοὶ Ἐμμηροῦθ, διακόσιοι πεντηκονταδύο. ²⁵ υἱοὶ Φασσούρου, χίλιοι τεσσαρακονταεπτὰ. υἱοὶ Χαρμὲ, διακόσιοι δεκαεπτὰ. ²⁶ οἱ Λευῖται οἱ υἱοὶ Ἰησοῦ, καὶ Καδοήλου, καὶ Βάννου, καὶ Σουδίου, ἑβδομηκοντατέσσαρες. ²⁷ οἱ ἱεροψάλται υἱοὶ Ἀσάφ, ἑκατὸν εικοσιοκτώ. ²⁸ οἱ θυρωροὶ υἱοὶ Σαλὸυμ, υἱοὶ Ἀτάρ, υἱοὶ Τολμάν, υἱοὶ Δακούβ, υἱοὶ Ἀτητά, υἱοὶ Τωβίς, πάντες ἑκατὸν τριακονταεννέα. ²⁹ οἱ ἱερόδουλοι, υἱοὶ Ἡσαῦ, υἱοὶ Ἀσιγά, υἱοὶ Ταβαώθ, υἱοὶ Κηράς, υἱοὶ Σουδά, υἱοὶ Φαλαίου, υἱοὶ Λαβανὰ, υἱοὶ Ἀγραβὰ, ³⁰ υἱοὶ Ἀκούδ, υἱοὶ Οὐτά, υἱοὶ Κητάβ, υἱοὶ Ἀκκαβὰ, υἱοὶ Συβαῖ, υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Καθουά, υἱοὶ

Γεδδούρ, ³¹ υἱοὶ Ἰαΐρου, υἱοὶ Δαισάν, υἱοὶ Νοεβὰ, υἱοὶ Χασεβὰ, υἱοὶ Καζηρά, υἱοὶ Ὀζίου, υἱοὶ Φινοῆ, υἱοὶ Ἀσαρά, υἱοὶ Βασθαῖ, υἱοὶ Ἀσσανὰ, υἱοὶ Μανί, υἱοὶ Ναφισί, υἱοὶ Ἀκούφ, υἱοὶ Ἀχιβά, υἱοὶ Ἀσουβ, υἱοὶ Φαρακὲμ, υἱοὶ Βασαλὲμ, ³² υἱοὶ Μεεδδά, υἱοὶ Κουθὰ, υἱοὶ Χαρέα, υἱοὶ Βαρχονὲ, υἱοὶ Σεράρ, υἱοὶ Θανοῖ, υἱοὶ Νασι, υἱοὶ Ἀτεγά. ³³ υἱοὶ παίδων Σαλωμών, υἱοὶ Ἀσσαπφωθ, υἱοὶ Φαριρά, υἱοὶ Ἰαηλὶ, υἱοὶ Λοζών, υἱοὶ Ἰσδαήλ, υἱοὶ Σαφῦ, ³⁴ υἱοὶ Ἀγὰ, υἱοὶ Φαχαρέθ, υἱοὶ Σαβιη, υἱοὶ Σαρωθί, υἱοὶ Μισαίας, υἱοὶ Γας, υἱοὶ Ἀδδούς, υἱοὶ Σουβὰ, υἱοὶ Ἀεθρόα, υἱοὶ Βαρωδὲς, υἱοὶ Σαράχ, υἱοὶ Ἀλλώμ. ³⁵ πάντες οἱ ἱερόδουλοι, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν παίδων Σαλωμών τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. ³⁶ οὗτοι ἀναβάργες ἀπὸ Θεμελὲθ, καὶ Θελερσας, ἡγούμενος αὐτῶν Χαρααθαλάν, καὶ Ἀαλάρ. ³⁷ καὶ οὐκ ἠδύναντο ἀπαγγεῖλαι τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ γενεάς, ὥς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ εἰσιν. υἱοὶ Ἀαλάν τοῦ υἱοῦ τοῦ Βαενάν, υἱοὶ Νεκωδάν ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο. ³⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱερέων οἱ ἐμποιοῦμενοι ἱεροσύνης, καὶ οὐκ εὐρέθησαν. υἱοὶ Ὀρδία, υἱοὶ Ἀκβῶς, υἱοὶ Ἰαδδου τοῦ λαβόντος Ἀυρίαν γυναῖκα τῶν θυγατέρων Φαηζέλδαίου, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ³⁹ καὶ τούτων ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλοχισμῷ καὶ μὴ εὐρεθείσης, ἐχωρίσθησαν τοῦ ἱερατεύειν. ⁴⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Νεκμίας καὶ Ἀλθαρίας, μὴ μετέχιν τῶν ἀγίων ἕως ἀναστῇ ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. ⁴¹ οἱ δὲ πάντες Ἰσραὴλ ἦσαν ἀπὸ δωδεκαετούς καὶ ἑπᾶνω χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν, μυριάδες τέσσαρες διεχίλιοι τριακόσιοι ἑξήκοντα. παῖδες τούτων καὶ παιδίσκαι ἑπτακιεχίλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτὰ. ψάλται καὶ ψαλτωδοὶ, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ⁴² κάμηλοι τετρακόσιοι τριακονταπέντε, καὶ ἵπποι ἑπτακιεχίλιοι τριακονταεξ, ἡμίονοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε, ὑποζύγια πεντακιεχίλια πεντακόσια εικοσιπέντε. ⁴³ καὶ ἐκ τῶν ἡγου-

ἡγουμένων κατὰ τὰς πατριὰς ἐν τῷ παραγίνεσθαι αὐτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἠΰξαντο ἐγείραι τὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, ⁴⁴ καὶ δοῦναι εἰς τὸ ἱερὸν γαζοφυλάκιον τῶν ἔργων χρυσίου μνᾶς χιλίας καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντακισχιλίας, καὶ στολὰς ἱεραικὰς ἑκατόν. ⁴⁵ καὶ κατοικήσθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ τῇ χώρᾳ, οἷτε ἱεροψάλται, καὶ οἱ θυρωροί, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν. ⁴⁶ ἐνσταντος δὲ τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, καὶ ὄντων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἑκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις, συνήχθησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ εὐρυχωρον τοῦ πρώτου πυλῶνος τοῦ πρὸς τῇ ἀνατολῇ. ⁴⁷ καὶ καταστάς Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ τοῦτου ἀδελφοί, ἤτοιμασαν τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, ⁴⁸ προσεγγέειν αὐτὸ ἐπὶ αὐτοῦ ὀλοκαυτώσεις ἀκούουτως τοῖς ἐν τῇ Μωϋσέως βίβλῳ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ διηγορευμένοις. ⁴⁹ καὶ ἐπισυνήχθησαν αὐτοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἔθνων τῆς γῆς, καὶ κατώρθωσαν τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν, ὅτι ἐν ἔχθρᾳ ἦσαν αὐτοῖς. καὶ κατίσχυσαν αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνέφερον θυσίας κατὰ τὸν καιρὸν, καὶ ὀλοκαυτώματα κυρίῳ τὸ πρωϊνὸν καὶ τὸ δειλινόν. ⁵⁰ καὶ ἠγάγosan τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν, ὡς ἐπιτέτακται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ θυσίας καθ' ἡμέραν, ὡς προσήκον ἦν. ⁵¹ καὶ μετὰ ταῦτα προσφοράς ἐν δελεισμῷ, καὶ θυσίας σαββάτων καὶ νομηνιῶν καὶ ἑορτῶν πασῶν ἡγιασμένων. ⁵² καὶ ὅσοι ἠΰξαντο εὐχὴν τῷ θεῷ ἀπὸ τῆς νομηνίας τοῦ ἑβδόμου μηνὸς, ἤρξαντο προσφέρειν θυσίας τῷ θεῷ, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ οὐπω ὤκοδόμητο. ⁵³ καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς λατομοῖς καὶ τέκτοσι, καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ καὶ χάρδα τοῖς Σιδωνίοις καὶ Τυρίοις εἰς τὸ παράγειν αὐτοὺς ἐκ τοῦ Λιβάνου ξύλα κέδρινα, διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ἰόππης λιμένα, κατὰ τὸ πρόσταγμα τὸ γραφέν αὐτοῖς παρὰ

Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. ⁵⁴ καὶ τῷ δευτέρῳ ἔτι παραγενόμενος εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ μηνὸς δευτέρου, ἤρξατο Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ, καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, καὶ πάντες οἱ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, ⁵⁵ καὶ ἐθεμελίωσαν τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῇ νομηνίᾳ τοῦ δευτέρου μηνὸς, τοῦ δευτέρου ἔτους, ἐν τῷ ἔλθειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁵⁶ καὶ ἔστησαν τοὺς Λευῖτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ κυρίου. καὶ ἔστη Ἰησοὺς, καὶ οἱ υἱοί, καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ Καθμιὴλ ὁ ἀδελφός, καὶ οἱ υἱοὶ Ἡμαδαβὸν, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωδὰ τοῦ Ἡλιαδοῦδ συν τοῖς υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς, πάντες οἱ Λευῖται ὁμοθυμαδὸν ἐργοδιῶνται, ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου. καὶ ὠκοδόμησαν οἱ οἰκοδόμοι τὸν ναὸν τοῦ κυρίου. ⁵⁷ καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἐστολισμένοι μετὰ μουσικῶν καὶ σαλπύγων, καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἀσάφ ἔχοντες τὰ κύμβαλα ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ, καὶ εὐλογοῦντες κατὰ Δαυὶδ βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵⁸ καὶ ἐφώνησαν δι' ὕμνων εὐλογοῦντες τῷ κυρίῳ, ὅτι ἡ χρηστότης αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἐν παντὶ Ἰσραὴλ. ⁵⁹ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσάλπισαν καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, ὑμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου κυρίου. ⁶⁰ καὶ ἦλθosan ἐκ τῶν ἱερέων τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν προκαθημένων κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ ἑωρακότες τὸν πρὸς τοῦτου οἶκον πρὸς τὴν τοῦτου οἰκοδομήν μετὰ κλαυθμοῦ καὶ κραυγῆς μεγάλης, ⁶¹ καὶ πολλοὶ διὰ σαλπύγων καὶ χαρᾶς μεγάλης τῇ φωνῇ, ⁶² ὥστε τὸν λαὸν μὴ ἀκούειν τῶν σαλπύγων διὰ τὸν κλαυθμὸν τοῦ λαοῦ. ὁ γὰρ ὄχλος ἦν ὁ σαλπίζων μεγάλως, ὥστε μακρόθεν ἀκούεσθαι. ⁶³ καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐχθροὶ τῆς φυλῆς Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, ἦλθosan ἐπιγινῶναι τίς ἡ φωνὴ τῶν σαλπύγων, ⁶⁴ καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἰκοδομοῦσι τὸν ναὸν τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ. ⁶⁵ καὶ προσελθόντες τῷ Ζοροβάβελ,

καὶ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν, λέγουσιν αὐτοῖς. συνοικοδομήσωμεν ὑμῖν. ⁶⁶ ὁμοίως γὰρ ὑμῖν ἀκούομεν τοῦ κυρίου ὑμῶν, καὶ αὐτῷ ἐπιθύομεν ἅφ' ἡμερῶν Ἀσβακαφᾶς βασιλέως Ἀσσυρίων, ὃς μετήγαγεν ἡμᾶς ἐνταῦθα. ⁶⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοὺς καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ. οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίῳ θεῷ ἡμῶν. ⁶⁸ ἡμεῖς γὰρ μόνοι οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκολούθως οἷς προσέταξεν ἡμῖν Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁶⁹ τὰ δὲ ἔθνη τῆς γῆς ἐπικοιμώμενα τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ πολιορκοῦντες, εἶργον τοῦ οἰκοδομεῖν. ⁷⁰ καὶ βούλας δημιουργοῦντες, καὶ συστάσεις ποιοῦμενοι, ἀπεκόλυσαν τοῦ ἀποτελεσθῆναι τὴν οἰκοδομὴν πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς τοῦ βασιλέως Κύρου. καὶ εἰρχθησαν τῆς οἰκοδομῆς ἔτη δύο ἕως τῆς Δαρείου βασιλείας.

Κ Ε Φ. ε'.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς Δαρείου βασιλείας ἐπροφήτευσεν Ἀγγαῖος καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδῶ οἱ προφῆται ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. ² τότε στάς Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲν, ἤρξαντο οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, συνόντων τῶν προφητῶν τοῦ κυρίου, βοηθοῦντων αὐτοῖς. ³ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ παρῆν πρὸς αὐτοὺς Σιάννης ὁ ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι, καὶ εἶπαν αὐτοῖς. ⁴ τίνας ὑμῖν συντάξαντος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομεῖτε, καὶ τὴν στέγην ταύτην καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἐπιτελεῖτε; καὶ τίνες εἰσὶν οἰκοδόμοι οἱ ταῦτα ἐπιτελοῦντες; ⁵ καὶ ἔσχosan χάριν ἐπισκοπῆς γενομένης ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῦ κυρίου οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, ⁶ καὶ οὐκ ἐκωλύθησαν τῆς οἰκοδομῆς, μέχρις οὗ ἀποσημανθῆναι Δαρείῳ περὶ αὐτῶν, καὶ προσφανεσθῆναι. ⁷ ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἧς ἔγραψε Δαρείῳ καὶ ἀπέστειλαν. Σι-

άννης ὁ ἑπαρχος Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Σαθραβουζάνης, καὶ οἱ συνεταῖροι οἱ ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινικῇ ἡγεμόνες, βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. ⁸ πάντα γνωστά ἐστὼ τῷ κυρίῳ ἡμῶν τῷ βασιλεῖ, ὅτι παραγενόμενοι εἰς τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐλθόντες εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πόλιν, κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας οἶκον τῷ κυρίῳ μέγαν, καινὸν διὰ λίθων ξυστῶν πολυτελῶν, ξυλῶν τιθεμένων ἐν τοῖς τοίχοις, ⁹ καὶ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἐπὶ σπουδῆς γινόμενα, καὶ εὐδοούμενον τὸ ἔργον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ δόξῃ, καὶ ἐπιμελείᾳ συντελούμενον. ¹⁰ τότε ἐπυνθανόμεθα τῶν πρεσβυτέρων τούτων, λέγοντες. τίνας ὑμῖν προστάξαντος οἰκοδομεῖτε τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ τὰ ἔργα ταῦτα θεμελιούτε; ¹¹ ἐπερωτήσαμεν οὖν αὐτοὺς, εἵνεκεν τοῦ γνωρίσαι σοι, καὶ γράψαι σοι τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀφηγουμένους, καὶ τὴν ὀνοματογραφίαν ἡτοῦμεν αὐτοὺς τῶν προκαθηγουμένων. ¹² οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες. ἔσμεν παῖδες τοῦ κυρίου τοῦ κτίσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ¹³ καὶ ὠκοδόμητο οἶκος ἔμπροσθεν ἐτῶν πλείων διὰ βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ, καὶ ἐπετελέσθη. ¹⁴ καὶ ἐπεὶ οἱ πατέρες ἡμῶν παραπικράντες ἡμαρτον εἰς τὸν κύριον τοῦ Ἰσραὴλ τὸν οὐράνιον, παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος βασιλέως τῶν Χαλδαίων. ¹⁵ τὸν τε οἶκον καθελόντες ἐνεπύρισαν, καὶ τὸν λαὸν ἡχμαλώτευσαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁶ ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει βασιλεύοντος Κύρου χώρας Βαβυλωνίας ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Κύρος τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, ¹⁷ καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἔξηνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπηρεύεσθαι αὐτὰ ἐν τῷ αὐτοῦ ναῷ, πάλιν ἐξηνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Βαβυλωνίᾳ, καὶ παρεδόθη Σαβανασσάρῳ Ζοροβάβελ τῷ ἑπαρχῷ ¹⁸ καὶ ἐπεταγῇ αὐτῷ, καὶ ἀπῆ-

νεγκε πάντα τὰ σκεύη ταῦτα ἀποθεῖναι ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν ναὸν τοῦ κυρίου οἰκοδομηθῆναι ἐπὶ τοῦ τόπου. ¹⁹ τότε ὁ Σαβανάσ-σαρος παραγεγόμενος ἐνεβάλετο τοὺς θεμελίους τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπ' ἐκείνου μέχρι τοῦ νῦν οἰκοδομούμενος οὐκ ἔλαβε συντέλειαν. ²⁰ νῦν οὖν εἰ κρίνεται, βασιλεῦ, επισκεπήτω ἐν τοῖς βασιλικαῖς βιβλιοφυλακίαις τοῦ Κύρου, ²¹ καὶ ἐὰν εὕρισκῃτε μετὰ τῆς γνώμης Κυρίου τοῦ βασιλέως γενομένην τὴν οἰκοδομὴν τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κρίνῃται τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἡμῶν, προσφωνησάτω ἡμῖν περὶ τούτων. ²² τότε ὁ βασιλεὺς Δαρείος προσέταξεν επισκέψασθαι ἐν τοῖς βιβλιοφυλακίαις τοῖς κειμένοις ἐν Βαβυλῶνι, καὶ εὗρέθη ἐν Ἐκβατάνοις τῇ βάρει τῇ ἐν Μηδείᾳ χώρα τόπος εἰς, ἐν ᾧ ὑπομνηματιστο τάδε. ²³ ἔτους πρώτου βασιλεύοντος Κυρίου βασιλεὺς Κύρος προσέταξε τὸν οἶκον τοῦ κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομῆσαι, ὅπου ἐπιθύουσι διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, ²⁴ οὗ τὸ ὕψος πηχῶν ἐξήκοντα, πλάτος πηχῶν ἐξήκοντα διὰ δόμων λιθίνων ξυστῶν τριῶν, καὶ δόμου ξυλίνου ἐγχωρίου καινοῦ ἐνός, καὶ τὸ δαπάνημα δοθῆναι ἐκ τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ βασιλέως, ²⁵ καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ οἴκου κυρίου τὰ τε χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ, ἃ ἐξήνεγκε Ναβουχοδονόσορ ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν εἰς Βαβυλῶνα, ἀποκατασταθῆναι εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, οὗ ἦν κείμενα, ὅπως τεθῇ ἐκεῖ. ²⁶ προσέταξε δὲ ἐπιμεληθῆναι Σισίνην ἑπαρχὸν Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνην, καὶ τοῖς συνεταῖροις, καὶ τοῖς ἀποεταγμένοις ἐν Συρίᾳ καὶ Φοινίᾳ ἡγεμόσιν ἀπέχεσθαι τοῦ τόπου, ἕασαι δὲ τὸν παῖδα κυρίου Ζοροβάβελ, ἑπαρχὸν δὲ τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, τὸν οἶκον τοῦ κυρίου ἐκεῖνον οἰκοδομῆν ἐπὶ τοῦ τόπου. ²⁷ καὶ ἐγὼ δὲ ἐπέταξα ὁλοσχερῶς οἰκοδομῆσαι καὶ ἀτενίσαι, ἵνα συμποιώσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, μέχρι τοῦ ἐπιτελεσθῆναι τὸν οἶκον τοῦ

κυρίου. ²⁸ καὶ ἀπὸ τῆς φορολογίας κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης ἐπιμελῶς σύνταξιν δίδοσθαι τούτοις τοῖς ἀνθρώποις εἰς θυσίαν τῷ κυρίῳ, Ζοροβάβελ ἑπαρχῷ εἰς ταύρους, καὶ κριοὺς, καὶ ἄρνας, ²⁹ ὁμοίως δὲ καὶ πυρὸν, καὶ ἄλα, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον ἐνδελεχῶς κατ' ἐνιαυτὸν, καθὼς ἂν οἱ ἱερεῖς οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ ὑπαγορεύσωσιν ἀναλίσκεσθαι καθ' ἡμέραν ἀναμφισβητήτως, ³⁰ ὅπως προσφέρωνται σπονδαὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν παίδων, καὶ προσέχωνται περὶ τῆς αὐτῶν ζωῆς, ³¹ καὶ προστάζει ἵνα ὅσοι ἐὰν παραβῶσι τι τῶν γεγραμμένων καὶ ἀκυρώσωσι, ληφθῇνα ξύλον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμασθῆναι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι βασιλικά. ³² διὰ ταῦτα καὶ ὁ κύριος, οὗ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπικέκληται ἐκεῖ, ἀφανίσαι πάντα βασιλεία καὶ ἔθνος, ὃς ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κωλύσαι ἢ κακοποιῆσαι τὸν οἶκον κυρίου ἐκεῖνον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³³ ἐγὼ βασιλεὺς Δαρείος δεδογμάτικα ἐπιμελῶς κατὰ ταῦτα γίνεσθαι.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Τότε Σισίνης ἑπαρχὸς κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ Σαθραβουζάνης καὶ οἱ συνεταῖροι κατακολουθήσαντες τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δαρείου προσταγεῖσιν, ² ἐπεστάτου τῶν ἱερῶν ἔργων ἐπιμελέστερον συνεροῦντες τοῖς πρεσβυτέροις τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱεροστόταις, ³ καὶ εὐδοα ἐγένετο τὰ ἱερὰ ἔργα, προφητευόντων Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου τῶν προφητῶν. ⁴ καὶ συνετέλεσαν ταῦτα διὰ προσταγματος κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ. καὶ μετὰ τῆς γνώμης τοῦ Κυρίου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρταξέρξου βασιλέων Περσῶν, ⁵ συνετέλεσθη ὁ οἶκος ὁ ἅγιος ἕως τρίτης καὶ εἰκαδὸς μηνὸς Ἀδαρ τοῦ ἔκτου ἔτους βασιλέως Δαρείου. ⁶ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας οἱ προστεθέντες ἀκολουθῶς τοῖς ἐν τῇ Μουσέως βίβλῳ. ⁷ καὶ προσήνεγκαν εἰς τὸν ἑκατημισμὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ κυρίου ταύρους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἄρνας τετρακοσίους,

⁸ χιμάρους ὑπὲρ ἁμαρτίας παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα πρὸς ἀριθμὸν, ἐκ τῶν φυλαρχῶν τοῦ Ἰσραὴλ δώδεκα. ⁹ καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται κατὰ φυλάς ἐστολισμένοι ἐπὶ τῶν ἔργων κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ ἀκολουθῶς τῇ Μωυσέως βίβλῳ, καὶ οἱ θυρωροὶ ἐφ' ἐκάστου πυλῶνος. ¹⁰ καὶ ἠγάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τὸ πάσχα ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνός, ὅτε ἠγνίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἅμα ¹¹ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας, ὅτι ἠγνίσθησαν, ὅτι οἱ Λευῖται ἅμα πάντες ἠγνίσθησαν. ¹² καὶ ἔθυσαν τὸ πάσχα πᾶσι τοῖς υἱοῖς τοῖς αἰχμαλωσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἑαυτοῖς. ¹³ καὶ ἐφάγosan οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, πάντες οἱ χωρισθέντες ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, ζητούντες τὸν κύριον. ¹⁴ καὶ ἠγάγosan τὴν ἐορτὴν τῶν αἰζύμων ἑπτά ἡμέρας ἐμφανιζόμενοι ἔναντι κυρίου, ¹⁵ ὅτι μετέστρεψε τὴν βουλὴν τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐπ' αὐτούς, κατισχύσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ μεταγενέστερος τούτων ἐστὶ, βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ Περσῶν βασιλέως προσέβη Ἐσδρας Ἀχαραίου, τοῦ Ζερρίου, τοῦ Χελκίου, τοῦ Σαλῆμου, ² τοῦ Σαδδούκου, τοῦ Ἀχιλβου, τοῦ Ἀμαρίου, τοῦ Ὀζίου, τοῦ Βοκκά, τοῦ Ἀβισαΐ, τοῦ Φινεὲς, τοῦ Ἐλεάζα, τοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ³ οὗτος Ἐσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος ὡς γραμματεὺς εὐφυὲς ὢν ἐν τῷ Μωυσέως νόμῳ τῷ ἐκδεδομένῳ ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ, ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς δόξαν εὐρόντος χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἀξιώματα αὐτοῦ. ⁵ καὶ συνανέβησαν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ τῶν ἱερέων, καὶ Λευιτῶν, καὶ ἱεροφαιτῶν, καὶ θυρωρῶν, καὶ ἱεροδούλων εἰς Ἰερουσαλὴμ, ⁶ ἔτους ἑβδόμου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί. οὗτος ἐνιαυτὸς ἑβδόμος τῷ βασιλεῖ. ἔξιελθόντες γὰρ ἐκ Βαβυλῶνος τῇ νουμηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνός, παρεγένον-

το εἰς Ἰερουσαλὴμ κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς εὐοδίαν παρὰ τοῦ κυρίου ἐπ' αὐτῷ. ⁷ ὁ γὰρ Ἐσδρας πολλὴν ἐπιστήμην περιεῖχεν εἰς τὸ μηδὲν παραλπεῖν τῶν ἐκ τοῦ νόμου κυρίου καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν, διδάξαι πάντα τὸν Ἰσραὴλ δικαιοώματα καὶ κρίματα. ⁸ προσπεσόντος δὲ τοῦ γραφέντος προστάγματος παρὰ Ἀρταξέρξου βασιλέως πρὸς Ἐσδραν τὸν ἱερέα καὶ ἀναγνώστην τοῦ νόμου κυρίου, οὗ ἐστὶν ἀντίγραφον τὸ ὑποκείμενον. ⁹ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἐσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ τοῦ νόμου κυρίου χαίρειν, καὶ τὰ φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας προσέταξα τοὺς βουλομένους ἐκ τοῦ ἐθνους τῶν Ἰουδαίων αἰρετιζήσοντας, καὶ τῶν ἱερέων, καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τῶνδε ἐν τῇ ἡμετέρᾳ βασιλείᾳ συμπορεύεσθαι σοι εἰς Ἰερουσαλὴμ. ¹¹ ὅσοι οὖν ἐνθυμούνται, συνεξορμάσθωσαν καθάπερ δέδοται ἐμοὶ τε, καὶ τοῖς ἑπτὰ φίλοις συμβουλευταῖς, ¹² ὅπως ἐπισκέψωνται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἰερουσαλὴμ ἀκολουθῶς ὃ ἔχει ἐν τῷ νόμῳ κυρίου. ¹³ καὶ ἀπενεγκεῖν δῶρα τῷ κυρίῳ τοῦ Ἰσραὴλ, ἃ ἠξάμην ἐγὼ τε καὶ οἱ φίλοι εἰς Ἰερουσαλὴμ. καὶ πᾶν χρυσίον καὶ ἀργύριον ὃ ἐὰν εὔρεθῇ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βαβυλωνίας τῷ κυρίῳ εἰς Ἰερουσαλὴμ σὺν τῷ δεδορημένῳ ὑπὸ τοῦ ἐθνους εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἰερουσαλὴμ ¹⁴ συναχθῆναι, τό τε χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον εἰς ταύρους καὶ κριοὺς καὶ ἄρνας, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα, ¹⁵ ὥστε προσενεγκεῖν θυσίας τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν τὸ ἐν Ἰερουσαλὴμ. ¹⁶ καὶ πάντα ὅσα ἐὰν βούλῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν σου ποιῆσαι χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ, ἐπιτέλει κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ σου. ¹⁷ καὶ τὰ ἱερά σκευὴ τοῦ κυρίου, τὰ διδόμενά σοι εἰς τὴν χρείαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ θεοῦ σου, ¹⁸ δώσεις ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γαζοφυλακίου. ¹⁹ κἀγὼ ἰδοὺ Ἀρταξέρξης βασιλεὺς προσέταξα τοῖς γαζοφύλαξι Συρίας καὶ Φοινίκης, ἵνα ὅσα ἐὰν ἀποστείλῃ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης τοῦ νόμου τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐπιμελῶς διδώσιν αὐτῷ

ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, ²⁰ ὁμοίως δὲ καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, καὶ οἴνου μετροητῶν ἑκατὸν. ²¹ καὶ ἄλλα ἐκ πλήθους πάντα κατὰ τὸν τοῦ θεοῦ νόμον ἐπιτελεσθήτω ἐπιμελῶς τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ἕνεκεν τοῦ μὴ γενέσθαι ὄργην εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²² καὶ ὑμῖν δὲ λέγεται ὅπως πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευítais, καὶ ἱεροψάλταις καὶ θυρωροῖς καὶ ἱεροδούλοις καὶ πραγματικοῖς τοῦ ἱεροῦ τούτου μηδὲ μία φορολογία, μηδὲ ἄλλη ἐπιβουλὴ γίνηται, καὶ μηδὲνα ἔχειν ἐξουσίαν ἐπιβαλεῖν τι τούτοις. ²³ καὶ σὺ Ἐσδρας κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ ἀνάδειξον κριτὰς καὶ δικαστὰς, ὅπως δικάζωσιν ἐν ὅλῃ Συρίᾳ καὶ Φοινίκῃ πάντας τοὺς ἐπισταμένους τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τοὺς μὴ ἐπισταμένους διδάξεις. ²⁴ καὶ πάντες ὅσοι ἀν παραβαίνωσι τὸν νόμον τοῦ θεοῦ σου καὶ τὸν βασιλικὸν, ἐπιμελῶς κολασθήσονται, ἂν τε καὶ θανάτῳ, ἂν τε καὶ τιμωρίᾳ, ἢ ἀργυρικῇ ζημίᾳ, ἢ ἀπαγωγῇ. ²⁵ καὶ εἶπεν Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς. εὐλογητὸς ὁ μόνος κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου, ὁ δὸς ταῦτα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως, δοξάσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁶ καὶ ἐμὲ ἐτίμησεν ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ τῶν συμβουλευόντων, καὶ πάντων τῶν φίλων, καὶ μεγιστάνων αὐτοῦ. ²⁷ καὶ ἐγὼ εὐθαρσῆς ἐγενόμην κατὰ τὴν ἀντίληψιν κυρίου τοῦ θεοῦ μου, καὶ συνήγαγον ἄνδρας ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ὥστε συναβῆναι μοι. ²⁸ καὶ οὗτοι οἱ προηγούμενοι κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν καὶ τὰς μεριδαρχίας, οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ ἐκ Βαβυλώνης ἐν τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ²⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Φινεὲς, Γηρσὼν. ἐκ τῶν υἱῶν Ἰαθαμάρου, Γαμαλιήλ. ἐκ τῶν υἱῶν Δαυὶδ, Λαττοὺς ὁ Σεχενίου. ³⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπεγράφησαν ἄνδρες ἑκατὸν πενήκοντα. ³¹ ἐκ τῶν υἱῶν Φααθ Μωάβ, Ἐλιωνίας Ζαραίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι. ³² ἐκ τῶν υἱῶν Ζαθόης, Σεχενίας, Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες τριακόσιοι. ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδὶν, Ὠβήθ

Ἰωνάθου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι πενήκοντα. ³³ ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλὰμ, Ἰεσίας Γοθολίου καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁴ ἐκ τῶν υἱῶν Σαφατίου, Ζαραΐας Μιχαήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ³⁵ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδίας Ἰεζήλου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες διακόσιοι δεκαδύο. ³⁶ ἐκ τῶν υἱῶν Βανίας, Σαλιμὼθ Ἰωσαφίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν. ³⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Βαβὶ, Ζαχαρίας Βηβαΐ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες εἰκοσιοκτὼ. ³⁸ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσταθ, Ἰωάννης Ἀκατάν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἑκατὸν δέκα. ³⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδωνιὰμ, οἱ ἑσχατοὶ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐλιφαλὰ τοῦ Γεουήλ καὶ Σαμαίας, καὶ μετ' αὐτῶν ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ⁴⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Βαγῶ, Ουθὶ ὁ τοῦ Ἰσταλκουρου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄνδρες ἐβδομήκοντα. ⁴¹ καὶ συνήγαγον αὐτοὺς ἐπὶ τὸν λεγόμενον Θεράν ποταμὸν, καὶ παρενεβάλομεν ἡμέρας τρεῖς αὐτόθι, καὶ κατέμαθον αὐτούς. ⁴² καὶ ἐκ τῶν ἱερέων καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν οὐχ εὐρὼν ἐκεῖ ⁴³ ἀπέστειλα πρὸς Ἐλεάζαρον, καὶ Ἰδοὺήλον, καὶ Μαῖα καὶ Μασμὰν, καὶ Ἀλναθάν, καὶ Σαμαϊάν, καὶ Ἰωριβον, Νάθαν, Ἐννατάν, Ζαχαρίαν, καὶ Μοσόλλαμον τοὺς ἡγουμένους καὶ ἐπιστήμονας, ⁴⁴ καὶ εἶπα αὐτοῖς ἔλθεῖν πρὸς Ἀοδδαῖον τὸν ἡγούμενον τὸν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ γαζοφυλακίου, ⁴⁵ ἐντειλάμενος αὐτοῖς διαλεχθῆναι Ἀοδδαίῳ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἐν τῷ τόπῳ γαζοφυλάξιν, ἀποστείλαι ἡμῖν τοὺς ἱερατεύοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ⁴⁶ καὶ ἤγαγον ἡμῖν κατὰ τὴν κραταίαν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἄνδρας ἐπιστήμονας τῶν υἱῶν Μοολὶ τοῦ Λευὶ τοῦ Ἰσραὴλ Ἀσεβηβιαν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἀδελφούς, ὄντας δέκα καὶ ὀκτώ. ⁴⁷ καὶ Ἀσεβίαν, καὶ Ἄννουον, καὶ Ὠσαιάν ἀδελφὸν ἐκ τῶν υἱῶν Χανουναίου, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν εἴκοσι ἄνδρες. ⁴⁸ καὶ ἐκ τῶν ἱεροδούλων ὧν ἔδωκε Δαυὶδ, καὶ οἱ ἡγούμενοι εἰς τὴν ἔργασίαν τῶν Λευιτῶν, ἱεροδούλους διακόσιους καὶ εἴκοσι. πάντων ἐσημάνθη

ἡ ὀνοματογραφία. ⁴⁹ καὶ εὐξάμην ἐκεῖ νηστείαν τοῖς νεανίσκοις ἐναντί κυρίου ἡμῶν, ⁵⁰ ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ εὐοδίαν ἡμῶν τε καὶ τοῖς συνοῦσιν ἡμῖν, τέκνοις ἡμῶν, καὶ κτήνεσιν. ⁵¹ ἐνετράπην γὰρ αἰτῆσαι τὸν βασιλέα, πεζούς τε καὶ ἵππεῖς, καὶ προσπομπὴν ἐνεκεν ἀσφαλείας τῆς πρὸς τοὺς ἐναντιουμένους ἡμῖν. ⁵² εἶπαμεν γὰρ τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ κυρίου ἡμῶν ἐστὶ μετὰ τῶν ἐπιζητούντων αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν. ⁵³ καὶ πάλιν ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου ἡμῶν πάντα ταῦτα, καὶ ἐτύχομεν εὐιλάτου. ⁵⁴ καὶ ἐχώρισα τῶν φυλάρχων τῶν ἱερέων ἄνδρας δεκαδύο, καὶ Ἑσρεβίαν καὶ Σαμίαν, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἄνδρας δώδεκα. ⁵⁵ καὶ ἔστρεψα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἃ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ. ⁵⁶ καὶ στήσας παρεδωκα αὐτοῖς ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια πενήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ τάλαντων ἑκατόν. καὶ χρυσίου τάλαντα ἑκατόν, καὶ χρυσώματα εἴκοσι, καὶ σκεύη χαλκεὰ ἀπὸ χρηστοῦ χαλκοῦ στίλβοντα χρυσοειδῆ σκεύη δώδεκα. ⁵⁷ καὶ εἶπα αὐτοῖς, καὶ ὑμεῖς ἅγιοι ἐστέ τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, εὐχὴ τῷ κυρίῳ, κυρίῳ τῶν πατέρων ἡμῶν. ⁵⁸ ἀγρυπνεῖτε, καὶ φυλάσσετε ἕως τοῦ παραδοῦναι ὑμᾶς αὐτὰ τοῖς φυλάρχοις τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν, καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἐν τοῖς παστοφορῖοις τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ⁵⁹ καὶ οἱ παραλαβόντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσήνεγκαν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου. ⁶⁰ καὶ ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Θερὰ τῇ δωδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς ἕως εἰσῆλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ κυρίου ἡμῶν τὴν ἐφ' ἡμῖν. καὶ ἐρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ τῆς εἰσόδου ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, καὶ ἦλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁶¹ καὶ γενομένης αὐτόθι ἡμέρας τρίτης, τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ

σταθὲν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον παρεδόθη ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου ἡμῶν Μαριωθὶ Οὐρία ἱερεῖ, ⁶² καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ ὁ τοῦ Φινεὲς, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ Ἰωσαβδὸς Ἰησοῦ, καὶ Μωῆθ Σαβάννου. οἱ δὲ Λευῖται, πρὸς ἀριθμὸν καὶ ὅλην ἅπαντα. καὶ ἐγράφη πᾶσα ἡ ὁλὴ αὐτῶν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ⁶³ οἱ δὲ παραγενόμενοι ἐκ τῆς αἱμαλωσίας προσήνεγκαν θυσίας τῷ Θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ κυρίῳ, ταύρους δώδεκα ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐνεννηκονταεῖς, ἄρνas ἐβδομηκονταδύο, τράγους ὑπὲρ σωτηρίου δώδεκα, ἅπαντα θυσίαν τῷ κυρίῳ. ⁶⁴ καὶ ἀπέδωκαν τὰ προστάγματα τοῦ βασιλέως τοῖς βασιλικοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἐπαρχοῖς κοίλῃς Συρίας καὶ Φοινίκης, καὶ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος καὶ τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου. ⁶⁵ καὶ τούτων τελεσθέντων προσῆλθουσάν μοι οἱ ἡγούμενοι, λέγοντες. ⁶⁶ οὐχ ἐχωρίσαν τὸ ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἔθνων τῶν Χανααίων, καὶ Χετταίων, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰερουσαίων, καὶ Μωαβιτῶν, καὶ Αἰγυπτίων, καὶ Ἰδουμαίων. ⁶⁷ συνώκησαν γὰρ μετὰ τῶν θυγατέρων αὐτῶν καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἐπεμίγη τὸ σπέρμα τὸ ἅγιον εἰς τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς, καὶ μετέχον οἱ προηγούμενοι καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς ἀνομίας ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πράγματος. ⁶⁸ καὶ ἅμα τῷ ἀκούσαι με ταῦτα διέρρηξα τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθήτην, καὶ κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, καὶ ἐκάθισα σύννους καὶ περιλύπος. ⁶⁹ καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς με ὅσοι ποτὲ ἐπεκινούント ἐπὶ τῷ ῥήματι κυρίου Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἐμοῦ πενθούντος ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ, καὶ ἐκαθήμην περιλύπος ἕως τῆς δειλινῆς θυσίας, ⁷⁰ καὶ ἐξεγερθεὶς ἐκ τῆς νηστείας, διέρρηγμένα ἔχων τὰ ἱμάτια καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθήτην, καμψας τὰ γόνατα, καὶ ἐκτείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν κύριον, ἔλεγον. ⁷¹ κύριε, ἡσχυνμαι καὶ ἐντέτραμμαι κατὰ πρόσωπόν σου. ⁷² αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐπλεόνασαν ὑπὲρ τὰς

τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ αἱ ἄγνοιαι ἡμῶν ὑπερήνεγκαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ⁷³ ἔτι ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἔσμεν ἐν μεγάλῃ ἀμαρτίᾳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ⁷⁴ καὶ διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν παρεδόθημεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, καὶ σὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ σὺν τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς εἰς ῥομφαίαν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ προνομίην μετὰ αἰσχύνῃς μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. ⁷⁵ καὶ νῦν κατὰ πόσον τι ἐγενήθη ἡμῖν ἕλεος παρὰ τοῦ κυρίου κυρίου, καταλειφθῆναι ἡμῖν ῥίζαν καὶ ὄνομα ἐν τῷ τόπῳ ἁγιασματος σου; ⁷⁶ καὶ τοῦ ἀνακαλύψαι φωστῆρα ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν ἐν τῷ καιρῷ τῆς δουλείας ἡμῶν; καὶ ἐν τῷ δουλεύειν ἡμᾶς οὐκ ἐγκατελείφθημεν ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ⁷⁷ ἀλλὰ ἐποίησεν ἡμᾶς ἐν χάριτι ἐνώπιον τῶν βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν τροφήν, ⁷⁸ καὶ δοξάσαι τὸ ἱερόν τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ ἐγείραι τὴν ἔρημον Σιών, δοῦναι ἡμῖν στερέωμα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ. ⁷⁹ καὶ νῦν τί ἐροῦμεν κύριε ἔχοντες ταῦτα; παρέβημεν γὰρ τὰ προστάγματα σου, ἃ ἔδωκας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν λέγων, ⁸⁰ ὅτι ἡ γῆ εἰς ἣν εἰσερχεσθε κληρονομήσαι, ἔστι γῆ μεμολυσμένη μολυσμῶ τῶν ἁλλογενῶν τῆς γῆς, καὶ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῶν ἐνέπλησαν αὐτήν. ⁸¹ καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ συνοικήσητε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, ⁸² καὶ οὐ ζητήσετε εἰρηνεύσαι τὰ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἵνα ἰσχύσαντες φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ κατακληρονομήσητε τοῖς τέκνοις ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ⁸³ καὶ τὰ συμβαίνοντα πάντα ἡμῖν γίνεται διὰ τὰ ἔργα ἡμῶν τὰ πονηρὰ, καὶ τὰς μεγάλας ἀμαρτίας ἡμῶν. σὺ γὰρ κύριε ὁ κουφίσας τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ⁸⁴ ἔδωκας ἡμῖν τοιαύτην ῥίζαν, πάλιν ἀνεκάμψαμεν παραβῆναι τὸν νόμον σου εἰς τὸ ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. ⁸⁵ οὐχὶ ὠργίσθης ἡμῖν ἀπολέσαι ἡμᾶς, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν

ῥίζαν καὶ σπέρμα καὶ ὄνομα ἡμῶν; ⁸⁶ κύριε τοῦ Ἰσραὴλ ἀληθινός εἰ. κατελείφθημεν γὰρ ῥίζα ἐν τῇ σήμερον. ⁸⁷ ἰδοὺ νῦν ἔσμεν ἐνώπιόν σου ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν. οὐ γὰρ ἔστι στήναι ἔτι ἐμπροσθέν σου ἐπὶ τούτοις. ⁸⁸ καὶ ὅτε προσευχόμενος Ἐσδρας ἀνθωμολογεῖτο κλαίων χαμαιπετῆς ἐμπροσθέν τοῦ ἱεροῦ, ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ ὄχλος πολὺς σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ νεανίαί, κλανθμός γὰρ ἦν μέγας ἐν τῷ πλήθει. ⁸⁹ καὶ φωνήσας Ἰεχονίας Ἰεήλου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἶπεν. Ἐσδρα, ἡμεῖς ἡμάρτομεν εἰς τὸν κύριον. συνωκίσαμεν γυναῖκας ἁλλογενεῖς ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς. καὶ νῦν ἔστιν ἐπ' αὐτῶν πᾶς Ἰσραὴλ. ⁹⁰ ἐν τούτῳ γινέσθω ἡμῖν ὀρκωμοσία πρὸς τὸν κύριον, ἐμβαλεῖν πάσας τὰς γυναῖκας ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν ἁλλογενῶν σὺν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ὥς ἐκρίθη σοι, καὶ ὅσοι πευθαρχοῦσι τοῦ νόμου κυρίου. ⁹¹ ἀναστὰς ἐπιτέλει. πρὸς σὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ ἰσχὺν ποιεῖν. ⁹² καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας ὥρκισε τοῖς φυλάρχοις τῶν ἱερέων καὶ Λευιτῶν παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ποιῆσαι κατὰ ταῦτα. καὶ ὤμωσαν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύθη εἰς τὸ παστοφοριον Ἰωνᾶν τοῦ Ἐλιασίβου, ² καὶ ἀνελισθεις ἐκεῖ, ἄρτου οὐκ ἐγεύσατο οὐδὲ ὕδωρ ἔπιε, πενθῶν ἐπὶ τῶν ἀνομιῶν τῶν μεγάλων τοῦ πλήθους. ³ καὶ ἐγένετο κήρυγμα ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ πᾶσι τοῖς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, συναχθῆναι εἰς Ἱερουσαλήμ, ⁴ καὶ ὅσοι ἂν μὴ ἀπαντήσωσιν ἐν δυσιν ἢ τρισὶν ἡμέραις κατὰ τὸ κρίμα τῶν προκαθημένων πρεσβυτέρων, ἀνιερωθήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἁλλοτριωθήσεται ἀπὸ τοῦ πλήθους τῆς αἰχμαλωσίας. ⁵ καὶ ἐπισυνήχθησαν πάντες οἱ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις εἰς Ἱερουσαλήμ. οὗτος ὁ μὴν ἔννατος τῇ εἰκάδι τοῦ μηνός. ⁶ καὶ συνεκάθισαν πᾶν τὸ πλῆθος ἐν τῷ εὐρυχωρῷ τοῦ ἱεροῦ, τρέμοντες διὰ τὸν ἐνεστῶτα χειμῶνα. ⁷ καὶ ἀναστὰς Ἐσδρας εἶπεν αὐτοῖς

αὐτοῖς. ὑμεῖς ἠγομήσατε καὶ συμφέρετε γυναιξὶν ἀλλογενέσι, τοῦ προσθεῖναι ἁμαρτίας τῷ Ἰσραὴλ. ⁸ καὶ νῦν δότε ὁμολογίαν δόξαν τῷ κυρίῳ θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, ⁹ καὶ ποιήσατε τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ χωρίσθητε ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἀλλογενῶν. ¹⁰ καὶ ἐφώνησεν ἅπαν τὸ πλῆθος, καὶ εἶπον μεγάλη τῇ φωνῇ. οὕτως ὡς εἶρηκας, ποιήσομεν. ¹¹ ἀλλὰ τὸ πλῆθος πολὺ καὶ ὥρα χειμερινή, καὶ οὐκ ἰσχύομεν στήναι αἵθριοι. καὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡμέρας μιᾶς οὐδὲ δύο. ἐπὶ πλεῖον γὰρ ἡμάρτομεν ἐν τούτοις. ¹² στήτωσαν δὲ οἱ προηγούμενοι τοῦ πλῆθους, καὶ πάντες οἱ ἐκ τῶν κατοικίων ἡμῶν ὅσοι ἔχουσι γυναῖκας ἀλλογενεῖς, παραγενθήτωσαν λαβόντες χρόνον, ¹³ ἐκάστου δὲ τόπου τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς κοίτας, ἕως τοῦ λύσαι τὴν ὀργὴν κυρίου ἀφ' ἡμῶν τοῦ πραγματος τούτου. ¹⁴ Ἰωνάθας Ἀζαήλου, καὶ Ἐζεκίας Θεωκανοῦ ἐπεδέξαντο κατὰ ταῦτα. καὶ Μοσὸλλαμος, καὶ Λεὺις, καὶ Σαββαταῖος συνεβράβευσαν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ ἐποίησαν κατὰ πάντα ταῦτα οἱ ἐκ τῆς αἰγυπιαῖας. ¹⁶ καὶ ἐπελέξατο αὐτῷ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς ἄνδρας ἠγουμένους τῶν πατριῶν αὐτῶν πάντας κατ' ὄνομα, καὶ συνεκλείσθησαν τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου, ἐτάσαι τὸ πρᾶγμα. ¹⁷ καὶ ἤχθη ἐπὶ πέρας τὰ κατὰ τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπισυνέχοντας γυναῖκας ἀλλογενεῖς, ἕως τῆς νομηνίας τοῦ πρώτου μηνός. ¹⁸ καὶ εὗρέθησαν τῶν ἱερέων οἱ ἐπισυναχθέντες ἀλλογενεῖς γυναῖκας ἔχοντες, ¹⁹ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Μαθήλας, καὶ Ἠλεάζαρος, καὶ Ἰωριβος, καὶ Ἰωαδάνος. ²⁰ καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐμβαλεῖν τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐξίλασμον κοριοὺς ὑπὲρ τῆς ἀγνοίας αὐτῶν. ²¹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐμμὴρ, Ἀνανίας, καὶ Ζαβδαῖος, καὶ Μάνης, καὶ Σαμαῖος, καὶ Ἰερεὴλ, καὶ Ἀζαρίας. ²² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Φαισοῦρ, Ἐλιωναῖς, Μασσίας, Ἰσμαῆλος, καὶ Ναθαναῆλος, καὶ Ὠκόδηλος, καὶ Σαλόας. ²³ καὶ ἐκ τῶν Λευιτῶν, Ἰωζαβάδος, καὶ Σεμεῖς, καὶ

Κώϊος, οὗτός ἐστι Καλιτὰς, καὶ Παθαῖος, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἰωνάς. ²⁴ ἐκ τῶν ἱεροσολιτῶν, Ἠλιάσεβος, Βαρχουρορ, ²⁵ ἐκ τῶν θυρωρῶν, Σαλοῦμος, καὶ Τολβάνης. ²⁶ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐκ τῶν υἱῶν Φόρος, Ἰεριμᾶς, καὶ Ἰεζίας, καὶ Μελχίας, καὶ Μαῆλος, καὶ Ἠλεάζαρος, καὶ Ἀσεβίας, καὶ Βαναίας. ²⁷ ἐκ τῶν υἱῶν Ἠλᾶ, Ματθανίας, Ζαχαρίας, καὶ Ἰεζουήλος, καὶ Ἰωαβδῖος, καὶ Ἰερεμωθ, καὶ Αἰδίας. ²⁸ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ζαμωθ, Ἠλιαδᾶς, Ἠλιάσιμος, Ὀθονίας, Ἰαριμωθ, καὶ Σάβαθος, καὶ Ζεραλίας. ²⁹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βηβαῖ, Ἰωάννης, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἰωζαβδός, καὶ Ἀμαθίας. ³⁰ ἐκ τῶν υἱῶν Μανὶ, Ὠλαμος, Μαρμouρος, Ἰεδαῖος, Ἰασούβος, καὶ Ἰασαῆλος, καὶ Ἰερεμωθ. ³¹ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀδδὶ, Νάαθος, καὶ Μοοσίας, Λακκουῖνος, καὶ Ναῖδος, Ματθανίας, καὶ Σεσθὴλ, καὶ Βαλνούος, καὶ Μανασσίας. ³² καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀνάν, Ἠλιωνάς, καὶ Ἀσαῖας, καὶ Μελχίας, καὶ Σαββαῖος, καὶ Σίμων, Χοσαμαῖος. ³³ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἀσὸμ, Ἀλταναῖος, καὶ Ματταθίας, καὶ Σαβανναῖος, καὶ Ἠλιφαλὰτ καὶ Μανασσῆς, καὶ Σεμεῖ. ³⁴ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Βαανὶ, Ἰερεμίας, Μομδῖος, Ἰσμαῆλος, Ἰουήλ, Μαβδαῖ, καὶ Πεδίας, καὶ Ἀνως, Ραβασίων, καὶ Ἐνάσιβος, καὶ Μαρμιτάναιμος, Ἠλιασῖς, Βαννούς, Ἠλιαλὶ, Σομεῖς, Σελεμίας, Ναθανίας. καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐζωρᾶ, Σεῖς, Ἐσρὶλ, Ἀζαῆλος, Σαματὸς, Ζαμβροῖ, Ἰώσηφος. ³⁵ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἐθμᾶ, Μαζιτίας, Ζαβαδαῖας, Ἡδαῖς, Ἰουήλ, Βαναίας. ³⁶ πάντες οὗτοι συνέφικαν γυναῖκας ἀλλογενεῖς, καὶ ἀπέλυσαν αὐτάς σὺν τέκνοις. ³⁷ καὶ κατήκησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ νομηνίᾳ τοῦ μηνός τοῦ ἐβδόμου, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν. ³⁸ καὶ συνήχθη πᾶν τὸ πλῆθος ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ εὐρύχωρον τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος, ³⁹ καὶ εἶπεν Ἐσδρα τῷ ἱερεῖ καὶ ἀναγνώστη. νόμισαι τὸν νόμον Μωϋσῆ, τὸν παραδοθέντα ὑπὸ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ. ⁴⁰ καὶ ἐκόμισεν Ἐσδρας ὁ ἀρχιερεὺς τὸν νόμον παντὶ τῷ

τῷ πλήθει ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναι-
κός, καὶ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν ἀκοῦσαι τοῦ
νόμου, νομηνία τοῦ ἑβδομοῦ μηνός.
⁴¹ καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐν τῷ πρὸ τοῦ ἱε-
ροῦ πυλῶνος εὐρυχώρῳ, ἐξ ὄρθρου
ἕως μέσης ἡμέρας, ἐνώπιον ἀνδρῶν τε
καὶ γυναικῶν, καὶ ἐπέδωκαν πᾶν τὸ
πλήθος τὸν νοῦν εἰς τὸν νόμον. ⁴² καὶ
ἔστη Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἀναγνώστης
τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βήματος
τοῦ κατασκευασθέντος. ⁴³ καὶ ἔστη-
σαν παρ' αὐτῷ Ματθαθίας, Σαμμοὺς,
Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Οὐρίας, Ἐζεκίας,
Βαάλοσαμος ἐκ δεξιῶν. ⁴⁴ καὶ ἐξ ἐνω-
νύμων Φαλδαῖος, καὶ Μισαήλ, Μελ-
χίας, Αἰθιάσουβος, Ναβαρίας, Ζαχα-
ρίας. ⁴⁵ καὶ ἀναλαβὼν Ἐσδρας τὸ βι-
βλίον ἐνώπιον τοῦ πλήθους, προεκά-
θητο ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων, ⁴⁶ καὶ
ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον πάντες ὀρθοὶ
ἔστησαν. καὶ εὐλόγησεν Ἐσδρας τῷ
κυρίῳ θεῷ ὑψίστῳ θεῷ Σαβαὼθ παν-
τοκράτορι, ⁴⁷ καὶ ἐπεφώνησε πᾶν τὸ
πλήθος, ἀμήν. καὶ ἄραντες ἄνω τὰς
χεῖρας, προσπεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν,
προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ. ⁴⁸ Ἰησοῦς,

καὶ Ἀννιὸνθ, καὶ Σαραβίας, καὶ Ἰα-
δινός, καὶ Ἰάκουβος, Σαβαταῖος, Αὐ-
ταίας, Μαιάννας, καὶ Καλίτας, Ἀζα-
ρίας, καὶ Ἰωζαβδος, καὶ Ἀνανίας, Φα-
λίας οἱ Λευῖται, ἐδίδασκον τὸν νόμον
τοῦ κυρίου, καὶ πρὸς τὸ πλήθος ἀνεγί-
νωσκον τὸν νόμον τοῦ κυρίου, ἐμφυ-
σιοῦντες ἅμα τὴν ἀνάγνωσιν. ⁴⁹ καὶ
εἶπεν Αἰθαρατής Ἐσδρα τῷ ἀρχιερεῖ
καὶ ἀναγνώστη καὶ τοῖς Λευῖταις τοῖς
διδάσκουσι τὸ πλήθος ἐπὶ πάντας.
⁵⁰ ἡ ἡμέρα αὕτη ἐστὶν ἁγία τῷ κυρίῳ.
καὶ πάντες ἔκλειον ἐν τῷ ἀκοῦσαι τοῦ
νόμου. ⁵¹ βαδίσαντες οὖν φάγετε λι-
πάσματα, καὶ πίετε γλυκίσματα, καὶ
ἀποστείλατε ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχου-
σιν. ⁵² ἁγία γὰρ ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ,
καὶ μὴ λυπεῖσθε. ὁ γὰρ κύριος δοξάσει
ὑμᾶς. ⁵³ καὶ οἱ Λευῖται ἐκέλευον παντὶ
τῷ δήμῳ, λέγοντες. ἡ ἡμέρα αὕτη
ἁγία, μὴ λυπεῖσθε. ⁵⁴ καὶ ὥχοντο πάν-
τες φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ εὐφραίνεισθαι,
καὶ δοῦναι ἀποστολὰς τοῖς μὴ ἔχουσι,
καὶ εὐφρανθῆναι μεγάλως, ⁵⁵ ὅτι γὰρ
ἐνεφυσιώθησαν ἐν τοῖς ῥήμασιν οἷς
ἐδιδάχθησαν καὶ ἐπισυνήχθησαν.

Ε Σ Δ Ρ Α Σ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦ. Α'.

Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἔτι Κύρου τοῦ
βασιλέως Περσῶν, τοῦ τελεσθῆναι λό-
γον κυρίου ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου,
ἐξήγειρε κύριος τὸ πνεῦμα Κύρου βα-
σιλέως Περσῶν, καὶ παρήγγειλε φω-
νὴν ἐν πάσῃ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ γε ἐν
γοραπτῷ, λέγων. ² οὕτως εἶπε Κύρος
βασιλεὺς Περσῶν. πάσας τὰς βασι-
λείας τῆς γῆς ἔδωκέ μοι κύριος ὁ θεὸς
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτὸς ἐπεσκέφατο
ἐπ' ἐμὲ τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον αὐτῷ
ἐν Ἱερουσαλὴμ τῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ³ τίς
ἐν ὑμῖν ἀπὸ παντός τοῦ λαοῦ αὐτοῦ;
καὶ ἔσται ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἀναβήσεται εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ οἰκοδομησάτω τὸν
οἶκον θεοῦ Ἰσραὴλ, αὐτὸς ὁ θεὸς ὁ ἐν
Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ πᾶς ὁ καταλιπό-

μενος ἀπὸ πάντων τῶν τόπων οὗ αὐ-
τὸς παροικεῖ ἐκεῖ, καὶ λήφονται αὐτὸν
ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ,
καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποσκευῇ, καὶ κτή-
νεσι μετὰ τοῦ ἑκουσίου εἰς οἶκον τοῦ
θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁵ καὶ ἀνέ-
στησαν ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῶν
Ἰουδα καὶ Βενιαμὴν, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ
οἱ Λευῖται, πάντων ὧν ἐξήγειρεν ὁ
θεὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τοῦ ἀναβῆναι
οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν
Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ πάντες οἱ κυκλόθεν
ἐνίσχυσαν ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐν σκευαῖς
ἀργυρίου, ἐν χρυσῷ, ἐν ἀποσκευῇ,
καὶ ἐν κτήνεσι, καὶ ἐν ξενίοις, πάρεξ
τῶν ἑκουσίων. ⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς Κύρος
ἐξήνεγκε τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ἃ
ἔλαβεν Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ Ἱερου-
σαλὴμ καὶ ἔδωκεν αὐτὰ ἐν οἴκῳ θεοῦ
αὐτοῦ.

αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ χεῖρα Μιθραδάτου Γασπαρηνοῦ, καὶ ἠρίθμυσεν αὐτὰ τῷ Σασαβασάρ τῷ ἄρχοντι τοῦ Ἰούδα. ⁹ καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. ψυκτῆρες χρυσοὶ τριάκοντα, καὶ ψυκτῆρες ἀργυροὶ χίλιοι, παρηλλαγμένα ἑννέα καὶ εἴκοσι, ¹⁰ κεφουρῆς χρυσοὶ τριάκοντα, καὶ ἀργυροὶ διπλοὶ τετρακόσια δέκα, καὶ σκεύη ἕτερα χίλια. ¹¹ πάντα τὰ σκεύη τῷ χρυσῷ καὶ τῷ ἀργυρῷ πεντακισχίλια τετρακόσια, τὰ πάντα ἀναβαίνοντα μετὰ Σασαβασάρ ἀπὸ τῆς ἀποικίας ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλήμ.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ οὗτοι οἱ υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβαίνοντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας, ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα. καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰούδα ἀνὴρ εἰς πόλιν αὐτοῦ, ² οἱ ἦλθον μετὰ Ζοροβαβέλ, Ἰησοῦς, Νεμίας, Σαραΐας, Ρεχίας, Μαρδοχαῖος, Βαλασάν, Μασφάρ, Βαγουαί, Ρεούμ, Βαανά. ἀνδρῶν ἀριθμὸς λαοῦ Ἰσραὴλ. ³ υἱοὶ Φαρές, διςχίλιοι ἑκατὸν ἐβδωμηκονταδύο. ⁴ υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἐβδωμηκονταδύο. ⁵ υἱοὶ Ἀρες, ἑπτακόσιοι ἐβδωμηκονταπέντε. ⁶ υἱοὶ Φααθ Μωάβ τοῖς υἱοῖς Ἰησὺν Ἰωάβ, διςχίλιοι ὀκτακόσιοι δεκαδύο. ⁷ υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. ⁸ υἱοὶ Ζατθουά, ἑννακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ⁹ υἱοὶ Ζακχού, ἑπτακόσιοι ἐξήκοντα. ¹⁰ υἱοὶ Βανουί, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο. ¹¹ υἱοὶ Βαβαΐ, ἑξακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. ¹² υἱοὶ Ἀσγάδ, χίλιοι διακόσιοι εἰκοσιδύο. ¹³ υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἐξηκονταεῖς. ¹⁴ υἱοὶ Βαγούε, διςχίλιοι πεντηκονταεῖς. ¹⁵ υἱοὶ Ἀδδιν, τετρακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. ¹⁶ υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκία ἐνενηκονταοκτώ. ¹⁷ υἱοὶ Βασσοῦ, τριακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. ¹⁸ υἱοὶ Ἰωρά, ἑκατὸν δεκαδύο. ¹⁹ υἱοὶ Ἀπούμ, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. ²⁰ υἱοὶ Γαβέρ, ἐνενηκονταπέντε. ²¹ υἱοὶ Βεθλαέμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. ²² υἱοὶ Νετωφά, πεντηκονταεῖς. ²³ υἱοὶ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. ²⁴ υἱοὶ Ἀζμὼθ, τεσσαρα-

κοντατρεῖς. ²⁵ υἱοὶ Καριαθαρὶμ, Χαφινά καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς. ²⁶ υἱοὶ τῆς Ῥαμὰ καὶ Γαβαά, ἑξακόσιοι εἰκοσιεῖς. ²⁷ ἄνδρες Μαχιάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο. ²⁸ ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Αἰά, τετρακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. ²⁹ υἱοὶ Ναβού, πεντηκονταδύο. ³⁰ υἱοὶ Μαγεβίς, ἑκατὸν πεντηκονταεῖς. ³¹ υἱοὶ Ἥλαμάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. ³² υἱοὶ Ἥλαμ, τριακόσιοι εἰκοσιν. ³³ υἱοὶ Λοδαδὶ καὶ Ὠνώ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιπέντε. ³⁴ υἱοὶ Ἰερχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ³⁵ υἱοὶ Σεναά, τριςχίλιοι ἑξακόσιοι τριάκοντα. ³⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰεδουά τῷ οἴκῳ Ἰησοῦ, ἑννακόσιοι ἐβδωμηκοντατρεῖς. ³⁷ υἱοὶ Ἐμμήρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. ³⁸ υἱοὶ Φασσοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ³⁹ υἱοὶ Ἡρέμ, χίλιοι ἑπτὰ. ⁴⁰ καὶ οἱ Λευῖται υἱοὶ Ἰησοῦ καὶ Καθμιήλ τοῖς υἱοῖς Ὠδουΐα, ἐβδωμηκοντατέσσαρες. ⁴¹ οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσαφ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. ⁴² υἱοὶ τῶν πυλωρῶν, υἱοὶ Σέλλουμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀτιτά, υἱοὶ Σωβαΐ, οἱ πάντες ἑκατὸν τριακονταεπνέα. ⁴³ οἱ Ναθινίμ. υἱοὶ Σουθία, υἱοὶ Ἀσουφά, υἱοὶ Ταβαώθ, ⁴⁴ υἱοὶ Κάδης, υἱοὶ Σιαά, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁵ υἱοὶ Λαβανώ, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Ἀκούβ, ⁴⁶ υἱοὶ Ἀγάβ, υἱοὶ Σελαμί, υἱοὶ Ἀνάν, ⁴⁷ υἱοὶ Γεδδὴλ, υἱοὶ Γαάρ, υἱοὶ Ραῖά, ⁴⁸ υἱοὶ Ρασσών, υἱοὶ Νεκωδά, υἱοὶ Γαζέμ, ⁴⁹ υἱοὶ Ἀζώ, υἱοὶ Φασή, υἱοὶ Βασί, ⁵⁰ υἱοὶ Ἀσενά, υἱοὶ Μοουνίμ, υἱοὶ Νεφουσίμ, ⁵¹ υἱοὶ Βακβούκ, υἱοὶ Ἀκουφά, υἱοὶ Ἀρουρ, ⁵² υἱοὶ Βασαλώθ, υἱοὶ Μασουδά, υἱοὶ Ἀρσά, ⁵³ υἱοὶ Βαρκός, υἱοὶ Σισάρα, υἱοὶ Θεμά, ⁵⁴ υἱοὶ Νασθιέ, υἱοὶ Ἀτουφά, ⁵⁵ υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σοταΐ, υἱοὶ Σεφρά, υἱοὶ Φαδουρά, ⁵⁶ υἱοὶ Ἰερλὰ, υἱοὶ Λαρκών, υἱοὶ Γεδὴλ, ⁵⁷ υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἀτίλ, υἱοὶ Φαχεράθ, υἱοὶ Ἀσεβωείμ, υἱοὶ Ἡμεΐ. ⁵⁸ πάντες οἱ Ναθανίμ. καὶ υἱοὶ Ἀβδησελμά, τριακόσιοι ἐνενηκονταδύο. ⁵⁹ Καὶ οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ Θεμμελέχ, Θελαρησά, Χερουβ, Ἠδάν, Ἐμμήρ, καὶ οὐκ ἐδυνασθήσαν τοῦ ἀναγγεῖλαι οἶκον πατριᾶς αὐτῶν καὶ σπέρμα

σπέρμα αὐτῶν εἰ ἐξ Ἰσραὴλ εἰσίν.
 60 υἱοὶ Δαλαΐα, υἱοὶ Βουά, υἱοὶ Τω-
 βίου, υἱοὶ Νεκωδά, ἑξακόσιοι πεντη-
 κονταδύο. 61 καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν
 ἱερέων υἱοὶ Ααβεία, υἱοὶ Ἀκκούς, υἱοὶ
 Βερζελλαῖ, ὃς ἔλαβεν ἀπὸ τῶν θυγα-
 τέρων Βερζελλαῖ τοῦ Γαλααδίτου γυ-
 ναῖκα, καὶ ἐκλήθη ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 αὐτῶν. 62 οὗτοι ἐζητήσαν γραφὴν αὐ-
 τῶν οἱ Μεθωσειμ, καὶ οὐχ εὐρέθησαν,
 καὶ ἡγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας.
 63 καὶ εἶπεν Ἀθερσασθὰ αὐτοῖς τοῦ
 μὴ φαγεῖν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων,
 ἕως ἀναστῆ ἱερεὺς τοῖς φωτίζουσιν καὶ
 τοῖς τελείοις. 64 πᾶσα δὲ ἡ ἐκκλησία
 ὁμοῦ ὥσεί τέσσαρες μυριάδες διεχίλιοι
 τριακόσιοι ἐξήκοντα, 65 χωρὶς δούλων
 αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν, οὗτοι
 ἑπτακισχίλιοι τριακόσιοι τριακοντα-
 επτά. καὶ οὗτοι ἄδοντες καὶ ἄδουσαι
 διακόσιοι. 66 ἔπποι αὐτῶν, ἑπτακόσιοι
 τριακονταεξ. ἡμίονοι αὐτῶν, διακόσιοι
 τεσσαρακονταπέντε. 67 κάμηλοι αὐτῶν,
 τετρακόσιοι τριακονταπέντε. ὄνοι αὐ-
 τῶν, ἑξακισχίλιοι ἑπτακόσιοι εἴκοσι.
 68 καὶ ἀπὸ ἀρχόντων πατριῶν ἐν τῷ
 εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου τὸν
 ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἡκουσάσαντο εἰς οἶκον
 τοῦ θεοῦ, τοῦ στήσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν
 ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, 69 ὥς ἡ δύναμις
 αὐτῶν, ἔδωκαν εἰς θησαυρὸν τοῦ ἔρ-
 γου, χρυσίον καθαρὸν μνᾶς ἑξ μυριάδες
 καὶ χίλια, καὶ ἀργυρίου μνᾶς πεντα-
 κισχίλιας, καὶ κόθωνοι τῶν ἱερέων
 ἑκατόν. 70 καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ
 οἱ Λευῖται, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ
 οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ
 Ναθινὴ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ πᾶς
 Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος, καὶ
 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, καὶ
 συνηχθῆ ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ. 2 καὶ ἀνέστη Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ἰω-
 σεδεκ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἱερεῖς, καὶ
 Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ οἱ
 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ᾠκοδόμησαν τὸ
 θυσιαστήριον θεοῦ Ἰσραὴλ, τοῦ ἀνε-
 γκαί ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις, κατὰ
 τὰ γεγραμμένα ἐν νόμῳ Μωϋσῆ ἀν-
 θρώπου τοῦ θεοῦ. 3 καὶ ἡτοίμασαν

τὸ θυσιαστήριον ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν
 αὐτοῦ, ὅτι ἐν καταπλήξει ἐπ' αὐτοὺς
 ἀπὸ τῶν λαῶν τῶν γαιῶν. καὶ ἀνέβη
 ἐπ' αὐτὸ ὀλοκαυτώσεις τῷ κυρίῳ το-
 προῦ καὶ εἰς ἑσπέραν. 4 καὶ ἐποίησαν
 τὴν ἑορτὴν τῶν σκηνῶν κατὰ τὸ γε-
 γραμμένον, καὶ ὀλοκαυτώσεις ἡμέραν
 ἐν ἡμέρᾳ ἐν ἀριθμῷ ὡς ἡ κρίσις, λό-
 γον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 5 καὶ μετὰ
 τοῦτο ὀλοκαυτώσεις ἐνδελειγισμοῦ, καὶ
 εἰς τὰς νομηνίας καὶ εἰς πάσας ἑορτάς
 τῷ κυρίῳ τὰς ἡγιασμένας, καὶ παντὶ
 ἐκουσιαζομένῳ ἐκούσιον τῷ κυρίῳ. 6 ἐν
 ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδομοῦ ἤρ-
 ξαντο ἀναφέρειν ὀλοκαυτώσεις τῷ κυ-
 ρίῳ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ κυρίου οὐκ ἔθε-
 μελιώθη. 7 καὶ ἔδωκαν ἀργύριον τοῖς
 λατόμοις καὶ τοῖς τέκτοσι, καὶ βρώ-
 ματα καὶ ποτὰ, καὶ ἔλαιον τοῖς Σι-
 δωνίοις καὶ τοῖς Τυρίοις, ἐνέγκαι ξύλα
 κέδρινα ἀπὸ τοῦ Αἰβάνου πρὸς θά-
 λασσαν Ἰόππης, κατ' ἐπιχώρησιν Κύ-
 ρου βασιλέως Περσῶν ἐπ' αὐτούς. 8 καὶ
 ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τοῦ ἔλθεῖν αὐ-
 τοὺς εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ,
 ἐν μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἤρξατο Ζοροβάβελ
 ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ
 Ἰωσεδεκ, καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀδελ-
 φῶν αὐτῶν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται,
 καὶ πάντες οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τῆς αἰχμα-
 λωσίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησαν
 τοὺς Λευίτας ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ
 ἐπάνω ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν
 οἴκῳ κυρίου. 9 καὶ ἔσθη Ἰησοὺς καὶ οἱ
 υἱοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Καθ-
 μιὴλ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ υἱοὶ Ἰουδα ἐπὶ
 τοὺς ποιοῦντας τὰ ἔργα ἐν οἴκῳ τοῦ
 θεοῦ. υἱοὶ Ἡναδάδ, υἱοὶ αὐτῶν καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ Λευῖται. 10 καὶ
 ἐθεμελιώσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶ-
 κον κυρίου. καὶ ἔστησαν οἱ ἱερεῖς ἑστο-
 λισμένοι ἐν σάλπιγγι, καὶ οἱ Λευῖται
 υἱοὶ Ἀσάφ ἐν κυμβάλοις τοῦ αἰνεῖν τὸν
 κύριον ἐπὶ χεῖρας Δαυὶδ βασιλέως Ἰσ-
 ραὴλ. 11 καὶ ἀπεκρίθησαν ἐν αἰνῷ καὶ
 ἀνθομολογήσει τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ
 Ἰσραὴλ. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐσήμαινε φω-
 ρῇ μεγάλη αἰνεῖν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ θε-
 μελιώσει τοῦ οἴκου κυρίου. 12 καὶ πολ-
 λοι ἀπὸ τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν
 καὶ

καὶ ἄρχοντες τῶν πατριῶν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἶδον τὸν οἶκον τὸν πρῶτον ἐν θεμελίῳσει αὐτοῦ, καὶ τοῦτον τὸν οἶκον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, ἔκλειον φωνῇ μεγάλη καὶ ὁ ὄχλος ἐν σημασίᾳ μετ' εὐφροσύνης τοῦ ὑψῶσαι φθῆν.
¹³ καὶ οὐκ ἦν ὁ λαὸς ἐπιγινώσκων φωνὴν σημασίας τῆς εὐφροσύνης ἀπὸ τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τοῦ λαοῦ, ὅτι ὁ λαὸς ἐκραύγασε φωνῇ μεγάλη, καὶ ἡ φωνὴ ἠκούετο ἕως ἀπὸ μακρόθεν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἤκουσαν οἱ θλιβόντες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν, ὅτι υἱοὶ τῆς ἀποικίας οἰκοδομοῦσιν οἶκον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραὴλ,
² καὶ ἤγγισαν πρὸς Ζοροβάβελ καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν πατριῶν, καὶ εἶπον αὐτοῖς. οἰκοδομήσομεν μεθ' ὑμῶν, ὅτι ὡς ὑμεῖς ἐκζητοῦμεν τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ αὐτῷ ἡμεῖς θυσιάζομεν ἀπὸ ἡμερῶν Ἀσαραδαν βασιλέως Ἀσσοῦ τοῦ ἐνέγκαντος ἡμᾶς ὧδε. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ζοροβάβελ καὶ Ἰησοὺς καὶ οἱ κατάλοιποι τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ. οὐχ ἡμῖν καὶ ὑμῖν τοῦ οἰκοδομῆσαι οἶκον τῷ θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς αὐτοὶ ἐπὶ τοαὐτὸ οἰκοδομήσομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, ὡς ἐνετείλατο ἡμῖν Κύριος ὁ βασιλεὺς Περσῶν. ⁴ καὶ ἦν ὁ λαὸς τῆς γῆς ἐκλύων τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ Ἰούδα, καὶ ἐνεπύδιζον αὐτοὺς οἰκοδομεῖν, ⁵ καὶ μισθούμενοι ἐπ' αὐτοὺς βουλευόμενοι τοῦ διασκεδάσαι βουλὴν αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας Κύρου βασιλέως Περσῶν, καὶ ἕως βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν. ⁶ καὶ ἐν βασιλείᾳ Ἀσσοῦ τοῦ, καὶ ἐν ἀρχῇ βασιλείας αὐτοῦ ἔγραψαν ἐπιστολὴν ἐπὶ οἰκοῦντας Ἰούδα καὶ Ἰερουσαλὴμ. ⁷ καὶ ἐν ἡμέραις Ἀρθασασθᾶ ἔγραψεν ἐν εἰρήνῃ Μιθραδάτῃ Ταβέηλ καὶ τοῖς λοιποῖς συνδούλοις πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα Περσῶν ἔγραψεν ὁ φορολόγος γραφὴν Συριστὶ καὶ ἡρμηνευμένην. ⁸ Ρεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς ἔγραψαν ἐπιστολὴν μίαν κατὰ Ἰερουσαλὴμ τῷ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ. ⁹ τάδε ἔκρινε Ρεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ κατάλοιποι σύνδουλοι ἡμῶν, Λειναῖοι, Ἀφαρσαθαχαῖοι, Ταρ-

φαλαῖοι, Ἀφαρσαῖοι, Ἀρχαῖοι, Βαβυλώνιοι, Σουσαναχαῖοι, Δαναῖοι,
¹⁰ καὶ οἱ κατάλοιποι ἐθνῶν ὧν ἀπώκισεν Ἀσσεναφάρ ὁ μέγας καὶ ὁ τίμιος, καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν πόλεσι τῆς Σομόρων καὶ τὸ κατάλοιπον πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹¹ αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν. πρὸς Ἀρθασασθᾶ βασιλέα παῖδες σου ἄνδρες πέραν τοῦ ποταμοῦ. ¹² γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀναβάντες ἀπὸ σοῦ πρὸς ἡμᾶς ἤλθον εἰς Ἰερουσαλὴμ τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν καὶ πονηράν, ἣν οἰκοδομοῦσι. καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς κατηρτισμένα εἰσὶ, καὶ θεμελίους αὐτῆς ἀνύψωσαν. ¹³ νῦν οὖν γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐὰν ἡ πόλις ἐκείνη ἀνοικοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῶσι, φόροι οὐκ ἔσονται σοι, οὐδὲ δώσουσι. καὶ τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, ¹⁴ καὶ ἀσχημοσύνην βασιλέως οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἰδεῖν. διὰ τοῦτο ἐπέμψαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν τῷ βασιλεῖ, ¹⁵ ἵνα ἐπισκεψῇται ἐν βίβλῳ ὑπομνηματισμοῦ τῶν πατέρων σου, καὶ εὐρήσεις, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη πόλις ἀποστάτις, καὶ κακοποιούσα βασιλεῖς καὶ χώρας, καὶ φυγαδεῖαι δούλων γίνονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ἀπὸ ἡμερῶν αἰῶνος, διὰ ταῦτα ἡ πόλις αὕτη ἡρημώθη. ¹⁶ γνωρίζομεν οὖν ἡμεῖς τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἂν ἡ πόλις ἐκείνη οἰκοδομηθῇ, καὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς καταρτισθῇ, οὐκ ἔστι σοι εἰρήνη. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ρεοὺμ Βαλτὰμ καὶ Σαμψὰ γραμματεῖς καὶ τοὺς καταλοίπους συνδούλους αὐτῶν τοὺς οἰκοῦντας ἐν Σαμαρείᾳ καὶ τοὺς καταλοίπους πέραν τοῦ ποταμοῦ εἰρήνην. καὶ φησὶν. ¹⁸ ὁ φορολόγος ὃν ἀπεστείλατε πρὸς ἡμᾶς ἐκλήθη ἔμπροσθεν ἐμοῦ, ¹⁹ καὶ παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, καὶ ἐπεσκεψάμεθα καὶ εὗραμεν, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἀφ' ἡμερῶν αἰῶνος ἐπὶ βασιλεῖς ἐπαίραται, καὶ ἀποστάσεις καὶ φυγαδεῖαι γίνονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ βασιλεῖς ἰσχυροὶ ἐγένοντο ἐν Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐπικρατοῦντες ὅλης τῆς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ φόροι πλήρεις καὶ μέρος δίδονται αὐτοῖς. ²¹ καὶ νῦν

θέτε

θίτε γνώμην, καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, καὶ ἡ πόλις ἐκείνη οὐκ οἰκοδομηθήσεται ἔτι. ²² ὅπως ἀπὸ τῆς γνώμης πεφυλαγμένοι ἦτε ἀνέσιν ποιῆσαι περὶ τούτου, μὴ ποτε πληθυνθῇ ἀφανισμὸς εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσι. ²³ τότε ὁ φορολόγος τοῦ Ἀρθασασθα βασιλέως ἀνέγνω ἐνώπιον Ῥεοῦμ Βαλτάμ καὶ Σαμιψά γραμματέως καὶ συνδούλων αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθησαν σπουδῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Ἰούδα, καὶ κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει. ²⁴ τότε ἤργησε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἦν ἀργοῦν ἕως δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας Δαρείου βασιλέως Περσῶν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ προεφήτευσεν Ἀγγαῖος ὁ προφήτης καὶ Ζαχαρίας ὁ τοῦ Ἀδδῶ προφήτιαν ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ὀνόματι θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτούς. ² τότε ἀνέστησαν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ καὶ Ἰησοὺς υἱὸς Ἰωσεδέκ, καὶ ἤρξαντο οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ μετ' αὐτῶν οἱ προφῆται τοῦ θεοῦ βοηθοῦντες αὐτοῖς. ³ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἦλθεν ἐπ' αὐτοὺς Θανθαναὶ ἑπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρβουζαναὶ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ τοιαῦδε εἶπαν αὐτοῖς. τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; ⁴ τότε ταῦτα εἶπosan αὐτοῖς. τίνα ἐστὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν οἰκοδομοῦντων τὴν πόλιν ταύτην; ⁵ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα, καὶ οὐ κατήργησαν αὐτοὺς ἕως γνώμῃ τῷ Δαρείῳ ἀπηγγεῖσθαι. καὶ τότε ἀπεστάλη τῷ φορολόγῳ ὑπὲρ τούτου ⁶ διασάφεισι ἐπιστολῆς, ἧς ἀπέστειλε Θανθαναὶ ὁ ἑπαρχος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ Σαθαρβουζαναὶ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν Ἀφασαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ ⁷ ῥήμασιν ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν. καὶ τότε γέγραπται ἐν αὐτῷ. Δαρείῳ τῷ βασιλεῖ εἰρήνη πάσα. ⁸ γνωστὸν ἔστω τῷ βασιλεῖ, ὅτι ἐπορεύθημεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν

χώραν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου, καὶ αὐτὸς οἰκοδομεῖται λίθοις ἐκλεκτοῖς, καὶ ξύλα ἐντίθεται ἐν τοῖς τοίχοις, καὶ τὸ ἔργον ἐκείνο ἐπιδέξιον γίνεται, καὶ εὐοδοῦται ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁹ τότε ἠρωτήσαμεν τοὺς πρεσβυτέρους ἐκείνους, καὶ οὕτως εἶπαμεν αὐτοῖς. τίς ἔθηκεν ὑμῖν γνώμην τὸν οἶκον τοῦτον οἰκοδομῆσαι, καὶ τὴν χορηγίαν ταύτην καταρτίσασθαι; ¹⁰ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἠρωτήσαμεν αὐτοὺς γνωρίσαι σοι, ὥστε γράψαι σοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν. ¹¹ καὶ τοιοῦτο τὸ ῥῆμα ἀπεκρίθησαν ἡμῖν, λέγοντες. ἡμεῖς ἐσμέν δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ οἰκοδομοῦμεν τὸν οἶκον ὃς ἦν ὠκοδομημένος πρὸ τούτου ἔτη πολλὰ, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ μέγας ὠκοδόμησεν αὐτόν, καὶ κατηρτίσατο αὐτόν αὐτοῖς. ¹² ἀφότε δὲ παρώργισαν οἱ πατέρες ἡμῶν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος τοῦ Χαλδαίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, καὶ τὸν λαὸν ἀπώκισεν εἰς Βαβυλῶνα. ¹³ ἀλλ' ἐν ἔτι πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθετο γνώμην τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦτον οἰκοδομηθῆναι. ¹⁴ καὶ τὰ σκεῦη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὸν ναὸν τοῦ βασιλέως, ἐξήνεγκεν αὐτὰ Κύρος ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκε τῷ Σαβανασάρ τῷ θησαυροφύλακι, τῷ ἐπὶ τοῦ θησαυροῦ, ¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ. πάντα τὰ σκεῦη λάβε καὶ πορεύου, θές αὐτὰ ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. ¹⁶ τότε Σαβανασάρ ἐκείνος ἦλθε καὶ ἔδωκε θεμελίους τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ τότε ἕως τοῦ νῦν ὠκοδομήθη, καὶ οὐκ ἐτελέσθη. ¹⁷ καὶ νῦν εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθόν, ἐπισκεπήτω ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γᾶς τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος, ὅπως γνῶς ὅτι ἀπὸ βασιλέως Κύρου ἐτέθη γνώμη οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς

βασιλεὺς περὶ τούτου πεμψάτω πρὸς ἡμᾶς.

Κ Ε Φ. ζ'.

Τότε Δαρείος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην, καὶ ἐπεσκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ὅπου ἡ γὰζα κεῖται ἐν Βαβυλώνι. ² καὶ εὗρέθη ἐν πόλει ἐν τῇ βάρει κεφαλὴς μία, καὶ τοῦτο γεγραμμένον ἐν αὐτῇ ὑπόμνημα. ³ ἐν εἵ τῃ πρώτῳ Κύρου βασιλέως. Κύρος ὁ βασιλεὺς ἔθηκε γνώμην περὶ οἴκου ἱεροῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. οἶκος οἰκοδομηθήτω, καὶ τόπος οὗ θυσιάζουσι τὰ θυσιάσματα. καὶ ἔθηκεν ἔπαρμα ὕψος πήχης ἐξήκοντα, πλάτος αὐτοῦ πήχων ἐξήκοντα, ⁴ καὶ δομοὶ λίθινοι κρηταῖοι τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἰς, καὶ ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται. ⁵ καὶ τὰ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ Ναβουχοδονόσορ ἐξηνεγκεν ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐκόμισεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ δοθήτω καὶ ἀπελθέτω εἰς τὸν ναὸν τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ ἐπὶ τόπου οὗ ἐτέθη ἐν οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁶ νῦν δώσετε ἔπαρχοι πέραν τοῦ ποταμοῦ Σαθαβρουζαναῖ, καὶ οἱ συνδουλοὶ αὐτῶν Ἀφρασαχαῖοι οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ μακρὰν ὄντες ἐκείθεν, ⁷ νῦν ἄφετε τὸ ἔργον οἴκου τοῦ θεοῦ. οἱ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον οἰκοδομεῖτωσαν ἐπὶ τούτῳ τοῦ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀπ' ἐμοῦ γνώμη ἐτέθη, μή ποτέ τι ποιήσητε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων τοῦ οἰκοδομηθῆναι οἶκον τοῦ θεοῦ ἐκείνον. καὶ ἀπὸ ὑπαρχόντων βασιλέως τῶν φόρων πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις τὸ μὴ καταργηθῆναι, ⁹ καὶ ὁ ἄν ὑστέρημα. καὶ νιῶν βοῶν καὶ κριῶν καὶ ἀμνῶν εἰς ὀλοκαυτώσεις τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, πυρὸς, ἄλας, οἶνον, ἔλαιον, κατὰ τὸ ῥῆμα ἱερῶν τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ ἔστω διδόμενον αὐτοῖς, ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ὃ ἐὰν αἰτήσωσιν, ¹⁰ ἵνα ὥσιν εὐωδίας προσφέροντες τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ προσεύχονται εἰς ζωὴν τοῦ βασιλέως καὶ υἱᾶν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη

γνώμη, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἀλλάξει τὸ ῥῆμα τοῦτο, καθαιρεθήσεται ξύλον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὠρθωμένος πληγήσεται ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ τὸ καθ' ἐμὲ ποιηθήσεται. ¹² καὶ ὁ θεὸς, οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ, καταστρέψει πάντα βασιλεῖα καὶ λαὸν ὃς ἐκτενᾷ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀλλάξαι ἢ ἀφανίσαι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ Δαρείος ἔθηκεν γνώμην, ἐπιμελῶς ἔσται. ¹³ τότε Θαναθαῖ ὁ ἔπαρχος πέραν τοῦ ποταμοῦ, Σαθαβρουζαναῖ, καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ, πρὸς ὃ ἀπέστειλε Δαρείος βασιλεὺς, οὕτως ἐποίησαν ἐπιμελῶς. ¹⁴ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ὠκοδομοῦσαν καὶ οἱ Λευῖται ἐν προφητεῖᾳ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καὶ Ζαχαρίου υἱοῦ Ἀδδᾶ. καὶ ἀνωκοδόμησαν καὶ κατηροῦσαν ἀπὸ γνώμης θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ γνώμης Κυρου καὶ Δαρείου καὶ Ἀρθασασθᾶ βασιλέων Περσῶν. ¹⁵ καὶ ἐτέλεσαν τὸν οἶκον τοῦτον ἕως ἡμέρας τρίτης μηνὸς Ἀδάρ, ὃ ἐστὶν ἔτος ἕκτον τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ βασιλέως. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ κατάλοιποι υἱῶν ἀποικεσίας ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. ¹⁷ καὶ προσήνεγκαν εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ μόσχους ἑκατὸν, κριοὺς διακοσίους, ἀμνῶν τετρακοσίους, χιμᾶρῶν αἰγῶν ὑπὲρ ἁμαρτίας ὑπὲρ παντὸς Ἰσραὴλ δώδεκα εἰς ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἔδθησαν τοὺς ἱερεῖς ἐν διαιρέσεσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς Λευῖτας ἐν μερισμοῖς αὐτῶν, ἐπὶ δουλείας θεοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, κατὰ τὴν γραφὴν βίβλου Μωυσῆ. ¹⁹ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικεσίας τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ²⁰ ὅτι ἐκαθάρσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ Λευῖται ἕως εἰς πάντες καθαροί. καὶ ἔσφαξαν τὸ πάσχα τοῖς πᾶσιν υἱοῖς τῆς ἀποικεσίας καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἑαυτοῖς. ²¹ καὶ ἔφαγον υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα, οἱ ἀπὸ τῆς ἀποικεσίας, καὶ πᾶς ὁ χωριζόμενος τῆς ἀκαθαρσίας ἐθνῶν τῆς γῆς πρὸς αὐτοὺς, τοῦ ἐκζητῆσαι κυρίον θεὸν Ἰσραὴλ.

¹² και ἐποίησαν τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων ἐπτά ἡμέρας ἐν εὐφροσύνῃ, ὅτι εὐφράνεν αὐτοὺς κύριος, καὶ ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως Ἀσσοῦ ἐπ' αὐτοὺς κραταιώσαι τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐν ἔργοις οἴκου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ μετὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν βασιλείᾳ Ἀρθασασθᾶ βασιλέως Περσῶν ἀνέβη Ἑσδρας υἱὸς Σαραίου υἱοῦ Ἀζαρίου, υἱοῦ Χελκία, ² υἱοῦ Σελούμ, υἱοῦ Σαδδούκ, υἱοῦ Ἀχιτῶβ, ³ υἱοῦ Σαμαρία, υἱοῦ Ἑσριά, υἱοῦ Μαρεῶθ, ⁴ υἱοῦ Ζαραΐα, υἱοῦ Ὀζίου, υἱοῦ Βοκκί, ⁵ υἱοῦ Ἀβισουνέ, υἱοῦ Φινεές, υἱοῦ Ἐλεάζαρ, υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τοῦ πρώτου. ⁶ αὐτὸς Ἑσδρας ἀνέβη ἐκ Βαβυλῶνος, καὶ αὐτὸς γραμματεὺς ταχὺς ἐν νόμῳ Μωυσῆ, ὃν ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, ὅτι χεῖρ κυρίου θεοῦ αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν ἐν πᾶσιν οἷς ἐξήτει αὐτός. ⁷ καὶ ἀνέβησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ πυλωροί, καὶ οἱ Ναθινίμ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῷ Ἀρθασασθᾶ τῷ βασιλεῖ. ⁸ καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ, τοῦτο τὸ ἔτος ἐβδόμον τῷ βασιλεῖ. ⁹ ὅτι ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου αὐτὸς ἐθεμελίωσε τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πέμπτου ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι χεῖρ θεοῦ αὐτοῦ ἦν ἀγαθὴ ἐπ' αὐτόν. ¹⁰ ὅτι Ἑσδρας ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι τὸν νόμον, καὶ ποιεῖν καὶ διδάσκειν ἐν Ἰσραὴλ προστάγματα καὶ κρίματα. ¹¹ καὶ αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, οὗ ἔδωκεν Ἀρθασασθᾶ τῷ Ἑσδρα τῷ ἱερεῖ τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων ἐντολῶν κυρίου καὶ προσταγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. ¹² Ἀρθασασθᾶ βασιλεὺς βασιλέων Ἑσδρα γραμματεῖ νόμου κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. τετέλεστο λόγος καὶ ἡ ἀπόκρισις. ¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, ὅτι πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος ἐν βασιλείᾳ μου ἀπὸ λαοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἱερέων καὶ Λευιτῶν πορευθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ, μετὰ σοῦ πορευθῆναι. ¹⁴ ἀπὸ προσ-

ωπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἐπτά συμβούλων ἀπεστάλη ἐπισκέψασθαι ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ νόμῳ θεοῦ αὐτῶν τῷ ἐν χειρὶ σου. ¹⁵ καὶ εἰς οἶκον κυρίου ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι ἐκουσιασθήσαν τῷ θεῷ τοῦ Ἰσραὴλ τῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατασκηνοῦντι. ¹⁶ καὶ πᾶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ὃ, τι ἐὰν εὐρῆς ἐν πάσῃ χώρᾳ Βαβυλῶνος μετὰ ἐκουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ ἱερέων τῶν ἐκουσιαζομένων εἰς οἶκον θεοῦ τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ καὶ πάντα προσπορευόμενον τοῦτον ἐτοιμῶς ἔνταξον ἐν βιβλίῳ τούτῳ, μόσχους, κριοὺς, ἄμνους, καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ σπονδὰς αὐτῶν. καὶ προσοίσεις αὐτὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ ὑμῶν τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁸ καὶ εἴτι ἐπὶ σὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς σου ἀγαθυνθῇ ἐν καταλοίπῳ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου ποιῆσαι, ὥς ἀρεστὸν τῷ θεῷ ὑμῶν ποιήσατε. ¹⁹ καὶ τὰ σκεύη τὰ διδόμενά σοι εἰς λειτουργίαν οἴκου θεοῦ παράδος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁰ καὶ κατάλοιπον χρείας οἴκου θεοῦ σου, ὃ ἂν φανῇ σοι δοῦναι δώσεις ἀπὸ οἴκων γάλης βασιλέως ²¹ καὶ ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ Ἀρθασασθᾶ βασιλεὺς ἔθηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάλαϊς ταῖς ἐν πέρᾳ τοῦ ποταμοῦ, ὅτι πᾶν ὃ ἂν αἰτήσῃ ὑμᾶς Ἑσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἐτοιμῶς γινέσθω ²² ἕως ἀργυρίου ταλάντων ἑκατὸν, καὶ ἕως πυροῦ κόρων ἑκατὸν, καὶ ἕως οἴνου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἕως ἐλαίου βατῶν ἑκατὸν, καὶ ἄλλας οὐ οὐκ ἔστι γραφή. ²³ πᾶν ὃ ἔστιν ἐν γνώμῃ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, γινέσθω. προσέχετε μήτις ἐπιχειρήσῃ εἰς τὸν οἶκον θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ, μηποτε γένηται ὀργὴ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ὑμῖν ἐγνωρίζεται ἐν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς Λευίταις, ἄδουσι, πυλωροῖς, Ναθινίμ, καὶ λειτουργοῖς οἴκου θεοῦ τοῦτο, φόρος μὴ ἔστω σοι, οὐκ ἐξουσιασίεις καταδουλοῦσθαι αὐτούς. ²⁵ καὶ σὺ Ἑσδρα, ὥς ἡ σοφία τοῦ θεοῦ ἐν χειρὶ σου, καταστήσον γραμματεῖς καὶ κριτὰς, ἵνα ὥσι κρί-
νοντες

νοντες παντὶ τῷ λαῷ τῷ ἐν πέρα τοῦ ποταμοῦ πᾶσι τοῖς εἰδόσι νόμον τοῦ θεοῦ σου, καὶ τῷ μὴ εἰδότε γνωριεῖτε. ²⁶ καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ ᾗ ποιῶν νόμον τοῦ θεοῦ καὶ νόμον τοῦ βασιλέως ἐτοιμῶς, τὸ κρίναι ἔσται γινόμενον ἐξ αὐτοῦ, ἔάν τε εἰς θάνατον ἔάν τε εἰς παιδείαν ἔάν τε εἰς ζημίαν τοῦ βίου ἔάν τε εἰς παράδοσιν. ²⁷ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ τοῦ βασιλέως οὕτως, τοῦ δοξάσαι τὸν οἶκον κυρίου τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ²⁸ καὶ ἐπ' ἐμὲ ἔκλινεν ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συμβούλων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων τοῦ βασιλέως, τῶν ἐπηρεμένων. καὶ ἐγὼ ἐκραταιώθην ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθὴ ἐπ' ἐμὲ, καὶ συνῆξα ἀπὸ Ἰσραὴλ ἀρχοντας ἀναβῆναι μετ' ἐμοῦ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ οὗτοι οἱ ἀρχοντες πατριῶν αὐτῶν οἱ ὀδηγοὶ ἀναβαίνοντες μετ' ἐμοῦ ἐν βασιλείᾳ Ἀρτασαστᾶ τοῦ βασιλέως Βαβυλωνος. ² ἀπὸ υἱῶν Φινεὲς, Γηρσών. ἀπὸ υἱῶν Ἰθάμαρ, Δανιὴλ, ἀπὸ υἱῶν Δαυὶδ, Ἀττούς, ³ ἀπὸ υἱῶν Σαχανία, καὶ ἀπὸ υἱῶν Φόρος, Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ τὸ σύστημα ἑκατὸν καὶ πενήνκοντα. ⁴ ἀπὸ υἱῶν Φαάθ Μωάβ, Ἐλιανὰ υἱὸς Σαραΐα, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι τὰ ἀρσενικά. ⁵ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθόης Σεγενίας υἱὸς Ἀζήλ, καὶ μετ' αὐτοῦ τριακόσια τὰ ἀρσενικά. ⁶ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀδιν, Ὁβὴθ υἱὸς Ἰωνάθαν, καὶ μετ' αὐτοῦ πενήνκοντα τὰ ἀρσενικά. ⁷ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡλὰμ, Ἰσαΐας υἱὸς Ἀθελία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά. ⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Σαφατία, Ζαβαδίας υἱὸς Μιχαὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ ὀγδοήκοντα τὰ ἀρσενικά. ⁹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωάβ, Ἀβαδία υἱὸς Ἰεὴλ, καὶ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι δεκαοκτώ τὰ ἀρσενικά. ¹⁰ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Βαανὶ, Σελιμουθ υἱὸς Ἰωσεφία, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. ¹¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβί, Ζαχαρίας υἱὸς Βαβί, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰκοσιοκτὼ τὰ ἀρσενικά. ¹² καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσγάδ, Ἰωανὰν υἱὸς Ἀκκατὰν καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν δέκα τὰ ἀρσενικά. ¹³ καὶ ἀπὸ υἱῶν

Ἀδωνικάμ ἑσχατοί, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐμφαλάτ, Ἰεὴλ, καὶ Σαμαΐα, καὶ μετ' αὐτῶν ἑξήκοντα τὰ ἀρσενικά. ¹⁴ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαγωναί, Οὐθαί καὶ Ζαβούδ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑβδομήκοντα τὰ ἀρσενικά. ¹⁵ καὶ συνῆξα αὐτοὺς πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν ἐρχόμενον πρὸς τὸν Εὐφράτην, καὶ παρενεβάλουμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. καὶ συνῆκα ἐν τῷ λαῷ καὶ ἐν τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἀπὸ υἱῶν Δεὺλ οὐκ εὗρον ἐκεῖ. ¹⁶ καὶ ἀπέστειλα τῷ Ἐλεάζαρ, τῷ Ἀριήλ, τῷ Σεμεΐα, καὶ τῷ Ἀλωνάμ, καὶ τῷ Ἰαριβ, καὶ τῷ Ἐλνάθαμ, καὶ τῷ Νάθαν, καὶ τῷ Ζαχαρία, καὶ τῷ Μεσολλάμ, καὶ τῷ Ἰωαρίμ, καὶ τῷ Ἐλνάθαν συνιέντας. ¹⁷ καὶ ἐξηνεγκα αὐτοὺς ἐπὶ ἀρχοντας ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκα ἐν στόματι αὐτῶν λόγους λαλήσαι πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν τῶν Ἀθινεὶμ ἐν ἀργυρίῳ τοῦ τόπου, τοῦ ἐνέγκαι ἡμῖν ἄδοντας εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν. ¹⁸ καὶ ἤλθοσαν ἡμῖν, ὡς χεὶρ θεοῦ ἡμῶν ἀγαθὴ ἐφ' ἡμᾶς, ἀνηρσάχων ἀπὸ υἱῶν Μοολὶ, υἱοῦ Δεὺλ, υἱοῦ Ἰσραὴλ. καὶ ἀρχὴν ἤλθον οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δεκαοκτώ, ¹⁹ καὶ τὸν Ἀσεβία, καὶ τὸν Ἰσαΐα ἀπὸ τῶν υἱῶν Μεραρί, ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ υἱοὶ αὐτοῦ εἴκοσι. ²⁰ καὶ ἀπὸ τῶν Ναθινίμ, ὧν ἔδωκε Δαυὶδ καὶ οἱ ἀρχοντες εἰς δουλείαν τῶν Δευιτῶν Ναθινίμ διακόσιοι εἴκοσι, πάντες συνήχθησαν ἐν ὀνόμασι. ²¹ καὶ ἐκάλεσα ἐκεῖ νηστειὰν ἐπὶ τὸν ποταμὸν Ἀουέ, τοῖς ταπεινωθῆναι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ζητῆσαι παρ' αὐτοῦ ὁδὸν εὐθείαν ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν καὶ πάσῃ τῇ κτήσει ἡμῶν. ²² ὅτι ᾗσχυνθην αἰτησασθαι παρὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν καὶ ἵππους σῶσαι ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθροῦ ἐν τῇ ὁδῷ, ὅτι εἵπαμεν τῷ βασιλεῖ, λέγοντες. χεὶρ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ πάντας τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν εἰς ἀγαθὸν, καὶ κράτος αὐτοῦ καὶ θυμὸς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐγκαταλείποντας αὐτόν. ²³ καὶ ἐνηστεύσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου, καὶ ἐπήκουσεν ἡμῖν. ²⁴ καὶ διέστειλα ἀπὸ ἀρχόντων τῶν ἱερέων δώδεκα τῷ Σαραΐα, τῷ Ἀσαβία, καὶ μετ' αὐτῶν ἀπὸ ἀδελφῶν

φῶν αὐτῶν δέκα. ²⁵ καὶ ἔστησα αὐτοῖς τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἀπαρχῆς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, ἃ ὑψώσεν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀρχόντες αὐτοῦ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὐρισκόμενοι. ²⁶ καὶ ἔστησα ἐπὶ χεῖρας αὐτῶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακοσία πεντήκοντα, καὶ σκεύη ἀργυρᾶ ἑκατὸν, καὶ τάλαντα χρυσοῦ ἑκατόν. ²⁷ καὶ χαφουρῇ χρυσοῦ εἴκοσι εἰς τὴν ὁδὸν χίλιοι, καὶ σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα ἐπιθυμητὰ ἐν χρυσίῳ. ²⁸ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς ἅγιοι τῷ κυρίῳ, καὶ τὰ σκεύη ἅγια, καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον ἐκούσια τῷ κυρίῳ Θεῷ πατέρων ἡμῶν, ²⁹ ἀρῶντες καὶ τηρεῖτε ἕως στήτε ἐνώπιον ἀρχόντων τῶν ἱερέων καὶ τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν πατριῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰς σκηνὰς οἴκου κυρίου. ³⁰ καὶ ἐδέξαντο οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται σταθμὸν τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν σκευῶν, ἐνεγκεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς οἶκον Θεοῦ ἡμῶν. ³¹ καὶ ἐξήραμεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀουὲ ἐν τῇ δωδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ. καὶ χεὶρ Θεοῦ ἡμῶν ἦν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐρύύσατο ἡμᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐχθροῦ καὶ πολεμίου ἐν τῇ ὁδῷ. ³² καὶ ἦλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ³³ καὶ γενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἐστήσαμεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὰ σκεύη ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ χεῖρα Μερिमὺθ υἱοῦ Οὐρία τοῦ ἱερέως, καὶ μετ' αὐτοῦ Ἐλεάζαρ υἱὸς Φινεες, καὶ μετ' αὐτῶν Ἰωζαβὰδ υἱὸς Ἰησοῦ, καὶ Νωαδία υἱὸς Βαναΐα οἱ Λευῖται, ³⁴ ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐν σταθμῷ τὰ πάντα, καὶ ἐγράφη πᾶς ὁ σταθμὸς. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ³⁵ οἱ ἐλθόντες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας υἱοὶ τῆς παροικίας προσήνεγκαν ὀλοκαυτώσεις τῷ Θεῷ Ἰσραὴλ, μύσχους δώδεκα περὶ πάντων Ἰσραὴλ, κριοὺς ἐνενηκονταεξ, ἀμνοὺς ἐβδομηκονταεπτὰ, χιμάρους περὶ ἁμαρτίας δώδεκα, τὰ πάντα ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ³⁶ καὶ ἔδωκαν τὸ νόμισμα τοῦ βασιλέως τοῖς διοικηταῖς τοῦ βασιλείως καὶ ἐπάρχοις πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ

ἐδόξασαν τὸν λαὸν καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ὡς ἐτελέσθη ταῦτα, ἤγγισαν πρὸς μὲ οἱ ἀρχόντες, λέγοντες. οὐχ ἐχωρίσθη ὁ λαὸς Ἰσραὴλ καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἀπὸ λαῶν τῶν γαιῶν ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν, τῷ Χανανὶ ὁ Ἐθὶ, ὁ Φερεζὶ, ὁ Ἰεβουσί, ὁ Ἀμμωνί, ὁ Μωαβί, καὶ ὁ Μοσερί, καὶ ὁ Ἀμορρί, ² ὅτι ἐλάβοσαν ἀπὸ θυγατέρων αὐτῶν ἑαυτοῖς καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν. καὶ παρήχθη σπέρμα τὸ ἅγιον ἐν λαοῖς τῶν γαιῶν, καὶ χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυνθείᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ. ³ καὶ ὡς ἤκουσα τὸν λόγον τοῦτον, διέβόηξα τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ ἐτίλλον ἀπὸ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀπὸ τοῦ πωγῶνός μου, καὶ ἐκαθήμην ἡρεμάζων. ⁴ καὶ συνήχθησαν πρὸς μὲ πᾶς ὁ δῶκων λόγον Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ ἀσυνθείᾳ τῆς ἀποικίας. ἀγῶ καθήμενος ἡρεμάζων ἕως τῆς θυσιᾶς τῆς ἑσπερινῆς. ⁵ καὶ ἐν θυσίᾳ τῇ ἑσπερινῇ ἀνέστην ἀπὸ ταπεινώσεως μου. καὶ ἐν τῷ διαβόρῃζαί με τὰ ἱμάτιά μου, καὶ ἐπαλλόμην, καὶ κλίνω ἐπὶ τὰ γόνατά μου, καὶ ἐκπετάζω τὰς χεῖρας μου πρὸς κύριον τὸν Θεόν, ⁶ καὶ εἶπα. κύριε ἡσχύνθην καὶ ἐνετρόπην τοῦ ὑψῶσαι θεῖ μου τὸ προσώπον μου πρὸς σέ, ὅτι αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ κεφαλῆς ἡμῶν, καὶ αἱ πλημμελῆαι ἡμῶν ἐμεγαλύνθησαν ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. ⁷ ἀπὸ ἡμερῶν πατέρων ἡμῶν ἐσμὲν ἐν πλημμελείᾳ μεγάλῃ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν παρεδόθημεν ἡμεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν ἐν χειρὶ βασιλέων τῶν ἐθνῶν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρπαγῇ καὶ ἐν αἰσχύνῃ προσώπου ἡμῶν, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁸ καὶ νῦν ἐπιεικέυσατο ἡμῖν ὁ Θεὸς ἡμῶν τοῦ καταλιπεῖν ἡμᾶς εἰς σωτηρίαν, καὶ δοῦναι ἡμῖν στήριγμα ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ, τοῦ φωτίσαι ὀφθαλμοὺς ἡμῶν καὶ δοῦναι ζωοποιήσιν μικρὰν ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν. ⁹ ὅτι δούλοι ἐσμὲν, καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἡμῶν οὐκ ἐγκατέλιπεν ἡμᾶς κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. καὶ ἐκλινεν ἐφ' ἡμᾶς ἔλεος ἐνώπιον

ἐνώπιον βασιλέων Περσῶν, δοῦναι ἡμῖν ζωοποιήσιν τοῦ ὑψῶσαι αὐτοὺς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἀναστήσαι τὰ ἔθνη αὐτῆς, καὶ τοῦ δοῦναι ἡμῖν φραγμὸν ἐν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ τί εἵπωμεν ὁ Θεὸς ἡμῶν μετὰ τούτου; ὅτι ἐγκατελίπομεν ἐντολάς σου, ¹¹ ἃς ἔδωκας ἡμῖν ἐν χεῖρὶ δούλων σου τῶν προφητῶν, λέγων. ἡ γῆ, εἰς ἣν εἰσπορεύεσθε κληρονομήσαι αὐτήν, γῆ μετακινουμένη ἐστίν ἐν μετακινήσει λαῶν τῶν ἐθνῶν ἐν μακροῦμασιν αὐτῶν, ὧν ἐπλησαν αὐτήν ἀπὸ στόματος ἐπὶ στόμα ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ¹² καὶ νῦν τὰς θυγατέρας ὑμῶν μὴ δότε τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν μὴ λάβητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκζητήσετε εἰρήνην αὐτῶν καὶ ἀγαθὸν αὐτῶν ἕως αἰῶνος, ὅπως ἐνισχύσητε καὶ φάγητε τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ κληροδοτήσητε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν ἕως αἰῶνος. ¹³ καὶ μετὰ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ἐφ' ἡμᾶς ἐν ποιήμασιν ἡμῶν τοῖς πονηροῖς καὶ ἐν πλημμελείᾳ ἡμῶν τῇ μεγάλῃ, ὅτι οὐκ ἐστὶν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, καὶ ἔδωκας ἡμῖν σωτηρίαν. ¹⁴ ὅτι ἐπεστρέψαμεν διασκηδᾶσαι ἐντολάς σου, καὶ ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν. μὴ παροξυνθῆς ἐν ἡμῖν ἕως συντελείας, τοῦ μὴ εἶναι ἐγκατάλειμμα καὶ διασωζόμενον. ¹⁵ κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ δίκαιος σὺ, ὅτι κατελείφθημεν διασωζόμενοι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ἰδοὺ ἡμεῖς ἐναντίον σου ἐν πλημμελείαις ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἐστὶ στήναι ἐνώπιόν σου ἐπὶ τούτω.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ὡς προσεζήτητο Ἐσδρας, καὶ ὡς ἐξηγόρευσε κλαίων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον οἴκου τοῦ Θεοῦ, συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀπὸ Ἰσραὴλ ἐκκλησία πολλὴ σφόδρα, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ νεανίσκοι, ὅτι ἔκλυσαν ὁ λαὸς, καὶ ὑψώσε κλαίων. ² καὶ ἀπεκρίθη Σεχινίας υἱὸς Ἰεὴλ ἀπὸ υἱῶν Ἠλαμ, καὶ εἶπε τῷ Ἐσδρα. ἡμεῖς ἡσυνθετήσαμεν τῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἁλλοτρίας ἀπὸ τῶν λαῶν τῆς γῆς. καὶ νῦν ἐστὶν ὑπομονὴ τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τούτῳ. ³ καὶ νῦν διαθωμεθα διαθή-

κην τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐκβαλεῖν πᾶσας τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ γενόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ἂν βούλῃ. ἀνάσθηθι, καὶ φοβέρισον αὐτοὺς ἐν ἐντολαῖς Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ὡς ὁ νόμος, γενηθήτω. ⁴ ἀνάστα, ὅτι ἐπὶ σὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. κραταιοῦ καὶ ποιήσον. ⁵ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας, καὶ ὥρκισε τοὺς ἄρχοντας, τοὺς ἱερεῖς καὶ Λευίτας καὶ πάντα Ἰσραὴλ, τοῦ ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τούτο. καὶ ὤμοσαν. ⁶ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ἀπὸ προσώπου οἴκου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς γαζοφυλάκιον Ἰωαννάν υἱοῦ Ἐλισοῦβ, καὶ ἐπορεύθη ἐκεῖ. ἄρτον οὐκ ἔφαγεν, καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιεν, ὅτι ἐπένθει ἐπὶ τῇ ἀσυνθεσίᾳ τῆς ἀποικίας. ⁷ καὶ παρηγγέλαν φωνὴν ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ πᾶσι τοῖς υἱοῖς τῆς ἀποικίας, τοῦ συναθροισθῆναι εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁸ πᾶς ὃς ἂν μὴ ἔλθῃ εἰς τρεῖς ἡμέρας ὡς ἡ βουλὴ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀναθεματισθήσεται πᾶσα ἡ ὑπαρξὶς αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς διασταλήσεται ἀπὸ ἐκκλησίας τῆς ἀποικίας. ⁹ καὶ συνήχθησαν πάντες ἄνδρες Ἰούδα καὶ Βενιαμὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὰς τρεῖς ἡμέρας. οὗτος ὁ μὴν ὁ ἔννατος. ἐν εἰκαδὶ τοῦ μηνὸς ἐκάθισε πᾶς ὁ λαὸς ἐν πλατείᾳ οἴκου τοῦ Θεοῦ ἀπὸ θορύβου αὐτῶν περὶ τοῦ ῥήματος καὶ ἀπὸ τοῦ χαιμῶνος. ¹⁰ καὶ ἀνέστη Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. ὑμεῖς ἡσυνθετήκατε, καὶ ἐκαθίσατε γυναῖκας ἁλλοτρίας τοῦ προσθεῖναι ἐπὶ πλημμελίαν Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ νῦν δότε αἰνεσιν κυρίῳ Θεῷ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ποιήσατε τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ διασταλήτε ἀπὸ λαῶν τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν τῶν ἁλλοτρίων. ¹² καὶ ἀπεκρίθησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, καὶ εἶπαν. μέγα τοῦτο τὸ ῥῆμα σου ἐφ' ἡμᾶς ποιῆσαι. ¹³ ἀλλὰ ὁ λαὸς πολὺς, καὶ ὁ καιρὸς χαιμερινὸς, καὶ οὐκ ἐστὶ δύναμις στήναι ἕξω. καὶ τὸ ἔργον οὐκ εἰς ἡμέραν μίαν καὶ οὐκ εἰς δύο, ὅτι ἐπληθύναμεν τοῦ ἀδικῆσαι ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. ¹⁴ στήτωσαν δὲ ἄρχοντες ἡμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν πολιτείᾳ ἡμῶν ὃς ἐκαθίσε γυναῖκας ἁλλοτρίας, ἐλθέτωσαν εἰς καιροὺς ἀπὸ συνταγῶν.

καὶ

καὶ μετ' αὐτῶν πρεσβύτεροι πόλεως καὶ πόλεως, καὶ κριταί, τοῦ ἀποστρέψαι ὀργὴν θυμοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξ ἡμῶν, περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ¹⁵ πλὴν Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀσαήλ, καὶ Ἰαζίας υἱὸς Θεκωῆ μετ' ἐμοῦ περὶ τούτου. καὶ Μεσολλάμ, καὶ Σαββαθαὶ ὁ Λευίτης βοηθῶν αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ ἐποίησαν οὕτως υἱοὶ τῆς ἀποικίας. καὶ διεστάλησαν Ἑσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ ἄνδρες ἄρχοντες πατριῶν τῷ οἴκῳ, καὶ πάντες ἐν ὀνόμασιν, ὅτι ἐπέστρεψαν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δεκάτου ἐκζητῆσαι τὸ ῥῆμα. ¹⁷ καὶ ἐτέλεσαν ἐν πᾶσιν ἀνδράσιν, οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἕως ἡμέρας μίας τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. ¹⁸ καὶ εὐρέθησαν ἀπὸ υἱῶν τῶν ἱερέων οἱ ἐκάθισαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, ἀπὸ υἱῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ἰωσεδὲκ, καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Μασσία, καὶ Ἐλιέξερ, καὶ Ἰαρίβ, καὶ Γαδαλία. ¹⁹ καὶ ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας ἐαυτῶν καὶ πλημμελείας κριὸν ἐκ προβάτων περὶ πλημμελήσεως αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἐμιήρ, Ἀνανί, καὶ Ζαβδία. ²¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Μασαήλ, καὶ Ἐλία, καὶ Σαμαΐα, καὶ Ἰεήλ, καὶ Ὀζία. ²² καὶ ἀπὸ υἱῶν Φασούρ, Ἐλιωναῖ, Μασσία, καὶ Ἰσμαήλ, καὶ Ναθαναήλ, καὶ Ἰωζαβὰδ, καὶ Ἠλασά. ²³ καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Ἰωζαβὰδ, καὶ Σαμουὺ, καὶ Κωλία, αὐτὸς Κωλίτας, καὶ Φεθεΐα, καὶ Ἰούδας, καὶ Ἐλιέξερ. ²⁴ καὶ ἀπὸ τῶν ἁδόντων, Ἐλισάβ. καὶ ἀπὸ τῶν πυλωρῶν, Σολμὴν, καὶ Τελμὴν, καὶ Ὠδοῦθ. ²⁵ καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ ἀπὸ

υἱῶν Φορός, Ῥαμία, καὶ Ἀζία, καὶ Μελχία, καὶ Μεαμὴν, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἀσαβία, καὶ Βαναία. ²⁶ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἠλάμ, Ματθανία, καὶ Ζαχαρία, καὶ Ἰαῦήλ, καὶ Ἀβδία, καὶ Ἰαριμὼθ, καὶ Ἠλία. ²⁷ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ζαθούα, Ἐλιωναῖ, Ἐλισοῦβ, Ματθαναῖ, καὶ Ἀριμὼθ, καὶ Ζαβὰδ, καὶ Ὀζιζά. ²⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βαβεῖ, Ἰωανὰν, Ἀνανία, καὶ Ζαβού, καὶ Θαλί. ²⁹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανουὶ, Μοσολλάμ, Μαλουχ, Ἀδαΐας, Ἰασοῦβ, καὶ Σαλονία, καὶ Ῥημὼθ. ³⁰ καὶ ἀπὸ υἱῶν Φαάθ Μωάβ, Ἐδνὲ, καὶ Χαλήλ, καὶ Βαναία, Μασσία, Ματθανία, Βεσελεήλ, καὶ Βανουὶ, καὶ Μανασσῆ. ³¹ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἡράμ, Ἐλιέξερ, Ἰεσία, Μελχία, Σαμαΐας, Σεμεὼν, ³² Βενιαμὴν, Βαλουχ, Σαμαρία. ³³ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἀσῆμ, Μετθανία, Ματθαθα, Ζαδὰβ, Ἐλιφαλέτ, Ἰεραμί, Μανασσῆ, Σεμεῖ. ³⁴ καὶ ἀπὸ υἱῶν Βανί, Μοοδία, Ἀμοάμ, Οὐήλ, ³⁵ Βαναία, Βαδαΐα, Χελκία, ³⁶ Οὐοναία, Μαριμὼθ, Ἐλασίφ, ³⁷ Ματθανία, Ματθαναῖ. καὶ ἐποίησαν ³⁸ οἱ υἱοὶ Βανουί, καὶ οἱ υἱοὶ Σεμεῖ, ³⁹ καὶ Σελεμία, καὶ Νάθαν, καὶ Ἀδαΐα, ⁴⁰ Μαχαδναβού, Σεσεῖ, Σαριού, ⁴¹ Ἐξοιήλ, καὶ Σελκία, καὶ Σαμαρία ⁴² καὶ Σελλούμ, Ἀμαρεία, Ἰωσήφ. ⁴³ ἀπὸ υἱῶν Ναβού, Ἰαήλ, Ματθανίας, Ζαβὰδ, Ζεβεννάς, Ἰαδαί, καὶ Ἰωήλ, καὶ Βαναία. ⁴⁴ πάντες οὗτοι ἐλάβοσαν γυναῖκας ἀλλοτρίας, καὶ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱούς.

Ν Ε Ε Μ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Λόγοι Νεεμία υἱοῦ Χελκία. καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Χασελεύ ἔτους εἰκοστοῦ, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν Σουσάν ἀβιρά. ² καὶ ἦλθεν Ἀνανί εἰς ἀπὸ ἀδελφῶν μου, αὐτὸς καὶ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ ἠρώτησα αὐτοὺς περὶ τῶν σωθέντων, οἱ κατελείφθησαν ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. ³ καὶ εἶπσαν πρὸς με οἱ καταλειπόμενοι οἱ καταλειφθέν-

τες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ἐκεῖ ἐν τῇ χώρᾳ. ἐν πονηρίᾳ μεγάλη καὶ ἐν ὀνειδισμῷ, καὶ τείχῃ Ἱερουσαλήμ καθρημένα, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐνεπηρόσθησαν ἐν πυρὶ. ⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκούσαι με τοὺς λόγους τούτους, ἐκάθισα καὶ ἔκλυσα καὶ ἐπένθησα ἡμέρας, καὶ ἤμην νηστεύων καὶ προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. ⁵ καὶ εἶπα, μὴ δὴ κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ

ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας καὶ φοβερὸς, φυλάσσω τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεός σου τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. ⁶ ἔστω δὴ τὸ οὖς σου προσέχον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἀνεωγμένοι, τοῦ ἀκοῦσαι προσευχὴν τοῦ δούλου σου, ἣν ἐγὼ προσευχομαι ἐνώπιόν σου σήμερον ἡμέραν καὶ νύκτα περὶ υἱῶν Ἰσραὴλ δούλων σου. καὶ ἐξαγορεύω ἐπὶ ἁμαρτίαις υἱῶν Ἰσραὴλ αἷς ἡμάρτομέν σοι. καὶ ἐγὼ καὶ ὁ οἶκος πατρός μου ἡμάρτομεν. ⁷ διαλύσει διελύσαμεν πρὸς σέ, καὶ οὐκ ἐφυλάξαμεν τὰς ἐντολάς καὶ τὰ προστάγματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλω τῷ Μωϋσῇ παιδί σου. ⁸ μνήσθητι δὴ τὸν λόγον ὃν ἐνετείλω τῷ Μωϋσῇ παιδί σου, λέγων. ὑμεῖς ἔὰν ἀσυνθετήσητε, ἐγὼ διασκορπισθὼ ὑμᾶς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁹ καὶ ἔὰν ἐπιστρέψῃτε πρὸς μέ, καὶ φυλάξῃτε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσῃτε αὐτάς, ἔὰν ἡ διασπορά ὑμῶν ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξω αὐτοὺς, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον, ὃν ἐξελέξαμην κατασκευῆσαι τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ. ¹⁰ καὶ αὐτοὶ παῖδες σου καὶ λαός σου, οὓς ἐλυτρώσω ἐν τῇ δυνάμει σου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταίᾳ. ¹¹ μὴ δὴ κύριε. ἀλλὰ ἔστω τὸ οὖς σου προσέχον εἰς τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου, καὶ εἰς τὴν προσευχὴν παιδῶν σου τῶν θελόντων φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. καὶ εὐδόωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, καὶ δὸς αὐτὸν εἰς οἰκτιρομὸς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός τούτου. καὶ ἐγὼ ἤμην οἰνοχόος τῷ βασιλεῖ.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἐγένετο ἐν μηνὶ Νισάν ἔτους ἐκκοστοῦ Ἀρθασασθᾶ βασιλεῖ, καὶ ἦν ὁ οἶνος ἐνώπιον ἐμοῦ. καὶ ἔλαβον τὸν οἶνον, καὶ ἔδωκα τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐκ ἦν ἕτερος ἐνώπιον αὐτοῦ. ² καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς. διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων; καὶ οὐκ ἔστι τοῦτο, εἰ μὴ πονηρία καρδίας. καὶ ἐφοβήθην πολὺ σφοδρά, ³ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ. ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ζήτω. διὰ τί οὐ μὴ γένηται πονηρὸν τὸ πρόσωπόν μου, διότι ἡ πόλις οἶκος μνημείων πατέρων μου ἡρη-

μώθη, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν ἐν πυρί; ⁴ καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς. περὶ τίνος τοῦτο σὺ ζητεῖς; καὶ προσηνέξαμην πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, ⁵ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ. εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, καὶ εἰ ἀγαθὴν θήσεται ὁ καὶς σου ἐνώπιόν σου, ὥστε πέμψαι αὐτὸν ἐν Ἰούδα εἰς πόλιν μνημείων πατέρων μου, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτήν. ⁶ καὶ εἶπέ μοι ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ παλλακὴ ἡ καθημένη ἐχόμενα αὐτοῦ. ἕως πότε ἔσται ἡ πορεία σου, καὶ πότε ἐπιστρέψεις; καὶ ἡγαθύνθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπέστειλέ με, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ὄρον. ⁷ καὶ εἶπα τῷ βασιλεῖ. εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, δότω μοι ἐπιστολάς πρὸς τοὺς ἐπαρχοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε παραγαγεῖν με ἕως ἔλθω ἐπὶ Ἰούδαν, ⁸ καὶ ἐπιστολήν ἐπὶ Ἀσάφ φύλακα τοῦ παραδείσου ὃς ἔστι τῷ βασιλεῖ, ὥστε δοῦναι μοι ξύλα στεγᾶσαι τὰς πύλας, καὶ εἰς τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ εἰς οἶκον ὃν εἰσελεύσομαι εἰς αὐτόν. καὶ ἔδωκέ μοι ὁ βασιλεὺς ὡς χεὶρ θεοῦ ἡ ἀγαθή. ⁹ καὶ ἦλθον πρὸς τοὺς ἐπαρχοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰς ἐπιστολάς τοῦ βασιλέως. καὶ ἀπέστειλε μετ' ἐμοῦ ὁ βασιλεὺς ἀρχηγούς δυνάμειος καὶ ἱππεῖς. ¹⁰ καὶ ἦκουσε Σαναβαλλάτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Τωβία ὁ δούλος Ἀμμωνί, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐγένετο, ὅτι ἦκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤμην ἐκεῖ ἡμέρας τρεῖς. ¹² καὶ ἀνέστην νυκτὸς ἐγὼ καὶ ἄνδρες ὀλίγοι μετ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἀπήγγεila ἀνθρώπῳ τί ὁ θεὸς δίδωσι εἰς καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κτήνος οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ, εἰ μὴ τὸ κτήνος ὃ ἐγὼ ἐπιβαίνω ἐπ' αὐτῷ. ¹³ καὶ ἐξηλθον ἐν πύλῃ τοῦ Γωληθὰ καὶ πρὸς στόμα πηγῆς τῶν σικκῶν, καὶ εἰς πύλιν τῆς κοπρίας. καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει Ἱερουσαλὴμ ὃ αὐτοὶ καθαιροῦσι, καὶ πύλαι αὐτῆς κατεβρώθησαν πυρί. ¹⁴ καὶ παρήλθον ἐπὶ πύλιν τοῦ Αἰν καὶ εἰς κολυμβήθραν τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἦν τόπος τῷ κτήνι παρελθεῖν ὑποκάτω μου. ¹⁵ καὶ ἤμην ἀναβαίνων ἐν τῷ

τῷ τείχει χειμάροον νυκτός. καὶ ἤμην συντρίβων ἐν τῷ τείχει, καὶ ἤμην ἐν πύλῃ τῆς φάραγγος, καὶ ἐπέστρεψα.
¹⁶ καὶ οἱ φυλάσσοντες οὐκ ἔγνωσαν τί ἐπορεύθην, καὶ τί ἐγὼ ποιῶ. καὶ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ τοῖς ἐντίμοις, καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς καταλοίποις τοῖς ποιοῦσι τὰ ἔργα, ἕως τότε οὐκ ἀπήγγειλα. ¹⁷ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς βλέπετε τὴν πονηρίαν ταύτην, ἐν ἣ ἔσμεν ἐν αὐτῇ, πῶς Ἰερουσαλὴμ ἔρημος, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐδόθησαν πυρί. δεῦτε, καὶ διοικοδομήσωμεν τὸ τεῖχος Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἐσόμεθα ἔτι ὄνειδος. ¹⁸ καὶ ἀπήγγειλα αὐτοῖς τὴν χεῖρα τοῦ Θεοῦ ἣ ἔστιν ἀγαθὴ ἐπ' ἐμέ, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὗς εἶπέ μοι. καὶ εἶπα. ἀναστῶμεν, καὶ οἰκοδομήσωμεν. καὶ ἐκκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν εἰς τὸ ἀγαθόν. ¹⁹ καὶ ἤκουσε Σαβαβλάτ ὁ Ἀρωνί, καὶ Γωβία ὁ δούλος ὁ Ἀμμωνί, καὶ Γησάμ ὁ Ἀραβί, καὶ ἐξελέσασαν ἡμᾶς, καὶ ἦλθον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ εἶπον. τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ὑμεῖς ποιεῖτε; ἢ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμεῖς ἀποστατεῖτε; ²⁰ καὶ ἐπέστρεψα αὐτοῖς λόγον, καὶ εἶπα αὐτοῖς. ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ αὐτὸς εὐδοώσει ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς δούλοι αὐτοῦ καθарοί, καὶ οἰκοδομήσομεν. καὶ ὑμῖν οὐκ ἔστι μερίς καὶ δικαιοσύνη καὶ μνημόσυνον ἐν Ἰερουσαλὴμ.

ΚΕΦ. Γ'.

Καὶ ἀνέστη Ἐλιασουβ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὠκοδομήσαν τὴν πύλην τὴν προβατικὴν. αὐτοὶ ἡγίασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς, καὶ ἕως πύργου τῶν ἐκατὸν ἡγίασαν ἕως πύργου Ἀναμὲλ. ² καὶ ἐπὶ χεῖρας ἀνδρῶν υἱῶν Ἰερισῶ, καὶ ἐπὶ χεῖρας υἱῶν Ζακχόου, υἱοῦ Ἀμαρί. ³ καὶ τὴν πύλην τὴν ἰθυνηράν ὠκοδόμησαν υἱοὶ Ἀσανά. αὐτοὶ ἐπέτεγασαν αὐτήν, καὶ ἐπέτεγασαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁴ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεν ἐπὶ Ραμὼθ υἱοῦ Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκῶς. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε Μοπολλάμ υἱὸς Βαραχίου, υἱοῦ Μαξεβήλ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχε

Σαδὼν υἱὸς Βαανά. ⁵ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν κατέσχεσαν οἱ Θεκαῶμ καὶ Ἀδωρίμ, οὐκ εἰσηγγέγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν αὐτῶν. ⁶ καὶ τὴν πύλην Ἰασαναὶ ἐκράτησαν Ἰωϊδὰ υἱὸς Φασέκ, καὶ Μεσουλάμ υἱὸς Βασωδία. αὐτοὶ ἐπέτεγασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ⁷ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησαν Μαλτίας ὁ Γαβαωνίτης, καὶ Εὐάρων ὁ Μηρωνωδίτης, ἄνδρες τῆς Γαβῶν καὶ τῆς Μασφά ἕως θρόνου τοῦ ἄρχοντος τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ. ⁸ καὶ παρ' αὐτὸν παρησφαλίσατο Ὁζιηλ υἱὸς Ἀραχίου πυρωτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἀνανίας υἱὸς τοῦ Ρωκέμ, καὶ κατέλιπον Ἰερουσαλὴμ ἕως τοῦ τεύχους τοῦ πλατέος. ⁹ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησε Ραφαῖα υἱὸς Σουρ, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἰερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν ἐκράτησεν Ἰεδαῖα υἱὸς Ἐρωμάφ, καὶ κατέναντι οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀττούθ υἱὸς Ἀσαβανία. ¹¹ καὶ δεύτερος ἐκράτησε Μελχίας υἱὸς Ἡράμ, καὶ Ἀσουβ υἱὸς Φαάτ Μωάβ, καὶ ἕως πύργου τῶν θανουρίμ. ¹² καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησε Σαλλοὺμ υἱὸς Ἀλλωῆς, ἄρχων ἡμίσεους περιχώρου Ἰερουσαλὴμ, αὐτὸς καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. ¹³ τὴν πύλην τῆς φάραγγος ἐκράτησαν Ἀνοὺν καὶ οἱ κατοικοῦντες Ζανὼ, αὐτοὶ ὠκοδόμησαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ χιλιούς πήχαις ἐν τῷ τείχει ἕως τῆς πύλης τῆς κοπρίας. ¹⁴ καὶ τὴν πύλην τῆς κοπρίας ἐκράτησε Μελχία υἱὸς Πηχαβ, ἄρχων περιχώρου Βηθακχαρίμ, αὐτὸς καὶ υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ἐσκέπασαν αὐτήν, καὶ ἔστησαν θύρας αὐτῆς καὶ κλειθρα αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. ¹⁵ τὴν δὲ πύλην τῆς πηγῆς ἡσφαλίσατο Σαλωμών υἱὸς Χολέξ, ἄρχων μέρους τῆς Μασφά, αὐτὸς ἐξωκοδόμησεν αὐτήν καὶ ἐπέτεγασεν αὐτήν, καὶ ἔστησε τὰς θύρας αὐτῆς καὶ μοχλοὺς αὐτῆς. καὶ τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων τῇ κουρᾷ τοῦ βασιλέως, καὶ ἕως τῶν κλιμακῶν τῶν καταβαινουσῶν ἀπὸ πόλεως Δαυὶδ. ¹⁶ ὅπισω αὐτοῦ ἐκρά-

ἐκράτησεν Νεεμίας υἱὸς Ἀζαβούχ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Βηθσοῦρ ἕως κήπου τάφου Δαυὶδ, καὶ ἕως τῆς κολυμβήθρας τῆς γεγονυίας καὶ ἕως Βηθ-αγγαρίμ. ¹⁷ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκράτησαν οἱ Αεὺται, Ραοὺμ υἱὸς Βανί. ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ ἐκράτησεν Ἀσαβία ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Κεῖλὰ τῷ περιχώρῳ αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν ἀδελφοὶ αὐτῶν Βενεὶ υἱὸς Ἡναδὰδ, ἄρχων ἡμίσους περιχώρου Κεῖλὰ. ¹⁹ καὶ ἐκράτησεν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ Ἀζούρ υἱὸς Ἰησοῦ, ἄρχων τοῦ Μασφαί, μέτρον δεύτερον πύργου ἀναβάσεως τῆς συναπτούσης τῆς γωνίας. ²⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βαρούχ υἱὸς Ζαβού, μέτρον δεύτερον ἀπὸ τῆς γωνίας ἕως θύρας Βηθελιασούβ τοῦ ἱερῆος τοῦ μεγάλου. ²¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεραμώθ υἱὸς Οὐρία, υἱοῦ Ἀκκώς, μέτρον δεύτερον ἀπὸ θύρας Βηθελιασούβ ἕως ἐκλείψεως Βηθελιασούβ. ²² καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς ἄνδρες ἐκ Χεχάρ. ²³ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βενιαμὴν καὶ Ἀσοῦβ κατέναντι οἴκου αὐτῶν. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀζαρίας υἱὸς Μασσίου, υἱοῦ Ἀνανία ἐχόμενα οἴκου αὐτοῦ. ²⁴ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Βανὶ υἱὸς Ἀδὰδ, μέτρον δεύτερον ἀπὸ Βηθαζαρία ἕως τῆς γωνίας καὶ ἕως τῆς καμπῆς ²⁵ Φαλαχ υἱοῦ Εὐζαὶ ἐξεναντίας τῆς γωνίας, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως ὁ ἀνώτερος ὁ τῆς αὐλῆς τῆς φυλακῆς. καὶ μετ' αὐτὸν Φαδαΐα υἱὸς Φόρος. ²⁶ καὶ οἱ Ναθινὴν ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῷ Ῥαφὰλ, ἕως κήπου πύλης τοῦ ὕδατος εἰς ἀνατολάς, καὶ ὁ πύργος ὁ ἐξέχων. ²⁷ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησαν οἱ Θεκωῖμ, μέτρον δεύτερον ἐξεναντίας τοῦ πύργου τοῦ μεγάλου τοῦ ἐξέχοντος, καὶ ἕως τοῦ τείχους τοῦ Ὀφλά. ²⁸ ἀνώτερον πύλης τῶν ἵππων ἐκράτησαν οἱ ἱερεῖς, ἀνὴρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ. ²⁹ καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαδδούκ υἱὸς Ἐμμὴρ ἐξεναντίας οἴκου ἑαυτοῦ. καὶ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Σαμαΐα υἱὸς Σεχεινία φύλαξ τῆς πύλης τῆς ἀνατολῆς. ³⁰ μετ' αὐτὸν ἐκράτησεν Ἀνανία υἱὸς Σέλεμια, καὶ Ἀνώμ υἱὸς Σιλέφ ὁ ἔκτος,

μέτρον δεύτερον. μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μεσουλάμ υἱὸς Βαραχία ἐξεναντίας γαζοφυλακίου αὐτοῦ. ³¹ μετ' αὐτὸν ἐκράτησε Μελχία υἱὸς τοῦ Σαραεὶ ἕως Βηθὰν Ναθινὴν, καὶ οἱ ὁποποῶλαι ἀπέναντι πύλης τοῦ Μαφεκάδ καὶ ἕως ἀναβάσεως τῆς καμπῆς. ³² καὶ ἀναμέσον τῆς πύλης τῆς προβατικῆς ἐκράτησαν οἱ χαλκίεις καὶ οἱ ὁποποῶλαι.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐγένετο ἥνικα ἤκουσε Σαναβαλλὰτ, ὅτι ἡμεῖς οἰκοδομοῦμεν τὸ τεῖχος, καὶ πονηρὸν αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὠργίσθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξεγέλα ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις. ² καὶ εἶπεν ἐνώπιον τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. αὕτη ἡ δύναμις Σομόρων ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οὗτοι οἰκοδομοῦσι τὴν ἑαυτῶν πόλιν; ἄρα θυσιάζουσιν; ἄρα θυγῆσονται; καὶ σημερον ἴσονται τοὺς λίθους μετὰ τὸ χῶμα γενέσθαι γῆς κανθέντας; ³ καὶ Τωβίας ὁ Ἀμμωνίτης ἐχόμενα αὐτοῦ ἤλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. μὴ θυσιάζουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν; οὐχὶ ἀναθήσεται ἀλώπηξ καὶ καθελεῖ τὸ τεῖχος λίθων αὐτῶν; ⁴ ἀκουσον ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐγενήθημεν εἰς μυκτηρισμὸν, ⁵ καὶ ἐπίστρεψον ὀνειδιζμὸν αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ δὸς αὐτοὺς εἰς μυκτηρισμὸν ἐν γῇ αἰχμαλωσίας, ⁶ καὶ μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν. ⁷ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Σαναβαλλὰτ καὶ Τωβία καὶ οἱ Ἀραβεῖς καὶ οἱ Ἀμμωνίται, ὅτι ἀνέβη ἡ φηὶ τοῖς τείχεσιν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, καὶ πονηρὸν αὐτοῖς ἐφάνη σφόδρα. ⁸ καὶ συνήχθησαν πάντες ἐπιτοαυτὸ, ἔλθεῖν παρατάξασθαι ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ποιῆσαι αὐτὴν ἀφανῆ. ⁹ καὶ προσηυξάμεθα πρὸς τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐστήσαμεν προφύλακας ἐπ' αὐτοὺς ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ¹⁰ καὶ εἶπεν Ἰουδας συνετρίβη ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχθρῶν, καὶ ὁ χοῦς πολὺς, καὶ ἡμεῖς οὐ δύνησόμεθα οἰκοδομεῖν ἐν τῷ τείχει. ¹¹ καὶ εἶπαν οἱ θλίβοντες ἡμᾶς. οὐ γινώσκονται καὶ οὐκ ὄψονται ἕως ὅτου ἔλθωμεν εἰς μέσον αὐτῶν καὶ φωνεύσωμεν αὐτοὺς καὶ καταπαύσωμεν τὸ ἔργον. ¹² καὶ ἐγένετο ὡς ἤλθοσαν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ οἰκοῦντες

κοῦντες ἔχομενα αὐτῶν, καὶ εἶποσαν ἡμῖν. ἀναβαίνουσιν ἐκ πάντων τῶν τόπων ἐφ' ἡμᾶς. ¹³ καὶ ἔστησα εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου κατόπισθεν τοῦ τείχους ἐν τοῖς σκεπεινοῖς, καὶ ἔστησα τὸν λαὸν κατὰ δήμους μετὰ ῥομφαίων αὐτῶν, λόγχας αὐτῶν καὶ τόξα αὐτῶν. ¹⁴ καὶ εἶδον καὶ ἀνέστην, καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς στρατηγούς καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ. μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μνησθῇτε τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ μεγάλου καὶ φοβεροῦ, καὶ παρατάξασθε περὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, υἱῶν ὑμῶν, θυγατέρων ὑμῶν, γυναικῶν ὑμῶν, καὶ οἰκῶν ὑμῶν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἥνίκα ἤκουσαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ὅτι ἐγνωσθῇ ἡμῖν, καὶ διεσκέδασεν ὁ θεὸς τὴν βουλὴν αὐτῶν. καὶ ἐπεστρέψαμεν πάντες ἡμεῖς εἰς τὸ τείχος, ἀνὴρ εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡμῖσι τῶν ἐκτετιναγμένων ἐποιοῦν τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν ἀντείχοντο, καὶ λόγχαι καὶ θυρεοὶ καὶ τόξα καὶ θώρακες καὶ οἱ ἄρχοντες ὅπισω παντὸς οἴκου Ἰούδα. ¹⁷ τῶν οἰκοδομούντων ἐν τῷ τείχει. καὶ οἱ αἰῶντες ἐν τοῖς ἀρτήρῃσιν ἐν ὅπλοις. ἐν μιᾷ χειρὶ ἐποίει αὐτοῦ τὸ ἔργον, καὶ ἐν μιᾷ ἐκράτει τὴν βολίδα. ¹⁸ καὶ οἱ οἰκοδομοὶ ἀνὴρ ῥομφαίαν αὐτοῦ ἔξωσμένος ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ὠκοδομοῦσαν. καὶ ὁ σελπίζων ἐν τῇ κερατίνῃ ἐχόμενα αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ εἶπα πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ πρὸς τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ. τὸ ἔργον πλατὺ καὶ πολλὸν, καὶ ἡμεῖς σκουπιζόμεθα ἐπὶ τοῦ τείχους μακρὰν ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ²⁰ ἐν τόπῳ οὗ ἔὰν ἀκούσῃτε τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης, ἐκεῖ συναχθήσεσθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν πολεμήσει περὶ ἡμῶν. ²¹ καὶ ἡμεῖς ποιοῦντες τὸ ἔργον, καὶ ἡμῖσι αὐτῶν κρατοῦντες τὰς λόγχας ἀπὸ ἀναβάσεως τοῦ ὄρθρου ἕως ἔσδου τῶν ἁστρῶν. ²² καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἶπα τῷ λαῷ. ἕκαστος μετὰ τοῦ νεανίσκου αὐτοῦ αὐλίσθητε ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔστω ὑμῖν ἡ νύξ προφυλακῇ, καὶ ἡ ἡμέρα ἔργον. ²³ καὶ ἡμῖν ἐγὼ καὶ οἱ ἄνδρες τῆς προφυλα-

κῆς ὀπίσω μου, καὶ οὐκ ἦν ἐξ ἡμῶν ἐκδιδυσκόμενος ἀνὴρ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αὐτῶν μεγάλη πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν τοὺς Ἰουδαίους. ² καὶ ἥσαν τινες λέγοντες. ἐν υἱοῖς ἡμῶν καὶ ἐν θυγατράσιν ἡμῶν ἡμεῖς πολλοὶ, καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα καὶ ζήσόμεθα. ³ καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες. ἄγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν, ἡμεῖς διεγγυῶμεν καὶ ληψόμεθα σῖτον καὶ φαγόμεθα. ⁴ καὶ εἰσὶ τινες λέγοντες. ἐδανεισάμεθα ἀργύριον εἰς φόρους τοῦ βασιλέως, ἄγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν καὶ οἰκίαι ἡμῶν. ⁵ καὶ νῦν ὡς σὰρξ ἀδελφῶν ἡμῶν, σὰρξ ἡμῶν. ὡς υἱοὶ αὐτῶν, υἱοὶ ἡμῶν. καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς καταδυναστεύομεν τοὺς υἱούς ἡμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ἡμῶν εἰς δούλους, καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν καταδυναστεύομεναι, καὶ οὐκ ἔστι δύναμις χειρῶν ἡμῶν, καὶ ἄγροὶ ἡμῶν καὶ ἀμπελώνες ἡμῶν τοῖς ἐντίμοις. ⁶ καὶ ἐλυπήθην σφόδρα καθὼς ἤκουσα τὴν κραυγὴν αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους τούτους. ⁷ καὶ ἐβουλεύσατο καρδία μου ἐπ' ἐμέ. καὶ ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἶπα αὐτοῖς. ἀπαιτῇσι ἀνὴρ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἢ ὑμεῖς ἀπαιτεῖτε; καὶ ἔδωκα ἐπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαν μεγάλην, ⁸ καὶ εἶπα αὐτοῖς. ἡμεῖς κειτήμεθα τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πωλουμένους τοῖς ἔθνεσιν ἐν ἐκουσίῳ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς πωλεῖτε τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν, καὶ παραδοθήσονται ἡμῖν; καὶ ἡσύχασαν, καὶ οὐκ εὗροσαν λόγον. ⁹ καὶ εἶπα. οὐκ ἀγαθὸς ὁ λόγος ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε, οὐχ οὕτως ἐν φόβῳ θεοῦ ἡμῶν ἀπελεύσεσθε ἀπὸ ὀνειδισμοῦ τῶν ἐθνῶν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ γνωστοί μου καὶ ἐγὼ ἐθήκαμεν ἑαυτοῖς ἀργύριον καὶ σῖτον, ἐγκατελίπομεν δὲ τὴν ἀπαιτήσιν ταύτην. ¹¹ ἐπιστρέψατε δὲ αὐτοῖς ὡς σήμερον ἄγρους αὐτῶν καὶ ἀμπελώνας αὐτῶν καὶ ἐλαιῶνας αὐτῶν καὶ οἰκίας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἐλαιὸν ἐξενέγκατε ἑαυτοῖς. ¹² καὶ εἶπαν. ἀποδώ-

σομεν,

σομεν, καὶ παρ' αὐτῶν οὐ ζητήσομεν, οὕτως ποιήσομεν καθὼς σύ λέγεις. καὶ ἐκάλεσα τοὺς ἱερεῖς καὶ ὤρκησα αὐτοὺς ποιῆσαι ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹³ καὶ τὴν ἀναβολὴν μου ἐξετίναξα, καὶ εἶπα. οὕτως ἐκτινάξαι ὁ θεὸς πάντα ἄνδρα, ὃς οὐ στήσει τὸν λόγον τοῦτον, ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ ἐκ κόπου αὐτοῦ, καὶ ἔσται οὕτως ἐκτετιναγμένος καὶ κενός. καὶ εἶπε πᾶσα ἡ ἐκκλησία. ἀμήν. καὶ ἤνεσαν τὸν κύριον. καὶ ἐποίησεν ὁ λαὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ¹⁴ ἀπὸ ἡμέρας ἧς ἐνετείλατό μοι εἶναι εἰς ἀρχοντα αὐτῶν ἐν γῇ Ἰούδα, ἀπὸ ἑτους εἰκοστοῦ καὶ ἕως ἑτους τριακοστοῦ καὶ δευτέρου τῷ Ἀρθασασθᾶ ἔτη δώδεκα, ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον. ¹⁵ καὶ τὰς βίας τὰς πρώτας ἅς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάβροσαν παρ' αὐτῶν ἐν ἄρτοις καὶ ἐν οἴνῳ ἔσχατον ἀργύριον διδράχμα τεσσαράκοντα. καὶ οἱ ἐκτετιναγμένοι αὐτῶν ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαόν, καὶ γὰρ οὐκ ἐποίησα οὕτως ἀπὸ προσώπου φόβου θεοῦ. ¹⁶ καὶ ἐν ἔργῳ τοῦ τείχους τούτων οὐκ ἐκράτησα, ἀργὸν οὐκ ἐκτησάμην καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐκεῖ ἐπὶ τὸ ἔργον. ¹⁷ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρες, καὶ ἐρχόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν ἐπὶ τράπεζάν μου. ¹⁸ καὶ ἦν γινόμενον εἰς ἡμέραν μίαν μόσχος εἷς, καὶ πρόβατα ἕξ ἑκάκτα καὶ χίμαρος ἐγίνοντό μοι. καὶ ἀναμείσον δέκα ἡμερῶν ἐν πᾶσιν οἶνος τῷ πλήθει. καὶ σὺν τούτοις ἄρτους τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, ὅτι βαρεῖα ἡ δουλεία ἐπὶ τὸν λαόν τοῦτον. ¹⁹ μνήσθητί μου ὁ θεὸς εἰς ἀγαθὸν πάντα ὅσα ἐποίησα τῷ λαῷ τούτῳ.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ ἐγένετο καθὼς ἠκούσθη τῷ Σαναβαλλάτ, καὶ Τωβία, καὶ τῷ Γησάμ τῷ Ἀραβί, καὶ τοῖς καταλοιποῖς ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι ὠκοδόμησα τὸ τεῖχος, καὶ οὐ κατέλειφθη ἐν αὐτοῖς πνοὴ ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου, θύρας οὐκ ἐπέστησα ἐν ταῖς πύλαις. ² καὶ ἀπέστειλε Σαναβαλλάτ καὶ Γησάμ πρὸς μέ, λέγων. δεῦρο καὶ συναχθῶμεν ἐπιτοαυτὸ ἐν ταῖς κώμαις ἐν πεδίῳ Ὠνώ. καὶ αὐτοὶ λογιζόμενοι ποιῆσαι μοι πονηρίαν.

³ καὶ ἀπέστειλα ἐπ' αὐτοὺς ἀγγέλους, λέγων. ἔργον μέγα ἐγὼ ποιῶ, καὶ οὐ δυνήσομαι καταβῆναι, μὴ ποτε καταπαύσῃ τὸ ἔργον. ὥς ἂν τελαιώσω αὐτὸ, καταβήσομαι πρὸς ὑμᾶς. ⁴ καὶ ἀπέστειλαν πρὸς μέ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο. καὶ ἀπέστειλα αὐτοῖς κατὰ ταῦτα. ⁵ καὶ ἀπέστειλε πρὸς μέ Σαναβαλλάτ τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστολὴν ἀνεωγμένην ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἦν γεγραμμένον ἐν αὐτῇ. ἐν ἔθνεσιν ἠκούσθη ὅτι σύ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι λογίσεσθε ἀποστατῆσαι, διὰ τοῦτο σὺ οἰκοδομεῖς τὸ τεῖχος, καὶ σὺ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς βασιλέα. ⁷ καὶ πρὸς τούτοις προφήτας ἔστησας σεαυτῷ, ἵνα καθίσῃς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς βασιλεία ἐπὶ Ἰούδα. καὶ νῦν ἀπαγγέλλονται τῷ βασιλεῖ οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ νῦν δεῦρο βουλευσώμεθα ἐπιτοαυτό. ⁸ καὶ ἀπέστειλα πρὸς αὐτόν, λέγων. οὐκ ἐγενήθη ὡς οἱ λόγοι οὗτοι ὡς σύ λέγεις, ὅτι ἀπὸ καρδίας σου σὺ ψεύδῃ αὐτούς. ⁹ ὅτι πάντες φοβερίζουσιν ἡμᾶς, λέγοντες. ἐκλυθήσονται χεῖρες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου, καὶ οὐ ποιηθήσεται. καὶ νῦν ἐκραταίωσα τὰς χεῖράς μου. ¹⁰ καὶ γὰρ εἰσῆλθον εἰς οἶκον Σεμεὶ υἱοῦ Δαλαΐα, υἱοῦ Μεταβεήλ, καὶ αὐτὸς συνεχόμενος, καὶ εἶπε. συναχθῶμεν εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ κλείσωμεν τὰς θύρας αὐτοῦ, ὅτι ἔρχονται νυκτὸς φρονεῖσαι σε. ¹¹ καὶ εἶπα. τίς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃς εἰς ἐλεύσεται εἰς τὸν οἶκον, καὶ ζήσεται; ¹² καὶ ἐπέγνω, καὶ ἰδοὺ ὁ θεὸς οὐκ ἀπέστειλεν αὐτόν, ὅτι ἡ προφητεία λόγος κατ' ἐμοῦ. καὶ Τωβίας καὶ Σαναβαλλάτ ἐμισθώσαντο ¹³ ἐπ' ἐμέ ὄχλον ὅπως φοβηθῶ, καὶ ποιήσω οὕτως καὶ ἁμάρτω καὶ γένωμαι αὐτοῖς εἰς ὄνομα πονηρὸν, ὅπως ὀνειδίσωσί με. ¹⁴ μνήσθητι ὁ θεὸς Τωβία καὶ Σαναβαλλάτ, ὥς τὰ ποιήματα αὐτοῦ ταῦτα, καὶ τῷ Νωαδία τῷ προφήτῃ, καὶ καταλοιποῖς τῶν προφητῶν, οἱ ἦσαν φοβερίζοντές με. ¹⁵ καὶ ἐτελέσθη τὸ τεῖχος πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ Ἑλουλ μηνὸς εἰς πεντήκοντα καὶ δύο ἡμέρας. ¹⁶ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤκουσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ ἐφοβήθησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν.

ἡμῶν, καὶ ἐπέπεσε φόβος σφόδρα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐγενήθη τελειωθῆναι τὸ ἔργον τοῦτο. ¹⁷ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀπὸ πολλῶν ἐντίμων Ἰουδα ἐπιστολαὶ ἐπορεύοντο πρὸς Τωβίαν, καὶ αἱ Τωβία ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς, ¹⁸ ὅτι πολλοὶ ἐν Ἰουδα ἔνορκοι ἦσαν αὐτῷ, ὅτι γαμβρὸς ἦν τοῦ Σεχενία υἱοῦ Ἡραε. καὶ Ἰωάνν υἱὸς αὐτοῦ ἔλαβε τὴν θυγατέρα Μεσουλὰμ υἱοῦ Βαραχία εἰς γυναῖκα. ¹⁹ καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἦσαν λέγοντες πρὸς με, καὶ λόγους μου ἦσαν ἐκφέροντες αὐτῷ. καὶ ἐπιστολὰς ἀπέστειλε Τωβίας φοβερίσαι με.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο ἥνικα ὠκοδομήθη τὸ τεῖχος, καὶ ἔστησαν τὰς θύρας, καὶ ἐπεσκέπησαν οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ Λευῖται. ² καὶ ἐνετείλαμην τῷ Ἀνανίᾳ ἀδελφῷ μου, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ ἄρχοντι τῆς βιῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι αὐτὸς ὡς ἀνὴρ ἀληθὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν παρὰ πολλούς. ³ καὶ εἶπα αὐτοῖς. οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ. καὶ ἔτι αὐτῶν γρηγορούντων κλειέσθωσαν αἱ θύραι, καὶ σφηνούσθωσαν. καὶ στήσον προφύλακας οἰκούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ, ἀνὴρ ἐν προφυλακῇ αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἀπέναντι οἰκίας αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἡ πόλις πλατεία καὶ μεγάλη, καὶ ὁ λαὸς ὀλίγος ἐν αὐτῇ, καὶ οὐκ ἦσαν οἰκίαι ὠκοδομημέναι. ⁵ καὶ ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ συνῆξα τοὺς ἐντίμους καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν εἰς συνοδίαν. καὶ ἔυρον βιβλίον τῆς συνοδίας οὐ ἀνέβησαν ἐν πρώτοις. καὶ ἔυρον γεγραμμένον ἐν αὐτῷ. ⁶ καὶ οὗτοι υἱοὶ τῆς χώρας οἱ ἀναβάντες ἀπὸ αἰχμαλωσίας τῆς ἀποικίας ἧς ἀπώκισε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς Ἰουδα ἀνὴρ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ ⁷ μετὰ Ζοροβαβὲλ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ Νεμῖα, Ἀζαρία, καὶ Ρεμῖα, Ναεμαν, Μαρθοχαῖος, Βαλσάν, Μασφαράθ, Ἐσδρα, Βογουῖα, Ἰναοὺμ, Βαανὰ, Μασφάρ, ἄνδρες λαοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ υἱοὶ Φόρος, διςχίλιοι ἑκατὸν ἑβδομηκοντα-

δύο. ⁹ υἱοὶ Σαφατία, τριακόσιοι ἑβδομηκονταδύο. ¹⁰ υἱοὶ Ἡρά, ἑξακόσιοι πεντηκονταδύο. ¹¹ υἱοὶ Φαάθ Μωάβ τοῖς υἱοῖς Ἰησοῦ καὶ Ἰωάβ, διςχίλιοι ἑξακόσιοι δεκαοκτώ. ¹² υἱοὶ Αἰλάμ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκοντατέσσαρες. ¹³ υἱοὶ Ζαθουῖα, ὀκτακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ¹⁴ υἱοὶ Ζακχοῦ, ἑπτακόσιοι ἑξήκοντα. ¹⁵ υἱοὶ Βανουῖ, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ. ¹⁶ υἱοὶ Βηθί, ἑξακόσιοι εἰκοσιοκτώ. ¹⁷ υἱοὶ Ἀσγαδ, διςχίλιοι τριακόσιοι εἰκοσιδύο. ¹⁸ υἱοὶ Ἀδωνικάμ, ἑξακόσιοι ἑξηκονταεπτὰ. ¹⁹ υἱοὶ Βαγοῖ, διςχίλιοι ἑξηκονταεπτὰ. ²⁰ υἱοὶ Ἠδὶν, ἑξακόσιοι πεντηκονταπέντε. ²¹ υἱοὶ Ἀτὴρ τῷ Ἐζεκία, ἐνενηκονταοκτώ. ²² υἱοὶ Ἡσάμ, τριακόσιοι εἰκοσιοκτώ. ²³ υἱοὶ Βεσέι, τριακόσιοι εἰκοσιτέσσαρες. ²⁴ υἱοὶ Ἀοίφ, ἑκατὸν δώδεκα. υἱοὶ Ἀσέν, διακόσιοι εἰκοσιτρεῖς. ²⁵ υἱοὶ Γαβῶν, ἐνενηκονταπέντε. ²⁶ υἱοὶ Βαιθαλὲμ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. υἱοὶ Ἀτωφά, πεντηκονταεξί. ²⁷ υἱοὶ Ἀναθῶθ, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. ²⁸ ἄνδρες Βηθασμῶθ, τεσσαρακονταδύο. ²⁹ ἄνδρες Καριαθαρίμ, Καφिरά, καὶ Βηρώθ, ἑπτακόσιοι τεσσαρακοντατρεῖς. ³⁰ ἄνδρες Ἀραμὰ καὶ Γαβαὰ, ἑξακόσιοι εἰκοσι. ³¹ ἄνδρες Μαχεμάς, ἑκατὸν εἰκοσιδύο. ³² ἄνδρες Βαιθὴλ καὶ Ἀἰ, ἑκατὸν εἰκοσιτρεῖς. ³³ ἄνδρες Ναβία, ἑκατὸν πεντηκονταδύο. ³⁴ ἄνδρες Ἡλαμαάρ, χίλιοι διακόσιοι πεντηκονταδύο. ³⁵ υἱοὶ Ἡράμ, τριακόσιοι εἰκοσι. ³⁶ υἱοὶ Ἰεριχώ, τριακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ³⁷ υἱοὶ Λοδαδὶδ καὶ Ὠνὰ, ἑπτακόσιοι εἰκοσιεῖς. ³⁸ υἱοὶ Σανανά, τριςχίλιοι ἐνακόσιοι τριακόντα. ³⁹ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Ἰωδαὲ εἰς οἶκον Ἰησοῦ, ἐνακόσιοι ἑβδομηκοντατρεῖς. ⁴⁰ υἱοὶ Ἐμμὴρ, χίλιοι πεντηκονταδύο. ⁴¹ υἱοὶ Φασεοῦρ, χίλιοι διακόσιοι τεσσαρακονταεπτὰ. ⁴² υἱοὶ Ἡράμ, χίλιοι δεκαεπτὰ. οἱ Λευῖται ⁴³ υἱοὶ Ἰησοῦ τοῦ Καθμὴλ τοῖς υἱοῖς τοῦ Οὐδουῖα, ἑβδομηκοντατέσσαρες. ⁴⁴ οἱ ἄδοντες υἱοὶ Ἀσαφ, ἑκατὸν τεσσαρακονταοκτώ. ⁴⁵ οἱ πυλωροὶ υἱοὶ Σαλοῦμ, υἱοὶ Ἀτὴρ, υἱοὶ Τελμών, υἱοὶ Ἀκούβ, υἱοὶ Ἀττά, υἱοὶ Σαβί, ἑκατὸν τριακονταοκτώ. ⁴⁶ οἱ Ναθινὴμ, υἱοὶ Σηὰ, υἱοὶ Ἀσφά, υἱοὶ Ταβωθ,

Ταβαώθ, ⁴⁷ υἱοὶ Κιράς, υἱοὶ Ἀσουῖα, υἱοὶ Φαδών, ⁴⁸ υἱοὶ Λαβανά, υἱοὶ Ἀγαβά, υἱοὶ Σελιεύ, ⁴⁹ υἱοὶ Ἀνάν, υἱοὶ Γαδῆλ, υἱοὶ Γαάρ, ⁵⁰ υἱοὶ Ρααῖα, υἱοὶ Ρασσών, υἱοὶ Νεκωδὰ, ⁵¹ υἱοὶ Γηζάμ, υἱοὶ Ὁζι, υἱοὶ Φεσῆ, ⁵² υἱοὶ Βησί, υἱοὶ Μεϊνών, υἱοὶ Νεφωσασι, ⁵³ υἱοὶ Βακβούκ, υἱοὶ Ἀχιφα, υἱοὶ Ἀροῦρ, ⁵⁴ υἱοὶ Βασαλῶθ, υἱοὶ Μιδὰ, υἱοὶ Ἀδασάν, ⁵⁵ υἱοὶ Βαρκουε, υἱοὶ Σισαράθ, υἱοὶ Θημά, ⁵⁶ υἱοὶ Νισιὰ, υἱοὶ Ἀτιφὰ, ⁵⁷ υἱοὶ δούλων Σαλωμών, υἱοὶ Σουτεῖ, υἱοὶ Σαφαράτ, υἱοὶ Φεριδὰ, ⁵⁸ υἱοὶ Ἰελλή, υἱοὶ Λορκών, υἱοὶ Γαδαήλ, ⁵⁹ υἱοὶ Σαφατία, υἱοὶ Ἐττήλ, υἱοὶ Φακαράθ, υἱοὶ Σαβαῖμ, υἱοὶ Ἡμὶμ, ⁶⁰ πάντες οἱ Ναθινίμ, καὶ υἱοὶ δούλων Σαλωμών, τριακόσιοι ἐνεγκονταδύο. ⁶¹ καὶ οὗτοι ἀνέβησαν ἀπὸ Θελμελέθ, Θελαρησὰ, Χαροῦβ, Ἡρών, Ἰεμὴρ, καὶ οὐκ ἐδυνασθήσαν ἀπαγγεῖλαι οἴκους πατριῶν αὐτῶν καὶ σπέρμα αὐτῶν, εἰ ἀπὸ Ἰσραὴλ εἰσιν. ⁶² υἱοὶ Λαλαῖα, υἱοὶ Τωβία, υἱοὶ Νεκωδὰ, ἑξακόσιοι τεσσαρακονταδύο. ⁶³ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων υἱοὶ Ἐβία, υἱοὶ Ἀκώς, υἱοὶ Βερζελλί, ὅτι ἔλαβον ἀπὸ θυγατέρων Βερζελλί τοῦ Γαλααδίτου γυναῖκας, καὶ ἐκλήθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν. ⁶⁴ οὗτοι ἐζητήσαν γραφὴν αὐτῶν τῆς συνοδίας καὶ οὐκ εὐρέθη, καὶ ἠγρίστηθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας. ⁶⁵ καὶ εἶπεν Ἀθερσασθὰ, ἵνα μὴ φάγωσιν ἀπὸ τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων, ἕως ἀναστῇ ἱερεὺς φωτίσων. ⁶⁶ καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐκκλησία ὥς τε σπασαρες μυριάδες διεχίλιοι τριακόσιοι ἐξήκοντα, ⁶⁷ πᾶρες δούλων αὐτῶν καὶ παιδισκῶν αὐτῶν. οὗτοι ἑπτακίχλιοι τριακόσιοι τριακονταεπτὰ. καὶ ἄδοντες καὶ ἄδουσαι, διακόσιοι τεσσαρακονταπέντε. ⁶⁹ ὅνοι διεχίλιοι ἑπτακόσιοι. ⁷⁰ καὶ ἀπὸ μέρους ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς τὸ ἔργον τῷ Νεεμίᾳ εἰς θησαυρὸν χρυσοῦς χιλίους, φιάλας πενήκοντα, καὶ χρῶθωνῶθ τῶν ἱερέων τριάκοντα, ⁷¹ καὶ ἀπὸ ἀρχηγῶν τῶν πατριῶν ἔδωκαν εἰς θησαυροὺς τοῦ ἔργου χρυσοῦ νομίσματος δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς διεχίλιας τριακοσίας, καὶ ἔδωκαν οἱ

κατάλοιποι τοῦ λαοῦ χρυσοῦ δύο μυριάδας, καὶ ἀργυρίου μνᾶς διεχίλιας διακοσίας, καὶ χρῶθωνῶθ τῶν ἱερέων, ἐξηκονταεπτὰ. ⁷² καὶ ἐκάθισαν οἱ ἱερεῖς, καὶ Λευῖται, καὶ οἱ πυλωροὶ, καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οἱ Ναθινίμ, καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἔφθασεν ὁ μὴν ὁ ἑβδομος, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν πόλεσιν αὐτῶν, ¹ καὶ συνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς εἰς τὸ πλάτος τὸ ἔμπροσθεν πυλῆς τοῦ ὕδατος. καὶ εἶπαν τῷ Ἐσδρά τῷ γραμματεῖ ἐνέγκαι τὸ βιβλίον νόμου Μωϋσῆ ὃν ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἤνεγκεν Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς τὸν νόμον ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀνδρῶς ἕως γυναικὸς, καὶ πᾶς ὁ συνὼν ἀκούει ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὸν μῆρος τοῦ ἑβδομοῦ. ³ καὶ ἀνέγνω ἐν αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ διαφωτίσαι τὸν ἥλιον ἕως ἡμίσους τῆς ἡμέρας, ἀπέναντι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, καὶ αὐτοὶ συνιέντες. καὶ ὅτα παντὸς τοῦ λαοῦ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ νόμου. ⁴ καὶ ἔστη Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἐπὶ βήματος ξυλίνου, καὶ ἔστησαν ἐχόμενα αὐτοῦ Ματθαθίας, καὶ Σαμαῖας, καὶ Ἀνανίας, καὶ Οὐρίας, καὶ Χελκία, καὶ Μασάσια ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἀριστερῶν Φαδαῖας, καὶ Μισαήλ, καὶ Μελχίας, καὶ Ἀσώμ, καὶ Ἀσαβαδμὰ, καὶ Ζαχαρίας, καὶ Μεσολλάμ. ⁵ καὶ ἤνοιξεν Ἐσδρας τὸ βιβλίον ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι αὐτὸς ἦν ἐπάνω τοῦ λαοῦ. καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἤνοιξεν αὐτὸ, ἔστη πᾶς ὁ λαός. ⁶ καὶ ἠυλόγησεν Ἐσδρας κύριον τὸν θεὸν τὸν μέγαν. καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ὁ λαός. καὶ εἶπαν, ἀμήν, ἐπάραντες τὰς χεῖρας αὐτῶν. καὶ ἐκύψαν καὶ προσεκύνησαν τῷ κυρίῳ ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ καὶ Ἰησοῦς, καὶ Βαναῖας, καὶ Σαραβίας ἦσαν συνετίοντες τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον, καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ στάσει αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν Ἐσδρας, καὶ διέστειλεν ἐν ἐπιστήμῃ κυρίου, καὶ συνήκεν ὁ λαός ἐν τῇ ἀναγνώσει. ⁹ καὶ εἶπε Νεεμίας καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς, καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ

οἱ συνεβίζοντες τὸν λαόν. καὶ εἶπαν παντὶ τῷ λαῷ. ἡμέρα ἁγία ἐστὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, μὴ πενθεῖτε μηδὲ κλαίετε. ὅτι ἐκλαίει πᾶς ὁ λαὸς, ὡς ἤκουσαν τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. πορευέσθε, φάγετε λιπάσματα, καὶ πίετε γλυκίσματα, καὶ ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσιν, ὅτι ἁγία ἐστὶν ἡ ἡμέρα τῷ κυρίῳ ἡμῶν, καὶ μὴ διαπέσχητε, ὅτι ἐστὶ κυρίου ἰσχύς ἡμῶν. ¹¹ καὶ οἱ Λευῖται κατεσιώπων πάντα τὸν λαόν, λέγοντες. σιωπᾶτε, ὅτι ἡμέρα ἁγία, καὶ μὴ καταπίπτετε. ¹² καὶ ἀπῆλθε πᾶς ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀποστέλλειν μερίδας, καὶ ποιῆσαι εὐφροσύνην μεγάλην, ὅτι συνῆκαν ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγνώρισεν αὐτοῖς. ¹³ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ συνήχθησαν οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν σὺν τῷ παντὶ λαῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται πρὸς Ἑσδρα τὸν γραμματέα, ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου. ¹⁴ καὶ εὐροσαν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ὃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωϋσῇ, ὅπως κατοικήσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν σκηναῖς ἐν ἑορτῇ ἐν μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, ¹⁵ καὶ ὅπως σημάνωσι σάλπιγξιν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ εἶπεν Ἑσδρας. ἐξελθετε εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε φύλλα ἐλαίας, καὶ φύλλα ξύλων κυπαρισσίνων, καὶ φύλλα μυρσίνης, καὶ φύλλα φοινίκων, καὶ φύλλα ξύλου δασέος, ποιῆσαι σκηνάς κατὰ τὸ γεγραμμένον. ¹⁶ καὶ ἐξήλθεν ὁ λαὸς, καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς σκηνάς ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ δωματος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ ἕως πύλης Ἐφραΐμ. ¹⁷ καὶ ἐποίησαν πᾶσα ἡ ἐκκλησία, οἱ ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας σκηνάς, καὶ ἐκάθισαν ἐν σκηναῖς, ὅτι οὐκ ἐποίησαν ἀπὸ ἡμερῶν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. καὶ ἐγένετο εὐφροσύνη μεγάλη. ¹⁸ καὶ ἀνέγνω ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ θεοῦ ἡμέραν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἕως τῆς ἡμέρας τῆς ἑσχάτης. καὶ ἐποίησαν ἑορτὴν ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ

τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον κατὰ τὸ κρίμα.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τούτου συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν σάκκοις καὶ σποδῷ ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν. ² καὶ ἐχωρίσθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ παντὸς υἱοῦ ἄλλοτριου, καὶ ἔστησαν καὶ ἐξηγόρευσαν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τὰς ἀνομίας τῶν πατέρων αὐτῶν. ³ καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν, καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου κυρίου θεοῦ αὐτῶν. καὶ ἦσαν ἐξαγορεύοντες τῷ κυρίῳ καὶ προσκυνοῦντες τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν. ⁴ καὶ ἔστη ἐπὶ ἀναβάσει τῶν Λευιτῶν Ἰησοῦς, καὶ οἱ υἱοὶ Καδμὴλ, Σεχινία υἱὸς Σαραβία, υἱοὶ Χωνεὶ. καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. ⁵ καὶ εἵπσαν οἱ Λευῖται Ἰησοῦς καὶ Καδμὴλ. ἀνάστητε, εὐλογεῖτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. καὶ εὐλογήσουσιν ὄνομα δόξης σου, καὶ ὑψώσουσιν ἐπὶ πάσῃ εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. ⁶ καὶ εἶπεν Ἑσδρας. σὺ εἰ αὐτὸς κύριος μόνος, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν στάσιν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς. καὶ σὺ ζωοποιεῖς τὰ πάντα, καὶ σοὶ προσκυνοῦσιν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν. ⁷ σὺ εἰ κύριος ὁ θεὸς, σὺ ἐξελέξω ἐν Ἀβραμ, καὶ ἐξήγαγες αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας τῶν Χαλδαίων, καὶ ἐπέθηκας αὐτῷ ὄνομα Ἀβραάμ. ⁸ καὶ εὗρες τὴν καρδίαν αὐτοῦ πιστὴν ἐνώπιόν σου, καὶ διέθου πρὸς αὐτὸν διαθήκην δοῦναι αὐτῷ τὴν γῆν τῶν Χαναανίων, καὶ Χετταίων, καὶ Ἀμορρῶν, καὶ Φερεζαίων, καὶ Ἰεβουσαίων, καὶ Γεργεσαίων, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, ὅτι δίκαιος σὺ. ⁹ καὶ εἶδες τὴν ταπείνωσιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὴν κραυγὴν αὐτῶν ἤκουσας ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. ¹⁰ καὶ ἔδωκας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν Αἰγύπτῳ ἐν Φαραῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς αὐτοῦ, ὅτι ἐγνώσκει ὅτι ὑπερῷ-

ὑπερηφάνησαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐποίη-
 σας σεαυτῶ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
¹¹ καὶ τὴν θάλασσαν ἐξόρηξας ἐνώπιον
 αὐτῶν, καὶ παρήλθοσαν ἐν μέσῳ τῆς
 θαλάσσης ἐν ξηρασίᾳ, καὶ τοὺς κατα-
 διώξοντας αὐτοὺς ἐξόριψας εἰς βυθὸν,
 ὡς εἰ λίθον ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ¹² καὶ ἐν
 στύλῳ νεφέλης ὠδήγησας αὐτοὺς ἡμέ-
 ρας, καὶ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα,
 τοῦ φωτίσαι αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πο-
 ρεύσονται ἐν αὐτῇ. ¹³ καὶ ἐπὶ ὅρος Σι-
 νὰ κατέβης, καὶ ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς
 ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς κρί-
 ματα εὐθέα, καὶ νόμους ἀληθείας,
 προστάγματα καὶ ἐντολὰς ἀγαθὰς.
¹⁴ καὶ τὸ σαββατόν σου τὸ ἅγιον ἐγνώ-
 ρισας αὐτοῖς, ἐντολὰς καὶ προστάγμα-
 τα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτοῖς ἐν χειρὶ
 Μωϋσῇ δούλου σου. ¹⁵ καὶ ἄρτον ἐξ
 οὐρανοῦ ἔδωκας αὐτοῖς εἰς σιτοδοσίαν
 αὐτῶν, καὶ ὕδωρ ἐκ πέτρας ἐξηνεγκὰς
 αὐτοῖς εἰς δίψαν αὐτῶν. καὶ εἶπας αὐ-
 τοῖς εἰσελθεῖν κληρονομήσαι τὴν γῆν
 ἐφ' ἣν ἐξέτεινας τὴν χεῖρά σου, δοῦναι
 αὐτοῖς. ¹⁶ καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ πατέρες
 ἡμῶν ὑπερηφανεύσαντο, καὶ ἐσκήρυ-
 ναν τὸν τράχηλον αὐτῶν, καὶ οὐκ
 ἤκουσαν τῶν ἐντολῶν σου. ¹⁷ καὶ ἀνέ-
 ρευσαν τοῦ εἰσακοῦσαι, καὶ οὐκ ἐμνή-
 σθησαν τῶν θαυμασιῶν σου ὧν ἐποίη-
 σας μετ' αὐτῶν. καὶ ἐσκήρυναν τὸν
 τράχηλον αὐτῶν, καὶ ἔδωκαν ἀρχὴν
 ἐπιστρέφειν εἰς δουλείαν αὐτῶν ἐν Αἰ-
 γύπτῳ. καὶ σὺ ὁ θεὸς ἐλεῆμων καὶ οἰ-
 κτιρῶν, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος,
 καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτούς. ¹⁸ ἔτι δὲ
 καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς μόσχον χωνευτὸν,
 καὶ εἶπαν. οὗτοι οἱ θεοὶ οἱ ἐξαγαγόν-
 τες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου. καὶ ἐποίησαν
 παροργισμοὺς μεγάλους. ¹⁹ καὶ σὺ ἐν
 οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ ἐγ-
 κατέλιπες αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸν
 στύλον τῆς νεφέλης οὐκ ἐξέκλινας ἀπ'
 αὐτῶν ἡμέρας, ὀδηγῆσαι αὐτοὺς ἐν τῇ
 ὁδῷ, καὶ τὸν στύλον τοῦ πυρὸς τὴν
 νύκτα, φωτίζων αὐτοὺς τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ
 πορεύονται ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ τὸ πνεῦμα
 σου τὸ ἀγαθὸν ἔδωκας συνετίσαι αὐ-
 τούς. καὶ τὸ μάννα σου οὐκ ἀφυστέ-
 ρησας ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ὕδωρ
 ἔδωκας αὐτοῖς ἐν τῷ δίψει αὐτῶν.

²¹ καὶ τεσσαράκοντα ἔτη διέθρεψας
 αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐχ ὑστέρησας
 αὐτοῖς οὐδέν. ἱματία αὐτῶν οὐκ ἐπα-
 λαιώθησαν, καὶ πόδες αὐτῶν οὐ διεβ-
 ῶαγησαν. ²² καὶ ἔδωκας αὐτοῖς βασι-
 λείας, καὶ λαοὺς ἐμέρισας αὐτοῖς. καὶ
 ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν Σηὼν βασι-
 λέως Ἑσβεῶν, καὶ τὴν γῆν Ὠγ βασι-
 λέως τοῦ Βασάν. ²³ καὶ τοὺς υἱοὺς
 αὐτῶν ἐπλήθυνας ὥς τοὺς ἀστέρας
 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰσῆγαγες αὐτοὺς εἰς
 τὴν γῆν ἣν εἶπας τοῖς πατράσιν αὐ-
 τῶν, καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν. ²⁴ καὶ
 ἐξέτριψας ἐνώπιον αὐτῶν τοὺς κατοι-
 κοῦντας τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, καὶ
 ἔδωκας αὐτοὺς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν,
 καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ τοὺς
 λαοὺς τῆς γῆς, ποιῆσαι αὐτοῖς ὡς
 ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτῶν. ²⁵ καὶ κατε-
 λάβωσαν πόλεις ὑψηλὰς, καὶ ἐκληρο-
 νόμησαν οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγα-
 θῶν, λάκκους λελατομημένους, ἀμ-
 πελώνας καὶ ἐλαιώνας, καὶ πᾶν ξύλον
 βρώσιμον εἰς πλῆθος. καὶ ἐφάγοσαν
 καὶ ἐνεπλήσθησαν καὶ ἐλιπάνθησαν,
 καὶ ἐτρούφησαν ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ
 μεγάλῃ. ²⁶ καὶ ἥλλαξαν, καὶ ἀπέστη-
 σαν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐξόριψαν τὸν νόμον
 σου ὀπίσω σώματος αὐτῶν. καὶ τοὺς
 προφῆτας σου ἀπέκτειναν, οἱ διεμαρ-
 τυραντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέφειν αὐτοὺς
 πρὸς σέ. καὶ ἐποίησαν παροργισμοὺς
 μεγάλους. ²⁷ καὶ ἔδωκας αὐτοὺς ἐν
 χειρὶ θλιβόντων αὐτοὺς, καὶ ἐθλίψαν
 αὐτούς. καὶ ἀνέβροσαν πρὸς σέ ἐν και-
 ρῷ θλίψεως αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ
 σου ἤκουσας, καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς σου
 τοῖς μεγάλοις ἔδωκας αὐτοῖς σωτήρας,
 καὶ ἔσωσας αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλιβόν-
 των αὐτοὺς. ²⁸ καὶ ὡς ἀνεπαύσαντο,
 ἐπέστρεψαν ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν ἐν-
 ὀπίον σου. καὶ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς εἰς
 χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ κατήρξαν
 ἐν αὐτοῖς. καὶ πάλιν ἀνέβροσαν πρὸς
 σέ, καὶ σὺ ἐξ οὐρανοῦ εἰσῆκουσας, καὶ
 ἐξόρῳ αὐτοὺς ἐν οἰκτιρμοῖς σου πολ-
 λοῖς, ²⁹ καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐπι-
 στρέφειν αὐτοὺς εἰς τὸν νόμον σου. καὶ
 οὐκ ἤκουσαν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου
 καὶ κρίμασί σου ἡμάρτοσαν, ἃ ποιῆσας
 αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. καὶ
 ἔδωκαν

ἔδωκαν ῥῶτον ἀπειθοῦντα, καὶ τράχη-
λον αὐτῶν ἐσκήλουναν καὶ οὐκ ἤκου-
σαν. ³⁰ καὶ εἰλκυσας ἐπ' αὐτοὺς ἔτη
πολλὰ, καὶ ἐπεμαρτύρω αὐτοῖς ἐν
πνεύματί σου ἐν χειρὶ προφητῶν σου,
καὶ οὐκ ἐνωτίσαντο, καὶ ἔδωκας αὐ-
τοὺς ἐν χειρὶ λαῶν τῆς γῆς. ³¹ καὶ σὺ
ἐν οἰκτιρμοῖς σου τοῖς πολλοῖς οὐκ
ἐποίησας αὐτοὺς εἰς συντέλειαν, καὶ
οὐκ ἐγκατέλιπες αὐτοὺς, ὅτι ἰσχυρὸς
εἶ καὶ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων. ³² καὶ
νῦν ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἰσχυρὸς ὁ μέγας ὁ
κραταῖος καὶ ὁ φοβερός, φυλάσσων
τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἑλὸς σου,
μὴ ὀλιγωθήτω ἐνώπιόν σου πᾶς ὁ
μόχθος ὃς εὗρεν ἡμᾶς καὶ τοὺς βασι-
λεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν,
καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν, καὶ τοὺς προφή-
τας ἡμῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ
ἐν παντὶ τῷ λαῷ σου ἀπὸ ἡμερῶν βα-
σιλέων Ἀσσοῦρ καὶ ἕως τῆς ἡμέρας
ταύτης. ³³ καὶ σὺ δίκαιος ἐπὶ πᾶσι τοῖς
ἐρχομένοις ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι ἀλήθειαν
ἐποίησας. καὶ ἡμεῖς ἐξημάρτομεν, ³⁴ καὶ
οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες
ἡμῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς ἡμῶν. καὶ οἱ πα-
τέρες ἡμῶν οὐκ ἐποίησαν τὸν νόμον
σου, καὶ οὐ προσέσχον τῶν ἐντολῶν
σου, καὶ τὰ μαρτύρια σου ἃ διεμαρτύ-
ρω αὐτοῖς. ³⁵ καὶ αὐτοὶ ἐν βασιλείᾳ
σου καὶ ἐν ἀγαθῶσύνῃ σου τῇ πολλῇ
ἢ ἔδωκας αὐτοῖς, καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ πλα-
τεῖᾳ καὶ λιπαρᾷ ἢ ἔδωκας ἐνώπιον αὐ-
τῶν, οὐκ ἐδοῦλευσάν σοι, καὶ οὐκ ἀπέ-
στρεψαν ἀπὸ ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν
τῶν πονηρῶν. ³⁶ ἰδοὺ σήμερον ἐσμέν
δούλοι, καὶ ἡ γῇ ἣν ἔδωκας τοῖς πα-
τράσιν ἡμῶν φαγεῖν τὸν καρπὸν αὐτῆς
καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς, ἰδοὺ ἐσμέν δού-
λοι ἐπ' αὐτῆς, ³⁷ καὶ οἱ καρποὶ αὐτῆς
πολλοὶ τοῖς βασιλεῦσιν οἷς ἔδωκας ἐφ'
ἡμᾶς ἐν ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τὰ
σώματα ἡμῶν ἐξουσιάζουσι, καὶ ἐν
κτῆνεσιν ἡμῶν ὥς ἀρεστὸν αὐτοῖς, καὶ
ἐν θλίψει μεγάλῃ ἐσμέν. ³⁸ καὶ ἐν πᾶσι
τούτοις ἡμεῖς διατιθέμεθα πίστιν καὶ
γράφομεν καὶ ἐπισφραγίζουσιν ἄρχον-
τες ἡμῶν, Λευῖται ἡμῶν, ἱερεῖς ἡμῶν.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ἐπὶ τῶν σφραγιζόντων Νεεμίας
Ἀρτασασθᾶ υἱὸς Ἀχαλία, καὶ Σεδε-

κίας ² υἱὸς Ἀραία, καὶ Ἀζαρία, καὶ
Ἰερεμία, ³ Φασοῦρ, Ἀμαρία, Μελχία,
⁴ Αἰτούς, Σεβανί, Μαλούχ, ⁵ Ἰσάμ,
Μεραμῶθ, Ἀβδία, ⁶ Δανιήλ, Γαννα-
θὼν, Βαροῦχ, ⁷ Μεσουλὰμ, Ἀβία,
Μιαμίν, ⁸ Μααζία, Βελγαῖ, Σαμαία,
οὗτοι ἱερεῖς. ⁹ καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοὺς
υἱὸς Ἀζανία, Βαναίου ἀπὸ υἱῶν Ἡνα-
δάδ, Καδμιήλ ¹⁰ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-
τοῦ, Σαβανία, Ὠδουῖα, Καλιτὰν, Φε-
λία, Ἀνὰν, ¹¹ Μιχὰ, Ρωῶθ, Ἀσεβίας,
¹² Ζακχωρ, Σαραβία, Σεβανία, ¹³ Ὠ-
δοῦμ. υἱοὶ Βανουαὶ ¹⁴ ἄρχοντες τοῦ
λαοῦ Φόρος Φααῖθ, Μωᾶβ, Ἡλὰμ,
Ζαθουῖα. υἱοὶ Βανί, ¹⁵ Ἀσγὰδ, Βη-
βαῖ, ¹⁶ Ἀδανία, Βαγοῖ, Ἡδὶν, ¹⁷ Ἀ-
τηρ, Ἐζεκία, Ἀζοῦρ, ¹⁸ Ὠδουῖα, Ἡ-
σάμ, Βησί, ¹⁹ Ἀρίφ, Ἀναθῶθ, Νω-
βαῖ, ²⁰ Μεγαφῆς, Μεσουλλὰμ, Ἡζιόρ,
²¹ Μεσωζεβήλ, Σαδουκ, Ἰεδδουά,
²² Φαλτία, Ἀνὰν, Ἀναῖα, ²³ Ὠσηέ,
Ἀνανία, Ἀσοῦβ, ²⁴ Ἀλωῆς, Φαλαῖ,
Σωβήκ, ²⁵ Ρεοῦμ, Ἐσσαβανὰ, Μαα-
σία, ²⁶ καὶ Ἀῖα, Αἰνὰν, Ἡνὰμ, ²⁷ Μα-
λoux, Ἡράμ, Βαανὰ, ²⁸ καὶ οἱ κατὰ-
λοιποι τοῦ λαοῦ, οἱ ἱερεῖς, οἱ Λευῖται,
οἱ πυλωροὶ, οἱ ἄδοντες, οἱ Ναθινὴμ,
καὶ πᾶς ὁ προσπορευόμενος ἀπὸ λαῶν
τῆς γῆς πρὸς νόμον τοῦ θεοῦ, γυναῖ-
κες αὐτῶν, υἱοὶ αὐτῶν, θυγατέρες αὐ-
τῶν. πᾶς ὁ εἰδὼς καὶ συνὼν, ²⁹ ἐγί-
σχυον ἐπὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καὶ
κατηράσαντο αὐτούς καὶ εἰσῆλθουσιν
ἐν ὄρᾳ καὶ ἐν ὄρκῳ τοῦ πορεύεσθαι
ἐν νόμῳ τοῦ θεοῦ, ὃς ἐδόθη ἐν χειρὶ
Μωϋσῆ δουλοῦ τοῦ θεοῦ, φυλάσσε-
σθαι καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς
κυρίου, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ τὰ
προστάγματα αὐτοῦ, ³⁰ καὶ τοῦ μὴ
δοῦναι θυγατέρας ἡμῶν τοῖς λαοῖς
τῆς γῆς, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν
οὐ ληψόμεθα τοῖς υἱοῖς ἡμῶν. ³¹ καὶ
λαοὶ τῆς γῆς οἱ φέροντες τοὺς ἀγορα-
σμοὺς καὶ πᾶσαν πρᾶσιν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ
σαββάτου ἀποδόσθαι, οὐκ ἀγοράσωμεν
παρ' αὐτῶν ἐν σαββάτῳ καὶ ἐν ἡμέρᾳ
ἀγία. καὶ ἀνήσχομεν τὸ ἔτος τὸ ἐβδο-
μον, καὶ ἀπαίτησιν πάσης χειρὸς.
³² καὶ στήσομεν ἐφ' ἡμᾶς ἐντολάς δου-
ναι ἐφ' ἡμᾶς τρίτον τοῦ διδράχμου
κατ' ἐνιαυτὸν εἰς δουλείαν οἴκου τοῦ
θεοῦ

θεοῦ ἡμῶν, ³³ εἰς ἄρτους τοῦ προσώπου, καὶ θυσίαν τοῦ ἐνδελχισμού, καὶ εἰς ὀλοκαύτωμα τοῦ ἐνδελχισμού τῶν σαββάτων, τῶν ρουμηνίων, εἰς τὰς ξορτὰς καὶ εἰς τὰ ἅγια, καὶ τὰ περὶ ἀμαρτίας, ἐξίλασασθαι περὶ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς ἔργα οἴκου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ³⁴ καὶ κλήρους ἐβάλομεν περὶ κλήρου ξυλοφορίας οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ ὁ λαὸς ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, εἰς οἶκον πατριῶν ἡμῶν, εἰς καιροὺς ἀπὸ χρόνων, ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν, ἐκκαῦσαι ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, ³⁵ καὶ ἐνέγκαι τὰ πρωτογεννήματα τῆς γῆς ἡμῶν, καὶ πρωτογεννήματα καρποῦ παντός ξύλου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς οἶκον κυρίου, ³⁶ καὶ τὰ πρωτότοκα υἱῶν ἡμῶν καὶ κτηνῶν ἡμῶν, ὡς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ἡμῶν καὶ ποιμνίων ἡμῶν ἐνέγκαι εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν οἴκῳ θεοῦ ἡμῶν. ³⁷ καὶ τὴν ἀπαρχὴν σίτου ἡμῶν καὶ τὸν καρπὸν παντός ξύλου, οἴνου, καὶ ἐλαίου οἶσομεν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ δεκάτην γῆς ἡμῶν τοῖς Λευίταις. καὶ αὐτοὶ οἱ Λευῖται δεκατοῦντες ἐν πάσαις πόλεσι δουλείας ἡμῶν. ³⁸ καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς υἱὸς Ἀαρὼν μετὰ τοῦ Λευίτου ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ Λευίτου, καὶ οἱ Λευῖται ἀνοίσουσι τὴν δεκάτην τῆς δεκάδος εἰς οἶκον θεοῦ ἡμῶν εἰς τὰ γαζοφυλάκια εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ. ³⁹ ὅτι εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσείσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐκεῖ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πωλοῦροι καὶ οἱ ἄδοντες, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψομεν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἐκάθισαν οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ ἐβάλοσαν κλήρους ἐνέγκαι ἓνα ἀπὸ τῶν δέκα καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει τῇ ἁγίᾳ, καὶ ἑννέα μέρη ἐν ταῖς πόλεσι. ² καὶ εὐλόγησεν ὁ λαὸς τοὺς πάντας ἄνδρας τοὺς ἐκουσια-

ζομένους, καθίσαι ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας οἱ ἐκάθισαν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ἐκάθισαν ἄνθρωποι ἐν κατασχέσει αὐτοῦ, ἐν πόλεσιν αὐτῶν Ἰσραὴλ. οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ οἱ Ναθινάοι, καὶ οἱ υἱοὶ δούλων Σαλωμών. ⁴ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκάθισαν ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπὸ υἱῶν Βενιαμίν. ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα, Ἀθαΐα υἱὸς Ἀζία, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Σαμαρία, υἱὸς Σαφατία, υἱὸς Μαλελεὴλ. καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Φαρές, ⁵ καὶ Μασσία υἱὸς Βαρουχ, υἱὸς Χαλαζά, υἱὸς Ὀζία, υἱὸς Ἀδαΐα, υἱὸς Ἰωαρίβ, υἱὸς Ζαχαρίου, υἱὸς τοῦ Σηλωνί. ⁶ πάντες υἱοὶ Φαρές οἱ καθημενοὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, τετρακόσιοι ἐξηκονταοκτὼ ἄνδρες δυναμῆως. ⁷ καὶ οὗτοι υἱοὶ Βενιαμίν, Σηλὼ υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Ἰωᾶδ, υἱὸς Φαδαΐα, υἱὸς Κωλεΐα, υἱὸς Μασσίον, υἱὸς Ἐθὴλ, υἱὸς Ἰεσία, ⁸ καὶ ὁπίσω αὐτοῦ Γηβὲ, Σηλὴ, ἐννακόσιοι εἰκοσιοκτώ. ⁹ καὶ Ἰωὴλ υἱὸς Ζερχὶ ἐπίσκοπος ἐπ' αὐτούς, καὶ Ἰούδα υἱὸς Ἀσανά ἀπὸ τῆς πόλεως, δεύτερος ¹⁰ ἀπὸ τῶν ἱερέων. καὶ Ἰαδία υἱὸς Ἰωαρίβ, Ἰαχίν, ¹¹ Σαραΐα υἱὸς Ἐλχία, υἱὸς Μεσουλάμ, υἱὸς Σαδδούκ, υἱὸς Μαριωθ, υἱὸς Αἰτωθ ἀπέναντι οἴκου τοῦ θεοῦ. ¹² καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν ποιοῦντες τὸ ἔργον τοῦ οἴκου, ὀκτακόσιοι εἰκοσιδύο. καὶ Ἀδαΐα υἱὸς Ἰεροάμ υἱοῦ Φαλαλία, υἱοῦ Ἀμασί, υἱὸς Ζαχαρία, υἱὸς Φασσοῦρ, υἱὸς Μελχία, ¹³ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἄρχοντες πατριῶν, διακόσιοι τεσσαρακονταδύο. καὶ Ἀμασία υἱὸς Ἐσθριήλ, υἱοῦ Μεσαρμῖθ, υἱοῦ Ἐμμήρ, ¹⁴ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ δυνατοὶ παρατάξεως, ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ, καὶ ἐπίσκοπος Βαδιήλ υἱὸς τῶν μεγάλων. ¹⁵ καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν Σαμαΐα υἱὸς Ἐσρικάμ, ¹⁷ Ματθανίας υἱὸς Μιχά, καὶ Ἰωβὴβ υἱὸς Σαμουὺ, ¹⁸ διακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες. ¹⁹ καὶ οἱ πωλοῦροι Ἀκούβ, Τελαμίν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, ἑκατὸν ἐβδομηκονταδύο. ²² καὶ ἐπίσκοπος Λευιτῶν υἱὸς Βανὶ, υἱὸς Ὀζί, υἱὸς Ἀσαβία, υἱὸς Μιχά. ἀπὸ υἱῶν Ἀσάφ τῶν ἁδόντων ἀπέναντι ἔργου οἴκου

κου τοῦ Θεοῦ. ²³ ὅτι ἐντολὴ τοῦ βασιλέως εἰς αὐτοὺς. ²⁴ καὶ Φαθαΐα υἱὸς Βασηζά πρὸς χεῖρα τοῦ βασιλέως εἰς πᾶν χοῦμα τῷ λαῷ, ²⁵ καὶ πρὸς τὰς ἐπαύλεις ἐν ἀγρῷ αὐτῶν, καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰούδα ἐκάθισαν ἐν Καραθαροβόκ, ²⁶ καὶ ἐν Ἰησοῦ, ²⁷ καὶ ἐν Βηρσαβεῖ, καὶ ἐπαύλεις αὐτῶν ³⁰ Λαχίς καὶ ἀγροὶ αὐτῆς. καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Βηρσαβεῖ. ³¹ καὶ οἱ υἱοὶ Βενιαμὴν ἀπὸ Γαβαὰ Μαχιάς. ³⁶ καὶ ἀπὸ τῶν Λευιτῶν μερίδες Ἰούδα τῷ Βενιαμὴν.

Κ Ε Φ. Ι Β'.

Καὶ οὗτοι οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται οἱ ἀναβάντες μετὰ Ζοροβάβελ υἱοῦ Σαλαθιήλ καὶ Ἰησοῦ, Σαραΐα, Ἰερεμία, Ἐσδρας, ² Ἀμαρία, Μαλοῦχ, ³ Σεχενία. ⁷ οὗτοι οἱ ἄρχοντες τῶν ἱερῶν, καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν ἐν ἡμέραις Ἰησοῦ. ⁸ καὶ οἱ Λευῖται, Ἰησοῦ, Βανού, Καθμιήλ, Σαραβία, Ἰωδαῖ, Ματθανία ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτὸς, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ἐφημερίας. ¹⁰ καὶ Ἰησοῦς ἐγέννησε τὸν Ἰωακὴμ, καὶ Ἰωακὴμ ἐγέννησε τὸν Ἐλιασίβ, καὶ Ἐλιασίβ τὸν Ἰωδαῖ, ¹¹ καὶ Ἰωδαῖ ἐγέννησε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ Ἰωνάθαν ἐγέννησε τὸν Ἰαδού. ¹² καὶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὴμ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν πατριῶν τῷ Σαραΐα, Ἀμαρία. τῷ Ἰερεμία, Ἀνανία. ¹³ τῷ Ἐσδρα, Μεσουλάμ. τῷ Ἀμαρία, Ἰωανάν. ¹⁴ τῷ Ἀμαλοῦχ, Ἰωνάθαν. τῷ Σεχενία, Ἰωσήφ. ¹⁵ τῷ Ἀρέ, Μαννάς. τῷ Μαρσιώθ, Γελκαΐ. ¹⁶ τῷ Ἀδαδαΐ, Ζαχαρία. τῷ Γαναθώθ, Μεσολάμ. ¹⁷ τῷ Ἀβιά, Ζεχοί. τῷ Μιαμὴν, Μααδαί. τῷ Φελετί, ¹⁸ τῷ Βαλγὰς, Σαμουέ. τῷ Σεμιά, Ἰωνάθαν. ¹⁹ τῷ Ἰωαριβ, Ματθαναΐ. τῷ Ἐδῶ, Ὄζι. ²⁰ τῷ Σαλαΐ, Καλλαΐ. τῷ Αἰν, Ἀβέδ. ²¹ τῷ Ἐλκιά, Ἀσάβιας. τῷ Ἰεδεοῦ, Ναθαναήλ. ²² οἱ Λευῖται ἐν ἡμέραις Ἐλιασίβ, Ἰωαδὰ, καὶ Ἰωά, καὶ Ἰωανάν, καὶ Ἰδούα, γεγραμμένοι ἄρχοντες τῶν πατριῶν. καὶ οἱ ἱερεῖς ἐν βασιλείᾳ Δαρείου τοῦ Πέρσου, ²³ υἱοὶ δὲ Λεὺ ἀρχοντες τῶν πατριῶν γεγραμμένοι ἐπὶ βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν, καὶ ἕως ἡμερῶν Ἰωανάν υἱοῦ Ἐλισούε. ²⁴ καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν Λευιτῶν Ἀσάβια, καὶ Σα-

ραβία, καὶ Ἰησοῦ. καὶ υἱοὶ Καθμιήλ καὶ ἀδελφοὶ αὐτῶν κατεναντίον αὐτῶν εἰς ὕμνον αἰνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ ἐφημερίαν πρὸς ἐφημερίαν. ²⁵ ἐν τῷ συναγαγεῖν μετὸς πυλωρῶν ²⁶ ἐν ἡμέραις Ἰωακὴμ υἱοῦ Ἰησοῦ, υἱοῦ Ἰωσεδέκ, καὶ ἐν ἡμέραις Νεεμία, καὶ Ἐσδρας ὁ ἱερεὺς καὶ γραμματεὺς. ²⁷ καὶ ἐν ἐγκαινίοις τείχους Ἱερουσαλὴμ ἐζήτησαν τοὺς Λευῖτας ἐν τοῖς τόποις αὐτῶν τοῦ ἐνέγκαι αὐτοὺς εἰς Ἱερουσαλὴμ, ποιῆσαι ἐγκαινία καὶ εὐφροσύνην ἐν θωαθά, καὶ ἐν ὠδαῖς κυμβαλίζοντες, καὶ ψαλτήρια, καὶ κινύραι. ²⁸ καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἁδόντων καὶ ἀπὸ τῆς περιχώρου κυκλόθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπὸ ἐπαύλεων, ²⁹ καὶ ἀπὸ ἀγρῶν, ὅτι ἐπαύλεις ὠκοδόμησαν ἐαυτοῖς οἱ ἁδόντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³⁰ καὶ ἐκαθαρίσθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πυλωροὺς καὶ τὸ τεῖχος. ³¹ καὶ ἀνήνεγκαν τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἐπάνω τοῦ τείχους. καὶ ἔστησαν δύο περὶ αἰνέσεως μεγάλους, καὶ διήλθον ἐκ δεξιῶν ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς κοπρίας. ³² καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν Ὠσαΐα καὶ ἡμισυ ἁρχόντων Ἰούδα, ³³ καὶ Ἀζαρίας, καὶ Ἐσδρας, καὶ Μεσολλάμ, ³⁴ καὶ Ἰούδα, καὶ Βενιαμὴν, καὶ Σαμαΐας, καὶ Ἰερεμία. ³⁵ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἱερῶν ἐν σάλπιγγι, Ζαχαρίας υἱὸς Ἰωνάθαν, υἱὸς Σαμαΐα, υἱὸς Ματθανία, υἱὸς Μιχαΐα, υἱὸς Ζαχοῦρ, υἱὸς Ἀσάφ. ³⁶ καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Σαμαΐα, καὶ Ὀζιήλ, Γελώλ, Ἰαμά, Αἰία, Ναθαναήλ καὶ Ἰούδα, Ἀνανι, τοῦ αἰνεῖν ἐν ὠδαῖς Δαυὶδ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. καὶ Ἐσδρας ὁ γραμματεὺς ἔμπροσθεν αὐτῶν ³⁷ ἐπὶ πύλης, τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ κλίμακας πόλεως Δαυὶδ ἐν ἀναβάσει τοῦ τείχους ἐπάνωθεν τοῦ οἴκου Δαυὶδ καὶ ἕως τῆς πύλης τοῦ ὕδατος ³⁹ Εφραΐμ, καὶ ἐπὶ τὴν πύλην ἰχθυρᾶν, καὶ πύργῳ Ἀναμειήλ, καὶ ἕως πύλης τῆς προβατικῆς. ⁴² καὶ ἡκούσθησαν οἱ ἁδόντες, καὶ ἐπισκέπησαν. ⁴³ καὶ ἔθυσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θυσιάσματα μεγάλα, καὶ ἠψοφράνθησαν, ὅτι

ὅτι ὁ θεὸς ἠΰφρανεν αὐτοὺς μεγάλως, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἠΰφρανθησαν, καὶ ἠκούσθη ἡ εὐφροσύνη ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ μακρόθεν. ⁴⁴ καὶ κατέστησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄνδρας ἐπὶ τῶν γαζοφυλακίων, τοῖς θησαυροῖς, ταῖς ἀπαρχαῖς, καὶ ταῖς δεκάταις, καὶ τοῖς συνηγμένοις ἐν αὐτοῖς ἀρχουσι τῶν πόλεων μερίδας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευítaις, ὅτι εὐφροσύνη ἐν Ἰουδα ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἐπὶ τοὺς Λευίτας τοὺς ἐστώτας. ⁴⁵ καὶ ἐφύλαξαν φυλακὰς θεοῦ αὐτῶν, καὶ φυλακὰς τοῦ καθαρισμοῦ, καὶ τοὺς ἄδοντας, καὶ τοὺς πυλωροὺς, ὡς ἐντολαὶ Δαυὶδ, καὶ Σαλωμών υἱοῦ αὐτοῦ. ⁴⁶ ὅτι ἐν ἡμέραις Δαυὶδ Ἀσάφ ἀπ' ἀρχῆς πρῶτος τῶν ἄδόντων, καὶ ὕμνον καὶ αἶνεσιν τῷ θεῷ. ⁴⁷ καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις Ζοροβάβελ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Νεεμίου, δίδοντες μερίδας τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, λόγον ἡμέρας ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῦ, καὶ ἀγιάζοντες τοῖς Λευίταις, καὶ οἱ Λευῖται ἀγιάζοντες τοῖς υἱοῖς Ἀαρῶν.

Κ Ε Φ. ΙΙ'.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεγνώσθη ἐν βιβλίῳ Μωσῆ ἐν ὧσι τοῦ λαοῦ. καὶ εὐρέθη γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν Ἀμμανῖται καὶ Μωαβῖται ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ἕως αἰῶνος, ² ὅτι οὐ συνήντησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν ὕδατι καὶ ὕδατι, καὶ ἐμισθώσαντο ἐπ' αὐτὸν τὸν Βαλαάμ καταράσασθαι, καὶ ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν κατάραν εἰς εὐλογίαν. ³ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν τὸν νόμον, καὶ ἐχωρίσθησαν πᾶς ἐπίμικτος ἐν Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ πρὸ τούτου Ἐλιασίβ ὁ ἱερεὺς οἰκῶν ἐν γαζοφυλακίῳ οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἐγγιῶν Τωβία. ⁵ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ γαζοφυλάκιον μέγα. καὶ ἐκεῖ ἦσαν πρότερον δίδοντες τὴν μαναὰ καὶ τὸν λίβανον καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὴν δεκάτην τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἐντολὴν τῶν Λευιτῶν καὶ τῶν ἄδόντων καὶ τῶν πυλωρῶν, καὶ ἀπαρχὰς τῶν ἱερέων. ⁶ καὶ ἐν παντὶ τούτῳ οὐκ ἦμην ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἐν ἔτει τριακοστῷ καὶ δευτέρῳ τοῦ Ἀρθασασθά βασιλέως Βαβυλῶνος ἤλ-

θον πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἤτησάμην παρὰ τοῦ βασιλέως, ⁷ καὶ ἤλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνῆκα ἐν τῇ πονηρίᾳ ἣ ἐποίησεν Ἐλιασίβ τῷ Τωβία, ποιῆσαι αὐτῷ γαζοφυλάκιον ἐν αὐτῇ οἴκῳ τοῦ θεοῦ. ⁸ καὶ πονηρόν μοι ἐφάνη σφόδρα. καὶ ἐξόμια πάντα τὰ σκεύη οἴκου Τωβία ἔξω ἀπὸ τοῦ γαζοφυλακίου. ⁹ καὶ εἶπα, καὶ ἐκαθάρισαν τὰ γαζοφυλάκια. καὶ ἐπέστρεψα ἐκεῖ σκεύη οἴκου τοῦ θεοῦ τὴν μάννα καὶ τὸν λίβανον. ¹⁰ καὶ ἔγνων ὅτι μερίδες τῶν Λευιτῶν οὐκ ἐδόθησαν. καὶ ἐφύγosan ἀνὴρ εἰς ἀγρὸν αὐτοῦ, οἱ Λευῖται καὶ οἱ ἄδοντες ποιοῦντες τὸ ἔργον. ¹¹ καὶ ἐμαρξάμην τῶν στρατηγῶν, καὶ εἶπα, διὰ τί ἐγκατέλειφθη ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ συνήγαγον αὐτοὺς, καὶ ἔστησα αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στάσει αὐτῶν. ¹² καὶ πᾶς Ἰουδα ἠνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυροὺς. ¹³ ἐπὶ χεῖρα Σελεμῖα τοῦ ἱερέως, καὶ Σαδῶκ τοῦ γραμματέως, καὶ Φαδαῖα ἀπὸ τῶν Λευιτῶν. καὶ ἐπὶ χεῖρα αὐτῶν Ἀνὰν υἱὸς Ζακχάρου υἱὸς Ματθαναίου, ὅτι πιστοὶ ἐλογίσθησαν ἐπ' αὐτοὺς μερίζειν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν. ¹⁴ μνησθῆντί μου ὁ θεὸς ἐν ταύτῃ, καὶ μὴ ἐξαλειφθῇ τῷ ἑλῑός μου ὁ ἐποίησα ἐν οἴκῳ κυρίου τοῦ θεοῦ. ¹⁵ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον ἐν Ἰουδα πατοῦντας ληνοὺς ἐν τῷ σαββάτῳ, καὶ φέροντας δράγματα καὶ ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ οἶνον καὶ σταφυλὴν καὶ σῦκα καὶ πᾶν βιάσταγμα, καὶ φέροντας εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν ἡμέρᾳ πρᾶσεως αὐτῶν. ¹⁶ καὶ ἐκάθισαν ἐν αὐτῇ φέροντες ἰχθὺν, καὶ πᾶσαν πρᾶσιν πωλοῦντες τῷ σαββάτῳ τοῖς υἱοῖς Ἰουδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁷ καὶ ἐμαρξάμην τοῖς υἱοῖς Ἰουδα τοῖς ἐλευθέροις, καὶ εἶπα αὐτοῖς. τίς ὁ λόγος οὗτος ὁ πονηρὸς, ὃν ὑμεῖς ποιεῖτε; καὶ βεβηλοῦτε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου; ¹⁸ οὐχὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἠνεγκεν ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην; καὶ ὑμεῖς

ὑμεῖς προστίθετε ὄργην ἐπὶ Ἰσραὴλ βεβηλῶσαι τὸ σάββατον; ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἡνίκα κατέστησαν πύλαι ἐν Ἱερουσαλὴμ πρὸ τοῦ σαββάτου, καὶ εἶπα. καὶ ἐκλείσαν τὰς πύλας. καὶ εἶπα, ὥστε μὴ ἀνοιγῆναι αὐτὰς ἕως ὀπίσω τοῦ σαββάτου. καὶ ἐκ τῶν παιδαρίων μου ἔστησα ἐπὶ τὰς πύλας, ὥστε μὴ αἰρεῖν βαστάγματα ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ²⁰ καὶ ἠλίσσθησαν πάντες, καὶ ἐποίησαν πρᾶσιν ἔξω Ἱερουσαλὴμ ἅπαξ καὶ δις, ²¹ καὶ ἐπεμαρτυράμην ἐν αὐτοῖς, καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς. διὰ τί ὑμεῖς ἀυλίζεσθε ἀπέναντι τοῦ τείχους; ἐὰν δευτερώσητε, ἐκτενῶ χεῖρά μου ἐν ὑμῖν. ἀπὸ τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὐκ ἤλθοσαν ἐν σαββάτῳ. ²² καὶ εἶπα τοῖς Λευítaις, οἱ ἦσαν καθαριζόμενοι, καὶ ἐχορόμενοι, φυλάσσοντες τὰς πύλας, ἀγιάζειν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. πρὸς ταῦτα μνησθητί μου ὁ θεὸς, καὶ φείσai μου κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. ²³ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις εἶδον τοὺς Ἰουδαίους οὐ ἐκάθισαν γυναῖκας Ἀζωτίας, Ἀμμανίτιδας, Μωαβίτιδας, ²⁴ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἡμῖς λαλοῦντες Ἀζωτιστὶ, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐπιγινώσκοντες λαλεῖν Ἰουδαϊστὶ. ²⁵ καὶ ἐμαχεσάμην μετ' αὐτῶν, καὶ κατηρα-

σάμην αὐτούς. καὶ ἐπάταξα ἐν αὐτοῖς ἄνδρας, καὶ ἐμαδάρωσα αὐτούς καὶ ὤρκισα αὐτούς ἐν τῷ θεῷ, ἐὰν δῶτε τὰς θυγατέρας ὑμῶν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐὰν λάβητε ἀπὸ τῶν θυγατέρων αὐτῶν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. ²⁶ οὐχ οὕτως ἡμαρτε Σαλωμὼν βασιλεὺς Ἰσραὴλ; καὶ ἐν ἔθνεσι πολλοῖς οὐχ ἦν βασιλεὺς ὅμοιος αὐτῷ, καὶ ἀγαπώμενος τῷ θεῷ ἦν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ θεὸς εἰς βασιλεῖα ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ, καὶ τοῦτον ἐξέκλιναν αἱ γυναῖκες αἱ ἄλλοτριαι. ²⁷ καὶ ὑμῶν μὴ ἀκουσώμεθα ποιῆσαι πᾶσαν πονηρίαν ταύτην, ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, καθίσαι γυναῖκας ἄλλοτρίας. ²⁸ καὶ ἀπὸ υἱῶν Ἰωαδὰ τοῦ Ἐλισοῦβ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου νυμφίου τοῦ Σαναβαλλατ τοῦ Οὐρανίτου, καὶ ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ. ²⁹ μνησθητι αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀγχιστεία τῆς ἱερατείας, καὶ διαθήκη τῆς ἱερατείας καὶ τοὺς Λευίτας. ³⁰ καὶ ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἁλλοτριώσεως, καὶ ἔστησα ἐφημερίας τοῖς ἱερεῦσι καὶ τοῖς Λευίταις, ἀνὴρ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ. ³¹ καὶ τὸ δῶρον τῶν ξυλοφόρων ἐν καιροῖς ἀπὸ χρόνων, καὶ ἐν τοῖς βακχυροῖσι. μνησθητί μου ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς ἀγαθωσύνην.

Τ Ω Β Ι Τ.

Κ Ε Φ. Α'.

Βίβλος λόγων Τωβίτ, τοῦ Τωβιήλ, τοῦ Ἀνανιήλ, τοῦ Ἀδουήλ, τοῦ Γαβαήλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιήλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλί, ² ὃς ἠχηλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ενεμεσάρου τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων ἐκ Οἰσβης, ἣ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδίας τῆς Νεφθαλί ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσέρ. ἐγὼ Τωβίτ ὁδοῖς ἀληθείας ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. ³ καὶ ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ τῷ ἔθνει, τοῖς προπορευθεῖσι μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευῆ. ⁴ καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ νεωτέρου μου ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ

Νεφθαλί τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἱερουσολύμων, τῆς ἐκλείσεως ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς. καὶ ἠγιάσθη ὁ ναὸς τῆς κατασκευώσεως τοῦ ὑψίστου, καὶ ὠκοδομήθη εἰς πάσας τὰς γενεάς τοῦ αἰῶνος, ⁵ καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστάσαι ἔθνον τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλί τοῦ πατρός μου. ⁶ καὶ γὰρ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκεις εἰς Ἱερουσόλυμα ἐν ταῖς ἑορταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ, ἐν προστάγματι αἰωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ τὰς πρωτοκουρίας ἔχων, ⁷ καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν πρὸς

τὸ θυσιαστήριον πάντων τῶν γεννημάτων. τὴν δεκάτην ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Δεὺς τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατίζομεν, καὶ ἐπορευόμεν καὶ ἐδᾶπάνων αὐτὰ ἐν Ἱερουσόλοιμοις καθ' ἕκαστον ἑνιαυτὸν, ⁸ καὶ τὴν τρίτην ἐδίδουν οἷς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββωρὰ ἡ μήτηρ τοῦ πατρὸς μου, διότι ὁραφὸς κατελείφθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου. ⁹ καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἀνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς πατριᾶς ἡμῶν. καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. ¹⁰ καὶ ὅτε ἡμῶν λωτίσθημεν εἰς Νινευῆ, πάντες οἱ ἀδελφοί μου, καὶ οἱ ἐκ τοῦ γένους μου ἡσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν, ¹¹ ἐγὼ δὲ συνετήρησα τὴν ψυχὴν μου μὴ φαγεῖν, ¹² καθότι ἐμενήμεν τοῦ θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. ¹³ καὶ ἔδωκεν ὁ ὑψιστὸς χάριν καὶ μορφήν ἐνώπιον Ἐννεμεισάρου, καὶ ἦμην αὐτοῦ ἀγοραστῆς, ¹⁴ καὶ ἐπορευόμεν εἰς τὴν Μηδίαν καὶ παρεθέμην Γαβριῆλ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν Ράγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. ¹⁵ καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἐννεμεισάρ, ἐβασίλευσε Σενναχηρίμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάθησαν, καὶ οὐκ ἔτι ἡδυνάσθη πορευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. ¹⁶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐννεμεισάρου ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποιούουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. ¹⁷ τοὺς ἄρτους μου ἐδίδουν τοῖς πεινώσι, καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς. καὶ εἴ τινα ἐκ τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ἐρῶντες ὀπίσω τοῦ τείχους Νινευῆ, ἔθαπτον αὐτόν. ¹⁸ καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινε Σενναχηρίμ ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθε φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων. πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινε ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐκ εὗρέθη. ¹⁹ πορευθεὶς δὲ εἰς τῶν ἐν Νινευῇ, ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι θάπτω αὐτοὺς, καὶ ἐκρύβην. ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν, φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. ²⁰ καὶ διηπάγη πάντα τὰ ὑπαρχοντά μου, καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν, πλην Ἀννας τῆς γυναῖκος μου, καὶ Τωβίου τοῦ υἱ-

οῦ μου. ²¹ καὶ οὐ διήλθον ἡμέρας πεντήκοντα, ἕως οὗ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ. καὶ ἔφυγον εἰς τὰ ὄρη Ἀραράθ, καὶ ἐβασίλευσε Σαχερδονὸς υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναὴλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν. ²² καὶ ἤξιωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Νινευῆ. Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος, καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου, καὶ διοικητῆς, καὶ ἐκλογιστῆς, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχερδονὸς ἐκ δευτέρας, ἣν δὲ ἐξάδελφος μου.

Κ Ε Φ. Β'.

Ὅτε δὲ κατήλθον εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ ῥηπεδόθη μοι Ἄννα ἡ γυνὴ μου, καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ, ἣ ἐστὶ ἀγία ἑπτὰ ἑβδομάδων, ἐγενήθη ἀριστον καλὸν μοι, καὶ ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν. καὶ ἐθεασάμην ὅσα πολλὰ, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου. βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἂν εὗρῃς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῆ, ὃς μέμνηται τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σὲ. ³ καὶ ἐλθὼν εἶπε. πᾶτερ εἰς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος ἐρῶνται ἐν τῇ ἀγορᾷ. ⁴ καὶ γὰρ πρὶν ἡ γένεσθαι με, ἀναπηδήσας ἀνελόμεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἕως οὗ ἔδω ὁ ἥλιος. ⁵ καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην, καὶ ἡσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν λύτῃ. ⁶ καὶ ἐμνήσθη τῆς προφητείας Ἀμὼς, καθὼς εἶπεν. στραφήσονται αἱ ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρήνον. ⁷ καὶ ἔκλαυσα, καὶ ὅτε ἔδω ὁ ἥλιος, ὤχομην, καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν. ⁸ καὶ οἱ πλησίον ἐπεγέλων, λέγοντες. οὐκ ἔτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ πράγματος τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νεκρούς. ⁹ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσά θάψας, καὶ ἐκοιμήθην μεμιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκάλυπτον ἦν, ¹⁰ καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ τοίχῳ ἐστὶ. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεωρότων, ἀφώδισαν τὰ στρουθία θεομὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς

μοῖς μου, καὶ ἐπορευθὴν πρὸς ἰατροὺς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με. Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέ με ἕως οὗ ἐπορευθῆν ἐῖς τὴν Ἑλμαΐδα. ¹¹ καὶ ἡ γυνὴ μου Ἄννα ἡριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις, ¹² καὶ ἀπέστελλε τοῖς κυρίοις. καὶ ἀπέδωκαν αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθὸν, προζδόντες καὶ ἔριπον. ¹³ ὅτε δὲ ἦλθε πρὸς μὲ, ἤρξατο κράζειν. καὶ εἶπα αὐτῇ. πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλεψιμαῖον ἐστίν; ἀπόδος αὐτὸ τοῖς κυρίοις. οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστιν φαγεῖν κλεψιμαῖον. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπεν. δῶρον δεδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ. καὶ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ. καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις, καὶ ἡρυθρίων πρὸς αὐτήν. ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέ μοι. ποῦ εἰσὶν αἱ ἐλεημοσύναι σου, καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ.

ΚΕΦ. Γ'.

Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης, λέγων. ² δίκαιος εἰ κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πάσαι αἱ ὁδοὶ σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀληθεῖαι, καὶ κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. ³ μνησθητί μου, καὶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. μὴ με ἐκδικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ τοῖς ἀγνοήμασι μου καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἡμαρτον ἐνώπιόν σου. ⁴ παρήκουσαν γὰρ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὀνειδισμοῦ πᾶσι τοῖς ἐθνεσιν ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα. ⁵ καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σου εἰσὶ καὶ ἀληθιναί. ἔξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ τῶν πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποίησαμεν τὰς ἐντολάς σου, οὐ γὰρ ἐπορεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. ⁶ καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν ἐνώπιόν σου ποιήσον μετ' ἐμοῦ. ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ, καὶ γένωμαι γῆ. διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν. ὅτι ὀνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, καὶ λύπη ἐστὶ πολλὴ ἐν ἐμοί. ἐπίταξον ἀπολυθῆναι με τῆς ἀνάγκης ἥδη εἰς τὸν αἰῶνον τόπον, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. ⁷ ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ραγουὴλ Σάρῶα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μη-

δίας, καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν πατρὸς αὐτῆς, ὅτι ἦν δευδομένη ἀνδράσιν ἑπτὰ, καὶ Ἀσμοδαῖος τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, πρὶν ἡ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξί. καὶ εἶπαν αὐτῇ. οὐ συνεῖς ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἀνδρας; ἡδὴ ἑπτὰ ἔσχεις, καὶ ἐνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνομάσθης. ⁹ τί ἡμᾶς μαστιγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βιάδιζε μετ' αὐτῶν, μὴ ἰδοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ταῦτα ἀκούσασα ἐλυπήθη σφόδρα, ὥστε ἀπάγξασθαι. καὶ εἶπεν. μία μὲν εἰμι τῷ πατρί μου. ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ' ὀδύνης εἰς ἄδου, ¹¹ καὶ ἐδεήθη πρὸς τῇ θυρίδι, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς εἰ κύριε ὁ θεός μου, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἐντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας. εὐλογησαίσαν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹² καὶ νῦν κύριε τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ το πρόσωπόν μου εἰς σέ δέδωκα. ¹³ εἶπον, ἀπολῦσαί με ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ μὴ ἀκούσαί με μηκέτι ὀνειδισμόν. ¹⁴ σὺ γινώσκεις κύριε, ὅτι καθαρὰ εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας ἀνδρός, ¹⁵ καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου. μοιγενὴς εἰμι τῷ πατρί μου, καὶ οὐκ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὁ κληρονομήσει αὐτὸν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγύς, οὐδὲ ὑπάσχωμαι αὐτῷ υἱός, ἵνα συντηρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναικα, ἥδη ἀπώλωτόν μοι ἑπτὰ. ἵνα τί μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκῇ σοι ἀποκτεῖναι με, ἐπίταξον ἐπιβλέψαι ἐπ' ἐμέ, καὶ μηκέτι ἐλεῆσαι με, καὶ ἀκούσαί με ὀνειδισμόν. ¹⁶ καὶ εἰς-ηκούσθη προσευχὴ ἁμφοτέρων ἐνωπίον τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Ραγουὴλ, ¹⁷ καὶ ἀπεστάλη ἰασασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τωβίτ λεπίσαι τὰ λευκάματα, καὶ Σάρῶαν τὴν τοῦ Ραγουὴλ δοῦναι Τωβίᾳ τῷ υἱῷ Τωβίτ γυναικα, καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῖον τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβία ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτήν. ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβίτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ Σάρῶα ἡ τοῦ Ραγουὴλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερώου αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβίτ περὶ τοῦ ἀργυρίου, οὗ παρέθετο Γαβαήλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ²καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ. ἐγὼ ἡτησάμην θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου, ἵνα αὐτῷ ὑποδείξω, πρὶν ἀποθανεῖν με; ³καὶ καλέσας αὐτὸν εἶπεν. παιδίον, ἔάν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν μητέρα σου. τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ ποίει τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ⁴μνήσθητι παιδίον, ὅτι πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ. ὅταν ἀποθάνῃ, θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοῦ ἐν ἐνὶ τάφῳ. ⁵πάσας τὰς ἡμέρας παιδίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς ἀμαρτάνειν καὶ παραβῆναι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. δικαιοσύνην ποίει πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῇς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδικίας. ⁶διότι ποιοῦντός σου τὴν ἀλήθειαν, εὐδοκίαι ἔδονται ἐν τοῖς ἔργοις σου καὶ πᾶσι τοῖς ποιοῦσι τὴν δικαιοσύνην. ⁷ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ. ⁸ὥς σοι ὑπάρχει κατὰ τὸ πλήθος, ποιήσον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην. ἔάν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ, κατὰ τὸν ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. ⁹θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. ¹⁰διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ οὐκ ἔα εἰσελθεῖν εἰς τὸ σκότος. ¹¹δώρον γὰρ ἀγαθὸν ἔστιν ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτήν ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου. ¹²πρόσχε σεαυτῷ παιδίον ἀπὸ πάσης πορνείας, καὶ γυναῖκα πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου. μὴ λάβῃς γυναῖκα ἄλλοτριάν, ἥ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατέρος σου, διότι υἱοὶ προφητῶν ἔσμεν. Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος. μνήσθητι παιδίον ὅτι αὐτοὶ πάντες ἔλαβον γυναῖκας ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ εὐλο-

γήθησαν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν ¹³καὶ νῦν παιδίον ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα. διότι ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλή, καὶ ἐν τῇ ἀχρεϊότητι ἐλάττωσις καὶ ἐνδεια μεγάλη. ἡ γὰρ ἀχρεϊότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ. ¹⁴μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου, ὃς ἐάν ἐργάσῃται παρὰ σοί, μὴ αὐλισθήτω, ἀλλ' ἀπόδος αὐτῷ παρ' αὐτίκα. ἐάν δουλεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθήσεται σοι. πρόσχε σεαυτῷ παιδίον ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου. ¹⁵καὶ ὁ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσῃς. οἶνον εἰς μέθην μὴ πῖς, καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου. ¹⁶ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου τοῖς γυμνοῖς. πᾶν ὃ ἐάν περισσέυσῃ σοι, ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. ¹⁷ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῶς τοῖς ἀμαρτωλοῖς. ¹⁸συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ καταφρονησῇς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. ¹⁹καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐλόγα κύριον τὸν θεόν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον, ὅπως αἱ ὁδοὶ σου εὐθεῖαι γένωνται, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαὶ σου εὐδοκωθῶσιν. διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλήν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος δίδωσι πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὃν ἐάν θέλῃ, ταπεινοῖ καθὼς βούλεται. καὶ νῦν παιδίον μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. ²⁰καὶ νῦν ὑποδευνύω σοι τὰ δέκα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου, ἃ παρεθήμην Γαβαήλῳ τῷ τῷ Γαβρίᾳ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. ²¹καὶ μὴ φοβοῦ παιδίον, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν. ὑπάρχει σοι πολλὰ, ἐάν φοβηθῇς τὸν θεόν, καὶ ἀποστῇς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας, καὶ ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Και ἀποκριθεὶς **Τωβίας**, εἶπεν αὐτῷ. πάτερ ποιήσω πάντα ὅσα ἐντέταλσαι μοι. ² ἀλλὰ πῶς δυνησομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν; ³ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεται σοι, καὶ δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευθεὶς τὸ ἀργύριον. ⁴ καὶ ἐπορευθῇ ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὗρε **Ραφαήλ** ὃς ἦν ἄγγελος, καὶ οὐκ ᾔδει, ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ ἐν **Ράγοις** τῆς **Μηδίας**, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων; ⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος. πορεύσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπειρῶ, καὶ παρὰ **Γαβαήλ** τὸν ἀδελφόν ἡμῶν ἠλίσσθην. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ **Τωβίας**. ὑπόμεινόν με, καὶ ἔρω τὰ πατρί. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ. πορεύου, καὶ μὴ χρονίσῃς. ⁹ καὶ εἰσελθὼν εἶπεν τῷ πατρί. ἰδοὺ εὗρηκα ὃς συμπορεύσεται μοι. ὁ δὲ εἶπεν. φώνησον αὐτόν πρὸς με, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστι, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πορευθῆναι μετὰ σοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθε, καὶ ἡσπασαντο ἀλλήλους. ¹¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ **Τωβίτ**. ἀδελφε, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ ποίας πατρίδος εἶ σύ; ὑπόδειξόν μοι. ¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ. φυλὴν καὶ πατρίαν σὺ ζητεῖς; ἡ μίσθιον ὃς συμπορεύεται μετὰ τοῦ υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ **Τωβίτ**. βούλομαι ἀδελφε ἐπιγνῶναι τὸ γένος σου, καὶ τὸ ὄνομα. ¹³ ὃς δὲ εἶπεν. ἐγὼ **Ἀζαρίας** **Ἀνανίου** τοῦ μεγάλου τῶν ἀδελφῶν σου. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὑγιαίνων ἔλθοις ἀδελφε, καὶ μὴ μοι ὀργισθῇς, ὅτι ἐξήτησα τὴν φυλὴν σου, καὶ τὴν πατρίαν σου ἐπιγνῶναι. καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφός μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς. ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ **Ἀνανίαν** καὶ **Ἰωνάθαν** τοὺς υἱοὺς **Σμεὶ** τοῦ μεγάλου, ὡς ἐπορευόμεθα κοινῶς εἰς **Ιερουσόλυμα** προσκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρωτότοκα, καὶ τὰς δεκάτας τῶν γεννημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. ἐκ ῥίζης καλῆς εἶ ἀδελφε, ¹⁵ ἀλλὰ εἶπόν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν δίδοναι; δραχμὴν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ δέοντά σοι ὡς καὶ

τῷ υἱῷ μου, ¹⁶ καὶ ἔτι προσθήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψῃτε. ¹⁷ καὶ εὐδόκησαν οὕτως. καὶ εἶπε πρὸς **Τωβίαν**. ἔτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδόν, καὶ εὐδοωθήητε. καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὁ δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐδοώσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐτοῦ συμπορευθήτω ὑμῖν. καὶ ἐξῆλθαν ἀμφοτεροὶ ἀπελθεῖν, καὶ ὁ κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν. ¹⁸ ἔκλαυσε δὲ **Ἄννα** ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς **Τωβίτ**. τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν; ἡ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστὶν ἐν τῷ εἰσπορευέσθαι αὐτόν καὶ ἐκπορευέσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; ¹⁹ ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθάσαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. ²⁰ ὡς γὰρ δέδοται ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῇ **Τωβίτ**. μὴ λόγον ἔχε ἀδελφή, ὑγιαίνων ἐλευσεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὄψονται αὐτόν. ²² ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συμπορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐδοωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψει ὑγιαίνων.

Κ Ε Φ. ζ'.

Και ἐπαύσατο κλαίουσα. ² οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐσπέρας ἐπὶ τὸν **Τίγοιν** ποταμὸν, καὶ ἠλίζοντο ἐκεῖ. ³ τὸ δὲ παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι, καὶ ἀνέπηδήσεν ἰχθύς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν τὸ παιδάριον. ⁴ ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ. ἐπιλαβοῦ τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐκράτησε τὸν ἰχθύν τὸ παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτόν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος. ἀνάτεμε τὸν ἰχθύν, καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολήν, θες ἀσφαλῶς. ⁶ καὶ ἐποίησε τὸ παιδάριον ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος. τὸν δὲ ἰχθύν ὀπτήσαντες ἔφαγον. καὶ ὠδεον ἀμφοτέροι, ἕως οὗ ἤγγισαν ἐν **Ἐκβατάνοις**. ⁷ καὶ εἶπε τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ. **Ἀζαρία** ἀδελφε, τί ἐστὶν ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ καὶ ἡ χολή τοῦ ἰχθύος; ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἡ καρδία καὶ τὸ ἥπαρ ἐάν τινα ὀχλὴ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρὸν,

ταῦτα

ταῦτα δεῖ καπνίσαι ἐνώπιον ἀνθρώπου, ἢ γυναῖκος, καὶ μηκέτι ὀκληθῇ.⁹ ἡ δὲ χολὴ ἐγχεῖσθαι ἀνθρώπον, ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ἰαθήσεται.¹⁰ ὥς δὲ προσήγγισαν τῇ Ράγῃ, ¹¹ εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ παιδαρίῳ. ἀδελφε, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ραγουήλ, καὶ αὐτὸς συγγενὴς σου ἐστίν, καὶ ἐστὶν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάρρα.¹² λαλήσω περὶ αὐτῆς, τοῦ δοθῆναι σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, καὶ ὅτι σοι ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐτῆς, καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμον ἐστίν.¹³ καὶ νῦν ἀκουσόν μου, καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψομεν ἐκ Ραγῶν, ποιήσομεν τὸν γάμον. διότι ἐπίσταμαι Ραγουήλ ὅτι οὐ μὴ δῶ αὐτὴν ἀνδρὶ ἐτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωϋσῆ, ἢ ὀφείλῃσι θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοι καθίημι λαβεῖν, ἢ πάντα ἀνθρώπων.¹⁴ τότε εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ. Ἀζαρία ἀδελφε, ἀκήκοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδόσθαι ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ πάντας ἐν τῷ νυμφῶνι ἀπολωλότας.¹⁵ καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμι τῷ πατρὶ, καὶ φοβοῦμαι μὴ εἰσελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαιμόνιον φιλεῖ αὐτὴν, ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλην τῶν προσαγόντων αὐτῇ. καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ κατὰξω τὴν ζωὴν τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς μητρὸς μου μετ' ὁδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν τάφον αὐτῶν, καὶ υἱὸς ἑτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς θάψει αὐτούς.¹⁶ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος. οὐ μένησαι τῶν λόγων, ὧν ἐνετείλατό σοι ὁ πατήρ σου, ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ γένους σου; καὶ νῦν ἀκουσόν μου ἀδελφε, διότι σοι ἔσται εἰς γυναῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδὲνα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύτην δοθήσεται σοι αὕτη εἰς γυναῖκα.¹⁷ καὶ ἂν εἰσελθῇς εἰς τὸν νυμφῶνα, λήψῃ τέφραν θυμιαμάτων, καὶ ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος, καὶ καπνίσῃς,¹⁸ καὶ ὁσφρανθήσεται τὸ δαιμόνιον, καὶ φεύξεται, καὶ οὐκ ἐπαγελεύσεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐ-

τῇ, ἐγέρθητε ἀμφότεροι, καὶ βοηθήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεόν, καὶ σώσει ὑμᾶς, καὶ ἐλεήσει. μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτομασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπολαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἕξ αὐτῆς παιδία. καὶ ὥς ἤκουσε Τωβίας ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη σφόδρα αὐτῇ. καὶ ἦλθεν εἰς Ἑκβάτανα.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ραγουήλ. καὶ Σάρρα δὲ ὑπήντησεν αὐτῷ, καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, καὶ αὐτὸς αὐτούς. καὶ εἰσῆγαγεν αὐτούς εἰς τὴν οἰκίαν.² καὶ εἶπε Ραγουήλ Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. ὥς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβὶτ τῷ ἀνεψίῳ μου;³ καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς Ραγουήλ. πόθεν ἐστὲ ἀδελφοί; καὶ εἶπον αὐτῷ. ἐκ τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευῆ.⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. γινώσκετε Τωβὶτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπον. γινώσκομεν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑγιαίνει; ⁵ οἱ δὲ εἶπαν. καὶ ἤ, καὶ ὑγιαίνει. καὶ εἶπε Τωβίας. πατὴρ μου ἐστί.⁶ καὶ ἀνεπήδησε Ραγουήλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔκλαυσε, ⁷ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου υἱός. καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβὶτ ἀπώλεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ, ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε.⁸ καὶ Ἐδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάρρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως.⁹ καὶ ἔθυσαν κριοὺν προβάτων, καὶ παρέθηκαν ὅσα πλείονα. εἶπε δὲ Τωβίας τῷ Ραφαήλ. Ἀζαρία ἀδελφε, λάλησον ὑπὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθῇ τὸ πρᾶγμα.¹⁰ καὶ μετέδωκε τὸν λογον τῷ Ραγουήλ. καὶ εἶπε Ραγουήλ πρὸς Τωβίαν. φάγε, πίε, καὶ ἡδέως γίνου, σοὶ γὰρ καθῃκει τὸ παιδίον μου λαβεῖν, πλην ὑποδείξω σοι τὴν ἀλήθειαν.¹¹ ἔδωκα τὸ παιδίον μου ἑπτὰ ἀνδράσι, καὶ ὁπότε ἂν εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν, ἀπέθνησκον ὑπὸ τὴν νύκτα. ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον, ἡδέως γίνου. καὶ εἶπε Τωβίας. οὐ γενομαι οὐδὲν ὡδε, ἕως ἂν στήσῃτε καὶ σταθῇτε πρὸς μέ. καὶ εἶπε Ραγουήλ. κομίζου αὐτὴν ἀπο

ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ τὴν κρίσιν. σὺ δὲ ἀδελφὸς εἶ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ σου ἐστίν. ὁ δὲ ἐλεήμων θεὸς εὐδοῶσει ὑμῖν τὰ κάλλιστα. ¹² καὶ ἐκάλεσε Σάρραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς, παρέδωκεν αὐτὴν Τωβία γυναικα, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως κομίζου αὐτὴν, καὶ ἔπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου. καὶ εὐλόγησεν αὐτούς. ¹³ καὶ ἐκάλεσεν Ἐδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ. καὶ λαβὼν βιβλίον ἔγραψε συγγραφὴν, καὶ ἐσφράγισατο. ¹⁴ καὶ ἤρξαντο ἐσθίειν. ¹⁵ καὶ ἐκάλεσε Ῥαγουὴλ Ἐδναν τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. ἀδελφὴ ἐτοίμασον τὸ ἔτερον ταμίον, καὶ εἰσάγαγε αὐτήν. ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπε. καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἐκλαυσεν. καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. ¹⁷ θάρσει τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δώη σοι χάριν ἀντὶ τῆς λύπης σου ταύτης, θάρσει θυγάτηρ.

Κ Ε' Φ. Η'.

Ὅτε δὲ συνετέλεσαν δειπνῶντες, εἰσῆγαγον Τωβίαν πρὸς αὐτήν. ² ὁ δὲ πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαὴλ, καὶ ἔλαβε τὴν τέφραν τῶν θυμιαμάτων, καὶ ἐπέθηκε τὴν καρδίαν τοῦ ἱγνύος καὶ τὸ ἥπαρ, καὶ ἐκάπνισεν. ³ ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμόνιον τῆς ὁσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγυπτου, καὶ ἔδρην αὐτὸ ὁ ἄγγελος. ⁴ ὡς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφοτέροι, ἀνέστη Τωβίας ἀπὸ τῆς κλίνης, καὶ εἶπεν. ἀνάστηθι ἀδελφῇ, καὶ προσευξώμεθα, ἵνα ἐλεήσῃ ἡμᾶς ὁ κύριος. ⁵ καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν. εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν. καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς αἰῶνας. εὐλογησάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ, καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου. ⁶ σὺ ἐποίησας Ἀδὰμ, καὶ ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὐαν στήριγμα τὴν γυναικα αὐτοῦ. ἐκ τούτων ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα. σὺ εἶπας, οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. ⁷ καὶ νῦν κύριε οὐ διὰ πορείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφὴν μου ταύτην, ἀλλὰ ἐπ' ἀληθείας ἐπίταξον ἐλεησαί

με, καὶ αὐτῇ συγκαταγροῦσαι. ⁸ καὶ εἶπε μετ' αὐτοῦ, ἀμήν. ⁹ καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφοτέροι τὴν νύκτα. καὶ ἀναστὰς Ῥαγουὴλ ἐπορεύθη, καὶ ὥρυξε τάφον, ¹⁰ λέγων. μὴ καὶ οὗτος ἀποθάνῃ; ¹¹ καὶ ἦλθε Ῥαγουὴλ εἰς τὴν οἰκίαν ἑαυτοῦ, ¹² καὶ εἶπεν Ἐδνα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. ἀπόστειλον μίαν τῶν παιδισκῶν, καὶ ἰδέτωσαν εἰ ζῇ. εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψωμεν αὐτὸν, καὶ μηδεὶς γνῶ. ¹³ καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, καὶ εὔρε τοὺς δύο καθεύδοντας. ¹⁴ καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι ζῇ. ¹⁵ καὶ εὐλόγησε Ῥαγουὴλ τὸν θεόν, λέγων. εὐλογητὸς εἶ σὺ ὁ θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ. καὶ εὐλογεῖτωσάν σε οἱ ἅγιοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι σου, καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου. εὐλογεῖτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶνας. ¹⁶ εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ἠύφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μετ' ἡμῶν. ¹⁷ εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ἡλέησας δύο μονογενεῖς, ποιήσον αὐτοῖς δέσποτα ἔλεος, συνετέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετ' εὐφροσύνης καὶ ἐλέους. ¹⁸ ἐκέλευσε δὲ τοῖς οἰκέταις χώσαι τὸν τάφον, ¹⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δεκατεσσαρῶν. ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαγουὴλ πρὶνὴ συνετελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως, μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἕαν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ²¹ καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πορευέσθαι μετ' ὑγείας πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν ἀποθάνω, καὶ ἡ γυνή μου.

Κ Ε' Φ. Θ'.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβίας τὸν Ῥαφαὴλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ² Ἀζαρία ἀδελφε, λαβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ πορεύθητι ἐν Ῥαγοῖς τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαὴλ, καὶ κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον, καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον, ³ διότι ὁμώμοκε Ῥαγουὴλ, μὴ ἐξελθεῖν με. ⁴ καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμῇ τας ἡμέρας, καὶ ἕαν χρονίσω μέγα, ὀδυνησεται λίαν. ⁵ καὶ ἐπορεύθη Ῥαφαὴλ, καὶ ἠλίσθη παρὰ Γαβαὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρογραφον. ὃς

δὲ προήνεγκε τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγίσιν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ⁶ καὶ ὠρθρευσαν κοινῶς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν γάμον, καὶ εὐλόγησε Τωβίας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ι.

Καὶ Τωβίτ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἐκάστης ἡμέρας. καὶ ὡς ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας, καὶ οὐκ ἤρχετο, ² εἶπε. μήποτε κατήσχυνται; ἢ μήποτε ἀπέθανε Γαβαήλ; καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δίδωσι τὸ ἀργύριον; ³ καὶ ἐλυπείτο λίαν. ⁴ εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ γυνή. ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικε. καὶ ἤρξατο θρηνεῖν αὐτὸν, καὶ εἶπεν. ⁵ οὐ μέλει μοι τέκνον, ὅτι ἀφήκᾳ σε τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁶ καὶ Τωβίτ λέγει αὐτῇ. σίγα, μὴ λόγον ἔχει, ὑγιαίνει. ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ. σίγα, μὴ πλάνα με, ἀπώλετο τὸ παιδίον μου. καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω, οἷας ἀπῆλθεν. ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἤσθιε, τὰς δὲ νύκτας οὐ διελίμπανε θρηνοῦσα Τωβίαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελέσθησαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ὥς ὥμοσε Ραγουήλ ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ. εἶπεν δὲ Τωβίας τῷ Ραγουήλ. ἐξαπόστείλόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὅψεσθαι με. ⁸ εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ πενθερός. μένον παρ' ἐμοί, κἀγὼ ἐξαποστέλω πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ σε. ⁹ καὶ Τωβίας λέγει. ἐξαπόστείλόν με πρὸς τὸν πατέρα μου. ¹⁰ ἀναστὰς δὲ Ραγουήλ ἔδωκεν αὐτῷ Σάρδραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ ἡμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη καὶ ἀργύριον, ¹¹ καὶ εὐλόγησας αὐτοὺς ἐξαπέστειλε, λέγων. εὐδοῶσει ὑμᾶς τέκνα ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ μὲ ἀποθανεῖν. ¹² καὶ εἶπε τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. τίμα τοὺς πενθερούς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σου εἰσιν, ἀκούσασαί σου ἀκοὴν καλὴν, καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. καὶ Ἔδνα εἶπεν πρὸς Τωβίαν. ἀδελφε ἀγαπητέ, ἀποκαταστήσαι σε ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δώη μοι ἰδεῖν σου παιδιά ἐκ Σάρδρας τῆς θυγατρὸς μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου. καὶ ἰδοὺ παρατίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου

ἐν παρακαταθήκῃ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. ¹³ μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβίας εὐλογῶν τὸν θεόν, ὅτι εὐδῶσε τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ραγουήλ καὶ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτοὺς εἰς Νινευή.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Καὶ εἶπε Ραφαήλ πρὸς Τωβίαν. οὐ γινώσκεις ἀδελφέ πῶς ἀφήκας τὸν πατέρα σου; ² προδράμωμεν ἐμπροσθεν τῆς γυναίκός σου, καὶ ἐτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν, ³ λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χολὴν τοῦ ἰχθύος. καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὀπισθεν αὐτῶν. ⁴ καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖδα αὐτῆς, ⁵ καὶ προσενοήσεν αὐτὸν ἐρχόμενον, καὶ εἶπε τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς μετ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ Ραφαήλ εἶπεν. ἐπίσταμαι ἐγὼ, ὅτι ἀνοίξει τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου. ⁷ σὺ ἐγχρίσον τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει, καὶ ἀποβαλεῖται τὰ λευκώματα, καὶ ὀψεται σε. ⁸ καὶ προσδραμοῦσα Ἄννα ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τραχήλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἶδόν σε παιδίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι. καὶ ἐκλαυσαν ἀμφοτέροισι. ⁹ καὶ Τωβίτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν, καὶ προσέκοπτεν. ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν αὐτῷ, ¹⁰ καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέπασε τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων. θάρσει πάτερ. ¹¹ ὥς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ¹² καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κἀνθων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα. καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τραχήλον αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐκλαυσε καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς εἰ ὁ θεός, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένοι πάντες οἱ ἅγιοί σου ἄγγελοι, ¹⁴ ὅτι ἔμαστιγώσας καὶ ἡλέησάς με. ἰδοὺ βλέπω Τωβίαν τὸν υἱόν μου. καὶ εἰςῆλθεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ γινόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ. ¹⁵ καὶ ἐξῆλθε Τωβίτ εἰς συνάντησιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων

χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς τῇ
 πύλῃ Νινευή. καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεω-
 ροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἔβλε-
 πτε. ¹⁶ καὶ Τωβίτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώ-
 πιον αὐτοῦ, ὅτι ἡλέησεν αὐτοὺς ὁ θεός.
 καὶ ὡς ἤγγισε Τωβίτ Σάρδᾶ τῇ νύμφῃ
 αὐτοῦ, κατευλόγησεν αὐτήν, λέγων.
 ἔλθοις ὑγιαίνουσα θύγατερ. εὐλογη-
 τὸς ὁ θεός, ὃς ἤγαγέ σε πρὸς ἡμᾶς,
 καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ σου. καὶ
 ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευὴ
 ἀδελφοῖς αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ παρεγένετο Ἀ-
 χιάχαρος, καὶ Ναββάς ὁ ἐξάδελφος
 αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ ἤχθη ὁ γάμος Τωβία
 μετ' εὐφροσύνης ἡμέρας ἑπτὰ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐκάλεσε Τωβίτ Τωβίαν τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὄρα τέκνον
 μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι
 σοι, καὶ προσθεῖναι αὐτῷ δαί. ² καὶ εἶ-
 πεν. πάτερ, οὐ βλέπτομαι δοὺς αὐτῷ
 τὸ ἥμισυ ὧν ἐνῆνοχα, ³ ὅτι με ἀγρόχε-
 σοι ὑγῇ, καὶ τὴν γυναῖκά μου ἐθερά-
 πεισε, καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκε,
 καὶ σὲ ὁμοίως ἐθεράπεισε. ⁴ καὶ εἶπεν
 ὁ προσβύτης, δικαιοῦται αὐτῷ. ⁵ καὶ
 ἐκάλεσε τὸν ἄγγελον, καὶ εἶπεν αὐτῷ.
 λάβε τὸ ἥμισυ πάντων ὧν ἐνῆνόχατε,
 καὶ ὑπάγε ὑγιαίνων. ⁶ τότε καλέσας
 τοὺς δύο κρυπτῶς, εἶπεν αὐτοῖς. εὐ-
 λογεῖτε τὸν θεόν, καὶ αὐτῷ ἐξωμολο-
 γεῖσθε. καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ,
 καὶ ἐξωμολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάν-
 των τῶν ζόντων περὶ ὧν ἐποίησε μεθ'
 ὑμῶν. ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν θεόν,
 καὶ ὑποῦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοὺς λό-
 γους τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἐντίμως
 ὑποδεικνύοντες. καὶ μὴ ὀκνεῖτε ἐξωμο-
 λογεῖσθαι αὐτῷ. ⁷ μυστήριον βασιλέως
 καλὸν κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ
 ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ἀγαθὸν ποιή-
 σατε, καὶ κακὸν οὐχ ἐνρήσει ὑμᾶς.
⁸ ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ
 ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης. ἀγαθὸν
 τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολὺ
 μετὰ ἀδικίας. καλὸν ποιῆσαι ἐλεημο-
 σύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον. ⁹ ἐλεη-
 μοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ
 αὕτη ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν.
 οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιο-
 σύνας πλησθήσονται ζωῆς. ¹⁰ οἱ δὲ

ἁμαρτάνοντες πολέμιοι εἰσὶ τῆς ἑαυ-
 τοῦ ζωῆς. ¹¹ οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν
 πᾶν ῥήμα. εἶρηκα δὴ μυστήριον βασι-
 λέως κρύψαι καλὸν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ
 θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. ¹² καὶ νῦν
 ὅτε προσήξω σὺ καὶ ἡ νύμφη σου
 Σάρδᾶ, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυ-
 νον τῆς προσευχῆς ὑμῶν ἐνώπιον τοῦ
 ἁγίου. καὶ ὅτε ἐθαπτες τοὺς νεκροὺς,
 ὡς αὐτως συμπαρήγγην σοι. ¹³ καὶ ὅτε
 οὐκ ὠκνησας ἀναστῆναι καὶ καταλι-
 πεῖν τὸ ἄριστόν σου, ὅπως ἀπελθὼν
 περιστείλῃς τὸν νεκρὸν, οὐκ ἔλαθές με
 ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην. ¹⁴ καὶ
 νῦν ἀπέστείλε με ὁ θεὸς ἰάσασθαι σε
 καὶ τὴν νύμφην σου Σάρδᾶν. ¹⁵ ἐγὼ
 εἰμι Ῥαφαήλ, εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἁγίων
 ἁγγέλων οἱ προσαναφέρουσι τὰς προσ-
 ευχὰς τῶν ἁγίων, καὶ εἰσπορεύονται
 ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου. ¹⁶ καὶ
 ἐταράχθησαν οἱ δύο, καὶ ἔπεισον ἐπὶ
 πρόσωπον, ὅτι ἐφοβήθησαν. ¹⁷ καὶ εἶ-
 πεν αὐτοῖς. μὴ φοβεῖσθε, εἰρήνῃ ὑμῖν
 ἔσται. τὸν δὲ θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν
 αἰῶνα, ¹⁸ ὅτι οὐ τῇ ἔμαντοῦ χάριτι,
 ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡλ-
 θον, ὅθεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶ-
 να. ¹⁹ πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην
 ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ
 ὄρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. ²⁰ καὶ νῦν ἐξο-
 μολογεῖσθε τῷ θεῷ, διότι ἀναβαίνω
 πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ γρα-
 ψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βι-
 βλίον. ²¹ καὶ ἀνέστησαν, καὶ οὐκ ἔτι
 εἶδον αὐτόν. ²² ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα
 τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστά αὐτοῦ, ὡς
 ὥφθη αὐτοῖς ὁ ἄγγελος κυρίου.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ Τωβίτ ἔγραψε προσευχὴν εἰς
 ἀγαλλίασιν, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς ὁ
 θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βα-
 σιλεία αὐτοῦ, ² ὅτι αὐτὸς μαστιγοῖ καὶ
 ἐλεεῖ, κατάγει εἰς ἄδην καὶ ἀνάγει, καὶ
 οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφευγεται τὴν χεῖρα αὐ-
 τοῦ. ³ ἐξωμολογεῖσθε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσ-
 ραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὅτι αὐτὸς
 διεσπείρειν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. ⁴ ἐκεῖ ὑπο-
 δείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ, ὑψοῦ-
 τε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθ-
 ὅτι αὐτὸς κύριος ἡμῶν, καὶ θεὸς αὐτὸς
 πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.
⁵ καὶ

⁵ καὶ μαστιγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ πάλιν ἐλεήσει καὶ συναΐξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, οὗ ἔαν σκορπισθῇτε ἐν αὐτοῖς. ⁶ ἔαν ἐπιστρέψῃτε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, ποιήσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ κρύψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν. καὶ θεάσασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ τῷ στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων. ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ, καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνεϊ ἀμαρτωλῶν. ἐπιστρέψατε ἀμαρταῖοι, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ. τίς γινώσκει εἰ θελήσει ὑμᾶς, καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν; ⁷ τὸν Θεόν μου ὑψώ, καὶ ἡ ψυχὴ μου τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ. ⁸ λεγέτωσαν πάντες, καὶ ἐξομολογήσθωσαν αὐτῷ ἐν Ἱερουσόλυμοις. ⁹ Ἱερουσόλυμα πόλις ἁγίου, μαστιγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν υἱῶν σου, καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων. ¹⁰ ἐξομολογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, καὶ εὐλογεῖ τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ ἐν σοὶ μετὰ χαρᾶς, καὶ εὐφραναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ἀγαπῆσαι ἐν σοὶ τοὺς ταλαιπώρους εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἵωνος. ¹¹ ἔθνη πολλὰ μακρόθεν ἤξει πρὸς τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ, δῶρα ἐν χερσὶν ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ. γενεαὶ γενεῶν δώσουσί σοι ἀγαλλίαμα. ¹² ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε, εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ χαρήθῃ καὶ ἀγαλλιάσαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, ὅτι συναχθήσονται καὶ εὐλογήσουσι τὸν κύριον τῶν δικαίων. ¹⁴ ὦ μακάριοι οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου. μακάριοι ὅσοι ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις ταῖς μάστιξί σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ χαρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου, καὶ εὐφρανθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁵ ἡ ψυχὴ μου εὐλογεῖτω τὸν

θεὸν τὸν βασιλέα τὸν μέγαν, ¹⁶ ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρω καὶ σμαράγδω, καὶ λίθω ἐντίμῳ τὰ τείχη σου, καὶ οἱ πύργοι, καὶ οἱ προμαχώνες ἐν χρυσίῳ καθαρῷ, ¹⁷ καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ ἐν βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι, καὶ λίθῳ ἐκ Σουφείρ ψηφολογηθήσονται. ¹⁸ καὶ ἐροῦσι πᾶσαι αἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀλληλουῖα καὶ αἶνεσιν, λέγοντες. εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς ὑψώσει πάντας τοὺς αἰῶνας.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβίτ. ² καὶ ἦν ἐτῶν πεντηκονταοκτώ, ὅτε ἀπώλεσε τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτὼ ἀνέβλεπεν. καὶ ἐποίει ἐλεημοσύνας. καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν, καὶ ἐξομολογεῖτο αὐτῷ. ³ μεγάλως δὲ ἐγήρασεν. καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τέκνον λάβε τοὺς υἱοὺς σου, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ ἀποτρέχειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμί. ⁴ ἀπέλθε εἰς τὴν Μηδίαν τέκνον, ὅτι πέπεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νινευῆ, ὅτι καταστραφήσεται. ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνῃ μᾶλλον ἕως καιροῦ. καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γῆς. καὶ Ἱερουσόλυμα ἔσται ἐρημος, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἐρημος ἔσται μέχρι χρόνου. ⁵ καὶ πάλιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ οἰκοδομήσουσι τὸν οἶκον, οὐχ οἷος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσι καιροὶ τοῦ αἵωνος. καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμαλωσιῶν, καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως. καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως, καθὼς ἐλάλησεν περὶ αὐτῆς ὁ προφήτης. ⁶ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν ἀληθινῶς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν, καὶ κατορύξουσιν τὰ εἰδῶλα αὐτῶν, ⁷ καὶ εὐλογήσουσι πάντα τὰ ἔθνη κύριον. καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. καὶ ὑψώσει κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες κύριον τὸν θεόν ἐν ἀληθείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν. ⁸ καὶ

⁸ καὶ νῦν τέκνον ἄπελθε ἀπὸ Νινευή, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ προφήτης Ἰωνᾶς. ⁹ σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, καὶ γενοῦ φίλελέμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾖ. ¹⁰ καὶ θάψον με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ μηκέτι αὐλισθήτε εἰς Νινευή. τέκνον ἴδε τί ἐποίησεν Ἀμάν Ἀχιαχάρω τῷ θρέψαντι αὐτόν, ὥς ἐκ τοῦ φωτός ἤγαγεν αὐτόν εἰς τὸ σκότος, καὶ ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ. καὶ Ἀχιαχάρων μὲν ἔσωσε, ἐκείνῳ δὲ τὸ ἀνταπόδομα ἀπέδοθι, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος. Μανασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου ἧς ἐπήξεν αὐτῷ. Ἀμάν δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα, καὶ ἀπώλετο. ¹¹ καὶ νῦν παιδία ἴδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ, καὶ δικαιο-

σύνη ῥύεται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος, ἐξέλιπεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης. ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτὼ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐνδόξως. ¹² καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἀπῆλθε δὲ Τωβίας μετὰ τῆς γυναίκος αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ραγουήλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ, ¹³ καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως. καὶ ἔθαψε τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδόξως, καὶ ἐκληρονόμησε τὴν οὐσίαν αὐτῶν, καὶ Τωβίτ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν ἐικοσιεπτὰ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας. ¹⁵ καὶ ἤκουσε πρηνὴ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπώλειαν Νινευή, ἣν ἠχμαλώτισε Ναβουχοδονόσορ, καὶ Ἀσύηρος, καὶ ἐχάρη πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευή.

Ι Ο Υ Λ Ι Θ.

Κ Ε Φ. Α'.

¹ Ετους δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευὴ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρφαξάδ, ὃς ἐβασίλευσε Μηδῶν ἐν Ἐκβατάνοις, ² καὶ ὠκοδόμησεν ἐπ' Ἐκβατάνων καὶ κύκλῳ τείχῃ ἐκ λίθων λελαξευμένων, εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν, καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἑξ. καὶ ἐποίησε τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ πηχῶν πεντήκοντα. ³ καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατὸν, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἑπτεμελίωσεν εἰς πήχεις ἑξήκοντα. ⁴ καὶ ἐποίησε τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διεγυρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πήχεις τεσσαράκοντα εἰς ἐξόδους δυνάμεων δυνατῶν αὐτοῦ, καὶ διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἐποίησε πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαξάδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγάλῳ, τοῦτο ἐστὶν ἐν τοῖς ὀρίοις Ραγαῦ. ⁶ καὶ συνήντησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινὴν,

καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὸν Εὐφράτην, καὶ τὸν Τίγριν, καὶ τὸν Τδάσπην, καὶ πεδίῳ Εἰριῶχ ὁ βασιλεὺς Ἑλμαίων. καὶ συνήλθον ἔθνη πολλὰ σφόδρα εἰς παράταξιν υἱῶν Χελεύλ. ⁷ καὶ ἀπέστειλε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας Κιλικίαν καὶ Λαμασκὸν, τὸν Αἶβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας, ⁸ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου, καὶ Γαλαὰδ, καὶ τὴν ἄνω Γαλιλαίαν, καὶ τὸ μέγα πεδίον Ἐσδρηλωμ, ⁹ καὶ πάντας τοὺς ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως Ἱερουσαλὴμ, καὶ Βετάνῃ, καὶ Χελλοῦς, καὶ Κάδης, καὶ τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Ταφνάς, καὶ Ραμεσσή, καὶ πᾶσαν γῆν Γεσέμ ¹⁰ ἕως τοῦ ἑλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμφεως, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἑλθεῖν ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς Αἰθιοπίας. ¹¹ καὶ ἐφάνησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν τὴν γῆν

τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονόσορ τοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ οὐ συνήλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν, ἀλλ' ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἄνθρωπος ἴσος, καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ πρὸ προσώπου αὐτῶν. ¹² καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, εἰ μὴν ἐκδικήσῃ πάντα τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας, καὶ Λαμασκηγῆς καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν γῇ Μωάβ, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν, καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν δύο θαλασσῶν. ¹³ καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ πρὸς Ἀρφαξάδ βασιλεῖα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδέκατῳ. καὶ ἐκραταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν Ἀρφαξάδ, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων αὐτοῦ. καὶ ἀφίκετο ἕως Ἐκβατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων, καὶ ἐπρονόμεισε τὰς πλατείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἐθήκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς. ¹⁵ καὶ ἔλαβε τὸν Ἀρφαξάδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ραγαῦν, καὶ κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβνίαις αὐτοῦ, καὶ ἐξολόθρευσεν αὐτὸν ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης. ¹⁶ καὶ ἀνέστρεψε μετ' αὐτῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ σύμικτος αὐτοῦ, πλῆθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα. καὶ ἦν ἐκεῖ ῥαθυμῶν καὶ εὐχολούμενος αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δικοικαιδέκατῳ, δευτέρα καὶ εἰκάδι τοῦ πρώτου μηνός, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐκδικήσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησε. ² καὶ συνεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ, καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐτοῦ. καὶ συνετέλεσε πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ³ καὶ αὐτοὶ ἐ-

κριναν ὀλοθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα, οἱ οὐκ ἠκολούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δευτερον ὄντα μετ' αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ⁵ ταδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς. ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ ἀνδράς πεποιοῦτάς ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν εἰς χιλιάδας ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ πλῆθος ἵππων σὺν ἀναβάταις μυριάδων δεκαδύο, ⁶ καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ δυσμὰς, ὅτι ἠπειθήσαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματος μου. ⁷ καὶ ἀπαγγελεῖς αὐτοῖς ἐτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ μου ἐπ' αὐτούς, καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς ποσὶ τῆς δυνάμεώς μου. καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς, ⁸ καὶ οἱ τραυματαῖα αὐτῶν πληρώσουσι τὰς φαραγγὰς καὶ τοὺς χειμάρρους αὐτῶν. καὶ ποταμὸς ἐπικλύσων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πληρωθήσεται. ⁹ καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πάσης τῆς γῆς. ¹⁰ σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήψῃ μοι πᾶν ὄριον αὐτῶν, καὶ ἐκδώσουσί μοι ἑαυτούς, καὶ διατηρήσεις ἔμοι αὐτούς εἰς ἡμέραν ἐλεγκμοῦ αὐτῶν. ¹¹ ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμὸς σου, δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἀρπαγὴν ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. ¹² ὅτι ζῶν ἐγώ, καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρὶ μου. ¹³ καὶ σὺ δὲ οὐ παραβῆσῃ ἐν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλ' ἐπιτελῶν ἐπιτελέσεις, καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ¹⁴ καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς στρατηγούς καὶ ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦ, ¹⁵ καὶ ἠρίθμυσεν ἐκλεκτοὺς ἀνδράς εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εἰς μυριάδας δεκαδύο, καὶ ἵππεῖς τοξότας μυρίους διςχιλίους, ¹⁶ καὶ διέταξεν αὐτοὺς διὰ τρόπον

τρόπον πολέμου πλήθος συντάσσεται.
¹⁷ και ἔλαβε καμήλους, και ὄνους και ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐτῶν, πλήθος πολὺ σφόδρα, και πρόβατα και βόας και αἰγας εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς, ¹⁸ και ἐπισιτισμὸν παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλήθος, και χουσίον και ἀργύριον ἐξ οἴκου βασιλέως πολὺ σφόδρα. ¹⁹ και ἐξῆλθεν αὐτὸς και πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδονόσορ, και καλύψαι πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ὅρμασι και ἵππευσι, και πεζοῖς ἐπιλέκτοισι αὐτῶν. ²⁰ και πολὺς ὁ ἐπίμικτος ὡς ἀκρίς συνεξῆλθον αὐτοῖς, και ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς. οὐ γὰρ ἦν ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν. ²¹ και ἀπῆλθον ἐκ Νινευὴ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου Βαικτιλαῖθ, και ἐπεστρατοπέδευεν ἀπὸ Βαικτιλαῖθ πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἀνω Κιλικίας. ²² και ἔλαβε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς και τοὺς ἵππεῖς, και τὰ ὅρματα αὐτοῦ, και ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὀρεινὴν. ²³ και διέκοψε τὸ Φουδ και Λουδ, και ἐπρονόμεισαν πάντας νίους Ῥασίς και νίους Ἰσμαὴλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου πρὸς Νότον τῆς Χελλαίων. ²⁴ και παρῆλθε τὸν Εὐφράτην, και διῆλθε τὴν Μεσοποταμίαν, και διέσκαψε πᾶσας τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμαρροῦ Ἀβρονᾶ ἕως τοῦ ἔλθειν ἐπὶ θάλασσαν. ²⁵ και κατελάβετο τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας, και κατέκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάτας αὐτῷ. και ἦλθεν ἕως ὀρίων Ἰάφεθ, τὰ πρὸς Νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβίας. ²⁶ και ἐκύκλωσε πάντας τοὺς νίους Μαδιάν, και ἐνέπρησε τὰ σκηνώματα αὐτῶν, και ἐπρονόμεισε τὰς μάνδρας αὐτῶν. ²⁷ και κατέβη εἰς πεδίον Λαμακοῦ ἐν ἡμέραις θείσμου πυρῶν, και ἐνέπρησε πάντας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν. και τὰ ποίμνια και τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς ἀφανισμόν, και τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκόλυσε, και τὰ πεδία αὐτῶν ἐξελίμνησε, και ἐπάταξε πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν ἐν στόματι ῥομφαίας.

²⁸ και ἐπέπεσεν ὁ φόβος και ὁ τρόμος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι και Τύρῳ, και τοὺς κατοικοῦντας Σούρ, και Ὀκινά, και πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰεμναάν. και οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ και Ἀσκάλων ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

Κ Ε Φ. Γ'.

Και ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγοντες. ² ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγάλου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρεστόν ἐστι τῷ προσώπῳ σου. ³ ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν, και πᾶν πεδίον πυρῶν, και τὰ ποίμνια και τὰ βουκόλια, και πᾶσαι αἱ μάνδραι τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καθ' ὃ ἂν ἀρέσκῃ σοι. ⁴ ἰδοὺ και αἱ πόλεις ἡμῶν, και οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς δουλοὶ σου εἰσιν. ἐλθὼν ἀπατήσον αὐταῖς ὡς ἐστὶν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. ⁵ και παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς Ὀλοφέρην, και ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁶ και κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς και ἡ δύναμις αὐτοῦ, και ἐφρούρησε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλὰς. και ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν εἰς συμμαχίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους, ⁷ και ἔδεξαντο αὐτὸν αὐτοὶ, και πᾶσα ἡ περὶχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων και χορῶν και τυμπάνων. ⁸ και κατέσκαψε πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν, και τὰ ἄλσῃ αὐτῶν ἐξέκοψε. και ἦν δεδογμένον αὐτῷ ἐξολοθρεῖσαι πάντας τοὺς θεοὺς τῆς γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ ἔθνη, και πᾶσαι αἱ γλῶσσαι και πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικαλέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν. ⁹ και ἦλθε κατὰ πρόσωπον Ἑσδρηλὼν πλησίον τῆς Ἀσκαίας, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τοῦ πρίονος τοῦ μεγάλου τῆς Ἰουδαίας, ¹⁰ και κατεστρατοπέδευεν ἀνήμεσον Γαιβαὶ και Σινθῶν πόλεις, και ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν εἰς τὸ συλλέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Και ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦν-

οικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὁλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκέλευσε πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν, ² καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ περὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν. ³ ὅτι προσφάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκευὴ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν, ⁴ καὶ ἀπέστειλαν εἰς πᾶν ὄριον Σαμαρείας, καὶ Κωνὰς, καὶ Βαιθωρῶν, καὶ Βελμὲν, καὶ Ἱεριχώ, καὶ εἰς Χωβὰ, καὶ Αἰσωρὰ, καὶ τὸν αὐλῶνα Σαλήμ, ⁵ καὶ προκατελάβοντο πᾶσας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας, καὶ παρέθεντο εἰς ἐπισιτισμόν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσφάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τετετρισμένα. ⁶ καὶ ἔγραψεν Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῖς κατοικοῦσι Βετυλοῦα, καὶ Βετομεσθαῖμ ἣ ἔστιν ἀπέναντι Ἐσδρηλῶν, κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαῖμ ⁷ λέγων, διακατασχῆν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἰσόδος εἰς τὴν Ἰουδαίαν. καὶ ἦν εὐχερὲς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς προσβάσεως οὗσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο. ⁸ καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ ἡ γερούσια παντὸς δήμου Ἰσραὴλ, οἱ ἐκάθηντο ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινούσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ, ¹⁰ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισθωτός, καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν. ¹¹ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ καὶ γυνή, τὰ παῖδια, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον τοῦ

ναοῦ, καὶ ἐποδῶσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόσωπον κυρίου. ¹² καὶ τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον, καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς, τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νήπια αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας εἰς προνομὴν, καὶ τὰς πόλεις τῆς κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβηλώσιν καὶ ὀνειδισμόν, ἐπίχαρμα τοῖς ἔθνεσι. ¹³ καὶ εἰσῆκουσεν κυριὸς τῆς φωνῆς αὐτῶν, καὶ εἰεῖδεν τὴν θλίψιν αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ λαὸς νηστεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων κυρίου παντοκράτορος. ¹⁴ καὶ Ἰωακὴμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον κυρίου, ἱερεῖς καὶ οἱ λειτουργοῦντες κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας αὐτῶν, προσέφερον τὴν ὀλοκαύτωςιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ τὰς εὐχὰς, καὶ τὰ ἐκούσια δόματα τοῦ λαοῦ, ¹⁵ καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ τὰς κιθάραις αὐτῶν. καὶ ἐβόων πρὸς κυρίον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἀνηγγέλη Ὁλοφέρνη ἀρχιστράτηγῳ δυνάμειος Ἀσσοῦρ, διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους τῆς ὀρεινῆς συνέκλεισαν, καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. ² καὶ ὠργίσθη θυμῷ σφόδρα, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἀρχοντας Μωάβ, καὶ τοὺς στρατηγοὺς Ἀμμὼν, καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας, ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἀναγεμίλατε δὴ μοι υἱοὶ Χαναὰν τίς ὁ λαὸς οὗτος ὁ καθήμενος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνες ἄς κατοικοῦσι πόλεις; καὶ τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγούμενος στρατηγίας αὐτῶν; ⁴ καὶ διὰ τί κατενωπίσαντο τοῦ μὴ ἔλθειν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυσμαῖς. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος

μενος πάντων υἱῶν Ἀμμών. ἀκουσάτω δὴ ὁ κύριός μου λόγον ἐκ στόματος τοῦ δούλου σου, καὶ ἀναγγεῖλῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ, ὃς κατοικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην, πλησίον σου οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου. ⁶ ὁ λαὸς οὗτός εἰσιν ἀπόγονοι Χαλδαίων, ⁷ καὶ παρώκησαν τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολουθῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἱ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων, ⁸ καὶ ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. ⁹ καὶ εἶπεν ὁ θεὸς αὐτῶν ἐξελεῖν ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν, καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν, καὶ κατώκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χουσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν κτηρεσί πολλοῖς σφόδρα, ¹⁰ καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκάλυψε γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χαναάν λιμός, καὶ παρώκησαν ἐκεῖ μέχρως οὐ διετράφησαν. καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολλόν, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσφίσαντο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ ἐν πλίνθῳ, καὶ ἐταπείνωσαν αὐτοὺς καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους. ¹² καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου πληγαῖς, ἐν αἷς οὐκ ἦν ἰασίς. καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ¹³ καὶ κατεξήραναν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν, ¹⁴ καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σινα, καὶ Κάδης Βαρνῆ, καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ¹⁵ καὶ ὤκησαν ἐν γῇ Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς Ἑσθωνίτας ἐξωλόθρευσαν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. καὶ διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ἐκκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὀρεινὴν. ¹⁶ καὶ ἐξέβαλον ἐκ προσώπου αὐτῶν τὸν Χαναanaῖον, καὶ τὸν Φερεzaῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Συχημ, καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαῖους, καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέ-

ρας πολλάς. ¹⁷ καὶ ἕως οὐκ ἡμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν τὰ ἀγαθὰ μετ' αὐτῶν, ὅτι θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστίν. ¹⁸ ὅτε δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξωλοθρεύθησαν ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ἡμαλωτεύθησαν εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδαφος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων. ¹⁹ καὶ νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασποράς οὐ διεσπάρησαν ἐκεῖ, καὶ κατέσχον τὴν Ἱερουσαλήμ οὐ τὸ ἅγιασμα αὐτῶν, καὶ κατωκίσθησαν ἐν τῇ ὀρεινῇ, ὅτι ἦν ἐρημος. ²⁰ καὶ νῦν δέσποτα κύριε εἰ μὲν ἐστὶν ἀγνόημα ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπισκεψόμεθα ὅ, τι ἐστὶν ἐν αὐτοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεθα, καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐτούς. ²¹ εἰ δὲ οὐκ ἐστὶν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ ὁ κύριός μου, μήποτε ὑπερασπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὀνειδισμόν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς. ²² καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐγόγγυσε πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιεστῶς. καὶ εἶπαν οἱ μεγιστάνες Ὀλοφέρου, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωάβ, συγκόψαι αὐτὸν, ²³ οὐ γὰρ φοβηθήσομεθα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ. ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἐστὶ δύναμις, οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. ²⁴ διὸ δὴ ἀναβησόμεθα, καὶ ἐσονται εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατιᾶς σου δέσποτα Ὀλοφέρνη.

Κ Ε Φ. ζ'.

Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συνεδρείας, καὶ εἶπεν Ὀλοφέρνης ὁ ἀρχιστράτηγος δυνάμειως Ἀσσοῦ πρὸς Ἀχιὼρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἁλλοφύλων, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Μωάβ. ² καὶ τίς εἶ σὺ Ἀχιὼρ, καὶ οἱ μισθωτοὶ τοῦ Ἐφραῖμ, ὅτι προεφῆτευσας ἐν ἡμῖν καθὰς σήμερον, καὶ εἶπας. τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπερασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ θεὸς

εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; οὗτος ἀπο-
στέλει τὸ κράτος αὐτοῦ, καὶ ἐξολο-
θρεῦσαι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου τῆς
γῆς, καὶ οὐ ῥύσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς
αὐτῶν. ³ ἀλλ' ἡμεῖς οἱ δούλοι αὐτοῦ
πατάσσομεν αὐτοὺς ὡς ἀνθρωπον ἑνα,
καὶ οὐκ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν
ἵππων ἡμῶν. ⁴ κατακαύσομεν γὰρ αὐ-
τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρη αὐτῶν
μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν,
καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νε-
κρῶν αὐτῶν. καὶ οὐκ ἀντιστήσεται τὸ
ἶχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσω-
πον ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπωλεία ἀπολύν-
ται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ
ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς. εἶπε γὰρ, οὐ
ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων
αὐτοῦ. ⁵ σὺ δὲ Ἀχιὼρ μισθωτὴ τοῦ
Ἀμμὼν, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τού-
τους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου, οὐκ ὄψει
ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας
ταύτης, ἕως οὗ ἐκδικήσω τὸ γένος τῶν
ἐξ Αἰγύπτου. ⁶ καὶ τότε διελεύσεται ὁ
σῖδηρος τῆς στρατιάς μου καὶ ὁ λαὸς
τῶν θεραπόντων μου τὰς πλευράς σου,
καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν,
ὅταν ἐπιστρέψω. ⁷ καὶ ἀποκαταστή-
σουσί σε οἱ δούλοι μου εἰς τὴν ὀρεινὴν,
καὶ θήσουσί σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν
ἀναβάσεων, ⁸ καὶ οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ
ἐξολοθρευθῇς μετ' αὐτῶν. ⁹ καὶ εἴπερ
ἐλπίζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ ληφθή-
σονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ πρόσω-
πον. ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσέεται
τῶν ῥημάτων μου. ¹⁰ καὶ προσέταξεν
Ὁλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἱ
ἦσαν παρεστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ,
συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκαταστή-
σαι αὐτὸν εἰς Βετυλούα, καὶ παρα-
δοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ
συνέλαβον αὐτὸν οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ
ἤγαγον αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς
τὸ πεδίον καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς
πεδινῆς εἰς τὴν ὀρεινὴν, καὶ παρεγέ-
νοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἱ ἦσαν ὑποκάτω
Βετυλούα. ¹² καὶ ὡς εἶδαν αὐτοὺς οἱ
ἄνδρες τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν
τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν,
καὶ ἀπῆλθον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν
κορυφὴν τοῦ ὄρους. καὶ πᾶς ἀνὴρ σφεν-
δοητῆς διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐ-

τῶν, καὶ ἔβαλον ἐν λίθοις ἐπ' αὐτούς.
¹³ καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους,
ἔδησαν τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἀφῆκαν ἐξόμι-
μένον ὑπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄρους, καὶ
ἀπόχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν.
¹⁴ καταβάντες δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ τῆς
πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ
λύσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βε-
τυλούα, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ
τοὺς ἀρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν, ¹⁵ οἱ
ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, Ὁζίας
ὁ τοῦ Μιχα ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, καὶ
Ἀβροῖς ὁ τοῦ Γοθονιήλ, καὶ Χαρμῖς
υἱὸς Μελχιήλ. ¹⁶ καὶ συνεκάλεσαν πάν-
τας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως,
καὶ συνέδραμον πᾶς νεανίσκος αὐτῶν
καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ
ἔστησαν τὸν Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς
τοῦ λαοῦ αὐτῶν. καὶ ἐπηρώτησεν αὐ-
τὸν Ὁζίας τὸ συμβεβηκός. ¹⁷ καὶ ἀπο-
κριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ ῥήματα
τῆς συνεδρίας Ὁλοφέρνηου, καὶ πάντα
τὰ ῥήματα ὅσα ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν
ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ ὅσα ἐμ-
γαλοδῆμόνησεν Ὁλοφέρνης εἰς τὸν
οἶκον Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ πεσόντες ὁ λαὸς
προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐβόησαν
λέγοντες. ¹⁹ κύριε ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ,
κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερφανείας αὐτῶν,
καὶ ἐλέησον τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους
ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεπον ἐπὶ τὸ πρόσω-
πον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ταύτῃ. ²⁰ καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ,
καὶ ἐπῆνεσαν αὐτὸν σφόδρα. ²¹ καὶ
παρέλαβεν αὐτὸν Ὁζίας ἐκ τῆς ἐκκλη-
σίας εἰς οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε πό-
τον τοῖς πρεσβυτέροις. καὶ ἐπεκαλέ-
σαντο τὸν θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοήθειαν
ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Τῇ δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὁλο-
φέρνης πάσῃ τῇ στρατιᾷ αὐτοῦ, καὶ
παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἱ παρεγένοντο
ἐπὶ τὴν συμμαχίαν αὐτοῦ, ἀναξεν-
γνύειν ἐπὶ Βετυλούα, καὶ τὰς ἀναβά-
σεις τῆς ὀρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι,
καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ. ² καὶ ἀνέξωξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐτῶν, καὶ
ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν
χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν ἑκατὸν ἐβδομή-
κοντα,

κοντα, καὶ ἵππέων χιλιάδες δεκαδύο, χωρὶς τῆς ἀποσκευῆς καὶ τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πληθὺς πολὺ σφόδρα. ³ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βετυλούα ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ παρέτειναν εἰς εὖρος ἐπὶ Λωθαῖμ καὶ ἕως Βελθὲμ, καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βετυλούα ἕως Κυαμῶνος, ἣ ἔστιν ἀπέναντι Ἐσδρηλώμ. ⁴ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὡς εἶδον αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα. καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. νῦν ἐκλείψουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά, οὔτε αἱ φάραγγες, οὔτε οἱ βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. ⁵ καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ αὐτῶν, καὶ ἀνακαύσαντες πυράς ἐπὶ τοὺς πύργους αὐτῶν, ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. ⁶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πάνσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οἱ ἦσαν ἐν Βετυλούα, ⁷ καὶ ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐφώδευsen, καὶ προκατέλαβετο αὐτάς, καὶ ἐπέστηsen αὐταῖς παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐτὸς ἀνέβηsen εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁸ καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν υἱῶν Ἡσαῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωάβ, καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς παραλίας, εἶπαν. ⁹ ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γένηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. ¹⁰ ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὑψέσι τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς. οὐ γὰρ ἔστιν εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν. ¹¹ καὶ νῦν δέσποτα μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς, καθὼς γίνεται πόλεμος παρατάξεως, καὶ οὐ πεσέεται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς. ¹² ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδες σου τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, ἣ ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ῥίξης τοῦ ὄρους, ¹³ διότι ἐκείθεν ὑδροεύνονται πάντες οἱ κατοικοῦντες Βετυλώα, καὶ ἀνελὲ αὐ-

τοὺς ἡ δῖρα, καὶ ἐκδώσουσι τὴν πόλιν ἑαυτῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀναβησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ παρεμβολοῦμεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν, τοῦ μὴ ἐξελεῖν ἐκ τῆς πόλεως ἄνδρα ἓνα. ¹⁴ καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. καὶ πρὶν ἔλθειν τὴν ῥομφαίαν ἐπ' αὐτοὺς, καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐτῶν, ¹⁵ καὶ ἀνταποδοσεῖς αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν, ἀνθ' ὧν ἔστασίασαν, καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ. ¹⁶ καὶ ἤρσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνη, καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνετάξαν ποιεῖν καθὼς ἐλάλησαν. ¹⁷ καὶ ἀπῆρε παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμῶν, καὶ μετ' αὐτῶν χιλιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσοῦ. καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι, καὶ προκατέλαβοντο τὰ ὕδατα, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁸ καὶ ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμῶν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέναντι Λωθαῖμ, καὶ ἀπέστειλαν ἕξ αὐτῶν πρὸς Νότιον καὶ Ἀπηλιώτην ἀπέναντι Ἐκρεβίλ ἣ ἔστι πλησίον Χοῦς, ἣ ἔστιν ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Μοχμουρ, καὶ οἱ λοιπὴ στρατιὰ τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐκάλυψαν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαοτίαι αὐτῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄλῳ πολλῷ, καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος πολὺ σφόδρα. ¹⁹ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνέβησαν πρὸς κύριον θεὸν αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκώλωσαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁰ καὶ ἔμεινε κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοῦ, οἱ πεζοὶ καὶ τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριακοντατέσσαρας. καὶ ἐξέλιπεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βετυλούα πάντα τὰ ἄγγεῖα αὐτῶν τῶν ὑδάτων. ²¹ καὶ οἱ λῆκκοι ἐξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον πιεῖν εἰς πλημμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδωσαν αὐτοῖς πιεῖν. ²² καὶ ἠθύμησαν τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ νεα-

νίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης, καὶ ἐπιπτον ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως, καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν κραταίωσις ἐτι ἐν αὐτοῖς. ²³ καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζιαν καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπαν ἐναντίον πάντων τῶν πρεσβυτέρων. ²⁴ κρίναι ὁ θεὸς ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, ὅτι ἐποιήσατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην, οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ τῶν υἱῶν Ἀσσοῦ. ²⁵ καὶ νῦν οὐκ ἔστι βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέπρακεν ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, τοῦ καταστρωθῆναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψῃ καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. ²⁶ καὶ νῦν ἐπικαλέσασθε αὐτοὺς, καὶ ἔκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομήν τῷ λαῷ Ὀλοφέρου, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ²⁷ κρεῖσσον γὰρ ἡμῖν γεννηθῆναι αὐτοῖς εἰς διασπαγήν. ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὁψόμεθα τὸν θάνατον τῶν νεπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν ἐκλείπουσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²⁸ μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ κύριον τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ κατὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. ²⁹ καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδόν, καὶ ἐβόησαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. ³⁰ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας. θαρσεῖτε ἀδελφοί, διακαρτερήσωμεν ἐτι πέντε ἡμέρας, ἐν αἷς ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος. ³¹ ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὐται, καὶ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. ³² καὶ ἐσκοπίσε τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐαυτοῦ παρεμβολήν. καὶ ἐπὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐξάπεσται. καὶ ἦσαν ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

ΚΕΦ. Η'.

Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδὶθ θυγάτηρ Μεραρί, υἱοῦ Ὡξ, υἱοῦ Ἰωσήφ, υἱοῦ Ὀζιήλ, υἱοῦ Ἐλκία, υἱοῦ Ἡλίου, υἱοῦ Χελκίου, υἱοῦ Ἐλιαβ, υἱοῦ Ναθαναήλ, υἱοῦ Σαλαμιήλ, υἱοῦ Σαρασαδαῖ, υἱοῦ Ἰσραήλ. ² καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μανασσῆς, τῆς φυλῆς αὐτῆς, καὶ τῆς πατρίδος αὐτῆς, καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. ³ ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύοντος τὸ δράγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βετυλούᾳ τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀναμέσον Δωθαῖμ καὶ Βελαμών. ⁴ καὶ ἦν Ἰουδὶθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσσαρας. ⁵ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῇ σιγήν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφύν αὐτῆς σάκκον. καὶ ἦν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. ⁶ καὶ ἐνῆστενε πάσας τὰς ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων, καὶ σαββάτων, καὶ προνουμηνίων καὶ ρουμηνίων, καὶ ἑορτῶν, καὶ χαρμοσυνῶν οἴκου Ἰσραήλ. ⁷ καὶ ἦν καλὴ τῷ εἶδει, καὶ ὥραία τῇ ὄψει σφόδρα. καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ κτηρὴ καὶ ἄγρους, καὶ ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. ⁸ καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ῥῆμα πονηρὸν, ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν θεὸν σφόδρα. ⁹ καὶ ἤκουσε τὰ ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ὀλιγοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων. καὶ ἤκουσε πάντας τοὺς λόγους Ἰουδὶθ οὐς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς Ὀζίας, ὡς ὥμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς Ἀσσυρίοις. ¹⁰ καὶ ἀποστείλασα τὴν ἄβραν αὐτῆς τὴν ἐφροσῶσαν πᾶσι τοῖς ὑπαρχουσιν αὐτῆς, ἐκάλεσεν Ὀζιαν καὶ Χαβρίν καὶ Χαρκὶν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. ¹¹ καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς. ἀκούσατε δὴ μου ἄρχοντες τῶν κατοικούντων ἐν Βετυλούᾳ. ὅτι οὐκ εὐθὺς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναντίον τοῦ

τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὄρκον ὃν ἐλαλήσατε ἀναμέσον τοῦ θεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ εἵπατε ἐκδώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, ἢ ἂν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος βοηθῆσαι ἡμῖν. ¹² καὶ νῦν τίνες ἐστέ ὑμεῖς οἱ ἐπειράσατε τὸν θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον; καὶ ἴστασθε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώπων; ¹³ καὶ νῦν κύριον παντοκράτορα ἐξετάξετε, καὶ οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος, ¹⁴ ὅτι βάθος καρδίας ἀνθρώπου οὐχ εὐρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ λήψεσθε, καὶ πῶς τὸν θεὸν ὃς ἐποίησε τὰ πάντα ταῦτα ἐρευνήσετε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε; μηδ' αὖτις ἀδελφοί, μὴ παροργίζετε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ¹⁵ ὅτι ἂν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θελεῖ σκεπάσαι ἡμέρας, ἢ καὶ ὀλοθρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁶ ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνεχυράξετε τὰς βουλὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι, οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι. ¹⁷ διόπερ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικαλεσώμεθα αὐτὸν εἰς βοήθειαν ὑμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ὑμῶν, ἢ ἂν αὐτῷ ἀρεστοί. ¹⁸ ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, οὐδὲ ἐστὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ, οὔτε πατρία, οὔτε δῆμος, οὔτε πόλις ἐξ ὑμῶν, οὐ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγένετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις, ¹⁹ ὧν χάριν ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ἐπεσον πτώμα μέγα ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. ²⁰ ἡμεῖς δὲ ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπὶ γινώσκοντες πλὴν αὐτοῦ. ὅθεν ἐλπίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς, οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ὑμῶν. ²¹ ὅτι ἐν τῷ ληφθῆναι ἡμᾶς, οὕτως καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ προνομιενθήσεται τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ ζητήσῃ τὴν βεβήλωσιν αὐτῶν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, ²² καὶ τὸν φόρον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς, καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονομίας ὑμῶν ἐπιστρέψει εἰς κε-

φαλὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἂν δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς προσκομιὰ καὶ εἰς ὄνειδος ἐναντίον τῶν πτωμένων ἡμᾶς. ²³ ὅτι οὐ κατενυνθήσεται ἡ δουλεία ὑμῶν εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσῃ αὐτὴν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²⁴ καὶ νῦν ἀδελφοί ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ὑμῶν, ὅτι ἐξ ὑμῶν κρέματα ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπιστήρῃται ἐφ' ἡμῖν. ²⁵ παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστήσωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν. ²⁶ μνήσθητε ὅσα ἐποίησε μετὰ Ἀβραάμ, καὶ ὅσα ἐπείρασε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακώβ ἐν Μεσοποταμίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Ἀβάν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ²⁷ ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἐτασμόν τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς ρουθέτησιν μαστιγοῦ κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ. ²⁸ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὁζίας. πάντα ὅσα εἶπας, ἀγαθὴ καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἐστὶν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου. ²⁹ ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνων πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου. ³⁰ ἀλλ' ὁ λαὸς ἐδίψησε σφόδρα, καὶ ἠγάπησαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθὰ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς, καὶ ἀπαγαγεῖν ὄρκον ἐφ' ἡμᾶς, ὃν οὐ παραβησόμεθα. ³¹ καὶ νῦν δεηθῇ περὶ ὑμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβὴς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ κύριος τὸν υἱὸν εἰς πληρωσὴν τῶν λάκκων ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἐτι. ³² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδὴθ. ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγμα ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ὑμῶν. ³³ ὑμεῖς στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ μετὰ τῆς ἄβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἧς εἶπατε παραδῶσιν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, ἐπισκέψεται κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ μου. ³⁴ ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν προᾶξιν μου, οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν, ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐλάλοισα. ³⁵ καὶ εἶπεν Ὁζίας καὶ οἱ ἀρ-

χοιτες πρὸς αὐτήν. πορεύου εἰς εἰρή-
την, καὶ κύριος ὁ θεὸς ἐμπροσθέν σου
εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. ³⁶ καὶ
ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύ-
θησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Ιουδιθ δὲ ἐπέσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ
ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-
τῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκ-
κον. καὶ ἦν ἄρτι προσφερόμενον ἐν Ἱε-
ρουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ
θυμίαμα τῆς ἐσπέρας ἐκείνης, καὶ
ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδιθ πρὸς κύ-
ριον, καὶ εἶπε. ² κύριε ὁ θεὸς τοῦ πα-
τρός μου Συμεὼν, ὃ ἔδωκας ἐν χειρὶ
ὀμοφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἱ
ἐλύσαν μήτραν παρθένου εἰς μίasma,
καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχυνήν, καὶ
ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος. εἶπας
γὰρ, οὐχ οὕτως ἔσται. καὶ ἐποίησαν
³ ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς
φόνον, καὶ τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἡ
ῥδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν εἰς αἷμα.
καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις,
καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους αὐτῶν. ⁴ καὶ
ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομίαν,
καὶ θυγατέρας εἰς αἰχμαλωσίαν, καὶ
πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν
ἡγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἱ καὶ ἐξήλωσαν
τὸν ζῆλόν σου, καὶ ἐβδελύξαντο μί-
σμα αἵματος αὐτῶν, καὶ ἐπεκαλέσαντό
σε εἰς βοήθην. ὁ θεὸς ὁ θεὸς ὁ ἐμὸς,
καὶ εἰάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. ⁵ σὺ
γὰρ ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ
ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ τὰ νῦν καὶ
τὰ ἐπερχόμενα διανοήθης, καὶ ἐγενή-
θησαν ἃ ἐνενοήθης, ⁶ καὶ παρέστησαν
ἃ ἐβουλεύσω, καὶ εἶπαν. ἰδοὺ πάρεσμεν.
πᾶσαι γὰρ αἱ ὁδοὶ σου ἑτοιμοί, καὶ ἡ
κρίσις σου ἐν προγνώσει. ⁷ ἰδοὺ γὰρ
Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει
αὐτῶν, ὑψώθησαν ἐφ' ὑπὸ καὶ ἀνα-
βάτη, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν,
ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῶ καὶ
τόξῳ καὶ σφενδόνη, καὶ οὐκ ἔγνωσαν
ὅτι σὺ εἶ κύριος συντριβῶν πολέμους.
⁸ κύριος ὀνόμαί σοι. σὺ ῥάξον αὐτῶν
τὴν ἰσχύν ἐν δυνάμει σου, καὶ κατάξον
τὸ κράτος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου.
ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλώσαι τὰ ἁγία
σου, μιᾶναι τὸ σκῆνωμα τῆς καταπαύ-

σεως τοῦ ὀνόματος τῆς δόξης σου, καὶ
καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστη-
ρίου σου. ⁹ βλέψον εἰς ὑπερηφανίαν
αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργήν σου εἰς
κεφαλὰς αὐτῶν. δὸς ἐν χειρὶ μου τῆς
χήρας ὃ διανοήθην κράτος. ¹⁰ πάταξον
δούλον ἐκ χιλέων ἀπάτης μου ἐπ'
ἄρχοντι, καὶ ἄρχοντα ἐπὶ θεράποντι
αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα
ἐν χειρὶ θηλείας. ¹¹ οὐ γὰρ ἐν πλήθει
τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου
ἐν ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἰ θεός,
ἐλαττόνων εἰ βοηθός, ἀντιλήπτωρ
ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπα-
στῆς, ἀπηλιτισμένων σωτήρ. ¹² ναι καὶ
ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ θεὸς κλη-
ρονομίας Ἰσραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρα-
νῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων,
βασιλεὺς πάσης κτίσεώς σου, σὺ εἰς-
άκουσον τῆς δέησέώς μου, ¹³ καὶ δὸς
λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ
μῶλωπα αὐτῶν, οἱ κατὰ τῆς διαθή-
κης σου, καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου,
καὶ κορυφῆς Σιών, καὶ οἴκου κατα-
σχέσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκλη-
ρά. ¹⁴ καὶ ποιήσον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος
σου, καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, τοῦ
εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνά-
μεως καὶ κρατῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλ-
λος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ,
εἰ μὴ σὺ.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα
πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ συνετέλεσε
πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ² καὶ ἀνέστη
ἀπὸ τῆς πτώσεως, καὶ ἐκάλεσε τὴν
ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον
ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις
τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐ-
τῆς, ³ καὶ περιέλατο τὸν σάκκον ὃν
ἐνεδεδύκει, καὶ ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια
τῆς χρηστεύσεως αὐτῆς, καὶ περιεκλύσατο
τὸ σῶμα ὑδατι, καὶ ἐχρίσατο μύρῳ
παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας τῆς κε-
φαλῆς αὐτῆς, καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ'
αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς
εὐφροσύνης αὐτῆς, ἐν οἷς ἐστολιζέτο
ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρός
αὐτῆς Μανασση. ⁴ καὶ ἔλαβε σανδα-
λία εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέ-
θετο τοὺς χιλιῶνας καὶ τὰ ψέλλια, καὶ

τοὺς

τοὺς δακτυλίους, καὶ τὰ ἐνώτια, καὶ πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς. καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν ἀνδρῶν, ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν. ⁵ καὶ ἔδωκε τῇ ἄβρα αὐτῆς ἄσκοπτινὴν οἶνον, καὶ καμινάκην ἐλαίου, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσεν πάντα τὰ ἄγγεῖα αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῇ. ⁶ καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως Βετυλούα, καὶ εὗροσαν ἐφεστώτας ἐπ' αὐτῆς Ὀξίαν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβοὶν καὶ Χαροῖν. ⁷ ὡς δὲ εἶδον αὐτήν, καὶ ἦν ἡλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ τὴν στολὴν μεταβεβηκυῖαν αὐτῆς, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα. καὶ εἶπαν αὐτῇ. ⁸ ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δῶκε σε εἰς χάριν, καὶ τελειῶσαι τὰ ἐπιτηδεύματά σου εἰς γαυρίαμα υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ὑψωμα Ἱερουσαλὴμ. καὶ προσεκύνησε τῷ θεῷ, ⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἐπιτάξате ἀνοῖξαι μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείωσιν τῶν λόγων, ὧν ἐλάλησατε μετ' ἐμοῦ. καὶ συνέταξαν τοῖς νεανίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησαν. ¹⁰ καὶ ἐποίησαν οὕτως. καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδιθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐτῆς. ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη τὸ ὄρος, ἕως διήλθε τὸν αὐλῶνα, καὶ οὐκ ἔτι ἐθεώρουν αὐτήν. ¹¹ καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθείαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. ¹² καὶ συνέλαβον αὐτήν καὶ ἐπηρώτησαν τίνων εἶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; καὶ εἶπε. θυγάτηρ εἰμὶ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. ¹³ καὶ γὰρ ἔρχομαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνη τοῦ ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν, τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δεῖξω πρὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδόν, καθ' ἣν πορεύεται, καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὁρείνης, καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία, οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς. ¹⁴ ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ

πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφοδρά, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν. ¹⁵ σέσωκας τὴν ψυχὴν σου, σπείσασα καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν, καὶ νῦν πρόσ-ελθε ἐπὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἅψ ἡμῶν προπέμψουσί σε ἕως παραδώσουσί σε εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹⁶ ἂν δὲ στῇς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου, καὶ εὖ σε ποιήσει. ¹⁷ καὶ ἐπέλεξαν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατόν, καὶ παρεξέυξαν αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρα αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνη. ¹⁸ καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ τῇ παραβολῇ. διεβόηθη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς. καὶ ἐλθόντες ἐκύκλουν αὐτὴν ὡς εἰσθίκει ἕξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνη, ἕως προσγγείλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῆς. καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου, ὃς ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλὸν ἔστιν ὑπολείπεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἓνα, οἱ ἀφελθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν. ²⁰ καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνη καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ εἰσῆγαγον αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν. ²¹ καὶ ἦν Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κωνοπέῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσοῦ καὶ σμαράγδου καὶ λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων. ²² καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ προάγουσαι αὐτοῦ. ²³ ὡς δὲ ἦλθε κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδιθ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ προσώπου αὐτῆς. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ ἤγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης. θάρσησον γύναι, μὴ φοβηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκέκωσα ἄνθρωπον ὃς τις ἡρέτικε δουλεῖν βασιλεὶ Ναβουχοδο-

χοδονόσορ πάσης τῆς γῆς. ² καὶ νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν ὄρειν, εἰ μὴ ἐφάνισάν με, οὐκ ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ' αὐτοὺς, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἐποίησαν ταῦτα. ³ καὶ νῦν λέγε μοι τίνας ἐνεκὴν ἀπέδρας ἀπ' αὐτῶν καὶ ἤλθες πρὸς ἡμᾶς; ἡκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν. θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ζήσῃ, καὶ εἰς τὸ λοιπόν. ⁴ οὐ γὰρ ἐστὶν ὃς ἀδικήσῃ σε, ἀλλ' εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ κυρίου μου βασιλέως Ναβουχοδονόσορ. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἰουδίθ. δεῖξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ⁶ καὶ ἔξεν κατακολουθήσης τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου, τελείως προᾶγμα ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἀποπεσέεται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. ⁷ ζῇ γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς, καὶ ζῇ τὸ κράτος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέ σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ μόνον ἄνθρωποι διὰ σέ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ ἤκουσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου, καὶ τὰ πανουργήματα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνγγέλην πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι σὺ μόνος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ, καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ, καὶ θαυμαστὸς ἐν στρατεύμασι πολέμου. ⁹ καὶ νῦν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ ἐν τῇ συνεδρείᾳ σου, ἠκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες Βετυλούα, καὶ ἀνήγειρεν αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐξελάλησεν παρὰ σοί. ¹⁰ διὸ δέσποτα κυριεὶ μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ κατὰθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἀληθὴς ἐστίν. οὐ γὰρ ἐκδικᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία ἐπ' αὐτοὺς, ἐὰν μὴ ἁμαρτωσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. ¹¹ καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός μου ἐκβολὸς καὶ ἀπρακτός, καὶ ἐπιπσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἁμάρτημα ἐν ᾧ παροργιοῦσι τὸν θεὸν αὐ-

τῶν, ὀπρήνικα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν. ¹² ἐπεὶ γὰρ ἐξέλιπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα, καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύσαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαργῖν, διέγνωσαν δαπανησαί. ¹³ καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἀγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσι τοῖς παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς χερσὶν καθῆκεν ἄσπασθαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικίσαντας αὐτοῖς τὴν ἄφῃσιν παρὰ τῆς γερούσιας. ¹⁵ καὶ ἔσται ὡς ἂν ἀναγγέλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσι, δοθήσονται σοὶ εἰς ὄλεθρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁶ ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. καὶ ἀπέστειλέ με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ πράγματα, ἐφ' οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά. ¹⁷ ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβὴς ἐστὶ, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ ἡμέρας τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ νῦν μενῶ παρὰ σοὶ κύριέ μου, καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα, καὶ προσεῖξομαι πρὸς τὸν θεόν. καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἐλθοῦσα προσανοίσω σοι, ἐξελεύσῃ σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἐστὶν ὃς ἀντιστήσεται σοὶ ἐξ αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι Ἱερουσαλὴμ. καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἐστὶ ποιμὴν. καὶ οὐ γούξει κύνων τῇ γλώσσει αὐτοῦ ἀπέναντί σου, ὅτι ταῦτα ἐλάληθ' μοι κατὰ πρόγνωσίν μου, καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλῃ ἀναγγελαί σοι. ²⁰ καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὁλοφέρνηου, καὶ ἐναντίον πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐτῆς, καὶ εἶπαν. ²¹ οὐκ ἐστὶ τοιαύτη γυνὴ ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς γῆς καλῶ προσ-

ὥπῳ καὶ συνέσει λόγων. ²² καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης. εὖ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, τοῦ γεννηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος, ἐν δὲ τοῖς φανλίσσαι τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν. ²³ καὶ νῦν ἀστείαι εἰ σὺ ἐν τῷ εἶδει σου, καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου. ὅτι ἐὰν ποιήσῃς καθὰ ἐλάλησας, ὁ θεὸς σου ἔσται μου θεός, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ βασιλέως Ναβουχοδονόσορ καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστή παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Ι Β'.

Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα, καὶ αὐτοῦ συνέταξε καταστρωῶσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. ² καὶ εἶπεν Ἰουδίθ. οὐ φάγομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἡκολουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Ὁλοφέρνης. ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ ὄντα μετὰ σοῦ, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἔστι μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου. ⁴ καὶ εἶπεν Ἰουδίθ πρὸς αὐτόν. ζῇ ἡ ψυχὴ σου κύριέ μου, ὅτι οὐ δαπανήσῃ ἡ δούλῃ σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, ἕως ἂν ποιήσῃ κύριος ἐν χειρὶ μου ἃ ἐβουλεύσατο. ⁵ καὶ ἡγάγosan αὐτὴν οἱ θεράποντες Ὁλοφέρνηου εἰς τὴν σκηνήν, καὶ ὕπνωσε μέχρι μεσοῦσης τῆς νυκτός. καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινήν φυλακὴν, ⁶ καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ὁλοφέρνην, λέγουσα. ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου, ἑᾶσαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. ⁷ καὶ προσέταξεν Ὁλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξι μὴ διακωλύειν αὐτήν. καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βετυλούα, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. ⁸ καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῆναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁹ καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμεινε τῇ σκηνῇ, μέχρις οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἐσπέραν. ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, ἐποίησεν Ὁλοφέρνης πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μό-

νοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χορῆσιν οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χορείαις. ¹¹ καὶ εἶπε Βαγῶα τῷ εὐνούχῳ, ὃς ἦν ἐφεστηκὸς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ. πείσον δὴ πορευθεὶς τὴν γυναῖκα τὴν Ἑβραίαν ἣ ἔστι παρὰ σοί, τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς, καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν. ¹² ἰδοὺ γὰρ αἰσχροὺς τῷ προσώπῳ ἡμῶν, εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὁμιλήσαντες αὐτῇ, ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγέλασται ἡμῶν. ¹³ καὶ ἐξῆλθε Βαγῶας ἀπὸ προσώπου Ὁλοφέρνηου, καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτήν, καὶ εἶπε. μὴ ὀνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριον μου δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ πιέσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἶνον, καὶ γεννηθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὥς θυγάτηρ μία τῶν υἱῶν Ἀσσοῦρ, αἱ παρεστήκασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ. ¹⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἰουδίθ. καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστόν, σπείδασα ποιήσω, καὶ ἔσται τοῦτο ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου. ¹⁵ καὶ διαναστᾶσα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναικείῳ. καὶ προσῆλθεν ἡ δούλῃ αὐτῆς, καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ κατ' ἐναντίῳ Ὁλοφέρνηου χαμαὶ τὰ κώδια, ἃ ἔλαβε παρὰ Βαγῶου εἰς τὴν καθήμερην δίαitan αὐτῆς, εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλινομένην ἐπ' αὐτῶν. ¹⁶ καὶ ἐξελθοῦσα ἀνέπεσεν Ἰουδίθ, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία Ὁλοφέρνηου ἐπ' αὐτήν, καὶ ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. καὶ ἦν κατεπίθυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς. καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ ἀπατήσαι αὐτήν, ἅψ' ἥς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν Ὁλοφέρνης. πῶς δὴ, καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰουδίθ. πίομαι δη κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεως μου. ¹⁹ καὶ λαβούσα ἐφαγε καὶ ἔπιε κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἤτοίμασεν ἡ δούλῃ αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἠψοφράνθη Ὁλοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον οὐκ ἔπιε πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἅψ' οὐ ἐγεννήθη

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ὡς δὲ ὄψια ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δούλοι αὐτοῦ ἀναλύειν. καὶ Βαγῶας συνέκλεισε τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισε τοὺς παρεστῶτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπόχοντο εἰς τὰς κοίτας αὐτῶν. ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι, διὰ τὸ ἐπὶ πλείον γεγενῆσθαι τὸν πότον. ² ὑπελείφθη δὲ Ἰουδὶθ μόνη ἐν τῇ σκηνῇ, καὶ Ὀλοφέρνης προπεπτωκώς ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. ἦν γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. ³ καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ τῇ δούλῃ αὐτῆς στήναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς, καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον αὐτῆς καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προσευχὴν αὐτῆς. καὶ τῷ Βαγῶα ἐλάλησε κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁴ καὶ ἀπῆλθον πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου. καὶ στάσα Ἰουδὶθ παρὰ τὴν κλίνην αὐτοῦ, εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. κύριε ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου, εἰς ὕψωμα Ἱερουσαλὴμ, ⁵ ὅτι νῦν καιρὸς ἀντίλαβέσθαι τῆς κληρονομίας σου, καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδεύμα μου, εἰς θραῦμα ἐχθρῶν οἱ ἐπανεστῆσαν ἡμῖν. ⁶ καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνηου καθέειλε τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐγγίσασα τῆς κλίνης ἐδράξατο τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν. κραταίωσόν με ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ⁸ καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τραχήλον αὐτοῦ δις ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς, καὶ ἀφείλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ ἀπεκύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφείλε τὸ κωνωπεῖον ἀπὸ τῶν στύλων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε, καὶ παρέδωκε τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου, ¹⁰ καὶ ἐνέβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν πήραν τῶν βρωμάτων αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον αἱ δύο ἅμα κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν. καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβολὴν, ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκεῖνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος Βετυλούα, καὶ ἤλθον πρὸς τὰς πυλάς αὐτῆς. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἰουδὶθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσου-

σιν ἐπὶ τῶν πυλῶν. ἀνοίξατε, ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην, μεθ' ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν, ποιῆσαι ἐτι ἰσχύϊ ἐν Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθά καὶ σήμερον ἐποίησε. ¹² καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν. καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως. ¹³ καὶ συνεδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, ὅτι παραδόξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτὴν, καὶ ἡνοῖξαν τὴν πύλην, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτάς. καὶ ἄπαντες πῦρ εἰς αὐτοὺς περικύκλωσαν αὐτάς. ¹⁴ ἡ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ. αἰνεῖτε τὸν θεόν, αἰνεῖτε. αἰνεῖτε τὸν θεόν, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν διὰ χειρὸς μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. ¹⁵ καὶ προσελοῦσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας ἔδειξε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ Ὀλοφέρνηου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ ἰδοὺ τὸ κωνωπεῖον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. ¹⁶ καὶ ἔφη κύριος ὃς διεφύλαξέ με ἐν τῇ ὁδῷ μου ἡ ἐπορεύθην, ὅτι ἡπάτησεν αὐτοὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἁμαρτία μετ' ἐμοῦ εἰς μῖσσμα καὶ αἰσχύνην. ¹⁷ καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν. εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς ἐχθρούς τοῦ λαοῦ σου. ¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὁζίας. εὐλογητὴ σὺ θυγάτηρ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεός, ὃς ἔκτισε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέ σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς ἀρχοντος ἐχθρῶν ἡμῶν, ¹⁹ ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρδίας ἀνθρώπων μνημονούντων ἰσχύϊ θεοῦ ἕως αἰῶνος. ²⁰ καὶ ποιῆσαι σοι αὐτὰ ὁ θεός εἰς ὕψος αἰῶνιον, τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν ἀγαθοῖς, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ' ἐπεξῆλθες πτώματι ἡμῶν, ἐπ' εὐθείαν

πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός. γένοιτο γένοιτο.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰουδίθ. ἀκούσατε δὴ μου ἀδελφοί, καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην, κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλξεως τοῦ τείχους ὑμῶν. ² καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν διαφύσῃ ὁ ὄρθρος, καὶ ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήψεσθε ἕκαστος τὰ σκευὴ τὰ πολεμικὰ ὑμῶν, καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς πόλεως, καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτοὺς, ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ τὸ πεδῖον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσοῦρ, καὶ οὐ καταβήσεσθε. ³ καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύονται εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν. καὶ ἐγροῦσι τοὺς στρατηγούς τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ οὐκ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιτεσῖται ἐπ' αὐτοὺς φόβος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. ⁴ καὶ ἐπακολοθυήσαντες ὑμεῖς, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, καταστρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ⁵ πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦτα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν Ἀμμανίτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνῶ τὸν ἐκφραυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς. ⁶ καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὁζία. ὡς δὲ ἦλθε, καὶ εἶδε τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐν χειρὶ ἀνδρός ἐνός ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ⁷ ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτόν, προσέπεσε τοῖς ποσὶν Ἰουδίθ, καὶ προσεκύνησε τῷ προσώπῳ αὐτῆς, καὶ εἶπεν. εὐλογημένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἱ τινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. ⁸ καὶ νῦν ἀναγγεῖλόν μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ ἀπηγγεῖλεν αὐτῷ Ἰουδίθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκῖα, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. ⁹ ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα, ἡλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἔδωκεν φωνὴν εὐφροσύνην ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ¹⁰ ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς

τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπίστευσε τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹ ἡνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνηου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβε πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὄπλα αὐτοῦ, καὶ ἐξήλθοσαν κατὰ σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους. ¹² οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοῦρ, ὡς εἶδον αὐτοὺς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν. οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ στρατηγούς καὶ χιλιάρχους καὶ ἐπὶ πάντα ἀρχοντα αὐτῶν. ¹³ καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ. ἔγειρον δὴ τὸν κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς πόλεμον, ἵνα ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τέλος. ¹⁴ καὶ εἰσῆλθε Βαγῶας, καὶ ἐκρούσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς. ὑπνεοεῖτο γὰρ καθευδὲν αὐτὸν μετὰ Ἰουδίθ. ¹⁵ ὡς δὲ οὐδεὶς ἐπήκουσε, διαστείλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὗρεν αὐτόν ἐπὶ τῆς χλωνίδος ἐξοιμμένον νεκρὸν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφῆρητο ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλη μετὰ κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυρᾶς, καὶ διέβηκε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν οὗ ἦν Ἰουδίθ καταλύουσα, καὶ οὐκ εὗρεν αὐτήν. καὶ ἐξεπήδησεν εἰς τὸν λαόν, κράζων. ¹⁸ ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰσχυρὴν μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Ναβουχοδοноσόρ, ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαὶ, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ. ¹⁹ ὡς δὲ ἤκουσαν ταῦτα τὰ ῥήματα οἱ ἀρχοντες τῆς δυνάμεως Ἀσσοῦρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέβηξαν, καὶ ἐταράχθη ἡ ψυχὴ αὐτῶν σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοὴ μεγάλη σφόδρά ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

ΚΕΦ. ΙΕ.

Καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ τὸ γεγονός, ² καὶ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἐτι, ἀλλ' ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ

πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ τῆς ὀρεινῆς. ³ καὶ οἱ παρεμβληκότες ἐν τῇ ὀρεινῇ κύκλῳ Βετυλούα καὶ ἐτραπήσαν εἰς φυγὴν. καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶς ἄνθρωπος πολεμιστῆς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς. ⁴ καὶ ἀπέστειλεν Ὁσίας εἰς Βαιτομασθαίμ, καὶ Χωβαῖ, καὶ Χωλά, καὶ εἰς πᾶν ὄριον Ἰσραὴλ, τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντελεσμένων, καὶ ἵνα πάντες ἐπεκυθῶσι τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν. ⁵ ὥς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέπεσον ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐκοπτον αὐτούς ἕως Χωβά. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλήμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὀρεινῆς. ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. καὶ οἱ ἐν Γαλααδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὑπερέκραςαν αὐτούς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς. ⁶ οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα ἐπέπεσαν τῇ παρεμβολῇ Ἀσσοῦ, καὶ ἐπρονόμυσαν αὐτούς, καὶ ἐπλούτησαν σφόδρα. ⁷ οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέφοντες ἀπὸ τῆς κοπῆς ἐκυρίευσαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ πεδινῇ ἐκρατήσαν πολλῶν λαφύρων, ἣν γὰρ πλήθος πολὺ σφόδρα. ⁸ καὶ Ἰωακὴμ ὁ ἐκρέυς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐποίησε κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδίθ, καὶ καλεῖσθαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. ⁹ ὥς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτήν, εὐλόγησαν αὐτήν πάντες ὁμοθυμαδόν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν. σὺ ὕψωμα Ἰσραὴλ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα μέγα τοῦ γένους ἡμῶν. ¹⁰ ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρὶ σου, ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραὴλ. καὶ εὐδοκήσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ θεός. εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός. γένοιτο. ¹¹ καὶ ἐλαφύρυσεν πᾶς ὁ λαός τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἔδωκαν τῇ Ἰουδίθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνηου, καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα, καὶ τὰς κλίνας, καὶ τὰ

ὄλκια, καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ. καὶ λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔξευξε τὰς ἀμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. ¹² καὶ συνέδραμε πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτήν, καὶ εὐλόγησαν αὐτήν. καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορόν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔλαβε θύρους ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκε ταῖς γυναῖξιν ταῖς μετ' αὐτῆς, ¹³ καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὐτῆς καὶ αἱ μετ' αὐτῆς. καὶ προῆλθεν παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν γυναικῶν, καὶ ἡκολούθει πᾶς ἄνθρωπος Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ στεφάνων καὶ ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἐξήρχεν Ἰουδίθ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπεφώνει πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἰνεῖσιν ταύτην.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ εἶπεν Ἰουδίθ. ἐξάorgete τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, ᾄσατε τῷ κυρίῳ μου ἐν κυβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καινόν, ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλέσασθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ² ὅτι θεὸς συντρίβων πολέμους κύριος, ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς τῶν καταδιωκόντων με. ³ ἦλθεν Ἀσσοῦ ἐξ ὀρέων ἀπὸ βορρᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεως αὐτοῦ, ὣν τὸ πλήθος αὐτῶν ἐνέφραξε χαιμάδρους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψε βουνοὺς. ⁴ εἶπεν ἐμπρόσθεν τὰ ὅριά μου, καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνελεῖν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ θηλάζοντά μου θῆσιν εἰς ἑδάφος, καὶ τὰ νήπια μου δώσειν εἰς προνομὴν, καὶ τὰς παρθένους μου σκυλεῦσαι. ⁵ κύριος παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτούς ἐν χειρὶ θηλείας. ⁶ οὐ γὰρ ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπάταξαν αὐτόν, οὐδὲ ὑψηλοὶ Γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰουδίθ θνητὴς Μεραρί ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν αὐτόν. ⁷ ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χρυσεῆς αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν πονούντων ἐν Ἰσραὴλ, ἡλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, ⁸ καὶ ἐδῆσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ, καὶ ἔλαβε στολὴν λιγὴν εἰς ἀπαίτην αὐτοῦ. ⁹ τὸ σαρδάλιον αὐτῆς ἤρπασεν ὁ βασιλεὺς

ὄφθαλμόν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐ-
τῆς ἡμαλώτισε ψυχὴν αὐτοῦ. διήλ-
θεν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ,
¹⁰ ἔφριξαν Πέρσαι τὴν τόλμαν αὐτῆς,
καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐξόραθη-
σαν. ¹¹ τότε ἡλάλαξαν οἱ ταπεινοί
μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἀσθενούντες
μου, καὶ ἐπτοήθησαν. ὕψωσαν τὴν
φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἀνετράπησαν. ¹² υἱ-
οὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτοὺς, καὶ
ὥς παῖδας αὐτομολούντων ἐτίρω-
σκον αὐτούς. ἀπώλοντο ἐκ παρατά-
ξεως κυρίου μου. ¹³ ὑμνήσω τῷ θεῷ
μου ὕμνον καινόν. κύριε μέγας εἶ, καὶ
ἐνδοξος, θαυμαστός ἐν ἰσχύϊ, ἀνυπέρ-
βλητος. ¹⁴ σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ
κτίσις σου. ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν.
ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ὥκο-
δόμησε, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσε-
ται τῇ φωνῇ σου. ¹⁵ ὅρη γὰρ ἐκ θε-
μελίων σὺν ὕδασι σαλευθήσεται, πέ-
τραι δὲ ἀπὸ προσώπου σου ὥς κηρὸς
τακίσονται, ἐπὶ δὲ τοῖς φοβουμένοις
σε σὺ εὐίλατεύεις αὐτοῖς. ¹⁶ ὅτι μικρὸν
πᾶσα θυσιὰ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, καὶ
ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὀλοκαύτωμά
σοι. ὁ δὲ φοβούμενος τὸν κύριον μέ-
γας διαπαντός. ¹⁷ οὐαὶ ἐθνεσιν ἐπα-
νισταμένοις τῷ γένει μου, κύριος παν-
τοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ
κρίσεως, δοῦναι πῦρ καὶ σκόληκας εἰς
σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσονται ἐν αἰ-
σθήσει ἕως αἰῶνος. ¹⁸ ὥς δὲ ἤλθοσαν
εἰς Ἱερουσαλὴμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ.
καὶ ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαὸς, ἀνή-
γγκαν τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν, καὶ

τὰ ἐκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα.
¹⁹ καὶ ἀνέθηκεν Ἰουδίθ πάντα τὰ
σκεύη Ὀλοφέρνηου, ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς
αὐτῇ, καὶ τὸ κωνωπέιον, ὃ ἔλαβεν αὐ-
τῇ ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, εἰς ἀνάθη-
μα τῷ θεῷ ἔδωκε. ²⁰ καὶ ἦν ὁ λαὸς
εὐφροαίνόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ
πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς,
καὶ Ἰουδίθ μετ' αὐτῶν κατέμεινεν.
²¹ μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέξεν-
ξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐ-
τοῦ. καὶ Ἰουδίθ ἀπῆλθεν εἰς Βετυ-
λούα, καὶ κατέμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως
αὐτῆς. καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν
αὐτῆς ἐνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ²² καὶ
πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτὴν, καὶ οὐκ ἔ-
γνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέ-
θανε Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ
προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ²³ καὶ
ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα. καὶ
ἐγῆρασεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐ-
τῆς ἔτη ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφῆκε τὴν
ἄβραν αὐτῆς ἑλευθέραν, καὶ ἀπέθανεν
εἰς Βετυλούα, καὶ ἔθαψαν αὐτὴν ἐν
τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μα-
νασῆ. ²⁴ καὶ ἐπένθησεν αὐτὴν οἶκος
Ἰσραὴλ ἡμέρας ἑπτὰ. καὶ διεῖλε τα
ὑπάρχοντα αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν
αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασῆ
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ τοῖς ἔγγιστα
τοῦ γένους αὐτῆς. ²⁵ καὶ οὐκ ἦν ἔτι ὁ
ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς
ἡμέραις Ἰουδίθ καὶ μετὰ τὸ ἀποθα-
νεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλας.
Τέλος τῆς Ἰουδίθ.

Ε Σ Θ Η Ρ.

²⁷ **Κ Ε Φ. Α'.**
Ετους δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρτα-
ξέρξου τοῦ μεγάλου βασιλέως τῇ μιᾷ
τοῦ Νισάν, ἐνύπνιον εἶδε Μαρδοχαῖος
ὁ τοῦ Ἰαΐρου, τοῦ Σεμείου, τοῦ Κι-
σαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἄνθρωπος
Ἰουδαῖος, οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει,
ἄνθρωπος μέγας, θεραπεύων ἐν τῇ
αὐλῇ τοῦ βασιλέως. ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχ-
μαλωσίας, ἧς ἡμαλώτευσεν Ναβου-

χοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ
Ἱερουσαλὴμ, μετὰ Ἰερωνίου τοῦ βασι-
λέως τῆς Ἰουδαίας. καὶ τοῦτο αὐτοῦ
τὸ ἐνύπνιον. καὶ ἰδοὺ φωναὶ καὶ θό-
ρυβος, βρονταὶ καὶ σεισμός, τάχαρος
ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἰδοὺ δύο δράκοντες
μεγάλοι, ἔτοιμοι προῆλθον ἀμφοτέρω
παλαίειν. καὶ ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ
μεγάλῃ, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἤτοιμά-
σθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον, ὥστε πο-
λεμῇ.

λεμῆσαι δικαίων ἔθνος. καὶ ἰδοὺ ἡμέ-
ρα σκότους καὶ γνόφου, θλίψις καὶ
στενοχωρία, κάκωσις καὶ ταραχος μέ-
γας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐταράχθη πᾶν
ἔθνος δίκαιον φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν
κακὰ, καὶ ἠτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι,
καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν. ἀπὸ δὲ
τῆς βοῆς αὐτῶν. ἐγένετο ὥσαντι ἀπὸ
μικρᾶς πηγῆς ποταμὸς μέγας, ὕδωρ
πολύ. καὶ φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλε,
καὶ οἱ ταπεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέ-
φαγον τοὺς ἐνδόξους. καὶ διεγερθεὶς
Μαρδοχαῖος ὁ ἑωρακὼς τὸ ἐνύπνιον
τοῦτο, καὶ τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποι-
ῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν
παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγινῶναι αὐτὸ
ἕως τῆς νυκτός. καὶ ἡσύχασε Μαρδο-
χαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθὰ καὶ
Θάρσᾳ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέ-
ως, τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλὴν, ἡ-
κουσέ τε αὐτῶν τοὺς λογισμοὺς καὶ
τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηρεύνησεν. καὶ
ἔμαθεν, ὅτι ἐτοιμάζουσι τὰς χεῖρας
ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρῳ τῷ βασιλεῖ. καὶ
ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν. καὶ
ἐξήτασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο εὐνού-
χους, καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν.
καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους
τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρδο-
χαῖος ἔγραψε περὶ τῶν λόγων τούτων.
καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς Μαρδοχαίῳ
θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ δόματα περὶ τούτων. καὶ ἦν
Ἀιὼν Ἀμαδάθου Βουγαῖος ἐνδοξος
ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξήτησε
κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον καὶ τὸν
λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων
τοῦ βασιλέως. ¹ καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς
λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρ-
ταξέρου, οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ
τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν
ἐκράτησεν. ² ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις
ὅτε ἐθρονίσθη βασιλεὺς Ἀρταξέρξης
ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ³ ἐν τῷ τρίτῳ
ἔτει βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποί-
ησε τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἔθνε-
σι, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐν-
δόξοις, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατρα-
πῶν. ⁴ καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖ-
ξαι αὐτοῖς τὴν πλοῦτον τῆς βασιλείας
αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης

τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκα-
τὸν ὀγδοήκοντα. ⁵ ὅτε δὲ ἀνεπληρώ-
θησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν
ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς ἔθνεσι τοῖς εὐ-
ρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἕξ,
ἐν αὐτῇ οἴκου τοῦ βασιλέως ⁶ κεκο-
σμημένη βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τε-
ταμένοις ἐπὶ σχοινοῖς βυσσίνοις καὶ
πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυσοῖς καὶ ἄρ-
γυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθί-
νοις. κλίνας χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ
λιθοστρώτου σμαραγδίου λίθου, καὶ
πιννίνου, καὶ παρίνου λίθου. καὶ
στρωμναὶ διαφανεῖς ποικίλως διηνη-
σμένα, κύκλω ῥόδα πεπασμένα. ⁷ πο-
τήρια χρυσαῖ καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθρά-
κινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλαν-
των τριμυρίων. οἶνος πολλὸς καὶ ἡ-
δύς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπινεν. ⁸ ὁ
δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκείμενοι
νόμον ἐγένετο. οὕτως δὲ ἡθέλησεν ὁ
βασιλεὺς, καὶ ἐπέταξε τοῖς οἰκονόμοις
ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ τῷ
ἀνθρώπων. ⁹ καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα
ἐποίησε πότον ταῖς γυναῖξιν ἐν τοῖς
βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρ-
ξης. ¹⁰ ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἡ-
δέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ
Ἀμᾶν, καὶ Βαζᾶν, καὶ Θάρσᾳ, καὶ
Βαραζῇ, καὶ Ζαβολθὰ, καὶ Ἀβαταξᾷ,
καὶ Θαραβὰ τοῖς ἐπὶ εὐνούχοις τοῖς
διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρου,
¹¹ εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισσαν πρὸς αὐ-
τὸν, βασιλεύειν αὐτὴν, καὶ περιθεῖναι
αὐτῇ τὸ διάδημα, καὶ δεῖξαι αὐτὴν
τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς ἔθνεσι τὸ κάλ-
λος αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. ¹² καὶ οὐκ
εἰσηκούσεν αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα
ἔλθειν μετὰ τῶν εὐνούχων. καὶ ἔλυ-
πήθη ὁ βασιλεὺς καὶ ὠργίσθη, ¹³ καὶ
εἶπε τοῖς φίλοις αὐτοῦ. κατὰ ταῦτα
ἐλάλησεν Ἀστὶν, κρίσατε οὖν περὶ
τούτου νόμον καὶ κρίσιν. ¹⁴ καὶ προσ-
ῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος, καὶ Σαρσα-
θαῖος, καὶ Μαλισαῖρ οἱ ἄρχοντες Περ-
σῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγεῖς τοῦ βασι-
λέως, οἱ πρῶτοι παρακαθήμενοι τῷ
βασιλεῖ, ¹⁵ καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κα-
τὰ τοὺς νόμους, ὡς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν
τῇ βασιλείᾳ, ὅτι οὐκ ἐποίησε τὰ ὑπὸ
τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν
εὐ-

ευνούχων. ¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχοντας. οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἢ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως. ¹⁷ καὶ γὰρ διηγῆσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλείας, καὶ ὡς ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ. ὥς οὖν ἀντεῖπε τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξης, ¹⁸ οὗτω μέρον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ Μήδων ἀκούσασθαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς, τολμήσουσιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ¹⁹ εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν, καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μήδων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως χρησάσθω, μηδὲ εἰσελθέτω ἐπὶ ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασιλεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. ²⁰ καὶ ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὃν ἕαν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. καὶ οὕτω πάσαι αἱ γυναικες περιθήσουσι τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἐαυτῶν, ἀπὸ πτωχοῦ ἕως πλουσίου. ²¹ καὶ ἤρесе ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρχουσι. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθά ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος, ²² καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

ΚΕΦ. Β'.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ, καὶ οὐκ ἔτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστίν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησε, καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτήν. ² καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως. ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἶδει. ³ καὶ καταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμαρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας αὐτοῦ. καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικά καλὰ τῷ εἶδει εἰς Σούσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτωσαν τῷ ευνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν. καὶ δοθήτω σμήγμα, καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια. ⁴ καὶ ἡ γυνή, ἡ ἄν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν. καὶ ἤρесе τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐποίησεν οὕτως. ⁵ καὶ ἄνθρω-

πος ἦν Ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα αὐτοῦ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαΐρου, τοῦ Σεμίου, τοῦ Κισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ⁶ ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἣν ἡχμαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. ⁷ καὶ ἦν τούτῳ παῖς θρεπτή, θυγάτηρ Ἀμινάδαδ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἑσθήρ. ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς, ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα. καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τὸ εἶδει. ⁸ καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθησαν πολλὰ κοράσια εἰς Σούσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαῖ, καὶ ἤχθη Ἑσθήρ πρὸς Γαῖ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. ⁹ καὶ ἤρесе αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὔρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἔδρευεν δοῦναι αὐτῇ τὸ σμήγμα, καὶ τὴν μερίδα, καὶ τὰ ἐπὶ τὰ κοράσια τὰ ὑποδεδιγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ. καὶ ἐχόρησάτο αὐτῇ καλῶς καὶ ταῖς ἀβραῖς αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶν. ¹⁰ καὶ οὐκ ὑπέδειξεν Ἑσθήρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα, ὃ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνετείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγέλλαι. ¹¹ καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν περιεπάτει ὁ Μαρδοχαῖος κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικειάν, ἐπισκοπῶν τί Ἑσθήρ συμβήσεται. ¹² οὕτως δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας δεκάδυο. οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι τῆς θεραπείας. μῆνας ἕξ ἀλειφομέναις ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ μῆνας ἕξ ἐν τοῖς ἀρώμασι καὶ ἐν τοῖς σμήγμασι τῶν γυναικῶν, ¹³ καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ὃ ἕαν εἴπῃ, παραδώσει αὐτὴν συνεξέρχασθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν βασιλείων, ¹⁴ δέλλης εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον, οὐ Γαῖ ὁ ευνούχος τοῦ βασιλέως ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκ ἔτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα, ἕαν μὴ κληθῇ ὀνόματι. ¹⁵ ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον Ἑσθήρ τῆς θυγατρὸς Ἀμινάδαδ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὡς ἐνετείλατο ὁ ευνούχος ὁ φύλαξ

τῶν

τῶν γυναικῶν. ἦν γὰρ Ἑσθὴρ εὐρίσκουσα χάριν παρὰ πάντων τῶν βλέπόντων αὐτήν. ¹⁶καὶ εἰσῆλθεν Ἑσθὴρ πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα τῷ δωδεκάτῳ μηνί, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἑσθὴρ, καὶ εὖρε χάριν παρὰ πάσας τὰς παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διαδήμα τὸ γυναικεῖον. ¹⁸καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσε τοὺς γάμους Ἑσθὴρ, καὶ ἄφεισιν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ¹⁹ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. ²⁰ἡ δὲ Ἑσθὴρ οὐχ ὑπέδειξε τὴν πατρίδα αὐτῆς. οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσθαι τὸν θεὸν, καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ Ἑσθὴρ οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. ²¹καὶ ἐλυπήθησαν οἱ δύο εunuχοὶ τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες, ὅτι προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα. ²²καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαῖῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσημανεῖν Ἑσθὴρ, καὶ αὐτὴ ἐνεφάνησε τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. ²³ὁ δὲ βασιλεὺς ἤτασε τοὺς δύο εunuχοὺς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς. καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωροῖσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ, ὑπὲρ τῆς εunuχίας Μαρδοχαίου, ἐν ἐγκωμίῳ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ Βουγαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐτόν, καὶ ἐπροτοβάθρεϊ πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ, ²καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύουν αὐτῷ. οὕτως γὰρ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι. ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ προσεκύνη αὐτῷ. ³καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ Μαρδοχαίῳ. Μαρδοχαεῖ τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα; ⁴καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν αὐτῶν. καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις ἀντιτασσόμενον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι Ἰου-

δαῖός ἐστι. ⁵καὶ ἐπιγινούς Ἀμὰν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρδοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα ⁶καὶ ἐβουλευσατο ἀφανίσαι πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους. ⁷καὶ ἐποίησε ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβαλε κληῖρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνός, ὥστε ἀπολῆσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου. καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς εἰς τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην τοῦ μηνός ὃς ἐστὶν Ἀδάρ. ⁸καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, λέγων. ὑπάρχει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου, οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἐξάλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων τοῦ βασιλέως παρακούουσι, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ ἔᾶσαι αὐτούς. ⁹εἰ δοκῇ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολῆσαι αὐτούς, καὶ γὰρ διαγράψω εἰς τὸ γὰρσοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια. ¹⁰καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον, ἔδωκεν εἰς χεῖρας τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων. ¹¹καὶ ἔπειν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμὰν. τὸ μὲν ἀργύριον ἔχε, τὸ δὲ ἔθνη ᾧ ὡς βούλει. ¹²καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τριεκαίδεκάτῃ, καὶ ἔγραψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν κατὰ πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εικοσιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσιν τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν, διὰ Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. ¹³καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλιαφόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνός δωδεκάτου, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ, καὶ διαρπάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστὶ τὸ ἀντίγραφον τοδε. βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εικοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχουσιν καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει. πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν, καὶ πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαυρόμενος, ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἡπιότη-

τος αἰ διέξῳων τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάντους διαπαντὸς καταστῆσαι βίους, τὴν τε βασιλείαν ἡμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος, ἀνανεώσασθαι τε τὴν ποθυμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην. πυθόμενου δέ μου τῶν συμβούλων, πῶς ἂν ἀχθεῖ τοῦτο ἐπὶ πέρας, ὃ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν διενέγκας, καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαρραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος, καὶ δεύτερον τῶν βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμᾶν, ἐπέδειξεν ἡμῖν ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμειχθαι δυσμενῇ λαόν τινα, τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τὰ τε τῶν βασιλειῶν παραπέμποντας διηνεκῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν. διελιθοῦτες οὖν τότε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπραγωγῇ παντὶ διαπαντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν παρράλλασσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι τὰ χεῖριστα συντελοῦν κακὰ, καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν. προστετάχαμεν οὖν τοὺς σημανομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμᾶν τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὁλορῶν, ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἀνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδούς, τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδάρ, τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ὅπως οἱ πάλοι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν ἄδην κατελθόντες, εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταδῇ καὶ ἀτάραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πράγματα. ¹⁴ τὰ δὲ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν. καὶ προσετάγη πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐτοιμοὺς εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. ¹⁵ ἐσπεύδετο δὲ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰς Σοῦσαν. ὃ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμᾶν ἐκωθωνίζοντο. ἔταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

ΚΕΦ. Δ'.

Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντελούμενον διεβόηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον, καὶ κατε-

πάσατό σποδόν. καὶ ἐκπηδήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ. αἶρεται ἔθνος μὴδὲν ἡδίκηκός. ² καὶ ἤλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βασιλέως, καὶ ἔστη. οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ ἔξον εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν, σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. ³ καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ, οὐ ἐξετίθετο τὰ γράμματα, κροαγὴ καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις, σάκκον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. ⁴ καὶ εἰσῆλθον αἱ ἄβραι καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλίσσης, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ. καὶ ἐταράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός. καὶ ἀπέστειλε στολίσαι τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀφελῆσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον. ὃ δὲ οὐκ ἐπέισθη. ⁵ ἡ δὲ Ἑσθῆρ προσεκάλεσατο Ἀχραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς παρεστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλε μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρδοχαίου τὸ ἀκριβές. ⁷ ὃ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γεγονός, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμᾶν τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν γάζαν ταλάντων μυριάων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους. ⁸ καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἑσθῆρ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐντέλῃσθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα, καὶ ἀξιῶσαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου, ὡς ἐγράψης ἐν χειρὶ μου, διότι Ἀμᾶν ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ ἐλάλησε καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον. ἐπικάλῃσαι τὸν κύριον, καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, ὅπως ἡμᾶς ἐκ θανάτου. ⁹ εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁰ εἶπε δὲ Ἑσθῆρ πρὸς Ἀχραθαῖον. πορεύθητι πρὸς Μαρδοχαῖον, καὶ εἶπον ¹¹ ὅτι τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώσκει, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἡ γυνή, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἀκλήτος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία. πλην ὃ ἐκτεῖνῃ ὁ βασιλεὺς τὴν χουρῆν ῥάβδον, οὗτος σωθήσεται. καὶ γὰρ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν αὐταὶ ἡμέραι τριάκοντα. ¹² καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραθαῖος Μαρδοχαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἑσθῆρ. ¹³ καὶ εἶπε

εἶπε Μαρδοχαῖος πρὸς Ἀχραθαῖον. πορεύητι, καὶ εἶπον αὐτῇ. Ἐσθῆρ, μὴ εἴπῃς σεαυτῇ, ὅτι σωθήσῃ μόνῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους. ¹⁴ ὥς ὅτι ἂν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοθεν βοήθεια καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις. σὺ δὲ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου ἀπολείσθε. καὶ τίς εἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας; ¹⁵ καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθῆρ τὸν ἡκοντα πρὸς αὐτήν, πρὸς Μαρδοχαῖον, λέγουσα. ¹⁶ βαδίσας ἐκκλησιάσον τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοί, καὶ μὴ φάγητε, μηδὲ πίνετε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νυκτα καὶ ἡμέραν. κἀγὼ δὲ καὶ αἱ ἄβραι μου ἀσιτήσομεν. καὶ τότε εἰς-ελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ τὸν νόμον, ἂν καὶ ἀπολέσθαι με δέη. ¹⁷ καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Ἐσθῆρ. καὶ ἐδεήθη κυρίου, μνημονεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου, καὶ εἶπε. κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἔστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ. ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν. καὶ κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντίταξεται σοὶ τῷ κυρίῳ. σὺ πάντα γινώσκεις. σὺ οἶδας κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει, οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ, οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμάν. ὅτι ἠυδόκουν φιλεῖν πέσματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραήλ. ἀλλ' ἐποίησα τοῦτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης θεοῦ. καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα, πλην σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανείᾳ. καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβραάμ, φείσαι τοῦ λαοῦ σου, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθοράν, καὶ ἐπεθύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου. μὴ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου, ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου, καὶ ἰλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνώμεν σου τὸ ὄνομα κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς

στόμα αἰνούντων σε κύριε. καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξεν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. καὶ Ἐσθῆρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγωνί θανάτου κατελιγμένη, καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων, σποδοῦ καὶ κοπριῶν ἐνέπλησε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσε σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἐπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς. καὶ ἐδεῖτο κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. κύριέ μου βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόρῃ, καὶ μὴ ἔχουσῃ βοηθόν εἰ μὴ σέ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρὶ μου. ἐγὼ ἤκουον ἐκ χειρὸς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ κύριε ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας. καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ἀνθ' ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν. δίκαιος εἶ κύριε. καὶ νῦν οὐχ ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλ' ἔθνηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, ἑξάραι ὄρισμὸν στόματός σου, καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι, καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστηρίου σου, καὶ ἀνοῖξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων, καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα. μὴ παραδῷς κύριε τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ οὔσι, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλήν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ' ἡμᾶς παραδειγματίσον. μνησθητι κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλίψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον βασιλεῦ τῶν θεῶν, καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν. δός λόγον εὐρυθυμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μεταθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμοιοῦντων αὐτῷ. ἡμᾶς δὲ ῥύσαι ἐν χειρὶ σου,

καὶ

καὶ βοηθήσόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σὲ κύριε. πάντων γινώσκιν ἔχεις, καὶ οἶδας ὅτι ἐμίσησα δόξαν ἀνομῶν, καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπειριμιγῶν, καὶ παντὸς ἀλλοτρίου. σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας μου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου. βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου. καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλῃ σου τραπέζαν Ἀμιάν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν. καὶ οὐκ ἠυφράνθη ἡ δούλῃ σου ἅψ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν, πλην ἐπὶ σοὶ κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ. ὁ θεὸς ὁ ἰσχύων ἐπὶ πάντα, εἰσάκουσον φωνὴν ἀηλιπισμένων, καὶ ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥύσαι με ἐκ τοῦ φόβου μου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας, καὶ περιεβάλλετο τὴν δόξαν αὐτῆς. καὶ γενηθεῖσα ἐπιφανῆς, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβε τὰς δύο ἄβρας. καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς. καὶ αὐτὴ ἐρυθριώσα ἀκμῇ κάλους αὐτῆς. καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλαρὸν, ὡς προσφιλές. ἡ δὲ καρδιά αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου. καὶ ἐξελθούσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. καὶ αὐτὸς ἐκάθιστο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδύκει, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτελῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα. καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πετυρωμένον δόξῃ, ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεπεν. καὶ ἔπεισεν ἡ βασιλισσα, καὶ μετέβαλε τὸ χροῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει. καὶ κατεπέκνυεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης. καὶ μετέβαλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραύτητα, καὶ ἁγωνιάσας ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγ-

κάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη. καὶ παρεκάλε αὐτὴν λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. τί ἐστὶν Ἑσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφὸς σου, θάρσει οὐ μὴ ἀποθάνῃς. ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστὶν. πρόσελθε. ² καὶ ἄρας τὴν χρυσὴν ῥάβδον ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ ἡσπάσατο αὐτὴν, καὶ εἶπε. λάλησόν μοι. καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰδὼν σε κύριε ὡς ἄγγελον θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ καρδιά μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου, ὅτι θαυμαστός εἰ κύριε, καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν. ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐτὴν ἔπεισεν ἀπὸ ἐκλύσεως. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσεται, καὶ πᾶσα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλε αὐτὴν. ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. τί θέλεις Ἑσθήρ; καὶ τί σου ἐστὶ τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμῖς τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι. ⁴ εἶπε δὲ Ἑσθήρ. ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστι. εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμιάν εἰς τὴν δοχρὴν, ἣν ποιῆσω σήμερον. ⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. κατασπεύσατε Ἀμιάν, ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἑσθήρ. καὶ παραγίνονται ἀμφοτέροι εἰς τὴν δοχρὴν, ἣν εἶπεν Ἑσθήρ. ⁶ ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἑσθήρ. τί ἐστὶν βασιλισσα Ἑσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς. ⁷ καὶ εἶπε. τὸ αἵτημά μου, καὶ τὸ ἀξίωμα. ⁸ εἰ εὖρον χαοὶν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμιάν ἔτι τὴν αὐρίον εἰς τὴν δοχρὴν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὐρίον ποιήσω τὰ αὐτά. ⁹ καὶ ἐξηλθεν ὁ Ἀμιάν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρὴς εὐφροινόμενος. ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Ἀμιάν Μαροδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ, ἐθυμώθη σφόδρα. ¹⁰ καὶ ἐξελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἐκάλεσε τοὺς φίλους, καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ¹¹ καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. ¹² καὶ εἶπεν Ἀμιάν. οὐ κέκληκεν ἡ βασιλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένᾳ εἰς τὴν δοχρὴν, ἀλλ' ἡ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν αὐρίον κέκλημαι. ¹³ καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἄρεσκει, ὅταν ἴδω Μαροδοχαῖον τὸν Ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ. ¹⁴ καὶ εἶπεν

πρὸς αὐτὸν Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι. κοπήτω σοι ξύλον πενήκοντα, ὀρθρου δὲ εἶπον τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου. σὺ δὲ εἰσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου. καὶ ἤρесе τὸ ὄημα τῷ Ἀμάν, καὶ ἐτοιμάσθη τὸ ξύλον.

Κ Ε Φ. ζ.

Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησε τὸν ἵπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα ἐκείνην. καὶ εἶπε τῷ διακόνῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γραμματα μνημόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. ² εὗρε δὲ τὰ γραμματα τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπγγεῖλε τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτούς, καὶ ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀοταξέροξ. ³ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς. τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποίησamen τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως. οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. ⁴ ἐν δὲ τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ Ἀμάν ἐν τῇ αὐλῇ. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς. τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ Ἀμάν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον ἐπὶ τῷ ξύλῳ, ὃ ἡτοίμασε. ⁵ καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως. ἰδοὺ Ἀμάν ἐστῆκεν ἐν τῇ αὐλῇ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. καλέσατε αὐτόν. ⁶ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν. τί ποιῶσιν τῷ ἀνθρώπῳ, ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν. τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; ⁷ εἶπε δὲ πρὸς τὸν βασιλέα. ἀνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι, ⁸ ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλεται, καὶ ἵππον ἑφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει, ⁹ καὶ δότω ἐνὶ τῶν φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἀνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ. καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων. οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει. ¹⁰ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν. καλῶς ἐλάλησας. οὕτως ποιήσον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ Ἰουδαίῳ, τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὡς ἐλα-

λησας. ¹¹ ἔλαβε δὲ Ἀμάν τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐστόλισε τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθε διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσε λέγων. οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. ¹² ἐπέστρεψε δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν αὐλὴν. Ἀμάν δὲ ὑπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς. ¹³ καὶ διηγῆσατο Ἀμάν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσάρα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φίλοι, καὶ ἡ γυνή. εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἤρξαται ταπεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῇ, καὶ οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύνεσθαι, ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ. ¹⁴ ἔτι αὐτῶν λαλούντων, παραγίνονται οἱ εὐνούχοι, ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμάν ἐπὶ τὸν πότον ὃν ἡτοίμασεν Ἑσθῆρ.

Κ Ε Φ. ζ'.

Εἰσῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμάν, συμπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ. ² εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑσθῆρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ. τί ἐστὶν Ἑσθῆρ βασιλίσσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου, καὶ τί τὸ ἀξίωμα σου; καὶ ἔστω σοι ἕως ἡμῖς σου τῆς βασιλείας μου. ³ καὶ ἀποκριθεῖσα εἶπεν. εἰ εὖρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθήτω ἡ ψυχὴ τῷ αἰτηματί μου, καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου. ⁴ ἐπράσθημεν γὰρ ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρπαγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ παρηκουσα. οὐ γὰρ ἄξιός ἐστιν ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως. ⁵ εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς. τίς οὗτος, ὃς τις ἐτόλμησε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; ⁶ εἶπε δὲ Ἑσθῆρ. ἀνθρωπος ἐχθρὸς Ἀμάν ὁ πονηρὸς οὗτος. Ἀμάν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης. ⁷ ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ συμπόσιου εἰς τὸν κήπον. ὁ δὲ Ἀμάν παρηγέτο τὴν βασιλίσσαν. ἑώρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. ⁸ ἐπέστρεφεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ τοῦ κήπου. Ἀμάν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλίνην, ἀξιών τὴν βασιλίσσαν. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς. ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμάν δὲ ἀκούσας διετραπὴ τῷ προσώπῳ. ⁹ εἶπε δὲ

Βουγαθάν εἰς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλεία. ἰδοὺ καὶ ξύλον ἡτοίμασεν Ἀμὴν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ὥρθωται ἐν τοῖς Ἀμὴν ξύλον πηχῶν πεντήκοντα. εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς· σταυρωθήτω ἐπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκρεμάσθη Ἀμὴν ἐπὶ τοῦ ξύλου ὃ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ· καὶ τότε ὁ βασιλεὺς ἐκόπασε τοῦ θυμοῦ.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδώρησάτο Ἑσθῆρ ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμὴν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσεκήληθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ὑπέδειξε γὰρ Ἑσθῆρ, ὅτι ἐνοικεῖται αὐτῇ. ² ἔλαβε δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο Ἀμὴν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἑσθῆρ Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμὴν. ³ καὶ προσθεῖσα ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλεῖα, καὶ προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤξιον ἀφελεῖν τὴν Ἀμὴν κακίαν, καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς Ἰουδαίοις. ⁴ ἐξέτεινε δὲ ὁ βασιλεὺς Ἑσθῆρ τὴν ῥάβδον τὴν χουσὴν. ἐξηγέσθη δὲ Ἑσθῆρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ, ⁵ καὶ εἶπεν Ἑσθῆρ· εἰ δοκεῖ σοι, καὶ εὖρον χάριν, πεμφθήτω ἀποστραφῆναι τὰ γράμματα, τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμὴν, τὰ γραφέντα ἀπολέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, οἳ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ⁶ πῶς γὰρ δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; ⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἑσθῆρ· εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὴν ἔδωκα καὶ ἐχαρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου, ὅτι τὰς χεῖρας ἐπῆνεγκε τοῖς Ἰουδαίοις, τί ἐτι ἐπιζητεῖς; ⁸ γράψατε καὶ ὑμεῖς ἐκ τοῦ ὀνόματός μου, ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυλίῳ μου. ὅσα γὰρ γράφεται τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, καὶ σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντεπεῖν. ⁹ ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ὃς ἐστὶ Νισάν, τρίτῃ καὶ ἐκιάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν σατραπῶν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰ-

θιοπίας, ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν αὐτῶν λέξιν. ¹⁰ ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ. καὶ ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιοφόρων, ¹¹ ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ πόλει, βοηθῆσαι τε αὐτοῖς, καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ τοῖς ἀντικειμένοις αὐτῶν, ὡς βούλονται, ¹² ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τριεκαδικατῇ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὃς ἐστὶν Ἀδάρ. ¹³ ὧν ἐστὶν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπογεγραμμένα. βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπείαις χωρῶν ἄρχουσι, καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι, χαίρειν. πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πικνότερον τιμώμενοι μείζον ἐφρόνησαν, καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τὸν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, καὶ τοῖς ἐαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι. καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατ-οπτεύοντος αἰεὶ θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην. πολλὰκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζει φίλων τὰ πράγματα, παραμυθία μετ' ὅλους αἰμάτων ἀθῶων καταστήσασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, τῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούντων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην. σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιότερων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶ παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοιμότητι, καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξομεθὰ χροῶμενοι ταῖς μεταβολαῖς, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὧν ἐρχόμενα διακρίνοντες αἰεὶ μετ' ἐπιεικεστέρως ἀπαντήσεως. ὡς γὰρ Ἀμὴν Ἀμαδαθοῦ Μακεδῶν ταῖς

ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος, καὶ πολὺ διεστηκώς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθείς ἡμῖν, ἔτυχεν ἥς ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν πατέρα, καὶ προσκυνοῦμενον ὑπὸ πάντων, τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν. οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερηφάνιαν ἐπετήδευσε τῆς ἀρχῆς στεροῦσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ πνεύματος. τὸν τε ἡμέτερον σωτήρα, καὶ διαπαντὸς εὐεργέτην Μαροδοχαῖον, καὶ τὴν ἁμειπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἑσθῆρ σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔθνει πολυπλόκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν. διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων ὥθήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους, τὴν τῶν Περσῶν ἐπικρατησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετᾶξι. ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμόν Ἰουδαίους εὐρίσκομεν οὐ κακοῦργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψίστου μεγίστου ζῶντος θεοῦ, τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθέσει. καλὸς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὰδαθοῦ ἀποσταλεῖσι γράμμασι. διὰ τὸ αὐτὸν τὸν ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διατάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν. τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ μετὰ παρόρησίας, ἔξιν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις, καὶ συνεπισχεῖν αὐτοῖς, ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως ἐπιτεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ τρισκαδικῇ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ταύτην γὰρ ὁ τὰ πάντα δυναστεύων θεὸς ἀν' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς εὐφροσύνην. καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐχίας ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτηρία ἢ ἡμῖν, καὶ τοῖς εὐνοοῦσι Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλευούσι

μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας. πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον, ἣτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, ὀφράτι καὶ περὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς. οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται. τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἐτοίμου τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν, πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

ΚΕΦ. Θ'.

¹⁴ Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν. ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐκ Σούσων. ¹⁵ ὁ δὲ Μαροδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν, καὶ στέφανον ἔχων χρυσοῦν, καὶ διάδημα βύσσινον προφυροῦν. ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. ¹⁶ τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο φῶς καὶ εὐφροσύνη ¹⁷ κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὐ ἂν ἐξετέθη τὸ πρόσταγμα, οὐ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα. χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη. καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν περιετέμοντο, καὶ Ἰουδαῖον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. ¹ ἐν γὰρ τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ τῇ τρισκαδικῇ τοῦ μηνὸς, ὅς ἐστιν Ἀδὰρ, παρῆν τα γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ² ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις. οὐδεὶς γὰρ ἀντέστη, φοβούμενος αὐτούς. ³ οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν, καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς, ἐτίμων τοὺς Ἰουδαίους. ὁ γὰρ φόβος Μαροδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. ⁴ προσέπεσε γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ. ⁶ καὶ ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας πεντακοσίους, ⁷ τὸν τε Φαρσανὲς, καὶ Δελφῶν, καὶ Φαργά, ⁸ καὶ Φαραδαθὰ, καὶ Βαρεά, καὶ Σαρβακά, ⁹ καὶ Μαρχασιμὰ, καὶ Ρουφαῖον, καὶ Ἀρσαῖον, καὶ Ζαβουθαῖον, ¹⁰ τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ Βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ διήρπασαν ¹¹ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. ἐπεδοθῇ τε ὁ ἀριθμὸς τῶν βασιλεί τῶν ἀπολο-

ἀπολωλότων ἐν Σούσοις. ¹² εἶπε δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἑσθῆρ. ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους, ἐν δὲ τῇ περικύρῳ πῶς οἱ ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς εἶτι, καὶ ἔσται σοι; ¹³ καὶ εἶπεν Ἑσθῆρ τῷ βασιλεῖ. δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν αὐρίον, ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς Ἀμὴν κρεμάσαι. ¹⁴ καὶ ἐπέτρεψεν οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκε τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώματα τῶν υἱῶν Ἀμὴν κρεμάσαι. ¹⁵ καὶ συνήχθη οἱ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁶ οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν, καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ ἀνεπαύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων. ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεντακισχιλίους τῇ τρισκαίδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. ¹⁷ καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, καὶ ἤγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁸ οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ, καὶ ἀνεπαύσαντο. ἤγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαίδεκτὴν μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. ¹⁹ διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω ἄγουσι τὴν τεσσαρεσκαίδεκτὴν τοῦ Ἀδάρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ' εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. ²⁰ ἔγραψε δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον, καὶ ἔξαπεσταίλετο τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀραξέρεξου βασιλείᾳ τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, ²¹ στήσαι τὰς ἡμέρας ταύτας ἀγαθὰς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσκαίδεκτὴν καὶ τὴν πεντεκαίδεκτὴν τοῦ Ἀδάρ. ²² ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. καὶ τὸν μῆνα, ἐν ᾧ ἐστράφη αὐτοῖς, ὃς ἦν Ἀδάρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ ὀδύνης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ εὐφροσύνης, ἔξαποστέλλοντες μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτωχοῖς. ²³ καὶ προσέδξαντο οἱ Ἰουδαῖοι, καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος. ²⁴ πῶς

Ἀμὴν Ἀμαδαθοῦ ὁ Μακεδὼν ἐπολέμει αὐτοὺς, καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κληρὸν ἀφανίσαι αὐτοὺς, ²⁵ καὶ ὡς εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον. ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ, ἐπ' αὐτὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτός, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ²⁶ διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς κληρῶς, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραὶ, διὰ τοὺς λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα, καὶ ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο, ²⁷ καὶ ἔστησεν. καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῖς προστεθειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρῆσονται. αἱ δὲ ἡμέραι αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, καὶ πόλιν, καὶ πατριὰν, καὶ χώραν. ²⁸ αἱ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν Φρουρῶν ἀρχήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τῶν γενεῶν. ²⁹ καὶ ἔγραψεν Ἑσθῆρ ἡ βασίλισσα θυγάτηρ Ἀμιναδὰβ, καὶ Μαρδοχαῖος ὁ Ἰουδαῖος, ὅσα ἐποίησαν, τό, τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουρῶν. ³⁰ καὶ Μαρδοχαῖος καὶ Ἑσθῆρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε στήσαντες κατὰ τῆς υἱείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλήν αὐτῶν. ³¹ καὶ Ἑσθῆρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἔγραψεν εἰς μνημόσυνον.

Κ Ε Φ. Ι'.

Ἐγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, ² καὶ τὴν ἰσχὴν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλουτόν τε καὶ δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων Περσῶν, καὶ Μήδων, εἰς μνημόσυνον. ³ ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέχτο τὸν βασιλέα Ἀραξέρεξην, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. καὶ φιλούμενος, διηγῆτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. καὶ εἶπε Μαρδοχαῖος. παρατὸν θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ εἶδον περὶ τῶν λόγων τούτων. οὐδὲ γὰρ παρήλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος. ἡ μικρὰ

πηγή ἢ ἐγένετο ποταμός, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕδωρ πολὺ. Ἐσθήρ ἐστιν ὁ ποταμός, ἦν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίησε βασιλίσσαν. οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγὼ εἰμι καὶ Ἀμάν. τὰ δὲ ἔθνη τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν Ἰουδαίων. τὸ δὲ ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν Ἰσραὴλ, οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεόν, καὶ σωθέντες, καὶ ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξόρησατο κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων. καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθνεσι. διὰ τοῦτο ἐποίησε κλήρους δύο, ἓνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, καὶ ἓνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. καὶ ἦλθον οἱ δύο κληροὶ οὗτοι εἰς ὥραν καὶ καιρὸν, καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως,

ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐδικαίωσε τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ ἐσονται αὐτοῖς αἱ ἡμέραι αὗται ἐν μηνὶ Ἀδάρ τῇ τεσσαρεσκαideκάτῃ, καὶ τῇ πεντεκαideκάτῃ τοῦ μηνός, κατὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, κατὰ γενεὰν εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰσραὴλ. ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ Κλεοπάτρας εἰσέηγκε Δοσίθεος, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ Δευῆτης, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν τῶν Φρουραῖ, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἡρμηνευκέναι Ἀνσίμαχον Πτολεμαίου, τὸν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Τέλος τῆς Ἐσθήρ.

Ι Ω Β.

Κ Ε Φ. Α'.

Ἄνθρωπός τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσιτιδι, ᾧ ὄνομα Ἰώβ. ² καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ἀληθινός, ἀμεμπτος, δίκαιος, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος. ² ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς. ³ καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἑπτακισχίλια, κάμηλοι τριεχίλια, ζευγὲς βοῶν πεντακόσαιο, θήλειαι ὄνοι νομίδες πεντακόσαιο, καὶ ὑπηρεσία πολλή σφόδρα, καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. ⁴ συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους ἐποιοῦσαν πότον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, συμπαραλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, ἐσθίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν. ⁵ καὶ ὥς ἂν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, ἀπέστελλεν Ἰώβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος τοπρωῷ, καὶ προσέφερε περὶ αὐτῶν θυσίας, κατὰ τὸν αἰθιμὸν αὐτῶν, καὶ μόσχον ἓνα περὶ ἁμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν. ἔλεγε γὰρ Ἰώβ, μή ποτε οἱ υἱοί μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς θεόν. οὕτως οὖν ἐποίει Ἰώβ πάσας

τὰς ἡμέρας. ⁶ καὶ ἐγένετο ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστήναι ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν μετ' αὐτῶν. ⁷ καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ. πόθεν παραγέγονας; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ, εἶπε. περιελθὼν τὴν γῆν καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπὸ οὐρανὸν πάρεμι. ⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ κύριος. προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ἰώβ; ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς. ἄνθρωπος ἀμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος; ⁹ ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος, καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου. μὴ δωρεὰν Ἰώβ σέβεται τὸν κύριον; ¹⁰ οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄντων αὐτοῦ κύκλῳ; τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας; καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς; ¹¹ ἀλλὰ ἀπόστειλον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἅψαι πάντων ὧν ἔχει. ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει. ¹² τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ. ἰδοὺ πάντα, ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου, ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἅψῃ. καὶ

καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου. ¹³ καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ Ἰωβ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ἐπινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυτέρου. ¹⁴ καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰωβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡροτρία, καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἠχμαλώτευσαν αὐτάς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις. σωθεῖς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁶ ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος, καὶ εἶπεν πρὸς Ἰωβ. πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως, σωθεῖς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁷ ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπε πρὸς Ἰωβ. οἱ ἵππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς, καὶ ἐνύκλωσαν τὰς καμήλους, καὶ ἠχμαλώτευσαν αὐτάς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις, ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ¹⁸ ἔτι τούτου λαλοῦντος ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ἰωβ. τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πινόντων παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ, ¹⁹ ἐξαίρνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ ἤψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδιά σου, καὶ ἐτελεύτησαν, ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. ²⁰ οὕτως ἀναστὰς Ἰωβ ἐβόηξε τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς, καὶ πεσὼν χαμαὶ, προσεκύνησε, ²¹ καὶ εἶπεν. αὐτὸς γυνὴς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου, γυνὴς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ. ὁ κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο. ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο, εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον. ²² ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἡμαρτεν Ἰωβ ἐναντίον τοῦ κυρίου. καὶ οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.

Κ Ε Φ. Β'.

Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ παραστήναι ἔναντι κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλ-

θεν ἐν μέσῳ αὐτῶν παραστήναι ἔναντιον τοῦ κυρίου. ² καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ. πόθεν σὺ ἔρχῃ; τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ κυρίου. διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν, πάρεμι. ³ εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον. προσέσχες οὖν τῷ θεράποντί μου Ἰωβ, ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς; ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινός, ἀμειπτος, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας. σὺ δὲ εἶπας ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακινήσας ἀπολέσαι. ⁴ ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶπε τῷ κυρίῳ. δέσμα ὑπὲρ δέσματος, ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει. ⁵ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χειρά σου, ἀψαι τῶν ὀστέων αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ. ἢ μὴν εἰς πρόσωπῶν σε εὐλογήσει. ⁶ εἶπε δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ. ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτόν. μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον. ⁷ ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου. καὶ ἐπαισεν τὸν Ἰωβ ἔλκει πονήρῳ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. ⁸ καὶ ἔλαβεν ὄστρακον, ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύη, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἐξω τῆς πόλεως. ⁹ χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων; ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἐτι μικρόν, προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου. ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισται σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς. υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἐμῆς κοιλίας ὠδίνες καὶ πόνοι, οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων. σὺ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκοληκῶν κάθησαι διανυκτερεύων αἰθρίας, καὶ γὰρ πλανωμένη καὶ λάτρις τόπον ἐκ τόπου καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας, προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται, ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἱ με νῦν συνέχουσιν. ἀλλὰ εἶπον τι ἥμαρ εἰς κύριον, καὶ τελευτά. ¹⁰ ὁ δὲ ἐμβλέψας εἶπεν αὐτῇ. ὥσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας. εἰ τὰ ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἡμαρτεν Ἰωβ τοῖς χεῖλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. ¹¹ ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι

φίλοι αὐτοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελθόντα αὐτῶ, παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν. Ἐλιφάξ ὁ Θαιμανὸν βασιλεὺς, Βαλδὰδ ὁ Σαυχέων τύραννος, Σωφὰρ Μιναιὼν βασιλεὺς. καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν ὁμοθυμαδόν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν. ¹² ἰδόντες δὲ αὐτόν πόρρωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν. καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν, ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ στολήν, καὶ καταπασάμενοι γῆν. ¹³ παρεκάθισαν αὐτῶ ἑπτὰ ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν. ἑώρων γὰρ τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

Κ Ε Φ. Γ'.

Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἰωβ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, ² λέγων. ³ ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγενήθην, καὶ ἡ νύξ ἐκείνη, ἣ εἶπαν. ἰδοὺ ἄρσεν. ⁴ ἡ νύξ ἐκείνη εἴη σκότος, καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν, μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος. ⁵ ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκία θανάτου, ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γόφος. καταρθεῖν ἡ ἡμέρα ⁶ καὶ ἡ νύξ ἐκείνη, ἀπενέγκοιτο αὐτὴν σκότος. μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἑκαυτοῦ, μηδὲ ἀριθμηθεῖν εἰς ἡμέρας μηνῶν. ⁷ ἀλλὰ ἡ νύξ ἐκείνη εἴη ὁδὴν, καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη, μηδὲ χαρμονή. ⁸ ἀλλὰ καταράσασαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι, ⁹ σκοτωθεῖν τὰ ἄστρος τῆς νυκτὸς ἐκείνης. ὑπομείναι, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἰδοὶ ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα. ¹⁰ ὅτι οὐ συνέκλεισε πύλας γαστροὺς μητροῦ μου, ἀπήλλαξε γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου. ¹¹ διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα; ἐκ γαστροῦ δὲ ἐξῆλθον, καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπώλομην; ¹² ἵνατί δὲ συνήντησάν μοι τὰ γόνατα; ἵνατί δὲ μαστοὺς ἐθήλυσας; ¹³ νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνεπαυσάμην ¹⁴ μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς, οἱ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν, ¹⁵ ἡ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χορὸς, οἱ ἔπλησαν τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐργυρίου, ¹⁶ ἢ ὥσπερ ἔκτρομα ἐκπο-

ρευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, ἢ ὥσπερ νήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς. ¹⁷ ἐκεῖ ἄσβεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατὰκοποι τῷ σωματι. ¹⁸ ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου. ¹⁹ μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστί, καὶ θεραπῶν δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ. ²⁰ ἵνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς; ζῶη δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς, ²¹ οἱ ἡμείρονται τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγχάνουσιν ἀνορύσσοντες ὥσπερ θησαυροὺς, ²² περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο ἔαν κατατύχωσι. ²³ θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπανμα, συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ. ²⁴ πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στεναγμὸς ἦκει, δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ. ²⁵ φόβος γὰρ ὃν ἐφρόντισα ἤλθε μοι, καὶ ὃν ἐνδεδοίκειν, συνήντησέ μοι. ²⁶ οὔτε εἰρηνεύσα, οὔτε ἡσύχασα, οὔτε ἀνεπαύσαμην, ἤλθε δέ μοι ὀργή.

Κ Ε Φ. Δ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἐλιφάξ ὁ Θαιμανίτης λέγει. ² μὴ πολλάκις σοι λειλάληται ἐν κόπῳ; ἰσχύν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει; ³ εἰ γὰρ σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς, καὶ χεῖρας ἀσθενούσας παρεκάλεσας, ⁴ ἀσθενούντας τε ἐξανέστησας ῥήμασι, γόνασί τε ἀδυνατούσι θάρσος περιέθηκας. ⁵ νῦν δὲ ἦκει ἐπὶ σὲ πόρος καὶ ἡψατό σου, σὺ ἐσπούδασας. ⁶ πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ, καὶ ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου; ⁷ μνησθητι οὖν, τίς καθαρὸς ὧν ἀπώλετο, ἢ πότε ἀληθινοὶ ὁλοθρύζοι ἀπώλοντο; ⁸ καθ' ὃν τρόπον εἶδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα, οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ ὀδύνας θεωροῦσιν ἑαυτοῖς. ⁹ ἀπὸ προτάγματος κυρίου ἀπολοῦνται, ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται. ¹⁰ σθένος λέοντος, φωνὴ δὲ λεαινῆς, γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη. ¹¹ μυρμηκολέων ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βορὰν, σκύμνοι δὲ λεόντων ἐλίπον ἀλλήλους. ¹² εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγέγονει ἐν λόγοις σου, οὐθὲν ἂν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησε. πότερον οὐ δέξεται μου τὸ οὐς ἐξαισία παρ' αὐτοῦ; ¹³ φόβῳ δὲ καὶ ἥχῳ νυκτερινῇ ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους,

¹⁴ φρίκη μοι συνήντησε καὶ τρόμος, καὶ μέγας μου τὰ ὅσα διέσεισε, ¹⁵ καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπ-
ήλθεν, ἐφρίξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρ-
κες. ¹⁶ ἀνέστην καὶ οὐκ ἐπέγνων, εἶ-
δον καὶ οὐκ ἦν μορφή πρὸ ὀφθαλμῶν
μου, ἀλλ' ἡ αὖραν καὶ φωνὴν ἤκουον.
¹⁷ τί γάρ; μὴ καθαρὸς ἔσται βροτὸς
ἐναντίον τοῦ κυρίου; ἢ ἀπὸ τῶν ἔρ-
γων αὐτοῦ ἀμεμπτος ἀνὴρ; ¹⁸ εἰ κα-
τὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει, κατὰ δὲ
ἁγγέλων αὐτοῦ σχολιὸν τι ἐπενόησε.
¹⁹ τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰκίας πηλί-
νας, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πη-
λοῦ ἔσμεν, ἔπαισεν αὐτοὺς σιγὸς τρό-
πον, ²⁰ καὶ ἀπὸ πρωῒθεν μέχρι ἑσπέ-
ρας οὐκ ἔτι εἰσὶ, παρὰ τὸ μὴ δύνα-
σθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθήσαι ἀπώ-
λοντο. ²¹ ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς καὶ
ἐξηράνθησαν, ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ
ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Επικάλεσαι δὲ εἴ τις σοι ὑπακούσε-
ται, ἢ εἴτινα ἁγγέλων ἁγίων ὄψῃ. ² καὶ
γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργή, πεπλανημέ-
νον δὲ θανατοῖ ζῆλος. ³ ἐγὼ δὲ ἑώρα-
κα ἄφρονας ῥίζαν βάλλοντας, ἀλλ' εὐ-
θέως ἐβρώθη αὐτῶν ἡ διαίτα. ⁴ πόβ-
ρῳ γένοιτο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτη-
ρίας, κολαβρισθεῖσαν δὲ ἐπὶ θύραις
ἡσσόνων, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἔξαιρουμέ-
νος. ⁵ ἂ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαι-
οι ἔδονται, αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαί-
ρετοι ἔσονται. ἐκσιφωνισθεῖν αὐτῶν
ἢ ἰσχύς. ⁶ οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς
γῆς κόπος, οὐδὲ ἐξ ὁρέων ἀναβλα-
στήσει πόνος. ⁷ ἀλλὰ ἄνθρωπος γεν-
νᾶται κόπῳ, νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ὑ-
ψηλὰ πέτονται. ⁸ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ
δηθήσομαι κυρίου, κύριον δὲ τὸν πάν-
των δεσπότην ἐπικαλέσομαι, ⁹ τὸν
ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἐν-
δοξάτε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἁρι-
θμός. ¹⁰ τὸν δίδόντα νετὸν ἐπὶ τὴν
γῆν, ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ'
οὐρανόν. ¹¹ τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς
εἰς ὕψος, καὶ ἀπολωλότας ἐξεγείροντα.
¹² διαλλάσσοντα βουλάς πανούργων,
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν
ἀληθές. ¹³ ὁ καταλαμβάνων σοφούς
ἐν τῇ φρονήσει, βουλὴν δὲ πολυπλο-

κων ἐξέστησεν. ¹⁴ ἡμέρας συναντήσε-
ται αὐτοῖς σκότος, τὸ δὲ μεσημβρινὸν
ψηλαφῆσαισιν ἴσα νυκτί. ¹⁵ ἀπό-
λοιντο δὲ ἐν πολέμῳ, ἀδύνατος δὲ ἐξ-
έλθοι ἐκ χειρὸς δυναστοῦ. ¹⁶ εἴη δὲ
ἀδυνάτω ἐλπίς, ἀδίκῳ δὲ στόμα ἐμ-
πραχθεῖη. ¹⁷ μακάριος δὲ ἄνθρωπος
ὃν ἤλεγξεν ὁ κύριος, νοθέτημα δὲ
παντοκράτορος μὴ ἀπαναῖνου. ¹⁸ αὐ-
τὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀπο-
καθίστησιν. ἐπαισε, καὶ αἱ χεῖρες αὐ-
τοῦ ἰάσαντο. ¹⁹ ἐξάκεις ἐξ ἀναγκῶν σε
ἐξελεῖται, ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ οὐ μὴ ἀ-
ψιγῇ σου κακόν. ²⁰ ἐν λιμῷ ῥύσεται
σε ἐκ θανάτου, ἐν πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς
σιδήρου λύσει σε. ²¹ ἀπὸ μαστιγῆς
γλώσσης σε κρύψει, καὶ οὐ μὴ φοβη-
θῇς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. ²² ἀδικῶν
καὶ ἀνόμων καταγέλαση. ἀπὸ δὲ θη-
ρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῇς. ²³ θῆρες
γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσί σοι. ²⁴ εἴτα
γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος. ἢ δὲ
διαίτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἀμάσθῃ.
²⁵ γνώσῃ δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου,
τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ παι-
νότανον τοῦ ἀγροῦ. ²⁶ ἐλεύσῃ δὲ ἐν
τάφῳ ὥσπερ σῖτος ὥριμος κατὰ και-
ρὸν θεριζόμενος, ἢ ὥσπερ θυμῶνιά ἁ-
λωνος καθ' ὥραν συγκομισθεῖσα. ²⁷ ἰ-
δού ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν. ταῦτά
ἔστιν ἃ ἀκηροάμεν. σὺ δὲ γνώθι σε-
αυτῶ, εἴ τι ἐπραξας.

Κ Ε Φ. §'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² εἰ γὰρ
τις ἰστῶν στήσαι μου τὴν ὀργὴν, τὰς
δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμα-
δόν. ³ καὶ δὴ ἄμμου παραλίας βαρυ-
τέρα ἔσται. ἀλλ' ὥς ἔοικε τὰ ῥήματά
μου ἐστὶ φανῦλα. ⁴ βέλη γὰρ κυρίου ἐν
τῷ σώματί μου ἐστίν, ὧν ὁ θυμὸς αὐ-
τῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα, ὅταν ἄρξω-
μαι λαλεῖν, κεντοῦσί με. ⁵ τί γάρ; μὴ
διακενῇς κεκραξέται ὄνος ἄγριος, ἀλλ'
ἢ τὰ σῖτα ζητῶν; εἰ δὲ καὶ ὀψὲ φω-
νὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων τὰ βρώμα-
τα; ⁶ εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἁλός;
εἰ δὲ καὶ ἔστι γεῦμα ἐν ῥήμασι κενοῖς;
⁷ οὐ δύναται γὰρ παύσασθαι μου ἡ ὀρ-
γή. βρόμον γὰρ ὀρῶ τὰ σῖτα μου ὥς-
περ ὄσμην λέοντος. ⁸ εἰ γὰρ δώῃ καὶ
ἐλθοι μου ἡ αἰτήσις, καὶ τὴν ἐλπίδα
μου

μου δώῃ ὁ κύριος. ⁹ ἀρξάμενος ὁ κύριος τρωσάτω με, εἰς τέλος δὲ μὴ μὲ ἀνέλétω. ¹⁰ εἴη δὲ μου πόλις τάφος, ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχεῶν ἡλλόμην, ἐπ' αὐτῆς οὐ φείσομαι. οὐ γὰρ ἐψευσάμην ῥήματα ἁγία θεοῦ μου. ¹¹ τίς γὰρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω; ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεται μου ἡ ψυχὴ; ¹² μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχὺς μου; ἢ αἱ σάρκες μου εἰσὶ χάλκεαι, ¹³ ἢ οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθεῖν; βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπειστιν, ¹⁴ ἀπείπατό με ἔλεος, ἐπισκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖδέ με. ¹⁵ οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου, ὥσπερ χεῖμάροδους ἐκλείπων, ἢ ὥσπερ κύμα παροῆλθόν με. ¹⁶ οὔτινες με διευλαβοῦντο, νῦν ἐπιπεπτόκασί μοι ὥσπερ χιῶν ἢ κρύσταλλος πεπηγώς. ¹⁷ καθὼς τακεῖσα θέρυμς γενομένης, οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν, ¹⁸ οὕτω καὶ γὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων, ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος ἐγενόμην. ¹⁹ ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, ἀτραποὺς Σαβῶν οἱ διορῶντες, ²⁰ καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν, οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χορήμασι πεποιθότες. ²¹ ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως, ὥστε ἰδόντες τὸ ἔμὸν τραῦμα φοβήθητε. ²² τί γὰρ; μίτη ὑμᾶς ἤτησα, ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι, ²³ ὥστε σῶθαι με ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαι με; ²⁴ διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω, εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι. ²⁵ ἀλλ' ὥς ἔοικε φαῦλα ἀληθινοῦ ῥήματα, οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχύν αἰτοῦμαι, ²⁶ οὐδὲ ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασί με παύσει, οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέρμα ῥήματος ἀνέξομαι. ²⁷ πλὴν ὅτι ἐπ' ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε, ἐνάλλεσθε δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν. ²⁸ νυνὶ δὲ εἰςβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ ψεύσομαι. ²⁹ καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον, καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε. ³⁰ οὐ γὰρ ἐστὶν ἐν γλώσσῃ μου ἄδικον, ἢ ὁ λάρυξ μου οὐχὶ συνέσιν μελετᾷ.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Πότερον οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ὥσπερ μισθὸν ἀνθρῳεῖνον ἡ ζωὴ αὐτοῦ; ² ἢ ὥσπερ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ τετευχώς σκιάς; ἢ

ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ; ³ οὕτως καὶ γὼ ὑπέμεινα μῆνας κενούς, νύκτας δὲ ὀδυνῶν δεδομένοι μοι εἰσίν. ⁴ ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω, πότε ἡμέρα; ὥς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν, πότε ἑσπέρα; πλήρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ. ⁵ φύρεται δὲ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, τήκω δὲ βώλακας γῆς ἀπὸ ἰγῶρος ξύων. ⁶ ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος λαλαῆς, ἀπόλωλε δὲ ἐν κινή ἐλπίδι. ⁷ μνησθῆτι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ ζωὴ, καὶ οὐκ ἔτι ἐπανέλυσεται ὀφθαλμοί μου ἰδεῖν ἀγαθόν. ⁸ οὐ περιβλέψεται μοι ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με, οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί. ⁹ ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθέν ἀπ' οὐρανοῦ. ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄδην, οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῇ. ¹⁰ οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ. ¹¹ ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματί μου, λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὧν, ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου συνεχόμενος. ¹² πότερον θάλασσα εἰμί ἢ ὁράκων, ὅτι κατέταξας ἐπ' ἐμοὶ φυλακὴν; ¹³ εἶπα ὅτι παρακλίσει με ἡ κλίνη μου, ἀνοίσω δὲ πρὸς ἑμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον τῇ κοίτῃ μου. ¹⁴ ἐκφοβεῖς με ἐνυπνίοις, καὶ ἐν ὁράμασί με καταπλήσσεις. ¹⁵ ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχὴν μου, ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὁστά μου. ¹⁶ οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω. ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, κενὸς γὰρ μου ὁ βίος. ¹⁷ τί γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν; ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν; ¹⁸ ἢ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τὸ πρωῒ; καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς; ¹⁹ ἕως τίς οὐκ ἔαυ με, οὐδὲ προΐη με, ἕως ἂν καταπίω τὸν πτύελόν μου; ²⁰ εἰ ἐγὼ ἡμαρτον, τί δυνήσομαι πράξει, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων; διατί ἔθου με κατέντευκτὴν σου, εἰμί δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον; ²¹ διατί οὐκ ἐποίησω τῆς ἀνομίας μου λήθην, καὶ καθαρισμὸν τῆς ἁμαρτίας μου; νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, ὀρθρίζων δὲ, οὐκ ἔτι εἰμί.

Κ Ε Φ. Η'.

Υπολαβὼν δὲ Βαλδὰδὸ Σαυχίτης λέγει. ²μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦτα, πνεῦμα πολυλόγημον τοῦ στόματός σου; ³μὴ ὁ κύριος ἀδικήσει κρίνων; ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταράξει τὸ δίκαιον; ⁴εἰ οἱ υἱοὶ μου ἥμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν. ⁵σὺ δὲ ὀρθοῖς πρὸς κύριον παντοκράτορα δεόμενος. ⁶εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινός, δέησέως ἐπακούσεται σου, ἀποκαταστήσει δέ σοι δίκαιαν δικαιοσύνην. ⁷ἔστι οὖν τὰ μὲν πρώτᾳ σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα. ⁸ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρώτην, ἐξηγήσασιν δὲ κατὰ γένος πατέρων. ⁹ῥητοὶ γὰρ ἔσμεν, καὶ οὐκ οἶδαμεν. σκιὰ γὰρ ἔστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος. ¹⁰ἢ οὐχ οὗτοι σε διδάξουσιν, καὶ ἀναγγελοῦσι, καὶ ἐκ καρδίας ἐξαΐξουσιν ῥήματα; ¹¹μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος, ἢ ὑψωθῆσεται βούτομον ἄνευ πότου; ¹²εἰ ὃν ἐπὶ ῥίζης, καὶ οὐ μὴ θεωρηθῇ; πρὸ τοῦ πικρῆν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται; ¹³οὕτως τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων τοῦ κυρίου. ἐλπίς γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολείπεται. ¹⁴ἀόκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος. ἀραχνὴ δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἢ σκηνή. ¹⁵ἐὰν ὑπερέισθῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῇ. ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑπομείνῃ, ¹⁶ὕψος γὰρ ἔστιν ὑπὸ ἡλίου. καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ ἐξελεύσεται. ¹⁷ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται. ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζῆσεται. ¹⁸ἐὰν καταπίῃ, ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν. οὐχ ἐώρακας τοιαῦτα, ¹⁹ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη, ἐκ δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει. ²⁰ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον. πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται. ²¹ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος, τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως. ²²οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνῃν, δίκαια δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

Κ Ε Φ. Θ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ²ἐπ' ἀληθείας οἶδα, ὅτι οὕτως ἐστί. πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ κυρίῳ; ³ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ, οὐ μὴ

ὑπακούσῃ αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀντίπῃ πρὸς ἓνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χιλίων. ⁴σοφός γάρ ἐστι διανοία, κραταῖός τε καὶ μέγας. τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ ὑπέμεινεν; ⁵ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἶδασιν, ὁ καταστρέφων αὐτὰ ὄρη. ⁶ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι αὐτῆς σαλεύονται. ⁷ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἀστρῶν κατασφραγίζει. ⁸ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ περιπατῶν ὡς ἐπ' ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης. ⁹ὁ ποιῶν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον καὶ Ἀρκτοῦρον, καὶ ταμεῖα Νότου. ¹⁰ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ¹¹ἐὰν ὑπερβῇ με, οὐ μὴ ἴδω. ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδ' ὡς ἔγνω. ¹²ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψει, ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ τὴν ἐποίησας; ¹³αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὄρη, ὑπ' αὐτοῦ ἐκἀμφήθησαν κῆτη τὰ ὑπ' οὐρανόν. ¹⁴ἐὰν δέ μου ὑπακούσεται, ἢ διακρίνει τὰ ῥήματά μου. ¹⁵ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου, τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι. ¹⁶ἐὰν τε καλέσω καὶ μὴ ὑπακούσῃ, οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακήκοέν μου τῆς φωνῆς. ¹⁷μὴ γνώφω με ἐκτρίψῃ; πολλὰ δέ μου τὰ συντριμμια πεποίηκε διακενῆς. ¹⁸οὐκ ἔα γὰρ με ἀναπνεῦσαι, ἐνέπλησε δέ με πικρίας, ¹⁹ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει. τίς οὖν κρίματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται; ²⁰ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεβήσει. ἐὰν τε ὦ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι. ²¹εἴτε γὰρ ἠεσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, πλὴν ἀφαιρεῖται μου ἡ ζωή. ²²διὸ εἶπον, μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὄρη, ²³ὅτι θαυλοὶ ἐν θανάτῳ ἐξαίσιοι, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται. ²⁴παραδίδονται γὰρ εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκλύπτει. εἰ δὲ μὴ αὐτός ἐστι, τίς ἔστιν; ²⁵ὁ δὲ βίος μου ἔστιν ἐλαφρότερος δρομέως. ἀπέδοασαν, καὶ οὐκ εἶδον. ²⁶ἢ αἰετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν. ²⁷ἐὰν τε γὰρ εἴπω, ἐπιλήσομαι λαλῶν, συγκλύσας τῷ προσώπῳ στενάξω. ²⁸σεῖομαι πᾶσι τοῖς μέλεσιν, οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῶον με ἐάσεις.

²⁹ ἐπειδὴ δὲ εἰμι ἀσεβής, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον; ³⁰ ἔάν γὰρ ἀπολούσωμαι χιόνι, καὶ ἀποκαθάρσωμαι χειρσί καθαράς, ³¹ ἱκανῶς ἐν ῥύπῳ με ἐβαψας, ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή. ³² οὐ γὰρ εἰ ἄνθρωπος κατ' ἐμὲ, ὥς ἀντικρινοῦμαι, ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν. ³³ εἶδε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν, καὶ ἐλέγχων, καὶ διακούνων ἀναμέσον ἀμφοτέρων. ³⁴ ἀπαλλάξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον, ὃ δὲ φόβος αὐτοῦ μὴ με στροβείτω, ³⁵ καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω. οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.

Κ Ε Φ. Ι'.

Κάμωνν τῇ ψυχῇ μου, στένων ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματά μου. λαλήσω πικρίᾳ ψυχῆς μου συνεχόμενος, ² καὶ ἐρῶ πρὸς κύριον. μὴ με ἀσεβεῖν δίδασκει, καὶ διατί με οὕτως ἐκρίνας; ³ ἡ καλὸν σοὶ ἐάν ἀδικήσω; ὅτι ἀπέπτω ἔργα χειρῶν σου, βουλὴ δὲ ἀσεβῶν προσέσχεες. ⁴ ἡ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾷ, καθορᾷ; ἡ καθὼς ὁρᾷ ἄνθρωπος, βλέψη; ⁵ ἡ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν, ἡ τὰ ἔτη σου ἀνδρός; ⁶ ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου ἐξιχνίασας; ⁷ οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα. ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαίρουμένος; ⁸ αἱ χεῖρές σου ἐπλάσαν με καὶ ἐποίησάν με, μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν με ἔπαισας. ⁹ μνήσθητι, ὅτι πηλὸν με ἐπλάσας, εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποστρέφεις. ¹⁰ ἡ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἡμελξας, ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ; ¹¹ δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνείρας. ¹² ζῶν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, ἡ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέ μου τὸ πνεῦμα. ¹³ ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι. ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν. ¹⁴ ἔάν τε γὰρ ἁμάρτω, φυλάσσεις με, ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶων με πεποιήκας. ¹⁵ ἔάν τε γὰρ ἀσεβήσω, οἶμοι. ἔάν δὲ ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακῦσαι, πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί. ¹⁶ ἀγορεύομαι γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφαγὴν. πάλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις, ¹⁷ ἐπανακαινίζων ἐπ' ἐμὲ τὴν ἔτασίν μου. ὁργὴ δὲ μεγάλη μοι ἐχρήσω, ἐπήγαγες δὲ ἐπ' ἐμὲ πειρατηρία. ¹⁸ ἵνατί οὖν ἐκ κοιτίας με ἐξήγαγες, καὶ

οὐκ ἀπέθανον, ὁφθαλμός δέ με οὐκ εἶδε, ¹⁹ καὶ ὥσπερ οὐκ ὦν ἐγενόμην; διατί γὰρ ἐκ γαστροῦ εἰς μνήμα οὐκ ἀπηλλάγην; ²⁰ ἡ οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ βίος τοῦ χρόνου μου; ἔασόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν, ²¹ πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γροφεράν, εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὐ οὐκ ἐστὶ φέγγος, οὐδὲ ὁρᾷν ζῶνν βροτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Υπολαβὼν δὲ Σωφάρ ὁ Μιναῖος λέγει. ² ὃ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀντακούσεται. ἡ καὶ ὁ εὐλαὸς οἶται εἶναι δίκαιος; ³ εὐλογημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος, μὴ πολὺς ἐν ῥήμασι γίνου, οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀντικρινόμενός σοι. ⁴ μὴ γὰρ λέγε ὅτι καθαρὸς εἰμι τοῖς ἔργοις καὶ ἀμειπτός ἐναντίον αὐτοῦ. ⁵ ἀλλὰ πῶς ἂν ὁ κύριος καλήσῃ πρὸς σέ, καὶ ἀνοίξῃ χεῖλῃ αὐτοῦ μετὰ σοῦ; ⁶ εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας, ὅτι διπλοῦς ἐστὶ τῶν κατὰ σέ, καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἄξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ κυρίου ὧν ἡμάρτηκας. ⁷ ἡ ἵκνος κυρίου εὐρήσεις, ἡ εἰς τὰ ἐσχάτα ἀσίκου ἃ ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ; ⁸ ὑψηλὸς ὁ οὐρανὸς, καὶ τί ποιήσεις; βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ἄδου, τί οἶδας; ⁹ ἡ μακρότερα μέτρου γῆς, ἡ εὐρους θαλάσσης; ¹⁰ ἔάν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ἐποίησας; ¹¹ αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, ἰδὼν δὲ ἄτοπα οὐ παρόψεται. ¹² ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται λόγοις. βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς, ἴσα ὄνῳ ἐρημίτῃ. ¹³ εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν. ¹⁴ εἰ ἀνομὸν τί ἐστὶν ἐν χειρσί σου, πόρῳ ποιήσῃς αὐτὸ ἀπὸ σοῦ, ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω. ¹⁵ οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ὕδωρ καθαρὸν. ἐκδύσῃ δὲ ῥύπον, καὶ οὐ μὴ φοβηθήσῃ. ¹⁶ καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ, ὥσπερ κύμα παρελθὸν, καὶ οὐ πτοηθήσῃ. ¹⁷ ἡ δὲ εὐχὴ σου ὥσπερ ἑωσφόρος, ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι ζῶη. ¹⁸ πεποισθῶς τε ἔσῃ, ὅτι ἐστὶ σοι ἑλπίς, ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανεύεται σοι εἰρήνη. ¹⁹ ἡ συχάσεις γὰρ, καὶ οὐκ ἐστὶ ὁ πολεμῶν σε. μετα-

μεταβαλλόμενοι δὲ πολλοὶ σου δηθή-
σονται. ²⁰ σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολεί-
ψει. ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλεια,
ὁφθαλμοὶ δὲ ἄσπεῶν τακίσονται.

Κ Ε Φ. Ι Β'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² εἴτα ὑμεῖς
ἐστὲ ἄνθρωποι, ἢ μεθ' ὑμῶν τελευτή-
σει σοφία; ³ καί μοι μὲν καρδία καθ'
ὑμᾶς ἐστίν, ⁴ δίκαιος γὰρ ἄνθρωπος καὶ
ἀμειπτος ἐγεννήθη εἰς χλευάσμα. ⁵ εἰς
χρόνον γὰρ ταπὶν ἠτοίμαστο πεσεῖν
ὑπὸ ἄλλων, ⁶ οἴκους τε αὐτοῦ ἐκπορ-
θεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ
μηδεὶς πεποιθέτω πονηρός ὧν ἀθῶος
ἐσεσθαι, ὅσοι παροργίζουσι τὸν κύ-
ριον, ὥς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται.
⁷ ἀλλὰ δὴ ἐρώτησον τετράποδα ἕάν σοι
εἴπωσι, πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἕάν σοι
ἀπαγγείλωσιν. ⁸ ἐκδιηγῆσαι γῇ, ἕάν
σοι φράσῃ, καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ
ἐχθροὶ τῆς θαλάσσης. ⁹ τίς οὖν οὐκ
ἔγνω ἐν πάσι τούτοις, ὅτι χεὶρ κυρίου
ἐποίησε ταῦτα; ¹⁰ εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ
ψυχὴ πάντων ζώντων, καὶ πνεῦμα
παντὸς ἀνθρώπου. ¹¹ οὗς μὲν γὰρ ῥή-
ματα διακρίνει, λάρυγξ δὲ σῖτα γεύε-
ται. ¹² ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία, ἐν δὲ
πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη. ¹³ παρ' αὐτῶν
σοφία καὶ δύναμις, αὐτῷ βουλή καὶ
σύνεσις. ¹⁴ ἕάν καταβάλῃ, τίς οἰκοδο-
μήσει; ἕάν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπων, τίς
ἀνοίξει; ¹⁵ ἕάν καλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξη-
ρανεῖ τὴν γῆν. ἕάν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλε-
σεν αὐτὴν καταστρέψας. ¹⁶ παρ' αὐτῶν
κράτος καὶ ἰσχύς, αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ
σύνεσις. ¹⁷ διαγών βουλευτὰς αἰχμα-
λώτους, κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησε. ¹⁸ καθ-
ιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, καὶ
περιέδρυσεν ζώῃ ὁσφύας αὐτῶν. ¹⁹ ἐξα-
ποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, δυνά-
στας δὲ γῆς κατέστρεψε. ²⁰ διαλλάσ-
σων χεῖλη πιστῶν, σύνεσιν δὲ πρεσβυ-
τέρων ἔγνω. ²¹ ἐκχέων ἀτιμίαν ἐπ'
ἄρχοντας, ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο. ²² ἀνα-
καλύπτων βαθεῖα ἐκ σκότους, ἐξήγαγε
δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου. ²³ πλα-
νὼν ἔθνη καὶ ἀπολλύνων αὐτὰ, κατα-
στρωννύων ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐ-
τά. ²⁴ διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων
γῆς. ἐπλάνησε δὲ αὐτοὺς ἐν ὁδοῖς ἢ
οὐκ ᾔδεισαν. ²⁵ ψηλαφήσασαν σκότος

καὶ μὴ φῶς, πλανηθεῖνσαν δὲ ὥςπερ
ὁ μεθύων.

Κ Ε Φ. Ι Γ'.

Ἰδοὺ ταῦτα ἐώρακέ μου ὁ ὁφθαλ-
μὸς, καὶ ἀκήκοέ μου τὸ οὖς. ² καὶ οἶδα
ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὐκ
ἀσυνετώτερός εἰμι ὑμῶν. ³ οὐ μὴν δὲ
ἀλλ' ἐγὼ πρὸς κύριον λαλήσω, ἐλέγξω
δὲ ἐναντίον αὐτοῦ ἕαν βούληται. ⁴ ὑμεῖς
δὲ ἐστὲ ἱατροὶ ἄδικοι, καὶ ἱαταὶ κακῶν
πάντες. ⁵ εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ
ἀποβήσεται ὑμῖν σοφία. ⁶ ἀκούσατε δὲ
ἐλεγχον τοῦ στόματός μου, κρίσιν δὲ
χειλέων μου προσέχετε. ⁷ πότερον οὐκ
ἐναντι κυρίου λαλεῖτε, ἐναντι δὲ αὐ-
τοῦ φθέγγεσθε δόλον; ⁸ ἢ ὑποστελεῖ-
σθε; ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γίνεσθε.
⁹ καλὸν γὰρ ἕαν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς. εἰ γὰρ
τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε
αὐτῷ, ¹⁰ οὐθὲν ἤττον ἐλέγξει ὑμᾶς. εἰ
δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμασέσθε,
¹¹ πότερον οὐχ ἢ δῖνα αὐτοῦ στροβή-
σει ὑμᾶς; ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ ἐπι-
πεσεῖται ὑμῖν, ¹² ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν
τὸ γαυρίαμα ἴσα σποδῶ, τὸ δὲ σῶμα
πῆλινον. ¹³ κωφεύσατε ἵνα λαλήσω καὶ
ἀναπαύσωμαι θυμοῦ, ¹⁴ ἀναλαβὼν τὰς
σάρκας μου τοῖς ὁδοῦσι, ψυχὴν δὲ μου
θήσω ἐν χειρὶ. ¹⁵ ἕάν με χειρώσῃται ὁ
δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἤρκαται, ἢ μὴν λαλή-
σω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ
τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν,
οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύ-
σεται. ¹⁷ ἀκούσατε ἀκούσατε τὰ ῥή-
ματά μου, ἀναγγελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούον-
των. ¹⁸ ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τοῦ κρίμα-
τός μου, οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφα-
νοῦμαι. ¹⁹ τίς γὰρ ἐστίν ὁ κριθισόμε-
νός μοι, ὅτι νῦν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω;
²⁰ θυεῖν δέ μοι χρῆσι, τότε ἀπὸ τοῦ
προσώπου σου οὐ κρυβήσομαι. ²¹ τὴν
χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου, καὶ ὁ φόβος
σου μὴ με καταπλησέτω. ²² εἴτα κα-
λέσεις, ἐγὼ δὲ σοι ὑπακούσομαι, ἢ
λαλήσεις, ἐγὼ δὲ σοι δώσω ἀνταπόκρι-
σιν. ²³ πόσαι εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι μου
καὶ ἀνομίαι μου, διδάξόν με τίνες εἰσὶ;
²⁴ διατί ἀπ' ἐμοῦ κρυπτή, ἤγησαι δέ
με ὑπεραντίον σοι; ²⁵ ἢ ὥς φύλλον κι-
νούμενον ὑπὸ ἀνέμου ἐυλαβηθήσῃ, ἢ
ὥς χόρτω φερομένῳ ὑπὸ πνεύματος
ἀντί-

ἀντίκεισάι μοι; ²⁶ ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακὰ, περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας. ²⁷ ἔθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κολύματι, ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα, εἰς δὲ ῥίζας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου. ²⁸ ὃ παλαιοῦται ἴσα ἀσκιῶ, ἢ ὥσπερ ἱμάτιον σητόβρωτον.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος καὶ πλήρης ὀργῆς, ² ἢ ὥσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιά, καὶ οὐ μὴ στῇ. ³ οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποιήσω, καὶ τούτον ἐποίησας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου; ⁴ τίς γὰρ καθαρὸς ἐστὶ ἀπὸ ῥύπου; ἀλλ' οὐθίς, ⁵ ἔαν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ. εἰς χρόνον ἔθου, καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ. ⁶ ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ εὐδοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μισθωτός. ⁷ ἐστὶ γὰρ δένδρον ἑλπίς, ἔαν γὰρ ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, καὶ ὁ ῥάδαμος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκλείπῃ. ⁸ ἔαν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἢ ῥίζα αὐτοῦ, ἐπ' δὲ πέτρα τελευτήσῃ, τὸ στέλεχος αὐτοῦ ⁹ ἀπὸ ὁσμῆς ὕδατος ἀνθήσει. ποιήσει δὲ θεωρισμὸν, ὥσπερ νεόφυτον. ¹⁰ ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ὥχeto, πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκ ἔτι ἐστί. ¹¹ χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα, ποταμὸς δὲ ἐξημωθεὶς ἐξηράνηθ. ¹² ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς οὐ μὴ ἀναστῇ ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ σπυρῶσῃ, καὶ οὐκ ἐξυπνισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν. ¹³ εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ἄδῃ με ἐφύλαξας, ἐκρυψας δέ με ἕως ἂν παύσῃται σου ἡ ὀργή, καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ. ¹⁴ ἔαν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, ζῆσεται συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. ὑπομενῶ ἕως πάλιν γενῶμαι. ¹⁵ εἴτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιῶ. ¹⁶ ἡρώδημης δέ μου τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν μου. ¹⁷ ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, ἐπεσημῆνω δὲ εἴτι ἄκων παρέβην. ¹⁸ καὶ πλὴν ὅρος πίπτει διαπεσῆται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. ¹⁹ λίθους ἐλέανεν ὕδατα, καὶ κατέκλυ-

σεν ὕδατα ὕπνια τοῦ χύματος τῆς γῆς. καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεας. ²⁰ ὥσας αὐτὸν εἰ τέλος, καὶ ὥχeto. ἐπέστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας. ²¹ πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐκ οἶδεν. ἔαν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπίσταται. ²² ἀλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἢ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐπένθησεν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Υ πολαβὼν δὲ Ἐλισάβ. ὁ Θαυμανίτης λέγει. ² πότερον σοφὸς ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεῦμα, καὶ ἐνέπλησε πόνον γαστρός, ³ ἐλέγχων ἐν ῥήμασι οἷς οὐ δεῖ, καὶ ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος; ⁴ οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἐναντι τοῦ κυρίου; ⁵ ἐνοχος εἰ ῥήμασι στόματός σου, οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυναστῶν. ⁶ ἐλέγχεις σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ ἐγώ, τὰ δὲ χεῖρή σου καταμαρτυροῦσιν σου. ⁷ τί γάρ; μὴ πρόωτος ἀνθρώπων ἐγεννήθης; ἢ πρὸ θινῶν ἐπάγης; ⁸ ἢ σύνταγμα κυρίου ἀκήκοας; ἢ συμβούλῳ σοι ἐχρήσατο ὁ θεός; εἰς δὲ σε ἀφίκετο σοφία; ⁹ τί γὰρ οἶδας ὃ οὐκ οἶδαμεν; ἢ τί συνίεις σὺ, ὃ οὐ καὶ ἡμεῖς; ¹⁰ καὶ γε πρεσβυτῆς καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, βαρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις. ¹¹ ὀλίγα ὦν ἡμαρτήκας μεμαστίγωσαι, μεγάλως υπερβαλλόντως λελάληκας. ¹² τί ἐτόλμησεν ἡ καρδιά σου; ἢ τί ἐπηνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου; ¹³ ὅτι θυμὸν ἐρῶν-ξας ἐναντι κυρίου, ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦτα. ¹⁴ τίς γὰρ ὦν βροτὸς, ὅτι ἐστὶ ἀμemptος; ἢ ὡς ἐσό-μενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός; ¹⁵ εἰ κατὰ ἀγίον οὐ πιστεῖται, οὐρανὸς δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ ἔα δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνὴρ, πίων ἀδικίας ἴσα ποτῶ. ¹⁷ ἀναγγελῶ δέ σοι, ἀκούε μου, ἃ δὴ ἐώρακα ἀναγγελῶ σοι, ¹⁸ ἃ σοφοὶ ἔροῦσιν, καὶ οὐκ ἐκρυψαν πατέρες αὐτῶν. ¹⁹ αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῇ, καὶ οὐκ ἐπῆλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς. ²⁰ πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, ἔτῃ δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυναστή. ²¹ ὃ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὧσιν αὐτοῦ. ὅταν δοκῇ ἡδὴ εἰρηνεύειν, ἤξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή. ²² μὴ πιστευετω

πιστενέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκό-
τους. ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας
σιδήρου, ²³ κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα
γυφίν. οἶδε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς
πτῶμα. ²⁴ ἡμέρα δὲ σκοτεινὴ αὐτὸν
στροβήσει, ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐ-
τὸν καθέξει, ὥσπερ στρατηγὸς πρωτο-
στάτης πίπτων. ²⁵ ὅτι ἤρκεν χεῖρας
ἐναντίον τοῦ κυρίου, ἐναντί δὲ κυρίου
παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν. ²⁶ ἔδρα-
με δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ὕβρις ἐν πάχει
νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ. ²⁷ ὅτι ἐκάλυψε
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ,
καὶ ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν μη-
ρίων. ²⁸ αὐλισθεὶ δὲ πόλεις ἐρημούς,
εἰσέλθοι δὲ εἰς οἴκους ἀοικητούς. αἱ δὲ
ἐκείνοι ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποιοῦνται.
²⁹ οὔτε μὴ πλουτισθῇ, οὔτε μὴ μείνῃ
αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα. οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ
τὴν γῆν σκίαν, ³⁰ οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ
σκότος. τὸν βλαστὸν αὐτοῦ μαράναι
ἀνεμος, ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος.
³¹ μὴ πιστενέτω ὅτι ὑπομενεῖ, κενά
γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ. ³² ἡ τομὴ αὐ-
τοῦ πρὸ ὥρας φθαρήσεται, καὶ ὁ ῥά-
δαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ. ³³ τρυ-
γηθεὶ δὲ ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας, ἐκπέ-
σοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας. ³⁴ μαρτύριον
γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος. πῦρ δὲ καύσει
οἴκους δωροδεκτῶν. ³⁵ ἐν γαστροὶ δὲ
λήφεται ὀδύνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ
κενά, ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

Κ Ε Φ. Ις'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² ἀκήνοα
τοιαῦτα πολλὰ, παρακλήτορες κακῶν
πάντες. ³ τί γὰρ μὴ τάξις ἐστὶ ῥήμασι
πνεύματος; ἡ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι
ἀποκρίνη; ⁴ καγὼ καθ' ὑμᾶς λαλήσω.
εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς
ἐμῆς, εἴτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν ῥήμασι. κι-
νήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλὴν. ⁵ εἴη δὲ
ἰσχύς ἐν τῷ στόματί μου, κίνησιν δὲ
χειλέων οὐ φείσομαι. ⁶ εἰαν γὰρ λαλή-
σω, οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα. εἰαν δὲ
καὶ σιωπήσω, τί ἔλλαιττον τρωθήσο-
μαι; ⁷ νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκε
μωρὸν σεσηπότα, ⁸ καὶ ἐπελάβου μου.
εἰς μαρτύριον ἐγενήθη, καὶ ἀνέστη ἐν
ἐμοὶ τὸ ψεῦδος μου, κατὰ πρόσωπόν μου
ἀνταπεκρίθη. ⁹ ὀργῇ χρησάμενος
κατέβαλέ με, ἐβρουξεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς

ὀδόντας, βέλη πειρατῶν αὐτοῦ ἐπ'
ἐμοὶ ἔπεσαν. ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλα-
το, ὅξεϊ ἔπαισέ με εἰς τὰ γόνατα, ὁμο-
θυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοί.
¹¹ παρέδωκε γὰρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας
ἀδίκων, ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἐξῆλθέ με.
¹² εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με. λαβὼν
με τῆς κόμης διέτιλε, κατέστησέ με ὡς-
περ σκοπὸν. ¹³ ἐκύκλωσάν με λογχαῖς
βάλλοντες εἰς νεφροῦς μου, οὐ φειδό-
μενοι ἐξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολὴν
μου. ¹⁴ κατέβαλόν με πτῶμα ἐπὶ πτώ-
ματι, ἔδραμον πρὸς με δυνάμενοι.
¹⁵ σάκκον ἐῤῥάψαν ἐπὶ βύρσης μου, τὸ
δὲ σθένος μου ἐν γῇ ἐσβέσθη. ¹⁶ ἡ γα-
στὴρ μου συγκέκασται ἀπὸ κλαυθμοῦ,
ἐπὶ δὲ βλεφάροις μου σκία. ¹⁷ ἀδίκων
δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσὶ μου, εὐχὴ δὲ μου
καθαρά. ¹⁸ γῆ μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἵ-
ματι τῆς σαρκὸς μου, μηδὲ εἴη τόπος
τῇ κραυγῇ μου. ¹⁹ καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐ-
ρανοῖς ὁ μάρτυς μου, ὁ δὲ συνίστωρ
μου ἐν ὑψίστοις. ²⁰ ἀφικοῖτό μου ἡ
δέησις πρὸς κύριον, ἐναντί δὲ αὐτοῦ
στάζοι μου ὁ ὀφθαλμός. ²¹ εἴη δὲ
ἐλεγχος ἀνδρὶ ἐναντί κυρίου, καὶ νῖψ
ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐτοῦ. ²² ἔτη
δὲ ἀριθμητὰ ἤκασιν, ὁδῶ δὲ ἡ οὐκ
ἐπαναστραφησομαι, πορεύσομαι.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, δέο-
μαι δὲ ταφῆς, καὶ οὐ τυγχάνω. ² λίσ-
σομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας; ³ ἐκλε-
ψαν δὲ μου τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι.
τίς ἐστιν οὗτος; τῇ χειρὶ μου συνδεθη-
τω. ⁴ ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρουψας ἀ-
πὸ φρονήσεως, διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώ-
σῃς αὐτούς. ⁵ τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κα-
κίας, ὀφθαλμοὶ δὲ ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν.
⁶ ἔθου δὲ με θρύλλημα ἐν ἔθνεσι, γέ-
λως δὲ αὐτοῖς ἀπέβην. ⁷ πεπώρωνται
γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί μου, πε-
πολιορκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων.
⁸ θαῦμα ἔσχεν ἀληθινούς ἐπὶ τούτῳ,
δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπανασταίη.
⁹ σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν,
καθαρός δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος.
¹⁰ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρεῖδετε καὶ
δεῦτε δὴ, οὐ γὰρ εὐρίσκω ἐν ὑμῖν ἀλη-
θές. ¹¹ αἱ ἡμέραι μου παρελήθον ἐν
βρόμῳ, ἐρῶαγὴ δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρ-
δίας

δίας μου. ¹² νύκτα εἰς ἡμέραν ἔθνηκα, φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους. ¹³ ἂν γὰρ ὑπομείνω, ἄδης μου ὁ οἶκος, ἐν δὲ γνόφῳ ἔστρωται μου ἡ στρωμνή. ¹⁴ θάνατον ἐπεκαλεσάμην πατέρα μου εἶται, μητέρα δὲ μου καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν. ¹⁵ ποῦ οὖν μου ἐστὶ ἐστὶν ἡ ἐλπίς, ἢ τὰ ἀγαθὰ μου ὀψομαι; ¹⁶ ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς ἄδην καταβήσονται; ἢ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χόματος καταβρομεῖται;

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Υπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυρίτης λέγει. ² μέχρι τίνος οὐ παύσῃ; ἐπίσχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν. ³ διατί δὲ ὥσπερ τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου; ⁴ κέχρηται σοι ὀργή. τί γὰρ, ἂν σὺ ἀποθάνῃς, αἰοικητός ἡ ὑπ' οὐρανόν; ἢ καταστραφῆται ὅρη ἐκ θεμελίων; ⁵ καὶ φῶς ἀσβεῶν σβησθήσεται, καὶ οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ. ⁶ τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτῃ. ⁷ θηρεύσασαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή. ⁸ ἐμβέβληται δὲ ὁ πούς αὐτοῦ ἐν παγίδι, ἐν δικτυῷ ἐλίχθει. ⁹ ἔλθοισαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες, κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας. ¹⁰ κέκρυπται ἐν τῇ γῇ σκονίνιον αὐτοῦ, καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβον. κύκλω ¹¹ ὀλέσασαν αὐτὸν ὠδύναι. πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στενῷ. ¹² πτώμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἐξαισίον. ¹³ βρωθείησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν, κατέδεται δὲ αὐτοῦ τὰ ὠρεῖα θάνατος. ¹⁴ ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἡσυχία, σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτία βασιλική. ¹⁵ κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείω. ¹⁶ ὑποκάτωθεν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνωθεν ἐπιτεσεῖται θερισμὸς αὐτοῦ. ¹⁷ τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπώλοιτο ἐκ γῆς, καὶ ὑπάρξει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω. ¹⁸ ἀπώσκειν αὐτὸν ἐκ φωτός εἰς σκότος. ¹⁹ οὐκ ἔσται ἐπίγνωτος ἐν λαῷ αὐτοῦ, οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν οἰκός αὐτοῦ. ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ ζήσονται ἕτεροι, ²⁰ ἐπ'

αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι, πρώτους δὲ ἔσχε θαῦμα. ²¹ οὗτοί εἰσιν οἱ οἰκοὶ ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ εὐδότων τὸν κύριον.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² ἕως τίς ἔγκοπον ποιήσετε ψυχῇ μου, καὶ καθαιρεῖτε με λόγοις; ³ γινώτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίησέ με οὕτως. καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυρόμενοί με ἐπικεῖσθέ μοι. ⁴ ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην, παρ' ἐμοὶ δὲ αὐλίζεται πλάνος. λαλήσατε ῥήματα ἃ οὐκ εἶδε, τὰ δὲ ῥήματα μου πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ. ⁵ ἔα δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγάλυνεσθε, ἐνάλλεσθε δὲ μοι ὀνειδίει. ⁶ γινώτε οὖν ὅτι κύριός ἐστιν ὁ ταραξας, ὁχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεν. ⁷ ἰδοὺ γελῶ ὀνειδίει, οὐ λαλήσω. κενράξομαι, καὶ οὐδαμοῦ κρέμα. ⁸ κύκλω περιωκοδόμημαι, καὶ οὐ μὴ διαβῶ, ἐπὶ πρόσωπον μου σκότος ἔθετο. ⁹ τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν, ἀφῆλε δὲ στέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου. ¹⁰ διέσπασέ με κύκλω καὶ ὠγόμην, ἐξέκωψε δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου. ¹¹ δαινῶς δὲ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, ἡγήσατο δὲ με ὥσπερ ἐχθρόν. ¹² ὁμοθυμαδὸν δὲ ἦλθον τὰ παρρηγία αὐτοῦ ἐπ' ἐμοί, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐγκαθέτοι. ¹³ ἀπ' ἐμοῦ ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ. φίλοι δὲ μου ἀνελεήμονες γεγένησιν. ¹⁴ οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου. ¹⁵ γείτονες οἰκίας θεράπαιναί τε μου, ἀλλογενὴς ἡμῖν ἐναντίον αὐτῶν. ¹⁶ θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσε. στόμα δὲ μου ἐδέετο, ¹⁷ καὶ ἐκέτευν τὴν γυναῖκά μου, προσεκαλούμην δὲ κολακῆων υἱοὺς παλλακίδων μου. ¹⁸ οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα με ἀπεποιήσαντο. ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμοῦ λαλοῦσιν. ¹⁹ ἐβδελύξαντό με οἱ ἰδόντες με. οὐς δὴ ἡγάπηκειν, ἐπανεστῆσαν μοι. ²⁰ ἐν δερματί μου ἐσάπθον αἱ σάρκες μου, τὰ δὲ ὅσα μου ἐν ὁδοῦσιν ἔχεται. ²¹ ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με ὦ φίλοι, χεῖρ γὰρ κυρίου ἡ ἀσφαμένη μου ἐστίν. ²² διατί με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος;

ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ ἐμπίπλασθε; ²³ τίς γὰρ ἂν δοίῃ γραφῆναι τὰ ὅμα-
τά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς
τὸν αἰῶνα; ²⁴ ἐν γραφεῖῳ σιδηρῷ καὶ
μολίβῳ, ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι; ²⁵ οἶ-
δα γὰρ ὅτι ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με
μέλλων, ἐπὶ γῆς ²⁶ ἀναστῆσαι τὸ δέρ-
μα μου τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα. παρὰ
κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη,
²⁷ ἃ ἐγὼ ξμαντῶ συνεπίσταμαι, ἃ ὁ
ὀφθαλμός μου ἑώρακε, καὶ οὐκ ἄλ-
λος, πάντα δέ μοι συνετελέσται ἐν
κόλπῳ. ²⁸ εἰ δὲ καὶ ἐροῦτε, τί ἐροῦμεν
ἐναντι αὐτοῦ, καὶ ὅζαν λόγου εὐρή-
σομεν ἐν αὐτῷ; ²⁹ εὐλαβήθητε δὴ καὶ
ὕμεις ἀπὸ ἐπικαλύμματος, θυμὸς γὰρ
ἐπ' ἀνομούς ἐπελεύσεται. καὶ τότε
γνωσκονται, ποῦ ἐστι αὐτῶν ἡ ὕλη.

Κ Ε Φ. Κ'.

Υπολαβὼν δὲ Σωφῶρ ὁ Μιναῖος λέ-
γει. ² οὐχ οὕτως ὑπελάμβανον ἀντε-
ρεῖν σε ταῦτα, καὶ οὐχὶ συνίετε μᾶλλον
ἢ καὶ ἐγώ. ³ παιδείαν ἐντροπῆς μου
ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέ-
σεως ἀποκρίνεταιί μοι. ⁴ μὴ ταῦτα
ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄν-
θρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ⁵ εὐφροσύνη δὲ
ἀσεβῶν πτωμα ἐξαίσιον, χαρμονὴ δὲ
παρὰ νόμων ἀπώλεια. ⁶ ἔὰν ἀναβῇ εἰς
οὐρανὸν αὐτοῦ τὰ δῶρα, ἢ δὲ θυσία
αὐτοῦ νεφῶν ἄσχηται. ⁷ ὅταν γὰρ δο-
κῇ ἡδὴ κατεστηρίχθαι, τότε εἰς τέλος
ἀπολείται. οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν ἐροῦσι,
ποῦ ἐστιν; ⁸ ὥσπερ ἐνύπνιον ἐκπετα-
σθὲν οὐ μὴ εὐρεθῇ, ἔπη δὲ ὥσπερ
φάσμα νυκτερινόν. ⁹ ὀφθαλμὸς παρ-
έβλεψε, καὶ οὐ προσθήσει, καὶ οὐκ ἔτι
προσροήσῃ αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ.
¹⁰ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσασαι ἐγχο-
νες, αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσασαι
ὀδύναι. ¹¹ ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν
νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ
χώματος κοιμηθήσεται. ¹² ἔὰν γλυ-
κανθῇ ἐν στόματι αὐτοῦ κακία, κρύ-
ψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
¹³ οὐ φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκατα-
λείψει αὐτήν. καὶ συνάξει αὐτήν ἐν
μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ οὐ
μὴ δυνηθῇ βοηθῆσαι ἑαυτῷ. χολὴ
ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ. ¹⁵ πλοῦτος
ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεθήσεται, ἐξ

οἰκίας αὐτοῦ ἐξεκλύσει αὐτὸν ἄγγελος.
¹⁶ θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν,
ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὄφεως. ¹⁷ μὴ
ἴδοι ἄμελξιν νομαδῶν, μὴδὲ νομάς μέ-
λιτος καὶ βουτύρου. ¹⁸ εἰς κενὰ καὶ
μάταια ἐκοπίασεν. πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ
γενύσεται. ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος,
ἀκατάποτος. ¹⁹ πολλῶν γὰρ δυνατῶν
οἴκους ἔθλασεν. δαίταν δὲ ἤρπασε,
καὶ οὐκ ἔστησεν. ²⁰ οὐκ ἐστιν αὐτοῦ
σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν, ἐν ἐπιθυμίᾳ
αὐτοῦ οὐ σωθήσεται. ²¹ οὐκ ἐστιν
ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ, διὰ
τοῦτο οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά.
²² ὅταν δὲ δοκῇ ἡδὴ πεπληρωσθαι,
θλιβήσεται, πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐ-
τὸν ἐπελεύσεται. ²³ εἴ πως εἰ πληρω-
σαι γαστέρα αὐτοῦ, ἐπαποστείλαι ἐπ'
αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς, νίψαι ἐπ' αὐτὸν
ὀδύναι. ²⁴ καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς
σιδήρου. τρώσαι αὐτὸν τόξον χάλ-
κειον. ²⁵ διεξέλθοι δὲ διὰ σώματος
αὐτοῦ βέλος, ἄστρο δὲ ἐν διαίταις αὐ-
τοῦ. περιπατήσασιν ἐπ' αὐτῷ φό-
βοι, ²⁶ πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομεί-
ναι. κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἀκαυστον,
κακώσαι δὲ αὐτοῦ ἐπὶ ἡλύτος τὸν οἶκον.
²⁷ ἀνακαλύψαι δὲ αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς
τὰς ἀνομίας, γῇ δὲ ἐπανασταίῃ αὐτῷ.
²⁸ ἐκλύσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια
εἰς τέλος, ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι αὐτῷ.
²⁹ αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς
παρὰ κυρίου, καὶ κτῆμα ὑπαρχόντων
αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² ἀκούσα-
τε ἀκούσατέ μου τῶν λόγων, ἵνα μὴ ἦ
μοι παρ' ὕμιν αὕτη ἡ παρακλήσις.
³ ἄρατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω, εἴτ' οὐ
καταγέλαστέ με. ⁴ τί γάρ; μὴ ἄν-
θρώπου μου ἡ ἑλεγχίς; ἢ διὰ τί οὐ
θυμωθήσομαι; ⁵ εἰςβλέψαντες εἰς ἐμὲ
θαυμάσετε, χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι.
⁶ ἔὰν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα. ἔχ-
ουσι δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι. ⁷ διὰ
τί ἀσεβεῖς ζῶσι, πεπαλαίωνται δὲ καὶ
ἐν πλούτῳ; ⁸ ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ
ψυχὴν, τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς. ⁹ οἱ οἴκοι αὐτῶν εὐθηνούσι, φό-
βος δὲ οὐδαμοῦ, μᾶστις δὲ παρὰ κυ-
ρίου οὐκ ἐστιν ἐπ' αὐτοῖς. ¹⁰ ἡ βρῶς
αὐτῶν

αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησε, διεσώθη δὲ αὐ-
τῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφα-
λεν. ¹¹ μένουσι δὲ ὡς πρόβατα αἰώνια,
τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζουσιν.
¹² ἀναλαβόντες ψαλτήριον καὶ κιθά-
ραν, καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ.
¹³ συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον
αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ἄδου ἐκοιμη-
θησαν. ¹⁴ λέγει δὲ κυρίῳ, ἀπόστα ἀπ'
ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ βούλομαι.
¹⁵ τί ἱκανὸς, ὅτι δουλεύομεν αὐτῷ;
καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι ἀπαντήσομεν αὐ-
τῷ; ¹⁶ ἐν χερσὶ γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ ἀ-
γαθὰ, ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ.
¹⁷ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσεβῶν λύχνος
σβεσθήσεται, ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ
καταστροφή, ὠδίνες δὲ αὐτοὺς ἔξου-
σιν ἀπὸ ὁργῆς. ¹⁸ ἔσονται δὲ ὡς περ
ἄχρυα ὑπὲρ ἀνέμου, ἡ ὥσπερ χοιροστός
ὃν ὑφείλετο λαίλαψ. ¹⁹ ἐκλείπει υἱούς
τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀνταποδώσει
πρὸς αὐτὸν καὶ γνώσεται. ²⁰ ἴδουσιν
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφα-
γὴν, ἀπὸ δὲ κυρίου μὴ διασωθεῖη.
²¹ ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀριθμοὶ μυriῶν αὐτοῦ
διηρέθησαν. ²² πότερον οὐχὶ ὁ κύριος
ἐστὶν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστή-
μην; αὐτὸς δὲ φόνους διακρίνει; ²³ οὐ-
τος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης
αὐτοῦ, ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν.
²⁴ τὰ δὲ ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέα-
τος, μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται. ²⁵ ὁ
δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ φα-
γὼν οὐδὲν ἀγαθόν. ²⁶ ὁμοθυμαδὸν δὲ
ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, σαπρία δὲ αὐτοὺς
ἐκάλυψεν. ²⁷ ὥστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλ-
μη ἐπίκεισθε μοι ²⁸ ὥστε ἐρεῖτε, ποῦ
ἐστὶν οἶκος ἄρχοντος, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ
σκέπη τῶν σκληρωμάτων τῶν ἀσεβῶν;
²⁹ ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν,
καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτρι-
ώσετε. ³⁰ ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας
κουφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὁρ-
γῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. ³¹ τίς ἀπ-
αγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐποίησε; τίς ἀντα-
πιδώσει αὐτῷ; ³² καὶ αὐτὸς εἰς τά-
φους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν
ἡγούπηνησεν. ³³ ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ
χάλικες χερμαῖόρου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ

πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμ-
προσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι. ³⁴ πῶς
δὲ παρακαλεῖτέ με κενά; τὸ δὲ ἐμὲ
καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδὲν.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Υπολαβὼν δὲ Ἐλισάξ ὁ Θαιμανίτης
λέγει. ² πότερον οὐχὶ ὁ κύριος ἐστὶν
ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; ³ τί
γὰρ μέλει τῷ κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἤσθα τοῖς
ἔργοις ἀμεμπτος, ἡ ὠφέλεια ὅτι ἀπλώ-
σης τὴν ὁδόν σου; ⁴ ἡ λόγον σου ποι-
οῦμενος ἐλέγξεις, καὶ συνεισελεύσεται
σοι εἰς κρίσιν; ⁵ πότερον οὐχὶ ἡ κακία
σου ἐστὶ πολλή, ἀναορίθμητοι δὲ σου
εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι; ⁶ ἡνεχύραζες δὲ
τοὺς ἀδελφούς σου διακένῃς, ἀμφίσιν
δὲ γυμνῶν ἀφείλου. ⁷ οὐδὲ ὕδωρ δι-
ψῶντας ἐπότισας, ἀλλὰ πεινῶντων
ἐστέρησας ψωμόν. ⁸ ἐθαύμασας δὲ
τινῶν πρόσωπον, ὥκισας δὲ τοὺς ἐπὶ
τῆς γῆς. ⁹ χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κε-
νάς, ὀρφανοὺς δὲ ἐκώκωσας. ¹⁰ τοι-
γαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες, καὶ ἐ-
σπούδασέ σε πόλεμος ἐξαίσιος. ¹¹ τὸ
φῶς σοι σκότος ἀπέβη, κοιμήθῃτα δὲ
ὕδωρ σε ἐκάλυψε. ¹² μὴ οὐχὶ ὁ τὰ ὑ-
ψηλὰ ναίων ἐφορᾷ; τοὺς δὲ ὕβροι γε-
ρομένους ἐταπεινώσῃ; ¹³ καὶ εἶπας, τί
ἔγνων ὁ ἰσχυρὸς, ἡ κατὰ τοῦ γνόφου
κρίνει; ¹⁴ νεφέλῃ ἀποκρυφῇ αὐτοῦ
καὶ οὐχ ὁραθήσεται, καὶ γυρὸν οὐρα-
νοῦ διαπορεύεται. ¹⁵ μὴ τριβὸν αἰῶ-
νιον φυλάξεις, ἣν ἐπάτησαν ἄνδρες δί-
καιοι, ¹⁶ οὐ συνελήφθησαν ἄωροι;
ποταμὸς ἐπιρρέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν.
¹⁷ οἱ λέγοντες, κύριος τί ποιήσει ἡμῖν;
ἡ τί ἐπαξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;
¹⁸ ὃς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν
ἀγαθῶν, βουλὴ δὲ ἀσεβῶν πόρῳ ἀπ'
αὐτοῦ. ¹⁹ ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν,
ἄμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισεν. ²⁰ εἰ μὴ ἡ-
φανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ τὸ
κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.
²¹ γενοῦ δὴ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομείνης,
εἰτα ὁ καρπὸς σου ἔσται ἐν ἀγαθοῖς.
²² ἔλαβε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξη-
γορίαν, καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ
ἐν καρδίᾳ σου. ²³ ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς
καὶ ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἐναντὶ κυρίου,
πόρῳ ἐποίησας ἀπὸ διαίτης σου ἀδι-
κον. ²⁴ θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ,
καὶ

καὶ ὡς πέτρα χεიმάρου σωφίρ. ²⁵ ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν, καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὡς περ ἀργύριον πεπυρωμένον. ²⁶ εἴτα παθῆρσιασθήσῃ ἐναντίον κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἰλαρῶς. ²⁷ εὐ- ξαμένον δέ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσε- ται σου. δώσει δέ σοι ἀποδοῦναι τὰς εὐχάς. ²⁸ ἀποκαταστήσει δέ σοι δίκαι- ταν δικαιοσύνης, ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος. ²⁹ ὅτι ἐταπείνωσας σεαυτὸν, καὶ ἐρεῖς. ὑπερηφανεύσατο, καὶ κν- φοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. ³⁰ ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Υπὸ λαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρός μου ἡ ἔλεγχίς ἐστι, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμὸν στεναγμῷ. ³ τίς δ' ἄρα γνοίη, ὅτι εὐρομῖ αὐτόν, καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος; ⁴ εἵπομι δὲ ἐμαυτοῦ κρίμα, τὸ δὲ στό- μα μου ἐμπλήσαι ἐλέγχων. ⁵ γνοίην δὲ ἰάματα ἃ μοι ἐρεῖ, αὐτοθόιμην δὲ τίνα μοι ἀπαγγελεῖ. ⁶ καὶ ἐν πολλῇ ἰσχυί ἐπελεύσεται μοι, εἴτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται. ⁷ ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγ- χος παρ' αὐτοῦ, ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου. ⁸ εἰ γὰρ πρῶτος πορεύ- σομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ, τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα; ⁹ ἀριστερὰ ποιή- σαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον, περι- βαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ ὄψομαι. ¹⁰ οἶδ' ἐπερ τὸ χρυσίον. ¹¹ ἐξελύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ, ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνω ¹² ἀπὸ ἐν- ταλμάτων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ παρέλ- θω, ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ. ¹³ εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκριεν οὐ- τως, τίς ἐστιν ὁ ἀντιπῶν αὐτῷ; ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε, καὶ ἐποίησεν. ¹⁵ διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἐσπούδακα. ρουθε- τούμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ. ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατα- σπουδάσθῃ. κατανοήσω, καὶ πτοη- θήσομαι ἐξ αὐτοῦ. ¹⁶ κύριος δὲ ἐμα- λακυνε τὴν καρδίαν μου. ὁ δὲ παντο- κράτωρ ἐσπούδασέν με. ¹⁷ οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι σκότος, πρὸ προσ- ῶπου δὲ μου ἐκάλυψε γνόφος.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Διὰ τί δὲ κύριον ἔλαθον ὥραι, ἀσε- βεῖς δὲ ² ὅριον ὑπερέβησαν, ποιμνιον σὺν ποιμένι ἀρπάσαντες; ³ ὑποζύγιον ὄρφανῶν ἀπηγάγον, καὶ βούν χηρας ἠνεχύρασαν. ⁴ ἐξέκλιναν ἀδυνατίας ἐξ ὁδοῦ δικαίας, ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρούβη- σαν πράξεις γῆς. ⁵ ἀπέβησαν δὲ ὡς περ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόν- τες τὴν ἐαυτῶν τάξιν. ἠδύνθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους. ⁶ ἄγρον πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδύνατοι ἀμπελώνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ εἰργάσαντο. ⁷ γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοί- μισαν ἄνεν ἱματίων, ἀμφίᾳσιν δὲ ψυ- χῆς αὐτῶν ἀφείλαντο. ⁸ ἀπὸ ψεκᾶδων ὀρέων ὑγραίνονται, παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἐαυτοὺς σκέπην, πέτραν περιεβάλλοντο. ⁹ ἥρπασαν ὄρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, ἐκ- πεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν. ¹⁰ γυμνοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, πεινῶντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο. ¹¹ ἐν στενοῖς ἀδί- κως ἐνήδρευσαν, ὁδὸν δὲ δικαίαν οὐκ ᾔδεισαν. ¹² οὐ ἐκ πόλεως καὶ οἰκῶν ἰδίων ἐξεβάλλοντο, ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστε- ναξε μέγα. αὐτὸς δὲ διατί τούτων ἐπι- σκοπῇν οὐ πεποίηται; ¹³ ἐπὶ γῆς ὄν- των αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδεισαν, οὐδὲ ἀτρα- ποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν. ¹⁴ γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκοτος, καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς. ¹⁵ καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξε σκό- τος, λέγων. οὐ προνοήσῃ με ὀφθαλ- μός, καὶ ἀποκροπήν προσώπῳ ἐθετο. ¹⁶ διώρουν ἐν σκότει οἰκίας, ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς, οὐ ἐπέγνωσαν φῶς. ¹⁷ ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶτ' σκιά θανάτου, ὅτι ἐπιγνώσεται ταραχος σκιάς θανάτου. ¹⁸ ἐλαφρὸς ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, καταρα- θεῖη ἡ μερίς αὐτῶν ἐπὶ γῆς, ἀναφα- νεῖ δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ γῆς ξηρά. ¹⁹ ²⁰ ἀγκαλίδα γὰρ ὄρφανῶν ἥρπα- σαν, εἴτ' ἀνεννήσθη αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία. ὡς περ δὲ οὐμίχλη δρόσου ἀφανῆς ἐγέ- νετο. ἀποδοθεῖη δὲ αὐτῷ ἃ ἐπραξεν, συντριβεῖ δὲ πᾶς ἀδικος ἴσα ξύλω ἀνιάτω. ²¹ στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησε, καὶ γύναιον οὐκ ἠλέησε, ²² θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνατοὺς. ἀναστὰς τοι-

γαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κατὰ τῆς
ἑαυτοῦ ζωῆς. ²³ μαλακισθεὶς μὴ ἐλ-
πιζέτω ὑγιασθῆναι, ἀλλὰ πεσεῖται νό-
σω. ²⁴ πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὑψω-
μα αὐτοῦ, ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη
ἐν καυματι, ἢ ὥσπερ στάχυς ἀπὸ κα-
λάμης αὐτόματος ἀποπεσών. ²⁵ εἰ δὲ
μὴ, τίς ἐστιν ὁ φάμενος ψευδῇ με λέ-
γειν, καὶ θήσῃ εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά
μου;

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

^Υπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης
λέγει. ² τί γὰρ προσίμιον ἢ φόβος παρ'
αὐτοῦ ὁ ποίῳν τὴν σύμπτασιν ἐν ὑψί-
στω; ³ μὴ γὰρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστὶ
παρέλκυσιν πειραταῖς, ἐπὶ τίνας δὲ
οὐκ ἐπελεύσεται ἔνδρα παρ' αὐτοῦ;
⁴ πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς ἐναντι
κυρίου; ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι αὐτὸν
γεννητὸς γυναικός; ⁵ εἰ σελήνη συν-
τάσσει, καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει, ἄστρα δὲ
οὐ καθαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ. ⁶ ἔα δὲ,
ἄνθρωπος σαπρία καὶ υἱὸς ἀνθρώπου
σκώληξ.

Κ Ε Φ. Κς'.

^Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει. ² τίني
πρόσκεισαι, ἢ τίني μέλλεις βοηθεῖν; πό-
τερον οὐχ ὥ πολλὴ ἰσχύς, καὶ ὥ βρα-
χίων κραταιός ἐστι; ³ τίني συμβεβού-
λευσαι; οὐχ ὥ πᾶσα σοφία; τίني ἐπα-
κολουθήσεις; οὐχ ὥ μεγίστη δύναμις;
⁴ τίني ἀνγγεῖλας ῥήματα; πνοὴ δὲ τί-
νος ἐστὶν ἢ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ; ⁵ μὴ
γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν
ὑδάτος καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; ⁶ γυ-
μνὸς ὁ ἄδης ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ
ἐστὶ περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ. ⁷ ἐκτεί-
νων Βορέαν ἐπ' οὐδὲν, κοεμάζων γῆν
ἐπὶ οὐδενός. ⁸ θεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέ-
λαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξοράγῃ νέφος
ὑποκάτω αὐτοῦ. ⁹ ὁ κρατῶν πρόσωπον
θρόνου, ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος
αὐτοῦ. ¹⁰ πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ
πρόσωπον ὑδάτος, μέχρι συντελείας
φωτὸς μετὰ σκότους. ¹¹ στύλοι οὐρα-
νοῦ ἐπετάσθησαν, καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ
τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ. ¹² ἰσχυὶ κατ-
έπαυσε τὴν θάλασσαν, ἐπιστήμη δὲ
ἔστρωται τὸ κῆτος. ¹³ κλεῖθρα δὲ οὐ-
ρανοῦ δεδοίκασιν αὐτόν. πρόσταγματι
δὲ ἐθανάτωσε δράκοντα ἀποστάτην.

¹⁴ ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ
ἐπὶ ἱκμάδα λόγου ἀκουσόμεθα ἐν αὐ-
τῷ. σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ, τίς οὐ-
δὲν ὁπότε ποιήσει;

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

^Ετι δὲ προσθεὶς Ἰωβ εἶπε τῷ προσι-
μίῳ. ² ζῇ ὁ θεός, ὃς οὕτω με κέκοικε,
καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικράνας μου
τὴν ψυχὴν. ³ εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου
ἐνούσης, πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περιόν
μοι ἐν ῥίνι, ⁴ μὴ λαλήσιν τὰ χεῖλη μου
ἄνομα, οὐδὲ ἡ ψυχὴ μου μελετήσῃ
ἀδίκᾳ. ⁵ μὴ μοι εἴῃ δίκαιοις ὑμᾶς ἀπο-
φῆναι ἕως ἂν ἀποθάνω, οὐ γὰρ ἀπαλ-
λάξω μου τὴν ἀκακίαν μου. ⁶ δικαιο-
σύνη δὲ προσέχων οὐ μὴν προῶμαι, οὐ
γὰρ σύνοιδα ἑμαυτῷ ἄτοπα πράξας.
⁷ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἐχθροί μου,
ὥσπερ ἡ καταστροφή τῶν ἀσεβῶν, καὶ
οἱ ἐπ' ἐμὲ ἐπανιστάμενοι, ὥσπερ ἡ ἀπώ-
λεια τῶν παρανόμων. ⁸ καὶ τίς γὰρ
ἐστιν ἐλπίς ἀσεβεῖ, ὅτι ἐπέχει; πεποι-
θὼς ἐπὶ κύριον ἄρα σωθήσεται, ⁹ ἢ
τὴν δέησιν αὐτοῦ εἰσακούσεται ὁ θεός;
ἢ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης ¹⁰ μὴ
ἔχει τινὰ παρῴρησίαν ἐναντι αὐτοῦ; ἢ
ὥς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ εἰσακούσε-
ται αὐτοῦ; ¹¹ ἀλλὰ δὴ ἀναγγεῖλῶ ὑμῖν
τί ἐστιν ἐν χειρὶ κυρίου, ἃ ἐστὶ παρὰ
παντοκράτορι, οὐ ψεύσομαι. ¹² ἰδοὺ
πάντες οἶδατε, ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπι-
βάλλετε. ¹³ αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπου
ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, κτήμα δὲ δυνα-
στών ἐλεύσεται παρὰ παντοκράτορος
ἐπ' αὐτούς. ¹⁴ ἔαν δὲ πολλοὶ γένων-
ται οἱ υἱοὶ αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται.
ἔαν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσι, προσαιτήσου-
σιν. ¹⁵ οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ ἐν θανά-
τῳ τελευτήσουσι, χήρας δὲ αὐτῶν οὐ-
δεὶς ἐλεήσει. ¹⁶ ἔαν συναγάγῃ ὥσπερ
γῆν ἀργύριον, ἴσα δὲ πηλῷ ἐτοιμάσῃ
χουσίον, ¹⁷ ταῦτα πάντα δίκαιοι περι-
ποιήσονται, τὰ δὲ χορήματα αὐτοῦ ἀλη-
θινοὶ καθέξουσιν. ¹⁸ ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος
αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες, καὶ ὥσπερ ἀράχ-
νη. ¹⁹ πλοῦσις κοιμηθήσεται καὶ οὐ
προσθήσει, ὁ φθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξε,
καὶ οὐκ ἔστι. ²⁰ συνήντησαν αὐτῷ ὥς-
περ ὕδωρ αἱ ὀδύναι, νυκτὶ δὲ ὑφέλετο
αὐτὸν γνόφος. ²¹ ἀναληψεται δὲ αὐ-
τὸν καύσων καὶ ἀπείλευσεται, καὶ λικ-
μήσει

μήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.
²² καὶ ἐπιθρύψει ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐ φεί-
 σεται, ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγὴ φεύζεται.
²³ κροτήσῃ ἐπ' αὐτοὺς χεῖρας αὐτῶν,
 καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Εστι γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνε-
 ται, τόπος δὲ χρυσοῦ ὅθεν διηθεῖται.
² σιδήρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται, χαλ-
 κὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται. ³ τὰξιν
 ἔθετο σκότει, καὶ πᾶν πέρας αὐτὸς
 ἐξακριβάζεται, λίθος σκοτία καὶ σκιά
 θανάτου. ⁴ διακοπὴ χεϊμάρρου ἀπὸ
 κονίας, οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν
 δικαίαν ἡσθένησαν, ἐκ βροτῶν ἐσαλεύ-
 θησαν. ⁵ γῇ ἔξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρ-
 τος, ὑποκατω αὐτῆς ἐστράφη ὥσεί
 πῦρ. ⁶ τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐ-
 τῆς, καὶ χῶμα χρυσοῖον αὐτῷ. ⁷ τρίβος
 οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν, καὶ οὐ παρ-
 ἔβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπὸς. ⁸ καὶ
 οὐκ ἐπάτησαν αὐτὸν υἱοὶ ἀλαζόνων, οὐ
 παρῆλθεν ἐπ' αὐτῆς λέων. ⁹ ἐν ἀκρο-
 τώμῳ ἔξέτεινε χεῖρα αὐτοῦ, κατέστρεψε
 δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη. ¹⁰ δίνας δὲ ποταμῶν
 διεῖρξε, πᾶν δὲ ἐντιμον εἶδε μου ὁ
 ὀφθαλμὸς. ¹¹ βάθῃ δὲ ποταμῶν ἀνε-
 κάλυψεν, ἔδειξε δὲ αὐτοῦ δύναμιν εἰς
 φῶς. ¹² ἡ δὲ σοφία πόθεν εὐρέθη;
 ποῖος δὲ τόπος ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης;
¹³ οὐκ οἶδε βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς, οὐδὲ
 μὴν εὐρέθη ἐν ἀνθρώποις. ¹⁴ ἄβυσσος
 εἶπεν. οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί. καὶ ἡ θά-
 λασσα εἶπεν, οὐκ ἔνεστι μετ' ἐμοῦ. ¹⁵ οὐ
 δώσει συγκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, καὶ οὐ
 σταθῇσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐ-
 τῆς. ¹⁶ καὶ οὐ συμβασταχθήσεται χρυ-
 σίῳ Σωφίῳ, ἐν ὄνυχι τιμῶ καὶ σαπφεί-
 ρῳ. ¹⁷ οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσοῖον
 καὶ ὕαλος, καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς
 σκεύη χρυσᾶ. ¹⁸ μετέωρα καὶ γαβῖς οὐ
 μνησθήσεται καὶ ἔλκυσον σοφίαν ὑπὲρ
 τὰ ἐσώτατα. ¹⁹ οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ
 τοπάξιον Αἰθιοπίας, χρυσοῖω καθαρῷ
 οὐ συμβασταχθήσεται. ²⁰ ἡ δὲ σοφία
 πόθεν εὐρέθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶ
 τῆς συνέσεως; ²¹ λήληθε πάντα ἄν-
 θρωπον, καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρα-
 νοῦ ἐκρύβη. ²² ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θά-
 νατος εἶπαν, ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ
 κλέος. ²³ ὁ θεὸς εὐ συνέστησεν αὐτῆς

τὴν ὁδόν, αὐτὸς δὲ οἶδε τὸν τόπον αὐ-
 τῆς. ²⁴ αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν
 πᾶσαν ἐφορᾷ, εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ, πᾶν-
 τα ἃ ἐποίησεν, ²⁵ ἀνέμων σταθμὸν,
 ὕδατος μέτρα ²⁶ ὅτε ἐποίησεν. οὕτως
 ἰδὼν ἡοῖθιμησε, καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι
 φωνάς. ²⁷ τότε εἶδεν αὐτὴν, καὶ ἐξηγή-
 σατο αὐτὴν, ἐτοιμάσας ἐξιχνίασεν.
²⁸ εἶπε δὲ ἀνθρώπων. ἰδοὺ ἡ θεοσέβεια
 ἐστὶ σοφία, τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κα-
 κῶν ἐστὶν ἐπιστήμη.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Ετι δὲ προσθεῖς Ἰωβ εἶπε τῷ προου-
 μίῳ. ² τίς ἂν με θεῖῃ κατὰ μῆνα ἑμ-
 προσθεν ἡμερῶν, ὧν με ὁ θεὸς ἐφύ-
 λαξεν; ³ ὥς ὅτε ἤγχι ὁ λύχνος αὐτοῦ
 ὑπὲρ κεφαλῆς μου, ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ
 ἐπορευόμην ἐν σκότει. ⁴ ὅτε ἤμην ἐπι-
 βροίθων ὁδοῦς, ὅτε ὁ θεὸς ἐπισκοπὴν
 ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου. ⁵ ὅτε ἤμην
 ὑλώδης λίαν, κύκλω δέ μου οἱ παῖδες.
⁶ ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοὶ μου βουτύρῳ, τὰ
 δὲ ὄρη μου ἐχέοντο γάλακτι. ⁷ ὅτε ἐξε-
 πορευόμην ὁρθοῖος ἐν πόλει, ἐν δὲ
 πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δῖφος. ⁸ ἰδόν-
 τες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν, προσβύται
 δὲ πάντες ἔστησαν. ⁹ ἄνδρῳ δὲ ἐπαύ-
 σαντο λαλοῦντες, δάκτυλον ἐπιθέντες
 ἐπὶ στόματι. ¹⁰ οἱ δὲ ἀκούσαντες ἑμα-
 κάρισάν με, καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ
 λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη. ¹¹ ὅτι οὐς
 ἤκουσε καὶ ἑμακάρισέ με, ὀφθαλμὸς δὲ
 ἰδὼν με ἐξέκλινε. ¹² διέσωσα γὰρ πτω-
 χὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου, καὶ ὀρφανῷ
 ὧ οὐκ ἦν βοηθὸς ἐβοήθησα. ¹³ εὐλο-
 γία ἀπολλυμένου ἐπ' ἐμὲ ἔλθοι, στόμα
 δὲ χήρας με εὐλόγησε. ¹⁴ δικαιοσύνην
 δὲ ἐνδεδύκα, ἡμφιασάμην δὲ κρίμα
 ἴσα διπλοῖδι. ¹⁵ ὀφθαλμὸς ἤμην τυ-
 φλῶν, ποὺς δὲ χλωῶν. ¹⁶ ἐγὼ ἤμην
 πατήρ ἀδυνάτων, δίκην δὲ ἦν οὐκ ᾔδειν
 ἐξιχνίασα. ¹⁷ συνέτριψα δὲ μύλας ἀδί-
 κων ἐκ μέσου τῶν ὁδόντων αὐτῶν.
 ἄρπαγμα ἐξήρπασα. ¹⁸ εἶπα δὲ, ἡ ἡλι-
 κία μου γηράσει ὥσπερ στέλεχος φοι-
 νικος, πολὺν χρόνον βιωσω. ¹⁹ ἡ ῥίζα
 διήνοικται ἐπὶ ὕδατος, καὶ δρόσος ἀν-
 λισθῇσεται ἐν τῷ θειρισμῷ μου. ²⁰ ἡ
 δόξα μου κενὴ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον
 μου ἐν χειρὶ αὐτοῦ πορεύεται. ²¹ ἐμοῦ
 ἀκούσαντες προσέσχον, ἐπιώπησαν δὲ
 ἐπὶ

ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ. ²² ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο ὅποταν αὐτοῖς ἐλάλουν. ²³ ὥσπερ γῇ διψῶσα προσδεχομένη τὸν ὑετὸν, οὕτως οὗτοι τὴν ἐμὴν λαλίαν. ²⁴ ἂν γελᾶσω πρὸς αὐτοὺς, οὐ μὴ πιστευσωσι, καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν. ²⁵ ἐξελέξαμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκάθισα ἄρχων, καὶ κατεσκῆνουν ὡς βασιλεὺς ἐν μονοζῶνοις, ὃν τρόπον παθεῖνους παρακαλῶν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου ἐλάχιστοι, νῦν ρουθετοῦσί με ἐν μέρει. ὦν ἔξουδουν τοὺς πατέρας αὐτῶν, οὓς οὐχ ἡγησάμην ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων. ² καὶ γε ἰσχύς χειρῶν αὐτῶν ἱνατί μοι; ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια. ³ ἐν ἔνδειά καὶ λιμῷ ἄγονος, οἱ φεύγοντες ἄνδρουν ἐχθρὸς συνοχὴν καὶ ταλαιπωρίαν. ⁴⁻⁵ οἱ περικυκλοῦντες ἄλμα ἐπὶ ἡχοῦντι, οἵτινες ἄλμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα. ἄτιμοι δὲ καὶ πεφραυλισμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ, οἱ καὶ ῥίξας ξύλων ἔμασσαντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου ἐπανέστησάν μοι κλέπτει, ⁶ ὦν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρωγλαὶ πετρῶν. ⁷ ἀναμέσον εὐήχων βοήσονται, οὐ ὑπὸ φρονύγεια ἄγροια διητῶντο. ⁸ ἀφρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς. ⁹ νυνὶ δὲ κιθάρα ἐγὼ εἰμι αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρούλλημα ἔχουσιν. ¹⁰ ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακρὰν, ἀπὸ δὲ τοῦ προσώπου μου οὐκ ἐφείσαντο πτύελον. ¹¹ ἀνοιξας γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκωσέ με, καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξάπείστειλαν. ¹² ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ ἐπανέστησαν, πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν, καὶ ὠδοποίησαν ἐπ' ἐμέ. τρίβους ἀπωλείας αὐτῶν ¹³ ἔξετριβσαν τρίβοι μου, ἐξέδυσαν γὰρ μου τὴν στολὴν. ¹⁴ βέλσαν αὐτοῦ κατηκόντισέ με, κέχρηται δέ μοι ὡς βούλεται, ἐν ὀδύναις πέφυρμαι, ¹⁵ ἐπιστρέφονται μοι αἱ ὀδύναι, ὥχέτό μου ἡ ἐλπίς ὥσπερ πνεῦμα, καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου. ¹⁶ καὶ νῦν ἐπ' ἐμέ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχὴ μου, ἔχουσιν δέ με ἡμέραι ὀδυνῶν. ¹⁷ νυκτὶ δέ μου τὰ ὀσᾶ συγκέχυται, τὰ δὲ νεῦρά μου διαλέλυται. ¹⁸ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελά-

βετό μου τῆς στολῆς, ὥσπερ τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνος μου περιέσχε με. ¹⁹ ἡγήσαι δέ με ἴσα πηλῶ, ἐν γῇ καὶ σποδῶ μου ἡ μερίς. ²⁰ κέκραγα δὲ πρὸς σέ καὶ οὐκ ἀκούεις μου, ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με. ²¹ ἐπέβησαν δέ μοι ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταίᾳ με ἔμαστίγωσας. ²² ἔταξας δέ με ἐν ὀδύναις, καὶ ἀπέθρύψας με ἀπὸ σωτηρίας. ²³ οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός με ἐκτρίψει, οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ γῇ. ²⁴ εἰ γὰρ ὅσῃ δυνάμειν ἑμαυτὸν χειρώσασθαι, ἡ δεηθεῖς γε ἑτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο. ²⁵ ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλυσσα, ἐστέναξα ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις. ²⁶ ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήτησάν μοι μᾶλλον ἡμέραι κακῶν. ²⁷ ἡ κοιλία μου ἐξεῖσε καὶ οὐ σιωπήσεται, προέφθασάν με ἡμέραι πτωχείας. ²⁸ στένων πεπόρευμαι ἄνευ φιμοῦ, ἔστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς. ²⁹ ἀδελφὸς γέγονα σειρήνων, ἑταῖρος δὲ στρουθῶν. ³⁰ τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκοτώται μεγάλως, τὰ δὲ ὀσᾶ μου ἀπὸ καύματος. ³¹ ἀπέβη δὲ εἰς πένθος μου ἡ κιθάρα, ὃ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἔμοι.

Κ Ε Φ. ΔΔ'.

Διαθήκη ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένοι. ² καὶ τί ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἄνωθεν, καὶ κληρονομία ἱκανοῦ ἐξ ὑψίστων; ³ οὐαὶ ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ καὶ ἀπαλλοτριώσις τοῖς ποιοῦσιν ἀνομίαν. ⁴ οὐχὶ αὐτὸς ὕψεται ὁδὸν μου, καὶ πάντα τὰ διαβήματα μου ἐξαριθμήσεται; ⁵ εἰ δὲ ἤμην πεπορευμένος μετὰ γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδαsen ὁ πούς μου εἰς δόλον. ⁶ ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίου, οἶδε δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκακίαν μου. ⁷ εἰ ἐξέκλινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐπηρεολούθησεν ἡ καρδιά μου, εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσὶ μου ἠψάμην δώρων. ⁸ σπείραμαι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, ἄρθριζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς. ⁹ εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδιά μου γυναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις αὐτῆς. ¹⁰ ἄρῃσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἑτέρῳ, τὰ δὲ νήπιά μου ταπεινωθεῖν. ¹¹ θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι ἀνδρὸς

ἀνδρὸς γυναῖκα. ¹² πῦρ γάρ ἐστι καί-
μενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν, οὐ δ' ἂν
ἐπέλθῃ ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν. ¹³ εἰ δὲ καὶ
ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἡ θε-
ραπαίνης, κρινομένων αὐτῶν πρὸς μέ.
¹⁴ τί γὰρ ποιήσω ἐὰν ἔτασίν μου ποιῇ-
ται ὁ κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπῇ τι-
να, ἀποκρισὶν ποιήσομαι; ¹⁵ πότερον
οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστροῖ, καὶ
ἐκείνοι γεγόνاسι; γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ
αὐτῇ κοιλίᾳ. ¹⁶ ἀδύνατοι δὲ χρεῖαν ἦν
ποτε εἶχον οὐκ ἀπέτυχον, χήρας δὲ τον
ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα. ¹⁷ εἰ δὲ καὶ τὸν
ψωμόν μου ἔφαγον μόνος, καὶ οὐχὶ
ὀρφανῶ μετέδωκα. ¹⁸ ὅτι ἐκ νεότητος
μου ἐξέτρεφον ὡς πατὴρ, καὶ ἐκ γα-
στρός μητρός μου ὠδήγησα. ¹⁹ εἰ δὲ
καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον,
καὶ οὐκ ἠμφίاسα αὐτόν. ²⁰ ἀδύνατοι
δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ δὲ κουράς
ἀμνῶν μου ἐθρομάνθησαν οἱ ὦμοι αὐ-
τῶν. ²¹ εἰ ἐπῆρα ὀρφανῶ χεῖρα, πε-
ποιθὼς ὅτι πολλή μοι βοήθεια περίε-
στιν. ²² ἀποσταίῃ ἄρα ὁ ὥμος μου ἀπὸ
τῆς κλειδός, ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ τοῦ
ἀγκῶνος συντριβείῃ. ²³ φόβος γὰρ κυ-
ρίου συνέσχε με, ἀπὸ τοῦ λήμματος
αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω. ²⁴ εἰ ἔταξα χου-
σίον εἰς χοῦν μου, εἰ δὲ καὶ λίθω πο-
λυτελεῖ ἐπεποιθήσα, ²⁵ εἰ δὲ καὶ εὐ-
φράνθην πολλοῦ πλοῦτος μοι γενομέ-
νου, εἰ δὲ καὶ ἐπ' ἀναριθμητοῖς ἐθέ-
μην χεῖρά μου. ²⁶ ἢ οὐχ ὁρώμεν ἥλιον
τον ἐπιφαύσκοντα ἐκλείποντα, σελή-
νην δὲ φθίνουσαν; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
ἐστι. ²⁷ καὶ εἰ ἡπατήθῃ λάθρα ἡ καρ-
διά μου, εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεῖς ἐπὶ
στόματί μου ἐφίλησα. ²⁸ καὶ τοῦτό
μοι ἄρα ἀνομία ἡ μέγιστη λογισθεῖη,
ὅτι ψευσάμην ἐναντίον κυρίου τοῦ
ὑψίστου. ²⁹ εἰ δὲ καὶ ἐπικαρὴς ἐγενό-
μην πτώματι ἐχθρῶν μου. καὶ εἶπεν
ἡ καρδιά μου εὐγε. ³⁰ ἀκούσαι ἄρα τὸ
οὖς μου τὴν κατάραν μου, θρυλλη-
θεῖήν δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμε-
νος. ³¹ εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον αἱ θε-
ραπαῖναι μου, τίς ἂν δώῃ ἡμῖν τῶν
σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι; λίαν μου
χρηστοῦ ὄντος. ³² ἔξω δὲ οὐκ ἠύλιζετο
ξένος, ἡ δὲ θύρα μου παντὶ ἐλθόν-
τι ἀνέωκτο. ³³ εἰ δὲ καὶ ἀμαρτῶν

ἀκουσίως ἔκρουσα τὴν ἀμαρτίαν μου,
³⁴ οὐ γὰρ διετραπὴν πολυοχλίαν πλη-
θους, τοῦ μὴ ἐξαγορευῆσαι ἐνώπιον
αὐτῶν. εἰ δὲ καὶ εἶσα ἀδύνατον ἐξελ-
θεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῷ. ³⁵ τίς
δὴ ἀκούοντά μου; χεῖρα δὲ κυρίου εἰ
μὴ ἐδεδόκειν, συγγραφὴν δὲ ἣν εἶχον
κατὰ τινος, ³⁶ ἐπ' ὧμοῖς ἂν περιθέμε-
νος στέφανον ἀνεγίνωσκον, ³⁷ καὶ εἰ μὴ
ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, οὐθὲν λαβὼν
παρά χρεωφειλέτου. ³⁸ εἰ ἐπ' ἐμοὶ ποτε
ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ καὶ οἱ αὐλακες
αὐτῆς ἐκλαυσαν ὁμοθυμαδόν. ³⁹ εἰ δὲ
καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ἔφαγον μόνος
ἄνευ τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς
γῆς ἐκλαβὼν ἐλύπησα. ⁴⁰ ἀντὶ πυροῦ
ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, ἀντὶ δὲ κρι-
θῆς βάτος.

Κ Ε Φ. Α Β'.

Καὶ ἐπαύσατο Ἰωβ ῥήμασιν. ἤσυ-
χασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτοῦ ἔτι
ἀντιπεῖν Ἰωβ, ἣν γὰρ Ἰωβ δίκαιος
ἐναντίον αὐτῶν. ² ὠργίσθη δὲ Ἐλιοὺς
ὁ τοῦ Βαρακίηλ ὁ Βουζίτης ἐκ τῆς
συγγενείας Ῥάμ, τῆς Αὐσίτιδος χῳ-
ρας. ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰωβ σφοδρά, διότι
ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον ἐναντίον κυ-
ρίου. ³ καὶ κατὰ τῶν τριῶν δὲ φίλων
ὠργίσθη σφοδρά, διότι οὐκ ἠδυνήθη-
σαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα Ἰωβ, καὶ
ἐθνεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ. ⁴ Ἐλιοὺς δὲ
ὑπέμεινε δοῦναι ἀποκρισὶν Ἰωβ, ὅτι
πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσιν ἡμέραις. ⁵ καὶ
εἶδεν Ἐλιοὺς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀποκρισις
ἐν στόματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν, καὶ
ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ. ⁶ ὑπολαβὼν δὲ
Ἐλιοὺς ὁ τοῦ Βαρακίηλ ὁ Βουζίτης
εἶπεν. ⁷ νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ,
ὡμεῖς δὲ ἐστε πρεσβύτεροι, διό ἡσυχά-
σα φοβηθεῖς τοῦ ὑμῖν ἀναγγεῖλαι τὴν
ἐμαυτοῦ ἐπιστήμην. ⁸ εἶπα δέ, ὅτι οὐχ
ὁ χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ
ἔτεσιν οἶδας σοφίαν. ⁹ ἀλλὰ πνεῦμά
ἐστιν ἐν βροτοῖς. πνοὴ δὲ παντοκρά-
τορος ἐστὶν ἡ διδάσκουσα. ¹⁰ οὐχ οἱ
πολυχρονοῖοι εἰσιν σοφοί, οὐδ' οἱ με-
ροντες οἶδας κρίμα. ¹¹ διὸ εἶπα, ἀκού-
σατέ μου, καὶ ἀναγγεῖλῶ ὑμῖν ἃ οἶδα.
ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ῥήματα. ἐρῶ γὰρ
ὕμῶν ἀκούόντων ἄχρῃς οὐ ἐτάσσετε λό-
γους, ¹² καὶ μέχρι ὕμῶν συνήσω, καὶ
ἰδοὺ

ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ Ἰωβ ἐλέγχων ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν. ¹³ ἵνα μὴ εἴπῃτε, εὐρομεν σοφίαν κυρίῳ προσθέμενοι. ¹⁴ ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέψατε λαλήσαι τοιαῦτα ῥήματα. ¹⁵ ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἔτι, ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους. ¹⁶ ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα, ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν. ¹⁷ ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς λέγει. ¹⁸ πάλιν λαλήσω. πλήρης γὰρ εἰμι ῥημάτων, ὥλκει γὰρ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός. ¹⁹ ἡ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους ζέων δεδεμένος, ἡ ὥσπερ φυσητὴρ χαλκίως ἐρρηγώς. ²⁰ λαλήσω, ἵνα ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας τὰ χεῖλη, ²¹ ἀνθρώπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ, ἀλλὰ μὴ ὡς βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ. ²² οὐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι πρόσωπα. εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

Κ Ε Φ. ΛΓ'.

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀκούσον Ἰωβ τὰ ῥήματα μου, καὶ λαλιὰν ἐνωτίζου μου. ² ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου. ³ καθαρὰ μου ἡ καρδιά ῥήμασιν, σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρὰ νοήσει. ⁴ πνεῦμα θεῖον τὸ ποιήσαν με, πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἡ διδάσκουσα με. ⁵ ἐὰν δύνῃ, δός μοι ἀποκρίσιν, πρὸς ταῦτα ὑπόμεινον, στήθι κατ' ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ. ⁶ ἐκ πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγὼ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα. ⁷ οὐχ ὁ φόβος μου σὲ στροβίσει, οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ σοί. ⁸ πλην εἰπας ἐν ὧσί μου. φωνὴν ῥημάτων σου ἀκήκοα. ⁹ διότι λέγεις, καθαρὸς εἰμι οὐχ ἁμαρτῶν, ἄμειπτος εἰμι, οὐ γὰρ ἠνόμησα. ¹⁰ μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὗρεν. ἡγῆται δὲ με, ὥσπερ ὑπεναντίον. ¹¹ ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου, ἐφύλαξε δὲ μου πᾶσας τὰς ὁδοὺς. ¹² πῶς γὰρ λέγεις, δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέ μου; αἰώνιος γὰρ ἔστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν. ¹³ λέγεις δὲ, διατὶ τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέ μου πᾶν ῥημα; ¹⁴ ἐν γὰρ τῷ ἁπαλῇ λαλήσαι ὁ κύριος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ¹⁵ ἐνύπνιον ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ, ὡς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγμάτων ἐπὶ κοίτης. ¹⁶ τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώ-

πων, ἐν εἰδεσι φόβου τοιοῦτοῖς αὐτοὺς ἐξεφόβησεν. ¹⁷ ἀποστρέψαι ἀνθρώπον ἀπὸ ἀδικίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο. ¹⁸ ἐφείσατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου, καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ. ¹⁹ πάλιν δὲ ἤλεγξεν αὐτὸν ἐπὶ μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης, καὶ πληθὸς ὄστων αὐτοῦ ἐνάρκησε. ²⁰ πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνηται προσδέξασθαι, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρώσιν ἐπιθυμήσει. ²¹ ἕως ἀνσαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά. ²² ἤγγισε δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾄδῃ. ²³ ἐὰν ὡς χίλιον ἄγγελον θανατηφόρον, εἰς αὐτῶν οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν. ἐὰν νόση τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῇ καὶ πρὸς κύριον, ἀναγγεῖλη δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν, τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ, ²⁴ ἀνθίσταται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον. ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶμα ὥσπερ ἀλοιφὴν ἐπὶ τοίχῳ, τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐμπλήσει μυελοῦ. ²⁵ ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις. ²⁶ εὐξάμενος δὲ πρὸς κύριον καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, εἰς ἐλευσεται προσώπῳ ἰλαρῷ σὺν ἔξηγορίᾳ. ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην. ²⁷ εἰτα τότε ἀπομέμψεται ἀνθρώπος αὐτὸς ἑαυτῷ, λέγων. οἶα συνετέλουν; καὶ οὐκ ἄξια ἦτασέ με ὧν ἤμαρτον. ²⁸ σῶσον ψυχὴν μου τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν, καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς ὄψεται. ²⁹ ἰδοὺ ταῦτα πάντα ἐροῦνται ὁ ἰσχυρὸς ὁδούς τρεῖς μετὰ ἀνδρός. ³⁰ καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν. ³¹ ἐνωτίζου Ἰωβ καὶ ἀκούε μου. κώφευσον, καὶ ἐγὼ εἰμι λαλήσω. ³² εἰ εἰσὶ σοὶ λόγοι, ἀποκρίθητί μοι. ἀλάησον, θέλω γὰρ δικαιοθῆναί σε. ³³ εἰ μὴ, σὺ ἀκουσόν μου, κώφευσον καὶ διδάξω σε.

Κ Ε Φ. ΛΔ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς λέγει. ² ἀκούσατέ μου σοφοί, ἐπιστάμενοι ἐνωτίζεσθε. ³ ὅτι οὐς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγγι γεύεται βρώσιν. ⁴ κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς, γινώμεν ἀναμέσον ἑαυτῶν, ὅτι καλόν. ⁵ ὅτι εἶρηκεν Ἰωβ, δίκαιός

καίός εἰμι. ὁ κύριος ἀπήλλαξέ μου τὸ κρίμα. ⁶ ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου, βίαον τὸ βέλος μου ἀνέν ἀδικίας. ⁷ τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰωβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὥσπερ ὕδωρ; ⁸ οὐχ ἁμαρτιῶν οὐδὲ ἀσεβήσας, ἢ οὐδ' οὐ κοινωνήσας μεταποιούντων τὰ ἄνομα, τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν. ⁹ μὴ γὰρ εὔης, ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ κυρίου. ¹⁰ διὸ συνετοὶ καρδίας ἀκούσατέ μου, μὴ μοι εἴη ἐναντι κυρίου ἀσεβῆσαι, καὶ ἐναντι παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον. ¹¹ ἀλλὰ ἀποδιδόι ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρός εὐρήσει αὐτόν. ¹² οἷι δὲ τὸν κύριον ἄτοπα ποιήσιν; ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει κρίσιν, ¹³ ὃς ἐποίησε τὴν γῆν; τίς δὲ ἔστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανόν, καὶ τὰ ἐνόντα πάντα; ¹⁴ εἰ γὰρ βούλοιοτο συνέχειν, καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν, ¹⁵ τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν. πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσεται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη. ¹⁶ ἴδε μὴ νουθετῇ, ἄκουε ταῦτα, ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων. ¹⁷ ἴδε σὺ τὸν μισούντα ἄνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροὺς, ὄντα αἰώνιον δίκαιον. ¹⁸ ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῦ, παρανομεῖς, ἀσεβέσταιτε τοῖς ἄρχουσιν. ¹⁹ ὃς οὐκ ἐπαίσχυνθῇ πρόσωπον ἐντίμου, οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἄδρῳς, θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν. κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποβήσεται, τὸ κεκραγῆναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός. ²⁰ ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκκλεινομένων ἀδυνάτων. ²¹ αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶ ἔργων ἀνθρώπων, λέληθε δὲ αὐτόν οὐδὲν ὧν πράσσουσιν. ²² οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιούντας τὰ ἄνομα. ²³ ὅτι οὐκ ἐπ' ἄνδρα θήσῃ ἔτι. ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ. ²⁴ ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. ²⁵ ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέφει νύκτα καὶ ταπεινῶνθησονται. ²⁶ ἔσβεσε δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. ²⁷ ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν. ²⁸ τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτόν κραυγὴν πενήτων, καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακούσεται. ²⁹ καὶ αὐτὸς

ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάσεται; καὶ κρυψί προῶπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν; καὶ κατὰ ἔθλους, καὶ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. ³⁰ βασιλεύων ἀνθρώπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ. ³¹ ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρόν ὁ λέγων, εἴληψα, οὐκ ἐνεχυράσω. ³² ἀνέν ἑμαυτοῦ ὄψομαι. σὺ δεῖξόν μοι, εἰ ἀδικίαν εἰργασάμην, οὐ μὴ προσθήσω. ³³ μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι σὺ ἀπόση; ὅτι σὺ ἐκλέξῃ, καὶ οὐκ ἐγώ; καὶ τί ἐγnows, λάλησον. ³⁴ διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσι ταῦτα, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέ μου τὸ ῥῆμα. ³⁵ Ἰωβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ ἐν ἐπιστημῇ. ³⁶ οὐ μὴν δὲ ἄλλα μάθε Ἰωβ, μὴ ὥς ἐτι ἀνταποκρίσιν, ὥσπερ οἱ ἄφρονες. ³⁷ ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίαις ἡμῶν, ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθῇται, πολλὰ λαλούντων ῥήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου.

Κ Ε Φ. ΛΕ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἐλιους λέγει. ² τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει; σὺ τίς εἶ, ὅτι εἶπας, δίκαιός εἰμι ἐναντι κυρίου; ⁴ ἐγώ σοι δώσω ἀποκρίσιν, καὶ τοῖς τρισὶ φίλοις σου. ⁵ ἀνάβλεπον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἴδε. κατὰμαθε δὲ νέφη, ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ. ⁶ εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις; εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἡνόμησας, τί δύνασαι ποιῆσαι; ⁷ ἐπεὶ δὲ οὐν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ, ἢ τί ἐκ χειρὸς σου λήψεται; ⁸ ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἢ ἀσεβεῖά σου, καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνη σου. ⁹ ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κεκράζονται, βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν. ¹⁰ καὶ οὐκ εἶπε, πού ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, ὁ κατατάσσω φυλακὰς νυκτερινὰς, ¹¹ ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ. ¹² ἐκεῖ κεκράζονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ καὶ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν. ¹³ ἄτοπα γὰρ οὐ βούλεται ἰδεῖν ὁ κύριος, αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ, ὁρατὴς ἐστὶ ¹⁴ τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με. κρήθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αὐτόν αἰνέσαι, ὡς ἐστὶ ¹⁵ καὶ νῦν. ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὁργὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγνω παράπτωμά τι σφόδρα. ¹⁶ καὶ Ἰωβ ματαιῶς ἀνοίγει τὸ στόμα,

στόμα, αὐτοῦ ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

Κ Ε Φ. Λς'.

Προσθεὶς δὲ ἐτι Ἐλιούς λέγει. ² μείνον με μικρὸν ἐτι, ἵνα διδάξω σε. ἐτι γὰρ ἐν ἐμοὶ ἐστι λέξις. ³ ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακρὰν, ἔργοις δέ μου δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας, ⁴ καὶ οὐκ ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιείς. ⁵ γίνωσκε δὲ, ὅτι ὁ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον, δυνατὸς ἰσχυῖ καρδίας ⁶ ἀσεβῇ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ, καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει. ⁷ οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίων ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον, καὶ καθιδεῖ αὐτοὺς εἰς νίκας, καὶ ὑψωθήσονται. ⁸ καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις συσχεθήσονται ἐν σχοινίοις πενίας. ⁹ καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύσουσιν. ¹⁰ ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται. καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας. ¹¹ ἐὰν ἀκούσωσι καὶ δουλεύσωσι, συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπροεπαίαις. ¹² ἀσεβεῖς δὲ οὐ διασώξει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι αὐτοὺς εἶδεναι τὸν κύριον, καὶ διότι ρουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν. ¹³ καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσιν θυμὸν, οὐ βοηθήσονται, ὅτι ἔδρυσεν αὐτούς. ¹⁴ ἀποθάνοι τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν, ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιρωσκομένη ὑπὸ ἄγγελων, ¹⁵ ἀνθ' ὧν ἐθλίψαν ἀσθενῇ καὶ ἀδύνατον, κρίμα δὲ πράξεων ἐκθήσει. ¹⁶ καὶ προζεπηπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, ἄβυσσος καταχύσις ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ κατέβη τραπέζᾳ σου πλήρης πιότητος. ¹⁷ οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, ¹⁸ θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς ἔσται, δι' ἀσέβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίας. ¹⁹ μή σε ἐκκλινάτω ἐκὼν ὁ νοῦς. δέησεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνάτων, ²⁰ καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχύν. μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν, ²¹ ἀλλὰ φυλάξαι μὴ πράξῃς ἄτοπα. ἐπὶ τούτων γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας. ²² ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσῃ ἐν ἰσχυί αὐτοῦ. τίς γὰρ ἐστι κατ' αὐτὸν δυναστής; ²³ τίς δὲ

ἐστιν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα; ἢ τίς ὁ εἰπὼν, ἐπραξεν ἄδικα; ²⁴ μνήσθητι, ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὧν ἤρξαν ἄνδρες. ²⁵ πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, ὅσοι τιρωσκομένοι εἰσι βροτοί. ²⁶ ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα. ἀριθμὸς ἑτῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπέραντος. ²⁷ ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ σταγόνες ὑετοῦ, καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς νεφέλην. ²⁸ ῥυήσονται παλαιώματα, ἐσκίασε δὲ νέφη ἐπὶ ἄμυθῇ τῷ βροτῷ. ὥραν ἔθετο κτήνεσιν, οἶδασι δὲ κοίτης τάξιν. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταται σου ἡ διάνοια, οὐδὲ διαλλάσσεται σου ἡ καρδιά ἀπὸ σώματος. ²⁹ καὶ ἐὰν συνῇ ἀπέκτασις νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς αὐτοῦ. ³⁰ ἰδοὺ ἐκτενεῖ ἐπ' αὐτὸν ἡδῶ, καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυπεν. ³¹ ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαοὺς, δώσει τροφὴν τῷ ἰσχύοντι. ³² ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς, καὶ ἐντείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι. ³³ ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ κύριος, κτήσις καὶ περὶ ἀδικίας.

Κ Ε Φ. ΛΖ'.

Καὶ ἀπὸ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδιά μου, καὶ ἀπεθόνη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. ¹ ἄκουε ἀκοήν ἐν ὀργῇ θυμοῦ κυρίου, καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται. ² ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερυγῶν τῆς γῆς. ³ ὀπίσω αὐτοῦ βοήσεται φωνή, βροντήσῃ ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐτοὺς, ὅτι ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ. ⁴ βροντήσῃ ὁ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια. ἐποίησε γὰρ μέγала ἃ οὐκ ἠδόμεν, ⁵ συντάσων χιόνι, γίνου ἐπὶ γῆς, καὶ χιμῶν ὑετός, καὶ χιμῶν ὑετὸν δυναστείας αὐτοῦ. ⁶ ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει, ἵνα γνῷ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθενείαν. ⁷ εἰς ἡλθε δὲ θηρία ὑπὸ τὴν σκέπην, ἡσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης. ⁸ ἐκ ταμιείων ἐπέροχοντα ὀδύνην, ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψυχος, ⁹ καὶ ἀπὸ προῆς ἰσχυροῦ δώσει πάγος. οἰακίζει δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βοῦληται, ¹⁰ καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλῃ. διασκορπιεῖ νέφος φῶς αὐτοῦ, ¹¹ καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει, ἐν θε-

βουλαθῶθ, εἰς ἔργα αὐτῶν. πάντα
ὅσα ἂν ἐντείληται αὐτοῖς, ταῦτα συν-
τέτακται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς,
¹² ἕαν τε εἰς παιδείαν, ἕαν εἰς τὴν γῆν
αὐτοῦ, ἕαν εἰς ἔλεος εὐρήσει αὐτόν.
¹³ ἐνωτίζου ταῦτα, Ἰωβ. στήθι νου-
θετούμενος δύναμιν κυρίου. ¹⁴ οἶδα-
μεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ, φῶς
ποίησας ἐκ σκότους. ¹⁵ ἐπίσταται δὲ
διάκρισιν νεφῶν, ἑξαίσια δὲ πτώματα
πονηρῶν. ¹⁶ σοῦ δὲ ἡ στολὴ θεριμῇ, ἡ-
συχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁷ στερεω-
σεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα, ἰσχυ-
ραί ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως. ¹⁸ διατὶ δί-
δαξόν με, τί ἐροῦμεν αὐτῷ; καὶ παν-
σώμεθα πολλὰ λέγοντες. ¹⁹ μὴ βίβλος
ἡ γραμματεὺς μοι παρέστηκεν, ἵνα ἄν-
θρωπον ἐσθικῶς κατασιωπήσω; ²⁰ πᾶ-
σι δὲ οὐχ ὄρατόν τὸ φῶς, τηλανγές
ἐστὶν ἐν τοῖς παλαιώμασιν, ὥσπερ τὸ
παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν. ²¹ ἀπὸ Βορρᾶ
νέφη χροσανγούντα, ἐπὶ τούτοις με-
γάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ παντοκράτορος,
²² καὶ οὐχ εὐρίσκωμεν ἄλλον ὅμοιον τῇ
ἰσχυρί αὐτοῦ. ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ
οἶε ἐπακούειν αὐτόν; ²³ διὸ φοβηθή-
σονται αὐτόν οἱ ἄνθρωποι, φοβηθή-
σονται δὲ αὐτόν καὶ οἱ σοφοὶ καρδίᾳ.

Κ Ε Φ. ΔΗ'.

Μετά δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιὸν τῆς
λέξεως εἶπεν ὁ κύριος τῷ Ἰωβ δια-
λαίλαπος καὶ νεφῶν. ² τίς οὗτος ὁ
κρύπτων με βουλήν, συνέχων δὲ ῥήμα-
τα ἐν καρδίᾳ, ἔμε δὲ οἰεταὶ κρύπτειν;
³ ζῶσαι ὥσπερ ἄνθρω τὴν ὀσφύν σου.
ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίθητι.
⁴ ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν;
ἀπάγγελον δέ μοι εἰ ἐπίστη σύνεσιν.
⁵ τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας;
ἢ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐ-
τῆς; ⁶ ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πε-
πήγασι; τίς δὲ ἐστὶν ὁ βαλὼν λίθον
γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς; ⁷ ὅτε ἐγενήθη-
σαν ἄστρα, ἤνεσαν με φωνῇ μεγάλη
πάντες ἄγγελοί μου. ⁸ ἔφραξα δὲ θά-
λασσαν πύλαις, ὅτε ἐμαίμασσε ἐκ κοι-
τίας μητρὸς αὐτῆς ἐκπορευομένη. ⁹ ἐ-
θέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφιάσιν, ὁμί-
χλη δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα. ¹⁰ ἐθέ-
μην δὲ αὐτῇ ὄρια, περικθεὶς κλεῖθρα
καὶ πύλας. ¹¹ εἶπα δὲ αὐτῇ. μέγρι

τούτου ἐλεύσῃ, καὶ οὐχ ὑπερβήσῃ, ἀλλ'
ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σου τὰ κύμα-
τα. ¹² ἢ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος
πρωϊνόν; ἕως φόρος δὲ εἶδεν τὴν ἑαυ-
τοῦ τάξιν; ¹³ ἐπιλαβέσθαι πτερύγων
γῆς, ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς; ¹⁴ ἢ
σὺ λαβὼν γῆν πληλὸν ἐπλασας ζῶον,
καὶ λαλητὸν αὐτόν ἐθου ἐπὶ γῆς;
¹⁵ ἀφελὲς δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς,
βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας;
¹⁶ ἤλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης, ἐν
δὲ ἔγχεσιν ἁβύσσου περιεπάτησας;
¹⁷ ἀνοίγονται δέ σοι φόβῳ πύλαι θα-
νάτου, πυλωροὶ δὲ ἄδου ἰδόντες σε ἔ-
πτηξαν; ¹⁸ γενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος
τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀναγγεῖλον δὴ μοι,
πόση τίς ἐστί; ¹⁹ ποῖα δὲ γῇ αὐλίζε-
ται τὸ φῶς; σκότους δὲ ποῖος ὁ τό-
πος; ²⁰ εἰ ἀγάγοις με εἰς ὕρια αὐτῶν,
εἰ δὲ καὶ ἐπίστασαι τρίβους αὐτῶν.
²¹ οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι, αἰριθ-
μὸς δὲ ἔτῳν σου πολὺς; ²² ἤλθες
δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς
δὲ χαλᾶζης ἐώρακας; ²³ ἀπόκειται
δὲ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν εἰς ἡμέραν
πολέμων καὶ μάχης; ²⁴ πόθεν δὲ ἐκ-
πορεύεται πάχη, ἢ διασκεδάννυται
Νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν; ²⁵ τίς δὲ
ἡτοίμασεν ὑετῶ λάβρω ῥύσιν, ὁδὸν δὲ
κυδοιμῶν, ²⁶ τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὐ οὐκ
ἀνῆρ, ἔρημον οὐ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρω-
πος ἐν αὐτῇ, ²⁷ τοῦ χορτάσαι ἄβατον
καὶ ἀοίκητον, καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι
ἔξοδον γλόης. ²⁸ τίς ἐστὶν ὑετοῦ πα-
τῆρ; τίς δὲ ἐστὶν ὁ τετοκῶς βώλους
δροσίου; ²⁹ ἐκ γαστροῦ δὲ τίνος ἐκπο-
ρεύεται ὁ κρύσταλλος; πάχην δὲ ἐν
οὐρανῷ τίς τέτοκεν; ³⁰ ἢ καταβαίνει
ὥσπερ ὕδωρ ῥέον; πρόσωπον ἀσεβοῦς
τίς ἐπτῆξεν; ³¹ συνῆκας δὲ δεσμὸν
Πλιαδός, καὶ φραγμὸν Ὠρίωνος ἤνοι-
ξας; ³² διανοίξεις Μαζουρωθ ἐν και-
ρῷ αὐτοῦ, καὶ Ἑσπερον ἐπὶ κόμης αὐ-
τοῦ ἄξεις αὐτά; ³³ ἐπίστασαι δὲ τρο-
πὰς οὐρανοῦ, ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμο-
θυμαδὸν γινόμενα; ³⁴ καλέσεις δὲ νέ-
φος φωνῇ, καὶ τρόμῳ ὕδατος λάβρου
ὑπακούσεται σου; ³⁵ ἀποστελεῖς δὲ
κεραυνοὺς καὶ πορεύσονται; ἐροῦσι
δέ σοι, πῶς ἐστί; ³⁶ τίς δὲ ἔδωκε γυναι-
ξιν ὑφάσματος σοφίαν, ἢ ποικιλικήν
ἐπι-

ἐπιστήμην; ³⁷ τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφία, οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε; ³⁸ κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία, κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθω κύβον. ³⁹ θηρεύσεις δὲ λέουσι βοράν, ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις; ⁴⁰ δεδοίκασι γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν, κάθηνται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες. ⁴¹ τίς δὲ ἠτοίμασε κόρακι βοράν; νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς κύριον κεκράγασι πλανώμενοι, τὰ σῖτα ζητοῦντες.

Κ Ε Φ. ΛΘ'.

Εἰ ἔγνωσ καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων, ² ἡρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις τοκετοῦ αὐτῶν, ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας, ³ ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἔξω φόβου, ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστείλεις, ⁴ ἀπορῶνξουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι. ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακαμψουσιν αὐτοῖς. ⁵ τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἀφεις ὄνον ἄγριον ἐλεύθερον, δεσμούς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; ⁶ ἐθέμην δὲ τὴν δίαίταν αὐτοῦ ἔρῃμον, καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα. ⁷ καταγελῶν πολυοχλίας πόλεως, μέψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκούων, ⁸ κατασκέπται ὄρη νομὴν αὐτοῦ, καὶ ὅπως παντὸς χλωροῦ ζητεῖ. ⁹ βουλήσεται δέ σοι μονόκρεως δουλεῦσαι, ἢ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτνης σου; ¹⁰ δήσεις δὲ ἐν ἱμάσι ζυγὸν αὐτοῦ, ἢ ἐλκύσει σου αὐλακας ἐν πεδίῳ; ¹¹ πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολλὴ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου; ¹² πιστεύσεις δὲ, ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον, εἰσώσει δέ σου τὸν ἄλωνα; ¹³ πτέρυξ τεροπομένων νεέλασσα, ἐὰν συλλάβῃ ἀσίδα καὶ νέσσα; ¹⁴ ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ὠὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χοῦν θάλαπαι. ¹⁵ καὶ ἐπελάθετο, ὅτι ποῦς σκορπιεῖ, καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει. ¹⁶ ἀπεσκήρυνε τὰ τέκνα ἑαυτῆς, ὥστε μὴ ἑαυτήν. εἰς κενὸν ἐκοπίασεν, ἀνευ φόβου. ¹⁷ ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν, καὶ οὐκ ἐπεμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει. ¹⁸ κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει, καταγελάσεται ὑπὸν, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ. ¹⁹ ἢ σὺ περιέθικας ἵππῳ δύναμιν, ἐνέδυσας δὲ τρα-

χίλῳ αὐτοῦ φόβον; ²⁰ περιέθικας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν, δόξαν δὲ ἐν στήθεων αὐτοῦ τόλμῃ; ²¹ ἀνορύσσων ἐν πεδίῳ γαυριᾶ, ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχύϊ, συναντῶν βασιλεῖ ²² καταγελᾶ, καὶ οὐ μὴν ἀποστραφῇ ἀπὸ σιδήρου. ²³ ἐπ' αὐτῷ γαυριᾶ τόξον καὶ μάχαιρα, ²⁴ καὶ ὀργὴ ἀφανιεῖ τὴν γῆν. καὶ οὐ μὴ πιστεύσει, ἕως ἂν σημανῇ σάλπιγγι. ²⁵ σάλπιγγος δὲ σημαίνουσης λέγει, εὐγε. πόρρωθεν δὲ ὀσφραίνεται πολέμου σὺν ἄλματι καὶ κραυγῇ. ²⁶ ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης, ἐστῆκεν ἱέραξ, ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνητος, καθορῶν τὰ πρὸς Νότον; ²⁷ ἐπὶ δὲ σὺ προεστάγματι ὑψοῦται ἀετὸς, γυνὴ δὲ ἐπὶ νοσσιᾶς αὐτοῦ ²⁸ καθεσθθεὶς αὐλίζεται, ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας, καὶ ἀποκρύφω; ²⁹ ἐκείσε ὧν ζητεῖ τὰ σῖτα, πόρρωθεν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσι. ³⁰ νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵματι, οὐ δ' ἂν ὦσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα εὐρίσκονται. ³¹ καὶ ἀπεκρίθη κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἰωβ, καὶ εἶπε. ³² μὴ κρίσιν μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλίνει; ἐλέγχων δὲ θεὸν, ἀποκριθήσεται αὐτῇ. ³³ ὑπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει τῷ κυρίῳ, ³⁴ τί ἐτι ἐγὼ κρίνομαι, νουθετούμενος καὶ ἐλέγχων κύριον, ἀκούων τοιαῦτα οὐθὲν ὧν; ἐγὼ δὲ τίνα ἀπόκρισιν δῶ πρὸς ταῦτα; χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου. ³⁵ ἀπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

Κ Ε Φ. Μ'

Ετι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος εἶπε τῷ Ἰωβ ἐκ τοῦ νέφους. ² μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἄνθρωπός ἐστιν ὁ σφύς σου, ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρίναι. ³ μὴ ἀποποιῶν μου τὸ κρίμα. οἷός με ἄλλως σοι κειροματικῆναι, ἢ ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος; ⁴ ἢ βραχίον σου ἐστὶ κατὰ τοῦ κυρίου, ἢ φωνὴ κατ' αὐτοῦ βροντᾶς; ⁵ ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφιάσαι. ⁶ ἀπόστείλον δὲ ἀγγέλους ὀργῇ, πάντα δὲ ὑβριστὴν ταπεινώσον. ⁷ ὑπερηφάνον δὲ σβέσον, σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα. ⁸ κρύψον δὲ εἰς γῆν ὁμοθυμαδόν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίαις ἐμπλησον. ⁹ ὁμολογήσω ὅτι δύναται ἡ δεξιὰ σου

σου σῶσαι. ¹⁰ ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ θηρία
παρὰ σοί, χόρτον ἴσα βουσὶν ἐσθίου-
σιν. ¹¹ ἰδοὺ δὴ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἐπ'
ὀσφύϊ, ἡ δὲ δύναμις αὐτοῦ ἐπ' ὀμφα-
λοῦ γαστροῦ. ¹² ἔστησεν οὐρανὸν ὡς κυ-
πάρισσον, τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπέ-
πλεκται. ¹³ αἱ πλευраὶ αὐτοῦ πλευраὶ
χάλκεια, ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ σίδηρος χυ-
τός. ¹⁴ τουτέστιν ἀρχὴ πλάσματος κυ-
ρίου. πεποιημένον ἐγκαταπαίξασθαι
ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ¹⁵ ἐπελθὼν
δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρότομον ἐποίησε χαρμο-
νὴν τετράποσιν ἐν τῷ ταρταρῷ. ¹⁶ ὑπὸ
παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται, παρὰ
πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον.
¹⁷ σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα με-
γάλα σὺν ῥαδάμνοις, καὶ κλώνες ἀγροῦ.
¹⁸ ἔαν γένηται πλημμύρα, οὐ μὴ αἰ-
σθηθῇ. πέποιθεν, ὅτι προσκρούσει ὁ
Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, ¹⁹ ἐν
τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δεῖξεται αὐτόν, ἐν-
σκολιευόμενος τρήσει ὄνα. ²⁰ ἄξεις δὲ
δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ, περιθήσεις δὲ
φορβαίαν περὶ ὄνα αὐτοῦ; ²¹ ἡ δὴ
σεις κοῖνον ἐν τῷ μυκτήρι αὐτοῦ, ψέλ-
λιῳ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ;
²² λαλήσει δὲ σοι δεήσει, ἑκτηρία μα-
λακῶς; ²³ θήσεται δὲ μετὰ σου διαθή-
κην; λήψῃ δὲ αὐτόν δοῦλον αἰώνιον;
²⁴ παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέω; ἡ
δήσεις αὐτόν ὥσπερ στρουθίον παι-
δίω; ²⁵ ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη,
μεριτεύονται δὲ αὐτόν Φοινίκων ἔθνη,
²⁶ πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὼν οὐ μὴ ἐνέγ-
κωσι βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ, καὶ ἐν
πλοίοις ἀλιέων κεφαλὴν αὐτοῦ. ²⁷ ἐπι-
θήσεις δὲ αὐτῷ χεῖρα, μνησθεὶς πόλε-
μον τὸν γινόμενον ἐν σῶματι αὐτοῦ,
καὶ μηκέτι γινέσθω.

Κ Ε Φ. ΜΑ'.

²⁸ Οὐχ ἐώρακας αὐτόν; οὐδὲ ἐπὶ τοῖς
λεγομένοις τεθαύμακας; ¹ οὐ δέδοικας,
ὅτι ἡτοίμασταί μοι; τίς γάρ ἐστιν ὁ
ἐμοὶ ἀντιστάς; ² ἡ τίς ἀντιστήσεται μοι,
καὶ ὑπομενεῖ; εἰ πάσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν
ἐμὴ ἐστιν, ³ οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτόν,
καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν Ἰσον
αὐτῷ. ⁴ τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐν-
δύσεως αὐτοῦ, εἰς δὲ πτύξιν θώρακος
αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; ⁵ πύλας προσ-
ώπου αὐτοῦ τίς ἀνοίξει; κύκλω ὁδόν-

των αὐτοῦ φόβος. ⁶ τὰ ἐγκατα αὐτοῦ
ἄσπιδες χάλκεια. σύνδεσμος δὲ αὐτοῦ
ὥσπερ σφυρίτης λίθος. ⁷ εἰς τοῦ ἐνὸς
κολλῶνται, πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ
αὐτόν. ⁸ ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προς-
κολληθήσεται. συνέχονται καὶ οὐ μὴ
ἀποσπασθῶσιν. ⁹ ἐν πταρμῷ αὐτοῦ
ἐπιφάνσκεται φέγγος, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ
αὐτοῦ εἶδος ἑωςφόρου. ¹⁰ ἐκ στόματος
αὐτοῦ ἐκπορεύονται ὡς λαμπάδες
καιόμεναι, καὶ διαθρίπτουνται ὡς ἐσχά-
ραι πυρός. ¹¹ ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκ-
πορεύεται καπνὸς καμίνου καιομένης
πυρὶ ἀνθρώπων. ¹² ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄν-
θρακες, φλόξ δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ
ἐκπορεύεται. ¹³ ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ
αὐλίζεται δύναμις, ἐμπροσθεν αὐτοῦ
τρέχει ἀπώλεια. ¹⁴ σάρκες δὲ σώματος
αὐτοῦ κεκόλληνται. καταχέει ἐπ' αὐ-
τόν, οὐ σαλευθήσεται. ¹⁵ ἡ καρδιά αὐ-
τοῦ πέπηγεν ὡς λίθος, ἔστηκε δὲ ὡς-
περ ἄκμων ἀνήλατος. ¹⁶ στραφέντος
δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρίοις τετράποσιν
ἐπὶ γῆς ἄλλομένοις. ¹⁷ ἔαν συναντήσω-
σιν αὐτῷ λόγχοι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσι
δόρυ, καὶ θώρακα. ¹⁸ ἤγεται μὲν γὰρ
σίδηρον ἄχυρα, χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύ-
λον σαθρόν. ¹⁹ οὐ μὴ τρώσῃ αὐτόν
τόξον χάλκεον. ἤγεται μὲν πετροβόλον
χόρτον. ²⁰ ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν
σφυρά, καταγελά δὲ σεισμοῦ πυρφό-
ρου. ²¹ ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ ὀβελίσκοι
ὀξεῖς, πᾶς δὲ χουδὸς θαλάσσης ὑπ'
αὐτόν ὥσπερ πηλὸς ἀμύθητος. ²² ἀνα-
ζει τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον. ἤγη-
ται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξαλει-
πτρον, ²³ τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἄβυσ-
σου ὥσπερ αἰχμάλωτον. ἐλογίσαστο
ἄβυσσον εἰς περὶπτατον. ²⁴ οὐκ ἐστιν
οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ πε-
ποιημένον ἐγκαταπαίξασθαι ὑπὸ τῶν
ἀγγέλων μου. ²⁵ πᾶν ὑψηλὸν ὄρεα.
αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων τῶν ἐν τοῖς
ῥύδασι.

Κ Ε Φ. ΜΒ'.

Υπολαβὼν δὲ Ἰωβ λέγει τῷ κυρίῳ.
² οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δὲ
σοι οὐδέν. ³ τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων
σε βουλήν; φειδόμενος δὲ ῥημάτων,
καὶ σὲ οἶται κρύπτειν; τίς δὲ ἀναγγε-
λεῖ μοι ἃ οὐκ ᾔδειν, μεγάλα καὶ θαυ-
μαστά

μαστὰ ἃ οὐκ ἐπιστάμην; ⁴ ἄκουσον δέ μου κύριε, ἵνα καὶ γὰρ λαλήσω. ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ με δίδαξον. ⁵ ἀκοὴν μὲν ὡτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον, νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός μου ἐώρακέ σε. ⁶ διὸ ἐφαύλισα ἑμαυτὸν, καὶ ἐτάκην. ἤγηναι δὲ ἑμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν. ⁷ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα τῷ Ἰωβ, εἶπεν ὁ κύριος Ἐλιφάξ τῷ Θαιμανίτῃ. ἡμαρτες σὺ καὶ οἱ δύο φίλοι σου. οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθῆς οὐδὲν, ὥσπερ ὁ θεράπων μου Ἰωβ. ⁸ νῦν δὲ λάβετε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς, καὶ πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἰωβ, καὶ ποιήσει κάρπωσιν ὑπὲρ υἱῶν. Ἰωβ δὲ ὁ θεράπων μου εὖξεται περὶ ὑμῶν, ὅτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι. εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἀληθῆς κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰωβ. ⁹ ἐπορεύθη δὲ Ἐλιφάξ ὁ Θαιμανίτης, καὶ Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης, καὶ Σωφάρ ὁ Μιναῖος, καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος. καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰωβ. ¹⁰ ὁ δὲ κύριος ἠύξησε τὸν Ἰωβ. εὖξάμενον δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων αὐτοῦ ἀφήκεν αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν. ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλά, ὅσα ἦν ἐμπροσθεν Ἰωβ εἰς διπλασιασμόν. ¹¹ ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ, πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου. φαγόντες δὲ καὶ πίνοντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτὸν, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπῆγγαγεν ἐπ' αὐτῷ ὁ κύριος. ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνάδα μίαν, καὶ τετραδράχμον χρυσοῦ καὶ ἀσήμου. ¹² ὁ δὲ κύριος εὐλόγησε τὰ ἔσχατα Ἰωβ, ἢ τὰ ἐμπροσθεν. ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ, πρόβατα

μύρια τετρακισχίλια, κάμηλοι ἑξακισχίλια, ζευγὴ βοῶν χίλια, ὅροι θήλειαι νομαδες χίλια. ¹³ γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες τρεῖς. ¹⁴ καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην, *Ημιραν*. τὴν δὲ δευτέραν, *Κασίαν*. τὴν δὲ τρίτην, *Αμαλθαίας* κέρας. ¹⁵ καὶ οὐκ εὐρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰωβ βελτίους αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν. ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. ¹⁶ ἔζησε δὲ Ἰωβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἐβδομηκοντα. τὰ δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν, διακόσια τεσσαράκοντα. καὶ εἶδεν Ἰωβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τετάρτην γενεάν. ¹⁷ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωβ πρεσβύτερος, καὶ πλήρης ἡμερῶν. ¹⁸ γέγραπται δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεται μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν. οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας. προὔπηγε δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ. λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν γεννᾷ υἱόν, ᾧ ὄνομα Ἐννών. ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζαρεῖ ἐκ τῶν Ἡσαὺ υἱῶν υἱός, μητὴρ δὲ Βοσορόας, ὥστε εἶναι αὐτὸν τέμπτον ἀπὸ Ἀβραάμ. καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἤρξε χώρας. πρῶτος Βαλὰκ ὁ τοῦ Βεώρ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Λενναβά. μετὰ δὲ Βαλὰκ, Ἰωβάβ ὁ καλούμενος Ἰώβ. μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀσῶμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας. μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀδαδ υἱὸς Βαράδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιάμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωάβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθαίμ. οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι, Ἐλιφάξ τῶν Ἡσαὺ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς, Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος, Σωφάρ ὁ Μιναίων βασιλεὺς.

Ψ Α Λ Μ Ο Ι.

Α'.

Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτω-

λῶν οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν. ² ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ

νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. ³ καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ. καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρήσεται, καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται. ⁴ οὐχ οὕτως οἱ ἀσεβεῖς οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χροῦς ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπο προσώπου τῆς γῆς. ⁵ διὰ τοῦτο οὐκ ἀνασπύσσονται οἱ ἀσεβεῖς ἐν κρίσει, οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων. ⁶ ὅτι γινώσκει κύριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολείται.

B'.

Γ νατί ἐφρούαζαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; ² παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἀρχόντες συνήχθησαν ἐπιτοαυτὸ κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. ³ διαρρήξωμεν τοὺς δεσμούς αὐτῶν, καὶ ἀπορρίψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυγὸν αὐτῶν. ⁴ ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάζεται αὐτοὺς, καὶ ὁ κύριος ἐκμυκτηριοῖ αὐτούς. ⁵ τότε λαλήσει πρὸς αὐτοὺς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει αὐτούς. ⁶ ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιών ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ, ⁷ διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα κυρίου. κύριος εἶπε πρὸς με, υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ⁸ αἰτήσαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου, καὶ τὴν κατασχεσὶν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς. ⁹ ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς σκεῦος κεραμέως συντροίφεις αὐτούς. ¹⁰ καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, παιδεύθητε πάντες οἱ κρίνοντες τὴν γῆν. ¹¹ δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. ¹² δράξασθε παιδείας, μὴ ποτε ὀργισθῇ κύριος, καὶ ἀπολείσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας. ¹³ ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς αὐτοῦ, μακάριοι πάντες οἱ πεπειθότες ἐπ' αὐτῷ.

Γ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβισσαλὼμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

³ πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. διάψαλμα. ⁴ σύ δὲ κύριε ἀντιλήπτωρ μου εἶ, δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. ⁵ φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. διάψαλμα. ⁶ ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα, ἐξηγέροθην, ὅτι κύριος ἀντιλήψεται μου. ⁷ οὐ φοβήθησμαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κυκλω ἐπιτιθεμένων μοι. ⁸ ἀνάστα κύριε, σῶσόν με ὁ θεός μου. ὅτι σύ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὁδόντας ἁμαρτωλῶν συνέτριψας. ⁹ τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Δ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς ᾠδῇ τῷ Δαβίδ.

Εν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με εἰσήκουσέ μου ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης μου, ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι. οἰκτείρησόν με, καὶ εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. ³ υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκαρδιοὶ; ἱναὶ ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; διάψαλμα. ⁴ καὶ γινώτε ὅτι ἐθανυμαστῶσε κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ, κύριος εἰσακούσεταιί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν. ⁵ ὀργίξασθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε. διάψαλμα. ⁶ θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλπίζατε ἐπὶ κύριον. ⁷ πολλοὶ λέγουσι, τίς δείξει ὑμῖν τὰ ἀγαθὰ; ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου κύριε. ⁸ ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου. ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου μου ἔλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν. ⁹ ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώσω. ὅτι σύ κύριε κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι κατέφυκάς με.

Ε'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς κληρονομουμένης ψαλμὸς τῷ Δαβίδ.

Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι κύριε, σῦνές τῆς κραυγῆς μου, ³ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δέησέως μου ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου. ὅτι πρὸς σέ προσεύξομαι κύριε, ⁴ τοπρῶν εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς μου. τοπρῶν παραστήσομαί σοι,

σοι, καὶ ἐπόψομαι. ⁵ ὅτι οὐχὶ θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ. οὐδὲ παροικῆσαι σοι πονηρεύμενος, ⁶ οὐδὲ διαμενοῦσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου. ἐμίσησας κύριε πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν, ⁷ ἀπολεῖς πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος. ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσειται κύριος. ⁸ ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξελευσάμην εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίόν σου ἐν φόβῳ σου. ⁹ κύριε ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου, κατεῦθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. ¹⁰ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἀλήθεια, ἡ καρδία αὐτῶν ματαιαία. τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολοῦσαν, ¹¹ κρῖνον αὐτοὺς ὁ θεός. ἀποπέσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν, κατὰ τὸ πλήθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπίκρανάν σε κύριε. ¹² καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ, εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς. καὶ καυχῆσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου, ¹³ ὅτι σὺ εὐλογῆσεις δίκαιον. κύριε, ὥς ὅπλω εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς.

ς'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

² Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μὴδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. ³ ἐλέησον με κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι. ἴασαί με κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὀστέα μου. ⁴ καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα, καὶ σὺ κύριε ἕως πότε; ⁵ ἐπιστρέψον κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου. σῶσόν με ἕνεκα τοῦ ἐλέους σου, ⁶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ μνημονεύων σου, ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι; ⁷ ἐκοπίασα ἐν στεναγμῷ μου, λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου, ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω. ⁸ ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου, ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου. ⁹ ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅτι εἰσέηκουσε κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου.

¹⁰ εἰσέηκουσε κύριος τῆς δεήσεώς μου, κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο. ¹¹ αἰσχυνθήσαν καὶ ταραχθεῖσαν σφόδρα πάντες οἱ ἐχθροί μου, ἐπιστραφεῖσαν καὶ αἰσχυνθήσαν σφόδρα διὰ τᾶχους.

Ζ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ὃν ᾗσε τῷ κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσί υἱοῦ Ἰεμενεί.

² Κύριε ὁ θεός μου ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με, καὶ ῥῦσαί με, ³ μὴ ποτε ἀρπάσῃ ὥς λέων τὴν ψυχὴν μου, μὴ ὄντος λυτρουμένου, μὴδὲ σωζόντος. ⁴ κύριε ὁ θεός μου εἰ ἐποίησα τοῦτο, εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χειρὶ μου, ⁵ εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδουσί μοι κακὰ, ἀποπέσοιμι ἄρα τῶν ἐχθρῶν μου κενός. ⁶ καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλαβοί, καὶ καταπατήσῃ εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου, καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσῃ. διάψαλμα. ⁷ ἀνάστηθι κύριε ἐν ὀργῇ σου, ὑψωθῇτι ἐν τοῖς πέρασιν τῶν ἐχθρῶν μου. ἐξεγέρθῃτι κύριε ὁ θεός μου ἐν προσταγματι ᾧ ἐνετείλω, ⁸ καὶ συναγωγῇ λαῶν κυκλώσει σε. καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπιστρέψον, ⁹ κύριος κρινεῖ λαούς. κρῖνον με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν ἀκρίαν μου ἐπ' ἐμοί. ¹⁰ συντελεσθήτω δὴ πονηρία ἀμαρτωλῶν, καὶ κατεθυνεῖς δίκαιον, ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὁ θεός. ¹¹ δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ σῶζοντος τοὺς ἐνθεοὺς τῇ καρδίᾳ. ¹² ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος, μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἑκάστην ἡμέραν; ¹³ ἔαν μὴ ἐπιστραφῇτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στείβῳσι, τὸ τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινε, καὶ ἡτοίμασεν αὐτό. ¹⁴ καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοίμασε σκευὴ θανάτου, τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο. ¹⁵ ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνελαβε πόρον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. ¹⁶ λακκὸν ὥρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπεσεται εἰς βόθρον ὃν ἐργάσατο. ¹⁷ ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ κορυφῇ αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται. ¹⁸ ἐξομολογήσομαι κυρίῳ

κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ,
ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

Η.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν. ψαλμὸς
τῷ Δαυίδ.

² Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν ὡς θαυμαστὸν
τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ; ὅτι
ἐπῆρθη ἡ μεγαλοπρέπεία σου ὑπεράνω
τῶν οὐρανῶν. ³ ἐκ στόματος νηπίων καὶ
θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. ἕνεκα
τῶν ἐχθρῶν σου τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν
καὶ ἐκδικητὴν. ⁴ ὅτι ὄψομαι τοὺς οὐ-
ρανούς· ἔργα τῶν δακτύλων σου, σελή-
νην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ ἐθεμελίωσας.
⁵ τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐ-
τοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη
αὐτόν; ⁶ ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι
παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφά-
νωσας αὐτόν, ⁷ καὶ κατέστησας αὐτόν
ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. πάντα
ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
⁸ πρόβατα καὶ βόας πάσας, ἔτι δὲ καὶ
τὰ κτήνη τοῦ πεδίου. ⁹ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσ-
σης, τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλάσ-
σων. ¹⁰ κύριε ὁ κύριος ἡμῶν ὡς θαυ-
μαστὸν ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ;

Θ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ
υἱοῦ ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ἐξομολογήσομαι σοὶ κύριε ἐν ὅλῃ
καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ
θαυμασία σου. ³ εὐφρανθήσομαι καὶ
ἀγαλλιάσομαι ἐν σοὶ, ψαλῶ τῷ ὀνό-
ματί σου ὑψίστε. ⁴ ἐν τῷ ἀποστρα-
φῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω,
ἀσθενήσουσι καὶ ἀπολούνται ἀπὸ προσ-
ώπου σου. ⁵ ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν
μου καὶ τὴν δίκην μου, ἐκάθισας ἐπὶ
θρόνον ὁ κρίνων δικαιοσύνην. ⁶ ἐπε-
τίμησας ἔθνεσι, καὶ ἀπόλετο ὁ ἀσε-
βής, τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξῆλειψας εἰς
τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶ-
νος. ⁷ τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομ-
φαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθείλες.
ἀπόλετο τὸ μνημόσυνον αὐτῶν μετ'
ἡχοῦ, ⁸ καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μέ-
νει. ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον
αὐτοῦ, ⁹ καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκου-
μένην ἐν δικαιοσύνῃ, κρινεῖ λαοὺς ἐν
εὐθύτῃ. ¹⁰ καὶ ἐγένετο κύριος κατα-

φυγὴ τῷ πένητι, βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις
ἐν θλίψει. ¹¹ καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σὲ οἱ
γινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, ὅτι οὐκ
ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε κύριε.
¹² ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν
Σιών, ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ
ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. ¹³ ὅτι ἐκζητῶν
τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη, οὐκ ἐπε-
λάθετο τῆς δεήσεως τῶν πενήτων.
¹⁴ ἐλέησόν με κύριε, ἴδε τὴν ταπείνω-
σίν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ ὕψων
με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου. ¹⁵ ὅπως
ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνήσεις σου
ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.
ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου.
¹⁶ ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ ἣ
ἐποίησαν. ἐν παγίδι ταύτῃ ἣ ἐκρου-
ψαν συνελήφθη ὁ πούς αὐτῶν. ¹⁷ γι-
νώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν, ἐν
τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελή-
φθη ὁ ἁμαρτωλός. ὠδὴ διαψάλμα-
τος. ¹⁸ ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτω-
λοὶ εἰς τὸν ἄδην, πάντα τὰ ἔθνη τὰ
ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ. ¹⁹ ὅτι οὐκ
εἰς τέλος ἐπιληροθήσεται ὁ πτωχός, ἡ
ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπολείται
εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁰ ἀνάστηθι κύριε, μὴ
κραταιοῦσθω ἄνθρωπος, κριθήτωσαν
ἔθνη ἐνώπιόν σου. ²¹ κατάστησον κύ-
ριε νομοθέτην ἐπ' αὐτούς, γνώτωσαν
ἔθνη ὅτι ἄνθρωποι εἰσιν. διάψαλ-
μα. ²² ἵνατὶ κύριε ἀφέστηκες μακρο-
θεν, ὑπερορᾷς ἐν ευκαιρίαις ἐν θλίψει;
²³ ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ
ἐμπτύζεται ὁ πτωχός, συλλαμβάνον-
ται ἐν διαβουλίῳ οἷς διαλογίζονται.
²⁴ ὅτι ἐπαινῆται ὁ ἁμαρτωλός ἐν ταῖς
ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ
ἀδίκων ἐνευλογεῖται. ²⁵ παρώξυνε τὸν
κύριον ὁ ἁμαρτωλός, κατὰ τὸ πληθος
τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσῃ. οὐκ
ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁶ βεβη-
λοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ.
ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ
προσώπου αὐτοῦ, πάντων τῶν ἐχθρῶν
αὐτοῦ κατακυριεύσει. ²⁷ εἶπε γὰρ ἐν
καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γε-
νεᾶς εἰς γενεάν ἄνευ κακοῦ. ²⁸ οὐ ἄρᾱς
τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ
δόλου, ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κόπος
καὶ πόνος. ²⁹ ἐγκάθηται ἐνέδρα μετὰ

Ο ο

πλου-

πλουσίων ἐν ἀποκρύφους, τοῦ ἀποκτεῖναι ἄθων. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσιν. ³⁰ ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ. ἐνεδρεύει τοῦ ἀρπάσαι πτωχόν, ἀρπάσαι πτωχόν ἐν τῷ ἐλκῦσαι αὐτόν. ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ ³¹ ταπεινώσει αὐτόν, κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτόν κατακυριεύσαι τῶν πενήτων. ³² εἶπε γὰρ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐπιλέλησται ὁ θεός, ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος. ³³ ἀνάστηθι κύριε ὁ θεός, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων. ³⁴ ἕνεκεν τίνος παροίξουν ὁ ἄσεβής τὸν θεόν; εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ ζητήσει. ³⁵ βλέπετε, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς, τοῦ παραδοῦναι αὐτούς εἰς χεῖράς σου. σοὶ ἐγκαταλείπεται ὁ πτωχός, ὀρφανῶν σὺ ἦσθα βοηθός. ³⁶ σύντριψον τὸν βραχίονα τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ, ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ. ³⁷ βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ἀπολεισθε ἔθνη ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. ³⁸ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσέκουσε κύριος, τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχε τὸ οὖς σου. ³⁹ κρῖναι ὀρφανῶν καὶ ταπεινῶν, ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

I'.

² Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Επὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα, πῶς ἑορῇ τῇ ψυχῇ μου, μεταναστεύον ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον; ² ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον, ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν, τοῦ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομῇν τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. ³ ὅτι ἃ κατηρότισα καθεῖλον, ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησε; ⁴ κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, κύριος ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσι, τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἄσεβη, ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. ⁶ ἐπιβροᾷ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς παγίδας, πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα καταγίδος ἡ μερίς τοῦ ποτηρίου αὐτῶν. ⁷ ὅτι δίκαιος κύριος

καὶ δικαιοσύνας ἡγάγησεν, εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

IA'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀγδόης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Σῶσόν με κύριε, ὅτι ἐκλήλοιπεν ὁσιος, ὅτι ὀλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. ³ μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, χεὶρ δόλια ἐν καρδίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν. ⁴ ἐξολοθρεῦσαι κύριος πάντα τὰ χεῖλη τὰ δόλια, καὶ γλώσσας μεγαλοδόχημον. ⁵ τοὺς ἐιπόντας τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνούμεν, τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἔστι, τίς ἡμῶν κύριος ἐστίν; ⁶ ἀπὸ τῆς ταιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων νῦν ἀναστήσομαι λέγει κύριος. θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παθῶνσιαισμαι ἐν αὐτῷ. ⁷ τὰ λόγια κυρίου λόγια ἄγνα, ἀργύριοι πεπυρωμένοι, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρισμένον ἐπαπλάσιως. ⁸ σὺ κύριε φυλάξεις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ κύκλω οἱ ἄσεβεῖς περιπατοῦσι, κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

IB'.

² Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Εως πότε κύριε ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; ἕως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; ³ ἕως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυχῇ μου, ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας; ἕως πότε ὑψοθήσεται ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ; ⁴ ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου κύριε ὁ θεός μου. φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μὴ ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον. ⁵ μὴ ποτε εἴποι ὁ ἐχθρός μου, ἰσχυσα πρὸς αὐτόν. οἱ θλίβοντές με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ. ⁶ ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλπί σου ἤλπισα. ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία μου ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. ἄσω τῷ κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

II'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστι θεός. διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν, οὐκ ἔστι ποιῶν

χρηστότητα οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός. ² κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκλυεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνίων ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. ³ πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός. ⁴ τάφος ἀνεργμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιούσαν, ἰδὲ ἀσπίδων τὰ χεῖλη αὐτῶν. ὦν τὸ στόμα ἀράς καὶ πικρίας γέμει, ὅξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχεαὶ αἷμα. σύντρομμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ⁴ οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ κατέσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν κύριον οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁵ ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ, οὗ οὐκ ἦν φόβος. ὅτι ὁ θεὸς ἐν γενεᾷ δικαία. ⁶ βουλήν πτωχοῦ κατησχύνετε, ὅτι κύριος ἐλπίς αὐτοῦ ἔστι. ⁷ τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ; ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσθω Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ.

ΙΔ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σικηνώματί σου; καὶ τίς κατασκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου; ² πορευόμενος ἄμωμος, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην. λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. ³ ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν, καὶ ὀνειδισμόν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ. ⁴ ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρεύομενος, τοὺς δὲ φοβουμένους κύριον δοξάζει. ὁ ὁμνῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν. ⁵ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ, καὶ δῶρα ἐπ' ἀθώοις οὐκ ἔλαβεν. ὁ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

ΙΕ'.

Στηλογραφία τῷ Δαυίδ.

Φύλαξόν με κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. ² εἶπα τῷ κυρίῳ, κυριὸς μου εἶ σύ, ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρεῖαν ἔχεις. ³ τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἔδωκας, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ

ἐν αὐτοῖς. ⁴ ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν. οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου. ⁵ κύριος μερὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ τοῦ ποτηρίου μου, σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. ⁶ σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, καὶ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατίστη μοι ἔστιν. ⁷ εὐλόγησά τὸν κύριον τὸν συνετίσαντά με, ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου. ⁸ προωρῶμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἔστιν ἵνα μὴ σαλευθῶ. ⁹ διὰ τοῦτο ἠψυφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλίασατο ἡ γλώσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ¹⁰ ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὁσίόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ¹¹ ἐγνωρίσάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

Ις'.

Προσευχὴ τοῦ Δαυίδ.

Εἰσάκουσον κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου. ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου οὐκ ἐν χεῖλεσι δολίοις. ² ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι, οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐθύτητας. ³ ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτὸς, ἐπύρωσάς με, καὶ οὐχ εὐρέθῃ ἐν ἐμοὶ ἀδικία. ⁴ ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. ⁵ κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, ἵνα μὴ σαλευθῇ τὰ διαβήματά μου. ⁶ ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου ὁ θεός, κλῖνον τὸ οὖς σου ἐμοί, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου. ⁷ θαυμάστωσον τὰ ἔλέη σου ὁ σῶζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου, ⁸ φύλαξόν με ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου σκεπάσεις με, ⁹ ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν ταλαιπωρησάντων με. οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχὴν μου περισέχον, ¹⁰ τὸ

στεάο αὐτῶν συνέκλεισαν, τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν. ¹¹ ἐκβαλόντες με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνειν ἐν τῇ γῇ. ¹² ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἐτοιμος εἰς θήραν, καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφους. ¹³ ἀνάστηθι κύριε πρόφθασον αὐτοὺς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτοὺς, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς, ὁμοφαίαν σου. ¹⁴ ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρὸς σου, κύριε ἀπολλύων ἀπὸ γῆς, διαμερίσων αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ τῶν κεκουμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστήρ αὐτῶν. ἐχορτάσθησαν υἱῶν, καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν. ¹⁵ ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ σου, χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

ΙΖ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί κυρίου τῷ Δαυὶδ, ὃ ἐλάλησε τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὠδῆς ταυτῆς, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ῥέθυσατο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ, ² καὶ εἶπεν.

Αγαπήσω σε κύριε ἰσχύς μου. ³ κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγὴ μου, καὶ ῥύστης μου. ὁ θεὸς μου βοηθός μου, ἐλπὶς ἐπ' αὐτόν. ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου. ⁴ αἰνῶν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι. ⁵ περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, καὶ χεῖμαρβοὶ ἀνομίας ἐξετάραζάν με. ⁶ ὠδίνες ἄδου περιεκύκλωσάν με, προέφθασάν με παγίδες θανάτου. ⁷ καὶ ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέκραξα. ἤκουσεν ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιον αὐτοῦ εἰςἐλεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἐντρομος ἐγενήθη ἡ γῇ, καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν, καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός. ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεφλόγισεν, ἄνθρωκες ἀνήφθησαν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ἐκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη, καὶ γνώφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐ-

τοῦ. ¹¹ καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβὶμ καὶ ἐπετάσθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερόντων ἀνέμων. ¹² καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, κύκλω αὐτοῦ ἡ σιγὴ αὐτοῦ, σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις ἀέρων. ¹³ ἀπὸ τῆς τηλαυγέως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διήλθον, γάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός. ¹⁴ καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὑψίστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτοὺς, καὶ ἀστράπας ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτοὺς. ¹⁶ καὶ ὥφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων, καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης. ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου κύριε, ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου. ¹⁷ ἐξαπέστειλεν ἐξ ὕψους καὶ ἔλαβέ με, προσέλαβέτό με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁸ ῥύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μισούντων με, ὅτι ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. ¹⁹ προσέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου, καὶ ἐγένετο κύριος ἀντιστήριγμά μου. ²⁰ καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν, ῥύσεται με, ὅτι ἠθέλησέ με. ²¹ καὶ ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι. ²² ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. ²³ ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. ²⁴ καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. ²⁵ καὶ ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²⁶ μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρός ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ. ²⁷ καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτός ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψῃς. ²⁸ ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις. ²⁹ ὅτι σὺ φωτιεῖς λυχνον μου κύριε, ὁ θεός μου φωτιεῖς τὸ σκότος μου. ³⁰ ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος. ³¹ ὁ θεός μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, τὰ λόγια κυρίου πεπυρωμένα, ὑπερασπιστὴς ἐστὶ πάντων τῶν ἐλπιδόντων ἐπ' αὐτόν. ³² ὅτι

τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυρίου, καὶ τίς θεὸς πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; ³³ ὁ θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄνωμον τὴν ὁδὸν μου. ³⁴ ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡς εἰ ἐλάφου, καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλά ἵσταν με. ³⁵ διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον. καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου, ³⁶ καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμόν σωτηρίας μου, καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελαβετο μου. καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς τέλος, καὶ ἡ παιδεία σου αὐτὴ με διδάξει. ³⁷ ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἱγνη μου. ³⁸ καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀποστραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλείπωσιν. ³⁹ ἐκθλίψω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι, πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. ⁴⁰ καὶ περιέξωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον, συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου. ⁴¹ καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον, καὶ τοὺς μισοῦντάς με ἔξωλόθρευσας. ⁴² ἐκέκραξαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ σῶζων, πρὸς κύριον, καὶ οὐκ εἰσέηκουεν αὐτῶν. ⁴³ καὶ λεπυνῶ αὐτούς ὡς χοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, ὡς πηλὸν πλατειῶν λεανῶ αὐτούς. ⁴⁴ ῥῦσαι με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαὸς ὃν οὐκ ἔγνων ἐδούλευσέ μοι. ⁴⁵ εἰς ἀκοὴν ὧτίου ὑπήκουσέ μοι. υἱοὶ ἀλλότριου ἐψεύσαντό μοι, ⁴⁶ υἱοὶ ἀλλότριου ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλαν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν. ⁴⁷ ἦ κύριος, καὶ εὐλογητός ὁ θεὸς μου, καὶ ὑψωθήτω ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου. ⁴⁸ ὁ θεὸς ὁ διδούς ἐκδικήσεις ἐμοὶ, καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμὲ, ⁴⁹ ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργίλων. ἀπὸ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσῃ με. ⁵⁰ διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι κύριε, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. ⁵¹ μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

ΙΗ'.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ,

ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. ³ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ἥμα, καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνώσιν. ⁴ οὐκ εἰσι λαλαῖαι οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν. ⁵ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξηλήθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ⁶ ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ. ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ, ⁷ ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἐξόδος αὐτοῦ. καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ. ⁸ ὁ νόμος τοῦ κυρίου ἄνωμος ἐπιστρέφων ψυχὰς, ἡ μαρτυρία κυρίου πιστὴ σοφίζουσα νῆπια. ⁹ τὰ δικαιώματα κυρίου εὐθέα εὐφραίνοντα καρδίαν, ἡ ἐντολὴ κυρίου τηλαυγὴς φωτίζουσα ὀφθαλμούς. ¹⁰ ὁ φόβος κυρίου ἀγνὸς διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος, τὰ κρίματα κυρίου ἀληθινὰ δεικνυμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. ¹¹ ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθον τίμιον πολὺν, καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον. ¹² καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτὰ, ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή. ¹³ παραπτώματα τίς συνήσει; ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με, ¹⁴ καὶ ἀπὸ ἀλλοτριῶν φεῖσαι τοῦ δούλου σου. ἐὰν μὴ μου κατακυριεύσωσι, τότε ἄνωμος ἔσομαι, καὶ καθαρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης. ¹⁵ καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, καὶ ἡ μελέτῃ τῆς καρδίας μου ἐνώπιόν σου διαπαντός. κύριε βοήθε μου, καὶ λυτρωτά μου.

ΙΘ'.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ἐπακούσαι σου κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. ³ ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, καὶ ἐκ Σιών ἀντιλαβοῖτό σου. ⁴ μνησθεὶς πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμά σου πιανάτω. διάψαλμα. ⁵ δώῃ σοι κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλὴν σου πληρῶσαι. ⁶ ἀγαλλιασο-

μεθα ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα. πληρώσαι κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου. ⁷ νῦν ἔγνω ὅτι ἔσωσε κύριος τὸν χοιστὸν αὐτοῦ. ἑπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. ⁸ οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα. ⁹ αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν. ¹⁰ κύριε σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθά σε.

Κ'.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
² Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα. ³ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέσιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἔστειρσας αὐτόν. διάψαλμα. ⁴ ὅτι προέφθασας αὐτόν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου. ⁵ ζῶν ἡτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακροτέρα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ⁶ μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν. ⁷ ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου. ⁸ ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ κύριον, καὶ ἐν τῷ ἔλει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ. ⁹ εὐρεθείη ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε. ¹⁰ θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου, κυρίου ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ. ¹¹ τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ νιῶν ἀνθρώπων, ¹² ὅτι ἐκλιναν εἰς σὲ κακὰ, διελογίσαντο βουλὴν ἣν οὐ μὴ δύναται στήσαι. ¹³ ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον ἐν τοῖς περιλοιπίοις σου, ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν. ¹⁴ ὑψώθητι κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσμεν καὶ ψαλῶμεν τὰς δυναστείας σου.

ΚΑ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινῆς, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου πρόσχες μοι, ἵνα τί ἐγκατέλιπές με; μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. ³ ὁ θεός μου κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σὲ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, καὶ νυκτὸς καὶ οὐκ εἰς ἀνοιαν ἐμοί. ⁴ σὺ δὲ ἐν ἁγίῳ κατοικεῖς ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤλπισαν καὶ ἐξόρῳ αὐτούς. ⁶ πρὸς σὲ ἐκέκραξαν καὶ ἔσώθησαν, ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν καὶ οὐ κατησχύνθησαν. ⁷ ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ. ⁸ πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν. ⁹ ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, ῥυσάσθω αὐτόν, σῶσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν. ¹⁰ ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπᾶσας με ἐκ γαστροῦ, ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ μαστῶν τῆς μητρός μου, ¹¹ ἐπὶ σὲ ἐπερύφην ἐκ μητρὸς, ἐκ κοιλίας μητρός μου θεός μου εἶ σὺ, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. ὅτι θλίψις ἐγγύς, ¹² ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν. ¹³ περιεκύκλωσάν με μύσχοι πολλοὶ, ταῦροι πίονες περιέσχον με. ¹⁴ ἦνοιξαν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς λέων ὁ ἀρπάζων καὶ ὠρνούμενος. ¹⁵ ὡσεὶ ὕδωρ ἐξεχύθη, καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστά μου, ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου. ¹⁶ ἐξηράνθη ὡσεὶ ὄστρακον ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου, καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με. ¹⁷ ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοὶ, συναγωγὴ πονηρευομένων περιέσχον με. ὠρύξαν χεῖράς μου, καὶ πόδας, ¹⁸ ἐξηρίθμυσαν πάντα τὰ ὀστά μου, αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεϊδόν με. ¹⁹ διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. ²⁰ σὺ δὲ κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου, εἰς τὴν ἀντιλήψιν μου πρόσχες. ²¹ ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐκ χειρὸς κυρὸς τὴν μοιρογενῇ μου. ²² σῶσόν με ἐκ στόματος λέοντος, καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερῶτων τὴν ταπεινώσιν μου.

²³ διηγῆσομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. ²⁴ οἱ φοβούμενοι κύριον αἰνέσατε αὐτὸν, ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ δοξάσατε αὐτὸν, φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ. ²⁵ ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισε τῇ δεήσει αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐν τῷ κελυφῇ μου πρὸς αὐτὸν εἰρήκουσέ μου. ²⁶ παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός μου, ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ τὰς εὐχὰς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν φοβουμένων αὐτόν. ²⁷ φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθίσονται, καὶ αἰνέσουσι κύριον οἱ ἐκζητοῦντες αὐτόν, ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ²⁸ μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφησονται πρὸς κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν. ²⁹ ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν. ³⁰ ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πόνες τῆς γῆς, ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν. καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῇ, ³¹ καὶ τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ. ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη, ³³ καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχθισμένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ κύριος.

ΚΒ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει. ² εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκίηνωσεν. ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με. ³ τὴν ψυχὴν μου ἐπέστρεψεν. ὠδήγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ⁴ ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ. ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὐταὶ με παρέκάλεσαν. ⁵ ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξεναντίας τῶν θλιβόντων με. ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς κρατίστον. ὅκαὶ τὸ ἐλεός σου καταδιώκεται με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΚΓ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ τῆς μιᾶς σαββάτου.

Τοῦ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πληρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ² αὐτὸς ἐπὶ θαλάσσης ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν. ³ τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου, καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ; ⁴ ἄθως χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ. ⁵ οὗτος λήψεται εὐλογίαν παρὰ κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. ⁶ αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. διάψαλμα. ⁷ ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰῶνιοι, καὶ εἰσέλυσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ⁸ τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; κύριος κραταιὸς καὶ δυνατὸς, κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. ⁹ ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰῶνιοι, καὶ εἰσέλυσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ¹⁰ τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτὸς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ΚΔ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Πρὸς σέ κύριε ᾤσα τὴν ψυχὴν μου, ² ὁ θεός μου ἐπὶ σοὶ πέποιθα, μὴ καταισχυνθείην. μὴδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί μου, ³ καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν. αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς. ⁴ τὰς ὁδοὺς σου κύριε γνωρίσον μοι, καὶ τὰς τρίβους σου διδάξόν με. ⁵ ὁδήγησόν με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ διδάξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός ὁ σωτὴρ μου, καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁶ μνησθήτι τῶν οἰκτιρμῶν σου κύριε, καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσίν. Ἰαμαρτίας νεότητός μου, καὶ ἀγνοίας μου, μὴ μνησθῆς. κατὰ τὸ ἐλεός σου μνησθήτι μου ἔνεκν τῆς χρηστότητός σου κύριε. ⁸ χρηστὸς καὶ ἐνὸς ὁ κύριος, διὰ τοῦτο ῥομοθετήσῃ ἀμαρτάνοις,

νοτας ἐν ὁδῷ, ⁹ ὁδηγήσει πράξεις ἐν
 κρίσει, διδάξει πράξεις ὁδοὺς αὐτοῦ.
¹⁰ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ κυρίου ἔλεος καὶ ἀ-
 λήθεια τοῖς ἐκζητοῦσι τὴν διαθήκην
 αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. ¹¹ ἐνε-
 κα τοῦ ὀνόματός σου κύριε, καὶ ἰλάση
 τῇ ἁμαρτίᾳ μου, πολλὴ γάρ ἐστί.
¹² τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος
 τὸν κύριον; νομοθετησὶ αὐτῷ ἐν ὁ-
 δῷ, ἢ ἡρετίσάτο. ¹³ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν
 ἀγαθοῖς αὐλοισθήσεται, καὶ τὸ σπέρμα
 αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν. ¹⁴ κραταίω-
 μα κύριος τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ
 ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς.
¹⁵ οἱ ὀφθαλμοί μου διαπαντός πρὸς
 τὸν κύριον, ὅτι αὐτὸς ἐκσπάσει ἐκ πα-
 γίδος τοὺς πόδας μου. ¹⁶ ἐπίβλεπον
 ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, ὅτι μονογενὴς
 καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ. ¹⁷ αἱ θλίψεις
 τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν, ἐκ
 τῶν ἀναγκῶν μου ἔξαγαγέ με. ¹⁸ ἴδε
 τὴν ταπεινότητά μου καὶ τὸν κόπον
 μου, καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας
 μου. ¹⁹ ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι ἐ-
 πληθύνθησαν, καὶ μῖσος ἄδικον ἐμί-
 σήσαν με. ²⁰ φύλαξον τὴν ψυχὴν μου
 καὶ ῥυσαί με, μὴ καταισχυρυνθῇ, ὅτι
 ἤλπισα ἐπὶ σέ. ²¹ ἄκακοι καὶ εὐθεῖς
 ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε κύριε.
²² λύτρωσαι ὁ θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ
 πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ.

ΚΕ'.

Τοῦ Δαβὶδ.

Κοῖνόν με κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ
 μου ἐπορεύθην, καὶ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλ-
 πίζων οὐ μὴ σαλευθῶ. ² δοκίμασόν
 με κύριε καὶ πείρασόν με, πύρρως
 τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου.
³ ὅτι τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀ-
 φθαλμῶν μου ἐστί, καὶ εὐηρέστησα
 ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. ⁴ οὐκ ἐκάθισα μετὰ
 συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ πα-
 ρανομούντων οὐ μὴ εἰσελθῶ. ⁵ ἐμίση-
 σα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ με-
 τὰ ἄσεβων οὐ μὴ καθίσω. ⁶ νίμωμαι
 ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώ-
 σω τὸ θυσιαστήριόν σου κύριε. ⁷ τοῦ
 ἀκοῦσαι φωνῆς αἰνέσεως, καὶ διηγῇ-
 σασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. ⁸ κύ-
 ρι ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ
 τόπον σκηνοῦματός σου. ⁹ μὴ

συναπολέσῃς μετὰ ἁσεβῶν τὴν ψυχὴν
 μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν
 ζωὴν μου. ¹⁰ ὧν ἐν χερσὶν ἀνομίαι, ἡ
 δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. ¹¹ ἐγώ
 δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, λύτρω-
 σαί με καὶ ἐλέησόν με. ¹² ὁ πῦρ μου
 ἐστὶ ἐν εὐθύτητι, ἐν ἐκκλησίαις εὐλο-
 γήσω σε κύριε.

Κς'.

Τοῦ Δαβὶδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι.
 Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου,
 τίνα φοβηθήσομαι; κύριος ὑπερα-
 σπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δει-
 λιάσω; ² ἐν τῷ ἐγγίξαι ἐπ' ἐμὲ κακοῦν-
 τας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου. οἱ
 θλίβοντές με καὶ ἐσοχθροί μου, αὐτοὶ
 ἡσθένησαν καὶ ἔπεσαν. ³ ἐὰν παρα-
 τάξῃται ἐπ' ἐμὲ παρεμβολή, οὐ φοβη-
 θήσεται ἡ καρδία μου. ἐὰν ἐπαναστῇ
 ἐπ' ἐμὲ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
⁴ μίαν ἡττησάμην παρὰ κυρίου, ταύτην
 ἐκζητήσω, τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ
 κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 μου. τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα
 κυρίου, καὶ ἐπισκεπτεσθαι τὸν ναὸν
 αὐτοῦ. ⁵ ὅτι ἔκρουσέ με ἐν σκηνῇ αὐ-
 τοῦ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου, ἐσκέπασέ
 με ἐν ἀποκρυφῷ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἐν
 πέτρᾳ ὕψωσέ με. ⁶ καὶ νῦν ἰδοὺ ὕψω-
 σε τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου.
 ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ αὐ-
 τοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ, ἄσσομαι καὶ
 ψαλῶ τῷ κυρίῳ. ⁷ εἰσακουσον κύριε
 τῆς φωνῆς μου ἥς ἐκέκραξα, ἐλέησόν
 με, καὶ εἰσακουσόν μου. ⁸ σοὶ εἶπεν ἡ
 καρδία μου, ἐξεήτησα τὸ πρόσωπόν
 σου, τὸ πρόσωπόν σου κύριε ζητήσω.
⁹ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
 ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ
 τοῦ δούλου σου. βοηθός μου γενεῖ,
 μὴ ἐγκαταλίπῃς με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς
 με ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου. ¹⁰ ὅτι ὁ πατήρ
 μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατέλιπόν με,
 ὁ δὲ κύριος προσελαβετό με. ¹¹ νομοθέ-
 τησόν με κύριε ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ ὁ-
 δηγήσόν με ἐν τριβῇ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν
 ἐχθρῶν μου. ¹² μὴ παραδῶς με εἰς
 ψυχὰς θλιβόντων με, ὅτι ἐπανέστησαν
 μοι μάρτυρες ἄδικοι, καὶ ἐψεύσατο ἡ
 ἀδικία ἐαυτῇ. ¹³ πιστεύω τοῦ ἰδεῖν
 τὰ ἀγαθὰ κυρίου ἐν γῇ ζώντων. ¹⁴ ὁ

ποῖμαι-

πόμενον τὸν κύριον, ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδιά σου, καὶ ὑπόμενον τὸν κύριον.

ΚΖ'.

Τοῦ Δαυὶδ.

Πρὸς σέ κύριε ἐκέκραξα, ὁ θεός μου μὴ παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί, μήποτε παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί, καὶ ὁμοιωθῶμαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. ² εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ, ἐν τῷ αἶρεν με χειράς μου εἰς ναὸν ἁγίόν σου. ³ μὴ συνελκύσης μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ μετὰ ἐργοζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσης με. τῶν λαλούντων εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίων αὐτῶν, κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ⁴ δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς αὐτοῖς, ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς. ⁵ ὅτι οὐ συνῆκαν εἰς τὰ ἔργα κυρίου καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, κατέλειψαν αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς. ⁶ εὐλογητὸς κύριος, ὅτι εἰσῆκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. ⁷ κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου, ἐπ' αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδιά μου, καὶ ἐβοηθήθην. καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου, καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογησομαι αὐτῷ. ⁸ κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἔστι. ⁹ σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, καὶ ποιῶν αὐτοὺς, καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΚΗ'.

² Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ ἐξοδίου βκνῆς. **Ε**νέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὶ θεοῦ, ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν. ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν, ² ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγία αὐτοῦ. ³ φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε, κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν. ⁴ φωνὴ κυρίου ἐν ἰσχύϊ, φωνὴ κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ. ⁵ φωνὴ κυρίου συντρίβοντος κέδρους, συντρίψει κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. ⁶ καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς

ὡς τὸν μόσχον τὸν Λίβανον, καὶ ὁ ἡγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων. ⁷ φωνὴ κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρὸς, ⁸ φωνὴ κυρίου συσσεινόντος ἔρημον, συσσειεὶ κύριος τὴν ἔρημον Κადης. ⁹ φωνὴ κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους, καὶ ἀποκαλύψει δρυμοὺς, καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν. ¹⁰ κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ. καὶ καθιεῖται κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ κύριος ἰσχύϊν τῷ λαῷ αὐτοῦ δώσει, κύριος εὐλογήσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

ΚΘ'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ ἔγκαι-
νισμοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυὶδ.

² **Υ**ψώσω σε κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ εὐφράνας τοὺς ἐχθρούς μου ἐπ' ἐμέ. ³ κύριε ὁ θεός μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, καὶ ἴάσω με. ⁴ κύριε ἀνῆγαγες ἐξ ᾄδου τὴν ψυχὴν μου. ἔσωσάς με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον. ⁵ ψάλατε τῷ κυρίῳ οἱ ὅσοι αὐτοῦ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιοσύνης αὐτοῦ. ⁶ ὅτι ὁργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ ζῶῃ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ. τοσπέρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς, καὶ εἰς τοπρῶν ἀγαλλίας. ⁷ ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ κύριε ἐν τῷ θελήματι σου παρέσχου τῷ καλλι μου δύναμιν. ἀπέστρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραχμένος. ⁹ πρὸς σέ κύριε κερᾶζομαι, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου δεηθήσομαι. ¹⁰ τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβῆναι με εἰς διαφθοράν; μὴ ἐξομολογήσεται σοι χοῦς; ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀληθειάν σου; ¹¹ ἤκουσε κύριος, καὶ ἠλέησέ με, κύριος ἐγενήθη βοηθός μου. ¹² ἔστρεψας τὸν κοπιτόν μου εἰς χαρὰν ἐμοί, διέρρηξας τὸν σάκκον μου, καὶ περιέξωσάς με εὐφροσύνην. ¹³ ὅπως ἂν ψάλλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ. κύριε ὁ θεός μου εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαι σοι.

Α'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ,
ἐκστάσεως.

² **Ε**πὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, μὴ κατα-
σχνυθείην εἰς τὸν αἰῶνα, ἐν τῇ δι-
καιοσίνῃ

καιοσύνη σου ῥῦσαί με καὶ ἔξελοῦ με.
³ κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου, τάχυνον
τοῦ ἐξελεῖσθαι με. γενοῦ μοι εἰς θεὸν
ὑπερασπιστήν, καὶ εἰς οἶκον καταφυ-
γῆς τοῦ σῶσαί με. ⁴ ὅτι κραταίωμα
μου καὶ καταφυγή μου εἶ σύ, καὶ ἐνε-
κεν τοῦ ὀνόματός σου ὁδηγήσεις με,
καὶ διαθρέψεις με. ⁵ ἐξάξεις με ἐκ πα-
ρίδος ταύτης ἧς ἐκρυψάν μοι, ὅτι σὺ
εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου κύριε. ⁶ εἰς χεῖ-
ράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου,
ἐλυτρώσω με κύριε ὁ θεὸς τῆς ἀλη-
θείας. ⁷ ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσον-
τας ματαιότητα διακενῆς. ἐγὼ δὲ ἐπὶ
τῷ κυρίῳ ἠλπισα, ⁸ ἀγαλλιάσομαι
καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ ἔλεει σου.
ὅτι ἐπέιδες τὴν ταπεινώσίν μου, ἔσω-
σας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχήν μου.
⁹ καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας
ἐχθροῦ, ἔστησας ἐν εὐρυχωρᾷ τοὺς
πόδας μου. ¹⁰ ἐλέησόν με κύριε, ὅτι
θλίβομαι. ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλ-
μός μου, ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ γαστήρ
μου. ¹¹ ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωὴ
μου, καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς.
ἠσθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου, καὶ
τὰ ὀστά μου ἐταράχθησαν. ¹² παρὰ
πάντας τοὺς ἐχθρούς μου ἐγενήθην
ὄνειδος, καὶ τοῖς γείτοσί μου σφόδρα,
καὶ φόβος τοῖς γνωστοῖς μου. οἱ θεω-
ροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ' ἐμοῦ,
¹³ ἐπελήσθη ὡσεὶ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας.
ἐγενήθην ὡσεὶ σκεῦος ἀπολωλός, ¹⁴ ὅτι
ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων
κυκλόθεν. ἐν τῷ συναχθῆναι αὐτοὺς
ἅμα ἐπ' ἐμὲ, τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν
μου ἐβουλεύσαντο. ¹⁵ ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ
ἠλπισα κύριε, εἶπα, σὺ εἶ ὁ θεός μου.
¹⁶ ἐν ταῖς χερσὶ σου οἱ κληροὶ μου.
ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου, καὶ ἐκ
τῶν καταδικαζόντων με. ¹⁷ ἐπίφανον
τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δούλόν σου,
σῶσόν με ἐν τῷ ἔλεει σου. ¹⁸ κύριε μὴ
καταισχυρθεῖν, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε.
αἰσχυρθεῖσαν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ καταχ-
θεῖσαν εἰς ἄδου. ¹⁹ ἀλάλα γενηθήτω
τὰ χεῖλη τὰ δόλια, τὰ λαλοῦντα κατὰ
τοῦ δικαίου ἀνομίαν ἐν ὑπερηφανίᾳ
καὶ ἐξουδενώσει. ²⁰ ὥς πολὺ τὸ πλῆ-
θος τῆς χρηστότητός σου κύριε, ἧς
ἐκρυψας τοὺς φοβουμένους σε. ἐξείρ-

γάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ, ἐναντίον
τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. ²¹ κατα-
κρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ τοῦ
προσώπου σου, ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώ-
πων. σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ ἀπὸ
ἀντιλογίας γλωσσῶν. ²² εὐλογητός κύ-
ριος, ὅτι ἐθαυμάστωσε τὸ ἔλεος αὐ-
τοῦ ἐν πόλει περιοχῆς. ²³ ἐγὼ δὲ εἶπα
ἐν τῇ ἐκστάσει μου, ἀπέθρῃμαι ἀπὸ
προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου. διὰ
τοῦτο εἰσήκουσας κύριε τῆς φωνῆς τῆς
δεήσεώς μου ἐν τῷ κειραγέναι με πρὸς
σέ. ²⁴ ἀγαπήσατε τὸν κύριον πάντες
οἱ ὅσιοι αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ
κύριος, καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περὶ-
σῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν. ²⁵ ἀνδρί-
ξεσθε, καὶ κραταιούσθε ἡ καρδία
ὑμῶν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον.

ΛΑ'.

Συνέσεως τῷ Δαυίδ.

Μακάριοι ὧν ἀφῆθσαν αἱ ἀνομίαι,
καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι.
² μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐ μὴ λογίσῃται
κύριος ἁμαρτίαν, οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ
στόματι αὐτοῦ δόλος. ³ ὅτι ἐσίγησα,
ἐπαλαιώθη τὰ ὀστά μου ἀπὸ τοῦ
κραῖεν με ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁴ ὅτι ἡμέ-
ρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμὲ ἡ
χεὶρ σου, ἐστράφην εἰς ταλαιπω-
ρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἀκάνθαν. διά-
ψαλμα. ⁵ τὴν ἁμαρτίαν μου ἐγνώ-
ρισα, καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυ-
ψα. εἶπα, ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν
ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφῆκας
τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. διά-
ψαλμα. ⁶ ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται
πρὸς σέ πᾶς ὅσιος ἐν καιρῷ εὐθέτω.
πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδάτων πολ-
λῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιούσι. ⁷ σὺ μου
εἶ καταφυγή ἀπὸ θλίψεως τῆς περι-
χοῦσης με, τὸ ἀγαλλιάμα μου λύτρω-
σαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με. διά-
ψαλμα. ⁸ συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ
σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἧς πορεύῃ, ἐπιστη-
ριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου. ⁹ μὴ
γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἳς οὐκ
ἐστι σύνεσις. ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς
σιαγόνας αὐτῶν ἄρξαι τῶν μὴ ἐγγιζόν-
των πρὸς σέ. ¹⁰ πολλαὶ αἱ μαστίγι-
αὶ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ
κύριον ἔλεος κυκλώσει. ¹¹ εὐφρανθήσε-
ται ἐπὶ

ἐπὶ κύριον καὶ ἀγαλλιάσθε δίκαιοι, καὶ
καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

ΑΒ'.

Τῷ Δαυίδ.

Ἀγαλλιάσθε δίκαιοι ἐν τῷ κυρίῳ,
τοῖς εὐθέσι πρόπει αἰνεσίς. ² ἔξομολο-
γεῖσθε τῷ κυρίῳ ἐν κινῶρα, ἐν ψαλ-
τηρίῳ δεκαχόρδῳ ψάλατε αὐτῷ. ³ ἄσα-
τε αὐτῷ ᾄσμα καινόν, καλῶς ψάλατε
ἐν ἀλαλαγμῷ. ⁴ ὅτι εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ
κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν
πίστει. ⁵ ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρί-
σιν, τοῦ ἐλέους κυρίου πλήρης ἡ γῆ.
⁶ τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἔστε-
ρεώθησαν, καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.
⁷ συνάγων ὡσεὶ ἄσκον ὕδατα θαλάσ-
σης, τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.
⁸ φοβήθητω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ, ἀπ'
αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες οἱ
κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. ⁹ ὅτι αὐ-
τὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐνετεί-
λατο καὶ ἐκτίσθησαν. ¹⁰ κύριος δια-
σκεδάξει βουλὰς ἐθνῶν, ἀθετεῖ δὲ λο-
γισμοὺς λαῶν, καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρ-
χόντων. ¹¹ ἡ δὲ βουλή τοῦ κυρίου εἰς
τὸν αἰῶνα μένει, λογισμοὶ τῆς καρδίας
αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. ¹² μα-
κάριον τὸ ἔθνος οὗ ἔστι κύριος ὁ θεὸς
αὐτοῦ, λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρο-
νομίαν ἑαυτοῦ. ¹³ ἔξ οὐρανοῦ ἐπέβλε-
ψεν ὁ κύριος, εἶδε πάντας τοὺς υἱοὺς
τῶν ἀνθρώπων, ¹⁴ ἔξ ἐτοίμου κατοι-
κητηρίου αὐτοῦ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας
τούς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁵ ὁ πλά-
σας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν,
ὁ συνιεὶς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁶ οὐ
σῴζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν,
καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πληθει
ἰσχύος αὐτοῦ. ¹⁷ ψευδὴς ἵππος εἰς σω-
τηρίαν, ἐν δὲ πληθει δυνάμεως αὐτοῦ
οὐ σωθήσεται. ¹⁸ ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ
κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν,
τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
¹⁹ ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς
αὐτῶν, καὶ διαθρῆψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.
²⁰ ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ κυρίῳ,
ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν
ἐστι. ²¹ ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ
καρδιά ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ
ἀγίῳ αὐτοῦ ἡλπίσαμεν. ²² γένοιτο τὸ

ἔλεός σου κύριε ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ
ἡλπίσαμεν ἐπὶ σέ.

ΑΓ'.

Τῷ Δαυίδ, ὅποτε ἡλλοίωσε τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέλεχ, καὶ
ἀπέλυεν αὐτόν, καὶ ἀπῆλθεν.

² Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντί και-
ρῷ, διαπαντὸς ἡ αἰνεσίς αὐτοῦ ἐν τῷ
στόματί μου. ³ ἐν τῷ κυρίῳ ἐπαινε-
θήσεται ἡ ψυχὴ μου. ἀκουσάτωσαν
πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν. ⁴ μεγα-
λύνετε τὸν κύριον σὺν ἐμοί, καὶ ὑψώ-
σωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπιτοαυτό.
⁵ ἐξεζήτησα τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέ
μου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν μου
ἐρῴυσάτο με. ⁶ προσέλθατε πρὸς αὐ-
τόν καὶ φωτίσθητε, καὶ τὰ πρόσωπα
ὑμῶν οὐ μὴ κατασυχνηθῇ. ⁷ οὗτος ὁ
πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ κύριος εἰς-
ήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλί-
ψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν. ⁸ παρεμ-
βαλεῖ ἄγγελος κυρίου κύκλῳ τῶν φο-
βουμένων αὐτόν, καὶ ῥύσεται αὐτούς.
⁹ γέυσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ
κύριος, μακάριος ἄνθρωπος, ὃς ἐλπίζει ἐπ'
αὐτόν. ¹⁰ φοβήθητε τὸν κύριον πάν-
τες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστε-
ρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ¹¹ πλού-
σιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν, οἱ
δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλατ-
τωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. διάψαλ-
μα. ¹² δεῦτε τέκνα ἀκουσατέ μου,
φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς. ¹³ τίς ἐστιν
ἄνθρωπος ὁ θέλων ζῶην, ἀγαπῶν
ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς; ¹⁴ παῦσον τὴν
γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεῖλη
σου τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. ¹⁵ ἐκκλι-
νον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν,
ζήτησον εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτήν.
¹⁶ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ
ᾧτα αὐτοῦ εἰς δέξιν αὐτῶν. ¹⁷ πρὸς-
ωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ,
τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυ-
νον αὐτῶν. ¹⁸ ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ
ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ
πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρῴυσάτο
αὐτούς. ¹⁹ ἔγγυσ κύριος τοῖς συντε-
τρισμένοις τὴν καρδίαν, καὶ τοὺς τα-
πεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει. ²⁰ πολ-
λαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, καὶ ἐκ
πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτοὺς ὁ κύριος.

²¹ φυλάσ-

²¹ φυλάσσει πάντα τὰ ὁσαῦτα αὐτῶν, ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται. ²² θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρός, καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσι. ²³ λυτρώσεται κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΔΔ'.

Τῷ Δαυίδ.

Δίκασον κύριε τοὺς ἀδικοῦντάς με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με. ² ἐπιλαβού ὄπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μοι. ³ ἔκχεον ῥομφαίαν, καὶ συγκλείσον ἐξεναντίας τῶν καταδιωκόντων με, εἶπον τῇ ψυχῇ μου, σωτηρία σου ἐγὼ εἰμι. ⁴ αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείρσαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθείησαν οἱ λογιζόμενοί μοι κακά. ⁵ γενηθήτωσαν ὥσει χοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκθλίβων αὐτούς. ⁶ γενηθήτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκότος καὶ ὀλισθημα, καὶ ἄγγελος κυρίου καταδιώκων αὐτούς. ⁷ ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν, μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχὴν μου. ⁸ ἐλθέτω αὐτοῖς παγὶς ἣν οὐ γινώσκουσι, καὶ ἡ θήρα ἣν ἔκρυψαν συλλαβέτω αὐτούς, καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. ⁹ ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ τῷ κυρίῳ, τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ. ¹⁰ πάντα τὰ ὁσαῦτα μου ἔρουσι, κύριε τίς ὁμοίός σοι; ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν. ¹¹ ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι, ἃ οὐκ ἐγίνωσκον, ἐπὶ ῥώτῳ με. ¹² ἀνταπεδίδωσαν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν, καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου. ¹³ ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῦς παρενοχλεῖν μοι ἐνεδύομην σάκκον. καὶ ἐταπεινούν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου ἀποστραφήσεται. ¹⁴ ὥς πλησίον ὥς ἀδελφὸν ἠμέτερον οὕτως ἐντρέστον, ὥς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην. ¹⁵ καὶ κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν καὶ συνήχθησαν, συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες καὶ οὐκ ἔγνω. διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν.

¹⁶ ἐπείρασάν με, ἐξεμνηστῆρίσαν με μνηστῆρισμόν, ἔβρουξαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν. ¹⁷ κύριε πότε ἐπόψῃ, ἀποκατάστησον τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν, ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου. ¹⁸ ἐξομολογήσομαί σοι καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ, ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε. ¹⁹ μὴ ἐπιχαρείσάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ματαίως, οἱ μισοῦντές με δωρεὰν, καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς. ²⁰ ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο. ²¹ καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, εἶπαν εὖγε εὖγε, εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ²² εἶδες κύριε, μὴ παρασιώπῃς, κύριε μὴ ἀποστής ἀπ' ἐμοῦ. ²³ ἐξεγέρθητι κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, ὁ θεὸς μου καὶ ὁ κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου. ²⁴ κρινόν με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου κύριε ὁ θεός μου, καὶ μὴ ἐπιχαρείσάν μοι. ²⁵ μὴ εἵποισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν, εὖγε εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν, μὴδὲ εἵποιεν, κατεπίομεν αὐτόν. ²⁶ αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείρσαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου. ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλοῤῃμονοῦντες ἐπ' ἐμὲ. ²⁷ ἀγαλλιάσαιντο, καὶ εὐφρανθείησαν οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου. καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, μεγαλυνθήτω ὁ κύριος, οἱ θέλοντες τὴν εὐρίνην τοῦ δούλου αὐτοῦ. ²⁸ καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου.

ΔΕ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ δούλῳ κυρίου τῷ Δαυίδ.

² Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ³ ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ εὐρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι. ⁴ τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος, οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθύναι. ⁵ ἀνομίαν ἐλογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, παρέστη πάσῃ ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ, τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισε. ⁶ κύριε ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεος σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν. ⁷ ἡ δικαιοσύνη σου ὥς ὄρη θεοῦ, τὰ κρίματά σου ὥσει ἄβυσσος πολλή.

πολλή. ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις κύριε, ⁸ ὥς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου ὁ θεός. οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπη τῶν περὺν σου ἔλπιουσιν. ⁹ μεθύσθῃσονται ἀπὸ πότητος οἴκου σου, καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς. ¹⁰ ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. ¹¹ παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσί σε, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ. ¹² μὴ ἐλθέτω μοι ποῦς ὑπερηφανίας, καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσαι με. ¹³ ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στήναι.

Λς'.

Τῷ Δαυίδ.

Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. ² ὅτι ὡς εἰ χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, καὶ ὡς εἰ λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. ³ ἔλπισον ἐπὶ κύριον, καὶ ποίει χρηστότητα, καὶ κατασκήνου τὴν γῆν, καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς. ⁴ κατατρύψῃσιν τοῦ κυρίου, καὶ δώσει σοὶ τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου. ⁵ ἀποκάλυπον πρὸς κύριον τὴν ὁδόν σου, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ποιήσει. ⁶ καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν. ⁷ ὑποτάγηθι τῷ κυρίῳ, καὶ ἰκέτευσον αὐτόν. μὴ παραζήλου ἐν τῷ κατενεδουμένῳ ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι περαιομίαν. ⁸ παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐγκατάλιπε θυμὸν, μὴ παραζήλου ὥστε πονηρεύεσθαι. ⁹ ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται, οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. ¹⁰ καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἁμαρτωλός, καὶ ζητήσεις τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὕρῃς. ¹¹ οἱ δὲ πραεῖς κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης. ¹² παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρούξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ. ¹³ ὁ δὲ κύριος ἐκγέλασται αὐτόν, ὅτι προβλέπει ὅτι ἦξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ. ¹⁴ ῥομφαίαν ἐσπασαντο οἱ ἁμαρτω-

λοὶ, ἐνέτειναν τόξον αὐτῶν, τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα, τοῦ σφάζει τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. ¹⁵ ἡ ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείη. ¹⁶ κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δίκαιῳ ὑπὲρ πλούτον ἁμαρτωλῶν πολύν. ¹⁷ ὅτι βραχίονες ἁμαρτωλῶν συντριβήσονται, ὑποστηρίξει δὲ τοὺς δικαίους ὁ κύριος. ¹⁸ γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἁμώμων, καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. ¹⁹ οὐ κατασχυνθήσονται ἐν καιρῷ πονηρῷ, καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται. ²⁰ ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολούνται, οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὡς εἰ καπνὸς ἐξέλιπον. ²¹ δανείζεται ὁ ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐκ ἀποτίσει, ὁ δὲ δίκαιος οἰκτείρει καὶ διδοῖ. ²² ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν, οἱ δὲ καταρωόμενοι αὐτὸν ἐξολοθρευθήσονται. ²³ παρὰ κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατενθύνεται, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει. ²⁴ ὅταν πέσῃ οὐ καταραχθήσεται, ὅτι κύριος ἀντιστηρίξει χεῖρα αὐτοῦ. ²⁵ νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλείμμενον, οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους. ²⁶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἔλει καὶ δανείζει, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν ἔσται. ²⁷ ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθόν, καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ²⁸ ὅτι κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται. ἁμώμοι ἐκδικηθήσονται, καὶ σπέρμα ἁσέβων ἐξολοθρευθήσεται. ²⁹ δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατασκηνώσουσιν εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς. ³⁰ στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν. ³¹ ὁ νόμος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐτοῦ. ³² κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν. ³³ ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτόν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ. ³⁴ ὑπό-

μεινον

μεινον τὸν κύριον, καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει σε τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν, ἐν τῷ ἐξολοθρεῦεσθαι ἁμαρτωλοὺς ὅψει. ³⁵ εἶδον τὸν ἄσεβῃ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρούμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. ³⁶ καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐξήγησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὐρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ. ³⁷ φύλασσε ἀκακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ. ³⁸ οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιτοαυτὸ, τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἁσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται. ³⁹ σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ κυρίου, καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστὶν ἐν καιρῷ θλίψεως. ⁴⁰ καὶ βοηθήσει αὐτοῖς κύριος, καὶ ῥύσεται αὐτοὺς, καὶ ἐξελεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν, καὶ σώσει αὐτοὺς, ὅτι ἤλπισαν ἐπ' αὐτόν.

ΔΖ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

² Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μὴδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. ³ ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστηριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. ⁴ οὐκ ἐστὶν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἐστὶν εἰρήνη τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου. ⁵ ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆσαν τὴν κεφαλὴν μου, ὥσει φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμὲ. ⁶ προσέψεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. ⁷ ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. ⁸ ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμῶν, καὶ οὐκ ἐστὶν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου. ⁹ ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, ὠρόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. ¹⁰ καὶ ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου οὐκ ἀπεκρύβη ἀπὸ σοῦ. ¹¹ ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. ¹² οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν. καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρόθεν ἔστησαν, ¹³ καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν

ψυχὴν μου. καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακὰ μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. ¹⁴ ἐγὼ δὲ ὥσει κωφὸς οὐκ ἤκουον, καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. ¹⁶ ὅτι ἐπὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, σὺ εἰσακούση κύριε ὁ θεός μου. ¹⁷ ὅτι εἶπα, μή ποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῤῃμόνησαν. ¹⁸ ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἑτοιμὸς, καὶ ἡ ἀληθὴς μου ἐνώπιόν μου διαπαντός. ¹⁹ ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, καὶ μετάνιμῶ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου. ²⁰ οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμὲ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. ²¹ οἱ ἀνταποδιδόντες κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην. ²² μὴ ἐγκαταλίπῃς με κύριε ὁ θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. ²³ πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου κύριε τῆς σωτηρίας μου.

ΔΗ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Ἰδιθουν ὠδὴ τῷ Δαυίδ.

² Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσῃ μου. ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, ἐν τῷ συνεστῆναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου. ³ ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἀληγμά μου ἀνεκαίνισθαι. ⁴ ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκαυθήσεται πῦρ. ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου, ὡνῶρισόν μοι κύριε τὸ πέρας μου, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐστίν, ἵνα γινῶ τί ὑστερῶ ἐγώ. ⁵ ἰδοὺ παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, καὶ ὑπόστασις μου ὥσει οὐθέν ἐνώπιόν σου. πλὴν τὰ συμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν. διάψαλμα. ⁷ μένοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος, πλὴν μάτην ταράσσεται. θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά. ⁸ καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; οὐχὶ ὁ κύριος; καὶ ἡ ὑπόστασις μου παρὰ σοὶ ἐστίν. διάψαλμα. ⁹ ἀποπασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με, ὁ δαείδος

όνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με. ¹⁰ ἐκωφώ-
θην καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι
σύ εἶ ὁ ποιήσας με. ¹¹ ἀπόστησον ἀπ'
ἐμοῦ τὰς μαστιγὰς σου. ἀπὸ τῆς ἰσχύος
τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέλιπον. ¹² ἐν
ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄν-
θρωπον. καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ, πλὴν μάτην ταράσσε-
ται πᾶς ἄνθρωπος· διάψαλμα. ¹³ εἰς-
άκουσον τῆς προσευχῆς μου κύριε
καὶ τῆς δεησεώς μου, ἐνωτισαὶ τῶν
δακρύων μου. μὴ παρασιωπήσης, ὅτι
πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ καὶ παρε-
πίδημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες
μου. ¹⁴ ἄνες μοι ἵνα ἀναψύξω πρὸ τοῦ
με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

ΑΘ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυὶδ ψαλμός.
² Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον, καὶ
προσέσχε μοι, καὶ εἰσήκουσε τῆς δεή-
σεώς μου. ³ καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου
ταλαιπωρίας, καὶ ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος.
καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας
μου, καὶ κατέκλινε τὰ διαβήματά μου.

⁴ καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα
καινόν, ὕμνον τῷ θεῷ ἡμῶν. ὄψονται
πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλ-
πιούσιν ἐπὶ κύριον. ⁵ μακάριος ἄνθρω-
πὸς ὅστις ἐστὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐλπίς αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἐπέβλεψεν εἰς ματαιότητας καὶ
μανίας ψευδεῖς. ⁶ πολλὰ ἐποίησας σὺ
κύριε ὁ θεός μου τὰ θαυμάσιά σου, καὶ
τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστι τις
ὁμοιωθήσεται σοι. ἀπήγγειλα καὶ ἐλά-
λησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.
⁷ θυσίαν καὶ προσφοράν οὐκ ᾔθε-
λησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. ὅλο-
καύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ᾔτη-
σας. ⁸ τότε εἶπον, ἰδοὺ ἦκω. ἐν κεφα-
λίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, ⁹ τοῦ
ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ θεός μου
ἡβουλήθην, καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέ-
σῳ τῆς καρδίας μου. ¹⁰ εὐηγγελισάμην
δικαιοσύνην ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη, ἰδοὺ
τὰ χεῖρά μου οὐ μὴ κωλύσω. κύριε σὺ
ἔγνως ¹¹ τὴν δικαιοσύνην μου, οὐκ
ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν ἀλήθειάν
σου, καὶ τὸ σωτήριον σου εἶπα. οὐκ
ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν
σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς. ¹² σὺ δὲ
κύριε μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρομούς

σου ἀπ' ἐμοῦ, τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλή-
θειά σου διαπαντὸς ἀντελάβοντό μου.
¹³ ὅτι περιέσχον με κακά, ὧν οὐκ ἔστιν
ἀριθμὸς, κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου,
καὶ οὐκ ἠδυνάσθην τοῦ βλέπειν. ἐπλη-
θύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφα-
λῆς μου, καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατέλιπέ
με. ¹⁴ εὐδόκησον κύριε τοῦ ῥύσασθαι
με, κύριε εἰς τὸ βοηθηθῆναι μοι πρόσχε.
¹⁵ καταισχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν
ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, τοῦ
ἐξάραι αὐτήν. ἀποστραφείησαν εἰς τὰ
ὀπίσω, καὶ ἐντραπείησαν οἱ θέλοντές
μοι κακά. ¹⁶ κοιμιάσθωσαν παραχορή-
μα αἰσχύνῃν αὐτῶν, οἱ λέγοντές μοι
εὖγε εὖγε. ¹⁷ ἀγαλλιάσαιντο καὶ εὐ-
φρανθείησαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζη-
τοῦντές σε κύριε, καὶ ἐπάτωσαν διὰ
παντός, μεγαλυνθήτω ὁ κύριος, οἱ
ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου. ¹⁸ ἐγὼ
δὲ πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ, κύριος φρον-
τιεῖ μου. βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής
μου εἶ σύ ὁ θεός μου, μὴ χρονίσῃς.

Μ'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμός τῷ Δαυίδ.
² Μακάριος ὁ συνιὼν ἐπὶ πτωχὸν καὶ
πένητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐ-
τὸν ὁ κύριος. ³ κύριος φυλάξει αὐτὸν
καὶ ζήσει αὐτὸν, καὶ μακαρίσει αὐτὸν
ἐν τῇ γῇ, καὶ μὴ παραδοῖ αὐτὸν εἰς
χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ. ⁴ κύριος βοη-
θήσει αὐτῷ ἐπὶ κλίνῃς ὁδύνης αὐτοῦ,
ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν
τῇ ἀρρώστια αὐτοῦ. ⁵ ἐγὼ εἶπα, κύριε
ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι
ἡμαρτόν σοι. ⁶ οἱ ἐχθροί μου εἶπαν
κακά μοι, πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπο-
λεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ; ⁷ καὶ εἰ εἰς-
επορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ
καρδία αὐτοῦ, συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυ-
τῷ, ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ⁸ ἐπὶ
τὸ αὐτό. κατ' ἐμοῦ ἐψιθύροζον πάν-
τες οἱ ἐχθροί μου, κατ' ἐμοῦ ἐλογίζον-
το κακά μοι. ⁹ λόγον παράνομον κατ-
έθεντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ὁ κοιμώμενος
οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι; ¹⁰ καὶ
γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου ἐφ'
ὃν ἤλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμε-
γάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερονισμόν. ¹¹ σὺ δὲ
κύριε ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, καὶ
ἀντα-

ἀνταποδώσω αὐτοῖς.¹² ἐν τούτῳ ἔγνω, ὅτι τεθέληκας με, ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῶ ὁ ἐχθρὸς μου ἐπ' ἐμέ. ¹³ ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. γένοιτο.

ΜΑ'.

Εἰς τὸ τέλος εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς
Κορέ.

² Ὁν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σὲ ὁ θεός. ³ ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν θεόν, τὸν ζῶντα. πότε ἤξω καὶ ὀφθῆσομαι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ; ⁴ ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός, ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ποῦ ἐστιν ὁ θεός σου; ⁵ ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ τὴν ψυχὴν μου, ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θανμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἑξομολογήσεως ἤχου ἑορταζόντων. ⁶ ἵνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἵνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἑξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ θεός μου. ⁷ πρὸς ἑμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη, διὰ τοῦτο μεησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου, καὶ Ἐρμωνίαι ἀπὸ ὄρους μικροῦ. ⁸ ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταρῥακτῶν σου. πάντες οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμέ διῆλθον. ⁹ ἡμέρας ἐντελεῖται κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ νυκτὸς δηλώσει. παρ' ἐμοὶ προσευχὴ τῷ θεῷ τῆς ζωῆς μου, ¹⁰ ἔρω τῷ θεῷ, ἀντιλήπτωρ μου εἶ, διατί μου ἐπελάθου; ἵνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; ¹¹ ἐν τῷ καταθλάσθαι τὰ ὀστά μου ὠνείδισάν με οἱ θλίβοντές με. ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς μοι καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ποῦ ἐστιν ὁ θεός σου; ¹² ἵνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἵνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἑξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ θεός μου.

ΜΒ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαβίδ.

Κρίνον με ὁ θεός, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου, ἐξ ἔθνους οὐχ ὀσίου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου, καὶ δολίου ῥῦσαι με. ² ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός κραταίωμα μου, ἵνατί ἀπόσω με, καὶ ἵνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; ³ ἔξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, αὐτὰ με ὠδήγησαν καὶ ἡγαγόν με εἰς ὄρος ἁγίον σου καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου. ⁴ καὶ εἰςλεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸν θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου, ἑξομολογήσομαι σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ θεός ὁ θεός μου. ⁵ ἵνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἵνατί συνταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν, ὅτι ἑξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ θεός μου.

ΜΓ'.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορέ εἰς σύνεσιν ψαλμός.

² Ὁ θεός ἐν τοῖς ὣσιν ἡμῶν ἠκούσαμεν, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνγγειλαν ἡμῖν, ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αἰνῶτων, ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις. ³ ἡ χεὶρ σου ἔθνη ἐξωλόθρευσε, καὶ κατεγύτευσε αὐτοὺς, ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς. ⁴ οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν, καὶ ὁ βραχίον αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτοὺς, ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου καὶ ὁ βραχίον σου, καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδοκήσας ἐν αὐτοῖς. ⁵ σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου, ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ. ⁶ ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κεραιούμεν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουθενώσομεν τοὺς ἐπανισταμένους ἡμῖν. ⁷ οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπῶ, καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με. ⁸ ἔσωσης γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς, καὶ τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς κατήσχυνας. ⁹ ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεθῇσόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἑξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. διαψαλμα. ¹⁰ νυνὶ δὲ ἀπόσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν. ¹¹ ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς

τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς. ¹² ἔδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέσπειρας ἡμᾶς. ¹³ ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλήθος ἐν τοῖς ἀλαλαγμασιν αὐτῶν. ¹⁴ ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. ¹⁵ ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς. ¹⁶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπὴ μου κατεναντίον μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχυνὴ τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψε με. ¹⁷ ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ παραλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος. ¹⁸ ταῦτα πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθα σου, καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου. ¹⁹ καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδιά ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου. ²⁰ ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιά θανάτου. ²¹ εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰ διεπτάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἄλλοτριον, ²² οὐχὶ ὁ θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρδιάς. ²³ ὅτι ἐνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογισθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ²⁴ ἐξηγέρθητι, ἱναὶ ὑποῖς κύριε; ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος. ²⁵ ἱναὶ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις; ἐπιδανθῇ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν; ²⁶ ὅτι ἐταπεινωθῇ εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐκολληθῇ εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν. ²⁷ ἀνάστα κύριε βοηθήσον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐνεκεν τοῦ ὀνοματός σου.

ΜΑ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς συνέσιν, ὡδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

² Ἐξηρεύετο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ. ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξύγραφου. ³ ὥρατος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξέχυθη χάρις ἐν χεῖρεσί σου, διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

⁴ περὶ ὥσαι τὴν ὀμοφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ. τῇ ὥραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου, ⁵ καὶ ἐντεινον, καὶ κατευοδοῦ καὶ βασιλεύε. ἐνεκεν ἀληθείας καὶ πραύτητος καὶ δικαιοσύνης, καὶ ὁδηγήσει σε θανυμαστὸς ἡ δεξιὰ σου. ⁶ τὰ βέλη σου ἠκονημένα δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως. ⁷ ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ⁸ ἡγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. ⁹ σμύρνα καὶ στακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου, ἀπὸ βάρεων ἐλεφαντίνων, ἔξ ὧν ἠύφρανάν σε ¹⁰ θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου. περὶ ἔστη ἡ βασιλίσσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχούσῳ περιβεβλημένη πεποικιμένη. ¹¹ ἀκουσον θυγάτηρ καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ ὄς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου. ¹² ὅτι ἐπεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ κύριος σου. ¹³ καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις, τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλοῦσιοι τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. ¹⁴ πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Ἑσπεῶν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιμένη. ¹⁵ ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι. ¹⁶ ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἄρχήσονται εἰς ναὸν βασιλείως. ¹⁷ ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησάν σοι υἱοί, καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ¹⁸ μνησθήσονται τοῦ ὀνόματος σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοὶ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΜΕ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός.

² Ὁ θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλίψει ταῖς ἐνδοῦσαις ἡμᾶς σφόδρα. ³ διὰ τοῦτο οὐ φοβή-

Pr

θησομεθα

θησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν, καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν. ⁴ ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. διάψαλμα. ⁵ τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα ἐμφαίνουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ, ἡγίασε τὸ σκηνῶμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος. ⁶ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὐ σαλευθήσεται, βοηθήσει αὐτῇ ὁ θεὸς τῷ προσώπῳ. ⁷ ἐταράχθησαν ἔθνη, ἐκλιναν βασιλεῖαι, ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ. ⁸ κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα. ⁹ δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ κυρίου, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁰ ἀνταρσιῶν πολέμους μέχοι τῶν περάτων τῆς γῆς, τόξον συντρίψει καὶ συγκλάσει ὄπλον, καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί. ¹¹ σχολάσατε καὶ γινώτε, ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ θεός, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ. ¹² κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ θεός Ἰακώβ.

ΜΣ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ψαλμός.

² Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. ³ ὅτι κύριος ὕψιστος, φοβερός, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁴ ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν. ⁵ ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὴν καλλονὴν Ἰακώβ, ἣν ἠγάπησεν. διάψαλμα. ⁶ ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. ⁷ ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ψάλατε, ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν ψάλατε. ⁸ ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ θεός, ψάλατε συνετῶς. ⁹ ἐβασιλεύσεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη, ὁ θεὸς κάθεται ἐπὶ θρόνον ἁγίον αὐτοῦ. ¹⁰ ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ τοῦ θεοῦ Ἀβραάμ, ὅτι τοῦ θεοῦ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς σφόδρα ἐπύρθησαν.

ΜΖ'.

Ψαλμός ὧδης τοῖς υἱοῖς Κορὲ δευτέρα σαββάτου.

² Μέγας κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ ³ ἐνρίζων ἀγαλλιᾶματι πάσης

τῆς γῆς, ὄρη Σιών τὰ πλευρὰ τοῦ Βορρᾶ, ἡ πόλις τοῦ βασιλείως τοῦ μεγάλου. ⁴ ὁ θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκειται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. ⁵ ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς συνήχθησαν, ἤλθον ἐπὶ τὸ αὐτό. ⁶ αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, ⁷ τρομος ἐπέλαβετο αὐτῶν. ἐκεῖ ὠδῖνες ὡς τικτούσης. ⁸ ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρίψεις πλοῖα θαλάσσης. ⁹ καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως καὶ εἶδομεν, ἐν πόλει κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὁ θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. διάψαλμα. ¹⁰ ὑπελάβομεν ὁ θεός τοῦ ἑλέος σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. ¹¹ κατὰ τὸ ὄνομά σου ὁ θεός, οὕτως καὶ ἡ αἰνεσίς σου ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, δικαιοσύνης πλήρης ἡ δεξιὰ σου. ¹² εὐφρανθήτω τὸ ὄρος Σιών, ἀγαλλιάσθωσαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας ἐνεκα τῶν κοιμάτων σου κυρίε. ¹³ κυκλώσατε Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτήν, διηγῆσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς. ¹⁴ θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς, καὶ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς, ὅπως ἂν διηγῆσθε εἰς γενεὰν ἑτέραν. ¹⁵ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ θεός ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, αὐτὸς ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΜΗ'.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ³ οἳ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐπιτοαυτὸ πλούσιος καὶ πένης. ⁴ τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν. ⁵ κληῖν εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου, ἀνοίξω ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου. ⁶ ἵνατί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ; ἡ ἀνομία τῆς πτέρυγος μου κυκλώσει με. ⁷ οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι. ⁸ ἀδελφός οὐ λυτροῦται, λυτρώσεται ἄνθρωπος; οὐ δώσει τῷ θεῷ ἑξίλασμα ἑαυτοῦ, ⁹ καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

καὶ

καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁰ καὶ ζήσεται εἰς τέλος. ὅτι οὐκ ὀφείτῃ καταφθορὰν, ¹¹ ὅταν ἴδῃ σοφούς ἀποθνήσκοντας, ἐπιτοαυτὸ ἄφρων καὶ ἄνους ἀπολοῦνται. καὶ καταλείψουσιν ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν, ¹² καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν. ¹³ καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς. ¹⁴ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐυλογήσουσιν. διάψαλμα. ¹⁵ ὥς πρόβατα ἐν ἄδῃ ἔθεντο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς. καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς τοπρωῖ, καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ἄδῃ ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν. ¹⁶ πλὴν ὁ θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρὸς ἄδου, ὅταν λαμβάνῃ με. διάψαλμα. ¹⁷ μὴ φοβοῦ ὅταν πλουτήσῃ ἄνθρωπος, καὶ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁸ ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκῃ αὐτὸν λήψεται τὰ πάντα, οὐδὲ συγκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. ¹⁹ ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἐυλογηθήσεται, ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθύνῃς αὐτῷ. ²⁰ εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ, ἕως αἰῶνος οὐκ ὀφείτῃ φῶς. ²¹ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς.

ΜΟΨ.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Θεὸς θεῶν κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, ² ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὡραιότητος αὐτοῦ. ³ ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἦξε, ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιωπήσεται. πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται, καὶ κύκλος αὐτοῦ καταιγὶς σφοδρά. ⁴ προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω γὰρ τὴν γῆν διακρίναι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁵ συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις. ⁶ καὶ ἀναγγελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιο-

σύνην αὐτοῦ, ὅτι θεὸς κριτὴς ἐστίν. διάψαλμα. ⁷ ἀκούσον λαὸς μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ καὶ διαμαρτύρομαί σοι, ὁ θεὸς ὁ θεός σου ἐγὼ ἐγώ. ⁸ οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε, τὰ δὲ ὀλοκαυτώματα σου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διὰ παντός. ⁹ οὐ δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρους. ¹⁰ ὅτι ἐγὼ ἐστὶ πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ, κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ βόες. ¹¹ ἐγνώκα πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡραιότης ἀγροῦ μετ' ἐμοῦ ἐστίν. ¹² ἐὰν πεινάσω, οὐ μὴ σοι εἴπω, ἐμὴ γὰρ ἐστίν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ¹³ μὴ φάγομαι κρέα ταύρων, ἢ αἷμα τράγων πίομαι; ¹⁴ θυῶν τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου. ¹⁵ καὶ ἐπικάλεσάι με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ ἐξελεύμαί σε, καὶ δοξάσεις με. διάψαλμα. ¹⁶ τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ εἶπεν ὁ θεός, ἵνατί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου, καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου; ¹⁷ σὺ δὲ ἐμίσησας παιδεῖαν, καὶ ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω. ¹⁸ εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. ¹⁹ τὸ στόμα σου ἐπλόνασε κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα. ²⁰ καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις, καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς σου ἐτίθεις σκάνδαλον. ²¹ ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα, ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος. ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου. ²² σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ, μήποτε ἀρπάσῃ, καὶ μὴ ἦ ὁ ἑνός μενος. ²³ θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ἣ δειξῶ αὐτῷ τὸ σωτήριον θεοῦ.

Ν'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, ² ἐν τῷ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Νάθαν τὸν προφήτην, ἡνίκα εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβέ.

³ Ἐλέησόν με ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν σου ἐξάλειπον τὸ ἀνόμημά μου. ⁴ ἐπιπλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς

ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. ⁵ ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. ⁶ σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα. ὅπως ἂν δικαιώθῃς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. ⁷ ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. ⁸ ἰδοὺ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. ⁹ ὤντινές με ὑσώπω καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. ¹⁰ ἀκουτιῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅσα τέταπεινωμένα. ¹¹ ἀποστρεφὼν τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. ¹² καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. ¹³ μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. ¹⁴ ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριζόν με. ¹⁵ διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σέ ἐπιτρέψουσι. ¹⁶ ὥσπερ με ἐξ αἰμάτων ὁ θεός ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου. ¹⁷ κύριε τὰ χεῖρά μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνέσιν σου. ¹⁸ ὅτι ἐδῆλθης θυσίαν, ἔδωκα ἂν, ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. ¹⁹ θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεός οὐκ ἐξουδενώσει. ²⁰ ἀγάθυνον κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ. ²¹ τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα, τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

ΝΑ'.

Εἰς τὸ τέλος συνέσεως τῷ Δαυὶδ, ² ἐν τῷ ἐλθεῖν Δαὶδ τὸν Ἰδουμαῖον, καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαούλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ, ἦλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον

Ἀβιμέλεχ.

³ Τί ἐγκανχᾶ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς ἀ-

νομίαν; ὅλην τὴν ἡμέραν ⁴ ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου. ὥς ἐξυρὸν ἠκονημένον ἐποίησας δόλον. ⁵ ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην, ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. διάψαλμα. ⁶ ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν. ⁷ διὰ τοῦτο ὁ θεός κατέλοι σε εἰς τέλος, ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματος, καὶ τὸ ῥῖζμά σου ἐκ γῆς ζώντων. διάψαλμα. ⁸ καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται καὶ ἐρούσιν. ⁹ ἰδοὺ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπῆλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ, καὶ ἐνεδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ. ¹⁰ ἐγὼ δὲ ὥς ἐλαία κατακαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ¹¹ ἐξομολογήσομαί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας, καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίον τῶν ὀσίων σου.

ΝΒ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Μαελέθ συνέσεως τῷ Δαυίδ.

² Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστι θεός. διεφθιραν, καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις, οὐκ ἔστι ποιὼν ἀγαθόν. ³ ὁ θεός ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκλυεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνίων, ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. ⁴ πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν, οὐκ ἔστι ποιὼν ἀγαθόν, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός. ⁵ οὐγὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ κατεσθίοντες τὸν λαόν μου, βρώσει ἄρτους; τὸν θεὸν οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁶ ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὐ οὐκ ἦν φόβος. ὅτι ὁ θεός διεσκορπίσεν ὅσα ἀνθρωπαρέσκων, κατήσχευθησαν, ὅτι ὁ θεός ἐξουδένωσεν αὐτούς. ⁷ τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ; ἐν τῷ ἀποστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΝΓ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυίδ, ² ἐν τῷ ἐλθεῖν τοὺς Ζεφταίους, καὶ

καὶ εἰπεῖν τῷ Σαουλ, οὐκ ἰδοὺ Δαυὶδ
κένυπται παρ' ἡμῖν;

³ Ὁ θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσον
με, καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρινόν με.

⁴ ὁ θεὸς εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς
μου, ἐνωτίσαι τὰ ὀρήματα τοῦ στόμα-
τός μου. ⁵ ὅτι ἄλλότριοι ἐπανέστησαν
ἐπ' ἐμὲ, καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν
ψυχὴν μου, οὐ προσέθεντο τὸν θεὸν
ἐνωπιον αὐτῶν. διάψαλμα. ⁶ ἰδοὺ γάρ
ὁ θεὸς βοηθεῖ μοι, καὶ ὁ κύριος ἀντι-
λήπτωρ τῆς ψυχῆς μου. ⁷ ἀποστρέψει
τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ σου ἐξολοθρεύσων αὐτούς. ⁸ ἐκου-
σίως θύσω σοι, ἐξομολογήσομαι τῷ
ὀνόματί σου κύριε, ὅτι ἀγαθόν. ⁹ ὅτι
ἐκ πάσης θλίψεως ἐξούσω με, καὶ ἐν
τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπείδεν ὁ ὀφθαλ-
μός μου.

ΝΔ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ
Δαυίδ.

² Ἐνώτισαι ὁ θεὸς τὴν προσευχὴν
μου, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέησίν μου,
³ πρόσχες μοι, καὶ εἰσακουσον μου.
ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, καὶ
ἐταράχθην ⁴ ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, καὶ
ἀπὸ θλίψεως ἁμαρτωλοῦ. ὅτι ἐξέκλι-
ναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνε-
κότουν μοι. ⁵ ἡ καρδία μου ἐταράχθη
ἐν ἐμοί, καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν
ἐπ' ἐμέ. ⁶ φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ'
ἐμὲ, καὶ ἐκάλυψέ με σκότος. ⁷ καὶ εἶ-
πα, τίς δώσει μοι πέτρους ὥς ἐι περι-
στρεῖς; καὶ πετασθήσομαι καὶ κατα-
παύσω. ⁸ ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων,
καὶ ἠλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. διάψαλμα.
⁹ προσδεχόμενην τὸν σῶζόντά με ἀπὸ
ὀλιγοψυχίας καὶ καταγίδος. ¹⁰ κατα-
πόντισον κυριε καὶ καταδίελε τὰς γλῶσ-
σας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀν-
τιλογίαν ἐν τῇ πόλει. ¹¹ ἡμέρας καὶ
νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη
αὐτῆς, ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐ-
τῆς ¹² καὶ ἀδικία, καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ
τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος καὶ δόλος.
¹³ ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὤνειδισέ με, ὑπήνεγκα
ἂν, καὶ εἰ ὁ μισῶν ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῦρή-
μόνησεν, ἐκρύβην ἂν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁴ σὺ
δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμών μου καὶ
γνωστὴ μου. ¹⁵ ὃς ἐπιτοαυτὸ ἐγλύκα-

νας ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ
ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ. ¹⁶ ἐλθέτω
θάνατος ἐπ' αὐτούς, καὶ καταβήτω-
σαν εἰς ᾄδου ζῶντες. ὅτι πονηρία ἐν
ταῖς παροιکیαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐ-
τῶν. ¹⁷ ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν ἐκέκραξα,
καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέ μου. ¹⁸ ἐσπέ-
ρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας διηγῆσο-
μαι καὶ ἀπαγγελῶ, καὶ εἰσακουσεται
τῆς φωνῆς μου. ¹⁹ λυτρώσεται ἐν εἰ-
ρηρῇ τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόν-
των μοι, ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν τὸν ἐμοί.
²⁰ εἰσακουσεται ὁ θεὸς καὶ ταπεινώσει
αὐτούς, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων.
διάψαλμα. οὐ γὰρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλ-
λαγμα, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεόν.
²¹ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπο-
διδόναι. ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην
αὐτοῦ, ²² διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς
τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν ἡ
καρδία αὐτοῦ. ἡπαλύνθησαν οἱ λόγοι
αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἰσι βο-
λίδες. ²³ ἐπιόρῳπον ἐπὶ κύριον τὴν μέ-
ριμνάν σου, καὶ αὐτὸς σε διαθρέψει.
οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δι-
καίῳ. ²⁴ σὺ δὲ ὁ θεὸς κατὰξεις αὐτοὺς
εἰς φρέαρ διαφθοράς. ἄνδρες αἰμά-
των καὶ δολιότητος οὐ μὴ ἡμισεύσωσι
τὰς ἡμέρας αὐτῶν, ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ
σὲ κυριε.

ΝΕ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ
τῶν ἁγίων μεμαρτυρημένου τῷ Δαυίδ
εἰς στηλογραφίαν ὅποτε ἐκράτησαν
αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γεθ.

² Ἐλέησόν με ὁ θεὸς, ὅτι κατεπάτησέ
με ἄνθρωπος, ὅλην τὴν ἡμέραν πολε-
μῶν ἔθλιψέ με. ³ κατεπάτησάν με οἱ
ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ
ὑψους ἡμέρας, ὅτι πολλοὶ οἱ πολε-
μουντές με ⁴ φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ
ἐλπῶ ἐπὶ σοί. ⁵ ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω
τοὺς λόγους μου, ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν
τῷ θεῷ ἠλπῖσα, οὐ φοβηθήσομαι τί
ποιήσει μοι σάρξ. ⁶ ὅλην τὴν ἡμέραν
τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο, κατ'
ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς
κακόν. ⁷ παροικήσουσι καὶ κατακρύ-
ψουσιν αὐτοὶ τὴν πτέροναν μου φυλά-
ξουσιν. καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου.
⁸ ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς, ἐν
ὀργῇ

ὁργῇ λαοὺς κατάξεις. ὁ θεὸς ⁹ τὴν ζωὴν μου ἐξηγγεῖλά σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. ¹⁰ ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαί σε, ἰδοὺ ἔγνων ὅτι θεὸς μου εἶ σύ. ¹¹ ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ κυρίῳ αἰνέσω λόγον. ¹² ἐπὶ τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ μοι ἄνθρωπος. ¹³ ἐν ἑμοὶ ὁ θεὸς αἰεὶ εὐχαί, ὥς ἀποδώσω αἰνέσεώς σου. ¹⁴ ὅτι ἐξόρυσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος, τοῦ εὐαρεσῆσαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

Νς'.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαοὺλ εἰς τὸ σπήλαιον.

² **Ε**λέησόν με ὁ θεός, ἐλέησόν με, ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχὴ μου. καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύγων σου ἐλπῶ, ἕως οὐ παρέλθῃ ἡ ἀνομία. ³ κερράζομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὑπιστον, τὸν θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με. διάψαλμα. ⁴ ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔσωσέ με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με. ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ, ⁵ καὶ ἐξόρυσάτο τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσου σκυμνῶν, ἐκοιμήθητι τεταραγμένος. υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὄπλον καὶ βέλῃ, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα. ⁶ ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. ⁷ παγίδας ἡτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου. ὠρυζαν πρὸ προσώπου μου βόθρον, καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν. διάψαλμα. ⁸ ἐτοίμη ἡ καρδία μου ὁ θεός, ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ. ⁹ ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγέρθησονται ὄρθρουν. ¹⁰ ἐξομολογήσῃ σοι ἐν λαοῖς κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. ¹¹ ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀληθεία σου. ¹² ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

ΝΖ'.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρης τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν.

² **Ε**ὶ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, εὐθεῖα κρίνετε οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. ³ καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ, ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν. ⁴ ἀπῆλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μητρὸς, ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστροῦ, ἐλάλησαν ψευδῆ. ⁵ θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως, ὥς ἐκ ἀσπίδος κωφῆς, καὶ βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς, ⁶ ἥτις οὐκ εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων, φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ. ⁷ ὁ θεός συνέτριψεν τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν ὁ κυριος. ⁸ ἐξουθενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον, ἔντενέ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὐ ἀσθινήσουσιν. ⁹ ὥς ἐκ κηρὸς ὁ τακτεῖς ἀνταναιρεθήσονται, ἔπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον. ¹⁰ πρὸ τοῦ συνέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον, ὥς ἐκ ζῶντας ὥς ἐκ ἐν ὁργῇ καταπίεται ὑμᾶς. ¹¹ εὐφρανθήσεται δικαιος, ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν, τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίμφεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ. ¹² καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος, εἰ ἄρα ἐστὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ, ἄρα ἐστὶν ὁ θεός κρίνων αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ.

ΝΗ'.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπότε ἀπέστειλε Σαοὺλ, καὶ ἐφύλαξε τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

² **Ε**ξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ θεός, καὶ ἐκ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαί με. ³ ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με. ⁴ ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου, ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί. οὔτε ἡ ἀνομία μου, οὔτε ἡ ἁμαρτία μου κυριεῖ. ⁵ ἄνευ ἀνομιᾶς ἔδραμον καὶ κατεύθυνα. ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε, ⁶ καὶ σύ κύριε ὁ θεός τῶν δυνάμεων ὁ θεός τοῦ Ἰσραὴλ. πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη, μὴ οἰκτιρήσης πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν. διάψαλμα. ⁷ ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν,

καὶ

καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν. ⁸ ἰδοὺ ἀποφθέγγονται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν, ὅτι τίς ἤκουσε; ⁹ καὶ σὺ κύριε ἐκγελάσῃ αὐτοὺς, ἐξουθενώσεις πάντα τὰ ἔθνη. ¹⁰ τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω, ὅτι σὺ ὁ θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. ¹¹ ὁ θεὸς μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με, ὁ θεὸς μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου. ¹² μὴ ἀποκτείνῃς αὐτοὺς, μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ νόμου σου. διασκορπίσον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς ὁ ὑπερασπιστὴς μου κύριε. ¹³ ἁμαρτίαν στόματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν, καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν. καὶ ἐξ ἁρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται ¹⁴ συντέλειαι, ἐν ὁρῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξουσιν. καὶ γινώσκονται, ὅτι ὁ θεὸς τοῦ Ἰακώβ δεσπότης τῶν περάτων τῆς γῆς. διάψαλμα. ¹⁵ ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν. ¹⁶ αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν, ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσιν. ¹⁷ ἐγὼ δὲ ἄσομαι τῇ δυνάμει σου, καὶ ἀγαλλιάσομαι τοπρῶτὶ τὸ ἔλεός σου. ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήπτωρ μου καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου. ¹⁸ βοηθός μου, σοὶ ψαλῶ ὁ θεὸς μου, ἀντιλήπτωρ μου εἶ, ὁ θεὸς μου τὸ ἔλεός μου.

ΝΘ'.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι εἰς στηλογραφίαν τῷ Δαυὶδ εἰς διδασκίαν, ² ὅποτε ἐνεπύρισε τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συρίαν Σοβάλ, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰσαάβ, καὶ ἐπάταξε τὴν φάραγγα τῶν ἁλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

³ Ὁ θεὸς ἀπόσω ἡμᾶς καὶ καθύλει ἡμᾶς, ὠργίσθης καὶ ὠκτείρησας ἡμᾶς. ⁴ συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν, ἵασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη. ⁵ ἔδειξας τῷ λαῷ σου σκληρὰ, ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως. ⁶ ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημεῖον, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ σου. διάψαλμα. ⁷ ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοὶ σου, σώσον τῇ δεξιᾷ

σου καὶ ἐπάκουσόν μου. ⁸ ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. ⁹ ἔμός ἐστι Γαλαὰδ, καὶ ἔμός ἐστι Μανασσῆ, καὶ Ἐφραΐμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου. Ἰουδας βασιλεὺς μου, ¹⁰ Μωάβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου. ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενώ τὸ ὑπόδημά μου, ἔμοι ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. ¹¹ τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; τίς ὁδήγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας; ¹² οὐχὶ σὺ ὁ θεὸς ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; καὶ οὐκ ἐξέλευσθ ὁ θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν. ¹³ δός ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου. ¹⁴ ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουθενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.

Ξ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις τῷ Δαυίδ. ² Εἰσακουσον ὁ θεὸς τῆς δεήσεώς μου, προσέχεε τῇ προσευχῇ μου. ³ ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου, ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με. ὠδήγησάς με, ⁴ ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχυρὸς ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ. ⁵ παροικῆσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας, σκεπασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου. διάψαλμα. ⁶ ὅτι σὺ ὁ θεὸς εἰσῆκουσας τῶν προσευχῶν μου, ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου. ⁷ ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλεύεις προσθήσεις, τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς. ⁸ διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν; ⁹ οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, τοῦ ἀποδοῦναι με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

ΞΑ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Ἰδιθουν ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγίσκεται ἡ ψυχὴ μου; παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτηριόν μου. ³ καὶ γὰρ αὐτὸς θεὸς μου καὶ σωτήρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεόν. ⁴ ἕως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον; φονεύετε πάντες ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὠσμένῳ. ⁵ πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβουλεύ-

σαντο ἀπόσασθαι, ἔδραμον ἐν δίψει. τῷ στόματι αὐτῶν εὐλόγουν, καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο. διάψαλμα. ⁶ πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγηθι ἡ ψυχὴ μου, ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονή μου. ⁷ ὅτι αὐτὸς θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου, ἀντιλήπτωρ μου, οὐ μὴ μεταναστεύσω. ⁸ ἐπὶ τῷ θεῷ τὸ σωτηριόν μου, καὶ ἡ δόξα μου. ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ θεῷ. ⁹ ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ. ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς ἡμῶν. διάψαλμα. ¹⁰ πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι, αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπιτοαυτοῦ. ¹¹ μὴ ἐλπίζετε ἐπ' ἀδικίαν, καὶ ἐπὶ ἀρπαγμάτων μὴ ἐπιποθεῖτε. πλοῦτος ἐὰν ᾖ, μὴ προστίθεσθε καρδίαν. ¹² ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα, ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ, ¹³ καὶ σοῦ κύριε τὸ ἔλεος, ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

ΞΒ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰδουμαίας.

² Ὁ θεὸς ὁ θεός μου πρὸς σέ ὀρθρίζω, ἐδίψησέ σοι ἡ ψυχὴ μου, ποσάπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου, ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνυδρῷ, ³ οὕτως ἐν τῷ ἀγρῷ ὥφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου. ⁴ ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωᾶς, τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε. ⁵ οὕτως εὐλόγησω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, ἐν τῷ ὀνόματί σου ἄρῳ τὰς χεῖράς μου. ⁶ ὥσει στέατος καὶ πιότητος ἐμπλησθεῖν ἡ ψυχὴ μου, καὶ χεῖλη ἀγαλλιᾶσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου. ⁷ εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ. ⁸ ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιᾶσομαι. ⁹ ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου. ¹⁰ αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου, εἰς ἐλεῦσονται εἰς τὰ κατωτάτα τῆς γῆς, ¹¹ παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται. ¹² ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ θεῷ, ἐπαινε-

σθήσεται πᾶς ὁ ὁμνῶν ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα καλούντων ἄδικα.

ΞΓ'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Εἰσάκουσον ὁ θεὸς τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ θέεσθαι με πρὸς σέ, ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελού τὴν ψυχὴν μου. ³ ἐσκέπασάς με ἀπὸ συστοφῆς ποιηρευομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἄδικίαν. ⁴ οἱ τινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν, ἐνέτειναν τόξον πρᾶγμα πικρὸν, ⁵ τοῦ κατατοξεύσαι ἐν ἀποκρύφοις ἀμωμον, ἐξάπινα κατατοξεύουσιν αὐτὸν, καὶ οὐ φοβηθήσονται. ⁶ ἐκραταίωσαν ἐαυτοῖς λόγον πονηρὸν, διηγῆσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας. εἶπαν, τίς ὄψεται αὐτούς; ⁷ ἐξηρεύνησαν ἀνομίαν, ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει. προσέειπεται ἀνθρώπος, καὶ καρδία βαθεῖα, ⁸ καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός. βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν, ⁹ καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν αἱ γλώσσαι αὐτῶν. ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς, ¹⁰ καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος. καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν. ¹¹ εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ κυρίῳ, καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

ΞΔ'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ ὠδή.

² Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ θεὸς ἐν Σιών, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή. ³ εἰσάκουσον προσευχῆς μου, πρὸς σέ πᾶσα σὰρξ ἥξει. ⁴ λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυναμωσαν ἡμᾶς, καὶ τὰς ἀσβεστίας ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ. ⁵ μακάριος, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου, κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου. πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου, ἅγιος ὁ ναός σου. ⁶ θανυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ. ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρὰν. ⁷ εἰσιμαῶν ὄρη ἐν τῇ ἰσχυί σου, περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ. ⁸ ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης, ἤχους κυμάτων αὐτῆς. ταραχθήσονται τὰ ἔθνη ⁹ καὶ φοβηθήσονται,

θήσονται, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου. ἔξόδους πρωΐας καὶ ἑσπέρας τέρωεις. ¹⁰ ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτὴν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν. ὁ ποταμὸς τοῦ θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων. ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἐτοιμασία. ¹¹ τοὺς αὐλάκας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς, ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα. ¹² εὐλόγησας τὸν στέφανον τοῦ ἐναντιοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πύοτος. ¹³ πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου, καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται. ¹⁴ ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνούσι σῖτον, κεκράξονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

ΞΕ'.

Εἰς τὸ τέλος ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, ² ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ, ³ εἶπατε τῷ θεῷ, ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου. ⁴ πᾶσα ἡ γῆ προσκυνήσάτωσάν σοι, καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματι σου. διάψαλμα. ⁵ δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. ⁶ ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν, ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί. ἐκεῖ εὐφρανθήσομεθα ἐπ' αὐτῷ, ⁷ τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς. διάψαλμα. ⁸ εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἀκούετε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ. ⁹ τοῦ θεμενόν τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου. ¹⁰ ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον. ¹¹ εἰσῆγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα, ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν, ¹² ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυ-

χὴν. ¹³ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὀλοκαυτώμασιν, ἀποδώσω σοι τὰς εὐχὰς μου, ¹⁴ ὥς διέστειλε τὰ χεῖλη μου, καὶ ἐλάλησε τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλίψει μου. ¹⁵ ὀλοκαυτώματα μεμνῶμενα ἀνοίσω σοι μετὰ θυμιάματος καὶ κριῶν, ποιήσω σοι βόας μετὰ χιμάρων. διάψαλμα. ¹⁶ δεῦτε ἀκούσατε, καὶ διηγῆσομαι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου. ¹⁷ πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὑψώσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου. ¹⁸ ἀδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω κύριος. ¹⁹ διὰ τοῦτο εἰσῆκουσέ μου ὁ θεός, προσέσχε τῇ φωνῇ τῆς προσευχῆς μου. ²⁰ εὐλογητός ὁ θεός, ὃς οὐκ ἀπέστησε τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

ΞΖ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

² Ὁ θεός οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. διάψαλμα. ³ τοῦ γινώσκειν ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου. ⁴ ἐξομολογήσάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ θεός, ἐξομολογήσάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. ⁵ εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη, ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐδυνίᾳ, καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. διάψαλμα. ⁶ ἐξομολογήσάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ θεός, ἐξομολογήσάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. ⁷ γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς. εὐλόγησαι ἡμᾶς ὁ θεός, ὁ θεός ἡμῶν, ⁸ εὐλόγησαι ἡμᾶς ὁ θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

ΞΖ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυίδ ψαλμὸς ᾠδῆς.

² Ἀναστήτω ὁ θεός καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ³ ὡς ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, οὕτως ἀπολαιντο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ, ⁴ καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,

θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ. ⁵ ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν, κύριος ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ. ⁶ ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς τῶν ὁρφανῶν, καὶ κριτοῦ τῶν κληρῶν, ὁ θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. ⁷ ὁ θεὸς κατοικίξει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ, ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις. ⁸ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἐμπορευεσθαι σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ διαβαίνειν σε τὸν ἔρημον. διάψαλμα. ⁹ γῇ ἐσέισθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁰ βροχὴν ἐκούσιον ἀφοριεῖς ὁ θεὸς τῇ κληρονομίᾳ σου, καὶ ἡσθήνησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν. ¹¹ τὰ ζῶα σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ, ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ πτωχῷ. ὁ θεὸς ¹² κύριος δώσει ὄψμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ, ¹³ ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ, καὶ ὡραιότητι τοῖ οἴκου διελέσθαι σκύλα. ¹⁴ ἐὰν κοιμηθῇτε ἀναμέσδον τῶν κληρῶν, πτέρυγες περιστεράς περιηργυρωμένοι, καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν γλωρότητι χουσίου. ¹⁵ ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς, χιονωθήσονται ἐν Σελμών. ¹⁶ ὅρος τοῦ θεοῦ ὅρος πῖον, ὅρος τετυρωμένον, ὅρος πῖον. ¹⁷ ἵνατί ὑπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; τὸ ὄρος ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ. καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος. ¹⁸ τὸ ἄρμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθηνούντων, κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινᾶ ἐν τῷ ἁγίῳ. ¹⁹ ἀναβάς εἰς ὕψος, ἡμίμαλῳ τευσας αἰχμαλωσίαν. ἔλαβες δοματα ἐν ἀνθρώπῳ, καὶ γὰρ ἀπειθούντες τοῦ κατασκηνώσαι. ²⁰ κύριος ὁ θεὸς εὐλογητός, εὐλογητός κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ κατενοῶσει ἡμῖν ὁ θεὸς τῶν σωτηριῶν ἡμῶν. διάψαλμα. ²¹ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ θεὸς τοῦ σώζειν, καὶ τοῦ κυρίου αἱ διεξοδοὶ τοῦ θανάτου. ²² πλην ὁ θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ, κορυφὴν θριχὸς διαπο-

ρευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν. ²³ εἶπε κύριος, ἐκ Βαβυλῶνος ἐπιστρέψω, ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης. ²⁴ ὅπως ἂν βαρῇ ὁ ποὺς σου ἐν αἵματι, ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ. ²⁵ ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαί σου ὁ θεός, αἱ πορεῖαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ. ²⁶ προσέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστριῶν. ²⁷ ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν θεόν, τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. ²⁸ ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, ἄρχοντες Ἰουδα ἡγεμόνες αὐτῶν, ἄρχοντες Ζαβουλὼν, ἄρχοντες Νεφθαλί. ²⁹ ἐντείλει ὁ θεὸς τῇ δυνάμει σου, δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατηρτίσω ἐν ἡμῖν. ³⁰ ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ σοὶ οἴσουσι βασιλεῖς δῶρα. ³¹ ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου. ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ. διασκορπίσον ἐθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα. ³² ἤξουσιν πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου, Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ θεῷ. ³³ αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ. διάψαλμα. ³⁴ ψάλατε τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολάς, ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως. ³⁵ δότε δόξαν τῷ θεῷ, ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις. ³⁶ θαυμαστός ὁ θεὸς ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, εὐλογητός ὁ θεός.

ΞΗ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τῷ Δαυίδ.

² Σῶσόν με ὁ θεός, ὅτι εἰς ἡλθosan ὕδατα ἕως ψυχῆς μου. ³ ἐνεπαύην εἰς ἴλιν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταγίγς κατεπόντισέ με. ⁴ ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν θεόν μου. ⁵ ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς

λῆς μου οἱ μισοῦντές με δωρεάν. ἐκρα-
ταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου, οἱ ἐκδιώ-
κοντές με ἀδίκως. ἃ οὐχ ἤρπασα, τότε
ἀπετίγγουν. ⁶ ὁ θεὸς σὺ ἔγνως τὴν
ἀφροσύνην μου, καὶ αἱ πλημμέλειαι
μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν. ⁷ μὴ αἰ-
σχυνθεῖσάν ἐπ' ἐμέ οἱ ὑπομένοντές σε
κύριε τῶν δυνάμεων, μὴ ἐντραπείσάν
ἐπ' ἐμέ οἱ ζητοῦντές σε ὁ θεὸς τοῦ
Ἰσραὴλ. ⁸ ὅτι ἐνεκά σου ὑπῆνεγκα
ὀνειδισμόν, ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρός-
ωπόν μου. ⁹ ἀπῆλλοτριωμένος ἐγενή-
θην τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς
υἱοῖς τῆς μητρός μου. ¹⁰ ὅτι ὁ ζῆλος
τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, καὶ οἱ
ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπε-
σον ἐπ' ἐμέ. ¹¹ καὶ συνέκαμψα ἐν νη-
στείᾳ τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς
ὀνειδισμοὺς ἐμοί. ¹² καὶ ἐθέμην τὸ ἐν-
δυμά μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς
εἰς παραβολήν. ¹³ κατ' ἐμοῦ ἠδολέ-
σχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ, καὶ εἰς
ἐμέ ἔψαλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.
¹⁴ ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ κύ-
ριε, καιρὸς εὐδοκίας ὁ θεός, ἐν τῷ πλή-
θει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου, ἐν
ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου ¹⁵ σῶσόν
με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ. ὀν-
σθεῖν ἐκ τῶν μισούντων με, καὶ ἐκ
τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων. ¹⁶ μὴ με
καταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος, μηδὲ
καταπιέτω με βυθός, μηδὲ συσχέτω ἐπ'
ἐμέ φρεὰρ τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹⁷ εἰσάκου-
σόν μου κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεος
σου, κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρισμῶν
σου ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμέ. ¹⁸ καὶ μὴ ἀπο-
στρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ
παιδός σου, ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπά-
κουσόν μου. ¹⁹ πρόσχες τῇ ψυχῇ μου,
καὶ λύτρωσαι αὐτήν, ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν
μου ῥύσαι με, ²⁰ σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν
ὀνειδισμόν μου, καὶ τὴν αἰσχύνην μου,
καὶ τὴν ἐντροπὴν μου. ἐναντίον σου
πάντες οἱ θλίβοντές με. ²¹ ὀνειδισμόν
προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου καὶ ταλαι-
πωρίαν. καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον,
καὶ οὐχ ὑπῆρξε, καὶ παρακαλοῦντα,
καὶ οὐχ εὗρον. ²² καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ
βρώμα μου χολήν, καὶ εἰς τὴν δίψαν
μου ἐποίησαν με ὄξος. ²³ γενηθήτω ἡ
τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς

παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ
εἰς σκάνδαλον. ²⁴ σκοτισθήτωσαν οἱ
ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ
τὸν νότον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκα-
ψον. ²⁵ ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργὴν
σου, καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου κατα-
λάβοι αὐτούς. ²⁶ γενηθήτω ἡ ἐπαυλὶς
αὐτῶν ἡρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώ-
μασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.
²⁷ ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατε-
δίωξαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυ-
μάτων μου προσέθηκαν. ²⁸ πρόσθε
ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ
μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου.
²⁹ ἐξαιλεφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων,
καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
³⁰ πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγὼ, καὶ ἡ
σωτηρία τοῦ προσώπου σου ἀντελά-
βετό μου. ³¹ αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ
θεοῦ μου μετ' ὧδῆς, μεγαλυνῶ αὐτὸν
ἐν αἰνέσει, ³² καὶ ἀρέσει τῷ θεῷ ὑπὲρ
μόσχον νέον κέρατα ἐκφόροντα καὶ
ὀπλάς. ³³ ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐ-
φρανθήτωσαν, ἐκζητήσατε τὸν θεόν,
καὶ ζήσεσθε. ³⁴ ὅτι εἰσέηκουσε τῶν πε-
νήτων ὁ κύριος, καὶ τοὺς πεπεδημένους
αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν. ³⁵ αἰνεσάτω-
σαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασ-
σα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς.
³⁶ ὅτι ὁ θεὸς σώσει τὴν Σιών, καὶ οἱ
κοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, καὶ
κληρονομήσουσιν αὐτήν. ³⁷ καὶ τὸ σπέρ-
μα τῶν δούλων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐ-
τήν, καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

ΞΘ'.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυὶδ εἰς ἀνάμνησιν,
εἰς τὸ σῶσαί με κύριον.

² Ὁ θεὸς εἰς τὴν βοηθειάν μου πρό-
σχες, ³ αἰσχυνθεῖσάν καὶ ἐντραπείη-
σαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, ἀπο-
στραφεῖσάν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καται-
σχυνθεῖσάν οἱ βουλόμενοί μοι κακά.
⁴ ἀποστραφεῖσάν παραυτίκα αἰσχυ-
νόμενοι οἱ λέγοντές μοι εὐγε εὐγε.
⁵ ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν
ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε, καὶ
λεγέτωσαν διαπαντός, μεγαλυνθήτω ὁ
θεός, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
⁶ ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένθης, ὁ θεός
βοήθησόν

βοήθησόν μοι. βοηθός μου, καὶ ῥύστης μου εἰ σύ, κύριε μὴ χρονίσῃς.

Ο΄.

Τῷ Δαυὶδ υἱῶν Ἰωναδὰβ, καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων.

Επὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, μὴ κατασχυνθεῖν εἰς τὸν αἰῶνα. ² ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με καὶ ἐξέλου με, κλῖνον πρὸς με τὸ οὖς σου καὶ σῶσον με. ³ γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν, καὶ εἰς τόπον ὀχυρὸν τοῦ σῶσαί με, ὅτι στερεώμά μου καὶ καταφυγή μου εἰ σύ. ⁴ ὁ θεὸς μου ῥύσαι με ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ, ἐκ χειρὸς παρανομούντος καὶ ἀδικούντος. ⁵ ὅτι σύ εἶ ἡ ὑπομονή μου κύριε, κύριε ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου. ⁶ ἐπὶ σὲ ἐπεστροφίχθην ἀπὸ γαστροῦ, ἐκ κοιλίας μητρός μου σύ μου εἶ σκεπαστής. ἐν σοὶ ἡ ὑμνήσις μου διαπαντός. ⁷ ὥς τε τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς, καὶ σὺ βοηθὸς κραταῖος. ⁸ πληρωθήτω τὸ στόμα μου κινήσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. ⁹ μὴ ἀποθρήνης με εἰς καιρὸν γήρους, ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐγκαταλίπῃς με. ¹⁰ ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροί μου ἐμοί, καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπιτοαυτὸ, ¹¹ λέγοντες, ὁ θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτόν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτόν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ῥυθόμενος. ¹² ὁ θεὸς μὴ μακρύνης ἀπ’ ἐμοῦ, ὁ θεὸς μου εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. ¹³ αἰσχυνθῆτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχὴν μου, περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι. ¹⁴ ἐγὼ δὲ διαπαντός ἐλπῶ, καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰψὴν σου. ¹⁵ τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου. ὅτι οὐκ ἔγνων πραγματείας. ¹⁶ εἰς ἐλεύσομαι ἐν δυναστείᾳ κυρίου, κύριε μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνον. ¹⁷ ἐδίδαξάς με ὁ θεὸς ἐκ νεότητός μου, καὶ μέγχοι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου, ¹⁸ καὶ ἕως γήρους καὶ πρεσβείου. ὁ θεὸς μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἕως ἂν ἀπαγγεῖλω τὸν βραχίονά σου πᾶσιν τῇ γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ. τὴν δυναστείαν σου ¹⁹ καὶ

τὴν δικαιοσύνην σου ὁ θεὸς ἕως ὑψίστων, ἃ ἐποίησας μεγαλεῖα. ὁ θεὸς τίς ὅμοιός σοι; ²⁰ ὅσας ἐδειξάς μοι θλίψεις πολλὰς καὶ κακὰς, καὶ ἐπιστρέψας ἐξωποίησάς με, καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με. ²¹ ἐπλέονσας τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με, καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με. ²² καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσομαί σοι ἐν σκεύει ψαλμοῦ τὴν ἀληθειάν σου ὁ θεὸς, ψαλῶ σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ. ²³ ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖλη μου ὅταν ψάλω σοι, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω. ²⁴ ἔτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σου, ὅταν αἰσχυνθῶσι καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

ΟΑ΄.

Εἰς Σαλωμών.

Ο θεὸς τὸ κράμα σου τῷ βασιλεῖ δοξ, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως. ² κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ τοὺς πτωχοὺς σου ἐν κρίσει. ³ ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ σου, καὶ οἱ βουνοί. ⁴ ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ σώσει τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων. καὶ ταπεινώσει συκοφάντην, ⁵ καὶ συμπαράμενεῖ τῷ ἡλίῳ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γενεῶν. ⁶ καταβήσεται ὡς ὑετός ἐπὶ πόκον, καὶ ὥς τε σταγόνες στάξουσιν ἐπὶ τὴν γῆν. ⁷ ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη, καὶ πληθὸς εἰρήνης ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη. ⁸ καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης. ⁹ ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσούνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λείξουσιν. ¹⁰ βασιλεῖς Θαρσίς καὶ αἱ τῆσοι δῶρα προσοίσουσιν, βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσιν. ¹¹ καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύουσιν αὐτῷ. ¹² ὅτι ἐξῥύσατο πτωχὸν ἐκ δυναστού, καὶ πένητα ὃ οὐχ ὑπῆρχε βοηθός. ¹³ φείσεται πτωχοῦ καὶ πένητος, καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει. ¹⁴ ἐκ τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ ἐντίμον τὸ ὄνομα αὐτῶν

ἐνώπιον

ἐνώπιον αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ζήσεται καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας, καὶ προσεύξονται περὶ αὐτοῦ διαπαντός. ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν. ¹⁶ ἔσται στηριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων. ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Αἰβανὸν ὁ καρπὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὥσεί χορτος τῆς γῆς. ¹⁷ ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας, πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ πάσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, πάντα τὰ ἔθνη μακαριούσιν αὐτόν. ¹⁸ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος, ¹⁹ καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτοῦ πάντα ἡ γῇ. γένοιτο γένοιτο.

Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυὶδ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί.

ΟΒ'.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ὡς ἀγαθὸς ὁ θεὸς τῷ Ἰσραὴλ, τοῖς εὐθέσι καρδίᾳ. ² ἐμοῦ δὲ παρὰ μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες, παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου. ³ ὅτι ἐξήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν. ⁴ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνανευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στερέωσις ἐν τῇ μαστιγῇ αὐτῶν. ⁵ ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγώθονται. ⁶ διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφάνια, περιβάλλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν. ⁷ ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν. διήλθον εἰς διάθεσιν καρδίας, ⁸ διενόηθησαν, καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ, ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν. ⁹ ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ διὰ τοῦτο ἐπιστρέφει ὁ λαὸς μου ἐνταῦθα, καὶ ἡμέραι πληρῆς εὐρεθήσονται ἐν αὐτοῖς. ¹¹ καὶ εἰπαι, πῶς ἔγνω ὁ θεός, καὶ εἰ ἔστι γνώσις ἐν τῷ ὑψίστῳ; ¹² ἰδοὺ οὗτοι οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθνηροῦντες εἰς τὸν αἰῶνα, κατέσχον πλοῦτον. ¹³ καὶ εἶπα, ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖ-

ράς μου. ¹⁴ καὶ ἐγενόμην μεμαστιγμένος ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωΐας. ¹⁵ εἰ ἔλεγον, διηγῆσομαι οὕτως, ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἡσυνθέτηκα. ¹⁶ καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι, τοῦτο κόπος ἔστιν ἐναντίον μου, ¹⁷ ἕως εἰσελθῶ εἰς τὸ ἀγιαστήριον τοῦ θεοῦ, συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα. ¹⁸ πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς, κατέβαλες αὐτοὺς ἐν τῷ ἐπαρθῆναι. ¹⁹ πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; ἐξαπίνα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. ²⁰ ὥσεί ἐνύπνιον ἐξεγερομένου, κύριε ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις. ²¹ ὅτι ἠψυγράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἠλλοιώθησαν. ²² κἀγὼ ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἔγνων, κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί. ²³ κἀγὼ διαπαντός μετὰ σοῦ. ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ²⁴ ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με, καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με. ²⁵ τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς; ²⁶ ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου, ὁ θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ μερίς μου ὁ θεός εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁷ ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἀπολοῦνται. ἐξωλόθρευσας πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ. ²⁸ ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλησθαι τῷ θεῷ ἀγαθὸν ἔστι, τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου. τὸν ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

ΟΓ'.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Ἰνατί ἀπόσω ὁ θεός εἰς τέλος; ὥρ-
γίσθη ὁ θυμὸς σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου; ² μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς. ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου. ὅρος Σιών τοῦτο ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ. ³ ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφάνιας αὐτῶν εἰς τέλος. ὅσα ἐπονηρέω-
σατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τοῖς ἀγίοις σου, ⁴ καὶ ἐνεκαυχῆσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἐορτῆς σου. ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, ⁵ καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὡς εἰς τὴν εἰσόδον ὑπεράνω. ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοπαν ⁶ τὰς θυρας
αὐτῆς

αὐτῆς ἐπιτοαντό, ἐν πελέκει καὶ λαξευ-
τηρίῳ κατέβησαν αὐτήν. ⁷ ἐνεπύρι-
σαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριον σου εἰς
τὴν γῆν, ἐβεβήλωσαν τὸ σκήνωμα τοῦ
ὀνόματός σου. ⁸ εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῶν, ἡ συγγένεια αὐτῶν ἐπιτοαντό.
δεῦτε, καταπαύσωμεν τὰς ἐορτάς κυ-
ρίου ἀπὸ τῆς γῆς. ⁹ τὰ σημεῖα ἡμῶν
οὐκ εἶδομεν, οὐκ ἔστιν ἔτι προφήτης,
καὶ ἡμᾶς οὐ γινώσκεται ἔτι. ¹⁰ ἕως πότε
ὁ θεός, ὀνειδιεὶ ὁ ἐχθρός, παροξυνεῖ
ὁ ὑπεναντίας τὸ ὄνομά σου εἰς τέλος;
¹¹ ἵνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου,
καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλ-
που σου εἰς τέλος; ¹² ὁ δὲ θεός βσι-
λεῦς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος, εἰργασατο σω-
τηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. ¹³ σὺ ἐκρα-
ταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν,
σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν
δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. ¹⁴ σὺ συν-
έτριψας τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος,
ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰ-
θίοσι. ¹⁵ σὺ διεβόηξας πηγὰς, καὶ χει-
μάρρους, σὺ ἐξήρανας ποταμούς Ἡ-
θαῖ. ¹⁶ σὴ ἔστιν ἡ ἡμέρα, καὶ σὴ ἔστιν
ἡ νύξ, σὺ κατηγότισω ἥλιον καὶ σελή-
νην. ¹⁷ σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὅρια
τῆς γῆς, θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐποίησας.
¹⁸ μνησθῆτι ταύτης τῆς κτίσεώς σου.
ἐχθρός ὤνειδισε τὸν κύριον, καὶ λαὸς
ἄφρων παρώξυνε τὸ ὄνομά σου. ¹⁹ μὴ
παρωδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολο-
γουμένην σοι, τῶν ψυχῶν τῶν πενή-
των σου μὴ ἐπιλάβῃ εἰς τέλος. ²⁰ ἐπί-
βλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου, ὅτι
ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτωμένοι τῆς γῆς
οἰκῶν ἀνομιῶν. ²¹ μὴ ἀποστραφῇτω
τεταπεινωμένος καὶ κατησχυμένος,
πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσουσι τὸ ὄνομά
σου. ²² ἀνάστα ὁ θεός δίκασον τὴν δι-
κην σου, μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν σου
τῶν ὑπὸ ἀφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν.
²³ μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἱκετῶν
σου, ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε
ἀναβαίη διαπαντὸς πρὸς σέ.

ΟΔ'.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρης, ψαλμὸς
ὥδης τῷ Ἀσάφ.

² Ἐξομολογησόμεθά σοι ὁ θεός, ἐξο-
μολογησόμεθα, καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ
ὄνομά σου. διηγῆσομαι πάντα τὰ

θαυμάσια σου. ³ ὅταν λάβω καιρὸν,
ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ. ⁴ ἐτάκη ἡ γῆ,
καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν,
ἐγὼ ἑσπερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς,
διάψαλμα. ⁵ εἶπα τοῖς παρανομῶσι,
μὴ παρανομεῖν, καὶ τοῖς ἀμαρτάνουσι,
μὴ ὑψοῦτε κέρας. ⁶ μὴ ἐπαίρετε εἰς
ὑψος τὸ κέρας ὑμῶν, μὴ λαλεῖτε κατὰ
τοῦ θεοῦ ἀδικίαν. ⁷ ὅτι οὔτε ἀπὸ ἐξ-
όδων, οὔτε ἀπὸ θυσμῶν, οὔτε ἀπὸ ἐρη-
μῶν ὀρέων, ⁸ ὅτι ὁ θεός κριτὴς ἐστί.
τοῦτον ταπεινοῖ, καὶ τοῦτον ὑψοῖ. ⁹ ὅτι
ποτήριον ἐν χειρὶ κυρίου, οἶνον ἀκρά-
του πλήρες κεράσματος. καὶ ἐκλινεν ἐκ
τούτου εἰς τοῦτο, πλὴν ὁ τρυγίας αὐ-
τοῦ οὐκ ἐξεκένωθη. πίνονται πάντες οἱ
ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς. ¹⁰ ἐγὼ δὲ ἀγαλ-
λιάσομαι εἰς τὸν αἰῶνα, ψαλῶ τῷ θεῷ
Ἰακώβ. καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν
ἀμαρτωλῶν συγκλάσω, καὶ ὑψωθήσε-
ται τὰ κέρατα τοῦ δικαίου.

ΟΕ'.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις, ψαλμὸς τῷ
Ἀσάφ. ὥδῃ πρὸς τὸν Ἀσσύριον.

² Γινώσκος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ θεός, ἐν
τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
³ καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐ-
τοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν
Σιών. ⁴ ἐκεῖ συνέτριψε τὰ κράτη τῶν
τόξων, ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλε-
μον. διάψαλμα. ⁵ φωτίζεις σὺ θαυμα-
στῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων, ⁶ ἐταράχ-
θησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ.
ὑπνωσαν ὕπνον αὐτῶν, καὶ οὐκ εὗρον
οὐδέν, πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλοῦτου
ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁷ ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς
σου ὁ θεός Ἰακώβ ἐνύσταξαν οἱ ἐπι-
βηκότες τοὺς ἵππους. ⁸ σὺ φοβερός
εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι ἀπὸ τῆς
ὀργῆς σου; ⁹ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠκούτι-
σας κρίσις, γῇ ἐφορήθη καὶ ἠσυχασεν,
¹⁰ ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν θεόν,
τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πράεις τῇ
καρδίᾳ. διάψαλμα. ¹¹ ὅτι ἐνθυμίον
ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, καὶ
ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἐορτάσει σοι.
¹² εὐξασθε καὶ ἀπόδοτε κυρίῳ τῷ θεῷ
ἡμῶν, πάντες οἱ κύκλω αὐτοῦ οἴσουσι
δῶρα. ¹³ τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ
πνεύματα ἀρχόντων, φοβερῷ παρὰ
τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

ος'.

Ος'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Ἰδιθοὺν ψαλμὸς
τῷ Ἀσάφ.

² Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα,
καὶ ἡ φωνή μου πρὸς τὸν θεόν, καὶ
προσέσχε μοι. ³ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου
τὸν θεὸν ἐξεζήτησα, ταῖς χειρσί μου
νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπα-
τήθην. ἀπηνέγκητο παρακληθῆναι ἡ
ψυχὴ μου, ⁴ ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ, καὶ
εὐφράνθην, ἠδολέσχῃσα καὶ ὀλιγο-
ψύχησε τὸ πνεῦμά μου. διάψαλμα.
⁵ προκατελάβοντο φυλακὰς πάντες οἱ
ἐχθροί μου, ἐταράχθην καὶ οὐκ ἐλά-
λησα. ⁶ διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας,
καὶ ἔτη αἰώνια ⁷ ἐμνήσθην, καὶ ἐμέ-
λετῃσα, νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου
ἠδολέσχον, καὶ ἐσκαλλὸν τὸ πνεῦμά
μου. ⁸ μὴ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀπόσεται κύ-
ριος, καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι
ἐτί; ⁹ ἢ εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ ἔλεος
ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς; ¹⁰ ἢ ἐπιλήσ-
ται τοῦ οἰκτιροῦσαι ὁ θεός, ἢ συνέξει
ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ τοὺς οἰκτιμοὺς
αὐτοῦ; διάψαλμα. ¹¹ καὶ εἶπα, νῦν
ῥηξάμην, αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς
τοῦ ὑψίστου. ¹² ἐμνήσθην τῶν ἔργων
κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἁρ-
χῆς τῶν θαυμασίων σου, ¹³ καὶ μελε-
τήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν
τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχῇσω.
¹⁴ ὁ θεὸς ἐν τῇ ἀγίῳ ἡ ὁδὸς σου, τίς
θεὸς μέγας ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν; ¹⁵ σὺ εἶ
ὁ θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια, ἐγνωρίσας
ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δυνάμιν σου, ¹⁶ ἐλυ-
τρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου τὸν λαὸν
σου, τοὺς υἱοὺς Ἰακώβ καὶ Ἰωσήφ.
διάψαλμα. ¹⁷ εἰδοσάν σε ὕδατα ὁ θε-
ὸς, εἰδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν,
καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι. ¹⁸ πλήθος
ἤχους ὑδάτων, φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέ-
λαι, καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύον-
ται, ¹⁹ φωνὴ τῆς βορρῆς σου ἐν τῷ
τροχῷ, ἔφαναν αἱ ἀστραπαὶ σου τῇ
οἰκουμένῃ, ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγε-
νήθη ἡ γῆ. ²⁰ ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδὸς
σου, καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολ-
λοῖς, καὶ τὰ ἴχνη σου οὐ γνωσθήσον-
ται. ²¹ ὠδήγησας ὡς πρόβατα τὸν
λαόν σου ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀα-
ρών.

ΟΖ'.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Προσέσχετε λαὸς μου τὸν νόμον μου,
κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα
τοῦ στόματός μου. ² ἀνοίξω ἐν παρα-
βολαῖς τὸ στόμα μου, φθέγγομαι προ-
βλήματα ἀπ' ἀρχῆς. ³ ὅσα ἠκούσαμεν
καὶ ἐγνώμεν αὐτά, καὶ οἱ πατέρες ἡ-
μῶν διηγήσαντο ἡμῖν. ⁴ οὐκ ἐκρύβη
ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἐτέ-
ραν, ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις κυ-
ρίου καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ
τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε. ⁵ καὶ
ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ, καὶ
νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ. ὃν ἐνετείλα-
το τοῖς πατράσιν ἡμῶν, γνωρίσαι αυ-
τὸν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, ⁶ ὅπως ἂν γνῶ
γενεὰ ἐτέρα, υἱοὶ οἱ τεχθῆσόμενοι, καὶ
ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγέλουσιν αὐτά
τοῖς υἱοῖς αὐτῶν. ⁷ ἵνα θῶνται ἐπὶ
τὸν θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν, καὶ μὴ
ἐπιλάβωνται τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ.
καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.
⁸ ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐ-
τῶν, γενεὰ σχολία καὶ παραπικραί-
νουσα. γενεὰ ἣτις οὐ κατεύθυνε ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστάθη μετὰ
τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς. ⁹ υἱοὶ
Ἐφραΐμ ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τό-
ξον ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.
¹⁰ οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ
θεοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἤθε-
λον πορεύεσθαι. ¹¹ καὶ ἐπελάβοντο
τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ καὶ τῶν θαυ-
μασίων αὐτοῦ, ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς.
¹² ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἃ
ἐποίησε θαυμάσια, ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν
πεδίῳ Τάνεως. ¹³ διέβροξε θάλασσαν,
καὶ διήγαγεν αὐτοὺς, ἔστησεν ὕδατα
ὥσει ἄσκον. ¹⁴ καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς
ἐν νεφελῇ ἡμέρας, καὶ ὅλην τὴν νύκτα
ἐν φωτισμῷ πυρός. ¹⁵ διέβροξε πέ-
τραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐπότισεν αὐτοὺς
ὡς ἐν ἄβυσσῳ πολλῇ. ¹⁶ καὶ ἐξήγαγεν
ὕδωρ ἐκ πέτρας, καὶ κατήγαγεν ὡς
ποταμὸν ὕδατα. ¹⁷ καὶ προσέθεντο
ἐτι τοῦ ἁμαρτάνειν αὐτῶ. παρεπίκρα-
ναν τὸν ὑψίστον ἐν ἀνύδρῳ, ¹⁸ καὶ
ἐξεπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν, τοῦ αἰτῆσαι βρώματα ταῖς
ψυχαῖς αὐτῶν. ¹⁹ καὶ κατελάλησαν
τοῦ

τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπαν, μὴ δυνήσεται ὁ
 θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ;
 20 ἐπὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐρρύησαν
 ὕδατα, καὶ χεῖμαρῶοι κατεκλύσθησαν.
 μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δοῦναι; ἢ ἐ-
 τοιμάσαι τράπεζαν τῷ λαῷ αὐτοῦ;
 21 διὰ τοῦτο ἤκουσε κύριος καὶ ἀνε-
 βάλετο, καὶ πῦρ ἀνέφθη ἐν Ἰακώβ,
 καὶ ὄργη ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ. 22 ὅτι
 οὐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ, οὐδὲ ἤλ-
 πισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ. 23 καὶ
 ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπερανῶθεν, καὶ
 θύρας οὐρανοῦ ἀνέῴξε. 24 καὶ ἔβρε-
 ξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν, καὶ ἄρτον
 οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς. 25 ἄρτον ἁγ-
 γέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος, ἐπισιτισμὸν
 ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν.
 26 ἀπῆρεν Νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
 ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ Αἴ-
 βα. 27 καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ
 χοῦν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασ-
 σῶν πετεινὰ πτερωτά. 28 καὶ ἐπέπε-
 στον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν,
 κυκλῶ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν. 29 καὶ
 ἐφάγασαν καὶ ἐνεπλήσθησαν σφόδρα,
 καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἠνεγκεν αὐ-
 τοῖς. 30 οὐκ ἐστερήθησαν ἀπὸ τῆς
 ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἔτι τῆς βρώσεως
 αὐτῶν οὐσης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
 31 καὶ ὄργη τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐ-
 τοὺς, καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίοσιν
 αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσρα-
 ἦλ συνεπόδισεν. 32 ἐν πᾶσι τούτοις
 ἡμαρτον ἔτι, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τοῖς
 θαυμασίοις αὐτοῦ. 33 καὶ ἐξέλιπον ἐν
 ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ τὰ
 ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς. 34 ὅταν
 ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, ἐξήτουν αὐτὸν, καὶ
 ἐπέστρεφον καὶ ὠρθίζον πρὸς τὸν
 Θεόν. 35 καὶ ἐμνήσθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς
 βοηθὸς αὐτῶν ἐστί, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὑψι-
 στος λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστί. 36 καὶ ἡ-
 γάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν,
 καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ὑψεύσαντο αὐ-
 τῷ. 37 ἡ δὲ καρδία αὐτῶν οὐκ εὐθεία
 μετ' αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπιστάθησαν ἐν τῇ
 διαθήκῃ αὐτοῦ. 38 αὐτοὶ δὲ ἐστὶν οἰ-
 κτιρῶν καὶ ἰλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις
 αὐτῶν, καὶ οὐ διαφθερεῖ. καὶ πλη-
 θυνεῖ τοῦ ἀποστρέφαι τὸν θυμὸν αὐ-
 τοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὄρ-

γὴν αὐτοῦ. 39 καὶ ἐμνήσθη ὅτι σάρξ
 εἰσι, πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπι-
 στρέφον. 40 ποσάκις παρεπίκραναν
 αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, παρώργισαν αὐ-
 τὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ; 41 καὶ ἐπέστρεψαν
 καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἅγιον
 τοῦ Ἰσραὴλ παρώξυναν. 42 οὐκ ἐμνή-
 σθησαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἡμέρας, ἧς
 ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβον-
 τος. 43 ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ ση-
 μεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν
 πεδίῳ Τάνεως. 44 καὶ μετέστρεψεν εἰς
 αἶμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ
 ὀμβροῦματα αὐτῶν ὥπως μὴ πίοσιν.
 45 ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς κυνόμυϊαν,
 καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς, καὶ βάτραχον,
 καὶ διέφθειρεν αὐτοὺς. 46 καὶ ἔδωκε
 τῇ ἐρουσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ
 τοὺς πόρους αὐτῶν τῇ ἀκριδί. 47 ἀπέ-
 κτεινεν ἐν χαλᾷ τὴν ἄμπελον αὐτῶν,
 καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχ-
 ρῃ. 48 καὶ παρέδωκεν ἐν χαλᾷ τὰ
 κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν
 τῷ πυρὶ. 49 ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς
 ὄργην θυμοῦ αὐτοῦ, θυμὸν καὶ ὄργην
 καὶ θλίψιν ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων
 πονηρῶν. 50 ὥδοποίησε τρίβον τῇ
 ὄργῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανά-
 του τῶν ψυχῶν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη
 αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισε. 51 καὶ
 ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰ-
 γύπτῳ, ἀπαρχὴν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς
 σκηνώμασι Χαμ. 52 καὶ ἀπῆρεν ὡς
 πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἤγαγεν αὐ-
 τοὺς ὡσεὶ ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ. 53 καὶ
 ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ
 ἐδαλίαςαν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν
 ἐκάλυψε θάλασσα. 54 καὶ ἐξήγαγεν
 αὐτοὺς εἰς ὄρος ἁγιάσματος αὐτοῦ,
 ὄρος τοῦτο ὃ ἐκτίσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.
 55 καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν
 ἔθνη, καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν
 σχοινίῳ κληροδοσίας, καὶ κατεσκήνω-
 σεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν τὰς
 φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. 56 καὶ ἐπείρασαν
 καὶ παρεπίκραναν τὸν Θεὸν τὸν ὑψι-
 στον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ οὐκ
 ἐφυλάξαντο. 57 καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ
 ἤσυνθήτησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες
 αὐτῶν, μετεστράφησαν εἰς τόξον στρε-
 βλόν. 58 καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ
 τοῖς

τοῖς βουνοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεξήλωσαν αὐτόν.
⁵⁹ ἤκουσεν ὁ θεὸς καὶ ὑπερεῖδε, καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ. ⁶⁰ καὶ ἀπόσπαστο τὴν σκηνὴν Σηλωμ, σκηνώμα αὐτοῦ οὐ κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις. ⁶¹ καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχύρην αὐτῶν, καὶ τὴν καλλονὴν αὐτῶν εἰς χεῖρα ἐχθροῦ. ⁶² καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδε. ⁶³ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγε πῦρ, καὶ αἱ παρθένοι αὐτῶν οὐκ ἐπένθησαν. ⁶⁴ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπεσον, καὶ αἱ χήραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται. ⁶⁵ καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν κύριος, ὡς δυνατὸς κεκραιπαλῶς ἐξ οἴνου. ⁶⁶ καὶ ἐπάταξε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς. ⁶⁷ καὶ ἀπόσπαστο τὸ σκηνώμα Ἰωσήφ, καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ οὐκ ἐξελέξατο. ⁶⁸ καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα, τὸ ὄρος τὸ Σιών ὃ ἠγάπησε. ⁶⁹ καὶ ὠκοδόμησεν ὡς μονοκεράτων τὰ ἀγίασμα αὐτοῦ, ἐν τῇ γῇ ἔθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. ⁷⁰ καὶ ἐξελέξατο Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων τῶν προβάτων. ⁷¹ ἐξόπισθεν τῶν λογευομένων ἔλαβεν αὐτόν, ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δούλον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ⁷² καὶ ἐποίμανεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

ΟΗ'.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ὁ θεὸς ἦλθον ἐθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου. ἔθεντο Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυλάκιον, ² ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, τὰς σάρκας τῶν ὀσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ³ ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ, κύκλω Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων. ⁴ ἐγενήθημεν εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μνηκτρισμός καὶ χλευασμός τοῖς κύκλω ἡμῶν. ⁵ ἕως πότε κύριε ὀργισθήσῃ εἰς τέλος, ἐκκαυθή-

σεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου; ⁶ ἔκχεον τὴν ὀργὴν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ ἐπεγνωκότα σε, καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ⁷ ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν τόπον αὐτοῦ ἠρήμωσαν. ⁸ μὴ μνησθῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων, ταχὺ προκαταβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου, ὅτι ἔπτωχέυσαμεν σφόδρα. ⁹ βοήθησον ἡμῖν ὁ θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἕνεκα τῆς δόξης τοῦ ὀνόματος σου κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς, καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἕνεκα τοῦ ὀνόματος σου. ¹⁰ μὴ ποτε εἴπωσι ἐν τοῖς ἔθνεσι, ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δούλων σου τοῦ ἐκκεχυμένου. ¹¹ εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμός τῶν πεπεδημένων, κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου περιποιήσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. ¹² ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, τὸν ὀνειδισμόν αὐτῶν ὃν ὠνειδίσαν σε κύριε. ¹³ ἡμεῖς γὰρ λαός σου καὶ πρόβατα νομῆς σου, ἀνθομολογησόμεθα σοι εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἰνέσιν σου.

ΟΘ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων μαρτύριον τῷ Ἀσάφ, ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου.

² Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχευς, ὁ ὀδηγῶν ὥσει πρόβατα τὸν Ἰωσήφ. ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφανηθῇ, ³ ἐναντίον Ἐφραΐμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ, ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν σου καὶ ἔλθῃ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς. ⁴ ὁ θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθῆρομεθα. ⁵ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἕως πότε ὀργίξῃ ἐπὶ τὴν προσηυχήν τοῦ δούλου σου; ⁶ ψωμίεις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ. ⁷ ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμνηστήρισαν ἡμᾶς. ⁸ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθῆρομεθα. διάψαλμα. ⁹ ἄμπελον ἐξ Αἰ-

Q q

γύπτου

γύπτου μετῆρας, ἐξέβαλες ἔθνη καὶ κατεφύτευσας αὐτήν. ¹⁰ ὁδοποίησας τὰς ῥίξας αὐτῆς, καὶ ἐπλησθη ἡ γῆ. ¹¹ ἐκάλυψεν ὅρη ἡ σκιά αὐτῆς, καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ. ¹² ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης, καὶ ἕως ποταμοῦ τὰς παραφυάδας αὐτῆς. ¹³ ἵνατί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς, καὶ τρυγῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν; ¹⁴ ἐλυμήνατο αὐτὴν σὺς ἐκ θουμοῦ, καὶ μονιὸς ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν. ¹⁵ ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον δὴ, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκειται τὴν ἀμπελὸν ταύτην. ¹⁶ καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιὰ σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ. ¹⁷ ἐμπυρρισμένη πυρὶ καὶ ἀνεσκαμμένη, ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται. ¹⁸ γενηθήτω ἡ χεὶρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ. ¹⁹ καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ, ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα. ²⁰ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφαινον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθῇ σόμεθα.

Π'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν ψαλμὸς τῷ Δαβ΄.

² Ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, ἀλαλάξατε τῷ θεῷ Ἰακώβ. ³ λαβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας. ⁴ σάλπισατε ἐν νεομηνία σάλπιγγι, ἐν εὐσῆμα ἡμέρας ἑορτῆς ὑμῶν. ⁵ ὅτι πρός ταχμα τῷ Ἰσραὴλ ἔστι, καὶ κρίμα τῷ θεῷ Ἰακώβ. ⁶ μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτὸν, ἐν τῷ ἐξελεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. γλώσσαν ἣν οὐκ ἔγνω ἤκουσεν, ⁷ ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ. αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν, ⁸ ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ ἐξῆυσάμην σε. ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρυφῷ καταιγίδος, ἐδοξίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας, διάψαλμα. ⁹ ἀκούσων λαὸς μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ καὶ δια-

μαρτύρομαί σοι. ἐὰν ἀκούσης μου, ¹⁰ οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος, οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτρίῳ. ¹¹ ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς σου, ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, πλάτυνον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό. ¹² καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχε μοι. ¹³ καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. ¹⁴ εἰ ὁ λαὸς μου ἤκουσέ μου, Ἰσραὴλ ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη, ¹⁵ ἐν τῷ μηδενὶ ἂν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον ἂν τὴν χεῖρά μου. ¹⁶ οἱ ἐχθροὶ κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ, καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁷ καὶ ἐψώμισε αὐτοὺς ἐκ στέατος πυροῦ, καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν αὐτοὺς.

ΠΑ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαβ΄.

² ὁ θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρίνει. ² ἕως πότε κρίνετε ἀδικίαν, καὶ πρόσωπα ἀμαρτωλῶν λαμβάνετε; διάψαλμα. ³ κρίνατε ὄργανόν καὶ πτωχόν, ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιοῦσατε. ⁴ ἐξέλεσθε πένητα, καὶ πτωχὸν ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ ῥύσασθε. ⁵ οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνήκαν, ἐν σκότει διαπορεύονται. σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ⁶ ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἔστε, καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες. ⁷ ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἐποθνήσκετε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε. ⁸ ἀνάστα ὁ θεός, κρίνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.

ΠΒ'.

² Ὁμιλῶ ψαλμοῦ τῷ Δαβ΄. ² ὁ θεὸς τίς ὁμοιωθήσεται σοι; μὴ σιγήσης, μηδὲ καταπραΰνης ὁ θεός. ³ ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦσαν κεφαλὴν. ⁴ ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου. ⁵ εἶπαν, θεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους, καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι. ⁶ ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπιτοαυτῶ, κατὰ

κατὰ σοῦ διαθήκην διέθεντο. ⁷ τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων καὶ οἱ Ἰσμαηλίται, Μααβ καὶ οἱ Ἀγαρηνοί, ⁸ Γεβὰλ καὶ Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ ἄλλοφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον. ⁹ καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοῦρ συμπαρεγένετο μετ' αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληψιν τοῖς υἱοῖς Ἀὼτ. διάψαλμα. ¹⁰ ποιήσον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιάμ καὶ τῷ Σισάρα, ὡς τῷ Ἰαβεὶν ἐν τῷ χεϊμάρῳ Κεισῶν. ¹¹ ἐξωλόθρευθήσαν ἐν Αινδῶρ, ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ. ¹² τοῦ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὁρίβ καὶ Ζήβ καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά, πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. ¹³ οἵτινες εἶπαν, κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ. ¹⁴ ὁ θεός μου τοῦ αὐτοῦ ὡς τροχόν, ὡς καλὰ μιν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, ¹⁵ ὡσεὶ πῦρ ὁ διαφλέξει δορυδόν, ὡσεὶ φλὸς κατακαῦσαι ὄρη. ¹⁶ οὕτως καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταγίδι σου, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ταράξεις αὐτοὺς. ¹⁷ πληρώσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας, καὶ ζητήσουσι τὸ ὄνομά σου κύριε. ¹⁸ αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέσθωσαν. ¹⁹ καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι κύριος, σὺ μόνος ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῇ.

ΠΓ'.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου κύριε τῶν δυνάμεων. ³ ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κυρίου. ἡ καρδιά μου, καὶ ἡ σὰρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ θεὸν ζῶντα. ⁴ καὶ γὰρ στρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγὼν νοσσίαν ἑαυτῇ, οὐ θήσει τὰ νοσσία ἑαυτῆς. τὰ θυσιαστήριά σου κύριε τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ θεός μου. ⁵ μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε. διάψαλμα. ⁶ μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστιν ἡ ἀντίληψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ κύριε. ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο. ⁷ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον ὃν ἔθετο. καὶ γὰρ εὐλογίας

δώσει ὁ νομοθετῶν, ⁸ πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν, ὁφθήσεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών. ⁹ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι ὁ θεὸς Ἰακώβ. διάψαλμα. ¹⁰ ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ θεός, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου. ¹¹ ὅτι κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, ὑπὲρ χιλιάδας. ἐξελέξαμην παραοιτῆσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν με ἐπὶ σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν. ¹² ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ κύριος, ὁ θεὸς χάριν καὶ δόξαν δώσει. κύριος οὐχ ὑστερήσει τὰ ἀγαθὰ τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ. ¹³ κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

ΠΔ'.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

² Εὐδόκησας κύριε τὴν γῇ σου, ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ. ³ ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. διάψαλμα. ⁴ κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργὴν σου, ἀπέστρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου. ⁵ ἐπίστρεψον ἡμᾶς ὁ θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμὸν σου ἀφ' ἡμῶν. ⁶ μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῇς ἡμῖν; ἡ διατενείς τὴν ὀργὴν σου ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν; ⁷ ὁ θεός, σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί. ⁸ δαΐξον ἡμῖν κύριε τὸ ἔλεός σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου δώῃς ἡμῖν. ⁹ ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἑμοὶ κύριος ὁ θεός, ὅτι λαλήσει εὐρήνην ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκίους αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν. ¹⁰ πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν τὸ σωτήριον αὐτοῦ, τοῦ κατασκηνῶσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. ¹¹ ἔλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν. ¹² ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε, καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψε. ¹³ καὶ γὰρ ὁ κύριος δώσει χρηστότητα, καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς. ¹⁴ δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεται, καὶ θήσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

ΠΕ'.

Προσευχὴ τῷ Δαυίδ.

Κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ εἰσακουσόν μου, ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμι ἐγώ. ² φύλαξον τὴν ψυχὴν μου ὅτι ὁσιός εἰμι, σῶσον τὸν δούλόν σου ὁ θεός, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ. ³ ἐλέησόν με κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκραξόμαι ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁴ εὐφρανόν τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σέ κύριε ἤγαγεν τὴν ψυχὴν μου. ⁵ ὅτι σὺ κύριε χρηστός καὶ ἐπιεικής, καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις σε. ⁶ ἐνώτισαι κύριε τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. ⁷ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως μου ἐκέκραξα πρὸς σέ, ὅτι εἰσῆκουσάς μου. ⁸ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς κύριε, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ τὰ ἔργα σου. ⁹ πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξουσιν, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου κύριε. καὶ δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου, ¹⁰ ὅτι μέγας εἶ σὺ, καὶ ποιῶν θαυμάσια. σὺ εἶ ὁ θεός μόνος ὁ μέγας. ¹¹ ὁδήγησόν με κύριε ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. εὐφρανθήτω ἡ καρδιά μου, τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. ¹² ἐξομολογήσομαι σοι κύριε ὁ θεός μου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἁδου κατωτάτου. ¹⁴ ὁ θεός, παράνομοι ἐπανεστήσαν ἐπ' ἐμέ, καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐξήγησαν τὴν ψυχὴν μου, καὶ οὐ προσέθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁵ καὶ σὺ κύριε ὁ θεός οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός. ¹⁶ ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με, ὅς το κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδείας σου. ¹⁷ ποιήσον μετ' ἐμοῦ σημείον εἰς ἀγαθόν, καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισοῦντές με, καὶ αἰσχυρθήτωσαν. ὅτι σὺ κύριε ἐβοήθησάς μοι, καὶ παρεκάλεσάς με.

Πς'.

Τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμὸς

ὠδὴς.

Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. ² ἀγαπᾷ κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰα-

κώβ. ³ δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ θεοῦ. διάψαλμα. ⁴ μνησθήσομαι Ῥαὰβ, καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσί με. καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύροι καὶ λαὸς Αἰθιοπῶν, οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεί. ⁵ μήτηρ Σιών ἔρει ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὑψίστος. ⁶ κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ. διάψαλμα. ⁷ ὡς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

ΠΖ'.

Ωδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορὲ, εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ μααλέθ τοῦ ἀποκριθῆναι, συνέσεως Αἰμὴν τῷ

Ἰσραηλῇ.

² **Κ**ύριε ὁ θεός τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. ³ εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δεήσιν μου κύριε, ⁴ ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ἁδὴ ἤγγισε. ⁵ προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ⁶ ἐν νεκροῖς ἐλευθερός. ὡς ἐν τραυματίαι ἐδόμημένοι καθύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθη ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπώσθησαν. ⁷ ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. ⁸ ἐπ' ἐμέ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντα τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπηγάγες ἐπ' ἐμέ. διάψαλμα. ⁹ ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδελύγμα ἐαυτοῖς. παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορεύομην. ¹⁰ οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτωχείας. καὶ ἐκέκραξα πρὸς σέ κύριε ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χειράς μου. ¹¹ μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια, ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσι καὶ ἐξομολογήσονται σοί; ¹² μὴ διηγῆσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σοι. καὶ τὴν ἀληθειάν σου ἐν τῇ ἀπολείᾳ, ¹³ μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένη; ¹⁴ καὶ γὰρ πρὸς σέ κύριε ἐκέκραξα, καὶ τοπρῶ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε. ¹⁵ ἵνατί κύριε ἀπο-

ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου, ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; ¹⁶ πτωχός εἰμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου, ὑψωθείς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην. ¹⁷ ἐπ' ἐμὲ διήλθον αἱ ὀργαί σου, καὶ οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με. ¹⁸ ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα. ¹⁹ ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

ΠΗ'.

Τ Συνέσεως Αἰθᾶμ τῷ Ἰσραηλίτῃ. ² Ἄ ἐλέη σου κύριε εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγεῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου. ³ ὅτι εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμασθήσεται ἡ ἀλήθεια σου. ⁴ διέθμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὥμοσα Δαυὶδ τῷ δούλῳ μου. ⁵ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρόνον σου. διάψαλμα. ⁶ ἔξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων. ⁷ ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ ἐν υἱοῖς θεοῦ; ⁸ ὁ θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω αὐτοῦ. ⁹ κύριε ὁ θεὸς τῶν δυναμέων, τίς ὁμοίός σοι; δυνατὸς εἰ κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλω σου. ¹⁰ σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις. ¹¹ σὺ ἐταπείνωσας ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον, καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου διεσκόρπισας τοὺς ἐχθρούς σου. ¹² σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ, καὶ σὴ ἐστιν ἡ γῆ, τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας. ¹³ τὸν Βορρᾶν καὶ θάλασσαν σὺ ἐκτίσας, Θαβώρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. ¹⁴ σὸς ὁ βραχίον μετὰ δυναστείας, κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιὰ σου. ¹⁵ δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου. ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου. ¹⁶ μακάριος ὁ λαὸς ὁ

γινώσκων ἀλαλαγμόν. κύριε ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύσονται, ¹⁷ καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται. ¹⁸ ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν σὺ εἶ, καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται τὸ κέρας ἡμῶν. ¹⁹ ὅτι τοῦ κυρίου ἡ ἀντίληψις, καὶ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ βασιλείως ἡμῶν. ²⁰ τότε ἐλάλησας ἐν ὀράσει τοῖς υἱοῖς σου, καὶ εἶπας, ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατόν, ὑψώσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. ²¹ εὗρον Δαυὶδ τὸν δούλόν μου, ἐν ἐλέει ἁγίῳ ἔχρισα αὐτόν. ²² ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντήληψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν. ²³ οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν. ²⁴ καὶ συγκόψω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς μισοῦντας αὐτόν τροπώσομαι. ²⁵ καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ. ²⁶ καὶ θήσομαι ἐν θαλάσῃ χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιάν αὐτοῦ. ²⁷ αὐτὸς ἐπικαλέσεται με, πατήρ μου εἰ σὺ, θεὸς μου καὶ ἀντιλήπτωρ τῆς σωτηρίας μου. ²⁸ καὶ γὰρ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν, ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς. ²⁹ εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτὸ τὸ ἔλεός μου, καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτοῦ. ³⁰ καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ. ³¹ ἔὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, καὶ τοῖς κρίμασί μου μὴ πορευθῶσιν. ³² ἔὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσωσι, καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν. ³³ ἐπισκέψομαι ἐν ὀργῇ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν μίστιξι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ³⁴ τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκέδασω ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου, ³⁵ οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ ἐκπερωσόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἄθετήσω. ³⁶ ἅπαξ ὥμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαυὶδ ψεύσομαι. ³⁷ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον μου. ³⁸ καὶ

³⁸ καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ μάρτυς ἐν οὐρανῷ πιστός. διάβαλμα. ³⁹ σὺ δὲ ἀπώσω καὶ ἐξουδένωσας, ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου. ⁴⁰ κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου, ἐβεβήλωσας εἰς τὴν γῆν τὸ ἅγιασμα αὐτοῦ. ⁴¹ καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμούς αὐτοῦ, ἔθου τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν. ⁴² διήρπασαν αὐτὸν πάντες οἱ διοδοῦντες ὁδόν, ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ. ⁴³ ὑψώσας τὴν δεξιάν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, εὐφρανas πάντας τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ. ⁴⁴ ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. ⁴⁵ κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτὸν, τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέβραξας. ⁴⁶ ἐσμίκρυνας τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου αὐτοῦ, κατέχας αὐτοῦ αἰσχύνην. διάβαλμα. ⁴⁷ ἕως πότε κύριε ἀποστρέψῃ εἰς τέλος, ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὁργή σου; ⁴⁸ μνήσθητι τίς ἡ ὑπόστασίς μου. μὴ γὰρ ματαίως ἔκτισας πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων; ⁴⁹ τίς ἐστιν ἀνθρώπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὄνεται θάνατον, ὥσεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ἁδου; διάβαλμα. ⁵⁰ ποῦ ἐστιν τὰ ἔλέη σου τὰ ἀρχαῖα κύριε, ἃ ὤμοσας τῷ Δαυὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου; ⁵¹ μνήσθητι κύριε τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου, οὗ ὑπέσχον ἐν τῷ κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν. ⁵² οὗ ὠνείδισαν οἱ ἐχθροί σου κύριε, οὗ ὠνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου. ⁵³ εὐλογητὸς κύριος εἰς τὸν αἰῶνα. γένοιτο γένοιτο.

ΠΘ'.

Προσευχὴ τοῦ Μωυσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ.

Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. ² πρὸ τοῦ ὅρη γενηθῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. ³ μὴ ἀποστρέψῃς ἀνθρώπον εἰς ταπείνωσιν, καὶ εἶπας, ἐπιστρέψατε υἱοὶ ἀνθρώπων; ⁴ ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθρὸς ἦτις διήλθε, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί. ⁵ τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται, τοπρῶν ὡς εἰ χλόη παρέλθοι

⁶ τοπρῶν ἀνθῆσαι καὶ παρέλθοι, το ἑσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθῇ καὶ ξηρανθῇ. ⁷ ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὁργῇ σου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν. ⁸ ἔθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου. ⁹ ὅτι πάσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξελίπον, καὶ ἐν τῇ ὁργῇ σου ἐξελίπομεν. τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμείλετον, ¹⁰ αἱ ἡμέραι τῶν ἑτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος. ὅτι ἐπῆλθε πρᾶντης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα. ¹¹ τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὁργῆς σου, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ θυμοῦ σου ἐξαριθμήσασθαι; ¹² τὴν δεξιάν σου οὕτως γνώρισον, καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. ¹³ ἐπίστρεψον κύριε. ἕως πότε; καὶ παρικήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου. ¹⁴ ἐνεπλήσθημεν τοπρῶν τοῦ ἔλεους σου, καὶ ἡ γαλλιασάμεθα καὶ εὐφρανθήμεν. ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εὐφρανθήμεν, ¹⁵ ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά. ¹⁶ καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

λ'.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.

Ο κατοικῶν ἐν βοθηταῖς τοῦ ὑψίστου, ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται. ² ἔρεῖ τῷ κυρίῳ, ἀντιλήπτω μου εἰ καὶ καταφυγῇ μου, ὁ θεός μου, ἐλπῶ ἐπ' αὐτόν. ³ ὅτι αὐτὸς ὀνύσσεται σε ἐκ παγίδος θηρευτῶν, καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους. ⁴ ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐλπίεις. ὅπλῳ νικλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ, ⁵ οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νικητηρίου, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ⁶ ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκοτίᾳ, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μισητοῦ. ⁷ πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς, καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἔργα. ⁸ πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς

μοῖς σου κατανοήσεις, καὶ ἀνταπόδο-
σιν ἀμαρτωλῶν ὄψει. ⁹ ὅτι σὺ κύριε
ἡ ἐλπίς μου, τὸν ὑψιστὸν ἔθου κατα-
φυγὴν σου. ¹⁰ οὐ προσελεύσεται πρὸς
σὲ κακὰ, καὶ μάστιξ οὐκ ἔγγιει τῷ
σκηνώματί σου. ¹¹ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυ-
λάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.
¹² ἐπὶ χειρῶν ἀρουσί σε, μήποτε προσ-
κόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. ¹³ ἐπ'
ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ, καὶ
καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα.
¹⁴ ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσομαι αὐ-
τόν. σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνο-
μά μου. ¹⁵ ἐπικαλέσεται πρὸς με, καὶ
εἰσακούσομαι αὐτοῦ, μετ' αὐτοῦ εἰμι
ἐν θλίψει, καὶ ἐξελεύμαι αὐτόν, καὶ
δοξάσω αὐτόν. ¹⁶ μακρότῃτι ἡμερῶν
ἐμπλήσω αὐτόν, καὶ δείξω αὐτῷ τὸ
σωτήριόν μου.

4Α.

Ψαλμὸς ὠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαβ-
βάτου.

² Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυ-
ρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου
ὑψίστε. ³ τοῦ ἀναγγέλλειν τοπρωῖ τὸ
ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ
νύκτα, ⁴ ἐν δεκαχόρῳ ψαλτηρίῳ μετ'
ὠδῆς ἐν κιθάρᾳ. ⁵ ὅτι εὐφρανάς με κύ-
ριε ἐν τῷ ποιηματί σου, καὶ ἐν τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι.
⁶ ὥς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου κύριε,
σφόδρα ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοί
σου. ⁷ ἀνὴρ ἄφρων οὐ γνώσεται, καὶ
ἄσυνετος οὐ συνήσει ταῦτα. ⁸ ἐν τῷ
ἀνατεῖλαι τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὡσεὶ χόρ-
τον, καὶ διέκυψαν πάντες οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν. ὅπως ἂν ἐξολο-
θρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
⁹ σὺ δὲ ὑψιστος εἰς τὸν αἰῶνα κύριε.
¹⁰ ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἀπολοῦνται,
καὶ διασκορπισθῇσονται πάντες οἱ ἐρ-
γαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ¹¹ καὶ ὑψωθη-
σεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέρας μου,
καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλέῳ πίονι. ¹² καὶ
ἐπεῖδεν ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς
μου, καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ'
ἐμὲ πονηρουμένοις ἀκούσεται τὸ οὖς
μου. ¹³ δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, ὡς
ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθή-
σεται. ¹⁴ πεφτυεμένοι ἐν τῷ οἴκῳ κυ-

ρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν
ἐξανθήσουσιν. ¹⁵ τότε πληθυνθήσον-
ται ἐν γῇ πίονι, καὶ εὐπαθοῦντες
ἔσονται ¹⁶ τοῦ ἀναγγέλλαι. ὅτι εὐθὺς
κύριος ὁ θεός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδι-
κία ἐν αὐτῷ.

4Β'.

Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε
κατ'ὥκισται ἡ γῆ, αἶνος ὠδῆς τῷ Δα-
υίδ.

Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρόπειαν ἐνε-
δύσατο, ἐνεδύσατο κύριος δύναμιν καὶ
περιεζώσατο. καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν
οἰκουμένην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται.
² ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε, ἀπὸ
τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. ³ ἐπῆραν οἱ ποτα-
μοὶ κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς
αὐτῶν, ⁴ ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν.
θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θα-
λάσσης. θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ κύ-
ριος. ⁵ τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν
σφόδρα. τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα
κυριε εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

4Γ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ τετραδί σαββά-
του.

Θεὸς ἐκδικήσεων κύριος, ὁ θεὸς ἐκδι-
κήσεων ἐπαρξήσασατο. ² ὑψωθῇ ὁ
κρίνων τὴν γῆν, ἀπόδος ἀνταπόδοσιν
τοῖς ὑπερηφάνοις. ³ ἕως πότε ἀμαρ-
τωλοὶ κύριε, ἕως πότε ἀμαρτωλοὶ καυ-
χήσονται; ⁴ φθέγγονται καὶ λαλήσου-
σιν ἀδικίαν, λαλήσουσι πάντες οἱ ἐρ-
γαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. ⁵ τὸν λαόν σου
κύριε ἐταπείνωσαν, καὶ τὴν κληρονο-
μίαν σου ἐκάκωσαν. ⁶ χῆραν καὶ ὀρ-
φανὸν ἀπέκτειναν, καὶ προσήλυτον
ἐφόνευσαν. ⁷ καὶ εἶπαν, οὐκ ὄψεται
κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ θεὸς τοῦ Ἰα-
κώβ. ⁸ σύνετε δὴ ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ,
καὶ μωροὶ, ποτε φρονήσατε. ⁹ ὁ φυ-
τεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ ἀκούει; ἢ ὁ πλά-
σας τὸν ὀφθαλμὸν, οὐχὶ κατανοεῖ;
¹⁰ ὁ παιδεύων ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγχει; ὁ δι-
δάσκων ἄνθρωπον γνώσιν; ¹¹ κύριος
γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀν-
θρώπων, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. ¹² μακάριος
ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν σὺ παιδεύῃς κύ-
ριε, καὶ ἐκ τοῦ νόμου σου διδάξῃς αὐ-
τόν. ¹³ τοῦ πραῖναι αὐτῷ ἀπ' ἡμερῶν
πνηρῶν, ἕως οὗ ὀρυγῇ τῷ ἀμαρτωλῷ
βόθρος

βόθρος. ¹⁴ ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει. ¹⁵ ὥς οὐ δικαιοσύνη πιστρέψῃ εἰς κρίσιν, καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς παντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. **διάψαλμα.** ¹⁶ τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρομένους, ἢ τίς συμπαρστήσεται μοι ἐπὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν; ¹⁷ εἰ μὴ ὅτι κύριος ἐβοήθησέ μοι, παραβραχὺ παρώκησε τῷ ᾄδῃ ἡ ψυχὴ μου. ¹⁸ εἰ ἔλεγον σέσάλευται ὁ πους μου, τὸ ἔλεός σου κύριε ἐβοήθει μοι. ¹⁹ κύριε κατὰ τὸ πλήθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ παρακλήσεις σου ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν μου. ²⁰ μὴ συμπεροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας, ὁ πλάσων κόπον ἐπὶ προστάγματι. ²¹ θηρεύουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου, καὶ αἷμα ἁθῶν καταδικάζονται. ²² καὶ ἐγένετό μοι κύριος εἰς καταφυγὴν, καὶ ὁ θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου. ²³ καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ἀφανιεῖ αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

44'.

Αἶνος ὠδὴς τοῦ Δαυὶδ.

Αὐτὲ ἀγαλλιασόμεθα τῷ κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. ² προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει, καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ. ³ ὅτι θεὸς μέγας κύριος, καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁴ ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ ἐστίν. ⁵ ὅτι αὐτοῦ ἐστὶν ἡ θάλασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν, καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπλασαν. ⁶ δευτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς. ⁷ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ. ⁸ σήμερον ἐάν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὥς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πικρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ⁹ οὐ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν. ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου. ¹⁰ τεσπαρακοντα ἔτη προσώχθισα

τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπα, αἰὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἐγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου. ¹¹ ὥς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ ἐξελεύσονται εἰς τὴν καταπαύσιν μου.

45'.

Ὅτε ὁ οἶκος ὠκοδομεῖται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν, ὠδὴ τῷ Δαυίδ.

Ασάτε τῷ κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, ² ἄσατε τῷ κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ. ³ ἀναγγεῖlate ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. ⁴ ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστίν ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς. ⁵ ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, ὁ δὲ κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν. ⁶ ἑξομολόγησις καὶ ὡραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, ἁγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ. ⁷ ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν, ⁸ ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, ἄρατε θυσίας καὶ εἰσπορευέσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ. ⁹ προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ, σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ. ¹⁰ εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὁ κύριος ἐβασίλευσε, καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἣτις οὐ σαλευθήσεται, κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. ¹¹ εὐφρανέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιασθῶ ἡ γῆ, σαλευθήτω ἡ θάλασσα, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ¹² χαρῆσεται τὰ πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ ¹³ πρὸ προσώπου τοῦ κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται κρίνει τὴν γῆν. κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

46'.

Τῷ Δαυίδ ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.

Ο κύριος ἐβασίλευσεν. ἀγαλλιασθῶ ἡ γῆ, εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί. ² γέφυλῃ καὶ γνόφος κύκλω αὐτοῦ, δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατώρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ. ³ πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύεται, καὶ ῥλογιὲ κύκλω τοὺς ἐχθρούς.

ἐχθρούς αὐτοῦ. ⁴ ἔφθαναν αἱ ἀστρο-
παὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ, εἶδε καὶ ἐσα-
λευθῇ ἡ γῆ. ⁵ τὰ ὄρη ὡσεὶ κηρὸς ἐτά-
κησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἀπὸ
προσώπου κυρίου πάσης τῆς γῆς. ⁶ ἀν-
ῆγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην
αὐτοῦ, καὶ εἶδον πάντες οἱ λαοὶ τὴν
δόξαν αὐτοῦ. ⁷ αἰσχυνθήτωσαν πάν-
τες οἱ προσκυνῶντες τοῖς γλυπτοῖς, οἱ
ἐγκαυχόμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες ἄγγελοι
αὐτοῦ. ⁸ ἤκουσε καὶ εὐφράνθη Σιών,
καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς
Ἰουδαίας, ἔνεκεν τῶν κριμάτων σου
κύριε. ⁹ ὅτι σὺ εἰ κύριος ὁ ὑψιστος ἐπὶ
πάσαν τὴν γῆν, σφόδρα ὑπερυψώθης
ὑπὲρ πάντας τοὺς θεοὺς. ¹⁰ οἱ ἀγα-
πῶντες τὸν κύριον, μισεῖτε πονηρόν.
φυλάσσει κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων
αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται
αὐτούς. ¹¹ φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ,
καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη.
¹² εὐφράνθητε δίκαιοι ἐν τῷ κυρίῳ,
καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀγιο-
σύνης αὐτοῦ.

45'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

^{α'} **Α**σατε τῷ κυρίῳ ἄσμα καινόν, ὅτι
θανμαστά ἐποίησεν ὁ κύριος. ἔσωσεν
αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ, καὶ ὁ βραχίον
ὁ ἅγιος αὐτοῦ. ² ἐγνώρισε κύριος τὸ
σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον τῶν ἐθνῶν
ἀπεκαλύψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.
³ ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰα-
κώβ, καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ. εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς
γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁴ ἀλα-
λάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, ἄσατε καὶ
ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε. ⁵ ψάλατε τῷ
κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ
ψαλμοῦ, ⁶ ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς, καὶ
φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης. ἀλαλάξατε
ἐνώπιον τοῦ βασιλέως κυρίῳ, ⁷ σαλευ-
θήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐ-
τῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες
αὐτήν. ⁸ ποταμοὶ κροτήσουσι χειρὶ
ἐπιταυτοῦ, τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται,
⁹ ὅτι ἤκει κοῖναι τὴν γῆν. κρινεῖ τὴν
οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς
ἐν εὐθύτῃ.

46'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ο κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργίξεσθωσαν
λαοί. ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ,
σαλευθήτω ἡ γῆ. ² κύριος ἐν Σιών μέ-
γας, καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντα
τοὺς λαούς. ³ ἐξομολογησάσθωσαν τῷ
ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν
καὶ ἅγιόν ἐστιν, ⁴ καὶ τιμὴ βασιλέως
κρίσιν ἀγαπᾷ. σὺ ἡτοίμασας εὐθύτη-
τας, κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ
σὺ ἐποίησας. ⁵ ὑποῦτε κύριον τὸν θεὸν
ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ
τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι.
⁶ Μωσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν
αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικα-
λουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἐπικαλου-
ντο τὸν κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν,
⁷ ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐ-
τούς. ἐφύλασπον τὰ μαρτύρια αὐτοῦ,
καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς.
⁸ κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐ-
τῶν. ὁ θεός, εὐλόγηται ἔγινου αὐτοῖς,
καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύμα-
τα αὐτῶν. ⁹ ὑποῦτε κύριον τὸν θεὸν
ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον
αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

47'.

Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.

Αλαλάξατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ,
² δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ.
εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιᾶ-
σει, ³ γινώτε ὅτι κύριος αὐτός ἐστιν ὁ
θεός. αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ
ἡμεῖς, λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς
νομῆς αὐτοῦ. ⁴ εἰσέλθατε εἰς τὰς πύλας
αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, τὰς αὐλὰς αὐ-
τοῦ ἐν ὕμνοις. ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ,
αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ⁵ ὅτι χρηστὸς
κύριος, εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια
αὐτοῦ.

P'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ελεος καὶ κρίσιν ἄσomaί σοι κύριε.
² ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ.
ποτε ἤξεις πρὸς μέ; διεπορευομένη ἐν
ἀκακίᾳ καρδίας μου, ἐν μέσῳ τοῦ οὐ-
κου μου. ³ οὐ προσεθέμην πρὸ ὀφθαλ-
μῶν μου πρᾶγμα παράνομον, ποιῶν-
τας παραβάσεις ἐμίσησα. οὐκ ἐκολ-
λήθη

λήθη μοι καρδία σκαμβή, ⁴ ἐκκλίνον-
τος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ οὐκ ἐγίνω-
σκον. ⁵ τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τοῦ
πλησίον αὐτοῦ, τοῦτον ἐξεδίδωκον. ὑπερ-
ηφάνω ὀφθαλμοῦ καὶ ἀπλήστου καρ-
δία, τοῦτω οὐ συνήσθιον. ⁶ οἱ ὀφθαλ-
μοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς, τοῦ
συγκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ. πο-
ρευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, οὗτός μοι
ἐλειτούργει. ⁷ οὐ κατώκει ἐν μέσῳ τῆς
οικίας μου ποιῶν ὑπερῆφανίαν. λα-
λῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον
τῶν ὀφθαλμῶν μου. ⁸ εἰς τὰς προῴας
ἀπέκτενον πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς
τῆς γῆς, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ πόλεως
κυρίου πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν
ἀδικίαν.

ΡΑ'.

Προσευχὴ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ,
καὶ ἐναντίον κυρίου ἐκχέῃ τὴν δέησιν
αὐτοῦ.

² Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου,
καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σέ ἐλθέτω.
³ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
ἀπ' ἐμοῦ. ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα θλίβουμαι, κλι-
νον πρὸς μέ τὸ οὖς σου. ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα
ἐπικαλέσωμαί σε, ταχὺ εἰσάκουσόν
μου. ⁴ ὅτι ἐξέλιπον ὥσεί καπνὸς αἱ
ἡμέραι μου, καὶ τὰ ὅσα μου ὥσεί φεῦ-
γιον συνεφούγισαν. ⁵ ἐπληγην ὥσεί χόρ-
τος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι
ἐτελαθόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.
⁶ ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγοῦ μου ἐκολ-
λήθη τὸ ὅστούν μου τῇ σαρκί μου.
⁷ ὡμοιώθην πελεκάνι ἐρημικῷ, ἐγενή-
θην ὥσεί νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ.
⁸ ἡγρόπνησα, καὶ ἐγενήθην ὥσεί στρου-
θίον μονάζον ἐπὶ δώματι. ⁹ ὅλην τὴν
ἡμέραν ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου, καὶ
οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὠμνον.
¹⁰ ὅτι σποδὸν ὥσεί ἄρτον ἔφαγον, καὶ
τὸ πόμα μου μετὰ κλανθμοῦ ἐκίρων, ¹¹
ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ
τοῦ θυμοῦ σου, ὅτι ἐπάρας κατέρξα-
ξάς με. ¹² αἱ ἡμέραι μου ὥσεί σκιά
ἐκκλήθησαν, καὶ ὡς ὥσεί χόρτος ἐξηράν-
θην. ¹³ σὺ δὲ κύριε εἰς τὸν αἰῶνα μέ-
νεις, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεάν
καὶ γενεάν. ¹⁴ σὺ ἀναστὰς οἰκτιρήσεις
τὴν Σιών, ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτιρῆσαι
αὐτήν, ὅτι ἦκει καιρὸς. ¹⁵ ὅτι εὐδοκῆ-

σαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λίθους αὐτῆς,
καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτιρήσουσι.
¹⁶ καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνο-
μά σου κύριε, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς
τὴν δόξαν σου. ¹⁷ ὅτι οἰκοδομησεῖ κύ-
ριος τὴν Σιών, καὶ ὁφθῇται ἐν τῇ
δόξῃ αὐτοῦ. ¹⁸ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν
προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, καὶ οὐκ ἐξου-
δένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν. ¹⁹ γραφήτω
αὕτη εἰς γενεάν ἐτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτι-
ζόμενος αἰνέσει τὸν κύριον. ²⁰ ὅτι ἐξέ-
κυψεν ἐξ ὕψους ἁγίου αὐτοῦ, κύριος
ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε,
²¹ τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγοῦ τῶν πε-
πδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν
τεθανατωμένων, ²² τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν
Σιών τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ τὴν αἰνε-
σιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²³ ἐν τῷ
συναχθῆναι λαοὺς ἐπιταυτὸ, καὶ βα-
σιλεῖς τοῦ δουλεῦναι τῷ κυρίῳ. ²⁴ ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ, τὴν
ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀναγγεῖλοί
μοι. ²⁵ μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμε-
ρῶν μου, ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
²⁶ κατ' ἀρχάς τὴν γῆν σὺ κύριε ἐθεμε-
λίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν
οἱ οὐρανοί. ²⁷ αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ
δὲ διαμένεις. καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον
παλαιωθήσονται, καὶ ὥσεί περιβόλαιον
ἐλίσσει αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. ²⁸ σὺ
δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκ-
κλείψουσιν. ²⁹ οἱ υἱοὶ τῶν δούλων σου
κατασκηνώσουσι, καὶ τὸ σπέρμα αὐ-
τῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

ΡΒ'.

Τῷ Δαυίδ.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, καὶ
πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον
αὐτοῦ. ² εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύ-
ριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς
αἰνέσεις αὐτοῦ. ³ τὸν εὐλαβεύοντα
πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον
πάσας τὰς νόσους σου, ⁴ τὸν λυτρού-
μενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν
στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρ-
μοῖς, ⁵ τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν
ἐπιθυμίαν σου. ἀνακαινοθήσεται ὡς
ἄετοῦ ἡ νεότης σου. ⁶ ποιῶν ἐλεημο-
σύνας ὁ κύριος, καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς
ἀδικουμένοις. ⁷ ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐ-
τοῦ τῷ Μωυσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ
θελή-

θειλήματα αὐτοῦ. ⁸ οἰκτιρῶν καὶ ἐλεή-
μων ὁ κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέ-
λεος. ⁹ οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται,
οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνηστὴρ. ¹⁰ οὐ κατὰ
τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐ-
δὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδω-
κεν ἡμῖν. ¹¹ ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς ἐκραταίωσε κύριος
τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους
αὐτόν. ¹² καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατο-
λαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν
τὰς ἀνομίας ἡμῶν. ¹³ καθὼς οἰκτεῖρει
πατὴρ υἱούς, ὥκτειρέσθε κύριος τοὺς
φοβουμένους αὐτόν. ¹⁴ ὅτι αὐτὸς ἐγνώ-
κε τὸ πλάσμα ἡμῶν. μνήσθητι ὅτι χοῦς
ἐσμέν. ¹⁵ ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ
ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ
οὕτως ἐξανθήσει. ¹⁶ ὅτι πνεῦμα διήλ-
θεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ οὐκ
ἐπιγνώσεται ἐτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
¹⁷ τὸ δὲ ἔλεος τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶ-
νος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φο-
βουμένους αὐτόν. καὶ ἡ δικαιοσύνη
αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἱῶν, ¹⁸ τοῖς φυλάσ-
σουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ με-
μνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ
ποιῆσαι αὐτάς. ¹⁹ κύριος ἐν τῷ οὐρα-
νῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ
ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
²⁰ εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντες ἄγγελοι
αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχυροὶ ποιοῦντες τὸν
λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς
τῶν λόγων αὐτοῦ. ²¹ εὐλογεῖτε τὸν κύ-
ριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοί
αὐτοῦ ποιοῦντες τὰ θελήματα αὐ-
τοῦ. ²² εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ
ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δυνα-
στείας αὐτοῦ. εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν
κύριον.

ΡΓ'.

Τῷ Δαβὶδ.

Εὐλογεῖ ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, κύ-
ριε ὁ θεός μου ἐμεγαλύνθης σφόδρα.
ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω,
² ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, ἐκτεί-
νων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέροιν. ³ ὁ στε-
γάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ, ὁ
τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ. ὁ
περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων, ⁴ ὁ
ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέ-

γον. ⁵ ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν
ἄσφαλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁶ ἄβυσσος ὡς
ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ
τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα. ⁷ ἀπο-
ἐπιτιμῆσός σου φεῦξονται, ἀπὸ φω-
νῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν. ⁸ ἀνα-
βαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσι πε-
διά εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς.
⁹ ὄριον ἔθου ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ
ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν. ¹⁰ ὁ
ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν, ἀνα-
μέσον τῶν ὀρέων διελύσονται ὕδατα.
¹¹ ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
προσδέζονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐ-
τῶν. ¹² ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
ρανοῦ κατασκηνώσει, ἐκ μέσου τῶν
πετρῶν δώσουσι φωνήν. ¹³ ποτίζων
ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῶων αὐτοῦ, ἀπὸ καρ-
ποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ
γῆ. ¹⁴ ὁ ἐξανατέλλων χορτον τοῖς κτή-
νεσι, καὶ γλῶσιν τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρω-
πων. τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς,
¹⁵ καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώ-
που. τοῦ ἱλαρύναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ,
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρί-
ζει. ¹⁶ χορτασθήσεται τὰ ξύλα τοῦ πε-
δίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου ὥς ἐφύ-
τευσεν. ¹⁷ ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύου-
σι, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ οἰκία ἡγεῖται αὐτῶν.
¹⁸ ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις, πέτρα
καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις. ¹⁹ ἐποίη-
σε σελήνην εἰς καιροὺς, ὁ ἥλιος ἐγνώ-
την δύσιν αὐτοῦ. ²⁰ ἔθου σκότος καὶ
ἐγένετο νῦξ, ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάν-
τα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. ²¹ σκύμνοι
ὠρυόμενοι ἀρπάσαι, καὶ ζητῆσαι παρὰ
τοῦ θεοῦ βρῶσιν αὐτοῖς. ²² ἀνέτειλεν
ὁ ἥλιος καὶ συναχθήσονται, καὶ ἐν
ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται.
²³ ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον
αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ
ἕως ἑσπέρας. ²⁴ ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔρ-
γα σου κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίη-
σας. ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου,
²⁵ αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐ-
ρύχωρος. ἐκεῖ ἐρπετὰ ὧν οὐκ ἔστιν
ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων.
²⁶ ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται, δράκων
οὕτος ὃν ἐπλάσας ἐμπαΐζειν αὐτῶν.
²⁷ πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσι, δούναι
τῇν

τὴν τροφὴν αὐτοῖς εὐκαιρον. ²⁸ δόντος σου αὐτοῖς, συλλέξουσιν. ἀνοίξαντος δέ σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος. ²⁹ ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται. ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσι, καὶ εἰς τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. ³⁰ ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμά σου καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. ³¹ ἦτω ἡ δόξα κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα, εὐφρανθήσεται κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ³² ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτομενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. ³³ ἄσω τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου, ψαλῷ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. ³⁴ ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογὴ μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ κυρίῳ. ³⁵ ἐκλείποισαν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς. εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον.

ΡΔ'.

Ἀλληλούϊα.

Εξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἀπαγγέλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ² ἄσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ. διηγῆσασθε πάντα τὰ θαυμασία αὐτοῦ, ³ ἐπαινέσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. εὐφρανθήτω καρδιά ζητούντων τὸν κύριον, ⁴ ζητήσατε τὸν κύριον καὶ κραταιωθήτε. ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός, ⁵ μνήσθητε τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε. τὰ τέρατα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα τοῦ στοματος αὐτοῦ. ⁶ σπέρμα Ἀβραὰμ δούλοι αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ. ⁷ αὐτὸς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ. ⁸ ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, λόγου οὗ ἐνετείλατο εἰς χιλίας γενεάς. ⁹ ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, καὶ τὸ ὄρκον αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. ¹⁰ καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσταγμα, καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον. ¹¹ λέγων, σοὶ δώσω τὴν γῆν Χαναὰν, σχοίνισμα κληρονομίας ἡμῶν. ¹² ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς, ὀλιγοστοὺς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ. ¹³ καὶ διήλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ

ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. ¹⁴ οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτοὺς, καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς. ¹⁵ μὴ ἀψησθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε. ¹⁶ καὶ ἐκάλεσε λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, πᾶν στήριγμα ἄρτου συνετρίψεν. ¹⁷ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δοῦλον ἐπράθη Ἰωσήφ. ¹⁸ ἐταπεινώσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ, σιδηρον διήλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ¹⁹ μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ, τὸ λόγιον τοῦ κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν. ²⁰ ἀπέστειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν αὐτόν, ἄρχων λαῶν καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. ²¹ κατέστησεν αὐτόν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτίσεως αὐτοῦ. ²² τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὥς ἑαυτὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι. ²³ καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπτον, καὶ Ἰακώβ παρώκησεν ἐν γῇ Χάμ. ²⁴ καὶ ἠΰξησε τὸν λαὸν αὐτοῦ σφόδρα, καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ.

καὶ μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ, τοῦ δουλιουῖσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ. ²⁶ ἐξαπέστειλε Μωυσῆν τὸν δοῦλον αὐτοῦ, Ἀαρὼν ὃν ἐξελέξατο αὐτόν. ²⁷ ἔθετο ἐν αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐτοῦ, καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χάμ. ²⁸ ἐξαπέστειλε σκότος καὶ ἔσκοτασεν, καὶ παρεπύκρναν τοὺς λόγους αὐτοῦ. ²⁹ μετέστρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἀπέκτεινε τοὺς ἰχθύας αὐτῶν. ³⁰ ἐξῆρπεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους, ἐν τοῖς ταμείοις τῶν βασιλέων αὐτῶν. ³¹ εἶπε καὶ ἦλθε κυνόνια, καὶ σκνίπτες ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν. ³² ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν, πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ³³ καὶ ἐπάταξε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συκάς αὐτῶν, καὶ συνέτριψε πᾶν ξύλον ὀρίου αὐτῶν. ³⁴ εἶπε καὶ ἦλθεν ἀρίσις, καὶ βροῦχος οὗ οὐκ ἦν ἀριθμὸς. ³⁵ καὶ κατέφαγε πάντα τὸν χορτόν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν. ³⁶ καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν, ἀπαργὴν παντὸς πόνου αὐτῶν. ³⁷ καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, καὶ οὐκ

οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ὁ ἀσθενῶν. ³⁸ εὐφρανθή Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν, ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ³⁹ διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, καὶ πῦρ τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα. ⁴⁰ ᾔτησαν καὶ ἦλθεν ὀρετυγομήτρα καὶ ἄρτον οὐράνου ἐνέπλησεν αὐτούς. ⁴¹ διέῳρήξε πέτραν, καὶ ἐρρύησαν ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνδράσι ποταμοί. ⁴² ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λόγου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δούλον αὐτοῦ. ⁴³ καὶ ἐξηγάγε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλίασει, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. ⁴⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόρους λαῶν ἐκληρονόμησαν. ⁴⁵ ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

PE'.

Ἀλληλοῦια.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ² τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; ³ μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν, καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ. ⁴ μνήσθητι ἡμῶν κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. ⁵ τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονομίας σου. ⁶ ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, ἡνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν. ⁷ οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συνῆκαν τὰ θαυμάσιά σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἑλέους σου. καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ. ⁸ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦ γνωρίσαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἐπετίμησε τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐξηράνθη. καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἀβύσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ, ¹⁰ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς μισούντων, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. ¹¹ ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, εἰς ἑξ αὐτῶν οὐχ ὑπέλειψθη. ¹² καὶ ἐπίστευσαν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ᾔνεσαν τὴν

αἴνεσιν αὐτοῦ. ¹³ ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτοῦ, οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ἀνύδρῳ. ¹⁵ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλε πλησμονὴν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν. ¹⁶ καὶ παρώργισαν Μωυσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ Ἀαρὼν τὸν ἅγιον κυρίου. ¹⁷ ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιε Δαθὰν, καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρών. ¹⁸ καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, καὶ φλόξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλοὺς. ¹⁹ καὶ ἐποίησαν μόσχον ἐν Χωρήβ, καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ. ²⁰ καὶ ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν, ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἔσθοντος χόρτον. ²¹ ἐπελάθοντο τοῦ θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτοὺς, τοῦ ποιήσαντος μεγάλην ἐν Αἰγύπτῳ, ²² θαυμαστά ἐν γῇ Χαμ, καὶ φοβερά ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς. ²³ καὶ εἶπε τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς, εἰ μὴ Μωυσῆς ὁ ἐκλεκτός αὐτοῦ ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ, τοῦ μὴ ἐξολοθρεῦσαι. ²⁴ καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητὴν, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν, οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου. ²⁶ καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ²⁷ καὶ τοῦ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. ²⁸ καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγὼρ, καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν. ²⁹ καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν, καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πτώσις. ³⁰ καὶ ἔστη Φινεὲς καὶ ἐξήλασατο, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις. ³¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, εἰς γενεάν καὶ γενεάν ἕως τοῦ αἰῶνος. ³² καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας, καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτούς. ³³ ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ διέστειλεν ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ. ³⁴ οὐκ ἐξωλόθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπε κύριος αὐτοῖς, ³⁵ καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν. ³⁶ καὶ ἐδούλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη

ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον. ³⁷ καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις, ³⁸ καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀνδρῶν, αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων, ὧν ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν. καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμασι, ³⁹ καὶ ἐμιάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν. καὶ ἐπόρνευσαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ⁴¹ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες αὐτούς. ⁴² καὶ ἐθλίψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν. ⁴³ πλεονάκις ἐρῶσατο αὐτούς, αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν. καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. ⁴⁴ καὶ εἶδε κύριος ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακοῦσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν. ⁴⁵ καὶ ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ, καὶ μετεμλήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ. ⁴⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτιρομένους ἐναντίον πάντων τῶν αἵμαλωτευσάντων αὐτοῖς. ⁴⁷ σῶσον ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπισυναγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν. τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, τοῦ ἔγκανχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου. ⁴⁸ εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, καὶ ἔρεϊ πᾶς ὁ λαός. γένοιτο γένοιτο.

Ρς'.

Ἀλληλουῖα.

Εξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ² εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ, ³ καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς. ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ δυσμῶν, καὶ Βορρᾶ, καὶ θαλάσσης. ⁴ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ. ὁδὸν πόλεως κατοικητηρίου οὐχ εὗρον. ⁵ πεινῶντες καὶ διψῶντες, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλειπεν. ⁶ καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρῶσατο αὐτούς. ⁷ καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθείαν, τοῦ πορευθῆναι εἰς

πόλιν κατοικητηρίου. ⁸ ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ⁹ ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν, καὶ πεινῶσαν ἐνεπλήρην ἀγαθῶν. ¹⁰ καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ σιδήρῳ. ¹¹ ὅτι παρεπίκραναν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρώξυναν. ¹² καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν, ἡσθένησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν. ¹³ καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. ¹⁴ καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς ἐκ σκοτόους καὶ σκιᾶς θανάτου, καὶ τοὺς δεσμούς αὐτῶν διεῶρξεν. ¹⁵ ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶ ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς, καὶ μογλοῦς σιδηροῦς συνέθλασεν. ¹⁷ ἀντελαβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν. ¹⁸ πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου. ¹⁹ καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. ²⁰ ἀπέστειλε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἱάσατο αὐτούς, καὶ ἐρῶσατο αὐτούς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν. ²¹ ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἔλεη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ²² καὶ θυσάτωσαν αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀγαλλίασει. ²³ οἱ καταβαίοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιῶντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς. ²⁴ αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα κυρίου, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ. ²⁵ εἶπε, καὶ ἔσθη πνεῦμα καταγίδος, καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς. ²⁶ ἀναβαίνουνσιν ἕως τῶν οὐρανῶν, καὶ καταβαίνουνσιν ἕως τῶν ἀβύσσων. ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο, ²⁷ ἐταραχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη. ²⁸ καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐτούς. ²⁹ καὶ ἐπέταξε τῇ

καταί-

καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὐραν, καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς. ³⁰ καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ἡσύχασαν, καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λίμένα θελήματος αὐτῶν. ³¹ ἔξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἔλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμασία αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ³² ὑψώσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ, καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν. ³³ ἔθετο ποταμούς εἰς ἔρημον, καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν. ³⁴ γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην, ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ. ³⁵ ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ γῆν ἀνυδροῦν εἰς διεξόδους ὑδάτων. ³⁶ καὶ κατώκισεν ἐκεῖ πεινῶντας, καὶ συνεστήσαντο πόλεις κατοικεσίας. ³⁷ καὶ ἔσπειραν ἄγρους, καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελῶνας, καὶ ἐποίησαν καρπὸν γεννηματος. ³⁸ καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύνθησαν σφοδρά, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνε. ³⁹ καὶ ὀλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης. ⁴⁰ ἐξεκύθη ἐξουδένωσις ἐπ' ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἄβάτῳ καὶ οὐχ ὁδῷ. ⁴¹ καὶ ἐβοήθησε πένητι ἐκ πτωχείας, καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατρίδας. ⁴² ὁφονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ πᾶσα ἀνομία ἡμφράζει τὸ στόμα αὐτῆς. ⁴³ τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα, καὶ συνήσει τὰ ἔλέη τοῦ κυρίου;

PZ'.

^ε Ῥιδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαυίδ.
² **Ε** τοίμη ἡ καρδία μου ὁ θεός, ἔτοιμη ἡ καρδία μου, ἄσμοι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου. ³ ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερόμενοι ὄρθρου. ⁴ ἔξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. ⁵ ὅτι μέγα ἐπᾶνω τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀληθεία σου. ⁶ ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. ⁷ ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, σῶσον τῇ δεξιᾷ σου καὶ ἐπακουσόν μου. ⁸ ὁ θεός ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, ὑψωθήσεται καὶ διαμεριθῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλιάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω. ⁹ ἐμός ἐστι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι

Μανασσῆς, καὶ Ἐφραΐμ ἀντίληψις τῆς κεφαλῆς μου. ¹⁰ Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου. ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπιβαλὼ τὸ ὑπόδημά μου, ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. ¹¹ τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς; ἢ τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας; ¹² οὐχὶ σὺ ὁ θεός ὁ ἀποσάμενος ἡμᾶς; καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ θεός ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν; ¹³ δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου. ¹⁴ ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.

PH'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

^ε Ὁ θεός τὴν αἰνεσίμ μου μὴ παρασιωπήσῃς, ² ὅτι στόμα ἁμαρτωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοιχθή. ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ γλώσση δολία, ³ καὶ λόγοις μίσους ἐκυνλώσαν με, καὶ ἐπολέμησάν με θωράκιν. ⁴ ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με, ἐνδιέβαλλόν με, ἐγὼ δὲ προσηυχόμην. ⁵ καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, καὶ μῖσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου. ⁶ κατάστησον ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτωλὸν, καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ⁷ ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν ἐξέλθοι καταδικασμένος, καὶ ἡ προσεχὴ αὐτοῦ γενέσθω εἰς ἁμαρτίαν. ⁸ γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. ⁹ γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὄρφανοί, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα. ¹⁰ σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπαιτησάτωσαν, ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκωπέδων αὐτῶν. ¹¹ ἐξερευνησάτω δανειστὴς πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ, καὶ διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι τοὺς πόρους αὐτοῦ. ¹² μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντίληπτωρ, μηδὲ γενηθήτω οἰκτίρων τοῖς ὄρφανοῖς αὐτοῦ. ¹³ γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολοθρευσιν, ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθεῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁴ ἀναμνησθεῖν ἡ ἀνομία τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐναντὶ κυρίου, καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ ἐξαλειφθεῖν. ¹⁵ γενηθήτωσαν ἐναντίον κυρίου διαπαντός, καὶ ἐξολοθρευθεῖν ἐκ γῆς

γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. ¹⁶ ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη ποιῆσαι ἔλεος, καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχόν, καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι. ¹⁷ καὶ ἡγάπησε κατάραι καὶ ἤξει αὐτῶ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μακρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἐνεδύσατο κατάραι ὡς ἱμάτιον, καὶ εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ, καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ. ¹⁹ γενηθήτω αὐτῶ ὡς ἱμάτιον ὃ περιβάλλεται, καὶ ὡσεὶ ζῶνῃ ἣν διαπαντὸς περιζώννυται. ²⁰ τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων με παρὰ κυρίου, καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ τῆς ψυχῆς μου. ²¹ καὶ σὺ κύριε κύριε ποιήσον μετ' ἐμοῦ ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου. ὤσασαί με ²² ὅτι πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγώ, καὶ ἡ καρδία μου τετάραιται ἐντός μου. ²³ ὡσεὶ σκία ἐν τῷ ἐκκλίνειν αὐτὴν ἀντανηρέθην, ἐξεϊνάρηθην ὡσεὶ ἀκροίδες. ²⁴ τὰ γόνατά μου ἡσθένησαν ἀπὸ νηστείας, καὶ ἡ σὰρξ μου ἡλλοιώθη δι' ἔλαιον. ²⁵ καγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς, εἰδοσάν με, ἐσάλειψαν κεφαλὰς αὐτῶν. ²⁶ βοήθησόν μοι κύριε ὁ θεός μου, καὶ σῶσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου. ²⁷ καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὕτη, καὶ σὺ κύριε ἐποίησας αὐτήν. ²⁸ καταράσσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλογῆσεις. οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν, ὃ δὲ δοῦλός σου εὐφρανθήσεται. ²⁹ ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβαλλόντές με ἐντροπήν, καὶ περιβαλέσθωσαν ὡς διπλοῖδα αἰσχυρὴν αὐτῶν. ³⁰ ἔξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ σφόδρα ἐν τῷ στόματί μου, καὶ ἐν μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν. ³¹ ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος, τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιώκόντων τὴν ψυχὴν μου.

ΡΘ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ² ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι κύριος ἐκ Σιών, κατακυριεύει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. ³ μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν

ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου. ⁴ ἐκ γαστροῦ πρό ἕως φοροῦ ἐγέννησά σε. ὡμοσε κύριος καὶ οὐ μεταμελήθησεται. σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ⁵ κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς. ⁶ κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσι, πληρώσει πτώματα, συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆς πολλῶν. ⁷ ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται, διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλὴν.

ΡΙ'.

Ἀλληλοῦῖα.

Εξομολογήσομαι σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλήῳ εὐθέων καὶ συναγωγῇ. ² μεγάλα τὰ ἔργα κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. ³ ἔξομολογήσις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴ μνείαν ἐποίησατο τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ, ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν ὁ κύριος, ⁵ τροφὴν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. ⁶ ἰσχύν ἔργων αὐτοῦ ἀνγγεῖλε τῷ λαῷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν. ⁷ ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις. πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ, ⁸ ἐστηρικμένοι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, πεπονημένοι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι. ⁹ ὑπερωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ, ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁰ ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτήν. ἡ αἰνέσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΡΙΑ'.

Ἀλληλοῦῖα.

Μακάριος ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα. ² δυνατόν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται. ³ δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴ ἐξαπέτελεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν. ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν καὶ δίκαιος. ⁵ χρηστὸς ἄνθρωπος ὁ οἰκτιρῶν καὶ κριτὴς, οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ

ἐν κρίσει, ⁶ ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται. εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον ἔσται δίκαιος. ⁷ ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται. ἐτοίμη ἡ καρδιά αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον, ⁸ ἐστηρικταὶ ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ φοβηθῇ, ἕως οὗ ἐπιδῇ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς αὐτοῦ. ⁹ ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ. ¹⁰ ἀμαρτωλὸς ὥσεται καὶ ὀργισθήσεται, τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ βρούξει καὶ τακήσεται. ἐπιθυμία ἀμαρτωλοῦ ἀπολείπεται.

PIB'.

Ἀλληλούϊα.

Αἰνεῖτε παῖδες κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου. ² εἴ τοι ὄνομα κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ³ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν αἰνετὸν τὸ ὄνομα κυρίου. ⁴ ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ κύριος, ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐτοῦ. ⁵ τίς ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, ⁶ καὶ τὰ ταπεινά ἐφορῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ; ⁷ ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχόν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα. ⁸ τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων, μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ. ⁹ ὁ κατοικῶν στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφραίνει μένην.

PIΓ'.

Ἀλληλούϊα.

Εν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου, ² ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἑξουσία αὐτοῦ. ³ ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. ⁴ τὰ ὄρη ἐσκήρτησαν ὥσει κριοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων. ⁵ τί σοι ἐστὶ θάλασσα ὅτι ἔφυγες; καὶ σὺ Ἰορδάνη ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω; ⁶ τὰ ὄρη ὅτι ἐσκήρτησате ὥσει κριοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων; ⁷ ἀπὸ προσώπου κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῇ, ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Ἰακώβ, ⁸ τοῦ στρέψαντος τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδάτων. ⁹ μὴ ἡμῖν κύριε μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἡ τῷ ὀνόματι

σου δὸς δόξαν, ἐπὶ τῷ ἔλεει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου. ¹⁰ μὴ ποτε εἴπωσι τὰ ἔθνη, ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς αὐτῶν; ¹¹ ὁ δὲ θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε. ¹² τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. ¹³ στόμα ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται. ¹⁴ ὦτα ἔχουσι καὶ οὐκ ἀκούσονται, ῥίνας ἔχουσι καὶ οὐκ ὀσφρανθήσονται. ¹⁵ χεῖρας ἔχουσι καὶ οὐ ψηλαφήσουσι, πόδας ἔχουσι καὶ οὐ περιπατήσουσιν, οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν. ¹⁶ ὁμοιοὶ αὐτοῖς γένοιτο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. ¹⁷ οἶκος Ἰσραὴλ ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν. ¹⁸ οἶκος Ἀαρὼν ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν. ¹⁹ οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἤλπισαν ἐπὶ κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστίν. ²⁰ κύριος μνησθεὶς ἡμῶν εὐλόγησεν ἡμᾶς, εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἀαρών. ²¹ εὐλόγησε τοὺς φοβουμένους τὸν κύριον, τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων. ²² προσθέτῃ κύριος ἐφ' ὑμᾶς, ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν. ²³ εὐλογημένοι ἡμεῖς τῷ κυρίῳ, τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ²⁴ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τῷ κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. ²⁵ οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε κύριε, οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ᾄδου. ²⁶ ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσομεν τὸν κύριον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

PIΔ'.

Ἀλληλούϊα.

Ηγάπησα, ὅτι ἐξακούσεται κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. ² ὅτι ἔκλυε τὸ οὖς αὐτοῦ ἔμοι, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι. ³ περιέσχον με ὠδίνες θανάτου, κίνδυνον ᾄδου εὐροσάν με. Ἠλίπην καὶ ὀδύνην εὐρον, ⁴ καὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπεκαλεσάμην, ὦ κύριε ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου. ⁵ ἐλέημων ὁ κύριος καὶ δίκαιος, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ. ⁶ φυλάσσων τὰ νήπια ὁ κύριος, ἐταπεινώθην καὶ ἔσωσέ με.

R r

7 ἐπὶ-

⁷ ἐπίστρεψον ψυχὴ μου εἰς τὴν ἀνά-
παυσίν σου, ὅτι κύριος εὐηργέτησέ σε.
⁸ ὅτι ἐξείλετο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανά-
του, τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύ-
ων, καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθή-
ματος. ⁹ εὐαρεστήσω ἐνώπιον κυρίου
ἐν χώρᾳ ζώντων.

PIE'.

Ἀλληλούϊα.

Επίστευσα, διὸ ἐλάλησα, ἐγὼ δὲ ἐτα-
πεινώθην σφόδρα. ² ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν
τῇ ἐκστάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύ-
στης. ³ τί ἀνταποδώσω τῷ κυρίῳ πε-
ρὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέ μοι; ⁴ πο-
τήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνο-
μα κυρίου ἐπικαλέσομαι. ⁵ τὰς εὐχάς
μου τῷ κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον
παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ⁶ τίμιος ἐν-
αντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων
αὐτοῦ. ⁷ ὦ κύριε ἐγὼ δοῦλος σὸς, ἐγὼ
δοῦλος σὸς, καὶ υἱὸς τῆς παιδείας
σου, διέβρῃξας τοὺς δεσμούς μου. ⁸ σοὶ
θύσω θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐν ὀνόμα-
τι κυρίου ἐπικαλέσομαι. ⁹ τὰς εὐχάς
μου τῷ κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον
παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ¹⁰ ἐν αὐλαῖς
οἴκου κυρίου, ἐν μεσῶ σου Ἱερουσαλήμ.

PIZ'.

Ἀλληλούϊα.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη,
ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. ² ὅ-
τι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡ-
μᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ κυρίου μένει
εἰς τὸν αἰῶνα.

PIZ'.

Ἀλληλούϊα.

Εξομολογήσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ² εἰ-
πάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθός,
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ³ εἰ-
πάτω δὴ οἶκος Ἀσράων, ὅτι ἀγαθός, ὅτι
εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁴ εἰπά-
τωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν
κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα
τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁵ ἐκ θλίψεως ἐπεκα-
λεσάμην τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέ μου
εἰς πλατυσμόν. ⁶ κύριος ἐμοὶ βοηθός,
καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι
ἄνθρωπος. ⁷ κύριος ἐμοὶ βοηθός, κα-
γὼ ἐπόψομαι τοὺς ἐχθρούς μου. ⁸ ἀ-
γαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ κύριον, ἢ πε-

ποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον. ⁹ ἀγαθὸν
ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρ-
χουσι. ¹⁰ πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν
με, καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡμυνάμην
αὐτοῦ. ¹¹ κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με,
καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡμυνάμην αὐ-
τούς. ¹² ἐκύκλωσάν με ὥσπερ μελισσαι
κηρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὡς πῦρ ἐν
ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἡ-
μυνάμην αὐτούς. ¹³ ὥσπερ ἀνέτραπην
τοῦ πεσεῖν, καὶ ὁ κύριος ἀντελάβετό
μου. ¹⁴ ἰσχύς μου καὶ ὑμνησίς μου ὁ
κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
¹⁵ φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν
σκηταῖς δικαίων. δεξιὰ κυρίου ἐποίη-
σε δύναμιν, ¹⁶ δεξιὰ κυρίου ὑψώσε με.
δεξιὰ κυρίου ἐποίησε δύναμιν. ¹⁷ οὐκ
ἀποθάνομαι, ἀλλὰ ζήσομαι, καὶ διη-
γήσομαι τὰ ἔργα κυρίου. ¹⁸ παιδεύων
ἐπαίδευσέ με ὁ κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ
οὐ παρέδωκέ με. ¹⁹ ἀνοίξατέ μοι πύ-
λας δικαιοσύνης, ἐξελθὼν ἐν αὐταῖς
ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ. ²⁰ αὕτη ἡ
πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι ἐξελεύσονται
ἐν αὐτῇ. ²¹ ἐξομολογήσομαι σοι, ὅτι
ἐπήκουσάς μου καὶ ἐγένου μοι εἰς σω-
τηρίαν. ²² λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κε-
φαλὴν γωνίας. ²³ παρὰ κυρίου ἐγένε-
το αὕτη, καὶ ἐστὶ θαναστὴ ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν. ²⁴ αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποί-
ησεν ὁ κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐ-
φρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. ²⁵ ὦ κύριε σω-
σον δὴ, ὦ κύριε εὐδόωσον δὴ. ²⁶ εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυ-
ρίου. εὐλογῆκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου κυ-
ρίου. ²⁷ θεὸς κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡ-
μῖν. συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυ-
κάουσιν, ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσια-
στηρίου. ²⁸ θεός μου εἰ σὺ, καὶ ἐξο-
μολογήσομαι σοι, θεός μου εἰ σὺ, καὶ
ὑψώσω σε. ἐξομολογήσομαι σοι, ὅτι
ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σω-
τηρίαν. ²⁹ ἐξομολογήσθε τῷ κυρίῳ,
ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
αὐτοῦ.

PIH'.

Ἀλληλούϊα.

Μακάριοι ἄμωμοι ἐν ὁδοῖς, οἱ πορευό-
μενοι ἐν νόμῳ κυρίου. ² μακάριοι οἱ
ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν
ὅλῃ

ὅλη καρδιά ἐκζητήσουσιν αὐτόν. ³ οὐ γάρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν. ⁴ σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου, τοῦ φυλάξασθαι σφόδρα. ⁵ ὄφελον κατευθύνθῃσαν αἱ ὁδοί μου, τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. ⁶ τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου. ⁷ ἔξομολογήσομαί σοι ἐν εὐθύτῃ καρδίᾳ, ἐν τῷ μεμασθῆναι με τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ⁸ τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, μὴ με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα. ⁹ ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου. ¹⁰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησα σε, μὴ ἀπόσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. ¹¹ ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρουσα τὰ λόγιά σου, ὅπως ἂν μὴ ἁμάρτω σοι. ¹² εὐλογητὸς εἶ κύριε, δίδασόν με τὰ δικαιώματά σου. ¹³ ἐν τοῖς χεῖλεσί μου ἐξηγγεῖλα πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου. ¹⁴ ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυριῶν σου ἐτέρφθην, ὥς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ. ¹⁵ ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχῆσω, καὶ κατανοήσω τὰς ὁδοὺς σου. ¹⁶ ἐν τοῖς δικαιώμασί σου μελετήσω, οὐκ ἐπιλήσεται τῶν λόγων σου. ¹⁷ ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου, ζήσομαι καὶ φυλάξω τοὺς λόγους σου. ¹⁸ ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου. ¹⁹ πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ, μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου. ²⁰ ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματα σου ἐν παντὶ καιρῷ. ²¹ ἐπετίμησας ὑπερήφανοις, ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. ²² περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν, ὅτι τὰ μαρτύριά σου ἐξεζήτησα. ²³ καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, καὶ κατ' ἐμοῦ κατέλαλουν, ὁ δὲ δούλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασί σου. ²⁴ καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστὶ, καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου. ²⁵ ἐκολλήθη τῷ ἑδάφει ἡ ψυχὴ μου, ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου. ²⁶ τὰς ὁδοὺς μου ἐξηγγεῖλα καὶ ἐπήκουσάς μου, δίδασόν με τὰ δικαιώματά σου. ²⁷ ὁδὸν δικαιομάτων σου συνέτισόν

με, καὶ ἀδολεσχῆσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. ²⁸ ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας, βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου. ²⁹ ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με. ³⁰ ὁδὸν ἀληθείας ἤρετισάμην, καὶ τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπελαθόμην. ³¹ ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου κύριε, μὴ με καταισχύνης. ³² ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου. ³³ νομοθέτησόν με κύριε τὴν ὁδὸν τῶν δικαιομάτων σου, καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός. ³⁴ συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω τὸν νόμον σου, καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. ³⁵ ὁδήγησόν με ἐν τῇ τριβῇ τῶν ἐντολῶν σου, ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα. ³⁶ κλῖνον τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου, καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν. ³⁷ ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότητα, ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με. ³⁸ στήσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς τὸν φόβον σου. ³⁹ περίελε τὸν ὀνειδισμόν μου ὃν ὑπώπτευσα, ὅτι τὰ κρίματά σου χρηστά. ⁴⁰ ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σου, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με. ⁴¹ καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός σου, κύριε τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸν λόγον σου. ⁴² καὶ ἀποκριθῆσομαι τοῖς ὀνειδίζουσί μοι λόγον, ὅτι ἠλπισα ἐπὶ τοῖς λόγοις σου. ⁴³ καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως σφόδρα, ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασί σου ἐπήλπισα. ⁴⁴ καὶ φυλάξω τὸν νόμον σου διαπαντός, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ⁴⁵ καὶ ἐπορεύομην ἐν πλατυσμῷ, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα. ⁴⁶ καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, καὶ οὐκ ἡσχυνόμην. ⁴⁷ καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, αἷς ἠγάπησα σφόδρα. ⁴⁸ καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς σου ἃς ἠγάπησα, καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασί σου. ⁴⁹ μνησθήτη τῶν λόγων σου τῷ δούλῳ σου ὃν ἐπήλπισάς με. ⁵⁰ αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με. ⁵¹ ὑπερήφανοι παρηγόμουν ἕως σφόδρα, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐξέκλινα. ⁵² ἐμνήσθην τῶν κρίμάτων σου

σου ἀπ' αἰῶνος κύριε, καὶ παρεκλή-
θην. ⁵³ ἄθυμια κατέσχε με ἀπὸ ἁμαρ-
τωλῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν
νόμον σου. ⁵⁴ ψαλτὰ ἤσαν μοι τὰ δι-
καιώματά σου ἐν τόπῳ παροικίας
μου. ⁵⁵ ἐμνησθην ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόμα-
τός σου κύριε, καὶ ἐφυλάξα τὸν νόμον
σου. ⁵⁶ αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δι-
καιώματά σου ἐξεζήτησα. ⁵⁷ μερίμναι
εἶ, κύριε, εἶπα τοῦ φυλάξασθαι τὸν
νόμον σου. ⁵⁸ ἐδεήθην τοῦ προσώπου
σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐλέησον με κα-
τὰ τὸ λόγιόν σου. ⁵⁹ διελογισάμην
τὰς ὁδοὺς σου, καὶ ἐπέστρεψα τοὺς
πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου. ⁶⁰ ἡ-
τοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην, τοῦ
φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου. ⁶¹ σχοι-
νία ἁμαρτωλῶν περιεπλάκησάν μοι,
καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.
⁶² μεσονύκτιον ἐξεχειρόμην, τοῦ ἐξο-
μολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς
δικαιοσύνης σου. ⁶³ μέτοχος ἐγὼ εἰμι
πάντων τῶν φοβουμένων σε, καὶ τῶν
φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου. ⁶⁴ τοῦ
ἐλέους σου κύριε πλήρης ἡ γῆ, τὰ δι-
καιώματά σου δίδαξόν με. ⁶⁵ χρηστό-
τητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου
κύριε κατὰ τὸν λόγον σου. ⁶⁶ χρηστό-
τητα καὶ παιδείαν καὶ γνώσιν διδάξόν
με, ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σου ἐπίστευσα.
⁶⁷ πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι ἐγὼ ἐ-
πλημμέλησα, διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου
ἐφυλάξα. ⁶⁸ χρηστός εἶ σὺ κύριε, καὶ
ἐν τῇ χρηστότητί σου δίδαξόν με τὰ
δικαιώματά σου. ⁶⁹ ἐπληθύνθη ἐπ'
ἐμὲ ἀδικία ὑπερηφάνων, ἐγὼ δὲ ἐν ὅ-
λῃ καρδίᾳ μου ἐξέρευνήσω τὰς ἐντο-
λάς σου. ⁷⁰ ἐτυρώθην ὡς γάλα ἡ καρ-
δία αὐτῶν, ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμε-
λέτησα. ⁷¹ ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνω-
σάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώμα-
τά σου. ⁷² ἀγαθὸς μοι ὁ νόμος τοῦ
στόματός σου, ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου
καὶ ἀργυρίου. ⁷³ αἱ χεῖρές σου ἐποίη-
σάν με καὶ ἐπλασάν με, συνέτισόν με
καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου. ⁷⁴ οἱ
φοβούμενοί σε ὀφονται με καὶ εὐφραν-
θῇσονται, ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπ-
ήλπισα. ⁷⁵ ἔγνων κύριε ὅτι δικαιο-
σύνη τὰ κρίματά σου, καὶ ἀληθεία
ἐταπείνωσάς με. ⁷⁶ γενηθῆτω δὴ τὸ

ἐλέος σου τοῦ παρακαλέσαι με κατὰ
τὸ λόγιόν σου τῷ δούλῳ σου. ⁷⁷ ἐλ-
θέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζή-
σομαι, ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐ-
στίν. ⁷⁸ αἰσχυρνήτωσαν ὑπερηφάνοι,
ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμὲ, ἐγὼ δὲ
ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.
⁷⁹ ἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί
σε, καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά
σου. ⁸⁰ γενηθῆτω ἡ καρδία μου ἁμω-
μος ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν
μὴ αἰσχυρθῶ. ⁸¹ ἐκλείπει εἰς τὸ σω-
τηρίόν σου ἡ ψυχὴ μου, εἰς τοὺς λό-
γους σου ἐπήλπισα. ⁸² ἐξέλιπον οἱ
ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου, λέ-
γοντες, πότε παρακαλέσεις με; ⁸³ ὅτι
ἐγενήθην ὡς ἄσκος ἐν πάγῃ, τὰ δικαι-
ώματα σου οὐκ ἐπελαθόμην. ⁸⁴ πόσαι
εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου, πότε
ποιήσεις μοι ἐκ τῶν καταδικωόντων
με κρίσιν; ⁸⁵ διηγῆσαντό μοι παρά-
νομοι ἀδολεσχίας, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νό-
μος σου κύριε. ⁸⁶ πᾶσαι αἱ ἐντολαί
σου ἀλήθεια. ἀδίκως κατεδίωξάν με,
βοήθησόν μοι. ⁸⁷ παρὰ βραχὺ συνε-
τέλεσάν με ἐν τῇ γῇ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐγκα-
τέλιπον τὰς ἐντολάς σου. ⁸⁸ κατὰ τὸ
ἐλέος σου ζήσόν με, καὶ φυλάξω τὰ
μαρτύρια τοῦ στόματός σου. ⁸⁹ εἰς
τὸν αἰῶνα κύριε ὁ λόγος σου διαμένει
ἐν τῷ οὐρανῷ, ⁹⁰ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν
ἡ ἀληθεία σου. ἐθμελώσας τὴν γῆν
καὶ διαμένει, ⁹¹ τῇ διατάξει σου δια-
μένει ἡμέρα, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα
σά. ⁹² εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη
μου ἐστίν, τότε ἂν ἀπολώμην ἐν τῇ τα-
πεινώσει μου. ⁹³ εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ
ἐπιλαθῶμαι τῶν δικαιωμάτων σου,
ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐζήσάς με. ⁹⁴ σὸς εἰμι
ἐγὼ, σῶσόν με, ὅτι τὰ δικαιώματα σου
ἐξεζήτησα. ⁹⁵ ἐμὲ ὑπέμειναν ἁμαρτω-
λοὶ τοῦ ἀπολέσαι με, τὰ μαρτύρια
σου συνῆκα. ⁹⁶ πάσης συντελείας εἶ-
δον πέρας, πλατεία ἡ ἐντολή σου σφό-
δρα. ⁹⁷ ὡς ἡγάπησα τὸν νόμον σου
κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐ-
στίν. ⁹⁸ ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς μου ἐσό-
φισάς με τὴν ἐντολήν σου, ὅτι εἰς τὸν
αἰῶνα ἐμὴ ἐστίν. ⁹⁹ ὑπὲρ πάντας τοὺς
διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι τὰ μαρ-
τύρια σου μελέτη μου ἐστίν. ¹⁰⁰ ὑπὲρ

πρόσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰς ἐντο-
λάς σου ἐξεζήτησα. ¹⁰¹ ἐκ πάσης ὁδοῦ
πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου,
ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου.
¹⁰² ἀπὸ τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέ-
κλινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με. ¹⁰³ ὥς
γλυκεία τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγια σου,
ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί μου. ¹⁰⁴ ἀπὸ
τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα, διὰ τοῦτο
ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας. ¹⁰⁵ λύ-
χνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου, καὶ
φῶς ταῖς τρίβοις μου. ¹⁰⁶ ὥμοσα καὶ
ἐστησα τοῦ φυλάσσεσθαι τὰ κριμάτα
τῆς δικαιοσύνης σου. ¹⁰⁷ ἐταπεινώθην
ἕως σφόδρα κύριε, ζήσόν με κατὰ τὸν
λόγον σου. ¹⁰⁸ τὰ ἐκούσια τοῦ στό-
ματός μου εὐδόκησον δὴ κύριε, καὶ τὰ
κριμάτα σου διδάξόν με. ¹⁰⁹ ἡ ψυχὴ
μου ἐν ταῖς χερσὶ σου διαπαντός, καὶ
τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην. ¹¹⁰ ἔ-
θεντο ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι, καὶ ἐκ
τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλανήθην.
¹¹¹ ἐκλήρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς
τὸν αἰῶνα, ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας
μου εἰσίν. ¹¹² ἐκλίνα τὴν καρδίαν μου
τοῦ ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς
τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν. ¹¹³ παρα-
νόμους ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον σου ἡ-
γάπησα. ¹¹⁴ βοηθός μου, καὶ ἀντιλή-
πτωρ μου εἶ σὺ, εἰς τοὺς λόγους σου
ἐπήλπισα. ¹¹⁵ ἐκκλίνατε ἅπ' ἐμοῦ πο-
νηρευόμενοι, καὶ ἐξερευνήσω τὰς ἐντο-
λάς τοῦ θεοῦ μου. ¹¹⁶ ἀντιλαβού μου
κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ ζήσόν με, καὶ
μὴ κατασχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδο-
κίας μου. ¹¹⁷ βοήθησόν μοι, καὶ σω-
θήσομαι, καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαι-
ώμασί σου διαπαντός. ¹¹⁸ ἐξουδένω-
σας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ
τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἀδικον τὸ
ἐνθύμημα αὐτῶν. ¹¹⁹ παραβαίνοντας
ἐλογιάσαμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς
τῆς γῆς, διὰ τοῦτο ἡγάπησα τὰ μαρ-
τύριά σου. ¹²⁰ καθήλωσον ἐκ τοῦ φό-
βου σου τὰς σάρκας μου, ἀπὸ γὰρ τῶν
κριμάτων σου εἰ φοβήθην. ¹²¹ ἐποίησα
κριῖα καὶ δικαιοσύνην, μὴ παραδῶς
με τοῖς ἀδικοῦσί με. ¹²² ἐνδέξαι τὸν
δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν, μὴ συκοφαν-
τησατωσάν με ὑπερήφανοι. ¹²³ οἱ ὀ-
φθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν

σου, καὶ εἰς τὸ λόγιόν τῆς δικαιοσύνης
σου. ¹²⁴ ποιήσον μετὰ τοῦ δούλου σου
κατὰ τὸ ἔλεος σου, καὶ τὰ δικαιώμα-
τά σου δίδαξόν με. ¹²⁵ δοῦλός σου εἰ-
μι ἐγὼ, συνέτισόν με καὶ γνώσομαι τὰ
μαρτύριά σου. ¹²⁶ καιρὸς τοῦ ποιῆσαι
τῷ κυρίῳ, διεσκέδασαν τὸν νόμον σου.
¹²⁷ διὰ τοῦτο ἡγάπησα τὰς ἐντολάς
σου ὑπὲρ χρυσίου καὶ τοπάzion. ¹²⁸ διὰ
τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου
κατωρθόμην, πᾶσαν ὁδὸν ἀδικον ἐ-
μίσησα. ¹²⁹ θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά
σου, διὰ τοῦτο ἐξερευνήσεν αὐτὰ ἡ
ψυχὴ μου. ¹³⁰ ἡ δῆλωσις τῶν λόγων
σου φωτιεῖ καὶ συνετιεῖ νηπίους. ¹³¹ τὸ
στόμα μου ἤνοιξα, καὶ εἴκνυσα πνεῦ-
μα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.
¹³² ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με,
κατὰ τὸ κρίμα τῶν ἀγαπώντων τὸ ὀ-
νομά σου. ¹³³ τὰ διαβήματά μου κατ-
εύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ
κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία.
¹³⁴ λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀν-
θρώπων, καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σου.
¹³⁵ τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ
τὸν δοῦλόν σου, καὶ δίδαξόν με τὰ δι-
καιώματά σου. ¹³⁶ διεξόδους ὑδάτων
κατέβησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ
ἐφύλαξα τὸν νόμον σου. ¹³⁷ δίκαιος εἶ
κύριε, καὶ εὐθεὶς αἱ κρίσεις σου. ¹³⁸ ἐνε-
τείλω δικαιοσύνην τὰ μαρτύριά σου,
καὶ ἀλήθειαν σφόδρα. ¹³⁹ ζήτηζέ με
ὁ ἑληλός σου, ὅτι ἐπελάθοντο τῶν λό-
γων σου οἱ ἐχθροί μου. ¹⁴⁰ πεπτρω-
μένον τὸ λόγιόν σου σφόδρα, καὶ ὁ
δοῦλός σου ἡγάπησεν αὐτό. ¹⁴¹ νεώ-
τερος ἐγὼ εἰμι καὶ ἐξουδενωμένος, τὰ
δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθόμην. ¹⁴² ἡ
δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰ-
ῶνα, καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια. ¹⁴³ θλί-
ψις καὶ ἀνάγκαι εὗροσάν με, ἐντολαί
σου μελέτη μου. ¹⁴⁴ δικαιοσύνη τὰ
μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, συνέτι-
σόν με, καὶ ζήσομαι. ¹⁴⁵ ἐκέκραξα ἐν
ὄλῃ καρδίᾳ μου, ἐπάκουσόν μου κύ-
ριε, τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω.
¹⁴⁶ ἐκέκραξά σοι, σῶσόν με, καὶ γυ-
λάξω τὰ μαρτύριά σου. ¹⁴⁷ προσέφθα-
σα ἐν ἀωρία καὶ ἐκέκραξα, εἰς τοὺς
λόγους σου ἐπήλπισα. ¹⁴⁸ προσέφθα-
σαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον
τοῦ

τοῦ μελετᾶν τὰ λόγια σου. ¹⁴⁹ τῆς φωνῆς μου ἀκουσον κύριε κατὰ τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ κῆρμά σου ζῆσόν με. ¹⁵⁰ προσήγγισαν οἱ καταδιώκόντές με ἀνομία, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου ἐμακρύνθησαν. ¹⁵¹ ἐγγὺς εἰ κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου ἀλήθεια. ¹⁵² κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά. ¹⁵³ ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ ἐξελοῦ με, ὅτι τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην. ¹⁵⁴ κρῖνον τὴν κρίσιν μου καὶ λύτρωσαί με, διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με. ¹⁵⁵ μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν σωτηρία, ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐξεζητήσαν. ¹⁵⁶ οἱ οἰκτιρμοὶ σου πολλοὶ κύριε, κατὰ τὸ κῆρμά σου ζῆσόν με. ¹⁵⁷ πολλοὶ οἱ ἐκδιώκόντές με καὶ θλίβοντές με, ἐκ τῶν μαρτυρίων σου οὐκ ἐξέκλινα. ¹⁵⁸ εἶδον ἀσυνετοῦντας καὶ ἐξετηκόμην, ὅτι τὰ λόγια σου οὐκ ἐφυλάξαντο. ¹⁵⁹ ἴδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα κύριε, ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσόν με. ¹⁶⁰ ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ¹⁶¹ ἀρχόντες κατεδίδωξάν με δωρεάν, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδείλυσεν ἡ καρδιά μου. ¹⁶² ἀγαλλιάσμαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγια σου, ὥς ὁ εὐρίσκων σκύλα πολλὰ. ¹⁶³ ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα. ¹⁶⁴ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἤγεσά σε ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. ¹⁶⁵ εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον. ¹⁶⁶ προσεδόκων τὸ σωτήριόν σου κύριε, καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα. ¹⁶⁷ ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτυρία σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα. ¹⁶⁸ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτυρία σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοὶ μου ἐναντίον σου κύριε. ¹⁶⁹ ἐγγυστάτω ἡ δέξις μου ἐνώπιόν σου κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με. ¹⁷⁰ ἐξελεῖσθαι τὸ ἀξίωμά μου ἐνώπιόν σου κύριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαί με. ¹⁷¹ ἐξερεύξαιτο τὰ χεῖλη μου ὕμνον, ὅταν διδάξης με τὰ δικαιώματά σου. ¹⁷² φθέγγαιτο ἡ γλῶσσά μου τὰ λόγια σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου δικαιοσύνη.

¹⁷³ γενέσθω ἡ χεὶρ σου τοῦ σώσαί με, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠρετισάμην. ¹⁷⁴ ἐπετόθησα τὸ σωτήριόν σου κύριε, καὶ ὁ νόμος σου μελέτη μου ἔστί. ¹⁷⁵ ζήσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ ἀνέσει σε, καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι. ¹⁷⁶ ἐπλανήθην ὥς πρόβατον ἀπολλωλὸς, ζήτησον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐπελαθόμην.

PIΘ'.

Ῥωδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ μου. ² κύριε ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας. ³ τί δοθεῖν σοι καὶ τί προστεθεῖν σοι πρὸς γλώσσαν δολίαν; ⁴ τὰ βέλη τοῦ θανάτου ἠκονημένα σὺν τοῖς ἀνθραξὶ τοῖς ἐρημικοῖς. ⁵ οἴμοι ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ. ⁶ πολλὰ παρώκησεν ἡ ψυχὴ μου, μετὰ τῶν μισούντων τὴν εἰρήνην ⁷ ἤμην εἰρηνικός, ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

PK'.

Ῥωδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἤξει ἡ βοήθειά μου. ² ἡ βοήθειά μου παρὰ κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ³ μὴ δῶης εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μηδὲ νυστάξῃ ὁ φυλάσσων σε. ⁴ ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδὲ ὑπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραὴλ. ⁵ κύριος φυλάξει σε, κύριος σκέπη σου ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. ⁶ ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ συγκαύσει σε, οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα. ⁷ κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, φυλάξει τὴν ψυχὴν σου ὁ κύριος. ⁸ κύριος φυλάξει τὴν εἰσόδόν σου, καὶ τὴν ἐξόδόν σου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

PKA'.

Ῥωδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, εἰς οἶκον κυρίου πορευσόμεθα. ² ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱερουσαλήμ. ³ Ἱερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ὥς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπιτοαυτό. ⁴ ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί, φυλαὶ κυρίου μαρτυριον τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι

ματι κυρίου. ⁵ ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι ἐπὶ οἶκον Δαυίδ. ⁶ ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνίαν τοῖς ἀγαπῶσί σε. ⁷ γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου. ⁸ ἔνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίων μου ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ. ⁹ ἔνεκα τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξεζήτησα ἀγαθὰ σοι.

PKB'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πρὸς σέ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ. ² ἰδοὺ ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς, οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἕως οὗ οἰκτειρήσῃ ἡμᾶς. ³ ἐλέησον ἡμᾶς κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπληρώθη ἐξουδένωσις. ⁴ ἐπὶ πλείον ἐπληρώθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν, τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνούσι καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

PKI'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εἰ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εὐπάτω δὴ Ἰσραὴλ, ² εἰ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, ἐν τῷ ἑπανάστῃναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, ³ ἄρα ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς. ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς, ⁴ ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν κατέπόντισεν ἡμᾶς. χεῖμαρρὸν διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν. ⁵ ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον. ⁶ ἐυλογητὸς κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θῆραν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν. ⁷ ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐξῆύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων. ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐξῆύσθημεν. ⁹ ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

PKΔ'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Οἱ πεποιθότες ἐπὶ κύριον ὡς ὅρος Σιών, οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικοῦν Ἱερουσαλὴμ. ² ὅρη κύκλω αὐτῆς, καὶ ὁ κύριος κύκλω τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. ³ ὅτι οὐκ ἀφήσει κύριος τὴν ῥάβδον τῶν ἀμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κληρὸν

τῶν δικαίων. ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν. ⁴ ἀγάθυνον κύριε τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ. ⁵ τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλίαις ἀπάξει κύριος μετὰ τῶν ἐξαχζόμενων τὴν ἀνομίαν. εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

PKE'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών ἐγενήθημεν ὥσεί παραπεκλημένοι. ² τότε ἐπληρώθη χαρὰς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως. τότε ἐρροῦσιν ἐν τοῖς ἐθνεσιν, ἐμεγάλυνε κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν. ³ ἐμεγάλυνε κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφρανόμενοι. ⁴ ἐπίστρεψον κύριε τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν ὡς χεῖμαρρὸν ἐν τῷ Νότῳ. ⁵ οἱ σπεύροντες ἐν δάκρυσιν ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσι. ⁶ πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλειον βάλλונτες τὰ σπέρματα αὐτῶν. ἐρχόμενοι δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει αἰρόντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

PKζ'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐὰν μὴ κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. ἐὰν μὴ κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἡγρύπνησεν ὁ φυλάσσων. ² εἰς μάτην ὑμῖν ἐστι τὸ ὀρθοῦν. ἐγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθιόντες ἄρτον ὀδύνης, ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον. ³ ἰδοὺ ἡ κληρονομία κυρίου υἱοί, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστροῦς. ⁴ ὥσεί βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτεταγμένων. ⁵ μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. οὐ καταισχυνθήσεται, ὅταν λαλώσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.

PKZ'.

Ῥιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. ² τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεται, μακάριος εἶ καὶ καλὸς σοὶ ἔσται. ³ ἡ γυνὴ σου ὡς ἀμπελὸς ἐν-θηνούσα ἐν ταῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου. οἱ υἱοὶ σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν
κυκλω

κύκλω τῆς τραπέζης σου. ⁴ ἰδοὺ οὐ-
τως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φο-
βούμενος τὸν κύριον. ⁵ εὐλογῆσαι σε
κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἰδοὺς τὰ ἀγαθὰ
Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς σου. ⁶ καὶ ἰδοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν
σου. εἰρήνῃ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

ΡΚΗ'.

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Πλεονάκεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότη-
τός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ. ² πλεονά-
κεις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι. ³ ἐπὶ τὸν
νῶτον μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοὶ,
ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. ⁴ κύ-
ριος δίκαιος συνέκοιπεν αὐχένας ἁμαρ-
τωλῶν. ⁵ αἰσχυρνήτωσον καὶ ἀπο-
στραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ
μισοῦντες Σιών. ⁶ γεννηθήτωσαν ὡς εἰ
χόρτος δωμάτων, ὃς πρὸ τοῦ ἐκσπα-
σθῆναι ἐξηράνθη. ⁷ οὐ οὐκ ἐπλήρωσε
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θεορίζων, καὶ τὸν
κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ θράγματα συλλέ-
γων. ⁸ καὶ οὐκ εἶπαν οἱ παράγοντες,
εὐλογία κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, εὐλογῆκαμεν
ὑμᾶς ἐν ὀνόματι κυρίου.

ΡΚΘ'.

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εκ βαθέων ἐκέκραξά σοι κύριε, ² κύ-
ριε εἰσακούσον τῆς φωνῆς μου. γενη-
θήτω τὰ ὧτά σου προσέχοντα εἰς τὴν
φωνὴν τῆς δεήσεώς μου. ³ ἐὰν ἀνομίας
παρρησίᾳς κύριε, κύριε τίς ὑποστή-
σεται; ⁴ ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστιν.
ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ⁵ ὑπέμεινά
σε κύριε, ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν
λόγον σου, ⁶ ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ
τὸν κύριον. ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέ-
χρι νυκτός, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν
κύριον. ⁷ ὅτι παρὰ τῷ κυρίῳ τὸ ἔλεος,
καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις, ⁸ καὶ
αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πα-
σῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

ΡΑ'.

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Κύριε οὐκ ὑψώθη ἡ καρδιά μου, οὐδὲ
ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου. οὐ-
δὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδὲ ἐν
θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ. ² εἰ μὴ ἐταπει-
νοφρόνουν, ἀλλὰ ὕψωσα τὴν ψυχὴν
μου. ὡς τὸ ἀπογεγαλκτισμένον ἐπὶ

τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις
ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. ³ ἐλπισάτω Ἰσ-
ραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ
ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΡΑΑ'.

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μνησθητι κύριε τοῦ Δαυὶδ, καὶ πά-
σης τῆς πραότητος αὐτοῦ. ² ὡς ὤμοσε
τῷ κυρίῳ, ἠΐξαστο τῷ θεῷ Ἰακώβ.
³ εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκηνώμα οἴκου
μου, εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης στρω-
μῆς μου. ⁴ εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυ-
σταγμόν, καὶ ἀνάπauσιν τοῖς κροτά-
φοις μου. ⁵ ἕως οὗ εὔρω τόπον τῷ
κυρίῳ, σκηνώμα τῷ θεῷ Ἰακώβ. ⁶ ἰδοὺ
ἤκουσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθὰ, εὐρομεν
αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. ⁷ εἰς-
ελευσώμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ.
προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστη-
σαν οἱ πόδες αὐτοῦ. ⁸ ἀνάστηθι κύριε
εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβω-
τός τοῦ ἁγιάσματός σου. ⁹ οἱ ἱερεῖς
σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ
ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται. ¹⁰ ἐνεκεν
Δαυὶδ τοῦ δούλου σου, μὴ ἀποστρέ-
ψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου.
¹¹ ὥμοσε κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν,
καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν. ἐκ καρποῦ
τοῖς κοιλίας σου θήσονται ἐπὶ τοῦ θρό-
νου σου. ¹² ἐὰν φυλάξωνται οἱ υἱοὶ
σου τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύ-
ριά μου ταῦτα ἃ διδάξω αὐτούς. καὶ
οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶνος καθιού-
νται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. ¹³ ὅτι ἐξελέ-
ξαστο κύριος τὴν Σιών, ἡρετίσαστο αὐ-
τὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ. ¹⁴ αὕτη ἡ
κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος,
ὧδε κατοικήσω ὅτι ἡρετίσάμην αὐτήν.
¹⁵ τὴν θῆραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῆ-
σω, τὸς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἁρ-
των. ¹⁶ τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σω-
τηρίαν, καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει
ἀγαλλιάσονται. ¹⁷ ἐκεῖ ἔξανατελῶ κέ-
ρας τῷ Δαυὶδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ
χριστῷ μου. ¹⁸ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ
ἐνδύσω αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἔξα-
νθήσει τὸ ἁγίασμά μου.

ΡΑΒ'.

¹Ωιδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἰδοὺ δὴ τί καλόν, ἢ τί τερπνον, ἀλλ'

ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπιτοαντό·
 2 ὥς μῦρον ἐπὶ κεφαλῇς τὸ καταβαῖ-
 νον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀα-
 ρῶν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὠαν τοῦ
 ἐνδύματος αὐτοῦ. 3 ὥς ὄροςος Ἀερ-
 μὼν ἢ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών.
 ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο κύριος τὴν εὐλο-
 γίαν, ζῶν ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΡΛΓ'.

Ἰδιῇ τῶν ἀναβαθμῶν.
 Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντες
 οἱ δούλοι κυρίου, οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ
 κυρίου ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.
 2 ἐν ταῖς νύξιν ἐπάρατε τὰς χεῖρας
 ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν
 κύριον. 3 εὐλογῆσαι σε κύριος ἐκ Σιών,
 ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

ΡΛΔ'.

Ἀλληλουῖα.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου, αἰνεῖται
 δοῦλοι κυρίου. 2 οἱ ἐστῶτες ἐν οἴκῳ
 κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.
 3 αἰνεῖτε τὸν κύριον ὅτι ἀγαθὸς κύριος,
 ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὅτι καλόν.
 4 ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ
 κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμόν ἑαν-
 τῷ. 5 ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα, ὅτι μέγας ὁ κύ-
 ριος, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας
 τοὺς θεοὺς. 6 πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ
 κύριος ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν
 τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πά-
 σαις ταῖς ἀβύσσοις. 7 ἀνάγων νεφέλας
 ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑέτον
 ἐποίησεν. ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θηραυ-
 ρῶν αὐτοῦ. 8 ὃς ἐπάταξε τὰ πρωτό-
 τοκα Αἰγύπτου ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως
 κτήνους. 9 ἐξαπέστειλε σημεῖα καὶ τέ-
 ρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φαραῶ
 καὶ ἐν πάσι τοῖς δούλοις αὐτοῦ. 10 ὃς
 ἐπάταξεν ἔθνη πολλὰ, καὶ ἀπέκτεινε
 βασιλεῖς κραταιούς. 11 τὸν Σηὼν βα-
 σιλέα τῶν Ἀμορραίων, καὶ τὸν Ὠγ-
 βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς
 βασιλείας Χαναάν. 12 καὶ ἔδωκε τὴν
 γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, κληρονομίαν
 Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. 13 κύριε τὸ ὄνομά
 σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὸ μνημόσυνόν
 σου εἰς γενεάν καὶ γενεάν. 14 ὅτι κρινεῖ
 κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς
 δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. 15 τὰ
 εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυ-

σίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. 16 στόμα
 ἔχουσι καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς
 ἔχουσι καὶ οὐκ ὄψονται. 17 ὥτα ἔχουσι
 καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται, οὐδὲ γὰρ
 ἐστι πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
 18 ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες
 αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπὶ
 αὐτοῖς. 19 οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογῆσατε
 τὸν κύριον, οἶκος Ἀαρῶν εὐλογῆσατε
 τὸν κύριον. 20 οἶκος Λευὶ εὐλογῆσατε
 τὸν κύριον, οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον
 εὐλογῆσατε τὸν κύριον. 21 εὐλογητὸς κύ-
 ριος ἐν Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

ΡΛΕ'.

Ἀλληλουῖα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγα-
 θὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 2 ἐξομολογεῖσθε τῷ θεῷ τῶν θεῶν, ὅτι
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 3 ἐξο-
 μολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων, ὅτι
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 4 τῷ
 ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα μόνῳ, ὅτι
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 5 τῷ
 ποιήσαντι τοὺς οὐρανούς ἐν συνέσει,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 6 τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν
 ὑδάτων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐ-
 τοῦ. 7 τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μο-
 νῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 8 τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ὅτι
 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 9 τὴν
 σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν
 τῆς νυκτός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
 αὐτοῦ. 10 τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον
 σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ὅτι εἰς
 τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 11 καὶ ἔξα-
 γάγοντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 12 ἐν
 χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ,
 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 13 τῷ
 καταδιελόντι τὴν ξυθρὰν θάλασσαν
 εἰς διαιρέσεις, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα το
 ἔλεος αὐτοῦ. 14 καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσ-
 ραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶ-
 να τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 15 καὶ ἐκτινάξαντι
 Φαραῶ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ εἰς θά-
 λασσαν ξυθρὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ
 ἔλεος αὐτοῦ. 16 τῷ διαγαγόντι τὸν
 λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι εἰς τὸν
 αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 17 τῷ πατάξαντι
 βασιλεῖς μεγάλους, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα

τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταιοὺς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹⁹ τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁰ καὶ τὸν Ὁγ βασιλέα τῆς Βασάν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²¹ καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²² κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²³ ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁵ ὁ δίδους τροφὴν πάσῃ σαρκί, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁶ ἔξομολογήσθε τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΡΛΓ'.

Τῷ Δαυὶδ Ἰερემίου.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν, καὶ ἐκλάυσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών. ² ἐπὶ ταῖς ἱτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν. ³ ὅτι ἐκεῖ ἐπληρώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς λόγους ᾠδῶν, καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς ὕμνον. ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών. ⁴ πῶς ἄσωμεν τὴν ᾠδὴν κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας; ⁵ ἂν ἐπικαθώμαι σοι Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθείῃ ἡ δεξιὰ μου. ⁶ κολληθείῃ ἡ γλῶσσά μου τῷ λάργυρί μου, ἂν μὴ σου μνησθῶ. ἂν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλήμ ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου. ⁷ μνησθῆτι κύριε τῶν νιῶν Ἐδὼμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ. τῶν λεγόντων, ἐκκενοῦτε ἐκκενοῦτε, ἕως τῶν θυμελίων αὐτῆς. ⁸ θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος, μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν. ⁹ μακάριος ὃς κρατήσει καὶ ἐδαφίει τὰ νηπία σου πρὸς τὴν πέτραν.

ΡΛΔ'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ, Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Ἐξομολογήσομαι σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι, ὅτι ἤκουσας πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. ² προσκυνή-

σω πρὸς ναὸν ἁγίόν σου, καὶ ἔξομολογησομαι τῷ ὀνόματί σου, ἐπὶ τῷ ἔλει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου. ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου. ⁴ ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. πολυωρῆσεις με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου. ⁴ ἔξομολογησάσθωσάν σοι κύριε πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός σου. ⁵ καὶ ἄσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς κυρίου, ὅτι μεγάλη ἡ δόξα κυρίου. ⁶ ὅτι ὑψηλὸς κύριος, καὶ τὰ ταπεινά ἐφορᾷ, καὶ τὰ ὑψηλά ἀπομακρόθεν γινώσκει. ⁷ ἂν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζήσεις με. ἐπ' ὁργὴν ἐχθρῶν μου ἐξέτεινας χεῖράς σου, καὶ ἔσωσέ με ἡ δεξιὰ σου. ⁸ κύριε ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ. κύριε τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.

ΡΛΗ'.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνως με. ² σὺ ἔγνως τὴν καθέδραν μου, καὶ τὴν ἐγερσίμ μου. σὺ συνῆκας τοὺς διαλογισμούς μου ἀπὸ μακρόθεν, ³ τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῦνόν μου ἐξηγίσας, καὶ πάσας τὰς ὁδοὺς μου προεῖδες, ⁴ ὅτι οὐκ ἔστι λόγος ἄδικος ἐν γλώσσῃ μου. ἰδοὺ κύριε σὺ ἔγνως πάντα ⁵ τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα. σὺ ἐπλάσας με καὶ ἐδηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. ⁶ ἐθανμαστῶθῃ ἡ γνώσις σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθῃ, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν. ⁷ ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω; ⁸ ἂν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ ἐκεῖ εἶ, ἂν καταβῶ εἰς τὸν ἅδην, πάρεϊ. ⁹ ἂν ἀναλάβω τὰς πτέρυγας μου κατ' ὀρθόν, καὶ κατασκευάσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης. ¹⁰ καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὠδηγήσει με, καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου. ¹¹ καὶ εἴπα, ἄρα σκότος καταπατήσει με, καὶ νύξ φωτισθῇ ἐν τῇ τρυφῇ μου. ¹² ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται. ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς. ¹³ ὅτι σὺ ἐπλήσω τοὺς νεφροὺς μου κύριε, ἀντελάβου μου ἐκ γαστροῦ μητρός μου. ¹⁴ ἔξομολογήσομαι σοι ὅτι φοβερῶς

φοβερώς θαναμαστώθης. Θανάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ μου γινώσκει σφόδρα. ¹⁵ οὐκ ἐκρύβη τὸ ὅστούν μου ἀπὸ σοῦ ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτω τῆς γῆς. ¹⁶ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται. ἡμέρας πλασθήσονται καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς. ¹⁷ ἔμοι δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ θεός, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. ¹⁸ ἐξαριθμήσονται αὐτοὺς καὶ ὑπὲρ ἅμμεν πληθυνθήσονται. ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ. ¹⁹ ἐὰν ἀποκτείνῃς ἁμαρτωλοὺς ὁ θεός. ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλίνετε ἀπ' ἐμοῦ, ²⁰ ὅτι ἐρεῖς εἰς διαλογισμόν. λήφονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου. ²¹ οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε κύριε ἐμίσησα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; ²² τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτοὺς, εἰς ἐχθρούς ἐγένοντό μοι. ²³ δοκίμασόν με ὁ θεός, καὶ γινώθι τὴν καρδίαν μου. ἔτασόν με, καὶ γινώθι τὰς τρίβους μου. ²⁴ καὶ ἴδε εἰ ὁδὸς ἀνομίας ἐν ἐμοί, καὶ ὁδῆγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνία.

ΡΛΘ'.

² Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυὶδ ψαλμός. ² Ἐξελοῦ με κύριε ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσαι με. ³ οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ, ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πολέμους. ⁴ ἠκόνησαν γλώσσαν αὐτῶν ὥσεὶ ὄφεως, ὡς ἄσπιδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν. διάψαλμα. ⁵ φύλαξόν με κύριε ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με. οἵτινες ἐλογίσαντο τοῦ ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου, ⁶ ἐκρύψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι. καὶ σχοινία διέτειναν παγίδας τοῖς ποσὶ μου, ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι. διάψαλμα. ⁷ εἶπα τῷ κυρίῳ, θεός μου εἰ σύ, ἐνώτισαι κύριε τὴν φωνὴν τῆς δεησεώς μου. ⁸ κύριε κύριε δυναμὶς τῆς σωτηρίας μου, ἐπεσιόσας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. ⁹ μὴ παραδῶς με κύριε ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἁμαρτωλῶ. διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μήποτε ὑψώθωσιν. διάψαλμα. ¹⁰ ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χει-

λέων αὐτῶν καλύψει αὐτοὺς. ¹¹ πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καταβαλεῖς αὐτοὺς ἐν ταιλαιπωρίαις, οὐ μὴ ὑποστῶσιν. ¹² ἀνὴρ γλωσσώδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς. ἄνδρα ἀδίκον κακὰ θηρεύσει εἰς καταφθοράν. ¹³ ἔγνων ὅτι ποιήσει κύριος τὴν κρίσιν τοῦ πτωχοῦ, καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων. ¹⁴ πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ ὀνόματί σου, κατοικήσουσιν εὐθεῖς σὺν τῷ προσώπῳ σου.

ΡΜ'.

Ψαλμός τῷ Δαυίδ.

Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσακουσόν μου, πρόσχεε τῇ φωνῇ τῆς δεησεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ. ² κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή. ³ Θοῦ κυριε φυλακὴν τῷ στόματί μου, καὶ θυραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου. ⁴ μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας, τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν, καὶ οὐ μὴ συνδοιάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. ⁵ παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγξει με, ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου. ὅτι ἔτι καὶ ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν. ⁶ κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κραταιοὶ αὐτῶν. ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου ὅτι ἠδύνθησαν. ⁷ ὥσεὶ πάχος γῆς διεθόραγῃ ἐπὶ τῆς γῆς, διεσκορπίσθη τὰ ὅσα ἡμῶν παρὰ τὸν ἄδην. ⁸ ὅτι πρὸς σέ κύριε κύριε οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ ἀνταέλῃς τὴν ψυχὴν μου. ⁹ φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι, καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν. ¹⁰ πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ, καταμόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως οὗ ἂν παρέλθω.

ΡΜΑ'.

Συνέσεως τῷ Δαυίδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ προσευχή.

² Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐδεήθην. ³ ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου, τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγγέλω.

⁴ ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου, καὶ σὺ ἔγνωσ τὰς τρίβους μου. ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἡ ἐπορευομένη, ἐκρυψαν παγίδα μοι. ⁵ κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον, ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με. ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου. ⁶ πρὸς σέ κύριε ἐκέκραξα, καὶ εἶπα, σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου, μερίς μου ἐν γῇ ζώντων. ⁷ πρόσχες πρὸς τὴν δέσπιν μου, ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα. ῥῦσαί με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. ⁸ ἐξάγαγε ἐκ φυλάκης τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξομολογήσθαι τῷ ὀνόματί σου κύριε, ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι.

PMB'.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδιώκει.

Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέσπιν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ² καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετα τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. ³ ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου, ἐταπείνωσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ζώην μου. ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος, ⁴ καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμέ τὸ πνεῦμά μου. ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου. ⁵ ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. ⁶ διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χεῖράς μου, ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἀνδρός σοι. διάψαλμα. ⁷ ταχὺ εἰσάκουσόν μου κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθῆσμαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. ⁸ ἀκουστὸν ποιήσόν μοι τοπρῶν τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἠλπίσα. γνώρισόν μοι κύριε ὁδόν, ἐν ἣ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σέ ἤρα τὴν ψυχὴν μου. ⁹ ἐξέλου με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου κύριε, ὅτι πρὸς σέ κατέφυγον. ¹⁰ διδάξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι θεός μου εἶ σὺ, τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν τῇ εὐθείᾳ. ¹¹ ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου κύριε ζήσεις με, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου. ¹² καὶ ἐν τῷ

ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου, ὅτι δοῦλός σου εἰμι ἐγώ.

PMΓ'.

Τῷ Δαυὶδ πρὸς τὸν Γολιάδ. **Εὐλογητὸς** κύριος ὁ θεός μου ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς παράταξιν, τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον. ² ἔλεός μου καὶ καταφυγή μου, ἀντιλήπτωρ μου καὶ ῥύστης μου, ὑπερασπιστής μου καὶ ἐπ' αὐτῷ ἠλπίσα, ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ. κύριε τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ, ἡ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι λογίζῃ αὐτόν; ⁴ ἄνθρωπος ματαιοτητι ὁμοιωθή, αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὥσει σκιά παράγουσι. ⁵ κύριε κλῖνον οὐρανοὺς σου καὶ κατάρβηθι, ἄψαι τῶν ὀρέων καὶ καπνισθήσονται. ⁶ ἄστραπον ἄστραπην καὶ σκορπιεῖς αὐτοὺς, ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ σινταράξεις αὐτούς. ⁷ ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους, ἐξελοῦ με καὶ ῥῦσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, ἐκ χειρὸς νιῶν ἄλλοτρίων. ⁸ ὧν τὸ στόμα ἐλάλησε ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας. ⁹ ὁ θεὸς ὥδην καινὴν ἄσομαί σοι, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι. ¹⁰ τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι, τῷ λυτρομένῳ Δαυὶδ τὸν δούλον αὐτοῦ ἐκ οὐμφαίας πονηρᾶς. ¹¹ ῥῦσαί με καὶ ἐξέλου με ἐκ χειρὸς νιῶν ἄλλοτρίων, ὧν τὸ στόμα ἐλάλησε ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας. ¹² ὧν οἱ υἱοὶ ὡς νεόφυτα ἰδρυμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν. αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλλωπισμέναι, περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ραοῦ. ¹³ τὰ ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερρηγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο. τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν, ¹⁴ οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς. οὐκ ἔστι κατάπτωμα φραγμοῦ, οὐδὲ διεξόδος, οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν. ¹⁵ μακάρισαν τὸν λαόν ὃ ταῦτά ἐστι, μακάριος ὁ λαὸς οὗ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ.

PMΔ'.

Ἄνεσις τοῦ Δαυὶδ. **Υ**ψώσω σε ὁ θεός μου ὁ βασιλεὺς μου.

μου, καὶ εὐλογῆσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ² καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογῆσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. ³ μέγας ὁ κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πέρας. ⁴ γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν δυνάμιν σου ἀπαγγελοῦσι. ⁵ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγιοσύνης σου λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγῶνται. ⁶ καὶ τὴν δυνάμιν τῶν φοβερῶν σου ἔροῦσι, καὶ τὴν μεγαλωσύνην σου διηγῶνται. ⁷ μνήμην τοῦ πληθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεύξονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται. ⁸ οἰκτιρῶν καὶ ἐλεῆμων ὁ κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος. ⁹ χρηστὸς κύριος τοῖς ὑπομένουσι, καὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁰ ἐξομολογησάσθωσάν σοι κύριε πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε. ¹¹ δόξαν τῆς βασιλείας σου ἔροῦσι, καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσι. ¹² τοῦ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου, καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου. ¹³ ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ οἱ δεσποτεῖα σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. ¹⁴ πιστὸς κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ὑποστηρίζει κύριος πάντας τοὺς καταπίπτοντας, καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερῶαμένους. ¹⁵ οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. ¹⁶ ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας. ¹⁷ δίκαιος κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. ¹⁸ ἔγγυς κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν, πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ. ¹⁹ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῆσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς. ²⁰ γυλάσσει κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει. ²¹ αἰνεσιν κυρίου

λαλήσει τὸ στομα μου, καὶ εὐλογεῖται πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

PME'.

Ἀλληλουῖα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖ ἡ ψυχὴ μου τὸν κυριον. ² αἰνέσω κύριον ἐν ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. ³ μὴ πεποιθᾶτε ἐπ' ἀρχοντας καὶ ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία. ⁴ ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν. ⁵ μακάριος οὗ ὁ θεὸς Ἰακώβ βοηθὸς αὐτοῦ, ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ. ⁶ τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα, ⁷ ποιοῦντα κρῖμα τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσι. κύριος λυεῖ πεπεδημένους, ⁸ κύριος σοφοῦ τυφλοὺς, κύριος ἀνορθοῦ κατερῶαμένους, κύριος ἀγαπᾷ δικαίους, ⁹ κύριος φυλάσσει τοὺς προσηλύτους. ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται, καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανιεῖ. ¹⁰ βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ θεὸς σου Σιών εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

PMZ'.

Ἀλληλουῖα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ὅτι ἀγαθὸν ψαλμὸς, τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθέη αἴνεσις. ² οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ κύριος, καὶ τὰς διασποράς τοῦ Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει. ³ ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, καὶ δεσμεύων τὰ συντοίματα αὐτῶν. ⁴ ὁ ἀριθμῶν πληθὴ ἀστρων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. ⁵ μέγας ὁ κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. ⁶ ἀναλαμβάνων προαίτις ὁ κύριος, ταπεινῶν δὲ ἀμαρτωλοὺς ἕως τῆς γῆς. ⁷ ἐξάρξατε τῷ κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει, ψάλλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ. ⁸ τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν. τῷ ἐξ-

ανατέλ-

ανατέλλονται ἐν ὄρεσι χόρτον, καὶ χλόην
τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. ⁹ καὶ δι-
δόντι τοῖς κτήνεσι τροφήν αὐτῶν, καὶ
τοῖς νεοσσοῖς τῶν κορακῶν τοῖς ἐπι-
καλουμένοις αὐτόν. ¹⁰ οὐκ ἐν τῇ δυνα-
στείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει, οὐδὲ ἐν ταῖς
κνήμαϊς τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ. ¹¹ εὐδο-
κεῖ κύριος ἐν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν,
καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ.

PMZ'.

Ἀλληλούϊα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχα-
ρίου.

Επαίνει Ἱερουσαλήμ τὸν κύριον, αἰ-
νει τὸν θεόν σου Σιών. ² ὅτι ἐνίσχυσε
τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλό-
γησε τοὺς υἱοὺς σου ἐν σοί. ³ ὁ τιθεὶς
τὰ ὅρια σου εἰρήνην, καὶ στέαρ πυροῦ
ἐμπιπλῶν σε. ⁴ ὁ ἀποστέλλων τὸ λό-
γιον αὐτοῦ τῇ γῇ, ἕως τάχους δραμεῖ-
ται ὁ λόγος αὐτοῦ. ⁵ τοῦ διδόντος
χίονα ὥσει ἔριον, οὐμίχλην ὥσει σποδὸν
πάσσοντος. ⁶ βάλλοντος κρύσταλλον
αὐτοῦ ὥσει ψωμούς, κατὰ πρόσωπον
ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; ⁷ ἀπο-
στέλει τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ τήξει αὐ-
τὰ, πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὀη-
σεται ὕδατα. ⁸ ἀπαγγέλλων τὸν λόγον
αὐτοῦ τῷ Ἰακώβ, δικαιοματά καὶ
κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραήλ. ⁹ οὐκ
ἐποίησεν οὕτως παντὶ ἔθνει, καὶ τὰ
κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς.

PMH'.

Ἀλληλούϊα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχα-
ρίου.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν,
αἰνεῖτε αὐτόν ἐν τοῖς ὑψίστοις. ² αἰ-
νεῖτε αὐτόν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,
αἰνεῖτε αὐτόν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐ-
τοῦ. ³ αἰνεῖτε αὐτόν ἥλιος καὶ σελήνη,
αἰνεῖτε αὐτόν πάντα τὰ ἀστρα καὶ τὸ
φῶς. ⁴ αἰνεῖτε αὐτόν οἱ οὐρανοὶ τῶν
οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω
τῶν οὐρανῶν. ⁵ αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα
κυρίου. ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθη-
σαν, αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.
⁶ ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς
τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, πρόσταγμα
ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύσεται. ⁷ αἰνεῖτε
τὸν κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ
πᾶσαι ἄβυσσοι. ⁸ πῦρ, χάλαζα, χιών,

κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τα
ποιῶντα τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁹ τὰ ὄρη
καὶ πάντες βουνοί, ξύλα καρποφόρα
καὶ πᾶσαι κέδροι. ¹⁰ τὰ θηρία καὶ
πάντα τὰ κτήνη, ἐρπετὰ καὶ πετεινὰ
πτερωτά. ¹¹ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάν-
τες λαοί, ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ
γῆς. ¹² νεανίσκοι καὶ παρθένοι, προ-
σβύται μετὰ νεωτέρων ¹³ αἰνεσάτω-
σαν τὸ ὄνομα κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ
ὄνομα αὐτοῦ μόνου. ἡ ἑξομολόγησις
αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, ¹⁴ καὶ
ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ. ὕμνος πᾶσι
τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
λαῶ ἑγγίζοντι αὐτῷ.

PMΘ'.

Ἀλληλούϊα.

Ασατε τῷ κυρίῳ ᾄσμα καινόν, ἡ αἰ-
νεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων. ² εὐ-
φρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι
αὐτόν, καὶ υἱοὶ Σιών ἀγαλλιάσθωσαν
ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν. ³ αἰνεσάτωσαν
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ
καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ. ⁴ ὅτι
εὐδοκεῖ κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ, καὶ
ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ. ⁵ κανχή-
σονται ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσου-
νται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν. ⁶ αἱ ὑψώ-
σεις τοῦ θεοῦ ἐν λάρυγγι αὐτῶν, καὶ
ὁμοφαταὶ δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
τῶν. ⁷ τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς
ἐθνεσιν, ἐλεγμούς ἐν τοῖς λαοῖς. ⁸ τοῦ
δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις,
καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέ-
δαις σιδηραῖς. ⁹ τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς
κρίμα ἐγγραπτον, δόξα αὐτῇ ἐστὶν
πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

PN'.

Ἀλληλούϊα.

Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,
αἰνεῖτε αὐτόν ἐν στερεώματι δυνάμεως
αὐτοῦ. ² αἰνεῖτε αὐτόν ἐπὶ ταῖς δυνα-
στείαις αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτόν κατὰ τὸ
πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ. ³ αἰνεῖ-
τε αὐτόν ἐν ἡφῶ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐ-
τόν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα. ⁴ αἰνεῖτε
αὐτόν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε
αὐτόν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ. ⁵ αἰνεῖτε
αὐτόν ἐν κυμβαλοῖς εὐήχοις, αἰνεῖτε
αὐτόν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. ⁶ πᾶ-
σα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν κύριον.

Οὕτως

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυὶδ
καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονο-
μάχησε τῷ Γολιάδ.

Μικρὸς ἦμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου,
καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς
μου, ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πα-
τρὸς μου. αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄρ-
γανον, καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἤρμωσαν
ψαλτήριον. καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυ-
ρίῳ μου; αὐτὸς κύριος, αὐτὸς εἰς-
ακούει. αὐτὸς ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ, καὶ ἤρε με ἐκ τῶν προβάτων

τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ
ἐλαίῳ τῆς χρίσεως αὐτοῦ. οἱ ἀδελφοί
μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδό-
κησεν ἐν αὐτοῖς κύριος. ἐξῆλθον εἰς
συνάντησιν τῷ ἄλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατ-
ηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.
ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ
μάχαιραν, ἀπεκράλισα αὐτὸν, καὶ
ἤρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

ΒΙΒΛΟΣ ΨΑΛΜΩΝ ΡΝ'.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

ΣΑΛΩΜΩΝΤΟΣ.

ΚΕΦ. Α'.

Παροιμία Σαλωμώντος υἱοῦ Δαυὶδ,
ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσραὴλ, ² γινῶναι
σοφίαν καὶ παιδείαν, νοῆσαι τε λόγους
φρονήσεως, ³ δεῖξασθαι τε στροφὰς
λόγων, νοῆσαι τε δικαιοσύνην ἀληθῆ,
καὶ κῆμα κατευθύνειν. ⁴ ἵνα δῶ ἀκα-
κοῖς πανουργίαν, παιδί δὲ νέῳ αἰσθη-
σὶν τε καὶ ἐννοίαν. ⁵ τῶν δὲ γὰρ ἀκού-
σας σοφὸς σοφώτερος ἔσται, ὁ δὲ νοή-
μων κυβέρνησιν κτήσεται. ⁶ νοῆσει τε
παραβολὴν καὶ σκοτεινὸν λόγον, ῥή-
σεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα. ⁷ ἀρχὴ
σοφίας φόβος κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγαθῆ
πᾶσι τοῖς ποιούσιν αὐτήν. εὐσεβεία δὲ
εἰς θεὸν ἀρχὴ αἰσθησεως, σοφίαν δὲ
καὶ παιδείαν ἀσεβεῖς ἐξουθενήσουσιν.
⁸ ἀκούε υἱὲ παιδείαν πατρός σου, καὶ
μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου. ⁹ στέ-
φανον γὰρ χαρίτων δέξῃ σὴ κορυφῇ,
καὶ κλοιδὸν χρύσειον περὶ σὸν τραχήλῳ.
¹⁰ υἱὲ μὴ σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσε-
βεῖς, μηδὲ βουληθῇς. ¹¹ ἐὰν παρακα-
λέσωσί σε, λέγοντες, ἔλθ' ἐμὴν ἡμῶν
κοινωνήσον αἵματος, κούψωμεν δὲ εἰς
γῆν ἄνδρα δίκαιον ἀδίκως, ¹² κατα-
πίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἄδης ζῶντα,
καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ γῆς,
¹³ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελεῖ κα-
ταλαβώμεθα, πλῆσωμεν δὲ οἴκους ἡμε-
τέρους σκύλων. ¹⁴ τὸν δὲ σὸν κληροῖ
βάλε ἐν ἡμῖν, κοινὸν δὲ βαλάντιον κη-
σώμεθα πάντες καὶ μαρσίππιον ἐν γε-

νηθήτω ἡμῖν. ¹⁵ μὴ πορευθῇς ἐν ὁδῷ
μετ' αὐτῶν, ἐκκλινον δὲ τὸν πόδα σου
ἐκ τῶν τρίβων αὐτῶν. ¹⁷ οὐ γὰρ ἀδί-
κως ἐκτείνεται δίκτυα πτερωτοῖς. ¹⁸ αὐ-
τοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες θησαυ-
ρίζουσιν ἑαυτοῖς κακὰ. ἡ δὲ καταστρο-
φὴ ἀνδρῶν παρανόμων κακὴ. ¹⁹ αὐταὶ
αἱ ὁδοὶ εἰσι πάντων τῶν συντελούν-
των τὰ ἄνομα. τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν
ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιροῦνται. ²⁰ σο-
φία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται, ἐν δὲ πλα-
τείαις παρῳήσιον ἄγει. ²¹ ἐπ' ἄκρων δὲ
τειχέων κηρύσσεται, ἐπὶ δὲ πύλαις δυ-
ναστῶν παρεδρεύει, ἐπὶ δὲ πύλαις πό-
λεως θαρρόουσα λέγει. ²² ὅσον ἂν χρο-
νον ἄκακοι ἔχονται τῆς δικαιοσύνης
οὐκ αἰσχυνθήσονται. οἱ δὲ ἄφρονες
τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί, ἀσεβεῖς
γενόμενοι ἐμίσησαν αἴσθησιν, ²³ καὶ
ὕπευθυνοὶ ἐγένοντο ἐλέγχους. ἰδοὺ
προήσομαι ὑμῖν ἐμὴς πνοῆς ῥῆσιν, δι-
δάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον. ²⁴ ἐπει-
δὴ ἐκάλουν, καὶ οὐκ ὑπηκούσατε. καὶ
ἐξέτεινον λόγους, καὶ οὐ προσείχετε.
²⁵ ἀλλὰ ἀκύνους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλὰς,
τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχους ἡπειθήσατε.
²⁶ τοιγαροῦν καγὼ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπω-
λείᾳ ἐπιγέλασσομαι, καταχαροῦμαι δὲ
ἡνίκα ἐρχηται ὑμῖν ὀλεθρος. ²⁷ καὶ ὥς
ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφρον θόρυβος, ἡ δὲ
καταστροφὴ ὁμοίως καταιγίδι παρῇ,
καὶ ὅταν ἐρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πο-
λιορκία, ἡ ὅταν ἐρχηται ὑμῖν ὀλεθρος.
²⁸ ἔσται

28 ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσῃσθέ με, ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν. ζητήσουσί με κακοὶ, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν. 29 ἐμίσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ λόγον τοῦ κυρίου οὐ προεΐλαντο, 30 οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς, ἐμπτήριζον δὲ ἐμοὺς ἐλέγχους. 31 τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρπούς, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθῇσονται. 32 ἀνθ' ὧν γὰρ ἠρίσκουν νηπίους, φονευθήσονται, καὶ ἔξτασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ. 33 ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκούων κατασηκώσῃ ἐπ' ἐλπίδι, καὶ ἡσυχάσῃ ἀφόβως ἀπὸ παντὸς κακοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

Υἱὲ ἐὰν δεξιόμενος ᾗσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῷ, 2 ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου εἰς συνέσεις, παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ ὕψι σου. 3 ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ, καὶ τῇ συνέσει ὧς φωνὴν σου. 4 καὶ ἐὰν ζητήσῃς αὐτὴν ὡς ἀργύριον, καὶ ὡς θησαυροὺς ἐξερευνήσῃς αὐτήν. 5 τότε συνήσεις φόβον κυρίου, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ εὐρήσεις. 6 ὅτι κύριος δίδωσι σοφίαν, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνώσεις καὶ συνέσεις. 7 καὶ θησαυρίζῃ τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν, ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν, 8 τοῦ φυλάξαι ὁδοὺς δικαιοματιῶν, καὶ ὁδὸν εὐλαβουμένων αὐτὸν διαφυλάξῃ. 9 τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ ῥῆμα, καὶ κατορθώσεις πάντας ἄξονας ἀγαθοῦς. 10 ἐὰν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς τὴν διάνοιαν, ἡ δὲ αἰσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξῃ, 11 βουλὴ καλὴ φυλάξῃ σε, ἔννοια δὲ ὅσα τηρήσῃ σε. 12 ἵνα ῥύσῃται σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μὴδὲν πιστόν. 13 ὦ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδοὺς εὐθείας τοῦ πορευέσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους. 14 οἱ εὐφραϊνόμενοι ἐπὶ κακοῖς καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ. 15 ὧν αἱ τρίβοι σκολιαί, καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν, 16 τοῦ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας, καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμης. υἱὲ μὴ σε καταλάβῃ κακὴ βουλή. 17 ἡ ἀπολιπούσα διδασκαλίαν νεότητος, καὶ διαθήκην θεϊάν ἐπιλελησμένην. 18 ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐ-

τῆς, καὶ παρὰ τῷ ἔθῳ μετὰ τῶν γηγενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς. 19 πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ οὐκ ἀναστρέφουσιν, οὐδὲ μὴ καταλάβωσι τρίβους εὐθείας. οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐπιαντῶν ζωῆς. 20 εἰ γὰρ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθὰς, εὐροσαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λείας. 21 ὅτι εὐθεῖς κατασηκώσουσι γῆν, καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ. 22 ὁδοὶ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ὀλοῦνται, οἱ δὲ παράνομοι ἐξωσθήσονται ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. Γ'.

Υἱὲ ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου, τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεῖτω σὴ καρδιά. 2 μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς καὶ εὐαγγελίαν προσθήσουσί σοι. 3 ἐλεημοσύναι καὶ πίστεις μὴ ἐκλειπέτωσαν σε. ἀφανισαὶ δὲ αὐτάς ἐπὶ σὴ τραχίλῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν. 4 καὶ προνοῦ καλὰ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀνθρώπων. 5 ἴσθι πεποιθὼς ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ θεῷ, ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου. 6 πάσαις ὁδοῖς σου γνώριζε αὐτήν, ἵνα ὁρθοτομῇ τὰς ὁδοὺς σου. 7 μὴ ἴσθι φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ, φοβοῦ δὲ τὸν θεόν, καὶ ἔκκλινε ἀπὸ παντὸς κακοῦ. 8 τότε ἡσυχία ἔσται τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου. 9 τίμα τὸν κύριον ἀπὸ πῶν δικαίων πόνων, καὶ ἀπαρχὴν αὐτῷ ἀπὸ πῶν καρπῶν δικαιοσύνης. 10 ἵνα πληρῇται τὰ ταμιεῖά σου πλησμονῆς σίτῳ, οἶνῳ δὲ αἱ ληνοὶ σου ἐκβλύξωσιν. 11 υἱὲ μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. 12 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος ἐλέγχει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. 13 μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὖρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. 14 κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυροῦς. 15 τιμωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν, οὐκ ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν ποιηρόν. εὐγνωστός ἐστι πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν αὐτῇ, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστὶ. 16 μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλοῦτος καὶ δόξα. ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. 17 αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ

ὁδοὶ καλαὶ, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ. ¹⁸ ξύλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτὴν ὡς ἐπὶ κύριον ἀσφαλῆς. ¹⁹ ὁ θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, ἠτοίμασε δὲ οὐρανούς φρονήσαι. ²⁰ ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐρῶράγησαν, νέφη δὲ ἐρῶρύησαν δρόσους. ²¹ υἱὲ μὴ παραρῶντης, τήρησον δὲ ἐμὴν βουλήν καὶ ἔννοιαν. ²² ἵνα ζήσῃ ἡ ψυχὴ σου, καὶ χάρις ἧ περὶ σῶ τραχήλῳ. ἐστὶ δὲ ἱασις ταῖς σαρκί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σόϊς ὁστέοις. ²³ ἵνα πορεύῃ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδοὺς σου, ὁ δὲ πούς σου οὐ μὴ προσκόψῃ. ²⁴ ἔὰν γὰρ κἀθ' ἀφοβὸς ἔσῃ, ἔὰν δὲ καθεύδῃς ἡδέως ὑπνώσεις. ²⁵ καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθούσαν, οὐδὲ ὀρμαὶ ἀσεβῶν ἐπερχομένας. ²⁶ ὁ γὰρ κύριος ἐστὶ ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου, καὶ ἐρείσει σὸν πόδα ἵνα μὴ σαλευθῇς. ²⁷ μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῇ, ἥνίκα ἂν ἔγῃ ἡ χεὶρ σου βοηθεῖν. ²⁸ μὴ εἴπῃς, ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, αὔριοι δώσω, δυνατοῦ σου ὄντος εὖ ποιεῖν. οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. ²⁹ μὴ τεκτῆρῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ, παροικούντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί. ³⁰ μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἄνθρωπον μάτην, μήτι σε ἐξοράσεται κακόν. ³¹ μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνειδί, μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ³² ἀκαθάρτος γὰρ ἐναντὶ κυρίου πᾶς παρανομός, ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάξει. ³³ κατὰρα θεοῦ ἐν οἴκοις ἀσεβῶν, ἐπαύλει δὲ δικαίων εὐλογοῦνται. ³⁴ κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. ³⁵ δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσιν, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὑψωσαν ἀτιμίαν.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ἀκούσατε παῖδες παιδείαν πατρὸς, καὶ προσέχετε γινῶναι ἔννοιαν. ² δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε. ³ υἱὸς γὰρ ἐγενόμην καὶ γὰρ πατρὶ ὑπήκοος, καὶ ἀγαπωμένος ἐν προσώπῳ μητροῦς. ⁴ οἱ ἐλεγον καὶ ἐδίδασκόν με, ἐροῦντό με ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν. φύλασσε ἐντολάς, μὴ ἐπιλάθῃ. μηδὲ παρ-
ίδης ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος, ⁶ μηδὲ ἐγκαταλίπῃς αὐτὴν, καὶ ἀνθεξέται σου.

ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε. ⁸ περιχαράκωσον αὐτὴν, καὶ ὑψώσει σε. τίμησον αὐτὴν, ἵνα σε περιλάβῃ. ⁹ ἵνα δῶ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων, στεφάνῳ δὲ τρυφῇ ὑπερασπίσῃ σου. ¹⁰ ἄκουε υἱὲ καὶ δεῖξαι ἐμὸν λόγον, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολλοὶ ὁδοὶ βίου. ¹¹ ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε, ἐμβιβάζω δὲ σε τροχαῖς ὁρθαῖς. ¹² ἔὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συγκλεισθήσεται σου τὰ διαβήματα, ἔὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις. ¹³ ἐπιλαβοῦ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀγῇς, ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σου. ¹⁴ ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων. ¹⁵ ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἐκκλινον δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ παράλλαξον. ¹⁶ οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἔὰν μὴ κακοποιήσωσι, ἀφήρηται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται. ¹⁷ οἷδε γὰρ σιτοῦνται σῖτα ἀσεβείας, οἶνω δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται. ¹⁸ αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν, ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα. ¹⁹ αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί, οὐκ οἶδας πῶς προσκόπτουσιν. ²⁰ υἱὲ ἐμῇ ῥῆσει πρόσχε, τοῖς δὲ ἐμοῖς λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς. ²¹ ὅπως μὴ ἐκλίπωσί σε αἱ πηγαὶ σου, φύλασσε αὐτὰς ἐν καρδίᾳ. ²² ζωὴ γὰρ ἐστὶ τοῖς εὐρίσκουσιν αὐτὰς, καὶ πάσῃ σαρκὶ ἱασις. ²³ πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν, ἐκ γὰρ τούτων ἐξοδοὶ ζωῆς. ²⁴ περίελε σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, καὶ ἄδικοι χεῖλη μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἄπωσαι. ²⁵ οἱ ὀφθαλμοί σου ὁρθὰ βλέπέτωσαν, τὰ δὲ βλέφαρά σου νεύτω δίκαια. ²⁶ ὁρθὰς τροχιάς ποιεῖ σοῖς ποσὶ, καὶ τὰς ὁδοὺς σου κατεύθυνε. ²⁷ μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά, ἀποστρέψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς. ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ θεός, διεστραμμένα δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν. αὐτὸς δὲ ὁρθὰς ποιήσει τὰς τροχιάς σου, τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προάξει.

Κ Ε Φ. Ε'.

Υἱὲ ἐμῇ σοφίᾳ πρόσχε, ἐμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς, ² ἵνα φυλά-

ξης ἐννοίαν ἀγαθὴν. αἰσθησις δὲ ἐμῶν
χειλέων ἐντέλλεται σοι. ³ μὴ προσεχε
φαύλῃ γυναικί. μέλι γὰρ ἀποστάζει
ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης, ἢ πρὸς
καιρὸν λιπαίνει σὸν φάρυγγα, ⁴ ὕστε-
ρον μέντοι πικρότερον χολῆς εὐρήσεις,
καὶ ἠκονημένον μᾶλλον μαχαίρας δι-
στόμου. ⁵ τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πό-
δες κατάγουσι τοὺς χρωμένους αὐτῇ
μετὰ θανάτου εἰς τὸν ἄδην, τὰ δὲ ἔργη
αὐτῆς οὐκ ἑρείδεται. ⁶ ὁδοὺς γὰρ ζωῆς
οὐκ ἐπέρχεται, σφαλεραί δὲ αἱ τροχίαι
αὐτῆς, καὶ οὐκ εὖγνωστοι. ⁷ νυνὼν
νὴ ἀκούε μου, καὶ μὴ ἀκούεις ποιη-
σεις ἐμοὺς λόγους. ⁸ μακράν ποιήσον
ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν. μὴ ἐγγίσῃς πρὸς
θύραις οἰκῶν αὐτῆς, ⁹ ἵνα μὴ πρόη
ἄλλοις ζωὴν σου, καὶ σὸν βίον ἀνελε-
μοσιν. ¹⁰ ἵνα μὴ πλησθῶσιν ἄλλο-
τροιοὶ σῆς ἰσχύος, οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς
οἴκους ἄλλοτρίων ἔλθωσι. ¹¹ καὶ με-
ταμелηθῇς ἐπ' ἐσχάτων, ἥνικα ἂν
κατατριβῶσι σάρκες σώματός σου,
¹² καὶ ἑρεῖς, πῶς ἐμίσησα παιδείαν,
καὶ ἐλέγχους ἐξέκλινεν ἡ καρδιά μου;
¹³ οὐκ ἤκουον φωνῆν παιδευόντος με
καὶ διδάσκοντός με, οὐδὲ παρέβαλλον
τὸ οὖς μου. ¹⁴ παρ' ὀλίγον ἐγενόμην
ἐν παντὶ κακῷ, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ
συναγωγῆς. ¹⁵ πίνε ὕδατα ἀπὸ σῶν
ἀγγείων, καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς.
¹⁶ μὴ ὑπερεκχέισθω σοι ὕδατα ἐκ τῆς
τῆς πηγῆς, εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπο-
ρεύεσθω τὰ σὰ ὕδατα. ¹⁷ ἔστω σοι μό-
νον ὑπάρχοντα, καὶ μηδεὶς ἄλλοτριος
μετασχέτω σοι. ¹⁸ ἡ πηγὴ σου τοῦ
υδατος ἔστω σοι ἰδία, καὶ συνευφραί-
νου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητος
σου. ¹⁹ ἔλαφος φιλίας καὶ πῶλος σῶν
χαρίτων ὁμιλείτω σοι, ἡ δὲ ἰδία ἡγεί-
σθω σου καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ και-
ρῷ. ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συμπερι-
φερόμενος πολλοστός ἔσῃ. ²⁰ μὴ πο-
λὺς ἴσθι πρὸς ἄλλοτρίαν, μηδὲ συνέ-
χου ἀγκάλαις τῆς μὴ ἰδίας. ²¹ ἐνώπιον
γὰρ εἰσι τῶν τοῦ θεοῦ ὀφθαλμῶν ὁ-
δοὶ ἀνδρὸς, εἰς δὲ πάσας τὰς τροχιάς
αὐτοῦ σκοπεύει. ²² παρανομίαι ἄνδρα
ἀγρευούσι, σειραὶς δὲ τῶν ἐαυτοῦ ἁ-
μαρτιῶν ἑκάστος σφίγγεται. ²³ οὗτος
τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδευτῶν, ἐκ δὲ πλή-

θους τῆς ἐαυτοῦ βιότητος ἐξεθρίφη,
καὶ ἀπώλετο δι' ἀφροσύνην.

ΚΕΦ. ε'. 5'.

Υἱὲ ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, παρη-
δώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ. ² παρὶς γὰρ
ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἰδία χεῖλη, καὶ ἀλί-
σκεται χεῖλεσιν ἰδίου στόματος. ³ ποίει
νὴ ἂ ἐγὼ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώξου.
ἡμεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φί-
λον, ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος, παρόξυνε δὲ
καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγγυήσω. ⁴ μὴ
δῶς ὕπνον σοὶς ὄμμασι, μηδὲ ἐπιτη-
στάξης σοὶς βλεφαρίοις, ⁵ ἵνα σῶξῃ
ὥσπερ δορκὰς ἐκ βορῶν, καὶ ὥσπερ
ὄρνεις ἐκ παγίδος. ⁶ ἴθι πρὸς τὸν
μύρμηκα ὃν ὀκνηρὸς, καὶ ἔλῳσον ἰδὼν
τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ γενοῦ ἐκείνου
σοφώτερος. ⁷ ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ
ὑπάρχοντος, μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα
ἔχων, μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὢν, ⁸ ἐτοι-
μάζεται θέρους τὴν τροφήν, πολλήν τε
ἐν τῷ ἀμνητῷ ποιῆται τὴν παράθεσιν.
ἡ πορεύητι πρὸς τὴν μέλισσαν, καὶ
μάθε ὡς ἐργάτις ἐστὶ, τὴν τε ἐργασίαν
ὡς σεμνὴν ποιεῖται. ἤς τοὺς πόρους
βασίλεις καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγίαν
προσφέρονται. ποθεῖν δὲ ἐστὶ πᾶσι
καὶ ἐπίδοξος, καὶ περ οὔσα τῇ ῥώμῃ
ἀσθενής, τὴν σοφίαν τιμήσασα προή-
χθη. ⁹ ἕως τίνος ὀκνηρὸς κατάνεισαι;
πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ; ¹⁰ ὀλί-
γον μὲν ὑπνοῖς, ὀλίγον δὲ κάθησαι,
μικρὸν δὲ νυστάξεις, ὀλίγον δὲ ἐναγκα-
λίσῃ χειρὶ στήθη. ¹¹ εἴτ' ἐμπαράγινε-
ταί σοι ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πε-
νία, καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγαθὸς δρο-
μεύς. ἐὰν δὲ ἀοκνὸς ᾖς, ἥξει ὥσπερ
πηγὴ ὁ ἀμητός σου. ἡ δὲ ἔνδεια, ὥσ-
περ κακὸς δρομεὺς ἀπαντομολήσει.
¹² ἀνὴρ ἄφρων καὶ παράνομος πορεύ-
εται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς. ¹³ ὁ δ' αὐτὸς
ἐννεύει ὀφθαλμῷ. σημαίνει δὲ ποδί,
διδάσκει δὲ ἐννεύμασι δακτύλων. ¹⁴ δι-
στραμμένη καρδιά τεκταινεται κακὰ,
ἐν παντὶ καιρῷ ὁ τοιοῦτος ταραχὰς
συνίστησι πόλει. ¹⁵ διὰ τοῦτο ἐξαπί-
νης ἔρχεται ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ, διακο-
πὴ καὶ συντριβὴ ἀνιάτος. ¹⁶ ὅτι χαίρει
πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ θεός, συντριβεται δὲ
δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς. ¹⁷ ὀφθαλμὸς
ὑβριστοῦ, γλῶσσαις ἀδικος, χεῖρες ἐκ-
χέου-

χέουσαι αἷμα δικαίου, ¹⁸ καὶ καρδία τεκταινομένη λογισμοὺς κακούς, καὶ πόδες ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν. ¹⁹ ἔκ-
καίει ψευδῇ μάρτυς ἄδικος, καὶ ἐπι-
πέμπει κρίσεις ἀναμέσον ἀδελφῶν. ²⁰ υἱὲ φύλασσε νόμους πατρὸς σου, καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς πατρὸς σου. ²¹ ἄφαιραι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ διαπαντός, καὶ ἐγκλιώσσαι περὶ σὸν τραχήλῳ. ²² ἥνίκα ἂν περιπατῇς, ἐπά-
γου αὐτὴν καὶ μετὰ σοῦ ἔστω, ὥς δ' ἂν καθεύδῃς φυλασσέτω σε, ἵνα ἐγει-
ρομένῳ συλλαλῇ σοι. ²³ ὅτι λύχνος ἐν-
υιὴ νόμου καὶ φῶς, ὁδὸς ζωῆς, καὶ ἐλεγχος καὶ παιδεία, ²⁴ τοῦ διαφυ-
λάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἁλλοτρίας. ²⁵ μὴ σε νικήσῃ κἀλλους ἐπιθυμία, μηδὲ ἀγρευθῇς σοῖς ὀφθαλμοῖς, μηδὲ συναρπασθῇς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλέφα-
ρων. ²⁶ τιμὴ γὰρ πόρνης ὅση καὶ ἐνὸς ἄροτου, γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγρεύει. ²⁷ ἀποδῇσαι τις πῦρ ἐν κόλ-
πῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; ²⁸ ἢ περιπατήσῃ τις ἐπ' ἀνδράκων πυρός, τοὺς δὲ πόδας οὐ κατακαύσει; ²⁹ οὐ-
τως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπάν-
δρον, οὐκ ἁθωωθήσεται, οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς. ³⁰ οὐ θαυμαστόν ἐάν ἄλλῳ τις κλέπτῳ, κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν. ³¹ ἐάν δὲ ἄλλῳ, ἀποτίσει ἐπταπλάσια, καὶ πάν-
τα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δούς ῥύσεται ἑαυτῷ. ³² ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἐνδείαν φρε-
νῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ περι-
ποιεῖται, ³³ ὁδύνας τε καὶ ἁτιμίας ὑ-
ποφέρει, τὸ δὲ ὄνειδος αὐτοῦ οὐκ ἐξα-
λειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ³⁴ μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς, οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁵ οὐκ ἀν-
ταλλάσσεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχ-
θραν, οὐδὲ μὴ διαλυθῇ πολλῶν δω-
ρων.

ΚΕΦ. Ζ'.

Υἱὲ φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολάς κρόνσον παρὰ σεαυτῷ. υἱὲ τίμα τὸν κύριον καὶ ἰσχύσεις, πλήν δὲ αὐτοῦ μὴ φοβοῦ ἄλλον. ² φύλαξον ἐμὰς ἐντολάς καὶ βιώσεις, τοὺς δὲ ἐ-
μοὺς λόγους ὥσπερ κόρας ὁμιμάτων. ³ περίθου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις,

ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρ-
δίας σου. ⁴ εἶπον τὴν σοφίαν σὴν ἀ-
δελφὴν εἶναι, τὴν δὲ φρόνησιν γνώρι-
μον περιποιῆσαι σεαυτῷ. ⁵ ἵνα σε τη-
ρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἁλλοτρίας καὶ πο-
νηρᾶς, ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάλλῃται. ⁶ ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας πα-
ρακύνπτουσα, ⁷ ὃν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρό-
νων τέκνων νεανίαν ἐνδεῇ φρενῶν, ⁸ παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, καὶ λαλοῦντα ⁹ ἐκ σκότει ἐσπερινῷ, ἥνίκα ἂν ἡσυχία νυκτερινὴ καὶ γνοφώδης, ¹⁰ ἢ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα πορνι-
κόν, ἢ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας. ¹¹ ἀνεπτειρωμένη δὲ ἐστὶ καὶ ἄσωτος, ἐν οἴκῳ δὲ οὐκ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῆς. ¹² χρόνον γὰρ τίνα ἔξω ῥέμβε-
ται, χρόνον δὲ ἐν πλατεῖαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεύει. ¹³ εἴτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτὸν, ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ. ¹⁴ θυσία εἰρηνικὴ μοι ἐστὶ, σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐ-
χὰς μου. ¹⁵ ἐνεκα τούτου ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σοι, ποθοῦσα τὸ σὸν πρό-
σωπον, εὖρηκά σε. ¹⁶ κειρίαις τέτακα τὴν κλίνην μου, ἀμφιτάποις δὲ ἔστρω-
κα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. ¹⁷ διέθόρακα τὴν κοίτην μου κροκίνῳ, τὸν δὲ οἶκον μου κινναμώμῳ. ¹⁸ ἔλθ' ἐκ ἀπολαύ-
σωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου, δεῦρο καὶ ἐγκλισθώμεν ἔρωτι. ¹⁹ οὐ γὰρ πάρε-
στιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ, πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακράν, ²⁰ ἐνδεσμον ἀργυρίου λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, δι' ἡμερῶν πολ-
λῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²¹ ἀπεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμι-
λίᾳ, βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώ-
κειλαν αὐτόν. ²² ὁ δὲ ἐπηρεχόλησεν αὐτῇ κεκρωθείς. ὥσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται, καὶ ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμούς, ²³ ἢ ὡς ἔλαφος τοξέματι πεπληγὸς εἰς τὸ ἦμαρ. σπένδει δὲ ὥ-
περ ὄρνειον εἰς παγίδα, οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει. ²⁴ νῦν οὖν υἱὲ ἁ-
κουέ μου, καὶ πρόσεχε ῥήμασι στόμα-
τός μου. ²⁵ μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁ-
δοὺς αὐτῆς ἡ καρδία σου, ²⁶ πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκε, καὶ ἀνα-
ρίθμητοί εἰσιν οὗς πεφόνευκεν. ²⁷ ὁδοὶ

ἄδου ὁ οἶκος αὐτῆς, κατάγουσαι εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ θανάτου.

Κ Ε Φ. Η.

Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ. ² ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστὶν, ἀναμέσον δὲ τῶν τρίβων ἐστηκε. ³ παρὰ γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται. ⁴ ὑμᾶς ὦ ἄνθρωποι παρακαλῶ, καὶ προΐξαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. ⁵ νοήσατε ἄστικοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαιδευτοὶ ἐνθεσθε καρδίαν. ⁶ εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. ⁷ ὅτι ἀληθειαν μελετήσει ὁ φάροϋ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. ⁸ μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἑαυτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγαλιῶδες. ⁹ πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσι, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γινώσιν, ¹⁰ λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γινώσιν ὑπὲρ χρυσίου δεδοκιμασμένον. ¹¹ κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. ¹² ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλὴν καὶ γινώσκω, καὶ ἐννοίαν ἐμῇ ἐπεκαλεσάμην. ¹³ φόβος κυρίου μισεῖ ἀδικίαν, ὕβρις τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν. μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας ὁδοὺς κακῶν. ¹⁴ ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. ¹⁵ δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσι, καὶ οἱ δυνάσται γράφουσι δικαιοσύνην. ¹⁶ δι' ἐμοῦ μεγιστάνες μεγαλύνονται, καὶ τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς. ¹⁷ ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι. ¹⁸ πλοῦτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει, καὶ κτήσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη. ¹⁹ βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθων τίμιων, τὰ δὲ ἐμὰ χερνήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐλκεκτοῦ. ²⁰ ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ, καὶ ἀναμέσον τρίβων δικαιοματος ἀναστρέφομαι. ²¹ ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὑπαρξιν, καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν. ἐὰν ἀναγγέλω ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι. ²² κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν

ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, ²³ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, ²⁴ καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἄβυσσους ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. ²⁵ πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασεθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βουνῶν, γεννᾷ με. ²⁶ κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀοικήτους, καὶ ἄκρα οἰκουμένα τῆς ὑπ' οὐρανῶν. ²⁷ ἡνίκα ἡτοίμαζε τὸν οὐρανόν, συμπαρημὴν αὐτῷ, καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων. ²⁸ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανόν, ²⁹ καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς, ³⁰ ἡμὴν παρ' αὐτῷ ἀρμύζουσα. ἐγὼ ἡμῃν, ἡ προσέχαιρον. καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραίνομαι ἐν προσιώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ. ³¹ ὅτε ἐνευφραίνεται τὴν οἰκουμένην συντελέσας, καὶ ἐνευφραίνεται ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. ³² νῦν οὖν νιδέ ἀκούε μου, ³⁴ μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακούσεται μου, καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν, τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσόδων. ³⁵ αἱ γὰρ ἔξοδοί μου ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ κυρίου. ³⁶ οἱ δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς ἐμὲ ἀσεβοῦσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, καὶ οἱ μισοῦντές με ἀγαπῶσι θάνατον.

Κ Ε Φ. Θ.

Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπηρεῖσε στύλους ἑπτά. ² ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον, καὶ ἡτοίμασεν τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν. ³ ἀπέστειλε τοὺς ἑαυτῆς δούλους, συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα, ⁴ ὅς ἐστιν ἄφρων, ἐκκλήναι τοὺς πρὸς μέ. καὶ τοῖς ἐνδεῶσι φρενῶν εἶπεν, ⁵ ἔλθατε φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων, καὶ πίετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν. ⁶ ἀπολείπετε ἀφροσύνην, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. καὶ ζητήσατε φρόνησιν, καὶ κατορθώσατε ἐν γνώσει σύνεσιν. ⁷ ὁ παιδεύων κακοὺς λήψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν. ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μοιήσεται ἑαυτόν. ⁸ μὴ ἔλεγε κακοὺς, ἵνα μὴ μισήσωσί σε. ἔλεγε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε. ⁹ διδοὺ σο-

φῶ ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερος ἔσται. γνώριζε δικαίω, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι. ¹⁰ ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου, καὶ βουλὴ ἁγίων σύνεσις. τὸ γὰρ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς. ¹¹ τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον, καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς σου. ¹² υἱὲ ἂν σοφὸς γένῃ σεαυτῷ, σοφὸς ἔσῃ καὶ τοῖς πλησίον. ἂν δὲ κακὸς ἀποβῆς, μόνος ἂν ἀντλήσεις κακὰ. ὃς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμαίνει ἀνέμους, ὃ δ' αὐτὸς διώξεται ὄρεα πετόμενα. ἀπέλιπε γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελώνος, τοὺς δὲ ἄξοντας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται. διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου ἐρήμου, καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διαψύδεσι, συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν. ¹³ γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὲς ψωμοῦ γίνεται, ἣ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνῃ. ¹⁴ ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυτῆς οἴκου, ἐπὶ δίφρου ἐμφανῶς ἐν πλατείαις, ¹⁵ προσκυλουμένη τοὺς παριόντας καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ¹⁶ ὃς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλινάτω πρὸς μὲ, καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρονήσεως παρακλεόμεναι λέγουσα. ¹⁷ ἄρτων κουφίον ἡδέως ἀψάσθῃ, καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ. ¹⁸ ὃ δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῇ ὀλλυνται, καὶ ἐπὶ πέταυρον ἄδου συναντᾷ. ἀλλὰ ἀποπήδησον, μὴ χρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ, μηδὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄνομα πρὸς αὐτὴν, οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον, ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπόσχου, καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πῖς, ἵνα πολὺν ζήσης χρόνον, προστεθῇ δὲ σοι ἔτη ζωῆς.

ΚΕΦ. Ι'.

Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί. ² οὐκ ὠφελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμου, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θανάτου. ³ οὐ λυμνησέτω κύριος ψυχὴν δικαίαν, ζῶν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει. ⁴ πενία ἄνδρα ταπεινοῦ, χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουσιν. ⁵ υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται, τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρησεται. διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων, ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμη-

τῷ υἱὸς παράνομος. ⁶ εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου, στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄωρον. ⁷ μὴ μὴ δικαίων μετ' ἐγκωμίων, ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται. ⁸ σοφὸς καρδίᾳ δέξεται ἐντολὰς, ὃ δὲ ἄστεγος χεῖλεσι σκολιάζων ὑποσκειλισθήσεται. ⁹ ὃς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται πεποιθώς. ὃ δὲ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, γνωσθήσεται. ¹⁰ ὃ ἐννεύον ὀφθαλμοῖς μετὰ δόλου, συνάγει ἄνδράσι λύπας, ὃ δὲ ἐλέγχων μετὰ παύρησίας, εἰρηνοποιεῖ. ¹¹ πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου, στόμα δὲ ἀσεβούς καλύψει ἀπώλεια. ¹² μῖστος ἐγείρει τείκος, πάντας δὲ τοὺς μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία. ¹³ ὃς ἐκ χειλέων προφέρει σοφίαν, ῥάβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον. ¹⁴ σοφοὶ κρύψουσιν αἰσθησιν, στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίξει συντριβῇ. ¹⁵ κτήσις πλουσίων πόλις ὀχυρὰ, συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πενία. ¹⁶ ἔργα δικαίων ζῶν ποιεῖ, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτίας. ¹⁷ ὁδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσσει παιδεία, παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται. ¹⁸ καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη δίκαια, οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοὶ εἰσιν. ¹⁹ ἐκ πολλυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν, φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ. ²⁰ ἀργυροῦς πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου, καρδίᾳ δὲ ἀσεβούς ἐκλείπει. ²¹ χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλὰ, οἱ δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν. ²² εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου, αὕτη πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὕτῃ λύπη ἐν καρδίᾳ. ²³ ἐν γέλωτι ἄφρων πράσσει κακὰ, ἣ δὲ σοφία ἄνδρὶ τίκει φρόνησιν. ²⁴ ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβῆς περιφέρεται, ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτή. ²⁵ παραπορευομένης καταιγίδος ἀφανίζεται ἀσεβῆς, δίκαιος δὲ ἐκκλινὰς σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶ ὥσπερ ὄμφαξ ὁδοῦσι βλαβερόν καὶ καπνὸς ὄμμασιν, οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις αὐτῇ. ²⁷ φόβος κυρίου προστίθῃσιν ἡμέρας, ἔτη δὲ ἀσεβῶν ὀλιγωθήσεται. ²⁸ ἐγγρονίζει δικαιοῖς εὐφροσύνη, ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολείπεται. ²⁹ ὀχυρῶμα ὁσίου φόβος κυρίου, συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακὰ. ³⁰ δίκαιος εἰς τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδύσει, ἀσεβεῖς

ἀσεβεῖς δὲ οὐκ οἰκήσουσι γῆν. ³¹ στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσσα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. ³² χεὶρ ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον δεκτὸν αὐτῷ. ² οὐ ἔαν εἰέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία. στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. ⁴ ἀποθανὼν δικαίος ἔλιπε μετὰ μέλον, πρόχρηρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. ⁵ δικαιοσύνη ἀμώμους ὀρθοτομεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικία. ⁶ δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀπώλεια αὐτῶν ἀλίσκονται παρανομοί. ⁷ τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου οὐκ ὄλλυται ἐλπίς, τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. ⁸ δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής. ⁹ ἐν στόματι ἀσεβῶν παγὶς ἐκδησι, αἰσθησις δὲ δικαίων εὐδοξία. ¹⁰ ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωσε πόλις, ¹¹ στόμασι δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη. ¹² μυκτηρίζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει. ¹³ ἀνὴρ δι' ὀλοῦστος ἀποκαλύπτει βουλὰς ἐν συνεδρίῳ, πιστὸς δὲ πνοὴ κρύπτει πράγματα. ¹⁴ οἷς μὴ ὑπάρχει κυβένησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα, σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ. ¹⁵ πονηρὸς κακοποιεῖ ὅταν συμμίξῃ δικαίῳ, μισεῖ δὲ ἤχον ἀσφαλείας. ¹⁶ γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δοῦσαν, θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια. πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ. ¹⁷ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεῆμων, ἐξολλύει δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεῆμων. ¹⁸ ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἀδίκῃ, σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας. ¹⁹ υἱὸς δικαίος γεννᾶται εἰς ζωὴν, διαγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον. ²⁰ βδέλυγμα κυρίου διεστραμμέναι ὁδοί, προσδεκτοὶ δὲ αὐτῶ πάντες ἁμώμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ²¹ χεὶρ χείρας ἐμβελῶν ἀδίκων οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην λήψεται μισθὸν πιστόν. ²² ὥσπερ ἐνώτιον ἐν ῥινὶ υἱὸς, οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλλος. ²³ ἐπιθυ-

μία δικαίων πᾶσα ἀγαθὴ, ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται. ²⁴ εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα ποιοῦσιν, εἰσὶ δὲ καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττονοῦνται. ²⁵ ψυχὴ εὐλογουμένη πᾶσα ἀπλή, ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων. ²⁶ ὁ συνέχων σῖτον ὑπολείπειτο αὐτὸν τοῖς ἐθνεσιν. εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος. ²⁷ τεκταινόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθὴν, ἐκζητοῦντα δὲ κακὰ καταλήψεται αὐτόν. ²⁸ ὁ πεποικώς ἐπὶ πλούτῳ οὗτος πεσεῖται, ὁ δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων οὗτος ἀνατελεῖ. ²⁹ ὁ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ κληρονομήσει ἄνεμον, δουλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ. ³⁰ ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης αἰσθάνεται δένδρον ζωῆς. ἀφαιρούνται δὲ ἄφρωνι ψυχαὶ παρανομῶν. ³¹ εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Ὁ ἀγαπῶν παιδεῖαν ἀγαπᾷ αἴσθησιν, ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους, ἄφρων. ² κρείσσων ὁ εὐρὼν χάριν παρά κυρίῳ, ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθήσεται. ³ οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου, αἱ δὲ ῥίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται. ⁴ γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ὥσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἀνδρὰ ἀπόλλυσι γυνὴ κακοποιός. ⁵ λογισμοὶ δικαίων κρίματα, κυβερνῶσι δὲ ἀσεβεῖς δόλους. ⁶ λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι, στόμα δὲ ὀρθῶν ῥύσεται αὐτούς. ⁷ οὐ ἔαν στραφῇ ὁ ἀσεβὴς ἀφανίζεται, οἱκοὶ δὲ δικαίων παραμένουσι. ⁸ στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρός, ρωθοκαρδίας δὲ μυκτηρίζεται. ⁹ κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων ἑαυτῷ, ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεῖς καὶ προσδεόμενος ἄρτον. ¹⁰ δίκαιος οἰκτερεῖ ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνελεήμονα. ¹¹ ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐμπλησθήσεται ἄρτων, οἱ δὲ διώκοντες μάταια ἐνδεεῖς φρενῶν. ὅς ἐστιν ἡδὺς ἐν οἴῳν διατριβαῖς, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασι καταλείψει ἀτιμίαν. ¹² ἐπιθυμία ἀσεβῶν κακὰ, αἱ δὲ ῥίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώμασι. ¹³ δι' ἁμαρτίαν χεῖλέων ἐπιπίπτει εἰς παγίδα;

παρίδας ἀμαρτωλός, ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος. ὁ βλέπων λεία ἐλεηθήσεται, ὁ δὲ συναντῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχάς. ¹⁴ ἀπὸ καρπῶν στόματος ψυχὴ ἀνδρὸς πλησθήσεται ἀγαθῶν, ἀνταπόδομα δὲ χειλέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ. ¹⁵ ὁδοὶ ἀφρόνων ὀρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν, εἰσακούει δὲ συμβουλίας σοφός. ¹⁶ ἀφρων αὐθυμερὸν ἐξαγγέλλει ὁργὴν αὐτοῦ, κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν ἀνὴρ πανοῦργος. ¹⁷ ἐπιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος, ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος. ¹⁸ εἰσὶν οἱ λέγοντες τιρώσκουσι μάχαιραι, γλώσσαι δὲ σοφῶν ἰώνται. ¹⁹ χεὶρ ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυρίαν, μάρτυς δὲ ταχὺς γλώσσαν ἔχει ἀδικον. ²⁰ δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακὰ, οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην εὐφρανθήσονται. ²¹ οὐκ ἄρ᾽ εἰσι τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἀδικον, οἱ δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν. ²² βδέλυγμα κυρίῳ χεὶρ ψευδῆ, ὁ δὲ ποιῶν πίστει δεκτὸς παρ' αὐτῷ. ²³ ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰσθήσεως, καρδίᾳ δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἁρᾶς. ²⁴ χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατήσῃ εὐχερῶς, δόλιοι δὲ ἔσονται ἐν προνομίᾳ. ²⁵ φοβερὸς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀνδρὸς δίκαιον, ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφραίνει αὐτόν. ²⁶ ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται, ἀμαρτάνοντας δὲ καταδιώξεται κακὰ, ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσει αὐτούς. ²⁷ οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας, κτήμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός. ²⁸ ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωὴ, ὁδοὶ δὲ μνησικακῶν εἰς θάνατον.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρὶ, υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ. ² ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθὰ, ψυχαὶ δὲ παρανόμων ὀλοῦνται ἄωροι. ³ ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσιν πτοήσῃ ἑαυτόν. ⁴ ἐν ἐπιθυμίαις ἔστι πᾶς ἀεργός, χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ. ⁵ λόγον ἀδικον μισεῖ δίκαιος, ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται, καὶ οὐχ ἔξει παρρησίαν. ⁷ εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτούς μηδὲν ἔχοντες, καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτούς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

⁸ λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλούτος, πτωχὸς δὲ οὐχ ὑψίσταται ἀπειλήν. ⁹ φῶς δικαίοις διαπαντός, φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται. ψυχαὶ δόλιαι πλανῶνται ἐν ἀμαρτίαις, δίκαιοι δὲ οἰκτεῖρουσι καὶ ἐλεοῦσι. ¹⁰ κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακὰ, οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί. ¹¹ ὑπαρξὶς ἐπισπυδαζομένη μετὰ ἀνομίας ἐλάσσω γίνεται, ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας πληθυνθήσεται. δίκαιος οἰκτεῖρει καὶ κηρᾷ. ¹² κρείσσων ἑναρχόμενος βοηθῶν καρδίᾳ τοῦ ἐπαγγελομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος. δένδρον γὰρ ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθῆ. ¹³ ὃς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολήν, οὗτος ὑγιαίνει. υἱὸς δολίῳ οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν, οἰκέτῃ δὲ σοφῷ εὖδοι ἔσονται πράξεις, καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ¹⁴ νόμος σοφοῦ πηγὴ ζωῆς, ὁ δὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανέται. ¹⁵ σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσι χάριν, τὸ δὲ γινῶναι νόμον διανοίας ἔστιν ἀγαθῆς, ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ. ¹⁶ πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώσεως, ὁ δὲ ἀφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν. ¹⁷ βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσέται εἰς κακὰ, ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν. ¹⁸ πένιαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους δοξασθήσεται. ¹⁹ ἐπιθυμίαι εὐσεβῶν ἡδύνουσι ψυχὴν, ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως. ²⁰ συμπορευόμενος σοφοῖς σοφός ἐσθι, ὁ δὲ συμπορευόμενος ἀφροσι γνωσθήσεται. ²¹ ἀμαρτάνοντας καταδιώξεται κακὰ, τοὺς δὲ δικαίους καταλήψεται ἀγαθὰ. ²² ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν, θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλούτος ἀσεβῶν. ²³ δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔσθι πολλὰ, ἀδικοὶ δὲ ἀπολοῦνται συντόμως. ²⁴ ὃς φείδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει. ²⁵ δίκαιος ἔσθων ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ψυχαὶ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Σοφαὶ γυναικες ὠκοδόμησαν οἴκους, ἡ δὲ ἀφρων κατέσκαψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ² ὁ πορευόμενος ὀρθῶς φοβεῖται

τὸν κύριον, ὃ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται. ³ ἐκ στόματος ἀφρόνων βακτηρία ὕβρεως, χεὶρ δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς. ⁴ οὐ μὴ εἰσι βόες, φατναι καθαραί. οὐ δὲ πολλὰ γεννηματα, φανερά βόδ' ἰσχύς. ⁵ μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται, ἐκκαίει δὲ ψευδῇ μάρτυς ἄδικος. ⁶ ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐκ εὕρησεις, αἰσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής. ⁷ πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἀφρονι, ὅπλα δὲ αἰσθησεως χεὶρ σοφά. ⁸ σοφία πανούργων ἐπιγνώσεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, ἀνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ. ⁹ οἰκίαι παρνομῶν ὀφειλήσουσι καθαρισμόν, οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί. ¹⁰ καρδιά ἀνδρὸς αἰσθητικῆς, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ, ὅταν δὲ εὐφραίνηται οὐκ ἐπιμίγνεται ὕβρει. ¹¹ οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται, σκηναὶ δὲ κατορθούντων στησονται. ¹² ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ παρὰ ἀνθρώποις ὁρθὴ εἶναι, τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἐρχεται εἰς πυθμένα ἄβου. ¹³ ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίννεται λύπη, τελευταῖα δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἐρχεται. ¹⁴ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θορασκάριος, ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός. ¹⁵ ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ, πανούργος δὲ ἐρχεται εἰς μετάνοιαν. ¹⁶ σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακοῦ, ὃ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποιθὼς μίννεται ἀνομῳ. ¹⁷ δξύθυμος πρᾶσσει μετὰ ἄβουλλίας, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει. ¹⁸ μεριούνται ἄφρονες κακίαν, οἱ δὲ πανούργοι κρατήσουσιν αἰσθησεως. ¹⁹ ὀλισθήσουσι κακοὶ ἐναντὶ ἀγαθῶν, καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσι θύρας δικαίων. ²⁰ φίλοι μισήσουσι φίλους πτωχοὺς, φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί. ²¹ ὁ ἀτιμάζων πένητας ἀμαρτάνει, ἑλεῶν δὲ πτωχοὺς μακαριστός. ²² πλανώμενοι τεκταίνουσι κακὰ, ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσι ἀγαθοί. οὐκ ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν, ἐλεημοσύναι δὲ καὶ πίστις παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς. ²³ ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστι περισσόν, ὃ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάληγτος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται. ²⁴ στέφανος σοφῶν παιούργος, ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακῇ. ²⁵ ῥύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς

πιστός, ἐκκαίει δὲ ψευδῇ δόλιος. ²⁶ ἐν φόβῳ κυρίου ἐλπὶς ἰσχύος, τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα. ²⁷ πρόσταγμα κυρίου πηγὴ ζωῆς, ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου. ²⁸ ἐν πολλῷ ἔδνει δόξα βασιλείως, ἐν δὲ ἐκλείπει λαοῦ συντριβὴ δυνάστου. ²⁹ μακροθυμὸς ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει, ὃ δὲ ὀλιγόψυχος ἰσχυρῶς ἄφρων. ³⁰ πρᾶθύθυμος ἀνὴρ καρδίας ἱατρός, σῆς δὲ ὁστέων καρδιά αἰσθητικῇ. ³¹ ὁ συγκοφαντῶν πένητα παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν, ὃ δὲ τιμῶν αὐτόν ἐλεῖ πτωχόν. ³² ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής, ὃ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι δίκαιος. ³³ ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία, ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγιγνώσκεται. ³⁴ δικαιοσύνη ὑποῖ ἔθνος, ἑλασπονοῦσι δὲ φυλὰς ἀμαρτίαι. ³⁵ δεκτὸς βασιλεὺς ὑπηρετῆς νοήμων, τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτιμία.

Κ Ε Φ. Ι Ε'.

Ὁργὴ ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους, ἀποκρίσις δὲ ὑποπίπτουσα ἀποστρέφει θυμόν, λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς. ² γλώσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγέλλει κακὰ. ³ ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ κυρίου σκοπεύουσι κακοὺς τε καὶ ἀγαθοὺς. ⁴ ἴασις γλώσσης δένδρον ζωῆς, ὃ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλησθήσεται πνεύματος. ⁵ ἄφρων μυκτηρίζει παιδείαν πατρός, ὃ δὲ φυλάσσει ἐντολὰς πανουργότερος. ⁶ ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ ἰσχύς πολλή, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὀλόφριζοι ἐκ γῆς ἀπολοῦνται. οἰκοὶ δικαίων ἰσχύς πολλή, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται. ⁷ χεὶρ σοφῶν δέδετα αἰσθήσει, καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς. ⁸ θυσίαι ἀσεβῶν βδελυγμα κυρίῳ, εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταί παρ' αὐτῷ. ⁹ βδελυγμα κυρίῳ ὁδοὶ ἀσεβῶς, διώκοντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ. ¹⁰ παιδεία ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων, οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχροῦς. ¹¹ ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερά παρὰ τῷ κυρίῳ, πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων; ¹² οὐκ ἀγαπήσει ἀπαιδευτὸς τοὺς ἐλέγχοντας αὐτόν, μετὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμι-

ὁμιλήσει. ¹³ καρδίας εὐφραينوμένης πρόσωπον θάλλει, ἐν δὲ λύπαις οὐσης σκυθρωπάξει. ¹⁴ καρδιά ὁρθὴ ζητεῖ αἰσθησιν, στόμα δὲ ἀπαιδευτῶν γινώσεται κακὰ. ¹⁵ πάντα τὸν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακὰ, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἡσυχάζουσι διαπαντός. ¹⁶ κρείσσον μικρὰ μερίς μετὰ φόβου κυρίου, ἢ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας. ¹⁷ κρείσσων ξενισμὸς μετὰ λαχάνων πρὸς φιλίαν καὶ χάριν, ἢ παράθεσις μόσχων μετὰ ἔχθρας. ¹⁸ ἀνὴρ θυμώδης παρασκευάζει μάχας, μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν καταπραΰνει. μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις, ὁ δὲ ἀσεβὴς ἐγείρει μάλλον. ¹⁹ ὁδοὶ ἀεργῶν ἐστρωμέναι ἀκάνθαις, αἱ δὲ τῶν ἀνδρῶν τετριμμέναι. ²⁰ υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων μυκτριζεῖ μητέρα αὐτοῦ. ²¹ ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων προέχεται. ²² ὑπερτίθενται λογισμοὺς οἱ μὴ τιμῶντες συνέθρια, ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει βουλή. ²³ οὐ μὴ ὑπακούει ὁ κακὸς αὐτῇ, οὐδὲ μὴ εὔφη καίριόν τι καὶ καλὸν τῷ κοινῷ. ²⁴ ὁδοὶ ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τοῦ ἁδου σωθῇ. ²⁵ οἴκους ὑβριστῶν κατασπᾶ κύριος, ἐστήρισε δὲ ὅριον χήρας. ²⁶ βδέλυγμα κυρίου λογισμὸς ἀδικίας, ἄγγων δὲ ὀήσεις σεμνὰ. ²⁷ ἐξόλλουσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήπτης, ὁ δὲ μισῶν δώρων λήψεις σώζεται. C. 16, 6. ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρονται ἁμαρτίαι, τῷ δὲ φόβῳ κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ. C. 15, 28. καρδίαι δικαίων μελετῶσι πίστει, στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκρίνεται κακὰ. C. 16, 7. δεκταὶ παρὰ κυρίῳ ὁδοὶ ἀνθρώπων δικαίων, διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ γίγνονται. C. 15, 29. μακρὰν ἀπέχει ὁ θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακουέ. C. 16, 8. κρείσσων ὀλίγη λήψις μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολλὰ γεννηματα μετὰ ἀδικίας.

Κ Ε Φ. Ιε'.

⁹ Καρδιά ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια, ἵνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορθωθῇ τὰ διαβήματα αὐτοῦ. C. 15, 30. θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνει καρδίαν,

φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὅσα. ³² ὃς ἀπωθεῖται παιδείαν μισεῖ ἑαυτὸν, ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ. ³³ φόβος κυρίου παιδεία καὶ σοφία, καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ. C. 16, 2. πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερά παρὰ τῷ θεῷ, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται. ⁵ ἀκάθαρτος παρὰ θεῷ πᾶς ὑψηλοκάρδιος, χειρὶ δὲ χεῖρας ἐμβάλων ἀδίκως οὐκ ἀθωωθῆσεται. ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια, δεκτὰ δὲ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θύειν θυσίας. ὁ ζητῶν τὸν κύριον ἐνρήσει γινώσιν μετὰ δικαιοσύνης, οἱ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εὐρήσουσιν εἰρηνην. ⁴ πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου μετὰ δικαιοσύνης, φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέραν κακῇ. ¹⁰ μαντεύον ἐπὶ χεῖλεσι βασιλέως, ἐν δὲ κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹¹ ὁπῇ ζυγοῦ δικαιοσύνη παρὰ κυρίῳ, τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμα δίκαια. ¹² βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποιῶν κακὰ, μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται θρόνος ἀρχῆς. ¹³ δεκτὰ βασιλεῖ χεῖλη δίκαια, λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγαπᾷ. ¹⁴ θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλίσσεται αὐτόν. ¹⁵ ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως, οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὥσπερ νέφος ὅψιμον. ¹⁶ νοσσοὶ σοφίας αἰρετώτεροι χρυσίου, νοσοὶ δὲ φρονήσεως αἰρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον. ¹⁷ τρίβοι ζωῆς ἐκκλίνουναι ἀπὸ κακῶν, μῆκος δὲ βίου ὁδοὶ δικαιοσύνης. ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους σοφισθήσεται. ὃς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὁδούς, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ἀγαπῶν δὲ ζωὴν αὐτοῦ φείσεται στόματος αὐτοῦ. ¹⁸ πρὸ συντριβῆς ἡγῆται ὕβρις, πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη. ¹⁹ κρείσσων προὔθυμος μετὰ ταπεινώσεως, ἢ ὃς διαιρεῖται σκύλα μετὰ ὑβριστῶν. ²⁰ συνετὸς ἐν πράγμασιν εὐρετὴς ἀγαθῶν, πεποιθὸς δὲ ἐπὶ θεῷ μακαριστός. ²¹ τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς φαύλους καλοῦσιν, οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται. ²² πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκτημένοις, παιδεία δὲ ἀφρονῶν κακῇ. ²³ καρδιά σοφοῦ νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος, ἐπὶ

ἐπὶ δὲ χεῖλεσι φορέσει ἐπιγνωμοσύνην.
²⁴ κηρία μέλιτος λόγοι καλοὶ, γλυ-
 κασμα δὲ αὐτοῦ ἴασις ψυχῆς. ²⁵ εἰσὶν
 ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ὁρθαὶ ἀνδρὶ, τὰ
 μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς
 πνυθμένα ἄδου. ²⁶ ἀνὴρ ἐν πόνοις ποιεῖ
 ἑαυτῷ καὶ ἐκβιάζεται τὴν ἀπώλειαν
 ἑαυτοῦ. ὁ μέντοι σχολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυ-
 τοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν.
²⁷ ἀνὴρ ἄφρων ὀρύσσει ἑαυτῷ κακὰ,
 ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χεῖλέων θησαυρί-
 ζει πῦρ. ²⁸ ἀνὴρ σχολιὸς διαπέμπεται
 κακὰ, καὶ λαμπτήρα δόλου πυρσεύσει
 κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φίλους. ²⁹ ἀνὴρ
 παράνομος ἀποπειροῖται φίλων, καὶ
 ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς.
³⁰ στριβὼν δὲ ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ δια-
 λογίζεται διεστραμμένα, ὁρίζει δὲ τοῖς
 χεῖλεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακὰ, οὗτος
 καίμινός ἐστι κακίας. ³¹ στέφανος καυ-
 χήσεως γῆρας, ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύ-
 νης εὐρίσκεται. ³² κρείσσων ἀνὴρ μα-
 κρόθυμος ἰσχυροῦ, ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς
 κρείσσων καταλαμβανομένου πόλιν.
³³ εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς
 ἀδίκους, παρὰ δὲ κυρίου πάντα τὰ
 δίκαια.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εὐ-
 ρήνῃ, ἢ οἶκος πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ἀδί-
 κων θυμάτων μετὰ μάχης. ² οἰκέτης
 νοήμων κρατῆσει δεσποτῶν ἀφρόνων,
 ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέση. ³ ὥσπερ
 δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ
 χρυσός, οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρὰ
 κυρίῳ. ⁴ κακὸς ὑπακούει γλώσσης πα-
 ρανόμων, δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χεῖ-
 λεσι ψευδῶν. ⁵ ὁ καταγέλων πτωχοῦ
 παροξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτόν, ὁ δὲ
 ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ οὐκ ἄθωωθή-
 σεται, ὁ δὲ ἐπισπλαγχνίζομενος ἐλεη-
 θήσεται. ⁶ στέφανος γερόντων τέκνα
 τέκνων, καύχημα δὲ τέκνων πατέρες
 αὐτῶν. τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος
 τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ
 ὀβολός. ⁷ οὐχ ἄρμόσει ἄφρωνι χεῖλη
 πιστά, οὐδὲ δικαίῳ χεῖλη ψευδῆ. ⁸ μι-
 σθὸς χαρίτων παιδεία τοῖς χρωμένοις,
 οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ εὐδωθήσεται.
⁹ ὃς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλίαν,
 ὃς δὲ μισεῖ κρύπτει, διίστησι φίλους

καὶ οἰκείους. ¹⁰ συντρίβει ἀπειλὴ καρ-
 διαν φρονίμου, ἄφρων δὲ μαστιγωθείς
 οὐκ αἰσθάνεται. ¹¹ ἀντιλογία ἐγείρει
 πᾶς κακός, ὁ δὲ κύριος ἄγγελον ἀνε-
 λεήμονα ἐκπέμψει αὐτῷ. ¹² ἐμπεσεῖ-
 ται μέρος ἀνδρὶ νοήμονι, οἱ δὲ ἄφρο-
 νες διαλογιοῦνται κακὰ. ¹³ ὃς ἀποδί-
 δωσι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, οὐ κινήθη-
 σεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ¹⁴ ἐξου-
 σίαν δίδωσι λόγοις ἀρχὴ δικαιοσύνης,
 προηγείται δὲ τῆς ἐνδεΐας στάσις καὶ
 μάχη. ¹⁵ ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον,
 ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον, ἀκάθαρτος καὶ
 βδελυκτὸς παρὰ θεῷ. ¹⁶ ἵνατι ὑπῆρξε
 χρήματα ἄφρων; κτήσασθαι γὰρ σο-
 φίαν ἀκάροδιος οὐ δυνατήσεται. ὃς ὑψη-
 λὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ζητεῖ συν-
 τριβὴν, ὁ δὲ σχολιάζων τοῦ μαθεῖν
 ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ. ¹⁷ εἰς πάντα και-
 ρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι, ἀδελφοὶ δὲ
 ἐν ἀνάγκαις χρησιμοὶ ἔστωσαν, τούτου
 γὰρ χάριν γεννῶνται. ¹⁸ ἀνὴρ ἄφρων
 ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ. ὥς καὶ
 ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύνῃ τῶν ἑαυτοῦ φί-
 λων. ¹⁹ φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις,
²⁰ ὁ δὲ σκληροκαρδὸς οὐ συναντᾷ
 ἀγαθοῖς. ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσση
 ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ, ²¹ καρδία δὲ ἄφρο-
 νος ὀδύνῃ τῷ κεκτημένῳ αὐτῇ. οὐκ
 εὐφραίνεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ ἀπαιδεύ-
 τῳ, υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει μητέρα
 αὐτοῦ. ²² καρδία εὐφραίνουμένη εὐε-
 κτεῖν ποιεῖ, ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραί-
 νεται τὰ ὀστέα. ²³ λαμβάνοντος δῶρα
 ἀδίκως ἐν κόλποις οὐ κατενοδοῦνται
 ὁδοί, ἀσεβῆς δὲ ἐκκλίνει ὁδοὺς δικαιο-
 σύνης. ²⁴ πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς
 σοφοῦ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος
 ἐπ' ἄκρα γῆς. ²⁵ ὀργὴ πατρὶ υἱὸς
 ἄφρων, καὶ ὀδύνῃ τῇ τεκούσῃ αὐτόν.
²⁶ ζημιοῦν ἄνδρα δίκαιον οὐ καλόν,
 οὐδὲ ὅσιον ἐπιβουλεύειν δυνάταις δι-
 καίοις. ²⁷ ὃς φεΐδεται ῥῆμα προσέσθαι
 σκληρόν, ἐπιγνώμων, μακρόθυμος δὲ
 ἀνὴρ φρόνιμος. ²⁸ ἀνοήτῳ ἐπερωτή-
 σαντι σοφίαν σοφία λογισθήσεται,
 ἐπεὶ δὲ τις ἑαυτὸν ποιήσας δόξει
 φρόνιμος εἶναι.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος
 χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων, ἐν παντὶ δὲ
 καιρῷ

καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται. ² οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν, μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνη. ³ ὅταν ἔλθῃ ἀσεβὴς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ, ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄνειδος. ⁴ ὕδωρ βαθὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ποταμὸς δὲ ἀναπηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς. ⁵ θαυμάσαι πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλόν, οὐδὲ ὅσιον ἐκκλίνειν τὸ δίκαιον ἐν κρίσει. ⁶ χεῖλη ἀφρονος ἄγουσιν αὐτὸν εἰς κακὰ, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θάνατον θάνατον ἐπικαλεῖται. ⁷ στόμα ἀφρονος συντριβὴ αὐτῷ, τὰ δὲ χεῖλη αὐτοῦ παγὶς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. ⁸ ὀνηροὺς καταβάλλει φόβος, ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πεινάσουσιν. ⁹ ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀδελφός ἐστι τοῦ λυμαινομένου ἑαυτόν. ¹⁰ ἐκ μεγαλοσύνης ἰσχύος ὄνομα κυρίου, αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψοῦνται. ¹¹ ὑπαρξὶς πλουσίου ἀνδρός πόλις ὀχυρὰ, ἣ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει. ¹² πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδία ἀνδρός, καὶ πρὸ δόξης ταπεινοῦται. ¹³ ὃς ἀποκορίνεται λόγον πρὶν ἀκοῦσαι, ἀφροσύνη αὐτῷ ἔστι καὶ ὄνειδος. ¹⁴ θυμὸν ἀνδρός πράττει θεράπων φρόνιμος, ὀλιγόψυχον δὲ ἀνδρα τίς ὑποίσει; ¹⁵ καρδία φρονίμου κτᾶται αἰσθησιν, ὥτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν. ¹⁶ δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν, καὶ παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτόν. ¹⁷ δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ, ὥς δ' ἂν ἐπιβάλη ὁ ἀντίδικος ἐλέγχεται. ¹⁸ ἀντιλογίας παύει σιγηρὸς, ἐν δὲ δυναστείαις ὀρεῖ. ¹⁹ ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὥς περ ἐκρυφὰ καὶ ὑψηλῇ, ἰσχύει δὲ ὥς περ τεθεμελιωμένος βασιλεῖον. ²⁰ ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πύμπλησι κοιλιαν αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται. ²¹ θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ²² ὃς εὗρε γυναῖκα ἀγαθὴν, εὗρε χάριτας, ἔλαβεν δὲ παρὰ θεοῦ ἰλαροτητα. ὃς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθὴν, ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, ὁ δὲ κατέχων μοιχαλίδά ἀφρων καὶ ἄσεβης. **Κ.** 19, 3. ἀφροσύνη ἀνδρός λυμαίνεται τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, τὸν δὲ θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. 10'.

⁴ Πλουτὸς προστίθῃσι φίλους πολλοὺς, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται. ⁵ μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύζεται. ⁶ πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα βασιλέων, πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρὶ. ⁷ πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ, καὶ φιλίας μακρὰν ἔσται. ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὐρήσει αὐτήν. ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν, ὃς δὲ ἐρεθίζει λόγους οὐ σωθήσεται. ⁸ ὁ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτόν, ὃς δὲ φυλάσσει φρόνησιν, εὐρήσει ἀγαθὰ. ⁹ μάρτυς ψευδῆς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, ὃς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολείται ὑπ' αὐτῆς. ¹⁰ οὐ συμφέροι ἀφρονι τροφή, καὶ ἂν οἰκίτης ἄρξηται μεθ' ὕβρεως δυναστεύειν. ¹¹ ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παρανόμοις. ¹² βασιλέως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῷ λέοντος, ὥς περ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ οὕτως τὸ ἰλαρὸν αὐτοῦ. ¹³ αἰσχύνῃ πατρὶ υἱὸς ἄφρων, οὐχ ἄγναι ἐχθαί ἀπὸ μισθώματος ἐταίρας. ¹⁴ οἶκον καὶ ὑπαρξιν μερίζουσι πατέρες παισὶ, παρὰ δὲ κυρίου ἀρμόζεται γυνὴ ἀνδρὶ. ¹⁵ δειλία κατέχει ἀνδρογύνον, ψυχὴ δὲ ἀεργοῦ πεινάσει. ¹⁶ ὃς φυλάσσει ἐντολήν, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ἀπολιῖται. ¹⁷ δανεῖζει θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχόν, κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ. ¹⁸ παίδευε υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὐελπίς, εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ ψυχῇ σου. ¹⁹ κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται, ἐὰν δὲ λοιμυηται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει. ²⁰ ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου, ἵνα σοφὸς γένη ἐπ' ἐσχάτων σου. ²¹ πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ἣ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει. ²² καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη, κρεῖσσων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλούσιος ψευδῆς. ²³ φόβος κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρὶ, ὁ δὲ ἄφοβος ἀυλισθήσεται ἐν τόποις, οὗ οὐκ ἐπισκοπεῖται γνώσις. ²⁴ ὁ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως, οὐδὲ τῷ στόματι οὐ μὴ

προσενέκη αὐτάς. ²⁵ λοιμοῦ μαστι-
γούμενου, ἄφρων πανουργότερος γίνε-
ται. ἔαν δὲ ἐλέγχῃς ἄνδρα φρόνιμον,
ροῆσει αἰσθήσιν. ²⁶ ὁ ἀτιμάζων πατέρα
καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ κατ-
αισχυνθήσεται καὶ ἐπονειδιστος ἔσται.
²⁷ υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξαι παι-
δείαν πατρὸς μελετήσῃ ῥήσεις κακὰς.
²⁸ ὁ ἐγγνώμενος παῖδα ἄφρονα καθυ-
βρίσει δικαίωμα, στόμα δὲ ἀσεβῶν
καταπίεται κρίσεις. ²⁹ ἐτοιμάζονται
ἀκολάστοις μάστιγες, καὶ τιμωρίαί
ὁμοίως ἄφροσιν.

ΚΕΦ. Κ'.

Ἀκόλαστον οἶνος καὶ ὑβριστικὸν μέ-
θη, πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέ-
κεται. ² οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως
θυμοῦ λέοντος, ὁ δὲ παροξύνων αὐ-
τὸν ἀμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.
³ δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας,
πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται.
⁴ ὀνειδίζομενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνε-
ται, ὡς αὐτῶς καὶ ὁ δανειζόμενος σίτον
ἐν ἀμνητῷ. ⁵ ὕδωρ βαθύ, βουλὴ ἐν καρ-
δίᾳ ἀνδρός, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλή-
σει αὐτήν. ⁶ μέγα ἄνθρωπος καὶ τί-
μιον ἀνὴρ ἐλεῆμων, ἄνδρα δὲ πιστὸν
ἔργον εὐρεῖν. ⁷ ὃς ἀναστρέφεται ἄνω-
μος ἐν δικαιοσύνῃ, μακαρίους τοὺς
παῖδας αὐτοῦ καταλείψει. ⁸ ὅταν βα-
σιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου, οὐκ
ἐναντιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν
πονηρὸν. ⁹ τίς καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν
τὴν καρδίαν; ἢ τίς παρῴησάσεται κα-
θαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτιῶν; ²⁰ κακο-
λογούντος πατέρα ἢ μητέρα σβεσθήσε-
ται λαμπτήρ, αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτοῦ ὄψονται σκότος. ²¹ μερὶς
ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις, ἐν τοῖς
τελευταίοις οὐκ εὐλογηθήσεται. ²² μὴ
εἴπῃς, τίσομαι τὸν ἔχθρον, ἀλλ' ὑπό-
μεινον τὸν κύριον, ἵνα σοι βοηθήσῃ.
¹⁰ στάθμιον μέγα καὶ μικρὸν καὶ μέ-
τρα δισσά, ἀκάθαρτα ἐνώπιον κυρίου
καὶ ἀμφότερα, ¹¹ καὶ ὁ ποιῶν αὐτά.
ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συμπο-
δισθῇσεται νεανίσκος μετὰ ὀπίου, καὶ
εὐθεία ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ¹² οὓς ἀκούει καὶ
ὀφθαλμὸς ὁρᾷ, κυρίου ἔργα καὶ ἀμ-
φότερα. ¹³ μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα
μὴ ἐξαρθῇς. διανοίξον τοὺς ὀφθαλ-

μοὺς σου καὶ ἐμπλήσθῃσι ἄρτων.
²³ βδέλυγμα κυρίῳ διςὸν στάθμιον,
καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ καλὸν ἐνώπιον
αὐτοῦ. ²⁴ παρὰ κυρίου εὐθύνεται τὰ
διαβήματα ἀνδρὶ, θνητὸς δὲ πῶς ἂν
νοῆσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ; ²⁵ παρὶς ἀν-
δρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι, μετὰ
γὰρ τὸ εὐξασθαι μετανοεῖν γίνεται.
²⁶ λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός,
καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν. ²⁷ πῶς κυ-
ρίου πνοὴ ἀνθρώπων, ὃς ἐρευνᾷ τα-
μεῖα κοιλίας. ²⁸ ἐλεημοσύνη καὶ ἀλη-
θεια φυλακὴ βασιλεῖ, καὶ περιουκλώ-
σουσιν ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐ-
τοῦ. ²⁹ κόσμος νεανίας σοφία, δόξα δὲ
πρεσβυτέρων πολιαί. ³⁰ ὑπώπια καὶ
συντριμματα συναντᾷ κακοῖς, πληγαὶ
δὲ εἰς ταμεῖα κοιλίας.

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Ὡς περ ὁρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδία
βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ, οὗ ἔαν θέλων
νεῦσαι, ἐκεῖ ἐκκλινεν αὐτήν. ² πᾶς ἀνὴρ
φαίνεται ἑαυτῷ δίκαιος, κατευθύνει δὲ
καρδίας κύριος. ³ ποιεῖν δίκαια καὶ
ἀληθεύειν ἄρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον,
ἢ θυσίων αἶμα. ⁴ μεγάλων ἐν ὑ-
βρει θρασυκαρδίας, λαμπτήρ δὲ ἀσε-
βῶν ἁμαρτία. ⁶ ὁ ἐνεργῶν θησαυρί-
σματα γλώσσης ψευδὲς μάταια διώκει
ἐπὶ παγίδια θανάτου. ⁷ ὁ λειπρὸς ἀσε-
βείων ἐπιξενωθήσεται, οὗ γὰρ βούλον-
ται πρᾶσσειν τὰ δίκαια. ⁸ πρὸς τοὺς
σκολιούς σκολιάς ὁδοὺς ἀποστέλλει ὁ
θεός, ἀγὰρ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐ-
τοῦ. ⁹ κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπ-
αίθρου, ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀ-
δικίας καὶ ἐν οἴκῳ κοινοῦ. ¹⁰ ψυχὴ
ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς
τῶν ἀνθρώπων. ¹¹ ζημιουμένου ἀκο-
λάστου πανουργότερος γίνεται ὁ ἀκα-
κος, συνίων δὲ σοφὸς δεῖξεται γνώσιν.
¹² συνικὲ δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν, καὶ
φραυλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς. ¹³ ὃς φράσ-
σει τὰ ὅσα αὐτοῦ τοῦ μὴ ἐπακούσαι
ἀσθενοῦς, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ
οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων. ¹⁴ δόσις λα-
θριος ἀνατρέπει ὀργάς, δώρων δὲ ὁ
φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν. ¹⁵ εὐ-
φροσύνη δικαίων ποιεῖν κρίμα, ὅσιος
δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργους. ¹⁶ ἀ-
νὴρ πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης

ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται.
¹⁷ ἄνθρωπος ἐνδεής ἀγαπᾷ εὐφροσύνην,
 φίλων οἶνον καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦτον,
¹⁸ περικάθαρμα δὲ δικαίου ἄνομος.
¹⁹ κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἢ μετὰ
 γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ
 ὀργίλου.
²⁰ θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀ-
 ναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ, ἄ-
 φρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν.
²¹ ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης
 εὐρήσει ζωὴν καὶ δόξαν.
²² πόλεις ὀχυ-
 ράς ἐπέβη σοφός, καὶ καθεῖλε τὸ ὀχύ-
 ρωμα ἐφ' ᾧ ἐπεποιθήσαν οἱ ἄσεβεῖς.
²³ ὃς φυλάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ
 τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ.
²⁴ θρασὺς καὶ ἀνθά-
 δης καὶ ἀλαζῶν λοιμὸς καλεῖται, ὃς δὲ
 μνησικακεῖ παράνομος.
²⁵ ἐπιθυμία
 ὀκνηρὸν ἀποκτείνουσιν, οὐ γὰρ προ-
 αιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τι.
²⁶ ἄσεβης ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν
 ἐπιθυμίας κακίας, ὃ δὲ δίκαιος ἐλεᾷ
 καὶ οἰκτεῖρει ἀφειδῶς.
²⁷ θυσίαι ἄσε-
 βῶν βδέλυγμα κυρίῳ, καὶ γὰρ παρα-
 νόμως προσφέρουσιν αὐτάς.
²⁸ μαρ-
 τυς ψευδὴς ἀπολείται, ἄνθρωπος δὲ ὑπὴ-
 κοὸς φυλασσόμενος λαλήσει.
²⁹ ἄσε-
 βὴς ἄνθρωπος ἀναιδῶς ὑφίσταται προσώ-
 πῳ. ὃ δὲ εὐθὺς αὐτὸς συνιᾷ τὰς ὀ-
 δοὺς αὐτοῦ.
³⁰ οὐκ ἔστι σοφία, οὐκ
 ἔστιν ἀνδρεία, οὐκ ἔστι βουλὴ πρὸς
 τὸν ἄσεβῆ.
³¹ ἵππος ἐτοιμάζεται εἰς
 ἡμέραν πολέμου, παρὰ δὲ κυρίου ἡ
 βοήθεια.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος
 πολὺς, ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον
 χάρις ἀγαθῇ.
² πλούσιος καὶ πτωχὸς
 συνήντησαν ἀλλήλοις, ἀμφοτέρους δὲ
 ὁ κύριος ἐποίησε.
³ πανουργὸς ἰδὼν
 πονηρὸν τιμωρούμενον κραταιῶς αὐ-
 τὸς παιδεύεται, οἱ δὲ ἄφρονες παρελ-
 θόντες ἐξημιώθησαν.
⁴ γενεὰ σοφίας
 φόβος κυρίου καὶ πλοῦτος καὶ δόξα
 καὶ ζωή.
⁵ τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὀ-
 δοῖς σκολιαῖς, ὃ δὲ φυλάσσει τὴν ἐ-
 αὐτοῦ ψυχὴν ἀφῆξεταὶ αὐτῶν.
⁷ πλού-
 σιοι πτωχῶν ἀρξουσιν, καὶ οἰκέται ἰδί-
 οις δεσπόταις δανειοῦσιν.
⁸ ὁ σπείρων
 φάϋλα θερίσει κακὰ, πληγὴν δὲ ἔργων
 αὐτοῦ συντελέσει. ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ

δότην εὐλογεῖ ὁ θεός, ματαιότητα δὲ
 ἔργων αὐτοῦ συντελέσει.
⁹ ὁ ἐλεῶν
 πτωχὸν αὐτὸς διατραφήσεται, τῶν
 γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκεν τῷ πτωχῷ.
 νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα
 δούς, τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται
 τῶν κεκτημένων.
¹⁰ ἐκβαλε ἐκ συνε-
 δρίου λοιμὸν, καὶ συνέξελεύσεται αὐ-
 τῷ νεῖκος, ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνε-
 δρίῳ πάντας ἀτιμάζει.
¹¹ ἀγαπᾷ κύ-
 ριος ὁσίας καρδίας, δεκτοὶ δὲ αὐτῷ
 πάντες ἄμωμοι. χεῖλεσι ποιμαίνει βα-
 σιλεὺς,
¹² οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ κυρίου δια-
 τηροῦσιν αἴσθησιν, φαυλίζει δὲ λόγους
 παράνομος.
¹³ προφασίζεται καὶ λέ-
 γει ὀκνηρὸς, λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ
 ταῖς πλατείαις φονευταί.
¹⁴ βόθρος
 βαθὺς στόμα παρανόμου, ὃ δὲ μιση-
 θεὶς ὑπὸ κυρίου ἐμπεύεται εἰς αὐτόν.
 εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός, καὶ
 οὐκ ἀγαπᾷ τοῦ ἀποστρέφειν ἀπ' αὐ-
 τῶν, ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ
 σκολιαῖς καὶ κακῆς.
¹⁵ ἄνοια ἐξηπται
 καρδίας νέου, ῥάβδος δὲ καὶ παιδεία
 μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁶ ὁ συκοφαντῶν
 πένητα πολλὰ ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ, δίδω-
 σι δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσει.
¹⁷ λόγοις
 σοφῶν παράβαλλε σὸν οὖς καὶ ἄκουε
 ἕμῳ λόγον, τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπί-
 στησον ἵνα γνῶς ὅτι καλοὶ εἰσιν.
¹⁸ καὶ
 ἐὰν ἐμβάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν
 σου, εὐφρανοῦσά σε ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖ-
 λεσι.
¹⁹ ἵνα σου γέννηται ἐπὶ κύριον ἡ
 ἐλπίς, καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδὸν σου.
²⁰ καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυτῷ
 τρισῶς, εἰς βουλήν καὶ γνῶσιν ἐπὶ τὸ
 πλάτος τῆς καρδίας σου.
²¹ διδάσκω
 οὖν σε ἀληθῆ λόγον, καὶ γνῶσιν ἀγα-
 θὴν ὑπακούειν, τοῦ ἀποκρίνεσθαι σε
 λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις
 σοι.
²² μὴ ἀποβιάζου πένητα, πτω-
 χὸς γὰρ ἔστι, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς ἀσθενῆ
 ἐν πύλαις.
²³ ὁ γὰρ κύριος κρινεῖ αὐ-
 τοῦ τὴν κρίσιν, καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυχλον
 ψυχὴν.
²⁴ μὴ ἴσθι ἐταῖρος ἀνδρὶ θυ-
 μῳδι, φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συναυλίζου.
²⁵ μὴ ποτε μάθῃς τῶν ὀδῶν αὐτοῦ,
 καὶ λάβῃς βροχούς τῇ σῇ ψυχῇ.
²⁶ μὴ
 δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγὺν αἰσχυρόμενος
 πρόσωπον.
²⁷ ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃ πόθεν
 ἀποτίσῃ, λήφονται τὸ σπέρμα τὸ ὑπὸ

τὰς πλευράς σου. ²⁸ μὴ μέταιρει ὅρια αἰῶνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες σου. ²⁹ ὁ-
ρατικὸν ἄνδρα καὶ ὄξυν ἐν τοῖς ἔργοις
αὐτοῦ βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι, καὶ
μὴ παρεστάναι ἀνδράσι νωθροῖς.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Εἰάν καθίσῃς δεπνέειν ἐπὶ τραπέζης
δυναστού, νοητῶς νόμι τὰ παρατιθέ-
μενά σοι. ² καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά
σου, εἰδὼς ὅτι τοιαυτὰ σε δεῖ παρα-
σκεύασαι. εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ, ³ μὴ
ἐπιθύμει τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ, ταν-
τα γὰρ ἔχειται ζωῆς ψευδοῦς. ⁴ μὴ
παρεκτείνου πέννης ὧν πλουσίῳ, τῇ δὲ
σῇ ἐννοία ἀπόσχου. ⁵ εἰάν ἐπιστήσῃς
τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτὸν, οὐδαμοῦ
φανείται, κατεσκευάσται γὰρ αὐτῷ
πτέρυγες ὥσπερ ἀετοῦ, καὶ ὑποστρέ-
φει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προεστηκότος
αὐτοῦ. ⁶ μὴ συνδέειναι ἀνδρὶ βασκά-
νω, μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐ-
τοῦ, ⁷ ὃν τρόπον γὰρ εἴ τις καταπίοι
τρίχα, οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει. μηδὲ
πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς αὐτὸν, καὶ φάγῃς
τὸν ψωμὸν σου μετ' αὐτοῦ, ⁸ ἐξεμέσει
γὰρ αὐτὸν καὶ λυμανεῖται τοὺς λόγους
σου τοὺς καλοὺς. ⁹ εἰς ὧτα ἄφρονος
μηδὲν λέγε, μήποτε μυκτηρίσῃ τοὺς
συνετοὺς λόγους σου. ¹⁰ μὴ μεταθῇς
ὅρια αἰῶνια, εἰς δὲ κτῆμα ὀρφανῶν
μὴ εἰσέλθῃς. ¹¹ ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐ-
τοὺς κύριος, κραταῖός ἐστι, καὶ κρινεῖ
τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ. ¹² δὸς εἰς
παιδείαν τὴν καρδίαν σου, τὰ δὲ ὧτα
σου ἐτοίμασον λόγοις αἰσθήσεως. ¹³ μὴ
ἀπόσχῃ νήπιον παιδεύειν, ὅτι εἰάν πα-
τάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ.
¹⁴ σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ῥάβδῳ,
τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ῥύσῃ.
¹⁵ υἱὲ εἰάν σοφὴ γένηται σου ἡ καρ-
διά, εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,
¹⁶ καὶ ἐνδιατρίψει λόγοις τὰ σὰ χεῖλη
πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη, εἰάν ὀρθὰ ᾧσι. ¹⁷ μὴ
ζηλοῦτω ἡ καρδιά σου ἁμαρτωλοὺς,
ἀλλὰ ἐν φόβῳ κυρίου ἴσθι ὅλην τὴν
ἡμέραν. ¹⁸ εἰάν γὰρ τηρήσῃς αὐτά,
ἔσται σοι ἔγκλημα, ἡ δὲ ἐλπίς σου οὐκ
ἀποστήσεται. ¹⁹ ἀκουε υἱέ, καὶ σοφὸς
γίνου, καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρ-
δίας. ²⁰ μὴ ἴσθι οἰνοπότης, μηδὲ ἐκ-
τείνου συμβολαῖς, κρεῶν τε ἀγορα-

σμοῖς. ²¹ πᾶς γὰρ μέθυπος καὶ πορνο-
κόπος πτωχεύσει, καὶ ἐνδύσεται διεθ-
ρηγμένα καὶ ῥακώδη πᾶς ὑπνώδης.
²² ἀκουε υἱέ πατρός τοῦ γεννήσαντός
σε, καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακε
σου ἡ μήτηρ. ²⁴ καλῶς ἐκτρέφει πα-
τὴρ δίκαιος, ἐπὶ δὲ υἱῷ σοφῷ εὐφραί-
νεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ²⁵ εὐφραίνεται ὁ
πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοί, καὶ χαι-
ρέτω ἡ τεκοῦσά σε. ²⁶ δὸς μοι υἱέ σὴν
καρδίαν, οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁ-
δοὺς τηρεῖτωσαν. ²⁷ πίσθος γὰρ τετρο-
μένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος, καὶ φρέαρ
στενὸν ἀλλότριον. ²⁸ οὗτος γὰρ συν-
τόμως ἀπολείται, καὶ πᾶς παρανομος
ἀναλωθήσεται. ²⁹ τίني οὐαί; τίني θό-
ρυβος; τίني κρίσεις; τίني δὲ ἀηδία
καὶ λéschαι; τίني συντριμματα διακε-
νῆς; τίνος πελιδνοὶ οἱ ὀφθαλμοί;
³⁰ οὐ τῶν ἐγχερονίζοντων ἐν οἴνοις; οὐ
τῶν ἰγνεόντων ποῦ πότοι γίνονται;
³¹ μὴ μεθύσκεσθε ἐν οἴνοις, ἀλλὰ ὀμι-
λεῖτε ἀνθρώποις δικαίοις, καὶ ὀμιλεῖτε
ἐν περιπατοῖς. εἰάν γὰρ εἰς τὰς φιάλας
καὶ τὰ ποτήρια ὀφῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς
σου, ὕστερον περιπατήσεις γυμνότερος
ὑπέρου. ³² τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ
ὀφῶς πεπληγὼς ἐκτείνεται, καὶ ὥσπερ
ὑπὸ κεράστου διαχέεται αὐτῷ ὁ ἰός.
³³ οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἔταν ἰδῶσιν ἀλ-
λοτρίαν, τὸ στόμα σου τότε λαλήσει
σκολιά. ³⁴ καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν
καρδίᾳ θαλάσσης, καὶ ὥσπερ κωβρονή-
της ἐν πολλῷ κλίδῳ. ³⁵ ἐρεῖς δὲ, τυ-
πτουσίν με καὶ οὐκ ἐπόνεσα, καὶ ἐνέ-
παιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ἤδην πότε ὄρ-
θρος ἔσται, ἵνα ἐλθὼν ζητήσω μεθ'
ὧν συνελεύσονται.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

Υἱέ μὴ ζηλώσῃς κακοὺς ἄνδρας, μη-
δὲ ἐπιθυμήσῃς εἶναι μετ' αὐτῶν. ² ψευ-
δῇ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδιά αὐτῶν, καὶ
πονοῦς τὰ χεῖλη αὐτῶν λαλεῖ. ³ μετὰ
σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος, καὶ μετὰ
συνέσεως ἀνορθοῦται. ⁴ μετὰ αἰσθή-
σεως ἐμπίμπλονται ταμιεῖα, ἐκ παντός
πλούτου τιμίου καὶ καλοῦ. ⁵ κρείσσων
σοφὸς ἰσχυροῦ, καὶ ἀνηρ φρόνησιν
ἔχων γεωργίῳ μεγάλῳ. ⁶ μετὰ κυ-
βερνήσεως γίνετα πόλεμος, βοήθεια
δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς. ⁷ σοφία

καὶ

καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν. σοφοὶ οὐκ ἐκκλίνουνσιν ἐκ στόματος κυρίου, ⁸ ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις. ἀπαιδεύτοις συναντᾷ θάνατος, ⁹ ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις. ἀκαθαρσία δὲ ἀνδρὶ λοιμὸν ἐμμολυνθήσεται ¹⁰ ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως ἕως ἂν ἐκλίπῃ. ¹¹ ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον, καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ φείσῃ. ¹² ἂν δὲ εὔπης, οὐκ οἶδα τοῦτον, γίνωσκε, ὅτι κύριος καρδίας πάντων γινώσκει. καὶ ὁ πλάσας πνοὴν πᾶσιν, αὐτὸς οἶδε πάντα, ὃς ἀποδίδωσι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹³ φαγε μέλι υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον, ἵνα γλυκανθῇ σου ὁ φάρυξ. ¹⁴ οὕτως αἰσθήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ, ἂν γὰρ εὖρης, ἔσται καλὴ ἡ τέλευτή σου, καὶ ἑλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει. ¹⁵ μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομῇ δικαίων, μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασία κοιτίας. ¹⁶ ἐπτάκις γὰρ πεσεῖται δίκαιος καὶ ἀναστήσεται, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς. ¹⁷ ἂν πέσῃ ὁ ἐχθρὸς σου, μὴ ἐπιχαρῇς αὐτῷ, ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου. ¹⁸ ὅτι ὄψεται κύριος καὶ οὐκ ἄρесеῖ αὐτῷ, καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁹ μὴ χαίρε ἐπὶ κακοποιοῖς, μηδὲ ζήλου ἀμαρτωλοῦς. ²⁰ οὐ γὰρ μὴ γένηται ἔκγονα πονηρῷ, λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν σβεσθήσεται. ²¹ φοβοῦ τὸν θεὸν υἱέ καὶ βασιλέα, καὶ μὴ θ' ἐτέρω αὐτὸν ἀπειθήσῃς. ²² ἐξαίτης γὰρ τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς, τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς γινώσεται; **C. 29, 27.** λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπωλείας ἐκτὸς ἔσται, δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν. μηδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης βασιλεῦ λεγέσθω, καὶ οὐδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ οὐ μὴ ἐξέλθῃ. μάχαιρα γλώσσα βασιλεῶς καὶ οὐ σαρκίνη, ὃς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται. ἂν γὰρ ὀξυνθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ, σὺν νεύροις ἀνθρώπους ἀναλίσκει, καὶ ὅσα ἀνθρώπων κατατρώγει, καὶ συγκαίει ὥσπερ φλόξ, ὥστε ἄβρωτα εἶναι νεοσσοὺς αἰένων. **C. 30, 1.** τοὺς ἐμοὺς λόγους υἱέ φροβήθητι, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς μετανόει. τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ

παύομαι. ² ἀφρονέστατος γὰρ εἰμι ἀπάντων ἀνθρώπων, καὶ φρόνησις ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί. ³ θεὸς δὲ δίδαχέ με σοφίαν, καὶ γινώσκιν ἁγίων ἔγνωκα. ⁴ τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη; τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; τίς συνέστρεψε ὕδωρ ἐν ἱματίῳ; τίς ἐκράτησε πάντων τῶν ἁκρῶν τῆς γῆς; τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ; ⁵ πάντες γὰρ λόγοι θεοῦ πεπυρωμένοι, ὑπερασπίζει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν. ⁶ μὴ προσθῇς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδὴς γένῃ. ⁷ δυο αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. ⁸ μάταιον λόγον καὶ ψευδῇ μακράν μου ποιήσων, πλοῦτον δὲ καὶ πενίαν μὴ μοι δῶς, σύνταξον δέ μοι τὰ θέοντα καὶ τὰ αὐτάκρι. ⁹ ἵνα μὴ πλησθῇς ψευδὴς γένωμαι, καὶ εἴπω, τίς με ὄρᾳ; ἢ πενηθεῖς κλέψω, καὶ ὁμώσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ. ¹⁰ μὴ παραδῶς οἰκέτην εἰς χεῖρας δεσπότη, μήποτε καταράσῃται σε καὶ ἀφανισθῇς. ¹¹ ἔκγονον κακὸν πατέρα καταράται, τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὐλογεῖ. ¹² ἔκγονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει, τὴν δ' ἐξοδὸν αὐτοῦ οὐκ ἀπένιψεν. ¹³ ἔκγονον κακὸν ὑψηλοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει, τοῖς δὲ βλεφάροις αὐτοῦ ἐπαίρεται. ¹⁴ ἔκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὀδόντας ἔχει, καὶ τὰς μύλας, τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν καὶ κατεσθίειν τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων. **C. 24, 23** ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγινώσκειν, αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν. ²⁴ ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ, δίκαιός ἐστιν, ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μισητός εἰς ἔθνη. ²⁵ οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται, ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἦξει εὐλογία. ²⁶ χεῖλη δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθούς. ²⁷ ἐτοιμάζε εἰς τὴν ἐξοδὸν τὰ ἔργα σου, καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἄγρον, καὶ πορεύου κατόπισθ' ἐν μου καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου. ²⁸ μὴ ἴσθι ψευδὴς μάρτυς ἐπὶ σὸν πολίτην, μηδὲ πλατύνου σοῖς χεῖλεσι. ²⁹ μὴ εἴπῃς, ὃν τρόπον ἐχόησάτο μοι, χρῆσθαι αὐτῷ, τίσομαι δὲ αὐτόν ἄ

με ἡδίκησεν. ³⁰ ὥσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων, καὶ ὥσπερ ἄμπελὼν ἀνθρώπος ἐνδεὴς φρενῶν. ³¹ ἔὰν ἀφῆς αὐτὸν, χερσὼθήσεται καὶ χοροτομανήσῃ ὅλος, καὶ γίνεται ἐκλελειμμένος, οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται. ³² ὕστερον ἐγὼ μετενόησα, ἐπέβλεψα τοῦ ἐκλέξασθαι παιδείαν. ³³ ὀλίγον νυστάζω, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλιζομαι χερσὶ στήθῃ. ³⁴ ἔὰν δὲ τοῦτο ποιῆς, ἦξει προπορευομένη ἡ πενία σου, καὶ ἡ ἐνδία σου ὥσπερ ἀγαθὸς ὁρομεύς. **Κ.3ο.** ¹⁵ τῇ βδέλλῃ τρεῖς θυγατέρες ἦσαν ἀγαπήσει ἀγαπῶμεναι, καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ οὐκ ἐνεπίμπλασαν αὐτῇ, καὶ ἡ τετάρτη οὐκ ἠοκέσθη εἰπεῖν, ἱκανόν. ¹⁶ ἄδης, καὶ ἔρως γυναικὸς, καὶ γῆ οὐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος, καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἰπῶσιν, ἀρκεῖ. ¹⁷ ὁφθαλμὸν καταγελῶντα πατὴρ, καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρὸς ἐκκόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαραγγῶν, καὶ καταφάγοισαν αὐτὸν νεοσσοὶ αἰετῶν. ¹⁸ τρία δέ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέταρτον οὐκ ἐπιγινώσκω. ¹⁹ ἱζνῇ αἰτοῦ πετομένον, καὶ ὁδοὺς ὄφως ἐπὶ πέτρας, καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης, καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι. ²⁰ τοιαύτῃ ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος, ἣ οὔτ' ἂν πράξῃ ἀπονιψαμένη, οὐδὲν φησι πεπραχέναι ἀτοπον. ²¹ διὰ τριῶν σιέεται ἡ γῆ, τὸ δὲ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν. ²² ἔὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ, καὶ ἄφρων πλησθῇ σιτίων, ²³ καὶ οἰκέτης ἔὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς κυρίαν, καὶ μισητὴ γυνὴ ἔὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. ²⁴ τέσσαρα δὲ ἐλαχίστα ἐπὶ τῆς γῆς, ταῦτα δέ ἐστι σοφώτερα τῶν σοφῶν. ²⁵ οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔστιν ἰσχὺς, καὶ ἐτοιμάζονται θεοῦ τὴν τροφήν. ²⁶ καὶ οἱ χοιρογούλλιοι ἔθνος οὐκ ἰσχυρόν, οἱ ἐποίησαντο ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἶκους. ²⁷ ἀβασίλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρίς, καὶ στρατεύει ἀφ' ἐνὸς κελύσματος εὐτάκτως. ²⁸ καὶ καλαβώτης χερσὶν ῥεειδόμενος, καὶ εὐάλωτος ὢν, κατοικεῖ ἐν ὀχυρώμασι βασιλέων. ²⁹ τρία δέ ἐστιν ἀεὺδως πορεύεται, καὶ τέταρτον ὁ καλῶς διαβαίνει. ³⁰ σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος

κτηνῶν, ὅς οὐκ ἀποστρέφεται, οὐδὲ καταπτήσσει κτήνος. ³¹ καὶ ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείαις εὐνυχος, καὶ τράγος ἡγούμενος αἰπολίου, καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει. ³² ἔὰν πρόῃ σεαυτὸν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ. ³³ ἄμελε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον. ἔὰν δὲ ἐκπιῇς μνηκῆρας ἐξελεύσεται αἷμα, ἔὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι. **Κ.31.** ¹ οἱ ἔμοι λόγοι εἰσὼνται ὑπὸ θεοῦ βασιλέως χρηματισμός, ὃν ἐπαίδευσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ² τί τέκνον τηρήσεις; τί; ῥήσεις θεοῦ. πρωτογενὲς σοὶ λέγω υἱέ. τί τέκνον ἐμῆς κοιλίας; τί τέκνον ἐμῶν εὐχῶν; ³ μὴ δῶς γυναίξῃ σὸν πλοῦτον, καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὕστεροβουλίαν. ⁴ μετὰ βουλῆς πάντα ποιεῖ, μετὰ βουλῆς οἰνοπότει. οἱ δυνάσται θυμῶδεις εἰσὶν, οἶνον δὲ μὴ πινέτωσαν, ⁵ ἵνα μὴ πίνοντες ἐπιλάβονται τῆς σοφίας, καὶ ὀρθὰ κρίναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς. ⁶ δίδοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις, καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὀδύναις, ⁷ ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς πενίας, καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι. ⁸ ἀνοίγε σὸν στόμα λόγῳ θεοῦ, καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς. ⁹ ἀνοίγε σὸν στόμα καὶ κρίνε δικαίως, διάκριτε δὲ πέννητα καὶ ἀσθενῆ.

Κ Ε Φ. ΚΕ'.

Αὗται αἱ παιδεῖαι Σαλωμῶντος αἱ ἀδιάκριτοι, αἷς ἐξεγράψαντο οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. ² δόξα θεοῦ κρύπτει λόγον, δόξα δὲ βασιλέως τιμὰ πράγματα. ³ οὐρανὸς ὑψηλός, γῆ δὲ βαθεῖα, καρδιά δὲ βασιλέως ἀνεξελέγιστος. ⁴ τίπτει ἀδόκιμον ἀργύριον, καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν. ⁵ κτείνει ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως, καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ. ⁶ μὴ ἀλαζονεῦεν ἑνώπιον βασιλέως, μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν υφίστασο. ⁷ κρεῖσσον γὰρ σοὶ τὸ ῥηθῆναι, ἀνάβαινε πρὸς μὲ, ἢ ταπεινώσαι σε ἐν προσώπῳ δυναστοῦ. ἂ εἶδον οἱ ὁφθαλμοί σου λέγε. ⁸ μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, ἵνα μὴ μετακληθῇς ἐπ' ἐσχάτων. ἤνικα ἂν σε ὀνειδίσῃ ὁ σὸς γένος,

λος, ⁹ ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω. μὴ καταφρόνει, ¹⁰ μὴ σε ὀνειδίσῃ μὲν ὁ φίλος, ἡ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται, ἀλλὰ ἔσται σοι ἰση θανάτω. χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῦ, ὥς τήρῃσιν σεαυτῶ, ἵνα μὴ ἐπονείδιστος γένη, ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδοὺς σου εὐσυναιλάκτως. ¹¹ μῆλον χρυσοῦν ἐν ὀρίσκῳ σαρκίου, οὕτως εἰπεῖν λόγον. ¹² εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελεῖς δέδεται, λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὖς. ¹³ ὥσπερ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμυγρῷ κατὰ καῦμα ὠφελεῖ, οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτόν. ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων ὠφελεῖ. ¹⁴ ὥσπερ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ νετοὶ ἐπιφανέστατα, οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ. ¹⁵ ἐν μακροθυμίᾳ εὐδοία βασιλεύει, γλῶσσα δὲ μαλακὴ συντρίβει ὄσα. ¹⁶ μέλι εὐρὺν φάγε τὸ ἱκανόν, μήποτε πλησθίεις ἐξέμεσης. ¹⁷ σπάνιον εἰσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτοῦ φίλον, μήποτε πλησθίεις σου μισήσῃ σε. ¹⁸ ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξωμα ἀκιδωτόν, οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῇ. ¹⁹ ὁδὸς κακοῦ καὶ πονὲς παρανόμου ὀλεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ. ²⁰ ὥσπερ ὄξος ἔλκει ἀσύμφορον, οὕτως προσπεσὸν πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ. ὥσπερ σῆς ἐν ἱματίῳ καὶ σκώλῃ ξύλω, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν. ²¹ ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, ποτίζε αὐτόν. ²² τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνδρακας πρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὁ δὲ κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθὰ. ²³ ἄνεμος Βορέας ἐξεγείρει νέφη, πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρεθίζει. ²⁴ κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δώματος, ἢ μετὰ γυναικὸς λουδοῦρου ἐν οἰκίᾳ κοινῇ. ²⁵ ὥσπερ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχρῇ διψῶσιν προσήνεις, οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μακρόθιν. ²⁶ ὥσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον λυμαίνοιτο, οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς. ²⁷ ἐσθίειν μέλι πολὺ οὐ καλόν, τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους. ²⁸ ὥσπερ πόλις τὰ τεῖχη καταβεβλημένη καὶ ἀτειχιστος, οὕτως ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλῆς τι πράσσει.

Κ Ε Φ. Κς'.
 Ὡσπερ δρόσος ἐν ἀμυγρῷ καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει, οὕτως οὐκ ἔστιν ἄφρονι τιμή. ² ὥσπερ ὄρεα πέταται καὶ στρουθοί, οὕτως ἄρα ματαία οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί. ³ ὥσπερ μαστίς ἵππῳ καὶ κέντρον ὄνῳ, οὕτως ῥάβδος ἔθναι παρανόμῳ. ⁴ μὴ ἀποκρίνου ἄφρονι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην, ἵνα μὴ ὁμοίος γένη αὐτῷ. ⁵ ἀλλὰ ἀποκρίνου ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, ἵνα μὴ φαίνηται σοφὸς παρ' αὐτῷ. ⁶ ἐκ τῶν ὁδῶν ἑαυτοῦ ὀνειδος ποιεῖται ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον. ⁷ ἀφελὸς πορείαν σκελῶν, καὶ παρανομίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων. ⁸ ὃς ἀποδεσμεύει λίθον ἐν σφενδόρῃ, ὁμοίός ἐστι τῷ δίδοντι ἄφρονι δόξαν. ⁹ ἀκανθαὶ φύνονται ἐν χειρὶ μεθύσων, δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων. ¹⁰ πολλὰ χεῖμαίζεται πᾶσα σαρξ ἀφρόνων, συντρίβεται γὰρ ἡ ἐκστασις αὐτῶν. ¹¹ ὥσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἕμετον καὶ μισητὸς γένηται, οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἁμαρτίαν. ἔστιν αἰσχύνῃ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἐστὶν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις. ¹² εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' αὐτῷ σοφὸν εἶναι, ἐλπίδα μέντοι ἔσχε μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ. ¹³ λέγει ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς ὁδόν, λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φόνευται. ¹⁴ ὥσπερ θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος, οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ. ¹⁵ κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, οὐκ δυήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ στόμα. ¹⁶ σφώτερος ἑαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομιζόντος ἀγγελίαν. ¹⁷ ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνὸς, οὕτως ὁ προσετὼς ἀλλοτριᾷ κρίσεως. ¹⁸ ὥσπερ οἱ ἰώμενοι προβάλλουσι λόγους εἰς ἀνθρώπους, ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρῶτος ὑποσκελισθήσεται. ¹⁹ οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους, ὅταν δὲ ὁραθῶσι, λεγουσιν ὅτι παίζων ἔπραξα. ²⁰ ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ, ὅπου δὲ οὐκ ἔστι δίθυμος ἡσυχάζει μάχη. ²¹ ἐσχάρα ἀνθραξὶ καὶ ξύλῳ πυρὶ, ἀνὴρ δὲ λοιδόρος εἰς ταραχὴν μάχης. ²² λόγοι κερκώπων

κώπων μαλακοί, οὗτοι δὲ τύπτουσιν εἰς ταμιεῖα σπλάγγνων. ²³ ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου, ὥσπερ ὄστρακον ἡγήτεον. χεῖλη λεῖα καρδίαν καλύπτει λυπηράν. ²⁴ χεῖλεσι πάντα ἐπινεύει ἀποκλαιόμενος ἐχθρὸς, ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται δόλος. ²⁵ ἔαν σου δέηται ὁ ἐχθρὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, μὴ πεισθῇς, ἐπτα γὰρ εἰσι πονηρίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. ²⁶ ὁ κρύπτων ἐχθρὰν συνίστησι δόλον, ἐκκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας εὐγνωστος ἐν συνεδρίοις. ²⁷ ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν. ὁ δὲ κυλίων λίθον ἐφ' ἑαυτὸν κυλίνει. ²⁸ γλώσσα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν, στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὐριον, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. ² ἐγκωμιάζτω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, ἀλλότριος καὶ μὴ τὰ σὰ χεῖλη. ³ βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον ἄμμος, ὀργὴ δὲ ἄφρογος βαρυτέρα ἀμφοτέρων. ⁴ ἀνελεῖμων θυμὸς καὶ ὀξεία ὀργή, ἀλλ' οὐδὲν ὑφίσταται ζῆλος. ⁵ κρείσσους ἔλεγχαι ἀποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας. ⁶ ἀξιοπιστοτερά ἐστι τραύματα φίλου, ἢ ἐκούσια φιλήματα ἐχθροῦ. ⁷ ψυχὴ ἐν πλησμονῇ οὐσα κηρίοις ἐμπαίζει, ψυχὴ δὲ ἐνδεὴ καὶ τὰ πικρὰ γλυκέα φαίνεται. ⁸ ὥσπερ ὅταν ὄρεον καταπεσθῇ ἐκ τῆς ἰδίας νοσησῶς, οὕτως ἀνθρώπος δουλοῦται ὅταν ἀποξηλωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων τόπων. ⁹ μύροις καὶ οἶνοις καὶ θυμιάμασι τέρεται καρδία, καταδύγγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχὴ. ¹⁰ φίλον σὸν ἢ φίλον πατρῶον μὴ ἐγκαταλίπης, εἰς δὲ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθῃς ἀτυχῶν. κρείσσων φίλος ἐγγὺς, ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν. ¹¹ σοφὸς γίνου υἱέ, ἵνα σου εὐφραίνηται ἡ καρδία, καὶ ἀπόστρεψον ἀπὸ σοῦ ἔπονιδίστους λόγους. ¹² πανούργος κακῶν ἐπερχομένων ἀπεκρούβῃ, ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τίσουσιν. ¹³ ἀφελοῦ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, παρῆλθε γὰρ ὕβριστης, ὅστις τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται. ¹⁴ ὃς ἂν εὐλογῇ φίλον τοπρωτὶ μεγάλη τῇ φωνῇ, καταρωμένου οὐδὲν διαφέ-

ρειν δόξει. ¹⁵ σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὥσάντως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου. ¹⁶ Βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται. ¹⁷ σίδηρος σίδηρον ὀξύνει, ἀνὴρ δὲ παροξύνει πρόσωπον ἐταίρου. ¹⁸ ὃς φυτεύει σπὴν φάγεται τοὺς καρπούς αὐτῆς, ὃς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον τιμηθήσεται. ¹⁹ ὥσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις, οὕτως οὐδὲ αἱ διάνοιαι τῶν ἀνθρώπων. ²⁰ ἄδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλονται, ὥσ-αὐτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπλήστοι. βδέλυγμα κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμὸν, καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσση. ²¹ δοκίμιον ἀργυρίῳ καὶ χρυσῷ πύρρως, ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἐγκωμιάζοντων αὐτόν. καρδία ἀνόμου ἐκζητεῖ κακὰ, καρδία δὲ εὐθύς ζητεῖ γνώσιν. ²² ἐαν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμάζων, οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ. ²³ γνωστῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμνίου σου, καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου σαῖς ἀγέλαις. ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἰσχύς, οὐδὲ παραδίδωσιν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν. ²⁴ ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ γλωρῶν, καὶ κερεῖς πόαν, καὶ συναγε χόρτον ὀρεινόν, ἵνα ἔχῃς πρόβατα εἰς ἱματισμόν. τίμα πεδίον, ἵνα ὦσι σοι ἄρνες. ²⁵ υἱὲ πατ' ἐμοῦ ἔχεις ῥῆσεις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου, καὶ εἰς τὴν ζωὴν σῶν θεραπεπόντων.

Κ Ε Φ. ΚΗ'.

Φεύγει ἀσεβὴς μηδενὸς διώκοντος, δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέποιθε. ² δι' ἁμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται, ἀνὴρ δὲ πανούργος κατασφέσει αὐτάς. ³ ἀνδρεὸς ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ πτωχοὺς. ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελὴς, ⁴ οὕτως οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουν ἀσέβειαν, οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον περιβάλλουσιν ἑαυτοὺς τεύχος. ⁵ ἄνδρες κακοὶ οὐ συνήσουσι κρίμα, οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν κύριον συνήσουσιν ἐν παντί. ⁶ κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ πλουσίου ψευδοῦς. ⁷ φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός, ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν ἀτιμαί

μάξει πατέρα. ⁸ ὁ πληθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεονασμῶν, τῷ ἐλεῶντι πτωχοὺς συνάγει αὐτόν. ⁹ ὁ ἐκκλίνων τὸ οὖς αὐτοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμου, καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐρδέλυται. ¹⁰ ὃς πλανᾷ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ εἰς διαφθοράν αὐτὸς ἐμπεσεῖται, οἱ δὲ ἄνομοι διελύσονται ἀγαθὰ, καὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά. ¹¹ σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος, πένης δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ. ¹² διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεται δόξα, ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἄνθρωποι. ¹³ ὁ ἐπικαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὐδοκῶνται, ὁ δὲ ἐξηγούμενος ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται. ¹⁴ μακάριος ἀνὴρ ὃς καταπτῆσσει πάντα δι' εὐλάβειαν, ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς. ¹⁵ λέων πεινῶν καὶ λύκος διψῶν ὃς τυραννεῖ πτωχὸς ὢν ἔθνους πενιχροῦ. ¹⁶ βασιλεὺς ἐνδεὴς προσόδων μέγας συκοφάντης, ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν μακρὸν χρόνον ζήσεται. ¹⁷ ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόρου ὁ ἐγγυώμενος, φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ. παῖδενε υἱὸν καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ, οὐ μὴ ὑπακούσει ἔθνει παρανόμῳ. ¹⁸ ὁ πορευόμενος δικαίως βεβοήθηται, ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακῆσεται. ¹⁹ ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων, ὁ δὲ διώκων σχολὴν πλησθήσεται πενίας. ²⁰ ἀνὴρ ἀξιοπίστος πολλὰ εὐλογηθήσεται, ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται. ²¹ ὃς οὐκ αἰσχύνεται πρόσωπα δικαίων, οὐκ ἀγαθὸς, ὁ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα. ²² σπένδει πλουτεῖν ἀνὴρ βέλγητος, καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεῆμων κρατήσῃ αὐτοῦ. ²³ ὁ ἐλέγχων ἄνθρωπον ὁδοῦ χάριτας ἔξει μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτούντος. ²⁴ ὃς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἁμαρτάνειν, οὗτος κοινωνὸς ἐστὶν ἀνδρὸς ἀσεβοῦς. ²⁵ ἄπιστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῇ, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ κύριον ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσται. ²⁶ ὃς πέποιθε θρασείᾳ καρδίᾳ ὁ τοιοῦτος ἄφρων, ὃς δὲ πορεύεται σοφίᾳ σωθήσεται. ²⁷ ὃς δίδωσι πτωχοῖς οὐκ ἐνδεηθήσεται, ὃς δὲ

ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται. ²⁸ ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι, ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Κρείσσων ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλου, ἑξαπίνης γὰρ φλεγόμενου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἴσας. ² ἐγκοιμιάζωμένων δικαίων εὐφρανθήσονται λαοί, ἄρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες. ³ ἀνδρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ, ὃς δὲ ποιμαίνει πορνας ἀπολεῖ πλοῦτον. ⁴ βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησι χώραν, ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει. ⁵ ὃς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου, δίκτυον περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν. ⁶ ἁμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς, δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται. ⁷ ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς, ὁ δὲ ἀσεβὴς οὐ νοεῖ γνώσιν, καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάχει νοὺς ἐπιγνώμων. ⁸ ἄνδρες ἄνομοι ἐξέκαυσαν πόλιν, σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν. ⁹ ἀνὴρ σοφὸς κρίνει ἔθνη, ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος καταγελάται καὶ οὐ καταπτῆσσει. ¹⁰ ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μισοῦσιν ὅσιον, οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσι ψυχὴν αὐτοῦ. ¹¹ ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων, σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος. ¹² βασιλέως ὑπακούοντος λόγον ἄδικον, πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι. ¹³ δανειστοῦ καὶ χρεωφειλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων, ἐπισκοπὴν ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ κύριος. ¹⁴ βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος πτωχοὺς, ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται. ¹⁵ πληγαὶ καὶ ἐλέγχοι διδώσι σοφίαν, παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει γονεῖς αὐτοῦ. ¹⁶ πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἁμαρτίαι, οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται. ¹⁷ παῖδενε υἱὸν σου καὶ ἀναπαύσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου. ¹⁸ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ, ὁ δὲ φυλάσσει τὸν νόμον μακαριστός. ¹⁹ λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης σκληρὸς, ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται. ²⁰ ἐὰν ἴδῃς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις, γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον

μᾶλλον ὁ ἄφρων αὐτοῦ. ²¹ ὃς κατα-
 σπαταλᾷ ἐκ παιδὸς οἰκίτης ἔσται,
 ἔσχατον δὲ ὁδυνήσεται ἐφ' ἑαυτῶ.
²² ἀνὴρ θυμώδης ἐγείρει νεῖκος, ἀνὴρ
 δὲ ὀργίλος ἐξώρυσεν ἁμαρτίαν. ²³ ὕβρις
 ἄνδρα ταπεινοῦ, τοὺς δὲ ταπεινόφρο-
 νας ἐρείδει δόξη κύριος. ²⁴ ὃς μερίζεται
 κλέπτῃ, μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ἐὰν
 δὲ ὅρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ
 ἀναγγείλωσι, ²⁵ φοβηθέντες καὶ αἰ-
 σχυνθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκέλισθη-
 σαν, ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ κυρίῳ εὐφραν-
 θήσεται. ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσι σφάλ-
 μα, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότη
 σωθήσεται. ²⁶ πολλοὶ θεραπεύουσι
 πρόσωπα ἡγουμένων, παρὰ δὲ κυρίου
 γίνεται τὸ δίκαιον ἀνδρὶ. ²⁷ βδελύγμα
 δίκαιος ἀνὴρ ἀνδρὶ ἀδίκῳ, βδελύγμα
 δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα ὁδός. C. 31,
 10. γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὕρησι; τι-
 μιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἢ
 τοιαυτῇ. ¹¹ θαρσέῃ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδιά
 τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ἡ τοιαυτῇ καλῶν
 σκύλων οὐκ ἀπορήσει. ¹² ἐνεργεῖ γὰρ
 τῷ ἀνδρὶ εἰς ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον.
¹³ μνησμένη ἔρια καὶ λίνον ἐποίησεν
 εὐχορηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ¹⁴ ἐγέ-
 νετο ὡσεὶ ναὺς ἐμπορευομένη μακρό-
 θεν, συναγεῖ δὲ αὐτὴ τὸν βίον. ¹⁵ καὶ
 ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν, καὶ ἔδωκε βρώ-
 ματα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θερα-
 παίναις. ¹⁶ θεωρήσασα γεώργιον ἐπρία-
 το, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατ-
 ἐφύτευσε κτήμα. ¹⁷ ἀναζωσαμένη ἰσχυ-
 ρῶς τὴν ὀσφύν αὐτῆς ἤρεισε τοὺς βρα-
 χίονας αὐτῆς εἰς ἔργον. ¹⁸ καὶ ἐγεύσα-

το, ὅτι καλόν ἐστι τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ
 οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύγρος αὐτῆς ὅλην
 τὴν νύκτα. ¹⁹ τοὺς πῆχεις αὐτῆς ἐκτεί-
 νει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, τὰς δὲ χεῖρας
 αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἀτρακτον. ²⁰ χεῖρας
 δὲ αὐτῆς διήνοιξε πέννῃ, καρπὸν δὲ
 ἐξέτεινε πτωχῷ. ²¹ οὐ φροντίζει τῶν
 ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν που χο-
 ρίζῃ, πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδε-
 δυμένοι εἰσὶ. ²² δισσὰς χλαίνας ἐποίησε
 τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ δὲ βύσσου καὶ
 πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα. ²³ περι-
 βλεπτός δὲ γίνεται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐν
 πύλαις, ἡνίκα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ
 μετὰ τῶν γερόντων κατοίκων τῆς γῆς.
²⁴ σινδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδοτο περι-
 ζώματα τοῖς Χαναταίοις. ²⁵ στόμα
 αὐτῆς διήνοιξε προσεχόντως καὶ ἐνό-
 μως, καὶ τάξιν ἐστεύλατο τῇ γλώσσῃ
 αὐτῆς. ²⁶ ἰσχύν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύ-
 σατο, καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχά-
 ταις. ²⁷ στεγναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐ-
 τῆς, οὔτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγε. τὸ
 στόμα δὲ ἀνοίγει σοφῶς καὶ νομοθέ-
 σμως, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ²⁸ ἀνέ-
 στησε τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἐπλούτη-
 σαν, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσεν αὐτήν.
²⁹ πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλου-
 τον, πολλαὶ ἐποίησαν δύναμιν, σὺ δὲ
 ὑπέρεκισαι, ὑπερήρας πᾶσας. ³⁰ ψευ-
 δεῖς ἀρέσκειαί, καὶ μάταιον κάλλος
 γυναικὸς, γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖται,
 φόβον δὲ κυρίου αὐτὴ αἰνεῖτω. ³¹ δότε
 αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς, καὶ
 αἰνεῖσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ΚΕΦ. Α'.

Ῥήματα ἐκκλησιαστοῦ νιού Δαυὶδ
 βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ² μα-
 ταιότης ματαιότητων εἶπεν ὁ ἐκκλη-
 σιαστής, ματαιότης ματαιότητων, τὰ
 πάντα ματαιότης. ³ τίς περίσσεια τῷ
 ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ὧ
 μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον; ⁴ γενεὰ πορεύε-
 ται καὶ γενεὰ ἔρχεται, καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν
 αἰῶνα ἔστηκε. ⁵ καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος

καὶ δύνει ὁ ἥλιος καὶ εἰς τὸν τόπον
 αὐτοῦ ἔλκει. αὐτὸς ἀνατέλλων ἐκ
⁶ πορεύεται πρὸς Νότον καὶ κυκλοῖ
 πρὸς Βορρᾶν. κυκλοῖ κυκλῶν πορεύε-
 ται τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπὶ κύκλους αὐτοῦ
 ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα. ⁷ πάντες οἱ χεῖ-
 μαρροὶ πορεύονται εἰς τὴν θάλασσαν,
 καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἐμπληραμέ-
 νη. εἰς τὸν τόπον οὗ οἱ χεῖμαρροὶ πο-
 ρεῖονται, ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσι τοῦ
 πορευ-

πορευθῆναι. ⁸ πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι, οὐ δυνήσεται ἀνὴρ τοῦ λαλεῖν, καὶ οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὁρᾶν, καὶ οὐ πληρωθήσεται οὐς ἀπὸ ἀκροάσεως. ⁹ τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησόμενον. καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιηθισόμενον. καὶ οὐκ ἔστι πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον. ¹⁰ ὃς λαλήσει καὶ ἔρεῖ, ἴδε τοῦτο καινόν ἐστιν, ἥδη γερόνεν ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἔμπροσθεν ἡμῶν. ¹¹ οὐκ ἔστι μνήμη τοῖς πρώτοις, καὶ γε τοῖς ἐσχάτοις γενομένοις οὐκ ἔσται αὐτῶν μνήμη μετὰ τῶν γενησομένων εἰς τὴν ἐσχάτην. ¹² ἐγὼ ἐκκλησιαστής ἐγενόμην βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλῆμ. ¹³ καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι καὶ τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὅτι περισπασμὸν πονηρόν ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ. ¹⁴ εἶδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον. καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ¹⁵ διεστραμμένον οὐ δυνήσεται ἐπικοσμηθῆναι, καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται ἀριθμηθῆναι. ¹⁶ ἐλάλησα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου τῷ λέγειν, ἰδοὺ ἐγὼ ἔμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλῆμ. καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν. ¹⁷ καὶ καρδίᾳ μου εἶδεν πολλὰ, σοφίαν καὶ γνῶσιν, παραβολὰς καὶ ἐπιστήμην, ἔγνων ἐγὼ ὅτι καὶ γε τοῦτο ἔστι προαίρεσις πνεύματος. ¹⁸ ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλήθος γνώσεως, καὶ ὁ προστιθεὶς γνῶσιν προσθήσει ἀλλήματα.

Κ Ε Φ. Β'.

Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, δεῦρο δὴ περάσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ καὶ ἰδοὺ καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ² τῷ γέλωτι εἶπα περιφροᾶν, καὶ τῇ εὐφροσύνῃ τί τοῦτο ποιεῖς; ³ καὶ κατεσκεψάμην εἰ ἡ καρδίᾳ μου ἐλκύσει ὡς οἶνον τὴν σάρκα μου, καὶ καρδίᾳ μου ὠδήγησε ἐν σοφίᾳ καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνην, ἕως οὗ ἴδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὃ ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀριθμὸν

ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν. ⁴ ἔμεγάλυνα ποιήματά μου, ὠκοδόμησά μοι οἴκους, ἐφύτευσά μοι ἀμπελώνας, ⁵ ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους, καὶ ἐφύτευσά ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ. ⁶ ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα ξύλα. ⁷ ἐκτησάμην δούλους καὶ παιδίσκας, καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι, καὶ γε κτήσις βουκόλιου καὶ ποιμνίου πολλῇ ἐγένετό μοι ὑπὲρ πάντας τοὺς γενομένους ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλῆμ. ⁸ συνήγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ γε χρυσίον, καὶ περιουσιασμοὺς βασιλέων καὶ τῶν χωρῶν. ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἄδούσας, καὶ ἐντροφήματα υἱῶν ἀνθρώπων, οἶνοχόον καὶ οἶνοχόας. ⁹ καὶ ἔμεγαλύνθην καὶ προσέθηκα παρὰ πάντας τοὺς γενομένους ἀπὸ ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλῆμ, καὶ γε σοφία μου ἐστάθη μοι. ¹⁰ καὶ πᾶν ὃ ἤτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, οὐκ ἀφείλον ἀπ' αὐτῶν. οὐκ ἀπεκώλυσά τὴν καρδίαν μου ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης μου, ὅτι καρδίᾳ μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου, καὶ τοῦτο ἐγένετο μερὶς μου ἀπὸ παντὸς μόχθου μου. ¹¹ καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσι ποιήμασί μου οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου, καὶ ἐν μόχθῳ ᾧ ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν, καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος, καὶ οὐκ ἔστι περίσσεια ὑπὸ τὸν ἥλιον. ¹² καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν καὶ παραφορὰν καὶ ἀφροσύνην, ὅτι τίς ἀνθρώπος ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τῆς βουλῆς; τὰ ὅσα ἐποίησεν αὐτήν. ¹³ καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἔστι περίσσεια τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην, ὥς περίσσεια τοῦ φωτός ὑπὲρ τὸ σκότος. ¹⁴ τοῦ σοφοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότι πορεύεται, καὶ ἔγνων καὶ γε ἐγὼ ὅτι συνάντημα ἐν συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, ὥς συνάντημα τοῦ ἀφρονος καὶ γε ἐμοὶ συναντήσεται μοι, καὶ ἵνατί ἐσοφισάμην ἐγώ; περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης, διότι ὁ ἄφρων ἐκ περισσέματος λαλεῖ. ¹⁶ ὅτι οὐκ ἔστι ἡ μνήμη τοῦ σοφοῦ μετὰ τοῦ ἀφρονος

ἄφρονος εἰς τὸν αἰῶνα, καθότι ἤδη αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι τὰ πάντα ἐπέλησθη. καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφός μετὰ τοῦ ἄφρονος; ¹⁷ καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωὴν. ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμὲ τὸ ποίημα τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι πάντα ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ¹⁸ καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σὺν παντὶ μόχθῳ μου ὃν ἐγὼ κοπιῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμὲ. ¹⁹ καὶ τίς εἶδεν εἰ σοφός ἐσται ἢ ἄφρων; καὶ εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ὃ ἐμίσησα καὶ ὃ ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον; καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τὴν καρδίαν μου ἐν παντὶ μόχθῳ μου ὃ ἐμίσησα ὑπὸ τὸν ἥλιον, ²¹ ὅτι ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μόχθος αὐτοῦ ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρίᾳ. καὶ ἄνθρωπος ὢ οὐκ ἐμοχθήσεν ἐν αὐτῷ δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτοῦ, καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη, ²² ὅτι γίνεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ καὶ ἐν προαιρέσει καρδίας αὐτοῦ ὃ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον. ²³ ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἀληγμάτων καὶ θυμοῦ περισπασμός αὐτοῦ, καὶ γε ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ γε τοῦτο ματαιότης ἐστίν. ²⁴ οὐκ ἐστὶν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ, ὃ φάγεται καὶ ὃ πίεται καὶ ὃ δέξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ. καὶ γε τοῦτο εἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ²⁵ ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς πίεται πάρεξ αὐτοῦ; ²⁶ ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἔδωκεν σοφίαν καὶ γνώσιν καὶ εὐφροσύνην, καὶ τῷ ἁμαρτάνοντι ἔδωκεν περισπασμόν τοῦ προσθίνειν καὶ τοῦ συναγαγεῖν, τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

Κ Ε Φ. Γ'.

Τ οῖς πᾶσιν ὁ χρόνος καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ² καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν, καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτίλαι τὸ πεφυτευμένον. ³ καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι καὶ καιρὸς

τοῦ ἰάσασθαι, καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν. ⁴ καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γελάσαι, καιρὸς τοῦ κόψασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι. ⁵ καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους, καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήψεως. ⁶ καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι, καιρὸς τοῦ φυλάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν. ⁷ καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς τοῦ ῥάψαι, καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν. ⁸ καιρὸς τοῦ φιλεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι, καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς εἰρήνης. ⁹ τίς περισσεία τοῦ ποιούντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ; ¹⁰ εἶδον σὺν πάντα τὸν περισπασμόν, ὃν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ. ¹¹ τὰ σύμπαντα ἃ ἐποίησε καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ. καὶ γε σύμπαντα τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτῶν, ὅπως μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ ποίημα ὃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους. ¹² ἔγνων ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς, εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτοῦ. ¹³ καὶ γε πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται καὶ πίεται καὶ ἴδῃ ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, δόμα Θεοῦ ἐστίν. ¹⁴ ἔγνων ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς αὐτὰ ἐσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἐστὶ προσθίνειν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν ἀφελεῖν. καὶ ὁ Θεὸς ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹⁵ τὸ γενόμενον ἤδη ἐστί, καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι ἤδη γέγονε, καὶ ὁ Θεὸς ζητήσει τὸν διωκόμενον. ¹⁶ καὶ ἔτι εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβής. καὶ τόπον τοῦ δικαίου, ἐκεῖ ὁ εὐσεβής. ¹⁷ καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου. σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῇ κρινεῖ ὁ Θεός, ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι. ¹⁸ ἐκεῖ. εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, περὶ λαλιᾶς υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ Θεός, καὶ τοῦ δειξάιναι ὅτι αὐτοὶ κτήνη εἰσὶ. ¹⁹ καὶ γε αὐτοῖς συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους, συνάντημα ἐν αὐτοῖς. ὡς ὁ θάνατος του-

του, οὕτως καὶ ὁ θάνατος τούτου. καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσιν, καὶ τί ἐπε-
ρίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτῆ-
νος; οὐδέν. ὅτι πάντα ματαιότης. ²⁰ τὰ
πάντα εἰς τόπον ἓνα, τὰ πάντα ἐγέ-
νετο ἀπὸ τοῦ χοῦς, καὶ τὰ πάντα ἐπι-
στρέφει εἰς τὸν χοῦν. ²¹ καὶ τίς εἶδεν
πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ ἀνα-
βαίνει αὐτὸ ἄνω; καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ
κτῆνους, εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς
γῆν; ²² καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἔστι ἀγαθὸν
εἰ μὴ ὁ εὐφρανθῇται ὁ ἄνθρωπος ἐν
ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερίς αὐ-
τοῦ. ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τοῦ ἰδεῖν ἐν ᾧ
ἐὰν γένηται μετ' αὐτόν;

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ εἶδον συμ-
πάσας τὰς συκοφαντίας τὰς γενομένας
ὑπὸ τὸν ἥλιον. καὶ ἰδοὺ δάκρυον τῶν
συκοφαντουμένων, καὶ οὐκ ἔστιν αὐ-
τοῖς παρακαλῶν, καὶ ἀπὸ χειρὸς συ-
κοφαντούντων αὐτοῖς ἰσχυρῶς, καὶ οὐκ
ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν. ² καὶ ἐπή-
νεσα ἐγὼ σύμπαντας τοὺς τεθνηκότας
τοὺς ἥδη ἀποθανόντας ὑπὲρ τοὺς
ζῶντας, ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν.
³ καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους
ὅς τις οὐπω ἐγένετο, ὅς οὐκ εἶδε σὺν
πᾶν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν τὸ πεποιη-
μέγον ὑπὸ τὸν ἥλιον. ⁴ καὶ εἶδον ἐγὼ
σύμπαντα τὸν μόχθον, καὶ σύμπασαν
ἀνδρίαν τοῦ ποιήματος, ὅτι αὐτὸ ζῆ-
λος ἀνδρὸς ἀπὸ τοῦ ἐταίρου αὐτοῦ.
καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρε-
σις πνεύματος. ⁵ ὁ ἄφρων περιέβαλε
τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔφαγεν τὰς σάρ-
κας αὐτοῦ. ⁶ ἀγαθὸν πληρώμα δρα-
κῶς ἀναπαύσεως ὑπὲρ πληρώματα δύο
δρακῶν μόχθου καὶ προαίρεσεως πνεύ-
ματος. ⁷ καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ εἶδον
ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον. ⁸ ἔστιν εἷς,
καὶ οὐκ ἔστι δεύτερος. καὶ γε υἱὸς καὶ
γε ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ. καὶ οὐκ
ἔστι πειρασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐ-
τοῦ. καὶ γε ὀφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμ-
πίμπλεται πλούτου. καὶ τίς ἐγὼ μοχ-
θῶ, καὶ στερίσκω τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ
ἀγαθωσύνης; καὶ γε τοῦτο ματαιότης
καὶ περισπασμὸς πονηρὸς ἔστι. ⁹ ἀγα-
θοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἓνα, οἷς ἔστιν αὐ-
τοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν.

¹⁰ ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἷς ἐγχεῖ τὸν
μέτοχον αὐτοῦ. καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἐνί,
ὅταν πέσῃ καὶ μὴ ᾗ δεύτερος ἐγχεῖραι
αὐτόν. ¹¹ καὶ γε ἐὰν κοιμηθῶσιν δύο
καὶ θέρμῃ αὐτοῖς, καὶ ὁ εἷς ποῖς θερ-
μανθῇ; ¹² καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ
εἷς, οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ,
καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἐντρίον οὐ τα-
χέως ἀπορῶαγῇται. ¹³ ἀγαθὸς παῖς
πένης καὶ σοφὸς ὑπὲρ βασιλέα προ-
σβύτερον καὶ ἄφρονα, ὃς οὐκ ἔγνω
τοῦ προσέχειν ἔτι. ¹⁴ ὅτι ἐξ οἴκου τῶν
δεσμιῶν ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι.
ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη
πένης. ¹⁵ εἶδον σύμπαντας τοὺς ζῶντας
τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον
μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ δευτέρου, ὃς
στήσεται ἀντ' αὐτοῦ. ¹⁶ οὐκ ἔστι πε-
ρασμὸς τῷ παντὶ λαῷ τοῖς πᾶσιν οἱ
ἐγένοντο ἐμπροσθεν αὐτῶν. καὶ γε οἱ
ἔσχατοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐ-
τῷ, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ
προαίρεσις πνεύματος. ¹⁷ φύλαξον τὸν
πόδα σου ἐν ᾧ ἐὰν πορεύῃ εἰς οἶκον
τοῦ θεοῦ. καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν ὑπὲρ
δόμα τῶν ἀφρόνων θυσία σου, ὅτι οὐκ
εἰσὶν εἰδότες τοῦ ποιῆσαι κακόν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου, καὶ
καρδία σου μὴ ταχυνάτω τοῦ ἐξενέγ-
και λόγον πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
ὅτι ὁ θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σὺ
ἐπὶ τῆς γῆς. διὰ τοῦτο ἔτωσαν οἱ λό-
γοι σου ὀλίγοι. ² ὅτι παραγίνεται ἐνύ-
πνιον ἐν πλήθει πειρασμοῦ, καὶ φωνὴ
ἄφρονος ἐν πλήθει λόγων. ³ καθὼς
εὗξῃ εὐχὴν τῷ θεῷ, μὴ χρονίσῃς τοῦ
ἀποδοῦναι αὐτήν. ὅτι οὐκ ἔστι θέλη-
μα ἐν ἄφροσι. σὺ οὖν ὅσα ἐὰν εὗξῃ
ἀπόδος. ⁴ ἀγαθὸν τὸ μὴ εὗξασθαι σε
ἢ τὸ εὗξασθαι σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.
⁵ μὴ δῶς τὸ στόμα σου τοῦ ἐξαμαρτῆ-
σαι τὴν σάρκα σου, καὶ μὴ εὔπης πρὸ
προσώπου τοῦ θεοῦ, ὅτι ἀγνοία ἔστιν.
ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου,
καὶ διαφθείρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν
σου. ⁶ ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ μα-
ταιοτήτων καὶ λόγων πολλῶν, ὅτι σὺ
τὸν θεὸν φοβοῦ. ⁷ ἐὰν συκοφαντίαν
πένητος καὶ ἀρπαγὴν κρίματος καὶ δι-
καιοσύνης ἴδῃς ἐν χώρᾳ, μὴ θαυμάσῃς
ἐπὶ

ἐπὶ τῷ πράγματι. ὅτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ φυλάξαι, καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτοῖς. ⁸ καὶ περισσεῖα γῆς ἐπὶ παντὶ ἐστὶ βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου. ⁹ ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου. καὶ τίς ἡγάπησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γεννῆμα; καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ¹⁰ ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἐσθοντες αὐτήν. καὶ τί ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς; ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ. ¹¹ γλυκὺς ὕπνος τοῦ δούλου εἰ ὀλίγον, καὶ εἰ πολὺ φάγεται, καὶ τῷ ἐμπλησθέντι τοῦ πλουτήσαι. οὐκ ἐστὶ ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνώσαι. ¹² ἐστὶν ἀρρώστια ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, πλοῦτον φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτῷ, ¹³ καὶ ἀπολείπει ὁ πλοῦτος ἐκεῖνος ἐν περισπασμῷ πονηρῷ, καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐν χειρὶ αὐτοῦ οὐδέν. ¹⁴ καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστροῦς μητρὸς αὐτοῦ γυμνός, ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἦκε, καὶ οὐδὲν οὐ λήψεται ἐν μόχθῳ αὐτοῦ, ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ γε τοῦτο πονηρὰ ἀρρώστια. ὥσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται. καὶ τίς ἡ περισσεῖα αὐτοῦ ἢ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον; ¹⁶ καὶ γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἐν σκότει, καὶ ἐν πένθει, καὶ θυμῷ πολλῷ, καὶ ἀρρώστια, καὶ χόλῳ. ¹⁷ ἰδοὺ εἶδον ἐγὼ ἀγαθόν, ὃ ἐστὶ καλὸν τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ὥ ἔαν μοχθῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ ὧν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ γε πᾶς ἄνθρωπος ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξουσίασεν αὐτῷ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ, τοῦτο δόμα θεοῦ ἐστίν. ¹⁹ ὅτι οὐ πολλὰ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεός περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.

²⁰ Κ Ε Φ. ζ'.

Εστὶ πονηρία ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ πολλή ἐστὶ ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον. ² ἀνὴρ ὃς δώσει αὐτῷ ὁ θεός πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν, καὶ οὐκ ἐστὶ ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀπὸ

πάντων ὧν ἐπιθυμήσει, καὶ οὐκ ἐξουσίασει αὐτῷ ὁ θεός τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι ἄνθρωπος ξένος φάγεται αὐτὸν, τοῦτο ματαιότης καὶ ἀρρώστια πονηρὰ ἐστὶ. ³ ἔαν γεννήσῃ ἄνθρωπος ἑκατὸν, καὶ ἔτη πολλὰ ζήσεται, καὶ πληθὺς ὅτι ἐσονται αἱ ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ, καὶ ψυχὴ αὐτοῦ οὐ πλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης. καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, εἶπα, ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔκτρωμα. ⁴ ὅτι ἐν ματαιότητι ἦλθε, καὶ ἐν σκότει πορεύεται, καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται. ⁵ καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδεν, καὶ οὐκ ἐγνώ ἀναπαύσεις, τούτῳ ὑπὲρ τούτων. ⁶ καὶ ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν, μὴ οὐκ εἰς τόπον ἑνα πορεύεται τὰ πάντα; ⁷ πᾶς μόχθος ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ, καὶ γε ἡ ψυχὴ οὐ πληρωθήσεται. ⁸ ὅτι περισσεῖα τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα, διότι ὁ πένης οἶδε πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς. ⁹ ἀγαθὸν ὄραμα ὀφθαλμῶν ὑπερπορευόμενον ψυχῇ, καὶ γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. ¹⁰ εἴ τι ἐγένετο ἤδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐγνώσθη ὃ ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροτέρου ὑπὲρ αὐτόν. ¹¹ ὅτι εἰσὶν λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες ματαιότητα.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Τὶ περισδὸν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῇ ζωῇ, ἀριθμὸν ζωῆς ἡμερῶν ματαιότητος αὐτοῦ; καὶ ἐποίησεν αὐτὰ ἐν σκιά. ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ, τί ἐστὶ ὀπίσω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον; ² ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθόν, καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννησεως. ³ ἀγαθὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους ἢ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου. καθότι τοῦτο τέλος παντός ἀνθρώπου, καὶ ὃ ζῶν δώσει ἀγαθὸν εἰς καρδίαν αὐτοῦ. ⁴ ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα, ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπου ἀγαθυνθήσεται καρδία. ⁵ καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους, καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης. ⁶ ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπιτίμησιν σοφοῦ ὑπὲρ ἀνδρα ἀκούοντα ἄσμα ἀφρόνων. ⁷ ὡς

⁷ ὡς φωνὴ ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, οὕτως γέλωσ τῶν ἀφρόνων, καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ⁸ ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφόν, καὶ ἀπόλλυσι τὴν καρδίαν εὐγενείας αὐτοῦ. ⁹ ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ, ἀγαθὸν μακροθύμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι. ¹⁰ μὴ σπεύσῃς ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι, ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀναπαύσεται. ¹¹ μὴ εὔπης τί ἐγένετο, ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας, ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπληρώθησας περὶ τούτου. ¹² ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληρονομίας, καὶ περίσσεια τοῖς θεωροῦσιν τὸν ἥλιον. ¹³ ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιά ἀργυρίου, καὶ περίσσεια γνώσεως τῆς σοφίας ζωοποιήσῃ τὸν παρ' αὐτῆς. ¹⁴ ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι τίς δυνήσεται κοσμήσαι ὃν ἂν ὁ θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν; ¹⁵ ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶσιν ἡσυχίᾳ ζῆθι ἐν ἀγαθῷ καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας. ἴδε καὶ γε σὺν τούτῳ συμφῶνως τοῦτο ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ λαλιᾶς, ἵνα μὴ εὖρῃ ἄνθρωπος ὀπίσω αὐτοῦ οὐδέν. ¹⁶ σύμπαντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου. ἐστὶ δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐστὶν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ. ¹⁷ μὴ γίνου δίκαιος πολὺ, μηδὲ σοφίζου περὶ σοῦ, μήποτε ἐκπλαγῇς. ¹⁸ μὴ ἀσεβήσῃς πολὺ, καὶ μὴ γίνου σκληρὸς, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου. ¹⁹ ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαι σε ἐν τούτῳ, καὶ γε ἀπὸ τούτου μὴ μιάνῃς τὴν χεῖρά σου, ὅτι φοβούμενοι τὸν θεὸν ἐξελεύσεται τὰ πάντα. ²⁰ ἡ σοφία βοηθήσῃ τῷ σοφῷ ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντας τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει. ²¹ ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἐστὶ δίκαιος ἐν τῇ γῇ, ὃς ποιήσῃ ἀγαθὸν καὶ οὐχ ἁμαρτήσεται. ²² καὶ γε εἰς πάντας λόγους οὐς λαλήσουσιν ἀσεβεῖς, μὴ θῇς καρδίαν σου, ὅπως μὴ ἀκούσῃς τοῦ δούλου σου καταρωμένου σε. ²³ ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε, καὶ καθόδους πολλὰς κακώσῃ καρδίαν σου, ὅτι ὡς καὶ γε σὺ κατηράσω ἐτέρους. ²⁴ πάντα ταῦτα ἐπείρασεν ἐν σοφίᾳ. εἶπα, σοφισθήσομαι. ²⁵ καὶ αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν, καὶ βαθὺ βά-

θος, τίς εὖρήσει αὐτό; ²⁶ ἐκύνκλωσα ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γινῶναι καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ τοῦ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον, καὶ τοῦ γινῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην καὶ ὀχληρίαν καὶ περιφοράν. ²⁷ καὶ εὗρισκω ἐγὼ αὐτὴν καὶ ἐρῶ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον. σὺν τὴν γυναῖκα ἥτις ἐστὶ θῆρευμα, καὶ σαγῆναι καρδία αὐτῆς, δεσμός εἰς χεῖρας αὐτῆς. ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ἐξαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἁμαρτάνων συλληφθήσεται ἐν αὐτῇ. ²⁸ ἴδε τοῦτο εὖρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής. μία τῇ μιᾷ τοῦ εὖρεῖν λογισμὸν, ²⁹ ὃν ἐπεξήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ οὐχ εὖρον, καὶ ἄνθρωπον ἕνα ἀπὸ χιλίων εὖρον, καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὖρον. ³⁰ πλὴν ἴδε τοῦτο εὖρον, ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον εὖρῃ. καὶ αὐτοὶ ἐζητήσαν λογισμοὺς πολλοὺς. τίς οἶδε σοφούς, καὶ τίς οἶδε λύσιν ῥήματος;

Κ Ε Φ. Η'.

Σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀναιδὴς πρόσωπον αὐτοῦ μισηθήσεται. ² στόμα βασιλέως φύλαξον, καὶ περὶ λόγον ὁμοῦ θεοῦ μὴ σπουδάσῃς, ³ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ, μὴ στήῃ ἐν λόγῳ πονηρῷ, ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν θέλῃσῃ ποιήσῃ, ⁴ καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων, καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ποιεῖς; ⁵ ὁ φυλάσσων ἐντολὴν οὐ γνώσεται ῥῆμα πονηρὸν, καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφοῦ. ⁶ ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶ καιρὸς καὶ κρίσις, ὅτι γνώσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν. ⁷ ὅτι οὐκ ἐστι γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον, ὅτι καθὼς ἐσται, τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ; ⁸ οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι, τοῦ κωλύσαι σὺν τῷ πνεύματι. καὶ οὐκ ἐστὶν ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ θανάτου, καὶ οὐκ ἐστὶν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια τὸν παρ' αὐτῆς. ⁹ καὶ σύμπαν τοῦτο εἶδον, καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν τὸ ποίημα, ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον, τὰ ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος ἐν ἀνθρώπῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν. ¹⁰ καὶ τότε εἶδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας, καὶ ἐκ τοῦ ἁγίου. καὶ ἐπο-

ἐπορεύθησαν καὶ ἐπηνέβησαν ἐν τῇ πόλει, ὅτι οὕτως ἐποίησαν. καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ¹¹ ὅτι οὐκ ἔστιν γινόμενη ἀντίρροιοις ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχύ, διὰ τοῦτο ἐπληροφόρηθη καρδιά υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν αὐτοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν. ¹² ὃς ἡμαρτεν ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν. ὅτι καὶ γινώσκω ἐγὼ, ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεόν, ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ καὶ οὐ μακρυνεῖ ἡμέρας ἐν σκιά, ὃς οὐκ ἔστι φοβούμενος ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ. ¹⁴ ἔστι ματαιότης ἡ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν, καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων. εἶπα, ὅτι καὶ γε τοῦτο ματαιότης. ¹⁵ καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τῇ εὐφροσύνῃ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι εἰ μὴ φαγεῖν καὶ τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι. καὶ αὐτὸ συμπροσέσται αὐτῷ ἐν μόχθῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ, ὅσας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον. ¹⁶ ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ γνῶναι τὴν σοφίαν, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν τὸν πεποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ ὑπνον ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστι βλέπεω. ¹⁷ καὶ εἶδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐ δυνήσεται ἄνθρωπος τοῦ εὐρεῖν σὺν τὸ ποίημα τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον. ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τοῦ ζητῆσαι καὶ οὐχ εὐρήσῃ. καὶ γε ὅσα ἂν εἴπῃ σοφὸς τοῦ γνῶναι οὐ δυνήσεται τοῦ εὐρεῖν. ὅτι σύμπαν τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου, καὶ καρδιά μου σύμπαν εἶδε τοῦτο.

Κ Ε Φ. Θ'.

Ὡς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ θεοῦ, καὶ γε ἀγάπην καὶ γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος. τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν, ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν. ² συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ, τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ, καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ,

καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυσιάζοντι. ὡς ὁ ἀγαθὸς ὡς ὁ ἁμαρτάνων, ὡς ὁ ὀμνύων καθὼς ὁ τὸν ὄρκον φοβούμενος. ³ τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσιν. καὶ γε καρδιά υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ. καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν ζωῇ αὐτῶν καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς. ⁴ ὅτι τίς ὃς κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας; ἔστιν ἐλπίς ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν αὐτὸς ἀγαθὸς ὑπὲρ τὸν λείοντα τὸν νεκρὸν. ⁵ ὅτι οἱ ζῶντες γινώσκονται ὅτι ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσὶ γινώσκοντες οὐδέν. καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός, ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐτῶν. ⁶ καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν, καὶ γε μῖσος αὐτῶν, καὶ γε ζήλος αὐτῶν ἤδη ἀπώλετο. καὶ γε μερίς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐν παντὶ τῷ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον. ⁷ δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ τὸν ἄρτον σου, καὶ πίε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἶνόν σου, ὅτι ἤδη εὐδοκῆσεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματά σου. ⁸ ἐν παντὶ καιρῷ ἔστωσαν ἱμάτιά σου λευκά, καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλῇ σου μὴ ὑστερησάτω. ⁹ καὶ ἴδε ζῶν μετὰ γυναῖκός ἧς ἠγάπησας πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου, τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι αὐτὸ μερίς σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σου ὃ σὺ μόχθησας ὑπὸ τὸν ἥλιον. ¹⁰ πάντα ὅσα ἂν εὐρῇ ἡ χεὶρ σου τοῦ ποιῆσαι, ὡς ἡ δύναμις σου ποίησον, ὅτι οὐκ ἔστι ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶσις καὶ σοφία ἐν ἄδῃ, ὅπου σὺ πορεύῃ ἐκεῖ. ¹¹ ἐπέστρεψα καὶ εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι οὐ τοῖς κούφοις ὁ δρόμος, καὶ οὐ τοῖς δυνατοῖς ὁ πόλεμος, καὶ γε οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος, καὶ γε οὐ τοῖς συνετοῖς πλοῦτος, καὶ γε οὐ τοῖς γινώσκουσι χάρις, ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντήσεται σὺμπασιν αὐτοῖς. ¹² ὅτι καὶ γε καὶ οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν ἀμφιβλήστρῳ κακῷ, καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι. ὡς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς καιρὸν πονηρὸν, ὅταν ἐπιτέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω. ¹³ καὶ γε τοῦτο εἶδον

σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ μεγάλη ἐ-
στὶ πρὸς μέ. ¹⁴ πόλις μικρὰ καὶ ἄνδρες
ἐν αὐτῇ ὀλίγοι καὶ ἔλθῃ ἐπ' αὐτὴν
βασιλεὺς μέγας καὶ κυκλώσῃ αὐτήν,
καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακας
μεγάλους. ¹⁵ καὶ εὖρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα
πένητα σοφόν, καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν
πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἄνθρω-
πος οὐκ ἐμνήσθη σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ
πένητος ἐκείνου. ¹⁶ καὶ εἶπα ἐγὼ, ἀ-
γαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν. καὶ σοφία
τοῦ πένητος ἐξουθενωμένη, καὶ οἱ λό-
γοι αὐτοῦ οὐκ εἰσακουόμενοι. ¹⁷ λόγοι
σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται ὑπὲρ
κράυγην ἐξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.
¹⁸ ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκευὴ πολέμου.
καὶ ἁμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγαθω-
σύνην πολλήν.

Κ Ε Φ. Ι'.

Μυῖα θανατοῦσαι σαπριοῦσι σκευ-
ασίαν ἐλαίου ἡδύσματος. τίμιον ὀλί-
γον σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης με-
γάλην. ² καρδιά σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐ-
τοῦ, καὶ καρδιά ἀφρονος εἰς ἀριστε-
ρὸν αὐτοῦ. ³ καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄ-
φρων πορεύηται, καρδιά αὐτοῦ ὑστε-
ρήσει, καὶ ἂ λογιέται πάντα ἀφροσύ-
νῃ ἐστίν. ⁴ ἔὰν πνεῦμα τοῦ ἐξουσια-
ζοντος ἀνάβῃ ἐπὶ σέ, τόπον σου μὴ ἄ-
φῃς, ὅτι ἴαμα καταπαύσει ἁμαρτίας
μεγάλας. ⁵ ἔστι πονηρία ἣν εἶδον ὑπὸ
τὸν ἥλιον, ὡς ἀκούσιον ἐξηλθεν ἀπὸ
προσώπου ἐξουσιαζόντος. ⁶ ἐδόθη ὁ
ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις, καὶ πλού-
σιοι ἐν ταπεινῷ καθίσονται. ⁷ εἶδον
δούλους ἐφ' ἵππους, καὶ ἄρχοντας
πορευομένους ὡς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς.
⁸ ὁ οὐρύσπων βόθρον, εἰς αὐτὸν ἐμπε-
σεῖται, καὶ καθαιροῦντα φραγμὸν δῆ-
ξεται αὐτὸν ὄφιν. ⁹ ἐξαίρων λίθους
διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς. σχίζων ξύ-
λα κινδυνεύει ἐν αὐτοῖς. ¹⁰ ἔὰν ἐκ-
πέσῃ τὸ σιδήριον, καὶ αὐτὸς πρόςω-
πον ἐτάραξε. καὶ δυνάμεις δυναμώσει,
καὶ περισσεα τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφία.
¹¹ ἔὰν δάκῃ ὄφιν ἐν οὐ ψιθυρισμῷ,
καὶ οὐκ ἔστι περισσεα τῷ ἐπάρχοντι.
¹² λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις, καὶ
χείλη ἀφρονος καταποντιοῦσιν αὐτόν.
¹³ ἀρχὴ λόγων στόματος αὐτοῦ ἀφρο-
σύνη, καὶ ἐσχάτη στόματος αὐτοῦ πε-

ριφέρεια πονηρὰ, ¹⁴ καὶ ὁ ἄφρων
πληθύνει λόγους. οὐκ ἔγνω ἄνθρω-
πος τί τὸ γενόμενον, καὶ τί τὸ ἐσόμε-
νον, ὅτι ὀπίσω αὐτοῦ τίς ἀναγγελεῖ
αὐτῷ; ¹⁵ μόχθος τῶν ἀφρόνων κα-
κώσει αὐτοὺς, ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευ-
θῆναι εἰς πόλιν. ¹⁶ οὐαὶ σοι πόλις ἣς
ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος, καὶ οἱ ἄρ-
χοντές σου προῶ ἐσθίουσιν. ¹⁷ μακα-
ρία σὺ γῆ, ἣς ὁ βασιλεὺς σου υἱὸς ἐ-
λευθέρων, καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρὸς
καιρὸν φάγονται ἐν δυνάμει, καὶ οὐκ
αἰσχυνθήσονται. ¹⁸ ἐν ὀκνηρίαις τα-
πεινωθήσεται ἡ δόκωσις, καὶ ἐν ἀργίᾳ
χειρῶν στάξει ἡ οἰκία. ¹⁹ εἰς γέλωτα
ποιοῦσιν ἄρτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον
τοῦ εὐφρανθῆναι ζώντας, καὶ τοῦ ἄρ-
γυρίου ταπεινώσει ἐπακούσεται τὰ
πάντα. ²⁰ καὶ γε ἐν συνειδῇσει σου
βασιλέα μὴ καταράσῃ, καὶ ἐν ταμιεί-
οις κοιτώνων σου μὴ καταράσῃ πλού-
σιον. ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποί-
σει τὴν φωνήν σου, καὶ ὁ ἔχων τὰς
πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον σου.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Απόστειλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρός-
ωπον τοῦ ὕδατος, ὅτι ἐν πληθί ἡμε-
ρῶν εὐρήσεις αὐτόν. ² δὸς μερίδα τοῖς
ἐπτά, καὶ γε τοῖς ὀκτώ, ὅτι οὐ γινώ-
σκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν.
³ ἔὰν πλησθῶσι τὰ νέφη ὑετοῦ, ἐπὶ
τὴν γῆν ἐκχέουσιν. καὶ ἔὰν πέσῃ ξύ-
λον ἐν τῷ Νότῳ, καὶ ἔὰν ἐν τῷ Βορ-
ρᾷ, τόπῳ οὐ πεσεῖται τὸ ξύλον, ἐκεῖ
ἔσται. ⁴ τηρῶν ἄνεμον οὐ σπείρει, καὶ
βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει.
⁵ ἐν οἷς οὐκ ἔστι γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς
τοῦ πνεύματος. ὡς ὅστις ἐν γαστρὶ
κυφοροῦσης, οὕτως οὐ γνῶσῃ τὰ
ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅσα ποιήσῃ τὰ
σύμπαντα. ⁶ ἐν τῷ προῶ σπείρον τὸ
σπέρμα σου, καὶ ἐν ἐσπέρῃ μὴ ἀφέτω
ἡ χεὶρ σου, ὅτι οὐ γινώσκεις ποῶν
στοιγήσῃ ἡ τοῦτο ἢ τοῦτο, καὶ ἔὰν τὰ
δύο ἐπιτοαντὸ, ἀγαθὰ. ⁷ καὶ γλυκὺ
τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς
τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον. ⁸ ὅτι καὶ
ἔὰν ἔτη πολλὰ ζῆσεται ὁ ἄνθρωπος,
ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται, καὶ
μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους,
ὅτι πολλαὶ ἔσονται. πᾶν τὸ ἐρχόμενον
μα-

ματαιότης. ⁹ εὐφραίνου νεανίσκε ἐν νεότητί σου, καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου, καὶ περιπάτει ἐν ὁδοῖς καρδίας σου ἄμωμος, καὶ μὴ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου. καὶ γινῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ θεὸς ἐν κρίσει. ¹⁰ καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου, καὶ πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρκός σου, ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἀνοία ματαιότης.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ μνήσθητι τοῦ κτίσαντός σε ἐν ἡμέραις νεότητός σου, ἕως ὅτου μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας. καὶ φθάσουσιν ἔτη ἐν οἷς ἔρεις, οὐκ ἔστι μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα. ² ἕως οὗ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες, καὶ ἐπιστρέψουσιν τὰ νέφη ὀπίσω τοῦ ὕετοῦ. ³ ἐν ἡμέρᾳ ἧ' ἐὰν σαλευθῶσι φύλακες τῆς οἰκίας, καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνάμεως, καὶ ἤρρησαν αἱ ἀληθύναι ὅτι ὠλιγώθησαν, καὶ σκοτάσουσιν αἱ βλῆπουσιν ἐν ταῖς ὁπαῖς. ⁴ καὶ κλείσουσιν θύρας ἐν ἀγορᾷ, ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς τῆς ἀληθείας. καὶ ἀναστήσεται εἰς φωνὴν τοῦ στρουθίου, καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες τοῦ ἄσματος. ⁵ καὶ εἰς τὸ ὕψος ὄψονται, καὶ θαύμιοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον, καὶ παχυνθῇ ἡ

ἀκρίς, καὶ διασκορπισθῇ ἡ κάππαρις, ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ, καὶ ἐκύνλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι. ⁶ ἕως ὅτου μὴ ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου καὶ συντριβῇ τὸ ἀνθέμιον τοῦ χρυσίου, καὶ συντριβῇ ὕδρία ἐπὶ τῇ πηγῇ, καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὸν λάκκον, ⁷ καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὥς ἦν, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν θεὸν ὃς ἐδόκεν αὐτό. ⁸ ματαιότης ματαιότητων εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής, τὰ πάντα ματαιότης. ⁹ καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο ἐκκλησιαστής σοφὸς, ὅτι ἐδίδαξε γινῶσιν σὺν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οὗς ἐξιχνιάσεται κόσμιον παραβολῶν. ¹⁰ πολλὰ ἐζητήσεν ἐκκλησιαστής τοῦ εὑρεῖν λόγους θελήματος, καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος λόγους ἀληθείας. ¹¹ λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα, καὶ ὡς ἧλοι πεφυτευμένοι, οἱ παρὰ τῶν συνθεμάτων ἐδόθησαν ἐκ ποιμένος ἐνός. ¹² καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν νιέ μου φύλαξαι, τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ, οὐκ ἔστι περασμός, καὶ μελέτη πολλή κόπωσις σαρκός. ¹³ τέλος λόγου, τὸ πᾶν ἄκουε. τὸν θεὸν φοβοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε. ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος. ¹⁴ ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ θεὸς ἄξει ἐν κρίσει, ἐν παντί παρεωραμένῳ ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν.

Α Σ Μ Α.

Κ Ε Φ. Α'.

Ασμα ἁσμάτων, ὃ ἔστι Σαλωμών. ² φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ. ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἶνον, ³ καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα. μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομα σου. διὰ τοῦτο νεανίδες ἠγάπησάν σε, ⁴ εἰλκυσάν σε. ὀπίσω σου εἰς ὁσμὴν μύρων σου δραμοῦμεν. εἰζήνεγκέ με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ. ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοί. ἀγαπήσομεν μαστούς σου ὑπὲρ οἶνον. εὐθύτης ἠγάπησέ σε. ⁵ μέλαινα εἰμι ἐγὼ καὶ καλὴ θυγατέρα Ἰερουσαλὴμ, ὡς σκηνώματα Κηθάρ, ὡς δέυ-

ρεις Σαλωμών. ⁶ μὴ βλέψητέ με ὅτι ἐγὼ εἰμι μελανωμένη, ὅτι παρεβλήψέν με ὁ ἥλιος, υἱοὶ μητρὸς μου ἔμαχέσαντο ἐν ἐμοί. ἔθεντό με φυλάκισαν ἐν ἀμπελώσιν, ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα. ⁷ ἀπαγγεῖλόν μοι ὅν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου, ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρίᾳ, μήποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλαις ἐταίρων σου. ⁸ ἐὰν μὴ γινῶς σεαυτὴν ἢ καλὴ ἐν γυναίξιν, ἐξέλθε σὺ ἐν πτέραις τῶν ποιμνίων, καὶ ποιμαίνει τὰς ἐρίφους σου ἐπὶ σκηνώμασι τῶν ποιμένων. ⁹ τῇ ἵππῳ μου ἐν ἄρμασι Φαρωῶ ὁμοιώσά σε ἡ πλησίον μου. ¹⁰ τί ὠραιώ-

ὠραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγό-
ρος, τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκος; ¹¹ ὁ-
μοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι μετὰ
στιγμάτων τοῦ ἀργυρίου, ¹² ἕως οὗ ὁ
βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ. γάρδος
μου ἔδωκεν ὁσμὴν αὐτοῦ. ¹³ ἀπόδεσμος
τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἔμοι, ἀνα-
μέσον τῶν μαστῶν μου ἀνλισθήσεται.
¹⁴ βότρους τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου
ἔμοι, ἐν ἀμπελῶσιν Ἑγγαδδί. ¹⁵ ἰδοὺ
εἴ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἴ καλὴ.
ὀφθαλμοί σου περιστεραί. ¹⁶ ἰδοὺ εἴ
καλὸς ἀδελφιδός μου, καὶ γε ὠραῖος
πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος, ¹⁷ δοκοὶ οἷ-
κων ἡμῶν κέδροι, φατνώματα ἡμῶν
κυπρίσσοι.

Κ Ε Φ. Β'.

¹ Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου, κρίνον τῶν
κοιλιάδων. ² ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκαν-
θῶν, οὕτως ἡ πλησίον μου ἀναμέσον
τῶν θυγατέρων. ³ ὡς μῆλον ἐν τοῖς
ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, οὕτως ἀδελφιδός
μου ἀναμέσον τῶν υἱῶν. ἐν τῇ σκιά
αὐτοῦ ἐπεθύμησα, καὶ ἐκάθισα, καὶ
καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.
⁴ εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου, τά-
ξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην. ⁵ στηρίσατέ με
ἐν μηροῖς, στοιβάσατέ με ἐν μῆλοις,
ὅτι τρωσμένη ἀγάπης ἐγώ. ⁶ εὐώνυ-
μος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ
ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεταιί με. ⁷ ὥρ-
κισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ ἐν
δυναμέσι καὶ ἐν ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ.
ἐὰν ἐγείρωτε καὶ ἐξεγείρωτε τὴν ἀγάπην
ἕως οὗ θελήσῃ. ⁸ φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου,
ἰδοὺ οὗτος ἦκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη,
διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς. ⁹ ὁμοίος
ἐστὶν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι ἢ νε-
βρῶ ἑλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ. ἰδοὺ
οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν, παρα-
κύπτων διὰ τῶν θυρίδων, ἐκκύπτων
διὰ τῶν δικτύων. ¹⁰ ἀποκρίνεται ἀδελ-
φιδός μου, καὶ λέγει μοι. ἀνάστα, ἔλθ' ἐ-
ν πλησίον μου, καλὴ μου, περιστερά
μου. ¹¹ ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρήλθεν,
ὁ ὑετός ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῶ.
¹² τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῇ, καιρὸς τῆς
τομῆς ἔφθακεν, φωνὴ τῆς τρυγοῦς
ἤκουσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. ¹³ ἡ συκὴ ἐξ-
ηνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς, αἱ ἄμπελοι
κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὁσμὴν. ἀνάστα, ἔλ-

θ' ἐν πλησίον μου, καλὴ μου, περιστε-
ρά μου. καὶ ἔλθ' ἐν περιστερά μου,
ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας, ἐχόμενα τοῦ προ-
τειχίσματος. δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου,
καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνὴν σου, ὅτι
ἡ φωνὴ σου ἠδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου
ὠραῖα. ¹⁵ πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας μι-
κροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας, καὶ αἱ
ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσιν. ¹⁶ ἀδελ-
φιδός μου ἔμοι, καὶ γὰρ αὐτῶ. ὁ ποι-
μαίων ἐν τοῖς κρίνοις, ¹⁷ ἕως οὗ δια-
πνεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κινήθωσιν αἱ
σκιαί. ἀποστρέψον, ὁμοιώθητι σὺ
ἀδελφιδέ μου τῶ δόρκωνι ἢ νεβρῶ
ἐλάφων ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.

Κ Ε Φ. Γ'.

¹ Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν ἐζήτησα ὃν
ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου. ἐζήτησα αὐτόν,
καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν. ἐκάλεσα αὐτόν,
καὶ οὐχ ὑπήκουσέ μου. ² ἀναστήσομαι
δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ
ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου. ἐζή-
τησα αὐτόν, καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν.
³ εὐρόσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦν-
τες ἐν τῇ πόλει. μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυ-
χή μου ἴδετε; ⁴ ὡς μικρόν ὅτε παρήλ-
θον ἀπ' αὐτῶν, ἕως οὗ εὔρον ὃν ἠγά-
πησεν ἡ ψυχὴ μου. ἐκράτησα αὐτόν
καὶ οὐκ ἀφῆκα αὐτόν, ἕως οὗ εἰσῆγα-
γον αὐτόν εἰς οἶκον μητρός μου, καὶ
εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με. ⁵ ὥρ-
κισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ ἐν
ταῖς δυναμέσι, καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι
τοῦ ἀγροῦ. ἐὰν ἐγείρωτε καὶ ἐξεγείρωτε
τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ. ⁶ τίς αὕτη
ἢ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ὡς
στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη σμύρναν
καὶ λίβανον ἀπὸ παντῶν κονιορτῶν
μυρεψοῦ; ⁷ ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλω-
μῶν, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς
ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ. ⁸ πάντες κατ-
έχοντες ῥομφαίαν, δεδιδραγμένοι πόλε-
μον. ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρόν
αὐτοῦ ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί. ⁹ φορεῖον
ἐποίησεν ἑαυτῶ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν
ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου. ¹⁰ στύλους
αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον, καὶ ἀνέκλι-
τον αὐτοῦ χρύσεον. ἐπίβασις αὐτοῦ
πορφυρᾶ, ἐντὸς αὐτοῦ λιθόστρωτον,
ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλὴμ.

¹¹ θυγατέρες Σιών ἐξέλθατε καὶ ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών, ἐν τῷ στεφάνῳ ὃ ἑστεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

Ἰδοὺ εἰ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἰ καλὴ. ὀφθαλμοί σου περιττεραί, ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου. τρίχωνά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. ² ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς. ³ ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου, καὶ ἡ καλιά σου ὠραία, ὡς λέπυρον ῥοᾶς μῆλόν σου ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεώς σου. ⁴ ὡς πύργος Δαυὶδ τράχηλός σου, ὃ ὠκνοδομημένος εἰς Θαλπιῶθ. χίλιοι θυρεοὶ κρέμονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν. ⁵ δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ δορκάδος οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις, ὥς οὐ διαπνέσῃ ἡμέρα καὶ κινήθωσιν αἱ σκιαί. πορεύσομαι ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου. ⁷ ὅλη καλὴ εἰ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί. ⁸ δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου. ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως. ἀπὸ κεφαλῆς Σανὶρ καὶ Ερμών, ἀπὸ μανδρῶν λέοντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων. ⁹ ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφὴ μου νύμφη. ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλων σου. ¹⁰ τί ἐκαλλιώθησαν μαστοὶ σου ἀδελφὴ μου, νύμφη; τί ἐκαλλιώθησαν μαστοὶ σου ἀπὸ οἴνου, καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα ἀρώματα; ¹¹ κηρίον ἀποστάζουσι χεῖλη σου νύμφη. μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου. καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου, ὡς ὁσμὴ Λιβάνου. ¹² κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφὴ μου, νύμφη. κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη. ¹³ ἀποστολαὶ σου παραδεισος ῥοῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρῶν, κύπροι μετὰ νάρδων. ¹⁴ νάρδος καὶ κρόκος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου. σμύρνα ἀλῶθ, μετὰ πάντων πρώτων μύρων, ¹⁵ πηγὴ

κῆπου καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου. ¹⁶ ἐξεγέρθητι Βορῶα, καὶ ἔρχου Νότε, καὶ διαπνευσον κῆπόν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου.

ΚΕΦ. Ε'.

Καταβῆτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ, καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρῶν αὐτοῦ. ἐξῆλθον εἰς κῆπόν μου ἀδελφὴ μου νύμφη. ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου, ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου. ἐπίον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου. φάγετε πλήσιοι καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε ἀδελφοί. ² ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ καρδιά μου ἀγρυπνεῖ. φωνὴ ἀδελφίδου μου κρούει ἐπὶ τὴν θύραν. ἀνοίξόν μοι ἡ πλησίον μου ἀδελφὴ μου, περιστέρα μου τελεία μου. ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου, καὶ οἱ βόστρυχοί μου ψεκᾶδων νυκτός. ³ ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσομαι αὐτόν; ἐνψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ αὐτούς; ⁴ ἀδελφιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀπῆς, καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν. ⁵ ἀνέστην ἐγὼ ἀνοίξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου, χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν, δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλειθροῦ. ⁶ ἤνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου. ἀδελφιδός μου παρήλθε. ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ. ἐξήτησα αὐτόν καὶ οὐχ εὑρον αὐτόν. ἐκάλεσα αὐτόν καὶ οὐχ ὑπήκουσέ μου. ⁷ εὑροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει. ἐπάταξάν με, ἔτραυματίσάν με. ἦσαν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων. ⁸ ὥρκισα ἡμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ. ἔαν εὑρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγεῖλητε αὐτῷ; ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ εἰμι. ⁹ τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφίδου ἡ καλὴ ἐν γυναιξί; τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφίδου, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς; ¹⁰ ἀδελφιδός μου λευκὸς καὶ πυρρὸς ἐκλελογισμένος ἀπὸ μυριάδων. ¹¹ κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσῖον κεφαλῆς, βόστρυχοι αὐτοῦ ἔλαται, μέλατες ὡς κόραξ. ¹² ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραί ἐπὶ πληρώματα ὕδατων λελουσμένοι ἐν γάλακτι.

κτι, καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα. ¹³ σι-
γόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος
φύουσαι μυρεψικά, χεῖλη αὐτοῦ κρίνα
στάζοντα σμίοναν πλήρη. ¹⁴ χεῖρες
αὐτοῦ τορεῦται χρυσαὶ πεπληρωμέναι
Θαυσίς. κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάν-
τινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου. ¹⁵ κνήμαι
αὐτοῦ στύλοι μαρμαρίνοι τεθεμελιω-
μένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς. εἶδος αὐτοῦ
ὡς Αἰβανός ἐκλεκτός ὡς κέδροι. ¹⁶ φά-
ρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὅλος ἐπι-
θυμία. οὗτος ἀδελφιδός μου καὶ οὗτος
πλησίον μου θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.
¹⁷ ποῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου ἢ
καλὴ ἐν γυναιξίν; ποῦ ἀπέβλεπεν ὁ
ἀδελφιδός σου; καὶ ζητήσωμεν αὐτὸν
μετὰ σοῦ.

Κ Ε Φ. ζ'.

Ἀδελφιδός μου κατέβη εἰς κῆπον αὐ-
τοῦ εἰς φιάλας τοῦ ἀρώματος ποιμαί-
νειν ἐν κήποις, καὶ συλλέγειν κρίνα.
² ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἀδελφι-
δός μου ἔμοι, ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρί-
νοις. ³ καλὴ εἶ ἢ πλησίον μου, ὡς εὐ-
δοκία, ὡραία ὡς Ἱερουσαλήμ, θάμβος
ὡς τεταγμένοι. ⁴ ἀπόστρεψον ὀφθαλ-
μούς σου ἀπεναντίον μου, ὅτι αὐτοὶ
ἀνεπτέρωσάν με. τρίχωμά σου ὡς ἀγέ-
λαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ
τοῦ Γαλααδ. ⁵ ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι
τῶν κεκαρμένων, αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ
τοῦ λουτροῦ. αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς. ὡς
σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου, καὶ
ἡ λαλία σου ὡραία. ⁶ ὡς λέπυρον τῆς
ῥοᾶς μῆλόν σου ἔκτος τῆς σιωπῆσεως
σου. ⁷ ἐξήκοντα εἰσὶ βασιλίσσαι καὶ
ὀγδοήκοντα παλλακαί, καὶ νεάνιδες ὧν
οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ⁸ μία ἔστι περι-
στερά μου τελεία μου, μία ἔστι τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς, ἐκλεκτὴ ἔστι τῇ τεκούσῃ
αὐτῇ. εἶδον αὐτὴν θυγατέρες καὶ
μακαριοῦσαν αὐτὴν, βασιλίσσαι καὶ γε
παλλακαὶ καὶ αἰνέσουσιν αὐτήν. ⁹ τίς
αὕτη ἢ ἐκκύνπτουσα ὥσπερ ὀρθρος, καλὴ
ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος, θάμβος
ὡς τεταγμένοι; ¹⁰ εἰς κῆπον καρύας
κατέβην ἰδεῖν ἐν γεννήμασι τοῦ χειμᾶ-
ρος, ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος, ἐξήν-
θησαν αἱ ῥοαί. ἐκεῖ δώσω τοὺς μα-
στοὺς μου σοί. ¹¹ οὐκ ἔγνων ἢ ψυχὴ μου.

ἔθετό με ἄρωματα Ἀμιναδάβ. ¹² ἐπίστρε-
στρεφε ἐπίστρεφε ἢ Σουναμίτις. ἐπί-
στρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Τί ὤψεσθε ἐν τῇ Σουναμίτιδι; ἢ ἐρ-
χομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.
¹ ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑπο-
δήμασί σου θύγατερ Ναδάβ. ὀνυμοὶ
μηρῶν ὅμοιοι ὀρμίσκοις, ἔργον τεχνί-
του. ² ὀμφαλός σου κρατὴρ τορευτός,
μὴ ὑστεροῦμενος κράμα. κοιλία σου
θημωνία σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις.
³ δύο μαστοὶ σου, ὡς δύο νεβροὶ δίδυ-
μοὶ δορκάδος. ⁴ ὁ τραχύλος σου ὡς
πύργος ἐλεφάντινος. οἱ ὀφθαλμοὶ σου
ὡς λίμναι ἐν Ἑσβῶν, ἐν πύλαις θυ-
γατρὸς πολλῶν. μυκτὴρ σου ὡς πύρ-
γος τοῦ Αἰβάνου σκοπεύων πρόσωπον
Λαμασκοῦ. ⁵ κεφαλὴ σου ἐπὶ σὲ ὡς
Καρυήλος, καὶ πλόκιον κεφαλῆς σου
ὡς πορφύρα. βασιλεὺς δεδεμένος ἐν
παρὰδρομαῖς. ⁶ τί ὡραιώτης, καὶ τί
ἡδύνθης ἀγάπῃ; ἐν τρυφαῖς σου ⁷ τοῦ-
το μέγεθός σου. ὡμοιώθης τῷ φοι-
νικί, καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βοτρυσιν.
⁸ εἶπα, ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι,
κρατήσω τῶν ὕψων αὐτοῦ. καὶ ἔσον-
ται δὴ μαστοὶ σου, ὡς βότρυες τῆς
ἀμπέλου. καὶ ὁσμὴ ῥινόσ σου, ὡς μῆ-
λα. ⁹ καὶ ὁ λάρυγξ σου, ὡς οἶνος ὁ
ἀγαθός. πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου
εἰς εὐθύτητα, ἐκανούμενος χεῖλεσί μου
καὶ ὁδοῦσιν. ¹⁰ ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
καὶ ἐπ' ἐμὲ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ. ¹¹ ἔλθε
ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν.
αὐλισθῶμεν ἐν κόμαις. ¹² ὀρθρίσωμεν
εἰς ἀμπέλωνας. ἴδωμεν εἰ ἦνθησεν ἡ
ἀμπελος. ἦνθησεν ὁ κυπρισμός. ἦνθη-
σαν αἱ ῥοαί. ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς
μου σοί. ¹³ οἱ μανδραγόροι ἔδωκαν
ὀσμὴν. καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα
ἀκροόδονα νέα πρὸς παλαιὰ ἀδελφιδέ
μου ἐτήρησά σοι.

Κ Ε Φ. Η'.

Τίς δώῃ σε ἀδελφιδέ μου θηλάζοντα
μαστοὺς μητρὸς μου; εὐροῦσά σε ἔξω
φιλήσω σε, καὶ γε οὐκ ἐξουθενώσουσί
μοι. ² παραλήψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς
οἶκον μητρὸς μου καὶ εἰς ταμίον τῆς
συλλαβουσης με. ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου
τοῦ μυρεψικοῦ, ἀπὸ νέματος ῥοῶν
μου.

μου. ³ εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεται με. ⁴ ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἀγροῦ. ἐὰν ἐξερίητε καὶ ἐὰν ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ. ⁵ τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη; ἐπιστηρίζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς; ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε. ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ μήτηρ σου, ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ τεκούσα σε. ⁶ θές με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου. ὅτι κραταῖα ὡς θάνατος ἀγάπη. σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος. περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρὸς φλόγες αὐτῆς. ⁷ ὕδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην, καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν. ἐὰν δῶ ἀνὴρ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐξουδενώσει ἐξουδενώσουσιν αὐτόν. ⁸ ἀδελφῇ

ἡμῶν μικρὰ καὶ μαστοὺς οὐκ ἔχει. τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ; ⁹ εἰ τεῖχος ἐστίν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλξεις ἀργυρᾶς. καὶ εἰ θύρα ἐστὶ, διαγοράσωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην. ¹⁰ ἐγὼ τεῖχος, καὶ μαστοὶ μου ὡς πυργοί. ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὐρίσκουσα εἰρήνην. ¹¹ ἀμπέλων ἐγενήθη τῷ Σαλωμῶν ἐν Βεελαμῶν. ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν. ἀνὴρ οἶσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χίλιους ἀργυρίου. ¹² ἀμπέλων μου ἕμος ἐνώπιόν μου, οἱ χίλιοι Σαλωμῶν καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ. ¹³ ὁ καθήμενος ἐν κήποις, ἐταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου. ἀκούτισόν με. ¹⁴ φύγε ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιωθῆτι τῇ δορκάδι ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη τῶν ἀρωμάτων.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝ.

ΚΕΦ. Α'.

¹ Ἀγαπήσατε δικαιοσύνην οἱ κρίνοντες τὴν γῆν, φρονήσατε περὶ τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι, καὶ ἐν ἀπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐτόν. ² ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτόν, ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ. ³ σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ θεοῦ, δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας. ⁴ ὅτι εἰς κακότεχρον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατὰ χρεω ἁμαρτίας. ⁵ ἅγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξεται δόλον, καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων, καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας. ⁶ φιάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία, καὶ οὐκ ἀθώωσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ, ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάρτυς ὁ θεός, καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθείας, καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής. ⁷ ὅτι πνεῦμα κυρίου πεπλήρωκε τὴν οἰκουμένην, καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γινώσκει ἔχει φωνῆς. ⁸ διὰ τοῦτο φθεγγόμενος ἀδίκᾳ οὐδεὶς μὴ λάθῃ, οὐδὲ μὴν παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα

ἡ δίκη. ⁹ ἐν γὰρ διαβουλίᾳ ἀσεβοῦς ἐξέτασις ἔσται, λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοή πρὸς κύριον ἥξει εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτοῦ. ¹⁰ ὅτι οὐς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάντα, καὶ θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται. ¹¹ φυλάσσασθε τοῖνυν γογγυσμὸν ἀνωφελῆ, καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε γλώσσης, ὅτι φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύεται, στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχὴν. ¹² μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν, μηδὲ ἐπισπάσθε ὀλέθρον ἐργοῖς χειρῶν ὑμῶν. ¹³ ὅτι ὁ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ τέρεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων. ¹⁴ ἔκτισε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα, καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέθρου, οὔτε ἄδου βασίλειον ἐπὶ γῆς. ¹⁵ δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν. ¹⁶ ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶν καὶ τοῖς λόγοις προεκαλέσαντο αὐτόν, φίλον ἡγησάμενοι αὐτόν ἐτάκησαν, καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν, ὅτι ἅξιοι εἰσιν τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι.

ΚΕΦ. Β'.

Εἶπον γὰρ ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς,

ὀρθῶς, ὀλίγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος
 ἡμῶν καὶ οὐκ ἐστὶν ἰασίς ἐν τέλει τῇ
 ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἐγνωσθὲν ὁ ἀνα-
 λύσας ἐξ ἁδου. ² ὅτι αὐτοσχεδίως ἐ-
 γενήθημεν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα
 ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, ὅτι καπνὸς ἡ πνοὴ
 ἐν ῥυσίῳ ἡμῶν, καὶ ὁ λόγος σπινθήρ
 ἐν κινήσει καρδίας ἡμῶν, ³ οὐ σβε-
 σθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα,
 καὶ τὸ πνεῦμα διαγρυθίσεται ὡς χαῦ-
 νος ἀήρ. ⁴ καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλη-
 σθήσεται ἐν χρόνῳ, καὶ οὐθεὶς μνη-
 μονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ παρε-
 λύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἔργη νεφέλης,
 καὶ ὡς ὀμίχλη διασκεδασθήσεται διω-
 χθεῖσα ὑπὸ ἀκτίνων ἡλίου καὶ ὑπὸ
 θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα. ⁵ σκιᾶς
 γὰρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν, καὶ οὐκ
 ἐστὶν ἀναποδισμὸς τῆς τέλει τῆς ἡμῶν,
 ὅτι κατεσφαράγισθη, καὶ οὐδεὶς ἀνα-
 στρέψει. ⁶ δεῦτε οὖν καὶ ἀπολαύσω-
 μεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν, καὶ χρησώμε-
 θα τῇ κτίσει ὡς νεότητι σπουδαίως.
⁷ οἴνου πολυτελοῦς καὶ μύρων πλη-
 σθῶμεν, καὶ μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς
 ἄνθος ἀέρος. ⁸ στεψώμεθα ῥόδων
 κάλυξιν προὶν μαρανθῆναι. ⁹ μηδεὶς
 ἡμῶν ἀμοιρὸς ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγε-
 ραχίας, πανταχῇ καταλίπωμεν σύμ-
 βολα τῆς εὐφροσύνης, ὅτι αὕτη ἡ με-
 ρὶς ἡμῶν καὶ ὁ κλῆρος οὗτος. ¹⁰ κατα-
 δυναστεύσωμεν πένητα δίκαιον, μὴ
 φεισώμεθα χήρας, μηδὲ πρεσβύτου ἐν-
 τραπώμεν πολίαν πολυχρονίους. ¹¹ ἔ-
 στω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχὺς νόμος τῆς δικαι-
 οσύνης, τὸ γὰρ ἀσθενὲς ἀχρηστον ἐ-
 λέγχεται. ¹² ἐνεδρεύσωμεν δὲ τὸν δι-
 καιον, ὅτι δύσχερτος ἡμῖν ἐστι, καὶ
 ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν, καὶ ὀ-
 νειδίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου, καὶ
 ἐπιφημίζει ἡμῖν ἁμαρτήματα παιδείας
 ἡμῶν. ¹³ ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν
 θεοῦ, καὶ παῖδα κυρίου ἑαυτὸν ὀνο-
 μάξει. ¹⁴ ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐν-
 νοιῶν ἡμῶν. βαρὺς ἐστὶν ἡμῖν καὶ βλε-
 πόμενος, ¹⁵ ὅτι ἀνόμοιοι τοῖς ἄλλοις
 ὁ βίος αὐτοῦ, καὶ ἐξηλλαγμέναι αἱ
 τριβὲς αὐτοῦ. ¹⁶ εἰς κῆβδηλον ἐλογί-
 σθημεν αὐτῷ, καὶ ἀπέχεται τῶν ὀ-
 δῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκαθαρσιῶν, μακα-
 ρίζει ἔσχατα δικαίων, καὶ ἀλαξονεύε-

ται πατέρα θεόν. ¹⁷ ἴδωμεν εἰ οἱ λό-
 γοι αὐτοῦ ἀληθεῖς, καὶ πειράσωμεν
 τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ. ¹⁸ εἰ γὰρ ἐστὶν
 ὁ δίκαιος υἱὸς θεοῦ, ἀντιλήψεται αὐ-
 τοῦ, καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀν-
 θεοστηκώτων. ¹⁹ ὕβρει καὶ βασάνῳ ἐ-
 τάσωμεν αὐτὸν, ἵνα γνῶμην τὴν ἐπι-
 εικίαν αὐτοῦ, καὶ δοκιμάσωμεν τὴν
 ἀνεξικακίαν αὐτοῦ. ²⁰ θανάτῳ ἀσχή-
 μοι καταδικάσωμεν αὐτὸν, ἔσται γὰρ
 αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ.
²¹ ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθη-
 σαν. ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς ἡ κα-
 κία αὐτῶν, ²² καὶ οὐκ ἐγνωσαν μυ-
 στήρια θεοῦ, οὐδὲ μισθὸν ἠλπίσαν
 ὁσιοτήτος, οὐδὲ ἔκριναν γέρας ψυχῶν
 ἀμώμων. ²³ ὅτι ὁ θεὸς ἔκτισε τὸν ἄν-
 θρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ, καὶ εἰκόνα
 τῆς ἰδίας ἰδιότητος ἐποίησεν αὐτόν.
²⁴ φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰς-
 ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον, ²⁵ πειράζουσι
 δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες.

Κ Ε Φ. Γ'.

Δικαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ, καὶ
 οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. ² ἔδο-
 ξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι,
 καὶ ἐλογίσθη κακώσεις ἡ ἔξοδος αὐτῶν.
³ καὶ ἡ ἀπ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα,
 οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. ⁴ καὶ γὰρ ἐν ὀ-
 ψει ἀνθρώπων ἑὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλ-
 πὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. ⁵ καὶ
 ὀλίγα παιδευθέντες μεγάλα εὐεργετη-
 θήσονται, ὅτι ὁ θεὸς ἐπείρασεν αὐ-
 τοὺς, καὶ ἔρην αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ.
⁶ ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμα-
 σεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὀλοκάρισμα θυ-
 σίας προεδέξατο αὐτοὺς. ⁷ καὶ ἐν
 καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμπου-
 σιν, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλᾷ δια-
 δραμοῦνται. ⁸ κρινούσιν ἔθνη καὶ
 κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐ-
 τῶν κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ οἱ πε-
 ποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλή-
 θειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσ-
 μενοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος
 τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ. ¹⁰ οἱ δὲ ἀσεβεῖς
 καθὰ ἐλογίσαντο ἔξουσι ἐπιτιμίαν, οἱ
 ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου καὶ τοῦ κυ-
 ρίου ἀποστάντες. ¹¹ σοφίαν γὰρ καὶ
 παιδείαν ὁ ἐξουθενῶν ταλαίπωρος,
 καὶ κενὴ ἡ ἐλπίς αὐτῶν, καὶ οἱ κόποι

ἀνόητοι καὶ ἄχρηστοι τὰ ἔργα αὐτῶν.
¹² αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄφρονες, καὶ πο-
 νηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν. ἐπικατάρατος
 ἡ γένεσις αὐτῶν, ¹³ ὅτι μακαρία στεί-
 ρα ἢ αἰμίαντος, ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην
 ἐν παραπτώματι, ἔξει καρπὸν ἐν ἐπι-
 σκοπῇ ψυχῶν. ¹⁴ καὶ εὐνοῦχος ὁ μὴ
 ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα, μηδὲ
 ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρὰ,
 δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χά-
 ρις ἐκλεκτῇ, καὶ κλῆρος ἐν ναῷ κυρίου
 θυμηρόστερος. ¹⁵ ἀγαθῶν γὰρ πόνων
 καρπὸς εὐκλεῆς, καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ῥί-
 ζα τῆς φρονήσεως. ¹⁶ τέκνα δὲ μοιχῶν
 ἀτέλεστα ἔσται, καὶ ἐκ παρανόμου
 κοίτης σπέρμα ἀφανισθήσεται. ¹⁷ ἐάν
 τε γὰρ μακρόβιοι γένωνται, εἰς οὐθὲν
 λογισθήσονται, καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐσχά-
 των τὸ γῆρας αὐτῶν. ¹⁸ ἐάν τε ὀξέως
 τελευτήσωσιν, οὐχ ἔξουσιν ἐλπίδα, οὐ-
 δὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύθιον.
¹⁹ γενεὰς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.

Κ Ε Φ. Δ'.

Κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς, ἀθα-
 νασία γὰρ ἔστιν ἐν μνήμῃ αὐτῆς, ὅτι
 καὶ παρὰ θεῷ γνωσκαὶ καὶ παρὰ
 ἀνθρώποις, ² παροῦσάν τε μιοῦνται
 αὐτήν, καὶ ποθοῦσιν ἀπέλθοῦσαν,
 καὶ ἐν τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα
 πομπεύει τὸν τῶν αἰμάντων ἀθλῶν
 ἀγῶνα νικήσασα. ³ πολύγονον δὲ ἄ-
 σεβῶν πλήθος οὐ χρησιμεύσει, καὶ ἐκ
 νόθων μωσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν
 εἰς βάθος, οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἐδρά-
 σει. ⁴ καὶ γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς και-
 ρὸν ἀναθάλλη, ἐπισφαλῶς βεβηκότα
 ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται, καὶ ὑπὸ
 βίας ἀνέμων ἐκρίζωθήσεται. ⁵ περι-
 κλασθήσονται κλώνες ἀτέλειστοι, καὶ
 ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς
 βρωσιν καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτήδειος. ⁶ ἐκ
 γὰρ ἀνόμων ὕπνων τέκνα γενώμενα
 μάρτυρές εἰσιν πονηρίας κατὰ γονέων
 ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν. ⁷ δίκαιος δὲ ἐάν
 φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔ-
 σται. ⁸ γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πο-
 λυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἔτων μεμέ-
 τρηται. ⁹ πολὺ δὲ ἔστι φρονήσις ἀν-
 θρώποις, καὶ ἡλικία γῆρος βίος ἀη-
 λίδωτος. ¹⁰ εὐάρεστος τῷ θεῷ γενό-
 μενος ἡγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρ-

τωλῶν μετετέθη. ¹¹ ἡσπάρχη μὴ κακία
 ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπα-
 τήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. ¹² βασκανία γὰρ
 φαυλότητος ἁμαρτοῦ τὰ καλὰ, καὶ
 θεμβασμός ἐπιθυμίας μεταλλάξει τοῦν
 ἀκακον. ¹³ τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ ἐπλή-
 ρωσεν χρόνους μακροῦς. ¹⁴ ἀρεστὴ
 γὰρ ἦν κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. διὰ τοῦ-
 το ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. οἱ δὲ
 λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ
 θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο, ¹⁵ ὅτι
 χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐ-
 τοῦ, καὶ ἐπισκοπῇ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐ-
 τοῦ. ¹⁶ κατακρινεὶ δὲ δίκαιος καμῶν
 τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, καὶ νεότης τελε-
 σθεῖσα ταχέως πολυετές γῆρας ἀδίκου.
¹⁷ ὄψονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ, καὶ
 οὐ νοήσουσι τί ἐβουλευσατο περὶ αὐ-
 τοῦ, καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ
 κύριος. ¹⁸ ὄψονται καὶ ἐξουθενήσου-
 σιν, αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἐκγελᾷσεται.
¹⁹ καὶ ἔσονται μετὰ τοῦτο εἰς πῶμα
 ἄτιμον, καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰ-
 ῶνος, ὅτι ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους προ-
 νεῖς, καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ θεμελίων,
 καὶ ἕως ἐσχάτου χερσωθήσονται, καὶ
 ἔσονται ἐν ὀδύνῃ, καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν
 ἀπολείται. ²⁰ ἐλεύσονται ἐν συλλογι-
 σμῷ ἁμαρτημάτων αὐτῶν δειλοὶ, καὶ
 ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξεναντίας τὰ ἀνομή-
 ματα αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Τότε στήσεται ἐν παύρῃ πολὺν ὁ
 δίκαιος κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψαν-
 των αὐτὸν, καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς
 πόνους αὐτοῦ. ² ἰδόντες ταραχθήσου-
 νται φόβῳ δεινῷ, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ
 τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας. ³ ἐροῦ-
 σιν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες, καὶ διὰ στε-
 νοχωρίαν πνεύματος στενάζοντες. οὐ-
 τος ἦν ὃν ἐσχομέν ποτε εἰς γέλωτα
 καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ. ⁴ οἱ
 ἄφρονες τὸν βίον αὐτοῦ ἐλογισάμεθα
 μανίαν, καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἄτι-
 μον. ⁵ πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς θεοῦ,
 καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κλῆρος αὐτοῦ ἔστιν;
⁶ ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθεί-
 ας, καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ
 ἔλαμψεν ἡμῖν, καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτε-
 λεν ἡμῖν. ⁷ ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρι-
 βοις καὶ ἀπωλείας, καὶ διωδεύσα-

μεν ἐρήμους ἀβάτους, τὴν δὲ ὁδὸν κυρίου οὐκ ἐγνώμεν. ⁸ τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφανία; καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονείας συμβέβληται ἡμῖν; ⁹ παρῆλθεν ἐκείνα πάντα ὡς σκία καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα. ¹⁰ ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ, ἥς διαβάσεως οὐκ ἔστιν ἵχνος εὐρεῖν, οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπος αὐτῆς ἐν κύμασιν. ¹¹ ἢ ὡς ὁρόντοι διπτάντος ἀέρα οὐθὲν εὐρίσκεται τεκμήριον πορείας, πληγῇ δὲ ταρσῶν μαστιζόμενον πνεῦμα κούφον καὶ σχιζόμενον βία ῥοίζου, κινουμένων πτερύγων διωδεδυθῆ, καὶ μετὰ τοῦτο οὐκ εὐρέθη σημείον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ. ¹² ἢ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν, τηρθεὶς ὁ ἀὴρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη, ὡς ἀγνοῆσαι τὴν δίοδον αὐτοῦ. ¹³ οὕτως αἰεὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν. καὶ κρατῆς μὲν σημείον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι, ¹⁴ ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδραπνήθημεν. ¹⁵ ὅτι ἑλπίς ἀσεβοῦς ὡς φερόμενος χουῖς ὑπὸ ἀνέμου, καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτή, καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη, καὶ ὡς μνεῖα καταλύτου μονομήρου παρῶδευσε. ¹⁶ δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παραΐψιστος. ¹⁷ διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασιλείον τῆς εὐπρεπειας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. ¹⁸ λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. ¹⁹ ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κορυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον. ²⁰ λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα, ²¹ ὅξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργανον εἰς ῥομφαίαν, συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας. ²² πορεύονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ ἐνύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται. ²³ καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. ²⁴ ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνά-

μεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμησεί αὐτούς. καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρόνους δυναστῶν.

Κ Ε Φ. ε'.

Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε, μάθετε δικασταὶ περᾶτων γῆς. ² ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεναυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. ³ ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ κυρίου ἡ κρατήσις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου, ⁴ ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ τὰς βουλὰς διερευνήσει. ⁵ ὅτι ὑπηρεταὶ ὄντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς, οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον, οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἐπορεύθητε. ⁶ φοικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν, ὅτι κρίσις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσι γίνεται. ⁷ ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἔλεους, δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται. ⁸ οὐ γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης, οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος. ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν, ὁμοίως τε προνοεῖ περὶ πάντων. ⁹ τοῖς δὲ κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται ἔρευνα. ¹⁰ πρὸς ὑμᾶς οὖν ὦ τύραννοι οἱ λόγοι μου, ἵνα μάθητε σοφίαν καὶ μὴ παραπέσητε. ¹¹ οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια ὁσιωθήσονται, καὶ οἱ διδασκέντες αὐτὰ εὐρήσουσιν ὁπολογίαν. ¹² ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου, ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε. ¹³ λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπῶντων αὐτήν, καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ τῶν ζητούντων αὐτήν. ¹⁴ φθάσει τοὺς ἐπιθυμοῦντας προγνωσθῆναι. ¹⁵ ὁ ὀρθοὶς ἐπ' αὐτήν οὐ κοπιᾷσει, πάρεδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν αὐτοῦ. ¹⁶ τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης, καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν ταχέως ἀμείριμος ἔσται. ¹⁷ ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὐτὴ περιέριχεται ζητοῦσα, καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς, καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾷ αὐτοῖς. ¹⁸ ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία. ¹⁹ φροντίς δὲ παιδείας ἀγάπη, ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς, προσερχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφ' ἧς

σίας, ²⁰ ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ θεοῦ. ²¹ ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν. ²² εἰ οὖν ἤδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκήπτροις τύραννοι λαῶν, ²³ τιμῆσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. ²⁴ τί δὲ ἐστὶ σοφία καὶ πῶς ἐγένετο, ἀπαγγεῶ καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιάσω, καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνώσιν αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν. ²⁵ οὕτε μὴν φθόνῳ τετηγότι συνοδεύσω, ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ. ²⁶ πλήθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου, καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσταθία δήμου. ²⁷ ὥστε παιδεύεσθε τοῖς ῥήμασίν μου, καὶ ὠφελήθησθε.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Εἰμὶ μὲν καὶ γὰρ θνητὸς ἄνθρωπος, ἴσος ἅπασιν, καὶ γηγενοῦς ἀπόγονος πρωτοπλάστου. καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σὰρξ ² δεκαμηνιαῖω χρόνῳ, παγίς ἐν αἵματι ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὑπὸ συνελθούσης. ³ καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοινὸν ἄερα, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, πρώτῃν φωνὴν τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίον. ⁴ ἐν σπαργάνοις ἀνετράφη καὶ ἐν φροντίσιν. ⁵ οὐδεὶς γὰρ βασιλεὺς ἐτέραν ἔσχεν γενέσεως ἀρχήν. ⁶ μία δὲ πάντων εἰσόδος εἰς τὸν βίον, ἔξοδος τε ἴση. ⁷ διὰ τοῦτο ἠξάμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι, ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἤλθε μοι πνεῦμα σοφίας. ⁸ προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων, καὶ πλοῦτον οὐδὲν ἠγῆσάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς. ⁹ οὐδὲ ὁμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον, ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς ψάμμος ὀλίγη, καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς. ¹⁰ ὑπὲρ ὕψους καὶ εὐμορφίαν ἠγάπησα αὐτὴν, καὶ προειλόμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος. ¹¹ ἦλθε δὲ μοι τὰ ἀγαθὰ ὁμοῦ πάντα μετ' αὐτῆς, καὶ ἀναρίθμητος πλοῦτος ἐν χερσὶν αὐτῆς. ¹² εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων, ὅτι αὐτῶν ἡγᾶται σοφία, ἠγνόουν δὲ αὐτὴν γενέτιν εἶναι τούτων. ¹³ ἀδόλως τε ἔμαθον, ἀφθόνως τε μεταδίδωμι, τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀποκρύπτο-

μαι. ¹⁴ ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυρὸς ἐστὶν ἀνθρώποις, ὃν οἱ χρησάμενοι πρὸς θεὸν ἐστείλαντο φιλίαν διὰ τὰς ἐκ παιδείας θωρεὰς συσταθέντες. ¹⁵ ἐμοὶ δὲ δῶρ ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ γνώμην, καὶ ἐνθυμηθῆναι ἄξιως τῶν δεδομένων, ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγὸς ἐστὶ, καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής. ¹⁶ ἐν γὰρ χεὶρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ λόγοι ἡμῶν, πᾶσα τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη. ¹⁷ αὐτὸς γὰρ μοι ἔδωκεν τῶν ὄντων γνώσιν ἀψευδῆ, εἰδέναι σύστασιν κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων, ¹⁸ ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητά χρόνων, τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν, ¹⁹ ἐκαιατῶν κύκλους, καὶ ἀστέρων θέσεις. ²⁰ γούσις ζώων καὶ θυμὸς θερίων, πνευμάτων βίας, καὶ διαλογισμοὺς ἀνθρώπων, διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ῥιζῶν. ²¹ ὅσα τέ ἐστὶ κρυπτά καὶ ἐμφανῆ ἔγνω. ἡ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέν με σοφία. ²² ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερὸν, ἅγιον, μονογενὲς, πολυμερὲς, λεπτὸν, εὐκίνητον, τρανὸν, ἀμόλυτον, σαφές, ἀπῆματον, φιλάγαθον, ὀξὺ, ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, φιλάνθρωπον, βέλαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμνον, ταπτοδύναμον, πανεπίσκοπον, καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων νοερῶν καθαρῶν λεπτοτάτων. ²⁴ πάσης γὰρ κινήσεως κινητικώτερον σοφία, διῆκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν καθαρότητα. ²⁵ ἀτίμις γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, καὶ ἀπὸρρόγια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινής. διὰ τοῦτο οὐδὲν μεμιασμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει. ²⁶ ἀπαύασμα γὰρ ἐστὶ φωτὸς αἰδίου, καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ θεοῦ ἐνεργείας, καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ. ²⁷ μία δὲ οὕσα πάντα δύναται, καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει, καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυχὰς ὁσίας μεταβαίνουσα φίλους θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει. ²⁸ οὐδὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ θεός, εἰ μὴ τὸν σοφία συνοικοῦντα. ²⁹ ἐστὶ γὰρ αὕτη εὐπρεπέστερα ἡλίου, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀστρῶν θέσιν, φωτὶ συγκρινομένη εὐρίσκεται προτέρα. ³⁰ τοῦτο μὲν γὰρ διαδέχεται νῦξ, σοφίας δὲ οὐκ ἀντιστῆναι κακία.

ΚΕΦ. Η'.

Διατείνει δὲ ἀπὸ πέραςτος εἰς πέρας
 εὐφρόσως, καὶ διοικεῖ τὰ πάντα χορη-
 στώς. ² ταυτην ἐφίλησα καὶ ἐξεξήτησα
 ἐκ νεότητός μου, καὶ ἐξήτησα νύμφην
 ἀγαγέσθαι ἑμαυτῶ, καὶ ἐραστὴς ἐγε-
 νόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς. ³ εὐγένειαν
 δοξάζει συμβίωσιν θεοῦ ἔχουσα, καὶ
 ὁ πάντων δεσπότης ἡγάπησεν αὐτὴν.
⁴ μύστις γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ θεοῦ ἐπι-
 στημης, καὶ αἰρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ.
⁵ εἰ δὲ πλουτὸς ἐστὶν ἐπιθυμητὸν κτή-
 μα ἐν βίῳ, τίς σοφίας πλουσιώτερον
 τῆς τὰ πάντα ἐργαζομένης; ⁶ εἰ δὲ
 φρόνησις ἐργάζεται, τίς αὐτῆς τῶν
 ὄντων μᾶλλον ἐστὶ τεχνίτης; ⁷ καὶ εἰ
 δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις, αἱ πόνοι ταύ-
 τῆς εἰσὶν ἀρεταί. σωφροσύνην γὰρ καὶ
 φρονήσιν ἐκδιδάσκει, δικαιοσύνην καὶ
 ἀνδρίαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστὶν
 ἐν βίῳ ἀνθρώποις. ⁸ εἰ δὲ καὶ πολυ-
 πειρίαν ποθεῖ τις, οἶδε τὰ ἀρχαῖα καὶ
 τὰ μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται στρο-
 φᾶς λόγων καὶ λύσεις ἀνιγμάτων, ση-
 μέαι καὶ τέρατα προγινώσκει καὶ ἐκ-
 βάσεις καιρῶν καὶ χρόνων. ⁹ ἔκρινα
 τοίνυν ταύτην ἀγαγέσθαι πρὸς συμ-
 βίωσιν, εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος
 ἀγαθῶν, καὶ παραίνεσις φροντῖδων
 καὶ λύτης. ¹⁰ ἔξω δὲ αὐτὴν δόξαν ἐν
 ὄχλοις, καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις
 ὁ νέος. ¹¹ ὁξὺς εὐρεθήσομαι ἐν κρίσει,
 καὶ ἐν ὅψει δυναστῶν θαυμασθήσο-
 μαι. ¹² σιγῶντά με περιμενοῦσιν, καὶ
 φθεγγομένοι προσέξουσιν, καὶ λαλοῦν-
 τος ἐπιπλεῖον, χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ
 στόμα αὐτῶν. ¹³ ἔξω δὲ αὐτὴν ἀθα-
 νασίαν, καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ'
 ἐμὲ ἀπολείψω. ¹⁴ διοικήσω λαοὺς, καὶ
 ἔθνη ὑποταγέσθαι μοι. ¹⁵ φοβηθή-
 σονται με ἀκούσαντες τύραννοι φρι-
 κτοὶ, ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγαθός, καὶ
 ἐν πολέμῳ ἀνδρείος. ¹⁶ εἰσελθὼν εἰς
 τὸν οἶκόν μου προσαναπαύσομαι αὐ-
 τῇ. οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἡ συναναστρο-
 φή αὐτῆς, οὐδὲ ὀδύνην ἡ συμβίωσις
 αὐτῆς, ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
¹⁷ ταῦτα λογισάμενος ἐν ἑμαυτῶ, καὶ
 φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι ἐστὶ
 ἀθανασία ἐν συγγενείᾳ σοφίας, ¹⁸ καὶ
 ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρεψις ἀγαθῇ, καὶ ἐν

πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλουτὸς ἀνεκλι-
 πῆς, καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐ-
 τῆς φρόνησις, καὶ εὐκλεία ἐν κοινωνίᾳ
 λόγων αὐτῆς, περιήειν ζητῶν ὅπως
 λάβω αὐτὴν εἰς ἑμαυτόν. ¹⁹ παῖς δὲ
 ἤμην εὐφύης, ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγα-
 θῆς, ²⁰ μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς ὧν ἤλθον
 εἰς σῶμα ἀμίαντον. ²¹ γνούς δὲ ὅτι οὐκ
 ἄλλως ἔσομαι ἐγκρατῆς, ἐὰν μὴ ὁ θεὸς
 δῶ, καὶ τοῦτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἰ-
 δέναι τίος ἢ χάρις, ἐνέτυχον τῷ κυ-
 ρίῳ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ, καὶ εἶπον ἐξ
 ὅλης τῆς καρδίας μου.

ΚΕΦ. Θ'.

Θεὲ πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους
 σου, ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου,
² καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας ἄν-
 θρωπον, ἵνα δεσποῖ τῶν ὑπὸ σοῦ γε-
 νομένων κτισμάτων, ³ καὶ διέπῃ τὸν
 κόσμον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ,
 καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ.
⁴ δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρε-
 δρον σοφίαν, καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσῃς
 ἐκ παίδων σου. ⁵ ὅτι ἐγὼ δοῦλος σός
 καὶ υἱὸς τῆς παιδείκης σου, ἀνθρώπος
 ἀσθενῆς καὶ ὀλιγοχρόνιος καὶ ἐλάσσω
 ἐν συνέσει κρίσεως καὶ νόμων. ⁶ καὶ
 γὰρ τις ἢ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων,
 τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης, εἰς οὐ-
 δὲν λογισθήσεται. ⁷ σύ με προεἴλω
 βασιλέα λαοῦ σου, καὶ δικαστὴν υἱῶν
 σου καὶ θυγατέρων. ⁸ εἶπας, οἰκοδο-
 μῆσαι ναὸν ἐν ὅρει ἁγίῳ σου, καὶ ἐν
 πόλει κατασκηνώσεάς σου θυσιαστή-
 ριον, μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προη-
 τοίμασας ἀπ' ἀρχῆς. ⁹ καὶ μετὰ σοῦ ἡ
 σοφία ἢ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου, καὶ παρ-
 οῦσα ὅτε ἐποίησας τὸν κόσμον, καὶ ἐπι-
 σταμένη τί ἀρεστὸν ἐν ὁφθαλμοῖς σου,
 καὶ τί εὐθὲς ἐν ἐντολαῖς σου. ¹⁰ ἔξα-
 πόστειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίων οὐρανῶν,
 καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον
 αὐτὴν, ἵνα συμπαροῦσά μοι κοπιάσῃ,
 καὶ γνῶ τί εὐάρεστον ἐστὶ παρὰ σοί.
¹¹ οἶδε γὰρ ἐκείνη παντὰ καὶ συνεῖ, καὶ
 ὀδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου σω-
 φρόνως, καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐ-
 τῆς. ¹² καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα
 μου, καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σου δι-
 καίως, καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πα-
 τρός μου. ¹³ τίς γὰρ ἄνθρωπος γινώ-
 σται

σεται βουλὴν θεοῦ; ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ κύριος; ¹⁴ λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοὶ, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι ἡμῶν. ¹⁵ φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν, καὶ βροίθει τὸ γεῶδες σκήνος ροὴν πολυφροντίδα. ¹⁶ καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ πόνου, τὰ δὲ ἐν οὐρανοῖς τίς ἐξιχνίασεν; ¹⁷ βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδωκας σοφίαν, καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων; ¹⁸ καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἀρεστά σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι, ¹⁹ καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσωθήσαν.

ΚΕΦ. Ι'.

Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου μόνον κτισθέντα διεφύλαξεν, καὶ ἐξέλιτο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου, ² ἔδωκέ τε αὐτῷ ἰσχύϊ κρατῆσαι ἀπάντων. ³ ἀποστάς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς. ⁴ δι' οὖν κατακλυζομένην γῆν πάλιν δέσωσέ σοφία, δι' εὐτελοὺς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα. ⁵ αὕτη καὶ ἐν ὁμοιοῖα πονηρίας ἐθνῶν συγχυθέντων εὗρε τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον θεῷ, καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγγνοις ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν. ⁶ αὕτη δίκαιον ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν ἐξόρυσσато φυγόντα πύρ καταβάσιον Πενταπόλεως. ⁷ οἷς ἐπὶ μαρτύριον τῆς πονηρίας καπνίζομένη καθέστηκε χέρσος, καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτὰ, ἀπιστοῦσης ψυχῆς μνημεῖον ἐστηκυῖα στήλη ἁλός. ⁸ σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γινῶναι τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον, ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλλησαν μηδὲ λαθεῖν δυνηθῶσι. ⁹ σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσοντας αὐτὴν ἐκ πόνου ἐξόρυσσато. ¹⁰ αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον ὠδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις, ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν θεοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γινῶσιν ἅγιον, εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις, καὶ ἐπλήθυνεν τοὺς πόνους αὐτοῦ. ¹¹ ἐν πλεονεξίᾳ κατισχνόντων αὐτὸν παρέστη, καὶ ἐπλούτισεν αὐτόν. ¹² διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν, καὶ ἀπὸ

ἐνεδρεονόντων ἡσφαλίσατο, καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ, ἵνα γινῶ, ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὐσέβεια. ¹³ αὕτη πρᾶθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλιπεν, ἀλλὰ ἐξ ἁμαρτίας ἐξόρυσσато αὐτόν. ¹⁴ συγκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον, καὶ ἐν δεσμοῖς οὐκ ἀφήκεν αὐτόν, ἕως ἥνεγκεν αὐτῷ σκήπτρα βασιλείας καὶ ἐξουσίαν τυραννόντων αὐτοῦ, ψευδεῖς τε ἔδειξεν τοὺς μωμησαμένους αὐτόν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον. ¹⁵ αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἄμεμπτον ἐξόρυσσато ἐξ ἐθνους θλιβόντων. ¹⁶ εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος κυρίου, καὶ ἀντέστη βασιλεῦσι φοβεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις. ¹⁷ ἀπέδωκεν ὀσίοις μισθὸν κόπων αὐτῶν, ὠδήγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας, καὶ εἰς φλόγα ἄστρον τὴν νύκτα. ¹⁸ διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθρὰν, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος πολλοῦ. ¹⁹ τοὺς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσε, καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς. ²⁰ διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἄσεβεῖς, καὶ ὑμνήσαν κύριε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, τὴν τε ὑπέριμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν ὁμοθυμαδόν. ²¹ ὅτι ἡ σοφία ἥνοιξε στόμα κοφῶν, καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκεν τρανάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Εὐώδωσε τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἁγίου. ² διώδυσαν ἔρημον ἀοίκητον, καὶ ἐν ἀβάτοις ἐπήξαν σκηνάς. ³ ἀντέστησαν πολεμίους, καὶ ἡμύναντο ἐχθρούς. ⁴ ἐδίψησαν καὶ ἐπεκαλέσαντο σε, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ, καὶ ἱάμα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ. ⁵ δι' οὖν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, ⁶ διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν. ⁷ ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ αἵματι λυθρῶδι ταραχθέντες ⁸ εἰς ἔλεγον νηπιόκτόνον διατάγματος, ἔδωκας αὐτοῖς δαυμῆς ὕδωρ ἀνελπίστως. ⁹ δεῖξας διὰ τοῦ τότε δίψους πῶς τοῖς ὑπεναντίους ἐκόλασας. ¹⁰ ὅτε γὰρ ἐπιδράσθησαν, καὶ περ ἐν ἔλει παιδευόμενοι, ἔγνωσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἄσεβεῖς ἐβασανίζοντο. ¹¹ τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ ρουθετῶν ἐδοκίμασας,

σας, ἐκείνους δὲ ὡς ἀπότομος βασι-
 λεὺς καταδικάζων ἐξήτασας. ¹² καὶ
 ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρού-
 χοντο. ¹³ διπλῇ γὰρ αὐτοὺς ἔλαβε λύ-
 πη, καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρ-
 ελθουσῶν. ¹⁴ ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν
 ἰδίων κολάσεων εὐεργετουμένους αὐ-
 τοὺς, ἤσθοντο τοῦ κυρίου. ¹⁵ τὸν γὰρ
 ἐν ἐκθέσει πάλαι ῥιφέντα ἀπέπινον
 γλενάζοντες, ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων
 ἐθαύμασαν, οὐχ ὅμοια δικαίους διψή-
 σαντες. ¹⁶ ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων
 ἀδικίας αὐτῶν, ἐν οἷς πλανηθέντες
 ἐθρήσκουν ἄλογα ἐσπετὰ καὶ κνώδα-
 λα εὐτελῇ, ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλη-
 θος ἀλόγων ζώων εἰς ἐκδίκησιν, ¹⁷ ἵνα
 γνῶσιν ὅτι δι' ὧν τις ἀμαρτάνει, διὰ
 τούτων κολάζεται. ¹⁸ οὐ γὰρ ἠπόρει
 ἡ παντοδύναμός σου χεῖρ καὶ κτίσασα
 τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης, ἐπιτέμ-
 νει αὐτοῖς πληθὸς ἄρκων, ἢ θρασεῖς
 λέοντας, ¹⁹ ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλη-
 ρεις θήρας ἀγνώστους, ἥτοι πυρπνόον
 φρυσώντας ἄσθμα, ἢ βρόμους λιμω-
 μένους καπνοῦ, ἢ δεινούς ἀπ' ὀμμά-
 των σπινθήρας ἀστροάπτοντας. ²⁰ ὧν
 οὐ μόνον ἡ βλάβη ἡδύνατο συνεκτροί-
 νει αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφο-
 βήσασα διολέσαι. ²¹ καὶ χωρὶς δὲ τού-
 των, ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύνατο ὑπὸ
 τῆς δίκης διωχθέντες, καὶ λιμνηθέντες
 ὑπὸ πνεύματος δυνάμεως σου, ἀλλὰ
 πάντα μέτρω καὶ ἀριθμῶ καὶ σταθμῶ
 διάταξας. ²² τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν
 πάρεστιν σοι πάντοτε, καὶ κράτει βρα-
 χιονός σου τίς ἀντιστήσεται; ²³ ὅτι ὡς
 ῥοπὴ ἐκ πλαστίγγων ὅλος ὁ κόσμος
 ἐναντίον σου, καὶ ὡς ῥάνις δρόσου
 ὀρθρινὴ κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν. ²⁴ ἐλεεῖς
 δὲ πάντας ὅτι πάντα δύνασαι, καὶ
 παροργᾷς ἀμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς
 μετάνοιαν. ²⁵ ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα
 πάντα, καὶ οὐδὲν βδελύσῃ ὧν ἐποίη-
 σας, οὐδὲ γὰρ ἂν μισῶν τι κατεσκεύα-
 σας. ²⁶ πῶς δὲ ἔμεινεν ἂν τι εἰ μὴ σὺ
 ἠθέλησας; ἢ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σοῦ
 διετηρήθη; ²⁷ φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι
 σὰ ἐστὶ δέσποτα φιλόψυχε.

Κ Ε Φ. Ι Β'.

Τὸ γὰρ ἀφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν
 ἐν πᾶσι. ² διὸ τοὺς παραπίπτοντας

κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις, καὶ ἐν οἷς ἀμαρ-
 τάνουσιν ὑπομνηστικῶν ρουθετεῖς, ἵνα
 ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεύσωσιν
 ἐπὶ σὲ κύριε. ³ καὶ γὰρ τοὺς παλαιούς
 οἰκήτορας τῆς ἀγίας σου γῆς μισήσας,
⁴ ἐπὶ τῷ ἐχθίστῳ πράσσειν ἔργα φαρ-
 μακείων, καὶ τελετὰς ἀνοσίους, ⁵ τέ-
 κνων τε φονέας ἀνελεήμονας, καὶ
 σπλαγχνοφάγων ἀνθρωπίνων σαρκῶν,
 θοῖναν καὶ αἵματος ἐκ μέσου μυστα-
 θείας σου, ⁶ καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυ-
 χῶν ἀβοηθήτων, ἐβουλήθης ἀπολέσαι
 διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν. ⁷ ἵνα ἀξίαν
 ἀποικίαν δέξηται θεοῦ παίδων ἡ παρὰ
 σοὶ πασῶν τιμιωτάτη γῆ. ⁸ ἀλλὰ καὶ
 τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφείσω, ἀπέ-
 στειλάς τε προδρόμους τοῦ στρατο-
 πέδου σου σφήκας, ἵνα αὐτοὺς κατα-
 βραχὺ ἐξολοθρεύσωσιν. ⁹ οὐκ ἀδυνα-
 τῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δικαίους
 ὑποχειρίους δοῦναι, ἢ θηρίους δεινοῖς,
 ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ' ἐν ἐκτροῖναι.
¹⁰ κρίνων δὲ καταβραχὺ ἐδίδους τόπον
 μετανοίας, οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι ποινῇ
 ἡ γένεσις αὐτῶν καὶ ἔμφυτος ἡ κακία
 αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογι-
 σμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ σπέρμα
 γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς, οὐδὲ
 εὐλαβούμενος τινὰ ἐφ' οἷς ἡμάρτανον,
 ἄδειαν ἐδίδους. ¹² τίς γὰρ ἐρεῖ, τί
 ἐποίησας; ἢ τίς ἀντιστήσεται τῷ κρί-
 ματί σου; τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ
 ἐθνῶν ἀπολωλότων, ἃ σὺ ἐποίησας;
 ἢ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἐκ-
 δικος κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων; ¹³ οὔτε
 γὰρ θεὸς ἐστὶ πλην σοῦ, ᾧ μέλει περὶ
 πάντων, ἵνα δείξῃς ὅτι οὐκ ἀδίκως
 ἐκρίνας. ¹⁴ οὔτε βασιλεὺς ἡ τύραννος
 ἀντοφθαλμηθεὶς δυνήσεται σοὶ περὶ
 ὧν ἀπόλωσας. ¹⁵ δίκαιος δὲ ὧν δικαίως
 τὰ πάντα διέπεις, αὐτὸν τὸν μὴ ὀφεί-
 λοντα κολασθῆναι καταδικάσαι ἀλλό-
 τριον ἡγούμενος τῆς σῆς δυνάμεως.
¹⁶ ἢ γὰρ ἰσχύς σου δικαιοσύνης ἀρχή,
 καὶ τὸ πάντων σε δεσπόζειν, πάντων
 φείδестαι ποιῇ. ¹⁷ ἰσχνὴν γὰρ ἐνδείκνυ-
 σαι ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμει τελειό-
 τητι, καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ θράσος ἐξε-
 λέγχεις. ¹⁸ σὺ δὲ δεσπόζων ἰσχύος ἐν
 ἐπιεικείᾳ κρίνεις, καὶ μετὰ πολλῆς φει-
 δούς διοικεῖς ἡμᾶς. πάρεστι γὰρ σοὶ
 οἶαν

ὅταν θέλῃς το δύνασθαι, ¹⁹ ἐδίδαξας δέ σου τὸν λαὸν διὰ τῶν τοιούτων ἔργων, ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλόφρων. καὶ εὐέλπιδας ἐποίησας τοὺς υἱοὺς σου, ὅτι δίδως ἐπὶ ἁμαρτημασιν μετάνοιαν. ²⁰ εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σου καὶ ὀφειλομένους θανάτῳ μετὰ τοσαύτης ἐτιμώρησας προσοχῆς καὶ δεήσεως, δούς χρόνους καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας, ²¹ μετὰ πόσης ἀκριβείας ἐκρίνας τοὺς υἱούς σου, ὧν τοῖς πατράσιν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν ὑποσχέσεων; ²² ἡμᾶς οὖν παιδεύων τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς, ἵνα σου τὴν ἀγαθότητα μεριμνῶμεν κρίνοντες, κρίνόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος. ²³ ὁθεν καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνη ζωῆς βιώσαντας ἀδίκους, διὰ τῶν ἰδίων ἐβασάνισας βδελυγμάτων. ²⁴ καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον ἐπλανήθησαν, θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζωοῖς τῶν ἐχθρῶν ἄνθρωποι, νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευθεθέντες. ²⁵ διὰ τοῦτο ὡς παισὶν ἀλογίστοις τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἐπέμψας. ²⁶ οἱ δὲ παιγνίους ἐπιτιμήσεως μὴ γουθετηθέντες ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειράσουσιν. ²⁷ ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἡγανέκτου, ἐπὶ τοῖς οὐδ' ἐδόκουν θεοὺς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι ἰδόντες ὃν πάλαι ἠγοοῦντο εἰδέναι, θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ, διὸ καὶ τὸ τέρας τῆς καταδίκης ἐπ' αὐτοὺς ἐπῆλθεν.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἄνθρωποι φυναι, οἷς παρῆν θεοῦ ἀγνοσία, καὶ ἐκ τῶν ὁρωμένων ἀγαθῶν οὐκ ἴσχυσαν εἰδέναι τὸν ὄντα, οὔτε τοῖς ἔργοις προσχόντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην. ² ἀλλ' ἡ πῦρ, ἡ πνεῦμα, ἡ ταχὺν ἀέρα, ἡ κύκλον ἀστρον, ἡ βίαιον ὕδωρ, ἡ φωστῆρας οὐρανοῦ, πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν. ³ ὧν εἰ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι, θεοὺς ὑπελάμβανον, γνώτωσαν πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίων. ὁ γὰρ τοῦ κάλους γενεσιάρχης ἐκτίσεν αὐτά. ⁴ εἰ δὲ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἐκπλαγέντες, νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτά δυνατώτερός ἐστι. ⁵ ἐκ

γὰρ μεγέθους καλλονῆς κτισμάτων ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται. ⁶ ἀλλ' ὁμως ἐπὶ τούτοις ἐστὶ μέμψις ὀλίγη, καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται θεὸν ζητοῦντες καὶ θέλοντες εὐρεῖν. ⁷ ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρεφόμενοι διερευνῶσιν, καὶ πείθονται τῇ ὁφεί, ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα. ⁸ πάλιν δὲ οὐδ' αὐτοὶ συγγνωστοί. ⁹ εἰ γὰρ τοσοῦτον ἴσχυσαν εἰδέναι, ἵνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα, τὸν τούτων δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὗρον; ¹⁰ ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν, οἵτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελέτημα καὶ ἀπεικάσματα ζώων, ἢ λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας. ¹¹ εἰ δὲ καὶ τις ὑλοτομος τέκτων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας, περιέξυσεν ἐμασθῶς πάντα τὸν φλοιὸν αὐτοῦ, καὶ τεγνησάμενος εὐπρεπῶς κατεσκεύασεν χορησίμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς. ¹² τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἐργασίας εἰς ἐτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐνεπλήσθη. ¹³ τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὐχρηστον, ξύλον σχολιόν, καὶ ὅζοις συμπεφυκὸς, λαβὼν ἐγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ, καὶ ἐμπειρία συνέσεως ἐτύπωσεν αὐτὸ, ἀπέκασεν αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου, ¹⁴ ἡ ζωὴν τινὶ εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐτὸ, καταχρίσας μίλτῳ καὶ φύκει ἐρυθρῆν χροάν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας. ¹⁵ καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἄξιον οἶκημα, ἐν τοίῳ ἔθηκεν αὐτὸ ἀσφαλίσάμενος σιδήρῳ. ¹⁶ ἵνα μὲν οὖν μὴ καταπέσῃ προενοήσεν αὐτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἑαυτῷ βοηθῆσαι, καὶ γὰρ ἐστὶ εἰκὼν καὶ χρεῖαν ἔχει βοηθείας. ¹⁷ περὶ δὲ κτημάτων καὶ γαμῶν αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος, οὐκ αἰσχύνεται τῷ ἀνθρώπῳ προσλαλῶν. καὶ περὶ μὲν ἡγίας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖται, ¹⁸ περὶ δὲ ζωῆς τὸν νεκρὸν ἀξιοῖ, περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸν ἀπειρότατον ἱκετεύει. περὶ δὲ ὁδοιπορίας, τὸ μηδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον, ¹⁹ περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χειρὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Πλοῦν τις πάλιν στελλόμενος, καὶ ἄγρια μέλλων διδοεῦν κύματα, τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾷται. ² ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὄρεξις πορισμῶν ἐπενόησε, τεχνίτης δὲ σοφία κατεσκεύασεν. ³ ἡ δὲ σὴ πάτερ διακυβερνᾷ πρόνοια, ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδὸν καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ. ⁴ δεικνύς ὅτι δύνασαι ἐκ παντὸς σῶζειν, ἵνα καὶ ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῇ. ⁵ θέλεις δὲ μὴ ἀργά εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα, διὰ τοῦτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχᾶς, καὶ διελθόντες κλύδωνα σχεδία διεσώθησαν. ⁶ καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολυμένων ὑπερηφάνων γιγάντων, ἡ ἐλπίς τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγούσα ἀπέλιπεν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως τῇ σὴ κυβερνηθεῖσα χιρὶ. ⁷ εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη. ⁸ τὸ χειροποίητον δὲ ἐπικατάρατον αὐτὸ καὶ ὁ ποιήσας αὐτό, ὅτι ὁ μὲν εἰργάζετο, τὸ δὲ φθαρτὸν θεὸς ὠνομάσθη. ⁹ ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολασθήσεται. ¹¹ διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν ἐπισκοπῇ ἔσται, ὅτι ἐν κτίσματι θεοῦ εἰς βδέλυγμα ἐγενήθησαν καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχᾶς ἀνθρώπων καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρόνων. ¹² ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων, εὐρεῖσις δὲ αὐτῶν φθορὰ ζωῆς. ¹³ οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ¹⁴ κενοδοξία γὰρ ἀνθρώπων εἰσῆλθεν εἰς κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο σύντομον αὐτῶν τέλος ἐπενοήθη. ¹⁵ ἁώρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος πατήρ τοῦ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνου, εἰκόνα ποιήσας τὸν τότε νεκρὸν ἄνθρωπον, νῦν ὡς θεὸν ἐτίμησε, καὶ παρέδωκε τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς. ¹⁶ εἶτα ἐν χρόνῳ κρατυνθέν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη, καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐθροισκευετο τὰ γλυπτά. ¹⁷ οὐς ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν οἰκεῖν, τὴν πόρρωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι, ἔμφανῃ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βασιλέως ἐποίησαν, ἵνα τὸν

ἀπόντα ὡς παρόντα κολακεύωσιν διὰ τῆς σπουδῆς. ¹⁸ εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας ἡ τοῦ τεχνίτου προετρέψατο φιλοτιμία. ¹⁹ ὁ μὲν γὰρ τάχα τῷ κρατοῦντι βουλόμενος ἀρέσαι ἐξεβίασατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον. ²⁰ τὸ δὲ πλήθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὐχαρί τῆς ἐργασίας, τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἄνθρωπον νῦν σέβασμα ἐλογίσαντο. ²¹ καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνδρον, ὅτι ἡ συμφορὰ ἢ τυραννίδι δουλεύσαντες ἄνθρωποι τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις περιέθεσαν. ²² εἰτ' οὐκ ἤρκεσε τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν, ἀλλὰ καὶ μέγαλον ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰσὴν προσαγορεύουσιν. ²³ ἡ γὰρ τεκνοφόνους τελετάς ἢ κρύφια μυστήρια ἢ ἔμμανεῖς ἐξ ἄλλων θεσμῶν κόμους ἄγοντες, ²⁴ οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαρούς ἔτι φυλάσσουσιν, ἕτερος δ' ἕτερον ἢ λοχῶν ἀναιρεῖ, ἢ νοθεύων ὁδυνᾷ. ²⁵ πάντας δ' ἐπίμιξ ἔχει αἷμα καὶ φόνος, κλοπὴ καὶ δόλος, φθορὰ, ἀπιστία, ταραχὴ, ἐπιπορκία, θόρυβος ἀγαθῶν, ²⁶ χάριτος ἀμνησία, ψυχῶν μασμὸς, γενέσεως ἐναλλαγὴ, γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσέλγεια. ²⁷ ἡ γὰρ τῶν ἀνωνύμων εἰδώλων θρησκεία παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία καὶ πέρας ἔστί. ²⁸ ἡ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμνησιν, ἢ προφητεύουσιν ψευδῇ, ἢ ζῶσιν ἀδίκως, ἢ ἐπιπορκοῦσι ταχέως. ²⁹ ἀψύχοις γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις κακῶς ὁμόσαντες, ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχονται. ³⁰ ἀμφοτέρω δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια, ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ θεοῦ προσχόντες εἰδώλοις, καὶ ἀδίκως ὥμοσαν ἐν δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος. ³¹ οὐ γὰρ ἡ τῶν ὁμνυόμενων δύναμις, ἀλλ' ἡ τῶν ἁμαρτανόντων δίκη ἐπεξέρχεται αἰεὶ τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Σὺ δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθής, μακρόθυμος καὶ ἐν ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα. ² καὶ γὰρ ἐὰν ἁμαρτωμεν, σοὶ ἔσμεν, εἰδότες σου τὸ κράτος. οὐχ ἁμαρτησόμεθα δὲ, εἰδότες ὅτι σοὶ λελογίσμεθα. ³ τὸ γὰρ ἐπίστασθαι σε ὁλό-

ολόκληρος δικαιοσύνη, καὶ εἰδέναι τὸ κράτος σου ῥῖξα ἀθανασίας. ⁴ οὕτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια, οὐδὲ σκιαγράφων πόνοσ ἀκαρπος, εἶδος σπιλωθὲν χρώμασι διηλλαγμένοις. ⁵ ὧν ὅψις ἀφροσιν εἰς ὄνεδος ἐρχεται, ποθεῖ τε νεκρᾶς εἰκόνας εἶδος ἀπνουν. ⁶ κακῶν ἐρασταὶ ἄξιοί τε τοιούτων ἐλπίδων, καὶ οἱ δρωῶντες καὶ οἱ ποθοῦντες καὶ οἱ σεβόμενοι. ⁷ καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἕκαστον, ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσατο τὰ τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα σκευή, τὰ τε ἐναντία πάνθ' ὁμοίως, τούτων δὲ ἑκάτερου τίς ἑκάστου ἐστὶν ἡ χρῆσις, κριτῆς ὁ πηλουργός. ⁸ καὶ κακόμοχθος θεὸν μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλόν, ὃς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς γεννηθεὶς μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἡς ἐλήφθη, τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς ἥος. ⁹ ἀλλ' ἐστὶν αὐτῷ φροντίς οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, οὐδ' ὅτι βραχυτελὴ βίον ἔχει, ἀλλ' ἀντερείδεται μὲν χουσουργοῖς καὶ ἀργυροχοῖς, χαλκοπλάστας τε μιμνῆται, καὶ δοῖαν ἡγῆται ὅτι κίβδηλα πλάσσει. ¹⁰ σποδὸς ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ, πηλοῦ τε αἰτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ. ¹¹ ὅτι ἡγνόησε τὸν πλάσαντα αὐτὸν, καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργοῦσαν, καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν. ¹² ἀλλ' ἐλογίσαντο παίρνιον εἶναι τὴν ζωὴν ἡμῶν, καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδοῦ. δεῖν γὰρ φησὶν ὅθεν δὴ κἄν ἐκ κακοῦ πορίζειν. ¹³ οὗτος γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει, ὕλης γεώδους εὐθραυστα σκευὴ καὶ γλυπτὰ δημιουργῶν. ¹⁴ πάντες δ' ἀφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίου, οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ σου καταδυναστεύσαντες αὐτόν. ¹⁵ ὅτι καὶ πάντα εἰδωλα τῶν ἐθνῶν ἐλογίσαντο θεοὺς, οἷς οὔτε ὁμμάτων χρῆσις εἰς ὄρασιν, οὔτε ῥῖνες εἰς συνολὴν ἀέρος, οὔτε ὦτα ἀκούειν, οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφησιν, καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν. ¹⁶ ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτοὺς, καὶ τὸ πνεῦμα δεδανυσμένος ἐπλάσεν αὐτοὺς, οὐδεὶς γὰρ

αὐτῷ ὁμοῖον ἄνθρωπος ἰσχύει πλάσαι θεόν. ¹⁷ θνητὸς δὲ ὧν νεκρὸν ἐργάζεται χερσὶν ἀνόμοις, κρείττων γὰρ ἐστὶ τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ, ὧν αὐτὸς μὲν ἐΐσησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε. ¹⁸ καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἐχθίστα σέβονται, ἄνοια γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χείρονα. ¹⁹ οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζῶων ὅψει καλὰ τυγχάνει, ἐκπέφυγε δὲ καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Ις'.

Διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἄξίως, καὶ διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν. ² ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργέτησας τὸν λαόν σου, εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξωσ ξένην γέυσιν, τροφὴν ἡτοίμασας ὀρυγομήτραν. ³ ἵνα ἐκείνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν διὰ τὴν εἰδέχθειαν τῶν ἐπαπεσταλμένων καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὀρεξὶν ἀποστρέφονται, αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γεόμενοι καὶ ξένης μετὰσχωσι γέσεως. ⁴ ἔδει γὰρ ἐκείνοις μὲν ἀπαραίτητον ἐνδεῖαν ἐπελθεῖν τυραννοῦσι, τούτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο. ⁵ καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθε θηρίων θυμὸς, δῆγμασι τε σκολιῶν διεφθέροντο ὄψεων, οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὀργὴ σου. ⁶ εἰς νοθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχθησαν, σύμβουλον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου σου. ⁷ ὁ γὰρ ἐπιστραφεὶς οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν πάντων σωτήρα. ⁸ καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἔπεισας τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, ὅτι σὺ εἶ ὁ ὀνόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ. ⁹ οὗς μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέκτανε δῆγματα, καὶ οὐχ εὐρέθη ἱάμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι. ¹⁰ τοὺς δὲ οἰοὺς σου οὐδὲ ἰοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὀδόντες, τὸ ἔλος γὰρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ἰάσατο αὐτούς. ¹¹ εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σου ἐνεκεντρίζοντο, καὶ ὀξέως διεσώζοντο, ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην, ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας. ¹² καὶ γὰρ οὔτε βοτάνη οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτούς, ἀλλὰ ὁ σὸς κύριε λόγος ὁ πάντα ἰώμενος

ιώμενος. ¹³ σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου
ἐξουσίαν ἔχεις, καὶ καταγεις εἰς πύλας
αἴδου καὶ ἀνάγεις. ¹⁴ ἄνθρωπος δὲ
ἀποκτείνει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ, ἐξελ-
θὼν δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει, οὐδὲ
ἀναλύει ψυχὴν παραληφθεῖσαν. ¹⁵ τὴν
δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστι.
¹⁶ ἄρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς,
ἐν ἰσχύϊ βραχιόνος σου ἐμαστιγώθη-
σαν, ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλαzais καὶ
ὄμβροις διωκόμενοι ἀπαραιτήτοις, καὶ
πυρὶ καταναλισκόμενοι. ¹⁷ τὸ γὰρ πα-
ραδοξότατον ἐν τῷ πάντα σβεννῦντι
ὑδατὶ πλεῖον ἐνέργει τὸ πῦρ, ὑπέριμα-
χος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ δικαίων. ¹⁸ ποτὲ
μὲν γὰρ ἡμεροῦτο φλόξ, ἵνα μὴ κατα-
φλέξῃ τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα
ζῶα, ἀλλ' αὐτοὶ βλέποντες ἴδωσιν, ὅτι
θεοῦ κρίσει ἐλαυνονται. ¹⁹ ποτὲ δὲ καὶ
μεταξὺ ὑδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δύνα-
μιν φλέγει, ἵνα ἀδίκου γῆς γεννήματα
διαφθεῖρῃ. ²⁰ ἀνθ' ὧν ἀγγέλων τροφήν
ἐψώμισας τὸν λαόν σου, καὶ ἔτοιμον
ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἐπέμψας
ἀκοπιάτως, πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύοντα
καὶ πρὸς πᾶσαν ἁρμόνιον γεύσιν. ²¹ ἡ
μὲν γὰρ ὑπόστασις σου τὴν σὴν γλυ-
κύτητα πρὸς τέκνα ἐνεφάνισε, τῇ δὲ
τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμίᾳ ὑπηρε-
τῶν πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκινᾶτο.
²² χιών δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμεινε
πῦρ καὶ οὐκ ἐτήκετο, ἵνα γνῶσιν, ὅτι
τοὺς τῶν ἐχθρῶν καρποὺς κατέφθειρε
πῦρ φλεγόμενον ἐν τῇ χαλαζῇ, καὶ ἐν
τοῖς ὑετοῖς διαστράπτει. ²³ τοῦτο πά-
λιν δ' ἵνα τραφῶσι δίκαιοι, καὶ τῆς
ιδίας ἐπιλελησθαι δυνάμεως. ²⁴ ἡ γὰρ
κτίσις σοι τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα
ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδί-
κων, καὶ ἀνίσταται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ
τῶν εἰς σὲ πεποιοθόντων. ²⁵ διὰ τοῦτο
καὶ τότε εἰς πάντα μεταλλευομένη τῇ
παντοτρόφῳ σου δωρεᾷ ὑπηρετεῖ, πρὸς
τὴν τῶν δεομένων θέλησιν. ²⁶ ἵνα μά-
θωσιν οἱ υἱοὶ σου, οὗς ἡγάπησας κύ-
ριε, ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν
τρέφουσιν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ῥῆμά
σου τοὺς σοὶ πιστεύοντας διατηρεῖ.
²⁷ τὸ γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον
ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτίνος ἡλίου
θερμαινόμενον ἐτήκετο. ²⁸ ὅπως γνω-

στὸν ἡ, ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν ἥλιον ἐπ'
εὐχαριστίαν σου, καὶ πρὸς ἀνατολήν
φωτὸς ἐντυγχάνει σοι. ²⁹ ἀχαρίστου
γὰρ ἐλπίς ὡς χεμέριος πάχρη τακίσε-
ται, καὶ ῥυήσεται ὡς ὕδωρ ἀχρηστον.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Μεγάλαι γὰρ σοὶ αἱ κρίσεις καὶ δυσ-
δίγητοι. διὰ τοῦτο ἀπαίδευτοι ψυχαὶ
ἐπλανήθησαν. ² ὑπειληφότες γὰρ κα-
ταδυναστεύειν ἔθνος ἅγιον ἄνομοι,
δέσμιοι σκότους καὶ μακροῦς πεδῆται
νυκτὸς κατακλεισθέντες ὁρόφοις, φυ-
γάδες τῆς αἰωνίου προνοίας ἔκταντο.
³ λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυ-
φαίοις ἁμαρτήμασιν, ἀφεγγεῖ λήθης
παρακαλύμματι ἐσκορπίσθησαν, θαμ-
βούμενοι δεινῶς καὶ ἰνδάλασιν ἐκτα-
ρασσόμενοι. ⁴ οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐ-
τοὺς μυχὸς ἀφόβως διεφύλασεν, ἥχοι
δὲ καταράσσοντες αὐτοὺς περιεκομ-
ποῦν, καὶ γάσματα ἀμειδίητοις κατηφῇ
προσώποις ἐνεφανίζετο. ⁵ καὶ πυρὸς
μὲν οὐδεμία βία κατίσχυε φωτίζειν,
οὔτε ἀστρῶν ἐκλαμπροὶ φλόγες καταυ-
ράζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἐκείνην
νύκτα. ⁶ διεφάνετο δ' αὐτοῖς μόνον
αὐτομάτῃ πυρὶ φόβου πλήρης, ἐκδει-
ματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης
ἐκείνης ὀψews ἡγοῦντο χεῖρω τὰ βλε-
πόμενα. ⁷ μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατ-
έκειτο τέχνης, καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει
ἀλαζονείας ἐλέγχος ἐφύβριστος. ⁸ οἱ
γὰρ ὑπισχνόμενοι δαίματα καὶ ταρα-
χὰς ἀπελάυνειν ψυχῆς νοσοῦσας, οὗτοι
καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόησαν. ⁹ καὶ
γὰρ εἰ μὴδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφό-
βει, κνωδάλων παρόδοις καὶ ἐρπετῶν
συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι διώλλυντο ἐν-
τρομοὶ, καὶ τὸν μηδισμόθεν φευκτὸν
ἄερα προσιδεῖν ἄρνούμενοι. ¹⁰ δειλὸν
γὰρ ἰδίως πονηρίᾳ μαρτυρεῖ καταδικα-
ζομένη, αἱ δὲ προσεῖληφε τὰ χαλεπὰ
συνεχομένη τῇ συνειδῆσει. ¹¹ οὐθὲν
γὰρ ἐστὶ φόβος, εἰ μὴ προδοσία τῶν
ἀπὸ λογισμοῦ βοηθημάτων. ¹² ἐνδο-
θεν δὲ οὐσα ἦττων ἢ προσδοκία, πλείο-
να λογίζεται τὴν ἄγνοιαν τῆς παρεχού-
σης τὴν βάσανον αἰτίας. ¹³ οἱ δὲ τὴν
ἀδύνατον ὄντως νύκτα καὶ ἐξ ἀδυνάτου
αἴδου μυχῶν ἐπέλθοῦσαν, τὸν αὐτὸν
ὑπνόν κοιμώμενοι, ¹⁴ τὰ μὲν τέρασιν
ἡλαύ-

ἡλαύνοντο φαντασμάτων, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρελύνοντο προδοσίᾳ, αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπῆλθεν. ¹⁵ εἴθ' οὕτως, ὅς δηποῦ οὖν ἦν ἐκεῖ καταπίπτων, ἐφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον εἰρκτὴν κατακλεισθεῖς. ¹⁶ εἴτε γὰρ γεωργὸς ἦν τις ἢ ποιμὴν, ἢ τῶν κατ' ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων, προληφθεὶς τὴν δυσάλυκτον ἔμενεν ἀνάγκην. ¹⁷ μὴ γὰρ ἀλύσει σκότους πάντες ἐδέσθησαν. εἴτε πνεῦμα συρίζον, ἢ περὶ ἀμφιλαφεὶς κλάδους ὀρνέων ἤχος εὐμελῆς, ἢ ὕθμος ὕδατος πορευομένου βία, ἢ κτύπος ἀπηνῆς καταθλίπτομένων πετρῶν, ¹⁸ ἢ σκιρτώντων ζώων δρόμος ἀθεώρητος, ἢ ὠρουμένων ἀπηρεστάτων θηρίων φωνή, ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλοτάτων ὀρεῶν ἤχῳ, παρέλυσεν αὐτοὺς ἐκφοβούντα. ¹⁹ ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῶν κατελάμπετο φωτὶ, καὶ ἀνεμποδίστοις συνείχετο ἔργοις. ²⁰ μόνοις δὲ ἐκείνοις ἐπετέτατο βαρεῖα νύξ, εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους, ἑαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Τοῖς δὲ ὁσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς, ὧν φωνὴν μὲν ἀκούοντες, μορφήν δὲ οὐχ ὁρῶντες, ὅτι μὲν οὖν καὶ κείνοι ἐπεπόνθεισαν, ξμακάριζον, ² ὅτι δὲ οὐ βλέπτουσι προηδικημένοι, εὐχαριστοῦσιν, καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο. ³ ἀνθ' ὧν πυριφλεγῆ στύλον, ὀδηγὸν μὲν ἀγνωστῶν ὁδοπορίας, ἥλιον δὲ ἀβλαβῆ φιλοτίμου ξενιτείας παρέσχες. ⁴ ἄξιοι μὲν γὰρ ἐκεῖνοι στερηθῆναι φωτὸς, καὶ φυλακισθῆναι ἐν σκότει, οἱ κατακλειστούς φυλάξαντες τοὺς υἱούς σου, δι' ὧν ἡμελλε τὸ ἀφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι διδοσθαι. ⁵ βουλευσαμένους δ' αὐτοὺς τὰ τῶν ὁσίων ἀποκτεῖναι νήπια, καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου, καὶ σωθέντος, εἰς ἔλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πλῆθος τέκνων, καὶ ὁμοθυμαδὸν ἠλώλεσας ἐν ὕδατι σφοδρῶ. ⁶ ἐκείνη ἡ νύξ προεγνωσθῆ πατράσιν ἡμῶν, ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὅρκιοις, ἐπεθυμήσωσι. ⁷ προσεδέχθη δὲ ὑπὸ λαοῦ σου σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν δὲ ἀπώλεια. ⁸ ὦ γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους,

τούτῳ ἡμᾶς προσκαλεσάμενος ἐδόξασας. ⁹ κρυφῇ γὰρ ἐθυσιάζον ὅσοι παῖδες ἀγαθῶν, καὶ τὸν τῆς θεϊότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο, τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μεταλήψεσθαι τοὺς ἀγίους, πατέρων ἤδη προαναμελπόντων αἰνους. ¹⁰ ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἐχθρῶν βοή, καὶ οἰκτρά διεφέρετο θρηνηομένων παίδων. ¹¹ ὁμοίᾳ δὲ δίκῃ δοῦλος ἅμα δεσπότη κολασθεῖς, καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων. ¹² ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτου νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους, οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοί, ἐπεὶ πρὸς μίαν ῥοπρὴν ἢ ἐντιμότερα γένεσις αὐτῶν διεφθάρη. ¹³ πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακίας ἐπὶ τῷ τῶν πρωτοτόκων ὀλέθρῳ, ὡμολόγησαν θεοῦ υἱὸν λαὸν εἶναι. ¹⁴ ἡσυχῇ γὰρ σιγῆς περιεχούσης τὰ πάντα καὶ νεκτοὺς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζούσης, ¹⁵ ὁ παντοδύναμος σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλειῶν ἀπότομος πολέμστης εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἤλατο γῆς. ¹⁶ ξίφος ὅξυ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγὴν σου φέρων, καὶ στὰς ἐπλήρωσεν τὰ πάντα θανάτου. καὶ οὐρανοῦ μὲν ἤπειτο, βεβήκει δ' ἐπὶ γῆς. ¹⁷ τότε παραχοῆμα φαντασίαι μὲν ὀνειρώων δαινῶς ἐξετάραξαν αὐτοὺς, φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι. ¹⁸ καὶ ἄλλος ἄλλαχῇ ῥίφεις ἡμίθνητος, δι' ἣν ἐθνησκεν αἰτίαν ἐνεφάνει. ¹⁹ οἱ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμήνυσαν, ἵνα μὴ ἀγνοοῦντες δι' ὃ κακῶς πάσχουσιν, ἀπόλυνται. ²⁰ ἡψατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου, καὶ θραύσις ἐν ἐρημῳ ἐγένετο πλῆθος. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ὀργή. ²¹ σπένσας γὰρ ἀνὴρ ἄμειπτος προεμάχησε, τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὄπλον, προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξίλασμον κομίσας, ἀντέστη τῷ θυμῷ, καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ, δεικνύς ὅτι σὸς ἐστί θεράπων. ²² ἐνίκησε δὲ τὸν ὄχλον οὐκ ἰσχυρὸν τοῦ σώματος, οὐχ ὄπλων ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν, ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας. ²³ σωρηδὸν γὰρ ἤδη πεπτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν, με-

ταξὺ στάς, ἀνέκοιπε τὴν ὁργὴν, καὶ διέσχισε τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν.
²⁴ ἐπὶ γὰρ ποδήρους ἐνδύματος ἦν ὁλος ὁ κόσμος, καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετραστίχου λίθου γλυφῆς, καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος κεφαλῆς αὐτοῦ.
²⁵ τούτοις εἶξεν ὁ ὀλοθρευὼν, ταῦτα δὲ ἐφοβήθησαν. ἦν γὰρ μόνῃ ἡ πείρα τῆς ὁργῆς ἱκανή.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Τοῖς δὲ ἀσεβέσι μέχρι τέλους ἀνελέμων θυμὸς ἐπέστη. προῆδει γὰρ αὐτὼν καὶ τὰ μέλλοντα, ² ὅτι αὐτοὶ ἐπιστρέψαντες τοῦ ἀπειναι, καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτοὺς, διώξουσιν μεταμεληθέντες.
³ ἔτι γὰρ ἐν χειρὶν ἔχοντες τὰ πένθη, καὶ προσοδύρομενοι τάφοις νεκρῶν, ἔτερον ἐπεσπάσαντο λογισμὸν ἀνοίας, καὶ οὐκ ἰκτευνόντες ἐξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον.
⁴ εἴλκε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο τὸ πέρας ἀνάγκη, καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνηστίαν ἐνέβαλεν, ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασιάνοις προᾶναπληρώσωσι κόλασιν.
⁵ καὶ ὁ μὲν λαὸς σου παραδόξον ὁδοιπορίαν περάσῃ, ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὖρωσι θάνατον.
⁶ ὅλη γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλιν ἀνωθεν διετυποῦτο, ὑπηρετοῦσα ταῖς ἰδίαις ἐπιταγαῖς, ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς.
⁷ ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη, ἐκ δὲ προῦφεστώτος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη, ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμπόδιτος, καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος βιαίου.
⁸ δι' οὗ πανεθνὶ διήλθον οἱ τῇ σῇ σκεπαζόμενοι χεῖροί, θεωρήσαντες θαυμαστά τέρατα.
⁹ ὥς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν, καὶ ὥς ἄμνοι διεσκήρτησαν αἰνούντες σε κυριε τὸν ῥυόμενον αὐτούς.
¹⁰ ἐμμένηντο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτῶν,

πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζώων ἐξήγαγεν ἡ γῆ σκνῦπα, ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρέυξατο ὁ ποταμὸς πληθὸς βατράχων.
¹¹ ἐφ' ὑστέρῳ δὲ εἶδον καὶ νέαν γένεσιν ὀρνέων, ὅτι ἐπιθυμία προαχθέντες ἠτήσαντο ἐδέσματα τροφῆς.
¹² εἰς γὰρ παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὀρυγομητρα, καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἐπῆλθον, οὐκ ἄνευ τῶν γεγονότων τεκμηρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν.
δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἰδίαις αὐτῶν πονηρίαις,
¹³ καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευσαν. οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγνοοῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας, οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδουλοῦντο.
¹⁴ καὶ οὐ μόνον, ἀλλ' ἥτις ἐπισκοπῇ ἔσται αὐτῶν, ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἄλλοτρίους.
¹⁵ οἱ δὲ μετὰ ἐορτασμάτων εἰςδεξάμενοι τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων, δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις.
¹⁶ ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ, ὥσπερ ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θυραῖς, ὅτε ἀχανεὶ περιβληθέντες σκότει, ἕκαστος τῶν αὐτοῦ θυρῶν τὴν διόδον ἐζῆτει.
¹⁷ δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ῥυθμοῦ τὸ ὄνομα διαλλάσσουσι, πάντοτε μένοντα ἡῆω, ὅπερ ἐστὶν εἰκασαὶ ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὥψεως ἀκριβοῶς.
¹⁸ χειρσὰ γὰρ εἰς ἐννύδρα μετεβάλλετο, καὶ νηκτὰ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς.
¹⁹ πῦρ ἵσχυσεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως, καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπελανθάνετο.
²⁰ φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζώων οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων, οὐδὲ τηκτὸν εὐτηκτον κρυσταλλοειδὲς γένος ἀμβροσίας τροφῆς.
²¹ κατὰ πάντα γὰρ κυριε ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου καὶ ἐδόξασας, καὶ οὐχ ὑπερείδες ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τότῳ παριστάμενος.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ.

Πολλῶν καὶ μεγάλων ρητῶν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἠκολουθηκότων δεδομένων, ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας. καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας. ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖον ἐαυτὸν δούς εἰς τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων πατριῶν βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἔξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράφαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς, καὶ τούτων ἔνοχοι γινόμενοι, πολλῶ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσι διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως. παρακέκλησθε οὖν μετ' εὐνοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιῆσθαι, καὶ συγγνωμὴν ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ

τὴν ἐρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν, οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἐβραϊστὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτι ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως παραγενηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας, εὗρον οὐ μικρὰς παιδείας ἁφ' ὁμοιον. ἀναγκαιότατον ἔθεμην αὐτὸς προσενέγκασθαι τινὰ σπουδὴν καὶ φιλοποनीαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον. πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ βιβλίον ἐκδόσθαι, καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βουλομένοις φιλομαθεῖν, προκατασκευαζομένοις τὰ ἥθη ἐν νόμῳ βιοτεύειν.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. Α'.

Πᾶσα σοφία παρὰ κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔστιν εἰς τὸν αἰῶνα. ² ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγόνas ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξαριθμήσει; ³ ὕψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσον καὶ σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει; ⁴ προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία, καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος. ⁶ ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη; καὶ τὰ πανουργέματα αὐτῆς τίς ἔγνω; ⁸ εἷς ἔστι σὸς φόβος φοβερός σφόδρα καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. κύριος ⁹ αὐτὸς ἔκτισεν αὐτήν, καὶ εἶδε καὶ ἐξηροίμησεν αὐτήν, καὶ ἐξέχεεν αὐτήν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁰ μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐχορήγησεν αὐτήν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ¹¹ φόβος κυρίου δόξα καὶ καύχημα καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλλιάματος. ¹² φόβος κυρίου τέρφει καρδίαν, καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροημέρευσιν. ¹³ τῷ φοβούμενῳ τὸν κύριον εὖ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὐρήσει χάριν. ¹⁴ ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεόν, καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μητρᾷ συνεκτίσθη αὐτοῖς. ¹⁵ καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσεν, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται. ¹⁶ πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς. ¹⁷ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμημάτων, καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γεννημάτων αὐτῆς. ¹⁸ στέφανος σοφίας φόβος κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίαν ἰάσεως. ¹⁹ καὶ εἶδε καὶ ἐξηροίμησεν αὐτήν, ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξωμύθησεν, καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν. ²⁰ ῥίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέρευσις. ²² οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι, ἢ γὰρ ῥοπή τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ πτώσις αὐτῷ. ²³ ἕως καιροῦ ἀνθεξέται μακρόθυμος, καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδώ-

σει εὐφροσύνη. ²⁴ ἕως καιροῦ κρύψει τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ χεῖλη πιστῶν ἐκδιηγῆσεται σύνεσιν αὐτοῦ. ²⁵ ἐν θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, βδέλυγμα δὲ ἁμαρτωλῶ θεοσέβεια. ²⁶ ἐπεθύμησας σοφίαν, διατήρησον ἐντολάς, καὶ κύριος χορηγήσει σοι αὐτήν. ²⁷ σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος κυρίου, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ πίστις καὶ πραότης. ²⁸ μὴ ἀπειθήσης φόβῳ κυρίου, καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐκ καρδίας δισση. ²⁹ μὴ ὑποκριθῇς ἐν στομασιν ἀνθρώπων, καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσί σου πρόσχε. ³⁰ μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς καὶ ἐπαγᾶγῃς τῇ ψυχῇ σου ἀτιμίαν. καὶ ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου, καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε. ὅτι οὐ προσήλθες φόβῳ κυρίου, καὶ ἡ καρδία σου πλήρης δόλου.

ΚΕΦ. Β'.

Τέκνον εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ, ἐτοίμασον τὴν ψυχὴν σου εἰς πειρασμόν. ² εὐθύνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον, καὶ μὴ σπεύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς. ³ κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀποστῇς, ἵνα αὐξηθῇς ἐπ' ἐσχάτων σου. ⁴ πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δεῖξαι, καὶ ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον. ⁵ ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός, καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως. ⁶ πιστεύσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεται σου, εὐθύνον τὰς ὁδοὺς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν. ⁷ οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἀναμείναιτε τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκκλίνετε, ἵνα μὴ πέσητε. ⁸ οἱ φοβούμενοι κύριον πιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐ μὴ πταίσῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν. ⁹ οἱ φοβούμενοι κύριον ἔλπίσατε εἰς ἀγαθὰ καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους. ¹⁰ ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεάς καὶ ἴδετε, τίς ἐνεπίστευσεν κυρίῳ καὶ κατασχύνθη; ἢ τίς ἐγέμεινεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη; ἢ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν; ¹¹ διότι οἰκτιρῶν καὶ ἐλεημῶν ὁ κυ-
ριος,

ριος, καὶ ἀφήσιν ἁμαρτίας καὶ σώζει ἐν καιρῷ θλίψεως. ¹² οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς καὶ χερσὶν παρεμέναις, καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους. ¹³ οὐαὶ καρδίᾳ παρεμένῃ, ὅτι οὐ πιστεuei, διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται. ¹⁴ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσι τὴν ὑπομονήν, καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ κύριος; ¹⁵ οἱ φοβούμενοι κύριον οὐκ ἀπειθήσουσι ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσιν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. ¹⁶ οἱ φοβούμενοι κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμπλησθήσονται τοῦ νόμου. ¹⁷ οἱ φοβούμενοι κύριον ἐτοιμάσουσι καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ¹⁸ ἐμπεσοῦμεθα εἰς χεῖρας κυρίου καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ὥς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Εμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε τέκνα, καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε. ² ὁ γὰρ κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοις, καὶ κοῖσιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς. ³ ὁ τιμῶν πατέρα ἐξήλασεται ἁμαρτίας. ⁴ καὶ ὥς ὁ ἀποθησανρίζων, ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ. ⁵ ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται. ⁶ ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει, καὶ ὁ εἰσακούων κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ, ⁷ καὶ ὥς δεσπόταις δουλεύσει ἐν τοῖς γενήσασιν αὐτόν. ⁸ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα σου, ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ. ⁹ εὐλογία γὰρ πατρός στηρίζει οἴκους τέκνων, κατάρρα δὲ μητρὸς ἐκκρίζοι θεμέλια. ¹⁰ μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρός σου, οὐ γὰρ ἐστὶ σοι δόξα πατρός ἀτιμία. ¹¹ ἢ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ. ¹² τέκνον ἀντιλαβοῦ ἐν γῇ πατρός σου, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ¹³ κἄν ἀπολείπῃ σύνεσιν συγγνώμην ἔχε, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς αὐτόν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου. ¹⁴ ἐλεημοσύνη γὰρ πατρός οὐκ ἐπιλησθήσεται, καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν προσηνοικοδομη-

θήσεται σοι. ¹⁵ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως σου ἀναμνησθήσεται σοι, ὥς εὐδία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως ἀναλυθήσονται σοι αἱ ἁμαρτίαι. ¹⁶ ὥς βλάστημος ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα, καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐτοῦ. ¹⁷ τέκνον ἐν πραύτητι τὰ ἔργα σου διέξαγε, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ. ¹⁸ ὅσῳ μέγας εἶ, τοσοῦτω ταπεινοῦ σεαυτὸν, καὶ ἐναντι κυρίου εὐρήσεις χάριν. ²⁰ ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία τοῦ κυρίου καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται. ²¹ χαλεπώτερά σου μὴ ζῆται, καὶ ἰσχυρότερά σου μὴ ἐξέταξε. ²² ἂ προσετάνῃ σοι, ταῦτα διανοῦ. οὐ γὰρ ἐστὶ σοι χρεῖα τῶν κρυπτῶν. ²³ ἐν τοῖς περιστοις τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου. πλείονα γὰρ συνέσεως ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι. ²⁴ πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν, καὶ ὑπονοία πονηρὰ ὠλίσθησε διανοίας αὐτῶν. ²⁶ καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται. καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἐσχάτων. ²⁷ καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς προσθήσεται ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίας. ²⁸ ἐπαγωγή ὑπερηφάνου οὐκ ἐστὶ ἴασις, φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐξόψωκεν ἐν αὐτῷ. ²⁹ καρδία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολήν, καὶ οὗς ἀκουστοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ. ³⁰ πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, καὶ ἐλεημοσύνη ἐξήλασεται ἁμαρτίας. ³¹ ὁ ἀνταποδιδὼς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὐρήσει στήριγμα.

Κ Ε Φ. Δ'.

Τέκνον τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, καὶ μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδειῖς. ² ψυχὴν πεινώσαν μὴ λυπήσῃς, καὶ μὴ παροργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ. ³ καρδίαν παροργισμένην μὴ προστράξῃς, καὶ μὴ παρελκύσῃς δόσιν προσδεομένου. ⁴ ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. ⁵ ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὀφθαλμόν, καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαι σε. ⁶ καταρωμένου γὰρ σε ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, τῆς δέησεως αὐτοῦ ἐπακουσεται

ὁ ποιήσας αὐτόν. ⁷ πρὸς φιλή συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει, καὶ μεγιστάνι ταπεινὸν τὴν κεφαλὴν σου. ⁸ κλίνον πτωχῷ τὸ οὖς σου, καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραύτητι. ⁹ ἔξελου ἀδικούμενον ἐκ χειρὸς ἀδικούντος, καὶ μὴ ὀλιγοψυχῆσης ἐν τῷ κρίναι σε. ¹⁰ γίνου ὀρφανοῖς ὡς πατήρ, καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν. καὶ ἔσῃ ὡς υἱὸς ὑψίστου, καὶ ἀγαπήσει σε μάλλον ἢ ἡ μήτηρ σου. ¹¹ ἡ σοφία υἱὸς ἐαυτῇ ἀνυψώσε, καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν. ¹² ὁ ἀγαπῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζῶν, καὶ οἱ ὀρθοῖζοντες πρὸς αὐτὴν ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. ¹³ ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δόξαν, καὶ οὐ εἰσπορεύεται εὐλόγησι κύριος. ¹⁴ οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτουργήσουσιν ἁγίῳ, καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν ἀγαπᾷ ὁ κύριος. ¹⁵ ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη, καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῇ κατασκηνώσει πεποιθώς. ¹⁶ ἂν ἐμπιστεύσης κατακληρονομήσεις αὐτήν, καὶ ἐν κατασχεσεῖ ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ, ¹⁷ ὅτι διεστραμμένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις. φόβον δὲ καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν, καὶ βασανίσει αὐτόν ἐν παιδιᾷ αὐτῆς, ἕως οὗ ἐμπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ πειράσῃ αὐτόν ἐν τοῖς δικαιώμασιν αὐτῆς. ¹⁸ καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτόν, καὶ εὐφρανεῖ αὐτόν, καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτά αὐτῆς. ¹⁹ ἂν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτόν, καὶ παραδώσει αὐτόν εἰς χεῖρας πτώσεως αὐτοῦ. ²⁰ συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονηροῦ, καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνηθῇς. ²¹ ἔστι γὰρ αἰσχυνῇ ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἐστὶν αἰσχύνῃ δόξα καὶ χάρις. ²² μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πτωσὶν σου. ²³ μὴ κωλύσης λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας, ²⁴ ἐν γὰρ λόγῳ γνωσθήσεται σοφία, καὶ παιδεία ἐν ὀρηματι γλώσσης. ²⁵ μὴ ἀντίλεγε τῇ ἀληθείᾳ, καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντράπηθι. ²⁶ μὴ αἰσχυνηθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, καὶ μὴ βιάου ῥοὺν ποταμοῦ. ²⁷ καὶ μὴ ὑποστρώσης σεαυτὸν ἀν-

θρώπῳ μωρῷ, καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστου. ²⁸ ἕως τοῦ θανάτου ἀγωνίῃσαι περὶ τῆς ἀληθείας, καὶ κύριος ὁ θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. ²⁹ μὴ γίνου τραχὺς ἐν γλώσσῃ σου, καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου. ³⁰ μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκείαις σου. ³¹ μὴ ἔστω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν, καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.

Κ Ε Φ. Ε'.

Μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρημασί σου, καὶ μὴ εἴπῃς, αὐτάρχη μοι ἔστι. ² μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύϊ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου. ³ καὶ μὴ εἴπῃς, τίς με δυναστεύει; ὁ γὰρ κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε. ⁴ μὴ εἴπῃς, ἡμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο; ὁ γὰρ κύριος ἐστὶ μακρόθυμος. ⁵ περὶ ἐξίλασμοῦ μὴ ἄφοβος γίνου, προσθῆναι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις. ⁶ καὶ μὴ εἴπῃς, ὁ οἰκτιρμὸς αὐτοῦ πολὺς, τὸ πλήθος τῶν ἁμαρτιῶν μου ἐξίλάσεται. ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ. ⁷ μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέφαι πρὸς κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας. ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ κυρίου, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ. ⁸ μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρημασὶν ἀδίκους, οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς. ⁹ μὴ λίγμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ, καὶ μὴ πορεύου ἐν πάσῃ ἀτραπῷ, οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. ¹⁰ ἴσθι ἐστηριγμένος ἐν συνέσει σου, καὶ εἰς ἔστω σου ὁ λόγος. ¹¹ γίνου ταχὺς ἐν ἀκροάσει σου, καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπὸ κρισίν. ¹² εἰ ἔστιν σοὶ συνέσεις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον, εἰ δὲ μὴ, ἡ χεὶρ σου ἔστω ἐπὶ στόματι σου. ¹³ δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ, καὶ γλώσσα ἀνθρώπου πτώσις αὐτοῦ. ¹⁴ μὴ κληθῇς ψέθυρος, καὶ τῇ γλώσσῃ σου μὴ ἐρέθῃ. ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνῃ, καὶ κατὰ γνώσιν πονηρὰ ἐπὶ δίγλωσσου. ¹⁵ ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνοεῖ.

Κ Ε Φ. Σ'.

Καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρὸς.

ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύνῃν καὶ ὄνειδος κληρονομῆσει, οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. ² μὴ ἐπάγῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυχὴ σου. ³ τὰ φύλλα σου καταφάγῃς καὶ τοὺς καρπούς σου ἀπολέσεις, καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν. ⁴ ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτήν, καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν. ⁵ λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, καὶ γλώσσα εὐλάλος πληθυνεῖ εἰς προσήγορα. ⁶ οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν πολλοὶ, οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἰς ἀπὸ χιλίων. ⁷ εἰ κτᾶσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτόν, καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύῃς αὐτῷ. ⁸ ἔστι γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. ⁹ καὶ ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἐχθραν, καὶ μάχην ὀνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει. ¹⁰ καὶ ἔστι φίλος κοινωνὸς τραπέζων, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. ¹¹ καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σὺ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρόρησιασεται. ¹² ἐὰν ταπεινωθῇς ἔσται κατὰ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κυβήσεται. ¹³ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου διαχωρισθῇ, καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσχε. ¹⁴ φίλος πιστὸς σκέπη κραταιά, ὃ δὲ εὐρὼν αὐτόν εὗρεν θησανρόν. ¹⁵ φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ. ¹⁶ φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς, καὶ οἱ φοβούμενοι κυρίον εὐρήσουσι αὐτόν. ¹⁷ ὁ φοβούμενος κύριον εὐθύνει φιλίαν αὐτοῦ, ὅτι κατ' αὐτόν οὕτως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ. ¹⁸ τέκνον ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδείαν, καὶ ἔως πολλῶν εὐρήσεις σοφίαν. ¹⁹ ὡς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπείρων πρόσελθε αὐτῇ, καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς. ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοτιάσεις, καὶ ταχὺ φάγεσαι γεννημάτων αὐτῆς. ²⁰ ὡς τραχεῖα ἔστι σφοδρά τοῖς ἀπαιδευτοῖς, καὶ οὐκ ἐμμενεῖ ἐν αὐτῇ ἀκάρδιος. ²¹ ὡς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ χρονεῖ ἀποθρίψαι αὐτήν. ²² σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστι, καὶ οὐ πολλοῖς ἔστι

φανερὰ. ²³ ἀκούσον τέκνον καὶ δεξαι γνώμην μου, καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου. ²⁴ καὶ εἰζένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τραχηλόν σου. ²⁵ ὑπόθες τὸν ὤμόν σου, καὶ βάσταξον αὐτήν, καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς. ²⁶ ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ, καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς. ²⁷ ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωσθήσεται σοι, καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῇς αὐτήν. ²⁸ ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀνάπausιν αὐτῆς, καὶ στραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην. ²⁹ καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδιλα εἰς σκέπη ἰσχύος, καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης. ³⁰ κόσμος γὰρ χροῦσός ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλωσμά ὑακίνθινον. ³¹ στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτήν, καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ. ³² ἐὰν θέλῃς τέκνον, παιδευθήσῃ, καὶ ἐὰν δῶς τὴν ψυχὴν σου, πανουργὸς ἔσῃ. ³³ ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκοῦειν, ἐκδέξῃ, καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς ἔσῃ. ³⁴ ἐν πληθεί προεσβυτέρων στήθι, καὶ τίς σοφός, αὐτῷ προσκολληθήτι. ³⁵ πάσαν διήγησιν θεῖαν θέλε ἀκοῦειν, καὶ παρομοίαν συνέσεως μὴ ἐκφαιγέτωσάν σε. ³⁶ ἐὰν ἴδῃς συνετὸν, ὀρθοῖζε πρὸς αὐτόν, καὶ βαθμοὺς θυρῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ ποὺς σου. ³⁷ διανοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασι κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ μελέτα διαπαντός. αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεται σοι.

Κ Ε Φ. Ζ'

Μὴ ποίη κακὰ, καὶ οὐ μὴ σε καταλάβῃ κακόν. ² ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ. ³ υἱὲ μὴ σπεῖρε ἐπ' αὐλακας ἀδικίας, καὶ οὐ μὴ θερίσῃς αὐτὰς ἐπταπλασίως. ⁴ μὴ ζῇτε παρὰ κυρίου ἡγεμονίαν, μηδὲ παρὰ βασιλείᾳ καθέδραν δόξης. ⁵ μὴ δικαιοῦ ἐναντι κυρίου, καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου. ⁶ μὴ ζῇτε γενέσθαι κριτῆς, μὴ οὐκ ἐξιχύσεις ἐξάραι ἀδικίας. μήποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου δυνάστου, καὶ θῇς σκάνδαλον ἐν

ἐν εὐθύτητί σου. ⁷ μὴ ἀμάρτανε εἰς πληθος πόλεως, καὶ μὴ καταβάλης σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ. ⁸ μὴ καταδεσμεύσης δις ἁμαρτίαν, ἐν γὰρ τῇ μιᾷ οὐκ ἂν ὥσος ἔσῃ. ⁹ μὴ εἴπῃς, τῷ πλήθει τῶν δώρων μου ἐπόψεται, καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με θεῷ ὑψίστῳ προσδέξεται. ¹⁰ μὴ ὀλιγοψυχῇς ἐν τῇ προσευχῇ σου, καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ παροίῃς. ¹¹ μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, ἔστι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἄνυψῶν. ¹² μὴ ἀροτρία ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σου, μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποιεῖ. ¹³ μὴ θέλε ψεῦδεσθαι πᾶν ψεῦδος, ὃ γὰρ ἐνδελειχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγαθόν. ¹⁴ μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων, καὶ μὴ δευτερώσης λόγον ἐν προσευχῇ σου. ¹⁵ μὴ μισήσης ἐπίπονον ἐργασίαν καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην. ¹⁶ μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν πλήθει ἁμαρτωλῶν. ¹⁷ ταπεινώσον σφόδρα τὴν ψυχὴν σου, ¹⁶ μνήσθητι ὅτι ὁργὴ οὐ χρονιᾷ, ¹⁷ ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκόληξ. ¹⁸ μὴ ἀλλάξῃς φίλον ἐνεκεν ἀδιαφόρου, μὴδ' ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χουσίῳ Σουφείρ. ¹⁹ μὴ ἀστόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, καὶ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ χουσίον. ²⁰ μὴ κακῶσθαι οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, μηδὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ. ²¹ οἰκέτην συνετὸν ἀγαπάτω σου ἢ ψυχὴν, μὴ στερήσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας. ²² κτηνὴ σοὶ ἔστιν, ἐπισκέπτου αὐτὰ, καὶ εἰ ἔστι σοὶ χρήσιμα, ἐμμενέτω σοί. ²³ τέκνα σοὶ ἔστι, παιδεύσον αὐτὰ, καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχηλον αὐτῶν. ²⁴ θυγατέρες σοὶ εἰσι, πρόσχε τῷ σώματι αὐτῶν, καὶ μὴ ἱλαρώσης πρὸς αὐτάς τὸ πρόσωπόν σου. ²⁵ ἔκδου θυγατέρα, καὶ ἔσῃ τετελεμένος ἔργον μέγα, καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν. ²⁶ γυνὴ σοὶ ἔστι κατὰ ψυχὴν, μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν. ²⁷ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ δόξασον τὸν πατέρα σου, καὶ μητρὸς ὡδίνας μὴ ἐπιλάθῃ. ²⁸ μνήσθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς αὐτοὶ σοί; ²⁹ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν κύριον, καὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε. ³⁰ ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγαπήσον

τὸν ποιήσαντά σε, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς. ³¹ φοβοῦ τὸν κύριον, καὶ δόξασον ἱερέα, καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ καθὼς ἐντέλλεται σοί, ἀπαρχὴν καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ δόσιν βραχιόνων, καὶ θυσίαν ἀγιασμοῦ καὶ ἀπαρχὴν ἁγίων. ³² καὶ πτωχῷ ἐκτεῖνον τὴν χεῖρά σου, ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου. ³³ χάρις δάματος ἐναντι παντὸς ζῶντος, καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσης χάριν. ³⁴ μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαιόντων, καὶ μετὰ πενθόντων πενθησον. ³⁵ μὴ ὄνει ἐπισκέπτεσθαι ἀδρόσπον, ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθῇς. ³⁶ ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σου μιμησκου τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.

Κ Ε Φ. Η.

Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ² μὴ ἐρίζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου, μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὀλκήν. πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χουσίον, καὶ καρδίας βασιλείων ἐξέκλινεν. ³ μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσης ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα. ⁴ μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ, ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου. ⁵ μὴ ὀνειδίξε ἀνθρώπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμέν ἐν ἐπιτιμίοις. ⁶ μὴ ἀτιμάσης ἀνθρώπον ἐν γῇ αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν. ⁷ μὴ ἐπὶ χαιρε ἐπὶ νεκρῷ, μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν. ⁸ μὴ παρίδῃς διήγημα σοφῶν, καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου, ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν, καὶ λειτουργήσῃς μεγατάσιν. ⁹ μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ συνέσις, καὶ ἐν καιρῷ χρείας δοῦναι ἀποκρισιν. ¹⁰ μὴ ἔκκαε ἀνδρακας ἁμαρτωλοῦ, μὴ ἐμπυροσθῇς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. ¹¹ μὴ ἐξαναστῇς ἀπὸ προσώπου ὕβριστοῦ, ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἐνεδρον τῷ στόματί σου. ¹² μὴ δανείσῃς ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκὸς γίνου. ¹³ μὴ ἐγυῇς ὑπὲρ δυνάμει σου, καὶ ἐὰν ἐγ-

γῆσιν, ὡς ἀποτίσων φρόντιζε. ¹⁴ μὴ δικάζων μετὰ κριτοῦ, κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ κρινούσιν αὐτῶ. ¹⁵ μετὰ τολμηροῦ μὴ πορευοῦ ἐν ὁδῷ, ἵνα μὴ βαρυνῇται κατὰ σοῦ, αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιήσει, καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ. ¹⁶ μετὰ θυμώδους μὴ ποιήσης μάχην, καὶ μὴ διαπορευοῦ μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον, ὅτι ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἶμα, καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν βοήθεια καταβαλεῖ σε. ¹⁷ μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον στέλαι. ¹⁸ ἐνώπιον ἀλλοτριῶν μὴ ποιήσης κρυπτόν, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέσσεται. ¹⁹ παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρδίαν, καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χαρὶν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, μηδὲ διδάξης ἐπὶ σεαυτὸν παιδείαν πονηράν. ² μὴ δῶς γυναικὶ τὴν ψυχὴν σου, ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου. ³ μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἐταιριζομένη, μήποτε ἐμπέσης εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς. ⁴ μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, μήποτε ἁλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς. ⁵ παρθένον μὴ καταμάνθανε, μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς. ⁶ μὴ δῶς πόρναις τὴν ψυχὴν σου, ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου. ⁷ μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ. ⁸ ἀπόστρεψον ὀφθαλμόν ἀπὸ γυναικὸς εὐμόρφου, καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον. ἐν κάλλει γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν, καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνακαίεται. ⁹ μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον, καὶ μὴ συμβολοκοπήσης μετ' αὐτῆς ἐν οἴνῳ, μήποτε ἐκκλίνη ἡ ψυχὴ σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ τῷ πνεύματί σου ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν. ¹⁰ μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον, ὃ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔστιν ἔφιστος αὐτῶ. οἶνος νέος, φίλος νέος, ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνης πίεσαι αὐτόν. ¹¹ μὴ ζηλώσῃς δόξαν ἀμαρτωλοῦ, οὐ γὰρ οἶδας τί ἔσται ἡ καταστροφή αὐτοῦ. ¹² μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν, μνήσθητι ὅτι ἔως

ἄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσιν. ¹³ μακρὰν ἀπέχε ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεῦν, καὶ οὐ μὴ υποπτεύσῃς φόβον θανάτου. κἂν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς, ἵνα μὴ ἀφέλῃται τὴν ζωὴν σου. ἐπίγνωνθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις, καὶ ἐπὶ ἐπαλλεῖων πόλεων περιπατεῖς. ¹⁴ κατὰ τὴν ἰσχύν σου στόχασαι τοὺς πλησίον, καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλεύου, ¹⁵ καὶ μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου, καὶ πᾶσα διηγήσις σου ἐν νόμῳ ὑψίστου. ¹⁶ ἄνδρες δίκαιοι ἑστῶσαν σύνδειπνοί σου, καὶ ἐν φόβῳ κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου. ¹⁷ ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἔπαινεθήσεται, καὶ ὁ ἡγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ. ¹⁸ φοβερὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης, καὶ ὁ προπετής ἐν λόγῳ αὐτοῦ μισηθήσεται.

Κ Ε Φ. Ι'.

Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονία συνετοῦ τεταγμένη ἔσται. ² κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὕτως καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. ³ βασιλεὺς ἀπαιδευτός ἀπολεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν. ⁴ ἐν χειρὶ κυρίου ἐξουσία τῆς γῆς, καὶ τὸν χρησίμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν ἐπ' αὐτῆς. ⁵ ἐν χειρὶ κυρίου εὐδοκία ἀνδρὸς, καὶ προσωπογραμμάτως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ. ⁶ ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ μνησθῇς τῷ πλησίον, καὶ μὴ πράσσει μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως. ⁷ μισητὴ ἐναντὶ κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα. ⁸ βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μεταγεται, διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα. ⁹ τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδός; ὅτι ἐν ζωῇ ἐρόνῃ τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ. ¹⁰ μακρὸν ἀρρώστημα σκώπτει ἱατρός, καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐριον τελευτήσκει. ¹¹ ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, κληρονομήσει ἔρπετὰ καὶ θηρία καὶ σκώληκας. ¹² ἀρχὴ ὑπερηφανίας, ἀνθρώπων ἀφισταμένου ἀπὸ κυρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἀπέστη ἡ καρδία αὐτοῦ. ¹³ ὅτι ἀρχή

ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀμαρτία, καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβροῖσει βδέλυγμα. διὰ τοῦτο παρεδόξασε κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτούς. ¹⁴ θρόνους ἀρχόντων καθέλκεν ὁ κύριος, καὶ ἐκάθισε προεῖς ἀντ' αὐτῶν. ¹⁵ ῥίξας ἐθνῶν ἐξέτιλεν ὁ κύριος, καὶ ἐφύτευσε ταπεινούς ἀντ' αὐτῶν. ¹⁶ χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ κύριος, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς. ¹⁷ ἐξήραναν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώλεσεν αὐτούς, καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. ¹⁸ οὐκ ἐκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία, οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμασι γυναικῶν. ¹⁹ σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου. σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον. σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου. σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐντολάς. ²⁰ ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἔντιμος, καὶ οἱ φοβούμενοι κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. ²² πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ πτωχὸς τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος κυρίου. ²³ οὐ δίκαιον αἰτιμάσαι πτωχὸν συνετὸν, καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἀμαρτωλόν. ²⁴ μεγιστάν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθῆσεται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν τις μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν κύριον. ²⁵ οἰκῆτὴ σοφῶ ἐλεύθεροι λειτουργήσουσι, καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει. ²⁶ μὴ σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στενοχωρίας σου. ²⁷ κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν, ἢ περιπατῶν, ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων. ²⁸ τέκνον ἐν πραϋτῇτι δόξασον τὴν ψυχὴν σου, καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς. ²⁹ τὸν ἀμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιοῦσει; καὶ τίς δοξάσει τὸν αἰμαίνοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ; ³⁰ πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπιστήμην αὐτοῦ, καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλούτον αὐτοῦ. ³¹ ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; καὶ ὁ ἀδοξος ἐν πλούτῳ, καὶ ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Σοφία ταπεινοῦ ἀνύψωσε κεφαλὴν, καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει αὐ-

τόν. ² μὴ αἰνέσεις ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὀράσει αὐτοῦ. ³ μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς. ⁴ ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσῃ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου, ὅτι θαυμαστά τὰ ἔργα κυρίου, καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις. ⁵ πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους, ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσε διάδημα. ⁶ πολλοὶ δυνάσται ἡτιμάσθησαν σφόδρα, καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας ἐτέρων. ⁷ πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ, νόησον πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα. ⁸ πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου. ⁹ περὶ πράγματος οὐ οὐκ ἔστι σοι χρεία, μὴ ἔριξε, καὶ ἐν κρίσει ἀμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε. ¹⁰ τέκνον μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου. ἐὰν πληθυνῇς, οὐκ ἀθωωθήσῃ. καὶ ἐὰν διακῇς, οὐ μὴ καταλάβῃς, καὶ οὐ μὴ ἐκκύγῃς διαδράς. ¹¹ ἔστι κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων, καὶ τόσῳ μᾶλλον ὑστερεῖται. ¹² ἔστι νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντιληψέως, ὑστερῶν ἰσχυρί καὶ πτωχεῖα περισσεύει, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ. ¹³ καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί. ¹⁴ ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ζωὴ καὶ θάνατος, πτωχεῖα καὶ πλοῦτος παρὰ κυρίου ἔστί. ¹⁷ δος κυρίου παραμένει εὐσεβέσι, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐδοκωθήσεται. ¹⁸ ἔστι πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτὸν, εὖρον ἀνάπαισιν, καὶ νῦν φάγωμαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου, καὶ οὐκ οἶδεν τίς καρὸς παρελεύσεται, καὶ καταλείψει αὐτὰ ἐτέροις καὶ ἀποθανεῖται. ²⁰ στήθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι. ²¹ μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλοῦ, πίστευε τῷ κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου. ὅτι κούφον ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου διὰ τὰ χυγὰ ἐξάπινα πλουτίζεται πένθητα. ²² εὐλογία κυρίου ἐν μισθῷ εὐσεβοῦς, καὶ ἐν

ἐν ὥρᾳ ταχινῇ ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐτοῦ. ²³ μὴ εἴπῃς, τίς ἐστὶ μου χρεία, καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἐστὶ μου τὰ ἀγαθὰ; ²⁴ μὴ εἴπῃς, αὐτάρκη μοι ἐστί, καὶ τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι; ²⁵ ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησία κακῶν, καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν. ²⁶ ὅτι κοῦφον ἔναντι κυρίου ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. ²⁷ κἀκόσῃς ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ. ²⁸ πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδένα, καὶ ἐν τέκνοις αὐτοῦ γνωσθήσεται ἀνὴρ. ²⁹ μὴ πάντα ἀνθρώπον εἰσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πολλὰ γὰρ τὰ ἐνέδρα τοῦ δολίου. ³⁰ πέριδις θηρευτῆς ἐν καρτάλλῳ, οὕτως καρδία ὑπερηφάνου, καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει πτώσιν. ³¹ τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἰρετοῖς ἐπιθήσει μῶμον. ³² ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς πληθύνεται ἀνθρακία, καὶ ἀνθρώπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει. ³³ πρόεχε ἀπὸ κακούργου, πονηρὰ γὰρ τεκταίνει, μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῶ σοι. ³⁴ ἐνοίκισον ἄλλότριον καὶ διαστρέψει σε ἐν ταρχαῖς, καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Εἰάν εὔ ποιῇς, γνῶθι τίτι ποιεῖς, καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου. ² εὐποίησον εὐσεβεῖ, καὶ εὐρήσεις ἀνταπόδομα, καὶ εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ ὑψίστου. ³ οὐκ ἐστὶν ἀγαθὰ τῷ ἐνδεδεχίζοντι εἰς κακὰ, καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαρίζοντι. ⁴ δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. ⁵ εὐποίησον τῷ ταπεινῷ καὶ μὴ δῶς ἄσεβι. ἐμπόδισον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ καὶ μὴ δῶς αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ, διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ. ⁶ ὅτι καὶ ὁ ὑψιστος ἐμίσησεν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοὺς ἄσεβέσις ἀποδώσει ἐκδίκησιν. ⁷ δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. ⁸ οὐκ ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος, καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν

κακοῖς ὁ ἐχθρὸς. ⁹ ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ, καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται. ¹⁰ μὴ πιστεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα. ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ. ¹¹ καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συγκεκρυφώς, ἐπίστησον τὴν ψυχὴν σου καὶ φύλαξε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχὼς ἑσποτρον, καὶ γνώσῃ ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωσε. ¹² μὴ στήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτὸν, μὴ ἀνατρέψῃς σε ἐπὶ τὸν τόπον σου. μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου, μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ. ¹³ τίς ἐλεήσει ἐπαισιδὸν ὀφιοῦδηκτον, καὶ πάντας τοὺς προεργοντας θηρίοις, ¹⁴ οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καὶ συμυρόμενον ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ. ¹⁵ ὥραν μετὰ σοῦ διαμενεῖ, καὶ ἐὰν ἐκκλίνῃς, οὐ μὴ καρτερήσῃ. ¹⁶ καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλευσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον. ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ διακούσει ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐὰν εὕρῃ καιρὸν, οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀπ' αἵματος. ¹⁷ κακὰ ἂν ὑπανθήσῃ σοι, εὐρήσεις αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σου, καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρυναν σου. ¹⁸ κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπικροτήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει καὶ ἁλλοιώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ὁ ἀπτόμενος πίσεως μολυνθήσεται, καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. ² βάρος ὑπὲρ σέ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινωνῶνι. τί κοινωνήσῃ χύτρα πρὸς λέβητα; αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται. ³ πλούσιος ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσεβρομιήσατο. πτωχὸς ἠδικηται, καὶ αὐτὸς προσεδηθήσεται. ⁴ ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργάται ἐν σοί. καὶ ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλείψει σε. ⁵ ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεται σοι, καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ ποιεῖ. ⁶ χρεῖαν ἔσχηκέ σου, καὶ ἀποπλανήσῃ

σε, καὶ προσγελᾷσεται σοι, καὶ δώσει σοι ἐλπίδα. λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἔρει; τίς ἡ χρεία σου; ⁷ καὶ αἰσχυνεῖ περὶ ἐν τοῖς βρωμασιν αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀποκενώσει σε δις ἢ τρίς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκῆσεται σου. μετὰ ταῦτα ὀψεται σε, καὶ καταλείψει σε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί. ⁸ πρόσχε μὴ ἀποπλανηθῆς, καὶ μὴ ταπεινωθῆς ἐν εὐφροσύνῃ σου. ⁹ προσκαλεσάμενός σε δυνάστου, ὑποχωρῶν γίνου, καὶ τόσῳ μᾶλλον προσκαλέσεται σε. ¹⁰ μὴ ἐμπιπτε ἵνα μὴ ἀποσθῇς, καὶ μὴ μακρὰν ἀφιστῶ ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς. ¹¹ μὴ ἔπχε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις αὐτοῦ. ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιάς πειρασε σε, καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει. ¹² ἀνελεημὼν ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, καὶ οὐ μὴ φείσεται περὶ κακώσεως καὶ δεσμών. ¹³ συντήρησον καὶ πρόσχε σφοδρῶς, ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς σου περιπατεῖς. ¹⁴ πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ. ¹⁵ πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἄνθρωπος. ¹⁶ τί κοινωνήσῃ λύκος ἀμνῷ; οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ. ¹⁷ τίς εἰρήνη ὑαῖνῃ πρὸς κύνα; καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα; ¹⁸ κυνήγια λεόντων ὄναργοι ἐν ἐρήμῳ, οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί. ¹⁹ βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός. ²⁰ πλούσιος σαλευόμενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαποθνήσκει ὑπὸ φίλων. ²¹ πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήπτορες, ἐλάλησεν ἀπόρρητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν. ταπεινὸς ἔσφαλε, καὶ προσεπετίμησαν αὐτῷ, ἐκ θέρξατο σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τόπος. ²² πλούσιος ἐλάλησεν καὶ πάντες ἐσίγησαν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν. πτωχὸς ἐλάλησεν, καὶ εἶπαν, τίς οὗτος; ἅν προσκόψῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν. ²³ ἀγαθὸς ὁ πλούτος ὃς μὴ ἔστιν ἁμαρτία, καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόμασιν ἀσεβοῦς. ²⁴ καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐ-

τοῦ, ἔαν εἰς ἀγαθὰ ἔαν τε εἰς κακὰ ²⁵ ἦχος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον ἱλαρόν, καὶ εὐρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Μακάριος ἄνθρωπος ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ, καὶ οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας. ² μακάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. ³ ἀνδρὶ μικρολογῶ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἵνατί χρημάτα; ⁴ ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ συνάγει ἄλλοις, καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἕτεροι. ⁵ ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, τίνα ἀγαθὸς ἔσται; καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρημασιν αὐτοῦ. ⁶ τοῦ βασκαίνοντος ἑαυτὸν οὐκ ἔστιν πονηρότερος, καὶ τοῦτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ. ⁷ ἅν εὐποῖ, ἐν λήθῃ ποιῇ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ. ⁸ πονηρὸς ὁ βασκαίνων ὀφθαλμῷ, ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν φυγὰς. ⁹ πλεονέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐπιπλάται μερίδι, καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει ψυχὴν. ¹⁰ ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτῳ, καὶ ἐλλειπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ. ¹¹ τέκνον καθὼς ἔαν ἔχῃς εὐποίει σεαυτὸν, καὶ προσφορὰς κυρίῳ, ἀξίως πρόσαγε. ¹² μνησθητι ὅτι θάνατος οὐ χρονεῖ, καὶ διαθήκη ἄδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι. ¹³ πρὶν σε τελευτήσαι εὐποίει φίλῳ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον καὶ δὸς αὐτῷ. ¹⁴ μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μὴ σε παρελθάτω. ¹⁵ οὐχὶ ἐτέρῳ καταλείψεις τοὺς πόνους σου, καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαίρεσιν κληρου; ¹⁶ δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχὴν σου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ἄδου ζητῆσαι τρυφήν. ¹⁷ πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιοῦται, ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος θανάτῳ ἀποθανῇ. ¹⁸ ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρῳ θασέος, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει, οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἐτέρα δὲ γεννᾶται. ¹⁹ πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσει

ται. ²⁰ μακαριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτήσει, καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται. ²¹ ὁ διανοούμενος τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρυφίσι αὐτῆς νοηθήσεται. ²² ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχθυήτης, καὶ ἐν ταῖς ἐξοδοῖς αὐτῆς ἐνέδρευε. ²³ ὁ παρακύνπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται. ²⁴ ὁ καταλύων σύνεγγυς τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς. ²⁵ στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖρας αὐτῆς, καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγαθῶν. ²⁶ θήσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς, καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται. ²⁷ σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Ὁ φοβούμενος κύριον ποιήσει αὐτό, καὶ ὁ ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήψεται αὐτήν. ² καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ, καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται αὐτόν. ³ ψωμιεῖ αὐτόν ἄρτον συνέσεως, καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν. ⁴ στηριχθήσεται ἐπ' αὐτήν καὶ οὐ μὴ κλιθῇ, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφῆξει καὶ οὐ μὴ καταισχυνηθῇ. ⁵ καὶ ὑψώσει αὐτόν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει στομά αὐτοῦ. ⁶ εὐφροσύνην καὶ στέφανον ἀγαλλιάματος καὶ ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει. ⁷ οὐ μὴ καταλήψονται αὐτήν ἄνθρωποι ἄσυνετοι, καὶ ἄνδρες ἁμαρτωλοὶ οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν. ⁸ μακράν ἐστίν ὑπερηφανίας, καὶ ἄνδρες ψεύσται οὐ μὴ μνησθῇσονται αὐτῆς. ⁹ οὐχ ὥραιος αἶνος ἐν στόματι ἁμαρτωλοῦ, ὅτι οὐ παρὰ κυρίου ἀπεστάλη. ¹⁰ ἐν γὰρ σοφίᾳ ῥηθήσεται αἶνος, καὶ ὁ κύριος εὐδοώσει αὐτόν. ¹¹ μὴ εἴπῃς ὅτι διὰ κύριον ἀπάτησιν, ἃ γὰρ ἐμίσησεν, οὐ ποιήσεις. ¹² μὴ εἴπῃς ὅτι αὐτὸς με ἐπλάνησεν, οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἄνδρὸς ἁμαρτωλοῦ. ¹³ πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησε κύριος, καὶ οὐκ ἐστὶν ἀγαπητὸν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ¹⁴ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν ἐν χειρὶ διαβουλίῳ αὐτοῦ. ¹⁵ ἐὰν θέλῃς, συν-

τηρήσεις ἐντολὰς, καὶ πίστιν ποιῆσαι εὐδοκίας. ¹⁶ παρέθηκε σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, οὐ ἐὰν θέλῃς ἐκτενέῃς τὴν χεῖρα σου. ¹⁷ ἐναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος. καὶ ὁ ἐὰν εὐδοκῇ δοθήσεται αὐτῷ, ¹⁸ ὅτι πολλὴ σοφία τοῦ κυρίου, ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάντα. ¹⁹ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου. ²⁰ καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐδενὶ ἀσεβεῖν, καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

Κ Ε Φ. Ις'.

Μὴ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἀχρήστων, μὴ εὐφραίνου ἐπὶ υἱοῖς ἀσεβέσιν. ² ἐὰν πληθύνωσιν μὴ εὐφραίνου ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ ἔστι φόβος κυρίου μετ' αὐτῶν. ³ μὴ ἐμπιστεύῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν, καὶ μὴ ἐπέχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν. κρείσσων γὰρ εἰς ἡ χίλιοι, καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ. ⁴ ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται. ⁵ πολλὰ τοιαῦτα ὥρασα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰσχυρότερα τούτων ἀκήκοεν τὸ οὖς μου. ⁶ ἐν συναγωγῇ ἁμαρτωλῶν ἐκαυθήσεται πῦρ, καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὁργή. ⁷ οὐκ ἐξιλάσεται περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων, οἱ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. ⁸ οὐκ ἐφείσατο περὶ τῆς παροικίας Λωτ, οὗς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν. ⁹ οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τοὺς ἐξηρμένους ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν. ¹⁰ καὶ οὕτως ἐξακοσίας χιλιάδας πεζῶν τοὺς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν. ¹¹ καὶ ἡ εἰς σκληροτράχηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθωωθήσεται, ἔλεος γὰρ καὶ ὁργὴ παρ' αὐτοῦ. δυνάστης ἐξίλασμων καὶ ἐκχέων ὁργήν. ¹² κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ. ἄνθρωποι κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρίνει. ¹³ οὐκ ἐκφείζεται ἐν ἀρπάγμασιν ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς. ¹⁴ πάσῃ ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον, ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὕρησει. ¹⁵ μὴ εἴπῃς, ὅτι ἀπὸ κυρίου κριβήσομαι, μὴ ἐξ ὕψους τίς μου

μου μνησθήσεται; ἐν λαῷ πλείονι οὐ μὴ μνησθῶ, τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μου ἐν ἀμετροῦ τῷ κτίσει; ¹⁸ ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ θεοῦ, ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ. ¹⁹ ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ τρόμῳ συσσειόνται, ²⁰ καὶ ἐπ' αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία. καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται; ²¹ καὶ καταιγίς, ἣν οὐκ ὀφείτα ἄνθρωπος, τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις. ²² ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ διαθήκη. ²³ ἐλαττούμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα, καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρὰ. ²⁴ ἀκουσόν μου τέκνον καὶ μάθε ἐπιστήμην, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου. ²⁵ ἐκφαίνω ἐν σταθμῷ παιδεῖαν, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγέλλω ἐπιστήμην. ²⁶ ἐν κρίσει κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέστειλε μερίδας αὐτῶν. ²⁷ ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν. οὔτε ἐπειάσαν, οὔτε ἐκοπίασαν, καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν. ²⁸ ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψεν, καὶ ἕως αἰῶνος οὐκ ἀπειθήσουσι τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. ²⁹ καὶ μετὰ ταῦτα κυριὸς εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψεν, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ. ³⁰ ψυχὴν παντὸς ζώου ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Κύριος ἐκτίσεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς αὐτήν. ² ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς. ³ καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχύν, καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς. ⁴ καὶ ἔθηκε τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκὸς, καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πετεινῶν. ⁵ διαβούλιον καὶ γλῶσσαν καὶ ὀφθαλμούς, ὥτα καὶ καρδίαν ἔδωκε διανοεῖσθαι αὐτοῖς. ⁷ ἐπιστήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτούς, καὶ ἀγαθὰ καὶ κα-

κὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. ⁸ ἔθηκε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, δεῖξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ ὄνομα ἁγιασμοῦ αἰνέσουσιν, ⁹ ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ. ¹¹ προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπιστήμην, καὶ νόμον ζωῆς ἐκκληροδότησεν αὐτοῖς. ¹² διαθήκην αἰῶνος ἔστησε μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. ¹³ μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, καὶ δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσεν τὸ οὖς αὐτῶν. ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐκάστῳ περὶ τοῦ πλησίον. ¹⁵ αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διαπαντός, οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ¹⁷ ἐκάστῳ ἐθνη κατέστησεν ἡγούμενον, καὶ μερὶς κυρίου Ἰσραὴλ ἔστιν. ¹⁹ ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδελεγεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ²⁰ οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἐναντὶ κυρίου. ²² ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει. ²³ μετὰ ταῦτα ἔξαναστήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς, καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει. ²⁴ πληρὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπ' ἀνὸδον, καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν. ²⁵ ἐπίστρεψε ἐπὶ κύριον καὶ ἀπόλειπε ἁμαρτίας, δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα. ²⁶ ἐπάναγε ἐπὶ ὑπιστον καὶ ἀποστρεψε ἀπὸ ἀδικίας, καὶ σφόδρα μίσησεν βδέλυγμα. ²⁷ ὑψίστω τίς αἰνέσει ἐν ἄδου; ἀντὶ ζώντων καὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνθρομολόγησιν. ²⁸ ἀπὸ νεκροῦ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόλλυται ἐξομολόγησις, ζῶν καὶ ὑγίης αἰνέσει τὸν κύριον. ²⁹ ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ κυρίου, καὶ ἐξήλασμός τοις ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτόν. ³⁰ οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, οἳ οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου. ³¹ τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο ἐκλείπει, καὶ πονηρὸς ἐνθυμηθήσεται σάρκα καὶ αἷμα. ³² δύναμιν ὑψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέ-

πτεται, καὶ οἱ ἄνθρωποι πάντες γῇ καὶ σποδός.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισε τὰ πάντα κοινῇ. ² κύριος μόνος δικαιωθήσεται. ⁴ οὐθενὶ ἐξεποίησεν ἐξαγγέλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ. καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ; ⁵ κράτος μεγαλῶσυνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμῆσεται; καὶ τίς προσθήσει ἐκδιγησασθαι τὰ ἑλέη αὐτοῦ; ⁶ οὐκ ἔστιν ἐλαττώσαι οὐδὲ προσθεῖναι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ κυρίου. ⁷ ὅταν συντελέσῃ ἄνθρωπος τότε ἄρχεται, καὶ ὅταν παύσῃται τότε ἀπορηθήσεται. ⁸ τί ἄνθρωπος καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ; τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ; ⁹ αἰριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκατόν. ¹⁰ ὡς σταγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου, οὕτως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος. ¹¹ διὰ τοῦτο ἑμακροθύμησε κύριος ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ¹² εἶδε καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρὰ, διὰ τοῦτο ἐπλήθυνε τὸν ἐξιλασμόν αὐτοῦ. ¹³ ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἔλεος δὲ κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδάσκων καὶ ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. ¹⁴ τοὺς ἐκδεχομένους παιδεῖαν ἔλεει, καὶ τοὺς κατὰσπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ. ¹⁵ τέκνον ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῶς μῶμον, καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύπην λόγων. ¹⁶ οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος; οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις. ¹⁷ οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν; καὶ ἀμφοτέρω παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ. ¹⁸ μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ, καὶ δόσις βασκάνων ἐκτῆκει ὀφθαλμοῦς. ¹⁹ πρὶν ἁλλήλοισι μάνθανε, καὶ πρὸ ἀρρώστιας θεραπεύου. ²⁰ πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυτὸν, καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἐξιλασμόν. ²¹ πρὶν ἀρρώσθηταί σε ταπεινώθητι, καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφὴν. ²² μὴ ἐμποδισθῇς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαίρως, καὶ μὴ μείνῃς ἕως θανάτου δικαιοθῆναι. ²³ πρὶν εὐξασθαι ἐτοίμασον σεαυτὸν, καὶ μὴ γίνου ὡς ἄνθρω-

πος πειράζων τὸν κύριον. ²⁴ μνήσθητι θυμοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου. ²⁵ μνήσθητι καιρὸν λιμοῦ ἐν καιρῷ πλησμῶνς, πτωχείαν καὶ ἐνδειαν ἐν ἡμέραις πλοῦτου. ²⁶ ἀπὸ προῦθεν ἕως ἐσπέρας μεταβάλλει καιρὸς, καὶ πάντα ἐστὶ ταχινὰ ἐναντὶ κυρίου. ²⁷ ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρτιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελείας. ²⁸ πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ τῷ εὐρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν. ²⁹ συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσοφίσαντο, καὶ ἀνώμωμον παροιμίας ἀκριβεῖς. **ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΨΥΧΗΣ.** ³⁰ ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεων σου κολλῶν. ³¹ ἐὰν χορηγήσῃς τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπιθυμίας, ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου. ³² μὴ εὐφραίνου ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ, μὴ δὲ προσδεθῇς συμβολῇ αὐτῆς. ³³ μὴ γίνου πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ, καὶ οὐδὲν σοὶ ἔστιν ἐν μαρσυπείῳ.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Εὐράτης μέθυρος οὐ πλουτισθήσεται, ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα κατὰ μικρὸν πεσεῖται. ² οἶνος καὶ γυναῖκες ἀποστήσουσι συνετὸς, καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔσται. ³ σῆτες καὶ σκόληκες κληρονομήσουσιν αὐτὸν, καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαρθήσεται. ⁴ ὁ ταχὺ ἐμπιστεύων κούφος καρδίᾳ, καὶ ὁ ἁμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει. ⁵ ὁ εὐφραινομενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται, ⁶ καὶ ὁ μισῶν λαλίαν ἐλαττονοῦται κακίᾳ. ⁷ μηδέποτε δευτερώσῃς λόγον. καὶ οὐθὲν σοὶ οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ. ⁸ ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ, καὶ εἰ μὴ ἐστὶ σοὶ ἁμαρτία, μὴ ἀποκάλυπτε. ⁹ ἀκήκοε γὰρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε. ¹⁰ ἀκήκοας λόγον, συναποθανέτω σοι, θάρσει οὐ μὴ σε ῥήξει. ¹¹ ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μωρὸς, ὡς ἀπὸ προσώπου βροέφους ἢ τίκτουσα. ¹² βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς, οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ. ¹³ ἔλεγον φίλον μηποτε οὐκ ἐποίησεν, καὶ εἴ τι ἐποίησε,

μήποτε προσθῇ. ¹⁴ ἔλεγον τὸν φίλον μήποτε οὐκ εἶπε, καὶ εἰ εἶρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ. ¹⁵ ἔλεγον φίλον, πολλὰς γὰρ γίνεται διαβολή, καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε. ¹⁶ ἔστιν ὀλισθαίνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς, καὶ τίς οὐχ ἡμάρτησεν ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ; ¹⁷ ἔλεγον τὸν πλησίον σου πρηνὴ ἀπειλῆσαι, καὶ δὸς τόπον νόμῳ ὑψίστου. ²⁰ πᾶσα σοφία φόβος κυρίου, καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποιήσις νόμου. ²² καὶ οὐκ ἔστι σοφία πονηρίας ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου βουλή ἁμαρτωλῶν φρόνησις. ²³ ἔστι πονηρία καὶ αὕτη βδέλυγμα, καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττούμενος σοφία. ²⁴ κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμφορος, ἢ περισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμον. ²⁵ ἔστι πανουργία ἀκριβής καὶ αὕτη ἄδικος, καὶ ἔστι διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφᾶναι κρίμα. ²⁶ ἔστι πονηρεύμενος συγκεκρωὺς μελανία, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ πλήρης δόλου. ²⁷ συγκύφων πρὸς ὥπον καὶ ἑτεροκυφῶν, ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη προφθάσι σε. ²⁸ καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος κωλυθῇ ἁμαρτεῖν, ἐὰν εὖρη καιρὸν, κακοποιήσει. ²⁹ ἀπὸ ὁράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων. ³⁰ στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ. **C. 20, 1.** ἔστιν ἔλεγχος ὃς οὐκ ἔστιν ὥραϊος, καὶ ἔστι σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος.

Κ Ε Φ. Κ'.

² Ὡς καλὸν ἐλέγξει ἢ θυμοῦσθαι, καὶ ὁ ἀνθολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώσεως κωλυθήσεται. ⁴ ἐπιθυμία εὐνοῦχου ἀποπαρθενῶσαι νεανίδα, οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα. ⁵ ἔστι σιωπῶν εὐρισκόμενος σοφός, καὶ ἔστι μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς. ⁶ ἔστι σιωπῶν, ὃν γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν, καὶ ἔστι σιωπῶν εἰδὼς καιρὸν. ⁷ ἀνθρώπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιροῦ, ὃ δὲ λαπιστὴς καὶ ἄφρων ὑπερβήσεται καιρὸν. ⁸ ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυγήσεται, καὶ ὁ ἐν-εξουσιαζόμενος μισηθήσεται. ⁹ ἔστιν εὐδοκία ἐν κακοῖς ἀνδρὶ, καὶ ἔστιν εὐρεμα εἰς ἐλάττωσιν. ¹⁰ ἔστι δόσις ἢ

οὐ λυσιτελήσει σοι, καὶ ἔστι δόσις ἣς τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν. ¹¹ ἔστιν ἐλάττωσις ἐνεκεν δόξης, καὶ ἔστιν ὃς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρε κεφαλὴν. ¹² ἔστιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου, καὶ ἀποτινύνων αὐτὰ ἐπταπλάσιον. ¹³ ὁ σοφὸς ἐν λόγῳ ἑαυτὸν προσφιλῇ ποιήσει, χάριτες δὲ μωρῶν ἐκχυθήσονται. ¹⁴ δόσις ἄφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι, οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἐνὸς πολλοί. ¹⁵ ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ὀνειδίσει, καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς κήρυξ. σήμερον δανιεῖ καὶ αὔριον ἀπαιτήσεται, μισητὸς ἀνθρώπος ὁ τοιοῦτος. ¹⁶ μωρὸς ἔρεῖ, οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος, καὶ οὐκ ἔστι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου. οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου, φαῦλοι γλώσση. ¹⁷ ποσάνις καὶ ὅσοι καταγελᾶσονται αὐτοῦ; ¹⁸ ὀλισθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ γλώσσης, οὕτως πᾶσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἦξει. ¹⁹ ἀνθρώπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος, ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδελεσθήσεται. ²⁰ ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή, οὐ γὰρ μὴ εἴπῃ αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς. ²¹ ἔστι κωλυόμενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγήσεται. ²² ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην, καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτὴν. ²³ ἔστι χάριν αἰσχύνης ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, καὶ ἐκτεῖνατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν. ²⁴ μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, ἐν στόματι ἀπαιδευτῶν ἐνδεδελεσθήσεται. ²⁵ αἰρετὸν κλέπτῃς, ἢ ὁ ἐνδεδελγὼν ψεῦδει, ἀμφοτέρους δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν. ²⁶ ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς ἀτιμία, καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελγῶς. **ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑΒΟΛΩΝ.** ²⁷ ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτὸν, καὶ ἀνθρώπος φρόνιμος ὁρᾷ μεγαλίσαι. ²⁸ ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θημωνίαν αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀρέσκων μεγαλίσαι ἐξιλίσσεται ἀδικίαν. ²⁹ ξένα καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ὡς σιμὸς ἐν στόματι ἀποτρέπει ἐλεγχμούς. ³⁰ σοφία κερκυμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, τίς ὡφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; ³¹ κρείσσων ἀνθρώπος

ἀποκρύπτων τὴν μοῖραν αὐτοῦ, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Τέκνον ἡμαρτες, μὴ προσθῆς μηκέτι, καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεηθῇτι. ² ὡς ἀπὸ προσώπου ὄψεως, φεύγε ἀπὸ ἁμαρτίας, ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δόξεταί σε. ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς, ἀναιροῦντες ψυχὰς ἀνθρώπων. ³ ὡς ῥομφαία δίτομος πᾶσα ἀνομία, τῇ πληγῇ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἰασίς. ⁴ καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐξημῶσουσι πλοῦτον, οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐξημωθήσεται. ⁵ δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἕως ὠτίων αὐτοῦ, καὶ τὸ κρῖμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἐρχεται. ⁶ μισῶν ἐλεγμὸν, ἐν ἔνχει ἁμαρτωλοῦ, καὶ ὁ φοβούμενος κύριον ἐπιστρέψει ἐν καρδίᾳ. ⁷ γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ, ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισθαίνειν αὐτόν. ⁸ ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χοήμασιν ἀλλοτριόις, ὡς ὁ συνάγων αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χεμιῶνα. ⁹ στυππεῖον συνηγμένον συναγωγῇ ἀνόμων, καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλόξ πυρός. ¹⁰ ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὠμαλισμένη ἐκ λίθων, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτῆς βόθρος ἄδου. ¹¹ ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐν νοήματος αὐτοῦ, καὶ συντέλεια τοῦ φόβου κυρίου σοφία. ¹² οὐ παιδευθήσεται ὃς οὐκ ἔστι πανοῦργος. ἔστι πανουργία πληθύνουσα πικρίαν. ¹³ γνώσις σοφοῦ ὡς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται, καὶ ἡ βουλὴ αὐτοῦ ὡς πηγὴ ζωῆς. ¹⁴ ἔγκατα μωροῦ ὡς ἀργεῖον συντετριμμένον, καὶ πᾶσαν γνώσιν οὐ κρατήσκει. ¹⁵ λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων, αἰνέσει αὐτόν, καὶ ἐπ' αὐτόν προσθήσει. ἤκουσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπῆρσεν αὐτῷ, καὶ ἀπέστρεψεν αὐτόν ὅπως τοῦ νότου αὐτοῦ. ¹⁶ ἐξήγησις μωροῦ ὡς ἐν ὁδῷ φορτίον, ἐπὶ δὲ χεῖλους συνετοῦ εὕρεθήσεται χάρις. ¹⁷ στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διανοηθήσεται ἐν καρδίᾳ. ¹⁸ ὡς οἶκος ἡφανισμένος οὕτως μωρῷ σοφία, καὶ γνώσις ἀσυνέτου ἀδιέξεταστοι λόγοι. ¹⁹ πέδαι ἐν ποσὶν ἀνοή-

τοις παιδεῖα, καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χεῖρὸς δεξιᾶς. ²⁰ μωρὸς ἐν γέλωτι ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτοῦ, ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει. ²¹ ὡς κόσμος χρυσοῦ φρονίμῳ παιδεῖα, καὶ ὡς χλιδὼν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ. ²² πούς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν, ἄνθρωπος δὲ πολὺπερος αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώπου. ²³ ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύνει εἰς οἰκίαν, ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται. ²⁴ ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, ὁ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμία. ²⁵ χεὶρ ἀλλοτριῶν ἐν τούτοις βαρυνθήσεται, λόγοι δὲ φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται. ²⁶ ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία αὐτῶν, καρδία δὲ σοφῶν στόμα αὐτῶν. ²⁷ ἐν τῷ καταρᾶσθαι ἀσβεβῆ τὸν σατανᾶν, αὐτὸς καταράται τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ²⁸ μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιδυρίζων, καὶ ἐν παροικίᾳ μισηθήσεται.

Κ Ε Φ. ΚΒ'.

Λίθῳ ἠρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνηρὸς, καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ. ² βολβίτῳ κοπρίῳν συνεβλήθη ὀκνηρὸς, πᾶς ὁ ἀναιρούμενος αὐτόν ἐκτινάξει χεῖρα. ³ αἰσχύνῃ πατὴρ ἐν γεννήσει ἀπαιδεύτου, θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται. ⁴ θυγάτηρ φρονίμῃ κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς, καὶ ἡ καταισχύνουσα, εἰς λύπην γενήσεται. ⁵ πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ θρασύεια, καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται. ⁶ μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος διήγησις, μάστιγες καὶ παιδεῖα ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας. ⁷ συγκολλῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρόν, ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέως ὕπνου. ⁸ διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ, καὶ ἐπὶ συντέλειᾳ ἐρεῖ, τί ἐστιν; ¹¹ ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον φῶς, καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλπε γὰρ σῖνεις. ἡδίων κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο, τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἢ ζωὴ πονηρά. ¹² πένθος νεκροῦ ἑπτὰ ἡμέραι, μωροῦ δὲ καὶ ἀσβεβούς πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ¹³ μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνῃς λόγον, καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύου. φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ ἵνα μὴ κόπον ἔχῃς.

καὶ

καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ. ἐκκλινον ἀπ' αὐτοῦ καὶ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν, καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσης ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ. ¹⁴ ὑπὲρ μόλυβδον τί βαρυνθήσεται, καὶ τί αὐτῷ ὄνομα, ἀλλ' ἢ μωρός; ¹⁵ ἄμμον καὶ ἄλα καὶ βῶλον σιδήρου εὐκοπον ὑπενεγκεῖν, ἢ ἄνθρωπον ἀσύνετον. ¹⁶ ἱμάντωσις ξυλὴν ἐνδεδεμένην εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται, οὕτως καρδιά ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλῆς ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει. ¹⁷ καρδιά ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως, ὡς κόσμος ψαμμωτὸς τοίχου ξυστοῦ. ¹⁸ χάρακες ἐπὶ μετεωρου κείμενοι κατέναντι ἀνέμου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν, οὕτως καρδιά δειλὴ ἐπὶ διανοήματος μωροῦ κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ. ¹⁹ ὁ νύσσω ὀφθαλμὸν καταξέει δάκρυα, καὶ ὁ νύσσω καρδιάν ἐκφαίνει αἰσθησιν. ²⁰ βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινᾷ, ἀποσοβεῖ αὐτὴν, καὶ ὁ ὀνειδίζων φίλον διαλύσει φιλίαν. ²¹ ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσης ῥομφαίαν μὴ ἀπελπίσης, ἔστι γὰρ ἐπ' ἀνόμοδος. ²² ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξης στομα μὴ εὐλαβηθῇς, ἔστι γὰρ διαλλαγή. πλὴν ὀνειδισμοῦ καὶ ὑπερηφανίας καὶ μυστηρίου ἀποκαλύψεως καὶ πληγῆς δολίας, ἐν τούτοις ἀποφεύξεται πᾶς φίλος. ²³ πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ μετὰ τοῦ πλησίον, ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὁμοῦ πλησθῇς. ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ, ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ συγκληρονομήσῃς. ²⁴ πρὸ πυρὸς ἄτμις καμίνον καὶ καπνὸς, οὕτως πρὸ αἱμάτων λαιδοροῖαι. ²⁵ φίλον σκεπᾶσαι οὐκ αἰσχυνθήσομαι, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ, ²⁶ καὶ εἰ κακὰ μοι συμβῇ δι' αὐτόν, πᾶς ὁ ἀκούων φυλάσσεται ἀπ' αὐτοῦ. ²⁷ τίς δώσει μοι ἐπὶ στόμα μου φυλάκην, καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανούργου, ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Κύριε πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βουλῇ αὐτῶν, μὴ ἀφῆς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς. ² τίς ἐπιστήσῃ ἐπὶ τοῦ διανοήματος μου μάστιγας, καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου

παιδείαν σοφίας; ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου μὴ φείσονται, καὶ οὐ μὴ παρῇ τὰ ἁμαρτηματα αὐτῶν, ³ ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἄγνοιαί μου, καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου πλεονάσωσι, καὶ πεσοῦμαι ἐναντι τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἐχθρὸς μου. ⁴ κύριε πάτερ καὶ θεὸς ζωῆς μου, μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι, ⁵ καὶ ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ. ⁶ κοιλίας ὀρεξεις καὶ συνουσιασμοὺς μὴ καταλαβέτωσάν με, καὶ ψυχῇ ἀναιδέϊ μὴ παραδῶς με.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ. ⁷ παιδείαν στόματος ἀκούσατε τέκνα, καὶ ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἀλῶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ. ⁸ καταλειφθήσεται ἁμαρτωλὸς, καὶ λοιδόρος καὶ ὑπερήφανος σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς. ⁹ ὅρκω μὴ ἐδίσης τὸ στόμα σου, καὶ ὀνομασία τοῦ ἁγίου μὴ συνεθισθῇς. ¹⁰ ὥσπερ γὰρ οἰκέτης ἔξεταζόμενος ἐνδελείχως ἀπὸ μώλωνος οὐκ ἐλαττωθήσεται, οὕτως καὶ ὁ ὁμνῶν καὶ ὀνομαζὼν διαπαντὸς ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ μὴ καθαρισθῇ. ¹¹ ἄνθρωπος πολυὸρκος πλησθήσεται ἀνομίας, καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μάστιξ. ἐὰν πλημμελήσῃ ἁμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, ἂν ὑπεριδῇ ἡμάρτε δισσῶς. καὶ εἰ διακενῆς ὥμοσεν οὐ δικαιωθήσεται, πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ. ¹² ἔστι λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ, μὴ εὐρεθῇτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ. ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται, καὶ ἐν ἁμαρτίαις οὐκ ἐγκυλισθήσονται. ¹³ ἀπαιδευσίαν ἄσυρῃ μὴ συνεδίσης τὸ στόμα σου, ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἁμαρτίας. ¹⁴ μνησθητι πατρός καὶ μητρός σου, ἀναμέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύεις. μή ποτ' ἐπιλαθῇ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῇς, καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθῃς, καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου καταράσῃ. ¹⁵ ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ οὐ μὴ παιδευθῇ. ¹⁶ δυο εἶδη πληθυνουσιν ἁμαρτίας, καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν. ψυχὴ θεομὴ ὥς πῦρ καίόμενον, οὐ μὴ σβεσθῇ, ὥς ἂν καταποθῇ ἄνθρωπος πόρονος ἐν σώματι σαρκὸς αὐτοῦ, οὐ

μὴ

μὴ παύσῃται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ.
 17 ἄνθρωπον πόρνον πᾶς ἄρτος ἡδύς,
 οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ.
 18 ἄνθρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς
 κλίνης αὐτοῦ λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐ-
 τοῦ, τίς με ὀρᾷ; σκότος κυκλῶ μου,
 καὶ οἱ τοῖχοί με καλύπτουσι, καὶ οὐ-
 θεῖς με ὀρᾷ, τί εὐλαβοῦμαι; τῶν ἁ-
 μαρτιῶν μου οὐ μὴ μνησθῇται ὁ
 ὑψιστος, 19 καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων
 ὁ φόβος αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀ-
 φθαλμοὶ κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου
 φωτεινότεροι, ἐπιβλέποντες πάσας ὀ-
 δοὺς ἀνθρώπων, καὶ κατανοοῦντες εἰς
 ἀπόκρυφα μέρη. 20 πρὶν ἢ κτισθῆναι
 τὰ πάντα ἔγνωσται αὐτῷ, οὕτως καὶ
 μετὰ τὸ συντελεσθῆναι. 21 οὗτος ἐν
 πλατεῖαις πόλεως ἐκδικηθήσεται, καὶ
 οὐ οὐκ ὑπενόησεν πιασθήσεται. 22 οὕ-
 τως καὶ γυνὴ καταλιπούσα τὸν ἄν-
 δρα, καὶ παριστῶσα κληρονόμον ἐξ
 ἄλλοτρίου. 23 πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νό-
 μῳ ὑψίστου ἡπειθήσῃ, καὶ δεύτερον
 εἰς ἄνδρα ἑαυτῆς ἐπλημμέλησῃ, καὶ τὸ
 τρίτον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθῃ, ἐξ ἄλλο-
 τρίου ἄνδρὸς τέκνα παρέστησεν. 24 αὐ-
 τὴ εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται, καὶ
 ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπῇ ἔσται.
 25 οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς
 ῥίζαν, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσου-
 σι καρπόν. 26 καταλείψει εἰς κἀραν
 τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ τὸ ὄνειδος
 αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται. 27 καὶ ἐπι-
 γνώσκονται οἱ καταλειφθέντες, ὅτι οὐ-
 θὲν κρεῖττον φόβου κυρίου, καὶ οὐθὲν
 γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς
 κυρίου.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Αἵνεσις Σοφίας.

Ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, καὶ
 ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυχῇσεται. 2 ἐν
 ἐκκλησίᾳ ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοί-
 ξει, καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτοῦ καυ-
 χήσεται. 3 ἐγὼ ἀπὸ στόματος ὑψί-
 στου ἐξηλθὼν, καὶ ὡς ὀμίχλη κατεκά-
 λυψα γῆν. 4 ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατε-
 σκηνώσα, καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στύλῳ
 νεφέλης. 5 γῆρον οὐρανοῦ ἐκύκλωσα
 μόνῃ, καὶ ἐν βράθει ἀβύσσων περιεπά-
 τησα. 6 ἐν κύμασι θαλάσσης καὶ ἐν
 πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ

ἐθνεῖ ἐκτησάμην. 7 μετὰ τούτων πάν-
 των ἀνάπαυσιν ἐξήτησα, καὶ ἐν κλη-
 ρονομίᾳ τινὸς αὐλοθήσομαι. 8 τότε
 ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἀπάντων,
 καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσε τὴν σκηνήν
 μου, καὶ εἶπεν. Ἐγὼ Ἰακώβ κατασκη-
 νῶσον, καὶ ἐν Ἰσραὴλ κατακληρονο-
 μήθητι. 9 πρὸ τοῦ αἰῶνος ἀπ' ἀρχῆς
 ἔκτισέν με, καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκ-
 λίπω. 10 ἐν σκηνῇ ἁγία ἐνώπιον αὐ-
 τοῦ ἐλειτούργησα, καὶ οὕτως ἐν Σιών
 ἐστηρίχθην. 11 ἐν πόλει ἡγαπημένῃ
 ὁμοίως με κατέπαυσεν, καὶ ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ ἡ ἐξουσία μου. 12 καὶ ἐρῶζω-
 σα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ, ἐν μερίδι κυ-
 ρίου κληρονομίας αὐτοῦ. 13 ὡς κέδρος
 ἀνυψώθην ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ὡς κυ-
 πάρισσος ἐν ὄρεσιν Λεβανόν. 14 ὡς
 φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς, καὶ ὡς
 φυτὰ ῥόδου ἐν Ἱεριχῷ. ὡς ἐλαία ἐν-
 προσηῆς ἐν πεδίῳ, καὶ ἀνυψώθην ὡς
 πλάτανος. 15 ὡς κιννάμωμον καὶ ἁ-
 σπάλαθος ἀρωμάτων δέδωκα ὁσμὴν,
 καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ δέδωκα εὐω-
 διάν. ὡς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στα-
 κτὴ, καὶ ὡς λιβάνου ἀτμὶς ἐν σκηνῇ.
 16 ἐγὼ ὡς τερέμινθος ἐξέτενα κλάδους
 μου, καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης
 καὶ χάριτος. 17 ἐγὼ ὡς ἄμπελος βλα-
 στησάσα χάριν, καὶ τὰ ἄνθη μου καρ-
 πὸς δόξης καὶ πλουτοῦ. 19 προσέλθε-
 τε πρὸς με οἱ ἐπιθυμοῦντές μου, καὶ
 ἀπὸ τῶν γεννημάτων μου ἐμπλησθη-
 τε. 20 τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ
 μέλι γλυκὺ, καὶ ἡ κληρονομία μου ὑ-
 πὲρ μέλιτος κηροῦ. 21 οἱ ἐσθιόντες με
 ἐτι πεινάσουσι, καὶ οἱ πίνοντές με ἐτι
 διψήσουσιν. 22 ὁ ὑπακούων μου οὐκ
 αἰσχυνθήσεται, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν
 ἐμοὶ οὐκ ἁμαρτήσουσιν. 23 ταῦτα
 πάντα βίβλος διαθήκης θεοῦ ὑψίστου,
 νόμον ὃν ἐνετείλατο Μωϋσῆς, κληρο-
 νομίαν συναγωγῆς Ἰακώβ. 25 ὁ πημι-
 πλὼν ὡς Φαισὼν σοφίαν, καὶ ὡς Τί-
 γρις ἐν ἡμέραις νέων. 26 ὁ ἀναπλη-
 ρὼν ὡς Εὐφράτης στήσιν, καὶ ὡς Ἰορ-
 δάνης ἐν ἡμέραις θερισμοῦ. 27 ὁ ἐκ-
 φαίνων ὡς φῶς παιδείαν, ὡς Γηὼν ἐν
 ἡμέραις τρογγητοῦ. 28 οὐ συνετέλεσεν
 ὁ πρῶτος γινῶναι αὐτήν, καὶ οὕτως ὁ
 ἔσχατος οὐκ ἐξηχράσεν αὐτήν. 29 ἀπὸ

γάρ θαλάσσης ἐπληθύνθη διανόημα αὐτῆς, καὶ ἡ βουλὴ αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης. ³⁰ καὶ γὰρ ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμοῦ, καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξηλθον εἰς παραδείσον. ³¹ εἶπα, ποτίω μου τὸν κῆπον, καὶ μεθύσω μου τὴν πρασίαν. καὶ ἰδοὺ ἐγένετό μοι ἡ διώρυξ εἰς ποταμὸν, καὶ ὁ ποταμὸς μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν. ³² ἔτι παιδεῖαν ὡς ὄρθρον φωτιῶ, καὶ ἐφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν. ³³ ἔτι διδασκαλίαν ὡς προφητείαν ἐκκῶ, καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς γενεὰς αἰώνων. ³⁴ ἴδετε ὅτι οὐκ ἔμοι μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτήν.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Ἐν τρισὶν ὥραισιν καὶ ἀνέστην ὥραία ἐναντι κυρίου καὶ ἀνθρώπων. ὁμόνοια ἀδελφῶν καὶ φιλία τῶν πλησίον, καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυτοῖς συμπεριφερόμενοι. ² τρία δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν. πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλούσιον ψεύστην, γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει. ³ ἐν νεότητι οὐ συναγῆγοις, καὶ πῶς ἂν εὖροις ἐν τῷ γήρᾳ σου; ⁴ ὡς ὠραῖον πολιὰς κρίσις, καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγινῶναι βουλήν. ⁵ ὡς ὥραία γερόντων σοφία, καὶ δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βουλὴ. ⁶ στέφανος γερόντων πολυπείρια, καὶ τὸ καυχῆμα αὐτῶν φόβος κυρίου. ⁷ ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ, καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης. ἄνθρωπος εὐφραϊνόμενος ἐπὶ τέκνοις, ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν. ⁸ μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ συνετῇ, καὶ ὃς ἐν γλώσσει οὐκ ὠλίσθησεν, καὶ ὃς οὐκ ἐδούλευσεν ἀναξίῳ αὐτοῦ. ⁹ μακάριος ὃς εὖρε φρόνησιν, καὶ ὁ διηγούμενος εἰς ὅτα ἀκούοντων. ¹⁰ ὡς μέγας ὁ εὖρων σοφίαν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν κύριον. ¹¹ φόβος κυρίου ὑπὲρ πάντων ὑπερέβαλεν, ὁ κρατῶν αὐτοῦ τίνι ὁμοιωθῆσεται; ¹² πᾶσαν πληγὴν καὶ μὴ πληγὴν καρδίας, καὶ πᾶσαν πονηρίαν καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός. ¹³ πᾶσαν ἐπαγωγὴν καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων, καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν καὶ μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν.

¹⁵ οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλῆς ὁφθαλμῶν, καὶ οὐκ ἔστι θυμὸς ὑπὲρ θυμῶν ἐχθροῦ. ¹⁶ συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω, ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς. ¹⁷ πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὄρασιν αὐτῆς, καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς σάκκον. ¹⁸ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἀναπεσῆται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ ἀκούσας ἀνεστέναξε πικρά. ¹⁹ μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικός, κλήρος ἁμαρτωλοῦ ἐπιπέσει αὐτῇ. ²⁰ ἀνάβας ἀμώδης ἐν ποσὶ πρεσβυτέρου, οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ. ²¹ μὴ προσέσσης ἐπὶ κάλλος γυναικός, καὶ γυναικὰ μὴ ἐπιποθήσῃς. ²² ὁργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνῃ μεγάλην γυνὴ ἐάν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. ²³ καρδιά ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρὰ. χεῖρες παρειμένα καὶ γόνατα παρακλυμένα, ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ²⁴ ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἁμαρτίας, καὶ δι' αὐτὴν ἀποτνησκουмен πάντες. ²⁵ μὴ δῶς ὕδατι διεξοδόν, μηδὲ γυναικὶ πονηρᾷ ἐξουσίαν. ²⁶ εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖρά σου, ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότμε αὐτήν.

Κ Ε Φ. Κς'.

Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ διπλάσιος. ² γυνὴ ἀνδρείᾳ ἐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρῶσει ἐν εἰρήνῃ. ³ γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆ, ἐν μερίδι φοβουμένων κύριον δοθήσεται. ⁴ πλουτίου δὲ καὶ πτωχοῦ καρδιά ἀγαθὴ, ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἰλαρόν. ⁵ ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδιά μου, καὶ ἐπὶ τῷ τεταρτῷ προσώπῳ ἐδῆρην. διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, καὶ καταφυσμὸν ὑπὲρ θάνατον, πάντα μοχθηρά. ⁶ ἄλλος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀντίζηλος ἐπὶ γυναικὶ, καὶ μάστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνούσα. ⁷ βοοῦντιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρὰ, ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασόμενος σκορπίου. ⁸ ὁργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος, καὶ ἀσχημοσύνην αὐτῆς οὐ συγκαλύψει. ⁹ πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφθαλμῶν, καὶ ἐν τοῖς

βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται. ¹⁰ ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτω στερέωσον φυλακὴν, ἵνα μὴ εὐρούσα ἄνεσιν ἑαυτῇ χρήσεται. ¹¹ ὀπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι, καὶ μὴ θαυμάσῃς ἐὰν εἰς σὲ πλημμελήσῃ. ¹² ὡς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα ἀνοίγει, καὶ ἀπὸ παντός ὕδατος τοῦ σύνεγγυς πίνεται, κατέναντι παντός πασσάλου καθήσεται, καὶ ἐναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτραν. ¹³ χάρις γυναικὸς τέρωπει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ πιανεῖ ἢ ἐπιστήμη αὐτῆς. ¹⁴ δόσις κυρίου γυνὴ σιγηρὰ, καὶ οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς. ¹⁵ χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυνηρὰ, καὶ οὐκ ἔστι σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς ψυχῆς. ¹⁶ ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις κυρίου, καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁷ λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας ἀγίας, καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίᾳ στασίμῃ. ¹⁸ στύλοι χρύσειοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς, καὶ πόδες ὠραῖοι ἐπὶ στέροισι εὐσταθοῦς. ²⁸ ἐπὶ δυοὶ λελύπηται ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμὸς μοι ἐπῆλθεν. ἄνθρωποι πολεμιστῆς ὑστερῶν δι' ἐνδειαν, καὶ ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν. ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτίαν, ὁ κύριος ἐτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν. ²⁹ μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, καὶ οὐ δικαιωθήσεται κἀπὶ ἁμαρτίας.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Χάριν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἤμαρτον, καὶ ὁ ζητῶν πληθύνει ἀποστρέψει ὀφθαλμόν. ² ἀναμέσον ἁρῶν λίθων παγῆσεται πάσσαλος, καὶ ἀναμέσον πράξεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται ἁμαρτία. ³ ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος. ⁴ ἐν σείσματι κοσκίνον διαμένει κοπρία, οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ. ⁵ σκῆνη κεραμέως δοκιμάζει κἀμινος, καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ. ⁶ γεωργίον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, οὕτως λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου. ⁷ πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἄνδρα, οὕτως γὰρ πειρασμὸς ἀν-

θρώπων. ⁸ ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήψῃ, καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης. ⁹ πετεινὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἐπανάξει. ¹⁰ λέων θήραν ἐνεδρεύει, οὕτως ἁμαρτία ἐργαζομένους ἀδικα. ¹¹ διήγησις εὐσεβοῦς διαπαντός σοφία, ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται. ¹² εἰς μέσον ἄσυνέτων συντηρήσον καιρὸν, εἰς μέσον δὲ διανοουμένων ἐνδελέχιζε. ¹³ διήγησις μωρῶν προσόχθισμα, καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἁμαρτίας. ¹⁴ λαλία πολιορκου ὀρθώσει τρίχας, καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὠτίων. ¹⁵ ἔκχυσις αἵματος μάχη ὑπερηφάνων, καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοή μοχθηρὰ. ¹⁶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσε πίστιν, καὶ οὐ μὴ εὖρος φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ¹⁷ στέρεον φίλον, καὶ πιστώσῃται μετ' αὐτοῦ. ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ, οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ. ¹⁸ καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος τὸν ἐκθρόνῳ αὐτοῦ, οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίον. ¹⁹ καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρὸς σου ἀπέλυσας, οὕτως ἀφῆκας τὸν πλησίον, καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν. ²⁰ μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέστη, καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος. ²¹ ὅτι θραυμά ἐστι καταδῆσαι, καὶ λοιδορίας ἐστὶ διαλλαγή. ὁ δὲ ἀποκαλύψας μυστήρια ἀπῆλπισεν. ²² διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακὰ, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ. ²³ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου γλυκανεῖ στόμα σου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει, ὕστερον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάνδαλον. ²⁴ πολλὰ ἐμίσησα καὶ οὐχ ὁμοίωσα αὐτῷ, καὶ ὁ κύριος μισήσει αὐτόν. ²⁵ ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ βάλλει, καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα. ²⁶ ὁ ὀρύσσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσείται, καὶ ὁ ἰσθίων παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσεται. ²⁷ ὁ ποιεὼν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται, καὶ οὐ μὴ ἐπιγνῶ τοθεν ἥκει αὐτῷ. ²⁸ ἐμπαιγμὸς καὶ ὀνειδισμὸς ὑπερηφάνων, καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύει αὐτόν.

αὐτόν. ²⁹ παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραϊνόμενοι πτώσει εὐσεβῶν, καὶ ὁδὴν καταναλώσει αὐτοὺς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν. ³⁰ μῆνις καὶ ὀργὴ καὶ ταῦτά ἐστι βδελύγματα, καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔσται αὐτῶν.

Κ Ε Φ. - Κ Η'.

Ὁ ἐδικιῶν παρὰ κυρίου εὐρήσει ἐκδίκησιν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ διατηρῶν διατηρήσει. ² ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου, καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἀμαρτίαι σου λυθήσονται. ³ ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργήν, καὶ παρὰ κυρίου ζητεῖ ἰάσιν. ⁴ ἐπ' ἀνθρώπον ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος, καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ δείτναι. ⁵ αὐτὸς σάξ ὧν διατηρεῖ μῆνιν, τίς ἐξιδάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ; ⁶ μνησθῇ τὰ ἔσχατα, καὶ παῦσαι ἐχθραίνων. καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς. ⁷ μνησθῇ ἐντολῶν καὶ μὴ μνησίης τῷ πλησίον, καὶ διαθήκην ὑψίστου, καὶ πάριδε ἄγνοϊαν. ⁸ ἀπόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἀμαρτίας, ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαύσει μάχην. ⁹ καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ταράξει φίλους, καὶ ἀναμέσον εἰρηνεύοντων ἐμβάλλει διαβολήν. ¹⁰ κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται, κατὰ τὴν ἰσχύν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται, καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργήν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν στερεώσιν τῆς μάχης ἐκκαυθήσεται. ¹¹ ἔρις κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ, καὶ μάχη κατασπεύδουσα ἐκχέει αἷμα. ¹² ἐὰν φυχῆς σπινθῆρα ἐκκαήσεται, καὶ ἐὰν πτύσης ἐπ' αὐτὸν σβεσθήσεται, καὶ ἀμφοτέρω ἐκ τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται. ¹³ ψίθυρον καὶ δίγλωσσον καταρᾶσθαι, πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν. ¹⁴ γλῶσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλειψεν, καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος. καὶ πόλις ὀχρὰς καθεῖλε, καὶ οἰκίας μεγίστανων κατέστρεψε. ¹⁵ γλῶσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας ἐξέβαλε, καὶ ἐστέρησεν αὐτὰς τῶν πόνων αὐτῶν. ¹⁶ ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὖρ ἀνάπαισιν, οὐδὲ κατασκηνώσει μετ' ἡσυχίας. ¹⁷ πληγὴ μάλιστα ποιεῖ μῶλωπας,

πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλάσει ὅσα. ¹⁸ πολλοὶ ἔπεσαν ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ οὐχ ὥς οἱ πεπτωκότες διὰ γλώσσαν. ¹⁹ μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς, ὅς οὐ διήλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς, ὅς οὐχ εἴλκυσεν τὸν ζυγὸν αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς οὐκ ἐδέθη. ²⁰ ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκεοι. ²¹ θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς, καὶ λυσιτελής μᾶλλον ὁ ἄδης αὐτῆς. ²² οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν, καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται. ²³ οἱ καταλείποντες κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτήν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται, καὶ οὐ μὴ σβεσθῇ. ἔξαποσταλήσεται ἐπ' αὐτοῖς ὡς λέων, καὶ ὡς πάροδαις λυμανεῖται αὐτούς. ²⁴ ἴδε περίφραξον τὸ κτήμα σου ἀκάνθαις, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατάδησον. ²⁵ καὶ τοῖς λόγοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμὸν, καὶ τῷ στόματί σου ποίησον θύραν καὶ μοχλόν. ²⁶ πρόσχε μήπως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ, μὴ πέσῃς κατέναντι ἐνεδρευόντος.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Ὁ ποιῶν ἔλεος δανειῖ τῷ πλησίον, καὶ ὁ ἐπισχῶν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς. ² δάνεισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρὸν. ³ στερέωσον λόγον, καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν παντί καιρῷ εὐρήσεις τὴν χρείαν σου. ⁴ πολλοὶ ὡς εὖρεμα ἐνόμισαν δάνος, καὶ παρέσχον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς. ⁵ ἕως οὗ λάβῃ καταφιλήσῃ χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει φωνήν. καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον, καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται. ⁶ ἐὰν ἰσχύσῃ, μόλις κομίζεται τὸ ἥμισυ, καὶ λογεῖται αὐτὸ ὡς εὖρεμα. εἰ δὲ μὴ, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ, καὶ ἐκτέρησάτο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν. κατάρας καὶ λοιδορίας ἀποδώσει αὐτῷ, καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν. ⁷ πολλοὶ χάριν πονηρίας ἀπέστρεψαν, ἀποστρεφθῆναι δωρεάν εὐλαβήθησαν. ⁸ πλην ἐπὶ ταπεινῷ μακροθυμήσον, καὶ ἐπ' ἐλεημο-

σύνην μὴ παρελκύσῃς αὐτόν. ⁹ χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος, καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν. ¹⁰ ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελφὸν καὶ φίλον, καὶ μὴ ἰωθῇτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπώλειαν. ¹¹ θες τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς ὑψίστου, καὶ λυσitelῆσει σοι μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον. ¹² σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις σου, καὶ αὕτη ἐξελεῖταί σε ἐκ πάσης κακώσεως. ¹³ ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους, καὶ ὑπὲρ δόρυ ἀλκῆς κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. ¹⁴ ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυησεται τὸν πλησίον, καὶ ὁ ἀπολωλεκὼς αἰσχύνῃν καταλείψει αὐτόν. ¹⁵ χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλάβῃ, ἔδωκεν γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ. ¹⁶ ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνατρέψει ἀμαρτωλὸς, ¹⁷ καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ὅσους ἀγαπᾷ. ¹⁸ ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσε κατευθύνοντας, καὶ ἐσάλυσε αὐτοὺς ὡς κύμα θαλάσσης. ἀνδρας δυνατοὺς ἀπώκισε, καὶ ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἁλλοτρίοις. ¹⁹ ἀμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγγύν, καὶ διώκων ἐρογολαβείας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις. ²⁰ ἀντιλαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δυνάμιν σου, καὶ προσέχε σεαυτὸ μὴ ἐμπέσῃς. ²¹ ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ καὶ ἄρτος καὶ ἱμάτιον, καὶ οἶκος καλύπτων ἀσχημοσύνην. ²² κρείσσω βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν, ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἁλλοτρίοις. ²³ ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε. ²⁴ ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, καὶ οὐ παροικίησει, οὐκ ἀνοίξει στόμα. ²⁵ ξενεὺς καὶ ποτιεὺς εἰς ἀχάριστα, καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ. ²⁶ παρέλθε πάροιθε κόσμησον τράπεζαν, καὶ εἴτι ἐν τῇ χειρὶ σου ψωμίσον με. ²⁷ ἔξελθε πάροιθε ἀπὸ προσώπου δόξης, ἐπὶ ἐξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεία τῆς οἰκίας. ²⁸ βαρεὰ ταῦτα ἀνθρώπων ἔχοντι φρόνησιν, ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανειστοῦ.

Κ Ε Φ. Α'.

Περὶ τέκνων.

Ὁ ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδελεχῆσει μάστιγας αὐτῷ, ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτοῦ. ² ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνῆσεται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀναμέ-

σον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχῆσεται. ³ ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρόν, καὶ ἐναντὶ φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται. ⁴ ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατήρ, καὶ ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλιπε μετ' αὐτόν. ⁵ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδε καὶ εὐφράνθη καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ οὐκ ἐλυπήθη. ⁶ ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν ἐκδικόν, καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν. ⁷ περιψύχων υἱὸν καταδεσμεύει τραύματα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐτοῦ. ⁸ ἵππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρὸς, καὶ υἱὸς ἀνεμμένος ἐκβαίνει προαλῆς. ⁹ τιθήνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσεις σε, συμπάζων αὐτῷ καὶ λυπήσεις σε. ¹⁰ μὴ συγγέλῃς αὐτῷ ἵνα μὴ συνδυνηθῇς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας σου. ¹¹ μὴ δῶς αὐτῷ ἔξουσίαν ἐν νεότητι, ¹² θλάσῃς τὰς πλευράς αὐτοῦ, ὡς ἔστι νήπιος, μήποτε σκληρυνθῇς ἀπειθήσει σοι. ¹³ παιδεύσον τὸν υἱὸν σου, καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου προσκόψῃ. ¹⁴ καὶ μὴ παροῖδῃς τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ. ¹⁵ κάμψον τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἐν νεότητι. ΠΕΡΙ ΤΓΓΙΕΛΑΣ. ¹⁶ κρείσσω πτωχὸς ὑγῆς καὶ ἰσχύων τῇ ἔξει, ἢ πλούσιος μεμαστιγμένους εἰς σῶμα αὐτοῦ. ¹⁷ ἰγεία καὶ εὐξία βέλτιον παντὸς χρυσοῦ, καὶ σῶμα εὐρωστον ἢ ὄλβος ἀμέτρητος. ¹⁸ οὐκ ἔστι πλούτος βελτίων υἱείας σώματος, καὶ οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας. ¹⁹ κρείσσω θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν ἢ ἀφρώστημα ἔμμονον. ²⁰ ἀγαθὰ ἐκκεννόμενα ἐπὶ στόματι κεκλεισμένῳ, θεμάτων βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ. ²¹ τί συμφέρει κἀποψίσεις εἰδῶλῳ, οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ ὀσφρανθῇ, οὕτως ὁ ἐκδικωκόμενος ὑπὸ κυρίου. ²² βλέπων ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ στεναζὼν ὡς περ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ στεναζων. ²³ μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου, καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου. ²⁴ εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου, καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακροημερέσις. ²⁵ ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου, καὶ παρακάλε τὴν καρ-

καρδίαν σου, καὶ λύπην μακρὰν ἀποστήσον ἀπὸ σοῦ. πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἡ λύπη, καὶ οὐκ ἔστιν ὠφέλεια ἐν αὐτῇ. ²⁴ ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας, καὶ πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα. C. 33, 17. ὡς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν, ἐν εὐλογίᾳ κυρίου ἐφθασα, καὶ ὡς τρυγῶν ἐπληρώσα ληρόν. ¹⁸ κατανοήσατε ὅτι οὐκ ἔμοι μόνω ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ζητοῦσι παιδεῖαν. ¹⁹ ἀκούσατέ μου μετισταῖνες λαοῦ, καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας ἐνωτίσασθε. ²⁰ υἱὼ καὶ γυναικί, ἀδελφῶ καὶ φίλῳ μὴ δῶς ἔξουσίαν ἐπὶ σέ ἐν ζωῇ σου, καὶ μὴ δῶς ἑτέρῳ τὰ χρήματά σου, ἵνα μὴ μεταμελήθῃς δεῖν περὶ αὐτῶν. ²¹ ἕως ἔτι ζῆς καὶ πνοὴ ἐν σοὶ, μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν πάσῃ σαρκί. ²² κρεῖσσον γὰρ ἔστι τὰ τέκνα δεηθῆναι σου, ἢ σέ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου. ²³ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων, μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου. ²⁴ ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κληρονομίαν. ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΩΝ. ²⁵ χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνον, ἄρτος καὶ παιδεῖα καὶ ἔργον οἰκέτη. ²⁶ ἔργασαι ἐν παιδί καὶ εὐρήσεις ἀνάπαιυσιν, ἄνευ χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσῃ ἐλευθερίαν. ²⁷ ζυγὸς καὶ ἱμᾶς κάμψουσι τράχηλον, καὶ οἰκέτη κακουργῶ στρέβλει καὶ βάσανοι. ²⁸ ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἔργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ, ²⁹ πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία. ³⁰ εἰς ἔργα κατὰστησον καθὼς πρέπει αὐτῷ, κἂν μὴ πειθαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐτοῦ. καὶ μὴ περισεύσης ἐν πάσῃ σαρκί, καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδέν. ³¹ εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σύ, ὅτι ἐν αἵματι ἐκτίσω αὐτόν. εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτὸν, ὅτι ὡς ἡ ψυχὴ σου ἐπιδείξῃς αὐτοῦ. ³² ἐὰν κακώσῃς αὐτὸν καὶ ἀπάρας ἀποδοῇ, ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσῃς αὐτόν;

Κ Ε Φ. ΔΑ'. (C. 34.)

Κεναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτω ἀνδρὶ, καὶ ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἀφρονας. ² ὡς δρασόμενος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον, οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυ-

πνίοις. ³ τοῦτο κατὰ τούτου ὕρασις ἐνυπνίων, κατέναντι προσώπου ὁμοίωμα προσώπου. ⁴ ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθῇσεται; καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει; ⁵ μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἐστι, καὶ ὡς ὠδινούσης φαντάζεται καρδία. ⁶ ἐὰν μὴ παρὰ ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ, μὴ δῶς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου. ⁷ πολλοὺς ἐπλάνησε τὰ ἐνύπνια, καὶ ἐξέπεισον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς. ⁸ ἄνευ ψεύδους συντελεσθῇσεται νόμος, καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις. ⁹ ἀνὴρ πεπαυτευμένος ἔγνω πολλὰ, καὶ ὁ πολυταρὸς ἐκδιηγῇσεται συνεῖν. ¹⁰ ὅς οὐκ ἐπειράθη ὀλίγα οἰδεῖν, ¹¹ ὁ δὲ πεπλανημένος πληθυνεῖ πανουργίαν. ¹² πολλὰ ἐώρακα ἐν τῇ ἀπρηπληνῇ μου, καὶ πλείονα τῶν λόγων μου, σύνεσις μου. ¹³ πλεονάκις ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα, καὶ διεσώθην τούτων χάριν. ¹⁴ πνεῦμα φοβούμενον κύριον ζήσεται, ¹⁵ ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σώζοντα αὐτούς. ¹⁶ ὁ φοβούμενος κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθῇσεται, καὶ οὐ μὴ δειλιάσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐλπίς αὐτοῦ. ¹⁷ φοβουμένου τὸν κύριον μακαρία ἡ ψυχὴ. ¹⁸ τίμι ἐπεχει, καὶ τίς ἀντιστηρίγμα αὐτοῦ; ¹⁹ οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν, ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στηρίγμα ἰσχύος, σκέπη ἀπὸ καύσωνος, καὶ σκέπη ἀπὸ μεσημβρίας, φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώματος. ²⁰ ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμοὺς, ἵασιν διδοὺς ζωὴν καὶ εὐλογίαν. ²¹ θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μεμωκμημένη, ²² καὶ οὐκ εἰς εὐδοκίαν μοκμήματα ἀνόμων. ²³ οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὑψίστος ἐν προσφοραῖς ἄσεβων, οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκειται ἁμαρτίας. ²⁴ θύων υἱὸν ἐναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων πενήτων. ²⁵ ἄρτος ἐπιδεομένων ζωῇ πτωχῶν, ὁ ἀποστερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἵμάτων. ²⁶ φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρούμενος συμβίωσιν, ²⁷ καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισθίου. ²⁸ εἰς οἰκοδομῶν, καὶ εἰς καθαιρῶν, τί ὠφέλησαν πλεῖον ἢ κόπους; ²⁹ εἰς εὐχόμενος

μενος καὶ εἰς καταρώμενος, τίνος φωνῆς εἰσακούσεται ὁ δεσπότης; ³⁰ βαπτίζόμενος ἀπὸ νεκροῦ καὶ πάλιν ἀπτόμενος αὐτοῦ, τί ὠφέλησεν τῷ λουτρῷ αὐτοῦ; ³¹ οὕτως ἄνθρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν. τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται; καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΒ'. (C. 35.)

Ὁ συντηρῶν νόμον πλεονάζει προσφοράς. ² θυσιάζων σωτηρίου ὁ προσέχων ἐντολαῖς. ³ ἀνταποδιδούς χάριν προσφέρων σμεῖδαλιν, ⁴ καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως. ⁵ εὐδοκία κυρίου ἀποστήναι ἀπὸ πονηρίας, καὶ ἐξίλασμός ἀποστήναι ἀπὸ ἀδικίας. ⁶ μὴ ὀφθῆς ἐν προσώπῳ κυρίου κενός, ⁷ πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς. ⁸ προσφορά δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον, καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἐναντι ὑψίστου. ⁹ θυσία ἄνδρός δικαίου δεκτὴ, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθήσεται. ¹⁰ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν κύριον, καὶ μὴ σμικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου. ¹¹ ἐν πάσῃ δόσει ἱλαροσόν τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἄγλασον δέκατην. ¹² δὸς ὑψίστου κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθύρεμα χειρός. ¹³ ὅτι κύριος ἀνταποδιδούς ἐστι, καὶ ἐπταπλασία ἀνταποδώσει σοι. ¹⁴ μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσδέξεται. ¹⁵ καὶ μὴ ἔπεχε θυσία ἀδίκῳ, ὅτι κύριος κριτὴς ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου. ¹⁶ οὐ λήψεται πρόσωπον ἐπὶ πτωχοῦ, καὶ δέσῃν ἠδικημένον εἰσακούσεται. ¹⁷ οὐ μὴ ὑπερίδῃ ἱκετίαν ὄφρανοι, καὶ χήραν ἔαν ἐκχέῃ λαλίαν. ¹⁸ οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει, ¹⁹ καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ τῷ καταγαρόντι αὐτά; ²⁰ θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται, καὶ ἡ δέσῃς αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συναίψει. ²¹ προσευχὴ ταπεινοῦ νεφέλας διήλθε, καὶ ἕως συγκγίσῃ, οὐ μὴ παρακληθῇ, καὶ οὐ μὴ ἀποστῇ ἕως ἐπισκέψῃται ὁ ὑψίστος. ²² καὶ κρινεῖ δικαίως, καὶ ποιήσει κρίσιν, καὶ ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνη, οὐδὲ μὴ μακρο-

θυμήσει ἐπ' αὐτοῖς ἕως ἂν συντρίψῃ ὅσων ἀνελεημόνων. ²³ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν, ἕως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριστῶν καὶ σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψῃ, ²⁴ ἕως ἀνταποδῶ ἄνθρώπων κατὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, ²⁵ ἕως κρινῇ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ εὐφρανεῖ αὐτοὺς ἐν τῷ ἔλει αὐτοῦ. ²⁶ ὥραϊον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, ὥς νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἄβροχίας.

ΚΕΦ. ΛΓ'. (C. 36.)

Ἐλέησον ἡμᾶς δέσποτα ὁ θεὸς πάντων, ² καὶ ἐπίβλεψον. καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη, ³ ἔπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλότρια, καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου. ⁴ ὥσπερ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγίασθης ἐν ἡμῖν, οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθῆῃς ἐν αὐτοῖς. ⁵ καὶ ἐπὶ γνωτῶσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμεν, ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν σου κύριε. ⁶ ἐγκαίνισον σημεῖα, καὶ ἀλλοιώσων θαυμάσια. ⁷ δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν, ⁸ ἔγειρον θυμὸν, καὶ ἔκχεον ὀργήν. ⁹ ἔξαρῃ ἀντίδικον, καὶ ἔκτριπον ἐχθρόν. ¹⁰ σπεύσον καιρόν καὶ μνησθῇ ὀρκισμοῦ, καὶ ἐκδιηγησάσθωσαν τὰ μεγαλεῖά σου. ¹¹ ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, καὶ οἱ κακοῦντες τὸν λαόν σου εὐροισαν ἀπώλειαν. ¹² σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν λεγόντων, οὐκ ἔστι πλὴν ἡμῶν. ¹³ συναγε πάσας φυλάς Ἰακώβ. λαμπρὰ καρδιά καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμιλήσεται.

ΚΕΦ. ΛΔ'. (C. 31.)

Ἀγρυπνία πλούτου ἐκτίκει σάρακας, καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφιατᾷ ὕπνον. ² μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτῇ νυσταγμόν, καὶ ἀρρώσθημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνος. ³ ἐκοπίασε πλούσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίπλεται τῶν τραυμάτων αὐτοῦ. ⁴ ἐκοπίασε πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεὴς γίνεται. ⁵ ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται, καὶ ὁ δώκων διαφθορὰν αὐτὸς πλησθήσεται. ⁶ πολλοὶ

ἔδο-

ἐδόθησαν εἰς πτώμα χάριν χρυσίου, καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. ⁷ ξύλον προσκόμματος ἐστὶ τοῖς ἐνθυσιάζουσιν αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄφρων ἀλώσεται ἐν αὐτῷ. ⁸ μακάριος πλούσιος ὃς εὗρέθη ἄμωμος, καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη. ⁹ τίς ἐστὶ καὶ μακαριοῦμεν αὐτόν; ἐποίησε γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτοῦ. ¹⁰ τίς ἐδοκιμάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη; καὶ ἐστω εἰς καύχησιν. τίς ἐδύνατο παραβῆναι, καὶ οὐ παρέβη, καὶ ποιῆσαι κακὰ, καὶ οὐκ ἐποίησεν; ¹¹ στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδηγήσεται ἐκκλησία. ¹² ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας, μὴ ἀνοίξης ἐπ' αὐτῆς φαρυγγά σου. καὶ μὴ εἴπῃς, πολλὰ γε τὰ ἐπ' αὐτῆς. ¹³ μνήσθητι ὅτι κακὸν ὀφθαλμὸς πονηρὸς, πονηρότερον ὀφθαλμοῦ τί ἐκτίσται; διὰ τοῦτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δακρύει. ¹⁴ οὐ ἂν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς χεῖρα, καὶ μὴ συνθλίβῃ αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ. ¹⁵ νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ σε αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ. ¹⁶ φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακείμενά σοι, καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισήθῃς. ¹⁷ παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας, καὶ μὴ ἀπληστεύου μήποτε προσκόψῃς. ¹⁸ καὶ εἰ ἀναμέσον πλειόνων ἐκάθισας, πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου. ¹⁹ ὡς ἱκανὸν ἄνθρωπον πεπειδευμένῳ τὸ ὀλίγον, καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει. ²⁰ ὕπνος ὑγείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ, ἀνέστη πρῶτῃ, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. πόνος ἀγρυπνίας καὶ χολέρας καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρός ἀπλήστου. ²¹ καὶ εἰ ἐβιάσθη ἐν ἐδέσμασιν, ἀνάστα μεσοπωρῶν καὶ ἀναπαύσῃ. ²² ἀκουσόν μου τέκνον καὶ μὴ ἐξουδενώσῃς με, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ εὐρήσεις τοὺς λόγους μου. ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχῆς, καὶ πᾶν ἀρρώστημα οὐ μὴ σοι ἀπαντήσῃ. ²³ λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογῇσαι χεῖλη, καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή. ²⁴ πονηρῷ ἐπ' ἄρτῳ διαγογύσει πόλις, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ ἀκριβής. ²⁵ ἐν οἴῳ μὴ

ἀνδρίζου, πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος. ²⁶ κάμινος δοκιμάζει στόμα ἐν βαφῇ, οὕτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ ὑπερηφάνων. ²⁷ ἐπίπον ζωῆς οἶνος ἀνθρώπῳ, ἕαν πίνῃς αὐτὸν μέτρῳ αὐτοῦ. τίς ζωὴ ἐλασσομένῳ οἴῳ; καὶ αὐτὸς ἐκτίσται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. ²⁸ ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη ψυχῆς οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐταρκείας. ²⁹ πικρία ψυχῆς οἶνος πινόμενος πολὺς, ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι. ³⁰ πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα, ἐλαττῶν ἰσχύον καὶ προσποιῶν τραύματα. ³¹ ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξῃς τὸν πλησίον, καὶ μὴ ἐξουδενώσῃς αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ. λόγον ὀνειδισμοῦ μὴ εἴπῃς αὐτῷ, καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσει.

Κ Ε Φ. ΔΕ'. (C. 32.)

Περὶ ἡγουμένων.

Ἡγουμένον σε κατέστησαν, μὴ ἐπαίρου, γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν. φρόντισον αὐτῶν καὶ οὕτω κάθισον, ² καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σου ποιήσας ἀνάπεσε, ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτοὺς, καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον. ³ λάλησον πρεσβύτερος, πρόπει γάρ σοι, ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά. ⁴ ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλίαν, καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου. ⁵ σφραγὶς ἀνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, συγκοίμα μουσικῶν ἐν συμποσίῳ οἴνου. ⁶ ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου, μέλος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἴῳ. ⁷ λάλησον νεανίσκε εἰ χρεῖα σου, μόλις δις ἂν ἐπερωτηθῇς. ⁸ κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλὰ, γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἄμα σιωπῶν. ⁹ ἐν μέσῳ μεριστάνων μὴ ἐξισάζου, καὶ ἑτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει. ¹⁰ πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπὴ, καὶ πρὸ αἰσχυνητοῦ προελεύσεται χάρις. ¹¹ ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει, ἀπότηρε εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει. ¹² ἐκεῖ παῖζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά σου, καὶ μὴ ἀμαρτίας λόγῳ ὑπερηφάνῳ. ¹³ καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ. ¹⁴ ὁ φοβούμενος

κύριον ἐκδέχεται παιδείαν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες εὐρήσουσιν εὐδοκίαν. ¹⁵ ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται αὐτοῦ, καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ. ¹⁶ οἱ φοβούμενοι κύριον εὐρήσουσι κρίμα, καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψουσιν. ¹⁷ ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλίνει ἐλεγμόν, καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ εὐρήσει σύγκριμα. ¹⁸ ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ διανόημα, ἀλλότριος καὶ υπερέφανος οὐ καταπιτῆξει φόβον, καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βουλῆς. ¹⁹ ἄνευ βουλῆς μὴθὲν ποιήσῃς, καὶ ἐν τῷ ποιῆσαι σε μὴ μεταμελοῦ. ²⁰ ἐν ὁδῷ ἀντιπώματος μὴ πορεύου, καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσιν. ²¹ μὴ πιστεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπω, ²² καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι. ²³ ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, καὶ γὰρ τοῦτο ἐστὶ τήρησις ἐντολῶν. ²⁴ ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, καὶ ὁ πεποιθὼς κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.

ΚΕΦ. Λς'. (C. 33.)

Τῷ φοβούμενῳ κύριον οὐκ ἀπαντήσῃ κακὸν, ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν ἐξελεῖται. ² ἄνθρωπος σοφὸς οὐ μισήσει νόμον, ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν καταιγίδι πλοῖον. ³ ἄνθρωπος συνετὸς ἐμπιστεύσει νόμῳ, καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα δικαίων. ⁴ ἐτοίμασον λόγον, καὶ οὕτως ἀκουσθήσῃ, σύνδησον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι. ⁵ τροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μωροῦ, καὶ ὡς ἄξων στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ. ⁶ ἵππος εἰς ὁχεῖαν ὡς φίλος μῶκος, ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει. ⁷ διατὶ ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει, καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐναυτοῦ ἀφ' ἡλίου; ⁸ ἐν γνώσει κυρίου διεχωρίσθησαν, καὶ ἡλλοίωσε καιροὺς καὶ ἑορτάς. ⁹ ἀπ' αὐτῶν ἀνύψωσε καὶ ἡγίασε, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐθῆκεν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν. ¹⁰ καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους, καὶ ἐκ γῆς ἐκτίσθη Ἀδάμ. ¹¹ ἐν πλήθει ἐπιστήμης κύριος διεχώρισεν αὐτοὺς, καὶ ἡλλοίωσεν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ¹² ἐξ αὐτῶν εὐλόγησε καὶ ἀνύψωσεν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡγγίσεν, ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο, καὶ ἐτα-

πείνωσεν, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς ἀποστάσεως αὐτῶν. ¹³ ὡς πληρὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ. οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς; ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ. ¹⁴ ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ ζωὴ, οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἀμαρτωλός. ¹⁵ καὶ οὕτως ἐμβλεψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου, δύο δύο ἐν κατέναντι τοῦ ἐνός. κἀγὼ ἔσχατος ἡγρούπνησα, καὶ κατεκληρονόμησα αὐτοὺς καθὼς ἀπ' ἀρχῆς. ¹² ἐλέησον λαὸν κύριε κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογόνῳ ὁμοίωσας. ¹³ οἰκτείρησον πόλιν ἀγιάσματος σου Ἱερουσαλὴμ, πόλιν καταπαύματός σου. ¹⁴ πλησον Σιών ἄραι τὰ λόγια σου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου. ¹⁵ δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασί σου, καὶ ἐγερσον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνόματί σου. ¹⁶ δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσί σε, καὶ οἱ προφῆταί σου ἐμπιστευθήτωσαν. ¹⁷ εἰσακουσον κύριε δεήσεως τῶν ἱκετῶν σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν περὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι σὺ κύριος εἰ ὁ θεὸς τῶν αἰώνων. ¹⁸ πᾶν βρώμα φάγεται κοιλία, ἔστι δὲ βρώμα βρώματος κάλλιον. ¹⁹ φάρυγξ γένεται βρώματα θήρας, οὕτως καρδιά συνετὴ λόγους ψευδεῖς. ²⁰ καρδιά στρεβλὴ δώσει λύπην, καὶ ἄνθρωπος πολὺπείρος ἀνταποδώσει αὐτῷ. ²¹ πάντα ἄρῃνα ἐπιδέχεται γυνή, ἔστι δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσων. ²² κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσωπον, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει. ²³ εἰ ἐστὶν ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραΰτης, οὐκ ἐστὶν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων. ²⁴ ὁ κτώμενος γυναῖκα ἐνάσχειται κτήσεως, βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στύλον ἀναπαύσεων. ²⁵ οὐ οὐκ ἐστὶ φραγμὸς, διαρπαγῇσεται κτήμα, καὶ οὐ οὐκ ἐστὶ γυνή, στενάξει πλανώμενος. ²⁶ τίς γὰρ πιστεύσει εὐζώνῳ ληστῇ σφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν, οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοστίαν καὶ καταλύοντι οὐ ἔαν ὀπίσῃ.

Κεφ.

Κ Ε Φ. ΑΖ'.

Πᾶς φίλος ἐρεῖ, ἐφίλασα αὐτῷ κα-
γῶ, ἀλλ' ἐστὶ φίλος ὀνόματι μόνον
φίλος. ² οὐχὶ λύπη ἐν ἕως θανάτου,
ἐταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχ-
θραν; ³ ὦ πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν
ἐνεκυλίσθη καλύπτειν τὴν ξηρὰν ἐν δο-
λιότητι; ⁴ ἐταῖρος φίλου ἐν εὐφρο-
σύνῃ ἡδεται, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔ-
σται ἀπέναντι. ⁵ ἐταῖρος φίλου συμ-
πονεῖ χάριν γαστροῦς, ἐναντὶ πολέμου
λήψεται ἀσπίδα. ⁶ μὴ ἐπιλάβῃ φίλου
ἐν τῇ ψυχῇ σου, καὶ μὴ ἀννημονεύῃς
αὐτοῦ ἐν χοίμασί σου. ⁷ πᾶς συμβου-
λος ἑξαιρεῖ βουλήν, ἀλλ' ἐστὶ συμβου-
λευὼν εἰς ἑαυτόν. ⁸ ἀπὸ συμβούλου
φύλαξον τὴν ψυχὴν σου, καὶ γινῶθι
πρότερον τίς αὐτοῦ χρεία. καὶ γὰρ
αὐτὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται, μήποτε
βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆρον, ⁹ καὶ εἴπῃ σοι,
καλὴ ἡ ὁδός σου, καὶ στήσεται ἐξ ἐν-
αντίας ἰδεῖν τὸ συμβουλιζόμενόν σοι.
¹⁰ μὴ βουλεύου μετὰ τοῦ ὑποβλεπομέ-
νου σε, καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε
κρύψον βουλήν. ¹¹ μετὰ γυναικὸς περὶ
ἀντιζήλου αὐτῆς, καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ
πολέμου. μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβο-
λίας, καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πρά-
σεως. μετὰ βασιάνου περὶ εὐχαριστί-
ας, καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρη-
στοθείας. μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παν-
τὸς ἔργου, καὶ μετὰ μισθίου ἐφεστίου
περὶ συντελείας, οἰκέτῃ ἀργῷ περὶ
πολλῆς ἐργασίας. μὴ ἔπεχε ἐπὶ τού-
τοις περὶ πάσης συμβουλίας. ¹² ἀλλ'
ἢ μετὰ ἀνδρὸς εὐσεβοῦς ἐνδελέχιζε, ὃν
ἂν ἐπιγνώσῃς συντηροῦντα ἐντολάς. ὃς
ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχὴν
σου, καὶ ἂν πταίσῃς, συναλγήσει σοι.
¹³ καὶ βουλήν καρδίας στήσον, οὐ γὰρ
ἐστὶ σοι πιστότερος αὐτῆς. ¹⁴ ψυχὴ
γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίοτε εἰώ-
θεν, ἢ ἑπτὰ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρου κα-
θήμενοι ἐπὶ σκοπῆς. ¹⁵ καὶ ἐπὶ πᾶσι
τούτοις δέσθῃ ὑψίστου, ἵνα εὐθύνῃ
ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδόν σου. ¹⁶ ἀρχὴ
παντὸς ἔργου λόγος, καὶ πρὸ πάσης
πράξεως βουλὴ. ¹⁷ ἴχνος ἀλλοιωσέως
καρδίας. ¹⁸ τέσσαρα μέρη ἀνατέλλει,
ἀγαθὸν καὶ κακόν, ζωὴ καὶ θάνατος,
καὶ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν γλῶσ-

σα ἐστὶ. ¹⁹ ἐστὶν ἀνὴρ πανδύργος καὶ
πολλῶν παιδευτῆς, καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ
ἄχρηστος ἐστίν. ²⁰ ἐστὶ σοφίζόμενος
ἐν λόγοις μισητὸς, οὗτος πάσης τρο-
φῆς καθυστερήσει, ²¹ οὐ γὰρ ἐδόθη
αὐτῷ παρὰ κυρίου χάρις, ὅτι πάσης
σοφίας ἐστερήθη. ²² ἐστὶ σοφὸς τῇ
ἰδίᾳ ψυχῇ, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως
αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πιστοί. ²³ ἀνὴρ
σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, καὶ
οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ πιστοί.
²⁴ ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας,
καὶ μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὀ-
ρῶντες. ²⁵ ζῶν ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡ-
μερῶν, καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀν-
αριθμητοί. ²⁶ ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ
αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν, καὶ τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁷ τέκνον ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν
ψυχὴν σου, καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ,
καὶ μὴ δῶς αὐτῇ. ²⁸ οὐ γὰρ πάντα
πᾶσι συμφέροι, καὶ οὐ πάσα ψυχὴ ἐν
παντὶ εὐδοκεῖ. ²⁹ μὴ ἀπληστεύου ἐν
πάσῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδε-
σμαῖται. ³⁰ ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν
ἔσται πόνος, καὶ ἡ ἀπληστία ἐγγιεῖ
ἕως χολέρας. ³¹ δι' ἀπληστίαν πολλοὶ
ἐτελεύτησαν, ὁ δὲ προσέχων προσθή-
σει ζῶν.

Κ Ε Φ. ΑΗ'.

Τίμα ἱατὸν πρὸς τὰς χρείας τιμαῖς
αὐτοῦ, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισε κύριος.
² παρὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἱάσις καὶ
παρὰ βασιλέως λήψεται δόμα. ³ ἐπι-
στήμη ἱατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐναντὶ μεγίστανον θαυμα-
σθήσεται. ⁴ κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς
φάρμακα, καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσ-
οχθεῖ αὐτοῖς. ⁵ οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυ-
κάνθη ὕδωρ, εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν
ἰσχὴν αὐτοῦ; ⁶ καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀν-
θρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν
τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ. ⁷ ἐν αὐτοῖς
ἐθεράπευσεν καὶ ἦρε τὸν πόνον αὐτοῦ.
⁸ μυρεφὸς ἐν τούτοις ποιήσει μίγμα,
καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα αὐτοῦ, καὶ
εἰρήνη παρ' αὐτοῦ ἐστὶν ἐπὶ προσώ-
που τῆς γῆς. ⁹ τέκνον ἐν ἀδρόσθημα-
τί σου μὴ παραβλέπε, ἀλλ' εὖξαι κυ-
ρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσεται σε. ¹⁰ ἀπό-
στησον πλημμέλειαν καὶ εὐθύνον χεῖ-

ρας, καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν. ¹¹ δὸς εὐωδίαν καὶ μνημόσυνον σμιδάλεως, καὶ λίπανον προσφορὰν, ὡς μὴ ὑπάρχων. ¹² καὶ ἱατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἐκτίσεν κύριος, καὶ μὴ ἀποστῆτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεῖα. ¹³ ἔστι καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν εὐωδία, ¹⁴ καὶ γὰρ αὐτοὶ κυρίου δεηθῇσονται, ἵνα εὐδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν καὶ ἴασιν χάριν ἐμβώσεως. ¹⁵ ὁ ἁμαρτάνων ἐναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν, ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἱατροῦ. ¹⁶ τέκνον ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δαίμονα, καὶ ὡς θινὰ πασχῶν ἐναρξαι θρήνου, κατὰ δὲ τήν κρῖσιν αὐτοῦ περιστείλον τὸ σῶμα αὐτοῦ, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτοῦ. ¹⁷ πίκρανον κλαυθμὸν, καὶ θέρμονος κοπετόν, καὶ ποιήσον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς, καὶ παρακληθήθι λύπης ἔνεκα. ¹⁸ ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος, καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰσχύν. ¹⁹ ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ λύπη, καὶ βίος πτωχοῦ κατὰ καρδίας. ²⁰ μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου, ἀπόστησον αὐτὴν μνησθεὶς τὰ ἔσχατα. ²¹ μὴ ἐπιλάβῃ, οὐ γὰρ ἔστιν ἐπάνοδος, καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις, καὶ σεαυτὸν κακώσεις. ²² μνησθῇ τὸ κῆριμα αὐτοῦ, ὅτι οὕτω ὡς καὶ τὸ σὸν, ἐμοὶ χθὲς, καὶ σοὶ σήμερον. ²³ ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ καταπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ παρακληθήθι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύματος αὐτοῦ. ²⁴ σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, καὶ ὁ ἐλασσούμενος πράξει αὐτοῦ σοφισθῇσεται. ²⁵ τί σοφισθῇσεται ὁ κρατῶν ἀρότρου, καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου, βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρεφόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ ἐν ὑῖσι ταύρων; ²⁶ καρδία αὐτοῦ δώσει ἐκδοῦναι αὐλακας, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ εἰς χορτάσματα δαμάλεων. ²⁷ οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων, ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρα διάγει. οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγίδων, καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ ἀλλοιωθῆναι ποικιλίαν. καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς τὸ ὁμοιωθῆναι ζωγραφίαν, καὶ

ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τέλει εἶργον. ²⁸ οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμορος, καὶ καταμανθάνων ἀργῶ σιδήρῳ. ἀτμὶς πυρὸς πῆξει σάρκα αὐτοῦ, καὶ ἐν θερμῇ καμίνου διαμαχῆσεται. φωνὴ σφύρης καινιεῖ τὸ οὖς αὐτοῦ, καὶ κατέναντι ὁμοιωματος σκεύους οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. καρδίαν αὐτοῦ δώσει εἰς συντέλειαν ἔργων, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ κοσμήσαι ἐπὶ συντελείας. ²⁹ οὕτω κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐτοῦ, καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχόν, ὅς ἐν μερίμῃ κεῖται διαπαντός ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐναρθίμιος πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτοῦ. ³⁰ ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλόν, καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰσχύν αὐτοῦ. καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσει τὸ χρίσμα, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθαρῶς αἰκμινον. ³¹ πάντες οὗτοι εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν, καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζεται. ³² ἀνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις, καὶ οὐ παροικήσουσιν οὐδὲ περιπατήσουσιν, ³³ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται. ἐπὶ δίφρον δικαστοῦ οὐ καθιούνται, καὶ διαθήκην κρίματος οὐ διανοηθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐκφανῶσιν δικαιοσύνην καὶ κῆριμα. καὶ ἐν παραβολαῖς οὐχ εὐρεθήσονται, ³⁴ ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος στηρίσουσι. καὶ ἡ δέσις αὐτῶν ἐν ἔργασίᾳ τέχνης. C. 39, 1. πλὴν τοῦ ἐπιδόντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διανοουμένου ἐν νόμῳ ὑψίστου.

Κ Ε Φ. ΛΘ'.

Σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει, καὶ ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται. ² διηγήσεις ἀνδρῶν ὀνομαστικῶν συντηρήσει, καὶ ἐν στροφαῖς παραβολῶν συνεξιλεῦσεται. ³ ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσει, καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφῇσεται. ⁴ ἀναμέσον μεγαίστων ὑπηρετήσει, καὶ ἐναντὶ ἡγουμένου ὀφθησεται. ἐν γῇ ἀλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται, ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασε. ⁵ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὀρθρῶσαι πρὸς κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἐναντὶ ὑψίστου δεηθήσεται. καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεηθήσεται.

⁶ ἂν κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, πνεύματι συνέσεως ἐμπλησθήσεται. αὐτὸς ἀνομβροῇσιν ῥήματα σοφίας αὐτοῦ, καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται κυρίῳ. ⁷ αὐτὸς κατευθύνει βουλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοηθήσεται. ⁸ αὐτὸς ἐκφανεῖ παιδείαν διδασκαλίας αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης κυρίου καυχῆσεται. ⁹ αἰνέσουσιν τὴν σύνεσιν αὐτοῦ πολλοὶ, ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται οὐκ ἀποστήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεάς γενεῶν. ¹⁰ τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγῆσονται ἔθνη, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία. ¹¹ ἂν ἐμμεῖνῃ ὄνομα καταλείψει ἡ χίλις, καὶ ἂν ἀναπαύσῃται ἐμποιεῖ αὐτῷ. ¹² ἔτι διανοηθεὶς ἐκδιηγῆσομαι, καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην. ¹³ εἰσακούσατέ μου υἱοὶ ὅσοι, καὶ βλαστήσατε ὡς ῥόδον φυόμενον ἐπὶ ῥεύματος ἁγροῦ, ¹⁴ καὶ ὡς λίβανος ἐωδματίζετε ὁσμὴν. καὶ ἀνθήσκατε ἄνθος ὡς κρίνον, διάδοτε ὁσμὴν καὶ αἰνέσατε ἄσμα. εὐλογήσατε κύριον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις, ¹⁵ ὁότε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην. καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ, ἐν ὥδαϊς χειλέων καὶ ἐν κινύραις, καὶ οὕτως ἑρέϊτε ἐν ἐξομολογήσει. ¹⁶ τὰ ἔργα κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα, καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἔσται, ¹⁷ πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται. ἐν λόγῳ αὐτοῦ ἔσται ὡς θημωνία ὕδωρ, καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐτοῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων. ¹⁸ ἐν προσταγμάτων αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὐδοκία, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ. ¹⁹ ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ²⁰ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψε, καὶ οὐθέν ἐστι θαυμάσιον ἐναντίον αὐτοῦ. ²¹ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν τί τοῦτο, εἰς τί τοῦτο; πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται. ²² ἡ εὐλογία αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψεν, καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν. ²³ οὕτως ὁργὴν αὐτοῦ ἔθνη κληρονομήσει, ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην. ²⁴ αἱ ὁδοὶ αὐ-

τοῦ τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι, οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα. ²⁵ ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἐκτίσται ἀπ' ἀρχῆς, οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς κακὰ. ²⁶ ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου, ὕδωρ, πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἄλα, καὶ σερμίδαλις πυροῦ, καὶ μέλι, καὶ γάλα, αἷμα σταφυλῆς, καὶ ἔλαιον, καὶ ἱματίον. ²⁷ ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθὰ, οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς τραπῃσεται εἰς κακὰ. ²⁸ ἔστι πνεύματα ἃ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται, καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐστερέωσαν μάστιγας αὐτῶν. καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχύρ ἐκχέουσιν. καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν. ²⁹ πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος, πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται. ³⁰ θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις καὶ ῥομφαία ἐκδικοῦσα εἰς ὕλεθρον ἀσεβεῖς, ³¹ ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσονται, καὶ ἐπὶ τῇ γῆς εἰς χρείας ἐτοιμασθήσονται, καὶ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον. ³² διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθην, καὶ διανοήθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀφήκα. ³³ τὰ ἔργα κυρίου πάντα ἀγαθὰ, καὶ πᾶσαν χρεῖαν ἐν ὥρᾳ αὐτῆς χορηγήσει. ³⁴ καὶ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τοῦτο τοῦτου πονηρότερον, πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμήσεται. ³⁵ καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμνήσατε, καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα κυρίου.

Κ Ε Φ. Μ.

¹ Ἀσχολία μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱοὺς Ἀδὰμ, ἀφ' ἡμέρας ἐξόδου ἐκ γαστροῦ μητρὸς αὐτῶν ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς μητέρα πάντων. ² τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ φόβον καρδίας, ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τελευτῆς. ³ ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐν δόξῃ καὶ ἕως τεταπεινωμένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ. ⁴ ἀπὸ φοροῦντος ὑάκινθον καὶ στέφανον, καὶ ἕως περιβαλλομένου ὠμόλινον. ⁵ θυμὸς καὶ ζήλος καὶ ταραχή καὶ σάλος καὶ φόβος θανάτου καὶ μηνίμα καὶ ἔρις, καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης ὑπνος νυκτὸς ἄλλοιοι γινώσιν αὐτοῦ. ⁶ ὀλίγον ὡς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν

ἐν ὕπνοις ὡς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς. τε-
θορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας αὐτοῦ,
ὡς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ προσώπου πολέ-
μου. ⁷ ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτοῦ ἐξη-
γέρθη, καὶ ἀποθαυμάζων εἰς οὐδένα
φόβον, ⁸ μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀν-
θρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐπὶ ἀμαρ-
τωλῶν ἐπταπλάσια πρὸς ταῦτα. ⁹ θά-
νατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ὁμοφαία,
ἐπαγωγαί, λιμὸς καὶ σύντριμμα καὶ
μάστιξ, ¹⁰ ἐπὶ τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη
ταῦτα πάντα, καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο
ὁ κατακλυσμός. ¹¹ πάντα ὅσα ἀπὸ
γῆς εἰς γῆν ἀναστρέφει, καὶ ἀπὸ ὑδά-
των εἰς θάλασσαν ἀνακάμπει. ¹² πᾶν
δώρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθήσεται, καὶ
πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται. ¹³ χρή-
ματα ἀδίκων ὡς ποταμὸς ξηρανθήσε-
ται, καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ
ἐξηγήσει. ¹⁴ ἐν τῷ ἀνοῖξαι αὐτὸν χεῖ-
ρας εὐφρανθήσεται, οὕτως οἱ παρα-
βαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν.
¹⁵ ἔκγονα ἀσεβῶν οὐ πληθύνει κλά-
δους, καὶ ὅλζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκρο-
τόμου πέτρας. ¹⁶ ἄχει ἐπὶ παντὸς ὕ-
δατος καὶ χείλους ποταμοῦ πρὸ παν-
τὸς χρότου ἐκτιλήσεται. ¹⁷ χάρις ὡς
παράδεισος ἐν εὐλογίαις, καὶ ἐλεημο-
σύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμένει. ¹⁸ ζωὴ
αὐτάρκους ἐργάτου γλυκανθήσεται,
καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα ὁ εὐρίσκων θη-
σαυρόν. ¹⁹ τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως
στηρίζουσιν ὄνομα, καὶ ὑπὲρ ἀμφο-
τέρα γυνὴ ἄμωμος λογίζεται. ²⁰ οἶνος
καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσι καρδίαν, καὶ
ὑπὲρ ἀμφοτέρα ἀγάπησις σοφίας.
²¹ αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσι μέ-
λι, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα γλῶσσα ἡδεῖα.
²² χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀ-
φθαλμός σου, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα
χλόην σπόρου. ²³ φίλος καὶ ἐταῖρος
εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, καὶ ὑπὲρ ἀμ-
φότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός. ²⁴ ἀδελφοὶ
καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, καὶ
ὑπὲρ ἀμφοτέρα ἐλεημοσύνη ῥύσεται.
²⁵ χρυσίον καὶ ἄργυριον ἐπιστήσουσι
πόδα, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρα βουλή εὐ-
δοκιμεῖται. ²⁶ χρήματα καὶ ἰσχύς ἀν-
υψώσουσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφο-
τερα φόβος κυρίου. οὐκ ἔστι φόβω
κυρίου ἐλάττωσις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπι-

ζητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν. ²⁷ φόβος
κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας, καὶ
ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν.
²⁸ τέκνον ζωὴν ἐπαίτησεως μὴ βιώσης,
κοῖτῶν ἀποθανεῖν, ἢ ἐπατεῖν. ²⁹ ἀ-
νὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ὁ βίος ἐν λογισμῷ
ζωῆς, ἀλισθήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν
ἐδεσμασιν ἀλλοτρίοις. ἀνὴρ δὲ ἐπι-
στήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάσσεται.
³⁰ ἐν στόματι ἀναιδοῦς γλυκανθήσε-
ται ἐπαίτησις, καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτοῦ
πῦρ καήσεται.

Κ Ε Φ. Μ Α .

Ω θάνατε ὡς πικρὸν σου τὸ μνημο-
σύνον ἔστιν ἀνθρώπῳ εἰρηνεύοντι ἐν
τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ. ἀνδρὶ ἀπερι-
σπάστῳ καὶ εὐοδουμένῳ ἐν πᾶσιν καὶ
ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν. ² ὦ
θάνατε καλὸν σου τὸ κρίμα ἔστιν ἀν-
θρώπῳ ἐπιδεομένῳ καὶ ἐλασσουμένῳ
ἰσχύϊ, ἐσχατογῆρῳ καὶ πρσιπωμένῳ
περὶ πάντων, καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀ-
πολωλεκότῃ ὑπομονῇ. ³ μὴ εὐλαβοῦ
κρίμα θανάτου, μνήσθητι προτέρων
σου καὶ ἐσχάτων, ⁴ τοῦτο τὸ κρίμα
παρὰ κυρίου πάση σαρκί. καὶ τί ἀπ-
αναιμὴ ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίστου; εἴτε δέ-
κα, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χίλια ἔτη. οὐκ
ἔστιν ἐν ᾧδου ἐλεγμὸς ζωῆς. ⁵ τέκνα
βδελυκτὰ γίνεται, τέκνα ἀμαρτωλῶν,
καὶ συναναστρεφόμενα παροικίαις ἀ-
σεβῶν. ⁶ τέκνον ἀμαρτωλῶν ἀπολεί-
ται κληρονομία, καὶ μετὰ τοῦ σπέρ-
ματος αὐτῶν ἐνδελεχεῖ ὄνειδος. ⁷ πα-
τρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα, ὅτι δι' αὐ-
τὸν ὀνειδισθήσονται. ⁸ οὐαὶ ὑμῖν ἄν-
δρες ἀσεβεῖς, οὔτινες ἐγκατελίπετε νό-
μον θεοῦ ὑψίστου. ⁹ καὶ ἐὰν γεννη-
θῇτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε. καὶ
ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθή-
σεσθε. ¹⁰ πάντα ὅσα ἐκ γῆς, εἰς γῆν
ἀπελεύσεται, οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατ-
άρας εἰς ἀπωλείαν. ¹¹ πένθος ἀν-
θρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν, ὄνομα δὲ
ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσε-
ται. ¹² φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐ-
τὸ γὰρ σοι διαμένει, ἢ χίλιοι μεγάλοι
θησαυροὶ χρυσοῦ. ¹³ ἀγαθὴς ζωῆς
ἀριθμὸς ἡμερῶν, καὶ ἀγαθὸν ὄνομα
εἰς αἰῶνα διαμένει. ¹⁴ παιδείαν ἐν εἰ-
ρήνῃ

ρήνῃ συντηρήσατε τέκνα, σοφία δὲ κερυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανής, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; ¹⁵ κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ. ¹⁶ τοιγαροῦν ἐντραπήτε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου, οὐ γάρ ἐστι πάσαν αἰσχύνῃν διαφυλάξαι καλὸν, καὶ οὐ πάντα πᾶσιν ἐν πίστει εὐδοκιμεῖται. ¹⁷ αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας, καὶ ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάστου περὶ ψεύδους. ¹⁸ ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἀρχοντος περὶ πλημμελείας, ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας. ἀπὸ κοινοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας, ¹⁹ καὶ ἀπὸ τόπου οὐ παροικεῖς, περὶ κλοπῆς. καὶ ἀπὸ ἀληθείας θεοῦ καὶ διαθήκης, καὶ ἀπὸ πῆξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτοις. ἀπὸ σκοραιοῦ καὶ λήψεως καὶ δόσεως, ²⁰ καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ σιωπῆς. ἀπὸ δράσεως γυναικὸς ἐταίρας, ²¹ καὶ ἀπὸ ἀποστραφῆς προσώπου συγγενοῦς. ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως, καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου, ²² ἀπὸ περιεργείας παιδείας αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς. ἀπὸ φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ, καὶ μετὰ τὸ δοῦναι, μὴ ὀνειδίξει.

² Κ Ε Φ. Μ Β'.

²³ Ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς, καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεων λόγων κρυφίων. ²⁴ καὶ ἔση αἰσχυντηρὸς ἀληθινῶς, καὶ εὐρίσκων χάριν ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου. **Σ. 42, 1.** μὴ περὶ τούτων αἰσχυνθῆς, καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ ἀμαρτάνειν. ² περὶ νόμου ὑψίστου καὶ διαθήκης, καὶ περὶ κρίματος δικαιοῦσαι τὸν ἄσεβῃ. ³ περὶ λόγου κοινοῦ καὶ ὁδοπορίας, καὶ περὶ δόσεως κληρονομίας ἐταίρων. ⁴ περὶ ἀκριβείας ζυγοῦ καὶ σταθμῶν, περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων. ⁵ περὶ ἀδιαφόρου πράξεως, καὶ ἐμπόρων, καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς, καὶ οἰκέτη πονηροῦ πλευρὰν αἱμάξαι. ⁶ ἐπὶ γυναικὶ πονηρᾷ καλὸν σφραγίσ. καὶ ὅπου χεῖρες πολλαί, κλεῖσον. ⁷ ὃ ἐὰν παραδίδως, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ, καὶ δόσι· καὶ λήψις παντὶ ἐν

γραφῇ. ⁸ περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ καὶ ἐσχατογῆρου κρινομένου πρὸς νέους, καὶ ἔση πεπαιδευμένος ἀληθινῶς, καὶ δεδοκιμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος. ⁹ θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκουφος ἀγρυπνία, καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾷ ὕπνον, ἐν νεότητι αὐτῆς μήποτε παρακμάσῃ, καὶ συνωκηκυῖα μήποτε μισηθῇ. ¹⁰ ἐν παρθενίᾳ μήποτε βεβηλωθῇ, καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἐγκυος γένηται. μετὰ ἀνδρὸς οὐσα μήποτε παραβῇ, καὶ συνωκηκυῖα μήποτε στειωρῇ. ¹¹ ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπτω στερέωσον φυλακὴν, μήποτε ποιησῇ σε ἐπὶ χάραμα ἐχθροῖς, λαλιὰν ἐν πόλει, καὶ ἐκκλητον λαοῦ, καὶ κατασχύνῃ σε ἐν πλήθει πολλῶν. ¹² παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἐμβλεπε ἐν κάλλει, καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε. ¹³ ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σῆς, καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηροῖα γυναικὸς. ¹⁴ κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνῆ, καὶ γυνὴ κατασχύνουσα εἰς ὀνειδισμόν. ¹⁵ μνησθήσονται δὴ τὰ ἔργα κυρίου, καὶ ἃ ἐώρακα ἐκδιηγῆσομαι. ἐν λόγοις κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁶ ἥλιος φωτίζειν κατὰ πᾶν ἐπέβλεψε, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ πλήρης τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹⁷ οὐκ ἐνεποίησε τοῖς ἁγίοις κύριος ἐκδιηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐστερέωσε κύριος ὁ παντοκράτωρ, στηρικθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν. ¹⁸ ἄβυσσον καὶ καρδίαν ἐξίχνευσε, καὶ ἐν πανουργέμασιν αὐτῶν διανοήθη. ἔγνω γὰρ ὁ κύριος πᾶσαν εἴησιν, καὶ ἐνέβλεπεν εἰς σημεῖον αἰῶνος. ¹⁹ ἀπαγγέλλων τὰ παρεληλυθότα καὶ ἐπεσόμενα, καὶ ἀποκαλύπτων ἵχνη ἀποκρύφων. ²⁰ οὐ παρήλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα, οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲ εἷς λόγος. ²¹ τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησεν, καὶ ἕως ἔστι πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα, οὐτε προσετέθη οὔτε ἡλαττώθη, καὶ οὐδὲ προσεδέθη οὐδενὸς συμβούλου. ²² ὥς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητά, καὶ ὥς σπινθήρος ἐστὶ θεωρῆσαι. ²³ πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα ἐν πάσαις χρείαις, καὶ πάντα ὑπακούει. ²⁴ πάντα διδοῖ ἐν κατέναν-

τι τοῦ ἐνός, καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλείπον. ²⁵ ἐν τοῦ ἐνός ἐστερέωσε τὰ ἀγαθὰ, καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;

Κ Ε Φ. ΜΓ'.

Γαυρίαμα ὕψους στερεώμα καθαριότητος, εἶδος οὐρανοῦ ἐν ὁράματι δόξης. ² ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ, σκεῦος θαυμαστὸν, ἔργον ὑψίστου. ³ ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξορᾶται χώραν, καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; ⁴ κάμινον φυσῶν ἐν ἔργοις καύματος, τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη. ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν, καὶ ἐκλάμπων ἀκτίνας ἀμαυροῖ ὀφθαλμούς. ⁵ μέγας κύριος ὁ ποιήσας αὐτὸν, καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσε πορείαν. ⁶ καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς, ἀνάδειξιν χρόνων, καὶ σημεῖον αἰῶνος. ⁷ ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἑορτῆς, φωστήρ μειομένους ἐπὶ συντελείας. ⁸ μὴν κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔστιν, αὐξανόμενη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει. σκεῦος παρεμβολῶν ἐν ὕψει, ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων. ⁹ κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἀστρων, κόσμος φωτίζων, ἐν ὑψίστοις κύριος. ¹⁰ ἐν λόγοις ἀγίου στήσονται κατὰ κρίμα, καὶ οὐ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν. ¹¹ ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιήσαντα αὐτό, σφόδρα ὠραῖον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ. ¹² ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, χεῖρες ὑψίστου ἐτέννυσαν αὐτό. ¹³ προστάγματι αὐτοῦ κατέσπευσε χιόνα, καὶ ταχύνη ἀστραπὰς κρίματος αὐτοῦ. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἠνεώχθησαν ὀθησαυροὶ, καὶ ἐξέπτησαν νεφέλαι ὡς πετεινά. ¹⁵ ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἴσχυσε νεφέλας, καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάξης. ¹⁶ καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σαλευθήσεται ὄρη, ἐν θελήματι πνεύσεται Νότος. ¹⁷ φωνὴ βροντῆς αὐτοῦ ὠδίνησε γῆν, καὶ καταίγῃς Βορέου καὶ συστροφή πνεύματος. ὡς πετεινὰ κασιδιπτάμενα πάσσει χιόνα, καὶ ὡς ἀκριεὶ καταλύουσα ἡ κατάβασις αὐτῆς. ¹⁸ κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει ὀφθαλμός, καὶ ἐπὶ τοῦ νεοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδία. ¹⁹ καὶ πάχνην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς

χέει, καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων ἄκρα. ²⁰ ψυχρὸς ἄνεμος Βορέης πνεύσει, καὶ παγησεται κρύσταλλος ἀπ' ὕδατος. ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει, καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ. ²¹ καταφάγεται ὄρη καὶ ἔρημον ἐκκαύσει, καὶ ἀποσβέσει γλῶσιν ὡς πῦρ. ²² ἱασις πάντων κατὰ σπουδὴν, ὁμίχλη δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσαντος ἰλαρώσει. ²³ λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, καὶ ἐρύτευεν αὐτὴν Ἰησοῦς. ²⁴ οἱ πλείοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς, καὶ ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν. ²⁵ καὶ ἐκεῖ τὰ παραδόξα καὶ θαυμάσια ἔργα, ποικιλία παντός ζώου, κτίσις κητῶν. ²⁶ δι' αὐτὸν εὐδοκία τέλος αὐτοῦ, καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύγκειται πάντα. ²⁷ πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἐφικόμεθα, καὶ συντελεία λόγων τὸ πᾶν ἔστιν αὐτός. ²⁸ δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσωμεν, αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²⁹ φοβερὸς κύριος καὶ σφόδρα μέγας, καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ. ³⁰ δοξάζοντες κύριον ὑψώσατε καθόσον ἂν δυνασθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι. καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνετε ἐν ἰσχύϊ, μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἐφίκησθε. ³¹ τίς ἐώρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδιηγῆσεται; καὶ τίς μεγαλύνει αὐτὸν καθὼς ἔστι; ³² πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστι μεῖζονα τούτων, ὅληγα γὰρ ἐώρακαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ. ³³ πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ κύριος, καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἔδωκε σοφίαν.

Κ Ε Φ. ΜΔ'.

⁹ Πατέρων ὕμνος.

Ανέσωμεν δι' ἀνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει. ² πολλὴν δόξαν ἔκτισεν ὁ κύριος, τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος. ³ κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει. βουλευσονται ἐν συνέσει αὐτῶν, ἀπηγγελοῦντες ἐν προφητείαις. ⁴ ἡγούμενοι λαοῦ ἐν διαβουλίᾳ, καὶ συνέσει γραμματείας λαοῦ. σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν, ⁵ ἐκζητοῦντες μέλη μουσικῶν, διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ. ⁶ ἄνδρες πλούσιοι κεχορηγημένοι ἰσχύϊ, εἰρηνεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν. ⁷ παν-

τες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα. ⁸ εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλιπον ὄνομα τοῦ ἐκδιηγῆσασθαι ἐπαίνους, ⁹ καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστι μνημόσυνον καὶ ἀπώλοντο ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, καὶ ἐγένοντο ὡς οὐ γεγονότες, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτούς. ¹⁰ ἀλλ' ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιοσύναι οὐκ ἐπιλήσθησαν. ¹¹ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ ἀγαθὴ κληρονομία, ἐκγονα αὐτῶν ἐν ταῖς διαθήκαις. ¹² ἔσθ' ὅτι σπέρμα αὐτῶν καὶ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτούς, ¹³ ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται. ¹⁴ τὸ σῶμα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς. ¹⁵ σοφίαν αὐτῶν διηγῶνται λαοὶ, καὶ τὴν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκκλησία. ¹⁶ Ἐνώχ εὐηρέστησε κυρίῳ, καὶ μετετέθη ὑπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς. ¹⁷ Νῶε εὐρέθη τέλειος δίκαιος, ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγμα. διὰ τοῦτο ἐγενήθη κατὰλειμμα τῇ γῇ, διὰ τοῦτο ἐγένετο κατακλυσμός. ¹⁸ διαθήκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτὸν, ἵνα μὴ ἐξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σὰρξ. ¹⁹ Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐχ εὐρέθη ὁμοιος ἐν τῇ δόξῃ, ²⁰ ὃς συνέτηρήσεν νόμον ὑψίστου, καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐν σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησε διαθήκην, καὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός. ²¹ διὰ τοῦτο ἐν ὀρκῷ ἔστησεν αὐτῷ, ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ. πληθύναι αὐτὸν ὡς χροὺν τῆς γῆς, καὶ ὡς ἄστρα ἀνυψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσαι αὐτοὺς ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἁκροῦ γῆς. ²² καὶ ἐν τῷ Ἰσαακ ἔστησεν οὕτως διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ. εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην, ²³ καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλῇ Ἰακώβ. ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ. καὶ διέστειλε μερίδας αὐτοῦ, ἐν φυλαῖς ἐμέρισεν δεκάδυο. καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους εὐρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός.

Κ Ε Φ. Μ Ε .

Ηγαπημένον ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων Μωυσῆν, οὗ τὸ μνημόσυνον ἐν εὐλογίαις. ² ὁμοίωσεν αὐτὸν δόξῃ ἁγίων, καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν. ³ ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυσεν, ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλείῳ. ἐντείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ. ⁴ ἐν πίστει καὶ πραύτητι αὐτοῦ ἡγίασεν, ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός. ⁵ ἠκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ εἰζήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, νόμον ζωῆς καὶ ἐπιστήμης, διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην, καὶ κρίματα αὐτοῦ τὸν Ἰσραὴλ. ⁶ Ἀαρὼν ὕψωσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς Λευί. ⁷ ἔστησεν αὐτῷ διαθήκην αἰῶνος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατείαν λαοῦ. ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκομίᾳ, καὶ περιέζωσεν αὐτὸν στολὴν δόξης, ⁸ ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκευαῖς ἰσχύος. περισκελῇ καὶ ποδήρῃ καὶ ἐπωμίδα, ⁹ καὶ ἐκύνλωσεν αὐτὸν ῥοῖσκοις χρυσοῖς κώδωσι πλείστοις κυκλόθεν, ἡγήσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, ἀκουστὸν ποιῆσαι ἦχον ἐν ναῷ εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ στολὴ ἁγία, χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτοῦ, λογιῷ κρίσεως, δηλοῖς ἀληθείας. ¹¹ κεκλωσμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτου, λίθοις πολυτέλεισιν γλύμματος σφραγίδος, ἐν δέσει χρυσίου, ἔργῳ λιθοργοῦ, εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμένη κατ' ἀριθμὸν φυλῶν Ἰσραὴλ. ¹² στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιθάρως, ἐκτυπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος, καύχημα τιμῆς ἔργον ἰσχύος, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα ὠραία. ¹³ πρὸ αὐτοῦ οὐ γέγονε τοιαῦτα ἕως αἰῶνος, οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενὴς πλὴν τῶν υἱῶν αὐτοῦ μόνον, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διαπαντός. ¹⁴ θυσίαι αὐτοῦ ὁλοκαρπωθήσονται καθημέραν ἐνδελειχῶς δίς. ¹⁵ ἐπλήρωσε Μωυσῆς τὰς χεῖρας, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ. ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον, καὶ ἐν

ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέραις οὐρανῶν. λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεῦν, καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ¹⁶ ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶντος, προσαγαγεῖν κάρπωσιν κυρίου. θυμίαμα καὶ εὐωδίαν εἰς μνημόσυνον, ἐξιλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου. ¹⁷ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς αὐτοῦ, ἐξουσίαν ἐν διαθήκῃς κριμάτων, διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωτίσαι Ἰσραὴλ. ¹⁸ ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἄλλοτριοι, καὶ ἐξήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἄνδρες οἱ περὶ Λαθὰν καὶ Ἀβειρών, καὶ ἡ συναγωγὴ Κορὲ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ. ¹⁹ εἶδε κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησε, καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς. ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, κατακαλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. ²⁰ καὶ προσέθηκεν Ἀαρὼν δόξαν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν. ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων ἔμερυσεν αὐτοῖς. ἄρτον ἐν πρώτοις ἡτοίμασε πλησμονήν. ²¹ καὶ γὰρ θυσίας κυρίου φάγονται, ὥς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. ²² πληρὴ ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, καὶ μερίς οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἐν λαῷ, αὐτὸς γὰρ μερίς σου κληρονομία. ²³ καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς δόξαν, ἐν τῷ ζηλωσάῳ αὐτὸν ἐν φόβῳ κυρίου, καὶ στήσαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ, ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο περὶ τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ διὰ τοῦτο ἐστάθη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, προστάτην ἁγίων καὶ λαῷ αὐτοῦ, ἵνα αὐτῷ ᾗ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἱερὸν σύνης μεγαλεῖον εἰς τοὺς αἰῶνας. ²⁵ καὶ διαθήκην τῷ Δαυὶδ υἱῷ ἐκ φυλῆς Ἰουδα, κληρονομία βασιλέως υἱοῦ ἐξ υἱοῦ μόνου, κληρονομία Ἀαρὼν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. ²⁶ δόξῃ ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, κρίνειν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Μς'.

Κραταῖος ἐν πολέμοις Ἰησοῦς Ναυῆ, καὶ διάδοχος Μωυσῆ ἐν προφητείαις. ὅς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, ἐκδικῆσαι ἐπεγεγομένους ἐχθροὺς, ὅπως

κληρονομήσῃ τὸν Ἰσραὴλ. ² ὥς ἔδοξασθῇ ἐν τῷ ἐπαραι χεῖρας αὐτοῦ, καὶ τῷ ἐκκλίνειν ῥομφαίαν ἐπὶ πόλεις. ³ τίς πρότερον αὐτοῦ οὕτως ἔστη; τοὺς γὰρ πολέμιους κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν. ⁴ οὐχὶ ἐν χεὶρὶ αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο; ⁵ ἐπεκαλέσατο τὸν ὕψιστον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθροὺς κυκλόθεν. καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν μέγας κύριος ἐν λίθοις χαλαρῆς δυνάμεως κραταιᾶς. ⁶ κατέβράξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον, καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνθεστηκότας. ἵνα γνῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῶν, ὅτι ἐναντίον κυρίου ὁ πόλεμος αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐπικηλούθησεν ὀπίσω δυνάστου. ⁷ καὶ ἐν ἡμέραις Μωυσέως ἐποίησεν ἔλεος, αὐτὸς καὶ Χαλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἀντιστήναι ἐναντι ἐχθροῦ. κωλύσαι λαὸν ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας. ⁸ καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσώθησαν ἀπὸ ἐξακοσίων χιλιάδων πῆζων, εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ⁹ καὶ ἔδωκεν ὁ κύριος τῷ Χαλεβ ἰσχύν, καὶ ἕως γήρους διέμεινεν αὐτῷ, ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κατέσχε κληρονομίαν. ¹⁰ ὅπως ἴδωσι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου. ¹¹ καὶ οἱ κριταὶ ἕκαστος τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, ὅσων οὐκ ἐξεπόρευσεν ἡ καρδιά, καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ κυρίου, εἴη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις. ¹² τα ὅσα αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλλασσόμενον ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν. ¹³ ἡραπηνένος ὑπὸ κυρίου αὐτοῦ Σαμουὴλ, προφήτης κυρίου κατέστησε βασιλείαν, καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁴ ἐν νόμῳ κυρίου ἔκρινε συναγωγὴν, καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὸν Ἰακώβ. ¹⁵ ἐν πίστει αὐτοῦ ἡκριβάσθη προφήτης, καὶ ἐγνώσθη ἐν πίστει αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως. ¹⁶ καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι ἐχθροὺς αὐτοῦ κυκλόθεν, ἐν προσφορᾷ ἁγνὸς γαλαθνοῦ. ¹⁷ καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ κύριος, καὶ ἐν ἡφαι

μεγάλῳ ἀκουσθὴν ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ¹⁸ καὶ ἐξέτριψεν ἡγουμένους Τυρίων, καὶ πάντας ἀρχοντας Φυλιστιείμ. ¹⁹ καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος ἐπεμαρτύρατο ἐναντι κυρίου καὶ χριστοῦ. χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα, καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος. ²⁰ καὶ μετὰ τὸ ὑπνώσαι αὐτὸν προεφῆτευσέ, καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευταίην αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φωνὴν αὐτοῦ, ἐν προφητείᾳ ἐξαλείψαι ἀνομίαν λαοῦ.

Κ Ε Φ. ΜΖ'.

Καὶ μετὰ τοῦτο ἀνέστη Νάθαν προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυίδ. ² ὥσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου, οὕτως Δαυὶδ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ³ ἐν λέουσιν ἔπαισεν ὥς ἐν εἰρφαῖς, καὶ ἐν ἄρκοις ὥς ἐν ἄρνασι προβάτων. ⁴ ἐν νεότητι αὐτοῦ οὐχὶ ἀπέκτεινε γίγαντα, καὶ ἐξῆρξεν ὀνειδισμόν ἐκ λαοῦ; ἐν τῷ ἐπάραι χεῖρα ἐν λίθῳ σφενδόνης, καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιάθ. ⁵ ἐπεκαλέσατο γὰρ κύριον τὸν ὑψιστον, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ κράτος ἐξᾶραι ἄνθρωπον δυνατὸν ἐν πολέμῳ, ἀνυψῶσαι κέρας λαοῦ αὐτοῦ. ⁶ οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτὸν, καὶ ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις κυρίου, ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης. ⁷ ἐξέτριψε γὰρ ἐχθρούς κυκλόθεν, καὶ ἐξουδένωσεν Φυλιστιεῖμ τοὺς ὑπεναντίους. ἕως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας. ⁸ ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν. ἀγίῳ ὑψίστῳ ὀνόματι δόξης ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησε, καὶ ἡγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν. ⁹ καὶ ἔστησε ψαλτμοὺς κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐξ ἤχου αὐτῶν γλυκαίνει μέλη. ¹⁰ ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, καὶ ἐκόσμησεν καιροὺς μέχρι συντελείας. ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοὺς τὸ ἅγιον ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πρῶτῃ ἡγεῖν τὸ ἁγίασμα. ¹¹ κύριος ἀφείλε τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλείων καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ¹² μετὰ τούτου ἀνέστη υἱὸς ἐπιστημων, καὶ δι' αὐτὸν

κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ. ¹³ Σαλωμών ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, ᾧ ὁ θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν. ἵνα στήσῃ οἶκον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, καὶ ἐτοιμασῇ ἁγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁴ ὥς ἐσοφίσθης ἐν νεότητί σου, καὶ ἐνεπλήσθης ὥς ποταμὸς συνέσεως. ¹⁵ γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σου, καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων. ¹⁶ εἰς νήσους πόρῳ ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σου. ¹⁷ ἐν ὧδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς, καὶ ἐν ἐρμηνείαις ἀπεθαύμασάν σε ἡῶραι. ¹⁸ ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπικεκλημένου θεοῦ Ἰσραὴλ. συνήγαγες ὥς κασσίτερον τὸ χρυσίον, καὶ ὥς μόλιβδον ἐπλήθυνας ἀργύριον. ¹⁹ παρενέκλινας τὰς λαγόνas σου γυναιξί, καὶ ἐνεξουσίασθης ἐν τῷ σώματί σου. ²⁰ ἔδωκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου, καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου, ἐπαγαγεῖν ὄργην ἐπὶ τὰ τέκνα σου, καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου. ²¹ γενέσθαι δίχα τυραννίδα, καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἀρξάι βασιλείαν ἀπειθή. ²² ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ διαφθαρή ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ. οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτοῦ ἔκγονα, καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτόν οὐ μὴ ἐξάρῃ. καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκεν κατάλειμμα, καὶ τῷ Δαυίδ ἐξ αὐτοῦ ῥίζαν. ²³ καὶ ἀνεπαυσάτο Σαλωμών μετὰ τῶν πατέρων. καὶ κατέλιπε μετ' αὐτόν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, λαοῦ ἀφροσύνην καὶ ἐλασπούμενον συνέσει, Ροβοάμ, ὃς ἀπέστησε λαὸν ἐκ βουλῆς αὐτοῦ. καὶ Λεροφοάμ υἱὸν Ναβατ, ὃς ἐξημαρτεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκε τῷ Ἐφραὶμ ὁδὸν ἁμαρτίας. ²⁴ καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν σφόδρα, ἀποστήσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν. ²⁵ καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεξήτησαν, ἕως ἐκδικήσεις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.

Κ Ε Φ. ΜΗ'.

Καὶ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπρὰς ἑκαίετο. ² ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμὸν, καὶ τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς. ³ ἐν λόγῳ κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν, κατήγαγεν οὕτως τρεῖς πύρ.

πῦρ. ⁴ ὡς ἐδοξάσθης Ἥλιας ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. καὶ τίς ὁμοίός σοι καυχᾶσθαι; ⁵ ὁ ἐγείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ἄδου ἐν λόγῳ ὑψίστου. ⁶ ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν, καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν. ⁷ ὁ ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρῆβ κρίματα ἐκδικήσεως. ⁸ ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν. ⁹ ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς ἐν ἄρωματι ἵππων πυρίνων. ¹⁰ ὁ καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς, κοπάσαι ὁργὴν πρὸ θυμοῦ, καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρός πρὸς υἱόν, καὶ καταστήσαι φυλὰς Ἰακώβ. ¹¹ μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι, καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωὴν ζήσόμεθα. ¹² Ἥλιας, ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη. καὶ Ἐλισαιὴ ἐνεπλήσθη πνεύματος αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος, καὶ οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτόν οὐδεὶς. ¹³ πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆγεν αὐτόν, καὶ ἐν κοιμῇσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε τέρατα, καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁵ ἐν πᾶσι τούτοις οὐ μετενοήσεν ὁ λαὸς, καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν, ἕως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλιγοστός, καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυὶδ. ¹⁶ τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρεστόν, τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἁμαρτίας. ¹⁷ Ἐzekίας ὠχύρωσε τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ εἰσέγαγεν εἰς μέσον αὐτῶν τὸν Γῶγ. ὠρυξε σιδηρῷ ἀκρότομον, καὶ ὠκοδόμησε κρήνας εἰς ὕδατα. ¹⁸ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηρίμ, καὶ ἀπέστειλε Ραφαήλ, καὶ ἀπῆρεν. καὶ ἐπῆρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σιών, καὶ ἐμεγαλυνήσεν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ. ¹⁹ τότε ἐσαλευθήσαν καρδίαι καὶ χεῖρες αὐτῶν, καὶ ὠδίνησαν ὡς αἱ τίκτουςαι. ²⁰ καὶ ἐπεκατέσαντο τὸν κύριον τὸν ἐλεῆμονα, ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν πρὸς αὐτόν. καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπῆκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἠσαΐου. ²¹ ἐπά-
ιαξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσσυρίων,

καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ. ²² ἐποίησε γὰρ Ἐzekίας τὸ ἀρεστόν κυρίῳ, καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὡς ἐνετείλατο Ἠσαΐας ὁ προφήτης, ὁ μέγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ. ²³ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπτόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ. ²⁴ πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα, καὶ παρεκάλεσε τοὺς πενθοῦντας ἐν Σιών. ²⁵ ἕως τοῦ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα, καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέσθαι αὐτά.

Κ Ε Φ. Μ Θ'.

Μνημόσυνον Ἰωσίου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, ἐσκευασμένον ἔργῳ μυρεψοῦ, ἐν παντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, καὶ ὡς μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου. ² αὐτὸς κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαοῦ, καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίᾳς. ³ κατευθύνε πρὸς κυρίον τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσε τὴν εὐσέβειαν. ⁴ πᾶρξ Δαυὶδ, καὶ Ἐzekίου, καὶ Ἰωσίου, πάντες πλημμέλειαν ἐπλημμέλησαν. κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον. ⁵ ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνεϊ ἄλλοτρίῳ. ⁶ ἐνεπύρισαν ἐκλεκτὴν πόλιν ἁγιάσματος, καὶ ἠρῆμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν χειρὶ Ἰερεμίου. ⁷ ἐκάκωσαν γὰρ αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγίασθη προφήτης ἐκρίθων καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν, ὡς αὐτῶς οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεῖν. ⁸ Ἰεζεκιήλ ὃς εἶδεν ὅρασιν δόξης, ἣν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἄρωματος Χερουβίμ. ⁹ καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμβρῳ, καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς ευθύνοντας ὁδοὺς. ¹⁰ καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ ὁστᾶ ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, παρεκάλεσε δὲ τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος. ¹¹ πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβάβελ; καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾷ χειρός. ¹² οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ. οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ὠκοδόμησαν οἶκον, καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον κυρίῳ ἡτοιασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος. ¹³ καὶ Νεμίου ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον τοῦ ἐγείραντος ἡμῖν τεῖχη

πεπτωκότα, καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχλοὺς, καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν. ¹⁴ οὐδὲ εἰς ἐκτίσθη οἶος Ἐνὼχ τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. ¹⁵ οὐδὲ ὡς Ἰωσήφ γεννήθη ἀνὴρ, ἡγούμενος ἀδελφῶν, στήριγμα λαοῦ, καὶ τὰ ὀστιά αὐτοῦ ἐπισκέπησαν. ¹⁶ Σῆμ καὶ Σῆθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν καὶ ὑπὲρ πᾶν ζῶον ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.

Κ Ε Φ. Ν'.

Σίμων Ὀρίου υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπὲρῆσεν οἶκον, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἔστρεώσε τὸν ναόν. ² καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ. ³ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἡλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων, χαλκὸς ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμετρον. ⁴ ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως, καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐμπολιορκῆσαι, ⁵ ὡς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος. ⁶ ὡς ἀστήρ ἐωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης, ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις. ⁷ ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου, καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης. ⁸ ὡς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδων ὕδατος. ὡς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους, ⁹ ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου. ὡς σκεὺς χρυσοῦ ὀλοσφύρητον κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ. ¹⁰ ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς, καὶ ὡς κυπάρισπος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις. ¹¹ ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος. ἐν ἀναβάσει θασιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἁγιάσματος. ¹² ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων καὶ αὐτὸς ἐστὼς παρ' ἐσχάρᾳ βωμοῦ. κυκλόθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν, ὡς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ. καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς στελέχη φοινίκων, ¹³ καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν. καὶ προσφορά κυρίου ἐν χειρσὶν αὐτῶν ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, ¹⁴ καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν, κοσμήσαι προσφορὰν ὑψίστου παντοκράτορος. ¹⁵ ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδαίου

χείρα αὐτοῦ, καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς. ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου ὁσμὴν εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασιλεῖ. ¹⁶ τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρὼν, ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς ἤχησαν. ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου. ¹⁷ τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσε, καὶ ἔπесαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ αὐτῶν παντοκράτορι θεῷ τῷ ὑψίστῳ. ¹⁸ καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλμοῦδοι ἐν φωναῖς αὐτῶν, ἐν πλείστῳ οἴκῳ ἐγλυκάνθη μέλος. ¹⁹ καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς κυρίου ὑψίστου ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος, ἕως συντελεσθῇ κόσμος κυρίου, καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν. ²⁰ τότε καταβάς ἐπῆρε χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ, δοῦναι εὐλογίαν κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι. ²¹ καὶ ἔδευτέρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑψίστου. ²² καὶ νῦν εὐλογῆσατε τῷ θεῷ πάντες τῷ μεγαλοποιούντι πάντη. τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας, καὶ ποιοῦντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²³ δῶψ' ἡμῖν εὐφροσύνην καρδίας, καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος, ²⁴ ἐμπιστεύσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς. ²⁵ ἐν δυσὶν ἔθνεσιν προσώχθισεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος. ²⁶ οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεῖμ, καὶ ὁ λαὸς μαρὸς ὁ κατοικῶν ἐν Σικίμοις. ²⁷ παιδεῖαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐχάραξα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, Ἰησοῦς υἱὸς Σειράχ Ἱεροσολυμίτης, ὃς ἀνώμωρθε σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ. ²⁸ μακάριος ὃς ἐν τούτοις ἀναστραφῆσεται, καὶ ὁ θεὸς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται. ²⁹ ἔὰν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει, ὅτι φῶς κυρίου τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΝΑ'.

² Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱοῦ Σεράχ.
Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε βασιλεῦ, καὶ αἰνέσω σε θεὸν τὸν σωτῆρά μου, ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου, ² ὅτι

σκεπαστῆς καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι, καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπολείας, καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης, ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεύδος. καὶ ἐναντι τῶν παρεστηκότων ἐγένου μοι βοηθός, ³ καὶ ἐλυτρώσω με, κατὰ τὸ πληθὺς ἐλέους καὶ ὀνόματός σου, ἐκ βρυγμῶν ἐτοιμῶν εἰς βρώμα, ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν μου. ἐκ πλειόνων θλίψεων ὧν ἔσχον, ⁴ ἀπὸ πνιγμοῦ πυρὸς κυκλοθῆν, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὐ οὐκ ἐξέκαυσα. ⁵ ἐκ βάθους κοιλίας ἄδου, καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρου, καὶ λόγου ψευδοῦς, ⁶ βασιλεῖ διαβολῆς γλώσσης ἀδίκου. ἤγγισεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν συνέγγυς ἄδου κάτω. ⁷ περιέσχόν με πάντοθεν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθὸν, ἐμβλέπων εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπων καὶ οὐκ ἦν. ⁸ καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου κύριε, καὶ τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος. ὅτι ἐξελή τους ὑπομένοντάς σε, καὶ σῶζεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐθνῶν. ⁹ καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆς ἰκετεῖαν μου, καὶ ὑπὲρ θανάτου ὤσεως ἐδεήθην. ¹⁰ ἐπεκαλεσάμην κύριον πατέρα κυρίου μου, μὴ με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλίψεως, ἐν καιρῷ ὑπερηφάνων ἀβοηθησίας. ¹¹ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου ἠνδελεχῶς, καὶ ὑμνήσω ἐν ἑξομολογήσει, καὶ εἰσηκούσθῃ ἡ δέησίς μου. ¹² ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας, καὶ ἐξέλιου με ἐκ καιροῦ πονηροῦ. διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι καὶ αἰνέσω σοι, καὶ εὐλόγησάω τῷ ὀνόματι κυρίου. ¹³ ἔτι ὧν νεώτερος προῖνῃ πλανηθῆναι με, ἐξήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσευχῇ μου, ¹⁴ ἐναντι ναοῦ ἡξίου περὶ αὐτῆς, καὶ ἕως ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν, ¹⁵ ἐξ ἀνθρώπων ὡς περκαζούσης σταφυλῆς. εὐφράνθῃ ἡ καρδιά μου

ἐν αὐτῇ, ἐπέβη ὁ ποῦς μου ἐν εὐθύτητι, ἐκ νεότητός μου ἔγχευσα αὐτήν. ¹⁶ ἐκλίνα ὀλίγον τὸ οὖς μου καὶ ἐδεξάμην, καὶ πολλὴν εὐρον ἐμαυτῷ παιδείαν. ¹⁷ προκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ. τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δόξαν. ¹⁸ διανοήθην γὰρ τοῦ ποιῆσαι αὐτήν, καὶ ἐξήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυρθῶ. ¹⁹ διαμεμάχεται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηχοιβωσάμην. τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὕψος, καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθησα. ²⁰ τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐτήν, καρδίαν ἐκτεσάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν καθαρισμῷ εὐρον αὐτήν. διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ, ²¹ καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθῃ ἐκζητῆσαι αὐτήν. διὰ τοῦτο ἐκτεσάμην ἀγαθὸν κτήμα. ²² ἔδωκε κύριος γλώσσάν μοι μισθόν μου, καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν. ²³ ἐγγίσσατε πρὸς με ἀπαιδεῖτοι, καὶ αὐλισθήτε ἐν οἴκῳ παιδείας. ²⁴ διότι ὑστερεῖτε ἐν τούτοις, καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφόδρα. ²⁵ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, κτήσασθε ἑαυτοῖς ἀνεὺ ἀργυρίου. ²⁶ τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν, καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν, ἐργὸς ἐστὶν εὐρεῖν αὐτήν. ²⁷ ἴδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, καὶ εὐρον ἐμαυτῷ πολλὴν ἀνάπαισιν. ²⁸ μετὰσχετε παιδείας ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀργυρίου, καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ. ²⁹ εὐφρανθεὶ ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ, καὶ μὴ αἰσχυρθεῖτε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ. ³⁰ ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ, καὶ δώσει τὸν μισθὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

Ω Σ Η Ε.

Κ Ε Φ. Α'.

Λόγος κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὠσηέ τὸν τοῦ Βεθρεϊ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοάμ υἱοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραὴλ. ² ἀρχὴ λόγου κυρίου ἐν Ὠσηέ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ὠσηέ. βάδιζε, λάβε σεαυτῷ γυναῖκα πορνείας, καὶ τέκνα πορνείας, διότι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὀπισθεν τοῦ κυρίου. ³ καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν Γόμερ θυγατέρα Δεβηλαῖμ, καὶ συνέλαβε καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. ⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς αὐτόν. κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραὲλ, διότι ἔτι μικρόν, καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ καταπαύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν κοιλάδι τοῦ Ἰεζραὲλ. ⁶ καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκε θυγατέρα. καὶ εἶπεν αὐτῷ. κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς, οὐκ ἡλεημένη. διότι οὐ μὴ προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἡ ἀντιπασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς. ⁷ τοὺς δὲ υἱοὺς Ἰούδα ἐλέησω, καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ, οὐδὲ ἐν ῥομφαίᾳ, οὐδὲ ἐν πολέμῳ, οὐδὲ ἐν ἵπποις, οὐδὲ ἐν ἵππευσι. ⁸ καὶ ἀπεγαλάντισε τὴν οὐκ ἡλεημένην. καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν. ⁹ καὶ εἶπε. κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὐ λαός μου. διότι ὑμεῖς οὐ λαός μου, καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὑμῶν. ¹⁰ καὶ ἦν ὁ

ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἐκμετρηθήσεται, οὐδὲ ἐξαριθμηθήσεται. καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὐ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. ¹¹ καὶ συναχθήσονται υἱοὶ Ἰούδα, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπιτοαυτὸ, καὶ θήσονται ἐαυτοῖς ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰεζραὲλ.

Κ Ε Φ. Β'.

Εἶπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, λαός μου, καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, ἡλεημένη. ² κριθῆτε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κριθῆτε, ὅτι αὕτη οὐ γυνὴ μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς. καὶ ἔξαρω τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐκ προσώπου μου, καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μαστῶν αὐτῆς, ³ ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτὴν καθὼς ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς. καὶ θήσω αὐτὴν ἐρημον, καὶ ἀξώ αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει, ⁴ καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεήσω, ὅτι τέκνα πορνείας ἐστίν. ⁵ ὅτι ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατήσχυνεν ἡ τεκούσα αὐτά. ὅτι εἶπε. πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου, καὶ τὸ ὕδωρ μου, καὶ τὰ ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀνόματά μου, τὸ ἐλαιόν μου, καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει. ⁶ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκό-

λοφι, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς ὁδοὺς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ εὗρη, ⁷καὶ καταδιώξεται τοὺς ἔραστὰς αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτούς. καὶ ζητήσῃ αὐτούς, καὶ οὐ μὴ εὗρη αὐτούς. καὶ ἐρεῖ. πορεύσομαι, καὶ ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, ὅτι καλῶς μοι ἦν τότε, ἢ νῦν. ⁸καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω, ὅτι ἐγὼ ἔδωκα αὐτῇ τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργυρίου ἐπλήθυνα αὐτή. αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησε τῇ Βαάλ. ⁹διὰ τοῦτο ἐπιστρέψω, καὶ κοιμῶμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶνον μου ἐν καιρῷ αὐτοῦ. καὶ ἀφελοῦμαι τὰ ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀθονία μου, τοῦ μὴ καλυπτειν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς. ¹⁰καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐνώπιον τῶν ἔραστῶν αὐτῆς, καὶ οὐθίς οὐ μὴ ἐξέλῃται αὐτὴν ἐκ χειρός μου. ¹¹καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἑορτὰς αὐτῆς, καὶ τὰς νομηνίας αὐτῆς, καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. ¹²καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς, καὶ τὰς συκὰς αὐτῆς, ὅσα εἶπε, μισθώματα μου ταῦτά ἐστιν ἃ ἔδωκάν μοι οἱ ἔρασταί μου. καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἐρπετὰ τῆς γῆς. ¹³καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῶν Βααλεῖμ, ἐν αἷς ἐπέθυσεν αὐτοῖς. καὶ περιετίθετο τὰ ἐνώτια αὐτῆς, καὶ τὰ καθόρμα αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν ἔραστῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει κύριος. ¹⁴διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς, ¹⁵καὶ δώσω αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκείθεν, καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχὼρ διάνοιξαι σύνεσιν αὐτῆς. καὶ ταπεινωθήσεται ἐκτὶ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς, καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁶καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, καλέσει με ὁ ἄνθρωπος μου, καὶ οὐ καλέσει με ἔτι Βααλεῖμ. ¹⁷καὶ ἔξαρώ τὰ ὀνόματα τῶν Βααλεῖμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶ-

σιν οὐκ ἔτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν. ¹⁸καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν ἐρπετῶν τῆς γῆς. καὶ τόξον, καὶ ῥομφαίαν, καὶ πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικιῶ σε ἐπ' ἐλπίδι. ¹⁹καὶ μνηστεύσομαι σε ἑμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ μνηστεύσομαι σε ἑμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίμασι καὶ ἐν ἐλέει καὶ ἐν οἰκτιρμοῖς, ²⁰καὶ μνηστεύσομαι σε ἑμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώσῃ τὸν κύριον. ²¹καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἑπακούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ αὐτὸς ἑπακούσεται τῇ γῇ, ²²καὶ ἡ γῇ ἑπακούσεται τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ αὐτὰ ἑπακούσεται τῷ Ἰεζραὴλ. ²³καὶ σπερῶ αὐτὴν ἑμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἡγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ οὐ λαῷ μου, λαὸς μου εἰ σύ. καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, κύριος ὁ θεὸς μου εἰ σύ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἔτι πορεύθητι, καὶ ἀγαπήσον γυναῖκα ἀγαπῶσαν πονηρά, καὶ μοιχαλιν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἄλλοτρίους, καὶ φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδος. ²καὶ ἐμισθώσαμην ἑμαυτῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου, καὶ ῥομὸν κριθῶν, καὶ νέβελ οἴνου. ³καὶ εἶπα πρὸς αὐτὴν. ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἐμοί, καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς, οὐδὲ μὴ γένῃ ἀνδρὶ ἐτέρῳ, καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί. ⁴διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ὄντος βασιλέως, οὐδὲ ὄντος ἀρχοντος, οὐδὲ οὔσης θυσίας, οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου, οὐδὲ ἱερατείας, οὐδὲ δῆλων. ⁵καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητήσουσι κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ Δαυὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν. καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

Κ Ε Φ. Α .

Ακουσατε λόγον κυρίου υἱοὶ Ἰσραήλ, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐδὲ ἔλεος οὐδὲ ἐπίγνωσις θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ² ἀρὰ, καὶ ψεῦδος, καὶ φόνος, καὶ κλοπῇ, καὶ μοιχεία κέχρται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἵματα ἐφ' αἵμασι μίσγουσι. ³ διὰ τοῦτο πενήθει ἡ γῆ, καὶ σμικρυνθήσεται σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ, καὶ σὺν τοῖς ἐρπετοῖς τῆς γῆς, καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν, ⁴ ὅπως μηδεὶς μήτε δικάζηται, μήτε ἐλέγῃ μηδεὶς, ὁ δὲ λαὸς μου ὡς ἀντιλεγόμενος ἱερεὺς. ⁵ καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει ὁ προφήτης μετὰ σου. νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου. ⁶ ὡμοιώθη ὁ λαὸς μου, ὡς οὐκ ἔχων γινῶσιν. ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, καὶ γὰρ ἀπόσωμαι σέ, τοῦ μὴ ἱερατεῦν μοι. καὶ ἐπελάθου νόμον θεοῦ σου, καὶ γὰρ ἐπιλήσομαι τέκνων σου. ⁷ κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕτως ἤμαρτόν μοι. τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀτιμίαν θήσομαι, ⁸ ἁμαρτίας λαοῦ μου φάγονται. καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν λήφονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ⁹ καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαὸς, οὕτως καὶ ὁ ἱερεὺς. καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ. ¹⁰ καὶ φάγονται, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν. ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ κατενδύνωσι. διότι τὸν κύριον ἐγκατέλιπον τοῦ φυλάξαι. ¹¹ πορνείαν καὶ οἶνον καὶ μέθυμα ἐδέξατο καρδίᾳ λαοῦ μου. ¹² ἐν συμβόλοις ἐπηρώτων, καὶ ἐν ῥάβδοις αὐτοῦ ἀπήγγελλον αὐτῷ. πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν, καὶ ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. ¹³ ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἔθυσαν, καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυσον ὑποκάτω θροῦ καὶ λεύκης, καὶ δένδρου συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη. διὰ τοῦτο ἐπορνεύουσιν αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοι-

χεύσουσι. ¹⁴ καὶ οὐ μὴ ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ὅταν πορνεύσωσι, καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν ὅταν μοιχεύσωσι. ὅτι αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυσον, καὶ ὁ λαὸς ὁ συνίων συνεπλέκετο μετὰ πόρνῃς. ¹⁵ σὺ δὲ Ἰσραὴλ μὴ ἀγνοεῖ, καὶ Ἰουδα μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γάλγала, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον Ὡν, καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα κύριον. ¹⁶ διότι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροιστρήσεν Ἰσραὴλ. νῦν νερῆσει αὐτοὺς κύριος ὡς αμὸν ἐν εὐρυχώρῳ. ¹⁷ μέτοχος εἰδῶλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκανδαλα, ¹⁸ ἥρῃτισε Χαναναίους. πορνεύοντες ἐξεπόρνευσαν, ἡγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρουράματος αὐτῆς. ¹⁹ συστορφή πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ κατασχυνθήσονται ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Ε .

Ακούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ βασιλέως ἐνωτίξεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ τὸ κρίμα, ὅτι παρὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον, ² ὁ οἱ ἀγορεύοντες τὴν θῆραν κατέπηξαν. ἐγὼ δὲ παιδεύτης ὑμῶν, ³ ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφραὶμ, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ. διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφραὶμ, ἐμίανθη Ἰσραὴλ. ⁴ οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστὶ. τὸν δὲ κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν. ⁵ καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν. καὶ ἀσθενήσει καὶ Ἰουδας μετ' αὐτῶν. ⁶ μετὰ προβάτων καὶ μὸσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν. ὅτι ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐτῶν, ⁷ ὅτι τὸν κύριον ἐγκατέλιπον, ὅτι τέκνα ἀλλότρια ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρουσίβη, καὶ τοὺς κληρούς αὐτῶν. ⁸ σαλπίζετε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνοὺς, ἡχῆσατε ἐπὶ

ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ ὧν, ἐξέστη Βενιαμὴν, ⁹ Ἐφραὶμ εἰς ἀνιανισμόν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου. ἐν ταῖς φυλααῖς τοῦ Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστά. ¹⁰ ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μετατιθέντες ὄρια, ἐπ' αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὄρημά μου. ¹¹ κατεδυναστευσεν Ἐφραὶμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησε τὸ κῆριμα, ὅτι ἤρξατο πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων. ¹² καὶ ἐγὼ ὡς ταραχὴ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα. ¹³ καὶ εἶδεν Ἐφραὶμ τὴν νόσον αὐτοῦ, καὶ Ἰούδας τὴν ὁδὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπορεύθη Ἐφραὶμ πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ. καὶ οὗτος οὐκ ἠδυνάσθη ἰάσασθαι ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὁδὴν. ¹⁴ διότι ἐγὼ εἰμι ὡς πανθὴρ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰούδα. καὶ ἐγὼ ἀρπᾶμαι, καὶ πορεύσομαι, καὶ ληψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος. ¹⁵ πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἕως οὗ ἀφανισθῶσι καὶ ζητήσουσι τὸ πρόσωπόν μου.

Κ Ε Φ. ε'.

Ἐν θλίψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρὸς με, λέγοντες. πορευθῶμεν, καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἤσπακε, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς, ² ὑψιάσει ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἐξαναστησόμεθα, καὶ ἡσόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, ³ καὶ γνωσόμεθα. διώξωμεν τοὺς γνῶναι τὸν κύριον, ὡς ὀρθρον ἐτοιμον εὐρήσομεν αὐτὸν, καὶ ἦξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρωΐμος καὶ ὄψιμος γῆ. ⁴ τί σοι ποιήσω Ἐφραὶμ; τί σοι ποιήσω Ἰούδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ ὡς ῥόσος ὀρθρινὴ πορευομένη. ⁵ διὰ τοῦτο ἀπεθήρισα τοὺς προφῆτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν ῥήματι στόματός μου. καὶ τὸ κῆριμά μου ὡς φῶς ἐξελεύσεται. ⁶ διότι ἔλεος θέλω ἡ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα. ⁷ αὐτοὶ δὲ εἰσιν ὡς ἀνθρωπος παραβαίνων διαθηκὴν. ἐκεῖ κατεφρόνησέ μου ⁸ Γαλαὰδ πόλις ἐργαζομένη μάταια, ταρασσουσα ὕδωρ,

⁹ καὶ ἡ ἰσχὺς σου ἀνδρὸς πειρατοῦ. ἐκρύψαν ἱερεῖς ὁδὸν, ἐφόνευσαν Σίκιμα, ὅτι ἀνομίαν ἐποίησαν ¹⁰ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ. εἶδον φορικώδη ἐκεῖ πορνείαν τοῦ Ἐφραὶμ. ἐμίανθη Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ἀρχοὺ τρυγᾶν σεαυτῷ ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου.

Κ Ε Φ. ζ'.

Ἐν τῷ ἰάσασθαι με τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδικία Ἐφραὶμ, καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι εἰργάσαντο ψευδί. καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσелеύσεται, ἐκδιδύσκων ληστὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ, ² ὅπως συνάδωσιν ὡς ἄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. πάσας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην. νῦν ἐκύκλωσαν αὐτοὺς τὰ διαβούλια αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο. ³ ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὐφραναν βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχοντας. ⁴ πάντες μοιχεύοντες ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός, ἀπὸ φεράσεως στέατος, ἕως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. ⁵ ἡμέραι τῶν βασιλέων ὑμῶν, ἤρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ λοιμῶν. ⁶ διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐν τῷ καταράσσειν αὐτοὺς ὅλην τὴν νύκτα, ὑπνόν Ἐφραὶμ ἐνεπλήσθη. πρωὶ ἐνεγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. ⁷ πάντες ἐθερμάνθησαν ὡς κλίβανος, καὶ κατέφαγον τοὺς κοίτας αὐτῶν. πάντες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἔπεσαν, οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ὁ ἐπικαλούμενος πρὸς με. ⁸ Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνείργνυτο, Ἐφραὶμ ἐγένετο ἐγκρυφίας, οὐ μεταστρεφόμενος. ⁹ κατέφαγον ἀλλότριοι τὴν ἰσχύν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔγνω, καὶ πολιαί ἐξήνθησαν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω. ¹⁰ καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τοῖσι. ¹¹ καὶ ἦν Ἐφραὶμ ὡς περιστέρα ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδίαν. Αἰγύπτῳ ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν. ¹² καθὼς ἂν πορεύωνται ἐπιβαλὼν ἐπ' αὐτοὺς τὸ δίκτυόν

δίκτυόν μου, καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτοὺς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλίψεως αὐτῶν. ¹³ οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπῆρσαν ἀπ' ἐμοῦ. δέιλαιοι εἰσιν, ὅτι ἡσέβησαν εἰς ἐμέ. ἐγὼ δὲ ἐλυτρώσαμην αὐτοὺς, αὐτοὶ δὲ κατέαλλυσαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ. ¹⁴ καὶ οὐκ ἐβόησαν πρὸς με αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ὠλόλυξον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν. ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴῳ κατεμένοντο. ¹⁵ ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ κατίσχυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμέ ἐλογίσαντο πονηρά. ¹⁶ ἀπεστράφησαν εἰς οὐδὲν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον, πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐτῶν. οὗτος ὁ φανλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

Κ Ε Φ. Η'.

Εἰς κόλπον αὐτῶν, ὡς γῇ, ὡς αἰετὸς ἐπ' οἶκον κυρίου, ἀνθ' ὧν παρεβήσαν τὴν διαθήκην μου, καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἡσέβησαν. ² ἐμε κικράζονται, ὁ θεὸς ἐγνώκαμέν σε. ³ ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεστρέψατο ἀγαθὰ, ἐχθρὸν κατεδίωξαν. ⁴ ἑαυτοῖς ἐβασίλευσαν, καὶ οὐ δι' ἐμοῦ ἤρξαν, καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι τὸ ἀργύριον αὐτῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἰδῶλα, ὅπως ἐξολοθρευθῶσιν. ⁵ ἀποτριῦναι τὸν μόσχον σου Σαμάρεια, παρωξύνθη ὁ θυμὸς μου ἐπ' αὐτούς. ἕως τί νυν οὐ μὴ δύνανται καθαρισθῆναι ⁶ ἐν τῷ Ἰσραὴλ; καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησε, καὶ οὐ θεὸς ἐστι. διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου Σαμάρεια, ⁷ ὅτι ἀνεμόφθορα ἐσπείραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά. δράγμα οὐκ ἔχον ἰσὺν τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον, ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλότριοι καταφάγονται αὐτό. ⁸ κατεπόθη Ἰσραὴλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον, ⁹ ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους. ἀνέθαλεν καθ' ἑαυτὸν Ἐφραὶμ, δῶρα ἡγάπησαν, ¹⁰ διὰ τοῦτο παρωδοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσι. νῦν εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ κοπάσουσι μικρὸν τοῦ χροῖον βασιλείᾳ καὶ ἄρχοντας. ¹¹ ὅτι ἐπληθύνεν Ἐφραὶμ θυσιαστήρια εἰς ἁμαρτίας, ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια ἡγαπημένα. ¹² καταγράψω αὐ-

τῷ πλήθος, καὶ τὰ νόμιμα αὐτοῦ εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν, θυσιαστήρια τὰ ἡγαπημένα. ¹³ διότι ἐὰν θύσωσι θυσίαν, καὶ φάγῃσι κρέα, κύριος οὐ προσδέξεται αὐτά. νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐκδικήσῃ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. ¹⁴ καὶ ἐπελαθετο Ἰσραὴλ τοῦ ποιήσαντος αὐτόν, καὶ ὠκοδόμησαν τεμένη. καὶ Ἰουδὰς ἐπλήθυνε πόλεις τετειχισμένας, καὶ ἔξαπαστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Μὴ χαῖρε Ἰσραὴλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοὶ, διότι ἐπόρνευσας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σου. ἡγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἄλωνα σίτου. ² ἄλῳν καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσατο αὐτούς. ³ οὐ κατώκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ κυρίου. κατώκησεν Ἐφραὶμ Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. ⁴ οὐκ ἐσπέισαν τῷ κυρίῳ οἶνον, καὶ οὐκ ἤδυναν αὐτῷ. αἱ θυσίαι αὐτῶν, ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς. πάντες οἱ ἐσθιοντες αὐτὰ μianθήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ εἰςλευσονται εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ⁵ τί ποιήσετε ἐν ἡμέραις πανηγύρεως, καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς τοῦ κυρίου; ⁶ διὰ τοῦτο ἰδοὺ πορεύονται ἐκ ταιλαπωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς Μέμφις, καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχιάς. τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὀλεθρὸς κληρονομήσει αὐτό, ἀκάνθαι ἐν τοῖς σκληρώμασιν αὐτῶν. ⁷ ἤκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεως, ἤκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδόσεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ ὥσπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξεστηκώς, ἄνθρωπος ὁ πνευματόφορος. ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη μανία σου. ⁸ σκοπὸς Ἐφραὶμ μετὰ θεοῦ, προφήτης παγὶς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, μαρίαν ἐν οἴκῳ θεοῦ κατέπηξαν. ⁹ ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βουνοῦ, μνησθήσεται ἀδικίας αὐτῶν, ἐκδικήσῃ ἁμαρτίας αὐτῶν. ¹⁰ ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν
συκῇ

συνῆ πρόϊμον πατέρας αὐτῶν εἶδον. αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελφεγὼρ, καὶ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην. καὶ ἐγένοντο οἱ ἐβδελυγμένοι ὥς οἱ ἡραπήμενοι. ¹¹ Ἐφραὶμ ὡς ὄρεον ἔξε-
πετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συλλήψεων. ¹² διότι καὶ ἂν ἐκθρέψωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀτεκνωθήσονται ἔξ ἀνθρώπων. διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἐστι. τὰρξ μου ἔξ αὐτῶν ¹³ Ἐφραὶμ. ὃν τρόπον εἶδον εἰς θήραν παρέστησαν τὰ τέκνα αὐ-
τῶν, καὶ Ἐφραὶμ, τοῦ ἔξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ τέκνα αὐτοῦ. ¹⁴ δὸς αὐτοῖς κύριε, τί δώσεις αὐτοῖς; μή-
τραν ἀτεκνωσάν, καὶ μαστοὺς ξηρούς. ¹⁵ πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν ἐν Γαλάλ, ὅτι ἐκεί ἐμίσησαν αὐτοὺς, διὰ τὰς κα-
κίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτοὺς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ ἀγαπήσαι αὐτούς. πάν-
τες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες. ¹⁶ ἐπόνεσεν Ἐφραὶμ. τὰς ῥίζας αὐτοῦ ἔξηράνθη, καρπὸν οὐκ ἔτι μὴ ἐνέγκη. διότι καὶ ἂν γεννήσωσιν, ἀποκτενῶ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν. ¹⁷ ἀπ-
ώσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς, ὅτι οὐκ εἰσή-
κουσαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

⁹ Κ Ε Φ. Ι'.

Ἀμπελος ἐκκληματοῦσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς κατὰ τὸ πλη-
θος τῶν καρπῶν αὐτῆς, ἐπλήθυνε τὰ
θυσιαστήρια κατὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς
αὐτοῦ, ὥκοδομησε στήλας. ² ἐμέρισαν
καρδίας αὐτῶν, νῦν ἀφανισθήσονται.
αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυσιαστήρια
αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στήλαι
αὐτῶν. ³ διότι νῦν ἐροῦσιν. οὐκ ἔστι
βασιλεὺς ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν
τὸν κύριον. ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει
ἡμῖν, ⁴ λαλῶν ῥήματα προφάσεις
ψευδῆς; διαθήσεται διαθήκην, ἀνα-
τελεῖ ὡς ἄγρωστις κρῖμα ἐπὶ χέρσον
ἄγρου. ⁵ τῷ μόσχῳ τοῦ οἴκου Ὡν
παροικήσουσι οἱ κατοικοῦντες Σαμά-
ρειαν, ὅτι ἐπένθησεν λαὸς αὐτοῦ ἐπὶ
αὐτόν. καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐ-
τόν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ τὴν δόξαν αὐ-
τοῦ, ὅτι μετωκίσθη ἀπ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ
αὐτόν εἰς Ἀσσυρίους δῆσαντες, ἀπή-

νεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ. ἐν
δόματι Ἐφραὶμ δέξεται, καὶ αἰσχυν-
θήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοῦ. ⁷ ἀπεθόρῃσε Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς
ὡς φρούανον ἐπὶ προσώπου ὕδατος. ⁸ καὶ ἔξαρθήσονται βωμοὶ Ὡν ἁμαρ-
τήματα τοῦ Ἰσραὴλ, ἄκανθαι καὶ
τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσια-
στήρια αὐτῶν. καὶ ἐροῦσι τοῖς ὅρεσι,
καλυψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, πέ-
σατε ἐφ' ἡμᾶς. ⁹ ἄφ' οὐ οἱ βουνοὶ ἡ-
μαρτεν Ἰσραὴλ, ἐκεῖ ἔστησαν. οὐ μὴ
καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλε-
μος ἐπὶ τὰ τέκνα ἀδικίας. ¹⁰ παιδεῦ-
σαι αὐτούς. καὶ συναχθήσονται ἐπ'
αὐτοὺς λαοί, ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐ-
τοὺς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν. ¹¹ Ἐφραὶμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγα-
πᾶν νεῖκος, ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ
τὸ κάλλιστον τοῦ τραχήλου αὐτῆς.
ἐπιβιβῶ Ἐφραὶμ, παρασιωπήσομαι
Ἰουδαν, ἐπισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ. ¹² σπεί-
ρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγῆ-
σατε εἰς καρπὸν ζωῆς, φωτίσατε ἑαυ-
τοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν
κύριον ἕως τοῦ ἔλθειν γεννήματα δι-
καιοσύνης ὑμῖν. ¹³ ἵνατί παρεσιωπή-
σατε ἀσεβειαν, καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς
ἐτρογγήσατε; ἐράγατε καρπὸν ψευδῆ,
ὅτι ἠλπίσας ἐν τοῖς ἁμαρτήμασί σου,
ἐν πλήθει δυνάμεώς σου. ¹⁴ καὶ ἔξα-
ναστήσεται ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου,
καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου
οἰχθήσεται. ὡς ἄρχων Σαλαμὴν ἐκ
τοῦ οἴκου τοῦ Ἱεροβοάμ, ἐν ἡμέραις
πολέμου μητέρα ἐπὶ τέκνοις ἠδαφι-
σαν, ¹⁵ οὕτως ποιήσω ὑμῖν οἶκος τοῦ
Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου ἀδικίας κα-
κιῶν ὑμῶν.

⁹ Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Ὁρθροῦ ἀπεθόρῃσεν. ἀπεθόρῃφη βα-
σιλεὺς Ἰσραὴλ. ὅτι ἠπίος Ἰσραὴλ,
καὶ ἐγὼ ἠγάπησα αὐτόν, καὶ ἔξ Αἰγύ-
πτου μετεκάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ. ² καθὼς μετεκάλεσα αὐτούς, οὕτως
ἀπόχοντο ἐκ προσώπου μου. αὐτοὶ
τοῖς Βααλεῖμ ἔθνον, καὶ τοῖς γλυ-
πτοῖς ἔθνευσι. ³ καὶ ἐγὼ συνεπόδισα
τὸν Ἐφραὶμ, ἀνέλαβον αὐτόν ἐπὶ τὸν
βραχίονά μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι
ἵαμαι αὐτούς. ⁴ ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπ

πων ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ. καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτόν, δυνήσομαι αὐτῷ. ⁵ κατόκησεν Ἐφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἀσσοὺρ αὐτὸς βασίλευς αὐτοῦ. ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι, ⁶ καὶ ἡσθένησεν ἐν ῥομφαίᾳ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ, καὶ κατέταυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίῶν αὐτῶν, ⁷ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ. καὶ ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ τίμια αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν. ⁸ τί σε διαθώμαι Ἐφραὶμ; ὑπερασπιῶ σου Ἰσραὴλ; τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδάμα θήσομαι σε, καὶ ὡς Σεβοίμ. μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ, συνεταράχθη ἡ μεταμέλειά μου. ⁹ οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου. οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Ἐφραὶμ. διότι θεὸς ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. ἐν σοὶ ἅγιος, καὶ οὐκ εἰςλεύσομαι εἰς πόλιν. ¹⁰ ὀπίσω κυρίου πορεύσομαι. ὡς λέων ἐρεύζεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσσεται, καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδάτων. ¹¹ ἐκστήσονται ὡς ὄρνειον ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὡς περιστέρα ἐκ γῆς Ἀσσυρίων. καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, λέγει κύριος. ¹² ἐκύκλωσέ με ἐν ψεύδει Ἐφραὶμ, καὶ ἐν ἀσεβείαις οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ Ἰούδα. νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ ὁ λαὸς ἅγιος κεκλήσεται θεοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Ὁ δὲ Ἐφραὶμ πονηρὸν πνεῦμα ἐδίδωξε, καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέραν. κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνε, καὶ διαθήκην μετὰ Ἀσσυρίων διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο. ² καὶ κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς Ἰούδαν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακώβ. κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀποδώσει αὐτῷ. ³ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐνίσχυσε πρὸς θεόν. ⁴ καὶ ἐνίσχυσε μετὰ ἀγγέλου, καὶ ἠδυνάσθη. ἐκλυσαν, καὶ ἐδεήθησάν μου. ἐν τῷ οἴκῳ Ὡν εὐροσάν με, καὶ ἐκτὶ ἐλαλήθη πρὸς αὐτοὺς. ⁵ ὁ δὲ κύριος

ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἔσται μνημόσυνον αὐτοῦ. ⁶ καὶ σὺ ἐν θεῷ σου ἐπιστρέψεις, ἔλσον καὶ κρίμα φυλάσσοι, καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν θεόν σου διαπαντός. ⁷ Χαναάν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἠγάπησε. ⁸ καὶ εἶπεν Ἐφραὶμ. πλὴν πεπλοῦτήκα, εὐροκα ἀναψυχὴν ἐμαυτοῦ. πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὐρεθήσονται αὐτῷ, δι' ἀδικίας ἃς ἡμαρτεν. ⁹ ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἔτι κατοικίῳ σε ἐν σκηναῖς, καθὼς ἡμέραι ἐορτῆς. ¹⁰ καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλήθυνα, καὶ ἐν χερσὶ προφητῶν ὥμοιωθην. ¹¹ εἰ μὴ Γαλαὰδ ἔστιν, ἄρα ψευδεῖς ἦσαν ἐν Γαλαὰδ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ὡς χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. ¹² καὶ ἀνεχώρησεν Ἰακώβ εἰς πεδίον Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ἰσραὴλ ἐν γυνακί, καὶ γυνακὶ ἐφυλάξατο. ¹³ καὶ ἐν προφητῇ ἀνήγαγε κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφύλαχθη. ¹⁴ ἐθύμωσεν Ἐφραὶμ, καὶ παρώργισε, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ ἀνταποδώσει κύριος αὐτῷ.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Κατὰ τὸν λόγον Ἐφραὶμ δικαιοῦματα ἔλαβεν αὐτὸς ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βαὰλ καὶ ἀπέθανε. ² καὶ νῦν προσέθεντο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ τοῦ ἀργυρίου αὐτῶν, κατ' εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων συντετελεσμένα αὐτοῖς. αὐτοὶ λέγουσι, θύσατε ἀνθρώπους, μόσχοι γὰρ ἐκλελοίπασιν. ³ διὰ τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη, ὡς χροὺς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἄλωνος, καὶ ὡς ἀτμὶς ἀπὸ δακρύων. ⁴ ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου ὁ στερεῶν τὸν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες ἐκτίσαν πάσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρείδεξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν. καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ θεὸν πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σωζών οὐκ ἔστι παρὲξ ἐμοῦ. ⁵ ἐγὼ ἐποίμαινον

σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀοικήτῳ ⁶ κατὰ τὰς νομάς αὐτῶν, καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονὴν, καὶ ὑψώθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν. ἕνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου, ⁷ καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς πανθὴρ καὶ ὡς πάρδαλις. κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων ⁸ ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκος ἡ ἀπορομένη, καὶ διαδύξω συγκλεισμένον καρδίας αὐτῶν, καὶ καταφαγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ διασπᾶσι αὐτούς. ⁹ τῇ διαφθορᾷ σου Ἰσραὴλ τίς βοηθήσει; ¹⁰ ποῦ ὁ βασιλεὺς σου οὗτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου. κρινάτω σε ὃν εἶπας, δὸς μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα. ¹¹ καὶ ἔδοκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου. ¹² συστροφὴν ἀδικίας Ἐφραΐμ, ἐγκεκρυμμένη ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, ¹³ ὥδινες ὡς τικτούσης ἤξουσιν αὐτῷ. οὗτος ὁ υἱὸς σου ὁ φρονιμος, διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. ¹⁴ ἐκ χειρὸς ἄδου ῥύσσομαι, καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς. ποῦ ἡ δίκη σου θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον σου ἄδη; παράκλησις κέκρυπται ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου. ¹⁵ διότι οὗτος ἀνέμεσον ἀδελφῶν διαστελεῖ, ἐπάξει καύσωνα ἄνεμον κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξηρημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ. αὐτὸς καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητά αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

¹⁶ Ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς. ἐν

ῥομφαίᾳ πεσοῦνται αὐτοὶ, καὶ τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθῇσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαβράχῃσονται. ¹ ἐπιστράφητι Ἰσραὴλ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, διότι ἠσθένησαν ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. ² λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους καὶ ἐπιστράφητε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. εἴπατε αὐτῷ, ὅπως μὴ λάβῃτε ἀδικίαν, καὶ λάβῃτε ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων ἡμῶν. ³ Ἀσσοὺρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀναβήσομεθα. οὐκ ἔτι μὴ εἴπωμεν, θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν, ὃ ἐν σοὶ ἐλήσῃ ὄφρανον. ⁴ ἴασομαι τὰς κατωκίας αὐτῶν, ἀγαπήσω αὐτοὺς ὁμολόγως, ὅτι ἀπέστρεψεν τὴν ὀργὴν μου ἀπ' αὐτοῦ. ⁵ ἔσομαι ὡς δρόσος τῷ Ἰσραὴλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον, καὶ βαλεῖ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὡς ὁ λίβανος. ⁶ πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὀσφρασία αὐτοῦ ὡς λιβάνου. ⁷ ἐπιστρέψουσι καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ. καὶ ἔξανθήσει ὡς ἄμπελος μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος λιβάνου ⁸ τῷ Ἐφραΐμ. τί αὐτῷ ἔτι καὶ εἰδώλους; ἐγὼ ἐταπείνωσα αὐτόν, καὶ κατισχύσω αὐτόν. ἐγὼ ὡς ἄρκευθος πυκάξουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπὸς σου εὖρηται. ⁹ τίς σοφὸς καὶ συνήσει ταῦτα; ἡ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; ὅτι εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ τοῦ κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἄσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

Α Μ Ω Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Λόγοι Ἀμώς οἱ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρεὶμ ἐκ Θεκουῦ, οὓς εἶδεν ὑπὲρ Ἰερουσαλήμ, ἐν ἡμέραις Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐν ἡμέραις Ἰεροβοάμ τοῦ Ἰωᾶς βασιλέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ. ² καὶ εἶπε. κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγγετο, καὶ ἐξ Ἰερουσαλήμ ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἐξηράνθη ἡ κορυφή τοῦ Καριήλου. ³ καὶ

εἶπε κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Λαμασκου καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἐπρίζον πρίοσι σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ ἔχουσας τῶν ἐν Γαλαὰδ. ⁴ καὶ ἀποστελῶ πῦρ εἰς τὸν οἶκον Ἀζαήλ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια νιῶ Ἀδιρ. ⁵ καὶ συντρίψω μοχλοὺς Λαμασκου, καὶ ἐξολοθρεύσω κατοικοῦντας ἐκ πεδίου Ὠν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαζρᾶν, καὶ αἰχμαλωτεύθησεται.

ται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει κύριος. ⁶ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσάιν αὐτοὺς αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών, τοῦ συγκλείσαι εἰς τὴν Ἰδουμαίαν. ⁷ καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς. ⁸ καὶ ἐξολοθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, καὶ ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἀκκάρων, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατὰλοιποι τῶν ἄλλοφύλων, λέγει κύριος. ⁹ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτήν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν διαθήκης ἀδελφῶν. ¹⁰ καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Τύρου, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς. ¹¹ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδουμαίας καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκα τοῦ διῶξαι αὐτοὺς ἐν ὄρμαϊν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο μητέρα ἐπὶ γῆς, καὶ ἤρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄρημα αὐτοῦ ἐφύλαξεν εἰς νῦκος. ¹² καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ εἰς Θάμαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς. ¹³ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀνέσχίζον τὰς ἐν γαστροῖ ἐχούσας τῶν Γαλααδιτῶν, ὅπως ἐμπλατύνωσι τὰ ὄρια ἐαυτῶν. ¹⁴ καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ τείχη Ραββὰθ, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ σιτισθήσεται ἐν ἡμέραις συντελείας αὐτῆς, ¹⁵ καὶ προεῦσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπιτοαυτὸ, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Β'.

Τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωάβ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν κατέκαυσαν τὰ ὅσα βασιλέως τῆς

Ἰδουμαίας εἰς κονίαν. ² καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ εἰς Μωάβ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς, καὶ ἀποθαγέται ἐν ἀδυναμίᾳ Μωάβ μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος. ³ καὶ ἐξολοθρεύσω κοίτην ἐξ αὐτῆς, καὶ πάντας αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ' αὐτοῦ, λέγει κύριος. ⁴ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἕνεκα τοῦ ἀπώσασθαι αὐτοὺς τὸν νόμον τοῦ κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ μάταια αὐτῶν ἃ ἐποίησαν, οἷς ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὁπίσω αὐτῶν. ⁵ καὶ ἔξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια Ἱερουσαλήμ. ⁶ τὰδε λέγει κύριος. ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀπέδοντο ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων, ⁷ τὰ πατοῦντα ἐπὶ τὸν χοῦν τῆς γῆς, καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, καὶ ὁδὸν ταπεινῶν ἐξέκλιναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσπορεύοντο πρὸς τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν. ⁸ καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοινίοις, παραπετάσματα ἐποιοῦν, ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. ⁹ ἐγὼ δὲ ἐξήρα τὸν Ἀμορρᾶϊον ἐκ προσωπου αὐτῶν οὗ ἦν, καθὼς ὕψος κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν ὡς δρυς, καὶ ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐπάνωθεν, καὶ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὑποκάτωθεν. ¹⁰ καὶ ἐγὼ ἀνῆγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη, τοῦ κατακληρονομήσαι τὴν γῆν τῶν Ἀμορρᾶϊων. ¹¹ καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας, καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν. μὴ οὐκ ἔστι ταῦτα υἱοὶ Ἰσραὴλ; λέγει κύριος. ¹² καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες, οὐ μὴ προφητεύσητε. ¹³ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν, ὃν

τρόπον κυλίεται ἡ ἄμαξα ἡ γέμουσα καλάμης. ¹⁴ καὶ ἀπολείται φυγὴ ἐκ θρομέως, καὶ ὁ κραταῖος οὐ μὴ κρατήσῃ τῇ ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ¹⁵ καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ ὑποστῇ, καὶ ὁ ὄξυς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, καὶ ὁ ἵππεὺς οὐ μὴ σώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ ὁ κραταῖος οὐ μὴ εὐρήσῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις. ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ακούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησε κύριος ἐφ' ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ πάσης φυλῆς, ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων. ² πλὴν ὑμᾶς ἔγνω ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς, διὰ τοῦτο ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πᾶσας τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ³ εἰ πορεύονται δύο ἐπιτοαυτὸ καθόλου, ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς; ⁴ εἰ ἐρεύζεται λέων ἐκ τοῦ θρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχων; εἰ δώσῃ σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου, ἐὰν μὴ ἀρπάσῃ τί; ⁵ εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ ἱξευτοῦ; εἰ σχασθῇσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τί; ⁶ εἰ φωνήσῃ σάλπιγξ ἐν πόλει, καὶ λαὸς οὐ πτοηθήσεται; εἰ ἔσται κακία ἐν πόλει, ἣν κύριος οὐκ ἐποίησεν; ⁷ διότι οὐ μὴ ποιήσῃ κύριος ὁ θεὸς πρᾶγμα, ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. ⁸ λέων ἐρεύζεται, καὶ τίς οὐ φοβηθήσεται; κύριος ὁ θεὸς ἐλάλησε, καὶ τίς οὐ προφητεῦσει; ⁹ ἀναγγεῖλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἐπὶ τὰς χώρας τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἶπατε. συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, καὶ ἴδετε θαυμαστά πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ καταδυναστείαν τὴν ἐν αὐτῇ. ¹⁰ καὶ οὐκ ἔγνω ἅ ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, λέγει κύριος, οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν. ¹¹ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεός. Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται, καὶ καταῖσι ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγῇσονται αἱ χώραι σου. ¹² τάδε λέγει κύριος. ὃν τρόπον ὅταν ἐκπα-

σῇ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὠτίου, οὕτως ἐκσπασθῇσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι τῆς φυλῆς καὶ ἐν Λαμασκῷ. ἱερεῖς ¹³ ἀκούσατε, καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακώβ, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. ¹⁴ διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδικῶ ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθὴλ. καὶ κατασκαφῇσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁵ συγχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν θεινόν, καὶ ἀπολοῦνται οἱ οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστεθήσονται ἕτεροι οἶκοι πολλοὶ, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ακούσατε τὸν λόγον τοῦτον δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος, αἱ ἐν τῷ ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ καταδυναστεύουσαι πτωχοὺς, καὶ καταπατοῦσαι πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν, ἐπίδοτε ἡμῖν ὅπως πίωμεν. ² ὁ μὲν κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, διότι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ λήψονται ὑμᾶς ἐν ὅπλοις, καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λέρητας ὑποκαομένους ἐμβαλοῦσιν ἐμπυροὶ λοιμοί, ³ καὶ ἐξενεχθήσεσθε ἐν γυναικαὶ κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ἀποφύγησθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Ῥομμὰν, λέγει κύριος. ⁴ εἰσέλθατε εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἡσπρήσατε, καὶ εἰς Γάλγαλα ἐπληθύνετε τοῦ ἀσεβῆσαι. καὶ ἠρέγκατε εἰς τοπρῶν θυσίας ὑμῶν εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν ⁵ καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας. ἀναγγεῖλατε ὅτι ταῦτα ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος. ⁶ καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν γομφιασμοὺς ὁδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἐνδείαν ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς τοποῖς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει κύριος. ⁷ καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἔξ ὑμῶν τὸν υἱὸν πρὸ τριῶν μηνῶν τοῦ τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω. μερὶς μία βραχθήσεται, καὶ μερὶς ἐφ' ἣν οὐ βρέξω ξηρανθήσεται. ⁸ καὶ συναθροισθήσονται δύο καὶ

τροῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πλεῖν ὕδωρ, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ οὐκ ἐπεστράφητε πρὸς με, λέγει κύριος. ⁹ ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρὶ, καὶ ἐν ἰκτέρω. ἐπληθύνετε κήπους ὑμῶν, ἀμπελώνας ὑμῶν, καὶ συκεῶνας ὑμῶν, καὶ ἑλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ ἀμπή, καὶ οὐδ' ὥς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει κύριος. ¹⁰ ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν ὁρμαφαίᾳ τοὺς νεανίσκους ὑμῶν, μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ἐν τῇ ὁρῇ ὑμῶν, καὶ οὐδ' ὥς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει κύριος. ¹¹ κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς θαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρὸς, καὶ οὐδ' ὥς ἐπεστρέψατε πρὸς με, λέγει κύριος. ¹² διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι Ἰσραὴλ, πληρὸν ὅτι οὕτως ποιήσω σοι. ἐτοιμάζω τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεόν σου Ἰσραὴλ. ¹³ διότι ἰδοὺ ἐγὼ στερεῶν βροντὴν, καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ποιῶν ὄρθρον καὶ οὐρίχλην, καὶ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ ὕψηλά τῆς γῆς. κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὀνομα αὐτῶ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου τοῦτου, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς θοῆρον. οἶκος Ἰσραὴλ ² ἔπειεν, οὐκέτι μὴ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι. παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων αὐτήν. ³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. ἡ πόλις ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολειφθήσονται ἑκατόν. καὶ ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο ἑκατόν, ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ. ⁴ διότι τάδε λέγει κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ. ἐκζητήσατέ με, καὶ ζήσεσθε, ⁵ καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθὴλ, καὶ εἰς Γάλλαλα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὁλοκου μὴ διαβαίνετε, ὅτι Γάλλαλα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθήσεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. ⁶ ἐκζητήσατε τὸν κύριον, καὶ ζήσατε, ὅπως μὴ ἀναλάβῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσήφ, καὶ καταφάγῃ αὐτὸν, καὶ οὐκ

ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ. ⁷ ὁ ποιῶν εἰς ὕψος κοῖμα, καὶ δικαιόνην εἰς γῆν ἔθηκεν. ⁸ ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τοπρῶν σκιάν, καὶ ἡμέραν εἰς νύκτα συσκοτίζων, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. κύριος ὄνομα αὐτῷ. ⁹ ὁ διαιρῶν συντρομιδὸν ἐπὶ ἰσχυρὴν, καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ ὀχύρωμα ἐπάγων. ¹⁰ ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο. ¹¹ διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζον πτωχοὺς, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους ξεστοὺς ὠκοδομήσατε, καὶ οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς, ἀμπελώνας ἐπιθυμητοὺς ἐφυνέυσατε, καὶ οὐ μὴ πίνετε τὸν οἶνον αὐτῶν. ¹² ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ἰσχυραὶ αἱ ἀμαρτίαι ὑμῶν, καταπατοῦντες δίκαιον, λαμβάνοντες ἀλλάγματα, καὶ πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες. ¹³ διὰ τοῦτο ὁ συνίων ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρῶν ἔστιν. ¹⁴ ἐκζητήσατε τὸ καλόν, καὶ μὴ πονηρόν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. ὃν τρόπον εἵπατε, ¹⁵ μεμισήκαμεν τὰ πονηρά, καὶ ἠγαπήσαμεν τὰ καλὰ, καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κοῖμα, ὅπως ἐλεήσει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοιπούς τοῦ Ἰωσήφ. ¹⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. ἐν πάσαις ταῖς πλατείαις κοπετός, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς ῥηθήσεται οὐαὶ οὐαί. κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετόν, καὶ εἰς εὐδοτίας θοῆρον. ¹⁷ καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετός, διότι ἐλεύσομαι διὰ μέσου σου, εἶπε κύριος. ¹⁸ οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν κυρίου. ἵνατί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου; καὶ αὕτη ἐστὶ σκότος καὶ οὐ φῶς. ¹⁹ ὃν τρόπον ἐὰν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἀρκὸς, καὶ ἀπερείσῃται τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφεις. ²⁰ οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου, καὶ οὐ φῶς; καὶ γνώφος οὐκ ἔχων φέγγος αὕτη;

αὐτῇ; ²¹ μεμίσσηκα, ἀπώσμαι ἐορτάς ἱμῶν, καὶ οἱ μὴ ὀφραρανθῶ θυσίας ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν. ²² διότι ἐὰν ἐνέγκητέ μοι ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι, καὶ σωτηρίους ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι. ²³ μετástησον ἀπ' ἐμοῦ ἤχον ὧδῶν σου; καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι. ²⁴ καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμαρρῶς ἄβατος. ²⁵ μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσήρνηκατέ μοι οἶκος Ἰσραὴλ τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ; ²⁶ καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηρὴν τοῦ Μολοχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ραφαὴν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς ἐποίησατε ἑαυτοῖς. ²⁷ καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκού, λέγει κύριος, ὁ θεὸς παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῶ.

Κ Ε Φ. ζ'.

Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενουσί Σιών, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, ἀπετρούγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐτοί. οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ² διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διέλθατε ἐκείθεν εἰς Ἐματραββὰ, καὶ κατάρητε ἐκείθεν εἰς Γεδ ἄλλοφύλων τὰς κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων. εἰ πλέονα τὰ ὄρια αὐτῶν ἐστι τῶν ὑμετέρων ὁρίων. ³ οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακὴν, οἱ ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν, ⁴ οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων, καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωματῖς αὐτῶν, καὶ ἐσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων, καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων γαλαθηνά, ⁵ οἱ ἐπικρατοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἐστηκότα ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ ἄς φεύγοντα. ⁶ οἱ πίνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα μύρα χροῖόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ἰωσήφ. ⁷ διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἔξαρθήσεται χρομετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραΐμ. ⁸ ὅτι ὥμοσε κύριος καθ' ἑαυτοῦ, διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν Ἰακώβ, καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμίσσηκα, καὶ ἔξαρώ πόλιν σὺν πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ⁹ καὶ ἔσται, ἐὰν ὑπολειφθῶσι

δέκα ἄνδρες ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ ἀποθαροῦνται καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατὰλοιποι, ¹⁰ καὶ λήψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν, καὶ παραβιώνται τοῦ ἐξενέγκαι τὰ ὀστά αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου. καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας, εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; καὶ ἐρεῖ, οὐκ ἔτι. καὶ ἐρεῖ, σίγα ἕνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα κυρίου. ¹¹ διότι ἰδοὺ κύριος ἐντέλλεται, καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλασμασί, καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν θράμασιν. ¹² εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι, εἰ παρασιωπῆσονται ἐν θηλείαις; ὅτι ἐξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρῖμα, καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν, ¹³ οἱ εὐφραϊνόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες, οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ ἡμῶν ἐσχομεν κέρατα. ¹⁴ διότι ἰδοὺ, ἐγὼ ἐπεγεῶ ἑφ' ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἔθνος, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Αἰμάθ, καὶ ὡς τοῦ χειμαρρῶτος τῶν θυμῶν.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Οὕτως ἐδειξέ μοι κύριος ὁ θεός, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων ἐρχομένη ἐωθινή, καὶ ἰδοὺ βροῦχος εἰς Γαὺ ὁ βασιλεὺς. ² καὶ ἔσται ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα, κύριε κύριε, ἴλαός γενοῦ. τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός, ἐστι. ³ μετανόησον κύριε ἐπὶ τούτῳ. καὶ τοῦτο οὐκ ἔσται, λέγει κύριος. ⁴ οὕτως ἐδειξέ μοι κύριος. καὶ ἰδοὺ ἐκάλεσε τὴν δίκην ἐν πυρὶ κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλήν, καὶ κατέφαγε τὴν μερίδα κυρίου. ⁵ καὶ εἶπα, κύριε κόπασον δὴ, τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστι. ⁶ μετανόησον κύριε ἐπὶ τούτῳ. καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει κύριος. ⁷ οὕτως ἐδειξέ μοι κύριος. καὶ ἰδοὺ ἐστηκὼς ἐπὶ τείχους ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. ⁸ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. τί σὺ ὄρας Ἀμώς; καὶ εἶπα. ἀδάμαντα. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, οὐκ ἔτι μὴ προσέθω τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ⁹ καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γελωτός, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐρημωθήσονται,

σονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ἐν ῥομφαίᾳ. ¹⁰ καὶ ἔξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθήλ πρὸς Ἱεροβοὰμ βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων, συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμώς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, οὐ μὴ δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ¹¹ διότι τάδε λέγει Ἀμώς, ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσῃ Ἱεροβοὰμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. ¹² καὶ εἶπεν Ἀμασίας πρὸς Ἀμώς, ὁ ὁρῶν βράδιζε, ἐκχώρησον σὺ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις, ¹³ εἰς δὲ Βαιθήλ οὐκ ἔτι προσθήσεις τοῦ προφητεύσαι, ὅτι ἁγίασμα βασιλείως ἐστὶ, καὶ οἶκος βασιλείας ἐστὶ. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη Ἀμώς, καὶ εἶπε πρὸς Ἀμασίαν, οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ, οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἡ αἰπόλος ἤμην καὶ κνίζων συκάμινα. ¹⁵ καὶ ἀνέλαβέ με κύριος ἐκ τῶν προβάτων, καὶ εἶπε κύριος πρὸς με, βράδιζε, καὶ προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ νῦν ἄκουε λόγον κυρίου. σὺ λέγεις μὴ προφήτευσεν ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγῆσῃς ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ. ¹⁷ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοὶ σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ καταμετροθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. οὕτως ἔδειξε μοι κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἔξεντοῦ. καὶ εἶπε, τί σὺ βλέπεις Ἀμώς; καὶ εἶπα, ἄγγελος ἔξεντοῦ. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ, ἦκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, οὐ προσθήσω ἔτι τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. ³ καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος κύριος, πολὺς ὁ πεπιτωκὸς ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρρίψω σιωπῇ. ⁴ ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες εἰς τοπρῶν πένητα, καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, ⁵ λέγοντες, πότε διελεύσεται ὁ μῆν, καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἀνοίξομεν

θησαυρὸν τοῦ ποιῆσαι μέτρον μικρόν, καὶ τοῦ μεγαλῦναι στάθμουν, καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, ⁶ τοῦ κτᾶσθαι ἐν ἀργυρίῳ καὶ πτωχοὺς καὶ πένητας ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ παντὸς γεννηματος ἐμπορευσόμεθα; ⁷ ὁμνυεὶ κύριος κατὰ τῆς ὑπερηφανίας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλησθήσεται εἰς νίκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν. ⁸ καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσῃ πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος κύριος, δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς, ¹⁰ καὶ μεταστρέψω τὰς ἐορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὁσφὺν σάκκον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης. ¹¹ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἔξαποστελεῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν ἄρτων οὐδὲ δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι τὸν λόγον κυρίου. ¹² καὶ σαλευθήσονται ὕδατα ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ Βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ οὐ μὴ εὑρῶσιν. ¹³ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθέναι αἱ καλαὶ, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν δίψει, ¹⁴ οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἰλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες, ζῇ ὁ θεός σου Δάν, καὶ ζῇ ὁ θεός σου Βηρσαβέ. καὶ πεσοῦνται καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.

Κ Ε Φ. Θ'.

Εἶδον τὸν κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπε, παταξον ἐπὶ τὸ ἰλαστήριον, καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα, καὶ διάκοψον εἰς κεφαλὰς πάντων. καὶ τοὺς καταλοιποὺς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, καὶ οὐ μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος. ² ἔὰν κατακρυβῶσιν εἰς ᾄδου, ἐκεῖθεν ἡ χεὶρ μου ἀνασπάσει αὐτούς. καὶ ἔὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκεῖθεν καταξω αὐτούς. ³ ἔὰν ἐγκατακρυβῶσιν

εἰς

εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖ-
θεν ἐξερευνήσω, καὶ λήψομαι αὐτούς.
καὶ ἔὰν καταδύσωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου
εἰς τὰ πάθη τῆς θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντε-
λοῦμαι τῷ δράκοντι, καὶ δῆξεται αὐτούς.
⁴ καὶ ἔὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ
πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ
ἐντελοῦμαι τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἀποκτενεῖ
αὐτούς. καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς
μου ἐπ' αὐτούς εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς ἀ-
γαθὰ. ⁵ καὶ κύριος κύριος ὁ θεὸς ὁ
παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς,
καὶ σαλεύων αὐτήν, καὶ πενθήσουσι
πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, καὶ ἀνα-
βήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς,
καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύ-
πτου. ⁶ ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν
ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν
αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκα-
λούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ
ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.
κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτοῦ. ⁷ οὗχ
ὡς υἱοὶ Αἰθίοπων ὑμεῖς ἐστέ μοι υἱοὶ
Ἰσραὴλ; λέγει κύριος. οὐ τὸν Ἰσραὴλ
ἀνῆγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς
ἄλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς
Σύρους ἐκ βόθρου; ⁸ ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ
κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν
ἁμαρτωλῶν, καὶ ἔξαρώ αὐτήν ἀπὸ
προσώπου τῆς γῆς. πληρῶντι οὐκ εἰς τέ-
λος ἔξαρώ τὸν οἶκον Ἰακώβ, λέγει κύ-
ριος. ⁹ διότι ἐγὼ ἐντέλλομαι, καὶ λικη-

σω ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τὸν οἶκον Ἰσ-
ραὴλ, ὃν τρόπον λικμαῖται ἐν τῷ λικμῷ,
καὶ οὐ μὴ πέσῃ σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν.
¹⁰ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι πάντες ἁ-
μαρτωλοὶ λαοῦ μου, οἱ λέγοντες, οὐ μὴ
ἐγγίση, οὐδὲ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ
κακὰ. ¹¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω
τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ
ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς,
καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀναστή-
σω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς
αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. ¹² ὅπως ἐκζητή-
σωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων
καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκλη-
ται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει
κύριος, ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα. ¹³ ἰδοὺ
ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ
καταλήψεται ὁ ἀμνητὸς τὸν τρογητὸν,
καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ,
καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν,
καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσον-
ται. ¹⁴ καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλω-
σίαν τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οἰκο-
δομήσουσι πόλεις τὰς ἡτανισμένας,
καὶ κατοικήσουσι, καὶ φυτεύσουσιν
ἀμπελῶνας, καὶ πίνονται τὸν οἶνον αὐ-
τῶν, καὶ ποιήσουσι κήπους, καὶ γά-
γονται τὸν καρπὸν αὐτῶν. ¹⁵ καὶ κα-
ταφυτεύσω αὐτούς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν,
καὶ οὐ μὴ ἐκσπασθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ
τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει κύριος
ὁ θεὸς παντοκράτωρ.

Μ Ι Χ Α Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Μι-
χαῖαν τὸν τοῦ Μωρασθεῖ, ἐν ἡμέραις
Ιωάθαμ, καὶ Ἀχαζ, καὶ Ἐζεκίου βα-
σιλέων Ιούδα, ὑπὲρ ὧν εἶδε περὶ Σα-
μαρείας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. ² ἀκού-
σατε λαοὶ λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ,
καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ. καὶ ἔσται κύ-
ριος κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, κύ-
ριος ἐξ οἴκου ἁγίου αὐτοῦ. ³ διότι
ἰδοὺ κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου
αὐτοῦ, καὶ καταβήσεται, καὶ ἐπιβήσε-
ται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, ⁴ καὶ σαλευ-
θήσεται τὰ ὄρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ,
καὶ αἱ κοιλάδες τακῆσονται ὡς κηρὸς
ἀπὸ προσώπου πυρός, καὶ ὡς ὕδωρ
καταφερόμενον ἐν καταβάσει. ⁵ δι' ἀ-

σέβειαν Ἰακώβ πάντα ταῦτα, καὶ δι'
ἀμαρτίαν οἴκου Ἰσραὴλ. τίς ἡ ἀσέ-
βεια τοῦ Ἰακώβ, οὐχ ἡ Σαμάρεια; καὶ
τίς ἡ ἀμαρτία οἴκου Ιούδα, οὐχ ἡ Ἱε-
ρουσαλήμ; ⁶ καὶ θήσομαι Σαμαρειαν
εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ, καὶ εἰς φυ-
τείαν ἀμπελῶνος, καὶ κατασπάσω εἰς
χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ θεμέ-
λια αὐτῆς ἀποκαλύψω. ⁷ καὶ πάντα
τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσι, καὶ
πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρή-
σουσιν ἐν πυρὶ, καὶ πάντα τὰ εἰδωλα
αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν. διότι
ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγε,
καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνέ-
στρεψεν. ⁸ ἔνεκεν τούτου κόψεται,
καὶ θρηνηήσει, πορεύσεται ἀνυπόδετος,

καὶ γυμνὴ ποιήσεται κοπετόν ὡς δρακόντων, καὶ πένθος ὡς θυγατέρων σειρήνων. ⁹ ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι ἤλθεν ἕως Ἰουδα, καὶ ἤψατο ἕως πόλης λαοῦ μου, ἕως Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ οἱ ἐν Γεθ μὴ μεγαλύνετε, καὶ οἱ Ἐνακείμ μὴ ἀνοικοδομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα ὑμῶν ¹¹ κατ-οικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς, οὐκ ἐξηλθε κατοικοῦσα Σενναάρ, κόψασθαι οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς, λήψεται ἐξ ὑμῶν πληγὴν ὀδύνης. ¹² τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικοῦσθαι ὀδύνας; ὅτι κατέβη κακὰ παρὰ κυρίου ἐπὶ πύλας Ἱερουσαλήμ, ¹³ ὄψος ἀρμάτων, καὶ ἵππευόντων. κατοικοῦσα Λαχεῖς, ἀρχηγὸς ἀμαρτίας αὕτη ἐστὶ τῇ θυγατρὶ Σιών, ὅτι ἐν σοὶ εὐρέθησαν ἀσέβειαί τοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁴ διὰ τοῦτο δώσει ἕξα-ποστέλλομενός ἐως κληρονομίας Γεθ, οἴκους μεταίους, εἰς κενὸν ἐγένοντο τοῖς βασιλεῦσιν τοῦ Ἰσραὴλ, ¹⁵ ἕως τοὺς κληρονόμους ἀγάγῃ κατοικοῦσα Λαχεῖς κληρονομία. ἕως Ὀδολλάμ ἦξει ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς Ἰσραὴλ. ¹⁶ ξύρησαι, καὶ κείραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου, ἐμπλάτυνον τὴν χηρείαν σου ὡς αἰτός, ὅτι ῥιμαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

Κ Ε Φ. Β'.

Εγένοντο λογιζόμενοι κόπους, καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοίταις αὐ-των, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτά. διότι οὐκ ἦσαν πρὸς τὸν θεὸν χεῖρας αὐτῶν. ² καὶ ἐπεθύμουν ἄ-γρους, καὶ διήρπαζον ὄρφανούς, καὶ οἴκους κατεδυνάστευον, καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἄν-δρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ λογιζομαι ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κα-κὰ, ἐξ ὧν οὐ μὴ ἄρῃτε τοὺς τραχῆ-λους ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ πορευθῇτε ὀρ-θοὶ ἐξαίφνης, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐ-στιν. ⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ληφθήσε-ται ἐφ' ὑμᾶς παραβολή, καὶ θρηνη-θήσεται θρήνος ἐν μέλει, λέγων. τα-λαιπωρία ἐταλαιπωρήσαμεν. μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύων αὐτὸν τοῦ ἀποστρέ-

ψαι. οἱ ἄγροί ὑμῶν διεμερίσθησαν. ⁵ διὰ τοῦτο οὐκ ἔσται σοὶ βάλλων σχοινίον ἐν κλήρῳ. ἐν ἐκκλησίᾳ κυρίου ⁶ μὴ κλαίετε δάκρυσι, μηδὲ δακρυέ-τωσαν ἐπὶ τούτοις. οὐδὲ γὰρ ἀπόσε-ται ὄνειδις, ⁷ ὁ λέγων, οἶκος Ἰακώβ παρώργισε πνεῦμα κυρίου. οὐ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἔστιν; οὐχ οἱ λόγοι αὐτοῦ εἰσι καλοὶ μετ' αὐτοῦ; καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται, ⁸ καὶ ἐμπρο-σθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη. κατέναντι τῆς εἰρήνης αὐτοῦ τὴν δο-ρὰν αὐτοῦ ἐξέδειραν, τοῦ ἀφελῆσθαι ἐλπίδας συντριμμὸν πολέμου. ⁹ ἡγού-μενοι λαοῦ μου ἀποδύφῃσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξώσθησαν. ἐγ-γίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις. ¹⁰ ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστι σοὶ αὕτη ἀνάπανσις ἐνεκεν ἀκαθαρσίας. διε-φθάρητε φθορᾷ, ¹¹ κατεδιώχθητε οὐ-δενὸς διώκοντος. πνεῦμα ἔστησε ψευ-δος, ἐστάλαξέ σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυ-σμα. καὶ ἔσται ἐκ τῆς σταγόνης τοῦ λαοῦ τούτου ¹² συναγόμενος συναχ-θήσεται Ἰακώβ σὺν πᾶσιν. ἐκδεχόμε-νος ἐκδέξομαι τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐπιτοαυτὸ θήσομαι τὴν ἀπο-στροφὴν αὐτοῦ. ὡς πρόβατα ἐν θλί-ψει, ὡς ποιμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐ-τῶν ἐξαλοῦνται ἐξ ἀνθρώπων ¹³ διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν. διέκοψαν, καὶ διῆλθον πύλην, καὶ ἐξηλθον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξηλθεν ὁ βα-σιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἡγήσεται αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἐρεῖ, ἀκούσατε δὴ ταῦτα αἱ ἀρ-χαὶ οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ. οὐχ ὑμῖν ἐστὶ τοῦ γινῶ-ναι τὸ κοῖμα; ² μισοῦντες τὰ καλὰ, καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρὰ, ἀρπάζοντες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων αὐτῶν. ³ ὃν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὰ δέρμα-τα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν συνέθλασαν, καὶ ξέμε-λισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα, καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν, ⁴ οὕτως κερκαρίζονται πρὸς τὸν κύριον, καὶ οὐκ εἰσακούσεται αὐτῶν

αὐτῶν. καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς. ⁵ τὰδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς προφῆτας τοὺς πλανῶντας τὸν λαόν μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὁδοῦσιν αὐτῶν, καὶ κηρύσσοντας εἰρήνην ἐπ' αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἡγεῖραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον. ⁶ διὰ τοῦτο νῦν ὑμῖν ἔσται ἐξ ὀράσεως, καὶ σκοτία ἔσται ὑμῖν ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τοὺς προφῆτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ' αὐτούς ἡ ἡμέρα. ⁷ καὶ κατασχυρθήσονται οἱ ὀρώντες τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντιες, καὶ κατακαλήσουσι κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοὶ, διότι οὐκ ἔσται ὁ ἐπακούων αὐτῶν. ⁸ ἐὰν μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχύϊ ἐν πνεύματι κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυναστείας, τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακώβ ἀσεβείας αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἁμαρτίας αὐτοῦ. ⁹ ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἡγουμενοὶ οἴκου Ἰακώβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραὴλ, οἱ βδελυσσόμενοι κῆμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες, ¹⁰ οἱ οἰκοδομοῦντες Σιών ἐν αἵμασι, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις. ¹¹ οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπανεπαύοντο, λέγοντες, οὐχὶ ὁ κύριος ἐν ἡμῖν ἔστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακὰ. ¹² διὰ τοῦτο δι' ὑμᾶς Σιών ὡς ἀγρὸς ἀροτριασθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλλος δρυμὸς.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος κυρίου, ἔτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν. καὶ σπεύσουσιν πρὸς αὐτὸ λαοὶ, ² καὶ πορεύονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσι, δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. καὶ δείξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβους αὐτοῦ. ὅτι ἐκ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ

λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ κρινεῖ ἀναμέσον λαῶν πολλῶν, καὶ ἐξελέγξει ἔθνη ἰσχυρὰ ἕως εἰς μακράν. καὶ κατακόψουσι τὰς ῥομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰ δοράτα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ' ἔθνος ῥομφαίαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσιν πολεμεῖν. ⁴ καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα κυρίου παντοκράτορος ἐλάλησε ταῦτα. ⁵ ὅτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι κυρίου θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα. ⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην, καὶ τὴν ἐξωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ οὐς ἀπώσάμην. ⁷ καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος δυνατόν, καὶ βασιλεύσει κύριος ἐπ' αὐτούς ἐν ὄρει Σιών ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸν αἰῶνα. ⁸ καὶ σὺ πύργος ποιμνίου αὐχμώδης, θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σὲ ἥξει, καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχὴ ἡ πρώτη βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁹ καὶ νῦν ἵνατί ἔγνως κακὰ; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἡ ἢ βούλη σου ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν σου ὠδίνες ὡς τι κτούσης; ¹⁰ ὠδινε καὶ ἀνδρίζου καὶ ἐγχιζε θυγάτηρ Σιών ὡς τίκτουσα. διότι νῦν ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως, καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἥξεις ἕως Βαβυλῶνος. ἐκεῖθεν ῥύσεται σε, καὶ ἐκεῖθεν λυτρώσεται σε κύριος ὁ θεός σου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου. ¹¹ καὶ νῦν ἐπισυνήχθησαν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ λέγοντες, ἐπιχαροῦμεθα, καὶ ἐπόφονται ἐπὶ Σιών οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹² αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμόν κυρίου, καὶ οὐκ συνήκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτούς ὡς δραγματα ἁλῶνος. ¹³ ἀνάστηθι, καὶ ἀλόα αὐτοὺς θυγάτηρ Σιών, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρὰ, καὶ τὰς ὀπλάς σου θήσομαι χαλκᾶς. καὶ κατατήξεις λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναθήσεις τῷ κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχύϊν αὐτῶν τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. Ε'.

Νῦν ἐμφραθήσεται θυγάτηρ ἐμ-
φραγμῶ, συνοχὴν ἔταξεν ἐφ' ἡμᾶς, ἐν
ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς
φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. ²καὶ σὺ Βηθλέμ
οἶκος Ἐφραθὰ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι
ἐν χιλιάσιν Ἰούδα. ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύ-
σεται, τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἕξ
ἡμερῶν αἰῶνος. ³διὰ τοῦτο δώσει αὐ-
τοὺς ἕως καιροῦ τικτούσης, τέξεται,
καὶ οἱ ἐπιλοιποὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν
ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
⁴καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμα-
νεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύϊ κύριος,
καὶ ἐν τῇ δόξῃ ὀνόματος κυρίου θεοῦ
αὐτῶν ὑπάρξουσιν. διότι νῦν μεγαλυν-
θήσονται ἕως ἁκρῶν τῆς γῆς. ⁵καὶ
ἔσται αὐτῇ εἰρήνη, Ἀσσοῦ ὅταν ἐπέλ-
θῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ
ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγεροθήσόν-
ται ἐπ' αὐτὸν ἑπτὰ ποιμένες, καὶ ὅκτω
δήγματα ἀνθρώπων, ⁶καὶ ποιμανοῦσι
τὸν Ἀσσοῦ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν
τοῦ Νεβρωδ ἐν τῇ ταφρῶ αὐτῆς. καὶ
ῥύσεται ἐκ τοῦ Ἀσσοῦ ὅταν ἐπέλθῃ
ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ
τὰ ὄρια ὑμῶν. ⁷καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμ-
μα τοῦ Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ
λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος παρὰ κυρίου
πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν,
ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς, μηδὲ ὑποστῇ
ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. ⁸καὶ ἔσται τὸ
ὑπόλειμμα Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν
μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς λέων ἐν κτή-
νεσιν ἐν τῷ θρυμῶ, καὶ ὡς σκύνος ἐν
ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν
διέλθῃ, καὶ διαστείλας ἀρπάσῃ, καὶ
μὴ ᾗ ὁ ἐξαιρούμενος. ⁹ὑψωθήσεται ἡ
χεὶρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβοντας σε, καὶ
πάντες οἱ ἐχθροί σου ἐξολοθρευθή-
σονται. ¹⁰καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί-
νῃ, λέγει κύριος, ἐξολοθρεύσω τοὺς
ἵππους ἐκ μέσου σου, καὶ ἀπολωῶ τὰ
ἄρματα σου, ¹¹καὶ ἐξολοθρεύσω τὰς
πόλεις τῆς γῆς σου, καὶ ἔξαρά πάντα
τὰ ὀχυρώματά σου. ¹²καὶ ἐξολοθρεύ-
σω τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν
σου, καὶ ἀποφθειγγόμενοι οὐκ ἔσονται
ἐν σοί. ¹³καὶ ἐξολοθρεύσω τὰ γλυ-
πτὰ σου, καὶ τὰς στηλάς σου ἐκ μέσου

σου, καὶ οὐκ ἔτι μὴ προσκυνήσεις τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν σου, ¹⁴καὶ ἐκκόψω
τὰ ἄλσῃ ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιῶ
τὰς πόλεις σου, ¹⁵καὶ ποιήσω ἐν ὀργῇ
καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσέγκουσιν.

Κ Ε Φ. ζ'.

Ἀκούσατε δὴ λόγον. κύριος κύριος
εἶπεν. ἀνάστηθι, κριθῇτι πρὸς τὰ ὄρη,
καὶ ἀκουσάτωσαν βουνοὶ φωνῇ σου.
²ἀκούσατε ὄρη τὴν κρίσιν τοῦ κυρίου,
καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι
κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται.
³λαὸς μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί ἐλύ-
πησά σε, ἢ τί παρηνώχλησά σοι; ἀπο-
κριθῇτί μοι. ⁴διότι ἀνηγαγόν σε ἐκ
γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλείας
ἐλυτρώσάμην σε, καὶ ἐξαπέστειλα πρὸ
προσώπου σου τὸν Μωσῆν, καὶ Ἀα-
ρὼν καὶ Μαριάμ. ⁵λαὸς μου μνήσθητι
δὴ, τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βελάκ
βασιλεὺς Μωάβ, καὶ τί ἀπεκρίθη αὐ-
τῷ Βαλαάμ υἱὸς τοῦ Βεὼρ, ἀπὸ τῶν
σχοινῶν ἕως τοῦ Γαλαλ, ὅπως γνω-
σθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ κυρίου. ⁶ἐν τίνι
καταλάβω τὸν κύριον; ἀντιλήψομαι
θεοῦ μου ὑψίστου; εἰ καταλήψομαι
αὐτὸν ἐν ὀλοκαυτώμασιν ἐν μόσχοις
ἐνιαυσίοις; ⁷εἰ προσδέξεται κύριος ἐν
χιλιάσι κριῶν, ἢ ἐν μυριάσι χιμάρων
πιόνων; εἰ δῶ πρωτότοκά μου ὑπὲρ
ἀσβετίας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ
ἀμαρτίας ψυχῆς μου; ⁸εἰ ἀνηγγέλη
σοι ἄνθρωπε τί καλόν; ἢ τί κύριος
ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν
κρίμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον, καὶ ἔτοιμον
εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ κυρίου
θεοῦ σου; ⁹φωνῇ κυρίου τῇ πόλει
ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει φοβούμε-
νους τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ἄκουε φυλὴ,
καὶ τίς κοσμήσει πόλιν; ¹⁰μὴ πῦρ καὶ
οἶκος ἀνόμου θησαυρίζων θησαυροὺς
ἀνόμους, καὶ μετὰ ὕβρεως ἀδικίας;
¹¹εἰ δικαιοθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος,
καὶ ἐν μαρσίππῳ στάθμια δόλου, ¹²ἐξ
ὧν τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀσβετίας ἐπλη-
σαν; καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ἐλά-
λουν ψεύδη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν
ὑψώθη ἐν τῷ στόματι αὐτῶν; ¹³καὶ
ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ παῤῥᾶξαι σε, ἀφανιῶ

σε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου. ¹⁴ σὺ φάγεσαι, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇς. καὶ συσκοτασεῖ ἐν σοί, καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς, καὶ ὅσοι ἂν διασωθῶσιν, εἰς ῥωμαίαν παραδωθήσονται. ¹⁵ σὺ σπερεῖς, καὶ οὐ μὴ ἀμῆσης. σὺ πιέσεις ἐλαίαν, καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃς ἐλαιον, καὶ οἶνον, καὶ οὐ μὴ πίνῃς, καὶ ἀφανισθῇσεται νόμιμα λαοῦ μου. ¹⁶ καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβροὶ, καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε εἰς ἀφανισμόν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμόν, καὶ ὀνειδὴ λαῶν λήψεσθε.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Οἵμοι ὅτι ἐγενήθην ὡς συνάγων καλὰμην ἐν ἀμῆτῳ, καὶ ὡς ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγητῳ, οὐχ ὑπάρχοντος βότρυος τοῦ φαγεῖν τὰ πρωτόγονα. οἵμοι ψυχῇ, ² ὅτι ἀπόλωλεν εὐσεβὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει. πάντες εἰς αἵματα δικάζονται, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῇ, ³ ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐτοιμάζουσιν. ὁ ἄρχων αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησε, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ ἐστίν. καὶ ἐξελεύμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ⁴ ὡς σῆς ἐκτρώγων, καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπίας. οὐαὶ αἱ ἐκδικήσεις σου ἦκασιν, νῦν ἔσονται κλανθοὶ αὐτῶν. ⁵ μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις, ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου φύλαξαι, τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ. ⁶ διότι υἱὸς ἀτιμᾶζει πατέρα, θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ⁷ ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπιβλέψομαι, ὑπομένω ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτηρίῳ μου, ἐξακούσεται μου ὁ θεὸς μου. ⁸ μὴ ἐπίχαιρέ μοι ἡ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναστήσομαι. διότι ἔὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει, κύριος φωτισεῖ μοι. ⁹ ὁργὴν κυρίου ὑπόσω, ὅτι ἥμαρτον αὐτῷ, ἕως τοῦ δικαιῶσαι

αὐτὸν τὴν δίκην μου. καὶ ποιήσει τὸ κριμὰ μου, καὶ ἐξάξει με εἰς τὸ φῶς. ὄψομαι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά μου, καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην, ἡ λέγουσα, ποῦ κύριος ὁ θεὸς σου; οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπόπουνται αὐτὴν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς. ¹¹ ἡμέρα ἀλοιφῆς πλίνθου, ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ ἀποτορῖνεται νόμιμα σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη. ¹² καὶ αἱ πόλεις σου ἥξουσιν εἰς ὁμαλισμόν, καὶ εἰς διαμερισμόν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σου αἱ ὄχραι εἰς διαμερισμόν ἀπὸ Τύρου ἕως τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους. ¹³ καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ¹⁴ ποιμαίνει λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, πρόβατα κληρονομίας σου, κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς θρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου, γεμίσονται τὴν Βασανίτιν, καὶ τὴν Γαλααδίτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶτος. ¹⁵ καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου, ὄψεσθε θαυμαστὰ, ¹⁶ ὄψονται ἔθνη καὶ κατασχυνηθήσονται καὶ ἐκ πάσης τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ἐπιθήσουσι χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν, τὰ ὦτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσεται, ¹⁷ λείξουσιν χοῦν ὡς ὄφεις σίροντες γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλισμῷ αὐτῶν. ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται, καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σου. ¹⁸ τίς θεὸς ὥσπερ σὺ; ἐξάιρων ἀνομίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίοις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ. καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὁργὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς ἐλέους ἐστίν. ¹⁹ ἐπιστρέψαι, καὶ οἰκτιρήσει ἡμᾶς, καταθῆσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν, καὶ ἀποθήψονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. ²⁰ δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεον τῷ Ἀβραάμ, καθότι ὥμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἐμπροσθεν.

Ι Ω Η Λ.

Κ Ε Φ. Α'.

Λόγος κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰω-
ηλ τὸν τοῦ Βαθούηλ. ² ἀκούσατε
ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσα-
σθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν.
εἰ γέγονε τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ὑ-
μῶν, ἢ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων
ὑμῶν; ³ ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑ-
μῶν διηγῆσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν
τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐ-
τῶν εἰς γενεὰν ἐτέραν. ⁴ τὰ κατάλοι-
πα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ ἀκρίς,
καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκριδος κατέ-
φαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα
τοῦ βροῦχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη.
⁵ ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες ἐξ οἴνου αὐ-
τῶν, καὶ κλαύσατε. θορνήσατε πάν-
τες οἱ πίνοντες οἶνον εἰς μέθην, ὅτι
ἐξήρθη ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη
καὶ χαρὰ, ⁶ ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν
γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον, οἱ
ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ
μῦλαι αὐτοῦ σκύμνου. ⁷ ἔθετο τὴν
ἀμπελὸν μου εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς
συκάς μου εἰς συγκλασμόν. ἐρευνῶν
ἐξηρεύνησεν αὐτήν, καὶ ἐρρίψεν. ἐλευ-
κανε τὰ κλήματα αὐτῆς. ⁸ θορήνησον
πρὸς μὲ ὑπὲρ νύμφην περιεξωσμένην
σάκκον, ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν
παρθενικόν. ⁹ ἐξῆρται θυσία καὶ
σπονδὴ ἐξ οἴκου κυρίου. πενθεῖτε οἱ
ιερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ
κυρίου, ¹⁰ ὅτι τεταλαιπώρηκε τὰ πε-
δία. πενθεῖτω ἡ γῆ, ὅτι τεταλαιπώ-
ρηκε σῖτος. ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη
ἐλαιον, ¹¹ ἐξηράνθησαν γεωργοί. θορ-
νεῖτε κτήματα ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς,
ὅτι ἀπόλωλε τρυγητὸς ἐξ ἄρου. ¹² ἡ
ἀμπελος ἐξηράνθη, καὶ αἱ συκαὶ ὠλι-
γώθησαν. ῥοὰ, καὶ φοιτιῖ, καὶ μῆλον,
καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἄρου ἐξη-
ράνθησαν, ὅτι ἥσυχυαν χαρὰν οἱ υἱοὶ
τῶν ἀνθρώπων. ¹³ περιζώσασθε καὶ
κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς, θορνεῖτε οἱ λει-
τουργοῦντες θυσιαστηρίῳ. εἰσέλθετε,
υπνώσατε ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες
θεῷ, ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου θεοῦ ὑ-

μῶν θυσία καὶ σπονδὴ. ¹⁴ ἀγιασατε
νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συνα-
γάγετε πρεσβυτέρους, πάντας κατοι-
κούντας γῆν εἰς οἶκον θεοῦ ὑμῶν, καὶ
κεκραῖξετε πρὸς κύριον ἐκτενῶς, ¹⁵ οἱ-
μοὶ οἶμοι οἶμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς
ἡ ἡμέρα κυρίου, καὶ ὡς ταλαιπωρία
ἐκ ταλαιπωρίας ἤξει ¹⁶ κατέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν ὑμῶν βρώματα. ἐξωλο-
θρεύθη ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν εὐφροσύ-
νη καὶ χαρὰ. ¹⁷ ἐσκήρτησαν δαμάλεις
ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἤφανίσθη-
σαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν ληροί,
ὅτι ἐξηράνθη σῖτος. ¹⁸ τί ἀποθήσομεν
ἐαυτοῖς; ἐκλαυσαν βουκόλια βοῶν,
ὅτι οὐχ ὑπῆρχε νομὴ αὐτοῖς, καὶ τὰ
ποιμνία τῶν προβάτων ἤφανίσθησαν.
¹⁹ πρὸς σὲ κύριε βοήσομαι, ὅτι πῦρ
ἀνήλωσε τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ
φλόξ ἀνῆψε πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἄ-
ρου, ²⁰ καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέ-
βλεψαν πρὸς σὲ, ὅτι ἐξηράνθησαν
ἀφ᾽ ἑσῆς ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγε
τὰ ὠραῖα τῆς ἐρήμου.

Κ Ε Φ. Β'.

Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σιών, κηρύ-
ξατε ἐν ὄρει ἀγίῳ μου, καὶ συγχυθή-
τωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν,
διότι πάρεστιν ἡμέρα κυρίου, ὅτι ἐγ-
γὺς ² ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡ-
μέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης. ὡς ὄρθρος
χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ
ἰσχυρὸς, ὅμοιος αὐτῷ οὐ γέγονεν ἀπὸ
τοῦ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προς-
τεθήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεάς γενεῶν.
³ τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ ἀναλίσκον,
καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ ἀναπτομένη
φλόξ. ὡς παράδεισος τρυφῆς ἡ γῆ
πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀπίσθεν
αὐτοῦ πεδίον ἀφανισμού, καὶ ἀνασώ-
ζομενος οὐκ ἔσται αὐτῷ. ⁴ ὡς ὄρασις
ἵππων ἡ ὄρασις αὐτῶν, καὶ ὡς ἵππεῖς
οὕτως καταδιώξονται. ⁵ ὡς φωνὴ ἁρ-
μάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρέων
ἐξαλοῦνται, καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυ-
ρὸς κατεσθίουσης καλὰμην, καὶ ὡς
λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρατασσό-
μενος

μενος εἰς πόλεμον. ⁶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ συντριβήσονται λαοί, πᾶν πρόσωπον ὡς προσκαυμα χύτρας. ⁷ ὡς μαχῆται δραμούνται, καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνωσι τὰς τρίβους αὐτῶν, ⁸ καὶ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐκ ἀφέξεται. καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύονται, καὶ ἐν τοῖς βελεσιν αὐτῶν πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ συντελεσθῶσι. ⁹ τῆς πόλεως ἐπιλήψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμούνται, καὶ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέπτει. ¹⁰ πρὸ προσώπου αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ γῆ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός. ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ ἄστρα δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῶν. ¹¹ καὶ κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστι σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ, διότι μεγάλη ἡ ἡμέρα κυρίου, ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς ἔσται ἱκανὸς αὐτῇ; ¹² καὶ νῦν λέγει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐπιστράφητε πρὸς μέ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νηστείᾳ, καὶ ἐν κλαυθμῷ, καὶ ἐν κοπετῷ, ¹³ καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν. καὶ ἐπιστράφητε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι ἐλεήμων καὶ οἰκτιρῶν ἐστὶ, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. ¹⁴ τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει, καὶ μετανοήσῃ, καὶ ὑπολείπεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, καὶ θυσίαν, καὶ σπονδὴν κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν; ¹⁵ σάλπισατε σάλπιγγι ἐν Σιών, ἀγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, ¹⁶ συναγάγετε λαόν, ἀγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συναγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστοὺς, ἐξελεῖτω νυμφίος ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς. ¹⁷ ἀναμέσον τῆς κρηπίδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοὺντες τῷ κυρίῳ, καὶ ἐροῦσι. φεῖσαι κύριε τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ ᾄδῃς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τοῦ κατάρ-

ξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι, ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς αὐτῶν; ¹⁸ καὶ ἐξήλωσε κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη κύριος, καὶ εἶπε τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἐλαιον, καὶ ἐμπλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκ ἔτι εἰς ὀνειδισμόν ἐν τοῖς ἔθνεσι. ²⁰ καὶ τὸν ἀπὸ Βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς γῆν ἀνυδρον, καὶ ἀφανιώ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην. καὶ ἀναβήσεται ἡ σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι ἐμεγάλυνε τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹ θάρσει γῆ, χαίρει καὶ εὐφραίνου, ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τοῦ ποιῆσαι. ²² θαρσεῖτε κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι βεβλάστηκε τὰ πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἤνεγκε τὸν καρπὸν αὐτοῦ, συκὴ καὶ ἀμπelos ἔδωκαν τὴν ἰσχύν αὐτῶν. ²³ καὶ τὰ τέκνα Σιών χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρῶμιον καὶ ὄψιμον, καθὼς ἐμπροσθεν, ²⁴ καὶ πλησθήσονται αἱ ἀλωνες σίτου, καὶ ὑπερχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου. ²⁵ καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρίς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμψη, ἡ δυνάμις μου ἡ μεγάλη, ἣν ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς. ²⁶ καὶ φάγεσθε ἐσθιόντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὃ ἐποίησε μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμασία. καὶ οὐ μὴ καταίσχυνη ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁷ καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐστὶν ἔτι πλὴν ἐμοῦ. καὶ οὐ μὴ καταίσχυνθῶσιν ἔτι ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁸ καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται.

²⁹ καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου. ³⁰ καὶ δώσωσι τέρατα ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ³¹ ὁ ἥλιος μεταστραφῆσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἔλθειν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην, καὶ ἐπιφανῇ. ³² καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται. ὅτι ἐν τῷ ὅρει Σιών καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται ἀνασωζόμενος, καθότι εἶπε κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι οὗς κύριος προσκλήσεται.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, ² καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ κατὰξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ, καὶ διακριθῆσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραὴλ, οἱ διεσπάρησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν γῆν μου κατεδιέιλαντο, ³ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδαρία πόρναις, καὶ τὰ κοράσια ἐπώλουν ἀντὶ τοῦ οἴνου, καὶ ἔπινον. ⁴ καὶ τί ὑμεῖς ἐμοὶ Τύρος καὶ Σιδῶν, καὶ πᾶσα Γαλιλαία ἄλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ' ἐμοὶ ὀξέως; καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ⁵ ἀνθ' ὧν τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε εἰς τοὺς ναοὺς ὑμῶν. ⁶ καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰουδα καὶ τοὺς υἱοὺς Ἱερουσαλὴμ ἀπέδοσθε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἑλλήνων, ὅπως ἐξώσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ⁷ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, ⁸ καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν εἰς χεῖρας τῶν υἱῶν Ἰουδα, καὶ ἀποδώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μα-

κρὰν ἀπέχον, ὅτι κύριος ἐλάλησε. ⁹ κηρύξτε πόλεμον, ἐξεγείρατε τοὺς μαχητάς, προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνειτε πάντες ἄνδρες πολεμισταί, ¹⁰ συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ῥομφαίας, καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας. ὁ ἀδύνατος λεγέτω, ὅτι ἰσχύω ἐγώ. ¹¹ συναθροίξεσθε, καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν, καὶ συνάσθητε ἐκεῖ. ὁ πρᾶνς ἔστω μαχητής. ¹² ἐξεγειρέσθωσαν, ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρίναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν. ¹³ ἔξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν ὁ τρυγητός. εἰσπορεύεσθε, πατέετε, διότι πλήρης ἡ ληνός. ὑπερεκχεῖτε τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν. ¹⁴ ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. ¹⁵ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσι, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσι φέγγος αὐτῶν. ¹⁶ ὁ δὲ κύριος ἐκ Σιών ἀνακεκράζεται, καὶ ἔξ Ἱερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. ὁ δὲ κύριος φείσεται τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ κατασκηνῶν ἐν Σιών ὄρει ἁγίῳ. καὶ ἔσται Ἱερουσαλὴμ ἁγία, καὶ ἄλλογενεῖς οὐ διελεύσονται δι' αὐτῆς οὐκέτι. ¹⁸ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ οἱ βουνοὶ ῥυθίσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφῆσεις Ἰουδα ῥυθίσονται ὕδατα, καὶ πηγὴ ἔξ οἴκου κυρίου ἐξελεύσεται, καὶ ποτιεῖ τὸν χεμαρῶν τῶν σχοίνων. ¹⁹ Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ ἡ Ἰδουμαία εἰς πεδίον ἀφανισμοῦ ἔσται, ἔξ ἀδικιῶν υἱῶν Ἰουδα, ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ²⁰ ἡ δὲ Ἰουδαία εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γενεῶν. ²¹ καὶ ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀθωώσω, καὶ κύριος κατασκηνώσει ἐν Σιών.

Ο Β Δ Ι Ο Υ.

Κ Ε Φ. Α'.

Ὁρασις Ὁρβιού. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ. ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν. ἀνάστητε, καὶ ἐξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον. ² ἰδοὺ ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἠτιμωμένος εἰ σὺ σφόδρα. ³ ὑπερηφάνια τῆς καρδίας σου ἐπῆρξέ σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὁπαῖς τῶν πετρῶν. ὑψῶν κατοικίαν αὐτοῦ, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, τίς κατάξει με ἐπὶ τὴν γῆν; ⁴ ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς αἰτὸς, καὶ ἐὰν ἀναμέσον τῶν ἀστρῶν θῇς νοσσίαν σου, ἐκεῖθεν κατὰξω σε, λέγει κύριος. ⁵ εἰ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς σέ, ἢ ληστὰι νυκτός, ποῦ ἂν ἀπερρίψης; οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ ἑαυτοῖς; καὶ εἰ τρουγῆται εἰσῆλθον πρὸς σέ, οὐκ ἂν ἐπελείποντο ἐπιφυλλίδια; ⁶ πῶς ἐξηρευνήθη Ἡσαῦ, καὶ κατελήφθη τὰ κεκρυμμένα αὐτοῦ; ⁷ ἕως τῶν ὁρίων ἐξαπέστειλάν σε. πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου ἀντέστησάν σοι, ἡδυνάσθησαν πρὸς σέ ἄνδρες εἰρηνικοὶ σου, ἔθνησαν ἐνέδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστι σύνεσις αὐτοῖς. ⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, ἀπολωὼ σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ σύνεσιν ἐξ ὄρους Ἡσαῦ. ⁹ καὶ πτοηθήσονται οἱ μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμὰν, ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαῦ, ¹⁰ διὰ τὴν σφαγὴν, καὶ τὴν ἀσέβειαν ἀδελφοῦ σου Ἰακώβ, καλύψει σε αἰσχυνή, καὶ ἐξαρθῇ εἰς τὸν αἰῶνα. ¹¹ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀντέστης ἐξεναντίας ἐν ἡμέραις αἰχμαλωτευόντων ἀλλογενῶν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον εἰς πύλας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν. ¹² καὶ μὴ ἐπιδῆς ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτριῶν, καὶ μὴ ἐπιχαρῆς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα ἐν ἡ-

μέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ μὴ μεγαλοῦρημονῇ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ¹³ μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν, μηδὲ ἐπιδῆς καὶ σὺ τὴν συναγωγὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, καὶ μὴ συνεπιθῇ ἐπὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, ¹⁴ μηδὲ ἐπιστῇς ἐπὶ τὰς διεκβολὰς αὐτοῦ, ἐξολοθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομένους αὐτῶν, μηδὲ συγκλείσῃς τοὺς φεύγοντας αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ¹⁵ διότι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι. τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλὴν σου. ¹⁶ διότι ὃν τρόπον ἔπιες ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, πίνονται πάντα τὰ ἔθνη οἶνον, πίνονται καὶ καταβήσονται, καὶ ἔδονται καθὼς οὐκ ὑπάρχοντες. ¹⁷ ἐν δὲ τῷ ὄρει Σιών ἔσται σωτηρία, καὶ ἔσται ἅγιον. καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακώβ τοὺς κατακληρονομήσαντας αὐτοὺς. ¹⁸ καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακώβ πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ἰωσήφ φλόξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαῦ εἰς καλὰμην, καὶ ἐκκαυθήσονται εἰς αὐτοὺς, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται πυροφόρος τῷ οἴκῳ Ἡσαῦ, διότι κύριος ἐλάλησε. ¹⁹ καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν Ναγέβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαῦ, καὶ οἱ ἐν τῇ Σεφηλά τοὺς ἀλλοφύλους. καὶ κατακληρονομήσουσι τὸ ὄρος Ἐφραὶμ, καὶ τὸ πεδίον Σαμαρείας, καὶ Βενιαμὴν, καὶ τὴν Γαλααδίτην. ²⁰ καὶ τῆς μετοικεσίας ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, γῇ τῶν Χαναταίων ἕως Σαρεπτῶν. καὶ ἡ μετοικεσία Ἱερουσαλὴμ ἕως Ἐφραθὰ. κληρονομήσουσι τὰς πόλεις τοῦ Ναγέβ. ²¹ καὶ ἀναβήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους Σιών, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἡσαῦ, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ ἡ βασιλεία.

Ι Ω Ν Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθὶ, λέγων. ² ἀνάστηθι, καὶ πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρὸς μέ. ³ καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσίς ἐκ προσώπου κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἰόππην, καὶ εὗρε πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσίς, καὶ ἔδωκε τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ ἀνέβη εἰς αὐτό, τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς Θαρσίς ἐκ προσώπου κυρίου. ⁴ καὶ κύριος ἐξήγειρε πνεῦμα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε τοῦ συντριβῆναι. ⁵ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοί, καὶ ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν θεὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκβολὴν ἐποίησαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν. Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ πλοίου, καὶ ἐκάθηνδε, καὶ ἔρεγγε. ⁶ καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τί σὺ ῥέγγεις; ἀνάστα, καὶ ἐπικαλοῦ τὸν θεόν σου, ὅπως διασώσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα. ⁷ καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. δεῦτε βάλωμεν κλήρους, καὶ ἐπιγνώμεν, τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν. ⁸ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. ἀπάγγειλον ἡμῖν, τίς σου ἡ ἐργασία ἐστὶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σὺ; ⁹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. δοῦλος κυρίου εἰμὶ ἐγώ, καὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησε τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν ξηρὰν. ¹⁰ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν. τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἐγνώσαν οἱ ἄνδρες, ὅτι ἐκ προσώπου κυρίου ἦν φεγγων, ὅτι ἀπήγγειλαν αὐτοῖς. ¹¹ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν. τί ποιήσομέν σοι καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀπ' ἡμῶν;

ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρε μᾶλλον κλύδωνα. ¹² καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτούς. ἄρατέ με, καὶ ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀπ' ὑμῶν. διότι ἐγνώκα ἐγὼ, ὅτι δι' ἐμέ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶ. ¹³ καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἠδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐξηγείρετο μᾶλλον ἐπ' αὐτούς. ¹⁴ καὶ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον, καὶ εἶπαν. μηδαμῶς κύριε. μὴ ἀπολώμεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ ᾧς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, διότι σὺ κύριε, ὃν τρόπον ἐβούλου, πεποίηκας. ¹⁵ καὶ ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ σάλου αὐτῆς. ¹⁶ καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τὸν κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ κυρίῳ, καὶ ἠΐξαντο τὰς εὐχάς.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ προσέταξε κύριος κῆτε μεγάλην καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν. καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ² καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, ³ καὶ εἶπεν. ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς κύριον τὸν θεόν μου, καὶ εἰσέηκουσέ μου ἐκ κοιλίας ἄδου κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου, ⁴ ἀπέρριψάς με εἰς βάθῃ καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με, πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμέ διήλθον. ⁵ καὶ ἐγὼ εἶπα, ἀπῶμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου. ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἁγίον σου; ⁶ περιχύθη μοι ὕδωρ ὥς ψυχῆς, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδου ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὄρεων, ⁷ κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι. καὶ ἀναβήτω φθορὰ ζωῆς μου κύριε ὁ θεός μου. ⁸ ἐν τῷ ἐκλείπειν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου, τοῦ κυρίου ἐμνησθῆν, καὶ ἔλθαι πρὸς σέ

ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν τὸν ἅγιον σου.
 9 φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῇ ἔ-
 λεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον. 10 ἐγὼ δὲ
 μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἑξομολογή-
 σεως θύσω σοι, ὅσα ἠψάμην ἀποδώ-
 σω σοι σωτηρίου τῷ κυρίῳ. 11 καὶ
 προσετάγη ἀπὸ κυρίου τῷ κῆτι, καὶ
 ἐξέβαλε τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰω-
 νᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων. 2 ἀνάσθητι,
 πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν
 μεγάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ κατὰ
 τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν, ὃ ἐγὼ ἐλά-
 λησα πρὸς σέ. 3 καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς,
 καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευή, καθὰ ἐλά-
 λησε κύριος. ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις
 μεγάλη τῷ θεῷ, ὥσει πορείας ὁδοῦ
 τριῶν ἡμερῶν. 4 καὶ ᾗρξατο Ἰωνᾶς
 τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν, ὥσει πο-
 ρεῖαν ἡμέρας μίας. καὶ ἐκήρυξε, καὶ
 εἶπεν. ἔτι τρεῖς ἡμέραι, καὶ Νινευὴ
 καταστραφήσεται. 5 καὶ ἐπίστευσαν
 οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ θεῷ, καὶ ἐκήρυ-
 ξαν νηστεῖαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους
 ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ αὐ-
 τῶν. 6 καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν
 βασιλέα τῆς Νινευὴ, καὶ ἐξανέστη ἀπὸ
 τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιέιλato
 τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ
 περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ
 σποδοῦ. 7 καὶ ἐκηρύχθη καὶ ἐξῆρέθη
 ἐν τῇ Νινευὴ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ
 παρὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ λέγων,
 οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες
 καὶ τὰ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν, μη-
 δὲ νεμέσθωσαν, μηδὲ ὕδωρ πιέτωσαν.
 8 καὶ περιβάλλοντο σάκκους οἱ ἄν-
 θρωποι καὶ τὰ κτήνη, καὶ ἀνεβόησαν
 πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενῶς. καὶ ἀπέστρε-
 ψαν ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς
 πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν
 χερσὶν αὐτῶν, λέγοντες, 9 τίς οἶδεν εἰ
 μετανοήσῃ ὁ θεός, καὶ ἀποστρέψει ἐξ
 ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπο-
 λώμεθα; 10 καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ ἔργα
 αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὀ-
 δῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν, καὶ μετενόη-

σεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ, ἣ ἐλάλησε
 τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησε.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην.
 καὶ συνεχύθη, 2 καὶ προσεύξατο πρὸς
 κύριον, καὶ εἶπεν. κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ
 λόγοι μου, ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου;
 διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς
 Θαρσίς, διότι ἔγνων, ὅτι σὺ ἐλεήμων
 καὶ οἰκτίρμων, μακρόθυμος καὶ πο-
 λυέλεος. 3 καὶ νῦν δέσποτα κύριε λάβε τὴν
 ψυχὴν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀ-
 ποθανεῖν με ἢ ζῆν με. 4 καὶ εἶπε κύ-
 ριος πρὸς Ἰωνᾶν. εἰ σφόδρα λελύπη-
 σαι σὺ; 5 καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς
 πόλεως, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς
 πόλεως. καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἐκεῖ σκη-
 νήν, καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω αὐτῆς, ἕως
 οὗ ἀπὶδῃ τί ἔσται τῇ πόλει. 6 καὶ
 προσέταξε κύριος ὁ θεὸς κολοκύνθῃ,
 καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Ἰωνᾶ,
 τοῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς
 αὐτοῦ, τοῦ σκιαῶν αὐτῷ ἀπὸ τῶν
 κακῶν αὐτοῦ. καὶ ἔχαρη Ἰωνᾶς ἐπὶ
 τῇ κολοκύνθῃ χαρὰν μεγάλην. 7 καὶ
 προσέταξεν ὁ θεὸς σκώληκι ἐσθινῇ
 τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐπάταξε τὴν κολό-
 κυνθαν, καὶ ἀπέξηράνθη. 8 καὶ ἐγένε-
 το ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ
 προσέταξεν ὁ θεὸς πνεύματι καύσωνι
 συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ
 τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰωνᾶ, καὶ ὀλιγοψύ-
 χησε, καὶ ἀπέλεγχο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
 καὶ εἶπε. καλόν μοι ἀποθανεῖν με, ἢ ζῆν.
 9 καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἰωνᾶν. εἰ σφό-
 δρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ;
 καὶ εἶπε. σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως
 θανάτου. 10 καὶ εἶπε κύριος. σὺ ἑβείσω
 ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐ-
 κακοπαθήσας ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐδὲ ἐξέ-
 θρεψας αὐτήν, ἡ ἐγενήθη ὑπὸ νύκτα,
 καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπώλετο. 11 ἐγὼ δὲ οὐ
 φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς πόλεως τῆς
 μεγάλης, ἐν ἣ κατοικοῦσιν πλείους ἢ
 δώδεκα μυριάδες ἀνθρώπων, οἵτινες
 οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ἢ ἀριστε-
 ρὰν αὐτῶν, καὶ κτήνη πολλά;

Ν Α Ο Υ Μ.

Κ Ε Φ. Α'.

Λήμμα Νινευή, βιβλίον δράσεως Ναούμ τοῦ Ἑλκεσαίου. ² θεὸς ζήλωτης, καὶ ἐκδικῶν κύριος, ἐκδικῶν κύριος μετὰ θυμοῦ, ἐκδικῶν κύριος τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ, καὶ ἐξαίρων αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. ³ κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ ἄθων οὐκ ἄθωώσει κύριος. ἐν συντελείᾳ, καὶ ἐν συσσεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κοριοτὸς ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ ἀπειλῶν θαλάσση, καὶ ξηραίνων αὐτήν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξηρημῶν. ὠλιγώθη ἡ Βασιανίτις, καὶ ὁ Κάριμος, καὶ τὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπε. ⁵ τὰ ὄρη ἐσεισθήσαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλευθήσαν. καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἡ σύμπασα, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ⁶ ἀπὸ προσώπου ὁργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὁργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τηρεῖ ἀρχάς, καὶ αἱ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ' αὐτοῦ. ⁷ χρηστὸς κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐτόν. ⁸ καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιῆσεται, τοὺς ἐπεχειρομένους, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διαΐξεται σκότος. ⁹ τί λογιζέσθε ἐπὶ τὸν κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιῆσεται, οὐκ ἐκδικήσει δις ἐπιτοαυτὸ ἐν θλίψει. ¹⁰ ὅτι ἕως θεμελίου αὐτοῦ χερσωθήσεται, καὶ ὡς σμίλαξ περιπλεκομένη βρωθήσεται, καὶ ὡς καλάμη ξηρασίας μεστή. ¹¹ ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρὰ, βουλευόμενος ἐναντία. ¹² τὰδε λέγει κύριος κατάρχων ὑδάτων πολλῶν. καὶ οὕτως διασταλήσονται, καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι. ¹³ καὶ νῦν συντρίψω τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς δεσμοὺς διαρρήξω. ¹⁴ καὶ ἐντελείται περὶ σοῦ κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός σου ἔτι. ἐξ οἴκου θεοῦ σου ἐξολοθρεύσω τὰ γλυπτὰ, καὶ χωνευτὰ, θήσομαι ταφήν σου, ὅτι ταχεῖς. C. 2, 1. ἰδοὺ

ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελιζομένου, καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην. ἐόρταζε Ἰούδα τὰς ἐορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς παλαιώσεις.

Κ Ε Φ. Β'.

Συντετέλεσται, ἐξῆρται, ² ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως. σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὁσφύος, ἀνδρῖσαι τῇ ἰσχυρί σφόδρα. ³ διότι ἀπέστρεψε κύριος τὴν ὕβριν Ἰακώβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν αὐτοὺς, καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διεφθίραν. ⁴ ὅπλα δυναστείας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἀνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί. αἱ ἡνία τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ ἵππεις θορυβηθήσονται ⁵ ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἄρματα, καὶ συμπλακῆσονται ἐν ταῖς πλατείαις. ἡ ὄρασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς, καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. ⁶ καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, καὶ φεύξονται ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν, καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς, καὶ ἐτοιμάσουσι τὰς προφυλάκας αὐτῶν. πύλαι τῶν πόλεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσε, ⁷ καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλυφθῇ, καὶ αὕτη ἀνέβαινε. καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγοντο, καθὼς περισσεραί φεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν. ⁸ καὶ Νινευὴ ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων. ⁹ διήρπαζον τὸ ἀργύριον, διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς. βεβάρυνται ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς. ¹⁰ ἐκτιναγμὸς, καὶ ἀνατιναγμὸς, καὶ ἐκβρασμὸς, καὶ καρδίας θραυσμὸς, καὶ ὑπόλυσις γονάτων, καὶ ὠδίνες ἐπὶ πᾶσαν ὁσφύν. καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς προσκαυμα χύτρας. ¹¹ ποῦ ἐστι τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὐσα τοῖς σκύμοις; ποῦ ἐπόρευθη λέων, τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ σκύμονα

μνον λέοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν;
¹² λέων ἤρπασε τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμοις
 αὐτοῦ, καὶ ἀπέπνιξε τοῖς λέουσιν αὐ-
 τοῦ, καὶ ἐπλησε θήρας νοσσιὰν αὐ-
 τοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἄρ-
 παγῆς. ¹³ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει κύ-
 ριος παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν
 καπνῷ πλῆθός σου, καὶ τοὺς λέοντάς
 σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολο-
 θρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ
 οὐ μὴ ἀκουσθῇ οὐκέτι τὰ ἔργα σου.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ὡ πόλις αἱμάτων, ὅλη ψευδῆς, ἀδι-
 κίας πλήρης, οὐ ψηλαφηθήσεται θή-
 ρα. ² φωνὴ μαστίγων, καὶ φωνὴ σει-
 σμοῦ τροχῶν, καὶ ἵππου διώκοντος,
 καὶ ἄρματος ἀναβράσσοντος, ³ καὶ
 ἱππέως ἀναβαίνοντος, καὶ στίλβού-
 σης ῥομφαίας, καὶ ἐξαστραπτόντων
 ὀπλῶν, καὶ πλῆθους τραυματιῶν, καὶ
 βαρείας πτώσεως, καὶ οὐκ ἦν πέρας
 τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς. καὶ ἀσθενήσουσιν
 ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀπὸ πλῆθους
 πορνείας. ⁴ πόρνη καλὴ, καὶ ἐπιχαρις
 ἡγουμένη φαρμάκων, ἡ πωλοῦσα ἔθνη
 ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ λαοὺς ἐν
 τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς. ⁵ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ
 σέ, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκρά-
 τωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου
 ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ δεῖξω ἔθνησι
 τὴν αἰσχύνην σου, καὶ βασιλείαις τὴν
 αἰτιμίαν σου. ⁶ καὶ ἐπιρρίψω ἐπὶ σέ
 βδελυγμὸν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου,
 καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα. ⁷ καὶ
 ἔσται πᾶς ὁ ὄρων σε καταβήσεται ἀπὸ
 σοῦ, καὶ ἐρεῖ, δειλαία Νινευή. τίς στε-
 νάζει αὐτήν; πόθεν ζητήσω παράκλη-
 σιν αὐτῇ; ⁸ ἐτοιμάσαι μερίδα, ἀρμό-
 σαι χορδὴν, ἐτοιμάσαι μερίδα Ἀμμών.
 ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς, ὕδωρ κύ-
 κλω αὐτῆς, ἡς ἡ ἀρχὴ θάλασσα, καὶ
 ὕδωρ τὰ τεῖχη αὐτῆς, ⁹ καὶ Αἰθιοπία

ἰσχύς αὐτῆς, καὶ Αἴγυπτος. καὶ οὐκ
 ἔσται πέρας τῆς φυγῆς. καὶ Αἰβυες ἐγέ-
 νοντο βοηθοὶ αὐτῆς. ¹⁰ καὶ αὕτη εἰς
 μετοικισίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος,
 καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπὶ
 ἀρχάς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ
 ἐπὶ πάντα τὰ ἐνδοξα αὐτῆς βαλοῦσι
 κλήρους. καὶ πάντες δι' μεγιστάνες αὐ-
 τῆς δεθήσονται χειροπέδαις. ¹¹ καὶ σὺ
 μεθυσθήσῃ, καὶ ἐσθὶ ὑπερωραμένη, καὶ
 σὺ ζητήσεις σεαυτῇ στάσιν ἐξ ἐχθρῶν.
¹² πάντα τὰ ὀχυρώματά σου σκαι-
 σκοποὺς ἔχουσιν, ἐὰν σαλευθῶσι, πε-
 σοῦνται εἰς στόμα ἐσθοντος. ¹³ ἰδοὺ
 ὁ λαός σου ὡς γυναῖκες ἐν σοὶ, τοῖς
 ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσον-
 ται πύλαι τῆς γῆς σου, καταφάγεται
 πῦρ τοὺς μοχλοὺς σου. ¹⁴ ὕδωρ περιο-
 χῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ, καὶ κατακρά-
 τησον τῶν ὀχυρωμάτων σου. ἐμβήθι
 εἰς πηλόν, καὶ συμπατήθητι ἐν ἀχύ-
 ροις. κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον,
¹⁵ ἐκεῖ καταφάγεται σε πῦρ, ἐξολο-
 θρεύσει σε ῥομφαία, καταφάγεται σε
 ὡς ἀκρίς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς βροῦχος.
¹⁶ ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ
 τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. βροῦχος ὥρ-
 μησε, καὶ ἐξεπετάσθη. ¹⁷ ἐξηλάτο ὡς
 ἀττέλεβος ὁ συμμικτός σου, ὡς ἀκρίς
 ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέρᾳ
 πάγου. ὁ ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ ἀφῆλα-
 το, καὶ οὐκ ἔγνων τὸν τόπον αὐτῆς.
 οὐαὶ αὐτοῖς. ¹⁸ ἐνύσταξαν οἱ ποιμέ-
 νες σου, βασιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισε
 τοὺς δυνάστας σου, ἀπῆρεν ὁ λαός σου
 ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος.
¹⁹ οὐκ ἔστιν ἴσας τῇ συντριβῇ σου,
 ἐφλέγμανεν ἡ πληγὴ σου, πάντες οἱ
 ἀκούοντες τὴν ἀγγελίαν σου κροτή-
 σουσι χεῖρας ἐπὶ σέ. διότι ἐπὶ τίνα οὐκ
 ἐπῆλθεν ἡ κακία σου διαπαντός.

Α Μ Β Α Κ Ο Υ Μ.

Κ Ε Φ. Α'.

Τὸ λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβρακὸν ὁ προ-
 φητῆς. ² ἕως τίνος κυριε κεκραξομαι,
 καὶ οὐ μὴ εἰσακουσῆς; βοήσομαι πρὸς

σέ ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις; ³ ἵνατί
 ἔδειξάς μοι κόπους καὶ πόρους ἐπιβλέ-
 πειν, ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἐξε-
 γαντίας μου γέγονε κρίσις, καὶ ὁ κρι-
 τὴς

τῆς λαμβάνει. ⁴ διὰ τοῦτο διεσκέδα-
σται νόμος, καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος
κρίμα, ὅτι ἀσεβῆς καταδυναστεύει τὸν
δίκαιον, ἔνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ
κρίμα διεστραμμένον. ⁵ ἴδετε οἱ κα-
ταφρονηταί, καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυ-
μάσατε θαυμάσια, καὶ ἀφανίσθητε.
διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς
ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε,
ἐὰν τις ἐκδιηγῇται. ⁶ διότι ἰδοὺ ἐγὼ
ἐξεγείρω τοὺς Χαλδαίους, τὸ ἔθνος
τὸ πικρὸν, καὶ τὸ ταχινόν, τὸ πορευό-
μενον ἐπὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς, τοῦ κα-
τακληρονομήσαι σκηνώματα οὐκ αὐ-
τοῦ. ⁷ φοβερός καὶ ἐπιφανὴς ἐστίν, ἐξ
αὐτοῦ τὸ κρίμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ
λῆμμα αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται.
⁸ καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παροδάεις οἱ
ἵπποι αὐτοῦ, καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς
λύκους τῆς Ἀραβίας. καὶ ἐξιππάσον-
ται οἱ ἵππεῖς αὐτοῦ, καὶ δομήσουσι
μακροθῆν, καὶ πετασθήσονται ὡς ἄε-
τός πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. ⁹ συντέ-
λεια εἰς ἀσεβεῖς ἦξει, ἀνθεστηκίотας
προσώποις αὐτῶν ἐξεναντίας, καὶ συν-
άξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν. ¹⁰ καὶ
αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντροφήσει, καὶ
τύραννοι παίγνια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται, καὶ βα-
λεῖ χώμα, καὶ κρατήσει αὐτοῦ. ¹¹ τότε
μεταβαλεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ διελεύσεται,
καὶ ἐξιλιάσεται. αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ
μου. ¹² οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς κύριε ὁ θεὸς
ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν.
κύριε εἰς κρίμα τέταχας αὐτὸ, καὶ
ἐπλάσε με τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐ-
τοῦ. ¹³ καθαρὸς ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ
δοῶν πονηρὰ, καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πο-
νοὺς ὁδύνης. ἵνατί ἐπιβλέπεις ἐπὶ κα-
ταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ
καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δίκαιον; ¹⁴ καὶ
ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς
ἰχθύας τῆς θαλάσσης, καὶ ὡς τὰ ἐρ-
πετὰ τὰ οὐκ ἔχοντα ἡγούμενον; ¹⁵ συν-
τέλειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασε, καὶ
ἐἴλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήστρῳ, καὶ
συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐ-
τοῦ. ¹⁶ ἔνεκεν τούτου εὐφρανθήσεται,
καὶ χαρήσεται ἡ καρδιά αὐτοῦ. ἔνεκεν
τούτου θύσει τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ, καὶ
θυμιάσει τῷ ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ, ὅτι

ἐν αὐτοῖς ἐλίτανε μερίδα αὐτοῦ, καὶ
τὰ βρώματα αὐτοῦ ἐκλεκτά. ¹⁷ διὰ
τοῦτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφιβλήστρον
αὐτοῦ, καὶ διαπαντὸς ἀποκτέννει
ἔθνη οὐ φείσεται.

Κ Ε Φ. Β'.

Ε πὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, καὶ
ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν, καὶ ἀποσκο-
πεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοί, καὶ
τί ἀποκριθῶ ἐπὶ τὸν ἑλεγχόν μου.
² καὶ ἀπεκριθῇ πρὸς με κύριος, καὶ
εἶπε. γράψον ὅρασιν, καὶ σαφῶς εἰς
πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων
αὐτά. ³ διότι ἔτι ὁρασις εἰς καιρὸν, καὶ
ἀνατελεῖ εἰς πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν.
ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτὸν, ὅτι
ἐρχόμενος ἦξει, καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ.
⁴ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυ-
χή μου ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ δίκαιος ἐκπί-
στεῶς μου ζήσεται. ⁵ ὁ δὲ κατοϊόμενος,
καὶ καταφρονητὴς, ἀνὴρ ἀλαζων, οὐ-
θὲν μὴ περάνῃ. ὅς ἐπλάτυνε καθὼς
ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὗτος ὡς
θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος, καὶ ἐπι-
συνάξει ἐπ' αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς
λαοὺς. ⁶ οὐχὶ ταῦτα πάντα κατ' αὐ-
τοῦ παραβολὴν λήφονται, καὶ πρό-
βλημα εἰς διηγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦ-
σιν, οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυτῷ τὰ οὐκ
ὄντα αὐτοῦ ἕως τίνος, καὶ βαρύνων
τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς. ⁷ οἱ ἐξαί-
γνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτὸν,
καὶ ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοί σου, καὶ
ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς. ⁸ διότι ἐσκυ-
λευσας ἔθνη πολλὰ, σκυλεύσουσι πάν-
τες οἱ ὑπολελειμμένοι λαοὶ, δι' αἵματα
ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πό-
λεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων
αὐτήν. ⁹ ὦ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν
κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, τοῦ τάξαι εἰς
ὑψος ροσσίαν αὐτοῦ, τοῦ ἐκσπασθῆ-
ναι ἐκ χειρὸς κακῶν. ¹⁰ ἐβουλεύσω αἰ-
σχύνῃν τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας
πολλοὺς λαοὺς, καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχὴ
σου. ¹¹ διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται,
καὶ κἀνθάρος ἐκ ξύλου φθέγγεται αὐ-
τά. ¹² οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἰ-
μασι, καὶ ἐτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις.
¹³ οὐ ταῦτά ἐστι παρὰ κυρίου παντο-
κράτορος; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ

ἐν πυρὶ, καὶ ἔθνη πολλὰ ὀλιγοψύχησαν. ¹⁴ ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν κυρίου, ὡς ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς. ¹⁵ ὦ ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾶ, καὶ μεθύσκων ὅπως ἐπιβλέπη ἐπὶ τὰ σπῆλαια αὐτῶν. ¹⁶ πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης πῖε καὶ σὺ. καρδία σαλεύθητι, καὶ σείσθητι. ἐκύνκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον δεξιᾶς κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου. ¹⁷ διότι ἀσέβεια τοῦ Αἰβάνου καλύψει σε, καὶ ταιλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν. ¹⁸ τί ὠφελεῖ γλυπτὸν, τι ἔγλυψαν αὐτό; ἔπλασεν αὐτὸ χώνευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι εἰδῶλα κωφά. ¹⁹ οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ, ἐκνηψον, ἐξεγέρθητι. καὶ τῷ λίθῳ, ὑψωθῇτι, καὶ αὐτὸ ἔστι φαντασία. τοῦτο δέ ἐστιν ἔλασμα χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ²⁰ ὁ δὲ κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Προσευχὴ Ἀμβακούμ τοῦ προφήτου μετὰ ὧδῃς.

¹ Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην. ² κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην. ἐν μέσῳ δύο ζῶων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ. ἐν τῷ παρῆναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ. ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ. ³ ὁ θεὸς ἐκ Θαιμᾶν ἦξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαράν κατασκίου δασέος. διάψαλμα. ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ, καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πληρὴς ἡ γῆ. ⁴ καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται. κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ. ⁵ πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς πεδία. κατὰ πόδας αὐτοῦ ⁶ ἔστι, καὶ ἔσα-

λεύθη ἡ γῆ. ἐπέβλεψε, καὶ διετάκη ἔθνη. διεθροῦβη τὰ ὄρη βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰῶνιοι πορείας αἰωνίας αὐτοῦ. ⁷ ἀντὶ κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθιόπων, πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. ⁸ μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης κύριε; ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς σου; ἢ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημά σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου, καὶ ἡ ἵπτασία σου σωτηρία. ⁹ ἐντείνων ἐνέτεινας τόξον σου ἐπὶ σκήπτρα, λέγει κύριος. διάψαλμα. ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ, ¹⁰ ὄψονται σε, καὶ ὠδινῇσουσι λαοί. σκορπίζων ὕδατα πορείας, ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς. ἐπήρθη ¹¹ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς. εἰς φῶς βολίδες σου πορευσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὀπλων σου. ¹² ἐν ἀπειλῇ ὀλγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη. ¹³ ἐξήλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τὸν χριστόν σου. βαλεῖς εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου. διάψαλμα. ¹⁴ διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυνάστων, σεισθήσονται ἐν αὐτῇ. διανοίξουσι χαλινούς αὐτῶν, ὡς ἔσθων πτωχὸς λαθρα. ¹⁵ καὶ ἐπιβιβᾷς εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου, ταρασσοντας ὕδωρ πολὺ. ¹⁶ ἐφυλάξαμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου, καὶ εἰζήλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστέα μου, καὶ υποκάτωθεν μου ἔταράχθη ἡ ἔξις μου. ἀναπαύσονται ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου. ¹⁷ διότι συκῇ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπελοῖς. ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρώσιν. ἐξέλιπεν ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάτναις. ¹⁸ ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτηρῇ μου. ¹⁹ κύριος ὁ θεὸς δυνάμεις μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν. ἐπὶ τὰ ὑψηλά ἐπιβιβᾷ με, τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ὧδῃ αὐτοῦ.

Σ Ο Φ Ο Ν Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Λόγος κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν τοῦ Χουσί, υἱὸν Γοδολίου, τοῦ Ἀμορίου, τοῦ Ἐζεκίου, ἐν ἡμέραις Ἰωσίου υἱοῦ Ἀμὼν βασιλέως Ἰούδα. ² ἐκλείπει ἐκλιπέτω ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει κύριος. ³ ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη, ἐκλιπέτω τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. καὶ ἀσθενήσουσιν οἱ ἀσβεῖς, καὶ ἔξαρω τοὺς ἀνόμους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει κύριος. ⁴ καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ. καὶ ἔξαρω ἐκ τοῦ τόπου τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βαὰλ, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἱερέων, ⁵ καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, ⁶ καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς μὴ ἄντεχόμενους τοῦ κυρίου. ⁷ εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ, διότι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ κυρίου, ὅτι ἡτοίμακε κύριος τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ ἡγίακε τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἔσται, ἐν ἡμέρᾳ θυσίας κυρίου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα ἀλλότρια. ⁹ καὶ ἐκδικήσω ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας καὶ δόλου. ¹⁰ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ πύλης ἀποκεντούντων, καὶ ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας, καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν. ¹¹ θρηνήσατε οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὠμοιώθη πᾶς ὁ λαὸς Χαναάν, καὶ ἐξωλοθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπρημένοι ἀργυρίῳ. ¹² καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξερευνήσω τὴν Ἱερουσαλήμ μετὰ λύχνου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυ-

λάγματα αὐτῶν. οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, οὐ μὴ ἀγαθοποιήσῃ κύριος, οὐδὲ μὴ κακώσῃ, ¹³ καὶ ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς διασπαρῆν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν. καὶ οἱ κοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς. καὶ καταφτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ οὐ μὴ πίωσι τὸν οἶνον αὐτῶν. ¹⁴ ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα. φωνὴ ἡμέρας κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται. ¹⁵ δυνατὴ ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα γνώφου καὶ σκότους, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης, ¹⁶ ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κρηνῆς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὄχυνας, καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας τὰς ὑψηλάς. ¹⁷ καὶ ἐκθλίψω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι τῷ κυρίῳ ἐξήμαρτον. καὶ ἐκχεῖ τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα. ¹⁸ καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἐξελεῖσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου. καὶ ἐν πυρὶ ζήλου αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Β'.

Συνάχθητε, καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαιδευτον, ² πρὸ τοῦ γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ὀργὴν κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ κυρίου. ³ ζητήσατε τὸν κύριον πάντες ταπεινοὶ γῆς, κρῖμα ἐραξέσθε, καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρινασθε αὐτὰ, ὅπως σκεπασθῇτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου. ⁴ διότι Γάζα διηρασμένη ἔσται, καὶ Ἀσκάλων εἰς ἀφανισμόν, καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας ἐκρίφησεται, καὶ Ἀκκαρὼν ἐκρίζωθήσεται. ⁵ οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν. λόγος κυρίου ἐφ' ὑμᾶς Χαναάν, γῆ ἀλοφύλων, καὶ ἀπολῶ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας.

κίας. ⁶ καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ μάνδρα προβάτων. ⁷ καὶ ἔσται τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ἰούδα, ἐπ' αὐτοὺς νημύσονται ἐν τοῖς οἴκοις Ἀσκάλωνος, δείλῃς καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰούδα, ὅτι ἐπέσκειπται αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψει τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν. ⁸ ἤκουσα ὀνειδισμούς Μωάβ, καὶ κορυδλισμούς υἱῶν Ἀμμων, ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγαλύνοντο ἐπὶ τὰ ὄριά μου. ⁹ διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, διότι Μωάβ ὡς Σόδομα ἔσται, καὶ υἱοὶ Ἀμμων ὡς Γόμορρά, καὶ Ἀμασκιὸς ἐκλείμεν ὡς θυμωνία ἄλλωνος καὶ ἡφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ οἱ κατάλοιποι λαοῦ μου διαρπῶνται αὐτοὺς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνη μου κληρονομήσουσιν αὐτούς. ¹⁰ αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνείδισαν, καὶ ἐμεγαλυνθήσαν ἐπὶ τὸν κύριον τὸν παντοκράτορα. ¹¹ ἐπιφανήσεται κύριος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. ¹² καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυματίαι ῥομφαίας μου ἐστέ. ¹³ καὶ ἔκτεναι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον, καὶ θήσει τὴν Νινευὴ εἰς ἀφανισμόν ἄνδρον, ὡς ἔρημον. ¹⁴ καὶ νημύσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἐχῖνοι ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται. καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς καὶ κόρακες ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Γ'.

¹⁵ Αὕτη ἡ πόλις ἡ φανίστρια, ἡ κατοικοῦσα ἐπ' ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς, ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι μετ' ἐμέ ἐτι. πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν νομὴ θηρίων; πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι' αὐτῆς συριεῖ, καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ¹ ὦ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀποκλειτρωμένη πόλις, ἡ περιστέρα ² οὐκ εἰσηκούσε φωνῆς. οὐκ ἐδέξατο

παιδείαν, ἐπὶ τῷ κυρίῳ οὐκ ἐπεποιθεῖ, καὶ πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς οὐκ ἤγγισεν. ³ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρνομένοι, οἱ κρατοῖ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπέλιποντο εἰς τοπρῶν. ⁴ οἱ προφηταὶ αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί. ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσι τὰ ἅγια, καὶ ἀσεβοῦσι νόμον. ⁵ ὁ δὲ κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἀδικον, πρῶτ' πρῶτ' δώσει κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς. καὶ οὐκ ἀπεκρύβῃ καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσῃ, καὶ οὐκ εἰς νεῖκος ἀδικίαν. ⁶ ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἡφανίσθησαν γωνῖαι αὐτῶν. ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν, τοῦ μὴ διοδεύειν. ἐξέλινον αἱ πόλεις αὐτῶν, παρὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν, μηδὲ κατοικεῖν. ⁷ εἶπα, πλην φοβεῖσθέ με, καὶ δεῦξασθε παιδείαν, καὶ οὐ μὴ ἐξολοθρευθῇτε ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς πάντα ὅσα ἐξεδίκησα ἐπ' αὐτήν. ἐτοιμάζου, ὀρθρίσον, ἐφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν. ⁸ διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον. διὸ τὸ κρίμα μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, τοῦ ἐκχεῖν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ μου. διότι ἐν πυρὶ ζήλου μου καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. ⁹ ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλώσσαν εἰς γενεὰν αὐτῆς, τοῦ ἐπικαλεῖσθε πάντας τὸ ὄνομα κυρίου, τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἓνα. ¹⁰ ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας προσδέξομαι ἐν διασπαρμένοις μου, οἴσουσι θυσίαις μοι. ¹¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μὴ κατασυνθῇς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου, ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ. ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ οὐκ ἐτι μὴ προσθήῃς τοῦ μεγαλυνῆσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. ¹² καὶ ὑπολήψομαι ἐν σοὶ λαὸν πρᾶν καὶ ταπεινόν, καὶ εἰλαβηθήσονται ἀπὸ τοῦ ὀνόματος κυρίου. ¹³ οἱ κατάλοιποι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν, καὶ οὐ λαλήσουσι μάταια, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία. διότι αὐτοὶ νημύσονται, καὶ κοιτασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ

ἐκφοβῶν αὐτούς. ¹⁴ καίρε θύγατερ Σιών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ. εὐφραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου θύγατερ Ἱερουσαλήμ. ¹⁵ περιεῖλε κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου. βασιλεὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν μέσῳ σου, οὐκ ὄψη κακὰ οὐκέτι. ¹⁶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἑρεῖ κύριος τῇ Ἱερουσαλήμ. θάρσει Σιών, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρες σου. ¹⁷ κύριος ὁ θεός σου ἐν σοὶ, ὁ δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην, καὶ καινιέει σε ἐν τῇ ἀγαπῇ σου αὐτοῦ. καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς. ¹⁸ καὶ

συνάξω τοὺς συντετριμμένους σου. οὐαὶ τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὀνειδισμόν; ¹⁹ ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ, ἐνεκέν σου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκτεπνευσμένην, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς καύχημα, καὶ ὀνομαστοὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ²⁰ καὶ κατασχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὅταν εἰσδέξομαι ὑμᾶς. διότι δώσω ὑμᾶς ὀνομαστοὺς, καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει κύριος.

ΑΓΓΑΙΟΣ.

ΚΕΦ. Α'.

Εν τῷ δευτέρῳ ἔτι, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων. εἰπὼν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰουδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδεκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, λέγων. ² τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, λέγων. ὁ λαὸς οὗτος λέγουσιν, οὐχ ἦκεν ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυρίου. ³ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων. ⁴ εἰ καιρὸς μὲν ὑμῖν ἐστὶ τοῦ οἰκεῖν ἐν οἰκοῖς ὑμῶν κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἶκος ἡμῶν ἐξηρῆμωται; ⁵ καὶ νῦν τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. τάξате δὴ καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. ⁶ ἐσπείρατε πολλὰ καὶ εἰσενέγκατε ὀλίγα, ἐφάγετε καὶ οὐκ εἰς πλησμονήν, ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, περιβάλεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνάγων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετραπλημένον. ⁷ τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, ⁸ ἀνάβητε εἰς τὸ ὄρος, καὶ κοψάτε ξύλα, οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον, καὶ εὐδοκῆσω ἐν αὐτῷ, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἶπε κύριος. ⁹ ἐπεβλέψατε εἰς πολλὰ, καὶ ἐγένετο ὀλίγα. καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐξε-

φύσησα αὐτά. διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μου ἐστὶν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκιτε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ¹⁰ διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς. ¹¹ καὶ ἐπάξω ῥομφαίαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐπὶ τὸν σῆτον, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόρους τῶν χειρῶν αὐτῶν. ¹² καὶ ἤκουσε Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰουδα, καὶ Ἰησοὺς ὁ τοῦ Ἰωσεδεκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τῶν λόγων τοῦ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐφώβηθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου κυρίου. ¹³ καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος κυρίου ἐν ἀγγέλοις κυρίου τῷ λαῷ. ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει κύριος. ¹⁴ καὶ ἐξήγαγε κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰουδα, καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδεκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξῆλθον, καὶ ἐποίουν ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος θεοῦ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Β'.

Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἔκτου, τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, λέγων. ² εἶπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τοῦ Ἰωσεδεκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, λέγων. ³ τίς ἐξ ὑμῶν, ὃς εἶδε τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον ὑμῶν; ⁴ καὶ νῦν κατίσχυε Ζοροβάβελ, λέγει κύριος, καὶ κατίσχυε Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδεκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει κύριος, καὶ ποιεῖτε, διότι μεθ' ὑμῶν ἐγὼ εἰμι, λέγει κύριος ὁ παντοκράτωρ, ⁵ καὶ τὸ πνεῦμα μου ἐφέστηκεν ἐν μέσῳ ὑμῶν. θαρσείτε, ⁶ διότι τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἔτι ἀπαξ ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν ξηρὰν, ⁷ καὶ συσσειώσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἤξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ πλήσω τὸν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁸ ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁹ διότι μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου, ἡ ἑσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εὐρὴν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ εὐρὴν ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τοῦ ἀναστήσαι τὸν ναὸν τοῦτον. ¹⁰ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνὸς, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, λέγων. ¹¹ τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐπερώτησον δὴ τοὺς ἱερεῖς νόμον, λέγων. ¹² ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ἄψῃται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου, ἢ ἐψέματος, ἢ οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἁγιασθήσεται; καὶ ἀπεκοίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν, οὐ. ¹³ καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος. ἐὰν ἄψῃται μεμιασμένος ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ παντὸς

τούτων, εἰ μανθῆσεται; καὶ ἀπεκοίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν, μανθῆσεται. ¹⁴ καὶ ἀπεκοίθη Ἀγγαῖος, καὶ εἶπεν. οὕτως ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ὃς ἐὰν ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μανθῆσεται ἐνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ πρὸς-ώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισέτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντα. ¹⁵ καὶ νῦν θέσθε δὴ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὑπεράνω, πρὸ τοῦ θείναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν τῷ τῷ ναῷ κυρίου, ¹⁶ τίνες ἦτε, ὅτε ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σατα. καὶ εἰςεπορεύεσθε εἰς τὸ ὑπολήνιον, ἔξαντλήσαι πεντήκοντα μετρητάς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. ¹⁷ ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορία, καὶ ἐν ἀνεμοφθορία, καὶ ἐν χαλᾷ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μέ, λέγει κύριος. ¹⁸ ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐνάτου μηνὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς τεθεμελιώται ὁ ναὸς κυρίου. θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ¹⁹ εἰ ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἁλῶ, καὶ εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος, καὶ ἡ συκῆ, καὶ ἡ ῥοὰ, καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης εὐλογήσω. ²⁰ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, λέγων. ²¹ εἶπὸν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, λέγων. ἐγὼ σείω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, ²² καὶ καταστρέψω θρόνους βασιλέων, καὶ ὀλοθρεύσω δυνάμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν, καὶ καταστρέψω ἄρματα καὶ ἀναβάτας, καὶ καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν, ἕκαστος ἐν ῥομφαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²³ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, λήψομαι σε Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ, τὸν δοῦλον μου, λέγει κύριος, καὶ θήσομαι σε ὡς σφραγίδα, διότι σὲ ἠρέτισα, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

Ζ Α Χ Α Ρ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Εν τῷ ὀγδῷ μηνί, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου, υἱὸν Ἀδδῶ τὸν προφήτην, λέγων. ² ὤργισθη κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην, ³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐπιστρέψατε πρὸς μέ, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων. ⁴ καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προφῆται ἐμπροσθεν λέγοντες, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ οὐκ εἰσ-ήκουσαν, καὶ οὐ προσέσχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου, λέγει κύριος. ⁵ οἱ πατέρες ὑμῶν ποῦ εἰσι καὶ οἱ προφῆται; μὴ τὸν αἰῶνα ζήσονται; ⁶ πλην τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιά μου δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἱ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπαν. καθὼς παρατέτακται κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι ἡμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν ἡμῖν. ⁷ τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι, τῷ ἑνδεκάτῳ μηνί, οὗτός ἐστιν ὁ μὴν Σαβὰτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδῶ τὸν προφήτην, λέγων. ⁸ ἑώρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ἵππον πυρρὸν, καὶ οὗτος εἰσῆκει ἀναμέσον τῶν ὁρέων τῶν κατασκήων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυρροί, καὶ ψαροὶ, καὶ ποικίλοι, καὶ λευκοί. ⁹ καὶ εἶπα. τί οὗτοι κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μέ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί. ἐγὼ δεῖξω σοι τί ἐστι ταῦτα. ¹⁰ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀναμέσον τῶν ὁρέων, καὶ εἶπε πρὸς μέ. οὗτοί εἰσιν οὓς ἔξαπέστειλε κύριος, περιοδεῦσαι τὴν γῆν. ¹¹ καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ

ἄγγέλῳ κυρίου τῷ ἐφεστῳτῇ ἀναμέσον τῶν ὁρέων, καὶ εἶπον. περιοδεύσαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται, καὶ ἡσυχάζει. ¹² καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπε. κύριε παντοκράτωρ ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσης τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερείδες τοῦτο ἐβδομηκοστὸν ἔτος; ¹³ καὶ ἀπεκρίθη κύριος παντοκράτωρ τῷ ἄγγέλῳ τῷ λαλοῦντι ἐν ἐμοί ὁμήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. ¹⁴ καὶ εἶπε πρὸς μέ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί. ἀνάκραγε λέγων, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐξήλωκα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὴν Σιών ζῆλον μέγαν, ¹⁵ καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα, ἀνθ' ὧν μὲν ἐγὼ ὤργισθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακὰ. ¹⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐπιστρέψω ἐπὶ Ἱερουσαλήμ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον ἐκταθήσεται ἐπὶ Ἱερουσαλήμ ἔτι. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς μέ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί. ἔτι ἀνάκραγε λέγων, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει κύριος ἔτι τὴν Σιών, καὶ αἰρετικὴ τὴν Ἱερουσαλήμ. ¹⁸ καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα κέρατα. ¹⁹ καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸ λαλοῦντα ἐν ἐμοί; τί ἐστι ταῦτα κύριε; καὶ εἶπε πρὸς μέ. ταῦτα τὰ κέρατα, τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερουσαλήμ. ²⁰ καὶ ἔδειξέ μοι κύριος τέσσαρας τέκτονας. ²¹ καὶ εἶπα. τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; καὶ εἶπε. ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδα καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦρε κεφαλὴν. καὶ ἐξήλθον οὗτοι τοῦ ὀξύναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν γῆν κυρίου, τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἶδον, καὶ ἶδὸν ἄνθρω, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. ² καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν. ποῦ σὺ πορεύῃ; καὶ εἶπε πρὸς μέ. διαμετρῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστὶ, καὶ πηλίκον τὸ μήκος. ³ καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἔμοι εἰστήκει, καὶ ἄγγελος ἕτερος ἔξεπορεύετο εἰς συνάντησιν αὐτοῦ. ⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, λέγων. δράμε, καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκείνον, λέγων. κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἱερουσαλήμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ, λέγει κύριος, τείχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁶ ὦ ὦ φευγετε ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, λέγει κύριος, διότι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει κύριος, ⁷ εἰς Σιών, ἀνασώξεσθε οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλῶνος. ⁸ διότι τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, ὅπως δόξης ἀπέσταλκέ με ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλευσάντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἀπτόμενος ὑμῶν ὡς ὁ ἀπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ. ⁹ διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιφέρω τὴν χειρὰ μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύουσιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε, ὅτι κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέ με. ¹⁰ τέρπου καὶ εὐφραίνου θυγάτερ Σιών, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει κύριος. ¹¹ καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι κύριος παντοκράτωρ ἔξαπέσταλκέ με πρὸς σέ. ¹² καὶ κατακληρονομήσει κύριος τὸν Ἰούδα, τὴν μερίδα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἁγίαν. καὶ αἰρετιεῖ ἐτι τὴν Ἱερουσαλήμ. ¹³ εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὅτι ἐξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἔδειξέ μοι κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐστῶτα πρὸ προσώπου ἀγγέλου κυρίου, καὶ ὁ διάβολος

εἰστήκει ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τοῦ ἀντικείσθαι αὐτῷ. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς τὸν διάβολον. ἐπιτιμῆσαι κύριος ἐν σοὶ διάβολε, καὶ ἐπιτιμῆσαι κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ. οὐκ ἰδοὺ τοῦτο ὡς δαλὸς ἔξεσπασμένος ἐκ πυρός; ³ καὶ Ἰησοὺς ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρά, καὶ εἰστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἐστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ, λέγων. ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρά ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἰδοὺ ἀφηρηκα τὰς ἀνομίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδήρη, ⁵ καὶ ἐπίθετε κίθαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπέθηκαν κίθαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἱμάτια. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου εἰστήκει. ⁶ καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, λέγων. ⁷ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐὰν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου φυλάξῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου. καὶ ἐὰν διαφυλάσῃς τὴν αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι ἀναστρεφομένους ἐν μέσῳ τῶν ἐσθνηκῶν τούτων. ⁸ ἀκούε δὴ Ἰησοῦ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου, διότι ἄνδρες τερατοσκοποὶ εἰσὶ, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου ἀνατολήν. ⁹ διότι ὁ λίθος, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἓνα ἑπτὰ ὀφθαλμοὶ εἰσιν. ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ¹⁰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, συγκαλέσατε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου καὶ ὑποκάτω συκῆς.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἔμοι, καὶ ἐξηγεί με ὃν τρόπον, ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ. ² καὶ εἶπε πρὸς μέ. τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα. ἑώρακα, καὶ ἰδοὺ λυχνία χρυσοῦ ὅλη, καὶ τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὰ λύχνους ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς

λύχνους

λύχνους τοῖς ἐπάνω αὐτῆς, ³ καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπαδίου αὐτῆς, καὶ μία ἐξ εὐωνύμων. ⁴ καὶ ἐπρωτῆσα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί, λέγων. τί ἐστι ταῦτα κύριε; ⁵ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ εἶπε πρὸς μέ, λέγων. οὐ γινώσκεις τί ἐστι ταῦτα; καὶ εἶπα. οὐχὶ κύριε. ⁶ καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπε πρὸς μέ, λέγων. οὗτος ὁ λόγος κυρίου πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων. οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ, οὐδὲ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλὰ ἐν πνεύματί μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁷ τίς εἶ σὺ τὸ ὄρος τὸ μέγα τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἰσότητα χάριτος χάριτα αὐτῆς. ⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ⁹ αἱ χεῖρες Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπιτελέσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι κύριος παντοκράτωρ ἐξαπέσταλκέ με πρὸς σέ. ¹⁰ διότι τίς ἐξουδένωσεν εἰς ἡμέρας μικράς, καὶ χαροῦνται, καὶ ὄψονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέρινον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ. ἐπτά οὗτοι ὀφθαλμοὶ εἰσιν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. ¹¹ καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν. τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται, αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; ¹² καὶ ἐπρωτῆσα ἐκ δευτέρου, καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν. τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαίων οἱ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν δύο μυξωτήσεων τῶν χουσῶν τῶν ἐπιχεόντων, καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χουσὰς; ¹³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. οὐκ οἶδας τί ἐστι ταῦτα; καὶ εἶπα, οὐχὶ κύριε. ¹⁴ καὶ εἶπεν. οὐτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πίότητος παρεστήκασιν κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

Κ Ε Φ. Ε.

Καὶ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἶδον, καὶ ἶδον δρέπανον πετόμενον. ² καὶ εἶπε πρὸς μέ. τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα ἐγώ. ὄρω δρέπανον πετόμενον μήκους πήχεων εἴκοσι, καὶ πλάτους πήχεων δέκα. ³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. αὕτη ἡ ἀρά ἡ ἐκπορευομένη ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τούτου ἕως

θανάτου ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τούτου ἐκδικηθήσεται. ⁴ καὶ ἐξοίσω αὐτό, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ εἰςλεύσεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ συντελέσει αὐτόν, καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ, καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τὸ ἐκπορευόμενον τοῦτο. ⁶ καὶ εἶπα. τί ἐστι; καὶ εἶπε. τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπορευόμενον. καὶ εἶπεν. αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ⁷ καὶ ἰδοὺ τάλαντον μολίσδου ἐξαιρόμενον. καὶ ἰδοὺ γυνὴ μία ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου. ⁸ καὶ εἶπεν. αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνομία, καὶ ἔρριψεν αὐτὴν εἰς μέσον τοῦ μέτρου, καὶ ἔρριψε τὸν λίθον τοῦ μολίσδου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. ⁹ καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ δύο γυναῖκες ἐκπορευόμεναι, καὶ πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυσιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον πτέρυγας ἑποπος, καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀναμέσον τῆς γῆς, καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁰ καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί. πῶν αὗται ἀποφέρουσι τὸ μέτρον; ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος, καὶ ἐτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν αὐτὸ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ς'.

Καὶ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἶδον, καὶ ἶδον τέσσαρα ἄρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, καὶ τὰ ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ. ² ἐν τῷ ἄρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυρρόοι, καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες, ³ καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοί, καὶ ἐν τῷ ἄρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί. ⁴ καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί. τί ἐστι ταῦτα κύριε; ⁵ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ εἶπε. ταῦτά ἐστιν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορευόμενοι παραστήναι τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς. ⁶ ἐν ᾧ ἦσαν ἵπποι

ποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν Βορρᾶ, καὶ οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν Νότου, ⁷ καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο, καὶ ἐπέβλεπον τοῦ πορεύεσθαι τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν. καὶ εἶπε. πορεύεσθε, καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν, καὶ περιώδευσαν τὴν γῆν. ⁸ καὶ ἀνεβόησε, καὶ ἐλάλησε πρὸς με, λέγων. ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν Βορρᾶ, καὶ ἀνέπαιψαν τὸν θυμὸν μου ἐν γῇ Βορρᾶ. ⁹ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁰ λάβε τὰ ἐκ τῆς αἱμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτήν, καὶ ἐξελεύσῃ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἡκοντος ἐκ Βαβυλῶνος, ¹¹ καὶ λήψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ποιήσεις στεφάνους, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδέκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. ¹² καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν. τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἰδοὺ ἀνὴρ, ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον κυρίου, ¹³ καὶ αὐτὸς λήψεται ἀρετὴν, καὶ καθιεῖται, καὶ καταρξεί ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βουλὴ εὐρηγικὴ ἔσται ἀναμέσον ἀμφοτέρων. ¹⁴ ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς ὑπομένουσι, καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτήν, καὶ εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου, καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁵ καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἤξουσιν, καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ γνώσεσθε, διότι κύριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκε με πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακούοντες εἰσακούσῃτε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου, ὃς ἔστι Χασελεύ. ² καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς Βαιθλὴλ, Σαρασὰ καὶ Ἀρβεσέο ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, ἐξήλασασθαι τὸν κίριον, ³ λέγων πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν

τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος, καὶ πρὸς τοὺς προφῆτας, λέγων. εἰσέλθ-
λυθεν ὡς ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ
ἀγίασμα, καθότι ἐποίησεν ἡδὴ ἱκανὰ
ἔτη. ⁴ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου τῶν
δυνάμεων πρὸς ἐμὲ, λέγων. ⁵ εἰπὸν
πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ
πρὸς τοὺς ἱερεῖς, λέγων. ἐὰν νηστεύ-
σητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις ἢ
ἐν ταῖς ἐβδομαῖς, καὶ ἰδοὺ ἐβδομηκον-
τα ἔτη, μὴ νηστείαν νηστεύκατέ μοι;
⁶ καὶ ἐὰν φάγητε ἢ πίνητε, οὐχ ὑμεῖς
ἔσθετε καὶ πίνετε; ⁷ οὐχ οὗτοι οἱ λό-
γοι, οὓς ἐλάλησε κύριος ἐν χερσὶ τῶν
προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν; ὅτε ἦν
Ἰερουσαλὴμ κατοικουμένη, καὶ εὐθι-
νούσα, καὶ αἱ πόλεις κυκλόθεν αὐτῆς,
καὶ ἡ ὄρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατακεῖτο.
⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζα-
χαρίαν, λέγων. ⁹ τάδε λέγει κύριος
παντοκράτωρ. κῆμα δίκαιον κρίνετε,
καὶ ἔλεος καὶ οἰκτιρισμὸν ποιεῖτε ἕκα-
στος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ
χῆραν καὶ ὀρφανὸν καὶ προσήλυτον
καὶ πένητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ
κακίαν ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
μὴ μνησικακεῖτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑ-
μῶν. ¹¹ καὶ ἠπειθήσαν τοῦ προσεchein,
καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονούντα,
καὶ τὰ ὧτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ
εἰσακούειν. ¹² καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν
ἔταξαν ἀπειθῇ τοῦ μὴ εἰσακούειν τοῦ
νόμου μου, καὶ τοὺς λόγους, οὓς ἐξα-
πέστειλε κύριος παντοκράτωρ ἐν πνεύ-
ματι αὐτοῦ ἐν χερσὶ τῶν προφητῶν
τῶν ἔμπροσθεν. καὶ ἐγένετο ὀργὴ με-
γάλη παρὰ κυρίου παντοκράτορος.
¹³ καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εἶπε, καὶ οὐκ
εἰσῆκόνσαν, οὕτως κεκραῖονται, καὶ
οὐ μὴ εἰσακούσω, λέγει κύριος παντο-
κράτωρ. ¹⁴ καὶ ἐκβαλὼ αὐτοὺς εἰς
πάντα τὰ ἔθνη, ἃ οὐκ ἔγνωσαν. καὶ ἡ
γῆ ἀφανισθῇσεται κατόπισθεν αὐτῶν
ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέφοντος.
καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανι-
σμόν.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντο-
κράτορος, λέγων. ² τάδε λέγει κύριος
παντοκράτωρ. ἐξήλωκα τὴν Ἰερου-
σαλὴμ, καὶ τὴν Σιών ξῆλον μέγαν, καὶ

Θιμῷ

θυμῷ μεγάλῳ ἐξήλωκα αὐτήν. ³ τὰδε λέγει κύριος. ἐπιστρέψω ἐπὶ Σιών, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ κληθήσεται ἡ Ἱερουσαλήμ πόλις ἀληθινή, καὶ τὸ ὄρος κυρίου παντοκράτορος ὄρος ἅγιον. ⁴ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς πλατείαις Ἱερουσαλήμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν. ⁵ καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς πόλεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. ⁶ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. εἰ ἀδυνατήσῃ ἐνώπιον τῶν καταλοιπῶν τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιόν μου ἀδυνατήσῃ; λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁷ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἰδοὺ ἐγὼ σώξω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν, ⁸ καὶ εἰσάξω αὐτοὺς, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔσονται ἔμοι εἰς λαόν, καὶ ἐσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν δικαιοσυνῇ. ⁹ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. κατισχυέτωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τούτους ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελιώται ὁ οἶκος κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ὠκοδομηται. ¹⁰ διότι πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται εἰς ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνῃ ἀπὸ τῆς θλίψεως. καὶ ἐξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον ἐπὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ. ¹¹ καὶ νῦν, οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἐμπροσθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοιποῖς τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, ¹² ἀλλ' ἢ δεῖξω εἰρήνην. ἡ ἀμπέλος δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς δώσει τὴν δροσὸν αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοιποῖς τοῦ λαοῦ μου τούτου ταῦτα πάντα. ¹³ καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἦτε ἐν κατάρα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὁ οἶκος

Ἰούδα καὶ οἶκος Ἰσραὴλ, οὕτως διασώσω ὑμᾶς, καὶ ἔδεσθε ἐν εὐλογίᾳ. θαρσεῖτε καὶ κατισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. ¹⁴ διότι τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ὃν τρόπον διενοήθην τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργίσει με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μετενόησα, ¹⁵ οὕτως παρατέταγμαί, καὶ διανενόημαί ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν οἶκον Ἰούδα. θαρσεῖτε. ¹⁶ οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ποιήσετε. λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κῆμα εἰρηνικὸν κρίνατε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν, ¹⁷ καὶ ἕκαστος τὴν κἀκίαν τοῦ πλησίον αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ὄρκον ψευδῆ μὴ ἀγαπᾶτε, διότι ταῦτα πάντα ἐμίσησα, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντοκράτορος πρὸς με, λέγων. ¹⁹ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. νηστεία ἡ τετράς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς χαρὰν καὶ εὐφροσύνην, καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθὰς, καὶ εὐφρανθήσεσθε, καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε. ²⁰ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἔτι ἤξουσι λαοὶ πολλοὶ, καὶ κατοικοῦντες πόλεις πολλὰς, ²¹ καὶ συνελεύσονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν πόλιν, λέγοντες, πορευθώμεν δεηθῆναι τοῦ προσώπου κυρίου, καὶ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον κυρίου παντοκράτορος. πορεύεσθαι καὶ ἐγώ. ²² καὶ ἤξουσι λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον κυρίου παντοκράτορος ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξιλάσασθαι τὸ πρόσωπον κυρίου. ²³ τὰδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐὰν ἐπιλάβωνται δεκά ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου, λέγοντες, πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι ὁ θεὸς μετ' ὑμῶν ἐστιν.

Κ Ε Φ. Θ'.

Ἀἴημα λόγου κυρίου, ἐν γῇ Σεδραχ καὶ Λαμασκὺ θυσία αὐτοῦ, διότι κύριος

κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους, καὶ πάσας φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. ² καὶ ἐν Ἡμὰθ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς Τύρος καὶ Σιδῶν, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα. ³ καὶ ὠκοδόμησε Τύρος ὀχυρώματα αὐτῇ, καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ συνήγαγε χρυσίον ὡς πηλὸν ὁδῶν. ⁴ καὶ διὰ τοῦτο κύριος κληρονομήσει αὐτοὺς, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὕτη ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται. ⁵ ὄψεται Ἀσκάλων, καὶ φοβηθήσεται, καὶ Γάζα, καὶ ὀδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ Ἀκκάρων, ὅτι ἡσχυνθὴ ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς. καὶ ἀπολείται βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῇ. ⁶ καὶ κατοικήσουσιν ἄλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ἕβριν ἄλλοφύλων, ⁷ καὶ ἔξαρῳ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων αὐτῶν. καὶ ὑπολειφθήσονται καὶ οὗτοι τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χιλιάρχος ἐν Ἰούδᾳ, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαΐδης, ⁸ καὶ ὑποστήσονται τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα, τοῦ μὴ διαπορευεσθαι, μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ οὐ μὴ ἐπέβληθ' ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἔξελαύνων, διότι νῦν ἑώρακα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. ⁹ χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυξε θύγατερ Ἱερουσαλὴμ. ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἐρχεται σοι δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς πραὺς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. ¹⁰ καὶ ἐξολοθρεύσει ἄρματα ἐξ Ἐφραὶμ, καὶ ἵππον ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξολοθρεύσεται τόξον πολεμικόν, καὶ πληθὸς καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν, καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν διεκβολὰς γῆς. ¹¹ καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξάπεςτείλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδαρ. ¹² καθήσεσθε ἐν ὀχυρώμασι δεσμίῳ τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μῆς ἡμέρας παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι, ¹³ διότι ἐνέτεινά σε Ἰούδα ἐμαυτῷ τόξον, ἔπλησα τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐξεγερῶ τὰ τέκνα σου Σιών ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν μαχητοῦ, ¹⁴ καὶ κύριος ἔσται ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βολίς,

καὶ κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπικεῖ, καὶ πορεύσεται ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτοῦ. ¹⁵ κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ αὐτοὺς, καὶ καταναλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται αὐτοὺς ὡς οἶνον, καὶ πλήρουνσι τὰς φιάλας ὡς θυσιαστήριον. ¹⁶ καὶ σώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι λίθοι ἅγιοι κυλίνονται ἐπὶ γῆς αὐτοῦ. ¹⁷ ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν αὐτοῦ, σίτος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

ΚΕΦ. Ι.

Αἰτεῖσθε παρὰ κυρίου ὑετὸν καθ' ὥραν, πρῶτον καὶ ὄψιμον. κύριος ἐποίησε φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς, ἐκάστῳ βοτάνην ἐν ἄγραφ. ² διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπους, καὶ οἱ μαντεῖς ὁράσεις ψευδεῖς. καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῇ ἐλάλουν, μάταια παρεκάλουν. διὰ τοῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα, καὶ ἐκακώθησαν, διότι οὐκ ἦν ἰασις. ³ ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι. καὶ ἐπισκέψεται κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς ἵππον εὐπρεπῇ αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, ⁴ καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐπέβλεψε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔταξε, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τόξον ἐν θυμῷ, ἀπ' αὐτοῦ ἔξελεύσεται πᾶς ὁ ἐξελαύνων ἐν τῷ αὐτῷ. ⁵ καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάσσονται, διότι κύριος μετ' αὐτῶν. καὶ καταίσχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων. ⁶ καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω, καὶ κατοικίῳ αὐτοὺς, ὅτι ἡγάπησα αὐτοὺς, καὶ ἔσονται, ὃν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην αὐτοὺς. διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἐπακούσωμαι αὐτοῖς, ⁷ καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Ἐφραὶμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδιά αὐτῶν ὡς ἐν οἴῳ. καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὀφονται, καὶ ευφρανθήσονται, καὶ χαρεῖται ἡ καρδιά αὐτῶν ἐπὶ τῷ κυρίῳ. ⁸ σημανῶ αὐτοῖς,

τοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς, διότι λυ-
τρώσομαι αὐτοὺς, καὶ πληθυνθήσον-
ται καθότι ἦσαν πολλοί. ⁹ καὶ σπερῶ
αὐτοὺς ἐν λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνη-
σθήσονται μου, ἐκθρέψουσι τὰ τέκνα
αὐτῶν, καὶ ἐπιστρέψουσι. ¹⁰ καὶ ἐπι-
στρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ
ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ
εἰς τὴν Γαλααδίτιν καὶ εἰς τὸν Αἶβα-
νον εἰσάξω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ὑπο-
λειφθῇ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ¹¹ καὶ διε-
λεύσονται ἐν θαλάσῃ στενῇ, καὶ πα-
τάξουσιν ἐν θαλάσῃ κύματα, καὶ ξη-
ρανθήσεται πάντα τὰ βάθη ποταμῶν,
καὶ ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυ-
ρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου περαι-
ρεθήσεται. ¹² καὶ κατισχύσω αὐτοὺς
ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ κατακαυχῆσονται, λέγει
κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Διάνοιξεν ὁ Αἶβαρον τὰς θύρας σου,
καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς κέδρους σου.
² ὀλολυξάτω πίνυς, διότι πέπτωκε
κέδρος, ὅτι μεγάλως μεγιστάνες ἐτα-
λαιπώρησαν. ὀλολυξάτε δρύες τῆς Βα-
σανίτιδος, ὅτι κατεσπάσθη ὁ ὄρυμνος
ὁ σύμφυτος. ³ φωνὴ θορνοῦντων ποι-
μένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγα-
λωσύνη αὐτῶν. φωνὴ ὠρουμένων λε-
όντων, ὅτι τεταλαιπώρηκε τὸ φρύαγ-
μα τοῦ Ἰορδάνου. ⁴ τάδε λέγει κύ-
ριος παντοκράτωρ. ποιμαίνετε τὰ
πρόβατα τῆς σφαγῆς, ⁵ ἃ οἱ κτησά-
μενοι κατέσφαζον, καὶ οὐ μετεμέλον-
το, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον,
εὐλογητὸς κύριος, καὶ πεπλουτήκαμεν,
καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν οὐκ ἐπασχον
οὐδὲν ἐπ' αὐτοῖς. ⁶ διὰ τοῦτο οὐ φεί-
σομαι οὐκέτι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
τὴν γῆν, λέγει κύριος. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους, ἕκα-
στον εἰς χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ
εἰς χεῖρα βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατα-
κόψουσι τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωμαι
ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ⁷ καὶ ποιμανῶ τὰ
πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν Χαναα-
νίτιν. καὶ λήψομαι ἑμαυτῷ δύο ῥάβ-
δους, τὴν μὲν μίαν ἐκάλεσα κάλλος,
καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα σχοίνισμα, καὶ
ποιμανῶ τὰ πρόβατα. ⁸ καὶ ἐξαρώ

τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἐνὶ, καὶ
βαρυνθήσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπ' αὐτοὺς,
καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρόντο
ἐπ' ἐμέ. ⁹ καὶ εἶπα. οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς,
τὸ ἀποθνήσκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ
ἐκλείπον ἐκλιπέτω, καὶ τὰ κατάλοιπα
κατεσθιέτωσαν ἕκαστος τὰς σάρκας
τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ λήψομαι
τὴν ῥάβδον μου τὴν καλὴν, καὶ ἀποθ-
ρίψω αὐτὴν, τοῦ διασκεδάσαι τὴν δια-
θήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς πάντας
τοὺς λαοὺς, ¹¹ καὶ διασκεδασθήσεται
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ γνωσονται οἱ
Χανααῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσό-
μενά μοι, διότι λόγος κυρίου ἐστί.
¹² καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτοὺς. εἰ καλὸν ἐνώ-
πιον ὑμῶν ἐστί, δότε τὸν μισθόν μου,
ἢ ἀπέπασθε. καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν
μου τριάκοντα ἀργυροῦς. ¹³ καὶ εἶπε
κύριος πρὸς μέ. κάθες αὐτοὺς εἰς τὸ
χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι εἰ δόκιμόν
ἐστιν, ὃν τρόπον ἰδοκιμάσθην ὑπὲρ
αὐτῶν. καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα
ἀργυροῦς, καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν
οἶκον κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον. ¹⁴ καὶ
ἀπέρριψα τὴν ῥάβδον τὴν δευτέραν τὸ
σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν κατὰ-
σχεσιν ἀναμέσον Ἰούδα, καὶ ἀναμέσον
Ἰσραὴλ. ¹⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ.
ἔτι λάβε σεαυτῷ σκεῆη ποιμενικὰ ποι-
μένος ἀπίερον, ¹⁶ διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξε-
γείρω ποιμένα ἐπὶ τὴν γῆν, τὸ ἐκλιμ-
πάνον οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ ἐ-
σκορπισμένον οὐ μὴ ζητήσῃ, καὶ τὸ
συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσεται, καὶ τὸ
ὀλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ, καὶ τὰ
κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ
τοὺς ἀστραγάλους αὐτῶν ἐκστρέψει.
¹⁷ ἃ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μάταια, κατα-
λειποῦντες τὰ πρόβατα, μάχαιρα ἐπὶ
τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὸν ὀ-
φθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ, ὁ βραχίων
αὐτοῦ ξηραίνόμενος ξηρανθήσεται,
καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς αὐτοῦ ἐκτυ-
φλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Ἀἷμμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσρα-
ήλ. λέγει κύριος, ἐκτείνων οὐρανὸν,
καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ πλάσσων πνεῦ-
μα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ. ² ἰδοὺ ἐγὼ
τίθημι τὴν Ἱερουσαλήμ, ὡς πρόσθρον

σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλω, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. ³ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἱερουσαλὴμ λίθον καταπατούμενον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι. πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίζεται, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ' αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. ⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκτάσει, καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα διανοίξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει. ⁵ καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλιάρχοι Ἰούδα ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. εὐρησομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ ἐν κυρίῳ παντοκράτορι θεῷ αὐτῶν. ⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμπάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν, καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁷ καὶ σώσει κύριος τὰ σιγηνώματα Ἰούδα, καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνῃται καυχῆμα οἴκου Δαυὶδ, καὶ ἔπαρσις τῶν κατοικοῦντων Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὸν Ἰούδα. ⁸ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ κύριος ὑπὲρ τῶν κατοικοῦντων Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυὶδ ὡς οἶκος θεοῦ, ὡς ἄγγελος κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν. ⁹ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ζητήσω ἐξαῖρα πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐρχόμενα ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ¹⁰ καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ. καὶ ἐπιβλέπονται πρὸς μὲ, ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο. καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπετὸν, ὡς ἐπ' ἀγαπητῷ, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ. ¹¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς κοπετὸς ῥοῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου, ¹² καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλάς φυλάς. φυλὴ οἴκου Δαυὶδ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ

γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. φυλὴ οἴκου Νάθαν καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. ¹³ φυλὴ οἴκου Λευὶ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. φυλὴ τοῦ Συμεὼν καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. ¹⁴ πᾶσαι αἱ ὑπολειμμέναι φυλαί, φυλὴ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος τῷ οἴκῳ Δαυὶδ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν μετακίνησιν, καὶ εἰς τὸν χωρισμόν. ² καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος σαβαώθ, ἐξολοθρευσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔτι αὐτῶν ἔσται μνεία. καὶ τοὺς ψευδοπροφῆτας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρώ ἀπὸ τῆς γῆς. ³ καὶ ἔσται ἐὰν προφητεύσῃ ἄνθρωπος ἔτι, καὶ ἔρῃ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῇ ἐλάλησας ἐπ' ὀνόματι κυρίου, καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν. ⁴ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κατασυνθίσονται οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν, καὶ ἐνδύσονται δέξῃν τριχίνην, ἀνθ' ὧν ἐψεύσαντο. ⁵ καὶ ἔρεῖ, οὐκ εἰμι προφήτης ἐγώ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέ με ἐκ νεότητός μου. ⁶ καὶ ἔρῳ πρὸς αὐτόν. τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀναμέσον τῶν χειρῶν σου; καὶ ἔρεῖ, ἃς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου. ⁷ ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου, καὶ ἐπὶ ἄνδρα πολίτην μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, πατάξατε τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα. καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς μικροὺς. ⁸ καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῇ, λέγει κύριος, τὰ δύο μέρη αὐτῆς ἐξολοθρευθήσεται, καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται ἐν αὐτῇ. ⁹ καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρὸς, καὶ πυρῶσω αὐτοὺς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτούς.

τοὺς, ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον. ἀν-
τὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, καὶ γὰρ
ἐπακούσονται αὐτῷ, καὶ ἐρῶ, λαὸς
μου οὗτός ἐστι, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, κύριος
ὁ θεός μου.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Ιδού ἡμέραι ἔρχονται κυρίου, καὶ
διαμερισθήσονται τὰ σκυλά σου ἐν σοί.
² καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ
Ἱερουσαλὴμ εἰς πόλεμον, καὶ ἀλώσε-
ται ἡ πόλις, καὶ διασπαρῇσονται αἱ
οἰκίαι, καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσου-
ται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πό-
λεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι
τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ ἐξολοθρευθῶσιν
ἐκ τῆς πόλεως. ³ καὶ ἐξελεύσεται κύ-
ριος, καὶ παρατάσσεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ἐκείνοις, καθὼς ἡμέρα παρατάξεως
αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. ⁴ καὶ στή-
νονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἔλαιων, τὸ
κατέναντι Ἱερουσαλὴμ ἔξ ἀνατολῶν.
καὶ σχισθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἔλαιων,
τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ
θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα. καὶ
κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς τὸν
Βορρᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς
Νότον, ⁵ καὶ φραχθήσεται ἡ φάραγξ
τῶν ὀρέων μου, καὶ ἐγκολληθήσεται
φάραγξ ὀρέων, ἕως Ἰασὸδ, καὶ ἐμ-
φραχθήσεται καθὼς ἐνεφράγη ἐν ταῖς
ἡμέραις τοῦ συσσεισμοῦ, ἐν ἡμέραις
Ὀζίου βασιλέως Ἰούδα. καὶ ἦξει κυ-
ριος ὁ θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι
μετ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψυχὴ καὶ
πάγος ⁷ ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡ-
μέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ
οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἐσπέ-
ραν ἔσται φῶς. ⁸ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐ-
κείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερου-
σαλὴμ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασ-
σαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἐν
θέρεϊ καὶ ἐν ἔαρι ἔσται οὕτως. ⁹ καὶ
ἔσται κύριος εἰς βασιλεῖα ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται
κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν,
¹⁰ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ τὴν ἔ-
ρημον ἀπὸ Γαβὲ ἕως Ῥεμμὼν κατὰ
Νότον Ἱερουσαλὴμ. Ῥεμὰ δὲ ἐπὶ τό-

που μεγεῖ, ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμὴν
ἕως τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώ-
της, ἕως τῆς πύλης τῶν γωνιῶν, καὶ
ἕως τοῦ πυργοῦ Ἀναμειλ. ἕως τῶν
ἀποληνίων τοῦ βασιλέως ¹¹ κατοική-
σουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἰνάθεμα οὐκ ἔ-
σται ἐτι, καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ
πεποιθότως. ¹² καὶ αὕτη ἔσται ἡ
πτῶσις ἣν κόψει κύριος πάντας τοὺς
λαοὺς, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἱερου-
σαλὴμ. τακίησονται αἱ σάρκες αὐτῶν,
ἐσθηκώτων ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν,
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ῥυήσονται ἐκ
τῶν ὀπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐ-
τῶν τακίησεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
¹³ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔστα-
σις κυρίου μεγάλη ἐπ' αὐτοὺς. καὶ
ἐπιλήψονται ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ
πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμπλακίησεται ἡ
χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν χεῖρα τοῦ πλη-
σίον αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ Ἰούδας παρατά-
σσεται ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνάξει τὴν
ἰσχὴν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν,
χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ ἱματισμὸν
εἰς πληθὸς σφόδρα. ¹⁵ καὶ αὕτη ἔσται
ἡ πτώσις τῶν ἵππων, καὶ τῶν ἡμιό-
νων, καὶ τῶν καμήλων, καὶ τῶν ὄνων,
καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων
ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις, κατὰ
τὴν πτώσιν ταύτην. ¹⁶ καὶ ἔσται,
ὅσοι ἔαν καταλειφθῶσιν ἐκ πάντων
τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ ἀναβήσονται κατ' ἐνιαυ-
τὸν, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυ-
ρίῳ παντοκράτορι, καὶ τοῦ ἐορτάσαι
τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ¹⁷ καὶ
ἔσται, ὅσοι ἔαν μὴ ἀναβῶσιν ἐκ πα-
σῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἱερουσα-
λὴμ, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυ-
ρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι ἐκείνοις
προστεθήσονται. ¹⁸ ἔαν δὲ φυλὴ Αἰ-
γύπτου μὴ ἀναβῇ, μηδὲ ἔλθῃ, καὶ ἐπὶ
τούτους ἔσται ἡ πτώσις, ἣν πατάξει
κύριος πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν μὴ ἀ-
ναβῇ, τοῦ ἐορτάσαι τὴν ἐορτὴν τῆς
σκηνοπηγίας. ¹⁹ αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρ-
τία Αἰγύπτου, καὶ ἡ ἁμαρτία πάντων
τῶν ἐθνῶν, ὅς ἂν μὴ ἀναβῇ ἐορτάσαι
τὴν ἐορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. ²⁰ ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν
τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ κυρίῳ παντοκρά

τορι. καὶ ἔσονται οἱ λέβητες ἐν τῷ ὄ-
κῳ κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου
τοῦ θυσιαστηρίου. ²¹ καὶ ἔσται πᾶς
λέβης ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰουδα
ἅγιος τῷ κυρίῳ παντοκράτορι. καὶ

ἤξουσι πάντες οἱ θυσιάζοντες, καὶ λη-
ψονται ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐψήσουσιν ἐν
αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χαναναῖος ἐν
ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

Μ Α Λ Α Χ Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Ἄγγελμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ
ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ. θέσθε δὴ ἐπὶ
τὰς καρδίας ὑμῶν. ² ἡγάπησα ὑμᾶς,
λέγει κύριος, καὶ εἵπατε, ἐν τίνι ἡγά-
πησας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἡσαΐ
τοῦ Ἰακώβ, λέγει κύριος, καὶ ἡγάπη-
σα τὸν Ἰακώβ, ³ τὸν δὲ Ἡσαΐ ἐμίση-
σα; καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐτοῦ εἰς ἀφα-
νισμόν, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς
δώματα ἐρήμου. ⁴ διότι ἐρεῖ, ἡ Ἰδου-
μαία κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψω-
μεν, καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐρή-
μους. τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ.
αὐτοὶ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἐγὼ κατα-
στρέψω. καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς
ὅρια ἀνομίας, καὶ λαὸς ἐφ' ὃν παρα-
τέτακται κύριος ἕως αἰῶνος. ⁵ καὶ οἱ
ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς
ἐρεῖτε, ἐμεγαλύνθη κύριος ὑπεράνω
τῶν ὀρίων τοῦ Ἰσραὴλ. ⁶ υἱὸς δοξά-
ζει πατέρα, καὶ δούλος τὸν κύριον
ἑαυτοῦ. καὶ εἰ πατὴρ εἰμι ἐγὼ, ποῦ
ἔστιν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ κύριός εἰμι
ἐγὼ, ποῦ ἔστιν ὁ φόβος μου; λέγει
κύριος παντοκράτωρ. ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς
οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου, καὶ εἵ-
πατε, ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά
σου; ⁷ προσάγοντες πρὸς τὸ θυσια-
στηρίον μου ἄρτους ἡλισγημένους, καὶ
εἵπατε, ἐν τίνι ἡλισγήσαμεν αὐτούς;
ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα κυρίου
ἡλισγημένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα
ἐξουδενώσατε. ⁸ διότι ἐὰν προσαγά-
γητε τυφλὸν εἰς θυσίας, οὐ κακόν;
καὶ ἐὰν προσαγάγητε χυλὸν ἢ ἄρῳ-
στον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτῷ
τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσδέξεται σε,
εἰ ληφεται πρόσωπόν σου, λέγει κύ-
ριος παντοκράτωρ. ⁹ καὶ νῦν ἐξίλα-
σκεσθε τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ὑμῶν,
καὶ δεήθητε αὐτοῦ. ἐν χειρσὶν ὑμῶν
γεγονε ταῦτα, εἰ λήψομαι ἐξ ὑμῶν
πρόσωπα ὑμῶν; λέγει κύριος παντο-
κράτωρ. ¹⁰ διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλει-

σθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται
τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν. οὐκ
ἔστι μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει κύριος
παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέ-
ξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. ¹¹ διότι
ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν
τὸ ὄνομά μου δεδοξασται ἐν τοῖς ἔθνε-
σι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσ-
άγεται τῷ ὀνόματί μου, καὶ θυσία
καθαρά. διότι μέγα τὸ ὄνομα μου ἐν
τοῖς ἔθνεσι, λέγει κύριος παντοκρά-
τωρ. ¹² ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ
λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα κυρίου ἡλισγη-
μένη ἐστὶ, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξου-
δένωται βρώματα αὐτοῦ. ¹³ καὶ εἵπα-
τε, ταῦτα ἐκ κακοπαθείας ἐστὶ, καὶ
ἐξεφύσησα αὐτὰ, λέγει κύριος παντο-
κράτωρ. καὶ εἰσφέρετε ἁρπάγματα,
καὶ τὰ χυλὰ, καὶ τὰ ἐνοχλούμενα. καὶ
ἐὰν φέρητε τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι
αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; λέγει κύριος
παντοκράτωρ. ¹⁴ καὶ ἐπικατάρτος,
ὃς ἦν δυνατός, καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ
ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ εὐχὴ αὐτοῦ
ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ
κυρίῳ. διότι βασιλεὺς μέγας ἐγὼ εἰμι,
λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνο-
μά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς οἱ
ἱερεῖς. ² ἐὰν μὴ ἀκούσητε, καὶ ἐὰν μὴ
θῇσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, τοῦ δοῦ-
ναι δόξαν τῷ ὀνόματί μου, λέγει κύ-
ριος παντοκράτωρ. καὶ ἐξαποστελῶ
ἐφ' ὑμᾶς τὴν κατάραν, καὶ ἐπικατα-
ράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ κατα-
ράσομαι αὐτήν. καὶ διασκεδάσω τὴν
εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν,
ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν
ὑμῶν. ³ ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν
ὄμιον, καὶ σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ
πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν ὑ-
μῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό.
⁴ καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ ἐξαπέ-
σταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύ-

την, τοῦ εἶναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευίτας, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁵ ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι με, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. ⁶ νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὗρέθη ἐν χείλεσιν αὐτοῦ. ἐν εἰρήνῃ κατευθυνὼν ἐπορεύθη μετ' ἐμοῦ, καὶ πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας. ⁷ ὅτι χεῖλη ἱερώς φυλάσσεται γνώσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι ἄγγελος κυρίου παντοκράτορος ἐστίν. ⁸ ὑμεῖς δὲ ἐκκλίνετε ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τὴν διαθήκην τοῦ Δευί, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁹ ἀγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξουδενωμένους καὶ ἀπεθῶμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀνθ' ὧν ὑμεῖς οὐκ ἐφυλάξασθε τὰς ὁδοὺς μου, ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν νόμῳ. ¹⁰ οὐχὶ πατήρ εἰς πάντων ὑμῶν; οὐχὶ θεὸς εἰς ἐκτίσιν ὑμᾶς; τί ὅτι ἐγκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν; ¹¹ ἐγκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια κυρίου, ἐν οἷς ἡγάπησε, καὶ ἐπειθήδυσεν εἰς θεοὺς ἄλλοτρίους. ¹² ἐξολοθρεύει κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακώβ, καὶ ἐκ προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ παντοκράτορι. ¹³ καὶ ταῦτα, ἃ ἐμίσουν, ἐποιεῖτε. ἐκαλύπτετε δάκρυσι τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων. ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; ¹⁴ καὶ εἵπατε, ἔνεκεν τίνος; ὅτι κύριος διεμαρτύρατο ἀναμέσον σου, καὶ ἀναμέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἣν ἐγκατέλιπες, καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ διαθήκης σου. ¹⁵ καὶ οὐ καλὸν ἐποίησε; καὶ ὑπόλεμμα πνεύματος αὐτοῦ. καὶ εἵπατε, τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπης, ¹⁶ ἀλλὰ ἐὰν μισήσας ἔξα-

ραῖη, καὶ καλύψει ἀσέβεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃτε ¹⁷ οἱ παροξύναντες τὸν θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν. καὶ εἵπατε, ἐν τίνι παροξύναμεν αὐτόν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, πᾶς ποιῶν πονηρόν, καλὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησε, καὶ τοῦ ἐστίν ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

Κ Ε Φ. Γ'.

Ιδοὺ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε. ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ² καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμίραν εἰς ὁδὸν αὐτοῦ; ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου, καὶ ὡς ποῖα πλυνόντων. ³ καθιέται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον, καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Δευί, καὶ χεῖ αὐτοὺς ὡς περὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον. καὶ ἔσονται τῷ κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ, ⁴ καὶ ἀρέσει τῷ κυρίῳ θυσία Ἰουδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, καὶ καθὼς τὰ ἐτὴ τὰ ἔμπροσθεν. ⁵ καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακούς, καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας μισθὸν μισθωτοῦ, καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν, καὶ τοὺς κοινδυλίζοντας ὀρφανούς, καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτου, καὶ τοὺς μὴ φοβουμένους με, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁶ διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἡλλοίωμαι. ⁷ καὶ ὑμεῖς οἱ υἱοὶ Ἰακώβ οὐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, ἐκκλίνετε νόμιμά μου, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. ἐπιστρέψατε πρὸς με, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος παντοκράτωρ. καὶ εἵπατε, ἐν τίνι ἐπιστρέφομεν; ⁸ μήτι πτερονίῃ ἄνθρωπος θεόν; διότι ὑμεῖς πτερονίζετε με. καὶ ἔρεῖτε, ἐν τίνι ἐπτερονίσασάν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα, καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν

εἰσιν. ⁹καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐγὼ ὑμεῖς πτεονίζετε. τὸ ἔτος συνετελέσθη, ¹⁰καὶ εἰσηνέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἔσται ἡ διασπαρὰ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ἐπιστρέψατε δὴ ἐν τούτῳ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταθρόνκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχεῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν, ἕως τοῦ ἰκανωθῆναι. ¹¹καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρώσιν, καὶ οὐ μὴ διαφθείρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσῃ ὑμῶν ἡ ἀμπέλوس ἢ ἐν τῷ ἀργῶ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹²καὶ μακαριούσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔδεσθε ὑμεῖς γῇ θελητῇ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ¹³ἐβαρύνετε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, λέγει κύριος, καὶ εἶπατε, ἐν τίνι κατελήσαμεν κατὰ σοῦ; ¹⁴εἶπατε, ματαιὸς ὁ δουλεύων θεῷ, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται προσώπου κυρίου παντοκράτορος; ¹⁵καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἄλλοτριους, καὶ ἀνοικοδομοῦνται πάντες ποιοῦντες ἄνομα, καὶ ἀντέστησαν τῷ θεῷ, καὶ ἐσώθησαν. ¹⁶ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. καὶ προσέσχε κύριος, καὶ εἰσήκουσε, καὶ ἔγραψε βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν κύριον, καὶ ἐλαβούμενοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁷καὶ ἔσονται μοι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν, ἣν ἐγὼ

ποιῶ, εἰς περιποίησιν, καὶ αἰρετιῶ αὐτοὺς, ὃν τρόπον αἰρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν δουλεύοντα αὐτῷ. ¹⁸καὶ ἐπιστραφήσεσθε, καὶ ὄψεσθε ἀναμέσον δικαίου, καὶ ἀναμέσον ἀνόμου, καὶ ἀναμέσον τοῦ δουλεύοντος θεῷ, καὶ τοῦ μὴ δουλεύοντος.

Κ Ε Φ. Δ.

Διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἐρχεται καιομένη ὡς κλίβανος, καὶ φλέξει αὐτοὺς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄλλογενεῖς, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα, καλαμῇ, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡ ἡμέρα ἡ ἐρχομένη, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ῥίζα οὐδὲ κλῆμα. ²καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομα μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἱστίς ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ. καὶ ἐξέλευσέσθε, καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνεμένα. ³καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. ⁴καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστελεῶ ὑμῖν Ἡλίαν τὸν Θεβιτην, πρὶν ἔλθειν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, ⁵ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄδρην. ⁶μνησθήτι νόμου Μωσῆ τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνεταλάμην αὐτῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ, προστάγματα καὶ δικαιώματα.

Η Σ Α Ι Α Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Ὅρασις ἦν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς, ἦν εἶδε κατὰ τῆς Ἰουδαίας καὶ κατὰ Ἱερουσαλὴμ, ἐν βασιλείᾳ Ὁξείου καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἀχαζ καὶ Ἐζεκίου, οἱ ἐβασίλευσαν τῆς Ἰουδαίας. ²ἤκουε οὐρανὸν, καὶ ἐνωτίζου γῆ, ὅτι κύριος ἐλάλησεν. υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δὲ με ἠθέτησαν. ³ἔγνω βούς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἰσραὴλ δὲ με οὐκ ἔγνω, καὶ ὁ λαὸς με οὐ συνῆκεν. ⁴οὐκ ἔθνος ἁμαρτωλὸν, λαὸς πλήρης ἁμαρτιῶν, σπέρμα πονηρὸν, υἱοὶ ἀνομίου, ἐγκατελίπατε τὸν κύριον, καὶ παρωργίζατε τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵τί ἐτι πληγῆτε

προστιθέντες ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον, καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην. ⁶ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ὀλοκληρία, οὔτε τραῦμα, οὔτε μώλωψ, οὔτε πληγὴ φλεγμαίνουσα. οὐκ ἔστι μάλαγμα ἐπιθῆναι, οὔτε ἔλαιον. οὔτε καταδέσμους. ⁷ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρὶ κάυστοι. τὴν χωρὰν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἄλλοτριαι κατεσθίουσιν αὐτήν, καὶ ἠρημώται κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἄλλοτριων. ⁸ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυσία τῇ Σιών ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὄπωροφυλάκιον ἐν σικιερῶνι. ὡς πόλις τοῖς ὀρχουμένη. ⁹καὶ εἰ μὴ κύριος σabaωθ ἐγκατελίπειν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σεδομο

ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρά ἂν ὠμοιωθῆμεν. ¹⁰ ἀκούσατε λόγον κυρίου, ἄρχοντες Σοδόμων. προσέχετε νόμον θεοῦ, λαὸς Γομόρρας. ¹¹ τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; λέγει κύριος. πλήρης εἰμι ὀλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ στέαρ ἄρνων καὶ αἶμα ταύρων καὶ τράγων οὐ βούλωμαι, ¹² οὐδ' ἂν ἐρχῆσθε ὀφθῆναι μοι. τίς γὰρ ἐξεζήτησε ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν τὴν αὐλήν μου ¹³ οὐ προσθήσεσθε. ἐὰν φέριτε σμιδαλιν, μάταιον θυμίαμα, βδέλυγμά μοι ἐστί. τὰς νομηνίας ὑμῶν, καὶ τὰ σάββατα, καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι. νηστεῖαν, καὶ ἄργιαν, ¹⁴ καὶ τὰς νομηνίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἐορτὰς ὑμῶν, μισεῖ ἡ ψυχὴ μου. ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονὴν, οὐκέτι. ἀνῆσω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. ¹⁵ ὅταν ἐκτείνητε τὰς χεῖρας, ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπ' ὑμῶν. καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν, αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις. ¹⁶ λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου. παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν, ¹⁷ μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικούμενον. κρίνατε ὀρφανῶ, καὶ δικαιοῦσατε χήραν, ¹⁸ καὶ δεῦτε διελεγχθῶμεν, λέγει κύριος. καὶ ἐὰν ὥσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινίκων, ὡς χιόνα λευκανῶ. ἐὰν δὲ ὥσιν ὡς κόκκινον, ὡς ῥιον λευκανῶ. ¹⁹ καὶ ἐὰν θέλητε, καὶ εἰσακούσητέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε. ²⁰ ἐὰν δὲ μὴ θέλητε, μηδὲ εἰσακούσητέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδετα. τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. ²¹ πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ Σιών πλήρης κρίσεως; ἐν ἣ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ φονεῖται. ²² τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀδόκιμον. οἱ κάπηλοί σου μίσγουν τὸν οἶνον ὕδατι. ²³ οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσι, κοινωνοὶ κλεπτῶν, ἀγαπῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς οὐ κρίνοντες, καὶ κρίσιν χερῶν οὐ προσέχοντες. ²⁴ διὰ τοῦτο ταδὲ λέγει κύριος ὁ δεσπότης σαβαωθ. οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ἰσραὴλ. οὐ παύσεται γὰρ μου ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω. ²⁵ καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ πυρώσω εἰς

καθαρόν, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀπολέσω, καὶ ἀφελῶ πάντα ἀνόμους ἀπὸ σοῦ. ²⁶ καὶ ἐπιστήσω τοὺς κριτὰς σου, ὡς τὸ πρότερον, καὶ τοὺς συμβούλους σου, ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς. καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ πόλις δικαιοσύνης, μητροπόλις πιστῇ Σιών. ²⁷ μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς, καὶ μετὰ ἐλεημοσύνης. ²⁸ καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι, καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν κύριον συντελεσθήσονται. ²⁹ διότι αἰσχυνθήσονται ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν, ἃ αὐτοὶ ἠβούλοντο, καὶ ἡσχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις, ἃ ἐπεθύμησαν. ³⁰ ἔσονται γὰρ ὡς τερεβίνθος ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, καὶ ὡς παράδεισος ὕδωρ μὴ ἔχων. ³¹ καὶ ἔσται ἡ ἰσχύς αὐτῶν ὡς καλάμη στιππύου, καὶ αἱ ἐργασίαι αὐτῶν ὡς σπινθῆρες, καὶ κατακαυθήσονται οἱ ἄνομοι. καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.

Κ Ε Φ. Β'.

Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμώς περὶ τῆς Ἰουδαίας, καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. ² ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος κυρίου, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὀρέων, καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν, καὶ ἤξουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη. ³ καὶ πορεύσονται ἔθνη πολλὰ, καὶ ἐροῦσι. δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευόμεθα ἐν αὐτῇ. ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ. ⁴ καὶ κρινεῖ ἀναμέσον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξελέγξει λαὸν πολύν. καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαιράς αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ τὰς ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα. καὶ οὐ λήψεται ἔθνος ἐπ' ἔθνος μάχαιραν, καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν. ⁵ καὶ νῦν ὁ οἶκος Ἰακώβ, δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτὶ κυρίου. ⁶ ἀνῆκε γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. ὅτι ἐνεπλήσθη ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν κληδονισμῶν, ὡς ἡ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς. ⁷ ἐνεπλήσθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν ἀργυρίου καὶ χρυσίου, καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν. καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ ἵππων, καὶ

οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν ἁρμάτων αὐτῶν.
⁸ καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυγμάτων τῶν
 ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύ-
 νησαν οἷς ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν.
⁹ καὶ ἐκυψεν ἄνθρωπος, καὶ ἐταπεινώθη
 ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ ἀνήσω αὐτούς.
¹⁰ καὶ
 νῦν εἰσέλθετε εἰς τὰς πέτρας, καὶ κρύ-
 πτεσθε εἰς τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου τοῦ
 φόβου κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς
 ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι
 τὴν γῆν.
¹¹ οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ κυρίου ὑ-
 ψηλοί. ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός. καὶ
 ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος τῶν ἀνθρώ-
 πων, καὶ ὑψωθήσεται κύριος μόνος ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
¹² ἡμέρα γὰρ κυρίου
 σαβαώθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερ-
 ἤφανον, καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετ-
 έωρον, καὶ ταπεινωθήσονται.
¹³ καὶ
 ἐπὶ πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑ-
 ψηλῶν καὶ μετεώρων, καὶ ἐπὶ πᾶν δέν-
 δρον βαλάνου Βασάν.
¹⁴ καὶ ἐπὶ πᾶν ὑ-
 ψηλὸν ὄρος, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑ-
 ψηλόν,
¹⁵ καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψη-
 λόν, καὶ ἐπὶ πᾶν τείχος ὑψηλόν,
¹⁶ καὶ
 ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης, καὶ ἐπὶ πᾶ-
 σαν θείαν πλοῖον κάλλους,
¹⁷ καὶ ταπει-
 νωθήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται
 ὕβρις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται
 κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
¹⁸ καὶ
 τὰ χειροποίητα πάντα κατακρούψουσιν,
¹⁹ εἰς ἐνεγκαντες εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς
 τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν καὶ εἰς τὰς τρω-
 γλας τῆς γῆς, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου
 κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐ-
 τοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.
²⁰ τῇ
 γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἄνθρωπος τὰ
 βδελυγμάτων αὐτοῦ τὰ ἀργυρὰ καὶ τὰ
 χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν προσκυνεῖν τοῖς
 ματαίοις, καὶ ταῖς νυκτερίσι,
²¹ τοῦ
 εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς στερεᾶς
 πέτρας, καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πε-
 τρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου κυ-
 ρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος
 αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ιδού δὴ ὁ δεσπότης κύριος σαβαώθ
 ἀφελεῖ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας ἰσχύοντα καὶ ἰσχύουσιν, ἰσχύον-
 τας καὶ ἰσχύον ὕδατος, ² γίγαντας καὶ
 ἰσχύοντα, καὶ ἄνθρωπον πολεμιστὴν,
 καὶ δικαστὴν, καὶ προφῆτην, καὶ στοχα-
 στήν, καὶ πρεσβύτερον, ³ καὶ πεντηκόν-

ταρχον, καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον, καὶ
 σοφὸν ἀρχιτέκτονα, καὶ συνετὸν ἀκροα-
 τήν.
⁴ καὶ ἐπιστήσω νεανίσκους ἄρχον-
 τας αὐτῶν, καὶ ἐμπαίεται κυριεύουσιν
 αὐτῶν.
⁵ καὶ συμπεσεῖται ὁ λαός, ἄνθρω-
 πος πρὸς ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπος
 πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. προκόψει τὸ
 παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτερον, ὁ αἷμος
 πρὸς τὸν ἐντιμόν,
⁶ ὅτι ἐπλήσεται ἄν-
 θρωπος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἢ τοῦ οἰ-
 κείου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, λέγων. ἱμάτιον
 ἔχεις, ἀρχηγὸς γενοῦ ἡμῶν, καὶ τὸ βρω-
 μα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σέξεσται.
⁷ καὶ ἀποκρι-
 θεὶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐρεῖ. οὐκ ἔσομαι
 σου ἀρχηγός. οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ
 μου ἄρτος, οὐδὲ ἱμάτιον. οὐκ ἔσομαι ἀρ-
 χηγός τοῦ λαοῦ τούτου,
⁸ ὅτι ἀνέται
 Ἱερουσαλήμ, καὶ ἡ Ἰουδαία συμπτέπω-
 κε, καὶ αἱ γλώσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας,
 τὰ πρὸς κύριον ἀπειθοῦντες. διότι νῦν
 ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν,
⁹ καὶ ἡ αἰ-
 σχύνῃ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντέστη
 αὐτοῖς. τὴν δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν ὡς Σο-
 δόμων ἀνῆγγεῖλαν καὶ ἐνεφάνισαν. οὐαὶ
 τῇ ψυχῇ αὐτῶν, διότι βεβούλευται βου-
 λην πόνηράν, καθ' ἑαυτῶν
¹⁰ εἰπόντες.
 δῆσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δύνεχορστος ἡ-
 μῖν ἔστι. τοίνυν τὰ γεννήματα τῶν ἔρ-
 γων αὐτῶν φάγονται.
¹¹ οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ,
 πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ
 συμβήσεται αὐτῷ.
¹² λαός μου, οἱ πρά-
 κτορες ὑμῶν καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ
 ἀπαιτοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν. λαός
 μου, οἱ μακαρίζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑ-
 μᾶς, καὶ τὸν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν τα-
 ράσσουσιν.
¹³ ἀλλὰ νῦν καταστήσεται
 εἰς κρίσιν κύριος, καὶ στήσῃ εἰς κρίσιν
 τὸν λαὸν αὐτοῦ.
¹⁴ αὐτὸς κύριος εἰς κρί-
 σιν ἤξει μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λα-
 οῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ. ὑμεῖς
 δὲ τί ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελώνα μου,
 καὶ ἡ ἀρπαγὴ τοῦ πτωχοῦ ἐν τοῖς οἴκοις
 ὑμῶν;
¹⁵ τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου,
 καὶ τὸ πρόσωπον τῶν πτωχῶν κατα-
 σχύνετε;
¹⁶ τὰδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν
 ἰψώθησαν αἱ θυγατέρες Σιών, καὶ ἐπο-
 ρεύθησαν ὑψηλῷ τραχήλῳ, καὶ ἐν γει-
 μασίν ὀφθαλμῶν, καὶ τῇ πορείᾳ τῶν
 ποδῶν ἅμα σύρουσαι τοὺς χιτῶνας, καὶ
 τοὺς ποσὶν ἅμα παίζουσαι.
¹⁷ καὶ ταπει-
 νώσει ὁ θεὸς ἀρχούσας θυγατέρας Σιών.
 καὶ κύριος ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν

¹⁸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἀφελεῖ κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν, τὰ ἐμπλόκια, καὶ τοὺς κοσμήμους, καὶ τοὺς μηνίσκους, ¹⁹ καὶ τὸ κάθημα, καὶ τὸν κόσμον τοῦ προσώπου αὐτῶν, ²⁰ καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ κόσμου τῆς δόξης, καὶ τοὺς χλιδῶνας, καὶ τὰ ψέλια, καὶ τὸ ἐμπλόκιον, καὶ τοὺς δακτυλίους, καὶ τὰ περιδέξια, καὶ τὰ ἐνώτια, ²¹ καὶ τὰ περιπόρφυρα, καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, ²² καὶ τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, καὶ τὰ διαφανῆ Λακωνικά, ²³ καὶ τὰ βύσσιννα, καὶ τὰ ὑακίνθινα, καὶ κόκκινα, καὶ τὴν βύσσον, σὺν χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ συγκαλυφασμένα, καὶ θέριστρα κατάκλιτα. ²⁴ καὶ ἔσται ἀντὶ ὁσμῆς ἡδίας κοινοστός. καὶ ἀντὶ ζώνης σχονίω ζωσθ. καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ χουσίου φαλάκρωμα ἕξεις διὰ τὰ ἔργα σου. καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ μεσοπορφυροῦ περιζώσθ σάκκον. ²⁵ καὶ ὁ υἱός σου ὁ κάλλιστος, ὃν ἀγαπᾷς, μαχαίρα πεσεῖται. καὶ οἱ ισχύοντες ὑμῶν μαχαίρα πεσοῦνται, καὶ ταπεινωθήσονται. ²⁶ καὶ πενθήσουσιν αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν. καὶ καταλειφθήσῃ μόνῃ, καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐπιλήψονται ἐπτα γυναῖκες ἀνθρώπου ἐνός, λέγουσαι, τὸν ἄρτον ἡμῶν φαγόμεθα, καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλούμεθα, πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἄφελε τὸν ὀνειδισμόν ἡμῶν. ² τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπιλαμψεῖ ὁ θεὸς ἐν βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ ὑψῶσαι καὶ δοῦναι τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἔσται τὸ ὑπολειφθὲν ἐν Σιών, καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ἅγιοι κληθήσονται πάντες οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁴ ὅτι ἐκπλυνεῖ κύριος τὸν ὕπνον τῶν νυῖων καὶ τῶν θυγατέρων Σιών, καὶ τὸ αἷμα ἐκκαθαριεῖ ἐκ μέσου αὐτῶν, ἐν πνευματικίαις κρίσεως καὶ πνεύματι καύσεως. ⁵ καὶ ἤξει, καὶ ἔσται πᾶς τόπος τοῦ ὅρου Σιών, καὶ πάντα τὰ περικύκλω αὐτῆς σκιάσει νεφέλῃ ἡμέρας, καὶ ὡς καπνοῦ καὶ φωτὸς πυρὸς καιομένου νυκτός, καὶ πάσῃ τῇ δόξῃ σκεπασθήσεται. ⁶ καὶ ἔσται εἰς σκιὰν ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν σκῆπῃ καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ἔντεοῦ.

Κ Ε Φ. Ε'.

¹ Ἄσσω δὴ τῷ ἡγαπημένῳ ἄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί μου. ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἡγαπημένῳ, ἐν κέρρατι, ἐν τόπῳ πίνον. ² καὶ φραγμὸν περιέθῃκα, καὶ ἐχαράκωσα, καὶ ἐξύψωσα ἀμπελον σωρῆκ, καὶ ὠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ προλήριον ὠρύξα ἐν αὐτῷ, καὶ ἔμεινα τοῖ ποιῆσαι σταφυλὴν, καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας. ³ καὶ νῦν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰουδα, κροῖνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου. ⁴ τί ποιήσω ἔτι τῷ ἀμπελῶνί μου, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῖ ποιῆσαι σταφυλὴν, ἐποίησε δὲ ἀκάνθας. ⁵ νῦν δὲ ἀναγελῶ ὑμῖν τί ἐγὼ ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου. ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς διαρπαγὴν. καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα. ⁶ καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ τηρῇ, οὐδὲ μὴ σκαφῇ. καὶ ἀναβήσονται εἰς αὐτὸν, ὥς εἰς χέρσον ἀκανθαί. καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι, τοῦ μὴ βροῦναι εἰς αὐτὸν ὑετόν. ⁷ ὁ γὰρ ἀμπελὼν κυρίου σαβαὼθ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰουδα νεόφυτος ἡγαπημένος. ἔμεινα τοῖ ποιῆσαι κροῖσιν, ἐποίησε δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κραυγὴν. ⁸ οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ ἄγρον πρὸς ἄγρον ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνται τι. μὴ οἰκῆσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; ⁹ ἠκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ ταῦτα. ἂν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλαί, εἰς ἔρημον ἔσονται μεγάλαι καὶ καλαί, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς. ¹⁰ οὐ γὰρ ἐργῶνται δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κέραμιον ἓν. καὶ ὁ σπείρων ἀρτάβας ἕξ, ποιήσει μέτρα τρία. ¹¹ οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τοπρωῖ, καὶ τὸ σίκερα διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὄψε. ὁ γὰρ οἶνος αὐτοὺς συγκαύσει, ¹² μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι, τὰ δὲ ἔργα κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσι. ¹³ τοίνυν αἰχμάλωτος ὁ λαός μου

ἐγενήθη, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοὺς τὸν κύριον. καὶ πληθος ἐγενήθη νεκρῶν, διὰ λιμὸν καὶ δίψας ὕδατος. ¹⁴ καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ἄδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διήνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ, τοῦ μὴ διαλυτεῖν. καὶ καταβήσονται οἱ ἐνδοξοὶ καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιμοὶ αὐτῆς. ¹⁵ καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος. καὶ ἁτιμασθήσεται ἄνθρωπος. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται. ¹⁶ καὶ ὑψωθήσεται κύριος σαβαώθ ἐν κρίματι, καὶ ὁ θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ. ¹⁷ καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς ἐρημούς τῶν ἀπειλημένων ἄρνες φάγονται. ¹⁸ οὐαὶ οἱ ἐπισπώμενοι τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγὸν ἱμάντι δαμάλεως τὰς ἀνομίας. ¹⁹ οἱ λέγοντες, τὸ τάχος ἐγγισάτω ἃ ποιήσει, ἵνα ἴδωμεν. καὶ ἔλθαιτω ἡ βουλὴ τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ, ἵνα γνῶμεν. ²⁰ οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν, καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὸ γλυκὺ πικρὸν. ²¹ οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἐπιστήμονες. ²² οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν, οἱ πίνοντες τὸν οἶνον, καὶ οἱ δυνάσται οἱ κεραννύντες τὸ σίκερα, ²³ οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δώρων, καὶ τὸ δίκαιον τοῦ δικαίου αἵροντες. ²⁴ διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ ἄνθρακος πυρὸς, καὶ συγκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀναιμένης, ἡ ὅλξα αὐτῶν ὡς χροὺς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν, ὡς κοπιότος ἀναβήσεται. οὐ γὰρ ᾗ θέλησαν τὸν νόμον κυρίου σαβαώθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τοῦ ἁγίου Ἰσραὴλ παρώξυναν. ²⁵ καὶ ἐθυμώθη ὁργὴ κύριος σαβαώθ ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλε τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς. καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θνησιμαία αὐτῶν ὡς κόπρια ἐν μέσῳ ὁδοῦ. καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. ²⁶ τοιγαροῦν ἀρεὶ σύσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς μακρὰν, καὶ συριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. καὶ ἰδοὺ ταχὺ κούφος ἐρχονται. ²⁷ οὐ πει-

νάσουσιν, οὐδὲ κοπιασουσιν, οὐδὲ νύσταξουσιν, οὐδὲ κοιμηθήσονται, οὐδὲ λύσουσιν τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ θραγῶσιν οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν. ²⁸ ὣν τὰ βέλη ὀξέα ἐστί, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν ἐντεταμένα. οἱ πόδες τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα ἐλογίσθησαν. οἱ τροχοὶ τῶν ἁμαρτωίων αὐτῶν ὡς καταιγίς. ²⁹ ὀργίζουσιν ὡς λέοντες, καὶ παρέστηκαν ὡς σκύνοι λέοντος. καὶ ἐπλήγεται, καὶ βοήσει ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ὀυόμενος αὐτοῦ. ³⁰ καὶ βοήσει δι' αὐτοὺς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς φωνὴ θαλάσσης κυμαίνουσης. καὶ ἐμβλέπονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ σκότος σκληρὸν ἐν τῇ ἀπορίᾳ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὀξίας ὁ βασιλεὺς, εἶδον τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρεμένου. καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ. ² καὶ Σεραφίμ εἰσότηκισαν κύκλῳ αὐτοῦ, ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνί, καὶ ἕξ πτέρυγες τῷ ἐνί. καὶ ταῖς μὲν δυσὶ κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον. ταῖς δὲ δυσὶ κατεκάλυπτον τοὺς πόδας. καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέταντο. ³ καὶ ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἔλεγον, ἅγιος ἅγιος ἅγιος κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἐπήρθη τὸ ὑπερθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς ἧς ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη καπνοῦ. ⁵ καὶ εἶπον. ὦ τάλας ἐγώ, ὅτι κατανένυμαι, ὅτι ἄνθρωπος ὢν, καὶ ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχων, ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χεῖλη ἔχοντος ἐγὼ οἶκω, καὶ τὸν βασιλεῖα κυρίου σαβαώθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. ⁶ καὶ ἀπεστάλη πρὸς μέ ἐν τῶν Σεραφίμ, καὶ ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν ἄνθρακα, ὃν τῇ λαβιδὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ⁷ καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἥψατο τοῦτο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ. ⁸ καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς κυρίου λέγοντος, τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τούτον; καὶ εἶπα. ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι. ἀποστείλατέ με,

με. ⁹ καὶ εἶπε. πορεύθητι, καὶ εἶπον τῷ λαῷ τούτῳ. ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, ¹⁰ καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ¹⁰ ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὤσιν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ¹¹ καὶ εἶπα, ἕως πότε κύριε; καὶ εἶπεν. ἕως ἂν ἐρημωθῶσι πόλεις, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι, καὶ οἴκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους, καὶ ἡ γῆ καταλειφθήσεται ἔρημος. ¹² καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνεῖ ὁ θεὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πληθυνθήσονται οἱ ἐγκαταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς, ¹³ καὶ ἐτι ἐπ' αὐτῆς ἐστί τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομὴν ὡς τερέβινθος, καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀχαζ τοῦ Ἰωάθαμ τοῦ υἱοῦ Ὀζίου βασιλέως Ἰουδα, ἀνέβη Ῥασὶν βασιλεὺς Ἀράμ, καὶ Φακεὲ υἱὸς Ῥομελίου βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ πολέμῃσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν. ² καὶ ἀγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ, λέγων. συνεφώνησεν Ἀράμ πρὸς τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐν ὄνυμῳ ξύλον ὑπὸ πνεύματος σαλευθῇ. ³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἡσαΐαν. ἐξέλθε εἰς συνάντησιν Ἀχαζ σὺ, καὶ ὁ καταλειφθεὶς Ἰασοῦβ ὁ υἱὸς σου πρὸς τὴν κολυμβήθραν τῆς ἀνω ὁδοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως, ⁴ καὶ ἑρεῖς αὐτῷ. φυλαξαι τοῦ ἡσυχάσαι, καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχὴ σου ἀσθενεῖτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων. ὅταν γὰρ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ μου γένηται, πάλιν ἰάσωμαι. ⁵ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀράμ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥομελίου, ὅτι ἐβουλεύσαντο βουλὴν πονηράν. ⁶ ἀναβησόμεθα εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ συλλαλήσαντες αὐτοῖς, ἀποστρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, καὶ βασιλεύσομεν αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεήλ. ⁷ τάδε λέγει κύριος σαβαώθ. οὐ μὴ μείνῃ ἡ βουλὴ

αὕτη, οὐδὲ ἔσται, ⁸ ἀλλ' ἡ κεφαλὴ Ἀράμ, Δαμασκός, καὶ ἡ κεφαλὴ Δαμασκοῦ Ῥασίμ. ἀλλ' ἐτι ἐξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ἐκλείψει ἡ βασιλεία Ἐφραὶμ ἀπὸ λαοῦ, ⁹ καὶ ἡ κεφαλὴ Ἐφραὶμ Σομόρων, καὶ ἡ κεφαλὴ Σομόρων, υἱὸς τοῦ Ῥομελίου. καὶ ἔαν μὴ πιστεύσητε, οὐδὲ μὴ συνῆτε. ¹⁰ καὶ προσέθετο κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχαζ λέγων. ¹¹ αἰτῆσαι σεαυτῷ σημεῖον πατρὸς κυρίου θεοῦ σου εἰς βάθος, ἢ εἰς ὕψος. ¹² καὶ εἶπεν Ἀχαζ. οὐ μὴ αἰτήσω, οὐδὲ μὴ πειράσω κύριον. ¹³ καὶ εἶπεν. ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυὶδ. μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; ¹⁴ διὰ τοῦτο δώσει κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον. ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήψεται, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ. ¹⁵ βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πρινὴ γνῶναι αὐτὸν ἢ προελεσθαι πονηρὰ, ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. ¹⁶ διότι πρινὴ γνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἀπειθεῖ πονηρίᾳ, ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν. καὶ καταλειφθήσεται ἡ γῆ, ἣν σὺ φοβῇ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλείων. ¹⁷ ἀλλὰ ἐπάξει ὁ θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς σου ἡμέρας, αἱ οὐπω ἤκασιν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφείλεν Ἐφραὶμ ἀπὸ Ἰουδα τὸν βασιλεῖα τῶν Ἀσσυρίων. ¹⁸ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συριεῖ κύριος μυῖαις, ὃ κυριεύσει μέρος ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ τῇ μελίσσει, ἣ ἐστὶν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων. ¹⁹ καὶ ἐλεύσονται πάντες ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας, καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν, καὶ εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα. ²⁰ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυρῇσει κύριος ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμισθωμένῳ πέραν τοῦ ποταμοῦ βασιλέως Ἀσσυρίων τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν καὶ τὸν πῶγωνα ἀφείλει. ²¹ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν, καὶ δύο προβατά. ²² καὶ ἔσται ἀπὸ τοῦ πλείστον πιεῖν γάλα, βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς. ²³ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, πᾶς τόπος οὗ ἔαν ὥσι χίλια ἄμπελοι

πελοι χιλίων οίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται, καὶ εἰς ἀκανθὰν ²⁴ μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος ἐξελεύσονται ἐκεῖ. ὅτι χέρσος καὶ ἀκανθὰ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, ²⁵ καὶ πᾶν ὄρος ἡροτοιωμένον ἀροτοιωθήσεται. οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος. ἔσται γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκημα προβάτου, καὶ καταπάτημα βοός.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. λάβε σεαυτῷ τόμον καινὸν μέγαλον, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου, τοῦ ὀξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων. πάρ-εστι γάρ. ² καὶ μάρτυράς μοι ποιήσον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρίαν καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου. ³ καὶ προσ-ῆλθον πρὸς τὴν προφήτιν, καὶ ἐν γαστροῖς ἔλαβε, καὶ ἔτεκεν υἱόν. καὶ εἶπε κύριος μοι. κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμει-σον. ⁴ διότι προὶνὴ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, ληψεται δύ-ναμιν Δαμασκίου, καὶ τὰ σκύλα Σα-μαρείας ἐναντι βασιλέως Ἀσσυρίων. ⁵ καὶ προσέθετο κύριος λαλῆσαι μοι ἔτι. ⁶ διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σιλωὰμ τὸ πο-ρευόμενον ἡσυχῇ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν τὸν Ῥασὶν καὶ τὸν υἱὸν Ῥομελίου βα-σιλέα ἐφ' ὑμῶν, ⁷ διὰ τοῦτο ἰδοὺ κύ-ριος ἀνάγει ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ πο-ταμοῦ, τὸ ἰσχυρόν καὶ τὸ πολὺ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ τὴν δό-ξαν αὐτοῦ. καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν φάραγγα ὑμῶν, καὶ περιπατήσει ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑμῶν, ⁸ καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἀνθρωπον, ὃς δυνήσε-ται κεφαλὴν ἄραι, ἢ δυνατόν συντε-λέσασθαι τι. καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου. μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. ⁹ γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, ἐπακού-σατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἰσχυρότες ἡττᾶσθε. ἔαν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἡττηθήσεσθε. ¹⁰ καὶ ἦν ἂν βου-λεύσησθε βουλὴν, διασκεδάσει κύριος. καὶ λόγον ὃν ἔαν λαλήσητε, οὐ μὴ ἐμ-μείνῃ ἐν ὑμῖν, ὅτι μεθ' ὑμῶν ὁ θεός. ¹¹ οὕτω λέγει κύριος. τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθοῦσι τῇ πορείᾳ τῆς ὁδοῦ τοῦ

λαοῦ τούτου, λέγοντες. ¹² μήποτε εἴ-πωσι σκληρόν. πᾶν γὰρ ὃ ἔαν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος, σκληρόν ἐστι. τὸν δὲ φό-βον αὐτοῦ οὐ μὴ φοβηθῇτε οὐδὲ μὴ τυραχθῇτε. ¹³ κύριον αὐτὸν ἀγιάσατε, καὶ αὐτὸς ἔσται σου φόβος. ¹⁴ καὶ ἐπ' αὐτῷ πεποιθώς ἦς, ἔσται σοι εἰς ἀγία-σμα, καὶ οὐχ ὥς λίθου προσκόμματος συναντήσεσθε, οὐδὲ ὥς πέτρας πτώ-ματι. οἱ δὲ οἶκοι Ἰακώβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλιάσματι ἐγκαθήμενοι ἐν Ἱερου-σαλήμ. ¹⁵ διὰ τοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς πολλοί, καὶ πεσοῦνται καὶ συντριβήσονται, καὶ ἐγγιούσι, καὶ ἀλώ-σονται ἀνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ. ¹⁶ τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ σφραγισμένοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν. ¹⁷ καὶ ἐρεῖ, μετῴ τὸν θεὸν τὸν ἀποστρέψαντα τὸ πρὸς-ωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακώβ, καὶ πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. ¹⁸ ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. καὶ ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ παρὰ κυρίου σαβαώθ, ὃς κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει Σιών. ¹⁹ καὶ ἔαν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, ζητήσατε τοὺς ἐγγαστριμύθους, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς φωνοῦντας, τοὺς κερολογοῦντας, οἱ ἐκ τῆς κοιλίας φωνοῦσιν, οὐκ ἔθνος πρὸς θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσι. τί ἐκ-ζητοῦσι περὶ τῶν ζώτων τοὺς νε-κρούς; ²⁰ νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδω-κεν, ἵνα εἴπωσιν οὐχ ὥς τὸ ῥῆμα τοῦ-το, περὶ οὗ οὐκ ἔστι δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἤξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὰ λι-μὸς, καὶ ἔσται ὥς ἂν πεινάσῃτε, λυ-πηθήσεσθε καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρ-χοντα καὶ τὰ πάτρια, καὶ ἀναβλέ-ψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, ²² καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέψονται. καὶ ἰδοὺ ἀπορία στενὴ καὶ σκότος, θλίψις καὶ στενοχωρία καὶ σκότος, ὥστε μὴ βλέ-πειν, καὶ οὐκ ἀπορηθήσεται ὃ ἐν στε-νοχωρίᾳ ὧν ἕως καιροῦ.

Κ Ε Φ. Θ'.

Τοῦτο πρῶτον πῆ. ταχὺ ποίει χώρα Ζαβουλὸν ἡ γῆ Νεφθαλίμ, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τῇν παραλίαν, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. ² ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε φῶς μέγα. οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ σκιᾷ θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμᾶς.

³ το πλεῖστον τοῦ λαοῦ, ὁ κατήγαγε· ἐν εὐφροσύνῃ σου. καὶ εὐφρανθήσονται ἐνώπιόν σου, ὡς οἱ εὐφρανόμενοι ἐν ἀμύτῳ, καὶ ὃν τρόπον οἱ διαιρούμενοι σκύλα. ⁴ διότι ἀφήρηται ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτῶν κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἡ ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν. τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαιτούντων διεσκέδασεν, ὡς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιάμ. ⁵ ὅτι πᾶσαν στολὴν ἐπισυνηγμένην δόλω, καὶ ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουσιν. καὶ θλήσουσιν, εἰ ἐγένοντο πυρίκαυστοι. ⁶ ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μεγάλης βουλῆς ἄγγελος. ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ὑγίαν αὐτῶ. ⁷ μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον. ἐπὶ τὸν θρόνον Δαβὶδ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κατορθῶσαι αὐτήν, καὶ ἀντιλαβέσθαι ἐν κοίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ ζήλος κυρίου σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα. ⁸ θάνατον ἀπέστειλε κύριος ἐπὶ Ἰακώβ, καὶ ἤλθεν ἐπὶ Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ γινώσκονται πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἐφραὶμ, καὶ οἱ καθήμενοι ἐν Σαμαρείᾳ ἐφ' ὕβρι καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ, λέγοντες. ¹⁰ πλίνθοι πεπτῳκασιν, ἀλλὰ δεῦτε λαξέυσωμεν λίθους, καὶ κόψωμεν συκαμίνας καὶ κέδρους, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πύργον. ¹¹ καὶ ῥάξει ὁ θεὸς τοὺς ἐπανισταμένους ἐπὶ ὄρος Σιών ἐπὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς διασκεδάσει. ¹² Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ τοὺς Ἑλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, τοὺς κατεσθίοντας τὸν Ἰσραὴλ ὅλω τῷ στόματι. ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. ¹³ καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐπεστράφη, ἕως ἐπλήρη, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐζητησαν. ¹⁴ καὶ ἀφείλε κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, μέγαν καὶ μικρὸν, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, πρεσβύτην, καὶ τοὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας, αὕτη ἡ ἀρχή. ¹⁵ καὶ προφήτην διδάσκοντα ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρά. ¹⁶ καὶ ἔσονται οἱ μακαρίζοντες τὸν λαὸν τοῦτον πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν, ὅπως καταπίνωσιν αὐτούς.

¹⁷ διὰ τοῦτο ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ κύριος, καὶ τοὺς ὀρφανούς αὐτῶν καὶ τὰς χήρας αὐτῶν οὐκ ἐλεήσει. ὅτι πάντες ἄνομοι καὶ πονηροὶ, καὶ πᾶν στόμα λαλεῖ ἄδικα. ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. ¹⁸ καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ἄνομία, καὶ ὡς ἄρρωστις ξηρὰ βοωθήσεται ὑπὸ πυρός. καὶ καυθήσεται ἐν τοῖς δάσσει τοῦ δρυμοῦ, καὶ συγκαταφάγεται τὰ κύκλω τῶν βουνῶν πάντα. ¹⁹ διὰ θυμὸν ὀργῆς κυρίου συγκέκασται ἡ γῆ ὅλη. καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς κατακεκαυμένος ὑπὸ πυρός, ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσει. ²⁰ ἀλλὰ ἐκκλινεῖ εἰς τὰ δεξιὰ, ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ τῶν ἀριστερῶν, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. ²¹ φάγεται γὰρ Μανασσῆς τοῦ Ἐφραὶμ, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ Μανασσῆ, ὅτι ἅμα πολιορκήσουσι τὸν Ἰουδαν. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

Κ Ε Φ. Γ.

Οὐαὶ τοῖς γράφουσι πονηρίαν, γράφοντες γὰρ πονηρίαν γράφουσιν. ² ἐκκλίνοντες κοίσιν πτωχῶν, ἀρπάζοντες κοῖμα πεινῶν τοῦ λαοῦ μου, ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς διασπαρῆν, καὶ ὀρφανὸν εἰς προνομίην. ³ καὶ τί ποιήσουσι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκοπῆς; ἡ γὰρ θλίψις ὑμῖν πόρρωθεν ἦξει. καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ ποῦ καταλείψετε τὴν δοξαν ὑμῶν, ⁴ τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἀπαγωγὴν; ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ἡ ὀργή, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. ⁵ οὐαὶ Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ὀργή ἐστίν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. ⁶ τὴν ὀργὴν μου εἰς ἔθνος ἄνομον ἀποστελῶ, καὶ τῷ ἐμῷ λαῷ συντάξω ποιῆσαι σκύλα καὶ προνομίην, καὶ καταπατεῖν τὰς πόλεις, καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κοινότονον. ⁷ αὐτὸς δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυμήθη, καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὕτως λελόγισται, ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νους αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔθνη ἐξολοθρεῦσαι οὐκ ὀλίγα. ⁸ καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ, σὺ μόνος εἶ ἄρχων, ⁹ καὶ

ἐρεῖ, οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπά-
νω Βαβυλώνης καὶ Χαλάνης, οὐ δὲ
πύργος ὠκοδομήθη, καὶ ἔλαβον Ἀρα-
βίαν καὶ Λαμασκὸν καὶ Σαμάρειαν.
¹⁰ ὃν τρόπον ταύτας ἔλαβον, καὶ πά-
σας τὰς ἀρχὰς λήψομαι. ὀλολύξατε
τὰ γλυπτὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Σα-
μαρείᾳ, καὶ τοῖς χειροποιήτοις αὐτῆς,
οὕτω ποιήσω καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
τοῖς εἰδώλοις αὐτῆς. ¹² καὶ ἔσται ὅταν
συντελέσῃ κύριος πάντα ποιῶν ἐν τῷ
ὄρει Σιών καὶ Ἱερουσαλὴμ, ἐπισκέ-
ψομαι ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν μέγαν ἐπὶ τὸν
ἀρχόντα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐπὶ τὸ
ὑψος τῆς δόξης τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
¹³ εἶπε γάρ. ἐν τῇ ἰσχύϊ ποιήσω, καὶ
ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως ἀφελῶ ὅρια
ἐθνῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν προνο-
μήσω. ¹⁴ καὶ σείσω πόλεις κατοικου-
μένας, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην κατα-
λήψομαι τῇ χειρὶ ὡς νοσσίαν, καὶ ὡς
καταλελειμμένα ὡς ἀρῶ. καὶ οὐκ ἔστιν
ὃς διαφεύξεται με, ἢ ἀντίπῃ μοι.
¹⁵ μὴ δοξασθήσεται ἀξίνη ἄνευ τοῦ
κόπτοντος ἐν αὐτῇ; ἢ ὑψωθήσεται
πριῶν ἄνευ τοῦ ἔλκοντος αὐτόν; ὡς
ἂν τις ἄρῃ ῥάβδον ἢ ξύλον. καὶ οὐχ
οὕτως, ¹⁶ ἀλλὰ ἀποστελεῖ κύριος σα-
βαῶθ εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ
εἰς τὴν σὴν δόξαν πῦρ καιόμενον καυ-
θήσεται. ¹⁷ καὶ ἔσται τὸ φῶς τοῦ Ἰσ-
ραὴλ εἰς πῦρ, καὶ ἀγιάσει αὐτόν ἐν
πυρὶ καιομένῳ, καὶ φάγεται ὥστε χόρ-
τον τὴν ὕλην. ¹⁸ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη, καὶ οἱ βου-
νοὶ, καὶ οἱ δρυμοὶ, καὶ καταφάγεται
ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκῶν. καὶ ἔσται ὁ
φείγων, ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ φλογὸς
καιομένης. ¹⁹ καὶ οἱ καταλειφθέντες
ἀπ' αὐτῶν ἀριθμὸς ἔσονται, καὶ παι-
δίον γράψῃ αὐτούς. ²⁰ καὶ ἔσται ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, οὐκ εἴτι προστεθήσε-
ται τὸ καταλειφθὲν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ
σωθέντες τοῦ Ἰακώβ οὐκ εἴτι μὴ πεποι-
θότες ὥσιν ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας αὐ-
τούς, ἀλλὰ ἔσονται πεποιθότες ἐπὶ
τὸν θεὸν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ τῇ
ἀληθείᾳ. ²¹ καὶ ἔσται τὸ καταλειφθὲν
τοῦ Ἰακώβ ἐπὶ θεὸν ἰσχύοντα. ²² καὶ
ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ αἰ-

μος τῆς θαλάσσης, τὸ καταλείμμα αὐ-
τῶν σωθήσεται. λόγον συντελῶν καὶ
συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ²³ ὅτι λό-
γον συντετμημένον κύριος ποιήσει ἐν
τῇ οἰκουμένῃ ὅλη. ²⁴ διὰ τοῦτο τάδε
λέγει κύριος σαβαῶθ. μὴ φοβοῦ ὁ λαὸς
μου οἱ κατοικοῦντες ἐν Σιών ἀπὸ Ἀσ-
συρίων, ὅτι ἐν ῥάβδῳ πατάξει σε.
πληγὴν γὰρ ἐπάγω ἐπὶ σέ, τοῦ ἰδεῖν
ὁδὸν Αἰγύπτου. ²⁵ ἔτι γὰρ μικρὸν, καὶ
παύσεται ἡ ὀργή, ὁ δὲ θυμὸς μου ἐπὶ
τὴν βουλήν αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἐγχεῖ ὁ
θεὸς ἐπ' αὐτούς, κατὰ τὴν πληγὴν
Μαδιάμ ἐν τόπῳ θλίψεως. καὶ ὁ θυ-
μὸς αὐτοῦ τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν,
εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κατ' Αἴγυπτον. ²⁷ καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀφαιρεθή-
σεται ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου
σου, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ
καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν
ὤμων ὑμῶν. ²⁸ ἦξει γὰρ εἰς τὴν πόλιν
Ἀγγαί, ²⁹ καὶ παρελεύσεται εἰς Μαγ-
γεδῶν, καὶ ἐν Μαχμάς θήσει τὰ σκεύη
αὐτοῦ. καὶ παρελεύσεται φάραγγα,
καὶ ἦξει εἰς Ἀγγαί, φόβος ληψεται
Ραμὰ, πόλιν Σαουλ φεύξεται. ³⁰ ἡ
θυγάτηρ Γαλλεὶμ, ἐπακούσεται Λαί-
σᾶ, ἐπακούσεται ἐν Ἀναθῶθ. ³¹ καὶ
ἐξεσθὴ Μαδεβηνά, καὶ οἱ κατοικοῦν-
τες Γιββεῖρ. ³² παρακαλεῖτε σήμερον
ἐν ὁδῷ τοῦ μεῖναι τῇ χειρὶ. παρακα-
λεῖτε τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σιών, καὶ
οἱ βουνοὶ οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³³ ἰδού,
ὁ δεσπότης κύριος σαβαῶθ συντα-
ράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ
οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕψει συντροιβήσονται,
καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται, ³⁴ καὶ
πεσοῦνται ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ, ὁ δὲ Αἰ-
βανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης
Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀνα-
βήσεται, καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτόν
πνεῦμα τοῦ θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ
συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος,
πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας. ³ ἐμ-
πλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου θεοῦ. οὐ
κατὰ τὴν δόξαν κοίτη, οὐδὲ κατὰ τὴν
καλιὰν ἐλέγξει, ⁴ ἀλλὰ κρινεῖ ταπεινῶ
κρίσιν, καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς
γῆς, καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ
στόμα-

στόματος αὐτοῦ, καὶ ἐν πνεύματι διὰ
χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ. ⁵ καὶ ἔσται δι-
καιοσύνη ἐξωσμένος τὴν ὄσφυν αὐτοῦ,
καὶ ἀληθεία εἰλημένος τὰς πλευράς.
⁶ καὶ συμβοσηθήσεται λύκος μετὰ ἄρ-
νός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται
ἐρίφῳ, καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ
λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παι-
δίον μικρὸν ἔξει αὐτούς. ⁷ καὶ βοῦς
καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ
ἅμα τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται. καὶ
λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ⁸ καὶ
παιδίον νήπιον ἐπὶ τρωγλῶν ἀσπίδων,
καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν
χεῖρα ἐπιβαλεῖ. ⁹ καὶ οὐ μὴ κακοποιή-
σουσιν, οὐδὲ μὴ δύνονται ἀπολέσαι
οὐδένα ἐπὶ τὸ ὅρος τὸ ἅγιόν μου. ὅτι
ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γινῶναι τὸν
κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψει
θαλάσσας. ¹⁰ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνι-
στάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη
ἐλπιούσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπανσις αὐ-
τοῦ, τιμῇ. ¹¹ καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
προσθήσει ὁ κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖ-
ρα αὐτοῦ, τοῦ ζηλωσαι τὸ καταλει-
φθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἂν κα-
ταλειφθῇ ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ
ἀπὸ Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ Βαβυλωνίας,
καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας, καὶ ἀπὸ Ἑλαμι-
τῶν, καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ ἐξ
Ἀραβίας. ¹² καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ
ἔθνη, καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους
Ἰσραὴλ, καὶ τοὺς διεσπαρμένους Ἰου-
δα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερυγῶν
τῆς γῆς. ¹³ καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος
Ἐφραὶμ, καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπο-
λούνται. Ἐφραὶμ οὐ ζηλώσει Ἰούδα,
καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφραὶμ. ¹⁴ καὶ
πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἄλλοφύ-
λων. θάλασσαν ἅμα προνομήσουσι,
καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, καὶ
Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπὶ Μωάβ πρῶτον
τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν. οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμ-
μὼν πρῶτοι ὑπακούουσιν. ¹⁵ καὶ
ἐρημώσει κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύ-
πτου, καὶ ἐπιβαλεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ
ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίῳ. καὶ
πατάξει ἐπὶ φάραγγας, ὥστε διαπο-
ρευεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασι. ¹⁶ καὶ
ἔσται δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου

λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ ἔσται τῷ Ἰσ-
ραὴλ, ὡς ἡ ἡμέρα, ὅτε ἐξηλθεν ἐκ γῆς
Αἰγύπτου.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. εὐλογῶ
σε κύριε, διότι ὠργίσθης μοι, καὶ ἀπέ-
στρεψας τὸν θυμὸν σου, καὶ ἠλέησάς
με. ² ἰδοὺ ὁ θεὸς μου σωτήρ μου, πε-
ποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ φο-
βηθήσομαι. διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ
αἰνέσις μου κυρίου, καὶ ἐγένετό μοι εἰς
σωτηρίαν. ³ καὶ ἀντλήσατε ὕδωρ μετ'
εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτη-
ρίου. ⁴ καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
ὑμνεῖτε κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ἀναγγεῖlate ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα
αὐτοῦ. μνησθεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ
ὄνομα αὐτοῦ. ⁵ ὑμνήσατε τὸ ὄνομα
κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν. ἀναγ-
γεῖlate ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ⁶ ἀγαλ-
λιᾶσθε, καὶ εὐφραίνεσθε οἱ κατοι-
κοῦντες Σιών, ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ
Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς
κατὰ Βαβυλῶνος, ² ἐπ' ὅρους πεδινοῦ
ἄρατε σημεῖον, ὑψώσατε τὴν φωνὴν
αὐτοῖς, παρακαλεῖτε τῇ χειρὶ, ἀνοί-
ξατε οἱ ἄρχοντες. ³ ἐγὼ συντάσσω, καὶ
ἐγὼ ἄγω αὐτούς. γίγαντες ἐρχονται
πληρῶσαι τὸν θυμὸν μου χαίροντες
ἅμα καὶ ὑβρίζοντες. ⁴ φωνὴ ἔθνῶν
πολλῶν ἐπὶ τῶν ὁρέων, ὁμοία ἔθνῶν
πολλῶν, φωνὴ βασιλέων καὶ ἔθνῶν
συνηγμένων. κύριος σαβαὼθ ἐντέταλ-
ται ἔθνη ὀπλομάχῳ, ⁵ ἐρχεσθαι ἐκ
γῆς πόρρωθεν ἀπ' ἄκρου θεμελίου τοῦ
οὐρανοῦ, κύριος καὶ οἱ ὀπλομάχοι αὐ-
τοῦ, καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην. ⁶ ὀλολύζετε, ἐγγὺς γὰρ ἡμέρα
κυρίου, καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ θεοῦ
ἦξει. ⁷ διὰ τοῦτο πᾶσα χεῖρ ἐκλυθή-
σεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δει-
λιάσει. ⁸ ταραχθήσονται οἱ πρόσβεις,
καὶ ὠδῖνες αὐτοὺς ἔξουσιν, ὡς γυναι-
κὸς τικτούσης, καὶ συμφοράσουσιν ἑτε-
ρος πρὸς τὸν ἕτερον, καὶ ἐκστήσονται,
καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὡς γλῶξ με-
ταβαλοῦσιν. ⁹ ἰδοὺ γὰρ ἡμέρα κυρίου
ἐρχεται ἀνιάτος θυμοῦ καὶ ὀργῆς, θεί-
ναι τὴν οἰκουμένην ἐρημὸν, καὶ τοὺς
ἀμαρ-

ἁμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς. ¹⁰ οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Ὠρίων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ, τὸ φῶς οὐ δώσουσι. καὶ σκοτισθήσεται τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς. ¹¹ καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ ὅλη κακὰ, καὶ τοῖς ἀσεβέσι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἀπολῶ ὕβριν ἀνόμων, καὶ ὕβριν ὑπερηφάνων ταπεινώσω. ¹² καὶ ἔσονται οἱ καταιλελειμμένοι ἐντιμοὶ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον. καὶ ἄνθρωπος μᾶλλον ἐντιμος ἔσται ἢ ὁ λίθος ὁ ἐν Σουφίρ. ¹³ ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, καὶ ἡ γῆ σεισθήσεται ἐκ τῶν θεμελίων αὐτῆς, διὰ θυμὸν ὀργῆς κυρίου σαβαῶθ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ ἔσονται οἱ καταλειμμένοι ὡς δορκάδιον φεύγον, καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστραφῆναι, καὶ ἄνθρωπος εἰς τὴν χώραν ἑαυτοῦ διώξεται. ¹⁵ ὃς γὰρ ἂν ἀλῶ ἡττηθήσεται, καὶ οἵτινες συνηγμένοι εἰσὶ, πεσοῦνται μαχαίρᾳ. ¹⁶ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ῥάξουσιν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν προνομεύσουσι, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἔξουσιν. ¹⁷ ἰδοὺ ἐπεγείρω ὑμῖν τοὺς Μήδους, οἱ ἀργύριοι οὐ λογίζονται, οὐδὲ χρυσίον χρεῖαν ἔχουσι. ¹⁸ τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσι, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις σου φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἔσται Βαβυλὼν ἣ καλεῖται ἐνδοξὸς ἀπὸ βασιλείως Χαλδαίων, ὃν τρόπον κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρά, ²⁰ οὐ κατοικηθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσελθῶσιν εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἀραβες, οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ ἀναπαύσονται ἐν αὐτῇ. ²³ καὶ ἀναπαύονται ἐκεῖ θηρία, καὶ ἐμπλησθήσονται αἱ οἰκίαι ἥχου. καὶ ἀναπαύονται ἐκεῖ σειρήνες, καὶ δαιμόνια ἐκεῖ ὀρχήσονται, ²⁴ καὶ ὄνοκένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσι, καὶ νοσσοποιήσουσιν ἐχῖνοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Ταχὺ ἔρχεται καὶ οὐ χρονεῖ, ¹ καὶ

ἐλεήσει κύριος τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεται ἐτι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀναπαύονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γαίωρας προστεθήσεται πρὸς αὐτοὺς, καὶ προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ἰακώβ, ² καὶ λήγονται αὐτοὺς ἔθνη, καὶ εἰς-άξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσουσι, καὶ πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς εἰς δούλους καὶ δούλας. καὶ ἔσονται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς, καὶ κυριευθήσονται οἱ κυριεύσαντες αὐτῶν. ³ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναπαύσει σε κύριος ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ θυμοῦ σου τῆς δουλείας σου τῆς σκληρᾶς, ἧς ἐδούλευσας αὐτοῖς. ⁴ καὶ λήψῃ τὸν θρόνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλεῖα Βαβυλῶνος. πῶς ἀναπέπανται ὁ ἀπαίων, καὶ ἀναπέπανται ὁ ἐπισποῦδαστής; ⁵ συνέτριψε κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἁμαρτωλῶν, τὸν ζυγὸν τῶν ἀρχόντων. ⁶ πατάξας ἔθνος θυμῷ, πληγῇ ἀνιάτω, παίων ἔθνος πληγῇ θυμοῦ, ἣ οὐκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθώς. ⁷ πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, ⁸ καὶ τὰ ξύλα τοῦ Λιβάνου εὐφράνθησαν ἐπὶ σοὶ, καὶ ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου, ἃς οὐ σὺ κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβη ὁ κόπτων ἡμᾶς. ⁹ ὁ ἄδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναγήςας σοι. συνηγέρθησαν σοὶ πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς, οἱ ἐγειραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας βασιλεῖς ἐθνῶν. ¹⁰ πάντες ἀποκρίθήσονται, καὶ ἐροῦσί σοι. καὶ σὺ ἐάλως, ὥς περ καὶ ἡμεῖς. ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθη. ¹¹ κατέβη εἰς ἄδου ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη σου. ὑποκάτω σου στρώσουσι σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμα σου σκώληξ. ¹² πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἐωςφόρος ὁ πρῶτ' ἀνατέλλων; συνετρίβῃ εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. ¹³ σὺ δὲ εἴπας ἐν τῇ διαοίᾳ σου, εἰς τὸν οὐρανὸν ¹⁴ ἀναβήσομαι, ἐπάνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθίσω ἐν ὄρει ὑψηλῷ, ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς Βορρᾶν, ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίστῳ. ¹⁵ γῶν δὲ εἰς ἄδην καταβήσῃ, καὶ εἰς τὰ θεμέλια τῆς

τῆς γῆς. ¹⁶ οἱ ἰδόντες σε θαυμάσονται ἐπὶ σοί, καὶ ἐροῦσιν. οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ παροξύνων τὴν γῆν, ὁ σείων βασιλεῖς, ¹⁷ ὁ θείς τὴν οἰκουμένην ὅλην ἔρημον, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ καθεῖλε, τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ οὐκ ἔλυσε. ¹⁸ πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοιμήθησαν ἐν τιμῇ, ἄνθρωπος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ¹⁹ σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκκεκνημένων μαχαίραις, καταβαίνοντων εἰς ἄδου. ὃν τρόπον ἱμάτιον ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρὸν, ²⁰ οὕτως οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρὸς. διότι τὴν γῆν μου ἀπώλεσας, καὶ τὸν λαόν μου ἀπέκτεινας. οὐ μὴ μείνης εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν. ²¹ ἐτοίμασον τὰ τέκνα σου σφαγῆναι ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀναστῶσι καὶ κληρονομήσωσι τὴν γῆν, καὶ ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πολέμων. ²² καὶ ἐπαναστήσομαι αὐτοῖς, λέγει κύριος σαβαὓθ, καὶ ἀπολῶ αὐτῶν ὄνομα, καὶ κατάλειμμα, καὶ σπέρμα. τότε λέγει κύριος. ²³ καὶ θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον, ὥστε κατοικεῖν ἐχίνους, καὶ ἔσται εἰς οὐδέν. καὶ θήσω αὐτὴν πληοῦ βάραθρον εἰς ἀπώλειαν. ²⁴ τότε λέγει κύριος σαβαὓθ. ὃν τρόπον εἶρηκα, οὕτως ἔσται, καὶ ὃν τρόπον βεβούλευμαι, οὕτως μενεῖ, ²⁵ τοῦ ἀπολέσαι τοὺς Ἀσσυρίους ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς, καὶ ἐπὶ τῶν ὄρεων μου. καὶ ἔσονται εἰς καταπάτημα, καὶ ἀφαιρεθῇσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς αὐτῶν, καὶ τὸ κῦδος αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὤμων ἀφαιρεθῇσεται. ²⁶ αὕτη ἡ βουλή ἦν βεβούλευται κύριος ἐπὶ τὴν ὅλην οἰκουμένην, καὶ αὕτη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ²⁷ ἃ γὰρ ὁ θεὸς ὁ ἅγιος βεβούλευται, τίς διασκεδάσει; καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν ὑψηλὴν, τίς ἀποστρέψει; ²⁸ τοῦ ἔτους οὐ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχαῖ, ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τοῦτο. ²⁹ μὴ εὐφρανθεῖητε οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, συνετριβή γὰρ ὁ ζυγὸς τοῦ παίοντος ὑμᾶς. ἐκ γὰρ σπέρματος ὀφείως ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὅφεις πετάμενοι, ³⁰ καὶ βοσκοθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτοῦ. πτω-

χοὶ δὲ ἄνθρωποι ἐπὶ εἰρήνης ἀναπαύσονται. ἀνελεί δὲ ἐν λιμῷ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὸ κατάλειμμα σου ἀνελεί. ³¹ ὀλολύξατε πύλαι πόλεων, κεκραγέτωσαν πόλεις τεταραγμέναι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι ἀπὸ Βορρᾶ καπνὸς ἔρχεται, καὶ οὐκ ἔστι τοῦ εἶναι. ³² καὶ τί ἀποκριθήσονται βασιλεῖς ἐθνῶν; ὅτι κύριος ἐθεμελίωσε Σιών, καὶ δι' αὐτοῦ σωθήσονται οἱ ταπεινοὶ τοῦ λαοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ τῆς Μωαβίτιδος.

Νυκτὸς ἀπολείται ἡ Μωαβίτις, νυκτὸς γὰρ ἀπολείται τὸ τεῖχος τῆς Μωαβίτιδος. ² λυπεῖσθε ἐφ' ἑαυτοὺς, ἀπολείται γὰρ καὶ Διηβὼν, οὗ ὁ βωμὸς ὑμῶν. ἐκεῖ ἀναβρῆσθε κλαίειν, ἐπὶ Ναβαῦ τῆς Μωαβίτιδος. ὀλολύξατε ἐπὶ πάσης κεφαλῇς φαλάκρωμα, πάντες βραχίονες κατατετμημένοι, ³ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώσασθε σάκκους, καὶ κόπτεσθε ἐπὶ τῶν δωματίων αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ ἐν ταῖς ὁμαις αὐτῆς, πάντες ὀλολύξετε μετὰ κλαυθμοῦ. ⁴ ὅτι κέκραγεν Ἑσεβὼν καὶ Ἐλεαλή, ἕως Ἰασά ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν. διὰ τοῦτο ἡ ὁσφὺς τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ, ἡ ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται. ⁵ ἡ καρδιά τῆς Μωαβίτιδος βοᾷ ἐν αὐτῇ ἕως Σηγώρ. δάμαλις γὰρ ἔστι τριετής, ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως Λουεῖθ, πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται τῇ ὁδῷ Ἀρωνεῖμ. βοᾷ σύντριμμα καὶ σεισμός, ⁶ τὸ ὕδωρ τῆς Νειμωρεῖμ ἔρημον ἔσται, καὶ ὁ χόρτος αὐτῆς ἐκλείψει. χόρτος γὰρ γλωρὸς οὐκ ἔσται. ⁷ μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἐπὶ τὴν φάραγγα Ἀραβας, καὶ λήψονται αὐτήν. ⁸ συνῆψε γὰρ ἡ βοή τὸ ὄριον τῆς Μωαβίτιδος τῆς Ἀγαλεῖμ, καὶ ὀλολυγμὸς αὐτῆς ἕως τοῦ φρεάτος τοῦ Αἰλεῖμ. ⁹ τὸ δὲ ὕδωρ τὸ Δειμὼν πλησθήσεται αἵματος, ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Δειμὼν Ἀραβας, καὶ ἀρῶ τὸ σπέρμα Μωάβ, καὶ Αριήλ καὶ τὸ κατάλοιπον Ἀδαμα.

Κ Ε Φ. Ις'.

Ἀποστελῶ ὡς ἑρπῆτα ἐπὶ τὴν γῆν. μὴ πέτρα ἔρημὸς ἔστι τὸ ὄρος θυγα-

τρός

τὸς Σιών; ² ἔση γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπτέμενου ροσὸς ἀφρημένος ἔση θυγάτηρ Μωάβ, ἔπειτα δὲ Ἀρμών πλείονα ³ βουλεύου, ποίει τε σκέπη πένθους. αὕτη διαπαντὸς ἐν μεσημβριῇ σκοτία φεύγουσιν, ἐξέστησαν. μὴ ἀχθῆς, ⁴ παροικήσουσί σοι οἱ φυγάδες Μωάβ. ἔσονται σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου διώκοντος, ὅτι ἤρθη ἡ συμμαχία σου, καὶ ὁ ἄρχων ἀπόλετο ὁ καταπατῶν ἀπὸ τῆς γῆς. ⁵ καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος, καὶ καθιεῖται ἐπ' αὐτοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκιρῇ Δαυὶδ, κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρίμα καὶ σπεύδων δικαιοσύνην. ⁶ ἠκούσαμεν τὴν ὕβριν Μωάβ, ὕβριστης σφόδρα τὴν ὑπερηφανίαν ἐξῆρα. οὐχ οὕτως ἡ μαντεία σου, οὐχ οὕτως. ⁷ ὅλολύξε Μωάβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβίτιδι πάντες ὀλολύξουσιν. τοῖς κατοικοῦσι δὲ Σέθ μελετήσεις, καὶ οὐκ ἐντραπήσῃ ⁸ τὰ πεδία Ἑσεβῶν. πενθήσει ἄμπελος Σεβαμά. καταπίνοντες τὰ ἔθνη, καταπατήσατε τὰς ἀμπέλους αὐτῆς, ἕως Ἰαζήρ. οὐ μὴ συνάψητε, πλανηθήτε τὴν ἐρημον, οἱ ἀπεσταλμένοι ἐγκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ πρὸς τὴν θάλασσαν. ⁹ διὰ τοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν Ἰαζήρ ἄμπελον Σεβαμά. τὰ δένδρα σου κατέβαλεν Ἑσεβῶν καὶ Ἠλεαλή, ὅτι ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ τρυγητῷ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσούναι. ¹⁰ καὶ ἄρθησεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίαμα ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσί σου οὐ μὴ εὐφρανθήσονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήγια, πέπνυται γὰρ. ¹¹ διὰ τοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωάβ ὡς κιθάρα ἤχησιν, καὶ τὰ ἐντός μου ὡς τεῖχος ἐνεκαίνισας, ¹² καὶ ἔσται εἰς τὸ ἐντραπήναί σε, ὅτι ἐκοπίασε Μωάβ ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, καὶ εἰξελεύσεται εἰς τὰ χειροποίητα αὐτῆς, ὥστε προσεύξασθαι, καὶ οὐ μὴ θιγῇται ἐξελεῖσθαι αὐτόν. ¹³ τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μωάβ, ὅποτε ἐλάλησε. ¹⁴ καὶ νῦν λέγω, ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ δόξα Μωάβ παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλιγοστός, καὶ οὐκ ἐντιμός.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

² Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ Δαμασκοῦ. Ἰδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσται εἰς πτώσιν ² καταλειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ ἀνάπανσιν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων. ³ καὶ οὐκέτι ἔσται ὀχυρὰ τοῦ καταφυγεῖν Ἐφραΐμ. καὶ οὐκέτι βασιλεία ἐν Δαμασκῷ, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων. οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, τῆς δόξης αὐτῶν. τάδε λέγει κύριος σαβαώθ. ⁴ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλειψις δόξης Ἰακώβ, καὶ τὰ πύονα τῆς δόξης αὐτοῦ σιωθήσεται. ⁵ καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἔάν τις συναγάγῃ ἀμυγδὸν ἐστηκότα καὶ σπέρμα σταχνῶν ἀμύση, καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἔάν τις συναγάγῃ στάχυν ἐν φαραγγί στερεῇ, ⁶ καὶ καταλειφθῇ ἐν αὐτῇ καλὰμ, ἥ ὡς ὥρες ἐλαίας δυοῖ ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετώρου, ἡ τέσσαρες ἢ πέντε ἐπὶ τῶν κλάδων αὐτῶν καταλειφθῇ. τάδε λέγει κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. ⁷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθὼς ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιῆσαντι αὐτόν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐμβλέψονται, ⁸ καὶ οὐ μὴ πεποιδότες ὦσιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἃ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ὀφνύονται τὰ δένδρα, οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν. ⁹ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκατελειμμέναι, ὃν τρόπον κατέλιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. καὶ ἔσονται ἐρημοί, ¹⁰ διότι κατέλιπες τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης. διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύτευμα ἄπιστον, καὶ σπέρμα ἄπιστον. ¹¹ τῇ ἡμέρᾳ ἡ ἄν φυτεύσης, πλανηθήσῃ. τὸ δὲ πρῶν ἔάν σπείρης, ἀνθήσῃ εἰς ἀμυγδὸν ἢ ἄν ἡμέρᾳ κληρώσῃ, καὶ ὡς πατὴρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς σου. ¹² οὐαὶ πληθος ἐθνῶν πολλῶν. ὡς θάλασσα κυμαίνουσα, οὕτω ταραχθήσεσθε. καὶ ἡ πόλις ἐθνῶν πολλῶν ὡς ὕδωρ ἤχησιν. ¹³ ὡς ὕδωρ πολὺ ἐθνη πολλὰ, ὡς ὕδατος πολλοῦ βία φερομένου. καὶ ἀποσκορακίᾱ αὐτὸν, καὶ πόρρω αὐτὸν

τόν διώζεται, ὡς χροῦν ἀχύρου λιμνῶντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς κομποτόν τροχοῦ καταιγὶς φέρουσα, ¹⁴ πρὸς ἐσπέραν καὶ ἔσται πένθος, πρὶν ἢ προῶ, καὶ οὐκ ἔσται. αὕτη ἡ μερίς τῶν προνομευσάντων ὑμᾶς, καὶ κληρονομία τοῖς ὑμᾶς κληρονομήσαν.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες, ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας. ² ὁ ἀποστέλλων ἐν θαλάσῃ ὄμηρα, καὶ ἐπιστολὰς βιβλίας ἐπάνω τοῦ ὕδατος. πορεύονται γὰρ ἄγγελοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον, καὶ ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν. τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ καταπεπατημένον. νῦν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς ³ πάντες ὡς χώρα κατοικουμένη κατοικηθήσεται. ἡ χώρα αὐτῶν ὥσπερ σημεῖον ἀπὸ ὄρους ἀρθῇ, ὡς σάλπιγξ φωνὴ ἀκουστόν ἔσται. ⁴ διότι οὕτως εἶπε κύριός μοι. ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, ὡς φῶς καύματος μεσημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας ἀμητοῦ ἔσται ⁵ πρὸ τοῦ θερισμοῦ ὅταν συντελεσθῇ ἄνθος, καὶ ὄμφαξ ἐξανθήσῃ ἄνθος ὄμφακίζουσα. καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρυῖα τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις, καὶ τὰς κληματίδας ἀφελεῖ, καὶ ἀποκόψει, ⁶ καὶ καταλείψει ἅμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτοὺς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτὸν ἦξει. ⁷ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνεκχήσεται δῶρα κυρίῳ σαβαὼθ ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου καὶ τετιμμένου, καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὃ ἔστιν ἐν μέρει ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ ὄνομα κυρίου σαβαὼθ, ὄρος Σιών.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

¹ Ὁρασις Αἰγύπτου.
Ἰδοὺ κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης, καὶ ἦξει εἰς Αἴγυπτον, καὶ σινοθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἡ καρδιά αὐτῶν ἡττηθήσεται ἐν αὐτοῖς. ² καὶ ἐπεγεροῦνται Αἰγύπτιοι ἐπ'

Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, πόλις ἐπὶ πόλιν, καὶ νόμος ἐπὶ νόμον. ³ καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐτοῖς, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, καὶ ἐπερωτήσουσι τοὺς θεοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνούντας, καὶ τοὺς ἐγγαστρομυθούς. ⁴ καὶ παραδώσω τὴν Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀνθρώπων κυρίων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐτῶν. τάδε λέγει κύριος σαβαὼθ. ⁵ καὶ πίνονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ τὸ παρὰ θάλασσαν, ὃ δὲ ποταμὸς ἐκλείπει, καὶ ξηρανθήσεται. ⁶ καὶ ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοί, καὶ αἱ διώρυχες τοῦ ποταμοῦ. καὶ ξηρανθήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος, καὶ ἐν παντὶ ἔλει καλάμου καὶ παπύρου, ⁷ καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλω τοῦ ποταμοῦ, καὶ πᾶν τὸ σπερόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμόφθορον. ⁸ καὶ στενάζουσιν οἱ ἄλκις, καὶ στενάξουσιν πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγήνας, καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενήθουσιν. ⁹ καὶ αἰσχύνῃ λήψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστόν, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν βύσσον. ¹⁰ καὶ ἔσονται οἱ ἐργαζόμενοι αὐτὰ ἐν ὁδῷ, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζύθον λυπηθήσονται, καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσι. ¹¹ καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες Τάμεως, οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ αὐτῶν μωρανθήσεται. πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ υἱοὶ συνετῶν, ἡμεῖς υἱοὶ βασιλέων τῶν ἐξ ἀρχῆς; ¹² ποῦ εἰσι νῦν οἱ σοφοὶ σου, καὶ ἀναγγειλάτωσάν σοι; καὶ ἐπάτωσαν, τί βεβούλευται κύριος σαβαὼθ ἐπ' Αἴγυπτον; ¹³ ἐξέλιπον οἱ ἄρχοντες Τάμεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς. ¹⁴ κύριος γὰρ ἐκέραςεν αὐτοῖς πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων, καὶ ὁ ἐμῶν ἅμα. ¹⁵ καὶ οὐκ ἔσται τοῖς Αἰγυπτίοις ἔργον ὃ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐραν,

οὐραν, καὶ ἀρχὴν καὶ τέλος. ¹⁶ τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι ὡς γυναικες ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς κυρίου σαβαώθ, ἣν αὐτοὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ ἔσται ἡ χώρα τῶν Ἰουδαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβητρον. πᾶς ὃς ἐὰν ὀνομάσῃ αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται διὰ τὴν βουλὴν, ἣν βεβούλευται κύριος σαβαώθ ἐπ' αὐτήν. ¹⁸ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν τῇ Αἰγύπτῳ λαλοῦσαι τῇ γλώσσῃ τῇ Χαναανίτιδι, καὶ ὁμνῦντες τῷ ὀνόματι κυρίου σαβαώθ. πόλις ἅσδεξ κληθήσεται ἢ μία πόλις. ¹⁹ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων, καὶ στήλῃ πρὸς τὸ ὄριον αὐτῆς τῷ κυρίῳ. ²⁰ καὶ ἔσται εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου. ὅτι κεκραῖξονται πρὸς κύριον διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς ἄνθρωπον ὃς σώσει αὐτοὺς, κρίνων σώσει αὐτούς. ²¹ καὶ γνωστός ἔσται κύριος τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσι θυσίας, καὶ εὐξονται εὐχὰς τῷ κυρίῳ, καὶ ἀποδώσουσι. ²² καὶ πατάξει κύριος τοὺς Αἰγυπτίους πληγῇ, καὶ ἰάσεται αὐτοὺς ἵασι, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς κύριον, καὶ εἰσακούσεται αὐτῶν, καὶ ἰάσεται αὐτοὺς ἵασι. ²³ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται ἡ ὁδὸς ἀπὸ Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσυριοὶ εἰς Αἴγυπτον. καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύουσιν Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. ²⁴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ, ²⁵ ἣν εὐλόγησε κύριος σαβαώθ, λέγων. εὐλογημένος ὁ λαός μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Κ'.

Τοῦ ἔτους ὅτε εἰσῆλθε Τανάθαν εἰς Ἀζωτον, ἥνικα ἀπεστάλῃ ὑπὸ Ἀρνὰ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ἐπολέμησε τὴν Ἀζωτον, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, ² τότε ἐλόλησε κύριος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν

Ἀμώς, λέγων. πορεύου καὶ ἀφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφύος σου, καὶ τὰ σανδάλια σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ ποιήσον οὕτως, πορευόμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος. ³ καὶ εἶπε κύριος. ὃν τρόπον πεπόρευται ὁ παῖς μου Ἡσαΐας γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος τρία ἔτη, τρία ἔτη ἔσται εἰς σημεῖα καὶ τέρατα τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ Αἰθίοσιν. ⁴ ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου καὶ Αἰθίοπων, νεανίσκους καὶ πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ ἀνυποδέτους, ἀνακεκαλυμμένους τὴν αἰσχύνῃν Αἰγύπτου. ⁵ καὶ αἰσχυνθήσονται ἡττηθέντες ἐπὶ τοῖς Αἰθίοσιν, ἐφ' οἷς ἦσαν πεποιθότες οἱ Αἰγύπτιοι, ἦσαν γὰρ αὐτοὺς δόξα. ⁶ καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ἰδοὺ ἡμεῖς ἤμεν πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, οἱ οὐκ ἠδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ πῶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

Κ Ε Φ. ΚΑ'.

Τὸ ὄραμα τῆς ἐρήμου.

Ὡς καταιγὶς δι' ἐρήμου διελθοὶ ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς, φοβερόν ² τὸ ὄραμα, καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι. ὁ ἀδελτῶν ἀδελτεῖ, ὁ ἀνομῶν ἀνομιεῖ. ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ἐλαμίται, καὶ οἱ πρέσβεις τῶν Περσῶν ἐπ' ἐμὲ ἐρχονται. νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἑμαυτόν. ³ διὰ τοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὀσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδίνες ἔλαβόν με ὡς τὴν τίκτουςαν. ἠδίχησα τοῦ μὴ ἀκούσαι. ἐσπούδασα τοῦ μὴ βλέπειν. ⁴ ἡ καρδία μου πλανᾶται, καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει, ἡ ψυχὴ μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. ⁵ ἐτοίμασον τὴν τραπέζαν, φάγετε, πίετε. ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες ἐτοιμάσατε θυρεοὺς, ⁶ ὅτι οὕτως εἶπε πρὸς με κύριος. βαδίσας σεαυτῷ στήσῃον σκοπὸν, καὶ ὁ ἄν' ἴδῃς, ἀνέγχειλον. ⁷ καὶ εἶδον ἀναβάτας ἱππεῖς δύο, καὶ ἀναβάτην ὄνου, καὶ ἀναβάτην καμήλου, ἀκρόασαι ἀκρόασιν πολλήν, ⁸ καὶ κάλεσον Οὐρίαν εἰς τὴν σκοπιάν. κύριος εἶπεν. ἔστην διαπαντὸς ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἐγὼ ἔστην ὅλην τὴν νύκτα, ⁹ καὶ ἰδοὺ αὐτοὺς

αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης ξυνωρίδος. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, πέπτωκε πέπτωκε Βαβυλὼν, καὶ πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς, καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετριβήσαν εἰς τὴν γῆν. ¹⁰ ἀκούσατε οἱ καταλελειμμένοι, καὶ οἱ ὀδυνώμενοι ἀκούσατε, ἃ ἤκουσα παρὰ κυρίου σαβαώθ, ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν. ¹¹ τὸ ὄραμα τῆς Ἰδουμαίας. πρὸς ἐμὲ κἀλεῖ παρὰ τοῦ Σηείρ, φυλάσσετε ἐπάλξεις. ¹² φυλάσσω το-
προῦ καὶ τὴν νύκτα. ἐὰν ζητῇς ζῆτει, καὶ παρ' ἐμοὶ οἶκει, ¹³ ἐν τῷ δρυμῷ ἐσπέρας κοιμηθῇς, ἢ ἐν τῇ ὁδῷ Δαι-
δάν. ¹⁴ εἰς συνάντησιν διψῶντι ὕδωρ φέρετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαι-
μάν, ἄρτοις συναντᾶτε τοὺς φεύγουσι διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεφονευμένων, ¹⁵ καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμέ-
νων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῆς μαχαίρας, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ πολέμῳ. ¹⁶ δι-
ότι οὕτως εἶπέ μοι κύριος. ἔτι ἐνιαυ-
τὸς ὡς ἐνιαυτὸς μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ δόξα τῶν υἱῶν Κηθάρ, ¹⁷ καὶ τὸ κα-
τάλοιπον τῶν τοξευμάτων τῶν ἰσχυ-
ρῶν υἱῶν Κηθάρ ἔσται ὀλίγον, ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐλάλησεν.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Τὸ ὄημα τῆς φάραγγος Σιών.

Τί γένητο σοι, ὅτι νῦν ἀνέβητε πάν-
τες εἰς δώματα μάταια; ² ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοώντων, οἱ τραυματῖαι σου οὐ τραυματῖαι ἐν μαχαίρᾳς, οὐδὲ οἱ νεκροὶ σου νεκροὶ πολέμων. ³ πάντες οἱ ἄρχοντές σου πεφεύγασι, καὶ οἱ ἁ-
λόντες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσὶ, καὶ οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ πόρῳ πεφεύγασι. ⁴ διὰ τοῦτο εἶπα. ἄφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι. μὴ κατισχύσητε παρακα-
λεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγα-
τρὸς τοῦ γένους μου, ⁵ ὅτι ἡμέρα τα-
ραχῆς καὶ ἀπωλείας καὶ καταπατήμα-
τος, καὶ πλάνησις παρὰ κυρίῳ σαβα-
ώθ. ἐν φάραγγι Σιών πλανῶνται, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη. ⁶ οἱ δὲ Ἐλαμίται ἔλαβον φαρῆτρας, καὶ ἀναβάται ἀνθρωποὶ ἐφ' ἵππους, καὶ συναγωγὴ παρατά-
ξεως. ⁷ καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φά-

ραγγές σου, πλησθησονται ἁμαρτίων, οἱ δὲ ἵππεις ἐμφράξουσιν τὰς πύλας σου, ⁸ καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰς πύλας Ἰουδα. καὶ ἐμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως, ⁹ καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰ κρυ-
πτὰ τῶν οἰκῶν τῆς ἁγίας Δαυίδ. καὶ εἶδοσαν, ὅτι πλείους εἰσὶ, καὶ ὅτι ἀπέ-
στρεψε τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας κολυμ-
βήθρας εἰς τὴν πόλιν, ¹⁰ καὶ ὅτι καθ-
εῖλονσαν τοὺς οἴκους Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀχυρώματα τείχους τῇ πόλει. ¹¹ καὶ ἐποίησατε ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀναμέσον τῶν δύο τειχῶν, ἐσώτερον τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχαίας, καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν ἀπ' ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτήν, καὶ τὸν κτίσαντα αὐτήν οὐκ εἶδετε. ¹² καὶ ἐκάλεσε κύριος κύριος σαβαώθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλυανθμόν καὶ κοπετὸν, καὶ ξυρήσιν καὶ ζῶσιν σάκκων, ¹³ αὐ-
τοὶ δὲ ἐποίησαντο εὐφροσύνην καὶ ἀ-
γαλλίαμα σφάζοντες μόσχους, καὶ θύ-
οντες πρόβατα, ὥστε φαγεῖν κρέατα, καὶ πιεῖν οἶνον, λέγοντες. φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὖριον γὰρ ἀποθνήσκο-
μεν. ¹⁴ καὶ ἀνακακαλυμμένα ταῦτα ἐστὶν ἐν τοῖς ὡσὶ κυρίου σαβαώθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία, ἕως ἂν ἀποθάνητε. ¹⁵ ταδε λέγει κύ-
ριος σαβαώθ. πορεύου εἰς τὸ παστο-
φόριον, πρὸς Σομνὰν τὸν ταμίαν, καὶ εἶπον αὐτῷ. ¹⁶ τί σὺ ὦδε, καὶ τί σοὶ ἐστὶν ὦδε; ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὦ-
δε μνημεῖον, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ἐν ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνήν; ¹⁷ ἰδοὺ δὴ κύριος σαβαώθ ἐκβάλλει καὶ ἐκτρίβει ἄνδρα, καὶ ἀφελεῖ τὴν στολὴν σου καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἐνδοξον, ¹⁸ καὶ ῥί-
ψει σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρη-
τον, καὶ ἐκεῖ ἀποθάνῃ. καὶ θῆσει τὸ ἄρμα σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἄρχοντός σου εἰς κατά-
πάτημα, ¹⁹ καὶ ἀφαιρεθήσῃ ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεως σου. ²⁰ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου Ἐλακείμ τὸν τοῦ Χελκίου, ²¹ καὶ ἐνδύσω αὐ-
τὸν τὴν στολὴν σου, καὶ τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτῷ κατὰ κράτος, καὶ τὴν οἰκονομίαν σου δώσω εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

αὐτοῦ. καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς ἐνοικουσίᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τοῖς ἐνοικουσίᾳ ἐν Ἰούδα. ²² καὶ δώσω τὴν δόξαν Δαυὶδ αὐτῷ, καὶ ἄρξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέγων. καὶ δώσω αὐτῷ τὴν κλεῖδα οἴκου Δαυὶδ ἐπὶ τῷ ὤμῳ αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποκλείων. καὶ κλείσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνοίγων. ²³ καὶ στήσω αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ' αὐτὸν πᾶς ἐνδοξὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται ἐπικρατούμενοι αὐτοῦ. ²⁵ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ταδε λέγει κύριος σαβαώθ. κινήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐσθηριζόμενος ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἀφαιρεθήσεται, καὶ πεσεῖται, καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ' αὐτὸν, ὅτι κύριος ἐλάλησεν.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Τὸ ῥῆμα Τύρου.

¹ Ὀλολύξατε πλοῖα Καρχηδόνας, ὅτι ἀπώλετο, καὶ οὐκέτι ἔρχονται ἐκ γῆς Κιτιαίων, ἦται αἰχμαλώτος. ² τίνοι ὁμοιοι γεγόνασιν οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ, μετάβολοι Φοινίκης, διαπερῶντες τὴν θάλασσαν ³ ἐν ὕδατι πολλῷ, σπέρμα μεταβόλων; ὡς ἀμητοῦ εἰσφερομένου, οἱ μετάβολοι τῶν ἐθνῶν. ⁴ αἰσχύνητι Σιδὼν, εἶπεν ἡ θάλασσα. ἡ δὲ ἰσχύς τῆς θαλάσσης εἶπεν, οὐκ ὤδινον, οὐδὲ ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα νεανίσκους, οὐδὲ ὕψωσα παρθένους. ⁵ ὅταν δὲ ἀκουστὸν γένηται Αἰγύπτῳ, λήψεται αὐτοὺς ὁδὴν περὶ Τύρου. ⁶ ἀπέλθαιτε εἰς Καρχηδόνα, ὀλολύξατε οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. ⁷ οὐχ αὕτη ἦν ὑμῶν ἡ ὑβρις ἀπ' ἀρχῆς, πρὶν ἡ παραδοθῆναι αὐτήν; ⁸ τίς ταῦτα ἐβούλευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἦσσαν ἐστὶν, ἡ οὐκ ἰσχύει; οἱ ἔμποροι αὐτῆς ἐνδοξοὶ ἄρχοντες τῆς γῆς. ⁹ κύριος σαβαώθ ἐβούλεύσατο παρᾶλῦσαι πᾶσαν τὴν ὑβρίν τῶν ἐνδοξῶν, καὶ ἀτιμάσαι πᾶν ἐνδοξὸν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁰ ἐροῶ τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι ἔρχεται ἐκ Καρχηδόνας. ¹¹ ἡ δὲ χεὶρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θάλασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς. κύριος

σαβαώθ ἐνετείλατο περὶ Χαναὰν ἀπολέσαι αὐτῆς τὴν ἰσχύν. ¹² καὶ ἐροῦσιν. οὐκέτι οὐ μὴ προστεθῇτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν τὴν θυγατέρα Σιδῶνος. καὶ ἐὰν ἀπέλθῃς εἰς Κιτιεῖς, οὐδὲ ἐκεῖ ἀνάπανσις ἔσται σοι. ¹³ καὶ εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἠρῆμωται ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ὅτι ὁ τοίχος αὐτῆς πέπτωκεν. ¹⁴ ὀλολύξατε πλοῖα Καρχηδόνας, ὅτι ἀπόλωλε τὸ ὀχύρωμα ὑμῶν. ¹⁵ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταλειφθήσεται Τύρος ἔτη ἐβδομήκοντα, ὡς χρόνος βασιλείας, ὡς χρόνος ἀνθρώπων. καὶ ἔσται μετὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἔσται Τύρος ὡς ἄσμα πόρνης. ¹⁶ λάβε κιθάραν, ῥέμβυσον πόλιν πόρνην ἐπιληλησμένην, καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ἄσον, ἵνα σου μνεῖα γένηται. καὶ ἔσται μετὰ τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκοπὴν ποιήσει ὁ θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκαταστήσεται εἰς τὸ ἀρχαῖον, ¹⁷ καὶ ἔσται ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς οἰκουμένης ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἐμπορία καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον κυρίῳ, οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται, ἀλλὰ τοῖς κατοικοῦσιν ἔναντι κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πινεῖν καὶ ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνον ἔναντι κυρίου.

Κ Ε Φ. ΚΔ'.

¹ Ἰδοὺ κύριος καταφθεῖρει τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσῃ αὐτήν, καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ διασπερεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ² καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ἱερεῖς, καὶ ὁ παῖς ὡς ὁ κύριος, καὶ ἡ θεράπαινα ὡς ἡ κυρία. ἔσται ὁ ἀγοράζων ὡς ὁ πωλῶν, ὁ δανειζὼν ὡς ὁ δανειζόμενος, καὶ ὁ ὀφειλὼν ὡς ὁ ὀφείλει. ³ φθορὰ φθορήσεται ἡ γῆ, καὶ προνομὴ προνομηθήσεται ἡ γῆ, τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. ⁴ ἐπένθησεν ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρη ἡ οἰκουμένη, ἐπένθησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς. ⁵ ἡ δὲ ἡρόμησις διὰ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, διότι παρήλθοσαν τὸν νόμον, καὶ ἥλλαξαν τὰ προστάγματα διαθήκην αἰώνιον. ⁶ διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἥμαρτοσαν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν

ἐν τῇ γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. ⁷ πενθήσει οἶνος, πενθήσει ἄμπελος, στενάζουσι πάντες οἱ εὐφραινόμενοι τὴν ψυχὴν. ⁸ πέπνυται εὐφροσύνη τυμπανῶν, πέπνυται φωνὴ κithάρας. ⁹ ῥοσφύνηθησαν, οὐκ ἐπιον οἶνον, πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς πίνουσιν. ¹⁰ ῥοσφύνηθη πᾶσα πόλις, κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ εἰσελθεῖν. ¹¹ ὀλολύζεται περὶ τοῦ οἴνου πανταχῇ, πέπνυται πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς, ἀπῆλθεν πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς. ¹² καὶ καταλειφθήσονται πόλεις ἔρημοι, καὶ οἶκοι ἐγκαταλειμμένοι ἀπολοῦνται. ¹³ ταῦτα πάντα ἔσονται ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν. ὃν τρόπον ἐάν τις καλαμῆσται ἐλαίαν, οὕτως καλαμῆσονται αὐτοὺς. καὶ ἐάν παύσῃται ὁ τρυγητὸς, ¹⁴ οὗτοι βοῇ φωνήσουσιν, οἱ δὲ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα τῇ δόξῃ κυρίου, ταραχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης. ¹⁵ διὰ τοῦτο ἡ δόξα κυρίου ἐν ταῖς νύσσοις ἔσται τῆς θαλάσσης, τὸ ὄνομα κυρίου ἐνδοξον ἔσται. ¹⁶ κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τῶν πτερόντων τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν, ἐλπὶς τῷ εὐσεβεῖ. καὶ ἐροῦσι, οὐαὶ τοῖς ἀθετοῦσιν. οἱ ἀθετοῦντες τὸν νόμον, ¹⁷ φόβος καὶ βόθρυος καὶ παγίς ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ ἔσται ὁ φθόνος τὸν φόβον ἐμπεσῆται εἰς τὸν βόθρυον. καὶ ὁ ἐκβαίνων ἐκ τοῦ βόθρου ἀλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος. ὅτι θυρίδες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεῳχθήσαν, καὶ σείσθῃσεται τὰ θεμέλια τῆς γῆς. ¹⁹ ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορία ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. ²⁰ ἐκλινεν ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, καὶ σεισθήσεται ὡς ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, κατίσχυσε γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία, καὶ πεσῆται, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἀναστῆναι. ²¹ καὶ ἐπάξει ὁ θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ τὴν χεῖρα, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. ²² καὶ συναΐξουσι ἀναγωγὴν αὐτῆς εἰς δεσμοτήριον, καὶ ἀποκλείσουσιν εἰς ὄχυρον, διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν. ²³ καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσῆται τὸ τεῖχος. ὅτι βασιλεύσει κύριος ἐκ Σιών, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ,

καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων δοξασθήσεται.

Κ Ε Φ. Κ Ε'.

Κύριε ὁ θεὸς δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας θαυμαστὰ πράγματα, βουλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν. ² ὅτι ἐθήκας πόλεις εἰς χάσμα, πόλεις ὀχυράς τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια, τῶν ἀσεβῶν πόλεις τὸν αἰῶνα οὐ μὴ οἰκοδομηθῇ. ³ διὰ τοῦτο εὐλογῇ σε ὁ λαὸς ὁ πτωχός, καὶ πόλεις ἀνθρώπων ἀδικουμένων εὐλογήσουσί σε. ⁴ ἐγένου γὰρ πάση πόλει ταπεινῇ βοηθός, καὶ τοῖς ἀδυνήσοι δι' ἐνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύσῃ αὐτοὺς. σκέπη διψῶντων, καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικουμένων. ⁵ ὡς ἀνθρώποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σιών, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν, οἵς ἡμᾶς παρέδωκας. ⁶ καὶ ποιήσει κύριος σαβαὼθ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο πίνονται εὐφροσύνην, πίνονται οἶνον. ⁷ χοῖσονται μύρον ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, παραδος ταῦτα πάντα τοῖς ἔθνεσιν. ἡ γὰρ βουλὴ αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. ⁸ κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφείλε κύριος ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου, τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφείλεν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς, τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησε. ⁹ καὶ ἐροῦσι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐφ' ᾧ ἠλπίζομεν, καὶ σώσει ἡμᾶς. οὗτος κύριος, ὑπεμείναμεν αὐτῷ, καὶ ἠγαλλιώμεθα καὶ εὐφρανθήσόμεθα ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ ἡμῶν. ¹⁰ ἀνάπυσιν δώσει ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ καταπατηθήσεται ἡ Μωαβίτις, ὃν τρόπον πατοῦσιν ἄλωνα ἐν ἀμάξαις. ¹¹ καὶ ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπεινώσε τοῦ ἀπολέσαι. καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ, ἐφ' ἣ τὰς χεῖρας ἐπέβαλε. ¹² καὶ τὸ ὕψος τῆς καταφυγῆς τοῦ τοίχου ταπεινώσει, καὶ καταβήσεται ἕως τοῦ ἑδάφους.

Κ Ε Φ. Κ ζ'.

Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἄσονται τὸ ἄσμα τοῦτο ἐπὶ γῆς τῆς Ἰουδαίας. ἰδοὺ πόλις ἰσχυρά, καὶ σωτήριον θήσεται τὸ τεῖχος, καὶ περιτείχος. ² ἀνοίξατε πύλας,

πύλας, εἰσελθέτω λαὸς φυλάσσω δι-
 καιοσύνην, καὶ φυλάσσω ἀληθειαν,
³ ἀντιλαμβάνομενος ἀληθείας, καὶ φυ-
 λάσσω εἰρήνην. ὅτι ἐπὶ σοὶ ἐλπίδι
⁴ ἤλπισαν κυριε ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ
 θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ⁵ ὃς ταπει-
 νώσας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν
 ὑψηλοῖς. πόλεις ὀχυράς καταβαλεῖς,
 καὶ καταξέεις ἕως ἐδάφους. ⁶ καὶ πα-
 τήσουσιν αὐτοὺς πόδες πραέων καὶ
 ταπεινῶν. ⁷ ὁδὸς εὐσεβῶν εὐθεῖα ἐγέ-
 νητο, ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ παρε-
 σκευασμένη. ⁸ ἡ γὰρ ὁδὸς κυρίου κρί-
 σις. ἤλπισαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου,
 καὶ ἐπὶ τῇ μνηεῖ ⁹ ἡ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ
 ἡμῶν. ἐκ νυκτὸς ὀρθοῖται τὸ πνεῦμα
 μου πρὸς σέ ὁ θεός, διότι φῶς τὰ
 προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς. δικαιο-
 σύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς
 γῆς. ¹⁰ πέπνυται γὰρ ὁ ἀσεβής. πᾶς
 ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς
 γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ. ἀρθῆτω
 ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν κυ-
 ρίου. ¹¹ κυριε ὑψηλὸς σου ὁ βραχίων,
 καὶ οὐκ ἥδισαν, γνόντες δὲ αἰσχυν-
 θήσονται. ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαί-
 δευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους
 ἔδεται. ¹² κυριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην
 δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.
¹³ κυριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς.
 κύριε ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν.
 τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. ¹⁴ οἱ δὲ νε-
 κροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἱατροὶ
 οὐ μὴ ἀναστήρουσι. διὰ τοῦτο ἐπήγα-
 γες, καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρ-
 σεν αὐτῶν. ¹⁵ πρόσθετε αὐτοῖς κακὰ κύ-
 ρις, πρόσθετε κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς
 γῆς. ¹⁶ κυριε ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου,
 ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παιδεία σου ἡμῖν.
¹⁷ καὶ ὥς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίξει τεκεῖν,
 ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκέκραξεν, οὕτως
 ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου. ¹⁸ διὰ
 τὸν φόβον σου κυριε ἐν γαστρὶ ἐλάβο-
 μεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν.
 πνεῦμα σῶτηρίας σου ἐποίησαμεν ἐπὶ
 τῆς γῆς. οὐ πεσοῦμεθα, ἀλλὰ πεσοῦν-
 ται πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.
¹⁹ ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐξεο-
 θήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐ-
 φρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ. ἡ γὰρ δρό-
 σος ἡ παρὰ σοῦ ἱάμα αὐτοῖς ἐστίν, ἡ

δὲ γῇ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται. ²⁰ βαδί-
 ζε λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ ταμεῖά σου,
 ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύ-
 βηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρ-
 ἔλθῃ ἡ ὀργὴ κυρίου. ²¹ ἰδοὺ γὰρ κύ-
 ριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου ἐπάγει τὴν ὀργὴν
 ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
 ἀνακαλύψει ἡ γῇ τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ
 οὐ κατακαλύψει τοὺς ἀνηρημένους.

ΚΕΦ. ΚΖ.

¹ Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ θεὸς
 τὴν μαχαίραν τὴν ἁγίαν, καὶ τὴν με-
 γάλην, καὶ τὴν ἰσχυράν ἐπὶ τὸν δρό-
 κοντα ὅφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δρό-
 κοντα ὅφιν σχολίον. ἀνελεῖ τὸν δρό-
 κοντα. ² τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀμπελῶν
 καλὸς ἐπιθυμητὰ ἐξάραχν κατ' αὐτῆς.
³ ἐγὼ πόλις ὀχυρὰ, πόλις πολιορκου-
 μένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν. ἀλώσεται
 γὰρ νυκτὸς, ἡμέρας δὲ πεσεῖται τείχος.
⁴ οὐκ ἔστιν, ἢ οὐκ ἐπελάβετο αὐτῆς.
 τί με θήσῃ φυλάσσειν καλάνην ἐν
 ἀγρῷ; διὰ τὴν πολεμίαν ταύτην ἠθέ-
 τηκα αὐτήν. τοίνυν διὰ τοῦτο ἐποίησε
 κυριος πάντα ὅσα συνετάξε. κατακέ-
 κανμαι, ⁵ βοήσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν
 αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην αὐτῷ, ποιή-
 σωμεν εἰρήνην. ⁶ οἱ ἐρχόμενοι τέκνα
 Ἰακώβ. βλαστήσει καὶ ἐξανθήσει Ἰσ-
 ραὴλ, καὶ ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκουμένη
 τοῦ καρποῦ αὐτοῦ. ⁷ μὴ ὥς αὐτὸς
 ἐπάταξε, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγῆσε-
 ται; καὶ ὥς αὐτὸς ἀνείλεν, οὕτως
 ἀναιρεθήσεται; ⁸ μαχόμενος καὶ ὀνει-
 δίζων ἐξαποστελεῖ αὐτούς. οὐ σὺ ἦσθα
 μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ, ἀνε-
 λείν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ; ⁹ διὰ
 τοῦτο ἀφαιρεθήσεται ἀνομία Ἰακώβ,
 καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡ εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν
 ἀφέλωμαι τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ, ὅταν
 θῶσι πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν
 κατακεκομμένους, ὥς κορίαν λεπτὴν.
 καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ
 τὰ εἰδῶλα αὐτῶν ἐκκεκομμένα, ὥσπερ
 δρυμὸς μακράν. ¹⁰ τὸ κατοικοῦμενον
 ποίμνιον ἀνείμενον ἔσται, ὥς ποίμνιον
 καταλελειμμένον. καὶ ἔσται πολὺν
 χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύ-
 σονται ποίμνια. ¹¹ καὶ μετὰ χρόνον
 οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ
 ξηρανθῆναι. γυναικες ἐρχόμεναι ἀπο

θέας δεῦτε. οὐ γὰρ λαός ἐστιν, ἔχων σύνεσιν, διὰ τοῦτο οὐ μὴ οἰκτιρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτοὺς, οὐδὲ ὁ πλάσας αὐτοὺς οὐ μὴ ἔλεσῃ. ¹² καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συμφράξει ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς διώρυγος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ρινοκορουρων. ὑμεῖς δὲ συναγάγετε κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. ¹³ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σαλπιοῦσι τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἤξουσιν οἱ ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, καὶ οἱ ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ προσκυνήσουσι τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ ἁγίου ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως οἱ μισθωτοὶ Ἐφραὶμ, τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦ παχέως, οἱ μεθύοντες ἄνευ οἴνου. ² ἰδοὺ ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς κυρίου, ὡς χάλαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα σκέπην, βία καταφερομένη. ὡς ὕδατος πολλὴ πληθὺς σύρον χώραν, τῇ γῇ ποιήσῃ ἀνάπαιμα. ταῖς χερσὶ, ³ καὶ τοῖς ποσὶ καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ τοῦ Ἐφραὶμ. ⁴ καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς δόξης, ἐπ' ἄκρου τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ. ὡς πρὸδρομος σύκου, ὁ ἰδὼν αὐτό. πρὶν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν αὐτό, θελήσει αὐτό καταπιεῖν. ⁵ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται κύριος σαβαὼθ ὁ στέφανος τῆς ἐλπίδος, ὁ πλεκὴς τῆς δόξης, τῷ καταλειφθέντι τοῦ λαοῦ. ⁶ καταλειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν, καὶ ἰσὺν κωλύόντων ἀνελεῖν. ⁷ οὗτοι γὰρ οἶνῳ πεπλημμελημένοι εἰσὶν. ἐπλανήθησαν διὰ τὸ σίκερα, ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐξέστησαν διὰ τὸ σίκερα, κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς μέθης, ἐπλανήθησαν. τουτέστι φάσμα. ⁸ ἀρὰ ἔδεται ταύτην τὴν βουλὴν, αὕτη γὰρ ἡ βουλὴ ἕνεκα πλεονεξίας. ⁹ τίτι ἀνηγγείλαμεν κακὰ, καὶ τίτι ἀνηγγείλαμεν ἀγγελίαν; οἱ ἀπογεγαλκτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ, ¹⁰ θλίψιν ἐπὶ θλίψιν προσδέχου, ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν ¹¹ διὰ φαυλισμὸν χειλέων, διὰ

γλώσσης ἐτέρας, ὅτι λαλήσουσι τῷ λαῷ τούτῳ, ¹² λέγοντες αὐτοῖς, τοῦτο τὸ ἀνάπαιμα τῷ πεινῶντι, καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἀκοῦν. ¹³ καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον τοῦ θεοῦ, θλίψις ἐπὶ θλίψιν, ἐλπίς ἐπ' ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρὸν, ἵνα πονεύσωσι καὶ πέσωσιν ὀπίσω, καὶ συντριβήσονται, καὶ κινδυνεύσουσι, καὶ ἀλώσονται. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου ἄνδρες τεθλιμμένοι, καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁵ ὅτι εἴπατε, ἐποιήσαμεν διαθήκην μετὰ τοῦ ἁδου, καὶ μετὰ τοῦ θανάτου συνθήκας. καταιγὶς φερομένη ἂν παρέλθῃ, οὐ μὴ ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς. ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδει σκεπασθησόμεθα. ¹⁶ διὰ τοῦτο οὕτω λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελῆ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαίον, ἐντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων οὐ μὴ κατασχυνθῇ. ¹⁷ καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς σταθμοὺς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει. ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς καταιγὶς, ¹⁸ μὴ καὶ ἀφῇ ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ ἐλπίς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν ἁδὴν οὐ μὴ ἐμμείνη. καταιγὶς φερομένη ἂν ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα. ¹⁹ ὅταν παρέλθῃ, λήψεται ὑμᾶς, πρῶτ' πρῶτ' παρελευσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται ἐλπίς πονηρὰ. μᾶθετε ἀκοῦν ²⁰ στενοχωρούμενοι. οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι, αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ ὑμᾶς συναχθῆναι. ²¹ ὥσπερ ὄρος ἀσβεσθὼν ἀναστήσεται κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ φαραγγί Γαβαὼν, μετὰ θυμοῦ ποιήσῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας ἔργον. ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἁλλοτριῶς χρήσεται, καὶ ἡ σαπρία αὐτοῦ ἁλλοτρία. ²² καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφρανθεῖτε, μηδὲ ἰσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί. διότι συντετελεσμένα καὶ συντετημένα πράγματα ἤκουσα παρὰ κυρίου σαβαὼθ, ἃ ποιήσει ἐπὶ πάντων τὴν γῆν. ²³ ἐνωτίξασθε καὶ ἀκούετε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ ἀκούετε τοὺς λόγους μου. ²⁴ μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀροτριάσει ὁ ἀροτριῶν; ἡ σπορὸν

προετοιμάσει, πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν; ²⁵ οὐχ ὅταν ὁμαλίσῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, τότε σπείρει μικρὸν μέλανθιον ἢ κύμινον, καὶ πάλιν σπείρει πυρὸν, καὶ κριθὴν, καὶ κέγχρον καὶ ζέα· ἐν τοῖς ὁρίοις σου; ²⁶ καὶ παιδευθήσῃ κρίματι θεοῦ σου, καὶ ἐνφρανθήσῃ. ²⁷ οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μέλανθιον, οὐδὲ τροχὸς ἀμάξης περιάζει ἐπὶ τὸ κύμινον. ἀλλὰ ῥάβδῳ τινάσσεται τὸ μέλανθιον, τὸ δὲ κύμινον ²⁸ μετὰ ἄρτου βρωθήσεται. οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγὼ εἰμι ὑμῖν ὀργισθῆσομαι, οὐδὲ φωνῇ τῆς πικρίας μου καταπατήσῃ ὑμᾶς. ²⁹ καὶ ταῦτα παρὰ κυρίου σαβαώθ ἐξῆλθε τὰ τέρατα, βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

ΚΕΦ. ΚΘ'.

Οὐαὶ Ἀριὴλ πόλις, ἣν ἐπολέμησε Δαυὶδ. συναγάγετε γεννήματα ἐνιαυτὸν ἐπὶ ἐνιαυτὸν, φάγεσθε, φάγεσθε γὰρ σὺν Μωάβ, ² ἐκθλίψω γὰρ Ἀριὴλ. καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος ἐμοί. ³ καὶ κυκλώσω ὡς Δαυὶδ ἐπὶ σέ, καὶ βαλῶ περὶ σέ χάρακα, καὶ θήσω περὶ σέ πύργους, ⁴ καὶ ταπεινωθήσονται εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου δύσονται. καὶ ἔσονται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ φωνὴ σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ἡ φωνὴ σου ἀσθενήσει. ⁵ καὶ ἔσται ὡς κοινοριοὺς ἀπὸ τροχοῦ ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὡς χροῦς φερόμενος τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε, καὶ ἔσται ὡς στιγμή παραχοῦμα ⁶ παρὰ κυρίου σαβαώθ. ἐπισκοπῇ γὰρ ἔσται μετὰ βροντῆς καὶ σεισμοῦ καὶ φωνῆς μεγάλης καταγίγῃς φερομένη, καὶ φλοὺς πυρὸς κατεσθίουσα. ⁷ καὶ ἔσται ὡς ἐνυπνιαζόμενος κατ' ὕπνου ρυκτός, ὁ πλοῦτος ἀπάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἀριὴλ, καὶ πάντες οἱ στρατευόμενοι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάντες οἱ συνηγμένοι ἐπ' αὐτήν, καὶ οἱ θλίβοντες αὐτήν. ⁸ καὶ ὡς οἱ ἐν τῷ ὕπνῳ πίνοντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἐξαναστάντων, μάταιον τὸ ἐνύπνιον. καὶ ὃν τρόπον ἐνυπνιάζεται ὁ διψῶν ὡς ὁ πίνων, καὶ ἐξαναστὰς ἐτι διψᾷ, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς κενὸν

ἤλπισεν, οὕτως ἔσται ὁ πλοῦτος τῶν ἐθνῶν πάντων, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών. ⁹ ἐκλήθητε καὶ ἐκστῆτε, καὶ κραυπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα οὐδὲ ἀπὸ οἴνου, ¹⁰ ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως, καὶ καμύσει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ τῶν προφητῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, οἱ ὁρῶντες τὰ κρυπτά. ¹¹ καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ῥήματα πάντα ταῦτα, ὡς οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου τούτου, ὃ ἐὰν δώσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ ἐπισταμένῳ γράμματα, λέγοντες, ἀνάγνωθι ταῦτα. καὶ ἐρεῖ, οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφραγίσται γάρ. ¹² καὶ δοθήσεται τὸ βιβλίον τούτου εἰς χεῖρας ἀνθρώπου μὴ ἐπισταμένου γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἀνάγνωθι τούτο. καὶ ἐρεῖ, οὐκ ἐπίσταμαι γράμματα. ¹³ καὶ εἶπε κύριος. ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταιί με, διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίαν. ¹⁴ διὰ τούτου ἰδοὺ προσθήσω τοῦ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τούτον, καὶ μεταθήσω αὐτοὺς, καὶ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω. ¹⁵ οὐαὶ οἱ βαθέως βουλὴν ποιοῦντες, καὶ οὐ διὰ κυρίου. οὐαὶ οἱ ἐν κρυφῇ βουλὴν ποιοῦντες, καὶ ἔσται ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἐροῦσι, τίς ἐώρακεν ἡμᾶς; καὶ τίς ἡμᾶς γνώσεται ἢ ἡμεῖς ποιούμεν; ¹⁶ οὐχ ὡς πηλὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτό, οὐ σύ με ἐπλάσας; ἢ τὸ ποιῆμα τῷ ποιήσαντι, οὐ συνετὼς με ἐποίησας; ¹⁷ οὐκέτι μικρὸν καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος, ὡς τὸ ὄρος τὸ Χέρμελ, καὶ τὸ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται. ¹⁸ καὶ ἀκούσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ. ὀφθαλμοὶ τυφλῶν ὄψονται, ¹⁹ καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ κύριον ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. ²⁰ ἐξέλπιεν ἀνόμος, καὶ ἀπωλито ὑπερήφανος, καὶ ἐξωλοθρεύθησαν οἱ ἀνο-

ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ, ²¹καὶ οἱ ποιοῦν-
τες ἁμαρτεῖν ἀνθρώπους ἐν λόγῳ. πάν-
τας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις
πρόσκομμα θήσουσιν, ὅτι ἐπ'αγίασαν
ἐπ' ἀδίκους δίκαιον. ²²διὰ τοῦτο τάδε
λέγει κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, ὃν
ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραάμ. οὐ νῦν αἰσχυν-
θήσεται Ἰακώβ, οὐδὲ νῦν τὸ πρόσω-
πον μεταβαλεῖ. ²³ἀλλ' ὅταν ἴδωσι τὰ
τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι' ἐμὲ
ἀγιάσουσι τὸ ὄνομά μου, καὶ ἀγιά-
σουσι τὸν ἅγιον Ἰακώβ, καὶ τὸν θεὸν
τοῦ Ἰσραὴλ φοβηθήσονται. ²⁴καὶ γινώ-
σκονται οἱ πλανώμενοι τῷ πνεύματι
σύνεσιν, οἱ δὲ γογγύζοντες μαθήσον-
ται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελ-
λίζουσαι μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην.

Κ Ε Φ. Δ'.

Οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, λέγει κύ-
ριος. ἐποιήσατε βουλήν οὐ δι' ἐμοῦ,
καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός
μου, προσθεῖναι ἁμαρτίας ἐφ' ἁμαρ-
τίας, ²οἱ πορευόμενοι καταβῆναι εἰς
Αἴγυπτον, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπηρώτησαν
τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραῶ, καὶ σκε-
πασθῆναι ὑπὸ Αἰγυπτίων. ³ἔσται
γὰρ ὑμῖν σκέπη Φαραῶ εἰς αἰσχύνην,
καὶ τοῖς πεποιοῦσιν ἐπ' Αἴγυπτον
ὄνειδος. ⁴ὅτι εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ
ἄγγελοι πονηροί. ⁵μάτην κοπιᾶσουσι
πρὸς λαὸν, ὃς οὐκ ὠφελήσει αὐτοὺς
εἰς βοήθειαν, ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ
ὄνειδος. ⁶ἡ ὄρασις τῶν τετραπόδων
τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐν τῇ θλίψει καὶ
τῇ στενοχωρίᾳ, λέων καὶ σκύμνος λέον-
τος, ἐκείθεν καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχοντα
ἀσπίδων πετομένων, οἱ ἔφερον ἐπὶ
ὄνων καὶ καμήλων τὸν πλοῦτον αὐ-
τῶν πρὸς ἔθνος, ὃ οὐκ ὠφελήσει αὐ-
τούς. ⁷Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ
ὠφελήσουσιν ὑμᾶς. ἀπάγγειλον αὐ-
τοῖς, ὅτι ματαία ἡ παράκλησις ὑμῶν
αὕτη. ⁸νῦν οὖν καθίσας γράψον ἐπὶ
πιξίου ταῦτα καὶ εἰς βιβλίον, ὅτι
ἔσται εἰς ἡμέρας ταῦτα καιρῶ, καὶ
ἕως εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ὅτι ὁ λαὸς ἀπει-
θης ἐστί, υἱοὶ ψευδεῖς, οἱ οὐκ ἠβού-
λοντο ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ θεοῦ.
¹⁰οἱ λέγοντες τοῖς προφῆταις, μὴ
ἀναγγέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ ὀρά-
ματα ὁρῶσι, μὴ λαλεῖτε ἡμῖν, ἀλλὰ

ἡμῖν λαλεῖτε καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἐτέ-
ραν πλάνησιν, ¹¹καὶ ἀποστρέψατε
ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης. ἀφέλετε
ἀφ' ἡμῶν τὸν τρίβον τοῦτον, καὶ ἀφέ-
λετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τοῦ Ἰσραὴλ.
¹²διὰ τοῦτο τάδε λέγει ὁ ἅγιος τοῦ
Ἰσραὴλ. ὅτι ἠπειθήσατε τοῖς λόγοις
τούτοις, καὶ ἠλπίσατε ἐπὶ ψεύδει, καὶ
ὅτι ἐγόγγυσας, καὶ πεποιοῦσθε ἐγένον
ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, ¹³διὰ τοῦτο
ἔσται ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὕτη ὡς τεῖχος
πίπτον παραχοῆμα πόλεως ὀχυρᾶς
ἐαλωκυίας, ἧς παραχοῆμα πάρεστι τὸ
πτῶμα. ¹⁴καὶ τὸ πτῶμα αὐτῆς ἔσται
ὡς σύντριμμα ἀγγείου ὀστρακίνου, ἐκ
κεραμίου λεπτά, ὥστε μὴ εὗρεῖν ἐν αὐ-
τοῖς ὀστρακον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς, καὶ
ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ μικρόν. ¹⁵οὕτω
λέγει κύριος κύριος ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσ-
ραὴλ. ὅταν ἀποστραφεῖς στενάζῃς,
τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ ποῦ ἦσθα.
ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, μα-
ταία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐγενήθη, καὶ οὐκ
ἐβούλεσθε ἀκούειν, ¹⁶ἀλλ' εἵπατε, ἐφ'
ἵππων φευξόμεθα. διὰ τοῦτο φεύξε-
σθε. καὶ ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἐσό-
μεθα. διὰ τοῦτο κούφοι ἔσονται οἱ
διώκοντες ὑμᾶς. ¹⁷χιλίοι διὰ φωνὴν
ἐνὸς φεύζονται, καὶ διὰ φωνὴν πέντε
φεύζονται πολλοί, ἕως ἂν καταλει-
φθῇτε, ὡς ἱστὸς ἐπ' ὄρους, καὶ ὡς
σημαῖαν φέρον ἐπὶ βουνοῦ. ¹⁸καὶ πά-
λιν μενεῖ ὁ θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι ὑμᾶς,
καὶ διὰ τοῦτο ὑψωθήσεται τοῦ ἐλεῆ-
σαι ὑμᾶς. διότι κριτὴς κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν. μακάριοι οἱ ἐμμένοντες ἐπ' αὐ-
τῷ, ¹⁹διότι λαὸς ἅγιος ἐν Σιών οἰκῇ-
σει. καὶ Ἱερουσαλὴμ κλαυθμῷ ἔκλαυ-
σεν, ἐλέησόν με. ἐλεήσει σε, τὴν φωνὴν
τῆς κραυγῆς σου ἤνικα εἶδεν, ἐπηκουσέ
σου. ²⁰καὶ δώσει κύριος ὑμῖν ἄρτον
θλίψεως, καὶ ὕδωρ στενόν, καὶ οὐκ
ἔτι μὴ ἐγγίωσίν σοι οἱ πλανῶντές σε.
ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται τοὺς
πλανῶντας σε, ²¹καὶ τὰ ὠτά σου
ἀκούσονται τοὺς λόγους τῶν ὀπίσω σε
πλανησάντων, οἱ λέγοντες, αὕτη ἡ
ὁδὸς, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ εἴτε δεξιὰ
εἴτε ἀριστερά. ²²καὶ μιανεῖς τὰ εἰδωλα
τὰ περιηγουρωμένα καὶ περιεχουρω-
μένα λεπτά ποιήσῃς, καὶ λικηήσῃς ὡς

ὑδωρ ἀποκαθμένης, καὶ ὡς κόπρον ὥσεις αὐτά. ²³ τότε ἔσται ὁ ὑετός τῷ σπέρματι τῆς γῆς σου, καὶ ὁ ἄροτος τοῦ γεννήματος τῆς γῆς σου ἔσται πλησμονὴ καὶ λιπαρός. καὶ βοσκηθήσεται σου τὰ κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τόπον πίονα καὶ εὐρύχωρον. ²⁴ οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν, φάγονται ἄχυρα ἀναπεποιημένα ἐν κοιτῇ λελιχημένη. ²⁵ καὶ ἔσται ἐπὶ παντός ὄρους ὑψηλοῦ, καὶ ἐπὶ παντός βουνοῦ μετεώρου ὑδωρ διαπορευόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἀπόλυνται πολλοὶ, καὶ ὅταν πέσωσι πύργοι. ²⁶ καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔσται ἑπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἰάσθαι κύριος τὸ συντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὁδὸν τῆς πληγῆς σου ἰάσεται. ²⁷ ἰδοὺ, τὸ ὄνομα κυρίου ἐρχεται διὰ χρόνου, καίόμενος θυμός. μετὰ δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, λόγιον ὀργῆς πληρές, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται. ²⁸ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὡς ὑδωρ ἐν φάραγγι σύρον, ἥξει ἕως τοῦ τραχήλου, καὶ διαιρεθήσεται, τοῦ ταράξαι ἔθνη ἐπὶ πλανήσει ματαίᾳ, καὶ διαΐξεται αὐτοὺς πλάνησις, καὶ λήψεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. ²⁹ μὴ διαπαντός δεῖ ὑμᾶς εὐφραίνεσθαι, καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἁγία μου διαπαντός, ὥς ἐι ἐορτάζοντας, καὶ ὥς ἐι εὐφραινομένους εἰσελθεῖν μετὰ αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος κυρίου πρὸς τὸν θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ; ³⁰ καὶ ἀκουστὴν ποιήσει κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, δεῖξαι μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ φλογὸς κατεσθιούσης, κεραυνῶσει βιαίως, καὶ ὡς ὑδωρ καὶ χάλας συγκαταφερομένη βία. ³¹ διὰ γὰρ τῆς φωνῆς κυρίου ἠττηθήσονται Ἀσσύριοι, τῇ πληγῇ ἣ ἂν πατάξῃ αὐτούς. ³² καὶ ἔσται αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν αὐτῶν ἡ ἐλπίς τῆς βοηθείας, ἐφ' ἣ αὐτὸς ἐπεποιθεῖ. αὐτοὶ μετὰ τυμπάνων καὶ κιθάρας πολέμησουσιν αὐτὸν ἐν μεταβολῇ. ³³ σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτηθήσῃ. μὴ καὶ σοὶ ἡτοιμάσθῃ βασιλεῦν, φάραγγα βαθείαν, ξύλα κείμενα, πῦρ

καὶ ξύλα πολλὰ, ὁ θυμὸς κυρίου ὡς φάραγξ ὑπὸ θεοῦ καιομένη.

Κ Ε Φ. ΛΑ'.

Οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοηθίαν, οἱ ἐφ' ἵπποις πεποιδότες καὶ ἐφ' ἄρμασι. ἔστι γὰρ πολλὰ, καὶ ἐφ' ἵπποις πληθὸς σφόδρα. καὶ οὐκ ἦσαν πεποιδότες ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐτήρησαν. ² καὶ αὐτὸς σφῶς ἤγεν ἐπ' αὐτοὺς κακὰ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκους ἀνθρώπων πονηρῶν, καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν, ³ Αἴγυπτιον ἀνθρώπον, καὶ οὐ θεόν, ἵππων σάρκας, καὶ οὐκ ἔστι βοηθία. ὁ δὲ κύριος ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς. καὶ κοπιάσουσιν οἱ βοηθοῦντες, καὶ ἅμα πάντες ἀπολοῦνται. ⁴ ὅτι οὕτως εἶπε μοι κύριος. ὃν τρόπον βοήσῃ ὁ λέων, ἡ ὁ σκύμνος ἐπὶ τῇ θηρᾷ ἣ ἔλαβε, καὶ κεκραῖξῃ ἐπ' αὐτῇ, ἕως ἂν ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠττηθήσονται, καὶ τὸ πληθὸς τοῦ θυμοῦ ἐπτοήθησαν, οὕτως καταβήσεται κύριος σαβαὼθ ἐπιστρατεύσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σιών, ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς. ⁵ ὡς ὄρνεα πετόμενα, οὕτως ὑπερασπιεῖ κύριος σαβαὼθ, ὑπὲρ Ἱερουσαλὴμ ὑπερασπιεῖ, καὶ ἐξελεῖται, καὶ περιποιήσεται, καὶ σώσει. ⁶ ἐπιστράφητε οἱ τὴν βαθείαν βουλήν μου βουλεύομενοι καὶ ἄνομον υἱοὶ Ἰσραὴλ. ⁷ ὅτι τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπαρησονται οἱ ἄνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν. ⁸ καὶ πεσεῖται Ἀσσοὺρ. οὐ μάχαιρα ἀνδρὸς, οὐδὲ μάχαιρα ἀνθρώπου καταφάγεται αὐτόν, καὶ φεύξεται οὐκ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας. οἱ δὲ γαυροὶ ἔσονται εἰς ἥττημα, ⁹ πέτρα γὰρ περιληφθήσονται ὡς χάρακι, καὶ ἠττηθήσονται, ὁ δὲ φευγὼν ἀλώσεται. ταδε λέγει κύριος. μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σιών σπέρμα, καὶ οἰκίους ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Κ Ε Φ. ΛΒ'.

Ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσιν. ² καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρυ-

πτων τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ κρυβήσεται, ὡς ἀφ' ὕδατος φερομένου. καὶ φανήσεται ἐν Σιών ὡς ποταμὸς φερόμενος ἐνδοξος ἐν γῇ διψώσῃ. ³ καὶ οὐκέτι ἔσονται πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὰ ὦτα ἀκούειν δώσουσι. ⁴ καὶ ἡ καρδιά τῶν ἀσθενούντων προσέξει τῷ ἀκούειν. καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην. ⁵ καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσι τῷ μορῷ ὄρχιν, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπηρεταὶ σου, σίγα. ⁶ ὁ γὰρ μορὸς μορὰ λαλήσει, καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ μάταια νοήσει, τοῦ συντελεῖν ἄνομα, καὶ λαλεῖν πρὸς κύριον πλάνησιν, τοῦ διασπείρειν ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς διψώσας κενὰς ποιήσει. ⁷ ἡ γὰρ βουλή τῶν πονηρῶν ἄνομα βουλεύσεται, καταφθεῖραι ταπεινοὺς ἐν λόγοις ἀδίκους, καὶ διασκεδάσαι λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει. ⁸ οἱ δὲ εὐσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, καὶ αὕτη ἡ βουλή μενεῖ. ⁹ γυναικες πλούσιαι ἀνάστητε, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου. θυγατέρες ἐν ἐλπίδι εἰσακούσατε λόγους μου. ¹⁰ ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνεῖαν ποιήσασθε ἐν ὁδῷ μετ' ἐλπίδος. ἀνήλωται ὁ τρυγητὸς, πέπνυται, οὐκέτι μὴ ἔλθῃ. ¹¹ ἔσθιτε, λυπήθητε αἱ πεποιθυῖται, ἐκδύσασθε, γυναικαὶ γένεσθε, περιζώσασθε τὰς ὀσφύας, ¹² καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, ἀπὸ ἀγροῦ ἐπιθυμήματος, καὶ ἀμπέλου γεννήματος. ¹³ ἡ γῇ τοῦ λαοῦ μου, ἄκανθα καὶ χόρτος ἀναβήσεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθήσεται. πόλις πλουσία, ¹⁴ οἱ-κοὶ ἐγκαταλείμμενοι πλοῦτον πόλεως ἀφήσουσιν, οἴκους ἐπιθυμήματος. καὶ ἔσονται αἱ κῶμαι σπῆλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη ὄνων ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων, ¹⁵ ἕως ἂν ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ. καὶ ἔσται ἔρημος ὁ Χέρμελ, καὶ ὁ Χέρμελ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται. ¹⁶ καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει. ¹⁷ καὶ ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, εἰρήνη. καὶ κρατήσῃ ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαντι, καὶ πεποιθότες ἕως τοῦ αἰῶνος, ¹⁸ καὶ κατοικήσῃ ὁ λαὸς

αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης, καὶ ἐνοικήσει πεποιδως, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλοῦτον. ¹⁹ ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν καταβῇ, οὐκ ἐφ' ὑμᾶς ἔξει. καὶ ἔσονται οἱ ἐνοικούντες ἐν τοῖς δρυμοῖς πεποιθότες, ὡς οἱ ἐν τῇ πεδινῇ. ²⁰ μακάριοι οἱ σπεύροντες ἐπὶ πᾶν ὕδωρ, οὗ βροῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

Κ Ε Φ. ΛΓ'.

Οὐαὶ τοῖς τολαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ τολαιπῶρους, καὶ ὁ ἄθετῶν ὑμᾶς οὐκ ἄττει. ἀλώσονται οἱ ἄθετοῦντες, καὶ παραδοθήσονται, καὶ ὡς σῆς ἐφ' ἱματίου, οὕτως ἡττηθήσονται. ² κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν. ἐγενήθη τὸ σπέρμα τῶν ἀπειθούντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καιρῷ θλίψεως. ³ διὰ φωνὴν τοῦ φόβου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου, καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη. ⁴ νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκῦλα ὑμῶν μικροῦ καὶ μεγάλου. ὃν τρόπον ἔαν τις συναγάγῃ ἀκρίδας, οὕτως ἐμπαΐξουσιν ὑμῖν. ⁵ ἅγιος ὁ θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν ὑψηλῷ, ἐνεπλήσθη Σιών κρίσεως καὶ δικαιοσύνης. ⁶ ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θησαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἐκεῖ σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια πρὸς τὸν κύριον. οὗτοι εἰσὶ θησαυροὶ δικαιοσύνης. ⁷ ἰδοὺ δὴ ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν οὗτοι φοβηθήσονται. οὓς ἐφοβεῖσθε, βοήσονται ἀφ' ὑμῶν. ἄγγελοι ἀποσταλήσονται, πικρῶς κλαίοντες, παρακαλοῦντες εἰρήνην. ⁸ ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοί. πέπνυται ὁ φόβος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους διαθήκη αἰρεται, καὶ οὐ μὴ λογισθῇ αὐτοὺς ἀνθρώπους. ⁹ ἐπένθησεν ἡ γῇ, ἡσχύνθη ὁ Λίβανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σάρων. φανερά ἐσται ἡ Γαλιλαία, καὶ ὁ Χέρμελ. ¹⁰ νῦν ἀναστήσομαι λέγει κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν ὑψωθήσομαι. ¹¹ νῦν ὤψεσθε, νῦν αἰσθηθήσεσθε, ματαῖα ἔσται ἡ ἰσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν. πῦρ κατέδεται ὑμᾶς. ¹² καὶ ἔσονται ἔθνη κατακεκαυμένα, ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐξορριμένη καὶ κατακεκαυμένη. ¹³ ἀκούσονται οἱ πόρρωθεν ἃ ἐποίησα, γνωστοὶ οἱ ἐγγίζοντες τὴν ἰσχυρίαν μου. ¹⁴ ἀπέστησαν οἱ ἐν Σιών ἄνομοι,

ληψι-

λήφεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς. τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν, ὅτι πῦρ καίεται; τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον; ¹⁵ πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, λαλῶν εὐθεῖαν ὁδὸν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων. βαρύνων τὰ ὦτα, ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος. καμνύνων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, ¹⁶ οὐτος οἰκήσει ἐν ὑψηλῷ ὀπληαίῳ πέτραις ἰσχυράς. ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν. ¹⁷ βασιλέα μετὰ δόξης ὤψεσθε, οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται γῆν πόρρωθεν, ¹⁸ ἡ ψυχὴ ὑμῶν μελετήσῃ φόβον. ποῦ εἰσιν οἱ γραμματικοί; ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλευόντες; ποῦ ἐστὶν ὁ ἀριθμῶν τοὺς τρεφομένους ¹⁹ μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ὧ οὐ συμβουλευσατο, οὐδὲ ἤδει βαθυφώνων, ὥστε μὴ ἀκούσαι λαὸς πεφασυλισμένος, καὶ οὐκ ἔστι τῷ ἀκούοντι σύνεσις. ²⁰ ἰδοὺ Σιών ἡ πόλις, τὸ σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοὶ σου ὄψονται Ἱερουσαλὴμ, πόλις πλουσία, σκηναὶ αὐτῆς οὐ μὴ σεισθῶσιν, οὐδὲ μὴ κινηθῶσιν οἱ πασσαλοὶ τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία αὐτῆς οὐ μὴ διαρρήξωσιν, ²¹ ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου μέγα ὑμῖν. τόπος ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυχες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι. οὐ πορεύσῃ ταύτην τὴν ὁδόν, οὐδὲ πορευέσεται πλοῖον ἑλαυνόν. ²² ὁ γὰρ θεὸς μου μέγας ἐστίν. οὐ παρελεύσεται με κύριος κριτὴς ἡμῶν, κύριος ἄρχων ἡμῶν, κύριος βασιλεὺς ἡμῶν, κύριος οὗτος ἡμᾶς σώσει. ²³ ἐρῶράγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ ἐνίσχυσαν. ὁ ἰσθός σου ἐκλινεν, οὐ χάλασει τὰ ἱστία, οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἕως οὗ παραδοθῇ εἰς προνομήν. τοίνυν πολλοὶ χωλοὶ προνομήν ποιήσουσι, ²⁴ καὶ οὐ μὴ εἴπωσι, κοπιῶ, ὁ λαὸς ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς. ἀφεθῇ γὰρ αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία.

Κ Ε Φ. ΔΔ'.

Προσαγάγετε ἔθνη, καὶ ἀκούσατε ἄρχοντες. ἀκουσάτω ἡ γῆ, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη, καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ. ² διότι θυμὸς κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὁργὴ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τοῦ ἀπολέσαι αὐτοὺς, καὶ παρα-

δοῦναι αὐτοὺς εἰς σφαγὴν. ³ οἱ δὲ τραυματαῖα αὐτῶν ῥιφήσονται, καὶ οἱ νεκροὶ, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ ὁσμή, καὶ βραχθήσεται τὰ ὄρη ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν. ⁴ καὶ τακῆσονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐλιγθήσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἁμπέλου. καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς. ⁵ ἐμεθύσθῃ ἡ μάχαιρά μου ἐν τῷ οὐρανῷ. ἰδοὺ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν καταβήσεται, καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως. ⁶ ἡ μάχαιρα τοῦ κυρίου ἐνπλήσθη αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ στέατος, ἀπὸ αἵματος τραγῶν καὶ ἀμνῶν καὶ ἀπὸ στέατος τραγῶν καὶ κριῶν. ὅτι θυσία τῷ κυρίῳ ἐν Βοσὸρ, καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. ⁷ καὶ συμπεσούντα οἱ ἄνθρωποι μετ' αὐτῶν, καὶ οἱ κριοὶ καὶ οἱ ταῦροι, καὶ μεθύσθῃσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ ἀπὸ τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται. ⁸ ἡμέρα γὰρ κρίσεως κυρίου, καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σιών. ⁹ καὶ στραφήσονται αἱ φάραγγες αὐτῆς εἰς πίσσαν, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς εἰς θεῖον. καὶ ἔσται ἡ γῆ αὐτῆς ὡς πίσσα καιομένη ¹⁰ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναβήσεται ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεάς αὐτῆς ἐρημωθήσεται, καὶ εἰς χρόνον πολὺν ¹¹ ὄρεα καὶ ἐχλῖνοι, καὶ ἱβεις καὶ κόρακες κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ' αὐτὴν σπαρτίον γεωμετρίας ἐρήμου, καὶ ὀνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ. ¹² οἱ ἄρχοντες αὐτῆς οὐκ ἔσονται. οἱ γὰρ βασιλεῖς, καὶ οἱ μεγιστάνες αὐτῆς ἔσονται εἰς ἀπώλειαν. ¹³ καὶ ἀναφυῆσιν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἀκάνθινα ξύλα, καὶ εἰς τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς. καὶ ἔσται ἐπαύλεις σιρῆων, καὶ αὐλὴ στρουθῶν. ¹⁴ καὶ συναντήσουσι δαιμόνια ὀνοκένταυροις, καὶ βοήσουσι ἑτέροις πρὸς τὸν ἑτέρον, ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι, εὐρόντες αὐτοῖς ἀνάπαιυσιν. ¹⁵ ἐκεῖ ἐνόσπυσεν ἐχλῖνος, καὶ ἔσωσεν ἡ γῆ τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας. ἐκεῖ συνῆντησαν ἔλαφοι, καὶ εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων. ¹⁶ ἀριθμῷ παρῆλθον, καὶ μία αὐτῶν οὐκ ἀπώλειο.

ἀπώλετο. ἑτέρα τὴν ἑτέραν οὐκ ἐξήτησαν, ὅτι ὁ κύριος αὐτοῖς ἐνετείλατο, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν αὐτά. ¹ καὶ αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισε βόσκεισθαι. εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον κληρονομήσετε, γενεὰς γενεῶν ἀναπαύσονται ἐπ' αὐτῆς.

Κ Ε Φ. ΛΕ'.

Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος, καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον. ² καὶ ἐξανθήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου, ἡ δόξα τοῦ Αἰβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ λαὸς μου ὄψεται τὴν δόξαν κυρίου, καὶ τὸ ὕψος τοῦ θεοῦ. ³ ἰσχύσατε χεῖρες ἀνεμνῆναι, καὶ γόνата παρακλυμένα. ⁴ παρακαλέσατε οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ. ἰσχύσατε, μὴ φοβείσθε. ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι, καὶ ἀνταποδώσει, αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς. ⁵ τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὥτα κωφῶν ἀκούσονται. ⁶ τότε αἰεῖται ὡς ἑλαφος ὁ χολὸς, τρανὴ δὲ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, ὅτι ἐρῶαγῃ ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψῶσῃ. ⁷ καὶ ἔσται ἡ ἀνυδρος εἰς ἔλῃ. καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται, ἐκεῖ εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις καλάμου καὶ ἔλῃ. ⁸ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρὰ, καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος. οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. ⁹ καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῇ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μὴ εὐρεθῇ ἐκεῖ, ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι, ¹⁰ καὶ συνηγμένοι διὰ κύριον, καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἰεσις καὶ ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτοὺς, ἀπέδρα ὁδὴν καὶ λυπὴ καὶ στεναγμός.

Κ Ε Φ. Λς'.

Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαίδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐzekίου, ἀνέβη Σανναχρείμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ

τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυράς, καὶ ἔλαβεν αὐτάς. ² καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ῥαβσάκην ἐκ Λάχης εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐzekiάν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἔσθη ἐν τῷ ὕδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως. ³ καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακὴμ ὁ τοῦ Χελκίου ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνάς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ἰωάχ ὁ τοῦ Ἀσάφ ὁ ὑπομνηματογράφος. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαβσάκης. εἴπατε Ἐzekiā. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων. τί πεποιθὼς εἶ; ⁵ μὴ ἐν βουλῇ καὶ λόγοις χελέων παραταξίς γίνεται; καὶ νῦν ἐπὶ τίνα πέποιθας, ὅτι ἀπειθεῖς μοι; ⁶ ἰδοὺ πεποιθὼς εἶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον. ὡς ἂν ἐπιστηρισθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν, εἰςλεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ τρήσει αὐτήν. οὕτως ἐστὶ Φαραὼ βασιλεὺς Αἴγυπτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτόν. ⁷ εἰ δὲ λέγετε, ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πεποιθήμεν, ⁸ νῦν μίχθητε τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν διζχιλίαν ἵππων, εἰ δυνήσεσθε δοῦναι ἀναβάτας ἐπ' αὐτούς. ⁹ καὶ πῶς δύνασθε ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον τῶν τοπαρχῶν; οἰκῆται εἰσὶν, οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἰγύπτους, εἰς ἵππον καὶ ἀναβάτην. ¹⁰ καὶ νῦν μὴ ἄνευ κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν ταύτην πολεμῆσαι αὐτήν; κύριος εἶπε πρὸς μέ. ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ διάφθειρον αὐτήν. ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐλιακὴμ, καὶ Σομνάς, καὶ Ἰωάχ. λάλησον πρὸς τοὺς παῖδας σου Συριστί. ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς. καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς Ἰουδαϊστί. καὶ ἵνατί λαλεῖς εἰς τὰ ὥτα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ τείχει; ¹² καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ῥαβσάκης. μὴ πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ κυριὸς μου, λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα φάγωσι κόπρον, καὶ πίωσιν οὖρον μετ' ὑμῶν ἅμα; ¹³ καὶ ἔσθη Ῥαβσάκης, καὶ ἀνέβησθε φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαϊστί, καὶ εἶ-

πεν. ἀκούσατε τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹⁴ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς. μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐzekías λόγους, οὐ δύνηται ῥύσασθαι ὑμᾶς. ¹⁵ καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Ἐzekías, ὅτι ῥύσεται ὑμᾶς ὁ θεός, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹⁶ μὴ ἀκούετε Ἐzekίου. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων. εἰ βούλεσθε εὐλογηθῆναι, ἐκπορεύεσθε πρὸς μὲ, καὶ φάγεσθε ἕκαστος τὴν ἀμπελον αὐτοῦ καὶ τὰς συκὰς, καὶ πείσθε ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου ὑμῶν, ¹⁷ ἕως ἂν ἔλθω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν, ὥς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων καὶ ἀμπελώνων. ¹⁸ μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐzekías, λέγων. ὁ θεὸς ῥύσεται ὑμᾶς. μὴ ἐξῥύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; ¹⁹ ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς Ἐμὰθ καὶ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ ὁ θεὸς τῆς πόλεως Ἐφραουαίμ; μὴ ἐδύναντο ῥύσασθαι Σαμαρειαν ἐκ χειρὸς μου; ²⁰ τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων, ὅστις ἐξῥύσατο τὴν γῆν αὐτοῦ ἐκ χειρὸς μου, ὅτι ῥύσεται ὁ θεὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐκ χειρὸς μου; ²¹ καὶ ἐσιώπησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, διὰ τὸ προστάξει τὸν βασιλέα μηδὲνα ἀποκριθῆναι. ²² καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακίμ ὁ τοῦ Χελκίου οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωᾶχ ὁ τοῦ Ἀσάφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐzekían ἐσχισμένοι τοὺς χιτῶνας, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαβσάκου.

Κ Ε Φ. ΑΖ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκούσαι τὸν βασιλέα Ἐzekían, ἔσχισε τὰ ἱμάτια, καὶ περικύβαλετο σάκκον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον κυρίου, ² καὶ ἀπέστειλεν Ἐλιακίμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περικυβημένους σάκκους, πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμώς τὸν προφήτην, ³ καὶ εἶπαν αὐτῷ. τάδε λέγει Ἐzekías. ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἡ σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἦκει ἡ ὥδιν τῇ τικτού-

σῃ, ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. ⁴ εἰς ἀκούσαι κύριος ὁ θεός σου τοὺς λόγους Ῥαβσάκου, οὓς ἀπέστειλε βασιλεὺς Ἀσσυρίων, ὀνειδίζεν θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζει λόγους οὓς ἤκουσε κύριος ὁ θεός σου, καὶ δηγήθη πρὸς κύριόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων. ⁵ καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως Ἐzekίου πρὸς Ἡσαΐαν, ⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἡσαΐας. οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν. τάδε λέγει κύριος. μὴ φοβηθῆς ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, οὓς ὀνειδίσαν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ἀσσυρίων. ⁷ ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν ἀποστραφῆσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρα ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἀπέστρεψε Ῥαβσάκ, καὶ κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολιορκοῦντα Λοβνάν. καὶ ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχίς. ⁹ καὶ ἐξῆλθε Θαρακά βασιλεὺς Αἰθιοπῶν πολιορκῆσαι αὐτόν. καὶ ἀκούσας ἀπέστρεψε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐzekían, λέγων. ¹⁰ οὕτως ἐρεῖτε Ἐzekías βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας. μὴ σε ἀπατάτω ὁ θεός σου, ἐφ' ᾧ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ, λέγων. οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. ¹¹ σὺ οὐκ ἤκουσας ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων, πᾶσαν τὴν γῆν ὥς ἀπώλεσαν; καὶ σὺ ῥυσθήσῃ; ¹² μὴ ἐξῥύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν, οὓς ἀπώλεσαν οἱ πατέρες μου, τὴν τε Γωζᾶν, καὶ Χαρῶν, καὶ Ῥαφέθ, αἱ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θεμὰθ; ¹³ ποῦ εἰσι βασιλεῖς Ἐμὰθ καὶ ποῦ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ πόλεως Ἐφραουαίμ, Ἀραγονγᾶνα; ¹⁴ καὶ ἔλαβεν Ἐzekías τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτό, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἤνοιξεν αὐτό ἐναντίον κυρίου. ¹⁵ καὶ προσηύδατο Ἐzekías πρὸς κύριον, λέγων. ¹⁶ κύριος σαβαὼθ ὁ θεός Ἰσραὴλ, ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σὺ εἶ ὁ θεός μόνος πάσης βασιλείας τῆς οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ¹⁷ κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου, εἰσάκουσον κύριε, ἀνοιξον κύριε τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, εἰδὼς κύριε. καὶ ἴδε τοὺς λόγους Σαταχη-
ρίμ.

ρεῖμ, οὓς ἀπέστειλεν ὀνειδίξεν θεὸν ζῶντα. ¹⁸ ἐπ' ἀληθείας γὰρ κύριε ἠ-
ρημωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰ-
κουμένην ὅλην, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν,
¹⁹ καὶ ἀνέβαλον τὰ εἰδῶλα αὐτῶν εἰς
τὸ πῦρ. οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλὰ ἔργα
χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι,
καὶ ἀπώσαντο αὐτούς. ²⁰ νῦν δὲ κύριε
ὁ θεὸς ἡμῶν σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς
αὐτοῦ, ἵνα γνῶ πάσα βασιλεία τῆς
γῆς, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος. ²¹ καὶ
ἀπεστάλη Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς
Ἐzekiάν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. τάδε λέγει
κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἤκουσα ἃ
προσηνύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρέμ
βασιλέως Ἀσσυρίων. ²² οὗτος ὁ λόγος
ὃν ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ ὁ θεός. ἐφαύ-
λισέ σε, καὶ ἐμυκτήρισέ σε παρθένος
θυγάτηρ Σιών, ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκί-
νησε θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ. ²³ τίνα
ὠνειδίσας καὶ παρωξύνσας; ἢ πρὸς
τίνα ὕψωσας τὴν φωνήν σου; καὶ οὐκ
ἦρας εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς σου
πρὸς τὸν ἄγιον τοῦ Ἰσραὴλ; ²⁴ ὅτι
δι' ἀγγέλων ὠνειδίσας κυρίου. σὺ γὰρ
εἶπας, τῷ πλήθει τῶν ἀρμάτων ἐγώ
ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων, καὶ εἰς τὰ ἔσχα-
τα τοῦ Λιβάνου, καὶ ἐκοῦσα τὸ ὕψος
τῆς κέδρου αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος τῆς
κυμαρίσου, καὶ εἰσηλθὼν εἰς ὕψος
μέρους τοῦ δρυμοῦ, ²⁵ καὶ ἔθνηκα γέ-
φυραν, καὶ ἠρήμωσα ὕδατα καὶ πᾶ-
σαν συναγωγὴν ὕδατος. ²⁶ οὐ ταῦτα
ἤκουσας πάλαι ἃ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἡ-
μερῶν ἀρχαίων συνέταξα, νῦν δὲ ἐπέ-
δειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὄχυροῖς, καὶ
οἰκοῦντας ἐν πόλεσιν ὄχυραῖς. ²⁷ ἀνῆ-
κα τὰς χεῖρας, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ
ἐγένοντο ὡς χόρτος ξηρὸς ἐπὶ δωμα-
των, καὶ ὡς ἄγρωσις. ²⁸ νῦν δὲ τὴν
ἀνάπαυσίν σου, καὶ τὴν ἔξοδόν σου,
καὶ τὴν εἰσοδόν σου ἐγὼ ἐπίσταμαι.
²⁹ ὁ δὲ θυμὸς σου ὃν ἐθυμώθης, καὶ
ἡ πικρία σου ἀνέβη πρὸς μὲ, καὶ ἐμ-
βαλὼ φμὼν εἰς τὴν ῥινά σου, καὶ χα-
λινὸν εἰς τὰ χεῖλη σου, καὶ ἀποστρέψω
σε τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθες ἐν αὐτῇ. ³⁰ τοῦτο
δέ σοι τὸ σημεῖον. φάγε τοῦτον τὸν
ἐνιαυτὸν ἃ ἐσπαρκας, τῷ δὲ ἐνιαυτῷ
τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλειμμα, τῷ δὲ
τρίτῳ σπεύραντες ἀμήσατε, καὶ φυτεύ-

σατε ἀμπελῶνας, καὶ φάγεσθε τὸν
καρπὸν αὐτῶν. ³¹ καὶ ἔσονται οἱ κα-
ταλειμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φυήσου-
σι ῥίζαν κάτω, καὶ ποιήσουσι σπέρμα
ἄνω. ³² ὅτι ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἔσονται οἱ
καταλειμμένοι, καὶ οἱ σωζόμενοι ἐξ
ὄρους Σιών. ὁ ζῆλος κυρίου σαβαὼθ
ποιήσει ταῦτα. ³³ διὰ τοῦτο οὕτως
λέγει κύριος ἐπὶ βασιλείᾳ Ἀσσυρίων.
οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην,
οὐδὲ μὴ βάλλῃ ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ
μὴ ἐπιβάλλῃ ἐπ' αὐτὴν θυρόν, οὐδὲ μὴ
κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χαρᾶκα. ³⁴ ἀλλὰ
τῇ ὁδῷ ἣ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀποστραφή-
σεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐ μὴ
εἰσέλθῃ. τάδε λέγει κύριος. ³⁵ ὑπερα-
σπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τοῦ
σῶσαι αὐτὴν δι' ἐμὲ, καὶ διὰ Δαυὶδ
τὸν παῖδά μου. ³⁶ καὶ ἐξῆλθεν ἄγγε-
λος κυρίου, καὶ ἀνείλεν ἐκ τῆς παρεμ-
βολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν ὀρδοθη-
κονταπέντε χιλιάδας. καὶ ἀναστάντες
τοπρωὶ εὗρον πάντα τὰ σώματα νε-
κρά. ³⁷ καὶ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς Σεν-
ναχηρέμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων, καὶ ᾤ-
κησεν ἐν Νινευῇ. ³⁸ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ
προσκυνεῖν ἐν τῷ οἴκῳ Νασαράχ τὸν
πάτραρχον αὐτοῦ, Ἀδραμέλεχ καὶ Σα-
ρασάρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν
μαχαίραις, αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς
Ἀρμενίαν, καὶ ἐβασιλεύσεν Ἀσορδάν ὁ
υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. Δ Η'.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμα-
λακίσθη Ἐzekiᾶς ἕως θανάτου. καὶ
ἦλθε πρὸς αὐτὸν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς
ὁ προφήτης, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τά-
δε λέγει κύριος. τάξαι περὶ τοῦ οἴκου
σου, ἀποθνήσκεις γὰρ σὺ, καὶ οὐ ζή-
σῃ. ² καὶ ἀπέστρεψεν Ἐzekiᾶς τὸ
πρὸςωπον αὐτοῦ πρὸς τὸν τεῖχον, καὶ
προσηνύετο πρὸς κύριον, ³ λέγων.
μνήσθητι κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν
σου μετὰ ἀληθείας, ἐν καρδίᾳ ἀληθι-
νῇ, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σου ἐποίη-
σα. καὶ ἐκλαυσεν Ἐzekiᾶς κλαυθμῷ
μεγάλῳ. ⁴ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου
πρὸς Ἡσαΐαν, λέγων. ⁵ πορεύθητι,
καὶ εἶπον Ἐzekiᾶ. τάδε λέγει κύριος
ὁ θεὸς Δαυὶδ τοῦ πατρὸς σου. ἤκουσα
τῆς προσευχῆς σου, καὶ εἶδον τὰ δά-
κρυα

κρονά σου. ἰδοὺ προστίθημι πρὸς τὸν χρόνον σου δεκαπέντε ἔτη, ⁶ καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων ὄψομαι σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης. ⁷ τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον παρα ἀπὸ κυρίου, ὅτι ποιήσει ὁ θεὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο. ⁸ ἰδοὺ ἐγὼ στρέψω τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν οὗς κατέβη τοὺς δέκα ἀναβαθμούς τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου ὁ ἥλιος, ἀποστρέψω τὸν ἥλιον τοὺς δέκα ἀναβαθμούς. καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς δέκα ἀναβαθμούς, οὗς κατέβη ἡ σκιά. ⁹ προσεγγὴ Ἐzekίου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἡνίκα ἐμαλακίσθη καὶ ἀνέστη ἐκ τῆς μαλακίας αὐτοῦ. ¹⁰ ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου, ἐν πύλαις ἄδου, καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα. ¹¹ εἶπα, οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἐπὶ γῆς ζώντων, οὐκέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς, οὐκέτι μὴ ἴδω ἄνθρωπον, ¹² ἐξέλιπεν ἐκ τῆς συγγενείας μου, κατέλιπον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου, ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ ὥσπερ ὁ σκηνὴν καταλύων πῆξας. ὡς ἰσθὺς τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοῦ ἐγένετο ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν. ¹³ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθη ἐως πρωῒ ὡς λέοντι, οὕτως συνέτριψε πάντα τὰ ὀστά μου. ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἐως νυκτὸς παρεδόθη. ¹⁴ ὡς χελιδὼν, οὕτω φωνήσω, καὶ ὡς περιστερὰ, οὕτω μελετῶ. ἐξέλιπον γὰρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ βλέπειν εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὃς ἐξεῖλατό με, καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὁδύνην τῆς ψυχῆς. ¹⁵ κύριε περὶ αὐτῆς γὰρ ἀγγέλη σοι, καὶ ἐξήγειράς μου τὴν πνοήν, καὶ παρακληθεὶς ἔρησα. ¹⁶ εἴλου γὰρ μου τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ ἀπόληται, καὶ ἀπέρριψας ὅπισθον μου πάσας τὰς ἀμαρτίας. ¹⁷ οὐ γὰρ οἱ ἐν ἄδου αἰνέσουσί σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσί σε, οὐδὲ ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν ἄδου τὴν ἐλεημοσύνην σου. ¹⁸ οἱ ζῶντες εὐλογήσουσί σε ὃν τρόπον καὶ γὰρ. ἀπὸ γὰρ τῆς σημερινῆς παιδείας ποιήσω, ἃ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην σου. ¹⁹ θεὲ τῆς σωτηρίας μου, καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου πάσας τὰς ἡμέρας

τῆς ζωῆς μου, κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. ²¹ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας πρὸς Ἐzekiάν. λάβε παλάθην ἐκ σύκων, καὶ τρίψον, καὶ κατάπλασαι, καὶ ὕγι-
²² ἡς ἔσῃ. καὶ εἶπεν Ἐzekίας. τοῦτο σημεῖον πρὸς Ἐzekiάν ὅτι ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ;

Κ Ε Φ. ΛΘ'.

Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλε Μαρωδάχ Βαλαδὰν ὁ υἱὸς τοῦ Βαλαδὰν, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας ἐπιστολὰς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα Ἐzekiᾷ. ἤκουσε γὰρ, ὅτι ἐμαλακίσθη ἕως θανάτου. καὶ ἀνέστη, ² καὶ ἐχάρη ἐπ' αὐτοῖς Ἐzekίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν οἶκον τοῦ νεκρωθῆ, καὶ τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ, καὶ τῆς στακτῆς, καὶ τῶν θυμιαμάτων, καὶ τοῦ μύρου, καὶ πάντας τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάξης, καὶ πάντα ὅσα ἦν ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν οὐθέν ὃ οὐκ ἔδειξεν Ἐzekίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. ³ καὶ ἦλθεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα Ἐzekiάν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; καὶ πόθεν ἤκασι πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐzekίας. ἐκ γῆς πόρρωθεν ἤκασι πρὸς με ἐκ Βαβυλώνης. ⁴ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας. τί εἶδον ἐν τῷ οἴκῳ σου; καὶ εἶπεν Ἐzekίας. πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ εἶδον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. ⁵ καὶ εἶπεν Ἡσαΐας αὐτῷ. ἀκουσον τὸν λόγον κυρίου σαβαώθ. ⁶ ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχονται, καὶ λήψονται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, εἰς Βαβυλῶνα ἔξω, καὶ οὐδὲν οὐ μὴ καταλείψουσιν. εἶπε δὲ ὁ θεός. ⁷ ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου ὧν γενήσεις, λήψονται καὶ ποιήσουσι σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. ⁸ καὶ εἶπεν Ἐzekίας Ἡσαΐᾳ. ἀγαθὸς ὁ λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε, γένεσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου.

Κ Ε Φ. Μ'.

Παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ θεός. ² ἱερεῖς λαλήσατε

εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλὴμ, παρακαλέσατε αὐτήν, ὅτι ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς, λέλυται αὐτῆς ἡ ἁμαρτία, ὅτι ἐδέξατο ἐκ χειρὸς κυρίου διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῆς. ³ φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιῆτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁴ πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται. καὶ ἔσται πάντα τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεΐαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία, ⁵ καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα κυρίου, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, ὅτι κύριος ἐλάλησε. ⁶ φωνὴ λέγοντος, βοήσον. καὶ εἶπα. τί βοήσω; πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου. ⁷ ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε, ⁸ τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ⁹ ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών, ὑψώσον τῇ ἰσχύϊ τὴν φωνήν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσαλὴμ. ὑψώσατε, μὴ φοβέσθε. εἶπον ταῖς πόλεσιν Ἰουδα. ἰδοὺ ὁ θεὸς ὑμῶν, ¹⁰ ἰδοὺ κύριος, κύριος μετὰ ἰσχύος ἐρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ κυρίας. ἰδοὺ ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον ἐναντίον αὐτοῦ. ¹¹ ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ τῷ βραχίονι αὐτοῦ συνάξει ἄρνας, καὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσας παρακαλέσει. ¹² τίς ἐμέτρησε τὴν χεῖρὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν δρακί; τίς ἔστησε τὰ ὄρη σταθμῶ, καὶ τὰς νάπας ζυγῶ; ¹³ τίς ἔγνω νοῦν κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο, ὃς συμβιβᾷ αὐτόν; ¹⁴ ἢ πρὸς τίνα συνεβουλευσάτο, καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ; ¹⁵ εἰ πάντα τὰ ἔθνη ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου, καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, ὡς σίελος λογισθήσονται; ¹⁶ ὁ δὲ Αἰβανὸς οὐχ ἱκανὸς εἰς καύσιν, καὶ πάντα τὰ τετράποδα οὐχ ἱκανὰ εἰς ὀλοκάρπωσιν, ¹⁷ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς οὐδὲν εἰσι, καὶ εἰς οὐδὲν ἐλογίσθησαν. ¹⁸ τίνι ὁμοιώσατε κύριον, καὶ τίνι ὁμοιώματι ὁμοιώσατε αὐτόν; ¹⁹ μὴ εἰκόνα ἐποίησε τέκτων, ἢ χρυσοχόος χωνεύ-

σας χρυσίον περιεχύρῳσεν αὐτόν; ὁμοίωμα κατεσκεύασεν αὐτόν; ²⁰ ἔξυλον γὰρ ἄσηπτον ἐκλέγεται τέκτων, καὶ σοφῶς ζητήσῃ πῶς στήσῃ εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. ²¹ οὐ γνώσεσθε; οὐκ ἀκουσεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς γῆς; ²² ὁ κατέχων τὸν γυῖρον τῆς γῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ ὡς ἀκρίδες. ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανόν, καὶ διατείνας ὡς σκηνὴν κατοικεῖν. ²³ ὁ διδοὺς ἄρχοντας ὡς οὐδὲν ἄρχειν, τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν ἐποίησεν. ²⁴ οὐ γὰρ μὴ φυτεύσωσιν, οὐδὲ μὴ σπεύρωσιν, οὐδὲ μὴ ῥιζωθῇ εἰς τὴν γῆν ἢ ῥίζα αὐτῶν. ἐπνευσεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ καταιγὶς ὡς φρύγανα λήψεται αὐτούς. ²⁵ νῦν οὖν τίνι με ὁμοιώσατε, καὶ ὑψωθήσομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος. ²⁶ ἀναβλέψατε εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἴδετε, τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα; ὁ ἐκφέρων κατ' αἰθρῶν τὸν κόσμον αὐτοῦ, πάντας ἐπ' ὀνόματι καλέσει ἀπὸ πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτει ἰσχύος αὐτοῦ οὐδὲν σε ἔλαθε. ²⁷ μὴ γὰρ εἶπης Ἰακώβ, καὶ τί ἐλάλησας Ἰσραὴλ; ἀπεκρύβη ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ θεὸς μου τὴν κρίσιν ἀφείλε, καὶ ἀπέστη. ²⁸ καὶ νῦν οὐκ ἔγνω; εἰ μὴ ἤκουσας; θεὸς αἰῶνιος, ὁ θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, οὐ πεινάσει, οὐδὲ κοπιάσει, οὐδὲ ἔστιν ἐξείρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, ²⁹ διδοὺς τοῖς πεινώσιν ἰσχύν, καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην. ³⁰ πεινάσουσι γὰρ νεώτεροι, καὶ κοπιάσουσι νεανίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται. ³¹ οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύν, πτεροφρησουσιν ὡς ἀετοί, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσι, βαδιοῦνται καὶ οὐ πεινάσουσιν.

Κ Ε Φ. ΜΑ'.

Ἐγκαινίσεσθε πρὸς μὲ νῆσοι, οἱ γὰρ ἄρχοντες ἀλλάξουσιν ἰσχύν. ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν ἅμα, τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν. ² τίς ἐξηγγίρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν αὐτήν κατὰ πόδας αὐτοῦ, καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον ἔθνων, καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει. καὶ δώσει εἰς γῆν

γῆν τὰς μαχαίρας αὐτῶν, καὶ ὡς φρύ-
 γανα ἐξωσμένα τὰ τόξα αὐτῶν. ³ καὶ
 διώζεται αὐτοὺς, διελεύσεται ἐν εἰρή-
 νῃ ἡ ὁδὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁴ τίς
 ἐνῆργησε, καὶ ἐποίησε ταῦτα; ἐκάλε-
 σεν αὐτὴν ὁ καλὼν αὐτὴν ἀπὸ γενεῶν
 ἀρχῆς. ἐγὼ θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ
 ἐπερχόμενα ἐγὼ εἰμι. ⁵ εἶδον ἐθνη
 καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἅκρα τῆς γῆς ἤγ-
 ρισαν, καὶ ἦλθον ἅμα ⁶ κρίων ἕκα-
 στος τῷ πλησίον, καὶ τῷ ἀδελφῷ βοη-
 θῆσαι, καὶ ἐρεῖ. ⁷ ἰσχυσεν ἀνὴρ τέ-
 κτων, καὶ χαλκεὺς τύπτων σφύρη, ἅ-
 μα ἐλαύνων. πότε μὲν ἐρεῖ, σύμβλημα
 καλὸν ἐστίν, ἰσχυρώσαν αὐτὰ ἐν ἡλίοις,
 θήσουσιν αὐτὰ, καὶ οὐ κινήθησονται.
⁸ σὺ δὲ Ἰσραὴλ παῖς μου Ἰακώβ, καὶ
 ὃν ἐξελεξάμην σπέρμα Ἀβραάμ, ὃν ἡ-
 γάπησα. ⁹ οὐ ἀντελαβόμην ἀπ' ἁκρων
 τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν αὐτῆς
 ἐκάλεσά σε, καὶ εἶπά σοι, παῖς μου εἶ,
 ἐξελεξάμην σε, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπόν σε.
¹⁰ μὴ φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι, μὴ
 πλανῶ. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ θεὸς σου, ὁ
 ἐνισχύσας σε, καὶ ἐβοήθησά σοι, καὶ
 ἡσφαλισάμην σε τῇ δεξιᾷ τῇ δικαίᾳ
 μου. ¹¹ ἰδοὺ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐν-
 τραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοί
 σοι, ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ
 ἀπολοῦνται πάντες οἱ ἀντιδικοί σου.
¹² ζητήσεις αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ εὕρης
 τοὺς ἀνθρώπους οἱ παροινήσουσιν εἰς
 σέ. ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ οὐκ
 ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε. ¹³ ὅτι
 ἐγὼ ὁ θεὸς σου, ὁ κρατῶν τῆς δεξιᾶς
 σου, ὁ λέγων σοι, μὴ φοβοῦ ¹⁴ Ἰα-
 κώβ ὀλιγοστός Ἰσραὴλ, ἐγὼ ἐβοήθη-
 σά σοι, λέγει ὁ θεὸς σου, ὁ λυτρούμε-
 νός σε Ἰσραὴλ. ¹⁵ ἰδοὺ ἐποίησά σε
 ὡς τροχοὺς ἀμάξης ἀλοῶντας καινοὺς
 πριστηροειδεῖς, καὶ ἀλόησεις ὄρη, καὶ
 λεπτυνεῖς βουνούς, καὶ ὡς χροὺν θή-
 σεις ¹⁶ καὶ λιμῆρεις, καὶ ἀνεμος λη-
 ψεται αὐτοὺς καὶ καταιγὶς διασπερεῖ
 αὐτούς. σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν τοῖς
 ἁγίοις Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἀγαλλιάσονται
 οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς. ζητήσουσι
 γὰρ ὕδωρ, καὶ οὐκ ἔσται, ἡ γλώσσα
 αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη. ἐγὼ
 κύριος ὁ θεός, ἐγὼ ἐπακούσομαι ὁ
 θεός Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω

αὐτοὺς, ¹⁸ ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν ὀρέ-
 ων ποταμοὺς, καὶ ἐν μέσῳ πεδίων
 πηγὰς. ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς ἐλη-
 ὑδάτων, καὶ τὴν διψῶσαν γῆν ἐν ὑ-
 δραγωγοῖς. ¹⁹ θήσω εἰς τὴν ἀνυδρον
 γῆν κέδρον καὶ πύξον, μυρσίνη καὶ
 κυπαρίσσον καὶ λευκὴν. ²⁰ ἵνα ἴδωσι
 καὶ γνῶσι, καὶ ἐννοηθῶσι καὶ ἐπιστῶν-
 ται ἅμα, ὅτι χεὶρ κυρίου ἐποίησε ταῦ-
 τα, καὶ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ κατέδει-
 ξεν. ²¹ ἐγγίξει ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει
 κύριος ὁ θεός. ἡγγισαν αἱ βουλαι ὑ-
 μῶν, λέγει ὁ βασιλεὺς Ἰακώβ. ²² ἐγγι-
 σάτωσαν, καὶ ἀναγγελάτωσαν ὑμῖν ἃ
 συμβήσεται, ἢ τὰ πρότερον τίνα ἦν,
 εἶπατε, καὶ ἐπιστήσομεν τὸν νοῦν, καὶ
 γνωσόμεθα τί τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἐπερ-
 χόμενα. εὐπατε ἡμῖν, ²³ ἀναγγείλατε
 ἡμῖν τὰ ἐπερχόμενα ἐπ' ἔσχατον, καὶ
 γνωσόμεθα ὅτι θεοὶ ἐστέ. εὐποιήσατε
 καὶ κακώσατε, καὶ θανασιόμεθα, καὶ
 ὀψόμεθα ἅμα ²⁴ ὅτι πόθεν ἐστὲ ὑ-
 μεῖς, καὶ πόθεν ἡ ἐργασία ὑμῶν. ἐκ
 γῆς βδελύγμα ἐξελέξαντο ὑμᾶς. ²⁵ ἐγὼ
 δὲ ἡγάρα τὸν ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ τὸν
 ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. κληθήσονται τῷ
 ὀνόματί μου. ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες,
 καὶ ὡς πηλὸς κεραμέως, καὶ ὡς κερα-
 μέυς καταπατῶν τὸν πηλόν, οὕτω
 καταπατηθήσεσθε. ²⁶ τίς γὰρ ἀναγ-
 γελεῖ τὰ ἔξ ἀρχῆς, ἵνα γνῶμεν καὶ τὰ
 ἔμπροσθεν; καὶ ἐροῦμεν, ὅτι ἀληθὴ
 ἐστίν. οὐκ ἐστὶν ὁ προλέγων, οὐδὲ ὁ
 ἀκούων ὑμῶν τοὺς λόγους. ²⁷ ἀρχὴν
 Σιών δώσω, καὶ Ἱερουσαλὴμ παρακα-
 λέσω εἰς ὁδόν. ²⁸ ἀπὸ γὰρ τῶν ἐθνῶν,
 ἰδοὺ οὐδεῖς. καὶ ἀπὸ τῶν εἰδώλων
 αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων. καὶ ἂν
 ἐρωτήσω αὐτοὺς πόθεν ἐστέ; οὐ μὴ
 ἀποκριθῶσί μοι. ²⁹ εἰσὶ γὰρ οἱ ποι-
 οῦντες ὑμᾶς, καὶ μάτην οἱ πλανῶντες
 ὑμᾶς.

Κ Ε Φ. ΜΒ'.

Ἰακώβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήψομαι αὐ-
 τοῦ. Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσε-
 δεξάτο αὐτὸν ἡ ψυχὴ μου, ἔδωκα τὸ
 πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, κρίσιν τοῖς
 ἔθνεσιν ἐξοίσει, ² οὐ κενράζεται, οὐδὲ
 ἀνῆρει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνή
 αὐτοῦ. ³ κάλαμον τεθλασμένον
 οὐ συντρίψει, καὶ λίνον καπνίζομενον
 οὐ

οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν. ⁴ ἀναλάμψει, καὶ οὐ θρασυθήσεται, ἕως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἐθνη ἐλπιούσιν. ⁵ οὕτω λέγει κύριος ὁ θεός, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ πῆξας αὐτόν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ διδούς προὐν τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς, καὶ πνεῦμα τοῖς πατοῦσιν αὐτήν. ⁶ ἐγὼ κύριος ὁ θεός ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς χειρός σου, καὶ ἐπισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν, ⁷ ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς, καὶ καθημένους ἐν σκότει. ⁸ ἐγὼ κύριος ὁ θεός, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἐτέρω οὐ δώσω, οὐδὲ τὰς ἀρετάς μου τοῖς γλυπτοῖς. ⁹ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδοὺ ἤκασιν, καὶ καινὰ ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω, καὶ πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν. ¹⁰ ἐμνήσατε τῷ κυρίῳ ὕμνον καινόν. ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πλέοντες αὐτήν, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς. ¹¹ εὐφρανθήτι ἔρμος, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύλεις, καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδάρ. εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες πέτραν, ἀπ' ἄκρου τῶν ὀρέων βοήσουσι, ¹² δώσουσι τῷ θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσι. ¹³ κύριος ὁ θεός τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται, καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ ζῆλον, καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετὰ ἰσχύος. ¹⁴ ἐσιώπησα, μὴ καὶ αἰ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι; ὥς ἡ τίκτουσα ἐκατέρησα, ἐκοτήσω καὶ ξηρανῶ ἅμα, ¹⁵ ἐρημώσω ὄρη καὶ βουνούς, καὶ πάντα χορτόν αὐτῶν ξηρανῶ, καὶ θήσω ποταμοὺς εἰς νήσους, καὶ ἔλη ξηρανῶ. ¹⁶ καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους ἃς οὐκ ἤδεισαν πατήσαι ποιήσω αὐτούς. ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς, καὶ τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν. ταῦτα τὰ ῥήματα ποιήσω καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτούς. ¹⁷ αὐτοὶ δὲ ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω. αἰσχύνθητε αἰσχύνην οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς

γλυπτοῖς, οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς, ὑμεῖς ἐστε θεοὶ ἡμῶν. ¹⁸ οἱ κωφοὶ ἀκούσατε, καὶ οἱ τυφλοὶ ἀναβλέψατε ἰδεῖν. ¹⁹ καὶ τίς τυφλὸς ἀλλ' ἢ οἱ παῖδες μου, καὶ κωφοὶ ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν; καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ. ²⁰ εἴδετε πλεονάκεις, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. ἡνοιγμένα τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἤκούσατε. ²¹ κύριος ὁ θεός ἐβουλεύσατο ἵνα δικαιωθῇ, καὶ μεγάλην αἴνεσιν. ²² καὶ εἶδον, καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος, καὶ διηρπασμένος. ἡ γὰρ παγὶς ἐν τοῖς ταμεῖοις πανταχοῦ, καὶ ἐν οἴκοις ἅμα, ὅπου ἔκρυψαν αὐτοὺς, ἐγένοντο εἰς προνομῆν. καὶ οὐκ ἦν ἐξαιρούμενος ἀρπαγμα, καὶ οὐκ ἦν ὁ λέγων, ἀπόδοις. ²³ τίς ἐν ὑμῖν ὅς ἐνωτιέται ταῦτα; εἰσακούσατε εἰς τὰ ἐπερχόμενα. ²⁴ οἷς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ τοῖς προνομέουσιν αὐτόν; οὐχὶ ὁ θεός ὃ ἡμάρτοσαν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠβούλοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορεύεσθαι, οὐδὲ ἀκούειν τοῦ νόμου αὐτοῦ; ²⁵ καὶ ἐπηγάγεν ἐπ' αὐτοὺς ὄργην θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυεν αὐτοὺς πόλεμος, καὶ οἱ συμφλέγοντες αὐτοὺς κύκλω, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕκαστος αὐτῶν, οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχὴν.

Κ Ε Φ. ΜΓ'.

Καὶ νῦν οὕτως λέγει κύριος ὁ θεός ὁ ποιήσας σε Ἰακώβ, καὶ ὁ πλάσας σε Ἰσραὴλ, μὴ φοβοῦ, ὅτι ἐλυτρώσάμην σε, ἐκάλεσά σε τὸ ὄνομά σου. ἐμὸς εἶ σύ. ³ καὶ ἐὰν διαβαίνης δι' ὕδατος, μετὰ σοῦ εἰμι, καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσί σε. καὶ ἐὰν διέλθης διὰ πυρὸς, οὐ μὴ κατακαυθῇς, φλόξ οὐ κατακαύσει σε. ³ ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεός σου ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ σώζων σε. ἐποίησα ἀλλαγὰ σου, Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, καὶ Σοὴν ὑπὲρ σοῦ. ⁴ ἀφ' οὗ ἐντιμος ἐγένου ἐναντίον ἐμοῦ, ἐδοξάσθης, καὶ ἐγὰ σε ἠγάπησα, καὶ δώσω ἀνθρώπους ὑπὲρ σοῦ, καὶ ἀρχοντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου. ⁵ μὴ φοβοῦ, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι. ἀπὸ ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου, καὶ ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε. ⁶ ἐρῶ τῷ Βορρᾷ, ἄγε, καὶ τῷ Αἰβί, μὴ κώλυε. ἄγε τοὺς υἱούς μου ἀπο τῆς πόρῳθεν, καὶ τὰς θυγα-

θυγατέρας μου ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς,
 7 πάντας ὅσοι ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου. ἐν γάρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα αὐτὸν, καὶ ἐπλάσα αὐτὸν, καὶ ἐποίησα αὐτὸν, 8 καὶ ἐξήγαγον λαὸν τυφλόν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύτως τυφλοὶ, καὶ κωφοὶ τὰ ὦτα ἔχοντες. 9 πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν. τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ ἀκουσάτωσαν, καὶ ἐπάτωσαν ἀληθῆ. 10 γένεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ ἐγὼ μάρτυς, λέγει κύριος ὁ θεός, καὶ ὁ παῖς μου ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε, καὶ συνῆτε ὅτι ἐγὼ εἰμι. ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. 11 ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ σωζων. 12 ἐγὼ ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνειδίσα καὶ οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος. ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ κύριος ὁ θεός. 13 ἔτι ἀπ' ἀρχῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ὁ ἐξαিরούμενος. ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό; 14 οὕτως λέγει κύριος ὁ θεός ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ. ἔνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐπεγερωὺ φεύγοντας πάντας, καὶ Χαλδαῖοι ἐν πλοίοις δεθήσονται. 15 ἐγὼ κύριος ὁ θεός ὁ ἅγιος ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βασιλεία ὑμῶν. 16 οὕτως λέγει κύριος ὁ διδούς ἐν θαλάσῃ ὁδόν, καὶ ἐν ὕδατι ἰσχυρῶν τρίβον, 17 ὁ ἐξαγαγὼν ἄρματα καὶ ἵππον καὶ ὄχλον ἰσχυρόν. ἀλλ' ἐκοιμήθησαν, καὶ οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λίνον ἐσβεσμένον. 18 μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα, καὶ τὰ ἄρχαίᾳ καὶ συλλογίζεσθε. 19 ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ καινὰ, ἃ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνῶσεσθε αὐτά. καὶ ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁδόν, καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμούς. 20 εὐλογήσουσί με τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, σιοῖνες, καὶ θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ ποταμούς ἐν τῇ ἀνύδρῳ, ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτόν, 21 λαόν μου ὃν περιποιήσαμην τὰς ἀρετάς μου διηγῆσθαι. 22 οὐ νῦν ἐκάλεσά σε Ἰακώβ, οὐδὲ κοπίασαι σε

ἐποίησα Ἰσραὴλ. 23 οὐκ ἤνεγκάς μοι πρόβατά σου τῆς ὀλοκαυτώσεώς σου, οὐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με, οὐκ ἐδούλωσά σε ἐν θυσίαις, οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ. 24 οὐδὲ ἐκτήσω μοι ἀργυρίου θυσίασμα, οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου προσέστης μοι καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. 25 ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐξαλείφων τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ οὐ μὴ μνησθῆσμαι. 26 σὺ δὲ μνήσθητι, καὶ κριθῶμεν. λέγε σὺ τὰς ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῇς. 27 οἱ πατέρες ὑμῶν ἠνόμησαν εἰς ἐμέ. 28 καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ ἁγία μου, καὶ ἔδωκα ἀπωλεῖσαι Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ εἰς ὀνειδισμόν.

Κ Ε Φ. Μ Δ'.

Νῦν δὲ ἀκουσον Ἰακώβ ὁ παῖς μου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην. 2 οὕτω λέγει κύριος ὁ θεός ὁ ποιήσας σε, καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας, ἔτι βοηθηθήσῃ. μὴ φοβοῦ παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ἡραπημένος Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην. 3 ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰς ἐυλογίας μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, 4 καὶ ἀνατελοῦσιν ὡς ἀναμέσον ὕδατος χόρτος, καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρρέον ὕδωρ. 5 οὗτος ἐρεῖ, τοῦ θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ, καὶ ἕτερος ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ, τοῦ θεοῦ εἰμι, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται. 6 οὕτως λέγει ὁ θεός ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ, καὶ ὕψάμενος αὐτὸν θεός σαβαωθ. ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, πλην ἐμοῦ οὐκ ἔστι θεός. 7 τίς ὥσπερ ἐγὼ, στήτω, καὶ καλεσάτω, καὶ ἀναγγελιάτω, καὶ ἐτοιμασάτω μοι ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγελιάτωσαν ὑμῖν. 8 μὴ παρκαλύπτεσθε, μηδὲ πλανᾶσθε. οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἠνωτίσασθε, καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν; μάρτυρες ὑμεῖς ἐστέ, εἰ ἔστι θεός πλην ἐμοῦ. καὶ οὐκ ἤκουσαν τότε 9 οἱ πλάσσοντες, καὶ οἱ γλύφοντες, πάντες μάταιοι, ποιοῦντες τὰ καταθυμια αὐτῶν,

αὐτῶν, ἃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς. ἀλλὰ αἰσχυνθήσονται ¹⁰ οἱ πλάσσαντες θεὸν, καὶ γλύφοντες πάντες ἀνωφελῆ, ¹¹ καὶ πάντες ὅθεν ἐγένοντο ἐξηράνθησαν. καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων συναχθήτωσαν πάντες, καὶ στησάτωσαν ἅμα. καὶ ἐντραπήτωσαν, καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἅμα. ¹² ὅτι ὥξυνε τέκτων σιδήρον, σκεπάσων εἰργάσατο αὐτό, καὶ ἐν τερέτρῳ ἔστησεν αὐτό, καὶ εἰργάσατο αὐτό ἐν τῷ βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. καὶ πεινάσει, καὶ ἀσθενήσει, καὶ οὐ μὴ πῖν ὕδωρ. ¹³ ἐκλεξάμενος τέκτων ξύλον, ἔσθησεν αὐτό ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν κόλλῃ ἐξόρυσμisen αὐτό. καὶ ἐποίησεν αὐτό ὡς μορφὴν ἀνδρός, καὶ ὡς ὠραιότητα ἀνθρώπου, στήσαι αὐτό ἐν οἴκῳ. ¹⁴ ἔκοψε ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ, ὃ ἐφύτευsen κύριος, πίτην, καὶ ὑετός ἐμήκυνεν, ¹⁵ ἵνα ἡ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν, καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτοῦ ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεσαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν, τὸ δὲ λοιπὸν εἰργάσαντο θεοὺς, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. ¹⁶ οὗ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ ἔπεψεν ἐν τοῖς ἀνθράξιν ἄρτους, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ἔφαγε, καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ θερμανθεὶς εἶπεν. ἰδὺ μοι ὅτι ἐθερμάνθη, καὶ εἶδον πῦρ. ¹⁷ τὸ δὲ λοιπὸν ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυπτὸν, καὶ προσκυνεῖ, καὶ προσεύχεται λέγων, ἔξελὸν με, ὅτι θεὸς μου εἰ σύ. ¹⁸ οὐκ ἔγνωσαν φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαρνώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν, καὶ τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. ¹⁹ καὶ οὐκ ἐλογίσατο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονήσει, ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρὶ, καὶ ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ἄρτους, καὶ ὀπτήσας κρέα ἔφαγε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησε, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτό. ²⁰ γινώθι ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς δύναται ἐξελεῖσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε, ὅτι ψεῦδος ἐν τῇ δεξιᾷ μου. ²¹ μνήσθητι ταῦτα Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ, ὅτι παῖς μου εἰ σύ, ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σύ Ἰσραὴλ μὴ ἐπλανθάνου μου. ²² ἰδοὺ γὰρ ἀπῆλειψα

ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου, καὶ ὡς γνόφον τὴν ἁμαρτίαν σου. ἐπιστρέφθητι πρὸς με, καὶ λυτρώσομαί σε ²³ εὐφρανθήσονται οὐρανοὶ, ὅτι ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰσραὴλ. σαλπίζατε τὰ θεμέλια τῆς γῆς, βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ θεὸς τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται. ²⁴ οὕτω λέγει κύριος ὁ λυτρούμενός σε, καὶ πλάσσω σε ἐκ κοιλίας. ἐγὼ κύριος ὁ συντελῶν πάντα, ἔξετεινα τὸν οὐρανὸν ὁ μόνος, καὶ ἔσπερέωσα τὴν γῆν. ²⁵ τίς ἕτερος διασκεδάσει σημεῖα ἐγγαστριμύθων, καὶ μαντείας ἀπὸ καρδιάς, ἀποστρέψων φρονίμους εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωραίνων, ²⁶ καὶ ἰστῶν ῥῆμα παιδὸς αὐτοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων; ὁ λέγων τῇ Ἰερουσαλὴμ κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσι τῆς Ἰδουμαίας οἰκοδομηθήσεσθε, καὶ τὰ ῥῆμα αὐτῆς ἀνατελεῖ. ²⁷ ὁ λέγων τῇ ἄβυσσῳ ἐρημαθῆσῃ, καὶ τοὺς ποταμούς σου ξηρανῶ. ²⁸ ὁ λέγων Κύρω φρονεῖν, καὶ πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει. ὁ λέγων Ἰερουσαλὴμ, οἰκοδομηθήσῃ, καὶ τὸν οἶκον τὸν ἁγίον μου θεμελιώσω.

ΚΕ Φ. ΜΕ'.

Οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς τῷ χριστῷ μου Κύρω, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς, ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἰσχὺν βασιλείων διαδύξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οἱ συγκλεισθήσονται. ² ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύσομαι, καὶ ὄρη ὀμαλίω, θύρας χαλκᾶς συντρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω. ³ καὶ δώσω σοι θησαυροὺς σκοτεινοὺς ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῶς, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς σου ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ⁴ ἔνεκεν τοῦ παιδὸς μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου, ἐγὼ καλέσω σε τῷ ὀνόματι σου, καὶ προσδέξομαί σε. σύ δὲ οὐκ ἔγνως με, ⁵ ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἕτι πλὴν ἐμοῦ θεός. ἐνίσχυσά σε, καὶ οὐκ ἤδεις με. ⁶ ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν

πλήν ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. ⁷ ἐγὼ ὁ κατασκευάσας φῶς, καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην, καὶ κτίζων κακά. ἐγὼ κύριος ὁ θεός, ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα. ⁸ εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι θανάτωσαν δικαιοσύνην. ἀνατείλῃτω ἡ γῆ, καὶ βλαστησάτω ἔλεος, καὶ δικαιοσύνην ἀνατείλῃτω ἅμα. ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ κτίσας σε. ⁹ ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν κεραμέως; μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν; μὴ ἔρεϊ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ, τί ποιεῖς ὅτι οὐκ ἐργάζῃ, οὐδὲ ἔχεις χεῖρας; ¹⁰ μὴ ἀποκριθήσεται τὸ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό; ὁ λέγων τῷ πατρὶ, τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρὶ, τί ὠδίνεις; ¹¹ ὅτι οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, ὁ ποιήσας τὰ ἐπερχόμενα. ἐρωτήσατέ με περὶ τῶν υἱῶν μου, καὶ περὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντείλασθέ μοι. ¹² ἐγὼ ἐποίησα γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρὶ μου ἐστερέωσα τὸν οὐρανόν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἄστροις ἐνέτειλάμην. ¹³ ἐγὼ ἤγειρα αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης βασιλέα, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. οὗτος οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωτίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λυτῶν, οὐδὲ μετὰ δώρων, εἶπε κύριος σαβαώθ. ¹⁴ οὕτω λέγει κύριος σαβαώθ. ἐκοπίασεν Αἴγυπτος, καὶ ἐμπορία Αἰθιοπῶν, καὶ οἱ Σαβαίμ ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σέ διαβήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δούλοι, καὶ ὀπίσω σου ἀκολουθήσουσι δεδεμένοι χειροπέδας, καὶ διαβήσονται πρὸς σέ, καὶ προσκυνήσουσί σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύχονται. ὅτι ἐν σοὶ ὁ θεὸς ἔστι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλην σοῦ. ¹⁵ σὺ γὰρ εἰ θεός, καὶ οὐκ ἤδειμεν, ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ σωτήρ. ¹⁶ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πορεύσονται ἐν αἰσχύνῃ. ἐγκαινίξεσθε πρὸς μὲ νῆσοι. ¹⁷ Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον. οὐκ αἰσχυνθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐντραπήσιν ἕως τοῦ αἰῶνος ἔτι. ¹⁸ οὕτως λέγει κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν, οὗτος ὁ θεὸς ὁ καταδείξας τὴν γῆν,

καὶ ποιήσας αὐτήν, αὐτὸς διώρισεν αὐτήν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν αὐτήν, ἀλλὰ κατοικεῖσθαι ἐπλάσεν αὐτήν. ἐγὼ εἰμι κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι ¹⁹ οὐκ ἐν κρητῇ λελάληκα, οὐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῷ. οὐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακώβ, μάταιον ζητήσατε. ἐγὼ εἰμι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ λαλῶν δικαιοσύνην, καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν. ²⁰ συνάχθητε, καὶ ἤκετε, βουλευσασθε ἅμα οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἰσρόντες τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν, καὶ οἱ προσερχόμενοι πρὸς θεοὺς, οἱ οὐ σώζουσιν. ²¹ εἰ ἀναγγελοῦσιν, ἐγγισάτωσαν, ἵνα γνῶσιν ἅμα, τίς ἀκουστὰ ἐποίησε ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς. τότε ἀνηγγέλη ὑμῖν. ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην ἐμοῦ. δίκαιος καὶ σωτὴρ, οὐκ ἔστι πάρεξ ἐμοῦ. ²² ἐπιστρέφητε ἐπ' ἐμέ, καὶ σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς. ἐγὼ εἰμι ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος. ²³ κατ' ἐμαυτοῦ ὁμνῶ, εἰ μὴ ἐξελύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται. ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ ὁμῆται πᾶσα γλῶσσα τὸν θεόν, ²⁴ λέγων. δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἦξει, καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ διορίζοντες αὐτούς. ²⁵ ἀπὸ κυρίου δικαιοθήσονται, καὶ ἐν τῷ θεῷ ἐνδοξασθήσεται πᾶν τὸ σπέρμα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

Κ Ε Φ. Μ ζ'.

Ἐπεσε Βῆλ, συνετρίβη Ναβὼ. ἔγενετο τὰ γλυπτά αὐτῶν εἰς θηρία, καὶ τὰ κτήνη. αἶρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον κοπιῶντι ² ἐκκελυμένοι, καὶ πεινῶντι, οὐκ ἰσχύοντι ἅμα, οἱ οὐ δυνήσονται σωθῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμαλωτοὶ ἤχθησαν. ³ ἀκούτε μου οἶκος τοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραὴλ. οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιτίας, καὶ παιδευόμενοι ἐκ παιδίου ⁴ ἕως γῆρως. ἐγὼ εἰμι, καὶ ἕως ἂν καταγῆρασθε, ἐγὼ εἰμι, ἐγὼ ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα, καὶ ἐγὼ ἀνήσω, ἐγὼ ἀναλήψομαι, καὶ σώσω ὑμᾶς. ⁵ τίμη με ὁμολοῦσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε οἱ πλανώμενοι, ⁶ οἱ συμβαλλόμενοι χουσίον ἐκ μαρσυππίου,

καὶ

καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῷ, στήσουσιν ἐν σταθμῷ, καὶ μισθωσάμενοι χρυσο-
χόον ἐποίησαν χειροποίητα, καὶ κύ-
ψαντες προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. ⁷ αἰρου-
σιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου, καὶ πορεύον-
ται. ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ τόπου
αὐτοῦ, μένει, οὐ μὴ κινήθῃ. καὶ ὅς
ἐὰν βοήσῃ πρὸς αὐτὸν, οὐ μὴ εἰσακού-
σῃ, ἀπὸ κακῶν οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν.
⁸ μνήσθητε ταῦτα, καὶ στενάξατε, με-
τανοήσατε οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέ-
ψατε τῇ καρδίᾳ, ⁹ καὶ μνήσθητε τὰ
πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἐγὼ εἰμι
ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἐτι πλην ἐμοῦ,
¹⁰ ἀναγγέλλων πρότερον τὰ ἔσχατα
πρὶν γενέσθαι, καὶ ἅμα συνετελέσθη.
καὶ εἶπα, πᾶσα ἡ βουλὴ μου στήσεται,
καὶ παντὰ ὅσα βεβούλευμαι, ποιήσω.
¹¹ καλῶν ἀπὸ ἀνατολῶν πετεινὸν, καὶ
ἀπὸ γῆς πόρρωθεν περὶ ὧν βεβούλευ-
μαι ἐλάλησα, καὶ ἤγαγον. ἐτίσα καὶ
ἐποίησα, ἤγαγον αὐτόν, καὶ ἐνέδωκα
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ¹² ἀκούσατέ μου οἱ
ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μακρὰν
ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. ¹³ ἤγγισα τὴν
δικαιοσύνην μου, καὶ τὴν σωτηρίαν
τὴν παρ' ἐμοῦ οὐ βραδυῶ. δέδωκα
ἐν Σιών σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς δό-
ξασμα.

Κ Ε Φ. Μ Ζ'.

Κατάβηθι, κάθισον ἐπὶ τὴν γῆν παρ-
θένος θυγάτηρ Βαβυλώως, κάθισον
εἰς τὴν γῆν θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι
οὐκέτι προστεθήσῃ κληθῆναι ἀπαλὴ
καὶ τρυφερά. ² λάβε μύλον, ἄλεσον
ἄλευρον, ἀποκάλυψαι τὸ κατακάλυμ-
μά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιὰς, ἀνά-
συρε τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμούς,
³ ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνῃ σου,
φανήσονται οἱ ὀνειδισμοί σου. τὸ δί-
καιον ἐκ σοῦ λήψομαι, οὐκέτι μὴ πα-
ραδῶ ἀνθρώποις. ⁴ ὁ ὀυσαμένος σε
κύριος σαβαὼθ, ὄνομα αὐτῷ ἅγιος
Ἰσραὴλ. ⁵ κάθισον κατανευγμένη, εἰς-
ελθε εἰς τὸ σκότος θυγάτηρ Χαλδαίων,
οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰσχυρὴ βασιλείας.
⁶ παρωξύνθην ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμία-
νας τὴν κληρονομίαν μου. ἐγὼ ἐδωκα
αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρα σου, σὺ δὲ οὐκ
ἐδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ πρεσβυτέ-
ρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα, ⁷ καὶ

εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσομαι ἄρχουσα.
οὐκ ἐνόησας ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου,
οὐδὲ ἐμνήσθης τὰ ἔσχατα; ⁸ νῦν δὲ
ἀκούε ταῦτα τρυφερά, ἡ καθημένη, ἡ
πεποιδυῖα, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐ-
τῆς. ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐτέρα, οὐ
καθιωὺ χόρα, οὐδὲ γνώσομαι ὄρφα-
νίαν. ⁹ νῦν δὲ ἤξει ἐπὶ σὲ τὰ δύο ταῦτα
ἐξαίφνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἀτεκνία καὶ
χρηεῖα ἤξει ἐξαίφνης ἐπὶ σὲ, ἐν τῇ φαρ-
μακείᾳ σου, ἐν τῇ ἰσχύϊ τῶν ἐπαισιῶν
σου σφόδρα ¹⁰ τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας
σου. σὺ γὰρ εἶπας. ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ
ἔστιν ἐτέρα. γινώθι, ἡ σύνεσις τούτων
ἔσται, καὶ ἡ πορνεία σου σοὶ αἰσχύνη.
καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου. ἐγὼ εἰμι, καὶ
οὐκ ἔστιν ἐτέρα. ¹¹ καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ
ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνῶς, βόθυνος,
καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν. καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ
ταλαιπωρία, καὶ οὐ μὴ δυνησῇ καθά-
ρα γενέσθαι. καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ ἐξαπίνης
ἀπώλεια, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ. ¹² στήθι
νῦν ἐν ταῖς ἐπαισιδαῖς σου, καὶ ἐν τῇ
πολλῇ φαρμακείᾳ σου, ἃ ἐμάνθανες
ἐκ νεότητός σου, εἰ δυνησῇ ὠφελήθη-
ναι. ¹³ κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς
σου. στήτωσαν δὴ, καὶ σωσάτωσάν
σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ
ὀρῶντες τοὺς ἀστέρας ἀναγγελάτω-
σάν σοι, τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἐρχεσθαι.
¹⁴ ἰδοὺ πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ
κατακαυθήσονται, καὶ οὐ μὴ ἐξέλων-
ται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογός, ὅτι
ἔχεις ἀνθρωπικὰς πυρὸς, καθίσεις ἐπ'
αὐτούς, ¹⁵ οὗτοι ἔσονται σοὶ βοηθεῖα.
ἐκοπίαςας ἐν τῇ μεταβολῇ ἐκ νεότητος,
ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, σοὶ
δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

Κ Ε Φ. Μ Η'.

Ακούσατε ταῦτα οἶκος Ἰακώβ, οἱ
κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ,
καὶ ἐξ Ἰουδα ἐξελθόντες, οἱ ὀμνύοντες
τῷ ὀνόματι κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, μι-
μνησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας, οὐδὲ
μετὰ δικαιοσύνης, ² καὶ ἀντεχόμενοι
τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ
ἐπὶ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἀντιστηριζόμενοι.
κύριος σαβαὼθ ὄνομα αὐτοῦ. ³ τὰ πρό-
τερα ἐπὶ ἀνήγγιλα, καὶ ἐκ τοῦ στό-
ματός μου ἐξῆλθε, καὶ ἀκουστὸν ἐγέ-
νετο. ἐξάπινα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθεν.

⁴ γινώσκω ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν. ⁵ καὶ ἀνήγγειλά σοι πάλαι ἅ πρὶν εἰλθεῖν ἐπὶ σέ. ἀκουστόν σοι ἐποίησα, μήποτε εἴπης ὅτι τὰ εἰδωλά μου ἐποίησε, καὶ εἴπης ὅτι τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐντεταίλά μοι. ⁶ ἡκούσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἔγνωτε. ἀλλὰ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἃ μέλλει γίνεσθαι. καὶ οὐκ εἶπας, ⁷ νῦν γίνεται, καὶ οὐ πάλαι, καὶ οὐ προτέrais ἡμέραις ἡκουσας αὐτά. μὴ εἴπης, καὶ γινώσκω αὐτά. ⁸ οὔτε ἔγνω, οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἤνοιξά σου τὰ ὤτα. ἔργων γάρ, ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἄνομος ἐστὶ ἐκ κοιλίας κληθήσῃ. ⁹ ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι τὸν θυμόν μου, καὶ τὰ ἐνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ σέ, ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσω σε. ¹⁰ ἰδοὺ πέπρακά σε, οὐχ ἔνεκεν ἀργυρίου. ἐξεilaμην δέ σε ἐκ καμίνου πτωχείας. ¹¹ ἔνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἐμὸν ὄνομα βεβηλοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἐτέρω οὐ δώσω. ¹² ἄκουέ μου Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ. ἐγὼ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγὼ εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ καὶ ἡ χεὶρ μου ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, καὶ ἡ δεξιὰ μου ἐστερέωσε τὸν οὐρανόν. καλέσω αὐτοὺς, καὶ στησονται ἅμα, ¹⁴ καὶ συναχθήσονται πάντες, καὶ ἀκούσονται. τίς αὐτοῖς ἀνήγγειλε ταῦτα; ἀγαπῶν σε ἐποίησα τὸ θέλημά σου ἐπὶ Βαβυλῶνα, τοῦ ἄραι σπέρμα Χαλδαίων. ¹⁵ ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἤγαγον αὐτόν, καὶ εὐδῶσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ¹⁶ προσαγάγετε πρὸς μέ, καὶ ἀκούσατε ταῦτα, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐν κρυφῇ λελάληκα. ἡνίκα ἐγένετο, ἐκεῖ ἤμην, καὶ νῦν κύριος κύριος ἀπέστειλέ με, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ¹⁷ οὕτω λέγει κύριος, ὁ ὑσαμένός σε, ἅγιος Ἰσραὴλ. ἐγὼ εἰμι ὁ θεός σου, δέδωκά σοι τοῦ εὐρεῖν σε τὴν ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσῃ ἐν αὐτῇ. ¹⁸ καὶ εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἂν ὥσει ποταμὸς ἡ εἰρήνη σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κύμα θαλάσσης. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ἂν ὡς ἡ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ ἐκγονα τῆς κοιλίας σου ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς. οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολοθρευθῇς,

οὐδὲ ἀπολείται τὸ ὄνομά σου ἐνώπιον ἐμοῦ. ²⁰ ἔξελθε ἐκ Βαβυλῶνος φεγγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων, φωνὴν εὐφροσύνης ἀναγγεῖλατε, καὶ ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, ἀναγγεῖλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. λέγετε, ἐξήντατο κύριος ἰὼν δούλον αὐτοῦ Ἰακώβ, ²¹ καὶ ἐὰν διψήσωσι, δι' ἐρήμου ἄξει αὐτοὺς, ἴδωσιν ἐκ πέτρας ἐξαίξει αὐτοῖς, σχισθήσεται πέτρα, καὶ ῥυήσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. ²² οὐκ ἔστι χαίρειν, λέγει κύριος, τοῖς ἀσεβέσιν.

Κ Ε Φ. ΜΘ'.

Ἀκούσατέ μου ῥῆσοι καὶ προσέχετε ἔθνη, διὰ χρόνου πολλοῦ στήσεται, λέγει κύριος. ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά μου, ² καὶ ἔθηκε τὸ στόμα μου ὡς μαχαίραν ὀξείαν, καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυψέ με. ἔθηκε με ὡς βέλος ἐκλεκτόν, καὶ ἐν τῇ φανέρῳ αὐτοῦ ἔκρυψέ με, ³ καὶ εἶπέ μοι. δούλός μου εἶ σύ Ἰσραὴλ, καὶ ἐν σοὶ ἐνδοξασθήσομαι. ⁴ καὶ ἐγὼ εἶπα. κενὼς ἐκοπίασα, εἰς μάταιον καὶ εἰς οὐδὲν ἔδωκα τὴν ἰσχύν μου. διὰ τοῦτο ἡ κρίσις μου παρὰ κυρίῳ, καὶ ὁ πόνος μου ἐναντίον τοῦ θεοῦ μου. ⁵ καὶ νῦν οὕτω λέγει κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δούλον ἐαυτοῦ, τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακώβ πρὸς αὐτόν, καὶ Ἰσραὴλ. συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον κυρίου, καὶ ὁ θεός μου ἔσται μοι ἰσχύς. ⁶ καὶ εἶπέ μοι. μέγα σοι ἐστὶ τοῦ κληθῆναι σε παῖδά μου, τοῦ στησαι τὰς φυλάς Ἰακώβ, καὶ τὴν διασπορὰν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπιστρέψαι. ἰδοὺ δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ⁷ οὕτως λέγει κύριος, ὁ ὑσαμένός σε, ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἀγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, τὸν βδελυσσομενον ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρχόντων. βασιλεῖς ὄψονται αὐτόν, καὶ ἀναστήσονται ἄρχοντες, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ, ἔνεκεν κυρίου. ὅτι πιστός ἐστιν ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ, καὶ ἐξελεξάμην σε. ⁸ οὕτως λέγει κύριος. καιρὸς δεκτὸς ἐπῆκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, καὶ ἐπλάσά σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἐθνῶν

ἐθνῶν τοῦ καταστῆσαι τὴν γῆν, καὶ κληρονομήσαι κληρονομίας ἐρημους, ⁹ λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς, ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει, ἀνακαλυφθή-
ναι. ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς βοσκηθή-
σονται, καὶ ἐν πάσαις ταῖς τρίβοις ἡ
ρομὴ αὐτῶν. ¹⁰ οὐ πεινάσουσιν, οὐδὲ
διψήσουσιν, οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς ὁ
καύσων, οὐδὲ ὁ ἥλιος, ἀλλ' ὁ ἐλεῶν
αὐτοὺς παρακαλέσει, καὶ διὰ πηγῶν
ὕδατων ἄξει αὐτούς. ¹¹ καὶ θήσω πᾶν
ὄρος εἰς ὁδόν, καὶ πᾶσαν τρίβον εἰς
βόσκημα αὐτοῖς. ¹² ἰδοὺ οὗτοι πόρρω-
θεν ἤξουσιν, οὗτοι ἀπὸ Βορρᾶ καὶ θα-
λάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν. ¹³ ἐν-
φραίνεσθε οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιᾶσθω
ἡ γῆ, ὀξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφροσύνην,
ὅτι ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν λαόν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
παρακάλεσεν. ¹⁴ εἶπε δὲ Σιών, ἐγκατέ-
λιπέ με κύριος, καὶ ὅτι κύριος ἐπελά-
θετό μου. ¹⁵ μὴ ἐπιλήσεται γυνὴ τοῦ
παιδίου αὐτῆς, ἢ τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ
ἐκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ
ταῦτα ἐπιλάθοιτο γυνή, ἀλλ' ἐγὼ
οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἶπε κύριος. ¹⁶ ἰδοὺ
ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐξωγράφικα σου
τὰ τεῖχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διαπαν-
τός, ¹⁷ καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ'
ὧν καθρέθῃ, καὶ οἱ ἐρημωσάντες σε
ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ. ¹⁸ ἄρον κύκλω
τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε πάντας,
ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἦλθον πρὸς
σέ. ὣς ἐγὼ λέγει κύριος, ὅτι πάντας
αὐτοὺς ὡς κόσμον ἐνδύσῃ, καὶ περι-
θήσεις αὐτοὺς ὡς κόσμον νύμφη. ¹⁹ ὅτι
τὰ ἔσθημά σου καὶ τὰ κατεφθαρμένα
καὶ πεπτωκότα, ὅτι νῦν στενοχωρήσει
ἀπὸ τῶν κατοικούντων, καὶ μακρυ-
θήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές
σε. ²⁰ ἐροῦσι γὰρ εἰς τὰ ὠτά σου οἱ
υἱοὶ σου, οὓς ἀπολώλεκας, στενός μοι
ὁ τόπος, ποιήσόν μοι τόπον ἵνα κατ-
οικήσω. ²¹ καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου.
τί ἐγέννησέ μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἀτε-
κνος καὶ χήρα, τούτους δὲ τίς ἐξέθρεψέ
μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οἱ τοι
δέ μοι ποῦ ἦσαν; ²² οὕτως λέγει κύ-
ριος κύριος. ἰδοὺ αἶρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν
χεῖρά μου, καὶ εἰς τὰς νῆσους ἀρῶ
σῖσσημόν μου, καὶ ἄξουσιν τοὺς υἱούς

σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγάτεράς σου
ἐπ' ὤμων ἀροῦσι, ²³ καὶ ἐσονται βα-
σιλεῖς τιθηνοὶ σου, αἱ δὲ ἄρχουσαι
αὐτῶν τροφοὶ σου. ἐπὶ πρόσωπον τῆς
γῆς προσκυνήσουσί σε, καὶ τὸν χοῦν
τῶν ποδῶν σου λείξουσιν, καὶ γνώσῃ,
ὅτι ἐγὼ κύριος, καὶ οὐκ αἰσχυνθήσου-
νται οἱ ὑπομένοντές με. ²⁴ μὴ λήψεταιί
τις παρὰ γίγαντος σκυῖλα; καὶ ἐάν
αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσε-
ται; ²⁵ ὅτι οὕτω λέγει κύριος. ἐάν τις
αἰχμαλωτεύσῃ γίγαντα, λήψεται σκυ-
λα. λαμβάνων δὲ παρὰ ἰσχυροντος σω-
θήσεται. ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ,
καὶ ἐγὼ τοὺς υἱούς σου ῥύσομαι, ²⁶ καὶ
φάγονται οἱ θλίψαντές σε τὰς σάρκας
αὐτῶν, καὶ πίνονται ὡς οἶνον νέον τὸ
αἶμα αὐτῶν, καὶ μεθυσθήσονται, καὶ
αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ
κύριος ὁ ῥυσάμενός σε, καὶ ἀντιλαμ-
βανόμενος ἰσχύος Ἰακώβ.

Κ Ε Φ. Ν'.

Οὕτως λέγει κύριος. ποῖον τὸ βιβλίον
τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν, ὃ
ἐξαπέστειλα αὐτήν; ἢ τίνι ὑπόχρεω
πέπρακα ὑμᾶς; ἰδοὺ ταῖς ἁμαρτίαις
ὑμῶν ἐπράδητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις
ὑμῶν ἐξαπέστειλα τὴν μητέρα ὑμῶν.
² τί ὅτι ἦλθον, καὶ οὐκ ἦν ἀνθρώπος,
ἐκάλεσα, καὶ οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ
οὐκ ἴσχυει ἡ χεῖρ μου τοῦ ῥυσασθαι,
ἢ οὐκ ἰσχύω τοῦ ἐξελεῖσθαι; ἰδοὺ τῷ
ἐλεγχμῷ μου ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν,
καὶ θήσω ποταμούς ἐρήμους, καὶ ξη-
ρανθήσονται οἱ ἰχθύες αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
μὴ εἶναι ὕδωρ, καὶ ἀποθανοῦνται ἐν
δίψει. ³ ἐνδύσω τὸν οὐρανὸν σκότος,
καὶ ὡς σάκκον θήσω τὸ περιβόλαιον
αὐτοῦ. ⁴ κύριος κύριος δίδωσί μοι
γλῶσσαν παιδείας, τοῦ γινῶναι ἡνίκα
δεῖ εἰπεῖν λόγον. ἔθηκέ μοι πρῶτ', πρὸς-
ἔθηκέ μοι ὡτίον ἀκούειν, ⁵ καὶ ἡ
παιδεία κυρίου κυρίου ἀνοίγει μου τὰ
ὠτα, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντι-
λέγω. ⁶ τὸν νῶτόν μου ἔδωκα εἰς μά-
στιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ῥα-
πίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ
ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνῃς ἐμπυτυμά-
των, ⁷ καὶ κύριος κύριος βοηθός μοι
ἐγενήθη. διὰ τοῦτο οὐκ ἐνετράπην,
ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν μου ὡς στε-

ρεάν πέτρων, καὶ ἔγνων ὅτι οὐ μὴ αἰσχυρθῶ, ⁸ ὅτι ἐγγίξει ὁ δικαιοῦσας με. τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἅμα. καὶ τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι. ⁹ ἰδοὺ κύριος κυριος βροθήσει μοι. τίς κακώσει με; ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεσθε, καὶ σῆς καταφάγετε ὑμᾶς. ¹⁰ τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν κύριον; ὑπακουσάτω τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίησθε ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ ἀντιστηρίσασθε ἐπὶ τῷ θεῷ. ¹¹ ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε, καὶ κατισχύετε φλόγα. πορεύεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν, καὶ τῇ φλογὶ ἢ ἐξεκαύσατε. δι' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε.

ΚΕΦ. ΝΑ.

Ἀκούσατέ μου οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον, καὶ ζητοῦντες τὸν κύριον, ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτρων, ἣν ἐλατομήσατε, καὶ εἰς τὸν βόθρον τοῦ λάκκου, ὃν ὠρύξατε. ² ἐμβλέψατε εἰς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ὑμῶν, καὶ εἰς Σάρραν τὴν ὠδίνουσαν ὑμᾶς. ὅτι εἰς ἦν, καὶ ἐκάλεσα αὐτὸν, καὶ εὐλόγησα αὐτὸν, καὶ ἡγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐπλήθυνα αὐτόν. ³ καὶ σὲ νῦν παρακάλεσω Σιών, καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ θήσω τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς αὐτῆς ὡς παράδεισον κυρίου. εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἐξομολογήσιν καὶ φωνὴν αἰνέσεως. ⁴ ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ μου λαός μου, καὶ οἱ βασιλεῖς πρὸς μὲ ἐνωτίσασθε, ὅτι νόμος παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ κρίσις μου εἰς φῶς ἐθνῶν. ⁵ ἐγγίξει ταχὺ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ ἐξελεύσεται ὡς φῶς τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἔθνη ἐλπιοῦσιν. ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσι, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου ἐλπιοῦσιν. ⁶ ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἐμβλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω, ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστερεώθη, ἡ δὲ γῆ ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ κατοικοῦντες ὡς περ ταῦτα ἀποθάνουνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ

δὲ δικαιοσύνη μου οὐ μὴ ἐκλείπῃ. ⁷ ἀκούσατέ μου οἱ εἰδότες κρίσιν, λαός οὗ ὁ νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ φοβείσθε ὀνειδισμόν ἀνθρώπων, καὶ τῷ φανλισμῷ αὐτῶν μὴ ἡττάσθε. ⁸ ὡς γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ χρόνου, καὶ ὡς ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σιτῶς, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεάς γενεῶν. ⁹ ἐξεγείρου ἐξεγείρου Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχύϊν τοῦ βραχίονός σου, ἐξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος. οὐ σὺ εἶ ¹⁰ ἡ ἐρημουσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πληθος; ἡ θείσα τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ὑπομένοις ¹¹ καὶ λευτρωμένοις; ὑπὸ γὰρ κυρίου ἀποστραφίσονται, καὶ ἤξουσιν εἰς Σιών μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου. ἐπὶ κεφαλῇ γὰρ αὐτῶν αἰνεῖσις καὶ εὐφροσύνη καταληψεται αὐτούς. ἀπέδρα ὁδὴν καὶ λύπη καὶ στεναγμός. ἐγὼ εἰμι, ¹² ἐγὼ εἰμι ὁ παρακαλῶν σε. γνῶθι τίς οὗσα ἐσθὲν ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ, καὶ ἀπὸ υἱοῦ ἀνθρώπου, οὐ ὡς εἰ χρότος ἐξηράνθησαν. ¹³ καὶ ἐπελάθου θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ ἐμελιώσαντα τὴν γῆν. καὶ ἐφόβου αἰ πάσας τὰς ἡμέρας τὸ πρόσωπον τοῦ θυμοῦ τοῦ θλιβόντός σε. ὃν τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ ἄρᾳ σε, καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ θλιβόντός σε; ¹⁴ ἐν γὰρ τῷ σῶζεσθαι σε οὐ στήσεται, οὐδὲ χρονεῖ, ¹⁵ ὅτι ἐγὼ ὁ θεὸς σου, ὁ ταρασσὼν τὴν θάλασσαν, καὶ ἡχῶν τὰ κύματα αὐτῆς. κύριος σαβαὼθ ὄνομά μοι. ¹⁶ θήσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς χειρὸς μου σκεπάσω σε, ἐν ᾗ ἔστησα τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, καὶ ἔρει Σιών, λαός μου εἰ σὺ. ¹⁷ ἐξεγείρου ἐξεγείρου, ἀνάστηθι Ἱερουσαλὴμ, ἡ πιούσα ἐκ χειρὸς κυρίου τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ. τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ θυμοῦ ἐξέπιες καὶ ἐξεκένωσας, ¹⁸ καὶ οὐκ ἦν ὁ παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου ὧν ἔτεκες, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλαμβανόμενος τῆς χειρὸς σου. οἱ δὲ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν σου ὧν ὑψώ-

σας. ¹⁹ διὸ ταῦτα ἀντικείμενά σοι, τίς συλλυπηθήσεται σοι; πτώμα καὶ σύντριμμα, λιμός καὶ μάχαιρα. τίς παρακαλέσει σε; ²⁰ οἱ υἱοὶ σου, οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεύδοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἐξόδου ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πληρεῖς θυμοῦ κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ κυρίου τοῦ θεοῦ. ²¹ διὰ τοῦτο ἄκουε τεταπεινωμένη, καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ οἴνου. ²² οὕτω λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ. ἰδοὺ εἴληφα ἐκ τῆς χειρός σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κόνδῃ τοῦ θυμοῦ μου, καὶ οὐ προσθήσῃ ἐτι πιεῖν αὐτό. ²³ καὶ δώσω αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε καὶ τῶν ταπεινωσάντων σε, οἱ εἶπαν τῇ ψυχῇ σου, κύψον, ἵνα παρέλθωμεν. καὶ ἔθηκας ὅσα τῇ γῇ τὰ μέσα σου ἔξω τοῖς παραπορευομένοις.

Κ Ε Φ. ΝΒ'.

Εξεγείρου ἐξεγείρου Σιών, ἐνδύσαι τὴν ἰσχύν σου Σιών, καὶ σὺ ἐνδύσαι τὴν δόξαν σου Ἱερουσαλὴμ πόλις ἡ ἁγία, οὐκέτι προστεθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ ἀκάθαρτος. ² ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι, κάθισον Ἱερουσαλὴμ, ἐκδύσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου ἡ αἰχμαλωτός θυγάτηρ Σιών. ³ ὅτι τάδε λέγει κύριος, δωρεὰν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρωθήσεσθε. ⁴ οὕτως λέγει κύριος. εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βία ἤχθησαν, ⁵ καὶ νῦν τί ἐστὲ ὧδε; τάδε λέγει κύριος. ὅτι ἐλήφθη ὁ λαός μου δωρεὰν, θαναμάζετε καὶ ὀλολύζετε. τάδε λέγει κύριος. δι' ὑμᾶς διαπαντός τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι. ⁶ διὰ τοῦτο γινώσεται ὁ λαός μου τὸ ὄνομά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός ὁ λαλῶν, πάρεμι ⁷ ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ, ὅτι ἀκουστήν ποιήσω τὴν σωτηρίαν σου, λέγων. Σιών βασιλεύσει σου ὁ θεός. ⁸ ὅτι φωνὴ τῶν φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἅμα εὐφρανθήσονται. ὅτι ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ὄψονται, ἡνίκα ἂν ἐλεήσῃ κύριος τὴν Σιών. ⁹ ῥηξάτω

εὐφροσύνην ἅμα τὰ ἔρημα Ἱερουσαλὴμ, ὅτι ἡλέησε κύριος αὐτήν, καὶ ἐρύσαστο Ἱερουσαλὴμ. ¹⁰ καὶ ἀποκαλύψει κύριος τὸν βραχίονα τὸν ἅγιον αὐτοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ ὄψονται πάντα ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹¹ ἀπόστητε, ἀπόστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄψησθε, ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῆς, ἀφορίσθητε οἱ φέροντες τὰ σκεύη κυρίου, ¹² ὅτι οὐ μετὰ ταραῆς ἐξελεύσεσθε, οὐδὲ φυγῇ πορεύσεσθε. προπορεύεται γὰρ πρότερος ὑμῶν κύριος καὶ ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς θεός Ἰσραὴλ. ¹³ ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται, καὶ δοξασθήσεται σφόδρα. ¹⁴ ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοὶ, οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδος σου, καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων. ¹⁵ οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσιν βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν. ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσι.

Κ Ε Φ. ΝΓ'.

Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; ² ἀνηγγέλαμεν ὡς παιδίον ἑναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ. οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ, οὐδὲ δόξα. καὶ εἶδομεν αὐτὸν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος. ³ ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον, καὶ ἐκλείπον παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν, καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ προσῶπον αὐτοῦ, ἡτιμάσθη, καὶ οὐκ ἐλογίσθη. ⁴ οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ, καὶ ἐν κακώσει. ⁵ αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ μεμαλακίσται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν, παιδεῖα εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτὸν, τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. ⁶ πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν. ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη, καὶ κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, ⁷ καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κενῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμνος ἐναντίον τοῦ κείροντος ἄφωτος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα. ⁸ ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη. τὴν γενεάν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἰρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομῶν τοῦ λαοῦ μου ἤχθη εἰς θάνατον. ⁹ καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ δόλον ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ¹⁰ καὶ κύριος βούλεται καθαρῶσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς. ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ὀψεται σπέρμα μακρόβιον. καὶ βούλεται κύριος ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ¹¹ δεῖξαι αὐτῷ φῶς, καὶ πλάσαι τὴν συνέσει, δικαιῶσαι δι- καιον εὐδουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. ¹² διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα. ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη, καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνῆγγεκε, καὶ διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη.

ΚΕΦ. ΝΔ'.

Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μάλλον, ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. εἶπε γὰρ κύριος. ² πλάτουνον τὸν τόπον τῆς σκιρῆς σου, καὶ τῶν αὐλαῶν σου, πῆξον, μὴ φείσῃ, μακρυνον τὰ σχοινίσματα σου, καὶ τοὺς πασσάλους σου κατίσχυσον, ³ ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκπέτασον. καὶ τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις ἡρωμιωμένας κατοικεῖς. ⁴ μὴ φοβοῦ, ὅτι κατησχύνθη, μὴδὲ ἐντραπῆς, ὅτι ὠνειδίσθη, ὅτι αἰσχύνῃ αἰώνιον ἐπὶ λῆσῃ, καὶ ὄνειδος τῆς χρηρείας σου οὐ μὴ μνησθῇ. ⁵ ὅτι κύριος ὁ ποιῶν σε, κύριος σαβαὼθ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ὁ ῥυσάμενός σε, αὐτὸς θεὸς Ἰσρα- ἤλ, πάσῃ τῇ γῇ κληθήσεται. ⁶ οὐχ ὡς γυναῖκα καταλειμμένην καὶ ὀλιγό- ψυχον κέκληκέ σε ὁ κύριος, οὐδ' ὡς γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην, εἶπεν ὁ θεὸς σου. ⁷ χρόνον μικρὸν κατέ- λιπόν σε, καὶ μετ' ἐλέους μεγάλου ἐλε-

ήσω σε. ⁸ ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐν ἐ- λέει αἰωνίῳ ἐλέησω σε, εἶπεν ὁ ῥυσά- μενός σε κύριος. ⁹ ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπὶ Νῶε τοῦτο μοι ἔστί, καθότι ὥμοσα αὐτῷ ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ τῇ γῇ, μὴ θυμωθῆσεται ἐπὶ σοὶ ἔτι, μη- δὲ ἐν ἀπειλῇ σου ¹⁰ τὰ ὅρη μεταστή- σεσθαι, οὐδ' οἱ βουνοὶ σου μετακινή- θήσονται. οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης σου οὐ μὴ μεταστή. εἶπε γὰρ ἰλεὺς σοι κύριε. ¹¹ ταπεινὴ καὶ ἀκα- τάστατος οὐ παρεκλήθης. ἰδοὺ ἐγὼ ἐτοιμάζω σοι ἄνθρακα τὸν λίθον σου, καὶ τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον, ¹² καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου ἱάσπιν, καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ τὸν περιβόλόν σου λίθους ἐκλε- κτοὺς. ¹³ καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδασκτοὺς θεοῦ, καὶ ἐν πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. ¹⁴ καὶ ἐν δικαιοσυνῇ οἰκοδομηθήσῃ, ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος οὐκ ἐρ- γιεῖ σοι. ¹⁵ ἰδοὺ προσήλτοι προσελί- σονται σοι δι' ἐμοῦ, καὶ παροικήσου- σί σοι, καὶ ἐπὶ σὲ καταφύξονται. ¹⁶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτίσά σε, οὐχ ὡς χαλκὸς φουσῶν ἄνθρακας, καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔρογον, ἐγὼ δὲ ἐκτίσά σε, οὐκ εἰς ἀπόλειαν φθειρὰ. ¹⁷ πᾶν σκεῦος σκευαστὸν ἐπὶ σὲ οὐκ εὐδοώσω. καὶ πᾶσα φωνὴ ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν, πάντας αὐτοὺς ἠττήσεις, οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔδονται ἐν αὐτῇ. ἔστι κλη- ρονομία τοῖς θεραπεύουσιν κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι δίκαιοι, λέγει κύριος.

ΚΕΦ. ΝΕ'.

Οἱ διψῶντες πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαν- τες ἀγοράσατε, καὶ φάγετε ἄνεν ἀργυ- ρίου καὶ τιμῆς οἶνον καὶ στέαρ. ² ἵνα- τί τιμᾶσθε ἀργυρίου, καὶ τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμοῆν; ἀκούσατέ μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθὰ, καὶ ἐντρυ- φῆσαι ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. ³ προσ- ἔχετε τοῖς ὥσιν ὑμῶν, καὶ ἐπακολου- θήσατε ταῖς ὁδοῖς μου. εἰσακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν, καὶ διαθήσεται ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσα Δαυὶδ τὰ πιστά. ⁴ ἰ-

δου μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐ-
τόν, ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνε-
σιν. ⁵ ἔθνη ἃ οὐκ οἶδασίν σε, ἐπικα-
λέσονται σε, καὶ λαοὶ οἱ οὐκ ἐπίσταν-
ταί σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν
κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἁγίου Ἰσρα-
ήλ, ὅτι ἐδόξασέ σε. ⁶ ζήτησατε τὸν
κύριον, καὶ ἐν τῷ εὐρίσκῃν αὐτὸν ἐπι-
καλέσασθε. ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίῃ ὑμῖν,
⁷ ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐ-
τοῦ, καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλάς αὐ-
τοῦ, καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ κύριον, καὶ
ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς
ἁμαρτίας ὑμῶν. ⁸ οὐ γὰρ εἰσιν αἱ
βουλαί μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν,
οὐδ' ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοὶ μου,
λέγει κύριος. ⁹ ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐ-
ρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ
ὁδὸς μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, καὶ τὰ
διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας
μου. ¹⁰ ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἡ
χιὼν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπο-
στραφῇ ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ
ἐκτέλῃ, καὶ ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῶ σπέρ-
μα τῷ σπείρῳ, καὶ ἄρτον εἰς βρώ-
σιν, ¹¹ οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμα μου, ὃ ἂν
ἐξεέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ
ἀποστραφῇ, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν
ἠθέλησα, καὶ εὐδοῶσω τὰς ὁδοὺς σου,
καὶ τὰ ἐντάλματά μου. ¹² ἐν γὰρ εὐ-
φροσύνῃ ἐξελέυσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ δι-
δαχθήσεσθε. τὰ γὰρ ὅση καὶ οἱ βου-
νοὶ ἐξαλυνῶνται προσδεδωμένοι ὑμᾶς ἐν
χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ ἁγροῦ
ἐπικροτήσῃ τοῖς κλάδοις. ¹³ καὶ ἀντὶ
τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος,
ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρ-
σίνη. καὶ ἔσται κύριος εἰς ὄνομα, καὶ
εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

Κ Ε Φ. Ν ζ'.

Τὰδε λέγει κύριος. φυλάσσεσθε κρί-
σιν, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην, ἥγγικε
γὰρ τὸ σωτήριόν μου παραγίνεσθαι,
καὶ τὸ ἔλεος μου ἀποκαλυφθῆναι.
² μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα, καὶ
ἄνθρωπος ὁ ἀντεχόμενος αὐτῶν, καὶ
φυλάσσειν τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν,
καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ
ποιεῖν ἄδικα. ³ μὴ λεγέτω ὁ ἄλλογε-
νὴς ὁ προσκεκλιμένος πρὸς κύριον, ἀφο-
ρεῖ με ἄρα κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐ-

τοῦ. καὶ μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος, ὅτι
ξύλον ἐγὼ εἰμι ξηρόν. ⁴ τὰδε λέγει
κύριος τοῖς εὐνοῦχοις, ὅσοι ἂν φυλά-
ξωνται τὰ σάββατά μου, καὶ ἐκλέξων-
ται ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ ἀντέχωνται τῆς
διαθήκης μου, ⁵ δώσω αὐτοῖς ἐν τῷ
οἴκῳ μου, καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον
ὀνομαστόν, κρείττω νύων καὶ θυγατέ-
ρων, ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, καὶ
οὐκ ἐκλείψει. ⁶ καὶ τοῖς ἄλλογενέσι
τοῖς προσκεκλιμένοις κυρίῳ δουλεύειν αὐ-
τῷ, καὶ ἀγαπᾶν τὸ ὄνομα κυρίου, τοῦ
εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους καὶ δούλας,
καὶ πάντας τοὺς φυλασσομένους τὰ
σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν, καὶ ἀντε-
χομένους τῆς διαθήκης μου, ⁷ εἰσάξω
αὐτοὺς εἰς τὸ ὅρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ
εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσ-
ευχῆς μου. τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτῶν,
καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δέκται
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου. ὁ γὰρ οἶ-
κός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται
πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ⁸ εἶπε κύριος ὁ
συνάγων τοὺς διεσπαρμένους Ἰσραήλ,
ὅτι συνάξω ἐπ' αὐτὸν συναγωγὴν.
⁹ πάντα τὰ θηρία τὰ ἄγρια, δεῦτε,
γάζετε πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ.
¹⁰ ἴδετε ὅτι ἐκτετεύχωνται πάντες, οὐκ
ἔγνωσαν, κύνες ἐνεοὶ οὐ δυνήσονται
ύλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοίτην, φι-
λοῦντες νυστάξαι. ¹¹ καὶ οἱ κύνες ἀν-
αιδεῖς τῇ ψυχῇ, οὐκ εἰδότες πλησμο-
νὴν. καὶ εἰσι πονηροὶ οὐκ εἰδότες σύν-
εσιν, πάντες ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκο-
λούθησαν, ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ.

Κ Ε Φ. Ν ζ'.

Ἰδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐ-
δεὶς ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ, καὶ ἄνδρες
δίκαιοι αἰροῦνται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ.
ἀπὸ γὰρ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ
δίκαιος, ² ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐ-
τοῦ, ἦρται ἐκ τοῦ μέσου. ³ ὑμεῖς δὲ
προσάγαγετε ὧδε υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα
μοιχῶν καὶ πόρνης. ⁴ ἐν τίνι ἐνετρι-
φῆσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἠροῖζατε τὸ
στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἐχαλάσατε
τὴν γλῶσσαν ὑμῶν; οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ
τέκνα ἀπωλείας; σπέρμα ἄνομον; ⁵ οἱ
παρακαλοῦντες εἰδῶλα ὑπὸ δένδρα
δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν
ταῖς φάραξιν ἀναμίσρον τῶν πετρῶν;

⁶ ἐκείνη

⁶ ἐκείνη σου ἡ μερίς, οὗτός σου ὁ κλη-
ρος, καὶ κείνοις ἐξέχεας σπονδὰς, καὶ
τούτοις ἀννηγκας θυσίας. ἐπὶ τού-
τοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι; ⁷ ἐπ' ὅ-
ρος ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ
κοίτη, καὶ ἐκεῖ ἀνεβίβασας θυσίας σου,
⁸ καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας
σου ἔθηκας μνημόσυνά σου. ὦου, ὅτι
ἐὰν ἀπ' ἐμοῦ ἀποστῇς, πλείον τι ἔξεις;
ἡγάπησας τοὺς κοιμωμένους μετὰ σοῦ,
⁹ καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου
μετ' αὐτῶν, καὶ πολλοὺς ἐποίησας
τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέστειλας
πρέσβεις ὑπὲρ τὰ ὄρια σου, καὶ ἐτα-
πεινώθης ἕως ἄδου ¹⁰ ταῖς πολυοδίαις
σου. ἐνοπίστας, καὶ οὐκ εἰπας, πάν-
σομαι ἐπισχύρουσα, ὅτι ἐπράξας ταῦ-
τα, διὰ τοῦτο οὐ κατεδέηθης μου
σύ. ¹¹ τίνα εὐλαβήθεισα ἐφοβήθης,
καὶ ἐψεύσω με, καὶ οὐκ ἐμνήσθης,
οὐδὲ ἑλάβες με εἰς τὴν διάνοιαν, οὐδὲ
εἰς τὴν καρδίαν σου; καὶ ἐγὼ σε
ἰδὼν παρορῶ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης.
¹² καὶ ἐγὼ ἀπαγγελῶ τὴν δικαιοσύνην
σου, καὶ τὰ κακὰ σου, ἃ οὐκ ὠφείλ-
σει σε, ¹³ ὅταν ἀναβόησῃς, ἐξελεύσθω-
σάν σε ἐν τῇ θλίψει σου. τούτους γὰρ
πάντας ἄνεμος λήφεται, καὶ ἀποίσει
καταιγίς. οἱ δὲ ἀντεχόμενοί μου κτή-
σονται γῆν, καὶ κληρονομήσουσι τὸ
ὄρος τὸ ἅγιόν μου. ¹⁴ καὶ ἐροῦσι, κα-
θαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδοὺς,
καὶ ἄρατε σκῶλα ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ
λαοῦ μου. ¹⁵ τάδε λέγει ὁ ὑψιστος ἐν
ὑψηλοῖς κατοικῶν τὸν αἰῶνα, ἅγιος
ἐν ἁγίοις, ὄνομα αὐτῷ, ὑψιστος ἐν ἁ-
γίοις ἀναπανόμενος, καὶ ὀλιγοψύχοις
διδούς μακροθυμίαν, καὶ διδούς ζωὴν
τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν.
¹⁶ οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκδικήσω ὑμᾶς,
οὐδὲ διαπαντός ὀργισθήσομαι ὑμῖν.
πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται,
καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα. ¹⁷ δι'
ἁμαρτίαν βραχὺ τι ἐλύπησα αὐτὸν,
καὶ ἐπάταξα αὐτὸν, καὶ ἀπέστρεψα
τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλυ-
πήθη, καὶ ἐπορεύθη στυγνὸς ἐν ταῖς
ὁδοῖς αὐτοῦ. ¹⁸ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἐώ-
ρακα, καὶ ἰασάμην αὐτὸν, καὶ παρε-
κάλεσα αὐτὸν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ παρὰ-
κλησιν ἀληθινήν, ¹⁹ εἰρήνην ἐπ' εἰρήνῃ

τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς οὖσι. καὶ
εἶπε κύριος, ἰάσομαι αὐτούς, ²⁰ οἱ δὲ
ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, καὶ ἀνα-
παύσασθαι οὐ δυνήσονται. ²¹ οὐκ ἔστι
χαίρειν τοῖς ἁσεβέσιν, εἶπεν ὁ θεός.

Κ Ε Φ. Ν Η'.

Ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ, καὶ μὴ φείσῃ,
ὥς σάλπιγγι ὑψώσον τὴν φωνήν σου,
καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρ-
τήματα αὐτῶν, καὶ τῷ οἴκῳ Ἰακώβ
τὰς ἀνομίας αὐτῶν ² ἐμὲ ἡμέραν ἐξ
ἡμέρας ζητοῦσιν, καὶ γινώσκαι μου τὰς
ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὥς λαὸς δικαιοσύ-
νην πεποιηκώς, καὶ κρίσιν θεοῦ αὐτοῦ
μὴ ἐγκαταλείποις. αἰτοῦσί με νῦν
κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίξιν θεοῦ ἐπι-
θυμοῦσι, ³ λέγοντες. τί ὅτι ἐνήστεύ-
σαμεν, καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν
τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐγνώς; ἐν
γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν
εὐρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν, καὶ πάν-
τας τοὺς υποχιρίους ὑμῶν ὑπονύσσε-
τε. ⁴ εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστευ-
τε, καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν, ἵνα-
τί μοι νηστεύετε ὥς σήμερον, ἀκου-
σθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν,
⁵ οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην,
καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ, οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς
κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον
καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτω
καλέσετε νηστείαν δεκτὴν. ⁶ οὐχὶ τοι-
αύτην νηστείαν ἐξελεξάμην, λέγει κύ-
ριος, ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδι-
κίας, δεῦλε στραγγαλιὰς βιαίων συν-
αλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμε-
νους ἐν ἀφῆσει, καὶ πᾶσαν συγγραφὴν
ἄδικον διασῶ. ⁷ διάθρυπτε πεινῶντι
τὸν ἄρτον σου, καὶ πτωχοῦς ἀπέχευ-
εῖς εἰς τὸν οἶκόν σου. ἐὰν ἰδῇς γυ-
μνόν, περιβάλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων
τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει.
⁸ τότε ῥαγήσεται πρῶτον τὸ φῶς
σου, καὶ τὰ ἱαμάτα σου ταχὺ ἀνατι-
λεῖ. καὶ προπορεύεται ἐμπροσθέν
σου ἡ δικαιοσύνη σου, καὶ ἡ δόξα τοῦ
θεοῦ περιστελεῖ σε. ⁹ τότε βοήσῃ, καὶ
ὁ θεὸς εἰσακούσεται σου, ἔτι λαλοῦν-
τός σου ἐρεῖ, ἰδοὺ πάρειμι. ἐὰν ἀφῆλθς
ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτὸνίαν,
καὶ ῥήμα γογγυσμοῦ, ¹⁰ καὶ δῶς πι-
εῖν

νῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου, καὶ
 ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήρης, τότε
 ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ
 τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία, ¹¹ καὶ
 ἔσται ὁ θεός σου μετὰ σοῦ διαπαντός.
 καὶ ἐμπλησθήσῃ καθάπερ ἐπιθυμεί ἡ
 ψυχὴ σου, καὶ τὰ ὀσῆ σου πιανθήσε-
 ται, καὶ ἔσται ὡς κήπος μεθύων, καὶ
 ὡς πηγὴ ἢ μὴ ἐξέλιπον ὕδωρ, ¹² καὶ
 οἰκοδομηθήσονται σοι αἱ ἔρημοι αἰώ-
 νιοι, καὶ ἔσται τὰ θεμέλιά σου αἰώνια
 γενεῶν γενεαῖς, καὶ κληθήσῃ οἰκοδό-
 μος φραγμῶν, καὶ τὰς τρίβους σου ἀ-
 ναμέσον παύσεις. ¹³ ἔὰν ἀποστρέψῃς
 τὸν πόδα σου ἀπὸ τῶν σαββάτων τοῦ
 μὴ ποιῆν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέ-
 ρᾳ τῇ ἀγία, καὶ καλέσεις τὰ σάββata
 τρυφερά, ἅγια τῷ θεῷ, οὐκ ἄρεις τὸν
 πόδα σου ἐπ' ἔργῳ, οὐδὲ λαλήσεις λό-
 γον ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματός σου,
¹⁴ καὶ ἔσῃ πεποιθὼς ἐπὶ κυρίῳ, καὶ
 ἀναβιβασί σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς,
 καὶ ψαμύει σε τὴν κληρονομίαν Ἰακωβ
 τοῦ πατρὸς σου. τὸ γὰρ στόμα κυρίου
 ἐλάλησε ταῦτα.

ΚΕΦ. ΝΘ'.

Μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ κυρίου τοῦ
 σώσαι; ἡ ἐβάρυνε τὸ οὖς αὐτοῦ τοῦ
 μὴ εἰσκούσαι; ² ἀλλὰ τὰ ἁμαρτήματα
 ὑμῶν διίστῶσιν ἀναμέσον ὑμῶν καὶ
 ἀναμέσον τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τὰς ἁμαρ-
 τίας ὑμῶν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον ἀπ'
 ὑμῶν τοῦ μὴ ἐλεῆσαι. ³ αἱ γὰρ χεῖρες
 ὑμῶν μεμολυσμένααι αἵματι, καὶ οἱ δά-
 κτυλοι ὑμῶν ἐν ἁμαρτίαις, τὰ δὲ χεῖλη
 ὑμῶν ἐλάλησεν ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσ-
 σα ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ. ⁴ οὐθεὶς λα-
 λεῖ δίκαια, οὐδὲ ἔστι κρίσις ἀληθινή.
 πεποιθήσιν ἐπὶ ματαίοις, καὶ λαλοῦσι
 κενὰ, ὅτι κύουσι πόνον, καὶ τίκτουςιν
 ἀνομίαν. ⁵ ὡὰ ἀσπίδων ἐβόηξαν, καὶ
 ἰσπὸν ἀράχνης ὑφαίνουσιν, καὶ ὁ μέλ-
 λων τῶν ὧν αὐτῶν φαγεῖν, συντρί-
 ψας οὐρίον, εὔρε καὶ ἐν αὐτῷ βασιλί-
 σκον. ⁶ ὁ ἰσπὸς αὐτῶν οὐκ ἔσται εἰς
 ἱμάτιον, οὐδὲ μὴ περιβάλλονται ἀπὸ
 τῶν ἔργων αὐτῶν. τὰ γὰρ ἔργα αὐ-
 τῶν ἔργα ἀνομίας. ⁷ οἱ δὲ πόδες αὐ-
 τῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέχουσι, ταχινοὶ
 ἐκχέαι αἷμα, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν
 διαλογισμοὶ ἀπὸ φόνων. συντριμμα

καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,
⁸ καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ οἶδασιν, καὶ οὐκ
 ἔστι κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. αἱ
 γὰρ τρίβοι αὐτῶν διεστραμμένα, ἃς
 διοδεύουσι, καὶ οὐκ οἶδασιν εἰρήνην.
⁹ διὰ τοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ' αὐ-
 τῶν, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δι-
 καιοσύνη. ὑπομεινάντων αὐτῶν φῶς
 ἐγένετο αὐτοῖς σκότος, μείναντες αὐ-
 γὴν ἐν ἁωρία περιεπάτησαν. ¹⁰ ψη-
 λαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον, καὶ ὡς
 οὐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφή-
 σουσι, καὶ πεσοῦνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς
 ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες
 στεναῶουσιν, ¹¹ ὡς ἄρκος καὶ ὡς πε-
 ριστερὰ ἅμα πορεύονται. ἀναιμείνα-
 μεν κρίσιν, καὶ οὐκ ἔστι σωτηρία, μα-
 κρὰν ἀφῆσθηκεν ἀπ' ἡμῶν. ¹² πολλὴ
 γὰρ ἡμῶν ἡ ἀνομία ἐναντίον σου, καὶ
 αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν.
 αἱ γὰρ ἀνομίαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ
 ἀδικήματα ἡμῶν ἐγνώμεθα. ¹³ ἡσέβη-
 σμεν καὶ ἐψευδάμεθα, καὶ ἀπέστημεν
 ὅπισθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ἐλαλήσαμεν
 ἄδικα, καὶ ἠπειθήσαμεν. ἐκύομεν, καὶ
 ἐμελετήσαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν λό-
 γους ἀδίκους, ¹⁴ καὶ ἀπεστήσαμεν ὀ-
 πίσω τὴν κρίσιν, καὶ ἡ δικαιοσύνη μα-
 κρὰν ἀφῆσθηκεν. ὅτι κατηναλώθη ἐν
 ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καὶ δι'
 εὐθείας οὐκ ἐδύναντο διελθεῖν. ¹⁵ καὶ
 ἡ ἀλήθεια ἤσται, καὶ μετέστησαν τὴν
 διάνοιαν τοῦ συνιέναι. καὶ εἶδε κύριος,
 καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν κρί-
 σις. ¹⁶ καὶ εἶδε, καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ, καὶ
 κατενόησε, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιληψόμε-
 νος, καὶ ἡμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι
 αὐτοῦ, καὶ τῇ ἐλεημοσίᾳ ἔστηρίσατο.
¹⁷ καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θῶ-
 ρακα, καὶ περιέθετο περικεφαλαίαν
 σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ περιε-
 βάλετο ἱμάτιον ἐκδικήσεως, καὶ τὸ
 περιβόλαιον αὐτοῦ ¹⁸ ὡς ἀνταποδώ-
 σων ἀνταπόδοσιν ὄνειδος τοῖς ὑπεναν-
 τίοις. ¹⁹ καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ
 δυσμῶν τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ οἱ ἀπ'
 ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα τὸ ἐνδοξον.
 ἤξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ
 παρὰ κυρίου, ἤξει μετὰ θυμοῦ. ²⁰ καὶ
 ἤξει ἐνεκεν Σιών ὁ ὀνόμενος, καὶ ἀπο-
 στρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακωβ. ²¹ καὶ
 αὐτῇ

αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἶπε κύριος. τὸ πνεῦμα τὸ ἐμὸν, ὃ ἐστὶν ἐπὶ σοί, καὶ τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκα εἰς τὸ στόμα σου, οὐ μὴ ἐκλίπη ἐκ τοῦ στόματός σου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σπέρματός σου, εἶπε γὰρ κύριος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. Ξ'.

Φωτίζου φωτίζου Ἱερουσαλὴμ, ἥκει γὰρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ δόξα κυρίου ἐπὶ σέ ἀνατέταλκεν. ² ἰδοὺ σκότος καλύψει γῆν, καὶ γρόφος ἐπ' ἔθνη, ἐπὶ δὲ σέ φανήσεται κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ ἐπὶ σέ ὁφθήσεται. ³ καὶ πορεύσονται βασιλεῖς τῷ φωτί σου, καὶ ἔθνη τῇ λαμπρότητί σου. ⁴ ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου. ἦκασι πάντες οἱ υἱοὶ σου μακρόθεν, καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται. ⁵ τότε ὄψῃ, καὶ φοβηθήσῃ, καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σέ πλοῦτος θαλάσσης, καὶ ἐθνῶν καὶ λαῶν, καὶ ἤξουσὶ σοι ⁶ ἀγέλαι καμήλων, καὶ καλὴνρουσί σε, κάμηλοι Μαδιὰμ καὶ Γαιφά. πάντες ἐκ Σαβὰ ἤξουσὶ φέροντες χρυσίον, καὶ λίβανον οἴσουσι, καὶ τὸ σωτήριον κυρίου εὐαγγελιοῦνται. ⁷ καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδὰρ συναχθήσονται, καὶ κριοὶ Ναβαιώθ ἤξουσιν, καὶ ἀνεγχεθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται. ⁸ τίνες οἶδε, ὡς νεφέλαι πέτναι, καὶ ὡσεὶ περιστεραι σὺν ροσσοῖς ἐπ' ἐμέ; ⁹ ἐμὲ αἱ νῆσοι ὑπέμειναν, καὶ πλοῖα Θαρσίς ἐν πρώτοις, ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μακρόθεν, καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῶν μετ' αὐτῶν, καὶ διὰ τὸ ὄνομα κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐνδοξον εἶναι. ¹⁰ καὶ οἰκοδομήσουσιν ἄλλογενεῖς τὰ τεῖχη σου, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονται σοι. διὰ γὰρ ὀργὴν μου ἐπάταξά σε, καὶ διὰ ἔλεον ἠγάπησά σε. ¹¹ καὶ ἀνοιχθήσονται αἱ πύλαι σου διαπαντός, ἡμέρας καὶ νυκτός οὐ κλεισθήσονται, εἰσγαγεῖν πρὸς σέ δύναμιν ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἀγομέρους. ¹² τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς, οἵτινες οὐ δουλεύουσὶ σοι, ἀπολοῦν-

ται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημίᾳ ἐρημωθήσεται. ¹³ καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου πρὸς σέ ἥξει, ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ ἅμα δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἁγίόν μου. ¹⁴ καὶ πορεύσονται πρὸς σέ δεδοικότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε, καὶ παροξυνάντων σε, καὶ κληθήσῃ πόλις Σιών ἁγίου Ἰσραὴλ. ¹⁵ διὰ τὸ γεγενῆσθαι σε ἐγκαταλειμμένην καὶ μεμισνημένην, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν. καὶ θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς. ¹⁶ καὶ θηλάσεις γάλα ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλείων φάγεσαι, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ σωθὼν σε, καὶ ἐξαιρουμένός σε θεὸς Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ ἀντὶ χαλκοῦ οἶσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἶσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ ξύλων, οἶσω σοι χαλκόν, ἀντὶ δὲ λίθων σίδηρον. καὶ δώσω τοὺς ἄρχοντας σου ἐν ἐιρήνῃ, καὶ τοὺς ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ. ¹⁸ καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἐτι ἀδικία ἐν τῇ γῇ σου, οὐδὲ σύντριμμα, οὐδὲ ταραχὴ πωρία ἐν τοῖς ὁρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται σωτήριον τὰ τεῖχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου γλυμμα. ¹⁹ καὶ οὐκ ἔσται σοι ἐτι ὁ ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ σου τὴν νύκτα, ἀλλ' ἔσται σοι κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ θεὸς δόξα σου. ²⁰ οὐ γὰρ δύσεται ὁ ἥλιος σοι, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλείψει. ἔσται γὰρ σοι κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου. ²¹ καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος, δι' αἰῶνος κληρονομήσουσι τὴν γῆν, φυλάσσων τὸ φύτευμα ἔργα χειρῶν αὐτοῦ εἰς δόξαν. ²² ὁ ὀλιγοστός ἔσται εἰς χιλιάδας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα. ἐγὼ κύριος κατὰ καιρὸν συνάξω αὐτούς.

Κ Ε Φ. ΞΑ'.

Πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὐ εἶπεν ἐχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰγμάλωτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ² καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν, καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντα τοὺς ταπείνωτας, ³ δοθῆναι τοῖς πενθοῦσι Σιών αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, ἁλιμασ

εὐφροσύνης τοῖς πενθοῦσιν, καταστο-
λὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας· καὶ
κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύ-
τευμα κυρίου εἰς δόξαν. ⁴ καὶ οἰκοδο-
μήσουσιν ἐρήμους αἰωνίας, ἐξηρημα-
μένας πρότερον ἐξαναστήσουσι, καὶ
καινιοῦσι πόλεις ἐρήμους, ἐξηρημαμέ-
νας εἰς γενεάς. ⁵ καὶ ἤξουσιν ἀλλογε-
ρεῖς ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου, καὶ
ἀλλόφυλοι ἀροτῆρες, καὶ ἀμπελουρ-
γοί. ⁶ ὑμεῖς δὲ ἱερεῖς κυρίου κληθήσε-
σθε, λειτουργοὶ θεοῦ, ἰσχυρὸν ἐθνῶν
κατέδεσθε, καὶ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν
θαυμασθήσεσθε. ⁷ οὕτως ἐκ δευτέρας
κληρονομήσουσι τὴν γῆν, καὶ εὐφρο-
σύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν.
⁸ ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ ἀγαπῶν δι-
καιοσύνην, καὶ μισῶν ἀρπάγματα ἐξ
ἀδικίας. καὶ δώσω τὸν μόχθον αὐτῶν
δικαίοις, καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθή-
σομαι αὐτοῖς. ⁹ καὶ γνωσθήσεται ἐν
τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐτῶν, καὶ τὰ
ἔκγονα αὐτῶν ἐν μέσῳ τῶν λαῶν.
πᾶς ὁ ὄρων αὐτοὺς ἐπιγνώσεται αὐ-
τούς, ὅτι οὗτοί εἰσι σπέρμα ὑψολογη-
μένον ὑπὸ θεοῦ, ¹⁰ καὶ εὐφροσύνη
εὐφρανθήσονται ἐπὶ κύριον. ἀγαλλιά-
σθω ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ, ἐνέ-
δυσε γὰρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χι-
τῶνα εὐφροσύνης, ὥς νυμφίῳ περιέ-
θηκέ μοι μίτραν, καὶ ὥς νύμφην κατ-
εκόσμησέ με κόσμῳ. ¹¹ καὶ ὥς γῆν
αὐξοῦσαν τὸ ἄνθος αὐτῆς, καὶ ὥς κῆ-
πος τὰ σπέρματα αὐτοῦ, οὕτως ἀνα-
τελεῖ κύριος κύριος δικαιοσύνην καὶ
ἀγαλλίαμα ἐναντίον πάντων τῶν ἐ-
θνῶν.

Κ Ε Φ. Ξ Β'.

Διὰ Σιών οὐ σιωπήσομαι, καὶ διὰ
Ἱερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, ἕως ἂν ἐξέλ-
θῃ ὡς φῶς ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς, τὸ δὲ
σωτήριόν μου ὡς λαμπὰς καυθήσε-
ται. ² καὶ ὄψονται ἔθνη τὴν δικαιο-
σύνην σου, καὶ βασιλεῖς τὴν δόξαν
σου, καὶ καλέσει σε τὸ ὄνομα τὸ και-
ρὸν, ὃ ὁ κύριος ὀνομάσει αὐτό. ³ καὶ
ἔσῃ στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ κυρίου,
καὶ διάδημα βασιλείας ἐν χειρὶ θεοῦ
σου. ⁴ καὶ οὐκέτι κληθήσῃ καταλε-
λειμένη, καὶ ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται
ἔτι ἐρημος. σοὶ γὰρ κληθήσεται θέλη-

μα ἐμὸν, καὶ τῇ γῇ σου οἰκουμένη, ὅτι
εὐδόκησε κύριος ἐν σοὶ, καὶ ἡ γῆ σου
συνοικισθήσεται. ⁵ καὶ ὥς συνοικῶν
νεανίσκος παρθένῳ, οὕτω κατοικήσου-
σιν οἱ υἱοὶ σου. καὶ ἔσται ὁν τρόπον
εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ νύμφῃ,
οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐπὶ σοὶ.
⁶ καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν σου Ἱερουσαλὴμ
κατέστησα φύλακας ὅλην τὴν ἡμέραν
καὶ ὅλην τὴν νύκτα, οἱ δὲ τέλους οὐ
σιωπήσονται μνημονεύοντες κυρίου.
⁷ οὐκ ἔστι γὰρ ὑμῶν ὅμοιος. ἐὰν διορ-
θῶσιν, καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλὴμ γυν-
ρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. ⁸ ὥμοσε κύριος
κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ κατὰ τῆς
ἰσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, εἰ ἔτι
δώσω τὸν σῖτόν σου, καὶ τὰ βρώματά
σου τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔτι πίνον-
ται υἱοὶ ἀλλοτριοὶ τὸν οἶνόν σου, ἐφ'
ὧ ἐμόχθησας. ⁹ ἀλλ' οἱ συναγαγόντες
φάγονται αὐτὰ, καὶ αἰνέσουσι κύριον,
καὶ οἱ συναγαγόντες πίνονται αὐτὰ ἐν
ταῖς ἐπαύλεσι ταῖς ἀγίαις μου. ¹⁰ πο-
ρεύσεσθε διὰ τῶν πυλῶν μου, καὶ ὁδο-
ποιήσατε τῷ λαῷ μου, καὶ τοὺς λί-
θους ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε, ἐξάρατε
σύσσημον εἰς τὰ ἔθνη. ¹¹ ἰδοὺ γὰρ κύ-
ριος ἐποίησεν ἀκουστόν ἕως ἐσχάτου
τῆς γῆς. εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών,
ἰδοὺ ὁ σωτὴρ σοὶ παραγέγονεν ἔχων
τὸν ἑαυτοῦ μισθόν, καὶ τὸ ἔργον αὐ-
τοῦ πρὸ προσώπου αὐτοῦ. ¹² καὶ κα-
λέσει αὐτὸν λαὸν ἅγιον, λελυρωμένον
ὑπὸ κυρίου, σὺ δὲ κληθήσῃ ἐπιζητου-
μένη πόλις, καὶ οὐκ ἐγκαταλελειμένη.

Κ Ε Φ. Ξ Γ'.

Τίς οὗτος ὁ παραγενόμενος ἐξ Ἐδῶμ;
ἐξούθημα ἱματίων ἐκ Βοσῶρ; οὕτως
ῥααῖος ἐν στολῇ, βία μετὰ ἰσχύος;
ἐγὼ διαλέγομαι δικαιοσύνην καὶ κρί-
σιν σωτηρίου. ² διατί σου ἐρυθρά
τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ ἐνδύματά σου ὡς
ἀπὸ πατητοῦ ληθοῦ ³ πλήρης κατα-
πεπατημένης; καὶ τῶν ἐθνῶν οὐκ ἔ-
στιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ; καὶ κατεπάτησα
αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, καὶ κατέθλασα
αὐτοὺς ὡς γῆν, καὶ κατήγαγον τὸ αἶ-
μα αὐτῶν εἰς γῆν. ⁴ ἡμέρα γὰρ ἀντα-
ποδόσεως ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐναν-
τὸς λυτρώσεως παρέσθι. ⁵ καὶ ἐπέ-
βλεψα, καὶ οὐκ ἦν βοηθός. καὶ προσε-
νόησα,

νόησα, καὶ οὐθεις ἀντελαμβάνετο. καὶ ἐξόυσατο αὐτοὺς ὁ βραχίων μου, καὶ ὁ θυμὸς μου ἐπέστη. ⁶ καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς τῇ ὀργῇ μου, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν. ⁷ τὸν ἔλεον κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς κυρίου ἐν πᾶσιν οἷς ἡμῖν ἀνταποδίδωσι. κύριος κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ἐπάγει ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ. ⁸ καὶ εἶπεν, οὐχ ὁ λαός μου; τέκνα οὐ μὴ ἀθετήσωσι. καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν ⁹ ἐκ πάσης θλίψεως αὐτῶν. οὐ πρέσβυς, οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ' αὐτὸς ἔσωσεν αὐτοὺς, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ φείδεσθαι αὐτῶν. αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς, καὶ ὑψώσεν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος. ¹⁰ αὐτοὶ δὲ ἠπείθθησαν, καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἔχθραν, αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτοὺς, ¹¹ καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰώνιων. ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ποιμένα τῶν προβάτων; ποῦ ἐστὶν ὁ θεὸς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; ¹² ὁ ἀγαγὼν τῇ δεξιᾷ Μωσῆν, ὁ βραχίων τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυεν ὕδωρ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ποιῆσαι ἐαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. ¹³ ἤγαγεν αὐτοὺς δι' ἄβυσσου, ὡς ἵππον δι' ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν, ¹⁴ καὶ ὡς κτήνη διὰ πεδίου. κατέβη πνεῦμα παρὰ κυρίου, καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς. οὕτως ἤγαγες τὸν λαόν σου ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης. ¹⁵ ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου καὶ δόξης σου. ποῦ ἐστὶν ὁ ζήλος σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἐστὶ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, καὶ οἰκτιρῶν ἡμῶν, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν; ¹⁶ σὺ γὰρ εἶ πατὴρ ἡμῶν, ὅτι Ἰσραὴλ οὐκ ἐγνώ ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνώ ἡμᾶς, ἀλλὰ σὺ κύριε πατὴρ ἡμῶν ὄνσαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὄνομα σου ἐφ' ἡμᾶς ἐστὶ. ¹⁷ τί ἐπλάγησας ἡμᾶς κύριε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου; ἐσκληρύνας τὰς καρδίας ἡμῶν, τοῦ μὴ φοβεῖσθαι σε; ἐπίστρεψον διὰ τοὺς δούλους σου, διὰ τὰς φυλάς τῆς

κληρονομίας σου, ¹⁸ ἵνα μικρὸν κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου σου. ¹⁹ ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε οὐκ ᾔσξας ἡμῶν, οὐδὲ ἐκλήθη τὸ ὄνομα σου ἐφ' ἡμᾶς.

Κ Ε Φ. ΞΔ'.

Ἐὰν ἀνοίξης τὸν οὐρανόν, τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακήσονται, ² ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς τήκεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους, καὶ φανερόν ἐστί τὸ ὄνομά σου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις. ἀπὸ προσώπου σου ἐθνη ταραχθήσονται, ³ ὅταν ποιῇς τὰ ἐνδοξα. τρόμος λήψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη. ⁴ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ᾔκούσαμεν, οὐδὲ οἱ σφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον θεὸν πλὴν σοῦ, καὶ τὰ ἔργα σου, ἃ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον. ⁵ συναντήσεται γὰρ τοῖς ποιούσι τὸ δίκαιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται. ἰδοὺ σὺ ὠργίσθης, καὶ ἡμεῖς ἡμάρομεν. διὰ τοῦτο ἐπλανήθημεν, ⁶ καὶ ἐγενήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν. καὶ ἐξεθρόνυμεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν. οὕτως ἀνεμὸς οἶσει ἡμᾶς, ⁷ καὶ οὐκ ἐστὶν ὁ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα σου, καὶ ὁ μνηστὴς ἀντιλαβέσθαι σου. ὅτι ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν. ⁸ καὶ νῦν κύριε πατὴρ ἡμῶν σὺ, ἡμεῖς δὲ πηλὸς. ἔργα τῶν χειρῶν σου πάντες. ⁹ μὴ ὀργίζου ἡμῖν σφόδρα, καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῇς ἀμαρτιῶν ἡμῶν. καὶ νῦν ἐπίβλεψον, ὅτι λαός σου πάντες ἡμεῖς. ¹⁰ πόλις τοῦ ἁγίου σου ἐγενήθη ἐρημος, Σιών ὡς ἐρημος ἐγενήθη, Ἱερουσαλὴμ εἰς κατάραν. ¹¹ ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα ἡν ἐυλόγησαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἐγενήθη πυρκαϊστος, καὶ πάντα ἐνδοξα ἡμῶν συνέτεσε. ¹² καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου κύριε, καὶ ἐσιώπησας, καὶ ἐταπεινώσας ἡμᾶς σφόδρα.

Κ Ε Φ. ΞΕ'.

Εμφανὴς ἐγενήθη τὸς ἐμὲ μὴ ἐπαρωτώσιν, εἰρέσθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζήτησιν. εἶπα, ἰδοὺ εἰμι τῷ ἔθνει, οἱ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα. ² ἐξεπέτασα

τας χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, τοῖς πορευομένοις ὁδῶ οὐ καλῇ, ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ³ ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναντίον ἑμοῦ διαπαντός. αὐτοὶ θυσιάζουσιν ἐν τοῖς κήποις, καὶ θυμιᾷσιν ἐπὶ ταῖς πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις, ἃ οὐκ ἔστιν. ⁴ ἐν τοῖς μνημασι, καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις κοιμῶνται διὰ ἐνύπνια, οἱ ἔσθοντες κρέας υἱέιον, καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμένα πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, ⁵ οἱ λέγοντες, πόρῳ ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐγίσης μοι, ὅτι καθαρός εἰμι. οὗτος καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου, πυρ καίεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁶ ἰδοὺ γέγραπται ἐνώπιόν μου, οὐ σιωπήσω ἕως ἂν ἀποδώσω εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν ⁷ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τῶν πατέρων αὐτῶν, λέγει κύριος. οἱ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ἐπὶ τῶν βουνῶν ὠνείδισάν με, ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν. ⁸ οὕτως λέγει κύριος. ὃν τρόπον εὑρεθήσεται ὁ ῥῶξ ἐν τῷ βότρουι, καὶ ἐροῦσι, μὴ λυμῆν αὐτόν, ὅτι εὐλογία ἔστιν ἐν αὐτῷ, οὕτως ποιήσω ἕνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἕνεκεν οὐ μὴ ἀπολέσω πάντας. ⁹ καὶ ἐξάξω τὸ ἐξ Ἰακώβ σπέρμα καὶ ἐξ Ἰούδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομήσουσιν οἱ ἐκλεκτοί μου, καὶ οἱ δοῦλοί μου, καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ. ¹⁰ καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων, καὶ φάραγξ Ἀχὼρ εἰς ἀνάπausιν βουκολίων τῷ λαῷ μου, οἱ ἐζητήσαν με. ¹¹ ὑμεῖς δὲ οἱ ἐγκαταλιπόντες με, καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ ἐτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν καὶ πληροῦντες τῇ τύχῃ κέραςμα, ¹² ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφαγῇ πεσεῖσθε. ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς, καὶ οὐχ ὑπήκούσατε. ἐλάλησα, καὶ παρηκούσατε, καὶ ἐποίησατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἑμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην, ἐξελέξασθε. ¹³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσετε. ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι πίνουν, ὑμεῖς δὲ διψήσετε. ἰδοὺ οἱ δου-

λεύοντές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε. ¹⁴ ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κειράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε. ¹⁵ καταλείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ὑμᾶς δὲ ἀνέλει κύριος, τοῖς δὲ δουλεύουσίν μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν, ¹⁶ ὃ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς, εὐλογήσουσι γὰρ τὸν θεὸν τὸν ἀληθινόν. καὶ οἱ ὁμνῶντες ἐπὶ τῆς γῆς ὁμοῦνται τὸν θεὸν τὸν ἀληθινόν. ἐπιλησονται γὰρ τὴν θλίψιν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ ἀναβήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν. ¹⁷ ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινός, καὶ ἡ γῆ καινὴ, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσι τῶν προτέρων, οὐδ' οὐ μὴ ἐπελθῇ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν, ¹⁸ ἀλλ' εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὐρήσουσιν ἐν αὐτῇ. ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἀγαλλίαμα Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν λαόν μου εὐφροσύνην. ¹⁹ καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου. καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουσθῇ ἐν αὐτῇ φωνὴ κλαυμοῦ, καὶ φωνὴ κραυγῆς, ²⁰ οὐδ' οὐ μὴ γεννητὰ ἔτι ἐκεῖ ἄωρος καὶ πρεσβυτης, ὅς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ. ἔσται γὰρ ὁ νέος ἑκατὸν ἑτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἁμαρτωλὸς ἑκατὸν ἑτῶν, καὶ ἐπικατάρατος ἔσται. ²¹ καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἐνοικήσουσι. καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ αὐτοὶ φάγονται τὰ γεννηματα αὐτῶν. ²² οὐ μὴ οἰκοδομήσουσι, καὶ ἄλλοι ἐνοικήσουσι, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσι, καὶ ἄλλοι φάγονται. κατὰ γὰρ τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ἔσονται αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου. τὰ γὰρ ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν. ²³ οἱ ἐκλεκτοί μου οὐ κοπιήσουσιν εἰς κενόν, οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, ὅτι σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ θεοῦ ἔστι, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν μετ' αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἔσται πρὶν ἢ κειράξαι αὐτοὺς, ἐγὼ ὑπακούσομαι αὐτῶν, ἔτι λαλούντων αὐτῶν ἐρῶ, τί ἔστι; ²⁵ τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, καὶ λέων ὥς βοῦς φάγεται ἄχρα, ὄφεις δὲ γῆν ὥς ἄρ-

τον,

τον, οὐκ ἀδικήσουσιν, οὐδὲ λυμανοῦνται ἐπὶ τὸ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Ξς'.

Οὕτως λέγει κύριος. ὁ οὐρανὸς μου θρόνος, καὶ ἡ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; καὶ ποῖος τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; ² πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χεὶρ μου, καὶ ἐστὶν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει κύριος. καὶ ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον, καὶ τρέμοντα τοὺς λόγους μου; ³ ὁ δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον, ὡς ὁ ἀποκτείνων κύνα. ὁ δὲ ἀναφέρων σμιίδαλιν, ὡς αἷμα υἱέιον. ὁ δίδους λίβανον εἰς μνημόσυνον, ὡς βλάσφημος. καὶ αὐτοὶ ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἠθέλησε, ⁴ καὶ ἐγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας ἀνταποδώσω αὐτοῖς. ὅτι ἐμάλεσα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ὑπήκουσάν μου. ἐλάλησα, καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ ἃ οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέξαντο. ⁵ ἀκούσατε ῥήματα κυρίου οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ, εἶπατε ἀδελφοὶ ὑμῶν τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα κυρίου δοξασθῇ, καὶ ὀφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν, καὶ ἐκείνοι αἰσχυρnthῶσιν. ⁶ φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναοῦ, φωνὴ κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις. ⁷ πρὶν τὴν ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἔλθειν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέφυγε καὶ ἔτεκεν ἄρσεν. ⁸ τίς ἤκουσε τοιοῦτο, καὶ τίς ἐώρακεν οὕτως, εἰ ὠδινε γῆ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἢ καὶ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ, ὅτι ὠδινε καὶ ἔτεκε Σιών τὰ παιδία αὐτῆς; ⁹ ἐγὼ δὲ ἔδοξα τὴν προσδοκίαν ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπε κύριος. οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γενῶσαν καὶ στείραν ἐποίησα; εἶπεν ὁ θεὸς σου, ¹⁰ εὐφράνθητι Ἱερουσαλὴμ, καὶ πανηγυρίσατε ἐν αὐτῇ πάντες οἱ ἀγαπῶντες αὐτήν, χάριτε ἅμα αὐτῇ χαρὰ πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ, ¹¹ ἵνα θηλάσγητε, καὶ ἐμπλησθῇτε ἀπὸ μαστοῦ παρακλησεως αὐτῆς, ἵνα ἐκδη-

λάσαντες τροφήσγη ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς. ¹² ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς αὐτοὺς ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς ῥεοὺς ἐπικλύζων δόξαν ἐθνῶν. τὰ παιδία αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται, καὶ ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται. ¹³ ὡς εἰ τινα μήτηρ παρακαλέσει, οὕτω καὶ ἐγὼ παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ παρακληθήσεται. ¹⁴ καὶ ὀψοσθε, καὶ χαρήσεται ἡ καρδιά ὑμῶν, καὶ τὰ ὅσα ὑμῶν ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ. καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν. ¹⁵ ἰδοὺ γὰρ κύριος ὡς πῦρ ἦξει, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἄρματα αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν αὐτοῦ, καὶ ἀποσκορακισμόν αὐτοῦ ἐν φλογὶ πυρός. ¹⁶ ἐν γὰρ τῷ πυρὶ κυρίου κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα σαφῆ. πολλοὶ τραυματίζονται ἐσονται ὑπὸ κυρίου. ¹⁷ οἱ ἀγνίζόμενοι καὶ καθαρζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, καὶ ἐν τοῖς προθύροις ἐσθοντες κρέας υἱέιον, καὶ τὰ βδελύγματα, καὶ τὸν μῦν, ἐπιτοαυτὸ ἀγαλωθήσονται, εἶπε κύριος. ¹⁸ καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὸν λογισμόν αὐτῶν ἐρχομαι συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ τὰς γλώσσας, καὶ ἤξουσιν καὶ ὀψονται τὴν δόξαν μου. ¹⁹ καὶ καταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον, καὶ ἐξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ ἔθνη εἰς Ὀροσίς, καὶ Φουδ, καὶ Λουδ, καὶ Μοσοχ, καὶ εἰς Ὀβελ, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς νήσους τὰς πόρους, οἱ οὐκ ἀκηκόασιν μου τὸ ὄνομα, οὔτε ἐώρακασί μου τὴν δόξαν. καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, ²⁰ καὶ ἄξουσιν τοὺς ἀδελφούς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν ὄσων κυρίῳ μεθ' ἵππων καὶ ἁρμάτων ἐν λεμηταῖς ἡμέραι μετὰ σκιαδίων εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε κύριος, ὡς ἀνεγέκαισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς θυσίας αὐτῶν ἐμοὶ μετὰ ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον κυρίου. ²¹ καὶ ἀπ' αὐτῶν λήψομαι ἱερεῖς καὶ Λευίτας, εἶπε κύριος. ²² ὃν τρόπον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινός καὶ ἡ γῆ καινὴ, ἃ ἐγὼ ποιῶ, μένει ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει κύριος, οὕτω στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν.

ὑμῶν, καὶ τὸ ὄνομα ὑμῶν. ²³ καὶ ἔσται μὴν ἐκ μηνός, καὶ σάββατον ἐκ σαββάτου. ἤξει πᾶσα σὰρξ τοῦ προσκυνησαὶ ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἶπε κύριος. ²⁴ καὶ ἐξελεύσονται, καὶ

ὄψονται τὰ κῶλα τῶν ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί. ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὄρασιν πάσῃ σαρκί.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ.

ΚΕΦ. Α'.

Τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ἱερεμίαν τὸν τοῦ Χελκίου, ἐκ τῶν ἱερέων, ὃς κατῴκει ἐν Ἀναθώθ ἐν γῇ Βενιαμὴν, ² ὡς ἐγενήθη λόγος τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσία υἱοῦ Ἀμώς βασιλέως Ἰούδα, ἔτους τρικαιδεκάτου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ³ καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωακείμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τοῦ Σεδεκία υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς αἰχμαλωσίας Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί. ⁴ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς αὐτόν. ⁵ πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, ἐπίσταμαι σε, καὶ πρὸ τοῦ σὲ ἐξελεῖσθαι ἐκ μήτρας, ἡγάκα σε, προφήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε. ⁶ καὶ εἶπα. ὁ ὢν δεσποτα κύριε, ἰδοὺ οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγὼ εἰμι. ⁷ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. μὴ λέγε, ὅτι νεώτερος ἐγὼ εἰμι, ὅτι πρὸς πάντας οὓς ἐὰν ἐξαποστείλω σε, πορεύσῃ, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι, λαλήσεις. ⁸ μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαι σε, λέγει κύριος. ⁹ καὶ ἐξέτεινε κύριος τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς μέ, καὶ ἤψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἰδοὺ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου. ¹⁰ ἰδοὺ καθέστακά σε σημεῖον ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας, ἐκρίζουσιν, καὶ κατασκάπτειν, καὶ ἀπολλύνειν, καὶ ἀνοικοδομεῖν, καὶ καταφυτεύειν. ¹¹ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. τί σὺ ὁράς; καὶ εἶπα. βακτηρίαν κερύνην. ¹² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. καλῶς εἶδράκας, διότι ἐρηγόρα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς. ¹³ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐκ

δευτέρου πρὸς μέ, λέγων. τί σὺ ὁράς; καὶ εἶπα. λέβητα ὑποκαίόμενον, καὶ τὸ πρὸςωπον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Βορρᾶ. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἀπὸ προσώπου Βορρᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. ¹⁵ διότι ἰδοὺ ἐγὼ συγκαλῶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς ἀπὸ Βορρᾶ, λέγει κύριος. καὶ ἤξουσιν καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῶν πυλῶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τεῖχη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα. ¹⁶ καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς μετὰ κρίσεως, περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, ὡς ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἔθυσαν θεοῖς ἄλλοτροῖς, καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἐργοῖς τῶν χειρῶν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ σὺ περιζώσαι τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ εἶπον πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι. μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαι σε, λέγει κύριος. ¹⁸ ἰδοὺ τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὡς πόλιν ὀχυράν, καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν, ὀχυρὸν πᾶσι τοῖς βασιλευσὶν Ἰούδα, καὶ τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ, καὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς. ¹⁹ καὶ πολέμησουσί σε, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι, τοῦ ἐξαιρεῖσθαι σε, εἶπε κύριος.

ΚΕΦ. Β'.

² Καὶ εἶπε. τάδε λέγει κύριος. ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου, καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου, τοῦ ἐξακολουθῆσαι σε τῷ ἀγίῳ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος. ³ ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ ἀρχὴ γεννημάτων αὐτοῦ, πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πληρυνθήσουσι κακία, ἤξει ἐπ' αὐτούς, φησὶ κύριος. ⁴ ἀκούσατε λόγον

γον κυρίου οἶκος Ἰακώβ, καὶ πᾶσα πατριὰ οἴκου Ἰσραὴλ. ⁵ τὰδε λέγει κύριος. τί εὗροσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ πλημμέλημα; ὅτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων, καὶ ἐματαιώθησαν; ⁶ καὶ οὐκ εἶπαν. ποῦ ἐστι κύριος, ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀπείρῳ καὶ ἀβάτῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ, ἐν γῇ ἣ οὐ διώδευσεν ἐν αὐτῇ ἀνὴρ οὐθὲν, καὶ οὐ κατώκησεν ἄνθρωπος ἐκεῖ. ⁷ καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάμνηλον, τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς καρπούς αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. καὶ εἰζήλθετε, καὶ ἐμιάνετε τὴν γῆν μου, καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα. ⁸ οἱ ἱερεῖς οὐκ εἶπαν, ποῦ ἐστι κύριος; καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου οὐκ ἠπίσταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἡσέβουν εἰς ἐμέ, καὶ οἱ προφῆται ἐπροφήτευσαν τῇ Βααλ, καὶ ὀπίσω ἀνωφελοῦς ἐπορεύθησαν. ⁹ διὰ τοῦτο ἔτι κριθήσονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κριθήσονται. ¹⁰ διότι ἔλθετε εἰς νήσους Χεττιεῖμ, καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδάρ ἀποστείλατε, καὶ νοήσατε σφόδρα, καὶ ἴδετε εἰ γέγονε τοιαῦτα. ¹¹ εἰ ἀλλάζονται ἔθνη θεοὺς αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί. ὁ δὲ λαός μου ἠλλάξατο τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἔξ ἧς οὐκ ὠφελήθησονται. ¹² ἔξέστη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐφρίξεν ἐπὶ πλείον σφόδρα, λέγει κύριος. ¹³ ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου. ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὠρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντριμμένους, οἳ οὐ δυνήσονται ὕδωρ συνέχειν. ¹⁴ μὴ δούλος ἐστὶν Ἰσραὴλ, ἡ οἰκογενὴς ἐστὶ; διατί εἰς προνομήν ἐγένετο; ¹⁵ ἐπ' αὐτὸν ὠρύοντο λέοντες, καὶ ἔδωκαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, οἳ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἐρημον, καὶ αἱ πόλεις αὐτοῦ κατεσκάφησαν, παρὰ τὸ μὴ κατοικῆσθαι. ¹⁶ καὶ υἱοὶ Μήμεως καὶ Τάφνας ἐγνωσάν σε, καὶ κατέπαιζόν σου. οὐχὶ ταῦτα ἐποίησέ σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ; ¹⁷ λέγει κύριος ὁ θεός σου. ¹⁸ καὶ νῦν τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ

Γηῶν; καὶ τί σοι καὶ τῇ ὁδῷ Ἀσσυρίων τοῦ πιεῖν ὕδωρ ποταμῶν; ¹⁹ παιδεύσει σε ἡ ἀποστασία σου, καὶ ἡ κακία σου ἐλέγξει σε. καὶ γινώθι, καὶ ἴδε, ὅτι πικρὸν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει κύριος ὁ θεός σου. καὶ οὐκ ἐδόκησα ἐπὶ σοὶ, λέγει κύριος ὁ θεός σου. ²⁰ ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ζυγόν σου, καὶ διέσπασας τοὺς δεσμούς σου, καὶ εἶπας, οὐ δουλεύσω σοι, ἀλλὰ πορεύσομαι ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. ²¹ ἐγὼ δὲ ἐφρτευσά σε ἀμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν. πῶς ἐστράφης εἰς πικρίαν ἢ ἀμπελος ἢ ἀλλοτρία; ²² ἐὰν ἀποπλύνῃ ἐν νίτρῳ, καὶ πληθυνῇς σεαυτῇ ποίαν, κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει κύριος. ²³ πῶς ἐρεῖς, οὐκ ἐμιάνθην, καὶ ὀπίσω τῆς Βααλ οὐκ ἐπορεύθην; ἴδε τὰς ὁδοὺς σου ἐν τῷ πολυανδρίῳ, καὶ γινώθι τί ἐποίησας. ὁπὲρ φωνὴ αὐτῆς ὠλόλυξε, ²⁴ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν ἐφ' ὕδατα ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη, τίς ἐπιστρέψει αὐτήν; πάντες οἱ ζητοῦντες αὐτήν οὐ κοπιάσουσιν, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς εὐρήσουσιν αὐτήν. ²⁵ ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας, καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίφρου. ἡ δὲ εἶπεν, ἀνδριουμαί, ὅτι ἠγαπήκει ἀλλοτρίους, καὶ ὀπίσω αὐτὸν ἐπορεύετο. ²⁶ ὥς αἰσχύνῃ κλέπτο ὅταν ἄλλῳ, οὕτως αἰσχυνθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν. ²⁷ τῷ ξύλῳ εἶπαν, ὅτι πατὴρ μου εἶ σὺ, καὶ τῷ λίθῳ, σὺ ἐγέννησάς με. καὶ ἐστρεψαν ἐπ' ἐμέ νῶτα, καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν ἐροῦσιν, ἀνάστα καὶ σῶσον ἡμᾶς. ²⁸ καὶ ποῦ εἰσὶν οἱ θεοί σου, οὓς ἐποίησας σεαυτῶ; εἰ ἀναστήσονται καὶ σώσουσιν ἐν καιρῷ τῆς κακώσεώς σου; ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεων σου ἦσαν θεοὶ σου Ἰούδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔθνον τῇ Βααλ. ²⁹ ἵνατί λαλεῖτε πρὸς μέ; πάν-

τες ὑμεῖς ἡσεβήσατε, καὶ πάντες ὑμεῖς ἠνομήσατε εἰς ἐμὲ, λέγει κύριος. ³⁰ μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παιδείαν οὐκ ἐδέξασθε, μάχαιρα κατέφαγε τοὺς προφήτας ὑμῶν ὡς λέων ὁλοθρευών, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε. ³¹ ἀκούσατε λόγον κυρίου. ταδε λέγει κύριος. μὴ ἔρημος ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ ἡ γῆ κεχρησμένη; διατί εἶπεν ὁ λαός μου, οὐ κυριευθρόμεθα, καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸς σέ ἔτι; ³² μὴ ἐπilhήσεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς, καὶ παρθένος τὴν στηθοδεσμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθeto μου ἡμέρας ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. ³³ τί ἔτι καλὸν ἐπιτηδεύεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, τοῦ ζητῆσαι ἀγάπην; οὐχ οὕτως. ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω τοῦ μῖναι τὰς ὁδοὺς σου, ³⁴ καὶ ἐν ταῖς χερσὶ σου εὐρέθησαν αἵματα ψυχῶν ἀθώων. οὐκ ἐν διορύγμασιν ἔυρον αὐτοὺς, ἀλλ' ἐπὶ πάσῃ δρυϊ. ³⁵ καὶ εἶπας. ἀθῶός εἰμι, ἀλλὰ ἀποτραφήτω ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοὺ ἐγὼ κρίνομαι πρὸς σέ, ἐν τῷ λέγειν σε, οὐχ ἡμαρτον. ³⁶ ὅτι κατεφρόνησας σφόδρα τοῦ δευτερώσαι τὰς ὁδοὺς σου. καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυνθήσῃ, καθὼς κατησχύνθη ἀπὸ Αἰσούρου, ὅτι καὶ ἐντεύθεν ἐξελεύσῃ, καὶ αἱ χεῖρές σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου. ὅτι ἀπώσατο κύριος τὴν ἐλπίδα σου, καὶ οὐκ εὐδοκίησεν ἐν αὐτῇ.

ΚΕΦ. Γ'.

Ἐὰν ξεποστείλῃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ, μὴ ἀνακάμπουσα ἀνακάμψει πρὸς αὐτὸν ἔτι; οὐ μαινομένη μιανθήσεται ἡ γυνὴ ἐκείνη; καὶ σὺ ξεπόρνευσας ἐν ποιμέσι πολλοῖς, καὶ ἀνέκαμπτες πρὸς με, λέγει κύριος. ² ἄρρον τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς εὐθείαν, καὶ ἴδε, ποῦ οὐχὶ ξεφύρθη. ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς ἐκάθισας αὐτοῖς ὡσεὶ κορώνη ἐρημουμένη, καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορνείαις σου καὶ ἐν ταῖς κακίαις σου, ³ καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ. ὅπως πόρνης ἐγένeto οὐκ ἀπνηλασχυρήσας πρὸς πάντα. ⁴ οὐχ ὡς οἶκόν με ἐκάλεσας καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγόν τῆς παρθενίας σου; ⁵ μὴ διαμενεῖ εἰς τὸν

αἰῶνα, ἡ φυλαχθήσεται εἰς νίκος; ἰδοὺ ἐλάλησας, καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα, καὶ ἡδυνάσθη. ⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς με ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσίου τοῦ βασιλέως, εἶδες ἃ ἐποίησέ μοι ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραὴλ; ἐπορεύθησαν ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλόν, καὶ ὑποκατω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, καὶ ἐπόρνευσαν ἐκεῖ. ⁷ καὶ εἶπα. μετὰ τὸ πορνεῦσαι αὐτὴν ταῦτα πάντα, πρὸς με ἀνάστρεψον, καὶ οὐκ ἀνέστρεψε. καὶ εἶδε τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῆς ἡ ἀσυνθετος Ἰούδα. ⁸ καὶ εἶδον, ὅτι περὶ πάντων ὧν κατελήφθη ἐν οἷς ἐμοιχάτο ἡ κατοικία Ἰσραὴλ. καὶ ξεπέστειλα αὐτὴν, καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσυνθετος Ἰούδα, καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἐπόρνευσε καὶ αὐτῇ, ⁹ καὶ ἐγένeto εἰς οὐθέν ἡ πορνεία αὐτῆς, καὶ ἐμοίχευσε τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον. ¹⁰ καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἐπεστράφη πρὸς με ἡ ἀσυνθετος Ἰούδα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ ψεύδει. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς με. ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσυνθέτου Ἰούδα. ¹² πορεύου καὶ ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἐρεῖς, ἐπιστράφητι πρὸς με ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος. καὶ μὴ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐλεήμων ἐγὼ εἰμι, λέγει κύριος, καὶ οὐ μνησθὲν ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα. ¹³ πλην, γινώθι τὴν ἀδικίαν σου, ὅτι εἰς κύριον τὸν θεόν σου ἡσέβησας, καὶ διέχεας τὰς ὁδοὺς σου εἰς ἄλλοτρίους ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, τῆς δὲ φωνῆς μου οὐχ ὑπήκουσας, λέγει κύριος. ¹⁴ ἐπιστράφητε υἱοὶ ἀφεστηκότες, λέγει κύριος, δίοτι ἐγὼ κατακυριεύσω ὑμῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἕνα ἐκ πόλεως καὶ δύο ἐκ πατρίδας, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς Σιών, ¹⁵ καὶ δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν μου, καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς ποιμαίνοντες μετ' ἐπιστημῆς. ¹⁶ καὶ ἔσται ἐὰν πληθυνθῇτε, καὶ αὐξηθῇτε ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει κύριος, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, κιβωτός διαθήκης ἁγίου Ἰσραὴλ, οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν, οὐκ ὀνομασθήσεται, οὐδὲ

ἐπισκεφθήσεται, καὶ οὐ ποιηθήσεται ἔτι. ¹⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέσουσιν τὴν Ἱερουσαλὴμ, θρόνον κυρίου, καὶ συναχθήσονται πάντα τὰ ἔθνη εἰς αὐτήν, καὶ οὐ πορεύονται ἔτι ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηροῦς. ¹⁸ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνελεύονται ὁ οἶκος Ἰούδα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἤξουσιν ἐπὶ τοσαυτὸ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασσῶν τῶν χωρῶν ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας αὐτῶν. ¹⁹ καὶ ἐγὼ εἶπα, γένοιτο κύριε, ὅτι τάξω σε εἰς τέκνα, καὶ δώσω σοι γῆν ἐκλεκτήν, κληρονομίαν θεοῦ παντοκράτορος ἔθνων. καὶ εἶπα. πατέρα καλέσετέ με, καὶ ἀπ' ἐμοῦ οὐκ ἀποστραφήσεσθε. ²⁰ πλὴν ὡς ἀθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν συνόντα αὐτῇ, οὕτως ἡθέτησιν εἰς ἐμὲ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει κύριος. ²¹ φωνὴ ἐκ χειλέων ἠκουσθη κλυθυμοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι ἠδίκησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπλάθοντο θεοῦ ἀγρίου αὐτῶν, ¹² ἐπιστράφητε υἱοὶ ἐπιστρέφοντες, καὶ ἰάσονται τὰ συντριμματα ὑμῶν. ἰδοὺ δοῦλοι ἡμεῖς ἐσόμεθα σοι, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἶ. ²³ ὅντως εἰς ψεύδος ἦσαν οἱ βουνοὶ, καὶ ἡ δύναμις τῶν ὁρέων, πλὴν διὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν ἡ σωτηρία τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁴ ἡ δὲ αἰσχὺνὴ κατηγάλωσε τοὺς μόχθους τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ νεότητος ἡμῶν, τὰ τρόβατα αὐτῶν καὶ τοὺς μόσχους αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν. ²⁵ ἐκοιμήθημεν ἐν τῇ αἰσχύνῃ ἡμῶν, καὶ ἐπεκαλύψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν, διότι ἐναντὶ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμάρτομεν ἡμεῖς, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀπὸ νεότητος ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. καὶ οὐχ ὑπηκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

Ἐὰν ἐπιστραφῇ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος, πρὸς με, ἐπιστραφήσεται. καὶ ἔαν περιέλῃ τὰ βδελύγματα αὐτοῦ ἐν σιόματος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου μου εὐλαβηθῇ, ² καὶ ὁμολῇ, ὅτι κύριος μετὰ ἀληθείας ἐν κρίσει καὶ ἐν

δικαιοσίῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῷ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῷ αἰνέσουσι τῷ θεῷ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³ ὅτι ταδε λέγει κύριος τοῖς ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ. νεώσατε ἑαυτοῖς νεώματα, καὶ μὴ σπείρῃτε ἐπ' ἀκάνθαις. ⁴ περιτμήθητε τῷ θεῷ ὑμῶν, καὶ περιτέμεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐκκαυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν. ⁵ ἀναγείλατε ἐν τῷ Ἰούδα, καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ἱερουσαλὴμ. εἶπατε, σημάνετε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι, κειράξατε μέγα. εἶπατε, συναχθῆτε, καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ταχέρεις, ⁶ ἀναλαβόντες φεύγετε εἰς Σιών. σπεύσατε, μὴ στήτε, ὅτι κακὰ ἐγὼ ἐπάγω ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ συντριβὴν μεγάλην. ⁷ ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξολοθρεῦων ἔθνη ἐξήρε, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, τοῦ θῆναι τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν. καὶ αἱ πόλεις καθαιρήσονται, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς. ⁸ ἐπὶ τούτοις περιζώσασθε σάκους, καὶ κόπτεσθε, καὶ ἀλαλάξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς κυρίου ἀφ' ὑμῶν. ⁹ καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος, ἀπολεῖται ἡ καρδία τοῦ βασιλέως, καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκστήσονται, καὶ οἱ προφῆται θαυμάσονται. ¹⁰ καὶ εἶπα. ὦ δέσποτα κύριε, ἄρα γε ἀπατῶν ἠπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, εἰρήνῃ ἔσται, καὶ ἰδοὺ ἤψατο ἡ μάχαιρα ἕως τῆς ψυχῆς αὐτῶν; ¹¹ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔροῦσι τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τῇ Ἱερουσαλὴμ. πνεῦμα πλανήσεως ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου οὐκ εἰς καθαρὸν, οὐδ' εἰς ἅγιον. ¹² πνεῦμα πλῆρώσεως ἤξει μοι. νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματά μου πρὸς αὐτούς. ¹³ ἰδοὺ ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἄρματα αὐτοῦ, κορυφῶροι ἁετῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ. οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι ταλαιπωροῦμεν. ¹⁴ ἀπόπλυε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου Ἱερουσαλὴμ. ἵνα σωθῇς. ἕως πότε ὑπάρχουσιν ἐν

σοὶ διαλογισμοὶ πόνων σου· ¹⁵ διότι φωνὴ ἀγγέλλοντος ἐκ Λάν ἤξει, καὶ ἀκουσθήσεται πόνος ἐξ ὅρος Ἐφραΐμ. ¹⁶ ἀναμνήσατε ἔθνη, ἰδοὺ ἠκάσιν. ἀναγείλατε ἐν Ἱερουσαλὴμ, συστροφαὶ ἔρχονται ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰουδα φωνὴν αὐτῶν. ¹⁷ ὡς φυλάσσοντες ἀγρόν, ἐγένοντο ἐπ' αὐτὴν κύκλῳ, ὅτι ἐμοὶ ἡμέλεισας, λέγει κύριος. ¹⁸ αἱ ὁδοὶ σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά σου ἐποίησαν ταῦτά σοι. αὕτη ἡ κακία σου, ὅτι πικρὰ, ὅτι ἠψατο ἕως τῆς καρδίας σου. ¹⁹ τὴν κοιλίαν μου, τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αἰσθητήρια τῆς καρδίας μου μαϊμάσσει ἡ ψυχὴ μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου. οὐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἤκουσεν ἡ ψυχὴ μου, κραυγὴν πολέμου. ²⁰ καὶ ταλαιπωρίας συντριμμὸν ἐπικαλεῖται, ὅτι τεταλαιπώρηκε πᾶσα ἡ γῆ, ἄφρων τεταλαιπώρηκεν ἡ σκηνή, διεσπάρησαν αἱ δερῶδες μου. ²¹ ἕως πότε ὄψομαι φεύγοντας ἀκούων φωνὴν σαλπίγγων; ²² διότι οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ μου ἐμὲ οὐκ ᾔδεισαν. υἱοὶ ἄφρονές εἰσι καὶ οὐ συνετοί, σοφοὶ εἰσι τοῦ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν. ²³ ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ οὐθέν, καὶ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτοῦ. ²⁴ εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάντας τοὺς βουνούς ταρασσομένους. ²⁵ ἐπέβλεψα, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτοεῖτο. ²⁶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπετυρισμέναι πυρὶ ἀπὸ προσώπου κυρίου, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ ἠφανίσθησαν. ²⁷ τάδε λέγει κύριος. ἔρημος ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ οὐ μὴ ποιήσω. ²⁸ ἐπὶ τούτοις πενθεῖτω ἡ γῆ, καὶ συσκοτασάτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν. διότι ἐλάλησα, καὶ οὐ μετανοήσω. ὠρμησα, καὶ οὐκ ἀποστρέψω ἀπ' αὐτῆς. ²⁹ ἀπὸ φωνῆς ἰππέως, καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησε πᾶσα ἡ χώρα. εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰ ἄλσῃ ἐκρύβησαν, καὶ ἐπὶ τὰς πέτρας ἀνέβησαν. πᾶσα πόλις ἐγκατελείφθη, οὐ κατῴκει ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. ³⁰ καὶ

σὺ τί ποιήσεις ἐὰν περιβάλῃ κόκκινον, καὶ κοσμήσῃ κόσμῳ χρυσῷ; ἐὰν ἐγχοίρῃ στίβι τοὺς ὀφθαλμούς σου, εἰς μάταιον ὠραϊσμός σου. ἀπώσαντό σε οἱ ἔρασταί σου, τὴν ψυχὴν σου ζητοῦσιν, ³¹ ὅτι φωνὴν ὡς ὠδινούσης ἤκουσα τοῦ στεναγμοῦ σου, ὡς πρωτοτοκούσης. φωνὴ θυγατρὸς Σιών ἐκλυθῆσεται, καὶ παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς. οἶμοι ἐγὼ, ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τοῖς ἀνηρημένοις.

Κ Ε Φ. Ε'.

Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἴδετε, καὶ γνῶτε, καὶ ζητήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. ἐὰν εὗρητε, εἰ ἔστι ποιῶν κρίμα, καὶ ζητῶν πίστιν, καὶ ἵλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει κύριος. ² ἤ κύριος, λέγουσι, διὰ τοῦτο οὐκ ἐν ψεύδεσιν ὁμνύουσι. ³ κύριε οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς πίστιν, ἐμαστίγωσας αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν, συνετέλεσας αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἠθέλησαν δεῖξασθαι παιδείαν. ἐστερέωσαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἐπιστραφῆναι. ⁴ καὶ ἐγὼ εἶπα. ἴσως πτωχοὶ εἰσι, διότι οὐκ ἐδυνάσθησαν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὁδὸν κυρίου, καὶ κρίσιν θεοῦ. ⁵ πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἄδρους, καὶ λαλήσω αὐτοῖς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέγνωσαν ὁδὸν κυρίου, καὶ κρίσιν θεοῦ. καὶ ἰδοὺ ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγόν, διέρρηξαν δεσμούς. ⁶ διὰ τοῦτο ἔπαισεν αὐτοὺς λέων ἐκ τοῦ θρυμοῦ, καὶ λύκος ἕως τῶν οἰκῶν ὠλόθρευσεν αὐτοὺς, καὶ παράλις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν. πάντες οἱ ἐκπορευόμενοι ἀπ' αὐτῶν θηρευθήσονται, ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐτῶν, ἴσχυσαν ἐν ταῖς ἀποστροφαῖς αὐτῶν. ⁷ ποία τούτων ἵλεως γένωμαί σοι; οἱ υἱοὶ σου ἐγκατελείπόν με, καὶ ὠμνουν ἐν τοῖς οὐκοῖς θεοῖς. καὶ ἐχόρτασα αὐτοὺς, καὶ ἐμοιχῶντο, καὶ ἐν οἴκοις πορνῶν κατέλυον. ⁸ ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχομετίζον. ⁹ μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει κύριος; ἢ ἐν ἔθνει τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσῃ ἡ ψυχὴ μου; ¹⁰ ἀνάβητε ἐπὶ τοὺς προμαχώνας αὐτῆς, καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν δὲ

μὴ ποιήσητε. ὑπολίπεσθε τὰ ὑποστηρίγματα αὐτῆς, ὅτι τοῦ κυρίου εἰσὶν.
¹¹ ὅτι ἀθετῶν ἠθέτησεν εἰς ἐμὲ, λέγει κύριος, οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ οἶκος Ἰούδα ¹² ἐψεύσατο τῷ κυρίῳ αὐτῶν, καὶ εἶπαν, οὐκ ἔστι ταῦτα. οὐχ ἤξει ἐφ' ἡμᾶς κακὰ, καὶ μάχαιραν καὶ λιμὸν οὐκ ὀψόμεθα. ¹³ οἱ προφῆται ἡμῶν ἦσαν εἰς ἄνεμον, καὶ λόγος κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς. ¹⁴ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ. ἀνθ' ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον ξύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς. ¹⁵ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ἔθνος πόρρῳθεν οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει κύριος, ἔθνος οὐ οὐκ ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ¹⁶ πάντες ἰσχυροὶ, καὶ κατέδονται τὸν θειρισμὸν ὑμῶν, ¹⁷ καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ κατέδονται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς ἀμπέλωνας ὑμῶν, καὶ τοὺς συκῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν. καὶ ἀλοήσουσι τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς ὑμῶν, ἐφ' αἷς ὑμεῖς πεποιθάτε ἐπ' αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ. ¹⁸ καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει κύριος ὁ θεός σου, οὐ μὴ ποιῶ ὑμᾶς εἰς συντέλειαν. ¹⁹ καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε, τίνος ἔνεκεν ἐποίησε κύριος ὁ θεός ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; καὶ ἔρεῖς αὐτοῖς. ἀνθ' ὧν ἐδουλεύσατε θεοῖς ἄλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύετε ἄλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ οὐχ ὑμῶν. ²⁰ ἀναγείλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἀκούσθητω ἐν τῷ οἴκῳ Ἰούδα. ²¹ ἀκούσατε δὴ ταῦτα λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν, ὥτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσιν. ²² μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε, λέγει κύριος; ἢ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ ἐυλαβηθήσεσθε; τὸν τάξαντα ἄμμον ὄριον τῇ θαλάσῃ πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐκ ὑπερβήσεται αὐτὸ, καὶ ταραχθήσεται, καὶ οὐ δυνήσεται. καὶ ἠχῆσουσι τὰ κύματα αὐτῆς καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό. ²³ τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη καρδιά ἀνήκοος καὶ ἀπει-

θῆς, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπῆλθον, ²⁴ καὶ οὐκ εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, φοβηθῶμεν δὴ κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, τὸν δίδοντα ἡμῖν ὑετὸν προΰμιον καὶ ὄψιμον, κατὰ καιρὸν πληρώσεως προτάγματος θειρισμοῦ, καὶ ἐφύλαξεν ἡμῖν. ²⁵ αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ' ὑμῶν. ²⁶ ὅτι εὗρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἄσεβεῖς, καὶ παγίδας ἔστησαν τοῦ διαφθεῖραι ἄνδρας, καὶ συνελμβάνουσαν. ²⁷ ὥς παγὶς ἐφεσταμένη πληρῆς πετεινῶν, οὕτως οἱ οἶκοι αὐτῶν πληρεῖς δόλου. διὰ τοῦτο ἐμεγαλύνθησαν, καὶ ἐπλούτησαν, ²⁸ καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ, καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἐκρίνουσαν. ²⁹ μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει κύριος; ἢ ἐν ἔθνῳ τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχὴ μου; ³⁰ ἔκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς. ³¹ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἄδικα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ὁ λαὸς μου ἠγάπησεν οὕτως, καὶ τί ποιήσετε εἰς τὰ μετὰ ταῦτα;

Κ Ε Φ. 5.

Ενισχύσατε υἱοὶ Βενιαμὴν ἐκ μέσοι τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν Θεοκυνε σιμῶνατε σάλπιγγι, καὶ ὑπὲρ Βαιθαχαρμὰ ἄρατε σημεῖον, ὅτι κακὰ ἐκκέκυφεν ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται, ² καὶ ἀφαιρεθήσεται τὸ ὕψος θύγατερ Σιών. ³ εἰς αὐτὴν ἤξουσι ποιμένες καὶ τὰ ποιμνία αὐτῶν, καὶ πῆξουσιν ἐπ' αὐτὴν σκληρὰς κύκλω, καὶ ποιμανοῦσιν ἕκαστος τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁴ παρασκευάσασθε ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν μεσημβρίας. οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλείπουσιν αἱ σκιαὶ τῆς ἡμέρας. ⁵ ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν νυκτὶ, καὶ διαφθείρωμεν τὰ θεμέλια αὐτῆς. ⁶ ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἔκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, ἔκχεον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ δύναμιν. ὡς πόλις ψευδῆς, ὅλη καταδυναστεία ἐν αὐτῇ. ⁷ ὥς ψυχεὶ λάκκος ὑδωρ, οὕτω ψυχεὶ κακία αὐτῆς. ἀσβεβία καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς διαπα-

τός. πόνω καὶ μάλιστα ⁸ παιδευθή-
ση Ἱερουσαλήμ, μὴ ἀποστῇ ἡ ψυχὴ
μου ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε ἄβατον
γῆν, ἥτις οὐ κατοικισθῇ. ⁹ ὅτι τάδε
λέγει κύριος. καλαμᾶσθε, καλαμᾶσθε
ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσρα-
ὴλ, ἐπιστρέψατε ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν
κάρταλλον αὐτοῦ. ¹⁰ πρὸς τίνα λα-
λήσω, καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ εἰσα-
κούσεται; ἰδοὺ ἀπερίτμητα τὰ ὦτα
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἀνέχονται ἀκούειν.
ἰδοὺ τὸ ὄμμα κυρίου ἐγένετο αὐτοῖς εἰς
ὀνειδισμόν, οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτό.
¹¹ καὶ τὸν θυμὸν μου ἐπλήσα, καὶ ἐπέ-
σχον, καὶ συνετέλεσα αὐτούς. ἐκχεῶ
ἐπὶ νήπια ἔξωθεν, καὶ ἐπὶ συναγωγὴν
νεανίσκων ἅμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνή
συλληφθήσονται, πρεσβύτερος μετὰ
πλήρους ἡμερῶν. ¹² καὶ μεταστραφή-
σονται αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἰς ἐτέρους, ἄ-
γροὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπιτοαν-
το. ὅτι ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς
κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, λέγει
κύριος. ¹³ ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ
ἕως μεγάλου πάντες συνετέλεσαντο ἄ-
νομα, ἀπὸ ἱερέως καὶ ἕως ψευδοπρο-
φήτου πάντες ἐποίησαν ψευδῆ. ¹⁴ καὶ
ἰῶντο σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου, ἔξου-
θενοῦντες καὶ λέγοντες, εἰρήνη εἰρήνη.
καὶ ποῦ ἐστὶν εἰρήνη; ¹⁵ κατησχύν-
θησαν, ὅτι ἐξέλιπον. καὶ οὐδ' ὡς
κατασπινόμενοι κατησχύνθησαν, καὶ
τὴν αἰτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν. διὰ
τοῦτο πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν,
καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς ἀπολοῦνται,
εἶπε κύριος. ¹⁶ τάδε λέγει κύριος. στή-
τε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς, καὶ ἴδετε, καὶ ἐρω-
τήσατε τρίβους κυρίου αἰωνίους. καὶ
ἴδετε ποία ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθὴ, καὶ
βαδίζετε ἐν αὐτῇ, καὶ εὐρήσατε ἀγνι-
σμόν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. καὶ εἶπαν, οὐ
πορευόμεθα. ¹⁷ καθέστακα ἐφ' ὑμᾶς
σκοπούς, ἀκούσατε τῆς φωνῆς τῆς
σάλπιγγος, καὶ εἶπαν, οὐκ ἀκουσόμε-
θα. ¹⁸ διὰ τοῦτο ἤκουσαν τὰ ἔθνη,
καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν.
¹⁹ ἤκουε γῆ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν
λαὸν τοῦτον κακὰ, τὸν καρπὸν ἀπο-
στροφῆς αὐτῶν, ὅτι τῶν λόγων μου
οὐ προσέσχον, καὶ τὸν νόμον μου ἀπώ-
σαντο. ²⁰ ἰνατί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ

φέρετε, καὶ κινάμωμον ἐκ γῆς μακρό-
θεν; τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰσὶ
δεκτά, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐκ ἤδυνάν
μοι. ²¹ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος.
ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον
ἀσθενείαν, καὶ ἀσθενήσουσι πατέρες
καὶ υἱοὶ ἅμα, γείτων καὶ ὁ πλησίον
αὐτοῦ ἀπολοῦνται. ²² τάδε λέγει κύ-
ριος. ἰδοὺ λαὸς ἐρχεται ἀπὸ Βορρᾶ,
καὶ ἔθνη ἐξεγεροθήσονται ἀπ' ἐσχάτου
τῆς γῆς. ²³ τόξον καὶ ζιβύνην κρατή-
σουσιν. ἰταμός ἐστι, καὶ οὐκ ἐλεήσει.
φωνὴ αὐτοῦ, ὡς θάλασσα κυμαίνου-
σα, ἐφ' ὑπτοῖς καὶ ἄρμασι παρατάξε-
ται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον πρὸς σὲ θύ-
γατερ Σιών. ²⁴ ἠκούσαμεν τὴν ἀκοὴν
αὐτῶν, παρελύθησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν,
θλίψις κατέσχευεν ἡμᾶς, ὥδινες ὡς τι-
κτούσης. ²⁵ μὴ ἐκπορευέσθε εἰς ἀγρόν,
καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομ-
φαία τῶν ἐχθρῶν παροικεῖ κυκλόθεν.
²⁶ θύγατερ λαοῦ μου περιζῶσαι σάκ-
κον, κατάπασσε ἐν σποδῷ, πένθος ἀ-
γαπητοῦ ποιήσαι σεαυτῇ κοπετὸν οἰ-
κτρόν, ὅτι ἐξαίφνης ἦξει ταλαιπωρία
ἐφ' ὑμᾶς. ²⁷ δοκιμαστὴν δέδωκά σε
ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις, καὶ γνώση
με ἐν τῷ δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν αὐ-
τῶν, ²⁸ πάντες ἀνήκοοι πορευόμενοι
σκολιῶς. χαλκὸς καὶ σίδηρος πάντες
διεφθαρμένοι εἰσὶν. ²⁹ ἐξέλιπε φυση-
τὴρ ἀπὸ πυρός, ἐξέλιπε μόλιβος. εἰς
κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ, πο-
νηρία αὐτῶν οὐκ ἐτάκη. ³⁰ ἀργύριον
ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε αὐτοὺς,
ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς κύριος.

Κ Ε Φ. Ζ'.

² **Α**κούσατε λόγον κυρίου πᾶσα Ἰου-
δαία. ³ τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσ-
ραὴλ. διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν,
καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ κατ-
οικίω ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴ μὴ
πεποιθατε ἐφ' ἑαυτοῖς ἐπὶ λόγοις ψευ-
δέσιν, ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφέλησου-
σιν ὑμᾶς λέγοντες, ναὸς κυρίου, ναὸς
κυρίου ἐστίν. ⁵ ὅτι ἐὰν διορθοῦντες
διορθώσῃτε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ
ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ ποιῶντες
ποιήσῃτε κρίσιν ἀναμέσον ἀνδρός, καὶ
ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ⁶ καὶ

προς-

προσηλυτον και ὀρφανὸν και χήραν
 μὴ καταδυναστεύσητε, και αἷμα ἀθῶν
 μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, και
 ὅπως θεῶν ἀλλοτριῶν μὴ πορεύησθε
 εἰς κακὸν ὑμῖν, ⁷ και κατοικίῳ ὑμᾶς
 ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐν γῇ ἣ ἔδωκα τοῖς
 πατράσιν ὑμῶν ἐξ αἰῶνος και ἕως αἰ-
 ὶνος. ⁸ εἰ δὲ ὑμεῖς πεποιθάτε ἐπὶ λό-
 γοις ψευδέσιν, ὅθεν οὐκ ὠφελήθησε-
 σθε, ⁹ και φονεύετε, και μοιχᾶσθε,
 και κλέπτετε, και ὀμνύετε ἐπ' ἀδικίῳ,
 και θυμιάτε τῇ Βάαλ και ἐπορεύεσθε
 ὅπως θεῶν ἀλλοτριῶν, ὧν οὐκ οἶδα-
 τε, ¹⁰ τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν, και ἤλ-
 θετε και ἔσχητε ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ
 οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου
 ἐπ' αὐτῷ, και εἵπατε, ἀπεσχῆσθε τοῦ
 μὴ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα ταῦ-
 τα. ¹¹ μὴ σπήλαιον ληστῶν ὁ οἶκός
 μου, οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ'
 αὐτῷ ἐκτὸ ἐνώπιον ὑμῶν; και ἰδοὺ
 ἐγὼ ἐώρακα, λέγει κύριος, ¹² ὅτι πο-
 ρεύθητε εἰς τὸν τόπον μου τὸν ἐν Ση-
 λῷ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου
 ἐκτὸ ἐμπροσθεν, και ἴδετε ἃ ἐποίησα
 αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ μου
 Ἰσραὴλ. ¹³ και νῦν ἀνθ' ὧν ἐποίησα-
 τε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, και ἐλάλησα
 πρὸς ὑμᾶς και οὐκ ἤκουσάτέ μου, και
 ἐκάλεσα ὑμᾶς και οὐκ ἀπεκρίθητε,
¹⁴ τοίνυν καγὼ ποιήσω τῷ οἴκῳ ὃ
 ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ,
 ἐφ' ᾧ ὑμεῖς πεποιθάτε ἐπ' αὐτῷ, και
 τῷ τόπῳ ὃ ἔδωκα ὑμῖν και τοῖς πα-
 τράσιν ὑμῶν, καθὼς ἐποίησα τῇ Ση-
 λῷ. ¹⁵ και ἀποθρήψω ὑμᾶς ἀπὸ προσ-
 ὴπου μου, καθὼς ἀπέθρῄψα τοὺς ἀ-
 δελφούς ὑμῶν, πᾶν τὸ σπέρμα Ἐφρα-
 ῖμ. ¹⁶ και σὺ μὴ προσέχῃς περὶ τοῦ
 λαοῦ τούτου, και μὴ ἀξιοῦ τοῦ ἐλεη-
 θῆναι αὐτοὺς, και μὴ εὖχου, και μὴ
 προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ
 εἰσακούσομαι. ¹⁷ ἢ οὐχ ὁρᾷς, τί αὐ-
 τοὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰουδα,
 και ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερουσαλὴμ; ¹⁸ οἱ
 υἱοὶ αὐτῶν συλλέγουσι ξύλα, και οἱ
 πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, και αἱ
 γυναῖκες αὐτῶν τρίβουσιν σταῖς, τοῦ
 ποιῆσαι κανῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ, και ἔσπρισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλ-
 λοτρίοις, ἵνα παροργίσωσί με. ¹⁹ μὴ

ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσιν, λέγει κύριος;
 οὐχὶ ἑαυτοὺς, ὅπως καταισχυνθῇ τὰ
 πρόσωπα αὐτῶν; ²⁰ διὰ τοῦτο τάδε
 λέγει κύριος. ἰδοὺ ὀργὴ και θυμός
 μου χεῖται ἐπὶ τὸν τόπον τούτον, και
 ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, και ἐπὶ τὰ κτή-
 νη, και ἐπὶ πᾶν ξύλον τοῦ ἀγροῦ αὐ-
 τῶν, και ἐπὶ τὰ γεννηματα τῆς γῆς,
 και καυθήσεται και οὐ σβεσθήσεται.
²¹ τάδε λέγει κύριος. τὰ ὀλοκαυτώμα-
 τα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν θυσιῶν
 ὑμῶν, και φάγετε κρέα. ²² ὅτι οὐκ
 ἐλάλησα πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, και
 οὐκ ἐνετείλαμην αὐτοῖς ἐν ἡμέρᾳ, ἣ
 ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου
 περὶ ὀλοκαυτωμάτων και θυσιᾶς.
²³ ἀλλ' ἡ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐνετείλαμην
 αὐτοῖς, λέγων. ἀκούσατε τῆς φωνῆς
 μου, και ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, και ὑ-
 μεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, και πορεύε-
 σθε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου, αἷς ἃν
 ἐντείλωμαι ὑμῖν, ὅπως ἂν εὖ ἡ ὑμῖν.
²⁴ και οὐκ ἤκουσάν μου, και οὐ προσ-
 ἔσχε τὸ οὖς αὐτῶν, ἀλλ' ἐπορεύθησαν
 ἐν τοῖς ἐνθυμήμασι τῆς καρδίας αὐτῶν
 τῆς κακῆς, και ἐγενήθησαν εἰς τὰ ὀπι-
 σθεν, και οὐκ εἰς τὰ ἐμπροσθεν, ²⁵ αἷς ἣς
 ἡμέρας ἐξήλθοσαν οἱ πατέρες αὐτῶν
 ἐκ γῆς Αἰγύπτου, και ἕως τῆς ἡμέρας
 ταύτης. και ἐξαπέστειλα πρὸς ὑμᾶς
 πάντας τοὺς δούλους μου, τοὺς προ-
 φήτας, ἡμέρας και ὀρθροῦ, και ἀπέ-
 στειλα, ²⁶ και οὐκ εἰσέκουσάν μου,
 και οὐ προσέσχε τὸ οὖς αὐτῶν, και
 ἐσκήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ
 τοὺς πατέρας αὐτῶν. ²⁸ και ἔρεῖς αὐ-
 τοῖς τοῦτον τὸν λόγον. τοῦτο τὸ ἔθνος
 ὃ οὐκ ἤκουσε τῆς φωνῆς κυρίου, οὐδὲ
 ἐδέξατο παιδείαν, ἐξέλιπεν ἡ πίστις
 ἐκ στόματος αὐτῶν. ²⁹ κείρε τὴν κε-
 φαλήν σου, και ἀποθρίπτει, και ἀνα-
 λαβε ἐπὶ χελέων θρήνον, ὅτι ἀπειθο-
 κίμασε κύριος, και ἀπώσατο τὴν γε-
 νεάν τὴν ποιοῦσαν ταῦτα. ³⁰ ὅτι ἐποί-
 ησαν οἱ υἱοὶ Ἰουδα τὸ πονηρὸν ἐναν-
 τίον ἐμοῦ, λέγει κύριος. ἐταῖσαν τὰ
 βδελύγματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ
 ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτὸν,
 τοῦ μᾶναι αὐτόν. ³¹ και ὠκοδόμησαν
 τὸν βωμὸν τοῦ Ταφέθ, ὃς ἐστὶν ἐν
 φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ κατακαίειν
 τοῖς

τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρὶ, ὃ οὐκ ἐνετεilaμένην αὐτοῖς, καὶ οὐ διενόηθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου. ³² διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, βωμὸς τοῦ Ταφὲθ καὶ φάραγξ υἱοῦ Ἐννὸμ, ἀλλ' ἡ φάραγξ τῶν ἀνηρημένων. καὶ θάψουσιν ἐν τῷ Ταφὲθ, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τόπον. ³³ καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς βρωσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀποσποβῶν. ³⁴ καὶ καταλύσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἐκ διόδων Ἱερουσαλὴμ φωνὴν εὐφραينوμένων, καὶ φωνὴν χαίροντων, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα ἡ γῆ.

ΚΕΦ. Η'.

Εν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, ἐξοίσουσι τὰ ὀστέα τῶν βασιλείων Ἰούδα, καὶ τὰ ὀστέα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀστέα τῶν ἱερέων, καὶ τὰ ὀστέα προφητῶν, καὶ τὰ ὀστέα τῶν κατοικούντων ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν, ² καὶ ψύξουσιν αὐτὰ πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ πρὸς παντας τοὺς ἀστέρας, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ἠγάπησαν, καὶ οἷς ἐδούλευσαν, καὶ ὧν ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ὧν ἀντεῖχοντο, καὶ οἷς προσεκύνησαν αὐτοῖς. οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφῆσονται, καὶ ἔσονται εἰς παραδειγμα ἐπὶ πρὸς ὅπου τῆς γῆς, ³ ὅτι εἴλοντο τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωὴν, καὶ πᾶσιν τοῖς καταλοίποις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης, ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἂν ἐξώσω αὐτοὺς ἐκεῖ. ⁴ ὅτι τὰδε λέγει κύριος. μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἀναστρέφει; ⁵ διατὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς μου οὗτος ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠθέλησαν τοῦ ἐπιστρέφειν; ⁶ ἐνωτίσασθε δὴ, καὶ ἀκούσατε. οὐχ οὕτω λαλήσουσιν, οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος ὁ μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, λέγει, τί ἐποίησα; διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ὡς ἵππος κἀκίδρος ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ. ⁷ καὶ

ἡ αἰσίδα ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς. τρυγῶν καὶ χελιδὼν ἀγροῦ, στρουθία ἐφύλαξαν καιροὺς εἰσόδων ἑαυτῶν, ὁ δὲ λαὸς μου οὗτος οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα κυρίου. ⁸ πῶς ἐρεῖτε, ὅτι σοφοὶ ἔσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος κυρίου μεθ' ἡμῶν ἔστι; εἰς μάτην ἐγενήθη σχολίος ψευδῆς γραμματεῦσιν. ⁹ ἡσχύνθησαν σοφοί, καὶ ἐπτοήθησαν καὶ ἐάλωσαν, ὅτι τὸν νόμον κυρίου ἀπεδοκίμασαν. σοφία τίς ἔστιν ἐν αὐτοῖς; ¹⁰ διὰ τοῦτο δώσω τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν ταῖς κληρονόμοις, ¹¹ καὶ συνάξουσιν τὰ γεννήματα αὐτῶν, λέγει κύριος. οὐκ ἔστι σταφυλὴ ἐν ταῖς ἀμπελείς, καὶ οὐκ ἔστι σῦκα ἐν ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα κατεβόρῃκεν. ¹² ἐπὶ τί ἡμεῖς καθήμεθα; συναχθῆτε, καὶ εἰσελθώμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὄχρὰς, καὶ ἀπορρίψωμεν ἐκεῖ, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέρριψεν ἡμᾶς, καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ. ¹³ συνήχθημεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ, εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ σπουδή. ¹⁴ ἐκ Δαν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ. ἀπὸ φωνῆς χρεμετισμοῦ ἵππασίας ἵππων αὐτοῦ ἐσεισθῇ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἤξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ¹⁵ διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστελῶ εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν ἐπῆσας, καὶ δῆξονται ὑμᾶς. ¹⁶ ἀνιάτα μετ' ὀδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορρομέετε. ¹⁷ ἰδοὺ φωνὴ κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν. μὴ κύριος οὐκ ἔστιν ἐν Σιών; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διότι παρώργισάν με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐν ματαίοις ἀλλοτριόις. ¹⁸ διηλθε θέρος, παρῆλθεν ἀμὴτος, καὶ ἡμεῖς οὐ δικνώθημεν. ¹⁹ ἐπὶ συντρίμματι θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθην. ἐν ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες ὡς τικτούσης. ²⁰ καὶ μὴ ῥητήν οὐκ ἔστιν ἐν Γαλααδ, ἢ ἱατρός οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διατὶ οὐκ ἀνέβη ἱασις θυγατρὸς λαοῦ μου;

ΚΕΦ. Θ'.

Τίς δώσει κεφαλῇ μου ὕδωρ, καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων; καὶ

λαύ-

κλαύσομαι τὸν λαὸν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, τοὺς τετραυματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου. ² τίς δώρη μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν ἔσχατον, καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου, καὶ ἀπλεύσομαι ἀπ' αὐτῶν; ὅτι πάντες μοι χῶνται, σύνοδος ἀθετούντων, ³ καὶ ἐνέτειναν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον. ψεῦδος, καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξήλθον, καὶ ἐγὼ οὐκ ἔγνωσα, φησὶ κύριος. ⁴ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον αὐτοῦ φυλάξασθε, καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς αὐτῶν μὴ πεποιῖσθε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρῃ πτερονίῃ, καὶ πᾶς φίλος δολίως πορεύεται. ⁵ ἕκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται, ἀλήθειαν οὐ μὴ λαλήσωσι. μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῇ, ἠδίκησαν, καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι. ⁶ τόκος ἐπὶ τόκῳ, καὶ δόλος ἐπὶ δόλῳ. οὐκ ἤθελον εἰδέναι με, φησὶ κύριος. ⁷ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς, ὅτι ποιήσω ἀπὸ προσώπου ποτηρίας θυγατρὸς λαοῦ μου. ⁸ βολίς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτῶν, δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν. τῷ πλησίον αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἐχθραν. ⁹ μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέβομαι, λέγει κύριος, ἢ ἐν λαῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσῃ ἡ ψυχὴ μου; ¹⁰ ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετόν, καὶ ἐπὶ τὰς τρίβους τῆς ἐρήμου θρηῖνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους. οὐκ ἤκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἕως κτηνῶν, ἐξέστησαν, ᾤχοντο. ¹¹ καὶ δώσω τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς μετοικίαν καὶ εἰς κατοικητήριον δρακόντων, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμόν θήσομαι, παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. ¹² τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ συνετός, καὶ συνέτω τοῦτο; καὶ ὅς λόγος στόματος κυρίου πρὸς αὐτὸν, ἀναγγελάτω ὑμῖν, ἔνεκεν τίνος ἀπώλετο ἡ γῆ, ἀνῆφθη, ὥς ἐρημος παρὰ τὸ μὴ διδοεῖσθαι αὐτήν; ¹³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς με, διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς τὸν νόμον μου, ὃν ἔδωκα πρὸς προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς μου, ¹⁴ ἀλλ'

ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ὀπίσω τῶν εἰδώλων ἃ ἐδίδαξαν αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν. ¹⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ αὐτοὺς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς, ¹⁶ καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς οὐκ ἔγινωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐπαποστελῶ ἐπ' αὐτοὺς τὴν μάχαιραν, ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ. ¹⁷ τάδε λέγει κύριος. καλέσατε τὰς θρηνοῦσας, καὶ ἐλθέτωσαν. καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε, καὶ φθεγξάσθωσαν, ¹⁸ καὶ λαβέτωσαν ἐφ' ὑμᾶς θρηῖνον, καὶ καταγάγτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ῥέιτω ὕδωρ, ¹⁹ ὅτι φωνὴ οἰκτροῦ ἠκούσθη ἐν Σιών. πῶς ἐταλαιπωρήσαμεν, κατησχύνθημεν σφόδρα, ὅτι ἐγκατέλιπομεν τὴν γῆν, καὶ ἀπερρίψαμεν τὰ σκηνώματα ἡμῶν; ²⁰ ἀκούσατε δὴ γυναῖκες λόγον θεοῦ, καὶ δεξάσθω τὰ ὦτα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς θυγατέρας ὑμῶν οἶκτον, καὶ γυνὴ τὴν πλησίον αὐτῆς θρηῖνον. ²¹ ὅτι ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν ὑμῶν, τοῦ ἐκτρίψαι νήπια ἔξωθεν, καὶ νεανίσκους ἀπὸ τῶν πλατειῶν. ²² καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν, ὥς χόρτος ὀπίσω θεοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων. ²³ τάδε λέγει κύριος. μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, ²⁴ ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, συνιέν καὶ γινώσκειν, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κῆμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν τούτοις τὸ θέλημά μου, λέγει κύριος. ²⁵ ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἐπισκέβομαι ἐπὶ πάντας περικτενημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν. ²⁶ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπὶ Ἐδὼμ, καὶ ἐπὶ νιούς Ἀμμὼν, καὶ ἐπὶ νιούς Μωαβ, καὶ ἐπὶ πάντα περικτενομένον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, τοῖς

τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ι'.

Ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ. ² τὰδε λέγει κύριος. κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν μὴ μαθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι φοβοῦνται αὐτὰ τοῖς προσώποις αὐτῶν. ³ ὅτι τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν μάταια. ξύλον ἐστὶν ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένον, ἔργον τέκτονος, καὶ χώνευμα, ⁴ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμένα ἐν σφύραις, καὶ ἥλοις ἐστερέωσαν αὐτά. ⁵ θήρουν αὐτὰ, καὶ οὐ κινήθονται. ⁹ ἀργύριον τορευτὸν ἐστίν, οὐ πορεύονται, ἀργύριον προσβλητὸν ἐστι. ἀπὸ Θαροῖς ἤξει χρυσίον Μωφάξ, καὶ χεῖρ χρυσοχῶν, ἔργα τεχνιτῶν πάντα, ὑακίνθον καὶ πορφύραν ἐνδύουσιν αὐτά. ⁵ αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται. μὴ φοβηθῆτε αὐτὰ, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσιν, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς. ¹¹ οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς. θεοὶ οὗ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν οὐκ ἐποίησαν, ἀπολέσθωσαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου. ¹² κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, ὁ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ ἐξέτεινε τὸν οὐρανόν, ¹³ καὶ πληθὸς ὕδατος ἐν οὐρανῷ. καὶ ἀνήγαγε νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑέτον ἐποίησε, καὶ ἐξηγαγε φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁴ ἐμωράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατησχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτοῦ, ὅτι ψευδῇ ἐχώνευσεν, οὐκ ἐστὶ πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. ¹⁵ μάταια ἐστὶν ἔργα ἐμπεταιγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται. ¹⁶ οὐκ ἐστὶ τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα, αὐτὸς κληρονομία αὐτοῦ, κύριος ὄνομα αὐτῷ. ¹⁷ συνήγαγεν ἔξωθεν τὴν ὑπόστασιν σου, κατοικοῦσαν ἐν ἐκλεκτοῖς. ¹⁸ ὅτι τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ σκελίζω τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει,

ὅπως εὐρεθῇ ἡ πληγὴ σου. ¹⁹ οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγερὰ ἡ πληγὴ σου. κἀγὼ εἶπα, ὄντως τοῦτο τὸ τραῦμά σου, καὶ κατέλαβέ σε. ²⁰ ἡ σικηνὴ σου ἐταλαιπώρησεν, ὥλετο. καὶ πᾶσαι αἱ δέδροίς σου διεσπάρησαν. οἱ υἱοὶ μου καὶ τὰ πρόβατά μου οὐκ εἰσὶν, οὐκ ἐστὶν ἐν τόπῳ τῆς σικηνῆς μου, τόπος τῶν δέδρῶν μου. ²¹ ὅτι οἱ ποιμένες ἠφρονεύσαντο, καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐζήτησαν. διὰ τοῦτο οὐκ ἐνόησε πᾶσα ἡ νομὴ, καὶ διεσκορπίσθησαν. ²² φωνὴ ἀκοῆς ἰδοὺ ἐρχεται καὶ σεισμός μέγας ἐκ γῆς Βορρᾶ, τοῦ τάξαι τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμόν, καὶ κοίτην στρουθῶν. ²³ οἶδα κύριε ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀνὴρ πορεύσεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ. ²⁴ παίδευσον ἡμᾶς κύριε, πλην ἐν κρίσει, καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσης. ²⁵ ἐκχεον τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα σε, καὶ ἐπὶ γενεὰς αἱ τὸ ὄνομα σου οὐκ ἐπεκατέσαντο, ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ καὶ ἐξανήλωσαν αὐτόν, καὶ τὴν νομὴν αὐτοῦ ἠρήμωσαν.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ἱερემίαν, λέγων. ² ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ λαλήσεις πρὸς ἄνδρας Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ, ³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. τὰδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἀκούσεται τῶν λόγων τῆς διαθήκης ταύτης, ⁴ ἥς ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐκ καμίνου τῆς σιδηρᾶς, λέγων, ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ ποιήσατε πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, ⁵ ὅπως στήσω τὸν ὄρκον μου, ὃν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα, γένοιτο κύριε. ⁶ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ, λέγων, ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης,

ταύτης, καὶ ποιήσατε αὐτούς. ⁸ καὶ οὐκ ἐποίησαν. ⁹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. εὐρέθη σύνδεσμος ἐν ἀνδράσιν Ἰούδα, καὶ ἐν τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁰ ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρότερον, οἳ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακούσαι τῶν λόγων μου, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ πορεύονται ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων, τοῦ δουλεῦν αὐτοῖς, καὶ διεσκέδασεν οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οἶκος Ἰούδα τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθήμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. ¹¹ διὰ τοῦτο τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάξω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ, ἐξ ὧν οὐ δυνήσονται ἐξελθεῖν ἐξ αὐτῶν. καὶ κεκραῶνται πρὸς μέ, καὶ οὐκ εἰσακούσονται αὐτῶν, ¹² καὶ πορεύονται πόλεις Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ, καὶ κεκραῶνται πρὸς τοὺς θεοὺς, οἷς αὐτοὶ θυμιῶσιν αὐτοῖς, οἳ μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν. ¹³ ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεων σου ἦσαν θεοὶ σου Ἰούδα, καὶ κατ' ἀριθμὸν ἐξόδων τῆς Ἱερουσαλήμ ἐτάξατε βωμοὺς θυμιάν τῇ Βαάλ. ¹⁴ καὶ σὺ μὴ προσέχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου περὶ αὐτῶν ἐν δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐν ᾧ ἐπικαλοῦνταί με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν. ¹⁵ τί ἡ ἡγαπημένη ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησε βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἁγία ἀφελούσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξῃ; ¹⁶ ἐλαίαν ὠραίαν εὐσκίον τῷ εἶδει ἐκάλεσε κύριος τὸ ὄνομά σου, εἰς φωνὴν περιτομῆς αὐτῆς. ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν, μεγάλη ἡ θλίψις ἐπὶ σέ, ἡχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτῆς, ¹⁷ καὶ κύριος ὁ καταφτεύσας σε ἐλάλησεν ἐπὶ σέ κακὰ ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα, ὅτι ἐποίησαν ἑαυτοῖς τοῦ παροργίσαι με ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ τῇ Βαάλ. ¹⁸ κύριε γνώρισόν μοι, καὶ γνώσομαι. τότε εἶδον τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, ¹⁹ ἐγὼ δὲ ὡς ἀρνίον ἀκακὸν ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι, οὐκ ἔγνων. ἐπ' ἐμέ ἐλογίσαντο λογισμὸν πονηρὸν, λέγοντες. δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν

αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζώντων, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ οὐδέτι. ²⁰ κύριε κρίνων δίκαια, δοκιμάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδομι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐξ αὐτῶν, ὅτι πρὸ σέ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμα μου. ²¹ διὰ τοῦτο τὰδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς ἀνδρας Ἀναθὼθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχὴν μου, τοὺς λέγοντας, οὐ μὴ προφητεύσεις ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου, εἰ δὲ μὴ, ἀποθάνῃ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. ²² ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς. οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ, ²³ καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθὼθ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Δίκαιος εἶ κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ. πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ. τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται; εὐθνήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα; ² ἐφύτευσας αὐτοὺς, καὶ ἐρρίζωθῃσαν. ἐτεκνοποίησαντο, καὶ ἐποίησαν καρπόν. ἐγγὺς εἰ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν. ³ καὶ σὺ κύριε γινώσκεις με, δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον σου. ἄγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν. ⁴ ὥς πότε πενήθησι ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ χορτὸς τοῦ ἀγροῦ ξηρανθήσεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ; ἠφανίσθησαν κτήνη καὶ πετεινά, ὅτι εἶπαν, οὐκ ὄψεται ὁ θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν. ⁵ σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ ἐκλύουσί σε. πῶς παρασκευάσῃ ἐφ' ὑπνοῖς, καὶ ἐν γῇ εἰρηγῆς σου πέποιθας; πῶς ποιήσεις ἐν φραγματι τοῦ Ἰορδάνου; ⁶ ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός σου, καὶ οὗτοι ἠθέτησαν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ τῶν ὀπίσω σου ἐπισυνήχθησαν, μὴ πιστεύσης ἐν αὐτοῖς, ὅτι λαλήσουσι πρὸς σέ καλὰ. ⁷ ἐγκατάλειπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου, ἔδωκα τὴν ἡγαπημένην ψυχὴν μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς. ⁸ ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ, ἔδωκεν ἐπ' ἐμέ

τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐμίσησα αὐτήν. ⁹ μὴ σπῆλαιον ὑαίνης ἢ κληρονομία μου ἔμοι, ἢ σπῆλαιον κύκλω αὐτῆς; βαδίσατε, συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐλθέτωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν. ¹⁰ ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελώνα μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητήν μου εἰς ἔρημον ἄβατον, ¹¹ ἐτέθη εἰς ἀφανισμόν ἀπωλείας. δι' ἐμὲ ἀφανισμὸς ἠφανίσθη πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ. ¹² ἐπὶ πᾶσαν διεβολὴν ἐν τῇ ἐρημῷ ἤλθον ταλαιπωροῦντες, ὅτι μαχαίρα τοῦ κυρίου κατασφάγεται ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, οὐκ ἔστιν εἰρήνη πάσῃ σαρκί. ¹³ σπείρατε πυροὺς, καὶ ἀκάνθας θερίζετε. οἱ κληροὶ αὐτῶν οὐκ ὠφελήσουσιν αὐτοὺς. αἰσχύνθητε ἀπὸ καυχῆσεως ὑμῶν, ἀπὸ ὀνειδισμοῦ ἔναντι κυρίου, ¹⁴ ὅτι τάδε λέγει κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν πονηρῶν, τῶν ἀπτομένων τῆς κληρονομίας μου, ἧς ἐμέρισα τῷ λαῷ μου Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ τὸν Ἰουδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτοὺς, ἐπιστρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτοὺς, καὶ κατ-οικίω αὐτοὺς, ἕκαστον εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἔσται ἐὰν μαθόντες μάθωσι τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ μου, τοῦ ὁμνῆναι τῷ ὀνοματί μου. ¹⁷ ἔξ κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μου ὁμνῆναι τῇ Βάαλ, καὶ οἰκοδομηθήσεται ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, ¹⁷ ἐὰν δὲ μὴ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἔξαρω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἔξαρσει καὶ ἀπωλεία.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Τάδε λέγει κύριος. βαδίσον καὶ κτῆσαι σεαυτῷ περιζῶμα λινούν, καὶ πε-ορίθου περὶ τὴν ὁσφύν σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐ διελύσεται. ² καὶ ἐκτεσάμην τὸ περιζῶμα κατὰ τὸν λόγον κυρίου, καὶ περιέθηκα περὶ τὴν ὁσφύν μου. ³ καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ⁴ λάβε τὸ περιζῶμα τὸ περὶ τὴν ὁσφύν σου, καὶ ἀνάστηθι, καὶ βά-δισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ κατὰ-κρουσον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς

πέτρας. ⁵ καὶ ἐπορεύθην, καὶ ἔκρουσα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετεί-λατό μοι κύριος. ⁶ καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς, καὶ εἶπε κύριος πρὸς με. ἀνάστηθι, βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐ-φράτην, καὶ λάβε ἐκεῖθεν τὸ περιζώ-μα, ὃ ἐνετείλάμην σοι τοῦ κατακρούσαι ἐκεῖ. ⁷ καὶ ἐπορεύθην ἐπὶ τὸν Εὐφρά-την ποταμὸν, καὶ ὥρυξα, καὶ ἔλαβον τὸ περιζῶμα ἐκ τοῦ τόπου οὗ κατώ-ρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ διεφθαρομέ-νον ἦν, ὃ οὐ μὴ χρησθῇ εἰς οὐθέν. ⁸ καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. τάδε λέγει κύριος. οὕτω φθερῶ τὴν ὕβριν Ἰούδα καὶ τὴν ὕβριν Ἱερου-σαλήμ, ¹⁰ τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, τοὺς μὴ βουλομένους ὑπακούειν τῶν λόγων μου, καὶ πορευθέντας ὀπίσω θεῶν ἄλλοτριῶν τοῦ δουλεῖν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς. καὶ ἔπον-ται ὥσπερ τὸ περιζῶμα τοῦτο, ὃ οὐ χρησθήσεται εἰς οὐθέν. ¹¹ ὅτι κατὰ-περ κολλᾶται τὸ περιζῶμα περὶ τὴν ὁσφύν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλ-λησα πρὸς ἑμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσ-ραὴλ, καὶ πάντα οἶκον Ἰούδα, τοῦ γε-νέσθαι μοι εἰς λαὸν ὀνομαστὸν, καὶ εἰς καύχημα καὶ εἰς δόξαν, καὶ οὐκ εἰς-ήκουσάν μου. ¹² καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον. πᾶς ἄσκός πληρωθή-σεται οἴνου. καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σέ, μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα, ὅτι πᾶς ἄσκός πληρωθήσεται οἴνου; ¹³ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους υἱοὺς τοῦ Δαυὶδ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτῶν, καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προφῆτας, καὶ τὸν Ἰούδαν καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ μεθύσματι, ¹⁴ καὶ δια-σκορπιῶ αὐτοὺς ἀνδρα καὶ τὸν ἀδελ-φὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ. οὐκ ἐπιτοθήσω, λέγει κύριος, καὶ οὐ φείσομαι, καὶ οὐκ οἰκτιρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν. ¹⁵ ἀκούσατε, καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι κύ-ριος ἐλάλησε. ¹⁶ δότε τῷ κυρίῳ διὰ ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκοτάσαι, καὶ πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὅρη

ὄρη σκοτεινά. καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, καὶ ἐκεῖ σκιά θανάτου, καὶ τεθήσονται εἰς σκότος. ¹⁷ ἔὰν δὲ μὴ ἀκουσῆτε, κεκοιμημένως κλαύσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὕβρεως, καὶ κατάρξουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετρίβη τὸ ποίμνιον κυρίου. ¹⁸ εἴπατε τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς δυναστεύουσι, ταπεινώθητε καὶ καθίσατε, ὅτι καθηρέθη ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης ὑμῶν. ¹⁹ πόλεις αἱ πρὸς Νότον συνεκλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων. ἀπωκίσθη Ἰούδας, συνετέλεσαν ἀποικίαν τέλειαν. ²⁰ ἀνάλαβε ὀφθαλμούς σου Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἴδε τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ Βορρᾶ. ποῦ ἐστι τὸ ποίμνιον ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου; ²¹ τί ἐρεῖς ὅταν ἐπισκέπτωνταί σε; καὶ σὺν ἐδίδαξας αὐτοὺς ἐπὶ σέ μαθήματα εἰς ἀρχήν. οὐκ ὠδίνες καθέξουσί σε καθὼς γυναῖκα τίκτουςαν; ²² καὶ ἔὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, διατί ἀπήντησέ μοι ταῦτα; διὰ τὸ πλήθος τῆς ἀδικίας σου ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σου, παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρυνας σου. ²³ εἰ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέσμα αὐτοῦ, καὶ πάροδαλις τὰ ποικιλήματα αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε εὐποιῆσαι μεμαρτηκότες τὰ κακά. ²⁴ καὶ διέσπειρα αὐτοὺς, ὥς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς ἔρημον. ²⁵ οὕτως ὁ κληρὸς σου, καὶ μερίς τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοὶ, λέγει κύριος. ὥς ἐπελάθου μου, καὶ ἤλπισας ἐπὶ ψεύδεσι, ²⁶ ἄγῳ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὀφθῇσεται ἡ ἀτιμία σου, ²⁷ καὶ ἡ μοιχεία σου, καὶ χρομετισμός σου, καὶ ἡ ἀπαλλοτριώσις τῆς πορνείας σου. ἐπὶ τῶν βουνῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐώρακα τὰ βδελυγματά σου. οὐαί σοι Ἱερουσαλὴμ, ὅτι οὐκ ἑκαθαρίσθης ὀπίσω μου ἕως τίνος ἔτι.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερουσίαν περὶ τῆς ἀβροχίας.

² Ἐπένθησεν ἡ Ἰουδαία, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐκενώθησαν, καὶ ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀνέβη, ³ καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τοὺς νεωτέρους αὐτῶν

ἐφ' ὕδωρ. ἤλθοσαν ἐπὶ τὰ ἀράτα, καὶ οὐκ εὗροσαν ὕδωρ, καὶ ἀπέστρεψαν τὰ ἀγγεῖα αὐτῶν κενά. ⁴ καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν ὑετός. ἡσχύνθησαν οἱ γεωργοὶ, ἐπενάλυσαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ⁵ καὶ ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἔτεκον, καὶ ἐγκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη. ⁶ ὄνοι ἄγριοι ἐστήσαν ἐπὶ ναπας, καὶ εἴκυσαν ἀνεμον, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν χόρτος. ⁷ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀνέστησαν ἡμῖν. κύριε ποίησον ἡμῖν ἐνεκέν σου, ὅτι πολλαὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον σου, ὅτι σοὶ ἡμαρτομεν. ⁸ ὕπομονή Ἰσραὴλ κύριε, καὶ σῴξεις ἐν καιρῷ κακῶν. ἰναὶ ἐγενήθης ὥς παροικος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὥς αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα; ⁹ μὴ ἔσῃ ὥσπερ ἄνθρωπος ὑπνῶν, ἡ ὥς ἄνθρωπος δυνάμενος σῴζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἰ κύριε, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς, μὴ ἐπὶ λάθῃ ἡμῶν. ¹⁰ οὕτως λέγει κύριος τῷ λαῷ τούτῳ. ἡγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐστάσαντο, καὶ ὁ θεὸς οὐκ εὐλόδωσεν ἐν αὐτοῖς, νῦν μνησθήσεται τῆς ἀδικίας αὐτῶν. ¹¹ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθόν, ¹² ὅτι ἐὰν νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσομαι τῆς δεήσεως αὐτῶν, καὶ ἐὰν προσενέγκωσιν ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας, οὐκ εὐδοκήσω ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ ἐγὼ συντέλεσω αὐτοὺς. ¹³ καὶ εἶπα. ὁ ὢν κύριε, ἰδοὺ οἱ προφῆται αὐτῶν προφητεύουσι, καὶ λέγουσιν, οὐκ ὄψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ¹⁴ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ψευδῇ οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετείλαμην αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς. ὅτι ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ μαντείας καὶ οἰωνίσματα, καὶ προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν. ¹⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος περὶ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ψευδῇ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, οἱ λέγουσι, μάχαιρα

καὶ λιμός οὐκ ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἐν θανάτῳ νοσήσῃ ἀποθανοῦνται, καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται οἱ προφήται ¹⁶ καὶ ὁ λαός, οἷς αὐτοὶ προφητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔδονται ἐρρημμένοι ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἱερουσαλήμ, ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ θάπτων αὐτούς, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν, καὶ ἐκγεῶ ἐπ' αὐτούς τὰ κακὰ αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον. καταγάγετε ἐπ' ὀφθαλμούς ὑμῶν δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντριμμάτι συντριβή θυγάτηρ λαοῦ μου, καὶ πληγὴ ὀδυνηρὰ σφόδρα. ¹⁸ ἂν ἐξέλθω εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ τραυματίαι μαχαίρας, καὶ ἂν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἰδοὺ πόνος λιμοῦ, ὅτι ἱερεῖς καὶ προφῆτης ἐπορεύθησαν εἰς γῆν, ἣν οὐκ ᾔδεισαν. ¹⁹ μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ἰούδαν, καὶ ἀπὸ Σιών ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου; ἵνατί ἐπαισας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴσσις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθὰ εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ ταραχὴ. ²⁰ ἔγνωμεν κύριε ἁμαρτήματα ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. ²¹ κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσης θρόνον δόξης σου. μνησθητι, μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου τὴν μεθ' ἡμῶν. ²² μὴ ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑπέλιξον; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν αὐτοῦ, οὐχὶ σὺ εἰ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε κύριε, ὅτι σὺ ἐποίησας πάντα ταῦτα.

Κ Ε Φ. Ι Ε'.

Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἂν στή Μωσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ προσώπου μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ μου πρὸς αὐτούς. ἔξαπόστειλον τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ ἐξελεύσονται. ² καὶ ἔσται ἂν εἰπωσι πρὸς σέ, ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς, τάδε λέγει κύριος. ὅσοι εἰς θάνατον, εἰς θάνατον. καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν. καὶ ὅσοι εἰς λιμὸν, εἰς λιμὸν. καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν. ³ καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτούς τέσσαρα εἶδη, λέγει κύριος. τὴν μάχαιραν εἰς σφαγὴν,

καὶ τοὺς κύνες εἰς διασπασμὸν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰς βρώσιν καὶ διασθοράν. ⁴ καὶ παραδώσω αὐτούς εἰς ἀνάγκας πασαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς διὰ Μανασσῆ υἱὸν Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα, περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ τίς φέσεται ἐπὶ σοὶ Ἱερουσαλήμ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ σοί; ἢ τίς ἀνακάμψει εἰς εἰρήνην σοι; ⁶ σὺ ἀπεστράφης με, λέγει κύριος. ὀπίσω πορεύσῃ, καὶ ἔκτενῷ τὴν χεῖρά μου, καὶ διαφθερῶ σε, καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς. ⁷ καὶ διασπερῶ αὐτούς ἐν διασπορᾷ, ἐν πύλαις λαοῦ μου ἠτεκνώθησαν, ἀπώλεσαν τὸν λαόν μου διὰ τὰς κακίας αὐτῶν, ⁸ ἐπληθυνθησαν αἱ χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκους ταλαιπωρίαν ἐν μεσημβρίᾳ, ἐπεὶ ὤριμα ἐπ' αὐτὴν ἐξαίφνης τρόμον καὶ σπουδὴν. ⁹ ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἑπτὰ, ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἐπέδυ ὁ ἥλιος αὐτῇ ἐτι μεσούσης τῆς ἡμέρας, κατησχύνθη καὶ ὤνειδίσθη. τοὺς καταλοίπους αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. ¹⁰ οἶμοι ἐγὼ μήτε, ὥς τινὰ με ἔτεκες ἄνδρα δικαζόμενον, καὶ διακρινόμενον πασῇ τῇ γῇ. οὔτε ὠφέλησα, οὔτε ὠφέλησέν με οὐδεὶς. ἡ ἰσχὺς μου ἐξέλιπεν ἐν τοῖς καταρρομένοις με. ¹¹ γένοιτο δέσποτα καθευθυνόντων αὐτῶν. εἰ μὴ παρέστη σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτῶν, εἰς ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν. ¹² εἰ γνωσθήσεται σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν ἡ ἰσχὺς σου. ¹³ καὶ τοὺς θησαυρούς σου εἰς προνομήν δώσω ἀντάλλαγμα, διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας σου. καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. ¹⁴ καὶ καταδουλώσω σε κύκλῳ τοῖς ἐχθροῖς σου, ἐν τῇ γῇ ἣ οὐκ ᾔδεις. ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, ἐφ' ὑμᾶς καυθήσεται. ¹⁵ κύριε μνησθητί μου, καὶ ἐπίσκεψαί με, καὶ ἀθώωσόν με ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων με, καὶ εἰς μακροθυμίαν γνῶθι, ὥς ἔλαβον περὶ σοῦ ὀνειδισμὸν ¹⁶ ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου, συντέλεσον αὐτούς, καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἐμοὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ χαρὰν

χαράν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' ἐμοὶ κύριε παντοκράτωρ. ¹⁷ οὐκ ἐκάθισα ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν παίζοντων, ἀλλὰ εὐλαβούμενη ἀπὸ προσώπου χειρὸς σου. καταμόνας ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθην. ¹⁸ ἵνατί οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου; ἡ πληγὴ μου στερεά, πόθεν ἰαθήσομαι; γινόμενη ἐγενήθη μοι ὡς ὕδωρ ψευδές, οὐκ ἔχον πίστιν. ¹⁹ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἀποκαταστήσω σε, καὶ πρὸ προσώπου μου στήσῃ. καὶ ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς τὸ στόμα μου ἔσῃ. καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ πρὸς σέ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς αὐτούς. ²⁰ καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ, ὡς τείχος ὀχυρὸν, χαλκοῦν. καὶ πολεμήσουσι πρὸς σέ, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ εἰμι τοῦ σώζειν σε, ²¹ καὶ τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν, καὶ λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

Κ Ε Φ. Ις.

Καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναικα, λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ² καὶ οὐ γεννηθήσεται σοι υἱός, οὐδὲ θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ³ ὅτι τάδε λέγει κύριος περὶ τῶν υἱῶν καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννωμένων ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ περὶ τῶν μητέρων αὐτῶν τῶν τετοκνιῶν αὐτούς, καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γεγεννηκότων αὐτούς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ⁴ ἐν θανάτῳ νοσερῶ ἀποθаноῦνται, οὐ κοπήσονται, καὶ οὐ ταφήσονται. εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔδονται. καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς ἔδονται καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ. ἐν μαχαίρᾳ πεσσύνται, καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται. ⁵ τάδε λέγει κύριος. μὴ εἰσέλθῃς εἰς θάλασσαν αὐτῶν, καὶ μὴ πορευθῇς τοῦ κόψασθαι, καὶ μὴ πενήθῃς αὐτούς, ὅτι ἀφέστακα τὴν εἰρηνην μου ἀπὸ τοῦ λαοῦ τούτου. ⁶ οὐ μὴ κόψονται αὐτούς, οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιήσουσι, καὶ οὐ ξυρηθήσονται, ⁷ καὶ οὐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι. οὐ ποτιούσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλησιν ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ αὐτοῦ. ⁸ εἰς

οἰκίαν πότου οὐκ εἰσελεύσῃ σὺ, συγκαθίσαι μετ' αὐτῶν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. ⁹ διότι τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ καταλύω ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, φωνὴν χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης. ¹⁰ καὶ ἔσται ὅταν ἀναγγεῖλῃς τῷ λαῷ τούτῳ ἅπαντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ εἰπῶσι πρὸς σέ, διατί ἐλάλησε κύριος ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία ἡμῶν, ἣν ἡμάστομεν ἐναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν; ¹¹ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με οἱ πατέρες ὑμῶν, λέγει κύριος, καὶ ὥχοντο ὀπίσω θεῶν ἄλλοτρίων, καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐμε ἐγκατέλιπον, καὶ τὸν νόμον μου οὐκ ἐφυλάξαντο, ¹² καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ὑπὲρ τοῖς πατέρας ὑμῶν. καὶ ἰδοὺ ὑμεῖς πορευέσθε ἕκαστος ὀπίσω τῶν ἄρεστων τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηροῦς, τοῦ μὴ ὑπακούειν μου. ¹³ καὶ ἀποθροίσω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης, εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ ᾔδατε ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, οἱ οὐ δώσουσιν ὑμῖν ἔλεος. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, Ἱσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ¹⁵ ἀλλὰ Ἱσραὴλ ἐκ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἐξώσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτούς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν. ¹⁶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἀγγέλους τοὺς πολλούς, λέγει κύριος, καὶ ἀλειύσουσιν αὐτούς. καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστέλλω τοὺς πολλοὺς θηρευτάς, καὶ θηρεύσουσιν αὐτούς ἐπάνω παντὸς ὄρου, καὶ ἐπάνω παντὸς βουνοῦ, καὶ ἐκ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν. ¹⁷ ὅτι οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐκρύβῃ τὰ ἀδικήματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου. ¹⁸ καὶ ἀνταποδώσω διπλάς τὰς κακίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβρβήλωσαν τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θνησι-

θνησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν
καὶ ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς
ἐπλημμέλησαν τὴν κληρονομίαν μου.
¹⁹ κυριε σὺ ἰσχύς μου, καὶ βοήθειά
μου, καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέραις
κακῶν. πρὸς σέ ἔθνη ἤξουσιν ἀπ'
ἐσχάτου τῆς γῆς, καὶ ἐροῦσιν, ὡς ψευ-
δὴ ἐκτήσαντο οἱ πατέρες ἡμῶν εὐδωλα,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὥφελημα. ²⁰ εἰ
ποιήσει ἑαυτῷ ἄνθρωπος θεοὺς, καὶ
οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί; ²¹ διὰ τοῦτο ἰδοὺ
ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τού-
τῳ τὴν χεῖρά μου, καὶ γνωρίω αὐτοῖς
τὴν δύναμίν μου, καὶ γνώσονται, ὅτι
ὄνομά μοι κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

⁵ **Ε**πικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς τὴν
ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον, καὶ στηρί-
σει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν,
καὶ ἀπὸ κυρίου ἀποστή ἡ καρδία αὐ-
τοῦ. ⁶ καὶ ἔσται ὡς ἡ ἄγριονυρική ἡ
ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὐκ ὄψεται ὅταν ἔλθῃ
τὰ ἀγαθὰ, καὶ κατασκευάσει ἐν ἀλί-
μοις, καὶ ἐν ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἄλμυρῃ ἥτις
οὐ κατοικεῖται. ⁷ καὶ εὐλογημένος ὁ
ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ κυρίῳ,
καὶ ἔσται κύριος ἐλπίς αὐτοῦ, ⁸ καὶ
ἔσται ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα,
καὶ ἐπὶ ἱκμάδα βαλεῖ ὄζαν αὐτοῦ. οὐ
φοβηθήσεται ὅταν ἔλθῃ καύμα, καὶ
ἔσται ἐπ' αὐτῷ στελέχη ἀλσώδη, ἐν
ἐνιαυτῷ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται, καὶ
οὐ διαλείψει ποιῶν καρπόν. ⁹ βαθεΐα
ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρωπός
ἐστι, καὶ τίς γνώσεται αὐτόν; ¹⁰ ἐγὼ
κύριος ἐτάζων καρδίας, καὶ δοκιμάζων
νεφροὺς, τοῦ δοῦναι ἐκάστῳ κατὰ
τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοὺς καρ-
ποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. ¹¹ ἐφώ-
νησε πέρδιξ, συνήγαγεν ἃ οὐκ ἔτεκε,
ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρί-
σεως, ἐν ἡμίσει ἡμερῶν αὐτοῦ ἐγκα-
ταλείψουσιν αὐτόν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων
αὐτοῦ ἔσται ἄφρων. ¹² θρόνος δόξης
ὑψωμένος, ἀγίασμα ἡμῶν, ¹³ ὑπομονή
Ἰσραὴλ. κύριε, πάντες οἱ καταλιπόν-
τες σε καταισχυνθήτωσαν, ἀφεστηκό-
τες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγ-
κατέλιπον πηγὴν ζωῆς, τὸν κύριον.
¹⁴ ἴασαί με κυριε, καὶ ἰαθήσομαι. σώ-
σόν με, καὶ σωθήσομαι, ὅτι καύχημά

μου σὺ εἶ. ¹⁵ ἰδοὺ αὐτοὶ λέγουσι πρὸς
μέ. ποῦ ἔστιν ὁ λόγος κυρίου; ἐλθέ-
τω. ¹⁶ ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατακο-
λουθῶν ὅπισθ σου, καὶ ἡμέραν ἄν-
θρώπου οὐκ ἐπεθύμησα. σὺ ἐπίστη.
τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου,
πρὸ προσώπου σου ἐστί. ¹⁷ μὴ γενη-
θῇς μοι εἰς ἄλλοτριώσιν, φειδόμενός
μου ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ. ¹⁸ καταισχυν-
θήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ κα-
ταισχυνθῇ ἐγώ. πτοηθείησαν αὐ-
τοί, καὶ μὴ πτοηθῇ ἐγώ. ἐπάγαγε
ἐπ' αὐτοὺς ἡμέραν πονηράν, δισσὸν
σύντριμμα σύντριψον αὐτούς. ¹⁹ τάδε
λέγει κύριος. βάδισον, καὶ στήθι ἐν
ταῖς πύλαις υἱῶν λαοῦ σου, ἐν αἷς
εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ἰου-
δα, καὶ ἐν αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς,
καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ἱερουσα-
λήμ, ²⁰ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. ἀκούσατε
τὸν λόγον κυρίου βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ
πᾶσα Ἰουδαία, καὶ πᾶσα Ἱερουσαλήμ,
οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις ταυ-
ταῖς. ²¹ τάδε λέγει κύριος. φυλάσσε-
σθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ μὴ αἰρέτε
βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββά-
των καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε ταῖς πύλαις
Ἱερουσαλήμ, ²² καὶ μὴ ἐκφέρετε βα-
στάγματα ἐξ οἰκιῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῶν σαββάτων, καὶ πᾶν ἔργον οὐ
ποιήσετε. ἀγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν
σαββάτων, καθὼς ἐνετείλαμην τοῖς
πατράσιν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ
οὐκ ἐκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν, ²³ καὶ ἐσκήλ-
ρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς
πατέρας αὐτῶν, τοῦ μὴ ἀκοῦσαί μου,
καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν. ²⁴ καὶ
ἔσται, ἂν εἰσακούσῃτέ μου, λέγει κύ-
ριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα
διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀγιάζειν
τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ
ποιεῖν πᾶν ἔργον, ²⁵ καὶ εἰσελεύσονται
διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης
βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες καθήμενοι ἐπὶ
θρόνου Δαυὶδ, καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ'
ἄρμασι καὶ ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ
οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ
οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ
κατοικισθῇ ἡ πόλις αὕτη εἰς τὸν
αἰῶνα, ²⁶ καὶ ἤξουσιν ἐκ τῶν πόλεων
Ἰούδα,

Ιούδα, καὶ κυκλόθεν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκ γῆς Βενιαμὴν, καὶ ἐκ γῆς πεδινῆς, καὶ ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἐκ τῆς πρὸς Νοτον, φέροντες ὀλοκαυτώματα καὶ θυσίας καὶ θυμιάματα καὶ μάννα καὶ λίβανον, φέροντες αἶνεσιν εἰς οἶκον κυρίου. ²⁷ καὶ ἔσται ἐὰν μὴ ἀκούσῃτε μου τοῦ ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, τοῦ μὴ αἰρεῖν βασιτάγματα, καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι ταῖς πύλαις Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀναψῶ πῦρ ἐν ταῖς πύλαις αὐτῆς, καὶ καταφάγεται ἄμφοδα Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐ σβεσθήσεται.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων. ² ἀνάστηθι, καὶ κατάρθῃ εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου. ³ καὶ κατέβην εἰς τὸν οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων, ⁴ καὶ ἔπεσε τὸ ἄγγειον, ὃ αὐτὸς ἐποίει ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ πάλιν αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὸ ἀγγεῖον ἕτερον, καθὼς ἤρρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῆσαι. ⁵ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ⁶ εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ ποιῆσαι ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ; ἰδοὺ ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως ὑμεῖς ἔστε ἐν χερσὶν μου. ⁷ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος, ᾧ ἐπὶ βασιλείαν τοῦ ἐξῆραι αὐτοὺς, καὶ τοῦ ἀπολλύειν, ⁸ καὶ ἐπιστραφῇ τὸ ἔθνος ἐκείνο ἀπὸ πάντων τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ μετανόησω περὶ τῶν κακῶν, ὧν ἐλογισάμην, τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. ⁹ καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλείαν, τοῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τοῦ καταφυτεῖσθαι, ¹⁰ καὶ ποιήσωσι τὰ πονηρὰ ἐναντίον μου, τοῦ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς μου. καὶ μετανοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐλάλησα, τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. ¹¹ καὶ νῦν εἰπὼν πρὸς ἄνδρας Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ. ἰδοὺ ἐγὼ πλάσσω ἐφ' ὑμᾶς κακὰ, καὶ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμόν. ἀποστραφήτω δὴ ἕκαστος ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ καλλίονα ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ¹² καὶ εἶπαν. ἀνδριοῦμεθα, ὅτι ὀπίσω τῶν ἀποστρο-

φῶν ἡμῶν πορευσόμεθα, καὶ ἕκαστος τὰ ἀρεστὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ποιήσομεν. ¹³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐρωτήσατε δὴ ἐν ἔθνεσι, τίς ἤκουσε τοιαῦτα φρικτὰ ἃ ἐποίησε σφόδρα παρθένος Ἰσραὴλ; ¹⁴ μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοὶ, ἢ ζωὴν ἀπὸ τοῦ λιβάνου; μὴ ἐκκλίνῃ ὕδωρ βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον; ¹⁵ ὅτι ἐπελάθοντό μου λαός μου, εἰς κενὸν ἐθυμίαν, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίλους αἰωνίους, τοῦ ἐπιβῆναι τρίβους οὐκ ἔχοντας ὁδὸν εἰς πορείαν, ¹⁶ τοῦ τάξαι τὴν γῆν αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν, καὶ σύριγμα αἰώνιον. πάντες οἱ διαπορευόμενοι δι' αὐτῆς ἐκστήσονται, καὶ κινήσουσι τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ¹⁷ ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς κατὰ πρόζωπον ἐχθρῶν αὐτῶν, δεῖξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας αὐτῶν. ¹⁸ καὶ εἶπαν. δεῦτε καὶ λογισώμεθα ἐπὶ Ἱερεμίαν λογισμόν, ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ ἱερέως, καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ, καὶ λόγος ἀπὸ προφήτου. δεῦτε, καὶ πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσσει, καὶ ἀκουσόμεθα πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. ¹⁹ εἰσάκουσόν μου κύριε, καὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ δικαιώματός μου. ²⁰ εἰ ἀνταποδίδεται ἀντὶ ἀγαθῶν κακὰ; ὅτι συνελάλησαν ῥήματα κατὰ τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρουσάν μοι. μνήσθητι ἐσθηκότος μου κατὰ πρόσωπόν σου, τοῦ λαλήσαι ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθὰ, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμόν σου ἀπ' αὐτῶν. ²¹ διὰ τοῦτο δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν εἰς λιμὸν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖρας μαχαίρας. γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χῆραι, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν γενέσθωσαν ἀνηρημένοι θανάτῳ, καὶ οἱ νεανίσκοι αὐτῶν πεπτωκότες μαχαίρᾳ ἐν πολέμῳ. ²² γεννηθῆτω κραυγὴ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς ληστὰς ἄφνω, ὅτι ἐνεχίεθσαν λόγον εἰς σύλληψίν μου, καὶ παγίδας ἔκρουσαν ἐπ' ἐμέ. ²³ καὶ σὺ κύριε ἔγνως ἅπασαν τὴν βουλήν αὐτῶν ἐπ' ἐμέ εἰς θάνατον. μὴ ἀθώωσθης τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἀπὸ προσώπου σου μὴ ἐξαλεί-

μης· γενεσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἕναν-
τίον σου, ἐν καιρῷ θυμοῦ σου ποιή-
τον ἐν αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. ΙΘ .

Τότε εἶπε κύριος πρὸς μέ· βαδισον,
καὶ κτῆσαι βικὸν πεπλασμένον ὁστρά-
κινον, καὶ ἄξεις ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων
τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων, ² καὶ
ἐξελεύσῃ εἰς τὸ πολυάνδριον υἱῶν τῶν
τέκνων αὐτῶν, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῶν προ-
θύρων πύλης τῆς χαρσείδ. καὶ ἀνά-
γνωθι ἐκὶ πάντας τοὺς λόγους τού-
τους, οὓς ἂν λαλήσω πρὸς σέ, ³ καὶ
ἐρεῖς αὐτοῖς· ἀκούσατε τὸν λόγον κυ-
ρίου βασιλεῖς Ἰούδα, καὶ ἄνδρες Ἰού-
δα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσα-
λὴμ, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς
πύλαις ταύταις· τάδε λέγει κύριος ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν
τόπον τούτον κακὰ, ὥστε παντὸς
ἀκούοντος αὐτὰ ἡχήσῃ τὰ ὦτα αὐτοῦ,
⁴ ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με, καὶ ἀπηλ-
λοτρίωσαν τὸν τόπον τούτον, καὶ ἐθυ-
μίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἄλλοτρίοις, οἷς
οὐκ ᾔδεισαν αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐ-
τῶν· καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἐπλήσαν
τὸν τόπον τούτον αἱμάτων ἀθώων,
⁵ καὶ ὠκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βάαλ,
τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν
πυρὶ, ἃ οὐκ ἐνετείλαμην, οὐδὲ διενόη-
θην ἐν τῇ καρδίᾳ μου· ⁶ διὰ τοῦτο
ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχονται, λέγει κύριος,
καὶ οὐ κληθήσεται τῷ τόπῳ τούτῳ
ἔτι διάπτωσις καὶ πολυάνδριον υἱοῦ
Ἐνῶμ, ἀλλ' ἡ πολυάνδριον τῆς σφα-
γῆς· ⁷ καὶ θάψω τὴν βουλὴν Ἰούδα,
καὶ τὴν βουλὴν Ἱερουσαλὴμ ἐν τῷ τό-
πῳ τούτῳ, καὶ καταβαλῶ αὐτοὺς ἐν
μαχαίρᾳ ἕναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν,
καὶ ἐν χερσὶ τῶν ζητούντων τὰς ψυ-
χὰς αὐτῶν· καὶ δώσω τοὺς νεκροὺς
αὐτῶν εἰς βόσκειν τοῖς πετεινοῖς τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς,
⁸ καὶ κατάξω τὴν πόλιν ταύτην εἰς
ἀφανισμόν, καὶ εἰς συρισμόν· πᾶς ὁ
παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρω-
πάσει, καὶ συριεῖ ὑπὲρ πάσης τῆς πλη-
γῆς αὐτῆς· ⁹ καὶ ἔδονται τὰς σάρκας
τῶν υἱῶν αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας τῶν
θυγατέρων αὐτῶν· καὶ ἕκαστος τὰς
σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔδονται ἐν

τῇ περιοχῇ, καὶ ἐν τῇ πολυορκίᾳ ἡ
πολιορκήσουσιν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐ-
τῶν· ¹⁰ καὶ συντρίψῃς τὸν βικὸν κατ'
ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκπο-
ρευομένων μετὰ σοῦ, ¹¹ καὶ ἐρεῖς· τάδε
λέγει κύριος· οὕτως συντρίψω τὸν
λαὸν τούτον, καὶ τὴν πόλιν ταύτην,
καθὼς συντρίβεται ἄγγος ὁστράκινον,
ὃ οὐ δυνήσεται ἰαθῆναι ἔτι· ¹² οὕτως
ποιήσω, λέγει κύριος, τῷ τόπῳ του-
τῷ, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν αὐτῷ,
τοῦ δοθῆναι τὴν πόλιν ταύτην, ὡς
τὴν διαπίπτουσιν· ¹³ καὶ οἱκοὶ Ἱε-
ρουσαλὴμ, καὶ οἱκοὶ βασιλέων Ἰούδα
ἔσονται, καθὼς ὁ τόπος ὁ διαπίπτων
ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν ἐν πά-
σαις ταῖς οἰκίαις, ἐν αἷς ἐθυμίασαν
ἐπὶ τῶν δωματίων αὐτῶν πάσῃ τῇ
στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔσπεισαν
σποנדὰς θεοῖς ἄλλοτρίοις· ¹⁴ καὶ ἤλ-
θεν Ἱερεμίας ἀπὸ τῆς διαπτώσεως, οὗ
ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ἐκεῖ, τοῦ
προφητεῦσαι· καὶ ἔστη ἐν τῇ αὐλῇ οἴ-
κου κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν
λαόν· ¹⁵ τάδε λέγει κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ
ἐπάγω ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπὶ
πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὰς
κώμας αὐτῆς, ἅπαντα τὰ κακὰ ἃ ἐλά-
λησα ἐπ' αὐτήν, ὅτι ἐσκήλουναν τὸν
τραχήλον αὐτῶν, τοῦ μὴ εἰσακούειν
τῶν ἐντολῶν μου.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἤκουσε Πασχώρ ὁ υἱὸς Ἐμμήρ
ὁ ἱερεὺς, καὶ οὗτος ἦν καθεστamenός
ἡγούμενος οἴκου κυρίου τοῦ Ἱερεμίου
προφητεύοντος τοὺς λόγους τούτους·
² καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ ἐνέβαλεν
αὐτὸν εἰς τὸν καταράκτην, ὃς ἦν ἐν
πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου τοῦ ὑπερ-
ώου, ὃς ἦν ἐν οἴκῳ κυρίου· ³ καὶ
ἐξήγαγε Πασχώρ τὸν Ἱερεμίαν ἐκ τοῦ
καταράκτου· καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας·
οὐχὶ Πασχώρ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα σου,
ἀλλ' ἡ μετοικον· ⁴ διότι τάδε λέγει κυ-
ριος· ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι σε εἰς μετοικίαν
σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου· καὶ πεσοῦν-
ται ἐν μαχαίρᾳ ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ
ὀφθαλμοί σου ὄψονται, καὶ σέ καὶ
πάντα Ἰούδα δώσω εἰς χεῖρας βασι-
λέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν
αὐτοὺς, καὶ κατακόψουσιν ἐν μαχαί-
ραις,

ραις. ⁵ καὶ δώσω τὴν πᾶσαν ἰσχύὴν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ πάντας τοὺς πόρους αὐτῆς, καὶ πάντας τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλείως Ἰούδα εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἄξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ⁶ καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποθανῇ, καὶ ἐκεῖ ταφήσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου, οἷς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς ψευδῇ. ⁷ ἡπάτησάς με κύριε, καὶ ἡπατήθην, ἐκράτησας, καὶ ἠδυνάσθης. ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μνηκτριζόμενος. ⁸ ὅτι πικρῶ λόγῳ μου γελᾶσμαι, ἀθυσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσμαι, ὅτι ἐγενήθη λόγος κυρίου εἰς ὄνειδισμὸν ἐμοὶ καὶ εἰς χλευασμὸν πᾶσαν ἡμέραν μου. ⁹ καὶ εἶπα. οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα κυρίου, καὶ οὐ μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον φλέγον ἐν τοῖς ὅστοις μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν, καὶ οὐ δύναμαι φέρειν, ¹⁰ ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζόμενων νυχλόθεν. ἐπισύστητε, καὶ ἐπισυστῶμεν ἐπ' αὐτῷ πάντες ἄνδρες φίλοι αὐτοῦ. τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, εἰ ἀπατηθήσεται, καὶ δυνησόμεθα αὐτῷ, καὶ ληψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ. ¹¹ ὁ δὲ κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητὴς ἰσχύων. διὰ τοῦτο ἐδίωξαν, καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύνατο. ἡσχύνθησαν σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας αὐτῶν, αἱ δὲ αἰῶνες οὐκ ἐπὶ λήσθησονται. ¹² κύριε δοκιμάζων δίκαια, συνιῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, ἵδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σέ ἀπεκάλυπα τὰ ἀπολογήματά μου. ¹³ ἄσατέ τῷ κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξεΐλατο τὴν ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς πονηρευόμενων. ¹⁴ ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐτέχθη ἐν αὐτῇ. ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἔτεκέν με ἡ μήτηρ μου, μὴ ἔστω ἐπενεκτῆ. ¹⁵ ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρί μου λέγων, ἐτέχθη σοὶ ἄρσην. εὐφραινόμενος ¹⁶ ἔστω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὡς αἱ πόλεις ἃς κατέστρεψε κύριος ἐν θυμῷ, καὶ οὐ μετεμελήθη. ἀκουσάτω κραυγῆς τῷ

πρωῖ, καὶ ἀλαλαγμοῦ μεσημβρίας, ¹⁷ ὅτι οὐκ ἀπέκτεινέ με ἐν μήτρᾳ, καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου, καὶ ἡ μήτηρ συλλήψεως αἰωνίας. ¹⁸ ἵνα τί τοῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας, τοῦ βλέπειν κόπους καὶ πόρους, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου;

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Ὁ λόγος ὁ γινόμενος παρὰ κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, ὅτε ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας τὸν Πασχῶρ υἱὸν Μελχίου, καὶ Σοφονίαν υἱὸν Βασαίου τὸν ἱερέα, λέγων. ² ἐπερωτήσον περὶ ἡμῶν κύριον, ὅτι βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφάπτηκεν ἐφ' ἡμᾶς, εἰ ποιήσει κύριος κατὰ πάντα τὰ θανάσια αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται ἀφ' ἡμῶν. ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰερεμίας. οὕτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα. ⁴ τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὄπλα τὰ πολεμικά, ἐν οἷς ὑμεῖς πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότας ὑμᾶς ἔξωθεν τοῦ τείχους. καὶ συνάξω αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης, ⁵ καὶ πολεμήσω ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένη, καὶ ἐν βραχίονι κραταίῳ μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς μεγάλης. ⁶ καὶ πατάξω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη ἐν θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ ἀποθάνουσιν. ⁷ καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως λέγει κύριος. δώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὸν λαὸν καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας, εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, τῶν ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας. οὐ φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ οἰκτερήσω αὐτούς. ⁸ καὶ πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον ἐρεῖ. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸς πρόσωπον ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου. ⁹ ὁ καθήμενος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθάνει ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ. καὶ ὁ ἐκπορευόμενος προεχωρήσῃ πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συγκεκλεικότας ὑμᾶς ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς

γκῦλα, καὶ ζήσεται. ¹⁰ διότι ἐσθή-
νικα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πό-
λιν ταύτην εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς
ἰγαθὰ. εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυ-
λωνος παραδοθήσεται, καὶ κατακαύ-
ται αὐτὴν ἐν πυρί. ¹¹ ὁ οἶκος βα-
σιλέως Ἰούδα, ἀκούσατε λόγον κυ-
ρίου, ¹² οἶκος Δαυὶδ, τάδε λέγει κύ-
ριος. κρίνατε πρῶτ' κοῖμα, καὶ κατεν-
θύνετε, καὶ ἐξέλεσθε διηροπασμένον ἐκ
χειρὸς ἀδικούντος αὐτόν, ὅπως μὴ
ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ δογὴ μου, καὶ καυ-
θήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.
¹³ ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ τὸν κατοικοῦντα
τὴν κοιλάδα Σὺρ, τὴν πεδεινὴν, τοὺς
λέγοντας, τίς πτοήσῃ ἡμᾶς; ἢ τίς
εἰσέλυσεται πρὸς τὸ κατοικητήριον
ἡμῶν; ¹⁴ καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δου-
μῷ αὐτῆς, καὶ ἔδεται πάντα τὰ κύ-
κλω αὐτῆς.

Κ Ε Φ. Κ Β'.

Τάδε λέγει κύριος. πορεύου καὶ κα-
τάβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως
Ἰούδα, καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον
τοῦτον, ² καὶ ἐρεῖς. ἄκουε λόγον κυ-
ρίου βασιλεῦ Ἰούδα, ὁ καθήμενος ἐπὶ
θρόνου Δαυὶδ, σὺ καὶ ὁ οἶκος σου καὶ
ὁ λαός σου, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ταῖς
πύλαις ταύταις. ³ τάδε λέγει κύριος.
ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ
ἐξαίρεσθε διηροπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδι-
κούντος αὐτόν, καὶ προσήλυτον καὶ
ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύε-
τε, καὶ μὴ ἀσεβείτε, καὶ αἷμα ἀθῶον
μὴ ἐκχέτε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. ⁴ διότι
ἐὰν ποιοῦντες ποιήσητέ τὸν λόγον
τοῦτον, καὶ εἰσέλυσονται ἐν ταῖς πύ-
λαις τοῦ οἴκου τούτου βασιλεῖς καθή-
μενοι ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ ἐπιβεβη-
κότες ἐφ' ἄρμάτων καὶ ἵππων, αὐτοὶ
καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν, καὶ ὁ λαός αὐ-
τῶν. ⁵ ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους
τούτους, κατ' ἐμαντοῦ ὥμοσα, λέγει
κύριος, ὅτι εἰς ἐρημωσιν ἔσται ὁ οἶκος
οὗτος. ⁶ ὅτι τάδε λέγει κύριος κατὰ
τοῦ οἴκου βασιλέως Ἰούδα. Γαλαὰδ
σύ μοι ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου, ἐὰν μὴ θῶ
σε εἰς ἔρημον, πόλεις μὴ κατοικηθησο-
μένας, ⁷ καὶ ἐπάξω ἐπὶ σέ ὀλοθρευόν-
τα ἄνδρα, καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, καὶ
ἐκκόψουσι τὰς ἐκλεκτάς κέδρους σου,

καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ. ⁸ καὶ διε-
λεύσονται ἔθνη διὰ τῆς πόλεως ταύ-
της, καὶ ἐρεῖ ἕκαστος πρὸς τὸν πλη-
σίον αὐτοῦ. διατί ἐποίησε κύριος οὕ-
τως τῇ πόλει ταύτῃ τῇ μεγάλῃ; ⁹ καὶ
ἐροῦσιν, ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν δια-
θήκην κυρίου θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσ-
εκύνησαν θεοῖς ἀλλοτρίοις, καὶ ἔδου-
λευσαν αὐτοῖς. ¹⁰ μὴ κλαίετε τὸν τε-
θνηκότα, μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν. κλαύ-
σατε κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι
οὐκ ἐπιστρέψει ἔτι, οὐδὲ ὄψεται τὴν
γῆν πατρίδος αὐτοῦ. ¹¹ διότι τάδε λέ-
γει κύριος ἐπὶ Σελλήμ υἱὸν Ἰωσία τὸν
βασιλεύοντα ἀντὶ Ἰωσίου τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τού-
του. οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ ἔτι, ¹² ἀλλ'
ἢ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ οὐ μετόπισθα αὐ-
τόν, ἐκεῖ ἀποθανεῖται, καὶ τὴν γῆν
ταύτην οὐκ ὄψεται ἔτι. ¹³ ὁ οἰκοδο-
μῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύ-
νης, καὶ τὰ ὑπερῶα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρί-
ματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐργάται
δωρεάν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ
ἀποδώσῃ αὐτῷ. ¹⁴ ὠκοδόμησας σεαυ-
τῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῶα ὀπιστά
διεσταλμένα θυρίσι, καὶ ἐξυλωμένα ἐν
κέντρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ. ¹⁵ μὴ
βασιλεύσης, ὅτι σὺ παροξυνῇ ἐν Ἀχαῖ
τῷ πατρί σου; οὐ φάγονται, καὶ οὐ
πίονται. βέλτιόν σε ποιεῖν κοῖμα καὶ
δικαιοσύνην. ¹⁶ οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἐκρί-
ναν κρίσιν ταπεινῶ, οὐδὲ κρίσιν πένη-
τος. οὐ τοῦτό ἐστιν τὸ μὴ γινῶναι σε
ἐμε, λέγει κύριος; ¹⁷ ἰδοὺ οὐκ εἰσὶν οἱ
ὀφθαλμοί σου, οὐδὲ ἡ καρδία σου
καλὴ ἀλλὰ εἰς τὴν πλεονεξίαν σου, καὶ
εἰς τὸ αἷμα τὸ ἀθῶον τοῦ ἐκχέαι αὐ-
τό, καὶ εἰς ἀδικήματα καὶ εἰς φόνον,
τοῦ ποιεῖν αὐτά. ¹⁸ διὰ τοῦτο τάδε
λέγει κύριος ἐπὶ Ἰωακὴμ υἱὸν Ἰωσία
βασιλέα Ἰούδα. καὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα
τούτον, οὐ κόψονται αὐτόν, ὧ ἀδελ-
φε, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτόν, οἵμοι
κύριε. ¹⁹ ταφὴν ὄνου ταφήσονται, συμ-
ψησθεὶς ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης
Ἱερουσαλήμ. ²⁰ ἀνάβηθι εἰς τὸν Λί-
βανον καὶ κράξον, καὶ εἰς τὴν Βασάν
δὸς τὴν φωνὴν σου, καὶ βόησον εἰς
τὸ πέρας τῆς θαλάσσης, ὅτι συνετρί-
βησαν πάντες οἱ ἔρασταί σου. ²¹ ἐλά-

λησα πρὸς σέ ἐν τῇ παραπτώσει σου, καὶ εἶπας, οὐκ ἀκούσομαι. αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ νεότητός σου, οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς μου. ²² πάντας τοὺς ποιμένας σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ οἱ ἐρασταὶ σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐξελεύσονται, ὅτι τότε αἰσχυρῆθήσῃ καὶ ἀτιμωθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλοῦντων σε. ²³ κατοικοῦσα ἐν τῷ Λιβάνῳ, ἐννοσσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, καταστενάξεις ἐν τῷ ἔλθειν σοι ὀδύνας ὡς τι κτούσης. ²⁴ ὥς ἐγὼ, λέγει κύριος, ἐὰν γενόμενος γένηται Ἰεχονίας υἱός Ἰωακείμ βασιλεὺς Ἰούδα, ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ἐκείθεν ἐκσπασω σε, ²⁵ καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν σου ὡς ἐν σὺ εὐλαβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων. ²⁶ καὶ ἀποθροίσω σε καὶ τὴν μητέρα σου τὴν τεκοῦσάν σε εἰς γῆν, οὐ οὐκ ἐτέχθης ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ²⁷ εἰς δὲ τὴν γῆν ἣν αὐτοὶ εὐχονται ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, οὐ μὴ ἀποστρέψωσιν. ²⁸ ἠτιμώθη Ἰεχονίας ὡς σκεῦος οὐ οὐκ ἔστι χρεία αὐτοῦ, ὅτι ἐξερόφιη, καὶ ἐξεβλήθη εἰς γῆν ἣν οὐκ ᾔδει. ²⁹ γῇ γῇ ἄκουε λόγον κυρίου, ³⁰ γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, ὥρων ἔτι ἐν τῷ Ἰουδᾷ.

Κ Ε Φ. Κ Γ'.

Ω ποιμένες οἱ ἀπολλύοντες καὶ διασκορπίζοντες τὰ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτῶν. ² διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας τὸν λαόν μου, ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐξώσατε αὐτά, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτά, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. ³ καὶ ἐγὼ εἰσδεξομαι τοὺς καταλοιποὺς τοῦ λαοῦ μου ἐπὶ πάσης τῆς γῆς, οὐ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται, καὶ πληθυνθήσονται. ⁴ καὶ ἀναστήσω αὐτοὺς ποιμένας, οἱ ποιανούσιν αὐτοὺς, καὶ οὐ φοβηθήσονται ἔτι, οὐδὲ πτοηθήσονται, λέγει κύριος. ⁵ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυὶδ ἀνατολὴν δι-

καίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς, καὶ συνήσει, καὶ ποιήσει κῆρυμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς. ⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ καὶ σωθήσεται Ἰουδας, καὶ Ἰσραὴλ κατασκηνώσει πεποιθώς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὃ καλέσει αὐτὸν κύριος, Ἰωσεδὲκ ἐν τοῖς προφήταις. ⁹ συνετρίβῃ ἡ καρδία μου ἐν ἐμοί, ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὀστέα μου, ἐγενήθην ὡς ἀνὴρ συνετριμμένος, καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ οἴνου ἀπὸ προσώπου κυρίου καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ. ¹⁰ ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένθησεν ἡ γῇ, ἐξηράνθησαν αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου. καὶ ἐγένετο ὁ δρόμος αὐτῶν πονηρός, καὶ ἡ ἰσχύς αὐτῶν οὕτως. ¹¹ ὅτι ἱερεῖς καὶ προφῆταις ἐμολύνθησαν, καὶ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἶδον πονηρίας αὐτῶν. ¹² διὰ τοῦτο γενέσθω ἡ ὁδός αὐτῶν αὐτοῖς εἰς ὀλίσθημα ἐν γνώσῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται, καὶ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. διότι ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κακὰ, ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψωμαι αὐτῶν. ¹³ καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας εἶδον ἀνομήματα. ἐπροφήτευσαν διὰ τῆς Βαβυλῆς, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. ¹⁴ καὶ ἐν τοῖς προφῆταις Ἰερουσαλὴμ ἐώρακα φρικτὰ μοιχωμένους, καὶ πορευομένους ἐν ψευδεσι, καὶ ἀντιλαμβάνομένους χειρῶν πολλῶν, τοῦ μὴ ἀποστραφῆναι ἕκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, ἐγενήθηράν μοι πάντες ὡς Σόδομα, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ὥσπερ Γόμορρα. ¹⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ αὐτοὺς ὀδύνην, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ πικρὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν Ἰερουσαλὴμ ἐξῆλθε μολυσμός πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁶ οὕτως λέγει κύριος παντοκράτωρ, μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὅτι ματαιοῦσιν ἑαυτοὺς ὄρασιν, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦσι, καὶ οὐκ ἀπὸ στοματος κυρίου. ¹⁷ λέγουσι τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον κυρίου, εἰρήνῃ ἔσται ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν, καὶ παντὶ τῷ πορευομένῳ πλάνῃ καρδίας αὐτοῦ. εἶπαν, οὐχ ἤξει ἐπὶ σέ κακὰ. ¹⁸ ὅτι τίς ἔσθι ἐν ὑποστήματι κυρίου, καὶ εἶδε τὸν λόγον αὐτοῦ;

τοῦ; τίς ἠνωτίσατο, καὶ ἤκουσεν; ἰδοὺ σεισμός παρὰ κυρίου, καὶ ὀργὴ πορεύεται εἰς συσσεισμόν, συστρεφόνη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς ἥξει, ²⁰ καὶ οὐκ ἀπεστρέψει ὁ θυμὸς κυρίου, ἕως οἰσῇ αὐτό, καὶ ἕως ἂν στησῇ αὐτό, πὸ ἐγχειρήματος καρδίας αὐτοῦ. ἐπ' ἡγάτου τῶν ἡμερῶν νοήσουσιν αὐτό. οὐκ ἀπέστελλον τοὺς προφῆτας, καὶ οὗτοι ἔτρεχον. οὐδὲ ἐλάλησα πρὸς οὗτους, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτεον. ²² καὶ ἔστησαν ἐν τῇ ὑποστάσει μου, καὶ ἤκουσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν αὐτὸν μου ἂν ἀπέστρεφον αὐτοὺς ἀπὸ πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. ²³ θεὸς ἐγγίζων ἐγὼ εἰμι, λέγει κύριος, αἱ οὐχὶ θεὸς πόρθωθεν. ²⁴ εἰ κρυβήταί τις ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ οὐκ ἴσχωμαι αὐτόν; μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἐγὼ πληρῶ, λέγει κύριος; ²⁵ ἤκουσα ἅ λαλοῦσιν οἱ προφῆται, ἅ προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ψευδῇ λέγοντες. ἡνυπνιασάμην ἐνὺπνιον. ²⁶ ἕως πότε ἔσται ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ψευδῇ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτοὺς τὰ θελήματα τῆς καρδίας αὐτῶν, ²⁷ τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου μου ἐν τοῖς ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἃ διηγούντο ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καθάπερ ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τὸν ὀνόματός μου ἐν τῇ Βάβυλ; ²⁸ ὁ προφῆτης ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιον ἔστι, διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ, καὶ ἐν ᾧ ὁ λόγος μου πρὸς αὐτόν, διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ' ἀληθείας. τί τὸ ἄχρον πρὸς τὸν σῖτον; ²⁹ οὕτως οἱ λόγοι μου λέγει κύριος. οὐκ ἰδοὺ οἱ λόγοι μου ὥσπερ πῦρ, λέγει κύριος, καὶ ὡς πέλυξ κόπταν πέτραι; ³⁰ ἰδοὺ ἐγὼ διὰ τοῦτο πρὸς τοὺς προφῆτας, λέγει κύριος ὁ θεός, τοὺς κλέπτοντας τοὺς λόγους μου ἕκαστον παρὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ. ³¹ ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφῆτας τοὺς ἐκβάλλοντας προφητείας γλώσσης, καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν αὐτῶν. ³² διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφῆτας τοὺς προφητεύοντας ἐνύπνια ψευδῇ, καὶ οὐ διηγούντο αὐτὰ, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν,

καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐνετείλαμην αὐτοῖς, καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσουσι τὸν λαόν τοῦτον. ³³ καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσιν ὁ λαὸς οὗτος, ἡ ἱερεὺς, ἡ προφῆτης, τί τὸ λῆμμα κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. ὑμεῖς ἔστε τὸ λῆμμα, καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει κύριος. ³⁴ ὁ προφῆτης, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λαός, οἱ ἂν εἴπωσι, λῆμμα κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. ³⁵ οὕτως ἐρεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. τί ἀπεκρίθη κύριος, καὶ τί ἐλάλησε κύριος; ³⁶ καὶ λῆμμα κυρίου μὴ ὀνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα τῷ ἀνθρώπῳ ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ. ³⁷ καὶ διὰ τί ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ³⁸ διὰ τοῦτο ταῦδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. ἀνθ' ὧν εἶπατε τὸν λόγον τοῦτον, λῆμμα κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς, λέγων, οὐκ ἐρεῖτε λῆμμα κυρίου. ³⁹ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω, καὶ ῥάσσω ὑμᾶς, καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ⁴⁰ καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς ὀνειδισμόν αἰώνιον, καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ ἐπιλησθήσεται. ⁷ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι, ζῇ κύριος, ὃς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ⁸ ἀλλὰ ζῇ κύριος, ὃς συνέγαγεν πᾶν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν, οὗ ἔξωσεν αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Κ Δ'.

Εδειξέ μοι κύριος δύο καλάθους σύκων, κεμένους κατὰ πρόσωπον ναοῦ κυρίου, μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖα Βαβυλῶνος τὸν Ἰερχονίαν υἱὸν Ἰωακίμ βασιλεῖα Ἰουδα, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς τεχνίτας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς πλουσίους ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ² ὁ καλάθος ὁ εἰς σύκων χρηστῶν σφόδρα, ὡς τὰ σύκα τὰ πρῶϊμα. καὶ ὁ καλάθος ὁ ἕτερος σύκων πονηρῶν σφόδρα, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν. ³ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. τί σὺ ὀράς

Ιερεμία· καὶ εἶπα, σύκα. σύκα τὰ χρηστὰ, χρηστὰ λίαν. καὶ τὰ πονηρὰ, πονηρὰ λίαν, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με λέγων. ⁵ τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ὥς τὰ σύκα τὰ χρηστὰ ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας Ἰουδαίους, οὓς ἐξαπέσταλκα ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθὰ. ⁶ καὶ στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἀγαθὰ. καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ κατελῶ αὐτοὺς, καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω. ⁷ καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναι αὐτοὺς ἐμὲ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁸ καὶ ὥς τὰ σύκα τὰ πονηρὰ, ἃ οὐ βρωθήσονται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει κύριος, οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, καὶ τὸ κατάλοιπον Ἰερουσαλὴμ τοὺς ὑπολειμμένους ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ. ⁹ καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμὸν, καὶ εἰς παρβολὴν, καὶ εἰς μῖσος, καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἔξωσα αὐτοὺς ἐκεῖ. ¹⁰ καὶ ἀποστέλω εἰς αὐτοὺς τὸν λιμὸν καὶ τὸν θάνατον, καὶ τὴν μάχαιραν, ἕως ἂν ἐκλείψωσιν ἀπὸ τῆς γῆς, ἥς ἔδωκα αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. Κ Ε'. (Hebr. c. 25,

1 — 13. c. 49, 34 — 39.)

Ὁ λόγος ὁ γενομένος πρὸς Ἰερεμίαν ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ἰωακίμ υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ² ὃν ἐλάλησε πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα, καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ, λέγων. ³ ἐν τρισεκαδικτῷ ἔτει Ἰωσία υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἰκοσι καὶ τρία ἔτη, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρίζων, καὶ λέγων, ⁴ καὶ ἀπέστειλλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου τοὺς προφῆτας, ὀρθροῦ ἀ-

ποστέλλων, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε, καὶ οὐ προσέσχετε τοῖς ὡσὶν ὑμῶν, ⁵ λέγων. ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρίας, καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἥς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. ⁶ μὴ πορεύεσθε ὅπισω θεῶν ἄλλοτριῶν, τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργίσῃτέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς, ⁷ καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου. ⁸ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐπειδὴ οὐκ ἐπιστεύσατε τοῖς λόγοις μου, ⁹ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ λήψομαι πατριάν ἀπὸ Βοθρᾶ, καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ἐξηρμήσω αὐτοὺς, καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμόν, καὶ εἰς συριγμὸν, καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον. ¹⁰ καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς, καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, ὁσπὴν μύρου, καὶ ῥῶς λυγροῦ. ¹¹ καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν, καὶ δουλεύουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐβδομήκοντα ἔτη, ¹² καὶ ἐν τῷ πληρωθῆναι τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη ἐκδικήσω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο, καὶ θήσομαι αὐτοὺς εἰς ἀφανισμόν αἰώνιον, ¹³ καὶ ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην πάντα τοὺς λόγους μου, οὓς ἐλάλησα κατ' αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ἃ ἐπροφῆτευσεν Ἰερεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη ³⁴ τὰ Αἰλάμ. ³⁵ τάδε λέγει κύριος. συνετριβὴ τὸ τόξον Αἰλάμ, ἀρχὴ δυναστείας αὐτῶν. ³⁶ καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλάμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν τεσσάρων ἁκρῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις τούτοις, καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος ὃ οὐχ ἦξει ἐκεῖ. οἱ ἐξωσμένοι Αἰλάμ. ³⁷ καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, τῶν ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μάχαιράν μου, ἕως τοῦ ἐξαγαλῶσαι αὐτοὺς. ³⁸ καὶ θήσω τὸν θρόνον μου ἐν Αἰλάμ, καὶ

ἔξα-

ξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγι-
τάναν, ³⁹ καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῶν
ἡμερῶν, καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμα-
λωσίαν Αἰλὰμ, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Κς'. (Hebr. c. 46.)

Εν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου βα-
σιλέως ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος περὶ
Αἰλὰμ. ² τῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ δυνάμιν
Φαραὼ Νεχαὼ βασιλέως Αἰγύπτου,
ὃς ἦν ἐπὶ τῷ ποταμῷ Εὐφράτῃ ἐν
Χαρυεῖς, ὃν ἐπάταξε Ναβουχοδονό-
σορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἔτει
τῷ τετάρτῳ Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα.
³ ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας, καὶ
προσαγάγετε εἰς πόλεμον, ⁴ καὶ ἐπισά-
ξατε τοὺς ἵππους, ἐπίβητε οἱ ἵππεῖς,
καὶ κατὰσχητε ἐν ταῖς περικεφαλαῖαις
ὑμῶν, προσβάλετε τὰ δόρατα, καὶ ἐν-
δύσασθε τοὺς θώρακας ὑμῶν. ⁵ τί ὅτι
αὐτοὶ πτοοῦνται, καὶ ἀποχωροῦσιν
εἰς τὸ ὀπίσω; διότι οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν
κοπήσονται, φυγῇ ἔφυγον, καὶ οὐκ
ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι κυκλόθεν,
λέγει κύριος. ⁶ μὴ φευγέτω ὁ κουφος,
καὶ μὴ ἀνασωξέσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐπὶ Βορρᾶ.
τὰ παρὰ τὸν Εὐφράτην ἡσθένη-
σε, καὶ πεπτῶκασι. ⁷ τίς οὗτος ὡς
ποταμὸς ἀναβήσεται, καὶ ὡς ποταμοὶ
κυμαίνουσιν ὕδωρ; ⁸ ὕδατα Αἰγύ-
πτου ὡς ποταμὸς ἀναβήσεται. καὶ
εἶπεν. ἀναβήσομαι, καὶ κατακαλύψω
τὴν γῆν καὶ ἀπολῶ τοὺς κατοικοῦντας
ἐν αὐτῇ. ⁹ ἐπίβητε ἐπὶ τοὺς ἵππους,
παρασκευάσατε τὰ ἄρματα, ἐξέλθατε
οἱ μαχηταὶ Αἰθιοπίων, καὶ Αἰβυες καθ-
ωπλισμένοι ὅπλοις καὶ Ἀνδοὶ ἀνά-
βητε, ἐντείνατε τόξον, ¹⁰ καὶ ἡ ἡμέρα
ἐκείνη κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκ-
δικήσεως, τοῦ ἐκδικῆσαι τοὺς ἐχθροὺς
αὐτοῦ. καὶ καταφάγεται ἡ μάχαιρα
κυρίου, καὶ ἐμπλησθήσεται, καὶ μεθυ-
σθήσεται ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν,
ὅτι θυσία τῷ κυρίῳ ἀπὸ γῆς Βορρᾶ
ἐπὶ ποταμῷ Εὐφράτῃ. ¹¹ ἀνάβηθι
Γαλαὰδ, καὶ λάβε ῥήτινην τῇ παρθέ-
νῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου. εἰς τὸ κενὸν
ἐπληθυνας ἰάματά σου, ὡφέλεια οὐκ
ἔστιν ἐν σοί. ¹² ἤκουσαν ἔθνη φωνὴν
σου, καὶ τῆς κραυγῆς σου ἐπλήσθη ἡ
γῆ, ὅτι μαχητὴς πρὸς μαχητὴν ἡσθέ-
νησαν, ἐπιτοαυτὸ ἔπесαν ἀμφότεροι.

¹³ ἃ ἐλάλησε κύριος ἐν χειρὶ Ἰερεμίου,
τοῦ ἐλθεῖν τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος
τοῦ κόψαι γῆν Αἰγύπτου. ¹⁴ ἀναγ-
γεῖλατε εἰς Μαγδωλὸν, καὶ παραγ-
γεῖλατε εἰς Μέμφιν. εἰπάτε, ἐπιστή-
θι, καὶ ἐτοίμασον, ὅτι κατέφαγε μά-
χαιρα τὴν σμίλακά σου. ¹⁵ διατί ἔφυ-
γεν ἀπὸ σοῦ ὁ ἄπισ; ὁ μόσχος ὁ ἐκλε-
κτός σου οὐκ ἔμεινεν. ὅτι κύριος παρ-
έλυσεν αὐτόν. ¹⁶ καὶ τὸ πλῆθος σου
ἡσθένησε, καὶ ἔπесε. καὶ ἕκαστος πρὸς
τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐλάλει, ἀναστῶ-
μεν, καὶ ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν λαὸν
ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἀπὸ
προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς. ¹⁷ κα-
λέσατε τὸ ὄνομα Φαραὼ Νεχαὼ βα-
σιλέως Αἰγύπτου, Σαὼν Ἐσβεὶ Μω-
ήδ. ¹⁸ ὣς ἐγὼ, λέγει κύριος ὁ θεός,
ὅτι ὡς τὸ ἱταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ
ὡς ὁ Κάδμηλος ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ ἤ-
ξει. ¹⁹ σκευὴ ἀποικισμοῦ ποιήσον σε-
αυτῇ κατοικοῦσα θυγάτηρ Αἰγύπτου,
ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ
κληθήσεται οὐαί, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν
κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. ²⁰ δαμαλὶς κε-
καλλωπισμένη Αἰγύπτου, ἀπόσπασμα
ἀπὸ Βορρᾶ ἦλθεν ἐπ' αὐτήν, ²¹ καὶ
οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ, ὥσπερ
μόσχοι σιτεντοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ.
διότι καὶ αὐτοὶ ἐπεστράφησαν, καὶ
ἔφυγον ὁμοθυμαδόν. οὐκ ἔστησαν,
ὅτι ἡμέρα ἀπωλείας ἦλθεν ἐπ' αὐτούς,
καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. ²² φω-
νὴ αὐτῶν ὡς ὀφεως συρίζοντος, ὅτι ἐν
ἁμμῳ πορεύονται, ἐν ἀξίναῖς ἤξουσιν
ἐπ' αὐτήν. ²³ ὡς κόπτοντες ξύλα ἐκ-
κόψουσι τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει κύ-
ριος, ὅτι οὐ μὴ εἰκασθῇ, ὅτι πληθύνει
ὑπὲρ ἀκρίδα, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀ-
ριθμός. ²⁴ κατησχύνθη ἡ θυγάτηρ Αἰ-
γύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ
ἀπὸ Βορρᾶ. ²⁵ ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν
Ἀμμὼν τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ Φαραὼ,
καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ' αὐτῷ.
²⁷ σὺ δὲ μὴ φοβηθῇς δουλός μου Ἰα-
κώβ, μηδὲ πτοηθῇς Ἰσραὴλ. διότι
ἐγὼ ἰδοὺ σώζων σε μακροῦθεν, καὶ τὸ
σπέρμα σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐ-
τῶν. καὶ ἀναστρέψει Ἰακώβ, καὶ ἡ-
συχάσει καὶ ὑπνώσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
παρενοχλῶν αὐτόν. ²⁸ μὴ φοβοῦ παῖς

μου Ἰακώβ, λέγει κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγὼ εἰμι. ἡ ἀπτόητος καὶ τρυφερά παρεδόθη, ὅτι ποιήσω ἔθνη συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνη εἰς οὓς ἔξωσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ οὐ μὴ ποιήσω ἐκλιπεῖν, καὶ παιδεύσω σε εἰς κρῖμα, καὶ ἁθῶν οὐκ ἂν θώσω σε.

ΚΕ Φ. ΚΖ'. (Hebr. c. 50.)

Λόγος κυρίου ὃν ἐλάλησε ἐπὶ Βαβυλῶνα. ² ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἀκουστά ποιήσατε, καὶ μὴ κρύψητε. εἶπατε, ἔάλωκε Βαβυλὼν, κατασχύνθη Βῆλος ἡ ἀπτόητος, ἡ τρυφερά παρεδόθη Μαιρωδάχ, ³ ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ Βορρᾶ, οὗτος θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἕως κτήνους. ⁴ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ αὐτοί, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τὸ αὐτὸ βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύονται, τὸν κύριον θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες. ⁵ ἕως Σιών ἐρωτησουσι τὴν ὁδόν, ὧδε γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσι, καὶ ἤξουσι, καὶ καταφεύξονται πρὸς κύριον τὸν θεόν. διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθήσεται. ⁶ πρόβατα ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες αὐτῶν ἔξωσαν αὐτοὺς, ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτοὺς, ἐξ ὄρους ἐπὶ βουνὸν ὥχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. ⁷ πάντες οἱ εὗρισκοντες αὐτοὺς ἀνήλσκον αὐτοὺς. οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν εἶπαν, μὴ ἀνώμεν αὐτοὺς, ἀνθ' ὧν ἡμαρτον τῷ κυρίῳ. τοὺς μὴ δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν. ⁸ ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς Χαλδαίων καὶ ἐξέλθατε, καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προβάτων. ⁹ ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἔθνων ἐκ γῆς Βορρᾶ, καὶ παρατάσσονται αὐτῇ. ἐκείθεν ἀλώσεται, ὥς βολίς μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή. ¹⁰ καὶ ἔσται ἡ Χαλδαία εἰς προνομίην, πάντες οἱ προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπληρώθησονται, ¹¹ ὅτι ἠυφραίνεσθε, καὶ κατακαυχᾶσθε, διασπάζοντες τὴν κληρονομίαν μου, διότι ἐσκιρτᾶτε, ὥς βοῦδια ἐν βο-

τάνῃ, καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι. ¹² ἡσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα, ἐντραπὴ ἡ τεκούσα ὑμᾶς μήτηρ ἐπ' ἀγαθὰ, ἐσχάτη ἔθνων, ἔρμος ¹³ ἀπὸ ὁργῆς κυρίου οὐ κατοικηθήσεται. καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμόν πᾶσα, καὶ πᾶς ὁ διδοεὺς διὰ Βαβυλῶνος σκυθρωπάσει, καὶ συριοῦσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. ¹⁴ παρατάσασθε ἐπὶ Βαβυλῶνα κύκλῳ πάντες τείνοντες τόξον, τοξεύσατε ἐπ' αὐτὴν, μὴ φείσησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν, ¹⁵ καὶ κατακρατήσατε αὐτὴν. παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπσαν αἱ ἐπέλξεις αὐτῆς, καὶ κατεσκάφη τὸ τεῖχος αὐτῆς, ὅτι ἐκδίκησις παρὰ θεοῦ ἐστίν, ἐκδικεῖτε ἐπ' αὐτὴν, καθὼς ἐποίησε ποιήσατε αὐτῇ. ¹⁶ ἐξολοθρεύσασθε σπέρμα ἐκ Βαβυλῶνος, κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς, ἕκαστος εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσι, καὶ ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξεται. ¹⁷ πρόβατον πλανώμενον Ἰσραὴλ, λέγοντες ἔξωσαν αὐτόν. ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Ἀσσοῦ, καὶ οὗτος ὕστερον τὰ ὀπταῖα αὐτοῦ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. ¹⁸ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, καθὼς ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσοῦ. ¹⁹ καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ νευμήσεται ἐν τῷ Καρμὴλῳ, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ ἐν τῷ Γαλαὰδ, καὶ πλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ²⁰ ζητήσουσι τὴν ἀδικίαν Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἀμαρτίας Ἰούδα, καὶ οὐ μὴ εὗρεθῶσιν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολειμμένοις ²¹ ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει κύριος. πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτὴν. ἐκδίκησον μάχαιρα, καὶ ἀφάνισον, λέγει κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλομαι σοι. ²² φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων. ²³ πῶς ἐκλάσθη καὶ συντριβὴ ἡ σφυρὰ πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν Βαβυλῶν ἐν ἔθνεσι; ²⁴ ἐπιβήσονται σοι, καὶ οὐ

οὐ γνώσῃ, ὥς Βαβυλῶν καὶ ἀλώσῃ. εὐρέθῃς, καὶ ἐλήφθῃς, ὅτι τῷ κυρίῳ ἀντέστης. ²⁵ ἤνοιξε κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξήνεγκε τὰ σκευὴ ὀργῆς αὐτοῦ, ὅτι ἔργον τῷ κυρίῳ θεῷ ἐν γῇ Χαλδαίων, ²⁶ ὅτι ἐληλύθασιν οἱ καιροὶ αὐτῆς. ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, ἐρευνήσατε αὐτήν ὡς σπήλαιον, καὶ ἐξολοθρεύσατε αὐτήν. μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλειμμα. ²⁷ ἀναζηράνατε αὐτῆς πάντας τοὺς καρπούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς σφαγὴν. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἦκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν, καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. ²⁸ φωνὴ φευγόντων, καὶ ἀνασωζομένων ἐκ γῆς Βαβυλῶνος, τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σιών τὴν ἐκδίκησιν παρὰ κυρίου θεοῦ ἡμῶν. ²⁹ παραγγείλατε ἐπὶ Βαβυλῶνα πολλοῖς παντὶ ἐντείνοντι τόξον, παρεβάλλετε ἐπ' αὐτήν κυκλόθεν. μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασωζόμενος, ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς. κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας, ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς κύριον ἀνέστη θεὸν ἄγιον τοῦ Ἰσραὴλ. ³⁰ διὰ τοῦτο πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ὀφθήσονται, εἶπε κύριος. ³¹ ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει κύριος. ὅτι ἦκει ἡ ἡμέρα σου, καὶ ὁ καιρὸς ἐκδικήσεώς σου, ³² καὶ ἀσθενήσει ἡ ὑβρις σου, καὶ πεσέται, καὶ οὐδεὶς ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτήν. καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς. καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλω αὐτῆς. ³³ τάδε λέγει κύριος. καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα, ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς κατεδυνάστευσαν αὐτούς, ὅτι οὐκ ᾔθελῃσαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. ³⁴ καὶ ὁ λυτρούμενος αὐτοὺς ἰσχυρὸς, κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ. κρίσιν κρινεῖ πρὸς τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάσῃ τὴν γῆν. καὶ παροξυνεῖ τοῖς κατοικοῦσιν Βαβυλῶνα. ³⁵ μάχαιραν ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα, καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τοὺς συνετοὺς αὐτῆς. ³⁶ μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθήσονται. μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν, καὶ

ἐπὶ τὰ ἄρματα αὐτῶν. ³⁷ μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔδονται ὡς γυναῖκες. μάχαιραν ἐπὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ διασκορπισθήσονται, ³⁸ ἐπὶ τῷ ὕδατι αὐτῆς, καὶ κατασχυνθήσονται, ὅτι γῇ τῶν γλυπτῶν ἐστί, καὶ ἐν ταῖς νήσοις οὐ κατεκαυχῶντο. ³⁹ διὰ τοῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νήσοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θυγατέρες σιρὴνων, οὐ μὴ κατοικηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα. ⁴⁰ καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρά καὶ τὰς ὁμορούσας αὐταῖς, εἶπε κύριος, οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ παροικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. ⁴¹ ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἔθνος μέγα, καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξεγερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ⁴² τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες, ἰταμός ἐστι, καὶ οὐ μὴ ἐλεήσει. ἡ φωνὴ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἤχησεν, ἐφ' ἵπποις ἱππάσονται παρεσκευασμένοι, ὥσπερ πῦρ, εἰς πόλεμον, πρὸς σὲ θύγατερ Βαβυλῶνος. ⁴³ ἤκουσε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ. θλίψις κατεκράτησεν αὐτοῦ, ὠδίνες ὡς τικτούσης. ⁴⁴ ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου εἰς Γαϊθάν, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ πάντα νεανίσκον ἐπ' αὐτήν ἐπιστήσω. ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; ⁴⁵ διὰ τοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλὴν κυρίου ἣν βεβούλευται ἐπὶ Βαβυλῶνα, καὶ λογισμοὺς αὐτοῦ οὓς ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους. ἐὰν μὴ διαφθαρῇ τὰ ἄρτια τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ ἀφανισθῇ ρομὴ ἀπ' αὐτῶν. ⁴⁶ ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἀλώσεως Βαβυλῶνος σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΗ'. (Hebr. c. 51.)
Τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα. ² καὶ ἐξαποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα ὑβρίστας, καὶ καθυβρίσουσιν αὐτήν,

αὐτήν, καὶ λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐ-
τῆς. οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλώνα κυκλόθεν ἐν
ἡμέρᾳ κακώσεως αὐτῆς. ³ τεινέτω ὁ
τεινὼν τὸ τόξον αὐτοῦ, καὶ περιθέ-
σθω ὧς ἔστιν ὄπλα αὐτοῦ, καὶ μὴ φεί-
σησθε ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῆς, καὶ
ἀφανίσате πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς.
⁴ καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν γῇ
Χαλδαίων, καὶ κατακεκνημένοι ἔξω-
θεν αὐτῆς. ⁵ διότι οὐκ ἔχρησεν Ἰσ-
ραὴλ καὶ Ἰούδας ἀπὸ θεοῦ αὐτῶν
ἀπὸ κυρίου παντοκράτορος, ὅτι ἡ γῆ
αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἀγίων
Ἰσραὴλ. ⁶ φευγετε ἐκ μέσου Βαβυ-
λώνος, καὶ ἀνασώζετε ἑκάστος τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀποθροφήτε ἐν
τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ὅτι καιρὸς ἐκδική-
σεως αὐτῆς ἔστι παρὰ κυρίου, ἀντα-
πόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ.
⁷ ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλῶν ἐν χειρὶ
κυρίου, μεθύσκον πᾶσαν τὴν γῆν, ἀπὸ
τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν ἔθνη, διὰ
τοῦτο ἐσαλεύθησαν, ⁸ καὶ ἄφνω ἔπεσε
Βαβυλῶν, καὶ συνετρίβη. θρηνεῖτε αὐ-
τὴν, λάβετε ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐ-
τῆς, εἴ πως ἰαθήσεται. ⁹ ἰατρύσαμεν
τὴν Βαβυλώνα, καὶ οὐκ ἰάθη. ἐγκα-
ταλίπωμεν αὐτήν, καὶ ἀπέλωμεν ἑκά-
στος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι ἤγγικεν
εἰς οὐρανὸν τὸ κῆριμα αὐτῆς, ἐξήρην
ἕως τῶν ἄστρον. ¹⁰ ἐξήνεγκε κύριος
τὸ κῆριμα αὐτοῦ. δεῦτε, καὶ ἀναγγέ-
λωμεν ἐν Σιών τὰ ἔργα κυρίου τοῦ
θεοῦ ἡμῶν. ¹¹ παρασκευάζετε τὰ το-
ξεύματα, πληροῦτε τὰς φαρέτρας.
ἡγεῖρε κύριος τὸ πνεῦμα βασιλέως Μή-
δων, ὅτι εἰς Βαβυλώνα ἡ ὁργὴ αὐτοῦ,
τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτήν, ὅτι ἐκδίκη-
σις κυρίου ἔστιν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐ-
τοῦ ἔστιν. ¹² ἐπὶ τειχέων Βαβυλώνος
ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φαρέτρας,
ἡγεῖρατε φυλακὰς, ἐτοιμάσατε ὅπλα,
ὅτι ἐνεγείρισε, καὶ ποιήσει κύριος ἃ
ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατακοιῦντας Βα-
βυλώνα, ¹³ κατακηνοῦντας ἐφ' ὕδασι
πολλοὺς, καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν
αὐτῆς. ἦκει τὸ πέρασ σου ἀληθῶς εἰς
τὰ σπλάγχνα σου. ¹⁴ ὅτι ὤμοσε κύριος
κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, διότι πλη-
ρώσω σε ἀνθρώπων ὥς εἰ ἀκρίδων, καὶ
φθέγγονται ἐπὶ σέ οἱ καταβαίνοντες.

¹⁵ κύριος ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ,
ἐτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ
αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ἐξέτινε
τὸν οὐρανόν, ¹⁶ εἰς φωνὴν ἔθετο ἤχος
ὑδατος ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀνήγαγε νεφέ-
λας ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς
εἰς ὑέτον ἐποίησε, καὶ ἐξήγαγε φῶς ἐκ
τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁷ ἐματαιώθη
πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατη-
σχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἀπὸ τῶν γλυ-
πτῶν αὐτοῦ, ὅτι ψευδὴ ἐχώνευσαν,
οὐκ ἔστι πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. ¹⁸ μάταιά
ἔστιν ἔργα μεμωκημένα, ἐν καιρῷ ἐπι-
σκέψεως αὐτῶν ἀπολοῦνται. ¹⁹ οὐ
τοιαύτη μερίς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλά-
σας τὰ πάντα αὐτὸς ἔστιν κληρονο-
μία αὐτοῦ, κύριος ὄνομα αὐτοῦ. ²⁰ δια-
σκορπίζεις σύ μοι σκευὴ πολέμου, καὶ
διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἔθνη, καὶ ἐξαρώ
ἐκ σοῦ βασιλεῖς. ²¹ καὶ διασκορπιῶ ἐν
σοὶ ἵππον καὶ ἐπιβάτην αὐτοῦ, ²² καὶ
διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄρματα καὶ ἀνα-
βάτας αὐτῶν. καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ
νεανίσκον καὶ παρθένον, καὶ διασκορ-
πιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα. ²³ καὶ
διασκορπιῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ
ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ διασκορπιῶ ἐν
σοὶ γεωργόν καὶ τὸ γεωργιον αὐ-
τοῦ, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἡγε-
μόνας καὶ στρατηγούς σου. ²⁴ καὶ
ἀνταποδώσω τῇ Βαβυλῶνι καὶ πᾶσι
τοῖς κατοικοῦσι Χαλδαίους πᾶσας τὰς
κακίας αὐτῶν, ἃς ἐποίησαν ἐπὶ Σιών
κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει κύριος.
²⁵ ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ τὸ ὄρος τὸ διε-
φθαρμένον, τὸ διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν
γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ,
καὶ κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν πετρῶν, καὶ
δώσω σε ὡς ὄρος ἐμπετυρισμένον,
²⁶ καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον
εἰς γωνίαν, καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, ὅτι
εἰς ἀφανισμόν ἔσθ' εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει
κύριος. ²⁷ ἄρατε σημεῖον ἐπὶ τῆς γῆς,
σαλπίσσατε ἐν ἔθνεσι σάλπιγγι, ἀγιά-
σατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, παραγγείλατε
ἐπ' αὐτήν, βασιλεῖς ἄρατε παρ' ἐμοῦ,
καὶ τοῖς Ἀχαιαῖοις. ἐπιστήσατε ἐπ'
αὐτήν βελοστάσεις, ἀναβιβάσατε ἐπ'
αὐτήν ἵππον ὡς ἀκρίδων πλήθος.
²⁸ ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἔθνη, τὸν
βασιλεῖα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς
γῆς.

γῆς, τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ, καὶ πάν-
τας τοὺς στρατηγούς αὐτοῦ. ²⁹ ἐσεί-
σθη ἡ γῆ, καὶ ἐπόνεσε, διότι ἐξάνεσθη
ἐπὶ Βαβυλῶνα λογισμὸς κυρίου, τοῦ
θεῖναι τὴν γῆν Βαβυλώνας εἰς ἀφανι-
σμόν, καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν.
³⁰ ἐξέλιπε μαχητὴς Βαβυλώνας τοῦ
πολεμεῖν, καθήσονται ἐκεῖ ἐν περιο-
χῇ, ἐθραύσθη ἡ δυναστεία αὐτῶν,
ἐγενήθησαν ὥσει γυναῖκες. ἐνεπυρίσθη
τὰ σκηνώματα αὐτῆς, συνετριβήσαν
οἱ μοχλοὶ αὐτῆς. ³¹ διώκων εἰς ἀπάν-
τησιν διώκοντος διώξεται, καὶ ἀναγ-
γέλλων εἰς ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος
τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶ-
νος, ὅτι ἐάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ. ³² ἀπὸ
ἐσχάτου τῶν διαβάσεων αὐτοῦ ἐλή-
φθησαν, καὶ τὰ συστήματα αὐτῶν
ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ, καὶ ἄνδρες αὐτοῦ
οἱ πολεμισταὶ ἐξέρχονται. ³³ διότι τάδε
λέγει κύριος, οἰκοὶ βασιλέως Βαβυ-
λώνος, ὡς ἄλων ὥριμος ἀλοηθῆσον-
ται. ἔτι μικρὸν, καὶ ἤξει ὁ ἀμητὸς
αὐτῆς. ³⁴ κατέφαγέ με, ἐμερίσατό με,
κατέλαβέ με σκότος λεπτόν, Ναβου-
χοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος και-
έπιε με, ὡς δράκων ἐπλησε τὴν κοι-
λίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου.
³⁵ ἔξωσάν με οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ τα-
λαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλῶνα, ἐρεῖ
κατοικοῦσα Σιών, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ
τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους, ἐρεῖ
Ἱερουσαλὴμ. ³⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει
κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ τὴν ἀντίδικόν
σου, καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδικήσιν σου,
καὶ ἐρημώσω τὴν θάλασσαν αὐτῆς,
καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς. ³⁷ καὶ
ἔσται Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐ
κατοικηθήσεται. ³⁸ ὅτι ἅμα ὡς λέον-
τες ἐξηγέρθησαν, καὶ ὡς σκύμνοι λέον-
των. ³⁹ ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω
πότημα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτοὺς,
ὅπως κερωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσιν
ὕπνον αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἐξεγερθῶσι,
λέγει κύριος. ⁴⁰ καὶ καταβίβασον αὐ-
τοὺς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν, καὶ ὡς
κρίους μετ' εἰρίφων. ⁴¹ πῶς ἐάλω καὶ
ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς;
πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμόν
ἐν τοῖς ἔθνεσιν; ⁴² ἀνέβη ἐπὶ Βαβυ-
λῶνα ἡ θάλασσα ἐν ἡφῶ κυμάτων αὐ-

τῆς, καὶ κατεκαλύφθη. ⁴³ ἐγενήθησαν
αἱ πόλεις αὐτῆς, ὡς γῆ ἄνυδρος καὶ
ἄβατος, οὐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ οὐδὲ
εἷς, οὐδὲ μὴ καταλύσει ἐν αὐτῇ υἱὸς
ἀνθρώπου. ⁴⁴ καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ Βα-
βυλῶνα, καὶ ἐξοίσω ἃ κατέπιεν ἐκ τοῦ
στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ συναχθῶσι
πρὸς αὐτήν ἐτι τὰ ἔθνη, ⁴⁹ καὶ ἐν
Βαβυλῶνι πεσοῦνται τραυματῖαι πά-
σης τῆς γῆς. ⁵⁰ ἀνασωζόμενοι ἐκ γῆς
πορεύεσθε, καὶ μὴ ἴστασθε. οἱ μακρο-
θεν μνήσθητε τοῦ κυρίου, καὶ Ἱερου-
σαλὴμ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν καρδίαν ὑμῶν.
⁵¹ ἤσχυνθημεν ὅτι ἠκούσαμεν ὀνειδι-
σμόν ἡμῶν, κατεκάλυπεν ἀτιμία τὸ
πρὸς ὡπον ἡμῶν, εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς
εἰς τὰ ἅγια ἡμῶν, εἰς οἶκον κυρίου.
⁵² διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέ-
γει κύριος, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυ-
πτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς
πεσοῦνται τραυματῖαι. ⁵³ ὅτι ἕαν ἀνα-
βῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανός, καὶ ὅτι
ἕαν ὀχυρώσῃ τὰ τεῖχη ἰσχύϊ αὐτῆς,
παρ' ἐμοῦ ἤξουσιν ἐξολοθρευόντες αὐ-
τήν, λέγει κύριος. ⁵⁴ φωνὴ κραυγῆς ἐν
Βαβυλῶνι, καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ
Χαλδαίων, ⁵⁵ ὅτι ἐξωλοθρευσεν κύριος
τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἀπώλεσεν ἀπὸ
αὐτῆς φωνὴν μεγάλην ἠχοῦσαν ὡς ὕδα-
τα πολλά. ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον φωνὴν
αὐτῆς. ⁵⁶ ὅτι ἦλθεν ἐπὶ Βαβυλῶνα
ταλαιπωρία, ἐάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐ-
τῆς, ἐπτόχται τὸ τόξον αὐτῶν, ὅτι
ὁ θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτοῖς. ⁵⁷ κύ-
ριος ἀνταποδίδωσιν, καὶ μεθύσει μέθη
τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς, καὶ τοὺς σοφούς
αὐτῆς, καὶ τοὺς στρατηγούς αὐτῆς,
λέγει ὁ βασιλεὺς, κύριος παντοκράτωρ
ὄνομα αὐτοῦ. ⁵⁸ τάδε λέγει κύριος.
τεῖχος Βαβυλώνας ἐπλατύνθη, κατα-
σκαπτόμενον κατασκαφήσεται, καὶ αἱ
πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐμπυρισθή-
σονται, καὶ οὐ κοπιήσουσι λαοὶ εἰς κε-
νόν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.
⁵⁹ ὁ λόγος ὃν ἐντείλατο κύριος Ἱερε-
μία τῷ προφῆτῃ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ
νύφῃ Νηρείου, νύφου Μασαίου ὅτε ἐπο-
ρεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως Ἰου-
δα εἰς Βαβυλῶνα, ἐν τῷ ἔτι τῷ τε-
τάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Σα-
ραίας ἀρχὼν δώρων. ⁶⁰ καὶ ἔγραψεν

Ιερειάας πάντα τὰ κακὰ ἃ ἤξει ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐν βιβλίῳ πάντας τοὺς λόγους τούτους γεγραμμένους ἐπὶ Βαβυλῶνα. ⁶¹ καὶ εἶπεν Ιερειάας πρὸς Σαραϊαν. ὅταν ἔλθῃς εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τούτους, ⁶² καὶ ἐρεῖς, κύριε κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, τοῦ ἐξολοθρεῦσαι αὐτόν, καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, ὅτι ἀφανισμός ἐστὶν ἐν αὐτῷ εἰς αἰῶνα ἔσται. ⁶³ καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ τοῦ ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον, καὶ ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐφράτου, ⁶⁴ καὶ ἐρεῖς, οὕτως καταδύσεται Βαβυλὼν, καὶ οὐ μὴ ἀναστῇ ἀπὸ προσώπου τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτήν.

ΚΕΦ. ΚΘ'. (Hebr. c. 47, 1 — 7. et 49, 7 — 22.)

Ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους τάδε λέγει κύριος. ² ἰδοὺ ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἔσται εἰς χεμαῖόρουν κατακλύζοντα, καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. καὶ κεκραῖονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀλαλάξουσιν ἅπαντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. ³ ἀπὸ φωνῆς ὀρυγῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ὀπλων τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ σεισμοῦ τῶν ἀρμάτων αὐτοῦ, ἤχου τροχῶν αὐτοῦ. οὐκ ἐπέστρεψαν πατέρες ἐφ' υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν ⁴ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπερχομένῃ τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς ἄλλοφύλους. καὶ ἀφανιῶ τὴν Τύρον, καὶ τὴν Σειδῶνα, καὶ πάντας τοὺς καταλοίπους τῆς βοηθείας αὐτῶν, ὅτι ἐξολοθρεύσει κύριος τοὺς καταλοίπους τῶν νήσων. ⁵ ἦκει φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπεθόριφεν Ἀσκάλων, καὶ οἱ κατάλοιποι Ἐνακίμ. ⁶ ἕως τίνος κόψῃς ἡ μάχαιρα τοῦ κυρίου; ἕως τίνος οὐχ ἡσυχάσεις; ἀποκαταστήθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι, καὶ ἐπάρθῃτι. ⁷ πῶς ἡσυχάσει; καὶ κύριος ἐνετείλατο αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους ἐπεγεοθήναι. c. 49. 7. τῇ Ἰδουμαίᾳ. τάδε λέγει κύριος. οὐκ ἔστιν ἔτι σοφία

ἐν Θαιμὰν, ἀπώλετο βουλὴ ἐκ συνετῶν, ὥχετο σοφία αὐτῶν, ⁸ ἡπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν. βαθύνετε εἰς κἀθισιν οἱ κατοικοῦντες ἐν Δαυδάμ. ὅτι δύσκολα ἐποίησεν. ἤγαγον ἐπ' αὐτὸν ἐν χρόνῳ, ὃ ἐπεσχεψάμην ἐπ' αὐτόν, ⁹ ὅτι τρυγῇται ἡλθον, οἱ οὐ καταλείψουσιν σοὶ κατάλειμμα. ὥς κλέπται ἐν νυκτὶ, ἐπιθήσουσι χεῖρα αὐτῶν, ¹⁰ ὅτι ἐγὼ κατέσθρα τὸν Ἡσαῦ, ἀνέκαλυψα τὰ κρυπτά αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται, ὥλοντο διὰ χεῖρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ, γείτονός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ¹¹ ὑπολείπεσθαι ὄρφανόν σου, ἵνα ζῇσῃται. καὶ ἐγὼ ζήσομαι, καὶ αἱ χῆραι ἐπ' ἐμὲ πεποιθήσιν. ¹² ὅτι τάδε εἶπε κύριος. οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ἔπιον. καὶ σὺ ἀθωωμένη οὐ μὴ ἀθωωθῇς, ¹³ ὅτι κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει κύριος, ὅτι εἰς ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμόν, καὶ εἰς καταρασιν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς αἰῶνα. ¹⁴ ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ κυρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλεν, συναχθῆτε, καὶ παραγένησθε εἰς αὐτήν, ἀναστήτε εἰς πόλεμον. ¹⁵ μικρὸν ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις. ¹⁶ ἡ παιγνία σου ἐνεχείρησέ σοι, ἱταμία καρδίας σου κατέλυσε τρυμνίαν πετρῶν, συνέλαβεν ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ. ὅτι ὕψωσεν ὥσπερ αἰετός νοστίαν αὐτοῦ, ἐκείθεν καθελῶ σε. ¹⁷ καὶ ἔσται ἡ Ἰδουμαία εἰς ἄβατον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτήν συριεῖ. ¹⁸ ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρά καὶ αἱ πάροιχοι αὐτῆς, εἶπε κύριος παντοκράτωρ, οὐ μὴ καθίσει ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. ¹⁹ ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου εἰς τόπον Αἰδάμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσατε. ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεται μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν, ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; ²⁰ διὰ τοῦτο ἀκούσατε βουλὴν κυρίου, ἣν ἐβουλευσατο ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ λογισμόν αὐτοῦ ὃν ἐλογίσασατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμὰν, ἐὰν μὴ συνψηθῶσι τὰ ἐλάχιστα

ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἄβα-
τωθῇ ἐπ' αὐτοὺς κατάλυσις αὐτῶν,
²¹ ὅτι ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν
ἐφοβήθη ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ θαλάσσης
οὐκ ἤκούσθη. ²² ἰδοὺ ὥσπερ αἰτὸς ὄψε-
ται, καὶ ἐκτενεῖ τὰς πτέρυγας ἐπ' ὄχυ-
ρώματα αὐτῆς. καὶ ἔσται ἡ καρδιά τῶν
ἰσχυρῶν τῆς Ἰουμαίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ὡς καρδιά γυναικὸς ὠδινούσης.
ΚΕΦ. Λ'. (Hebr. c. 49, v. 1—5.

v. 28—33. v. 23—27.)

Τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν οὕτως εἶπε κύριος.
μὴ υἱοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν Ἰσραὴλ, ἢ παρα-
ληφόμενος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς; διατί
παρέλαβε Μελχὸλ τὴν Γαλαὰδ, καὶ
ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν πόλεσιν αὐτῶν ἐνοι-
κῆσει; ² διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχον-
ται, φησὶ κύριος, καὶ ἀκουτιῶ ἐπὶ
Ραββὰθ θόρουβον πολέμων, καὶ ἔσον-
ται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ
βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ κατακαυθήσον-
ται, καὶ παραλήψεται Ἰσραὴλ τὴν
ἀρχὴν αὐτοῦ. ³ ἀλάλαξον Ἑσβεῶν,
ὅτι ὦλετο Γαΐ. κηρύξατε θυγατέρες
Ραββὰθ, περιζώσασθε σάκκους καὶ
κόψασθε, ὅτι Μελχὸλ βαδιεῖται ἐν
ἀποικίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρ-
χοντες αὐτοῦ ἅμα. ⁴ τί ἀγαλλιᾶσθε
ἐν τοῖς πεδίοις Ἐνακὴμ θυγατερὶ ἰτα-
μίας, ἣ πεποιθὺν ἐπὶ θησαυροῖς, ἢ
λέγουσα, τίς εἰσέλυσεται ἐπ' ἐμέ;
⁵ ἰδοὺ ἐγὼ φέρω φόβον ἐπὶ σέ, εἶπε
κύριος, ἀπὸ πάσης τῆς περιούκιου σου,
καὶ διασπαρήσεσθε ἕκαστος εἰς τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ συν-
ἄγων. ²⁸ τῇ Κηδὰρ τῇ βασιλίσῃ τῆς
κὺλῆς, ἣν ἐπαύαξε Νάβουχοδοноσορ
βασιλεὺς Βαβυλωνος, οὕτως εἶπε κύ-
ριος. ἀνάστητε, καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κη-
δὰρ, καὶ πλησατε τοὺς υἱοὺς Κεδέμ.
²⁹ σκηρὰς αὐτῶν, καὶ τὰ πρόβατα αὐ-
τῶν λήψονται. ἱμάτια αὐτῶν, καὶ
τάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ καμύλους
αὐτῶν λήψονται ἑαυτοῖς. καὶ καλέ-
σατε ἐπ' αὐτοὺς ἀπώλειαν κυκλόθεν.
⁰ φεύγετε, λίαν ἐμβαθύνετε εἰς κἀθι-
ν, καθήμενοι ἐν τῇ αὐλῇ, ὅτι ἐβου-
λεύσατο ἐφ' ὑμᾶς βασιλεὺς Βαβυλω-
νος βουλὴν, καὶ ἐλογίσατο λογισμὸν.
¹ ἀνάστηθι, καὶ ἀνάβηθι ἐπ' ἔθνος
ὑσταθοῦν, καθήμενον εἰς ἀναψυχὴν,

οἷς οὐκ εἰσὶ θύραι, οὐ βάλανοι, οὐ
μοχλοὶ, μόνον καταλύουσι. ³² καὶ ἔσον-
ται καμῆλοι αὐτῶν εἰς προνομήν, καὶ
πληθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν,
καὶ λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύματι
κεκαρμένους πρὸ προσώπου αὐτῶν, ἐκ
παντός πέραν αὐτῶν οἶσω τὴν τροπὴν
αὐτῶν, εἶπε κύριος. ³³ καὶ ἔσται ἡ αὐ-
τῇ διατριβὴ στρουθῶν, καὶ ἄβατος
ἕως αἰῶνος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρω-
πος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσῃ ἐκεῖ υἱὸς
ἀνθρώπου. ²³ τῇ Λαμασκῷ, κατη-
σχύνθη Ἡμὰθ, καὶ Ἀρσὰθ, ὅτι ἤκου-
σαν ἀκοὴν πονηράν, ἐξέστησαν, ἐδυ-
μώθησαν, ἀναπαύσασθαι οὐ μὴ δύ-
νωνται. ²⁴ ἐξελύθη Λαμασκός, ἀπε-
στράφη εἰς φυγὴν, τρόμος ἐπελάβετο
αὐτῆς. ²⁵ πῶς οὐχὶ ἐγκατέλιπεν πόλιν
ἐμὴν, κόμην ἡγάπησαν; ²⁶ διὰ τοῦτο
πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείαις σου,
καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ σου
πεσοῦνται, φησὶ κύριος, ²⁷ καὶ καύσω
πῦρ ἐν τείχει Λαμασκίου, καὶ καταφά-
γεται ἄμφοδα υἱοῦ Ἀδερ.

ΚΕΦ. ΛΑ'. (Hebr. c. 48.)

Τῇ Μωάβ οὕτως εἶπε κύριος. οὐαὶ
ἐπὶ Ναβαῦ, ὅτι ὦλετο, ἐλήφθη Καρια-
θέμ, ἡσχύνθη Ἀμὰθ καὶ Ἀγὰθ. ² οὐκ
ἔστιν ἔτι ἰατρεία Μωάβ, γανυρίαμα ἐν
Ἑσβεῶν, ἐλογίσατο ἐπ' αὐτὴν κακὰ.
ἐκόψαμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνους, καὶ παῦ-
σιν παύσεται. ὅπισθ' ἐν σου βαδιεῖται
μάχαιρα, ³ ὅτι φωνὴ κρηλαγόντων ἐξ
Ὁρωναῖμ, ὄλεθρον καὶ σύντριμμα μέ-
γα. ⁴ συνετρίβη Μωάβ, ἀναγγεῖλατε
εἰς Ζογόρα, ⁵ ὅτι ἐπλήσθη Ἀλὼθ ἐν
κλαυθμῷ. ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ
Ὁρωναῖμ, κραυγὴν συντριμματος
ἠκούσατε, ⁶ φεύγετε καὶ σώσατε τὰς
ψυχὰς ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε ὥσπερ ὄνος
ἄγριος ἐν ἐρήμῳ, ⁷ ἐπειδὴ ἐπεποίθεις
ἐν ὄχυρώματί σου, καὶ σὺ συλληφθή-
ση. καὶ ἐξελεύσεται Χαμὼς ἐν ἀποι-
κίᾳ, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ ἄρ-
χοντες αὐτοῦ ἅμα. ⁸ καὶ ἦξε ὄλεθρος
ἐπὶ πᾶσαν πόλιν, οὐ μὴ σωθῇ, καὶ
ἀπολεῖται ὁ αὐλὼν, καὶ ἐξολοθρευθή-
σεται ἡ πεδινὴ, καθὼς εἶπε κύριος.
⁹ δότε σημεῖα τῇ Μωάβ, ὅτι ἀφῆ
ἀφθῆσεται, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς
εἰς ἄβατον ἔσονται. πόθεν ἔνοικος αὐ-
τῇ;

τῇ; ¹⁰ ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα κυρίου ἀμελῶς, ἐξαίρων μάχαιραν αὐτοῦ ἀφ' αἵματος. ¹¹ ἀνεπαύσατο Μωάβ ἐκ παιδαρίου, καὶ πεποιθὼς ἦν ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς ἀποικισμὸν οὐκ ὤχετο. διὰ τοῦτο ἔστη γεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁσμή αὐτοῦ οὐκ ἐξέλιπε. ¹² διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι αὐτοῦ ἔρχονται, φησὶ κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλινούσιν αὐτόν, καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ λεπτυνούσι, καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ συγκόψουσιν, ¹³ καὶ κατασχνυθήσεται Μωάβ ἀπὸ Χαμῶς, ὥς περ κατησχύνθη οἶκος Ἰσραὴλ ἀπὸ Βαιθὴλ ἐλπίδος αὐτῶν πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. ¹⁴ πῶς ἐρεῖτε, ἰσχυροὶ ἐσμεν, καὶ ἄνθρωποι ἰσχύων εἰς τὰ πολεμικά; ¹⁵ ὧλετο Μωάβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεῖτο νεανίσκος αὐτοῦ κατέβησαν εἰς σφαγὴν. ¹⁶ ἐγγὺς ἡμέρα Μωάβ ἔλθειν, καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα σφόδρα. ¹⁷ κινήσατε αὐτῷ πάντες κυκλόθεν αὐτοῦ, πάντες ἐκδοτε ὄνομα αὐτοῦ. εἶπατε, πῶς συνετριβή βακτηρία εὐκλεῆς, ῥάβδος μεγαλωματος; ¹⁸ κατάρβηθι ἀπὸ δόξης, καὶ κἀθισον ἐν ὑγρασίᾳ καθημένη. Δαιβὼν ἐκτριβήσεται, ὅτι ὧλετο Μωάβ, ἀνέβη εἰς σὲ λυμαίνόμενος ὀχυρώμα σου. ¹⁹ ἐφ' ὁδοῦ στήθι, καὶ ἐπιδε καθημένη ἐν Ἀρηρ, καὶ ἐρώτησον φεύγοντα, καὶ σωζόμενον, καὶ εἶπον, τί ἐγένετο; ²⁰ κατησχύνθη Μωάβ, ὅτι συνετριβή. ὀλόλυξον καὶ κέκραξον, ἀνάγγελον ἐν Ἀρων, ὅτι ὧλετο Μωάβ, ²¹ καὶ κρίσις ἐρχεται εἰς τὴν γῆν Μεισῶρ ἐπὶ Χελαῖν, καὶ Ρεφάς, καὶ Μωφάς, ²² καὶ ἐπὶ Δαιβὼν, καὶ ἐπὶ Ναβαν, καὶ ἐπ' οἶκον Δαιθλαθαίμ, ²³ καὶ ἐπὶ Καριαθαίμ, καὶ ἐπ' οἶκον Γαμιὼλ, καὶ ἐπ' οἶκον Μαὼν, ²⁴ καὶ ἐπὶ Καριὼθ, καὶ ἐπὶ Βοσὸρ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Μωάβ, τὰς πόρῳ καὶ τὰς ἐγγύς. ²⁵ κατεᾶχθη κέρας Μωάβ, καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτοῦ συνετριβή. ²⁶ μεθύσατε αὐτόν, ὅτι ἐπὶ κύριον ἐμεγαλύνθη. καὶ ἐπικρούσει Μωάβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς γέλωτα καὶ αὐτός. ²⁷ καὶ εἰ μὴ εἰς γελοιασμὸν ἦν σοι Ἰσραὴλ, καὶ ἐν κλοπαῖς σου εὐρέθη, ὅτι ἐπολέμεις

αὐτόν. ²⁸ κατέλιπον τὰς πόλεις, καὶ ὥκησαν ἐν πέτραις οἱ κατοικοῦντες Μωάβ. ἐγενήθησαν ὥς περ περισσότεραι νοσπεύουσαι ἐν πέτραις στόματι βοθύνου. ²⁹ καὶ ἤκουσα ὕβριν Μωάβ, ὕβρισε λίαν ὕβριν αὐτοῦ, καὶ ὑπερηφανίαν αὐτοῦ. καὶ ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, ³⁰ ἐγὼ δὲ ἐγνων ἔργα αὐτοῦ. οὐχὶ τὸ ἱκανὸν αὐτῷ οὐχ οὕτως ἐποίησε; ³¹ διὰ τοῦτο ἐπὶ Μωάβ ὀλολύξετε πάντοθεν. βοήσατε ἐπ' ἄνδρας κειράδας αὐχοῦ. ³² ὡς κλαυθμὸν Ἰαζήρ ἀποκλαύσομαί σοι ἀμπέλος Ἀσερημα, κλήματά σου διήλθε θάλασσαν, πόλις Ἰαζήρ ἦψαντο, ἐπὶ ὁπώραν σου ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὄλεθρος ἐπέπεσε. ³³ συνειρησθῇ χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς Μωαβίτιδος, καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ ληροῖς σου. πρῶτ' οὐκ ἐπάτησαν, οὐδὲ δαίλη; οὐκ ἐποίησαν, αἱ δὲ ³⁴ ἀπὸ κραυγῆς Ἐσεβὼν ἕως Αἰτάμ αἱ πόλεις αὐτῶν ἔδωκαν φωνὴν αὐτῶν ἀπὸ Ζογὸρ ἕως Ὠρωαίμ, καὶ ἀγγελίαν Σαλασία, ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ Νεβοῖν εἰς κατάκαυμα ἔσται. ³⁵ καὶ ἀπολῶ τὸν Μωάβ, φησὶ κύριος, ἀναβαίνοντα ἐπὶ τὸν βωμὸν, καὶ θυμιῶντα θεοῖς αὐτοῦ. ³⁶ διὰ τοῦτο καρδιά τοῦ Μωάβ, ὥς περ αὐλοὶ βομβήσουσι, καρδιά μου ἐπ' ἀνθρώπους κειράδας ὥς περ αὐλὸς βομβήσει. διὰ τοῦτο ἃ περιποιήσατο, ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου. ³⁷ πᾶσαν κεφαλὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρηθήσονται, καὶ πᾶς πώγων ξυρηθήσεται, καὶ πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύος σάκκος. ³⁸ καὶ ἐπὶ πάντων τῶν δωματίων Μωάβ, καὶ ἐπὶ ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ὅτι συνετριψα, φησὶ κύριος, ὡς ἀγγεῖον, οὐ οὐκ ἔστιν χρεῖα αὐτοῦ. ³⁹ πῶς κατήλλαξε; πῶς ἔστρεψε ῥῶτον Μωάβ; ἡσχύνθη, καὶ ἐγένετο Μωάβ εἰς γέλωτα, καὶ ἐγκόνημα πᾶσι τοῖς κύκλῳ αὐτῆς. ⁴⁰ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. ⁴¹ ἐλήφθη Καριὼθ, καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήθη, ⁴² καὶ ἀπολείτα Μωάβ ἀπὸ ὄχλου, ὅτι ἐπὶ τὸν κύριον ἐμεγαλύνθη. ⁴³ παγὶς καὶ φόβος καὶ βόθρυς ἐπὶ σὲ καθήμενος Μωάβ. ⁴⁴ ὁ φεύγων ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου ἐμπεσείται εἰς τὸν βόθρυν. καὶ ὁ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ βόθρου

νου, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ παγίδι. ὅτι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ Μωάβ ἐν ἡμερῶν ἐπισκέψεως αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΔΒ'. (Hebr. c. 25,
15 — 38.

Οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. λάβε τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρὸς μου, καὶ ποτιεῖς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτοὺς, ¹⁶ καὶ πίνονται, καὶ ἐξεμούνται, καὶ ἐκμανήσονται ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον αὐτῶν. ¹⁷ καὶ ἔλαβον τὸ ποτήριον ἐκ χειρὸς κυρίου, καὶ ἐπότισα τὰ ἔθνη πρὸς ἃ ἀπέστειλέ με κύριος πρὸς αὐτά, ¹⁸ τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἀρχοντας αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι αὐτὰς εἰς ἐρήμωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς συριγμόν, ¹⁹ καὶ τὸν Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ, ²⁰ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς ἀλλοφύλων, καὶ τὴν Ἀσκάλωνα, καὶ τὴν Γάζαν, καὶ τὴν Ἀκκάρων, καὶ τὸ ἐπίλοιπον Ἀζώτου, ²¹ καὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ τὴν Μωαβίτιν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, ²² καὶ βασιλεῖς Τύρου, καὶ βασιλεῖς Σιδῶνος, καὶ βασιλεῖς τοὺς ἐν τῷ πέραν τῆς θαλάσσης, ²³ καὶ τὴν Δαϊδὰν, καὶ τὴν Θαιμὰν, καὶ τὴν Ῥῶς, καὶ πᾶν περιεκεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, ²⁴ καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ, ²⁵ καὶ πάντας βασιλεῖς Αἰλὰμ, καὶ πάντας βασιλεῖς Περσῶν, ²⁶ καὶ πάντας βασιλεῖς ἀπὸ ἀπηλιώτου τοὺς πόδες καὶ τοὺς γῆρας, ἕκαστον πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ πάσας βασιλείας τὰς ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. ²⁷ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. οὕτως εἶπε κύριος παντοκράτωρ. πίε, μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσσετε, καὶ πεῖσθε, καὶ οὐ μὴ ἀναστῆτε ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας, ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀναμέσον ὑμῶν. ²⁸ καὶ ἔσται ὅταν ἢ βούλωνται δέξασθαι τὸ ποτήριον τῆς χειρὸς σου, ὥστε πιεῖν, καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε κύριος. πίνοντες πίεσθε, ὅτι ἐν πόλει ἐν ἣ ὠνομάσθη τὸ ὄνο-

μά μου ἐπ' αὐτὴν ἐγὼ ἀρχομαι κακῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθαρεύετε οὐ μὴ καθαρισθῆτε, ὅτι μαχαίραν ἐγὼ καλῶ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς. ³⁰ καὶ σὺ προφητεύσεις ἐπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐρεῖς, κύριος ἂν ὑψηλοῦ χρηματιεῖ, ἀπὸ τοῦ ἀγίου αὐτοῦ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, λόγον χρηματιεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ οἶδε ὥς περ τραυῶντες ἀποκριθήσονται. καὶ ἐπὶ καθημένους τὴν γῆν ἤκει ὀλεθρος ³¹ ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς ἔθνεσι. κρίνεται αὐτὸς πρὸς πᾶσαν σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδόθησαν εἰς μαχαίραν, λέγει κύριος. ³² οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ κακὰ ἐρχεται ἀπὸ ἔθνους ἐπὶ ἔθνος, καὶ λαίλαψ μεγάλη ἐκπορεύεται ἀπ' ἐσχατοῦ τῆς γῆς, ³³ καὶ ἔσονται τραυματίαι ὑπὸ κυρίου ἐν ἡμέρᾳ κυρίου, ἐκ μέρους τῆς γῆς, καὶ ἕως εἰς μέρος τῆς γῆς. οὐ μὴ κατορυγῶσιν, εἰς κόποιαν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται. ³⁴ ἀλαλάξατε ποιμένες, καὶ κεκραῖσατε, καὶ κόπτεσθε οἱ κριοὶ τῶν προβάτων, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑμῶν εἰς σφαγὴν, καὶ πεσεῖσθε ὥς περ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλεκτοί, ³⁵ καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν τῶν προβάτων. ³⁶ φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων, καὶ ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων καὶ τῶν κριῶν, ὅτι ὠλόθυρεσε κύριος τὰ βοσκήματα αὐτῶν, ³⁷ καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ μου. ³⁸ ἐγκατέλιπεν ὥς περ λείων κατάλειμμα αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας τῆς μεγάλης.

ΚΕΦ. ΔΓ'. (Hebr. c. 26.)
Ἐν ἀρχῇ βασιλείας Ἰωακείμ υἱοῦ Ἰωσία ἐγενήθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ κυρίου. ² οὕτως εἶπε κύριος. στήθι ἐν αὐλῇ οἴκου κυρίου, καὶ χρηματιεῖς ἅπανι τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις προσκυεῖν ἐν οἴκῳ κυρίου, ἅπαντας τοὺς λόγους, οὓς συνέταξα σοι χρηματίσαι αὐτοῖς, μὴ ἀγέλῃς ῥήμα. ³ ἴσως ἀκούσονται, καὶ ἀποστραφήσονται ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν

κακῶν ὧν ἐγὼ λογιζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἐνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδεύματων αὐτῶν, ⁴ καὶ ἐρεῖς. οὕτως εἶπε κύριος. ἐὰν μὴ ἀκούσῃτέ μου, τοῦ πορευεσθαι ἐν τοῖς νομίμοις μου οἷς ἐδόκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν, ⁵ εἰσακούειν τῶν λόγων τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν, οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς ὀρθρου, καὶ ἀπέστειλα, καὶ οὐκ ἤκούσατέ μου, ⁶ καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὥσπερ Σηλὼ, καὶ τὴν πόλιν δώσω εἰς κατάραν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι πάσης τῆς γῆς. ⁷ καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἱερεμίου λαλοῦντος τοὺς λόγους τούτους ἐν οἴκῳ κυρίου. ⁸ καὶ ἐγένετο Ἱερεμίου παυσάμενου λαλοῦντος πάντα ἃ συνέταξε κύριος αὐτῷ λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ, καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, καὶ πᾶς ὁ λαὸς λέγων, θανάτῳ ἀποθανῇ, ⁹ ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὀνόματι κυρίου λέγων, ὥσπερ Σηλὼ ἔσται ὁ οἶκος οὗτος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθήσεται ἀπὸ κατοικούντων. καὶ ἐξεκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἱερεμίαν ἐν οἴκῳ κυρίου. ¹⁰ καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες Ἰουδα τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἶκον κυρίου, καὶ ἐκάθισαν ἐν προθύροις πύλης τῆς καινῆς. ¹¹ καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ. κρίσις θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσεν κατὰ τῆς πόλεως ταύτης, καθὼς ἠκούσατε ἐν τοῖς ᾠσὶν ὑμῶν. ¹² καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἄρχοντας, καὶ παντὶ τῷ λαῷ, λέγων. κύριος ἀπέστειλέ με προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην πάντας τοὺς λόγους οὓς ἠκούσατε. ¹³ καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ παύσεται κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς. ¹⁴ καὶ ἰδὼν ἐγὼ ἐν χειρὶν ὑμῶν, ποιήσατέ μοι ὥς συμφέρει, καὶ ὥς βέλτιον ὑμῖν. ¹⁵ ἀλλ' ἡ γνώριτες γνώσεσθε, ὅτι εἰ ἀναιρεῖτέ με, αἷμα ἀθῶον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικούν-

τας ἐν αὐτῇ. ὅτι ἐν ἀληθείᾳ ἀπέσταλκε με κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁶ καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφῆτας. οὐκ ἔστι τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ κρίσις θανάτου, ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐλάλησεν πρὸς ἡμᾶς. ¹⁷ καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς, καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ. ¹⁸ Μιχαίας ὁ Μωραθίτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰουδα, καὶ εἶπε παντὶ τῷ λαῷ Ἰουδα. οὕτως εἶπε κύριος. Σιών ὥς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς ἄβατον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ. ¹⁹ μὴ ἀνέλων ἀνείλεν αὐτὸν Ἐζεκίας καὶ πᾶς Ἰουδα; οὐκ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν κυρίον, καὶ ὅτι ἐδεηθῆσαν τοῦ προσώπου κυρίου; καὶ ἐπαύσατο κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς; καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κατὰ μέγαρα ἐπὶ ψυχὰς ἡμῶν. ²⁰ καὶ ἀνθρώπος ἦν προφητεύων τῷ ὀνόματι κυρίου Οὐρίας υἱὸς Σαμαίου ἐκ Καριαθιαρὶμ, καὶ ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους Ἱερεμίου. ²¹ καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακείμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐῤῥοτον ἀποκτείνειν αὐτόν, καὶ ἤκουσεν Οὐρίας, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. ²² καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, ²³ καὶ ἐξηγάγosan αὐτὸν ἐκεῖθεν, καὶ ἐξηγάγosan αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἐῤῥομην αὐτόν εἰς τὸ μνήμα υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ. ²⁴ πλην χεὶρ Ἀχικὰμ υἱοῦ Σαφὰν ἦν μετὰ Ἱερεμίου, τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτόν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ μὴ ἀνελθεῖν αὐτόν.

Κ Ε Φ. ΑΔ'. (Hebr. c. 27,

2 — 22.)

² Οὕτως εἶπε κύριος. ποιήσω σεαντὼ δεσμούς καὶ κλοιούς, καὶ περιέθου περὶ τὸν τράχηλόν σου, ³ καὶ ἀποστέλλεις αὐτούς πρὸς βασιλέα Ἰδουμαίας, καὶ πρὸς βασιλέα Μωᾶβ, καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμων, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα Τύρου, καὶ πρὸς βασιλέα Σιδῶ-

νος, ἐν χειρὶν ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα. ⁴ καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν, οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τοὺς κυρίους ὑμῶν, ⁵ ὅτι ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύϊ μου τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ, καὶ δώσω αὐτὴν ὡς ἂν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου. ⁶ ἔδωκα τὴν γῆν τῷ Ναβουχοδονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος δουλεύειν αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ ἐργάσασθαι αὐτῷ. ⁸ καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία, ὅσοι ἂν μὴ ἐμβάλωσι τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν ἱμῷ ἐπισκέψομαι αὐτούς, εἶπε κύριος, ἕως ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ὑμεῖς μὴ ἀκούετε τῶν ψευδοπροφητῶν ὑμῶν, καὶ τῶν μαντευομένων ὑμῖν, καὶ τῶν ἐνυπνιαζομένων ὑμῖν, καὶ τῶν οἰωνισμάτων ὑμῶν, καὶ τῶν φαρμακῶν ὑμῶν, τῶν λεγόντων, οὐ μὴ ἐργάσῃσθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. ¹⁰ ὅτι ψευδὴ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, πρὸς τὸ μακρῦναι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ὑμῶν. ¹¹ καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἂν εἰσαγαγῇ τὸν τράχηλον αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐργάσῃται αὐτῷ, καὶ καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἐργάται αὐτῷ, καὶ ἐνοικήσει ἐν αὐτῇ. ¹² καὶ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα ἐλάλησα κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, λέγων, εἰσαγάγετε τὸν τράχηλον ὑμῶν, καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ¹⁴ ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, ¹⁵ ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶ κύριος, καὶ προφητεύουσι τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἄδικον, πρὸς τὸ ἀπολέσαι ὑμᾶς, καὶ ἀπολείψθε ὑμεῖς, καὶ οἱ προφῆται ὑμῶν, οἱ προφητεύοντες ὑμῖν ἐπ' ἄδικον ψευδῇ. ¹⁶ ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα, λέγων, οὕτως εἶπε κύριος, μὴ ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν, τῶν προφητευόντων ὑμῖν, λεγόντων, ἰδοὺ σκεὴ οἴκου κυρίου ἐπιστρέψει ἐκ Βαβυλῶνος, ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν. ¹⁷ οὐκ

ἀπέστειλα αὐτούς. ¹⁸ εἰ προφῆταιί εἰσι, καὶ εἰ ἔστι λόγος κυρίου ἐν αὐτοῖς, ἀπαντησάτωσαν μοι, ¹⁹ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος, καὶ τῶν ἐπιλοιπῶν σκευῶν, ²⁰ ὧν οὐκ ἔλαβε βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ὅτε ἀπώκισε τὸν Ἰεχονίαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ²² εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. ΑΕ'. (Hebr. c. 28.)
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα ἐν μηνὶ τῷ πέμπτῳ, εἶπέ μοι Ἀνανίας υἱὸς Ἀζῶρ ὁ ψευδοπροφήτης ἀπὸ Γαβαὼν ἐν οἴκῳ κυρίου, κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων. ² οὕτως εἶπε κύριος. συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. ³ ἔτι δύο ἔτη ἡμερῶν, καὶ ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τούτον τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, ⁴ καὶ Ἰεχονίαν, καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, ὅτι συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος. ⁵ καὶ εἶπεν Ἰερεμίας πρὸς Ἀνανίαν κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἐστηκότων ἐν οἴκῳ κυρίου, ⁶ καὶ εἶπεν Ἰερεμίας, ἀληθῶς οὕτω ποιῆσαι κύριος, στήσαι τὸν λόγον σου ὃν σὺ προφητεύεις, τοῦ ἐπιστρέφαι τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς τὸν τόπον τούτον. ⁷ πλὴν ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὥτα ὑμῶν καὶ εἰς τὰ ὥτα παντὸς τοῦ λαοῦ. ⁸ οἱ προφῆται οἱ γεγονότες πρότεροί μου καὶ πρότεροι ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολλῆς, καὶ ἐπὶ βασιλείας μεγάλας εἰς πόλεμον. ⁹ ὁ προφήτης ὃς προφητεύσας εἰς εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου, γνώσονται τὸν προφῆτην ὃν ἀπέστειλεν αὐτοῖς κύριος ἐν πίστι. ¹⁰ καὶ ἔλαβεν Ἀνανίας ἐν ὀφθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ἰερεμίου, καὶ συνέτριψεν αὐτούς. ¹¹ καὶ εἶπεν Ἀνανίας κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ, λέγων, οὕτως εἶπε κύριος. οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ ὥχετο Ἰερεμίας εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ¹² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν μετὰ

τὸ συντρίψαι Ἀνανίαν τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ, λέγων. ¹³ βάδιζε, καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀνανίαν, λέγων. οὕτως εἶπε κύριος. κλοιοὺς ξυλίνους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ' αὐτῶν κλοιοὺς σιδηροῦς, ¹⁴ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα ἐπὶ τὸν τραχήλον πάντων τῶν ἐθνῶν, ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. ¹⁵ καὶ εἶπεν Ἰερემίας τῷ Ἀνανία. οὐκ ἀπέσταλκέ σε κύριος, καὶ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτον ἐπ' ἀδίκῳ. ¹⁶ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω σε ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, τούτῳ τῷ ἐνι-αυτῷ ἀποθανῇ. ¹⁷ καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ.

Κ Ε Φ. Ας'. (Hebr. c. 29.)

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου οὓς ἀπέστειλεν Ἰερემίας ἐξ Ἱερουσαλὴμ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφῆτας, ἐπιστολὴν εἰς Βαβυλῶνα τῇ ἀποικίᾳ, καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν, ² ὕστερον ἐξεληθόντος Ἰερονίου τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς βασιλείας, καὶ τῶν εὐνούχων, καὶ παντὸς ἐλευθέρου, καὶ δεσμώτου, καὶ τεχνίτου ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ³ ἐν χειρὶ Ἐλεασάν υἱοῦ Σαφάν, καὶ Γαμαρίου υἱοῦ Χελκίου, ὃν ἀπέστειλε Σεδεκίας βασιλεὺς Ἰούδα, πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, λέγων. ⁴ οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν ἣν ἀπόικισα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ⁵ οἰκοδομήσατε οἴκους, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε παραδείσους, καὶ φάγετε τοὺς καρποὺς αὐτῶν, ⁶ καὶ λάβετε γυναῖκας, καὶ τεκνοποιήσατε υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν δότε ἀνδράσι, καὶ πληθύνεσθε, καὶ μὴ σμικρυνθῆτε, ⁷ καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, εἰς ἣν ἀπόικισα ὑμᾶς ἐκεῖ. καὶ προσεύξεσθε περὶ αὐτῶν πρὸς κύριον, ὅτι ἐν εἰρήνῃ αὐτῆς εἰρήνῃ ὑμῖν. ⁸ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφῆται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ μάντις ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκούετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν, ἃ ὑμεῖς

ἐνυπνιάζεσθε, ⁹ ὅτι ἀδίκᾳ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς. ¹⁰ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. ὅταν μέλλῃ πληροῦσθαι Βαβυλῶνι ἐβδομηκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς, καὶ ἐπιστήσω τοὺς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν λαὸν ὑμῶν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ¹¹ καὶ λογιῶμαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμὸν εἰρήνης, καὶ οὐ κακὰ, τοῦ δοῦναι ὑμῖν ταῦτα. ¹² καὶ προσεύξασθε πρὸς μέ, καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν. ¹³ καὶ ἐκλήψατέ με, καὶ εὐρήσετέ με. ὅτι ζητήσετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ¹⁴ καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν. ¹⁵ ὅτι εἶπατε, κατέστησεν ἡμῖν κύριος προφῆτας ἐν Βαβυλῶνι. ²¹ οὕτως εἶπε κύριος ἐπὶ Ἀχιάβ, καὶ ἐπὶ Σεδεκίαν. ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτοὺς εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ πατάξει αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν. ²² καὶ λήψονται ἀπ' αὐτῶν καταραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ Ἰούδα ἐν Βαβυλῶνι λέγοντες, ποιῆσαι σε κύριος, ὥς Σεδεκίαν ἐποίησε, καὶ ὥς Ἀχιάβ, οὓς ἀπειτηγάνισε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν πυρὶ, ²³ δι' ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναῖκας τῶν πολιτῶν αὐτῶν, καὶ λόγον ἐχορημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὃν οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ μάρτυς, φησὶ κύριος. ²⁴ καὶ πρὸς Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην ἱερεῖς. ²⁵ οὐκ ἀπέστειλα σε τῷ ὀνόματί μου. καὶ πρὸς Σοφορίαν υἱὸν Μασααίου τὸν ἱερέα εἶπε, ²⁶ κύριος ἔδωκε σε ἱερέα ἀντὶ Ἰωδαὲ τοῦ ἱερέως, γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι, καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα, καὶ εἰς τὸν καταράκτην. ²⁷ καὶ νῦν διατὶ συνελθορήσατε Ἰερემίαν τὸν ἐξ Ἀναθώθ, τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν; ²⁸ οὐ διὰ τοῦτο ἀπέστειλε; ὅτι δια τοῦ μηνὸς τούτου ἀπέστειλε πρὸς ὑμᾶς εἰς Βαβυλῶνα, λέγων. μακράν ἐστιν οἰκοδομήσατε οἰκίας, καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε κήπους, καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν. ²⁹ καὶ ἀνέγω Σοφονίας τὸ βιβλίον εἰς τὰ ὅσα Ἰερემίου. ³⁰ καὶ ἐγενετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰερემίαν,

μίαν, λέγων. ³¹ ἀπόστειλον πρὸς τὴν ἀποικίαν, λέγων. οὕτως εἶπε κύριος ἐπὶ Σαμαίαν τὸν Αἰλαμίτην. ἐπειδὴ ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαίαις, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτὸν, καὶ πεποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ' ἀδίκους, ³² διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαίαν, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν μέσῳ ὑμῶν, τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐγὼ ποιήσω ὑμῖν, οὐκ ὄψονται.

ΚΕΦ. ΛΖ'. (Hebr. c. 30.)
Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου, εἰπεῖν, ² οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων. γράψον πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐχορημάτισα πρὸς σέ ἐπὶ βιβλίον. ³ ὅτι ἰδοὺ ἡμέραι ἐρχονται, φησὶ κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν λαοῦ μου Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, εἶπε κύριος, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς. ⁴ καὶ οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ⁵ οὕτως εἶπε κύριος. φόβον φόβου ἀκούσεσθε. φόβος, καὶ οὐκ ἔστιν ἠσυχία. ⁶ ἐρωτήσατε, καὶ ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν; καὶ περὶ φόβου ἐν ᾧ καθέξουσιν ὁσφὺν καὶ σωτηρίαν; διότι ἐώρακα πάντα ἄνθρωπον, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὁσφύς αὐτοῦ. ἐστράφησαν πρόσωπα εἰς ἕτερον. ⁷ ὅτι ἐγενήθη μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ οὐκ ἔστι τοιαύτη, καὶ χρόνος στενός ἐστι τῷ Ἰακώβ, ⁸ καὶ ἀπὸ τούτου σωθήσεται. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπε κύριος, συντρίψω τὸν ζυγὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτῶν, καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διαρρήξω. καὶ οὐκ ἐργῶνται αὐτοὶ ἐτι ἀλλοτρίοις, ⁹ καὶ ἐργῶνται τῷ κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ τὸν Δαυὶδ βασιλεῖα αὐτῶν ἀναστήσω αὐτοῖς. ¹² οὕτως εἶπε κύριος. ἀνέστησα σύγγραμμα, ἀλγερὰ ἢ πληγὴ σου, ¹³ οὐκ ἔστι κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλγερὸν ἰατρυνύθης, ὡφέλειά σοι οὐκ ἔστι. ¹⁴ πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθοντό σου, οὐ μὴ ἐπερωτήσωσιν. ὅτι πληγὴν ἐχθροῦ ἔπαισα σε, παιδείαν στερεάν, ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν σου ἐπλήθυναν αἱ

ἀμαρτίαι σου. ¹⁶ διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἔσθοντές σε βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου κρέας αὐτῶν πᾶν ἐδονται. ἐπὶ πληθὺς ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθησαν αἱ ἀμαρτίαι σου, ἐποίησαν ταῦτά σοι. καὶ ἔδονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, καὶ πάντας τοὺς προδουλοῦσάντας σε δώσω εἰς προνομῆν. ¹⁷ ὅτι ἀνάξω τὸ ἱμά σου, ἀπὸ πληγῆς ὀδυνηρᾶς ἰατρυνύσω σε, φησὶ κύριος. ὅτι ἐσπαρμένη ἐκλήθη, θηρεῖμα ὑμῶν ἐστίν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν αὐτὴν. ¹⁸ οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰακώβ, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ ἐλέησω. καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις ἐπὶ τὸ ὕψος αὐτῆς, καὶ ὁ λαὸς κατὰ τὸ κρῖμα αὐτοῦ καθιδέεται. ¹⁹ καὶ ἐξελεύσονται ἀπ' αὐτῶν ἄδοντες, φωνὴ παιζόντων. καὶ πλεονάσω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσι. ²⁰ καὶ εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς τὸ πρότερον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν μου ὀρθωθήσεται. καὶ ἐπισκέψομαι τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς, ²¹ καὶ ἔσονται ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται. καὶ συνάξω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψουσιν πρὸς μέ, ὅτι τίς ἐστίν οὗτος ὃς ἔδωκε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀποστρέψαι πρὸς μέ, φησὶ κύριος; ²³ ὅτι ὁργὴ κυρίου ἐξηλθε θυμῶδης, ἐξηλθεν ὁργὴ στρεφομένη, ἐπ' ἀσεβεῖς ἦξει. ²⁴ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ὁργὴ θυμοῦ κυρίου, ἕως ποιήσῃ, καὶ ἕως καταστήσῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

ΚΕΦ. ΛΗ'. (Hebr. c. 31.)
Εν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπε κύριος, ἔσομαι εἰς θεὸν τῷ γένει Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. ² οὕτως εἶπε κύριος. εὖρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν μαχαίρᾳ. βαδίσατε, καὶ μὴ ὀλέσῃτε τὸν Ἰσραὴλ, ³ κύριος πόρρωθεν ὤφειν αὐτῷ. ἀγάπησιν αἰώνιον ἠγάπησα σε. διὰ τοῦτο εἰλκυσά σε εἰς οἰκτεῖρημα. ⁴ ὅτι οἰκοδομήσω σε, καὶ οἰκοδομηθήσῃ παρθένος Ἰσραὴλ. ἐτι λήψῃ τύμπανόν σου, καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς παιζόντων. ⁵ ὅτι ἐφυνεύσατε ἀμπελῶνας ἐν ὄρεσι

Σαμαρείας, φυτεύσατε καὶ αἰνέσατε, ⁶ ὅτι ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ. ἀνάστητε, καὶ ἀνάβητε εἰς Σιών πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ⁷ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος τῷ Ἰακώβ. εὐφράνθητε, καὶ χερμετίσατε ἐπὶ κεφαλὴν ἔθνων. ἀκουστὰ ποιήσατε, καὶ αἰνέσατε. εἶπατε, ἔσωσε κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, τὸ κατὰ λοιπον τοῦ Ἰσραὴλ. ⁸ ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ Βορῆα, καὶ συναΐξω αὐτοὺς ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς ἐν ἐορτῇ φαιέκ. καὶ τεκνοποιήσει ὄχλον πολὺν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὧδε. ⁹ ἐν κλαυθμῷ ἐξῆλθον, καὶ ἐν παρακλησίᾳ ἀνάξω αὐτοὺς, αὐλίζων ἐπὶ διωρυγας ὑδάτων ἐν ὁδῷ ὁρῇ, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν αὐτῇ. ὅτι ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ εἰς πατέρα καὶ Ἐφραΐμ πρωτότοκός μου ἐστίν. ¹⁰ ἀκούσατε λόγους κυρίου ἔθνη, καὶ ἀναγγεilate εἰς νησους τὰς μακρόθην. εἶπατε, ὁ λικμήσας τὸν Ἰσραὴλ καὶ συναΐξει αὐτὸν, καὶ φυλάξει αὐτὸν, ὥς ὁ βόσκων ποίμνιον αὐτοῦ. ¹¹ ὅτι ἔλυτρώσατο κύριος τὸν Ἰακώβ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ. ¹² καὶ ἤξουσιν, καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τῷ ὄρει Σιών, καὶ ἤξουσιν ἐπ' ἀγαθὰ κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου, καὶ καρπῶν, καὶ κτηνῶν, καὶ προβάτων. καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν ὥσπερ ξύλον ἔγκαρπον, καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι. ¹³ τότε χαρήσονται παρθένοι ἐν συναγωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβῦται χαρήσονται, καὶ σπρέψω τὸ πένθος αὐτῶν εἰς χαρμονίην, καὶ ποιήσω αὐτοὺς εὐφραϊνομένους. ¹⁴ μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων υἱῶν Αὐὺ, καὶ ὁ λαὸς μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται. ¹⁵ οὕτως εἶπε κύριος. φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θορήγου, καὶ κλαυθμοῦ, καὶ ὀδυρμοῦ. Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελε παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς, ὅτι οὐκ εἰσίν. ¹⁶ οὕτως εἶπε κύριος. διαλειπέτω ἡ φωνὴ σου ἀπὸ κλαυθμοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀπὸ δακρύων σου, ὅτι ἔστι μισθὸς τοῖς σοῖς ἔργοις, καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐκ γῆς ἔχθρων, ¹⁷ μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις. ¹⁸ ἀκοὴν ἤκουσα Ἐφραΐμ ὀδυρομένου,

ἐπαίδενσάς με, καὶ ἐπαιδεύθην. ἐγὼ ὥσπερ μόσχος οὐκ ἐδιδάχθην. ἐπίστρεψόν με, καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς μου. ¹⁹ ὅτι ὑστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα, καὶ ὑστερον τοῦ γινῶναί με, ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης, καὶ ὑπέδαξά σοι, ὅτι ἔλαβον ὀνειδισμόν ἐκ νεότητός μου. ²⁰ υἱὸς ἀγαπητὸς Ἐφραΐμ, ἐμοὶ παιδίον ἐν-τρυφῶν, ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνεαὶ μνησθήσονται αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἔλεων ἔλεησω αὐτὸν, φησὶ κύριος. ²¹ στήσον σεαυτὴν Σιών, ποιήσον τιμωρίαν, δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὤμους. ὁδὸν ἣ ἐπορεύθης, ἀποστράφηθι παρθένος Ἰσραὴλ, ἀποστράφηθι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα. ²² ἕως πότε ἀποστρέψεις θυγάτηρ ἡτιμωμένη; ὅτι ἐκτίσε κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, ἐν σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄνθρωποι. ²³ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. ἔτι ἔρουσι τὸν λόγον τοῦτον ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅτι ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ, εὐλογημένος κύριος ἐπὶ δίκαιον ὅρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἐνοικούντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, ἅμα γεωργῶ, καὶ ἀρθθήσεται ἐν ποιμνίῳ. ²⁵ ὅτι ἐμέθυσα πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν, καὶ πᾶσαν ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα. ²⁶ διὰ τοῦτο ἐξηγέρθην, καὶ εἶδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἦδυσ-μοι ἐγενήθη. ²⁷ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ κύριος, καὶ σπερώ τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν, σπέρμα ἀνθρώπου καὶ σπέρμα κτήνους. ²⁸ καὶ ἔσται ὥσπερ ἐργηγόρουν ἐπ' αὐτοὺς καθαιρεῖν καὶ κακοῦν, οὕτως ἐργηγώσω ἐπ' αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεῖν, φησὶ κύριος. ²⁹ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐ μὴ εἴπωσιν, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἡμωδίασαν. ³⁰ ἀλλ' ἡ ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται, καὶ τοὺ φαγόντες τὸν ὄμφακα αἰμαδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτοῦ. ³¹ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινὴν, ³² οὐ κατὰ τὴν δια-

θήκην.

θήκην ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐ-
τῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς
χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ
γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμει-
ναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ ἡμέ-
λησα αὐτῶν, φησὶ κύριος. ³³ ὅτι αὕτη
ἡ διαθήκη μου, ἣν διεθήσομαι τῷ οἴ-
κῳ Ἰσραὴλ. μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας,
φησὶ κύριος, διδοὺς δώσω νόμους μου
εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρ-
δίας αὐτῶν γράψω αὐτοὺς, καὶ ἔσο-
μαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσου-
νταί μοι λαόν. ³⁴ καὶ οὐ μὴ διδά-
ξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ
ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων,
γινῶθι τὸν κύριον. ὅτι πάντες εἰδή-
σουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως με-
γάλου αὐτῶν, ὅτι ἤλωσ ἔσομαι ταῖς
ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-
τῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ³⁷ ἐὰν ὑψω-
θῇ ὁ οὐρανὸς εἰς τὸ μετέωρον, φησὶ
κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος
τῆς γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποδοκι-
μῶ τὸ γένος Ἰσραὴλ, φησὶ κύριος,
περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν. ³⁵ οὕτως
εἶπε κύριος, ὁ δὸνς τὸν ἥλιον εἰς φῶς
τῆς ἡμέρας, σελήνην καὶ ἀστέρας εἰς
φῶς τῆς νυκτός, καὶ κραυγὴν ἐν θα-
λάσσῃ, καὶ ἐβόμβησε τὰ κύματα αὐ-
τῆς, κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐ-
τῷ. ³⁶ ἐὰν παύσωνται οἱ νόμοι οὗτοι
ἀπὸ προσώπου μου, φησὶ κύριος, καὶ
τὸ γένος Ἰσραὴλ παύσεται γενέσθαι
ἔθνος κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς
ἡμέρας. ³⁸ ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶ
κύριος, καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις
τῷ κυρίῳ ἀπὸ πύργου Ἀναμεῆλ, ἕως
πύλης τῆς γωνίας, ³⁹ καὶ ἐξελεύσεται
ἡ διαμέτροσις αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν
ἕως βουνῶν Γαρήβ, καὶ περικυκλω-
θήσεται κύκλῳ ἑξ ἐκλεκτῶν λίθων,
⁴⁰ καὶ πάντες Ἀσασρημὼθ ἕως Νάχαλ
Κέδρων, ἕως γωνίας πύλης ἵππων
ἀνατολῆς, ἀγίασμα τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ-
εἶ οὐ μὴ ἐκλίπῃ, καὶ οὐ μὴ καθαιρε-
θῇ ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΚΕΦ. ΛΘ'. (Hebr c. 32.)

Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ κυρίου
πρὸς Ἰερειάν ἐν τῷ ἐναντιῷ δεκάτῳ
βασιλεῖ Σεδεκίᾳ, οὗτος ἐναντιὸς ὀκτω-
καιδέκατος τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδοσο-

σορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. ² καὶ δύνα-
μις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχαράκωσεν
ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ Ἰερειᾶς ἐφυλάσ-
σето ἐν αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἣ ἐστὶν ἐν
οἴκῳ βασιλέως, ³ ἐν ᾗ κατέκλεισεν αὐ-
τὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας, λέγων, διατί.
σὺ προφητεύεις, λέγων; οὕτως εἶπε
κύριος, ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν
ταύτην ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος,
καὶ λήψεται αὐτήν, ⁴ καὶ Σεδεκίας οὐ
μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς τῶν Χαλδαίων,
ὅτι παραδόσει παραδοθήσεται εἰς χεῖ-
ρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ἀλή-
σει στόμα αὐτοῦ πρὸς στόμα αὐτοῦ,
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ ὄψονται, ⁵ καὶ εἰσελεύσε-
ται Σεδεκίας εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἐκεῖ
καθίεται. ⁶ καὶ ὁ λόγος κυρίου ἐγε-
νήθη πρὸς Ἰερειάν λέγων. ⁷ ἰδοὺ
Ἀναμεῆλ υἱὸς Σαλώμ ἀδελφοῦ πατρὸς
σου ἔρχεται πρὸς σέ, λέγων. κτῆσαι
σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν Ἀνα-
θῶθ, ὅτι σοὶ κρίσις παραλαβεῖν εἰς
κτῆσιν. ⁸ καὶ ἦλθε πρὸς μεῖ Ἀναμεῆλ
υἱὸς Σαλώμ, ἀδελφοῦ πατρὸς μου, εἰς
τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς, καὶ εἶπε. κτῆ-
σαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν γῇ
Βενιαμὴν τὸν ἐν Ἀναθῶθ, ὅτι σοὶ
κρίμα κτῆσασθαι αὐτὸν, καὶ σὺ πρε-
σβύτερος. καὶ ἔγνων, ὅτι λόγος κυρίου
ἐστὶ, ⁹ καὶ ἐκτησάμην τὸν ἀγρόν Ἀνα-
μεῆλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρὸς μου, καὶ
ἔστησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλους, καὶ δέκα
ἀργυρίου, ¹⁰ καὶ ἔγραψα εἰς βιβλίον.
καὶ ἐσφραγισάμην, καὶ διεμαρτυράμην
μάρτυρας, καὶ ἔστησα τὸ ἀργυρίον ἐν
ζυγῷ. ¹¹ καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς
κτῆσεως τὸ ἐσφραγισμένον, ¹² καὶ ἔ-
δωκα αὐτὸ τῷ Βαρουχ υἱῷ Νηριού
υἱῷ Μασαΐου, κατ' ὀφθαλμοὺς Ἀνα-
μεῆλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρὸς μου, καὶ
κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν
παρεστηκότων καὶ γραφόντων ἐν τῷ
βιβλίῳ τῆς κτῆσεως, καὶ κατ' ὀφθαλ-
μοὺς τῶν Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ αὐλῇ
τῆς φυλακῆς. ¹³ καὶ συνέταξα τῷ
Βαρουχ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέ-
γων. ¹⁴ οὕτως εἶπε κύριος παντοκρά-
τωρ. λάβε τὸ βιβλίον τῆς κτῆσεως
τοῦτο, καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμέ-
νον, καὶ θῆσεις αὐτὸ εἰς ἀγγεῖον ὁ-

στρά-

στράκινον, ἵνα διαμεῖνῃ ἡμέρας πλείους. ¹⁵ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. ἔτι κτισθήσονται ἄγροί, καὶ οἰκίαι, καὶ ἀμπελῶνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ¹⁶ καὶ προσευξάμην πρὸς κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηρίου, λέγων. ¹⁷ ὁ ὢν κύριε, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τῇ ἰσχύει σου τῇ μεγάλῃ, καὶ τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀποκουβῇ ἀπὸ σου οὐδέν, ¹⁸ ποιῶν ἑλεός εἰς χιλιάδας, καὶ ἀποδιδούς ἀμαρτίας πατέρων εἰς κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ' αὐτούς. ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ ἰσχυρὸς, ¹⁹ κύριος μεγάλης βουλῆς, καὶ δυνατὸς τοῖς ἔργοις, ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ, καὶ μεγαλύνωμος κύριος. οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὰς δοῦδας τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. ²⁰ ὃς ἐποίησας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐν τοῖς γηγένεσι. καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα, ὡς ἡμέρα αὕτη, ²¹ καὶ ἐξηγάγες τὸν λαὸν σου Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν σημεῖοις καὶ ἐν τέρασιν, ἐν χειρὶ κραταῖᾳ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, ²² καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς τὴν γῆν ταύτην, ἣν ὥμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι. ²³ καὶ εἰσηλθούσαν αὐὲ ἔλαβον αὐτήν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐν τοῖς προσταγμασί σου οὐκ ἐπορεύθησαν. ἅπαντα ἃ ἐνετείλω αὐτοῖς οὐκ ἐποίησαν, καὶ ἐποίησαν συμβῆναι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. ²⁴ ἰδοὺ ὄχλος ἥκει εἰς τὴν πόλιν συλλαβεῖν αὐτήν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτήν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ. ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο. ²⁵ καὶ σὺ λέγεις πρὸς με, κτήσας σεαυτῷ τὸν ἄγρον ἄργυρίου. καὶ ἔγραψα βιβλίον, καὶ ἐσφραγισάμην, καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας Χαλδαίων. ²⁶ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ²⁷ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς πάσης σαρκός, μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεται τι; ²⁸ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς

Ἰσραὴλ. δοθεῖσα παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήψεται αὐτήν, ²⁹ καὶ ἤξουσιν οἱ Χαλδαῖοι πολεμοῦντες ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ καύσουσι τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ, καὶ κατακαύσουσι τὰς οἰκίας ἐν αἷς ἐθνωψάν ἐπὶ τῶν δομάτων αὐτῶν τῇ Βάαλ, καὶ ἐσπενδον σποινὰς θεοῖς ἑτέροις, πρὸς τὸ παραπικράναι με. ³⁰ ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα μόνοι ποιοῦντες τὸ πονηρὸν κατ' ὀφθαλμούς μου ἐκ νεότητος αὐτῶν, ³¹ ὅτι ἐπὶ τὴν ὀργὴν μου, καὶ ἐπὶ τὸν θυμὸν μου ἦν ἡ πόλις αὕτη, ἀφ' ἧς ἡμέρας ὠκοδόμησαν αὐτήν καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀπαλλάξαι αὐτήν ἀπὸ προσώπου μου, ³² διὰ πάσας τὰς πονηρίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, ὧν ἐποίησαν πικράναι με, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, ³³ καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς με νῶτον, καὶ οὐ πρόσωπον. καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς ὀρθροῦ, καὶ οὐκ ἤκουσαν ἔτι λαβεῖν παιδείαν. ³⁴ καὶ ἔθνηκαν τὰ μιάσματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ, οὐ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. ³⁵ καὶ ὠκοδόμησαν τοὺς βωμούς τῇ Βάαλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννόμ, τοῦ ἀναφάειν τοὺς υἱούς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μολὼχ βασιλεῖ, ὃ οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἀνέβη ἐπὶ καρδίαν μου τοῦ ποιῆσαι τὸ βδέλυγμα τοῦτο, πρὸς τὸ ἐφάμαρτεῖν τὸν Ἰούδαν. ³⁶ καὶ νῦν οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἣν σὺ λέγεις, παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν ἀποστολῇ. ³⁷ ἰδοὺ ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πάσης τῆς γῆς, οὐ διέσπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ὀργῇ μου, καὶ τῷ θυμῷ μου καὶ ἐν παροξυσμῷ μεγάλῳ. καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ καθιῶ αὐτοὺς πεποιθότας, ³⁸ καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. ³⁹ καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν, φθ

βηθῆναι με πάσας τὰς ἡμέρας καὶ εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν μετ' αὐτούς. ⁴⁰ καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιαν, ἣν οὐ μὴ ἀποστρέψω ὅτιςθιν αὐτῶν. καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ. ⁴¹ καὶ ἐπισκέψομαι τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτοὺς, καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἐν πίστει, καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ. ⁴² ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς. ⁴³ καὶ κτηθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ γῇ, ἣ σὺ λέγεις, ἄβατος ἔσται ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, καὶ παρεδόθησαν εἰς χεῖρας Χαλδαίων, ⁴⁴ καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ. καὶ γράψαις βιβλίον καὶ σφραγῇ, καὶ διαμαρτύρη μαρτυρας ἐν γῇ Βενιαμὴν, καὶ κύκλῳ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐν πόλεσιν τοῦ ὄρους, καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφλήα, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγέβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς ἀποικίας αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Μ'. (Hebr. c. 33. 1-13.)

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν δεύτερον, καὶ αὐτὸς ἦν ἔτι δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων. ² οὕτως εἶπε κύριος, ποιῶν γῆν, καὶ πλάσσων αὐτήν, τοῦ ἀνορθῶσαι αὐτήν, κύριος ὄνομα αὐτῶ. ³ κέκραζον πρὸς με, καὶ ἀποκριθήσμαι σοι, καὶ ἀπαγγεῶ σοι μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ, ἃ οὐκ ἔγνων αὐτά. ⁴ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος περὶ οἰκῶν τῆς πόλεως ταύτης, καὶ περὶ οἰκῶν βασιλέως Ἰούδα τῶν καθηρημένων εἰς χάρακας καὶ προμαχῶνας, ⁵ τοῦ μάχεσθαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ πληρῶσαι αὐτήν τῶν νεκρῶν τῶν ἀνθρώπων, οὓς ἐπάταξα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἐν θυμῷ μου. καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, περὶ πασῶν τῶν πονηριῶν αὐτῶν. ⁶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάγω αὐτῇ συνούλωσιν καὶ ἴαμα, καὶ φανερώσω αὐτοῖς, καὶ ἰατρεύσω αὐτήν, καὶ ποιήσω καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν, ⁷ καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰούδα, καὶ ἀποικίαν

Ἰσραὴλ, καὶ οἰκοδομήσω αὐτοὺς καθὼς καὶ τοπρότερον, ⁸ καὶ καθαρῶς αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν, ὧν ἡμάρτοσάν μοι, καὶ οὐ μὴ μνησθῆσομαι ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὧν ἡμαρτόν μοι, καὶ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ ἔσται εἰς εὐφροσύνην καὶ αἴνεσιν, καὶ εἰς μεγαλειότητα παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς, οἵτινες ἀκούσονται πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐγὼ ποιήσω, καὶ φοβηθήσονται καὶ πικρανθήσονται περὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ περὶ πάσης τῆς εἰρήνης ἧς ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς. ¹⁰ οὕτως εἶπε κύριος. ἔτι ἀκουσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ᾧ ὑμεῖς λέγετε, ἐρημὸς ἔστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ ταῖς ἡρημωμέναις, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπων καὶ κτήνη. ¹¹ φωνὴ εὐφροσύνης, καὶ φωνὴ χαρμοσύνης, φωνὴ νυμφίου, καὶ φωνὴ νυμφος, φωνὴ λεγόντων, ἔξομολογεῖσθε κυρίῳ παντοκράτορι, ὅτι χρηστὸς κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. καὶ εἰσοίσουσι δῶρα εἰς οἶκον κυρίου, ὅτι ἀποστρέψω πᾶσαν τὴν ἀποικίαν τῆς γῆς ἐκείνης κατὰ τοπρότερον, εἶπε κύριος. ¹² οὕτως εἶπε κύριος τῶν δυνάμεων. ἔτι ἔσται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῷ ἐρημῷ, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπων καὶ κτήνος, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ καταλύματα ποιμένων κοιταζόντων πρόβατα, ¹³ ἐν πόλεσιν τῆς ὀρεινῆς, καὶ ἐν πόλεσι τῆς σεφλήα, καὶ ἐν πόλεσι τῆς ναγέβ, καὶ ἐν γῇ Βενιαμὴν, καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, εἶπε κύριος.

Κ Ε Φ. ΜΑ'. (Hebr. c. 34.)

Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου, καὶ Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, καὶ πᾶσα ἡ γῇ ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμουν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα, λέγων, ² οὕτως εἶπε κύριος. βάδισον πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἐρεῖς αὐτῷ, οὕτως εἶπε κύριος. παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλή

συλλήψεται αὐτήν, καὶ καύσει αὐτήν ἐν πυρὶ, ³ καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ συλλήψει συλλήφθησιν, καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσῃ, καὶ ὀφθαλμοί σου τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὄψονται, καὶ εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσῃ, ⁴ ἀλλὰ ἀκουσον τὸν λόγον κυρίου, Σεδεκία βασιλεῦ Ἰούδα. οὕτως λέγει κύριος. ⁵ ἐν εἰρήνῃ ἀποθανῇ. καὶ ὡς ἐκλαυσαν τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας πρότερόν σου, κλαύσονται καὶ σὲ, οὐαὶ κύριε, καὶ ἕως ἄδου κόπονται σε, ὅτι λόγον ἐγὼ ἐλάλησα, εἶπε κύριος. ⁶ καὶ ἐλάλησεν Ἱερεμίας πρὸς τὸν βασιλέα Σεδεκίαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ἱερουσαλὴμ. ⁷ καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐπολέμει ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ ἐπὶ Ἀχαζ, καὶ ἐπὶ Ἀζκηά, ὅτι αὗται κατελείφθησαν ἐν πόλεσιν Ἰούδα πόλεις ὀχυραί. ⁸ ὁ λόγος ὁ γινόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου, μετὰ τὸ συντελεῖσαι τὸν βασιλέα Σεδεκίαν διαθήκην πρὸς τὸν λαόν, τοῦ καλέσαι ἄφειν, ⁹ τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, τὸν Ἑβραῖον καὶ τὴν Ἑβραίαν ἐλευθέρους, πρὸς τὸ μὴ δουλεῦν ἄνδρα ἐξ Ἰούδα. ¹⁰ καὶ ἐπεστράφησαν πάντες οἱ μεγάλοι, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ εἰσελθόντες ἐν τῇ διαθήκῃ, τοῦ ἀποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, καὶ ἔωσαν ¹¹ αὐτοὺς εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας. ¹² καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων. ¹³ οὕτως εἶπε κύριος. ἐγὼ διέμεν διαθήκην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἐξελάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας, λέγων, ¹⁴ ὅταν πληρωθῇ ἔξ ἔτη, ἀποστελεῖς τὸν ἀδελφόν σου τὸν Ἑβραῖον, ὃς προαθήσεται σοι, καὶ ἐργαταί σοι ἔξ ἔτη, καὶ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλευθέρον. καὶ οὐκ ἤκουσάν μου καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἐπέστρεψαν σήμερον ποιῆσαι τὸ εὐθὲς πρὸ ὀφθαλμῶν μου, τοῦ καλέσαι ἄφειν ἕκαστον τοῦ πλησίον αὐτοῦ. καὶ συνετέλεσαν διαθήκην κατὰ πρόσωπόν μου, ἐν τῷ οἴκῳ, οὗ ἐπεκλήθη τὸ

ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ. ¹⁶ καὶ ἐπεστρέψατε, καὶ ἐβεβηλώσατε τὸ ὄνομά μου, τοῦ ἐπιστρέψαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς ἐξαπεστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ αὐτῶν, τοῦ εἶναι ὑμῖν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας. ¹⁷ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος. ὑμεῖς οὐκ ἤκουσάτέ μου, τοῦ καλέσαι ἄφειν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. ἰδοὺ ἐγὼ καλῶ ἄφειν ὑμῖν εἰς μάχαιραν, καὶ εἰς τὸν θάνατον, καὶ εἰς τὸν λιμὸν, καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασποράν πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς. ¹⁸ καὶ δώσω τοὺς ἄνδρας τοὺς παρεληλυθότας τὴν διαθήκην μου, τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου, ἣν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ, ¹⁹ τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα, καὶ τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς ἱερεῖς, καὶ τὸν λαόν, ²⁰ καὶ δώσω αὐτοὺς τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἔσται τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βρῶσις τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. ²¹ καὶ τὸν Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος τοῖς ἀποτρέχουσιν ἀπ' αὐτῶν. ²² ἰδοὺ ἐγὼ συντάσσω, φησὶ κύριος, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ πολεμήσουσιν ἐπ' αὐτήν, καὶ ληφύονται αὐτήν, καὶ κατακαύσουσιν αὐτήν ἐν πυρὶ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ δώσω αὐτὰς ἐρήμους ἀπὸ τῶν κατοικούντων.

ΚΕΦ. ΜΒ'. (Hebr. c. 35.)
Ὁ λόγος ὁ γινόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ κυρίου ἐν ἡμέραις Ἰωακίμ βασιλέως Ἰούδα, λέγων. ² βαδίσον εἰς οἶκον Ἀρχαβαῖν, καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου, εἰς μίαν τῶν αὐλῶν, καὶ ποτιεῖς αὐτοὺς οἶνον. ³ καὶ ἐξήγαγον τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἱερεμὶν υἱοῦ Χαβασίν, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱούς αὐτοῦ, καὶ πάσαν τὴν οἰκίαν Ἀρχαβαῖν, ⁴ καὶ εἰξήγαγον αὐτοὺς εἰς οἶκον κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον υἱῶν Ἰωνάν, υἱοῦ Ἀνατίου, υἱοῦ Γοδολίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, ὃς ἐστὶν ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπ' αὐτῷ οἴκου Μασααίου υἱοῦ

Σελῶμ, τοῦ φυλασσοντος τὴν αὐλήν.
⁵ καὶ ἔδωκα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν
κεράμιον οἴνου, καὶ ποτήρια, καὶ εἶπα.
πίετε οἶνον. ⁶ καὶ εἶπον, οὐ μὴ πῖωμεν
οἶνον, ὅτι Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ὁ πα-
τὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν, λέγων. οὐ
μὴ πῖντε οἶνον ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν
ἕως αἰῶνος, ⁷ καὶ οἰκίας οὐ μὴ οἰκο-
δομήσητε, καὶ σπέρμα οὐ μὴ σπείρῃτε,
καὶ ἀμπελῶν οὐκ ἔσται ὑμῖν, ὅτι ἐν
σκηναῖς οἰκήσετε πάσας τὰς ἡμέρας
ὑμῶν, ὅπως ἂν ζήσῃτε ἡμέρας πολλὰς
ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ' ἧς διατρίβετε ὑμεῖς ἐπ'
αὐτῆς. ⁸ καὶ ἤκουσαμεν τῆς φωνῆς
Ἰωναδὰβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, πρὸς τὸ
μὴ πιεῖν οἶνον πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν,
ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν, καὶ οἱ
υἱοὶ ἡμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν,
⁹ καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν οἰκίας τοῦ
κατοικεῖν ἐκεῖ, καὶ ἀμπελῶν καὶ ἀγρός
καὶ σπέρμα οὐκ ἐγένετο ἡμῖν. ¹⁰ καὶ
ὠκῆσαμεν ἐν σκηναῖς, καὶ ἤκουσαμεν,
καὶ ἐποιήσαμεν κατὰ πάντα ἃ ἐνετεί-
λατο ἡμῖν Ἰωναδὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν.
¹¹ καὶ ἐγενήθη ὅτε ἀνέβη Ναβουχοδο-
νόσορ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπαμεν ἐξελ-
θεῖν, καὶ ἐξήλθομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ,
ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν
Χαλδαίων, καὶ ἀπὸ προσώπου τῆς
δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ὠκου-
μεν ἐκεῖ. ¹² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου
πρὸς με, λέγων. ¹³ οὕτως λέγει κύριος.
πορεύου, καὶ εἶπον ἀνθρώπων Ἰούδα,
καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ. οὐ
μὴ λάβῃτε παιδείαν τοῦ ἀκοῦειν τοὺς
λόγους μου; ¹⁴ ἔστησαν ὄημα υἱοὶ
Ἰωναδὰβ, υἱοῦ Ῥηχὰβ, ὁ ἐνετείλατο
τοῖς τέκνοις αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ πιεῖν
οἶνον, καὶ οὐκ ἐπίοσαν. καὶ ἐγὼ ἐλά-
λησα πρὸς ὑμᾶς ὀρθρου, καὶ οὐκ ἤκού-
σατε. ¹⁵ καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς
παῖδάς μου τοὺς προφῆτας, λέγων.
ἀποστραφῆτε ἕκαστος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ βελτίω ποιή-
σατε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ οὐ
πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἐτέρων τοῦ
δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ οἰκήσετε ἐπὶ τῆς
γῆς, ἧς ἔδωκα ὑμῖν, καὶ τοῖς πατράσιν
ὑμῶν. καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὦτα ὑμῶν,
καὶ οὐκ ἐζηκούσατε. ¹⁶ καὶ ἔστησαν
υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντο-

λὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὁ δὲ λαὸς οὗ-
τος οὐκ ἤκουσέ μου. ¹⁷ διὰ τοῦτο οὕ-
τως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐπὶ
Ἰούδαν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱε-
ρουσαλὴμ πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα
ἐπ' αὐτούς. ¹⁸ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε
κύριος. ἐπεὶ ἤκουσαν υἱοὶ Ἰωναδὰβ
υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς
αὐτῶν ποιεῖν καθότι ἐνετείλατο αὐ-
τοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, ¹⁹ οὐ μὴ ἐκλείπῃ
ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ
παρεστηκώς κατὰ πρόσωπόν μου πά-
σας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ΜΓ'. (Hebr. c. 36.)
¹ Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ἰωακείμ
υἱοῦ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα, ἐγενήθη
λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² λαβε
σεαυτῷ χαρτίον βιβλίου, καὶ γράψον
ἐπ' αὐτοῦ πάντας τοὺς λόγους, οὓς
ἐλάλησα πρὸς σέ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ἐπὶ Ἰούδα, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη,
ἀφ' ἧς ἡμέρας λαλήσαντός μου πρὸς
σέ ἀφ' ἡμερῶν Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα,
καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³ ὥσως
ἀκούσεται ὁ οἶκος Ἰούδα πάντα τὰ
κακὰ, ἃ ἐγὼ λογίζομαι ποιῆσαι αὐ-
τοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, καὶ ἵλεως ἔσομαι
ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ ταῖς ἁμαρ-
τίαις αὐτῶν. ⁴ καὶ ἐκάλεσεν Ἱερεμίας
τὸν Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου, καὶ ἔγραψεν
ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου πάντας τοὺς
λόγους κυρίου, οὓς ἐλάλησε πρὸς αὐ-
τὸν, εἰς χαρτίον βιβλίου. ⁵ καὶ ἐνετεί-
λατο Ἱερεμίας τῷ Βαροὺχ, λέγων.
ἐγὼ φυλάσσομαι, οὐ μὴ δύνωμαι εἰς-
ελθεῖν εἰς οἶκον κυρίου. ⁶ καὶ ἀναγνώ-
σῃ ἐν τῷ χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὦτα
τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ
τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεων αὐτῶν, ἀνα-
γνώσῃ αὐτοῖς. ⁷ ὥσως πεσεῖται ἑλέως
αὐτῶν κατὰ πρόσωπον κυρίου, καὶ
ἀποστρέψουσιν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν
τῆς πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ
ὀργὴ κυρίου, ἣν ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν
λαὸν τοῦτον. ⁸ καὶ ἐποίησεν Βαροὺχ
κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο αὐτῷ Ἱερε-
μίας, τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ
τοὺς λόγους κυρίου ἐν οἴκῳ κυρίου.
⁹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτι τῷ ὀγδόῳ τῷ
βασιλεῖ

βασιλεῖ Ἰωακείμ ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, ἐξεκκλησίασαν νηστείαν κατὰ πρόσωπον κυρίου πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἶκος Ἰούδα. ¹⁰ καὶ ἀνέγνωσε Βαροὺχ ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Ἱερεμίου ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν οἴκῳ Γαμαρίου, υἱοῦ Σαφάν τοῦ γραμματέως, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω ἐν προθύροις πύλης τοῦ οἴκου κυρίου τῆς καινῆς καὶ ἐν ὧσι πάντος τοῦ λαοῦ. ¹¹ καὶ ἤκουσε Μιχαίας υἱὸς Γαμαρίου υἱοῦ Σαφάν ἅπαντας τοὺς λόγους κυρίου ἐκ τοῦ βιβλίου. ¹² καὶ κατέβη εἰς οἰκίαν τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν οἶκον τοῦ γραμματέως, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκάθηντο, Ἐλισαμὶ ὁ γραμματεὺς, καὶ Δαλαίας υἱὸς Σελεμίου, καὶ Ἰωνάθαν υἱὸς Ἀχοβώρ, καὶ Γαμαρίας υἱὸς Σαφάν, καὶ Σεδεκίας υἱὸς Ἀνανίου, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες, ¹³ καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς Μιχαίας πάντας τοὺς λόγους οὓς ἤκουσεν ἀναγινώσκοντας Βαροὺχ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. ¹⁴ καὶ ἀπέστειλαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαροὺχ υἱὸν Νηρίου τὸν Ἰουδὶν υἱὸν Ναθανίου, υἱοῦ Σελεμίου, υἱοῦ Χουσί, λέγοντες. τὸ χαρτίον ἐν ᾧ σὺ ἀναγινώσκεις ἐν αὐτῷ ἐν ὧσι τοῦ λαοῦ, λάβε αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρά σου, καὶ ἕκε. καὶ ἔλαβε Βαροὺχ τὸ χαρτίον, καὶ κατέβη πρὸς αὐτοὺς. ¹⁵ καὶ εἶπον αὐτῷ. πάλιν ἀνάγνωθι εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν. καὶ ἀνέγνω Βαροὺχ. ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ὥς ἤκουσαν πάντας τοὺς λόγους, συνειβουλευσάντο ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπον. ἀναγγέλλοντες ἀναγγελλόμεν τῷ βασιλεῖ ἅπαντας τοὺς λόγους τούτους. ¹⁷ καὶ τὸν Βαροὺχ ἠρώτησαν, λέγοντες. ποῦ ἔγραψας πάντας τοὺς λόγους τούτους; ¹⁸ καὶ εἶπε Βαροὺχ. ἀπὸ στόματος αὐτοῦ ἀνήγγειλέ μοι Ἱερεμίας πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔγραψον ἐν βιβλίῳ. ¹⁹ καὶ εἶπον τῷ Βαροὺχ. βάδισον. καὶ κατακρύβηθι σὺ καὶ Ἱερεμίας, ἄνθρωπος μὴ γνώτω ποῦ ὑμεῖς. ²⁰ καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ τὸ χαρτίον ἔδωκαν φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ἐλισαμῆ. καὶ ἀνήγγειλεν τῷ βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²¹ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἰουδὶν, λα-

βεῖν τὸ χαρτίον. καὶ ἔλαβεν αὐτὸ ἐξ οἴκου Ἐλισαμῆ. καὶ ἀνέγνω Ἰουδὶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως, καὶ εἰς τὰ ὦτα πάντων τῶν ἀρχόντων, τῶν ἐστηκότων περὶ τὸν βασιλέα. ²² καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, καὶ ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. ²³ καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντας Ἰουδὶν τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας, ἀπέτεμεν αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως, καὶ ἔρριπτεν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως ἐξέλιπε πᾶς ὁ χαρτης εἰς τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. ²⁴ καὶ οὐκ ἐζήτησαν, καὶ οὐ διέδρῃξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ ἀκούοντες πάντας τοὺς λόγους τούτους. ²⁵ καὶ Ἐλνάθαν καὶ Γοδολίας ὑπέθεντο τῷ βασιλεῖ, πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον. ²⁶ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἱερεμῇ υἱῷ τοῦ βασιλέως, καὶ τῷ Σαφαί υἱῷ Ἐσρηλ, συλλαβεῖν τὸν Βαροὺχ, καὶ τὸν Ἱερεμίαν, καὶ κατακρύβησαν. ²⁷ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, μετὰ τὸ κατακαῦσαι τὸν βασιλέα τὸ χαρτίον πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἔγραψε Βαροὺχ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, λέγων. ²⁸ πάλιν λάβε σὺ χαρτίον ἔτερον, καὶ γράψον πάντας τοὺς λόγους, τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῦ χαρτίου, οὓς κατέκαυσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακείμ, ²⁹ καὶ ἐρεῖς, οὕτως εἶπε κύριος. σὺ κατέκαυσας τὸ χαρτίον τοῦτο, λέγων, διατί ἔγραψας ἐπ' αὐτῷ, λέγων, εἰσπορευόμενος εἰσπορεύεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ ἐξολοθρεύσει τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἐπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτήνη; ³⁰ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος ἐπὶ Ἰωακείμ βασιλέα Ἰούδα, οὐκ ἔσται αὐτῷ καθημέρος ἐπὶ θρόνου Δαυὶδ, καὶ τὸ θνησιμαῖον αὐτοῦ ἔσται ἐξόρμημον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ παγτιῷ τῆς νυκτός. ³¹ καὶ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐπὶ γῆν Ἰούδα πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ³² καὶ ἔλαβε Βαροὺχ χαρτίον ἕτερον, καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτῷ ἀπὸ στόματος

Ἱερεμίου ἀπαντας τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου, οὓς κατέκαυσεν Ἰωακείμ. καὶ ἔτι προσετέθησαν αὐτῷ λόγοι πλείονες, ὥς οὗτοι.

ΚΕΦ. ΜΔ'. (Hebr. c. 37.)

Καὶ ἐβασίλευσε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία ἀντὶ Ἰωακείμ, ὃν ἐβασίλευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς τοῦ Ἰούδα, ² καὶ οὐκ ἤκουσαν αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἱερεμίου. ³ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας τὸν Ἰωάχαλ υἱὸν Σελεμίου, καὶ τὸν Σοφονία υἱὸν Μααθαίου τὸν ἱερέα πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων. πρόσθεναι δὴ περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον. ⁴ καὶ Ἱερεμίας ἦλθε, καὶ διήλθε διὰ μέσου τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τῆς φυλακῆς. ⁵ καὶ δύναμις Φαραὼ ἐξῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἤκουσαν οἱ Χαλδαῖοι τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁶ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, λέγων. ⁷ οὕτως εἶπε κύριος. οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλείαν Ἰούδα τὸν ἀποστείλαντα πρὸς σέ, τοῦ ἐκζητῆσαί με. ἰδοὺ δύναμις Φαραὼ ἡ ἐξελθοῦσα ὑμῖν εἰς βοήθειαν, ἀποστρέφουσιν εἰς γῆν Αἰγύπτου, ⁸ καὶ ἀναστρέφουσιν αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι, καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ συλλήφονται αὐτήν, καὶ καύσουσιν αὐτήν ἐν πυρὶ. ⁹ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. μὴ ὑπολάβετε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, λέγοντες, ἀποτρέχοντες ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν οἱ Χαλδαῖοι, ὅτι οὐ μὴ ἀπέλθωσι. ¹⁰ καὶ ἐὰν πατάξητε πίσαν δυνάμιν τῶν Χαλδαίων τοὺς πολεμοῦντας ὑμᾶς, καὶ καταλειφθῶσι τινὲς ἐκκεκνημένοι, ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ οὗτοι ἀναστήσονται, καὶ καύσουσιν τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρὶ. ¹¹ καὶ ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως Φαραὼ, ¹² ἐξῆλθεν Ἱερεμίας ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμὴν, τοῦ ἀγοράσαι ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. ¹³ καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πόλῃ Βενιαμὴν, καὶ ἐκεῖ ἀνθρώπος παρ' ᾧ κατέλυε Σαρουῖα υἱὸς Σελεμίου, υἱοῦ Ἀνανίου, καὶ

συνέλαβε τὸν Ἱερεμίαν, λέγων. πρὸς τοὺς Χαλδαίους σὺ φεύγεις; ¹⁴ καὶ εἶπε, ψεῦδος, οὐκ εἰς τοὺς Χαλδαίους ἐγὼ φεύγω. καὶ οὐκ εἰσηκουσεν αὐτοῦ. καὶ συνέλαβε Σαρουῖα τὸν Ἱερεμίαν, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. ¹⁵ καὶ ἐπικράνθησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ἱερεμίαν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, ὅτι ταύτην ἐποίησαν εἰς οἰκίαν φυλακῆς. ¹⁶ καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου, καὶ εἰς τὴν χειρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς. ¹⁷ καὶ ἀπέστειλε Σεδεκίας, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ἡρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως εἰπεῖν, εἰ ἔστιν ὁ λόγος παρὰ κυρίου; καὶ εἶπεν, ἔστιν. εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλώνος παραδοθήσῃ. ¹⁸ καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ βασιλεῖ. τί ἡδίκησά σε, καὶ τοὺς παῖδάς σου, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν φυλακῆς; ¹⁹ καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύσαντες ὑμῖν, λέγοντες, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλώνος ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην; ²⁰ καὶ νῦν κύριε βασιλεῦ, πέστω τὸ ἔλός μου κατὰ πρόσωπόν σου. καὶ τί ἀποστρέφεις με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν τοῦ γραμματέως, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ; ²¹ καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐνεβάλεσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς, καὶ ἐδίδosan αὐτῷ ἄρτον ἑνα τῆς ἡμέρας, ἔξωθεν οὐ πέσουσιν, ἕως ἐξέλιπον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως. καὶ ἐκάθισεν Ἱερεμίας ἐν τῇ αὐτῇ τῆς φυλακῆς.

ΚΕΦ. ΜΕ'. (Hebr. c. 38.)

Καὶ ἤκουσε Σαφανίας υἱὸς Νάθαν, καὶ Γοδολίας υἱὸς Πααχώρ, καὶ Ἰωάχαλ υἱὸς Σελεμίου, τοὺς λόγους οὓς Ἱερεμίας ἐλάλει ἐπὶ τὸν λαόν, λέγων, ² οὕτως εἶπε κύριος. ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν ἡμῳ. καὶ ὁ ἐκπορευόμενος πρὸς τοὺς Χαλδαίους ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὐρημα, καὶ ζήσεται. ³ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. παραδιδομένη παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλώνος, καὶ συλλήφεται αὕτην. ⁴ καὶ εἰπον τῷ βασιλεῖ. ἀναιρεθῆτω δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

ἐκείνος, ὅτι αὐτὸς ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμούντων τῶν καταλειπομένων ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ, λαλῶν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους. ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησιμολογεῖ εὐρίην τῷ λαῷ τούτῳ, ἀλλ' ἡ πονηρά.⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἰδοὺ αὐτὸς ἐν χερσὶν ὑμῶν. ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς, καὶ ἐβόησαν αὐτὸν εἰς λάκκον Μελχίου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ λάκκῳ οὐκ ἦν ὕδωρ, ἀλλ' ἡ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ.⁷ καὶ ἤκουσεν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ἰερεμίαν εἰς τὸν λάκκον. καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ πύλῃ Βενιαμὴν,⁸ καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εἶπεν.⁹ ἐπονηρεῦσω, ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτείνειν τὸν ἄνθρωπον τούτον, ἀπὸ προσώπου τοῦ λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει.¹⁰ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀβδεμέλεχ, λέγων. λάβε εἰς τὰς χεῖράς σου ἐντεῦθεν τριακοντα ἀνθρώπους, καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ.¹¹ καὶ ἔλαβεν Ἀβδεμέλεχ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόγειον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία, καὶ ἐβόησεν αὐτὰ πρὸς Ἰερεμίαν εἰς τὸν λάκκον,¹² καὶ εἶπε. ταῦτα θες ὑποκάτω τῶν σχοινίων, καὶ ἐποίησεν Ἰερεμίας οὕτως.¹³ καὶ εἰλκυσαν αὐτὸν τοῖς σχοινίοις, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου. καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.¹⁴ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν Ἀσεκισήλ, τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ ῥῆμα.¹⁵ καὶ εἶπεν Ἰερεμίας τῷ βασιλεῖ. ἐὰν ἀναγγείλω σοι, οὐχὶ θανάτω με θανατώσεις; καὶ ἐὰν συμβουλευσῶ σοι, οὐ μὴ ἀκούσῃς μου;¹⁶ καὶ ὥμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, λέγων. ζῇ κύριος, ὃς ἐποίησεν ἡμῖν τὴν ἰσχυρὴν ταύτην, εἰ ἀποκτενῶ σε καὶ

εἰ δώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τούτων.¹⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰερεμίας. οὕτως εἶπε κύριος. ἐὰν ἐξέλθῳ ἐξέλθῃς πρὸς ἡγεμόνας βασιλέως Βαβυλώνος, ζῆσται ἡ ψυχὴ σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη οὐ μὴ κατακαυθῇ ἐν πυρὶ, καὶ ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σου.¹⁸ καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθῃς, δοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς.¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰερεμίᾳ. ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν Ἰουδαίων τῶν πεφενγότων πρὸς τοὺς Χαλδαίους, μὴ δώσῃν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ καταμωκῇσονται μου.²⁰ καὶ εἶπεν Ἰερεμίας. οὐ μὴ παραδώσιν σε. ἀκούσον τὸν λόγον κυρίου, ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σε, καὶ βέλτιον ἔσται σοι, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ σου.²¹ καὶ εἰ μὴ θέλῃς σὺ ἐξελθεῖν, οὗτος ὁ λόγος ὃν ἔδειξέ μοι κύριος.²² καὶ ἰδοὺ πᾶσαι αἱ γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βασιλέως Ἰούδα, ἐξηγοντο πρὸς ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλώνος. καὶ αὐταὶ ἔλεγον, ἠπάτησάν σε, καὶ δυνήσονται σοι ἄνδρες εἰρηνικοὶ σου. καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθήμασι πόδα σου, ἀπέστρεψαν ἀπὸ σοῦ.²³ καὶ τὰς γυναῖκάς σου, καὶ τὰ τέκνα σου ἐξάξουσιν πρὸς τοὺς Χαλδαίους. καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς, ὅτι ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλώνος συλληφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη κατακαυθήσεται.²⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. ἄνθρωπος μὴ γινώτω ἐκ τῶν λόγων τούτων, καὶ σὺ οὐ μὴ ἀποθάνῃς.²⁵ καὶ ἐὰν οἱ ἄρχοντες ἀκούσωσιν, ὅτι ἐλάλησά σοι, καὶ ἔλθωσι πρὸς σε, καὶ εἰπώσιν σοι, ἀναγγείλον ἡμῖν, τί ἐλάλησέ σοι ὁ βασιλεὺς; μὴ κρυψῇς ἀπ' ἡμῶν, καὶ οὐ μὴ ἀνέλωμέν σε. καὶ τί ἐλάλησεν πρὸς σε ὁ βασιλεὺς;²⁶ καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ῥίπτω ἐγὼ τὸ ἐλεός μου κατ' ὀφθαλμοὺς τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ μὴ ἀποστρέψαι με εἰς οἰκίαν Ἰωνάθαν, ἀποθανεῖν με ἐκεῖ.²⁷ καὶ ἦλθον πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Ἰερεμίαν, καὶ ἠρώτησαν αὐτόν. καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. καὶ ἀπεσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἤκούσθη ὁ λόγος κυρίου.²⁸ καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας

μίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, ἕως χρόνου, οὐ συνεληφθῇ Ἱερουσαλὴμ.

ΚΕΦ. ΜΖ'. (Hebr. c. 39.)

Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα, παρεγένετο Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλώ-
νος, καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπολιοῦνκον αὐτήν.
² καὶ ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Σεδεκία,
ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ, ἐνάτῃ τοῦ
μηνὸς, ἐξῆλθον οἱ πόλις, ³ καὶ ἐξήλθον
πάντες οἱ ἡγούμενοι βασιλέως Βαβυ-
λώνος, καὶ ἐκάθισαν ἐν πύλῃ τῇ μέσῃ
Μαργαβασάρ, καὶ Σαμαζάβ, καὶ Να-
βουζάχαρ, καὶ Ναβουσαρεῖς, Ναγα-
γᾶς, Νασεθῶαβαμαθ, καὶ οἱ κατάλοι-
ποι ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλώνος.
¹⁴ καὶ ἀπέστειλαν, καὶ ἔλαβον τὸν Ἱε-
ρεμίαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς, καὶ ἔδω-
καν αὐτὸν πρὸς τὸν Γοδολίαν υἱὸν
Ἀχεικάμ υἱοῦ Σαφάν, καὶ ἐξήγαγον
αὐτὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ
λαοῦ. ¹⁵ καὶ πρὸς Ἱερεμίαν ἐγένετο λό-
γος κυρίου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς,
λέγων. ¹⁶ πορεύου καὶ εἰπὲ πρὸς Ἀβδε-
μέλεχ τὸν Αἰθίοπα. οὕτως εἶπε κύριος
ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ἰδοὺ ἐγὼ φέρω τοὺς
λόγους μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς
κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθὰ, ¹⁷ καὶ σώσω
σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐ μὴ δώσω
σε εἰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων, ὧν σὺ
φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ¹⁸ ὅτι
σώζων σώσω σε, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ οὐ
μὴ πέσῃς. καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ σου εἰς
εὐρημίαν, ὅτι ἐπεποιθεὶς ἐπ' ἐμοί, φησὶ
κύριος.

ΚΕΦ. ΜΖ'. (Hebr. c. 40.)

Ὁ λόγος ὁ γεγόμενος παρὰ κυρίου
πρὸς Ἱερεμίαν, μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι
αὐτὸν Ναβουζαρδάν τὸν ἀρχιμάγειρον
τὸν ἐκ Ῥαμὰ, ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν ἐν
χειροπέδαις, ἐν μέσῳ ἀποικίας Ἰούδα
τῶν ἡγμένων εἰς Βαβυλῶνα. ² καὶ
ἔλαβεν αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγειρος, καὶ ἔ-
πεν αὐτῷ. κύριος ὁ θεὸς σου ἐλάλησε
τά κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον,
³ καὶ ἐποίησε κύριος, ὅτι ἡμάρτετε αὐ-
τῷ, καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ. ⁴ ἰδοὺ ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειρο-
πέδων τῶν ἐπὶ τὰς χεῖράς σου. εἰ κα-
λὸν ἐναντίον σου ἔλθειν μετ' ἐμοῦ εἰς

Βαβυλῶνα, καὶ θήσω τοὺς ὀφθαλ-
μούς μου ἐπὶ σέ. ⁵ εἰ δὲ μὴ, ἀπώρτει,
ἀνάστρεψον πρὸς τὸν Γοδολίαν υἱὸν
Ἀχεικάμ, υἱοῦ Σαφάν, ὃν κατέστησε
βασιλεὺς Βαβυλώνος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ
οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ
ἐν γῇ Ἰούδα, εἰς ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν
ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι ἐκεῖ,
καὶ πορεύου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρ-
χιμάγειρος δῶρα, καὶ ἀπέστειλεν αὐ-
τόν. ⁶ καὶ ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς
Μασσηφά, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ, τοῦ καταλειφθέντος ἐν
τῇ γῇ. ⁷ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἡγε-
μόνες τῆς δυναμείας τῆς ἐν ἀγρῷ, αὐ-
τοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέ-
στησε βασιλεὺς Βαβυλώνος τὸν Γοδο-
λίαν ἐν τῇ γῇ, καὶ παρακατέθεντο
αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αὐτῶν,
οὓς οὐ κατώκησεν εἰς Βαβυλῶνα. ⁸ καὶ
ἦλθε πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά Ἰσ-
μαὴλ υἱὸς Ναθανίου, καὶ Ἰωάναν
υἱὸς Κάρη, καὶ Σαραίας υἱὸς Θαναε-
μέθ, καὶ υἱοὶ Ἰωφὲ τοῦ Νετωφαθὶ,
καὶ Ἐζονίας υἱὸς τοῦ Μωχαθὶ, αὐτοὶ
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. ⁹ καὶ ὤμοσεν αὐ-
τοῖς Γοδολίας, καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐ-
τῶν, λέγων. μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ προσ-
ώπου τῶν παίδων τῶν Χαλδαίων.
κατοικήσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐργάσασθε
τῷ βασιλεῖ Βαβυλώνος, καὶ βέλτιον
ἔσται ὑμῖν. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κάθημαι
ἐναντίον ὑμῶν εἰς Μασσηφά, στήναι
κατὰ πρόσωπον τῶν Χαλδαίων, οἱ ἂν
ἔλθωσιν ἐφ' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς συνάγετε
οἶνον καὶ ὀπώραν καὶ ἔλαιον, καὶ βά-
λετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν, καὶ οἰκήσατε
ἐν ταῖς πόλεσιν αἷς κατεκρατήσατε.
¹¹ καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Μωάβ,
καὶ ἐν υἱοῖς Ἀμμων, καὶ οἱ ἐν τῇ
Ἰδουμαίᾳ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ἤκου-
σαν ὅτι ἔδωκε βασιλεὺς Βαβυλώνος
κατάλειμμα τῷ Ἰούδα, καὶ ὅτι κατέ-
στησεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Γοδολίαν υἱὸν
Ἀχεικάμ. ¹² καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν
εἰς γῆν Ἰούδα εἰς Μασσηφά, καὶ συν-
ἦγαγον οἶνον καὶ ὀπώραν πολλὴν
σφόδρα, καὶ ἔλαιον. ¹³ καὶ Ἰωάναν
υἱὸς Κάρη, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες
τῆς δυναμείας, οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἦλ-
θον πρὸς τὸν Γοδολίαν εἰς Μασσηφά,
¹⁴ καὶ

¹⁴ καὶ εἶπον αὐτῷ. εἰ γνώσει γινώσκεις, ὅτι Βελεισσά βασιλεὺς υἱὸς Ἀμμὼν ἀπέστειλε πρὸς σέ τὸν Ἰσμαὴλ πατάξαι σου ψυχὴν· καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολίαις. ¹⁵ καὶ εἶπε Ἰωάναν τῷ Γοδολίᾳ κρυφαίως ἐν Μασσηφά. πορεύσομαι δὴ καὶ πατάξω τὸν Ἰσμαὴλ, καὶ μηδεὶς γινώτω, μὴ πατάξῃ σου ψυχὴν, καὶ διασπαρῇ πᾶς Ἰουδα οἱ συνηγμένοι πρὸς σέ, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι Ἰουδα. ¹⁶ καὶ εἶπε Γοδολία πρὸς Ἰωάναν. μὴ ποιήσῃς τὸ πρᾶγμα, ὅτι ψευδὴ σὺ λέγεις ὑπὲρ Ἰσμαὴλ.

ΚΕΦ. ΜΗ'. (Hebr. c. 41.)

Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ, ἥλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου υἱοῦ Ἐλεασά, ἀπὸ γένους τοῦ βασιλέως, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, καὶ ἔφαγον ἐκῆ ἄρτον ἅμα. ² καὶ ἀνέστη Ἰσμαὴλ, καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἱ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησε βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς, ³ καὶ πάντας τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφά, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους τοὺς εὐρεθέντας ἐκεῖ. ⁴ καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔγνω. ⁵ καὶ ἦλθον ἄνδρες ἀπὸ Συχεμ, καὶ ἀπὸ Σαλῆμ, καὶ ἀπὸ Σαμαρείας, ὀγδοήκοντα ἄνδρες, ἐξυρμημένοι πάγωνας, καὶ διεϋρηγμένοι τὰ ἱμάτια, καὶ κοπτόμενοι, καὶ μάννα, καὶ λίβανος ἐν χερσὶν αὐτῶν, τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον κυρίου. ⁶ καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς Ἰσμαὴλ, αὐτοὶ ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰσέλθετε πρὸς Γοδολίαν. ⁷ καὶ ἐγένετο, εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, ἔσφαξεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ. ⁸ καὶ δέκα ἄνδρες εὐρέθησαν ἐκεῖ, καὶ εἶπον τῷ Ἰσμαὴλ. μὴ ἀνέλης ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν θησανροὶ ἐν ἀγρῷ, πυροὶ καὶ κριθαί, μέλι καὶ ἔλαιον. καὶ παρῆλθε, καὶ οὐκ ἀνέκλιν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ⁹ καὶ τὸ φρέαρ, εἰς ὃ ἐρρύμφην ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντας οὓς ἐπάταξε, φρέαρ μέγα τοῦτό ἐστιν, ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἀσά ἀπὸ προς-

ώπου Βασσά βασιλέως Ἰσραὴλ, τοῦτο ἐνέπλησεν Ἰσμαὴλ τραυματιῶν. ¹⁰ καὶ ἀπέστρεψεν Ἰσμαὴλ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα εἰς Μασσηφά, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἃς παρακατέθετο ὁ ἀρχιμάγειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Ἀχεικάμ, καὶ ὥχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμὼν. ¹¹ καὶ ἤκουσεν Ἰωάναν υἱὸς Κάρθε, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν Ἰσμαὴλ. ¹² καὶ ἤγαγον ἅπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, καὶ ὥχοντο πολεμῆν αὐτὸν, καὶ ἔυρον αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαὼν. ¹³ καὶ ἐγένετο, ὅτε εἶδε πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωάναν καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτοῦ, ¹⁴ καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰωάναν. ¹⁵ καὶ Ἰσμαὴλ ἐσώθη σὺν ὀκτὼ ἀνθρώποις, καὶ ὥχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν. ¹⁶ καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ, πάντα τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, οὓς ἀπέστρεψεν ἀπὸ Ἰσμαὴλ, δυνατοὺς ἄνδρας ἐν πολέμῳ, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τοὺς εὐνούχους, οὓς ἀπέστρεψαν ἀπὸ Γαβαὼν, ¹⁷ καὶ ὥχοντο, καὶ ἐκάθισαν ἐν Γαβρωχαμά, τῇ πρὸς Βηθλέμ, τοῦ πορευθῆναι εἰς Αἴγυπτον ¹⁸ ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. ὅτι ἐπάταξεν Ἰσμαὴλ τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῇ.

ΚΕΦ. ΜΘ'. (Hebr. c. 42.)

Καὶ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ Ἰωάναν, καὶ Ἀζαρίας υἱὸς Μασσαίου, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, ² πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπαν αὐτῷ. πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ πρόξευξαι πρὸς κύριον τὸν θεόν σου περὶ τῶν καταλοίπων τούτων. ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν, καθὼς οἱ ὀφθαλμοὶ σου βλέπουσι. ³ καὶ ἀναγγεῖλαι ἡμῖν κύριος ὁ θεός σου τὴν ὁδὸν ἣ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ λόγον ὃν ποιήσομεν. ⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας. ἤκουσα, ἰδοὺ ἐγὼ προσεύξομαι ὑπὲρ ὑμῶν

ὑμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, κατὰ τοὺς λόγους ὑμῶν. καὶ ἔσται, ὁ λόγος ὃν ἂν ἀποκριθῇσεται κύριος ὁ θεός, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀπ' ὑμῶν ὅημα. ⁵ καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ἱερεμίᾳ. ἔστω κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μαρτυρά δίκαιον καὶ πιστόν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον, ὃν ἔαν ἀποστείλῃ κύριος πρὸς ἡμᾶς, οὕτως ποιήσωμεν. ⁶ καὶ ἔαν ἀγαθὸν καὶ ἔαν κακόν, τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, οὐ ἡμεῖς ἀποστελλομέν σε πρὸς αὐτόν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ⁷ καὶ ἐγενήθη μεθ' ἡμέρας δέκα, ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν. ⁸ καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἰωάναν, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως, καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου, ⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. οὕτως εἶπε κύριος. ¹⁰ ἔαν καθίσαντες καθίσσητε ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ καθελῶ, καὶ φυτεύσω ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω, ὅτι ἀναπέπαιμαι ἐπὶ τοῖς κακοῖς οἷς ἐποίησα ὑμῖν. ¹¹ μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος, οὐ ὑμεῖς φοβεῖσθε. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ μὴ φοβηθῇτε, φησὶ κύριος, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐγώ, ἐξαιρέσθαι ὑμᾶς, καὶ σῶζειν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν. ¹² καὶ δώσω ὑμῖν ἔλεος, καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς, καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. ¹³ καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς, οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, πρὸς τὸ μὴ ἀκούσαι φωνῆς κυρίου, ¹⁴ ὅτι εἰς γῆν Αἰγύπτου εἰσελευσόμεθα, καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον, καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ ἀκούσωμεν, καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν, καὶ ἐκεῖ οἰκήσωμεν. ¹⁵ διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου. οὕτως εἶπε κύριος. ἔαν ὑμεῖς δώτε τὸ πρόσωπον ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐξέλθῃτε ἐκεῖ κατοικεῖν, ¹⁶ καὶ ἔσται, ἡ ῥομφαία ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτῆς, εὐρήσει ὑμᾶς ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ὁ λιμὸς, οὐ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καταλήφεται ὑμᾶς ὀπίσω ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε. ¹⁷ καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάντες οἱ

ἀλλογενεῖς, οἱ θνέτες τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰς γῆν Αἰγύπτου ἐνοικεῖν ἐκεῖ, ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν τῷ λιμῷ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν οὐδεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν, ὧν ἐγὼ ἐπαγῶ ἐπ' αὐτούς. ¹⁸ ὅτι οὕτως εἶπε κύριος. καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμὸς μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ, οὕτως στάξει ὁ θυμὸς μου ἐφ' ὑμᾶς, ἐξελεθόντων ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον, καὶ ὑποχείριοι, καὶ εἰς ἀράν, καὶ εἰς ὀνειδισμόν, καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐκέτι τὸν τόπον τοῦτον. ¹⁹ ἂ ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, μὴ ἐξέλθῃτε εἰς Αἴγυπτον. καὶ νῦν γνόντες γνώσεσθε, ²⁰ ὅτι ἐπονηρεύσασθε ἐν ψυχαῖς ὑμῶν ἀποστελλαντές με, λέγοντες, πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον, καὶ κατὰ πάντα, ἃ ἔαν λαλήσῃ σοι κύριος, ποιήσωμεν. ²¹ καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου, ἧς ἀπέστείλε με πρὸς ὑμᾶς. ²² καὶ νῦν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ὑμεῖς βούλεσθε ἐξελεθεῖν κατοικεῖν ἐκεῖ.

ΚΕΦ. Ν'. (Hebr. c. 43.)

Καὶ ἐγενήθη, ὡς ἐπαύσατο Ἱερεμίας λέγων πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους κυρίου, οὓς ἀπέστειλεν αὐτόν κύριος πρὸς αὐτούς, πάντας τοὺς λόγους τούτους, ² καὶ εἶπεν Ἀζαρίας υἱὸς Μασαίου, καὶ Ἰωάναν υἱὸς Κάριε, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες, οἱ εἰπόντες τῷ Ἱερεμίᾳ, λέγοντες, ψευδὴ, οὐκ ἀπέστείλε σε κύριος πρὸς ἡμᾶς λέγων, μὴ ἐξέλθῃτε εἰς Αἴγυπτον οἰκεῖν ἐκεῖ, ³ ἀλλ' ἡ Βαρουχ υἱὸς Νηρίου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα δῶς ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, τοῦ θανατώσαι ἡμᾶς, καὶ ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυλῶνα. ⁴ καὶ οὐκ ἠκούσεν Ἰωάναν, καὶ πάντες ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως, καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς φωνῆς κυρίου, κατοικῆσαι ἐν γῇ Ἰούδα. ⁵ καὶ ἔλαβεν Ἰωάναν, καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως πάντας τοὺς καταλοίπους Ἰούδα, τοὺς ἀποστρέφοντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ, ⁶ τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας, καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ νήπια τὰ λοιπὰ, καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς ψυχὰς ἃς κατέλιπε Ναβουζαρδὲν μετὰ

Γοδολίου υιού Ἀχειάμ, καὶ Ἱερεμίαν τὸν προφήτην, καὶ Βαρούχ υἱὸν Νηριού, ⁷ καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ εἰσῆλθον εἰς Τάφνας. ⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν ἐν Τάφνας, λέγων, ⁹ λάβε σεαυτὸν λίθους μεγάλους, καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ἐν προθύροις, ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας Φαραὼ ἐν Τάφνας, κατ' ὄφθαλμοὺς ἀνδρῶν Ἰούδα, ¹⁰ καὶ ἑρεῖς. οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω, καὶ ἄξω Ναβουχοδονοσορ βασιλέα Βαβυλώνος, καὶ θήσεται αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν λίθων τούτων ὧν κατέκρυψας, καὶ ἀρεῖ τὰ ὄπλα ἐπ' αὐτοὺς, ¹¹ καὶ εἰσелеύσεται, καὶ πατάξει γῆν Αἰγύπτου, οὗς εἰς θάνατον εἰς θάνατον, καὶ οὗς εἰς ἀποικισμόν εἰς ἀποικισμόν, καὶ οὗς εἰς ῥομφαίαν εἰς ῥομφαίαν. ¹² καὶ καύσει πῦρ ἐν οἰκίαις τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἐμπυριεῖ αὐτάς, καὶ ἀποικιεῖ αὐτοὺς, καὶ φθειριεῖ γῆν Αἰγύπτου, ὥςπερ φθειρίζει ποιμὴν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. καὶ ἐξελεύσεται ἐν εἰρήνῃ, ¹³ καὶ συντρίψει τοὺς σκύλους Ἡλιουπόλεως, τοὺς ἐν Ὠν, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρὶ.

ΚΕΦ. ΝΑ'. (Hebr. c. 44. et 45.)
Ὁ λόγος ὁ γινόμενος πρὸς Ἱερεμίαν ἀπ᾿ αὐτοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοικοῦσιν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδωλῶ, καὶ ἐν Τάφνας, καὶ ἐν γῇ Παθούρης, λέγων. ² οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ὑμεῖς ἐωράκατε πάντα τὰ κακὰ, ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα. καὶ ἰδοὺ εἰσιν ἔρημοι ἀπὸ ἐνοικίων ³ ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν, ἧς ἐποίησαν παραπικράναι με, πορευθέντες θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις, οἷς οὐκ ἔγνωτε. ⁴ καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφήτας ὀρθροῦ, καὶ ἀπέστειλα, λέγων, μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης, ἧς ἐμίσησα. ⁵ καὶ οὐκ ἤκουσάν μου, καὶ οὐκ ἐκλίναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν, πρὸς τὸ μὴ θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις. ⁶ καὶ ἔταξεν ἡ ὀργή μου καὶ ὁ θυμὸς μου, καὶ ἐξεκαύθη ἐν πύλαις Ἰούδα, καὶ

ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἔρημωσιν καὶ εἰς ἄβατον ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ καὶ νῦν οὕτως εἶπε κύριος παντοκράτωρ. ἵνατί ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ὑμῶν, ἐκκόψαι ὑμῶν ἀνθρώπον καὶ γυναῖκα, νηπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ἰούδα, πρὸς τὸ μὴ καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδὲνα, ⁸ παραπικράναι με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν, θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, εἰς ἣν ἦλθετε κατοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα κοπῆτε, καὶ ἵνα γένησθε εἰς κατάραν καὶ εἰς ὀνειδισμόν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τῆς γῆς. ⁹ μὴ ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν κακῶν τῶν πατέρων ὑμῶν, καὶ τῶν κακῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα, καὶ τῶν κακῶν τῶν ἀρχόντων ὑμῶν, καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν, ὧν ἐποίησαν ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ; ¹⁰ καὶ οὐκ ἐπανάσαντο ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ οὐκ ἀντεῖχοντο τῶν προσηγμάτων μου, ὧν ἔδωκα κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων αὐτῶν. ¹¹ διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐφίστημι τὸ πρόσωπόν μου, ¹² τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς καταλοίπους τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐκλείψουσιν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται εἰς ὀνειδισμόν, καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ εἰς κατάραν. ¹³ καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὥς ἐπισκεψάμην ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ¹⁴ καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος οὐδεὶς τῶν ἐπιλοίπων Ἰούδα τῶν παροικούντων ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, ἐφ' ἣν αὐτοὶ ἐλπίζουσιν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἐκεῖ. οὐ μὴ ἐπιστρέψωσιν, ἀλλ' ἢ οἱ ἀνασεσωσμένοι. ¹⁵ καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ Ἱερεμίᾳ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ γνόντες, ὅτι θυμῶσιν αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, συναγωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ καθημένοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν Παθούρῃ, λέγοντες. ¹⁶ ὁ λόγος ὃν ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς τῷ ὀνόματι κυρίου, οὐκ ἀκούσμεν σου, ¹⁷ ὅτι ποιοῦντες ποιήσομεν πάντα τὸν λόγον, ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματος ἡμῶν. θυμιᾶν τῇ βασι-

βασιλίσση τοῦ οὐρανοῦ, καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς, καθὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἐπλήσθημεν ἄρτων, καὶ ἐγενόμεθα χρηστοί, καὶ κακὰ οὐκ εἶδομεν. ¹⁸ καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ βασιλίσσει τοῦ οὐρανοῦ, ἡλαττώθημεν πάντες, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐξελίπομεν. ¹⁹ καὶ ὅτι ἡμεῖς ἐθυμιώμεν τῇ βασιλίσσει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς, μὴ ἄνεν τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυνώνας, καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ σπονδάς; ²⁰ καὶ εἶπεν Ἱερεμίας παντὶ τῷ λαῷ, τοῖς δυνατοῖς καὶ ταῖς γυναιξί, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ λόγους, λέγων. ²¹ οὐχὶ τοῦ θυμιάματος οὗ ἐθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλήμ, ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ βασιλεῖς ὑμῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς, ἐμνήσθη κύριος; καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ; ²² καὶ οὐκ ἠδύνατο κύριος ἔτι φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βδελυγμάτων ὑμῶν ὧν ἐποιήσατε. καὶ ἐγενήθη ἡ γῆ ὑμῶν εἰς ἐρημωσιν, καὶ εἰς ἄβατον, καὶ εἰς ἄραν, ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. ²³ ἀπὸ προσώπου ὧν ἐθυμιάτε, καὶ ὧν ἡμάρτετε τῷ κυρίῳ. καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου, καὶ ἐν τοῖς προσταγμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα. ²⁴ καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ λαῷ, καὶ ταῖς γυναιξίν. ἀκούσατε λόγον κυρίου. ²⁵ οὕτως εἶπε κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ὑμεῖς γυναῖκες τῷ στόματι ὑμῶν ἐλάλησατε, καὶ ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε, λέγουσαι, ποιοῦσαι ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν ὥς ὁμολογήκαμεν, θυμιᾶν τῇ βασιλίσσει τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς. ἐμμεῖναισαί ἐνμεῖναισαί ταῖς ὁμολογίαις ὑμῶν, καὶ ποιοῦσαι ἐποιήσατε. ²⁶ διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον κυρίου, πᾶς Ἰούδα οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ἰδοὺ ὧμοσα τῷ ὀνόματί μου τῷ με-

γάλῳ, εἶπε κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι ὄνομα μου ἐν τῷ στόματι παντός Ἰούδα εἰπείν. ζῇ κύριος ἐπὶ πάσῃ γῇ Αἰγύπτῳ. ²⁷ ὅτι ἐγὼ ἐροῦν ἑμέτοις, τοῖς κακῶσαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἀγαθῶσαι, καὶ ἐκλείψουσιν πᾶς Ἰούδα, οἱ κατοικοῦντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἕως ἂν ἐκλείψωσιν. ²⁸ καὶ οἱ σεσοσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν εἰς γῆν Ἰούδα ὀλίγοι ἀριθμῷ, καὶ γνώσονται οἱ κατάλοιποι Ἰούδα οἱ καταστάντες ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, κατοικῆσαι ἐκεῖ, λόγος τίνος ἐμμενεῖ. ²⁹ καὶ τοῦτο τὸ σημεῖον ὑμῖν, ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά. ³⁰ οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν Οὐαφρὴ βασιλέα Αἰγύπτου εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρας ζητούντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καθὰ ἔδωκα τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ ζητούντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. C. 45. ¹ ὁ λόγος ὃν ἐλάλησε Ἱερεμίας ὁ προφήτης πρὸς Βαροὺχ υἱὸν Νηριού, ὅτε ἔγραφε τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ βιβλίῳ ἀπὸ στόματος Ἱερεμίου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ἰωακείμ υἱῷ Ἰωσία βασιλέως Ἰούδα. ² οὕτως εἶπε κύριος ἐπὶ σοὶ Βαροὺχ, ³ ὅτι εἶπας, οἶμοι οἶμοι, ὅτι προσέσθηκε κύριος κόπον ἐπίπονόν μοι. ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς, ἀνάπαυσιν οὐχ εὔρον. ⁴ εἶπον αὐτῷ. οὕτως εἶπε κύριος. ἰδοὺ οὐς ἐγὼ ὠκοδόμησα, ἐγὼ καθαιρῶ. καὶ οὐς ἐγὼ ἐφύτευσα, ἐγὼ ἐκτίλλω. ⁵ καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῷ μεγάλα; μὴ ζητήσης, ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει κύριος. καὶ δώσω τὴν ψυχὴν σου εἰς εὐρημα ἐν παντὶ τόπῳ, οὗ ἐὰν βαδίσῃς ἐκεῖ.

Κ Ε Φ. Ν Β.

Ὁντος εἰκοστού καὶ ἐνὸς ἔτους Σεδεκίου, ἐν τῷ βασιλεῦεν αὐτὸν, καὶ ἑνδεκά ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἀμετάαλ, θυγάτηρ Ἱερεμίου, ἐκ Δοβενά. ⁴ καὶ ἐγένετο τῷ ἔτι τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐν μηνὶ τῷ ἐνάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, καὶ πᾶσα ἡ δύ-

ναμὶς αὐτοῦ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ περιεχαράκωσαν αὐτήν, καὶ περιωκοδόμησαν αὐτήν τετραπέδοις λίθοις κύκλω. ⁵ καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν, ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τῷ βασιλεὶ Σεδεκίᾳ, ⁶ ἐν τῇ ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς, καὶ ἐστερεώθη ὁ λυμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς. ⁷ καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐξῆλθον νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πυλῆς, ἀναμέσον τοῦ τείχους, καὶ τὸν προτειχίσματος, ὃ ἦν κατὰ τὸν κήπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλω, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀραβα. ⁸ καὶ κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλαβον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν Ἱεριχῶ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπάρησαν ἀπ' αὐτοῦ. ⁹ καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθά, καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ κρίσεως. ¹⁰ καὶ ἔσφαξε βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν ἐν Δεβλαθά. ¹¹ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσε, καὶ ἔδρυσεν αὐτὸν ἐν πέδαις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανε. ¹² καὶ ἐν μηνὶ πέμπτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἦλθε Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος ἐσθνηκῶς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ¹³ καὶ ἐνέπρησε τὸν οἶκον κυρίου, καὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ πᾶσαν οἰκίαν μεγάλην ἐνέπρησεν ἐν πυρὶ. ¹⁴ καὶ πᾶν τείχος Ἱερουσαλὴμ κύκλω καθεῖλεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων, ἡ μετὰ τοῦ ἀρχιμαγέρου. ¹⁵ καὶ τοὺς καταλοιποὺς τοῦ λαοῦ κατέλιπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργοὺς. ¹⁶ καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοὺς τοὺς ἐν οἴκῳ κυρίου, καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν τὴν ἐν οἴκῳ κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν, καὶ ἀπῆργκαν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁷ καὶ τὴν στε-

γάνην, καὶ τὰς θιάλας καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ, ἐν οἷς ἐλειτούργουν ἐν αὐτοῖς, ¹⁸ καὶ τὰς ἀπφῶθ, καὶ τὰς μασμαρῶθ, καὶ τοὺς ὑποχυτήρας, καὶ τὰς λυχνίας, καὶ τὰς θυψικας, καὶ τοὺς κυαθούς, ἃ ἦν χρυσᾶ χρυσᾶ, καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. ¹⁹ καὶ οἱ στύλοι δύο, καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοὶ ὑποκάτω τῆς θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμών εἰς ὅκλον κυρίου, οὐ οὐκ ἦν σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν. ²⁰ καὶ οἱ στύλοι τριακονταπέντε πηγῶν ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἐνός, καὶ σπαρτίον δώδεκα πήχεων περιεκύκλου αὐτὸν, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλω, ²¹ καὶ γείσος ἐπ' αὐτοῖς χαλκοῦν, καὶ πέντε πήχεων τὸ μήκος, ὑπεροχὴ τοῦ γείσους τοῦ ἐνός, καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ γείσους κύκλω τὰ πάντα χαλκᾶ, καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ, ὅκτῳ ῥοαὶ τῷ πήχει τοῖς δώδεκα πήχεσι. ²² καὶ ἦσαν αἱ ῥοαὶ ἐνεγκονταεῖς τὸ ἐν μέρος, καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ῥοαὶ ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλω. ²³ καὶ ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον, καὶ τὸν ἱερέα τὸν δευτεροῦντα, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάττοντας τὴν ὁδὸν, ²⁴ καὶ εὐνοῦχον ἓνα ὃς ἦν ἐπιστάτης τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἑπτὰ ἄνδρας ὀνομαστοὺς, τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως, τοὺς εὐρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν γραμματέα τῶν δυνάμεων, τὸν γραμματεῦντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ ἐξήκοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, τοὺς εὐρεθέντας ἐν μέσῳ τῆς πόλεως. ²⁵ καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδάν ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ βασιλέως, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλαθά. ²⁶ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν Δεβλαθά, ἐν γῇ Αἰμαῖθ. ²⁷ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει, ἀποικισθέντος τοῦ Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ, ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκαδὶ τοῦ μηνός, ἔλαβεν Οὐλλαμαδάχα βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ᾧ ἔβασίλευσε, τὴν κεφαλὴν Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα,

Ἰούδα, καὶ ἔκειρεν αὐτὸν, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἰκίας ἧς ἐφυλάσσετο, ³² καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστὰ, καὶ ἔδωκε τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπάνω τῶν βασιλείων τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, ³³ καὶ ἥλλαξε τὴν στολὴν τῆς κυ-

λακῆς αὐτοῦ, καὶ ἥσθιεν ἄρτον διαπαντός κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας, ὥς ἐζησε. ³⁴ καὶ ἡ σύνταξις αὐτῷ ἐδίδοδο διαπαντός παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

Β Α Ρ Ο Υ Χ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου, οὓς ἔγραψε Βαρούχ υἱὸς Νηρίου, υἱοῦ Μασσαίου, υἱοῦ Σεδεκίου, υἱοῦ Ἀσαδίου, υἱοῦ Χελκίου, ἐν Βαβυλῶνι, ² ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ, ἐν ἐβδόμῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ καιρῷ, ὃ ἔλαβον οἱ Χαλδαῖοι τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐνέπηρσαν αὐτὴν ἐν πυρί. ³ καὶ ἀνέγνω Βαρούχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὧσιν Ἰερονίου, υἱοῦ Ἰωακίμ βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ὧσιν παντός τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς τὴν βίβλον, ⁴ καὶ ἐν ὧσιν τῶν δυνατῶν, καὶ υἱῶν τῶν βασιλέων, καὶ ἐν ὧσιν τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐν ὧσιν παντός τοῦ λαοῦ, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ποταμοῦ Σούδ. ⁵ καὶ ἔκλαιον, καὶ ἐνήστευον, καὶ ἤρχοντο ἐναντίον κυρίου, ⁶ καὶ συνήγαγον ἀργύριον, καθὼς ἐκάστου ἡδυνάτο ἡ χεὶρ. ⁷ καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς Ἰωακίμ υἱὸν Χελκίου, υἱοῦ Σαλώμ, τὸν ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ πρὸς πάντα τὸν λαόν, τοὺς εὐρεθέντας μετ' αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁸ ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη οἴκου κυρίου, τὰ ἐξεγεχθέντα ἐκ τοῦ ναοῦ, ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα, τῇ δεκάτῃ τοῦ Σιουαλ, σκευὴ ἀργυρᾶ, ἃ ἐποίησε Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσία βασιλεὺς Ἰούδα, ⁹ μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος τὸν Ἰερονίαν, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς δεσμώτας, καὶ τοὺς δυνατοὺς, καὶ τὸν λαόν τῆς γῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα. ¹⁰ καὶ εἶπαν. ἰδοὺ ἀπετείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυ-

ρίου ὀλοκαντώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας, καὶ λίβανον, καὶ ποιήσατε μάννα, καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ¹¹ καὶ προσεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ εἰς ζωὴν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὥσιν αἱ ἡμέραι αὐτῶν ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. ¹² καὶ δώσει κύριος ἰσχύιν ἡμῖν, καὶ φωτίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα ὑπὸ τὴν σκιάν Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν Βαλτάσαρ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς, καὶ εὐρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν. ¹³ καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹⁴ καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο ὃ ἀπετείλαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἐξαγορεύσαι ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς, καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ, ¹⁵ καὶ ἐρεῖτε. τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ αἰσχύνῃ τῶν προσώπων, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπῳ Ἰούδα, καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ¹⁶ καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν, καὶ τοῖς πατέράσιν ἡμῶν, ¹⁷ ὧν ἡμάρτομεν ἐναντὶ κυρίου, ¹⁸ καὶ ἡπειθήσαμεν αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου θεοῦ ἡμῶν, πορευέσθαι τοῖς προτάγμασι κυρίου, οἳς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, ¹⁹ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐξήγαγε κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης

ἡμεθα ἀπειθoῦντες πρὸς κύριον θεὸν ἡμῶν, καὶ ἐσχιδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ²⁰ καὶ ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακὰ καὶ ἡ ἁρὰ, ἣν συνέταξε κύριος τῷ Μουσῇ παιδί αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐξήγαγε τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ἡμῖν γῆν ῥέουσάν γάλα καὶ μέλι, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη. ²¹ καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὧν ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς. ²² καὶ ὡχόμεθα ἕκαστος ἐν διανοίᾳ καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, ἐργάζεσθαι θεοῖς ἐτέροις, ποιῆσαι τὰ κακὰ καὶ ὀφθαλμοὺς κυρίου θεοῦ ἡμῶν.

Κ Ε Φ. Β'.

Καὶ ἔσπευσε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ, ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστάς ἡμῶν, τοὺς δικάσαντας τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν, καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα, ² τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, ἃ οὐκ ἐποίησεν ὑποκάτω παντός τοῦ οὐρανοῦ, καθὰ ἐποιήθη ἐν Ἱερουσαλὴμ, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, ³ τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς, ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ. ⁴ καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ὑποχειρίους πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν, εἰς ὀνειδισμόν, καὶ ἄβατον ἐν πάσι τοῖς λαοῖς τοῖς κύκλῳ, οὗ διέσπειρεν αὐτοὺς κύριος ἐκεῖ. ⁵ καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτομεν κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ⁶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἣμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ αἰσχύνη τῶν προσώπων, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ ἃ ἐλάλησε κύριος ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἃ ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς. ⁸ καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου κυρίου, τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ τῶν νοσημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. ⁹ καὶ ἐρηγόρησε κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε κύριος ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος ὁ κύριος ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν. ¹⁰ καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐ-

τοῦ, πορευέσθαι τοῖς προτάγμασι κυρίου, οἷς ἔδωκε κατὰ πρόσωπον ἡμῶν. ¹¹ καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ὃς ἐξήγαγε τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασι καὶ ἐν δυνάμει μεγάλη καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη, ¹² ἡμάρτομεν, ἡσεβήσαμεν, ἡδικήσαμεν κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαιώμασί σου. ¹³ ἀποστραφῆτω ὁ θυμὸς σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς ἐκτενέσιν οὗ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ. ¹⁴ εἰσάκουσον κύριε τῆς προσευχῆς ἡμῶν καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐνεκέν σου, καὶ δός ἡμῖν χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς, ¹⁵ ἵνα γνῶ πᾶσα ἡ γῆ, ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁶ κύριε κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, καὶ ἐννόησον εἰς ἡμᾶς, καὶ κλῖνον κύριε τὸ οὖς σου, καὶ ἀκουσον. ¹⁷ ἀνοιξον ὀφθαλμοὺς σου, καὶ ἴδε, ὅτι οἱ οἱ τεθνηκότες ἐν τῷ ᾄδῃ, ὧν ἐλήφθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐτῶν, δώσουσι δόξαν καὶ δικαίωμα τῷ κυρίῳ. ¹⁸ ἀλλὰ ἡ ψυχὴ ἡ λυπούμενῃ ἐπὶ τὸ μέγεθος, ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες, καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινώσα δώσουσί σοι δόξαν, καὶ δικαιοσύνην κύριε. ¹⁹ ὅτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαίωματα τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ τῶν βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν ἔλεον κατὰ πρόσωπόν σου κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ²⁰ ὅτι ἐνῆκας τὸν θυμόν σου καὶ τὴν ὀργὴν σου εἰς ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν. ²¹ οὕτως εἶπε κύριος. κλίνατε τὸν ὦμον ὑμῶν ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ τὴν γῆν, ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ²² καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς κυρίου, ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, ²³ ἐκλείψει ποιήσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἱερουσαλὴμ φωνὴν εὐφροσύνης, καὶ φωνὴν χαρμοσύνης, φωνὴν νυμφίου, καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον

ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων. ²⁴ καὶ οὐκ ἤκουσαμεν τῆς φωνῆς σου, ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. καὶ ἔστησας τοὺς λόγους σου, οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶ τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν, τοῦ ἐξεγεχθῆναι τὰ ὁσᾶ βασιλείων ἡμῶν καὶ τὰ ὁσᾶ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἰδοὺ ἐστὶν ἐξεβρόμμένα τῷ καύματι τῆς ἡμέρας, καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός. καὶ ἀπεθάνοσαν ἐν πόνοις πονηροῖς, ἐν λιμῷ, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν ἀποστολῇ. ²⁶ καὶ ἔθηκας τὸν οἶκον, οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, ὥς ἡ ἡμέρα αὕτη, διὰ πονηρίαν οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα. ²⁷ καὶ ἐποίησας εἰς ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου καὶ κατὰ πάντα οἰκτιρισμόν σου τὸν μέγαν, ²⁸ καθὰ ἐλάλησας ἐν χειρὶ παιδός σου Μωυσῆ, ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλαμένου σου αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου ἐναντίον υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγων. ²⁹ ἔὰν μὴ ἀκούσῃτε τῆς φωνῆς μου, εἰ μὴν ἡ βομβῆσις ἡ μεγάλη ἡ πολλή αὕτη ἀποστρέψω εἰς μικρὰν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ. ³⁰ ὅτι ἔγνων, ὅτι οὐ μὴ ἀκούσωσί μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλός ἐστι. καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, ³¹ καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὅσα ἀκούοντα, ³² καὶ αἰνέσουσί με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, καὶ μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός μου, ³³ καὶ ἀποστρέψουσιν ἀπὸ τοῦ νότου αὐτῶν τοῦ σκληροῦ, καὶ ἀπὸ πονηρῶν προσταγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ πατέρων αὐτῶν τῶν ἀμαρτόντων ἐναντὶ κυρίου. ³⁴ καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ Ἰσαάκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς. καὶ πληθυνῶ αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσι. ³⁵ καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην αἰώνιον, τοῦ εἶναι με αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. καὶ οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς.

Κ Ε Φ. Γ'.

Κύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ψυχὴ ἐν στενοῖς καὶ πνεῦμα ἀκηδῶν κέκραγε πρὸς σέ. ² ἀκουσον κύριε καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. ³ ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα. ⁴ κύριε παντοκράτωρ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, ἀκουσον δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκότων Ἰσραὴλ, καὶ υἱῶν τῶν ἀμαρτανόντων ἐναντίον σου, οἱ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά. ⁵ μὴ μνησθῇς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ μνησθῇ χειρός σου καὶ ὀνόματός σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, ⁶ ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ αἰνέσομέν σε κύριε. ⁷ ὅτι διὰ τοῦτο ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν, καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. καὶ αἰνέσομέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν, τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου. ⁸ ἰδοὺ ἡμεῖς σημερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὐ διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὄνειδισμόν, καὶ εἰς ἄραν, καὶ εἰς ὀφλησιν κατὰ πᾶσας τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἱ ἀπέστησαν ἀπὸ κυρίου θεοῦ ἡμῶν. ⁹ ἀκουε Ἰσραὴλ ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτίσασθε γινῶναι φρόνησιν. ¹⁰ τί ἐστιν Ἰσραὴλ; τί ὅτι ἐν γῇ τῶν ἐχθρῶν εἶ; ἐπαλαιωθῆς ἐν γῇ ἄλλοτρία, συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς, ¹¹ προσελογίσθης μετὰ τῶν εἰς ἄδου, ¹² ἐγκατέλειπες τὴν πηγὴν τῆς σοφίας. ¹³ τῇ ὁδῷ τοῦ θεοῦ εἰ ἐπορεύθης, κατώκεις ἂν ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα. ¹⁴ μάθε ποῦ ἐστι φρόνησις, ποῦ ἐστιν ἰσχύς, ποῦ ἐστι συνέσις, τοῦ γινῶναι ἅμα ποῦ ἐστι μακροβίωσις καὶ ζωὴ, ποῦ ἐστι φῶς ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη. ¹⁵ τίς εὗρε τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ τίς εἰσῆλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς αὐτῆς; ¹⁶ ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἔθνων, καὶ οἱ κυριεύοντες τῶν θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ¹⁷ οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, καὶ τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες, καὶ τὸ χρυσίον ᾧ ἐπεποίθεισαν ἄνθρωποι, καὶ οὐκ ἐστι τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν; ¹⁸ ὅτι οἱ τὸ ἀργύριον τεκταίνοντες καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἐστιν ἐξ-

εὑρεῖς τῶν ἔργων αὐτῶν. ¹⁹ ἤφανίσθησαν καὶ εἰς ἄδου κατέβησαν, καὶ ἄλλοι ἀνέστησαν ἀντὶ αὐτῶν. ²⁰ νεώτεροι εἶδον φῶς, καὶ κατώκησαν ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιστήμης οὐκ ἔγνωσαν, ²¹ οὐδὲ συνῆκαν τρίβους αὐτῆς, οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς. οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν πόρῳ ἐγενήθησαν, ²² οὐδὲ ἠκούσθη ἐν Χαθαὶν, οὐδὲ ὥφθη ἐν Θαιμάν. ²³ οὔτε υἱοὶ Ἀγαρ οἱ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ἔμποροι τῆς Μεσσηνίας, καὶ Θαιμάν, καὶ οἱ μυθολόγοι, καὶ οἱ ἐκζητῆται τῆς συνέσεως, ὁδὸν δὲ σοφίας οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους αὐτῆς. ²⁴ ὦ Ἰσραὴλ ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ; καὶ ἐπιμήκης ὁ τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ; ²⁵ μέγας, καὶ οὐκ ἔχει τελευτὴν, ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος. ²⁶ ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ ἀπ' ἀρχῆς γενομένοι εὐμεγέθεις ἐπιστάμενοι πόλεμον. ²⁷ οὐ τοῦτον ἐξελέξατο ὁ θεὸς, οὐδὲ ὁδὸν ἐπιστήμης ἔδωκεν αὐτοῖς, ²⁸ καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρόνησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν. ²⁹ τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ κατεβίβασεν αὐτήν ἐκ τῶν νεφελῶν; ³⁰ τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης, καὶ ὤρεν αὐτήν, καὶ οἶσε αὐτήν χρυσίου ἐκλεκτοῦ; ³¹ οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς, οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς. ³² ἀλλ' ὁ εἰδὼς τὰ πάντα γινώσκει αὐτήν, ἔξευρεν αὐτήν τῇ συνέσει αὐτοῦ. ὁ κατασκευάσας τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, ἐνέπλησεν αὐτήν κτηνῶν τετραπόδων. ³³ ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς καὶ πορεύεται, ἐκάλεσεν αὐτὸ, καὶ ὑπήκουσεν αὐτῷ τρόμφ. ³⁴ οἱ δὲ ἀστέρες ἔλαμψαν ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν, καὶ εὐφράνθησαν. ἐκάλεσεν αὐτοὺς, καὶ εἶπον, πάρεσμεν. ἔλαμψαν μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι αὐτούς. ³⁵ οὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. ³⁶ ἔξευρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ. ³⁷ μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὥφθη, καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανειστέραφη.

Κ Ε Φ. Δ'.

Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα. πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτήν, εἰς ζωὴν. οἱ δὲ καταλείποντες αὐτήν, ἀποθανοῦνται. ² ἐπιστρέφου Ἰακώβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδυσον πρὸς τὴν λαμψιν κατέναντι τοῦ φωτὸς αὐτῆς. ³ μὴ δῶς ἑτέρῳ τὴν δόξαν σου, καὶ τὰ συμφέροντά σοι ἔδναι ἄλλοτρίῳ. ⁴ μακάριοι ἐσμέν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τοῦ θεοῦ ἡμῖν γνωστά ἐστιν. ⁵ θαρσεῖτε λαός μου, μνημόσυνον Ἰσραὴλ. ⁶ ἐπράσθητε τοῖς ἔθνεσιν οὐκ εἰς ἀπώλειαν, διὰ τὸ παροργίσαι ὑμᾶς τὸν θεόν. παρεδόθητε τοῖς ὑπεναντίοις, ⁷ παρωξύνετε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς; θυσαντες δαιμονίοις, καὶ οὐ θεῷ. ⁸ ἐπελάθεσθε τὸν τροφεύσαντα ὑμᾶς θεὸν αἰώνιον, ἐλυπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν ὑμᾶς Ἱερουσαλὴμ, ⁹ εἶδε γὰρ τὴν ἐπελθούσαν ὑμῖν ὀργὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν. ἀκούσατε αἱ πάροικοι Σιών, ἐπήγαγέ μοι ὁ θεὸς πένθος μέγα. ¹⁰ εἶδον γὰρ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹¹ ἔθρεψα γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐφροσύνης, ἐξαπέστειλα δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους. ¹² μηδεὶς ἐπιχαιρέτω μοι τῇ χήρᾳ καὶ καταλειφθείῃ ὑπὸ πολλῶν, ἠρημώθην διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν τέκνων μου, διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ, ¹³ καὶ δικαιοματά αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν θεοῦ, οὐδὲ τρίβους παιδείας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν. ¹⁴ ἐλθέτωσαν αἱ πάροικοι Σιών, καὶ μνησθήτε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ θυγατέρων, ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. ¹⁵ ἐπήγαγεν γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἔθνος μακρόθεν, ἔθνος ἀναίδες καὶ ἀλόγλωσσον. ὅτι οὐκ ᾔσχύνθησαν πρεσβύτην οὐδὲ παιδίον ἡλέησαν, ¹⁶ καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μοιρὴν ἠορήωσαν. ¹⁷ ἐγὼ δὲ τί διτατὴ βοήθησαι ὑμῖν; ¹⁸ ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ κακὰ ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. ¹⁹ βαδίζετε τέκνα βαδίζετε, ἐγὼ γὰρ

γὰρ κατελείφθην ἔρημος. ²⁰ ἔξεδυσά-
μην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, ἐνεδυσά-
μην δὲ σάκκον τῆς θέρσεώς μου. κη-
κραῖομαι πρὸς τὸν αἰώνιον ἐν ταῖς
ἡμέραις μου. ²¹ θαρσύνετε τέκνα, βοή-
σατε πρὸς τὸν θεόν, καὶ ἐξελεύεται ὑ-
μᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
²² ἐγὼ γὰρ ἤλπισα ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν
σωτηρίαν ὑμῶν. καὶ ἤλθε μοι χαρὰ
παρὰ τοῦ ἁγίου ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ, ἣ
ἤξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰωνίου
σωτήρος ὑμῶν. ²³ ἔξεπεμψα γὰρ ὑ-
μᾶς μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους, ἀ-
ποδώσει δέ μοι ὁ θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρ-
μοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν αἰῶ-
να. ²⁴ ὥσπερ γὰρ νῦν ἐωράκασιν αἱ
πάροικοι Σιών τὴν ὑμετέραν αἰχμα-
λωσίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν
παρὰ τοῦ θεοῦ ὑμῶν σωτηρίαν, ἣ ἐπ-
ελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης
καὶ λαμπρότητος τοῦ αἰωνίου. ²⁵ τέ-
κνα μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ
θεοῦ ἐπέλθουσαν ὑμῖν ὁργὴν, κατε-
δίωξέ σε ὁ ἐχθρὸς, καὶ ὅψει αὐτοῦ
τὴν ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ τρα-
χήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ. ²⁶ οἱ τραφε-
ροί μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας,
ἤρθησαν ὥς ποιμνιον ἡρπασμένον
ὑπὸ ἐχθρῶν. ²⁷ θαρσύνετε τέκνα καὶ
βοήσατε πρὸς τὸν θεόν, ἔσται γὰρ ὑ-
μῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος μνεία. ²⁸ ὥς-
περ γὰρ ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς
τὸ πλανηθῆναι ἀπὸ τοῦ θεοῦ, δεκα-
πλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι
αὐτόν. ²⁹ ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν τὰ
κακὰ, ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον εὐφρο-
σύνην μετὰ τῆς σωτηρίας ὑμῶν.
³⁰ θάρσει Ἱερουσαλὴμ, παρακαλέσει
σε ὁ ὀνομάσας σε. ³¹ δαίλαιοι οἱ σὲ
κακώσαντες καὶ ἐπιχαρέντες τῇ σῇ
πτώσει, ³² δαίλαιοι αἱ πόλεις αἷς ἐ-
δούλευσαν τὰ τέκνα σου, δαίλαία ἡ
δεξαμένη τοὺς υἱούς σου. ³³ ὥσπερ
γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει καὶ εὐ-
φρανθῇ ἐπὶ τῷ πτώματί σου, οὕτως
λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἐαυτῆς ἐρημίᾳ.

³⁴ καὶ περιελῶ αὐτῆς τὸ ἀγαλλίαμα
τῆς πολυοχλίας, καὶ τὸ ἀγαυρίαμα
αὐτῆς εἰς πένθος. ³⁵ πῦρ γὰρ ἐπελεύ-
σεται αὐτῇ παρὰ τοῦ αἰωνίου εἰς ἡμέ-
ρας μακράς, καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ
δαμονίων τὸν πλείονα χρόνον. ³⁶ πε-
ρίβλεψον πρὸς ἀνατολὰς Ἱερουσα-
λὴμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ
τοῦ θεοῦ σοι ἐρχομένην. ³⁷ ἴδου ἐρ-
χονται οἱ υἱοὶ σου οὓς ἐξαπέστειλας,
ἐρχονται συνηγμένοι ἀπὸ ἀνατολῶν
ἕως δυσμῶν τῷ ῥήματι τοῦ ἁγίου,
χαίροντες τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ.

Κ Ε Φ. Ε'.

Ἐκδυσαι Ἱερουσαλὴμ τὴν στολὴν
τοῦ πένθους καὶ τῆς κακώσεώς σου,
καὶ ἐνδυσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ
τοῦ θεοῦ δόξης εἰς τὸν αἰῶνα. ² περι-
βαλοῦ τὴν διπλοῖδα τῆς παρὰ τοῦ
θεοῦ δικαιοσύνης, ἐπίθου τὴν μίτραν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου τῆς δόξης τοῦ
αἰωνίου. ³ ὁ γὰρ θεὸς δείξει τῇ ὑπ'
οὐρανὸν πάσῃ τῇ σὴν λαμπρότητι.
⁴ κληθήσεται γὰρ σου τὸ ὄνομα παρὰ
τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, εἰρήνη δικαι-
οσύνης, καὶ δόξα θεοσεβείας. ⁵ ἀνά-
στηθι Ἱερουσαλὴμ, καὶ στήθι ἐπὶ τοῦ
ὑψηλοῦ, καὶ περιβλεψαί πρὸς ἀνατο-
λὰς, καὶ ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου
ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν τῷ
ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντας τῇ τοῦ
θεοῦ μνείᾳ. ⁶ ἐξῆλθον γὰρ παρὰ σοῦ
πέσοι ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν, εἰσάγει
δὲ αὐτοὺς ὁ θεὸς πρὸς σὲ αἰρομένους
μετὰ δόξης ὡς θρόνον βασιλείας. ⁷ συν-
έταξε γὰρ ὁ θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν
ὄρος ὑψηλόν, καὶ θῖνας ἀενάους, καὶ
φάραγγας πληροῦσθαι εἰς ὁμαλισμὸν
τῆς γῆς, ἵνα βαδίσῃ Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς
τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. ⁸ ἐσκόπασαν δὲ καὶ
οἱ δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον ἐνωδίας τῷ
Ἰσραὴλ προστάγματι τοῦ θεοῦ. ⁹ ἡγῆ-
σεται γὰρ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ μετ' εὐφρο-
σύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης αὐτοῦ συν-
ἐλεημοσύνη καὶ δικαιοσύνη τῇ παρ'
αὐτοῦ.

ΘΡΗΝΟΙ ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

Κ Ε Φ. Α'.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι, ἐκάθισεν Ἱερεμίας κλαίων, καὶ ἐθρήνησε τὸν θρήνον τοῦτον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἶπεν.

Ἀλεφ. ¹ Πῶς ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμένη λαῶν; ἐγενήθη ὥς χήρα πεπληθυμένη ἐν ἔθνεσιν, ἀρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον.

Βήθ. ² Κλαίονσα ἐκλαυσεν ἐν νυκτὶ, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν σιαγόνων αὐτῆς, καὶ οὐκ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαπώντων αὐτὴν. πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ, ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς.

Γίμελ. ³ Μετωκίσθη Ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπὸ πλήθους δουλείας αὐτῆς. ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσι, οὐχ εὗρεν ἀνάπαυσιν. πάντες οἱ καταδιωκόντες αὐτὴν κατέλαβον αὐτὴν ἀναμέσον τῶν θλιβόντων.

Δάλεθ. ⁴ Οδοὶ Σιών πενθοῦσι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους ἐν ἑορτῇ. πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἀναστενάζουσιν, αἱ παρθένοι αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ αὕτη πικραινομένη ἐν ἑαυτῇ.

Η. ⁵ Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφαλὴν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐνθουνοῦσαν, ὅτι κύριος ἐταπείνωσεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς. τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος.

Ουαυ. ⁶ Καὶ ἐξήρθη ἐκ θυγατρὸς Σιών πᾶσα ἡ ὑπερέπεια αὐτῆς. ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ὥς κριοὶ οὐκ εὐρίσκοντες νομὴν, καὶ ἐπορεύοντο ἐν

οὐκ ἰσχύϊ κατὰ πρόσωπον διώκοντος.

Ζαὶν. ⁷ Ἐμνήσθη Ἱερουσαλὴμ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς, καὶ ἀπωσμῶν αὐτῆς. πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ. ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ κατοικεσίᾳ αὐτῆς.

Ηθ. ⁸ Ἀμαρτίαν ἡμαρτεν Ἱερουσαλὴμ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο. πάντες οἱ δοξάζοντες αὐτὴν ἐταπείνωσαν αὐτὴν. εἶδον γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ γε αὕτη στενάζουσα καὶ ἀπεστροφῇ ὀπίσω.

Τήθ. ⁹ Ἀκαθαρσία αὐτῆς πρὸ ποδῶν αὐτῆς, οὐκ ἐμνήσθη ἑσχατα αὐτῆς, καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα. οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτὴν. ἰδε κύριε τὴν ταπείνωσιν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ὁ ἐχθρός.

Ιωδ. ¹⁰ Χεῖρά αὐτοῦ ἐξεπέτασεν θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς, εἶδε γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἀγίασμα αὐτῆς ἃ ἐνετείλω μὴ εἰσελθεῖν αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν σου.

Χάφ. ¹¹ Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον. ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει, τοῦ ἐπιστρέφειν ψυχὴν. ἰδε κύριε καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι ἐγενήθη ἡτιμωμένη.

Λάμεδ. ¹² Οἱ πρὸς ὑμᾶς πάντες παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐπιστρέψατε καὶ ἴδετε εἰ ἔστιν ἄλλος κατὰ τὸ ἄλγος μου, ὃ ἐγενήθη. φθελγζάμενος ἐν ἔμοι ἐταπείνωσέ με κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ.

Μήμ. ¹³ Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλε πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγα-

γεν αὐτό. διεπέτασε δίκτυον τοῖς ποσί μου, ἀπέστρεψέ με εἰς τὰ ὀπίσω, ἔδωκέ με ἡφανισμένην, ὅλην τὴν ἡμέραν ὠδυνωμένην.

Νούν. ¹⁴ Ἐργηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσέβηματά μου, ἐν χερσὶ μου συνεπλάκησαν. ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν μου, ἡσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι ἔδωκε κύριος ἐν χερσὶ μου ὀδύνας, οὐ δυνήσομαι στήναι.

Σάμεχ. ¹⁵ Ἐξῆρε πάντας τοὺς ἰσχυροὺς μου ὁ κύριος ἐκ μέσου μου, ἐκάλεσεν ἐπ' ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντροῖψαι ἐκλεκτούς μου. ληρὸν ἐπάτησε κύριος παρθένω θυγατρὶ Ἰούδα, ἐπὶ τούτοις ἐγὰ κλαίω.

Αἶν. ¹⁶ Ὁ ὀφθαλμὸς μου κατήγαγεν ὕδωρ, ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὁ ἐπιστρέφων ψυχὴν μου. ἐγένοντο οἱ υἱοὶ μου ἡφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὁ ἐχθρὸς.

Φή. ¹⁷ Διεπέτασε Σιών χεῖρα αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν. ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰακώβ, κύκλω αὐτοῦ οἱ θλίβοντες αὐτόν. ἐγενήθη Ἱερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθημένην ἀναμέσον αὐτῶν.

Τσαδῆ. ¹⁸ Δίκαιός ἐστι κύριος, ὅτι στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα. ἀκούσατε δὴ πάντες οἱ λαοί, καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου. παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

Κώφ. ¹⁹ Ἐκάλεσα τοὺς ἐραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με. οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλιπον, ὅτι ἐξήτησαν βοῶσιν αὐτοῖς ἵνα ἐπιστρέψωσι ψυχὰς αὐτῶν, καὶ οὐχ εὖρον.

Ρήχς. ²⁰ Ἴδε κύριε, ὅτι θλίβομαι, ἡ κοιλία μου ἐταράχθη, καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοί, ὅτι παραπικραίνουσα παρεπικράνθη, ἔξωθεν ἡτέκνωσέ με μάχαιρα ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ.

Χσέν. ²¹ Ἀκούσατε δὴ, ὅτι στεναῶ ἐγώ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με. πάντες οἱ ἐχθροὶ μου ἤκουσαν τὰ κακά μου, καὶ ἐχάρησαν, ὅτι σὺ ἐποίησας, ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρὸν, ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί.

Θαῦ. ²² Εἰσελθοὶ πᾶσα ἡ κακία

αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς, ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφύλλίδα περὶ πάντων τῶν ἁμαρτημάτων μου, ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

Κ Ε Φ. Β'.

Ἄλεφ.

¹ Πῶς ἐγνόφωσεν ἐν ὀργῇ αὐτοῦ κύριος τὴν θυγατέρα Σιών, κατέῤῥωψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ.

Βῆθ. Ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ κατεπόντισε κύριος, οὐ φεισάμενος. πάντα τὰ ὠραῖα Ἰακώβ καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ, τὰ ὀχυρώματα τῆς θυγατρὸς Ἰούδα ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν, ἐβεβήλωσεν βασιλεῖα αὐτῆς, καὶ ἄρχοντας αὐτῆς.

Γίμελ. ³ Συνέκλασεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ἰσραὴλ, ἀπέστρεψεν ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ, καὶ ἀνῆψεν ἐν Ἰακώβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ κατέφαγεν πάντα τὰ κύκλω.

Δάλεθ. ⁴ Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς ὑπεναντίος, ἐστερέωσε δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος, καὶ ἀπέκτεινε πάντα τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐν σκηνῇ θυγατρὸς Σιών, ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

Η. ⁵ Ἐγενήθη κύριος ὡς ἐχθρὸς, κατεπόντισεν Ἰσραὴλ, κατεπόντισε τὰς βάρεις αὐτῆς, διέφθειρε τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ, καὶ ἐπλήθυνε τῇ θυγατρὶ Ἰούδα ταπεινουμένην καὶ τεταπεινωμένην.

Οὐαῦ. ⁶ Καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σῆνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν ἐορτὴν αὐτοῦ. ἐπελάθετο κύριος ἃ ἐποίησεν ἐν Σιών ἐορτῆς καὶ σαββάτου, καὶ παρώξυνεν ἐμβριμῆματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖα καὶ ἱερέα καὶ ἄρχοντα.

Ζαῖν. ⁷ Ἀπώσατο κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτοῦ, συνέτριψεν ἐν χειρὶ ἐχθροῦ τείχος βάρειαν αὐτῆς, φωνὴν ἔδωκαν ἐν οἴκῳ κυρίου ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἐορτῆς.

Ηθ. ⁸ Καὶ ἐπέστρεψε διαφθεῖραι τείχος θυγατρὸς Σιών. ἐξέτεινε μετρον, οὐκ ἀπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ

κατα-

καταπατήματος, καὶ ἐπένθησε τὸ προτείχιμα, καὶ τείχος ὁμοθυμαδὸν ἠσθένησε.

Τῇθ. ⁹ Ἐνεπάγησαν εἰς γῆν πύλαι αὐτῆς, ἀπώλεσε καὶ συνέτριψε μοχλοὺς αὐτῆς βασιλεῖα αὐτῆς καὶ ἄρχοντα αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν. οὐκ ἔστι νόμος, καὶ γε προφητὰι αὐτῆς οὐκ εἶδον ὄρασιν παρὰ κυρίου.

Ιωδ. ¹⁰ Ἐκαθίσαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σιών, ἀνέβιβασαν γοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιέζωσαντο σάκκους, κατήγαγον εἰς γῆν ἄρχηγούς παρθένους ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Χάφ. ¹¹ Ἐξέλιπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδιά μου, ἐξεχύθη εἰς τὴν γῆν ἡ δόξα μου, ἐπὶ τὸ συντριμμα τῆς θυγατρὸς λαοῦ μου, ἐν τῷ ἐκλείπειν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πόλεως.

Λάμεδ. ¹² Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν, ποῦ οἶτος καὶ οἶνος ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως, ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν.

Μῆμ. ¹³ Τί μαρτυρήσω σοι ἢ τί ὁμοιώσω σοι θυγάτερ Ἱερουσαλὴμ; τίς σώσει καὶ παρακαλέσει σε παρθένος θυγάτερ Σιών; ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου, τίς ἰάσεται σε;

Νούν. ¹⁴ Προφητὰί σου εἶδosan σοι μάταια καὶ ἄφροσύνην, καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου, τοῦ ἐπιστρέψαι αἰχμαλωσίαν σου, καὶ εἰδοσαν σοι λήμματα μάταια καὶ ἐξώσματα.

Σάμεχ. ¹⁵ Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδὸν, ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν θυγατέρα Ἱερουσαλὴμ. αὕτη ἡ πόλις, ἐροῦσι, στέφανος εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς.

Αἰν. ¹⁶ Διηνοῖξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί σου, ἐσύρισαν καὶ ἔβρυσαν ὀδόντας, καὶ εἶπαν, κατεπίομεν αὐτήν. πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν προσεδοκῶμεν, εὐρομεν αὐτήν, εὐδομεν.

Φη. ¹⁷ Ἐποίησε κύριος ἃ ἐνεθυμήθη, συνετέλεσε ῥῆμα αὐτοῦ, ἃ ἐτείλει-

λατο ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων. καθεῖλε, καὶ οὐκ ἐφείσατο, καὶ ἠύφραναν ἐπὶ σὲ ἐχθρόν, ὕψωσε κέρας θλίβοντός σε.

Τσαδῇ. ¹⁸ Ἐβόησε καρδία αὐτῶν πρὸς κύριον, τείχη Σιών καταγάγετε ὡς χεῖμαρδούς δακρυὰ ἡμέρας καὶ νυκτός. μὴ δῶς ἐκνηψιν σεαυτῇ, μὴ σιωπήσαιο θυγάτηρ ὀφθαλμῶν σου.

Κώφ. ¹⁹ Ἀνάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, ἔκχεον ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι πρὸς ὥπου κυρίου, ἄρον πρὸς αὐτὸν χεῖρας σου περὶ ψυχῆς νηπίων σου, τῶν ἐκλυομένων λιμῷ ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Ρηχς. ²⁰ Ἴδε κύριε καὶ ἐπίβλεψον τίνι ἐπεφύλλισας οὕτως. εἰ φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλίας αὐτῶν; ἐπιφύλλιδα ἐποίησε μάγειρος, φονευθῆσονται νήπια θηλάζοντα μαστοὺς; ἀποκτενεῖς ἐν ἀγιάσματι κυρίου ἱερέα καὶ προφήτην;

Χσέν. ²¹ Ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν ἐξοδὸν παιδάριον καὶ πρεσβύτες. παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορευθῆσαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ. ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας, οὐκ ἐφείσω.

Θαῦ. ²² Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἐορτῆς παροικίας μου κυκλοθεῖν, καὶ οὐκ ἐγένοντο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου ἀνασωζόμενος καὶ καταλειμμένος, ὡς ἐπεκρατῆσα, καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου πάντας.

Κ Ε Φ. Γ'.

Ἄλεφ.

¹ Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν, ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ. ² παρέλαβέ με καὶ ἀπήγαγέ με εἰς σκοτὸς καὶ οὐ φῶς. ³ πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψε χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν. ⁴ ἐπαλαίωσε σάρκα μου καὶ δερμα μου, ὅστέα μου συνέτριψεν.

Βῆθ. ⁵ Ἀνικοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐκνύλωσε κεφαλὴν μου, καὶ ἐμόχθησεν ἐν σκοτεινοῖς, ἐκάθισέ με ὡς νεκροὺς αἰῶνος. ⁷ ἀνικοδόμησε κατ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνε χαλκὸν μου.

Γίμελ. ⁸ Καὶ γε κεκραῶμαι καὶ βοήσω, ἀπέφραξι προσηχὶ μου.

Λαλειθ.

Δάλεθ. ⁹ Ἀνωκοδόμησεν ὁδοὺς μου, ἐνέφραξε τρίβους μου, ἐτάραξεν ¹⁰ ἄρκος ἐνεδρεύουσα, αὐτός μοι λέων ἐν κρυφαίοις, ¹¹ κατεδίωξεν ἀφεστηκότα, καὶ κατέπαυσέ με, ἔθετό με ἡφανισμένην.

Ἡ. ¹² Ἐνέτεινε τόξον αὐτοῦ, καὶ ἐστήλωσέ με ὡς σκοπὸν εἰς βέλος. ¹³ εἰσέγαγεν ἐν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας αὐτοῦ. ¹⁴ ἐγενήθην γέλωσ παντὶ λαῷ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην τὴν ἡμέραν.

Οὐαὺ. ¹⁵ Ἐχόρτασέ με πικροίας, ἐμέθυσέ με χολῆς, ¹⁶ καὶ ἐξέβαλε πῆφω ὁδόντας μου, ἐψώμισέ με σποδόν, ¹⁷ καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχῆν μου, ¹⁸ ἐπελαθόμην ἀγαθά. καὶ ἀπώλετο νίκος μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ κυρίου.

Ζαῖν. ¹⁹ Ἐμνήσθην ἀπὸ πτωχείας μου, καὶ ἐκ διωγμοῦ ²⁰ πικρία καὶ χολή μου μνησθήσεται, καὶ καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχὴ μου. ²¹ ταύτην τάξω εἰς τὴν καρδίαν μου, διὰ τοῦτο ὑπομενῶ.

Ηθ. ²² Τὰ ἐλέη κυρίου, ὅτι οὐκ ἐξέλιπέ με, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ. μῆνας εἰς τὰς πρωΐας ἐλέησον κύριε, ὅτι οὐ συνετελέσθημεν, ὅτι οὐ συνετελέσθησαν οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ. ²³ καινὰ εἰς τὰς πρωΐας, πολλὴ ἡ πίστις σου. ²⁴ μερίς μου κύριος, εἶπεν ἡ ψυχὴ μου. διὰ τοῦτο ὑπομενῶ αὐτῷ.

Τήθ. ²⁵ Ἀγαθὸς κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν, ²⁶ ψυχὴ ἡ ζητήσῃ αὐτόν, ἀγαθόν. καὶ ὑπομενεῖ, καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον κυρίου.

Τήθ. ²⁷ Ἀγαθὸν ἀνδρὶ, ὅταν ἄρκυ γονὶ ἐν νεότητι αὐτοῦ, ²⁸ καθίσταται κατὰ μόνας, καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦρεν ἐφ' ἑαυτῷ.

Ιῶδ. ²⁹ Δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν διαγόνα, χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν, ³⁰ ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται κύριος.

Χάφ. ³¹ Ὅτι ὁ ταπεινῶσας οἰκτιρήσει, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ, ³² οὐκ ἀπεκρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐταπείνωσεν υἱοὺς ἀνδρός.

Δάμιδ. ³³ Τοῦ ταπεινῶσαι ὑπὸ

τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντας δεσμίους γῆς, ³⁴ τοῦ ἐκκλίνειν κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπου ὑψίστου, ³⁵ καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν, κύριος οὐκ εἶπε. ³⁶ τίς οὕτως εἶπε, καὶ ἐγενήθη; κύριος οὐκ ἐνετείλατο. ³⁷ ἐκ στόματος ὑψίστου οὐκ ἐξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ ἀγαθόν.

Μήμ. ³⁸ Τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν ἀνὴρ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ;

Νούν. ³⁹ Ἐξηρενήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν καὶ ἡτάσθη, καὶ ἐπιστρέψομεν ἕως κυρίου. ⁴⁰ ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς ὑψηλὸν ἐν οὐρανῷ. ⁴¹ ἡμαρτήσαμεν, ἡσεβήσαμεν, καὶ οὐχ ἰλάσθης.

Σάμεχ. ⁴² Ἐπεσκέπασας ἐν θυμῷ, καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς, ἀπέκτεινας, οὐκ ἐφείσω. ⁴³ ἐπεσκέπασας νεφέλῃν σε αὐτῷ ἐνεκεν προσευχῆς, καμνύσαι με ⁴⁴ καὶ ἀπωσθῆναι.

Αῖν. Ἐθνηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ τῶν λαῶν, ⁴⁵ διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς τὸ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. ⁴⁶ φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ συντριβή. ⁴⁷ ἀφέσεις ὑδάτων καταξεί ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

Φή. ⁴⁸ Ὁ ὀφθαλμὸς μου κατεπόθη, καὶ οὐ σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι ἐκνηψιν, ⁴⁹ ἕως οὐ διακύψῃ καὶ ἴδῃ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. ⁵⁰ ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐπιφυλλιεῖ ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου παρὰ πάσας θυγατέρας πόλεως.

Τσαδῆ. ⁵¹ Θηρεύοντες ἐθῆρευσάν με ὡς στρουθίον. πάντες οἱ ἐχθροὶ μου δωρεὰν ⁵² ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωῆν μου, καὶ ἐπέθηκαν λίθον ἐπ' ἐμοί. ⁵³ ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου. εἶπα, ἀποσμαι.

Κώφ. ⁵⁴ Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομα σου κύριε ἐκ λάκκου κατωτάτου, ⁵⁵ φωνὴν μου ἤκουσας. μὴ κρύψῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν δέησίν μου, ⁵⁶ εἰς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας, ἐν ἡμέρῃ ἡ ἐπεκαλεσάμην σε εἰπὰς μοι, μὴ φοβοῦ.

Ρήγς. ⁵⁷ Ἐδίδακας κύριε τὰς δικὰς τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωὴν μου. ⁵⁸ ἴδες κύριε τὰς ταραχάς μου, ἔκρι-

ἐκρίνας τὴν κρίσιν μου. ⁵⁹ εἶδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν, εἰς πάντα διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐν ἐμοί.

Χσέν. ⁶⁰ Ἦκουσας τὸν ὀνειδισμόν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ' ἐμοῦ. ⁶¹ χεῖλη ἐπανισταμένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν κατ' ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν, ⁶² καθέδραν αὐτῶν, καὶ ἀνάστασιν αὐτῶν. ἐπὶ βλεψον ἐπὶ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ⁶³ ἀποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα κύριε κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

Θαῦ. ⁶⁴ Ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμόν, καρδίας μου μόχθον. ⁶⁵ σὺ αὐτοὺς καταδιώξεις ἐν ὀργῇ, καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ κυριε.

Κ Ε Φ. Δ'.

Ἄλεφ.

¹ Πῶς ἀμαυρωθήσεται χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν; ἐξεχύθησαν λίθοι ἅγιοι ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Βήθ. ² Οἱ υἱοὶ Σιών οἱ τίμιοι, οἱ ἐπληρούμενοι ἐν χρυσίῳ, πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἀγγεῖα ὀστράκινα, ἔργα χειρῶν κεραμέως;

Γιμελ. ³ Καὶ γε δοῦκοντες ἐξέδυσαν μαστοὺς, ἐθῆλᾶσαν σκύμνοι αὐτῶν θυγατέρας λαοῦ μου εἰς ἀνάτον, ὡς στρουθίον ἐν ἐρήμῳ.

Δάλεθ. ⁴ Ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα τηλάξοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ ἐν δίψει, νήπια ἤτησαν ἄρτον, ὃ διακλῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.

Ἦ. ⁵ Οἱ ἐσθοντες τὰς τρυφὰς ἠφάνισθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις, οἱ τιτηνούμενοι ἐπὶ κόκκων περιεβάλλοντο κοπρίας.

Οὐαῦ. ⁶ Καὶ ἐμεγαλύνθη ἀνομία θυγατρός λαοῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας Σοδόμων τῆς κατεστραμμένης ὥσπερ σπουδῇ, καὶ οὐκ ἐπόνεσαν ἐν αὐτῇ χεῖρας.

Ζαῖν. ⁷ Ἐκαθαριώθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, ἔλαμψαν ὑπὲρ γάλα, ἐπυρώθησαν, ὑπὲρ λίθου σαπφείρου τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν.

Ἦθ. ⁸ Ἐσκοτασεν ὑπὲρ ἀσβολῆν το εἶδος αὐτῶν, οὐκ ἐπεγνώσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις. ἐπάγχθ' ἔδρημα αὐτῶν ἐπὶ

τὰ ὀστέα αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενήθησαν ὡσπερ ξύλον.

Τῆθ. ⁹ Καλοὶ ἦσαν οἱ τραυματαῖαι ῥομφαίας, ἡ οἱ τραυματαῖαι λιμοῦ. ἐπορεύθησαν ἐκκεκентημένοι ἀπὸ γεννημάτων ἄρτων.

Ἰώδ. ¹⁰ Χεῖρες γυναικῶν οἰκτιρῶν ἤψησαν τὰ παιδία αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς βρώσιν αὐταῖς, ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

Χαφ. ¹¹ Συνετέλεσε κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ ἀνῆψε πῦρ ἐν Σιών, καὶ κατέφαγε τὰ θεμέλια αὐτῆς.

Λάμεδ. ¹² Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην, ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ἱερουσαλήμ.

Μῆμ. ¹³ Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς, ἀδικιῶν ἱερέων αὐτῆς, τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Νούν. ¹⁴ Ἐσαλεύθησαν ἐργήγοροι αὐτῆς ἐν ταῖς ἐξόδοις, ἐμολύνθησαν ἐν αἵματι ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς, ἦψαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν.

Σάμει. ¹⁵ Ἀπόστητε ἀκαθάρτων, καλέσατε αὐτοὺς, ἀπόστητε, ἀπόστητε, μὴ ἀπτεσθε, ὅτι ἀνῆφθησαν, καὶ γε ἐσαλεύθησαν. εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐ μὴ προσθῶσι τοῦ παροικεῖν.

Ἀίν. ¹⁶ Πρόσωπον κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέπει αὐτοῖς. πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον, προφήτας οὐκ ἠλέησαν.

Φῆ. ¹⁷ Ἐτι ὄντων ἡμῶν ἐξελιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπεύοντων ἡμῶν.

Τσαδῆ. ¹⁸ Ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῶζον, ἐθηρεύσαμεν μικροὺς ἡμῶν, τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν.

Κῶφ. ¹⁹ Ἦγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν. κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ αἰतὸς οὐρανοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐξέπτησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν ἡμᾶς.

Ρῆς. ²⁰ Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν. οὐ εἴπαμεν, ἐν τῇ σκιά αὐτοῦ ζήσομεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι.

Χσέν.

Χσέν. ²¹ Χαῖρε καὶ εὐφραίνου θύγατερ Ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ γῆς, καὶ γε ἐπὶ σὲ διελύσεται τὸ ποτήριον κυρίου, μεθυσθήσῃ καὶ ἀποχέεις.

Θαύ. ²² Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου θύγατερ Σιών, οὐ προσθήσεται τοῦ ἀποικίσαι σε. ἐπεσκέψατο ἀνομίας σου θύγατερ Ἐδὼμ, ἀπεκάλυπεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Μνήσθητι κύριε, ὅτι ἐγενήθη ἡμῖν. ἐπίβλεψον, καὶ ἴδε τὸν ὀνειδισμόν ἡμῶν. ² κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλλοτρίοις, οἱ οἴκοι ἡμῶν ξένοις. ³ ὄρφανοὶ ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατήρ, μητέρες ἡμῶν ὡς αἱ χήραι. ⁴ ὕδωρ ἡμῶν ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθεν ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν. ⁵ ἐδιώχθημεν, ἐκοπιάσαμεν, οὐκ ἀνεπαυθήμεν. ⁶ Αἴγυπτος ἔδωκε χεῖρα, Ἀσσοὺρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν. ⁷ οἱ πατέρες ἡμῶν ἤμαρτον, οὐχ ὑπάρχουσιν, ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν. ⁸ δοῦλοι ἐκυρίουσαν ἡμῶν, λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. ⁹ ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν, ἀπὸ προσώπου ῥομφαίας τῆς ἐρήμου. ¹⁰ τὸ δέσμα

ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη, συνεσπάρσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λιμοῦ. ¹¹ γυναῖκας ἐν Σιών ἐταπείνωσαν, παρθένους ἐν πόλεσιν Ἰούδα. ¹² ἄρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν, πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξασθήσαν. ¹³ ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἡσθάνησαν. ¹⁴ καὶ πρεσβύτεροι ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν, ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν. ¹⁵ κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν, ¹⁶ ἔπεσεν ὁ στέφανος ἡμῶν τῆς κεφαλῆς. οὐαὶ δὲ ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν. ¹⁷ περὶ τούτου ἐγενήθη ὁδὴν ὁδυνερὰ ἡ καρδία ἡμῶν, περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ¹⁸ ἐπ' ὄρος Σιών, ὅτι ἠφανίσθη, ἀλώπεκες διήλθον ἐν αὐτῇ. ¹⁹ σὺ δὲ κύριε εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις, ὁ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. ²⁰ ἵνατί εἰς νῆκος ἐπιλήσῃ ἡμῶν, καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν; ²¹ ἐπιστρέψον ἡμᾶς κύριε πρὸς σὲ, καὶ ἐπιστραφυσόμεθα. καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν. ²² ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς, ὠργίσθης ἐφ' ἡμᾶς ἕως σφόδρα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ.

ΚΕΦ. Α'.

Ἀντίγραφον ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστει-
 λεν Ἰερემίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους
 αἰχμαλώτους εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ τοῦ
 βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων, ἀναγγέ-
 λαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη αὐτῷ ὑ-
 πὸ τοῦ θεοῦ. διὰ τὰς ἁμαρτίας, αἷς
 ἡμαρτήκατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ, ἀχθή-
 σεσθε εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ
 Ναβουχοδοноσορ βασιλέως τῶν Βα-
 βυλωνίων. ² εἰσελθόντες οὖν εἰς Βα-
 βυλῶνα ἔσεσθε ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ
 χρόνον μακρόν, ἕως γενεῶν ἑπτὰ. με-
 τὰ τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκεῖθεν μετ'
 εἰρήνης. ³ νυνὶ δὲ ὅψεσθε ἐν Βαβυ-
 λῶνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ
 ξυλίλους ἐπ' ὧμοῖς αἰρομένους, δι-
 κνύντας φόβον τοῖς ἔθνεσιν. ⁴ εὐλα-
 βήθητε οὖν μὴ καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέν-
 τες τοῖς ἄλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε, καὶ
 φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ' αὐτοῖς, ⁵ ἰδόν-
 τας ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν αὐ-
 τῶν προσκυνούντας αὐτά. εἶπατε δὲ
 τῇ διανοίᾳ. σοὶ δεῖ προσκυνεῖν δέσπο-
 τα. ⁶ ὁ γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν
 ἔστιν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς
 ὑμῶν. ⁷ γλώσσα γὰρ αὐτῶν ἔστι κατε-
 ξυσμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περί-
 χουσα καὶ περιάργυρα, ψευδῆ δ' ἔστι
 καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν. ⁸ καὶ ὥσπερ
 παρθένω φιλοκόσμη λαμβάνοντες χρυ-
 σίον, ⁹ κατασκευάζουσι στεφάνους ἐπὶ
 τὰς κεφαλὰς τῶν θεῶν αὐτῶν. ἔστι δὲ
 καὶ ὅτε ὑφαιρούμενοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ
 τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύ-
 ριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλοῦσι, ¹⁰ δώ-
 σουσι δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ
 στέγους πόρταις, κοσμοῦσι τε αὐτοὺς,
 ὡς ἀνθρώπους τοῖς ἐνδύμασι θεοὺς
 ἀργυροῦς, καὶ θεοὺς χρυσοῦς, καὶ ξυ-
 λίνους. ¹¹ οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται
 ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωματῶν, περιβεβλημέ-
 νων αὐτῶν ἱματισμὸν πορφυροῦν.
¹² ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐτῶν
 διὰ τὸν ἐκ τῆς οἰκίας κοινορτόν, ὅς
 ἔστι πλείω ἐπ' αὐτοῖς. ¹³ καὶ σκηπ-
 τρον ἔχει ὡς ἄνθρωπος κριτῆς χω-

ρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἁμαρτάνοντα
 οὐκ ἀνέλεῖ. ¹⁴ ἔχει δὲ ἐγχειρίδιον δε-
 ξιά, καὶ πέλεκυν. ἑαυτὸν δὲ ἐκ πολέ-
 μου καὶ ληστῶν οὐκ ἐξελεῖται. ὅθεν
 γνώριμοί εἰσιν οὐκ ὄντες θεοί. μὴ οὖν
 φοβηθῆτε αὐτούς. ¹⁵ ὥσπερ γὰρ σκεῦ-
 ος ἀνθρώπου συντριβὴν ἀχρεῖον γίνε-
 ται, ¹⁶ τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν οἱ θεοὶ
 αὐτῶν, καθιδρυμένων αὐτῶν ἐν τοῖς
 οἴκοις. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις
 εἰσὶ κοινορτοῦ ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν
 εἰσπορευομένων. ¹⁷ καὶ ὥσπερ τινὶ ἡ-
 δικηκότη βασιλέα, περιπετραγμέναι
 εἰσὶν αἱ αὐλαί. ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγ-
 μένω. τοὺς οἴκους αὐτῶν ὀχυροῦσιν
 οἱ ἱερεῖς θυρώμασι τε καὶ κλειθροῖς
 καὶ μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ τῶν ληστῶν
 μὴ συληθῶσιν. ¹⁸ λύχνους καίουσι,
 καὶ πλείους ἢ ἑαυτοῖς, ὧν οὐδένα δι-
 νανταὶ ἰδεῖν. ¹⁹ ἔστι μὲν ὥσπερ δοκός
 τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐ-
 τῶν ρασιν ἐκλείχεσθαι τῶν ἀπὸ τῆς
 γῆς ἐρπετῶν, κατεσθόντων αὐτοὺς τε
 καὶ τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν οὐκ αἰσθά-
 νονται. ²⁰ μεμελανωμένοι τὸ πρόσω-
 πον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ
 τῆς οἰκίας. ²¹ ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν
 καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐφίπτανται
 νυκτερίδες, χελιδόνες, καὶ τὰ ὄρεα,
 ὥσαυτως δὲ καὶ οἱ αἰλουροί, ²² ὅθεν
 γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί. μὴ οὖν
 φοβεῖσθε αὐτά. ²³ τὸ γὰρ χρυσίον ὃ
 περικίνται εἰς κάλλος, ἐὰν μὴ τις ἐκ-
 μάξῃ τὸν ἰόν, οὐ μὴ στίλψωσιν, οὐδὲ
 γὰρ, ὅτε ἐκωνεύοντο, ἠσθάνοντο. ²⁴ ἐκ
 πάσης τιμῆς ἡγορασμένα ἔστιν, ἐν οἷς
 οὐκ ἔστι πνεῦμα. ²⁵ ἄνευ ποδῶν ἐπ'
 ὧμοῖς φέρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυ-
 τῶν ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύ-
 νονται τε καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτά,
²⁶ διὰ τὸ, εἶποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ, μὴ
 δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι. μήτε ἕαν τις
 αὐτὸ ὀρθὸν στήσῃ, δι' ἑαυτοῦ κινή-
 θῇσεται, μήτε ἕαν κλιθῇ, οὐ μὴ ὀρ-
 θωθῇ, ἀλλ' ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα
 αὐτοῖς παρατίθεται. ²⁷ τὰς δὲ θυσίας
 αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν
 κατα

καταχωρῶνται. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἀπ' αὐτῶν ταριχεύουσαι οὔτε πτωχῶ οὔτε ἄδυνάτοι μὴ μεταδώσι.
²⁸ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθιμένη καὶ λεγῶς ἄπτονται. γνόντες οὖν ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ, μὴ φοβηθῇτε αὐτούς. ²⁹ πόθεν γὰρ κληθεῖσιν θεοί; ὅτι γυναῖκες παρατιθέασιν θεοῖς ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις.
³⁰ καὶ ἐν τοῖς οἰκοῖς αὐτῶν οἱ ἱερεῖς διαφρεύουσιν, ἔχοντες τοὺς χιτῶνας διεφθόγους καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πόγωνας ἐξυρηνμένους. ὦν αἱ κεφαλὰὶ ἀκάλυπτοι εἰσιν, ³¹ ὠρύονται δὲ βόωντες ἐναντίον τῶν θεῶν αὐτῶν ὥσπερ τινὲς ἐν περιδείπνῳ νεκροῦ. ³² ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ ἱερεῖς ἐνδύσονται τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδιά, οὔτε ἔαν κακὸν πάθωσιν ὑπὸ τινος, ³³ οὔτε ἔαν ἀγαθὸν, δυνήσονται ἀνταποδοῦναι. οὔτε καταστῆσαι βασιλέα δύνανται, οὔτε ἀφελῆσθαι. ³⁴ ὡσαύτως οὔτε πλουτοῦν, οὔτε χαλκόν, οὐ μὴ δύνωνται διδοῖναι. ἔαν τις εὐχὴν αὐτοῖς εὐξαίμενος μὴ ἀποδώ, οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν. ³⁵ ἐκ θανάτου ἀνθρώπου οὐ μὴ ῥύσωνται, οὔτε ἥττονα ἀπὸ ἰσχυροῦ μὴ ἐξέλωνται. ³⁶ ἀνθρώπου τυφλὸν εἰς ὄρασιν οὐ μὴ περυστήσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἀνθρώπου ὄντα οὐ μὴ ἐξέλωνται. ³⁷ χόραν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὔτε ὄρφανόν ἐν ποιήσωσι.
³⁸ τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρους λίθοις ὁμοιωμένοι εἰσὶ τὰ ξύλινα, καὶ τὰ περιχύρυσσα, καὶ τὰ περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καταίσχυνθήσονται.
³⁹ πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεούς. ⁴⁰ ἔτι δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτὰ, οἱ ὅταν ἴδωσιν ἐνὸν μὴ δυνάμενον λαλῆσαι, προσεγγεγκάμενοι τὸν Βῆλον, ἀξιούσι φωνῆσαι, ὡς δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ αἰσθῆσθαι, ⁴¹ καὶ οὐ δύνανται αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτὰ, αἰσθήσιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν. ⁴² αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηται, θυμῶσαι τὰ πύττωρα. ⁴³ ὅταν δὲ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπὸ τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ, τὴν πλησίον ὀνειδίξει, ὅτι οὐκ ἠξιώται ὥσπερ καὶ αὐτὴ, οὔτε τὸ

σχοινίον αὐτῆς διεθράγη. ⁴⁴ πάντα τὰ γενόμενα ἐν αὐτοῖς ἐστὶ ψευδῆ. πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὡς θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν; ⁴⁵ ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχόων κατασκευασμένα εἰσιν. οὐθεν ἄλλο μὴ γένηται, ἢ ὁ βούλωνται οἱ τεχνίται αὐτὰ γενέσθαι. ⁴⁶ αὐτοὶ τε οἱ κατασκευάζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γένωνται πολυχρόνιοι. ⁴⁷ πῶς τε δὴ μέλλει τὰ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντα; κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνειδος τοῖς ἐπιγινόμενοις. ⁴⁸ ὅταν γὰρ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὰ πόλεμος καὶ κακὰ, βουλευόνται πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ἱερεῖς, ποῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν.
⁴⁹ πῶς οὖν οὐκ ἐστὶν αἰσθῆσθαι, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί; οὐ οὔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου, οὔτε ἐκ κακῶν. ⁵⁰ ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περιχύρυσσα καὶ περιάργυρα γνωσθήσεται μετὰ ταῦτα, ὅτι ἐστὶ ψευδῆ. τοῖς ἔθνεσι πᾶσι τοῖς τε βασιλεῦσι φανερόν ἐσται, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων; καὶ οὐδὲν θεοῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἐστί. ⁵¹ τίτιν οὖν γνωστέον ἐστίν, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί; ⁵² βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ ἀναστήσωσιν, οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις οὐ μὴ δώσι, ⁵³ κρίσιν τε οὐ μὴ διακρίνωσιν ἑαυτῶν, οὐδὲ μὴ ῥύσωνται ἀδίκημα, ἀδύνατοι ὄντες. ⁵⁴ ὥσπερ γὰρ κορῶνα ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξύλινον ἢ περιχύρυσσον ἢ περιάργυρον πῦρ, οἱ μὲν ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ διασωθήσονται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι κατακαυθήσονται, ⁵⁵ βασιλεὺς δὲ καὶ πολεμίοις οὐ μὴ ἀντιστῶσι. ⁵⁶ πῶς οὖν ἐκδεκτέον ἢ νομιστέον, ὅτι εἰσὶ θεοί; οὔτε ἀπὸ κλεπτῶν, οὔτε ἀπὸ ληστῶν οὐ μὴ διασωθῶσι, θεοὶ ξύλινοι, καὶ περιάργυροι, καὶ περιχύρυσσοι.
⁵⁷ ὦν οἱ ἰσχύοντες περιελούνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς ἀπελευσονται ἔχοντες, οὔτε ἑαυτοῖς οὐ μὴ βοηθήσωσιν. ⁵⁸ ὥστε κορεῖσθαι εἶναι βασιλέα ἐπιδεικνύμενον τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν, ἢ σκεῦος ἐν οἰκίᾳ χρήσιμον ἐφ' ᾧ κεχρήσεται ὁ κεκτημένος, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί. ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασω-
 ζουσα

ζῶσα τὰ ἐν αὐτῇ ὄντα, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί. καὶ ξύλινος στύλος ἐν βασιλείοις, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί. ⁵⁹ ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὄντα λαμπρά, καὶ ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας, εὐηκόα εἰσιν. ⁶⁰ ὡσαύτως καὶ ἀστραπή ὅταν ἐπιφανῇ, εὐπτός ἐστι. τὸ δ' αὐτὸ καὶ πνεῦμα ἐν πάσῃ χώρᾳ πνεῦ. ⁶¹ καὶ νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπιπορεύεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθέν. ⁶² τό τε πῦρ ἐξαποσταλὲν ἀνωθεν ἐξαναλῶσαι ὄρη καὶ δρυμοὺς, ποιεῖ τὸ συνταχθέν. ταῦτα δὲ οὔτε ταῖς εἰδέαις, οὔτε ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα ἐστίν. ⁶³ ὅθεν οὔτε νομιστέον, οὔτε κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεοὺς, οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν, οὔτε κρίσιν κρίναι, οὔτε εὖ ποιῆσαι ἀνθρώποις. ⁶⁴ γνόντες οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί, μὴ φοβηθῇτε αὐτοὺς, ⁶⁵ οὔτε γὰρ βασιλεύσιν οὐ μὴ καταράσσονται, οὔτε μὴ εὐλογήσωσιν. ⁶⁶ σημεῖά τε ἐν ἔθνεσιν ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ

δείξωσιν. οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμπουσιν, οὔτε φωτιοῦσιν ὡς ἡ σελήνη. ⁶⁷ τὰ θηρία αὐτῶν ἐστὶ κρείττω, ἃ δίνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην ἑαυτὰ ὠφελῆσαι. ⁶⁸ κατ' οὐδένα οὖν τρόπον ἡμῖν ἐστὶ φανερόν, ὅτι εἰσὶ θεοί. διὸ μὴ φοβηθῇτε αὐτοὺς. ⁶⁹ ὡς περ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυλάσσει, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσὶ ξύλινοι καὶ περιχύρσοι καὶ περιάργυροι. ⁷⁰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνῳ, ἐφ' ἧς πᾶν ὄρνεον ἐπικάθηται, ὡσαύτως δὲ καὶ νεκρῷ ἐρδύμμένῳ ἐν σκότει ἀφωμοιοῦνται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι, καὶ περιχύρσοι, καὶ περιάργυροι. ⁷¹ ἀπὸ τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμαρίου τῆς ἐπ' αὐτοὺς σηπομένης γνωσθήσονται, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί. αὐτὰ τε ἔξ ὑστερου βρωθήσονται, καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν τῇ χώρᾳ. ⁷² κρείσσον οὖν ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔχων εἶδωλα, ἔσται γὰρ μακρὰν ἀπὸ ὀνειδισμοῦ.

Ι Ε Ζ Ε Κ Ι Η Λ.

Κ Ε Φ. Α'

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐν τῷ τετάρτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ μηνός, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. καὶ ἠγοίχθησαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἶδον ὄψεις θεοῦ. ² πέμπτῃ τοῦ μηνός, τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως Ἰωακείμ. καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰεζεκιὴλ υἱὸν Βουζεῖ, τὸν ἱερέα ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. ³ καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου, ⁴ καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαΐρον ἤρχετο ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ νεφέλῃ μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐξαστράπτον. καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὄρασις ἡλέκτρον ἐν μέσῳ τοῦ πυρός, καὶ

φέγγος ἐν αὐτῷ, ⁵ καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὁμοίωμα τέσσαρων ζώων. καὶ αὐτῇ ἡ ὄρασις αὐτῶν. ὁμοίωμα ἀνθρώπου ἐπ' αὐτοῖς. ⁶ καὶ τέσσαρα πρὸς ὦπα τῷ ἐνὶ, καὶ τέσσαρες πτέρυγες τῷ ἐνὶ, ⁷ καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὀρθά, καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ σπινθῆρες ὡς ἐξαστράπτων χαλκός. καὶ ἐλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, ⁸ καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τῶν τέσσαρων ⁹ οὐκ ἐπιστρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά. ἕκαστον ἀπέναντι τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐπορεύοντο. ¹⁰ καὶ ὁμοιώσις τῶν προσώπων αὐτῶν, πρόσωπον ἀνθρώπου, καὶ πρόσωπον τοῦ λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέσσαρσι, καὶ

πρὸς-

πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσι, καὶ πρόσωπον αὐτοῦ τοῖς τέσσαρσι. ¹¹ καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν, ἑκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκαλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν, ¹² καὶ ἑκάτερον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο. οὐ ἂν ᾗν τὸ πνεῦμα πορευόμενον ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. ¹³ καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζώων ὄρασις ὡς ἀνθρώπου πυρὸς καιομένων, ὡς ὅψις λαμπάδων συστρεφόμενων ἀνάμεσον τῶν ζώων καὶ φέγγος τοῦ πυρὸς, καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο ἀστραπή. ¹⁵ καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἰς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζώων τοῖς τέσσαρσι. ¹⁶ καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσεῖς, καὶ ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσι. καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ᾗν καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐν τροχῷ, ¹⁷ ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο. οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ, ¹⁸ οὐδ' οἱ νῶτοι αὐτῶν, καὶ ὕψος ᾗν αὐτοῖς. καὶ ἶδον αὐτὰ, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν. ¹⁹ καὶ ἐν τῷ πορευέσθαι τὰ ζῶα, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῶα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήροντο οἱ τροχοί. ²⁰ οὐ ἂν ᾗν ἡ νεφέλη ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορευέσθαι, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ καὶ ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς. ²¹ ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ εἰστήκεισαν. καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξήροντο σὺν αὐτοῖς, ὅτι πνεῦμα ζωῆς ᾗν ἐν τοῖς τροχοῖς. ²² καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν τῶν ζώων ὡς εἰ στερέωμα ὡς ὄρασις κρυστάλλου ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν, ²³ καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτερουσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ, ἑκάστῳ δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν. ²⁴ καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ. καὶ ἐν τῷ ἐστάναι αὐτὰ, κατέπανον αἱ πτέρυγες αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἰδοὺ φωνή

ὑπεράνωθεν τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν ²⁶ ὡς ὄρασις λίθου σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν. ²⁷ καὶ ἶδον ὡς ὅψιν ἡλεκτροῦ ἀπὸ ὀράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὀράσεως ὀσφύος καὶ ἕως κάτω ἶδον ὄρασιν πυρὸς, καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κυκλῶ ²⁸ ὡς ὄρασις τόξου, ὅταν ᾗ ἐν τῇ νεφελῇ ἐν ἡμέραις νετοῦ, οὕτως ἡ στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν.

ΚΕΦ. Β'.

Αὕτη ἡ ὄρασις ὁμοιώματος δόξης κυρίου. καὶ ἶδον, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος, ¹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, στήθῃ ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ λαλήσω πρὸς σέ. ² καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐξῆρέ με, καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς μέ, ³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐξαποστείλλω ἐγὼ σε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, τοὺς παραπικραίνοντας με, οἵτινες παρεπίκρανάν με, αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ⁴ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος. ⁵ ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἡ πτοηθῶσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ, καὶ γινώσκονται ὅτι προφήτης εἰ σὺ ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁶ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτούς, μὴδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. διότι παροίστησουσι, καὶ ἐπισυστήσονται ἐπὶ σέ κυκλῶ, καὶ ἐν μέσῳ σκροπίων σὺ κατοικεῖς. τοὺς λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ. ⁷ καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἡ πτοηθῶσιν, ὅτι οἶκος παραπικραίνων ἐστὶ. ⁸ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἀκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς σέ, μὴ γίνου παραπικραίνων, καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων. γάνε τὸ στόμα σου, καὶ φάγε ὃ ἐγὼ δίδωμί σοι. ⁹ καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἐκτεταμένη πρὸς μέ, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὴς βιβλίου, ¹⁰ καὶ ἀνείλησεν αὐτὴν ἐνώπιόν μου, καὶ ᾗν ἐν αὐτῇ γεγραμμένα τὰ ἐμπροσθεν καὶ τὰ ὀπί-

σω. καὶ ἐγγράπτο θρήνος καὶ μέλος καὶ οὐαί. **3** καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, καταράγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, καὶ πορεύθητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. **2** καὶ διηνοίξε τὸ στόμα μου, καὶ ἐψώμισέ με τὴν κεφαλίδα.

Κ Ε Φ. Γ'.

3 Καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου. τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ. καὶ ἔφαγον αὐτήν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ στόματί μου, ὡς μέλι γλυκάζον. **4** καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, βαδίζε καὶ εἰσελθε πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς, **5** διότι οὐ πρὸς λαὸν βαθύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, **6** οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἄλλοφώνους ἢ ἄλλογλώσσους, οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς λόγους, καὶ εἰ πρὸς τοιούτους ἐξαπέστειλά σε, οὗτοι ἂν εἰρήκουσάν σου. **7** ὁ δὲ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσουσιν εἰσακοῦσαί σου, διότι οὐ θούλονται εἰσακοῦναι μου, ὅτι πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ φιλόνηκοί εἰσι καὶ σκληροκάριοι. **8** καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατόν κατέναντι τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ τὸ νῆκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νίκους αὐτῶν, **9** καὶ ἔσται διαπαντὸς κραταιόγειρον πέτρας. μὴ φοβηθῇς ἀπ' αὐτῶν, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. **10** καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς λόγους, οὓς λέλάληκα μετὰ σοῦ, λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ τοῖς ὡσί σου ἄκουε, **11** καὶ βαδίζε, εἰσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου, καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος. ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσι. **12** καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν μου φωνὴν σεισμοῦ μεγάλου, εὐλογημένη ἡ δόξα κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. **13** καὶ ἶδον φωνὴν τῶν πτερύγων τῶν ζώων πτερουσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, καὶ φωνὴ τῶν

τροχῶν ἐχομένην αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σεισμοῦ. **14** καὶ τὸ πνεῦμα ἐξῆρσέ με, καὶ ἀνέλαβέ με, καὶ ἐπορεύθην ἐν ὄρμῃ τοῦ πνευματός μου, καὶ χεὶρ κυρίου ἐγένετο ἐπ' ἐμέ κραταιά. **15** καὶ ἐξηλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ. καὶ ἐκάθισα ἐκεῖ ἐπτά ἡμέρας, ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν. **16** καὶ ἐγένετο μετὰ τὰς ἐπτά ἡμέρας λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. **17** υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον, καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ, **18** ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ, θανάτῳ θανατωθήσῃ. καὶ σὺ διεστείλω αὐτῷ τοῦ διαστείλασθαι τῷ ἀνόμῳ, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, τοῦ ζῆσαι αὐτόν. ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. **19** καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σου ῥύσῃ. **20** καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῶν δικαιοσυγῶν αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ. καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. **21** σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν, καὶ αὐτὸς μὴ ἁμαρτη, ὁ δίκαιος ζῶν ζήσεται, ὅτι διεστείλω αὐτῷ, καὶ σὺ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ. **22** καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμέ χεὶρ κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἀνάστηθι, καὶ ἐξελθε εἰς τὸ πεδῖον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ. **23** καὶ ἀνέστην καὶ ἐξηλθον πρὸς τὸ πεδῖον. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα κυρίου εἰστήκει, καθὼς ἡ ὄρασις, καὶ καθὼς ἡ δόξα κυρίου, ἣν ἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, **24** καὶ ἤλθην ἐπ' ἐμέ πνεῦμα, καὶ ἔσθησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἐλάλησε πρὸς μέ, καὶ

εἶπε

εἶπε μοι. εἰσελθε, καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου. ²⁵ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ δέδονται ἐπὶ σέ δεσμοί, καὶ δήσουσί σε ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν. ²⁶ καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω, καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἀνδρα ἐλεγχοντα, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. ²⁷ καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σέ ἀνοίξω τὸ στόμα σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος. ὁ ἀκούων ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθον, καὶ θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν τὴν Ἱερουσαλὴμ, ² καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχὴν, καὶ οἰκοδομήσεις ἐπ' αὐτὴν προμαχώνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν παρεμβολάς, καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλω. ³ καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν, καὶ θήσεις αὐτὸ τοῦτον σιδηροῦν ἀναμέσον σου καὶ ἀναμέσον τῆς πόλεως, καὶ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἔσται ἐν συγκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις αὐτὴν. σημεῖόν ἐστι τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ⁴ καὶ σὺ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ, κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν πενήτηκοντα καὶ ἑκατὸν, ἅς κοιμηθήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν. ⁵ καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς ἀδικίας αὐτῶν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐνεήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. ⁶ καὶ συντελέσεις ταῦτα, καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιόν, καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰουδά τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέθεικά σοι. ⁷ καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν Ἱερουσαλὴμ ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις ἐπ' αὐτὴν. ⁸ καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ἐπὶ σέ δεσμούς, καὶ μὴ στραφῇς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐπὶ τὸ πλευρόν σου, ἕως οὗ συντελεσθῶ-

σιν ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου. ⁹ καὶ σὺ λάβε σεαυτῷ πυροὺς, καὶ κριθὰς καὶ κύαμον, καὶ φακόν, καὶ κέγχρον, καὶ ὀλύραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγρος ἐν ὀστράκινον. καὶ ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ εἰς ἄρτους, καὶ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ἅς σὺ καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου, ἐνεήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας φάγεσαι αὐτὰ. ¹⁰ καὶ τὸ βρῶμά σου φάγεσαι ἐν σταθμῷ, εἴκοσι σίκλους τὴν ἡμέραν, ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά. ¹¹ καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι, καὶ τὸ ἕκτον τοῦ ἐν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ πίεσαι. ¹² καὶ ἐγκρυφίαν κριθίνον φάγεσαι αὐτὰ, ἐν βολβίτοις κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ' ὀφθαλμούς αὐτῶν, ¹³ καὶ ἐρεῖς. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ. οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἀκαθάστα ἐν τοῖς ἔθνεσιν. ¹⁴ καὶ εἶπα. μηδαμῶς κύριε θεὲ Ἰσραὴλ. εἰ ἡ ψυχὴ μου οὐ μεμύανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας ἑώλον. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ' αὐτῶν. ¹⁶ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου. ἰδοὺ ἐγὼ συντριβῶ στήθιγμα ἄρτου ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίνονται, ¹⁷ ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου καὶ ὕδατος. καὶ ἀφανισθῇσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἐντακῇσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξείαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως, κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου, καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνά σου. καὶ λήψῃ ξυρὸν σταθμίων, καὶ διαστήσεις αὐτούς, ² τὸ τέταρτον ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῳ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ. καὶ λήψῃ τὸ τέταρτον, καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν

ρομφαία κύκλω αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον διασκορπιεῖς τῷ πνεύματι. καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. ³ καὶ λήψῃ ἐκείθεν ὀλίγους ἐν ἄριθμῳ, καὶ συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου. ⁴ καὶ ἐκ τούτων λήψῃ ἔτι, καὶ ῥίψει αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρὸς, καὶ κατακαύσεις αὐτοὺς ἐν πυρὶ. ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ. καὶ ἔρεῖς πᾶντι οἴκῳ Ἰσραὴλ. ⁵ τάδε λέγει κύριος. αὕτη ἡ Ἱερουσαλὴμ, ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν τέθεικα αὐτήν, καὶ τὰς κύκλω αὐτῆς χώρας. ⁶ καὶ ἔρεῖς τὰ δικαιώματα μου τῇ ἀνομίᾳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν κύκλω αὐτῆς. διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς. ⁷ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλω ὑμῶν, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποιήσατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλω ὑμῶν οὐ πεποιήκατε, ⁸ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρίμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ⁹ καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ὅ οὐ πεποίηκα, καὶ ὅ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά σου. ¹⁰ διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα φάγονται πατέρας. καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον. ¹¹ διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος, ἢ μὴν ἀνθ' ὧν τὰ ἁγία μου ἐμίανας ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασί σου, καὶ γὰρ ἀπώσομαι σε, οὐ φείσεσθαι μου ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ γὰρ οὐκ ἐλεήσω. ¹² τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, καὶ τὸ τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτοὺς, καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλω σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. ¹³ καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμὸς μου, καὶ ἡ ὀργή μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα ἐν ζήλῳ μου, ἐν τῷ συντελέσει με τὴν ὀργὴν μου ἐπ' αὐτοὺς. ¹⁴ καὶ

θήσομαι σε εἰς ἔρημον, καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλω σου ἐνώπιον παντὸς διδοεύοντος, ¹⁵ καὶ ἔσῃ στενακτὴ καὶ δηλαῖστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῖς κύκλω σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ἐδικήσει θυμοῦ μου. ἐγὼ κύριος λελάληκα. ¹⁶ καὶ ἐν τῷ ἀποστεῖλαι με βολίδας τοῦ λιμοῦ ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν, καὶ συντριψῶ στήριγμα ἄρτου σου. ¹⁷ καὶ ἔξαποστελῶ ἐπὶ σέ λιμὸν καὶ θηρία ποτηρὰ, καὶ τιμωρήσομαι σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα δικλεύσονται ἐπὶ σέ, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπὶ σέ κυκλόθεν. ἐγὼ κύριος λελάληκα.

Κ Ε Φ. §'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰ, ³ καὶ ἔρεῖς. τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον κυρίου. τάδε λέγει κύριος τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξι καὶ ταῖς νάπαις. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ῥομφαίαν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται τὰ ὑψηλά ὑμῶν, ⁴ καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλὼ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων ὑμῶν. ⁵ καὶ διασκορπιῶ τὰ ὅσα ὑμῶν κύκλω τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν ⁶ καὶ ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν. αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται, καὶ τὰ ὑψηλά ἀφανισθήσεται, ὅπως ἐξολοθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν, καὶ συντριβήσονται τὰ εἰδῶλα ὑμῶν, καὶ ἐξαρθῇ τὰ τεμένη ὑμῶν. ⁷ καὶ πεσοῦνται τραυματῖαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι ἐγὼ κύριος. ⁸ ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις, ⁹ καὶ μνησθήσονται μοι οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἡχημαλωτεύθησαν ἐκεί. ὁμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορευούσῃ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς ἐκπορευόμενοις ὀπίσω τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. καὶ κόψονται πρόσωπα αὐτῶν ἐν πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν, ¹⁰ καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος λελά-

λελάληκα. ¹¹ τάδε λέγει κύριος. κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψόφησον τῷ ποδί, καὶ εἰπὼν, εὐγε εὐγε ἐπὶ πᾶσι τοῖς βδελύγμασιν οἴκου Ἰσραὴλ. ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται. ¹² ὁ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται. καὶ συντελέσω τὴν ὀργὴν μου ἐπ' αὐτούς, ¹³ καὶ γνῶσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ἐν τῷ εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλων τῶν θυσιαστηρίων ὑμῶν. ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ὑποκάτω δένδρου συσκίου, οὐ ἔδωκαν ἐκεῖ ὅσμην εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. ¹⁴ καὶ ἔκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς ἀφανισμόν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλαθά ἐκ πάσης τῆς κατοικεσίας αὐτῶν. ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μὲ, λέγων. ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπὼν. τάδε λέγει κύριος. τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ πέρας ἦκει, τὸ πέρας ἦκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρους τῆς γῆς. ⁶ ἦκει τὸ πέρας ⁷ ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν. ἦκει ὁ καιρὸς, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα, οὐ μετὰ θορύβου, οὐδὲ μετὰ ᾠδίνων. ⁸ νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργὴν μου ἐπὶ σὲ, καὶ συντελέσω τὸν θυμὸν μου ἐν σοί, καὶ κρινῶ σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου, ⁹ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω. διότι τὰς ὁδοὺς σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ τυπτής. ³ νῦν τὸ πέρας πρὸς σὲ, καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐκδιήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου, ⁴ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω. διότι τὴν ὁδὸν σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος. ⁵ διότι τάδε λέγει κύριος. ¹⁰ ἰδοὺ τὸ πέρας ἦκει. ἰδοὺ ἡ ἡμέρα κυρίου. εἰ καὶ ἡ ἡμέρα ἦν θῆκεν, ἡ ἡμέρα ἔξανεστηκεν. ¹¹ καὶ συντρίψει στήριγμα

ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ θορύβου, οὐδὲ μετὰ σπουδῆς. ¹² ἦκει ὁ καιρὸς, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα. ὁ κτώμενος μὴ χαίρετω, καὶ ὁ πωλὼν μὴ θορνεῖτω. ¹³ διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα οὐκ ἐτι μὴ ἐπιστρέψει, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ κρατήσεται. ¹⁴ σάλπίσατε ἐν σάλπιγγι, καὶ κρῖνατε τὰ σύμπαντα. ¹⁵ ὁ πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἔσθωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσθωθεν. ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει, τοὺς δ' ἐν τῇ πόλει λιμὸς καὶ θάνατος συντελέσει. ¹⁶ καὶ ἀνασπώθησονται οἱ ἀνασπώζομενοι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὁρέων. καὶ πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ. ¹⁷ πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μῆροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίᾳ, ¹⁸ καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ καλύψει αὐτοὺς θάμβος. καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχρὴν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φάλακρωμα. ¹⁹ τὸ ἀργύριον αὐτῶν ριφήσεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται. αἱ ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσι, καὶ αἱ κοιλῖαι αὐτῶν οὐ μὴ πληρωθῶσι, διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο. ²⁰ ἐκλεκτὰ κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτὰ, καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν. ἐνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς ἀκαθαρσίαν. ²¹ καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἄλλοτριῶν, τοῦ διαρπάσαι αὐτὰ, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκῆλα, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά. ²² καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ μιανοῦσι τὴν ἐπισκοπὴν μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως, καὶ βεβηλώσουσιν αὐτά, ²³ καὶ ποιήσουσι φρυμὸν. διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. ²⁴ καὶ ἀποστρέψω τὸ φρόνημα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἄγια αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐξίλασμός ἦξει, καὶ ζητήσεται εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. ²⁶ οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται, καὶ ἀγγελία ἐπὶ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὄρασις ἐκ προφήτου, καὶ νόμος ἀπολείται ἐξ ἱερέως, καὶ βουλὴ ἐκ πρεσβυτέρων. ²⁷ ἄρχων ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ

αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθῶσονται. κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς κρύμασιν αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτοὺς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί, πέμπτη τοῦ μηνός, ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰουδα ἐκάθηντο ἐνώπιόν μου. καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου, ² καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ἀνδρός, ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω πῦρ, καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ὑπεράνω αὐτοῦ ὡς ὀρασις ἡλέκτρον. ³ καὶ ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρός, καὶ ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα ἀναμέσον τῆς γῆς καὶ ἀναμέσον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤγαγέ με εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν ὁράσει θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς βλεπούσης εἰς Βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου. ⁴ καὶ ἰδοὺ, ἦν ἐκεῖ δόξα κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὄρασιν ἣν ἶδον ἐν τῷ πεδίῳ. ⁵ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου πρὸς Βορρᾶν. καὶ ἀνέβλεψά τοις ὀφθαλμοῖς μου πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ, ἀπὸ Βορρᾶ ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς. ⁶ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐώρακας τί οὗτοι ποιοῦσιν; ἀνομίας μεγάλας ποιοῦσιν ὥδε τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων μου, καὶ ἐτι ὅψαι ἀνομίας μέζονας. ⁷ καὶ εἰζήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς αὐλῆς, ⁸ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, ὄρουζον. καὶ ὥρουξα, καὶ ἰδοὺ θύρα, ⁹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. εἰσελθε, καὶ ἴδε τὰς ἀνομίας, αἷς οὗτοι ποιοῦσιν ὥδε. ¹⁰ καὶ εἰσηλθὼν, καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ μάταια βδελύγματα, καὶ πάντα τὰ εἰδῶλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμμένα ἐπ' αὐτοὺς κύκλῳ. ¹¹ καὶ ἐβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ Ἰερωνίας ὁ τοῦ Σαφάν ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰστήκει πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἡ αἰμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινε. ¹² καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἐώρακας υἱὲ ἀνθρώπου, αἱ οἱ πρεσβύτεροι οἴκου Ἰσραὴλ ποιοῦσιν, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ

κοιτῶν τῷ κρυπτῷ αὐτῶν. διότι εἴπαν, οὐχ ὁρᾷ ὁ κύριος, ἐγκαταλείπει κύριος τὴν γῆν. ¹³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἐτι ὅψαι ἀνομίας μέζονας αἷς οὗτοι ποιοῦσι. ¹⁴ καὶ εἰζήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν. καὶ ἰδοὺ, ἐκεῖ γυναῖκες καθεμέναι θορηνοῦσαι τὸν Θαμμούζ. ¹⁵ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου ἐώρακας, καὶ ἐτι ὅψαι ἐπιτηδεύματα μέζονα τούτων. ¹⁶ καὶ εἰζήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ κυρίου ἀναμέσον τῶν αἰλῶν, καὶ ἀναμέσον τοῦ θυσιαστηρίου, ὡς εἰκοσι ἄνδρες τὰ ὀπίσθια αὐτῶν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι προσκυνοῦσι τῷ ἡλίῳ. ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἐώρακας υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰουδα τοῦ ποιῆν τὰς ἀνομίας αἷς ποιεῖν αὐτοὶ ὥδε; διότι ἐπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας. καὶ ἰδοὺ, αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες. ¹⁸ καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ. οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὠτά μου φωνὴ μεγάλη, λέγων. ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως. καὶ ἕκαστος εἶχε τὰ σκεῦη τῆς ἐξολοθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ² καὶ ἰδοὺ, ἔξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς υψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν, καὶ ἕκαστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ εἰς ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὸς ποδήρη, καὶ ζώνη σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καὶ εἰσηλθούσαν καὶ ἑστήσαν ἐχόμενοι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ. ³ καὶ δόξα θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ, ἡ οὐσα ἐπ' αὐτῶν εἰς τὸ αἶθριον τοῦ οἴκου. καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν ποδήρη, ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὴν ζώνην, ⁴ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. διέλθε μέσῃ Ἱερουσαλήμ, καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων καὶ τῶν κατωδυνωμένων ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινόμεναις ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁵ καὶ τοῦτοίς εἶπεν ἀκούοντός μου, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ

αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ κόπτετε καὶ μὴ φείδεσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε. ⁶ πρεσβύτερον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νῆπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνετε εἰς ἐξάλειψιν. ἐπὶ δὲ πάντας ἐφ' οὓς ἔστι τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσθε, ἀπὸ τῶν ἀγίων μου ἄρξασθε. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν πρεσβυτέρων οἱ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ. ⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μιανάτε τὸν οἶκον, καὶ πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι, καὶ κόπτετε. ⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτούς, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνέβόησα, καὶ εἶπα. οἱμοὶ κύριε, ἐξαλείφεις σὺ τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐκχεῖαι σε τὸν θυμόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ; ⁹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἀδικία τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ λαῶν πολλῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας. ὅτι εἶπαν, ἐγκατέλιπε κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ κύριος. ¹⁰ καὶ οὐ φέισται μου ὁ ὀφθαλμός, οὐδὲ μὴ ἐλέησω, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα. ¹¹ καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη καὶ ἔξωσμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἀπεκρίνατο λέγων. πεποίηκα καθὼς ἐνετείλω μοι.

Κ Ε Φ. Ι'.

Καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς τῶν Χερουβὶμ, ὡς λίθος σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτῶν. ² καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στολὴν. εἰσέλθε εἰς τὸ μέσον τῶν τροχῶν, τῶν ὑποκάτω τῶν Χερουβὶμ, καὶ πλήσον τὰς δράκας σου ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν Χερουβὶμ, καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον ἑμοῦ. ³ καὶ τὰ Χερουβὶμ εἰστήκει ἐκ δεξιῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ ἐκπορευέσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἐπλήσθη τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ⁴ καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα κυρίου ἀπὸ τῶν Χερουβὶμ εἰς τὸ αἶθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἐπλήσθη τὸν οἶκον ἡ νεφέλη. καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης κυρίου. ⁵ καὶ φωνὴ τῶν πτερυγῶν τῶν Χερουβὶμ ἠκούετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς

ἐσωτέρας, ὡς φωνὴ θεοῦ σαδδαὶ λαλοῦντος. ⁶ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, λέγων, λάβε πῦρ ἐκ μέσου τῶν τροχῶν ἐκ μέσου τῶν Χερουβὶμ, καὶ εἰσῆλθε καὶ ἔστη ἐχόμενος τῶν τροχῶν. ⁷ καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον τοῦ πυρὸς τοῦ ὄντος εἰς μέσον τῶν Χερουβὶμ, καὶ ἔλαβε καὶ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, καὶ ἔλαβε καὶ ἐξῆλθε. ⁸ καὶ ἶδον τὰ Χερουβὶμ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν αὐτῶν. ⁹ καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ, τροχοὶ τέσσαρες εἰστήκεισαν ἐχόμενοι τῶν Χερουβὶμ. τροχὸς εἰς ἐχόμενος Χερουβ ἑνός, καὶ ἡ ὄψις τῶν τροχῶν, ὡς ὄψις λίθου ἀνθράκος. ¹⁰ καὶ ὄψις αὐτῶν ὁμοίωμα ἐν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅταν ἡ τροχὸς ἐν μέσῳ τροχοῦ. ¹¹ ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ, εἰς τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ. ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία, ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορευέσθαι αὐτὰ. ¹² καὶ οἱ ρῶτοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν, καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσι τροχοῖς. ¹³ τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γέλγελ ἀκούοντός μου. ¹⁴ καὶ τὰ Χερουβὶμ ἦσαν τοῦτο τὸ ζῶον ὃ ἶδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. ¹⁵ καὶ ἐν τῷ πορευέσθαι τὰ Χερουβὶμ, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς, οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν. ¹⁶ ἐν τῷ ἐστᾶν αὐτὰ, εἰστήκεισαν. καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ, μετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν. διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθε δόξα κυρίου ἀπὸ τοῦ οἴκου καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ Χερουβὶμ, ¹⁸ καὶ ἀνέλαβον τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἑμοῦ, ἐν τῷ ἐξελεῖν αὐτὰ, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν. καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ προθυρα τῆς πύλης οἴκου κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα

θεοῦ

θεοῦ Ἰσραὴλ ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω. 20 τοῦτο τὸ ζῶον ἐστὶν ὃ ἴδον ὑποκάτω θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, καὶ ἔγνων ὅτι Χερουβὶμ ἐστὶ. 21 τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἐνὶ, καὶ ὁκτὼ πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καὶ ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. 22 καὶ ὁμοιώσεις τῶν προσώπων αὐτῶν. ταῦτα τὰ πρόσωπα ἐστὶν ἃ ἴδον ὑποκάτω τῆς δόξης τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, καὶ αὐτὰ ἕκαστον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

ΚΕΦ. ΙΑ.

Καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ οἴκου κυρίου τὴν κατέναντι, τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἴδου, ἐπὶ τῶν προθύρων τῆς πύλης ὡς εἰκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ ἴδον ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν Ἰερονίαν τὸν τοῦ Ἐζερ, καὶ Φαλτίαν τὸν τοῦ Βαβαίου, τοὺς ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ. 2 καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλὴν πονηράν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, 3 οἱ λέγοντες, οὐχὶ προσφάτως ὠκοδόμηται αἱ οἰκίαι; αὕτη ἐστὶν ὃ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα. 4 διὰ τοῦτο προφητεύσον ἐπ' αὐτοὺς, προφητεύσον υἱὲ ἀνθρώπου. 5 καὶ ἔπεσεν ἐπ' ἐμέ πνεῦμα κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς μέ. λέγε. τάδε λέγει κύριος. οὗτως εἶπατε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ ἐπίσταμαι, 6 ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐνεπλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τραυματιῶν. 7 διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. τοὺς νεκροὺς ὑμῶν οὐς ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσι τὰ κρέα, αὕτη δὲ ὃ λέβης ἐστὶ, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς. 8 ῥομφαίαν φοβέσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπαξέτω ὑμᾶς, λέγει κύριος. 9 καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἄλλοτριῶν, καὶ ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα. 10 ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, ἐπὶ τῶν ὁρέων τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. 13 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με, καὶ Φαλτίας ὃ τοῦ Βαβαίου ἀπέθανε,

καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπον μου, καὶ ἀνέβησα φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπα. οἶμοι οἶμοι κύριε, εἰς συντέλειαν ποιεῖς σὺ τοὺς καταλοιπούς τοῦ Ἰσραὴλ; 14 καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. 15 υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ συντελέσται, οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ, μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κληρονομίαν. 16 διὰ τοῦτο εἶπον. τάδε λέγει κύριος. ὅτι ἀπώσονται αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν γῆν, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις οὐ ἔαν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ. 17 διὰ τοῦτο εἶπόν. τάδε λέγει κύριος. καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συναΐσω αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν οὐ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν αὐταῖς. καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, 18 καὶ εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ ἐξαρουσί πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς. 19 καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ πνεῦμα καιρὸν δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν, καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην, 20 ὅπως ἐν τοῖς προσταγμασί μου πορεύωνται, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσονται καὶ ποιῶσιν αὐτὰ, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαὸν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. 21 καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει κύριος. 22 καὶ ἐξήραν τὰ Χερουβὶμ τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὰ ὑπεράνω αὐτῶν. 23 καὶ ἀνέβη ἡ δόξα κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὃ ἦν ἄπέναντι τῆς πόλεως. 24 καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ ἤγαγέ με εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνευματι θεοῦ. καὶ ἀνέβην ἀπὸ τῆς ὁράσεως ἧς ἴδον, 25 καὶ ἐλάλησα πρὸς τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας τοὺς λόγους τοῦ κυρίου οὓς ἔδειξέ μοι.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἱ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τοῦ βλέπειν, καὶ οὐ βλέπουσι, καὶ ὦτα ἔχουσι τοῦ ἀκούειν, καὶ οὐκ ἀκούουσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. ³ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου ποίησον σεαυτῷ σκεὴν αἰχμαλωσίας ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αἰχμαλωτευθήσῃ ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς ἕτερον τόπον ἐνώπιον αὐτῶν, ὅπως ἴδωσι, διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστί. ⁴ καὶ ἐξοίσεις τὰ σκεύη σου σκευὴ αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ σὺ ἐξελεύσῃ ἐσπέρας, ὥς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος ⁵ ἐνώπιον αὐτῶν. διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι' αὐτοῦ ⁶ ἐνώπιον αὐτῶν. ἐπ' ὧμων ἀναληφθήσῃ, καὶ κεκορμυμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσωπόν σου συγκαλύψεις, καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν, διότι τέρας δέδωκα σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ. ⁷ καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατό μοι. καὶ σκεὴν ἐξήνεγκα αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἐσπέρας διωρῶσα ξιμαυτῷ τὸν τοῖχον, καὶ κεκορμυμένος ἐξῆλθον, ἐπ' ὧμων ἀνελήφθην ἐνώπιον αὐτῶν. ⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου τοπρωτὶ πρὸς με, λέγων. ⁹ υἱὲ ἀνθρώπου, οὐκ εἶπαν πρὸς σὲ ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, οἶκος ὁ παραπικραίνων, τί σὺ ποιεῖς; ¹⁰ εἰπόν πρὸς αὐτοὺς. τάδε λέγει κύριος κύριος, ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οἱ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ¹¹ εἰπόν, ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ, ὃν τρόπον πεποίηκα, οὕτως ἔσται αὐτῷ. ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, ¹² καὶ ὁ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ' ὧμων ἄρθήσεται, καὶ κεκορμυμένος ἐξελεύσεται δια τοῦ τοῖχου, καὶ διορύξει τοῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν δι' αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συγκαλύψει, ὅπως μὴ ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν οὐκ ὄψεται. ¹³ καὶ ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτόν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ ἄξω αὐτόν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται, καὶ ἐκεῖ τελευ-

τήσῃ. ¹⁴ καὶ πάντα τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τοὺς ἀντιλαμβάνομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάντα ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. ¹⁵ καὶ γνώσονται, διότι ἐγὼ κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσει με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. ¹⁶ καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας, καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγῶνται πασας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὐ εἰσῆλθosan ἐκεῖ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος. ¹⁷ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁸ υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετὰ ὀδύνης φαγεσαι, καὶ τὸ ὕδωρ μετὰ βασάνου καὶ θλίψεως πίεσαι. ¹⁹ καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τῆς γῆς. τάδε λέγει κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ. τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετὰ ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίνονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ σὺν πληρώματι αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. ²⁰ καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικοῦμεναι ἐξερημωθήσονται, καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν ἔσται, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ²¹ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ²² υἱὲ ἀνθρώπου, τίς ἡ παραβολὴ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, λέγοντες, μακρὰ αἱ ἡμέραι, ἀπόλωλεν ὄρασις; ²³ διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς. τάδε λέγει κύριος. καὶ ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκέτι μὴ εἰπωσὶ τὴν παραβολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτοὺς, ἡγρίκασιν αἱ ἡμέραι, καὶ λόγος πάσης ὀράσεως. ²⁴ ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὀρασις ψευδῆς, καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ²⁵ διότι ἐγὼ κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω, καὶ οὐ μὴ μῃκύνω ἔτι. ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν οἶκος ὁ παραπικραίνων. λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει κύριος. ²⁶ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ²⁷ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων, λέγοντες λέγουσιν, ἡ ὀρασις ἣν οὗτος ὀρᾷ, εἰς ἡμέρας

ἡμέρας πολλὰς καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει. ²⁸ διὰ τοῦτο εἰπὼν πρὸς αὐτοὺς, τάδε λέγει κύριος. οὐ μὴ μὴκύνωσιν οὐδέτι πάντες οἱ λόγοι μου, οὓς ἂν λαλήσω. λαλήσω καὶ ποιήσω, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς προφῆτας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ προφητεύσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς. ἀκούσατε λόγον κυρίου. ³ τάδε λέγει κύριος. οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέπουσιν. ⁴ ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου Ἰσραὴλ ⁵ οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι. καὶ συνήγαγον ποίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες ἐν ἡμέρᾳ κυρίου, ⁶ βλέποντες ψευδῇ, μαντευόμενοι μάταια, οἱ λέγοντες, λέγει κύριος, καὶ κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτοὺς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστῆσαι λόγον. ⁷ οὐχὶ ὄρασιν ψευδῇ ἐωράκατε; καὶ μαντείας ματαίας εἰσῆκατε; ⁸ καὶ διὰ τοῦτο εἰπὼν, τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς, καὶ αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, λέγει κύριος, ⁹ καὶ ἔκτενω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς προφῆτας τοὺς ὁρῶντας ψευδῇ καὶ τοὺς ἀποφθεγγόμενους μάταια. ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσονται, οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ οὐ γραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται, καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ κύριος. ¹⁰ ἀνθ' ὧν ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου, λέγοντες, εἰρήνη, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη. καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοίχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτὸν, πεσεῖται. ¹¹ εἰπὼν πρὸς τοὺς ἀλείφοντας. πεσεῖται, καὶ ἔσται ὑετὸς κατακλῦζον, καὶ ὀρώσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδέσμους αὐτῶν, καὶ πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαΐρον, καὶ ῥαγήσεται. ¹² καὶ ἰδοὺ πέπτωκεν ὁ τοίχος, καὶ οὐκ ἐροῦσι πρὸς ὑμᾶς. ποῦ ἔστιν ἡ ἀλοιφή ὑμῶν ἣν ἠλείφατε; ¹³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. καὶ ῥήξω πνοὴν ἐξαΐρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς κατακλῦζον ἐν ὄργῃ μου ἔσται. καὶ τοὺς λί-

θους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συντέλειαν. ¹⁴ καὶ κατασκάψω τὸν τοίχον ὃν ἠλείφατε, καὶ πεσεῖται. καὶ θήσω αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται, καὶ συντελεσθήσεται μετ' ἐλέγχων, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ¹⁵ καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοίχον, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀλείφοντας αὐτὸν, πεσεῖται. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς. οὐκ ἔστιν ὁ τοίχος, οὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν ¹⁶ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ, οἱ προφητεύοντες ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ὁρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη, λέγει κύριος. ¹⁷ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου, τὰς προφητευσάσας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτάς, ¹⁸ καὶ ἐρεῖς. τάδε λέγει κύριος. οὐαὶ ταῖς συνδραπτούσαις προσκεφάλαια ὑπὸ πάντα ἀγκῶνα χειρὸς. καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχάς. αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιποιοῦντο. ¹⁹ καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν λαόν μου, ἔνεκεν δρακὸς κριθῶν, καὶ ἔνεκεν κλασμάτων ἄρτων τοῦ ἀποκτεῖναι ψυχάς, ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τοῦ περιποιήσασθαι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαὸν ἐξακούοντι μάταια ἀποφθέγματα. ²⁰ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἃ ὑμεῖς ἐκεῖ συστρέφετε ψυχάς. καὶ διαῤῥήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαποστελέω τὰς ψυχὰς ἃς ὑμεῖς ἐκστρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορπισμόν, ²¹ καὶ διαῤῥήξω τὰ ἐπιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσονται τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσίν ὑμῶν εἰς συστρόφην. καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ κύριος. ²² ἀνθ' ὧν διεστρέφετε καρδίαν δικαίου, καὶ ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτὸν, καὶ τοῦ κατισχύσαι χεῖρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρεψαί ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ζῆσαι αὐτόν. ²³ διὰ τοῦτο ψευδῇ οὐ μὴ ἰδητε, καὶ μαντείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι. καὶ ῥύ-

σομαι

σομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ γνῶσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

Καὶ ἦλθον πρὸς με ἐκ τῶν προσβυτέρων ἄνδρες τοῦ λαοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. ² καὶ ἐγένετο πρὸς με λόγος κυρίου, λέγων. ³ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν. εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς; ⁴ διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος. ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξη πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ, ⁵ ὅπως πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλλοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν. ⁶ διὰ τοῦτο εἰπὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος κύριος. ἐπιστρέφητε καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδεύματων ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν. ⁷ διότι ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ ἐκ τῶν προσηλυτῶν τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ θῇται τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξη πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτήσαι αὐτὸν ἐν ἐμοί, ἐγὼ κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ, ἐν ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ. ⁸ καὶ στήριζέ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον καὶ εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἐξαρώ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἐπιγνῶσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος. ⁹ καὶ ὁ προφήτης ἂν πλανήσῃ καὶ λαλήσῃ, ἐγὼ κύριος πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ λήψον-

ται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν κατὰ τὸ ἀδικημα τοῦ ἐπερωτῶντος. καὶ κατὰ τὸ ἀδικημα ὁμοίως τῷ προφῆτῃ ἔσται. ¹¹ ὅπως μὴ πλανᾶται ἐτι ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μαίνωνται ἐτι ἐν πᾶσι τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, λέγει κύριος. ¹² καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹³ υἱὲ ἀνθρώπου, γῇ ἢ ἂν ἁμαρτή μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτήν, καὶ συντρίψω αὐτῆς στήριγμα ἄστου, καὶ ἐξαποστελῶ ἐπ' αὐτὴν λιμὸν, καὶ ἐξαρώ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη. ¹⁴ καὶ ἂν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰωβ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, λέγει κύριος. ¹⁵ ἂν καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγῃ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τιμωρήσομαι αὐτήν, καὶ ἔσται εἰς ἀφανισμόν, οὐκ ἔσται ὁ διοδοεῦν ἀπὸ προσώπου τῶν θηρίων, ¹⁶ καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ υἱοὶ ἢ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται, ἡ δὲ γῇ ἔσται εἰς ὄλεθρον. ¹⁷ ἢ καὶ ῥομφαίαν ἂν ἐπάγῃ ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ εἴπω, ῥομφαία διελθάτω διὰ τῆς γῆς, καὶ ἐξαρώ ἐξ αὐτῶν ἄνθρωπον καὶ κτήνος, ¹⁸ καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, οὐ μὴ ῥύσονται υἱοὺς οὐδὲ θυγατέρας, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται. ¹⁹ ἢ καὶ θάνατον ἐπαποστέλω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτήν ἐν αἵματι τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνος, ²⁰ καὶ Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰωβ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ἂν υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύσονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. ²¹ τάδε λέγει κύριος. ἂν δὲ καὶ τὰς τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηρὰς ῥομφαίαν, καὶ λιμὸν, καὶ θηρία πονηρὰ, καὶ θάνατον ἐξαποστελῶ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνος, ²² καὶ ἰδοὺ ὑπολειμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ ἀνασσεσμένοι αὐτῆς,

αὐτῆς, οὗ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱούς
καὶ θυγατέρας, ἰδοὺ ἐκπορεύονται
πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐ-
τῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν, καὶ
μεταμεληθήσεσθε ἐπὶ τὰ κακὰ ἃ ἐπῆ-
γαγον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, πάντα τὰ κακὰ
ἃ ἐπῆγαγον ἐπ' αὐτὴν, ²³ καὶ παρα-
καλῶσιν ὑμᾶς, διότι ὄψεσθε τὰς
ὁδοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἐνθυμήματα αὐ-
τῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ μάτην
πεποίηκα πάντα ὅσα ἐποίησα ἐν αὐ-
τῇ, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μὲ,
λέγων. ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, τί ἂν
γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάν-
των τῶν ξύλων τῶν κλημάτων τῶν
ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ; ³ εἰ
λήψονται ἐξ αὐτῆς ξύλον τοῦ ποιῆσαι
εἰς ἐργασίαν; εἰ λήψονται ἐξ αὐτῆς
πάσσαλον τοῦ κρεμάσαι ἐπ' αὐτὸν πᾶν
σκεῦος; ⁴ πᾶρεῖς ὁ πυρὶ δέδοται εἰς
ἀνάλωσιν, τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κάθα-
ρσιν ἀπ' αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ
ἐκλείπει εἰς τέλος. μὴ χρήσιμον ἔσται
εἰς ἐργασίαν; ⁵ οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ ὄντος
ὁλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν; μὴ
ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ ἀναλώσῃ εἰς τέ-
λος, εἰ ἔτι ἔσται εἰς ἐργασίαν. ⁶ διὰ
τοῦτο εἶπόν, τὰδε λέγει κύριος. ὃν
τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς
ξύλοις τοῦ δρυμοῦ ὃ δέδωκα αὐτὸ
πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς
κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ. ⁷ καὶ δώσω
τὸ πρόσωπόν μου ἐπ' αὐτούς. ἐκ τοῦ
πυρὸς ἐξελεύσονται, καὶ πῦρ αὐτοὺς
καταφάγεται, καὶ ἐπιγνώσονται ὅτι
ἐγὼ κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρό-
σωπόν μου ἐπ' αὐτούς. ⁸ καὶ δώσω τὴν
γῆν εἰς ἀφανισμόν, ἀνθ' ὧν παρεπέ-
σον παραπτύματι, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μὲ,
λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, διαμάρτυραι
τῇ Ἱερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς,
³ καὶ ἔρεῖς. τὰδε λέγει κύριος τῇ Ἱε-
ρουσαλὴμ. ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσις
σου ἐκ γῆς Χααναὴν. ὁ πατὴρ σου
Ἀμοὸρῶατος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία.
⁴ καὶ ἡ γένεσις σου ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐτέχ-
θης, οὐκ ἔδησας τοὺς μαστοὺς σου,

καὶ ἐν ὕδατι οὐκ ἐλούσθης, οὐδὲ ἀλι-
ήλίσθης, καὶ ἐν σπαργανοῖς οὐκ ἐσπαρ-
γανώθης, ⁵ οὐδὲ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλ-
μός μου ἐπὶ σοί, τοῦ ποιῆσαι σοι ἐν
ἐκ πάντων τούτων, τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ
σοί. καὶ ἀπεθρόφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ
πεδίου τῇ σχολιότητι τῆς ψυχῆς σου
ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐτέχθης. ⁶ καὶ διήλθον ἐπὶ
σέ, καὶ ἶδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵ-
ματί σου. καὶ εἶπά σοι. ἐκ τοῦ αἵμα-
τός σου ζώῃ, ⁷ πληθύνου, καθὼς ἡ
ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά σε, καὶ
ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰς-
ἤλθης εἰς πόλεις πόλεων. οἱ μαστοί
σου ἀνωρθώθησαν, καὶ ἡ θορίξ σου
ἀνέτειλε. σὺ δὲ ἤσθα γυμνὴ καὶ ἀσχη-
μοῦσα. ⁸ καὶ διήλθον διὰ σοῦ, καὶ
ἶδον σε. καὶ ἰδοὺ καιρὸς σου, καὶ και-
ρὸς καταλύντων. καὶ διεπέτασα τὰς
πτέρυγας μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐκάλυψα
τὴν ἀσχημοσύνην σου, καὶ ὥμοσά σοι.
καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, λέ-
γει κύριος. καὶ ἐγένου μοι, ⁹ καὶ ἔλου-
σά σε ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά
σου ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ.
¹⁰ καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλᾳ, καὶ ὑπέδυ-
σά σε ὑάκινθον. καὶ ἐζώσά σε βύσσῳ,
καὶ περιέβαλόν σε τριχαπτῷ. ¹¹ καὶ
ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα
ψέλια περὶ τὰς χεῖράς σου, καὶ κάθε-
μα περὶ τὸν τραχηλόν σου. ¹² καὶ ἔδω-
κα ἐνώπιόν σου τὸν μινκτῆρά σου, καὶ
τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὠτά σου, καὶ στέ-
φανον καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
σου, ¹³ καὶ ἐκόσμηθης χρυσίῳ καὶ ἀρ-
γυρίῳ. καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσι-
να, καὶ τριχαπτὰ καὶ ποικίλα, σμί-
δαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἔφαγες, καὶ
ἐγένου καλὴ σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἐξῆλθέ
σου ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλ-
λει σου, διότι συντετελεσμένον ἦν ἐν
εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὠραιότητι ἣ ἔταξα
ἐπὶ σέ, λέγει κύριος. ¹⁵ κατεπεποίη-
ς ἐν τῷ κάλλει σου, καὶ ἐπόρευσας ἐπὶ
τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορ-
ρείαν σου ἐπὶ πάντα πάροδον. ¹⁶ καὶ
ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίη-
σας σεαυτῇ εἰδῶλα ῥαπτὰ, καὶ ἐξε-
πόρευσας ἐπ' αὐτὰ, καὶ οὐ μὴ ἐσελ-
θῇς οὐδὲ μὴ γένηται. ¹⁷ καὶ ἔλαβες τὰ
σκεῖη τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ χρυ-
σοῦ

σίῳ μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου, ἔξω
 ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ εἰκό-
 νας ἀρσενικάς, καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν
 αὐταῖς, ¹⁸ καὶ ἔλαβες τὸν ἱματισμὸν
 τὸν ποικίλον σου, καὶ περιέβαλες αὐ-
 τὰς, καὶ τὸ ἔλαιόν μου καὶ τὸ θυμία-
 μά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν,
¹⁹ καὶ τοὺς ἄρτους μου οὐς ἔδωκά σοι,
 σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά
 σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου
 αὐτῶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. καὶ ἐγένετο,
 λέγει κύριος, ²⁰ καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς
 σου καὶ τὰς θυγατέρας σου ἃς ἐγέννη-
 σας, καὶ ἔθυσας αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν.
 ὡς μικρὰ ἐξεπόρνευσας, ²¹ καὶ ἔσφα-
 ξας τὰ τέκνα σου, καὶ ἔδωκας αὐτὰ
 ἐν τῷ ἀποτροπιᾶσθαι σε αὐτὰ αὐ-
 τοῖς. ²² τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν πορ-
 νείαν σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τῆς νη-
 πιότητός σου, ὅτε ἦσθα γυνὴ καὶ
 ἀσχημονοῦσα, πεφυρομένη ἐν τῷ αἵ-
 ματί σου ἔζησας. ²³ καὶ ἐγένετο μετὰ
 πάσας τὰς κακίας σου, λέγει κύριος,
²⁴ καὶ ὠκοδόμησας σεαυτῇ οἶκημα πορ-
 νικόν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα
 ἐν πάσῃ πλατείᾳ, ²⁵ καὶ ἐπ' ἀρχῆς
 πάσης ὁδοῦ ὠκοδόμησας τὰ πορνεία
 σου, καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου. καὶ
 διήγαγες τὰ σκέλη σου παντὶ παρόδῳ,
 καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου,
²⁶ καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπὶ τοὺς υἱούς
 Αἰγύπτου τοὺς ὁμοροῦντάς σοι τοὺς
 μεγалоσάρκους, καὶ πολλὰς ἐξε-
 πόρνευσας τοῦ παροργίσαι με. ²⁷ ἔαν
 δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ
 ἐξάρω τὰ νόμιμά σου, καὶ παραδώσω
 εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας
 ἀλλοφύλων τὰς ἐκκλινούσας σε ἐκ τῆς
 ὁδοῦ σου ἧς ἡσέβησας. ²⁸ καὶ ἐξεπόρ-
 नेυσας ἐπὶ τὰς θυγατέρας Ἀσσοῦρ,
 καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσθης, καὶ ἐξε-
 πόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεπίπλω. ²⁹ καὶ
 ἐπλήθυνας τὰς διαθήκας σου πρὸς
 γῆν Χαλδαίων, καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις
 ἐνεπλήσθης. ³⁰ τί διαθῶ τὴν θυγα-
 τέρα σου, λέγει κύριος; ἐν τῷ ποιη-
 σαί σε πάντα ταῦτα ἔργα γυναικος
 πόρνης, καὶ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς ἐν
 ταῖς θυγατράσι σου. ³¹ τὸ πορνεῖον
 ὠκοδόμησας ἐν πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ
 τὴν βᾶσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλα-

τείᾳ. καὶ ἐγένου ὡς πόρνη συνάγουσα
 μισθώματα, ³² ἡ γυνὴ ἡ μοιχαμένη
 ὁμοία σοι, παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
 λαμβάνουσα μισθώματα, ³³ πᾶσι τοῖς
 ἐκπορνεύουσιν αὐτὴν προσεδίδου μι-
 σθώματα. καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα
 πᾶσι τοῖς ἐρασταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες
 αὐτοὺς τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σέ κυκλό-
 θεν ἐν τῇ πορνείᾳ σου. ³⁴ καὶ ἐγένετο
 ἐν σοὶ διεστραμμένον παρὰ τὰς γυναῖ-
 κας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σοῦ
 πεπορνεύκασιν, ἐν τῷ προσδιδόναι σε
 μισθώματα, καὶ σοὶ μισθώματα οὐκ
 ἐδόθη, καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμ-
 μένα. ³⁵ διὰ τοῦτο πόρνη ἄκουε λόγον
 κυρίου. ³⁶ τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν
 ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκα-
 λυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορ-
 νεῖᾳ σου πρὸς τοὺς ἐραστάς σου, καὶ
 εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν
 σου, καὶ ἐν τοῖς αἵμασι τῶν τέκνων
 σου ὧν ἔδωκας αὐτοῖς. ³⁷ διὰ τοῦτο
 ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισυνάγω πάντας τοὺς ἐρα-
 στάς σου ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς,
 καὶ πάντας οὓς ἠγάπησας σὺν πᾶσιν
 οἷς ἐμίσεις. καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐπὶ σέ
 κυκλόθεν, καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας
 σου πρὸς αὐτοὺς, καὶ ὀφιοῦνται πᾶσαν
 τὴν αἰσχύνην σου, ³⁸ καὶ ἐκδικήσω σε
 ἐκδικήσει μοιχαλίδος, καὶ θήσω σε ἐν
 αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου. ³⁹ καὶ παρα-
 δώσω σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατα-
 σκάψουσι τὸ πορνεῖόν σου, καὶ καθε-
 λούσι τὴν βᾶσιν σου, καὶ ἐκδύσουσί σε
 τὰ ἱμάτιά σου, καὶ λήψονται τὰ σκεῦή
 τῆς καυχήσεώς σου. καὶ ἀφήσουσί σε
 γυμνὴν, καὶ ἀσχημονοῦσαν. ⁴⁰ καὶ
 ἄξουσιν ἐπὶ σέ ὄχλους, καὶ λιθοβολή-
 σουσί σε ἐν λίθοις, καὶ κατασφάξουσί
 σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν. ⁴¹ καὶ ἐμ-
 πρήσουσι τοὺς οἶκους σου πυρὶ, καὶ
 ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον
 γυναικῶν πολλῶν. καὶ ἀποστρέψω σε
 ἐκ πορνείας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ
 δώσω οὐκέτι. ⁴² καὶ ἐπαφήσω τὸν θυ-
 μόν μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ
 ζήλός μου ἐκ σοῦ. καὶ ἀναπαύσομαι,
 καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι. ⁴³ ἀνθ'
 ὧν οὐκ ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου,
 καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις. καὶ
 ἰδοὺ ἐγὼ τὰς ὁδοὺς σου εἰς κεφαλὴν

σου

σου δέδωκα, λέγει κύριος. και οὕτως ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου. ⁴⁴ ταῦτά ἐστι πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ, λέγοντες, καθὼς ἡ μήτηρ, ⁴⁵ καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρὸς σου. σὺ εἶ ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου αἱ ἀποσάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. ἡ μήτηρ ὑμῶν Χετταία, καὶ ὁ πατὴρ Ἀμορραῖος. ⁴⁶ ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμάρεια αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ εὐωνύμων σου. καὶ ἡ ἀδελφὴ σου ἡ νεωτέρα σου, ἡ κατοικοῦσα ἐκ δεξιῶν σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. ⁴⁷ καὶ οὐδ' ὥς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας παρὰ μικρὸν, καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου. ⁴⁸ ὥς ἐγώ, λέγει κύριος, εἰ πεποίηκε Σόδομα αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ὃν τρόπον ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου. ⁴⁹ πλὴν τοῦτο τὸ ἀνόμιμα Σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου ὑπερηφανία, ἐν πλησμονῇ ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ ἐσπατῶν αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο, ⁵⁰ καὶ ἐμεγαλύνουν, καὶ ἐποίησαν ἀνομήματα ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐξήρα αὐτὰς καθὼς ἴδον. ⁵¹ καὶ Σαμάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐκ ἤμαρτε. καὶ ἐπλήθυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας. ⁵² καὶ σὺ κόμισαι βάσανόν σου ἐν ἡ ἑφθέραις τὰς ἀδελφάς σου ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτὰς, καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν. καὶ σὺ αἰσχύνθητι, καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαίῳσαί σε τὰς ἀδελφάς σου. ⁵³ καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφάς αὐτῶν τὴν ἀποστροφήν Σοδόμων καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς. καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφήν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποστροφήν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν,

⁶⁴ ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν σου, καὶ ἀτιμωθῇ ἐκ πάντων ὧν ἐποίησας ἐν τῷ παροργίσει με. ⁵⁵ καὶ ἡ ἀδελφὴ σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθήσονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς. καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀποκατασταθήσεσθε καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε. ⁵⁶ καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ ἀδελφὴ σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερηφανίας σου, ⁵⁷ πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον νῦν ὄνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυγατέρων ἁλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ, ⁵⁸ τὰς ἀσβεβείας σου καὶ τὰς ἀνομίας σου σὺν κέκομισαι αὐτὰς, λέγει κύριος. ⁵⁹ τάδε λέγει κύριος. καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας ὡς ἠτίμωσας ταῦτα τοῦ παρὰ βῆναι τὴν διαθήκην μου. ⁶⁰ καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς διαθήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου, καὶ ἀναστήσω σοὶ διαθήκην αἰώνιον. ⁶¹ καὶ μνησθήσῃ τὸν ὅδόν σου, καὶ ἐξατιμωθῇ. ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρεσβυτέρας σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω αὐτὰς ποὺ εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου. ⁶² καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι ἐγώ κύριος. ⁶³ ὅπως μνησθῇς καὶ αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ ἦ σοὶ ἐτι ανοιξῇ τὸ στόμα σου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀτιμίας σου, ἐν τῷ ἐξιλάσκεισθαί με σοὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΖ'.

Καὶ ἐγενετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, διηγήσαι δι-
ήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, ³ καὶ ἐρεῖς. τάδε λέγει κύριος. αἰτὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτερυγὸς ὁ μακρὸς τῇ ἐκτάσει πλήρης ὀνύχων, ὃς ἔχει τὸ ἥχημα ἐξελθεῖν εἰς τὸν Λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐπιλεκτα τῆς κέδρου, ⁴ τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος ἀπέκτισε, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χαναάν, εἰς πόλιν τετιχισμένην ἔθετο αὐτά. ⁵ καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸ πεδῖον φυτον ἐφ' ἴδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν αὐτό.

⁶ καὶ ἀνέτειλε καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικράν, τοῦ ἐπιφαίνεσθαι αὐτὴν τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτό. καὶ ῥίζαι αὐτῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν. καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον, καὶ ἐποίησεν ἀπώρυγας, καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀναθενδράδα αὐτῆς. ⁷ καὶ ἐγένετο αἰετὸς ἕτερος μέγας, μεγαλοπτέρυγος, πολὺς ὄνυξι. καὶ ἰδοὺ ἡ ἄμπελος αὐτῇ περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτὸν, καὶ ῥίζαι αὐτῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ, τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ βόλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς. ⁸ εἰς πεδῖον καλὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ αὕτη πιαίνεται, τοῦ ποιεῖν βλαστοὺς καὶ φέρειν καρπὸν, τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην. ⁹ διὰ τοῦτο εἰπὼν. τάδε λέγει κύριος. εἰ κατευθυνεῖ, οὐχὶ αἱ ῥίζαι τῆς ἀπαλότητος αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς σαπίζεται; καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐν βραχίονι μεγάλῳ, οὐδὲ ἐν λαῷ πολλῷ τοῦ ἐκσπᾶσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν αὐτῆς. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ πιαίνεται. μὴ κατευθυνεῖ; οὐχὶ ἅμα τῷ ἀψοῦσθαι αὐτῆς ἄνεμον τὸν καύσωνά ξηρανθήσεται; σὺν τῷ βόλῳ ἀνατολῆς αὐτῆς ξηρανθήσεται. ¹¹ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹² υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὼν δὴ πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα. οὐκ ἐπίστασθε τί ἦν ταῦτα; εἰπὼν. ὅταν ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ λήψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς, καὶ ἄξῃ αὐτοὺς πρὸς αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. ¹³ καὶ λήψεται ἐκ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην, καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἁρᾷ, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς γῆς λήψεται, ¹⁴ τοῦ γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ, τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι, τοῦ φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, καὶ ἰστάνειν αὐτήν. ¹⁵ καὶ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτοῦ, τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέλους ἑαυτοῦ εἰς Αἴγυπτον, τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν πολύν. εἰ κατευθυνεῖ, εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ παραβαίνων διαθήκην εἰ διασωθήσεται; ¹⁶ ὣς ἐγὼ, λέγει κύριος, ἐὰν μὴ ἐν τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ

βασιλεύσας αὐτὸν, ὃς ἠτίμωσε τὴν ἁρὰν μου, καὶ ὃς παρέβη τὴν διαθήκην μου, μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ Βαβυλῶνος τελευτήσει. ¹⁷ καὶ οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλη οὐδὲ ἐν ὄχλῳ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον, ἐν χαρακοβολία καὶ ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεων, τοῦ ἐξᾶραι ψυχάς. ¹⁸ καὶ ἠτίμωσεν ὀρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην. καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ, μὴ σωθήσεται. ¹⁹ διὰ τοῦτο εἰπὼν. τάδε λέγει κύριος. ὣς ἐγὼ, ἐὰν μὴ τὴν ὀρκωμοσίαν μου ἦν ἠτίμωσε, καὶ τὴν διαθήκην μου ἦν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ ²⁰ καὶ ἐκπετάσω ἐπ' αὐτὸν τὸ δίκτυον, καὶ ἀλώσεται ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ. ²¹ ἐν πάσῃ παραταξί αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται. καὶ τοὺς καταλοίπους εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα. ²² διότι τάδε λέγει κύριος. καὶ λήψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν τῆς κεδρου ἐκ κορυφῆς, καρδίας αὐτῶν ἀποκνιῶ, καὶ καταφυτεύσω ἐγὼ ἐπ' ὄρος ὑψηλόν, ²³ καὶ κομιάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μετῴρῳ Ἰσραὴλ, καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει βλαστὸν, καὶ ποιήσει καρπὸν, καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην. καὶ ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν ὄρεον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ ἀναπαύσεται. τὰ κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται, ²⁴ καὶ γνωσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, διότι ἐγὼ κύριος ὁ ταπεινῶν ξύλον ὑψηλόν, καὶ ὑψῶν ξύλον ταπεινόν, καὶ ξηραίνων ξύλον χλωρόν, καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρόν. ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω.

Κ Ε Φ. ΙΗ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, τί υμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν. ³ ὣς ἐγὼ, λέγει κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ⁴ ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαὶ εἰσιν, ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἐ-
μαί

μαί εἰσιν. ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθάνειται. ⁵ ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος, ὁ ποίων κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ⁶ ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάσῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφένδρῳ οὐσαν οὐ προσεγγιεῖ, ⁷ καὶ ἄνθρωπον οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει, καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἄρπᾶται. τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι δώσει, καὶ γυμνὸν περιβαλεῖ, ⁸ καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει, καὶ πλεονασμὸν οὐ λήψεται. καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρίμα δίκαιον ποιήσει ἀναμέσον ἀνδρὸς καὶ ἀναμέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ⁹ καὶ τοῖς προστάγμασί μου πεπόρευται, καὶ τὰ δικαιώματά μου πεφύλακται, τοῦ ποιῆσαι αὐτά. δίκαιος οὗτός ἐστι, ζῶν ζήσεται, λέγει κύριος. ¹⁰ καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν, ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἁμαρτήματα, ¹¹ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγε, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἔμιανε, ¹² καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε, καὶ ἄρπαγμα ἤρπασε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκε, καὶ εἰς τὰ εἰδῶλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκε, ¹³ μετὰ τόκου ἔδωκε, καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν. οὗτος ζῶν οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησε, θανάτῳ θανατωθήσεται. τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται. ¹⁴ ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱὸν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἅς ἐποίησε, καὶ φοβηθῇ, καὶ μὴ ποιήσῃ κατ' αὐτάς, ¹⁵ ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔμιανε, ¹⁶ καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυνάστευσε, καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασε, καὶ ἄρπαγμα οὐχ ἤρπασε, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκε, καὶ γυμνὸν περιέβαλεν, ¹⁷ καὶ ἀπὸ ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ

πλεονασμὸν οὐκ ἔλαβε, δικαιοσύνην ἐποίησε, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου ἐπορεύθη, οὐ τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζῶν ζήσεται. ¹⁸ ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψῃ θλίψῃ καὶ ἄρπασῃ ἄρπαγμα, ἐναντία ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθάνειται ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ ἐρεῖτε. τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς; ὅτι ὁ υἱὸς δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποίηκε. πάντα τὰ νόμιά μου συνετήρησε, καὶ ἐποίησεν αὐτά. ζῶν ζήσεται. ²⁰ ἡ δὲ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα ἀποθάνειται. ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς, οὐδὲ ὁ πατήρ λήψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ. δικαιοσύνην δικαίῳ ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμῳ ἐπ' αὐτὸν ἔσται. ²¹ καὶ ὁ ἀνόμος ἐὰν ἀποστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησε, καὶ φυλάξῃται πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ποιήσῃ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζῶν ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ²² πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ ὅσα ἐποίησε, οὐ μνησθήσονται. ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἡ ἐποίησε, ζήσεται. ²³ μὴ θελήσῃ θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει κύριος, ὥς τὸ ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ποιηρᾶς, καὶ ζῆν αὐτόν; ²⁴ ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας ἃς ἐποίησεν ὁ ἀνόμος, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, οὐ μὴ μνησθῶσιν. ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ παρέπεσε, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἡμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθάνειται. ²⁵ καὶ εἶπατε. οὐ κατεθνύει ἡ ὁδὸς κυρίου. ἀκούσατε διὸ πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ. μὴ ἡ ὁδὸς μου οὐ κατεθνύει; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν κατεθνύει; ²⁶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι παράπτωμα, καὶ ἀποθάνῃ ἐν τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθάνειται. ²⁷ καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἀνόμον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησε, καὶ ποιῆσαι κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξε. ²⁸ καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίη-

ἐποίησε, ζῶν ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθά-
νῃ. ²⁹ καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ Ἰσ-
ραὴλ, οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς κυρίου. μὴ
ἡ ὁδὸς μου οὐ κατορθοῖ οἶκος Ἰσρα-
ήλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ;
³⁰ ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κοι-
νῶ ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει κύριος.
ἐπιστρέψατε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πα-
σῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσον-
ται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας. ³¹ ἀποθ-
ρίψατε ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσας τὰς ἀσε-
βείας ὑμῶν ὥς ἡσεβήσατε εἰς ἐμὲ, καὶ
ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ
πνεῦμα καινόν. καὶ ἵνατί ἀποθνήσκει-
τε οἶκος Ἰσραὴλ; ³² διότι οὐ θέλω τὸν
θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει
κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΘ'.

Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχον-
τα τοῦ Ἰσραὴλ, ² καὶ ἑρεῖς. τί ἡ μή-
τηρ σου σκύμνος, ἐν μέσῳ λεόντων
ἐγενήθη, ἐν μέσῳ λεόντων ἐπληθύνε
σκύμνους αὐτῆς; ³ καὶ ἀπεπηδήσεν
εἰς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο,
καὶ ἔμαθεν τοῦ ἀρπάζειν ἀρπάγματα,
ἀνθρώπους ἔφαγε. ⁴ καὶ ἤκουσαν
κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐ-
τῶν συνελήφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν
κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου, ⁵ καὶ εἶδεν
ὅτι ἀπώσται ἀπ' αὐτῆς, ἀπώλετο ἡ
ὑπόστασις αὐτῆς. καὶ ἔλαβεν ἄλλον
ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν
αὐτὸν, ⁶ καὶ ἀνέστρέφετο ἐν μέσῳ
λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν
ἀρπάζειν ἀρπάγματα. ἀνθρώπους ἔ-
φαγε, ⁷ καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ,
καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξηροήμωσε, καὶ
ἠφάνισε γῆν, καὶ τὸ πληρώμα αὐτῆς
ἀπὸ φωνῆς ὠρυώματος αὐτοῦ, ⁸ καὶ
ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη ἐκ χωρῶν κυ-
κλόθεν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν δι-
κτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ αὐτῶν συν-
ελήφθη, ⁹ καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ
καὶ ἐν γαλεάγρα, ἦλθε πρὸς βασιλεῖα
Βαβυλῶνος, καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὸν εἰς
φυλακὴν, ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ
αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁰ ἡ
μήτηρ σου ὥς ἄμπελος καὶ ὥς ἄνθος
ἐν ῥοᾷ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη, ὁ καρ-
πὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγέ-
νετο ἕξ ὕδατος πολλοῦ. ¹¹ καὶ ἐγένετο

αὕτη ῥάβδος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων,
καὶ ὑψώθη τῷ μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ
στελεχῶν. καὶ εἶδε τὸ μέγεθος αὐτῆς
ἐν πληθει κλημάτων αὐτῆς, ¹² καὶ
κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρρίφη,
καὶ ἄνεμος ὁ καύσων ἐξήρανε τὰ ἐκτε-
κτὰ αὐτῆς. ἐξεδικήθησαν καὶ ἐξηραν-
θη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς. πῦρ ἀνή-
λωσεν αὐτήν. ¹³ καὶ νῦν πεφυτεύκαν
αὐτήν ἐν τῇ ἐρημῳ, ἐν γῇ ἀνύδρω.
¹⁴ καὶ ἐξηλθε πῦρ ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν
αὐτῆς, καὶ κατέφαγεν αὐτήν, καὶ οὐκ
ἦν ἐν αὐτῇ ῥάβδος ἰσχύος. φυλὴ εἰς
παραβολὴν θρόνου ἐστὶ, καὶ ἔσται εἰς
θρῆνον.

Κ Ε Φ. Κ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐβδόμῳ
τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνός, ἦλθον
ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσ-
ραὴλ, ἐπερωτῆσαι τὸν κύριον, καὶ ἐκά-
θισαν πρὸ προσώπου μου. ² καὶ ἐγέ-
νετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων.
³ υἱὲ ἀνθρώπου, ἀλλήσον πρὸς τοὺς
πρεσβυτέρους τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, καὶ
ἑρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος.
εἰ ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἐρχεσθε; ζῶ
ἐγώ, εἰ ἀποκριθῆσομαι ὑμῖν, λέγει κύ-
ριος, ⁴ εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει.
υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας τῶν πατέ-
ρων αὐτῶν διαμάρτυραι αὐτοῖς, ⁵ καὶ
ἑρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος.
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤρέτισα τὸν οἶκον Ἰσ-
ραὴλ, καὶ ἐγνωρίσθην τῷ σπέρματι
οἴκου Ἰακώβ, καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν
γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἀντελαβόμην τῇ
χειρί μου αὐτῶν, λέγων, ἐγώ κύριος ὁ
θεὸς ὑμῶν. ⁶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντ-
ελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν, τοῦ
ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου
εἰς τὴν γῆν ἣν ἡτοίμασα αὐτοῖς, γῆν
ρέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶ
παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷ καὶ εἶπα πρὸς
αὐτούς. ἕκαστος βδελύγματα τῶν ὀ-
φθαλμῶν αὐτοῦ ἀποθρήνηται, καὶ ἐν
τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ μι-
αίνεσθε, ἐγώ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ⁸ καὶ
ἀπίστησαν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλη-
σαν εἰσακοῦσαί μου, τὰ βδελύγματα
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέθρι-
ψαν, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα Αἰγύπτου
οὐκ ἐγκατέλιπον. καὶ εἶπα τοῖ ἐκχέαι
τὸν

τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ συντελέσαι ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ τῆς Αἰγύπτου. ⁹ καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν αὐτοὶ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν, τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ¹⁰ καὶ ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἐρήμον, ¹¹ καὶ ἔδωκα αὐτοῖς τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος, καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ¹² καὶ τὰ σάββατά μου ἔδωκα αὐτοῖς, τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ἀναμέσον αὐτῶν, τοῦ γινώσκειν αὐτοὺς, διότι ἐγὼ κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτοὺς. ¹³ καὶ εἶπα πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορευέσθε. καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν. καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχεῖν τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ ἐξαναλωῖν αὐτοὺς. ¹⁴ καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ¹⁵ καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν, τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἔστι παρὰ πάντων τὴν γῆν. ¹⁶ ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων καρδίας αὐτῶν ἐπορεύοντο. ¹⁷ καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ' αὐτοὺς, τοῦ ἐξαλεῖψαι αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ¹⁸ καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἐν τοῖς νομίμοις τῶν πατέρων ὑμῶν μὴ πορευέσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυλάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναναμίσγασθε, καὶ μὴ μιαινεσθε. ¹⁹ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορευέσθε, καὶ τὰ δικαιώ-

ματά μου φυλάσσεσθε, καὶ ποιεῖτε αὐτά. ²⁰ καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. ²¹ καὶ παρεπίκρανάν με, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τοῖς προστάγμασί μου οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν αὐτά, ἃ ποιήσει ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχεῖν τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτοὺς. ²² καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ²³ ἐξῆρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσι, διασπείραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις, ²⁴ ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ καλὰ, καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς. ²⁶ καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν ἐν τῷ διαπορευέσθαι με πᾶν διανοῖγον μητρον, ὅπως ἀφανίσω αὐτοὺς. ²⁷ διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς. τάδε λέγει κύριος. ἕως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ. ²⁸ καὶ εἰσέγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἤρα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς. καὶ ἶδον πάντα βουνὸν ὑψηλόν, καὶ πᾶν ξύλον κατασκιον, καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὁσμὴν ἐνωδίας, καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ τὰς σπονδὰς αὐτῶν, ²⁹ καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς. τί ἐστὶν ἄβαμά, ὅτι ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβαμά, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ³⁰ διὰ τοῦτο εἶπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος. εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαινέσθε, καὶ ὀπίσω

τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορευέτε. ³¹ καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν, ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς οἷς ὑμεῖς μαινέσθε ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ ὑμῖν οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ. ὣς ἐγὼ, λέγει κύριος, εἰ ἀποκριθῆσομαι ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο. ³² καὶ οὐκ ἔσται ὁν τρόπον ὑμεῖς λέγετε, ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη, καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, τοῦ λατρεῖν ξύλοις καὶ λίθοις. ³³ διὰ τοῦτο, ὣς ἐγὼ, λέγει κύριος, ἐν χειρὶ κραταίᾳ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς, ³⁴ καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν οὐ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς ἐν χειρὶ κραταίᾳ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ. ³⁵ καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ πρόσωπον. ³⁶ ὁν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἔρημῳ γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει κύριος. ³⁷ καὶ διάξω ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ, ³⁸ καὶ ἐκλέξω ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεστηκότας, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας αὐτῶν ἐξάξω αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται. καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος κύριος. ³⁹ καὶ ὑμεῖς οἶκος Ἰσραὴλ, τάδε λέγει κύριος κύριος. ἔκαπτος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρατε, καὶ μετὰ ταῦτα εἰ ὑμεῖς εἰσακούετε μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐ βεβηλώσετε οὐκέτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν. ⁴⁰ διότι ἐπὶ τοῦ ὅρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ' ὅρους ὑψηλοῦ, λέγει κύριος κύριος, ἐκεῖ δουλεύουσίν μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ εἰς τέλος. καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι, καὶ ἐκεῖ ἐπισκεψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν, ἐν πᾶσι τοῖς ἁγιάσμασιν ὑμῶν. ⁴¹ ἐν ὁσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ' ὁρθαλ-

μοὺς τῶν λαῶν. ⁴² καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἤρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν τοῖς πατράσιν ὑμῶν. ⁴³ καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν ἐν οἷς ἡμαρτάνετε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαι με οὕτως ὑμῖν, ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς κακίας, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, λέγει κύριος. ⁴⁵ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ⁴⁶ υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Θαμὰν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ Ααρὼμ, καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον Ναγέβ, ⁴⁷ καὶ ἔρεῖς τῷ δρυμῷ Ναγέβ. ἀκούε λόγον κυρίου. τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ πᾶν ξύλον γλωρὸν καὶ πᾶν ξύλον ξηρὸν, οὐ σβεσθήσεται ἡ φλόξ ἢ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατακαυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως Βορῥᾶ. ⁴⁸ καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, ὅτι ἐγὼ κύριος ἐξέκανσα αὐτὸ, οὐ σβεσθήσεται. ⁴⁹ καὶ εἶπα. μὴδὰ μὴ κύριε κύριε, αὐτοὶ λέγουσιν πρὸς με, οὐχὶ παραβολὴ ἐστὶ λεγομένη αὕτη;

ΚΕΦ. ΚΑ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² διὰ τοῦτο προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ³ καὶ ἔρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ, καὶ ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄνομον καὶ ἄδικον. ⁴ ἀνθ' ὧν ἐξολοθρεύσω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως Βορῥᾶ, ⁵ καὶ ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ, διότι ἐγὼ κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἀποστρέψω οὐκέ-

τι. ⁶ καὶ σὺ νιὲ ἀνθρώπου καταστή-
 ναξον ἐν συντριβῇ ὁσφύος σου, καὶ ἐν
 ὁδύναϊς στενάξεις κατ' ὀφθαλμούς αὐ-
 τῶν. ⁷ καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσι πρὸς σέ,
 ἔνεκα τίνος σὺ στενάξεις; καὶ ἔρεῖς, ἐπὶ
 τῇ ἀγγελίᾳ, διότι ἔρχεται, καὶ θραυ-
 σθήσεται πᾶσα καρδία, καὶ πᾶσαι
 χεῖρες παραλυθήσονται, καὶ ἐκφυῖξει
 πᾶσα σὰρξ, καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάν-
 τες μηροὶ μολυνθήσονται ὑγρασία.
 ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει κύριος. ⁸ καὶ ἐγέ-
 νετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων.
⁹ νιὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ
 ἔρεῖς. τάδε λέγει κύριος. εἰπὼν, ῥομ-
 φαία ῥομφαία ὀξύνου καὶ θυμώθητι,
¹⁰ ὅπως σφάξης σφάγια, ὀξύνου ὅπως
 γένῃ εἰς στίλβωσιν, ἐτοίμη εἰς παρά-
 λυσιν. σφάζε, ἔξουδένη, ἀπόθου πᾶν
 ἔξυλον. ¹¹ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἐτοίμην
 τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ. ἐξηκονήθη ἡ
 ῥομφαία, ἔστιν ἐτοίμη τοῦ δοῦναι αὐ-
 τὴν εἰς χεῖρα ἀποκεντοῦντος. ¹² ἀνά-
 κραγε, καὶ ὀλόλυξον νιὲ ἀνθρώπου,
 ὅτι αὕτη ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου, αὕτη
 ἐν πᾶσι τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραὴλ
 παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαία ἐγένετο
 ἐν τῷ λαῷ μου. διὰ τοῦτο κρότησον
 ἐπὶ τὴν χεῖρά σου, ¹³ ὅτι δεδικαίωται.
 καὶ τί εἰ καὶ φυλὴ ἀπωσθῇ; οὐκ ἔσται,
 λέγει κύριος κύριος. ¹⁴ καὶ σὺ νιὲ ἀν-
 θρώπου προφήτευσον, καὶ κρότησον
 χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, καὶ διπλασίασον ῥομ-
 φαίαν. ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματιῶν
 ἐστί, ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη.
 καὶ ἐκστήσεις αὐτοὺς, ¹⁵ ὅπως μὴ
 θραυσθῇ ἡ καρδία, καὶ πληθυνθῶσιν
 οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν πύλην, πα-
 ραδέδονται εἰς σφάγια ῥομφαίας. εὐ γέ-
 γονεν εἰς σφαγὴν, εὐ γέγονεν εἰς στίλ-
 βωσιν. ¹⁶ καὶ διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ
 δεξιῶν καὶ ἐξ ἐωνύμων, οὗ ἂν τὸ
 πρὸςωπόν σου ἐξεγείρηται. ¹⁷ καὶ ἐγὼ
 δὲ κρότησω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου,
 καὶ ἐναφήσω θυμὸν μου, ἐγὼ κύριος
 λελάληκα. ¹⁸ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου
 πρὸς μέ, λέγων. ¹⁹ καὶ σὺ νιὲ ἀνθρώ-
 που, διατάξον σεαυτῷ δύο ὁδοὺς,
²⁰ τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασιλέως
 Βαβυλῶνος, ἐκ χωρᾶς μιᾶς ἐξελεύσον-
 ται αἱ δύο, καὶ χεῖρ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πό-
 λεως, ἐπ' ἀρχῇ ὁδοῦ διατάξεις, τοῦ

εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ῥαββὰθ νιῶν
 Ἀμμὼν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐπὶ
 Ἱερουσαλὴμ ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²¹ διότι
 στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν
 ἀρχαίαν ὁδόν, ἐπ' ἀρχῇς τῶν δύο
 ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ
 ἀναβράσαι ῥάβδον, καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν
 τοῖς γλυπτοῖς, καὶ κατασκοπήσασθαι
 ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. ²² ἐγένετο τὸ μαν-
 τεῖον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, τοῦ βαλεῖν χά-
 ρακα, τοῦ διανοῖξαι στομα ἐν βοῇ,
 ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βα-
 λεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς, καὶ
 βαλεῖν χῶμα, καὶ οἰκοδομῆσαι βελο-
 στάσεις. ²³ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαν-
 τευόμενος μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν,
 καὶ αὐτοὺς ἀναμνησκῶν ἀδικίας αὐ-
 τοῦ μνησθῆναι. ²⁴ διὰ τοῦτο τάδε λέ-
 γει κύριος. ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε τὰς
 ἀδικίας ὑμῶν, ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι
 τὰς ἀσεβείας ὑμῶν, τοῦ ὁραθῆναι
 ἁμαρτίας ὑμῶν, ἐν πάσαις ταῖς ἀσε-
 βείαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
 ὑμῶν. ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τού-
 τοις ἀλώσεσθε. ²⁵ καὶ σὺ βέβηλε, ἄνο-
 με, ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραὴλ, οὗ ἦκει ἡ
 ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας. ²⁶ τάδε
 λέγει κύριος. ἀφείλου τὴν κίδαριν, καὶ
 ἐπέθου τὸν στέφανον αὐτῇ, οὐ τοιαύ-
 τῇ ἔσται. ἐταπεινώσας τὸ ὑψηλόν, καὶ
 ὑψώσας τὸ ταπεινόν. ²⁶ ἀδικίαν ἀδι-
 κίαν ἀδικίαν θήσομαι αὐτὴν, οὐαὶ αὐ-
 τῇ, τοιαύτῃ ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ὧ
 καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῇ. ²⁷ καὶ
 σὺ νιὲ ἀνθρώπου προφήτευσον, καὶ
 ἔρεῖς. τάδε λέγει κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς
 Ἀμμὼν καὶ πρὸς τὸν ὀνειδισμὸν αὐ-
 τῶν, καὶ ἔρεῖς. ῥομφαία ῥομφαία ἐспа-
 σμένη εἰς σφάγια, καὶ ἐσπασμένη εἰς
 συντέλειαν, ἐξείρου ὅπως στίλβῃς. ²⁸ ἐν
 τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ
 μαντεύεσθαι σε ψευδῇ, τοῦ παραδοῦ-
 ναί σε ἐπὶ τραχήλους τραυματιῶν ἀνό-
 μων, ἦκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας
 πέρας. ²⁹ ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσης
 ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ὧ γεγένησθαι, ἐν
 τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε. ³⁰ καὶ ἐκ-
 χεῶ ἐπὶ σέ ὀργὴν μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς
 μου ἐμφυσήσω ἐπὶ σέ, καὶ παραδώσω
 σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκται-
 νόντων διαφθοράς. ³¹ ἐν πυρὶ ἔσθῃ
 κατα-

κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου. οὐ μὴ γένηται σου μνεία, διότι ἐγὼ κύριος λελάληκα.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² καὶ σὺ νῦν ἀνθρώπου εἰ κριθεῖς τὴν πόλιν τῶν αἱμάτων; καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῆς, ³ καὶ ἐρεῖς. τάδε λέγει κύριος κύριος. ὦ πόλις ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς, τοῦ ἐλθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ ποιῶσα ἐνθυμήματα καθ' ἑαυτῆς, τοῦ μαίνειν αὐτὴν ⁴ ἐν τοῖς αἵμασιν αὐτῶν οἷς ἐξέχεας. παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασί σου οἷς ἐποίεις, ἑμιαίνου. καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες καιρὸν ἑτῶν σου. διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς ὀνειδισμόν τοῖς ἔθνεσι, καὶ εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις ⁵ ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς σέ, καὶ ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίζεται ἐν σοὶ ἀκάθαρτος ἢ ὀνομαστή, καὶ πολλὴ ἐν ταῖς ἀνομίαις. ⁶ ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου Ἰσραὴλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ συνεφύροντο ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα. ⁷ πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολογούν ἐν σοὶ, καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον ἀνестρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοὶ. ὀρφανὸν καὶ χήραν κατεδυνάστευον, ⁸ καὶ τὰ ἁγία μου ἐξουθενούν, καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν ἐν σοὶ. ⁹ ἄνδρες ἦσαν ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν σοὶ αἷμα. καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἦσθιον ἐπὶ σοὶ, ἀνόσια ἐποιοῦν ἐν μέσῳ σου. ¹⁰ αἰσχύνῃ πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοὶ, καὶ ἐν ἀκαθαρσίαις ἀποκαθήμενὴν ἑταπείνουν ἐν σοὶ. ¹¹ ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἡγομύσαν, καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμίαιναν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ θυγάτέρα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἑταπείνουν ἐν σοὶ. ¹² δῶρα ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ, ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα. τόκον καὶ πλεονασμὸν ἐλαμβάνοσαν ἐν σοὶ. καὶ συνετέλεσω συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυναστείᾳ, ἐμοῦ δὲ ἐπ' ἐλάθου, λέγει κύριος. ¹³ ἐὰν δὲ πατάξω χεῖρά μου ἐφ' οἷς συντέλεσαι οἷς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασί σου τοῖς γεγενημένοις ἐν μέσῳ σου, ¹⁴ εἰ ὑποστήσεται ἡ καρ-

διά σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ; ἐγὼ κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω. ¹⁵ καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ διασπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ, ¹⁶ καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ κατ' ὀφθαλμοῦς τῶν ἐθνῶν, καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ¹⁷ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁸ νῦν ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνاسι μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀναμειγμένοι πάντες χαλκῷ, καὶ σιδήρῳ, καὶ κασσιτέρῳ, καὶ μόλιβῳ, ἐν μέσῳ ἀργυρίου ἀναμειγμένος ἐστί. ¹⁹ διὰ τοῦτο εἶπόν, τάδε λέγει κύριος κύριος. ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε εἰς σύγκρυσιν μίαν, διὰ τοῦτο ἐγὼ εἰσδέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἱερουσαλήμ. ²⁰ καθὼς εἰσδέχεται ἀργυρὸς, καὶ χαλκὸς, καὶ σίδηρος, καὶ κασσίτερος, καὶ μόλιβος εἰς μέσον καμίνου, τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι ἐν ὀργῇ μου, καὶ συνάξω καὶ χωνεύσω ὑμᾶς, ²¹ καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²² ὃν τρόπον χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ἐξέχεα τὸν θυμὸν μου ἐφ' ὑμᾶς. ²³ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ²⁴ νῦν ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ. σὺ εἰ γῇ ἢ οὐ βροχεμένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο ἐπὶ σέ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. ²⁵ ἥς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λέοντες ὠρνόμενοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίωντες ἐν δυναστείᾳ, καὶ τιμὰς λαμβάνοντες. καὶ χηραὶ σου ἐπληθύνθησαν ἐν μέσῳ σου. ²⁶ καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν νόμον μου, καὶ ἐβεβήλουν τὰ ἁγία μου. ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβήλουν οὐ διέστελλον, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον, καὶ ἀπὸ τῶν σαββάτων μου παρεκαλύπτον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλούμην ἐν μέσῳ αὐτῶν. ²⁷ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι ἀρπάζοντες ἀρπάγματα, τοῦ ἐκχεῖν αἷμα, ὅπως πλεονεξία πλεονεκτώσι. ²⁸ καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, ὁρῶν-

ὀρῶντες μάταια, μαντευόμενοι ψευδῇ, λέγοντες, τάδε λέγει κύριος, καὶ κύριος οὐκ ἐλάλησε. ²⁹ λαὸν τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες ἀδικία καὶ διαρπαζόντες ἀρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες, καὶ πρὸς τὸν προσηλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος. ³⁰ καὶ ἐξήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς, καὶ ἐστῶτα πρὸ προσώπου μου ὁλοσχερῶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς ὀργῆς, τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξαλειῦσαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὖρον. ³¹ καὶ ἐξέχεα ἐπ' αὐτήν θυμόν μου ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, τοῦ συντελέσαι. τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. ΚΓ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, δύο γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μίας, ³ καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, ἐκεῖ διεπαρθενεύθησαν. ⁴ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν Ὀολὰ ἡ πρεσβυτέρα, καὶ Ὀολιβὰ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς. καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Σαμάρια ἦν Ὀολὰ, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἦν Ὀολιβὰ. ⁵ καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὀολὰ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἐραστάς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγιζόντας αὐτῇ, ⁶ ἐνδεδουκότας ὑακίνθιναν, ἡρουμένους καὶ στρατηγούς, νεανίσκους καὶ ἐπίλεκτοι, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων. ⁷ καὶ ἔδωκε τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ' αὐτούς. ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες, καὶ ἐπὶ πάντας οὓς ἐπέθετο, ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμημασιν αὐτοῖς ἐμαίνετο. ⁸ καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐξ Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλειπεν, ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν αὐτήν, καὶ ἐξέχεαν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν. ⁹ διὰ τοῦτο παρίδωκα αὐτήν εἰς χεῖρας τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυρίων, ἐφ' οὓς ἐπετίθετο. ¹⁰ αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς, υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτήν ἐν ὁμοφάει ἀπέκτειναν. καὶ ἐγένετο λά-

λημα εἰς γυναῖκας, καὶ ἐποίησαν ἐκδικήσεις ἐν αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας. ¹¹ καὶ εἶδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ὀολιβὰ, καὶ διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ¹² ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀσσυρίων ἐπέθετο ἡρουμένους καὶ στρατηγούς τοὺς ἐγγύς αὐτῆς ἐνδεδουκότας εὐπάρουφα, ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων, νεανίσκοι ἐπίλεκτοι πάντες. ¹³ καὶ ἶδον ὅτι μεμύανται ὁδὸς μία τῶν δύο. ¹⁴ καὶ προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ εἶδεν ἄνδρας ἑξωγραφημένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων ἑξωγραφημένους ἐν γραφίδι, ¹⁵ ἑξωσμένους ποικίλματα ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν παραβাপτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὅψις τρισὴν πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν Χαλδαίων, γῆς πατρίδος αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς τῇ ὁράσει ὀφθαλμῶν αὐτῆς. καὶ ἐξαπέστειλεν ἄγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν Χαλδαίων. ¹⁷ καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν υἱοὶ Βαβυλῶνος, εἰς κοίτην καταλόντων, καὶ ἐμίανον αὐτήν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμίανθη ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν. ¹⁸ καὶ ἀπεκάλυψε τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἀπεκάλυψεν αἰσχύνην αὐτῆς. καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ¹⁹ καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, τοῦ ἀναμῆσαι ἡμέραν νεότητός σου, ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ, ²⁰ καὶ ἐπέθου ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ὧν ὡς ὄντων αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν, ²¹ καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἃ ἐποίησας ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὗ οἱ μαστοὶ νεότητός σου. ²² διὰ τοῦτο Ὀολιβὰ, τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σέ, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σέ κυκλόθεν, ²³ υἱοὺς Βαβυλῶνος, καὶ πάντας τοὺς Χαλδαίους, Φακὸνκ, καὶ Σουὲ, καὶ Ὑχονὲ, καὶ πάντας υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους, ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς, πάντας τρισσοὺς καὶ

ὀνομαστοὺς, ἐλπύοντας ἐφ' ὑπῶν.
²⁴ καὶ πάντες ἤξουσιν ἐπὶ σέ ἀπὸ Βοβ-
 ῥᾶ, ἄρματα καὶ τροχοὶ μετ' ὄχλου
 λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται, καὶ βαλεῖ
 φυλακὴν ἐπὶ σέ κύκλῳ. ²⁵ καὶ δώσω
 πρὸ προσώπου αὐτῶν κρῖμα, καὶ ἐκ-
 δικήσουσί σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν.
 καὶ δώσω τὸν ζήλόν μου ἐν σοί, καὶ
 ποιήσουσι μετὰ σοῦ ἐν ὀργῇ θυμοῦ.
 μυκτῆρά σου καὶ ὧτά σου ἀφελοῦσι,
 καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομφαίᾳ
 καταβαλοῦσιν. αὐτοὶ υἱοὺς σου καὶ
 θυγατέρας σου λήψονται, καὶ τοὺς
 καταλοίπους σου πῦρ καταφάγεται.
²⁶ καὶ ἐκδύσουσί σε τὸν ἱματισμόν σου,
 καὶ λήψονται τὰ σκεύη τῆς καυχῆσώς
 σου. ²⁷ καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀσέβειας
 σου ἐκ σοῦ, καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ
 γῆς Αἰγύπτου. καὶ οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς σου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ Αἰ-
 γύπτου οὐ μὴ μνησθῇς οὐκέτι. ²⁸ διότι
 τάδε λέγει κύριος κυρίως. ἰδοὺ ἐγὼ
 παραδίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς,
 ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχὴ σου ἀπ' αὐτῶν.
²⁹ καὶ ποιήσουσιν ἐν σοί ἐν μίσει, καὶ
 λήψονται πάντας τοὺς πόρους σου καὶ
 τοὺς μόχθους σου, καὶ ἔσθ' ἡ γυνὴ καὶ
 αἰσχύνοῦσα, καὶ ἀποκαλυφθήσεται αἰ-
 σχύνῃ πορνείας σου καὶ ἀσέβειά σου.
 καὶ ἡ πορνεία σου ³⁰ ἐποίησε ταῦτά
 σοι, ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὀπίσω
 ἐθνῶν, καὶ ἐμιαίνου ἐν τοῖς ἐνθυμή-
 μασιν αὐτῶν. ³¹ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀδελ-
 φῆς σου ἐπορεύθης, καὶ δώσω τὸ πο-
 τηρίον αὐτῆς εἰς χεῖράς σου. ³² τάδε
 λέγει κύριος. τὸ ποτήριον τῆς ἀδελ-
 φῆς σου πίεσαι, τὸ βαθὺ καὶ τὸ πλα-
 τὺ, καὶ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελεῖσαι
 μέθην, ³³ καὶ ἐκλύσεως πλησθήσῃ. καὶ
 τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ ποτηρίον
 ἀδελφῆς σου Σαμαρείας ³⁴ πίεσαι αὐ-
 τὸ, καὶ τὰς ἐορτὰς καὶ τὰς νουμηνίας
 αὐτῆς ἀποστρέψω. διότι ἐγὼ λελάλη-
 κα, λέγει κύριος. ³⁵ διὰ τοῦτο τάδε
 λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐπιδάθου μου,
 καὶ σὺ λάβε τὴν ἀσέβειαν σου καὶ
 τὴν πορνείαν σου. ³⁶ καὶ εἶπε κύριος
 πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, οὐ κρινεῖς
 τὴν Ὀολάν καὶ τὴν Ὀολιβάν, καὶ
 ἀναγγελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας αὐτῶν,

³⁷ οἳ ἐμοιχῶντο, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν
 αὐτῶν, τὰ ἐνθυμήματα αὐτῶν ἐμοι-
 χῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἃ ἐγέννη-
 σάν μοι, διήγαγον αὐτοῖς δι' ἐμπύρων.
³⁸ ἕως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι, τὰ
 ἁγία μου ἐμιαίνου, καὶ τὰ σάββατά
 μου ἐβεβήλουν, ³⁹ καὶ ἐν τῷ σφάζειν
 αὐτοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις
 αὐτῶν, καὶ εἰσπορεύοντο εἰς τὰ ἁγία
 μου, τοῦ βεβήλοῦν αὐτά. καὶ οἳ οὐ-
 τως ἐποιοῦν ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου,
⁴⁰ καὶ οἳ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἐρχομέ-
 νοις μακρόθεν, οἷς ἀγγέλους ἐξαπέ-
 στειλον πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἅμα τῷ ἔρ-
 χεσθαι αὐτοὺς, εὐθύς ἐλούου, καὶ
 ἐστιβίζου τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ
 ἐκόσμου κόσμῳ, ⁴¹ καὶ ἐκάθου ἐπὶ
 κλίνῃς ἐστρωμένης, καὶ τράπεζα κεκο-
 σμημένη πρὸ προσώπου αὐτῆς. καὶ τὸ
 θυμίαμα καὶ τὸ ἔλαιόν μου εὐφραί-
 νοντο ἐν αὐτοῖς. ⁴² καὶ φωνὴν ἁρμο-
 νίας ἀνεκροῦντο, καὶ πρὸς ἀνδρας ἐκ
 πλήθους ἀνθρώπων ἤκοντας ἐκ τῆς
 ἐρήμου. καὶ ἐδίδονσαν ψέλλια ἐπὶ τὰς
 χεῖρας αὐτῶν, καὶ στέφανον καυχῆ-
 σεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ⁴³ καὶ
 εἶπα, οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσι; καὶ
 ἔργα πόρνῃς καὶ αὕτη ἐξεπόρνευσε;
⁴⁴ καὶ εἰσπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ὅτ
 τρόπον εἰσπορεύονται πρὸς γυναῖκα
 πόρνην, οὕτως εἰσπορεύοντο πρὸς
 Ὀολάν, καὶ πρὸς Ὀολιβάν, τοῦ ποιῆ-
 σαι ἀνομίαν. ⁴⁵ καὶ ἄνδρες δίκαιοι αὐ-
 τοὶ καὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει
 μοιχαλίδος, καὶ ἐκδικήσει αἵματος, ὅτι
 μοιχαλίδες εἰσὶ, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐ-
 τῶν. ⁴⁶ τάδε λέγει κύριος κύριος. ἀνά-
 γαγε ἐπ' αὐτὰς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐ-
 ταῖς ταραχὴν καὶ διαρπαγὴν, ⁴⁷ καὶ
 λιθοβολήσον ἐπ' αὐτὰς λίθοις ὄχλων,
 καὶ κατακέντε αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν
 αὐτῶν. υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας
 αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν, καὶ τοὺς οἴκους
 αὐτῶν ἐμπρήσουσιν. ⁴⁸ καὶ ἀποστρέ-
 ψω ἀσέβειαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδεύ-
 θήσονται πᾶσαι αἱ γυναῖκες, καὶ οὐ
 μὴ ποιήσουσι κατὰ τὰς ἀσέβειας αὐ-
 τῶν. ⁴⁹ καὶ δοθήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν
 ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐν-
 θυμημάτων ὑμῶν λήψεσθε, καὶ γνώ-
 σεσθε διότι ἐγὼ κύριος.

Κ Ε Φ. Κ Δ .

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐννάτῳ, ἐν τῷ μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου γράψον σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἀφ' ἧς ἀπηρείσατο βασιλεὺς Βαβυλόνος ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον. ³ καὶ εἶπον ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολὴν, καὶ ἔρεῖς πρὸς αὐτούς. τάδε λέγει κύριος. ἐπίστησον τὸν λέβητα, καὶ ἔγχεον εἰς αὐτὸν ὕδωρ, ⁴ καὶ ἐμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα, πᾶν διχοτόμημα καλὸν, σκέλος καὶ ὦμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστέων ⁵ ἐξ ἐπιλέκτων κτηγῶν εἰλημμένων. καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν, ἔξεσε καὶ ἤψηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς. ⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ὦ πόλις αἰμάτων λέβης, ἐν ᾗ ἐστὶν ἰὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξηγγεν, οὐκ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος. ⁷ ὅτι αἷμα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐστίν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό. οὐκ ἐκέκρυκα αὐτὸ ἐπὶ τὴν γῆν, τοῦ καλύψαι ἐπ' αὐτὸ γῆν, ⁸ τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικηθῆναι. δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν, τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό. ⁹ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν δαλὸν, ¹⁰ καὶ πληθυνῶ τὰ ξύλα, καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα, καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμός, ¹¹ καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς ἀνθρακας, ὅπως προσκαυθῇ καὶ θερμοανθῇ ὁ χαλκὸς αὐτῆς, καὶ τακῇ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ ἐκλίπη ὁ ἰὸς αὐτῆς, ¹² καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς αὐτῆς. καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, ¹³ ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σὺ, καὶ τί ἐάν μὴ καταρισθῇς ἐτι ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμὸν μου; ¹⁴ ἐγὼ κύριος λέλάληκα, καὶ ἤξει, καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ, οὐδὲ μὴ ἐλέησω. κατὰ τὰς ὁδοὺς σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, λέγει κύριος. διὰ τοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἱματά σου, καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, ἡ ἀκάθαρτος, ἡ ὀνομαστή, καὶ πολλή, τοῦ παραπικραίνειν. ¹⁵ καὶ ἐγένετο λό-

γος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁶ υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα τῶν ὀφθαλμῶν σου ἐν παρατάξει, οὐ μὴ κοπῆς, οὐδ' οὐ μὴ κλαυσθῆς, ¹⁷ στεναγμὸς αἵματος, ὀσφύς πένθος ἔσθῃ. οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου συμπεπλεγμένον ἐπὶ σέ, καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς ποσὶ σου, οὐ μὴ παρακληθῆς ἐν χεῖλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ φάγῃς. ¹⁸ καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τοπρωτῷ, ὃν τρόπον ἐνετείλατό μοι ἐσπέρας, καὶ ἐποίησα τοπρωτῷ, ὃν τρόπον ἐπετάγη μοι. ¹⁹ καὶ εἶπε πρὸς με ὁ λαός. οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστὶ ταῦτα ἃ σὺ ποιεῖς; ²⁰ καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς. λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς με, λέγων. ²¹ εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἁγία μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν, ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν. καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν οὐς ἐγκατελίπετε, ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, ²² καὶ ποιήσετε ὃν τρόπον πεποίηκα. ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε, ²³ καὶ αἱ κόμαι ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν ὑμῶν. οὔτε μὴ κόψησθε, οὔτε μὴ κλαύσητε, καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρακαλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁴ καὶ ἔσται Ἰεζεκιὴλ ὑμῖν εἰς τέρας, κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησα ποιήσετε, ὅταν ἔλθῃ ταῦτα, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ²⁵ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω τὴν ἰσχὴν παρ' αὐτῶν, τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ τὴν ἔπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, υἱὸς αὐτῶν καὶ θυγατέρες αὐτῶν, ²⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἣξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς σέ, τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὦτα; ²⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ διανοιχθήσεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον. λαλήσεις, καὶ οὐ μὴ ἀποκοσφωθῇς οὐκέτι, καὶ ἔσθῃ αὐτοῖς εἰς τέρας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος.

Κεφ.

ΚΕΦ. ΚΕ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ προφῆτευσον ἐπ' αὐτοὺς, ³ καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν. ἀκούσατε λόγον κυρίου. τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἁγία μου, ὅτι ἐβεβηλώθη, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰούδα ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, ⁴ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κεδὲμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ αὐτῶν ἐν σοί, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν. αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ πίνονται τὴν πιότητά σου. ⁵ καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμὼν εἰς νομαὶς καμῆλων, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν εἰς νομὴν προβάτων, καὶ ἐπιγνώσσεσθε διότι ἐγὼ κύριος. ⁶ διότι τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπέχαρας ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ⁷ διὰ τοῦτο ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐξολοθρεύσω σε ἐκ τῶν λαῶν, καὶ ἀπολῶ σε ἐκ τῶν χειρῶν ἀπωλείᾳ, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ κύριος. ⁸ τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν εἶπε Μωάβ, ἰδοὺ οὐχ ὁν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη, οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα; ⁹ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παραλύω τὸν ὥμον Μωάβ ἀπὸ πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ ἐκλεκτὴν γῆν οἶκον Βεθασιμουθ ἐπάνω πηγῆς πόλεως παραθαλασσίας, ¹⁰ τοὺς υἱοὺς Κεδὲμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν δέδωκα αὐτῷ εἰς κληρονομίαν, ὅπως μὴ μνεία γένηται τῶν υἱῶν Ἀμμὼν. ¹¹ καὶ εἰς Μωάβ ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος. ¹² τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικακήσαν, καὶ ἐξεδίκησαν δίκην. ¹³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολοθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ θήσομαι αὐτὴν ἔρημον. καὶ ἐκ Θα-

μὰν διωκόμενοι ἐν ὁρμαφαῖα πεσοῦνται. ¹⁴ καὶ δώσω ἐκδίκησίν μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὀργὴν μου καὶ κατὰ τὸν θυμὸν μου, καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει κύριος. ¹⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν ἐπιχαίροντες ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως ἐνός, ¹⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐξολοθρεύσω Κρητὰς, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοιπούς τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν. ¹⁷ καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπ' αὐτούς.

ΚΕΦ. Κς'.

Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει μιᾶς τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνθ' οὗ εἶπε Σὺρ ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, εὐγε συνετρίβη, ἀπόλωλε τὰ ἔθνη, ἐπεστράφη πρὸς μέ, ἡ πλήρης ἡρήμωται. ³ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ Σὺρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σέ ἔθνη πολλὰ, ὥς ἀναβαίνει ἡ θάλασσα τοῖς κύμασιν αὐτῆς. ⁴ καὶ καταβαλοῦσι τὰ τεῖχη Σὺρ, καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεοπετρίαν. ⁵ ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται ἐν μέσῳ θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ λειλάληκα, λέγει κύριος. καὶ ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσιν, ⁶ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἐν πεδίῳ μαχαίρα ἀναιρεθῇσονται, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος. ⁷ ὅτι τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ Σὺρ τὸν Ναβουχοδονόσορ βασιλέα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ, βασιλεὺς βασιλέων ἔστί, μεθ' ἵππων καὶ ἀρμάτων καὶ ἱππέων καὶ συναγωγῆς ἔθνων πολλῶν σφόδρα. ⁸ οὗτος τὰς θυγατέρας σου τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρα ἀνελεῖ, καὶ δώσει ἐπὶ σέ προσφυλῆν, καὶ περιοικοδομήσει, καὶ ποιήσει ἐπὶ σέ κυκλῶ χάρακα καὶ περιστάσιν ὀπλῶν, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ ἀπέναντί σου δώσει. ⁹ τὰ τεῖχη σου,

σου, καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτοῦ. ¹⁰ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ κατακαλύψει σε ὁ κοριορτὸς αὐτῶν. καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἵππῶν αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τεῖχη σου. εἰσπορευόμενου αὐτοῦ τὰς πύλας σου, ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν ἐκ πεδίου. ¹¹ ἐν ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατήσουσιν σου πάσας τὰς πλατείας. τὸν λαόν σου μαχαίρα ἀνελεῖ, καὶ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἰσχύος σου ἐπὶ τὴν γῆν κατὰξει. ¹² καὶ προνομεύσει τὴν δυνάμιν σου, καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ καταβαλεῖ τὰ τεῖχη σου, καὶ τοὺς οἴκους σου τοὺς ἐπιθυμητοὺς καθέλει. καὶ τοὺς λίθους σου, καὶ τὰ ξύλα σου καὶ τὸν χρὸν σου εἰς μέσον τῆς θαλάσσης σου ἐμβαλεῖ. ¹³ καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ψαλτηρίων σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔτι. ¹⁴ καὶ δώσω σε λεωπετρίαν, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσθ, οὐ μὴ οἰκοδομηθῇ ἔτι, ὅτι ἐγὼ κύριος ἐλάλησα, λέγει κύριος. ¹⁵ διότι τάδε λέγει κύριος κύριος τῇ Σόρ. οὐκ ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου ἐν τῷ στενάξαι τραυματίας ἐν τῷ σπᾶσαι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου σεισθήσονται αἱ νῆσοι; ¹⁶ καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῶν ἐθνῶν τῆς θαλάσσης, καὶ ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται. ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐπὶ γῆν καθοδοῦνται, καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ, ¹⁷ καὶ λήψονται ἐπὶ σέ θρόνον, καὶ ἐροῦσί σοι. πῶς κατελύθης ἐκ θαλάσσης ἢ πόλις ἢ ἐπαινετή; ἢ δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν; ¹⁸ καὶ φοβηθήσονται αἱ νῆσοι ἀπὸ ἡμέρας πτώσεώς σου, ¹⁹ ὅτι τάδε λέγει κύριος κύριος. ὅταν δῶ πόλιν ἡρημασμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ κατοικηθησόμενας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σέ τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακαλύψει σε ὕδωρ πολὺ. ²⁰ καὶ καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαινοντας εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος,

καὶ κατοικίῳ σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰῶνιον μετὰ καταβαινοντιῶν εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇ, μηδὲ ἀναστῇ ἐπὶ γῆς ζωῆς. ²¹ ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. ΚΖ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου λάβε ἐπὶ Σόρ θρόνον, ³ καὶ ἐρεῖς τῇ Σόρ τῇ κατοικίῳ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν, ἀπὸ νήσων πολλῶν. τάδε λέγει κύριος τῇ Σόρ. σὺ εἶπας, ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου, ⁴ ἐν καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελεὶ υἱοὶ σου περιέθηκάν σοι κάλλος. ⁵ κέδρος ἐκ Σενεὶρ ὠκοδομήθη σοι, ταινίαί σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Αἰβάνου ἐληφθησαν, τοῦ ποιῆσαι σοι ἱστοὺς ἐλατίνους, ⁶ ἐκ τῆς Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κόπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος, οἴκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χετιεῖμ. ⁷ βύσπος μετὰ ποικιλίας ἐξ Αἰγυπτου ἐγένετο σοι στρωμνὴ, τοῦ περιθεῖναι σοι δόξαν, καὶ περιβαλεῖν σε. ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων Ἑλισαί, καὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου. ⁸ καὶ οἱ ἄρχοντές σου οἱ κατοικοῦντες Σιδῶνα καὶ Ἀραδιοὶ ἐγένοντο κωπηλάται σου, οἱ σοφοὶ σου Σόρ οἱ ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι κυβερνῆταιί σου. ⁹ οἱ πρεσβύτεροὶ βιβλίων, καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν οἱ ἦσαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἐνίσχυνον τὴν βουλὴν σου. καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν ἐγένοντο σοι ἐπὶ δυσμας δυσμῶν. ¹⁰ Πέρσαι, καὶ Αὐδοί, καὶ Αἰβυες ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισταί σου πέλτας καὶ περικεκασίας ἐκρέμασαν ἐν σοὶ, οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου. ¹¹ υἱοὶ Ἀραδίων καὶ ἡ δυνάμεις σου ἐπὶ τῶν ταχέων σου, φύλακες ἐν τοῖς πύργοις σου ἦσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὀρμῶν σου κύκλῳ, οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος. ¹² Καρχηδόνοι ἐμποροὶ σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλιθον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹³ ἡ Ἑλλάς,

καὶ

καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τα παρατείνοντα, οὗτοι ἐνεπορεύοντό σοι ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾷ ἔδωκαν τὴν ἐμπορίαν σου, ¹⁴ ἐξ οἴκου Θογαρμὰ ἵπποι καὶ ἱππεῖς ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹⁵ υἱοὶ Ροδίων ἐμποροὶ σου, ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθοὺς σου, ¹⁶ ἀνθρώπους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ Θαρσίς, καὶ Ραμόθ, καὶ Χορχόρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ¹⁷ Ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ, οὗτοι ἐμποροὶ σου, ἐν πράσει σίτου καὶ μύρων καὶ κασίας, καὶ πρώτων μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἔδωκαν εἰς τὸν συμμικτόν σου. ¹⁸ Δαμασκὸς ἐμποροὶ σου, ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεως σου. οἶνος ἐκ Χελβών, καὶ ἔρια ἐκ Μιλήτου, καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἔδωκαν. ¹⁹ ἔξ Ἀσὴλ σίδηρος εἰργασμένος, καὶ τροχίας ἐν τῷ συμμίκτῳ σου ἐστί. ²⁰ Λαϊδὰν ἐμποροὶ σου, μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἄρματα. ²¹ ἡ Ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδάρ, οὗτοι ἐμποροὶ σου διὰ χειρὸς σου, καμήλους καὶ ἄμνους καὶ κριοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονται σε. ²² ἐμποροὶ Σαββά, καὶ Ραμμὰ, οὗτοι ἐμποροὶ σου, μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων, καὶ λίθων χρηστών, καὶ χρυσὸν ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. ²³ Χαβῶα καὶ Χαναὰ, οὗτοι ἐμποροὶ σου. Ἀσσοὺρ καὶ Χαρμὰν ἐμποροὶ σου, ²⁴ φέροντες ἐμπορίαν ὑάκινθον, καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοινοῖς, καὶ κυπαρίσσινα ²⁵ πλοῖα. ἐμποροὶ σου, ἐν τῷ πλήθει, ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, καὶ ἐνεπλήσθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης ²⁶ ἐν ὕδατι πολλῷ. ἦγόν σε οἱ κωπηλάται σου, τὸ πνεῦμα τοῦ Νότου συνέτριψέ σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης ²⁷ ἦσαν δυνάμεις σου, καὶ ὁ μισθός σου, καὶ τῶν συμμίκτων σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου, καὶ οἱ κυβερνήται σου, καὶ οἱ σύμβουλοί σου, καὶ οἱ συμμικτοί σου ἐκ τῶν συμμίκτων σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ σου οἱ ἐν σοί. καὶ πᾶσα συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θα-

λάσσης. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου ²⁸ πρὸς τὴν κραυγὴν τῆς φωνῆς σου οἱ κυβερνήται σου φόβῳ φοβηθήσονται. ²⁹ καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν πλοίων πάντες οἱ κωπηλάται καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται, ³⁰ καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σέ τῇ φωνῇ αὐτῶν, καὶ κεκραῶνται πικρὸν, καὶ ἐπιδήσουσι γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, καὶ σποδὸν στρώσονται. ³² καὶ λήψονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἐπὶ σέ θρήνον, θρήνημα Σόρ. ³³ πόσον τινὰ εὗρες μισθὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλήθους σου, καὶ ἀπὸ τοῦ συμμίκτου σου ἐπλούτησας πάντας βασιλεῖς τῆς γῆς. ³⁴ νῦν συνετρίβης ἐν θαλάσσει, ἐν βάθει ὕδατος ὁ συμμικτός σου, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου. ³⁵ ἔπесον πάντες οἱ κωπηλάται σου, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσεν τὸ πρόσωπον αὐτῶν. ³⁶ ἐμποροὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισάν σε, ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. Κ Η'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ² καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου εἰπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου. τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' οὗ ὑψώθη σου ἡ καρδιά, καὶ εἴπας, θεὸς ἐμὶ ἐγώ, κατοικίαν θεοῦ κατώκησα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης, σὺ δὲ εἴ ἄνθρωπος καὶ οὐ θεὸς, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ. ³ μὴ σοφώτερος εἴ σὺ τοῦ Δανιὴλ; ἢ σοφοὶ οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν; ⁴ μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου ἢ τῇ φρονήσει σου ἐποίησας σεαυτὸν δυνάμιν, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου; ⁵ ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ σου ἐπλήθυνας δυνάμιν σου, ὑψώθη ἡ καρδιά σου ἐν τῇ δυνάμει σου. ⁶ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἐπειδὴ δέδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ, ⁷ ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ ἄλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ ἐκκένώσουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σέ καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς ἐπιστήμης σου, καὶ

καὶ στρώσουσι τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώ-
λειαν, ⁸ καὶ καταβιβάσουσί σε, καὶ
ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρ-
δίᾳ θαλάσσης. ⁹ μὴ λέγων ἐρεῖς, θεὸς
εἰμι ἐγὼ ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων
σε; σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος, καὶ οὐ θεός.
ἐν πλήθει ¹⁰ ἀπειριμήτων ἀπολῇ ἐν
χερσὶν ἄλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα,
λέγει κύριος. ¹¹ καὶ ἐγένετο λόγος κυ-
ρίου πρὸς με, λέγων. ¹² υἱὲ ἀνθρώπου
λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου,
καὶ εἰπὸν αὐτῷ. τάδε λέγει κύριος κύ-
ριος. σὺ ἀποσφραγίσμα ὁμοιώσεως, καὶ
στέφανος κάλλους ¹³ ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ
παραδείσου τοῦ θεοῦ ἐγενήθης. πᾶν
λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρδιον καὶ
τοπάσιον, καὶ σμάραγδον καὶ ἄνθρα-
κα, καὶ σάπφειρον καὶ ἱασπιν, καὶ ἄρ-
γύριον καὶ χρυσίον, καὶ λιγύριον καὶ
ἀχάτην, καὶ ἀμέθυστον καὶ χρυσόλι-
θον, καὶ βηρύλλιον καὶ ὄνυχον, καὶ
χρυσίου ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς
σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί.
¹⁴ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης σὺ μετὰ
τοῦ Χερουβ, ἔθηκά σε ἐν ὄρει ἁγίῳ
θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρί-
νων, ¹⁵ ἐγενήθης σὺ ἄμωμος ἐν ταῖς
ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτί-
σθης ἕως εὐρέθῃ τὰ ἀδικήματα ἐν σοί.
¹⁶ ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου
ἐπληρσας τὰ ταμεῖα σου ἀνομίας, καὶ
ἡμαρτες καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὅρους
τοῦ θεοῦ. καὶ ἤγαγέ σε τὸ Χερουβ ἐκ
μέσου λίθων πυρίνων. ¹⁷ ὑψώθη ἡ καρ-
δία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη
ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ κάλλους σου.
διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν
ἐβρίμψα σε, ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε
παραδειγματισθῆναι. ¹⁸ διὰ τὸ πλῆ-
θος τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδι-
κιῶν τῆς ἐμπορίας σου ἐβεβήλωσα τὰ
ιερά σου, καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου,
τοῦτο καταφάγεται σε. καὶ δώσω σε
σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάν-
των τῶν ὀρώντων σε. ¹⁹ καὶ πάντες οἱ
ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσι στενά-
ξουσιν ἐπὶ σέ. ἀπώλεια ἐγένου, καὶ
οὐκ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁰ καὶ
ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων.
²¹ υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσω-
πόν σου ἐπὶ Σιδῶνα, καὶ προφήτευσον

ἐπ' αὐτήν, ²² καὶ εἰπὸν. τάδε λέγει
κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ Σιδῶν, καὶ
ἐνδοξασθήσομαι ἐν σοί, καὶ γνώσῃ
ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με
ἐν σοὶ κρίματα, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν
σοί. ²³ αἷμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλα-
τείαις σου, καὶ πεσούντα τετραυμα-
τισμένοι μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλω
σου, καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ εἰμι κύ-
ριος. ²⁴ καὶ οὐκ ἔσονται οὐκετι ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ
ἀκανθα ὀδύνῃς ἀπὸ τῶν περικύκλω
αὐτῶν τῶν ἀτιμασάντων αὐτοὺς, καὶ
γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ²⁵ τάδε
λέγει κύριος κύριος. καὶ συνάξω τὸν
Ἰσραὴλ ἐκ τῶν ἐθνῶν οὗ διεσκορπί-
σθησαν ἐκεί, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν
ἐθνῶν. ²⁶ καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς
γῆς αὐτῶν, ἣν δέδωκα τῷ δούλῳ μου
Ἰακώβ, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς
ἐν ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας,
καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ κατ-
οικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω
κῆμα ἐν πᾶσι τοῖς ἐτιμάσασιν αὐτοὺς
ἐν τοῖς κύκλω αὐτῶν, καὶ γνώσονται
ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν καὶ
ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν.

Κ Ε Φ. Κ Θ'.

Ἐν τῷ ἔτι τῷ δωδεκάτῳ ἐν τῷ δε-
κάτῳ μηνί, μὲν τοῦ μηνός, ἐγένετο
λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ
ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν
σου ἐπὶ Φαραῶ βασιλέα Αἰγύπτου,
καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ'
Αἶγυπτον ὅλην, ³ καὶ εἰπὸν. τάδε λέ-
γει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραῶ, τὸν
δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον
ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγον-
τα, ἐμοὶ εἰσιν οἱ ποταμοὶ, καὶ ἐγὼ
ἐποίησα αὐτούς. ⁴ καὶ ἐγὼ δώσω πα-
ρίδας εἰς τὰς διαγόνας σου, καὶ προσ-
κολλήσω τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ
σοῦ πρὸς τὰς πτέρυγας σου, καὶ ἀνά-
ξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ σου, ⁵ καὶ
καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας τοὺς
ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου. ἐπὶ πρόσω-
πον τοῦ πεδίου πέσῃ, καὶ οὐ μὴ συν-
αχθῇς, καὶ οὐ μὴ περισταλῇς, τοῖς
θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ
οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κατάβρωμα,
⁶ καὶ

⁶ καὶ γνώσονται πάντες οἱ κατοικοῦν-
τες Αἴγυπτον, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος.
ἀνθ' ὧν ἐγενήθη ῥάβδος καλαμίνη
τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, ⁷ ὅτε ἐπελάβετό σου
τῇ χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης, καὶ ὅτε
ἐπεκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χεὶρ,
καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σέ, συνε-
τρίβης, καὶ συνέκλασαν αὐτῶν πᾶσαν
ὁσφύν. ⁸ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος.
ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ ῥομφαίαν, καὶ
ἀπολῶ ἀπὸ σοῦ ἀνθρώπους καὶ κτή-
νη, ⁹ καὶ ἔσται ἡ γῆ Αἰγύπτου ἀπώ-
λεια καὶ ἔρημος. καὶ γνώσονται ὅτι
ἐγὼ εἰμι κύριος. ἀντὶ τοῦ λέγειν σε,
οἱ ποταμοὶ ἔμοι εἰσι, καὶ ἐγὼ ἐποίησα
αὐτούς. ¹⁰ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ
σέ, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς
σου, καὶ δώσω γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρη-
μον καὶ ῥομφαίαν καὶ ἀπώλειαν ἀπὸ
Μαγδωλοῦ καὶ Συήνης καὶ ἕως ὀρίων
Αἰθιοπίαν. ¹¹ οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ
ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ποὺς κτήνους
οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν, καὶ οὐ κατοικη-
θήσεται τεσσαράκοντα ἔτη. ¹² καὶ
δώσω τὴν γῆν αὐτῆς ἀπώλειαν ἐν μέ-
σῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις
αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων
ἔσονται τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ δια-
σπερῶ Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ
λιμῆσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας. ¹³ τά-
δε λέγει κύριος. μετὰ τεσσαράκοντα
ἔτη συνάξω Αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν ἔ-
θνῶν οὓς διεσκοπίσθησαν ἐκεῖ, ¹⁴ καὶ
ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν
Αἰγυπτίων, καὶ κατοικήσω αὐτοὺς ἐν
γῇ Φαθωρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήφθη-
σαν, καὶ ἔσται ἀρχὴ ταπεινῇ ¹⁵ παρὰ
πάσας τὰς ἀρχάς. οὐ μὴ ὑψωθῇ ἔτι
ἐπὶ τὰ ἔθνη. καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς
ποιήσω, τοῦ μὴ εἶναι αὐτοὺς πλείο-
νας ἐν τοῖς ἔθνεσι. ¹⁶ καὶ οὐκέτι ἔσον-
αὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀνα-
μνησκουσάν ἀνομίαν, ἐν τῷ ἀκολου-
θῆσαι αὐτοὺς ὀπίσω αὐτῶν, καὶ γνώ-
σονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹⁷ καὶ ἐ-
γένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει,
μᾶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, ἐγένετο
λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁸ υἱὲ ἀν-
θρώπου, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς
Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο τὴν δύ-
ναμιν αὐτοῦ δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ Τύ-

ρου, πᾶσα κεφαλὴ φαλακρά, καὶ πᾶς
ὥμος μαδῶν. καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη
αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ Τύ-
ρον, καὶ τῆς δουλείας ἧς ἐδούλευσαν
ἐπ' αὐτήν. ¹⁹ τάδε λέγει κύριος κύ-
ριος. ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τῷ Ναβουχο-
δονόσορ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν Αἰ-
γύπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνο-
μὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκύλα
αὐτῆς. καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει
αὐτοῦ, ²⁰ ἀντὶ τῆς λειτουργίας αὐ-
τοῦ ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρον, δέδωκα
αὐτῷ γῆν Αἰγύπτου. τάδε λέγει κύ-
ριος κύριος. ²¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀ-
νατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ,
καὶ σοὶ δώσω στόμα ἀνεωγμένον ἐν
μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ
εἰμι κύριος.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με,
λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον,
καὶ εἰπόν. τάδε λέγει κύριος. ὦ ὦ ἡ-
μέρα, ³ ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ κυρίου,
ἡμέρα νεφέλης, πέρας ἔθνῶν ἔσται,
⁴ καὶ ἦξει μάχαιρα ἐπ' Αἰγυπτίους,
καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν γῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ
συμπεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν
Αἰγύπτῳ καὶ συμπεσεῖται τὰ θεμέλια
αὐτῆς. ⁵ Πέρσαι, καὶ Κρηῖτες, καὶ
Λυδοὶ, καὶ Αἰβυες, καὶ πάντες οἱ ἐπί-
μικτοι, καὶ τῶν νύϊων τῆς διαθήκης
μου μαχαίρα πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. ⁶ καὶ
πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἰγύ-
πτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς
ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδωλοῦ ἕως Συ-
ήνης, μαχαίρα πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέ-
γει κύριος. ⁷ καὶ ἠρημωθήσεται ἐν
μέσῳ χωρῶν ἠρημωμένων, καὶ αἱ πό-
λεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμέ-
νων ἔσονται. ⁸ καὶ γνώσονται ὅτι ἐ-
γὼ εἰμι κύριος ὅταν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴ-
γυπτον καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοη-
θοῦντες αὐτῇ. ⁹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἐξελεύσονται ἄγγελοι σπευδόντες ἀφα-
νίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔσται ταρα-
χὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπτου,
ὅτι ἰδοὺ ἦκει. ¹⁰ τάδε λέγει κύριος
κύριος. καὶ ἀπολῶ πληθὸς Αἰγυπτίων
διὰ χειρὸς Ναβουχοδονόσορ βασιλέως
Βαβυλῶνος, ¹¹ αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ
αὐτοῦ, λοιμοὶ ἀπὸ ἔθνῶν ἀπεισταμέ-

ροι ἀπολέσαι γῆν. καὶ ἐκκενώσουσι πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν. ¹² καὶ δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν ἐρήμους καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν, καὶ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς ἐν χερσὶν ἀλλοτριῶν, ἐγὼ κύριος λέλάληκα. ¹³ ὅτι τάδε λέγει κύριος κύριος. καὶ ἀπολῶ μεγιστάνας ἀπὸ Μέμφεως, καὶ ἄρχοντας Μέμφεως ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι. ¹⁴ καὶ ἀπολῶ γῆν Φαθωρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσπόλει. ¹⁵ καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμὸν μου ἐπὶ Σαὶν τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ ἀπολῶ τὸ πλῆθος Μέμφεως. ¹⁶ καὶ δώσω πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ταραχὴ ταραχθήσεται ἡ Συήνη, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἐκρηγμα, καὶ διαχυθήσεται ὕδατα. ¹⁷ νεανίσκοι Ἡλιουπόλεως καὶ Βουβάστον ἐν μαχαίρα πεσούνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύονται, ¹⁸ καὶ ἐν Τάφναις συκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με ἐκεῖ τὰ σιγήπτρα Αἰγύπτου, καὶ ἀπολείται ἐκεῖ ἡ ὕβρις ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ταύτην νεφέλη καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἁρθήσονται. ¹⁹ καὶ ποιήσω κρῖμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ²⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, ἐβδόμῃ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ²¹ υἱέ ἀνθρώπου, τοὺς βραχίονας Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ κατεδέηθη τοῦ δοθῆναι ἱάσιν, τοῦ δοθῆναι ἐπ' αὐτὸν μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας. ²² διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας αὐτοῦ τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ τοὺς τεταμένους, καὶ καταβαλῶ τὴν μαχαίραν αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ²³ καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λιμῶσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, ²⁴ καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλωνος, καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ προνομεύσει τὴν προνομήν αὐτῆς, καὶ σκυλεύσει

τὰ σκύλα αὐτῆς. ²⁵ καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας βασιλέως Βαβυλωνος, οἱ δὲ βραχίονες Φαραὼ πεσούνται. καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλωνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. ²⁶ καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λιμῶσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος.

Κ Ε Φ. ΛΑ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ τρίτῳ μηνί, μᾶ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱέ ἀνθρώπου, εἰπὸν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τῷ πλῆθει αὐτοῦ. τίμι ὁμοίωςας σεαυτὸν ἐν τῷ ὕψει σου; ³ ἰδοὺ Ἀσσοὺρ κυπάρισσος ἐν τῷ Αἰβάνῳ, καὶ καλὸς ταῖς παραφύασι, καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, εἰς μέσον νεφελῶν ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, ⁴ ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτὸν, ἡ ἄβυσσος ὑψώσεν αὐτὸν, τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγε κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συστέματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. ⁵ ἔνεκν τοῦτου ὑψώθη το μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλάτνθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος πολλοῦ. ⁶ ἐν ταῖς παραφύασι αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν κλάδων αὐτοῦ ἐγενώσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ κατώκησε πᾶν πλῆθος ἔθνων. ⁷ καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολυ. ⁸ καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ, καὶ αἱ πίτνεις οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφύασι αὐτοῦ, καὶ ἐλάται οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὁμοιωθῇ αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ. ⁹ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ. καὶ ἐξήλωσαν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς τοῦ θεοῦ. ¹⁰ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος. ἀνθ' ὧν ἐγένον μέγας τῷ μεγέθει, καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ

τῷ ὑψωθῆναι αὐτὸν, ¹¹ καὶ παρέδω-
κα αὐτὸν εἰς χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν,
καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ.
¹² καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτὸν ἄλλοτρι-
οι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν, καὶ κατέβαλον αὐ-
τὸν ἐπὶ τῶν ὀρέων. ἐν πάσαις ταῖς
φάραγμας ἐπεσαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ,
καὶ συνετριβή τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν
παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν
ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ
τῶν ἐθνῶν. καὶ ἠδάφισαν αὐτὸν,
¹³ ἐπὶ τὴν πτώσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαν-
το πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐγίνοντο
πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, ¹⁴ ὅπως
μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγεθεὶ αὐτῶν
πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ ὕδατι. καὶ
ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νε-
φελῶν, καὶ οὐκ ἔστησαν ἐν τῷ ὕψει
αὐτῶν πρὸς αὐτά. πάντες οἱ πίνον-
τες ὕδωρ, πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνα-
τον, εἰς γῆς βάθος, ἐν μέσῳ υἱὸν ἀν-
θρώπων προσκαταβαίνοντας εἰς βό-
θρον. ¹⁵ τὰδε λέγει κύριος κύριος. ἐν
ἡ ἡμέρᾳ κατέβη εἰς ἄβου, ἐπένθησεν
αὐτὸν ἡ ἄβυσσος. καὶ ἐπέστησα τοὺς
ποταμοὺς αὐτῆς, καὶ ἐκόλυσα πληθος
ὑδατος, καὶ ἐσκότασεν ἐπ' αὐτὸν ὁ
Αἰβανος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου
ἐπ' αὐτῷ ἐξελύθησαν. ¹⁶ ἀπὸ τῆς
φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσεισθή-
σαν τὰ ἔθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν
εἰς ἄβου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς
λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἐν γῇ
πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς, καὶ τὰ
ἐκλεκτὰ τοῦ Αἰβάνου πάντα τὰ πίνον-
τα ὕδωρ. ¹⁷ καὶ γὰρ αὐτοὶ κατέβησαν
μετ' αὐτοῦ εἰς ἄβου ἐν τοῖς τραυμα-
τίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα
αὐτοῦ οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέ-
πην αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν
ἀπώλοντο. ¹⁸ τί νῦν ὁμοιωθήσεται;
καταβηθῇ, καὶ καταβιβασθῇ μετὰ τῶν
ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆς βάθος. ἐν
μέσῳ ἀπειριμῆτων κοιμηθήσεται μετὰ
τραυματιῶν μαχαίρας. οὕτως Φαραὼ
καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, λέ-
γει κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. ΑΒ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν
τῷ δεκάτῳ μηνί, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγέ-

νετο λόγος κυρίου πρὸς μὲ, λέγων.
² υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον ἐπὶ
Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἐρεῖς
αὐτῷ. λέοντι ἐθνῶν ὁμοιωθήσεται σὺ,
καὶ ὡς δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ
ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου, καὶ ἐτά-
ρασες ὕδωρ τοῖς ποσὶ σου, καὶ κατε-
πάταις τοὺς ποταμούς σου. ³ τὰδε λέ-
γει κύριος. καὶ περιβαλὼ ἐπὶ σὲ δι-
κτυα λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν
τῷ ἀγκίστρῳ μου, ⁴ καὶ ἐκτενῶ σε
ἐπὶ τὴν γῆν. πεδία πλησθήσεται, καὶ
ἐπικαθίω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμπλήσω πάντα τὰ
θηρία πάσης τῆς γῆς. ⁵ καὶ δώσω
τὰς σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμ-
πλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου. ⁶ καὶ
ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προχω-
ρημάτων σου, ἀπὸ τοῦ πλήθους σου
ἐπὶ τῶν ὀρέων. φάραγξ ἐμπλήσω
ἀπὸ σοῦ, ⁷ καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ
σβεσθῆναι σε οὐρανὸν, καὶ συσκοτά-
σω τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν νεφέλῃ
καλύψω, καὶ σελήνῃ οὐ μὴ φάνῃ τὸ
φῶς αὐτῆς. ⁸ πάντα τὰ φαίνοντα φῶς
ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ.
καὶ δώσω σκότος ἐπὶ τὴν γῆν, λέγει
κύριος κύριος. ⁹ καὶ παροργισθὼ καρδίαν
λαῶν πολλῶν, ἥνικα ἂν ἄγω αἰχμα-
λωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς γῆν ἣν οὐκ
ἔγνων. ¹⁰ καὶ στυγνάσουσιν ἐπὶ σέ ἔ-
θνη πολλὰ, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν
ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐν τῷ πεταῶσθαι
τὴν ὁμοφαίαν μου ἐπὶ πρόσωπα αὐ-
τῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτώσιν αὐ-
τῶν, ὡς ἡμέρας πτώσεώς σου. ¹¹ ὅτι
τὰδε λέγει κύριος κύριος. ὁμοφαία βα-
σιλείως Βαβυλῶνος ἦξει σοι ¹² ἐν μα-
χαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλὼ τὴν
ἰσχύν σου, λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες,
καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου,
καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχύς αὐ-
τῆς. ¹³ καὶ ἀπολῶ πάντα τὰ κτήνη
αὐτῆς ἅφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ
ταράξῃ αὐτὸ πούς ἀνθρώπου ἔτι, καὶ
ἵχνος κτηνῶν οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐ-
τό. ¹⁴ οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ ὕδα-
τα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς
ἐλαιον πορεύσονται, λέγει κύριος. ¹⁵ ὅ-
ταν δῶ Αἰγύπτου εἰς ἀπώλειαν, καὶ
ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ πληρώσει αὐ-
τῆς,

της, όταν διασπερῶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹⁶ Θρηνός ἐστι, καὶ θρηνήσεις αὐτόν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτόν ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχύν αὐτῆς θρηνήσουσιν αὐτήν, λέγει κύριος κύριος. ¹⁷ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τοῦ πρώτου μηνός, πεντεκαδικάτῃ τοῦ μηνός, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁸ υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχύν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβάσουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκράς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον. ¹⁹ ἐν μέσῳ μαχαίρας τραυματιῶν πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, ²⁰ καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχύς αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐροῦσίν σοι οἱ γίγαντες. ἐν βάθει βόθρου γίνου, τίνος κρείττων εἶ; καὶ κατάβηθι, καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμητῶν ἐν μέσῳ τραυματιῶν μαχαίρας. ²² ἐκεῖ Ἀσσοῦρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, πάντες τραυματαῖαι ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ. περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ πάντες οἱ τραυματαῖαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρα, ²³ οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς. ²⁴ ἐκεῖ Αἰλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ. πάντες οἱ τραυματαῖαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρα, καὶ οἱ καταβαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες αὐτῶν φόβον ἐπὶ γῆς ζωῆς. καὶ ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον, ²⁵ ἐν μέσῳ τραυματιῶν. ²⁶ ἐκεῖ ἐδόθησαν Μοσὶχ, καὶ Θοβὲλ, καὶ πᾶσα ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, περικύκλω τοῦ μνήματος αὐτοῦ πάντες τραυματαῖαι αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι τραυματαῖαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς ζωῆς. ²⁷ καὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκότων ἀπ' αἰῶνος, οἱ κατέβησαν εἰς ᾄδου ἐν ὅπλοις πολεμικοῖς, καὶ ἔθνησαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀστέων αὐτῶν, ὅτι ἐξε-

φόβησαν πάντας ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. ²⁸ καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμητῶν κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρα. ²⁹ ἐκεῖ ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ἀσσοῦρ, οἱ δόντες τὴν ἰσχύν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας, οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν, μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον. ³⁰ ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ Βορῆα πάντες στρατηγοὶ Ἀσσοῦρ, οἱ καταβαίνοντες τραυματαῖαι, σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, καὶ ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον. ³¹ ἐκείνους ὄψεται βασιλεὺς Φαραῶ, καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχύν αὐτῶν, λέγει κύριος κύριος. ³² ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ γῆς ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμητῶν μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας Φαραῶ, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγει κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. Λ Γ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹ υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς. γῇ ἔφ' ἣν ἂν ἐπάγω ῥομφαίαν καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἀνθρώπων ἓνα ἐξ αὐτῶν, καὶ δώσιν αὐτόν ἐαυτοῖς εἰς σκοπὸν, ² καὶ ἰδῇ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ σάλπισή τῇ σάλπιγγι, καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ, ³ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούσας τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος καὶ μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ αὐτόν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται. ⁴ ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας οὐκ ἐφυλάξατο, τὰ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἔσται. καὶ οὗτος ὅτι ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο. ⁵ καὶ ὁ σκοπὸς, ἐὰν ἰδῇ τὴν ῥομφαίαν ἐρχομένην, καὶ μὴ σημάνῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ φυλάξῃται, καὶ ἐλθούσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχὴν, αὕτη διὰ τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήφθη, καὶ τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ ἐκζητήσεται. ⁷ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον. ⁸ ἐν τῷ εἰπεῖν

με τῷ ἁμαρτωλῷ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ μὴ λαλήσῃς, τοῦ φυλάξασθαι τὸν ἄσεβῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἐκζητήσω. ⁹ οὐ δὲ ἐὰν προαπαγγείλῃς τῷ ἄσεβῃ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς, καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, οὗτος τῇ ἄσεβείᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξήρησαι. ¹⁰ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ, οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες, αἱ πλάναι ἡμῶν, καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν εἰσι, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς τηκόμεθα, καὶ πῶς ζήσόμεθα; ¹¹ εἰπὸν αὐτοῖς. Ὡς ἐγώ, τάδε λέγει κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἄσεβοῦς, ὥς ἀποστρέψαι τὸν ἄσεβῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ζῆν αὐτόν. ἀποστροφὴ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν. καὶ ἵνατί ἀποθνήσκετε οἶκος Ἰσραὴλ; ¹² εἰπὸν πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου. δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ ἐξελεῖται αὐτόν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα πλανηθῇ καὶ ἀνομία ἄσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ αὐτόν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ. καὶ δίκαιος οὐ μὴ δύνῃται σωθῆναι. ¹³ ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ δικαίῳ, οὗτος πέποιθεν ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, καὶ ποιήσει ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἣ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανεῖται. ¹⁴ καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν με τῷ ἄσεβῃ, θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ¹⁵ καὶ ἐνεχύρῃ σμα ἀποδοῖ, καὶ ἀρπάγματα ἀποτίσει, ἐν προστάγμασι ζωῆς διαπορευήσεται, τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ζήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ. ¹⁶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ, ἃς ἥμαρτεν, οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ὅτι κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν αὐταῖς ζήσεται. ¹⁷ καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τοῦ κυρίου. καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα. ¹⁸ ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι ἀνομίας, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς. ¹⁹ καὶ ἐν

τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται. ²⁰ καὶ τοῦτο ἐστὶν ὃ εἶπατε, οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς κυρίου. ἕκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραὴλ. ²¹ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνί, πέμπτῃ τοῦ μηνὸς τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθε πρὸς μέ ὁ ἀνασωθεὶς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, λέγων. ἐάλω ἡ πόλις. ²² καὶ χεὶρ κυρίου ἐγενήθη ἐπ' ἐμέ ἐσπέρας πρὶν ἔλθεῖν αὐτόν, καὶ ἤνοιξέ μου τὸ στόμα, ὥς ἦλθε πρὸς μέ τὸ πρῶν. καὶ ἀνοίχθην τὸ στόμα μου οὐ συνεσχέθη ἔτι. ²³ καὶ ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς μέ, λέγων. ²⁴ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ κατοικοῦντες τὰς ἡρημωμένας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγουσιν. εἷς ἦν Ἀβραάμ, καὶ κατέσχε τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν, ἡμῖν δεδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν. ²⁵ διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς. ²⁷ τάδε λέγει κύριος κύριος. Ὡς ἐγώ, εἰ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἡρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται, καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται εἰς καταβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις, καὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαιοῖς θανάτῳ ἀποκτενῶ. ²⁸ καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον. ²⁹ καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος. καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν. ³⁰ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς πυλῶσι τῶν οἰκιῶν, καὶ λαλοῦσιν ἄνθρωπος τῷ ἄδελφῷ αὐτοῦ, λέγοντες. συνέλθωμεν, καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ κυρίου. ³¹ ἔρχονται πρὸς σέ, ὥς συμπορεύεται λόγος, καὶ κάθηται ἐναντίον σου, καὶ ἀκούουσι τὰ ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ ποιήσουσιν, ὅτι ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὀπίσω τῶν μισμάτων ἡ καρδιά αὐτῶν. ³² καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἡδυφώνου, εὐαρεμόστου, καὶ ἀ-

κούσονται σου τὰ ῥήματα, καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά. ³³ καὶ ἦνίκα ἔαν ἔλθῃ, ἐροῦσιν, ἰδοὺ ἦκει, καὶ γνώσονται, ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΛΔ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ἰσραὴλ, προφήτευσον, καὶ εἰπὸν τοῖς ποιμέσι. τάδε λέγει κύριος κύριος. ὦ ποιμένες Ἰσραὴλ, μὴ βόσκουσιν ποιμένες ἑαυτοὺς; οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες; ³ ἰδοὺ τὸ γάλα κατέσθετε, καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε. ⁴ τὸ ἡσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατεδήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἀπεστρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατεργάσασθε μόχθῳ. ⁵ καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου, διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. ⁶ καὶ διεσπάρη τὰ πρόβατά μου ἐν παντὶ ὄρει, καὶ ἐπὶ πάντων βουνῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς διεσπάρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀποστρέφων. ⁷ διὰ τοῦτο ποιμένες ἀκούσατε λόγον κυρίου. ⁸ ὥς ἐγὼ, λέγει κύριος κύριος, εἰ μὴν ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς προνομήν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου, παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζητήσαν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτοὺς, τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν. ⁹ ἀντὶ τοῦτου ποιμένες, ¹⁰ τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς τοῦ μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ βόσκησουσιν ἔτι οἱ ποιμένες αὐτά. καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι εἰς κατάβρωμα. ¹¹ διότι τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐκζητήσω τὰ πρόβατα μου, καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά. ¹² ὥσπερ ζητεῖ ὁ ποιμὴν

τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὅτ' ἂν ἦ γνός και νεφέλῃ ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου. ¹³ καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ ἐν ταῖς φάραγξι, καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς, ¹⁴ ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτοὺς, ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ Ἰσραὴλ. καὶ ἔσονται αἱ μάντροι αὐτῶν ἐκεῖ, καὶ κοιμηθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ, καὶ ἐν νομῇ πίνον βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων Ἰσραὴλ. ¹⁵ ἐγὼ βοσκήσω τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. τάδε λέγει κύριος κύριος. ¹⁶ τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω, καὶ τὸ πλανώμενον ἀποστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐνισχύσω, καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος. ¹⁷ καὶ ὑμεῖς πρόβατα, τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων. ¹⁸ καὶ οὐκ ἵκανόν ὑμῖν, ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν; καὶ τὸ καθιεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε; ¹⁹ καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο, καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐπινον; ²⁰ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀναμέσον προβάτου ἀσθενοῦς. ²¹ ἐπὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθῆσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλείπον ἐξεθλίβετε. ²² καὶ σῶσω τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ μὴ ὧσιν ἔτι εἰς προνομήν, καὶ κρινῶ ἀναμέσον κριοῦ πρὸς κρίον. ²³ καὶ ἀναστήσω ἐπ' αὐτοὺς ποιμένα ἓνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς, τὸν δούλον μου Δαυὶδ, καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμὴν, ²⁴ καὶ ἐγὼ κύριος

ἔσομαι

ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν. ἐγὼ κύριος ἐλάλησα. ²⁵ καὶ διαθήσομαι τῷ Δαυίδ διαθήκην εἰρήνης, καὶ ἀφανῶ θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς. ²⁶ καὶ δώσω αὐτοῖς, περικύκλω τοῦ ὄρους μου. καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας. ²⁷ καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ δώσει τὴν ἰσχύν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐν τῷ συντρίψαι με τὸν ζυγὸν αὐτῶν. καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν καταδουλωσαμένων αὐτοὺς, ²⁸ καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκέτι μὴ φάγωσιν αὐτούς. καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. ²⁹ καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀνειδισμὸν ἔθνῶν οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι. ³⁰ καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαὸς μου. οἶκος Ἰσραὴλ, λέγει κύριος κύριος, ³¹ πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μου ἔστε, καὶ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, λέγει κύριος κύριος.

ΚΕΦ. ΛΕ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπίστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπ' ὄρος Σηεῖρ, καὶ προφήτευσον εἰς αὐτὸ, ³ καὶ εἰπὸν αὐτῷ. τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ ὄρος Σηεῖρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ, καὶ δώσω σε εἰς ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσῃ, ⁴ καὶ ταῖς πόλεσί σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ⁵ ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν αἰωνίαν, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλω, ἐν χειρὶ ἐχθρῶν μαχαίρα ἐν καιρῷ ἀδικίας, ἐπ' ἐσχάτων. ⁶ διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος κύριος, εἰ μὴν εἰς αἶμα ἡμαρτες, καὶ αἶμα διώξεταί σε. ⁷ καὶ δώσω ὄρος Σηεῖρ εἰς ἔρημον, καὶ ἡρημωμένον, καὶ ἀπολωὼν ἀπ' αὐτοῦ ἀνθρώπους καὶ κτῆνη, ⁸ καὶ

ἐμπλήσω τῶν τραυματιῶν βουνούς σου καὶ τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι μαχαίρα πεσοῦνται ἐν σοί. ⁹ ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαι σε, καὶ αἱ πόλεις σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹⁰ διὰ τὸ εἰπεῖν σε, τὰ δύο ἔθνη, καὶ αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ ἔσονται, καὶ κληρονομήσω αὐτάς, καὶ κύριος ἐκεῖ ἔστι. ¹¹ διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, καὶ ποιήσω σοι κατὰ τὴν ἐχθρὰν σου, καὶ γνωσθήσομαί σοι ἡνίκα ἂν κρινῶ σε, ¹² καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ἤκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας, τὰ ὄρη Ἰσραὴλ ἔρημα ἡμῖν δεδοται εἰς κατάβρωμα, ¹³ καὶ ἐμεγαλοδόκησας ἐπ' ἐμὲ τῷ στόματί σου, ἐγὼ ἤκουσα. ¹⁴ τάδε λέγει κύριος. ἐν τῇ εὐφροσύνῃ πάσης τῆς γῆς ἔρημον ποιήσω σε, ¹⁵ ἔρημον ἔσῃ ὄρος Σηεῖρ, καὶ πᾶσα ἡ Ἰδουμαία καὶ ἐξαναλωθήσεται, καὶ γνώσῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν.

ΚΕΦ. Λς'.

Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι τοῦ Ἰσραὴλ. ἀκούσατε λόγον κυρίου. ² τάδε λέγει κύριος κύριος. ἀνθ' οὗ εἶπεν ἐφ' ὑμᾶς ὁ ἐχθρὸς, εὖγε ἔρημα αἰώνια εἰς κατάσχεσιν ἡμῖν ἐγενήθη. ³ διὰ τοῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπὸν. τάδε λέγει κύριος κύριος. ἀντὶ τοῦ ἁτιμασθῆναι ὑμᾶς, καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς ὑπὸ τῶν κύκλῳ ὑμῶν, τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς καταλοίποις ἔθνεσι, καὶ ἀνέβητε λάλημα γλώσση, καὶ εἰς ὀνειδισμὰ ἔθνεσι, ⁴ διὰ τοῦτο ὄρη Ἰσραὴλ ἀκούσατε λόγον κυρίου. τάδε λέγει κύριος τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ τοῖς χεμάροισι, καὶ ταῖς φάραγξι, καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις καὶ ἡμαιοσμένοις, καὶ ταῖς πόλεσι ταῖς ἐγκαταλειμμέναις, καὶ ἐγένοντο εἰς προνομὴν, καὶ εἰς καταπάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσιν περικύκλω. ⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν μου ἑαυτοῖς εἰς κατάσχε-

οιν μετ' εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυχάς, τοῦ ἀφανίσαι ἐν προνοῇ. ⁶ διὰ τοῦτο προφητεύσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἰπὸν τοῖς ὄρεσι, καὶ τοῖς βουνοῖς, καὶ ταῖς φάραξι, καὶ ταῖς νάπαις. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοῦς ἔθνων ἐνέγκαι ὑμᾶς. ⁷ διὰ τοῦτο ἐγὼ ἀρῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλω ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν λήψονται, ⁸ ὑμῶν δὲ ὅρη Ἰσραὴλ τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαός μου, ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν. ⁹ ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε, καὶ σπαρῆσεσθε, ¹⁰ καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους. πᾶν οἶκον Ἰσραὴλ εἰς τέλος, καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἡρημισμένη οἰκοδομηθήσεται. ¹¹ καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους καὶ κτήνη, καὶ κατοικίῳ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς, ὥςπερ τὰ ἐμπροσθεν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ¹² καὶ γεννήσω ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, καὶ κληρονομήσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατὰσχεσιν. καὶ οὐ μὴ προστεθῇτε ἔτι ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν. ¹³ τάδε λέγει κύριος κύριος. ἀνθ' ὧν εἶπάν σοι, κατέσθουσα ἀνθρώπους εἶ, καὶ ἡτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου ἕξου. ¹⁴ διὰ τοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεται, καὶ τὸ ἔθνος σου οὐκ ἀτεκνώσεις ἔτι, λέγει κύριος κύριος. ¹⁵ καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι ἐφ' ὑμᾶς ἀτιμία ἔθνων, καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνενέγκητε ἔτι, λέγει κύριος κύριος. ¹⁶ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ¹⁷ υἱὲ ἀνθρώπου, οἶκος Ἰσραὴλ κατώκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ἐμίαναν αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀκαθαρσίαις αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀποκαθαρμένης ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου. ¹⁸ καὶ ἐξέχεα τὸν θυμὸν μου ἐπ' αὐτοὺς, ¹⁹ καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐλίκμησα αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν

ἀμαρτίαν αὐτῶν ἔκρινα αὐτοὺς. ²⁰ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἔθνη, οὐ εἰσῆλθον ἐκεῖ, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτοὺς, λαὸς κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασιν. ²¹ καὶ ἐφεισάμην αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσαν οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὐ εἰσῆλθosan ἐκεῖ. ²² διὰ τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος. οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ οἶκος Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἡ διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὐ εἰσῆλθετε ἐκεῖ. ²³ καὶ ἀγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ μέγα, τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐβεβήλωσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος, ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. ²⁴ καὶ λήψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἔθνων, καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. ²⁵ καὶ ῥανθῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ καθარიῶ ὑμᾶς, ²⁶ καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην. ²⁷ καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ποιήσω ἵνα ἐν τοῖς δικαιομασί μου πορεύσθε, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξῃσθε, καὶ ποιήσῃτε. ²⁸ καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, καὶ ἔσεσθε μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν. ²⁹ καὶ σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ καλέσω τὸν σῖτον, ³⁰ καὶ πληθυνῶ αὐτὸν, καὶ οὐ δώσω ἐφ' ὑμᾶς λιμὸν. καὶ πληθυνῶ τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου, καὶ τὰ γεννήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως ἂν μὴ λάβητε ὀνειδισμόν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι. ³¹ καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς ποτηράς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθὰ, καὶ προσοχθεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, καὶ ἐπὶ τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. ³² οὐ δὲ ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος κύριος, γνωστὸν ἔστιν ὑμῖν. αἰσχύνθητε καὶ ἐντρέπητε

ἐκ τῶν ὁδῶν ὑμῶν οἶκος Ἰσραήλ.
³³ τὰδε λέγει ἁδωναὶ κύριος. ἐν ἡμέρᾳ
 ἣ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν ἀνομιῶν
 ὑμῶν, καὶ κατοικίῳ τὰς πόλεις, καὶ
 οἰκοδομηθήσονται ἔρημοι, ³⁴ καὶ ἡ
 γῆ ἠφανισμένη ἐργασθήσεται, ἀνθ' ὧν
 ὅτι ἠφανισμένη ἐγενήθη κατ' ὀφθαλ-
 μούς παντὸς παροδεύοντος, ³⁵ καὶ
 ἐροῦσιν. ἡ γῆ ἐκείνη ἠφανισμένη ἐγε-
 νήθη ὡς κήπος τρυφῆς, καὶ αἱ πόλεις
 αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανισμέναι καὶ κατε-
 σκαμνέμαι ὄχρωαὶ ἐκάθισαν. ³⁶ καὶ
 γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλει-
 φθῶσι κύκλῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ κύριος
 ὠκοδόμησα τὰς καθρημένους, καὶ κατ-
 ἐφύτευσα τὰς ἠφανισμένας. ἐγὼ κύ-
 ριος ἐλάλησα, καὶ ποιήσω. ⁴⁷ τὰδε λέ-
 γει ἁδωναὶ κύριος. ἔτι τοῦτο ζητηθή-
 σομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι
 αὐτοὺς, πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβα-
 τα ἀνθρώπους, ³⁸ ὡς πρόβατα ἁγία,
 ὡς πρόβατα Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἐορ-
 ταῖς αὐτῆς. οὕτως ἔσονται αἱ πόλεις
 αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώ-
 πων, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ κύριος.

Κ Ε Φ. ΑΖ'.

Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ κυρίου, καὶ
 ἐξήγαγέ με ἐν πνεύματι κύριος, καὶ
 ἔθρξέ με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦ-
 το ἦν μεστὸν ὁστέων ἀνθρωπίνων,
² καὶ περιήγαγέ με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν
 κύκλῳ, καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ
 προσώπου τοῦ πεδίου, ξηρὰ σφόδρα.
³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ
 ζήσεται τὰ ὀστέα ταῦτα; καὶ εἶπα
 κύριε κύριε, σὺ ἐπίστη ταῦτα. ⁴ καὶ
 εἶπε πρὸς μέ. προφήτευσον ἐπὶ τὰ
 ὀστᾶ ταῦτα, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς. τὰ ὀστᾶ
 τὰ ξηρὰ, ἀκούσατε λόγον κυρίου. ⁵ τὰ-
 δε λέγει κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις.
 ἰδοὺ ἐγὼ φέρω ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς,
⁶ καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω
 ἐφ' ὑμᾶς σάρκα, καὶ ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς
 δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς,
 καὶ ζήσεσθε, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ
 εἼμι κύριος. ⁷ καὶ προεφήτευσά, καθὼς
 ἐνετείλατό μοι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐμὲ
 προφητεῦσαι, καὶ ἰδοὺ σεισμός, καὶ
 προσήγαγε τὰ ὀστᾶ ἐκάτερον πρὸς τὴν
 ἀρμονίαν αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἰδὼν. καὶ ἰδοὺ
 ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο,

καὶ ἀνέβαιναν ἐπ' αὐτὰ δέρματα ἐπά-
 νω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐπ' αὐτοῖς.
⁹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. προφήτευσον ἐπὶ
 τὸ πνεῦμα, προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώ-
 που καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι. τὰδε λέ-
 γει κύριος. ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμά-
 των ἔλθε, καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νε-
 κροὺς τούτους, καὶ ζήσάτωσαν. ¹⁰ καὶ
 προεφήτευσά καθότι ἐνετείλατό μοι,
 καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, καὶ
 ἐζήσαν, καὶ ἐστήσαν ἐπὶ τῶν ποδῶν
 αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ σφόδρα. ¹¹ καὶ
 ἐλάλησε κύριος πρὸς μέ, λέγων. υἱὲ
 ἀνθρώπου, τὰ ὀστᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος
 Ἰσραὴλ ἐστίν, καὶ αὐτοὶ λέγουσι, ξηρὰ
 γέγονε τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ
 ἐλπίς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. ¹² διὰ
 τοῦτο προφήτευσον, καὶ εἰπὸν. τὰδε
 λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἀνοίγω τὰ μνή-
 ματα ὑμῶν, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν
 μνημάτων ὑμῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς
 τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ¹³ καὶ γνώσεσθε
 ὅτι ἐγὼ εἼμι κύριος, ἐν τῷ ἀνοῖξαι με
 τοὺς τάφους ὑμῶν, τοῦ ἀναγαγεῖν με
 ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου. ¹⁴ καὶ
 δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς, καὶ ζήσε-
 σθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν
 ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος.
 λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει κύριος.
¹⁵ καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς μέ,
 λέγων. ¹⁶ υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυ-
 τῷ ῥάβδον, καὶ γραῦσον ἐπ' αὐτὴν τὸν
 Ἰουδαν, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς
 προσκειμένους ἐπ' αὐτόν. καὶ ῥάβδον
 δευτέραν λήψη σεαυτῷ, καὶ γραῦς
 αὐτὴν τῷ Ἰωσήφ, ῥάβδον Ἐφραΐμ,
 καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς
 προστεθέντας πρὸς αὐτόν. ¹⁷ καὶ συν-
 ἄψεις αὐτὰς προσελάλησας σαυτῷ, εἰς
 ῥάβδον μίαν τοῦ θῆσαι ἑαυτὰς, καὶ
 ἔσονται ἐν τῇ χειρὶ σου. ¹⁸ καὶ ἔσται
 ὅταν λέγωσι πρὸς σὲ οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ
 σου, οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν; τί ἐστι
 ταῦτά σοι; ¹⁹ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς.
 τὰδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ λήψομαι
 τὴν φυλὴν Ἰωσήφ, τὴν διὰ χειρὸς
 Ἐφραΐμ, καὶ τὰς φυλάς Ἰσραὴλ τὰς
 προσκειμένας πρὸς αὐτόν, καὶ δώσω
 αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν Ἰουδὰ, καὶ
 ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν τῇ χειρὶ Ἰου-
 δα. ²⁰ καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι ἐφ' αἷς
 οὐ

σὺ ἐγραψας ἐπ' αὐταῖς ἐν τῇ χειρὶ σου ἐνώπιον αὐτῶν. ²¹ καὶ ἔρεῖς αὐτοῖς· τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν, οὗ ἐξήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ συναΐξω αὐτοὺς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλω αὐτῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ, ²² καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἔθνος ἐν τῇ γῇ μου, καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν Ἰσραὴλ. καὶ ἄρχων εἰς ἔσται αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ἐτι εἰς δύο ἔθνη, οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας, ²³ ἵνα μὴ μαίνωνται ἐτι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ ῥύσσομαι αὐτοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὧν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ καθαρῶ αὐτοὺς, καὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν. ²⁴ καὶ ὁ δούλος μου Δαυὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἔσται ποιμὴν εἰς πάντων, ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασί μου πορεύσονται, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξονται καὶ ποιήσουσιν αὐτά, ²⁵ καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακώβ, οὐ κατώκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς αὐτοί. καὶ Δαυὶδ ὁ δούλος μου ἄρχων εἰς τὸν αἰῶνα. ²⁶ καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ' αὐτῶν. καὶ θήσω τὰ ἁγία μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ²⁷ καὶ ἔσται ἡ κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς Θεὸς, καὶ αὐτοί μου ἔσονται λαός. ²⁸ καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ ἀγιάζων αὐτοὺς, ἐν τῷ εἶναι τὰ ἁγία μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

Κ Ε Φ. ΔΗ'.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς με, λέγων. ² υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γῶγ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγῶγ ἄρχοντα Ῥῶς, Μεσόχ, καὶ Θεβέλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτόν, ³ καὶ εἰπὸν αὐτῷ· τάδε λέγει κύριος κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ ἄρχοντα Ῥῶς, Μεσόχ, καὶ Θεβέλ, ⁴ καὶ συναΐξω σε, καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ ἱππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας συναγωγῇ πολλῇ, πέλται καὶ περικεφαλαίαι καὶ μάχαιραι.

⁵ Πέρσαι, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Αἴβυτες, πάντες περικεφαλαίαι καὶ πέλται, ⁶ Γομέρ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, οἶκος τοῦ Θοργαμά, ἀπ' ἐσχάτου Βορρᾶ, καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σου. ⁷ ἑτοιμάσθητι, ἑτοιμασὼν σεαυτὸν σὺ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ σου, ἡ συνηγμένη μετὰ σοῦ, καὶ ἔσθ μοι εἰς προφυλακὴν. ⁸ ἀφ' ἡμερῶν πλειόνων ἑτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' ἐσχάτου ἐτῶν ἐλεύσεται, καὶ ἤξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, ἐπὶ γῆν Ἰσραὴλ, ἡ ἐγενήθη ἔρημος δι' ὅλου, καὶ οὗτος ἐξ ἐθνῶν ἐξεληλύθε, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες. ⁹ καὶ ἀναβήσῃ ὡς νετὸς, καὶ ἤξεις ὡς νεφέλη, κατακαλύψαι γῆν, καὶ ἔσθ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σέ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ. ¹⁰ τάδε λέγει κύριος κύριος. καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀναβήσεται ὄρηματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογὴ λογισμῶν πονηροῦς, ¹¹ καὶ ἔρεῖς· ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπεδρῦμένην, ἤξω ἐπὶ ἡσυχάζοντας ἐν τῇ ἡσυχίᾳ, καὶ οἰκούντας ἐπ' εἰρήνης, πάντας κατοικοῦντας γῆν, ἐν ἣ οὐχ ὑπάρχει τεῖχος, οὐδὲ μοχλοὶ, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν αὐτοῖς, ¹² προνομεῦσαι προνομὴν, καὶ σκύλα σκυλεύσαι αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι χεῖράς μου εἰς τὴν ἡρμωμένην ἢ κατωκίσθη, καὶ ἐπ' ἔθνος συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποικίотας κτήσεις, κατοικοῦντας ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς. ¹³ Σαββά, καὶ Λαυδάν, καὶ ἔμποροι Καρχηδόνιοι, καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν ἐρουσί σοι. εἰς προνομὴν τοῦ προνομεῦσαι σὺ ἔρηχ, καὶ σκυλεύσαι σκύλα, συνήγαγες συναγωγὴν σου, λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι κτήσιν τοῦ σκυλεύσαι σκύλα. ¹⁴ διὰ τοῦτο προφήτευσον υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ Γῶγ· τάδε λέγει κύριος. οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, ἐκτεθήσῃ; ¹⁵ καὶ ἤξεις ἐκ τοῦ τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου Βορρᾶ, καὶ ἔσθ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ; ἀναβάται ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή, ¹⁶ καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ

ραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη ἐμὲ, ἐν τῷ ἁγιασθῆναι με ἐν σοὶ ἐνώπιον αὐτῶν. ¹⁷ τάδε λέγει κύριος κύριος τῷ Γῶγ. σὺ εἶ περὶ οὗ ἐλάλησα πρὸ ἡμερῶν τῶν ἔμπροσθεν, διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου τῶν προφητῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσι, τοῦ ἀναγαγεῖν σε ἐπ' αὐτούς. ¹⁸ καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἂν ἔλθῃ Γῶγ ἐπὶ τὴν γῆν Ἰσραὴλ, λέγει κύριος κύριος, ἀναβήσεται ὁ θυμὸς μου, ¹⁹ καὶ ὁ τῆλός μου ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου, ἐλάλησα. εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται σεισμὸς μέγας ἐπὶ γῆς Ἰσραὴλ, ²⁰ καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ θηρία τοῦ πεδίου, καὶ πάντα τὰ ἐρπετα τὰ ἐρποντα ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. καὶ ῥαγήσεται τὰ ὄρη καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται. ²¹ καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ καὶ πᾶν φόβον λέγει κύριος. μάχαιρα ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσται. ²² καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ, καὶ αἵματι, καὶ νεκρῷ κατακλύζοντι, καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπ' ἔθνη πολλὰ μετ' αὐτοῦ. ²³ καὶ μεγαλυνθήσομαι, καὶ ἁγιασθήσομαι, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἔθνων πολλῶν, καὶ γνῶσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος.

Κ Ε Φ. Λ Θ'.

Καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου προφήτευσον ἐπὶ Γῶγ, καὶ εἰπόν. τάδε λέγει κύριος. ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ Γῶγ ἄρχοντα Ῥῶς, Μεσόχ, καὶ Θοβέλ, ² καὶ συνάξω σε, καὶ καθοδηγήσω σε, καὶ ἀναβιβῶ σε ἐπ' ἐσχάτου τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὰ ὄρη τῷ Ἰσραὴλ. ³ καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου ἀπὸ τῆς χειρὸς σου τῆς ἀριστερᾶς, καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρὸς σου τῆς δεξιᾶς, καὶ καταβαλῶ σε ⁴ ἐπὶ τὰ ὄρη τῆς Ἰσραὴλ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σέ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ δοθήσονται εἰς

πλήθη ὀρνέων, παντὶ πετεινῷ, καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε καταβρωθῆναι. ⁵ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῇ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει κύριος. ⁶ καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ Γῶγ, καὶ κατοικηθήσονται αἱ νῆσοι ἐπ' εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος. ⁷ καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐδέτι, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ἅγιος ἐν Ἰσραὴλ. ⁸ ἰδοὺ ἡκει, καὶ γνώσῃ ὅτι ἔσται, λέγει κύριος κύριος. αὕτη ἔστιν ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἐλάλησα. ⁹ καὶ ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ἰσραὴλ, καὶ κύνουσιν ἐν τοῖς ὄπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς, καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασι, καὶ ῥάβδοις χειρῶν καὶ λόγχαις, καὶ κύνουσιν ἐν αὐτοῖς πῦρ ἑπτὰ ἔτη. ¹⁰ καὶ οὐ μὴ λάβωσι ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου, οὐδὲ μὴ κόψωσιν ἐκ τῶν δρυμῶν, ἀλλ' ἡ τὰ ὄπλα κατακύνουσι πυρὶ. καὶ προνομύσουσιν τοὺς προνομύσαντας αὐτούς, καὶ σκυλεύσουσι τοὺς σκυλεύσαντας αὐτούς, λέγει κύριος. ¹¹ καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ Γῶγ τόπον ὀνομαστὸν, μνημεῖον ἐν Ἰσραὴλ, τὸ πολυάνδριον τῶν ἐπεληθόντων πρὸς τῇ θαλάσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος, ¹² καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γῶγ καὶ πᾶν τὸ πλήθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται τότε τὸ πολυάνδριον τοῦ Γῶγ. ¹³ καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς οἱ κος Ἰσραὴλ, ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἐν ἑπταμῆνῳ, καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς ὀνομαστὸν ἡ ἡμέρα ἐδοξάσθη, λέγει κύριος. ¹⁴ καὶ ἄνδρας διαπαντός διαστελούςιν ἐπιπορευομένους τὴν γῆν, θάψαι τοὺς καταλειμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαίρειν αὐτὴν μετὰ τὴν ἑπταμῆνον, καὶ ἐκζητήσουσι. ¹⁵ καὶ πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὴν γῆν, καὶ ἰδὼν ὅστων ἀνθρώπου, οἰκοδομήσει παρ' αὐτῷ σημεῖον, ἕως ὅτου θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες εἰς Γαὶ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γῶγ. ¹⁶ καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, πολυάνδριον.

καὶ

καὶ καθαρισθήσεται ἡ γῆ. ¹⁷ καὶ σὺ νῦν ἀνθρώπου εἰπόν. τάδε λέγει κύριος. εἰπὸν παντὶ ὀρνέῳ πετεινῷ, καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου. συνάχθητε καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλω ἐπὶ τὴν θυσίαν μου, ἣν τέθυκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ, καὶ φάγεσθε κρέα, καὶ πῖεσθε αἷμα. ¹⁸ κρέα γιγάντων φάγεσθε, καὶ αἷμα ἀρχόντων τῆς γῆς πῖεσθε. κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ μόσχοι ἐσφαγεσθῶσι πάντες. ¹⁹ καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονὴν, καὶ πῖεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου, ἧς ἔθυσα ὑμῖν. ²⁰ καὶ ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου, ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ γίγαντα καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστὴν, λέγει κύριος. ²¹ καὶ δώσω τὴν δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου ἣν ἐποίησα, καὶ τὴν χεῖρά μου ἣν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτούς. ²² καὶ γνώσονται οἱ ἄνθρωποι Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐπέκεινα. ²³ καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἠχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραὴλ, ἀν' ὧν ἠθέτησαν εἰς ἐμὲ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρέδωκα αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπεισαν πάντες μαχαίρα. ²⁴ κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ ἁνομήματα αὐτῶν ἐποίησα αὐτοῖς, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν. ²⁵ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος κύριος. νῦν ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν Ἰακώβ, καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ζήλωσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου. ²⁶ καὶ λήψονται τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἀδικίαν ἣν ᾗδίκησαν ἐν τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης. καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν ²⁷ ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ συναγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν. καὶ ἁγιασθήσονται ἐν αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ²⁸ καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, ἐν τῷ ἐπιφανῆναι με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσι. ²⁹ καὶ οὐκ ἀπο-

στρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, ἀν' ὧν ἐξέγεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, λέγει κύριος κύριος.

Κ Ε Φ. Μ'.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνί, δεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἔτει, μετὰ τὸ ἀλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεῖρ κυρίου, καὶ ἤγαγέ με ² ἐν ὁράσει θεοῦ εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, καὶ ἔθηκέ με ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν σφόδρα, καὶ ἐπ' αὐτῷ ὥσει οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι, ³ καὶ εἰσῆγαγέ με ἐκεῖ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ ἡ ὁρασις αὐτοῦ ἦν ὥσει ὁρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων, καὶ κάλαμος μέτρον, καὶ αὐτὸς εἰστήκει ἐπὶ τῆς πύλης, ⁴ καὶ εἶπε πρὸς με ὁ ἀνὴρ. ὃν ἐώρακας νῦν ἀνθρώπου, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἴδε, καὶ ἐν τοῖς ὣσί σου ἄκουε, καὶ τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἕνεκα τοῦ δαΐδαί σοι εἰσεληλυθας ὧδε, καὶ δεῖξαις πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁵ καὶ ἰδοὺ περιβόλος ἐξώθεν τοῦ οἴκου κύκλω, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος τὸ μέτρον πηχῶν ἕξ ἐν πῆχει καὶ παλαιστῆς, καὶ διεμέτρησε τὸ προτείχισμα, πλάτος ἴσον τῷ καλᾶμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλᾶμῳ. ⁶ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς, καὶ διεμέτρησε τὸ αἶλᾱμ τῆς πύλης ἴσον τῷ καλᾶμῳ, ⁷ καὶ τὸ θεὸν ἴσον τῷ καλᾶμῳ τὸ μήκος, καὶ ἴσον τῷ καλᾶμῳ τὸ πλάτος, καὶ τὸ αἶλᾱμ ἀναμέσον τοῦ θεηλάθ πηχῶν ἕξ. καὶ τὸ θεὸν τὸ δεύτερον ἴσον τῷ καλᾶμῳ πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλᾶμῳ μήκος, καὶ τὸ αἶλᾱμ πηχῶν πέντε. καὶ τὸ θεὸν τὸ τρίτον ἴσον τῷ καλᾶμῳ μήκος, καὶ ἴσον τῷ καλᾶμῳ πλάτος, καὶ τὸ αἶλᾱμ τοῦ πυλῶνος, πλησίον τοῦ αἶλᾱμ τῆς πύλης ⁸ πηχῶν ὀκτώ, ⁹ καὶ τὰ αἶλᾱμ πηχῶν δύο. καὶ τὰ αἶλᾱμ τῆς πύλης τοῦ θεοῦ κατέναντι, τρεῖς ἐνθεν καὶ τρεῖς ἐνθεν, καὶ μέτρον ἐν τοῖς

τοῖς τρισίν. μέτρον ἐν τοῖς αἰλάμ ἐν-
θεν καὶ ἔνθεν. ¹¹ καὶ διεμέτρησε τὸ
πλάτος τῆς θύρας τοῦ πυλῶνος, πη-
χῶν δέκα, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος
πηχῶν δεκατριῶν. ¹² καὶ πῆχυς ἐπι-
συναχόμενος ἐπὶ πρόσωπον τῶν θεείμ
ἐνθεν καὶ ἐνθεν, καὶ τὸ θεὲ πηχῶν ἑξ
ἐνθεν, καὶ πηχῶν ἑξ ἐνθεν. ¹³ καὶ
διεμέτρησε τὴν πύλην ἀπὸ τοῦ τοίχου
τοῦ θεὲ ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ θεὲ, πλά-
τος πῆχεις εἴκοσι καὶ πέντε. αὕτη πύ-
λη ἐπὶ πύλην. ¹⁴ καὶ τὸ αἶθριον τοῦ
αἰλάμ τῆς πύλης ἔσωθεν, πῆχεις εἴκοσι
θεεὶμ τῆς πύλης κύκλω. ¹⁵ καὶ τὸ αἶ-
θριον τῆς πύλης ἔσωθεν, εἰς τὸ αἶ-
θριον αἰλάμ τῆς πύλης ἔσωθεν πηχῶν
πεντήκοντα. ¹⁶ καὶ θυρίδες κρυπταὶ
ἐπὶ τὸ θεεὶμ, καὶ ἐπὶ τὰ αἰλάμ ἔσω-
θεν τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν.
καὶ ὡσαύτως τοῖς αἰλάμ θυρίδας κύ-
κλω ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ αἰλάμ φοίνι-
κες ἐνθεν καὶ ἐνθεν. ¹⁷ καὶ εἰσῆγαγέ με
εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ
παστοφόρια, καὶ περιστύλα κύκλω
τῆς αὐλῆς, τριάκοντα παστοφόρια ἐν
τοῖς περιστύλοις, ¹⁸ καὶ αἱ στοαὶ κα-
τὰ νώτου τῶν πυλῶν, κατὰ τὸ μήκος
τῶν πυλῶν τὸ περιστύλον τὸ ὑποκά-
τω. ¹⁹ καὶ διεμέτρησε τὸ πλάτος τῆς
αὐλῆς, ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τῆς πύλης
τῆς ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἶθριον
τῆς πύλης τῆς βλέπουσας ἔξω, πῆχεις
ἑκατὸν τῆς βλέπουσας κατὰ ἀνατολάς.
καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ Βορρᾶν, ²⁰ καὶ ἰδοὺ
πύλη βλέπουσα πρὸς Βορρᾶν τῇ αὐλῇ
τῇ ἐξωτέρᾳ, καὶ διεμέτρησεν αὐτήν,
τότε μήκος αὐτῆς καὶ τὸ πλάτος,
²¹ καὶ τὸ θεὲ τρεῖς ἐνθεν καὶ τρεῖς ἐν-
θεν, καὶ τὸ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμῶν,
καὶ τοὺς φοίνικας αὐτῆς. καὶ ἐγένετο
κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς βλέπου-
σας κατὰ ἀνατολάς, πηχῶν πενήκον-
τα τὸ μήκος αὐτῆς. καὶ πηχῶν εἰκοσι-
πέντε τὸ εὖρος αὐτῆς. ²² καὶ αἱ θυρί-
δες αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμῶν, καὶ οἱ
φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέ-
πουσα κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἐν ἑπτὰ
κλιμακῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὸν, καὶ
τὰ αἰλαμῶν ἔσωθεν. ²³ καὶ πύλη τῇ
αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ βλέπουσα ἐπὶ πύλην
τοῦ Βορρᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς

βλεπούσας κατὰ ἀνατολάς. καὶ διεμέ-
τρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύ-
λην, πηχῆς ἑκατὸν. ²⁴ καὶ ἤγαγέ με
κατὰ Νότον, καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα
πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησεν αὐτήν,
καὶ τὰ θεὲ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰ-
λαμῶν, κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα. ²⁵ καὶ
αἱ θυρίδες αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμῶν
κυκλόθεν, καθὼς αἱ θυρίδες τοῦ αἰ-
λάμ, πηχῶν πενήκοντα τὸ μήκος αὐ-
τῆς, καὶ πηχῶν εἰκοσιπέντε τὸ εὖρος
αὐτῆς, ²⁶ καὶ ἑπτὰ κλιμακῆρες αὐτῇ,
καὶ αἰλαμῶν ἔσωθεν, καὶ φοίνικες
αὐτῇ, εἰς ἐνθεν καὶ εἰς ἐνθεν ἐπὶ τὰ
αἰλεῦ. ²⁷ καὶ πύλη κατέναντι τῆς πύ-
λης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς Νό-
τον. καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν ἀπὸ
πύλης ἐπὶ πύλην, πῆχεις ἑκατὸν τὸ
εὖρος πρὸς Νότον. ²⁸ καὶ εἰσῆγαγέ με
εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης
τῆς πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε τὴν
πύλην κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ²⁹ καὶ
τὰ θεὲ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμ-
μῶν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρί-
δες αὐτῇ, καὶ τῷ αἰλαμῶν κύκλω πῆ-
χεις πενήκοντα τὸ μήκος αὐτῆς, καὶ
τὸ εὖρος πῆχεις εἰκοσιπέντε ³¹ τοῦ αἰ-
λάμ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ
φοίνικες τῷ αἰλεῦ, καὶ ὀκτὼ κλιμα-
κῆρες. ³² καὶ εἰσῆγαγέ με εἰς τὴν πύ-
λην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς,
καὶ διεμέτρησεν αὐτήν κατὰ τὰ μέτρα
ταῦτα, ³³ καὶ τὰ θεὲ, καὶ τὰ αἰλεῦ,
καὶ τὰ αἰλαμῶν κατὰ τὰ μέτρα ταῦ-
τα, καὶ θυρίδες αὐτῇ καὶ αἰλαμῶν
κύκλω πῆχεις πενήκοντα μήκος αὐ-
τῆς, καὶ εὖρος αὐτῆς πῆχεις εἰκοσι-
πέντε. ³⁴ καὶ αἰλαμῶν εἰς τὴν αὐλὴν
τὴν ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ
αἰλεῦ ἐνθεν καὶ ἐνθεν, καὶ ὀκτὼ κλι-
μακῆρες αὐτῇ. ³⁵ καὶ εἰσῆγαγέ με εἰς
τὴν πύλην τὴν πρὸς Βορρᾶν, καὶ διε-
μέτρησε κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, ³⁶ καὶ
τὰ θεὲ, καὶ τὰ αἰλεῦ, καὶ τὰ αἰλαμ-
μῶν, καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλω. καὶ τὸ
αἰλαμῶν αὐτῆς πῆχεις πενήκοντα
μήκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πῆχεις εἰκοσι-
πέντε, ³⁷ καὶ τὰ αἰλαμῶν εἰς τὴν αὐ-
λὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰ-
λεῦ ἐνθεν καὶ ἐνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμα-
κῆρες αὐτῇ. ³⁸ τὰ παστοφορία αὐ-
τῆς,

τῆς, καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς, καὶ τὰ αἰλαμῶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς δευτέρας ἔκρουσις, ³⁴ ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας. ⁴⁰ καὶ κατὰ νότου τοῦ ῥυάκος τῶν ὀλοκαυτωμάτων τῆς βλέπουσης πρὸς Βορρᾶν, δύο τράπεζαι πρὸς ἀνατολὰς κατὰ νότον τῆς δευτέρας, καὶ τοῦ αἰλάμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι κατὰ ἀνατολὰς. ⁴¹ τέσσαρες ἔνθεν, καὶ τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νότον τῆς πύλης, ἐπ' αὐτάς σφάζουσι τὰ θύματα. κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων. ⁴² καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὀλοκαυτωμάτων λίθιναι λελαξευμέναι πῆγεως καὶ ἡμίους τὸ πλάτος, καὶ πῆγεων δύο ἡμίους τὸ μῆκος, καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος. ἐπ' αὐτὰ ἐπιθήσουσι τὰ σκεύη, ἐν οἷς σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ θύματα. ⁴³ καὶ παλαιστὴν ἔξουσι γείσος λελαξευμένον ἔσθθεν κυκλῶ, καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας, τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὕετοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας. ⁴⁴ καὶ εἰσῆγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ δύο ἐξέδραι ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ νότον τῆς πύλης τῆς βλέπουσης πρὸς Βορρᾶν, φέρουσα πρὸς Νότον, καὶ μία κατὰ νότον τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, βλέπουσης δὲ πρὸς Βορρᾶν, ⁴⁵ καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπουσα πρὸς Νότον, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσιν τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου, ⁴⁶ καὶ ἡ ἐξέδρα ἡ βλέπουσα πρὸς Βορρᾶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσιν τὴν φυλακὴν τοῦ θυσιαστηρίου. ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Σαδδουκ, οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Δαυὶ πρὸς κύριον, λειτουργεῖν αὐτῷ. ⁴⁷ καὶ διεμέτρησε τὴν αὐλὴν μῆκος πηχῶν ἑκατὸν, καὶ εὖρος πῆγεις ἑκατὸν, ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπέναντι τοῦ οἴκου. ⁴⁸ καὶ εἰσῆγαγέ με εἰς τὸ αἰλάμ τοῦ οἴκου. καὶ διεμέτρησε τὸ αἰλ τοῦ αἰλάμ πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ θυρώματος πηχῶν δεκατέσσαρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας τοῦ αἰλάμ πηχῶν τριῶν ἔνθεν, καὶ πηχῶν τριῶν ἔνθεν.

⁴⁹ καὶ τὸ μῆκος τοῦ αἰλάμ πηχῶν εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δώδεκα. καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτὸ, καὶ στύλοι ἦσαν ἐπὶ τὸ αἰλάμ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν.

Κ Ε Φ. ΜΑ'.

Καὶ εἰσῆγαγέ με εἰς τὸν ναόν, ὃ διεμέτρησε τὸ αἰλάμ πηχῶν ἐξ τὸ πλάτος ἔνθεν, ² καὶ πηχῶν ἐξ τὸ εὖρος τοῦ αἰλάμ ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν. καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι. ³ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ διεμέτρησε τὸ αἰλ τοῦ θυρώματος πηχῶν δύο, καὶ τὸ θύρωμα πηχῶν ἐξ, καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν, καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν. ⁴ καὶ διεμέτρησε τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσαράκοντα, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν εἴκοσι, κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. καὶ εἶπε. τοῦτο τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. ⁵ καὶ διεμέτρησε τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου πηχῶν ἐξ, καὶ τὸ εὖρος τῆς πλευρᾶς πηχῶν τεσσάρων κυκλόθεν, ⁶ καὶ πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν τριάκοντα τρεῖς δῖς. καὶ διάστημα ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς κύκλῳ, τοῦ εἶναι τοῖς ἐπιλαμβανόμενοις ὄραν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ ἀπῶνται τῶν τοίχων τοῦ οἴκου. ⁷ καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ πρόσθεμα ἐκ τοῦ τοίχου, πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλῳ τοῦ οἴκου, ὅπως διαπλατύνηται ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὰ ὑπερῶα, καὶ ἐκ τῶν γεισῶν ἐπὶ τὰ τριώροφα, ⁸ καὶ τὸ θραεὶλ τοῦ οἴκου ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ πηχῶν ἐξ. διαστήματα ⁹ καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς ἔξωθεν πηχῶν πέντε, καὶ τὰ ἀπόλοιπα τὰ ἀναμέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου, ¹⁰ καὶ ἀναμέσον τῶν ἐξεδρῶν εὖρος πηχῶν εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τῷ οἴκῳ κύκλῳ. ¹¹ καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας τῆς μιᾶς τῆς πρὸς Βορρᾶν. καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς Νότον, καὶ τὸ εὖρος τοῦ

φωτος τοῦ ἀπολοίπου πηγῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν. ¹² καὶ τὸ διορίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, ὡς πρὸς θάλασσαν πηγῶν ἐβδωμήκοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πηγῶν πέντε, εὖρος κυκλόθεν, καὶ μῆκος αὐτοῦ πηγῶν ἐνεμήκοντα. ¹³ καὶ διεμέτρησε κατέναντι τοῦ οἴκου μῆκος πηγῶν ἑκατὸν, καὶ τὰ ἀπόλοιπα καὶ τὰ διορίζοντα, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηγῶν ἑκατόν. ¹⁴ καὶ τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι πηγῶν ἑκατόν. ¹⁵ καὶ διεμέτρησε μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατώπισθεν τοῦ οἴκου ἐκείνου, καὶ τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πηγῶν ἑκατὸν τὸ μῆκος. καὶ ὁ ναὸς καὶ αἱ γωνίαι, καὶ τὸ αἶλᾰμ τὸ ἔξωτερον, πεφατνωμένα. ¹⁶ καὶ αἱ θυρίδες δικτυωταί, ὑποφάσεις κύκλω τοῖς τρισίν, ὥστε διακνύπειν. καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα κύκλω, καὶ τὸ ἔδαφος καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τῶν θυρίδων. καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς εἰς τὸ διακνύπειν, ¹⁷ καὶ ἕως πλησίον τῆς ἐσωτέρας καὶ ἕως τῆς ἐξωτέρας. καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον κύκλω, ἐν τῷ ἔσθθεν καὶ ἐν τῷ ἔξωθεν, ¹⁸ γεγλυμμένα Χερουβίμ. καὶ φοῖνικες ἀναμέσον Χερουβ καὶ ἀναμέσον Χερουβ. δύο πρόσωπα τῷ Χερουβ, ¹⁹ πρόσωπον ἀνθρώπου πρὸς τὸν φοῖνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. καὶ πρόσωπον λέοντος πρὸς τὸν φοῖνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν, διαγεγλυμμένους ὁ οἶκος κυκλόθεν. ²⁰ ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ φατνώματος, τὰ Χερουβίμ καὶ οἱ φοῖνικες διαγεγλυμμένοι. ²¹ καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενος τετράγωνος, κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ὁρασίς ὡς ὄψις. ²² θυσιαστηρίου ξυλίνου, πηγῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος πηγῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πηγῶν δύο. καὶ κέρατα εἶχε, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι. καὶ εἶπε πρὸς μέ. αὕτη ἡ τράπεζα, ἡ πρὸ προσώπου κυρίου. καὶ δύο θυρώματα τῷ ναῷ, ²³ καὶ δύο θυρώματα τῷ ἁγίῳ, ²⁴ τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς. δύο θυρώματα τῷ ἐν, καὶ δύο θυρώματα τῇ θύρᾳ τῇ

δευτέρᾳ. ²⁵ καὶ γλυφῇ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ Χερουβίμ. καὶ φοῖνικες κατὰ τὴν γλυφὴν τῶν ἁγίων, καὶ σπονδαῖα ξύλα κατὰ πρόσωπον τοῦ αἶλᾰμ ἔξωθεν, ²⁶ καὶ θυρίδες κρυπταί. καὶ διεμέτρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ ὀροφώματα τοῦ αἶλᾰμ, καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐξυγωμένα.

ΚΕΦ. ΜΒ'.

Καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν κατὰ ἀνατολάς, κατέναντι τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, καὶ εἰσήγαγέ με, καὶ ἰδοὺ ἐξέδραι πέντε, ἐχόμεναι τοῦ ἀπολοίπου, καὶ ἐχόμεναι τοῦ διορίζοντος πρὸς Βορρᾶν, ² ἐπὶ πῆχεις ἑκατὸν μῆκος πρὸς Βορρᾶν, καὶ τὸ πλάτος πενήκοντα, ³ διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν τρόπον τὰ περιστύλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ἐστοιχισμέναι, ἀντιπρόσωποι στοαὶ τρισσαί. ⁴ καὶ κατέναντι τῶν ἐξεδρῶν περιπάτος πηγῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πῆχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος. καὶ τὰ θυρώματα αὐτῶν πρὸς Βορρᾶν, ⁵ καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῶοι ὡς αὐτῶς. ὅτι ἐξείχeto τὸ περιστύλον ἐξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου, καὶ τὸ διάστημα, οὕτως περιστύλον καὶ διάστημα, ⁶ καὶ οὕτως στοαὶ δύο. διότι τριπλαῖ ἦσαν, καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στύλοι τῶν ἐξωτέρων. διὰ τοῦτο ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν καὶ τῶν μέσων ἀπὸ τῆς γῆς. ⁷ καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον αἱ ἐξέδραι τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Βορρᾶν, μῆκος πηγῶν πενήκοντα. ⁸ ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλέπουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, ἦν πηγῶν πενήκοντα, καὶ αὐταὶ εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι ταύταις. τὸ πᾶν πηγῶν ἑκατόν. ⁹ καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν τούτων, τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολάς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας. ¹⁰ κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ περιπάτου. καὶ τὰ πρὸς Νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ Νότου, κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου, καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος, καὶ αἱ

αἱ ἐξέδραι ¹¹ καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ τὰ μέτρα ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Βορρᾶν, καὶ κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν, καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα αὐτῶν, ¹² τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς Νότον. καὶ κατὰ τὰ θυρώματα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου, ὡς ἐπὶ φῶς διαστήματος καλάμου, καὶ κατὰ ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν. ¹³ καὶ εἶπε πρὸς μέ. αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Βορρᾶν, καὶ αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς Νότον, οὐσαι κατὰ πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὐταὶ εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Σαδδουκ, οἱ ἐγγίζοντες πρὸς κύριον, τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἐκεῖ θήσουσι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὰ περὶ ἀγνοίας, διότι ὁ τόπος ἅγιος. ¹⁴ οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ πάρεξ τῶν ἱερέων, οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἑξωτερὰν, ὅπως διαπαντός ἅγιοι ὦσιν οἱ προσάγοντες, καὶ μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, ἐν οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἅγια ἐστὶ. καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια ἕτερα, ὅταν ἅπτωνται τοῦ λαοῦ. ¹⁵ καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου ἑσῶθεν. καὶ ἐξήγαγέ με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν διατάξει. ¹⁶ καὶ ἔστη κατὰ νότον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς, καὶ διεμέτρησε πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁷ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Βορρᾶν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ Βορρᾶ, πῆχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁸ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς θάλασσαν, καὶ διεμέτρησε τὸ κατὰ πρόσωπον θαλάσσης, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. ¹⁹ καὶ ἐπέστρεψε πρὸς Νότον, καὶ διεμέτρησε κατέναντι τοῦ Νότου, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου, ²⁰ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ αὐτοῦ καλάμου. καὶ διέταξεν αὐτὸν, καὶ περίβολον αὐτῶν κύκλῳ, πεντα-

κοσίων πρὸς ἀνατολὰς, καὶ πεντακοσίων πηχῶν εὖρος, τοῦ διαστελλεῖν ἀναμέσον τῶν ἁγίων, καὶ ἀναμέσον τοῦ προτειχίσματος, τοῦ ἐν διατάξει τοῦ οἴκου.

Κ Ε Φ. ΜΓ'.

Καὶ ἤγαγέ με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς, καὶ ἐξήγαγέ με. ² καὶ ἰδοὺ δόξα θεοῦ Ἰσραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς, ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν. καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς δόξης κυκλόθεν. ³ καὶ ἡ ὄρασις ἦν ἴδον κατὰ τὴν ὄρασιν ἦν ἴδον, ὅτε εἰσεπορεύομην τοῦ χοῖσαι τὴν πόλιν. καὶ ἡ ὄρασις τοῦ ἁρώματος οὐ ἴδον, κατὰ τὴν ὄρασιν ἦν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβαρ. καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, ⁴ καὶ δόξα κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς. ⁵ καὶ ἀνέλαβέ με πνεῦμα, καὶ εἰσήγαγέ με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ κυρίου οἶκος. ⁶ καὶ ἔστην, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρὸς μέ, καὶ ὁ ἀνὴρ εἰστήκει ἐχόμενός μου, ⁷ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, ἐώρακας τὸν τόπον τοῦ θρόνου μου, καὶ τὸν τόπον τοῦ ἵκνου τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς κατασκηνώσῃ, τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα. καὶ οὐ βεβηλώσουσιν οὐκ-ἐτί οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἁγίον μου αὐτοὶ καὶ οἱ ἡγούμενοι αὐτῶν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων ἐν μέσῳ αὐτῶν, ⁸ ἐν τῷ τιθεῖν αὐτοὺς τὸ προθύρόν μου ἐν τοῖς προθύροις αὐτῶν, καὶ τὰς φλιάς μου ἐχόμενας τῶν φλιῶν αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνηχόμενον ἑμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἁγίον μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς ἐποιοῦν. καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου, καὶ ἐν φόρῳ. ⁹ καὶ νῦν ἀπώσασθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν, καὶ τοὺς φόρους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν αἰῶνα. ¹⁰ καὶ σὺ υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ

ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. καὶ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ. ¹¹ καὶ αὐτοὶ λήψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν. καὶ διαγράψεις τὸν οἶκον, καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ γνωριεῖς αὐτοῖς, καὶ διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν, καὶ φυλάσσονται πάντα τὰ δικαιώματά μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματα μου, καὶ ποιήσουσιν αὐτά. ¹² καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὅρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια ἁγίων. ¹³ καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου. ἐν πήχει τοῦ πήχεως, καὶ παλαιστῆς κόλπωμα βάθους ἐπὶ πῆχυν, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν, σπιθαμῆς. καὶ τοῦτο τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου ¹⁴ ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ, πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τοῦτο, ὑποκάτωθεν πηγῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πήχεως. καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα, πῆχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος πῆχυς. ¹⁵ καὶ τὸ ἀριὴλ πηγῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριὴλ, καὶ ὑπεράνω τῶν κεράτων πῆχυς. ¹⁶ καὶ τὸ ἀριὴλ πηγῶν δώδεκα μῆκους, ἐπὶ πῆχεις δώδεκα. τετραγώνων ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ τὸ ἱλαστήριον πηγῶν δεκατεσσάρων τὸ μῆκος, ἐπὶ πῆχεις δεκατέσσαρας. τὸ εὖρος ἐπὶ τέσσαρα μέρη αὐτοῦ. καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλόθεν κυκλούμενον αὐτῷ ἡμισυ πήχεως. καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ, πῆχυς κυκλόθεν. καὶ οἱ κλιμακτῆρες αὐτοῦ, βλέποντες κατὰ ἀνατολάς. ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ. ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν ἡμέρᾳ ποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτοῦ ὅλοκαυτώματα, καὶ προσχέειν πρὸς αὐτὸ αἷμα. ¹⁹ καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδούκ, τοῖς ἐγγίζουσι πρὸς μέ, λέγει κύριος ὁ θεός, τοῦ λειτουργεῖν μοι μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας. ²⁰ καὶ

λήψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰ τέσσαρα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν κύκλω, καὶ ἐξιλάσονται αὐτό. ²¹ καὶ λήψονται τὸν μόσχον τὸν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου, ἔξωθεν τῶν ἀγίων. ²² καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ λήψονται ἐρίφους δύο αἰγῶν ἁμώμους ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καθότι ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ. ²³ καὶ μετὰ τὸ συντελέσαι τὸν ἐξιλασμὸν προσοίσουσι μόσχον ἐκ βοῶν ἁμωμον, καὶ κριὸν ἐκ προβάτων ἁμωμον, ²⁴ καὶ προσοίσετε ἐναντίον κυρίου. καὶ ἐπιρρίψουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ ἅλα, καὶ ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. ²⁵ ἑπτὰ ἡμέρας ποιήσεις ἐρίφον ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν, καὶ μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ κριὸν ἐκ προβάτων, ἁμωμα ποιήσουσιν ²⁶ ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον, καὶ καθαραῖουσιν αὐτό. καὶ πλήσουσι χεῖρας αὐτῶν. ²⁷ καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα, ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει κύριος.

Κ Ε Φ. ΜΔ'.

Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς ἐξωτερᾶς, τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς. καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη. ² καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς. ὅτι κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ εἰσέλυσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη. ³ διότι ὁ ἡγούμενος οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ, τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον κυρίου. κατὰ τὴν ὁδὸν αἰλᾶμ τῆς πύλης εἰσέλυσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. ⁴ καὶ εἰς ἡγάγε με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου. καὶ ἴδον, καὶ ἴδου πλήρης δόξης ὁ οἶκος τοῦ κυρίου. καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. ⁵ καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ. υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου,

σου, καὶ ἶδε τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ἀσὶ σου ἄκουε πάντα ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα τοῦ οἴκου κυρίου, καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ. καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν ἐξόδον αὐτοῦ, ἐν πάσι τοῖς ἁγίοις. ⁶ καὶ ἔρείς πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ. τάδε λέγει κύριος ὁ θεός. ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραὴλ, ⁷ τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἄλλογενεῖς, ἀπεριτμήτους καρδία, καὶ ἀπεριτμήτους κὶ, τοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις μου, καὶ βεβηλοῦν αὐτά, ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς ἄρτους, σάρκας καὶ αἷμα. καὶ παρεβαίνετε τὴν διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, ⁸ καὶ διετάξατε τοῦ φυλάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἁγίοις μου. ⁹ διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεός. πᾶς υἱὸς ἄλλογενῆς ἀπεριτμήτος καρδία, καὶ ἀπεριτμήτος σαρκὶ, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς τὰ ἁγία μου ἐν πᾶσιν υἱοῖς ἄλλογενῶν, τῶν ὄντων ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, ¹⁰ ἀλλ' ἢ οἱ Λευῖται, οἵτινες ἀφήλυντο ἀπ' ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν. καὶ λήφονται ἀδικίαν αὐτῶν, ¹¹ καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες, θρωροὶ ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου, καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ. οὗτοι σφάξουσι τὰς θυσίας καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται ἐναντίον τοῦ λαοῦ τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς, ¹² ἀνθ' ὧν ἐλειτούργουν αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδῶλων αὐτῶν. καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας. ἕνεκα τούτου ἤρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ θεός, ¹³ καὶ οὐκ ἐργιοῦσὶ πρὸς μὲ τοῦ ἱερατεῖν μοι, οὐδὲ τοῦ προσάγειν πρὸς τὰ ἁγία υἱὸν τοῦ Ἰσραὴλ, οὐδὲ πρὸς τὰ ἁγία τῶν ἁγίων μου. καὶ λήφονται ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν τῇ πλανήσει ἢ ἐπλανήθησαν. ¹⁴ καταξέουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσωσιν ¹⁵ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, οἱ υἱοὶ

τοῦ Σαδδούκ, οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων μου, ἐν τῷ πλανᾶσθαι οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ. οὗτοι προσάξουσιν πρὸς μὲ τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ στήσονται πρὸ προσώπου μου, τοῦ προσφέρειν μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέγει κύριος ὁ θεός. ¹⁶ οὗτοι ἐξελεύσονται εἰς τὰ ἁγία μου, καὶ οὗτοι προσελεύσονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου, τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ φυλάξουσιν τὰς φυλακὰς μου. ¹⁷ καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς τὰς πύλας τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, στολὰς λινὰς ἐνδύσονται. καὶ οὐκ ἐνδύσονται ἔρια ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης τῆς ἐσωτέρας αὐλῆς. ¹⁸ καὶ κιθάραις λινὰς ἔξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, καὶ περισκελῇ λινὰ ἔξουσιν ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ οὐ περιζώσονται βία. ¹⁹ καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαόν, ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, ἐν αἷς αὐτοὶ λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς. καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξεδραῖς τῶν ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἐτέρας, καὶ οὐ μὴ ἁγιάσωσι τὸν λαόν ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν. ²⁰ καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ ξυρήσονται, καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσι, καλύπτοντες καλύψουσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. ²¹ καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσι πᾶς ἱερεὺς, ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. ²² καὶ χήραν καὶ ἐκβεβλημένην οὐ λήφονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ σπέρματος Ἰσραὴλ. καὶ χήρα ἂν γένηται ἐξ ἱερέως, λήφονται. ²³ καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀναμέσον ἁγίου καὶ βεβηλοῦ, καὶ ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ καθάρου γνωριοῦσιν αὐτοῖς. ²⁴ καὶ ἐπὶ κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ δικαιῶσαι, καὶ τὰ δικαιώματά μου δικαιώσουσι, καὶ τὰ κρίματα μου κρινούσι, καὶ τὰ νόμιά μου καὶ τὰ προστάγματα μου ἐν πάσαις ταῖς ἐορταῖς μου φυλάσσονται, καὶ τὰ σάββατά μου ἀγιάσουσι. ²⁵ καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ ἐξελεύσονται τοῦ μισθῆναι, ἀλλ' ἢ ἐπὶ πατρὶ, καὶ ἐπὶ μητρὶ, καὶ ἐπὶ υἱῷ, καὶ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ ἐπὶ

ἀδελφῶ, καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ, ἣ οὐ γέγονεν ἀνδρὶ, μιανθησεται. ²⁶ καὶ μετὰ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν, ἑπτὰ ἡμέρας ἔξαριθμῆσθαι αὐτῷ. ²⁷ καὶ ἡ ἂν ἡμέρα εἰσπορευωνταὶ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἑσπέρην τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, προσοίσουσιν ἱλασμόν, λέγει κύριος ὁ-θεὸς, ²⁸ καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν. ἐγὼ κληρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν. ²⁹ καὶ τὰς θυσιάς, καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὰ ὑπὲρ ἁγνοίας, οὗτοι γάγονται. καὶ πᾶν ἀφόρισμα ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται, ³⁰ ἀπαρχαὶ πάντων, καὶ τὰ πρωτότοκα πάντων, καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντα. ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται. καὶ τὰ πρωτογεννήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ, τοῦ θείναι εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ τοῖς οἴκοις ὑμῶν. ³¹ καὶ πᾶν θνησιμαῖον καὶ θηριόλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν, καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν, οὐ γάγονται οἱ ἱερεῖς.

Κ Ε Φ. Μ Ε'.

Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ, ἀφοριεῖτε ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας, ἅγιον ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ κυκλόθεν. ² καὶ ἔσται ἐκ τούτου ἁγιάσματα, πεντακόσιοι ἐπὶ πεντακοσίους τετραγώνον κυκλόθεν, καὶ πεντήκοντα πῆχεις διάστημα αὐτῶν κυκλόθεν. ³ καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαμετρούσεως διαμετρήσεις μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας. καὶ ἐν αὐτῇ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων. ⁴ ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίξουσιν λειτουργεῖν τῷ κυρίῳ. καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ αὐτῶν, ⁵ εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες, καὶ τοῖς Λευίταις τοῖς λειτουργοῦσι τῷ οἴκῳ αὐτοῖς, εἰς κατάσχεσιν πόλεις τοῦ κατοικεῖν. ⁶ καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τροπον ἡ ἀπαρχὴ

τῶν ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται, ⁷ καὶ τῷ ἡγουμένῳ ἐκ τούτου. καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων, καὶ κατὰ πρόσωπον τῆς κατάσχεσεως τῆς πόλεως τὰ πρὸς θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολάς. καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μεριδίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν. καὶ τὸ μῆκος ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς ἀνατολάς τῆς γῆς. ⁸ καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐ καταδυναστεύουσιν οὐκ-εῖτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν λαόν μου, καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἴκος Ἰσραὴλ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. ⁹ τὰδε λέγει κύριος θεός, ἱκανούσθω ὑμῖν οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ, ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, κριῖμα καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε. ἐξάρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου, λέγει κύριος θεός. ¹⁰ ζυγὸς δίκαιος, καὶ μέτρον δίκαιον, καὶ χοῖνιξ δικαία ἔσται ὑμῖν τοῦ μέτρου, ¹¹ καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ λαμβάνειν. τὸ δέκατον τοῦ γομόρ, χοῖνιξ, καὶ τὸ δέκατον τοῦ γομόρ, πρὸς τὸ γομόρ ἔσται τὸ ἴσον. ¹² καὶ τὰ στάθμια εἴκοσι ὀβολοί, πέντε σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι, δέκα καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται ὑμῖν. ¹³ καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ ἦν ἀφοριεῖτε ἕκτον μέτρου ἀπὸ τοῦ γομόρ τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ ἕκτον αὐτοῦ τοῦ οἴφι ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν. ¹⁴ καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου κοτύλην ἐλαίου ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶ γομόρ. ¹⁵ καὶ πρόβατον ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπὸ δέκα ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς θυσίας καὶ εἰς ὀλοκαυτώματα καὶ εἰς σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ὑμῶν, λέγει κύριος θεός. ¹⁶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ ἀφηγουμένῳ τοῦ Ἰσραὴλ. ¹⁷ καὶ διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ αἱ θυσίαι, καὶ αἱ σπονδαὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ ἐν ταῖς ρομηνίαις, καὶ ἐν ταῖς σαββάτοις, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου Ἰσραὴλ. αὐτὸς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ τὴν

τὴν θυσίαν, καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξίλασθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ. ¹⁸ τότε λέγει κύριος θεός. ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς λήψετε μοσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον, τοῦ ἐξιλάσθαι τὸ ἄγιον. ¹⁹ καὶ ληψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐξίλασμου, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς φλιάς τοῦ οἴκου, καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπὶ τὰς φλιάς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας. ²⁰ καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἐβδόμῳ. μιᾷ τοῦ μηνὸς λήψη παρ' ἐκάστου ἀπόμοιραν. καὶ ἐξίλασθε τὸν οἶκον. ²¹ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ, τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτῇ. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. ²² καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς, μόσχον ὑπὲρ ἁμαρτίας. ²³ καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ποιήσει ὀλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ, ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς ἁμώμους καθ' ἡμέραν, τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ ἁμαρτίας ἔριπον αἰγῶν καθ' ἡμέραν, καὶ θυσίαν. ²⁴ καὶ πέμματα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμματα τῷ κριῷ ποιήσεις, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ²⁵ καὶ ἐν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ πεντεκαίδεκατῃ τοῦ μηνὸς, ἐν τῇ ἑορτῇ, ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ, ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας, καὶ καθὼς τὰ ὀλοκαυτώματα, καὶ καθὼς τὸ μανὰ, καὶ καθὼς τὸ ἐλαίον.

Κ Ε Φ. Μζ'.

Τότε λέγει κύριος θεός. ἡ πύλη ἣ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, ἣ βλέπουσα πρὸς ἀνατολάς, ἔσται κεκλεισμένη ἕξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἀνοιχθῇ. καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νομηνίας ἀνοιχθήσεται. ² καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἵλου τῆς πύλης τῆς ἐσωθῆν, καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης, καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὀλοκαυτώματα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ. ³ καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ ἡ πύλη οὐ μὴ κλεισθῇ ἕως

ἐσπέρας. καὶ προσκυνήσει ὁ λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης, καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νομηνίαις, ἐναντίον κυρίου. ⁴ καὶ τὰ ὀλοκαυτώματα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἕξ ἁμνούς ἁμώμους, καὶ κριὸν ἁμώμον, ⁵ καὶ μανὰ, πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἁμνοῖς θυσίαν, δόμα χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ⁶ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νομηνίας μόσχον ἁμώμον, καὶ ἕξ ἁμνούς, καὶ κριὸς ἁμώμος ἔσται, ⁷ καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ ἔσται μανὰ, καὶ τοῖς ἁμνοῖς, καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ⁸ καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἀφηγούμενον, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἵλου τῆς πύλης ἐξελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται. ⁹ καὶ ὅταν εἰσπορεύηται ὁ λαὸς τῆς γῆς, ἐναντίον κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς Βορρᾶν προσκυνεῖν, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον. καὶ ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Νότον, ἐξελεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν. οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην εἰς ἣν ἐξελήλυθεν, ἀλλ' ἡ κατ' ἐνθὺ αὐτῆς ἐξελεύσεται. ¹⁰ καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς, ἐξελεύσεται μετ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐξελεύσεται. ¹¹ καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται τὸ μανὰ πέμμα τῷ μόσχῳ, καὶ πέμμα τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἁμνοῖς, καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. ¹² ἂν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγούμενος ὁμολογίαν ὀλοκαυτώμα σωτηρίου τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνοίξῃ ἑαυτῷ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς, καὶ ποιήσῃ τὸ ὀλοκαύτωμα αὐτοῦ, καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ, ὃν τρόπον ποιῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. καὶ ἐξελεύσεται, καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτόν. ¹³ καὶ ἁμνὸν ἐνιαυσίον ἁμώμον ποιήσῃ εἰς ὀλοκαύτωμα, καθ' ἡμέραν τῷ κυρίῳ, πρῶτῃ ποιήσῃ αὐτόν

αὐτόν. ¹⁴ καὶ μαναὰ ποιήσει ἐπ' αὐ-
τῷ τοπρωῖ, ἔκτον τοῦ μέτρου, καὶ
ἐλαίου τρίτον τοῦ ἐν τοῦ ἀναμίξαι
τὴν σμιδαλιν μαναὰ τῷ κυρίῳ, πρὸς-
ταγμα διαπαντός ¹⁵ ποιήσετε τὸν ἄ-
μνον. καὶ τὸ μαναὰ, καὶ τὸ ἐλαίον
ποιήσετε τοπρωῖ, ὀλοκαύτωμα δια-
παντός. ¹⁶ τὰδε λέγει κύριος θεός.
ἐὰν δῶ ὁ ἀφηγουμένος δόμα ἐνὶ ἐκ-
τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς κληρονομίας
αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔσται
κατάσχεσις κληρονομία. ¹⁷ ἐὰν δὲ δῶ
δόμα ἐνὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται
αὐτῷ ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ
ἀποδώσει τῷ ἀφηγουμένῳ. πλην τῆς
κληρονομίας τῶν υἱῶν αὐτοῦ αὐτοῖς
ἔσται, ¹⁸ καὶ οὐ μὴ λάβῃ ὁ ἀφηγού-
μενος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ λαοῦ,
τοῦ καταδυναστεύσαι αὐτούς, ἐκ τῆς
κατασχέσεως αὐτοῦ κατακληρονομη-
σαι τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅπως μὴ δια-
σκορπίσῃται ὁ λαός μου, ἕκαστος ἐκ
τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ. ¹⁹ καὶ εἰςή-
γαγέ με εἰς τὴν εἰσόδον τῆς κατὰ νῶ-
τον τῆς πύλης, εἰς τὴν ἐξέδραν τῶν
ἀγίων τῶν ἱερῶν, τὴν βλέπουσαν
πρὸς Βορρᾶν. καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ τόπος
χωρισμένος. ²⁰ καὶ εἶπε πρὸς μέ.
οὗτος ὁ τόπος ἐστίν, οὗ ἐψήσουσιν
ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας καὶ τὰ
ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ
μαναὰ τὸ παραπαν, τοῦ μὴ ἐκφέρειν
εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, τοῦ ἀγιά-
ζειν τὸν λαόν. ²¹ καὶ ἐξήγαγέ με εἰς
τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ περιή-
γαγέ με ἐπὶ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς αὐ-
λῆς. καὶ ἰδοὺ αὐλὴ κατὰ τὰ κλίτη
τῆς αὐλῆς, ²² κατὰ τὸ κλίτος αὐλῆς,
αὐλὴ ἐπὶ τὰ τέσσαρα, καὶ τῆς αὐλῆς
αὐλὴ μικρὰ μήκους πηχῶν τεσσαρά-
κοντα, καὶ εὗρος πηχῶν τριάκοντα,
μέτρον ἐν ταῖς τέσσαρσι. ²³ καὶ ἐξέ-
δραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς, κύκλῳ ταῖς
τέσσαρσι. καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑ-
ποκάτω τῶν ἐξεδρῶν κύκλῳ. ²⁴ καὶ
εἶπε πρὸς μέ. οὗτοι οἱ οἶκοι τῶν μα-
γειρῶν, οὗ ἐψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουργ-
γούντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ
λαοῦ.

Κ Ε Φ. ΜΖ'.

Καὶ εἰςήγαγέ με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ

οἴκου, καὶ ἰδοὺ ὕδωρ ἔξεπορεύετο ὑ-
ποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατὰ ἀνατο-
λὰς, ὅτι τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου ἐβλε-
πε κατὰ ἀνατολὰς, καὶ τὸ ὕδωρ κατέ-
βαινεν ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιῦ,
ἀπὸ Νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. ²
καὶ ἐξήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς
πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, καὶ περιήγα-
γέ με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύ-
λιν τῆς αὐλῆς τῆς βλέπουσης κατὰ
ἀνατολὰς. καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέ-
ρετο ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιῦ, ³ κα-
θὼς ἐξόδος ἀνδρὸς ἐξεναντίας. καὶ
μέτρον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διεμέ-
τρησε χιλίους ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διήλ-
θεν ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως. ⁴ καὶ
διεμέτρησε χιλίους, καὶ διήλθεν ἐν τῷ
ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν. καὶ διε-
μέτρησε χιλίους, καὶ διήλθεν ὕδωρ
ἕως σφύρος. ⁵ καὶ διεμέτρησε χιλίους,
καὶ οὐκ ἠδύνατο διελθεῖν, ὅτι ἐξύβρι-
ζεν ὡς χειμάρρου ὃν οὐ διαβήσονται. ⁶
καὶ εἶπε πρὸς μέ. ἐώρακας υἱὲ ἀν-
θρώπου; καὶ ἤγαγέ με, καὶ ἐπέστρε-
ψέ με ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ⁷ ἐν
τῇ ἐπιστροφῇ μου. καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ
χεύλους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ
σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ⁸ καὶ εἶπε
πρὸς μέ. τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευό-
μενον εἰς τὴν Γαλιλαίαν τὴν πρὸς ἀ-
νατολὰς, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀρα-
βίαν, καὶ ἤρχετο ἕως ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ
ὕγιασει τὰ ὕδατα. ⁹ καὶ ἔσται πᾶσα
ψυχὴ τῶν ζώων τῶν ἐκζόντων, ἐπὶ
πάντα ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμὸς,
ζήσεται. καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθύς πολὺς
σφόδρα, ὅτι ἦκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο,
καὶ ὕγιασε καὶ ζήσεται πάν ἐφ' ὃ ἂν
ἐλθῇ ὁ ποταμὸς, ἐκεῖ ζήσεται. ¹⁰ καὶ
στήσονται ἐκεῖ ἀλκις ἀπὸ Ἰνγαδεῖν
ἕως Ἐναγαλλεῖμ. ψυχμὸς σαγηνῶν
ἔσται, καθ' ἑαυτὴν ἔσται. καὶ οἱ
ἰχθύες αὐτῆς, ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θα-
λάσσης τῆς μεγάλης, πληθος πολὺ
σφόδρα. ¹¹ καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ
ὑπεράρσει αὐτοῦ, οὐ μὴ ὕγιασσωσιν.
εἰς ἄλλας δέδονται. ¹² καὶ ἐπὶ τοῦ πο-
ταμοῦ ἀναβήσεται, ἐπὶ τοῦ χεύλους
αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. πᾶν ξύλον

βρώσιμον οὐ μὴ παλαιωθῇ ἐπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἐκλείπῃ ὁ καρπὸς αὐτοῦ τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσῃ, ὅτι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων ταῦτα ἐκπορεύεται, καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρώσιν, καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίαιαν. ¹³ τὰδε λέγει κύριος θεός. ταῦτα τὰ ὅρια κατακληρονομήσετε τῆς γῆς, ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸςθεσεῖς σχοινίσματος. ¹⁴ καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἕκαστος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου, τοῦ δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ. ¹⁵ καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς τῆς πρὸς Βορρᾶν ἀπὸ θαλάσσης τῆς μεγάλης τῆς καταβαινούσης, καὶ περισχιζούσης τῆς εἰσόδου Ἡμασελδᾶμ ¹⁶ Μασβηθρᾶς Ἐβραμηλᾶμ ἀναμέσον ὁρίων Δαμασκοῦ καὶ ἀναμέσον ὁρίων Ἡμαθὶ, αὐλὴ τοῦ Σαυνὰν, αἱ εἰσὶν ἐπάνω τῶν ὁρίων Ἀωρανίτιδος. ¹⁷ ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Αἰνὰν, ὅρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ πρὸς Βορρᾶν ¹⁸ καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀναμέσον τῆς Αωρανίτιδος, καὶ ἀναμέσον Δαμασκοῦ, καὶ ἀναμέσον τῆς Γαλααδίτιδος, καὶ ἀναμέσον τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν πρὸς ἀνατολὰς Φοινικῶνος. ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολὰς. ¹⁹ καὶ τὰ πρὸς Νότον καὶ Αἰβὰ ἀπὸ Θαμὰν καὶ Φοινικῶνος, ἕως ὕδατος μαριμῶθ Καδῆμ, παρεκτεῖνον ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην. ²⁰ τοῦτο τὸ μέρος Νότος καὶ Αἰψ, τοῦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὀρίζει, ἕως κατέναντι τῆς εἰσόδου Ἡμαθ, ἕως εἰσόδου αὐτοῦ. ταῦτα ἔστι τὰ πρὸς θάλασσαν Ἡμαθ. ²¹ καὶ διαμερίσετε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ ²² βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κλήρῳ, ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς παροικουσὶν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν υἱοὺς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῶν ὡς αὐτοχθόνες ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἰσραὴλ. μεθ' ὑμῶν φάγονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ²³ καὶ ἔσονται ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προς-

ηλύτοις τοῖς μετ' αὐτῶν. ἐκεῖ δώσει κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει κύριος θεός.

Κ Ε Φ. ΜΗ'

Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς Βορρᾶν, κατὰ τὸ μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχιζόντος ἐπὶ τὴν εἰσόδον τῆς Ἡμαθ αὐλῆς τοῦ Αἰλὰμ, ὅριον Δαμασκοῦ πρὸς Βορρᾶν κατὰ μέρος Ἡμαθ αὐλῆς. καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἕως πρὸς θάλασσαν Δάν, μία. ² καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δάν τὰ πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἀσσηρ, μία. ³ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἀσσηρ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Νεφθαλὶμ, μία. ⁴ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Νεφθαλὶμ ἀπὸ ἀνατολῶν, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Μανασσῆ, μία. ⁵ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασσῆ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς τῶν πρὸς θάλασσαν Ἐφραὶμ, μία. ⁶ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἐφραὶμ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ρουβὴν, μία. ⁷ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ρουβὴν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰούδα, μία. ⁸ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰούδα, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ μήκος καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν. καὶ ἔσται τὸ ἅγιον ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁹ ἀπαρχὴν, ἣν ἀφοριοῦσι τῷ κυρίῳ, μήκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι πέντε χιλιάδες. ¹⁰ τούτων ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσι πρὸς Βορρᾶν πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ πρὸς θάλασσαν, δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς Νότον, εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες. καὶ τὸ ὅρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ ¹¹ τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδούκ, τοῖς φυλάσσουσιν τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ πλανήσει υἱῶν Ἰσραὴλ, ὃν τροπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευῖται. ¹² καὶ ἔσται αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γῆς, ἅγιον ἅγιον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευιτῶν. ¹³ τοῖς δὲ Λευίταις τὰ ἐχόμενα τῶν ὁρίων

τῶν ἱερῶν, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος δέκα χιλιάδες. πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες. ¹⁴ οὐ πρα-
θήσεται ἐξ αὐτοῦ οὐδὲ καταμετρηθή-
σεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτο-
γεννήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιον ἐστὶ τῷ
κυρίῳ. ¹⁵ τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς
περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέν-
τε καὶ εἴκοσι χιλιάσι, προτείχισμα ἔ-
σται τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν καὶ
εἰς διάστημα αὐτοῦ. καὶ ἔσται ἡ πό-
λις ἐν μέσῳ αὐτοῦ, ¹⁶ καὶ ταῦτα τὰ
μέτρα αὐτῆς. ἀπὸ τῶν πρὸς Βορρᾶν,
πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ
ἀπὸ τῶν πρὸς Νότον πεντακόσιοι καὶ
τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς
ἀνατολὰς, πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες
χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασ-
σαν, τετρακισχιλίους πεντακοσίους.
¹⁷ καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς
Βορρᾶν διακόσιοι πενήτηκοντα, καὶ
πρὸς Νότον διακόσιοι καὶ πενήτηκον-
τα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεν-
τήκοντα, καὶ πρὸς θάλασσαν διακό-
σιοι πενήτηκοντα. ¹⁸ καὶ τὸ περισσὸν
τοῦ μήκους τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρ-
χῶν τῶν ἁγίων δέκα χιλιάδες πρὸς
ἀνατολὰς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θά-
λασσαν. καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ
ἁγίου, καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς
εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζομένοις τὴν πό-
λιν. ¹⁹ οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν
ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν
τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁰ πᾶσα ἡ ἀπαρχή, πέν-
τε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ
εἴκοσι χιλιάδας. τετράγωνον ἀφοριεῖ-
τε αὐτοῦ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἁγίου, ἀπὸ
τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως. ²¹ τὸ δὲ
περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τούτου.
καὶ ἐκ τούτου ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ
ἁγίου, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πό-
λεως ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆ-
κος, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατο-
λὰς καὶ πρὸς θάλασσαν, ἐπὶ πέντε καὶ
εἴκοσι χιλιάδας ἕως τῶν ὁρίων τῶν
πρὸς θάλασσαν, ἐχόμενα τῶν μερίδων
τοῦ ἀφηγουμένου. καὶ ἔσται ἡ ἀπαρ-
χή τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἅγιον τοῦ οἴ-
κου ἐν μέσῳ αὐτῆς. ²² καὶ παρὰ τῶν

Λευιτῶν, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πό-
λεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων, ἔσται
ἀναμέσον τῶν ὁρίων Ἰουδα, καὶ ἀνα-
μέσον τῶν ὁρίων Βενιαμὴν, καὶ τῶν
ἀφηγουμένων ἔσται. ²³ καὶ τὸ περισ-
σὸν τῶν φυλῶν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνα-
τολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Βενια-
μὴν, μία. ²⁴ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν
Βενιαμὴν ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς,
ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Συμεὼν, μία.
²⁵ καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Συμεὼν
ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν
πρὸς θάλασσαν Ἰσάχαρ, μία. ²⁶ καὶ
ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἰσάχαρ ἀπὸ
τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς
θάλασσαν Ζαβουλὼν, μία. ²⁷ καὶ ἀ-
πὸ τῶν ὁρίων τῶν Ζαβουλὼν ἀπὸ
τῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἕως τῶν πρὸς
θάλασσαν Γαδ, μία. ²⁸ καὶ ἀπὸ τῶν
ὁρίων τῶν Γαδ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνα-
τολὰς, ἕως τῶν πρὸς Αἴβα. καὶ ἔσται
τὰ ὅρια αὐτοῦ ἀπὸ Θαιμάν, καὶ ὕδα-
τος βαρὶμῶθ Κάδης, κληρονομίας,
ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης. ²⁹ αὐ-
τῇ ἡ γῆ, ἣν βαλεῖτε ἐν κληρῷ ταῖς
φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ οὗτοι οἱ δια-
μερισμοὶ αὐτῶν, λέγει κύριος θεός.
³⁰ καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως
αἱ πρὸς Βορρᾶν, τετρακισχίλιοι καὶ
πεντακόσιοι μέτρον. ³¹ καὶ αἱ πύλαι
τῆς πόλεως, ἐπ' ὀνόμασι φυλῶν τοῦ
Ἰσραὴλ. πύλαι τρεῖς πρὸς Βορρᾶν,
πύλη Ρουβὴν, μία. καὶ πύλη Ἰουδα,
μία. καὶ πύλη Λευὶ, μία. ³² καὶ τὰ
πρὸς ἀνατολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεν-
τακόσιοι. καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰω-
σὴφ, μία. καὶ πύλη Βενιαμὴν, μία.
καὶ πύλη Δαν, μία. ³³ καὶ τὰ πρὸς
Νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι
μέτρον. καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Συμεὼν,
μία. καὶ πύλη Ἰσάχαρ, μία. καὶ πυ-
λη Ζαβουλὼν, μία. ³⁴ καὶ τὰ πρὸς
θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντα-
κόσιοι μέτρον. πύλαι τρεῖς, πύλη Γαδ,
μία. καὶ πύλη Ἀσσήρ, μία. καὶ πύλη
Νεφθαλίμ, μία. ³⁵ κύκλωμα, δέκα
καὶ ὀκτὼ χιλιάδες. καὶ τὸ ὄνομα τῆς
πόλεως, ἅφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται, ἔ-
σται τὸ ὄνομα αὐτῆς.

Δ Α Ν Ι Η Λ.

Καὶ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακείμ. ² καὶ ἔλαβεν γυναῖκα ἣν ὄνομα Σωσάννα, θυγάτηρ Χελκίου, καλὴ σφόδρα, καὶ φοβουμένη τὸν κύριον. ³ καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι, καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ. ⁴ καὶ ἦν Ἰωακείμ πλούσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γαινιῶν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐνδοξότερον πάντων. ⁵ καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύτεροι ἐκ τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ δεσπότης, ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων κριτῶν, οἱ ἐδόκουν κυβερνᾶν τὸν λαόν. ⁶ οὗτοι προεκαρτέρουν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰωακείμ, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς πάντες οἱ κρινόμενοι. ⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἀπέτρεχεν ὁ λαὸς μέσον ἡμέρας, εἰςπορεύετο Σωσάννα, καὶ περιεπατεῖ ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ⁸ καὶ ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι καθ' ἡμέραν εἰσπορευομένην, καὶ περιπατοῦσαν, καὶ ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς. ⁹ καὶ διέστρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν, μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δικαίων. ¹⁰ καὶ ἦσαν ἀμφοτέροι κατανευγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἀνῆγγειλαν ἀλλήλοις τὴν ὁδὴν ἑαυτῶν, ¹¹ ὅτι ἡσχύνοντο ἀναγγεῖλαι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν, ὅτι ἤθελον συγγενέσθαι αὐτῇ, ¹² καὶ παρετίθρουσαν φιλοτίμως καθ' ἡμέραν ὁρᾶν αὐτήν. ¹³ καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ. πορευθῶμεν δὴ εἰς οἶκον, ὅτι ἀρίστου ὥρα ἐστί. καὶ ἐξελθόντες διεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων, ¹⁴ καὶ ἀνακάμψαντες ἦλθον ἐπιτοαυτὸ, καὶ ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν, ὡμολόγησαν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν. καὶ τότε κοινῇ συνετάξαντο καιρὸν, ὅτε αὐτὴν δυνήσου-

ται εὐρεῖν μόνην. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ παρατηρεῖν αὐτοὺς ἡμέραν εὐθετον, εἰρηλθέ ποτε καθὼς χθές καὶ τρίτης ἡμέρας μετὰ δύο μόνων κορασίων, καὶ ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ παραδείσῳ, ὅτι καῖμα ἦν. ¹⁶ καὶ οὐκ ἦν οὐδεὶς ἐκεῖ πλην οἱ δύο πρεσβύτεροι κεκρυμμένοι, καὶ παρατηροῦντες αὐτήν. ¹⁷ καὶ εἶπε τοῖς κορασίοις. ἐνέγκατε δὴ μοι ἔλαιον καὶ σμήγματα, καὶ τὰς θύρας τοῦ παραδείσου κλεισάτε, ὅπως λούσωμαι. ¹⁸ καὶ ἐποίησαν καθὼς εἶπε, καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου, καὶ ἐξῆλθαν κατὰ τὰς πλαγίας θύρας, ἐνέγκαι τὰ προστεταγμένα αὐταῖς, καὶ οὐκ εἶδον τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτι ἦσαν κεκρυμμένοι. ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλθον τὰ κοράσια, καὶ ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβύτεροι, καὶ ἐπέδραμον αὐτῇ, ²⁰ καὶ εἶπον. ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ παραδείσου κέκλεινται, καὶ οὐδεὶς θεωρεῖ ἡμᾶς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ σου ἐσμέν. διὸ συγκατάθου ἡμῖν, καὶ γενοῦ μεθ' ἡμῶν. ²¹ εἰ δὲ μὴ, καταμαρτυρησόμεν σου, ὅτι ἦν μετὰ σοῦ νεανίσκος, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαπέστειλας τὰ κοράσια ἀπὸ σοῦ. ²² καὶ ἀνεστέναξε Σωσάννα, καὶ εἶπε. στενά μοι πάντοθεν. ἐάν τε γὰρ τοῦτο πράξω, θάνατός μοι ἐστί. ἐάν τε μὴ πράξω, οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν. ²³ αἰρετώτερόν μοι ἐστὶ μὴ πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, ἢ ἁμαρτεῖν ἐνώπιον κυρίου. ²⁴ καὶ ἀνέβόησε φωνῇ μεγάλῃ Σωσάννα. ἐβόησαν δὲ καὶ οἱ δύο πρεσβύτεροι κατέναντι αὐτῆς. ²⁵ καὶ δραμὼν ὁ εἰς. ἡτοίξε τὰς θύρας τοῦ παραδείσου. ²⁶ ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν κραυγὴν ἐν τῷ παραδείσῳ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας, εἰσῆλθον διὰ τῆς πλαγίας θύρας ἰδεῖν τὸ συμβεβηκὸς αὐτῇ. ²⁷ ἡνίκα δὲ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι τοὺς λόγους αὐτῶν, κατησχύνθησαν οἱ δούλοι σφόδρα, ὅτι πῶποτε οὐκ ἐξῆρθη λόγος τοιοῦτος περὶ Σωσάννης. ²⁸ καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον ὡς

συνήλθεν ὁ λαὸς πρὸς τὸν ἄνδρα αὐ-
 τῆς Ἰωακείμ, ἦλθον οἱ δύο πρεσβύτεροι
 πληρεῖς τῆς ἀνόμου ἐννοίας κατὰ
 Σωσάννης, τοῦ θανατωῦσαι αὐτήν, καὶ
 εἶπαν ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ. ²⁹ ἀπο-
 στείλατε ἐπὶ Σωσάνναν θυγατέρα
 Χελκίου, ἥ ἐστι γυνὴ Ἰωακείμ. οἱ δὲ
 ἀπέστειλαν. ³⁰ καὶ ἦλθεν αὐτὴ, καὶ
 οἱ γονεῖς αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς,
 καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτῆς. ³¹ ἡ δὲ
 Σωσάννα ἦν τρυφερά σφόδρα, καὶ κα-
 λὴ τῷ εἶδει. ³² οἱ δὲ παράνομοι ἐκέ-
 λευσαν ἀποκαλυφθῆναι αὐτήν, ἣν γὰρ
 κατακεκαλυμμένη, ὅπως ἐμπλησθῶσι
 τοῦ κάλλους αὐτῆς. ³³ ἔκλειον δὲ οἱ
 παρ' αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ ἰδόντες αὐ-
 τήν. ³⁴ ἀναστάντες δὲ οἱ δύο πρεσβύ-
 ται ἐν μέσῳ τῷ λαῷ, ἔθηκαν τὰς χεῖ-
 ρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. ³⁵ ἡ δὲ
 κλαίουσα ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν,
 ὅτι ἦν ἡ καρδιά αὐτῆς πεποιθυῖα ἐπὶ
 κυρίῳ. ³⁶ εἶπον δὲ οἱ πρεσβύτεροι. πε-
 ριπατοῦντων ἡμῶν ἐν τῷ παραδείσῳ
 μόνων, εἰςῆλθεν αὐτὴ μετὰ δύο παιδι-
 σκῶν, καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ
 παραδείσου, καὶ ἀπέλυσε τὰς παιδι-
 σκας. ³⁷ καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν νεανί-
 σκος ὃς ἦν κεκρυμμένος, καὶ ἀνέπεσε
 μετ' αὐτῆς. ³⁸ ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐν τῇ
 γωνίᾳ τοῦ παραδείσου, ἰδόντες τὴν
 ἀνομίαν, ἐδράμομεν ἐπ' αὐτούς. καὶ
 ἰδόντες συγγινόμενους αὐτούς, ³⁹ ἐκεί-
 νου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν ἐγκρατεῖς γε-
 νέσθαι, διὰ τὸ ἰσχύειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡ-
 μᾶς, καὶ ἀνοίξαντα τὰς θύρας ἐκπε-
 πηδηκέναι. ⁴⁰ ταύτης δὲ ἐπιλαβόμε-
 νοι ἐπηρεαζόμενοι, τίς ἦν ὁ νεανίσκος.
⁴¹ καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀγγεῖλαι ἡμῖν.
 ταῦτα μαρτυροῦμεν. καὶ ἐπίστευσεν
 αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ ὡς πρεσβυτέροις
 τοῦ λαοῦ καὶ κριταῖς, καὶ κατέκριναν
 αὐτὴν ἀποθανεῖν. ⁴² ἀνέβόησε δὲ φω-
 νὴ μεγάλη Σωσάννα καὶ εἶπεν. ὁ θεὸς
 ὁ αἰώνιος ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ
 εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν,
⁴³ σὺ ἐπίστασαι, ὅτι ψευδὴ μου κατε-
 μαρτύρησαν. καὶ ἰδοὺ ἀποθνήσκω μὴ
 ποιήσασα μηδὲν ὧν οὗτοι ἐπονηρεύ-
 σαντο κατ' ἐμοῦ. ⁴⁴ καὶ εἰσῆκουσε κύ-
 ριος τῆς φωνῆς αὐτῆς. ⁴⁵ καὶ ἀπαγο-
 μένης αὐτῆς ἀπολέσθαι, ὁ θεὸς ἐξή-

γειρε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παιδαρίου
 νεωτέρου, ὃ ὄνομα Δανιήλ. ⁴⁶ καὶ ἐ-
 βόησε φωνὴ μεγάλη. ἀθῶος ἐγὼ ἀπὸ
 τοῦ αἵματος ταύτης. ⁴⁷ ἐπέστρεψε δὲ
 πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπαν. τίς
 ὁ λόγος οὗτος, ὃν σὺ λελάληκας; ⁴⁸ ὁ
 δὲ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, οὕτως
 μωροὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ. οὐκ ἀνακρί-
 ναντες, οὐδὲ τὸ σαφές ἐπιγνόντες, κατ-
 ἐκρίνατε θυγατέρα Ἰσραὴλ; ⁴⁹ ἀνα-
 στρέψατε εἰς τὸ κριτήριον. ψευδὴ γὰρ
 οὗτοι κατεμαρτύρησαν αὐτῆς. ⁵⁰ καὶ
 ἀνέστρεψε πᾶς ὁ λαὸς μετὰ σπουδῆς.
 καὶ εἶλαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι. δεῦρο
 κάθισον ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἀναγγε-
 λον ἡμῖν, ὅτι σοὶ δέδωκεν ὁ θεὸς τὸ
 πρεσβεῖον. ⁵¹ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς
 Δανιήλ. διαχωρίσατε αὐτοὺς ἀπ' ἁλ-
 λήλων μακράν, καὶ ἀνακρινῶ αὐτούς.
⁵² ὡς δὲ διεχωρίσθησαν εἰς ἀπὸ τοῦ
 ἐνός, ἐκάλεσε τὸν ἕνα αὐτῶν, καὶ εἶπε
 πρὸς αὐτόν. πεπαλαιωμένε ἡμερῶν
 κακῶν, νῦν ἤκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου,
 ἃς ἐποίεις τοποθέτησον ⁵³ κρίνων κρί-
 σεις ἀδίκους. καὶ τοὺς μὲν ἀθῶους
 κατακρίνων, ἀπολύων δὲ τοὺς αἰτίους,
 λέγοντος τοῦ θεοῦ, ἀθῶων καὶ δίκαιον
 οὐκ ἀποκτενεῖς. ⁵⁴ νῦν οὖν ταύτην
 εὔτε εἶδες, εἶπον, ὑπὸ τί δένδρον εἶδες
 αὐτοὺς ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶ-
 πεν, ὑπὸ σχίνον. ⁵⁵ εἶπε δὲ Δανιήλ.
 ὀρθῶς εἵμεναι εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφα-
 λήν. ἤδη γὰρ ἄγγελος φάσιν θεοῦ λα-
 βὼν παρὰ τοῦ θεοῦ, σχίσει σε μέσον.
⁵⁶ καὶ μεταστήσας αὐτόν, ἐκέλευσε
 παραγαγεῖν τὸν ἕτερον. καὶ εἶπεν αὐ-
 τῷ. σπέρμα Χαναάν, καὶ οὐκ Ἰουδα,
 τὸ κάλλος ἐξηπάτησέ σε, καὶ ἐπιθυμία
 διέστρεψε τὴν καρδίαν σου. ⁵⁷ οὕτως
 ἐποιεῖτε θυγατράσιν Ἰσραὴλ, καὶ ἐκεί-
 ναι φοβοῦμεναι ὁμιλοῦν ὑμῖν. ἀλλ' οὐ
 θυγάτηρ Ἰουδα ὑπέμεινε τὴν ἀνομίαν
 ὑμῶν. ⁵⁸ νῦν οὖν λέγε μοι ὑπὸ τί δέν-
 δρον κατέλαβες αὐτοὺς ὁμιλοῦντας
 ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν, ὑπὸ πρίνον.
⁵⁹ εἶπε δὲ αὐτῷ Δανιήλ. ὀρθῶς εἵμε-
 ναι καὶ σὺ εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλὴν
 μένει γὰρ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, τὴν
 ῥομφαίαν ἔχων πρὶσαι σε μέσον, ὅπως
 ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς. ⁶⁰ καὶ ἀνέβόησε
 πᾶσα ἡ συναγωγὴ φωνὴ μεγάλη, καὶ

εὐλό-

εὐλόγησαν τῷ θεῷ τῷ σῶζοντι τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν. ⁶¹καὶ ἀνέστησαν ἐπὶ τοὺς δύο πρεσβύτας, ὅτι συνέστησεν αὐτοὺς Δανιὴλ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ψευδομαρτυρήσαντας, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐπονηρεύσαντο τῷ πλησίον. ⁶²ποιῆσαι κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς, καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁶³Χελκίας δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦγεσαν περὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν μετὰ Ἰωακείμ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅτι οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα. ⁶⁴καὶ Δανιὴλ ἐγένετο μέγας ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ ἐπέκτεινα.

Κ Ε Φ. Α'.

Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Ἰωακείμ βασιλέως Ἰούδα, ἦλθε Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Βαβυλώνος εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπολιόρηκε αὐτήν. ²καὶ ἔδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰωακείμ βασιλέα Ἰούδα, καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἦνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ οἴκου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκευὴ εἰσηνεγκεν εἰς τὸν οἶκον θησαυροῦ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ³καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀσφανεὶ τῷ ἀρχιεunuῶχῳ αὐτοῦ, εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ ἀπὸ τῶν φορθομῶν, ⁴νεανίσκους, οἷς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος, καὶ καλοὺς τῇ ὄψει, καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ, καὶ γινώσκοντας γνῶσιν καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἷς ἔστιν ἰσχύς ἐν αὐτοῖς ἐστάναι ἐν τῷ οἴκῳ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσσαν Χαλδαίων. ⁵καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἡμέραν, ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἑπτὰ τρία, καὶ μετὰ ταῦτα στήναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ⁶καὶ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰούδα Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίας, καὶ Ἀζαρίας, καὶ Μισαήλ. ⁷καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιεunuῶχος ὀνόματα, τῷ Δανιὴλ Βαλτάσαρ, καὶ τῷ Ἀνανίᾳ Σεδραχ, καὶ τῷ Μισαήλ Μισαχ,

καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγῷ. ⁸καὶ ἔθετο Δανιὴλ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὥς οὐ μὴ ἁλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῷ οἴνῳ ἀπὸ τοῦ ποτοῦ αὐτοῦ. καὶ ἤξιωσε τὸν ἀρχιεunuῶχον, ὥς οὐ μὴ ἁλισγηθῇ. ⁹καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ οἰκτιρμὸν ἐνώπιον τοῦ ἀρχιεunuῶχου. ¹⁰καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιεunuῶχος τῷ Δανιὴλ. φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρώσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μὴ ποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνήλικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσῃτε τὴν κεφαλὴν μου τῷ βασιλεῖ. ¹¹καὶ εἶπε Δανιὴλ πρὸς Ἀμελσάδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιεunuῶχος ἐπὶ Δανιὴλ, Ἀνανίαν, Μισαήλ, Ἀζαρίαν. ¹²πείρασον δὴ τοὺς παῖδας σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων, καὶ φραγώμεθα, καὶ ὑδωρ πιώμεθα, ¹³καὶ ὁφθῇτωσαν ἐνώπιον σου αἱ ἰδέαι ἡμῶν, καὶ αἱ ἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθόντων τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως, καὶ καθὼς ἂν ἴδῃς, ποιήσον μετὰ τῶν παίδων σου. ¹⁴καὶ εἰσῆκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. ¹⁵καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν δέκα ἡμερῶν ὠράθησαν αἱ ἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ καὶ ἰσχυραὶ ταῖς σαρκὶν ὑπὲρ τὰ παιδάρια τὰ ἐσθόντα τὴν τράπεζαν τοῦ βασιλέως. ¹⁶καὶ ἐγένετο Ἀμελσάδ ἀναιρούμενος τὸ δέπνον αὐτῶν, καὶ τὸν οἶνον τοῦ ποματος αὐτῶν, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς σπέρματα. ¹⁷καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα οἱ τέσσαρες αὐτοὶ, ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ, καὶ Δανιὴλ συνήκει ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίοις. ¹⁸καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν, ὧν εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς, καὶ εἰσηγαγεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιεunuῶχος ἐναντίον Ναβουχοδονόσορ, ¹⁹καὶ ἔλαλσε μετ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, καὶ οὐχ εὐρέθησαν ἐκ πάντων αὐτῶν ὅμοιοι Δανιὴλ, καὶ Ἀνανίᾳ, καὶ Μισαήλ, καὶ Ἀζαρίᾳ. καὶ ἐστήσαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ²⁰καὶ ἐν παντὶ ῥήματι σοφίας καὶ ἐπιστήμης, ὧν ἐξήτησε παρ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, εὗρεν αὐτοὺς δεκαπλάσιους, παρὰ πάντα

πάντας τοὺς ἐπαοιδούς καὶ τοὺς μάγους τοὺς ὄντας ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ²¹ καὶ ἐγένετο Δανιὴλ ἕως ἔτους ἐνὸς Κύρου τοῦ βασιλέως.

ΚΕΦ. Β'.

Ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδονόσορ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τοὺς ἐπαοιδούς καὶ τοὺς μάγους, καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ τοὺς Χαλδαίους, τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ. καὶ ἦλθαν, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ἡνυπνιάσθη, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα μου, τοῦ γινῶναι τὸ ἐνύπνιον. ⁴ καὶ ἐλάλησαν οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ Συριστί. βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι. σὺ εἶπὼν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶ σου, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμαι. ⁵ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς τοῖς Χαλδαίοις. ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη. ἐὰν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν, εἰς ἀπώλειαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἴκοι ὑμῶν διαρπαγῇ-σονται. ⁶ ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δόματα καὶ θωρείας καὶ τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ. πλην τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγεῖλατέ μοι. ⁷ ἀπεκρίθησαν δεύτερον, καὶ εἶπαν. ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦμεν. ⁸ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν. ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθότι ἴδετε, ὅτι ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. ⁹ ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀναγγεῖλητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν ἐνώπιόν μου, ἕως οὗ ὁ καιρὸς παρέλθῃ. τὸ ἐνύπνιόν μου εἶπατέ μοι, καὶ γνωσσομαι ὅτι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖτέ μοι. ¹⁰ ἀπεκρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ λέγουσιν. οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται γνωρίσαι, καθότι πάς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτον οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδὸν, μάγον καὶ

Χαλδαῖον, ¹¹ ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ, βαρὺς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, ἀλλ' οἱ θεοί, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ πάσης σαρκός. ¹² τότε ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀπολέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλώonos, ¹³ καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθε, καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτείνοντο. καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ ἀνελεῖν. ¹⁴ τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλήν καὶ γνώμην τῷ Ἀριῶχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀναιρεῖν τοὺς σοφοὺς Βαβυλώonos, ¹⁵ ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδὴς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως; ἐγνώρισε δὲ ὁ Ἀριῶχ τὸ ῥῆμα τῷ Δανιὴλ. ¹⁶ καὶ Δανιὴλ ἠξίωσεν τὸν βασιλέα, ὅπως χρόνον δῶ αὐτῷ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγεῖλῃ τῷ βασιλεῖ. ¹⁷ καὶ εἰς-ἦλθε Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἀνανία καὶ τῷ Μισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρία τοῖς φίλοις αὐτοῦ τὸ ῥῆμα ἐγνώρισε. ¹⁸ καὶ οἰκτιρμούς ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως ἂν μὴ ἀπολῶνται Δανιὴλ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλώonos. ¹⁹ τότε τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη. καὶ ἐλόγησε τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δανιὴλ, ²⁰ καὶ εἶπεν. εἴη τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἵωνος καὶ ἕως τοῦ αἵωνος, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις αὐτοῦ ἔστι. ²¹ καὶ αὐτὸς ἄλλοιοὶ καιροὺς καὶ χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ, διδούς σοφίαν τοῖς σοφοῖς, καὶ φρονησιν τοῖς εἰδόσι σύνεσιν. ²² αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ ἔστι. ²³ σοὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου ἐξομολογεῖμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ δύναμιν δέδωκάς μοι, καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν παρὰ σοῦ, καὶ τὸ ὄραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι. ²⁴ καὶ ἦλθε Δανιὴλ πρὸς Ἀριῶχ, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς ἀπολέσαι τοὺς σοφοὺς Βαβυλώonos, καὶ εἶπεν αὐτῷ τοὺς σοφοὺς Βαβυλώonos μὴ ἀπολέ

σης, εἰσάγαγε δέ με ἐνώπιον τοῦ βασι-
λέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ
ἀναγγεῖλαι. ²⁵ τότε Ἀριώχ ἐν σπουδῇ
εἰσήγαγε τὸν Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βα-
σιλέως, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εὗρηκα ἄνδρα
ἐκ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰου-
δαίας, ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ
ἀναγγελεῖ. ²⁶ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασι-
λεὺς, καὶ εἶπε τῷ Δανιὴλ, οὐ τὸ ὄνομα
Βαλτάσαρ. εἰ δύνασαι μοι ἀναγγεῖλαι
τὸ ἐνύπνιον ὃ ἶδον, καὶ τὴν σύγκρισιν
αὐτοῦ; ²⁷ καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐν-
ώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπε. τὸ μυσ-
τήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐπερωτᾷ οὐκ
ἔστι σοφῶν, μάγων, ἑπαιδοῦν, γαῶ-
ρητῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. ²⁸ ἀλλ'
ἡ ἔστι θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων
μυστήρια, καὶ ἐγνώρισε τῷ βασιλεῖ
Ναβουχοδονόσορ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ'
ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. τὸ ἐνύπνιον σου
καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ
τῆς κοίτης σου, τοῦτο ἔστι ²⁹ βασι-
λεῦ. οἱ διαλογισμοὶ σου ἐπὶ τῆς κοίτης
σου ἀνέβησαν τί δεῖ γενέσθαι μετὰ
ταῦτα. καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια
ἐγνώρισέ σοι, ἃ δεῖ γενέσθαι. ³⁰ καὶ
ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ ἐν ἐμοὶ
παρὰ πάντα τοὺς ζῶντας τὸ μυστή-
ριον τοῦτο ἀπεκαλύφθη, ἀλλ' ἐνεκεν
τοῦ τὴν σύγκρισιν τῷ βασιλεῖ γνωρί-
σαι, ἵνα τοὺς διαλογισμοὺς τῆς καρ-
δίας σου γνῶς. ³¹ σὺ βασιλεῦ ἐθεώ-
ρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία, μεγάλη ἡ εἰ-
κὼν ἐκείνη, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς
ὑπερφερῆς, ἑστῶσα πρὸ προσώπου
σου, καὶ ἡ ὄρασις αὐτῆς φοβερά. ³² εἰ-
κὼν, ἧς ἡ κεφαλὴ χρυσοῦ χρηστοῦ, αἱ
χεῖρες καὶ τὸ στήθος καὶ οἱ βραχίονες
αὐτῆς ἀργυροῦ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ
χαλκοῦ, ³³ αἱ κνήμαι σιδηραῖ, οἱ πό-
δες μέρος μὲν τι σιδηροῦν, καὶ μέρος
δὲ τι ὀστράκινον. ³⁴ ἐθεώρεις ἕως ἀπε-
σχίσθη λίθος ἐξ ὅρους ἄνευ χειρῶν, καὶ
ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας
τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστράκινους, καὶ
ἐλέπτυνεν αὐτοὺς εἰς τέλος. ³⁵ τότε
ἐλεπτύνθησαν εἰς ἀπαξ τὸ ὀστράκον, ὁ
σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἀργυρός, ὁ χρυ-
σός. καὶ ἐγένετο ὡσεὶ κοινορτός ἀπὸ
ἁλῶτος θεοῦνης. καὶ ἐξῆρεν αὐτὰ τὸ
πλῆθος τοῦ πνεύματος, καὶ τόπος οὐχ

εὐρέθη αὐτοῖς. καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας
τὴν εἰκόνα ἐγενήθη ὅρος μέγας, καὶ
ἐπλήρωσε πᾶσαν τὴν γῆν. ³⁶ τοῦτο
ἔστι τὸ ἐνύπνιον, καὶ τὴν σύγκρισιν
αὐτοῦ ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.
³⁷ σὺ βασιλεῦ βασιλεὺς βασιλέων, ὃ ὁ
θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἰσχυρὰν
καὶ κραταίαν καὶ ἐντίμον ἔδωκεν ³⁸ ἐν
παντὶ τόπῳ, ὅπου κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ
τῶν ἀνθρώπων. θηρία τε ἀγροῦ, καὶ
πετεινὰ οὐρανοῦ, καὶ ἰχθύας τῆς θα-
λάσσης ἔδωκεν ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ
κατέστησέ σε κύριον πάντων. σὺ εἴ ἡ
κεφαλὴ ἡ χρυσοῦ. ³⁹ καὶ ὀπίσω σου
ἀναστήσεται βασιλεία ἑτέρα ἡττων
σου, καὶ βασιλεία τρίτη, ἣτις ἔστιν ὁ
χαλκός, ἡ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς,
⁴⁰ καὶ βασιλεία τετάρτη, ἣτις ἔσται
ἰσχυρὰ ὡς σίδηρος. ὃν τρόπον ὁ σίδη-
ρος λεπτύνει καὶ δαμάζει πάντα, οὕ-
τως πάντα λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει.
⁴¹ καὶ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας, καὶ τοὺς
δακτύλους, μέρος μὲν τι ὀστράκινον,
μέρος δὲ τι σιδηροῦν, βασιλεία διηρη-
μένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίξης τῆς σι-
δηρᾶς ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον εἶδες
τὸν σίδηρον ἀναμειγμένον τῷ ὀστρά-
κῳ. ⁴² καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέ-
ρος μὲν τι σιδηροῦν, μέρος δὲ τι
ὀστράκινον, μέρος τι τῆς βασιλείας
ἔσται ἰσχυρόν, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἔσται
συντροιβόμενον. ⁴³ ὅτι εἶδες τὸν σίδη-
ρον ἀναμειγμένον τῷ ὀστράκῳ, συμ-
μειγῆς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων,
καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὗ-
τος μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σίδηρος
οὐκ ἀναμίγνυται μετὰ τοῦ ὀστράκου.
⁴⁴ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν βασιλείων
ἐκείνων ἀναστήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρα-
νοῦ βασιλείαν, ἣτις εἰς τοὺς αἰῶνας
οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐ-
τοῦ λαοῦ ἑτέρῳ οὐχ ὑπολειφθήσεται,
λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βα-
σιλείας, καὶ αὕτη ἀναστήσεται εἰς τοὺς
αἰῶνας. ⁴⁵ ὃν τρόπον εἶδες, ὅτι ἀπὸ
ὅρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ
ἐλέπτυνε τὸ ὀστράκον τὸν σίδηρον,
τὸν χαλκόν, τὸν ἀργυρον, τὸν χρυσόν.
ὁ θεὸς ὁ μέγας ἐγνώρισέ τῷ βασιλεῖ, ἃ
δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. καὶ ἀληθι-
νὸν τὸ ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρι-

σις αὐτοῦ. ⁴⁶ τότε ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκίνησε, καὶ μαναὰ καὶ εὐωδίας εἶπε σπεῖσαι αὐτῶ. ⁴⁷ καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιήλ. ἐπ' ἀληθείας ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτός ἐστι θεὸς θεῶν, καὶ κύριος τῶν βασιλείων, ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια, ὅτι ἠδυνάσθης ἀποκαλύψαι τὸ μυστήριον τοῦτο. ⁴⁸ καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιήλ, καὶ δόματα μεγάλα καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλωνος, καὶ ἄρχοντα σατραπῶν, ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλωνος. ⁴⁹ καὶ Δανιήλ ἡτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλωνος τὸν Σεδραχ, Μισαχ, καὶ Ἀβδαναγῶ. καὶ Δανιήλ ἦν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως.

Κ Ε Φ. Γ'.

² **Ε**τους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν εἰκόνα χρυσοῦν, ὕψος αὐτῆς πηχεων ἐξήκοντα, εὗρος αὐτῆς πηχεων ἑξ. καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δειρά, ἐν χώρᾳ Βαβυλωνος. ² καὶ ἀπέστειλε συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους, καὶ τοὺς στρατηγούς, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἡγουμένους καὶ τυράννους, καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν χωρῶν, ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς εἰκόνης. ³ καὶ συνηχθήσαν οἱ τοπαρχαί, ὑπατοί, στρατηγοί, ἡγούμενοι, τυράννοι μεγάλοι, οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνης, ἧς ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς. καὶ εἰσθήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνης, ⁴ καὶ ὁ κήρυξ ἔβόα ἐν ἰσχυρί. ὑμῖν λέγεται λαοίς, φυλαί, γλώσσαι, ⁵ ἢ ἂν ὥρα ἀκούσῃτε φωνῆς σάλπιγγος, σύριγγος τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ, ἣ ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς. ⁶ καὶ ὡς ἂν μὴ πεσῶν προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ⁷ καὶ ἐγένετο ὅταν ἤκουον οἱ λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος τε καὶ κιθάρας,

σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλώσσαι προσκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ, ἣν ἔστησεν Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς. ⁸ τότε προσήλθοσαν ἄνδρες Χαλδαῖοι, καὶ διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους. ⁹ τῷ βασιλεῖ. βασιλεῦ εἰς τοὺς αἰῶνας ζήθι. ¹⁰ σὺ βασιλεῦ ἔδηκας δόγμα, πάντα ἄνθρωπον ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, ¹¹ καὶ μὴ πεσῶν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ, ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ¹² εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλωνος, Σεδραχ, Μισαχ, Ἀβδαναγῶ, οἱ οὐκ ὑπήκουσαν βασιλεῦ τῷ δόγματί σου, τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύουσι, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ ἣ ἔστησας οὐ προσκυνοῦσι. ¹³ τότε Ναβουχοδονόσορ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδραχ, Μισαχ, καὶ Ἀβδαναγῶ. καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. ¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. εἰ ἀληθῶς Σεδραχ, Μισαχ, Ἀβδαναγῶ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε, καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ ἣ ἔστησα οὐ προσκυνεῖτε; ¹⁵ νῦν οὖν εἰ ἔχετε ἐτοιμῶς, ἵνα ὡς ἂν ἀκούσῃτε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγος τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου, καὶ συμφωνίας, καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσῃτε τῇ εἰκόνι τῇ χρυσοῦ ἣ ἐποίησα. ἐὰν δὲ μὴ προσκυνήσῃτε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. καὶ τίς ἐστι θεὸς ὃς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρὸς μου; ¹⁶ καὶ ἀπεκρίθησαν Σεδραχ, Μισαχ, Ἀβδαναγῶ, λεγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ. οὐ χρειᾶν ἔχομεν ἡμεῖς περὶ τοῦ ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναί σοι. ¹⁷ ἐστὶ γὰρ θεὸς ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς, ὃς ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατὸς ἐξελεῖσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου βασιλεῦ ῥύσεται ἡμᾶς. ¹⁸ καὶ ἐὰν μὴ, γνωστὸν ἔστω σοι βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ λατρεύο-

μεν, καὶ τῇ εἰκόνι ἣ ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν. ¹⁹ τότε Ναβουχοδονόσορ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, καὶ εἶπεν ἐκκαῖσαι τὴν κάμινον ἐπταπλασίως, ὥς οὐ εἰς τέλος ἐκκαῖ. ²⁰ καὶ ἄνδρας ἰσχυροὺς ἰσχύϊ εἶπε, πεδήσαντας τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. ²¹ τότε οἱ ἄνδρες ἐκείνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν, καὶ τιάραις, καὶ περιωνυμίαις, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, ²² ἐπεὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ὑπερίσχυεν. καὶ ἡ καμινὸς ἐξεκαύθη ἐκ περισσοῦ. ²³ καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγῶ, ἔπεσον εἰς μέσον τῆς καμίνου τῆς καιομένης πεπεδημένοι, καὶ περιεπάτουν ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς, ὑμνοῦντες τὸν θεόν, καὶ εὐλογοῦντες τὸν κύριον.

(Προσευχὴ Ἀζαρίου καὶ ὕμνος τῶν τριῶν.)

¹ Καὶ συστάς Ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως. καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, εἶπεν. ² εὐλογητὸς εἰ κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς, καὶ δεδοξασμένος τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. ³ ὅτι δίκαιος εἰ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοὶ σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖαι. ⁴ καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα ἃ ἐπῆγαγες ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλὴμ. ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπῆγαγες ταῦτα πάντα, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. ⁵ ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστήναι ἀπὸ σοῦ, ⁶ καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται. ⁷ καὶ πάντα ὅσα ἐπῆγαγες ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας. ⁸ καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων, καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

⁹ καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν. αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις σου, καὶ τοῖς σεβομένοις σε. ¹⁰ μὴ δὴ παραδώῃς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου, ¹¹ καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεος σου ἀπὸ ἡμῶν, διὰ Ἀβραάμ τὸν ἡραπῆμένον ὑπὸ σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δούλόν σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου, ¹² οἷς ἐλάλησας πληθῆναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ ἀστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. ¹³ ὅτι δεσποτα ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμέν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. ¹⁴ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἠγούμενος, οὐδὲ ὀλοκαυτώσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα, οὐδὲ τόπος τοῦ καρπώσασθαι ἐναντίον σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος. ¹⁵ ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείμεν, ¹⁶ ὡς ἐν ὀλοκαυτώσει κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ἐν μυριάσιν ἄρνων πιόνων, οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον, καὶ ἐκτελεσάι ὀπισθέν σου, ὅτι οὐκ ἔσται αἰσχύνῃ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί. ¹⁷ καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθα σε καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου. ¹⁸ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου. ¹⁹ καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου κύριε. καὶ ἐντραπήσῃσαν πάντες οἱ ἐνδικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ, ²⁰ καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης τῆς δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχύς αὐτῶν συντριβείη. ²¹ καὶ γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἰς κύριος, θεὸς μόνος, καὶ ἐνδοξὸς ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην. ²² καὶ οὐ διελιπόν οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρεταὶ τοῦ βασιλέως, καίοντες τὴν κάμινον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στιππύον καὶ κληματίδα. ²³ καὶ διεχέετο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πῆχας τεσσαρακονταεπτά. ²⁴ καὶ διώδυνε καὶ ἐνεπύρριπεν οὐς εὗρε περὶ τὴν κάμινον τῶν

Χαλ-

Χαλδαίων. ²⁵ ὁ δὲ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, ²⁶ καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς πνεῦμα ὁρόσου διασπυρίζον. καὶ οὐχ ἤψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, καὶ οὐκ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτοῖς. ²⁷ τότε οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνου, καὶ ἐδόξαζον, καὶ ὑψολόγουν τὸν θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες. ²⁸ εὐλογητὸς εἰ κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸς, καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. ²⁹ καὶ εὐλογημένος τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιον, καὶ ὑπεραινετὸν, καὶ ὑπερυψούμενον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ³⁰ εὐλογημένος εἰ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας. ³¹ εὐλογημένος εἰ ὁ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ Χερουβὶμ, καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. ³² εὐλογημένος εἰ ἐπὶ θρόνῳ τῆς βασιλείας σου, καὶ ὑπερυμνητὸς, καὶ ὑπερυμνούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. ³³ εὐλογητὸς εἰ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁴ εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁵ εὐλογεῖτε οὐρανοὶ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁶ εὐλογεῖτε ἄγγελοι κυρίου τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁷ εὐλογεῖτε ὕδατα καὶ πάντα τὰ ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁸ εὐλογεῖτω πᾶσα ἡ δύναμις κυρίου τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ³⁹ εὐλογεῖτε ἥλιος καὶ σελήνη τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁰ εὐλογεῖτε ἄστροι τοῦ οὐρανοῦ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴¹ εὐλογεῖτω πᾶς ὄμβρος καὶ ὁρόσος τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴² εὐλογεῖτε πάντα τὰ πνεύματα τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς

αἰῶνας. ⁴³ εὐλογεῖτε πῦρ καὶ καῦμα τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁶ εὐλογεῖτε νύκτες καὶ ἡμέραι τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁷ εὐλογεῖτε φῶς καὶ σκότος τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁴ εὐλογεῖτε ψυχὴς καὶ καῦμα τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁴⁹ εὐλογεῖτε πάχνη καὶ χιόνες τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁰ εὐλογεῖτε ἄστροι καὶ νεφέλαι τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵¹ εὐλογεῖτω ἡ γῆ τὸν κύριον, ὑμνεῖτω καὶ ὑπερυψοῦτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵² εὐλογεῖτε ὄρη καὶ βουνοὶ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵³ εὐλογεῖτε πάντα τὰ φυόμενα, ἐν τῇ γῇ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁵ εὐλογεῖτε θάλασσα καὶ ποταμοὶ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁴ εὐλογεῖτε αἱ πηγαὶ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁶ εὐλογεῖτε κῆτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁷ εὐλογεῖτε πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁸ εὐλογεῖτε πάντα τὰ θηρία καὶ τὰ κτήνη τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁵⁹ εὐλογεῖτε υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁰ εὐλογεῖτε Ἰσραὴλ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶¹ εὐλογεῖτε ἱερεῖς τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶² εὐλογεῖτε δούλοι τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶³ εὐλογεῖτε πνεύματα καὶ ψυχὰι δικαίων τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁴ εὐλογεῖτε ὅσοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁶⁵ εὐλογεῖτε

Ἀνανία, Ἀζαρία, Μισαήλ τὸν κύριον, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας. ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ἁδου, καὶ ἐκ χειρὸς θανάτου ἔσωσεν ἡμᾶς καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καμίνου καιομένης φλογός, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐρρύσατο ἡμᾶς. ⁶⁶ ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ⁶⁷ εὐλογεῖτε πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον τὸν θεὸν τῶν θεῶν, ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε, οἱ εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. (Τέλος τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ ὕμνου.)

²⁴ καὶ Ναβουχοδονόσορ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν, καὶ ἐθαύμασε, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ, καὶ εἶπε τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ. ἀληθῶς βασιλεῦ. ²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ὁ δὲ ἐγὼ ὄρω ἄνδρας τεσσαρὰς λελυμένους, καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς, καὶ διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὄρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία νιῷ θεοῦ. ²⁶ τότε προσῆλθε Ναβουχοδονόσορ πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, καὶ εἶπε. Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγὼ οἱ δούλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ δεῦτε. καὶ ἐξῆλθον Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγὼ ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς. ²⁷ καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι, καὶ οἱ στρατηγοί, καὶ οἱ τοπάρχαι, καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας, ὅτι οὐκ ἐκυρίευσεν τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θριξὶς τῆς κεφαλῆς αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθη, καὶ ὁσμή πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. ²⁸ καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγῶ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο τοὺς παῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐπεποιθειςαν ἐπ' αὐτῶ. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν, καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι παντὶ θεῷ, ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν. ²⁹ καὶ ἐγὼ ἐκτίθειμαι τὸ δόγμα. πᾶς λαὸς, φυλὴ, γλῶσ-

σα, ἣ ἂν εἴπῃ βλασφημίαν κατὰ τοῦ θεοῦ Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγῶ, εἰς ἀπόλειαν ἔδονται, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καθότι οὐκ ἔστι θεὸς ἕτερος ὅστις δυνήσεται ῥύσασθαι οὕτως. ³⁰ τότε ὁ βασιλεὺς κατέβηκεν τὸν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγῶ ἐν τῇ χώρᾳ Βαβυλώνης; καὶ ᾠξήσεν αὐτοὺς, καὶ ᾠξίωσεν αὐτοὺς ἡγείσθαι πάντων τῶν Ἰουδαίων, τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. ³¹ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς καὶ γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰρήνη ὑμῖν. πληθυνθεὶς ³² τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα, ἃ ἐποίησε μετ' ἐμοῦ ὁ θεὸς ὁ ὑψίστος. ἤρεσεν ἐναντίον ἐμοῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, ³³ ὥς μεγάλα καὶ ἰσχυρά, ἡ βασιλεία αὐτοῦ, βασιλεία αἰωνίος, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Κ Ε Φ. Δ.

Εγὼ Ναβουχοδονόσορ ἐὼν ἐθνικῶν ἡμην ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ εὐθάλῶν. ² ἐνύπνιον ἶδον, καὶ ἐφοβέρισέ με, καὶ ἐταράχθην ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ αἱ ὄρασις τῆς κεφαλῆς μου ἐτάραξάν με. ³ καὶ δι' ἐμοῦ ἐτέθη δόγμα τοῦ εἰσαγαγεῖν ἐνώπιόν μου πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος, ὅπως τὴν σύγκρισιν τοῦ ἐνυπνίου γνωρίσωσί μοι. ⁴ καὶ εἰζεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοί, μάγοι, γαζαρηνοί, Χαλδαῖοι. καὶ τὸ ἐνύπνιον ἐγὼ εἶπα ἐνώπιον αὐτῶν. καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ οὐκ ἐγνώρισάν μοι, ⁵ ὥς ἦλθε Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου, ὃς πνεῦμα θεοῦ ἅγιον ἐν ἐαυτῷ ἔχει. ὡς εἶπα. ⁶ Βαλτάσαρ ὁ ἄρχων τῶν ἐπαοιδῶν, ὃν ἐγὼ ἔγνων ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἅγιον ἐν σοί, καὶ πᾶν μυστήριον οὐκ ἀδυνατεῖ σε, ἄκουσον τὴν ὄρασιν τοῦ ἐνυπνίου μου, οὗ ἶδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ εἶπόν μοι. ⁷ ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν, καὶ ἰδὼν, δένδρον ἐν μέσῳ τῆς γῆς, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ πολὺ. ⁸ ἐμεγαλύνθη τὸ δένδρον καὶ ἰσχυρε, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐφθασεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ κῦτος αὐτοῦ εἰς τὸ πέρας ἀπάσης τῆς γῆς, ⁹ τὰ φύλλα αὐτοῦ ὥραϊα, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφή πάντων ἐν αὐτῷ, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία

θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατώκουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐτρέφετο πᾶσα σὰρξ. ¹⁰ ἐθεώρουν ἐν ὄραματι τῆς νυκτός ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ ἰδοὺ εἶδον, καὶ ἅγιος ἀπ' οὐρανοῦ κατέβη, ¹¹ καὶ ἐφώνησεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ οὕτως εἶπεν. ἐκκόψατε τὸ δένδρον, καὶ ἐκτίλατε τοὺς κλάδους αὐτοῦ, καὶ ἐκτινάξατε τὰ φύλλα αὐτοῦ, καὶ διασκορπίσατε τὸν καρπὸν αὐτοῦ. σαλευθήτωσαν τὰ θηρία ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ τὰ ὄρνεα ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτοῦ. ¹² πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἑάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ χαλκῷ, καὶ ἐν τῇ γλῶττῃ τῇ ἔξω, καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ κοιτασθήσεται, καὶ μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερίς αὐτοῦ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς. ¹³ ἡ καρδιά αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀλλοιωθήσεται, καὶ καρδιά θηρίου δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ἐπτά καιροὶ ἀλλαγῇσονται ἐπ' αὐτόν. ¹⁴ διὰ συγκρίματος εἶδον ὁ λόγος, καὶ ῥῆμα ἅγιον τὸ ἐπερωτήμα, ἵνα γινῶσιν οἱ ζῶντες, ὅτι κύριός ἐστιν ὁ ὑψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτήν, καὶ ἐξουδένωμα ἀνθρώπων ἀναστήσει ἐπ' αὐτήν. ¹⁵ τοῦτο τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς, καὶ σὺ Βαλτάσαρ τὸ σύγκριμα εἶπόν, ὅτι πάντες οἱ σοφοὶ τῆς βασιλείας μου οὐ δύνανται τὸ σύγκριμα αὐτοῦ δηλώσαι μοι. σὺ δὲ Δανιὴλ δύνασαι, ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἅγιον ἐν σοί. ¹⁶ τότε Δανιὴλ, σὺ τὸ ὄνομα Βαλτάσαρ, ἀπηνεώθη ὥςδε ὥραν μίαν, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσαν αὐτόν. καὶ ἀπεκρίθη Βαλτάσαρ, καὶ εἶπε. κύριε τὸ ἐνύπνιον ἔδωκε τοῖς μισοῦσί σε, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου. ¹⁷ τὸ δένδρον ὃ εἶδες τὸ μεγαλυνθὲν καὶ τὸ ἰσχυρὸς, οὗ τὸ ὕψος ἐφθάνεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ¹⁸ καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ εὐθαλῇ, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς, καὶ τροφή πᾶσιν ἐν αὐτῷ, ὑποκάτω αὐτοῦ κατώκουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁹ σὺ εἰ βασιλεῦ, ὅτι ἐμεγαλύνθης καὶ ἰσχυσας, καὶ

ἡ μεγαλυσύνη σου ἐμεγαλυνθῇ, καὶ ἐφθασεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἡ κυρεία σου εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς. ²⁰ καὶ ὅτι εἶδεν ὁ βασιλεὺς εἶδον, καὶ ἅγιον καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἶπεν. ἐκτίλατε τὸ δένδρον, καὶ διαφθείρατε αὐτὸ, πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἑάσατε, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ ἐν χαλκῷ, καὶ ἐν τῇ γλῶττῃ τῇ ἔξω, καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσεται, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ μερίς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐπτά καιροὶ ἀλλοιωθῶσιν ἐπ' αὐτόν. ²¹ τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ βασιλεῦ, καὶ σύγκριμα ὑψίστου ἐστίν, ὃ ἐφθασεν ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, ²² καὶ σὲ ἐκδιώξουσιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἔσται ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὥς βοῦν ψωμιοῦσί σε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ αὐλισθήσῃ, καὶ ἐπτά καιροὶ ἀλλαγῇσονται ἐπὶ σέ, ἕως οὗ γινῶς, ὅτι κυριεῖ ὁ ὑψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτήν. ²³ καὶ ὅτι εἶπαν, ἑάσατε τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν τοῦ δένδρου, ἡ βασιλεία σου σοὶ μένει, ἀφ' ἧς ἂν γινῶς τὴν ἐξουσίαν τὴν οὐράνιον. ²⁴ διὰ τοῦτο βασιλεῦ ἡ βουλή μου ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, καὶ τὰς ἀδικίας ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων. ἵσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σου ὁ θεός. ²⁵ ταῦτα πάντα ἐφθασεν ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ τὸν βασιλέα. ²⁶ μετὰ δωδεκάμηνον, ἐπὶ τῷ ναφ' τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι περιπατῶν, ²⁷ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶπεν. οὐχ αὕτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἣν ἐγὼ ὠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου, εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου; ²⁸ ἔτι τοῦ λόγου ἐν τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος, φωνὴ ἀπ' οὐρανοῦ ἐγένετο. σοὶ λέγουσι Ναβουχοδονόσορ βασιλεῦ. ἡ βασιλεία παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ, ²⁹ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων σε ἐκδιώκουσι, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον ὥς βοῦν ψωμιοῦσί σε, καὶ ἐπτά καιροὶ ἀλλαγῇσονται ἐπὶ σέ, ἕως γινῶς, ὅτι κυριεῖ ὁ ὑψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων.

πων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτήν.
³⁰ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἤσθιε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάρη, ἕως αἱ τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν, καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέων.
³¹ καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον, καὶ αἱ φρένες μου ἐπ' ἐμὲ ἐπεστράφησαν, καὶ τῷ ὑψίστῳ ἠὺλόγησα, καὶ τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα ἤνεσα, καὶ ἐδόξασα, ὅτι ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν,
³² καὶ πάντες οἱ κατ-οικοῦντες τὴν γῆν ὡς οὐδὲν ἐλογίσθησαν. καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῶ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς γῆς. καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιποιήσεται τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ, τί ἐποίησας;
³³ αὐτῷ τῷ καιρῷ αἱ φρένες μου ἐπεστράφησαν ἐπ' ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἦλθον. καὶ ἡ μορφή μου ἐπέστρεψεν ἐπ' ἐμὲ, καὶ οἱ τύραννοί μου, καὶ οἱ μεγιστᾶνες μου ἐξήτουν με, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἐκραταιώθην, καὶ μεγαλοσύνην περισσοτέρα προσέτεθην μοι.
³⁴ νῦν οὖν ἐγὼ Ναβουχοδονόσορ αἰνῶ καὶ ὑπερψῶ, καὶ δοξάζω τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινὰ, καὶ αἱ τρίβοι αὐτοῦ κρίσεις, καὶ πάντας τοὺς πορευομένους ἐν ὑπερηφανίᾳ δύναται ταπεινῶσαι.

Κ Ε Φ. Ε'.

Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησε δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος, ² καὶ πίνων **Βαλτάσαρ** εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, τοῦ ἐνεγκέν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξ-ἤνεγκεν **Ναβουχοδονόσορ** ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πιέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ.
³ καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ, ἃ ἐξ-ἤνεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ

θεοῦ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ, καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ.
⁴ ἔπινον οἶνον, καὶ ἤνεσαν τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους.
⁵ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου, καὶ ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστρογᾶλους τῆς χειρὸς τῆς γραφούσης.
⁶ τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφή ἡλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτόν, καὶ οἱ σύνδεσμοι τῆς ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκροτούντο.
⁷ καὶ ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύϊ, τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, Χαλδαίους, γαζαρηνοῦς, καὶ εἶπε τοῖς σοφοῖς **Βαβυλῶνος**, ὃς ἂν ἀναγνῶ τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ τὴν σύγκρισιν γνωρίσῃ μοι, πορφυραν ἐνδύσεται, καὶ ὁ μαριᾶκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει.
⁸ καὶ εἰσπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, οὐδὲ τὴν σύγκρισιν γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ.
⁹ καὶ ὁ βασιλεὺς **Βαλτάσαρ** ἐταράχθη, καὶ ἡ μορφή αὐτοῦ ἡλλοιώθη ἐν αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ συνεταράσσοντο.
¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ἡ βασίλισσα εἰς τὸν οἶκον τοῦ πότου, καὶ εἶπε, βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζήθι. μὴ ταρασσέτωσάν σε οἱ διαλογισμοί σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἄλλοιούσθω.
¹¹ ἔστιν ἀνὴρ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν ᾧ πνεῦμα θεοῦ. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ πατρὸς σου γογγόρησις καὶ σύνεσις εὐρέθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς **Ναβουχοδονόσορ** ὁ πατὴρ σου ἄρχοντα ἐπαοιδῶν, μάγους, Χαλδαίους, γαζαρηνῶν κατέστησεν αὐτόν,
¹² ὅτι πνεῦμα περισπὸν ἐν αὐτῷ, καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις ἐν αὐτῷ, συγκρίνων ἐνύπνια, καὶ ἀναγγέλλων κρατούμενα, καὶ λύων συνδέσμους, **Δανιήλ**. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέθηκεν ὄνομα αὐτῷ, **Βαλτάσαρ**. νῦν οὖν κληθῆτω, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγ-

γελᾷ σοι. ¹³ τότε Δανιὴλ εἰσῆχθη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιὴλ. σὺ εἶ Δανιὴλ, ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ἧς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου; ¹⁴ ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἐν σοὶ, καὶ γρηγόρησις, καὶ συνέσις, καὶ σοφία περισσὴ εὐρέθη ἐν σοί. ¹⁵ καὶ νῦν εἰσῆλθον ἐνώπιόν μου οἱ σοφοί, μάγοι, γαζαρχοὶ, ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην ἀναγνώσι καὶ τὴν σύγκρισιν γνωρίσωσί μοι, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν ἀναγγεῖλαί μοι. ¹⁶ καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ, ὅτι δύνασαι κρίματα συγκρίναι. νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσαι μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἔσται ἐπὶ τῷ τραχήλῳ σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξεις. ¹⁷ καὶ εἶπε Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω, καὶ τὴν δωρεάν τῆς οἰκίας σου ἐτέρω δός, ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω σοι. ¹⁸ βασιλεῦ. ὁ θεὸς ὁ ὑψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγαλωσύνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκε Ναβουχοδονόσορ τῷ πατρί σου, ¹⁹ καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ πάντες οἱ λαοί, φυλαὶ, γλώσσαι ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἀνῆρει, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἐτυπτεν, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ὑψου, καὶ οὐς ἠβούλετο αὐτὸς ἐταπείνου. ²⁰ καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύσασθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας, καὶ ἡ τιμὴ ἀφῆρέθη ἀπ' αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ τῶν ὀνάντων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὥς βοῦν ἐψώμιζον αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ ἔγνω, ὅτι κυριεύει ὁ θεὸς ὑψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὃ ἂν δόξῃ, δώσει αὐτῇν. ²² καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτάσαρ οὐκ ἐταπείνωσας τὴν καρδίαν σου κατενώπιον

τοῦ θεοῦ. οὐ πάντα ταῦτα ἔγνων; ²³ καὶ ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκαν ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου, καὶ αἱ παλλακαὶ σου, καὶ αἱ παρακκοιτοὶ σου οἶνον ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς. καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς, καὶ ἀργυροῦς, καὶ χαλκοῦς, καὶ σιδηροῦς, καὶ ξυλίνους, καὶ λιθίνους οἱ οὐ βλέπουσι, καὶ οἱ οὐκ ἀκούουσι, καὶ οὐ γινώσκουσιν, ἤνεσας, καὶ τὸν θεὸν οὗ ἡ πνοή σου ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ σου, αὐτὸν οὐκ ἐδόξασας. ²⁴ διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς, καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξε. ²⁵ καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἐντεταγμένη, μανῆ, θεκέλ, φάρες. ²⁶ τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥήματος. μανῆ, ἐμέτρησεν ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν σου, καὶ ἐπλήρωσεν αὐτήν. ²⁷ θεκέλ, ἐστάθη ἐν ζυγῷ, καὶ εὐρέθη ὑστεροῦσα. ²⁸ φάρες, διήρηται ἡ βασιλεία σου, καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις. ²⁹ καὶ εἶπε Βαλτάσαρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύραν, καὶ τὸν μανιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκήρυξε περὶ αὐτοῦ, εἶναι αὐτὸν ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ βασιλείᾳ. ³⁰ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνῆρέθη Βαλτάσαρ ὁ βασιλεὺς ὁ Χαλδαῖος, ³¹ καὶ Λαρεῖος ὁ Μήδος παρέλαβε τὴν βασιλείαν, ὣν ἐτῶν ἐξήκοντα δύο.

ΚΕΦ. ζ'.

Καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον Λαρείου, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασιλείας σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι, τοῦ εἶναι αὐτοὺς ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ² καὶ ἐπάνω αὐτῶν τακτικούς τρεῖς, ὃς ἦν Δανιὴλ εἰς ἐξ αὐτῶν, τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς τοὺς σατράπας λόγον, ὅπως ὁ βασιλεὺς μὴ ἐνοχλῇται. ³ καὶ ἦν Δανιὴλ ὑπὲρ αὐτοὺς, ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ⁴ καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι ἐξήλθον πρόφασιν εὐρεῖν κατὰ Δανιὴλ. καὶ πᾶσαν πρόφασιν καὶ παράπτωμα καὶ ἀμπλάκημα οὐκ εὑρον κατ' αὐτοῦ, ὅτι πιστὸς ἦν. ⁵ καὶ εἶπον οἱ τακτικοί. οὐχ εὐρήσομεν κατὰ Δανιὴλ

πρόφασιν, εἰ μὴ ἐν νομίμοις θεοῦ αὐτοῦ. ⁶ τότε οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι παρέστησαν τῷ βασιλεῖ, καὶ εἶπαν αὐτῷ. Δαρεῖε βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῇ. ⁷ συνεβουλεύσαντο πάντες οἱ ἐπὶ τῆς βασιλείας σου στρατηγοὶ καὶ σατράπαι, ὑπάτοι καὶ τοπάρχαι, τοῦ στήσαι στάσεις βασιλικῇ, καὶ ἐπισχύσαι ὀρισμὸν, ὅπως ὃς ἂν αἰτήσῃ αἷτημα παρὰ παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ βασιλεῦ, ἐμβληθῇσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ⁸ νῦν οὖν βασιλεῦ στήσον τὸν ὀρισμὸν καὶ ἔκθες γραφὴν, ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ τὸ δόγμα Περσῶν καὶ Μήδων. ⁹ τότε ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπέταξε γραφῆναι τὸ δόγμα. ¹⁰ καὶ Δανιὴλ ἤνικα ἔγνω ὅτι ἐνετάγη τὸ δόγμα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ αἱ θυρίδες ἀνεωχμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπέρωσις αὐτοῦ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας ἦν κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ προσευχόμενος καὶ ἐξομολογούμενος ἐναντίον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἦν ποιῶν ἐμπροσθεν. ¹¹ τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι παρετήρησαν, καὶ εὗρον τὸν Δανιὴλ ἀξιοῦντα καὶ δέονον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. ¹² καὶ προσελθόντες λέγουσι τῷ βασιλεῖ. βασιλεῦ, οὐχ ὀρισμὸν ἔταξας, ὅπως πᾶς ἀνθρώπος ὃς ἂν αἰτήσῃ παρὰ παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπου αἷτημα, ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ βασιλεῦ, ἐμβληθῇσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ τὸ δόγμα Μήδων καὶ Περσῶν οὐ παρελεύσεται. ¹³ τότε ἀπεκρίθησαν, καὶ λέγουσιν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Δανιὴλ ὁ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, οὐχ ὑπεταγῇ τῷ δόγματί σου, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας αἰτεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τὰ αἷτήματα αὐτοῦ. ¹⁴ τότε ὁ βασιλεὺς, ὡς τὸ ῥῆμα ἤκουσε, πολὺ ἐλυπήθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ περὶ τοῦ Δανιὴλ ἠγωνίσατο τοῦ ἐξελέσθαι αὐτόν, καὶ ἕως ἑσπέρας ἦν ἀγωνιζόμενος τοῦ ἐξελέσθαι αὐτόν. ¹⁵ τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι λέγουσι τῷ βασιλεῖ. γινῶθι βασιλεῦ, ὅτι τὸ δόγμα

Μήδοις καὶ Πέρσαις, τοῦ πᾶν ὀρισμὸν καὶ στάσιν ἦν ἂν ὁ βασιλεὺς στήσῃ, οὐ δεῖ παραλλάξαι. ¹⁶ τότε ὁ βασιλεὺς εἶπε, καὶ ἡγάγον τὸν Δανιὴλ, καὶ ἐνέβαλον αὐτόν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιὴλ. ὁ θεὸς σου, ὃ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς, αὐτὸς ἐξελεῖται σε. ¹⁷ καὶ ἤνεγκαν λίθον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφραγίσατο ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ δακτυλίῳ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ πρᾶγμα ἐν τῷ Δανιὴλ. ¹⁸ καὶ ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐκοιμήθη ἀδειπνος, καὶ ἐδέσματα οὐκ εἰσῆνεγκαν αὐτῷ. καὶ ὁ ὕπνος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἔκλεισεν ὁ θεὸς τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐκ παρηνώλησαν τῷ Δανιὴλ. ¹⁹ τότε ὁ βασιλεὺς ἀνέστη τοπρῶν ἐν τῷ φωτὶ, καὶ ἐν σπουδῇ ἤλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ²⁰ καὶ ἐν τῷ ἔγγειν αὐτόν τῷ λάκκῳ ἐβόησε φωνῇ ἰσχυρᾷ, Δανιὴλ, ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ θεὸς σου, ὃ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς, εἰ ἡδυνήθη ἐξελέσθαι σε ἐκ στόματος τῶν λεόντων; ²¹ καὶ εἶπε Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ. βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῇ. ²² ὁ θεὸς μου ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐνέφραξεν τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἐλυμῆναντό με, ὅτι κατέναντι αὐτοῦ εὐθιγῆς εὐρέθη ἔμοι, καὶ ἐνώπιον δέ σου βασιλεῦ παραπτῶμα οὐκ ἐποίησα. ²³ τότε ὁ βασιλεὺς πολλὴ ἡγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸν Δανιὴλ εἶπεν ἀνενέγκαι ἐκ τοῦ λάκκου. καὶ ἀνηρέχθη Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ πᾶσα διαφθορὰ οὐχ εὐρέθη ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπίστευσεν ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἡγάγosan τοὺς ἄνδρας τοὺς διαβαλόντας τὸν Δανιὴλ, καὶ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων ἐνεβλήθησαν αὐτοί, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν. καὶ οὐκ ἔφθασαν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ λάκκου, ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες, καὶ πάντα τὰ ὀστέα αὐτῶν ἐλέπτυναν. ²⁵ τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔγραψε πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, γλώσσαις, τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πᾶσι τῇ γῇ. εἰ-
ρήνη

ρήνη ὑμῖν πληθυνθείη. ²⁶ ἐκ προσώπου μου ἐτέθη δόγμα τοῦτο ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου, εἶναι τρέμοντας καὶ φοβουμένους ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Δανιήλ, ὅτι αὐτὸς ἐστὶ Θεὸς ζῶν, καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ κυρεία αὐτοῦ ἕως τέλους. ²⁷ ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, καὶ ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ἐξείλατο τὸν Δανιήλ ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων. ²⁸ καὶ Δανιήλ κατηύθυνεν ἐν τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ Κύρου τοῦ Πέρσου.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Ἐν ἔτει πρώτῳ τῷ Βαλτάσαρ βασιλέως Χαλδαίων Δανιήλ ἐνύπνιον εἶδε, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἔγραψεν. ² ἐγὼ Δανιήλ ἐθεώρουν. καὶ ἰδοὺ οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην, ³ καὶ τέσσαρα θηρία μεγάλα ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἀλλήλων. ⁴ τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα καὶ πτερὰ αὐτῆς ὡς πτεροῦ, ἐθεώρουν ἕως οὗ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς. καὶ ἐξήρθη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη, καὶ καρδία ἀνθρώπου ἐδόθη αὐτῇ. ⁵ καὶ ἰδοὺ θηρίον δευτέρου ὁμοιον ἄρκου, καὶ εἰς μέρος ἐν ἐσάτῃ, καὶ τρεῖς πλευραὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς, ἀναμέσον τῶν ὀδόντων αὐτῆς. καὶ οὕτως ἔλεγον αὐτῇ, ἀνάστηθι, φάγε σάρκας πολλὰς. ⁶ ὀπίσω τούτου ἐθεώρουν. καὶ ἰδοὺ θηρίον ἕτερον ὡσεὶ πάρδαλις. καὶ αὐτῇ πτερὰ τέσσαρα πετεινοῦ ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ ἐξουσία ἐδόθη αὐτῇ. ⁷ ὀπίσω τούτου ἐθεώρουν. καὶ ἰδοὺ θηρίον τέταρτον φοβερόν καὶ ἐκθαμβόν, καὶ ἰσχυρόν περισσῶς, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, ἐσθίων, καὶ λεπτύνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάται, καὶ αὐτὸ διάφορον περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ κέρατα δέκα αὐτῷ. ⁸ προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ κέρας ἕτερον μικρόν ἀνέ-

βη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεῤῥίζώθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ὀφθαλμοί, ὡσεὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ, καὶ στόμα λαλοῦν μέγαλα. ⁹ ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθισεν, καὶ τὸ ἐνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιῶν, καὶ ἡ θριξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρὸν, ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόξ πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον. ¹⁰ ποταμὸς πυρός εἵλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. χίλιαι χιλιάδες ἐλειτουργοῦν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ. κριτήριον ἐκάθισεν, καὶ βίβλοι ἠνεώχθησαν. ¹¹ ἐθεώρουν τότε ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων, ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἔλαλει, ἕως ἀνῆρέθη τὸ θηρίον, καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. ¹² καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων μετεστάθη ἡ ἀρχή, καὶ μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ. ¹³ ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθασεν, καὶ προσηνέχθη αὐτῷ. ¹⁴ καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαὶ, καὶ γλώσσαι αὐτῷ δουλεύουσιν. ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἣτις οὐ παρελεύσεται. καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται. ¹⁵ ἔφριξε τὸ πνεῦμά μου ἐν τῇ ἔξει μου, ἐγὼ Δανιήλ, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου ἑτάρασσόν με. ¹⁶ καὶ προσῆλθον ἐνὶ τῶν ἐστηκότων, καὶ τὴν ἀκριβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ μαθεῖν περὶ πάντων τούτων. καὶ εἶπέ μοι τὴν ἀκριβειαν, καὶ τὴν σύγκρισιν τῶν λόγων ἐγνώρισέ μοι. ¹⁷ ταῦτα τὰ θηρία τὰ τέσσαρα, τέσσαρες βασιλεῖαι ἀναστήσονται ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁸ αἱ ἀρθήσονται, καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι ὑψίστου, καὶ καθέξουσιν αὐτὴν ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων. ¹⁹ καὶ ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι ἦν διάφορον παρὰ πᾶν θηρίον, φοβερόν περισσῶς, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, καὶ ὄνυχες

αὐτοῦ χαλκοῖ, ἐσθίον, καὶ λεπτόνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει. ²⁰ καὶ περὶ τῶν κέρατων αὐτοῦ τῶν δέκα τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐτέρου τοῦ ἀναβάλλοντος καὶ ἐκτινάξαντος τῶν πρώτων, ὧς οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ μείζων τῶν λοιπῶν. ²¹ ἐθεώρουν, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐποίει πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ ἵσχυσε πρὸς αὐτοὺς, ²² ἕως οὗ ἦλθεν ὁ παλαιὸς ἡμερῶν, καὶ τὸ κρῖμα ἐδόκειν ἁγίοις ὑψίστου. καὶ ὁ καιρὸς ἐφθασε, καὶ τὴν βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι. ²³ καὶ εἶπε. τὸ θηρίον τὸ τέταρτον, βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐν τῇ γῇ, ἣτις ὑπερέξει πάσας τὰς βασιλείας, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ συμπατήσῃ αὐτὴν καὶ κατακόψει. ²⁴ καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ, δέκα βασιλεῖς ἀναστήσονται, καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἀναστήσεται ἕτερος, ὃς ὑπεροίσει κακοῖς πάντας τοὺς ἐμπροσθεν, καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει, ²⁵ καὶ λόγους πρὸς τὸν ὑψίστον λαλήσει, καὶ τοὺς ἁγίους ὑψίστου παλαιώσει, καὶ ὑπονοήσῃ τοῦ ἀλλοιωῦσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ δοθήσεται ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ γε ἡμισυ καιροῦ. ²⁶ καὶ τὸ κριτήριον ἐκάθισε, καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουσι τοῦ ἀφανίσαι, καὶ τοῦ ἀπολέσαι ἕως τέλους, ²⁷ καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλέων τῶν ὑποκάτω παντός τοῦ οὐρανοῦ ἐδόθη ἁγίοις ὑψίστου. καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύσουσι καὶ ὑπακούονται. ²⁸ ἕως ὧδε τὸ πέρας τοῦ λόγου. ἐγὼ Δανιὴλ, οἱ διαλογισμοί μου ἐπὶ πολὺ συνετάρασσόν με, καὶ ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη, καὶ τὸ ῥῆμα ἐν τῇ καρδίᾳ μου διετήρησα.

Κ Ε Φ. Η'.

Ἐν ἔτι τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτάσαρ τοῦ βασιλέως ὄρασις ὤφθη πρὸς μέ. ἐγὼ Δανιὴλ μετὰ τὴν ὀφθεῖσάν μοι τὴν ἀρχὴν, ² καὶ ἤμην ἐν Σούσοις τῇ βαρὲι, ἣ ἐστὶν ἐν χωρᾷ Αἰλάμ. καὶ ἤμην ἐπὶ τοῦ Οὐβάλ. ³ καὶ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου. καὶ ἶδον. καὶ ἶδον

κριὸς εἰς ἐστηκὼς πρὸ τοῦ Οὐβάλ. καὶ αὐτῷ κέρατα ὑψηλά. καὶ τὸ ἐν ὑψηλότερον τοῦ ἐτέρου, καὶ τὸ ὑψηλὸν ἀνέβαινεν ἐπ' ἐσχάτων. ⁴ καὶ ἶδον τὸν κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν, καὶ Βορρᾶν, καὶ Νότον. καὶ πάντα τὰ θηρία οὐ στήσεται ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐμεγαλύνθη. ⁵ καὶ ἐγὼ ἤμην συνιῶν, καὶ ἰδοὺ τραγὸς αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ Αἰβὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. καὶ οὐκ ἦν ἀπτόμενος τῆς γῆς. καὶ τῷ τράγῳ κέρας μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ κριοῦ τοῦ τὰ κέρατα ἔχοντος, οὗ ἶδον ἐστὼς ἐνώπιον τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν ὁρμῇ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἶδον αὐτὸν φθάνοντα ἕως τοῦ κριοῦ, καὶ ἐχηγριάνθη πρὸς αὐτόν. καὶ ἔπαισε τὸν κριόν, καὶ συνέτριψεν ἀμφότερα τὰ κέρατα αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν ἰσχύς τῷ κριῷ, τοῦ στήναι ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἐξόρπισεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ συνεπάτησεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξαιρούμενος τὸν κριόν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. ⁸ καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν ἐμεγαλύνθη ἕως σφόδρα. καὶ ἐν τῷ ἰσχύσει αὐτὸν συνετρίβη τὸ κέρας αὐτοῦ τὸ μέγα. καὶ ἀνέβη ἕτερα κέρατα τέσσαρα ὑποκάτω αὐτοῦ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ. ⁹ καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς αὐτῶν ἐξῆλθε κέρας ἐν ἰσχυρόν, καὶ ἐμεγαλύνθη περισσῶς πρὸς τὸν Νότον καὶ πρὸς τὴν δύναμιν, ¹⁰ καὶ ἐμεγαλύνθη ἕως τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ τῶν ἄστρον, καὶ συνεπάτησαν αὐτά. ¹¹ καὶ ἕως οὗ ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσεται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐταράχθη, καὶ κατενωδῶθη αὐτῷ. καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται. ¹² καὶ ἐδόθη ἐπὶ τὴν θυσίαν ἁμαρτία, καὶ ἐξόφλη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη. καὶ ἐποίησε, καὶ ἐνωδῶθη. ¹³ καὶ ἤκουσα ἐνός ἁγίου λαλοῦντος. καὶ εἶπεν εἰς ἅγιος τῷ φελμουνὶ τῷ λαλοῦντι. ἕως πότε ἡ ὄρασις στήσεται ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεται ἡ

δοθείσα, καὶ τὸ ἅγιον καὶ ἡ δύναμις
 πιμπτηθήσεται; ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ.
 ἕως ἑσπέρας καὶ πρωὶ ἡμέραι διεχί-
 ληαι καὶ τετρακόσαιο, καὶ καθαρισθή-
 σεται τὸ ἅγιον. ¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
 ἰδεῖν με, ἐγὼ Δανιήλ, τὴν ὄρασιν, καὶ
 ἔζητουν σύνεσιν, καὶ ἰδοὺ ἔστη ἐνώ-
 πιον ἐμοῦ ὡς ὄρασις ἀνδρός. ¹⁶ καὶ
 ἤκουσα φωνὴν ἀνδρός ἀναμέσον τοῦ
 Οὐβάλ, καὶ ἐκάλεσε, καὶ εἶπε, Γαβριήλ
 συνετίσον ἐκείνον τὴν ὄρασιν. ¹⁷ καὶ
 ἦλθε, καὶ ἔστη ἐχόμενος τῆς σταπέως
 μου. καὶ ἐν τῷ ἔλθεῖν αὐτὸν ἐθαμβή-
 θην, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου.
 καὶ εἶπε πρὸς μέ. σύνε, υἱὲ ἀνθρώ-
 που. ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὄρα-
 σις. ¹⁸ καὶ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν μετ'
 ἐμοῦ, πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ
 τὴν γῆν, καὶ ἤψατό μου, καὶ ἔστησέ
 με ἐπὶ πόδας. ¹⁹ καὶ εἶπεν. ἰδοὺ ἐγὼ
 γνωρίζω σοι τὰ ἐσόμενα ἐπ' ἐσχάτων
 τῆς ὁργῆς. ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας
 ἡ ὄρασις. ²⁰ ὁ κριὸς ὃν εἶδες, ὁ ἔχων
 τὰ κέρατα, βασιλεὺς Μήδων καὶ Περ-
 σῶν. ²¹ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν, βασι-
 λεὺς Ἑλλήνων. καὶ τὸ κέραν τὸ μέγα
 ὃ ἦν ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,
 αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς. ὁ πρῶτος.
²² καὶ τοῦ συντριβέντος οὗ ἔστησαν
 τέσσαρα κέρατα ὑποκάτω, τέσσαρες
 βασιλεῖς ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀνα-
 στήσονται, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν.
²³ καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῆς βασιλείας αὐ-
 τῶν, πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-
 τῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδὲς
 προσώπων, καὶ συνίων προβληματα.
²⁴ καὶ κραταῖά ἡ ἰσχύς αὐτοῦ. καὶ
 θαυμαστά διασθερεῖ, καὶ κατενθενεῖ,
 καὶ ποιήσει, καὶ διασθερεῖ ἰσχυροὺς,
 καὶ λαὸν ἅγιον. ²⁵ καὶ ζυγὸς τοῦ
 κλοιοῦ αὐτοῦ κατενθενεῖ. δόλος ἐν
 τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ
 μεγαλυνθήσεται, καὶ δόλος διασθερεῖ
 πολλοὺς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας πολλῶν
 στήσεται. καὶ ὡς ὡς χειρὶ συντρίψει.
²⁶ καὶ ἡ ὄρασις τῆς ἑσπέρας καὶ τῆς
 πρωΐας τῆς ῥηθείας ἀληθὺς ἐστίν.
 καὶ σὺ σφραγίσον τὴν ὄρασιν, ὅτι εἰς
 ἡμέρας πολλάς. ²⁷ καὶ ἐγὼ Δανιήλ
 ἐκοιμήθην, καὶ ἐμαλακισθὴν, καὶ ἀνέ-
 στην, καὶ ἐποιοῦν τὰ ἔργα τοῦ βασι-

λέως, καὶ ἐθαυμάζον τὴν ὄρασιν, καὶ
 οὐκ ἦν ὁ συνίων.

Κ Ε Φ. Θ'.

Εν τῷ πρώτῳ ἔτι Δαριεῖον τοῦ υἱοῦ
 Ἀσουήρου, ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν
 Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ βασιλείαν
 Χαλδαίων, ² ἐγὼ Δανιήλ συνῆκα ἐν
 ταῖς βίβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν ἔτων.
 ὃς ἐγενήθη λόγος κυρίου πρὸς Ἱερε-
 μίαν τὸν προφήτην, εἰς συμπλήρωσιν
 ἐρημώσεως Ἱερουσαλὴμ ἐρδωμῆχοντα
 ἐτη. ³ καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου
 πρὸς κύριον τὸν θεόν, τοῦ ἐκζητῆσαι
 προερχήν καὶ δεήσεις, ἐν νηστείαις
 καὶ σακκῳ. ⁴ καὶ προειξάμην πρὸς
 κύριον τὸν θεόν μου, καὶ ἐξωμολογή-
 σαμην, καὶ εἶπα. κυριε ὁ θεὸς ὁ μέγας
 καὶ θαυμαστός, ὁ φιλάσσων τὴν δια-
 θήκην σου, καὶ τὸ ἐλεός σου τοῖς ἀ-
 γαπῶσί σε, καὶ τοῖς φιλάσσουσι τὰς
 ἐντολάς σου. ⁵ ἡμάρτομεν, ἥδικήσα-
 μεν, ἠνομήσαμεν. καὶ ἀπέστημεν καὶ
 ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, καὶ
 ἀπὸ τῶν κρημάτων σου. ⁶ καὶ οὐκ
 ἐζηκούσαμεν τῶν δουλῶν σου τῶν
 προφητῶν, οἱ ἐλάλουν ἐν τῷ ὀνόματί
 σου πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, καὶ ἀρ-
 χοντας ἡμῶν, καὶ πατέρας ἡμῶν. καὶ
 πρὸς πάντα τὸν λαὸν τῆς γῆς. ⁷ σοὶ
 κυριε ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύ-
 νη τοῦ προσώπου, ὥς ἡ ἡμέρα αὐτῇ
 ἀνδρὶ Ἰουδα, καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ παντὶ Ἰσραὴλ. τοῖς
 ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν ἐν πάσῃ τῇ γῇ,
 οὗ διέσπειρας αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐν ἀθεσίᾳ
 αὐτῶν ἢ ἠθέτησαν. ⁸ ἐν σοὶ κυριε
 ἐστὶν ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ
 αἰσχύνη τοῦ προσώπου, καὶ τοῖς βα-
 σιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ τοῖς ἀρχουσιν ἡ-
 μῶν, καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, οἵτινες
 ἡμάρτομέν σοι. ⁹ κριὸν τῷ θεῷ ἡμῶν
 οἱ οἰκτιρμοὶ, καὶ οἱ ἱλαρμοὶ, ὅτι ἀπέ-
 στημεν. ¹⁰ καὶ οὐκ ἐζηκούσαμεν τῆς
 φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, πορευ-
 εῖσθαι ἐν τοῖς τομοῖς αὐτοῦ, οἷς ἔδωκε
 κατὰ πρόσωπον ἡμῶν ἐν χειρὶ τῶν
 δουλῶν αὐτοῦ τῶν προφητῶν. ¹¹ καὶ
 πᾶς Ἰσραὴλ παρέβησαν τὸν τομὸν
 σου, καὶ ἐξεκλίναν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι τῆς
 φωνῆς σου, καὶ ἐπῆλθον ἐγ' ἡμᾶς ἡ
 κατάρα, καὶ ὁ ὀρκὸς ὁ γινώσκόμενος ἐν

νόμῳ Μωϋσέως δούλου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ. ¹² καὶ ἔσθησε τοὺς λόγους αὐτοῦ οὗς ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν, οἱ ἔκρινον ἡμᾶς ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐ γέγονεν ὑποκάτω παντός τοῦ οὐρανοῦ, κατὰ τὰ γεγόμενα ἐν Ἱερουσαλὴμ, ¹³ καθὼς γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσῆ, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς. καὶ οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν ἡμῶν, καὶ τοῦ συνίνειν ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ σου. ¹⁴ καὶ ἐργηγόρησε κύριος, καὶ ἐπήγαγεν αὐτὰ ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ποιήσιν αὐτοῦ ἣν ἐποίησε, καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ νῦν κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν. ¹⁶ κύριε ἐν πᾶσιν ἐλεημοσύνη σου, ἀποστραφῆτω δὴ ὁ θυμὸς σου, καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἱερουσαλὴμ ὅρους ἁγίου σου, ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὁ λαὸς σου εἰς ὀνειδισμόν ἐγένετο ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν. ¹⁷ καὶ νῦν εἰσάκουσον κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου καὶ τῶν δεήσεων αὐτοῦ, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ἁγίασμά σου τὸ ἔρημον, ἐνεκέν σου κύριε ¹⁸ κλῖνον ὁ Θεὸς μου τὸ οὖς σου, καὶ ἀκουσον. ἀνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε τὸν ἀφανισμόν ἡμῶν, καὶ τῆς πόλεώς σου ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς. ὅτι οὐκ ἐπὶ ταῖς δικαιωσύναις ἡμῶν ῥιπτοῦμεν τὸν οἰκτιρισμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτιρισμούς σου τοὺς πολλοὺς κύριε. ¹⁹ εἰσάκουσον κύριε, ἰλάσθητι κύριε, πρόσχες κύριε. μὴ χρονίσῃς ἐνεκέν σου ὁ Θεὸς μου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὴν πόλιν σου, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου. ²⁰ καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος, καὶ προσευχομένου, καὶ ἐξαγορευόντος τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ ῥιπτοῦντος

τὸν ἕλῃόν μου ἐναντίον τοῦ κυρίου τοῦ Θεοῦ μου περὶ τοῦ ὅρους τοῦ ἁγίου, ²¹ καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος ἐν τῇ προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριὴλ ὃν ἶδον ἐν τῇ ὁράσει ἐν τῇ ἀρχῇ, πετόμενος, καὶ ἥψατό μου, ὥσπερ ὥραν θυσίας ἐσπερινῆς. ²² καὶ συνέντισέ με, καὶ ἔλαλησε μετ' ἐμοῦ, καὶ εἶπε. Δανιὴλ, νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν ²³ ἐν ἀρχῇ τῆς δεησεώς σου. ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι, ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν εἶ σύ, καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι, καὶ σύνες ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. ²⁴ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες συνετηρήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, τοῦ συντελεσθῆναι ἁμαρτίας, καὶ τοῦ σφραγίσαι ἁμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας, καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον, καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ προφητήν, καὶ τοῦ χρίσαι ἅγιον ἅγιον. ²⁵ καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἔξοδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι, καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ, ἕως χριστοῦ ἡγουμένου ἐβδομάδες ἑπτὰ, καὶ ἐβδομάδες ἐξηκονταδύο. καὶ ἐπιστρέψει, καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεία καὶ τείχος, καὶ ἐκκνωθήσονται οἱ καιροί. ²⁶ καὶ μετὰ τὰς ἐβδομάδας τὰς ἐξηκονταδύο, ἐξολοθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρῖμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἅγιον διασφραγίσαι σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ, ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ, καὶ ἕως τέλους πολέμου συνετημημένου τάξει ἀφανισμοῖς. ²⁷ καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἐβδομάς μία. καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἐβδομάδος ἀρθήσεται μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων, καὶ ἕως τῆς συντελείας καιροῦ συντελεῖα δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρημίωσιν.

ΚΕΦ. Ι.

Ἐν ἔτει τρίτῳ Κίρου βασιλέως Περσῶν λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ Δανιὴλ. οὐ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτάσαρ. καὶ ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ δύναμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. ² ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἐβδομάδας ἡμερῶν, ³ ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ

οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου, καὶ ἀλείμμα οὐκ ἤλειψάμην, ἕως πληρώσεως τριῶν εβδομαδάων ἡμερῶν. ⁴ ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐχόμενα τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, αὐτός ἐστι Τίγρις Ἐδδεκέλ. ⁵ καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ εἰς ἐνδεδυμένος βαδδὶν, καὶ ἡ ὁσφὺς αὐτοῦ περιζωσμένη ἐν χρυσίῳ Ὠφαῖς, ⁶ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡσεὶ θαρσίς, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ἡ ὄρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡσεὶ λαμπάδες πυρὸς, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ τὰ σκέλη ὡς ὄρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἡ φωνὴ τῶν λόγων αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὄχλου. ⁷ καὶ ἶδον ἐγὼ Δανιὴλ μόνος τὴν ὄπτασίαν, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' ἐμοῦ οὐκ ἶδον τὴν ὄπτασίαν, ἀλλ' ἡ ἐκστασις μεγάλη ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔφυγον ἐν φόβῳ. ⁸ καὶ ἐγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ἶδον τὴν ὄπτασίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐκ ὑπελείφθην ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ ἡ δοῖα μου μετεστράφη εἰς διαφθοράν. καὶ οὐκ ἐκράτησα ἰσχύος. ⁹ καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσάι με αὐτοῦ ἤμην κατανευγμένος, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν. ¹⁰ καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἀπτομένη μου, καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τα γόνατά μου. ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς μέ. Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, σύνες ἐν τοῖς λόγοις οἷς ἐγὼ λαλῶ πρὸς σέ, καὶ στήθι ἐπὶ τῇ στάσει σου, ὅτι νῦν ἀπεστάλην πρὸς σέ. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρὸς μέ τὸν λόγον τούτον, ἀνέστην ἔντρομος. ¹² καὶ εἶπε πρὸς μέ. μὴ φοβοῦ Δανιὴλ, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἧς ἔδωκας τὴν καρδίαν σου τοῦ συνεῖναι, καὶ κακωθῆναι ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἠκούσθησαν οἱ λόγοι σου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ἐν τοῖς λόγοις σου. ¹³ καὶ ὁ ἄρχων βασιλείας Περσῶν εἰστήκει ἐναντίας μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν. καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἰς τῶν ἀρχόντων ἦλθε βοηθῆσαι μοι, καὶ αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἄρχοντος βασιλείας Περσῶν, ¹⁴ καὶ ἦλθον συνεῖναι σε ὅσα ἀπαντησεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτων

τῶν ἡμερῶν, ὅτι ἔτι ἡ ὄρασις εἰς ἡμέρας. ¹⁵ καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ κατὰ τοὺς λόγους τούτους, ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ κατενύγην. ¹⁶ καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις υἱοῦ ἀνθρώπου ἤψατο τῶν χειλέων μου. καὶ ἠνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐναντίον μου. κύριε ἐν τῇ ὄπτασίᾳ σου ἐστράφη τὰ ἐντός μου ἐν ἐμοί, καὶ οὐκ ἔσχον ἰσχύν. ¹⁷ καὶ πῶς dunήσεται ὁ παῖς σου κύριε λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου μου τούτου; καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ στήσεται ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ πνεῦμα οὐκ ὑπελείφθη ἐν ἐμοί. ¹⁸ καὶ προσέθετο, καὶ ἤψατό μου ὡς ὄρασις ἀνθρώπου, καὶ ἐνίσχυσέ με, ¹⁹ καὶ εἶπέ μοι. μὴ φοβοῦ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, εἰρηνη σοι. ἀνδοῖζου καὶ ἰσχυε. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἰσχυσα, καὶ εἶπα. λαλείτω ὁ κύριος μου, ὅτι ἐνίσχυσάς με. ²⁰ καὶ εἶπεν. εἰ οἶδας, ἵνατί ἦλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ ἄρχοντος Περσῶν. καὶ ἐγὼ εἰσπορευόμην, καὶ ὁ ἄρχων τῶν Ἑλλήνων ἤρχετο. ²¹ ἀλλ' ἡ ἀναγγελοῦ σοι τοῦ ἐνταχθέντος ἐν γραφῇ ἀληθείας, καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ περὶ τούτων. ἀλλ' ἡ Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὑμῶν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Καὶ ἐγὼ ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν. ² καὶ νῦν ἀληθειαν ἀναγγελοῦ σοι. ἰδοὺ ἔτι τρεῖς βασιλεῖς ἀναστήσονται ἐν τῇ Περσίᾳ, καὶ ὁ τέταρτος πλουτήσῃ πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας. καὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι αὐτὸν τοῦ πλούτου αὐτοῦ ἐπαναστήσεται πάσαις βασιλείαις Ἑλλήνων. ³ καὶ ἀναστήσεται βασιλεὺς δυνατὸς, καὶ κυριεύσει κυρείας πολλῆς, καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ. ⁴ καὶ ὡς ἂν στή ἡ βασιλεία αὐτοῦ, συντριβήσεται, καὶ διαιρεθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἐσχάτα αὐτοῦ, οὐδὲ κατὰ τὴν κυρίαν αὐτοῦ, ἣν ἐκυρίευσεν. ὅτι ἐκτιλήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἐτέροις ἐκτὸς τούτων. ⁵ καὶ ἐνίσχύσει ὁ βασιλεὺς τοῦ Νότου. καὶ εἰς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν ἐνίσχύσει ἐπ' αὐτόν.

αὐτὸν, καὶ κυριεύσει κυρίαν πολλήν.
 6 καὶ μετὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ συμμγήσονται, καὶ θυγάτηρ βασιλέως τοῦ Νότου ἐξελεύσεται πρὸς βασιλέα τοῦ Βορρᾶ, τοῦ ποιῆσαι συνθήκας μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατήσει ἰσχύος βραχίονος, καὶ οὐ στήσεται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ παραδοθήσεται αὐτῇ, καὶ οἱ φέροντες αὐτήν, καὶ ἡ νεάνις, καὶ ὁ κατισχύων αὐτήν. ἐν τοῖς καιροῖς
 7 ἀναστήσεται ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ῥίζης αὐτῆς, τῆς ἐτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ ἦξει πρὸς τὴν δύναμιν, καὶ ἐξελεύσεται εἰς τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ βασιλέως τοῦ Βορρᾶ, καὶ ποιήσει ἐν αὐτοῖς, καὶ κατισχύσει. 8 καὶ γε τοὺς θεοὺς αὐτῶν μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, πᾶν σκεῦος ἐπιθυμητὸν αὐτῶν, ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ, μετὰ αἰχμαλωσίας οἷσι εἰς Αἴγυπτον, καὶ αὐτὸς στήσεται ὑπὲρ βασιλέα τοῦ Βορρᾶ.
 9 καὶ ἐξελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου, καὶ ἀναστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. 10 καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνάξουσιν ὄχλον ἀναμέσον πολλῶν. καὶ ἐλεύσεται ἐρχόμενος καὶ κατακλύζων, καὶ παρελευσεται, καὶ καθίεται, καὶ συμπροσπλακησεται ἕως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. 11 καὶ ἀγριανθήσεται βασιλεὺς τοῦ Νότου καὶ ἐξελευσεται, καὶ πολεμήσει μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Βορρᾶ, καὶ στήσει ὄχλον πολὺν, καὶ παραδοθήσεται ὁ ὄχλος ἐν χειρὶ αὐτοῦ, 12 καὶ λήψεται τὸν ὄχλον, καὶ ὑψωθήσεται ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὐ κατισχύσει. 13 καὶ ἐπιστρέψει ὁ βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἄξει ὄχλον πολὺν ὑπὲρ τὸν πρότερον. καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν καιρῶν ἐνιαυτοῦ ἐπελεύσεται ἐξόδια ἐν δυνάμει μεγάλη, καὶ ἐν ὑπάρξει πολλῇ.
 14 καὶ ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις πολλοὶ ἐπαναστήσονται ἐπὶ βασιλέα τοῦ Νότου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν λοιμῶν τοῦ λαοῦ σου ἐπαρθήσονται, τοῦ στήσαι ὄρασιν, καὶ ἀσθενήσουσι. 15 καὶ ἐξελεύσεται βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ, καὶ ἐκχεῖ πρόσχωμα, καὶ συλλήψεται πόλεις ὀχυράς, καὶ οἱ βραχίονες τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου στήσονται, καὶ ἀναστήσονται οἱ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ

ἔσται ἰσχύς τοῦ στήναι. 16 καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἔσως κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. καὶ στήσεται ἐν τῇ γῇ τοῦ Σαβεῖ, καὶ τελεσθήσεται ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 17 καὶ τάξει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐξελεῖν ἐν ἰσχύϊ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ εὐθεία πάντα μετ' αὐτοῦ ποιήσει. καὶ θυγατέρα τῶν γυναικῶν δώσει αὐτῷ διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ, καὶ οὐκ αὐτῷ ἔσται. 18 καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους, καὶ συλλήψεται πολλὰς, καὶ καταπαύσει ἄρχοντας ὀνειδισμοῦ αὐτῶν, πλὴν ὀνειδισμὸς αὐτοῦ ἐπιστρέψει αὐτῷ, 19 καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν ἰσχύν τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἀσθενήσει, καὶ πεσέται, καὶ οὐκ εὐρεθήσεται. 20 καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ φυτὸν τῆς βασιλείας ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ παραβιβάζων, πρᾶσσω δόξαν βασιλείας. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔτι συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν προσώποις, οὐδὲ ἐν πολέμῳ 21 στήσεται ἐπὶ τὴν ἐτοιμασίαν αὐτοῦ, ἐξουδενώθη, καὶ οὐκ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν δόξαν βασιλείας. καὶ ἦξει ἐν εὐθηνίᾳ, καὶ κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθημασί, 22 καὶ βραχίονες τοῦ κατακλύζοντος κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ συντριβήσονται, καὶ ἡγούμενος διαθήκης. 23 καὶ ἀπὸ τῶν συναναμίξεων πρὸς αὐτὸν ποιήσει δόλον, καὶ ἀναβήσεται, καὶ ὑπερισχύσει αὐτοὺς ἐν ὀλίγῳ ἔθνει. 24 καὶ ἐν εὐθηνίᾳ, καὶ ἐν πίσει χώραις ἦξει, καὶ ποιήσει ἃ οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ πατέρες τῶν πατέρων αὐτοῦ. προνομήν καὶ σκῦλα καὶ ὑπαρξιν αὐτοῖς διασκορπιεῖ, καὶ ἐπ' Αἴγυπτον λογιέται λογισμοὺς καὶ ἕως καιροῦ. 25 καὶ ἐξεγερθήσεται ἡ ἰσχύς αὐτοῦ, καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ ἐπὶ βασιλεία τοῦ Νότου ἐν δυνάμει μεγάλη. καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Νότου συνάψει πόλεμον ἐν δυνάμει μεγάλη καὶ ἰσχυρᾷ σφόδρα, καὶ οὐ στήσονται, ὅτι λογιῶνται ἐπ' αὐτὸν λογισμοὺς, 26 καὶ φάγονται τὰ δέοντα αὐτοῦ, καὶ συντρίψουσιν αὐτὸν. καὶ δυνάμεις κατακλύσει. καὶ πε-

σούνται τραυματῖαι πολλοί. ²⁷ καὶ ἀμφοτέροι οἱ βασιλεῖς, αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς πονηρίαν, καὶ ἐπὶ τραπέζῃ μιᾷ ψευδῇ λαλήσουσι, καὶ οὐ κατευθυνεῖ, ὅτι ἔτι πέρας εἰς καιρόν. ²⁸ καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ ἐν ὑπάρξει πολλῇ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν, καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ²⁹ εἰς τὸν καιρὸν ἐπιστρέψει, καὶ ἥξει ἐν τῷ Νότῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ ἑσχάτη. ³⁰ καὶ εἰσελεύσονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐκπορευόμενοι Κίτιοι, καὶ ταπεινωθήσεται, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ θυμωθήσεται ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν. καὶ ποιήσει, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ συνήσει ἐπὶ τοὺς καταλιπόντας διαθήκην ἁγίαν. ³¹ καὶ σπέρματα ἐξ αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ βεβηλώσουσι τὸ ἅγιασμα τῆς δυναστείας, καὶ μεταστήσουσι τὸν ἐνδελεχισμόν, καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἡφανισμένων, ³² καὶ οἱ ἄνομοι διαθήκην ἐπάξουσιν ἐν ὀλισθήμασι. καὶ λαὸς γινώσκοντες θεὸν αὐτοῦ κατισχύσουσι, καὶ ποιήσουσι, ³³ καὶ οἱ συνετοὶ τοῦ λαοῦ συνήσουσιν εἰς πολλὰ, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν φλογὶ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν διαρπαγῇ ἡμερῶν. ³⁴ καὶ ἐν τῷ ἀσθενῆσαι αὐτοὺς βοηθήσονται βοηθειαν μικράν, καὶ προστεθήσονται πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ ἐν ὀλισθήμασι. ³⁵ καὶ ἀπὸ τῶν συνέντων ἀσθενήσουσι, τοῦ πυρῶσαι αὐτοὺς, καὶ τοῦ ἐκλεῖσθαι, καὶ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι ἕως καιροῦ τέρας, ὅτι ἔτι εἰς καιρόν, ³⁶ καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ. καὶ ὁ βασιλεὺς ὑψωθήσεται καὶ μεγαλυνθήσεται ἐπὶ πάντα θεὸν, καὶ λαλήσει ὑπέρογκα, καὶ κατευθυνεῖ μέχρις οὗ συντελεσθῇ ἡ ὁργὴ, εἰς γὰρ συντέλειαν γίνεται. ³⁷ καὶ ἐπὶ πάντας θεοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ συνήσει, καὶ ἐπιθυμία γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν θεὸν οὐ συνήσει, ὅτι ἐπὶ πάντας μεγαλυνθήσεται. ³⁸ καὶ θεὸν Μαωζαῖμ ἐπὶ τόπου αὐτοῦ δοξάσει, καὶ θεὸν ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ δοξάσει ἐν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι. ³⁹ καὶ ποιήσει τοῖς ὀχυρώμασι τῶν καταχυγῶν μετὰ θεοῦ

ἄλλοτριου, καὶ πληθυνεῖ δόξαν, καὶ ὑποτάξει αὐτοῖς πολλοὺς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις. ⁴⁰ καὶ ἐν καιροῦ πέ-
ρατι συγκερατισθήσεται μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Νότου, καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτὸν βασιλεὺς τοῦ Βορρᾶ ἐν ἄρμασι καὶ ἐν ἵππευσι καὶ ἐν ναυσὶ πολλαῖς, καὶ εἰσελεύσονται εἰς τὴν γῆν καὶ συντρίψει καὶ παρελεύσεται, ⁴¹ καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν τοῦ Σαβαίμ, καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσι. καὶ οὗτοι διασπασθήσονται ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, Ἐδῶμ, καὶ Μωάβ, καὶ ἀρχὴ υἱῶν Ἀμμών. ⁴² καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γῆ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται εἰς σωτηρίαν. ⁴³ καὶ κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρυφοῖς τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου, καὶ ἐν πᾶσιν ἐπιθυμητοῖς Αἰγύπτου, καὶ Αβύων, καὶ Αἰθιοπίων ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν. ⁴⁴ καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδαὶ ταράξουσιν αὐτὸν ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ Βορρᾶ. καὶ ἥξει ἐν θυμῷ πολλῷ, τοῦ ἀφανίσαι πολλοὺς. ⁴⁵ καὶ πῆξει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ἐφ' ἀδανῶ, ἀναμέσον τῶν θαλασσῶν, εἰς ὅρος σαβαῖν ἁγίον, ἥξει ἕως μέρους αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ὀυόμενος αὐτόν.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναστήσεται Μιχαὴλ ὁ ἀρχὼν ὁ μέγας, ὁ ἐστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου. καὶ ἔσται καιρὸς θλίψεως, θλίψις οἷα οὐ γέγονεν ἀφ' οὗ γεγένηται ἔθνος ἐν τῇ γῇ, ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σωθήσεται ὁ λαὸς σου πᾶς ὁ γεγραμμένος ἐν τῇ βίβλῳ, ² καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χῶματι ἐξεγερθήσονται, οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμόν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον. ³ καὶ οἱ συνέντες λάμπουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἔτι. ⁴ καὶ σὺ Δανιὴλ ἔμφραξον τοὺς λόγους, καὶ σφράγισον τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως δι-
δαχθῶσι πολλοὶ καὶ πληθυνθῇ ἡ γνώσις. ⁵ καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι εἰσθηκισαν, εἰς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἰς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ. ⁶ καὶ
εἶπε

εἶπε τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυμένῳ τὰ βαδδὶν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ. ἕως πότε τὸ πέρας ὧν εἶρηκας τῶν θαυμασίων; ⁷ καὶ ἤκουσα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδεδυμένου τὰ βαδδὶν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ. καὶ ὕψωσε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστεράν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι εἰς καιρὸν καιρῶν καὶ ἡμῖν καιροῦ, ἐν τῷ συντελεσθῆναι διασκορπιστὸν γνώσονται πάντα ταῦτα. ⁸ καὶ ἐγὼ ἤκουσα, καὶ οὐ συνῆκα, καὶ εἶπα. κύριε τί τὰ ἔσχατα τούτων; ⁹ καὶ εἶπεν. δεῦρο Δανιήλ, ὅτι ἐμπεφραγμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι οἱ λόγοι, ἕως καιροῦ πέρας ¹⁰ ἐκλεγῶσι, καὶ ἐκλεκτανθῶσι, καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἀγιασθῶσι πολλοί. καὶ ἀνομήσωσιν ἄνομοι, καὶ οὐ συνήσουσι πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ νοήμονες συνήσουσι. ¹¹ καὶ ἀπὸ καιροῦ παραλλάξως τοῦ ἐνδελχισμοῦ, καὶ δοθήσεται τὸ βδέλνυμα ἐρημώσεως ἡμέραι χίλια διακόσαιοι ἐνενηκοντα. ¹² μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριακονταπέντε. ¹³ καὶ σὺ δεῦρο, καὶ ἀναπαύου. ἔτι γὰρ ἡμέραι καὶ ὥραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κληρὸν σου, εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.

(Βῆλ καὶ Δράκων.)

¹ Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. καὶ παρέλαβε Κύρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ² καὶ ἦν Δανιήλ συμβιωτὴς τοῦ βασιλέως, καὶ ἑνδοξος ὑπὲρ πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ. ³ καὶ ἦν εἰδωλον τοῖς Βαβυλωνίοις ὃ ὄνομα Βῆλ, καὶ ἐδαπανῶντο εἰς αὐτὸν ἐκάστης ἡμέρας σμιδάλεως ἀρτάβαι δώδεκα, καὶ πρόβατα τεσσαράκοντα καὶ οἶνου μετροῦται ἕξ. ⁴ καὶ ὁ βασιλεὺς ἐσέβeto αὐτόν, καὶ ἐπορεύετο καθ' ἐκάστην ἡμέραν προσκυνεῖν αὐτῷ. Δανιήλ δὲ προσκυνεῖ τῷ θεῷ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. διατί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βῆλ; ⁵ ὁ δὲ εἶπεν. ὅτι οὐ σέβομαι εἰδωλα χειροποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα θεόν, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν

γῆν, καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρίαν. ⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς. οὐ δοκεῖ σοι Βῆλ εἶναι ζῶν θεός; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅσα ἐσθία καὶ πίνει καθ' ἐκάστην ἡμέραν; ⁷ καὶ εἶπε Δανιήλ γελᾶσας. μὴ πλανῶ βασιλεῦ, οὗτος γὰρ ἔσθωθεν μὲν ἐστὶ πηλός, ἔσθωθεν δὲ χαλκός, καὶ οὐ βέβρωκεν οὐδέποτε. ⁸ θυμωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἔάν μὴ εἰποιτέ μοι τίς ὁ κατέσθων τὴν δαπάνην ταύτην, ⁹ ἀποθανεῖσθε. ἔάν δὲ δείξητε ὅτι Βῆλ κατέσθιεν αὐτά, ὁ Δανιήλ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν Βῆλ. καὶ εἶπε Δανιήλ τῷ βασιλεῖ. γινέσθω κατὰ τὸ ῥημά σου. ¹⁰ καὶ ἦσαν ἱερεῖς τοῦ Βῆλ ἐβδομήκοντα ἐκτὸς γυναικῶν καὶ τέκνων. καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς μετὰ Δανιήλ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βῆλ. ¹¹ καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς τοῦ Βῆλ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀποτρέχομεν ἕξω, σὺ δὲ βασιλεῦ παραῖθες τὰ βρώματα, καὶ τὸν οἶνον κερᾶσας θές, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν, καὶ σφράγισον τῷ δακτυλίῳ σου. ¹² καὶ ἔλθων πρῶτ', ἔάν μὴ εὕρῃς πάντα βεβρωμένα ὑπὸ τοῦ Βῆλ, ἀποθανούμεθα, ἢ Δανιήλ ὁ ψευδόμενος καθ' ἡμῶν. ¹³ αὐτοὶ δὲ κατεφρόνουν, ὅτι πεποιήκεισαν ὑπὸ τὴν τράπεζαν κεκρυμμένην εἴσοδον, καὶ δι' αὐτῆς εἰσεπορεύοντο διόλου, καὶ ἀνῆλθον αὐτά. ¹⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἐξηλθούσαν ἐκείνοι, καὶ ὁ βασιλεὺς παρέσθιεν τὰ βρώματα τῷ Βῆλ. καὶ ἐπίταξε Δανιήλ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν τέφραν. καὶ κατέσεισαν ὅλον τὸν ναὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως μόνου. καὶ ἐξελθόντες ἐκλείσαν τὴν θύραν, καὶ ἐσφραγίσαντο ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπῆλθον. ¹⁵ οἱ δὲ ἱερεῖς ἦλθον τὴν νύκτα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ κατέφαγον πάντα καὶ ἐξέπιον. ¹⁶ καὶ ὠθρίσεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρῶτ', καὶ Δανιήλ μετ' αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ εἶπεν, σῶοι αἱ σφραγίδες Δανιήλ; ὁ δὲ εἶπε. σῶοι βασιλεῦ. ¹⁸ καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνοῖξαι τὰς θύρας, ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὁ βασιλεὺς ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ, μέγας ἦ Βῆλ,

Βηλ, καὶ οὐκ ἔστι παρὰ σοὶ δόλος οὐδὲ εἴς. ¹⁹ καὶ ἐγέλασε Δανιήλ, καὶ ἐκράτησε τὸν βασιλέα, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἐσω, καὶ εἶπεν. ἴδε δὴ τὸ ἔδαφος, καὶ γινώθι τίνας τὰ ἔγχρη ταῦτα. ²⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. ὁρῶ τὰ ἔγχρη ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ παιδίων. καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς ²¹ τότε συνέλαβε τοὺς ἱερεῖς, καὶ τὰς γυναικάς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐδείξαν αὐτῷ τὰς κρυπτὰς θύρας, δι' ὧν εἰσπορεύοντο, καὶ ἔδαπανων τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²² καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔδωκε τὸν Βηλ ἔκδοτον τῷ Δανιήλ, καὶ κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ τὸ ἱερόν αὐτοῦ. ²³ καὶ ἦν δράκων μέγας, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι. ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ. μὴ καὶ τοῦτον ἐρεῖς, ὅτι χαλκοὺς ἐστίν; ἰδοὺ ζῆ, καὶ ἐσθίει, καὶ πίνει. οὐ δύνασαι εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἐστὶν οὗτος θεὸς ζῶν, καὶ προσκυνήσον αὐτῷ. ²⁵ καὶ εἶπε Δανιήλ. κυρίῳ τῷ θεῷ μου προσκυνήσω, ὅτι οὗτός ἐστι θεὸς ζῶν. ²⁶ σὺ δὲ βασιλεῦ δός μοι ἐξουσίαν, καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα ἅνεν μαχαίρας καὶ ῥάβδου, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς. δίδωμί σοι. ²⁷ καὶ ἔλαβεν ὁ Δανιήλ πίσσαν καὶ στέαρ καὶ τρίχας, καὶ ἤψησεν ἐπιτοαυτό. καὶ ἐποίησε μάζας. καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος, καὶ φαγὼν διεῖρξά ην ὁ δράκων. καὶ εἶπεν. ἴδετε τὰ σέβασματα ὑμῶν. ²⁸ καὶ ἐγένετο, ὥς ἤκουσαν οἱ Βαβυλώνιοι, ἠγανάκτησαν λίαν καὶ συνεστράφησαν ἐπὶ τὸν βασιλέα, καὶ εἶπαν. Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεὺς, τὸν Βηλ κατέσπασε καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινε, καὶ τοὺς ἱερεῖς κατέσφαξε, ²⁹ καὶ εἶπαν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα. παραδος ἡμῖν τὸν Δανιήλ, εἰ δὲ μὴ, ἀποκτενοῦμέν σε, καὶ τὸν οἶκόν σου. ³⁰ καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐπιέ-

γουσιν αὐτὸν σφόδρα. καὶ ἀναγκασθεὶς ὁ βασιλεὺς παρέδωκεν αὐτοῖς τὸν Δανιήλ. ³¹ οἱ δὲ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας ἕξ. ³² ἦσαν δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ἑπτὰ λέοντες, καὶ ἐδίδοδο αὐτοῖς τὴν ἡμέραν δύο σῶματα καὶ δύο πρόβατα. τότε δὲ οὐκ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα καταφάγωσι τὸν Δανιήλ. ³³ καὶ ἦν Ἀμβακούμ ὁ προφήτης ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ αὐτὸς ἤψησεν ἔψημα, καὶ ἐνέθρουπεν ἄρτους εἰς σκάφην, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδῖον ἀπενέγκαι τοῖς θερισταῖς. ³⁴ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου τῷ Ἀμβακούμ. ἀπένεγκε τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιήλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. ³⁵ καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ. κύριε Βαβυλῶνα οὐκ ἐώρακα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω. ³⁶ καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος κυρίου τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου, ἐν τῷ ῥοίῳ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. ³⁷ καὶ ἐβόησεν Ἀμβακούμ, λέγων. Δανιήλ Δανιήλ, λάβε τὸ ἄριστον ὃ ἀπέστείλε σοι ὁ θεός. ³⁸ καὶ εἶπε Δανιήλ. ἐμνήσθης γάρ μου ὁ θεός, καὶ οὐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἀγαπῶντάς σε. ³⁹ καὶ ἀναστὰς Δανιήλ ἔφαγεν. ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἀπεκατέστησε τὸν Ἀμβακούμ παραχορῆμα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁴⁰ ὁ δὲ βασιλεὺς ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ πενθῆσαι τὸν Δανιήλ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον, καὶ ἐνέβλεψε. καὶ ἰδοὺ, Δανιήλ καθήμενος. ⁴¹ καὶ ἀναβοήσας φωνῇ μεγάλῃ εἶπε. μέγας εἰ κύριε ὁ θεός τοῦ Δανιήλ, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην σου. ⁴² καὶ ἔσπασεν αὐτὸν, τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ κατεβρώθησαι παραχορῆμα ἐνώπιον αὐτοῦ.

Μ Α Κ Κ Α Β Α Ι Ω Ν

Π Ρ Ω Τ Ο Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Και ἐγένετο μετὰ τὸ πατάξαι Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὸν Μακεδόνα, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς Χετταίμ, καὶ ἐπάταξε τὸν Λαρεῖον βασιλεῖα Περσῶν καὶ Μήδων, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ² καὶ συνεστήσατο πολέμους πολλοὺς, καὶ ἐκράτησεν ὀχυρωμάτων πολλῶν, καὶ ἔσφαξε βασιλεῖς τῆς γῆς. ³ καὶ διῆλθεν ἕως ἁκρῶν τῆς γῆς, καὶ ἔλαβε σκῦλα πλήθους ἐθνῶν. καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ὑψώθη, καὶ ἐπῆροθη ἡ καρδία αὐτοῦ. ⁴ καὶ συηγάγε δύναμιν ἰσχυράν σφόδρα, καὶ ἤρξε χωρῶν καὶ ἐθνῶν καὶ τυράννων, καὶ ἐγένοντο αὐτῷ εἰς φόρον. ⁵ καὶ μετὰ ταῦτα ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ ἔγνω ὅτι ἀποθνήσκει. ⁶ καὶ ἐκάλεσε τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς ἐνδόξους τοὺς συντρόφους αὐτοῦ ἀπὸ νεότητος, καὶ διῆλεν αὐτοῖς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐβασίλευσεν Ἀλέξανδρος ἔτη δώδεκα, καὶ ἀπέθανε. ⁸ καὶ ἐπεκράτησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἐπέθεντο πάντες διαδήματα μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν ἔτη πολλὰ, καὶ ἐπλήθυναν κακὰ ἐν τῇ γῇ. ¹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ῥίζα ἁμαρτωλὸς Ἀντίοχος Ἐπιφανῆς, υἱὸς Ἀντιόχου βασιλέως, ὃς ἦν ὁμηρα ἐν τῇ Ρώμῃ. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν ἔτι ἑκατοστῷ καὶ τριακοστῷ καὶ ἐβδόμῳ βασιλείας Ἑλλήνων. ¹¹ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθον ἐξ Ἰσραὴλ υἱοὶ παράνομοι, καὶ ἀνέπεισαν πολλοὺς, λέγοντες. πορευθώμεν, καὶ διαθώμεθα διαθήκην μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν, ὅτι ἀφ' ἧς ἐχωρίσθημεν ἀπ' αὐτῶν, εὗρεν ἡμᾶς κακὰ πολλὰ. ¹² καὶ ἡγαθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν. ¹³ καὶ προεθυμῆθησαν τινες ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλεῖα.

καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν ποιῆσαι τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν. ¹⁴ καὶ ὠκοδόμησαν γυμνάσιον ἐν Ἱερουσαλὲμ κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν. ¹⁵ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ διαθήκης ἀγίας, καὶ ἐξευχθῆσαν τοῖς ἐθνεσι, καὶ ἐπράθυσαν τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρόν. ¹⁶ καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία ἐναντίον Ἀντιόχου. καὶ ὑπέλαβε βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου, ὅπως βασιλεύσῃ ἐπὶ τὰς δύο βασιλείας. ¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ἐν ὄλῳ βαρεῖ, ἐν ἄρμασι, καὶ ἐν ἐλέφασιν, καὶ ἐν ἵππευσι, καὶ ἐν στόλῳ μεγάλῳ. ¹⁸ καὶ συνεστήσαντο πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον βασιλεῖα Αἰγύπτου. καὶ ἐνετρόπη Πτολεμαῖος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε. καὶ ἔπεσον τραυματαῖα πολλοί. ¹⁹ καὶ κατέλαβον τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα γῆς Αἰγύπτου. ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Ἀντίοχος μετὰ τὸ πατάξαι Αἰγύπτον ἐν τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει. καὶ ἀνέβη ἐπὶ Ἰσραὴλ. καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄλῳ βαρεῖ. ²¹ καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ ἁγίασμα ἐν ὑπερηφανείᾳ, καὶ ἔλαβε τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτός, καὶ πάντα τὰ σκευὴ αὐτῆς, ²² καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ τὰ σπονδεῖα, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὰς θυύσκας τὰς χρυσαῖς, καὶ τὸ καταπέτασμα, καὶ τοὺς στεφάνους, καὶ τὸν κόσμον τὸν χρυσοῦν τὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐλέπισε πάντα. ²³ καὶ ἔλαβε τὸ ἀργύριον, καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκευὴ τὰ ἐπιθυμητά. καὶ ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους οὓς εὗρε. ²⁴ καὶ λαβὼν πάντα ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἐποίησε φοροκτονίαν, καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφανείαν μεγάλην. ²⁵ καὶ ἐγένετο πένθος μέγα ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἐστέναξαν ἄρχοντες καὶ προεβίβαντες

πρεσβύτεροι, παρθένοι και νεανίσκοι ἡσθένησαν, και τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν ἡλλοιώθη. ²⁷ πᾶς νυμφίος ἀνέλαβε θρήνον, και καθήμενὴ ἐν παστῶ ἐγένετο ἐν πένθει. ²⁸ και ἐσείσθη ἡ γῆ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν. και πᾶς ὁ οἶκος Ἰακώβ ἐνεδύσατο αἰσχύνην. ²⁹ και μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἀρχοντα φορολογίας εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα. και ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. ³⁰ και ἐλάλησεν αὐτοῖς λόγους εἰρηνικούς ἐν δόλῳ, και ἐνεπίστευσαν αὐτῷ, και ἐπέπεσαν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐξάπινα, και ἐπάταξεν αὐτὴν πληγὴν μεγάλην, και ἀπώλεσε λαὸν πολὺν ἐξ Ἰσραὴλ. ³¹ και ἔλαβε τὰ σκῦλα τῆς πόλεως, και ἐνεπύρισεν αὐτὴν πυρὶ, και καθεῖλε τοὺς οἴκους αὐτῆς και τὰ τείχη αὐτῆς κύκλῳ, ³² και ἡγμαλώτευσαν τὰς γυναῖκας και τὰ τέκνα, και τὰ κτήνη ἐκληρονόμησαν. ³³ και ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν Δαυὶδ τείχει μεγάλῳ και ἰσχυρῷ, πύργοις ὀχυροῖς, και ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄκραν. ³⁴ και ἔθνησαν ἐκεῖ ἔθνος ἀμαρτωλὸν, ἄνδρας παρανόμους, και ἐνίσχυσαν ἐν αὐτῇ. ³⁵ και παρέθεντο ὅπλα και τροφάς, και συναγαγόντες τὰ σκῦλα Ἱερουσαλὴμ ἀπέθεντο ἐκεῖ, και ἐγένοντο εἰς μεγάλην παρίδα. ³⁶ και ἐγένετο εἰς ἐνεδρον τῷ ἁγιάσματι, και εἰς διάβολον πονηρὸν τῷ Ἰσραὴλ διαπαντός. ³⁷ και ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶον κύκλῳ τοῦ ἁγιάσματος, και ἐμόλυναν τὸ ἁγίασμα. ³⁸ και ἔφυγον οἱ κατοικοὶ Ἱερουσαλὴμ δι' αὐτοὺς, και ἐγένετο κατοικία ἁλλοτριῶν. και ἐγένετο ἁλλοτρία τοῖς γεννήμασιν αὐτῆς, και τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγκατέλιπον αὐτήν. ³⁹ τὸ ἁγίασμα αὐτῆς ἡρημώθη ὡς ἔρημος, αἱ ἐορταὶ αὐτῆς ἐστράφησαν εἰς πένθος, τὰ σάββατα αὐτῆς εἰς ὀνειδισμόν, ἡ τιμὴ αὐτῆς εἰς ἐξουδένωσιν. ⁴⁰ κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπληθύνθη ἡ ἀτιμία αὐτῆς, και τὸ ὕψος αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος. ⁴¹ και ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ εἶναι πάντας λαὸν ἕνα, ⁴² και ἐγκαταλιπεῖν ἕκαστον τὰ νόμιμα αὐτοῦ. και ἐπεδixετο πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασι-

λέως. ⁴³ και πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ εὐδόκησαν τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ, και ἔθυσαν τοῖς εἰδώλοις, και ἐβιβήλωσαν τὸ σάββατον. ⁴⁴ και ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς βιβλία ἐν χειρὶ ἀγγέλων εἰς Ἱερουσαλὴμ και τὰς πόλεις Ἰούδα, πορευθῆναι ὀπίσω νομίμων ἁλλοτριῶν τῆς γῆς, ⁴⁵ και κωλύσαι ὀλοκαυτώματα και θυσίαν και σπονδὴν ἐκ τοῦ ἁγιάσματος, και βιβηλῶσαι σάββατα και ἐορτάς, ⁴⁶ και μᾶναι ἁγίασμα και ἁγίους, ⁴⁷ οἰκοδομῆσαι βωμοὺς και τεμένη, και εἰδωλεῖα, και θύειν ὕεια, και κτήνη κοινὰ, ⁴⁸ και ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀπειριτμήτους, βδελύξαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ και βεβηλώσει, ⁴⁹ ὥστε ἐπιλαθεσθαι τοῦ νόμου, και ἀλλάξαι πάντα τὰ δικαιώματα. ⁵⁰ και ὃς ἂν μὴ ποιῇσῃ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως, ἀποθανεῖται. ⁵¹ κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους ἔγραψε πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, και ἐποίησεν ἐπισκόπους ἐπὶ πάντα τὸν λαόν. και ἐνετείλατο ταῖς πόλεσιν Ἰούδα θυσιάζειν κατὰ πόλιν και πόλιν. ⁵² και συνηθροίσθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτοὺς πολλοί, πᾶς ὁ ἐγκαταλιπὼν τὸν νόμον. και ἐποίησαν κακὰ ἐν τῇ γῇ, ⁵³ και ἔθεντο τὸν Ἰσραὴλ ἐν κρυφοῖς ἐν παντὶ φυγαδευτηρίῳ αὐτῶν. ⁵⁴ και τῇ πεντεκαδικῇ ἡμέρᾳ Χασελεύ τῷ πέμπτῳ και τεσσαρακοστῷ και ἑκατοστῷ ἔτει ᾠκοδόμησαν βδελύγμα ἐρημώσεως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. και ἐν πόλεσιν Ἰούδα κύκλῳ ᾠκοδόμησαν βωμούς. ⁵⁵ και ἐπὶ τῶν θυρῶν τῶν οἰκῶν. και ἐν ταῖς πλατείαις ἐθυμίων. ⁵⁶ και τὰ βιβλία τοῦ νόμου ἃ εὗρον ἐνεπύρισαν πυρὶ κατασχίσαντες. ⁵⁷ και ὅπου εὐρίσκετο παρά τινα βιβλίον διαθήκης, και εἴ τις συνευδοκεῖ τῷ νόμῳ, τὸ σύγκρομα τοῦ βασιλέως ἐθανάτου αὐτὸν ⁵⁸ ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν. ἐποιοῦν οὕτως τῷ Ἰσραὴλ τοῖς εὐρισκομένοις ἐν παντὶ μηνὶ και μηνὶ ἐν ταῖς πόλεσι. ⁵⁹ και τῇ πέμπτῃ και εἰκαδὶ τοῦ μηνὸς θυσιάζοντες ἐπὶ τὸν βωμόν ὃς ἦν ἐπὶ τοῦ θυσιαστήριου. ⁶⁰ και τὰς γυναῖκας τὰς περικτεμενικῆς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐθανάτωσαν κατὰ τὸ πρόσταγμα.

ταγμα. ⁶¹ καὶ ἐκρέμασαν τὰ βρέφη ἐκ τῶν τραχήλων αὐτῶν, καὶ τοὺς οἰκους αὐτῶν προενόμευσαν, καὶ τοὺς περιτεμηκότας αὐτοὺς ἐθανάτωσαν. ⁶² καὶ πολλοὶ ἐν Ἰσραὴλ ἐκραταιώθησαν, καὶ ὠχυρώθησαν ἐν ἑαυτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινά. ⁶³ καὶ ἐπέλεξαν το ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ μιανθῶσι τοῖς βρώμασι, καὶ μὴ βεβηλώσωσι διαθήκην ἁγίαν, καὶ ἀπέθανον. ⁶⁴ καὶ ἐγένετο ὁργὴ μεγάλη ἐπὶ Ἰσραὴλ σφόδρα.

Κ Ε Φ. Β.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνέστη Ματταθίας Ἰωάννου τοῦ Συμεὼν ἱερεὺς τῶν υἱῶν Ἰωαριβ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκάθισεν ἐν Μωδεῖν. ² καὶ αὐτῷ υἱοὶ πέντε, Ἰωαννᾶν ὁ διακαλούμενος Καδδῖς, ³ Σίμων ὁ καλούμενος Θασσὶ, ⁴ Ἰούδας ὁ ἐπικαλούμενος Μακκαβαῖος, ⁵ Ἐλεάζαρ ὁ ἐπικαλούμενος Ἀυαράν, Ἰωνάθαν ὁ ἐπικαλούμενος Ἀπφούς. ⁶ καὶ εἶδε τὰς βλασφημίας τὰς γινόμενας ἐν Ἰούδα καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, ⁷ καὶ εἶπεν, οἰμοί, ἵνατί τοῦτο ἐγεννήθην ἰδεῖν τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὸ σύντριμμα τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ καθίσαι ἐκεῖ ἐν τῷ δοθῆναι αὐτὴν ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν, καὶ τὸ ἅγιασμα ἐν χειρὶ ἀλλοτρίων; ⁸ ἐγένετο ὁ παὼς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ ἄδοξος, ⁹ τὰ σκευὴ τῆς δόξης αὐτῆς αἰχμαλώτα ἀπῆχθη, ἀπεκτάνθη τὰ νηπία αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις, οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ὁμοφάει ἐχθροῦ. ¹⁰ ποῖον ἔθνος οὐκ ἐληρονόμησε βασιλείαν αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐκράτησε τῶν σκύλων αὐτῆς; ¹¹ πᾶς ὁ κόσμος αὐτῆς ἀφροδέθη, ἀντὶ ἐλευθέρας ἐγένετο εἰς δούλην. ¹² καὶ ἰδοὺ τὰ ἅγια ἡμῶν καὶ ἡ καλλονὴ ἡμῶν καὶ ἡ δόξα ἡμῶν ἠρημώθη, καὶ ἐβεβήλωσαν αὐτὰ τὰ ἔθνη. ¹³ ἵνατί ἡμῖν ἔτι ζῆν; ¹⁴ καὶ διεδόρηξε Ματταθίας καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιεβάλοντο σακκους, καὶ ἐπένθησαν σφόδρα. ¹⁵ καὶ ἦλθον οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν εἰς Μωδεῖν τὴν πόλιν, ἵνα θυσιάσωσι. ¹⁶ καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτοὺς προσῆλθον. καὶ Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνήχθησαν. ¹⁷ καὶ ἀπε-

κρίθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ εἶπον τῷ Ματταθίᾳ, λέγοντες. ἀρχῶν καὶ ἔνδοξος καὶ μέγας εἶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐστηριγμένος ἐν υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς. ¹⁸ νῦν οὖν πρόζελθε πρωτος, καὶ ποιήσον τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ὡς ἐποίησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ ἄνδρες Ἰούδα, καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐν Ἱερουσαλὴμ. καὶ ἔσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου τῶν φίλων τοῦ βασιλέως. καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου δοξασθήσεσθε ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ, καὶ ἀποστολαῖς πολλαῖς. ¹⁹ καὶ ἀπεκρίθη Ματταθίας, καὶ εἶπε φωνῇ μεγάλῃ εἰ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν οἴκῳ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως ἀκούουσιν αὐτοῦ, ἀποστήναι ἕκαστος ἀπὸ λατρείας πατέρων αὐτοῦ, καὶ ἡρετίσαντο ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, ²⁰ ἀλλ' ἐγὼ καὶ οἱ υἱοὶ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου πορευσόμεθα ἐν διαθήκῃ πατέρων ἡμῶν. ²¹ ἴλεως ἡμῖν καταλιπεῖν νόμον καὶ δικαιοῦματα. ²² τῶν λόγων τοῦ βασιλέως οὐκ ἀκουσόμεθα, τοῦ παρελθῆν τὴν λατρείαν ἡμῶν δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. ²³ καὶ ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους τούτους, προσῆλθεν ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων, θυσιάσαι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἐν Μωδεῖν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴ καὶ εἶδε Ματταθίας καὶ ἐξήλωσε, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνῆγεγκε θυμὸν κατὰ τὸ κρίμα, καὶ δραμὸν ἔσφαξεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. ²⁵ καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ βασιλέως τὸν ἀναγκάζοντα θύειν ἀπέκτεινεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὸν βωμόν καθεῖλε. ²⁶ καὶ ἐξήλωσε τῷ νόμῳ καθὼς ἐποίησε Φινεὺς τῷ Ζαμβρί υἱῷ Σαλώμ. ²⁷ καὶ ἀνέκραξε Ματταθίας ἐν τῇ πόλει φωνῇ μεγάλῃ, λέγων. πᾶς ὁ ζῶν τῷ νόμῳ καὶ ἰστῶν διαθήκην ἐξελθέτω ὀπίσω μου. ²⁸ καὶ ἔφυγον αὐτοὺς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐγκατέλιπον ὅσα εἶχον ἐν τῇ πόλει. ²⁹ τότε κατέβησαν πολλοὶ ζητοῦντες δικαιοσύνην καὶ κρίμα εἰς τὴν ἔρημον καθίσαι ἐκεῖ, ³⁰ αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ὅτι ἐπληθύνθη ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακά. ³¹ καὶ ἀνγγέλη τοῖς

ἀνδρασι τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς δυνά-
μεισιν αἱ ἦσαν ἐν Ἱερουσαλὴμ πόλει
Δαυὶδ, ὅτι κατέβησαν ἄνδρες, οἵτινες
διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως
εἰς τοὺς κρύφους ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³² καὶ
ἐδραμον ὀπίσω αὐτῶν πολλοί. καὶ
καταλαβόντες αὐτοὺς παρενέβαλον
ἐπ' αὐτοὺς, καὶ συνεστήσαντο πρὸς
αὐτοὺς πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαβ-
βάτων, ³³ καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς, ἕως
τοῦ νῦν ἱκανόν. ἐξέλθετε καὶ ποιή-
σατε κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως
καὶ ζήσεσθε. ³⁴ καὶ εἶπον. οὐκ ἐξε-
λευσόμεθα, οὐδὲ ποιήσομεν τὸν λόγον
τοῦ βασιλέως τοῦ βεβηλωσάαι τὴν ἡμέ-
ραν τῶν σαββάτων. ³⁵ καὶ ἐτάχυναν
ἐπ' αὐτοὺς πόλεμον. ³⁶ καὶ οὐκ ἀπε-
κρίθησαν αὐτοῖς, οὐδὲ λίθον ἐνετίνα-
ξαν αὐτοῖς, οὐδὲ ἐνέφραξαν τοὺς κρύ-
φους, ³⁷ λέγοντες. ἀποθάνωμεν πάν-
τες ἐν τῇ ἀπλότητι ἡμῶν. μαρτυρεῖ
ἐφ' ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ὅτι ἀ-
κρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς. ³⁸ καὶ ἀνέ-
στησαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς
σάββασι, καὶ ἀπέθανον αὐτοὶ καὶ αἱ
γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν,
καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἕως χιλίων ψυ-
χῶν ἀνθρώπων. ³⁹ καὶ ἐγὼν Ματτα-
θίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ ἐπένθη-
σαν ἐπ' αὐτοὺς ἕως σφόδρα. ⁴⁰ καὶ
εἶπεν ἀνὴρ τῷ πλησίον αὐτοῦ. ἐὰν
πάντες ποιήσωμεν ὡς οἱ ἀδελφοὶ ἡ-
μῶν ἐποίησαν, καὶ μὴ πολεμήσωμεν
πρὸς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν
καὶ τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, νῦν τά-
χιον ἡμᾶς ἐξολοθρεύσουσιν ἀπὸ τῆς
γῆς. ⁴¹ καὶ ἐβουλεύσαντο τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, λέγοντες. πᾶς ἄνθρωπος ὃς
ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς εἰς πόλεμον τῇ
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, πολεμήσωμεν
κατέναντι αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθά-
νωμεν πάντες καθὼς ἀπέθανον οἱ ἀ-
δελφοὶ ἡμῶν ἐν τοῖς κρύφοις. ⁴² τότε
συνήχθησαν πρὸς αὐτοὺς συναγωγὴ
Ἰουδαίων ἰσχυροὶ δυνάμει ἀπὸ Ἰσραὴλ,
πᾶς ὁ ἐκουσιαζόμενος τῷ νόμῳ. ⁴³ καὶ
πάντες οἱ φοναδεύοντες ἀπὸ τῶν κα-
κῶν προσετέθησαν αὐτοῖς, καὶ ἐγένον-
το αὐτοῖς εἰς στήριγμα. ⁴⁴ καὶ συνε-
στήσαντο δύναιμιν, καὶ ἐπάταξαν ἁ-
μαρτωλοὺς ἐν ὁρῇ αὐτῶν, καὶ ἀν-

δρας ἀνόμους ἐν θυμῷ αὐτῶν. καὶ οἱ
λοιποὶ ἐφύγον εἰς τὰ ἔθνη σωθῆναι.
⁴⁵ καὶ ἐκύκλωσε Ματταθίας καὶ οἱ
φίλοι αὐτοῦ, καὶ καθείλον τοὺς βω-
μούς. ⁴⁶ καὶ περιέτεμον τὰ παιδάρια
τὰ ἀπερίτμητα ἕσα εὗρον ἐν ὁρίοις
Ἰσραὴλ ἐν ἰσχύϊ. ⁴⁷ καὶ ἐδίωξαν τοὺς
υἱοὺς τῆς ὑπερηφανίας, καὶ κατενοδώ-
θη τὸ ἔργον ἐν χειρὶ αὐτῶν. ⁴⁸ καὶ
ἀντελάβοντο τοῦ νόμου ἐκ χειρὸς τῶν
ἐθνῶν καὶ ἐκ χειρὸς τῶν βασιλέων,
καὶ οὐκ ἔδωκαν κέρας τῷ ἁμαρτωλῷ.
⁴⁹ καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι τοῦ Ματτα-
θίου ἀποθάνειν, καὶ εἶπε τοῖς υἱοῖς
αὐτοῦ. νῦν ἐσθρήϊχθῃ ὑπερηφανία
καὶ ἔλεγμος καὶ καιρὸς καταστροφῆς
καὶ ὁργῇ θυμοῦ. ⁵⁰ καὶ νῦν τέκνα ζη-
λώσατε τῷ νόμῳ, καὶ δότε τὰς ψυχὰς
ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης πατέρων ἡμῶν.
⁵¹ μνήσθητε τῶν πατέρων ἡμῶν τὰ
ἔργα ἃ ἐποίησαν ἐν ταῖς γενεαῖς αὐ-
τῶν, καὶ δέξασθε δόξαν μεγάλην
καὶ ὄνομα αἰώνιον. ⁵² Ἀβραάμ οὐκ ἔ-
ν πειρασμῷ εὐρέθη πιστὸς, καὶ ἔλο-
γίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην; ⁵³ Ἰω-
σηφ ἐν καιρῷ στενοχωρίας αὐτοῦ ἐφι-
λάξεν ἐντολὴν, καὶ ἐγένετο κύριος Αἰ-
γύπτου. ⁵⁴ Φινεὲς ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν
τῷ ζηλωσάαι ζῆλον, ἔλαβε διαθήκην
ἱερωσύνης αἰωνίας. ⁵⁵ Ἰησοῦς ἐν τῷ
πληρῶσαι λόγον, ἐγένετο κριτὴς ἐν
Ἰσραὴλ. ⁵⁶ Χάλεβ ἐν τῷ ἐπιμαρτύ-
ρασθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἔλαβε γῆς
κληρονομίαν. ⁵⁷ Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλέει
αὐτοῦ, ἐκληρονόμησε θρόνον βασιλεί-
ας εἰς αἰῶνα αἰῶνος. ⁵⁸ Ἡλίας ἐν τῷ
ζηλωσάαι ζῆλον νόμου, ἀνελήφθη ἕως
εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵⁹ Ἀνανίας, Ἀζαρίας,
Μισαήλ, πιστεύσαντες ἐσώθησαν ἐκ
φλογος. ⁶⁰ Δανιὴλ ἐν τῇ ἀπλότητι
αὐτοῦ ἐξῆρύσθη ἐκ στόματος λεόντων.
⁶¹ καὶ οὕτως ἐννοήθητε κατὰ γενεὰν
καὶ γενεὰν, ὅτι πάντες οἱ ἐλπίζοντες
ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἀσθενήσουσι. ⁶² καὶ ἀ-
πὸ λόγων ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ μὴ φο-
βηθῆτε, ὅτι ἡ δόξα αὐτοῦ εἰς κοπρίαν
καὶ εἰς σκώληκας. ⁶³ σήμερον ἐπαρ-
θήσεται καὶ αὐριον οὐ μὴ εὐρεθῇ, ὅτι
ἐστρεψεν εἰς τὸν χοῦν αὐτοῦ, καὶ ὁ
διαλογισμὸς αὐτοῦ ἀπώλετο. ⁶⁴ καὶ
ὑμεῖς τέκνα ἰσχύσατε καὶ ἀνδρίζεσθε
ἐν

ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν αὐτῷ δοξασθήσε-
σθε. ⁶⁵ καὶ ἰδοὺ Συμεὼν ὁ ἀδελφὸς
ὑμῶν, οἶδα ὅτι ἀνὴρ βουλῆς ἐστίν,
αὐτοῦ ἀκούετε πάσας τὰς ἡμέρας, αὐ-
τὸς ὑμῖν ἔσται εἰς πατέρα. ⁶⁶ καὶ Ἰού-
δας Μακκαβαῖος ἰσχυρὸς δυνάμει ἐκ
νεότητος αὐτοῦ, οὗτος ὑμῖν ἔσται ἄρ-
χων στρατίας, καὶ πολεμήσει πόλεμον
λαῶν. ⁶⁷ καὶ ὑμεῖς προσάξατε πρὸς
ὑμᾶς πάντας τοὺς ποιητὰς τοῦ νόμου,
καὶ ἐκδικήσατε ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ ὑ-
μῶν. ⁶⁸ ἀνταπόδοτε ἀνταπόδομα τοῖς
ἐθνεσι, καὶ προσέχετε εἰς τὰ προσταγ-
ματα τοῦ νομου. ⁶⁹ καὶ εὐλόγησεν
αὐτούς. καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πα-
τέρας αὐτοῦ. ⁷⁰ καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ
ἐκτῷ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ
ἔτει. καὶ ἔθαψαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
ἐν τάφοις πατέρων αὐτῶν ἐν Μωδεῖν,
καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κο-
πετὸν μέγαν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Καὶ ἀνέστη Ἰούδας ὁ καλούμενος
Μακκαβαῖος υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.
² καὶ ἐβόηθον αὐτῷ πάντες οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες ὅσοι ἐκολλη-
θησαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέ-
μουν τὸν πόλεμον Ἰσραὴλ μετ' εὐφρο-
σύνης. ³ καὶ ἐπλάτυνε δοξάν τῷ λαῷ
αὐτοῦ. καὶ ἐνεδύσατο θώρακα ὡς
γίγας, καὶ συνέζώσατο τὰ σκευῆ αὐτοῦ
τὰ πολεμικά. καὶ συνεστήσατο πολέ-
μους σκεπάζων παρεμβολὴν ἐν ῥομ-
φαίᾳ. ⁴ καὶ ὁμοιωθῆ λένοντι ἐν τοῖς
ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ὡς σκύμνος ἐρευνό-
μενος εἰς θήραν. ⁵ καὶ ἐδίωξεν ἀνό-
μους ἐξερευνῶν, καὶ τοὺς ταράσσοντας
τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐφλόγισε. ⁶ καὶ συνε-
στάλησαν οἱ ἄνομοι ἀπὸ τοῦ φόβου
αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀ-
νομίας συνεταράχθησαν, καὶ ἐνοδώθη
σωτηρία ἐν χειρὶ αὐτοῦ. ⁷ καὶ ἐπύκρα-
νε βασιλεῖς πολλοὺς, καὶ εὐφρανε τὸν
Ἰακώβ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἕως
τοῦ αἰῶνος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς
εὐλογίαν. ⁸ καὶ διήλθεν ἐν πόλεσιν
Ἰούδα, καὶ ἐξολόθρευσεν ἀσεβεῖς ἐξ
αὐτῆς, καὶ ἀπέστρεψεν ὁργὴν ἀπὸ
Ἰσραὴλ. ⁹ καὶ ὀνομάσθη ἕως ἐσχάτου
τῆς γῆς, καὶ συνήγαγεν ἀπολλυμένους.
¹⁰ καὶ συνήγαγεν Ἀπολλώνιος ἔθνη,

καὶ ἀπὸ Σαμαρείας δύναντι μεγάλην
τοῦ πολεμῆσαι πρὸς Ἰσραὴλ. ¹¹ καὶ
ἔγνω Ἰούδας, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάν-
τησιν αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ
ἀπέκτεινεν αὐτόν. καὶ ἔπεσον τραυ-
ματίαι πολλοί, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἐφυ-
γον. ¹² καὶ ἔλαβε τὰ σκευῆ αὐτῶν,
καὶ τὴν μάχαιραν Ἀπολλωνίου ἔλαβεν
Ἰούδας, καὶ ἦν πολεμῶν ἐν αὐτῇ πά-
σας τὰς ἡμέρας. ¹³ καὶ ἤκουσε Σήρων
ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συρίας, ὅτι ἡ-
θροῖσεν Ἰούδας ἄθροισμα, καὶ ἐκκλη-
σίαν πιστῶν μετ' αὐτοῦ ἐκπορευομέ-
νων εἰς πόλεμον. ¹⁴ καὶ εἶπε. ποιήσω
ἐμαυτῷ ὄνομα καὶ δοξασθῆσθαι ἐν
τῇ βασιλείᾳ, καὶ πολεμήσω τὸν Ἰού-
δαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, τοὺς ἐξουδε-
νοῦντας τὸν λόγον τοῦ βασιλέως.
¹⁵ καὶ προσέθετο τοῦ ἀναβῆναι. καὶ
ἀνέβη μετ' αὐτοῦ παρεμβολὴ ἀσεβῶν
ἰσχυρὰ βοηθῆσαι αὐτῷ, καὶ ποιῆσαι
τὴν ἐκδίκησιν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹⁶ καὶ
ἤγγισαν ἕως ἀναβάσεως Βαιθωρῶν.
καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας εἰς συνάντησιν
αὐτῶν ὀλιγοστούς. ¹⁷ ὡς δὲ ἶδον τὴν
παραμβολὴν ἐρχομένην εἰς συνάντησιν
αὐτοῖς, εἶπον τῷ Ἰούδᾳ. πῶς δυνη-
σόμεθα ὀλιγοστοὶ ὄντες πολεμῆσαι
πρὸς πλῆθος τοσοῦτον ἰσχυρόν; καὶ
ἡμεῖς ἐκκληλύμεθα ἀσιτοῦντες σήμερον
¹⁸ καὶ εἶπεν Ἰούδας. εὐκοπὸν ἔστι
συγκλεισθῆναι πολλοὺς ἐν χερσὶν ὀλί-
γων. καὶ οὐκ ἔστι διαφορὰ ἐναντίον
τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ σώζειν ἐν πολ-
λοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. ¹⁹ ὅτι οὐκ ἐν πλῆ-
θει δυνάμεως νίκη πόλεμον ἐστίν, ἀλλ'
ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἰσχύς. ²⁰ αὐτοὶ
ἐρχονται πρὸς ἡμᾶς ἐν πληθει ὑβρεως
καὶ ἀνομίας, τοῦ ἔξαραι ἡμᾶς καὶ τὰς
γυναῖκας ἡμῶν καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν τοῦ
σκυλεῦσαι ἡμᾶς. ²¹ ἡμεῖς δὲ πολεμοῦ-
μεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν νο-
μίμων ἡμῶν. ²² καὶ αὐτὸς συντρίψα
αὐτούς πρὸ προσώπου ἡμῶν. ὑμεῖς
δὲ μὴ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. ²³ ὡς δὲ
ἐπαύσατο λαλῶν, ἐνήλατο εἰς αὐτοῖς
ἄφνω, καὶ συνετρίβη Σήρων καὶ ἡ
παραμβολὴ αὐτοῦ ἐνόπλιον αὐτόν.
²⁴ καὶ ἐδίωκον αὐτὸν ἐν τῇ καταβάσει
Βαιθωρῶν ἕως τοῦ πεδίου. καὶ ἔπε-
σον ἀπ' αὐτῶν εἰς ἄνδρας ὀκτακοσί-
ους.

ους. οἱ δὲ λοιποὶ ἔφυγον εἰς γῆν Φυλιστιεὺμ. ²⁵ καὶ ἤρξατο ὁ φόβος Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἡ πτόησις ἐπιπίπτειν ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ κύκλω αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἤγγισεν ἕως τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν παρατάξεων Ἰούδα ἐξηγείτο πᾶν ἔθνος. ²⁷ ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ὠργίσθη θυμῷ. καὶ ἀπέστειλε καὶ συνήγαγε τὰς δυνάμεις πάσας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρεμβολὴν ἰσχυρὰν σφόδρα. ²⁸ καὶ ἠγόηξε τὸ γαζοφυλάκιον αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν ὀψώνια τὰς δυνάμεισιν αὐτοῦ εἰς ἐνιαντόν. καὶ ἐνετείλατο εἶναι αὐτοὺς ἐτοίμους εἰς πᾶσαν χρεῖαν. ²⁹ καὶ εἶδεν ὅτι ἐξέλιπε τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῶν θησαυρῶν. καὶ οἱ φορολόγοι τῆς χώρας ὀλίγοι, χάριν τῆς διχοστασίας καὶ πληγῆς ἧς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ, τοῦ ἄραι τὰ νόμιμα ἃ ἦσαν ἀφ' ἡμερῶν τῶν πρώτων. ³⁰ καὶ εὐλαβήθη μὴ οὐκ ἔχη ὡς ἅπαξ καὶ δις εἰς τὰς δαπάνας καὶ τὰ δόματα ἃ ἐδίδου ἔμπροσθεν δασιλεῖ χειρὶ, καὶ ἐπερίσσευσεν ὑπὲρ τοὺς βασιλεῖς τοὺς ἔμπροσθεν. ³¹ καὶ ἠπορεύτο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σφόδρα, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Περσίδα, καὶ λαβεῖν τοὺς φόρους τῶν χωρῶν, καὶ συναγαγεῖν ἀργύριον πολὺ. ³² καὶ κατέλιπε Ἀσσίαν ἄνθρωπον ἐνδοξον καὶ ἀπὸ γένους τῆς βασιλείας ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Εὐφράτου, ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. ³³ καὶ τρέφειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ ἐπιστρέφειν αὐτόν. ³⁴ καὶ παρέδωκεν αὐτῷ τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων καὶ τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ περὶ πάντων ὧν ἐβούλετο, καὶ περὶ τῶν κατοικούντων τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἱερουσαλὴμ, ³⁵ ἀποστεῖλαι ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν, τοῦ ἐκτρίψαι καὶ ἐξῆραι τὴν ἰσχύν Ἰσραὴλ καὶ τὸ κατάλειμμα Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἄραι τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τόπου. ³⁶ καὶ κατοικήσαι υἱοὺς ἄλλογενεῖς ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῶν, καὶ κατακληροδοτῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν. ³⁷ καὶ ὁ βασιλεὺς παρέλαβε τὰς ἡμίσεις τῶν δυνάμεων

τὰς καταλείφθεισας, καὶ ἀπῆρεν ἀπὸ Ἀντιοχείας ἀπὸ πόλεως βασιλείας αὐτοῦ, ἔτους ἐβδόμου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. καὶ διεπέρασε τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας. ³⁸ καὶ ἐπέλεξε Ἀσσίας Πτολεμαῖον τὸν Δορυμένους καὶ Νικάνορα καὶ Γοργίαν ἄνδρας δυνατοὺς τῶν φίλων τοῦ βασιλέως. ³⁹ καὶ ἀπέστειλε μετ' αὐτῶν τεσσαράκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἑπτακισχιλίαν ἵππον, τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα καὶ καταφθεῖραι αὐτὴν κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. ⁴⁰ καὶ ἀπῆραν σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτῶν καὶ ἦλθον. καὶ παρενέβαλον πλησίον Ἑμμαοῦ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ. ⁴¹ καὶ ἤκουσαν οἱ ἔμποροι τῆς χώρας τὸ ὄνομα αὐτῶν, καὶ ἔλαβον ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ σφόδρα καὶ παῖδας. καὶ ἦλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν τοῦ λαβεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς παῖδας. καὶ προσετέθησαν πρὸς αὐτοὺς δυνάμεις Συρίας καὶ γῆς ἁλλοφύλων. ⁴² καὶ εἶδεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐπληθύνθη τὰ κακὰ, καὶ αἱ δυνάμεις παρεμβάλλουσιν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν. καὶ ἐπέγνωσαν τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως οὗς ἐνετείλατο ποιῆσαι τῷ λαῷ εἰς ἀπώλειαν καὶ συντέλειαν. ⁴³ καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. ἀναστήσωμεν τὴν καθάρεισιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν, καὶ πολεμήσωμεν περὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. ⁴⁴ καὶ συνηθροίσθη ἡ συναγωγὴ τοῦ εἶναι ἐτοίμους εἰς πόλεμον, καὶ τοῦ προσεύξασθαι καὶ αἰτῆσαι ἔλεον καὶ οἰκτιρομὸς. ⁴⁵ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἦν αἰόκητος ὡς ἔρημος. οὐκ ἦν ὁ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐκ τῶν γεννημάτων αὐτῆς. καὶ τὸ ἅγιον καταπατούμενον, καὶ υἱοὶ ἄλλογενῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ κατάλυμα τοῖς ἔθνεσι. καὶ ἐξήρθη τέρψις ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἐξέλιπεν αὐλὸς καὶ κινύρα. ⁴⁶ καὶ συνήχθησαν καὶ ἦλθσαν εἰς Μασσηγὰ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, ὅτι τόπος προσευχῆς εἰς Μασσηγὰ τὸ πρότερον τῷ Ἰσραὴλ. ⁴⁷ καὶ ἐνήστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ περιβάλλοντο σάκκους καὶ σποδὸν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,

τῶν, καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν. ⁴⁸ καὶ ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου περὶ ὧν ἐξηρεύων τὰ ἔθνη τὰ ὁμοιωμάτα τῶν εἰδώλων αὐτῶν. ⁴⁹ καὶ ἤνεγκαν τὰ ἱμάτια τῆς ἱερωσύνης, καὶ τὰ πρωτογεννηματα καὶ τὰς δεκάτας. καὶ ἤγειραν τοὺς Ναζιραίους, οἱ ἐπληρώσαν τὰς ἡμέρας, ⁵⁰ καὶ ἐβόησαν φωνῇ εἰς τὸν οὐρανόν, λέγοντες. τί ποιήσωμεν τοῦτοις, καὶ ποῦ αὐτοὺς ἀπαγάγωμεν; ⁵¹ καὶ τὰ ἁγία σου καταπεπνιγμένα, καὶ βεβήλωται. καὶ οἱ ἱερεῖς σου ἐν πένθει καὶ ταπεινώσει. ⁵² καὶ ἰδοὺ τὰ ἔθνη συνήκται ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς. σὺ οἶδας ἅ λογιζονται ἐφ' ἡμᾶς. ⁵³ πῶς δυνησόμεθα ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ἐὰν μὴ σὺ βοηθήσῃς ἡμῖν; ⁵⁴ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιξι, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ. ⁵⁵ καὶ μετὰ τοῦτο κατέστησεν Ἰούδας ἡγουμένους τοῦ λαοῦ χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους καὶ δεκάρχους. ⁵⁶ καὶ εἶπον τοῖς οἰκοδομοῦσιν οἰκίας καὶ μνηστευομένοις γυναῖκας καὶ φυτεύουσιν ἀμπελώνας, καὶ δειλοῖς, ἀποστρέφειν ἕκαστον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον. ⁵⁷ καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολή, καὶ παρενέβαλε κατὰ Νότον Ἐμμαοῦμ. ⁵⁸ καὶ εἶπεν Ἰούδας. περιζώσασθε, καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνατοῦς, καὶ γίνεσθε ἔτοιμοι εἰς τοπρῶν τοῦ πολεμῆσαι ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦτοις τοῖς ἐπιπυνηγμένοις ἐφ' ἡμᾶς ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰ ἁγία ἡμῶν. ⁵⁹ ὅτι κρείσσον ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν τῷ πολέμῳ, ἢ ἐπιθεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. ⁶⁰ ὥς δ' ἂν ᾗ θέλημα ἐν οὐρανῷ, οὕτω ποιήσει.

Κ Ε Φ. Δ'.

Καὶ παρέλαβε Γοργίας πεντακισχιλίους ἄνδρας καὶ χιλίαν ἵππον ἐκλεκτὴν, καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολὴ νυκτός, ² ὥστε ἐπιβαλεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ πατάξαι αὐτοὺς ἄφνω, καὶ οἱ υἱοὶ τῆς ἄκρας ἦσαν αὐτῷ ὁδηγοί. ³ καὶ ἤκουσεν Ἰούδας, καὶ ἀπῆρεν αὐτὸς καὶ οἱ δυνατοὶ πατάξαι τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως τὴν ἐν Ἐμμαοῦμ, ⁴ ἕως ἔτι αἱ δυνάμεις ἐκκομισμέναι ἦσαν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς.

⁵ καὶ ἦλθε Γοργίας εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰούδα νυκτός, καὶ οὐδένα εὔρε. καὶ ἐζήτη αὐτοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅτι εἶπε, φεύγουσιν οὗτοι ἀφ' ἡμῶν. ⁶ καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὥφθη Ἰούδας ἐν τῷ πεδίῳ ἐν τρισχιλίσι ἀνδράσι. πλὴν καλύμματα καὶ μαχαίρας οὐκ εἶχον καθὼς ἠβούλοντο. ⁷ καὶ εἶδον παρεμβολὴν ἐθνῶν ἰσχυρὰν τεθωρακισμένην, καὶ ἵππον κυκλοῦσαν αὐτὴν, καὶ οὗτοι διδασκοὶ πολέμου. ⁸ καὶ εἶπεν Ἰούδας τοῖς ἀνδράσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. μὴ φοβείσθε τὸν πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὸ ὄρημα αὐτῶν μὴ δειλωθῇτε. ⁹ μνησθῇτε πῶς ἐσώθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν θαλάσῃ ἐρυθρᾷ, ὅτε ἐδίωξεν αὐτοὺς Φαραὼ ἐν δυνάμει. ¹⁰ καὶ νῦν βοήσωμεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἴ πως ἐλεήσει ἡμᾶς, καὶ μνησθῇσεται διαθήκης πατέρων ἡμῶν, καὶ συντρίψει τὴν παρεμβολὴν ταύτην κατὰ πρόσωπον ἡμῶν σήμερον. ¹¹ καὶ γνώσεται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι ἔστιν ὁ λυτρούμενος καὶ σώζων τὸν Ἰσραὴλ. ¹² καὶ ᾤραν οἱ ἄλλοφυλοι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἶδον αὐτοὺς ἐρχομένους ἐξεναντίας, ¹³ καὶ ἐξῆλθον ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν οἱ μετὰ Ἰούδα. ¹⁴ καὶ συνῆψαν, καὶ συνετρίβησαν τὰ ἔθνη, καὶ ἐφυγον εἰς τὸ πεδίον. ¹⁵ οἱ δὲ ἔσχατοι πάντες ἔπεσον ἐν ὁρμαίᾳ, καὶ ἐδίωξαν αὐτοὺς ἕως Γάζηρων καὶ ἕως τῶν πεδίων τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀζώτου καὶ Ἰαμνίας, καὶ ἔπεσον ¹⁶ αὐτῶν εἰς ἄνδρας τρισχιλίους. ¹⁷ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ δύναμις ἀπὸ τοῦ διώκειν ὀπισθεν αὐτῶν, ¹⁸ καὶ εἶπε πρὸς τὸν λαόν. μὴ ἐπιθυμήσῃτε τῶν σκύλων, ὅτι πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν, ¹⁹ καὶ Γοργίας καὶ ἡ δύναμις ἐν τῷ ὄρει ἔγγυς ἡμῶν. ἀλλὰ στήτε νῦν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ πολεμήσατε αὐτοὺς, καὶ μετὰ ταῦτα λήψετε τὰ σκύλα μετὰ παρόρησias. ²⁰ ἔτι λαλοῦντος Ἰούδα ταῦτα, ὥφθη μέρος τι ἐκκύπτων ἐκ τοῦ ὄρους. ²¹ καὶ εἶδεν ὅτι τετροπώνται, καὶ ἐμπυρρίζουσι τὴν παρεμβολήν, ὃ γὰρ καπνὸς θεωρούμενος ἐνεφανίζετο τὸ γεγονός. ²² οἱ δὲ ταῦτα συνιδόντες ἐδειλώθησαν σφόδρα. συνιδόντες

δόντες δὲ καὶ τὴν Ἰούδα παρεμβολὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἐτοίμην εἰς παρατάξιν, ²² ἔφυγον πάντες εἰς γῆν ἄλλοφύλων. ²³ καὶ ἀνέστρεψεν Ἰούδας ἐπὶ τὴν σκυλείαν τῆς παρεμβολῆς. καὶ ἔλαβον χρυσίον πολὺ καὶ ἀργύριον καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν θαλασσίαν καὶ πλοῦτον μέγαν. ²⁴ καὶ ἐπιστραφέντες ὕμνου καὶ εὐλόγου εἰς οὐρανὸν τὸν κύριον, ὅτι καλὸν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐγένετο σωτηρία μεγάλη τῷ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ²⁶ ὅσοι δὲ τῶν ἄλλοφύλων δισώθησαν, παραγενθέντες ἀπήγαγεν αὐτοὺς Ἰούδας πάντα τὰ συμβεβηκότα. ²⁷ ὁ δὲ ἀκούσας συνεχύθη καὶ ἠθύμει, ὅτι οὐχ οἷα ἤθελε, τοιαῦτα γέγονει τῷ Ἰσραὴλ, καὶ οὐχ οἷα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, τοιαῦτα ἐξέβη. ²⁸ καὶ ἐν τῷ ἐχομένῳ ἐνιαυτῷ συνελόγησεν ὁ Ἀυσίας ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ἐξήκοντα χιλιάδας καὶ πεντακισχίλιαν ἵππον, ὥστε ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. ²⁹ καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ παρενέβαλον ἐν Βαιθσουροῖς, καὶ συνητήσεν αὐτοῖς Ἰούδας ἐν δέκα χιλιάσιν ἀνδρῶν. ³⁰ καὶ εἶδε τὴν παρεμβολὴν ἰσχυρὰν, καὶ προσηύξατο, καὶ εἶπεν. εὐλογητὸς εἰ ὁ σωτὴρ τοῦ Ἰσραὴλ ὁ συντρίψας τὸ ὄρημα τοῦ δυνατοῦ ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου Δαυὶδ, καὶ παρέδωκας τὴν παρεμβολὴν τῶν ἄλλοφύλων εἰς χεῖρας Ἰωνάθαν υἱοῦ Σαουλ καὶ τοῦ αἵροντος τὰ σκεύη αὐτοῦ. ³¹ σύγκλεισον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐν χειρὶ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ τῇ ἰππῷ αὐτῶν. ³² δὸς αὐτοῖς δειλίαν, καὶ τῆξον θράσος ἰσχύος αὐτῶν, καὶ σαλευθήτωσαν τῇ συντριβῇ αὐτῶν. ³³ κατὰβαλε αὐτοὺς ῥομφαίᾳ ἀγαπώντων σε, καὶ αἰνεσάτωσάν σε πάντες οἱ εἰδότες τὸ ὄνομά σου ἐν ὕμνοις. ³⁴ καὶ συνέβαλον ἀλλήλοις, καὶ ἔπεσον ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ἀυσίου εἰς πεντακισχίλιους ἀνδρας, καὶ ἔπεσον ἐξ ἐναντίας αὐτῶν. ³⁵ ἰδὼν δὲ Ἀυσίας τὴν γενομένην τροπὴν τῆς αὐτοῦ συντάξεως, τῆς δὲ Ἰούδα τὸ γεγεννημένον θάρσος, καὶ ὡς ἐτοιμοὶ εἰσιν ἢ ζῆν ἢ τεθνάναι γενναίως, ἀπῆρεν εἰς Ἀντιό-

χειαν, καὶ ἐξενολόγει. καὶ πλεονάσας τὸν γενηθέντα στρατὸν, ἐλογίζετο πάλιν παραγενέσθαι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ³⁶ εἶπε δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἰδοὺ συνετρίβησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, ἀναβῶμεν καθαρῖσαι τὰ ἅγια καὶ ἐγκαινίσαι. ³⁷ καὶ συνήχθη ἡ παρεμβολὴ πᾶσα, καὶ ἀνέβησαν εἰς ὄρος Σιών. ³⁸ καὶ ἰδὼν τὸ ἁγίασμα ἡρμωμένον, καὶ τὰς πύλας κατακεκαυμένας, καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς φυτὰ πεφυκότα ὡς ἐν δρυμῷ ἢ ὡς ἐν ἐνὶ τῶν ὀρέων, καὶ τὰ παστοφόρια καθηρημένα. ³⁹ καὶ διέβρῃξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπέθεντο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν. ⁴⁰ καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι τῶν σημασιῶν, καὶ ἔβησαν εἰς τὸν οὐρανόν. ⁴¹ τότε ἐπέταξεν Ἰούδας ἀνδρας πολεμεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἕως ἂν καθαρῖσιν τὰ ἅγια. ⁴² καὶ ἐπέλεξεν ἱερεῖς ἁμώμους θελητὰς νόμου. ⁴³ καὶ ἔκαθάρισαν τὰ ἅγια, καὶ ᾤραν τοὺς λίθους τοῦ μiasμοῦ εἰς τόπον ἀκάθαρτον. ⁴⁴ καὶ ἐβουλευσάντο περὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὀλοκαυτώσεως τοῦ βεβηλωμένου, τί αὐτῷ ποιήσωσι. ⁴⁵ καὶ ἐπέπεσεν αὐτοῖς βουλὴ ἀγαθὴ, καθελεῖν αὐτὸ, μήποτε γένηται αὐτοῖς εἰς ὄνειδος, ὅτι ἐμίαναν τὰ ἔθνη αὐτό, καὶ καθεῖλον τὸ θυσιαστήριον. ⁴⁶ καὶ ἀπέθεντο τοὺς λίθους ἐν τῷ ὄρει τοῦ οἴκου ἐν τόπῳ ἐπιτηδείῳ μέχρι τοῦ παραγενθῆναι προφήτην τοῦ ἀποκριθῆναι περὶ αὐτῶν. ⁴⁷ καὶ ἔλαβον λίθους ὀλοκλήρους κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὠκοδόμησαν τὸ θυσιαστήριον καινὸν κατὰ τὸ πρότερον. ⁴⁸ καὶ ὠκοδόμησαν τὰ ἅγια καὶ τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, καὶ τὰς αὐλὰς ἡγίασαν. ⁴⁹ καὶ ἐποίησαν σκεύη ἅγια καινὰ, καὶ εἰσῆνεγκαν τὴν λυχρίαν καὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν θυμιαμάτων καὶ τὴν τράπεζαν εἰς τὸν ναόν. ⁵⁰ καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξῆψαν τοὺς λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς λυχρίας, καὶ ἐφαίνονσαν ἐν τῷ ναῷ. ⁵¹ καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους, καὶ ἐξέπετασαν τὰ καταπετάσματα. καὶ

ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν.
⁵² καὶ ὠρθρισαν τοπρῶϊ τῇ πέμπτῃ
καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἑνατου. οὗ-
τος ὁ μὴν Χασελεύ τοῦ ὀγδόου καὶ
τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἔτους.
⁵³ καὶ ἀνήνεγκαν θυσίαν κατὰ τὸν νό-
μον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυ-
τωμάτων τὸ καινὸν ὃ ἐποίησαν. ⁵⁴ κα-
τὰ τὸν καιρὸν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν
ἐν ἣ ἔβριθῶσαν αὐτὸ τὰ ἔθνη, ἐν
ἐκείνῃ ἐνεκαινίσθη ἐν ὧδαῖς καὶ κιθά-
ραις καὶ κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις.
⁵⁵ καὶ ἔπεσον πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσω-
πον, καὶ προσεκύνησαν καὶ εὐλόγησαν
εἰς οὐρανὸν τὸν εὐδωσάντα αὐτοῖς.
⁵⁶ καὶ ἐποίησαν τὸν ἑγκαινισμόν τοῦ
θυσιαστηρίου ἡμέρας ὀκτώ, καὶ προσ-
ῆνεγκαν ὀλοκαυτώματα μετ' εὐφροσύ-
νης, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου καὶ
αινέσεως. ⁵⁷ καὶ κατεκόσμησαν τὸ
κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ στεφάνοις
χρυσοῖς καὶ ἀσπιδίσκαις, καὶ ἐνεκαι-
νισαν τὰς πύλας καὶ τὰ παστοφόρια,
καὶ ἐθύρωσαν αὐτά. ⁵⁸ καὶ ἐγενήθη
εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῷ λαῷ σφόδρα,
καὶ ἀπεστράφη ὄνειδος ἔθνων. ⁵⁹ καὶ
ἔστησεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
καὶ πᾶσα ἡ ἐκκλησία Ἰσραὴλ ἵνα ἄ-
γωνται αἱ ἡμέραι ἑγκαινισμοῦ τοῦ
θυσιαστηρίου ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν
ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέρας ὀκτώ,
ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ μη-
νὸς Χασελεύ μετ' εὐφροσύνης καὶ χα-
ρᾶς. ⁶⁰ καὶ ὠκοδόμησαν ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ τὸ ὄρος Σιών, κυκλόθεν τείχη
ὕψηλά καὶ πύργους ὀχυροὺς, μὴ ποτε
παραγενηθέντα τὰ ἔθνη καταπατή-
σωσιν αὐτά, ὡς ἐποίησαν τοπρότερον.
⁶¹ καὶ ἐπέταξεν ἐκεῖ δύναμιν τηρεῖν
αὐτὸ, καὶ ὠχύρωσαν αὐτὸ τηρεῖν τὴν
Βαιθσοῦραν, τοῦ ἔχειν τὸν λαὸν ὁ-
χύρωμα κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰδου-
μαίας.

Κ Ε Φ. Ε'.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν τὰ ἔθνη
κυκλόθεν ὅτι ὠκοδομήθη τὸ θυσια-
στήριον, καὶ ἐνεκαινίσθη τὸ ἅγιασμα
ὡς τοπρότερον, καὶ ὠργίσθησαν σφό-
δρα. ² καὶ ἐβουλεύσαντο τοῦ ἄραι τὸ
γένος Ἰακώβ τοὺς ὄντας ἐν μέσῳ αὐ-
τῶν, καὶ ἤρξαντο τοῦ θανατοῦν ἐν

τῷ λαῷ καὶ ἐξαιρεῖν. ³ καὶ ἐπολέμη
Ἰούδας πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἡσαΐ ἐν τῇ
Ἰδουμαίᾳ τὴν Ἀραβατίνην, ὅτι περι-
εκάθηντο τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπάταξεν
αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ συνέσει-
λεν αὐτοὺς, καὶ ἔλαβε τὰ σκύλα αὐ-
τῶν. ⁴ καὶ ἐμνήσθη τῆς κακίας υἱῶν
Βαϊὰν οἱ ἦσαν τῷ λαῷ εἰς παγίδα καὶ
εἰς σκάνδαλον ἐν τῷ ἐνεδρεῦν αὐτοὺς
ἐν ταῖς ὁδοῖς. ⁵ καὶ συνεκλείσθησαν
ὑπ' αὐτοῦ ἐν τοῖς πύργοις, καὶ παρεν-
έβαλεν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἀνεθεμάτισεν
αὐτοὺς, καὶ ἐνεπύρισε τοὺς πύργους
αὐτῆς ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐνοῦσι.
⁶ καὶ διεπέρασεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμ-
μὼν, καὶ εὗρε χεῖρα κραταίαν καὶ λαὸν
πολὺν, καὶ Τιμόθεον ἡγούμενον αὐ-
τῶν. ⁷ καὶ συνῆψε πρὸς αὐτοὺς πο-
λέμους πολλοὺς, καὶ συνετρίβησαν
πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν
αὐτοὺς. ⁸ καὶ προκατέλάβετο τὴν Ἰα-
ζήρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ ἀν-
έστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ⁹ καὶ ἐ-
πισυνήχθησαν τὰ ἔθνη τὰ ἐν τῇ Γα-
λααδ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοὺς ὄντας ἐπὶ
τοῖς ὁρίοις αὐτῶν τοῦ ἔξαραι αὐτοὺς.
καὶ ἔφωγον εἰς Διάθεμα τὸ ὀχύρωμα.
¹⁰ καὶ ἀπέστειλαν γράμματα πρὸς
Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, λέ-
γοντες. ἐπισυνηγμένα ἐστὶν ἐφ' ἡμᾶς
τὰ ἔθνη τὰ κυκλῶ ἡμῶν τοῦ ἔξαραι
ἡμᾶς, ¹¹ καὶ ἐτοιμάζονται ἐλθεῖν καὶ
προκαταλαβεῖσθαι τὸ ὀχύρωμα εἰς ὃ
κατεσφύρομεν, καὶ Τιμόθεος ἡγείται
τῆς δυνάμεως αὐτῶν. ¹² νῦν οὖν ἐλ-
θὼν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ὅτι
πέπτωκεν ἔξ ἡμῶν πλῆθος. ¹³ καὶ
πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ ὄντες ἐν
τοῖς Τωβίου τεθανάτωται, καὶ ἤχημα-
λωτίκασιν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ
τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν, καὶ
ἀπώλεσαν ἐκεῖ ὡς μίαν χιλιαρχίαν ἀν-
δρῶν. ¹⁴ ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἀνεγινώ-
σκοντο, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι ἕτεροι παρι-
γένοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας διερχόμενοι
τὰ ἱμάτια, ἀπαγγέλλοντες κατὰ τὰ
ῥήματα ταῦτα, ¹⁵ λέγοντες, ἐπισυνῆ-
χθαι ἐπ' αὐτοὺς ἐκ Πτολεμαῖδος καὶ
Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ πάσης Γαλι-
λαίας ἀλλοφύλων τοῦ ἔξαναλωσαι ἡ-
μᾶς. ¹⁶ ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰούδας καὶ ὁ
λαὸς

λαος τοὺς λόγους τούτους, ἐπισυνή-
χθη ἐκκλησία μεγάλη βουλευσασθαι
τί ποιήσωσι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν τοῖς
οὖσιν ἐν θλίψει καὶ πολεμουμένοις
ὑπ' αὐτῶν. ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἰούδας Σί-
μωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐπίλεξον σε-
αυτῷ ἄνδρας, καὶ πορεύου καὶ ῥῦσαι
τοὺς ἀδελφούς σου τοὺς ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ. ἐγὼ δὲ καὶ Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός
μου πορευσόμεθα εἰς τὴν Γαλααδίτιν.
¹⁸ καὶ κατέλιπεν Ἰωσήφον τὸν τοῦ
Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίαν ἡγουμένους
τοῦ λαοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων τῆς
δυναμείας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εἰς τήρησιν.
¹⁹ καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων. πρό-
στητε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ συνά-
ψητε πόλεμον πρὸς τὰ ἔθνη ἕως τοῦ
ἐπιστρέψαι ἡμᾶς. ²⁰ καὶ ἐμερίσθησαν
Σίμωνι ἄνδρες τριεχίλιοι τοῦ πορευ-
θῆναι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, Ἰούδα δὲ
ἄνδρες ὀκτακισχίλιοι εἰς τὴν Γαλαα-
δίτιν. ²¹ καὶ ἐπορεύθη Σίμων εἰς τὴν
Γαλιλαίαν, καὶ συνήψε πολέμους πολ-
λοὺς πρὸς τὰ ἔθνη, καὶ συνετρίβη τὰ
ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ²² καὶ
ἐθίωξεν αὐτοὺς ἕως τῆς πύλης Πτο-
λεμαΐδος. καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν ἐθνῶν
εἰς τριεχίλιους ἄνδρας, καὶ ἔλαβεν τὰ
σκῦλα αὐτῶν. ²³ καὶ παρέλαβε τοὺς
ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ καὶ ἐν Ἀρβάττοις σὺν
ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς τέκνοις, καὶ πάν-
τα ὅσα ἦν αὐτοῖς, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν
Ἰουδαίαν μετ' εὐφροσύνης μεγάλης.
²⁴ καὶ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ Ἰω-
νάθαν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διέβησαν τὸν
Ἰορδάνην, καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τρι-
ῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ²⁵ καὶ συνήν-
τησαν τοῖς Ναβαταίοις, καὶ ἀπῆντη-
σαν αὐτοῖς εἰρηνικῶς, καὶ διηγῆσαντο
αὐτοῖς ἅπαντα τὰ συμβάντα τοῖς ἀ-
δελφοῖς αὐτῶν ἐν τῇ Γαλααδίτιδι.
²⁶ καὶ ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν συνειλημ-
μένοι εἰσὶν εἰς Βόσσορα, καὶ Βοσόρ,
ἐν Ἀλέμοις, Χασφῶρ, Μακεδ, καὶ
Καρναῖν, πᾶσαι αἱ πόλεις αὗται ὄχυ-
ραι καὶ μεγάλαι. ²⁷ καὶ ἐν ταῖς λοι-
παῖς πόλεσι τῆς Γαλααδίτιδος εἰσὶ
συνειλημμένοι καὶ εἰς αὐριοῖν τάσσον-
ται παρεμβάλλειν ἐπὶ τὰ ὄχυράματα,
καὶ καταλαβέσθαι καὶ ἔξαιραι πάντας
τούτους ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. ²⁸ καὶ ἀπέ-

στρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐ-
τοῦ ὁδὸν εἰς τὴν ἔρημον εἰς Βοσόρ ἄφ-
νω. καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ
ἀπέκτεινε πᾶν ἄρσενικὸν ἐν στόματι
ὄμοφαίας, καὶ ἔλαβε πάντα τὰ σκῦλα
αὐτῶν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρί.
²⁹ καὶ ἀπῆρεν ἐκεῖθεν νυκτὸς, καὶ ἐπο-
ρεύετο ἕως ἐπὶ τὸ ὄχυρῳμα. ³⁰ καὶ
ἐγένετο ἐωθινή, καὶ ᾤραν τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ λαὸς πολὺς οὗ
οὐκ ἦν ἀριθμὸς, αἶροντες κλίμακας
καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὄχυρῳ-
μα, καὶ ἐπολέμουν αὐτούς. ³¹ καὶ εἶ-
πεν Ἰούδας ὅτι ἤρκαι ὁ πόλεμος, καὶ
ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἀνέβη εἰς τὸν
οὐρανὸν σάλπιγξιν καὶ φωνὴν μεγάλην,
³² καὶ εἶπε τοῖς ἀνδράσι τῆς δυναμείας.
πολεμήσατε σήμερον ὑπὲρ τῶν ἀδελ-
φῶν ὑμῶν. ³³ καὶ ἐξῆλθεν ἐν τρισὶν
ἀρχαῖς ἐξ ὀπισθεν αὐτῶν. καὶ ἐσάλ-
πισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐβόησαν ἐν
προσευχῇ. ³⁴ καὶ ἐπέγνω ἡ παρεμβο-
λὴ Τιμόθεου ὅτι Μακκαβαῖός ἐστι,
καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ
ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ
ἔπεσον ἐξ αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
εἰς ὀκτακισχίλιους ἄνδρας. ³⁵ καὶ ἀπέ-
κλινεν εἰς Μασφὰ, καὶ ἐπολέμησεν αὐ-
τὴν, καὶ προκατελάβετο αὐτὴν καὶ
ἀπέκτεινε πᾶν ἄρσενικὸν αὐτῆς, καὶ
ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησεν
αὐτὴν πυρί. ³⁶ ἐκεῖθεν ἀπῆρε, καὶ
προκατελάβετο τὴν Χασφῶν, Μακεδ,
Βοσόρ, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς
Γαλααδίτιδος. ³⁷ μετὰ δὲ τὰ ῥήματα
ταῦτα συνήγαγε Τιμόθεος παρεμβο-
λὴν ἄλλην, καὶ παρενέβαλε κατὰ πρὸς-
ωπον Ῥαφῶν ἐκ πέραν τοῦ χεμάρ-
ρου. ³⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ἰούδας κατα-
σκοπεῦσαι τὴν παρεμβολήν. καὶ ἀπ-
ήγγειλαν αὐτῷ, λέγοντες. ἐπισυνηγ-
μένα εἰσὶ πρὸς αὐτοὺς πάντα τὰ ἔθνη
τὰ κυκλῶ ἡμῶν, δύναμις πολλὴ σφό-
δρα. ³⁹ καὶ Ἀραβας μεμίσθωται εἰς
βοήθειαν αὐτοῖς, καὶ παρενέβαλον
πέραν τοῦ χεμάρρου ἑτοιμοὶ τοῦ ἐλ-
θεῖν ἐπὶ σὲ εἰς πόλεμον. καὶ ἐπορευ-
θη Ἰούδας εἰς συνάντησιν αὐτῶν.
⁴⁰ καὶ εἶπε Τιμόθεος τοῖς ἀρχουσι τῆς
δυναμείας αὐτοῦ. ἐν τῷ ἐγγίξειν Ἰου-
δαν καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐπὶ

τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος, ἐὰν διαβῇ πρὸς ἡμᾶς πρότερος, οὐ δυνησόμεθα ὑποστῆναι αὐτόν, ὅτι δυνάμενος δυνήσεται πρὸς ἡμᾶς. ⁴¹ ἐὰν δὲ δειλωθῇ καὶ παρεμβάλῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσομεν πρὸς αὐτόν καὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτόν. ⁴² ὥς δὲ ἤγγισεν Ἰούδας ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος, ἔσθησε τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῖς χειμάρρουν, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων, μὴ ἀφῆτε πάντα ἄνθρωπον παρεμβάλειν, ἀλλ' ἐρχέσθωσαν πάντες εἰς τὸν πόλεμον. ⁴³ καὶ διεπέρασεν ἐπ' αὐτοὺς πρότερος, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὅπισθεν αὐτοῦ. καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύψαν τὰ ὅπλα αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς τὸ τέμενος ἐν Καρναῖν. ⁴⁴ καὶ προκατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸ τέμενος ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐτροπώθη ἡ Καρναῖν, καὶ οὐκ ἐδύναντο εἰς ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον Ἰούδα. ⁴⁵ καὶ συνήγαγεν Ἰούδας πάντα Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν, παρεμβολὴν μεγάλην σφόδρα, ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα. ⁴⁶ καὶ ἦλθον ἕως Εφρών, καὶ αὕτη ἡ πόλις μεγάλη ἐπὶ τῆς εἰσόδου ὀχυρὰ σφόδρα. οὐκ ἦν ἐκκλίνειν ἀπ' αὐτῆς δεξιὰν ἢ ἀριστεράν, ἀλλ' ἡ διὰ μέσου αὐτῆς πορεύεσθαι. ⁴⁷ καὶ ἀπέκλεισαν αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνέφραξαν τὰς πύλας λίθοις. ⁴⁸ καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς Ἰούδας λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων. διελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἡμῶν, καὶ οὐδεὶς κακοποιήσει ὑμᾶς, πλην τοῖς ποσὶ παρελευσόμεθα. καὶ οὐκ ἡβούλοντο ἀνοῖξαι αὐτῷ. ⁴⁹ καὶ ἐπέταξεν Ἰούδας κηρύξαι ἐν τῇ παρεμβολῇ τοῦ παρεμβάλειν ἕκαστον ἐν ᾧ ἔστι τόπω. ⁵⁰ καὶ παρενέβαλον οἱ ἄνδρες τῆς δυνάμεως, καὶ ἐπολέμησαν τὴν πόλιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρεδόθη ἡ πόλις ἐν χειρὶν αὐτοῦ. ⁵¹ καὶ ἀπώλεσε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐξερόϊζωσεν αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ

διήλθε διὰ τῆς πόλεως ἐπάνω τῶν ἀπενταμμένων. ⁵² καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς τὸ πεδῖον τὸ μέγα κατὰ πρόσωπον Βαιθσάν. ⁵³ καὶ ἦν Ἰούδας ἐπισυνάγων τοὺς ἐσχατίζοντας, καὶ παρακαλῶν τὸν λαὸν κατὰ πάσαν τὴν ὁδὸν, ἕως οὗ ἦλθον εἰς γῆν Ἰούδα. ⁵⁴ καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος Σιών ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ. καὶ προσήγαγον ὀλοκαυτώματα, ὅτι οὐκ ἔπεσαν ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν εἰρήνῃ. ⁵⁵ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἦν Ἰούδας καὶ Ἰωνάθαν ἐν τῇ Γαλααδ, καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατὰ πρόσωπον Πτολεμαῖδος, ⁵⁶ ἠκούσεν Ἰωσήφ ὁ τοῦ Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίας ἀρχόντες τῆς δυνάμεως τῶν ἀνδραγαθῶν καὶ τοῦ πολέμου οἷα ἐποίησαν, ⁵⁷ καὶ εἶπεν. ποιήσωμεν καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ὄνομα, καὶ πορευθώμεν πολεμῆσαι πρὸς τὰ ἔθνη τὰ κύκλω ἡμῶν. ⁵⁸ καὶ παρήγγειλαν τοῖς ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῆς μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ Ἰαμνείαν. ⁵⁹ καὶ ἐξήλθε Γοργίας ἐκ τῆς πόλεως, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς εἰς πόλεμον. ⁶⁰ καὶ ἐτροπώθη Ἰωσήφος καὶ Ἀζαρίας, καὶ ἐδιώχθησαν ἕως τῶν ὄριων τῆς Ἰουδαίας. καὶ ἔπεσον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς διεχιλίους ἄνδρας, ⁶¹ καὶ ἐγενήθη τροπὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι οὐκ ἤκουσαν Ἰούδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, οἰόμενοι ἀνδραγαθήσασιν. ⁶² αὐτοὶ δὲ οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἷς ἐδόθη σωτηρία Ἰσραὴλ διὰ χειρὸς αὐτῶν. ⁶³ καὶ ὁ ἀνὴρ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐδοξασθησαν σφόδρα ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἐθνῶν πάντων, οὗ ἠκούετο τὸ ὄνομα αὐτῶν. ⁶⁴ καὶ ἐπισυνήγοντο πρὸς αὐτοὺς εὐφημοῦντες. ⁶⁵ καὶ ἐξήλθεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τοὺς νείους Ἡσαν ἐν τῇ γῇ πρὸς Νότον, καὶ ἐπάταξε τὴν Χεβρὼν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα αὐτῆς, καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνέπρησε κυκλόθεν. ⁶⁶ καὶ ἀπῆρε τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν ἀλλοφύλων, καὶ διεπο-

ρεύετο τὴν Σαμάρειαν. ⁶⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔπεσον ἱερεῖς ἐν πολέμῳ βουλόμενοι ἀνδραγαθῆσαι, ἐν τῷ αὐτοῦς ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον ἀβουλεύτως. ⁶⁸ καὶ ἐξέκλινεν Ἰούδας εἰς Ἀζωτον γῆν ἀλλοφύλων, καὶ καθεῖλε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατέκαυσε πυρὶ, καὶ ἐσκύλευσε τὰ σκύλα τῶν πόλεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν Ἰούδα.

Κ Ε Φ. ε'.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας, καὶ ἤκουσεν ὅτι ἐστὶν Ἑλυμαῖς ἐν τῇ Περσίδι πόλις ἔνδοξος πλούτῳ ἀργυρίῳ τε καὶ χρυσίῳ. ² καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν αὐτῇ πλουσίον σφόδρα, καὶ ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ, καὶ θώρακες καὶ ὅπλα ἃ κατέλιπεν ἐκεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου βασιλεὺς ὁ Μακεδῶν, ὃς ἐβασίλευσε πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησι. ³ καὶ ἦλθε καὶ ἐξήτει καταλαβέσθαι τὴν πόλιν καὶ προνομεύσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη, ὅτι ἐγνώσθη ὁ λόγος τοῖς ἐκ τῆς πόλεως. ⁴ καὶ ἀνέστησαν αὐτῷ εἰς πόλεμον, καὶ ἔφυγε καὶ ἀπῆρξεν ἐκείθεν μετὰ λύπης μεγάλης ἀποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα. ⁵ καὶ ἦλθεν ἀπαγγέλλων τις αὐτῷ εἰς τὴν Περσίδα, ὅτι τετρόπωνται αἱ παρεμβολαὶ αἱ πορευθεῖσαι εἰς γῆν Ἰούδα, ⁶ καὶ ἐπορεύθη Ἀσσίας δυνάμει ἰσχυρᾷ ἐν πρώτοις, καὶ ἀνετράπη ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐπίσχυσαν ὅπλοις καὶ δυνάμει καὶ σκύλοις πολλοῖς οἷς ἔλαβον ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν ὧν ἐξέκοψαν. ⁷ καὶ καθεῖλον τὸ βδέλυγμα ὃ ὠκοδόμησεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸ ἅγιασμα καθὼς τότε πρῶτον ἐκύκλωσαν τείχεσιν ὑψηλοῖς, καὶ τὴν Βαιθούραν πόλιν αὐτοῦ. ⁸ καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ἐθαμβήθη καὶ ἐσαλεύθη σφόδρα, καὶ ἔπεισεν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ ἐνέπεσεν εἰς ἀφρώστειαν ἀπὸ τῆς λύπης, ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ καθὼς ἐνεθυμῆτο. ⁹ καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας πλείους, ὅτι ἀνεκαίνισθη ἐπ' αὐτὸν λύπη μεγάλη, καὶ ἐλογίσατο ὅτι ἀποθνήσκει. ¹⁰ καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ εἰ

πε πρὸς αὐτοὺς. ἀφίσταται ὁ ὕπνος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ συμπέτωκα τῇ καρδίᾳ ἀπὸ τῆς μερίμνης. ¹¹ καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ μου. ἕως τίος θλίψεως ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου ἐν ᾧ νῦν εἰμι; ὅτι χρηστός καὶ ἀγαπώμενος ἦμην ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. ¹² νῦν δὲ μιμνήσκομαι τῶν κακῶν ὧν ἐποίησα ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκευὴ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξαπέστειλα ἑσῶραι τοὺς κατοικοῦντας Ἰούδα διακενῆς. ¹³ ἔγνων οὖν ὅτι χάριν τούτων εὖρον με τὰ κακὰ ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἀπόλλυμαι λύπῃ μεγάλῃ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. ¹⁴ καὶ ἐκάλεσε Φίλιππον ἑατῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹⁵ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ τὸν δακτύλιον, τοῦ ἀγαγεῖν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκθρέψαι αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν. ¹⁶ καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς ἔτους ἐνάτου καὶ τεσσαρακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ¹⁷ καὶ ἐπέγνω Ἀσσίας ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεὺς, καὶ κατέστησε βασιλεύειν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντὶ αὐτοῦ, ὃν ἐξέθρεψε νεώτερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐπάτορα. ¹⁸ καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄκρας ἦσαν συγκλείοντες τὸν Ἰσραὴλ κυκλωτῶν ἁγίων, καὶ ζητοῦντες τὰ κακὰ δι' ὅλου καὶ στήριγμα τοῖς ἔθνεσι. ¹⁹ καὶ ἐλογίσατο Ἰούδας ἑσῶραι αὐτούς. καὶ ἐξεκκλησίασε πάντα τὸν λαὸν τοῦ περικαθίσαι ἐπ' αὐτούς. ²⁰ καὶ συνήχθησαν ἅμα, καὶ περικέκθισαν ἐπ' αὐτούς ἔτους πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ ἐποίησεν ἐπ' αὐτοὺς βελοστάσεις καὶ μηχανάς. ²¹ καὶ ἐξῆλθον ἐξ αὐτῶν ἐκ τοῦ συγκλεισμοῦ, καὶ ἐκολλήθησαν αὐτοῖς τινὲς τῶν ἀσεβῶν ἐξ Ἰσραὴλ, ²² καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον. ἕως πότε οὐ ποιήσῃ κρίσιν, καὶ ἐκδικήσῃ τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν; ²³ ἡμεῖς εὐδοκοῦμεν δουλεύειν τῷ πατρί σου καὶ πορευέσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις, καὶ κατακολουθεῖν τοῖς προσταγμασιν αὐτοῦ, ²⁴ καὶ περικαθῆνται εἰς τὴν ἅκραν υἱοὶ τοῦ λαοῦ ἡμῶν. χάριν τοῦ

του καὶ ἀλλοτριοῦνται ἀπ' ἡμῶν. πλὴν ὅσοι εὐρίσκοντο ἀπ' ἡμῶν ἐθα-
νατοῦντο, καὶ αἱ κληρονομίαι ἡμῶν
διηρπάζοντο. ²⁵ καὶ οὐκ ἐφ' ἡμᾶς μό-
νον ἐξέτειναν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάν-
τα τὰ ὅρια αὐτῶν. ²⁶ καὶ ἰδοὺ παρ-
εμβεβλήκασιν σήμερον ἐπὶ τὴν ἄκραν
ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῦ καταλαβεῖσθαι
αὐτὴν καὶ τὸ ἁγίασμα, καὶ τὴν Βαιθ-
σούραν ὠχύρωσαν. ²⁷ καὶ ἐὰν μὴ
προκαταλαβῇ αὐτοὺς διατάχους, μεί-
ζονα τούτων ποιήσουσι, καὶ οὐ δυνή-
σῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν. ²⁸ καὶ ὡρ-
γίσθη ὁ βασιλεὺς ὅτι ἤκουσε, καὶ συν-
ήγαγε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ
τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνιῶν. ²⁹ καὶ ἀπὸ
βασιλειῶν ἐτέρων καὶ ἀπὸ νήσων θα-
λασσῶν ἦλθον πρὸς αὐτὸν δυνάμεις
εὐμισθωταί. ³⁰ καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν
δυνάμεων αὐτοῦ ἑκατὸν χιλιάδες τῶν
πεζῶν, καὶ ἑκοσι χιλιάδες ἵππων, καὶ
ἐλέφαντες δύο καὶ τριάκοντα εἰδότες
πόλεμον. ³¹ καὶ ἦλθον διὰ τῆς Ἰ-
δουμαίας, καὶ παρενεβάλον ἐπὶ
Βαιθσούραν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας
πολλὰς, καὶ ἐποίησαν μηχανὰς, καὶ
ἐξῆλθον, καὶ ἐνεπύρισαν αὐτὰς ἐν
πυρὶ, καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρωδῶς.
³² καὶ ἀπῆρεν Ἰούδας ἀπὸ τῆς ἀκρας,
καὶ παρενεβάλεν εἰς Βαιθσαχαρία ἀπ-
έναντι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως.
³³ καὶ ὠρθησεν ὁ βασιλεὺς τοπρωῖ,
καὶ ἀπῆρε τὴν παρεμβολὴν ἐν ὀρμή-
ματι αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Βαιθσαχα-
ρία, καὶ διεσκευάσθησαν αἱ δυνάμεις
εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς
σάλπιξι. ³⁴ καὶ τοῖς ἐλέφασιν ἐδειξαν
αἷμα σταφυλῆς καὶ μόρων, τοῦ παρα-
στῆσαι αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον. ³⁵ καὶ
διέειλον τὰ θηρία εἰς τὰς φάλαγγας,
καὶ παρέστησαν ἑκάστῳ ἐλέφαντι χι-
λίους ἀνδρας τεθωρακισμένους ἐν ἁ-
λυσιδωτοῖς, καὶ περιεμφαλαῖαι χαλκαῖ
ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ πεντα-
κόσιοι ἵπποι διατεταγμένοι ἑκάστῳ
θηρίῳ ἐκλελεγμένοι. ³⁶ οὗτοι πρὸ και-
ροῦ, οὗ ἐὰν ἦν τὸ θηρίον, ἦσαν, καὶ οὗ
ἐὰν ἐπορεύετο, ἐπορεύοντο ἅμα, οὐκ
ἀφίσταντο ἀπ' αὐτοῦ. ³⁷ καὶ πύργοι
ξύλινοι ἐπ' αὐτοὺς ἔχρουοι σκεπαζόμε-

νοι ἐφ' ἑκάστου θηρίου ἐξωσμένοι ἐπ'
αὐτοῦ μηχαναῖς, καὶ ἐφ' ἑκάστου ἄν-
δρες δυνάμεως δύο καὶ τριάκοντα οἱ
πολεμοῦντες ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ὁ Ἰνδὸς
αὐτοῦ. ³⁸ καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἵππον
ἐνθεν καὶ ἐνθεν ἐστήσαν ἐπὶ τὰ δύο
μέρη τῆς παρεμβολῆς κατασείοντες καὶ
καταφρασσόμενοι ἐν ταῖς φάραξι.
³⁹ ὡς δὲ ἐστίλβεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰς χου-
σᾶς καὶ χαλκᾶς ἀσπίδας, ἐστίλβει τὰ
ὄρη ἀπ' αὐτῶν, καὶ κατηρύαζεν ὡς
λαμπάδες πυρός. ⁴⁰ καὶ ἐξετάθη μέ-
ρος τι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως
ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ τινες ἐπὶ τα-
πεινά. καὶ ἤρχοντο ἀσφαλῶς καὶ τε-
ταγμένως. ⁴¹ καὶ ἐσαλεύοντο πάντες
οἱ ἀκούοντες φωνῆς πλήθους αὐτῶν
καὶ ὁδοιπορίας τοῦ πλήθους καὶ συγ-
κρουσμοῦ τῶν ὅπλων. ἦν γὰρ ἡ παρ-
εμβολὴ μεγάλη σφόδρα καὶ ἰσχυρά.
⁴² καὶ ἤγγισε Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβο-
λὴ αὐτοῦ εἰς παράταξιν, καὶ ἐπεσον
ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως
ἐξακόσιοι ἄνδρες. ⁴³ καὶ εἶδεν Ἐλεά-
ζαρ ὁ Σαναράν ἐν τῶν θηρίων τιθω-
ρακισμένον θώρακι βασιλικῷ, καὶ ἦν
ὑπεράγον πάντα τὰ θηρία, καὶ ὡρθη
ὅτι ἐν αὐτῷ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς. ⁴⁴ καὶ
ἔδωκεν ἑαυτὸν τοῦ σῶσαι τὸν λαὸν
αὐτοῦ, καὶ περιποιῆσαι ἑαυτῷ ὄνομα
αἰώνιον. ⁴⁵ καὶ ἐπέδραμεν αὐτῷ θρά-
σις εἰς μέσον τῆς φάλαγγος, καὶ ἐθα-
νάτου δεξιὰ καὶ εὐώνυμα, καὶ ἐσχίζον-
το ἀπ' αὐτοῦ ἔνθα καὶ ἔνθα. ⁴⁶ καὶ
εἰσέδου ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα, καὶ ὑπέσθ-
κειν αὐτῷ, καὶ ἀνείλεν αὐτὸν, καὶ ἐπε-
σεν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ
ἀπέθανεν ἐκεῖ. ⁴⁷ καὶ ἰδὼν τὴν ἰσχύν
τῆς βασιλείας καὶ τὸ ὄρημα τῶν ду-
νάμεων, καὶ ἐξέκλιναν ἀπ' αὐτῶν.
⁴⁸ οἱ δὲ ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασι-
λέως ἀνέβαινον εἰς συνάντησιν αὐτῶν
εἰς Ἱερουσαλὴμ. καὶ παρενεβάλεν ὁ
βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς τὸ
ὄρος Σιών, ⁴⁹ καὶ ἐποίησεν εἰρήνην
μετὰ τῶν ἐκ Βαιθσούραν. καὶ ἐξῆλ-
θον ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῖς
ἐκεῖ διατροφὴ τοῦ συγκεκλεισθαι ἐν
αὐτῇ, ὅτι σάββατον ἦν τῇ γῇ. ⁵⁰ καὶ
κατελάβετο βασιλεὺς τὴν Βαιθσούραν,
καὶ ἀπέταξεν ἐκὶ ηερουράν τηρεῖν αὐ-

τήν. ⁵¹ καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὸ ἀγίασμα ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ βελοστάσεις καὶ μηχανὰς καὶ πυρόβολα καὶ λιθόβολα καὶ σκορπίδια εἰς τὸ βάλλεσθαι βέλη καὶ σφενδόνας. ⁵² καὶ ἐποίησαν καὶ αὐτοὶ μηχανὰς πρὸς τὰς μηχανὰς αὐτῶν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλὰς. ⁵³ βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἀγγείοις, διὰ τὸ ἔβδομον ἔτος εἶναι, καὶ οἱ ἀνασφύζοντες εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κατέφαγον τὸ ὑπόλειμμα τῆς παραθέσεως. ⁵⁴ καὶ ὑπελείφθησαν ἐν τοῖς ἀγίοις ἄνδρες ὀλίγοι, οἳ κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός. καὶ ἐσκορπίσθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. ⁵⁵ καὶ ἤκουσε Λυσίας ὅτι Φίλιππος, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἐπὶ ζῶν ἐκθρέψαι Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸ βασιλεῦσαι αὐτόν, ⁵⁶ ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῆς Περσίδος καὶ Μηδείας, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ πορευθεῖσαι τοῦ βασιλέως μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ζητεῖ παραλαβεῖν τὰ πράγματα. ⁵⁷ καὶ κατέσπειυσεν τοῦ ἀπελθεῖν καὶ εἰπεῖν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ τοὺς ἄνδρας. ἐκλείπομεν καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ τροφή ἡμῖν ὀλίγη, καὶ ὁ τόπος οὗ παρεμβαλλομεν ἐστὶν ὄχυρός, καὶ ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς βασιλείας. ⁵⁸ νῦν οὖν δώμεν δεξιὰν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, καὶ πηήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰρήνην καὶ μετὰ παντός ἔθνους αὐτῶν, ⁵⁹ καὶ στησωμεν αὐτοῖς τοῦ πορευέσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν, ὥς τοπρότερον. χάριν γὰρ τῶν νομίμων αὐτῶν, ὧν διεσκέδασαμεν, ὠργίσθησαν καὶ ἐποίησαν ταῦτα πάντα. ⁶⁰ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς εἰρηνεύσαι, καὶ ἐπεδέξαντο. ⁶¹ καὶ ὥμοσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες. ἐπὶ τούτοις ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ὄχυρώματος. ⁶² καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ὄρος Σιών, καὶ εἶδε τὸ ὄχυρῶμα τοῦ τόπου. καὶ ἠθέτησε τὸν ὀρκισμὸν ὃν ὥμοσε, καὶ ἐνετείλατο καθελαινὸν τὸ τεῖχος κυκλόθεν. ⁶³ καὶ ἀπῆρε κατὰ σπουδὴν, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ εὗρε Φίλιππον κυριεύοντα τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμη-

σε πρὸς αὐτόν, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν βίᾳ.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Ε τοὺς ἐνὸς καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξῆλθε Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου ἐκ Ρώμης, καὶ ἀνέβη σὺν ἀνδράσιν ὀλίγοις εἰς πόλιν παραθαλάσσιαν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ² καὶ ἐγένετο ὥς εἰσπορευέτο εἰς οἶκον βασιλείας πατέρων αὐτοῦ, συνέλαβον αἱ δυνάμεις τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν Λυσίαν ἄγειν αὐτοὺς αὐτῷ. ³ καὶ ἐγνωσθή αὐτῷ τὸ πρᾶγμα καὶ εἶπε. μὴ μοι δείξητε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. ⁴ καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς αἱ δυνάμεις, καὶ ἐκάθισε Δημήτριος ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. ⁵ καὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν πάντες ἄνδρες ἄνομοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ Ἀλκιμος ἡγείτο αὐτῶν, βουλούμενος ἱερατεῦειν. ⁶ καὶ κατηγόρησαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες. ἀπώλεσεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τοὺς φίλους σου, καὶ ἡμᾶς ἐσκόρπισαν ἀπὸ τῆς γῆς ἡμῶν. ⁷ νῦν οὖν ἀπόστειλον ἄνδρα ὃ πιστεύεις, καὶ πορευθεῖς ἰδέτω τὴν ἐξολόθρευσιν πᾶσαν, ἣν ἐποίησεν ἡμῖν καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ βασιλέως, καὶ κολασάτω αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς ἐπιβοηθοῦντας αὐτοῖς. ⁸ καὶ ἐπέλεξεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βακχίδην τῶν φίλων τοῦ βασιλέως κυριεύοντα ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ μέγαν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ πιστὸν τῷ βασιλεῖ. ⁹ καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν καὶ Ἀλκιμον τὸν ἀσεβῆ, καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. ¹⁰ καὶ ἀπῆραν, καὶ ἦλθον μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς γῆν Ἰούδα. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ λόγοις εἰρηνικοῖς μετὰ δόλου. ¹¹ καὶ οὐ προσέσχον τοῖς λόγοις αὐτῶν, ἰδόν γὰρ ὅτι ἦλθον μετὰ δυνάμεως πολλῆς. ¹² καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς Ἀλκιμον καὶ Βακχίδην συναγωγὴ γραμματέων ἐκζητῆσαι δίκαια. ¹³ πρῶτοι οἱ Ἀσιδαῖοι ἦσαν ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητοῦν παρὰ αὐτῶν εἰρήνην. ¹⁴ εἶπον γάρ. ἄνθρωπος ἱερεὺς ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν ἦλθεν

ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ οὐκ ἀδικήσει ἡ-
μας. ¹⁵ καὶ ἐλάλησε μετ' αὐτῶν λό-
γους εἰρηνικοὺς, καὶ ὥμοσεν αὐτοῖς,
λέγων. οὐκ ἐκζητήσομεν ὑμῖν κακόν,
καὶ τοῖς φίλοις ὑμῶν. ¹⁶ καὶ ἐνεπί-
στευσαν αὐτῷ, καὶ συνέλαβεν ἐξ αὐ-
τῶν ἐξήκοντα ἄνδρας, καὶ ἀπέκτεινεν
αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ κατὰ τὸν λόγον
ὃν ἔγραψε. ¹⁷ σάρκας ὁσίων σου καὶ
αἵματα αὐτῶν ἐξέχεαν κύκλῳ Ἱερου-
σαλήμ, καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς ὁ θάπτων.
¹⁸ καὶ ἐπέπεσεν αὐτῶν ὁ φόβος καὶ ὁ
τρόμος ἐπὶ πάντα τὸν λαόν, ὅτι εἶπαν.
οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρί-
σις. παρέβησαν γὰρ τὴν στάσιν καὶ
τὸν ὅρκον ὃν ὥμοσαν. ¹⁹ καὶ ἀπῆρε
Βακχίδης ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρ-
ενέβαλεν ἐν Βηζέθ, καὶ ἀπέστειλε καὶ
συνέλαβε πολλοὺς ἀπὸ τῶν ἀπ' αὐτοῦ
αὐτομολησάντων ἀνδρῶν καὶ τινας
τοῦ λαοῦ, καὶ ἔθυσεν αὐτοὺς εἰς τὸ
φρέαρ τοῦ μέγα. ²⁰ καὶ κατέστησε τὴν
χώραν τῷ Ἀλκιμῷ, καὶ ἀφῆκε μετ'
αὐτοῦ δύναμιν τοῦ βοηθεῖν αὐτῷ. καὶ
ἀπῆλθε Βακχίδης πρὸς τὸν βασιλέα.
²¹ καὶ ἠγωνίσατο Ἀλκιμος περὶ τῆς
ἀρχιερωσύνης. ²² καὶ συνήχθησαν πρὸς
αὐτὸν πάντες οἱ ταράσσοντες τὸν λα-
ὸν αὐτῶν, καὶ κατεκράτησαν γῆν Ἰου-
δα, καὶ ἐποίησαν πληγὴν μεγάλην ἐν
Ἰσραήλ. ²³ καὶ εἶδεν Ἰούδας πᾶσαν
τὴν κακίαν ἣν ἐποίησεν Ἀλκιμος καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ὑπὲρ
τὰ ἔθνη. ²⁴ καὶ ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ
ὄρια τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ ἐποί-
ησεν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἀνδράσι τοῖς
αὐτομολήσασιν, καὶ ἀνεσταλῆσαν τοῦ
πορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν. ²⁵ ὥς δὲ
εἶδεν Ἀλκιμος ὅτι ἐνίσχυσεν Ἰούδας
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔγνω ὅτι οὐ
δύναται ὑποστῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐπέ-
στρεψε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κατηγο-
ρησεν αὐτῶν πονηρά. ²⁶ καὶ ἀπέστει-
λεν ὁ βασιλεὺς Νικάνωρ ἓνα τῶν ἀρ-
χόντων αὐτοῦ τῶν ἐνδοξῶν, καὶ μι-
σοῦντα καὶ ἐχθραίνοντα τῷ Ἰσραήλ,
καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ἐξᾶραι τὸν λαόν.
²⁷ καὶ ἦλθε Νικάνωρ εἰς Ἱερουσαλὴμ
δυνάμει πολλῇ, καὶ ἀπέστειλε πρὸς
Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ με-
τὰ δόλου λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων.

²⁸ μὴ ἔστω μάχη ἀναμέσον ἡμῶν καὶ
ὑμῶν. ἤξω ἐν ἀνδράσιν ὀλίγοις, ἵνα
ὑμῶν ἴδω τὰ πρόσωπα μετ' εἰρήνης.
²⁹ καὶ ἦλθε πρὸς Ἰούδαν, καὶ ἡσπά-
σαντο ἀλλήλους εἰρηνικῶς. καὶ οἱ
πολέμιοι ἦσαν ἑτοιμοὶ ἐξαρπάσαι τὸν
Ἰούδαν. ³⁰ καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος τῷ
Ἰούδᾳ, ὅτι μετὰ δόλου ἦλθεν ἐπ' αὐ-
τόν. καὶ ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ
ἐβουλήθη ἐτι ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐ-
τοῦ. ³¹ καὶ ἔγνω Νικάνωρ, ὅτι ἀπε-
καλύφθη ἡ βουλή αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν
εἰς συνάντησιν τῷ Ἰούδᾳ ἐν πολέμῳ
κατὰ Χαφαρσαλαμά. ³² καὶ ἔπεσον
τῶν παρὰ Νικάνωρος ὥς πεντακίς
χίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πό-
λιν Δαυὶδ. ³³ καὶ μετὰ τοὺς λόγους
τούτους ἀνέβη Νικάνωρ εἰς τὸ ὄρος
Σιών. καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τῶν ἱερέων
ἐκ τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέ-
ρων τοῦ λαοῦ ἀσπάσασθαι αὐτὸν εἰ-
ρηνικῶς, καὶ δεῖξαι αὐτῷ τὴν ὀλοκαυ-
τῶσιν τὴν προσφερομένην ὑπὲρ τοῦ
βασιλέως. ³⁴ καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτοὺς,
καὶ κατεγέλασεν αὐτῶν, καὶ ἐμίανεν
αὐτοὺς, καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφάνως.
³⁵ καὶ ὥμοσε μετὰ θυμοῦ, λέγων. ἐὰν
μὴ παραδοθῇ Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολή
αὐτοῦ εἰς χεῖράς μου τὸ νῦν, καὶ
ἔσται ἐὰν ἐπιστρέψω ἐν εἰρήνῃ, ἐμτυ-
ριῶ τὸν οἶκον τοῦτον. καὶ ἐξῆλθε με-
τὰ θυμοῦ μεγάλου. ³⁶ καὶ ἐξῆλθον
οἱ ἱερεῖς, καὶ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον
τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ, καὶ
ἔκλιναν καὶ ἔκλινον. ³⁷ σὺ κύριε ἐξε-
λέξω τὸν οἶκον τοῦτον ἐπικληθῆναι
τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῷ, εἶναι οἶκον
προσευχῆς καὶ δεήσεως τῷ λαῷ σου.
³⁸ ποίησον ἐκδίκησιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
τούτῳ καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτοῦ,
καὶ πεσέτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ. μνήσθητι
τῶν δυσφημιῶν αὐτῶν, καὶ μὴ δῶς
αὐτοῖς μονήν. ³⁹ καὶ ἐξῆλθε Νικάνωρ
ἐξ Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐν
Βαιθωρῶν, καὶ συνήχησεν αὐτῷ δύ-
ναμις Συρίας. ⁴⁰ καὶ Ἰούδας παρενέ-
βαλεν ἐν Ἀδασά ἐν τριεχίλοις ἀνδρά-
σι. καὶ προσηύξατο Ἰούδας καὶ εἶπεν.
⁴¹ οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀσσιρίων
ὅτι ἐδυσφήμισαν, ἐξῆλθεν ἄγγελός
σου κύριε, καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτοῖς ἐκα-

τὸν ὀγδοηκονταπέντε χιλιάδας. ⁴² οὕτω συντρίψον τὴν παρεμβολὴν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν σημερον, καὶ γνώτωσαν οἱ ἐπίλοιποι, ὅτι κακῶς ἐλάλησαν ἐπὶ τὰ ἁγία σου, καὶ κρίνον αὐτὸν κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ. ⁴³ καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἀδαρ, καὶ συνετρίβη ἡ παρεμβολὴ Νικάνορος, καὶ ἔπεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ. ⁴⁴ ὥς δὲ εἶδεν ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἔπεσε Νικάνωρ, ῥίψαντες τὰ ὅπλα αὐτῶν ἔφυγον. ⁴⁵ καὶ κατεδίωκον αὐτοὺς ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἀπὸ Ἀδασά ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζηρα, καὶ ἐσάλπισαν ὁπίσω αὐτῶν ταῖς σάλπιξι τῶν σημασιῶν. ⁴⁶ καὶ ἐξηλθον ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ ὑπερεκέρων αὐτοὺς, καὶ ἀνέστρεφον οὗτοι πρὸς τούτους, καὶ ἔπεσον πάντες ῥομφαίᾳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἔξ αὐτῶν οὐδὲ εἰς. ⁴⁷ καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομήν, καὶ τὴν κεφαλὴν Νικάνορος ἀφείλον καὶ τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἣν ἐξέτεινεν ὑπερηφάνως, καὶ ἤνεγκαν, καὶ ἐξέτειναν παρὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ καὶ εὐφράνθη ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ἤγαγον τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡμέραν εὐφροσύνης μεγάλης. ⁴⁹ καὶ ἔστησαν τοῦ ἄγειν κατὰ ἐνιαυτὸν τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ Ἀδαρ. ⁵⁰ καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἡμέρας ὀλίγας.

Κ Ε Φ. Η'.

Καὶ ἤκουσεν Ἰούδας τὸ ὄνομα τῶν Ῥωμαίων, ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἰσχυροί, καὶ αὐτοὶ εὐδοκοῦσιν ἐν πᾶσι τοῖς προστιθεμένοις αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἂν προσέλθωσιν αὐτοῖς, ἰσχύουσιν αὐτοῖς φιλίαν. ² καὶ ὅτι εἰσὶ δυνατοὶ ἰσχυροί, καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους αὐτῶν καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ὥς ποιούσιν ἐν τοῖς Γαλάταις, καὶ ὅτι κατεκράτησαν αὐτῶν καὶ ἤγαγον αὐτοὺς ὑπὸ φόρον. ³ καὶ ὅσα ἐποίησαν ἐν χώρᾳ Ἰσπανίας, τοῦ κατακρατεῖσθαι τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐκεῖ. ⁴ καὶ κατεκράτησαν τοῦ τόπου παντὸς τῇ βουλῇ αὐτῶν καὶ τῇ μακροθυμίᾳ, καὶ ὁ τόπος ἦν μακρὸν ἀπέχων ἀπ' αὐτῶν σφόδρα.

καὶ τῶν βασιλέων τῶν ἐπελθόντων ἐπ' αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως συνέτριψαν αὐτοὺς, καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς πλὴγὴν μεγάλην, καὶ οἱ ἐπίλοιποι διδόασιν αὐτοῖς φόρον κατ' ἐνιαυτόν. ⁵ καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Περσέα Κιτιέων βασιλεῖα καὶ τοὺς ἐπηρεζομένους ἐπ' αὐτοὺς συνέτριψαν αὐτοὺς ἐν πολέμῳ, καὶ κατεκράτησαν αὐτῶν. ⁶ καὶ Ἀντίοχον τὸν μέγαν βασιλεῖα τῆς Ἀσίας τὸν πορευθέντα ἐπ' αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἔχοντα ἑκατοὶ εἴκοσι ἐλέφαντας καὶ ἵππον καὶ ἄρματα καὶ δύναμιν πολλὴν σφόδρα, καὶ συνετρίβη ἀπ' αὐτῶν. ⁷ καὶ ἔλαβον αὐτὸν ζῶντα, καὶ ἔστησαν αὐτοῖς διδόναι αὐτόν τε καὶ τοὺς βασιλεύοντας μετ' αὐτὸν φόρον μέγαν, διδόναι ὀμῆρα καὶ διαστολήν, ⁸ καὶ χώραν τὴν Ἰνδικήν, καὶ Μῆδειαν, καὶ Λυδίαν, καὶ ἀπὸ τῶν καλλίστων χωρῶν αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐτὰς παρ' αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτὰς Εὐμένει τῷ βασιλεῖ. ⁹ καὶ ὅτι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐβουλεύσαντο ἐλθεῖν καὶ ἐξῆραι αὐτοὺς, ¹⁰ καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος αὐτοῖς, καὶ ἀπέστειλαν ἐπ' αὐτοὺς στρατηγὸν ἓνα, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἔπεσον ἔξ αὐτῶν τραυματίαι πολλοί, καὶ ἡχημαλώτευσαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ προενόμεισαν αὐτοὺς, καὶ κατεκράτησαν τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ καθέλιον τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν, καὶ κατεδουλώσαντο αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ¹¹ καὶ τὰς ἐπιλοίπους βασιλείας, καὶ τὰς νήσους, ὅσοι ποτὲ ἀντέστησαν αὐτοῖς, κατέφθιραν καὶ ἐδούλωσαν αὐτοὺς. ¹² μετὰ δὲ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπαναπαυομένων αὐτοῖς συνετήρησαν φιλίαν, καὶ κατεκράτησαν τῶν βασιλείων τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρῶν, καὶ ὅσοι ἤκουον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐφοβούντο ἀπ' αὐτῶν. ¹³ ὅσοις δ' ἂν βούλωνται βοηθεῖν καὶ βασιλεύειν, βασιλεύουσιν. οὐδ' ἂν βούλωνται, μεθιστώσι, καὶ ὑψώθησαν σφόδρα. ¹⁴ καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἐπέθετο οὐδεὶς αὐτῶν διάδημα, καὶ οὐ περιεβάλλοντο πορφύραν, ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν αὐτῇ. ¹⁵ καὶ βουλευτήριον ἐποίησαν ἑαυτοῖς,

καὶ

καὶ καθ' ἡμέραν βουλευόντο τριακόσιοι καὶ εἰκοσι βουλευόμενοι διαπαντός περὶ τοῦ πλήθους, τοῦ εὐκοσμεῖν αὐτούς. ¹⁶ καὶ πιστεύουσιν ἐν ἀνθρώπῳ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ κυριεύειν πάσης τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ πάντες ἀκούουσι τοῦ ἐνός, καὶ οὐκ ἔστι φθόνος οὐδὲ ζήλος ἐν αὐτοῖς. ¹⁷ καὶ ἐπέλεξεν Ἰούδας τὸν Εὐπόλεμον υἱὸν Ἰωάννου τοῦ Ἀκκῶς καὶ Ἰασονα υἱὸν Ἐλεαζάρου, καὶ ἀπέστειλεν αὐτούς εἰς Ῥώμην, στήσαι αὐτοῖς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ¹⁸ καὶ τοῦ ἄραι τὸν ζυγὸν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι ἶδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλουμένους τὸν Ἰσραὴλ δουλείαν. ¹⁹ καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ ἡ ὁδὸς πολλὴ σφόδρα, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον. ²⁰ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ τὸ πλήθος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς, στήσαι μεθ' ὑμῶν συμμαχίαν καὶ εἰρήνην, καὶ γραφῆναι ἡμᾶς συμάχους καὶ φίλους ὑμῶν. ²¹ καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον αὐτῶν. ²² καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἀντέγραφεν ἐπὶ δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ μνημόσυνον εἰρήνης καὶ συμμαχίας. ²³ καλῶς γένοιτο Ῥωμαίοις καὶ τῷ ἔθνει Ἰουδαίων ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ῥομφαία καὶ ἐχθρὸς μακρυνθῇ ἀπ' αὐτῶν. ²⁴ ἔαν δὲ ἐνσὴ πόλεμος ἐν Ῥώμῃ προτέρα ἢ πᾶσι τοῖς συμμαχοῖς αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρεία αὐτῶν, ²⁵ συμμαχήσει τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων, ὥς ἂν ὁ καιρὸς ὑπογραφῇ αὐτοῖς καρδίᾳ πλήρει. ²⁶ καὶ τοῖς πολέμοις οὐ δώσουσιν οὐδὲ ἐπαρκέσουσι σίτον, ὄπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὥς ἔδοξε Ῥωμαίοις. καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν οὐδὲν λαβόντες. ²⁷ κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἔαν ἔθνη Ἰουδαίων συμβῇ προτέροις πόλεμος, συμμαχήσουσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ ψυχῆς, ὥς ἂν αὐτοῖς ὁ καιρὸς ὑπογραφῇ. ²⁸ καὶ τοῖς συμμαχοῦσιν οὐ δοθήσεται σίτος, ὄπλα, ἀργύριον, πλοῖα, ὥς ἔδοξε Ῥώμῃ. καὶ φυλάσσονται τὰ φυλάγματα

αὐτῶν καὶ οὐ μετὰ δόλου. ²⁹ κατὰ τοὺς λόγους τούτους ἔστησαν Ῥωμαῖοι τῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων. ³⁰ ἔαν δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους βουλευσύνται οὗτοι καὶ οὗτοι προσθῆναι ἢ ἀφελῆν, ποιήσονται ἐξ αἰρέσεως αὐτῶν, καὶ ὁ ἔαν προσθῶσιν ἢ ἀφελῶσιν ἔσται κύρια. ³¹ καὶ περὶ τῶν κακῶν ὧν ὁ βασιλεὺς Δημήτριος συντελεῖται εἰς αὐτούς, ἐγράψαμεν αὐτῷ λέγοντες. διατί ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σου ἐπὶ τοῖς φίλοις ἡμῶν τοὺς συμάχους Ἰουδαίους; ³² ἔαν οὖν ἔτι ἐντυχῶσι κατὰ σου, ποιήσωμεν αὐτοῖς τὴν κρίσιν, καὶ πολέμησομέν σε διὰ τῆς θαλάσσης καὶ διὰ τῆς ξηρᾶς.

Κ Ε Φ. Θ'.

Καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὅτι ἐπίσε Νικάνωρ καὶ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐν πολέμῳ, καὶ προσέθετο τὸν Βακχίδην καὶ τὸν Ἀλκιμον ἐκ δευτέρου ἀποστελεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ τὸ δεξιὸν κέρας μετ' αὐτῶν. ² καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Γάλαλα, καὶ παρεβάλον ἐπὶ Μαισαλώθ τὴν ἐν Ἀρβηλοῖς, καὶ προκατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσαν ψυχὰς ἀνθρώπων πολλὰς. ³ καὶ τοῦ μῆνός τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ δευτέρου καὶ πεντηκστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ παρεβάλον ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ. ⁴ καὶ ἀπῆραν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Βερέαν ἐν εἰκοσι χίμασιν ἀνδρῶν καὶ διεχίλια ἵππων. ⁵ καὶ Ἰούδας ἦν παρεμβεβληκὸς ἐν Ἐλεασά, καὶ τριεχίλιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ μετ' αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἶδον τὸ πλήθος τῶν δυνάμεων ὅτι πολλοὶ εἰσι, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ ἐξεφρόνησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, οὐ κατελείψθησαν ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἡ ὀκτακόσιοι ἄνδρες. ⁷ καὶ εἶδεν Ἰούδας, ὅτι ἀπεφύγῃ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ὁ πόλεμος ἐθλίβει αὐτόν. καὶ συνετρίβη τῇ καρδίᾳ, ὅτι οὐκ εἶχε καιρὸν συναγαγεῖν αὐτούς. ⁸ καὶ ἐξελύθη, καὶ εἶπε τοῖς καταλειφθεῖσιν. ἀναστῶμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους ἡμῶν, ἔαν ἀρα δινωμέθα πολέμῳ αὐτούς. ⁹ καὶ ἀπεστρεψαν αὐτόν, λέγοντες. οὐ μὴ δινωμέθα, ἀλλ' ἡ σωζώμεν τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τὸ νῦν, καὶ ἐπιστρέψωμεν με-

τὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ πολεμή-
σωμεν πρὸς αὐτοὺς, ἡμεῖς δὲ ὀλίγοι.
¹⁰ καὶ εἶπεν Ἰούδας. μὴ μοι γένοιτο
ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, φυγεῖν ἀπ'
αὐτῶν, καὶ εἰ ἡγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν,
καὶ ἀποθάνωμεν ἐν ἀνδρείᾳ χάριν τῶν
ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ μὴ καταλίπωμεν
αἰτίαν τῇ δόξῃ ἡμῶν. ¹¹ καὶ ἀπῆρ-
εν ἡ δύναμις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ
ἔστησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ
ἐμερίσθη ἡ ἵππος εἰς δύο μέρη, καὶ οἱ
σφενδονηταὶ καὶ οἱ τοξόται προεπο-
ρεύοντο τῆς δυνάμεως, καὶ οἱ πρωτα-
γωνισταὶ πάντες οἱ δυνατοί. ¹² Βακ-
χίδης δὲ ἦν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι, καὶ
ἡγγισεν ἡ φάλαγξ ἐκ τῶν δύο μερῶν,
καὶ ἐφώνουν ταῖς σάλπιγξι. ¹³ καὶ ἐ-
σάλπισαν οἱ παρὰ Ἰούδα καὶ αὐτοὶ
ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ ἀπὸ
τῆς φωνῆς τῶν παρεμβολῶν. καὶ ἐγέ-
νετο ὁ πόλεμος συνημμένος ἀπὸ πρω-
ῆθεν ἕως ἑσπέρας. ¹⁴ καὶ εἶδεν Ἰούδας
ὅτι Βακχίδης καὶ τὸ στερέωμα τῆς
παραμβολῆς ἐν τοῖς δεξιῖς, καὶ συν-
ῆλθον αὐτῷ πάντες οἱ εὐψυχοὶ τῇ
καρδίᾳ. ¹⁵ καὶ συνετρίβη τὸ δεξιὸν
κέρας ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐδίωκον ὀπίσω
αὐτῶν ἕως Ἀζώτου ὄρους. ¹⁶ καὶ εἰς
τὸ ἄριστερον κέρας ἴδον ὅτι συνετρίβη
τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐπέστρεψαν κατὰ
πόδας Ἰούδα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐκ
τῶν ὀπισθεν. ¹⁷ καὶ ἐβαρύνθη ὁ πό-
λεμος, καὶ ἔπεσον τραυματαῖα πολλοὶ
ἐκ τούτων καὶ ἐκ τούτων. ¹⁸ καὶ Ἰου-
δας ἔπεσε, καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον. ¹⁹ καὶ
ῆσαν Ἰωνάθαν καὶ Σίμων Ἰούδα τὸν
ἀδελφὸν αὐτῶν, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν
τῷ τάφῳ τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐν Μω-
δεῖμ, ²⁰ καὶ ἐκλαυσαν αὐτὸν, καὶ
ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν
μέγαν, καὶ ἐπένθουν ἡμέρας πολλὰς,
καὶ εἶπον. ²¹ πῶς ἔπεσε δυνατὸς σώ-
ζων τὸν Ἰσραὴλ; ²² καὶ τὰ περισσὰ
τῶν λόγων Ἰούδα καὶ τῶν πολέμων
καὶ τῶν ἀνδραγαθιῶν ὧν ἐποίησε καὶ
τῆς μεγαλωσύνης αὐτῶν οὐ κατεγρά-
φη, πολλὰ γὰρ ἦν σφόδρα. ²³ καὶ
ἐγένετο μετὰ τὴν τελευταίην Ἰούδα, ἐξέ-
κυψαν οἱ ἀνομοὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις
Ἰσραὴλ, καὶ ἀνέτειλαν πάντες οἱ ἐρ-
γαζόμενοι τὴν ἀδικίαν. ²⁴ ἐν ταῖς ἡ-

μέραις ἐκείναις ἐγεννηθῇ λιυὸς μέγας
σφόδρα, καὶ ἠυτομόλησεν ἡ χώρα μετ'
αὐτῶν. ²⁵ καὶ ἐξέλεξε Βακχίδης τοὺς
ἀσεβεῖς ἄνδρας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς
κυρίους τῆς χώρας. ²⁶ καὶ ἐξέχτην
καὶ ἐξηρεύων τοὺς φίλους Ἰούδα, καὶ
ἤγον αὐτοὺς πρὸς Βακχίδην. καὶ ἐξε-
δίκει ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐνέπαιξεν αὐτοῖς.
²⁷ καὶ ἐγένετο θλίψις μεγάλη ἐν τῷ
Ἰσραὴλ, ἥτις οὐκ ἐγένετο ἀφ' ἧς ἡμέ-
ρας οὐκ ὤφθη προφήτης ἐν αὐτοῖς.
²⁸ καὶ ἠθροίσθησαν πάντες οἱ φίλοι
Ἰούδα, καὶ εἶπον τῷ Ἰωνάθαν. ²⁹ ἀφ'
οὗ ὁ ἀδελφός σου Ἰούδας τετελεύτηκε,
καὶ ἀνὴρ ὁμοίος αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐξελ-
θεῖν πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ Βακχι-
δην, καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖσι τοῦ ἐθ-
νους ἡμῶν. ³⁰ νῦν οὖν σε ἡρετισάμε-
θα σήμερον, τοῦ εἶναι ἀντ' αὐτοῦ ἡ-
μῖν εἰς ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον, τοῦ
πολεμήσαι τὸν πόλεμον ἡμῶν. ³¹ καὶ
ἐπεδέξατο Ἰωνάθαν ἐν τῷ καιρῷ ἐ-
κείνῳ τὴν ἡγήσιν, καὶ ἀνέστη ἀντὶ
Ἰούδα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ³² καὶ
ἔγνω Βακχίδης, καὶ ἐξῆτει αὐτὸν ἀπο-
κτείνειν. ³³ καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν καὶ Σί-
μων ὁ ἀδελφός αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον
Θεκωῆ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ
λάικου Ἀσφάρ. ³⁴ καὶ ἔγνω Βακχι-
δης τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἤλ-
θεν αὐτὸς καὶ πᾶν τὸ στράτευμα αὐ-
τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ³⁵ καὶ ἀπέ-
στειλε Ἰωνάθαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
ἡγούμενον τοῦ ὄχλου. καὶ παρεκάλεσε
τοὺς Ναυαταῖους φίλους αὐτοῦ παρα-
θέσθαι αὐτοῖς τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν
τὴν πολλήν. ³⁶ καὶ ἐξῆλθον υἱοὶ Ἰαμβρί
ἐκ Μηδαβά, καὶ συνέλαβον Ἰωάν-
νην καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀπῆλθον
ἐχόντες. ³⁷ μετὰ δὲ τοὺς λόγους τού-
τους ἀπήγγειλαν τῷ Ἰωνάθαν καὶ
Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὅτι οἱ υἱοὶ
Ἰαμβρί ποιοῦσι γάμον μέγαν, καὶ ἄ-
γουσιν τὴν νύμφην ἀπὸ Ναδαβάθ
θυγατέρα ἐνὸς τῶν μεγιστάνων μεγά-
λων τῶν Χαναάν μετὰ παραπομπῆς
μεγάλης. ³⁸ καὶ ἐμνήσθησαν Ἰωάννου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν καὶ
ἐκρύβησαν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὄρους.
³⁹ καὶ ῆσαν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
καὶ

καὶ ἴδον, καὶ ἰδὸν θροῦς καὶ ἀποσκευὴ πολλή, καὶ ὁ νυμφίος ἐξῆλθε καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτῶν μετὰ τυμπάνων καὶ μουσικῶν καὶ ὀπλων πολλῶν. ⁴⁰ καὶ ἐξάνεστησαν ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου οἱ περὶ τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς, καὶ ἔπεσον τραυματῖαι πολλοὶ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν. ⁴¹ καὶ μετεστράφη ὁ γάμος εἰς πένθος, καὶ ἡ φωνὴ μουσικῶν αὐτῶν εἰς θρῆνον. ⁴² καὶ ἐξεδίκησαν τὴν ἐκδίκησιν αἵματος ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὸ ἔλος τοῦ Ἰορδάνου. ⁴³ καὶ ἤκουσε Βακχίδης, καὶ ἦλθε τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἕως τῶν κρηπιδῶν τοῦ Ἰορδάνου ἐν δυνάμει πολλῇ. ⁴⁴ καὶ εἶπεν Ἰωνάθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ. ἀναστῶμεν νῦν καὶ πολεμήσωμεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, οὐ γὰρ ἔστι σήμερον ὡς ἔχθες καὶ τρίτην ἡμέραν. ⁴⁵ ἰδοὺ γὰρ ὁ πόλεμος ἐξεναντίας ἡμῶν καὶ ἐξόπισθεν ἡμῶν. τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου ἐνθεν καὶ ἐνθεν καὶ ἔλος καὶ θυμὸς, οὐκ ἔστι τόπος τοῦ ἐκκλίνειν. ⁴⁶ νῦν οὖν κεκοράξατε εἰς οὐρανόν, ὅπως διασωθῇτε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. ⁴⁷ καὶ συνηψεν ὁ πόλεμος. καὶ ἐξέτεινεν Ἰωνάθαν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πατάξαι τὸν Βακχίδην, καὶ ἐξέκλινεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω. ⁴⁸ καὶ ἐνεπηδήσεν Ἰωνάθαν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν, καὶ οὐ διέβησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἰορδάνην. ⁴⁹ καὶ διέπεσον παρὰ Βακχίδου τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς χιλιούς ἀνδρας. ⁵⁰ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὠκοδόμησε πόλεις ὀχυράς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, τὸ ὀχύρωμα τὸ ἐν Ἱεριχώ, καὶ τὴν Ἐμμαοῦμ, καὶ τὴν Βαιθωρῶν, καὶ τὴν Βαιθὴλ, καὶ τὴν Θαμναθὰ Φαραθωνί, καὶ τὴν Τεφὼν ἐν τεύχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς. ⁵¹ καὶ ἔθετο φρουράν ἐν αὐτοῖς τοῦ ἐχθραίνειν τῷ Ἰσραὴλ. ⁵² καὶ ὠχύρωσε τὴν πόλιν τὴν ἐν Βαιθσούρα, καὶ τὴν Γάζαρα, καὶ τὴν ἄκραν, καὶ ἔθετο ἐν αὐταῖς δυνάμεις καὶ παραθέσεις βρωμάτων. ⁵³ καὶ ἔλαβε τοὺς

υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὁμηρα, καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐν φυλακῇ. ⁵⁴ καὶ ἐν ἑτὶ τρίτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐπέταξεν Ἀλκιμὸς καθαιρεῖν τὸ τεῖχος τῆς αὐλῆς τῶν ἁγίων τῆς ἐσωτέρας, καὶ καθεῖλε τὰ ἔργα τῶν προφητῶν, καὶ ἐνήρξατο τοῦ καθαιρεῖν. ⁵⁵ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπλήγη Ἀλκιμος καὶ ἐνεποδίσθη τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ παρελύθη, καὶ οὐκ ἐδύνάτο ἐτι λαλῆσαι λόγον καὶ ἐντείλασθαι περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. ⁵⁶ καὶ ἀπέθανεν Ἀλκιμος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ μετὸ βασάνου μεγάλης. ⁵⁷ καὶ εἶδε Βακχίδης ὅτι ἀπέθανεν Ἀλκιμος, καὶ ἀπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἠσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἔτη δύο. ⁵⁸ καὶ ἐβουλεύσαντο πάντες οἱ ἀνομοὶ, λέγοντες. ἰδοὺ Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐν ἡσυχίᾳ κατοικοῦσι πεποιθότες. νῦν οὖν ἄξομεν τὸν Βακχίδην, καὶ συλλήψεται αὐτοὺς πάντας ἐν νυκτὶ μῇ. ⁵⁹ καὶ πορευθέντες συνεβουλεύσαντο αὐτῷ. ⁶⁰ καὶ ἀπῆρε τοῦ ἐλθεῖν μετὰ δυνάμειος πολλῆς, καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολάς λάθρα πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ τοῖς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅπως συλλάβωσι τὸν Ἰωνάθαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐδύναντο, ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς ἡ βουλὴ αὐτῶν. ⁶¹ καὶ συνελάβοντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας τῶν ἀρχηγῶν τῆς κακίας εἰς πεντήκοντα ἀνδρας, καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς. ⁶² καὶ ἐξεχώρησεν Ἰωνάθαν καὶ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ εἰς Βαιθβασὶ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὠκοδόμησε τὰ καθηρημένα αὐτῆς, καὶ ἐσπερέωσαν αὐτήν. ⁶³ καὶ ἔγνω Βακχίδης καὶ συνηγάγε πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Ἰουδαίας παρήγγειλε. ⁶⁴ καὶ ἐλθὼν παρενέβαλεν ἐπὶ Βαιθβασὶ καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς, καὶ ἐποίησε μηχανάς. ⁶⁵ καὶ ἀπέλειπεν Ἰωνάθαν Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐξῆλθεν ἐν ἀριθμῷ. ⁶⁶ καὶ ἐπάταξεν Ὀδοσάρρην καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱούς Πασιρῶν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτῶν, ⁶⁷ καὶ ἐξῆρ-

ἐξήρξατο τύπτειν καὶ ἀναβαίνειν ἐν δυνάμει. καὶ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνέπυρσαν τὰς μηχανάς. ⁶⁸ καὶ ἐπολέμησεν πρὸς τὸν Βακχίδην, καὶ συνετρίβη ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἐθλίβον αὐτὸν σφόδρα, ὅτι ἦν ἡ βουλὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἐφοδος αὐτοῦ κενή. ⁶⁹ καὶ ὠργίσθη θυμῷ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀνόμοις τοῖς συμβουλευσάσιν αὐτῷ ἔλθειν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀπέκτειναν ἐξ αὐτῶν πολλούς, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ⁷⁰ καὶ ἐπέγνω Ἰωνάθαν, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, τοῦ συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν εἰρήνην καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὴν αἰχμαλωσίαν. ⁷¹ καὶ ἀπεδέξατο καὶ ἐποίησε κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν αὐτῷ μὴ ἐκζητῆσαι αὐτῷ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ. ⁷² καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἤχμαλώτευσεν τοπρότερον ἐκ γῆς Ἰούδα. καὶ ἀποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέθετο ἔτι ἔλθειν εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. ⁷³ καὶ κατέπαυσε ῥομφαία ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ ὤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Μαχμίας. καὶ ἤρξατο Ἰωνάθαν κρίνειν τὸν λαόν, καὶ ἠφάνισε τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραὴλ.

ΚΕΦ. Ι.

Καὶ ἐν ἔτει ἐξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἀνέβη Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Ἀντιόχου ὁ Ἐπιφανῆς, καὶ κατέλαβετο Πτολεμαῖδα, καὶ ἐπεδέξαντο αὐτὸν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ² καὶ ἤκουσε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς, καὶ συνήγαγε δυνάμεις πολλὰς σφόδρα, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ εἰς πόλεμον. ³ καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος πρὸς Ἰωνάθαν ἐπιστολάς, λόγοις εἰρηνικοῖς, ὥστε μεγαλῶσαι αὐτὸν, ⁴ εἶπε γάρ. προφθάσωμεν τοῦ εἰρήνην θεῖναι μετ' αὐτοῦ, πρὶν ἢ θεῖναι αὐτὸν μετὰ Ἀλεξάνδρου καθ' ἡμῶν. ⁵ μνησθήσεται γὰρ πάντων τῶν κακῶν ὧν συνετελέσαμεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ ἔθνος αὐτοῦ. ⁶ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις καὶ κατασκευάζειν ὅπλα, καὶ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅμηρα

τὰ ἐν τῇ ἀκρᾷ εἶπε παραδοῦναι αὐτῷ. ⁷ καὶ ἦλθεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀνέγνω τὰς ἐπιστολάς εἰς τὰ ὅτα παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς ἀκρας. ⁸ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν ὅτε ἤκουσαν, ὅτι ἔδωκεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις. ⁹ καὶ παρέδωκεν οἱ ἐκ τῆς ἀκρας Ἰωνάθαν τὰ ὅμηρα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτοῖς τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν. ¹⁰ καὶ ᾤκησεν Ἰωνάθαν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ καινίζειν τὴν πόλιν. ¹¹ καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ποιούντας τὰ ἔργα, οἰκοδομεῖν τὰ τεῖχη καὶ τὸ ὄρος Σιών κυκλόθεν ἐκ λίθων τετραγώνων εἰς ὀχύρωσιν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. ¹² καὶ ἔφυγον οἱ ἀλλογενεῖς οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν οἷς ὠκοδόμησε Βακχίδης. ¹³ καὶ κατέλιπεν ἑκαστός τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ¹⁴ πλὴν ἐν Βαιθσούρα ὑπελείφθησαν τινες τῶν καταλιπόντων τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, ἣν γὰρ αὐτοῖς φυγαδευτήριον. ¹⁵ καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τὰς ἐπαγγελίας ὅσας ἀπέστειλε Δημήτριος τῷ Ἰωνάθαν, καὶ διηγῆσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ἃς ἐποίησεν αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κόπους οὓς ἔσχον, ¹⁶ καὶ εἶπε. μὴ εὐρήσομεν ἀνδρα τοιοῦτον ἓνα; καὶ νῦν ποιήσομεν αὐτὸν φίλον καὶ σύμμαχον ἡμῶν. ¹⁷ καὶ ἔγραψεν ἐπιστολάς καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τοὺς λόγους τούτους, λέγων. ¹⁸ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῷ ἀδελφῷ Ἰωνάθαν χαίρειν. ¹⁹ ἀκηκόαμεν περὶ σοῦ, ὅτι ἀνὴρ δυνατὸς ἰσχυρὸς καὶ ἐπιτήδειος εἶ τοῦ εἶναι ἡμῖν φίλος. ²⁰ καὶ νῦν καθεστাকাμέν σε σήμερον ἀρχιερέα τοῦ ἔθνους σου, καὶ φίλον βασιλέως καλεῖσθαι, καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πορφύραν καὶ στέφανον χρυσοῦν, καὶ φρονεῖν τὰ ἡμῶν καὶ συντηρεῖν φιλίαν πρὸς ἡμᾶς. ²¹ καὶ ἐνεδύσατο Ἰωνάθαν τὴν ἀγίαν στολὴν τῷ ἐβδόμῳ μηνὶ ἔτους ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, καὶ συνήγαγε δυνάμεις, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα πολλὰ. ²² καὶ ἤκουσε Δημήτριος τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἐλυπήθη καὶ

καὶ εἶπε. ²³ τί τοῦτο ἐποιήσαμεν ὅτι προέφθακεν ἡμᾶς ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ φιλίαν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις εἰς στήριγμα; ²⁴ γράψω αὐτοῖς καὶ γὰρ λόγους παρακλήσεως καὶ ὑψους καὶ δομάτων, ὅπως ὧσι σὺν ἐμοὶ εἰς βοήθειαν. ²⁵ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς κατὰ τοὺς λόγους τούτους. βασιλεὺς Δημήτριος τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. ²⁶ ἐπεὶ συνετηρήσατε τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας, καὶ ἐνεμείνατε τῇ φιλίᾳ ἡμῶν καὶ οὐ παρεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἡκούσαμεν καὶ ἐχάρημεν. ²⁷ καὶ νῦν ἐμείνατε ἐτι τοῦ συνετηρῆσαι πρὸς ἡμᾶς πίστιν, καὶ ἀνταποδώσομεν ὑμῖν ἀγαθὰ, ἀνθ' ὧν ποιεῖτε μεθ' ἡμῶν. ²⁸ καὶ ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλὰ, καὶ δώσομεν ὑμῖν δοματά. ²⁹ καὶ νῦν ἀπολύω ὑμᾶς, καὶ ἀφήμι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῶν φόρων καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἁλὸς, καὶ ἀπὸ τῶν στεφάνων, ³⁰ καὶ ἀντὶ τοῦ τρίτου τῆς σποράς, καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμῖσους τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι λαβεῖν, ἀφήμι ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἐπεκεῖνα τοῦ λαβεῖν ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν νομῶν τῶν προετιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. ³¹ καὶ Ἱερουσαλὴμ ἦτω ἁγία καὶ ἀφεμένη καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς, αἱ δεκάται καὶ τὰ τέλη. ³² ἀφήμι καὶ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἀκρας τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δίδωμι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἂν καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἀνδρας οὓς ἂν ἐκλέξῃται αὐτὸς τοῦ φυλάσσειν αὐτήν. ³³ καὶ πᾶσαν ψυχὴν Ἰουδαίων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἀπὸ γῆς Ἰούδα εἰς πᾶσαν βασιλείαν μου ἀφήμι ἐλευθέραν δωρεάν. καὶ πάντες ἀφιέτωσαν τοὺς φόρους καὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν. ³⁴ καὶ πᾶσαι αἱ ἐορταὶ καὶ τὰ σάββατα καὶ νομηνίαι, καὶ ἡμέραι ἀποδεδειγμέναι, καὶ τρεῖς ἡμέραι πρὸ ἐορτῆς καὶ τρεῖς ἡμέραι μετὰ ἐορτῆς, ἔστωσαν πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ³⁵ καὶ οὐχ ἔξει ἐξουσίαν οὐδεὶς πράσσειν καὶ παρενοχλεῖν τινα αὐτῶν περὶ

παντὸς πράγματος. ³⁶ καὶ προγραφήτωσαν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως εἰς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ δοθήσεται αὐτοῖς ξένια ὡς καθῆκει πάσαις ταῖς δυνάμεσι τοῦ βασιλέως. ³⁷ καὶ κατασταθήσεται ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς ὀχυρώμασι τοῦ βασιλέως τοῖς μεγάλοις, καὶ ἐκ τούτων κατασταθήσεται ἐπὶ χρειῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐσῶν εἰς πίστιν. καὶ οἱ ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἔστωσαν ἐξ αὐτῶν, καὶ πορευέσθωσαν τοῖς νόμοις αὐτῶν, καθὰ καὶ προέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐν γῇ Ἰούδα. ³⁸ καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς τοὺς προετιθέντας τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας Σαμαρείας, προετιθῆτω τῇ Ἰουδαίᾳ πρὸς τὸ λογισθῆναι τοῦ γενέσθαι ὑφ' ἑνα, τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι ἄλλης ἐξουσίας ἀλλ' ἢ τοῦ ἀρχιερέως. ³⁹ Πτολεμαῖδα καὶ τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ δέδωκα δόμα τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν προσήκουσαν δαπάνην τοῖς ἁγίοις. ⁴⁰ καὶ γὰρ δίδωμι κατ' ἐνιαυτὸν δεκαπέντε χιλιάδας σίκλων ἀργυρίου ἀπὸ τῶν λογῶν τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων. ⁴¹ καὶ πᾶν τὸ πλεονάζον ὃ οὐκ ἀπεδίδοσαν οἱ ἀπὸ τῶν χρειῶν, ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ἐτεσιν, ἀπὸ τοῦ νῦν δώσουσι εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου. ⁴² καὶ ἐπὶ τούτοις πεντακισχιλίους σίκλους ἀργυρίου, οὓς ἐλάβαν ἀπὸ τῶν χρειῶν τοῦ ἁγίου ἀπὸ τοῦ λόγου κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ ταῦτα ἀφίεται διὰ τὸ ἀνῃκαν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς λειτουργοῦσι. ⁴³ καὶ ὅσοι ἐὰν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ, ὀφείλοντες βασιλικὰ καὶ πᾶν πρᾶγμα, ἀπολελύσθωσαν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ⁴⁴ καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι καὶ τοῦ ἐπικαινοσθῆναι τὰ ἔργα τῶν ἁγίων, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως. ⁴⁵ καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ καὶ ὀχυρῶσαι κυκλοθεῖν, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι τὰ τεῖχη τὰ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. ⁴⁶ ὡς δὲ ἡκούσεν Ἰωνάθαν καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους,

οὐκ ἐπίστευσαν αὐτοῖς οὐδὲ ἐπιδέξαντο, ὅτι ἐπειρησθῆσαν τῆς κακίας τῆς μεγάλης ἧς ἐποίησεν ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐθλίψεν αὐτοὺς σφόδρα. ⁴⁷ καὶ εὐδόκησαν ἐν Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι αὐτὸς ἐγένετο αὐτοῖς ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν, καὶ συνεμάχουν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας. ⁴⁸ καὶ συνήγαγεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς δυνάμεις μεγάλας, καὶ παρενέβαλεν ἑξεναντίας Δημητρίου. ⁴⁹ καὶ συνῆψαν πόλεμον οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ Δημητρίου, καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσχυσεν ἐπ' αὐτούς. ⁵⁰ καὶ ἐσπερέωσε τὸν πόλεμον σφόδρα ἕως ἔδῃ ὁ ἥλιος, καὶ ἔπαιον ὁ Δημήτριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ⁵¹ καὶ ἀπέστειλεν Ἀλέξανδρος πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα Αἰγύπτου πρόσβεις κατὰ τοὺς λόγους τούτους, λέγων. ⁵² ἐπεὶ ἀνέστρεψα εἰς γῆν βασιλείας μου, καὶ ἐκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων μου, καὶ ἐκράτησα τῆς ἀρχῆς, καὶ συνέτριψα τὸν Δημητρίον. καὶ ἐπεκράτησα τῆς χώρας ἡμῶν, ⁵³ καὶ συνῆψα πρὸς αὐτὸν μάχην, καὶ συνετρίβη αὐτός, καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσταμεν ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. ⁵⁴ καὶ νῦν στήσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν, καὶ νῦν δός μοι τὴν θυγατέρα σου εἰς γυναῖκα, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι, καὶ δώσω σοι δόματα, καὶ αὐτῇ ἁξιά σου. ⁵⁵ καὶ ἀπεκρίθη Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς, λέγων. ἀγαθὴ ἡμέρα ἐν ἣ ἀνέστρεψας εἰς γῆν πατέρων σου, καὶ ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτῶν. ⁵⁶ καὶ νῦν ποιήσω σοι ὅ ἔγραψας, ἀλλ' ἀπάντησον εἰς Πτολεμαῖδα, ὅπως ἴδωμεν ἀλλήλους, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι καθὼς εἶρηκας. ⁵⁷ καὶ ἐξῆλθε Πτολεμαῖος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς καὶ Κλεοπάτρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς Πτολεμαῖδα ἔτους δευτέρου καὶ ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ⁵⁸ καὶ ἀπῆντησεν αὐτῷ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξέδοτο αὐτῷ Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε τὸν γάμον αὐτῆς ἐν Πτολεμαίδι, καθὼς οἱ βασιλεῖς ἐν δόξῃ μεγάλῃ. ⁵⁹ καὶ ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τῷ Ἰωνάθαν ἐλθεῖν εἰς συνάντησιν αὐτῷ.

⁶⁰ καὶ ἐπορεύθη μετὰ δόξης εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀπῆντησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ δόματα πολλὰ, καὶ εὗρε χάριν ἐναντίον αὐτῶν. ⁶¹ καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ ἐξ Ἰσραὴλ, ἄνδρες παράνομοι ἐντυχεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ οὐ προσέσχεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς. ⁶² καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξέδυσαν Ἰωνάθαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. ⁶³ καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπε τοῖς ἀρχουσιν αὐτοῦ. ἐξέλθετε μετ' αὐτοῦ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ κηρύξατε τοῦ μηδένα ἐντυγχάνειν κατ' αὐτοῦ περὶ μηδενὸς πράγματος, καὶ μηδεὶς αὐτῷ παρενοχλεῖτω περὶ παντός λόγου. ⁶⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἶδον οἱ ἐντυγχάνοντες τὴν δόξαν αὐτοῦ καθὼς ἐκήρυξαν, καὶ περιβεβλημένον αὐτὸν πορφύραν, καὶ ἔφυγον πάντες. ⁶⁵ καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων, καὶ ἔθετο αὐτὸν στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. ⁶⁶ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετ' εἰρηγῆς καὶ εὐφροσύνης. ⁶⁷ καὶ ἐν ἔτει πέμπτῳ καὶ ἐξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἦλθε Δημήτριος υἱὸς Δημητρίου ἐκ Κρήτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ. ⁶⁸ καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν. ⁶⁹ καὶ κατέστησε Δημήτριος Ἀπολλώνιον τὸν ὄντα ἐπὶ κοίλης Συρίας, καὶ συνήγαγε δύναμιν μεγάλην, καὶ παρενέβαλεν ἐν Ἰαμνείᾳ. καὶ ἀπέστειλε πρὸς Ἰωνάθαν τὸν ἀρχιερέα, λέγων. ⁷⁰ σὺ μονώτατος ἐπαῖον ἔφ' ἡμᾶς, ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα καὶ εἰς ὀνειδισμόν διὰ σέ. καὶ διατί σὺ ἐξουσιάζῃς ἐφ' ἡμᾶς ἐν τοῖς ὅροις; ⁷¹ νῦν οὖν εἰ πέποιθας ἐπὶ ταῖς δυνάμεσί σου, κατὰβηθι πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ πεδίον, καὶ συγκριθῶμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἔστι δύναμις τῶν πύλων. ⁷² ἐρώτησον καὶ μάθε τίς εἰμι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ βοηθοῦντές ἡμῖν, καὶ λέγουσιν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν στάσις ποδὸς κατὰ πρόσωπον ἡμῶν; ὅτι δις ἐτροπώθησαν

θησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.
 73 καὶ νῦν οὐ δυνήσῃ ὑποστῆναι τὴν
 ἵππον καὶ δύναμιν τοιαύτην ἐν τῷ πε-
 δίῳ, ὅπου οὐκ ἔστι λίθος οὐδὲ κοχλαξ
 οὐδὲ τόπος τοῦ φυγεῖν. 74 ὥς δὲ ἤ-
 κουσεν Ἰωνάθαν τῶν λόγων Ἀπολ-
 λωνίου, ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ, καὶ ἐπέ-
 λεξε δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐξῆλ-
 θεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνήντησεν
 αὐτῷ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ
 βοήθειαν αὐτοῦ. 75 καὶ παρενέβαλεν
 ἐπὶ Ἰόππην, καὶ ἀπέκλεισαν αὐτὸν ἐκ
 τῆς πόλεως, ὅτι φρουρὰ Ἀπολλωνίου
 ἐν Ἰόππῃ, καὶ ἐπολέμησαν αὐτήν.
 76 καὶ φοβηθέντες ἦνοιξαν οἱ ἐκ τῆς
 πόλεως, καὶ ἐκυρίευσεν Ἰωνάθαν Ἰόπ-
 πης. 77 καὶ ἤκουσεν Ἀπολλώνιος, καὶ
 παρενέβαλε τριεχλίαν ἵππον καὶ δύ-
 ναμιν πολλήν, καὶ ἐπορεύθη εἰς Ἀζω-
 τον ὡς διοδεύων, καὶ ἅμα προῆγεν εἰς
 τὸ πεδίον, διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν πλῆθος
 ἵππου καὶ πεποικῆναι ἐπ' αὐτῇ. 78 καὶ
 κατεδίωξεν Ἰωνάθαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς
 Ἀζωτον, καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ
 εἰς πόλεμον. 79 καὶ ἀπέλπειν Ἀπολ-
 λώνιος χιλίαν ἵππον ἐν κρυπτῷ κατό-
 πισθεν αὐτῶν. 80 καὶ ἔγνω Ἰωνάθαν
 ὅτι ἔστιν ἔνεδρον κατόπισθεν αὐτοῦ,
 καὶ ἐκύκλωσαν αὐτοῦ τὴν παρεμβο-
 λήν, καὶ ἐξετίναξαν τὰς σχῆζας εἰς τὸν
 λαὸν ἐκ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας. 81 ὁ
 δὲ λαὸς εἰστήκει καθὼς ἐπέταξεν Ἰω-
 νάθαν, καὶ ἐκοπίασαν οἱ ἵπποι αὐ-
 τῶν. 82 καὶ εἵλκυσε Σίμων τὴν δύνα-
 μιν αὐτοῦ, καὶ συνῆψε πρὸς τὴν φά-
 ραγγα. ἡ γὰρ ἵππος ἐξελύθη καὶ συνε-
 τρίβησαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον.
 83 καὶ ἡ ἵππος ἐσκορπίσθη ἐν τῷ πε-
 δίῳ, καὶ ἔφυγον εἰς Ἀζωτον, καὶ εἰς-
 ῆλθον εἰς Βηθθαγών τὸ εἰδωλεῖον αὐ-
 τῶν τοῦ σωθῆναι. 84 καὶ ἐνεπύρισεν
 Ἰωνάθαν τὴν Ἀζωτον καὶ τὰς πόλεις
 τὰς κύκλω αὐτῆς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα
 αὐτῶν, καὶ τὸ ἱερὸν Λαγών καὶ τοὺς
 συμφυγόντας εἰς αὐτὸ ἐνεπύρισε πυρί.
 85 καὶ ἐγένοντο οἱ πεπτωκότες μαχαί-
 ρα συν τοῖς ἐμπυροσθεῖσιν εἰς ἀνδρας
 ὀκτακισχιλίους. 86 καὶ ἀπῆρεν ἐκείθεν
 Ἰωνάθαν, καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἀσκά-
 λωνα, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐκ τῆς πόλεως
 εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν δόξῃ μεγάλῃ.

87 καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ σὺν τοῖς παρ' αὐτοῦ ἔχοντες
 σκῦλα πολλὰ. 88 καὶ ἐγένετο ὡς ἤ-
 κουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τοὺς
 λόγους τοὺτους, καὶ προσέθετο δοξά-
 σαι τὸν Ἰωνάθαν. 89 καὶ ἀπέστειλεν
 αὐτῷ πόρπην χρυσῇν, ὡς ἔθος ἐστὶ
 δίδοσθαι τοῖς συγγενεῖσι τῶν βασιλέων.
 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀκκαρῶν καὶ
 πάντα τὰ ὅρια αὐτῆς εἰς κληροδοσίαν.

Κ Ε Φ. Ι Α'.

Καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἠθροισε
 δυνάμεις πολλὰς ὡς τὴν ἄμμον τὴν
 περὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ
 πλοῖα πολλὰ. καὶ ἐζήτησε κατακρα-
 τῆσαι τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου δό-
 λω, καὶ προσθεῖναι αὐτὴν τῇ βασιλείᾳ
 αὐτοῦ. 2 καὶ ἐξῆλθεν εἰς Συρίαν λό-
 γοις εἰρηνικοῖς, καὶ ἦνοιγον αὐτῷ οἱ
 ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ συνήντων αὐτῷ,
 ὅτι ἐντολὴ ἦν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασι-
 λέως συναντῆν αὐτῷ διὰ τὸ πενθερὸν
 αὐτοῦ εἶναι. 3 ὧς δὲ εἰςπορεύετο εἰς
 τὰς πόλεις ὁ Πτολεμαῖος, ἀπέτασσε
 τὰς δυνάμεις φρουρὰν ἐν ἐκάστῃ πό-
 λει. 4 ὡς δὲ ἤγγισεν Ἀζώτου, ἔδειξαν
 αὐτῷ τὸ ἱερὸν Λαγών ἐμπετυρισμέ-
 νον, καὶ Ἀζωτον καὶ τὰ περιπόλια αὐ-
 τῆς καθηρημένα, καὶ τὰ σώματα ἐβ-
 ῆμιμένα, καὶ τοὺς ἐμπετυρισμένους
 οὓς ἐνεπύρισεν ἐν τῷ πολέμῳ, ἐποίη-
 σαν γὰρ θημωνίας αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ
 αὐτοῦ. 5 καὶ διηγῆσαντο τῷ βασιλεῖ ἃ
 ἐποίησεν Ἰωνάθαν, εἰς τὸ φογγῆσαι
 αὐτόν. καὶ εἰσῆγεν ὁ βασιλεὺς. 6 καὶ
 συνήντησεν Ἰωνάθαν τῷ βασιλεῖ εἰς
 Ἰόππην μετὰ δόξης, καὶ ἠσπάσαντο
 ἀλλήλους, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐκεῖ. 7 καὶ
 ἐπορεύθη Ἰωνάθαν μετὰ τοῦ βασι-
 λέως ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ καλουμέ-
 ρου Ἐλευθέρου, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ. 8 ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολε-
 μαῖος ἐκυρίευσεν τῶν πόλεων τῆς πα-
 ραθαλασσίας, καὶ διελογίζετο περὶ Ἀλεξάν-
 δρου λογισμοὺς πονηροῦς. 9 καὶ ἀπέ-
 στειλε πρέσβεις πρὸς Δημήτριον τὸν
 βασιλέα, λέγων. δεῦρο συνθώμεθα
 πρὸς ἑαυτοὺς διαθήκη, καὶ δώσω σοὶ
 τὴν θυγατέρα μου ἣν ἔχει Ἀλέξαν-
 δρος, καὶ βασιλεύσεις τῆς βασιλείας

τοῦ πατρός σου. ¹⁰ μεταμελήσῃ γὰρ δούς αὐτῷ τὴν θυγατέρα μου, ἐξήγησε γὰρ ἀποκτεῖναι με. ¹¹ καὶ ἐψόχησεν αὐτὸν χάριν τοῦ ἐπιθυμῆσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ¹² καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ Δημητρίῳ, καὶ ἡλλοιώθη τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐφάνη ἡ ἔχθρα αὐτῶν. ¹³ καὶ εἰσῆλθε Πτολεμαῖος εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πεποιθέτο δύο διαδήματα περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, τὸ τῆς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου. ¹⁴ Ἀλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν Κιλικίᾳ κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους, ὅτι ἀπεστάτουں οἱ ἀπὸ τῶν τόπων ἐκείνων. ¹⁵ καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν πολέμῳ. καὶ ἐξήγαγε Πτολεμαῖος τὴν δύναμιν, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν χειρὶ ἰσχυρᾷ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτόν. ¹⁶ καὶ ἔφυγεν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀραβίαν, τοῦ σκεπασθῆναι αὐτὸν ἐκεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὑψώθη. ¹⁷ καὶ ἀφείλε Ζαβδιήλ ὁ Ἀραβ τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀπέστειλε τῷ Πτολεμαίῳ. ¹⁸ καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀπέθανεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν ἀπόλωοντο ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. ¹⁹ καὶ ἐβασίλευσε Δημήτριος ἔτους ἐβδόμου καὶ ἐξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. ²⁰ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνήγαγεν Ἰωνάθαν τοὺς ἐκ τῆς Ἰουδαίας, τοῦ ἐκπολεμῆσαι τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐποίησεν ἐπ' αὐτὴν μηχανὰς πολλὰς. ²¹ καὶ ἐπορεύθησαν τινες μισοῦντες τὸ ἔθνος αὐτῶν ἄνδρες παρόμοιοι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, ὅτι Ἰωνάθαν περικάθηται τὴν ἄκραν. ²² καὶ ἀκούσας ὠροίσθη. ὡς δὲ ἤκουσεν, εὐθέως ἀναξέυξας ἦλθεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἔγραψεν Ἰωνάθαν, τοῦ μὴ περικαθῆσθαι τῇ ἄκρᾳ, καὶ τοῦ ἀπαντῆσαι αὐτὸν αὐτῷ συμμίσγειν εἰς Πτολεμαῖδα τὴν ταχίστην. ²³ ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωνάθαν, ἐκέλευσε περικαθῆσθαι, καὶ ἐπέλεξε τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἱερέων, καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τῷ κινδύνῳ. ²⁴ καὶ λαβὼν ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμὸν καὶ ἕτερα ξένια πλείονα, ἐπο-

ρεύθη πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ εὗρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἐνευγχανον κατ' αὐτοῦ τινες ἄνθρωποι τῆς ἐκ τοῦ ἔθνους. ²⁶ καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθὼς ἐποίησαν αὐτῷ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσεν αὐτὸν ἐναντίον πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ. ²⁷ καὶ ἔστησεν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ ὅσα ἄλλα εἶχε τίμια τοπρότερον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων ἡγεῖσθαι. ²⁸ καὶ ἡξίωσεν Ἰωνάθαν τὸν βασιλέα ποιῆσαι τὴν Ἰουδαίαν ἀφορολόγητον καὶ τὰς τρεῖς τοπαρχίας καὶ τὴν Σαμαρεῖτιν, καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ τάλαντα τριακόσια. ²⁹ καὶ εὐδόκησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔγραψε τῷ Ἰωνάθαν ἐπιστολάς περὶ πάντων τούτων ἐχούσας τὸν τρόπον τοῦτον. ³⁰ βασιλεὺς Δημήτριος Ἰωνάθαν τῷ ἀδελφῷ χαίρειν, καὶ ἔθναι Ἰουδαίων. ³¹ τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς, ἧς ἔγραψαμεν Λασθένι τῷ συγγενεῖ ἡμῶν περὶ ὑμῶν, γεγραψαμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς ὅπως εἰδῆτε. ³² βασιλεὺς Δημήτριος Λασθένι τῷ πατρὶ χαίρειν. ³³ τῷ ἔθναι τῶν Ἰουδαίων φίλοις ἡμῶν καὶ συντηροῦσι τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια ἐκρίναμεν ἀγαθοποιῆσαι, χάριν τῆς ἐξ αὐτῶν εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς. ³⁴ ἐστάκαμεν οὖν αὐτοῖς τὰ τε ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ τοὺς τρεῖς νομοὺς, Ἀφαίρεμα, καὶ Λύδδαν, καὶ Ῥαμαθὲμ, αἵτινες προσετέθησαν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ πάντα τὰ συγκυροῦντα αὐτοῖς πᾶσι τοῖς θυσιαζούσιν εἰς Ἱερουσόλυμα, ἀντὶ τῶν βασιλικῶν ὧν ἐλάβμβανεν ὁ βασιλεὺς παρ' αὐτῶν τοπρότερον κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῶν γεννημάτων τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῶν ἀκροδούων. ³⁵ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν δεκατῶν καὶ τῶν τελῶν τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν, καὶ τὰς τοῦ ἁλὸς λίμνας, καὶ τοὺς ἀνήκοντας ἡμῖν στεφάνους, πάντα ἐπαρκῶς παρίεμεν αὐτοῖς. ³⁶ καὶ οὐκ ἀθετηθήσεται οὐδὲ ἐν τούτων ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. ³⁷ νῦν οὖν ἐπιμέλεισθε τοῦ ποιῆσαι τούτων ἀντίγραφον. καὶ δοθῆτω Ἰωνάθαν, καὶ τεθῆτω ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ. ³⁸ καὶ

εἶδε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ὅτι ἡσύχα-
σεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐδὲν
αὐτῷ ἀνθίστηναι, καὶ ἀπέλυσε πά-
σας τὰς δυνάμεις αὐτοῦ ἕκαστον εἰς
τὸν ἴδιον τόπον, πλὴν τῶν ξένων δυνά-
μεων ὧν ἐξενολόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων
τῶν ἐθνῶν, καὶ ἤχθραν αὐτῷ πά-
σαι αἱ δυνάμεις τῶν πατέρων αὐτοῦ.
39 Τρύφων δὲ ἦν τῶν παρὰ Ἀλεξάν-
δρου τοπρότερον, καὶ εἶδεν ὅτι πᾶσαι
αἱ δυνάμεις καταγογγύουσι τοῦ Δη-
μητρίου, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Εὐμαλ-
κούαι τὸν Ἀραβα, ὃς ἔτρεφε τὸν Ἀν-
τιοχον τὸ παιδάριον τοῦ τοῦ Ἀλεξάν-
δρου. 40 καὶ προσήδρευεν αὐτῷ, ὅπως
παράδοι αὐτὸν αὐτῷ, ὅπως βασιλεύ-
σῃ ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ ἀπήγ-
γειλεν αὐτῷ ὅσα συνετέλεσε Δημήτριος
καὶ τὴν ἐχθραν ἣν ἐχθραίνουσιν αὐτῷ
αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡ-
μέρας πολλὰς. 41 καὶ ἀπέστειλεν Ἰω-
νάθαν πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα,
ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἔξ Ἰε-
ρουσαλὴμ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὀχυρώμα-
σιν, ἦσαν γὰρ πολεμοῦντες τὸν Ἰσρα-
ήλ. 42 καὶ ἀπέστειλε Δημήτριος πρὸς
Ἰωνάθαν, λέγων. οὐ μόνον ταῦτα
ποιήσω σοι καὶ τῷ ἔθνει σου, ἀλλὰ
δόξῃ δοξάσω σε καὶ τὸ ἔθνος σου, ἐὰν
εὐκαιρίας τύχω. 43 νῦν οὖν ὀρθῶς
ποιήσεις ἀποστέλλας μοι ἄνδρας οἱ
συμμαχήσουσιν, ὅτι ἀπέστησαν πᾶσαι
αἱ δυνάμεις μου. 44 καὶ ἀπέστειλεν
Ἰωνάθαν ἄνδρας τριεχίλιους δυνατοὺς
ισχυρὶ αὐτῷ εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἦλθο-
σαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ εὐφράνθη
ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. 45 καὶ
ἐπισυνήχθησαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς
μέσον τῆς πόλεως εἰς ἀνδρῶν δώδεκα
μυριάδας ἀνδρῶν, καὶ ἠβούλοντο ἀ-
νελεῖν τὸν βασιλέα. 46 καὶ ἔφυγεν
ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ κατε-
λάβοντο οἱ ἐκ τῆς πόλεως τὰς διό-
δους τῆς πόλεως καὶ ἤρξαντο πο-
λεμῆν. 47 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς
τοὺς Ἰουδαίους ἐπὶ βοήθειαν, καὶ ἐπι-
συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες ἅμα.
καὶ διεσπάρησαν ἐν τῇ πόλει πάντες
ἅμα. καὶ ἀπέκτειναν ἐν τῇ πόλει ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς μυριάδας δέκα,
48 καὶ ἐνεπύρισαν τὴν πόλιν, καὶ ἐλά-

βωσαν σκῦλα πολλὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
ρᾳ, καὶ ἔσωσαν τὸν βασιλέα. 49 καὶ
ἶδον οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ὅτι κατεκρά-
τησαν οἱ Ἰουδαῖοι τῆς πόλεως ὡς ἡ-
βούλοντο, καὶ ἡσθένησαν ταῖς διανοί-
αις αὐτῶν, καὶ ἐκέκραξαν πρὸς τὸν
βασιλέα μετὰ δέησεως, λέγοντες. 50 ὁδὸς
ἡμῖν δεξιὰς, καὶ παυσάσθωσαν οἱ
Ἰουδαῖοι πολεμοῦντες ἡμᾶς καὶ τὴν
πόλιν. 51 καὶ ἐρύκησαν τὰ ὄπλα, καὶ
ἐποίησαν εἰρήνην, καὶ ἐδοξάσθησαν
οἱ Ἰουδαῖοι ἐναντίον τοῦ βασιλέως
καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐν τῇ βασι-
λείᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἰε-
ρουσαλὴμ ἔχοντες σκῦλα πολλὰ. 52 καὶ
ἐκάθισε Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ἐπὶ
θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἡσύ-
χασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ. 53 καὶ
ἔψευσατο πάντα ὅσα εἶπε, καὶ ἡλλο-
τριώθη τῷ Ἰωνάθαν, καὶ οὐκ ἀνταπ-
έδωκε κατὰ τὰς εὐνοίας αἷς ἀνταπέ-
δωκεν αὐτῷ, καὶ ἐθλίβεν αὐτὸν σφό-
δρα. 54 μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστρεψε
Τρύφων καὶ Ἀντίοχος μετ' αὐτοῦ παι-
δάριον νεώτερον. καὶ ἐβασίλευσε καὶ
ἐπέθετο διάδημα. 55 καὶ ἐπισυνήχθη-
σαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αἷς
ἀπεσιόκησε Δημήτριος, καὶ ἐπολέμη-
σαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔφυγε καὶ ἐτρο-
πώθη. 56 καὶ ἔλαβε Τρύφων τὰ θη-
ρία, καὶ κατεκράτησεν Ἀντιοχείας.
57 καὶ ἔγραψεν Ἀντίοχος ὁ νεώτερος
τῷ Ἰωνάθαν λέγων. ἴστημί σοι τὴν
ἀρχιερωσύνην, καὶ καθίστημί σε ἐπὶ
τῶν τεσσάρων ροιῶν, καὶ εἶναι σε τῶν
φίλων τοῦ βασιλέως. 58 καὶ ἀπέστει-
λεν αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἔξουσίαν πίνειν ἐν
χρυσώμασι, καὶ εἶναι ἐν πορνείᾳ καὶ
ἔχειν πόρπην χρυσοῦν. 59 καὶ Σίμωνα
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησε στρα-
τηγὸν ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως
τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. 60 καὶ ἐξῆλθεν
Ἰωνάθαν, καὶ διεπορεύετο πέραν τοῦ
ποταμοῦ καὶ ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ ἡ-
θροίσθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ
δυνάμεις Συρίας εἰς συμμαχίαν, καὶ
ἦλθεν εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἀτήτησαν
αὐτῷ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐνδόξως. 61 καὶ
ἀπῆλθεν ἐκείθεν εἰς Γάζαν, καὶ ἀπέ-
κλεισαν οἱ ἀπὸ Γάζης, καὶ περιεκάθι-

σε περὶ αὐτὴν, καὶ ἐνεπύρισε τὰ περι-
πόλια αὐτῆς πυρὶ, καὶ ἐσκόλευσεν αὐ-
τά. ⁶² καὶ ἤξιωσαν οἱ ἀπὸ Γάζης τὸν
Ἰωνάθαν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιάς,
καὶ ἔλαβε τοὺς υἱοὺς ἀρχόντων αὐτῶν
εἰς Συμρα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ διήλθε τὴν χώραν
ἕως Λαμασκού. ⁶³ καὶ ἤκουσεν Ἰω-
νάθαν ὅτι παρήσαν οἱ ἀρχοντες Δη-
μητρίου εἰς Κάδης τὴν ἐν τῇ Γαλι-
λαίᾳ μετὰ δυνάμειος πολλῆς, βουλό-
μενοι μεταστῆσαι αὐτὸν τῆς χρείας.
⁶⁴ καὶ συνήντησεν αὐτοῖς, τὸν δὲ ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ Σίμωνα κατέλιπεν ἐν τῇ
χώρα. ⁶⁵ καὶ παρενέβαλε Σίμων ἐπὶ
Βαϊθσοῦρα, καὶ ἐπολέμει αὐτὴν ἡμέ-
ρας πολλὰς, καὶ συνέλεισεν αὐτήν.
⁶⁶ καὶ ἤξιωσαν αὐτὸν τοῦ δεξιάς λα-
βεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἐξέβαλεν
αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ κατελάβετο τὴν
πόλιν καὶ ἔθετο ἐπ' αὐτῇ φρουράν.
⁶⁷ καὶ Ἰωνάθαν καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐ-
τοῦ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕψος Γεννη-
σάρ, καὶ ὠρθρισαν τοπρωτοῖ εἰς τὸ πε-
δίον Νασώρ. ⁶⁸ καὶ ἰδοὺ παρεμβολὴ
ἄλλοφύλων ἀπῆντα αὐτῷ ἐν τῷ πε-
δίῳ, καὶ ἐξέβαλον ἐνέδρον ἐπ' αὐτὸν
ἐν τοῖς ὄρεσιν, αὐτοὶ δὲ ἀπῆντησαν
ἐξεναντίας. ⁶⁹ τὰ δὲ ἐνέδρα ἐξανέστη-
σαν ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν, καὶ συνη-
ψαν πόλεμον. καὶ ἔφυγον οἱ παρὰ
Ἰωνάθαν πάντες, ⁷⁰ οὐδὲ εἰς κατελεί-
φθη ἀπ' αὐτῶν, πλην Ματταθίας ὁ
τοῦ Ἀβεσσαλώμου καὶ Ἰούδας ὁ τοῦ
Χαλφὶ ἀρχοντες τῆς στρατίας τῶν
δυνάμεων. ⁷¹ καὶ διέθροξεν Ἰωνάθαν
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε γῆν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ προσηύχατο.
⁷² καὶ ὑπέστρεψε πρὸς αὐτοὺς πολέ-
μῳ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτοὺς καὶ ἔφυ-
γον. ⁷³ καὶ ἰδοὺ οἱ φεύγοντες οἱ παρὰ
αὐτοῦ, καὶ ἐπέστρεψαν πρὸς αὐτὸν,
καὶ ἐδίωκον μετ' αὐτοῦ ἕως Κάδης
ἕως τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, καὶ παρ-
ενέβαλον ἐκεῖ. ⁷⁴ καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν
ἄλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς ἄν-
δρας τριεχλίδους. καὶ ἐπέστρεψεν Ἰω-
νάθαν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Καὶ εἶδεν Ἰωνάθαν ὅτι ὁ καιρὸς αὐ-
τῷ συνεργεῖ, καὶ ἐπέλεξεν ἄνδρας, καὶ

ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην στήσαι καὶ ἀ-
νανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν.
² καὶ πρὸς Σπαρτιάτας, καὶ τόπους
ἐτέρους ἀπέστειλεν ἐπιστολάς κατὰ
τὰ αὐτά. ³ καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώ-
μην, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον
καὶ εἶπον. Ἰωνάθαν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ
τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλεν
ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν αὐ-
τοῖς καὶ τὴν συμμαχίαν κατὰ τὸ πρό-
τερον. ⁴ καὶ ἔδωκεν ἐπιστολάς αὐ-
τοῖς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τόπον, ὅπως
προπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς γῆν Ἰούδα
μετ' εἰρήνης. ⁵ καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγρα-
φον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἔγραψεν Ἰω-
νάθαν τοῖς Σπαρτιάταις. ⁶ Ἰωνάθαν
ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τοῦ ἔθνους,
καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν
Ἰουδαίων Σπαρτιάταις τοῖς ἀδελφοῖς
χαίρειν. ⁷ ἔτι πρότερον ἀπεστάλησαν
ἐπιστολαὶ πρὸς Ὀνίαν τὸν ἀρχιερέα
παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλεύοντος ἐν
ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς τὸ
ἀντίγραφον ὑπόκειται. ⁸ καὶ ἐπιδέ-
ξατο Ὀνίας τὸν ἄνδρα τὸν ἀπεσταλ-
μένον ἐνδόξως, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπιστο-
λάς ἐν αἷς διεσαφείτο περὶ συμμαχίας
καὶ φιλίας. ⁹ καὶ ἡμεῖς οὖν ἀπρος-
δεεῖς τούτων ὄντες, παράκλησιν ἔχον-
τες τὰ βιβλία τὰ ἅγια τὰ ἐν ταῖς χρο-
σὶν ἡμῶν, ¹⁰ ἐπειράθημεν ἀποστείλαι
τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφότητα καὶ φιλίαν
ἀνανεώσασθαι πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλο-
τριωθῆναι ὑμῶν. πολλοὶ γὰρ καιροὶ
διήλθον ἀφ' οὗ ἀπεστείλατε πρὸς ἡ-
μᾶς. ¹¹ ἡμεῖς οὖν ἐν παντὶ καιρῷ ἀ-
διαλείπτως ἐν τε ταῖς ἐορταῖς καὶ ταῖς
λοιπαῖς καθηκούσαις ἡμέραις μνη-
σκόμεθα ὑμῶν, ἐφ' ὧν προσφέρομεν
θυσιῶν, καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς, ὡς
δέον ἐστὶ καὶ πρέπον μνημονεύειν ἀ-
δελφῶν. ¹² εὐφραυνόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ
δόξῃ ὑμῶν. ¹³ ἡμᾶς δὲ ἐκύκλωσαν
πολλοὶ θλίψεις καὶ πόλεμοι πολλοὶ,
καὶ ἐπολέμησαν ἡμᾶς οἱ βασιλεῖς οἱ
κύκλω ἡμῶν. ¹⁴ καὶ οὐκ ἠβουλόμεθα
οὖν παρενοχλεῖν ὑμῖν καὶ τοῖς λοιποῖς
συμμάχοις καὶ φίλοις ἡμῶν ἐν τοῖς
πολέμοις τούτοις. ¹⁵ ἔχομεν γὰρ τὴν
ἐξ οὐρανοῦ βοήθειαν βοηθοῦσαν ἡμῖν,
καὶ ἐρύσθημεν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἡ-
μῶν.

μῶν, καὶ ἐταπεινώθησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. ¹⁶ ἐπελέξαμεν οὖν Νουμήριον Ἀντίοχου καὶ Ἀντίπατρον Ἰάσωνος, καὶ ἀπεστάλακαμεν πρὸς Ῥωμαίους ἀνανεώσασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν τὴν προτέραν. ¹⁷ ἐντειλάμεθα οὖν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς πορευθῆναι καὶ ἀσπάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἀποδοῦναι ὑμῖν τὰς παρ' ἡμῶν ἐπιστολάς περὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν. ¹⁸ καὶ νῦν καλῶς ποιήσετε ἀντιφωνήσοντες ἡμῖν πρὸς ταῦτα. ¹⁹ καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλεν. ²⁰ Ὀνιάρχης βασιλεὺς Σπαρτιατῶν Ὀνία ἱερεὶ μεγάλῳ χαίρειν. ²¹ εὐρέθη ἐν γραφῇ περὶ τε τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Ἰουδαίων, ὅτι εἰσὶν ἀδελφοί, καὶ ὅτι εἰσὶν ἐκ γένους Ἀβραάμ. ²² καὶ νῦν ἀφ' οὗ ἐγνωμεν ταῦτα, καλῶς ποιήσετε γράφοντες ἡμῖν περὶ τῆς εἰρήνης ὑμῶν. ²³ καὶ ἡμεῖς δὲ ἀντιγράφομεν ὑμῖν, τὰ κτήρη ὑμῶν καὶ ἡ ὑπαρξὶς ὑμῶν ἡμῖν ἐστί, καὶ τὰ ἡμῶν ὑμῖν ἐστί. ἐντειλλόμεθα οὖν ὅπως ἀπαγγείλωσιν ὑμῖν κατὰ ταῦτα. ²⁴ καὶ ἤκουσεν Ἰωνάθαν ὅτι ἐπέστρεψαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὑπὲρ τὸ πρότερον τοῦ πολέμου πρὸς αὐτόν. ²⁵ καὶ ἀπήρξεν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀπῆντησεν αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀμαθῦτιν χώραν. οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἀπέστειλε κατασκόπους εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, ὅτι οὕτω τάσσονται ἐπιτεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα. ²⁷ ὥς δὲ ἔδυν ὁ ἥλιος ἐπέταξεν Ἰωνάθαν τοῖς παρ' αὐτοῦ γορηγοεῖν καὶ εἶναι ἐπὶ τοῖς ὀπίλοις, καὶ ἐτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον δι' ὅλης τῆς νυκτός, καὶ ἐξεβάλε προφύλακας κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. ²⁸ καὶ ἤκουσαν οἱ ὑπεναντίοι ὅτι ἡτοιμάσται Ἰωνάθαν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ ἐφοβήθησαν καὶ ἐπῆρξαν τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἀνέκαυσαν πυρὰς ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν. ²⁹ Ἰωνάθαν δὲ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ οὐκ ἐγνώσαν ἕως πρωῒ, ἔβλεπον γὰρ τὰ φῶτα καιόμενα. ³⁰ καὶ κατεδίωξεν Ἰωνάθαν ὁπ-

σω αὐτῶν, καὶ οὐ κατέλαβεν αὐτούς, διέβησαν γὰρ τὸν Ἐλευθέρον ποταμόν. ³¹ καὶ ἐξέκλινεν Ἰωνάθαν ἐπὶ τοὺς Ἀραβας τοὺς καλουμένους Ζαβεδαίους, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ἔλαβε τὰ σκῦλα αὐτῶν. ³² καὶ ἀναζεύξας ἦλθεν εἰς Λαμασκόν, καὶ διώδευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ. ³³ καὶ Σίμων ἐξῆλθε, καὶ διώδευσεν ἕως Ἀσκάλωνος, καὶ τῶν πλησίων ὀχυρωμάτων, καὶ ἐξέκλινεν εἰς Ἰοππὴν καὶ προκατέλαβετο αὐτήν. ³⁴ ἤκουσε γὰρ ὅτι βούλονται τὸ ὀχύρωμα παραδοῦναι τοῖς παρὰ Δημητρίου, καὶ ἔθετο ἐκὶ φρουράν ὅπως φυλάσσωσιν αὐτήν. ³⁵ καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωνάθαν, καὶ ἐξεκκλησίασε τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐβουλεύσατο μετ' αὐτῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι ὀχυρώματα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ³⁶ καὶ προσυψῶσαι τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὑψῶσαι ὑψος μέγα ἀναμέσον τῆς ἄκρας καὶ τῆς πόλεως εἰς τὸ διαχωρίζειν αὐτὴν τῆς πόλεως, ἵνα ἡ αὕτη κατὰ μόνας, ὅπως μὴτε ἀγοράζωσι μὴτε πωλῶσι. ³⁷ καὶ συνήχθησαν τοῦ οἰκοδομεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἤγγισε τοῦ τείχους τοῦ χεῖμαρῶος τοῦ ἐξ Ἀπηλιώτου, καὶ ἐπεσκεύασαν τὸ καλούμενον Χαφεναθά. ³⁸ καὶ Σίμων ὠκοδόμησε τὴν Ἀδιδὰ ἐν τῇ Σεφίλᾳ, καὶ ὠχύρωσεν θύρας καὶ μοχλοὺς. ³⁹ καὶ ἐξήτησε Τρύφων βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας καὶ περιθέσθαι τὸ διάδημα καὶ ἐκτείνειν χεῖρα ἐπὶ Ἀρτίοχον τὸν βασιλέα. ⁴⁰ καὶ ἐφοβήθη μήποτε οὐκ ἔαση αὐτὸν Ἰωνάθαν, καὶ μήποτε πολεμήσῃ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐζητεῖ πόρον τοῦ συλλαβεῖν τὸν Ἰωνάθαν τοῦ ἀπολέσαι αὐτόν, καὶ ἀπάρας ἦλθεν εἰς Βαιθσάν. ⁴¹ καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἀνδρῶν ἐπιελεγμέναις εἰς παράταξιν, καὶ ἦλθεν εἰς Βαιθσάν. ⁴² καὶ εἶδε Τρύφων ὅτι παρῆστι Ἰωνάθαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐκτείνειν χεῖρας ἐπ' αὐτόν ἐυλαβήθη. ⁴³ καὶ ἐπεδέξατο αὐτὸν ἐνδόξως, καὶ συνέστησεν αὐτὸν πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα, καὶ ἐπέταξε ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ ὑπακούειν αὐτῷ ὥς ἑαυτῷ. ⁴⁴ καὶ

⁴⁴ καὶ εἶπε τῷ Ἰωνάθαν. ἵνατί ἐκοψας πάντα τὸν λαὸν τοῦτον πολέμου μὴ ἐνεστηκότος ἡμῖν; ⁴⁵ καὶ νῦν ἀποσταλὸν αὐτοῖς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ἐπιλέξει δὲ σεαυτῷ ἄνδρας ὀλίγους οἵτινες ἔσονται μετὰ σοῦ, καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ παραδώσω σοι αὐτήν καὶ τὰ λοιπὰ ὀχυρώματα, καὶ τὰς δυνάμεις τὰς λοιπὰς, καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν χρεῶν, καὶ ἐπιστρεψας ἀπελεύσομαι, τούτου γὰρ χάριν πάρεμι. ⁴⁶ καὶ ἐμπιστεύσας αὐτῷ ἐποίησε καθὼς εἶπε, καὶ ἔξαπέστειλε τὰς δυνάμεις, καὶ ἀπῆλθον εἰς γῆν Ἰούδα. ⁴⁷ κατέλιπε δὲ μετ' ἑαυτοῦ ἄνδρας τριεχίλιους, ὧν διεχίλιους ἀφῆκεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, χίλιοι δὲ συνῆλθον αὐτῷ. ⁴⁸ ὥς δὲ εἰσῆλθεν Ἰωνάθαν εἰς Πτολεμαῖδα, ἀπέκλεισαν οἱ Πτολεμαῖς τὰς πύλας, καὶ συνέλαβον αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς εἰσελθόντας μετ' αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. ⁴⁹ καὶ ἀπέστειλε Τρύφων δυνάμεις καὶ ἵππον εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὸ πεδίον τὸ μέγα, τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς παρὰ Ἰωνάθαν. ⁵⁰ καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι συνελήφθη Ἰωνάθαν καὶ ἀπόλωλε, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεισαν ἑαυτούς, καὶ ἐπορεύοντο συνεστραμμένοι ἑτοιμοὶ εἰς πόλεμον. ⁵¹ καὶ ἴδον οἱ διώκοντες ὅτι περὶ ψυχῆς αὐτοῖς ἔστι, καὶ ἐπίστρεψαν. ⁵² καὶ ἦλθον πάντες μετ' εἰρήνης εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐπένθησαν τὸν Ἰωνάθαν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα, καὶ ἐπένθησε πᾶς Ἰσραὴλ πένθος μέγα. ⁵³ καὶ ἐζήτησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν ἐκτρίψαι αὐτούς. εἶπαν γὰρ. οὐκ ἔχουσιν ἄρχοντα καὶ βοηθοῦντα. νῦν οὖν πολεμήσωμεν αὐτούς, καὶ ἐξάρωμεν ἔξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Καὶ ἤκουσε Σίμων ὅτι συνήγαγε Τρύφων δυνάμιν πολλὴν τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα καὶ ἐκτρίψαι αὐτήν. ² καὶ εἶδε τὸν λαὸν ὅτι ἐστὶν ἐντρομος καὶ ἐμφοβος, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἠθροισε τὸν λαόν, ³ καὶ παρεκάλεισεν αὐτούς, καὶ εἶπε αἰ τοῖς. αὐτοὶ οἴδατε ὅσα ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί

μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἐποίησαμεν περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἀγίων, καὶ τοὺς πολέμους καὶ τὰς στενοχωρίας ἃς εἶδομεν. ⁴ τοῦτου χάριν ἀπώλοντο οἱ ἀδελφοί μου πάντες χάριν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ κατελείφθη ἐγὼ μόνος. ⁵ καὶ νῦν μὴ μοι γένοιτο φείσασθαι μου τῆς ψυχῆς ἐν παντὶ καιρῷ θλίψεως, οὐ γὰρ εἰμι χρεῖσπον τῶν ἀδελφῶν μου. ⁶ πλὴν ἐκδικήσω περὶ τοῦ ἔθνους μου καὶ περὶ τῶν ἀγίων καὶ περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων ἡμῶν, ὅτι συνήχθησαν πάντα τὰ ἔθνη ἐκτρίψαι ἡμᾶς ἐχθρας χάριν. ⁷ καὶ ἀνεξωπύρησε τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ ἅμα τῷ ἀκούσαι τῶν λόγων τούτων, ⁸ καὶ ἀπεκοιθήσαν φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες. σὺ εἰ ἡμῶν ἡγουμενος ἀντὶ Ἰούδα καὶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ σου. ⁹ πολέμησον τὸν πόλεμον ἡμῶν, καὶ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς ἡμῖν ποιήσωμεν. ¹⁰ καὶ συνήγαγε πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἐτάχυνε τοῦ τελέσαι τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν κυκλόθεν. ¹¹ καὶ ἀπέστειλεν Ἰωνάθαν τὸν τοῦ Ἀβισσαλώμου καὶ μετ' αὐτοῦ δυνάμιν ἱκανὴν εἰς Ἰόππην, καὶ ἐξέβαλε τοὺς ὄντας ἐν αὐτῇ καὶ ἔμειναν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ. ¹² καὶ ἀπῆρε Τρύφων ἀπὸ Πτολεμαίδος μετὰ δυνάμειος πολλῆς· εἰσελθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ Ἰωνάθαν μετ' αὐτοῦ ἐν φυλακῇ, ¹³ Σίμων δὲ παρενεβαλεν ἐν Ἀδιδᾷ κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου. ¹⁴ καὶ ἐπέγνω Τρύφων ὅτι ἀνέστη Σίμων ἀντὶ Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνάπτειν αὐτῷ μέλλει πόλεμον, καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβείας, λέγων. ¹⁵ περὶ ἀργυρίου οὐ ὧφειλεν Ἰωνάθαν ὁ ἀδελφός σου εἰς τὸ βασιλικόν δι' ἃς εἶχε χρεῖας συνέχομεν αὐτόν. ¹⁶ καὶ νῦν ἀποστείλον ἀργυρίου τάλαντα ἑκατόν, καὶ δύο τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐμῆρα, ὅπως μὴ ἀφειδὴς ἀποστατήσῃ ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀφήσωμεν αὐτόν. ¹⁷ καὶ ἔγνω Σίμων ὅτι δόλω λαλοῦσι πρὸς αὐτόν, καὶ πέμπει τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, μήποτε ἐχθραν ἄρῃ μεγάλην πρὸς τὸν λαόν, ¹⁸ λέγων. ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτῷ τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παι-

παιδάρια, καὶ ἀπώλετο. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλε τὰ παιδάρια καὶ τὰ ἑκατὸν τάλαντα, καὶ διεμεύσατο καὶ οὐκ ἀφῆκε τὸν Ἰωνάθαν. ²⁰ καὶ μετὰ ταῦτα ἤλθε Τρύφων τοῦ ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐκτρίψαι αὐτήν, καὶ ἐνυκλώσεν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀδωρα, καὶ Σίμων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἀντιπαρήγεν αὐτῷ εἰς πάντα τόπον οὗ ἂν ἐπορεύετο. ²¹ οἱ δὲ ἐκ τῆς ἁκρας ἀπέστελλον πρὸς Τρύφωνα πρεσβυτάς κατασπεύδοντας αὐτὸν τοῦ ἔλθειν πρὸς αὐτοὺς διὰ τῆς ἐρήμου, καὶ ἀποστέλλαι αὐτοῖς τροφάς. ²² καὶ ἡτοίμασε Τρύφων πάσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ ἔλθειν ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ ἦν χιὼν πολλὴ σφόδρα, καὶ οὐκ ἤλθε διὰ τὴν χιόνα. καὶ ἀπῆρε καὶ ἤλθεν εἰς τὴν Γαλααδίτιν. ²³ ὥς δὲ ἤγγισε τῇ Βασκαμῇ, ἀπέκτεινε τὸν Ἰωνάθαν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. ²⁴ καὶ ἐπέστρεψε Τρύφων καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. ²⁵ καὶ ἀπέστειλε Σίμων, καὶ ἔλαβε τὰ ὅσα Ἰωνάθαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔθαψεν αὐτὰ ἐν Μωδεὶν πόλει τῶν πατέρων αὐτοῦ. ²⁶ καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν ἡμέρας πολλὰς. ²⁷ καὶ ὠκοδόμησε Σίμων ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν τῇ ὀράσει λίθῳ ξεστῷ ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. ²⁸ καὶ ἔστησεν ἐπ' αὐτὰ ἑπτὰ πυραμίδας, μίαν κατέναντι τῆς μίας τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς τέσσαρσιν ἀδελφοῖς. ²⁹ καὶ ταύταις ἐποίησε μηχανήματα περιθεῖς στύλους μεγάλους, καὶ ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς στύλοις πανοπλίας εἰς ὄνομα αἰώνιον, καὶ παρὰ ταῖς πανοπλίαις πλοῖα ἐπιγεγλυμμένα εἰς τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ πάντων τῶν πλεόντων τὴν θάλασσαν. ³⁰ οὗτος ὁ τάφος ὃν ἐποίησεν ἐν Μωδεὶν, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. ³¹ ὁ δὲ Τρύφων ἐπορεύετο δόλῳ μετὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως τοῦ νεωτέρου, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν, ³² καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ περιέθετο διάδημα τῆς Ἀσίας, καὶ ἐποίησε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς. ³³ καὶ ὠκοδόμησε Σίμων τὰ ὀχυρώματα τῆς

Ἰουδαίας, καὶ περιτείχισε πύργοις ὑψηλοῖς καὶ τείχεσι μεγάλοις καὶ πύλαις καὶ μοχλοῖς, κατέθετο βρώματα ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. ³⁴ καὶ ἐπέλεξε Σίμων ἄνδρας, καὶ ἀπέστειλε πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα τοῦ ποιῆσαι ἀφένειν τῇ χώρᾳ, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις Τρύφωνος ἦσαν ἀρπαγαί. ³⁵ καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Δημήτριος ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους. καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν τοιαύτην. ³⁶ βασιλεὺς Δημήτριος Σίμωνι ἀρχιερεῖ καὶ φίλῳ βασιλέων καὶ πρεσβυτέροις καὶ ἔθνεϊ Ἰουδαίων χαίρειν. ³⁷ τὸν στέφανον τὸν χροσοῦν, καὶ τὴν βαίην ἣν ἀπετείλατε κεκοιμήμεθα, καὶ ἐτοιμοὶ ἔσμεν τὸν ποιεῖν ὑμῖν εἰρήνην μεγάλην, καὶ γράψαι τοῖς ἐπὶ τῶν χειρῶν τοῦ ἀγινεῖν ὑμῖν ἀφέματα. ³⁸ καὶ ὅσα ἐσθήκαμεν πρὸς ὑμᾶς ἔσθηκε, καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ ὠκοδομήκατε ὑπαρχέτω ὑμῖν. ³⁹ ἀφίμεν δὲ ἀγνοήματα καὶ τὰ ἁμαρτήματα, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ τὸν στέφανον ὃν ὠφείλετε, καὶ εἰ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἱερουσαλὴμ, μηκέτι τελωνείσθω. ⁴⁰ καὶ εἴ τις ἐπιτήδαιοι ὑμῶν γραφῇαι εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς ἔγγραφεσθωσαν, καὶ γινέσθω ἀναμέσον ἡμῶν εἰρήνην. ⁴¹ ἐτους ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἐκατοστοῦ ἤροθι ὁ ζυγὸς τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τοῦ Ἰσραὴλ. ⁴² καὶ ἤρξατο ὁ λαὸς Ἰσραὴλ γράφειν ἐν ταῖς συγγραφαῖς καὶ συναλλάγμασιν ἐτους πρώτου ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως μεγάλου καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου Ἰουδαίων. ⁴³ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παρενέβαλε Σίμων ἐπὶ Γάζαν, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν παρεμβολαῖς, καὶ ἐποίησεν ἐλεπόλει καὶ προσήγαγε τῇ πόλει, καὶ ἐπάταξε πύργον ἓνα καὶ καταλάβετο. ⁴⁴ καὶ ἐξήλοντο οἱ ἐν τῇ ἐλεπόλει εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. ⁴⁵ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἐν τῇ πόλει σὺν ταῖς γυναῖξιν καὶ τοῖς τέκνοις ἐπὶ τὸ τεῖχος διεδῶρηχότες τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ ἀξιοῦντες Σίμονα δεξιὰς αὐτοῖς δοῦναι, ⁴⁶ καὶ εἶπον. μὴ ἡμῖν χεῖρη κατὰ τὰς πόνηρίας ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεός σου.

47 καὶ συνελύθη Σίμων αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐπολέμησεν αὐτούς. καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκαθάρισε τὰς οἰκίας ἐν αἷς ἦν τὰ εἰδωλα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὑμῶν καὶ εὐλογῶν. 48 καὶ ἐξέβαλεν ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, καὶ κατόικισεν ἐκεῖ ἄνδρας οἵτινες τὸν νόμον ποιοῦσι, καὶ προσωχύρωσεν αὐτήν, καὶ ὠκοδόμησεν ἐαυτῷ ἐν αὐτῇ οἰκήσιν. 49 οἱ δὲ ἐκ τῆς ἄκρας ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐκωλύοντο ἐκπορευέσθαι καὶ εἰσπορευέσθαι εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν, καὶ ἐπείνασαν σφόδρα, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν ἱκανοὶ τῇ λιμῷ. 50 καὶ ἐβόησαν πρὸς Σίμωνα δεξιὰς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκείθεν, καὶ ἐκαθάρισε τὴν ἄκραν ἀπὸ τῶν μασμάτων. 51 καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ δευτέρου μηνὸς ἔτους ἐνός καὶ ἑβδομηκοντοῦ καὶ ἑκατοστοῦ μετὰ αἰνέσεως καὶ βαΐων καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις καὶ ἐν ὕμνοις καὶ ἐν ᾠδαῖς, ὅτι συνετρίβη ἐχθρὸς μέγας ἐξ Ἰσραὴλ. 52 καὶ ἔστησε κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ ἄγειν τὴν ἡμέραν ταύτην μετ' εὐφροσύνης καὶ προσωχύρωσε τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ τὸ παρὰ τὴν ἄκραν, καὶ ὦκε ἐκεῖ αὐτὸς καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ. 53 καὶ εἶδε Σίμων τὸν Ἰωάννην υἱὸν αὐτοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἔστι, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἡγούμενον τῶν δυνάμεων πασῶν, καὶ ὦκεν ἐν Γαζάραις.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Καὶ ἐν ἔτει δευτέρῳ, καὶ ἑβδομηκοντῷ, καὶ ἑκατοστῷ συνήγαγε Δημητρίους ὁ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Μήδειαν τοῦ ἐπισπάσασθαι βοήθειαν αὐτῷ, ὅπως πολεμήσῃ τὸν Τούφωνα. 2 καὶ ἤκουσεν Ἀρσάκης, ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίδος καὶ Μηδείας, ὅτι ἦλθε Δημητρίους εἰς τὰ ὅρια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν ἕνα τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτὸν ζῶντα. 3 καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν Δημητρίου, καὶ συνέλαβεν αὐτὸν, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς Ἀρσάκην, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν φυλακῇ. 4 καὶ ἡσυχασεν ἡ γῆ Ἰουδα πάσας τὰς ἡμέρας Σίμωνος, καὶ ἐξήτησεν ἀγαθὰ τῷ

ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἤρτισεν αὐτοῖς ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. 5 καὶ μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ ἔλαβε τὴν Ἰόππην εἰς λιμένα, καὶ ἐποίησεν εἰσοδὸν ταῖς νήσοις τῆς θαλάσσης. 6 καὶ ἐπλάτυνε τὰ ὅρια τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησε τῆς χώρας. 7 καὶ συνήγαγεν αἰχμαλωσίαν πολλήν, καὶ ἐκυρίευσεν Γαζαρῶν καὶ Βαιθσούρων καὶ τῆς ἄκρας. καὶ ἐξῆρε τὰς ἀκαθαρσίας ἐξ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντικείμενος αὐτῷ. 8 καὶ ἤσαν γεωργοῦντες τὴν γῆν αὐτῶν μετ' εἰρήνης, καὶ ἡ γῆ ἐδίδου τὰ γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων τὸν καρπὸν αὐτῶν. 9 πρεσβύτεροι ἐν ταῖς πλατείαις κάθηντο, πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοινολογοῦντο, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐνεδύσαντο δόξας καὶ στολὰς πολέμου. 10 ταῖς πόλεσιν ἐχορήγησε βρώματα, καὶ ἔταξεν αὐτὰς ἐν σκεύεισιν ὀχυρώσεως, ἕως ὅτου ὠνομάσθη τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἕως ἄκρου τῆς γῆς. 11 ἐποίησε τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εὐφράνθη Ἰσραὴλ εὐφροσύνην μεγάλην. 12 καὶ ἐκάθισεν ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὴν συκὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. 13 καὶ ἐξέλειπεν ὁ πολεμῶν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς συνετρίβησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. 14 καὶ ἔσθιραισε πάντας τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. τὸν νόμον ἐξεζήτησε, καὶ ἐξῆρε πάντα ἄνομον καὶ πονηρὸν. 15 τὰ ἄγια ἐδόξασε, καὶ ἐπλήθυνε τὰ σκεύη τῶν ἁγίων. 16 καὶ ἠκούσθη ἐν Ρώμῃ, ὅτι ἀπέθανεν Ἰωνάθαν, καὶ ἕως Σπαρτίας, καὶ ἔλυπηθησαν σφόδρα. 17 ὥς δὲ ἤκουσαν, ὅτι Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ ἀρχιερεὺς, καὶ ἐπικρατεῖ τῆς χώρας καὶ τῶν πόλεων τῶν ἐν αὐτῇ, 18 ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν δέλοις γαλκαῖς τοῦ ἀνανεώσασθαι πρὸς αὐτὸν φιλιαν καὶ τὴν συμμαχίαν, ἣν ἔσθισαν πρὸς Ἰουδαν καὶ Ἰωνάθαν τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. 19 καὶ ἀνεγνώσθησαν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας ἐν Ἱερουσαλὴμ. 20 καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλαν οἱ Σπαρτιάται. Σπαρτιατῶν ἀρχόντες καὶ ἡ πόλις Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ

λω καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ τῷ λοιπῷ ἄνθρωπῳ τῶν Ἰουδαίων ἀδελφοῖς χαίρειν. ²¹ οἱ πρεσβευταὶ οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν δῆμον ἡμῶν ἀπήγγειλαν ἡμῖν περὶ τῆς δόξης ὑμῶν καὶ τιμῆς, καὶ εὐφράνθημεν ἐπὶ τῇ ἐφοδῳ αὐτῶν. ²² καὶ ἀνεγράψαμεν τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰρημμένα ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου οὕτως. Νουμνίου Ἀντιόχου καὶ Ἀντίπατρος Ἰάσωνος πρεσβευταὶ Ἰουδαίων ἦλθοσαν πρὸς ἡμᾶς ἀνανεοῦμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν. ²³ καὶ ἤρесе τῷ δήμῳ ἐπιδέξασθαι τοὺς ἄνδρας ἐνδόξως, καὶ τοῦ θέσθαι τὸ ἀντίγραφον τῶν λόγων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποδεδειγμένοις τοῦ δήμου βιβλίοις, τοῦ ἔχειν μνημόσυνον τὸν δῆμον τῶν Σπαρτιατῶν. τὸ δὲ ἀντίγραφον τούτων ἐγράψαμεν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. ²⁴ μετὰ ταῦτα ἀπέστειλε Σίμων τὸν Νουμνιον εἰς Ρώμην ἔχοντα ἀσπίδα χρυσῇν μεγάλην ὀλκῆς μνῶν χιλίων εἰς τὸ στήσαι πρὸς αὐτοὺς τὴν συμμαχίαν. ²⁵ ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ δῆμος τῶν λόγων τούτων, εἶπον. τίνα χάριν ἀποδώσομεν Σίμωνι καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ; ²⁶ ἐστῆρισε γὰρ αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμησαν τοὺς ἐχθροὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐστήσαν αὐτῷ ἑλευθερίαν. ²⁷ καὶ κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἔθεντο ἐν στήλαις ἐν ὅρῳ Σιών. καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς γραφῆς. ὁ κτωκαιδεκάτῃ Ἐλουλ, ἔτους δευτέρου καὶ ἑβδομηκостоῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ τοῦτο τρίτον ἔτος, ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως. ²⁸ ἐν Σαραμὲλ, ἐπὶ συναγωγῆς μεγάλης ἱερῶν καὶ λαοῦ καὶ ἀρχόντων ἔθρους καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῆς χώρας ἐγνώρισεν ἡμῖν, ²⁹ ἐπεὶ πολλὰς καὶ ἐγενήθησαν πόλεις ἐν τῇ χώρᾳ. Σίμων δὲ ὁ υἱὸς Ματθαίου ὁ υἱὸς τῶν υἱῶν Ἰαριβ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔδωκαν ἑαυτοὺς τῷ κινδύνῳ καὶ ἀντέστησαν τοῖς ὑπεναντίοις τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὅπως σταθῇ τὰ ἅγια αὐτῶν καὶ ὁ νόμος, καὶ δόξη μεγάλη ἐδόξασαν τὸ ἔθνος αὐτῶν. ³⁰ καὶ ἠθροίσεν Ἰωνάθαν τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς ἀρχιερεὺς, καὶ προσετέθη

πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³¹ καὶ ἐβουλήθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐμβατεύσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοῦ ἐκτρίψαι τὴν χώραν αὐτῶν καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν. ³² τότε ἀνέστη Σίμων, καὶ ἐπολέμησε περὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἐδαπάνησε χρήματα πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὠπλοδότησε τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὀψώνια, ³³ καὶ ὠχύρωσε τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὴν Βαιθσοῦραν τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας, οὗ ἦν τὰ ὄπλα τῶν πολεμίων τοπρότερον, καὶ ἔθετο ἐκὶ φρουρὰν ἄνδρας Ἰουδαίους. ³⁴ καὶ Ἰόππην ὠχύρωσε τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν Γάζαζα τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀζώτου ἐν ᾗ ὤκουν οἱ πολεμιοὶ τοπρότερον ἐκεῖ, καὶ κατώκισεν ἐκεῖ Ἰουδαίους, καὶ ὅσα ἐπιτήδεια ἦν πρὸς τὴν τούτων ἐπανόρθωσιν ἔθετο ἐν αὐτοῖς. ³⁵ καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὴν πρᾶξιν τοῦ Σίμωνος καὶ τὴν δόξαν ἣν ἐβουλεύσατο ποιῆσαι τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἡγούμενον αὐτῶν καὶ ἀρχιερέα, διὰ τὸ αὐτὸν πεποιθέναι πάντα ταῦτα, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν πίστιν ἣν συνετήρησε τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐξήτησε παντὶ τρόπῳ ὑψῶσαι τὸν λαὸν αὐτοῦ. ³⁶ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐνωδώθη ἐν ταῖς ἐκρίσιν αὐτοῦ, τοῦ ἐξαρθῆναι τὰ ἔθνη ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει Δαυὶδ τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ, οἱ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἄκραν ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο καὶ ἐμίαινον κύκλῳ τῶν ἀγίων, καὶ ἐποίουν πληγὴν μεγάλην ἐν τῇ ἀγνείᾳ. ³⁷ καὶ κατώκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας Ἰουδαίους, καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως, καὶ ὑψωσε τὰ τεῖχη Ἱερουσαλὴμ. ³⁸ καὶ ὁ βασιλεὺς Δημητρίος ἐστήρην αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην κατὰ ταῦτα, ³⁹ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν τὸν δόξῃ μεγάλῃ. ⁴⁰ ἤκουσε γὰρ ὅτι προσηγόρευνται οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ Ρωμαίων φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ ἀδελφοί, καὶ ὅτι ἀπήντησαν τοῖς πρεσβευταῖς Σίμωνος ἐνδόξως. ⁴¹ καὶ ὅτι ἐνδόκησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ

εἶπαι

εἶναι Σίμωνα ἡγούμενον καὶ ἀρχιερέα εἰς τὸν αἰῶνα ἕως τοῦ ἀναστῆναι προφήτην πιστόν. ⁴² καὶ τοῦ εἶναι ἐπ' αὐτῶν στρατηγόν, καὶ ὅπως μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων καθιστάναι αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῶν ὀπλῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων. ⁴³ καὶ ὅπως μέλοι αὐτῷ περὶ τῶν ἁγίων, καὶ ὅπως ἀκούηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὅπως γράφονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ὅπως περιβάλλεται πορφυραν, καὶ χρυσοφορῇ. ⁴⁴ καὶ οὐκ ἐξέσται οὐδενὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων ἀθετῆσαι τι τούτων καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ῥηθησομένοις, καὶ ἐπισυστρέψαι συστροφήν ἐν τῇ χώρᾳ ἄνευ αὐτοῦ, καὶ περιβάλλεσθαι πορφυραν καὶ ἐμποροπούσθαι πόρπην χρυσήν. ⁴⁵ ὃς δ' ἂν παρὰ ταῦτα ποιήσῃ ἢ ἀθετήσῃ τι τούτων, ἐνοχος ἔσται. ⁴⁶ καὶ εὐδόκησε πᾶς ὁ λαὸς θέσθαι Σίμωνι καὶ ποιῆσαι κατὰ τοὺς λόγους τούτους. ⁴⁷ καὶ ἐπεδέξατο Σίμων καὶ εὐδόκησεν ἀρχιερατεῦν καὶ εἶναι στρατηγὸς καὶ ἐθναρχῆς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερέων, καὶ τοῦ προστατῆσαι πάντων. ⁴⁸ καὶ τὴν γραφὴν ταύτην εἶπον θέσθαι ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ στήσαι αὐτάς ἐν περιβολῇ τῶν ἁγίων ἐν τόπῳ ἐπισήμῳ, ⁴⁹ τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν θέσθαι ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ὅπως ἔχῃ Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Ἀντίοχος υἱὸς Δημητρίου τοῦ βασιλέως ἐπιστολὰς ἀπὸ τῶν νήσων τῆς θαλάσσης Σίμωνι ἱερεῖ καὶ ἐθναρχῇ τῶν Ἰουδαίων καὶ παντὶ τῷ ἔθνει. ² καὶ ἦσαν περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον. βασιλεὺς Ἀντίοχος Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ ἐθναρχῇ καὶ ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν. ³ ἐπειδὴ ἄνδρες λοιμοὶ κατεκράτησαν τῆς βασιλείας τῶν πατέρων ἡμῶν, βούλομαι δὲ ἀντιποιήσασθαι τῆς βασιλείας, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτήν ὡς ἦν πρότερον. ἐξενολογήσα δὲ πλῆθος δυνάμεων καὶ κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικά, ⁴ βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας

τὴν χώραν ἡμῶν καὶ τοὺς ῥοιμωκότας πόλεις πολλὰς ἐν τῇ βασιλείᾳ. ⁵ νῦν οὖν ἴστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα, ἃ ἀφῆκάν σοι οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα δόματα ἀφῆκάν σοι. ⁶ καὶ ἐπέτρεψά σοι ποιῆσαι κοίμα ἴδιον νόμισμα τῇ χώρᾳ σου, ⁷ Ἱερουσαλὴμ δὲ καὶ τὰ ἁγία εἶναι ἐλεύθερα. καὶ πάντα τὰ ὄπλα ὅσα κατεσκεύασας, καὶ τὰ ὀχυρώματα ἃ ὠκοδόμησας ὧν κρατεῖς, μενέτω σοι. ⁸ καὶ πᾶν ὀφείλημα βασιλικὸν καὶ τὰ ἐσόμενα βασιλικά, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀφιεσθῶ σοι. ⁹ ὥς δ' ἂν κρατήσωμεν τῆς βασιλείας ἡμῶν, δοξάσομέν σε καὶ τὸ ἔθνος σοι καὶ τὸ ἱερὸν δόξῃ μεγάλη, ὥστε φανερὰν γενέσθαι τὴν δόξαν ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ¹⁰ ἔτους τετάρτου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξῆλθεν Ἀντίοχος εἰς τὴν γῆν πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, ὥστε ὀλίγους εἶναι τοὺς καταλειφθέντας σὺν Τρούφωνι. ¹¹ καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, καὶ ἦλθε φεύγων εἰς Λωρᾶ τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. ¹² εἶδε γάρ ὅτι συνῆκται ἐπ' αὐτὸν τὰ κακὰ, καὶ ἀφῆκ' αὐτὸν αἱ δυνάμεις. ¹³ καὶ παρενέβαλεν Ἀντίοχος ἐπὶ Λωρᾶ, καὶ σὺν αὐτῷ δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ὀκτακισχίλια ἵππος. ¹⁴ καὶ ἐκύκλωσε τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα ἀπὸ θαλάσσης συνῆψαν, καὶ ἔθλιβε τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ οὐκ εἶσεν οὐδένα ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι. ¹⁵ καὶ ἦλθε Νουμήμιος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐκ Ῥώμης ἔχοντες ἐπιστολὰς τοῖς βασιλεῦσι καὶ ταῖς χώραις, ἐν αἷς ἐγγράπτο ταδε. ¹⁶ Αἰνὸς ὑπάτος Ῥωμαίων Πτολεμαίῳ βασιλεῖ χαίρειν. ¹⁷ οἱ προσβενταὶ τῶν Ἰουδαίων ἦλθον πρὸς ἡμᾶς φίλοι ἡμῶν καὶ σύμμαχοι, ἀνανεούμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἰουδαίων. ¹⁸ ἦνεγκαν δὲ ἀσπίδα χρυσὴν ἀπο μῶν χίλιον. ¹⁹ ἥρπσεν οὖν ἡμῖν γράψαι τοῖς βασιλεῦσι καὶ ταῖς χώραις, ὅπως μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτοῖς κακὰ, καὶ μὴ

πολεμήσωσιν αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ συμμαχήσωσι τοῖς πολεμοῦσιν αὐτοῖς. ²⁰ ἔδοξε δὲ ἡμῖν δέξασθαι τὴν ἀσπίδα παρ' αὐτῶν. ²¹ εἰ τινες οὖν λοιμοὶ διαπεφευγασιν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν πρὸς ὑμᾶς, παραδοτε αὐτοὺς Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἐκδικήσῃ ἐν αὐτοῖς κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν. ²² καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ Ἀττάλῳ, Ἀριαράθῃ, καὶ Ἀρσάκῃ, ²³ καὶ εἰς πάσας τὰς χώρας, καὶ Σαμψάμῃ, καὶ Σπαρτιάταις, καὶ εἰς Ἀήλον, καὶ εἰς Μύνδον, καὶ εἰς Σικυῶνα, καὶ εἰς τὴν Καρίαν, καὶ εἰς Σάμον, καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν, καὶ εἰς τὴν Λυκίαν, καὶ εἰς Ἀλικαρνασσὸν, καὶ εἰς Ῥόδον, καὶ εἰς Φασηλίδαν, καὶ εἰς Κῶν, καὶ εἰς Σίδην, καὶ εἰς Ἀραδὸν, καὶ εἰς Γόρτυναν, καὶ Κνίδον, καὶ Κύπρον, καὶ Κυρήνην. ²⁴ τὸ δὲ ἀντίγραφον αὐτῶν ἔγραψαν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. ²⁵ Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς παρενέβαλεν ἐπὶ Λωρᾶ ἐν τῇ δευτέρᾳ, προσάγων διαπαντὸς αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ μηχανὰς ποιούμενος, καὶ συνέλεισε τὸν Τρούφωνα τοῦ μὴ εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι. ²⁶ καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Σίμων διςχιλίους ἄνδρας ἐκλεκτοὺς συμμαχεῖν αὐτῷ καὶ ἀργύριον καὶ χουσίων καὶ σκευὴ ἱκανά. ²⁷ καὶ οὐκ ἠβούλετο αὐτὰ δέξασθαι, ἀλλ' ἠθέτησε πάντα ὅσα συνέθετο αὐτῷ τοπρότερον, καὶ ἡλλοτριοῦντο αὐτῷ. ²⁸ καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν Ἀθηνόβιον ἕνα τῶν φίλων αὐτοῦ κοινολογησάμενον αὐτῷ, λέγων. ὑμεῖς κατακρατεῖτε τῆς Ἰόππης καὶ Γαζάρων καὶ τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ, πόλεις τῆς βασιλείας μου. ²⁹ τὰ ὅρια αὐτῶν ἡρημώσατε, καὶ ἐποιήσατε πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκυριεύσατε τόπων πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου. ³⁰ νῦν οὖν παραδοτε τὰς πόλεις ἃς κατελάβρεσθε, καὶ τοὺς φόρους τῶν τόπων ὧν κατεκυριεύσατε ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας. ³¹ εἰ δὲ μὴ, δότε ἀντ' αὐτῶν πεντακόσια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ τῆς καταφθορᾶς ἧς κατεφθάκατε, καὶ τῶν φόρων τῶν πόλεων ἄλλα τάλαντα πεντακό-

σια. εἰ δὲ μὴ, παραγενόμενοι ἐκπολεμήσομεν ὑμᾶς. ³² καὶ ἦλθεν Ἀθηνόβιος φίλος τοῦ βασιλέως εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἶδε τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ κυλικεῖον μετὰ χουσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων, καὶ παράστασιν ἱκανὴν, καὶ ἐξίστατο, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως. ³³ καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν αὐτῷ. οὔτε γῆν ἄλλοτριαν εἰλήφαμεν, οὔτε ἄλλοτριῶν κεκρατήκαμεν, ἀλλὰ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν, ὑπὸ δὲ ἐχθρῶν ἡμῶν ἐν τινι καιρῷ ἀκριτῶς κατεκρατήθη. ³⁴ ἡμεῖς δὲ καιρὸν ἔχοντες ἀντεχομεθα τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν. ³⁵ περὶ δὲ Ἰόππης καὶ Γαζάρων ὧν αἰτεῖς, αὐταὶ ἐποιοῦν ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην κατὰ τὴν χώραν ἡμῶν, τούτων δώσομεν τάλαντα ἑκατόν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἀθηνόβιος λόγον. ³⁶ ἀπέστρεψε δὲ μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ πάντα ὅσα εἶδε, καὶ ὠρίσθη ὁ βασιλεὺς ὀργὴν μεγάλην. ³⁷ Τρούφων δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἔφυγεν εἰς Ὀρθωσιάδα. ³⁸ καὶ κατέστησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Κενδεβαῖον στρατηγὸν τῆς παραλίας, καὶ δυνάμεις πεζικὰς καὶ ἱππικὰς ἔδωκεν αὐτῷ. ³⁹ καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ παρεμβελεῖν κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ οἰκοδομῆσαι τὴν Κεδρών καὶ ὀχυρῶσαι τὰς πύλας, καὶ ὅπως πολεμήσῃ τὸν λαόν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδῶκε τὸν Τρούφωνα. ⁴⁰ καὶ παρεγενήθη Κενδεβαῖος εἰς Ἰάμνιαν, καὶ ἤρξατο τοῦ ἐρεθίζειν τὸν λαὸν καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ αἰχμαλωτίζειν τὸν λαόν καὶ φονεῖν, ⁴¹ καὶ ὠκοδόμησε τὴν Κεδρών. καὶ ἔταξεν ἐκεῖ ἱππεῖς καὶ δυνάμεις, ὅπως ἐκπορευόμενοι ἐξοδεύωσι τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαίας καθὰ συνέταξεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς.

Κ Ε Φ. Ις'.

Καὶ ἀνέβη Ἰωάννης ἐκ Γαζάρων, καὶ ἀπήγγειλε Σίμωνι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἃ συνετέλει Κενδεβαῖος. ² καὶ ἐκάλεσε Σίμων τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδαν καὶ Ἰωάν-

νην, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς μου ἐπολεμήσαμεν τοὺς πολεμίους Ἰσραὴλ ἀπο νεότητος ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εἰωδῶθη ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ὀύσασθαι τὸν Ἰσραὴλ πλεονάκις. ³ νῦν δὲ γεγήρακα, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ ἔλεει ἱκανοὶ ἐστέ ἐν τοῖς ἔτεσι. γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ ἐξελθόντες ὑπερμαχεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἡ δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ βοήθεια ἔστω μεθ' ὑμῶν. ⁴ καὶ ἐπέλεξεν ἐκ τῆς χώρας εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὸν Κενδεβαῖον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν Μωδεῖν. ⁵ καὶ ἀναστάντες τοπρῶν ἐπορεύοντο εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ δύναμις πολλή εἰς συνάντησιν αὐτοῖς πεζικὴ καὶ ἱππεῖς, καὶ ἦν χεῖμαρῶδες ἀναμέσων αὐτῶν. ⁶ καὶ παρενέβαλε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ. καὶ εἶδε τὸν λαὸν δειλούμενον διαπερᾶσαι τὸν χεῖμαρῶδον, καὶ διεπέρασε πρῶτος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν οἱ ἄνδρες, καὶ διεπέρασαν κατόπισθεν αὐτοῦ. ⁷ καὶ διεῖλε τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἱππεῖς ἐν μέσῳ τῶν πεζῶν. ἡ δὲ ἵππος τῶν ὑπεναντίων πολλὴ σφόδρα. ⁸ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς ἱεραῖς σάλπιγξι, καὶ ἐτροπώθη Κενδεβαῖος καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπεσον ἕξ αὐτῶν τραυματίαι πολλοί. οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὄχυρῶμα. ⁹ τότε ἐτραυματίσθη Ἰούδας ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου. Ἰωάννης δὲ κατεδίωξεν αὐτοὺς ἕως ἧλθεν εἰς Κεδρῶν ἦν ὠκοδόμησε. ¹⁰ καὶ ἔφυγον ἕως εἰς τοὺς πύργους τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀζώτου, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρὶ, καὶ ἐπεσον ἕξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας διεχιλίους, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς γῆν Ἰούδα μετ' εἰρήνης. ¹¹ καὶ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀβούβου ἦν καθεσταμένος στρατηγὸς εἰς τὸ πεδίον Ἰεριχώ, καὶ ἔσχεν ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ. ¹² ἦν γὰρ χαμβρὸς τοῦ ἀρχιερέως. ¹³ καὶ ὑψώθη ἡ καρδιά αὐτοῦ, καὶ ἠβουλῆθη κατακρατῆσαι τῆς χώρας, καὶ ἐβουλεύετο δόλῳ κατὰ Σίμωνος καὶ τῶν υἱῶν αὐ-

τοῦ ἄραι αὐτοὺς. ¹⁴ Σίμων δὲ ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ χώρᾳ καὶ φροντίζων τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν, καὶ κατέβη εἰς Ἰεριχὼν αὐτὸς καὶ Ματθαθίας καὶ Ἰούδας οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔτους ἑβδόμου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐν μηνὶ ἐνδεκάτῳ, οὗτος ὁ μὴν Σαβάτ. ¹⁵ καὶ ὑπεδέξατο αὐτοὺς ὁ τοῦ Ἀβούβου εἰς τὸ ὄχυρῶμάτιον τὸ καλούμενον Δὼκ μετὰ δόλου ὁ ὠκοδόμησε, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον μέγαν, καὶ ἐνέκρουσεν ἐκεῖ ἄνδρας. ¹⁶ καὶ ὅτε ἐμεθύσθη Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ἔξανέστη Πτολεμαῖος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐλάβοσαν τὰ ὄπλα αὐτῶν, καὶ ἐπειρήληθosan τῷ Σίμωνι εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τινὰς τῶν παιδαρίων αὐτοῦ. ¹⁷ καὶ ἐποίησεν ἀθεσίαν μεγάλην, καὶ ἀπέδωκε κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. ¹⁸ καὶ ἔγραψε ταῦτα Πτολεμαῖος, καὶ ἀπέστειλε τῷ βασιλεῖ, ὅπως ἀποστείλῃ αὐτῷ δυνάμεις εἰς βοήθειαν καὶ παραδῶ αὐτῷ τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰς πόλεις. ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν ἑτέρους εἰς Γάζαρα ἄραι τὸν Ἰωάννην, καὶ τοῖς χιλιάρχοις ἀπέστειλεν ἐπιστολάς παραγενέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως δῶ αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ δόματα. ²⁰ καὶ ἑτέρους ἀπέστειλε καταλαβέσθαι τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ. ²¹ καὶ προδραμὸν τῆς ἀπηγγαίεν Ἰωάννη εἰς Γάζαρα, ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀπέσταλκε καὶ σὲ ἀποκτεῖναι. ²² καὶ ἀκούσας ἐξέστη σφόδρα, καὶ συνέλαβε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐλθόντας ἀπολέσαι αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, ἐπέγνω γὰρ ὅτι ἐζητοῦν αὐτὸν ἀπολέσαι. ²³ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάννου καὶ τῶν πολέμων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνδραγαθῶν αὐτοῦ ὧν ἠνδραγάθησε, καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν τειχέων ὧν ὠκοδόμησε, καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, ²⁴ ἰδοὺ ταῦτα γέγραπται ἐπὶ βιβλίῳ ἡμερῶν ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἐγενήθη ἀρχιερεὺς μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ.

Μ Α Κ Κ Α Β Α Ι Ω Ν

Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Τοῖς ἀδελφοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον
 Ἰουδαίοις χαίρειν. οἱ ἀδελφοὶ οἱ ἐν
 Ἱεροσολύμοις Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἐν τῇ
 χώρᾳ τῆς Ἰουδαίας εἰρήνην ἀγαθήν.
² καὶ ἀγαθοποιῆσαι ὑμῖν ὁ θεός, καὶ
 μνησθεῖν τῆς διαθήκης αὐτοῦ τῆς
 πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ
 τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν πιστῶν. ³ καὶ
 δώῃ ὑμῖν καρδίαν πᾶσιν εἰς τὸ σέβε-
 σθαι αὐτὸν καὶ ποιεῖν αὐτοῦ τὰ θελή-
 ματα καρδίᾳ μεγάλῃ καὶ ψυχῇ βου-
 λομένη. ⁴ καὶ διανοίξαι τὴν καρδίαν
 ὑμῶν ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς
 προστάγμασι, καὶ εἰρήνην ποιῆσαι,
⁵ καὶ ἐπακούσαι ὑμῶν τῶν δεήσεων,
 καὶ καταλλαγεῖν ὑμῖν, καὶ μὴ ὑμᾶς
 ἐγκαταλίποι ἐν καιρῷ πονηρῷ. ⁶ καὶ
 νῦν ὥδε ἔσμεν προσευχόμενοι περὶ ὑ-
 μῶν. ⁷ βασιλεύοντος Δημητρίου ἐτους
 ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἐννάτου, ἡμεῖς
 οἱ Ἰουδαῖοι γεγραφήκαμεν ὑμῖν ἐν τῇ
 θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ ἐπελθούσῃ
 ἡμῖν ἐν τοῖς ἔτεσι τούτοις, ἀφ' οὗ ἀπ-
 ἔστη Ἰάσων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ
 τῆς ἀγίας γῆς καὶ τῆς βασιλείας. ⁸ καὶ
 ἐνεπύρισαν τὸν πυλῶνα, καὶ ἐξέχεαν
 αἷμα ἁθῶν. καὶ ἐδεήθημεν τοῦ κυ-
 ρίου, καὶ εἰσηκούσθημεν. καὶ προση-
 νέγκαμεν θυσίαν καὶ σπεῖδαλιν, καὶ
 ἐξήψαμεν τοὺς λύχνους, καὶ προεθή-
 καμεν τοὺς ἄρτους. ⁹ καὶ νῦν ἵνα ἀ-
 γητε τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας τοῦ
 Χασελεῦ μηνός. ¹⁰ ἔτους ἑκατοστοῦ
 ὀγδοηκοστοῦ καὶ ὀγδόου οἱ ἐν Ἱερο-
 σολύμοις καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ
 γεουσία καὶ Ἰούδας Ἀριστοβούλῳ
 διδασκάλῳ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως,
 ὄντι δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν χριστῶν ἱερέων
 γένους καὶ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαί-
 οις, χαίρειν καὶ υγιαίνειν. ¹¹ ἐκ μεγά-
 λων κινδύνων ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεσωσμέ-
 νοι, μέγας εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ, ὥς
 ἂν πρὸς βασιλεῖα παρατασσόμενοι.
¹² αὐτὸς γὰρ ἐξέβρασε τοὺς παρατα-

ξαμένους ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει. ¹³ εἰς γὰρ
 τὴν Περσίδα γενόμενος ὁ ἡγεμὼν καὶ
 ἡ περὶ αὐτὸν ἀνυπόστατος δοκοῦσα
 εἶναι δύναμις, κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς
 Ναναίας ἱερῷ, παραλογισμῷ χρησα-
 μένων τῶν περὶ τὴν Ναναίαν ἱερέων.
¹⁴ ὥς γὰρ συνοικησάν αὐτῇ παρεγέ-
 νετο εἰς τὸν τόπον ὃτε Ἀντίοχος καὶ
 οἱ σὺν αὐτῷ φίλοι, χάριν τοῦ λαβεῖν
 τὰ χρήματα εἰς φερνῆς λόγον. ¹⁵ καὶ
 προθέντων αὐτὰ τῶν ἱερέων τῆς Να-
 ναίας, κἀκείνου προσελθόντος μετ' ὀ-
 λίγων εἰς τὸν περιβολὸν τοῦ τεμένους,
 συγκλίσαντες τὸ ἱερὸν, ὥς εἰσηλθεῖν
 Ἀντίοχος, ¹⁶ ἀνοίξαντες τὴν τοῦ φατ-
 νώματος κρυπτὴν θύραν, βάλλοντες
 πέτρους συνεκρανύωσαν τὸν ἡγεμόνα,
 καὶ μέλη ποιήσαντες καὶ τὰς κεφαλὰς
 ἀφελόντες τοῖς ἔξω παρόρροιαν. ¹⁷ κα-
 τὰ πάντα εὐλογητὸς ἡμῶν ὁ θεός, ὃς
 παρεδῶκε τοὺς ἀσεβήσαντας. ¹⁸ μέλ-
 λοντες οὖν ἄγειν ἐν τῷ Χασελεῦ πέμ-
 πτη καὶ εἰκάδι τὸν καθαρισμόν τοῦ
 ἱεροῦ, δεόν ἡγησάμεθα διασαφῆσαι
 ὑμῖν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἀγῇτε τῆς σκηνο-
 πηγίας καὶ τοῦ πυρός, ὅτε Νεμίας
 οἰκοδομήσας τότε ἱερὸν καὶ τὸ θυσια-
 στήριον, ἀνήνεγκε θυσίαν. ¹⁹ καὶ γὰρ
 ὅτε εἰς τὴν Περσικὴν ἤγοντο οἱ πατέ-
 ρες ἡμῶν, οἱ τότε εὐσεβεῖς ἱερεῖς λα-
 βόντες ἀπὸ τοῦ πυρός τοῦ θυσιαστη-
 ρίου λαθραίως, κατέκρυψαν ἐν κοιλώ-
 ματι φρέατος τάξιν ἔχοντος ἀνδρὸς,
 ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο ὥστε πᾶσιν ἄ-
 γνωστον εἶναι τὸν τόπον. ²⁰ διελθόν-
 των δὲ ἐτῶν ἱκανῶν, ὅτε ἔδοξε τῷ θεῷ,
 ἀποσταλὴς Νεμίας ὑπὸ τοῦ βασι-
 λέως τῆς Περσίδος τοὺς ἐκτόρους τῶν
 ἱερέων τῶν ἀποκριψάντων ἐπαυψεν
 ἐπὶ τὸ πῦρ, ὥς δὲ διεσάφησαν ἡμῖν
 μὴ εὐρῆκεναι πῦρ ἀλλὰ ὕδωρ παχὺ,
²¹ ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας
 φέριν. ὥς δὲ ἀνηρχθῇ τὰ τῶν θυ-
 σιῶν, ἐκέλευσε τοὺς ἱερεῖς Νεμίας
 ἐπιρῶναι τῷ ὕδατι τὰ τε ξύλα καὶ

τὰ ἐπικείμενα. ²² ὡς δὲ ἐγένετο τοῦτο, καὶ χρόνος διήλθεν, ὅτε ἥλιος ἀνέλαμψε πρότερον ἐπινεφῆς ὢν, ἀνῆλθῃ πυρὰ μεγάλη, ὥστε θανατῶσαι πάντας. ²³ προσευχὴν δὲ ἐποίησαντο οἱ ἱερεῖς δαπανωμένης τῆς θυσίας, οἱ τε ἱερεῖς καὶ πάντες καταρχομένου Ἰωνάθου, τῶν δὲ λοιπῶν ἐπιφωνούντων, ὡς Νεμίου. ²⁴ ἦν δὲ ἡ προσευχὴ τὸν τρόπον ἔχουσα τοῦτον. Κυριε κύριε ὁ θεὸς ὁ πάντων κτίστης, ὁ φοβερός, καὶ ἰσχυρός, καὶ δίκαιος, καὶ ἐλεήμων. ὁ μόνος βασιλεὺς καὶ χρηστός, ²⁵ ὁ μόνος χορηγός, ὁ μόνος δίκαιος καὶ παντοκράτωρ καὶ αἰώνιος, ὁ διασώζων τὸν Ἰσραὴλ ἐκ παντὸς κακοῦ, ὁ ποιήσας τοὺς πατέρας ἐκλεκτοὺς, καὶ ἀγιάσας αὐτούς. ²⁶ πρόσδεξαι τὴν θυσίαν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ, καὶ διαφύλαξον τὴν μερίδα σου καὶ καθαγιάσον. ²⁷ ἐπισυνάγαγε τὴν διασπορὰν ἡμῶν, ἐλευθέρωσον τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς ἔθνεσι, τοὺς ἐξουθενημένους καὶ βδελυκτοὺς ἔπιδε, καὶ γνώτωσαν τὰ ἔθνη, ὅτι σὺ εἰ ὁ θεὸς ἡμῶν. ²⁸ βασάνισον τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ ἐξυβριζόντας ἐν ὑπερηφανίᾳ. ²⁹ καταφύτευσον τὸν λαόν σου εἰς τὸν τόπον τὸν ἅγιόν σου, καθὼς εἶπε Μωυσῆς. ³⁰ οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπέπαλλον τοὺς ὕμνους. ³¹ καθὼς δὲ ἀνῆλθῃ τὰ τῆς θυσίας, καὶ τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ, ὁ Νεμίας ἐκέλευσε λίθους μείζοντας κατασχεῖν. ³² ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, γλῶξ ἀνῆλθῃ. τοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀντιλάμπαντος φωτὸς ἐδαπανήθη. ³³ ὡς δὲ φανερόν ἐγενήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ διηγέλη τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ πῦρ ἀπέκρουσαν οἱ μεταχθέντες ἱερεῖς τὸ ὕδωρ ἐφάνη, ἀφ' οὗ καὶ οἱ περὶ τὸν Νεμίαν ἤγνισαν τὰ τῆς θυσίας, ³⁴ περιφοράς δὲ ὁ βασιλεὺς ἱερὸν ἐποίησε, δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα. ³⁵ καὶ οἱ ἐχαρίζετο ὁ βασιλεὺς πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου. ³⁶ προσηγόρευσαν δὲ οἱ περὶ τὸν Νεμίαν τοῦτο Νέφθαρ, ὃ διερχομένηται Καθαρισμός. καλεῖται δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς Νεφθαί.

Κ Ε Φ. Β'.

Εὐρίσκεται δὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς Ἱερεμίας ὁ προφήτης ὅτι ἐκέλευσε τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς μεταγινόμενους, ὡς σεσήμανται, ² καὶ ὡς ἐνετείλατο τοῖς μεταγενόμενοις ὁ προφήτης, δούς αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ κυρίου, καὶ ἵνα μὴ ἀποπληνηθῶσι ταῖς διανοαῖς, βλέποντες ἀγάλματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ τὸν περὶ αὐτὰ κόσμον. ³ καὶ ἕτερα τοιαῦτα λέγων, παρεκάλει μὴ ἀποστῆναι τὸν νόμον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁴ ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὡς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ προφήτης χρηματισμοῦ γενηθέντος αὐτῷ συνακολουθεῖν, ὡς δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος οὗ ὁ Μωυσῆς ἀναβὰς ἐθεάσατο τὴν τοῦ θεοῦ κληρονομίαν. ⁵ καὶ ἐλθὼν ὁ Ἱερεμίας εὗρεν οἶκον ἀνθρώδῃ, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσῆνεγκεν ἐκῆ, καὶ τὴν θύραν ἐνέφραξε. ⁶ καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολουθούντων, ὥστε ἐπισημῆσθαι τὴν ὁδὸν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν εὗρεῖν. ⁷ ὡς δὲ ὁ Ἱερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν. ὅτι καὶ ἄγνωστος ὁ τόπος ἔσται ἕως ἂν συναγάγῃ ὁ θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ καὶ ἴλεως γένηται. ⁸ καὶ τότε ὁ κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὁφθήσεται ἡ δόξα τοῦ κυρίου καὶ ἡ νῆφελ, ὡς καὶ ἐπὶ Μωυσῇ ἐδηλοῦτο, ὡς καὶ ὁ Σαλωμὼν ἠξίωσεν ἵνα ὁ τόπος καθγιασθῇ μεγάλως. ⁹ διεσαφεῖτο δὲ καὶ ὡς σοφίαν ἔχων ἀνῆνεκε θυσίαν ἐγκαινισμοῦ καὶ τῆς τελειώσεως τοῦ ἱεροῦ. ¹⁰ καθὼς καὶ Μωυσῆς προσῆύξατο πρὸς κύριον, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ τῆς θυσίας ἐδαπάνησεν, οὕτως καὶ Σαλωμὼν προσῆύξατο, καὶ καταβὰν τὸ πῦρ ἀνῆλωσε τὰ ὀλοκαυτώματα. ¹¹ καὶ εἶπε Μωυσῆς, διὰ τὸ μὴ βεβρωσθαι τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας, ἀνῆλθῃ. ¹² ὥσαυτως καὶ ὁ Σαλωμὼν τὰς οὐκ ἡμέρας ἤγαγεν. ¹³ ἐξηγοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεμίαν τὰ αὐτὰ, καὶ ὡς καταβαλλόμενος βιβλιοθήκην, ἐπισυνήγαγε

ἤγαγε τὰ περὶ τῶν βασιλέων καὶ προφητῶν, καὶ τὰ τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἐπιστολάς βασιλέων περὶ ἀναθεμάτων. ¹⁴ ὥσαύτως δὲ καὶ Ἰούδας τα διαπεπρωκότα διὰ τὸν πόλεμον τὸν γεγνότα ἡμῖν ἐπισυνήγαγε πάντα, καὶ ἔστι παρ' ἡμῖν. ¹⁵ ὧν οὖν ἕαν χρείαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιοῦντας ὑμῖν ἀποστέλλετε. ¹⁶ μέλλοντες οὖν ἄγειν τὸν καθαρισμόν ἐγράψαμεν ὑμῖν. καλῶς οὖν ποιήσετε ἄγοντες τὰς ἡμέρας. ¹⁷ ὁ δὲ θεὸς ὁ σώσας τὸν πάντα λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἀποδοὺς τὴν κληρονομίαν πᾶσι καὶ τὸ βασιλεῖον, καὶ τὸ ἱεράτευμα, καὶ τὸν ἁγιασμόν, ¹⁸ καθὼς ἐπηγγέλατο διὰ τοῦ νόμου. ἐλπίζομεν γὰρ ἐπὶ τῷ θεῷ, ὅτι ταχέως ἡμᾶς ἐλεήσει καὶ ἐπισυνάξει ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ἅγιον τόπον. ἐξέειλετο γὰρ ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κακῶν, καὶ τὸν τόπον ἐκαθάρισε. ¹⁹ τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον καὶ τοὺς τούτου ἀδελφοὺς καὶ τὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ μεγάλου καθαρισμόν, καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ ἔγκαινισμόν, ²⁰ ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ καὶ τὸν τούτου υἱὸν Εὐπάτορα πολέμους, ²¹ καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν, ὥστε τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους ὄντας λεηλατεῖν καὶ τὰ βάρβαρα πληθὴ διώκειν, ²² καὶ τὸ περιβόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνακομίσασθαι, καὶ τὴν πόλιν ἐλευθερώσαι, καὶ τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθώσαι, τοῦ κυρίου μετὰ πάσης ἐπικεικίας ἴλεω γενομένου αὐτοῖς, ²³ τὰ ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἐνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν. ²⁴ συνορῶντες γὰρ τὸ χῦμα τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν οὐσαν δυσχέρεαν τοῖς θέλουσιν εἰσκυλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασι διὰ τὸ πληθος τῆς ὕλης, ²⁵ ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀναγινώσκειν ψυχαγωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονούσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν, πᾶσι δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν. ²⁶ καὶ ἡμῖν μὲν τοῖς τὴν κακοπάθειαν ἐπιδεδεγμένοις τῆς

ἐπιτομῆς οὐ ῥάδιον, ἰδρωτός δὲ καὶ ἄρουπτίας τὸ πρᾶγμα. ²⁷ καθάπερ τῷ παρασκευάζοντι συμποσίον καὶ ζητοῦντι τὴν ἐτέρων λυσιτέλειαν οὐκ εὐχερὲς μὲν, ὅμως διὰ τὴν τῶν πολλῶν ευχαριστίαν, ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν. ²⁸ τὸ μὲν διακριβοῦν περὶ ἐκάστων τῷ συγγραφεὶ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ ἐπιτορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς διαπονούσκις. ²⁹ καθάπερ γὰρ τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον, τῷ δὲ ἔγκαιριν καὶ ῥωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι τὰ ἐπιτήδεια πρὸς διακόσμησιν ἑξαταστέον, οὕτω δοκῶ καὶ ἐπὶ ἡμῖν. ³⁰ τὸ μὲν ἐμβατεῦειν καὶ περὶ πάντων ποιῆσθαι λόγον, καὶ πολυπραγμονεῖν ἐν τοῖς καταμέροις, τῷ τῆς ἱστορίας ἀρχηγῇ καθήκει. ³¹ τὸ δὲ σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν, καὶ τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι, τῷ τὴν μεταφρασὶν ποιουμένῳ συγγραφεῖ. ³² ἐντεῦθεν οὖν ἀρξώμεθα τῆς διηγήσεως, τοῖς προειρημένοις τοσοῦτον ἐπιτεύξαντες. εἵηθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς ἱστορίας πλεονάζειν, τὴν δὲ ἱστορίαν ἐπιτεμεῖν.

Κ Ε Φ. Γ'.

Τῆς ἁγίας τοῖνυν πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης, καὶ τῶν νόμων ἔτι κάλλιστα συντηρουμένων διὰ τὴν Ὀνίου τοῦ ἀρχιερέως εὐσεβειάν τε καὶ μισοπονηρίαν, ² συνέβαινε καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τιμᾶν τὸν τόπον, καὶ τὸ ἱερὸν ἀποστολαῖς ταῖς κρατίσταις δοξάζειν, ³ ὥστε καὶ Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα χορηγεῖν ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων πάντα τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας τῶν θυσιῶν ἐπιβάλλοντα δαπανήματα. ⁴ Σίμων δὲ τις ἐκ τῆς Βενιαμὶν φυλῆς προστάτης τοῦ ἱεροῦ καθεστειμένος, διηγάθη τῷ ἀρχιερεῖ περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν παραιομίας. ⁵ καὶ νικῆσαι τὸν Ὀρίαν μὴ δυναμένος, ἦλθε πρὸς Ἀπολλωνίου Θρασαίου, τὸν κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγόν. ⁶ καὶ προσήγγειλε περὶ τοῦ χρημάτων ἀμυνθῆτων γέμειν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκιον, ὥστε τὸ πλη-

πλή-

πλῆθος τῶν διαφορῶν ἐναρίθμητον εἶναι, καὶ μὴ προσήκειν αὐτὰ πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον, εἶναι δὲ δυνατόν ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως ἐξουσίαν πεσεῖν ἅπαντα ταῦτα. ⁷ συμμίζας δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τῷ βασιλεῖ, περὶ τῶν μηνυθέντων αὐτῷ χρημάτων ἐφάνισεν. ὁ δὲ προχειρισάμενος Ἡλιόδωρον, τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἀπέστειλε δούς ἐντολάς, τὴν τῶν προειρημένων χρημάτων ἐκκομὴν ποιήσασθαι. ⁸ εὐθέως δὲ ὁ Ἡλιόδωρος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, τῇ μὲν ἐμφάσει ὡς τὰς κατὰ κοίλῃν Συρίαν καὶ Φοινίκην πόλεις ἐφοδεύσων, τῷ πράγματι δὲ τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν ἐπιτελέσων. ⁹ παραγενθῆεις δὲ εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς, ἀνέθετο περὶ τοῦ γεγονότος ἐμφανισμοῦ, καὶ τίνος ἐνεκεν παρέστι διεσάφησεν. ἐπυνθάνετο δὲ, εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα οὕτως ἔχοντα τυγχάνει. ¹⁰ τοῦ δὲ ἀρχιερέως ὑποδεξάμενος παραθήκας εἶναι χρηρῶν τε καὶ ὀρφανῶν, ¹¹ τινὰ δὲ καὶ Τρκανοῦ τοῦ Τωβίου σφόδρα ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου, οὐχ ὥς περ ἦν διαβάλλων ὁ δυσσεβὴς Σίμων, τὰ δὲ πάντα ἀργυρίου τετρακοσία τάλαντα, χρυσίου δὲ διακοσία. ¹² ἀδικηθῆναι δὲ τοὺς πεπιστευκότας τῇ τοῦ τόπου ἀγιστύνῃ καὶ τῇ τοῦ τετιμημένου κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἱεροῦ σεμνότητι καὶ ἀσυλίᾳ, πακτελῶς ἀμύχανον εἶναι. ¹³ ὁ δὲ Ἡλιόδωρος, δι' ἧς εἶχε βασιλικὰς ἐντολάς, πάντως ἔλεγεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληπτέα ταῦτα εἶναι. ¹⁴ ταξάμενος δὲ ἡμέραν εἰσῆγε τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν οἰκονομήσων. ἦν δὲ οὐ μικρὰ καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἀγωνία. ¹⁵ οἱ δὲ ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ταῖς ἱερατικαῖς στολαῖς ῥίψαντες ἑαυτοὺς, ἐπεκαλοῦντο εἰς οὐρανὸν τὸν περὶ παραθήκης νομοθετήσαντα τοῖς παρακαταθεμένοις ταῦτα σῶα διαφυλάξαι. ¹⁶ ἦν δὲ ὁρῶντα τὴν τοῦ ἀρχιερέως ἰδέαν, τιτρώσκεσθαι τὴν διάνοιαν. ἡ γὰρ ὄψις καὶ τὸ τῆς χροῆς παρηλλαγμένον ἐνέφαινε τὴν καταψυχὴν ἀγωνίαν. ¹⁷ περιεκέχυτο γὰρ περὶ τὸν ἄνδρα δέος τι καὶ φρικασμὸς

σώματος, δι' ὧν πρόδηλον ἐγένετο τοῖς θεωροῦσι τὸ κατὰ καρδίαν ἐνεστὸς ἄλγος. ¹⁸ οἱ δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγγεληδὸν ἐξεπῆδων ἐπὶ πάνδημον ἱκετείαν, διὰ τὸ μέλλειν εἰς καταφρόνησιν ἐρχεσθαι τὸν τόπον. ¹⁹ ὑπέζωσμένοι δὲ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς αἱ γυναῖκες σάκους κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπλήθυνον. αἱ δὲ κατάκλιστοι τῶν παρθένων, αἱ μὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοὺς πυλῶνας, αἱ δὲ ἐπὶ τὰ τείχη, τινὲς δὲ διὰ τῶν θυρίδων διεξέκυπτον. ²⁰ πᾶσαι δὲ προτείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐποιοῦντο τὴν λιτανείαν. ²¹ ἔλεειν δ' ἦν τὴν τοῦ πλῆθους παμμιγὴ πρόπτωσιν, τὴν τε τοῦ μεγάλως διαγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδοκίαν. ²² οἱ μὲν οὖν ἐπεκαλοῦντο τὸν παντοκράτορα θεὸν τὰ πεπιστευμένα τοῖς πεπιστευκόσι σῶα διαφυλάσσειν μετὰ πάσης ἀσφαλείας. ²³ ὁ δὲ Ἡλιόδωρος τὸ διεγνωσμένον ἐπετέλει. ²⁴ αὐτόθι δὲ αὐτοῦ σὺν τοῖς δορυφόροις κατὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἤδη παρόντος, ὁ τῶν πατέρων κύριος καὶ πάσης ἐξουσίας δυνάστης ἐπιφάνειαν μεγάλην ἐποίησεν, ὥστε πάντας τοὺς κατατολμήσαντας συνελθεῖν, καταπλαγέοντας τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, εἰς ἐκλυσιν καὶ δειλίαν τραπήναι. ²⁵ ὥφθη γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων τὸν ἐπιβάτην, καὶ καλλίστη σαγῇ διακεκοσμημένος, φερόμενος δὲ ῥύδην ἐνέσεισε τῷ Ἡλιόδωρῳ τὰς ἐμπροσθίους ὀπλάς. ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χουστὴν πανοπλίαν ἔχων. ²⁶ ἕτεροι δὲ δυο προεφάνησαν αὐτῷ νεανῖαι τῇ ῥώμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς, κάλλιστοι δὲ τῇ δόξῃ, διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν. οἱ καὶ παραστάντες ἐξ ἑκατέρου μέρους, ἐμαστίζουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως, πολλὰς ἐπιθροπτοῦντες αὐτῷ πληγὰς. ²⁷ ἄφνω δὲ πεσόντα πρὸς τὴν γῆν καὶ πολλῶ σκότει περιχυθέντα, συναρπάσαντες καὶ εἰς φορεῖον ἐνθέντες, ²⁸ τὸν ἄρτι μετὰ πολλῆς παραδρομῆς καὶ πάσης δορυφορίας εἰς τὸ προειρημένον εἰσέλθοντα γαζοφυλάκιον, ἐφερον ἀβοήθητον ἑαυτῷ καθεστῶτα, φανερώς τὴν τοῦ θεοῦ δυναστείαν ἐπεγνωκότες. ²⁹ καὶ ὁ μὲν διὰ τὴν θείαν ἐνέργειαν

γειαν ἄφρονος καὶ πάσης ἐστερημένος ἐλπίδος καὶ σωτηρίας ἐξόριπτο. ³⁰ οἱ δὲ τὸν κύριον εὐλόγουν τὸν παραδοξάζοντα τὸν ἑαυτοῦ τόπον. καὶ τὸ μικρῷ πρότερον δέους καὶ ταραχῆς γέμον ἱερὸν, τοῦ παντοκράτορος ἐπιφανέντος κυρίου, χαρὰς καὶ εὐφροσύνης ἐπεπλήρωτο. ³¹ ταχὺ δὲ τινες τῶν τοῦ Ἡλιδώρου συνήθων ἤξιουν τὸν Ὀνίαν ἐπικαλέσασθαι τὸν ὑψιστον, καὶ τὸ ζῆν χαρίσασθαι τῷ παντελῶς ἐν ἐσχάτῃ προῇ κειμένῳ. ³² ὑποπτος δὲ γενομένος ὁ ἀρχιερεὺς, μήποτε διαληψιν ὁ βασιλεὺς σπῆν, κακουργίαν τινα περὶ τὸν Ἡλιδώρον ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων συντελεῖσθαι, προσήγαγε θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀνδρὸς σωτηρίας. ³³ ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἱλασμόν, οἱ αὐτοὶ νεανίαί πάλιν ἐφάρησαν τῷ Ἡλιδώρῳ ἐν ταῖς αὐταῖς ἐσθῆσιν ἐστολισμένοι, καὶ στάντες εἶπον, πολλὰς τῷ Ὀνίᾳ τῷ ἀρχιερεῖ χάριτας ἔχε, διὰ γὰρ αὐτὸν σοὶ κεάρισται τὸ ζῆν ὁ κύριος. ³⁴ σὺ δὲ ὑπ' αὐτοῦ μεμαστιγμένος διάγγελε πᾶσι τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεοῦ κρατός. ταῦτα δὲ εἰπόντες ἀφανεῖς ἐγένοντο. ³⁵ ὁ δὲ Ἡλιδώρος θυσίαν ἀνέγκας τῷ κυρίῳ, καὶ εὐχὰς μεγίστας εὐξάμενος τῷ τὸ ζῆν περιποιήσαντι, καὶ τὸν Ὀνίαν ἀποδεξάμενος, ἀνестρατοπέδευσε πρὸς τὸν βασιλέα. ³⁶ ἐξεμαρτύρει δὲ πᾶσιν ἄπερ ἦν ὑπ' ὧσιν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου θεοῦ. ³⁷ τοῦ δὲ βασιλέως ἐπερωτήσαντος τὸν Ἡλιδώρον ποῖός τις εἴη ἐπιτήδειος ἔτι ἅπαξ διαπεμφθῆναι εἰς Ἱερουσόλυμα, ἔφησεν. ³⁸ εἰ τινα ἔχεις πολέμιον ἢ πραγμάτων ἐπίβουλον, πέμψον αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μεμαστιγμένον αὐτὸν προσδέξῃ, ἐάν περ καὶ διασωθῇ, διὰ τὸ περὶ τὸν τόπον ἀληθῶς εἶναι τινα θεοῦ δύναμιν. ³⁹ αὐτὸς γὰρ ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων, ἐπόπτης ἐστὶ καὶ βοηθὸς ἐκείνου τοῦ τόπου, καὶ τοὺς παραγινόμενους ἐπὶ κακώσει τύπτων ἀπόλλυσιν. ⁴⁰ καὶ τὰ μὲν κατὰ Ἡλιδώρον, καὶ τὴν τοῦ γαζοφυλακίου τήρησιν οὕτως ἐχώρησεν.

Κ Ε Φ. Α'.

Ὁ δὲ προκηρμένους Σίμων ὁ τῶν

χορημάτων καὶ τῆς πατρίδος ἐνδείκτης γεγωνὼς, ἐκακολόγει τὸν Ὀνίαν, ὡς αὐτὸς τε εἴη τὸν Ἡλιδώρον ἐπισεσικώς, καὶ τῶν κακῶν δημιουργὸς καθεστηκώς. ² καὶ τὸν εὐεργέτην τῆς πόλεως καὶ τὸν κηδεμόνα τῶν ὁμοειδῶν καὶ ζηλωτὴν τῶν νόμων, ἐπίβουλον τῶν πραγμάτων ἐτόλμα λέγειν. ³ τῆς δὲ ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαίνουσης, ὥστε καὶ διὰ τινος τῶν ὑπὸ τοῦ Σίμωνος δεδοκιμασμένων φόνους συντελεῖσθαι, ⁴ συνορῶν ὁ Ὀνίας τὸ χαλεπὸν τῆς φιλονεικίας, καὶ Ἀπολλωνιον παίνεσθαι, ὡς τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν συναυξοῦντα τὴν κακίαν τοῦ Σίμωνος, ⁵ ὡς τὸν βασιλέα διεκομίσθη, οὐ γινόμενος τῶν πολιτῶν κατήγορος, τὸ δὲ συμφέρον κοινῇ κατ' ἰδίαν παντὶ τῷ πλήθει σκοπῶν. ⁶ ἑώρα γὰρ ἀνευ βασιλικῆς προνοίας ἀδύνατον εἶναι τυχεῖν εἰρήνης ἔτι τὰ πράγματα, καὶ τὸν Σίμωνα παῦλαν οὐ ληψόμενον τῆς αἰοίας. ⁷ μεταλλάξας δὲ τὸν βίον Σελεύκου, καὶ παραλαβόντος τὴν βασιλείαν Ἀντίοχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς, ὑπενόθευσεν Ἰάσων ὁ ἀδελφὸς Ὀνίου τὴν ἀρχιερωσύνην, ⁸ ἐπαγγελιάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεῖξιν ἀργυρίου τάλαντα ἐξήκοντα πρὸς τοῖς τριακοσίοις, καὶ προσόδου τινὸς ἄλλης τάλαντα ὀγδοήκοντα. ⁹ πρὸς δὲ τούτοις ὑπισχνεῖτο καὶ ἕτερα διαγράψαι πετήκοντα πρὸς τοῖς ἑκατὸν, ἐάν συγχωρηθῇ διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, γυμνάσιον καὶ ἐφηβίαν αὐτῷ συστήσασθαι, καὶ τοὺς ἐν Ἱερουσόλοις Ἀτιοχεῖς ἀναγράψαι. ¹⁰ ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἀρχῆς κρατήσας, εὐθέως ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα τοὺς ὁμοφύλους μετήγε. ¹¹ καὶ τὰ κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικά διὰ Ἰωάννου τοῦ πατρὸς Εὐπολέμου, τοῦ ποιησαμένου τὴν πρεσβίαν ὑπὲρ φιλίας καὶ συμμαχίας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, παρώσατο. καὶ τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν. ¹² ἀσμένως γὰρ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀκροπολιν γυμνάσιον καθίδρυσε, καὶ τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων ὑποτάσσων

ὑπὸ

ὑπὸ πετασὸν ἦγεν. ¹³ ἦν δ' οὕτως ἀκμή τις Ἑλληνισμοῦ, καὶ πρόξβασις ἁλλοφυλισμοῦ διὰ τὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ οὐκ ἀρχιερέως Ἰάσωνος ὑπερβάλουσαν ἀναγκείαν, ¹⁴ ὥστε μηκέτι περὶ τὰς τοῦ θυσιαστηρίου λειτουργίας προθύμους εἶναι τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ τοῦ μὲν ναοῦ καταφρονούντες καὶ τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες ἐσπευδον μετέχειν τῆς ἐν παλαίστρᾳ παρανόμου χορηγίας, μετὰ τὴν τοῦ δίσκου πρόκλησιν, ¹⁵ καὶ τὰς μὲν πατρῴους τιμὰς ἐν οὐδενὶ τιθέμενοι, τὰς δὲ Ἑλληνικὰς δόξας καλλίστας ἡγούμενοι. ¹⁶ ὧν χάριν περιέσχευ αὐτοὺς χαλεπὴ περίστασις, καὶ ὧν ἐξήλουν τὰς ἀγωγὰς καὶ καθάπαν ἠθέλον ἐξομοιοῦσθαι, τούτους πολέμιους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον. ¹⁷ ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θεοὺς νόμους οὐ ῥάδιον, ἀλλὰ ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει. ¹⁸ ἀγομένου δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος ἐν Τύρῳ, καὶ τοῦ βασιλέως παρόντος, ¹⁹ ἀπέστειλεν Ἰάσων ὁ μιὰρὸς θεωροὺς ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἀντιοχεῖς ὄντας παρακομίζοντας ἀργυρίῳ δραχμὰς τριακοσίας εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἃς καὶ ἡξίωσαν οἱ παρακομίσαντες μὴ χρῆσθαι πρὸς θυσίαν δια τὸ μὴ καθῆκειν, εἰς ἑτέραν δὲ καταθέσθαι δαπάνην. ²⁰ ἐπεμψεν οὖν ταῦτα διὰ μὲν τὸν ἀποστείλαντα εἰς τὴν τοῦ Ἡρακλέους θυσίαν, ἔνκεν δὲ τῶν παρακομίζόντων εἰς τὰς τῶν τριήρων κατασκευάς. ²¹ ἀποσταλέντος δὲ εἰς Αἴγυπτον Ἀπολλωνίου τοῦ Μενεσθέως διὰ τὰ πρωτοκλίσια Πτολεμαίου τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως, μεταλαβὼν Ἀντίοχος ἄλλοτριον αὐτὸν τῶν αὐτῶν γεγονέναι πραγμάτων, τῆς κατ' αὐτὸν ἀσφαλείας ἐκρόντιζεν. ὅθεν εἰς Ἰόππην παραγενόμενος, κατήντησεν εἰς Ἱεροσόλυμα. ²² μεγαλοπρεπῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς πόλεως παραδεχθεὶς, μετὰ δαδουχίας καὶ βοῶν εἰσπεπόρευται, εἰδ' οὕτως εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσε. ²³ μετὰ δὲ τριετῇ χρόνον ἀπέστειλεν Ἰάσων Μενέλαον τὸν τοῦ προσσημινομένου Σίμωνος ἀδελφόν, παρακομίζοντα τὰ χρήματα τῷ βασιλεῖ, καὶ

περὶ πραγμάτων ἀναγκαιῶν ὑπομηματισμοὺς τελέσοντα. ²⁴ ὁ δὲ συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ δοξάσας αὐτὸν τῷ προσώπῳ τῆς ἐξουσίας, εἰς ἑαυτὸν κατήντησε τὴν ἀρχιερωσύνην, ὑπερβαλὼν τὸν Ἰάσωνα τάλαντα ἀργυρίου τριακοσία. ²⁵ λαβὼν δὲ τὰς βασιλικὰς ἐντολὰς παρεγένετο, τῆς μὲν ἀρχιερωσύνης οὐδὲν ἄξιον φέρων, θυμὸς δὲ ὡμοῦ τυράννου καὶ θηρὸς βαρβάρου ὀργὰς ἔχων. ²⁶ καὶ ὁ μὲν Ἰάσων ὁ τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὑπονοθεύσας, ὑπονοθευθεὶς ὑφ' ἑτέρου φυγὰς εἰς τὴν Ἀμμανίτιν χώραν συνήλαστο. ²⁷ ὁ δὲ Μενέλαος τῆς μὲν ἀρχῆς ἐκράτει, τῶν δὲ ἐπηγγεμένων τῷ βασιλεῖ χρημάτων οὐδὲν εὐτάκτει. ποιούμενον δὲ τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου τοῦ τῆς ἀκροπόλεως ἐπάρχου, ²⁸ πρὸς τοῦτον γὰρ ἦν ἡ τῶν φόρων πράξις, δι' ἣν αἰτίαν οἱ δύο ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσεκλήθησαν. ²⁹ καὶ ὁ μὲν Μενέλαος ἀπέλιπε τῆς ἀρχιερωσύνης διάδοχον Δυσίμαχον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, Σώστρατος δὲ Κράττηα τὸν ἐπὶ τῶν Κυπρίων. ³⁰ τοιούτων δὲ συνεστηκότων, συνέβη Ταρσεῖς καὶ Μακλώτας στασιάξαι, διὰ τὸ Ἀντιοχίδι τῇ παλλακῇ τοῦ βασιλέως ἐν δωρεᾷ δίδόσθαι. ³¹ θάττον οὖν ὁ βασιλεὺς ἤκε καταστεῖλαι τὰ πράγματα, καταλιπὼν τὸν διαδεχόμενον Ἀνδρόνικον τῶν ἐν ἀξιώματι κειμένων. ³² νομίσας δὲ ὁ Μενέλαος εἰληφέναι καιρὸν εὐφυῆ, χρυσώματά τινα τῶν τοῦ ἱεροῦ νοσφισάμενος ἐχαρίσατο τῷ Ἀνδρόνικῳ, καὶ ἕτερα ἐτύγχανε πεπρακώς εἰς τὴν Τύρον καὶ τὰς κύκλῳ πόλεις. ³³ αὐτὸς δὲ σαφῶς ἐπεγνωκώς ὁ Ὀνίας, παρήγγελεν ἀποκεχωρηκώς εἰς ἄσυλον τόπον, ἐπὶ Ἀφῆνης τῆς πρὸς Ἀντιόχειαν κειμένης, ³⁴ ὅθεν ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ τὸν Ἀνδρόνικον, παρεκάλει χειρῶσασθαι τὸν Ὀνίαν. ὁ δὲ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν Ὀνίαν, καὶ πεισθεὶς ἐπὶ δόλῳ, καὶ δεξιὰς μεθ' ὀρκῶν δούς, καίπερ ἐν ὑποψίᾳ κείμενος ἐπεισεν ἐκ τοῦ ἀσύλου προελθεῖν, ὃν καὶ παραχρῆμα παρέκλεισεν οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ δίκαιον. ³⁵ δι' ἣν αἰτίαν οὐ μόνον Ἰουδαῖοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων

ἐθνῶν ἐδείναζον καὶ ἐδυεφόρουν ἐπὶ τῷ τῷ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ. ³⁶ τοῦ δὲ βασιλέως ἐπαγγελθέντος ἀπὸ τῶν κατὰ Κιλικίαν τόπων, ἐνετύγχανον οἱ κατὰ πόλιν Ἰουδαῖοι συμμισοπονηρούντων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὲρ τοῦ παρὰ λόγον τὸν Ὀνίαν ἀπεκτάνθαι. ³⁷ ψυχικῶς οὖν ὁ Ἀντίοχος ἐπιλυπηθεὶς καὶ τραπεὺς εἰς ἔλεον, καὶ δακρύσας διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος σωφροσύνην καὶ πολλὴν εὐταξίαν, ³⁸ καὶ πυρωθεὶς τοῖς θυμοῖς, παραχρῆμα τὴν τοῦ Ἀνδρονίκου πορφύραν περιελάμενος, καὶ τοὺς χιτῶνας περιῶρήξας, περιαγαγὼν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, ἐπ' αὐτὸν τὸν τόπον, οὐπὲρ εἰς τὸν Ὀνίαν ἡσέβησεν, ἐκεῖ τὸν μισαφόνον ἀπεκόσμησεν, τοῦ κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος. ³⁹ γενομένων δὲ πολλῶν Ἱεροσολυμάτων κατὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ Αὐσιμάχου μετὰ τῆς Μενελάου γνώμης, καὶ διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης, ἐπισυνήχθη τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν Αὐσίμαχον, χρυσωμάτων ἤδη πολλῶν διενηνεγμένων. ⁴⁰ ἐπεγερομένων δὲ τῶν ὄχλων καὶ ταῖς ὁργαῖς διεμπιπλαμένων, καθοπλίσας ὁ Αὐσίμαχος πρὸς τριεχιλίους, κατηρξάτο χειρῶν ἀδίκων, προηγησαμένου τινὸς τυράννου προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν, οὐδὲν δὲ ἤττον καὶ τὴν ἀνοίαν. ⁴¹ συνιδόντες δὲ καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Αὐσιμάχου, συναρπάσαντες οἱ μὲν πέτρους, οἱ δὲ ξύλων πάχη, τινὲς δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης σποδοῦ δρασόμενοι, φύρδην ἐνετίνασπον εἰς τοὺς περὶ τὸν Αὐσίμαχον. ⁴² δι' ἣν αἰτίαν πολλοὺς μὲν αὐτῶν τραυματίας ἐποίησαν, τινὰς δὲ καὶ κατέβαλον, πάντας δὲ εἰς φυγὴν συνήλασαν, αὐτὸν δὲ τὸν ἱεροσυλον παρὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἐχειρώσαντο. ⁴³ περὶ δὲ τούτων ἐνέσθη κρίσις πρὸς τὸν Μενέλαον. ⁴⁴ καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, ἐπ' αὐτοῦ τὴν δικαιολογίαν ἐποίησαντο οἱ πεμφθέντες ἄνδρες τρεῖς ὑπὸ τῆς γεουσίας. ⁴⁵ ἤδη δὲ λειψιμμένος ὁ Μενέλαος ἐπηγγείλατο χρήματα ἱκανὰ τῷ Πτολεμαίῳ τῷ Λορυμένους πρὸς τὸ πείσαι τὸν βασιλέα. ⁴⁶ ὅθεν ἀπολαβὼν ὁ Πτολεμαῖος εἰς τι περιστύλον

ὡς ἀναψύζοντα τὸν βασιλέα, μετέθηκε. ⁴⁷ καὶ τὸν μὲν τῆς ὅλης κακίας αἴτιον Μενέλαον ἀπέλυσε τῶν κατηγορημάτων, τοῖς δὲ τालαιπύροις, οἱ τινες, εἰ καὶ ἐπὶ Σκυθῶν ἔλεγον, ἀπελύθησαν ἂν ἀκατάγνωστοι, τούτοις θάνατον ἐπέκρινε. ⁴⁸ ταχέως οὖν τὴν ἀδίκον ζημίαν ὑπέσχον οἱ ὑπὲρ πόλεως καὶ δῆμων καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν προαγορεύσαντες. ⁴⁹ δι' ἣν αἰτίαν καὶ Τύριοι μισοπονηρήσαντες τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν. ⁵⁰ ὁ δὲ Μενέλαος διὰ τὰς τῶν κρατούντων πλεονεξίας ἔμενεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπιφύομενος τῇ κακίᾳ, μέγας τῶν πολιτῶν ἐπίβουλος καθεστώς.

Κ Ε Φ. Ε'.

Περὶ δὲ τὸν καιρὸν τούτον τὴν δευτέραν ἐφοδὸν ὁ Ἀντίοχος εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο. ² συνέβη δὲ καθ' ὅλην τὴν πόλιν σχεδὸν ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα φαίνεσθαι διὰ τοῦ αἵματος τρέχοντας ἵππους διαχρούσους στολάς ἔχοντας, καὶ λόγχας σπειρηδὸν ἔξωπλισμένους, ³ καὶ ἵλας ἵππων διατεταγμένας, καὶ προσβολὰς γινομένας, καὶ καταδρομὰς ἐκατέρων, καὶ ἀσπίδων κινήσεις, καὶ καμάκων πλήθη, καὶ μαχαίρων σπασμῶν, καὶ βελῶν βολὰς, καὶ χρυσῶν κόσμων ἐκλάμψεις, καὶ παντοίους θωρακισμούς. ⁴ διὸ πάντες ἡξίουσαν ἐπ' ἀγαθῷ τὴν ἐπιφάνειαν γενέσθαι. ⁵ γενομένης δὲ λαλιᾶς ψευδοῦς, ὡς μετηλλαχότος τὸν βίον Ἀντιόχου, παραλαβὼν ὁ Ἰάσων οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων, αἰφνιδίως ἐπὶ τὴν πόλιν συνετέλεσατο ἐπίθεσιν. τῶν δὲ ἐπὶ τῷ τείχει συνασθέντων, καὶ τέλος ἤδη καταλαμβανομένης τῆς πόλεως, ὁ Μενέλαος εἰς τὴν ἀκροπολιν ἐφυγάδευσεν. ⁶ ὁ δὲ Ἰάσων ἐποίητο σφαγὰς τῶν πολιτῶν τῶν ἰδίων ἀφιδῶς, οὐ συννοῶν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς εὐημερίαν δυσημερίαν εἶναι τὴν μεγίστην. δοκῶν δὲ πολεμίων καὶ οὐχ ὁμοεθνῶν τρόπαια καταβάλλεσθαι. ⁷ τῆς μὲν ἀρχῆς οὐκ ἐκοάτησε, τὸ δὲ τέλος τῆς ἐπιβουλῆς αἰσχύνῃ λαβὼν, φυγὰς πάλιν εἰς τὴν Ἀμμανίτιν ἀπῆλθεν. ⁸ πέρας οὖν κακῆς ἀναστροφῆς

ἔτυχεν ἐγκλεισθεὶς πρὸς Ἀρέταν τὸν τῶν Ἀράβων τύραννον, πόλιν ἐκ πόλεως φεύγων, διωκόμενος ὑπὸ πάντων, καὶ συγυόμενος ὡς τῶν νόμων ἀποστάτης, καὶ βδελυσσόμενος ὡς πατρίδος καὶ πολιτῶν δῆμιος, εἰς Αἴγυπτον συνεβράσθη. ⁹ καὶ ὁ συχνούς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας ἐπὶ ξένης ἀπώλετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἀναχθεὶς, ὡς διὰ τὴν συγγένειαν τευξόμενος σκέπης. ¹⁰ καὶ ὁ πλήθος ἀτάφων ἐκρίψας ἀπένθητος ἐγενήθη, καὶ κηδείας οὐδ' ἤστινοσούν οὔτε πατρώου τάφου μετέσχε. ¹¹ προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων, διέλαβεν ἀποστατεῖν τὴν Ἰουδαίαν. ὅθεν ἀναζεύξας ἐξ Αἰγύπτου τεθριωμένους τῇ ψυχῇ, ἔλαβε τὴν μὲν πόλιν δορυάλωτον. ¹² καὶ ἐκέλευσε τοῖς στρατιώταις κόπτειν ἀφειδῶς τοὺς ἐμπίπτοντας, καὶ τοὺς εἰς τὰς οἰκίας ἀναβαίνοντας κατασφάζειν. ¹³ ἐγένοντο δὲ νέων καὶ πρεσβυτέρων ἀναιρέσεις, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ἀφανισμός, παρθένων τε καὶ νηπίων σφαγαί. ¹⁴ ὁκτὼ δὲ μυριάδες ἐν ταῖς πάσαις ἡμέραις τρισὶ κατεφθάρησαν. τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς, οὐχ ἦττον δὲ τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν. ¹⁵ καὶ οὐκ ἄρκεισθεις δὲ τούτοις κατέτόλμησεν εἰς τὸ πάσης τῆς γῆς ἀγνώτατον ἱερὸν εἰσελθεῖν, ὁδηγὸν ἔχων τὸν Μενέλαον, τὸν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος προδότην γεγονότα. ¹⁶ καὶ ταῖς μιαιναῖς χερσὶ τὰ ἱερά σκεύη λαμβάνων, καὶ τὰ ὑπ' ἄλλων βασιλέων ἀνατεθέντα πρὸς αὕξῃσιν καὶ δόξαν τοῦ τόπου καὶ τιμὴν, ταῖς βεβήλοις χερσὶ συσσύρων ἐπιδίδου. ¹⁷ καὶ ἐμπετορῶν τὴν διάνοιαν ὁ Ἀντίοχος, οὐ συνορῶν, ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἀπώργισται βραχείως ὁ δεσπότης, διὸ γέγονε περὶ τὸν τόπον παρόρασις. ¹⁸ εἰ δὲ μὴ συνέβαινε προειχέσθαι πολλοῖς ἁμαρτήμασι, καθάπερ ὁ Ἡλιδώροτος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ γαζοφυλακίου, οὗτος προαχθεὶς παραχρημα μαστιγώθεις ἀνετράπη τοῦ θράσους. ¹⁹ ἀλλ' οὐ διὰ τὸν τόπον τὸ ἔθνος, ἀλλὰ διὰ

τὸ ἔθνος τὸν τόπον ὁ κύριος ἐξελέξατο. ²⁰ διόπερ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος συμμετασχὼν τῶν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων γενομένων, ὕστερον εὐεργετημάτων ἰπὸ τοῦ κυρίου ἐκοινώνησε, καὶ ὁ καταλειφθεὶς ἐν τῇ τοῦ παντοκράτορος ὁρῇ πάλιν ἐν τῇ τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ μετὰ πάσης δόξης ἐπανωρθώθη. ²¹ ὁ γοῦν Ἀντίοχος ὀκτακόσια πρὸς τοῖς χιλίοις ἀπενεγκάμενος ἐκ τοῦ ἱεροῦ τάλαντα θάττον εἰς Ἀντιόχειαν ἐχωρίσθη, οἰόμενος ἀπὸ τῆς ὑπερηφανίας τὴν μὲν γῆν πλωτὴν καὶ τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι διὰ τὸν μετεωρισμὸν τῆς καρδίας. ²² κατέλιπε δὲ καὶ ἐπιστάτας τοῦ κακοῦν τὸ γένος, ἐν μὲν Ἱεροσολύμοις Φίλιππον τὸ μὲν γένος Φρύγα, τὸν δὲ τρόπον βαρβαρώτερον ἔχοντα τοῦ καταστήσαντος. ²³ ἐν δὲ Γαριζὶν Ἀνδρόνικον. πρὸς δὲ τούτοις Μενέλαον, ὃς χείριστα τῶν ἄλλων ὑπερήρετο τοῖς πολίταις, ἀπεχθὴ δὲ πρὸς τοὺς πολίτας Ἰουδαίους ἔχων διάθεσιν. ²⁴ ἐπεμψε δὲ τὸν μυσάρχην Ἀπολλώνιον μετὰ στρατεύματος διευρυῶν πρὸς τοῖς διεχiliois, προστάξας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας κατασφάζαι, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ νεωτέρους πωλεῖν. ²⁵ οὗτος δὲ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν εἰρηνικὸν ὑποκριθεὶς, ἐπέσχεν ἕως τῆς ἁγίας ἡμέρας τοῦ σαββάτου. καὶ λαβὼν ἀργοῦντας τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ὑφ' αὐτὸν ἔξοπλησίαν παρήγγειλε. ²⁶ καὶ τοὺς ἐξελεθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν συνεξέκέντησε, καὶ εἰς τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὅπλοις εἰσδραμὼν ἱκανὰ κατέστρωσε πλήθη. ²⁷ Ἰούδας δὲ ὁ Μακκαβαῖος δέκατος πού γενηθεὶς, καὶ ἀναχωρήσας εἰς τὴν ἔρημον, θηρίων τρόπον ἐν τοῖς ὄρεσι διεῖξεν σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ, καὶ τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διτέλουν, πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν τοῦ μολυσμοῦ.

Κ Ε Φ. ζ'.

Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς γέροντα Ἀθηναῖον, ἀναγκάζειν τοὺς Ἰουδαίους μεταβαίνειν ἐκ τῶν πατρῶων νόμων, καὶ τοῖς τοῦ Θεοῦ νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι

² μολῖναι δὲ καὶ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νέων, καὶ προρονομάσαι Διὸς Ὀλυμπίου, καὶ τὸν ἐν Γαριζὶν, καθὼς ἐτύγχανον οἱ τὸν τόπον οἰκοῦντες, Διὸς Ξενίου. ³ χαλεπὴ δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις ἦν καὶ δυσχερὴς ἡ ἐπίστασις τῆς κακίας. ⁴ τὸ μὲν γὰρ ἱερὸν ἀσωτίας καὶ καώμων ἐπεπλήρωτο ὑπὸ τῶν ἐθνῶν ῥαθυμούντων μεθ' ἑταιρῶν, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς περιβόλοις γυναιξὶ πλησιάζοντων, ἔτι δὲ τὰ μὴ καθήκοντα ἔνδον φερόντων. ⁵ τὸ δὲ θυσιαστήριον τοῖς ἀποδισταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων ἀθεμίτοις ἐπεπλήρωτο. ⁶ ἦν δ' οὔτε σαββατίζειν, οὔτε πατρώους ἑορτάς διαφυλάττειν, οὔτε ἀπλῶς Ἰουδαῖον ὁμολογεῖν εἶναι. ⁷ ἤγοντο δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης εἰς τὴν κατὰ μῆνα τοῦ βασιλέως γενέθλιον ἡμέραν ἐπὶ σπλαγχνισμόν. γενομένης δὲ Διονυσίων ἑορτῆς ἠναγκάζοντο οἱ Ἰουδαῖοι κισσοὺς ἔχοντες πομπεύειν τῷ Διονύσῳ. ⁸ ψήφισμα δὲ ἐξέπεσεν εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις Ἑλληνίδας, Πτολεμαίων ὑποτιθεμένων τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Ἰουδαίων, ἄγειν καὶ σπλαγχνίζειν. ⁹ τοὺς δὲ μὴ προαιρουμένους μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ κατασφάζειν. παρῆν οὖν ὄρῳ τὴν ἐνεστῶσαν ταλαιπωρίαν. ¹⁰ δύο γὰρ γυναῖκες ἀνηνέχθησαν περιτετηκνῦσαι τὰ τέκνα αὐτῶν. τούτων δὲ ἐκ τῶν μαστῶν κρεμάσαντες τὰ βρέφη, καὶ δημοσίᾳ περιαγαρόντες αὐτάς τὴν πόλιν κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν. ¹¹ ἔτεροι δὲ πλησίον συνδραμόντες εἰς τὰ σπήλαια, λελθότως ἄγειν τὴν ἐβδομάδα, μηνυθέντες τῷ Φιλίππῳ συνεβροχίσθησαν, διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν βροχίσῃαι ἑαυτοὺς κατὰ τὴν δοξάν τῆς σεμνοτάτης ἡμέρας. ¹² παρακαλῶ οὖν τοὺς ἐντυγχάνοντας τῇδε τῇ βίβλῳ, μὴ συστέλλεσθαι διὰ τὰς συμφοράς, λογιζέσθαι δὲ τὰς τιμωρίας μὴ πρὸς ὀλεθρον, ἀλλὰ πρὸς παιδείαν τοῦ γένους ἡμῶν εἶναι. ¹³ καὶ τὸ μὴ πολὺν χρόνον ἔασθαι τοὺς δυσσεβοῦντας, ἀλλ' εὐθέως περιπίπτειν ἐπιτιμίοις, μεγάλης εὐεργεσίας σημεῖόν ἐστιν. ¹⁴ οὐ γὰρ καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναμένει μακροθυμῶν ὁ δεσπότης

τῆς μέρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν κολάσαι, οὕτω καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔκρινεν εἶναι, ¹⁵ ἵνα μὴ πρὸς τέλος ἀφικόμενων ἡμῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑστερον ἡμᾶς ἐκδικᾷ. ¹⁶ διόπερ οὐδέποτε μὲν τὸν ἕλιον αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν ἀφίστησι. παιδεύων δὲ μετὰ συμφορᾶς οὐκ ἐγκαταλείπει τὸν ἑαυτοῦ λαόν. ¹⁷ πλὴν ἕως ὑπομνήσεως ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω. δι' ὀλίγων δ' ἐλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν. ¹⁸ Ἐλεάζαρος τις τῶν πρωτευόντων γραμματέων, αἷρ ἤδη προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν πρόσοψιν τοῦ προσώπου κάλλιτος τυγχάνων, ἀναγκῶν ἠναγκάζετο φαγεῖν ὕειον κρέας. ¹⁹ ὁ δὲ τὸν μετ' εὐκλείας θάνατον μάλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος, αὐθαιρέτως ἐπὶ τὸ τέμπανον προσήγε. προπτύσας δὲ ²⁰ καθ' ὃν ἔδει τρόπον προσέροχσθαι τοὺς ὑπομένοιτας ἀμύνεσθαι, ὧν οὐ θέμις γεύεσθαι διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῆν φιλοστοργίαν. ²¹ οἱ δὲ πρὸς τῷ παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ τεταγμένοι, διὰ τὴν ἐκ τῶν παλαιῶν χρόνων πρὸς τὸν αἰθρα γνώσιν, ἀπολαβόντες αὐτὸν κατιδίαν παρεκάλουν, ἐνέγκαντα κρέα οἷς καθήκον αὐτῷ χρῆσασθαι δι' αὐτοῦ παρασκευασθέντα, ὑποκριθῆναι δὲ ὡς ἐσθίοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προστεταγμένα τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας κρεῶν, ²² ἵνα τοῦτο πράξας ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν τύχῃ φιланθρωπίας. ²³ ὁ δὲ λογισμόν ἀστείον ἀναλαβὼν καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τοῦ γήρους ὑπεροχῆς, καὶ τῆς ἐπικτητοῦ καὶ ἐπιφανοῦς πολιᾶς, καὶ τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης ἀνατροφῆς, μάλλον δὲ τῆς ἀγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας, ἀκολούθως ἀπεφῆλτο, ταχέως λέγων προπέμπειν εἰς τὸν αἶθρ. ²⁴ οὐ γὰρ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἄξιόν ἐστιν ὑποκριθῆναι, ἵνα πολλοὶ τῶν νέων ὑπολαβόντες Ἐλεάζαρον τὸν ἐνεγκονταετῇ μεταβεβηκέναι εἰς ἄλλοφυλισμόν, ²⁵ καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἐμὴν ὑποκρισιν, καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαριαῖον ζῆν πλανηθῶσι δι' ἐμὲ, καὶ μύσος καὶ κηλίδα τοῦ γήρους κατακτηθῶμαι.

²⁶ εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξε-
λοῦμαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων τιμωρίαν,
ἀλλὰ τὰς τοῦ παντοκράτορος χείρας
οὔτε ζῶν οὔτε ἀποθανῶν ἐκφυέσομαι.
²⁷ διόπερ ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας
τὸν βίον, τοῦ μὲν γήρως ἄξιος φανή-
σομαι, ²⁸ τοῖς δὲ νέοις ὑπόδειγμα
γενναῖον καιναλελοιπῶς, εἰς τὸ προθύ-
μως καὶ γενναίως ὑπὲρ τῶν σεμνῶν
καὶ ἀγίων νόμων ἀπευθανατίζειν. το-
σαῦτα δὲ εἰπὼν, ἐπὶ τὸ τύμπανον εὐ-
θέως ἤλθε. ²⁹ τῶν δὲ ἀγόντων τὴν
μικρῶ πρότερον εὐμένειαν πρὸς αὐτὸν
εἰς δυσμένειαν μεταβαλόντων διὰ τὸ
τοὺς προειρημένους λόγους, ὡς αὐτοὶ
διελαμβάνον, ἀπόνοιαν εἶναι, ³⁰ μέλ-
λων δὲ ταῖς πληγαῖς τελευτᾶν, ἀνα-
στενάξας εἶπε. τῷ κυρίῳ τῷ τὴν ἀ-
γίαν γνῶσιν ἔχοντι φανερόν ἐστιν, ὅτι
δυναίμενος ἀπολυθῆναι τοῦ θανάτου,
σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀλ-
γηδὸνας μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν
δὲ ἡδέως διὰ τὸν αὐτοῦ φόβον ταῦτα
πάσχω. ³¹ καὶ οὗτος οὖν τούτων τὸν
τρόπον μετέλλαξεν, οὐ μόνον τοῖς νέ-
οις, ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τοῦ ἔ-
θνους τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὑπόδειγμα
γενναιότητος καὶ μνημόσυνον ἀρετῆς
καταλιπών.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Συνέβη δὲ καὶ ἐπὶ ἀδελφούς μετὰ
τῆς μητρὸς συλληφθέντας ἀναγκάζε-
σθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν ἀθε-
μίτων υἱῶν κρεῶν ἐφάπτεσθαι, μά-
στιξι καὶ νευραῖς αἰκίζομένους. ² εἰς δὲ
αὐτῶν γενόμενος προήγορος οὕτως
ἔφη. τί μέλλεις ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν
παρ' ἡμῶν; ἔτοιμοι γὰρ ἀποθνήσκειν
ἐσμὲν ἢ παραβαίνειν τοὺς πατρίους
νόμους. ³ ἐκθύμος δὲ γενόμενος ὁ βα-
σιλεὺς προσέταξε τήγανα καὶ λέβητας
ἐκπυροῦν. ⁴ τῶν δὲ ἐκπυρωθέντων,
παραχρηῖα τὸν γενόμενον αὐτῶν προ-
ήγορον προσέταξε γλωσσοτομεῖν, καὶ
περικυθίσαντας ἀκρωτηριάξειν, τῶν
λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς μητρὸς συνο-
ρώντων. ⁵ ἄχρηστον δὲ αὐτὸν τοῖς
ὅλοις γενόμενον ἐκέλευσε τῇ πυρρᾷ
προσάγειν ἔμπνου καὶ τηγανίζειν. τῆς
δὲ αἰνίδος ἐφ' ἱκανὸν διαδιδόσης τοῦ
τηγάνου, ἀλλήλους παρεκάλουν σὺν

τῇ μητρὶ γενναίως τελευτᾶν, λέγοντες
οὕτως. ⁶ ὁ κύριος ὁ θεὸς ἐφορᾷ καὶ
ταῖς ἀληθείαις ἐφ' ἡμῖν παρακαλεῖ-
ται, καθάπερ διὰ τῆς κατὰ πρόσωπον
ἀντιμαρτυρούσης ᾧδης διεσάφησε
Μωυσῆς, λέγων, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις
αὐτοῦ παρακληθήσεται. ⁷ μεταλλά-
ξαντος δὲ τοῦ πρώτου τὸν τρόπον
τούτου, τὸν δεύτερον ἤγον ἐπὶ τὸν
ἐμπαιγμόν. καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα
σὺν ταῖς θοριξὶ περιούραντες, ἐπρωώ-
των, εἰ φάγεσαι πρὸ τοῦ τιμωρηθῆ-
ναι τὸ σῶμα κατὰ μέλος; ⁸ ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς τῇ πατρίῳ φωνῇ εἶπεν, οὐχί.
διοπερ καὶ οὗτος τὴν ἐξῆς ἔλαβε βά-
σανον, ὡς ὁ πρῶτος. ⁹ ἐν ἐσχάτῃ δὲ
πνοῇ γενόμενος εἶπε. σὺ μὲν ἀλά-
στῳ ἐκ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπο-
λύεις, ὁ δὲ τοῦ κόσμου βασιλεὺς ἀπο-
θανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ νό-
μων εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἡμᾶς
ἀναστήσει. ¹⁰ μετὰ δὲ τούτου ὁ τρί-
τος ἐνεπαίετο, καὶ τὴν γλῶσσαν αἰ-
τηθεὶς ταχέως προέβαλε, καὶ τὰς χεῖ-
ρας εὐθαρσῶς προέτεινε, ¹¹ καὶ γεν-
ναίως εἶπεν. ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα κέ-
κμηται, καὶ διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους
ὑπεροσῶ ταῦτα, καὶ παρ' αὐτοῦ ταῦ-
τα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι. ¹² ὥστε
αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ
ἐκπλήσσεσθαι τὴν τοῦ νεανίσκου ψυ-
χὴν, ὡς ἐν οὐδενὶ τὰς ἀληθδόνας ἐτί-
θετο. ¹³ καὶ τούτου δὲ μεταλλάξαν-
τος, τὸν τέταρτον ὡσαύτως ἐβασάνι-
ζον αἰκίζόμενοι. ¹⁴ καὶ γενόμενος πρὸς
τὸ τελευτᾶν οὕτως ἔφη. αἰρετὸν μετ-
αλλάσσοντα ὑπ' ἀνθρώπων τὰς ὑπὲρ
τοῦ θεοῦ προσδοκᾶν ἐλπίδας, πάλιν
ἀναστήσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ. σοὶ μὲν γὰρ
ἀνάστασις εἰς ζωὴν οὐκ ἔσται. ¹⁵ ἐχο-
μένως δὲ τὸν πέμπτον προσάγοντες
ἠκίζοντο. ¹⁶ ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἰδὼν
εἶπεν. ἐξουσίαν ἐν ἀνθρώποις ἔχων
φθαρτὸς ὢν, ὁ θέλεις ποιεῖς. μὴ δό-
κει δὲ τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ
καταλελειφθαι. ¹⁷ σὺ δὲ καρτέρει, καὶ
θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, ὡς
σὲ καὶ τὸ σπέρμα σου βασανίσει. ¹⁸ με-
τὰ δὲ τούτου ἤγον τὸν ἕκτον, καὶ μέλ-
λων ἀποθνήσκειν ἔφη. μὴ πλανῶ
μάτην, ἡμεῖς γὰρ δι' ἑαυτοὺς ταῦτα

πάσχομεν ἁμαρτάνοντες εἰς τὸν ἑαυ-
τῶν θεόν, διὸ ἄξια θανατασμοῦ γέγο-
νε. ¹⁹ σὺ δὲ μὴ νομίσης ἄθως ἐσε-
σθαι, θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας. ²⁰ ὑπερ-
αγόντως δὲ ἡ μήτηρ θαναταστή καὶ
μνήμης ἀγαθῆς ἄξια, ἣτις ἀπολλυμέ-
ρους υἱοὺς ἐπτά συνορῶσα μιᾶς ὑπὸ
καιρὸν ἡμέρας εὐψύχως ἔφερε διὰ τὰς
ἐπὶ κύριον ἐλπίδας. ²¹ ἕκαστον δὲ αὐ-
τῶν παρεκάλει τῇ πατρίῳ φωνῇ γεν-
ναίῳ πεπληρωμένη φρονήματι, καὶ
τὸν θῆλυν λογισμὸν ἄρσενι θυμῷ διε-
γείρασα, λέγουσα πρὸς αὐτούς. ²² οὐκ
οἶδ' ὅπως εἰς τὴν ἐμὴν ἐφάνητε κοι-
λίαν, οὐδὲ ἐγὼ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζω-
ὴν ὑμῖν ἔχαρισάμην, καὶ τὴν ἕκαστου
στοιχείωσιν οὐκ ἐγὼ διεύρυνμισα. ²³
τοίγαροῦν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης, ὁ
πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν καὶ πάν-
των ἔξευρὼν γένεσιν, καὶ τὸ πνεῦμα
καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν πάλιν ἀποδώσει
μετ' ἐλέους, ὥς νῦν ὑπεροράτε ἑαυ-
τούς διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους. ²⁴ ὁ δὲ
Ἀντίοχος οἰόμενος καταφρονεῖσθαι καὶ
τὴν ὀνειδίζουσαν ὑφορώμενος φωνὴν,
ἔτι τοῦ νεωτέρου περιόντος, οὐ μόνον
διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν,
ἀλλὰ καὶ δι' ὀρκων ἐπίστω, ἅμα πλου-
τιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιῆσαι μετα-
θέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων νόμων, καὶ
φίλον ἔξαιν καὶ χρείας ἐμπιστεύσειν.
²⁵ τοῦ δὲ νεανίου μηδαμῶς προσέχον-
τος, προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν
μητέρα, παρήνει τοῦ μαιρακίου γενέ-
σθαι σύμβουλον ἐπὶ σωτηρίᾳ. ²⁶ πολ-
λὰ δὲ αὐτοῦ παραινέσαντος ἐπεδέ-
ξατο πείσειν τὸν υἱόν. ²⁷ προσκύνασα
δὲ αὐτῷ, χλευάσασα τὸν ὠμὸν τύραν-
νον, οὕτως ἔφησε τῇ πατρίᾳ φωνῇ.
υἱὲ ἐλέησόν με τὴν ἐν γαστρὶ περιενέγ-
κασάν σε μήνας ἑννέα, καὶ θηλάσα-
σάν σε ἑτὶ τρία, καὶ ἐκθρέψασάν σε
καὶ ἀγαγοῦσάν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην,
καὶ τροφοφορήσασαν. ²⁸ ἄξιόν σε τέ-
κνον, ἀναβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα
ιδόντα, γινῶναι ὅτι ἐξ οὐκ ὄντων ἐποί-
ησεν αὐτὰ ὁ θεός, καὶ τὸ τῶν ἀνθρώ-
πων γένος οὕτως γεγένηται. ²⁹ μὴ
φοβηθῇς τὸν δῆμιον τοῦτον, ἀλλὰ
τῶν ἀδελφῶν ἄξιός γενόμενος, ἐπίδε-

ξαι τὸν θάνατον, ἵνα ἐν τῷ ἑλέει σὺν
τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαι σε. ³⁰ ἐτι-
δὲ ταύτης καταλεγούσης ὁ νεανίας εἶ-
πε. τίνα μένετε; οὐχ ὑπακούω τοῦ
προστάγματος τοῦ βασιλέως. τοῦ δὲ
προστάγματος ἀκούω τοῦ νόμου τοῦ
δοθέντος τοῖς πατράσιν ἡμῶν διὰ
Μωυσέως. ³¹ σὺ δὲ πάσης κακίας εἰ-
ρετῆς γενόμενος εἰς τοὺς Ἑβραίους οὐ
μὴ διαφύγῃς τὰς χεῖρας τοῦ θεοῦ.
³² ἡμεῖς γάρ διὰ τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας
πάσχομεν. ³³ εἰ δὲ χάριν ἐπιπλήξω;
καὶ παιδείας ὁ ζῶν κύριος ἡμῶν βρα-
χέως ἐπώρογισται, καὶ πάλιν καταλα-
γήσεται τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις. ³⁴ σὺ
δὲ ὡ ἀνόσιε καὶ πάντων ἀνθρώπων
μιαρώτατε, μὴ μάτην μετεωρίζου φρυ-
αττόμενος ἀδῆλοις ἐλπίσιν, ἐπὶ τοὺς
δούλους αὐτοῦ ἐπαιρόμενος χεῖρα.
³⁵ οὐπω γὰρ τὴν τοῦ παντοκράτορος
ἐπόπτου θεοῦ κρίσιν ἐκπέφυγας. ³⁶ οἱ
μὲν γὰρ νῦν ἡμέτεροί ἀδελφοί βραχὺν
ὑπενέγκαντες πόνον ἀενάου ζωῆς ὑ-
πὸ διαθήκῃν θεοῦ πεπτώκασι. σὺ δὲ
τῇ τοῦ θεοῦ κρίσει δίκαια τὰ πρόστι-
μα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ. ³⁷ ἐγὼ
δὲ καθάπερ οἱ ἀδελφοί μου καὶ σῶμα
καὶ ψυχὴν προδίδωμι περὶ τῶν πα-
τρίων νόμων, ἐπικαλούμενος τὸν θεὸν
ἵλεων ταχὺ τῷ ἔθνει γενέσθαι, καὶ σὲ
μετὰ ἑτασμῶν καὶ μαστίγων ἐξομολο-
γήσασθαι, διότι μόνος αὐτὸς θεός ἐ-
στιν. ³⁸ ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
μου στήναι τὴν τοῦ παντοκράτορος
ὀργὴν τὴν ἐπὶ τὸ σὺμπαν ἡμῶν γένος
δικαίως ἐπηγμένην. ³⁹ ἔκθυμος δὲ γε-
νόμενος ὁ βασιλεὺς, τούτῳ παρὰ τοῖς
ἄλλους χειρίστως ἀπήντησε, πικρῶς
φέρων ἐπὶ τῷ μυκτηρισμῷ. ⁴⁰ καὶ οὐ-
τος οὖν καθαρὸς τὸν βίον μετήλλαξε
παντελῶς ἐπὶ τῷ κυρίῳ πεποιθώς.
⁴¹ ἐσχάτῃ δὲ τῶν υἱῶν ἡ μήτηρ ἐτελευ-
τησε. ⁴² τὰ μὲν οὖν περὶ σπλάγχνι-
σμούς, καὶ τὰς ὑπερβαλλούσας αἰτίας
ἐπὶ τοσοῦτον δεδηλώσθω.

Κ Ε Φ. Η'.

Ἰούδας δὲ ὁ Μακκαβαῖος καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ, παρεισπορευόμενοι κληθότως
εἰς τὰς κόμας προσκαλοῦντο τοὺς
συγγενεῖς, καὶ τοὺς μεμενηκότας ἐν τῷ
Ἰουδαϊσμῷ προσλαβόμενοι, συνήγαγον

εἰς ἑξακισχιλίους. ² καὶ ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον ἐπιθεῖν ἐπὶ τὸν ὑπὸ πάντων καταπατούμενον λαόν, οἰκτεῖραι δὲ καὶ τὸν ναὸν τὸν ὑπὸ τῶν ἀσέβων ἀνθρώπων βεβηλωθέντα. ³ ἐλεῆσαι δὲ καὶ τὴν καταφθιρομένην πόλιν καὶ μέλλουσαν ἰσόπεδον γίνεσθαι, καὶ τῶν καταβοώντων πρὸς αὐτὸν αἰμάτων εἰσακοῦσαι. ⁴ μνησθῆναι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀναμαρτήτων νηπίων παρανόμου ἀπωλείας, καὶ περὶ τῶν γενομένων εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ βλασφημιῶν, καὶ μισοπονηρῆσαι. ⁵ γενόμενος δὲ ἐν συστήματι ὁ Μακκαβαῖος ἀνυπόστατος ἤδη τοῖς ἔθνεσιν ἐγίνετο, τῆς ὀργῆς τοῦ κυρίου εἰς ἔλεον τραπέισης. ⁶ πόλεις δὲ καὶ κόμας ἀπρόσδοκῆτος ἐρχόμενος ἐνεπίμπρα, καὶ τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμβάνων οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων ἐνίκαι τροπούμενος. ⁷ μάλιστα τὰς νύκτας πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιβουλὰς συνεχοὺς ἐλάμβανε. καὶ λαλιά τις τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ διεχέτο πανταχῇ. ⁸ συνορῶν δὲ ὁ Φίλιππος κατὰ μικρὸν εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον τὸν ἄνδρα, πυκνότερον δὲ ἐν ταῖς εὐμερίαις προβαίοντα, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν κοίλης Συρίας καὶ Φοινίκης στατηγὸν ἔγραψεν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. ⁹ ὁ δὲ ταχέως προχειρισάμενος Νικάνορα τὸν τοῦ Πατρόκλου τῶν πρώτων φίλων ἀπέστειλεν, ὑποτάξας παμφύλων ἔθνη οὐκ ἐλαττοὺς τῶν διζυριῶν, τὸ σύμμακον τῶν Ἰουδαίων ἐξᾶραι γένος. συνέστησε δὲ αὐτῷ καὶ Γοργίαν ἄνδρα στρατηγὸν καὶ ἐν πολεμικαῖς χρεῖαις πείραν ἔχοντα. ¹⁰ διεστήσατο δὲ ὁ Νικάνωρ τὸν φόρον τῷ βασιλεῖ τοῖς Ῥωμαίοις ὄντα ταλάντων διςχιλίων ἐκ τῆς τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλωσίας ἐκπληρώσειν. ¹¹ εὐθέως δὲ εἰς τὰς παραθαλάσσιους πόλεις ἀπέστειλε προσκαλούμενος ἐπ' ἀγορασμὸν Ἰουδαϊκῶν σωμάτων, ὑπισχνούμενον ἐνενήκοντα σώματα τάλαντου παραχωρήσειν. οὐ προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος μέλλουσαν παρακολουθήσειν ἐπ' αὐτῷ δίκην. ¹² τῷ δὲ Ἰουδαῖ προσέπεσε περὶ τῆς τοῦ Νικάνωρος ἐφόδου. καὶ

μεταδόντος αὐτοῦ τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου, ¹³ οἱ δειλاندροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ θεοῦ δίκην διεδίδρασκον, καὶ ἐξετόπιζον ἑαυτούς. ¹⁴ οἱ δὲ τὰ περιελειμμένα πάντα ἐπώλουν, ὁμοῦ δὲ τὸν κύριον ἡξίουσαν ῥύσασθαι τοὺς ὑπὸ τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνωρος πρὶν συντυχεῖν πεπραμένους. ¹⁵ καὶ εἰ μὴ δι' αὐτούς, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν διαθήκας, καὶ ἔνεκεν τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπικλήσεως τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς ὀνόματος αὐτοῦ. ¹⁶ συναγῶν δὲ ὁ Μακκαβαῖος τοὺς περὶ αὐτὸν ὄντας τὸν ἀριθμὸν ἑξακισχιλίους παρεκάλει μὴ καταπληγῆναι τοὺς πολεμίους, μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὴν τῶν ἀδίκως παραγινόμενων ἐπ' αὐτούς ἐθνῶν πολυπληθίαν, ἀγωνίσασθαι δὲ γενναίως, ¹⁷ πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντας τὴν ἀνόμως εἰς τὸν ἅγιον τόπον συνετελεσμένην ὑπ' αὐτῶν ὕβριν καὶ τὸν τῆς ἐμπεπαιγμένης πόλεως αἰκισμὸν, ἔτι δὲ τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν. ¹⁸ οἱ μὲν γὰρ ὅπλοις πεποιθασιν ἅμα καὶ τόλμαις ἔφησεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ παντοκράτορι θεῷ, δυναμένῳ καὶ τοὺς ἐρχομένους ἐφ' ἡμᾶς καὶ τὸν ὅλον κόσμον ἐν ἐνὶ νευμάτι καταβαλεῖν, πεποίθαμεν. ¹⁹ προσαναλεξάμενος δὲ αὐτοῖς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν προγόνων γενομένας ἀντιλήψεις, καὶ τὴν ἐπὶ Σενναχηρείμ τῶν ἑκατὸν ὀδορκοντα πέντε χιλιάδων, ὡς ἀπώλοντο, ²⁰ καὶ τὴν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ τὴν πρὸς αὐτοὺς Γαλάτας παράταξιν γενομένην, ὡς οἱ πάντες ἐπὶ τὴν χρεῖαν ἦλθον ὀκτακισχιλίοι σὺν Μακεδόσι τετρακισχιλίοις, τῶν Μακεδόνων ἀπορουμένων, οἱ ὀκτακισχιλίοι τὰς δώδεκα μυριάδας ἀπώλεσαν διὰ τὴν γενομένην αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοήθειαν, καὶ ὠφέλειαν πολλὴν ἔλαβον. ²¹ ἐφ' οἷς εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας καὶ ἐτοίμους ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν, τετραμερές τι τὸ στρατεῖμα ἐποίησε. ²² τάξας καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προηγουμένους ἑκατέρας τάξεις, Σίμωνα καὶ Ἰώσηφον καὶ Ἰωνάθαν, ὑποτάξας ἑκάστῳ χιλίους πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ²³ ἔτι δὲ

δὲ καὶ Ἐλεάζαρον, παραγνούς τὴν ἱε-
 ρὰν βίβλον, καὶ δούς σύνθημα θεοῦ
 βοηθείας, τῆς πρώτης σπείρας αὐτὸς
 προηγούμενος, συνέβαλε τῷ Νικάνори.
 24 γενομένου δὲ αὐτοῖς τοῦ παντοκρά-
 τορος συμμάχου, κατέσφαξαν τῶν πο-
 λεμίων ὑπὲρ τοὺς ἑννακισχιλίους,
 τραυματίας δὲ καὶ τοῖς μέλεσιν ἀνα-
 πήρους τὸ πλείστον μέρος τῆς τοῦ
 Νικάνορος στρατιᾶς ἐποίησαν, πάν-
 τας δὲ φυγεῖν ἠνάγκασαν. 25 τὰ δὲ
 χρήματα τῶν παραγεγονότων ἐπὶ τὸν
 ἀγορασμὸν αὐτῶν ἔλαβον. συνδιώ-
 ξαντες δὲ αὐτοὺς ἐφ' ἱκανὸν ἀνέλυ-
 σαν ὑπὸ τῆς ὥρας συγκλιόμενοι. 26 ἦν
 γὰρ ἡ πρὸ τοῦ σαββάτου, δι' ἣν αἰτίαν
 οὐκ ἐμακροθύμησαν κατατρέχοντες
 αὐτούς. 27 ὅπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς
 καὶ τὰ σκῦλα ἐκδύσαντες τῶν πολε-
 μίων περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο, πε-
 ρισσῶς εὐλογοῦντες καὶ ἐξομολογού-
 μενοι τῷ κυρίῳ τῷ διασώσαντι αὐτοὺς
 εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην ἀρχὴν ἐλέους
 τάξαντος αὐτοῖς. 28 μετὰ δὲ τὸ σάβ-
 βατον τοῖς ἡκισμένοις καὶ ταῖς χήραις
 καὶ ὀρφανοῖς μερίσαντες ἀπὸ τῶν σκῦ-
 λων, τὰ λοιπὰ αὐτοὶ καὶ τὰ παῖδια
 ἐμερίσαντο. 29 ταῦτα δὲ διαπραξάμε-
 νοι, καὶ κοινὴν ἱκετίαν ποιῶσάμενοι,
 τὸν ἐλεήμονα κύριον ἤξιον εἰς τέλος
 καταλλαγῆναι τοῖς αὐτοῦ δούλοις.
 30 καὶ τῶν περὶ Τιμόθεον καὶ Βακχί-
 δην συνεριζόντων ὑπὲρ τοὺς δις μυρί-
 οὺς αὐτῶν ἀνέilon, καὶ ὀχυρωμάτων
 ὑψηλῶν εὖ μάλα ἐγκρατεῖς ἐγένοντο.
 καὶ λάφυρα πλεῖστα ἐμερίσαντο, ἰσο-
 μοίρους ἑαυτοὺς καὶ τοῖς ἡκισμένοις
 καὶ ὀρφανοῖς καὶ χήραις, ἔτι δὲ καὶ
 πρεσβυτέροις ποιήσαντες. 31 ὅπλολο-
 γήσαντες δὲ αὐτοὺς ἐπιμελῶς πάντα
 συνέθηκαν εἰς τοὺς ἐπικαίρους τόπους,
 τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκῦλων ἤνεγκαν εἰς
 Ἱεροσόλυμα. 32 τὸν δὲ φυλάρχην τῶν
 περὶ Τιμόθεον ἀνέilon, ἀνοσιώτατον
 ἄνδρα καὶ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐπι-
 λελυτηκότα. 33 ἐπινίκια δὲ ἄγοντες
 ἐν τῇ πατρίδι τοὺς ἐμπροσάντας τοὺς
 ἱεροὺς πυλῶνας, Καλλισθένην καὶ τι-
 νας ἄλλους, ὑψῆσαν εἰς ἐν οἰκίδιον
 πεφρυγότας, οὔτινες ἄξιον τῆς δυσσε-
 βείας ἐκομίσαντο μισθόν. 34 ὁ δὲ τρις

αλιθίριος Νικάνωρ, ὁ τοὺς χίλιους
 ἐμπόρους ἐπὶ τὴν πρᾶσιν τῶν Ἰου-
 δαίων ἀγαγών, 35 ταπεινωθεὶς ὑπὸ
 τῶν κατ' αὐτὸν νομιζομένων ἐλαχί-
 στων εἶναι, τῇ τοῦ κυρίου βοηθείᾳ
 τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα, διὰ
 τῆς μεσογείου, δραπέτου τρόπον, ἐρη-
 μον ἑαυτὸν ποιήσας, ἦκεν εἰς Ἀντιό-
 χειαν, ὑπεράγαν δυσημερήσας ἐπὶ τῇ
 τοῦ στρατοῦ διασθορᾷ. 36 καὶ ὁ τοῖς
 Ῥωμαίοις ἀναδεξάμενος φόρον ἀπὸ
 τῆς τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις αἰχμαλωσίας
 κατορθώσασθαι, κατήγγελλεν ὑπέρ-
 μαχον ἔχειν τὸν θεὸν τοὺς Ἰουδαίους,
 καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀτρώτους
 εἶναι τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τὸ ἀκολου-
 θεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις
 νόμοις.

Κ Ε Φ. Θ'.

Περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἐτύχα-
 νεν Ἀντίοχος ἀναλελυκὸς ἀκοσμως
 ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων. 2 εἰς-
 ἐληλύθει γὰρ εἰς τὴν λεγομένην Περ-
 σέπολιν, καὶ ἐπεχείρησεν ἱεροσυλεῖν,
 καὶ τὴν πόλιν συνέχειν. διὸ δὴ τῶν
 πληθῶν ὀρμησάντων, ἐπὶ τὴν τῶν
 ὅπλων βοήθειαν, ἐτραπήσαν. καὶ συν-
 ἔβη τροπωθέντα τὸν Ἀντίοχον ὑπὸ
 τῶν ἐγγωρίων ἀσχήμονα τὴν ἀναζυ-
 γὴν ποιήσασθαι. 3 ὄντι δὲ αὐτῷ κατ'
 Ἐκβάτανα προσέπεσε τὰ κατὰ Νικά-
 νορα καὶ τοὺς περὶ Τιμόθεον γεγονό-
 τα. 4 ἐπαρθεὶς δὲ τῷ θυμῷ ὤρετο
 καὶ τὴν τῶν πεφυγαδευκότων αὐτὸν
 κακίαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐναπερί-
 σασθαι. διὸ συνέταξε τὸν ἀρματηλά-
 την ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα κατανέειν
 τὴν πορείαν, τῆς ἐξ οὐρανοῦ δὴ κρί-
 σεως συνοῦσης αὐτῷ. οὕτω γὰρ ὑπερ-
 ηγάνως εἴπε. πολυάνδριον Ἰουδαίων
 Ἱεροσολύμου πολλῶς παραγενόμενος
 ἐκεῖ. 5 ὁ δὲ πανεπόπτης κύριος ὁ θεὸς
 τοῦ Ἰσραὴλ ἐπάταξεν αὐτὸν ἀνιάτω
 καὶ ἀοράτῳ πληγῇ. ἄρτι δὲ αὐτοῦ
 καταλήξαντος τὸν λόγον, ἔλαβεν αὐ-
 τὸν ἀνήκεστος τῶν σπλάγχμων ἀλγη-
 δῶν, καὶ πικραὶ τῶν ἔδων βάσανοι.
 6 πάνυ δικαίως τὸν πολλὰς καὶ ξενι-
 ζούσαις συμφοραῖς ἐτέρων σπλάγχνα
 βασάνισαντα. 7 ὁ δ' οὐδαμῶς τῆς ἀ-
 γερωχίας ἔληγεν. ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερ-
 ηγανίας

ηφανίας ἐπεπλήρωτο, πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κελευὼν ἐποξύνειν τὴν πορείαν. συνέβη δὲ καὶ πεσεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἄρματος φερομένου ῥοῖζῳ, καὶ δυσχερεῖ πτώματι περιπεσόντα πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι. ⁸ ὁ δ' ἄρτι δοκῶν τοῖς τῆς θαλάσσης κύμασιν ἐπιτάσσειν διὰ τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων ἀλαζονείαν, καὶ πλάστιγγι τὰ τῶν ὀρέων οἰόμενος ὕψη στήσιν, κατὰ γῆν γενομένος ἐν φορεῖῳ παρεκομίζετο, φανερὰν τοῦ θεοῦ πᾶσι τὴν δύναμιν ἐνδεικνύμενος, ⁹ ὥστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυσσεβοῦς σκώληκας ἀναεῖν, καὶ ζῶντος ἐν ὀδύναις καὶ ἀλγῆδοσι τὰς σάρκας αὐτοῦ διαπίπτειν, ὑπὸ δὲ τῆς ὁσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι τῇ σαπρίᾳ. ¹⁰ καὶ τὸν μικρῷ πρότερον τῶν οὐρανίων ἄστρων ἀπτεσθαι δοκοῦντα παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο, διὰ τὸ τῆς ὁσμῆς ἀφόρητον βάρος. ¹¹ ἐνταῦθα οὖν ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερηφανίας λήγειν ὑποτεθραυσμένος, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἐρχεσθαι θεῖα μᾶστιγι κατὰ στιγμήν ἐπιτεινόμενος ταῖς ἀληθόσι. ¹² καὶ μηδὲ τῆς ὁσμῆς αὐτοῦ δυνάμενος ἀνέχεσθαι ταῦτ' ἔφη. δίκαιον ὑποτάσσεσθαι τῷ θεῷ, καὶ μὴ θνητὸν ὄντα ἰσόθια φρονεῖν ὑπερηφάνως. ¹³ ἤνχετο δὲ ὁ μαρὸς πρὸς τὸν οὐκέτι αὐτὸν ἐλεήσοντα δεσπότην, οὕτω λέγων, ¹⁴ τὴν μὲν ἁγίαν πόλιν, ἣν σπεύδων παρεγίνετο ἰσόπεδον ποιῆσαι καὶ πολυάνδριον οἰκοδομήσαι, ἐλευθέραν ἀναδείξαι. ¹⁵ τοὺς δὲ Ἰουδαίους οὐς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἀξιῶσαι, οἰωνοβρώτους δὲ σὺν τοῖς νηπίοις ἐκρίψειν θηρίοις, πάντας αὐτοὺς ἴσους Ἀθηναίοις ποιήσειν. ¹⁶ ὃν δὲ πρότερον ἐσκήλευσεν ἅγιον νεῶν καλλίστοις ἀναθήμασι κοσμήσειν, καὶ τὰ ἱερὰ σκευὴ πολυπλάσια πάντα ἀποδώσειν, τὰς δὲ ἐπιβαλλούσας πρὸς τὰς θυσίας συντάξεις ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων χορηγήσειν. ¹⁷ πρὸς δὲ τούτοις καὶ Ἰουδαῖον ἕσεσθαι, καὶ πάντα τόπον οἰκητὸν ἐπελεύσεσθαι καταγγέλλοντα τὸ τοῦ θεοῦ κράτος. ¹⁸ οὐδαμῶς δὲ ληγόντων τῶν πόγων, ἐπεληλύθει γὰρ

ἐπ' αὐτὸν δικαία ἡ τοῦ θεοῦ κρίσις, τὰ κατ' αὐτὸν ἀπελπίσας, ἔγραψε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν, ἱκετηρίας τάξιν ἔχουσαν, περιέχουσαν δὲ οὕτως. ¹⁹ τοῖς χρηστοῖς Ἰουδαίοις τοῖς πολίταις πολλὰ χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν καὶ εὖ πράττειν βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς Ἀντίοχος. ²⁰ εἰ ἐβρόσθε, καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ ἱδία κατὰ γνώμην ἐστὶν ὑμῖν, εὖχομαι μὲν τῷ θεῷ τὴν μεγίστην χάριν, εἰς οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχων. ²¹ καὶ γὰρ δὲ ἀσθενῶς διεκείμεν ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐνοίαν ἂν ἐμνημόνεον φιλοστόργως. ἐπανάγων ἐκ τῶν περὶ τὴν Περσίδα τόπων, καὶ περιπεσῶν ἀσθενείᾳ δυσχερείαν ἐχούσῃ, ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι φροντίσαι τῆς κοινῆς πάντων ἀσφαλείας. ²² οὐκ ἀπογινώσκων τὰ κατ' ἐμαυτὸν, ἀλλὰ ἔχων πολλὴν ἐλπίδα ἐκφύξεσθαι τὴν ἀσθενείαν, ²³ θεωρῶν δὲ ὅτι καὶ ὁ πατήρ, καθ' οὓς καιροὺς εἰς τοὺς ἄνω τόπους ἐστρατοπεδεύσεν, ἀνέδειξε τὸν διαδεξιόμενον, ²⁴ ὅπως ἐάν τι παράδοξον ἀποβαίνει, ἢ καὶ προσαγγελθῇ τι δυσχερές, εἰδότες οἱ κατὰ τὴν χώραν ὧ καταλείπεται τὰ πράγματα, μὴ ἐπιταράσσονται. ²⁵ πρὸς δὲ τούτοις κατανόων τοὺς παρακειμένους δυνάστας καὶ γεινιῶντας τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας προσδεχομένους τὸ ἀποβησόμενον, ἀναδέδεχα τὸν υἱόν μου Ἀντίοχον βασιλέα, ὃν πολλαῖς ἀνατρέχων εἰς τὰς ἐπάνω σατραπείας τοῖς πλείστοις ὑμῶν παρακατετιθέμην καὶ συνίστων. γέγραφα δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ ὑπογεγραμμένα. ²⁶ παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς καὶ ἀξίω, μνησθένους τῶν εὐεργεσιῶν κοινῇ καὶ κατιδίαν, ἕκαστον συντηρεῖν τὴν οὖσαν εὐνοίαν εἰς ἐμὲ καὶ τὸν υἱόν μου. ²⁷ πέπεισμαι γὰρ αὐτὸν ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως παρακολουθοῦντα τῇ ἐμῇ προαιρέσει συμπεριενεχθήσεσθαι ὑμῖν. ²⁸ ὁ μὲν οὖν ἀνδροφόνος καὶ βλάσφημος τὰ χεῖριστα παθὼν, ὥς ἑτέρους διέθηκεν, ἐπὶ ξένης ἐν τοῖς ὅρεσιν οἰκτίστῳ μόρῳ κατέστρεψε τὸν βίον. ²⁹ παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος ὁ σύντροφος αὐτοῦ, ὃς καὶ διαυλαβηθεὶς

τὸν υἱὸν Ἀντιόχου, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλομήτορα εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη.

Κ Ε Φ. Ι'.

Μακκαβαῖος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τοῦ κυρίου προάγοντος αὐτοὺς, τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, ² τοὺς δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν βωμοὺς ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων δεδημιουργημένους, ἔτι δὲ τεμένη καθείλον. ³ καὶ τὸν νεῶν καθαρίσαντες ἕτερον θυσιαστήριον ἐποίησαν, καὶ πυρώσαντες λίθους, καὶ πῦρ ἐκ τούτων λαβόντες, ἀνήνεγκαν θυσίαν μετὰ διετῆ χρόνον, καὶ θυμίαμα καὶ λύχνους, καὶ τῶν ἄρτων τὴν πρόθεσιν ἐποίησαντο. ⁴ ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἡξίωσαν τὸν κύριον πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, μηκέτι περιπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς, ἀλλ' ἐάν ποτε καὶ ἀμάρτωσιν, ὑπ' αὐτοῦ μετ' ἐπιεικείας παιδεύεσθαι, καὶ μὴ βλασφήμιος καὶ βαρβάροις ἔθνεσι παραδίδοσθαι. ⁵ ἐν ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ὁ νεὼς ὑπὸ ἀλλοφύλων ἐβηλωθή, συνέβη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν καθαρισμόν γενέσθαι τοῦ ναοῦ, τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὃς ἐστὶ Χασελεύ. ⁶ καὶ μετ' εὐφροσύνης ἦγον ἡμέρας ὀκτῶ σκηνωμάτων τρόπον, μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου τὴν τῶν σκηνῶν ἐορτὴν ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις θηρίων τρόπον ἦσαν νεμόμενοι. ⁷ διὸ θύρσους καὶ κλάδους ὠραίους ἔτι δὲ φοίνικας ἔχοντες, ὕμνους ἀνέφερον τῷ εὐδῶσαντι καθαρισθῆναι τὸν ἑαυτοῦ τόπον. ⁸ ἔδογματίσαν δὲ μετὰ κοινοῦ προστάγματος καὶ ψηφίσματος παντὶ τῷ τῶν Ἰουδαίων ἔθνει κατ' ἐνιαυτὸν ἄγειν τὰςδε τὰς ἡμέρας. ⁹ καὶ τὰ μὲν τῆς Ἀντιόχου τοῦ προσγορευθέντος Ἐπιφανοῦς τελευτῆς οὕτως εἶχε. ¹⁰ νυνὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν Εὐπάτορα Ἀντιόχου, υἱὸν δὲ τοῦ Ἀσεβοῦς γενόμενον δηλώσομεν, αὐτὰ συντέμνοντες τὰ τῶν πολέμων κακὰ. ¹¹ αὐτὸς γὰρ παραλαβὼν βασιλείαν ἀνέδειξεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Ἀσσίαν τινὰ, κοίλης δὲ Συρίας καὶ Φοινίκης στρατηγὸν πρῶταρχον. ¹² Πτολεμαῖος γὰρ ὁ καλούμενος Μάκρων τὸ δίκαιον συντηρεῖν προηγούμενος εἰς τοὺς Ἰου-

δαίους διὰ τὴν γιγνομένην εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν, καὶ ἐπειράτο τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν. ¹³ ὁ δὲ ἐν κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν φίλων πρὸς τὸν Εὐπάτορα, καὶ προδότης παρέκαστα ἀκούων, διὰ τὸ τὴν Κύπρον ἐμπιστευθέντα ὑπὸ τοῦ Φιλομήτορος ἐκλιπεῖν, καὶ πρὸς Ἀντιόχου τὸν Ἐπιφανῆ ἀναχωρῆσαι, μὴτ' εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν ἔχων, ὑπ' ἀθυμίας φαρμακεύσας ἑαυτὸν ἐξέλιπε τὸν βίον. ¹⁴ Γοργίας δὲ γενόμενος στρατηγὸς τῶν τόπων ἐξενοτρόφει, καὶ παρέκαστα πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἐπολεμοτρόφει. ¹⁵ ὁμοῦ δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων ὀχυρωμάτων ὄντες, ἐγύμναζον τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τοὺς φυγαδευθέντας ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ πρὸς λαβόμενοι πολεμοτρόφειν ἐπεχείρουν. ¹⁶ οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ποιησάμενοι λιτανίαν, καὶ ἀξιώσαντες τὸν θεὸν σύμμαχον αὐτοῖς γενέσθαι, ἐπὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων ὀχυρώματα ὤρμησαν, ¹⁷ οἷς καὶ προσβαλόντες εὐρώστως ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τῶν τόπων, πάντας τε τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει μαχομένους ἡμύναντο. κατέσφαζον δὲ τοὺς ἐμπίπτοντας, ἀνείλον δὲ οὐχ ἥττον τῶν διεμυρίων. ¹⁸ συμφυγόντων δὲ οὐκ ἔλαττον τῶν ἑντακισχιλίων εἰς δύο πύργους ὀχυροὺς εὐ μάλα, καὶ πάντα τὰ πρὸς πολιορκίαν ἔχοντας, ¹⁹ ὁ Μακκαβαῖος εἰς ἐπείγοντας τόπους ἀπολιπὼν Σίμωνα καὶ Ἰώσηφον, ἔτι δὲ καὶ Ζαχαῖον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἱκανοὺς πρὸς τὴν τοιῶν πολιορκίαν, αὐτὸς ἐχωρίσθη. ²⁰ οἱ δὲ περὶ τὸν Σίμωνα φιλαρχυρῆσαντες ὑπὸ τινων τῶν ἐν τοῖς πύργοις ἐπίσθησαν ἀργυρίῳ. ἐπτάκις δὲ μυριάδας δραχμὰς λαβόντες ἠσάσιν τινὰς διαβρῶναι. ²¹ προσαγγελθέντος δὲ τῷ Μακκαβαίῳ περὶ τοῦ γεγονότος, συναγαγὼν τοὺς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ κατηγόρησεν ὡς ἀργυρίου πεπρακασί τοὺς ἀδελφούς, τοὺς πολέμους κατ' αὐτῶν ἀπολύσαντες. ²² τούτους μὲν οὖν προδότας γενομένους ἀπέκτεινε, καὶ παραχρῆμα τοὺς δύο πύργους κατελάβετο. ²³ τοῖς δὲ ὅπλοις τὰ πάντα ἐν ταῖς χερσὶν εὐδοκούμενος ἀπώ-

λεσεν ἐν τοῖς θυσὶν ὀχυρώμασιν πλείον· τῶν διζυρίων. ²⁴ Τιμόθεος δὲ ὁ πρότερον ἡγήθεῖς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, συναγαγὼν ξένας δυνάμεις παμπληθεῖς, καὶ τοὺς τῆς Ἀσίας γενομένους ἵππους συναθροίσας οὐκ ὀλίγους, παρῆν ὡς δοριάλωτον ληψόμενος τὴν Ἰουδαίαν. ²⁵ οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον, συνεγγίζοντες αὐτοῦ, πρὸς ἱκετείαν τοῦ θεοῦ ἐτράπησαν, γῆ τὰς κεφαλὰς καταπάσαντες, καὶ τὰς ὀσφύας σάκκοις ζώσαντες, ²⁶ ἐπὶ τὴν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κρηπίδα προσπεσόντες, ἤξιον ἵλεων αὐτοῖς γεγόμενον ἐχθρεῦσαι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἀντικεισθαι τοῖς ἀντικειμένοις, καθὼς ὁ νόμος διασαφεῖ. ²⁷ γεγόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς δεήσεως, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, προῆγον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ πλείον. συνεγγίσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις ἐφ' ἑαυτῶν ἦσαν. ²⁸ ἄρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς διαδεχομένης, προσέβαλον ἑκάτεροι. οἱ μὲν ἔγγυον ἔχοντες εὐημερίας καὶ νίκης μετ' ἀρετῆς τὴν ἐπὶ τὸν κύριον καταφυγὴν, οἱ δὲ καθηγμένοι τῶν ἀγώνων ταττόμενοι τὸν θυμόν. ²⁹ γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, ἐφάνησαν τοῖς ὑπεναντίοις ἐξ οὐρανοῦ ἐφ' ἵππων χροσοχαλίνων ἄνδρες πέντε διαπρεπεῖς, καὶ ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων οἱ δύο. ³⁰ καὶ τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες, καὶ σκεπάζοντες ταῖς ἑαυτῶν πανοπλίαις, ἄτρωτον διαφύλαττον. εἰς δὲ τοὺς ὑπεναντίους τοξεύματα καὶ κεραινοὺς ἐξ-εβόησαν. διὸ συγχυθέντες ἀορασίᾳ κατεκόπτοντο ταραχῇς πεπληρωμένοι. ³¹ κατεσφάγησαν δὲ διζυριοὶ πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, ἱππεῖς δὲ ἑξακόσιοι. ³² αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος συνέφυγεν εἰς Γάζαρα λεγόμενον ὀχύρωμα, εὐ μάλα φρούριον, στρατηγούντος ἑκαὶ Χαιρέου. ³³ οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἄσμενοι περιέκλειον τὸ φρούριον ἡμέρας τέσσαρας. ³⁴ οἱ δὲ ἔνδον τῇ ἐρυμνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες ἱππεύοντες ἐβλασφήμουν καὶ λόγους ἀθεμίτους προῖοντο. ³⁵ ὑποσαινύσης δὲ τῆς πέμπτης ἡμέρας, ἔκκοσι νεανία τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον πυθθέντες τοῖς θυμοῖς διὰ τὰς βλασφη-

μίας, προσβαλόντες τῷ τείχει, ἀφένω-
δῶς καὶ θηριώδει θυμῷ τὸν ἐμπίπτον-
τα ἔκοπτον. ³⁶ ἕτεροι δὲ ὁμοίως προσ-
αναβάντες ἐν τῷ περισπασμῷ πρὸς
τοὺς εἶδον, ἐνέπιμπρων τοὺς πύργους,
καὶ πυρὰς ἀνάψαντες ζῶντας τοὺς
βλασφήμους κατέκατον. οἱ δὲ τὰς πύ-
λας διέκοπτον, εἰςδεξάμενοι δὲ τὴν
λοιπὴν τάξιν προκατέλαβον τὴν
πόλιν, ³⁷ καὶ τὸν Τιμόθεον ἀποκε-
κρυμμένον ἐν τινὶ λάκκῳ κατέσφαξαν
καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν Χαιρέαν καὶ
τὸν Ἀπολλοφάνη. ³⁸ ταῦτα δὲ δια-
πραξάμενοι, μετ' ὕμνων καὶ ἐξομολο-
γήσεων εὐλόγουν τῷ κυρίῳ τῷ μεγάλῳ
εὐεργετοῦντι τὸν Ἰσραὴλ, καὶ το
νίκος αὐτοῖς δίδοντι.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Μετ' ὀλίγον δὲ παντὲς χρόνον
Αυσίας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως καὶ
συγγενῆς καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων,
λίαν βαρέως φέρων ἐπὶ τοῖς γεγενοσὶ,
² συναθροίσας περὶ τὰς ὀκτὼ μυριά-
δας καὶ τὴν ἵππον πᾶσαν, παρεγένετο
ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, λογιζόμενος τὴν
μὲν πόλιν Ἑλλήσιν οἰκητήριον ποιή-
σαι, ³ τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον
καθὼς τὰ λοιπὰ τῶν ἐθνῶν τεμένη,
πρατὴν δὲ τὴν ἀρχιερωσύνην κατ' ἐ-
τος ποιῆσαι. ⁴ οὐδαμῶς ἐπιλογίζό-
μενος τὸ τοῦ θεοῦ κράτος, πεφρονω-
μένος δὲ ταῖς μυριάσι τῶν πεζῶν καὶ
ταῖς χιλιάσι τῶν ἱππέων καὶ τοῖς ἐλέ-
φασιν τοῖς ὀγδοήκοντα. ⁵ εἰσελθὼν δὲ
εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ συνεγγίσας τῷ
Βαιθσοῦρα, ὄντι μὲν ἐρυμνῷ χωρίῳ,
ἀπὸ δὲ Ἱεροσολύμων ἀπέχοντι ὡς εἰς
σταδίους πέντε, τοῦτο ἐθλίβεν. ⁶ ὡς
δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον
πολιορκούντα αὐτὸν τὰ ὀχυρώματα,
μετ' ὀδυρμῶν καὶ δακρύων ἱκέτην
σὺν τοῖς ὄχλοις τὸν κύριον, ἀγαθὸν
ἄγγελον ἀποστεῖλαι πρὸς σωτηρίαν
τῷ Ἰσραὴλ. ⁷ αὐτὸς δὲ πρῶτος ὁ
Μακκαβαῖος ἀναλαβὼν τὰ ὅπλα προ-
ετρέψατο τοὺς ἄλλους, ἅμα αὐτῷ
διακινδυνεύοντας ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἁ-
δελφοῖς αὐτῶν. ὁμοῦ δὲ καὶ προσθύ-
μως ἐξώρμησαν. ⁸ αὐτόθι δὲ καὶ πρὸς
τοῖς Ἱεροσολύμοις ὄντων, ἐφάνη προ-
ηγούμενος αὐτῶν ἔμπροσθεν ἐν λευκῇ
ἐσθρῇ,

ἔσθῃτι, πανοπλίαν χρυσὴν κραδαίνων.
 9 ὁμοῦ δὲ πάντες εὐλόγησαν τὸν ἐλεή-
 μονα θεὸν, καὶ ἐπεδόξωσθησαν ταῖς
 ψυχαῖς, οὐ μόνον ἀνθρώπους ἀλλὰ
 καὶ θήρας τοὺς ἀγριωτάτους, καὶ σι-
 δηρὰ τεῖχη τιρώσκειν ὄντες ἐτοιμοί,
 10 προσῆγον ἐν διασκευῇ τὸν ἀπ' οὐ-
 ρανοῦ σύμμαχον ἔχοντες, ἐλεήσαντος
 αὐτοὺς τοῦ κυρίου. 11 λεοντηδὸν δὲ
 ἐντινάξαντες εἰς τοὺς πολέμιους κατέ-
 στρωσαν αὐτῶν χιλιούς πρὸς τοῖς μυ-
 ρίοις, ἵππεις δὲ ἑξακοσίους πρὸς τοῖς
 χιλίοις. τοὺς δὲ πάντας ἠνάγκασαν
 φυγεῖν. 12 οἱ πλείους δὲ αὐτῶν τραυ-
 ματῖαι γυμνοὶ διεσώθησαν. καὶ αὐ-
 τὸς δὲ ὁ Ἀυσίας αἰσχωρῶς φεύγων διε-
 σώθη. 13 οὐκ ἄνους δὲ ὑπάρχων,
 πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονὸς
 περὶ ἑαυτὸν ἐλάσσωμα. καὶ συννοή-
 σας ἀνικήτους εἶναι τοὺς Ἑβραίους,
 τοῦ πάντα δυναμένου θεοῦ συμμα-
 χούντος αὐτοῖς, προσαποστείλας, 14 ἐ-
 πείσει συλλύσεσθαι ἐπὶ πᾶσι τοῖς δι-
 καίοις καὶ διότι καὶ τὸν βασιλέα πεί-
 σεν φίλον αὐτοῖς ἀναγκάζειν γενέσθαι.
 15 ἐπένευσε δὲ ὁ Μακκαβαῖος ἐπὶ πᾶ-
 σιν οἷς ὁ Ἀυσίας παρεκάλει τοῦ συμ-
 φέροντος φροντίζων. ὅσα γὰρ ὁ Μακ-
 καβαῖος ἐπέδωκε τῷ Ἀυσίᾳ διὰ γρα-
 πτῶν περὶ τῶν Ἰουδαίων, συνεχώρη-
 σεν ὁ βασιλεὺς. 16 ἦσαν γὰρ αἱ γε-
 γραμμέναι τοῖς Ἰουδαίοις ἐπιστολαί,
 παρὰ μὲν Αὐσίου περιέχουσαι τὸν
 τρόπον τοῦτον. Ἀυσίας τῷ πλήθει
 τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. 17 Ἰωάννης
 καὶ Ἀβεσσαλώμ οἱ πεμφθέντες παρ'
 ὑμῶν, ἐπιδόντες τὸν ὑπογεγραμμένον
 χρηματισμὸν, ἤξιον περὶ τῶν δι' αὐ-
 τοῦ σημαινομένων. 18 ὅσα μὲν οὖν
 ἔδει καὶ τῷ βασιλεῖ προσεγενθῆναι,
 διεσάφησα, ἃ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα, συνε-
 χώρησεν. 19 εἰάν μὲν οὖν συντηρήσῃτε
 τὴν εἰς τὰ πράγματα εὐνοίαν, καὶ εἰς
 τὸ λοιπὸν πειράσσομαι παραίτιος ὑμῖν
 ἀγαθῶν γενέσθαι. 20 ὑπὲρ δὲ τῶν
 κατὰ μέρος ἐντέταλμαι τούτοις τε καὶ
 τοῖς παρ' ἐμοῦ διαλεχθῆναι ὑμῖν.
 21 ἔρῳσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρα-
 κοστοῦ ὀγδόου, Διοσχορινθίου ἐικο-
 στῇ τετάρτῃ. 22 ἡ δὲ τοῦ βασιλέως
 ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως. βασιλεὺς

Ἀντίοχος τῷ ἀδελφῷ Ἀυσίᾳ χαίρειν.
 23 τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μετα-
 στάντος, βουλόμενοι τοὺς ἐκ τῆς βα-
 σιλείας ἀταράχους ὄντας γενέσθαι
 πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν, 24 ἀ-
 κηκοῦτες τοὺς Ἰουδαίους μὴ συνευδο-
 κοῦντας τῇ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὰ Ἑλλη-
 νικὰ μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν ἑαυτῶν ἀ-
 γωγὴν αἰρετίζοντας, καὶ διὰ τοῦτο ἀ-
 ξιοῦντας συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τὰ νό-
 μιμα αὐτῶν. 25 αἱρούμενοι οὖν καὶ
 τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς ταραχῆς εἶναι,
 κρίνομεν τότε ἱερὸν αὐτοῖς ἀποκατα-
 σταθῆναι, καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ τὰ
 ἐπὶ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔθῃ. 26 εὖ
 οὖν ποιήσεις διαπεμφάμενος πρὸς αὐ-
 τοὺς καὶ δούς δεξιᾶς, ὅπως εἰδότες τὴν
 ἡμετέραν προαίρεσιν εὐθυμοὶ τε ᾧσι,
 καὶ ἡδέως διαγίνονται πρὸς τὴν τῶν
 ἰδίων ἀντίληψιν. 27 πρὸς δὲ τὸ ἔθνος
 ἡ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ τοιαύτη ἦν.
 βασιλεὺς Ἀντίοχος τῇ γερονσίᾳ τῶν
 Ἰουδαίων καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰουδαίοις
 χαίρειν. 28 εἰ ἔρῳσθε, εἴη ἂν ὡς βου-
 λόμεθα. καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνουμεν.
 29 ἐνεφάνισεν ἡμῖν ὁ Μενέλαος βούλε-
 σθαι κατελθόντας ὑμᾶς γίνεσθαι πρὸς
 τοῖς ἰδίοις. 30 τοῖς οὖν καταπορευο-
 μένοις μέχρι τριακάδος Ξανθικοῦ ὑπ-
 ἀρξει δεξιὰ μετὰ τῆς ἀδείας, 31 χρῆ-
 σθαι τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ἑαυτῶν δα-
 πανήμασι καὶ νόμοις καθά καὶ τὸ πρό-
 τερον, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν κατ' οἷδενα
 τρόπον παρενοχληθήσεται περὶ τῶν
 ἡγνοημένων. 32 πέπομφα δὲ καὶ τὸν
 Μενέλαον παρακαλέσοντα ὑμᾶς. 33 ἔρ-
 ῳσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσαρακο-
 στοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πέμπτῃ καὶ
 δεκάτῃ. 34 ἐπεμψαν δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι
 πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕ-
 τως. Κοῖντος Μέμμιος, Τίτος Μάν-
 λιος, πρεσβύται Ῥωμαίων, τῷ δήμῳ
 τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. 35 ὑπὲρ ὧν
 Ἀυσίας ὁ συγγενὴς τοῦ βασιλέως συν-
 ἐχώρησεν ὑμῖν, καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦ-
 μεν. 36 ἃ δὲ ἔκρινε προσανεχθῆναι
 τῷ βασιλεῖ, πέμψατέ τινα παραχρῆ-
 μα ἐπισκεψάμενοι περὶ τούτων, ἵνα
 ἐκθῶμεν ὡς καθήκει ὑμῖν. ἡμεῖς γὰρ
 προσαγομεν πρὸς Ἀντιόχην. 37 διό
 σπεύσατε, καὶ πέμψατέ τινας, ὅπως

καὶ ἡμεῖς ἐπιγινώμεν ὅποίας ἐστὲ γνώ-
μης, ³⁸ ὑγιαίνετε. ἔτους ἑκατοστοῦ
τεσσαρακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πέμ-
πτη καὶ δεκάτῃ.

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

Γενομένων τῶν συνθηκῶν τούτων, ὁ
μὲν *Λυσίας* ἀπῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα,
οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περὶ τὴν γεωργίαν ἐγί-
νοντο. ² τῶν δὲ κατὰ τόπον στρατη-
γῶν *Τιμόθεος* καὶ *Ἀπολλώνιος* ὁ τοῦ
Γενναίου, ἔτι δὲ *Ἰερώνυμος* καὶ *Δη-*
μοφών, πρὸς δὲ τούτοις *Νικάνωρ* ὁ
Κυπριαρχης, οὐκ εἶων αὐτοὺς εὐστα-
θεῖς καὶ τὰ τῆς ἡσυχίας ἄγειν. ³ *Ιοπ-*
πίται δὲ τηλικούτο συνετέλεσαν τὸ
δυσεσέβημα, παρακαλέσαντες τοὺς σὺν
αὐτοῖς οἰκοῦντας Ἰουδαίους ἐμβῆναι
εἰς τὰ παρασταθέντα ὑπ' αὐτῶν σκά-
φη σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ὡς μηδε-
μῆς ἐνεστώσης πρὸς αὐτοὺς δυσμενεί-
ας. ⁴ κατὰ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως
ψήφισμα, καὶ τούτων ἐπιδεξαμένων
ὡς ἂν εἰρηνεύειν θελόντων καὶ μηδὲν
ὑποπτον ἔχοντων, ἐπαναχθέντας αὐ-
τοὺς ἐβύθισαν, ὄντας οὐκ ἔλαττον
τῶν διακοσίων. ⁵ μεταλαβὼν δὲ Ἰού-
δας τὴν γεγονυῖαν εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς
ὁμότητα, παραγγείλας τοῖς περὶ αὐ-
τὸν ἀνδράσι, ⁶ καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν
δίκαιον κριτὴν Θεὸν, παρεγένετο ἐπὶ
τοὺς μισαιφόνους τῶν ἀδελφῶν. καὶ τὸν
μὲν λιμένα νύκτωρ ἐνέπρησε, καὶ τὰ
σκάφη κατέφλεξε, τοὺς δὲ ἐκεῖ συμ-
φυγόντας ἐξεκέντησε. ⁷ τοῦ δὲ χωρίου
συγκλεισθέντος, ἀνέλυσεν ὡς πάλιν ἡ-
ξων καὶ τὸ σύμπαν τῶν Ἰοπιτῶν
ἐκριζῶσαι πόλιτευμα. ⁸ μεταλαβὼν δὲ
καὶ τοὺς ἐν Ἰαμνείᾳ τὸν αὐτὸν ἐπιτε-
λεῖν βουλομένους τρόπον τοῖς παροι-
κοῦσιν Ἰουδαίοις, ⁹ καὶ τοῖς Ἰαμνί-
ταις νυκτὸς ἐπιβαλὼν, ὑφῆψε τὸν λι-
μένα σὺν τῷ στόλῳ, ὥστε φαίνεσθαι
τάς αὐγάς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ἱερο-
σόλυμα, σταδίων ὄντων διακοσίων
τεσσαράκοντα. ¹⁰ ἐκεῖθεν δὲ ἀποστα-
σθέντων σταδίους ἑννέα, ποιουμένων
τὴν πορείαν ἐπὶ τὸν *Τιμόθεον*, προσέ-
βαλον Ἀραβες αὐτῷ οὐκ ἐλάττους
τῶν πεντακισχιλίων, ἵππεῖς δὲ πεντα-
κόσιοι. ¹¹ γενομένης δὲ καστερᾶς μά-
χης, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἰούδα διὰ τὴν

παρὰ τοῦ Θεοῦ βοήθειαν ἐημερησάν-
των, ἔλαττωθέντες οἱ *Νομάδες Ἀρα-*
βες ἤξιον δοῦναι τὸν Ἰούδα δεξιὰν
αὐτοῖς, ὑπισχνούμενοι καὶ βοσκήματα
δώσειν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ὠφελήσειν
αὐτούς. ¹² Ἰούδας δὲ ὑπολαβὼν ὡς
ἀληθῶς ἐν πολλοῖς αὐτοὺς χρησίμους,
ἐπεχώρησεν εἰρήνην ἄξειν πρὸς αὐτούς.
καὶ λαβόντες δεξιὰς εἰς τὰς σκηνὰς
αὐτῶν ἐχωρίσθησαν. ¹³ ἐπέβαλε δὲ
καὶ ἐπὶ τινὰ πόλιν γεφυροῦν ὄχυράν
καὶ τείχεσι περιπεφραγμένην καὶ παμ-
μιγέσιν ἔθνεσι κατοικουμένην, ὄνομα
δὲ *Κάσπιν*. ¹⁴ οἱ δ' ἐνδον πεποιθότες
τῇ τῶν τεχνῶν ἐρυνότητι, τῇ τε τῶν
βρωμάτων παραθέσει, ἀναγωγότερον
ἐχρῶντο, τοῖς περὶ τὸν Ἰούδα λοιδο-
ροῦντες καὶ προσέτι βλασφημοῦντες
καὶ λαλοῦντες ἅ μὴ θέμις. ¹⁵ οἱ δὲ πε-
ρὶ τὸν Ἰούδα ἐπικαλεσάμενοι τὸν μέ-
γαν τοῦ κόσμου δυναστὴν, τὸν αἰτε-
ροῦν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατα-
κορημνίσαντα τὴν Ἱερικὴν κατὰ τοὺς
Ἰησοῦ χρόνους, ἐνέσεισαν θηριωδῶς
τῷ τείχει. ¹⁶ καταλαβόμενός τε τὴν
πόλιν τῇ τοῦ Θεοῦ θελήσει, ἀμυνθή-
τους ἐποίησαντο σφαγὰς, ὥστε τὴν
παρακειμένην λίμνην, τὸ πλάτος ἔχου-
σαν σταδίων δύο, κατάρρυτον αἵματι
πεπληρωμένην φαίνεσθαι. ¹⁷ ἐκεῖθεν
δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἑπτακο-
σίους πεντήκοντα διήνυσαν εἰς τὸν
Χάρακα πρὸς τοὺς λεγομένους *Του-*
βήνους Ἰουδαίους. ¹⁸ καὶ *Τιμόθεον*
μὲν ἐπὶ τῶν τόπων οὐ κατέλαβον, ἄ-
πρακτόν τε ἀπὸ τῶν τόπων ἐκλελυ-
κότα, καταλειπούτα δὲ φρουρὰν ἐν
τινὶ τόπῳ καὶ μάλα ὄχυράν. ¹⁹ *Λωσί-*
θεος δὲ καὶ *Σωσίπατρος* τῶν περὶ τὸν
Μακκαβαῖον ἡγεμόνων ἐξοδεύσαντες
ἀπώλεσαν τοὺς ὑπὸ *Τιμοθέου* κατὰ-
λειφθέντας ἐν τῷ ὄχυρῳ ματι πλείους
τῶν μυρίων ἀνδρῶν. ²⁰ ὁ δὲ *Μακκα-*
βαῖος διατάξας τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν
σπειροῦν, κατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν
σπειρῶν, καὶ ἐπὶ τὸν *Τιμόθεον* ὥρμη-
σεν ἔχοντα περὶ αὐτὸν μυριάδας δώ-
δεκα πεζῶν, ἵππεῖς δὲ χίλιους πρὸς
τοῖς πεντακοσίοις. ²¹ τὴν δὲ ἐφοδὸν
μεταλαβὼν Ἰούδα, ὁ *Τιμόθεος* προσ-
εξαπέστειλεν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέ-

κνα καὶ τὴν ἄλλην ἀποσκευὴν εἰς τὸ λεγόμενον Καρνίον. ἦν γὰρ δυσπολιόρηκτον καὶ δυσπρόσιτον τὸ χωρίον διὰ τὴν τῶν πάντων τῶν τόπων στενότητα. ²² ἐπιφανείσης δὲ τῆς Ἰουδα σπείρας πρώτης, καὶ γενομένου δέους ἐπὶ τοὺς πολέμιους, φόβου τε ἐκ τῆς τοῦ πάντα ἐφορῶντος ἐπιφανείας γενομένου ἐπ' αὐτοὺς, εἰς φυγὴν ὤρμησαν ἄλλος ἄλλαχῇ φερόμενος, ὥστε πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰδίων βλάπτεσθαι, καὶ ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι. ²³ ἐποιεῖτο δὲ τὸν διωγμὸν εὐτονώτερον Ἰούδας, συγκεντῶν τοὺς ἀλιτηρίους, διέφθειρέ τε εἰς μυριάδας τρεῖς ἀνδρῶν. ²⁴ αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος ἐμπειρὸν τοῖς περὶ τὸν Λωσίθιον καὶ Σωσίπατρον ἡξίου μετὰ πολλῆς γοητείας ἑξαφίνειν σῶον αὐτόν. διὰ το πλειόνων μὲν γονεῖς ὧν δὲ ἀδελφοὺς ἔχει, καὶ τοὺτους ἀλογηθῆναι συμβήσεται, εἰ ἀποθάνοι. ²⁵ πιστώσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ πλειόνων τὸν ὀρισμὸν ἀποκαταστήσειν τούτους ἀπημάντους, ἀπέλυσαν αὐτὸν ἔνεκα τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας. ²⁶ ἐξελθὼν δὲ ἐπὶ τὸ Καρνίον καὶ τὸ Ἀταργατεῖον κατέσφαξε μυριάδας σωμάτων δύο καὶ πεντακισχιλίους. ²⁷ καὶ μετὰ τὴν τούτων τροπὴν καὶ ἀπώλειαν ἐπεστράτευσεν Ἰούδας καὶ ἐπὶ Ἐφρών πόλιν ὀχυράν, ἐν ἣ κατῴκει Λυσίας καὶ πάμφυλα πλήθη. νεανῖαι δὲ πρὸ τῶν τευχῶν κατεστῶτες ῥωμαῖοι ἀπεμάχοντο εὐρώστως, ἐνθάδε ὀργάνων καὶ βελῶν πολλὰι παραθέσεις ὑπῆρχον. ²⁸ ἐπικαλεσάμενοι δὲ τὸν δυναστην, τὸν μετὰ κράτους συντρέβοντα τὰς τῶν πολεμίων ἀλκὰς, ἔλαβον τὴν πόλιν ὑποχείριον. καὶ κατέστρωσαν τῶν ἔνδον εἰς μυριάδας δύο καὶ πεντακισχιλίους. ²⁹ ἀναξεύξαντες δὲ ἐκεῖθεν ὤρμησαν ἐπὶ Σκυθῶν πόλιν, ἀπέχουσιν ἀπὸ Ἱεροσολύμων σταδίους ἑξακοσίους. ³⁰ ἀπομαρτυρησάντων δὲ τῶν ἐκεῖ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἦν οἱ Σκυθοπολίται ἔσχον πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαν, καὶ ἐν τοῖς τῆς ἀτυχίας καιροῖς ἡμερον ἀπάντησιν ἐποιοῦντο, ³¹ εὐχαριστήσαντες αὐτοῖς καὶ προσ- παρακαλέσαντες, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ

πρὸς τὸ γένος εὐμενεῖς εἶναι, παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα τῆς τῶν ἑβδομάδων ἑορτῆς οὔσης ὑπογίου. ³² μετὰ δὲ τὴν λεγομένην Πεντηκοστὴν ὤρμησαν ἐπὶ Γοργίαν τὸν τῆς Ἰδουμαίας στρατηγόν. ³³ ἐξῆλθεν δὲ μετὰ πεζῶν τρισχιλίων, ἵππέων δὲ τετρακοσίων, ³⁴ καὶ παραταξαμένων συνέβη πειεῖν ὀλίγους τῶν Ἰουδαίων. ³⁵ Λωσίθιος δὲ τις τῶν τοῦ Βακχίνορος ἐφιππος ἀνὴρ καὶ καρτερός εἶχετο τοῦ Γοργίου, καὶ λαβόμενος τῆς χλαμύδος ἤγει αὐτὸν εὐρώστως, καὶ βουλόμενος τὸν κατάρατον λαβεῖν ζωγρίαν, τῶν ἱππέων Θρακῶν τινὸς ἐπενεχθέντος αὐτῷ καὶ τὸν ὦμον καθελόντος, διέφυγεν ὁ Γοργίας εἰς Μαρισά. ³⁶ τῶν δὲ περὶ τὸν Ἑσδρίν ἐπιπλεῖον μαχομένων καὶ κατακόπων ὄντων, ἐπικαλεσάμενος ὁ Ἰούδας τὸν κύριον σύμμαχον φανῆναι καὶ προσδηγὸν τοῦ πολέμου, ³⁷ καταρξάμενος τῇ πατρίῳ φωνῇ τὴν μεθ' ἑμῶν κραυγὴν, ἀναβοήσας, καὶ ἐντείσας ἀπροσδοκῆτως τοῖς περὶ τὸν Γοργίαν, τροπὴν αὐτῶν ἐποίησατο. ³⁸ Ἰούδας δὲ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα ἦγεν εἰς Ὀδολλάμ πόλιν. τῆς δὲ ἑβδομάδος ἐπιβαλλούσης, κατὰ τὸν ἐθισμὸν ἀγνισθέντες αὐτοὶ τὸ σάββατον διήγαγον. ³⁹ τῇ δὲ ἐχομένῃ ἦλθον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν καθ' ὃν τρόπον τὸ τῆς χρείας ἐγεγονε, τὰ τῶν προπεπτωκότων σώματα ἀνακομίσασθαι, καὶ μετὰ τῶν συγγενῶν ἀποκαταστήσαι εἰς τοὺς πατρώους τάφους. ⁴⁰ εὗρον δὲ ἐκάστου τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας ἱερῶματα τῶν ἀπὸ Ἰαμνείας εἰδῶλων, ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἀπείργει τοὺς Ἰουδαίους. τοῖς δὲ πασι σαφὲς ἐγένετο διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν τοὺςδε πεπτωκέναι. ⁴¹ πάντες οὖν εὐλογήσαντες τοῦ δικαιοκρίτου κυρίου, τοῦ τὰ κεκρυμμένα φανερά ποιοῦντος, ⁴² εἰς ἱκετείαν ἐτράπησαν ἀξιώσαντες τὸ γερονδὸς ἁμάρτημα τελείως ἑξαλειφθῆναι. ὁ δὲ γενναῖος Ἰούδας παρεκάλεσε τὸ πλῆθος συντηρεῖν ἑαυτοὺς ἀνεμαρτήτους εἶναι, ὑπ' ὅψιν ἑωρακότας τὰ γεγονότα διὰ τὴν τῶν προπεπτωκότων ἁμαρτίαν. ⁴³ ποιησαμένους τε καὶ ἀνδραλογίαν κατασκευά-
σματα

σµατα εἰς ἀργυρίου δραχµὰς διεχίλιαις, ἀπέστειλεν εἰς Ἱεροσόλυµα προσαγαγαῖν περὶ ἁμαρτίας θυσίαν, πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως πράττων, ὑπὲρ ἀναστάσεως διαλογιζόμενος. ⁴⁴ εἰ γὰρ μὴ τοὺς προπεπτωκότας ἀναστήναι προσεδόκα, περισσὸν ἂν ἦν καὶ ληρώδες ὑπὲρ νεκρῶν προσέχεσθαι. ⁴⁵ εἰτ' ἐμβλέπων τοῖς μετ' εὐσεβείας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον χαριστήριον, ὅσια καὶ εὐσεβῆς ἡ ἐπίνοια. ὅθεν περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἐξιλασµὸν ἐποίησατο, τῆς ἁμαρτίας ἀπολυθῆναι.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Τῷ δὲ ἐνάτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτι προσέπεσε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν, Ἀντίοχον τὸν Εὐπάτορα παραγενέσθαι σὺν πλῆθεσιν ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν. ² καὶ σὺν αὐτῷ Ἀυσίαν τὸν ἐπίτροπον καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἕκαστον ἔχοντα δύναμιν Ἑλληνικὴν πεζῶν μυριάδας ἑνδεκα, καὶ ἵπκεις πεντακισχιλίους τριακοσίους, καὶ ἐλέφαντας εἰκοσιδύο, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα τριακόσια. ³ καὶ Μενέλαος δὲ συνέμιξεν αὐτοῖς, καὶ παρεκάλει μετὰ πολλῆς εἰρωνείας τὸν Ἀντίοχον, οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πατρίδος, οἰόμενος δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς κατασταθῆσθαι. ⁴ ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν βασιλέων ἐξήγειρε τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου ἐπὶ τὸν ἀλιτήριον, καὶ Αὐσίου ὑποδείξαντος τούτον αἴτιον εἶναι πάντων τῶν κακῶν, προσέταξεν, ὥς ἔθος ἐστίν, ἐν τῷ τόπῳ, προσαπολέσαι ἀγαγόντας αὐτὸν εἰς Βέροϊαν. ⁵ ἔστι δὲ ἐν τῷ τόπῳ πύργος πεντήκοντα πηχῶν πλήρης σποδοῦ, οὗτος δὲ ὄργανον εἶχε περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον εἰς τὴν σποδόν. ⁶ ἐνταῦθα τὸν ἱεροσυλίας ἐνοχον ὄντα, ⁷ καὶ τινων ἄλλων κακῶν ὑπεροχὴν τεποιημένον, ἀπαντες προσωθοῖσιν εἰς ὄλεθρον. ⁷ τοιοῦτῳ μὲν τὸν παράνομον συνέβη θανεῖν, μὴδὲ τῆς γῆς τυχόντα Μενέλαον πάνυ δικαίως. ⁸ ἐπεὶ γὰρ συνετέλεσατο πολλὰ περὶ τὸν βωμὸν ἁμαρτήματα, οὐ τὸ πῦρ ἄγνόν ἦν καὶ ἡ σποδὸς, ἐν σποδῷ τὸν θάνατον ἐκομίσατο. ⁹ τοῖς δὲ φρονήμασιν ὁ βασι-

λεὺς βεβαρβαρωμένος ἤρχετο, τὰ χεῖριστα τῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγονότων ἐνδειξόμενος τοῖς Ἰουδαίοις. ¹⁰ μεταλαβὼν δὲ Ἰούδας ταῦτα παρ' ἡγγεῖλε τῷ πλῆθει δι' ἡμέρας καὶ νύκτος ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, εἴποτε ἄλλοτε, καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ νόμου καὶ πατρίδος καὶ ἱεροῦ ἁγίου στερεῖσθαι μέλλουσι, ¹¹ καὶ τὸν ἄρτι βραχέως ἀνεψυχότα λαὸν μὴ ἑᾶσαι τοῖς δυσφήμοις ἐθνεσιν ὑποχειρίου γενέσθαι. ¹² πάντων δὲ τὸ αὐτὸ ποιησάντων ὁμοῦ καὶ καταξιωσάντων τὸν ἐλεήμονα κύριον μετὰ κλαυθμοῦ καὶ νηστειῶν καὶ προπτώσεως ἐφ' ἡμέρας τρεῖς ἀδιαλείπτως, παρακαλέσας αὐτοὺς ὁ Ἰούδας ἐκέλευσε παραγίνεσθαι. ¹³ καθ' ἑαυτὸν δὲ σὺν τοῖς πρεσβυτέροις γενόμενος ἐβουλεύσατο πρὶν εἰσβαλεῖν τοῦ βασιλέως τὸ στρατεύμα εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ γενέσθαι τῆς πόλεως ἐγκρατεῖς, ἐξελθόντας κρῖναι τὰ πρᾶγματα τῇ τοῦ κυρίου βοηθείᾳ. ¹⁴ δοὺς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῷ κτίστῃ τοῦ κόσμου, παρακαλέσας τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίως ἀγωνίσασθαι μέχοι θανάτου περὶ νόμων, περὶ ἱεροῦ, πόλεως, πατρίδος, πολιτείας, ἐποίησατο περὶ Μωδεῖν τὴν στρατοπεδεῖαν. ¹⁵ δοὺς δὲ τοῖς περὶ αὐτὸν σύνθημα θεοῦ νίκης, μετὰ νεανίσκων ἀρίστον κειρμένων ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, ἐν τῇ παρεμβολῇ ἀνέλεν εἰς ἄνδρας τετρακισχιλίους, καὶ τὸν πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων σὺν τῷ κατ' οἰκίαν ὄχλῳ συνέθηκε, ¹⁶ καὶ τὸ τέλος τὴν παρεμβολὴν δέους καὶ ταραχῆς ἐπληρώσαν, καὶ ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες. ¹⁷ ὑποφαινούσης δὲ ἡδὴ τῆς ἡμέρας τοῦτ' ἐγέρονε, διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν αὐτῷ τοῦ κυρίου σκέπην. ¹⁸ ὁ δὲ βασιλεὺς εἰληφῶς γεῦσιν τῆς τῶν Ἰουδαίων εὐτολμίας, κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους. ¹⁹ καὶ ἐπὶ Βαιθούρα φρουρίον ὀχυρὸν τῶν Ἰουδαίων προσήγεν καὶ ἐτροπούτο, προσέκρουε, ἡλαττονούτο. ²⁰ τοῖς δὲ ἔνδον Ἰούδας τὰ δέοντα εἰσέπεμψε. ²¹ προσήγγειλε δὲ τὰ μυστήρια τοῖς πολέμιοις Ρόδοκος ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς τάξεως. ἀνέζητήθη δὲ, καὶ

κατε-

κατελήφθη, καὶ κατεκλείσθη. ²² ἔδευ-
τερολογησεν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐν Βαιθ-
σούρα, δεξιὰν ἔδωκεν, ἔλαβεν, ἀπῆει,
προέβηκε τοῖς περὶ τὸν Ἰούδα, ἡ-
των ἐγένετο, ²³ μετέλαβεν ἀπονεοῖ-
σθαι τὸν Φίλιππον ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν
ἀπολελειμμένον ἐπὶ τῶν πραγμάτων,
συνεχύθη. τοὺς Ἰουδαίους παρεκάλε-
σεν, ὑπετάγη, καὶ ὤμοσεν ἐπὶ πᾶσι
τοῖς δικαίους. συνελύθη καὶ θυσίαν
προήγαγεν, ἐτίμησε τὸν νεώ, καὶ τὸν
τόπον ἐφιλανθρώπησε, ²⁴ καὶ τὸν
Μακκαβαῖον ἀπεδέξατο. κατέλιπε
στρατηγὸν ἀπὸ Πτολεμαῖδος ἕως τῶν
Γεθσηνῶν ἡγεμονίδην. ²⁵ ἦλθεν εἰς
Πτολεμαῖδα. ἔδυςφόρου περὶ τῶν
συνθηκῶν οἱ Πτολεμαεῖς, ἐδείναζον
γὰρ ὑπὲρ ὧν ἡθέλησαν ἀθετεῖν τὰς
διαστάσεις. ²⁶ προσῆλθεν ἐπὶ τὸ βή-
μα Ἀυσίας, ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως,
συνέπεισε, κατεπαύνην, εὐμενεῖς ἐποί-
ησεν, ἀνέξευξεν εἰς Ἀντιόχειαν. οὕτω
τὰ τοῦ βασιλέως τῆς ἐφόδου καὶ τῆς
ἀναζυγῆς ἐχώρησε.

Κ Ε Φ. ΙΔ'.

Μετὰ δὲ τριετὴ χρόνον προσέπεσε
τοῖς περὶ τὸν Ἰούδα Δημήτριον τὸν
τοῦ Σελεύκου διὰ τοῦ κατὰ Τρίπολιν
λιμένος εἰσπλεύσαντα μετὰ πλήθους
ἰσχυροῦ καὶ στόλου, ² κεκρατηκέναι
τῆς χώρας ἐπανελόμενον Ἀντίοχον καὶ
τὸν τούτου ἐπίτροπον Ἀυσίαν. ³ Ἀλ-
κιμος δὲ τις προγενόμενος ἀρχιερεὺς,
ἐκουσίως δὲ μεμολυμμένος ἐν τοῖς τῆς
ἐπιμιξίας χρόνοις, συννόησας ὅτι καθ'
ὄντιναοῦν τρόπον οὐκ ἔστιν αὐτῷ σω-
τηρία, οὐδὲ πρὸς ἅγιον θυσιαστήριον
ἔτι πρόσδοτος, ⁴ ἦκε πρὸς τὸν βασιλέα
Δημήτριον πρώτῳ καὶ πεντηχοστῷ
καὶ ἑκατοστῷ ἔτι, προσάγων αὐτῷ
στέφανον χρυσοῦν καὶ φοίνικα, πρὸς
δὲ τούτοις τῶν νομιζομένων θαλλῶν
τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἡ-
συχίαν ἔσχε. ⁵ καιρὸν δὲ λαβὼν τῆς
ἰδίας ἀνοίας συνεργόν, προσκληθεὶς
εἰς συνέδριον ὑπὸ τοῦ Δημητρίου, καὶ
ἐπερωτηθεὶς ἐν τίνι διαθέσει καὶ βου-
λῇ καθεστήκασιν οἱ Ἰουδαῖοι, πρὸς
ταῦτα ἔφη. ⁶ οἱ λεγόμενοι τῶν Ἰου-
δαίων Ἀσιδαῖοι, ὧν ἀφηγείται Ἰούδας
ὁ Μακκαβαῖος, πολεμοτροφοῦσι καὶ

στασιάζουσιν, οὐκ ἔωντες τὴν βασι-
λειαν εὐσταθείας τυχεῖν. ⁷ ὅθεν ἀφε-
λόμενος τὴν προγονικὴν δόξαν, λέγω
δὴ τὴν ἀρχιερωσύνην, δεῦρο νῦν ἐλή-
λυθα. ⁸ πρῶτον μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνη-
κόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν,
δεύτερον δὲ καὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν
στοχαζόμενος. τῇ μὲν γὰρ τῶν προει-
ρημένων ἀλογιστίᾳ τὸ σῦμπαν ἡμῶν
γένος οὐ μικρῶς ἀκλήρεϊ. ⁹ ἕκαστα δὲ
τούτων ἐπεγνώκως σὺ βασιλεῦ, καὶ
τῆς χώρας καὶ τοῦ περὶύσταμένου γέ-
νους ἡμῶν προνοήθητι, καθ' ἣν ἔχεις
πρὸς ἅπαντας εὐαπάντητον φιλα-
θρωπίαν. ¹⁰ ἄχρι γὰρ Ἰούδας περιέ-
στιν, ἀδύνατον εἰρήνης τυχεῖν τὰ πράγ-
ματα. ¹¹ τοιούτων δὲ ῥηθέντων ὑπὸ
τούτου, θᾶπτον οἱ λοιποὶ φίλοι δυσ-
μενῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν Ἰούδα
προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον. ¹² προσ-
καλεσάμενος δὲ εὐθέως Νικάνορα τὸν
γενόμενον ἐλεφαντάρχην, καὶ στρατη-
γὸν ἀναδείξας τῆς Ἰουδαίας, ἐξαπέ-
στειλε, ¹³ δοὺς ἐντολὰς, αὐτὸν μὲν τὸν
Ἰούδα ἐπανελέσθαι, τοὺς δὲ σὺν αὐ-
τῷ σκορπίσαι, καταστήσαι δὲ Ἀλκι-
μον ἀρχιερεῖα τοῦ μεγίστου ἱεροῦ. ¹⁴ τα
δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας πεφυγαδευκότα
τὸν Ἰούδα ἐθνη συνέμισγον ἀγελήδον
τῷ Νικάνορι, τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀτυ-
χίας καὶ συμφορὰς ἰδίας εὐημερίας
δοκοῦντες ἐσεσθαι. ¹⁵ ἀκούσαντες δὲ
τὴν τοῦ Νικάνορος ἐφόδον καὶ τὴν
ἐπίθεσιν τῶν ἐθνῶν, καταπασάμενοι
γῆν ἑλιτάνευον τὸν ἄχρι αἰῶνος συ-
στήσαντα τὸν ἑαυτοῦ λαόν, αἰεὶ δὲ μετ'
ἐπιφανείας ἀντιλαμβάνομενον τῆς ἐ-
αυτοῦ μερίδος. ¹⁶ προστάξαντος δὲ
τοῦ ἡγουμένου ἐκεῖθεν εὐθέως ἀνέ-
ξευξεν, καὶ συμμίσγουσι αὐτοῖς ἐπὶ
κώμῃν Λεσσαοῦ. ¹⁷ Σίμων δὲ ὁ ἀδελ-
φὸς Ἰούδα συμβεβληκῶς ἦν τῷ Νι-
κάνορι, βραχέως δὲ διὰ τὴν αἰφνίδιον
τῶν ἀντιπαλῶν ἀφασίαν ἐπτακίως.
¹⁸ ὅμως δὲ ἀκούων ὁ Νικάνωρ ἦν εἴ-
χον οἱ περὶ τὸν Ἰούδα ἀνδραγαθίαν
καὶ ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν
εὐψυχίαν, ἐπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι'
αἱμάτων ποιήσασθαι. ¹⁹ διόπερ ἐπι-
ψε Ποσιδῶνον καὶ Θεόδοτον καὶ
Ματθαθίαν δοῦναι καὶ λαβεῖν δεξιάς.

²⁰ πλείονος δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως, καὶ τοῦ ηγεμόνος τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωσαμένου, καὶ φανείσης ὁμοψφου γνώμης, ἐπένευσαν ταῖς συνθήκαις. ²¹ ἐτάξαντο δὲ ἡμέραν ἐν ἣ κατ' ἰδίαν ἤξουσιν εἰς τὸ αὐτό. καὶ προῆλθε, καὶ παρ' ἐκάστου διαφόρους ἔθεσαν δίφρους. ²² διέταξεν Ἰούδας ἐνόπλους ἐτοιμούς ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις, μὴ ποτε ἐκ τῶν πολεμίων αἰφνιδίως κακουργία γένηται, τὴν ἀρμόζουσαν ἐπιτησαντο κοινολογίαν. ²³ διέτριβεν δὲ ὁ Νικάνωρ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἔπραττεν οὐθὲν ἄτοπον. τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελάους ὄχλους ἀπέλυσε. ²⁴ καὶ εἶχε τὸν Ἰούδαν διαπαντὸς ἐν προσώπῳ, ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσεκέκλιτο. ²⁵ παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ παιδοποιήσασθαι. ἐγάμησεν, εὐστάθησεν, ἐκοινωνήσκει βίου. ²⁶ ὁ δὲ Ἀλκιμος συνιδὼν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαν καὶ τὰς γενομένας συνθήκας, ἀναλαβὼν ἦκε πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ ἔλεγε τὸν Νικάνωρα ἀλλότρια φρονεῖν τῶν πραγμάτων. τὸν γὰρ ἐπίβουλον τῆς βασιλείας Ἰούδαν διάδοχον ἀναδείδειν ἐ-
²⁷ αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκθυμῶς γε-
²⁸ νόμενος, καὶ ταῖς τοῦ παμπονήρου ἐρε-
²⁹ θισθεῖς διαβολαῖς, ἔγραψε Νικάνωρι φάσκων ὑπὲρ μὲν τῶν συνθηκῶν βα-
³⁰ ρέως φέρειν, κελεύων δὲ τὸν Μακκα-
³¹ βαῖον δέσμιον ἔξαποστέλλειν ταχέως εἰς Ἀντιόχειαν. ³² προσπεσόντων δὲ τούτων τῷ Νικάνωρι, συνεέχυτο καὶ
³³ δυσφόρως ἔφερεν, εἰ τὰ διεσταλμένα
³⁴ ἀθετήσῃ μηδὲν τ' ἀνδρὸς ἡδικοῦτος.
³⁵ ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν
³⁶ οὐκ ἦν, εὐκαιρὸν ἐτήρησεν στρατηγῆμα-
³⁷ τι τοῦτ' ἐπιτελέσαι. ³⁸ ὁ δὲ Μακκα-
³⁹ βαῖος αὐστηρότερον διεάγοντα συνι-
⁴⁰ δὼν τὸν Νικάνωρα πρὸς αὐτὸν, καὶ
⁴¹ τὴν εἰδισμένην ἀπάντησιν ἀγριωτέραν
⁴² ἐσχηκότα, νοήσας οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτί-
⁴³ στου τὴν αὐστηρίαν εἶναι, συστρέψας
⁴⁴ οὐκ ὀλίγους τῶν περὶ αὐτὸν, συνε-
⁴⁵ κρύπτειτο τὸν Νικάνωρα. ⁴⁶ συγγνοὺς
⁴⁷ δὲ ὁ ἕτερος ὅτι γενναίως ὑπὸ τοῦ ἀν-
⁴⁸ δρὸς ἐστρατήγηται, παραγενόμενος ἐπὶ
⁴⁹ τὸ μέγιστον καὶ ἅγιον ἱερὸν, τῶν ἱε-
⁵⁰ ρέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσα-

γόντων, ἐκέλευσε παραδιδόναι τὸν ἄν-
³² δρα. τῶν δὲ μεθ' ὅρκων φασκόν-
³³ των μὴ γινώσκειν ποῦ ποτ' ἐστὶν ὁ
³⁴ ζητούμενος, προτείνας τὴν δεξιὰν
³⁵ εἰς τὸν νεῶ, ταῦτα ὤμοσε. ἐὰν μὴ δε-
³⁶ σμῖόν μοι τὸν Ἰούδαν παραδῶτε, τὸνδε
³⁷ τοῦ θεοῦ σηκὸν εἰς πεδίον ποιήσω, καὶ
³⁸ τὸ θυσιαστήριον κατασκάψω, καὶ ἱε-
³⁹ ρὸν ἐνταῦθα τῷ Διονύσῳ ἐπιφανὲς
⁴⁰ ἀναστήσω. ⁴¹ τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἀπ-
⁴² ἦλθεν. οἱ δὲ ἱερεῖς προτείναντες τὰς
⁴³ χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλοῦντο
⁴⁴ τὸν διαπαντὸς ὑπέρμαχον τοῦ ἔθνους
⁴⁵ ἡμῶν, ταῦτα λέγοντες. ⁴⁶ σὺ κύριε,
⁴⁷ τῶν ὅλων ἀπροςδὲς ὑπάρχων, εὐδό-
⁴⁸ κησας ραὸν τῆς σῆς κατασκηνώσεως
⁴⁹ ἐν ἡμῖν γενέσθαι. ⁵⁰ καὶ νῦν ἅγιε παν-
⁵¹ τὸς ἀγιασμοῦ κύριε διατήρησον εἰς αἰ-
⁵² ὶνα ἀμίαντον τὸνδε τὸν προσφάτως
⁵³ κεκαθαρισμένον οἶκον. ⁵⁴ Ραῖς δὲ
⁵⁵ τις τῶν ἀπὸ Ἱεροσολύμων πρεσβυτέ-
⁵⁶ ρων ἐμηνύθη τῷ Νικάνωρι, ἀνὴρ φι-
⁵⁷ λοπολίτης καὶ σφόδρα καλῶς ἀκούων,
⁵⁸ καὶ κατὰ τὴν εὐνοίαν πατὴρ τῶν Ἰου-
⁵⁹ δαίων προσαγορευόμενος. ⁶⁰ ἦν γὰρ
⁶¹ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμιξίας
⁶² κρίσιν εἰσηνεγμένος Ἰουδαϊσμοῦ, καὶ
⁶³ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαί-
⁶⁴ σμοῦ παραβεβλημένος μετὰ πάσης ἐκ-
⁶⁵ τενίας. ⁶⁶ βουλόμενος δὲ Νικάνωρ
⁶⁷ πρόδηλον ποιῆσαι, ἦν εἶχε πρὸς τοὺς
⁶⁸ Ἰουδαίους δυσμένειαν, ἀπέστειλε στρα-
⁶⁹ τιώτας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους συλ-
⁷⁰ λαβεῖν αὐτόν. ⁷¹ ἔδοξε γὰρ ἐκείνῳ
⁷² συλλαβὼν τούτοις ἐργάσασθαι συμ-
⁷³ φοράν. ⁷⁴ τῶν δὲ πληθῶν μελλόντων
⁷⁵ τὸν πύργον καταλαβέσθαι, καὶ τὴν
⁷⁶ αὐλαίαν θύραν βιαζομένων, καὶ κε-
⁷⁷ λευόντων πῦρ προσάγειν καὶ τὰς θύ-
⁷⁸ ρας ὑφάπτειν, περικατάληπτος γενό-
⁷⁹ μενος ὑπέβηκεν ἐαυτὸν ῥίφος, ⁸⁰ ἐὺ-
⁸¹ γενῶς θέλων ἀποθανεῖν, ἥπερ τοῖς
⁸² ἀλιτριοῖς ὑποχείριος γενέσθαι, καὶ
⁸³ τῆς ἰδίας εὐγενείας ἀναξίως ὑβρισθῆ-
⁸⁴ ναι. ⁸⁵ τῇ δὲ πληγῇ μὴ κατευδικτή-
⁸⁶ σας διὰ τὴν τοῦ ἀγῶνος σπουδὴν, καὶ
⁸⁷ τῶν ὅλων εἴσω τῶν θυρωμάτων εἰς-
⁸⁸ βαλόντων, ἀναδραμὼν γενναίως ἐπὶ τὸ
⁸⁹ τεῖχος, κατεκρήμνισεν ἐαυτὸν ἀνδρείως
⁹⁰ εἰς τοὺς ὄχλους. ⁹¹ τῶν δὲ ταχέως
⁹² ἀναποδιδάντων γενομένου διαστήμα-
⁹³τος

τος ἦλθε κατὰ μέσον τὸν κενεῶνα.
 45 ἔτι δὲ ἔμπρους ὑπάρχων καὶ πεπρωμένος τοῖς θυμοῖς, ἔξαναστὰς φερομένων κρουνηδὸν τῶν αἱμάτων, καὶ δυσχερῶν ὄντων τῶν τραυμάτων, δρόμω τοὺς ὄχλους διελθὼν, καὶ στὰς ἐπὶ τινος πέτρας ἀπορῶγάδος,
 46 παντελῶς ἔξαιμος ἤδη γενόμενος, προβαλὼν τὰ ἔντερα καὶ λαβὼν ἑατέραις ταῖς χερσὶν, ἐνέσεισε τοῖς ὄχλοις. καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δεσπόζοντα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος ταῦτα αὐτῷ πάλιν ἀποδοῦναι, τόνδε τὸν τρόπον μετήλλαξεν.

Κ Ε Φ. ΙΕ'.

Ὁ δὲ Νικάνωρ μεταλαβὼν τοὺς περὶ τὸν Ἰούδαν ὄντας ἐν τοῖς κατὰ Σαμάριαν τόποις, ἐβουλεύσατο τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ μετὰ πάσης ἀσφαλείας αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν. 2 τῶν δὲ κατ' ἀνάγκην συνεπομένων αὐτῷ Ἰουδαίων λεγόντων, μηδαμῶς οὕτως ἀγρίως καὶ βαρβάρως ἀπολέσης, δόξαν δὲ ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ ὑπὸ τοῦ πάντα ἐφορῶντος μεθ' ἀγιοτήτος ἡμέρα. 3 ὁ δὲ τρισαλιτήριος ἐπηρώτησεν, εἰ ἔστιν ἐν οὐρανῷ δύναστις ὁ προστεταχὼς ἄγειν τήντων σαββάτων ἡμέραν; 4 τῶν δὲ ἀποφνημαμένων, ἔστιν ὁ κυριὸς ζῶν αὐτοῖς ἐν οὐρανῷ δυνάστης, ὁ κτελεύσας ἄσκειν τὴν ἑβδομάδα. 5 ὁ δὲ ἕτερος, κἀγὼ φησι, δυνάστης ἐπὶ τῆς γῆς ὁ προσταύσων αἶρην ὅπλα καὶ τὰς βασιλικὰς χρείας ἐπιτελεῖν. ὁμοῦς οὐ κατέσχευεν ἐπιτελεῖσαι τὸ σκέτλιον αὐτοῦ βούλημα. 6 καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ, μετὰ πάσης ἀλαζονείας ὑψιψηφῶν, διεγνώκει κοινὸν τῶν περὶ τὸν Ἰούδαν συστήσασθαι τρόπαιον. 7 ὁ δὲ Μακκαβαῖος ἦν ἀδίαλείπτως πεποινῶς μετὰ πάσης ἐλπίδος ἀντιλήψεως τεύξασθαι παρὰ τοῦ κυρίου. 8 καὶ παρικαλεῖ τοὺς σὺν αὐτῷ μὴ διηλιγνὴν τὴν τῶν ἔθνων ἔφοδον, ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦν τὰ προγεγονότα αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ βοηθήματα, καὶ τανῦν προσδοκᾶν τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος ἐσομένην αὐτοῖς νίκην καὶ βοήθειαν. 9 καὶ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, προσυπομινῆσας δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς

ἀγῶνας οὓς ἦσαν ἐκτετελεκότες, προθυμοτέρους αὐτοὺς κατέστησε. 10 καὶ τοῖς θυμοῖς διεγείρας αὐτοὺς, παρήγειλεν ἅμα παρεπιδεικνὺς τὴν τῶν ἔθνων ἀθεσίαν καὶ τὴν τῶν ὀρκῶν παράβασιν. 11 ἕκαστον δὲ αὐτῶν καθοπλίσας οὐ τὴν ἀσπίδων καὶ λογχῶν ἀσφάλειαν, ὥς τὴν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς λόγοις παράκλησιν, καὶ προσεξηγησάμενος ὄνειρον ἀξιοπίστον ὑπαρ τι πάντας εὐφρανεν. 12 ἦν δὲ ἡ τοῦτου θεωρία τοιαύδε. Ὀνίαν τὸν γενόμενον ἀρχιερέα ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθὸν, αἰδήμονα μὲν τὴν ἀπάντησιν, πρᾶον δὲ τὸν τρόπον, καὶ λαλιὰν προῖέμενον πρεπόντως, καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμεληκότα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς οἰκεία, τοῦτον τὰς χεῖρας προτείναντα κατενέχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰουδαίων συστήματι. 13 εἶθ' οὕτως ἐπιφανῆναι ἄνδρα πολὺ καὶ δόξῃ διαφέροντα, θαυμαστήν δὲ τινα καὶ μεγαλοπρεπεστάτην εἶναι τὴν περὶ αὐτὸν ὑπεροχὴν. 14 ἀποκριθέντα δὲ τὸν Ὀνίαν εἰπεῖν. ὁ φίλος δελφός οὗτός ἐστιν ὁ πολλὰ προσευχόμενος περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀγίας πόλεως Ἰερουσαλὴμ ὁ τοῦ θεοῦ προφήτης. 15 προτείναντα δὲ τὸν Ἰερουσαλὴμ τὴν δεξιὰν παραδοῦναι τῷ Ἰούδᾳ ῥομφαίαν χουσῆν, διδόντα δὲ προσφωνῆσαι ταύδε. 16 λαβεῖν τὴν ἁγίαν ῥομφαίαν δῶρον παρὰ τοῦ θεοῦ, δι' ἧς θραύσεις τοὺς ὑπεναντίους. 17 παρακληθέντες δὲ τοῖς Ἰούδα λόγοις πάνυ καλοῖς καὶ δυναμένοις ἐπ' ἀρετὴν παρορμῆσαι καὶ ψυχὰς νέων ἐπανορθῶσαι, διέγνωσαν μὴ στρατοπεδεύεσθαι, γενναίως δὲ ἐμφέρεισθαι, καὶ μετὰ πάσης εὐανδρίας ἐμπλακέντες κρῖναι τὰ πράγματα, διὰ τὸ καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ ἅγια καὶ τὸ ἱερὸν κινδυνεύειν. 18 ἦν γὰρ ὁ περὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ἔτι δὲ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἐν ἡττομέρῃ κείμενος αὐτοῖς ἀγὼν, μέγιστος δὲ καὶ πρῶτος ὁ περὶ τοῦ καθηγιασμένου ναοῦ φόβος. 19 ἦν δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει κατελιγμένοις οὐ πάρεργος ἀγωνία ταρασσομένοις τῆς ἐν ὑπαίθρῳ προσβολῆς. 20 καὶ πάντων ἤδη προσδοκόντων τὴν ἐσομένην κρίσιν, καὶ ἤδη συμμιξάντων τῶν πολέμιων

καὶ τῆς στρατιάς ἐκταγείσης, καὶ τῶν
θηρίων ἐπὶ μέρος εὐκαιρον ἀποκατα-
σταθέντων, τῆς τε ἵππου κατὰ κέρας
τεταγμένης, ²¹ συνιδὼν ὁ Μακκαβαῖος
τὴν τῶν πληθῶν παρουσίαν καὶ τῶν
ὀπλων τὴν ποικίλην παρασκευὴν, τὴν
τε τῶν θηρίων ἀγριότητα, προτείνας
τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλέ-
σατο τὸν τετρατοποῖον κύριον τὸν κατ-
όπτην, γινώσκων ὅτι οὐκ ἔστι δι' ὀ-
πλων ἡ νίκη, καθὼς δὲ ἂν αὐτῶ κρι-
θεῖη, τοῖς ἀξίοις περιποιεῖται τὴν νί-
κην. ²² ἔλεγε δὲ ἐπικαλούμενος τόνδε
τὸν τρόπον. σὺ δέσποτα ἀπέστειλας
τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ Ἐζεκίου τοῦ βα-
σιλέως τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀνέϊλες ἐκ
τῆς παρεμβολῆς Σενναχηρείμ εἰς ἑκα-
τὸν ὀδοηκονταπέντε χιλιάδας. ²³ καὶ
νῦν δυνάστα τῶν οὐρανῶν ἀπόστει-
λον ἄγγελον ἀγαθὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν
εἰς δέος καὶ τρόμον. ²⁴ μεγέθει βρα-
χίονός σου καταπλαγείησαν οἱ μετὰ
βλασφημίας παραγενομένοι ἐπὶ τὸν ἁ-
γίόν σου λαόν. καὶ οὗτος μὲν ἐν τού-
τοις ἔληξεν. ²⁵ οἱ δὲ περὶ τὸν Νικά-
νορα μετὰ σαλπίγγων καὶ παιάνων
προσῆγον. ²⁶ οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν
μετ' ἐπικλήσεως καὶ εὐχῶν συνέμιζαν
τοῖς πολεμίοις. ²⁷ καὶ ταῖς μὲν χερσὶν
ἀγωνιζόμενοι, ταῖς δὲ καρδίαις πρὸς
τὸν θεὸν εὐχόμενοι, κατέστρωσαν οὐ-
δὲν ἦττον μυριάδων τριῶν καὶ πεντα-
κισχιλίων, τῇ τοῦ θεοῦ μεγάλως εὐ-
φρανθέντες ἐπιφανείᾳ. ²⁸ γενόμενοι δὲ
ἀπὸ τῆς χρείας, καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνα-
λύοντες, ἐπέγνωσαν προπετωκότα
Νικάνορα σὺν τῇ πανοπλίᾳ. ²⁹ γενο-
μένης δὲ κραυγῆς καὶ ταραχῆς, εὐλό-
γουν τὸν δυνάστην τῇ πατρίᾳ φωνῇ.
³⁰ καὶ προσέταξεν ὁ καθ' ἅπαν σώμα-
τι καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστῆς ὑπὲρ τῶν
πολιτῶν, ὃ τὴν τῆς ἡλικίας εὐνοίαν εἰς
ὁμοεθνεῖς διαφυλάξας, τὴν τοῦ Νικά-
νορος κεφαλὴν ἀποτεμόντας καὶ τὴν

χεῖρα σὺν τῷ ὤμῳ φέρειν εἰς Ἱεροσό-
λυμα. ³¹ παραγενομενος δὲ ἐκεῖ καὶ
συγκαλέσας τοὺς ὁμοεθνεῖς, καὶ τοὺς
ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου στήσας,
μετεπέμψατο τοὺς ἐκ τῆς ἁκρας. ³² καὶ
ἐπιδειξάμενος τὴν τοῦ μικροῦ Νικά-
νορος κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα τοῦ δυσ-
φήμου, ἦν ἐκτείνας ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ
παντοκράτορος οἶκον ἐμεγαλαύχησε,
³³ καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ δυσσεβοῦς
Νικάνορος ἐκτεμών, ἔφη κατὰ μέρος
δώσειν τοῖς ὀρνέοις, τὰ δὲ ἐπίχειρα
τῆς ἀνοίας κατέναντι τοῦ ναοῦ κρεμά-
σαι. ³⁴ οἱ δὲ πάντες εἰς τὸν οὐρανὸν
εὐλόγησαν τὸν ἐπιφανῆ κύριον, λέγον-
τες, εὐλογητὸς ὁ διατηρήσας τὸν ἑαυ-
τοῦ τόπον ἀμίαντον. ³⁵ ἐξέδησε δὲ
τὴν τοῦ Νικάνορος κεφαλὴν ἐκ τῆς
ἁκρας ἐπὶ δὴλον πᾶσι, καὶ φανερόν τῆς
τοῦ κυρίου βοηθείας σημεῖον. ³⁶ καὶ
ἐδογματίσαν πάντες μετὰ κοινοῦ ψη-
φίσματος μηδαμῶς ἔασαι ἀπαρασή-
ματον τήνδε τὴν ἡμέραν. ἔχιν δὲ
ἐπίσημον τὴν τρισκαϊδεκάτην τοῦ δω-
δεκάτου μηνός, Ἄδαρ λέγεται τῇ Συ-
ριακῇ φωνῇ, πρὸ μίας ἡμέρας τῆς
Μαρδοχαϊκῆς ἡμέρας. ³⁷ τῶν οὖν κα-
τὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτω, καὶ
ἀπ' ἐκείνων τῶν καιρῶν κρατηθείσης
τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων, καὶ
αὐτὸς αὐτόθι καταπαύσω τὸν λόγον.
³⁸ καὶ εἰ μὲν καλῶς καὶ εὐθίκτως τῇ
συντάξει, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἠθέλον.
εἰ δὲ εὐτελὲς καὶ μετρίως, τοῦτο ἐφι-
κτὸν ἦν μοι. ³⁹ καθάπερ γὰρ οἶνον
καταμόνας πίνειν, ὥσαύτως δὲ καὶ ὕ-
δωρ πάλιν πολέμιον. ὃν δὲ τρόπον
οἶνος ὕδατι συγκερασθεῖς ἡδύς, καὶ
ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελεῖ, οὕτω
καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρε-
πει τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχανόντων τῇ
συντάξει. ἐνταῦθα δὲ ἔσται ἡ τε-
λευτή.

Μ Α Κ Κ Α Β Α Ι Ω Ν

Τ Ρ Ι Τ Ο Σ.

Κ Ε Φ. Α'.

Ὁ δὲ Φιλοπάτωρ μαθὼν παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων τὴν γενομένην τῶν ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίρεσιν ὑπὸ Ἀντίοχου, παραγγέλλας ταῖς πάσαις δυνάμεσι πεζικαῖς τε καὶ ἱππικαῖς αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην συμπαράλαβὼν, ἐξώρμησε μέχρι τῶν κατὰ Ῥαφίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλήκεισαν οἱ περὶ Ἀντίοχον. ² Θεοδοτος δὲ τις ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλήν διανοηθεὶς, παραλαβὼν τῶν προὔποτεταγμένων αὐτῷ ὀπλων Πτολεμαϊκῶν τὰ κράτιστα, διεκομίσθη νύκτωρ ἐπὶ τὴν τοῦ Πτολεμαίου σκηνήν, ὥς μόνος κτεῖναι αὐτόν, καὶ ἐν τούτῳ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. ³ τοῦτον δὲ διαγαῶν Λωσίθεος ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ἰουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλὼν τὰ νόμιμα καὶ τῶν πατρίων δογμάτων ἀπῆλλοτριωμένος, ἀσημόν τινα κατέκλινεν ἐν τῇ σκηνῇ, ὃν συνέβη κομίσασθαι τὴν ἐκείνου κόλασιν. ⁴ γενομένης δὲ καρτερεᾶς μαχῆς, καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἐθρῶμένων τῷ Ἀντίοχῳ, ἱκανῶς ἡ Ἀρσινόη ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρεκάλει, μετὰ οἴκτου καὶ δακρύων τοὺς πλοκάμους λελυμένη, βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξὶ θαρσύνων, ἐπαγγελλομένη δώσειν νικῆσασιν ἑκάστῳ δύο μνᾶς χρυσίου. ⁵ καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρεῖν, πολλοὺς δὲ καὶ δοριαλώτους συλληφθῆναι. ⁶ κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἔκρινε τὰς πλησίον πόλεις ἐπελθὼν παρακαλέσαι. ⁷ ποιήσας δὲ τοῦτο, καὶ τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας, εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτεταγμένους κατέστησε. ⁸ τὸν δὲ Ἰουδαίων διαπεμφαμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς γερουσίας, καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπασομένους αὐτόν, καὶ ξένια κομι-

οῦντας, καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι συγχαρησομένους, συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθυμηθῆναι ὡς τάχιστα πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι. ⁹ διακομισθεὶς δὲ εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ θύσας τῷ μεγίστῳ θεῷ, καὶ χάριτας ἀποδίδους, καὶ τῶν ἐξῆς τι τῷ τόπῳ ποιήσας, καὶ δὴ παραγενομένος εἰς τὸν τόπον, καὶ τῇ σπουδαιότητι καὶ εὐπρεπείᾳ καταπλαγεὶς, ¹⁰ θαυμάσας δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν, ἐνεθυμήθη βουλευέσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν. ¹¹ τῶν δὲ εἰπόντων μὴ καθέκειν γίνεσθαι τοῦτο, διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἐκ τοῦ ἔθνους ἐξεῖναι εἰσεῖναι, μηδὲ πᾶσι τοῖς ἱερεῦσιν, ἀλλ' ἡ μόνῳ τῷ προηγουμένῳ πάντων ἀρχιερεῖ, καὶ τούτῳ ἅπασι κατ' ἐναντιόν, οὐδαμῶς ἡβούλετο πείθεσθαι. ¹² τοῦ τε νόμου παραγνωσθέντος, οὐδαμῶς ἀπέλιπε προφερόμενος ἑαυτόν, δεῖν εἰσελθεῖν λέγων, καὶ εἰ ἐκεῖνοι ἐστέρηνται ταύτης τῆς τιμῆς, ἐμὲ οὐ δεῖ. ¹³ καὶ ἐπυνθάνετο, διὰ τίνα αἰτίαν εἰσερχόμενον αὐτόν εἰς πᾶν τέμενος οὐθεὶς ἐκώλυσε τῶν παρόντων. ¹⁴ καὶ τις ἀπρονοήτως ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι. ¹⁵ γενομένου δὲ φησι τούτου διὰ τίνα αἰτίαν, οὐχὶ πάντως εἰσελεύσεσθαι καὶ θελότων αὐτῶν καὶ μῆ; ¹⁶ τῶν δὲ ἱερέων ἐν ταῖς ἀγίαις ἐσθῆσιν προπεσόντων, καὶ δεομένων του μεγίστου θεοῦ βοηθεῖν τῇ ἐνεστώσῃ ἀνάγκῃ, καὶ τὴν ὀρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι, κραυγῆς τε μετὰ δακρύων τὸ ἱερὸν ἐμπληράντων, ¹⁷ οἱ κατὰ τὴν πολλὴν ἀπολιπόμενοι ταραχθέντες ἐξεπήδησαν, ἄδελγον τιθέμενοι τὸ γινόμενον. ¹⁸ αἱ τε κατάκληστοι παρθέναι ἐν θαλάμοις σὺν ταῖς τεκούσαις ἐξώρμησαν, καὶ σποδῶ καὶ κόνι τὰς κεφαλὰς πασάμεναι, γόων τε καὶ στεναγμῶν τὰς πλατείας ἐνεπύμπλων. ¹⁹ αἱ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμέναι, τοὺς πρὸς ἀπάν-

ἀπαντησιν διατεταγμένους παστούς
καὶ τὴν ἀρμόζουσαν αἰδῶ παραλεί-
πουσαι δρομον ἄτακτον ἐν τῇ πόλει
συνίσταντο. ²⁰ τὰ δὲ νεογνά τῶν τέ-
κνων αἱ τε πρὸς τούτοις μητέρες καὶ
τιθηνοὶ παραλιπούσαι ἄλλως καὶ ἄλ-
λως, αἱ μὲν κατ' οἴκους, αἱ δὲ κατὰ
τὰς ἀγυίας, ἀνεπιτρέπτως εἰς τὸ παν-
υπέριτον ἱερὸν ἤθροίζοντο. ²¹ ποι-
κίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο συλλεγομέ-
νων ἢ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσίως ὑπ'
ἐκείνῳ κατεγχερουμένοις. ²² σὺν τε
τούτοις οἱ τῶν πολιτῶν θρασυνθέν-
τες οὐκ ἠνείχοντο τέλειον αὐτοῦ ἐπι-
κειμένου, καὶ τὸ τῆς προθέσεως αὐτοῦ
ἐκπληροῦν διανοομένου. ²³ φωνήσαν-
τες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὄπλα ποιήσα-
σθαι, καὶ θαρσύνεως ὑπὲρ τοῦ πα-
τρώου νομοῦ τελευτᾶν, ἱκανὴν ἐποίη-
σαν ἐν τῷ τόπῳ τραχύτητα, μόλις τε
ὑπὸ τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων ἀποτραπέντες ἐπὶ τὴν αὐτὴν
τῆς δέησεως ἔστησαν στάσιν. ²⁴ καὶ
τὸ μὲν πλῆθος ὡς ἔμπροσθεν ἐν τού-
τοις ἀνестρέφετο δέομενον. ²⁵ οἱ δὲ
περὶ τὸν βασιλέα πρεσβύτεροι πολλα-
χῶς ἐπειρῶντον τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ
νοῦν ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης
βουλῆς. ²⁶ θρασυνθεὶς δὲ καὶ πάντα
παραπέμψας, ἤδη καὶ πρὸς βασιν ἐποι-
εῖτο, τέλος ἐπιθήσειν δοκῶν τῷ προ-
ειρημένῳ. ²⁷ ταῦτ' οὖν καὶ οἱ περὶ
αὐτὸν ὄντες θεωροῦντες ἐτράπησαν
εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι
τον πᾶν κράτος ἔχοντα, τοῖς παροῦ-
σιν ἐπαυῖναι, μὴ παριδόντα τὴν ἀνο-
μον καὶ ὑπερήφανον προᾶξιν. ²⁸ ἐκ δὲ
τῆς πυκνοτάτης τε καὶ ἐμπόρου τῶν
ὄχλων συναγομένης κραυγῆς, ἀνείκα-
στός τις ἦν βοή. ²⁹ δοκεῖν γὰρ ἦν μὴ
μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ
τείχη καὶ τὸ πᾶν ἔδαφος ἡχεῖν, ὅτε δὴ
τῶν πάντων τότε θάνατον ἄλλασσο-
μένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.
ΚΕΦ. Β'. Ὁ μὲν οὖν ἀρχιερεὺς Σίμων
ἐξεναντίας τοῦ ναοῦ καμψας τὰ γό-
νατα, καὶ τὰς χεῖρας προτείνας εὐτά-
κτως, ἐποίησατο τὴν δέησιν τοιαύτην.
² κυριε κυριε βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν
καὶ δέσποτα πάσης κτίσεως, ἅγιε ἐν
ἁγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ, πρό-

σχες ἡμῶν καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνο-
σίου καὶ βεβήλου θράσει καὶ σθένει
πεφρουαγμένοι. ³ σὺ γὰρ ὁ κτίσας τὰ
πάντα καὶ τῶν ὄλων ἐπικρατῶν δυνά-
στης δίκαιος εἶ, καὶ τοὺς ὕβρι καὶ ἀ-
γερωχίᾳ πρᾶσσοντας τι κρίνεις. ⁴ σὺ
τοὺς ἔμπροσθεν ἀδικίαν ποιήσαντας,
ἐν οἷς καὶ γίγαντες ἦσαν ῥώμη καὶ
θράσει πεποιστότε, διέφθιρας, ἐπα-
γαγὼν αὐτοῖς ἀμέτροτον ὕδωρ. ⁵ σὺ
τοὺς ὑπερηφανίαν ἐργαζομένους Σο-
δομίτας, διαδήλους ταῖς κακίαις γενο-
μένους, πυρὶ καὶ θείῳ κατεφλέξας,
παράδειγμα τοῖς ἐπιγινομένοις κατα-
στήσας. ⁶ σὺ τὸν θρασὺν Φαραῶ,
καταδουλωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν
ἅγιον Ἰσραὴλ, ποικίλαις καὶ πολλαῖς
δοκιμάσας τιμαυρίαις, ἐγνώρισας τὴν
σὴν δυναστείαν. ἐφ' αἷς ἐγνώρισας τὸ
μέγα σου κράτος. ⁷ καὶ ἐπιδιώξαντα
αὐτὸν σὺν ἁρμασι καὶ ὄχλων πλήθει
ἐπέκλυσας βάθει θαλάσσης, τοὺς δὲ
ἐμπιστεύσαντας ἐπὶ σοὶ τῷ τῆς ἀπά-
σης κτίσεως δυναστεύοντι σώους διε-
κόμισας. ⁸ οἱ καὶ συνειδότες ἔργα σῆς
χειρὸς ἦνεσάν σε τὸν παντοκράτορα.
⁹ σὺ βασιλεῦ, κτίσας τὴν ἀπέραντον
καὶ ἀμέτροτον γῆν, ἐξελέξω τὴν πόλιν
ταυτήν, καὶ ἀγίασας τὸν τόπον τού-
τον εἰς ὄνομά σοι τῷ τῶν ἀπάντων
ἀπροςδεεῖ, καὶ παρεδόξασας ἐν ἐπι-
φανείᾳ μεγαλοπρεπεῖ, σύστασιν ποιη-
σάμενος αὐτοῦ πρὸς δόξαν τοῦ μεγά-
λου καὶ ἐντίμου ὀνόματός σου. ¹⁰ καὶ
ἀγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ ἐπηγ-
γείλω δὴ, ὅτι ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀπο-
στροφὴ, καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς στενοχω-
ρία, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τοῦ-
τον δεηθῶμεν, εἰσακουσῇ τῆς δέησεως
ἡμῶν. ¹¹ καὶ δὴ πιστὸς εἶ καὶ ἀληθι-
νός. ¹² ἐπεὶ δὲ πλεονάκεις θλιβέντων
τῶν πατέρων ἡμῶν ἐβοήθησας αὐ-
τοῖς ἐν τῇ ταπεινώσει, καὶ ἐρύσω αὐ-
τοὺς ἐκ μεγάλων κινδύνων, ¹³ ἰδοὺ δὴ
νῦν ἅγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ
μεγάλας ἡμῶν ἁμαρτίας καταπονού-
μεθα, καὶ ὑπεταγήμεν τοῖς ἐχθροῖς ἡ-
μῶν, καὶ παρεῖμεθα ἐν ἀδυναμίαις.
¹⁴ ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ καταπτώσει ὁ
θεσπύς καὶ βεβήλος οὗτος ἐπιτηδεύει
καθυβρῖσθαι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεδειγ-
μένον

μένον τῷ ὀνόματι τῆς δόξης σου ἄ-
γιον τόπον. ¹⁵ τὸ μὲν γὰρ οἰκητή-
ριόν σου οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ ἀνέφι-
κτος ἀνθρώποις ἐστίν. ¹⁶ ἀλλ' ἐπεὶ
εὐδόκησας τὴν δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ
σου Ἰσραὴλ, ἡγίασας τὸν τόπον τοῦ-
τον. ¹⁷ μὴ ἐκδικήσῃς ἡμᾶς ἐν τῇ τού-
των ἀκαθαρσίᾳ, μηδὲ εὐθύνῃς ἡμᾶς
ἐν βεβηλώσει, ἵνα μὴ καυχῶνται οἱ
παράνομοι ἐν θυμῷ αὐτῶν, μηδὲ ἀ-
γαλλιάσονται ἐν ὑπερηφανίᾳ γλώσ-
σης αὐτῶν, λέγοντες, ¹⁸ ἡμεῖς κατε-
πατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγιασμοῦ,
ὥς καταπατοῦνται οἱ οἶκοι τῶν προς-
οχθισμάτων. ¹⁹ ἀπάλειπον τὰς ἀμαρ-
τίας ἡμῶν, καὶ διασκέδασον τὰς ἀμ-
πλακίας ἡμῶν, καὶ ἐπίφανον τὸ ἔλεός
σου κατὰ τὴν ὥραν ταύτην. ²⁰ ταχὺ
προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοί
σου, καὶ δὸς αἰνέσεις ἐν στόματι τῶν
καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων
τὰς ψυχὰς, ποιήσας ἡμῖν εἰρήνην. ²¹ ἐν-
ταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης θεὸς καὶ
πρὸ πάντων ἅγιος ἐν ἁγίοις, εἰσακού-
σας τῆς ἐνθέσουμι λιτανείας, τὸν ὕβρει
καὶ θράσει μεγάλως ἐπληρωμένον ἐμά-
στιξεν αὐτὸν, ²² ἐνθεν καὶ ἐνθεν κρα-
δάνας αὐτὸν ὥς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου,
ὥστε καθ' ἐδάφους ἀπρακτον ἔτι, καὶ
τοῖς μέλεσι παραλελυμένον, μηδὲ φω-
νῆσαι δύνασθαι δικαίᾳ περιπεπλεγμέ-
νον κρίσει. ²³ ὅθεν οἱ τε φίλοι καὶ οἱ
σωματοφύλακες αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ
ὀξεῖαν ἰδόντες τὴν καταλαβοῦσαν αὐ-
τὸν εὐθύναν, φοβούμενοι μὴ καὶ τὸ
ζῆν ἐκλείπῃ, ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν
υπερβάλλοντι καταπεπληγμένον φό-
βῳ. ²⁴ ἐν χρόνῳ δὲ ὑστερον ἀναλεξα-
μενος ἑαυτὸν οὐδαμῶς εἰς μετάμελον
ἦλθεν ἐπιτιμηθεὶς, μετ' ἀπειλῆς δὲ πι-
κρᾶς ἀνέλυσε. ²⁵ διακομισθεὶς δὲ εἰς
τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὰ τῆς κακίας ἐπ-
αύξων, διὰ δὲ τῶν προαποδεδειγμένων
συμποτῶν καὶ ἐταίρων τοῦ παντός
δικαίου κεχωρισμένων, ²⁶ οὐ μόνον
ταῖς ἀναριθμητοῖς ἀσελείαις διεκέ-
σθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον θράσους
προῆλθεν, ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τό-
ποις συνίστασθαι, καὶ πολλοὺς τῶν
φίλων ἀτενίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασι-
λέως πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἐπεσθαι τῇ

ἐκείνου θελήσει. ²⁷ προσέτιτο δὲ δη-
μοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψό-
γον. καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν αὐλὴν πύρ-
γου στήλην ἀναστήσας ἐξεκόλαψε
γραφὴν, ²⁸ μηδένα τῶν μὴ θύοντων
εἰς τὰ ἱερὰ αὐτῶν εἰσέναι, πάντας δὲ
τοὺς Ἰουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ
οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ
ἀντιλέγοντας βίᾳ φερομένους τοῦ ζῆν
μεταστῆσαι, ²⁹ τούτους τε ἀπογρα-
φομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς
εἰς τὸ σῶμα παραστήμω Διονύσου κισ-
σοφύλλῳ, οὓς καὶ καταχωρίσαι εἰς τὴν
προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν. ³⁰ ἵνα
δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνη-
ται, ὑπέγραψεν. ἐὰν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν
προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ τὰς τελετὰς
μεινυμένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους
ἰσοπολίτας Ἀλεξάνδρου εἶναι. ³¹ ἔ-
νιοι μὲν οὖν ἐπὶ πόλει τὰς τῆς πό-
λεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας στυγοῦντες
εὐχερῶς ἑαυτοὺς ἐδίδουσαν, ὥς μεγά-
λης τινὸς κοινωνήσοντες ευκλείας ἀπὸ
τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ συναναστρο-
φῆς. ³² οἱ δὲ πλείστοι γενναῖα ψυχῇ
ἐνίσχυσαν, καὶ οὐ διέστησαν τῆς εὐσε-
βείας. τὰ τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν
ἀντικαταλλασσομένοι ἀδεῶς ἐπερῶν-
το ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογρα-
φῶν. ³³ εὐέλπιδες δὲ καθιστήκεισαν
ἀντιλήψεις τεύξεσθαι, καὶ τοὺς ἀπο-
χωροῦντας ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο,
καὶ ὥς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον,
καὶ τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐ-
χρηστίας ἐστέρουν. ΚΕΦ. Γ'. Α καὶ
μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβὴς ἐπὶ τοσοῦ-
τον ἐχόλησεν, ὥστε οὐ μόνον τοῖς κατ'
Ἀλεξάνδρου ἀντιορῶν, ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ βαρυντέως ἐναντιω-
θῆναι, καὶ προτάξαι σπεύσαντας
συναγαγεῖν πάντας ἐπιτοαυτὸ, καὶ χι-
ρίστῳ μόρῳ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. ² τού-
των δὲ οἰκονομουμένων φημὶ δυσμε-
νῆς ἐξηγῆτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώ-
ποις συμφρονοῦσι εἰς κακοποίησιν,
ἀφορμῆς διδομένης εἰς διάθεσιν, ὥς
ἂν ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλιόν-
των. ³ οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν μὲν πρὸς
τοὺς βασιλεῖς εὐνοίαν καὶ πίστιν ἀδιά-
στροφον ἦσαν διαφυλάσσοντες, ⁴ ἀε-
βομένοι δὲ τὸν θεὸν καὶ τῷ τούτου
νόμῳ

νόμῳ πολιτευόμενοι χωρισμον ἐποίουν ἐπὶ τινῶν καὶ καταστροφάς. δι' ἣν αἰτίαν ἐνίοις ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο. ⁵ τῇ δὲ τῶν δικαίων εὐπραξία κοσμοῦντες τὴν συναναστροφὴν ἀπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθεστῆκεισαν. ⁶ τὴν μὲν οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν πᾶσι θρυλλομένην εὐπραξίαν οἱ ἄλλοφυλοι οὐδαμῶς διηριθμήσαντο. ⁷ τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διάστασιν ἐθρύλλουν, φάσκοντες, μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς δυνάμεσιν ὁμοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους γενέσθαι, δυσμενεῖς δὲ εἶναι καὶ μέγα τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιούμενους. καὶ οὐ τῷ τυχόντι περιήψαν ψόγῳ. ⁸ οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν Ἑλλήνες οὐδὲν ἡδικημένοι, ταράχην ἀπροσδόκητον περὶ τοὺς ἀνθρώπους θεωροῦντες, καὶ συνδρομὰς ἀπροσκόπους γινομένας, βοηθεῖν μὲν οὐκ ἔσθενον. τυραννικὴ γὰρ ἦν ἡ διάθεσις. παρεκάλουν δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον, καὶ μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον. ⁹ μὴ γὰρ οὕτως παρορθήσεται τηλικούτο σύστημα μηδὲν ἔγνοηκώς. ¹⁰ ἤδη δὲ καὶ τινες γείτονές τε καὶ φίλοι καὶ συμπραγματεύομενοι, μυστικῶς τινὰς ἐπισπώμενοι, πιστεῖς ἐδίδουν συνασπιεῖν, καὶ πᾶν ἔκτενές προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίληψιν. ¹¹ ἐκείνους μὲν οὖν τῇ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερίᾳ γεγυρωμένους, καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου θεοῦ κράτος, ὑπολαμβάνων δὲ διηνεκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαμένειν βουλῇ, ἔγραψε κατ' αὐτῶν ἐπιστολὴν τήνδε. ¹² βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον, καὶ κατὰ τόπον στρατηγοῖς καὶ στρατιώταις, χαίρειν καὶ ἐρῶσθαι. ¹³ ἐρῶμαι δὲ καὶ ἐγὼ αὐτὸς καὶ τὰ πράγματα ἡμῶν. ¹⁴ ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπιστρατείας, ἧς ἵστε καὶ αὐτοὶ, τῇ τῶν θεῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπροπτῶτα συμμαχία καὶ τῇ ἡμετέρᾳ δὲ ῥώμῃ κατὰ λόγον ἐπ' ἀρίστον τέλος ἀρθείσης, ¹⁵ ἡγησάμεθα μὴ βία δόρατος, ἐπικεικία δὲ καὶ πολλῇ φιланθρωπία, τιθηνήσασθαι τὰ κατοικοῦντα κοίλῃν Συρίαν καὶ Φοινίκην ἔθνη, εὐπολῆσαι τε ἀσμένως. ¹⁶ καὶ τοῖς κατὰ πόλεις ἱερεῖς ἀπο-

νείμεντες προσόδους πλείστας, προήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀναβάντες τιμῆσαι τὸ ἱερόν τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληρόντων τῆς ἀνοίας. ¹⁷ οἱ δὲ λόγῳ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ δὲ πράγματι νόθως, προθυμηθέντων ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐκπρεπέσι καὶ καλλίστοις ἀναθήμασι τιμῆσαι, ¹⁸ τύφοις φερόμενοι παλαιότεροις εἰρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου, ἀπολειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλκῆς, δι' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. ¹⁹ τὴν δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμενείαν ἐκδηλον καθιστάντες, ὥς μονώτατοι τῶν ἔθνῶν βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἐαυτῶν εὐεργέταις ὕψαχνουντες, οὐδὲν γνήσιον βούλονται φέρειν. ²⁰ ἡμεῖς δὲ τῇ τούτων ἀνοίᾳ συμπερινεχθέντες, καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες, καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσι φιλανθρωπῶς ἀπαντήσαντες, καθὼς ἔπρεπεν ἐποιήσαμεν. ²¹ ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν ἀμνησικακίαν ἀπασι γνωρίζοντες, διὰ τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἀπλότητος αὐτοῖς ἀρχῇθεν μύρια πράγματα τολμήσαντες ἐξαλλοιωῶσαι, ἐβουλήθημεν καὶ πολιτείας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων καταξιώσαι, καὶ μετόχους τῶν αἰ ἐρῶν καταστήσαι. ²² οἱ δὲ τοιαντίον ἐκδεχόμενοι, καὶ τῇ συμφύτῳ κακοηθείᾳ τὸ καλὸν ἀπωσάμενοι, διηνεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἐκνεύοντες, ²³ οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσσονται λόγῳ τε καὶ σιγῇ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὀλίγους πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους, παρέκαστα ὑφορώμενοι διὰ τῆς δυσκλεεστάτης ἐμβιώσεως διὰ τάχους ἡμᾶς καταστρέψαι τὰ κατορθώματα. ²⁴ διὸ καὶ τεκμηρίοις καλῶς πεπεισμένοι, τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον, καὶ προνοοῦμενοι μήποτε αἰφνιδίῳ μετέπειτα ταραχῆς ἐνστάσης ἡμῖν τοὺς δυσσεβεῖς τούτους κατὰ νότον προδότας καὶ βαρβάρους ἔχωμεν πολεμίους, ²⁵ προστετάχαμεν ἅμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν τήνδε, αὐθωρὶ τοὺς ἐννεμομένους σὺν γυναιξὶ καὶ

καὶ τέκνοις μετὰ ὕβρεων καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐν δεσμοῖς σιδηροῖς πάντοθεν κατακεκλισμένους, εἰς ἀνῆκστον καὶ δυσκλεῖ πρέποντα δυσμενέσι φόνον. ²⁶ τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων, διελήφμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν εὐσταθείᾳ καὶ βελτίστῃ διαθέσει κατασταθῆσθαι. ²⁷ ὃς δ' ἂν σκεπάσῃ τιτὰ τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ γεραίου μέχρι νηπίου μέχρι τῶν ὑπομασθίων, αἰσχίστοις βασάνοις ἀποτυμπανισθῆσεται πανοικί. ²⁸ μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον, ἐφ' ᾧ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπύπτοντος ὑπὸ τὴν εὐθύναν λήψεται, καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ἀργυρίου δραχμὰς διεχιλίας, καὶ τῆς ἑλευθερίας τεύξεται καὶ στεφανωθήσεται. ²⁹ πᾶς δὲ τόπος οὗ ἐὰν φωραθῇ τὸ σύνολον σκεπαζόμενος Ἰουδαῖος, ἄβατος καὶ πυρροφλεγῇ γινέσθω, καὶ πάσῃ θνητῇ φύσει κατὰ πάντα ἄχρηστος φανήσεται εἰς τὸν αἰὶ χρόνον. ³⁰ καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως ἐγγέγραπτο.

ΚΕΦ. Δ'. Πάντῃ δὲ, ὅπου προσέπιπτε τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελὲς συνίστατο τοῖς ἔθνεσιν εὐχρία μετὰ ἀλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς, ὥς ἂν τῆς προκατεσκευασμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν, μετὰ παρρησίας συνεκφαινομένης ἀπεχθείας. ² τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἀνῆκστον πένθος ἦν καὶ πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοή, στεναγμοῖς πεπυρωμένης τῆς αὐτῶν πάντοθεν καρδίας, ὁλοφυρομένων τὴν ἀπροσδόκητον ἐξαίφνης ἐπικριθεῖσαν αὐτοῖς ὀλεθρίαν. ³ τίς νομὸς ἢ πόλις, ἢ τίς τὸ σύνολον οἰκητὸς τόπος, ἢ τίνας ἀγνῖαι κοπετοῦ καὶ γόων ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐμπιπλῶντο; ⁴ οὕτω γὰρ μετὰ πικρᾶς καὶ ἀνοίκτου ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἐξαπεστέλλοντο, ὥστε ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις καὶ τινὰς τῶν ἐχθρῶν, λαμβάνοντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον, καὶ λογιζόμενους τὴν ἄδνηλον τοῦ βίου καταστροφὴν, δακρύειν αὐτῶν τριτάδιον ἐξαποστολήν. ⁵ ἤγετο γὰρ γεραίων πληθὸς πολὺ πεπυκασμένων, τὴν ἐκ τοῦ γήρως νωθρότητα ποδῶν ἐπικύφων,

ἀνατροπῆς ὁρμῇ βιαίας, ἀπάσης αἰδοῦς ἄνευ πρὸς ὀξείαν καταχρωμένων πορείαν. ⁶ αἱ δὲ ἄρτι πρὸς βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπεληλυθυῖαι παστὸν νεάνιδες, ἀντὶ τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους, καὶ κόνει τὴν μυροβραχὴν πεφυρμένα κόμην, ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι, θρήνον ἀνθ' ὑμεναίων ὁμοθυμαδὸν ἐξῆρχον, ὥς ἐσπαράγμεναι σκυλμοῖς ἄλλοεθνεσί. ⁷ δέσμῃαι δὲ δημόσιαι μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς εἴλκοντο μετὰ βίας. ⁸ οἱ τε τούτων συζυγεῖς βρόχοις ἀντὶ στεφάνων τοὺς αὐχένους περιπεπλεγμένοι μετὰ ἀκμαίας καὶ νεανικῆς ἡλικίας, ἀντὶ εὐχρίας καὶ νεωτερικῆς ῥαθυμίας τὰς ἐπιλοίτους τῶν γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διήγον, παρὰ πόδας ἤδη τὸν ἄδην ὀρώντες κείμενοι. ⁹ κατήχησαν δὲ θηρίων τρόπον ἀγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις. οἱ μὲν τοῖς συροῖς τῶν πλοίων προσηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις, ¹⁰ ἔτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδώματι διακειμένῳ τὸ φέγγος ἀποκλειόμενοι, ὅπως πάντοθεν ἐσκοτισμένοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλω λαμβάνωσι. ¹¹ τούτων δὲ ἐπὶ τὴν λεγομένην σχεδίαν ἀχθέντων, καὶ τοῦ παράπλου περανθέντος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἱπποδρόμῳ παρεμβαλεῖν ἅπλετω καθιστῶτι περιμέτρῳ, καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτῳ καθιστῶτι πᾶσι τοῖς καταπορευομένοις εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τούτων εἰς τὴν χώραν στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν. πρὸς τὸ μὴδὲ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ κοινωνεῖν, μὴδὲ τὸ σύνολον καταξιώσαι περιβόλων. ¹² ὥς δὲ τοῦτο ἐγένεθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ὁμοεθνεῖς κρυβῇ ἐκπορευομένους πυκνότερον ἀποδυρεσθαι τὴν ἀκλεῖαν τῶν ἀδελφῶν τάλαιπωρίαν, ¹³ διοργισθεὶς προσέταξε καὶ ταυτοῖς ὁμοῦ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελῶς ὥς ἐκείνοις ποιῆσαι, μὴ λειπομένοις κατὰ μὴδένα τροπὸν τῆς ἐκείνων τιμωρίας, ¹⁴ ἀπογυραῖναι δὲ πᾶν τὸ φύλον ἐξ ὀνόμα-

τος οὐ γὰρ τὴν ἔμπροσθε βραχεὶ προοδηλωμένην τῶν ἔργων κατάπονον λατρείαν, στρεβλωθέντας δὲ ταῖς παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ τέλος ἀφανίσαι μίας ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. ¹⁵ ἐγένετο μὲν οὖν ἡ τούτων απογραφή μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προεδρίας ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα. ¹⁶ μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βασιλεὺς χαρᾷ πεπληρωμένος, συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδῶλων συνιστάμενος, πεπληρωμένη πόρῳ τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλω στόματι, τὰ μὲν κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρῆγειν, ἐπαινῶν, εἰς δὲ τὸν μέγιστον θεὸν τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν. ¹⁷ μετὰ δὲ τὸ προειρημένον τοῦ χρόνου διάστημα προσηνέγκαντο οἱ γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ, μηκέτι ἰσχύειν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπογραφὴν ποιῆσθαι διὰ τὴν ἁμέτρον αὐτῶν πληθύν, ¹⁸ καίπερ ὄντων κατὰ τὴν χώραν ἔτι τῶν πλειόνων, τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ τόπον, ὡς ἀδυνάτου καθεστῶτος πᾶσι τοῖς ἐπ' Αἰγυπτὸν στρατηγοῖς. ¹⁹ ἀπειλησάντος δὲ αὐτοῖς σκληρότερον ὥς δαδωροκαποημένοις εἰς κληρῶν τῆς ἐκφυγῆς, συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου πεισθῆναι, ²⁰ λεγόντων μετὰ ἀποδείξεως, καὶ τὴν χαρτηρίαν ἤδη καὶ τοὺς γραφικοὺς καλάμους ἐν οἷς ἐχρῶντο ἐκλελοιπέναι. ²¹ τοῦτο δὲ ἦν ἔνεργμα τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ἰουδαίοις ἐξ οὐρανοῦ προνοίας ἀνικήτου.

Κ Ε Φ. Ε'.

Τότε προσκαλεσάμενος Ἑρμων τὸν πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελείᾳ, βαρεῖα μεμεστωμένος ὀργῇ καὶ χόλῳ κατὰ πᾶν ἀμετάθετος, ² ἐκέλευεν ὑπὸ τὴν ἐπερομένην ἡμέραν δαυριλέσι δράκεισι λιβανωτοῦ καὶ οἴῳ πλείονι ἀκράτῳ ἅπαντας τοὺς ἐλέφαντας ποτίσαι, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους, καὶ ἀγριωθέντας τῇ τοῦ ποματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν τοῦ μόρου τῶν Ἰουδαίων. ³ ὁ μὲν τὰδε προστάσων ἐτρέπετο πρὸς τὴν εὐχίαν, συναγα-

γαν τοὺς μάλιστα τῶν φίλων καὶ τῆς στρατιᾶς ἀπεχθῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους. ⁴ ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὸ προσταγὴν ἀραρότως Ἑρμων συνετέλει. ⁵ οὔτε πρὸς τούτοις λειτουργοὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν ταιπωρῶν ἐδέσμευον χεῖρας, τὴν τε λοιπὴν ἔμνηναντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν, ἐννυχον δόξαντες ὁμοῦ λήψεσθαι τὸ γύλον πέρας τῆς ὀλεθρίας. ⁶ οἱ δὲ πάσης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς ἔθνεσιν Ἰουδαῖοι, διὰ τὴν πάντοθεν περιέχουσιν αὐτοὺς μετὰ δεσμῶν ἀνάγκη, ⁷ τὸν παντοκράτορα κύριον καὶ πάσης δυνάμεως δυναστεύοντα, ἐλεήμονα θεὸν αὐτῶν καὶ πατέρα, δυσκαταπαύστῳ βοῇ πάντες μετὰ δακρύων ἐπεκαλέσαντο δεόμενοι, ⁸ τὴν κατ' αὐτῶν μεταστρέψαι βουλήν ἀνοσίαν, καὶ ῥύσασθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ πόδας ἐν ἐτοίμῳ μόρου. ⁹ τούτων μὲν οὖν ἐκτενῶς ἡ λιτανεία ἀνέβαινεν εἰς οὐρανόν. ¹⁰ ὁ δὲ Ἑρμων τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας ποτίσας πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους, ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων προσαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. ¹¹ τοῦτο δ' ἀπ' αἰῶνος χρόνον κτίσμα καλὸν ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου πᾶσιν, οἷς ἂν αὐτὸς θελήσῃ, ὕπνου μέρος ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα. ¹² καὶ ἡδίστῳ καὶ βαθεῖ κατεσχέθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ δεσπότου, τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολὺν διεσφαλμένος, τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος. ¹³ οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν διαφυγόντες τὸν ἄγιον ἦνουν θεὸν αὐτῶν. καὶ πάλιν ἤξιουν τὸν εὐκατάλλακτον, δεῖξαι τῆς μεγαλοσύνης αὐτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις. ¹⁴ μεσούσης δὲ ἡδὴ τῆς δεκάτης ὥρας σχεδόν, ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσι τεταγμένος, ἀθρόους τοὺς κλητοὺς ἰδὼν, ἐνύξε προσελθὰν τὸν βασιλέα. ¹⁵ καὶ μόλις διεγείρας ὑπέδειξε τὸν τῆς συμποσίας καιρὸν ἤδη παρατρέχοντα, τὸν περὶ τούτων λόγον ποιούμενος. ¹⁶ ὃν ὁ βασιλεὺς λο-

γισάμενος, καὶ τραπεῖς εἰς τὸν πότον, ἐκέλευσε τοὺς παραγεγονότας εἰς τὴν συμποσίαν ἀντικρυς ἀνακλιθῆναι αὐτοῦ. ¹⁷ οὗ καὶ γενομένου, παρήγει εἰς εὐωχίαν δόντας ἑαυτοὺς, τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπιπολὺ γεραιομένους εἰς εὐφροσύνην καταθέσθαι μέρος. ¹⁸ ἐπιπλεῖον δὲ προβαίνουσης τῆς οὐμιλίας, τὸν Ἑρμωνά μεταπειψάμενος ὁ βασιλεὺς, μετὰ πικρᾶς ἀπειλῆς ἐπυνθάνετο, τίος ἐνεκεν αἰτίας εἰάθησαν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν παροῦσαν ἡμέραν περιβεβιωκότες; ¹⁹ τοῦ δὲ ὑποδείξαντος νυκτὸς τὸ προσταγὲν ἐπὶ τέλος ἀγροχέαι, καὶ τῶν φίλων αὐτῷ προσμαρτυρησάντων, ²⁰ τὴν ὁμότητα χείρονα Φαλάριδος ἐσχηκώς ἔφη, τῷ τῆς σήμερον ὕπνῳ χάριν ἔχειν αὐτοὺς. ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν ἐπιτέλλουσαν ἡμέραν κατὰ τὸ ὁμοῖον ἐτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ τὸν τῶν ἀθμίτων Ἰουδαίων ἀφανισμόν. ²¹ εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως, ἀσμένως πάντες μετὰ χαρᾶς οἱ παρόντες ὁμοῦ συναινέσαντες, εἰς τὸν ἴδιον οἶκον ἕκαστος ἀνέλυσε. ²² καὶ οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχόρησαν τὸν χρόνον τῆς νυκτὸς, ὥς εἰς τὸ παντοίους μηχανᾶσθαι τοῖς ταιλαιπώροις δοκοῦσιν ἐμπαιγμούς. ²³ ἄρτι δὲ ἀλεκτρυνὼν ἐκεκράγει ὄρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικῶς ὁ Ἑρμων ἐν τῷ μεγάλῳ περιστύλῳ διεκίνει. ²⁴ τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη συνήθροιστο πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, προσδοκῶντα τὴν πρωΐαν μετὰ σπουδῆς. ²⁵ οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῇ ψυχουλκούμενοι χρόνον, πολυδάκρυον ἱκετείαν ἐν μέλεσι γοεροῖς τείνοντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδέοντο τοῦ μεγίστου θεοῦ, πάλιν αὐτοῖς βοηθῆσαι συντόμως. ²⁶ οὐπω δὲ ἡλίου βολαὶ κατεσπείροντο, καὶ τοῦ βασιλέως τοὺς φίλους ἐκδεχομένου, ὁ Ἑρμων παραστὰς ἐκάλει πρὸς τὴν ἔξοδον, ὑποδεικνύων τὸ πρόθυμον τοῦ βασιλέως ἐν ἐτοίμῳ κῆσθαι. ²⁷ τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλαγέντος ἐπὶ τῇ παρανόμῳ ἐξόδῳ, κατὰ πᾶν ἀγνωσίᾳ κεκρατημένος ἐπυνθάνετο, τί τὸ πρᾶγμα ἔφ' οὗ τοῦτο αὐτῷ μετὰ σπουδῆς τετέλεσται; ²⁸ τοῦτο δὲ ἦν ἡ

ἐνέργεια τοῦ πάντα δεσποτεύοντος θεοῦ, τῶν πρὶν αὐτῷ μεμνηγανημένων λήθην κατὰ διάνοιαν ἐντεθεικότος. ²⁹ ὁ δὲ Ἑρμων ὑπεδείκνυε καὶ πάντες οἱ φίλοι, τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις ἡτοιμάσθαι βασιλεῦ κατὰ τὴν σὴν ἐκτενὴ πρόθεσιν. ³⁰ ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς ῥήθεϊσι πληρωθεὶς βαρεῖ χόλῳ, διὰ τὸ περὶ τούτων προνοία θεοῦ διασκεδᾶσθαι πᾶν αὐτοῦ τὸ ρόημα, ἐνατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν. ³¹ εἰ σοι γονεῖς παρήσαν ἢ παίδων γοναί, τήνδε θηροσὶν ἀγροῖσις ἐσκεύασαν ἂν δαψιλῇ θοῖναν, ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἔμοι καὶ προγόνοις ἔμοις ἀποδιδεγμένων ὁλοσχερῇ βεβαίαν πίστιν ἐξόχως, Ἰουδαίων. ³² καίπερ εἰ μὴ διὰ τὴν τῆς συντροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας, τὸ ζῆν ἀντὶ τούτων ἐστερήθης. ³³ οὕτως ὁ Ἑρμων ἀπροςδόκητον καὶ ἐπικίνδυνον ὑπῆρκεν ἀπειλῇ, καὶ τῇ ὁράσει καὶ τῷ προσώπῳ συνεσταλῇ. ³⁴ ὁ καθὲς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων, τοὺς συνθηροισμένους ἀπέλυσαν ἕκαστον ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἀσχολίαν. ³⁵ οἱ τε Ἰουδαῖοι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκούσαντες, τὸν ἐπιφανῆ θεὸν καὶ βασιλέα τῶν βασιλέων ἦνουν, καὶ τῆςδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ τετευχότες. ³⁶ κατὰ δὲ τούτους τοὺς νόμους ὁ βασιλεὺς συστησάμενος πάλιν τὸ σὺμπόσιον εἰς εὐφροσύνην τραπῆναι παρεκάλει. ³⁷ τὸν δὲ Ἑρμωνά προσκαλεσάμενος μετὰ ἀπειλῆς εἶπε. ποσάκις σοι δεῖ περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν ἀθλιώτατε; ³⁸ τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπισσον εἰς τὴν αὐρίον ἐπὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀφανισμόν. ³⁹ οἱ δὲ συνανακείμενοι συγγενεῖς, τὴν ἄσφατον διάνοιαν αὐτοῦ θαυμάζοντες, προεφέροντο τάδε. ⁴⁰ βασιλεῦ, μέχρι τίνος ὥς ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράεις, προστάσων ἤδη τρίτον αὐτοὺς ἀφάνισαι, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύνων τὰ σοὶ δεδομένα; ⁴¹ ὦν χάριν ἢ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὀχλεῖ, καὶ πληθύνουσα συστροφαῖς, ἤδη καὶ κινδυνεῖ πολυλάκις διαρπασθῆναι. ⁴² ὅθεν ὁ κατὰ πάντα Φαλαρεὺς βασιλεὺς ἐμπληθυνθεὶς ἀλογιστίας, καὶ τὰς γινόμετας πρὸς ἐπι-

ἐπισκοπὴν τῶν Ἰουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ' οὐδέν ἡγούμενος, ἀτελέστατον ἐβραβίωσεν ὄγκον, ὀρισάμενος τοὺτους μὲν ἀνυπερθέτως πέμψειν εἰς ἄβην ἐν γόνασι καὶ ποσὶ θηρίων ἡκισμένους, ⁴³ ἐπιστρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν ἰσοπέδον πυρὶ καὶ δόρατι θήσεσθαι διατάχους, καὶ τὸν ἄβατον αὐτῶν ἡμῖν ναὸν πυρὶ προηρέα ἐν τάχει, καὶ τῶν συντελούντων ἐκεῖ θυσίας ἐρῶμον τὸν ἅπαντα χρόνον καταστήσειν. ⁴⁴ τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς μετὰ πίστεως, διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους τῆς πόλεως πρὸς τήρησιν. ⁴⁵ ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν εἰπεῖν εἰς κατάστημα μαρινῶδες ἀγροχῶς, εὐωδεστάτοις πόμασιν οἴνου λελιβανωμένου φοβεραῖς κατεσκευασμένα σκευαῖς, ⁴⁶ περὶ τὴν ἑω, τῆς πόλεως ἤδη πληθεσὶν ἀναριθμήτοις κατὰ τοῦ ὑποδρομοῦ καταμεμεστωμένης, εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τὸ προκείμενον ὠτρυνε τὸν βασιλέα. ⁴⁷ ὁ δὲ ὀργῇ βαρεῖα γεμίσας δυσσεβῆ φρένα παντὶ τῷ βαρεὶ σὺν τοῖς θηρίοις ἐξώρμησε, βουλόμενος ἀτρώτῳ καρδίᾳ καὶ κόραις ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμένων καταστροφὴν. ⁴⁸ ὡς δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐξιόντων περὶ πύλην, καὶ τῆς συνεπομένης ἐνόπλου δυνάμεως, τῆς τε τοῦ πλήθους πορείας κοινορτόν ἰδόντες, καὶ βαρυηχὴ θόρουβον ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, ⁴⁹ ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀθλιωτάτης προσδοκίας, εἰς οἶκτον καὶ γόους τραπέντες, κατεφίλουν ἀλλήλους περιπλεκόμενοι τοῖς συγγενέσιν ἐπὶ τοὺς τραχήλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παῖσι καὶ μητέρες νεανισιν, ἑτέροι δὲ νεογὰ πρός μαστὸς ἐχρῶσαι βροφῇ τελευταῖον ἔλκοντα γάλα. ⁵⁰ οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν γεγενημένους ἀντιλήψεις ἐξ οὐρανοῦ συνιδόντες, προηγεῖς ὁμοθυμαδὸν ῥίψαντες ἑαυτοὺς καὶ τὰ νήπια χωρίζαντες τῶν μαστῶν, ⁵¹ ἀνβόησαν φωνῇ μεγάλη σφόδρα, τὸν τῆς ἐπάσης δυνάμεως δυνάστην ἱκετεύον-

τες, οἰκτεῖραι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἤδη πρὸς πύλαις ἄδου καθεστῶτας.

Κ Ε Φ. ζ'.

Ἐλέazarος δὲ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἱερέων, ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχῶς, καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸν βίον ἀρετῇ κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἅγιον θεὸν προσηύξατο τάδε. ² βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, ὕψιστε, παντοκράτωρ θεέ, τὴν πᾶσαν διακυβερόν ἐν οἰκτιρμοῖς κτίσιν, ³ ἐπιδε ἐπὶ Ἀβραάμ σπέρμα, ἐπὶ ἡγιασμένου τέκνα Ἰακώβ, μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ξένῃ γῇ ξένον ἀδίκως ἀπολλύμενον, πάτερ. ⁴ σὺ Φαραὼ πληθύνοντα ἄρμασι, τοπρὶν Αἰγύπτου ταύτης δυνάστην, ἐπαρθέντα ἀνόμῳ θράσει καὶ γλώσση μεγαλοῤῥήμονι, σὺν τῇ ὑπερηφάνῳ στρατιᾷ ποντοβορόχους ἀπώλεσας, φέγγος ἐπιφάνας ἐλείους Ἰσραὴλ γένει. ⁵ σὺ τὸν ἀναριθμήτοις δυνάμεισι γαυρωθέντα Σένναχηεὶμ βαρὺν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον ἤδη λαβόντα γῆν, καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἀγίαν σου πόλιν, βαρεῖα λαλούντα κομπῶ καὶ θράσει, δέσποτα ἐθρανύσας, ἐκδηλον δεικνύς ἐθνεσι πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. ⁶ σὺ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν τρεῖς ἐταίρους, πυρὶ τὴν ψυχὴν ἀνθαιρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ λατρεῦσαι τοῖς κenoῖς, διάπυρον δροσίσας κάμινον ἐδῶύσω μέχρι τριχὸς ἀπημάντους, φλόγα πᾶσιν ἐπιτέμψας τοῖς ὑπεναντίοις. ⁷ σὺ τὸν διαβολαῖς φθόνου λένουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηροῖς βορὰν Δανιὴλ εἰς φῶς ἀνήγαγες ἄσπιν. ⁸ τὸν τε βυθοτρεφεῖς ἐν γαστρὶ κήτους Ἰωνὰν τηκόμενον ἀφειδῶς ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκείοις ἀνέδειξας πάτερ. ⁹ καὶ νῦν μισύβριοι, πολνέλει, τῶν ὅλων σκεπαστα, τὸ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς ἀπὸ Ἰσραὴλ γένους, ὑπὸ δὲ ἐβδελυγμένων ἀνόμων ἐθνῶν ὑβρίζομένοις. ¹⁰ εἰ δὲ ἀσεβείαις κατὰ τὴν ἀποικίαν ὁ βίος ἡμῶν ἐνέσχηται, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθρῶν χειρὸς, ὡς προαιρῇ δέσποτα ἀπόλεσον ἡμᾶς μορῶ. ¹¹ μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαίοφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἡγα-

ἡγαπημένων σου ἀπολεία λέγοντες, οὐδὲ ὁ θεὸς αὐτῶν ἐξούσατο αὐτούς. ¹² σὺ δὲ ὁ πᾶσαν ἀλκὴν καὶ δυναστείαν ἔχων ἅπασαν αἰώνιε, νῦν ἐπίδε. ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβριν ἀνόμων ἀλόγιστον ἐκ τοῦ ζῆν μεθιστανόμενους ἐν ἐπιβούλων τρόπῳ. ¹³ πτηξάτω δὲ ἔθνη σὴν δύναμιν ἀνίκητον σήμερον ἐντιμε, δύναμιν ἔχων ἐπὶ σωτηρίᾳ Ἰακώβ γένους. ¹⁴ ἔκευεῖ σε τὸ πᾶν πληθὺς τῶν νηπίων καὶ οἱ τούτων ποιεῖς μετὰ δακρύων. ¹⁵ δειχθήτω πᾶσιν ἔθνεσιν, ὅτι μεθ' ἡμῶν εἰ κύριε, καὶ οὐκ ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν. ἀλλὰ καθὼς εἶπας, ὅτι οὐδ' ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὄντων ὑπερείδες αὐτούς, οὕτως ἐπιτέλεσον κύριε. ¹⁶ τοῦ δὲ Ἐλεάζαρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς, ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς θηρίοις καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρουράματι κατὰ τὸν ἐπιπόδρομον παρήγε. ¹⁷ καὶ θεωρήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι μέγα εἰς οὐρανὸν ἀνέκραξαν, ὥστε καὶ τοὺς παρακείμενους αὐλῶνας συνήχησαντας ἀκατάσχετον οἰμωγὴν ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατοπέδῳ. ¹⁸ τότε ὁ μεγαλόδοξος παντοκράτωρ καὶ ἀληθινὸς θεὸς, ἐπιφάνας τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον, ἠνέωξε τὰς οὐρανίους πύλας, ἐξ ὧν δεδόξασμένοι δύο φοβεροειδῆς ἄγγελοι κατέβησαν φανεροὶ πᾶσι πλὴν τοῖς Ἰουδαίοις, ¹⁹ καὶ ἀντέστησαν, καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑπεραντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ δειλίας, καὶ ἀκινήτοις ἔδησαν πέδαις. ²⁰ καὶ ὑπόφορικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρύθυμον ἔλαβε. ²¹ καὶ ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους δυνάμεις, καὶ κατεπάτουν αὐτὰς καὶ ὠλόθρευον. ²² καὶ μετεστράφη τοῦ βασιλέως ἡ ὁργὴ εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα ὑπὲρ τῶν ἐμπροσθεν αὐτῷ μεμηχανημένων. ²³ ἀκούσας γὰρ τῆς κραυγῆς, καὶ συνιδὼν πρηγεῖς ἅπαντας εἰς τὴν ἀπώλειαν, δακρύσας μετὰ ὁργῆς τοῖς φίλοις διηπειλεῖτο, λέγων. ²⁴ παραβασίλευτε, καὶ τυράννους ὑπερβιβήκατε ὡμότητι. καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν ὑμῶν εὐεργέτην ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς

ἤδη καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστῶν, λάθρα μηχανώμενοι τὰ τῇ συμφέροντα τῇ βασιλείᾳ. ²⁵ τίς τοὺς κρατήσαντας ἡμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας ὀχυρώματα, τῆς οἰκίας ἀποστήσας ἕκαστον ἀλόγως ἠθροισεν ἐνθάδε; ²⁶ τίς τοὺς ἔξαρχῆς εὐνοία πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων ἐθνῶν, καὶ τοὺς χειρίστους πλεονάκεις ἀνθρώπων ἐπιδεδεγμένους κινδύνους, οὕτως ἀθέσμοις περιέβαλεν αἰκίας; ²⁷ λύσατε, ἐκλύσατε ἀδικα δεσμά. εἰς τὰ ἴδια μετ' εἰρήνης ἐξαποστεύλατε, τὰ προπεπραγμένα παραιτησάμενοι. ²⁸ ἀπολύσατε τοὺς υἱοὺς τοῦ παντοκράτορος ἐπουρανίου θεοῦ ζῶντος, δς ἀφ' ἡμετέρων μέχρι τοῦ νῦν προγόνων ἀπαρπόδιστον μετὰ δόξης εὐστάθειαν παρέχει τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν. ²⁹ ὁ μὲν οὖν ταῦτα ἔλεξεν. οἱ δὲ ἐν ἀμερεῖ χρόνῳ λυθέντες τὸν ἅγιον σωτήρα θεὸν αὐτῶν εὐλόγουν, ἄρτι τὸν θάνατον ἐκπεφυγότες. ³⁰ εἶτα ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν ἀπαλλαγείς, τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων προσκαλεσάμενος, ἐκέλευσεν οἶκους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν ἐπιτήδεια τοῖς Ἰουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, κρίνας αὐτοὺς ἐν ᾧ τόπῳ ἔδοξαν τὸν ὀλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν εὐφροσύνῃ πάσῃ σωτήρια ἄγειν. ³¹ τότε οἱ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον τοῦ ἄδου, μᾶλλον δ' ἐπ' αὐτῷ βεβηκότες, ἀντὶ πικροῦ καὶ δυσαιάκτου μόρου, κώθωνα σωτήριον συστήσαντες, τὸν εἰς πτώσιν αὐτοῖς καὶ τάφον ἡτοίμασμένον τόπον κλισίας κατεμίρισαν πλήρεις χαρμονῆς. ³² καταλήξαντες δὲ θρήνου πανόδυρτον μέλος ἀνέλαβον ᾠδὴν πάτριον, τὸν σωτήρα καὶ τερατοποιὸν αἰνοῦντες θεόν. οἰμωγὴν τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι χοροὺς συνίσταντο εὐφροσύνης εἰρημικῆς σημείον. ³³ ὥσαύτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς περὶ τοιῶν συμπόσιον βαρὺ συναγαγὼν, ἀδιαλείπτως εἰς οὐρανὸν ἀνθωμολογεῖτο μεγαλομερῶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ γενηθείσῃ αὐτῷ σωτηρίᾳ. ³⁴ οἱ τε πρὶν εἰς ὀλεθρον καὶ οἰωνοβορῶτους αὐτοὺς ἔδεσθαι τιθέμενοι, μετὰ χαρᾶς ἀπογραφάμενοι, κατεστένεξαν, αἰσχύν

νην ἐφ' ἑαυτοῖς περιβαλλόμενοι, καὶ τὴν πυρίπνουν τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι. ³⁵ οἱ τε Ἰουδαῖοι, καθὼς προειρήκαμεν, συστησάμενοι τὸν προειρημένον χορὸν, μετ' εὐωχίας ἐν ἑξομολογήσειν ἱλαραῖς καὶ ψαλμοῖς διῆγον, ³⁶ καὶ κοινὸν ὀρισάμενοι περὶ τούτων θεσμόν ἐπὶ πᾶσαν τὴν παροικίαν αὐτῶν εἰς γενεάς, τὰς προειρημένας ἡμέρας ἄγειν ἔδωκαν εὐφροσύνας, οὐ πότον χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ θεὸν γενόμενης αὐτοῖς. ³⁷ ἐνέτυχον δὲ τῷ βασιλεῖ, τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι. ³⁸ ἀπογραφονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχὼν ἕως τῆς τετάρτης τοῦ Ἐπιφί, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα. συνίστανται δὲ αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Ἐπιφί ἕως ἐβδόμης, ἡμέραις τρισίν. ³⁹ ἐν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἰ τῶν ὄλων δυναστεῖς ἀπταίστους αὐτοὺς ἐρῶνσατο ὁμοθυμαδόν. ⁴⁰ εὐωχοῦντο δὲ πάνθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγούμενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαίδεκάτης, ἐν ἧ καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐποίησαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. ⁴¹ συνανέσας τε αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγοὺς μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσαν.

Κ Ε Φ. Ζ'.

Βασιλεὺς Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς καὶ πᾶσι τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων χαίρειν καὶ ἐρῶσθαι. ² ἐρῶμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, κατευθύναντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου θεοῦ τὰ πράγματα καθὼς προαιρούμεθα. ³ τῶν φίλων τινές, κακοηθεία πικνότερον ἡμῖν παρακείμενοι, συνέπεισαν ἡμᾶς εἰς τὸ τοὺς ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ἰουδαίους, συναθροίσαντας οὐστημα, κολάσασθαι ξενιζούσας ἀποστατῶν τιμωρίας. ⁴ προσφερόμενοι μήποτε εὐσταθήσῃν τὰ πράγματα ἡμῶν, δι' ἣν ἔχουσιν οὗτοι πρὸς πάντα τὰ ἔθνη δυσμένειαν, μέχρις ἂν συντελεσθῇ τοῦτο. ⁵ οἱ καὶ δεσμίους καταγαγόντες αὐτοὺς μετὰ σκυλιῶν ὥς ἀνδράποδα, μᾶλλον δὲ ὥς

ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἑξετάσεως ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν, νόμου Σκυθῶν ἀγριοτέραν ἐμπεπορημένοι ὠμότητα. ⁶ ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι, καθ' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπιείκειαν, μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς χαρισάμενοι, καὶ τὸν ἐπουράνιον θεὸν ἐγνωκότες ἀσφαλῶς ὑπερησπικότα τῶν Ἰουδαίων, ὥς πατέρα ὑπὲρ υἱῶν διαπαντὸς ὑπεμαχούντα, ⁷ τὴν τε τοῦ φίλου ἣν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς βεβαίαν καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὐνοίαν ἀναλογισάμενοι δικαίως ἀπολελύκαμεν πάσης καθ' ὄντιν οὖν αἰτίας τρόπον. ⁸ καὶ προστετάχαμεν ἐκάστῳ πάντας εἰς τὰ ἴδια ἐπιστρέφειν, ἐν παντὶ τόπῳ μηθενὸς αὐτοὺς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος, μήτε ὀνειδίζειν περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ λόγον. ⁹ γινώσκετε γάρ, ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρὸν, ἢ ἐπιλυπήσωμεν αὐτοὺς τὸ σύνολον, οὐκ ἀνθρώπον, ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα δυνάμεως θεὸν ὕψιστον ἀντικείμενον ἡμῖν ἐπ' ἐκδικήσει τῶν πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφένκτως διαπαντὸς ἔσομεν. ἐρῶσθε ¹⁰ λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως γενέσθαι περὶ τὴν ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἰουδαίων τὸν ἅγιον θεὸν αὐθαιρέτως παραβεβηκότας καὶ τοῦ θεοῦ τὸν νόμον, τυχεῖν δι' αὐτῶν τῆς ὀφειλουμένης κολάσεως, ¹¹ προσφερόμενοι τοὺς γαστροὺς ἔνεκεν τὰ θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα, μηδέποτε εὐνοήσῃν μηδὲ τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. ¹² ὁ δὲ τ' ἀληθὲς αὐτοὺς λέγειν παραδεξάμενος καὶ συναινέσας ἔδωκεν αὐτοῖς ἀδειαν πάντων, ὥπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ θεοῦ τὸν νόμον ἐξολοθρεύσωσι κατὰ πάντα τὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τόπον μετὰ παρρησίας ἄνευ πάσης βασιλικῆς ἐξουσίας ἢ ἐπισκέψεως. ¹³ τότε κατευφημήσαντες αὐτὸν, ὥς πρόπον ἦν, οἱ τούτων ἱερεῖς, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἐπιφωνήσαντες τὸ ἁλληλοῦία, μετὰ χαρᾶς ἀνέλυσαν. ¹⁴ τότε τὸν ἐμπεσόντα τῶν μεμιασμένων ὁμοεθνή κατὰ τὴν ὁδὸν

ὁδὸν ἐκολάζοντο, καὶ μετὰ παραδειγ-
ματισμῶν ἀνῆρουν. ¹⁵ ἐκείνη δὲ τῇ ἡ-
μέρᾳ ἀνείλον ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους
ἀνδρας, καὶ ἤγαγον εὐφροσύνην μετὰ
χαρᾶς τοὺς βεβήλους χειρωσάμενοι.
¹⁶ αὐτοὶ δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν θεὸν
ἐσχηκότες, παντέλῃ σωτηρίας ἀπό-
λαυσιν εἰληφότες, ἀνέζευξαν ἐκ τῆς
πόλεως παντοίοις εὐωδεστάτοις ἀνθε-
σι κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ
βοῆς, ἐν αἰνοῖς καὶ παμμέλεσιν ὕμνοις
εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῶν πατέρων
αὐτῶν αἰωνίῳ σωτῇρι τοῦ Ἰσραήλ.
¹⁷ παραγεννηθέντες δὲ εἰς Πτολεμαῖδα
τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου
ιδιότητα ῥοδοφόρον, ἐν ἣ προσέμεινεν
αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν αὐτῶν
βουλὴν ἡμέρας ἑπτὰ, ¹⁸ ἐκεῖ ἐποίησαν
πότον σωτήριον, τοῦ βασιλέως χορη-
γήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς
τὴν ἀφίξιν πάντα ἑκάστω ἕως εἰς τὴν
ἰδίαν οἰκίαν ¹⁹ καταχθέντες δὲ μετ'

εἰρήνης ἐν ταῖς προπούσαις ἐξομολο-
γήσασιν, ὥσαντως κακὰ ἔστησαν καὶ
ταύτας ἄγειν τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς
παροικίας αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνης.
²⁰ ὡς καὶ ἀνιερώσαντες ἐν στήλῃ κατὰ
τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς
καθιδρύσαντες, ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐ-
λεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διὰ τε γῆς καὶ
θαλάσσης καὶ ποταμοῦ ἀνασωζόμενοι
τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῇ, ἕκαστος εἰς
τὴν ἰδίαν. ²¹ καὶ πλείστην ἤ ἐμπρο-
σθεν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἐξουσίαν ἐσχη-
κότες μετὰ δόξης καὶ φόβου, τὸ σύν-
ολον ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν
ὑπαρχόντων. ²² καὶ πάντα τὰ ἑαν-
τῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπογρα-
φῆς, ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι μετὰ φό-
βου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὰ
μεγαλεῖα τοῦ μεγίστου θεοῦ ποιησαν-
τος τελείως ἐπὶ σωτηρίᾳ αὐτῶν. ²³ εὐ-
λογητός ὁ ὄνστης Ἰσραὴλ εἰς τοὺς
αἰ χρόνους. Ἀμήν.

O R D O L I B R O R V M V. T.

I N H A C E D I T I O N E S I X T I N A.

Pag. 1	I	ΓΕΝΕΣΙΣ	Genesis.
- 55	II	ΕΞΟΔΟΣ	Exodus.
- 98	III	ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ	Leviticus.
- 131	IV	ΑΡΙΘΜΟΙ	Numeri.
- 176	V	ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ	Deuteronomium.
- 215	VI	ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ	Iosua.
- 241	VII	ΚΡΙΤΑΙ	Iudicum.
- 268	VIII	ΡΟΥΤ	Ruth.
- 272	IX	ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ	πρώτη Samuelis I.
- 307	X	ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ	δευτέρα Samuelis II.
- 337	XI	ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ	τρίτη Regum I.
- 373	XII	ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ	τετάρτη Regum II.
- 406	XIII	ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ	πρώτον Chronicor. I.
- 435	XIV	ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ	δευτέρ. Chronicor. II.
- 473	XV	ΕΣΔΡΑΣ	πρώτον Esra I.
- 489	XVI	ΕΣΔΡΑΣ	δευτερον Esra II.
- 499	XVII	ΝΕΕΜΙΑΣ	Nehemias.
- 513	XVIII	ΤΩΒΙΤ	Tobias.
- 523	XIX	ΙΟΥΔΙΘ	Iudith.
- 539	XX	ΕΣΘΗΡ	Esther.
- 550	XXI	ΙΩΒ	Iobus.
- 574	XXII	ΨΑΛΜΟΙ	Psalmi.
- 639	XXIII	ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ	ΣΑΛΩΜΩΝΤΟΣ Proverbia.
- 660	XXIV	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ	Ecclesiastes.
- 668	XXV	ΑΣΜΑ	Canticum Canticorum.
- 672	XXVI	ΣΟΦΙΑ	ΣΑΛΩΜΩΝ Sapientia Salomonis.
- 687	XXVII	ΣΟΦΙΑ	ΣΕΙΡΑΧ Siracides.
- 723	XXVIII	ΩΣΗΕ	Hoseas.
- 730	XXIX	ΑΜΩΣ	Amos.
- 736	XXX	ΜΙΧΑΙΑΣ	Micha.
- 741	XXXI	ΙΩΗΑ	Ioel.
- 744	XXXII	ΟΒΑΔΙΟΥ	Obadia.
- 745	XXXIII	ΙΩΝΑΣ	Ionas.
- 747	XXXIV	ΝΑΟΥΜ	Nahum.
- 748	XXXV	ΑΜΒΑΚΟΥΜ	Habacuc.
- 751	XXXVI	ΣΟΦΟΝΙΑΣ	Zephania.
- 753	XXXVII	ΑΓΓΑΙΟΣ	Haggaeus.
- 755	XXXVIII	ΖΑΧΑΡΙΑΣ	Zacharias.
- 764	XXXIX	ΜΑΛΑΧΙΑΣ	Malachias.
- 766	XL	ΗΣΑΙΑΣ	Esaías.
- 815	XLI	ΙΕΡΕΜΙΑΣ	Ieremias.
- 867	XLII	ΒΑΡΟΥΧ	Baruch.
- 872	XLIII	ΘΡΗΝΟΙ	ΙΕΡΕΜΙΟΥ Threni.
- 878	XLIV	ΕΠΙΣΤΟΛΗ	ΙΕΡΕΜΙΟΥ Epistola Ieremiae.
- 880	XLV	ΙΕΖΕΚΙΗΑ	Ezechiel.
- 932	XLVI	ΔΑΝΙΗΑ	Daniel.
- 954	XLVII	ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ	πρώτος Maccabaeorum I.
- 988	XLVIII	ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ	δευτερος Maccabaeorum II.
- 1012	XLIX	ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ	τρίτος Maccabaeorum III.

ORDO LIBRORVM V. T.

IN ALIIS EDITIONIBVS VSITATVS ET CVM PAGINIS

HVIVS EDITIONIS COMPOSITVS.

LIBRI CANONICI.

Pag. 1. I. Genesis. P. 55. II. Exodus. P. 98. III. Leviticus. P. 131. IV. Numeri. P. 176. V. Deuteronomium. P. 215. VI. Iosua. P. 241. VII. Iudicum. P. 268. VIII. Ruth. P. 272. IX. Samuelis I. P. 307. X. Samuelis II. P. 337. XI. Regum I. P. 373. XII. Regum II. P. 406. XIII. Chronicorum I. P. 435. XIV. Chronicorum II. P. 473. XV. Esra. P. 499. XVI. Nehemias. P. 539. XVII. Esther. P. 550. XVIII. Iobus. P. 574. XIX. Psalmi. P. 639. XX. Proverbia. P. 660. XXI. Ecclesiastes. P. 668. XXII. Canticum Canticorum. P. 766. XXIII. Esaias. P. 815. XXIV. Ieremias. P. 872. XXV. Threni. P. 880. XXVI. Ezechiel. P. 934. XXVII. Daniel. P. 723. XXVIII. Hoseas. P. 741. XXIX. Ioel. P. 730. XXX. Amos. P. 744. XXXI. Obadia. P. 745. XXXII. Ionas. P. 736. XXXIII. Micha. P. 747. XXXIV. Nahum. P. 748. XXXV. Habacuc. P. 751. XXXVI. Zephania. P. 753. XXXVII. Haggaeus. P. 755. XXXVIII. Zacharias. P. 764. XXXIX. Malachias.

LIBRI APOCRYPHI.

Pag. 473. I. Esdras. P. 513. II. Tobias. P. 523. III. Iudith. — IV. Additamenta ad libr. Esther vide in L Esther, non distincta versibus. P. 672. V. Sapientia Salomonis. P. 687. VI. Siracides. P. 867. VII. Baruch. P. 878. VIII. Epistola Ieremiae. P. 938. IX. Preces Asariae. P. 939. X. Preces Trium Puerorum. P. 932. XI. Susanna. P. 952. XII. Bel. P. 953. XIII. Draco. P. 954. XIV. Maccabaeorum I. P. 988. XV. Maccabaeorum II. P. 1012. XVI. Maccabaeorum III. — XVII. Preces Manassae. quibus caret editio Sixtina.

9738

Bible. Greek(O.T)
Vetus Testamentum Graecum...ed.by
van Ess.

Bible
Gk(O.T)
E

NAME OF BORROWER.

DATE.

W. Gordon Donovan (read)

April 23/44

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

